

PHLABIOU
IŌSL·POU ... TA
HEURISKOMENA.
FLAUIJ IOSEPHI...

Flavius Iosephus, Erasmus :
Roterodamus, ...

ZIONALE
8
6 C
18
CENTRALE V. E. II
ROMA

V
X
))

S.

8.46.2.18

6

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ

ΤΑ ΕΥΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII IOSEPHI
HIEROSOLYMITANI
SACERDOTIS

Opera quæ exstant, nempe

ANTIQUITATVM IVDAICARVM LIBRI XX. Sigismundo Gelenio interprete.
DE BELLO IVDAICO LIBRI VII. (interprete, vt vulgò creditum est, Rufino A-
leienti) quibus Appendicis loco accessit De vita Iosephr.
ADVERSVS APIONEM LIBRI II. ex interpretatione Rufini à Gelenio emendata.
DE MACHABÆIS, seu de imperio rationis LIBER I. cum paraphrasi Erasmi Rote-
rodami.

*Quæ Græcolatina EDITIO Græcorum Palatinæ Bibliothecæ manuscriptorum
Codicum collatione castigatior facta est.*

CVM INDICE LOCVPLETISSIMO.

*Domus
Scholæ*

*L. Pantaleoni
Pian*

GENEVÆ,
Apud Petrum Aubertum.

M. DC. XXXV.

Exemplum: Franc. de Aubert

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ
ΤΑ ΕΓΓΡΙΣΚΟΜΕΝΑ.

FLAVII IOSEPHI
HIEROSOLYMITANI
SACERDOTIS

Opera quæ exstant, nempe

ANTIQUITATVM IVDAICARVM LIBRI XX. Sigismundo Gelenio interprete.
DE BELLO IVDAICO LIBRI VII. (interprete, vt vulgò creditum est, Rufino Aquis-
leienti) quibus Appendicis loco accessit De vita Iosephi.
ADVERSVS APIONEM LIBRI II. ex interpretatione Rufini à Gelenio emendata.
DE MACHABÆIS, seu de imperiorationis LIBER I. cum paraphrasi Erasmi Rote-
rodami.

*Quæ Græcolatina EDITIO Græcorum Palatinæ Bibliothecæ manuscriptorum
Codicum collatione castigatior facta est.*

CVM INDICE LOCVPLETISSIMO.

*Donu/
Scholau*

*L. Pantaleoni
Pian*

GENEVÆ,
Apud Petrum Aubertum.

M. DC. XXXV.

Ex lib. Franc. de Aubert

ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ
ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ

ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ
ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ

ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ ਮੰਦਰਿਕਾਨੀ

ILLVSTRISSIMO
PRINCIPI FRIDERICO V.
COMITI PALATINO AD RHENVN,
ELECTORALIS DIGNITATIS ET PALA-
tinatus hæredi, Bauariæ Duci, &c.

Domino meo Clementissimo.

ELAVII Iosephi Hellenistarum Iudæorum cum eruditione, tum eloquentia facilè principis historica monumenta prælo meo excusa, Princeps Illustrissime, ad T.C. humiliter adfero. Sicut enim scriptorum est quæ honesta sunt & seculis profutura literis prodere: ita & in immenso aliorum super alios aceruatorum librorum cumulo typographorum interest laudabiles & bonæ frugis scriptores in lucem mittere rediuiuos, & aduersus Zoilos potentium patronorum tutelæ committere. multiplex verò mihi causa fuit cur ad T.C. noster confugeret Iosephus: namque primùm tota operis *περὶ ἱστορίας* de rebus est quæ à Principe cognoscantur dignissimis; ipsa nempe mundani Systematis diuina constitutione, humani generis ortu & propagatione, Patriarcharum vita, Mosaica Legislatione, politia Hebraica, monarchiarum, quæ olim orbem rexerunt, imperio, & aliis, quæ quatuor millium annorum historiam implent autoris & eonominè apud Principes gratiosi, quòd nō ex infimis literatorum subfelliis ad hæc scribenda prodierit terræ filius; sed ex regio Hafmonæorum sanguine oriundus, & primaria sacerdotum inter Iudæos familia, cum in adolescentia ad miraculum vsque in literarum studio profecisset, iuuentutem rebus gerendis & bello, quod cum Romanis gessere Iudæi, internecino exercuit Galilææ præfectus, consilio & manu equè promptus, ætate verò prouectiori otium Romæ nactus ea literis mandauit, quæ literarum cognitione & vsu didicerat, vir cæteroquin Imperatoribus Vespasiano, Tito, Domitiano ob præclaras animi dotes acceptissimus. Verùm accessit & alia causa cur Iosephum coram T.C. sisterem, beneficium quod tuæ

C.debeo, ob manuscriptorum tuę electoralis Bibliothecę codicum Iosephi liberalem vsum, quem annuente primario nostrę ætatis Philologo Iano Grutero, Bibliothecę præfecto, impetrauit singulari sua humanitate nobilissimus & eruditissimus IC^{us} Marquardus Freherus Tuę C. Consiliarius. Sed quia in hoc autore excudendo longiùs processeram cùm membranas consecutus sum, & multi assidua interpellatione vt quam primùm Iosephum Gręcè, publici iuris iterum facerem efflagitabant, quòd editionis Basiliensis quę ante LXVII. annos vnica prodiit, nullum exemplar superesset; hortantibus cessi, quorundam virorum doctòrum notas, & varias lectiones eius qui manuscripta excussit studio collectas propediem peculiari volumine editurus. Cum itaque T. C. tuorùmque beneficio sim adiutus C. T. patrocinio Iosephum historicum Principe non indignum iure meritòque dedico, demissè rogans vt quemadmodum Titus Imperat. autorem libros suos *αὐτὸν ἀλάστω* offerentem benignè admisit, probauit, & Bibliothecę suę inferi iussit; ita Iosephum nostrum clementi vultu T. C. accipiat; & in sua per insigni Bibliotheca quę nobis calamo exarata exemplaria suppeditauit, vt emendatior prodiret, locum obtinere patiatur. Ipse interim Deum Opt. Max. à quo est omnis antistatus in terris, supplex orabo vt det T. C. vitam prolixam, Principatum securum, & quęcunque boni Principis vota sunt.

Tuę Celsitudinis seruus addictissimus

PETRVS ROVERIANVS

Typographus.

DE IO-

DE IOSEPHO, ET EIVS SCRIPTIS VETERVM TESTIMONIA.

EUSEBIVS PAMPHILI ECCLESIASTICÆ
historia lib. 3. cap. 9.

ΙΩΣΗΠΟΣ ματθαίου παῖς,
ἔξ ἱεροσολύμων ἱερός. αὐτὸς
ἦ ῥωμαίων πολέμοις τὰ
πρῶτα καὶ τοῖς ὕστερον ὡδρα-
τυχῶν ἔξ ἀνάγκης, μάστιγα
ἦ, ἥ κατ' ἐκεῖνο καμνοῦ ἰου-
δαίων. ἡ ὡδρὰ μόνος τοῖς ὁ-
μοθνήσκει, ἀλλὰ καὶ ὡδρὰ ῥωμαίοις γέγονεν αὐτῷ ἐπιδο-
ξότατος, ὡς αὐτὸν μὲν ἀναδίδει ἀνδριανὸς ἐπὶ ἥμῃ ῥω-
μαίων τιμωδύων πόλει, τοῖς δὲ σκευαδόντας αὐτὸν
λόγοις βιβλιοθήκης ἀξιοδύων. ἔστι δὲ ὡδρὰ ἡ ἰου-
δαϊκῶν ἀρχαριολογία ἐν ὅλοις εἴκοσι κατατίθεται
συγγραμμασι. τῷ δὲ ἰσορῶν τῷ κατ' αὐτὸν ῥωμαί-
κου πολέμῳ, ἐν ἑπτά λόγοις. ἃ καὶ ἡ μόνον τῇ ἀλλήλων,
ἀλλὰ καὶ τῇ παρὶν φωνῇ ὡδραδύων αὐτὸς ἰσχυρῶς
μάρτυρεῖ ἀξίως γὰρ ὡδρὰ τὰ λοιπὰ πᾶσι δίδεται. ἔστι περ
δὲ αὐτῇ φέρεται σκευαδὸν ἀξία, δύο, τὰ φέρεται ἡ ἰουδαίων
ἀρχαριολογία. ἐν οἷς ἔστι ἀντιρήσεις πρὸς ἀπῶνα τὸν
γερμανικὸν καὶ ἰουδαίων τινὰς ἐπεισθῆσαν. Πιστὴν δὲ
καὶ ἄλλοις ἐκ ἀρχαίων σκευαδῶν τῶν ἀνδρῶν φέρεται αὐτῶν
πορὸς λογισμὸν, ὁ πᾶσι μακαβαϊκὸν ἐπίγραμμα. τῶν τοῖς
ἀρχῶν τῶν ἐν τοῖς ὕστερον καλεσμένων μακαβαϊκοῖς συγ-
γραμμασιν, ὡς ἡ εἰς τὸ θεῖον ἀσπείρας ἀνδρισμῶ-
ν ἰσορῶν φέρεται. καὶ πρὸς τῇ τῇ δὲ εἰκοστῇ
ἀρχαριολογίας ἐπιστημαίνεται ὁ αὐτὸς, ὡς αὐτῶν σκευα-
δῶν ἐν τῷ τῶν συγγραμμάτων βιβλίῳ καὶ τῶν παρὶν
δύο, καὶ ἡ ἰουδαίων, φέρεται δὲ ἡ ὡδρὰ αὐτῇ, καὶ φέρεται
τῇ νόμῳ, ὡς πᾶσι αὐτοῖς τὰ μὲν, ἔστι πρὸς τῇ, τὰ
ἡ καλεῖται. καὶ ἄλλα δὲ αὐτῶν σκευαδῶν ὁ αὐτὸς
ἐν τοῖς ἰσίοις αὐτῶν μνημονόει λόγοις.

IOSEPHVS Matta-
thiæ filius, Sacerdos
Hierosolymitanus, non
solum ipse Romanos in
initio belli Iudaici op-
pugnauit, sed cæteris
preliis postea commis-
sis necessitate coactus
interfuit. Hic Iosephus
non solum apud gentē suam, verum etiam apud
Romanos, Iudæorū illius temporis facile præ-
stantissimus habitus fuit, ita ut tū statūz hono-
re in vrbē Roma decoraretur, tum libri ab eo in-
dustria elaborati confectique in bibliothecam,
tanquam monumenta, merito reponeretur. hic
verò rerum Iudaicarum antiquitatem in vigin-
ti integros libros redegit. historiā item de bello
Iudaico sua ipsius ætate administrato, septem li-
bris conscripsit. Quas res non Græco solum
sermone, sed patrio etiam se tradidisse, suo
ipsius confirmat testimonio. Cui quidem pro-
pter reliquas res verissimè ab eo conscriptas,
etiam in hac causa fides iure debet adhiberi.
Dicuntur etiam alij duo libri de Iudæorum ve-
tustate ab eo accuratius elucubratī: in quibus
non solum contra Apionem grammaticum,
qui id temporis in Iudæos vehementius suis
scriptis inuehebatur, verum etiam contra alios
qui patria & auita Iudaicæ gentis instituta cō-
uiciis & ignominia afficere conabantur, stre-
nuè dissertit. Est præterea aliud opus, non ob-
scure sanè, aut contemnendum, De ratione
sola mentis rectrice, ab eo elaboratum, quod
quidam Maccabæorum propterea inscribunt,
quod grauiā Hebræorum quorundam certa-
mina, qui virili & magno animo pro vera in
Deum religione & pietate mortem opperie-
runt (de quibus in libris qui vocantur Macca-
baici sermo instituitur) in se contineant. Porro

in extremo vigesimo libro de Antiquitate, ille ipse apertè indicat quo pacto patrias Iudæorum sen-
tentias & opiniones de Deo, de eius essentia, & de legibus etiam, quamobrem essent quædam ex earum
præscripto libera & soluta ad agendum, alia autem vetita & interdicta, quatuor libris completi insti-
tuit. Itēque in suis ipsius scriptis alia opera à se studio & industria elaborata memorat.

HIERONYMVS IN LIBRO DE SCRIP- TORIBVS ECCLESIASTICIS.

IOSEPHVS Mattathie filius, ex Hierosolymis sacerdos, à Vespasiano captus, cum Ti-
berio filio eius relictus est. hic Romam veniens, septem libros Iudaicæ capriuitatis imper-
atoribus patri filioque obtulit, qui & bibliothecæ publicæ traditi sunt, & ob ingenij glo-
riam statuam quoque meruit Romæ. Scripsit autem & alios viginti antiquitatum libros,
ab exordio mudi vsque ad decimum quartū annum Domitiani Cæsaris, & duos ἄρχαίμω
aduersus Apionem grammaticum Alexandrinum, qui sub Caligula legatus missus ex parte

gentilium, contra Philonem etiam librum, vituperationem gentis Iudaicæ continentem, scripserat. Alius quoque liber eius qui inscribitur *ἡ ἀντιρρητικὴ λόγιον*, valde elegans habetur, in quo & Macchabæorum sunt digesta martyria. hic in decimooctavo Antiquitatum libro, manifestissime conficitur, propter magnitudinem signorum, Christum à Phariseis interfectum, & Ioannem Baptistam verè prophetam fuisse, & propter interfectionem Iacobi Apostoli, dictam Hierosolymam. Scripsit autem de Domino in hunc modum: Eodem tempore fuit Iesus vir sapiens, si tamen vitam cum oportet dicere. Erat enim mirabilem patratum operum, & doctor eorum, qui libenter vera suscipiunt: plurimos quoque tam de Iudæis quàm de Gentibus sui habuit sectatores, & credebatur esse Christus. Cùmque invidia nostrorum principum, cruciæ Pilatus addidisset, nihilominus qui eum primùm dilexerant, persecuerunt. Apparuit enim eis tertia die vivens. Multa & hæc & alia mirabilia, carminibus prophetarum de eo vaticinantibus, & usque hodie Christianorum gens ab hoc sortita vocabulum non defecit.

IDEM IN EPISTOLA AD MAGNUM ORATOREM ROMANVM.

Iosephus antiquitatem approbans Iudaici populi, duos libros scripsit contra Apionem Alexandinum Grammaticum, & tanta sæcularia præfert testimonia, ut mihi utaculum iubeat, quomodo vir Hebræus, & ab infantia sacris literis eruditus, cunctam Græcorum bibliothecam euoluerit.

HERMIAS SOZOMENVS SALAMINIVS HISTORIÆ Ecclesiasticæ libro primo, cap. 1.

Iosephus Mattathie filius, vir cùm apud Iudæos, tum apud Romanos maxima nominis celebritate florens, testis est de vero Dei verbo locupletissimus.

Ιωσήπος ὁ μεταβίβη ὁ ἱερεὺς, αἰὲρ ὡς ἂν τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ Ῥωμαίοις ἐπιστοχότατος ἡρώδης, ἀξιόχρεως αἰ εἶν μάρτυς τῷ θεῷ διὰ ἀληθείας.

EVAGRIVS ECCLESIASTICÆ HISTORIÆ libro quinto, cap. 24.

Longam Iosephus scripsit historiam, eamque refertam utilitate cuiusque generis &c.

Πολλὴν Ἰωσήπος ἔγραψεν ἱστορίαν χρησιώδη εἰς ἅπαντα τυχεύουσαν.

PHOTIVS IN BIBLIOTHECA.

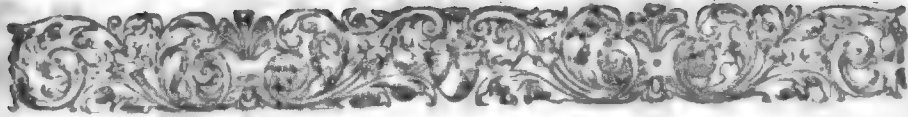
Ecce Iosephum Iudæum, De Iudaicæ gentis calamitate atque interitu. Quo in libro extremo Hierosolymorum excidium narrat, & Masada oppidi: & ante hæc Iotapatorum, in quo & ipse Iosephus captus: præterea Gilcholorum euctionem, & aliorum Iudaicorum munimentorum desolationem. Sunt autem huius operis libri septem. Candidus illi sermo, qui rationum pondus atque momentum cum puritate ac iucunditate exprimere possit. In concionibus persuadendi vi præditus est, ac gratiosus, tum etiam quum suadet opportunitas orationem in contrariam partem flectere. Dexterè quoque & copiosè enthymematis in utramque partem utitur, sententiâsque, si quis alius, adhibet. Orationi insuper affectum imprimendi, & concitandi motus, eisdemque mox leniendi, est peritissimus.

ΑΝΕΓΝΩΣΤΗ Ἰωσήπου Ἰουδαίου τὰ κατὰ Ἰουδαίους πάθη, ἐν οἷς ἡ τῆς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς ἐξ ὧν λόγον ἀλλοις, καὶ ἡ τῆς Μασάδας πολιορκίας, καὶ τῆς Ἰωταπάτων, ἐν ἧ καὶ αὐτὸς Ἰωσήπος ἦλθεν, ἐπὶ τῆς Γιχάλεων ἀλλοις. καὶ ἄλλων Ἰουδαίων φρονεῖαν ἐρημίας. ἡ αὐτὸ τὸ συνέταγμα, ἐν λόγοις ἐπὶ ἀκαθάρτους φέρει, καὶ ἀξίωμα λόγου κατὰ δικαιοσύνης καὶ ἡδονῆς διπλῆς ἐκφύλλει. πιδανὸς τῆς δεινότητος, καὶ ἐπιχαραί, καὶ ἐπὶ τὰ ναιτία ὁ καθεὺς καλῇ χρεῖσται τὰ λόγῳ διζῖος καὶ ῥόημος ἐν θυμημάτων ἐφ' ἡ κατὰ. καὶ ῥητορικός, ὡς εἰ τις ἄλλος, ἐπὶ τὰ πρὸς λόγῳ ὡς ἀφ' ἑσῶν ἡ κατὰ, καὶ ἐξ αἰνῶν πάθος, καὶ ἀγαθῶν δικαιοσύνης.

HIS ACCEDIT IOSEPHVS SCALIGER IN PROLEGOMENIS IN LIBROS DE EMENDATIONE TEMPORVM.

Diligentissimus & φιλομαθὲς omnium scriptorum Iosephus: de quo nos hoc audacter dicimus, non solum inter Iudæos, sed etiam in externis tutius illi credi, quàm omnibus Græcis & Latinis: Itaque desinat mirari doctus vir, cur tot eruditi, & nos quoque, qui non in illis eruditi, sed huius scriptoris lectione peregrini non sumus, tantum illi deferamus, cuius fides & eruditio in omnibus elucet.

A V T O.

AVTHORES QVORVM POTISSIMVM

*testimonio partim comprobato, partim confutato Iosephus
historia suæ fidem facit.*

A Cusilaus Argiuis
Agatharchides Gnidijs
Alexander Polyhistor
Andreas
Apion grammaticus
Apollonius Molo
Apollodorus
Ariphanes
Aristæus
Aristoteles
Berofus Chaldeus
Cadmus Milesius
Castor Chronographus
Chæremon
Chærilus poëta
Conon histo.
Demetrius Phalereus
Dius histo.
Ephorus
Eftius
Euhemerus
Eupolemus.
Hecatæus Abderita
Hellanicus
Hermippus
Hermogenes
Herodotus

Hesiodus
Hieronymus Ægyptius
Homerus.
Isidorus.
T. Liuius
Lyfimachus.
Manethon
Menander Ephesus
Mnaseas Damascenus
Mochus.
Nicolaus Damascenus.
Pherecydes Syrius
Philon senior
Philostratus
Polybius Megalopolitanus
Polycrates
Posidonius
Pythagoras.
Strabo
Thales
Theodotus
Theophilus
Theopompus
Theopraftus
Thucydides
Timæus.
Zopyrion.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΠΡΩΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ
 ΙΣΟΡΕΙΩΝ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Προοίμιον τῶν ἀγίων τῆς συγγραφῆς, καὶ τὸ σκοπὸν αὐτῆς ἀνέχον.	Κεφ. α
Τίς ἡ τῆ κόσμου σύστασις, καὶ ἡ ἀξία τῆς τοιοῦτης.	Κεφ. β
Περί τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς αὐτῶν διαγωγῆς τῆς μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ.	Κεφ. γ
Ὡς ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο, καὶ ὅτι τὸν ἰσχυρὸν σῶθαι λατρεῖται μὴ τῆς συγγενῶν κατώκησιν ἐν τῇ σεν- ναάρ πεδίῳ.	Κεφ. δ
Περί τοῦ πύργου βαβυλῶνος, καὶ ἀλλοτριότητος τῆς αἰθρίας.	Κεφ. ε
Ὡς οἱ ἰσχυροὶ ἐκείνοι πᾶσαι τῶν οἰκημῶν ἐπάκησαν.	Κεφ. ς
Ὅτι τῆς ἐξουσίας ἐκείνου ἀπὸ τῆς οἰκιστικῆς προσηγορεύθη.	Κεφ. ζ
Ὡς ἀβραάμ ὁ πρεσβύτερος ἡμῶν ἐξελθὼν ἐκ τῆς χαλδαίων γῆς, κατέβη τὴν τότε μὲν χαναανίαν, νῦν δὲ ἰουδαίαν λεγομένην.	Κεφ. η
Ὅτι λιμὸς τῶν χαναανίων καταλαβόντες, εἰς ἀγνοίαν ἀπῆλθον, καὶ ἀφῆλθον ἐν αὐτῇ πρὸς χεῖρον, ὑπὸ τῆς ἐξουσίας.	Κεφ. θ
Ἡ τῆς σοδομιτῆς ἀφῆλθον, ἀσυνείων αὐτοῖς ἐπιστραπτυσάντων.	Κεφ. ι
Ὡς ἀβραάμ ἐπὶ τοῖς ἀσυνείων ἐπιστραπτύσας ἐπέστη, καὶ τῆς ἀρχιμαλάτου τῆς σοδομιτῆς ἔστησεν, καὶ τῶν λαῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀφείλετο.	Κεφ. ια
Πῶς τὸ σοδομιτῆς ἔθνος ὁ θεὸς κατέστρεψε τοὺς ἀσυνείων αὐτοῖς, ἐφ' οἷς ἡμάρτανον.	Κεφ. ιβ
Περί τοῦ λαοῦ τοῦ ἀβραάμ πατρὸς, καὶ τῆς ἐκείνου αὐτῆς ἀφῆλθον.	Κεφ. ιγ
Περί τοῦ λαοῦ τοῦ ἡγεῖντος ἀβραάμ πατρός.	Κεφ. ιδ
Περί τοῦ λαοῦ τοῦ ἀβραάμ γυναικὸς, καὶ πῶς τὸν βίον κατέστρεψεν.	Κεφ. ιε
Ὡς ἐκ χανανίων ἀβραάμ γυναικὸς τὸν τρωγλοδυτῆς γένος ἐγέννηθη.	Κεφ. ις
Περί τῆς ἀβραάμ τῆς γυναικὸς.	Κεφ. ιζ
Περί τῆς ἰσχυρίας τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἰσχυρῶν ἐκείνων αὐτῶν καὶ αἰατεσφῆς.	Κεφ. ιη
Ἰσχυρὸς ἐκείνους τῶν μισοπονημάτων ἀφῆλθον τὸν ἀδελφὸν φέρον.	Κεφ. ιθ
Ὡς ἰσχυρὸς ἐκείνους, ἐτάφη ἐν ἱβραῶνι.	Κεφ. ια

HÆC IN PRIMO IOSEPHI ANTIQVITATVM
 Iudaicarum libro continentur.

Proœmium causam scriptionis & scopum eius complectens.	CAP. I.
Mundi creatio & Elementorum dispositio.	CAP. II.
De posteritate Adami & decem ætatibus vsque ad diluuium.	CAP. III.
De diluuiio: & quomodo Noë in arca cum familia seruatus habitauit in campo Sennaar.	CAP. IV.
De turri Babylonica, & de linguarum mutatione.	CAP. V.
Quomodo Noë posteri per totum terrarum orbem sedes sibi occupauerint.	CAP. VI.
Quod gentes singulæ à suis autoribus nomina traxerint.	CAP. VII.
Quomodo Abrahamus generis nostri autor è Chaldæorum terra profectus habitauit regionem Cha- nanæam, quæ nunc Iudæa dicitur.	CAP. VIII.
Quod fame Chananæam premente in Ægyptum est profectus: & ibi aliquantisper commoratus, retro vnde venerat est reuersus.	CAP. IX.
Sodomitarum clades ab Assyriis accepta.	CAP. X.
Quomodo Abrahamus Assyrios aggressus tam captiuos quàm reliquam prædam victor reduxit.	CAP. XI.
Quomodo Deus Sodomitarum gentem excidit flagitiis eorum offensus.	CAP. XII.
De Ismaële Abrahami filio, eiusque posteris Arabibus.	CAP. XIII.
De Isaco legitimo Abrahami filio.	CAP. XIV.
Saræ Abrahami vxoris obitus.	CAP. XV.
Quomodo è Chaturâ Abrahamo nupta Troglodytarum gens prouenit.	CAP. XVI.
De obitu Abrahami.	CAP. XVII.
De Isaci filiis Esauo & Iacobo, & natiuitate eorum.	CAP. XVIII.
De Iacobo metu fratris in Mesopotamiam profugo.	CAP. XIX.
Mors Isaci & sepultura in Hebrone.	CAP. XX.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ,

ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IVDAICARVM LIBER PRIMVS.

Προεμίον τὴν αἰτίαν τῆς συγγραφῆς καὶ τὴν σκοπὴν
αὐτῆς περιέχει.

Κεφάλαιον α΄.

PROEPIVM CAVSAM SCRIP-
tionis & scopum eius complectens.

CAPVT I.

ΤΟΙΣ τὰς ἱστορίας συγγράψαν βιβλομέ-
νοις, ἢ μίαν ἢ δύο τῶν
αὐτῶν ἐρῶν τῆς συγ-
γραφῆς σκοποῦν αἰτίαν,
ἀλλὰ πολλὰς, καὶ
πλείστον ἀλλήλων
διαφερούσας. πῶς
μὲν γὰρ ἐπιδεικνύμε-
νοι λόγων δεινότητα, καὶ τῶν ἀπ' αὐτῆς θηροφύλων
δοξάν, ὅτι τὸ τοιοῦτον τῆς παιδείας τὸ μέγιστον οὐκ ὀφείλει
ἄλλοι δ', χάριν αἰσθητικῆς φιλίας, ὥστε ἂν τὴν
ἀναγραφὴν ἐν συμβιβάζωσι, τὸν εἰς αὐτὴν πόνον καὶ
ὄρεσιν διώκον ὑπέστησαν. εἰσὶν δὲ οἱ πῶς ἐβιάσθη-
σαν ὑπὸ αὐτῆς καὶ τῆς ἀναγκῆς ἀνάγκης, οἷς
ἀναγκασμένοι παρέτυχον, ταῦτα γραφῇ δηλώσει
ἀποδείξει. πολλοὶ δὲ καὶ χρησίμων μέγαθος
ἀναγκάσθησαν ἐν ἀγνοίᾳ καὶ μὴ ὡς δεῖν τὴν
ἀπὸ αὐτῆς ἱστορίαν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν ἐξενε-
γεῖν. τῶν δὲ τῆς ἀναγκῆς ἀνάγκης, αἱ πε-
ρὶ τὰς δύο καὶ μὴ συμβιβάζονται. τὸν μὲν γὰρ πρὸς
τοῖς Ῥωμαίοις πόλεμον ἡμῶν τοῖς Ἰουδαίοις ἡρώ-
δου, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πράξεις, καὶ τὸ τέλος οἶον
ἀπείβη, περὶ μὲν τῶν ἐβιάσθησαν ἐν διηγήσει, οἷς
τοῖς ἐν τῇ γραφῇ ἀναγκασμένοι τὴν ἀλή-
θειαν. τῶν δὲ τῶν ἐβιάσθησαν ἐν χειρὶ τῶν ἀνα-
γκασμάτων, νομίζον ἅπανσι φανεῖσθαι τοῖς Ἕλλησι
ἀπὸ αὐτῆς. μέλλει γὰρ περὶ αὐτῶν τὴν
παρ' ἡμῶν ἀρχαιολογίαν, καὶ τὴν ἱστορίαν τὴν
πολιτικὴν, ἐν τῇ Ἑβραϊκῇ μεθόδῳ μελε-
τεῖν γραμμάτων. ἢ καὶ μὴ οὐ καὶ περὶ τῶν δι-
καστῶν ὅτι τὸν πόλεμον συνήγαγον δηλῶσαι,

QUADAM enim ostentanda eloquentia
causa, glorieque ex ea captanda, ad hoc stu-
diorum genus se applicant. alij quo gratiam
illis referrent, quorum res gestas sribendas sibi
sumpserunt, nulli labori quantum in se fuit, pe-
percerunt. Sunt quos res ipsa compulsi, ut quibus
gerendis interfuerant, ea scripto complexa in
vulgum proderent, nec desuerunt, qui res insi-
gnes cognitūque dignas in obscuro latere non
ferrent, atque ideo narrationem earum in com-
munem utilitatem proferrent. Ex iam dictis
causis postrema due me quoque ad idem per-
mouerunt. Bellum enim quod cum Romanis ha-
buimus, & res utrinque gestas, ac demum euen-
tum, quæ omnia presens ipse meo periculo didi-
ci, narrare coactus sum propter quosdam qui
scriptis suis veritatem deprauarunt. Presens
vero opus aggressus sum, ratus Græcis omnibus
cognitu non inuicendum fore. Complectetur e-
nim vniuersam nostræ gentis antiquitatem,
formamque reipublicæ, ex Hebraicis literis
translatam. Cogitaueram equidem & antea,
iam tum cum historiam de bello scriberem, do-

A

ueritis nulla nona cura in animo sollicitati, omnibus quęcunq; ad vsum ac voluptatē conferunt, sua sponte vobis proueniuntibus, mea vnus prouidentia citra omnem vestrum laborem aut sollicitudinem: quibus fruētes vos neque senectus celeriter opprimeret, & vita diuturna quā longissimē proferretur. tu verō hanc meam sententiam ludibrio habuisti, mandato meo contempto. non enim propter bonum aliquod taces, sed propter malam conscientiam. quare & senectus ocyor superueniat, & vita vestra minus sit diuturna. Adamus autem excusabat peccatum, & iram Dei deprecabatur, culpam in vxorem referens, & dicens, ab illa deceptum se peccauisse: at illa serpentem accusabat. Tum Deus mulctauit eum, quod muliebri consilio cessisset: terramque nullos posthac fructus sponte proferre iussit: laborantibus autem & opere attritis alia dare, alia negare. Euam autem parturitionibus & hoc genus doloribus castigauit, eo quod ipsa à serpente decepta Adamum eiusdem dolis illectum in calamitates coieccisset. quin & serpenti vocem ademit, iratus ob malitiam qua erga Adamum est vsus: venenumque linguę eius indidit, & hostem eorum declarauit: admonuitque, caput eius plagis impetendum esse, tum quod in hoc pernicies hominis sita sit, tum quod ipsa bestia hoc pacto facillimē opprimatur: ad hæc pedibus priuatum trahi per terram, ac volui fecit. His pœnis impositis Deus Adamum & Euam ex horto in aliam regionem transtulit.

CAP. III.

*De posteritate Adam, & decem etatibus
vsque diluuium.*

Gen. 4.

Nati sunt autem eis & filij mares duo, horum prior appellatus est Cain, quod interpretatur acquisitio: Abel autem secundus, ea vox luctum significat. Natę sunt etiam filię. Hi fratres suis quisque studiis intenti erant. Abel iusticiam colebat, & omnibus actionibus suis Deū præsentē ratus, virtuti operam dabat. pastoralis autem eius erat vita. Cain verō quum alioquin etiam pessimus esset, lucrumq; solum spectaret, terrā quoque arare primus excogitauit: ac postremo fratrem etiam interemit tali de causa. Quū visum eis esset sacrificare Deo, Cain agri & arborū fructus obtulit, Abel lac & primogenita pecorum. Huius sacrificiū Deo fuit acceptius, quod sponte naturę genitis constaret, quā ea quę homo auarus & industrius per vim quandam à natura extorserat. ideo Cain agrē ferens prælatum sibi à Deo Abelem, interfecit fratrem, & cadauere eius abdit, rem clām fore putabat. Quo cognito Deus venit ad Cain, rogans de fratre, vbinam esset, multis enim diebus se non vidisse eum, quem reliquo omni tēpore cū ipso versari animaduertisset. Tum Cain anxius, nec habēs quod responderet Deo, primum se quoque demerari ait, quī factum sit, quod frater nusquam compareat. Instante verō Deo, & accuratius inquirente, iam commotior negauit se pædagogum fratris, aut rerū eius obseruatorem esse. Tum Deus coar-

ήλθιν προς τον καϊν, ως τε αδελφω πωδατομόμος, ποιησπι ειη. πολλων γδ ημερων ια οδιν αυτον, τ άλλον χερον απαρτα μετ αυτε βλεπων αυτον αναστροφόμενον. ο δε καϊς απορρόμομος, κη ια έχων οη λίζωι προς τον θιον, αμχααν μδ κη αυτος ιρασκειν το φρωτον, οπι ταδελφα μη βλεπομόμοι. παραξωμεις ζ τε θιου λιπαως ιγκειόμεν κη πολυαεσμενομωτες, ικ εη παδαζωμος ου δι φύλαξ αυτε, κη τω υπ αυτε αεσπομόμων ιλτην. ο ζ θιος βωπιώδιν ηλτην ηδη τον

guit

μυδιμα ξηζόμενοι τ ψυχω φρετιδι, παπιν
η υμιν αυτομαται οσα φρος απολασιν κη ηδονω
συπλεϊ κη τλω ιμωι ανότων φρόνοια χωεις υ
ματε πόνε κη λαπαωείας. ον παροτων ηρας τε
δαττον ια αβ επέλθη, & το ζλω ις μαρεν αβ υμιν
ηρόπο. πυδ η εις αυτωλ με τλω γνωμω ενύβει
σας φρακίσας τω ιμωι εντολω. η γδ επ αρετη
τλω σκωπλω αζης, αλλ οπι σινειδοπ ποιηρα. α
δαμος ζ παρητιπο τ αμρπας αυτον, & παρεκλει
τ θιον μη χαλεπαρεν αυτα, τ γυνώμα τε ηροτό
τες απάμωφ, κη λίζων υπ αυτης ελαπατηεις α
μρπώνον. η η αυ κατηγρει τε ερωας. ο ζ θιος ητ
τονα γυνωκείας συμβιλης αυτον ηρόμωμον υπεβη
ημωεία, τλω ζλω ια ηη μδ αυτοις τα ιαυτης ανα
δύσεν αυτοματες ειπών, ποιησι ζ κη ζεις ηρας ζι
βομώμοις, το μδ παρξεν, το η ια αξιωσεν. αυαι ζ
βκετοις & τ εζ αδων αν ζηδον ενόλαζεν, οπ τον
αδαμον οϊς αυτω οδφς εηπατισαν, τειος αφα
κερυστομδμη συμφορας αεβίλαβεν. αφείλετο ζ κη
τ οφιν τ φωτης, οργισεις οπι κακοηδεία τη φρες
τον αδαμον, κη ιδν ενπίδσαν υπ τλω γλωττα αυ
τα, πολέμοις αποδείξας αυτοις, κη υποπιδέμω κη
τ κεφαλής φέρειν τοις πληγας, ως εν οκωνη τατε
κακαω τε φρες ανθρώποις κομώμε, κη τ πελάτης
ράσης ζεις αμυνεμόμοις ισομδης. ποδων τε αυτον
δποσέρήσας, σφραζζ κη τ ηης ειλιαωώμωμον ιποισσε.
κη ο μ θιος βωτα φρες αζας αυτοις πάχην, μετοικί
ζει τ αδαμον & τ αυαι εκ τ κήπιν εις ετηεν τόπον.

Κεφάλαιον γ.

Πηι ηρας αδαμον κη τω αυτε εινα ηρωι τω μίχει
τω καπλωσμεν.

Γίνον) η αυτοις & παιδεις αρετες δυο. φρεση
ζορδτα η αυτω, ο μ φρωτος, κηις. κησιν ζ
τω σημαίνει μεθιρμωδωμδ τοτομα. αβελ & ζ,
ο διυτες. σημαίνει ζ, πινθε τοπο. γινον) η αυ
τοις & θυγατρες. οι μ ουω αδελφοι ιχζωντο επτη
δύμασιν. αβελος μ γδ ο νώτες διημοσινης ε
πιμαλετο, κη πασιν ζεις υπ αοπε φρεσβωμδεις πα
ρεται τον θιον νομίζων, αρετης φρεσβωτο. ποιμωμ
κος η ιω ο βιος αυτε. κηις ζ, πατι αλλα πορετα
ζεις ιω, κη φρες το κερδαινειν μένον αποβλεπων, ζην
τε αρωι επιπόπτεν φρωτος. κηις κηις τ αδελ
φον αυτε εκ βωιωτης αφίας. θυσαι τεθ θεα δόξαν
αυτοις, ο μ κηις απο τ ζωωρίας & τω φωτρη καρ
ποις επλήμην. αβελος ζ γάλα, κη τε φρωτομα
τ βοσκημάτων. ο θιος ζ αυτη μάλλον ηδη) τη θυ
σία, ζεις αυτοματοις κη κη φωσιν ηροτόσιν ημώμα
νος, αλλ ηχι ζεις κηις επίνοιας ανδράπιν πλεονέκτω
κατα βια πιφυκόσιν. ενθιν ο κηις παραξωμεις οπι
τη φρεσημηδω τον αβελον υπ το θεω, κηις
νει τον αδελφον κηις τον νεκρον αυτε ποιήσας αφα
νη, λήσεν υπιλάμβαν. ο ζ θιος σινεις το ηρρον

[illegible]

guit Cain partem, mirari se dicens, quod negaret se quicquam de fratre scire, quem ipse interemisset, & supplicium quidem quod eade commérerat ei remittit, sacrificio placatus ne grauius ita supplicem sciret: sed malè ominatus ei & posteris ipsius, vsque septimam progeniem puni-turum se est comminatus: & ex illa regione extorrem vnà cum vxore fecit. Illo autem timente, ne oberràs in feras incideret, atque ita perirer, securum esse iussit quod ad hoc periculù attinet, & impauidè terras peragrare: & signo ei iudico quo nosci posset, abire procul iussit. Cain autem multas regiones vnà cum vxore emenius tandem Naïda condidit: id loci nomen est: atque illic sedem optauit, vbi etiam liberos procreauit. Cæterum tantum adfuit vt hac castigatione in melius vitam mutauerit, vt peior etiam sit factus, suis voluptatibus vel cum aliorum iniuria indulgens: & facultates domesticas per vim ac rapinas accumulans, acitis vndecunque latrociniorum & nequitiæ sociis, magister illis ad facinorosam vità est effectus. Adhæc simplicem hætenus viuendi rationem, excogitatis mensuris & pòderibus immutauit, pristinamque sinceritatè & generositatem ignarà raliu artium in nouam quandam versutiam deprauauit. Primus agrorum terminos fixit, vrbemque extructam & communirà coactis in vnum domesticis & clientibus inhabitandà tradidit. Enosæ nomine imposito ab Enosæ libetorù natu maximo. Is Jaredù genuit, ex quo Malalehel, & ex eo deinceps Mathutala est progenitus. huic Lamechus fuit filius, qui liberos habuit septuaginta & septem, ex duabus susceptos vxoribus, Sella & Ada. Ex his Iob-el ex Ada natus, tabernaculis constructis pastoralis cultu ac victu fuit contentus. Iobal verò germanus eius musicè operam dedit, psalteriumque & citharam inuenit. Thobel autè vnus ex altera vxore prognatorum viribus excellens rē militarem egregiè tractauit, cuius artibus & opes ampliores, & victum lautiorē sibi comparauit. quin & ætariam primus est commentus, & filiæ factus est pater vnus, nomine Naamæ. Porro Lamechus diuini iuris non imperitus, videns pœnas se exoluturum partem, Caino perpetrati, vxoribus suis hoc indicauit. Cæterum superstitie etiam tum Adamo, Caini soboles sceleratissima euasit, dū posterior quicquid sit deterior. nec solum imitatur priorum vitias, sed & superat, interim nec à bellis, nec à latrocinii temperando: & qui à cædibus abstinebant, alioquin auarè & superbè inter suos vivebāt. Adamus autem qui primus è terra factus, vt ad illū oratio nostra recurrat, posteaquam Abel esset occisus, & Cain propter cædem solum vertisset, procreandis liberis operam dedit, quod magno prolis desiderio teneretur, annos iā natus triginta supra ducentos: quibus cum accessissent septingenti, tandem vita defunctus est. ex huius liberis quos complures habuit, fuit etiam Sethus. Sed quia de aliis longum esset narrare, de solo Setho mentionem faciam. hic à patre educatus, vbi cō ætatis venit, vt iam quod rectum est discernere valeret. virtutis studiis se totum dedit, & cum ipse vir optimus euasisset, etiam nepotes sui similes post se reliquit. qui quoniā erāt omnes bona indole præditi,

ἴδω μὲν ὑπὸ μακεδόνων λεγομένην, μεροσπῆν δὲ ὑπὸ
 ἰβηρίων. ἔτι δὲ ἀργύριοι τὸ ἐνιαυτὸν ἥσαν δεκάτα-
 χέτης. μενσῆς δὲ τὸ νῆσαν ὅς ἐστι ξανθικός, μενῆα
 φερόμενον ὅτι τὸ ἰορδαῖος ὠρεῖται, καὶ τὸ ἐν δεκάτῳ
 τοῦ ἰβηρίου περαταζόμενον. οὕτως δ' αὖτε καὶ πρὸς ἀ-
 πῶτας ἄς εἰς τὸ θεῖον πηγάς ἦρχεν, ὅτι μενσῆσι αἰσῶς
 ἔπαυσε καὶ τὸ ἄλλω διοίκῃ, τὸ φερόμενον κόσμον
 διεύλαξε. τὴν δ' ἐπομβρίαν ἀρξάμενος πᾶσι ἰβη-
 ρὶ τὸ περὶ αὐτὴν μενῆος καὶ εἰκάδι. χρόνος δὲ οὕτως
 ἀπὸ ἀδάμ τὸ φερόμενον γεροντότος ἐπὶ ὑπάρχοντι διχα-
 λῶν ἐξακοσίον πεντήκοντα ἐξ. ἀναζήσαντες δὲ ὁ
 χρόνος ἐν τῇ ἱερίᾳ βίβλῳ, σημεῖον μὲν πολλῆς
 ἀκρίβειας τὸ τότε καὶ τὰς χροῖας τὸ φερόμενον ἀ-
 φρῶν καὶ ἄς τελευτᾶς. ἀδάμ δ' οὐδ' ἱεροσολῶν
 καὶ ἱεροσολῶν ἐπὶ γεροντόν, πᾶσι σπῆν. γένε'. ὅς
 ἐντακοσία μὲν καὶ τελευτᾶ ἰβηρίων ἐπὶ σπῆν, καὶ
 πέντε μὲν καὶ ἱεροσολῶν ἐντος, ἐξήκοντα ἐντος. ὅς
 δ' ἑκάστα ζήσαντες ἐπὶ ἐντακοσία, καὶ πᾶσι πεντήκοντα
 ἐπὶ φερόμενον ἐπὶ μενῆα καὶ ἀρξάμενος, τελευ-
 τᾶς αὐτὸς πεντήκοντα καὶ ἐντακοσίον ἐτος. οὕτως
 ἰβηρίων ἐπὶ σπῆν πρὸς τοῖς ἐντακοσίῳ. καὶ πᾶσι
 ἐπὶ δέκα καὶ ἐντακοσία, μενῆα καὶ ὑπὸ ἑξῆς ἐπὶ γε-
 ροντότος ὡς ἰβηρίων. οὕτως ὁ μενῆος ζή-
 σαι πᾶσι πρὸς ἐντακοσίῳ ἔτελεσται. ἐπὶ δὲ
 σιν ἱερίῳ καὶ ἀρξάμενος ὑπὸ ἑξῆς ἐπὶ γε-
 ροντότος καὶ ἑκάστα ἐπὶ ἱεροσολῶν, ἐξήκοντα ἐντος
 εἰς δύο καὶ ἐξήκοντα πρὸς τοῖς ἐντακοσίῳ ἐπὶ πᾶσι. ἐν-
 τος δ' ὁ ὅς ἐπὶ ἑξῆς ἐπὶ ἱεροσολῶν ἐπὶ δύο καὶ ἐξή-
 κοντα καὶ ἑκάστα τὸ πρὸς αὐτὸν τυχερόν, οὕτως ζή-
 σαι πᾶσι ἐπὶ ἑκάστα πρὸς τοῖς ἐντακοσίῳ, ἀνέχοντες
 πρὸς τὸ θεῖον, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τὴν αὐτὴν ἀναζήσαν-
 σιν. μενῆα καὶ ἐπὶ πᾶσι καὶ ἐπὶ ἑτος αὐτὸν γε-
 ροντότος ἰβηρίων καὶ ἐπὶ πᾶσι, λάμαχος ὑπὸ
 ἐξῆς, ἐπὶ γεροντότος δύο καὶ ἐπὶ πᾶσι. ἐπὶ ἐντακοσίῳ
 τὸ ἀρχὴν παρὲς ὡς ἐπὶ, αὐτὸν καταρξάν ἐπὶ ἐπὶ
 ἐξήκοντα ὅτι ἐντακοσίῳ. λάμαχος δ' ἀρξάμενος ἐπὶ ἐπὶ
 ἐπὶ ἐπὶ πᾶσι ἐπὶ πᾶσι, νῶτον τὸ φερόμενον ὑπὸ δει-
 κνυσιν πρὸς αὐτὸν τὸ ὅς ἐπὶ λάμαχος ἱεροσολῶν, δεύ-
 τερον δ' ὅς ἐπὶ πᾶσι ἐπὶ πᾶσι ἐπὶ πᾶσι ἐπὶ πᾶσι
 ἱεροσολῶν πρὸς αὐτὸν. τὰ αὐτὰ συναζόμενα τὰ ἐπὶ, τὸν
 φερόμενον μενῆον συμπληροῦν χρόνον. οὕτως ἐπὶ
 μενῆας τὰς τελευτὰς τὸ ἀνδρῶν, τοῖς δὲ αὐτῶν πασι
 ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὑπὸ γεροντοῖς συμπληροῦν τὸ βίον,
 ἀλλὰ τὰς χροῖας αὐτῶν μόνον ὁρᾶται. ἐπὶ πᾶσι ἐπὶ
 ὅς δ' ἐπὶ, καὶ ὑπὸ ἀρξάμενος, τὸ ὅς ἐπὶ ἡμέρας τρι-
 σσεκοσίῳ ὅλας κατεφίετο ὡς ἐπὶ πᾶσι πᾶσι
 καὶ δέκα τὴν γῆν ὑπὸ φέρον. καὶ τὸ ἐπὶ τὸ ἀπὸν τὸ
 μὲν δεκάτῳ πᾶσι πᾶσι φερόμενον ἀφορμὴν ἔχον-
 τας. πᾶσι μενῆα καὶ τὸ ἐπὶ, μόνος ἱεροσολῶν ὑπὸ βαί-
 νειν τὸ ὅς ἐπὶ ἡμέρας ἑκατὸν καὶ πενήκοντα, ὡς
 μενῆα ἰβηρίων, ἱεροσολῶν καὶ ὑπὸ ἰβηρίων. ἐπὶ πᾶσι
 λα-
 μαχος ἐπὶ ἀρξάμενος πᾶσι ὅλας κατεφίετο καὶ τὴν ἀ-
 ρξάμενος, συνεῖς ὁ νῶτος, ἀνέγει τὸ ἐπὶ. καὶ δια-
 σάμενος γῆν βραχίονα ἐπὶ αὐτῷ, ἐπὶ γεροντό-
 τας ἡδὲ γεροντὶ ἐλπίδος, ἡρέμῃ. ὅλας δ' ὅς ἐπὶ
 ἡμέρας πολλὰν ὑποχωροῦν τὸ ὅς ἐπὶ, με-
 δίνοι πόρεται, βελόμην μαθεῖν εἰ καὶ τὸ ἄλλο τὸ γῆς ἐκλειμμένη ὑπὸ τῷ ὕδατι, ἀσφαλὲς ἐπὶ ἡδὲ
 πρὸς ἑκάστην. ὁ δὲ πᾶσι ὁρᾶται ἐπὶ λυμναζόμενον, πρὸς νῶτον ἐπὶ πᾶσι. καὶ ὁ ἡμέρας ἐπὶ πᾶσι πρὸς ἑκάστην

qui Dius à Macedonibus vocatur; ab Hebræis
 Marfonane. sic enim Ægyptij distinxerunt annum.
 Moles autem Nisan qui est Xanthicus, mensē
 primum in suis fastis ordinavit, quod per hunc
 Hebræos ex Ægypto eduxisset. eundem etiam om-
 nium quæ ad rem diuinam pertinerent, exordium
 fecit: alioqui quod ad nundinationes rerum vena-
 lium, reliquæque dispensationem anni attinet,
 nihil de pristino ritu innouauit. Vim autem im-
 brium cœpisse ait vigesima septima iam dicti mē-
 sis, post annum ab Adamo primo homine bis mil-
 lesimum sexcentisimum quinquagesimum sex-
 tum. hoc spatium temporis relatum est in sacros
 codices, diligenter annotantibus prisceis illu-
 strum virorum tam natales quàm obitus. Adz si-
 quidem, qui non gentos & triginta vixit annos,
 cum esset triginta & ducentorum annorum, Se-
 thus filius natus est. Sethus autem ducentesimo &
 quinto anno genuit Enosum. qui dum quinque &
 nongentis vixisset annis, Cainano filio suo rerum
 curam tradidit, quem genuerat anno centesimo
 nonagesimo. hic vixit annis decem & nongentis.
 Cainan cum vixisset decem & nongentis annis,
 Malachelem filium dereliquit, quem genuit an-
 no ætatis centesimo septuagesimo. iste Malachel
 cum vixisset quinque ac nonaginta & octingentis
 annis, defunctus est, laredum filium derelinquens,
 quem genuit quum sexaginta duorum & cen-
 tam esset annorum. cui nouem & sexaginta &
 nongentis annis viuente, Enochus filius succe-
 ssit, natus cum sexaginta duorum & centum annorum
 pater eius existeret. qui exactis trecentis sexagin-
 ta quinque annis, discessit ad Deum: vnde finis e-
 ius non inuenitur esse conscriptus. Matufala au-
 tem Enochii filius, quinto ei & centesimo natus
 anno. Lamechum filium habuit quum esset anno-
 rum octoginta septem & centum: cui tradidit
 principatum, quem ipse tenuerat annis nongentis
 sexaginta & nouem. Lamechus autem cum ha-
 buisset principatum annis septingentis & septem,
 Noë filium suum rebus præfecit: qui de Lamecho
 natus est agente annum ætatis secundum & octo-
 gesimum supra centesimum. quique quinquaginta
 & nongentis annis rerum administrationi præ-
 fuit. Hi anni in vnā summā contracti supra-
 scriptum tempus conficiunt. Non sunt autem dis-
 quendi obitus virorum illorum: cum liberis e-
 nim suis agebant vitam eamque vsque ad ipsorum
 nepotes extendebant: sed natales tantum eorum in
 hac ratione sunt spectandi. Cæterum Deus signo
 dato imbres emisit: qui cum nonaginta continuis
 diebus ruerent, ad quindecim cubitos aqua super
 terram exiit: quæ causa omnem salutem adem-
 nit, non habentibus quod se in tutum reciperent. cen-
 tesima autem & quinquagesima die postquàm
 pluuie desit, tandem cœperunt aquæ fidere, mense
 septimo, vicesimo septimo die mensis. destituta de-
 inde arca in vertice montis cuiusdam in Armenia,
 sentiens hoc Noë, aperuit eā: & videns circa ipsam
 aliquantulum terræ, meliore spe concepta pauli-
 sper quieuit. mox post paucos dies magis receden-
 te aqua, emisit coruum, cupiens cognoscere si qua
 alia parte terrarum aquæ decessissent, vt tutò ex-
 scendere posset. at ille compertum totum adhuc sta-
 gnare, ad Noë est reuersus. is post septem dies co-

ἡγεῖσθαι ὃ τοῖς ἄλλοις ζώοις ἀπασι πρὸς αὐτὸ βέβηλαται
 καὶ τὰς ὁρέξεις ἔχει. διασπόμενος γὰρ ἀπάντων, ὑμᾶς
 εἰ) πιπτοῖκε, ἥ τι χειροσάων καὶ πεπτοῖν, Ἐὖτα πῶς
 μεταρροπὸν φάραγ' ἔχει καὶ φάρα, χωρὶς αἵματες. ἐν
 τούτῳ γὰρ ὅστις ἡ ψυχὴ. σημαίνων δι' ὑμῶν παύλαι ἰσο-
 μῶν μὲν ὅξεια τῇ ἡμῇ ἥ ἔστιν ὑποσημαίνων. τόξον γὰρ
 εἰ) ἥ θιῖ παρ' αὐτοῖς ἐκείνῳ ἐνόμισαν καὶ ὁ αὐτὸς
 ταύτ' εἰπὼν ὃ ὑποχόμῳ ἀπαλλάσσει. τῷχος δὲ
 βίης μὲν τὴν ἐπομβρίαν πεπτοῖκε καὶ τελειόσια
 ἐπὶ, καὶ πάντα τὰ χροῖον τέτον διδ' αἰμονῶν δ' ἐξαγαγόν,
 τελευτᾷ, ζήσας ἐπὶν ἀρεθμὸν ἐνακοσίον καὶ πεπτο-
 κοντα. μηδὲς ὃ πρὸς τὸν βίον καὶ τὸν βαχρύπτη
 τὸ ἐπὶν αὐτῷ συμβαλόν τὸν παλαῶν, ψαύδῃ
 νομιζέτω τὰ πρὸ ἐκείνων λεγόμενα, τὰ μηδὲν τῷ
 ὅσῳ ἐπὶν ἐν τῷ βίῳ ὡραυτέντων χροῖον τιμωρῶμα-
 ρος, μηδὲ ἐκείνοις εἰς ἐκεῖνο τὸ μέκος τὸ ζῶης ἀφί-
 χθαι. οἱ μὲν γὰρ δι' ἐπιλείψας ὄντες καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν
 χροῖον μῶν, καὶ ἔξ τὸ τὰς φοβὰς ὅτι περ εἰσότηρας πρὸς
 πλείονα χροῖον εἰ), εἰκότως ἔζων πληθύνει ὅσῳ ἐπὶν
 ἐπὶν. ἔπειτα καὶ δι' ἀρετὴν Ἐ τὸν ἀρχεῖαν ἀν' ἐπιτόκον
 ἀστρονομίας καὶ γεωμετρίας πλείον ζῶν τὸν αὐτοῖς
 ὡραυτέντων, ἀπὲρ καὶ ὑποσφαλῶς αὐτοῖς πρὸς πέν,
 μὴ ζήσουσιν ὅσα κοσμοῖς ἐναυτές. ἔξ ὅσῳ ἐπὶν γὰρ ὁ
 μέγας ἐναυτὸς πληρῆται. μὲν τρυφῇ δὲ καὶ τῷ λόγῳ
 πάντες οἱ παρ' ἡλλοῖς καὶ ὡραυτῶν βαρβαρῶς σὺν γε-
 γαμῶν τὰς ἀρχαολογίας. καὶ γὰρ καὶ μαθητῶν ὁ τὸ
 τὸ ἀρχαῖον πομπῶν αἰατρεφῶν, καὶ ἐκρωσῶς
 ὁ τὰ χαλδαῖκα συναγαγόν, Ἐ μὲν τὸ Ἐ ἐσιῶρος,
 καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ ἀρχαῖος ἱεράνυμος, οἱ τὰ φοινικὰ
 συνὲξ ἔμῳν, συμφρονῶσι τοῖς ὑπ' ἡμῶν λεγομένοις.
 ἡσίοδος τι καὶ ἐκατόμος, καὶ ἡλλανικός, καὶ ἀκισί-
 λαος, καὶ πρὸς τούτοις ἐφορῶς καὶ νικόλαος ἰσορῶσι
 τὰς ἀρχαίους ζῶσαντας ἐπὶ χίλια. πρὸ μὲν οὐκ ἐπὶ
 τῶν, ὡς αὐτῶν εἰς ἡ φίλον, ὅπως σκοπεῖται.

Κεφάλαιον ε΄.

Περὶ τῆς ἐντολῆς ἀγαπᾶν, καὶ ἀποφασίαι τῆς αὐτῆς λέξεως.
Ο ἢ σὺ ἔσῃ παῖς, ἢ υἱὸς ὄντις, σῆμας, καὶ ἰσθῆας,
καὶ χαίμας, ἐκ τῶν ἑσπιν ἑμπερθεῖν τὸ ἐπομ-
βείας γεροντοῖς, φρωτοῖς κατελθόντες διὰ τὸ ὄρων
εἰς τὴν πεδία, τὸ ἐν τέτοις οἰκισιν ἐποίσσαντο. καὶ τὰς
ἄλλας σφόδρα διδεδότας δὲ τὸν κατακλυσμὸν τὰ
πεδία, καὶ σκληρῶς ἔχοντας πρὸς τὸ ἐν ὑψηλῶν
τόπων κατέβασιν, ἔπρσαν θεσπύσαντας μικτὰς
αὐτῶν γυνεῶς καὶ τὸ μὲν πεδίον εἰς ὃ φρωτοῖς αὐτῆς
κατέβησαν, καλεῖται σιωναάρ. τὸ δὲ θεῶν καλᾶσαι-
τες αὐτῆς εἰς πολυαμθραπίαν εἰλθεν δαοικίας [ἵνα
μὴ σαπάζονιν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ γῆν πολλὰν
ζιωρζωῦντες ἀφθονίας δαπολάβοιν τὴν καρπῶν, ὑπὸ
ἀμαθίας παρήκεσαν τὴν θεῶν, καὶ ὅτε τὸτο συμφορᾶς
θεεπιστόντες, ἢ χθλῦτο τὸ ἀμύρπας. ἵπαι γὰρ λῶθου
νέοιπτες πληθεῖ, πάλιν ὁ θεὸς αὐτοῖς σιωνεβάλαι
ποιεῖται τὴν δαοικίαν. οἱ δὲ, ἢ καὶ τὸ ἀμύρπας τὸ ἐκεί-
νη νομίζοντες ἔχουσιν τὰ ἀγαθὰ, τὼ δὲ ἰσχυρὸν αὐτοῖς
τὼ οἰκίαν ἀπῆσαν τὸ δαπορείας ὑπολαμβάνοντες, ἢ ἐν
γνώμης, καὶ τὸ κατ' ὀκνηθῆν ὑπονοεῖν εἰς δαοικίαν αὐ-
γῆροντο. ὅτε ἡ δὲ αὐτῆς πρὸς τὴν ὕβριν τὴν θεῶν καὶ κατα-
βλῆκεν δὲ καὶ καὶ χεῖρα γυναικῶς, ἔπρβιν αὐτῆς μὴ
ἰδίας ἀρετῶν ταῦτα παρέχουν αὐτοῖς ἡγεῖται. ὁ δὲ

Dominos enim vos feci omnium tam terrestrium
quàm natatiliùm & eorum quæ per sublime fer-
runtur, absque sanguine: nam in hoc inest anima.
Arcus cœlestis signum vobis erit cessaturæ meæ iac-
ulationis. nam iris arcus Dei apud illos habetur.
His mandatis & promissis Deus abiit. Noë autem
cum post diluuium superuixisset ccc l. annos, to-
tùmque hoc tempus feliciter exegisset, defunctus
est expletis annis in vniuersum Dccc l. Nec est
tur aliquis præsentem vitam, annorùmque eius
paucitatem cum priscorum rebus conferendo si-
dem nobis abroget, aut quia nunc eam non per-
quæ prorogari videt, coniecturam hinc de illorum
longæuitate faciat. Illi enim Deo chari quum es-
sent, ipsiûsque recens etiam tum opificiùm, &
commodiore victu ad diuturnitatem vterentur,
merito per tam multos annos vivebant. Præterea
tum propter studium virtutis, tum propter vtilita-
tem inuentarum artium, vt Astronomiæ, ac Geo-
metriæ, Deus illis prolixiorẽ largitus est vitam:
quarum certitudinem asse qui non poterant, si mi-
nus de. annis vixissent. ex tot enim magnus annus
constat. Attestantur autem mihi omnes qui Græ-
cas barbaricâ sive antiquitates literis prodiderunt.
Namque & Manetho Ægyptiarum rerum scri-
ptor, & Berosus Chaldaicarum, adhæc Mochus,
Heliæus, Hieronymus Ægyptius, qui Phœnicem
res prosequuti sunt, nobiscum consonant. Hesi-
odus quoque cum Hecato, Hellanicus & Acusi-
laus, Ephorus & Nicolaus, narrant priscos illos ad
mille annos vitam produxisse. De his igitur quis-
que vt libi visum fuerit, accipiat.

C A P. V.

*De turri Babylonica, deque linguarum
imitatione.*

TRes vero Noë filij, Semas, Iaphetus, & Cham-
mas, centum annis ante diluvium nati, primi
relictis montibus planiciem habitare cœperunt &
aliis recēti etiam tum cladis memoria pauidis, nec
audentibus à celsiore loco descendere, idem faciē-
di autores & exemplum fuere. Campo quem pri-
mum colere sunt aggressi, nomen est Senaar. Cœ-
terum Deo iubente ut propagandi multiplicādī-
que generis gratia colonias deducerent, homines
rudes non paruerunt: quomobrem calamitatibus
implicati, offensum illum errore suo sunt experi-
ti. Cū enim florent iuuentutis multitudine,
Deus rursus de colonia deducenda admonebat.
Illi verò obli- ti se ipsius benignitate præsenti-
bus commodis perfrui, totāque illam felicitatē suis
viribus acceptam ferentes, dicto eius non fuerunt
obedientes. Et quod peius erat, consilium de colo-
niis non favorem numinis, sed insidias interpreta-
bantur, videlicet quo facilius dispersi possent op-
primi. Hanc superbiam Deique cōtemptum exci-
tauit in eis Nabrodes, nepos Chamæ, filij Noë, vir
audax & manu prōptus, subinde iactans, nō Deo, sed
propriæ virtuti præsentem felicitatem eos debere:
atque ita paulatim rem ad tyrannidem trahebat,

ratus fore vt homines ad se deficientem à deo , si se A
illis duce[m] præberet, opem suam offerens contra
nouum aliud diluuium intentantem. Turrim e-
nim se ex ædificaturum, excelliorem quàm quod a-
qua ascendere posset: & insuper maiorum suorum
interitum vlturum. Vulgus autem facile Nabrodia
placitis obtemperabat, ignauum ratus deo cedere:
atque ita structuram turris occæperunt, nulli la-
bori parentes, nihilque sibi ad summam indu-
striam reliquum facientes. Cùmque ingens esset
operarum numerus, surgebat opus suprà quàm B
sperauerant. Crassitudo enim erat tanta, vt proce-
ritatem obscuraret. Struebant autem lateribus co-
ctis, ad firmitatem bitumine ferruminatis. Hanc
eorum vrsaniam videns deus, delere quidem omnes
noluit, quando ne priore quidem clade ad me-
liorem mentem profecerunt: sed dissidium in eos
immisit, linguis eorum variatis, ita vt ob diuersita-
tem sermonis mutud se non intelligerent. Locus
verò turris nunc Babylon vocatur, propter confu-
sam linguam quæ prius omnibus ex æquo clara C
fuerat. Nam Hebræi confusionem nominant Babel.
De turri autem hac, deque linguis hominum
mutatis, meminit & Sibylla his verbis: Cùm vni-
uersi homines vno eloquio vterentur, turrim ædi-
ficauerunt excellissimam, quasi ad cælum per eam
ascensuri. Dij verò procellis immisis turrim sub-
uerterunt, & suam cuique linguam dederunt: quæ
causa fuit vt vix ea Babylonis vocabulum acce-
perit. De loco autem qui Senaar in Babylonia no-
minatur, meminit Hestizus hoc modo: Aiunt sa- D
cerdotes cladis eius superstites, Enyelij Iouis sacra
ferentes, in Senaar Babyloniz peruenisse.

CAP. VI.

*Quomodo Nec posterì per totum terrarum orbem
sedes sibi occupauerint.*

Genf. 10 **I**llo ex tempore dispersi sunt passim, propter diuersitatem linguarum coloniis nulquam non E
deductis, & quo quæque fors & deus tulit, eam
terram cum suis occupauit, ut tam maritima quàm
mediterranea cultoribus replerentur. Nec desue-
runt qui consensu nauibus ad insulas habitandas
traicerent. Porò gentium quædam adhuc ser-
uant deriuatam à suis conditoribus appellatio-
nem, quædam etiam mutauerunt, nonnullæ in fa-
miliarem accolis & notio rem vocem sunt versæ,
Græcis potissimum talis nomenclaturæ autoribus.
Hi enim posterioribus seculis veterem locorum F
gloriam sibi vsurpauerunt, dum gentes nominibus
sibi notis insigniunt, dùmque tanquam ad suum
ius attinerent, mores quoque proprios in illas in-
uehunt.

CAP. VII.

Quod gentes singula à suis autoribus nomina traxerint.

Genesio **E**Rant autem Noë filiorum liberi, in quorum honorem gentibus nomina imponebant, ut quisque terram aliquam occupauerat. Siquidem Iapheto Noë filio filij fuerunt septem. Horum sedes à Tauro & Amano montibus incipientes, per-

μόνος ἔτις νεμέζων ἀποθήσειν τὰς αἰθράπεις πα-
ρὰ τὴν θεῶν, εἰ χροῖμοι τῇ αὐτῇ διτάμει δὲ πλοῖον,
ἀμυνεῖσθαι τὸν θεὸν πάλιν ἡπείλει τὴν γλῶσσην
καλύσαντα θελήσαντα. πύργον γὰρ οἰκοδομήσειεν ὑ-
ψιλοῖτον ἢ τὸ ὕψος αἰθέρων διυπθεῖν. μετὰ δὲ
συνεῖται ἡ ἑρμηνεία τοῦ πύργου ἀπὸ τῆς ἀποκα-
λύψεως. ὁ πύργος ἐστὶν ὁ οἰκισμὸς τοῦ θεοῦ ἐν
τῇ πόλει, ὅθεν ἀποκαλύπτει τὴν πόλιν. ὁ πύργος
ἐστὶν ὁ οἰκισμὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῇ πόλει, ὅθεν ἀποκα-
λύπτει τὴν πόλιν. ὁ πύργος ἐστὶν ὁ οἰκισμὸς τοῦ
θεοῦ ἐν τῇ πόλει, ὅθεν ἀποκαλύπτει τὴν πόλιν.

Κεφάλαιον 5'.

Ὡς οὖν ἔχον ἔχοντι πᾶσι πλὴν οἰκουμένην
ἐπὶ τῇ γῇ.

Σ Κίδναιται δὴ τὸ λοιπὸν εἰ πύθειν, ὑπὸ τ᾽ αἰ-
λογηλώσεως τὰς ὑποικίας ποταμῶν, παν-
ταχῇ, καὶ γὰρ ἔκαστος καταλάμβανον ἢ ἐπιτοχάιν-
σαι, ἢ εἰς τὴν αὐτὴν ἡγῆν ὁ Θεός, ὡς πληρωθῆναι πᾶ-
σαι αὐτῶν ἡπειρεν μεστέχον τι ἢ ὡς ἄλλον. εἰσι ἡ
οὐ καὶ περαστοὶ μὲν ναυσι τὰς γήσις καταπύκνωσαν.
καὶ τῶν ἐθνῶν ἵνα μὴ διασπείζῃται ὑπὸ τῶν κησαν-
των κειμένων περσικηρείας, ἵνα ἡ ἢ μετέβαλον. αὐ-
τῶν καὶ πρὸς τὸ σφίσις τινος ἢ δοκεῖ τῶν παρρηκίους
τεσπλῶ ἵλαβον. ἡλλήνεις δὲ εἰσιν οἱ τῶν κατασφί-
σις ἀπτοι. ἡγύσαντες γὰρ ἐν τῶν ὑστέρων ἰδίαν ἐποπύ-
σαντο καὶ τῶν πάλας δόξαν, καλλωπίσαντες τὴν
ἰδίαν τῶν οἰόμασι πρὸς τὸ σμυτὸν αὐτοῖς, καὶ
κόσμον θείμῳ πολιτίας ὡς αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν γε-
γορόσιν.

Κεφάλαιον ζ.

ဝဏ္ဏီဝါသနာ ပြုစုရာ သံဃာ နှစ် ခုလောက်က ခဏ္ဍကုမ္ပဏီ

Ησαν δὲ τῶν νέων παίδων υἱοὶ ὧν ἐπὶ τῇ τοῖς ἔθνεσι τὰ ὀνόματα ἐπιτίθεται, οἱ γὰρ πᾶσι κατα-
λαμβάνοντες, ἰαφθά μὲν οὐκ ἐκ νέου πατρὸς, ἦσαν ἱππᾶ υἱοὶ κατοικοῦσι δ' ἐντι δὲ τῷ ὄρει ἐ
in Asia

ἄματε τῶν ὄρων ἀρξάμενοι. Ἐπερὶ δὲ τὴν ἐπὶ μὲν Α
 τὴν ἀσίαν ἀρεὶ ποταμὸν παραίδου. ἐπὶ δὲ τὴν ἀράπην,
 ἵως γαδύρων γῆν, ἡν ἔτυχον καταλαμβάνοντες, Ἐ
 μεδάνος περὶ κατωκεστῶν, τὰ ἔθνη τοῖς αὐτὶς ἐα-
 λου ὀνόμασι. τοῖς μὲν γὰρ νῦν ὑφ' ἑλλάνων γαλά-
 τας καλεῖται, γομαρεῖς δὲ λογομήνης, γομαρεῖς
 ἔκτισε. μαζάκης δὲ τοῖς ὑπ' αὐτῶν μαζάκας ὀνομα-
 ζήσας ὥσπερ σκύδας δὲ ὑπ' αὐτῶν περὶ σαυροδ-
 μένους. τῶν δὲ ἰαφθῶν παίδων, ἰαυάνες ἔμαδου, Β
 ἀπὸ μὲν τῆς μαζάκης γίνονται, ἔθνη δὲ περὶ ἑλλάνων
 μέδαι καλεῖται. ἀπὸ δὲ ἰαυάνων ἰανία ἔστι πάντες
 ἑλλάνες γινόμενοι. κατοικεῖ δὲ καὶ βοθήλου δό-
 βηρος. οἱ πρὶν ἐν τοῖς νῦν ἰβήροις καλεῖται. Ἐμα-
 ζοὶ δὲ ὑπὸ μάχης κηδεῖται. κατὰ παλαιὰς μὲν
 γὰρ ἀπὸ κέκλυται. τὸ δὲ ἀρχαῖον αὐτῶν περὶ σαυ-
 ρείας σημεῖον δεικνύται. πόλις γὰρ ὅστις παρ' αὐτοῖς
 ἐπὶ τῷ μάζακα, δηλοῖται τοῖς συνήτοις διω-
 μένοις ὅτις ποτὶ περὶ σαυροδμήν τὸ ἔθνος. θείρης C
 δὲ θείρας μὲν ἐκάλειον ὡς ἦρξεν. ἑλλάνες δὲ θεί-
 ρας αὐτοῖς, μετωνόμασαν. καὶ τοῦτα μὲν ἔθνη ὑπὸ
 τῶν ἰαφθῶν παίδων κατοικεῖται. γομαρεῖς δὲ ξυῶν
 ἵων γγομήνους, ἀχανάκης μὲν ἀχανάκας ὥσπερ,
 οἱ νῦν ἰβήροις ὑπὸ τῶν ἑλλάνων καλοῦνται, ῥιφάθης
 δὲ ῥιφάθους τὴν παρὰ λονάς λογομήνης. θυραμέ-
 νης δὲ θυραμμένης. οἱ δὲ ἔσαν ἑλλάνοι φρύγας ὀνο-
 μάσθησαν. ἰαυάνες δὲ τῶν ἰαφθῶν, τριῶν αὐτῶν παίδων
 γγομήνους, ἀλίσας μὲν, ἀλίσαινας ἐκάλειον ὡς ἦρ- D
 χεν. ἀρλεῖς δὲ νῦν εἰσὶ. θάρσος δὲ θαρσῆς. ἔτις γὰρ
 ἐκάλειτο τὸ παλαιὸν ἡ κελία. σημεῖον δὲ θαρσῆς
 γὰρ παρ' αὐτοῖς τῶν πόλεων ἡ ἀξιολογώτατη καλεῖται
 μητροπολις ὅσα, τὸ ταῦτα περὶ τῆς κελίας, αὐτὴ τῇ
 θῆται μεταβαλλόντων. χιθίμος δὲ, χιθίμος τῆς ἵππου
 ἔχον, κῦπερος αὐτῇ νῦν καλεῖται. Ἐπὶ αὐτῆς ἵπποι
 τὴν πᾶσαν καὶ τὰ πλείω τῶν ὀρεῶν θάλασσαν, χιθίμ
 ὑπὸ ἰβήρων ὀνομάζονται. μαρτίς δὲ μὲν λόγος, μία E
 τὴν κυπρὸν πόλεων, ἰσχυρὰ δὲ περὶ σαυροδμήν φυ-
 λάξαι. κίπος γὰρ ὑπὸ τῶν ἑλλάνων αὐτῇ
 καλεῖται, καὶ δὲ ἔτι περὶ σαυροδμήν τὴν χιθίμ τὸ
 νομα. ἰαφθῶν μὲν παῖδες τῆς ἵππου, τοῦτα ἔχον
 ἔθνη. οἱ δὲ ἵπποι ὑφ' ἑλλάνων ἀγορεύονται, τὸ περὶ
 πάντων τριῶν περὶ τὴν ἀφῆρσιν ὡς κατέλειπον.
 τὰ γὰρ ὀνόματα δὲ τὸ τῶν γομαρεῶν ὀνομαστῶν ἑλλάν-
 τας περὶ ἑλλάνων τὴν ἐπὶ σαυροδμήν. ὡς δὲ ἐπὶ χιθίμ
 καὶ τὸ τοῖς αὐτῶν τύπος. ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ γῆμα F
 ἔστι περὶ μία, νῶχος γένος, τὸ καλεῖται. καὶ τὸν
 τὴν τύπον δὲ πάντες θρεῖ γῆμας. οἱ δὲ γῆμα πα-
 δὲ τὸ δὲ σφίαις ἔστι αἰμαῖς καὶ λιβαῖς τῶν ὄρων γῆν
 κατὰ γῆν, ὅσα περὶ θάλασσαν αὐτῆς ἐπὶ τῇ πλο-
 καταλαβόντες, ἔστι τὰ μέγιστα ὡς αὐτῶν ἐξιδιωσά-
 μενοι. αἱ μὲντοι περὶ σαυροδμήν, τὴν μὲν ἔστι παρὰ τῶν
 ἐξιδιωσάμενοι. ἐπὶ τῇ μὲν βαβυλωνίᾳ καὶ με-
 ταπερὶ μεμεινέναι περὶ ἑλλάνων δύσγνωστοι τυγχά- G
 νουσι. πρὸς αὐτὴν γὰρ χάμμου παίδων γγομήνους,
 χάμμου μὲν οὐδὲν ἐβλάψεν ὁ χρόνος. ἀφῆρσις
 γὰρ ὡς ἦρξεν ἐπὶ καὶ νῦν ὑπὸ ἑαυτῶν τὸ ἔθνος ἐν τῇ ἀσίᾳ πάντες
 χάμμοι καλοῦνται. ἐπὶ τῇ δὲ
 δὲ μεσσηνίᾳ καὶ κατὰ τὴν περὶ σαυροδμήν μεσηνίαν. τὴν γὰρ ἀφῆρσιν, μέσσην, καὶ μεσσηνίαν
 τοῖς ἀφῆρσις ἀπαντες οἱ ἐπὶ τὴν οἰκουμένην καλεῖται. ἐπὶ δὲ
 ἐπὶ αὐτῇ καλεῖται τὴν περὶ σαυροδμήν. ἐπὶ δὲ καὶ περὶ τὴν
 περὶ σαυροδμήν. ἐπὶ δὲ καὶ περὶ τὴν περὶ σαυροδμήν. ἐπὶ δὲ καὶ περὶ τὴν περὶ σαυροδμήν.

in Asia ad amnem usque Tanaim, in Europa vi-
 que Gades, in terris hactenus vacuis occupatae:
 quo factum est, ut ipsorum nomina gentibus im-
 ponerentur. Quos enim nunc Graeci Galatas vocit-
 ant, Gomarense olim dictos, Gomor condidit
 Magoges verò Magogorum à se denominatorum
 fuit autor, qui ab ipsis vocantur Scythae. Ex aliis
 Iapheti filiis Iauane & Mado, ab hoc Madzi des-
 cendunt, Graecis Medi nominati: à Iauane verò
 Ionia, totumque Graecorum genus. Quin & Tho-
 belus Thobelis sedem dedit, qui nunc sunt Iberi
 & Meschini à Mescho autore appellantur. Cappa-
 docum enim appellatio noua est, veteris autem
 vestigium adhuc superest. Vrbs enim est apud eos
 hodie quoque Mazaca, satis indicans intelligere
 volenti, hoc priscum fuisse genti nomen. Thires
 autem Thiras de se vocauit, quorum fuit princeps,
 eos Graeci Thracas dicere maluerunt. Ex tot gentes
 à Iapheti filiis sunt institutae. Gomaris autem tritum
 liberorum parentis, vnus filius Aschanaxes origi-
 nem Aschanaxis dedit, qui nunc Rhegines à Grae-
 cis nominantur: Rhiphates verò Rhiphatæis, nunc
 Paphlagonibus: & Thygrammes Thygrammæis,
 quos Phrygas Graecis libuit vocare. Iauanis item
 trium filiorum vnus Alifas Alifæis vt originem ita
 nomen dedit, qui hodie sunt Aeoles: parique modo
 Thariensibus Tharus. Sic enim olim appellaba-
 tur Cilicia: cuius rei signum est Tarsus vrbium eius
 celeberrima ceterarumque princeps, prima nomi-
 nis littera in tau mutata. Porro Chethimus insu-
 lam occupauit, tunc Chethimam, nunc Cyprum:
 quo factum est vt tum insulas omnes, tum plera-
 que loca maritima Hebraei gentili voce Chethim
 significent. attestatur mihi vna è Cypridis vrbibus,
 quae adhuc nomen retinet. Citium enim vocatur
 ab his qui in Graecum sonum vocabula detor-
 quent, ne sic quidem abluens à Chethimi no-
 mine. Tot gentium fuere principes Iapheti filij
 nepotisque. Ceterum quod Graeci fortassis igno-
 rant prius dicam, deinde ceptam narrationem pro-
 sequar. Nomina ista decoris causa in Graecam for-
 mam mutari ad aurium voluptatem, nostros enim
 huiusmodi forma non vtuntur: sede eandem apud
 nos perpetuo speciem obtinet, nec terminationem
 variant. Adamus certe nobis Adam vocatur, &
 Noë qui Graecis Nochos diceretur, eaque forma
 nullam variationem admittit.

Chamz verò filij Syriam & regionem Amanò
 Libanòque montibus hærentem obtinuerunt,
 quicquid eius ad mare vergit occupando, & Ocea-
 num usque ditionis terminos proferendo. voca-
 bula tamen partim omnino euauerunt, partim ita
 deprauata sunt in diuersum, vt laud facile agnos-
 cantur. ex quatuor enim Chamz liberis Chuso
 nihil detrimenti tempus attulit. Aethiopes enim qui-
 bus praefuit, nunc quoque tam à seipsis: quam ab
 Asianis omnibus Chusæ nominantur. Mesæis et-
 iam sua mansit appellatio. Aegyptum enim Mes-
 sen, & Mesæos Aegyptios vocamus quorquos eam
 regionem incolimus. Quin & Libyz colonos de-
 dit Phutes, de suoque nomine Phutos dici vo-
 luit. extat & flumen in Mauritania hoc nomine:

[illegible]

Κεφάλαιον η.
 Ως αἱρεται ἡ πόσις ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ χαλδαίου Γης,
 κατασχόντες τὴν πόλιν καὶ κατακτείναντες αὐτὴν ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ χαλδαίου.

Ανερχος δὲ, λίσσων τὸν ἀδελφόν· ἀδελφεὺ ὦν, τῆς ἡμετέρας αὐτῆς σάρρα· ἀδελφὸν εἶσε ποιεῖσαι
 γνησίῳ πατρὶς δοπορῶν. καὶ καταλείπει τὴν χολδαίαν ἐβδμήμηκοντα καὶ πέντε γατρῶνς ἦτι, ἔ θυῖ

Aramæos Aramus tenuit, quos Græci Syros appellare malunt. qui verò Lydi nunc vocantur, olim Ludi dicti, Ludam autorem generis habuerunt. Ex Arami verò quatuor liberis Vfes habitator Trachontidis fuit, Damatiq; conditor. ea fira est Palæstinam inter & Syriam cognomine Cælen. Armeniam Otrus tenuit. Getheris Bactrianos: Metas verò Melanæos: nunc Patini caltrum vocatur. Ex Arphaxade prognatus est Sales, ex hoc Heberus, à quo Iudæi Hebræi quondam appellabantur. Porro Heberus luctam & Phalegum genuit, qui natus est dum habitationes distubarentur. nam hæc vox Phalec partitionem Hebræis sonat. Ictæ verò Heberi filio liberi fuerunt, Etimodadus, Salephus, Azermorhes, Ifraes, Edoramus, Vzalts, Dacle, Ebalus, Ebemaclus, Saphas, Ophires, Eutlas, Iobelus. Hi à Cophene flumine Indiz ad Allyriam vique habitant. Hactenus de Semæ progenie fit dictum: nunc de Hebræis erit narratio. Ex Phalego enim Heberi filio prognatus est Ragaus: ex hoc Serugus, ex quo Nachores est genitus, & ex hoc Tharrus, hic Abrahami fuit pater, qui fuit decimus à Noë, & natus est post diluvium anno secundo supra ducentefimum & nonagesimum. liquidem Tharrus septuagesimo anno genuit Abrahamum. Nachores cum esset viginti & octo annorum genuit Thaurum. de Serugo autem Nachores nascitur circa annum trigefimum secundum. Ragaus factus est Serugi pater cum esset annorum triginta duorum. eoridem verò annorum Phalegus genuit Ragaum. Heberus autem quarto & tricesimo ætatis anno genuit Phalegum, ipse de Sale prognatus annum nato tricesimum: quem Arphaxades genuit quinto & tricesimo ætatis anno. Semæ filius Arphaxades natus est post annos duos à diluvio. Abrahamus autem fratres habuit Nachorem & Aranem. Ex his Aranes relicto filio Loto, & filiabus Sara & Melcha, in regionem Chaldæorum est mortuus, in vrbe quæ Vra Chaldæorum vocatur, & sepulchrum eius nunc vique ostenditur. neptes verò ex fratre duxerunt conjugem. Melchan Nachores, Saram Abrahamus. Cæterum cum Tharrus exolam haberet Chaldæam propter luctum Aranis, omnes simul migraverunt Carras Mesopotamiæ, vbi etiam Tharrum defunctum sepeliverunt, anno exactæ vitæ ducentesimo quinto. Iam enim paulatim subtrahabatur de vitæ spatii, vique ad Moysis ætatem: post quem cxx. annorum terminus Deo fixiore est statutus, quantum temporis & Moyses ipse vixit. Itaque Nachores & Melcha octo filios suscepit, Vxum, Bauxum, Manhelem, Za. haum, Azanum, Pheldâ, Iadelpham, Bithuclen. atque hi legitimi Nachoris filij fuerunt. nam Thabæum, Gadannum, Tanaum & Macham è Ruma concubina genuit. Porro Bathueli vni è legitimis Nachoris filij nati sunt, Rebecca filia, & filius nomine Labanus.

C A P. VIII.

Quomodo Abraham generis nostri auctor è Chaldaeorum terra profectus habitavit regionem quandam Chenaneam, quae nunc Iudaea dicitur.

Abrahamus verò Lotum Aranis fratris sui filium, Saræ conjugis suæ fratrem, adoluit, quòd germano careret: & cum iam esset annorum LXXV. monitus oraculo Chaldeam

τὸ πρὸ καλλὸς ἔξεβόηθη τ' ἡγεμὸς αὐτῆ. διὸ καὶ Ἀ
 παραώδης ὁ βασιλεὺς τ' ἀρρηπίων, ἐπεὶ περὶ αὐτ'
 λογιμῶς ἀρκασθεὶς, ἀλλὰ καὶ θιάσασθαι ἀπεδέ-
 σσε, οἷος τι ἑὸ ἀλφειὸν τ' σάφρας. ἱμποδίζει δ' ὁ θεὸς
 αὐτῆ τ' ἀδόκιμον ἐπιθυμίαν, ὥσπερ τε καὶ σάσει τῇ
 περὶ γένεσιν. καὶ πυθωμῶν περὶ ἀπαλλαγῆς,
 καὶ μὲν θείῃ τὸ δεινὸν αὐτῆ παρῆναι ἀπιστήμανον
 οἱ ἱερεῖς, ἐφ' οἷς ἠδέλησεν ἐνυβρίσαι, τῆ ξίνου τὴν
 γυναικα. ὃ δ' ὀφθηθεὶς, πρῶτα τὴν σάφραν πῆς εἶπ
 ἥ, τίνα τέτων ἱπαρχοῦτο ἑρωτᾷ. πυθωμῶν δὲ τὴν Β
 ἀνέειπεν, ἄβραμον παρηγεῖτο. νομίζων γὰρ ἀδελ-
 φίῳ ἀλλ' ἐγυνῶκα αὐτῆ ἀπεδάσσει περὶ αὐτῶν
 συγγενείαν πομπῶς ἐνυβρίσας ἀλλ' ἔχ' ὑβρίσαι
 κατ' ἐπιθυμίαν ὀρμηκῶς δ' ὠρεῖται τι αὐτ' πολ-
 λαῖς χρήμασι, ἃ συνείναι ἀρρηπίων τοῖς λογιωτά-
 τοις, τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ δόξαν ἐν τῷ θεῷ
 ἐπ' ἀρετῇ εἶσαν συνείβη γενέσθαι. τῇ γὰρ αἰγυπτιῶν δε-
 φέσις ἀριστομῶν ἐδίδοι, καὶ τὰ παρ' ἀλλήλοις ἐν- C
 φαυλίζονταν νόμιμα, καὶ δὲ τὸ δυσμῶς ἔχον-
 των πρὸς ἀλλήλους, συμβαλὼν αὐτῇ ἐκείνοις καὶ
 δεξιῶν τοὺς λόγους, ἐς ἐποιοῦτο περὶ τῇ ἰδίῳν,
 κενὸς ἃ μηδὲν ἔχοντας ἀληθεῖς ἀπέφασι. θαυ-
 μασιεῖς οὖν ὑπ' αὐτῇ ἐν ταῖς συνουσίαις ὡς συν-
 ταταῖς καὶ δεσπὸς αἶψα, ἐποιοῦσαν μόνον, ἀλλὰ ἃ πεί-
 σαι λέγων πρὸς ὧν αὐτῇ ἐπιχειρήσειεν διδάσκειν, τὴν τε
 ἀρετὴν καὶ αὐτοῖς χαρίζεται, καὶ τὰ περὶ ἀσπο-
 ρυμίας ὅσα δίδωσι. πρὸ γὰρ τ' ἀβραάμ παρυσίας D
 εἰς ἀρρηπίων οἱ αἰγυπτιῶται τέτων εἶχον ἀμαθῶς. ἐν
 χαλδαίων γὰρ αὐτ' ἐπιφοίτησεν εἰς ἀρρηπίων, ὅθεν
 αἰγυπτιῶν καὶ εἰς τοὺς ἑλλήνας. ὡς δ' εἰς τ' ἡρακλῆα
 ἀφίκετο, μετρίζεται πρὸς λαόν τὴν γῆν. τῇ δ' ποι-
 μῶν αὐτοῖς σάσια ζόντων πρὸς τ' χώρας ἐν ἡ γέ-
 μοιεν, τὴν ἐκλογὴν μὲν τοῖς ἃ τὴν ἀρετὴν ἐπὶ ἔπει-
 τῇ λῶν. λαβὼν δ' αὐτὸς τ' ὑπ' ἐκείνῃ καὶ ἀλε-
 λεμυρῶν ὑπ' ἀρετῶν ὥκησεν ἐν τῇ ναβρῶ πόλει. πα-
 λαμῶν τῇ π' ἐστὶν ἔτισην ἐπὶ τῇ, πρὸ πάντων δ' αἰγυ-
 πτιῶν λαῶν ἃ πρὸς τὸ πειθὸν καὶ μὲν, ἃ ποτα-
 μὸν ἰορδάνην εἶχεν, καὶ ἀποδὶν τ' σοδομῇ πόλειως.
 ἡ τὸ τε μὲν ἐν ἀγαθῇ, καὶ ἡ πρῶτα καὶ βέλῃσιν καὶ
 μὲν θείῃ. τὴν δ' αἰτίαν, καὶ χώραν σιμαρῇ.

Κεφάλαιον ι.

И ѿ ѿсѣмѣхъ ѿсѣмѣхъ, аспиритъ аспиритъ
ѿсѣмѣхъ аспиритъ.

ΚΑτ' ἐκείνον δὲ πὺν χρόνον ἀσσυρίων κρα-
 τῶντων τῆς ἀσίας σιδημίτας ἠώθει τὰ φρά-
 γματα, εἰς τε πολλοὶν ἐπιθεδούκων αὐτῶν κ' ἐνό-
 ηται πολλῶν. βασιλεῖς τι αὐτοῖς διείπον ὥντι
 τῷ χώρῳ, βαλλὰς, βαρεὰς, σιτὰ βαρο, & συ-
 μέβορες, ὅτι βαλοῖν. βασιλικῆς μοῖρας δὲ ἤρ-
 χον ἐκαστοῖς ἰδίας. ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀσ-
 σύριοι. καὶ μέρη πᾶσα ἀποιήσαντες τὴν γῆν
 ἐπολιόρκουν αὐτοῖς. στρατὸς δὲ ἐκάστης ἠώει ἐπιπύργους. γενόμενος δὲ μέγας, νικῶντας οἱ ἀσσύ-
 ριοι φέρον ἐπιτέττονσι τοῖς σιδημίταις βασιλῶσι. δώδεκα μὲν οὖν ἦν δουλοῦντες καὶ τοῖς ἐπιπαχύν-
 τας αὐτοῖς φόροις τιλοῦντες, ὑπέμεναν. πρὶν δὲ τελοκαδικῶν ἀπίσασαι. καὶ δευτέρῃ στρατὸς ἀσσυρίων
 ἐπ' αὐτοῖς. στρατηγούμενος μωφάδου, ἀερόχου, χοδολλογομορου, θαργάου. ἔτοι τῷ τε σιδημίταις
 ἅπαντα διηπάσαντο, καὶ τοῖς ἦν γινάσκων ὑποκρίντες κατισπύσαντο. γενόμενοι δὲ κατὰ σόδομα,

B 3

iam enim coniugis pulchritudinem fama diuulgauerat. quamobrem Pharaotes gentis rex audita oculis suis cognoscere, ac muliere etiam potiri concupivit. Huic malæ libidini Deus obstitit, pestilentia & seditione res regis infestans: consultiq; de remedio sacerdotes, quove modo placandum esset numen, hanc mali causam responderunt, quod hospitis matrimonio iniuriâ inferre parauisset. Rex territus primum scitatur, quænam sit quisve eius comes. cognita deinde rei veritate, Abrahamo satisfecit: sororem se putasse non vxorem, & affinitatem contrahere, non iniuriam inferre, voluisse: donatq; magna pecunia, potestatem fecit congregandi cum præstantissimo quoque Ægyptiorum ac doctissimo: quo factum est vt virtutis nomine in maximam existimationem veniret. nam cum ea gens in diuersos ritus & opiniones scinderetur, & per mutuum contemptum atque insectationem intensius inter se animis agerent, collisos inter se eorum de religione sermones & à seipſis confutatos vanissimos esse nihilque prorsus veritatis habere declarauit; ob has dissertationes in precio habitus, vt qui magnam tam intelligendi, quàm eloquendi docendique facultatem præ se ferret, & numerorum scientiam & de siderum benignè illis communicauit. nam ante Abrahami ad se aduentum Ægyptij rudes erant huiusmodi disciplinarum: quæ à Chaldeis ad Ægyptios profectæ, hinc ad Græcos tandem peruenierunt. Reuersus inde in Chananaeam agros cum Loto diuisiſſe. orta verò inter opiliones contentione de iure ac terminis pascuorum, arbitrium & optionem Loto permisit: ipſe contentus relicta sibi portione agri submontani, domicilium elegit in oppido Hebrone. id septem annis est antiquius quàm vrbs Ægypti Tanis. Loto verò campi cesserunt, & planicies Iordani fluuii contigua, non longè à Sodomorum vique: quæ tunc bona & magna, nunc diuina ultione ac ira, vt ne vestigium quidem superſit, est deleta: cuius rei causa mox suo loco dicetur.

С А Р. X.

Sodomitarum clades ab Aſſyriis accepta.

Eodem tempore cum Imperium Aſiæ penes Aſſyrios eſſet, & Sodomitarum res tam opibus quam numeroſa iuuentute florebant, vt à quinque regibus adminiſtrarentur. hi erant Ballas, Barea, Senabarus, Symoborus & Balin, ſuo quiſq; regno præpoſitus. Hos Aſſyrij bello petierunt, diuiſiſque quadrifariam copiis ſub quatuor imperatoribus, regionem illorum oppugnabant, commiſſo tandem prælio victores Aſſyrij Sodomitarum regibus tributū imperauerunt. cūque per duodecim annos imperata ſeciſſent, & tributa ſoluiffent, decimotertio deſecerunt: quo factū eſt vt noua in eos Aſſyriorū expeditio fieret, ductū & auſpiciis Marphedis, Arioethi, Chodollogomori, & Thargali. Hi & Syriam vniuerſam rapinis vaſtauerunt & gigantum poſteros perdomuerunt. cūque in agrum Sodomorum eſſet ventum, caſtrametati ſunt in

Genes. 14

F

Gen. 17

Gen. 18
19.

B 4

ΥΠὸ δὴ τούτων τὸν καθεστὸς οἱ σοδομίται πλείω καὶ μεγάλοι χρημάτων ὑφ' ἑαυτοῦντες ὥς τι ἐκ
 θράσους ἦσαν ὑβρίζαι, ἔθεός τὸ θεῖον ἀσεβεῖν, ὡς μικρὴ μαμνηθεὶς ἦν παρ' αὐτὸν ἡμο-

ὑπὸ πατέρες ἀμμανοὶ δι' ἡνωμένα ποιῆν. γίνους
 ὑὸν λαοσημαίνῃ τὸ ὄνομα. κηζὶ δ' αὐτῷ, ὁ μὲν μα-
 βαίτας, μέγιστον ὄντας ἐπὶ καὶ νῦν ἔθνη ἀμμανίτας
 δι' ὁ ἵππευ. σφείας τ' κοίτης ὅσιν ἀμφοτέρω, καὶ
 λῶτ· μὲν, θραύτην συνίβει τ' ἐκ σοδομῶν ἀνα-
 χωρήσιν γετέει. ἀβραμ· δι' μετρίκιστος γέ-
 ρα τ' παλαγυλῆς, ἐν ἀδελφῆς ἐπαγρόμῳ χήματι
 τ' σάρρα, ὅμοια τοῖς πρὶν ὑποκενέμῳ· ὅθεν τ'
 φόβον, ἐδιδείκνυτο ἀδελφίαν τ' βασιλεία τ' ἐπιχω-
 ρίαν. ὅς καὶ αὐτὴς ἐραθεῖς τ' σάρρας, φθείρειν οἶός
 τι ἦν. ἐργα) ὅ τ' ἐπιθυμίας ὑπὸ νόσῳ χαλεπῆς
 αὐτῇ περὶ αἰσθησῆς ἐκ θεῷ, καὶ τῇ ἰατρῶν αὐτὸν
 ἀπειγναικότων, ὑπνώσας, ὅναρ εἶπε μηδὲν ὑβρίζειν
 τὴν τῇ ξένην γυναικα. καὶ ῥῶον ὅθεν θεῖς, φράζει
 πρὸς τοῖς φίλοις ὡς ὁ θεὸς αὐτῇ αὐτὴν ἐπαγρό-
 πην νόσον ὑπὸ ἐκδικίας τ' ξένης, φυλάσσειν αὐτῇ
 εἶναι αὐτὴν τὴν γυναικα. μηδὲν ἀδελφῶν ὕσαν ἐπα-
 γρόμῳ, νόμῳ αὐτῇ συνοικῆσαν. ἐπαγρόμῳ τ'
 παρὶξεν αὐτὸν ὁ μὲν, τὸ λοιπὸν ἀδελφῶν ἐκείνου
 πρὸς τ' γυναικα γενομένη. ταῦτ' εἰπὼν, μετὰ πέ-
 πει) τὸν ἀβραμ, συμβουλεύσαντων τῇ φίλων, καὶ
 μηδὲν ἐπ' αὐτῇ τῆς γυναικὸς αὐτὸν ὡς πεισομένης
 τὴν αἰχρῶν ἐκείνου διδόναι. θεὸν γὰρ αὐτῇ κή-
 διαν, καὶ τῇ τὴν συμμαχίας τὴν ἐκείνην μαρτυ-
 ρίαν αὐτῇ ἐκείνου κομίζεσθαι. τῇ δ' αὖτε μάρτυρες ὄ-
 ντες καὶ τῇ τ' γυναικὸς συνοικῶν, ἔλεγε μηδ' αὖ
 ὅρα· θάλασσαν τ' ἀρχὴν εἰς γαματὴν ὕσαν ἡπὶς αὐτοῖς
 δι' ἀδελφῶν ἀρμόνιον ἐκείνου. ὡς θαλασσὶ) ὅ
 φράσας ἔχεν πρὸς αὐτὸν, καὶ τ' θεὸν ὁ μὲν ποιῆν.
 παρ' αὐτῇ τὴν μένιν βελομένην, πάσαν ἀφθονίαν
 ὑπάρξιν. ἀπέναι τὴν περὶ ἀρμόνιον, τὸ ξένης ποι-
 πῆς, καὶ πέναι ὅσαν καὶ χηρῶν πρὸς αὐτ' ἀφίκοι-
 το. τῇ εἰπόντῃ, ἀβραμ· ἐπὶ τ' συγγένειαν τ' γυ-
 ναικὸς ἐφ' αὐτῇ ἔλεγε, ἀδελφῆ γὰρ αὐτῇ τῇ) παῖ-
 δα, καὶ διχα θραύτης ὑποκενέως ἐκ ἀσφαλῆ τ'
 ἐπιδημίας ὑπολαβεῖν ὅσα ἐπὶ τὸ μηδὲν αἴμα τ'
 νόσου γενομένη. περὶ μὲν θάλασσαν δι' αὐτῇ πρὸς τὴν
 σωτηρίαν ἐποίμας ἐφασκεν ἔχεν, ἐπ' αὐτῇ μέ-
 ρην. καὶ ἀδελφῶν τὴν τὴν πρὸς αὐτὸν ἡμέ) καὶ
 τὰ χηρῶν (καὶ σωτῆ) ἀδελφῶν πολλὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἐπ' καὶ νῦν ὑπὸ τῇ ἐπιχωρίαν ὀνόμασι. χηρῶν) ὅ
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας, ὡς αὐτῇ
 ὑπὸ τῇ περὶ φρίκας. ὡς ἴσταν ὀνόμασι. τῇ γί-
 λω) σημαίνει. ὁ μὲν τὸ τ' σάρρας μετὰ δι-
 δα, ὡς πρὸς φρίκας ποιήμας τ' ὅρκον, ὁ βι-
 σθα καλῶσιν. ὅρκιον γ' ἑστὶν λέγοντο αὐτῇ. ἐπὶ δ'
 ἀβραμ μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπ' αὐτῇ ἐκ σάρρας,

niori Ammanus, quod nomen significat filium generis. Horum alter Moabitarum fuit autor, magnæ gentis etiam nostra ætate. alter verò Ammonitarum. vtrique Syriam Cælen incolunt. Et in hunc modum Lotus reliquit Sodoma.

Abrahamus autem migravit in Gerar Palæstina, Saram ac si sororem secum ducens, eadem aite qua quondam, nimirum insidiarum metu, timebat enim Abimelechum eius loci regem: qui & ipse amore Saræ captus, ea potiri cupiebat. eam cupidinem morbus grauis impediuit diuinitus immisus: atque ita medicorum ope delitutus, in somnis admonetur, abstinere se ab iniuria conjugis hospitii. mox cum meliusculè habere cœpisset, indicat amicis, quòd Deus sibi hunc morbum immisisset vindicans ius hospitii, & vxori eius ab iniuria cauens. non enim sororem esse, sed vxorem legitimam. Hæc locutus Abrahamum de consilio amicorum accersitum, securum esse de pudicitia conjugis iubet, Deum enim eius curam habere, cuius auxilio nihil turpe passam se illi restitueret. idque ita esse Deum testabatur, & mulieris conscientiam, ac ne expetiturum quidem eam fuisse, sinuptam esse sciuisset. ad hæc rogabat, vt æquo animo in se esset, Deumque propitium redderet. Et siue apud se maneret, nihil ei de fore: siue abire mallet, deductores est polliciens, & omnia quorum causa ad ipsum venisset. Hæc locuto Abrahamus nec omnino fictam consanguinitatem aiebat: esse enim fratris filiam: & sine hac simulatione parum tutam peregrinationem credidisse. ac ne morbi quidem causam ei se fuisse excusabat. Quin & salutem regis tibi curæ futuram, & mansurum quoque cum illo libenter. tum rem agri quam pecuniarum partem ei cessit: & conditiones pacis bona fide vtrinque seruandas dixit, fœdere cum eo super puteo quodam icto, qui Bersabe vocatur. ea vox iuramenti puteum significat: & id nomen & hodie locus seruat. Nec ita multo post Abrahamus filium è Sara suscepit, iuxta promissâ Dei, quem Isaacum nominauit. Sic risus Hebræis significatur. siquidem risus Saræ, dum proles ei iam natu grandi præter expectationem promittitur, incausa fuit huius appellationis. ipsa enim erat nonagenaria, Abrahamus verò annorum centum, ipso anno quo Isaacus est natus. cum octaua mox die circumcidunt, qui mos adhuc Iudæis durat, vt post totidem dies circumcisionem celebrant.

С л р. XXIII.

De Ismaele Abrahami filio, eiusque posteris Arabicis.

A Rabes verò post decimumtertium annum *Genf. 21*
id faciunt. Ismahel enim gentis eorum autor
Abrahamo è concubina natus, post tantum tem-
poris est circumcìsus, de quo iam dicendum. A-
mabac Sara Ismahelem ab initio, è famula Agare
natum, non secus ac si ex se esset genitus, alebatur

Κεφάλαιο 19.

Περὶ ἰσχυροῦ τοῦ ἀνδρός, ὃς οὐκ ἐκτρέφεται ἀπὸ ἀνδρῶν.

Αραβες ἔ, μὴ ἔτος ἑξικαδικαῖον· ἰσμαήλος γὰρ οὐκ ἔστιν αὐτῷ ἔθνος, ἀλλ' ἑβραῖον γινώσκουσιν ἐκ τῆς παλαιᾶς, ἐν τούτῳ φερέμεναι τὴν χεῖρα, καθὼς καὶ τὸν πάντα λόγον ἐκδηλοῦμαι μὴ πολλῆς ἀκρίβειας. σάρρα γινώσκοντες τὸν ἰσμαήλον ἐκ τῆς δούλης αὐτῆς ἀγάρας, τὸ μὲν πρῶτον ἔστρεψεν, ὥς ἐν ἀποδείξει.

ἰδ' αὐτῶν, πασὴν ἀγαθοῖς καὶ γηυσὶν ὤφρα δ' ὥσπερ
εἴη πολλὰ καὶ πλεονέχοντα δ' ὥσπερ καὶ μή τι μὲν ἀνέστη
κατακτείναντες ζήλωντες ἔσπεδον πάντων ἀνθρώπων,
οἷς εἰς ἱερὴν γῆναι ἣ παρ' ἐλπίδας αὐτοῖσι σπασσόμεναι.

sibi redditi, auditæque tantæ felicitatis promissione, inuicem se complectebantur: inactata deinde uictima incolumes ad Saram se receperunt: vixeruntque beati, omnes eorum conatus Deo prosperante.

CAP. XV.

Sara obitus Abrahami coniugis.

Gens. 23. **S**ARA autem non multo post moritur, cum vixisset annos vigintiseptem supra centum. Sepulta est in Hebrone, Chananæis publicè ius sepulchri offerentibus. Abrahamus tamen maluit sepulturæ locum quadringentis siclis emere de Ephremo quodam Hebronensi ciue: vbi monumenta eius & posterorum sunt exædificata.

CAP. XVI.

Quomodo i Chætura Abrahamo nupta Troglodytarum gens prouenit.

Gens. 24. **P**OST hæc duxit Chæturam, ex qua nati sunt ei filij sex, viri prudentes & industrij, Zembranes, Iazares, Madanes, Madianes, Lulubacus, Suus: qui & ipsi filios habuerunt, Suo Sabacanes natus est & Dadanes. huic Latufimus, Alurus, Luures. Madanis verò fuerunt, Epha, Ophres, Anochus, Ebidas, Eldas. His omnibus filijs ac nepotibus Abrahamus deducendi colonias fuit autor, occupaueruntque Troglodyticam regionem, & Arabia: Felicis quicquid ad rubrum mare pertinet. Fertur etiam quod hic Ophres cum exercitu profectus occupauit Libyam, quam postea nepotes eius tenuerunt, Aphricam ab ipso denominatam. Attestatur huic opinioni & Alexander Polyhistor sic scribens: Cleodemus, inquit, propheta, cognomine Malchus, qui ad imitationem Moſis legislatoris Iudeorum historiam contexuit, narrat Abrahamum è Chætura aliquot filios suscepisse, tres nominatim recensens, Aphram, Surim, Iaphram. à Suri appellatam Alsyrîam. Ab Aphra verò & Iaphra urbem Aphrem & regionem Aphricam nominatas. hos enim ductu Herculis in Libya militasse contra Antæum. Herculem etiam ex Aphra filia genuisse filium Dedorum, ex hoc Sophonem progenerum, à quo Sophaces barbari habent nomen.

Isaco autem iam ferme quadragenario Abrahamus pater coniungere volens uxorem Rebeccam Nachoris fratris sui neptem, mittit maximum natu famulorum ad sponsalia, prius accepta fide obligatū. modus verò deuinciendi fuit talis: Subditis alter alteri manib. sub femora, Deum ita testem inuocabant eorū quæ destinauerant. Misit etiam dona ad illos, vel rara illic vel nunquam antè visa. Profectus autem famulus diuturnum iter faciens, eo quod difficilis esset transitus per Mesopotamiam, hyeme propter cœni altitudinem, æstate ob aquarū inopiam, ad hæc propter latrocinia quæ vitari non poterant nisi à cautis, tandem peruenit ad urbem Carras. & cū venisset in suburbium, incidit in complures puellas euntes aquatum: mōxque intra se precatur, si Deo gratæ forent hæc nuptiæ, vt inter illas inueniretur Rebecca, ad quam filio desponsandam Abrahamus

A & τοῦτον ἀγαθὸν ἀγγελίας ἀκούοντες, καὶ ἔσονται ἀλλήλοις ἐθύσαντες, ἀπενόησαν πρὸς τὴν σάρρα. καὶ διήγον διδάμνους, ἐφ' ἅπασιν οἷς ἐδίλυσαν τὴν θυγατέρα τοῦτον αὐτοῖς.

Κεφάλαιον ιε.

Περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐξέλευσιν αὐτῆς καὶ τῆς θυγατρὸς

ΚΑΙ σάρρα μὲν ἐπολύ ὕστερ' ἔσπετο θυγατρὶς, ἐβίωσεν ἔτι ἐπὶ τῆς εἰκοσίου πρὸς τοῖς ἔσπετον. δαπνέει ἡ αὐτὴ ἐν χειρὶ τοῦ συγγενή τοῦ μὲν τῆς χαρναίων ἐδημοσία αὐτῆς τὸ τάφον. ἀβραμὴ ἡ αὐτοῦ μὲν τὸ χωρίον, σιελὼν τὸ ἑκατόσιον, παρ' ἡφρέμης πρὸς ἐκ τῆς χιβρών. καὶ τὰ μνημεῖα ἀβραμὸς τε καὶ οἱ υἱοὶ τοῦτον αὐτῆς ταύτην κατεσκεύασαν.

Κεφάλαιον ις.

ὅτι ἐκ χαρναίων ἀβραμὴν γαμήδιον ἐκ τῆς τρωγλοδυτικῆς αἰσίου ἐστὶν ἡ ἀφρα.

Γ ΑΜΕΙ δ' αὐτοῖς χαρναίων ὕστερ' ἔσπετο. καὶ ἡ αὐτὴ παῖδες ἔχ' ἔσπετον. πρὸς τὴν πέντε καρναίων ἐδινὸι συγγενῶν, ζιμβρανῆς, ιαζάρης, μαδάνης, μάδιανῆς, λυσοβάκος, σὺν. φύοντα καὶ τῆς τοῖς πατρὶς. ἐστὶν μὲν, σαβακαῆς γίνετα, καὶ δαδάνης. τότε καὶ λατὸς αὐτῶν, λυρῆς, μαδάνου καὶ, ἡφρα, ὡφρης, ἀνοχος, ἐβιδας, ἐλδὰς. τῶν τοῖς ἀπασιν τοῖς πατρὶς καὶ τοῖς υἱοῖς ἀβραμὸς ἐποικίωσεν ἐσέλοις μηχανά, καὶ πῆντε τρωγλοδυτικῆς κατὰ λαμβάνουσι, καὶ ἐβίωσεν ἀβραμὴν ὅσον ὅτι τὸ ἐρυθρὸν θάλασσαν κατέκει. καὶ ὡς ἔσπετο ὡφρης, στρατεύσας ἐπὶ τῶν λιβύων, κατέσεν αὐτῶν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῆς κατεκίοντες ἐν αὐτῇ, τῶν γὰρ ἀπὸ τῆς ἐκείνης ὀνόματις, ἀφρα καὶ πρὸς τὸν ὄνομα. μὲν τρεῖς δὲ μὲν τῶν λόγων ἐκ ἀλέξανδρος ὁ πολυτίμων, λίγων ἔσπετο. καὶ ὁ δὲ μὲν φησὶν ὁ πρὸς τῆς ὁ καὶ μαλχός, ὁ ἰσορῶν τὸ πρὸς ἰεδαίων, καθὼς ἐμυσσῆς ἰεσέσεν ὁ νομοθέτης αὐτῶν, ὅτι ἐκ τῆς χαρναίων ἀβραμὸς ἡ γένος τοῖς πατρὶς ἰκανοί. λέγει ἡ αὐτὴ καὶ τὰ ὀνόματα ὀνομάζων ἔσπετο, ἀφρα, σπρεῖμ, ιαφρα. ἀπὸ σπρεῖμ μὲν, τὸ ἀστυρία καὶ καλῶν. ἀπὸ τῆς δὲ δύο ἀφρα καὶ ιαφρα, πόλιν πρὸς ἀφρα καὶ τῶν χώρας ἀφρα καὶ ὀνομαδίων. τὰς τρεῖς ἡ καὶ καὶ σπρεῖμ ὅτι ἐπὶ λιβύων ἐστὶν. γήματα πρὸς ὅταν θυγατρεῖς ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ ἡ γένος αὐτῆς ὡς αὐτῆς δίδωσεν. τότε δὲ γήματα σφραγίσαντες, ἀπὸ τῆς βαρβαρῶν σφραγίσαντες λέγειται. ἰσάκω δὲ πρὸς πρὸς ἀρακος ὅτι ἰσάκω γένος γυναικα. γένος ἀραγέδα ὁ πατὴρ ἀβραμὸς ἐβίωσεν καὶ καὶ πατρὸς θυγατρεῖς καὶ ἀδελφῶν, τὸ πρὸς τῶν πέντε τὸ οἰκίαν ἐπὶ τῆς μνησέας, ἐκ τῆς μὲν καὶ μαλχός πρὸς τῶν γένος. ἡ καὶ

A
eū miserat: & hoc signo dignoscetur, quod ex-
teris negantibus ipsa potum roganti praberet,
hæc secum volutans accidit ad puteum, poscens
ab eis potum: illis verò causantibus, aquam se non
sine labore acquirere, quam domum deferant, nō
aliis præbeant: vna omnium obiurgatis reliquis
negando eas vñquam inter homines versatas,
quæ ne aquam quidem impartirent, benigne
hospiti potum offert. at ille certa iam spe de e-
uentu concepta, volens tamen verum cognosce-
re, collaudata prius virginis indole & benigni-
tate, quæ vel cum sua fatigatione roganti sub-
ministrare non grauaretur. sciscitatur ex qui-
busnam esset parentibus: gratulatus eis talem fi-
liam, & imprecatus vt eam ex animi sententia vi-
ro probo elocarent, ex quo germanos ac legiti-
mos liberos pareret, puella in hoc quoque ei gra-
tificatura genus suum indicat. Rebecca, inquit,
mihi nomen est, pater verò fuit Bathuel, quo de-
functo, Labanus frater meus & domum curat &
matrem, meæ quoque virginitatis tutor. His co-
gnitis homo gaudebat ob ea quæ sibi accide-
rant, quæque audiuiſſet, manifestò cernens
Deum hoc iter prosperare. prolato deinde moni-
li & aliis quibusdam ornamentis, quibus ætas ea
delectatur, obtulit puellæ, dicens hanc esse gra-
tiam & honorem pro communicato potu, ip-
sâque dignam quæ accipiat, cū inter tot
virgines bonitas eius emineat: rogabat etiam
vt ad domesticos ipsius diuertere liceat, quan-
doquidem nocte iam appetente vltius progre-
di non detur. ferre se mundum muliebrem
magni precij, qui nusquam tutior esse possit
quàm apud eos quorum probitatem iam esset
expertus. coniecturam enim se facere ex ipsius
moribus, matrem quoque & fratrem pari hu-
manitate esse præditos, neque grauati hospi-
tem admissuros, præsertim ipsis nec oneri nec
sumptui futurum. ad hæc illa, bene eum de pa-
rentum humanitate coniectare, sed non rectè
facere quòd tam illiberales suspiceretur. omnia
enim sine precio habiturum, indicaturam ta-
men prius Labano fratri. cuius permissu ip-
sum adducturam. quo facto postquam adduxit
hospitem, serui Labani camelos curandos acce-
perunt, ipse verò ad cœnam eum secum duxit.
qua peracta sic cum & matrem puellæ est al-
locutus: Abrahamus filius est Tharri, vestra
autem cognatus. Nachores enim tuorum ma-
trona liberorum auus, Abrahami erat frater,
eodem patre, eadēque matre prognatus. is
nunc mittit me ad vos, postulans hanc virgi-
nem filio suo coniugem dari, quem legiti-
mum habet vnicum, & ad omnium suarum
facultatum hæreditatem educatum, cui cū
posset opulentissimam quamuis ex eius regio-
nis feminis deligere, non est ita visum: sed
malens hunc honorem cognationis suæ habe-
re, procurat has nuptias. cuius voluntatem no-
lite contemnere, diuino enim fauore præter
alia quæ mihi feliciter in hoc itinere successer-
unt, & puellam hanc & vestras ædes inueni.
propinquus enim iam oppido, conspicatus
multas virgines puteum petentes, putavi vt in

καὶ τὴν ὁδὸν ὑπὸ πύλαισι, καὶ τὴν πύλιν καὶ τὴν
παρδίοντες ἰδὼν πολλὰς, ὅτι τὸ φρέαρ ὡς αὐτὸ

hanc inciderem: quod & factum est. has igitur A nuptias auspice Deo conciliatas, vos quoque vestra autoritate ratas habetote: & Abrahamum qui me tam accurate huc misit, vestro annutu honorate. Illi verò tum quòd rem tam optabilem approbarent, tum quòd Dei sententiam accedere cognoscerent, mittunt eam quibus postulabatur conditionibus: duxitque illam Iacus, facultatum paternarum iam dominus.

CAP. XVII.

De obitu Abrahami.

Gen. 15. **D**efunctus est autem Abrahamus non ita multo post. vir in omni virtute eximius, & pro sua insigni pietate Deo egregie carus. Vixit annos cLxxv. sepultus est in Hebrone iuxta uxorem Saram, communi cura filiorum suorum, Isaci & Imahelis.

CAP. XVIII.

De Isaci filius Esau & Iacobo, & natiuitate eorum.

Gen. 25.

Defuncto autem Abrahamo, vxor Isaci gerebat vterum: cuius mole crescente in dies, anxius consuluit oraculum. Responsum est, gemellos ei parituram Rebbecca, & ab utroque descenditur gentem auctori suo cognominem: & quæ minor videbitur, eam fore potiore. nec multo post, sicut prædictum erat, nascuntur ei gemini, quorum grandior à capite ad pedes erat hispidus. minor verò exeuntis ante se calcaneum retinebat. pater autem amabat seniores Esau ex recognitionem habentem. nam Hebræi pilos vocant Seir. Iacobus verò iunior à matre amatur. Fame autem in ea terra grassante, Iacus volens ire in Ægyptum propter vbertatem regionis, peruenit Gerara, Deo sic iubente. rex autem Abimelech excepit eum, quia hospitij & amicitie ius inter eum & Abrahamum intercesserat. cumque hominem initio magna beneuolentia prosequeretur, motus inuidia non potuit in eo affectu permanere. videns enim Deum Isaco propitium, suumque fauorem declarantem, expulit illum. at ille expertus mutatum præ F inuidia, secessit non longè à Geratis in locum qui vocatur Fauces. ibi dum foderet puteum, pastores irruentes aggressi sunt armis opus impedire: sed illo vltro cedente, visi sunt vicisse, mox cum alio loco fodere cœpisset, rursus vi prohibentibus alijs Abimelechi pastoribus, hunc quoque puteum imperfectum reliquit, prudenti consilio meliorem occasionem expectans. qua deinde oblata, rege sponte fodiendi potestatem faciente, puteo Rooboth nomen imposuit, quod significat amplum. è prioribus verò alterum vocauit Escon, hoc est pugnam: alterum Syennam, hoc est inimicitiam. Itaque Isaci potentia cum opibus in dies magis ac magis crescebat. Abimelech autem ratus contra se fortunas Isaci augeri, cum quo parum sincere consuetudinem habnerat, & qui ob simultatis su-

ghuodras, hūxάμεν εἰς ταύτην ἡμετέραν. ὁ δὲ γένος γάμος ἐν ὑποθείας μιν δόμον ὁπφανείας, καὶ ὑμεῖς κυρώσατε. Ἐὰν ἄρα μὴ ὑπακούετε ἀπὸ τῆς ἀληθείας, τὰ κατὰ ὅσα ἔχει πικρὰ π. οἱ δὲ καλὰ γὰρ ἡ αὐτῶν καὶ πεχάρι. ἄρα, πλεῖν τὴν γαμῶν τὴν διὰ συνῶν, καὶ πέμψουσιν ἐφ' οἷς ἡγῆται ἔδωκεν. γὰρ τὴν αὐτῶν ἰσχυρὸς, ἢ φεσγμῶν εἰς αὐτὸν ἀφικομένων. οἱ γὰρ ἐκ τῆς χαρῆς, εἰς τὰς ἀπορίας ἐξελθὺντες.

Κεφάλαιον ιζ.

Περὶ τῆς ἀβραμῆς πλάτης.

Τελούτῃ καὶ ὁ ἀβραμὸς μετ' ὀλίγον, αἰὼν πάντων ἀνθρώπων ἄκρος, καὶ τὸ αὐτὸν ἀνδρὸς ἀξίως ὑπὸ τοῦ διῶ τιμημένος. εἰώσει δὲ τὰ πάντα χρόνον ἐν τῇ ἐβραϊκῇ καὶ πέντε, πρὸς τοὺς ἑκατὸν καὶ δέκα πέντε ἐν ἐβραϊκῇ καὶ τὸ γυναικὸς σπέρμα, ὑπὸ τῶν παίδων ἰσχυρὸς καὶ ἰσχυρὸς.

Κεφάλαιον ιη.

Περὶ τῆς ἰσχυρίας καὶ ἰσχυρίας, καὶ ἰσχυρίας αὐτῶν καὶ ἰσχυρίας.

Ισχυρὸς δὲ καὶ ἀβραμὸς τελευτῶν ἐν τῇ τῇ ἰσχυρίᾳ. καὶ τὸ γένος ἐν τῇ μίτρᾳ ὁπφανείας, ἀγωνιάσας αἰὼν τὸν διῶ. φεσγμῶν δὲ αὐτῶν διδύμοις τῇ εἰσῶν. καὶ φεσγμῶν ἰσχυρὸς τοῖς παισὶν ἰσχυρὸς. τῇ δὲ μίτρᾳ φεσγμῶν τὸ δοκῶν ἰσχυρὸν ἐν τῇ. πικρὸν δὲ αὐτῶν μετ' ὀλίγον καὶ φεσγμῶν τῇ διῶ, διδύμοις πάντων. ὡν τὸ μὲν πρὸς ὑμῶν, ὑπὸ κεφαλῆς ἐν τῇ πόδας, διὰ τὴν ἀνδρῶν. τὸ δὲ νεώτερον εἶχετο προῖοντος αὐτῶν καὶ πῆρται. ἡ γὰρ ὁ πατὴρ τὸ πρὸς ὑμῶν, ἰσχυρὸς καὶ ἰσχυρὸς καὶ ἰσχυρὸς. ἐβραῖοι γὰρ τὸ σῆμα, εἰς ἡμῶν λέγουσιν. ἰσχυρὸς δὲ καὶ νεώτερος τῇ μίτρᾳ φεσγμῶν. ἡμῶν δὲ τῇ γῇ καταλαβόντος, ἰσχυρὸς δὲ αὐτῶν χαρῆν εἰς ἀνθρώπων, τὸ χάρις ἀγαθῆς ὑπαρχούσης, ἐν τῇ γῇ ἀπὸ τῆς διῶ καλῶς αὐτῶν. ὑπὸ δὲ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς ἀβιμέλιχος, καὶ ξένια καὶ φιλία τῇ ἀβραμῇ καὶ πολλῇ πάντων πρὸς αὐτὸν ἀπορία χρησιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἐν τῇ αὐτῶν ὑπὸ φθόνῳ μῆναι πρὸς τὸν αὐτῶν ἐκάλυπτο. ὡν γὰρ τὸν διῶ τῇ ἰσχυρίᾳ συμπάσας, καὶ τῇ αὐτῶν αὐτὸν ἀνδρὸς ἡ γῇ αὐτῶν, ἀπώσας αὐτὸν. ὁ δὲ τῇ πάλιν ἐκ μεταβολῆς τῇ διῶ τῇ βασιλεὺς περὶ αὐτῶν ἀβιμέλιχος, τότε μὲν ἀπώσας εἰς τῇ λογιμῶν φεσγμῶν χαρῆν εἰς μακρὰ γέφυραν. ὡν αὐτῶν φεσγμῶν, ποιμῶν ὁπφανείας, εἰς μακρὰν ἐχώρησαν πωλόντες τὸ ἔργον. καὶ μὴ βελήθεις φιλονεικῶν ἰδοὺν καὶ φεσγμῶν. ὑπὸ χαρῆς δὲ φεσγμῶν ἰσχυρὸς. καὶ βίαια μὲν ἄλλων πρὸν ἀβιμέλιχος ποιμῶν, ἔπειτα καταλαβόντων, ἀπώσας, ἀγνώμην λογιμῶν καὶ αὐτῶν τῇ αὐτῶν. εἰτα αὐτομάτῃ ὡν φεσγμῶν αὐτῶν φεσγμῶν ἰσχυρὸς ἀντιπάλων, ὡν φεσγμῶν ὡν φεσγμῶν. ἀντιπάλων δὲ φεσγμῶν τὸ ὄνομα. τῇ δὲ φεσγμῶν. τὸ δὲ ἰσχυρὸν καλεῖται. μακρὰ αὐτῶν αὐτῶν φεσγμῶν. τὸ δὲ φεσγμῶν, σῆμα. ἔχθρας δὲ φεσγμῶν τὸ ὄνομα. ἰσχυρὸς μὲν αὐτῶν, ἀντιπάλων σῆμα. τῇ ἰσχυρίᾳ, ὑπὸ φεσγμῶν φεσγμῶν. ἀβιμέλιχος δὲ, καὶ αὐτῶν φεσγμῶν νομίζαν τῇ ἰσχυρίᾳ, ὑπὸ φεσγμῶν αὐτῶν καὶ τῇ σῶν φεσγμῶν φεσγμῶν, ἐν τῇ φεσγμῶν δὲ

οὐδὲ τὸ δυνάμι-
 νος, ἀναστάσις
 ἡμῶν πρὸς τὴν
 ἡμέραν ἐν ᾧ. καὶ
 τὸν (ὅ). καὶ τὸ
 εἶ, διδόμενα πα-
 ραλλήλως ἐπὶ τῷ
 ἐν εἴχῃ τοῦ
 ἵππου τὸ φρεσὶ
 πρὸς τὸ φρεσὶ
 σπινθάρους.
 σπινθάρους ὅ
 καὶ τῷ καὶ
 ὡρεῖν εἰς ἀπο-
 τὴν μετὰ τὴν
 αὐτοῦ ὁ βασι-
 λεὺς ἀνέμει-
 νοντο καὶ
 ὡς τὸ πᾶν
 συμπάσης
 ἡμέρας, ἀπὸ τῆς
 ἡμέρας τῆς βα-
 ρυκαρπίας
 ἀμαρτάν-
 οντες ἐπὶ τῇ
 ἐργασίᾳ καὶ
 πικρᾷ. καὶ
 ὡς ἄλλοι
 ἀλλοτρίων, ἀ-
 πὸ αὐτῶν τὸ
 πᾶν τὸ φρε-
 σὶ ὡς αὐτοῖς.
 ὡς αὐτοῖς. τὸ
 τὸ ὅσοι κα-
 ῖν ἰσχυ-
 ροί, καὶ
 ἢ αὐτοῖς
 ἐφ' αὐτῶν
 δι

C 2

καὶ ποιήσας ἐν τοῖς περὶ αὐτοὺς λαβὼν, ἔπειθ' αὖτε
ἐφύβρισε, καὶ παρθένοις, ἰσὺς πρὸς ἰδρυμένους φρέ-
σας, συνδιδέχεσθαι αὐτοῖς χεῖρων ποτὲ. εἰς τι λόγους
αὐτοῖς ἀφικνήμενος ἀνέκεινεν αὐτοῖς, εἰ τυγχάνουσιν
λαβάνον πνεῦμα παρ' αὐτοῖς εἰσδόντες ἐπιθερόντα. οἱ δὲ,
πάντες ὅπως αὐτὰ ἐφασαν. καὶ γὰρ ἦν ὁμοῖον ὡς τι ἀ-
γνοεῖσθαι. Ἐσυνεκμιγαίνον αὐτοῖς θυγατέρας αὐτῆς, καὶ
θαυμάζειν ὅτι μὴ πᾶσι παρέιν. ὧσα γὰρ ταύτης μαμα-
θήκει αὐτὴ ἀπεβίβισεν ὅσα δεῖ αὐτῇ ἀκούσαι πο-
θεῖς. ταῦτα δ' αὐτῇ ἐπιλεπόντων, παρὲν ἡ παῖς συν-
τοῖς ἐπικρατῆσι τῇ ποιήσας καὶ διεικνύσας τὸ ἰσχυρόν
αὐτῇ λείποντες, ὡς ξένος δεῖν ἦκει τὰ δεῖ τὰ πατέρας
αὐτῆς ἀναπνεύσασθαι. καὶ ἡ παῖς ἰσὺς ἀπὸ νηπιότητος
τῇ παρυσίᾳ τὴν ἰσχυρόν, ἀνέκεινεν αὐτῇ, πῶς τι ἂν, ἔ-
πειθ' ἡκοι περὶ αὐτοῖς, ἔπειθ' αὖτε χεῖρας ἡμῶν.
καὶ γὰρ ἡ δυνάμις αὐτοῖς παρέχεν ὡς ἀφικνέται
διόμοιος ἰσχυρῶς. καὶ γὰρ ἰσὺς ἀπὸ τῆς συγχρησίας, ἐπὶ τῇ δὲ
ταύτης δυνάμει, ἀλλ' ἔρασι τῆς πατρὸς ἡττηθείς, ἐκ-
πέπληκτο τὴν καλῶς ὁρᾶν ὥστε ἔχουσιν, ὡς ὀλίγα
τῇ τῇ γυναικῶν λυθῶν. Ἐπειθ' αὖτε ἡμοι, περὶ τὸ
ἔπειθ' αὖτε τὸν ἐπὶ λαβάνον παῖς τυγχάνεις οἱ-
κεισίνος δεῖ περισβύτιος τῆς τι ἐμῆς καὶ σῆς χρείσας.
ἐκ θαρρῶν γὰρ ἀδελφὸς ἀρράνης ἔναχάρης ἦσαν υἱοὶ ἂν
βαθνήκω οὐδὲς πᾶσι πρὸς ναχῶν ἐν τῇ παῖς, ἀδελ-
φῶν καὶ τῆς ἀρράνης σῆρας, ἰσχυρὸς ἐμὸς πατήρ. ἐγ-
γὼν καὶ ἡ νεώτερος τῆς ἡμῶν τῆς συγχρησίας οὐκ ἔστι
ματὸς ἀλλήλους ἔχουσιν. ἐπειθ' αὖτε καὶ ἡμῶν, D
λαβάνον πατὸς τὴν σὺν ἀδελφῇ, πατὸς τὴν τὴν αὐτῇ καὶ
μητέρας. αὐτοῖς δ' ἰσχυρὸς ἡμῶν ἐμὸς καὶ σὺ. καὶ νῦν
δύναμις ἦν ἀπασσύνουσι τὴν ἡμῶν, καὶ τῇ ἀφικνέσθαι
ἡμῶν συγχρησίας ἀπασσύνουσι. καὶ ἡ ἀπὸ μητέρας ὅποια
φιλεῖ συντυχεῖν τοῖς τοῖς περὶ αὐτοῖς ὅποια
τὴν πατὸς τὴν δεῖ τῆς ἐμῆς, ἔπειθ' αὖτε ἐμῶν
ποδοῦντας αὐτῇ τὸ ὄνομα, ἀπὸ τῆς δεῖ τὴν πατὸς
δυνάμει ἐνδυνάμει γυναικῶν. ἐπειθ' αὖτε τὸν ἰσχυ-
ρόν. καὶ καταπασσάμενη, τὴν δύναμις αὐτῇ καὶ με-
γίστῳ ἡδονῇ αὐτὸν κομίσασθαι πατὸς καὶ τοῖς ἐπὶ τῇ
οἰκίᾳ ἀπασσύνουσι, ὅτι τῇ μητέρι τῆς μητέρας αὐτῇ
κομίσασθαι καὶ περὶ τῇ ταύτῃ τυγχάνοντι. φανεῖται
δ' αὐτῇ πάντες ἀνταξίον ἀγαθῶν. χαρεῖν τι ἐμῶν
ἡδὴ περὶ τὸν πατὸς ἔπειθ' αὖτε περὶ αὐτὸν ἡδονῇ
καὶ τῆς ἡδονῆς μὴ ἀφαιρέσθαι τὸ πλεον αὐτὸν
βεβαιώοντα. ταῦτα εἰπούσα. παρὲν αὐτὸν περὶ
τὸν λαβάνον. Ἐπειθ' αὖτε ἀπὸ τῆς μητέρας, αὐτῇ
αὐτῇ καὶ ἐν φίλοις γυναικῶν, κακίνοις πολλῶν ἡδονῇ
καὶ παρὲν αὐτῇ ἀδελφῇ ἐμῶν. καὶ ἡ πολλὰς ἡ-
μέρας ὁ λαβάνον χάρις ἡ ἐπὶ αὐτῇ παρὲν μετῴσας
ἡ ὡς περὶ λόγῳ δηλώσει εἰσῆ. τὴν δ' αὖτε δ' αὖτε
ἀφικνέται μητέρας τὴν ἔπειθ' αὖτε περὶ αὐτὸν κατὰ
πᾶσι, ἔπειθ' αὖτε περὶ αὐτῇ διόμοιος, ἀπασσύνουσι
τὴν παρὲν αὐτῇ διόμοιος, αὐτὸν τὴν καὶ ἡδονῇ. ὅτι
ἐπὶ τῇ τῇ πατὸς δύναμις διήμῃ σοφία τὴν μετῴσας
αὐτὸν γυναικῶν, ἀποκτείναν ζῆτεῖν αὐτὸν, ὡς ἀφικ-
νέται ὁ πατήρ ἡδονῇ. ταῦτα τὴν δ' αὖτε τὴν αὖτε
ἐν τῇ τῇ. πᾶσι τὴν γὰρ ἡμῶν ἀδελφοὶ τυγχάνουσι, καὶ
λαμβάνει. ἔπειθ' αὖτε τὴν ἐμῶν φανῶν ἀποδότης σέ τι

Se cum pastores offendisset in suburbio, & adoleſcētes ac puellas ac puteum quendam ſedentes, popolecit potum. hinc orto ſermone percontatus eſt an noſſent quendam Labanum ſuum popularem, ſi forte adhuc ſit ſuperſtes, aiunt omnibus ſibi notum. neque enim talem eſſe vt ignotus eſſe poſſit. quin & filiam eius vnā paterere, demirarique ſe quòd nondum adſit ex ea facile quæ cuperet cogniturum. vix hæc verba finierunt, cū puella accedit comitanti- bus ſuis paſtoribus. ei Iacobum oſtendunt, di- centes hoſpitem de ipſius patre ſciſcitari. quæ puellantiſter gauſa Iacobi aduentu, rogabat quis à & vnde ad eos veniret, & cuius rei cauſa addēs optare ſe vt poſſent illi gratificari, qua- cūque re opus haberet. Iacobus verò non tam cognatione aut huius affectu quam inſigni puellæ forma captus, obſtupuit, vt qui per pau- cas viderat pulchritudine huic conferendas. Mihi, inquit, tecum & cum tuo patre, ſiqui- dem Laban es filias, antiquior intercedit neceſ- ſitudo, quàm ſit vel tua ætas vel mea. Thairoe- nim Abrahamus, Aranes, & Nachores fuere fi- lii, ex his Barhuclius tuus auus Nachoris fuit fi- lius: Abrahami verò & Saræ Aramis filia. Itacus meus pater eſt. & propinquior ac recentior ne- ceſſitudo, qua ſumus mutud deuincti. Rebecca enim mater mea, Labani patris tui ſoror eſt eod- em patre ac matre genita, itaque conſobrini ſumus ego & tu. & nunc venio ſalutatus vos, cognationiſque officia, ita vt par eſt, renouacu- rus. At illa memor eorum quæ de Rebecca ex patre, vt ſit, audierat, ſciēſque parentes deſide- rare aliquid de ea cognoscere, præ amore patris lachrymabunda ruit in cellum eius, comple- xoque iuvene, optatiſſimam, inquit, & maxi- mam voluptatem affert patri cum tota fami- lia, qui nunquam matris tuæ obliuiſcitur, cre- bram illius mentionem faciens: cūque nunc- cium cum quantauis felicitate non permuta- ret. tum iub. vt eſt veſtigio ſe ad patrem ſequa- tur, nève diutius eum hac voluptate fraudet. His dictis adduxit eum ad Labanum: & agni- tus ab auunculo, tum ipſe fuit ſecurus iam ap- ud tuos. tum illis inexpectato aduentu ma- gnain voluptatem attulit. Poſt aliquot autem dies Labanus gaudere ſe quidem eius præſen- tia magis quam verbis exprimere poſſet aiebat: rogabat tamen quamobrem veniſſet relictis parentibus ætate conſectis, & qui ipſius obie- quiis ægiè carerent. pollicebatur etiam beni- gnitatem & operam ſuam in quacunque re o- pus haberet. Iacobus verò totam ei cauſam re- cenſuit. Ifaco eſſe filios geminos, ſe & Etium, eum quia fraudatus ſit patris fauſta impreca- tione per matris artem in ſe tranſlata, cupere ſe interimere, quaſi raptorem principatus à Deo deſtinati, & reliquorum votorum pa- ternorum. hanc eſſe cauſam ſui aduentus, & mandata matris, præſertim cū omnes ſint inter ſe conſanguinei, ſed propiore gra- du mater. Sperare ſe in rebus anguſtis poſt Deū præſidium maximū in auunculo reperiurū.

Labanus contrā omnem illi humanitatem A pollicetur, tum propter communes annos, tum etiam ut affectum sorori absentī debitum erga ipsum praesentem declararet, velle se cum gregum suorum magistris praeficere: & quando ad suos reuerti libuerit, nec indonatum nec inhonoratum abiturum, quemadmodum tam propinquē cognatum deceat. ad haec Iacobus, se verō libenter accipere conditionem quantumuis laboriosam, sed æquum esse mercedis loco sibi dari Rachelis coniugium: quam & ipsius virtutis causa diligeret, & quia eius opera in tale hospitium sit introductus, amor enim puellae cogebat eum hanc mentionem iniicere. ibi Labanus ipso vultu lætitiā praeficiens, eius petitioni annuit, negans sibi optatiorē generum potuisse contingere: sed opus esse ut aliquandiu secum maneat. In Chanauzam enim non missurum filiam: quin & sororis in tam longinquam regionem nuptum datæ propemodum pœnitere. His assentiente Iacobo, de septem annis est conuentum, tot enim voluit seruire mercede apud socerum, ut dato virtutis specimine, magis cognoscetur quam vir esset. cæterum claudio praestituto tempore Labanus epulum nuptiale apparat. noctu verō non sentiente Iacobo inducit in thalamum alteram filiam Rachele maiorem natu, facieque non admodum liberali. at ille vino & tenebris fallentibus, congressus est cum ea. luce deinde cognito errore expostulauit cum Labano. ille veniam petebat necessitati, qua compulsius hoc fecerit. non malitiosè, inquit, Liam supposui, sed consuetudine regionis huius cogente. nihil tamen hoc oberit Rachelis coniugio, sed dabo eam tibi videnti ac sciēti post alterum septennium. Passus est hoc sibi periuaderi Iacobus: nec enim aliter facere poterat amore puellae deuinctus: & exacto altero septennio Rachelem duxit. Erant autem ambabus famulae additæ a patre, Zelpha Liz, Racheli Bala, nequaquam ancillæ, subditæ tamen. sed Liam malè habebat amor mariti, quo sororem prosequabatur, expectabatque post partum se fore in pretio: idque assiduis precibus à Deo contendebat. cūque puer masculus natus esset, & maritus ob hoc propensior in eam factus, Rubelum nominauit, quia sibi miseratione diuina contigisset. Sic enim interpretatur hæc vox. Aliquanto post nascuntur ei tres alij: Simeon, quod significat exorabilem ei fuisse Deum: Leui, quod est firmator societatis: Iudas, quod est gratiarum actio. Rachel autem verita ne propter fecunditatem sororis deteriore apud maritum conditione esset, iubet famulam suam Balam cum Iacobo cubare. ex ea nascitur puer nomine Dan, quasi dicas, Dei iudicium: & aliquanto post alter nomine Nephthalim, ac si dicas artificiosum: quod mater arte certauerit cum sororis fecunditate. Idem mox & Lia facit, sororis arte contrā eam ipsam vsq, deducit suam famulam in sui mariti accubitum. ex ea quoque nascitur filius Gadas, foruitum significante nomine: & post eum Aser, quod sonat

Gen. 30.

λάβανος ἢ καὶ διὰ τοὺς προγόνους ὑπαγεῖναι πάντες αὐτοὺς μεταδόντες φιλανδραπίας, καὶ διὰ τὴν μητέρα πρὸς τὸν τὸν δὲ δύναιτο διδοὺς αὐτὸν σωθῆναι ἐνδύξασθαι καὶ μὴ παρέρχου. ποιμνίαν τὴν αὐτὴν ἐπιμαλκτὴν κατέστησεν ἑφ' ἑκατὶ καὶ περὶ ὅμιαις τῆς οὐτοῦ ἀξιώσας. καὶ πρὸς τοὺς ἰδίους ἀπαλλάσσειας ἡγοῖται βυλόμενοι, καὶ δάρον ἐπατήσας, καὶ πμῆς ἧς εἰπὸς ὅτι τυχεῖν τὸν ἑτα συγγῆν. ἰακώβος ὅτε αὐτὰ ἀκούσας, καὶ φήσας, ἡδὲως πατήρ μου τὸν παρ' αὐτοῦ πόρον εἰς ἡδονὴν ὑπομένειν τὴν ἐκείνην. μισθὸν δὲ ἰσθ' οὕτου λαβεῖν ἀξιοῦντος, τὸν ῥάχηλος γάμον διὰ τὴν τὰ ἄλλα πμῆς ἀξίας παρ' αὐτῇ τυχεῖν σης, ὅτι ὁ δὲ δύναιτο πρὸς αὐτὸν ἀρίστως γήνοιντο. ὅτε δὲ παρθένος ἦν αὐτὸν ἐν ἡμέραις ποιήσας, τοὺς πρὸς οὕτου λόγους λάβας, ὅτι αὐτοῖς, ὅτι δὲ γάμον αὐτῇ τῆς παρθένου, ἐκ ἄλλων ἀμείνω γαμβρὸν δεξάμενος ἐλθεῖν. εἰ μὴ τὴν παρ' αὐτῇ μὴ εἶναι πρὸν, τὸ ποίησεν. εἰς τὸ καταναίειν ἐκ αὐτῆς ὡς ἐστὶν θυγατέρας. μεταμέλειν γὰρ αὐτῇ καὶ τὸ δ' ἀδελφῆς κήδους ἐκεῖ συναφθῆντος. τὴν ἰακώβος οὕτως συγχωρεῖν, ἐπὶ τῇ χειρὶ συναφθῆναι. ὅτε δὲ αὐτῇ κέκεται ἐπιτύσαι τῇ πεντηρῇ, ἵνα δ' ἀρίστως πείραν διδοῖ, ὅτι γαμβρὸν μὲλλον τῆς ἐπὶ καὶ πρὸς δεξάμενος τὸν λόγον, λάβας χρόνους διελθόντες, ὅτι τῇ δὲ δύναιτο τῇ γάμων. νυκτὸς δὲ ἐπιγνομένης, ἐδὲν πρὸς οὕτω τῇ ἰακώβω, ὡς κατακλίνει τὴν ἐπὶ τῇ θυγατρί τὴν πεντηρῇ τὴν τῆς ῥάχηλος, καὶ τὴν ὅτι ἐκ αὐτῆς. συναφθῆναι δὲ ἐκείνη ὑπομένης καὶ σκότους, εἴτα μεθ' ἡμέρας γνῆς, ἀδικίαν ἐπεκαλεῖ λαβεῖν. ὅτε, συγγῆναι ἡπὶ τοῦ τῆς ἀνδραπίας, ὡς ἧς αὐτὰ πρὸς ἑαυτήν. ἢ γὰρ κατὰ κακουργίαν αὐτῇ τὴν λείαν ὡς ἔχειν, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τῇ μείζονος νικημένην. τὸ μὴ γὰρ ἐδὲν ἐμποδίσαν πρὸς τὸν ῥάχηλος γάμον, ἀλλ' ὅτι δὲ δύναιτο αὐτῇ μετ' ἄλλαν ἐπαιτίας. πείθεται ὅτι ἰακώβος ἐδὲν γὰρ ἐπὶ αὐτῇ ποιῆναι ὅτι τῆς κόρης ἔρωτος ἐπὶ ἑαυτῇ. καὶ διελθόντες ἄλλως ἐπαιτίας, τὴν ῥάχηλιν παρέλαβεν. ἦσαν δὲ ἑκατέρως διεσπαρῆδες τὴν πατέρα δόντος. ζῆλον μὲν, λείας. ῥάχηλος ὅτε, ἑλθὼν. δοῦλα μὲν ἑδωκαῖς, ὑποταγὰ μὲν αὐταῖς. καὶ τῆς λείας ἡπὶ τοῦ δεινὸς ὅτε πρὸς τὴν ἀδελφῇ ἔρωτος ἀνδρὸς, πρὸς δὲ κατὰ παῖδας γαμβρῶν ἐσθλαί μῆναι. ὅτε καὶ ἐκείνους τὸν θεὸν διδωκῶς. καὶ γνομένης παρθένου ἀρρετος, καὶ διὰ τὸ πρὸς αὐτῇ ἐπιστραμμένη ἀνδρὸς, ρούβινον ὀνομάζει τὸν υἱόν. δι' ὅτι κατ' ἑλπίαν αὐτῇ τὸν θεοῦ γήνοιντο. τὸ γὰρ σημαίνει τὸ ὄνομα. τεκνοῦνται ὅτε αὐτῇ ὅτε εἶς ἐπὶ καὶ γήνοιντο. σμεῖων, δαπνημαίνει ὅτε τὸ ὄνομα, τὸ ἐπὶ τῇ αὐτῇ τὸν θεὸν γήνοινται. εἴτα δὲ. κοινοῦ οἶον βεβαίως. μεθ' ὅτε, ἰδὼς, διαχειρίαν τὸν δὲ δύναιτο. ῥάχηλος ὅτε φοβημένη μὴ διὰ τὴν ἀπαιτίαν τῆς ἀδελφῆς ἡπὶ τοῦ ὡς ἀνδρὸς μύρας τυχεῖν, ὡς κατακλίνει τῇ ἰακώβω τὴν αὐτῆς διεσπαρῆδα βάλαν. γίνονται ὅτε παρῆναι ὅτε αὐτῆς, δάν. διεκρίτοι αὐτῇ πρὸς εἶπον, κατὰ τὴν ἐλπίαν γλῶτταν. καὶ μετ' αὐτὸν νεφθαλεῖν, ἀμυχανῆς οἶον διὰ τὸ ἀπαιτῆσαι πρὸς τὴν ἀπαιτίαν τῆς ἀδελφῆς. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ λεία ποιῇ, πρὸς τὸ τῆς ἀδελφῆς ἔργον ἀπαιτῆσαι μὴ. ὡς κατακλίνει γὰρ τὴν σαρῆς διεσπαρῆν. γίνονται ὅτε καὶ ἐκ τῆς ζελφῆς υἱὸς γάδας. τυχεῖν αὐτῆς καλίσσας αὐτὸν, καὶ μετ'

καὶ αὐτῆς ἀδελφῆς. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ λεία ποιῇ, πρὸς τὸ τῆς ἀδελφῆς ἔργον ἀπαιτῆσαι μὴ. ὡς κατακλίνει γὰρ τὴν σαρῆς διεσπαρῆν. γίνονται ὅτε καὶ ἐκ τῆς ζελφῆς υἱὸς γάδας. τυχεῖν αὐτῆς καλίσσας αὐτὸν, καὶ μετ'

καὶ μετ' αὐτόν, ἀσὴρ. μαρτυρεῖς λόγον αὐτῷ, ὅς ὢν
 πρὸς ἀλλείαν τῇ λείᾳ ποροτλάμβανε. βεβήλου
 ἢ φησὶν βυβλίται τῷ πατρὶν τῷ ὕμνῳ λείας, μανδρα-
 γόρου μῦθα κομίζοντος τῇ μητρὶ, ραχίλα διασημῶν
 παρελαί μετ' αὐτοῦ, δι' ὁπθυμίας τε βρώμασιν
 ἡρυσμῶν. ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ, ἀρκεῖται δι' αὐτῶν ἀξί-
 σης ὅτι τ' ἡμῖς αὐτῷ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς φωνῆς τῆς ἀνδρὸς,
 ραχίλα πεπαιγμένη τ' θυμὸν τῆς ἀδελφῆς, φωνῆς χα-
 ρήσει αὐτῇ ταῖς δὲ ἔλεγε καὶ κομῶντες παρ' αὐτῇ
 μετ' ἐκείνῳ τὴν ἰστέραν. τῆς ἢ ποροσημῶν τὴν
 χάριν, ἰακώβου συνεκδοῦσι τῇ λείᾳ, ραχίλα χα-
 ριζομένη. πάλιν οὐκ ἔχοντες τῷ πατρὶ αὐτῇ. ἰσάχα-
 ρις μὲν, τιμαίνων τὸν ἐκ μητρὸς ἡρυσμὸν. ζαβουλὸν ἢ
 ἡνιχυρασμὸν δυνόει τῇ πρὸς αὐτῷ. θυγάτηρ δὲ
 δύνει. ἡρῶνις δὲ ὕστερον ὁ ραχίλα γίνετο ὁ ἰσάχαρ
 ὅς ποροσημῶν ἡρυσμῶν πρὸς δηλοῖ. τῶν ἀπαντα
 τὸν ἡρόν, ὅτι δὲ ἐστὶν ἐκείσιν, ἐποίμην τε πενθερά.
 μὲν ἢ τῶν, ἡρῶν ταῖς θυγατρὶς ἀγαθῶν ἀπαλλάττε-
 σθαι πρὸς αὐτόν. τῆς ἢ πενθερῶν μὴ συγχωρεῖντος,
 ἀρκεῖται τὸ πεινῆν ἐπείνοει. τῷ γυναικῶν οὐκ ἀπειπε-
 ρεῖται, τῶς ἐχεν πρὸς τὴν ἀποδημίαν. τῷ δὲ ἐχούσιν
 ἡδύως, ραχίλα ἐχούσιν τύποις τῷ θεῷ ὅς σίβειν πα-
 τέραις ὅσας γάμμον ἡν, σωματιομένη, σωματιομένη
 μετ' αὐτῆς ἀδελφῆς, οἷοι ἐχάτερων πᾶσι καὶ θυγα-
 τερῶν ἐκείνῳ ὅσιν, εἰ τ' ἡν ἐκείσιν αὐταῖς. ἐπὶ
 γὰρ ἢ ἰακώβου ἐχούσιν βοσκυμῶν τὴν ἡμῶν, λα-
 βῆναι μὴ ποροσημῶν. τῆς ἢ τύποις ἐπεφύετο τ' θεῷ
 ἢ ραχίλα, καταφύγειν μὲν τ' ὁσέως ἡμῶν τῷ θεῷ
 διδάξαι αὐτῷ ἰακώβου, ἵνα δὲ εἰ καταλειφθεῖν
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς διωχθέντες, ἐχοι τοῖς πορο-
 σφυγῶν συγχωρεῖν τυχεῖν. λάβανος ἢ, μετ' ἡμέ-
 ραν μίαν γυνὴν τὴν τε ἰακώβου ἐκχώρησιν ἐχούσιν
 θυγατρῶν, δεινῶς πατρὸς ἡλαιωνεῖ αὐτόν μετ' ὁσέως
 ἐκείνῳ, καὶ μετ' ἡμέραν ἐκδομένη ὅτι πρὸς λόφον
 λαμβάνει ποροσημῶν, ἐχούσιν μετ' αὐτῶν γὰρ
 ἡν, ἰσάχαρ. ὅσοι ἢ ὁσέως αὐτῶν ὅσας, παρῆναι
 λαβόντι τὸν γυναικῶν ὅσας θυγατρῶν ἡμεῖς, ὁ μὴ
 δύνει αὐτῶν ὑπὸ θυμῷ ὁσέως. ἀσέως ἢ ποροσημῶν
 πρὸς ἰακώβου, αὐτῶν λέγειν ἐκείνῳ συμμαχῆσιν, εἰ
 καταφύγει αὐτῆς τῆς ὁσέως τῆς χαρῆσιν αὐτῶν
 δὲ μὴ ὁσέως. λάβανος ἢ ὁσέως αὐτῶν ἐκ τῶν θεῶν πορο-
 ρήσεως γυναικῶν, μετ' ἡμέραν εἰς λόφον τὸν ἰακώ-
 βου ποροσημῶν, καὶ δηλώσας αὐτῶν τὸ ὅσοι, ἐ-
 πεί πρὸς αὐτὸν ἡλθε πειθεῖς, ἡρῶν καταφύγειν
 αὐτῇ, ποροφύων ὅτι καὶ πέντη αὐτὸν ἐλθόντα πρὸς
 αὐτόν ἐχούσιν ἀπορῶν ἐκείνῳ, ὁ φωνῆς πῦ-
 σαν ἀφ' ὁσέως τῆς αὐτῆς κήσεως. ἐχούσιν θυγατρῶν ταῖς
 ἡμῶν οὐκ ἐκείνῳ, τὴν δυνόει αὐτῶν πρὸς ἡμῶν τε-
 τῶν αὐτῶν ὅσας λογίζομεν. οὐ ἢ, ὅτι τ' ἡμῶν
 ἐκείνῳ ἐχούσιν ὅς εἶχε πρὸς ἡμῶν συγχωρεῖς, ὅτι
 γυναικῶν αὐτῶν, ἀφ' ὁσέως αὐτῶν, ἐκείνῳ
 τὸν ἐκείνῳ, ἐχούσιν πολέμου νόμον, κήσιν
 μετ' αὐτῶν τὴν ἐκείνῳ, θυγατρῶν ἢ ἀσέως ἀποφύ-
 γει τ' γυναικῶν, ἰσάχαρ πάντα βασίλειος οἰκοφ-
 ρήσιν, ὑπὸ τῶν ἡμῶν. πηκνύντα ποροφύων ἐχούσιν
 ἡμῶν ὁσέως τ' αὐτῶν ἐκείνῳ ἀξίον. ὁ τῶν
 σταν, ὁ συγχωρεῖς σὺ καὶ τῆς μὲν ἀδελφῆς τῆς ἡμῶν
 ἢ ἐχούσιν τῆς ἡμῶν οἰκίας γυναικῶν ἐκείνῳ.

A beatificum, quod maſtam fecunditate ſe Lia
duceret. Porro cum Rubelus filiorum Lia ma-
ximus mandragora mala matri afferret, Rachel
hoc viſo concupiuit hunc cibum, partemque
à ſore precario petiit. Illa verò denegante
iubentēque contentam eſſe quod honoris præ-
rogatiuam apud communem maritum habe-
ret: Rachel mitigatura indignationem ſoro-
ris, ait ſe illi vitum celſuram in ſequentem no-
ctem. quam gratiam altera libenter accipien-
te, Iacobus cum Lia cubauit in Rachelis gra-
tiam. Rurſum igitur ei filij naſcuntur: Iſa-
chares, quod nomen ſignificat ex mercede na-
tum: & Zabulon, quod ſignificat pignus be-
nevolentiae: præterque filia Dina. Tandem et-
iam Rachel peperit Iosephum filium: ea vox
ſignificat additamentum. Hoc toto tempo-
re, quod fuit annorum viginti, paſcuſ ſoceti
& gregibus præfuit. quo exacto, æquum eſſe
aiebat, vt cum vxoribus ad ſuos reuerteretur. Gen. 31
C Socero verò non permittente, clam hoc face-
re cogitabat: pertentabāque animum vxo-
rum: quomodo latuſſe eſſent peregrinationem.
quibus cum gratum hoc eſſet, Rachel ſigillis et-
iam deorum patrie religionis ſublatis, vnā
cum ſore fugiebat: ſimulque vniuſque libe-
ri & famulae cum ſuis filiis, aſportatis etiam
totis quantae erant facultatibus. Adducebat
etiam Iacob dimidium pecorum, priuſquam
Labam reſcite poſſet. ſigilla verò deorum ſe-
cum ferebat Rachel: non quod deos coleret,
quorum contemptum à marito didicerat: ſed
vt ſi forte parer fugientes aſſequeretur, habe-
ret quod conſugeret veniam impetratura. La-
banus autem poſt vnā diem cognito Iacobi
& filiarum diſceſſu, indignatus perſequebatur
eum cum valida manu, & ſeptima demum die
deprehendit eos in quodam colle quieſcentes:
quūque eſſet diei ſerum, ab omni vi ſe con-
tinuit. per noctem verò Deus in ſomnis illi
viſus vetuit ne quid in deprehenſum in fuga
generum cum filiabus durus præ ira contul-
ret: ſed potius ſecus cum eo ſeriret: nève pau-
citate fugientium contemneret, alioqui ſe
illis propugnatoſem futurum. Sequenti euo-
lue Labanus Iacobum ad colloquium euo-
cat, non diſſimulans oraculum: quūque ille
fidei eius ſe commiſiſſet, coepit hominem ac-
cuſare, exprobens quod pauperem omnium-
que egenum ſuſcepſiſſet, & de ſuis facultatibus
abundè ipſi ſuppeditaſſet. Propterea filias,
inquit, tibi coniunxi, putans hoc pacto be-
nevolentiam erga nos tuam fore firmioreſ.
tu verò neque matrem tuam & communem
ſanguinem, neque vxores apud nos ductas, ne-
que liberos quorum ego auus ſum, reueritus
non aliter, quā hoſtem me tractaſti. rapui-
ſti mea bona, filiabus vt parentem fugerent au-
tor fuiſti: ſacra patria domum tecum porta-
ſti, & apud maiores meos, & apud me in ſum-
ma veneratione habita. & quae vix hoſtis
hoſti faceret, tu cognatus, è ſore nepos, gener,
hoſpes ac domeſticus conuiſtor mihi teciſti.
Iacobus contrā pro ſe aſſerebat, non ſibi ſoli,

A Distributo igitur agmine alios procedere iussit, alios propter sublequi: ut si quis primos aggrederetur, ad sequens agmen haberent refugium: & hoc modo instructis qui circa se erant, præmittit quosdam ad fratrem cum muneribus, ea constabant iumentis multisque ac variis quadrupedibus, accipienti placituri propter raritatem. veniebant autem alij post alios, ut crebrius occurrentes plures quam pro numero viderentur: & credibile erat donis placatum remissurum iram, si qua adhuc esset reliqua.

B quin & illud mandatum est præmissis, ut blandè hominem alloquerentur. His ita per totam diem dispositis, noctu movit agmen. Cùmque Iobacchum torrentem transissent, Iacobus aliquatùm ab agmine relictus incidit in luctam cum spectro, ipse prior lacessitus, eratque superior. exclamat igitur mactum virtute qui non quemvis aduersarium, sed angelum Dei vicerit: idque illi esse magnæ felicitatis præsagium: genũsque eius nunquam desore, nec ullis vniquam humanis viribus posse opprimi. iussitque illum posthac vocari Israelem, quod Hebræis angelo reluctanter significat. Hæc sunt prædicta Iacobo, id ipsum roganti. Cùm enim sensisset angelum esse Dei, precatus est ut ex eo fatum suum cognoscere liceret. His dictis, spectrum evanuit. Iacobus verò lætus auditis, imposuit loco nomen Phanuel, id significat Dei faciem sed quia latum neruum inter luctandum læsit, & ipse post eo cibo abstinuit, & nobis illo propter eum vesci non licet. Cognito verò fratem iam non longè abesse, iubet vxores procedere per se quancumque cum pedisequis, vè longinquo spectarent pugnam virorum, si eam frater mallet. ipse propior factus adorauit fratrem, non malè de se cogitantem. at Elsaus eo salutato, interrogabat de turba mulierum ac puerorum: & cùm didicisset omnia, volebat eos deducere ad patrem. Iacobo verò excusante lassitudinem iumentorum, reuersus est in Seiram. illic enim habitabat, vernacula lingua loco ab hisurie sua denominato. Iacobus autem peruenit ad Scenas quas vocant, verus nomen adhuc retinens. inde profectus est Sicima, quæ est vrbs Chananæorum, & cùm esset celebritas apud Sicimitas, Dina vnica Iacobi filia venit in urbem ad visendum cultum mulierum eius regionis. qua visa Sichemis Emmoris regis filius, raptæ stuprum obtulit. & correptus amore patrem suum rogauit, ut puellam vxorem habere liceret. Ille morem ei gerens, venit ad Iacobum, rogans ut filio suo Dinam in matrimonium collocaret. Iacobus verò qui neque negare poterat propter maiestatem rogantis, neque fas putabat alienigenæ filiam nuptum tradere, deiberandi spatium poposcit. Rex sperans Iacobum assensurum, abiit. Ille verò indicata filiis iniuria sororis, & Emmoris petitione,

F

Gen. 34:

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI-
QVITATVM IVDAICARVM
LIBER SECVNDVS.

CAPVT I.

*Quomodo Esau & Iacobus Isaci filij diuise-
runt habitationem, & quod Esau I-
dumæa, Iacobo Chanaanæ
contigit.*

Gen. 35.

Gen. 36.

DEFUNCTO autem Isaco, filij partiti sunt inter se habitationem, nec ambo paternam retinuerunt: sed Esau Hebrone fratri concessa habitauit in Saira, & Idumææ dominat^r est à seipso denominatæ. Adomus enim cognominabatur ob causam talem. Olim adolescens etiam tum reuersus à venatu famelicus offendit fratrem coquentem sibi ipsi in prandium lenticulam rubentem colore, quo magis etiam excitatus, rogauit vt expetitur sibi cibum traderet. at ille adiuuante fratris fame ius primogeniti pro cibo dare cum compulit: coactus enim in media celsit ei suum ius, interposito iureiurando. Ob eius cibi colorem à collusoribus adolescentibus Adomus est per ludibrium cognominatus. Adoma enim Hebræis significat rubens. id nomen post in regionem ipsius ditionis est deriuatum, quod Græci in mollius deflexerunt, Idumæam dicendo. Genuit autem filios numero quinque. ex his Iaus, Iolamus, & Coreus eadem matre Alibama nati: ex reliquis duobus Aliphazem Asa, Raguelem Mosametha ei peperit. Hos filios habuit Esau, Aliphazæ item quinque legitimi filij fuere, Themanus, Omerus, Ophus, Iorhamus, Ocanasus. Nam Amalecus erat nothus, è Thamna concubina genitus. Hi habitauerunt Idumææ regionem quæ Gobolitidis dicitur, & eam quæ de Amaleci nomine Amalecitis est appellata. Quondam enim latè patentem terram Idumææ nomen complectebatur, cuius partes à primis colonorum inducto-ribus denominatæ appellationes eas postea retinuerunt.

μέρεσι ταῖς ἀπὸ τῆς οἰκτοῦρας προσηγορίας

Κεφάλαιον α'.

Πῶς ἰσὺς καὶ ἰάκωβος ἰσὺν παῖδες οὗτος διέλασαν τὴν οἰκίαν,
καὶ ἰσὺς ἰδουμαίαν κατέχεν, ἰάκωβος
δὲ τὴν χαναναίαν.

META ἥ τ' ἰσὺς τελευτῶν, οἱ παῖδες αὐτοῦ μεριστὰ μέρη τὴν οἰκίαν πρὸς ἀλλήλους, ἐχλὼ ἔλαβον ταύτην κατὰ τὸν λόγον. ἀλλ' ἰσὺς μὲν, τὴν χαναναίαν πλείως ἐκχωρήσας τῷ ἀδελφῷ, ἐν στείρᾳ διηπάτητο, καὶ τὴν ἰδουμαίαν ἤρχεν, ἥτοι καλίστης τὴν χώραν ἀπ' αὐτοῦ. ἄδωμος δ' ἐπονομάζετο, καὶ ταύτην ἀνέβηται τυχὼν τὴν ἐπιπλησίως. ἀπὸ θήρας ποτὶ καὶ πότι τῷ πατρὶ. τὸ κυνηγίον λιμνῶν τιν' ἐπαυλῆσεν, ἐπὶ ταῖς ὥν τ' ἡλιχίαν. ἐπὶ τυχὼν ἡ ταῖς ἀδελφῶν φακίῳ ἐσκάκετο πρὸς αὐτοὺς. ἔσκαψε δὲ τὸν σφόδρα τὴν χεῖρα, καὶ δὲ τῷ τ' ἐπὶ μάλλον ὀρεχθεῖς, ἤξεν ὡς ἀχέειν αὐτῷ πρὸς ἑοφίῳ. ὁ δ' ἀποδῶκε τὸ πρὸς τὸν αὐτῷ τ' φαγῆν, συνερῶν χρησάμενος τῇ πείνῃ τὸν ἀδελφὸν λιπῶντα. κακείνους ὑπὸ τ' λιμῇ πρὸς ἀχέειν, ὡς ἀχέει τ' πρὸς τὸν αὐτῷ μετ' ὅρκων. ἐνθεν δὲ τ' ἐσκατόνητα τ' βροῦματος, ὑπὸ τ' ἡλιχίαν τ' ἄδωμος καλεῖται, καὶ ταῖς ἀδελφῶν ἐπιπληθείς. ἄδωμος γὰρ ἰβραῖοι τὸ ἐρυθεῖν καλεῖσι. τὴν δὲ χώραν ἕως πρὸς τὸν ἑλλινος γὰρ αὐτῷ ἐπὶ τὸ στυμνότερον ἰδουμαίαν ὠνόμασαν. γίνετ' ἡ καὶ πατὴρ παίδων πέντε τ' ἀριθμὸν. ὡν ἰάυς μὲν καὶ ἰόλαμος, καὶ κόρκος, ἐκ Γευμακὸς μιᾶς ἀνδράκης τῆς νομῆς. τὴν δὲ λογίων, ἀλφάκης δὲ, ἐξ ἄσπης. ραχίπλος δὲ, ἐκ μοσαμῆθης ὑπὲρ ξαντοῦ αὐτῷ γινόμενος. καὶ ἰσὺς δὲ ἔσται παῖδες ἦσαν. ἐλφάκης ἡ γίνετ' ἡ γήσοι παῖδες πέντε, θήμανος, ὄμμερος, ὄφης, ἰόλαμος, ὀκαίας. ἀμάλκος γὰρ ὁ δὲ ὡς ἐν παλαιᾷ αὐτῷ γινόμενος, θαμνῆς ὄνομα. ἔτι κατ' ὥκησαν τὴν ἰδουμαίαν τὴν βολὴν λιγυμῶν, καὶ τῷ δὲ ἀμάλκος κληθεῖσιν ἀμάλκην. πολλὰ γὰρ ἡμορμῆ ποτὶ ἡ ἰδουμαία, τότε πάσης αὐτῆς ἀπέστειλεν ὄνομα, καὶ τοῖς διεφύλαξεν.

[illegible]

structa: Pharaoh rex cum eadem nocte in
sonnis duas visiones vidisset, pariterque in-
terpretationem earum: hanc oblitus, sola som-
nia retinuit, nihil latum ut conicere poterat
significantiæ: conuacatisque prima luce doctis-
simis Ægyptiorum, interpretationem require-
bat. Illis verò nihil explicantibus tanto magis
rex turbabatur. Quo viso pincernam subit re-
cordatio Iosephi, cuiusque in hoc genus conie-
cturis prudentiæ: & adito rege, indicauit ei de
Iosepho, & de visione in carcere agenti sibi ob-
blata, cuiusque euentu iuxta illius interpretati-
onem: quodque eadem die pistorum præpositus
cruci iussus tanto magis fidem prædictioni-
bus eius astruxerit. vincum autem à Petephre
coquorum præfecto, cuius esset seruus. ipsum
autem dicere, apud Hebræos se genere ac pa-
rentibus cum primis claris natum. Hunc, in-
quit, euocari iubeto, nè contemplens homi-
nem propter præsentem miseriam: clarè enim
significata somniorum ex eo discere poteris.
Confestim igitur accessit rex, manūque
apprehensum comiter his verbis alloquitur
Bone iuuenis, quandoquidem te prudentem
iudicio famuli mei cognoui, enarra somnio-
rum meorum prælia, quemadmodum & il-
li enarrasti, rem gratissimam mihi facturus, ca-
ue autem vel metu quicquam suprimas, vel
ad gratiam ac voluptatem loquaris, sed vera o-
mnia, etiam si fortasse non admodum læta. Vi-
sus sum mihi secundum flumen inambulare,
viderēque boues bene pastas & bene magnas
numero septem à fluentis ad paludes pro-
gredi: & alias totidem à paludibus obuiam
eis factas, vehementer extenuatas macie ac vi-
su fœdas, quæ cum deuorassent septem illas
saginata & magnas, nihil tamen profecer-
unt, miserè à fame vexatæ. Post hanc visio-
nem expectectus è somno turbatusque dum
mecum agito quidnam sibi velint species per
somnum obuersatæ, obrepente sentium sopore
grauatus iterum obdormiui: iterūque
somnia vidi priore prodigiosius, quod me
magis etiam turbat ac terret. Spicas septem
videbam ab vna radice enatas, fruge grau-
tas & vertice pronas, messique iam maturas:
iuxta quas totidem alias spicas languidas &
præ toris inopia deficientibus similes: quæ
cum illas alteras ingentes ac pulchras absum-
pissent, attonitum miraculo me reddiderunt.
Ad hæc Iosephus, Somnium hoc Rex, dupli-
ci licet specie visum, vnum tamen & eundem
euentum significat. Namque & boues ani-
mal aratro & labori natum, visæ ab exiliori-
bus deuorari, & spicæ à deterioribus absum-
ptæ, fauorem Ægypto & sterilitatem ad totidem
prænuntiant annos, ad quod priores vbertatis
felicitem: horūque fertilitatem à totidem
sequentium sterilitate absumendam. huic in-
opie non facile videtur prospicere & occur-
tere: id quod inde conicio, quia macræ boues
deuoratis pinguibus, satiari non potuerunt.
Sed ita Deus, non ut terreat & constiteret,
prænuntiat hominibus: sed ut præmoniti si-
bi prouideant, quo leuius imminenti malo

[illegible]

αὐτὸν ἐπαλλαγήναι, εἰς τὸτο ἃ προσελθὼν τὸ ἰλκίαις
 καὶ τὸ χαρῆς πύρων ἐπὶ ἀλλήλων αἰνέειν αὐτοῖς ἔχον,
 τῶν ἡμετέρων τὴν ἀξίωματος καὶ εἰς ὅτι νομίζοντες ἐλθεῖν αὐ-
 τοῖς διὰ τὰ μέγιστα, διεπείραζεν αὐτὸς ἔχοντες γινώσκοντες ὅτι
 ὅλας τὴν τιμὴν εἶπον αὐτοῖς ἐκ ἀπειθείας, κατὰ σκότους
 τὴν βασιλείαν προσεγγισάντων ἰλεθρὸν ἦκεν καὶ πολλὰ χό-
 δον μὲν αὐτὸς συνεληλυθέναι, προσεσίζετο δὲ ἡ συγγά-
 ηαν. ὡς δὲ ἔχον αὐτὸν ἀνδρὶ ἰδιώτῃ ὁμοίους παῖδας καὶ
 μορφὰς ὅτις ὁμοίους ἐκείνους, δυσκόλως καὶ βα-
 σιλῶς ἐπὶ ἑαυτῶν τὴν αἰσθησιν παροδοφίας. ὡς δὲ ἔχον
 τὰ καὶ τὸ πατέρα, καὶ τὰ συμβεβηκότα αὐτῷ μὴ τὴν
 ἰδίαν ἐπαλλαγήν, οὗτο ἰσχυρῶς, μαθεῖν τι βυλόμε-
 νο καὶ τὴν φρεσὶν αὐτῶν τὸ ἀδελφόν, ἐλθόντα δὲ μὴ κα-
 κῶς ἐμὸς οἷς εἰς αὐτὸν ἐτόλμησαν εἶναι ἀπεισδυ-
 σμένοι τῶν ἡμετέρων, οἱ δὲ ἵσαν ἐν τῇ ἑαυτῶν καὶ φόβῳ, καὶ ἐν-
 δυνον τὸ μέγιστον αὐτοῖς ἐπὶ τῇ νόμῳ νομίζοντες, ἐμὸν δὲ
 τῶν πειλίσκων καὶ νεύῳ λαμβάνοντες, κατὰ σκότους τὴν
 φρεσὶν αὐτῶν ἀπεισδορῶν, ὡς βίβλιν προσεγγισ-
 τος, ὅς ἐκ ἀποσβύτατος αὐτῶν ἡμεῖς δὲ εἶπεν, ὡς κατ'
 ἀδελφίαν διὰ τὸν ἡλδομεν, ὡς δὲ κακουργήσαντες τὸ βασι-
 λείας προσεγγισ- σάμενοι καὶ ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς, καὶ καταφυ-
 γήν τῶν συνεχόντων τὸ χῶρον ἡμεῖς κακῶν, τὴν ὑμῶν
 ῥα φιλανθρωπίαν ὑπολαβόντες, ὡς ἐκὼν πολίταις μό-
 τον τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐξ ἡμεῖς ἡμεῖς τὴν ἀρετὴν τῶν
 οὐκ ὡς ἐπὶ δεξιῇ, πῶς τὸ σὺν ζῶντι τοῖς διορῶν
 πατὴρ ἐχον διεγινώσκοντες, ὅτι δὲ ἡμεῖς ἀδελφοὶ καὶ κοι-
 νὸν ἡμῶν ὡς, φανερὸν καὶ τὸ μερῶς τὸ οἰκῶν καὶ μὴ
 πολὺ παρὰ ἀλλήλων ποιεῖν πατὴρ δὲ εἶναι ἡμῶν ἰάκω-
 βος αὐτὸν ἑβραῖος. ὡς ἡμεῖς δὲ αὐτῶν καὶ παῖδες ἐκ γυ-
 νακῶν πεισάων, ὡς πάντων παρῶντων, ἡμεῖς δὲ αὐ-
 μορῶν. ὡς δὲ αὐτῶν τὸν ἐνὸς τὸ ἀδελφῶν ἰωσήφ, τὸ
 προσεγγισ- ἡμῶν ὅτι τὸ χῶρον μετεβαλὼν, ὅτι δὲ πατὴρ
 μακρὸν ἐπ' αὐτῶν πίνδος εἶπεν. καὶ ἡμεῖς ὡς ὅτι
 τῶν τε θνητῶν συμφορῶν, καὶ τὸ τῶν ἀποσβύτων ταλα-
 πωρείας, κακοπαθῶντων, ἡμεῖς τὸν νεύῳ ἐπ' ἀρετὴν οἰ-
 τε, τὴν τι τὸ παρῶν ἐπιμένειν καὶ τὴν καὶ τὸν οἶκον
 προσεγγισ- βενιαμὶν τὸν νεύῳ τὸ ἀδελφῶν πειπνῶ-
 κόντες, δὲ αὐτῶν τὸν πέμψας εἰς τὸν ὑμῶν οἶκον μεθεῖν,
 εἰπὶ δὲ αὐτῶν ὅτι τὸν ἡμετέρων. καὶ βέβηλος μὲν ὡς τοῖς
 ἐπὶ εἰσῆλθον αὐτῶν τὸν ἰωσήφον αὐτῶν τὸν αἰνέων
 προσεγγισ- ὅς τὸν ἰακώβ ζῶντα μαρτύρων, καὶ τὸ ἀδελφῶν
 ἐκ ἀποσβύτων, τὸν μὲν εἰς τὴν εἰρηκτὴν αὐτοῖς ὡς ὅτι
 γοῶν βασιλείαν ἐκείνους. τῇ δὲ εἰρηκτῇ τῶν ἡμετέρων
 προσεγγισ- αὐτοῖς, εἰπὶ φησὶ δὲ ἡμεῖς ἰδοὺ, μὴ ὅτι
 κακουργῶν τῶν βασιλείας ἡμεῖς προσεγγισ- τῶν, εἰπὶ τὸ
 ἀδελφοί, καὶ πατέρες ὡς λέγετε, φανερὸν μὲν αὐτῶν
 ὡς ἔχον, εἰ κατὰ λείπονται μὴ ὡς αὐτῶν εἶναι παρ'
 ἐμοὶ μηδὲν ὑβερσικὸν πεισόμενον, ἀποκρίμαται δὲ
 τὸν οὐκ ὡς τὸν πατέρα, πάλιν ἔλδοιτα φρεσὶν μὲν,
 τὸν ἀδελφῶν ἐν, κατὰ λείπονται ἐκείνους φανερὸν μὴ ἰακώβον
 γοῶντες, τὸτο γὰρ εἰσὶν ἡμεῖς τῶν ἀληθείας. οἱ δὲ ἐκ
 μέγιστον κακῶν ἦσαν, ἔλαβον τι καὶ συνεχῶς φρεσὶν
 ἀλλήλους αἰσλοφύροντες τὴν ἰωσήφου συμφορῶν, ὡς
 ὅτι τὰ κατ' ἐκείνους βυλόμενα τῶν ἡμετέρων αὐτῶν τὸν
 αὐτοῖς φρεσὶν αὐτοῖς. βέβηλος δὲ πολὺ ὡς ὅτι πλῆθος
 αὐτοῖς τὸ μέγιστον, ὡς ὅτι φρεσὶν ἰωσήφου γίγνεται φέρειν δὲ
 αὐτοῖς αὐτῶν ὡς ὅτι καὶ παρῶν, κατ' ἐκείνους
 ἐκείνους φανερὸν αὐτῶν τὸν δὲ, κατὰ φρεσὶν ἡμεῖς. αὐτῶν
 δὲ ἔλδοιτα φρεσὶν ἀλλήλους, ὡς ὅτι ἡμεῖς τὸν ἰωσήφον
 γοῶντες τῶν αὐτῶν συνεχῶς. κατὰ φρεσὶν ὡς πάντας εἶχε
 φρεσὶν τῶν βέβηλου λόγους, καὶ τῶν προσεγγισ- τῶν

A eis distractus iam per ætatem faciei lineamen-
 ta mutauerat, ac de tanta dignitate ne suspica-
 ri quidem poterant. tentare eos decreuit qua-
 li mente essent præditi. nam & fumentum e-
 mendi potestatem eis negavit, & pro specu-
 latoribus comprehendere voluit, dicens conue-
 nisse è diuersis regionibus, & cognationem
 simulare. qui enim fieri posse ut vir priuatus
 tot tam insignes filios educauerit, quæ felici-
 tas vel regibus raro contingeret. Id faciebat
 ut de patre cognosceret, quòve in statu per
 suam absentiam res eius interim fuerint, quidve de Beniamine sit factum. sollicitus e-
 nim erat ne & cum quemadmodum se de me-
 dio sustulerint. at illos magnus pavor occu-
 pat, imminens periculum reputantes, & fru-
 stra se tantum iter emensos existimantes: cùm-
 que crimen amoliendum viderent, Rubelus
 natu maximus sic communem causam agere
 cœpit. Nos neque speculatum huc venimus.
 neque regi damnum aliquod allaturi: sed dira
 famines cuius effugium querimus, venire huc
 compulsi fletos vestra humanitate, quos non
 ciuibus solis, sed exteris quoque salutem vobis
 debitoris fumentum venale proposuisse audi-
 nimus. Quòd autem fratres sumus & ex eodem
 sanguine, vel facies nostræ argumentum sunt,
 non admodum inter se variantes. Pater nobis
 est Iacobus vir Hebræus, qui nos duodecim è
 quatuor mulieribus suscepit, qui donec omnes
 essent incolumes, res nostræ satis prosperæ fue-
 runt. Ceterùm vno, cui Iosepho fuit nomen,
 absumpto, domesticæ fortunæ in peius labi
 cœperunt. Pater in perpetuo luctu est, cuius la-
 mentatio non minus nos afficit, quàm olim
 suauissimi fratris immaturus interitus. nunc
 fumentatum venimus, patris cura Beniamini
 natu minimo commissa. Hæc ita esse, potes ali-
 quo ad nostram domum misso cognoscere.
 Hæc Rubelus pro se ac fratribus, quò falsam
 Iosepho suspicionem eximeret, qui cognito
 patrem ac fratrem esse incolumes, iubet eos in-
 cludi in carcerem, quasi per otium quæstioni
 admoturus. Post triduum deinde productis,
 quoniam, inquit, asseneratis vos in detrimen-
 tum regis ac regni non venisse, fratresque esse
 ex patre quem nominastis, facietis mihi fidem
 hæc ita se habere, si relicto interim vno ex vo-
 bis apud me nihil durius passuro, cum frumen-
 to ad patrem profecti, rursum ad me reuertamini,
 adducetes vobiscum fratrem quem aieba-
 tis illic relictum esse. hoc enim erit argumentum
 vos nihil fingere. His verbis percussis, satisq;
 iam extremam calamitatem instare, lamentabantur
 fortunam suam, crebro iactantes, adesse diras vl-
 trices fratris per summam immanitatem oppres-
 si. Rubelus insuper increpabat sciam & inuti-
 lem eorum penitentiam, fortiter ferenda ma-
 la dictitans quæ Deus innocentie vindex in
 impios fratres immitteret. Talibus se inuicem
 alloquebantur, credentes linguæ Hebrææ gna-
 rum interesse neminem: morebanturque omnes
 tacti verbis Rubeli, & scelus perpetratum dam-

Gen. 43.

[illegible]

non quod nescirent in eius sacco latere cyphum, sed ut accuratè officium facere viderentur. Itaque ceteri iam securi de se, de vno Beniamine adhuc nonnihil erant solliciti. sperabant tamen ne ipsum quidem in maleficio deprehendendum, aded ut iam liberius indignarentur persecutoribus, per quorum importunitatem stetit ne bonam partem itineris iam confectam haberent: ut vetò Beniaminis sarcinam securati cyphum protulerunt, ad lamenta & ploratus continuò versi, tum fratrem descebant mox furti supplicium daturum, tum suam ipsorum vicem, qui fidei de Beniaminis salute parenti, datam præsenti casu fallere cogentur. augebat etiam dolorem eorum, quod cum maximè euasisse omnia pericula videbantur, fortunæ inuidia peruenerint in tantam calamitatem. atque huius tam fratris quàm parentis infortunij se auctores fatebantur, qui inuitum ac reluctantem ad puerum simul mittendum precibus importunis compulissent. Et equites quidem comprehensum Beniaminem ducebant secum ad Iosephum, sequentibus & reliquis fratribus. Tum ille videns fratrem in carcerem contruso ceteros lugubri habitu adstare: Itane, inquit, scelestissimi omnium vel meam humanitatem vel Dei prouidentiam contempsistis, ut tam nefarium facinus contra hospitem ac benefactorem vestrum auderetis? at illi vicarios se pro Beniamine ad supplicium offerebant: rursusque Iosephi crebra mentio, felicem eum qui morte à vitæ calamitatibus sit exemptus, si tamen esset mortuus: quod si uiuat, qui dignus sit habitus ob cuius iniuriam Deus tam seuerè in ipsos vindicaret. patris quoque se pestem esse & infortunium maximum, cui ad veterem luctum recentem hunc afferrent. nec desinebat Rubelus denuò illis scelus eorum exprobare. Iosephus verò negabat se alios morari, quorum innocentiam compertam haberet, contentus vnus pueri supplicio. nam neque hunc dimitti in gratiam infortium æquum esse, neque illos alieni peccati pœnas persolvere. abirent quòd vellent, se curaturum ut tutum iter facere liceat. his verbis grauius ictos, ceteros præ dolore vox defecit. Iudas verò qui patri adolentem mittere persuaferat, vir alioquin etiam strenuus, decreuit se pro fratris salute periculo obicere. Fatemur, inquit, Præses, grauius à nobis peccatum, suppliciumque commertitos, quod parati sumus omnes luere, licet non omnium sit culpa, sed vnus natu minimi. sed quamuis salutem eius penè pro deplorata habeamus, vnica tamen effugij spes in clementia tua bonitateque superest. quamobrem optamus ut non tam nostri commissi rationem habeas, quàm tuæ naturæ, & in hac causa non indignationem iustam, sed naturam tuam bonitatem in consiliū adhibeas: itaque magno animo comprimas, cui vulgares homines in magnis iuxta ac paruis rebus succumbere solent. dispice quæso num ex tua dignitate sit eos occidere, qui ipsi se dedunt ad pœnam, & salutem non nisi precatio tibi debere cupiunt, quam non nunc primùm tuæ benignitati sunt

αὐτοῖς ὡς ἰδίας ἐπὶ τῆς σωτηρίας ἀποποιουμένοι, ἀλλὰ ὥστε σὺ λαβεῖν αὐτῶν ἀξιοῦντας. καὶ γὰρ ἐὰν νῦν πρῶτον αὐτῶν ἡμῖν παρίξῃς. ἀλλὰ ἔχον ἰλθύνειν ἐπὶ τῶν ἀγροῶν τὰ στήνη, καὶ

ἔρδειν, ἐπὶ τὸν πλοῦτον βενιαμὴν ἦσαν. ἀσχετοὶ
 τῆς, ὅτι εἰς τὸ ἐκείνῳ σαρκίον τὸν σκύρον ἐπαποκατε-
 φύτες, ἀλλ' ἀκριβῆ τὴν ζήτησιν ποιῆσαι βουλομένοι
 δοκῶν. οἱ μὲν οὐκ ἄλλοι τῷ κατ' αὐτοὺς ἀππληγ-
 μένοι δόξαι ἐν τῇ φεῖ τὸν βενιαμὴν φροντίζοντες τὸ λατρεῖν
 ἦσαν. ἐξάρρου δὲ ὡς καὶ ἐν ἐκείνῳ τῆς κακου-
 ρίας ἀρεθισμένοι, ἐκκαίζον τὸν τοῦ ἐπιδιόξας-
 τος, ὡς ἡμποδίζοντας αὐτοῖς τὴν ὁδὸν διναμένους ἡ-
 δὴ παρεκκοφίνα. ὡς δὲ τὸ τῷ βενιαμὴν φορητὸν ἐ-
 ρδυνῶντες λαμβάνουσι τὸν σκύρον, εἰς οἰμωγὰς καὶ
 θρήνοις διὰ τὴν ἰσχυρίαν. καὶ τὰς σολὰς ἀποκαταρ-
 ρίζαντες, ἔκλαον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τῇ μελλού-
 σῃ κολάσει τῆς κλοπῆς, αὐτοὺς τὰ δευτέρωσα μένους
 τὸν πατέρα φεῖ τῆς βενιαμὴν σωτηρίας. ἐπείτεσι ἡ
 τὸ δεινὸν αὐτοῖς καὶ τὸ, δεξάστας ἡδὴ δεφουγῆν τὰ
 σκυδρωτὰ δεφουγῆν διώκων. ἡρ' δὲ φεῖ τὸν ἀδελ-
 φὸν κακῶν, καὶ τὸ τῷ πατρὶ ἐπ' αὐτῷ λύπης ἐσο-
 μένης αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ἐλεγον βιασαμένους ἀποῖν τὸν
 πατέρα σωματοσείλαι. οἱ μὲν οὐκ ἴππεῖς, ὥρα-
 λαβόντες τὸν βενιαμὴν, ἤγον πρὸς ἰωσήφον καὶ ἡρ'
 ἀδελφῶν ἰπομένων. ὁ δὲ, τὸν μὲν ἰδὼν ἐν φυλα-
 κῇ, τοῖς δὲ πινθίμοις χάριτας, τὴν δὲ φροντίζοντες
 φροντίζαντες ἡ φεῖ τῆς ἐμῆς φιλελευθρίας, ἡ
 φεῖ τὸν διὰ τὴν φροσύνην, τοιαῦτα φερόμεν εἰς δι-
 γνῆν καὶ ζῆτον ἰπολμῆσαι; ἡρ' δὲ ὥρα δίδοντων
 αὐτοῖς εἰς κολάσιν ἐπὶ τὸ σὺ ζεῖσαι βενιαμὴν, καὶ πάλιν
 ἰωσήφον ἀγαμμησσομένους. κακῶν δὲ ἀποκαλοῦ-
 πων μακαριώτερον, εἰ μὲν τὴν δυνάμιν ἐπὶ κατὰ τὸν
 βίον ἀππληγῶν σκυδρωτῶν. εἰ ἡ φεῖς, ὅτι τὸ
 ὥρα τὸν τοῦ κατ' αὐτῷ ἐκδικίας τυχεῖν. λα-
 γόντων ἡ αὐτοῖς ἀληθείας τῷ πατρὶ ἐπὶ τῇ λύπῃ
 καὶ ἐπ' ἐκείνῳ μέχρι νῦν ἔχει καὶ τὴν ἐπὶ βενιαμὴν
 φερόμενοι. πολὺ δὲ καὶ τὰ ταῦτα ὁ ροῦκλος,
 αὐτῷ κατὰ πόμον. ἰωσήφου ἡ τοῖς μὲν ἀπολύον-
 τος, ἐδὴν γὰρ αὐτοῖς ἀδικεῖν, ἀρκείων ἡ μόνη τῇ
 τῷ πατρὶς τιμωρία λήγοντος. ἔπειτα γὰρ τὸν ἀπολύ-
 ον ὥρα τοῖς ἐδὴν ἐξαμύνοντες σφῶν ἐλεγον. ἔπειτα
 συγκολάζει ἐκείνους τὸ τὴν κλοπῇ εἰργασμένον.
 βαδίζοντες ἡ παρίξιν ἀσφάλειαν ἐπαγαλλομένους. τοῖς
 μὲν ἄλλοις, ἐκπολεῖς ἔλαβον ὥρα τὸ πᾶν ἀ-
 φωνία. ἰώδας ἡ καὶ τὸν πατέρα πείσας ἐκπέμψαν τὸ
 μετὰ κλον, ὥρα τὰ δευτέρωσα ὡν αὐτῷ, ὥρα τῆς
 τὰ δὲ φεῖ σωτηρίας ἔκλειν ὥρα βαλίδαι. καὶ δὲ καὶ
 μὲν ἔπειτα ὥρα τῇ τετολμῆκα μὲν εἰς σὶ, ὥρα τιμω-
 ρίας ἀξία, καὶ τὸ κολάσιν ὑποχρεῖν ἀπαντας ἡμῶς
 δικαίως, εἰ καὶ τὸ ἀδικημα μὴ πάντων ἡμῶν ἀλλ' ἡ
 νὸς τῷ πατρὶος γίγνεται. ὅμως ἡ ἀπειθαρχοῦν ἡμῶν
 τὴν δὲ αὐτῷ σωτηρίας, ἐλπίς ὑπολαβῆται ὥρα τὸ
 σὶς χρηστότης ἐγνομήν τὴν τῷ κινδύνῳ φυγῇ. ὥρα
 νῦν μὴ πρὸς τὸ ἡμέτερον ἀφορῶν, μὴ ἡ τὸ κακούργη-
 μα σκοπὸν, ἀλλὰ πρὸς τὴν σωτὴν φύσιν, καὶ τὴν
 ἀριτελοῦσιν ἀποποιουμένων ἀπὸ τῆς ὀργῆς, καὶ
 οἱ τὰ δὲ μὲν πρὸς ἰσχυρὸν λαμβάνουσι ἡ ἐπὶ
 τοῖς μεγάλοις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῖς τυχε-
 σιν αὐτῇ χεῖροι, γηνοῦ πρὸς αὐτῶν μεγαλόφρων.
 καὶ μὴ νικηθῆς ὑπ' αὐτῆς ὥρα ἀποκαταῖν τοῖς οὐδὲ
 τὴν

φροντισιν αἰαλαθεῖς ζημιώσῃ με τὸ κάλλιστον τῆς δαίμονος ἀφ' ἧς εἶναι ἰδέναι τὴν ἐμὴν καὶ μεταλαβεῖν τῇ πατρὶν ἀγαθῶν δωδανῶν. αὐτὸν ὅτε τον, καὶ γυναικας ὑμετέρας καὶ τέκνα, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ὑμῶν αἰαλαβόντες εἰσθὰς μετ' ἐκείνων. καὶ δὲ δωδμήμοις τῇ ἀγαθῶν δὲ τῇ ὑμετέρων τοῖς ἐμοὶ φιλοῖς, ἀλλὰς τε καὶ τὴν λυμῶν λοιπῶν ἐν πενταπταῖαν ὑπομύοντες. ταῦτ' εἰπὼν ἰωσήπος, περιβάλλει τοὺς ἀδελφοὺς. οἱ δ' ἐν δάκρυον ἦσαν καὶ λύπη, καὶ ἰσχυρῶς αὐτῶν ἐβελόμενον πικρῶς ἐν αὐτοῖς δωδμήμους ἰδόντες τὸν ἀγνώμον τὰ δὲ φίλῃ. καὶ τότε μὲν ἦσαν ἐν δωδμήμους. βασιλεὺς δ' ἀκούσας ἡκούσας πρὸς ἰωσήπον τοὺς ἀδελφοὺς, ἦδη τὴν μεγάλην, ὡς ἐπ' οἰκίαν διεπείθει ἀγαθῶν, παρέχεν αὐτοῖς ἀμύξας σίτε πλήρεις, καὶ ἄρτους, καὶ χρυσὸν δωδομίζεν τῷ πατρὶ. λαβόντες ὅτι πλείονα ὡς τὰ δὲ φίλῃ, τὰ μὲν τῷ πατρὶ φέρειν, τὰ δ' αὐτοὶ δωδμῆς ἔχοντες ἑκάστος ἰδίας πλείονων ἡξιομύμους ἐν-ιαμῖν παρ' αὐτοῖς ἀπέσταν. ὡς ὅτε ἀφικόμενον τῇ παίδων ἰακώβος τὰ πρὸς τὸν ἰωσήπον ἔμαθεν, ὅτι μὴ μόνον εἶναι τὸν πατέρα διεπείθειν ἐφ' ὅτι πενθῶν διήλθον, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν λαμψρῶς δαίμονος βασιλεὺς συνεδίππων τὴν ἀγνώμον, καὶ τὴν ἀπασαν χρυσὸν ἐγκαταμεμύμους αὐτῆς δωδμήμους, ἀπὸς μὲν ἰδόντες τῇ ἐπὶ τῇ λυμῶν, λογιζόμενος τὸν θεὸν τὴν μεγαλειότητα καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν δυνάμει, εἰς τὴν μετὰ τὸν χρόνον διέλεσπιν. ὡς μύμους δ' αὐτοῖς πρὸς τὸν ἰωσήπον.

Κεφάλαιον δ'.

Ἡ δὲ πατρὶς αὐτῶν μετὰ τὸν χρόνον τῆς, ὡς αὐτῶν μετὰ βασιλεὺς τὸν χρόνον λυμῶν.

Ὡς ὅτε κατέχον ἐπὶ τὸν ὄρκιον φέρειν, δύναντες αὐτοὺς πρὸς θεῷ, καὶ φοβήμους διὰ τὴν δαίμονος τὴν ἐν ἀγνώμον, τῇ παίδων ἐμφιλοχωρησάντων τῇ οἰκίᾳ τῇ ἐν αὐτῇ, μὴ ἐκείνους εἰς τὴν χαναναίαν οἱ ἐκγονοὶ μεταλθόντες κατέχων αὐτῶν ὡς ὁ θεὸς λυμῶν πικρῶς, ἀλλὰ τὴν μετὰ τὴν βυλῆστας θεῷ ἡξιομύμους τὸν εἰς ἀγνώμον ἀφ' οὗ διεπείθει τὸν ἄνθρωπον αὐτῶν, πρὸς ὅτι τοῦτο εἰς δεινῶς μὴ περιεξίλθῃ τὴν βίαν ἀφ' ἧς εἶναι ἰωσήπον ὡς ἀγνώμον, κατεφίρεται εἰς τὴν αὐτῶν τῶν τὸν λογισμόν εἰς ὑπνον. ὅπῃ αὐτῶν, καὶ δις ὄνομασι καλίστας, πικρῶς δωδμήμους πρὸς ἑστίν. ἀλλ' ἐδίκασον εἰπὼν ἰακώβω θεὸν ἀγνώμον, καὶ αὐτῶν ἀ-τὴν καὶ βοηθὸν πρὸς ὄνομασι τῶν τοῖς σοῖς, καὶ μετ' αὐτοῖς σοῖς ἡξιομύμους. περιεμύμους τὴν γὰρ σοῖς τὸ ἀρχῆς ὑπὸ τὸν πατέρα, ἐγὼ παρέχον. καὶ κατ' ἐμὴν δύναντες, εἰς τὴν μεσοποταμίαν μόνος εἰσέλθεις, γάμον τε ἀγαθῶν ἔτυχες, καὶ παίδων ἐπαγόμενος πλείονος, καὶ χρημάτων ἐνόςπας. παρέμεινεν τε. σοῖς ἡξιομύμους τῇ ἐμῇ πρὸς ὄνομασι, καὶ δὲ δωδμήμους τῇ ὑμῶν ἐδύναντες ἰωσήπον, τῶν εἰς δωδμήμους μεμύμους ἀγαθῶν ἡξιομύμους, καὶ τὸ ἀγνώμον χύριον ὡς ὁ λυμῶν διεπείθειν τὸν βασιλεὺς ἐποίησα. ἴκω τε νῦν ὁδοῦ τὴν ταύτης ἡξιομύμους, καὶ σοῖς τελεωτὴν ἐν τῇ ἰωσήπον χερσὶν ἡξιομύμους πρὸς ὄνομασι, καὶ μακρὸν ὡς ὅτι τῶν ἐκγονῶν ἐν ἡξιομύμους καὶ δὲ κατεγάρων, κατεγάρων τὴν αὐτοῖς εἰς τὴν γῆν λυμῶν ὑπὸ τὴν. τῶν δωδμήμους τῶν ἐνόςπας, πρὸς δωδμήμους εἰς τὸ ἀγνώμον σοῖς τοῖς ὑμῶν καὶ πατρὶ τοῖς τῶν ἀπὸ τῆς γῆς.

ces patri hæc renunciaturi, ne forte illo con-sumpto immodica de vobis sollicitudine, præcipuus felicitatis meæ fructus interciderat, priusquam ille in conspectum meum veniat, & horum bonorum fiat particeps. quomobrem & ipsum & uxores ac liberos vestros totamque cognationem allumentes migra- re vos huc volo. Non enim decet mihi charissimos ab hac mea felicitate abesse, præsertim fame quinque adhuc annis duratura. Hæc locutus complectitur fratres. illi verò in lachryis erant ac mœ- rore, tanto maiore pœnitentia quod in tā bonū fratrem peccavissent. mox conuiuium est secu- tum. Rex autem cognito fratrum Iosephi ad- uentu, quali sibi ipsi aliquid boni accidisset, læ- tatus est, donauitque eis currus onustos fru- mento & aurum ac argentum, munera ad pa- trem deferenda, qui pluribus etiam à fratre ac- ceptis, partim patri, partim in singulos dona- tis, sed præcipuis Beniamini, reuersi sunt ad suos.

Iacobus autem postquam ex filiis statum Iosephi cognouit, quod non solum mortem ef- fugit, quam tandiu luxerat, sed etiam in splen- dida fortuna viuere cum rege administrans Ægyptum, & penè totam illius regionis guberna- tionem commissam habens, facillè ista credi- dit, cogitans tum magnificentiam Deum er- ga se fauorem, tamen aliquantisper ut videba- tur intermissum: nec diu moratus iter aggres- sus est ad Iosephum properans.

VII.

D

CAP. IV.

Quomodo Iacobus cum tota progenie ad filium migravit.

VT verò ventum est ad puteum iuramen- ti, oblati Deo sacrificio, cum timeret ne filiis propter vbertatem Ægypti cupiditate ha- bitandæ regionis captis, posteritas sua non re- daret in Chananzam occupatura eam iuxta promissa Dei: neve inconsulto Deo migratione præfenti facta genus ipsius clade aliqua ferire- tur: ad hæc ne forte ipse antequam Iosephum aspiceret contingat, ex hac vita eximatur: talia volutanti in animo & somno grauato Deus per visionem astitit, eumque bis nominatim inelamauit. Quo rogante quisnam esset, an non agnosceret, inquit, Iacobe, Deum perpetuum tam tuum quam tuorum maiorum protectorem simul & auxiliatorem? qui contra patris tui pro- positum principem familiæ te constitui, & cum solus in Mesopotamiam profectus esses, effeci ut coniugium nactus fortunatum redires & li- beris multis & facultatibus auctus: incolu- mem etiam progeniem tuam seruauit, & quem amisisse videbaris Iosephum, ad tam su- blime dignitatis fastigium euexi, ut non mul- tum à rege Ægypti differat. Nunc quoque in hoc veni ut me ducem huius itineris ha- beas, utque tibi prænunciem inter manus Iosephi te è vita exiturum, & posteritatem tuam per multa secula potentem fore simul & illu- stram, occupatamque terram cuius ditio- nem ei sum pollicitus. Hoc somnio fretus eo libentius in Ægyptum cum filiis ac nepo- tibus properabat, qui erant in vniuersum LXX.

E 2

ANTIQUIT. IYDAICARVM

Eorum nomina cum sint duriora, non eram A
adscripturus, nisi propter quosdam qui
nos Egyptios contendunt esse non Me-
topotamēnos. Ergo Iacobi filij fuere duo-
decim, ex quibus Iosephus iam antea
venerat. recensendi sunt nunc reliqui, cum
sua quisque progenie. Rubeli fuerunt qua-
tuor filij, Anoches, Phalles, Essaron,
Charmisus. Simeonis sex, Iumilus, Ia-
minus, Puthodus, Iachenus, Zoar, Saar.
Leuis quoque tres fuerunt, Gellēmis, Caathus, B
Maratis. Iudæ item tres, Sala, Phares, Zarah &
duo filij Pharez, Efron & Amyrus. Issachar
quatuor, Thulas, Phruras, Iobus, Samaron.
Zabulonitres, Saradus, Elon, Ianel. & hoc
quidem genus ē Lia, quæ secum ducebat fi-
liam Dinam, quorum numerus triginta tres.
Rachelis autem filij fuerunt duo, quorum al-
ter Iosephus filios habuit Manasse & E-
phraem. alteri vero Beniamini fuerunt de-
cem, Bolossus, Baccharis, Asabel, Gela, Nema-
nes, Ises, Aros, Nomphtis, Optais, Sarodus. i-
sti quatuordecim superioribus additi, sunt nu-
mero quadraginta septem: & legitimum qui-
dem Iacobi genus hoc fuit. ē Bala verò famu-
la Rachelis fuerunt Danus & Nephthalim,
quem quatuor sequebantur filij, Eleinus, Gu-
nes, Sares, Hellimus: Dano verò vicus erat
filius nomine Vlis. his ad iam dictos additis,
quinquaginta quatuor numerus expletur. Ga-
des autem & Assetus nati fuerunt ē Zelpha
Liz famula. ex his Gadem sequebantur filij
septem, Zophonias, Vgis, Sunis, Zabros, Aeri-
nes, Erodes, Ariel. Assetum verò vna filia, &
mares numero sex, quorum nomina Iomnes,
Essus, Iubes, Baris, Abarus, Melmiel. his quin-
decim adiectis ad prædictos quinquaginta
quatuor supradictus numerus completur, an-
numerato etiam Iacobo. Iosephus autem co-
gnito partem aduentare (etenim Iudas præcur-
rens id significauerat) profectus obuiam ad
Heroum oppidum illi occurrit: qui præ ni-
mia lætitia minimum abfuit quin exspiraret.
sed Iosephus cum refouit, quamuis & ipse
præ gaudio periclitaretur, non tamen æquē
ac pater. deinde iussu eo paulatim progredi,
ipse assumptis quinque fratribus properauit
ad regem, nunciaturus adesse cum familia Ia-
cobum. quo audito lætus ille percontatus est
Iosephum quibusnam studiis potissimum de-
lectarentur. ait, pastorem artem callere, &
nihil aliud exercere: idque eo consilio re-
spondit, ne forte distraherentur, sed ut vnā
degentes curam patris haberent: tum ne qua
emulatio cum Egyptiis interueniret si cir-
ca eadem cum illis studia versarentur. Nam ei
genti non erat licitum greges aut pascua cura-
re. Iacobo autem salutatum ad regem perdu-
cto, post faustas ominationes acceptas, roga-
uit eum Pharao quantum temporis vixisset. &
cum audisset triginta supra centum annos na-
tum, admiratus est hominem tam longævum.

Genes. 47.

ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἐξ ἑβραίων. τὰ μὲν οὖν ὀνόματα
δηλώσω τούτων, καὶ ἐξοκίμαζον, καὶ μέγιστα δὲ τὴν
δυσκολίαν αὐτῶν ἵνα μὴ τοῖς ὀνόμασι τοῖς ἐχ-
λαμβάνουσιν ἡμᾶς ἐκ τῆς ματοποταμίας, ἀλλ' ἀργυπίους
ᾗ, ἀναγκῶν ἡγοσάμενοι μηδὲν αὐτῶν ὀνομασθῶν. ἰα-
κώβου μὲν οὖν παῖδες ἦσαν δώδεκα. τούτων ἰούδας
ἦδη περὶ ἑαυτοῦ. τοῖς οὖν μετ' αὐτὸν καὶ τοῖς ἐκ τῆς
Ζηρῶντος δηλώσομεν. ῥαββὴν μὲν ἦσαν παῖδες πέντε-
ρες, αἰώχης, φάλλης, ἰσαάκων, χαρμύσος. σιμὼντος δὲ
ἔξι, ἰεμύλος, ἰάμφορ, πύθοδος, ἰάχνης, σάρες, σάρας.
ῥαῖς δὲ λαὸς Ζηρῶντος υἱοὶ, γήλομης, κάρδος, μερ-
ρες. ἰούδα δὲ παῖδες ἦσαν ῥαῖς, σαλαῖ, φάρις, ζάρας. οἱ δὲ
δύο Ζηρῶντες ἐκ φάριος, ἰσραὴλ καὶ ἄμωρ. ἰσραὴλ δὲ
πέντε, θηλαῖ, φερεφῆς, ἰώβος, σιμῶντος. ῥαῖς δὲ
Ζαβουλὸν ἦσαν υἱοὶ, σάρεδον, ἡλῶν, ἰαήλ. τὸ τοῦ
τοῦ ἐκ λείας γένος, καὶ αὐτὴ σιμῶντος. ἐκ θυγάτρ' αὐτοῦ
δύνα. ῥαῖς ἦσαν καὶ τεράκοντα. ῥαχὴλ δὲ παῖδες ἦσαν
δύο. τούτων ἰωσήφου μὲν Ζηρῶντος υἱοὶ, μανασσῆς καὶ
ἐφραΐμης, βενιαμὴν δὲ τῆς ἐτέρης δέκα, βολωτός, βάκχα-
ρης, ἀσάβηλος, γήλας, ναμμῶντος, ἰσας, ἀρῶς, νομφθῆς,
οπταῖς, σάρεδος. ἦσαν πέντε πέντε καὶ δέκα. περὶ τοῦ
περὶ τοῦ κατελεγεμένων, εἰς ἑπτὰ. ἐκ πέντε ἑβραίων
γίνονται τὸν ἀριθμὸν. καὶ τὸ μὲν γένος ἰακώβου
γένος, τὸ τοῦ. ἐκ βάλας δὲ αὐτῶν γίνονται τῆς ῥα-
χὴλ θύγατρες, δάνος, καὶ νεθαλῆς. ὁ πέντε
ἦσαν οἱ παῖδες, ἰαήλ, Ζηρῶντος, σάρες, τῶν ἐκ ἑβραίων.
δάνου μὲν, μοτογῆς ἡ παῖς, ἡσας. τούτων περὶ
μοτογῆς τοῖς περὶ τοῦ, πινυόκοντα καὶ πέντε
ἦσαν πληροὶ ἀριθμοί. γάδος δὲ, καὶ ἄσπης, ἐκ
Ζηλφῆς μὲν ἦσαν. ἡ λεία δὲ αὐτῆς θυγάτης. πέντε
δὲ ἦσαν οἱ, γάδος μὲν, ἑπτὰ, Ζηρῶντος, ἰσραὴλ,
Ζαβουλὸν, ἀρεῖν, ἰσραὴλ, ἀρεῖν. ἀσπῆς τῶν ἐκ
θυγάτρ', ἐκ ἄσπης ἀρεῖν ἔξι. οἱ ὀνόματα, ἰωμή,
ἡσας, ἰεβης, βάρις, ἄσας, τῶν καὶ μετὰ ἡμῶν. τούτων
ἑπτὰ ὄντων καὶ περὶ τοῦ, τοῖς περὶ τοῦ
πινυόκοντα καὶ ἑσὶν ὁ περὶ τοῦ ἀριθμὸς πληρῶ-
ται, μὴ συγκαταλέγεσθαι αὐτοῖς ἰακώβου. μετὰ δὲ ἰού-
σῃος ὁ Ζηρῶντος ἦσαν πέντε, καὶ τὸν περὶ τοῦ
δὲ ὁ ἀδελφὸς ἐδήλωσεν αὐτῶν τὴν ἀρεῖν, ὑπὸ τῶν
μῶντος ἔξοι καὶ κατ' ἡρώων πόλιν αὐτοῦ σιμῶντος. ὁ
δὲ ἐκ τῆς χαρῆς ἀρεῖν οὐκ ἔστιν καὶ μετὰ ἡμῶν γένος
μῶντος, μικρὸν δὲν ἔχειται. ἀλλ' αὐτῶν πέντε αὐ-
τὸν ἰωσήφους. ἐκ αὐτῶν μὲν κατελεγεμένων, ὡς
μὴ ταῦτα παθεῖν ὑφ' ἡδονῆς. ἐκ μὲν τοῖς αὐτοῦ τῶν
τῶν πατρὸς γένος ἦσαν τῶν πατρὸς. ἔπειτα τὸν μὲν ἡρ-
μα καλεῖσθαι οὐκ ἔστιν, αὐτῶν δὲ Ζηρῶντος πέντε ἦσαν
ἀδελφῶν, ἑπτὰ καὶ περὶ τὸν βασιλέα, φερεφῆς αὐτοῦ
Ζηρῶντος μὲν τῶν γένος τῶν ἰακώβου. ὁ δὲ τὸν χαρ-
ρὸν ἡκούσας, καὶ τὸν ἰωσήφον ἐκέλευεν αὐτῶν λέγειν,
πέντε βίον Ζηρῶντος, ὡς αὐτοῖς Ζηρῶντος τῶν
ἐκ τῆς Ζηρῶντος. ὁ δὲ, ποιμῆνας αὐτοῖς ἀγαθοῦς
ἔλεγε, καὶ μηδὲν ἦν ἄλλων ἢ τούτων μόνων. περὶ τοῦ
χρῶν, τῶν καὶ Ζηρῶντος, ἀλλ' ἐκ ταῦτα τῶν χαρ-
ρῶντος δὲ μετὰ τῶν πατρὸς περὶ τοῦ, τῶν τοῖς
ἀργυπίους ᾗ περὶ τοῦ, μηδὲν περὶ τοῦ τῶν αὐτῶν

καὶ τοῖς ἀργυπίοις καὶ ἀρεῖν μὲν ἦν περὶ τοῦ ἀρεῖν, καὶ ἰακώβου Ζηρῶντος περὶ τὸν βασιλέα,
καὶ ἀσπῆς μὲν καὶ κατὰ τοῦ περὶ τὸν βασιλέα αὐτοῦ, ὁ φαραὼ ἐπυνθάνετο πόσον ἦν βιβλικῶς ἐκ
Ζηρῶντος. τῶν δὲ ἑκτὸν ἦν καὶ τεράκοντα Ζηρῶντος φῶντος, ἰθαμῶντος τῶν μήκοις τῆς Ζωῆς τῶν ἰακώβου
ἐκ τῶν

εἰπόντες δὲ ὡς ἤτορα τῷ πρεσβυτέρῳ εἰς βεβαιώσε-
 τιν, συναχώρησεν αὐτῶν ζῶν μὲν τῷ πικρῶν ἐν ἡλι-
 πόλει. ἐν ἐκείνῃ γὰρ καὶ οἱ ποιμένες αὐτῶν τὰς νομάς
 ἔχον. ὁ δὲ λιμὸς τοῖς ἀργυρίοις ἐπιτίθειτο, καὶ τὸ
 δυνὸν ἀποράττειν ἐπὶ ἑκάστον αὐτοὺς ἐγένετο, μήτε
 τὸ ποταμὸν τὴν γῆν ἐκπαρδόντες, ἢ γὰρ ἀνίστασθαι, μήτε
 ἄλλως τὸ θεῖον. πρεσβύτερος τε μὴδὲ μίας ἐαυτῶν ὑπὸ
 ἀγνοίας πιποικυμένων, ἔτε ἰωσήπου τὸν αὐτὸν ὅτι
 χρημασθὲν αὐτοῖς διδόντος. ὡς δὲ ταῦτα αὐτοῖς ἀπέ-
 λευγε, τῷ βοσκομένῳ παρῴκισεν τὸ ὄπλον καὶ τῷ ἀν-
 δραπόδῳ, οἷς δὲ καὶ γῆ περὶ αὐτῶν, μόσχα τῶν τελεχάων
 ἐκὼν ἐπὶ τῇ τρυφῇ. ἔταρτε τὸ βασιλεὺς πάσης
 αὐτῶν τὴν ἀδικίαν κυρίως γὰρ ἡμετέρῳ μετοικισθῆναι
 ἄλλος ἀλλὰ ἄλλος, ὅπως βεβαίως γινώσκῃ τὸ βασιλεὺς
 τὴν χάριν τῶν κτηνῶν, πλὴν τῶν ἱερῶν. τέτοις
 γὰρ ἐμὸν ἢ χάρις αὐτῶν. ἰδοὺ δὲ αὐτῶν ἢ τὰ σῶ-
 ματα μένον τὸ δυνόν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀγνοίας, καὶ τὸ
 λοιπὸν εἰς ἀχρήματα τὴν τρυφῇ ἀπορίαν αὐτοῖς κατη-
 γάρχετο. λαφύσαντες δὲ τὴν κακίαν, ἔτε ποταμὸν
 τὴν γῆν ἐκπαρδόντες, ἔταρτε τοῖς καρποῖς ἀφ' ὅ-
 τως ἐκφυγόντες, ὁ ἰωσήπου εἰς ἐκείνῳ πρεσβυτέρῳ
 πόλιν, καὶ συλλέγων ἐν αὐτῇ τὸ πλῆθος, τὴν τε γῆν
 αὐτοῖς ὡς ἐκείνῳ πρεσβυτέρῳ βασιλεὺς ἔχον ἐ-
 δυνάτο, ἔτε καρποῦ δὲ μόνον εἰς ἅπαν ἐχαρίζετο, καὶ
 κτήμα ἰδίον ἡρουμένων φιλεργεῖν παρεχάλετο, τὴν
 πέμπτην τῶν καρπῶν τῷ βασιλεὺς τιλοῦντας ἑα-
 ρὴν χάρις ἢς δίδωσιν αὐτοῖς ὥσπερ αὐτῶν. τὴν δὲ παρ' ἐλπί-
 δα κυρίως τὴν γῆν καὶ ἀδικίαν χάρις τε ἐλάμβανεν,
 ἔτε ὑπὸ τὸν πρεσβυτέρῳ. καὶ τὴν τῶν τρυφῶν τὸ τε
 ἀξίωμα τὸ πρεσβυτέρῳ τοῖς ἀργυρίοις αὐτῶν μάλιστα ὁ ἰωσή-
 που ἀπεργάζετο, καὶ πλὴν τὴν δυνάμιν τῷ βασιλεὺς
 πρεσβυτέρῳ. ὅτι τὴν πλεονεξίαν τὴν πέμπτην τῶν καρ-
 πῶν νόμος ἐμενε καὶ μέλει τῶν ὑστέρων βασιλεὺς. ἰά-
 καβος δὲ ἐπὶ τὴν δίκαν ἔτος ἐν ἀργυρίῳ ἀφαιρέσει,
 καὶ νόσῳ χρυσάμιδος, παρῴκισεν αὐτῶν τῶν ὑπὸ ἀπείδα-
 ρον, ἐπὶ ἀδικίαν, τοῖς δὲ κτήσιν ἀγαθῶν, ἔτε πρεσβυτέρῳ
 αὐτοῖς κατὰ πρεσβυτερίαν ὡς μέλλει τῶν ἐκ τῆς γῆρας
 αὐτῶν ἕκαστος καὶ ὁπότεν τὴν χαναναίαν. τὸτο δὲ καὶ
 πολλοὺς ὑστέρων χρόνοις ἐγένετο. ἰωσήπου δὲ ἐγκαίμιον
 διεξελθόν, ὅτι μὴ, μνηστικῶς τοῖς ἀδελφοῖς, ἀλλὰ
 καὶ πλεονεξίας εἰς αὐτοὺς ἐγγίγει δωροδοκίαν αὐ-
 τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἐπὶ ἀδικίαν πνίξις ἡμετέραν, πρε-
 σβυτέρῳ τοῖς ἰδίῳις παισὶν ἵνα τὸ ἰωσήπου παῖδας ἐφρά-
 μιν καὶ μανασσῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἀελθόντων πρεσβυτέρῳ
 διαρρηδύοντες αὐτῶν τὴν χαναναίαν, ὅτι αὐτῶν ὑστέρων
 δωροδοκίαν. ἡξίον δὲ τοῖς ἑσπέρῳ ἐν χιβρώνι τυγχάνειν.
 τελευτῶν δὲ βίης ἐπὶ τὰ πάντα ξιών δέοντα πινθήκοις
 ἔτε ἑκατόν, μνηστικῶς δὲ τῶν πρεσβυτέρων ἀπολαύσειν ἑ-
 δυνάτο τὴν θεῶν, τυχάν δὲ ἀμοιβῆς ἢς δίκαν ὡς το-
 σούτοις ἀγαθῶν γεγονότα. ἰωσήπου δὲ συγχωρήσαντες
 αὐτῶν τὸ βασιλεὺς, τὸ πῦρ ἐκείνῳ εἰς χιβρώνα κο-
 μίστας, ἐκείνῳ δὲ ἀπὸ πολυτελείας. τὸ δὲ ἀδελφῶν ἢ βουλο-
 μένων αὐτῶν συναποστέλλειν, δέος γὰρ αὐτοῖς εἶχε μὴ τιθ-
 νηκότος αὐτοῖς τὴν πατρὸς τιμωρίαν τὴν εἰς αὐτὸν ἐπι-
 βουλῆς, ἢ ἐπὶ ὅτις ὡς χαρίζοντο τὴν πρὸς αὐτῶν
 μετρίότητα, μνηστικῶς ὑποβιβάζειν πείθει, μὴ δὲ ἔχειν αὐτὸν
 δι' ὑποψίας. ἀγαθῶν δὲ μὲν αὐτῶν, κτήσιν πολλὴν ἐχαρίζετο, καὶ πᾶσι δὲ αὐτοῖς ἀπονδύη χρυ-
 σῶν ἐκ ἀπείλεται. τελευτῶν δὲ ἔτε βίαν ἐκατόν καὶ δέκα, δαυμάσιος τὴν ἀντιὴν γῆν ἡμετέρῳ,

A cumque ille adieciſſet maiores ſuos longioris
 ætatis fuiſſe, iuſſit eum cum filiis degere in He-
 liopoli, ubi etiam regij paſtores habebant pa-
 ſcua. Fames autem creſcebat in Ægypto, nec a-
 derat remedium, neque flumine agris rigante,
 non enim aſcendebat, neque ullis de cælo plu-
 uuiis: ad hæc grauius erat malum, quia vulgo
 improuiſum, qui nihil parati habebat, neque
 Iosephus frumentum dabat niſi numerata pec-
 cunia, quæ poſtquam deſecit, pecudes ac man-
 cipia pro frumento permutabant. quibus verò
 agri fuere, partem aliquam in precium alimen-
 torum regi decidebant. cumque ad hunc mo-
 dum omnes eorum poſſeſſiones in ius regis
 deueniſſent, alius alio migrabant, quo certius
 eſſet regium dominium. ſoli ſacerdotes immu-
 nitatem & agros retinuerunt. poſtremo hæc
 neceſſitas adeò non corpora ſolùm, ſed & ani-
 mos gentis in ſeruitutem redegit, vt nihil tur-
 pe putarent quo victus vtunque parari poſſet,
 poſtquam autem ceſſauit fames, & rigante flu-
 mine terra ad priſtinam fertilitatem rediit, Iosephus
 regionis vires obeundo, conuocata per
 ſingulas multitudinem agrorum, quos regi ceſſe-
 rant, uſum fructum illis reſtituit, & adhortatus
 vt non ſecus quàm proprios colerent, iuſſit
 quintam partem fructuum regi pendere, quæ
 ei iure dominij deberetur. qui læti inſperata
 reſtitutione agrorum culturam ſtrenuè aggre-
 diebantur. atque hoc pacto tum Iosephi auto-
 ritas, tum gentis erga regem beneuolentia non
 mediocriter creuit: & ius quintæ partis frugum
 etiam penes regum poſteros ac ſuccellorès per-
 manſit.

Iacobus autem cum decimum ſeptimum
 annum in Ægypto exegiſſet, inter manus fi-
 liorum vitam finiuit, precatus eis prius pro-
 ſperitatem & abundantiam, & varicinatus
 quoddam ſingulorum poſteri in partem poſſeſſio-
 nis Chanaanæ terræ eſſent peruenturi, id quod
 factum eſt aliquanto poſt tempore. præterea
 collaudato Iosepho quoddam oblitus iniuriam
 plura fratribus bona contulerit, quàm vel be-
 nefactoribus deberentur, mandauit ſuis filiis
 vt Iosephi filios Ephraïmen & Manafſen in
 ſuum numerum admitterent diuiſuri ſorte
 Chanaanem, quemadmodum poſtea dicitur:
 poſtremo rogauit vt in Hebrone ſepeliſſetur:
 Mortuus eſt autem cum vixiſſet annos cen-
 tum quinquaginta minus tribus, ex maioribus
 ſuis nulli pietate ſecundus, cuius digna præ-
 mia Dei benignitate eſt conſecutus. Iosephus
 verò permittente rege deportatum patris cor-
 pus in Hebronem magnificè ſepeliuit. cæte-
 rum fratribus recuſantibus cum eo reuertis
 quoddam timerent ne deſuncto patre in ſe vindic-
 caret, cum non amplius eſſet in cuius gratiam
 daturum veniam ſperarent, iuſſit eos poſito
 metu nihil mali ſuſpicari: & reductis ſecum
 magnas poſſeſſiones largitus eſt, nec vnquam
 eos ſumma beneuolentia proſequi deſtitit. Mor-
 ritur autem & ipſe centeſimo & decimo vitæ
 anno exacto, vir admirabili virtute præditus, in
 omnibus negotiis prudens, & poteſtate bene-
 uſus: quibus artibus factum eſt vt neque exter-
 num genus, neque calamitas de qua diximus,

VIII.
 Genef. 48.
 49.º.

λαθρομύρων, χαλεπὴν αὐτοῖς καὶ δυσπαρήμηνον A
 ἐτοίμην· συμφρον. καὶ οἱ αὖ ἦσαν ἐν τούτῳ περικαλῶς
 κρατῆσθαι δι' αὐτὸς δὲ τοῦ θεοῦ γνώμης ἐδὲ μυσίας
 πηχας ἐπὶ τῇ τετραμνησάμενος ὅτε γὰρ παῖς ὃν παρ-
 ῥῆσεν ὁ ἱερογραμματεὺς, (ῥῆσι) λαθὼν τὴν βασιλῆως
 φυλακὴν, καὶ ἀληθῆς ἐπὶ τοῖς ἔξ αὐτῆς γνησιόμοις
 ὁ παρορῶν ἀνέστη. ἀμαρῆμης, τὴν δὲ γνησιό-
 των ὡς αὐτὸς ἐβραίοις, δεδωκὼς ἑστῶν πατρὸς ἱδρὸς
 μὴ ἀπαθεῖν τὸ ἐπιφορησάμενος νεώτερος ἐπιλείπει, καὶ B
 χαλεπῶς ἐφ' ἑαυτῇ φέρων, ἐκείνη δὲ αὐτῇ τὸ γυναικὸν ἐν
 ἀμνηστικῶν. καὶ παρὲς ἱκεταὶ τῆς θεῆς ἐπίταται, ὡς
 χαλῶν οἶκτον ἥδη πᾶς λαβεῖν αὐτὸν ἀνθρώπων μηδὲν
 τὸ εἰς αὐτὸν θρησκείας ὡς ἀβελήκων. δοῦναι τε ἀ-
 παλλαγήν αὐτοῖς ὃν παρ' ἐμείνων ἐνακοπάδου τὸν
 καμῶν, καὶ τὸ ἐπὶ ἀπώλειαν τῆς γῆς αὐτῆς ἐλπίδος. ὁ δὲ
 θεὸς ἐλαήσας αὐτὸν, καὶ παρὲς τὴν ἱκεταὶν ὅτι κλαυθεῖς,
 ἐρίσεται καὶ τοῖς ὑπνοῖς αὐτῶν καὶ μήτε ὑπογνώσκων C
 αὐτὸν περὶ τῆς μελλόντων παρεχέται. τὴν τε δὲ
 βραχὺ αὐτῇ ἐλθεῖν ἵνα μὴ μὴ ἐλθῇ. καὶ τὴν ἑστῶν
 αὐτῆς ἀμνηστικῶν αἰετὸς παρὲς, ἥδη καὶ καὶ παρὲς
 τοῖς αὐτῇ δωρησάμενος τὸ γυναικὸν ὡς οὐκ ἐπὶ πληθὺς
 αὐτοῦ ἔξ ὀλίγων. καὶ ἀβελήκων μὲν ὅτι μόνον ἐκ τῆς μεσοπο-
 ταμίας εἰς τὴν χαναανίαν ὡς ἀμνηστικῶν ἐδωκεν
 σαι, τὰ τε ἄλλα καὶ τὸ γυναικὸς αὐτῆς παρὲς γυναι-
 κὸς αὐτῆς ἐλθῶν παρὲς, ἐπετα καὶ τὴν αὐτῇ
 βραχὺ ἀγαθῆς παρὲς τὸ γυναικὸς πικρῶσαι πα- D
 δας. καὶ καὶ ἀμνηστικῶν μὲν, ἰσχυρῶς δὲ τοῖς ἔξ αὐτῆς τὴν
 ἀβελήκων χωρὶν, τοῖς δὲ ἐκ χαρπύρας τὴν φωγλοδύ-
 πιν, ἰσχυρῶς δὲ τὴν χαναανίαν. οὕτω πολέμων καὶ
 τὴν ἐμὴν φωνὴν συμμαχίαν ἐδωκεν ἀγαθῶν, καὶ ἀπε-
 βεῖν τὴν δόξαν δὲ διὰ μνήμης ἔχοντες. ἰσχυρῶς δὲ, καὶ
 τοῖς ἐκ ἀμνηστικῶν γυναικὸν ἐπὶ συμβέβηκεν, ὅτι πᾶς
 μαρτυρεῖ τὸ ἐδωκεν αὐτῆς μετ' ἧς ἐβίωσεν, ἐπὶ πᾶσι τοῖς
 αὐτῇ κατέλειπεν. ἔμνηστικῶν ὅτι πάντων εἰς
 ἀρρῆσιν ἀμνηστικῶν, ἑστῶν ἐξήκοντα τοῦ μυσίας δὲ ἡ E
 δὴ γνησιότων. νῦν δὲ μετὰ τὴν κοπὴν συμφέροντος ὑμῶν
 ἵσται παρορῶν, καὶ τὸ σὺν ἀμνηστικῶν. ὁ παῖς γὰρ ἐστὶν,
 ἐπὶ τὴν γνησιότων ἀρρῆσιν διδοῦναι κατέλειπεν ἀπολλύ-
 ναι τὰ ἔξ ἱσχυρῶν πατρὸς αὐτοῦ, οἷς ἵσται. ἐλθῶνται
 μὲν τοῖς ἐπὶ ἀνέθρῳ ὡς ἀμνηστικῶν. τρεφεῖς δὲ
 ὡς ἀμνηστικῶν, τὸ μὲν ἐβραίων γῆρας τοῖς παρ' ἀρρῆσιν
 ἀνέθρῳ ἀπολλύσθαι μνήμης δὲ ἐφ' ὅσον μὲν χερσὶν τὰ
 σύνπαντα τὴν ἑστῶν αὐτῶν αὐτοῖς, καὶ ἐβραίοις μόνον, F
 ἀλλὰ δὲ ὡς αὐτὸς ἀμνηστικῶν, ἐμὴν τὰ χαλεπῶ-
 μῶν αὐτῇ καὶ τοῖς ἐκ σὺ γνησιότων. ἵσται δὲ αὐτῇ
 καὶ ἀνέθρῳ τοῖς, ὡς τε τὴν ἐμὴν ἑστῶν ἱσχυ-
 ρῶν, αὐτὸν τε καὶ τοῖς ἐκ γῆρας αὐτῇ διὰ πατρὸς
 τὴν χερσὶν. ταῦτα δὲ ὅπως αὐτῇ δηλωσίστης, παρὲς γνη-
 σίς ἀμνηστικῶν, ἐδὲ τὴν ἰσχυρῶν. γυνὴ δὲ
 ἐμὴν αὐτῇ. καὶ τὸ δίδωσιν ἐμὴν δὲ τὴν τὴν ὀνέρεν
 παρὲς αὐτοῖς αὐτοῖς αὐτῇ ὡς αὐτῇ πατρὸς μόνον G
 ἀμνηστικῶν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπὶ μαρτυρεῖ τὴν αὐτῇ δὲ
 ἀμνηστικῶν ἐμὴν. τοῖς μὲν τοῖς παρὲς γνησιότων
 ἑστῶν ὡς, πᾶσι δὲ ὡς αὐτῇ παρὲς λαθῶν τὴν φυλα-
 κῆς δὲ τὴν ὡδὸν ὅτι ἐλθῶν, καὶ τὸ μὲν βίβας αὐτῇ
 παρὲς αὐτῇ ἀμνηστικῶν. καὶ ῥῆσι μὲν μὴ παρ'
 αὐτοῖς τρέφουσι, λαθῶντες. ἐπεὶ δὲ αὐτῇ ἀμνηστικῶν μὴ κατὰ φωνὴν γῆρας καὶ αὐτῇ ἐπὶ τὴν
 τὴν βασιλῆως ὅρην αὐτῇ τὴν ἀπολλέται μὲν τὴν πατρὸς, καὶ τοῦ θεοῦ τὴν ἐπὶ γῆρας ἀμνηστικῶν.

& ipsis parentibus non multo post erat mo-
 riendum: atque ita in extremo infortunio con-
 stituti sibi videbantur. Sed nemo potest Dei
 voluntari resistere etiam si infinitas artes in hoc
 comminiscatur. nam & puer de quo sacro-
 rum scriba prädixerat, elusis regis obseruato-
 ribus clàm fuit educatus, & vatem non fuisse
 vanum euentus rei comprobauit: Amarames
 Hebraeus vir inter suos nobilis, sollicitus tum
 publico periculo ne gens defectu iuuentutis
 ad nihilum redigeretur, tum priuatim quòd
 domi prægnañtem vxorem haberet, inopia
 consilij laborabat: & ad implorandum diui-
 num præsidium conuersus, orabat vt tandem
 miseraretur homines à quibus vnus perpetuo
 cultus fuerit: daretque finem præsens affli-
 ctionis quæ toti generi perniciem minaretur.
 Deus autem precibus supplicis ad misericor-
 diam flexus, astitit ei per somnum, iussitque
 in futurum bene sperare. Memorem se esse
 pietatis eorum à maioribus acceptæ, nec ipsis
 defutura præmia, sicut nec progenitoribus de-
 fuisse. Se enim illorum progeniem ad tam nu-
 merosam multitudinem auxisse: suo fauore A-
 brahamum solum è Mesopotamia in Chana-
 nam profectum præter reliquas felicitates ex
 vxore antea sterili liberos suscepisse, & suc-
 cessoribus amplas regiones reliquisse, Ismahe-
 li Arabiam, Chaturæ filiis Troglodytidem, I-
 saco Chananam. Res etiam bello meis au-
 spiciis feliciter ab eo gestas nunquam sine im-
 pietatis & ingratitude nota non memisse
 potestis. Iacobi verò nomen etiam apud ex-
 teras gentes celebre est, tum ob eam felicitate-
 tem in qua ipse vixit, tum ob eam quæ posteris
 eius quali hæreditario iure obtigit: qui à se-
 ptuaginta viris patrem in Ægyptum comita-
 tis oriundi iam ad sexcentorum millium nu-
 merum creuerunt. nunc quoque scito mihi
 cordi esse & publicam vestram incolumita-
 tem, & priuatim tuam gloriam. puer enim
 iste cuius natiuitatis metu Ægyptij factus ve-
 stros ad necem damnauerunt, tibi nascetur. hic
 neque deprehendetur ab obseruatoribus, &
 postquam euaserit præter opinionem educato-
 res nactus, suo tempore Hebræos ex Ægyptia
 seruitute liberabit, memoriamque sempiter-
 nam hoc præclaro facinore consequetur non
 apud suos tantum, sed & apud externos, me
 illud beneficium in te tuosque posteros confe-
 rente. fratrem quoque talem habebit, qui di-
 gnus sit meo sacerdotio ipse & posteris eius in
 omne æuum. His per visionem cognitis A-
 marames expectectus narrauit hoc Iochebeli
 vxori, quæ res vtriusque sollicitudinem auxit,
 iam enim non puero tantum timebant, sed ne
 quo pacto promissa felicitas intercideret. sed
 mox oraculo fidem fecit mulieris partus, quæ
 tam facile est enixa vt obseruatores fefellerit,
 nihil sentiens eorum quæ in vulgariis
 puerperis sentiri solent. hunc infantulum per
 tres menses clàm nutrierunt. deinde Amara-
 mes veritus ne re deprehensa iram regis incur-
 retet, ac mox & ipse vnà cum puero sublati
 è medio promissionem Dei faceret irritam,

καὶ μαιζόνων τῶν ὑπ' αὐτὸν ἡγεμονίων ἐπαγγελίας
εἶχε τὰ τότε περατομένους. καὶ ἦν τῇ μ' αὐτὸν γεγενη-
μένον, θαυμαστὸν ὁ θεὸς τὸ τ' ἡλικίας ἔξῃσι ἀνέστη-
μα. πρὸς ἃ κάλλος ὡδὶς ἀφιλοτίμητος ἦν ὅπως, ὡς
μυῖσιν δασυμένους μὴ ἐκπλαγῆναι τ' ἀμορφίας.
πολλοὶς τε συνίβασι καὶ ὁδὸν φρεσὶν σπανι-
χάουσι, ὅτι σπρίδαται μ' ὑπὸ τ' ὅψιν τὴν παῖδος. ἀ-
φίναί ἢ τὰ σπρίδαται καὶ τῇ θειοῖα περὶ σπρί-
δαται αὐτῶν. καὶ ἡ χάρις ἡ παιδικὴ πολλὴ καὶ ἀρε-
τος αὐτὸν ὅσα, κατὰ χροῖον τοῖς ὁρῶντας. ὅσα δ'
αὐτὸν τοῖσιν, ἡ θειοῖα παιδοποιεῖται, γοῖς γη-
σίας ἢ μεμνημένων. καὶ ποτὶ κομίσασα τὸν μαι-
σὶν πρὸς τὸν πατέρα, ἐπιδίκευ τε τὸν, καὶ ὡς προ-
τίσθι δαδὸς εἰ καὶ βαλῆσαι θύμῃ τῶν παιδὸς
γησιῶν. πρὸς αὐτὸν τε ἔλθῃ. ἀναδρεψάμεναι πᾶσι
μορφῇ τε θείῃ καὶ φρεσὶν γησιῶν, θαυμαστὸς ἢ
αὐτὸν καὶ παρ' αὐτῆς τῆ ποταμοῦ λαβῶσα χάριτος,
ἡμῶν μ' ἡγεμονίων πᾶσι ποιοῦσθαι, τ' ἢ σπρί-
δαται δαδὸς. αὐτὰ λίγουσα τοῖς τῇ πατρὸς χρο-
σὶν ἐπὶ θροῖ το βρέφος. ὃ ἢ λαβῶν καὶ περὶ σπρί-
δαται, κατὰ φιλοφροσύνην χάρις τ' θυγατρὸς ἐπὶ
τῇσιν αὐτῶν τὸ δαδὸς. κατὰ τῇ δ' ὁ μαισὶν εἰς
τῶν γῆν, πρὸς ὁδὸν αὐτὸν καὶ γησιῶν δαδὸς, ἐπὶ
κατὰ τῇ αὐτῶν τοῖς ποτὶ καὶ τῇσιν ὁδὸν ἐπὶ τῇ
βασιλείᾳ φέρῃ. θαυμαστὸς δ' ὁ ἡγεμονίων τῇ
καὶ τῶν γῆσιν αὐτῶν περὶ σπρίδαται τ' ἀ-
γησιῶν ἀρχῆς ἐπὶ σπρίδαται, ὡς μορφήν. καὶ δι-
κὸν ἀνέκασθαι εἶπε, βασιλεῦ, πᾶσι ἐκείνους ὅν κατὰ
σπρίδαται τῇσιν ὁδὸν ἀφ' ὁδοῖς τῇ μῆτρει τῇ περ-
αγρῶν τῇσιν γεγενημένος, ὅτι βίβηται ἡγεμονία τῇ σπρί-
δαται τὸ δαδὸς. τῇσιν αὐτῶν, ἀργυρίοις μ' τὸ αὐτῶν
αὐτῶν δαδὸς αὐτῶν. ἐβραίοις ἢ, τῶν ἐλπίδα τῇ δ' αὐτῶν θάρ-
σους ἀρετῇ. φθαίῃ δ' αὐτὸν ἡ θειοῖα δαδὸς
σα, καὶ πρὸς τὸν φόνον ὁκνηρὸς ἢ ὁ βασιλεῦς, τοῖσιν
αὐτὸν τῇ θειοῖα δαδὸς αὐτῶν, ὡς περὶ σπρί-
δαται τῇσιν ὁδὸν αὐτῶν, πολλῆς ἐπιμα-
λείας τυγχάνων. καὶ τοῖς μ' ἐβραίοις ἐπὶ αὐτῶν
παρὲν δαδὸς τῇσιν αὐτῶν ὁδὸν. δι' ὑποψίας δ'
εἶχον ἀργυρίοι τῶν αὐτῶν αὐτῶν. μῆδ' ἐνὸς ἢ ὁ-
δὸς φανερῶν, καὶ ἀπὸ τῆσιν αὐτῶν ὁ βασιλεῦς, ἡ συ-
γῆσιν δαδὸς τῇσιν αὐτῶν, ἡ τῇσιν ἄλλων πρὸς, ὡς πᾶσι
ὑπὸ ὡφελείας τῇσιν ἀργυρίων ἐκ τῇσιν αὐτῶν δαδὸς
παρὲν, ἀπὸ τῆσιν τῇσιν αὐτῶν αὐτῶν. μῆδ' ἐνὸς
αὐτῶν τῇσιν αὐτῶν τῇσιν αὐτῶν γῆσιν καὶ τῇσιν
ἐκ παρὲν εἰς ἡλικίας, φανερῶν τοῖς ἀργυρίοις τῶν
αὐτῶν ἐπὶ σπρίδαται, καὶ τὸ δαδὸς τῇσιν αὐτῶν, ἐπὶ
αὐτῶν ἢ τῇσιν ἐβραίων γεγενηται, τοῖσιν αὐτῶν
λαβόμενος ἀφ' ὁδοῖς, περὶ σπρίδαται δ' εἰς τοῖς ἀργυρίοις,
ἡμῶν εἰς τῶν χροῖον αὐτῶν, ἐπὶ σπρίδαται ἢ ὁδὸν
τῇσιν ἀργυρίων. οἱ δ' ὁδὸν σπρίδαται ἐπὶ αὐτοῖς, ἀ-
μῶν μῆδ' ὁ κατὰ σπρίδαται. ἐπὶ τῇσιν κατὰ
δαδὸς, οἱ μῆδ' αὐτῶν ἐπὶ σπρίδαται, οἱ δ' ἀργῶν εἰς τῶν
οἰκίας δαδὸς σπρίδαται. ἐπὶ σπρίδαται ἢ δα-
κὸν ἀφ' ὁδοῖς, ἐκ μαλακίας ὑπολαβόντες τὸ μῆ-
κατὰ τῇσιν αὐτῶν τῇσιν ἀργῶν, τῇσιν χροῖον δαδὸς
τῇσιν ἀργῶν, καὶ γεγενηται τῇσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆσιν
ἢ τῇσιν αὐτῶν μῆδ' αὐτῶν ἐπὶ σπρίδαται ἐκ ὁδοῖς
αὐτῶν, καὶ τῇσιν δαδὸς, ἐκ μῆδ' αὐτῶν πᾶσι
ἀπὸ τῆσιν ἀργῶν, πρὸς ἢ κατὰ πᾶσι ἀργῶν, πρὸς ἢ

A res magnas olim gerendas prae se ferebat. post
tertium verò annum ætatis admirandam gra-
tiam ei Deus addidit. nemo enim erat ad-
tetricus, ut visa Moysis pulchritudine non ob-
stupesceret: & per sæpe accidebat ut dum gesta-
tur ac circumfertur, obuios quosque in se co-
uenteret, ita ut relictis seriis negotiis mallet
præcellenti eius forma oculos pascere. Tanta e-
rat puerilis gratia, ut inuiti homines ab hoc
spectaculo discederent. quo factum est ut
Thermuthis hunc sibi filium adoptauerit, cum
alioquin germanis liberis careret: allaturumque
patri ostentabat, dicens de successore se cogi-
tare, etiam si Deus illi nullum filium gignere
dederit. Hunc puerum, inquit, ego educaui
non minus indole quàm pulchritudine diui-
na excellentem, quem Nilus ipse in sinum
meum tradidisse videri potest, quem decreui
adoptare mihi filium, tibi verò in principatu ac
imperio successorem, & cum dicto patri in-
fantem in manus imposuit. at ille postquam
acceptum ad pectus appressisset, filii gratifica-
turus comiter diadema suum eius capiti im-
posuit. Moyses verò capiti pueriliter detra-
ctum prolabi in humum passus, pedibus etiam
calcavit, id quod mox ominosum est visum, &
regno nihil boni portendere. moxque ille sa-
croscritum scriba qui natiuitatem eius Ægypto
cladem allaturam prædixerat, occidere puerum
volebat, vociferans: Rex, puer iste per cuius ne-
cem nobis securitatem Deus pollicetur, vati-
cinium iam confirmauit, insultando tuo re-
gno & diadema calcando. Hoc interempto tam
Ægyptiis metum quàm Hebræis spem & fidu-
ciam adime. Thermuthis verò confestim eum
eripit, rege quoque non inuito, cui Deus talem
animum indiderat, Moyses saluti prouidens. ita-
que educabatur quàm accuratissimè. Quam-
obrem Hebræi quidem felicitatem suo generi
sperabant, Ægyptiis verò suspecta erat hæc e-
ductio. sed cum nemo extaret vel cognatis
regiis vel ex aliis optimatibus, qui etiam si Moy-
ses sublatus esset, magnopere videretur procur-
aturus Ægyptiorum commoda, abstinerunt
ab eius cæde.

Itaque sic natus, & sic educatus, postquam a-
dolescit, breui suæ virtutis specimen edidit, &
quantum momenti vel suis vel Ægyptiis esset
allaturus, occasionem nactus talem. Æthiopes
qui supra Ægyptum incolunt, agebant & fere-
bant facultates Ægyptiorum. illi mori indi-
gnatione ducunt in eos exercitum, contume-
liam cum iniuria coniunctam ultutim: mox præ-
lio commisso, partim in acie ceciderunt, par-
tim in fugam turpiter compulsi retro ad suos
se receperunt. quo successu elati Æthiopes fu-
gentibus instabant, & ignauum rati si fortu-
na non vterentur, concepta spe subiugandæ
Ægypti, latè eam populabantur: degustatæque
prædæ dulcedine, non temperantes sibi ad
maiora audenda accendebantur. cumque vi-
cinas regiones peruagantibus nemo cum ar-
mis obuiam iret, pergebant ulterius Mem-
phim usque & mare, nulla ciuitate resistere va-
lente. Quibus calamitatibus Ægyptii pressi,

γλῶσφίντα πῖσιν ὧν ὑπαγρέται λαμβάειν. καὶ ποιή-
 σαι τες, δράκων εἶπεν, & σπειλόμενος σπειρόμενος,
 ὡς διακούσιν ἐπ' αἰμυλῇ τῷ κεφαλῷ ὑπανέτεινεν. εἶ-
 τε πάλιν βάλῃον ἑλ. καὶ τὸτο ἡ καθεύδων τῷ δεξιᾷ
 εἰς τὸν κόλπον προσέταξεν. ὑπακούσας ἡ λαοκλή καὶ
 πᾶσι τῷ χεῖρι ὁμοίαν προσέκομισεν. εἰς τὸ σὺν-
 κθεις κατέστη. καλούμεν δὲ καὶ τὸ πλῆσιον ὕδατος λαβὼν
 ἐπὶ τῷ γῆν ἐκχέειν, ὅρα τῷ χεῖρι αἵματός δι' ἡμε-
 ρῶν. θαυμάζοντα δὲ ὅτι τούτοις, θαρρύνειν παρε-
 λούτο, & βοηθὸν εἰδέναι μέγιστον αὐτῶν σπινθέρων,
 καὶ σημείους πρὸς τὸ πρὸς δαδῶν ὅρα πᾶσι χρῆσθαι,
 ὅτι πεισθεῖς ὑπ' ἑκὸν πάντα καὶ τὰς ἡμέρας ἐπιτολά-
 ποιῆς. καλῶν δὲ καὶ μὴδὲν ἐπὶ μαλλίσαντα σπινθέρων
 τῷ ἀργύρῳ, καὶ νυκτὶ καὶ ἡμέρας ἐπιδρόμους, &
 μὴ τρέποντα τὸ χεῖρον, πλείων ποιῶν τὸν ἐβραίοις
 ἐν δουλείᾳ κακοπαθεῖν. μωϋσῆς δὲ ἐπὶ ἔχων ἀπὸ
 σὺν οἷς ἐπὶ γέλιτο τὸ θεῖον θεᾶς τὴν τῶν βί-
 βασιμάτων καὶ ἀπερατῶν ἡμερῶν, δεξιόμενος αὐτῶν,
 καὶ πεισθεῖς τῶν τῶν δυνάμεως ἐν ἀργύρῳ
 διηθείς, ὡς βόλει καὶ ἐνόηματος αὐτῶν γινώσκον τὰ
 ἰδίᾳ φθορῶν, φωνῆς δὲ αὐτῶν μετακρούει καὶ ὅπως
 ἐπὶ καὶ τῷ προστηροῖαν εἰπεῖν, ἵνα δύνῃ ὁ νόμα-
 τος αὐτὸν παρῆναι τοῖς ἱεροῖς ὡς ἀκαλῇ. καὶ ὁ θεὸς
 αὐτῶν σημαίνει τῷ ἑαυτῷ προστηροῖαν, ὅτι πρὸς
 πρὸς εἰς αἰθέρῳ περιλῶσας, ὡς ἡς ἔμοι θέ-
 μεις εἰπεῖν. μωϋσῆς μὲν τὰ σημεία τῶντα, ὅτι τότε
 μόνον δεξπατὸς δὲ ὅπου δεινῶν συνιτῆχανεν. ὅς
 ὡς ἀπάντων πλείον ὡς τῆς ἀληθείας τῶν πρὸς νέμων,
 καὶ τὸν θεὸν ὁμοῦν ὡς ἀσάτω ἔξεν πρὸς δῶν,
 τῶν τὴν οἰκίᾳ σάξεν ἡλπίξεν, καὶ τῶν ἀργυρίων
 κακοῖς δεδωλῆν. καὶ πυθόμενος τὸν τῶν ἀργυρίων
 περὶ τῶν βασιλείᾳ φαρμάκων, ἐφ' ὅσον αὐτὸς
 ἔφην, δίδται φαρμάκων συγχωρεῖν κατὰ ὡφί-
 λειαν αὐτῶν τῶν συγχωρῶν εἰς ἀργύρῳ ἀπιδεῖν, καὶ
 ὡς ἀλαβὼν τῷ σπινθέρῳ, ὡς γαμήκει τὸ βα-
 ρύνειν θυγατέρας, καὶ τῶν ὅς αὐτῆς παῖδας γή-
 ρον καὶ ἐλαΐζας, ὡς μωϋσῆς τῷ ἀργύρῳ. τῶν
 ἡ ὁνομασίαν τῶν γήρως μὲν σημαίνει καὶ ἱεραίων
 ὡς ἀλαβὼν, ὅτι εἰς ἔξιν γῆν, ἐλαΐζας δὲ, συμμά-
 χῳ πρὸς τῶν θεῶν χρησάμενος αὐτὸν ἀργυρίων ὡς
 φαρμάκων. ἡμερῶν δὲ αὐτῶν πλείον τῶν ὅρων ὁ ἀ-
 δελφὸς ἀδρῶν ὑπὸ τῶν τῶν θεῶν καλούμενος, πρὸς
 ὅν ὑποσημαίνει τὰ ἐν τῶν ὅρων συντυχόντα καὶ τὰ
 θεῶν τῶν ἐπιτολάς. προσέειπεν δὲ αὐτοῖς ὑπὸ τῶν
 ἱεραίων οἱ ἀξιολογῶντα τῷ παρῆναι αὐτῶν μα-
 μαρτυρίας, οἱ μωϋσῆς τῶν σημείων, ἐπεὶ πρὸς
 ἐκ τῶν, παρέχει τῷ ὅφιν. οἱ δὲ ἐπ' ἀπλήξιν
 τῶν ὡς ἀδελφῶν αὐτοῖς ἡμερῶν ἀνιδρόμους, καὶ
 ὡς τῶν ὅλων ἦσαν δειλπίδες ὡς θεῶν προστηροῦ
 τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν. ἐπεὶ ἡ καταπειθεῖς εἶχεν
 ἡ δὲ τῶν ἱεραίων ὁ μωϋσῆς, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῶν
 εἰς ἀπολυσθῆναι ὁμολογούντας, καὶ τῆς ἐλπί-
 εἰας ἐρῶντας, ὡς ἀγνῆται πρὸς τὸν βασιλείᾳ τῶν ἡ-
 μερῶν ἡμερῶν παρελκόμενα, καὶ ὅσα τὴν ὡφίλεια
 ἀργυρίων ἐπὶ ἀδρόμῳ κατὰ φαρμάκων, καὶ ὡς ἀρ-
 ζόμενος αὐτῶν τὸ χῶρας ἐδῆλκον, φαρμάκων καὶ πόνοις χρῆ-
 σαμενος ὡς ὡς οἰκίαν. τὰς δὲ καὶ τῶν ἐπὶ τῶν ὅρων
 αὐτῶν ἀργυρίων ὡς δικῆς κομιζόμενος ἀνιδρόμους.

ut virga in terrā proiecta fidem promissorum
 acciperet. quo facto, draco humi reprobatur, & in
 spiras se conuoluens caput erigebat quasi re-
 pugnaturus si quis insequeretur: ac mox denuò
 in virgam est mutatus. post hoc manum in sinū
 mittere iussus cum paruisset, albam & colore
 calci similem exemit, quæ mox in pristinū co-
 lorem rediit. iussus deinde aquam ē propinquo
 haustam humi effundere, vidit in colorem san-
 guineum versam. Ad hæc stupentem ut confi-
 dat hortatur, cum sciat maximum sibi adiutorē
 affore. utque apud omnes his prodigiis vtendo
 fidem illis faciat à Deo se missum, cuiusque ius-
 su omnia facere. irer sine cunctatione, & festi-
 nus in Ægyptum properaret, neque die neque
 nocte iter intermittendo, nè diu tempus re-
 tendo. longiorem Hebræis seruitutem & affli-
 ctionem redderet. Moyses autem nihil amplius
 dubitans de promissionibus, quarum certitudi-
 nem tot argumentis auditis & visis satis colligebat,
 precatus ut eandem potentiam in Ægypto,
 cum exerta opus fuerit, experiretur: supplex
 illud etiam rogabat ut quem conspectu ac colloquio
 suo dignatus fuerat, ei nomen quoque suum volens ac
 libens indicaret, ut rem diuinā illi aliquando
 facturus nominatim eum ad sacrificium inuocare posset.
 tum Deus aperit ei suum nomen, numquā antea hominum ulli au-
 ditū aut cognitū, quod mihi eloqui nec ius nec
 fas esse arbitror. Moyse verò non tunc tantum,
 sed quotiescunque opus esset talium prodigiorū
 facultas aderat, atque ita nihil dubitans de ora-
 culi ex igne redditi veritate, deque Dei adiuto-
 ris fauore, magnam spem concepit fore ut eadem
 & sui liberarentur, & Ægyptij insigni aliqua
 clade afficerentur. Cumq. cognouisset Phara-
 othem Ægyptiorum regē sub quo ipse fugerat,
 esse defunctū, à Raguele comitatum rogat, ut
 saluacius pace ac gratia liceat sibi in Ægyptum
 ob publicam cognatorum ac tribulium suo-
 rum vtilitatem proficisci. quo impetrato & as-
 sumpta quam ibi duxerat Raguelis filia, libe-
 risque communibus, Gerſo & Eleazaro, iter in
 Ægyptum arripuit: quorum nominum prius
 peregrinum significat, posterius, Dei auxilium,
 quod diuina ope insidias Ægyptiorum euasisset.
 cumque iam non longē à limitibus abes-
 sent, Aaron frater venit obuiam Deo sic iubente:
 cui mox indicauit quicquid in monte vide-
 rat, & omnia mandata quæ diuinitus illic acce-
 perat. mox vltius progressus obuius inuenit
 præstantissimos quoque Hebræorum, qui ad-
 uentum eius præsentant: & mox ne quid am-
 plius de fide Moyſis dubitarent, prodigia diui-
 næ voluntati attestantia sunt eis ob oculos
 exhibita: quibus præter omnem opinionem vi-
 sis attoniti, sperare iam cœperunt prouidentiam
 Dei securitati illorum & incolumitati non
 defuturam. Atque ita obsequentiores
 nactus Hebræos, & in potestate ipsius se futu-
 ros pollicentes, accensos nimirum libertatis
 amore, ad nouum regem se confert. Ibi post-
 eaque commemorasset operam suam pro
 Ægyptiis contra Æthiopus contemptim ag-
 gros eorum vastantes nauatam, laboresque
 exhaustos dum non aliter quam pro suis po-
 pularibus bellum administraret, adiecit ma-
 lam gratiam pro tot beneficiis sibi redditam.
 oraculum deinde in Sina monte acceptum re-

XIII

Exod. 5. 7.

F

τῇ ἡ βασιλείᾳ ἐκφραζέσθαι τοῖς μωυσέως λό- A
 γοις, ἔτι μὲν μίαν ἐπὶ σφοδρῶς ἐπὶ ποιμνίᾳ, πάν-
 θυνὰ τοῖς ἀργυππίοις καταλαμβάνειν. ὡς ἔκαστον ἐκδή-
 σμας, ὅθεν τὸ μὴ ὁρῶντες ποὶ συμβαῖντα τότε τοῖς
 ἀργυππίοις εἰς πείραν ἐλθεῖν, καὶ ὅθεν τὸ ἐβλεπόμενον μω-
 σῶ μὴ δὲν ὡς περὶ αὐτοὺς ψεύσασθαι ἐπιδύ-
 ξαι. καὶ ὅτι συμφέρει τοῖς αἰθρώποις, μεθύσιν φυ-
 λατῆσθαι αὐτὰ ποιεῖν ἐφ' οἷς μὴ δυσαρνήση τὸ
 θεῖον, μὴ δὲ εἰς ὀργὴν περὶ ἀμυνήταις τῆς ἀ- B
 δικίας αὐτοῖς. ὁ γὰρ ποταμὸς αὐτοῖς ἀμαρτωδὴς θεοῦ
 κατέσταντο ἱερὸν, πίνεσθαι τὴν μὴ δυναμένην, καὶ
 πηγῶν ἑτέραν ὑδάτων ἐκ ἔχουσιν. οὐχὶ ἡ τὴν
 χεῖρα μόνον ἡ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀφραγμοῖς
 ἀλγύματα ἔτι περὶ ὁδῶν περὶ εἰσέρειν. ἡ δὲ
 τοῦτο μὴ ἀργυππίοις, ἑβραίοις ἡ γλῆκε καὶ πό-
 πμος, καὶ μὴ δὲ τῇ φύσιν παραλλαγμοῖς.
 περὶ οὗ τὸ ὁρῶντες ἀμυνήσας ὁ βασιλεὺς, καὶ
 δίσας περὶ τῶν ἀργυππίων, συνεχώρει τοῖς ἑβραίοις C
 ἀπέναντι. καὶ τὴν κακοῦ λωφῆσαντες, πάλιν τὴν γῶ-
 μένῃ μετέβαλεν, ἐκ ἐπὶ ἑταῶν τὴν ἐξοδὸν αὐτοῖς.
 ὁ δὲ θεὸς ἀγνωμονοῦντος, καὶ μετὰ τὴν ἀπαλλα-
 γὴν τῆς συμφορᾶς, ἐκ ἐπὶ σωφρονεῖν ἐδίδοτο, ἀλ-
 λῶ τοῖς ἀργυππίοις ἐπιφέρει πηγῶν. βατεράχων
 πληθὺς ἀφαιρὸν τὴν γῆν αὐτῶν ἐπιβόσκοντο. μετὰ
 ἡ τῶν καὶ ὁ ποταμὸς ἡ, ὡς ἀνεμολύμενος τὸ πο-
 τὸν τῶν ζώων ἰχθῶν κακακωμῶν λαμβάνειν, ἐνα-
 ποθνησκόντων καὶ συνδραφευμένων τῶν ὕδατι. ἡ τε
 χεῖρα μετὰ κακῆς ἡ ἰλῦς, γηρομῶν τε καὶ
 ὑποθνησκόντων, τὰς τε κατ' οἶκον αὐτῶν διαφτας
 ἡφαίζον ἐν βεβραίοις διεσκομῶν καὶ πόσις, ἔτι
 διαφτας αὐτῶν ἐπιπολάζοντες. ὡς τε χαλεπὴ ἡ
 δυσωδὴς ὑποθνησκόντων τῶν βατεράχων καὶ ἐν αὐτῇ
 διεφθαρμένων. ὑπὸ δὲ τῶν τῶν κακῶν ἐλαυμο-
 μῶν τῶν ἀργυππίων, τὸν μωσῶν ἐκείλουν ὁ βα-
 σιλεὺς οἰχέσθαι τοῖς ἑβραίοις λαβόντα. καὶ ὁρῶντες E
 ματὲρ ἐπὶ τῶν ἡφαίς τῶν βατεράχων τὸ πληθὺς,
 ἔτι γῆ ὁ ποταμὸς εἰς τὴν ἰδίαν φύσιν κατέστη-
 σεν. φαραώδης ἡ ἄμα τὴν πάθος ἀπὸ λακτοῦ ἡ γῆ,
 καὶ τῆς ἀφίας ἐπιτέλεις, ἔτι ἑβραῖος κατῆχεν. καὶ
 ὡς περὶ πλείονων παθημάτων φύσις ἐβλόμῶς μα-
 θεῖν ἐκ ἐπὶ ἐφίει τοῖς περὶ τὸν μωσῶν τὴν ἐξοδὸν,
 φόβῳ μᾶλλον ἢ φρονήσει τῶν αὐτῶν ἐπὶ ἑταῶν.
 πάλιν οὐκ ἄλλου κακοῦ περὶ βολῇ μετὰ τὸ θεῖον F
 αὐτῶν τὴν ἀπάτην. φειδῶν γὰρ τοῖς ἀργυππίοις ἐβλό-
 μῶν ἀπειρὸν πὶ πληθὺς ἐνδον ἀναδιδυμῶν, ὑφ' ὧν
 κακοὶ κακῶς ὑπολλυντο, μὴ τε λυγροῖς μὴ τε χεῖροι-
 σι φαρμάκων διαφθεῖραι τὸ γῆρας αὐτῶν δυναμένοι.
 ἔτι περὶ τὸ διον ὁ τῶν ἀργυππίων βασιλεὺς τα-
 ραχθεῖς, καὶ δίσας ὁμοῦ τὸν ὅλεθρον τὴν λαῶν, ἔτι
 τὴν ἀρχὴν ἡ τῆς ἀπώλειας λογισάμενος, ὅτι ἡ-
 μίσις ὑπὸ φαυλότητος λυαγκάζετο σωφρονεῖν. τοῖς
 μὴ γὰρ ἑβραίοις αὐτοῖς ἐδίδο τὴν ἐξοδὸν. καὶ περὶ G
 τὸ τὴν παῖδες λωφῆσαντος, τέκνα ἔτι γυναικας ὁμοῦ
 ὑποσφοῖς αὐτῶν καταλύειν αὐτῶν, ἡ εἰς περὶ
 ἐκταραίνει δὴ τὸ θεῖον νομίσας ἀπατήσιν αὐτῶν τὴν περ-
 νοῖαν, ὡς περὶ μωσέως, ἀλλ' ἐκ ἐκείνου πηροῦντος τὸ ἀργυππίον ὑφ' ὧν ἑβραῖων. θηλῶν γὰρ παντοίων καὶ πολυ-
 βότων ὧν εἰς ὅσον ἡδὺς ἀπλωτῆκε, περὶ τὴν τὴν χώραν αὐτῶν ἡ γῆμιον. ὑφ' ὧν αὐτοὶ τὴν ἀπώλυντο,

Exd 10.
H. 11.

κὴ τὴ γῆ τῆς ἐπιμαλείας τῆς ὤψης τῆς ζωορροῦς ἀπε-
 στήθη. εἰ δὲ π κὴ διέφυγον τὴν ὑπ' ἐκείνοις ἀπώλειαν,
 τότε τὸ το καὶ τῆς αἰθέραιαν ὑπομύοντων ἰδανανᾶ-
 τος. τὴ ἡ παρααῶντος μολὶ ἔπος εἰκοτὸς τοῖς τῷ διῷ
 βελήμασι, ἀλλὰ τὰς μὲν γυναικας συναπαίρειν τοῖς
 αἰθέραιαν ἀξιουῖντος, καταλίπειν τὴν τὴν παῖδας, ἢ
 ἢ πορεῖ τὸ δεῖον τὴν ποικίλαις αὐτῶν ποικίλοις κακοῖς
 μαίρουν ἐν διδμηκῶσι ματιρχόμενοι βασανίσαι. ἀλ-
 λά γὰρ δεῖνως αὐτοῖς ἀχλκοῦν τὰ σάματα τῆς
 ἐντὸς διαφθερομένην, κὴ τὸ πολὺ τῆς ἀρνητικῶν ἢ
 τὴν ἀπώλυν. μολὶ ὑπὸ τούτης ἡ τῆς πλῆθους
 σφραγισμένην τὴν βασιλείας, χάλαζα μὴτε περὶ
 ἐστὶν τὴ κατ' ἀρνητικῶν αἰετος τὸ το πεποθῶτος, μὴτε
 οὐσία τῇ παρ' ἄλλοις ὥρα χειμῶνος καπῆση, μαί-
 ζων ἡ τῆς ὤψης τοῖς τὰ βόρεια καὶ τὴν ἀρχὴν νε-
 μομένης ἱερὸς ἀκμάζοντος κατινχθεῖσαι, τὴν καρ-
 ποῖ αὐτῆς κατέκλαιν. ἔπειτα φύλον ἀκρίδων
 ἐπινημέται τὴν ὑπὸ τῆς χαλάζης μὴ καταπλαβεῖ-
 σαι ἀπορῶν, ὥστε περὶ ἀκρίδης πάσας τοῖς αἰγυ-
 πτίοις τὰς δὲ τῇ γῆς τῆς καρπῶν ἰλπίδας διαλέσαι.
 ἢ καὶ μὲν οὖν τὸν δι' ἐν τοῖς αἰθέραιαν καὶ τὰ περὶ
 ρημόντα τῆς κακῶν εἰς συνίστην ἡ τὴν συμφέροντος τὴν
 ἐπίνοιαν ὠφελῆσαι. παρααῶντος ἡ ἡ τοῦτον ὑπὸ
 ἀφροσύνης, ἔστιν ὑπὸ κακίας, ἀφροσύνης τῇ ἀπίας,
 ὅμως ἀντιφρονεῖται τῇ διῷ, κὴ τὴν κρείττονος ἐ-
 καὶ περὶ τοῖς ἐγγύς. κὴ καλεῖται μὲν τὸν μω-
 σῶν, μετὰ τὴν γυναικῶν ἀπαγαγῆν τῆς ἰβραίου.
 τὴν ἡ λείαν αὐτοῖς καταλίπειν ἐφ' ἀρνητικῶν αὐτοῖς
 τὴν οἰκίας. τὴ ἡ μωσῶντος ἐπὶ δίχα φήσαντος
 αὐτῶν ἀξιουῖ. διὲν γὰρ αὐτοῖς τῇ διῷ τὰς θυσίας ἐκ
 τῇ λείας ἐπινηγαῖν. καὶ τειρομένην δὲ τῇ τῇ τὴν
 ἀπίας τὴν χεῖρος, σκότος βαδῶν καὶ φθόγους ἀμι-
 ρειν περὶ χεῖρας τοῖς ἀρνητικοῖς, ὑφ' ἡ τὰς τὴν ὄψης
 ὑποκαλειόμενοις ὑπὸ παχύντος οὐκ ἔως τὴν δαυδνῆ-
 σαι, συνίβαριν κὴ διδῆναι μὴ καταποθῶσιν ὑπὸ
 τῇ νόφει. ἔπειτα τούτῃ διασπιδανόντος, μετὰ ἔτις
 ἡμέρας καὶ τσαύτας νύκτας, ὡς ἡ ματιρῶν περὶ
 τὴν ἔξοδον τῆς ἰβραίου ὁ φεραῶντος, περὶ
 δὲ ὁ μωσῶντος φησὶν. ἄχει ποτὶ ἀπειθεῖς τῇ τῇ
 διῷ γνώμη; καλεῖται γὰρ δὲ δαυδνῆσαι τὴν ἰβραίου,
 ἡ ἡ ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀπαλλαγήναι τῆς κακῶν ὑμῶν μὴ
 ταῦτα ποιήσας. ὁ ἡ βασιλὸς ὀργισθεῖς ἐπὶ τοῖς
 περὶ ρημόντος ἡπείλουν αὐτῶν τὴν κεφαλῇ δαυ-
 δνῆσαι, εἰ πάλιν περὶ τῶν ἐνοχλῶν αὐτῶν περὶ
 δὲ. μωσῶντος ἡ αὐτὸς ἡ ἐπὶ ποιήσας περὶ τῇ
 τῇ λόγους, ἡ φησὶν. αὐτῶν ἡ ἐκείνων σὺ καὶ τοῖς
 πρώτοις τῆς ἀρνητικῶν ὡς καλεῖται τὴν ἰβραίου
 ἀπειθεῖν. καὶ ὁ μὲν αὐτὸς εἰπὼν ἀπαλλάσσεται.
 ὁ ἡ διὸς δηλώσας ἡ μὴ πλῆθὴ τὴν ἀρνητικῶν κατα-
 ναγκάσει δαυδνῆσαι τὴν ἰβραίου, οὐκ ἔως μωσῶν
 ὡς ἀγαγῆται τῇ λαῷ θυσίας ἰτοίμην ἔχειν, ὡς
 σπιδανόντος τῇ τῇ καλεῖται τὴν ἡμεῖς εἰς
 τὴν πᾶσαι καλεῖται. ὡς ὡς μὲν αἰγυπτίοις
 φαρμακῶν καλεῖται, νοσῶν ἡ παρ' ἰβραίου. μακιδόντος
 δὲ αὐτῶν ἡμεῖς περὶ τῶν ἀπῶν. ἀπῶν τῇ τῇ
 ἰβραίου πάντα ἐπικρομῶντος. κὴ ὁ μὲν ἰτοίμους ἔχων
 ἡ δὲ τῇ ἰβραίου περὶ τῇ ἔξοδον, ἡ δὲ καλεῖται εἰς περὶ
 καλεῖται, πάντες περὶ ἔξοδον ἔχοντες, ἡ δὲ.

Ε πρὸ αἵματι τὰς οἰκίας ἠγνίζον, ἵνα ὥστε κόμας αἰα-
λαβόντες, καὶ δ' ἑπνήσαντες, τὰ λοιπὰ τῶν κρεῶν ἔκαυ-
σαν, ὡς ἐξελούσμενοι. ὁ δὲν νῦν ἐπὶ κ' τὸ ἔδος ἔσται
δύο μὲν, τὴν ἰορτὴν πάχα καλούμεντες. σημαίνει ὅτι
ἱερεῖα, δι' ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ θεὸς αὐτῆς
ἱερεῖα ἀργυπίοις ἐπαίοντο· τὴν δὲ νόσον ἢ γὰρ φθο-
ρὰν τῶν περὶ τοὺς κατ' ἐκείνην ἔπεισε τὴν γὰρ τοῖς
ἀργυπίοις, ὡς συνελθόντας πολλοὺς τῶν ἐκ τὸ βασι-
λῆον διατρεφόντων τῆς φαραώου συμβολοῦν διὰ τοῦ
τοῖς ἱεραῖς, καὶ μωϋσὴν καλέσας ἐκείνος ἀπέναντι περ-
εῖταξεν, εἰ τὴν χώραν ἐξέλθοιεν παύσασθαι τὴν ἀργυ-
πίον κακοπαθεῖσαν ὑπολαβόν. δώδεκις τὴν τοῖς ἱεραῖς
ἐπὶ μὲν, οἱ μὲν ἱερεῖς τὰ χεῖρα ἐξελθόντες, οἱ δὲ καὶ τῆς γα-
νακίης περὶ αὐτοὺς συνήθειαν. καὶ οἱ μὲν, ἐξίσταν
κλαύοντες καὶ μετανοοῦντες, ὅτι χρηστὰντο χαλε-
πῶς αὐτοῖς τῶν ἀργυπίων. τὴν δὲ πορίαν ἐποιούμην κ' ἡ
λιτοῖς πόλιν ἔρημον ἔσαν ἐν τοῖς τότε. βαβυλὼν γὰρ
ὑστερον κτίσται ἐκείνῃ, καὶ μωϋσὴς καταστρεφόμενος τὴν
ἀργυπίον. συντόμως δὲ ποιήσαντες τὴν ἀφοδὸν εἰς βελ-
σεφὼντα χωρίον τετραῶν ὡς ἀφ' ἑνὸς τῆς ἐρυθρᾶς θα-
λάσσης. μηδὲν δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἀπορριπνύμεντες δὲ τὴν
ἐρημίαν, περὶ τοὺς τοῖς ἀλλόδοις καὶ πεπηγὸς
μόνον ὑπὸ βραχεῖας θερμότητος τοῖς ἀπ' αὐτῶν ἀρτοῖς
διετίθεντο. καὶ τότε οὗτοι ἐπὶ τετρακοντὴ ἡμέρας ἐχρή-
σαντο. περὶ πλείονα γὰρ ἐκ ἐξήκοντος χρόνου αὐτοῖς, ὅ-
σα ἐκ τῆς ἀργυπίου ἐπιφύεοντο, καὶ αὐτὴν τὴν ἔρ-
φιν ἀμυδρομένης, καὶ περὶ ἀνάγκην ἀλλὰ μὴ περὶ
κόπον αὐτῇ χωρὶς. ὁ δὲν εἰς μετὰ τὴν τότε ἐν-
δείας ἰορτὴν ἀπομύει ἐφ' ἡμέρας ὅκτω, τὴν δὲ ἀξί-
μων λεγομένην. τὸ μὲν οὖν πᾶν πλῆθος τῶν μετανι-
στάντων γυναιξὶν ἅμα καὶ τέκνοις σκοποῦσιν ἐκ θα-
λάσσης τὴν. οἱ δὲ στρατεύοντες ἔχοντες ἡλικίαν ἐξή-
κοντα μετὰ τὴν ἡσάν.

Κεφάλαιον 5'.

ὡς μωϋσὴς αὐτοῖς ἐξουσίαν τὴν ἀργυπίον ἐξέλετο.

Κ αὐτοῖς τὴν ἀργυπίον, μὲν ἔσαν διὰ τὴν πέμπτῃ
καὶ δεκάτῃ κ' σελήνῃ, μὲν ἐπὶ τῆς ἐκείνης καὶ
τετάρτης ἢ τὴν περὶ τὸν ἄβραμον εἰς τὴν χανα-
ναῖαν ἰδὲν. τὴν δὲ ἰακώβου μετὰ τὴν ἀσπείρας εἰς τὴν ἀργυπίον
χρυσόμην, ὅρα καὶ τοῖς περὶ τὴν δεκάτην ἐναυτοῖς
ὑστερον. μωϋσὴς δὲ γὰρ ἐκείνῃ τὴν ὁδοποιήσαντες ἔδην. ὅτι
ἀδελφὸς αὐτῆς ἀδελφὸν τριῶν πλείον. ἐπὶ τὴν πέμπτῃ καὶ
τὰ τὴν ἰωσήπου ὅσα, αὐτὴν ἐκείνη τοῖς ὑποῖς αὐτῆς καλῶ-
σαντες. ἀργυπίοι δὲ ἐπὶ τοῖς ἱεραῖς ἐξελθόντες μετ-
νόου. καὶ τὴν βασιλείαν δεινῶς φέροντες, ὡς κ' γρη-
πίαν τὴν μωϋσέως τέκνον γαρονόταν ἐπ' αὐτοῖς, ἐνέ-
κασαν ἀπέναντι. καὶ λαβόντες ὅπλα καὶ ὅρα καὶ τὴν
δικαίαν ὡς ἐπὶ τὴν ἀσπείρας αὐτῆς, εἰ καὶ ἀλάστον καὶ γὰρ
ἐκ τῆς αὐτῆς ἐν τὴν ἐκείνην τὴν. τὴν δὲ ἐξοδὸν αὐ-
τοῖς γαρονόταν. κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτῶν ὑπὲρ λαβόν,
ἐκ τὴν περὶ τὸν ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν ὁδοποιήσαντες κακοπαθόντων.
παρ' ἑκαστον δὲ ἀντιπαραστέλλοντες ἢ χωρήσαντες ἐπὶ
αὐτῶν τὴν διώξιν, καὶ τοῖς χαλεπῶς ὅπως ὁδοποιήσαντες
τῆς γῆς, ἢ στρατοπέδους μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν. μωϋ-
σῆς δὲ αὐτῇ τοῖς ἱεραῖς ἀπὸ τῆς γῆς, ἢ εἰ μετανο-
οῦντες οἱ ἀργυπίοι διὰ τὴν ἐξέλεον, τὴν περὶ τὴν καὶ τὴν ἀσπείρας καὶ τὴν ὁδοποιήσαντες ὑπὸ τὴν.

A illucescente vero quartadecima omnes ad exitum animati sacrificabant, & sanguine domos lustrabant, asperitas hyilopo: & peracta cena reliquias carniū exuilerunt, tanquam exituri. unde nunc quoque solemne manet nobis idem sacrificium, quā festiuitatem vocamus pascha. id transitum significat, eo quod Deus illa die prateritis illis Hebraeis, Aegyptios morbo percussit. nam peltis illa nocte absumpsit primogenita Aegyptiorum, ut agminatum ad regiam cōcurreretur à proximis, vociferantibus non amplius detinendos. Hebraeos. tum rex accito Moysē mandat ut abeant, status post eorum exitum regionem cessantibus calamitatibus subleuandam. donis etiam Hebraeos honorabant, alij quod celerius discederent, alij propter vicinatis consuetudinem. atque hoc pacto exitum est, silentibus Aegyptiis & pœnitentibus ob prateritam malam tractationem. Iter autem faciebant per Latopolim tunc desertam: Babylon enim post eo loco est condita, Cambyse Aegyptum vastante. cūque abeuntes iter strenue continuarent, tertia die perueniunt Beelsephontem ad rubrum mare sitam. cūque nihil per viam inuenirent propter solitudinem, macerata farina & modico calore in panis speciem solidata se sustentabant: quo victu per triginta dies sunt vsi. neque enim plus commectus Aegypto extulerant, atque eum ipsum parcè dispensabant ad necessitatem magis quàm ad satietatem, quapropter in memoriam eius inopiae festa per octo dies celebramus, quos vocamus azymorum. ceterum multitudo migrantium vnā cum liberis & vxoribus vix erat numerabilis, qui verò militarem aetatem habebant, sexcentorum millium numerum explebant.

CAP. VI.

E Quomodo Moysē duce Aegyptum reliquerunt.

R Eliquerunt autem Aegyptum mense Xanthico, luna quintadecima, anno quadringentesimo trigésimo postquam Abraham pater noster in Chananæam venit: & post Iacobi migrationem in Aegyptum anno ducentesimo decimo quinto. Moyses verò annum tunc agebat octuagesimum, & frater eius Aaron triennio erat maior. deferebant etiam secum ossa Iosephi, ita ut filiis suis mandauerat. Aegyptios autē pœnituit quod Hebraeos dimississent: cumque; tēpore ceteris hanc rem aggrē ferret, totum præstigiis Moysis imputans, decretum est ut in eos intuerent. & correptis armis reliquique apparatu, persequerentur, retracturi si possent assequi, non enim timendum ne Deus offēdatur, cum iam semel exitus illis sit cōcessus. sperabant etiam facile se in potestatem redacturos inertes & de via lassos. itaque obuium quemque rogantes quā tenderent, raptim insequerentur, tamen per viam difficilem non solum exercitibus, sed expeditis quoque viatoribus. Moyses autem hac Hebraeos ideo duxit, ut si Aegyptij mutata sententia persequi eos vellent, pœnas malitiæ violati que pacti persoluerent.

Exod. 12.

XIII.

Κεφάλαιον ζ.

A

CAP. VII.

Ὡς ἡ θαλάσσα πῆς ἔβραϊναι διωκόμενοι ὑπὸ τοῦ αἰγυπτίων αἰσχυρῶς, φυγὴν δι' αὐτῆς παρήχθη.

Quomodo mare scissum Hebraeis Aegyptios fugientibus viam aperuit.

Τοσαῦτα εἰπόντες ἦρχον αὐτοῖς ὅτι ἡ θάλασσα τῆς ἀργυπτιῶν ὀρέσσεται. ἐν ᾧ ἡ γὰρ ὄντων, ἔπειτα πόντος τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἰς τὸ ὑπεράνω τὸ μέγιστον ἡσυχάζει, καλῶς ἔχον ὑπελάμβανον. ἵπποι δὲ πρὸς τὰς ἀργυπτιῶν μουσῆς ἐκτρέφοντο, λαβοὶν τὴν βακτηρίαν τοῦ θεοῦ ἐκείνου, καὶ συμμαχοῦν καὶ βοηθῶν ἐκάλει λέγων. ἔσθ' αὐτοὺς μὲν ἀγνοεῖς ὅτι φυγὴν ἡμῖν ἐκ τῆς παρεόντων, ἵπποι καὶ ῥώμην ἔτι κατ' ἐπίνοιαν εἰς ἀνθρώπων. ἀλλ' ἡ δὲ πᾶντως σωτήριον στρατὸς τῆς καὶ τῆς σὺν βίβλῳ ἀφ' ἡμῶν τῆς ἀργυπτιῶν ὅσον ἐκπορεύειν. ἡμῖς τε ἄλλω ἀπεγνωκότες ἐλπίδα ἔμνησκον, εἰς τὴν δὲ τοῦ σὺ μόνη καταφύγομεν. ἔπειτα ὅρα τὴν σῆς θεογονίας ἐλδοὶς ἐξαρπάσαι τῆς ἀργυπτιῶν ὀρέγης ἡμᾶς διωκόμενον ἀφορώμεν. ἀφίκοιτο ἡ γὰρ τῆς ἀχέως τὴν σὺν ἐμφανίζον ἡμῖν δυνάμειν. ἔπειτα τὸν λαὸν ὑπὸ ἀειπνείας καταπύπνωκατα πρὸς τὸ χεῖρον, ἀνάσπον εἰς ὁδὸν, καὶ τὸ πρὸς τῆς σωτηρίας θάρρος. ἐν τῇ ἀλλοξίῳ δὲ ἐσμεν τοῖς δόμοις, ἀλλὰ σὴ μὲν ἡ θαλάσσα, σὴ δὲ τὸ πρὸς κλείον ἡμᾶς ὁδὸς. ὡς ἀνοήτῳ μὲν τὸ σὺν κελύσαντες, ἡπερὶ δὲ τὴν καὶ τὸ πέρατος. ἔπειτα ἡμῶν δὲ πρὸς δρᾶται ἔπειτα αἰετος, δόξα ἰσχύϊ τῇ σὴ τῶν ἡμᾶς σὺν δόξῃ τὸν ἔσπον. τοσαῦτα ἐπιθείσας τύπτει τῇ βακτηρίᾳ τὴν θαλάσσαν. ἡ δὲ ὑπὸ τῇ πληγῇ ἀνέκοιτο, καὶ εἰς αὐτὴν ὑποχωρήσασα, γυμνὴν ἀφίκοιτο τὴν γὰρ ὁδὸν ἐβραίοις ἔπειτα καὶ φυγὴν. μουσῆς δὲ ὅρα τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θεῆς, ἔπειτα πέρατος ἐκκαχωρηκὸς αὐτοῖς τὴν ἰδίαν ἡπερὶ, πρῶτος εἰσέβατο αὐτῇ καὶ τοῖς ἐβραίοις ἐκείνου ἐπιτάσαι ἔπειτα θεῆς ὁδὸν ποιησάμενος τὴν πορείαν, καὶ τὴν κινδύνῳ τῆς παρεόντων πολεμίων ἡδομῆς καὶ χάριν ἔχοντες, ὅρα τὴν ἀφ' ἧς ὅρα τῆς σωτηρίας ἀναφανίσαι. τῆς δὲ ἡ ἐκνομήτων ἀλλ' ἡμῶν μὲν αὐτῆς, ὡς συμπαρόντος αὐτοῖς τῆς θεῆς, μάλιστα μὲν αὐτοῖς ἀγχιπῶσι τὸ πρῶτον ἐδόκειν ὡς ὅτι πρὸς δὲ ἡλὸν ἔλεθε ὁρμαίνοντες. ἵπποι δὲ ἰώρων ἀβλαβῆς ὅτι τὸ πολὺ ἀποκεκοφότες, ἔπειτα μὲν αὐτοῖς ἐμπόδιον μὲν δὲ δυσχερὲς ἀπαντήσαν, δὲ καὶ ὁρμαίνοντες αὐτοῖς, ὡς κακίνοισι ἡρημίσοντες τὴν πέρατος. καὶ πρὸς τὰς ἵππων κατ' ἐβαλλον. ἵπποι δὲ καὶ καθοπισσόμενοι, καὶ τὴν χεῖρον εἰς τὸν τῆς βίβλου ἐφίκοιτο εἰς τὴν αὐτῆς γὰρ ὑπὸ τῆς ἐκφυγόντες. ὅρα καὶ ἡρασαλιανέες συνέβαλιν πρὸς τὴν δὲ ὡς ὅρα καὶ αὐτῆς πρὸς τῶν ἵππων. ἀργυπτιῶν δὲ ἐλατῶν ἰδίαν ὁδὸν ἐβραίοις γυμνὴν, ἀλλ' ἡ καὶ κοινὴν ἐμβάροντες, καὶ μέλει σωτηρίας τῆς κακινδυνεύοντες πεποιμένους, ἀλλ' ἡ καὶ τοῖς ἐπ' ἀπώλεια τῇ τῆς ὁρμαίνοντες, χεῖρα βίβλου. ὡς οὖν ὁ τῆς ἀργυπτιῶν στρατὸς ἀπὸς τῆς λῶ, ἐπὶ χεῖρα πάλιν ἡ θαλάσσα ἔπειτα καταλαμβάνει ῥωμῆς ὑπὸ πνέμεται κατὰ τῆς ἀργυπτιῶν. ὁμοίως τε ἀπ' ἐναντίας κατ' ἐβαλλον, καὶ ἐπὶ τῇ σκληρᾷ πρὸς τὰς ἀπομύνας ἀσραπῆς, καὶ κίρανοι δὲ κατ' ἐπὶ τῇ σκληρᾷ, ὅρα δὲ ὅρα τῆς ἀπώλεια καὶ μὲν τοῖς συμπαρόντων ἀνθρώπων δὲ μὴ τὸ πρὸς πλῆθος. καὶ γὰρ νῦν αὐτοῖς ῥωμῆς καὶ σκοτὴν κατέλαβεν. καὶ οἱ μὲν ὅρα τῆς ἀπώλεια πάντες ὡς μὲν ἀγγέλον τὴν συμφορὰς τοῖς ὑπολειμμένοις ὑποστῆ-

Hæc effatus ad mare eos Aegyptiis spectantibus ducebat. Habentes enim eos sub oculis, quodd essent persequendo defatigati, pugnam in sequentem diem disferre consultius putabant. ut verò ad extremum littus ventum est, tum Moyses sumpta virga Deum in auxilium supplex inuocat, dicens, Tu domine scis ipse quod nec viribus nec artibus humanis vllum hinc nobis patet effugium: superest ut ipse salutem huic populo expedias, qui Aegypto relicta huc est delatus, tuam voluntatem tuamque fidem securus. ad te solum omni alia spe, omni consilio destituti, confugimus: ad tuam tantum prouidentiam respicimus, quæ sola nos iratis Aegyptiis eripere potest. succurre igitur propter, & potentiam tuam exere, & populum iam conclamata salutis ad fiduciam & spem excita, in difficultatibus constituti sumus, sed nostris non tuis. tuum est Domine hoc mare, tuus & mons qui nos claudit: & hic potest te iubente aperiri, & illud in terram verti. possumus & per ærem sublimes effugere, si ita nos secuari tibi placeat. hæc precatus, mare virga percutit: quo ictu repente scissum, & retrorium se recipiens, nudum solum Hebraeis ad fugam capellendam relinquit. Moyses autem videns adesse Deum, & mare de suo solo cecidisse, primus progreditur, hortatur Hebræos ut alacriter sequantur per viam diuinitus datam, & læti præterito periculo gratias agant ob tam incredibile salutis rationem tam subito exortam. illis verò impigrè subsequen- tibus nimirum diuina ope fretis, Aegyptij primum insanire eos putabant in manifestam perniciem euentes. postquam verò viderunt eos longè processisse, & impunè absque omni impedimento iter facere, impetu facto persequi eos cœperunt, quasi & ipsi tutum per mare iter habituri: & præmissis equitibus à litore descendebant: iamque in aduersum littus euaserant Hebræi, hostibus à tergo relictis, quos armis graues ipsa etiam miraculi nouitas non nihil est remorata: sed cum incolumes illos terram tenere viderent, sibi quoque eundem euentum pollicebantur. Verum fefellit eos hæc opinio, nescientes non quorum uis talem viam esse, sed Hebræorum tantum, & fugientibus tantum ad salutem patere, non hostibus qui eos perdendi animo insectarentur. ergo cum iam vnuerfus exercitus introgressus esset, refunditur iterum mare, & Aegyptios fluctibus inuoluit, ventis etiam eodem impellentibus: accesserunt & imbres de cælo, & aspera tonitrua, fulguribus simul intermicantibus, fulmina quoque deferebantur, & nihil omnino deerat eorum quæ ab irato Deo hominibus ad perniciem immitti solent: nam & nox eos caliginosa nimis ac tenebrosa comprehendit. atque ita totus ille exercitus est deletus, ut ne nuncius quidem cladis domum reuertete-

tur. Hebræi verò vix sui compotes erant præ gaudio ex tam inopinata salute concepto, accedente huc etiam hostium interitu, quo maior esset libertatis securitas, nemine superstite qui eos in servitutem vindicare cuperet, & Deo ex professo illis auxilium submittente. quapropter tum sua salute, tum inimicorum supplicio læti magis quàm vlli antehac homines in hymnis & hilaritate totam noctem exegerunt: & Moyses carmen laudes Dei & ob præsentem B fauorem migratarum actiones continens hexametro verlu composuit. Hæc ego vt in sacris codicibus inueni, ita sigillatim conscripsi. Nemo autem mirari debet tanquam incredibilia, si priscis hominibus & ad malitiam etiam tum rudibus, de salute periclitantibus via per mare paruit, siue Dei voluntate, siue naturæ sponte: quandoquidem heri & nudius tertius Alexandri ductu Macedonitæ us Paphylum mare celsis, & aliam viam non habentibus illac iter aperuit, cum Deus eius opera ad destruendum Persarum imperium vti decreuisset: id quod omnes testantur qui res gestas illius regis scripto prodiderunt. Sed de his vt cuique libet ita sentiat. Postera verò die cum æstus & ventus arma Egyptiorum in littus expulisset, in quo tum Hebræi castra posuerant, Moses id quoque diuina prouidentia factum interpretatus, ne posthac inermes essent, collecta viritim distribuit: atque ita iam probè munitos ad Sinam montem duxit, sacrificaturus ibi Deo, & munera pro salute populi oblaturus, quemadmodum iussu esse iam antè dictum est.

Exod. 2. 9.

ψαλ. τοὺς δὲ ἰβραεὺς ἐδὶ καταχεῖν ἡ ἐπὶ τῇ χαρᾷ τῷ ὠδῷ δὲ σαπείας καὶ τῇ τῷ πολέμου ἀπαλείᾳ, βεβαίως νομίζοντες, ἡ δὲ θείᾳ δὲ τῷ ἀνταρξῶν δὲ λαὸν διαφθαρεύον, καὶ τῷ θείᾳ ἔτις ἐναργῶς ἔχοντες βοηθῶντα. καὶ οἱ μὲν αὐτοὶ τῷ πόντῳ ἐπὶ ἔτις ἐκφυγόντες, καὶ περὶ τῷ τῷ ἐχθροῦ ἐπιδόντες κακολασμένους, ὡς ἐκ ἄλλοις πῆς μνημονεύοντα τῷ περὶ τῷ εὐθραύτων, ἐν ὅμοις ἡσασαὶ παιδείας ὅλῳ τῷ νύκτα καὶ μωϋσῆς ὡδὴν εἰς τῷ θείᾳ ἐγκωμίων τῷ καὶ τῷ δὲ μωϋσῆς ἀχαριστίας ἀδείχυσαν, ἐν ἑξαμέτρῳ τῷ σιωπῆσιν. ἔγω μὲν ὡς δὲ ἐν τῷ ἱεραῖς βιβλοῖς, ἔτις ἔχασον τῷ τῷ παρέδωκε. θαυμάσιον ὅ μωδὶς τῷ λόγῳ τῷ ὠδῷ δὲ ἔχον, οἱ ἀρχαῖοις ἀνθρώποις καὶ περὶ τῷ ἀπείρες ἀρῆθ σαπείας ὁδὸς καὶ δὲ θαλάσσης, ἔτι καὶ βέλκον θείᾳ, εἴτε κατ' αὐτόματον, ὅποτι καὶ περὶ τῷ ἀλέξανδρον τῷ βασιλείᾳ τῷ μακεδονίας χθὲς καὶ πρῶτον γενοῖσιν ὑπὲρ χάριτον τῷ παμφύλιον πέλαγος, καὶ ὁδὸν ἄλλῳ ἢ ἐχόν, παρέχῃ τῷ δὲ αὐτῷ καταλύσαι τῷ πῆσιν ἡγεμονίας τῷ θεῷ θελήσαντος. καὶ τῷ πάντες ὁμολογῶσιν οἱ τῷ ἀλέξανδρον περὶ τῷ συγγραφεύμῳ. περὶ μὲν οὖν τῷ τῷ ὡς ἔχασον δοκεῖ δὲ λαμβανίτω. τῷ δὲ ὑστερία τῷ ὅπλα τῷ ἀργυρίῳ περὶ τῷ χεῖρτα τῷ τῷ εὐαποτίδῳ τῷ ἰβραεῖων ὑπὸ τῷ ῥῷ καὶ τῷ βίας τῷ πῆσιν ἔτις ἐκείνο ἐκιδούσης, ὁ μωϋσῆς καὶ τῷ τῷ εἰκόντας τῷ τῷ τῷ περὶ τῷ γενοῖσιν, ὅπως μωδὶ ὅπλα ὡς ἀποεσι, σωμαζαγῶν καὶ τῷ τῷ σπῆσας τοὺς ἰβραεῖς, ἡ γὰρ ἐπὶ τῷ σίναγον ὁδὸς δύσων ἐκ τῷ τῷ θείᾳ, καὶ τῷ τῷ σῶσιν τῷ ἀληθίνῳ ἀποδύσαν καθὼς αὐτῷ τῷ περὶ τῷ τῷ.

ΤΑ ΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΤΡΙΤΩ ΛΟΓΩ ΤΩΝ

Ιωσήπου ἱστοριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Πῶς μωϋσῆς τὸν λαὸν ἔξ ἀγύπτου πρὸς τὸ σινᾶν ὄρος ἐξήγαγε.	Κεφ. α.
Περί τῆς τῆς ἀμαλεκιτῶν καὶ συμμέχων ἥττης, καὶ ὅτε ἐν τῇ πολέμῳ λείαν ἰσχυρίται ἐκπύουτο.	Κεφ. β.
Ποίας συμβουλᾶς ῥαββυήλος τῆς γαμβροῦ μωϋσῆ ἰδωκαν.	Κεφ. γ.
Πῶς μωϋσῆς αἰαβαεὶς τὸ σινᾶν ὄρος, καὶ λαβὼν ὧδε διὰ τὰς τῆς δέκα λόγων πλάκας, τὰς λατὶ αὐ- τὸς παρέδωκεν.	Κεφ. δ.
Περί τῆς σκηνῆς ἣν μωϋσῆς ἐποίησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἥ μετὰ φερετὸν ταῦ ἐσθὶν διέφερεν.	Κεφ. ε.
Περί τῆς κιβωτοῦ, ἐν ᾗ μωϋσῆς τὰς νομικὰς πλάκας ἐναπέθηκεν.	Κεφ. ς.
Περί φαπίζης καὶ λυχνίας χρυσοῦς καὶ βωμῶν τῆς ἐν τῇ σκηνῇ.	Κεφ. ζ.
Περί τῆς τῆς ἱερῶν καὶ τῆς ἀρχιερέως εὐλισμοῦ.	Κεφ. η.
Περί τῆς ἀπαρὸν ἱεροσυΐης, καὶ ὅτι πᾶσα θεὸς ἐστὶν καὶ ἰερουργίαν νομίμωσιν.	Κεφ. θ.
Νόμοι θεὸς θυσιῶν καὶ θεὸς καὶ θαρμῶν.	Κεφ. ι.
Νόμοι καὶ ἥδη θεὸς τὰ πολεμικὰ.	Κεφ. ια.
Στάσις καὶ μωϋσῆς δι' ὁπορίαν, καὶ τῆς βασανιστῶν κόλασις.	Κεφ. ιβ.
Περί καὶ σκοπῶν οἱ ἐξ ἱστορίας τῶν χαναναίων γῆν, καὶ ἐπαγγελία τοῖς ἰσραηλῖταις ἐξελθεῖν.	Κεφ. ιγ.

Quomodo Moyses populum ex Ægypto in Sina montem eduxit.	CAP. I.
De Amalecitarum & sociorum clade, & præda quæ Israëlitis inde obtigit.	CAP. II.
Raguelis consilium quod genero suo Moyfi dedit.	CAP. III.
Moyfes concenso Sina monte acceptas à Deo decem præceptorum tabulas ad populum reportat.	CAP. IV.
De tabernaculo per Moysem in terra deserta facto, quod similitudinem templi portæ referebat.	CAP. V.
De arca in qua tabulas legis Moyfes collocavit.	CAP. VI.
De mensa & candelabro aureis, deque altaribus tabernaculi.	CAP. VII.
De pontificali ac sacerdotali ornatu.	CAP. VIII.
De Aaronis sacerdotio, & quæ leges ad festa ac sacrificia spectent.	CAP. IX.
Leges de sacrificiis & purificationibus.	CAP. X.
Leges belli & consuetudines.	CAP. XI.
Seditio contra Moysem propter egestatem, & seditionum pœna.	CAP. XII.
De speculatoribus, qui explorata Chananæorum regione reuersi Israëlitis terrorem hostium incusserunt.	CAP. XIII.

Exod. 16.

*De Amalecitarum & sociorum clade, & pra-
da qua Israelitis inde obtingit.*

*Περὶ τῆς ἀμαλκιτικῆς καὶ συμμάχου ὅπως, καὶ ὅσω ἐκ τῆς
πολεμικῆς λάπης ἐσκαλίθη ἐκ τῆς πίπης.*

I I.
Exod. 17.

Hebraeorum autem fama longè latèque di-
ulgata, tumoribùsque de his per omnes
gentes circunquaque spariis, non mediocris
metus accolae eius regionis occupauit. & mil-
lis vltro citroque legationibus adhortabantur
se inuicem, vt aut arcerent, aut delerent etiam
si modo possent, aduentantem multitudinem.
præcipui verò huius expeditionis instigatores
erant qui Gobilitidem regionem & urbem Pe-
tram incolunt, vocanturque Amaleciti, inter
eas gentes pugnacissimi. horum reges & se in-
uicem & finitimos ad Hebraicum bellum con-
cirabant, externum exercitum Aegyptiorum tu-
gitiuos perniciem sibi struere dictitantes: quos
non oportere contemni, sed priusquam vires
eorum augeantur vberem aliquam regionem
adeptæ, & fiducia ex ipsorum celtatione con-
cepta priores bellum aggrediantur, tunc posse
opprimi, consultiùsque esse in deserto eorum
conatus vlcisci, quàm expectare dum vitibus
bonis ac opulentiis potiantur. Hoc enim esse
prudencium, iniitiis aduersariorum potentie
quàm primum obstare, nec expectare dū quo-
tidianis successibus in maius augeatur, & po-
tius curare ne in discrimen veniant, quàm vt
periculo eximantur. Post huiusmodi legatio-
nes decretum est communi cōsilio, vt Hebræos
adorti prælio, repellere conentur. Nihil tum
minus expectabat Moyses quàm motum ali-
quem indigenarum: ergo cū videret trepida-
re ac tumultuari populum, cui de improbitate
& imparato cum instructissimo hoste confi-
gendum erat: hortatur vt Dei sententia freti,
cuius auspiciis libertatem seruituti prætulif-
sent, nihil aliud quam victoriam cogita-
rent, ne reputarent quòd armis, pecuniis, co-
meatu & aliis huiusmodi præliis sint inferio-
res: sed cū Deum pro se contra hostes stan-
tem habeant, tales animos conciperet ac si hu-
manis etiam opibus essent longè superiores.
nec ignorare illos quantus sit adiutor, toties in
grauioribus malis expertos. hunc & hostibus
esse infensum, & Hebræis propitium: cūque
fauorem satis declaratum dum famem ac sitim
prodigiòse ab eis depellit, dum mari & monte
inclusis insperatum effugium expedit. adhuc
tanto magis ad victoriam aspirandum, quòd
post hanc nihil sint desideraturi eorum quæ
ad humaniorem victum pertinere videntur.
Talibus dictis animato populo, conuoca-
tisque tribunis & optimatibus, vniuersos &
singulos hortatur, iuniores quidem vt gran-
diorum dicto audiant, hos verò vt omnes
imperatoris sui nutus obseruent. ac illi peri-
culum contemnentes & conflictus cupiduspe-
rabant hanc pugnam miserie finem allatu-
ram, & vltro Moysen rogabant vt se con-
festim in hostem duceret, nève intempesti-
ua cūctatione alacritatem militum hebetaret.

ερε. τὴς δὲ ἀποῶσαι τῷ στρατηγῷ. οἱ δὲ ἦσαν ἐπὶ τὸν κίνδυνον τὰς ψυχὰς ἡρώοι. Ἐπεὶ τὸ
δινὸν ἐποίησεν ἔχοντες ἡλιπζον ἀπαλαγήσειναι ποτὶ τὴν κακὴν, καὶ τὸ μωυσίῳ ἐκέλευον ἀγεῖν αὐτὴς
ἐπὶ τοῖς πολέμοις ἡδὴ, καὶ μὴ μέλλειν, ὡς δὲ ἀβολῆς ἐμπροσθέντος τὴν προθυμίαν αὐτῶν.

τὸ δὲ

TΟΥ δὲ τῶν ἱβραίων ὀνόματος, ἡδὴ πολλῇ καὶ πάντας
ἀμαλκιτικῆς καὶ τῆς αὐτῆς λόγου φοβήσαντες, ἐν
φύσῃ συνέβαινεν ἡ μικρὸς τοῖς ὀπτικοῖς ἴδῃ. καὶ φοβί-
σθαι τοὺς αὐτοὺς ἀλλήλους παρεκάλει ἀμυνεῖν καὶ πρὸς
ἐαυτὰς τὴς αἰδράς ἀφαιρῆναι. ἐν τῇ χάριτι δὲ οἱ αὐτοὶ
τὸ ἐν ἑαυτοῖς, οἱ περὶ τὸ βολεῖσθαι, καὶ τὸ πέραν καὶ τοῖς
κοινῶν, οἱ καλοῦνται ἡ ἀμαλκιτικῆς, μαχηματάτοι
δὲ τὸ ἐκείνους ἰδόντες ὑπὲρ ἑαυτῶν. ὡς πύμποντες οἱ βασιλεῖς,
ἀλλήλους τε καὶ τὴς θεοῖς οἰκοῖς ἐπὶ τὸ πρὸς ἱβραίοις
πόλεμον παρεκάλει, στρατὸν ἀλλόφυλον καὶ τὸ ἀρ-
πύων ὑποδραῖτα δουλείας ἐπιδρόμεν αὐτοῖς λίγον-
τες, ὃν ἡ καλῶς ἔχει θεοῖον, ἀλλὰ πρὶν ἡ λαβὴν ἰ-
χνῶν ἔπαρκεν εἰς ἀπορίαν, καὶ αὐτοῖς τὸ πρὸς ἡμᾶς
κατὰ τὴν μάχης διαρρήσαντες τὸ ὑπὲρ αὐτοῖς παρ
ἡμῶν ἀπαρτάν, καταλύει ἀσφαλὲς καὶ σῶφρον, δίκην
αὐτοῖς καὶ τῆς ἱρήμον, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς ἀν-
τιπρὸς ἀπαρτάν. ἀλλ' ἡ καὶ ἡ πρὸς ὅταν τοῖς πόλεσι ἡ-
μῶν καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἐπιβάλλωσι τὰς χεῖρας. οἱ δὲ
ἀρχομένων δύναμιν ἰχθρῶν πειράμενοι καταλύει
ἀγαθοὶ συνέναι μάλλον, ἢ οἱ πρὸς ὅταν μίση
κωλύοντες γνῶναι. οἱ μὲν γὰρ τὸ πρὸς ἀντιπρὸς τι-
μισαν. οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτοῖς ἀπορμύει κατ' αὐτῶν ἰῶσι
γνῶναι. τοιαῦτα τοῖς πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀλλήλους
πρὸς ἀντιπρὸς χωρὶς τοῖς ἱβραίοις ἐν γὰρ πρὸς
μάχῃ. μωυσὴ δὲ ὑπὲρ πρὸς ἀντιπρὸς πόλεμον, ὑπο-
είναι καὶ πρὸς ἀντιπρὸς ἐν τῇ πρὸς ἀντιπρὸς. Ἐπεὶ ἡ
πρὸς ἀντιπρὸς τὸ πρὸς ἱβραίων πρὸς ἀντιπρὸς, ἐν ἀ-
πάντων, μάλλον δὲ πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀντιπρὸς τοῖς πρὸς
καλῶς ἐκρηπτομένων. ὡς ἀντιπρὸς οὐδὲ μωυσὴς ἡρ-
χίτο, καὶ διαρρῆν παρεκάλει τῇ τῇ πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀ-
ντιπρὸς, ὑπὲρ ἡς εἰς τὴν ἰβραίων πρὸς ἀντιπρὸς, καταρρῆ-
σειν τοῖς πρὸς αὐτοῖς εἰς μάχῃ αὐτοῖς καὶ πρὸς ἀντιπρὸς.
ὑπολαμβάνειν δὲ τὸ μὲν αὐτῶν πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀντιπρὸς, καὶ πρὸς
πρὸς ἀντιπρὸς, ὅταν, χερματῶν, φοβῆς, τῶν ἀλλων
ὡς πρὸς ἀντιπρὸς ἐν πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀντιπρὸς αὐτοῖς,
κρίνοντες ἐν τῇ πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀντιπρὸς αὐτοῖς
πρὸς ἀντιπρὸς. τὸ δὲ τῶν ἀντιπρὸς ὀλίγον ἀπορρῆν αὐτοῖς,
οἷον καὶ μὴ ὑπὲρ τοῖς οἷοις αὐτοῖς συνίδειν ἡσιν κινά-
σαι βηλομένων τῇ πρὸς. εἰδὲν δὲ οἷος ὅταν ἐπὶ
κουερες ἐν πολλῶν πρὸς ἀντιπρὸς καὶ δεινοτέρων τῇ
πόλεμον. τὸ μὲν γὰρ τῇ πρὸς ἀντιπρὸς, ἀδὲ
ὡς αὐτοῖς πρὸς λίμον καὶ δῖφος ἀπορρῆν καὶ πρὸς ὀ-
ρη καὶ θάλασσαν ὅταν ἡ καὶ ἡσιν, τῶν αὐτοῖς
δὲ τὴν ἀντιπρὸς τὴν πρὸς τῇ πρὸς ἀντιπρὸς. καὶ δὲ
γνῶναι παρεκάλει πρὸς ἀντιπρὸς, ὡς τῆς ἀντιπρὸς
πρὸς ἀντιπρὸς αὐτοῖς ἐν τῇ πρὸς ἀντιπρὸς ἰχθρῶν
κρίνοντες. καὶ μωυσὴς ὑπὲρ τοῖς πρὸς ἀντιπρὸς τὸ
πρὸς ἀντιπρὸς, συγκαλῶν τοῖς πρὸς ἀντιπρὸς καὶ
τῶν ἐν τῇ πρὸς ἀντιπρὸς πρὸς ἀντιπρὸς. τῆς
μὲν πρὸς ἀντιπρὸς παρεκάλει πρὸς ἀντιπρὸς τοῖς πρὸς ἀντιπρὸς.

εἰς εἰς πεινῶντα, ἀρχοντας τὴ δὲ τῶν ταῖς οἰ
 καὶ βίαντα μελετῶντας ἀποκομίσουσιν, καὶ καὶ εἰκοσι
 καὶ δέκα συναριθμημένους, ἔσω δὲ πρὸς τῶν ταῖς οἰ
 ἀποστολῆς δὲ τῶν ἀρχομένων ἀριθμῶν λαμβάνων.
 οἱ δὲ δοκιμασθέντες ὑπὸ τῆς πληθὺς πάντως ἐῖς ἀγαθοὶ
 καὶ δικαιοὶ, οὗτοι τὴ δὲ ἀφ' ὧν αὐτοῖς κενύσιν, καὶ ἡ π
 μῆζον δὲ τῶν ἐν ἀξιώματι τὸ οὗτοι τῶν ἀρχομένων
 δύσκολον δὲ τὸ ἐν τῶν ἀναπύψουσιν, ἔσω δὲ πρὸς ἀμ
 φότερα, καὶ τῶν δικαίων ἐθεοῖσι τοῦτοι, καὶ σὺ τῶν διὰ
 ἀποστολῶν διμύσεις ἐν αὐτὸν ποίσεις τῶν γρα
 τῶν. ταῦτα βραχέως παρατίσαντος, μωυσῆς ἀσμένως
 ἀποσπῆκε τὸ συμβεβηκέναι, καὶ ποιεῖ καὶ τῶν ὑποθήκων
 τῶν ἐκείνων, τῶν βροχῶν τῶν ἐπὶ τοῖς ἀποκρινόμενος,
 καὶ σφειπερισμῶς αὐτῶν, ἀλλὰ ποίσεις φανερὸν τὸν
 ἐξυμνῶντα τῶν πληθὺν, καὶ ἐν τοῖς βιβλίοις δὲ βραχέως
 ἐγγραφῆναι, ὡς δύσκολα τῶν ἐλάττω τῶν ἀποκρινόμε
 νῶν, καλῶς ἔχον ἡρώδης τὰ τῶν μὲν τῶν τοῖς
 ἀξίους, ἐν καὶ δόξαν ἡμεῖς φέρειν ἐπὶ τῶν ἀποκρινόμε
 νῶν, ὡς ἀλλοιὶν ἀρνηθῆναι, ὡς τῶν μωυσῆς ἀρετῶν καὶ
 τοῦτον καταμαθεῖν. ἀλλὰ οὗτοι δὲ ταύτης δικαιοσύνης ἐν
 ἀλλοις τῶν γραφῶν δηλώσομεν. μωυσῆς δὲ συγκαλέσας
 τὸν πληθὺν, αὐτοὺς μὲν εἰς τὸ ὄρος ἀπέρχεσθαι τὸ σιναῖον
 ἔλεγε, ὡς σμικρὸς μὲν τῶν διὰ καὶ π λαβὼν παρ'
 αὐτῶν χρῆσιμον ἱκανήσαντες πρὸς αὐτὸς. ἐκείνοις δὲ ἐκί
 λωσεν πλοῖον μετὰ σκηνώσας τῶν ὄρει τῶν γεγενησιν
 τῶν διὰ ἀποκρινόμενους.

Κεφάλαιον δ΄.

Πῶς μάλιστα αἰεὶ καὶ ἐν τῇ συνάσει ἔχεις, καὶ λαλῶν τοῖς ἱεροῖς τοῖς ἁγίοις
 δέχεται ἡ ψυχή σου ὡς λαλῶν τοῖς ἁγίοις σου.

ΤΑῦτα εἰπὼν, αἶει πρὸς τὸ σπῆμα ἐκκληστότετον
τῷ ἐκεῖ ὄραν τυγχάνοντες, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τῆς μαγείας καὶ τῷ κρημνῶν τὸ ὑπότομον ἀνθρώποις
ἐμὸς κκ αἰσάβαν, ἀλλ' ἐδὲ ὡραζώμα μὴ δίχα
πνευ τῆς ὀφείας διυναμῶν, ἄλλως τι διὰ τὸ λόγον
εἶ) πρὸς τὸν θῖον ἐν αὐτῷ διατελεῖσιν φοβερόν ἐ
πρὸς πον. ἰβραῖος ἡ κατὰ τὰς μανυσίας ἐν τῷ
πισκλῶν κὴ τὰς ὑπὸ τῆς πύθης καταλαμβάνον,
ἡμῶν τῶν θανόντων ὡς μὴ τὸ ἰπαρχείας τῶν
αἰσάβαν ὑπὸ πρὸς τὴν αὐτοῖς ἰπαρχέοντες μαν-
υσίας πρὸς τὴν θῖν. ἰορῶζοντες ἡ τὸν σεραπῶν πι-
εἰμῶν, ἀγνόνοντες τὴν τι ἄλλῃ ἀγνείαν ἐκ τῶν
συνεσίας τὸ γυναικῶν ἡμέρας τρεῖς, καὶ τὸς ἐκεῖ
τος αὐτοῖς πρὸς τὴν, καὶ ὡς ἀκαλοῦντες τὸν θῖον
διμῶν συμβαλόντες μανυσίᾳ δυνάμει δυνάμει ὡς
βιβάσονται. τῶν τὸν διὰ τῶν ἐκ τῶν πολυτελεσί-
ταις, ἐκ τῶν κόσμων γυναικῶν ὅμοι τι καὶ τέτοις ἐκ-
πρὸς τῶν ἡσκλῶν. ὅτι δύο μὲν οὐκ ἡμέρας δυνάμει
μῶν διήκον. τῇ τρίτῃ ἡ περὶ τὸν ἡλιον αἰσάβειν
φῆλ τι ὑπερῖσαι τὴν πάντος σεραπῶν τῶν ἰβραῖων
ἡ πρὸς τὴν τῶν ἰδόντων γυνόμῶν, καὶ τὸ χαλεόν
ἐκ τῶν σκλῶν ἡσαν πεπονημῶν πρὸς ἀγαθῶν. καὶ τῇ
λοιπῇ πάντος ἐν αἰσάβει τυγχάνοντες, ἀνέμοι τι σφο-
δρῇ λάβρον κινουῦντες ὑπὸν κατήκον, ἀσραπαί-
τι ἡσαν φοβερά τῶν ὁρῶν. καὶ κεραιαὶ κατη-
χθίντες ἰδόντες τὸ παρῶν τὸ θῖν οἷς μανυσίᾳ ἡθελαν
πρὸς τὴν ἡσας τὸ ἐκ τῶν μῶν ἐμοὶ ἡ ἀνάγκη ταῦτα ἰ

itēq; in manipulos triginta & viginti & decem commilitonum, tum deinde ita distinctis præfectos imponas, singulis appellatione à numero subditorum militum indita. Iudices autem viros virtute ac iustitia præstantes populi suffragiis creabis, qui de controuersis eorum decernant, & si forte quid grauius inciderit, eius cognitionem ad te relegend. atque hoc pacto neque Hebræorum quilibet suo iure fraudabitur, & tu sine interpellatione Deum colens fauorem eius propensorem exercitus conciliabis. Hoc Raguelis consilium Moyses libenter admisit, fecitque quicquid ille monuerat, non sibi hoc commentum vsurpans, neque autorem eius celans, sed pro concione populo indicans cuius hoc inuentum fuerit. Quin & in libris suis Ragueli ascribit inuentiōnem ordinum militarium ac iudiciorum, malens dignos sua laude non fraudare, quàm sibi alienum decus vsurpare, vt hinc quoque virtutem ipsius conficere liceat: de qua suis locis sæpe nobis dicendum erit. Interea dum his locis populus hæret, Moyses pro concione ait se ire in montem Sinā collocuturum cum Deo, & aliquid vtile eis inde reportaturum: iubetq; vt ij si interim in propinquo castra metentur, viciniores Deo futuri.

С А Р. IV.

*Moses consensu Sina monte acceptas à Deo
decem preceptorum tabulas ad po-
pulum reportas.*

His dictis ascendit Sina montem omnium regionis eius celsissimum, & ob nimiam altitudinem cautèlque præruptas non ascensus tantum hominum, sed alpectus quoque ipsos defatigantem, ut non immerito propter numen incolens religiosus haberetur. Hebræi verò iuxta mandatum prophetæ motis castris radices montis occupant, suspensi animis quidnam boni ita ut promiserat, esset à Deo reportaturus: atque interim dum ductorem suum expectant, festos dies agebant, castitatem seruantes tum in cæteris, tum abstinendo à coniugiis mulierum per triduum, sicut iussi fuerant, & assiduis precibus Deum sollicitantes, ut propitius Moysem excipiens, donum sibi per eum aliquod mitteret, quod ad vitam bene ac feliciter degendam conducibile foret. interim & victu sumptuosiore utebantur: & ornatu splendidiore una cum vxoribus ac liberis excolebantur: atque in hunc modum duabus diebus inter epulas exactis, appetente iam tertia nubes primum præter solitum supra tota castra Hebræorum sublimis pependit, tentoria quàm larè patebant contegens, reliquum cælum circumquaque clara serenitate obtinente: procellæ deinde cum imbre vehementi ruebant, & fulgura simul crebrè micantia trebant, fulminaque elisa significabant Moysen exsententia cū Deo propitio conuenisse. Hęc lecturi ut cuique placuerit accipiant, mihi certè fas non fuit discedere ab illis quæ in sacra historia cōscripta habentur.

Ο τεῖτος ὃ ἐπὶ μηδινὶ φάουλῳ τῇ θιῶν ὀμνυῖται.
 Ο ὃ τέταρτος ὡς καταρεῖν τὰς ἐβδωμάδας αἰα- Α
 παυομένης ἀπὸ παντὸς ἔργου.
 Ο ὃ πέμπτος, χρονεῖς πμᾶν.
 Ο ὃ ἕκτος ἀποχρίσας φάτω.
 Ο ὃ ἑβδωμος, μὴ μοιχεύειν.
 Ο ὃ ὀγδωδος, μὴ κλοπεύειν δρᾶν.
 Ο ὃ ἕνατος, μὴ ψεύδω μάρτυρεῖν.
 Ο ὃ δέκατος, μηδινὸς ἀλλοτρίῳ ἐπιθυμίαν λαμβάνειν. Β

βασις.
καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἀπερασιμόμων ἀπὲρ τῆς θεῆς ἐπὶ ἡν
μανυσθῆς διελίχθη χάριτες ἐπὶ τοῖς περὶ τὴν πόλιν
συλλογῇ διελύθη. ἡ δὲ ἐξῆς φοιτῶντις ἐπὶ τῇ σκηνῇ
ἤξιον αὐτὸν καὶ νόμους αὐτοῖς ὡς τῆς θεῆς κομίζον. ὃ ἦ
τάτοις τε πίθη, καὶ θεῇ τῇ ὁλῶν, ὃν αὐτὴν περὶ τὴν
πολιν ἐν τοῖς αὐτοῖς ἀποσιήσαντες χεῖρας, ὡς μηδὲν ἴσμεν
κατὰ χάριτος οἰκίον. τοῖς ἡ πλείονας τῶν νόμων εἰς ἑπτάς
ἀνατίθημα γραφῶν, ἵδμεν θεῇ αὐτῶν ποιησάμενος ἀ-
φῆρηται. ἔπειτα ἡ τῶν περὶ τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐχόντων ὁ
μανυσθῆς πάλιν εἰς τὸ σπαῖον ὅρας αἰεὶ περὶ τῶν τοῖς
ἐβραίοις ἐλαπτόντων ἡ αὐτῶν ἐποιεῖτο τὸ αἶσθον. καὶ χεῖρας
ἐβραίοις, πεισασάμενος τὰς ἡμέρας διήγαγον ἀπὸ αὐ-
τῶν, διὸς εἶχεν τοῖς ἐβραίοις, μή τι μανυσθῆς πύδοι. καὶ τῶν
σωτηρχόντων δεινῶν ἡ ἐστὶν ὁ ἔσως ἐλυποῦνται αὐτοῖς,
ὡς τὸ νομίζειν μανυσθῆς ἀπολαύεται. ἡ δὲ τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἔμε. τῶν μὲν, ἀπολαύεται λιγόντων θηλείας περὶ
πιστόντας. καὶ μέγιστα ὅσοι περὶ αὐτὸν ἀπὸ χιθῶν ἦσαν
δρακόνες τῶν τῶν ψῆφον ἔφερον. τῶν ἡ, περὶ τὸ
θεῖον ἀνακαχωρηκέναι. τοῖς ἡ σῶσαντας καὶ μηδὲν ἔπι-
εον τῶν λιγόντων εἰς ἡδονὴν λαμβανόντας ἵδμεν, ὁ
τὸ θηλείας περὶ πιστόντας ἀπολαύεται ἀνθρώπων ἡ ζου-
μῶν, καὶ τὸ ὑπὸ τῆς θεῆς περὶ αὐτὸν μεταστέλλει δὲ
τὸ περὶ τὸν ἀρετῶν εὐκὸς νομίζοντες, περὶ εἶχεν
ὅτι ὁ λογισμὸς ἐποιεῖ. περὶ αὐτῶν ἡ ἡμεῶνται ὁ κηδ-
μόνος ὑπολαμβανόντας οἷν τυχεῖν ἡ ἀπὸ ἄλλης δύναμι-
τος σφόδρα λυπῶμενοι διητέλου. καὶ ἔπειτα τὸ ὑπονοεῖν
αὐτοῖς εἶατο περὶ σφοδρῶν πρὸς τὸν θεὸν τὰν πόλιν, ὅτι
μη λυπῶμεν καὶ κατηφῆς ἐδύναντο. τὸ ἡ σφατόπειδον
ἡ ἐξ ἀρρίου μεταστῆναι μανυσθῆς αὐτοῖς ὅτι ὡς
μῶν περὶ περὶ τὸν πόλιν. ἡ δὲ πεισασάμενος ἡμεῶν δι-
ληλυθῶν, καὶ τῶν περὶ τὴν πόλιν, παρὼν ἐδιδόντες τῶν ἀνθρώ-
ποις νομοσίων γαλῶμενος. χαρὰς δὲ ἐνέπλησεν τὸ
σφατῆς ὅτι φανείς, καὶ τῶν τῆς θεῆς περὶ αὐτοῖς, ἡ ἐχῆ
θεῇ αὐτῶν ἀπὸ τῆς πόλιν. τὸν τε τῶν περὶ τὴν πόλιν
ἡ σφατῆς πολυτῶντος, λίγων αὐτοῖς τῶν τῶν ὑπο-
διδόντας τὰς ἡμέρας καὶ σκηνῇ ὅτι βέλεται γινώσκει
αὐτῶν, εἰς ἡ κατέσει περὶ αὐτοῖς ὡς μῶντος, ὅπως
καὶ μεταστῆναι ἀλλὰ καὶ τῶν τῶν ὑπολαύματα, καὶ
μηκέτι δαύματα ἡ ἐπὶ τὸ σπαῖον αἶσθον, ἀλλὰ αὐτοῖς
ἐπὶ τῶν τῶν σκηνῇ ὡς μῶντος καὶ τῶν ὑποτῆρας δι-
χῆς. ἡμεῶνται ἡ σκηνῇ κατέσει περὶ καὶ κατὰ τῶν
οἷς αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πόλιν, ὑμῶν αἶσθον ἐχόντων περὶ
τὸ ἔργον. τῶν εἰπῶν δύο πλάκας αὐτοῖς ἐπὶ τῶν
σιν, ἐγὼ γαλῶμενος ἐχόντας τοῖς δέκα λόγοις,
ἐν ἑκάτερα πίντα. καὶ χεῖρ ἡ ἐπὶ τῇ γραφῇ τῆς θεῆς.
οἱ ἡ χάριτες οἷς περὶ ἰωρὼν καὶ οἷς ἡμεῶν τῶν σφατῆρας
ἀλλὰ ἐπὶ τῶν ἀργυρῶν καὶ χρυσίων, καὶ χαλκῶν
ἡμεῶν πατῆρ δυνάμει. ἀργυροῖς τε τῶν καὶ δίδον

Tertium, Non temere iurandum.

Quartum, Septimi diei ferias nullò opere profanandas.

Quintum, Parentes honorandos.

Sextum, A cede abstinendum.

Septimum, Non adulterandum.

Oidium, Non committendum futurum.

Nonum, Non deponendum falsum testimonium.

Decimum, Nihil alienum concupiscendum.

Hæc ubi multitudo læta ex ipso Deo sicut Moy-
ses prædixerat audiuit, dimissa est. Sec-
quentibus autem diebus sæpius ad ducis ten-
torium ventitantes postulabant ut etiam leges
eis à Deo deponeret. ille & in hoc eis gratifica-
tus leges tulit, & quid quove modo agendum
esset per idem tempus præscripsit, sicut suo lo-
co dicitur, sed maiorem legum partem in aliud
tempus differo, priuatim de his commentatu-
rus. Eodem ferè tempore Moyses rursum in Si-
na montem ascendit, præmonito antè populo:
nam & spectare eos ascensionem suam voluit,
cúmque diutius moraretur, per x. enim dies
absuit, & cœperit solliciti esse, ne quid grauius illi
accidisset. neque in tot ærumnis aliud quicquã
eos sic contritauit, ut interitus Moysis opinio.
variabant enim rumores, dum alij deuoratum
à beltiis iactant, maximè qui minus eum ama-
bant. alij raptum à Deo videri malunt. qui ve-
rò prudentiores erant, inter utranque senten-
tiam ancipites, quodd alterum ab humanis casu-
bus non alienum, alterum viri illius virtuti cõ-
uenientius videbant, ipsius sortem satis æquo
animo ferebant, suam autem vicem dolebant,
quòd tali præside ac patrono essent orbati, qua-
lem aliq̃ inueniri credebant impossibile: & ne-
que sollicitudo sperare eos sinebat, neque ipse
adempta non dolere poterant. ac ne castra mo-
uere quidem audebãt, reditum expectare iussi.
tãdem x. diebus totidémque noctibus elapsis
reuertitur, nullo interim humano alimento de-
gustato: aduentuq; suo tota castra ingenti gau-
dio repleuit, diuinam providentiam illis adesse
significans, & rationem bene ac beatè viuendi
se per eos dies didicisse. postulareque Deum ut
tabernaculum ei faciant, quo descenderet quo-
ties placeret, quod etiam migrantes secum cir-
cūferre possent, ut non sit opus amplius in Sina
ascendere, sed interuētans crebrò & tantum
non cohabitans præstò sit votis eorum ac de-
precationibus. mensuram quoque & formam
tabernaculi sibi præmonstratam, nihilque su-
peresse nisi ut ad eius fabricam quam primùm
se accingerent. His dictis profert duas tabulas
continentes decem præcepta inscripta, in sin-
gulis quina. erat autem Dei manus ea scriptu-
ra. Illi verò præsentia sermonéque Moysis læti
pro se quisque certatim ad structuram taberna-
culi conferebant, aurum, argentum, cuprium,
materiam ligneam elegantem & contra cariem
firmam, pilos caprarum, & ouium pelles par-
tim hyacinthina partim punicea tinctura,

ἡ κατὰ δύναμιν αὐτῆς ἀποδείξει κατελείποντο.
ἅλα τε τῆς καλλίστης ὕλης, καὶ μηδὲν ὑπὸ σή-
ματι περιβάλλειν, πῶς μὲν ὑακίνθου βλαμμομένας,

[illegible]

A variè picturatum exceptis animantium for-
mis. intra ianuam autem erat aspersorium æ-
neum, basi ex eadem materia superpositum,
vnde sacerdotes manus abluerent, & pedes per-
funderent. Hunc in modum septum atrij se ha-
buit. Tabernaculum autem statuit in eius me-
dio versum ad Orientem, vt sol surgens radios
in illud mitteret: eratque longum cubita tri-
ginta, & latum duodecim. alter parietum er-
at australis, alter ad septentriones obuersus,
tergum ad occidentem spectabat, attollebatur-
que tantum, quantum in latitudinem patebat.
Erantque tabulæ lignæ vicinæ ex vitroque
latere, quadrangulæ, crassitudine quatuor digi-
torum, latitudine vnus & dimidij cubiti, intus
& extra laminis aureis contextæ, & singulis tab-
ulis incrant cardines bini immissi per duas
bases quæ erant argenteæ, & in suis foramini-
bus tabularum cardines fuscipiebant. Parietis
verò Occidentalis tabulæ sex erant, intus &
extra deauratæ, inter se omnes ita compagina-
tæ, vt vnus paries esse videretur. Ex lateribus
autem tabulæ erant vicinæ, quarum latitudo
habebat mensuram vnus & dimidij cubiti,
crassitudo tertiam partem palmæ, & ita trigin-
ta cubita adimplebant. posterioris verò parie-
tis nouem cubitos sex tabulæ faciebant, quibus
coniunctæ sunt alix duæ tabulæ, ex medio cu-
bito sectæ, quas angulares posuerunt ad instar
maiorum tabularum. Singulæ verò tabulæ
anulos habebant aureos, per exteriores frontes
eminentes, velut quibuldam radicibus confixos
per ordinem, ad inuicem per circuitum res-
picientes: & per eos deaurati vectes immissi,
singuli cubitorum quinque, tabulas coniunge-
bant: intrabaturque caput vectis vniuersiuique
in alio capite, in modum pyxidis: & post
tergum parietum in longitudine positorum, vnus
erat ordo, per tabulas omnes vadens,
quo per vncinos vtriuique parietis latera con-
tinebantur, in castrationibus factis & immixtis
ad inuicem. atque ita cautum est tabernacu-
lo contra ventorum vim aliòve impetus, vt se-
curum & immobile consisteret. Intus autem
diuisa in tres partes longitudine, post decem
cubita intima, statux sunt columnæ quatuor
eodem opere & ex eadem materia factæ, simi-
libus basibus impositæ, paribus interuallis
per transversum distictæ: vltra has fuit adytum,
reliquum verò tabernaculi sacerdotibus pate-
bat. atque hæc tabernaculi trifariam diuisio, vni-
uersitatis naturam referebat. nam tertia pars
quæ intra quatuor columnas continebatur, sa-
cerdotibus inaccessa cælum Dei quodammo-
do representabat: viginti verò cubitorum
spatium, tanquam mare & terra hominibus in-
accessibilis, solis sacerdotibus concedebatur. à
fronte verò quæ aditus patebat, columnas sta-
tuerunt quinque æreis basibus innixas, post
hæc vela sunt per tabernaculum expansa, & bys-
so contexta, & purpureo, hyacinthino, pu-
niceo coloribus distincta. horum primum

αὐ εἶπεν πρὸς τοὺς. οἱ δὲ εἰκοσι πῆχεις ὥς περ
τὴν μόνον ἐπιτέτραπτο. κατὰ μέγεθος ὅ-
σους χαλκίαις βάσισι φοιτῶντας εἶπεν τὸν
καὶ πορφύρας καὶ ὑακίνθου καὶ φοῖνικος

τῶν ἢ λυχναίων ὅς ἐβδόμηκοντα μερίων πρῶτος συ-
 κειμένῳ, τὰς δὲ πλασητῶν δωδεκαμοιρίας ἠνέξατο. Ἐ-
 λυχνοῖς ἑσθ' αὐτῆς ἐπὶ τῶν πλασητῶν τὴν ποσὴν, ὅ-
 σούτοι γὰρ εἰσὶ τὸν ἀειδμήον. τὰ τε γὰρ φάρση ἐκ πιασά-
 ρων ὑφανθέντα τ' ἤν' εὐχοιχείων φύσιν ἔχουσι. ἢ τε γὰρ
 βύσσος τὴν γῆν ἀποσημαίνειν εἰσὶν, ὅρα τὸ ὅς αὐτῆς
 αἰεῖσθαι τὸ λίνον. ἢ τε πορφύρα τὴν θάλασσαν, τῶν
 πεφρονήσθαι τ' ἐκχλῆναι τὴν ἀμυγῇ. τὸν δὲ αἰετὸς ἐκλείπει
 δηλοῦν ὁ ὑάκινθος. καὶ ὁ φοῖνιξ δὲ αὖ εἰν περμήμον τ'
 πυρός. ἀποσημαίνειν δὲ ἑὸ τὸ ἀρχιερέως χιτὼν τ' γῆν,
 λίνος ἂν ὁ δὲ ὑάκινθος τ' πόλον, ἀσραπαῖς μὲν καὶ τοῖς
 ροίοις ἀπεικασμένος, ἑρηνταῖς δὲ κατὰ τὸν τῶν κω-
 δῶν φόρον. καὶ τὴν ἐραπίδα τὴν παντὸς τῶν φύσιν ἐκ
 πιασάρων γνέσθαι, δεχθεῖσαν τὴν θεοῦ χρυσῶν συνυ-
 φασμένην, κατ' ὅτινοιαν οἶμα τὴν περσέως ἀπασιν
 αὐγῆς. καὶ τὸν ἐσθλὸν αὐτὸν οὐτὰ τ' ἐραπίδος ἐν ἑὸ-
 πῶ γῆς ἐταξί. καὶ γὰρ αὕτη, τὴν μισαύεται τὸν τόπον ἔχει.
 ζῶν τε θεοδιδύσασα τὸ ὠκεανὸν ἀποσημαίνει, καὶ γὰρ
 ὅσα δὲ θεοειδήσθαι τὰ πάντα. δηλοῖ δὲ ὁ ποτὴρ ἡλίου καὶ τ'
 σελήνης τὴν σαρδινύχων ἐκείνης, οἷς ἐντορρωσὶ τ'
 ἀρχιερέα. τὴν δὲ δωδεκάδα τῶν λίθων, εἴπε τοῖς μύθους
 ἐκείνοις τίς ποσὴν, εἴπε τὸν ὅσον ἀειδμήον τῶν οἰκῶν
 ἐν ζωδῶν κύκλον ἑλλάνους χαλῶσι, τὴν κατ' ἐκεῖνο
 γνώμης ἐκ αὐτῶν. ἑὸ πῖλος δὲ μοι δοκεῖ τὴν ἑσθ-
 ῶν περμήμον, ὑακίνθινος πεποιτημένος γὰρ αὖ ἀλ-
 λως ἑσθρὰν ἐπιθετο αὐτῶν τὸ ὄνομα τῶν θεῶν, ἢ τε εἰ-
 φάτη ἡ γλαῖος μύθος, καὶ αὕτη χρυσῶν ὅρα τὴν αὐγῇ,
 ἢ μάλιστα χεῖρει τὸ θεῖον. καὶ αὐτὰ μὲν ὅτι τῶν
 μοι διδιδάσθαι, πολλὰς δὲ ἐν πολλοῖς τὴν ἀρετὴν
 τῶν νομοθέτων παρεξόντων ἡμῖν διελθεῖν τῶν περ-
 γμάτων.

Κεφάλαιον ι.

Περὶ τῆς ἀπορίας ἐρωταῖος, καὶ ἀποκρίσεως καὶ
ἐπερωτησίου ἐρωταίου.

Ως ὁ θεὸς ἐρημύζον πύρας ἔχει, τὸ ἀγαθὸν
 πῶς καὶ ἀφαιρῶν, ὅπως αὐτὸς ὁ θεὸς μω-
 νησὶ τὴν ἱερουσάλημ ἀφαιρῶν, τὰ δὲ λαοὶ ἀπο-
 στήσονται, ὡς ἀπάντων δι' ἀρετῶν τῆς πύρας δικαιοσύνην τυ-
 χεῖν. καὶ συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸ πλῆθος, τὴν τε
 ἀρετῶν αὐτῶν καὶ τὴν δόξαν διδύσει, καὶ τοῖς κινδυνού-
 οῖς ὑπομείνεται ἰσθῆται. μὴ τυχευόμενον δ' ἐφ' ἀ-
 πεισιν αὐτῶν, καὶ τὸ θεὸν αὐτὸν ἐρεθίζον ἐνδεκνυ-
 ρῶν, ἀδελφοὶ ἐπὶ ἰσραηλῖται, τὸ μὲν ἔργον ἡδη τέ-
 λος ἔχει, ὅσον αὐτὰ περὶ θεοῦ ἡδίστον ἔσται, καὶ δυνα-
 τὸν ἡμῖν. ἐπεὶ δ' εἶδεν τετοιοτήτων τῇ σκέπῃ κατα-
 χυθῆναι, δι' ὧρων ἡμῶν τὴν ἱερατεύσαντίνην καὶ ὑπε-
 ρήσαντος ταῖς θυσίαις καὶ ταῖς ἰσθῆται ἡμῶν δολῆρας. καὶ
 ἐρωτᾷ ταύτης ἐμοὶ τῆς σκέπης ἐπεὶ ἔραπεισας, ἡμα-
 τὸν αὐτὴν τῆς πύρας ἄξιον ἔχειν, ὅτι τε τὸ φύσει πάν-
 τος ἐστὶ φιλαίτοις, καὶ ὅτι πολλὰ ἡματὶς κάμνομεν
 διὰ σωτηρίας τῆς ὑμῶν σωσάμεθα. νῦν δ' αὐ-
 τὸς ὁ θεὸς ἀφαιρῶν τὴν πύρας ταύτης ἄξιον ἔχειν, καὶ
 τὸν ἡμεῖς ἱερεῖα, τὸν δικαιοσύνην μέλλον ὑμῶν. εἰ-
 δὼς ὡς ὅτι ἐνδύσεται πολλὴν περὶ θεοῦ καὶ δόξαν
 καὶ βωμῶν ἐπιμέλειαν ἔξει καὶ ἐρεθίζον ἱε-
 ρείων. καὶ τὰς ἰσθῆται ὑμῶν δολῆρας ποιήσεται πρὸς τὸ θεόν,

& cum candelabrum è septuaginta partibus composuit, duodecim signa per quæ planetæ feruntur subiudicauit: & per septem lucernas impositas totidem planetarum cursum, vela quoque è quatuor coloribus contexta elementorum naturam designant. nam byssus terram referte videtur, ex qua lini hoc genus provenit: purpura verò mare, eo quod conchylij cruore sit fucata. aërem verò hyacinthus representare videtur: sicut puniceus color ignem. quin & pontificis tunica cum sit lintea, terram similiter significat: hyacinthus verò polum, per mala punica fulgetra referens, sicut tonitrua per tinnia bulorum strepitum: è pomis etiam uniuersæ huius naturam indicat è quatuor coloribus contexta, quibus aurum accessit, sicut ego interpretor, propter adiunctam rebus omnibus lucem, essen quoque in eius medio est insertus, non aliter quàm terra medium mundi locum obtrinet. Zona item qua cingitur, Oceani similitudinem habet, qui uniuersa circumplectitur. duo præterea sardoniches in vestitu pontificis pro fibulis additi, solis & lunæ significationem habet. gemmarum etiam duodenarium siue ad mentes retuleris, siue ad partium numerum eius circuli quem Græci zodiacum vocant, nequaquam à vera coniectura aberraueris. pileus item cæli significatio videtur esse, cum sit ex hyacintho confectus: alioqui non sustineret Dei nomen: & corona illustratur aurea propter splendorem quo maxime Deus delectatur. atque hæc in hunc modum interpretati sumus per occasionem, ne latentem in his legislatoris sapientiam vltro dissimulare videremur.

C A P. X.

*De Aaronis sacerdotio, & leges quæ ad festa
ac sacrificia spectant.*

HIs ita peractis, priusquam dedicarentur apparuit Deus Moysi, iussurque ut sacerdotium Aaroni fratri suo conferret, ea virtute prædico ut merito præ cæteris eius ratio habenda videretur. qui aduocata concione, recensuit virtutes illius, & quam studiosus esset publicorum commodorum, pro quibus toties in salutis etiam discrimen venire non dubitasset. Cùmque omnes dicta eius comprobarent, & fauorem Aaronis vultibus ipsis præ se ferrent, Viri, inquit, Israelitæ, opera iam sunt absoluta, qualia vel Deus poposcit, vel nostræ facultates præstare valuerunt: & quoniam scitis eum in hoc tabernaculo excipiendum, ante omnia prospiciendum est quis sit idoneus sacerdotio, qui sacra curet, & pro vobis vota faciat. quòd si res arbitrij mei fuisset, mihi ipsi honorem hunc adiudicassem; tum quòd ita natura comparatum sit ut quisque sibi opprimè velit, tum quòd mihi conscius sim laborum pro republica susceptorum, quibus tale præmium, iure meo reposcere possem. Nunc Deus ipse cuius est sacerdotium, Aaroni hunc honorem deferendum decreuit, eique sui calculi prærogatiuam contulit, ut qui iustitia in toto populo præmineat: cui iam ante vestem sacratam & curam sacrorum altarisque sui destinauit. is pro vobis vota faciet apud Deum.

XII.
Exod. 28.
29. 30. 40.

H 2

[illegible]

iucundisque eos distillabat ab ea, præsentia
fidem populo astruens. Moyses autem distribu-
tis prius in fabricatores tanti operis pro cuius-
que merito præmiis, victimas mactabat in atrio
tabernaculi iuxta præscriptum, taurum & arie-
tem, hæcûmque pro peccatis. Sed quo ritu hæc
feri soleant, dicam dum de sacrificiis tractabo,
& quæ victimæ solidæ tradantur conflagrationi,
& quæ iuxta legem in epulas cedant. Deinde *Leuit. 8.*
sanguine victimarum ornatum Aaronis & si-
liorum eius asperxit, purificans eos fontanis a-
quis ac vnguento, ut Dei fierent sacerdotes. at-
que hoc modo per septem dies ipsos & vestes
eorum curabat: tabernaculum item & eius va-
sa vnguento sicut iam dixi confecto, & sangui-
ne taurorum & arietem alternis diebus iuxta
genus suum mactatorum. octava autem die
festum indixit, & sacrificare vnumquemque *Leuit. 9.*
pro facultatibus imperauit. at illi dicto pa-
rentes certatim & ambitiosè victimas offere-
bant, quibus super aram impositis subito spon-
te sua ex illis ignis fulguris in motem emi-
cuit, & inspectante populo omnia flamma
absumpsit. Per idem tempus accidit Aaroni *Leuit. 10.*
quædam calamitas, paterno animo grauis,
quam tamen geri erosè pertulit. erat enim vir
fortis, & intelligebat hoc non sine Dei vo-
luntate factum. Ex quatuor filiis quos dixi,
seniores duo Nabadus & Abius, cum in a-
ram intulissent victimas non iuxta præscri-
ptum Moyse, sed quales antea solebant, com-
busti sunt flamma in eos conuersa, & vultus
ac pectora eorum depascente: nec succur-
ri potuit quin ita occumberent. Moyses au-
tem iussit pauem eorum ac fratres subla-
ta cadauera extra castra deferre, atque ibi ho-
nificè sepelire: totusque populus inopina-
tam hanc eorum mortem luit: solos fra-
tres ac patrem Moyses voluit à mœrore ab-
stinere, & potterem Dei honorem quàm
suam tristitiam habere. iam enim sacrum a-
mictum Aaron gestabat. Cæterùm Moyses
recutatis omnibus honoribus à populo sibi
oblatis, totus cultui diuino erat deditus: &
in Sina quidem non amplius ascendeat; sed
in tabernaculum ventitans oracula quoties o-
puserat à Deo referebat, cultu & habitu pri-
uati hominis uti perseverans, neque quic-
quam præter seip. curam præ aliis sibi vindi-
cans. Leges præterea scribebat & viuendi ra-
tionem, quam seruantes & Deo placere pos-
sent, & ipsi inter se socialiter pacatèque viue-
ratque hæc omnia Dei monitu faciebat. Di-
cam autem & de illis legibus suo loco, nunc il-
lud succurrit, quod in mentione sacerdotalis
ornatus omisum non oportuit. nam ea vestis
omnem sub prophetiæ pretextu imposturam
occasionem ademit his qui illa vebantur: libe-
rùmque Deo vel adesse sacerdotibus vel non, om-
nibus & popularibus demonstrauit, & exte-
ris, si qui fortè huic spectaculo interuenirent.

H

Ex lapillis enim quos pontifex in humeris gestabat (sardoniches erant, quorum naturam nulli non notam narrare superuacuum puto) micabat alter quoties litatum esset, is qui dextrum humerum occupabat: tantumque fulgorem emittebat ut procul etiam intuentibus conspiceretur. idque præter naturam suam & consuetudinem: quod certè admirationem meretur apud omnes, nisi si qui ex contemptu religionis sapientiæ opinionem aucupantur. Sed mirabilis est quod nunc dicturus sum. per duodecim gemmas, quas in pectore pontifex insutas esset gestat, in bello victoriam prænunciare Deus solebat. nam prius quàm exercitus se moueret, tantus fulgor ex eis emicabat, ut toti populo facilè innotesceret, adesse Deum, opemque & auxilium suum inuocantibus esse allaturum. quapropter Greci quorquor à nostra religione non abhorrent eum hoc intaculum pro competissimo habeant, ita ut negari non possit, ellena vocant λίων, hoc est oraculum. Desit tam esset quàm sardonix fulgorem emittere annis ducentis ante quàm hæc commentaremur, itato Deo propter legum suarum præuaricationem: de quo alias opportunius dicitur. nunc cæptam narrationem deinceps prosequar. Tabernaculo dedicato, & omnibus quæcunque ad sacerdotalem ordinem pertinebant ritè peractis, populus Deo in castrorum contubernium recepto lætus ad hymnos & sacrificia se conuertit, non aliter quàm omnibus iam malis auerticatis, & omnia prospera in posterum sperantes. donaque Deo tam prinatim quàm publicè per singulas tribus offerebant. Principes enim tribuum bini de suo conferentes plaustrum cum duobus bubus contribuebant, ut sex plaustra tabernaculo per viam deuchendo inieruissent: & præter hoc unusquisque eorum obrulit phialam & trulleum & acerram. hæc decem daricos valebat, etæque odoramentis referta. trulleum verò & phiala, utraq; simul ducentos siclos pendebant, sed phiala scorsim tantum septuaginta. hæc farina erant plena, oleo lubacta, quali ad altare in sacrificiis utebantur. præterea vitulum & arietem cum agno anniculo in holocaustum, & hircum pro peccatis. adhæc obrulit unusquisque principum alias victimas quæ salutares vocabantur, per singulos dies boues duos & quinque arietes cum agnis anniculis & hædis. atque ita per duodecim continuos dies sacrificauerunt, qualibet die vnus. Moyses autem non amplius in Sina monte, sed tabernaculum introgressus, consulebat Deum de rebus agendis, & de ferendis legibus: quas meliores quàm ut ad hominem autorem referri debeant, posteritas multis seculis seruauit, diuinitus datas credens: adeo ut eas nec in pace ob voluptatem, nec in bello ob necessitatem violare fas putarent. sed de his nunc desino. proprium volumen aliquando huic tractationi dicaturus.

Num. 27.

A. ἥν γὰρ λίθων οὐ ἐπὶ τῷ ὄρει φέρονται ἀρχιερεὶς περὶ
πον, (σαρδόνυχες ἥσαν, & σημαίνει αὐτοὶ τὴν κρίσιν
ἔχουσαι θελοῦσιν πᾶσιν εἰς χάριν ἀφ' ἑαυτῶν) συνί-
βαινε λάμπειν, ὅπου τῶν ἱερῶν οὐδὲς παύσει τ
ῖται ἐπὶ τῷ δεξιῷ ὅν ὁμων πεπονημένον, αἰ-
γῆς ἀποπληρώσει, καὶ τῶν παρ' ὧν φανερῶν, καὶ
περὶ τῶν αὐτῶν ὑπαρχόντων τῶν λίθων. θαυμάσιον μὲν
οὐδ' ἐστὶ τῶν μὴ τὴν σφαιρὰν ἔχειν ἀκατακτάτως τῶν
θεῶν ἡσυχάζον. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ θαυμασιότητι ἱερῶν.
B. ἡ γὰρ τῶν δώδεκα λίθων οὐκ ἔστιν ὁ ἀρχιερεὶς ἐν-
εαυτῶν τῶν ἱερῶν φορεῖ, νίκην μέλλουσι πολεμῶν
περὶ μὲν ὁ θεός. ὅταν γὰρ ἀπὸ στρατῶν ἀπὸ αὐ-
τῶν αἰγῇ, μήπω τῶν στρατῶν κακισμῶν, ὡς τῶν παλαιῶν
παντὶ γνωστὸν ἐστὶ τὸ παρ' ἐν τῷ θεῷ εἰς τὸ ὅτι κε-
ρίαν. ὅταν ἡλλαντες οἱ τὰ ἡμέτερα πρὸς τὴν ἑαυ-
τῶν μὴδὲν ἀντιλέγειν διώκεται τοῖς, τὸν ἱερῶν
λόγον καλεῖσιν. ἰσχυρὰ μὲν οὐδ' ὅτι ἱερῶν ἐπὶ
C. σαρδόνι τῶν λάμπειν ἱστοί. ἡμεῖς οὖν περὶ τῶν
αὐτῶν ἡμῶν συνδύναμι τὴν γὰρ τῶν, τῶν δὲ διὰ δι-
εργασίας ἐπὶ τῇ ὁδοῦ θάσει τὸ νόμον, ὡς ὅτι ἱερῶν
μὲν δικαιοσύνη. ἐν τῇ γὰρ τῷ ἐπὶ τῇ ἑαυ-
τῶν. καθ' ἑαυτῶν γὰρ ἡδὲ τὸ σκῆμα, καὶ ἡμε-
κοσμῶν τῶν ὡς τῶν ἱερῶν, τὸ πλῆθος ὁ-
μολογῶν αὐτῶν τῷ θεῷ ἔχειν ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ
D. περὶ θυσίας π. ἐργασίας, ὡς ἀπασαν ἡδὲ κακοῦ
περὶ δικαιοσύνην ἀπιστομένον, καὶ ὡς τῶν μελλόντων
ὡς ἀμενῶν ἐπιθυμῶν. δικαιοσύνη τῶν περὶ
ταῖς μὲν κοινῇ, ταῖς δὲ καὶ ἰδίαις ἀντιδύσαν καὶ φι-
λαί. οἱ π. γὰρ φύλαρχοι καὶ δύο συνελθόντες, ἡμα-
ξαν καὶ δύο βόας περὶ δικαιοσύνην. ἐξ μὲν οὐδ' ἵσαν
αὐτῶν καὶ τὴν σκῆμα ἐν τῶν ὁδοπορίας. περὶ
τοῖς ἱερῶν σφαιρῶν π. κομίζει, καὶ ἐν τῶν, καὶ
ἐν τῶν. τὴν μὲν δικαιοσύνην δικαιοσύνην, καὶ
ἐν τῶν θυμῶν. τὸ δὲ ἐν τῶν καὶ ἡ σφαιρῶν, ἀρ-
γῶν ἡ μὲν, σκῆμα μὲν αὐτῶν δύο δικαιοσύνης εἶδεν. εἰς
τῶν σφαιρῶν ἐκδομῶν μόνον διδασκάντων. πρὸς
εἰς ἵσαν ἀλλήλων ἱερῶν περὶ δικαιοσύνης οἱ ἐπὶ τῶν
βωμῶν ἔχοντες περὶ τῶν ἱερῶν. μέγαν καὶ κεῖν
σὺν ἀνίσαν ἱστοίαν ὁλοκληρῶν καὶ δικαιοσύνην, ἐπὶ αὐ-
τοῖς χιμαῶν τῶν ἐπὶ παρατήσιν ἀμνηστῶν. περὶ
σὺν τῶν ἀρχόντων ἱερῶν καὶ ἱερέων θυσιῶν σωτηρίου
λεγομένης, καὶ ἱερῶν ἡμέρας δύο π. βόας, καὶ πῖπ
κεῖν σὺν ἀνίσαν ἱστοίαν καὶ εἰς τοῖς. ἐπὶ μὲν δὲ θυ-
σιν ἐπὶ ἡμέρας δώδεκα καὶ πᾶσαι ἡμέραι εἰς μόνον
ἐπὶ ἐπὶ ἀναβάντων ἐπὶ τῶν σφαιρῶν ἀλλ' εἰς τὸ σκῆμα
εἰσὶν αὐτῶν τὰ περὶ τῶν θυσιῶν περὶ τῶν περὶ τῶν
ἐπὶ νόμον τῶν συντάξεως. οἱ κρείττους ἢ καὶ σὺν
ἀνδραπνῶν ὄντας, εἰς τὸ ἀπαστα βεβάρως ἀφ' ὧν σὺν
βη φυλαχθῶν, δικαιοσύνη δὲ ὄντας τῶν θυσιῶν. ὡς μὴ
ἐν εἰρήνῃ ὑπὸ θυσιῶν, μὴ ἐν πολέμῳ καὶ ἀνίσαν
ἱερέων ὡς βεβάρως πᾶσι τῶν νόμων. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν
πᾶσι, πάντοτε λέγων, γὰρ ἡμεῖς ἱερέων ἡμεῖς σὺν
G. περὶ τῶν νόμων.

B

Nunc pauca tantum commemorabo, quæ ad purificationes & sacrificia pertinent: quandoquidem in sacrificiorum mentionem incidimus. Duo sunt sacrificiorum genera, priuatum & publicum. horum utrunque duobus fit modis. Aut enim tota victima igni absumitur, quod ideo vocatur holocaustoma. aut pro gratiarum actione persoluitur, & in epulum sacrum facientium vertitur. De priorè prius sum dicturus. Vir priuatus holocaustoma facturus, mactat bouem, agnum & hædum: & hos quidem anniculos, bouem verò licet mactare etiam grandiore. Sed opus est ut sint omnia mascula quæ solida concremantur. his iugulatis sacerdotes aram circumquaque sanguine horum tingunt: deinde munda membra tim diffecant, & sale conspersa in aram imponunt, strue lignorum iam ardente. deinde pedes & intestina omnia diligenter primum repurgata ad reliquum acervum adiciunt: tergora vero sacerdotibus cedunt. & holocaustomata quidem ad hunc modum fiunt. Quum verò pro gratiarum actione sacrificant, eorundem generum animalia mactant, sed quæ vitio carcant, & anniculis sint maiora, & mascula fœminis copulata. his iugulatis primum sanguine aram imbuunt, deinde renes & omentum & omnem pinguedinem cum fibra iecoris, & insuper caudam agni aræ inferunt. pectore verò ac dextro crure sacerdotibus concessio, reliquis carnibus per biduum epulum instruunt, & quæ superfluerint igni comburunt, idem ritus seruatur & in sacrificio pro peccatis. Sed qui victimas maiores non habent, par columbarum aut turturum offerunt, quarum altera fit holocaustoma, altera sacerdotibus in cibum datur. Accuratiùs autem de his in libro de sacrificiis differemus. Nam qui per ignorantiam peccauit, agnum & hædum fœminam eiusdem ætatis offert: sacerdosque sanguine non ut antearam, sed cornua eius sela imbuir: renesque & reliquam pinguedinem cum fibra iecoris in aram inferunt. Sacerdotes verò tollunt sibi & pelles & carnes eadem die absumendas in fano. nam lex vetat quicquam in postera diem reliquum facere. Qui autem sciens peccauit, nemine conscio, arietem offert lege ita iubente: cuius carnes in fano similiter sacerdotes eadem die consumunt. Principes quoque cum pro peccato sacrificant, eadem quæ plebeij offerunt, hac tantum differentia, quòd victimas adducunt taurum & hædum masculum. Iubet etiam lex ut tam in priuatis quàm in publicis sacrificiis farina afferatur purissima, cum agno assaronis mensura, cum ariete duorum, cum tauro trium. hanc consecrant in alrati oleo subactam. nam & oleum sacrificantes afferunt, cum boue hinis dimidium, cum ariete tertiam partem, cum agno quartam.

Environ. Sci.

Lewis &

Exhib. 4-5.

Levin. 49.

Encls. 2

ἔβριον. τὴν παλαμάζου ἐπὶ τῷ βωμῷ
πυθιόντων, ἐπὶ μὲν βοὶ τινὸς ἡμῶν. ἐπὶ δὲ
ἀνρίῳ. ὃ δὲ εἰν μίτρον ἀρχαῖον ἰβηρίων.

Num. 18.
19.

Exod. 23.
Levit. 23.
Deut. 31.

ea est mensura prisca Hebræorum, duos choas Atticos continens, quæ oleum ac vinum metiuntur. nam vinum circa altare libant. Si quis autem non sacrificans ex voto simillam offert, eius primitias pugillum vnum in aram coniecit. reliquum eius sacerdotes in cibum sumunt, aut coctum: nam oleo subigitur, aut panibus inde confectis. quantumcunque autem sacerdos offert, totum comburi oportet. Verat etiam lex offerri eadem die natum animal vnâ cum genitrice, & aliâs quoque non nisi octauo à partu die admittit. Fiunt & alia sacrificia pro recuperanda valetudine, aut alia de causa, in quibus liba cum victimis insumuntur, ex quibus nihil in posteram diem relinqui fas est, sacerdotibus quoque partem suam inde summentibus. Publicis verò impensis lex iubet quotidie agnum anniculum mactari mane ac vespere. septima autem quaque die duos iugulant, eodem modo sacrificantes: & nouilunio præter quotidianas victimas duos boues cum agnis anniculis septem, & arietem: hædum verò pro peccato, si quid sortè per obliuionem omissum fuerit. Septimo item mense, quem Macedones hyperberetæum vocant, præter iam dicta taurum & arietem & septem agnos mactant, & hædum pro peccatis. decima deinde luna eiusdem mensis ieiunant vsque ad vesperam: sacrificantque eadem die taurum & arietes duos & agnos septem, & pro peccato hædum. adducunt autem duos præter hunc hædos: quorum alter viuus extra hinc in desertum emittitur, in quem si quid mali propter peccata populo imminere auertatur. alterum verò in suburbanum in locum purissimum eductum cum ipsa pelle exurunt nihil omnino purgantes. & cum eo simul exuritur taurus, non a populo adductus, sed sumptu pontificis. quo mactato, & sanguine eius simul & hædi in fanum illato, aspergit digito testum septies, totiesque pavimentum, tursusque toties interiora fani circum altare: reliquum deinde circum altare maius, quod est sub diuo in atrio. deinde extremitates & renes & adipem cum fibra iecoris inferunt altari: pontifexque adiicit arietem de suo, solidum Deo conflagraturum. Eiusdem mensis decima quinta tempore iam in hibernum vergente tabernacula compingere iubentur per singulas familias contra ventura frigora quæ annus senescens afferre solet. quin & in patria tandem constituti, accedere in eam urbem quam propter templum caput regionis sint habituri, & octo dies festos ducere, victimasque Deo solidas incendere, & simul pro gratiarum actione sacrificare, manibus interim gestantes ramos myrti, salicis & palmæ, ex quibus mala pericæ dependeant. prima die sacrificium debet esse holocaustoma ex tredecim bubus, & agnis vno pluitibus, & arietibus duobus, addito hædo pro peccato. Sequentibus diebus idem numerus agnorum & arietum vnâ cum hædo mactatur, sed per singulos dies vnum de numero bouum detrahunt, donec ac septenarium perueniatur.

Διῶνται ὃ δύο χάας ἀπ' αὐτοῦ ποῖνται. τὸ δ' αὖ-
 τὸ μέγιστον τῶν ἐλαφῶ καὶ οἴνου παρῆγον. αὐτὸν δὲ
 ὃ πρὸς τὸν βασιλῆα τὸν οἶνον. εἰ δὲ τις θυσιᾶν ἐκ
 ἐπὶ τῶν ἐπιτελείων κατ' ἀρχὴν σπένδον, ταύτης
 ἀπαρχὴν μίαν ἐπιβάλλει τῶν βοῶν δέκα, τὴν
 ὃ λοιπὴν οἱ ἱερεῖς πρὸς ἑορτῇ λαμβάνουσιν, ἢ ἱ-
 φθίεσθαι, ἐλαφὶ δὲ συμπεφύεσθαι, ἢ δημοφῶν
 ἀπὸν. ἱερεῖς ὃ κομισάτος καὶ ἵππου, ὁλοκαυ-
 τῆν ἀναγκάσθαι. καλῶν ὃ νόμος θυσιᾶν ζῶντων αὐθι-
 μιν ἐν ταῖς τῶν θυσιῶν ἐπὶ ταῦτο. ἐπὶ ἄλ-
 λως ὃ πρὸν ὁρῶν ἡμέραν θυσιᾶν διελθῆν. γί-
 νονται ὃ ἄλλαι θυσιᾶν ὑπὲρ τῶν νόμων ἀναγκάσθαι,
 ἢ κατ' ἄλλας αἰτίας, εἰς αὐτὰ πέμματα σὺν ἱε-
 ρεῖσις ἀναλίσκονται. ὧν οἱ τὴν ὑπόστασιν ἔχοντες
 πᾶν ἐστὶ νόμος, ἢ ἱερεῖς ἰδίους λαβόντες. ἐκ δὲ
 τῶν δημοσίων αἰσχυράς νόμος ἐστὶν ἀφ' ἑκά-
 στῃ ἡμέρᾳ σφάττειν τῶν αὐτῶν, ἀρχιερέως
 τὴν ἡμέραν καὶ λαοῦς. κατὰ δὲ ἐβδόμην ἡμέ-
 ραν ἡγεῖται σάββατον καλῶν, δύο σφάττει, τὴν αὐ-
 τὴν τρέπον ἱερουργοῦντες. τῇ δὲ τοῦ μὲν τὰς τε
 καθήμενας θυσιᾶς ἐπιτελεῖν. καὶ δύο βόας
 σὺν ἀνάσσει ἐλαιόσιν ἵπτα, καὶ κερὶν. εἴφον ὃ
 ἐπὶ παραπίπτει ἀμφοτέρων, εἴη κατὰ τὴν γί-
 νοντο. τῶν δὲ ἐβδόμην μὲν ὃν μακρότερος ὑπερ-
 βαίνει καλῶν, πρὸς αὐτὴν τῶν ἐπὶ τῇ ἐβδόμῃ
 καὶ κερὶν καὶ ἀφ' ἑκάστης, δύοσι. καὶ εἴφον ὑπὲρ
 ἀμφοτέρων. δικῆτι δὲ τὴν αὐτὴν μὲν κατὰ σι-
 λῶν ἔχουσιν ὄντας εἰσάγει, δύοσι δὲ ὃ
 ταῦτα τῇ ἡμέρᾳ τῶν τε καὶ κερὶν δύο καὶ ἀφ'-
 ἑκάστης καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέρων εἴφον. πρὸς αὐτὴν
 ὃ δύο πρὸς ταῖς εἴφου. ὧν ὁ μὲν ζῶν εἰς τὴν
 ὑπόστασιν ἱερμῶν πέμπεται, ἀπορροπασμός καὶ
 παραπίπτει τὴν πλῆθος πάντες ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἱ-
 σόμενος. τὸν δὲ ἐν τῶν πρὸς αὐτὴν εἰς καθάριστα-
 τὸν ἀγῶνι χερσίν, αὐτὸν σὺν αὐτῇ καίουσιν τῇ
 δορὰ μὲν ὅλως κατὰ τῆς. συγκατακρίναι ὃ
 ταῦτες, ἢ ὑπὲρ τῶν δῆμον πρὸς αὐτὴν, ἀλλ' ἐκ
 τῶν ἰδίων αἰσχυράς τὴν ἀρχιερέως ὡς αὐτὸς.
 ὃ δὲ σφαγῆτος, εἰς κομισαίους τὴν ναὸν τῶν αἱμάτων
 ἅμα καὶ τὴν εἴφον, ράβδι τῶν δακτύλων τὸν δέφον ἱ-
 ππῆς, τὴν ὃ αὐτὴν καὶ τὸ ἴδιον, καὶ τῶν ταῦτα
 εἰς τὴν ναὸν ὃ πρὸς τὸν χρύσειον βασιλῆα, καὶ τὸ λοιπὸν,
 πρὸς τῶν μείζοντι κομισαίους εἰς τὸ ἅγιον. πρὸς τῶν
 τῶν τῶν ἑξοχὰς καὶ τῶν πρὸς, καὶ τὴν πμμελὴν
 σὺν τῶν λοβῶν τῶν ἡπατος, ἐπιφέρει τῶν βοῶν. παρί-
 χεται ὃ καὶ κερὶν ὁ ἀρχιερέως, ὁλοκαύσας τῶν θεῶν. τῇ
 ὃ πέμπτῃ τὴν αὐτὴν μὲν καὶ δικῆτι, ἐπιπορὶν τὸ λοι-
 πὸν τὴν κατὰ πρὸς τὴν χειμέλειον ὡς, σὺν αὐτῇ πᾶσι
 καλῶν καὶ οἰκίας ἑκάστον, τὸ πρὸς ὑπορροφῶν
 ἐπὶ φυλακῇ τὴν ἑποῖ. ὅταν τε παρὶ τῶν ἐπιτελεῖται, πα-
 ραρχιερέως εἰς ἐκείνῃ τὸ πᾶν καὶ ὡς τὴν ναὸν μὲν
 πολλὴν ἔξωσιν, ἐπὶ ἡμέρας ὅταν ἱερτῶν ἀγῶνι, ὁλοκαυ-
 τῶν τε καὶ θυσιᾶν τῶν θεῶν τῶν χαλεπῶν φέροντας ἐν
 τῇ χερσίν ἐπιστάτην μυστικῆς καὶ ἵπτας σὺν κεράν φοί-
 ποντες. ἐπὶ τῇ πρῶτῃ τῇ ἡμέρᾳ τὸ ὁλοκαυτῶν
 εἰσάγει, καὶ κερὶν δύο, καὶ ὡς αὐτὴν ἀμφοτέρων εἴφον πρὸς
 αὐτὸν τῇ ἀφ' ἑκάστης τῇ κερὶν σὺν καὶ τῶν εἴφου, δύοσι.
 ὑπὲρ

പുറം-

LIBER TERTIVS.

[illegible]

Octavo die feriantur ab omni opere, mactanturque sicut diximus vitulum & arietem & agnos septem, & pro peccatis hædum. Atque hæc sunt Hebræis cærimonie tabernaculorum, à maioribus acceptæ. Mense autem Xanthico, qui nostris Nilan vocatur, & annum exorditur luna quattadecima, sole arietem obtinente, quandoquidem hoc mense ab Ægyptiaca servitute liberati sumus, sacrificium quod tunc exeuntes fecisse diximus pascha nominatum, quotannis instaurare lege iubemur: celebra-musque id per sodalicia, nihil è victimis in sequentem diem relinquentes, quæ est quinta-decima & azymorum festivitatis prima. nam hoc festum priori continenter succedit, duratque dies septem, per quos panibus non fermentatis vescuntur: & per singulos dies tauri iugulantur duo, aries vnus, agni septem. hæc holocaustomata fiunt, additurque hædus pro pec-catis in quotidianum epulum sacerdotibus. Secunda azymorum die, quæ est mensis huius decima sexta, frugibus demessis & hæctenus in-ractis, incipiunt frui: æquumque rati Deum huius vbertatis autorem per gratitudinem hon-orari, hordei primitias offerunt in hunc mo-dum. Spicarum manipulum igni torrent, hor-deum deinde pinsunt, atque ita in alia mo-dum fracti asaronem ad aram offerunt: inde pugillo vno in eam iniecto reliquum sacer-dotum vsui cedit: & ex eo licitum fit publi-cas ac priuatas messes metere. primitiarum tempore agnus in holocaustum Deo macta-tur. Post paschale sacrum elapsis septem septi-manis, hoc est, quadraginta nouem diebus, quinquagesima quam à numero asartha He-bræi vocant, offerunt Deo panem è farinæ triticæ duobus asaronibus cum fermento confectum, mactantque agnos duos: hæc ob-lata mox in cœnam sacerdotibus apponun-tur, & eadem die sic vt nihil superfluum sumi-tur. cæterum holocaustoma faciunt è tribus vi-tulis, arietibus duobus, agnis quatuordecim, hædique pro peccato duobus. Nullum autem festum ducitur absque holocaustomate & la-borum vacatione, sed in omnibus omnino hæc duo lex obseruari iubet: & post sacrifi-cium in epulis degunt. ex publico præbetur panis non fermentatus ex farinæ asaronibus viginti quatuor. coquuntur autem bini pridie sabbati: & sabbato mane proponuntur in sacra mensa duobus ordinibus seni ex aduerso sese respicientes: atque ita cum duabus lancibus thure plenis permanent vsque in proximè se-quens sabbatum. tunc demum alij pro illis re-centes supponuntur, & hi priores sacerdoti-bus in cibum dantur: thus item igne adoletur, quo ad holocaustomata vri solêt, & pro eo quo-que aliud cum panibus proponitur. Sacerdos autem de suo quotidie bis offert Deo farinam oleo maceratam, & modica coctura duratam:

Exod. 12.
13. 23.
Levit. 23.
Num. 9.
Deut. 16.

Leuit. 2.

Leuit. 25.

quapropter qui sacrum amictum gestant, tan-
tis per dum eo vtuntur, præter aliam castita-
tem, puritatem & sobrietatem à vino quoque
interim arcantur. Victimæ etiam integri cor-
poris maculantur, omnique vitio carentes. Hæc
sunt quæ Moyses iam tunc vitæ suæ tempore
obseruanda tradidit: quædam etiam in futu-
rum, ipse licet in deserto degens, Chananæam
terram tandem adeptis prospexit. Septimo
quoque anno remissionem agris dedit, inta-
ctosque aratro & plantatione esse iussit, quem-
admodum iam antè populo septima quaque
die remissionem à laboribus dederat. quæ verd
per hunc annum sponte sua terra protulerit,
publica esse, & promiscui vsus iussit, & neque
indigenam neque aduenam ab eis fructibus
colligendis arceri: idemque obseruari post se-
ptimam annorum septimanam, qui numerus
quinquaginta conficit: vocaturque Hebræis
quinquagesimus quisque annus Iobelus; in
quo & debitoribus sœnus remittitur, & serui
manumittuntur, qui contribules eum essent,
legem aliquam violauerint, & supplicij vice in
seruitutem vindicati fuerint. Agri quoque ad
pristinos dominos ex hac lege redeunt hunc in
modum. Instante Iobelo, quæ vox libertatem
significat, conueniunt venditor agri, & em-
ptor, computatisque fructibus ac expensis in
agrum factis, si fructus maiores fuisse compe-
riantur, recipit agrum venditor. quod si expen-
sæ maiores fuerint, hoc quod decit recipiens
emptor possessionem alteri cedit. Sin vtrique
paria fuerint, possessio ad veteres dominos re-
uertitur. idem ius est in domos quæ in vicis
non munitis venduntur: diuersum verd de illis
quæ intra oppidorum mœnia venduntur. Li-
cet enim ante annum elapsum reddita pecunia
domum recipere: quod si integer annus inter-
rim abiuerit, emptori possessionis ius confir-
matur. Has leges Moyses in castris in Sina po-
pulo tradendas accepit à Deo, moxque literis
mandatas ad posteros etiam obseruandas trans-
misit.

CAP. XI.

Leges belli & consuetudines.

XV.
Num. 1.

Legibus ad hunc modum digestis, ad rei
militaris curam animum aduertit, de bel-
lis futuris iam tum cogitans. indicit igitur
censum tribuum excepta Leuiticæ iusque cu-
ra principibus demandata, numerum eorum
qui militari ætate essent, ad se referri iubet. Le-
uitæ enim sacri erant & immunes à militia.
Censa sunt capita sexcæta millia eorum qui ar-
ma ferre valerent, ætatis ab anno vigesimo vsq;
quinquagesimum, & super hunc numerum
M M D C L. Pro Leui autem allegit inter auto-
res tribu Manassæ Iosephi filium, & Ephraïmen
pro Iosepho. Hos enim Iacobus in adoptione à
Iosepho impetrauerat, sicut suprâ diximus. Cō-
pacto igitur tabernaculo in medium castroru
illud acceperunt, tribus tribubus per latera sin-
gula tendentibus, inter quas viæ intercedebat.

Num. 2.3.4

eis τῆς φυλαρχίας, μενασσῶν τὸ ἰωσήφου παῖδα, & ἐφραΐμην αὐτὸν τὸ ἰωσήφου. δίνουσιν ἰὼ αὐτῇ ἰακώβου.
πρὸς ἰωσήφον, ποινοῦσι αὐτὸν ὡς παῖδα ὡς καὶ πρὸς ἑαυτὸν. πηγνύουσιν ἡ τὸ σιλῶν, μίσλιν ἀ-
πιλάμβανον ζῶν φυλῶν κατὰ πλοῦτον ἐκαστὴν ὡς σιλῶν μίσλιν, ὅσοι ὄντα μίσλιν ἐπὶ τῷ μίσλιν.
καὶ κατὰ

καὶ ὅς τὸ αὐτὸν τὸ ἀπὸ αἰ τῶν ἱερῶν κλῶν σολῶν φορεῖ-
ται, ἀμωμοὶ τε εἰσὶ καὶ πρὸς πάντα καὶ θάνατον καὶ πρὸς
λοιοί, πίνειν οἶνον ἕως ἢ τὸ σολῶν ἔχουσι κεκωλυμένοι.
ἐπὶ ἡ καὶ τὰ ἱερῶν δύναμις ὁλόκληρη, καὶ κατὰ μὲν
λαλῶν ἡμῶν. ταῦτα μὲν οὐκ ἦν καὶ κατὰ τὸ ζῶντος χρόνον
τὸ αὐτὸν χρόνον μωυσῆς παρέδωκε. τῶν δὲ αὐτῶν καὶ
πρὸς τὸ ἱερῶν διαστήματος, πρὸς ἑαυτοὺς, ὡς ὁ-
πως ἐπεὶ δὲ τῶν χαλκῶν λαβῶσι τὰς πικρῶς. δι-
ἐδοῦν ἵπτοι αὐτοῖς δίδωσι τῇ γῇ, ὅποτε ἀργύρου
ἐφυτεύσας, ὡς περὶ αὐτοῖς δι' ἐβδόμης ἡμέρας τὸ ὅποτε
ἐργῶν πρὸς τὴν αἰάπαυσιν. ἐπὶ τῶν αὐτομάτως εἰ-
δοθέντων ὅποτε γῆς, κοινῶν ἐπὶ τοῖς δόλοισιν τῶν χε-
ρῶν, τῶν περὶ ἐμφύλων & τῶν ἀλλοτεριοχῶν, μὲν δὲ
αὐτῶν φυλάττοντας. ποιεῖν ἡ καὶ τὸτο μὲν ἐβδόμην
ἐπὶ ἐβδόμῃ. ταῦτα πεντήκοντα μὲν ὅτι ἐπὶ τὰ
πάντα. καλεῖται δὲ ὑπὸ ἐβραίων ὁ πεντηκὸς εἰς αὐ-
τὸς, ἰωβελος. ἐν ᾧ οἱτε χρεῖσται τῶν δανείων δόλοισι-
ται, καὶ οἱ δὲ δόλοισι ἐλδοῖται εἰς αὐτοὺς οἱ ὄντας ἐ-
μφύλους καὶ ὡς βαίτας τῶν νομίμων, τὰ χρέα τι-
τὸ δὲ δανείας ἐκόλασε θάνατον ἐκ ἐκδοχῶν. δό-
διδωσι ἡ ἐπὶ ἀργεὶ τοῖς ἀρχῆδιν αὐτῶν διασ-
τας τὸτον τὸν τρέπον. εἰς αὐτοὺς τὸ ἰωβελ, ἐλ-
δοῖται ἡ σημαίνει τὸ ὄνομα, σὺν ἑρχονται τὸ δό-
δος τὸ χρεῖον καὶ ὁ πελάμνος, καὶ λογιστὰς τοῖς
καρποῖς, καὶ τὰς εἰς τὸ χρεῖον δαπάνας γνημῶ-
νας, τῶν μὲν καρπῶν πλοῦτάζειν ὁραθέντων, πρὸς
δὲ χρεῖον τὸν ἀργὸν ὁ δόδος. τὸ ἡ αἰάλαμα-
τος ἰαβρῶν, ὡς τὸ λείποντες καταβάλλον
τὸ ἰνῆμνος, ἐξίσταται τὸ κτήσας. ἴσων ἡ σὺνα-
ειδομένη τῶν πρὸς τὰς καρπῶν καὶ τὴν αἰάλαμα-
τος, δόδος τοῖς ἐπὶ πρὸς τὴν νῆμν. τὸ αὐτὸ ἡ καὶ
ἐπὶ τοῖς οἰκίαις νομίμων ἰσὺς ἡ δόλος τοῖς κατὰ αἰ-
μας πρὸς τὴν. πρὸς τὸ τῶν ἐν τῇ πύλει πρὸς
μῶν, ἐργῶν ἐτέρως. εἰ μὲν πρὸς τὸ πρὸς τὴν
τὸν εἰαυτὸν, καταβάλοι τὸ ἀργύριον ἀναγκάζει τὸν
πρὸς τὸν δόδος. εἰ ἡ πλῆρες χρόνος τὸ ἴσος, βί-
βαιοι τὸ κτήσας τὰς πρὸς τὴν. ταῦτα μωυσῆς τὸ ὅς
τὸ τῶν νομίμων, ὅς ὑπὸ τὸ σίγατον καθιδρύκει τῶν
εργῶν, ἐξέμαθι ὡς τὸ δὲ καὶ τοῖς ἐβραίοις γι-
χαμῶν ὡς δίδωσι.

Κεφάλαιον ια.

Νῦν καὶ ἡ πρὸς τὴν πύλην.

Επειδὴ ἡ καλῶς αὐτὸς τὰ πρὸς τῶν νομίμων
χρεῖν ἰδοῖται, πρὸς ἐξέτασιν τὴν εργῶν τὸ λοιπὸν ἐ-
ξάπει, τὸ πολέμικον ἡδὲ καὶ τοῦ ἔχον ἀπὸ τῶν πρὸς
εἰσὶ τὸς φυλάρχους πλὴν τῆς λούιδος φυλῆς,
ἀεὶ τὸν ἀειδὸν ἐκμαθεῖν τῶν εργῶν διὰ τὴν δι-
ναμῶν. ἱερὸν γὰρ ἦσαν οἱ λούιδαι καὶ πάντων ἀ-
πὸ τῶν. γνημῶν ἡ τῆς ἐξέτασιν ὁρῶντες μν-
εἰάδες ἐξήκοντα τῶν ὁπλίδων δυναμῶν, ὄντων
δὲ εἰκοσι ἑπὶ ἕως πεντήκοντα, καὶ τριχίλιοι πρὸς
ἐξακοσίους & πεντήκοντα. αὐτὴ ἡ λούι, κατέλει-
πεν

Deus, inquit, & ego, quantumvis malè apud vos audientes, nunquam tamen definemus vestri curam gerere: idque breui estis visuri. Vix hæc dixerat, cum tota castra coturnicibus complentur quas acervatim venabantur. Deus tamen non multo post in Hebræorum insolentiam ac maledicta animaduertit, non paucis è populo desideratis. Nam & hodie locus ille nomen ex eo casu inditum retinet, vocaturq; Cabrothaba, quasi dicas concupiscentiæ monumenta.

CAP. XIII.

De speculatoribus, qui explorata Chananæorum regione reuerſi Iſraelitis terræ hostium inſeſſerunt.

XVII

Num. 13.
14.

MOyses autem posteaquam abductos inde adduxisset in locum humanæ habitationi parum aptum, non longè à finibus Chananæorum situm, qui dicitur Fauces, in concionem populum aduocat. Cumque in mediis constitisset: Duo bona, inquit, Deus nobis dare decreuit, libertatem & felicis terræ possessionem: quorum alterum ex ipsius munificentia iam habetis, alterum quoque mox habituri. Sumus enim in Chananæorum finibus, à quibus aded nulla ciuitas, nullusve rex nos arcebit, ut ne vniuersa quidem gens collatis in vnum viribus efficere hoc valeat. Ergo parati sumus ad rem fortiter gerendam. neque enim sine prælio regione sua nobis sunt celluri, sed post magna certamina victoriæ præmium erit. ante omnia mittendi sunt speculatores, qui & terræ vbertatem, & habitatorum potetiam explorent. Nos verò in primis concordie studere oportet, & Deum adiutorem ac auxiliatorem nostrum debito cultu prosequi. Hæc ubi locutus est, populus collaudato Moyſis consilio, exploratores eligit, duodecim nobilissimos, ex vnaquaque tribu vnum, qui exorsi à partibus ad Ægyptum vergentibus, totam Chananæorum regionem perlustrauerant, donec ad Amathen urbem & Libanum montem peruenirent: explorataque terræ simul & incolarum natura, reuerſi sunt ad suos, quadraginta diebus in hoc negotium insumptis. Et fructuum quidem pulchritudo quorum specimen erat allatum, vbertasque regionis quam audiebant, animos multitudinis ad bellum suscipiendum erigebat. contra deterrebantur narratibus difficilem fore eius acquisitionem, quod flumina superanda essent magna ac profunda, & montes ardui transcendendi, & vrbes mœnibus firmissimis cingantur. Apud Hebronem verò etiam gigantum progeniem se reperisse aiebant, atque ita exploratores cum omnia maiora apud Chananæos inuenissent, quam quæ hæcenus post exitum ex Ægypto viderant, suo timore reliquam etiam multitudinem data opera impleuerunt. Qui ex eorum narratione impossibile rati talem terram acquirere, soluta cõsione domum reuerſi cum vxoribus & liberis lamentabantur, dicentes Deum verbis tantum multa polliceri, re autem omnino nihil auxilij præstare. rursùmque Moysem inculcantes, in eum simul & fratrem eius Aaronem pontificem vociferabantur: atque ita totam noctem inquieti exegerunt, in vtrumque conuicia iactando. mane verò ad concionem concurrunt hoc animo. ut lapidatis Moyſe ac fratre, in Ægyptum retro vnde venerant reuerterentur.

Α ὁ θεὸς, εἰπὶ καὶ γὰρ καὶ τοὶ κακῶν ἀκούοντες πρὸς υἱοῦν, ἐκ αὐτοῦ ἀποστρέψαντες ἑαυτοὺς, καὶ τὰς ἡμέρας μακρὰς αἰῶνα τὰυτ' ἐλθόντες, ἐπὶ πᾶσι τὸ πρῶτον πειθεῖν ὁρτίζοντες ἄπαντας, καὶ ἰσχυροὺς αὐτῆς φέρειν αὐτοὺς. ὁ μὲν τοι θεὸς ἐκ εἰς μακρὰν μετέρχεται τῆς ἐβραίας, καὶ εἰς αὐτὴν θρασυτέρας καὶ λοιδορίας. ἀπὸ δ' αὐτῆς ἐκ ὁλοῦ πλῆθος αὐτῶν, καὶ νῦν ἐπὶ κατ' ἐπινομίαν ὁ χῶρος ὀνομάζεται καβροθὰβα, ὅθεν ἐπιθυμίας μετὰ μᾶλα.

Κεφάλαιον γ'.

Περὶ τῶν κατεσκόπων, οἱ ἔξισαντες πρὸς χαναανῶν γῆν, καὶ ἐπανελθόντες πρὸς ἰσραηλῆας ἐκφοβήσαντες.

ΑΝΑΖΑΡΩΝ δ' αὐτῆς ἐκείθεν ὁ μουσῆς εἰς τὴν καλεμένην φαράγγα πλησίον ἔσαν τοὶ χαναανῶν ὀρείοι καὶ χαλιπῶν ἐν διαστάσει, εἰς ἐκκλησίαν ἀθροίσαντες τὸ πλῆθος. καὶ καταστάσαντες, δύο φησὶ κείνατος ἡμῖν τὸ θεῖον ὡς ἀφ' ἑαυτῶν ἀγαθὰ, ἐλθὲ θείαν καὶ γῆς κτήσιν διδαιμόνος, ἢ μὴ ἥδη δόντος ἔχητε, ἢ ἡδη λήψατε. χαναανῶν γὰρ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι κατὰ δὲ ἡμᾶς. ἐκωλύσθη τὸ λοπὸν δυνάμεις ἐμὸν καὶ βασιλεὺς ἢ πόλις ἡμεῖς, ἀλλ' ἐδὲ τὸ πᾶν ἀθροισθὲν αὐτῶν ἐθνός. ὡς ἀφ' ἑαυτῶν οὐκ ὡς πρὸς τὸ ἔργον. ἢ γὰρ ἀμαρτυροῦσιν ἡμῖν τὴν γῆν, ἀλλὰ μεγάλαις αὐτῶν ἀγῶσι ἀφαιρέσιντες. πέμψωμεν ἡ κατασκοπεύοντες, οἱ δ' ἐπὶ τῇ γῆς τὴν ἀρετὴν κατανοήσουσι, καὶ πῶς δύναμις αὐτῆς. πρὸς ἡ πάντων ὁμοθυμῶν, καὶ τὸ θεῖον ὅς ἐστιν ἐπὶ πᾶσιν ἡμῖν βοηθός καὶ σύμμαχος, ὅσα πρὸς ἑαυτοὺς. μουσῆς γὰρ τὰυτ' εἰπόντος, τὸ πλῆθος αὐτῶν τιμῶν ἀμείβετο. καὶ κατασκοπεύοντες ἀρέτῃ δώδεκα τὴν γῆν ἐκαστοῦ φυλῆς ἑνα. οἱ διεξελθόντες ἀπὸ τῆς πρὸς ἀργυρῶν καὶ χαναανῶν ἀπασαν, ὅτι τὴν ἀρετὴν πόλιν καὶ λίβανον ἀφικνῆται τὸ ὄρος. καὶ τὴν γῆν τὴν γῆς φύσιν, καὶ τὴν γῆν ἐνοικούντων ἀνθρώπων ἐξισοφισσάμενοι παρῆσαν, πεισθέντες ἡμέρας εἰς πᾶν καταχρησάμενοι τὸ ἔργον. ἐπὶ ἡ καὶ καρποὺς ὧν ἐφείνην ἡ γῆ κομίζοντες τῇ τε τῶν ἀφαιρέσεων καὶ τῶν πλῆθους τῶν ἀγαθῶν αὐτῆς γῆν ἔχειν διηγουμένους, πολέμῳ ἐπαίοντες τὸ πλῆθος. φοβούντες ἡ πάλιν αὐτοὺς, τὸ καὶ κτήσας πόλιν, ποταμοὺς τε διὰ βέβαια λήγοντες ἀδυνάτους ὑπὸ μεγάλους ἀμα καὶ βάθους, καὶ ὅρη ἀμύχανα τοῖς διοδύνουσι, καὶ πόλεις καρτερὰς τοῖς χησὶ καὶ περὶ βάλαντον ὀχυρότητα. ἐν δὲ χερσὶν καὶ τῇ μεγάλων ἔφασκον τῆς ἀπογόνους καταλαβεῖν. καὶ οἱ μὲν κατασκοπεύοντες τὴν γῆν οἱς μὲν τὸ ἔξοδον τὸ ἀπ' ἀργυρῶν ἐκέρχοντο, μείζονα τὰ καὶ τὴν χαναανῶν, αὐτοὶ τε καταπεπλήγησαν, καὶ τὸ πλῆθος ὅπως ἔχον ἐπὶ πρῶτον. οἱ δ' ἀπορεντες ὅς ὦν ἡμετέραν τὴν κτήσιν τὴν γῆς ὑπελάμβανον, καὶ δὲ ἀλυσθέντες ἐκ τῆς ἐκκλησίας, οὐκ ἔμελλαν ἐπὶ καὶ πασὶν ὀλοφύρομενοι διῆγον, ὡς ἐδὲν ἔργον τὸ θεῖον βοηθόντος, λόγῳ ἡ μόνον ὑπαρχομένη. καὶ τὸ μουσῆς πάλιν ἠπαύοντο, καὶ κατεβόαν αὐτοὺς, καὶ τὸ ἀδελφὸν ἀγαπῶν τὸ ἀρχιερέως. καὶ πομπὴν μὲν καὶ μὲν τῇ εἰς τῆς ἀνδρῶν ἐλασφημιῶν, δὲ ἀγῶνισι τὴν νύκτα. πρῶτον γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν συνέχευον, δι' ἐννοίας ἔχοντες καταλάβουσαν τὸν τὸν μουσῆν καὶ τὸν ἀδελφόν, ἐπὶ τὴν ἀργυρῶν ὑποστρέφον.

Quem

ἡ δὲ ἡ κατακόπων ἰησοῦς ὁ τῆ ναυῆχος παῖς φυλῆς ἐ- Α
 φραμίπδος, ἔχάλεος τ' ἰεῖδα φυλῆς, φρονηθεῖς χα-
 ρῶσι εἰς μέσους, ἔ τὸ πλῆθος κατῆχον θαρσύνει διόμε-
 νοι, ἔ μήτε ψά δολορίαν κατακρίνῃ τ' διῆ, μήτε πι-
 σθῇ τοῖς ἐν τ' μὴ τάλκῃ ἀδὲ τ' χανανάων ἐρκεῖναι
 καταπληξαμένοις, ἀλλὰ τοῖς ἐπὶ τ' ὕδαμονίαν ἔ τὴν
 ἀπίσιν αὐτοῖς τ' ἀγαθῶν παρρημῶσιν. ἔτι γὰρ τῶ ὄρων
 τὸ μέγεθος, ἔτι τ' ποταμῶν τὸ βάθος, τοῖς ἀπὸ τῆς ἰσκι-
 κῶσιν ἐμποδῶν ἐστὶν ὁ πρὸς τὰ ἐργα καὶ ταῦτα τ' διῶ
 συμπεροθυμηδὴν ἔ ὑπερμαχύντες αὐτῶν. ἰσμερ οὐ
 ἔφασαν ἐπὶ τοῖς πολέμοις, μηδὲν ἔχοντες δι' ὑποψίας,
 ἡγεμόντες τὰ θεῶν πεπισκότους καὶ ὁδηγοῦσι ἡμῶν ἐπὶ-
 μδροι. ἔ οἱ μὲ ταῦτα λόγοντες ἐπεχειροῦν τ' ὄργην κα-
 ταπερῶναι τὴν πλῆθος. μουσῆς ὅ καὶ ἀαρῶν, πισόντες
 ἐπὶ τ' γῆν, τ' θεὸν ἰκέλευον, ἔκ ὑπὸ τ' ἐαυτῶν σωτηρίας,
 ἀλλ' ὅπως τ' ἀμαθίας παύσῃ τὸ πλῆθος, καὶ καταστή-
 σῃ τ' ὁρῶναι αὐτῶν, ὑπὸ τ' ἀμνηχανίας τ' ὠδασάντος
 αὐτοῖς πάσους τῆς ἀγαθῆς. παρὼν δὲ ἡ νεφέλη, καὶ C
 εἴσσετο ὑπὸ τ' σκίῳ, ἰσημαγνὲς τ' ὁπταίνοντες τὴν διῆ.
 μουσῆς ὅ θαρσύνων, πάρεσιν ἐπὶ τὸ πλῆθος, καὶ τ' θεὸν
 ἰδὼν κατῆχοντα ὑπὸ τ' ὑπερῶς αὐτῶν λήψαντα πτω-
 εῖαν, ἔκ ἀξίας μὲ τ' ὁρῶντα πτωχῶν, οἷον ὅ οἱ πατέρες
 ἐπὶ τῆς διῆς τοῖς τέκνοις ὁπταίνοντες. παρελθόντι γὰρ εἰς
 τ' σκίῳ αὐτῶν, ἔ ἀδὲ τ' μελλόντες ὑπ' αὐτῶν ἀπω-
 λείας ἀποκλυμμένοι, τ' διῶν ὑπομνήσαν μὲ ὅσα παθόν-
 τες ὁρῶντες, καὶ πηλίκων ὁρῶντων μετὰ λαβόντες,
 ἀχαριστοὶ πρὸς αὐτὸν γέγονον. οἱ τε νῦν τῇ τῶν κα- D
 τῶν ὑπαχθέντες δειλία τοῖς ἐκείνων λόγοις ἀλη-
 θεστέροις τ' ὑποχέστεως ἡγήσαντο τ' αὐτῶν. καὶ δὲ ταύ-
 τῃ τ' ἀπίαν, ἔκ ἀπολεί μὲ ἀπαντας καὶ ὁρῶντας τὸ
 γῆρος αὐτῶν, ὅ πάντων μέλλον ἀνδράπων ἔκ δὲ πικρῶς.
 τ' αὐτῶν χανανάων ἡ παρέξει γῆν αὐτοῖς λαβεῖν, ἐπὶ τ'
 αὐτῶν αὐτοῖς ὕδαμονίαν ἀνέστης ὅ ποιήσῃ καὶ ἀπολίδας
 ἐπὶ τ' ἐρμίας ἐπ' ἐπὶ τῶν περὶ αὐτὸν καταβῶναι, τῆς
 ὠδανότηας πινύλῃ ταύτῃ ἐκπίνοντας. παισὶ μὲν τοῖς E
 τοῖς ἡμετέροις ὠδασάντων τ' γῆν ὑπὲρ ἔχο. κακείνοισι τ'
 ἀγαθῶν, ὡν ἐαυτοῖς ὑπὸ ἀκροσίας ἐφθάνουσι μετὰ
 ἀπὸ, ποῖος ἀναστάς. ταῦτα ὅ μουσῆς καὶ τ' τ' διῶ
 γινώσκων ἐξελιχθέντος, ἐν λύπῃ ἔ συμφορὰ τὸ πλῆθος
 ἔφασκε. ἔ τ' μουσῆς περιελάλει καταλλάττειν αὐτῶν
 γῆρας πρὸς τ' θεὸν, καὶ τ' ἀμνηχίας τ' καὶ τῶν ἐρη-
 μίαν ἀπαλλάττειν, πόλεις αὐτοῖς ὠδασαῖν. ὅ δὲ οὐκ
 ἔδασκεν τ' θεὸν ὡς αὐτῶν πείρειν περὶ αὐτοῖς, μὴ γὰρ
 καὶ κηφότητα περὶ αὐτῶν τ' θεὸν ἀνθρωπίνῳ εἰς τ' F
 ὄργην τ' πρὸς αὐτοῖς. ἀλλὰ γινώσκων καταψηφισάμενον
 αὐτῶν. οὐ δὲ ὅ ἀπίσιν εἰς μουσῆς εἰς αὐτῶν, ὡς αὐ-
 τας μυριάδας ὁρῶντας ὁρῶντας ἐπορεύοντες, καὶ μετῆρα γῆν
 εἰς τὸ ἡμερῶν. ὅ γὰρ θεὸς αὐτῶν συμπαρῶν, ἡττάδων
 τοῖς λόγοις αὐτῶν τὸ πλῆθος παρὶσχύει, καὶ πηλίκως
 ὠδασαῖν, ἀσύμφορον αὐτοῖς τῶν ἀπείδειν ἐ-
 πὶ γινώσκων τὸν συμφορὰ ἀπὸ πεισῶν. θαυμαστὸς ὅ τ'
 ἀπὸ τῆς ὁρῶν, καὶ τῆς ἰσχύος τ' ἐκ τῆς πεισῶν ἀπὸ τῶν
 αὐτῶν ἐποίησεν, οὐ παρ' ὅν ἐστιν ἡ γῆν ὑπὲρ ἔχο. ἀλλὰ καὶ G
 νῦν ὅτι ἐπὶ ἐβελίαν ὅς ἐκ κατὰ περὶ πρὸς αὐτῶν
 καὶ κολάσσοντες αὐτῶν ἐκκοσμήσιν πρὸς ἀρχαῖς τοῖς ὑπ' αὐτῶν το-
 μεστέθειται καὶ λαβεῖν δύναται. ἔ πολλὰ μὲ καὶ ἀλλὰ
 πικρία, τ' ὑπὸ ἀνδραπὸν αὐτῶν διωμάτως ὅτιν,

A Quem euentum metuentes duo ē specularioribus, Iesus Nauechi filius ex tribu Ephraimide & Chaleb ex tribu Iudæ, procedunt in medium, & populum compescunt, orantes vt bona spe sint, neue Deum insimulent mendacij, temere fidem habentes quibuldam, qui vanis sermonibus de rebus Chanaanæorum vulgatis multitudinem credulam terrentur: quin potius eos sequerentur, qui illis regionem tam felicem acquirendi auctores ac duces se præberent. neque enim montium magnitudinem, neque amnium profunditatem obstacuram viris fortiter rem gerere paratis, præsertim auspice Deo, & pro illis in acie præliaturo. Itē inquit, posito omni timore alacres, Deoque fieri, quā vos ducemus sequimini. Talibus verbis conabantur sedare tumultuantem populum: Moyse interim & Aaron procidentes in faciem supplicabant Deo, non pro sua salute, sed vt instantem multitudinem ad sanam mentem reduceret, tot præsentibus & instantibus necessitatibus turbatam eum subito nubes super tabernaculum exorta, ad ille præsentem Deum significat.

Quo viſo Moſes animatus inſert ſe in tur-
bam, & vltro pœnam eis à Deo tanta inſolen-
tia prouocato minatur, non tamen quantam
peccati enormitas merebatur, ſed qualiſeſſe ſol-
let paterna caſtigatio. Sibi enim tabernaculum
ingreſſo, & interuiccionem populi cum lachry-
mis deprecanti, commemoraviſſe Deum, quot &
quantis beneficiis affecti ingrati eſſe pergerêt,
& quòd nunc ſpeculatorum ignavia ſeducți,
eorum verbis plus veritatis miſſe putarent,
quam ſuis promiſſionibus. quamobrem non
deleturum quidem totum illud quod cæteris
mortalibus omnibus prætuliffet, tamen terrâ
Chanaanem eiùſque vberitatem. His non con-
ceſſiturum, ſed ſine lare & ſine vîbe in deſerto
quadraginta annis erraturos, quo peccati pœ-
nas extoluant. Libris tamen eorum terram illâ
daturum, cõſque commodorum quibus patres
ſe per intemperatiam indignos redderent, do-
minos eſſe conſtituturum. His denunciationi-
bus vulgus attonitum, eorum ſe mœſtituz de-
didit, Moysẽmque obſectabât, vt de peccatetur
Deum, quo reconciliatus peccatiſque condon-
natis, vrbes hoſtiles eis traderet. Ille verò nega-
bat Deum laturum talibus ſe tentari precibus.
Non enim temerè aut humano more ad hanc
indignationem eſſe cominotũ, ſed iuſtam hanc
ſententiam protuliſſe. Non eſt autem incredi-
bile, Moysẽm vnicum virum innumera penè
hominum millia concitata ſedaviſſe, quando-
quidem Deus illi præſens placabiliorem facie-
bat multitudinem, ſæpe iam ſuo malo exper-
tam, conducibilius eſſe non repugnare diuinæ
voluntati: & alioquin etiam vir ille digniſſimus
eſt admiratione, tum ob ſingularem virtutem,
tum ob fidem non tantũ à ſeculi ſui homini-
bus, ſed à poſteris etiam impetratam: quando-
quidem hodie quoque nemo eſt Hebræorum,
quin etiam ſi latere poſſit, quali præſentem re-
uereatur, & quali pœnas exacturum, ſi quid
præter decorum ab ipſo præſcriptum geſſerit.
Autoritatis eius pluſquam humanæ argumẽ-
ta ſunt plurima, & in his illud non minimum,

XVIII.

quodd quidam ex regionibus vltra Euphratem sitis ad honorem nostri templi quatuor mensium iter magno sumptu, nec sine periculo cemensis, sacrificioque peracto, non potuerunt tamen partem aliquam de victima consequi, existente aliqua causa, cur per leges nostras id minus liceret. Et quidam ne sacro quidem facto, alij semiperfecto sacrificio relicto, nonnulli ne templum quidem adire permitti, te infecta rediuerunt, malentes Moysis legibus quam suo proposito obsequi: idque nemine redarguente, nisi propria conscientia. Tantum valet semel concepta de hoc viro opinio, vt maior homine habeatur qui leges à Deo acceptas hominibus tradidisse creditur. Nuper, etiam non longè ante Iudaicum bellum principatu Claudij, pontificatum apud nos Ismaele obtinente, cum tam valida fames regionem nostram premeret, vt assaron quatuor drachmis veniret, & in festiuitate azymorum allati essent cori septuaginta, hoc est medimni Siculi triginta & vnus, Attici verò quadraginta & vnus: nemo tamen sacerdotum ausus est micam vnā inde comedere, tanta egestate premente, legem tantum & iram diuinā veritus, quæ in occulta etiam peccata grauitet animaduertere solet. Quare non est cur aliquis miretur quæ illo tempore sunt gesta: quando quidem etiam scripta posteris ab illo relicta tantam vim & auctoritatem obtinent, vt vel inimici nostri fateantur quod talem viuendi rationem Deus per Moysen instituerit. Sed de his quisque vt videbitur sentiat.

ἤδη δὲ πνεῖς καὶ τὸ ἱερὸν ἀφελόντων, μένων ὁδὸν πρὸς τὸν ἱερὸν ἐλθόντες καὶ πάλιν τὸ παρ' ἡμῶν ἱερὸν μὴ πολλῶν κινδύνων καὶ ἀνάλωμάτων, καὶ θύσαντες, καὶ ἱερῶν τὸ ἱερὸν μεταλαβεῖν μυστικῶς ἀπηγορεύοντες, ὅτι πνὶ τὸ ἱερὸν μισομένων, καὶ ἐν τῷ παρ' ἡμῶν αὐτοῖς τοῖς συντυχόντος. καὶ οἱ μὲν, καὶ οἱ θύσαντες, οἱ δὲ ἡμέτεροι τὰς θυσίας καταλείποντες, πολλοὶ δὲ καὶ ἀρχαῖοι εἰσελθόντες εἰς τὸ ἱερὸν δυσηθύντες, ἀπῆλθον ὑπακούοντες τοῖς μυστικῶς περὶ ἀρχαῖοι μᾶλλον, ἢ τοῖς καὶ ἐλένην τὸ ἱερὸν περὶ μυστικῶς, καὶ τὸ ἐλγόντων περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ διδοῖς, ἀλλὰ μόνον τὸ συνειδὸς ὑπορώμενοι. ἔτις ἡ νομοθεσία τὸ θεῖον δοκῶσα τὸ ἀδρα πεπείνη τὸ αὐτὸ φύσις κρείττονα νομίζουσα, καὶ μὴν, ἀλλὰ καὶ τὸ δι τὸ πολέμου μικρὸν ἡμῶν περὶ κλαυδίου ῥωμαίων ἀρχόντος, ἰσχυρῶς καὶ παρ' ἡμῶν ἀρχιερέως ὄντος, καὶ λιμοῦ τὸ χῶρον ἡμῶν καταλαβόντος ὡς πρὸς τὸν δεσπότην πωλείσθαι τὸ ἱερὸν, καμνῶντος ἀλόγου καὶ τὴν ἱερὴν τῶν ἀζύμων εἰς κόρας ἰσοδμήκοντα (μέδιμνοι δὲ ἦσαν σικελοὶ μὲν εἰσὶν εἰς καὶ ἑξάκοντα, ἀττικαὶ δὲ πεσσεύοντα εἰς) καὶ οἱ ἐπὶ τοῖς ἱερῶν κείμενοι φαλαῖν, ὅσων τῆς δυνάμεως τὴν γῆν κατεχέουσι, διδόντες τὸ νόμον καὶ τὸ ὄργην, καὶ ὅτι αὐτὸ ἐλέγχετο αὐτὸ τοῦ θεοῦ τοῖς ἀδικήμασιν ἔχει. ὡς τὸ δὲ θαυμάζειν περὶ τῶν τότε περὶ τῶν ἱερῶν, ὅπου μέχρι καὶ νῦν τὰ καταλείφοντα ὑπὸ μυστικῶς γραμμάτων πηλικαῖν ἱερῶν ἔχει, ὡς καὶ τοῖς μισοῦντας ἡμᾶς ὁμολογεῖν ὅτι τὴν πολιτείαν ἡμῶν ὁ καταστροφικὸς ἐστὶν θεός, δὲ μυστικῶς καὶ τὸ ἀρετῆς τὸ ἐκείνου. ἀλλὰ περὶ μὴν τῶν αὐτῶν πνὶ δοκεῖ διαλεγεῖσθαι.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΗ ΤΕΤΑΡΤΗ ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ

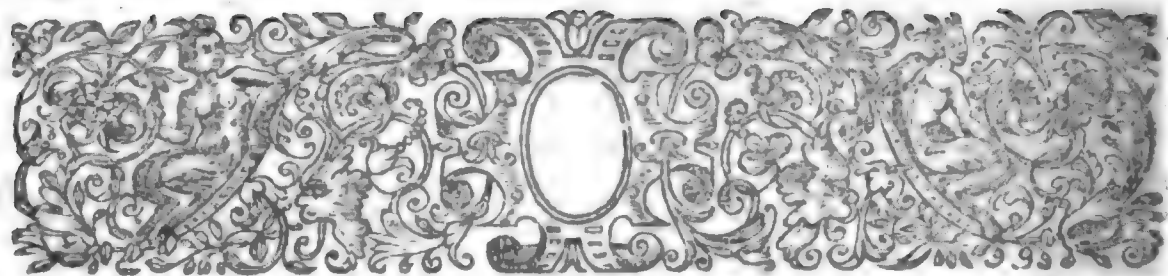
ἱστορίῳ τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιογραφίας.

Ἐβραῖον δόγμα τῶ μωυσέως γνώμης, μέχρι τοῦ ἡμετέρας ἐκείνου.	Κεφ. α.
Στάσις κατὰ τὴν πόλιν τοῦ μωυσέως καὶ τὸ ἀδελφὸν αὐτοῦ φάρὼ τῶ ἱεροσολύμων.	Κεφ. β.
Ὡς οἱ μὲν τῶ στασίσι καταβύθιστον διεδόχοντο κατὰ βούλησιν τοῦ Θεοῦ, τὸν δὲ ἱεροσολύμων ἀπὸν ὁ μωυσέως ἀδελφὸς κατέχευε καὶ οἱ ἱεροσολύμων αὐτοῦ.	Κεφ. γ.
Τὰ συμβάντα τοῖς ἱβραῖοις ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ ἐκείνῃ καὶ ἐν τῇ ἐκείνῃ.	Κεφ. δ.
Ὡς σκηνὰ καὶ ὡς τὰς ἀποστάσεις βασιλεὺς ἡμετέρας μωυσέως, καὶ τῶ στασίσι ἀπὸν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ, κατὰ τὴν ἐκείνην αὐτοῦ τὴν ἱστορίαν.	Κεφ. ε.
Παῖς βαλόμενος τὸ μωυσέως.	Κεφ. ς.
Ὡς οἱ μωυσέως ἐβραῖοι στασίσι, ἀπὸν αὐτοῦ.	Κεφ. ζ.
Ἡ μωυσέως παιδεία, καὶ πᾶς ὁ ἀπὸν αὐτοῦ ἱεροσολύμων.	Κεφ. η.

HÆC IN QVARTO IOSEPHI HISTORIARVM DE

Antiquitate Iudaica libro continentur.

Hebræorum iussu Moyse cum Chanaanis pugna & caedes.	CAP. I.
Seditio per Corem adversus Moysen & fratrem propter sacerdotium excelsa.	CAP. II.
Quomodo solitionis concitatoribus diuina visione extinctis sacerdotium Aaroni & filiis est confirmatum.	CAP. III.
Quæ Hebræis in deserto per annos xxxvi. obueniunt.	CAP. IV.
Quomodo Moyses deuicit Schonen & Ogem Amorrhæorum reges, delevitque eorum copias, & in sortem dedit eorum regionem duabus Hebræorum tribubus de dimidia.	CAP. V.
De statu eorum.	CAP. VI.
De victoria Hebræorum adversus Madianitas.	CAP. VII.
Moyse leges & quomodo ex hominibus electas.	CAP. VIII.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

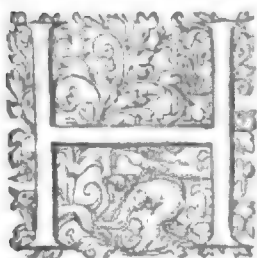
Λ Ο Γ Ο Σ Τ Ε Τ Α Ρ Τ Ο Σ .

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IVDAICARVM LIBER QVARTVS.

CA P. I.

*Hebraeorum in scio Moyse cum Chananais
pugna & clades.*

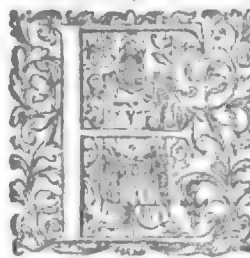
I.
Num. 14.

Hebraeos autem duram vitam in deserto agentes, & multis miseris affictos, nihil peius habuit, quàm quod Deus non linebat eos, armis cum Chananais experiri: nec iam amplius Moy- sen auctorem vocant quiescere iubentem, rati etiam sine illius auspiciis victoriam de hoste se posse obtinere: accusabantque eum, quasi hoc tantum agentem, ut in magna inopia constituti, semper ab illius consiliis penderent: & omnino pugnare decreuerunt, auxilium Dei sibi pollicentes, non tam Moyse respectu, quàm quod in eius tutela iam inde à maioribus essent: & quos prius ob pietatem dignos libertate duxisset, eis nunc quoque si rem strenuè gerant, victoriam non negaturum. Satis sibi virium aduersus eas gentes, etiam si Moyses Deum ab ipsis alienare conetur: omninoque expedire sibi ut arbitrato suo potius rem gerant, quàm pro excussa Aegyptiorum seruitute Moyse tyrannidem suscipiant, eiusque libidini seducti pareant, iactantis diuina colloquia, quibus ut Deo prae ceteris carus de rebus gerendis prae- monetur: quasi verò non omnes ex aequo Abrahæ essent posterì, ut vnus singulari gratia praescientiam futurorum diuinitus habere debeat. Prudentium esse, ut contempta vnus hominis arrogantia, Deo potius promissori credentes, ad acquirendam eam regionem se expediant, neque diutius sub Dei praetextu verba sibi dari sinant. Cogitandum de praesenti inopia quam loca deserta grauiorem in dies reddant, & ductore Deo manus cum Chananais quàm primum conferendas, nec amplius assensum legillatoris exspectandum. Comprobata deinde omnium calculis hac sententia, populariter in hostes vadunt: qui neque feroci eorum impetu,

Κεφάλαιον α.

A Εβραίων δὲ καὶ Μωϋσέως Ἰσραὴλ μάχῃσιν χαλεπαίνεσθαι ἐν τῇ α.

ΒΡΑΙΟΤ Σ Δ' ὁ κ' τ' ἐρημίαν
βιος αἰσθίς ἐ χαλεπὸς ὢν, ἐ-
ποῦν, καὶ κωλύοντες τῷ θεῷ τῷ
χαναναίων πείραν λαμβάνειν. ἐ-
ξ δ' ἡξίου τοῖς μανυσέως πε-
δαρχήντες λόγους ἡρεμῶν. ἀλ-
λα καὶ δὲ καὶ τ' παρ' ἐκείνῳ φε-
ρ-
δυσίας κρατίστην αὐτοὶ τῷ πολέμῳ νομίσαντες, κα-

B
πρόρον μ' αὐτῶν, καὶ περὶ μακρῶν μένειν αὐτὲς δα-
ρμῆς ὑπενόουν, ἵν' αἰεὶ τ' εἴς αὐτὴν βοθηταίαι δίδονται. πο-
λεμῶν δ' τοῖς χαναναίοις ὠρμήσαντες, λέγοντες τ' θεὸν
ἐχ' ἡμῶν χαλεπὸν δόμον ὅτι περὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ
κοινῇ κηδόμενον αὐτῶν τ' ἰδίως δὲ τὴν περὶ ἡμῶν ἐν
ἐπιβόῳ δύνει. καὶ δὲ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν, περὶ τὴν
ὡρμήσαν τ' ἰδὲ δεινὰν, καὶ νῦν βολομένων ποτεῖν,
αἰεὶ παρίστα δὲ σύμμαχον, εἴ τ' καὶ κατ' αὐτὴν ἰκατοὶ
C
κρατίων τ' ἰθὺν ἱσχυροῦν, καὶ ἀπαλλοξιστοῦ αὐτῶν μαν-
σὴς ἰδιότης τ' θεόν, ὅπως τὴν συμφέρειν αὐτοῖς τὸ αὐτῶ-
κράτος ἐν, καὶ μὴ χαίροντας ὅτι τὴν παρ' ἀρ-
πύων ἐξελθεῖν ὑβρείας, μανσὴν τύραννον ἀνέχοντες, καὶ
ζῶντες τ' τὴν βέλῳν ἐξαπαταμένους, ὅτι μόνον
τὸ θεὸν αὐτῶν περὶ ἡμῶν ἐν τῷ ἡμῶν καὶ τ' περὶ
αὐτὸν δύνειαν, ὡς ἐχ' ἀπάντων ἐν τ' ἀβραάμῳ γένεας
ὄντας, ἀλλ' ἀπὸν ἵνα τὸν τῷ θεῷ παρεγκότος, εἰς
τὸ πάντ' αὐτὸν εἶδιναι τὰ μέλλοντα, παρ' αὐτῶν μανθά-
D
νοντα. δόξεν τὴν σωτηρίαν εἴ τ' ἀλαζονείας αὐτῶν κα-
ταγόντες, καὶ τὴν περὶ πείρας δύνειαν κτήσαντα γλῶσσαν
αὐτοῖς ὑπέχεται θελήσαντες, ἀλλὰ μὴ τὴν δὲ τὴν ἀρ-
πύων τὴν ἐν ὀνόματι τῷ θεῷ κωλύοντα περὶ ἡμῶν. τ'
ἀπορίας οὐκ ὀριζόμενοι, καὶ τ' ἐρημίαν, ὑφ' ἧς ἐν τῷ
τὴν αὐτοῖς χεῖρῳ συνίσταται εἴ δὲ δοκεῖν, ὅτι τὴν περὶ
τοῖς χαναναίοις μάχῃ ἦσαν ὠρμήσαντες, τὸν θεόν περ-
σιστομένων στρατηγόν, ἀλλ' ἐχ' τὴν ὡρμήσαν τὴν νομῶν
τε σωτηρίαν περὶ ἡμῶν. ὡς οὐκ αὐτῶν ἀμφοτέρω αὐτοῖς
ἐξὸν ἔκριναν, ἐ τὴν πολέμῳ ἐπὶ ἡλῶν. οἱ μ' ἐ κα-
ταπα-

ἡ ἀπαρχὴ αὐτῆς τὸ ἔροσεν, ἐδὲ τὴν πληθύν, θήναίς
 αὐτοῖς ἐδίδετο. τῆς δὲ ἰβερῶν ἀποθανόντες τι πολλοί,
 καὶ τὸ λοιπὸν στρατόμαχος τῆς φάλαγγος αὐτῆς δαρυ-
 δείσης ἀκόσμως διωκόμενος, εἰς τὸ παρεβελῶ συνί-
 φυσε. καὶ τὰ παρ' ἐλπίδας δυσυχῆσαι παντάπασιν
 αὐμοῦ, ἐδὲν ἦν χρεῖς ἀποροδοῦναι, λογιζόμενος ὅτι
 καὶ ταῦτα καὶ μὲν θεῶ πάθοιεν, θεωροῦσάντων
 ὅτι τὸν πόλεμον τῆς ἐκείνῃ διχα βελήσεως· μωυσῆς δὲ
 τοῖς μὲν οἰκείοις ὀρών ὑπὸ τῆς ἡττης καταπαληγόμενος,
 φοβόμενος δὲ μὴ θαρσύναντες ὅτι τῇ νίκῃ οἱ πολέμοι,
 καὶ μισθώσαντες ὀρεχθέντες ἐπ' αὐτοὺς ἔλθοιεν, ἔγνω δὶν
 τὴν στρατὸν ἀπαρχαῖν πορρωτέρω τῆς χαλαραίων εἰς
 τὴν ἔρημον. καὶ τὴν πλείονα ὅτι ἐξέλειπον, αὐτὸν πάλιν
 ἐκείνῳ συνῆκεν καὶ διχα τὴν αὐτὴν ποροδοῖαν ἐδυσχύνει
 ἡ ἐρήμωσι τοῖς στρατοῖσιν, ἀναστήσας τὸ στρατόμαχος,
 θεωρήσας εἰς τὴν ἔρημον, ἐν ταῦτα νομίζων ἡσυχάσει αὐ-
 τοῖς, καὶ μὴ θεωροῦσιν τοῖς χαλαραίοις εἰς χεῖρας ἔξεν
 ὅρην ἢ ὄρεα τὰ δεῖξ' ἐἴ τις τῶτο κερὲν λάβωσιν. ὅπερ δὲ
 τοῖς μεγάλαις συμβαίνει στρατοπέδοις, καὶ μέγιστα ὄρεα
 τὰς κακοποροῖας δυσαρέσεις εἶναι καὶ δυσχερῆσαι, τῶτο
 καὶ τοῖς ἐσθίοις συνίπτεται. ἐξηκούσας γὰρ ὅτις μυριά-
 δεις, καὶ δὲ τὸ πλῆθος ἴσως αὐτῶν μὴδ' ἐν ἀγαστοῖς ὑποτα-
 χῆται τοῖς κρείττοσι, τότε μάλλον ὑπὸ τῇ δουλείᾳ καὶ τῇ
 συμφορῇ ἐξηγαγόμενος καὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς
 τὴν ἡγεμόνα· σάσις ἦν αὐτοῖς οἷα ἐκείνου, ὅτι παρ' ἐλ-
 λησιν ἦτο ὄρεα βαρβαροῖς θηρομόναι, κατέλαβον. ὅρ
 ἦς ἀπαντὰς ἀπολείδεται κινδυνεύσαντας, ἔσωσε μωυσῆς,
 ἐμνησθαι, ὅτι παρ' ὀλίγον ἦλθε καταλόμενος ὑπὸ
 αὐτῆς ἀποθανεῖν. ἐδὲ ὁ θεὸς δὲ ἡμέλει τὴν μὴδ' αὐτοῖς
 παθεῖν τὴν δυνάμειν. ἀλλὰ καὶ περ εἰς τὴν νομοθέτην αὐτῆς
 ἐξυβρισάντων, ὅτις ἐβόλαις αὐτὸς δὲ μωυσῆας
 αὐτοῖς ἐπέσειλιν, ἐκρύψατο τῆς ἐκ τῆς ἐκείνῃ αὐτοῖς
 ἐκταγμένων δεινῶν εἰ μὴ θεωροῖτο. τὴν τε οὖν
 σάσις ὅσα καὶ ταῦτα μωυσῆς ἐπολιτεύσατο, διηγή-
 σμας, θεωροῦσάντων τὴν ἀπάναν ἀπ' ἧς ἐκείνο.

Κεφάλαιο Β.

Σπύρος κρήνῃ ἐν τῇ πλῆθει τοῦ ἐν μουσικῇ ἐν τῇ ἀδελ-
φίᾳ αὐτῇ τοῦ ἡρωσίου.

Κ Ορῆς ἐβράβων ἐν τοῖς μέλισσα κ' γῆρας κ' πλού-
τῳ διαφέρειν, ἱκανὸς δ' εἰπεῖν καὶ δήμιος ἀμι-
λῶν πιθανώτατος, ὅρων ἐν ὑπερβαλλήσῃ πικρῇ τὸν F
μουσῶν καθεστῶτα, χαλεπῶς εἶχει ὑπὸ φθόσῃ. κ'
ὃ φιλέτης ὢν ἐτύγχανεν αὐτῷ κ' συγγενὲς ἀχθόμενος
ὅτι ταύτης τ' δόξης διαχωστέον αὐτῷ. πλεονεῖν ἐκεί-
νῃ μάλλον, μὴ χείρων ὢν κ' γῆρας αὐτὸς ὑπέλαβε.
ὥστε τοῖς λούιταις, φυλάται δ' ἵσαν καὶ μέλισσα
ὥστε τοῖς συγγενέσι, κατεβῶα. διπλὸν τ' ἰλίων μου-
σῶν δόξαν αὐτῷ. θηρώμενοι κατασκάδασι, ἔκα-
κουροῦντα κήσασθαι ταῦτ' ἐπὶ περσάσει τῷ θεῷ
πελοράν, ὥστε τοῖς νόμοις μὴ πείθεσθαι τῷ ἱερα- G
σιῶν ἀρῶνι δόντα, μὴ τῷ κοινῷ δόγματι τ' πλή-
θοις ἀλλ' αὐτῷ ψηφισαμένῃ. τυράντῃ δ' ἐπὶ κατὰ
χειρὸς ὁμοῖον πᾶσι πικρὰ οἷς αὐτὸν διέλιθον, χαλεπώτερον
ἴδῃ τυτχάσθαι τ' βιάζειτο τότε λεηλοῦστος ἐξυβρίζον.

A neque immensa multitudine pertecti, irruentes in se excipiunt fortiter: & bona parte Hebræorum caesa, reliquos turpiter vertere terga coactos insequendo, trepidos in castra compellunt. Ea clades præter omnium opinionem oblata vehementer animos multitudinis deiecit, peiora metuentis, cogitantisque ab irato numine immissam esse, eo quod non, expectato oraculo ad pugnam prorupissent. Moyses autem videns tum suos accepta clade consternatos, tum hostem victoria recenti elatum, veritus ne præsentis successu non contentus maiora moliretur, decrevit copias retro in desertum reducere. Cùmque populus posthac in ducis potestate se fore polliceretur, malo admonitus nihil absque ipsius consilio prosperè cessurum, moris castris itum est in desertum hoc animo, ut non prius contra Chananæos pugnam caperent, quàm signo diuinitus accepto. Sed quemadmodum in exercitu ingenti vltu venit maximè rebus aduersis, ut difficiles se moderatoribus præbeant, ita Iudæis etiam idè accidit. Quum enim essent numero sexcenta millia, & vel in secunda fortuna parum tractabiles præfectis viderentur, tanto magis in egestate ac infortunio tam in se inuicem quàm in imperatorem suum exasperabantur. Quapropter tanta seditione est laboratum, quantam nec apud Græcos nec apud Barbaros vnquam fuisse accepimus. quæ res dubio procul in extremum iam periculum delatos perdidisset, ni Moyses obitus acceptæ iniuriæ, quod minimum abfuit quin lapidaretur, rebus labantibus opem attulisset. Ac ne Deus quidem curam eorum prorsus abiiecit, sed tamen contumeliosos non solum erga legislatorem, verum etiam in mandata diuina per Moysen accepta, liberauit tamen è perniciosissima seditione, cuius absque sua prouidentia non nisi tristissimus exitus expectari poterat. Hanc seditionem, & quemadmodum ea sedata Moyses rem administrauerit nunc dicemus, causa eius primùm exposita.

С А Р. II.

*Seditio per Corem aduersus Moysen & fratrem
propter sacerdotium excitato.*

Cores vir genere & opibus inter Hebræos
latus, & populari quadam facundia præ-
ditus, videns Moysen in celsis dignitatis con-
stitutum, moleste ac invidenter id ferebat. Cum
enim esset ex eadem tribu & cognatione, ini-
quum censebat se illi posthaberi, & diuitiis pol-
lentiorum & genere nihilo inferiorum; multâ-
que in illum apud contribules Leuitas & inter
cognatos concionabundus vociferabatur, rem
indignam dictitans, nec diutius ferendam,
Moysen ambiciosus artibus sub prætextu cu-
iusdam diuinitatis cum aliorum iniuria suæ
tantum gloriæ studere, & nuper præter ius &
fas sacerdotium absque populi suffragio fratri
Aaroni dedisse, & alias dignitates quasi ty-
rannide arrepta pro libidine distribuere. Gra-
uem hanc esse iniuriam, quod ita latenter
se in dominationem insinuet, ut prius-
quam sentiri possit, populi libertas opprima-

καὶ ὅτι ἐπεὶ σωτὴρ τῶν τοῖς κινδύνοις ἐμαυτὸν ὑποτι-
θέντα τοῖς ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀπομειν, ἀλλὰ τὸ δὲ τότε διδά-
μοιαι χαρίζεται. ἀλλ' ἐγὼ τὴν κρείττω ἢ χαλεπὴν,
ὅτι θεὸς ἐκ αὐτοῦ εἶδεν ἑαυτὸν καταφρονέμενον, ὃς
ὑμῶς ἀγνοῦντας, ὅτι καὶ ποιούμεντοι χαρίζεται. ἀλλ'
αὐτὸς ὁπλιζόμενος τὸν ἱερωσόμην αὐτῶν, τῆς κατὰ
τὸ ἀπίας ἡμᾶς ἡλώδιον. ὃς μὲν ὅτι ἡμῶς χάρι-
τος λαβὼν, ἀλλὰ καὶ κρίσιν θεῶν, κατατίθων αὐτῶν εἰς
μίσσην ἐπιδεικνύμενος τοῖς βυλομήδεσσι, ἐκ τῆς προκρι-
θείσης ἥδη τυχεῖν αὐτῶν ἀξίαν ὁπταπλῶν, καὶ τὴν νῦν
αὐτῶν συγχωρηθῆναι αὐτῶν ἀντιτάται, προση-
μῆν. τότε γὰρ ἔχειν τὸ μὴ στασιάζοντες ὑμῶς ὄραν,
καὶ τοῖς τῶν ὑμῶν γινώσκων αὐτῶν τυχεῖν. ὃς ὅτι
ἰδὼν ὁ θεὸς, ὃς ἡμῶν ἀντιτάται τὸ βυλομήδεσσι ὑ-
μῶν λαβεῖν νομίζοντες. ὡς καὶ τὸ μὴ προσέειπαι
παρέχοντες ἐκείνῃ τῶν πῦρ ἀσπίδος. καὶ πάλιν ἀ-
ξιούτως ἔχειν εἰς ἀπαντα χρόνους, καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἢ
ἐπ' αὐτῇ βεβαρωμένος ἡμῶν τῆς θεῶν, παντάπασιν ἀλό-
γιστον. κενεῖ τῶν πάλιν αὐτῶν, πῆρας βέλεται τῆς
ὑμῶν αὐτῶν θυσιᾶς ὁπταπλῶν, καὶ προσημῆναι τῆς
δυσσεύσεως. ἀποπνέειν γὰρ κορυφῇ ἐφ' ἑαυτὸν τὴν
οὐρανὸν τῆς πῆρας ὁπταπλῶν ἀφ' ἑαυτῶν τὸν θεόν. τῆς
οὐρανὸς καὶ τὸ δὲ τῆς πῆρας, πάντα αὐτῶν. ὡς
ὅτι ὁπταπλῶν ἱερωσύνης ἀντιτάται, κομίζων ἑκάστος θυ-
ματήριον οἰκοῦν αὐτῶν θυμιάματα ἐπὶ τῶν παρῶν. καὶ
ὡς καὶ κορυφῇ, ὁπταπλῶν τῶν πῆρας, καὶ τῶν παρῶν
τῶν αὐτῶν μὲν ψιφοφορίαν, ἀλλὰ καὶ μὴ σωτὴρ
ποιεῖ τῆς θεῶν κρείττω. ὁπταπλῶν καὶ κενεῖν αὐτῶν
αὐτῶν τῶν πῆρας. ἀντιτάται ὁπταπλῶν καὶ ἀσφάλειαν
δὲ τῶν πῆρας συγκεκολλημένον, γινώσκων τὸν αὐτῶν. μη-
δὲν ὅτι μὴ ἀντιτάται τοῖς ὁπταπλῶν τῶν ἱερωσύνης πῆρας
μὲν διδάσκων, καὶ θυμιάματα συνελθόντες ἐν
φανερῶν παντὶ τῶν λαῶν. ὃς θυμιάματα ὑμῶν, ὃς περ αὐ-
τῶν θυσιᾶν ἡδύων κενεῖν ὁ θεός, ὃς ὑμῶν ἱερεῖς κεχρη-
σθῶνται, ὃς ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν διαβολῆς κεχρησθῶνται
πῆρας αὐτῶν ὁπταπλῶν. ταῦτα μωσέως εἰπόντος, πάντες
ὃς τῶν πῆρας τὸ πᾶν, καὶ τῆς εἰς μωσέως ὑποψίας.
ἐτήνεσαν ὃς τοῖς εἰρημίοις, ὃς ὅτι καὶ ἰδὼναι χρεῖς
τῶν λαῶν. τότε μὲν οὐκ ἀφ' αὐτῶν τὸν σὺλλογον.

Κεφάλαιον γ'.

ὡς αὖτε τῶν πῆρας κατὰ τῶν πῆρας, διὰ τῶν πῆρας τῶν πῆρας, F
τῶν δὲ ἱερωσύνης ἀσφάλειαν, ὃς μωσέως ἀδελφῆς κα-
τὰ τῶν πῆρας καὶ τῶν πῆρας αὐτῶν.

Τῇ δὲ ὁπταπλῶν συνελθόντες εἰς τῶν ἐκκλησίαν,
ὁπταπλῶν τῶν πῆρας, ὃς τῇ δὲ αὐτῶν κενεῖ
τῶν πῆρας τῶν ἱερωσύνης ἀγνοῦντας. συνελθόντες δὲ
τῶν πῆρας τῶν ἐκκλησίαν, μετὰ τῶν πῆρας
ὅντος ἐπὶ ἐλπίσιν τῶν ἱερωσύνης. καὶ τῶν πῆρας εἰς ἡδύων
λαμβανόντων, εἰ μωσέως ἐλεγχθεὶς κεκοιμήσθων. τῶν ὃς
φρονέμεν, εἰ πῆρας ἀπαλαγνίσθων καὶ πῆρας
χρῆς. ἰδὼν αὖτε ὅτι, μὴ τῶν πῆρας προίσεως ἀφανισθῶν
μᾶλλον αὐτοῖς ὁ κόσμος τῶν πῆρας ἀσφάλειαν. ὃς τῶν πῆρας
ὁφείκει χαίρων τῶν πῆρας τῶν πῆρας, καὶ πῆρας ὃς
πῆρας τῶν πῆρας πῆρας ἀβίεσμον ἐδιδάμην ὑπηρετῶν,
ἐκείνουθεν ἔκρινε κατὰ τὰ συγκείμενα,

A & alioqui qualis erat prudentia, me violari iu-
ris reum facere, & huius facinoris premium al-
teri cedere? Verum & à mea probitate absit tale
scelus, neque Deus sustinuerit aut se contemni
aut vos ignorare quid illi gratissimum facturi
essetis. Ipse sacerdotem sibi elegit, ipse ab hoc
crimine immunem me reddidit. Attamen licet
non meo beneficio, sed diuina electione hunc
honorem adeptus, non dubitat in medium de-
positum vestris suffragiis committere, nullam
B prerogatiuam postulans ex eo quod hactenus
eo sit legitime functus, ut qui omni ambitione
posita, malit vos sine seditione videre, tamen si
vestris etiam calculis ante iam comprobatus
neque enim Dei voluntatem in hoc læsimus,
quod vestrum etiam assensum accedere volui-
mus. sed quod ille vitra detulit, salua pietate re-
cusare non licuit: quemadmodum & illud æ-
quum est, ut qui semel dedit, suum donum ra-
tum ac perpetuum efficiat. Quamobrem iudi-
C cabit denuò quem velit pro vobis sacra facere,
& pietatis vestre antistitem esse. Iniquissimum
enim fuerit: Corem per ambitionem obitare,
quo minus liberam electionem sui sacerdotis
habeat. Nihil est igitur quod seditionibus tur-
bemini, quantum ad hanc causam attinet. Cras
mane cum sua quisque acetra & igne ac odora-
mentis adesto. Tu verò Cores, cede Deo, &
calculum eius expecta, neque maiorem quam
Deus habeat, auctoritatem tibi arroga: sed tu
D quoque inter ceteros huius honoris competi-
tores iudicandus adesto, nec video cur vel Aa-
ron à petitione debeat excludi, eodem genere
natus, & qui iam in hac functione irreprehen-
sibile sui specimen dedit. ubi verò conueneris,
coram toto populo iustum facitote, & cu-
ius sacrificium acceptius Deo fuerit, cum mea
quoque auctoritate confirmabo, meque ab hac
calumnia collata per priuam gratiam in fra-
trem summæ dignitatis exoluam. His auditis
turba & tumultuari simul, & malè suspicari de
Moyse destitit: & insuper consilium eius col-
laudauit tanquam è republica futurum: atque
ita concio dimittitur.

CAP. III.

Quomodo seditionis concitatoribus diuina ultione
extinctis sacerdotum Aaroni & filii
est confirmatum.

Postera verò die reditur in concionem ut sa-
cro facto interessent diuino iudicio, per
quod competitorum certamen erat dirimen-
dum: eratque nonnihil tumultus, multitudine
suspensia ad euētus expectationem, quibusdam
Moysem in ordinem redigi cupientibus: qui ve-
rò prudentiores erant, seditionum finem exor-
tantibus, timebāt enim ne actum esset de re-
publica si vltius seditio procederet. multitu-
do quoque natura nouarum rerum cupida, &
ad obloquendum magistratibus prona, omni-
bus rumoribus circūferebatur. Moyse autem
missis ad Dathanum & Abironem viatoribus,

Num. 10.

iussit ut ad condictum venirent sacris interfuturi. postquam autem negauerunt se obtemperaturos, neque diutius passuros Moyse potentiam artibus malis qualitat in populo augeri: his renunciatis assumptisque aliquot præstantioribus non est dedignatus ad contumacem Dathami factionem venire, sequentibus se libenter quos iusserat. Tum Dathamus cum suis audito Moyse cum primatibus ad se aduentare, progressi cum liberis & vxoribus ante tabernacula, expectabant quidnam acturus esset. B aderant etiam satellites qui arcerent eum si quid vi agere vellet. ille verò iam propior sublatis in cælum manibus, & elata voce ut tota multitudinem exaudiri posset, Domine, inquit, cæli & terræ ac maris, ut qui mihi testis es fide dignissimus, quod quicquid hæcenus feci, ex tua sententia feci, qui miseratus res Hebræorum perpetuus adiutor mihi fuisti, exaudi hanc orationem. tu enim scis omnia, ipsas etiam cogitationes hominum: quapropter nō dedignaberis rei veritatem atque istorum ingratitude in medium proferre. Nosti sanè exactè & illa quæ natiuitatem meam præcesserunt, vult nimirum non audita: nunc in illis rebus testimonio tuo me subleua, quas isti cum non ignorent, malè suspicari tamen non verentur. Ego cum vitam agerem quietam, id quod mea virtute & tua voluntate Raguelisque socii beneficio consecutus eram, tamen relictis eius voluptatibus & commodis meipsum totum dedidi ærumnis pro isto populo perferendis: & primū pro libertate eorum, nunc verò pro salute promptissimè magnos labores suscepi. Nunc ergo quoniam in suspicionem veni hominibus, qui mea cura ac providentia tot mala incolumes euaserunt, tu qui in igne illo ad montem Sina mihi apparuisti, & tua voce spectaculoque illorum prodigiorum me dignatus es, qui in Ægypto legatione tuo nomine fungi voluisti, qui Ægyptiorum opibus afflictis seruitutem eorum effugere concessisti, & Pharaonis potentiam succumbere mihi fecisti, qui ignaris viæ per mare medium iter aperuisti, cuius postea fluctibus Ægyptios inuoluisti, qui inermes armis munuisti, qui ex vitiosis fontibus potabiles reddidisti, & potum nobis inopia laborantibus è petra produxisti, cibumque in terra non inuenientibus à mari attulisti, è cælo denique cibū nūquam antè auditus largitus, qui legibus ac institutis rem nostram ornasti, adesto mihi Domine iudex omnium ac testis incorruptissimus, quod neque munera à quocquam Hebræorum fauorem meum contra iustitiam captante admisi, neque pauperem bonā causam habentem propter aduersarium diuitē perdere litem sum passus, & nunc republica sincerissimè administrata in suspicionem culpæ, à qua sum alienissimus, venio, quasi fratri ob priuatum affectum & non tua voluntate sacerdotium tuum contulerim: ostende quod omnia tua providentia dispensantur, & nihil fortuitis casibus, sed tua voluntate ad effectum peruenit: G δωρεάν ἐγὼ παρ' ἑβραίων πρὸς κτ' ἢ δικαίᾳ προσηκόντων, ἢ πλεῖστον κατέκεινα πέναν τιμᾶν δυναμένην, ἢ ὅτι ἐλάβη ἢ κοινὴ πολιτεύσας, εἰς ἀλλοξίωτάτας τ' ἐμὴν ἐπιτηδευμάτων ἐπινοίας παράμει, ὡς ἕχθ' σὺ κελεύσας ἀσπῶν δὲ τ' ἱερῶσιν, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν χάριν. ὡς δὲ σὺ πάντα σὴ προνοία διοικεῖται, ἢ μηδὲν αὐτομάτως, ἀλλὰ κτ' βύλησιν βεβούλευμένοι τὴν σὴν, εἰς τέλος ἔρχεται.

A καὶ ἐβούλευσεν ἡ ἱερουζαλή. ὡς δ' ἔτι ὑπακούοντες τοῖς ἀγγέλοις ἔφασαν, καὶ μωυσὶν ἡ πόλις ἔμελλεν κτ' τὰ λαὸν πάντες ἐκ χακηνρίας αὐξάνομενοι, αἰκισσας τὰ παρ' αὐτῶν ὁ μωυσῆς, ἀκολουθεῖν αὐτῶν τοῖς περὶ ἐλπίδας ἀξιώσας, ἀπὸ τῆς πόλεως τοῖς ἐν δαδάρμην ἢ ἡρώμης τοῖς διπλὸν βαδίζοντες πρὸς τοῖς ἱερῶσιν αὐτῶν. οἱ δ' ἐδὲν αὐτεπὸντες ἠκελῶσαν. οἱ δ' ἐπὶ δαδάρμην πύλοισι τὸν μωυσὶν μὲν τῶν ἀξιολόγων ὁ πλοῦτος πρὸς αὐτοὺς ὡς ἀξιομένους, πρὸς ἐλπίδας θυμαίνοντες ἄμα καὶ πίκτοις πρὸ τῶν οὐλῶν, ἀπὲρλεπεν τὴν καὶ μέλλει ποιεῖν ὁ μωυσῆς. οἱ τε θεόποτες ἦσαν πρὸς αὐτοὺς ὡς εἰ βίαν πᾶσα πρὸς φέρει μωυσῆς ἀμυνόμενοι. ὁ δ' ἀποπτόν ἡρώμης, τὰς χεῖρας εἰς τὸν ἕραν ἀναγῶν, γυμνὸς ἐκδοῦσας ὡς ἀκνὸν πᾶσιν τῇ πληθύνῃ γυνεῶσιν. δέσποτα, φησὶ, τῶν ἐπ' ἕραν τε καὶ γῆς καὶ θαλάσσης. σὺ δὲ ἐμὴν τῶν ἐπ' ἐμὴν πτωχευμένων μέρτις ἀξιολογώτατος, ὡς γνώμη τῇ σὴ γίνεταί τε πάντα, καὶ δρωμένοις μηχανῶν ἐξέπρεσας, οἶκτον ἐν πᾶσι δινοῖς ἑβραίων ποιησάμενος. ἐλθέ μοι τέττον ἀκροατὴς τῶν λόγων, σὺ δὲ ἦτα πτωχευόμενος, ἐπεὶ νοθεύσανταί, ὡς τ' ἐδὲ φθορῆσαι μοι τ' ἀληθείας, τὴν τούτων ἀχαριστίαν ἐπὶ πτωχεύειν θέμενος. τὰ μὲν αὐτῶν πτωχεύειν τ' ἐμῆς γυνεῶσας, αὐτὸς οἶδ' ἀκρεβέστερον, ἐκ ἀκνὴ μεθῶν, ὅφει ἡμῖν παρὰ γυμνοῖς. ἢ ὅτι τούτου καὶ περ ὁ πτωχεύων σαφῶς, ἀδίκως ὑπονοῖς, τούτων μοι γυνὴ μέρτις. ἐγὼ βίον ἀπερῶμενα κατασπασάμενος, ἀνδραγαθία μὲν ἐμῇ, σὴ δ' βουλή, καὶ τέτο βαρυνῶν μοι τὰ πτωχεύειν καὶ ἀλπίων, ἀφείς τὴν ἐκείνων δόπολασιν τῶν ἀγαθῶν, ἐμαυτὸν ἐπέδωκα τοῖς ἱερῶν τούτων θαλαπλώταις. καὶ πρὸς τὸν μὲν ἱερῶν τῆς ἐλπίδας αὐτῶν, νυνὶ δ' ἱερῶν τῆς σπασίας μεγάλοις ὑπὲρ τὴν πῶν, καὶ παντὶ δέσποτα τούτων ἀντιτάξας πρὸς θυμὸν. νυνὶ αὖ ἐπεὶ χακηνρίας ὑποπείδομαι παρ' ἀνδράσιν, οἷς ἐκ τῶν ἐμῶν χαμῶταιν ὑπάρχει τὸ πτωχεύειν, εἰκότως αὐτὸς ὁ τὸ πῦρ ἐκείνο μοι φιλίας κτ' τὸ σπᾶν, καὶ τ' αὐτῇ φωνῇ ἀκροατὴν τότε γήσας, καὶ διατὴν τεράτων ὅσα μοι παράγειν ἰδεῖν ἐκείνος ὁ τόπος ποιήσας, ὁ κελεύσας ἐκ ἀγγέλου σάλωσας, καὶ τὴν σὴν γνώμην τούτοις ἐμφανίσας, ὁ τὴν ἀγγεῶν δόδαμονίαν σείσας, καὶ τ' ὑπ' αὐτῶν δουλείας δεσπομένην ἡμῖν ὡς ἀγαθόν, καὶ μακροτέρων ἐμῶν τὴν φαρμάκων ποιήσας ἡμετέρας, ὁ γὰρ ἡμῖν ἀμαθῶς ἔχουσι τῶν ὁδῶν ποιήσας τὸ πύλατος ἢ τ' ἀνακεκομμένον θαλάσσαν τοῖς ἀγγεῶν ἐπικυμῶν ἀλίδεις, ὁ γυμνοῖς ἡμῖν, τὴν ἐξ ὅλων ἀσφάλειαν χαρισάμενος, ὁ πτόμοις ἡμῖν διεφθαρμένας πηγὰς ῥόσας ὡς ἀσφάλειας, καὶ τελῶς δόποσον ἡμῖν ἐκ πτόων ἰδεῖν ποτὸν μηχανοσάμενος, ὁ τῶν γῆθεν δόποσιν εἰς τερπνὴν δέσποσας τοῖς ὑπὸ θαλάσσης, ὁ καὶ ἀπ' ἕραν ἑοφλὴν καὶ ἀπέμψας ἢ πρὸς τὴν ἰσορροπῆσιν, ὁ νόμων ἐπινόων ἡμῖν ὑποθέμενος, καὶ δέσποτα πολυτίμης, ἐλθε δέσποτα τῶν ὁλων δικαστὴς μου καὶ μέρτις ἀδωροδωκτος. ὡς ἦτα δωρεάν ἐγὼ παρ' ἑβραίων πρὸς κτ' ἢ δικαίᾳ προσηκόντων, ἢ πλεῖστον κατέκεινα πέναν τιμᾶν δυναμένην, ἢ ὅτι ἐλάβη ἢ κοινὴ πολιτεύσας, εἰς ἀλλοξίωτάτας τ' ἐμὴν ἐπιτηδευμάτων ἐπινοίας παράμει, ὡς ἕχθ' σὺ κελεύσας ἀσπῶν δὲ τ' ἱερῶσιν, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν χάριν. ὡς δὲ σὺ πάντα σὴ προνοία διοικεῖται, ἢ μηδὲν αὐτομάτως, ἀλλὰ κτ' βύλησιν βεβούλευμένοι τὴν σὴν, εἰς τέλος ἔρχεται.

Ἰσχυροὶ καρπῶν δικαίῳ αὐτοῖς τοῖς λό-
 γοις, καὶ ἰσχυροὶ πλεῖν. καὶ ἂν μὲν ἡ φυλὴ ὧρεα τῶ
 πληθὺς λαμβάνει, ταῦτ' ὅτιν' αἰαγχαῖον δι' ἡνσαμίν
 αὖ τοῖς ἱεροῖσιν ὧρεα ὧρεα πάντων γίνετα, δηλώσαι τῇ
 μὲν πασαρχόντα καὶ ὅτιν' πόλιον, ἔσκαψεν πα-
 ραχωρῆσαι τοῖς λόγισι αὐτοῖς φροσίνταξιν, καὶ τ' δι-
 καιοῦς ὧρεα τῶ λαῷ κατ' ἔτος λαμβάνουσι, δικα-
 τίῳ αὐτοῖς δοπομερίζειν. ἔτι ἡ ἀπαρχαὶ τὸν λαὸν δι-
 καῖον τῶ δι' πάντων τῇ ἐκ τῆς γῆς φροσίνων καρ-
 πῶν ἐπιφέρειν. καὶ τ' τῆς ἀποδοῦν τῇ τῇ εἰς τὰς θυσίας
 νομισμῶν τὸ γινώσκειν φροσίνον αὐτῶν ἢ καταθυ-
 σαι ὧρεα ἔτι τοῖς ἱεροῖσιν, ὡς τὴν αὐτοῖς πανοικί σπου-
 δαὶ ἐν τῇ ἱερᾷ πόλει. τῇ δὲ ἡ νομισμῶν ἐπίστα
 παρ' αὐτοῖς κατὰ τοῖς παλαιοῖς νόμοις, τοῖς διακότοις τῇ
 πικρομῶν σίκλον καὶ ἡμισυ αὐτοῖς ἀπφέρειν, αὐθρο-
 που ἡ φροσίνων πέντε σίκλοις. ἔτι ἡ ἀπαρχαὶ αὐ-
 τοῖς ἐκ τῆς τῇ φροσίνων κρεῖς. τοῖς τὴν πιστόντας
 τ' ὅτιν' καὶ ἀποποικιμῶν, τῇ τιμωμένοι αὐτοῖς πνὰ
 χορηγῶν. ὅσοι δὲ αὐτοῖς καθιερῶν διχλὺ πι-
 ποιημῶν, καὶ ἀφ' αὐτοῖς ἡ καλουμένη, κομίζεσθαι καὶ ὁ-
 ροὶ ἢ φροσίνων μῶν, τοῦτων ὅταν τὰς τέχας ἀφι-
 ρῶσιν ἐπὶ θυσίᾳ τὴν δρῶσι τὰς κρεῖς νέμεσθαι φρο-
 σίνων ἱερίας. Ἐοὶ κορυβαὶ αὐτοῖς ὀνομάσαντες τῇ θιᾷ,
 δῶρον ἡ τῶτο σημαίνει κατὰ ἐλλείων γλῶτταν, βυλο-
 μῶν ἀφίεσθαι τῆς λειτουργίας τοῖς ἱεροῖσιν καταβάλλ-
 λειν ἀφύριον, γυνᾶκα μὲν τελεάοντα σίκλοις,
 αὐθροα ἡ πινπικόντα. ὅσοι δὲ αὐτῶν ἐπίστα τ' ὡρε-
 σμῶν ἔχουσα χρημάτων, τοῖς ἱεροῖσιν ἐξῆται φρο-
 σίνων ὡς ἐλλείων) δοκιμάσαι. ἔτι ἡ καὶ τοῖς κατ' οἶκον
 θυσιῶν δωχίας ἔτι καὶ τ' αὐτῇ ἀλλὰ μὴ θρησκείας ἀ-
 γάγλιον κομίζειν τοῖς ἱεροῖσιν ἐνυφρὸν τὴν καὶ χαλιῶν
 καὶ τ' διέξον βραχίονα τῶ θυματος. καὶ τοῖς μὲν ἱεροῖσιν
 μωυσῆς ὁσάντων παρίεσθαι, καὶ ὡς ἀφ' ἀφύριον
 θύων ὁ λαὸς δίδωσιν αὐτοῖς ὡς ἐν τῇ φροσίνων βί-
 βλῳ διδελφάκα μὲν, ἀπορείαν ἐπενόησε. πάντων ἡ τοῖς
 ἱεροῖσιν πλημῶν, κοινωνεῖν διτάξιν καὶ τοῖς οἰκεταῖς
 θυγατέρας καὶ γυνᾶκας, ἔξω τῇ ὡς ἀφ' ἀφύριον
 ὅτιν' ἀφύριον θυσιῶν. ταῦτα γὰρ ἐν τῇ ἱερᾷ μῶ-
 νοι διαπαντῶσιν οἱ ἄρτιν τῇ ἱερίᾳ αὐθρομῶν. ὡς ἡ
 ταῦτα μὲν τῶν ἐσόντων μωυσῆς διτάξιν, ἀφ' αὐτῶν
 τ' γραπᾶς, ἐπὶ τοῖς τῆς ἰδουμαίας ὅροις ἦλθε, καὶ
 πρὸς τοὺς φροσίνων βασιλείᾳ τῇ ἰδουμαίων πέντε, καὶ
 ἔξω ἡ ὅσων αὐτῶν ὧρεα καὶ ἔξω αὐτοῖς ἐλλείων
 λαβεῖν, ὡς τῇ μῶν ἀφύριον ἀφύριον, δίδωσιν ὁμο-
 λῶν, ἀφύριον τῇ φροσίνων χορηγῶν, καὶ πνὴν τῇ
 ὕδατος αὐτοῖς καλῶσθαι καταβαλεῖν. ὁ δὲ οἷς ἐφρο-
 σίνων μωυσῆς ἐκ ἀφύριον, ἐπὶ συχωρῶν τῶν
 δίδωσιν, ἔσκαψεν τῶν φροσίνων ἀφύριον, φροσίνων
 ταῦτα μὲν μωυσῇ καλῶσθαι αὐτοῖς οἱ πολυήσεις βία
 πνὴν. καὶ μωυσῆς, ἀφύριον γὰρ μῶν ἡ πνὴν
 λαβεῖν ὁ θὸς χρωμῶν, τῶν δυναμὶν ὑπαγῆναι ὧρεα
 τῆς ἐρήμου ἐπνὴν. τότε δὲ ἐκ τῶν ἀφύριον
 αὐτῶν μαριάμιν πνὴν τῇ βίου καταλαμβάνει,
 πασαρχὸς ὅτιν' πνὴν, ἀφ' αὐτῶν ἀφύριον κατὰ
 θάλασσαν δὲ αὐτῶν δημῶν πολυπλῶν, ὡς πρὸς ὅροις,
 ἡμέρας τὸν λαόν, ἐκ ἄφύριον μωυσῆς τούτων τῇ φροσίνων. μῶν
 ἐλλείων ἡ ἐκ τῶν πᾶσαι, μῶν ἀφύριον τῇ φροσίνων

cimas annui fructus exegit Leuitis simul ac sacerdotibus conferendas: atque hi posthac eius tribus solennes reditus fuere. Nunc dicendum quæ sint sacerdotum propria, ex quadraginta octo oppidis iussit ut Leuitæ concederent eis tredecim, & decimarum à populo quotannis acceptarum decimas penderent: præterea ut populus Deo primitias omnium fructuum è terra prouenientium offerret, & ex quadrupedibus quæ mactare fas est, primogenitum si masculum fuerit, sacrificandum sacerdotibus adducat, ut eo cum familia vescantur in vrbe sacra, pro eis verò quibus patria lex vici vetat, dominus scetus siclum cum dimidio dependat, pro homine vero primo genito quinque siclos, deberi eis etiam primitias tonsuræ ouium, & qui panes coquant liba aliquot eis præbere. Qui verò ex voto se consecrant, Nazaræi dicti capillum alentes, & vinum non gustantes, cum capillum consecrant victimas eorum sacerdotibus cedere. Item qui Corban seipsum nominant, hoc est Dei donum, si velint à ministerio ad quod se vltro obligauerunt dimitti, sacerdotibus pecuniam numerare, mulierem triginta siclos, virum quinquaginta, qui verò tantum pecuniæ non habuerint, hos sacerdotum arbitrio relinquendos, quin & si quis domi mactet ad priuatum epulum, non ob cultum diuinum, offerendum tamen sacerdotibus: pecoris pectus & brachium dextrum. Tantum est quod sacerdotibus Moyse attribuit, præterque quicquid pro peccatis populus offert, ut in proximè præcedente volumine diximus. Quicquid autem à populo sacerdotum ordini contribuitur, ex eo tam vxores quàm filias & famulos etiam participes esse voluit, exceptis quæ pro peccatis offeruntur. hæc enim in sano soli sacerdotio fungentes mares eodem die absumunt. His ita post seditionem dispositis castra mouit, & cum omnibus copiis ad Idumææ fines peruenit, legatis primum ad regem præmissis, petebat ab eo tantum liberum transitum, paratus ipsius arbitrio fidem dare, sine cuiusquam iniuria iter se facturum: præterea forum rerum venalium suis exhiberi poscebat, persoluturus etiam aquæ precium, si rex ita iuberet. illè verò legatis se infecta dimissis, negatōque transitu, armatus cum exercitu est obuiam profectus, prohibiturus Moysen si viam aperire conareret, at propheta consulto prius oraculo, & Deo non permittente vt ipse pugnæ principium faceret, retractorum adduxit exercitum, per desertum iter facturum. Eodem tempore sorori eius Mariammæ vltimus vitæ dies aduenit, quadagesimo anno ex quo Ægyptum reliquerat, mensis Xantici luna prima: sepultaque est publico sumptu magnificè, super quodam monte qui appellatur Setn: & post menstruum luctum instrauit Moyses populum hunc in modum: Iuuenem laboris & aratri expertem, colore toto corpore rufam,

Num. 6.

№ 10.

Num. 19.

Num. 10.

III.
Num. 21.

paulum ante castra productam pontifex in loco purissimo mactauit, & sanguinem septies digito aspersit versus Dei tabernaculum. deinde solida iuuenca ita ut prociuit cum pelle ac intestinis ardente, lignum cedrinum in medium ignem iniiciunt, simulque hyssopum & lanam cocco tinctam. huius cinerem vniuersum vir purus ac castus collectum reponit in locum purissimum: & quotquot posthac funesti purificatione opus habebant, paulum huius cineris in fontanam immittentes: & hyssopi ramulum intingentes, aspergebāt se die tertia & septima: quo facto pro puris posthac habebantur. & hunc lustrandi morem etiam in terra belli sorte quaesita seruari praecepit. Ceterum funesto exercitu ita ut dixi lustrato, per desertum cum eo pergens Arabiam petiit. Cumque venisset in agrum vrbis Arabum primariae, quae olim Arce, nunc Petra nominatur, hoc loco montem excelsum, quo ager clauditur, Aaron conscendit, praemonitus à Moysē, quod esset moriturus, & in conspectu totius exercitus, stans in loco accliu, exutam pontificiam stolam Eleazaro filio tradidit, ad quem iure ætatis successio pertinebat. atque ita ipse ante populo moritur, eodē ipso anno quo sororem amisit, anno ætatis centesimo vigesimo tertio. dies mortis eius incidit in primam lunam mensis qui Atheniensibus hecatombæon dicitur, Macedonibus Ious, Hebræis tabba. Luxit eum populus diebus triginta, & luctu finito, Moyses ductu peruenit ad fluuium qui nominatur Arnon. is ex Arabiæ montibus exortus, desertum medium pertrans, in Asphaltitem lacum influit: Moabitis ab Amoræis distermians. estque hæc regio frugifera, & fructus quantum satis est incolis suppeditat. ad eius regem Schonem misit legatos Moyses, qui transire per regnum peterent, fidē daturus, quod sine detrimento vel agrorum vel colonorum militem traderet: sed perfoluturum precium rerum venalium ex quo & bono, etiam si potum aquæ sine precio dare grauarentur. Schon verò negato transitu, & armato suorum exercitu, vada Arnonis occupat, prohibiturus si Hebræi fluuium transire conarentur.

C A P. V.

*Quomodo Moyses deuicit Schonem & Ogem
Amoræorum reges, deuenitque
eorum corpora.*

Num. 22.

Moyses autem postquam intellexit Amoræos hostilem in se animum gerere, haud ferendum contemptū ratus, & videns Hebræos genus hominum intractabile, ocio simul & egestate facile adduci posse ut pristinos tumultus ac seditiones renouarent, occasione eis adimere volens, consuluit Deum, an bello viam aperire permitteret. Deo verò annuente, & victoriam insuper pollicente, magnopere hac spe animatus, militem quoque fiducia complet, clamirans adesse tempus quo pugnandi cupiditatem exfatiarent, auspice Deo, & quod sponte iam propenderent autoritate sua compellente, at illi permissa potestate latis, arma corripiunt & cuestigio instructa acie ad hostem properant.

ὁ ἀρχιερεὺς ἔδυσε τὴν καὶ τὴν αἵματος ἐπὶ τῆς ἑσπέρης τοῦ
δακτύλου αἵματι τὸ σκεῦος τὸ οὖν. ἵππετα ἐξομῶντες
ὡς εἶχεν ὅλης τῆς δαμαλίδος σὺν τῇ δορᾷ καὶ τοῖς
ξύλον κέδρινον εἰς μέσον ἐμβαλλομένους τὸ πῦρ, καὶ ὕδα-
τον, καὶ φοινικῶν ἔριον. συναγαγὼν δὲ αὐτῆς ἀπασαν τὴν
τίφραν ἀγρὸς αὐτῆς καὶ πᾶσαν εἰς χωρίον καθαροῦ-
τον. τοῖς δὲ ἀπὸ τοῦ κεσῶ μωμιασμένοις, τῆς τίφρας ὀλίγον
εἰς πηλὴν ἐνέκτισεν καὶ ὕδατον, βαπτίσαντες τὴν καὶ τῆς
τίφρας αὐτῆς εἰς πηλὴν ἱρράνον ἔστη τε καὶ ἐβδόμη
τῶν ἡμερῶν, & καθαροὶ τὸ λοιπὸν ἦσαν. τὸτο δὲ κατελ-
θὼν εἰς τὰς κληρονομίας προσέταξε ποιῆναι, ὅτι ἐπὶ
τοῖς πένθεσι τῆς ἀδελφῆς τῆς στρατηγῶν καθαρον τοιαύτην
ἡγομένην, ἀπὸ τῆς τῶν δυνάμεων ὅσα τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ἀρα-
βίας. ἐλθὼν δὲ εἰς χωρίον, ὁμοῖον πόλιν αὐτῶν ἀραβί-
ας νομίσας, προσέειπεν ᾧ ἀρχὴν λεγομένην, τίτρεται ἡ
νὺν ὀνομαζομένη, ἐπεὶ αὐτὰ ἐφῆλθε ἀφ᾽ ἐχθροῦ ὅπως
αὐτὸ, ἀναβὰς ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, μωυσέως αὐτῶν διδου-
κότος ὅτι μέλλοι τελευτᾶν, ἀπαύτως τῇ στρατῶν ὁμοῖον
ὁρῶντος, κατὰ τὴν γὰρ τὸ χωρίον, ἀποδύεται τῇ ἀρ-
χιερῶν κληρῶν, & ὁμοῖον αὐτῶν ἐλθὼν ἀφ᾽ αὐ-
τοῦ, πρὸς ὃν ὅσα τῶν ἱερῶν καὶ ἀρχιερωσύνην ὁμοῖον
τῇ, ἀπὸ τῆς, τῇ πλῆθους εἰς αὐτὸν ἀφορῶντος. περὶ μὲν αὐτῶν
τελευτῆσαι ἔπει, ὅτι καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀπέβηκε. εἰσὶ
ἡ δὲ τὰ πάντα, ἕνα πρὸς τοῖς εἰκοσι καὶ ἑκατὸν. ἀπο-
θνήσκῃ καὶ σελὺν τελευτῆσαι, μὲν ὅς ὄντος ὁμοῖον
ἀδελφῶν ἐκατομβαίνοντος κληρῶν, λῶν δὲ ὁμοῖον
μωυσέως, σαββᾶ δὲ παρ᾽ ἐβραίοις. πένθος δὲ ἐπὶ αὐτῶν
τῇ λαῷ ἑκατονθήμερον ἄγοντος, ὅτι τῶν ἐλῶντος,
ἀναλαβὼν ἐκεῖθεν μωυσῆς τὴν στρατὸν, παρὼν ὅτι πο-
τὸν ἀρῶν. ὅς ἐστι τῆς ἀραβίας ὅραν ὁμοῖον, καὶ ὅσα
πάσης ἱερῶν ῥίων, εἰς τὴν ἀσφαλτίνην λίμην ἐκείδου-
σιν, ὁρίζον τῶν τε μααβίτην καὶ ἀμωρίτην. καὶ δὲ αὐτῇ
καρποφόρος καὶ πλῆθος ἀνθρώπων ἴσον τοῖς παρ᾽ αὐτοῖς
ἀραβῶν ἐκατὴ ἔφειν. πρὸς δὲ σίχωνά τῃ βασιλεύοντι
τῆς χώρας αὐτῆς, ἀπέστειλε μωυσῆς τὴν στρατὸν διδύ-
ναι ὅδιν ἐφ᾽ αὐτῶν ἀπὸ τῆς πίστεως, ὡς τε μηδὲν ἀδικη-
θῆναι, μήτις τῇ γῆν μήτις τοῖς ἐνοικῶντας ὅν σίχων ἐκεί-
ται. τοῖς τε καὶ τῇ ἀρῶν χερσὶ πρὸς τὸ ἐκείνον λυσι-
τελῆς, εἰ καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς πιπράσκει σίχων ἐκείνου.
σίχων δὲ ἀρῶν, ὅτι δὲ οἰκεῖον στρατὸν, καὶ τῆς ἐ-
βραίας ὁμοῖον τῇ ἀρῶντα κωλύειν ἰστομύστατος ἰσῶν.

Κεφάλαιον ἑ.

Εἰς σίχωνα καὶ ὅσα τῶν ἀμωρίων αὐτῶν ἐκείνου
καὶ τῶν στρατῶν αὐτῶν ἀπὸ τῆς πίστεως, κατὰ τὴν
χώραν δυνάμεις ἡμῶν τῇ ἐβραίῳ.

Μωυσῆς δὲ ὅραν πολέμους αὐτοῖς τῇ ἀμωρίων
ἐκείνου, ὅτι ἀφ᾽ ἐχθροῦ ἀνέχεσθαι δύν-
ηται, καὶ τοῖς ἐβραίοις τῆς ἀσφαλτίας, καὶ τῆς δὲ αὐτῶν
ἀσφαλτίας, ὅτι ἡς ἀσφαλτίας τε πρὸς αὐτοῖς συνέπι-
σι, καὶ τότε δυσκόλως εἶχον ἀπαλλάξαι ἀσφαλτίας, ἥρτα
τῇ δυνάμει αὐτῶν δίδουσι. τῇ δὲ θεῷ, καὶ νίκῃ
ἀποσημαίνοντος, αὐτὸς βασιλεύς εἶχε πρὸς τῇ ἀρῶν.
καὶ τοῖς στρατοῦ παρῶντα νὺν αὐτοῖς ἀξίον τῇ πο-
λεμῶν ἰσότητος ἀπολαύειν, ὅτι αὐτῇ συγχωρεῖ χερσὶ
τὸ θεῖον. οἱ δὲ ἡς ἐπὶ τοῦ ἀρῶν λαβόμενοι, καὶ τῆς
παντοπρίας ἀναλαβόντες, ἀδίδως ἐχώρουν εἰς τὸ ἔργον.

temptu, sed compescendis prauis cupiditatibus
fortes viros declarent. absurdum præterea dice-
bat, quod eū in deserto modestè vixissent, nunc
in bona regione ita bacchantur: & quæ per
inopiam quæsiuerant, nunc per affluentiam per-
ditum irent. Talibus dictis conabatur iuuentu-
tem corrigere, & ad sanio rem mentem reduce-
re. Tum Zambrias insurgens: Tu, inquit, Moy-
ses, tuis legibus vttere, quibus iam longo vñ ro-
bur addidisti: quod ni fecisses, sæpe iam pœnas
dedisses, & tuo malo non esse Hebræis impo-
nendum didicisses. me, certè nunquam ad tua
tyrannica iussa obstrictum habebis, neque e-
nim aliud hætenus, quàm sub legis ac religio-
nis prætextu nobis seruitutem, tibi principa-
tum malitiosis artibus aditruis, voluptatem
nobis ac vitæ licentiam adimens, quæ libero-
rum sunt, & sub nullius imperio degentium.
hoc enim vel Ægyptiaca seruitute fuerit gra-
uius, in quemuis tuis legibus pro tuo libitu a-
nimaduertere, cū ipse multo dignior sis qui
puniaris, quandoquidem abrogatis quæ om-
nium consensus approbat, plus tua quàm cæ-
terorum mortalium placita valere postulas. e-
go quæ nunc facio, quia benefacta iudico, ne
fateri quidem in hoc cætu grauabor, mulier-
culam alienigenam me duxisse. audis à me ipso
mea facta, vt ab ingenuo. neque enim latere cu-
pio. Sacra etiam diis facio præter consuetum,
quia id æquum censeo, ex multis mihi veritatè
querere, & non sicut sub tyrannide viuere, de
vnius tantum fiducia pendentem. nemo mihi
rem gratam fecerit, qui in rebus meis me ipso
plus arbitrij habere voluerit. Hæc Zambria pro-
se & quibuidam sui similibus afferente, popu-
lus qui etus expectabat quoniam audacia hæc
esset euasura, maximè quod videret legistato-
rem amplius nolle contendere, ne hominem
intolentem irritatiorem redderet. verebatur e-
nim ne plures talis in loquendo impudentiæ
imitatores facti, turbas in populo excitarent.
Atque ita tum concio dissoluitur. ac fortasse
vltèrius malum hoc serpsisset, ni Zambrias ma-
turè sublatus esset talem ob causam. Phinces
tum aliis rebus, tum patris dignitate, iuuentutis
facilis princeps, Eleazari pontificis filius, &
Moysem magnum patrum habens, ægerimè
tulit Zambriæ contumaciam: cuius impunita-
te ne legum contemptus cresceret, vindicare in
flagitiosos decreuit, non ignarus quod exem-
pla primatum in vtramvis partem plurimum
valeant. Cūque tanto esset animi & corporis
robore, vt non temerè aliquid arduum aggre-
deretur, quod non etiam perficeret, ad Zam-
briæ tentorium vadit, & eodem ictu ipsum v-
nà cum Chosbi transfigit. quo exemplo iuue-
tus ad pulcherrimam virtutis æmulationem
accensa, certatim in eiusdem criminis reos fa-
cit imperum, & bonam illorum partem ferro
conficiunt, reliquos insecuta pestis sustulit,
per iram numinis inflicta, & ne illis quidem
pepercit, qui cū iure cognationis talem
suorum petulantiam cohibere deberent aut
dissimulare aut accendere etiam maluerunt:

[illegible]

αδικεῖν τῶν θεῶν δοκούσας ἀπίσθησαν. ἀπόλλυνται Ἀ
μὲν οὖν ἐκ τῶν ταύτων ἀνδρες ἐκ ἐλάττωι τετραχι-
λίωι καὶ μυρίωι. ὑπὸ ᾧ ταύτης παρεξήνδεις τ' ἀπας
μυουσῆς, δὲ τῶν μαδαντίων ἀλεθρον τὴν γραπὰν ἐξέ-
τισμων. ὅτε ὦν τ' ἐπ' αὐτοὺς ἐξόδου μὴ μικρὸν ἐρύ-
μην, παρεδνησάμενοι παρῶν, δ' παρελθόντων. δι-
καμοὶ κ' δὲ τὴν τ' νόμοθέτη γνώμην μὴ παρελθεῖν
αἰσχυρίας οὐκ ἐπὶ βάλαντοι, ὡς ἀληθεύει τὰ ὑπὸ τῶν
μαδαντίων ὅπως ἐφ' ἄσπασται τοῖς ἐβραίοις, κ' τὰ τοῦ
ἡ δυνάμειντα θίνα ἀρετοῖα, γνώμην ᾧ ὑποδέχοντο
ἡ χρησιμὸν τ' πολέμων, ὅλγε τὸ τῶν ἐβραίων πλήθος
διεσθάρη τοῖς βασιλεὺς μασι, νοσοσάτων δὴ πρὶν ὅτε
ταῦτα, μεγάλως ἐτήμουν αἰαχράφας ἀπὸ τῶν μαν-
τείας καὶ παρὸν αὐτῶν σφικτεῖσασθαι τ' ἐπ' αὐτοῖς δό-
ξαν, καὶ ἐξιδώσασθαι μηδένος αὐτῶν γνησίων μάρτυρος
τῶν δηλῶξοντες, ἐκείνῳ τ' μάρτυρας ἀσπίδων, κ' τ'
ἐπ' αὐτῶν μήνης ἐξίσωσι. καὶ ταῦτα μ' αἰς ἀπ' αὐτοῖς ποί-
δοκῆται σκοπεῖται σασ. μυουσῆς ᾧ ὑπὸ ὦν καὶ παρεῖ-
πον, δὲ τὴν μαδαντίων γλῶσση σφικτεῖσθαι, τοῖς
πάντας διχαλίως κ' μυρίοις ἐξ ἐκάστης φυλῆς τὸν ἴσον
ἀειδμόν ὅπλῃς ἀρμός, ὅς γραπτήν αὐτοῖς ἀσπίδει
φρῖς, κ' μικρὸν ἀρετρενέμησθην φυλάξαστος τοῖς
ἐβραίοις τοῖς νόμοις, κ' τ' ὡς ἀνομοῦντα τῶν ζα-
βείας πτωρησάμενοι.

Κεφάλαιον ζ.

Ὡς ὅτι μετ' ἐλπίδας ἰσχυροὶ καταποιοῦντες ἐκρά-
τουν αὐτῶν.

ΜΑΘΗΝΙΤΑΙ ἡ ΠΕΡΟΣΥΜΕΛΟΙ Τῆ ΣΡΑΤΗΓΩΝ ΔΗ
ΣΦΑΙ ΕΛΑΥΝΟΝΤΑ, ΚΥΘΩΝ ΗΔΕ ΠΑΡΕΙΣΤΕΛΜΕΝΟΝ, Η-
ΔΕΡΙΖΟΝΤΟ ΤΕ ΚΑΙ ΤΑΣ ΕΙΣΒΟΛΑΣ Τῆ ΧΩΡΑΣ Η ΠΕΡΟΣΥ-
ΧΟΝΤΟ ΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΛΟΙ, ΠΕΡΙΕΛΜΕΝΟΝ ΑΥ-
ΤΟΙΣ ΕΛΔΟΝΤΩΝ ἡ ΚΥ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΓΗΡΟΜΕΝΗΣ, ΠΙΠΤΕΙ Τῷ ΜΑ-
ΘΗΝΙΤΩΝ ΠΛΗΘΟΣ ΑΣΥΛΛΟΓΙΣΤΟΝ, ΚΥ ΑΡΙΣΤΕΥΩΝ ΧΡΕΙΤΤΟΝ, ΟΙ ΤΕ Ε-
ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΑΥΤΩΝ ΑΠΑΝΤΕΣ, ΠΙΠΤΕΙ ἡ ἦσαν, ὤχος τε ΚΥ ΣΕ-
ΡΗΣ, ΕΠΙ ἡ ΡΟΒΙΝΗΣ ΤΕ ΚΥ ΗΘΗΣ. ΠΕΜΠΤΟΣ ἡ ΡΕΚΕΜΟΣ, Ε ΠΟΛΙΣ
ΕΠΩΝΥΜΟΣ ΤΟ ΠΑΝ ΑΞΙΩΜΑ Τῆ ΑΡΑΒΩΝ ΕΧΟΥΣΑ ΓΗΣ, ΚΥ ΜΕ-
ΧΕΙ ΤΩ ὑπὸ ΠΑΝΤΟΣ Τῆ ΑΡΑΒΙΣ Τῆ ΚΗΣΑΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΡΕΚΕΜΗ ΚΑΛΕΙΤΑΙ, ΠΕΡΑ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΝΟΙ ΛΕΓΟ-
ΜΕΝΗ. ΦΑΠΤΕΝΤΩΝ ἡ Τ ΠΟΛΕΜΙΩΝ, ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΔΙΗΡΤΑΝ
ΑΥΤῷ Τῆ ΧΩΡΑΙ. ΚΑΙ ΠΟΛΛΟΙ ΛΕΙΠΟΝ ΛΑΒΟΝΤΕΣ ΚΥ ΤΕΣ ΟΙ-
ΚΗΤΟΡΑΣ ΓΥΝΑΞΙΝ ΑΜΑ ΔΙΑΦΘΕΙΡΑΝΤΕΣ, ΜΟΝΑΣ ΤΑΣ ΠΑΡ-
ΘΕΝΕΣ ΚΑΤΕΛΙΠΟΝ, ΤΕΤΟ ΜΕΝΟΥΣΙΩΣ ΦΗΝΕΙ ΚΑΛΩΣΑΝΤΟΣ. ΟΣ
ἦΚΕΝ ὄγων Τῆ ΣΡΑΤῆΝ ΑΠΑΔῆ ΚΥ ΛΕΙΠΑΝ ΑΦΘΟΝΟΝ, ΒΟΑΣ ΜΕΡΗ
ΖΩ ΔΙΧΙΛΙΟΙΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΚΙΣΜΥΡΙΑΣ ΕΠΛΑ ΚΑΙ ΕΞΗΚΟΝΤΑ.
ΟΤΟΙΣ ἡ ΕΞΑΚΙΣΜΥΡΙΑΙ, ΧΡΥΣΟΥ ἡ ΚΑΙ ΑΡΓΥΡΟΥ ΑΠΕΙΡΟΝ
Π ΠΛΗΘΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΔῆΣ ἡ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΕΧΩΝΤΩ. ὑπὸ ΖΩ
ΔΙΔΑΙΜΟΝΙΑΣ, Ε ΑΒΕΡΕ ΔΙΑΤΟΙ ΣΦΟΔΡΑ ΕΤΥΧΑΝΟΝ. ΗΧΘΗ-
ΣΑΙ ἡ ΚΑΙ ΠΑΡΔΕΙΝΟΙ, ΠΕΙ ΔΙΧΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙΣΜΥΡΙΑΣ.
ΜΕΝΟΥΣΗΣ ἡ ΜΕΙΟΝΑΣ ΤΕΛΩ ΛΕΙΠΑΝ, ΤΟ ΠΕΝΤΗΚΟΣΟΝ ΕΛΕΑΖΑ-
ΡΩ ΔΙΔΩΣΙ, Ε ΟΥΙΣ ΗΡΑΔΟΙ. ΛΟΙΠΑΙΣ ἡ Τ ΕΠΕΡΑΣ ΤΟ ΠΕΝ-
ΤΗΚΟΣΟΝ ΜΕΡΟΣ. ΤΩ ἡ ΛΟΙΠΩΝ, ΝΕΜΕΙ ΤΩ ΛΑΩ. Ε ΔΗ-
ΤΩΝ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΔΙΔΑΜΟΝΩΣ ΑΦΘΟΝΙΑΣ Μ' ΑΓΑΘΩΝ ΑΥ-
ΤΙΣ ὑπ' ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΤΡΑΜΕΡΗΣ, ὑπὸ ΜΕΝΕΝΔΟΣ ἡ ΣΚΗΘΡΩ-
ΤΟΥ ΤΑΥΤΗΣ ΔΟΤΟΛΑΕΙΝ ΕΜΠΟΔΙΖΟΜΕΝΟΙΣ. ΜΕΝΟΥΣΗΣ ἡ
ΖΗΡΑΟΣ ἡ ΤΕ ΤΥΧΑΕΩΝ, ΔΙΕΔΟΧΟΙ ΙΑΥΤΩ ΙΠΠΟΚΛΕΩ ΚΑΛΙΣΤΟ-
ΔΗΤΕΙ ΓΗΡΟΜΕΝΟΝ, ΚΕΛΩΣΑΝΤΟΣ ΚΥ Τῆ ΔΙΩ ΤΟΥΤΩ

nec prius destitit, quam quatuordecim millia virorum desiderarentur. Hanc ob rem Moyses in Madianitas concitus, ad gentem internecione delendam exercitum misit, de qua expeditione mox narrabimus, postquam quod omis- sum antè non oportuit, dixerimus. Balaam illum, qui à Madianitis accitus ad execrandos Hebræos, quo minus hoc faceret à Deo est pro- hibitus, nihilo secius tamen tale hostibus con- silium dedit, quo effectum est, ut quibusdā in- fectis prava opinione peritioris populi religio sit corrupta: hunc inquam Balaam tanto ho- nore dignatus est Propheta, ut oracula eius suis literis inferuerit: cùmque nihil veraret quin ea pro suis ederet, nec vilo teste id factū eius coar- gui posset, maluit eum debita apud posteros memoria non fraudare. Sed hæc quisque ve li- buerit ita consideret. Moyses autem, ut dicere cœperam, in Madianitas misit exercitum duo- decim millium, singulis tribubus mille militi- bus imperatis: eisque copiis Phineem præfecit, cuius opera leges vindicatas, & de Zambria violatore earum pœnas exactas paulò antè me- morauimus.

CAP. VII.

Hebræorum de Madiianis victoria, & Amoritis
regio quemodo a Mofe duabus cum
dimidiata tribubus concessa.

D **M** Adrianitz verò intellecto hostium ad-
uentu, & quodd iam non longè abessent,
& ipsi copias in vnum contrahunt, & quā in re-
gionem suam irrupturos putabant, munito pro
tempore aditu, p̄esto erant, impetus eorum pro
viribus propulsaturi. Sed mox primo congressu
tanta multitudo Madianitarum est caesa, vt nu-
merus cadauerum iniri non posset, ne regibus
quidē seruatis. Hi fuēre Ochus, Sures, Robeas,
Vbes. & quintus Recemus, à quo deductum
E nomen primaria vrbs Arabum & hodie reti-
net, Receme dicta, quam Græci Petram vocare
malunt. Fulis hostibus, Hebræi regionem sunt
populati, prædas abigendo, & incolas vnā cum
mulieribus interimendo, solis parcentes vir-
ginibus: hoc enim Phinees à Moysē mandatum
acceperat. qui reducto incolū ac illæso exer-
citu, prædam quoque memorabilē retulit, bouū
quinquaginta duo millia, & insuper sexaginta
septem, alinorum sexaginta millia, vasorum au-
reorum & argenteorum magnum numerum,
F quibus in domestica supellectile utebantur. Et
enim pro opibus lauciore victu delectaban-
tur. Abductæ sunt etiam virgines circiter tri-
ginta duo millia. Moyses autem partitus præ-
dam, quinquagesimam eius partem Eleazaro
dedit & sacerdotibus, & Leuitis alterius quin-
quagesimam: reliquum verò populo distribuit.
quo factum est vt deinde suauiter viuerent, o-
G pibus virtute quæsitis, otium quoque ad fruen-
dum nacti. Moyses autem iam admodum senex
Iesum designauit, qui sibi in Prophetæ & ducis
(si opus foret) muniis succederet, Deo ita iu-
bente vt hunc principatus successorem faceret.

Num. 27.
Deut. 3.

Num. 31

Num. 27.
Dent. 3.

32

Ταυτὰ τὰ ἱερεῖων καρπῶν διχάτω αὐτοῖς τοῖς λαοῖ- **A**
 ταις, καὶ ἱερεῖοι πλεῖν. καὶ ἂν μὲν ἡ φυλὴ ὧδ' τὴ
 πληθὺς λαμβάνει, ταῦτ' ὅτι ἀναγκαῖον δι' ἡγομένην
 αὐτοῖς ἱερεῖων ἰδέσθαι ὧδ' πάντων γίνεσθαι, δηλώσαι. ἡ δ'
 μὲν πασαρχόντα καὶ αὐτῶν πόλιων, ἔισκαίδικα πα-
 ραχαρῆσαι τοῖς λαοῖταις αὐτοῖς προστάξει, καὶ τὸ δι-
 χάτω ὧδ' τὴ λαὸν κατ' ἔτος λαμβάνουσι, διχά-
 τλιν αὐτοῖς δομερίζειν. ἐπὶ ἧ ἀπαρχαὶ τὸν λαὸν δι-
 χαρὸν τὰ δι' πάντων ἡ δὲ ἐκ τῆς γῆς φουδῶν καρ- **B**
 πῶν ἐπιφέρειν. καὶ τὸ τετραπόδιον ἧ ἡ δὲ εἰς τὰς θυσίας
 νεινομομένην τὸ χρηστὸν ἑρῶτον αὐτὸν ἡ καταβύ-
 σαι ὧδ' αὖτε ὧς ἱερεῖοι, ὡς τὰ αὐτοῖς παροικί σπι-
 δαί ἐν τῇ ἱερᾷ πόλει. ἡ δὲ ἡ νεινομομένην ἰδίαν
 παρ' αὐτοῖς κατὰ τοῖς παλαιῖς νόμοις, τοῖς διασώταις ἡ
 πικρῶν οἴκων καὶ ἡμῶν αὐτοῖς ἀπέρειν, αἰθρῶ-
 που ἧ ἑρῶτον πέντε οἴκοις. ἡ δὲ ἀπαρχαὶ αὐ-
 τοῖς ἐκ τῆς ἡ δὲ προσβάταιν κερῶν. τοῖς πειθόντας
 τὸ σπῆν καὶ ἀποποιεμένοις, ἡ πικρῶν αὐτοῖς πνὲ **C**
 χορηγῶν. ὅσοι δὲ αὐτοῖς καθιερῶν διχῶν πι-
 ποιημένοι, ταζαῖοι ἧ καλούμεται, κομῶντες καὶ οἴ-
 νον καὶ προσφιεμένοι, τῶν ὅταν τὰς τεύχας ἀφι-
 ρῶσιν ἐπὶ θυσίᾳ τῇ δρῶσι τῶν κερῶν νύμφῃς πρὸς
 τοῖς ἱερεῖς. ὅι κορυβαὶ αὐτοῖς ὀνομάσαντες τῶν θείων,
 δῶρον ἧ τῶτο σημαίνει κατὰ ἡλλῶν γλῶτταν, βυλο-
 μένους ἀφίειται τῆς λειτουργίας τοῖς ἱερεῖσι καταβάλλ-
 λειν ἀργύριον, γυνῆκα μὲν τεύχοντα οἴκοις, **D**
 ἀνδρα ἧ πινθῶντα. ὅσοι δὲ αὐτὸν ἐκδίδουσι τὸ ὡρι-
 σμένων ἡχῶν χρημάτων, τοῖς ἱερεῖσι ἐκδίδουσι ὡς
 τῶν ὡς ἐκδίδουσι δοκιμάσαι. ἡ δὲ καὶ τοῖς κατ' οἶκον
 θυσιᾶν δωχίας ἡντα τὸ αὐτὸν ἀλλὰ μὴ θρησκείας ἀ-
 νάγκην κομίζειν τοῖς ἱερεῖσι ἡντα τὸ καὶ χαλιῶν
 καὶ τὸ διχῶν βραχίονα τὸ θυμῶν. καὶ τοῖς αὖ ἱερεῖσι
 μωυσῆς τῶν αὐτῶν παρῶν, ὡς ἡ ἀμῶν μωυσῆς
 θυσιᾶν ὁ λαὸς δίδουσι αὐτοῖς ὡς ἐν τῇ πρὸς αὐτοῖς βί-
 βλῃ δηλώσεται, ἀπολείπειν ἡντα τὸ πάντων ἧ τοῖς **E**
 ἱερεῖσι πλημῶν, κοινωνεῖν διτάξει καὶ τοῖς οἰκίταις ἐ-
 θυσιᾶν καὶ γυνῆας, ἡ δὲ ἡ ἀμῶν μωυσῆς
 πνὲν ὅτι προσφιεμένοι θυσιᾶν. τῶν τὰς δὲ ἐν τῇ ἱερᾷ μέ-
 νοι δαπανῶσι οἱ ἄρῶντες ἡ ἱερεῖων αὐτῶν. ὡς ἧ
 ταῦτα μὲν τῶν αὐτῶν μωυσῆς διτάξειν, ἀρῶν μὲν πάσης
 τὸ σπαῖς, ὅτι τοῖς τῆς ἰδουμαίας ὁρεῖς ἡλθε, καὶ
 πρίσθεις πρὸς τὸν βασιλεῖα ἡ ἰδουμαίων πέμψας,
 ἡ δὲ ἡ δὲ αὐτῶν ὧδ' αὖτε καὶ ἡ δὲ αὐτοῖς ἰδίαι **F**
 λαβεῖν, ὡς ἡ δὲ μὲν ἀδικησάτω, δῶσεν ἡμελο-
 γῶν, ἀρῶντες τὰς τεύχας χορηγῶν, καὶ πνὲν τὸ
 ὕδατος αὐτοῖς κελύσει καταβαλεῖν. ὁ δὲ οἱ ἐπὶ σπῆ-
 βόσατο μωυσῆς ἐκ ἀρισκόμενος, ὡς ἡ συχωρῶν τῶν
 δῶρον, ἡντα τῶν τεύχων ἀρχῶν, πρὸς πνὲν
 τα τῶν μωυσῆ καλύσει αὐτοῖς ἐπὶ πολήσεται βία
 πρὸς αὐτοῖς. καὶ μωυσῆς, ἀρχῶν τὸ μέγας ἡ συνθε-
 λῶσιν ὁ θὸς χρωδῶν, τῶν δύναμιν ἡντα δὲ **G**
 τῆς ἡμῶν ἐπὶ πρὸς. τότε δὲ τῶν ἀδελφῶν
 αὐτῶν μαριάμνῳ τῶν τῶν βίου καταλαμβάνει,
 πασαρχῶν ὅτι πνὲν πνὲν, ἀρῶν τῶν ἀργύριον κατὰ πνὲν. μωυσῆς ἧ ἡ δὲ πνὲν
 δαπῶσι δὲ αὐτῶν δημοσία πολυπλῶς, ὡς πνὲν ὁρεῖς, ὁ καλοῦσι, σπῆν. καὶ πνὲν τῶν τῶν
 ἡμεῖς τὸν λαὸν, ἐκ δὲ πνὲν μωυσῆς τῶν τῶν τῶν. μόχοι δὲ πνὲν, ἀρῶν μὲν ἐκ γυνῆας ἀπέρειν,
 ἐκ δὲ πνὲν ἧ δὲ πνὲν, μικρὸν ἀποδῶν τῶν τεύχων πρὸς αὐτοῖς εἰς χαλῶν κατὰ πνὲν,

cimas annui fructus exegit Leuitis simul ac sa-
 cerdotibus conferendas: atque hi posthac eius
 tribus solennes reditus fuisse. Nunc dicendum
 quæ sint sacerdotum propria. ex quadraginta
 octo oppidis iussit ut Leuitæ concederent eis
 tredecim, & decimarum à populo quotannis
 acceptarum decimas penderent: præterea ut
 populus Deo primitias omnium fructuum è
 terra prouenientium offerret, & ex quadrupe-
 dibus quæ maculare fas est, primogenitum si
 masculum fuerit, sacrificandum sacerdotibus
 adducat, ut eo cum familia vescantur in vrbe
 sacra, pro eis verò quibus patria lex veti vetat,
 dominus factus solum cum dimidio dependat,
 pro homine vero primo genito quinque siclos,
 deberi eis etiam primitias tonsuræ ouium, &
 qui panes coquant liba aliquot eis præbere.
 Qui verò ex voto se consecrant, Nazaræi dicti
 capillum alentes, & vinum non gustantes, cum
 capillum consecrant victimas eorum sacerdo-
 tibus cedere. Item qui Corban seipsos nomi-
 nant, hoc est Dei donum, si velint à ministerio
 ad quod se ultro obligauerunt dimitti, sacer-
 dotibus pecuniam numerare, mulierem triginta
 siclos, virum quinquaginta, qui verò tantum
 pecuniæ non habuerint, hos sacerdotum arbitrio
 relinquendos, quin & si quis domi macet
 ad priuatum epulum, non ob cultum diuinum,
 offerendum tamen sacerdotibus: pecoris pectus
 & brachium dextrum. Tantum est quod sacer-
 dotibus Moyles attribuit, præterque quicquid
 pro peccatis populus offert, ut in proximè
 præcedente volumine diximus. Quicquid
 autem à populo sacerdotum ordini contri-
 buit, ex eo tam uxores quàm filias & famulos
 etiam participes esse voluit, exceptis quæ pro
 peccatis offeruntur. hæc enim in fano soli sa-
 cerdotio fungentes mates eodem die absum-
 unt. His ita post seditionem dispositis castra
 mouit, & cum omnibus copiis ad Idumæa fi-
 nes peruenit, legatis primùm ad regem præ-
 missis. petebat ab eo tantum liberum trans-
 itum, paratus ipsius arbitrio fidem dare, sine
 cuiusquam iniuria iter se facturum: præterea
 forum rerum venalium suis exhiberi poscebat,
 persoluturus etiam aquæ precium, si rex ita iu-
 beret. illè verò legatis se infecta dimissis, nega-
 toque transitu, armatus cum exercitu est ob-
 uiam profectus, prohibiturus Moysem si vi-
 am aperire conareret, at propheta consulto
 prius oraculo, & Deo non permittente ut ipse
 pugnae principium faceret, rectorum abduxit
 exercitum, per desertum iter facturum. Eodem
 tempore sorori eius Mariammæ ultimus vi-
 tæ dies aduenit, quadagesimo anno ex quo
 Egyptum reliquerat, mensis Xantici luna pri-
 ma: sepultaque est publico sumptu magnificè,
 super quodam monte qui appellatur Setin: &
 post menstruum luctum iussit Moyles po-
 pulum hunc in modum: Iuuentam laboris
 & aratri expertem, colore toto corpore rufam,

Num. 6.

Num. 10.

Num. 19.

Num. 20.

III.
Num. 21.

paulum ante castra productam pontifex in loco purissimo mactauit, & sanguinem septies digito asperit versus Dei tabernaculum. deinde solida iuuenca ita ut procubuit cum pelle ac intestinis ardente, lignum cedrinum in medium ignem iniiciunt, simulque hyssopum & lanam cocco tinctam. huius cinerem vniuersum vir purus ac castus collectum reponit in locum purissimum: & quotquot posthac funesti purificatione opus habebant, paulum huius cineris in fontanam immittentes: & hyssopi ramulum intingentes, aspergebant se die tertia & septima: quo facto pro puris posthac habebantur. & hunc lustrandi morem etiam in terra belli sorte quaesita seruari praecipit. Ceterum funesto exercitu ita ut dixi lustrato, per desertum cum eo pergens Arabiam petiit. Cumque venisset in agrum vrbis Arabum primariae, quae olim Arce, nunc Petra nominatur, hoc loco montem excelsum, quo ager clauditur, Aaron conscendit. praemonitus à Moysse, quod esset moriturus, & in conspectu totius exercitus, stans in loco accliu, exutam pontificiam stolam Eleazaro filio tradidit, ad quem iure aetatis successio pertinebat. atque ita spectante populo moritur, eodè ipso anno quo sororem amisit, anno aetatis centesimo vigesimo tertio. dies mortis eius incidit in primam lunam mensis qui Atheniensibus hecatombæon dicitur, Macedonibus Ious, Hebraeis tabba. Luxit cum populus diebus triginta, & luctu finito, Moyses ductu peruenit ad fluvium qui nominatur Arnon. is ex Arabia montibus exortus, deteretum medium pererrans, in Asphaltitem lacum influit: Moabitis ab Amoræis distemnans. estque hæc regio frugifera, & fructus quantum satis est incolis suppeditat. ad eius regem Schonem misit legatos Moyses, qui transiitum per regnum peterent, fidē daturus, quod sine detrimento vel agrorum vel colonorum militem traduceret: sed perfoluturum precium rerum venalium ex æquo & bono, etiam si potum aquæ sine precio dare grauarentur. Schon verò negato transitu, & armato suorum exercitu, vada Arnonis occupat, prohibiturus si Hebraei fluvium transire conarentur.

CAP. V.

Quomodo Moyses deuicit Schonem & Ogem
Amoræorum reges, deleuitque
eorum copias.

Num. 22.

Moyses autem postquam intellexit Amoræos hostilem in se animum gerere, haud ferendum contemptū ratus, & videns Hebræos genus hominum intractabile, ocio simul & egestate facile adduci posse ut pristinos tumultus ac seditiones renouarent, occasionem eis adimere volens, consulit Deum, an bello viam aperire permitteret. Deo verò annuente, & victoriam insuper pollicente, magnopere hac spe animatus, militem quoque fiducia complet, clamitans adesse tempus quo pugnandi cupiditatem exfatiarent, auspice Deo, & quod sponte iam propenderent autoritate sua compellente, ac illi permessa potestate læti arma corripiunt & cuestigio instructa acie ad hostem properant.

ὁ ἀρχιερεὺς ἔδυσε τι καὶ τὴν αἵματος ἐπὶ αὐτῷ ἔστη τῶν
δακτύλων αἵματι τὸ σάκκος τὸ θεῖον. ἵσταται ἔξωθεν
ὡς εἶχεν ὅλης τῆς δαμαλίδος σὺν τῇ δορὰ καὶ τοῖς ὀπίσ,
ξύλον κέδρινον εἰς μέσον ἐμβάλλουσιν τὸ πῦρ, καὶ ὕστατον
καὶ φοινικτὸν ἱερὸν. συνάραζον δὲ αὐτῆς ἀπάσαν τὴν
τίφραν ἀγνὸς αὐτῇ καὶ πίνουσιν εἰς χωρεῖον καθαροῦτα-
τον. τοῖς δὲ ὑποπνεύσι μίμιασμοῖς, τῆς τίφρας ὁλόγος
εἰς πηγὴν ἐκκέντες καὶ ὕστατον, βαπτίσαντες τι καὶ τῆς
τίφρας ταύτης εἰς πηλὴν ἵρρανον ἔστη τι καὶ ἐβόησαν
τὴν ἡμερῶν, & καθαροὶ τὸ λοιπὸν ἦσαν. τότε ὁ καὶ ἐλ-
θὼν εἰς τοὺς κληρικὰς προσέταξε ποιῆν. μὴ δὲ ἐπὶ
τῶν πάντων τῆς ἀδελφῆς τῆς στρατηγῶν καθαρὸν τοιαύτην
ἡγομένην, ἀπὸ τῆς τῶν δυνάμει δὲ τὴν ἐρήμην καὶ τὴν ἀρα-
βίας. ἐλθὼν δὲ εἰς χωρεῖον, ὁμηροῖσιν αὐτῶν ἀραβί-
κιν ὁμηροῖσιν, προσέειπεν ὁ ἀρχιερεὺς λεγομένην, πέτεσθαι
καὶ ὁνομαζομένην, ἐκ ταῦτα ὑψηλὴν φερόμενην ὅπως
αὐτὸν ἀναβαίει ἀρῶν ἐπὶ αὐτὸν, μωυσῆς αὐτὸν διδρα-
κότος ὅτι μέλλοι τελευτᾶν, ἀπαντὸς τῆς στρατιᾶς
ὄραντος, κατὰ τῆς γῆς τὸ χωρεῖον, ὑποδύεται τὸ ἀρ-
χιερεὺς σὺν τῷ, & ὁ δὲ αὐτοῖς αὐτῶν ἐλαζαφὸς τῶν
παίδων, πρὸς δὲ τὴν ἡλικίαν ἡ ἀρχιερεὺς ὁ δὲ αὐ-
τῶν, ὁ δὲ αὐτῶν, & πάλιν εἰς αὐτὸν ἀφορῶντος. πρὸς αὐτὸν
τελευτῶντας ἔπει, ὅ καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀπέβαλε. τοῖς
δὲ τῶν πάντων, ἕνα πρὸς τοῖς εἰκοσι καὶ ἑκατὸν. ὑπο-
δύεται ὁ καὶ σὺν τῷ νεμενίᾳ, μέλλος ὅπως ὁ δὲ αὐ-
τῶν εἰς ἑκατομβαίωνος καλεμένην, ὡς ὁ δὲ αὐ-
τῶν μετὰ τοῖς, σάββα δὲ παρ' ἑβραίοις. πένθος δὲ ἐπ' αὐτῶν
τῶν λαῶν ἔλασθησαν ἀγρότες, ἐπὶ τῶν ἐλπίσιν,
ἀναλαβὼν ἐκεῖθεν μωυσῆς τὴν στρατὸν, παρὶν ὅτι πρὸς
μὲν ἀρῶν. ὅς ἐστι τῆς ἀραβίας ὅραν ὁμοῖος, καὶ δὲ
πάσης ἐρήμου ῥίαν, εἰς τὴν ἀσφαλτίνην λίμην ἐκδιδά-
σκον, ὅτι τῶν τῶν μετὰ τὴν καὶ ἀμωρίαν. καὶ δὲ αὐτῇ
καρποφόρος καὶ πλούσιος ἀθρόωντος ἴσους τοῖς παρ' αὐτοῖς
ἀγαθοῖς ἑκατὴ ἔβρεν. πρὸς δὲ σίχωνα τὸ βασιλεύοντα
τῆς χώρας ταύτης, ἀπέστειλε μωυσῆς τῶν στρατῶν διδ-
ναγὰς ἐπὶ αὐτῶν δὲ τῆς πείσιν, ὡς τι μὲν δὲ ἀδικ-
θῆναι, μήτε τὴν γῆν μήτε τοῖς ἐνοικῶντας ἀνὴρ σίχων ἐκρά-
τει. τοῖς τι καὶ τὸ ἀρῶν καὶ πρὸς τὸ ἐκείνους λυσι-
τελεῖς, εἰ καὶ τὸ ὕδωρ αὐτοῖς πρὸς αὐτῶν σίχων ἐδίδοται.
σίχων δὲ ἀνέμεινος, ὅτι τῶν οἰκίον στρατὸν, καὶ τῶν ἑ-
βραίων δὲ αὐτῶν τὸ ἀρῶντα κωλύειν ἐτοιμώτατος ἦν.

Κεφάλαιον ε.

ὡς σίχων καὶ ὁ καὶ τῶν αἰμαρῶν αὐτῶν κατὰ τῶν μετὰ
καὶ τῶν στρατῶν αὐτῶν αὐτῶν δὲ αὐτῶν, κατὰ τῶν αὐτῶν
χώρας δὲ σίχων ἡμερῶν τῶν ἑβραίων.

Μωυσῆς ὁ ὅραν πολέμιος αὐτοῖς τὸ ἀμωρίαν
ἡμερῶν, ὅτι φερόμενος αὐτῶν δὲ
ἔγνω, καὶ τοῖς ἑβραίοις τῆς ἀραβίας, καὶ τῆς δὲ αὐτῶν
ἀπορίας, ὅς ἡς αὐτῶν τι πρὸς αὐτοῖς συνή-
σι, καὶ τότε δυσκόλως εἶχον ἀπαλλάξαι δὲ αὐτῶν, ἥρτα
τὸ θεὸν εἰ πολέμειν αὐτῶν δίδωσι. τῶν δὲ θεῶν, καὶ νίκην
ἀποσημαίναντος, αὐτὸς βασιλεύς εἶχε πρὸς τὸ ἀρῶντα.
καὶ τοῖς στρατοῦ παρῶντα νῦν αὐτοῖς ἀξίων τὸ πο-
λεμῆν ἡδονῆς ἀπολαύειν, ὅτι αὐτῇ συγχωρεῖ καὶ αὐτῶν
τὸ θεῖον. οἱ δὲ ἡς ἐπὶ τοῦ δὲ αὐτῶν λαβομένην, καὶ τῶν
παρῶντας ἀναλαβόντες, ἀδίδως ἐχώρησε εἰς τὸ ἔργον.

Sexaginta enim oppida egregiè munita de eius ditione ceperunt, & ex præda tam priuatim quàm publicè sunt locupletati. Post hæc Moyses castra Iordanem versus mouet, & campum magnum è regione Hierichutis, ea est vrbs copiosa palmis abundans, & balsamum ferens. Iamque in tantum creuerant Israelitarum animi, ut nihil magis quàm pugnas ac prælia cuperent: & Moyses utendum hac promptitudine suorum ratus, victimis Deo pro gratiarum actione mactatis, epulæque exercitui dato, partem eius armatam ad Madianitarum regionem vastandam misit, vrbetque gentis eius expugnandas, cuius belli origo talem causam habuit.

CAP. VI.

De Balamo vate.

Num. 22.
23. 24.

Balacus Moabitarum rex, habens veterem amicitiam & societatem cum Madianitis, cum res Israelitarum in tantum crescere videret, cepit etiam de suo regno esse sollicitus. Nesciebat enim Deum verare, ne Hebræi quicquam ulterius præter Chananæam vsurpare appetant, & ita non satis consulte de rebus nouis cogitauit. & bello quidem aggredi elatos tot victoriarum successu non est auus, obitare tamen volens ne ulterius procederent, legatos de communibus commodis ad Madianitas mittit. Illi ad Balamum quendam ultra Euphratem, mobilem in eis locis vatem, & sibi amicū, cum Balaci legatis mittunt etiam de suis honoratissimum quēque, rogantes ut veniret ad se, & diris impressionibus Israelitas deuoueret. Vates legatis comiter exceptis, & hospitali mentis adhibitis, consuluit Deum, quæ sit eius de Madianitarum postulatis sententia. qui cum veraret illis obsequi, reuerius ad eos, ait, sibi non deesse voluntatem illis gratificandi, sed obitare Deum, cuius beneficio debeat gloriam ex veris hæcenus prædictionibus comparatam. nam exercituum tuum quem ipsi execratum velint, esse Deo longè carissimum. deditque consilium ut ob hanc causam ad Israelitas profecti, pacem cum illis quibuscunque conditionibus facerent. his dictis legationem dimisit. at Madianitæ Balaco maximis precibus urgente, eadem de re denuò legatos mittunt ad Balamum: qui cupiens hominibus obsequi, Deum consulit. Deus verò offensus iubet ut legatis assentiatur, is ratus Deum hæc seridè iubere, cum legatis proficiscitur. intereundum autem cum ventum esset in viam quandam angustam inter duas macerias sitam, occurrit ei Angelus: quo animaduertio asina qua vehebatur declinans appressit eum ad alterum septum, nihilque mouebatur verberibus sessoris pressuram molestè ferentis: cumque nec angelus de via cederet, nec vates verberandi finem faceret, tandem procumbens Deo sic volente humana voce Balamum inculcat, quod nunquam antehac læsus scuiret in se, non intelligens Deum prohibere quo minus quibus cuperet obsequatur.

ὡς λαβὼσα, κατιμύμετο τὸ βάλαμον, ὡς ἄδικον ὅτι τὸ πρῶτον ἐν δακονίᾳ μὴ εἶναι ἔχοντα ἐν χειρὶ αὐτῆς, καὶ ὅτι πληγὰς ὁ φέρει, μὴ σιωπῇ ὅτι καὶ τὸ πρῶτον ἐν δακονίᾳ μὴ εἶναι ἔχοντα ἐν χειρὶ αὐτῆς.

Ελείαν πολλὰ ἰδίᾳ τὴν δημοσίᾳ πάντες ἐπέρρησαν. μανσὺς μὲν οὐκ ἐρατοπιδόει, ἀγαθὴ δὲ δύταμις ἐπὶ τῇ ἰορδάνῃ καὶ τὸ μέγα πεδῖον ἰερχήντες ἀπικρε. πόλις δ' ὅσιν ὠδαίμων αὐτῇ, φοίνικας τε φέρει ἀγαθὴν. **Ε**βάλισαμον νημερῶν ἤρχοντο ὃ φρενὲν ἐφ' ἑαυτοῖς μέγα οἱ ἰσραηλίται, **Ε** τὴν πρὸς τοῖς πολέμοις ἐπιθυμίαν ἰσφύσσον. **Ε** μανσὺς, ἐλίζων ἡμερῶν θίσας χαρὰς σῆρα πρῶτον τῷ θεῷ, καὶ τὸ λαὸν διωχάσας, μερὲς πρὸς ὅσων ὄξυ πικρῇ, δ' ἐκίστοντας τὸ μαδανιτῶν γῆν, **Ε** τὰς παρὶδας αὐτῶν ἐκπολιορκίσοντας. τὸ δὲ ἐκπολιορκισθῆναι πρὸς αὐτὸς, ἀγίαν ἔλαβι τοιαύτην.

Κεφάλαιον 6.

Περί Βαλαμὸν τῆς μάγισσας, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ.

Βάλακος ὁ τῶν μαδανιτῶν βασιλεὺς, φίλιας αὐτῷ παρῶας ἔσσης **Ε** συμμάχιας πρὸς μαδανίτας, **Ε** πεί τῆς ἰσραηλῆτας τοῦτο φρονοῦντος ἰᾶσαι, **Ε** πεί τὴν αὐτὴν πρᾶγματι λιαὶ δολαφῆς ἔω. καὶ ὅτι ἐπὶ πῶσι οὐκ ἄλλῃ πολυπραγμονεῖν τὸς ἰσραήλεις ἀπὸ τοῦ δόκτος τῷ θεῷ κτισαίμενος τὸ χαναναίων καὶ θάττον ἢ φρονομώτερον ἐν χειρὶν ἔγνω τοῖς λόγοις. καὶ πελαμὴν μὲν ἐπὶ ταῖς ἀποφασίαις, θράσους τε ὑπὸ τὴν κακοπραγίαν κατελιημῶνους ἐκ ἐκείνῃ, καλῶσαι δὲ εἰ δύνατο γνῶναι, μεγάλης λογιζόμενος, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ πρὸς αὐτὸς, αἰτέκειναι τὸ τῷ θεῷ ὁρᾶναι τίς ὅστις αὐτῇ ἐφ' οἷς μαδανίται ὡς ἀκαλῆσι. **Ε** δὲ ἔμποδὼν αὐτοῖς, ἀφικνεῖται πρὸς τῆς πρὸς βίον, πρὸς τοῖς πρὸς μαδανίτας ὑπὸ αὐτῶν. οἱ δὲ, καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἀφ' αὐτοῦ βάλαμος, μάστις αἰετος τὸ πῶσι καὶ πρὸς αὐτὸς ἐπιποδῶς ἔχων, πύμπησι μὲν τὸ βάλακ πρὸς βίον αἰδρας παρ' αὐτοῖς ἀξιολόγων, ὡς μαλαρίσοντας τὸ ματινὴν ἰλθεῖν, ὅπως αὖ ἐπ' ἐξωλεῖα τὸ ἰσραηλῆταιν ἀπὸ ποίησης. ὡς ἀπὸ μαδανίτης δὲ τῆς πρὸς βίον, δέχετ' ἑξία φιλοφρονέως. **Ε** δὲ π

Num. 25.

ad gratiam hominum loqui proposueram. A quamprimum enim nostrum pectus subintrat, nihil amplius nostrum ibi remanet. ego certe nihil in horum laudem dicere in animo habui, nec quæ Deus eorum generi dare decreuit, commemoranda putauis, sed numen illis propiciū, quod gentis felicitati studet ac gloriæ, pro destinatis hæc verba mihi subdidit. Nunc age, quando animus est tibi atque Madianitis rem gratam facere, quorum preces me non de-
 cet non admittere, alias aras erigamus & sacra
 instauramus, si forte Deum flectere possim, ut
 execrationibus hoc genus hominum deuocere
 liceat. Cumque Balacus id fieri permisisset,
 ac ne iterato quidem sacro potestatem deuo-
 uendi impetrauisset, collapsus in faciem pro-
 nus prædicebat quicquid euenturum esset re-
 gibus & ciuitatibus clarissimis, quarum quæ-
 dam nondum conditæ videntur: quæ verò ex-
 tant, earum res terra marique gestæ ita prædi-
 ctionibus responderunt vsque ad nostram me-
 moriam, ut facilis sit coniectura, reliquum et-
 iam eius oraculi non vanum fuisse euentum
 aliquando comprobaturum. Balacus autem ex-
 grè ferens expectationem frustratam, sine ho-
 nore vatem ablegat. ille domum repetens, cum
 iam Euphratem attingisset, accito Balaco & prin-
 cipibus Madianitarum: Balace, inquit, vósque
 Madianitæ, quandoquidem necesse est ut vel
 præter Dei voluntatem vobis obsequar, He-
 bræorum quidem genus nunquam est interi-
 turum, nec bello, aut pestilentia famæque, aut
 alio casu delebitur. Deus enim curam habet
 eius gentis à malis seruandæ, ne quando talis cla-
 des incidat, qua vniuersi de medio tollantur. in-
 terdum tamen quædam vitari non poterunt,
 quibus ad tempus afflicti, mox magis quàm
 antè florebut, castigatione tali ad sanitatem
 reuocati. quapropter si breuem victoriam de
 illis consequi quæritis, hoc consilio voti com-
 potes efficiam. Filiarum formosissimas, quæ
 pulchritudine sua mentes eorum expugnare
 possint, quantum fieri potest cultas ac ornatas
 mittite, ut circum castra obuerfentur, & iuue-
 nibus complexus expetentibus faciles se præ-
 beant: ubi verò cupidine captos viderint, subi-
 to se proripiant. cumque rogatæ fuerint ut ma-
 neant, non annuant nisi persuasis, ut relictis
 patriis legibus & cultu Dei à quo illas accepe-
 runt, Madianitarum & Moabitarum deos ve-
 nerentur. sic enim Deum iratum sibi reddent.
 Post hæc monita abiit. Madianitis autem ita ut
 moniti fuerant filias mittentibus, Hebræorum
 iuuenes pulchritudine puellarum capiuntur: &
 in colloquium venientes rogant ne sibi volu-
 prate ex earum pulchritudine capere inuideat,
 neve consuetudinem eorum auerfentur. Illæ li-
 benter & verba iuuenum & complexus admit-
 tunt: iamque blanditiis illectos, & cupidine fer-
 uentes relinquere parant. cum illi tristes mulie-
 rum discessu, precibus instant ne se relinquunt,
 sed futuræ coniuges & omnium facultatū Do-
 minæ apud illos maneat. hæc promissa iure-

τὸ πλῆθος ἐξ ἡμετέρας. αἱ δὲ ἀσφόδους διέλαβον τὰς λόγους, συνήκον αὐτοῖς. ἐν δὲ ἡσυχίᾳ αὐτῆς
 τὸ πρὸς αὐτὰς ἔρωτο, καὶ τὸ ἐπιθυμίας ἀκμαΐσεως, καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς ἀθυμίας. καὶ ἡ ἀ-
 ναχώρησεν τὸ γυναικίον κατέλαβεν, καὶ λιπαρῆντες ἐκείνητο μὴ σφὰς καταλιπεῖν, ἀλλὰ χαμοταῖς αὐτῇ ἰσομέ-
 νας αὐτῇ, μένειν ἐκείνην ἀποδοῦναι τῇ ἀθυμίας πάντων ὡς ὑπῆρχεν αὐτοῖς. ταῦτα ὁ ἀνὴρ ἔλεγον καὶ

Διόν

τὸ θεῖον λέγειν, βιάζειται ὁ δὲ ἐκείνη βήλησιν. ἐδὲν γὰρ ἐν
 ἡμῖν ἐπὶ φάσαντος εἰσέλθειν ἐκείνη ἡμέτερον. ἔλα-
 βον αὐτὴν ἐπὶ τῇσι, καὶ ἰπαρήσαντες ἐπὶ δέμῳ, καὶ ἐφ'
 οἷς τὸ γένος αὐτῆς ὁ θεὸς ἀγαθοῖς ἐμνηστεύειτο διηλ-
 θύν. ἀλλ' ἐμνήσθη αὐτοῖς οὕτως ὅτι, καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς
 ἀδελφόμενα βίον καὶ κλέος ἀγαθόν ὡς ἄλλοι, ἡμεῖς τοιοῦ-
 τον ἀπαρχαλίας λόγους ὑπέδειτο. νῦν ὅ, χαρίζεται γὰρ
 αὐτῇ σοὶ δὲ ἀποδοῦναι ἔστι μοι καὶ μαδανίταις, ὡς ἀ-
 πώσαται μοι τὴν ἀξίωσιν καὶ ἀφαιρέσεις, φέρε βαρύνει
 τὴν ἐπέχει αὐτῆς ἐξαιρέσει, καὶ θυσιὰς ταῖς ἐπὶ
 ὡς ἀπλοκίας ἐπιπλήσωμεν, εἰ πείσαι τὸν θεὸν διω-
 θεῖν ἐπὶ τῇ μοι τοῖς ἀνθρώποις ἀγαθῶς ἐκδοῦναι συλ-
 χαρήσαντες ὅτι βαλάκῃ, δις μὲν τεθυκόη τὸ θεῖον
 καὶ ἐπὶ ἐκείνῃ, τὰς καὶ τῇ ἰσραηλῆτι ἀρά. πιστοῦν δὲ
 ἐπὶ τῷ μοι πᾶσι θεοῦ λαοῦ καὶ βασιλεύσῃ ἔσται ἐ-
 ὅσα πόλεις ταῖς ἀξιολογιστάταις, ὡς ἐκείνης καὶ εἰκα-
 δαί πως συνέβαινε τὴν ἀρχὴν, εἰ καὶ περὶ ὡς ἀρ-
 ξεν, ἐν τοῖς ἡμετέροις χρόνοις γυνώμενα τοῖς ἀνθρώ-
 ποις δὲ γῆς ἡ θαλάσσης εἰς μνήμην τὴν ἡμῶν. ὅτι
 πάντων τέλος λαβόντων ὅποιον ἐκείνος ἀφαιρέσει, κα-
 μίρει αὐτῇ ὅτι ἐῖσοιτο πρὸς τὸ μέλλον. βάλακος δὲ
 ἀνακατήσας ἐπὶ τῇ μοι κατέλαβον τῇ μοι καὶ ἰ-
 σραηλῆτας, ἀποπέμπει τὸν βάλακον μετὰ μετὰ τῆς
 ἀξιώσεως. ὁ δὲ ἀπὸν ἡδὴ κατὰ τὴν περὶ αὐτῆς τὸ ἀφαι-
 ρεῖν γυνώμενος, τὸν τὴν βάλακον μετὰ μετὰ τῆς
 τοῖς ἀρχόντας τῇ μαδανίτῃ, βάλακῃ φησὶ, καὶ τὸ μα-
 δανίτων οἱ πατέρες. καὶ γὰρ μοι καὶ ὡς βήλησιν τῇ
 θεῷ χαρίσασθαι ἡμῖν. τὸ μὲν ἰσραὴλ γένος καὶ αὐτῶν
 θεοὺς παντλήως καταλάβοι, καὶ ἐν πολέμῳ, καὶ ἐν λοι-
 μῇ, καὶ ἀπὸ τῆς γῆς καρπῶν, καὶ ἄλλῃ τις ἀ-
 γία ὡς ἀλόγος ἀφαιρέσει. πρὸς γὰρ ἐστὶν αὐτῇ
 τῇ θεῷ ὅτι ἐκ παντός κακοῦ, καὶ μηδὲν ἐπ' αὐ-
 τοῖς ἔσται τοιοῦτον πάθος ἐλθεῖν, ὅφ' ἂν καὶ ἀπολοῖντο
 πάντες. συμπίσει δὲ αὐτοῖς ὅλητα καὶ πρὸς ὅλη-
 ρον, ὅφ' ὡς ἀπεινήσας δοκοῦντες μέλλον αἰδέ-
 σθαι ἐπὶ φόβῳ τῇ ἰπαρχύντων αὐτοῖς τὰς ἐλάδας.
 ἡμεῖς δὲ εἰ νικῶν πᾶσι πρὸς βραχυὶ καὶ ἐκείνῃ κατ' αὐ-
 τῇ κερδάναι ποθεῖται, τύχοι αὐτῆς ταῦτα ποιήσαν-
 τες. τῇ θυγατέραν τὰς μάλισα ἀφαιρέσεις, ἐκείνη δὲ
 καὶ νικῶν τὴν τῇ ὁράντων σωφροσύνην ἰκανὰς δὲ καὶ
 κάλλος, ἀσκήσαντες τὸν μορφίαν αὐτῇ ἐπὶ τὸ μέλλον
 ἀφαιρέσεις, πῶς αὐτῇ πλοῦσι ἰσομένας τὸ ἐκείνων σπα-
 τήδου, καὶ διομήδους συνείναι τοῖς πατρίαις αὐτῇ πρὸς
 εἰσάγει. ἐπειδὴν ὅτι καὶ γυνώμενος ὁραοὶ τὰς ἐπιθυ-
 μίας, καταλιπέτωσαν. καὶ ὡς ἀκαλῶντων μένειν μὴ
 πρὸς ἐπὶ ἐκείνῃ, πρὶν αὐτῇ πείσωσιν αὐτοῖς ἀ-
 φίντας τοῖς πατρίαις νόμοις, καὶ τὸ τότε αὐτοῖς ἐμνήσθη
 πρὸς θεόν, τοῖς μαδανίτῃς ἐκείνῃ τῇ σέβασιν. ὅτι
 γὰρ αὐτοῖς τὸν θεὸν ὁρμηθῆσθαι. καὶ ὁ μὲν τῇ ἰσο-
 θέμῳ αὐτοῖς ὡς ἔστι. τῇ ὅτι μαδανίτῃς πῶς αὐτῇ
 τὰς θυγατέρας καὶ τὴν ἐκείνην παραμένει, οἱ τὸ ἰσραὴλ
 ἀλίσκονταί τοι τὸ ἀφαιρέσεις αὐτῇ. καὶ ὡς ἀγνώ-
 μοι εἰς λόγους αὐταῖς, παρεκείλουν μὴ φθονεῖν αὐ-
 τοῖς τὸ τῇ κάλλος αὐτῇ ἀπολαύσεως, μὴ δὲ ἐκ τῆς

ἀδικαίαν τῶ θεῷ δοκούσιν ἀπὸ θυποκον. ὑπολλαντα A
 μὲν οὐδ' ἐκ τῆς τάξεως αἰσθέρης ἐκ ἐλάττω τῶ βασι-
 λῶν καὶ μυρίων. ὑπὸ τῆς ταύτης παρεξουδεῖς δ' αἰσθ-
 μουσῆς, ἐπὶ τῇ μαδανίτῃν ὁλεθρον τὴν στρατὸν ἐξέ-
 στωσι. πρὸς ὧν τ' ἐπ' αὐτοὺς ἐξόδου μὲν μικρὸν ἐρ-
 μῶν, πρὸς διηγήσασθαι πρῶτον, ὃ παρελείποντο. δι-
 κμοι καὶ ὅτι τῆς τ' νομοθετικῆς γνώμης μὴ παρελθεῖν
 αἰγλωμίας. τ' γὰρ βάλαμον, πρὸς ἀλλήλων δὲ τῶν
 μαδανίτῃν ὅπως ἐκ τῆς στρατὸν τοῖς ἑβραίοις, καὶ τῶν
 ἐδωκεν δὲ τῶν διαφθορῶν, γνώμης καὶ ὑποδείκνυν
 ἢ χρησιμῶν τ' πολέμων, ὁλῆς τὸν τῶν ἑβραίων πλῆθος
 διφθάρῃ τοῖς δαπνιδύμοις, νοσησάντων δὲ πᾶσι πρὸς
 ταύτην, μεγάλως ἐπίμνησιν ἀναγράφας αὐτὰς τὰς με-
 τείας καὶ πρὸς αὐτὰς σφιστεῖσθαι τ' ἐπ' αὐτοῖς δό-
 ξαι, καὶ ἐξιδιόσθαι μνηστὸς ἀπ' ἡμερῶν μάρτυρες
 τῶ διπλῆξοντος, ἐκείνῳ τ' μνηστὸς ἀπιδόκει, καὶ τ'
 ἐπ' αὐτὰ μνήμης ἐξίσωσι. καὶ ταῦτα μὲν ὡς ἀπ' αὐτοῖς ποι-
 δοκῶν, ὅτι οὐκ ἐστὶν πρὸς αὐτοὺς καὶ πρὸς αὐτοὺς
 ποῖ, ὅτι τὴν μαδανίτην γλῶσσαν ἐστὶν πρὸς αὐτοὺς
 πάντας διχλίνας καὶ μυρίους ἐξ ἐκείνης φυλῆς τὸν ἴσον
 ἀεὶ μὲν ἐπὶ λαβόντες, ὃ στρατὸν αὐτοῖς ἀπιδόκει
 φησὶς, ὃ μικρὸν πρὸς πρὸς ἐμὴν φυλῆς αὐτοῖς
 ἑβραίοις τοῖς νόμοις, καὶ τ' ἀφ' αὐτοῖς τῆς ζα-
 βρίας πρὸς αὐτοὺς.

Κεφάλαιον ζ.

ὅτι ἐπὶ μαδανίτῃς ἑβραῖοι στρατὸν αὐτοῖς
 ποῖ.

Μαδανίται δὲ πρὸς διηγήσασθαι τ' στρατὸν ἐπὶ
 σφῶν ἐλαύνοντα, καὶ ὅσον ἐδὲ πρὸς παρὲς μνηστὸν, ἢ
 θεοῖς τὸν τε καὶ τὰς εἰσβολὰς τ' χώρας ἢ πρὸς δι-
 χλίνας τοῖς πολέμοις ἀσφαλισμένοι, πρὸς μνηστὸν αὐ-
 τοῖς ἐλθόντων καὶ συμβολῆς ἡμερῶν, πᾶσι τῶν μα-
 δανίτῃν πλῆθος ἀνυλλόρισον, καὶ ἀριθμῶν κρείττον, οἳ πρὸς
 βασιλεῖς αὐτῶν ἀπαντες. πέντε δὲ ἦσαν, ὧχος τε καὶ σῆ-
 ρης, ἐπὶ τῶν ῥοβίης τε καὶ ἑβης. πῆμπος δὲ ῥέκεμος, ὃ πᾶσι
 ἐπ' αὐτοῖς τὸ πᾶν ἀξίωμα τ' ἀφ' αὐτοῖς ἔχουσι. καὶ μὲν
 χειρὶ τῶν πάντων τῶν ἀφ' αὐτοῖς τῶν κτήσαντος βασιλῆος
 τὸ ὄνομα ἀρεκίμη καλεῖται, πέντε παρ' ἑλλήνοι λεγο-
 μένῃ. ἑπέντην δὲ τ' πολέμων, οἳ ἑβραῖοι διήρπασαν
 αὐτῶν τ' χώρας. καὶ πολλὰ λείαν λαβόντες καὶ τὴν οἰ-
 κήτορας γυναικῶν αὐτῶν δαφνείρας, μὲν τὰς παρ-
 δίνης κατέλιπον, τὸ μνηστὸς φησὶς κατέλιπον. ὃς
 ἦσαν ὧν τ' στρατὸν ἀπαθῆν καὶ λείαν ἀφ' αὐτοῖς. βόας μὲν
 γὰρ διχλίνας καὶ πεντακισμυρίους ἐπὶ καὶ ἐξήκοντα.
 ὅτοις δὲ ἑξακισμυρίους, χρυσὸν δὲ καὶ ἀργύρεον ἀπιδόκει
 πλῆθος κατὰ σκόδης ἢ κατ' οἶκον ἐκείνῳ. ὑπὸ γὰρ
 δαδαιμίας, ὃ ἀβελόμοι σφόδρα ἐτιμῶντο. ἢ καὶ
 σαρὶ καὶ παρδίνῳ, πρὸς διχλίνας καὶ ἑκισμυρίους.
 μνηστὸς δὲ μνηστὸς τὴν λείαν, τὸ πεντακισμὸν ἐλαζά-
 ρω δίδωσι, ὃ τοῖς ἑβραίοις λείαν δὲ τ' ἐπὶ τὰς πεν-
 τακισμὸν μέγας. τὴν δὲ λοιπὴν, νῆμει τῶ λαῷ. ὃ δὲ
 γὰρ τὸν λοιπὸν δαδαιμίας ἀφ' αὐτοῖς μὲν ἀφ' αὐτοῖς αὐ-
 τοῖς ὅτι ἀρεκίμη γυναικῶν, ὑπὸ μνηστὸς δὲ σαρὶ
 ποῖ ταύτης δαδαιμίας ἐκποδίζοντο. μνηστὸς δὲ
 γυναικῶν ἢ τῶν γυναικῶν, δαδαιμίας αὐτῶν ἡμερῶν κατέλιπον
 ὅτι τῶν ταῖς πρὸς αὐτοὺς, ὃ στρατὸν ἐπὶ
 αὐτοῖς γυναικῶν, κατέλιπον καὶ τὴν δὲ τῶν τῶν πρὸς αὐτοὺς
 ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς.

nec prius destitit, quam quatuordecim millia
 virosum desiderarentur. Hanc ob rem Moyses
 in Madianitas concitus, ad gentem internecio-
 ne delendam exercitum milit, de qua expedi-
 tione mox narrabimus, postquam quod omni-
 sum ante non oportuit, dixerimus. Balamum
 illum, qui à Madianitis accitus ad execrandos
 Hebræos, quo minus hoc faceret à Deo est pro-
 hibitus, nihilo secius tamen tale hostibus con-
 silium dedit, quo effectum est, ut quibulda in se-
 ctis prava opinione, pendet totius populi religio
 sit corrupta: hunc inquam Balamum tanto ho-
 nore dignatus est Propheta, ut oracula eius suis
 literis inseruerit: cumque nihil vetaret quin ea
 pro suis ederet, nec vlllo teste id factum eius coar-
 gui posset, maluit eum debita apud posteros
 memoria non fraudare. Sed hæc quisque ut li-
 buerit ita consideret. Moyses autem, ut dicere
 coepit, in Madianitas misit exercitum duo-
 decim millium, singulis tribubus in ille militi-
 bus imperatis: eisque copiis Phineem præfecit,
 cuius opera leges vindicatas, & de Zambria
 violatore earum pœnas exactas paulò ante me-
 morauimus.

CAP. VII.

Hebræorum de Madianitis victoria, & Amoritis
 regio quomodo à Moysè duabus cum
 dimidiata tribubus concessa.

D MAdianitæ verò intellecto hostium ad-
 ventu, & quodd iam non longè abessent,
 & ipsi copias in vnum contrahunt, & quâ in re-
 gionem suam irrupturos putabant, munito pro
 tempore aditu, præsto erant, imperus eorum pro
 viribus propulsi. Sed mox primo congressu
 tanta multitudo Madianitarum est caesa, ut nu-
 merus cadauerum iniri non posset, ne regibus
 quidè seruatis. Hi fuere Ochus, Sures, Robeas,
 Vbes. & quintus Recemus, à quo deductum
 nomen primaria vrbs Arabum & hodie reti-
 net, Receme dicta, quam Græci Petram vocare
 malunt. Fusis hostibus, Hebræi regionem sunt
 populati, prædas abigendo, & incolas vnâ cum
 mulieribus interimendo, solis parcentes vir-
 ginibus: hoc enim Phinees à Moysè mandatum
 acceperat, qui reducto incolam ac illæso exer-
 citu, prædam quoque memorabile retulit, bouū
 quinquaginta duo millia, & insuper sexaginta
 septem, alinorum sexaginta millia, vasorum au-
 reorum & argenteorum magnum numerum,
 quibus in domestica suppellectile utebantur. Et
 enim pro opibus lauciore victu delectaban-
 tur. Abductæ sunt etiam virgines circiter tri-
 ginta duo millia. Moyses autem partitus præ-
 dam, quinquagesimam eius partem Eleazar
 dedit & sacerdotibus, & Leuitis alterius quin-
 quagesimam: reliquum verò populo distribu-
 it, quo factum est ut deinde suauiter viuerent, op-
 tibus virtute quasitis, otium quoque ad fruen-
 dum nacti. Moyses autem iam admodum senex
 Iesum designauit, qui sibi in Prophetæ & ducis
 (si opus foret) munus succederet, Deo ita iu-
 bente ut hunc principatus successorem faceret.

Num. 31.

Num. 27.
Dent. 3.

φονικάφυτοί ἐλ' ὅτι τὸ χεῖρον, συνελθόντες τῷ λαῷ Ἀ
πάντες, λήναι τοιάδε.

habens palmetis confitum, vbi populum omnem praeſto vidit, in hunc modum verba fecit. *Deut. 4.*

Κεφάλαιον ή.

Η μουσική καλλιέργεια, πάλι, ως «επιδείξιμος» ή «αποδεικνύομαι»

CAP. VIII.

*Moyſis leges, & quomodo ex hominibus
eſt ſublatus.*

ΑΝδρες συσραπῶταί, ἔ τ' μαχεῖς κοινωνοὶ τα-
λασπωρίας. ἐπεὶ τὰς θείας δοκοῦν ἤδη ἔ τ' ἡ-
ρα χέρον ἐπ' εἰκοσὶν καὶ ἑκατὸν λυσυμνήν δι' ἡμῶν τῶ
ζῶ ἀπαιδεῖν, καὶ τ' πέρα τῶ ἰορδάνου στραχθῆσιν μέ-
ραν ἢ μέλλω βοηθῶς ὑμῖν ἵστασθαι καὶ σύμμαχος καλυψέ-
μενος ὑπὸ τ' βιῆ, δίκαιον ἡγοσάμην μηδὲ νῦν ἰγκυπα-
λῶσθαι τοῦτον ὑπὸ τ' ἡμετέρας διδαιμονίας πρὸς θυ-
μον. ἀλλ' αἰδοῖν τι ὑμῖν στρατηγείας δόσασθαι τ' τῇ ἀγα-
θῶν δόσασθαι, ἔ μνήμην ἡμῶν τ' ἡμετέρων ὑμῶν ἐν
ἀφροδίτῃ τῇ κρείττω. φέροι οὐκ ὑποδέμενος ὃν ἔσπον
ὑμῖν τὰν διδαιμονήσῃ, καὶ παρὶ τοῖς αὐτῇ καταλεί-
πει κτήσιν ἀγαθῶν αἰδοῖν ὡς ἀπείμερος, ὥστε ἀπείλ-
δω τῶ βίῃ. πρὸς δὲ τὰς ἡμετέρας εἰμὶ, δὲ τὰς πότι-
ρον ὑπὸ ὑμῶν φιλοτιμίας, ἔ δὲ τὸ τὰς ψυχὰς ἐπὶ
τῶν τῶν ἡμετέρων μετ' ἀρετῆς πάσης ὁμιλεῖν. ὡ παῖ-
δες ἰσχυροί, ῥία πῶσιν ἀνδράσιν ἀγαθῶν κτήσας
ἀπεί, θίος ἀμείνους. μένος γὰρ οὐκ ἔστι δυνάμις τῶν ἀξίους ἔ
ἀφροδίτῃ τ' ἀμείνους εἰς αὐτὸν ἰκανός. ὡ παρέχον-
τες ἑαυτοῖς, οἷς αὐτὸς τι βίῃ καὶ τ' ὡς αὐτοῖς αὐτῶν
σαφῶς ἔστις ἀμείνους παρανοῶ, καὶ αὐτοῖς μαχεῖς οἱ
ἔ ἡμετέρας πᾶσι ἀτυχιστοῖς ποτὶ ἢ παύσασθαι. ἀλλ' ὡν
τι νῦν ὑμῖν ἐστὶν ἀγαθῶν ἢ κτήσας βεβαία μένει, τῇ τι
δοῦναι ταχέως ἔστι τ' παρῶν. μένος οἷς ὑμῶν ὁ
θεὸς βίῃ τ' ἐπιδεῖν, τίς τις πειθαρχεῖται καὶ μή τι νο-
μίμων τ' παρῶν ἄλλαν στρατηγείαν ὡς ἀξίους, μή τι
δοῦναι ἡς νῦν πρὸς τ' θεὸν ἔχει, καταφρονήσας
εἰς ἄλλον μεταστῆσθαι ἔσπον. ταῦτα ὡς ἀξίους, ἀλ-
κιμώτατοι μάχας διενεγκὼν ἀπαύτων ἵστασθαι, καὶ μη-
δὲ τ' ἰσχυρῶν δόλωτοι. εἰς γὰρ παρῶν ὑμῖν βοηθῶν,
πάντων ἀφροδίτῃ δόλωτον. τῆς δὲ ἀρετῆς ἵπτασθαι
ὑμῖν μεγάλη καὶ ταχέως ἀπ᾽ ἀπαντα τὸν βίον κτήσα-
μενοι. αὐτῇ γὰρ πρῶτον ἀγαθῶν τὸ πρὸς βίον
ἐστὶν ἵστασθαι καὶ τῶ τῇ ἄλλαν χαρίζεται ἀφροδίτῃ.
ὡς ἔ πρὸς ἀλλήλους ὑμῖν ἡμετέροις αὐτῇ μαχεῖς
ποιεῖται τὸν βίον, καὶ τῇ ἄλλοφύλων πλείον δο-
ξαζόμενοι, καὶ ὡς αὐτοῖς τῶ δόλωτον ὑμῖν
ὑπαρξῶν. τῶν δὲ αὐτῶν δόλωτον δυνάμει, εἰ τῇ
νόμων, οἷς ὑπαγορεύσαντες μοι τῶ βιῆ συνιπταξά-
μεν, κατῆκοι ἔ φύλακες ἡμετέρας, ἔ μελετῶντες τῶ
συνέσιν αὐτῇ. ἀπείμι δὲ αὐτοῖς χαίροντες ἐπὶ τοῖς ὑμετέ-
ροις ἀγαθοῖς, ὡς ἀπείμερος ὑμῶν νόμων τι σωφρο-
σύνης καὶ κόσμου τ' πολιτείας καὶ τοῖς τῇ στρατηγῶν
ἀρεταῖς, οἱ ἀφροδίτῃ ἔστιν ὑμῶν τῶ συμφέροντος. θεὸς
τι ὁ μέγας νῦν ἡμετέρας ὑμῶν καὶ ἢ βούλησιν κα-
τῶν ἡμετέρων ὑμῖν ἡμετέρας, ἢ μέγας τῶ δυνάμις ὑ-
μῖν εἴσεται τῶ αὐτῶ πρὸς αὐτοῖς. ἀλλ' ἐφ' ὅσον αὐτοῖς
βίῃ τῶ χέρον τῶτον ἔχειν ἀφροδίτῃ ἐν τοῖς τ' ἀρι-
στῆς ἐπὶ τῶν ὑμῶν μέγας, ἐπὶ τοσούτον αὐτῇ χέρον
δοῦναι τῇ ἀφροδίτῃ. γνώμας τι ὑμῖν εἰσκησόντας
ἀρίστας, αἷς ἐπὶ μέγας, τ' ἀφροδίτῃ ἔστι, ὁ ἀφροδίτῃ
ἐπὶ ἀφροδίτῃ, καὶ ἡμετέρας, ἡμετέρας καὶ τὰ τέλη τῇ
τῆς ἐπὶ ἀφροδίτῃ οἱ ἀφροδίτῃ καλῶς εἰδότες καὶ ἀφρο-

Viri commilitones, & longi laboris socij quoniam Deus ita vult, & ætas cxx. annorum exacta postulat, vt ex hac vita discedā, & rebus vltra Iordanem gerendis interesse me Deo non est visum, æquum duxi, vt quantum ad vestram felicitatem attinet, ne nunc quidem officio desim: sed pro gratia mihi data prouideam, vt pro commonstrata ad eam via, sempiterna apud vos memoria dignus habeatur. Age igitur, vbi prius in quo tam vestra quàm posterorum beatitudo consistat indicauerimus, & hoc pietatis erga vos nostræ perpetuum monumentum reliquerimus, libentes ex hac vita decedamus. Fidem enim, sat scio, mercor, vel quòd antehac vestris commodis indefinenter scruiens nunquam vos secelli, vel quòd anima prope exitum constituta in omni virtute ac veritate seipsa melior redditur. Filij Israelis, vna omnibus hominibus felicitatis est causa Deus propitius: quam solus dignis date, & peccantibus in se auferre potis est. cui si vos tales præstiteritis, quales ipse postulat, qualesve ego ex ipsius sententia instituo, nunquā non macti virtute, æmulandique omnibus eritis: sed & quæ iam contigerunt bona erunt perpetua, & quod deest breui consequemini. Tantū voluntati diuinæ obsequimini, & mandatis eius parete: & neque legibus per me latis alias præponite, neque in religione per contemptum quicquam nouate. Quod si feceritis, bello præstantissimi inter omnes gentes, & omnibus hostibus insuperabiles eritis, nam auxiliante Deo minæ omnes faciliè contemnuntur. Cæterum virtutis præmia magna per omnem vitam sunt proposita, & ipsa sibi primum est ac potissimū præmium: deinde per hanc cætera bona faciliè parantur: qua inter vos inuicem vtentes & vitam beatam ducetis, & gloriam tum apud exteros tum apud posteros immortalem consequemini. Hæc vobis sunt speranda, si leges monitu Dei me perferente scriptas nec ipsi violatis, nec alios violare pariamini, & harum intellectum ac vsum nunquam non meditemini. Ego verò commodis vestris lætus discedo, vósque pietatis ac prudentiæ legibus, & virtuti ducum ac magistratuum commendando, qui incolumitatis ac felicitatis vestræ posthac curam sunt habituri. Deus autē sub cuius ductu hæctenus egistis, & cuius fauori debetis quicquid vtilitatis ex me percepistis, non desinet vobis prospicere, sed quā diu ipsum & pietatem colueritis, tā diu sub eius præsidio tuti permanebitis. Nec deerunt qui vobis optima monita suggerant, quibus parētes beati eritis, nimirū pontifex Eleazarus & Iesus, & senatus ac primates tribuū, quibus caute vos difficiles præbeatis, scientes quòd qui bene parere nouit, etiam bene imperatus est vbi ad potestatem peruenerit:

Deut. 7. 11.

néve in hoc libertatem sitam existimetis, si mādatus principum ob murmuraveritis. nam hācēpūs in contumacia contra benefactores libertatem reponebātis: à quo vitio si vos in posterum seruaueritis, res vestras in meliore statu videbitis. Absit autem vt ita in hos exasperemini, quemadmodum aliquoties in me incanduiistis. meministis enim quòd sēpius à vobis de salute periclitatus sum quā̄m ob hostilibus. quod non exprobrādi causa dico: nolim enim vos hac commemoratione in exitu vitæ contristatos relinquere, qui etiam tunc æquo animo vos tuli: sed vt admoniti in posterum sapiatis, id quod in vestram etiam rem futurum est. & ne in prępositos contumeliosi sitis elati opum affluentia, quibus traicecto Iordane & occupata Chananæa potiēmini. alioqui si per has insolentiores facti in contumaciam & virtutis contemptum prolābāmini, Deum fautorem nequaquam estis habituri, quem si vestro merito inimicū̄ vobis reddideritis, & terram virtute partam oppressi ab hostibus per summam ignominiam amitteris, & per totum quā̄m latē patet orbem dispersi seruitute vestra terras ac maria replebitis. quòd si ventum fuerit, iam frustra pœnitebit patrias leges non seruasse. quare quo minus periculi sit, ne illas violētis, post victoriam neminem hostium superesse patimini: idque rebus vestris conducibilis existimate, ne cum illis viuētes ad similia studia prolapsi patriam institutionem corrumpatis. Pręterea lucos & aras & templa quotquot habent ad vnum tolli iubeo, ferroque & flammis ira deleri, vt etiam memoria eorum omnis aboleatur. Sic enim bona vestra tutius conseruabitis. Verū̄m ne per ignorantiam meliorum natura vestra in deterius deprauetur, Deo iubente & leges conscripsi, & formam admistrationis rerum tam publicarum quā̄m priuatarum, à quibus si nusquam discedatis, mortalium omnium felicissimi eritis. Hęc loquutus tradit eis codicem, leges scriptas & instituta bene viuendi continentem. Illi verò soluebantur in lacrymas, & iam tum desiderio ducis mœrebant: memorēsque quanta pericula pertulisset, quā̄mque alacriter salutem ipsorum procurauisset: & de futuro solliciti, quòd non essent talem principem habituri, ac ne Deum quidem æquē propitiū̄ Moysē non amplius deprecatore: tum pœnitentes eorum quę in deserto per furorem contra illum commiserant, grauissimē dolebant: ita vt totus populus lacrymans nullam consolationem admitteret. Moyses verò solabatur eos, & iubens à lacrymis desistere, ad leges accipiendas hortabatur, atque ita tum concio est dissoluta. Nunc priusquam ad reliqua transitum faciam, operę precium duxi, leges talis latoris maiestate ac virtute dignas hīc inserere, quo lector cognoscat, qualia sint nostra iam inde à priscis seculis instituta. Extant autem omnia quę ille vir scripsit, vt nihil ornatus causa liceat asseringere: seriem tantum nouauimus, & leges quas ille sparsim vt quā̄mque à Deo retulerat,

μήδ' ὅτι καλλωπισμὸν περιεσφίγγει, ἐδὲ ὅτι μὴ καταλείπει μανσότης νηπιόταίῃσι δὲ ἡμῖν τὸ κτ' ἡμέας ἰ-
κασα τάξαι. ἀπορεδὼν γὰρ ὑπ' ἐσέινε καταλείφθη γραφίτα, καὶ ὡς ἴκασόν τι ὥρε τὰ θύκ πυδοτα.

Τούτω χάριν, ἀγαθὸν ἡγοῦμαι προσέειναι αὐτῷ, ἵνα
 μὴ καὶ πρὸς ἡμῖν ὡς ἐπὶ τῶν ὁμοφύλων ἐντυχανόντων
 τῇ γὰρ μὲν ὡς ἐπὶ τῶν ὁμοφύλων ἐντυχανόντων
 ἔσται ἡ ἐξέταξις ἡμῖν τῶν νόμων τῶν ἀπὸ τῶν
 πολιτῶν. οἱ δὲ κοινοὶ καὶ πρὸς ἀλλήλους ἡμῖν
 κατέλπει, τούτοις ὑπερβίβωμι εἰς τὴν πόλιν
 ἀπὸ τῶν δούλων, ἵνα συλλαμβανόμενοι τῷ θεῷ μὴ
 ταύτην ἡμῖν τὴν πραγματείαν συντάξασθαι προ-
 κείται. ἵνα δὲ τὴν χαναναίων γλῶσσαν ἡμεῖς
 καὶ πολλοὶ ἐπὶ χεῖρας τῶν ἀγαθῶν ἔχοντες, πόλεις τε
 τὸ λοιπὸν ἡδὴ πλεονεκτήσῃ, ταῦτα ποιοῦντες
 τῷ θεῷ φίλα προσέττεται, καὶ τὴν δαδαιμονίαν ἐμβαλεῖ
 ἐξ ἑαυτοῦ. Ἰσραὴλ πόλεις ἔσονται τῆς χαναναίων γῆς ἐν τῇ
 καλλίστῃ, καὶ διὰ ἀρετὴν ἐπιφανεῖ, ἡ δὲ ὁδοὸς
 αὐτῶν ἐξ ἐξουσίας ἐξέλπεται. καὶ τοῖς εἰς ἐν
 ταύτῃ ἔσονται βωμοὶ εἰς ἐκ λιβάνων καὶ κτερυγασμένων,
 ἀλλὰ λογὰ δὲ συγκειμένων. οἱ κοινάματι χειρὶ
 πρὸς ἀλλήλους τε ἐπὶ καὶ ἀδελφοὶ πρὸς τὴν πόλιν ἡδὴ
 ἐπὶ τούτοις πρὸς βασιλεῖς ἔσονται καὶ ἐξ ἐξουσίας
 πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν κατὰ φαντοῖς ἡγομένων. ἐν ἐπὶ
 πόλιν, μήτε βωμοὶ, μήτε πύλεις ἔσονται. θεὸς
 γὰρ εἰς, καὶ τὸ ἱερόν ἕν. Οὗτος ἐλασφημῶν
 θεὸν, καταλύσει καὶ ἀποδοῦναι τὴν ἡμέραν, καὶ ἀπὸ
 ἀφανὸς θαπτεῖται. Συνοχέωσαν δὲ εἰς τὴν πόλιν
 φωνῶσι πόλιν τὸν πρὸς τὴν πόλιν οἱ ἐκ τῶν πρὸς
 τῇ γῆς ἡς αὐτοὶ ἐβραῖοι κρατῶσι, ὅπως τῷ θεῷ μὴ
 ὑπερβίβωμι ἀχρεῖσθαι, ὅτι τῷ θεῷ εἰς τὸ μέλλον
 ὡς ἐπὶ τῶν ἀλλήλων, καὶ συνοχέωσαν ἀλλήλους καὶ συνοχέωσαν
 πρὸς ἀλλήλους ὡς. καλὸν γὰρ ὅτι μὴ ἀγνοεῖν ἀλ-
 λήλους, ὁμοφύλους τε ὄντας ὅτι αὐτῶν κοινοῦντας
 ἐπιτηδεύματων. τὸτο δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιτηδεύσεως
 αὐτοῖς ὑπάρξεν, τῇ τε ὁδοῦ καὶ τῇ ὁμιλίᾳ μὴ μὲν
 αὐτῶν ἐν πᾶσι. ἀπὸ τῶν πόλιν γὰρ ἀλλήλους μὴ
 τας, ἀλλοτεριωτάτους αὐτοῖς νομιθήσεσθαι. ἔσονται
 καὶ δικὰν τῶν καρπῶν ἐξ ἀφ' ἑαυτοῦ, χωρὶς ἡς
 διτάξασθαι τοῖς ἱεράσι καὶ λαοῖς διδόναι. ἡ πρὸς
 οὐκ ἔσονται τῶν πατέρων, εἰς δὲ τὰς διωχίας
 ὑπερετεῖται καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν τὰς ἐν τῇ ἱερᾷ πό-
 λει. δικαίον γὰρ ὅτι, τῷ ἐκ τῆς γῆς ἀναδιδόντων, ἡ
 ὁδοὸς αὐτοῖς ἐπὶ τῶν πατέρων, ὅτι πᾶσι τῇ δι-
 δωκότος ἀπολαύειν. ἐκ μὲν γυναικὸς ἡπαρμῆ-
 νος θυσίας μὴ τελεῖν. ἡ δὲ τῶν γυναικῶν τῶν ἀφ' ἑ-
 βραίων τὸ θεῖον. χεῖρα δ' ἐκ αὐτῆς τῆς ἐπὶ τοῖς σώμα-
 σιν ἀχρεῖας. Ομοίως μὲν αὐτῶν ὁδοὺς καὶ ἡτοι-
 μετοῦ, ἡ ποιμνίων φύλακος, λαοὶ πρὸς μὲν, ἐκ
 τῆς πόλιν τῶν πατέρων. Βλασφημῶν δὲ μὲν τῶν
 ἡς πόλεις ἀλλὰ νομίζουσι. Μὴ συλᾶν ἱερὰ ἔσονται, μὲν
 αὐτῶν πρὸς μὲν ἡτοι μετὰ τῶν πατέρων, καὶ μὲν λαμβάνειν.
 μὲν τῶν ἐξ ἑαυτοῦ καλῶς ὅτι ἐξ ἑαυτοῦ καὶ λινὴ φορεῖ-
 ται. τοῖς γὰρ ἱεράσι μόνοις ταύτην ἀποδιδείχθαι.
 Συνοχέωσαν δὲ τῶν πατέρων εἰς τὴν πόλιν ὅτι
 τῶν θυσιῶν δι' ἐπὶ τῶν πατέρων, τῆς σκηνώσεως ἱερ-
 οῦ ἐξ ἀφ' ἑαυτοῦ ὅτι βῆμα τῶν ὑψηλοῦ σα-
 θῆς, ἐφ' οὗ ἡτοιμωτο ἐξ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀναγνωσκέτω τῶν
 νόμους πᾶσι. καὶ μήτε γυνή, μήτε παῖδες ἐργά-
 σθαι τῶν ἀφ' ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μήτε οἱ δούλοι. καλὸν γὰρ
 τοῖς ψυχῆς ἐργάζονται αὐτοῖς καὶ τῇ μὴ μὴ φυλαχθῆναι,
 μὲν ποτὶ ἐξ ἀφ' ἑαυτοῦ δυνάμεις.

scripsit, nos generatim in suos ordines digessi-
 mus, qua de re lector admonendus erat, ne si
 quis forte ex contribulibus in hæc nostra in-
 ciderit, calumniam temere struat, quæ parum
 sincere scripta Mosaica tractantibus. Enume-
 rabo autem eas potissimum leges quæ ad pu-
 blicam institutionem, ritusque gentiles perti-
 nent: quæ verò ad priuatam consuetudinem
 aut contractus, vel cum exteris vel cum no-
 stratis spectant, in eum commentarium di-
 stulimus, quem de moribus & sacrorum cau-
 sis Deo fauente scribere est animus. Postquam
 acquisita Chananæa terra, urbibusque condi-
 tis, victoriæ fructus securi carpere cœperitis,
 hæc mandata obseruando rem Deo gratam fa-
 cietis, & patriam felicitatem cōstabietis. Vrbs
 sacra sit vna in regione Chananæa, in loco illu-
 stri & fertili, quam Deus per oraculum elegerit:
 & templum in ea sit vnum, & altare vnum
 ex lapidibus non politis, sed collectitis con-
 structum, qui inducti rectorio, decoram &
 mundam speciem præ se ferant: ascensusque sit
 ad illud non per gradus, sed terra leniter per
 accliuem aggesta: in alia verò vrbe nec altare sit
 vllum, neque templum. Deus enim vnus est,
 & Hebræorum genus vnum. Qui conuiuium
 Deo fecerit, lapidatus per diem pendeat: dein-
 de ignominiosè & obicure sepeliatur. In sa-
 cram urbem & templum ter in anno conuen-
 tus fiat Hebræorum ex vniuersa eorum ditio-
 ne, ut Deo pro acceptis beneficiis gratias agant,
 & in futurum precibus eum demereantur, &
 per conuersationes ac conuiuia mutuam bene-
 uolentiam alant. Expedi enim ut inter se nos-
 cantur, quibus idem est genus, quique eisdem
 studiis delectantur. Id verò ex huiusmodi con-
 gressibus facillè contingit, dum aspectus & collo-
 quia pertinaciter in animis hærent: sicut
 contrà qui nunquam conueniunt, eos alienissi-
 mos à se inuicè esse oportet. Sint præterea deci-
 mæ fructuum seorsum ab illis quæ sacerdoti-
 bus ac Leuitis debentur, quibus in patria ven-
 ditis, pecunia inde redacta in sacra vrbe insu-
 matur in sacrificia & conuiuia. Equum enim
 est ex prouentu terræ à Deo datæ in ipsius ho-
 norem hilariter agere. Ex mercede meretrici-
 cis non est sacrificandum, neque enim quic-
 quam Deum delectat cum iniuria coniun-
 ctum: neque maior est turpitudine, quàm quæ
 corporibus infertur. Similiter si quis mercedem
 pro admittura canis venatici aut pastora-
 lis acceperit, nec inde quidem Deo sacrificare
 est licitum. Diis alienis nemo malè lo-
 quatur. Fana externa non sunt spolianda, ne-
 que sacra donaria tollenda. Nemo veste è li-
 no & lana contexta utatur. est enim solorum
 sacerdotum. Septimo quoque anno, quan-
 do per Scenopegiæ festa apud Sanctam vr-
 bem factorum causa conuenitur, pontifex
 è sublimi suggesto, vnde à tota multitudi-
 ne exaudiri possit, legem pro concione le-
 gat: & neque mulieres neque pueri ab auscul-
 tando arceantur, imò ne mancipium qui-
 dem. Nam bonum est ut inscriptam in ani-
 mis nunquam delendam memoria retineant.

Leuit. 4.

Dent. 16.

Dent. 18.

Exod. 21.

Dent. 5.

Deut. 6.

sic enim minus peccabunt, non ignari quid sit in lege decretum. Leges etiam vim maiorem obtinebunt in delinquentium conscientis, dum sua placita minis interpositis in auditorum animas infigunt, ita ut nunquam non legis voluntas intus obsecuetur, & quantas pœnas contemptus eius incurrat. Pueri etiam ante omnia leges ediscant, qua disciplina nec honestior est alia, nec ad felicitatem conducibilior. Bis quotidie, ineunte die, & cum itur cubitum, commemoranda summi Dei beneficia, quæ liberatis ex Ægypto præstitit. æquum enim est gratias agere quæ pro acceptis rependuntur, & in futurum tempus fauorem conciliant. Inscrubenda sunt etiam foribus præcipua, & in brachiis ostentanda, & quæ potentiam eius ac beneficentiam indicant, circumferenda sunt inscripta in capite & brachio, ut vndique conspicua sit Dei erga populum suum benignitas. Oppidatim prælint septem viri probatæ virtutis, & iustitiæ cultores. Singulis magistratibus attribuantur duo ministri de tribu Leuitica. Quibus iudicandi fors obtigit in suis ciuitatibus summo in honore habeantur, ut præsentibus illis nec conuiciari liceat, nec aliter agere. Sic enim futurum est, ut assueti homines reuereri, ad pietatem quoque affluant, & tanto longius à contemptu numinis absint. Iudicibus quicquid visum fuerit, illorum sententia valere debet, nisi constet pecuniis esse corruptos, aut manifestè coargui possint non rectè decreuisse. Oportet enim lineæ lucris & dignitatis respectu iudicare, & iustitiam omnibus aliis rebus antepone. Hæc enim iniuria in Dei contumeliam recidit, quasi verò is infirmior sit habendus, quàm illi quorum potentia metu præter iustitiam calculus. nam Dei potentia est iustitia. Ergo qui in magnatum gratiam præuaricatur, potentiores illos quàm Deum facit. Quod si iudices ne sciant de negotio ad se delato pronunciare, sicut interdum accidit, in sanctam urbem integram causam telegent: tum verò pontifex & propheta vnà cum senatu quod visum fuerit decernant. Vni testis fides non habeatur, sed tribus, aut ut minimum duobus, quorum testimonium vira antè acta faciat verisimile. Mulieribus autem testimonium deponere non liceat, propter leuitatem ac temeritatem eius generis. Neque seruum hominem testem esse liceat, propter animos degeneres: probabile enim est aut lucris causa aut præ metu non verum testimonium deposituros. Quod si cui falso testi creditum fuerit, sique postea falsi coarguatur, ei pœnæ sit obnoxius, quam reus daturus erat, si grauantem hoc testimonio condemnatus fuisset. Homicidio in aliquo agro commisso, si autor nusquam compareat, neque suspicio sit à quopiam per odium occisum hominem, inquisitio fiat summa cura propositis indici præmiis.

Deut. 19.

Deut. 21.

ἔπας γὰρ καὶ ἐδὶ ἀμάρτανται μὴ δυνάμει λί-
γεν ἀγνοίας τῆς ἐν τοῖς νόμοις διαρρηχῶν. οἱ τε
νόμοι πολλὰ πρὸς ἀμάρταντας ἄξουσιν παρρη-
σίαν, ὡς περιζήσαντες αὐτοὺς ἀπείνουν, καὶ τὰς
ψυχὰς ἐγχεύοντες ἐκ τῆς ἀκροῦς, ἀκελεύου-
σι. ὡς τε ἐν δὲ πάντος ἐνδον παρ' αὐτοῖς τὴν
περὶ αὐτῶν, ἥς ἀλζωρήσαντες ἡδίσκουν, καὶ
τῆς ζημίας αὐτοῖς ἄνθρωποι γέρονται. Μαρτυρέωσαν
δὲ καὶ οἱ παῖδες πρώτους τοῖς νόμοις μάθημα κάλλι-
σον καὶ τῆς δὲ ἀμαρτίας ἄνθρωποι. Δις δὲ ἐκάστης ἡμέ-
ρας ἀρχομένης τε τῆς αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πρὸς ὑπὸν
ὡς ἐπίπῃ, μάρτυρεῖν τῷ θεῷ τὰς δαμασῶν αἱ ἀ-
παλαζίσαν αὐτοῖς ἐκ τῆς ἀργυρίων γῆς παρέχει,
δικαίας ἔσθαι φύσει τῆς ἀγαθότητος, καὶ ἡμετέρας
ἐπὶ ἀμάρτιαν μὴ τῆς ἡδὴ γεροντόν, ἐπὶ ἧς περὶ
τῆς ἰσορροπίας. ὅπως ἔσθαι καὶ τὰς θυράμασιν
αὐτῶν τὰ μέγιστα ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῖς ὁ θεός, ἐν τε
βραχίονι ἐκαστον δὲ φαίνεται. ὅσα τε τὴν ἰσχυρὰν ἀπο-
σημαίνει δυνάμει τῷ θεῷ καὶ τὴν πρὸς αὐτοῖς ἀ-
νοίας φέρει ἐν γαλαρυμύρᾳ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆ
βραχίονος, ὡς ἀειβλεπὸν πανταχόθεν τὸ θεῶν αὐ-
τοῖς πρὸς ὑμῶν τῷ θεῷ. Αρχιδύσαντες καὶ ἐκ
ἐκείνων πόλιν ἀνδρες ἐπὶ αὐτοῖς. οἱ καὶ τὴν ἀριτερίαν καὶ τὴν
δεξιάν τὸ δίκαιον ἀποδείκνυντες. Ἐκαστὴ ἡ
ἀρχὴ δύο ἀνδρες ὑπὲρ αὐτῶν διδάσκουσιν ἐκ τῆς
ἐκείνων φυλῆς. Ἰσώσαντες καὶ οἱ δικασταὶ λαχόν-
τες τοῖς πόλεσιν ἐν ἀπάσῃ πᾶσι, ὡς μήτε βλασφημῶν
ἐκείνων παρέσθαι, μήτε θεοσιμῶσαι πᾶσι ὅτι
τῆς πρὸς τοῖς ἐν ἀξιώματι τῶν ἀνθρώπων ἀνδρῶν αὐ-
τῶν ἀλαβείσθαι, ὡς τε τῷ θεῷ καὶ κατὰ φύσιν ἀ-
πειραζομένης. Οἱ δὲ δικαστὰς ἀποφύλασσαι κύριοι
θεῶν τῶν δόξαντος αὐτοῖς ἴσως, πᾶσι εἰ μήτε χεῖ-
ματα λαβόντας τῆς αὐτοῖς ἐπὶ ἀφ' ὧν τῷ δικαίῳ
ἐκείνων, ἢ ἄλλω πᾶσι ἀνὰ πρὸς αὐτοῖς καὶ τὴν
καλῶς ἐλέγχει αὐτοῖς ἀποφύλασσαι. ἔτι γὰρ κίρ-
δι χαρίζομεν ἔτι ἀξιώματι πρὸς αὐτοῖς φανερὰς
ποιεῖται τὰς κρίσεις, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἐπὶ πάντων
πιδεμένοισι. ὁ γὰρ θεός αὐτῶν ὅτι κατὰ φύσιν
αὐτοῖς, καὶ ἀνένεστις ἐκείνων οἷς αὐτοῖς κατὰ φόβον
ἰσχυρὰς πρὸς αὐτοῖς τὴν ἡφον κατελείπει. τῷ γὰρ θεῷ
ἰσχυρὰς ἐπὶ τὸ δίκαιον. τοῖς οὖν ἐν ἀξιώματι τυγχά-
νουν κατὰ χαρίζομεν τῆς, ἐκείνοις τῷ θεῷ δυνά-
μει πᾶσι. Ἀνδ' οἱ δικαστὰς μὴ νοῶσι θεῶν τῶν
ἐπὶ αὐτοῖς ὡς ἀπὸ τῶν ἀποφύλασσαι, συμβαί-
νει δὲ πολλὰ τοιαῦτα τοῖς ἀνθρώποις, ἀκράτος ἀνα-
πιμπέτωσαν τὴν δίκην εἰς τὴν ἰσχυρὰν πόλιν. καὶ
συνελόντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ὁ πρὸς αὐτοῖς, καὶ ἡ γε-
ρονσία, ἐπὶ τὸ δοκοῦν ἀποφασίζουσιν. εἰς ἧς μὴ πρὸς
ἀνδρῶν μάρτυς, ἀλλὰ ἔστι, ἢ τὸ πᾶσι, δύο.
ὡς τὴν μάρτυριαν ἀληθῆς ποιήσει τὰ πρὸς αὐτοῖς.
γυναῖκων ἢ μὴ ἴσως μάρτυριαν δὲ κοφύπτει καὶ θεά-
σας τῶν γῆρας αὐτῶν. Μαρτυρεῖτωσαν ἢ μὴ πρὸς
δὲ τὴν τῆς ψυχῆς ἀνδρείαν. οἱ δὲ καὶ κέρως εἰκός,
ἢ δὲ φόβον μὴ τὰ ληθῆ μάρτυρεσθαι. Ἀνδ' οἱ πρὸς
τῇ μάρτυριᾳ πρὸς αὐτοῖς, παρὶς αὐτοῖς ἐλέγχεις, ὅσα ὁ κατὰ μάρτυρεσθαι πᾶσι ἐμμελῆς.
Ἀνδ' οἱ πρὸς αὐτοῖς φόνου ἐν τῇ χάριτι μὴ ἀνέσθαι ὁ πρὸς αὐτοῖς, μὴδ' ὑπονοεῖται πρὸς αὐτοῖς
δὲ μῶς ἀποκτείνων, ζῆντες αὐτὸν μετὰ πολλῆς ἀποδοῆς μὴντε πρὸς αὐτοῖς.
μὴντε

Metentes & demessa colligentes ne spicilegium faciant, quin & de manipulis non nihil egenis relinquant: ut hæc tanquam à fortuna obiecta in vsum suum conuertant & alimoniam. De vindemia quoque racemuli relinquuntur pauperibus: similiter de oliuetorum fructu nonnihil, ut sit egenis quod colligant, quandoquidem de suo non possunt. non enim tantum ex negligentiori collectione decedit, quantum accedit è pauperum gratia. Deus etiam ad enutriendos fructus terram alacriorem faciet, si non quisque suis tantum commodis prouideat, sed inopum quoque rationem habeat. Nec bubus in area trituranibus os obligandum est. non enim æquum est vetere laboris socios quo minus & fructuum sint participes. Nec à pomis maturis viatores sunt arcendi, sed sinendi ut tanquam propriis se fiant: & siue indigenæ sint, siue exteri, libenter illis ad esum exhibenda sunt, auferre verò secum non liceat. Neque vindemiantes vetent obuios degustare ex his quæ ad torcular deferunt: iniquum enim fuerit de bonis à Deo concessis inuidere tantillum concupiscentibus, præsertim quum id anni tempus sit fertilissimum, & iuxta Dei ordinationem non diu duraturum. & si quis præ pudore cunctetur attingere, ut sumant hortentur, Israelitas quidem ut socios, & quibus propter cognationem liceat hoc facere, aduenas verò hospitalibus his munusculis dignentur, quæ ipsis Deus pro tempore præbuit. Non enim debet existimari detrimentum, quod liberali animo sumendum hominibus permittitur: quia non in hoc Deus abundantiam bonarum rerum largitur, ut his soli fruamur, sed ut de nostro alios etiam honoremus: volens hoc modo singulari erga Israelitas fauorem ac liberalitatem suam gentibus innotescere, dum id quod ipsis superest, benignè cum illis communicant. Qui verò contrà fecerit, plagas vna minus quadraginta publica scutica accipiens illiberalem hanc pœnam sustineat, eo quòd cum esset ingenuus, lucro seruiens ipse suam dignitatem læserit. Rectum enim est ut cum ipsi multa in Ægypto & deserto suis perpeffi, aliorum miseria non negligatis: & Dei benignitate amplas facultates consecuti, ex his nonnihil per compassionem egenis decidatis. Ultra duas decimas quas quotannis pendere iam iussi, alteram Leuitis, alteram in sacras epulas, tertiatercio quoque anno est conferenda, quæ in egenas viduas & pupillos distribuatur. E fructibus primos prouentus in templum deferant, & pro accepta terra quæ eos tulit Deo gratias actis, & sacrificiis iuxta legem ritè peractis, primitias sacerdotibus offerant. Hæc omnia ubi quis perfecrit, & utrasque decimas tum quæ Leuitis debentur, tum quæ epulis attulerit, iter ingressurus consistat è regione templi, ante omnia Deo gratias agat: quòd ab Ægyptiorum graui seruitute liberatis terram vberem & amplam fruendam dederit.

ρεῖν καλῶς ἐπιπλέοντας, τίπων τὰ φροσύναια τοῖς ἰσάδοσι διδοῦσιν. ἐπεὶ δ' αὖ ἕταυτα ποιήσας
πε, καὶ πάντων τοῖς δεκάτης ἅμα τοῖς ἐς τοὺς λούτας, Ἐ τὰς δωχίας τοῖς ἀπαρχαῖς ἀπινυνο-
χαῖς, ἀπειῖναι μάλλῃ φρεὶς αὐτὸν οἰκαδὲ, εἰ αἰπκρυς τῷ πεμψίσματος, δχαρεῖς ποῖται μὲν τὰ θεῖα, ὁ-
π τοῖς ἀπ' ἀργυπίων αὐτὸς ὕβριως ἀπαλλάξας, γλυ αὐτοῦ ἀγαθῶ καὶ πολλῶ ἴδωκε καρποῦσθαι.
μῆρτυ.

Ἀμφότες δὲ ἑσπερασεύοντας τὰ θῆρη, μὴ καλαμῶ-
 δαυ. καταλιπεῖν δὲ πῖνα καὶ τῇ δρασμάτων τοῖς βίου
 ἀσπίζοντι ἱμαῖον ἱῶ καὶ ὄρημα πρὸς ἑκατέρωθεν.
 ὁμοίως ἢ ἑπὶ τῆς φύξης ἀπολιπεῖν τὰς ἐπιφυλλίδας
 τοῖς πίνουσι. καὶ ἰλαγάνων παροῖναι πὶ τῷ καρπῷ
 πρὸς συλλογῇ τοῖς ἔξ ἰδίων καὶ ἔχουσιν μεταλαβεῖν.
 οὐ τῷ αὐτῷ γὰρ ἐκ τῶν ἀκρεβίς αὐτῶν συλλογῆς δι-
 πορία τοῖς διαπότησι γήρυτο, ὅση χάρις ἐκ τῆς δι-
 μόρων ἵλθοι. τότε θείον τὴν γλῶσσαν περὶ θυμῶν
 εἰς τὴν ἐκτεροφῶν τῇ καρπῷ ἀπὶ γράσσειται, μὴ τῷ
 καὶ αὐτοῖς περὶ θυμῶν λυσιστελῆς, ἀλλὰ καὶ τῇ
 ἄλλων διαφύξης λόγον ἔχοντων. Μὴ ἢ βούων ὅτι τῇ
 βόων τοῖς εἰσάχουσι, ἀποδοῖν τὰ εἰσάχουσι ὅτι τῷ ἄλλωτος.
 ἐγὼ δὲ τῇ δίκῃσι εἰρήσιν τῶν συνευρησάμενης τῷ καρ-
 πῷ, καὶ πρὸς τὴν γήρυσι αὐτῶν πονήσας. Μὴ ἢ
 ὅπως αἰμαζήσης κωλύειν ἀπὶ εἰσάχουσι τοὺς ὁδὸν βα-
 δίζοντας, ἀλλ' ὡς ἔξ οἰκείων αὐτοῖς ἐπιπρίσσει
 ἐμπιπλάσσει, καὶ ἐν γήρυσι τυγχάνουσι καὶ ξίνοι.
 χάρις τῶν ἐπὶ τῇ παρίσσει αὐτοῖς τῇ ὁρίων μετα-
 λαμβάνειν, ἐπιφέρειται δὲ αὐτοῖς μετὰ τῆς εἰσάχουσι. μετὰ
 βούων τῶν εἰς τὰς λυγρὰς κομίζουσιν εἰρήσας τὰς
 ὑπὸ πλάσσειν ἐπιπρίσσει. ἀπὸ τῶν γὰρ ἀγαθῶν αὐτῶν
 βούων τῶν παρὶν αὐτῶν εἰς τὸν βίον, φθονεῖν τοῖς ἐπι-
 θυμῶσιν αὐτῶν μεταλαμβάνειν, τῆς ὁρίων ἐν ἀκμῇ
 τῇ ὁρίων καὶ ἀποδοῖν ἀποδοῖν, ὡς τῇ τῇ κεχα-
 ρισμένη αὐτῶν. καὶ ὑπὸ ἀκμῆς πῖνα ὁνομαζέται
 ἀφάσσει λαβεῖν ὡς ἀκαλείσσει, ὅντας μὲν ἰσραη-
 λῖτας ὡς κοινῶντες ἑσπερασεύοντας ὅτι τὴν συγγένειαν, ἀ-
 φηγήμενης ἢ ἀλλὰ χάρις αὐτῶν ξινίων τυχεῖν ἀ-
 ξιουμένους ὡς ὁ θεὸς καὶ ὡς αὐτοῖς παρίσσει. αἰα-
 λώματα γὰρ ἐκ κήρυσι ὅσα πῖνα καὶ κήρυσι παρί-
 σσει αὐτῶν λαμβάνειν, τῷ θεῷ τὴν ἀφθονίαν τῇ ἀ-
 γαθῶν χορηγῶντος, ἐκ ἐπὶ τὸ καρπῷ αὐτῶν μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τὸ διδοῖν φιλοπῖνας, καὶ ἐκ τῶν μετὰ
 τῶν αὐτῶν τὴν ἰδίαν πρὸς τὴν ἰσραηλῆν λαὸν
 δύναι, καὶ τὴν χορηγίαν τῆς ἀδελφότητος καὶ τοῖς
 ἄλλοις ἐμφανίζεσθαι, ἐκ πολλοῦ τῷ θεῷ αὐτῶν
 τοῖς κακίως μεταδιδόντων. Οὐ δὲ ὡς τὰ αὐτῶν
 ποιήσας, πληγὰς μὲν λεπύσας πρὸς ἀκμῶν τῇ
 δημοσίᾳ σκῆπτει λαβὼν τιμωρίας αὐτῶν ἀκμῶν ἐ-
 λείβετο ὑπομένει. ὅτι τῇ κέρδει δουλεύσας, ἐ-
 βεῖσι τὸ ἀξίωμα. καλῶς γὰρ ὑμῖν ἔχει πῖνα ἀκμῶν
 ἐν ἀκμῇ συμφορῶν, ἑσπερασεύοντας τὴν ἰρημίαν, πρὸς
 τῇ ἐν τοῖς ὁμοίοις ὑπαρχόντων ποιῆσθαι. καὶ τυχόντας
 ἀπορίας ἔξ ἰλίου πρὸς τῶν θεῶν, τὴν αὐτῶν αὐ-
 τῶν ἔξ ὁμοίᾳ πάθος ἀπομείζειν τοῖς διομήτοις. τῆς
 δικῆς τῆς δύσιν, ἀπὸ τῶν ἐκ τῶν πρὸς τῶν
 τῶν μὲν τοῖς λαοῖς, τὴν δὲ ὑπὲρ πρὸς τὰς
 δωχίας, τῇ τῶν πρὸς αὐτῶν κατὰ τὸ ἴσον τῇ
 συμφέρειν εἰς ἑκείνους τῇ ἀσπίζοντων, γυναιξὶ τε
 κήρυς καὶ πᾶσιν ὁφθαλμοῖς. τῶν δὲ ὡρῶν ὅτι ἑσπερα-
 σεύοντας τύχη γήρυσι, εἰς τὸ ἱερὸν κομίζεσθαι καὶ τὸν
 θεὸν ὡς τῇ ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῶν γῆρυ αὐτοῖς κήρυσι
 παρέχειν ἀποδοῖν, θυμῶν αὐτῶν ὁ νόμος αὐτοῖς ἐπιφί-
 λεια τοῖς ἱεράσι διδοῖν. ἐπὶ δὲ αὐτῶν τὰ ποιήσας
 τοὺς λαοῖς, ἑσπερασεύοντας τῆς ἀπαρχῆς ἀπὸ τῶν
 ἀπὸ τῶν πρὸς τῶν ἀκμῶν, ἀκαλείσσει μὲν τῇ τῇ, δ-
 ξας, γλῶσσαι ἀγαθῶν καὶ πολλῶν ἰδὼν καρπῶν.
 μῆρτυ

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΗ ΠΕΜΠΤΩ ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ

ἱστοριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Ὡς ἰσχυρὸς ὁ στρατηγὸς τῆς ἑβραίων πολέμους πρὸς χαναναίους, καὶ κερτήσας αὐτῶν, τοὺς δὲ διέφθειρε, τὸν δὲ κατέκληρε χάριτας, δίδει μετὰ τῆς φυλαγῆς.	Κεφ. α.
Ὡς δὲ ποταμόντι τῷ στρατηγῷ, ὃν βασιλεὺς οἱ ἰσραηλῖται τὰς παλαιὰς νόμους, μαζάλων ἐπὶ ἐξέδωσαν συμφορῶν, καὶ βασισσάντων ἡ βενιαμὴς διεφθάρη φυλὴ, χερεὶς ἀνδρῶν ἐξακοσίων.	Κεφ. β.
Πῶς μὲν ταύτην τὴν κακοδομίαν ἀσθενήσαντας αὐτὰς, ὁ θεὸς ἀστυρίοις ἐδούλωσεν.	Κεφ. γ.
Ἡ δὲ κενίτις αὐτοῖς ἐλθούσῃ ἀφροσύνη.	Κεφ. δ.
Ὅτι πάλιν ὁ λαὸς ἡμῶν ἐδ' ἔλθουσι μααβίταις καὶ ὑπὸ κινεῖς τὴν δουλείαν ἀπαλλάξῃ.	Κεφ. ε.
Ὡς χαναναίων αὐτὰς κατέδουλωσαν, μετὰ τὴν ἐλθούσῃ ὑπὸ βαρσάκην καὶ διββώρας.	Κεφ. ς.
Ὅτι πολέμους αὐτὰς ἀμαλκιταὶ τοῖς ἰσραηλῖταις ἐτίκταν, καὶ τὴν χώραν ἐμάκρωσαν ἐπὶ ἐπὶ.	Κεφ. ζ.
Ὡς μετὰ αὐτὰς ἐλθούσῃ δὲ ἀμαλκιτῶν.	Κεφ. η.
Ὅτι μετὰ αὐτὸν πολλοὶ ἡμέτεροι δὲ ἀδελφοὶ τοῖς πλείοσι ἐπολέμησαν ἰκανὸν χρόνον.	Κεφ. θ.
Περὶ τὸν σαρμωῶνος ἀδελφῆς καὶ ὅσων ἡρώων ἄνθρωπος παλαστήνοιο ἐγένετο.	Κεφ. ι.
Ὡς οἱ υἱοὶ ἡλὶ τῆς ἱερίας ἐσφάγησαν, ἐν τῇ περὶ παλαστήνης μάχῃ.	Κεφ. ια.
Ὡς ὁ πατὴρ αὐτῶν ἀκύνει τὴν συμφορὰν, βαλὼν ἑαυτὸν ὑπὸ τὸ δένδρον ἀπέθανε.	Κεφ. ιβ.

HÆC IN QVINTO IOSEPHI HISTORIARVM DE

Antiquitate Iudaica libro continentur.

Quomodo Iesus Hebræorum imperator debellatis ac cæsis Chananæis terrarum eorum sorte diuifitribu-

CAP. I.

Quomodo post mortem imperatoris Israelitæ neglectis patriis religionib. in extremas calamitates incide-

CAP. II.

Quomodo propter impietatem In Assyriorum seruitutem à Deo populus Israelitarum est traditus.

CAP. III.

Libertas per Cenizum reddita.

CAP. IV.

Quomodo populus rursus à Moabitis est subiugatus, & per Iodem è seruitute exemptus.

CAP. V.

Quomodo sub Chananæorum imperium redacti, & per Baracum in libertatem sunt repositi.

CAP. VI.

Quomodo Amalecitæ deuictis Israelitis regionem eorum per septem annos vastauerunt.

CAP. VII.

Quomodo Gedeon populum liberauit.

CAP. VIII.

Quomodo aliquot successores Gedeonis cum gentibus circumquaque finitimis bella gesserunt.

CAP. IX.

De Sampsonis fortitudine, & quanta mala Palæstinis fecerit.

CAP. X.

Quomodo filij sacerdotis Elis à Palæstinis in prælio sunt cæsi.

CAP. XI.

Quomodo Elis audita filiorum cæde, & arcæ amissione prouoluit de throno exspirauit.

CAP. XII.

& glarea non amplius vi vndarum volueretur, sed stabile solum exciperet vestigia, omnes iam intrepidè vadum transibant, tale redditum cernentes quale Deus promiserat. steteruntque in aluci medio Sacerdotes, donec transiret multitudo, & in tuto confisteret. quod vbi factum est, & ipsi egressi fluvium, liberum ei solitum cursum reliquerunt: qui confestim auctus, ad pristinam aquarum molem rediit. Exercitus autem quinquaginta stadia progressus, ad decimum à Hierichūte stadium castrametatus est. Porro Iesus ara extructa è lapidibus quos singuli tribuum principes ex aluco propheta iubente sustulerant, vt monumentum eilet prodigiosè refractu fluminis, sacrum in ea Deo fecit: & pascha solemnitas eo loci celebrata est omnibus rebus iam affluentibus, quarum penuria hæcenus laboratum fuerat. nam & segetes Chananæorum maturas tum demerebant, & alias prædas abigebant. eodem enim tempore & manna eis defecerat, post annum ex quo ea primum vti coeperant quadragesimum. Cùmque hæc omnia securè & impune Israelitæ facerent, nusquam occurrentibus Chananæis, sed intra mœnia præ metu se continentibus, expugnare vrbes eorum Iesus decreuit. Itaque prima die festiuitatis, sacerdotes arcam gestantes, stipati armatorum custodia, accesserunt ad urbem septem cornubus clangendo, & ad virtutem suos adhortando circumambulabant mœnia senatu comitante, nec aliud quicquam faciendo, quàm quod inflarent cornua, retro in calta reuertebantur. Cùmque per sex continuos dies idem fecissent, septima Iesus contractis in vnum copiis, reliquo populo conuocato, lætum illis avertit nuntium, urbem ea die sine labore capiendam, Deo hanc in potestatem ipsorum tradente, & ruentibus iua sponte mœnibus facilem aditum aperiente. Iussitque omnes occidi quotquot in manus militum deuenirent, & neque lassitudine, neque miseratione, neque prædæ cupidine à cadibus auocari, aut effugium vllum hostibus permittere: sed quicquid spiritum vitalem haberet extinguere, nihil in prædam aut proprium emolumentum cessurum reseruando. Quicquid autem auri ac argenti repertum fuerit, in vnum comportari voluit, vt primitiæ ob rem feliciter gestam spolia de primum capta vrbe Deo dedicarentur: solam autem Rachaben cum sua cognatione seruari, propter iurandum, ab exploratoribus acceptum. Hæc locutus instructum exercitum ad muros admouet. urbem deinde rursus circumambulant, præcedentibus cum arca sacerdotibus, & cornuum classico militem ad aggrediendum opus incitantibus, cùmque septies lustrata paulisper constitissent, collapsa sunt mœnia, nec machinis admotis, nec vlla alia vi ab exercitu illata. Hebræi verò nullo negotio per ruinam irumpentes in Hierichūtem omnes promiscuè cædunt, inopinato mœnium casu consternatos, & subitaneo stupore ad pugnam inutiles. passimque cadaueribus viæ sternerbantur, nullum nec præsidium nec effugium incolis inuenientibus, ita vt ne fœminis quidem parceretur ac pueris.

τὸ δὲ κάχληκος τὸ μὴ πολὺν εἶναι, μὴ δὲ ὅτι τὸ
A ροιὴν ὡς ὑποφέρειν αὐτὸν τῇ βίᾳ ἐπὶ τῇ ἰσχυρίᾳ
κειμένου, πάντες ἤδη θαυμάσιως ἐπορεύοντο τὸν πο-
ταμὸν οἷον αὐτὸς ὁ θεὸς ὡρεῖται ποτίσαι, τοῦτον
κατανοοῦντες. ἔγνωσαν δὲ ἐν μέσῳ οἱ ἱερεῖς ὡς οὐ
δυσχερὲς τὸ πλεῖθος καὶ τὰς φάλαγας ἀφ' αὐτῶν τύχη.
παύσαντο ἡ δὲ βαρύνον, ἔκτισαν οἱ ἱερεῖς, ἰδὼντες
ἀφ' ὧν ἡδὴ τὸ ῥόμμα χωρεῖν κατὰ τὴν συνήθειαν.
καὶ ὁ μὲν ποταμὸς, διδὼν ἐμβαίνει αὐτὸν τῇ
B βορῇ ἡνέχτο, καὶ τὸ ἴδιον ἀπὸ λαμβάνει μέγας.
οἱ δὲ, πινύκοντα περιλάθοντες εὐδία, ἐάλλοιται
κρατόπιδον διὰ δέκα σταδίων τῆς ἰσχυροῦτος. ἰ-
στοῖς δὲ, τότε ὡς ἔμελλεν, ἐν ᾧ τῇ λίσσῃ ἔκαστος ἀνέ-
λετο τῇ φυλακῇ ἐκ τῆς θυδῆς τῆς φερρήνου κελυ-
σαντος ἰδρυσάμενος, πεμνηριον ἡμικομῶν τ' αἰσχο-
πῆς τῆς ῥόμματος, ἔδυνεν ἐπ' αὐτῇ τῇ διαί. καὶ τὴν
φάλαγγα ἰσχυρίζον ἐν αὐτῇ τῇ χωρῇ, πάντων ὡς αὐ-
τοῖς ὡρεῖται συνίβασι ἀντιζῆν, τότε ῥαδίως ἀπο-
C ρεῖται. τὸν τι γὰρ οἶτον ἀμμάζοντα ἡδὴ τῇ χα-
νανῶν ἐδέχοντο, καὶ τὰ λοιπὰ λαίαν ἦγον. τότε γὰρ αὐ-
τοῖς ἔη τῆς μαθῆς ἐπιτελεσθῆναι ῥοπήν, χρησαμένους
ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτοὺς. ὡς ἡ αὐτὰ ποιούμεναι τῇ
ἰσχυρίᾳ, ἐκ ἰσχυρίσας οἱ χαναταῖοι, τεχνίρεις δὲ
ἡσυχάζον, πολιορκεῖν αὐτοὺς ἰσχυρίζοντο. καὶ τῇ πρώτῃ
τῆς ἰσχυρίας ἡμέρας, τὴν κίβωτον οἱ ἱερεῖς φέροντες
αὐτῶν ἐν κύβω, μέγας π τῇ ὀπλίσσῃ φυλακῇ τῇ
D οὐ καὶ ὡρεῖται ἐπὶ τὰς κέρασι αὐτῶν σαλπίζοντες, καὶ
παρικαλῶν τ' κρατὶ εἰς ἀλλήν φερόμενον τὸ τεί-
χος ἐπομῆς τ' ἡμερίας. καὶ μόνον σαλπίζοντες
τῶν ἱερέων, τότε γὰρ ἡδὴ ἰσχυρίζοντες φερόμενοι, ἀν-
τιζῆν εἰς τὸ κρατόπιδον καὶ τὸ ὅτι ἡμέρας ἔξ ποι-
οῦνται, τῇ ἰσχυρίᾳ τὸ ὀπλίσκον ἰσχυρίζοντες, καὶ
τ' λαὸν ἀπαύει, τὴν ἄλυσιν αὐτῶν τ' πόλεως ἀντιζῆ-
σιν. ὡς κατ' ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῖς τῇ θυδῇ τῇ
τὴν παρῆστον, αὐτομάτως καὶ δέκα τῇ πότῃ τῇ σφα-
τῇ τ' τειχῶν κατενιχθρομένη. κατεῖπεν γὰρ τῇ
E πᾶσι ὅν πνα οὐκ ἔλαβον παρικαλῶντο καὶ μήτε κά-
μνοντες ἀποσπῶν τὸ φόν τ' πολιορκίαν, μήτε ἰσχυ-
ρα χωρίζοντας, μήτε φεῖ ἀπαύειν ἡμικομῶν φε-
ραν φερόντας τῆς ἰσχυρίας. ἀλλὰ τῇ τῇ ζωᾷ πᾶσι δὲ
φείρειν, μὴδὲν αὐτοῖς εἰς ἰδίαν ἀφ' ἑλθεῖν λαμβάνοντας.
ὅσα δὲ αἱ ἀφ' ὧν ἡ καὶ χυσοῖς, τῶντα ἐκείνῃ συγχο-
μίζοντας ἀπαύειν ὡρεῖται τ' κατενιχθρομένη τῇ θυδῇ
τῇ ἐν ᾧ τ' πρώτῃ ἀλυσκομένης πόλεως εἰληρότας.
F σφῆν ἡ μόνον ραχάβην καὶ τ' ἡμικομῶν αὐτοῖς, δὲ τῇ
ἡμικομῶν φεῖ αὐτῶν τῆς κατενιχθρομένης ὡρεῖται. αὐ-
τῶν καὶ δὲ τῇ τῇ κρατὶ, φερόντῃ ἐπὶ τ' πόλιν.
φερόντας ἡ πάλιν τ' πόλιν ἡμικομῶν τ' κίβωτον ἔη τῇ
ἱερέων τῆς κέρασι ὡρεῖται φερόντων τ' δύναμις φεῖ τὸ
ἔργον. καὶ φερόντων ἐπὶ τῆς, καὶ φεῖ ὅλην ἡμ-
μικομῶν, κατεῖπεν τὸ τείχος, μήτε μηχανῆς, μήτε
G ἄλλης βίας αὐτῇ φερόντῃ τῆς ἰσχυρίας. οἱ
δὲ εἰσπλύνοντες εἰς ἰσχυρίζοντα, πάντας ἐκτενῶν ἐν αὐ-
τῇ, φεῖ τὴν ὡρεῖται τῇ τῇ τῇ αἰσχυρίᾳ κα-
τενιχθρομένη, καὶ τῇ φερόντῃ αὐτοῖς φεῖ ἀμ-
ναι ἀφ' ἑλθεῖν ἡμικομῶν. αἰσχυρίζοντες δὲ οὐκ ἐν τῇ
ἐν τῇ

[illegible]

repletiſque trucidatis vrbis & poſtremo incenſa roqum deſunctis præbuit, in agros quoque partiſcuiſſente incendio. Rathaben verò cum domeſticiſ qui in diuerſorium conſugerant, exploratores periculo exemerunt: ac mox ad ſeſum adducti, gratiæ ſunt ob ſervatos ſpeculatores acſæ, dicente ſe meritiſ illam præmiſſis remuneraturum. moxque agris donatam, in honore poſtea ſemper habuit. Reliquiaſ autem vrbis quæ incendio ſupererant, ferro diſruit, diſiſ exceratſ quiſquiſ ſemel vaſtatam inſtaurare aggredederetur: nimirum vt prima fundamenta iaciens orbaretur filio primogenito, & abſoluto opere natu minimum è liberis amitteret. Nec irritam eſſe voluit Deus imprecationem, ſicut ſuo loco dicetur, E direptione autem ingens viſ argenti ac auri, atque etiam æriſ in vnum aceruum eſt redacta, nemiſne edictum non obſervante, aur ſibi prædam ac lucrum inde quærente. Eaſ manubias Ieſus ſacerdotibſ in theſauroſ reponendaſ tradidit. Ac Hierichuntis quidẽ mœcidium in hunc modum ſe habuit.

10f.7.8.

Achar autem quidem Zebediæ filius ex tri-
bu ludæ, nactus paludamentum regum totum
ex auro contextum, & massam auti trecento-
rum siclorum pondo, & iniquum ratus si
nullum periculi precium ad se rediret, sed o-
blatum a fortuna lucrum Deo nihil talibus re-
bus opus habenti offerret, intra tentorium
in cauum profundum defodit, putans sicut
commilitones ita & Deum se posse fallere. E-
rant tum castra in loco qui vocatur Galgala,
voce libertatem significante. transgressi e-
nim fluvium, tandem se & ab Ægyptiis &
ab ærumnis in deserto exantlati liberatos e-
xistimabant. Paucis autem post diebus quàm
Hierichus est excisa, mittit Iesus tria millia
militum ad urbem Ainam supra Hierichum tem-
sitam: qui cum Ainatis prælio congressi, & in
fugam versi, triginta sex è suis desiderauerunt.
Huius incommodi accepti nuncius postquam
in castra peruenit, maiorem quàm pro cæso-
rum numero mœsticiam attulit: non tam
propter amissos, tamen omnes viri fortes &
honore digni fuerant, quam propter despera-
tionem. Credentes enim se iam ea regione
positos, & illæsum exercitum habituros ve
Deus promiserat, nunc mitum in modum e-
latos hoc successu animos hostium videbant. I-
taque saccos induti per totam diem hoc habi-
tu in luctu ac lacrymis perseverabant: nullâ-
que interim corporum curandarum ratione
habita, totos se dolori dediderant. Iesus autem
videns exercitum sic affectum, & nihil læti am-
plius sperantem, cum fiducia Deum alloquitur:
Nos, inquit, non nostra temeritate adducti su-
mus, ut terram hanc armis subigere conare-
mur, sed Moyses seruustuus ad hoc nos exci-
uit, cui multis attestantibus prodigiis pollici-
tus es, traditurum te nobis hanc terram possi-
dendam, & exercitum nostrum ope tua fre-
tum semper in conflictu aduersarii fore
superiorem, atque harum promissionum e-
uentum non semel iam sumus experti.
Nunc autem præter opinionem clade accepta
& militibus aliquot desideratis, hoc casu ter-
riti, & de promissis tuis ac Moysis hæsitantes,

& à praeliis abstinemus, & post talia belli exordia nihilo feliciores progressus sperare possimus. Tu ergo Domine, potes enim, ser opem, & præsentem maiorem victoriam largitus adime, desperationemque in futurum aconitis exime. Talibus exorabat Deum Iesus, in faciem humi prolapsus. Responsum deinde accipit, surgetet & lustraret exercitum pollutum sacrilegio & violata religione. hanc enim causam esse præsentis calamitatis: inquisitione autem facta & pœna à sacrilego exacta, Ierachitarum fore victoriam. hoc oraculum Iesus populo indicat, & vocato Eleazaro pœnifice ac magistratibus sortem per singulas tribus mittebat. cumque fors in Iudæ tribum cecidisset, rursum per cognationes eius mittebatur. & cum in Zachariæ cognatione maleficiū esset inuentum, eam rursum viritum examinantes, Achare deprehenderunt. qui videns non esse locū tergiversandi contra diuinum iudicium, furtum falsus res furtiuas in medium protulit: moxque affectus supplicio, noctu ignominiose sepulture traditur, quemadmodum solent damnati iudicio publico. Iesus autem Iustratum exercitum ad Ainam ducit, & noctu dispositis circa urbem insidiis, diluculo hostem ad certamen prolicit. illis verò audacter ob proximam victoriam irruentibus, simultata tuga procul eos ab oppido abstrahit, furtim hostem existimantes, & quasi victoria iam parva iniolescentes, postquam autem subito conuersis copis in faciem illis obstitit, & aliis qui in insidiis latebant ex composito signum datum est, coorti celeri cursu ad Ainam feruntur, & auersam eius portam occupant, plerisque ciuium è muris suorum ut tum putabant victoriam spectantibus, urbemque ingressi sine discrimine eadem ingentem edunt. Interim alia parte Iesus obuios in fugam vertit: qui urbem percentes integram adhuc rati, ubi hanc quoque ab hoste captam ac cum vxoribus ac liberis incensam animaduenerunt, per agros dispalati, cum sibi inuicem præsidio non possent esse, alij alius in locis sunt oppressi. Post hanc Ainatarum cladem magna multitudo puerorum & mulierum atque mancipiorum capta est, & suppellex sine numero: pecudum item greges non modici, & insuper signata pecunia multa: erat enim ea regio prædiues, atque hæc omnia Iesus inter milites partitius est in eis castris quæ habuit ad Galgala. Cæterum Gabaonitæ qui non longè à Hierosolymis habitant, cognito Hierichuntiorum & Ainatarum casu, iamque in se iturum hostem suspicati, Iesum quidem precibus flectere non tentauerunt, frustra eas fore putantes apud eum qui internecinum bellum cum Chananzis gereret: sed maluerunt vicinos Cephertitas & Cathieremitas in societatem asciscere, dicentes nec ipsos posse euadere periculum nisi maturè prouiderent: quod si suum consilium sequantur, non decesse remedium. Quod ubi persuaferunt, mittunt legatos ad Iesum de fœdere, quos

καὶ χεῖρεσιν ἢ τῷ μολόντων ἐλπίς ἡμῶς αἰῶν, τῇ φράτῃ πέρα θανάτῃ σιωπυχότας. ἀλλὰ σὺ δέ-
αποτα, δύναμις γὰρ σοι τύποι ἴασι δρεῖν, τίτι πα-
ρεν ἡμῶς λυπηρὸν νίκην ὠδυσσόμενος, καὶ φεῖ τῷ αὐ-
δὲς δύσκολος δολομήτορας ἔπος τὸ δολοφίας ἔχει.
ταῦτα μὲν ἰσχυρὸς ἐπὶ τόμα πιστὸν ἡρώτα τὸν θεόν. χερ-
μαπόσιντος ἡ αἰσάδα τὸν θεόν, καὶ καθάρεσιν τὸν σπα-
τόν, μᾶσματος ἐν αὐτῇ γαζονότος, κλοπῆς πὶ τῷ
καθαρσμένων αὐτῶν χερμαπόσιν τοπολημῶν. δὲ
τὰ ταῦτα τὴν νύκτῃ αὐτῆς ἦσαν συμπεσιῖν. αἰσά-
πῶντος ἡ τὸ δραστὰς καὶ κολαδῶντος, νίκην αὐτοῖς
αἰὶ ποιεῖσθαι τῷ πολέμῳ. φεράζει ταῦτα φερεῖ
τὸν λαὸν ἰσχυρὸς, καὶ καλίστας ἐλπίδες τοῖς ἀρχι-
ρίαι, καὶ τοῖς ἐν τέλει καὶ φυλῇ ἐκκληρῶν. τύπου δὲ
τὸ τοπολημῶν ἐκ τῆς ἰσάφ φυλῆς δολοφῶντος, καὶ
φερεῖας πάλιν φερεῖσθαι τὸν κλῆρον αὐτῆς. τὸ δὲ
ἀληθὲς τὸ χακουρήματός, φεῖ τὴν σιχαρίαν συ-
γῆρας δρεῖσιν. κατ' αἶδρα ἡ τὸ ἐξῆσιντος γι-
γομήντος, λαμβάνουσι τὸν ἀχαρον. ὁ δὲ ἐκ ἔχων ἰ-
ξαρνός τῷ δεινῶς αὐτὸν τὸν θεὸν ἐκφειλδόντος, ἀμο-
λόγει πὶ τὴν κλοπῇ, καὶ τὰ φέρεα παρῆναι εἰς μίσον
καὶ ὁδὸν μὲν δίδωσι αἰαμῶντος, ἐν νυκτὶ τῶν ἀπὸ
μου καὶ καταδίκῃ φερεῖσθαι τὴν γαίαν. ἰσχυρὸς δὲ
ἀγρίσας τὸν λαόν, ἐξῆναι ἐπὶ τὴν αἶαν αὐτοῖς, ἐν-
κὸς τὰ φεῖ τὴν πόλιν ἐξῆρας φερεῖσθαι, ὑπὸ
τὸν ὄρεσιν συμβαλῆναι τοῖς πολέμοις. τῷ ἡ μὲν θεά-
σους αὐτοῖς δὲ τὴν φερεῖσθαι νίκην ὁπῶντος, ὑπο-
χαρεῖν φερεῖσθαι μῶντος, ἐλπίς τὸν τρέπω τὴν μα-
κρὰν αὐτῆς τὸ πόλιν, δίδωσιν οἰωμῶντος, καὶ ὡς ἐπὶ νί-
κη καταφρονῶντας. ἐπεὶ δὲ αἰαμῶντος τὸ δύναμιν καὶ
φερεῖσθαι αὐτοῖς ποιεῖ, σημεῖα πὶ τοῖς ἀφῆρας τὸν
τοῖς ἐξῆρας σιωπῆτατος, καὶ αἰαμῶντος ἐπὶ τὴν μάχην
ἐξῆρας τῶν. οἱ δὲ εἰσπεδῶν εἰς τὴν πόλιν τῷ ἡδον
φεῖ τὴν πόλιν ὅπῃ, ἐνῶν ἡ καὶ φερεῖσθαι τὴν ἔξω τὸ
γνῶμην φερεῖσθαι μῶντος. καὶ οἱ μὲν τὴν πόλιν ἡρευν, καὶ
πάντας τοῖς ἐξῆρας ἡτῶντος ἡτῶντος. ἰσχυρὸς ἡ τὸς φερε-
ελδόντος εἰς χεῖρας εἰσπεδῶντος φερεῖσθαι ἔτιπται.
σιωπῆτατος δὲ ὡς εἰς ἀκέραιον τὴν πόλιν, ἐπεὶ ἐ
ταῦτα ἐξομῶντος ἡρευν, καὶ κατὰ πῶν φερεῖσθαι ὡς
γινώσκῃ καὶ τῶν κατὰ λαβόν, δὲ τὸ ἀρχῶν ἡσσαν σιω-
δαδῶντος, αἰαμῶντος αὐτοῖς ὑπὸ μονάσιντος μὴ δύναμ-
νοι. θανάτῃς ἡ τὸ συμφορῆς τοῖς αἰαμῶντος καταλαβού-
σους, παίδων τὸν ὄχλος ἰαλα, καὶ ἡναμῶντος, ἐθελαιπίας,
καὶ τὸ ἀλλῆς δολοφῶντος ἀπειρῶν πὶ πᾶντος. ἀγρίας πὶ
βουημῶντος ἡλαβον οἱ ἡεραῖοι, ἐχέρματα πολλά. ἐ
τὸ πᾶντος ὑπὸ τὸ χεῖρον. καὶ ταῦτα πάντα τοῖς σπα-
πῶντος ἰσχυρὸς δίδωμε, γνῶμῶντος ἐν γαζαλαῖς. γα-
βαωνῆτας ἡ κατοικῶντος ἡγρίας τοῖς ἡεροσολύμοις, τὰ πὶ
τοῖς ἡεροσολύμοις συμβεβηκότα πᾶν καὶ τὰ τοῖς αἰα-
ταῖς ἡρῶντος, καὶ φερεῖσθαι μεταβῆσθαι τὸ δεινόν
ὑποπῶντος, ἰσχυρὸν μὲν ὠδυσσόμενος ἡ δολοφῶντος. ἐπὶ
τὸ τὸ ἐξῆρας πῶντος τὸ ματεῖν ὑπὸ λαμβάνον, ἐπὶ ἐλ-
δρῶν τὸ χαλαρῶν ἡδῶντος πάντος πολιορκῶντος αὐτοῖς.
κεφῆρας ἡ ἐ καθαρῶντος γαζονότος ὄντας αὐτοῖς
ἐπὶ συμμαχίας παρῆναι, καὶ αὐτῆς δολοφῶντος τὸ
φιλίας

II.
Iesus 9.

κίνδυνον λέγοντες εἰ φθάσιν αὐτοὶ λαφύγις ὑπὸ τῷ ἰσραηλῶν. συμπείσαντες ἡ αὐτῆς, δολοφῶντος
δολοφῶντος τὴν δύναμιν αὐτῶν. φερεῖσθαι μῶντος ἡ τὸς λόγους αὐτῶν, πῶντος φερεῖσθαι φερεῖσθαι
φιλίας

[illegible]

maximè credebāt ad negocium conficiendum idoneos. Qui periculofum rati fi le Chananæos faterentur, & multò tutius fi nihil fibi cum illis commune dicerent, fed longè diuerfas fedes habere: aiunt fe fama viri excitos multorum dierum iter feciffe, & hoc eſſe verum ex habitu comprobant. veſtes enim quas viam ingreſſuri nouis induiffent, longo itinere detritas, ſumpſerant enim tritas data opera, vt vtiſimilia dicere viderentur. Hoc habitu in concionem ingreſſi dicunt ſe miſſos à Gabaonitis & vicinis vibibus, vt ſaluis patriis inſtitutis, in amicitiam eorum venirent. comperto enim quòd Deus gratuito munere Chananæorum terram illis conceſſiſſet, gratulari ſe eis, & ius ciuitatis petere. his dictis, & oſtentatis veſtibus in ſignum longi itineris, orabant vt in fœdus & amicitiam admitterentur. Ieſus autem credens eorum verbis quòd Chananæi non eſſent, recipit eos in fidem & amicitiam: & Eleazarus pontifex cum ſenatu iurauit, habituros ſe eos pro amicis ac ſociis, & nihil contra eos iniuſtum molituros, approbante id fœdus vniuerſo populo. hoc aſtu voti compotes domum ad ſuos ſunt reuerſi. Ieſus autem exercitu ducto in ſubmontanum Chananææ tractem, cùm audiſſet Gabaonitas non longè à Hieroſolymis habitare, & eſſe Chananæorum generis, euocatis eorum honoratoriſſimis, fraudem eorum inculabat. illis verò excuſantibus non alium ſe modum ſalutis querendæ habuiſſe, & ideo ad dolum verſos neceſſitate cogente: Eleazarum pontificem & ſenatum conuocat. cùmque decretum eſſet non violandam fidem iureiurando ſancitam, ſed publicis miniſteriis deputandos, in hac conditione poſtea ſunt habitati: quod hoc pacto imminenti periculo ſe ſubtraxerunt. Cæterum cùm rex Hieroſolymitarum indignè ferret Gabaonitas ad Ieſum deſceſſiſſe, & quatuor proximarum gentium reges ad bellum contra eos gerendum acciuſſet, Gabaonitæ vidētes ſe peti, & hoſtes caſtris circa quendam fontem non longè ab vrbe poſitis, ad oppugnationem expediri, Ieſum in auxilium aduocant. nam eò tum res deuenerat, vt ab his perniciem expectarent, in illis verò qui ad excidium Chananæorum venerant, propter nouam amicitiam, vnicam ſpem ſalutis reponerent. Tum Ieſus cum toto exercitu in ſuccuſſum properans, die & nocte itinere factò, diluculo parantes oppugnationem adortur: cùmque terga vertiſſent, per decliue fugientes eſt perſecutus. Bethora is locus dicitur. Interuiſiſſe huic prælio diuinum auxilium euidentibus prodigiis apparuit, cælo tonante & crebris fulminum ictibus, grandine inſuper maiore ſolitò ruente. acceſſit & illud nunquam antea viſum, quòd dies factus eſt longior, ne interuentu noctis victori hoſtis eriperetur. quò factum eſt vt Ieſus reges iſtos caperet in ſpelunca quadam latebras querentes iuxta Machida, de omnibùſque ſupplicium ſumeret.

Is. 10.

M 4

βασιλεὺς τὸ ξιάνοντα καὶ ἵνα ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς
 χεῖρας ἐλθεῖν κεχερατίζουσι δὴλόν, ὅτι σπαταῖ ὅση πο-
 τὶ καταπίουσι τὸ αὐτῶν δυνάμειος εἰς μάχην συνή-
 ψεν ἅπασαι δὲ φθαρείσας, ὡς μηδὲ θύειν αὐτοὺς ὑπο-
 λειψέσθαι τῶν ἡ πόλεων, ἐπεὶ δὴ περ αἱ μὲν ἐλάλουν,
 πρὸς αὐτὴν δὲ χεῖρας καὶ μεγάλης πολιορκίας ἔχε τὴν
 τῶν τυχόντων ὀχυρότητα, καὶ τὴν ἐπὶ αὐτῇ τῶν οἰκισ-
 τῶν πεποιθισιν, ἥξει τῶν ἐν τῇ περὶας τῆς ἰορδάνης συ-
 νιζομένων αὐτοῖς, ὅτι τῶν κινδύνων συναρμύνης,
 ὄντας συζητοῦσι δολοῦν ἢ δὴ πρὸς τὰ οἰκία, χάριν
 αὐτοῖς ὡς συνήκοντες ὁμολογοῦντας. ἵνα τὸ κτ' φυ-
 λῶν ἀριτῇ πρὸς ὅχον μὲν τυρῶντα πέμπειν. οἱ τὴν
 γῆν ἐκμεψόμενοι πρὸς καὶ μηδὲν κακουρήσουσιν
 δηλώσουσιν ἡμῖν ἀδελφῶς αὐτῆς τὸ μέγεθος. ὁ ἰπ-
 σὺς μὲν τούτοις ποιησάμενος τῶν λόγων, συγκατα-
 νόν ἔχον τὸ πᾶν. καὶ ἀνδρᾶς τῶν ἐκμεψομένων
 τὴν χώραν αὐτῶν ἔειπεν, ὅτι αὐτοῖς πρὸς
 γεωμετρίας ἐπισήμους, οἱ τὰ ἀνδρῶν ἐκ ἡμελλε λή-
 σονται ἔξ τῶν τέχνην. εἰ ποτὲ δὲ καταπίουσι τὸ
 τὸ δὲ αἰματος ὁρμήσει γῆς, καὶ τὸ ἥσαν ἀγαθῆς. ἡ
 γὰρ φύσις τὴν χαλαρότητα γῆς, τῶν αὐτῶν πρὸς ὅσον. ὡς ἴδοι τις
 αὐτὴν περὶ μεγάλα καὶ κερποὺς φέρειν ἰσχυρότητα. καὶ
 συγκατανοῦντα μὲν ἑτέρᾳ γῇ, πανόδοιμον νομισθ-
 σόμενα. τῶν ἡμερῶν πρὸς χερσὶς ὁδοῦ ἀλλομέ-
 να, ὅτι ἡμερῶν πρὸς τὸν κινδύνον ἀναφανίσμενα. καὶ
 τῶν παλαιῶν ὁλίγων αὐτῶν τῶν γῆν συμβέβηκε, ὅτι
 τῶν αὐτῶν ὁρμήσει τὴν πόλιν, ἀλλ' ὑποβολὴ εἰς καρ-
 πῶν ἐκφορῶν τε καὶ κάλλος ἢ δολοῦσιν ἑτέρας.
 ὁ δὲ τὸ πᾶν πρὸς μάχην ἢ μετὰ τῶν τῶν κληρο-
 νῶν ὑπὸ λαοῦ, πολλὰς ἐπὶ πλείους καὶ χιλίων
 αὐτῶν ἡμερῶν. οἱ ἡμερῶν οἱ περὶ τῆς γῆς, δὲ καὶ
 ἡσαν, πρὸς ὁδοῦσιν αὐτῶν τὴν πρὸς τῶν ἐκ-
 δόμων μὲν παρῆσαν πρὸς αὐτὸν εἰς σιλωῦτα πόλιν,
 ἵνα τὴν σιλωῦτα εἰς ἀνέστη. καὶ ἰπποὺς ἐλάττωσεν τε
 καὶ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὴν τῶν φυλάρχων ὁδοῦ λαβόν,
 ἡμερῶν τῶν εἰς τὴν φυλάξιν, καὶ τὴν γεωμετρίαν τῶν ἡμερῶν
 σι, κατὰ μέγεθος ἐκείνης τῆς φυλῶν τὴν μέγεθον
 ποιησάμενος. κληρονομήσας ἡ αὐτῶν, ἡμερῶν ἰουδα λα-
 χῶντα πᾶσαν ἀφῆκε τὴν κατὰ τὴν ἰουδαίαν, πα-
 ραπίνυσαν μὲν, ἀρχὴ τῶν ἡμερῶν. τὸ δὲ ὁ-
 ρῶν, ὡς τὸ σιλωῦτα δὲ λήμνη καθήκουσαν, ἐν τῇ τῶν
 κληρῶν τῶν πόλεων ἡσαν, ἀσάλαν ὅτι γὰρ. συμωνίς
 δὲ, δευτέρᾳ γὰρ ὡς, ἡμερῶν τῶν ἰουδαίας τὴν ἀρχὴν τε καὶ
 τῇ ἀραβίᾳ πρὸς ὅσον ἦσαν. ἐπιμένει τῇ, τὴν δὲ
 ἰορδάνην ποταμὸν ἔλαχον. ἀρχὴ θαλάσσης μὲν τὸ μῆ-
 γος, τὸ δὲ πλάτος, ἡμερῶν ὁδοῦ μὲν καὶ ἐκείνους.
 γεωμετρίᾳ δὲ ὁ κληρῶν ὁδοῦ ὡς ἡμερῶν τῶν ἀριτῶν.
 ἡμερῶν τῶν γὰρ, καὶ τὴν ἡμερῶν τῶν πόλιν ἔλαβον.
 ἡ δὲ ἰερουσαλὴμ φυλῇ, τὴν ἀρχὴν γὰρ τῶν δὲ ἰορδάν-
 του ποταμοῦ μὲν κληρονομήσει ἔλαχον. ὁδοῦ δὲ, ὅσον
 δὲ βεδυλῶν εἰς τὸ μέγα πλάτος πεδίων. τὸ μα-
 νασσῆδος οἱ ἡμερῶν, δὲ μὲν ἰορδάνου μέγας δὲ
 πόλεως, πλάτος ἡ δὲ βεδυλῶν, ἡ τὴν σιλωῦτα
 λῆς καλεῖται. καὶ μετὰ τούτοις ἰσχυραίς, κερμ-
 λῶν τε ὁδοῦ, καὶ τὸ πᾶν τῶν μήκους ποιησάμεν τῶν
 μόνων. τὸ δὲ ἰταβύριον ὁδοῦ, τὸ πλάτος. λα-
 βουλαίται δὲ, τὴν μέγας γεωμετρίᾳ, καὶ κληρονομοῦν δὲ ὁδοῦ κερμῶν καὶ θάλασσαν ἔλαχον.

A reges triginta & vnum ausos manus conferere
 deuictos, exercitusque potentissimos praelio su-
 peratos, interfectione caesos, ut ne reliquis qui-
 dem generis superessent. ceterum quoniam ex
 urbibus aliae captae essent, aliae munitiones &
 ob hoc obfirmiores longa oppugnatione op-
 pus haberent, censuit eos qui ex regione ultra
 Iordanem sita in communem expeditione pro-
 fecti fuerant, & propter cognationem socios
 periculorum se adiunxerant, gratis prius actis
 ad proprias sedes remittendos. deinde ex singu-
 lis tribubus singulos testatæ probitatis viros e-
 ligendos, qui regionem totam permenſi bona
 fide & abique dolo magnitudinem eius re-
 nunciarent. In eam sententiam itum est ab v-
 niuerso populo: moxque eos viros misit ad me-
 tiendam terram adiunctis ad eos quibusdam
 geometriae peritis, qui propter hanc scientiam
 errare ac falli non poterant: hisque mandata
 dedit, ut æstimationem agrorum iuxta bonita-
 tem terræ facerent. nam Chananaea natura ta-
 lis est, ut videre liceat campos magnos & flu-
 gum ac fructuum feracissimos, qui collati ad
 aliam terram admodum vberes videri possent:
 quod si iidem ad Hierichuntinum aut Hiero-
 solymitanum agrum conferantur, iam non
 magni precij videbuntur: cum tamen hi agri
 parui sint & bona ex parte montani, sed quan-
 tum ad fertilitatem attinet, nullis aliis secundi,
 hanc ob rem voluit iuxta æstimationem po-
 tius quam iuxta mensuram sortitionem fieri,
 quod nonnunquam vnum iugerum pro mille
 aliis valeat. Decemviri autem huic negotio de-
 stinati per Iudæam regionem & æstimationem ter-
 ræ peracta septimo mense reuersi sunt ad eum
 in Silonem, ubi tum tabernaculi sedes erat.
 Tum Iesus assumpto Eleazaro cum senatu ac
 tribuum principibus diuisit regionem nouem
 tribubus & Manassitarum dimidiæ parti, cui-
 que tribui pro eius magnitudine agrum ad-
 metiens. cūque ad sortes ventum esset, tribui
 Iudæ obuenit tota superior Iudæa pertinens
 vsque Hierosolyma. latitudo verò eius Sodo-
 miticum lacum attingebat. in hac sorte vrbes
 erant Ascalon & Gaza. Secundo loco Simeo-
 nis sortita est Idumæa partem Ægypto & Ara-
 biæ conterminam. Beniamin deinde regio-
 nem sortiti sunt, quæ à Iordane amne vsque
 mare protenditur. latitudo verò eius patet
 Hierosolyma inter & Bethela. angustissima
 autem hæc sors fuit, propter agri boni-
 tatem. Hierosolyma enim & Hierichun-
 tem acceperunt. Ephraim autem tribus
 terram à Iordane vsque Gadara in longum
 protensam sortita est, in latum patentem à
 Bethelis vsque magnum campum. Manas-
 setidis item dimidia pars agrum à Ior-
 dane vsque Dora urbem, latitudine vs-
 que Bethlana, quæ nunc Scythopolis vocatur.
 Post hos Issacharis in longum patentem à
 flumine vsque Carmelum montem, latitu-
 dinis verò mons Itabyrius fuit terminus.
 Zabulonitæ vsque Genesareth lacum ter-
 ram Carmelo & mari contiguam sunt sortiti.

nec id sine vestra operæ præmio: quandoquidem ex hac militia ditati estis, multumque prædæ, auri, & argenti referetis, & super omnia nostram beneuolentiam ad referendam vicem nunquam non promptam ac paratam. Nam & Moysis mandatis satisfecistis, non contempta autoritate mortui, & nihil vobis ad nostram gratiam promerendam reliquum fecistis. Latos igitur vos ad vestras possessiones dimittimus, hoc vnum rogatos, vt nullum terminum existimetis cognationem nostram dirimere: neve propter flumen medium alios nos putetis quàm Hebræos. Omnes enim Abraham stirps sumus, qui vel hanc vel illam ripam incolimus. vnus Deus tam nostros quam vestros maiores in hanc lucem protulit: cuius leges ac religio per Moysen instituta diligenter obseruanda sunt. hoc enim pacto futurus est adiutor & propicius: sicut contrà si in alienos ritus degenerauerimus, & ipse nos auersabitur. Hæc locutus & singillarim primatibus populoque in commune dicto vale, ipse quidem eodem loco restitit: reliqua autem multitudo vniuersa cum lacrymis eos deducebat, & ægrè à se inuicem diuellabantur. Itaque traiecto fluuio Rubelis tribus & Gadis & quorquor Manassitarum eos sunt secuti altare super ripam Iordanis erigunt, monumentum posteris & signum coniunctionis cum reliquis qui vltra Iordanem incolunt. Quo audito apud cæteros Israelitas, cum altare exstructum scirent, non etiam quo animo, putabant eos nouata religione alienorum numinum cultum velle introducere: & temerè hac suspitione violatæ religionis moti, arma corripuerant vindicaturi patrios ritus, & pœnas à violatoribus exacturi. existimabant enim non tam cognationis ac dignitatis eorum qui in hoc erant crimines, quam diuinæ voluntatis rationem habendam. atque ita irati ad expeditionem se accinxerunt. Iesus verò & pontifex Eleazarus cum senatu cohibebant eos, dicentes verbis prius quàm armis re aggrediendam, & sciscitandū qua mente id fecerint: & si fortè malo animo factum deprehensum sit, tum demum armis impetendos. mittunt igitur eò legatos, Phineesem filium Eleazari, & cum eo decem honoratos in populos qui cognoscant quid sibi volentes altare in ripa construxissent. Vt verò traiecto flumine, & conuentu aduocato Phineeses in concione constitit: Maius, inquit, vestrum delictum est quam vt verbis tantū castigari debeat. attamen non culpæ magnitudine moti repente ad arma conelamauius vt pœnas sumeremus, sed respectu cognationis, & ea spe quòd fortasse admonitione ad sanitatem reduci possitis, legationem ad vos suscipimus, vt cognita causa exstructi altaris, nō temerè arma ille nos in vos videamur, si piis rationibus adducti id fecistis: sin autem in culpa sitis, iustam ultionem violatæ pietatis inferamus. Vix enim credere potuimus, vos qui perspectam Dei sententiam habetis, & legum eius auditores estis, disiunctos à nobis & in vestram possessione reuersos;

IIII.
Jos. 12.

quam Deo ferre acceptam debetis, cuius pro-
uidentia vobis contigit, beneficiorum ipsius
oblitos, & relictis tabernaculo, arca, & altari
patrio, externos deos complecti ac Chana-
norum impietati accedere. Sed venia dabi-
tur, si relinquitis, & non ad maiorem insaniam
prolabamini, ad domesticarum legum reue-
rentiam reducti. Quod si in male capitis obsti-
nate persistatur, non grauabimur vllum labo-
rem pro legum defensione suscipere, sed ad has
simul & Dei honorem tuendum flumine traie-
cto, pro Chananzis habitos, non secus atque il-
los exterminabimus. Caute enim putetis quia
extra limitem nostrum estis, extra potestatem
etiam Dei vos euasisse: ubi ubi estis, omnia sunt
illius, nec licet ius eius ac iudicium effugere.
Quod si putatis locum vobis ad recte sapien-
dum esse obstaculo, præstat nouam agrorum
diuisionem facere, & hanc regionem pecoribus
compascuam relinquere. Satiis est ut relinquitis,
& à nouitatibus mutato proposito desista-
tis: rogamusque vos per salutem liberorum ac
coniugum, & quicquid habetis carissimum, ne
nobis belli suscipiendi necessitatem imponatis,
contra quos minimè volumus. In hac enim
concione & consultatione situm est, utrum pa-
ce nostra & vestris affectibus perpetuo fuit ma-
litis, à nobis persuasi, an vos & vestra omnia
belli periculis exponere. Postquam hæc Phi-
neæ dicere desinit, qui concioni præerat, pro
communis causæ defensione hæc aitulerunt:
Viri fratres, nos neque è cognatione deficere
volumus, neque in religione cuius nequaquam
prænitet, quicquam innouare. Vnum Deum no-
uimus Hebræis omnibus communem, & alta-
re eius æreum quod est ante tabernaculum, nec
aliud vnquam nostras excipiet victimas.
Nam hoc quod nunc ereximus, quodque
vestræ suspicioni ansam præbuit, non ad
Deum sacrificiis placandum extructum est,
sed ut perpetuum argumentum exstet no-
stræ necessitudinis, nosque patriæ religionis
admoneat, non ut vos suspicamini, violandæ
religionis sit initium. & hanc fuisse nobis ex-
tenuendi causam, Deus ipse testis esto ido-
neus. quapropter meliorem posthac de nobis
opinionem habetote, absitque ut nos affines ex-
istimetis ei crimini, cui quisquis ex Abrahæ
posteris se obnoxium fecerit, & à patris mori-
bus ac ritibus degenerauerit, absque capita-
lipœna expiari non valeat. His auditis Phi-
neæ, collaudatæque eorum constantia, re-
uersus ad Iesum, rem totam apud populum
exposuit. qui lætus quod nec delectu opus
esset nec ciuili sanguine, gratias egit Deo
per sacrificia: moxque soluto conuentu, re-
uersus ad sua singulis, ipse apud Sicima elegit
domicilium. Anno autem post vigesimo iam
decrepitus, accitis oppidatim honoratioribus,
& cum senatu magistratibus, cum ex plebe
quotquot erat commodum, vbi vidit omnes
adesse: primum Dei beneficia in memoriam il-
lis reuocat plurima, per quæ ex rebus afflictis in
tantas opes tantamque gloriam peruenerant.
hortatur deinde ut dent operam ut Deum
in posterum æquè habeant propiciū,
cum sciant eius beneuolentiam non a-
lija retinere posse quam pietatis artibus.

16. 23. 24.

ὅν κατὰ χάριν τῷ θεῷ καὶ τῆς ἐκείνου φιλίας ἡμεῖς
θεογονίας ἐλάττω, λιθὸν λαβεῖν αὐτῷ, ἔτι καὶ σπιν-
θὲρ καὶ τὴν κιβωτὸν καταλποῦντας, καὶ βωμὸν ἐν ἡ-
μῶν πάτειος, ξηνοὺς θεοὺς ἐπιτίρειν τοῖς χαναναῖσι
κακοῖς θεοσεχωρηκότας. ἀλλ' ἐδὲν ἀδικεῖν δε-
ξίτε μετανοήσαντες καὶ παρατήρησιν μὴ μανίης, νό-
μον ὃν πατεῖον αἰδῶ καὶ μνήμην λαβόντες. αὐτὸ δὲ
ἐπιμένετε τοῖς ἡμετέροις, ἢ παραπομπὰ πρὸς
ἰσὺν τοῦ νόμου πόνον. ἀλλὰ παραπομπῶν τὸν ἰσ-
δανόν τούτοις βοηθήσομεν, καὶ πρὸς αὐτῶν τῶν θεῶν,
μηδὲν ἡμῶς χαναναίων ἀφείρεν ὑπολαμβάνοντες,
ἀλλ' ὁμοῦς ἐκείνοις ἀφαιρήσεσθαι. μὴ γινώσκου-
σι τὸν ἀφαιρῆναι τὸν πόλεμον, καὶ τὸ τῷ θεῷ διω-
μῶς ἔξω γινώσκουσι. πάντα γὰρ δὲ ἐν τοῖς τούτοις ἐ-
στὶ. καὶ ὁποῦ ἔσται τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν καὶ τὴν ἀπ' αὐ-
τῆς δίκην, ἀδύνατον. εἰδὲ οἱ αὐτοὶ τὴν ἐξουσίαν
παρουσίας ἡμῶν ἐμπόδιον ἔχοντες σφραγίσαντες, ἐδὲν κα-
λύψει πάλιν τὴν γῆν ἡμῶς ἀναδύσασθαι καὶ ταῖς τῶν
αὐτῶν μηλόδοτον. ἀλλ' ἀποποιήσονται σφραγίσαντες,
καὶ ἐπὶ ναοῖς μεταδίδωμι τοῖς ἀμειψόμενοι. καὶ
ὁ δὲ καλὸν ἡμῶς πρὸς παῖδας καὶ γυναῖκας, μὴ
ὁ δὲ γὰρ ἡμῶν ἀνάγκην ἀμύνασθαι. ὡς οὖν τῆς
ἡμετέρας αὐτῶν σωτηρίας, ἔτι φιλοτάτων ἡμῶν ἐν
τῇδε τῇ ἐκκλησίᾳ κειμένων, ἵππο βελόδοτον, λόγους
ἡ τῇδε τῇ συμφορῇ ὑπολαμβάνοντες, ἢ πείραν ἔργων καὶ
πολέμου ἀμειψόμενοι. ταῦτα τὰ φησὶν ὁ δὲ κα-
χθῆναι οἱ θεοσεχωρητοῖς τῆς ἐκκλησίας καὶ τὸ πλῆθος
αὐτῶν πᾶν ἤρξαντο φεῖν τῶν ἐκκλησιῶν αὐτοῖς ὁπο-
λογῶντας, καὶ μὴ συγχεῖν τὸ πρὸς αὐτοὺς ὁποσὶν ὄ-
ντας, μὴ καὶ κατωπιοῦν αἰσῶσθαι τὸν βωμὸν ἑλε-
γον. ἀλλὰ διὸν τι εἶνα γινώσκουσιν τὸν βωμὸν ἀπασιν κοι-
νόν. ἔτι πρὸς τὸ ἐκκλησίᾳ βωμὸν χάλκεον, ὃ τὰς θυσίας
ποιήσας. τὸ μὲν τῷ θεῷ αἰσῶσθαι, διὸ καὶ ὑποπτοῖ
γινώσκουσιν, ἢ καὶ θρησκείαν ἰδρύσασθαι, σύμβολον ὃ ὅπως
εἶναι, ἔτι πρὸς αὐτοὺς αἰσῶσθαι, ὡς οὖν τῆς οἰκειότητος,
καὶ ἀνάγκη τῶν σφραγίσαντες. ἔτι παῖδας ἡμετέρας, ἀλλ'
ἐπὶ ὁ δὲ ἀνάγκη ἀρχὴ ὡς ὑποπτοῖ. μάρτυς δὲ ἡμῶν
τῶν ὅτι ταῦτα τὸ βωμὸν αἰσῶσθαι κατωπιοῦσθαι γινώσκουσιν ὃ
θεὸς ἀξιοῦσθαι. ὅθεν ἀμειψόμενοι φεῖν ἡμῶν ἔχοντες ὑπο-
ληψί, μηδὲν καταγινώσκουσιν τούτων, ἐφ' οἷς ἐξάλειψεν
δικαιοῖ πάντας ὅσοι τὸν ἀθεοῦ γινώσκουσιν ὅπως κατωπιοῖ
δαίμονες ἰδοῖσι, ἔτι τὸ σωθῆναι ἔσπου παρὰ λαβόμε-
νοις. ταῦτα εἰπόντες ἐπαγίνοντας ὁ φησὶν, παρὰ πρὸς
ἰσού, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν ἀνῆλθαι τῶν λαῶν. ὃ δὲ χεῖραν
ὅτι μηδὲν ἀνάγκη σφραγίσαντες αὐτοὺς μάλλιν, μηδὲ
εἰς αἶμα καὶ πόλεμον ἐξαγαγῆναι καὶ αὐτοῖς συγχεῖν,
χαλεπῶς ἰσὺν τούτων τῶν θεῶν θυσίας ἐπιτίλει. καὶ
ἐξάλειψας μὲν ταῦτα τὸ πλῆθος εἰς τὰς ἰδίας κληρο-
νομίας ἰσού αὐτοῖς ἐν οἰκίᾳ δίδωμι. ἔπειτα δὲ ὅστις
εἰσὶν, ἰσὺν γινώσκουσιν, μεταπαραμύνομος τοῖς ἐπὶ ἀ-
ξιώματος μείλιν τὸ πόλεμον, ἔτι πρὸς ἀρχαὶ ἔτι πρὸς γυναι-
κας, ἔτι πρὸς πλῆθος ὅσον ἡμῶν αὐτῶν συναγαγῶν,
ἔπειτα παρῶντας, τὰς τῶν θυσιῶν τῷ θεῷ ἀνῆλθαι
αὐτοῖς. πολλὰ δὲ ἴσταν τοῖς ἐκ ταπῆν ἡμῶν εἰς τὸ πο-
δοῦναι ἔτι πρὸς αὐτοὺς φεῖν. φυλάττειν τὸν τῶν θεῶν
θεογονίαν, ἔχουσιν ἔτι πρὸς αὐτοὺς, παρὰ λαβεί, καὶ
τῇ δουλείᾳ γὰρ μόνη φίλοι αὐτοῖς ἀμειψόμενοι τὸ θεῶν.
αὐτῶν

αὐτῶν καὶ καλῶς ἔχειν ἀπέναντι μέλλοντι τῷ ζῶντι παρὰ
 σὺν αὐτοῖς διαύτην καταλύειν. καὶ αὐτοὶς ἤξευ δὲ μὴ
 μὴς ποιεῖσθαι τὸ ὡς ἐλάλουν. καὶ ὁ μὲν, ὅσα ἔτι
 πρὸς τοὺς παρόντας ἐλάλουν, πλάττει, βίβας ἐκείναι
 ἐπὶ τῇ δέκα. ὡν μωυσὶς μὲν ἐπὶ διδασκαλίᾳ τῇ χρυσοῦ
 μιν συνιδέσθαι πασαρχόντα. στρατηγὸς δὲ μὲν τὴν
 ἐκείνην πλάττειν γίνεται, πέντε καὶ εἴκοσι. αὐτὸς δὲ μὴ
 συνίσταται ὡς ἐκείνους, μὴτε τὰ τὰ νοσηδία πρὸς τοὺς
 πολλὰς σαφῶς ἐξετίθειν ἀπείρους, ἀλλ' ἐν ἀμφοτέροις
 ἀκέρως. πρὸς τὰ ἔργα καὶ τοὺς κινδύνους δὲ βύχος καὶ
 μεγαλότολμος, ὡς πρὸς ἀπαντα καμὸν τὸ ἀρετὴν ἡμῶς μύθος.
 θάπτεται δὲ ἐν πόλει θάμνα τὸ ἱερὰ μιν φυλῆς. θήσκει
 δὲ κατ' αὐτὸν τὸ καμὸν καὶ ἐλάττωος ὁ ἀρχιερεὺς, φινί
 σι τὸ παιδί τὸ ἀρχιερωσύνην καταλείπειν. καὶ μὴ
 μείον αὐτὸ καὶ τὰς ἐν θαβάρῃ πόλιν τυλχαί. καὶ δὲ
 τὸ πύργον πλάττειν φινίσι πρὸς πρὸς τοὺς δὲ
 βίβας ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ τῇ χαναναίων ἡρώων τῇ ἐκείνῃ
 φυλῇ ὡς ἐλάττωος τὸ ἡγεμονία. καὶ δὲ τὰς λαοὺς δὲ αὐ
 δὴς καὶ μαθεῖν τὸ ἐκείνους. καὶ πρὸς λαοὺς τὸ
 συμεσιδῆσαι, ἐφ' ὅτε ἐλαττωοὺς τὸν ἐκείνους ὑπο
 λῶν, ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ κληρονομία τὸ τοιοῦτον.

Κεφάλαιον 6.

ὡς ἀπὸ παλαιῆς τῆς ἐκείνης πρὸς ἐκείνους οἱ ἱσραηλῖται πρὸς
 πρὸς ἐκείνους μὴ μὴ πρὸς ἐκείνους, καὶ πρὸς ἐκείνους
 ἐκείνους διδόντες φυλὴν χωρὶς αὐτῶν ἐκείνους.

ΧΑΝΑΝΑΙΟΙ δὲ ἀκμαζόντων αὐτοῖς κατ' ἐκείνους
 τὸ καμὸν τὸν πρὸς ἐκείνους, στρατὸς μὴ μὴ καὶ
 ζεβὲλιν αὐτοῖς ὑπὲρ μόνον, τὰ βασιλεῖ τὸν ζεβὲλιν
 ἀδωνιβεζεκι τὴν ἡγεμονίαν ἐκείνους. τὸ ὄνομα
 τὸ πρὸς ἐκείνους, ζεβὲλιν καὶ κῶμος. ἀδωνι δὲ τῇ ἱεράων
 γλώτῃ, κῶμος λέγεται. ἡλπίζον τε καὶ πρὸς τὸ ἱσρα
 ηλῆτῃ, δὲ τὸ πρὸς ἐκείνους ἡσυχία. συμμίζαντες δὲ αὐ
 τοῖς ἱσραηλῖται, τὰς δύο φυλὰς αὐτῶν πρὸς ἐκείνους, ἡμα
 χίσαντο λαμῶν. ἐκείνους μὲν αὐτῶν ὑπὲρ μόνον
 ζεβὲλιν καὶ τὸ πρὸς ἐκείνους ἐκείνους ἀδωνι
 βέζικον. ὅς, ἀκρωτισμαδεῖς ὑπὲρ αὐτῶν φησὶν, ἀλλ' ἐκ
 εἰς τὸ πρὸς ἐκείνους ἀδωνι καὶ ἐκείνους πρὸς ἐκείνους
 αὐτῶν καὶ ἐκείνους βασιλείων πρὸς ἐκείνους πρὸς
 ἐκείνους ἐκ ἐκείνους. καὶ ζῶντες μὲν κομίζονται ὡς ἱε
 ροσύμων. πλάττειν τὰς, καὶ θάπτεται. καὶ διέκριναν
 ἀδωνι τὰς πόλεις. πλείους τε λαβόντες ἐπολιό
 κουν ἱεροσύμους. ἐκείνους καὶ λαβόντες οὐ μόνον
 πάντας ἐκείνους ἐκείνους, χαλεπὸν δὲ καὶ ἡ
 καὶ ὑπὲρ αὐτοῖς ἀμείνων, τειχῶν ὀχυρότητι καὶ
 φύσιν τῶν πεδίων. ὅθεν μετὰ στρατὸν ἰδὺσαν εἰς χιβρών, καὶ
 ταύτην ἐκείνους, καὶ πρὸς πάντας. ὑπελείπειτο δὲ τὸ
 γιγάντων ἐπὶ ἡρώων, οἱ δὲ σωματικὴν μεγέθη, καὶ μορφὰς
 ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὡς ἐκείνους, ὡς ἐκείνους
 ἦσαν διάμα, καὶ δεινὸν ἀκουσθαι. δεικνύεται δὲ ἐπὶ
 καὶ καὶ τῶν ὅσων, καὶ ἐκείνους ὑπὲρ πρὸς ἡγεμονίας ἱσ
 κῶν. ἐκείνους τὸ πρὸς ἐκείνους ἐκείνους πρὸς ἐκείνους
 μετὰ τὸν διχίλιον πηχῶν. τὴν δὲ γῆν χαλεπὸν δι
 ριστῶν ἰδόντες, κατὰ μωυσίως ἐντολὰς. ὅθεν δὲ καὶ τὸ
 κατασκόπων εἰς, ὡς ἐκείνους μωυσίως εἰς τὸ κατασκόπων.

Suum enim fuisse ut priusquam decederet, il
 los officij commonetaceret. postremo rogauit
 ut hanc admonitionem boni consulerent, ef
 fectumque eius perpetuo memores. post hac con
 cionem naturæ debitum exoluit anno vitæ cē
 tesimo decimo: quorum x. sub Moyse magi
 stro minister ipsius exegit, & post eius obitum
 viginti quinque reipublicæ præfuit, vir incom
 parabili tum prudentia tum eloquentia, adhuc
 in re imperatoria fortis & impiger, nec minus
 in pace bonus & utilis: denique in quavis vir
 tute eximius. Sepultus est in oppido Thamna
 tribus Ephraimitidis. per idem tempus moritur
 & Eleazarus pontifex, Phinees hereditarium
 relinquens sacerdotium. sepultura & eius mo
 numentum impositum existat in vrbe Gabatha.
 Post horum obitum consultus Phinees a po
 pulo de voluntate Dei, cuiusnam foret impe
 rium in bello Chanaanæ, respondit iubere
 Deum ut Iudæ tribus ductu bellum gererent,
 quæ mox assumpta Simeonide, his conditioni
 bus rem aggressa est, ut sublati e sua ditione
 hostium reliquiis, tum tributariis, in alte
 rius tribus extirpantibus huius generis reli
 quiis, vicem rependeret.

CAP. II.

Quomodo post mortem Imperatoris Israelitæ ne
 glectis patriis religionibus in extremas cala
 mitates inciderunt, & exorso civilis bel
 lo ex uniuersis Beniamitis De
 i tantum fuisse superstites.

AT Chanaanæ, quorum res tum erant sa
 tis integre, cum magno exercitu apud
 Bezeam vibem eos expectabāt, ductu loci re
 gis Adonibezeci. id nomen Bezecenorum do
 minum significat. Adonienim Hebræorum
 lingua dominus dicitur. Hi spem victoriæ re
 ponebant in hoc, quod Iesus Dux Israelitarum
 esset defunctus. aduersus hos quos dixi, duæ tri
 bus egregie pugnaverunt: & caelis decem mil
 libus, dum reliquos fugientes insequuntur, A
 donibezecum ceperunt. qui manibus ac pedi
 bus truncatus, agnouit diuinam iustitiam, sep
 tuaginta & duos reges antea in hunc modum à
 se multatos confellus. sic affectum detulerunt
 non longè à Hierosolymis, vbi fato functum
 terræ mandauerunt. deinde circa oppida bel
 lum circumferebant: quorū bona parte capta
 Hierosolyma sunt adorti. Et capta inferiore
 eius parte, omnes habitatores terræ contruci
 dauerunt, at superior natura loci & munitioni
 bus est defensa. quare oppugnatione in Hebro
 nem translata, vrbeque vi capta, in oppidanos
 omnes scuitum est. apud hos in eam diem su
 perstites erant quidam e gigantum genere, sta
 tura & specie cæteris mortalibus dispares, visu
 simul & auditu horribiles, quorum ossa adhuc
 ostenduntur, qualia vix credant qui non
 viderunt ipsi. Hoc oppidum Leuitis hono
 ris gratia concessum est cum illis duobus
 cubitorum millibus: reliquum eius agrum
 Chalebo dono dederunt, iuxta mandatum
 Moysis. fuerat hic vnus e speculatoribus,
 quos Moyses in Chanaanem præmiserat.

Habita est ratio Iethrae quoque Madianicae, o-
lini. Moyses locum, cuius posteris ager est attri-
butus, quia relicta patria comites se adiunxo-
rant, & in deserto arummarum loci fuerant.
expugnatis montanis oppidis, in campestris
& maritima descendentes praedictae duae tribus
Ascalonem & Azotum de Chananaeis cepe-
runt. Euasit autem eos Gaza & Accaron, quod
in planicie litoris & abundantes curribus, mu-
dentes se male inulcatis facile reueiebant. At-
que ita haec duae tribus magnis opibus bello
acquisitis domum se receperunt, & arma de-
posuerunt. Beniamur vero in quorum forte e-
rant Hierosolyma tributo imposito habitato-
ribus eius pacem dederunt: & in posterum alte-
ri a caedibus, alteri a periculis fecerunt, ad cultu-
ram agroium utique se contulerunt. Beniami-
tarum exemplo morae reliquae tribus & ipse i-
dem fecerunt, & tributis contenti pacem Cha-
nanaeis dederunt. Ephraim vero tribus cum af-
fidendo Bethelis multo tempore ac labore im-
pensis nihil proficeret, in coeptis tamen pesti-
naciter durauit. tandem comprehenso vno ci-
uium qui in vibem importabat necessaria, fi-
de data & accepta, & iureiurando firmata, in-
tromissos clam ipsum cum familia seruatu-
ros, proditorie eius facti sunt voti compotes: ca-
sisque reliquis omnibus praeter hos quibus sa-
lus ex pacto debebatur, ipsi posthac urbis do-
minium habuerunt. Omisso deinde bello Is-
raelitae omnes agriculturae tantum operam da-
bant: atque ita pace longa inuoluti, voluptati
magis quam honestati dadebant, disciplinae ac
legum diuinarum inuenerunt. qua iniuria
Deus commotus per vatem admonet eos non
e sua sententia hosti Chananaeo parere, quam-
obrem forte ut aliquando per occasionem pro
intemperantia clementia crudelitate eis repo-
nerent. at illis, tametsi terribis oraculo, bellum
tamen non libebat suscipere, tum quod multa
e Chananaeo perciperent commodum, tum quod
ob luxum ad laborem non essent idonei depra-
uata iam reipublicae forma, & auctoritate opti-
matum inualida, dum nec senatus ut ante legi-
tur, nec magistratus solemnes creantur: dum-
que relicta cura status publici, omnes priuatis
tantum lucris sunt dediti. In tanta licentia per-
turbatio grauis incidit, & quia mox bellum ci-
uile exortum est, quod hanc causam habuit.
Vir ephraimae, duxit uxorem natam in oppido
Bethlemis, quod ad tribum Iuda attinet. hanc
cum vehementer ob formam amaret, pauca re-
pondere in amore agere ferebat. hinc orto dissi-
dio, mulier continuas expostulationes non fe-
rens, relicto marito mense quarto ad parentes
reuertitur. is coactus desiderio, & ipse venit ad
soceros, quorum opera missis querelis cum u-
xore in gratiam reuertitur. eo loci quatuor dies
exegit, comiter a puellae parentibus. habitus quin-
ta cum decreuisset domum repetere, post meridiem
ita ingreditur. cum stantem enim parentes filiam
dimiserunt, nec nisi meliore diei parte transacta.
comes erat vnus famulus, & mulier vehabatur

VI.

Jud. 19.

ῥήκα, & δεξιὸς ἀνδρός τῆς μήνης, καταλλάττει) φέρει αὐτὴν. καὶ πῶς αὐτὴν ἡμέρας πρὸς αὐτὸν διαπα-
ται, φιλοφρονέων αὐτὴν ῥονῶν. τῇ δὲ πέμπτῃ, δέξαι αὐτὴν φέρει αὐτὸν, καὶ αὐτὴν ἔχει. βράδιον
δὲ ἀπὸ αὐτοῦ οἱ ῥονεῖς τὴν θυγατέρα, καὶ τῆς ἡμέρας τελευτῶν ἵππου ὡς. διεσπῶν δὲ αὐτοῖς εἰς ἐπίτε-
κα δ

A διδόναι ἢ καὶ τοῖς ἰσθμοῖς τῷ μαδανίτῃ ἀποζῶντες, μὴ
σὺν δὲ τῷ γαμβρῷ ῥῶν ἵνα ἡμεῖς, τὴν δὲ παρὰ αὐ-
τὸν λαλοῦντες ἡκολοῦντες αὐτοῖς εἰς αὐτοὺς αὐ-
τοῖς δὲ τῷ ἰσθμῷ. ἢ ἡ ἰσθμὸς φυλῆς εἰς μεμνην, ταῖς δὲ καὶ
τὴν ὁρεντὴν τῆς χαναανίτης πόλεως εἶλον, τῇ δὲ εἰς τὴν
πεδίον καὶ φέρει θάλασσαν ἀσκαλὸν αὐτὴν εἰς αὐτὸν. δε-
ξάμενος δὲ αὐτὴν γὰρ καὶ ἀκαρῶν, πιδίον δὲ ὄντων
καὶ πολλῶν ἀρμάτων ἀπερείς κακῶς ἐπὶ οὐμοῖς τοῖς ἐ-
πιλεθόντας. καὶ αἰδοῦντο αὐτὴν φυλῆς μεγάλης ἐκ τῆς πολι-
μῆς δὲ ἀμυνόμεναι, αἰχμησάμεναι τὰς εἰς τὴν πό-
λιν, καὶ καταπίνειν τὰ ὄπλα. ἐνταμίται δὲ τὴν πόλιν
καὶ ἐρεσλύμα, τοῖς οἰκιστοῖς αὐτῶν συνιχόμεναι φό-
ρος τελέει. καὶ ὅπως πυνσάμενοι πάντες, οἱ μὲν πᾶσι
τοῖς, οἱ δὲ κινδυνεύειν, ἐργάζονται τὴν ἐχθρότητα. τὸ δὲ
αὐτὸ καὶ αἰδοῦντο φυλῆς, τὴν ἐνταμίτην μὴ πυνσάμεναι
ἐπὶ οὐμοῖς, καὶ τοῖς τελευθόντας ἀρκούμενοι φόρος ἐπι-
τίθειν τοῖς χαναανίταις ἀπολίμους εἶναι. ἢ ἡ ἐφεῖς πο-
λιοῦσα βηθιλα πόλις ἐστὶν ἄξιον τῆς χεῖρας καὶ τῆς
πόλεως ἡμεῖς τὴν πολιορκίαν. οἱ δὲ καὶ παρὰ ἀχθόμενοι,
τῇ κατὰ πόλιν ἀποσχερτίσκει. ἐπειδὴ συλλαβοῖς
πᾶσι εἰς τὴν πόλιν ἀποσχερτίσκει. ἐπὶ κομῇ δὲ τῇ ἀ-
ναγκάσκει, πᾶσι πῆεις ἰδοῦσαν αὐτὴν ἀφ' ὧν τὴν πό-
λιν, οὕτως αὐτὴν τῆς συγχέει αὐτὴν κακῶς ἐπὶ
τίστοις ὡμῶν τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐχθροῖς. καὶ ὁ μὲν ὅπως
ἀποδοῖ, σέβεται μὲν τῇ οἰκίᾳ. οἱ δὲ, ἀποκτείναντες
ἐπὶ πάντας τοῖς οἰκιστάς, εἶχον τὴν πόλιν. καὶ μὲν
ταῦτα φέρει μὲν τῆς πολιορκίας, μὴ λακῶς εἶχον οἱ ἰ-
σχυόμενοι, τὴν δὲ πόλιν καὶ τὴν πόλιν ἐργάζονται ἐπιμελου-
ντο. τῇ δὲ καὶ τὸν πλεοναυτοῦ αὐτοῖς ἐπὶ δίδονταν, ὑπὸ ἐν-
φῆς καὶ ἰσθμῶς τῆς πόλεως ἐργάζονται, καὶ τὴν πόλιν
τῇ πόλεως ἐκείνῃ ἵσαι ἀχθόμενοι ἀκαταῖ. παρὰ ἐν-
ταμίτην δὲ ἐπὶ τίστοις τὸ θεῖον, ἀναρτῶντες μὲν ὡς
φείσαντο ἀφ' ὧν αὐτὴν γνώμην τῇ χαναανίτῃ. ἐ-
πὶ δὲ ὡς ἐκείναι χεῖσαντο πολλὴν κατὰ αὐτὴν ἀμυν-
την λαβόμενοι. οἱ δὲ, καὶ φέρει τὰ ἀφ' ὧν τὴν πόλιν, δυ-
σύνως εἶχον καὶ φέρει τὸν πολίτην, ἀνδρῶν, πολλὰ τῇ
ἀφ' ὧν τῇ χαναανίτῃ λαβόμενοι, καὶ φέρει τοῖς πόλεως ἡ-
δη δὲ τὴν τριτὴν ἐκτελευτῶν. καὶ συνιβαίνον ἡδη
τὴν ἀριστοκρατίαν διεσπῶναι, καὶ τὰς θυγατέρας ἐκ
ἀπιδίπνυσαν, καὶ ἀφ' ὧν ἀλλήλους ἐκείναι τῇ φέρει
τῇ νόμοις μὲν. ἵσαν δὲ οἱ πῆεις ἀφ' ὧν τῇ
κερδαίνον ἀφ' ὧν δίδοντο. καὶ δὲ τὴν πολλὴν ἀ-
δῶναι, εἰς αὐτοῖς πάλιν καταλάμβαναι διττῇ, & φέρει
ἡ δῶναι εἰς τὸν πολίτην ἀλλήλους ἐκ τῆς αἰτίας ἀφ' ὧν
λαβόμενοι αὐτὴν τὴν δημοτικώτερων τὴν ἐφεῖς κληρονομίας
αὐτῶν, & εἰ ἐκείνη καταπίνει, ἀφ' ὧν γίνονται ἀπὸ ἐκτελευτῶν.
τῆς δὲ ἰσθμὸς φυλῆς τῆς πόλεως ἐστὶν ἡ πόλις. ἵσαν δὲ σφόδρα
τὴν θυγατέρα, καὶ τὴν ἐχθρότητα αὐτῆς ἡ πόλις, ἡ πόλις
τῇ παρὰ ἐκείνης ἐχθρότητα πᾶσι μὲν ἀλλοτεῖς δὲ
αὐτῆς ἐχθρότητας, καὶ δὲ τὴν πόλιν ἐκτελευτῶν τῇ
πιδίει, καὶ φέρει συνιβαίνον αὐτοῖς ἵσαντο. καὶ πόλις, ἡ
θυγατέρα φέρει αὐτῆς ἐκτελευτῶν, καὶ ἀπιδίπνυσαν τὸν ἀ-
δῶναι, φέρει τῆς θυγατέρας ἀφ' ὧν τῇ, καὶ τῇ πόλιν ἵσαντο. βράδιον
δὲ ἀπὸ αὐτοῦ οἱ ῥονεῖς τὴν θυγατέρα, καὶ τῆς ἡμέρας τελευτῶν ἵππου ὡς. διεσπῶν δὲ αὐτοῖς εἰς ἐπίτε-
κα δ

A cūque emensi triginta stadia non longè ab-
essent Hierosolymis, famulus dabat consi-
lium vt aliquo diuerterent: ne si nox iter faciē-
tes opprimeret, in aliquod incommodum inci-
derent, praesertim propinquis hostibus, cum
serotina hora etiam amicorum loca suspecta
facere soleat. marito non placuit alienigenarū
vti hospitio. nam Chananæi cum urbem tene-
bant, malebātque progressus viginti stadia ad
sui generis homines diuertere. in hoc consen-
sientibus omnibus, peruenit in Gabam tribus
Beniamitidis serō admodum, cūque in foro
inueniret neminem qui se inuitaret ad hospiti-
um, senex quidam è iure domum repetens,
Ephraemita genere, sed Gabæ habitans, casu re-
pertum interrogat, quisnam sit, & cur crepus-
culo demum conam è foro peteret. ille se Le-
uitam ait, & uxorem à parentibus domum re-
ducere, & in Ephraemitarum ditione se habere
domicilium. Tum senex respectu cognationis
ac tribus, & quod fortè oblat⁹ hospes visus est,
ad se deducit hominem. Gabæni verò quidam
iuuenes qui mulierculam in foro viderant, mi-
rati eius formam, postquam ad senem illum di-
uerisse cognouerunt, contempta imbecillitate
& solitudine, venerunt ad ianuam: rogantēque
sene vt abirent, & vim abstinerent ac iniuriam,
postulabant vt exhibita hospita quieti suæ cō-
iuleret. cūque ille contrā diceret cognatam
esse, & Leuitidem, peccaturos eos grauitur, si
propter voluntatem leges violarent, iuuenes-
que iura contemnerent ac deriderent, eādem
minantes si obstarē libidini eorum pergeret, se-
nex ait se filiam eis permittere, vt saluo hospi-
tali iure cupiditatem explerent, volens quantū
in se erat tutos ab iniuria præstare, quos exce-
perat. illis verò pertinaciter hospitam expeten-
tibus, & hūc omnino accipere volentibus, sup-
plex orabat ne quid contra leges committerēt:
at illi furētes vi raptam mulierem domum ab-
ducunt, cūque ei per totam noctem ad satie-
tatem illufissent, diluculo dimiserunt: quæ ita
miserè affecta ad hospitium reuertitur: & præ
nimio dolore ac verecundia, non audens in
mariti conspectum venire, quod hūc indignis-
simè rem latorum putaret, humi collapsa expi-
rauit. Leuita ratus sopore oppressam, & nihil
gravius suspiciens, excitare conabatur. consolaturus
eo quod non sponte se ad stuprum præ-
buisset, sed vi in alienas aedes abrepta. vt verò
defunctā sensit, satis prudenter pro calamitatis
magnitudine se gerens, cadauer iumento im-
positum domum repportat: & membratim di-
uisum in partes duodecim, ad singulas tribus
misit, mandans perferentibus, vt indicarent per
tribus qui mulieris causa mortis fuerint, & de
eorū violentia. Tum verò illi nunquā tali antè
viso vel audito spectaculo ad indignationē gra-
uiter cōmoti, & infuso furore perciti apud Silū

N 2

αφίσταίς κατηκόντοσαν, ὡς τε πάντα διεφθα-
 ρήναι πλὴν ἑξακοσίαν. ἔποι ὁ συστράτης κὶ πυ-
 κνώσαντες ἑαυτοὺς, ὃ δὲ μέσων ὡσάμηνον τῶν πολε-
 μίων, ἔφυγον ὅπῃ τὰ πλεονέον ὄρη, κὶ καταχόντες ἰ-
 δρύδισαν. οἱ δὲ ἄλλοι πάντες περὶ δισμυρίου ὄν-
 τες, κὶ πεντακισχίλους ἀπέθανον. οἱ ὅδε ἰσραηλίται, τὴν
 τε γαβὰ ἐμπέρισαν, καὶ τὰς τε γυναῖκας καὶ τῶν
 ἀρρένων τοὺς μὴ ἐν ἀκμῇ διερχέσασθαι. τὰς τε ἄλλας
 τῶν βενιαμινιτῶν πόλεις ταῦτα δρῶσιν, ἕως ἵσαν
 παρρησιμῶν, καὶ ἰάβισον τῆς γαλαδιτιδὸς οὐ-
 σαν, ὅτι μὴ συμμαχήσεν αὐτοῖς κατὰ τῶν βενιαμι-
 τῶν, πέμψαντες μυρίου κὶ διχίλους ἐκ τῶν τάξιων
 ἐκέλευσαν ἀνέλαι, κὶ φρονέουσι τὸ μάχῃ μὴ τὸ πόλει
 οἱ πεμφθέντες σὺν τέκνοις καὶ γυναῖξιν, πλὴν τετρα-
 κοσίαν παρδίνων. ὅπῃ τοῦτον ὑπὸ ὀργῆς προέχθη-
 σαν τῶν κτὶ τῶν γυναικῶν παῖδες προελαβόντες καὶ τὸ
 κτὶ τῶν ἀρρένων τῶν ὀπλιτῶν. μετὰ τοιαῦτα δὲ αὐτοῖς λαμ-
 βάειν τὸ τὸ βενιαμινιτῶν συμφορὰς. κὶ νηστίαν ἐπ' αὐτοῖς
 προείδοντο, καὶ τοὶ δίκαια παθεῖν αὐτοῖς ἀξιοῦντες
 εἰς τοὺς νόμους ἐξαμύρτανοντας. καὶ τοὺς δὲ ἀφύρνοντας
 αὐτῶν ἑξακοσίους, ὃ δὲ προεβόλῃ ἐκέλευον. κατὰ
 δρυμνὸν δὲ ὅπῃ πέτραις πνὸς ῥοαὶ καλεμυρῆς κτὶ τὸ ἔρη-
 μον. οἱ ὅδε πρὸς βίαι, ὡς ἢ ἐκείνοις τὸ συμφορὰς μόνοις
 γαλημυρῆς, ἀλλὰ κὶ αὐτοῖς τῶν συγγενῶν διπολλό-
 των, ὁδὲ μὲν οἱ, πρῶτος ἐπειδὴν φέρειν, κὶ συλλεθεῖν
 εἰς ταῦτα, κὶ μὴ παντελῆ τὸ βενιαμινιτῶν φυλῆς ὀλε-
 θεον τὸ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς καταψήφισαται συγγενῶν
 ὅ μιν ἔλθον, τὴν ἀπάσης τὴν φυλῆς γυν, καὶ λείαν
 ὁδὸν ἀπάγειν δυναθεῖν. οἱ ὅδε κατὰ ἑαυτοῦς θεῶν
 ψήφω γαρονόπον κατ' ἀδικίαν τὴν αὐτῶν γνωσιμα-
 χήσαντες, κατέστησαν εἰς τὴν πάτειον φυλῶν, περὶ
 μὲν οἱ τοὺς προεκαλεμυρῆς. οἱ δὲ ἰσραηλίται γυ-
 ναῖκας αὐτοῖς τετρακοσίας ἔδωσαν παρδίνους τὰς ἰα-
 βιτιδας. περὶ δὲ τῶν ἑξακοσίων ἐκόποιον ὅπως κακῶν
 γυναικῶν ἀπορήσαντες, παιδοποιῶνται. γαλημυρῶν
 δὲ αὐτοῖς ὄρκον ὡς τε μηδὲν βενιαμινιτῶν συνοικῆσαι
 θυγατέρας περὶ τὸν πόλεμον, οἱ μὲν ὀλγαρεῖν συνοικῶ-
 λον τὸ ὁμωμοσμένων ὡς ὑπὸ ὀργῆς ὡμώσαντες οὐ
 γνώμην καὶ κρίσει, τῶν θεῶν μηδὲν ἐναντίον ποιήσεν εἰ
 φυλῶν ὅλῳ κινδυνώσασαι διπολλέσθαι σῶσαι δυνα-
 θεῖν, τὰς τε διπορξίας ἔχ' ὅταν ὑπὸ ἀνάγκης γίνον-
 ται, χαλεπὰς εἶναι καὶ ἐπιποφαιεῖς, ἀλλ' ὅταν ἐν κακῇ
 γαλημυρῶν. τῆς δὲ γαλημυρῶν περὶ τὸν διπορξίας
 ὄνομα γαλημυρῶν, ἐφ' ἣν τῶν τοῦτον γυναικῶν ἀπορία
 ἔχ' ἐν εὐνοίᾳ καὶ πρὸς τὸν ὄρκον. ἱερομυρῶν δὲ τὴν
 ἐπιπορία, ἡμῖν, εἴπει, τρεῖς τὲ ἑτοῖς εἰς σὺν συνοικῶν
 ἔπονται κτὶ πανήγυριν αἱ γυναῖκες καὶ αἱ θυγατέρες.
 τοῦτον κτὶ ἀπαγγέλλειν ἐρεῖδον γαμῖν βενιαμινιτῶν ἀεὶ
 δυναθεῖν, ἡμῖν ἔπει περὶ ἐπιπορξίας ἔπει κινδυνώσων.
 περὶ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν διχρημαίνοντας, καὶ πτω-
 χίας λαμβάνειν ἀξιοῦντας, φησὶ μὲν αὐτοῖς ἀπὸς φυ-
 λακῆς ἀμελίσσαντας τῶν θυγατέρων. ὅπ' τε δὲ τὸ ὄρ-
 κῆς ὅπ' βενιαμινιτῶν ἐρεῖναι χρησάμενους αὐτῇ καὶ
 θάψον ἀμέτρως. καὶ οἱ μὲν τῶν πεισθέντες, ψήφίζον-
 ται τὸ δὲ τῆς ἀπαγγέλλειν γαμῖν τοὺς βενιαμινιτῶν. ἐν ἑ-
 σά-
 σης δὲ τὸ ἱερῆς, οἱ μὲν ἑξακοσίους, κτὶ δύο καὶ τρεῖς περὶ
 τῆς πόλεως ἐνέφρουν παρρησιμῶν τὰς παρδίνους
 εἰς τὴν ἀμπελῶν καὶ χωρίους ἐν οἷς λήσεν ἑμῶν.

circundatis expeditionibus qui e minus pugna-
 re affuerant, celis ferarum in morem sunt cō-
 fixi. Sexcenti tantum euaserunt incolumes: qui
 conglobati & facto cuneo, ferociter per me-
 dios hostes eruperent: & in montem quendam
 fuga delati natura loci se tutati sunt. reliqui
 omnes ceciderunt, numero circiter viginti-
 quinque millia. Israelitæ verò Gabam incende-
 runt, & mulieres atque impuberes contruci-
 dauerunt, pari modo & in alias Beniamitarum
 vrbes (xuitum est: adeoque indignatio iusta
 eos efferauerat, ut ad expugnandum etiam la-
 bisum Galaditidis urbem quæ auxilium con-
 tra Beniamitas negauerat, duodecim selecta
 millia mitterent. qui potiti vrbe occiderunt
 tam viros quàm mulieres & pueros, seruatis
 tantum quadringentis virginibus. Tantus erat
 dolor ac furor ob perpetratum in mulierem
 scelus, recentibus etiam cladibus exasperatus.
 qui postquam refedit, subsecuta est poenitentia
 dum vna se tribu diminutos reputant. & quam-
 uis iustis armis oppressos censeret, ut qui con-
 tra diuinas leges peccauerant, ieiunium tamen
 indixerunt ob eorum exitium. Sexcentos quo-
 que illos qui effugerant, missis legatis reuocā-
 hi petram quandam, quæ Rhoea dicitur, in de-
 serto occupauerant. Legati verò apud illos
 tam ipsorum quàm suam cladem conquesti,
 quod infectum esse non poterat, suaserunt æ-
 quo ferrent animo, & ad sui generis reliquos
 aggregarentur, nè quantum in se esset, vni-
 uersam tribum Beniamiticam irent perditum.
 Licere enim illis pace sua tribus totius agros
 recipere, & prædam insuper quantam possent
 abigere. At illi agnoscetes suam iniusticiam
 iusto Dei iudicio damnatam, reuersi sunt in
 suæ tribus ditionem, parentes suorum hortati-
 bus. Israelitæ verò dederunt eis in vxores qua-
 dringentas illas virgines Iabiticæ. de reliquis
 verò deliberabant vnde illis vxores ad sufficiē-
 dam prolem parari possent. cum enim ante ini-
 tium belli iureiurando cautum esset ne quis fi-
 liam in Beniamiticam tribum elocaret, non de-
 cerant qui negligendum id sacramentum con-
 sulerent, quod ab ira profectum esset, non à iu-
 dicio. Nō ingratam rem Deo fore si quo modo
 prouideatur, ne integra tribus pereat: & periur-
 ria non quādō necessario sunt periculosa esse
 ac grauias, sed cum ausu malitioso committun-
 tur. Cum verò senatus suæclamatione perituri
 mentionem abominaretur, extitit quidam qui
 diceret habere se consilium, quomodo saluo
 iureiurando Beniamitis vxores possent contin-
 gere. Proferre deinde id à senatu iussus: Singu-
 lis, inquit, annis nobis mos est apud Siluntem
 ad celebritatem conuenire, in quo comitatu
 sequuntur & coniuges & filia. Harum quot-
 quot potuerint rapere Beniamitis impune sit
 vobis nec iubentibus nec prohibentibus. quod
 si patres earum agrè tulerint, & vindictam po-
 stulauerint, dicemus ipsos in culpa esse, qui fi-
 lias negligenter custodiuerint: & quod non o-
 portet iræ in Beniamitas nimis indulgere, qua
 iam antè plus satis contra consanguineos sint
 vsi. In hanc sententiam concessum est, decre-
 tumque ut liceat Beniamitis vxores rapto qua-
 rere. Instante autem festo ducenti illi benia-
 mine ante urbem insidiabantur adueniantibus
 virginibus inter vineta & per alias latebras.

Jud. 21.

VIII.
Iud. 18.

illæ verò nihil suspicantes lufitando securè iter A
faciebant. iuvenes autem coorti dispersas cor-
ripiebant: atque hoc pacto quæstis nuptiis, a-
griculturæ insudantes, dederunt operam vt ad
pristinam felicitatem aliquâdo redire possent.
Quo factum est vt Beniamitarum tribus, quæ
minimum ab internecione abfuit, prudētī hoc
Israelitarum consilio feruaretur: mōxque ma-
gnis incrementis tam numero quàm opibus est
aucta. Hic finis fuit belli Beniamitici. Nec feli-
cior per idem tempus fuit Daniana tribus, tali B
fortuna vfa. Israelitis iam desuetis armorum
exercitio, & in colēdis agris tantum occupatis
Chananæi in contemptum gentis collegerunt
copias: non quod sibi timerent, sed vt illata He-
bræis aliqua memorabili clade, securius in po-
sterum suas vrbes habitarent. & coniuratione
facta, magnòque numero peditum armato, ad-
iunctis etiam curribus, Ascalonem & Accaronem
in sorte Iudæ sitas in partes suas traxerūt,
& alias plerasque campestres ciuitates: ita vt C
Danitz in montana compellerentur, ne pedem
quidem vbi ponerent in campestribus habentes.
qui cum nec bello essent pares, nec pro num-
mero satis agrorum haberent, miserunt ex suis
quinque viros in mediterranea, dispecturos nū-
quem locum inuenirent deducendis colonis i-
doneum. illi à campo magno Sidonis iter vnus
diei progressi, non longè à Libano & minoris
Iordanis fontibus inuento agro bono ac fertili, D
rem totam suis renuntiant. qui mox cum e-
xercitu illo profecti condiderunt vibem Dana,
cognominem vni è Iacobi filiis, & à sua tribu
denominatam. Israelitarum autem res in deterius
prolabebantur, quod neque ad laborem
se exercerent, neque pietatem colerent. luxa-
to enim reip. statu, magna licentia pro suo
quisque libito viuebat, vt domestica Chanxo-
rum vitia iam totam gentem impune inunda- E
rent.

CAP. III.

*Quomodo propter impietatem in Assyriorum ser-
uitutem à Deo populus Israelitarum
est traditus.*

Iud. 3.

Hanc ob rem irato Deo, felicitas populi
multis laboribus acquisita, per luxum ac
voluptatem breui disperit. Bello enim à Chu-
sarte rege Assyriorum petiti, & in acie multos
amiserunt, & oppidatim infestati, aut vi aut de-
ditione in potestatem eius venerunt. Tributis
deinde iniquioribus grauati, & alias varias in-
iurias ferre sunt coacti per annos octo, quibus
exactis in hunc modum sunt libertati restituti.

CAP. IV.

Libertas per Cenizum reddita.

Ibid.

ERat in tribu Iudæ Cenizus vir industrius &
magnanimus, hic oraculo monitus ne pa-
teretur Israelitas diutius tales misérias perfer-
re, sed vt ad audendum pro libertate accende-
retur, ascitis paucis quibusdam periculorū so-
ciis, quos præsentis status tædebat, & mutatum

αἱ ἡ μὲν παιδεία ἐδὲν ὑποφύσσει δι' ἡμῶν πολλόν τε καὶ
ἀφυλάκτως ὁδόν. οἱ ἡ σκεδασθῶν εἰχονὸς ἐξανα-
στάντες, καὶ ἦτοί μ' ἦσαν γαμήσαντες, ἐπ' ἔργα τ' ἡνὲς ἐ-
χώρησαν, καὶ φρόνοιαι ἐποίησαντο πάλιν εἰς τ' ἀρετῆραν
ἀδ' αἰμονίαι ἐπανελεῖν. ἐνταυτοῖς μ' οὐκ ἡ φυλὴ κιν-
δυνόσασα τελείως ἐκφθάρῃ, καὶ περὶ ἐρημῶν ἐξ-
παρῇ τ' ἡ ἰσραηλιτῶν σοφίαι σώζονται. ὡς δὲ πρὸς τὴν πα-
ραχρηῆα, καὶ ἡ χεῖρα εἰς τὸ πλῆθος ἐπ' ἅλλα πάντα
ἐποίησαντο τ' ἐπίδοσιν. ἐδὲ μ' οὐκ ὁ πόλεμος, ἦτοις παύ-
εται. ὁμοῖα ἡ τοῖς παθεῖν καὶ τὴν δανιανὴν σωείβη
φυλῆν, ἡ ἀπ' αἰτίας τοιαύτης εἰς τὸ ποτὶ παραχρησάσθαι. τῶν
ἰσραηλιτῶν ἐκλειπομένων ἡδὲ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις
ἀσκησιν ἐπὶ τοῖς ἔργοις ὄντων τ' ἡνὲς, χαναναῖοι κα-
ταφρονησάντες αὐτοῖς, συνεποίησαντο δυνάμειν. ἐδὲν μ'
αὐτοὶ πείσασθαι περὶ δοκῶντες, αἷς ἡ βεβαίαν τ' πει-
σῆν κακῶς τὰς ἑβραῖους ἐλπίδα λαβόντες, ἐπ' ἀδείας
λοιπῶν οἰκῆν τὰς πόλεις ἡξίου. ἀρματα τε συμπα-
ρισκάζοντο, ἐπὶ τὸ ὅπλιπκόν συνεκρέταν. αἱ τε πόλεις
αὐτοῖς συνεφρόνουν, καὶ τ' ἡ δα φυλῆς τ' ἀσκάλανα καὶ
ἀκκάρων παρῆσαν, ἅλλας τε πολλὰς τῶν ἐν τῇ
πεδίῳ. καὶ δανίτας εἰς τὸ ὅσον ὡς ἀλάσσαν συμφύλαξ,
ἐδὲ ὀλίγον αὐτοῖς ἐπίβατον τῇ πεδίῳ κατὰ λπόντες. οἱ
δὲ ἐπὶ πολέμῳ ὄντες ἱκανοὶ, ἡνὲς τε καὶ ἔχοντες ἀρχῆ-
σαν, πέμπουσιν ἐξ αὐτῶν πέντε ἀνδρας εἰς τ' μεσσηγῶν,
κατοφορμῶν ἡνὲς, εἰς ὡς μετακλήσονται. οἱ δὲ ἡ πόρρω
τῇ λιβαῖν ὄρεσι καὶ ἡλασόντος ἰορδάνη τ' πηγῶν κατὰ
τὸ μέγα πεδίον σιδῶνος πόλιως ὁδὸν ἡμέρας μακρῆς
περὶελθόντες, ἐπὶ τῇ σκεφῇ αὐτοῖς ἡνὲς ἀγαθῶν καὶ πάλ-
φορον, σημειῖνσι τοῖς αὐτοῖς. οἱ δὲ ὁρμηθέντες στρατῶν
κλῆσιν αὐτοῖς πόλιν δάνα, ὁμῶνυμον τῇ ἰακώβου
πατρί, φυλῆς δὲ ἐπ' αὐτοῖς τ' αὐτοῖς. τοῖς δὲ ἰσραηλι-
ταῖς ἀνέβησαν ὑπὸ τὴν ἀπειρίαν τ' πονεῖν τὰ κακὰ καὶ
δοτὶ τ' περὶ τὸ θυῖον ὀλγῶν. μετὰ κτηθέντες ἡδὲ ἀπαξ
τῇ κόσμῳ τ' πολυταῖς, ἐπ' ἔπειτα τὸ πρὸς τὸ κατ' ἡδὲ
νὴν καὶ ἐβλήθησαν ἰδίαν ἐβίου, αἷς καὶ τῶν ἐπιχωρεῶν
των ὡς τῶν χαναναῖοις ἀντιπαρασθῆναι κακῶν.

Κεφάλαιον γ'.

Πῶς μετὰ ταῦτα τὴν κακὴν ἀνίστασθαι αὐτῶν ἡ
διὰς ἀστυρίαν ἐδύλωσιν.

ΟΡγίζεται τῶν αὐτοῖς θεός, καὶ ὡς οὐκ ὀκνοῖς μυ-
ρίοις ἀδ' αἰμονίαι ἐκπύσαντο, ταύτην ἀπέβαλον
ἐξ αὐτῶν. στρατῶσαντος ἡδὲ ἐπ' αὐτοῖς χυσάσθαι τῇ τ'
ἀστυρίαν βασιλείας πολλὰς τε τῶν ὡς τῶν ἀστυρίαν
ἀπώλεσαν, ἐπὶ πολιορκήσαντες καὶ κράτος ἡρέθησαν. εἰσὶ
δὲ οἱ ἐξ φόβου ἐκείνης αὐτῶν περὶ χωρῶν, φόροις
τε τῇ δυνάτῃ μείζονας ἐπὶ τῶν ἐπὶ τοῦ, καὶ ὑβρὸς
παντοίας ὑπὲρ μόνον, ὡς ἐπὶ ὅκτω. μετὰ δὲ τῶν κακῶν ἡ-
τοις ἡλδ' ἐπὶ τῶν.

Κεφάλαιον δ'.

Ἡ δὲ κινῆσαι αὐτοῖς ἐλδοῖα ἡμεῖς.

Τῆς ἡδὲ φυλῆς τῆς κενιάζος ὄνομα, δραστήριος
αὐτῆς, καὶ τὸ φρόνημα ἡμεῖς, ἡμεῖς αὐτῶν μὴ
περιόρῃν ἐν τοιαύτῃ τοῖς ἰσραηλιταῖς ἀσάχη κειμήρις,
ἀλλ' εἰς ἐλδοῖαν αὐτῆς ἐξαίρετος ὅλμων, ὡς
ἀνδραστήριος συλλαμβάνει τ' κινδύνων πηγῆς αὐτῶν
(ὀλί-

πον τε ἰπὸν καὶ πρὸς ποταμὸν ἤλαυνε τὸ χαναναίων αἶ- A
μος τὸ ὄψιν αὐτὸ ἐπισκίπτειν, ὡς τὰς τοξείας ἀχέουσας
αὐτοῖς ἐπὶ τὰς σφειδνας. ὅτε ὅπλιστα ὄρετο τὸ κρῖνος
ρηιδάει ὡς ξίφος ἐκ εἰχλόν. τοῖς δὲ ἰσραηλῖταις ἡττοῦ
τε βλάπτει καὶ ὅπιν γινώσκουσιν ὁ χειμῶν, ὃ πρὸς τὴν
ἐννοίαν τὸ βοηθεῖας τὸ διὰ θάρρους ἐλάμβανον. ὡς τε
εἰς μάστιγας ὡσαύτως τοῖς πολεμίοις, πολλὰς αὐτῶν ἀπέ-
κτειναν. καὶ οἱ μὲν ὑπὸ τῷ ἰσραηλῆνι, οἱ δὲ ὑπὸ τῷ οἰ-
κείῳ ἵππῳ παραχθίντες ἐπέσον, ὡς ὑπὸ τῷ ἀρμάτων
πολλὰς αὐτῶν ὑποθάνειν. σισάρεθς ἡ καταπηδήσας τὴν
ἀρμῆτος, ὡς εἶδε τὸ ἔσπιν γινώσκων, φυγὴν ἀφικνεῖται
ὡς ἀπὸ πύργου καὶ κινεῖται γυναῖκα ἰάλιν ὄνομα. ἡ κρύ-
ψα τε ἀξιώσωντα δέχεται. καὶ ποτὶν ἀπὸσιν γάλα
δίδωσι διεφθορὸς ἡδύ. ὁ δὲ πῶν τε μέγας δαφνίλει-
ον, εἰς ἕννοιαν ἔπειτα. ἡ δὲ ἰάλη κοιμώμενη σιδηρεῖον
ἡλόν ἐλάσασα σφύρη ὄρετο τὸ κροτάφον αὐτῆς διέπειρε τὸ
ἐδάφος, καὶ τοῖς ἀδελφῶν βαράκων μικρὸν ὕστερον ἐλθόντων
ἐπεδύκνουν τῇ γῇ περὶ τὴν ὁδὸν. ὃς ἔπειτα αὐ- C
τὴν ἀπέστη καὶ τὰ ὑπὸ δεβώρας εἰρημνῆα, εἰς γυναῖκα.
βαράκος δὲ στρατὸν εἰς ἀπὸσιν, ἰαβὴν τε ὑπαγπά-
σαν ἀπέκτεινε. ὃς τὴν στρατηγὸν περὶ τὸν, καθελὼν εἰς ἐ-
δάφος τὴν πόλιν στρατηγὸν τῶν ἰσραηλῆνι ἐπὶ ἐπι-
σάρακοντα.

Κεφάλαιον ζ.

Ὅτι πολεμῶντες ἀμαλκιταῖς τῆς ἰσραηλῆταις ἐκινεῖται τε
καὶ τὴν χώραν ἐκείνην ἐπὶ τὴν.

Τελούσαντος δὲ βαράκ καὶ δεβώρας, καὶ τὸ αὐτὸν
καρὸν, καὶ ταῦτα μαρτυρεῖται ὡς ἀγαθὰ ἔχοντες
ἀμαλκιταῖς καὶ ἀραβας, στρατὸν ὅτι τοῖς ἰσραη-
λῖταις. ὃ μάχη νικῶσι τοῖς συμβαλόντας. ὃς τὸ καρπὸν
διώσαντες, τὴν λεῖαν ἀπὸ τῶν. τὸ δὲ ποιοῦντων ἐπὶ
ἐπιπλά, εἰς τὰ ὅτι τὸ ἰσραηλῆνι ἀνίσταται τὸ πληθὺς,
καὶ τὸ πεδῖον ὄρετο. ὑπονόμους τε καὶ ἀνίσταται
ποιοῦντων, πᾶν ὅτι τὸς πολεμίοις διεφύγη, ἐν τῶν
εἰχλόν σὺν ἄλλοις. οἱ δὲ μαρτυρεῖται, καὶ ὡς διέτρι-
βον, τὸ χειμῶνα γινώσκων τοῖς ἰσραηλῖταις ἐ-
πεδύκνουν, ὡς ἔχοντες περὶ τὸν αὐτὸν εἰς ἀβλά-
πτουσι. λιμός δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, καὶ ἔπειτα πρὸς ἰ-
κείαν τὴν διὰ τὴν αὐτοῖς ὡς ἀγαθὰ ἔχοντες.

Κεφάλαιον η.

Ὅς γινώσκων αὐτοῖς ἐλθὼν τὴν.

Γινώσκων οἱ αὐτοὶ πᾶς, μαρτυρεῖται τοῖς ἐν ὁλί-
γοις, ἀγαθὰ ἔχοντες πολεμίοις ἐκινεῖται
τὴν λεῖαν ἐκινεῖται. τοῖς δὲ πολεμίοις ἐκινεῖται
ὡς τὸ ποιεῖν ἐπὶ τῆς αἰτίας. φαντασμάτος δὲ
αὐτῶν ὡς ἀγαθὰ νικῶσι μορφή, καὶ φύσαντος δὲ
δαίμονα καὶ φίλον τῶν θεῶν. ὑπονόμους τὸν γινώ-
σκων τῆς δαίμονας αὐτῶν μέγας, τὴν λε-
γόντων αὐτῶν αἰτίας ἔχοντες. θάρσειν δὲ ὡς ἀγα-
θὰ ἔχοντες, καὶ περὶ τὴν λεῖαν ἐλθὼν τὴν ἀ-
νίσταται, ἀδυνάτως ἔχοντες ἐλθὼν. τὴν τε γὰρ φυλὴν
ὡς ἡ ὑπὸ τῆς, πληθὺς ὕστερον, καὶ νέον αὐτὸν ἐπὶ,
καὶ πικρὸν περὶ τῶν ὁπινῶν ἀδυνάτως. ὁ
δὲ θεός, αὐτὸς ἀνίσταται τὸν λεῖαν ἐπὶ τῆς γῆς,

fos Chananaeorum vultus ingerens, & prospe-
ctum adimens, inutiles eorum iaculatores ac
funditores reddidit: atque etiam scutati mani-
bus rigentibus præ frigore gladios vix retine-
bant. Israelitas verò tempestas à tergo immi-
nens non solum minus ostendebat, sed alacrio-
res etiam faciebat manifestatio Dei præsentis
ac fauentis signo accensos, itaque rupta aduer-
sa acie, turbatisque ordinibus, ingentem ho-
stium stragem ediderunt, atque ita pars talis Is-
raelitis cedebat, pars à suomet ipsorum equita-
tu ac curribus proterebantur. Sylares verò ve-
vidit suos terga vertere desiliens à curru, fu-
ga delatus est ad quandam mulierem Ceneidā
nomine Ialen, quæ latebras petentem excepit,
& potum poscenti lac acidum exhibuit: quodd
ille cum avidius ingurgitasset, in somnum est
solutus, quem Iale aggressa, ferreum clauum so-
pito per tempora adegit malleo, moxque Bara-
cianis superuenientibus, solo affixum ostendit,
atque ita mulier iuxta Deborah prælagium au-
tor fuit victoriæ. Baracus autem ducens ad A-
sorum, labinum obuiam factum interfecit: &
cælo reges, ac vire solo æquata, quadraginta an-
nis imperium Israelitarum tenuit.

CAP. VII.

Quomodo Amalecitis & Arabibus Israhelitis re-
gionem eorum per septem annos
vastauerunt.

Defunctis autem Baraco & Debora eodem Ind.6.
teret tempore, paulo post Madianitæ so-
cibus Amalecitis & Arabibus expeditionem cō-
tra Israelitas fecerunt, & cōgredi autos magno
prælio vicerunt: vastatisque frugibus prædam
abegerunt, cumque idem per cōtinuos septem
annos facerent, Israelitas in montana compul-
sos campestri solo cedere coegerunt, qui spelū-
cis & subterraneis edifiis excavatis, quicquid
hostium violentiam euadere poterat, intro re-
ceptum, seruabant. Nam Madianitæ per æ-
statem facientes expeditionem, hyeme agros
colere Israelitas permittebāt, ut possent denuō
labores eorum vastare. Itaque in perpetua fame
ac egestate vivebant, nec iam vllum supererat
præsidium nisi in precibus ad Deum & suppli-
cationibus.

CAP. VIII.

Quomodo Gedeon populum liberauit.

Per idem tempus Gedeō Israhel filius, vnus ex Ibidem
primatibus tribus Manassetidis, manipulos
frugum clām in torcular comportatos flagella-
bat, non enim ausus est propter hostem propa-
lām hoc in area facere. cumque spectrum ei a-
dolescentis specie se obrulisset, & felicem ac
Deo charum appellauisset, respondens. Hoc in-
quit, meæ felicitatis argumentum est maximū,
quodd torculari nunc vtor pro area. illo contrā
iubete ut bono esset animo, & de libertate vin-
dicāda cogitaret, negabat fieri posse, nam & tri-
bum suam cuius alteri cedere numero, & se iu-
uene esse, & tam arduis negotiis imparē. Deus
autē quicquid deesset se suppleturū pollicebatur,

τὰ ἰποῖσταν. παρεχὴ ἢ λαμβαίει τῆς αἰθράποις ἐπ
 τι ὑπὸντας, ἔδιδετο. ὡς γὰρ ἡ, καὶ ὁ θεὸς τέτο
 θελειν. ὁκτείνοντο ἡ ἀλγῶν μὲν ὑπὸ τῇ πολέμῳ. οἱ δὲ
 πλείους, ὑπὸ τῇ συμμάχων, ὅθεν τὴ γλῶσση διεφω
 ρεῖν. ἀπ᾽ αὐτῆς ἢ κατὰσάντες εἰς ταραχὴν, πᾶν τὸ πρὸς
 χοὶ αἰήρην, τομίζοντες ἔτι πολέμῳ. ὁ φόνος τι πολὺ ἦν,
 καὶ φήμεις πρὸς τοὺς ἰσραηλῖτας τὸ μεθ᾽ ὧν νίκης ἀφι
 κομένης, ἐν τοῖς ὅπλοις ἦσαν. καὶ δι᾽ αὐτῆς λαμβάνουσι
 τοὺς πολέμους ἐν κοίλῳ τῇ χαράδρῳ, ἀπειλημμέ
 νῳ ἢ δυναμῶν διεπιδράται χωρίῳ. καὶ αἰετῶντες,
 κτείνουσιν ἀπαντας, ἔδιδον βασιλείαν, ὡς ἐπὶ τι καὶ
 ζῖβον. οἱ ἢ λοιποὶ τῇ ἡγεμόνων, τῆς ἀπειληφέντας τῇ
 στρατιῶν ἀνάρτοντες, ἦσαν ἡ ὡς μύριοι ἔδιδον χαί
 λους, στρατοπεδεύοντι πόρρω πολὺ τῶν ἰσραηλῶν. μεθ᾽
 οὗ καὶ ἀπηγορεύει ποταμὸν, ἀλλὰ δι᾽ αὐτῶν μὲν πάντες τῇ
 στρατῷ ἔδιδον συμβαλὼν ἀπαντας διέφθειρε τοὺς πολέμους.
 ἔδιδον λοιποὺς ἡγεμόνας, ζῖβον καὶ ἐξαρβουὼν, ἀρχιμα
 λῶντες λαβαὶν ἡγαγῶν. ἀπέθανον οὗ ἐν αὐτῇ τῇ μάχῃ,
 μεθ᾽ αὐτῶν τε καὶ τῇ στρατῶσάντων αὐτοῖς ἀεθλῶν,
 αἰετῶντας δι᾽ αὐτῶν. λείπα τι πολλὰ χεῖντες ἔδιδον
 ζῖβος καὶ ὡς ἑκάμπος, καὶ ὑποζύγια λαμβάινεται
 τοὺς ἰσραηλῖταις. μεθ᾽ οὗ καὶ ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ εἰς ἑρᾶν τὴν
 αὐτὴν περὶ τοῦ κτείνει τοὺς τῇ μεθ᾽ αὐτῶν βασιλείας. ἡ
 οὗ ἐρᾶμος φυλὴ, τῇ μεθ᾽ ὧν ἀποστασία δυσχερᾶ
 νουσα στρατῶν ἐπὶ αὐτὸν διεγνώσκοντες, τὸ μὴ πρὸς τῇ
 ζῖβῳ τῇ ὅτι χειρόνους αὐτοῖς τῶν καὶ τῇ πολέμων ἐγ
 χαλοῦντες. μεθ᾽ οὗ, μέγας ὢν καὶ πᾶσαν ἀρετὴν ἀ
 κρως, ἐκ αὐτῶν ἐλθῶν ἀποκαθάρσει χροσάμνος λογι
 σμῶ, τοὺς ἐχθροὺς ὅτι δι᾽ αὐτῶν χωρὶς αὐτῶν, ἀλλὰ τῇ θεῷ
 κελεύσαντος. τῇ ἡ νίκῃ καὶ ἦσαν αὐτῶν ἑρᾶσιν ἰδιῶν, ἡ
 τῇ στρατῶσάντων ἔδιδον. ἔδιδον παρηγορήσας αὐτῶν τῇ ὁρ
 γῇ τοὺς λόγους, μετ᾽ αὐτῶν τῆς ἰσραηλῖταις ὡς ἐλπίσας τῇ ὅτι
 πολέμων ἀποστασίας. ἐμφυλίῃ γὰρ αὐτοῖς εἰς αὐτῶν ἀφ
 ἑρᾶν μέλλοντας ἐρᾶσταν. τῇ μὲν τῇ εὐβρείας ταύτης ἡ
 φυλὴ δὴν ἐξέστη, ὡς δηλώσαντες καὶ καμῶν ἰδιῶν.
 μεθ᾽ οὗ ἢ ἀρχὴν ἀποστασίας ἐκλόμνος, βιασθεῖς ἐχεν
 αὐτῶν ἐπὶ τῇ πᾶσι κακοῖς, βεβαδύων αὐτοῖς τὰ δι
 κῆα καὶ αἰετῇ ἀποφῶν ἐπὶ αὐτὸν βαδίζοντων. κύρια
 τε πάντα. ὡς τὰ ὑπὸ αὐτῇ τελεῖν μετ᾽ αὐτῶν. καὶ ὁ μὲν, χροσῶς
 ταλῶντας, ἐν ἑρᾶν τῇ παρὶδι ἀπ᾽ αὐτῶν.

Κεφάλαιον θ'.

Οτι ματὴ πὺν μεδιδῶτα πολλοὶ χυδαῖοι δίδωχαι πῦρ πῖσις
ἱθυσὶν ἐπιλέμμεσι κατὰ χροῖω.

Παῖδες ἃ ἦσαν αὐτοῖς, γνήσιοι μὲν ἐβδιδμήκοντα,
 πολλὰς γὰρ ἐζημε γυναικας, τόθος δ' εἰς ἐκ
 παλλακῆς δρέμας, ἀβιμάλιχος βουῶμα, ὅς μ' ἔτι
 τῷ πατρὶος τελευτῶν ἀναχωρήσας ἐπὶ σίκιμα πρὸς
 τὴν δὲτο μὲρὸς συλγυεῖς, ἐπ' ἔσθην γὰρ ἡν, ἢ λαβὼν ἀρ-
 γύριον παρ' αὐτῶν, οἱ δ' ἄν πλὴθος ἀδικημάτων ἦσαν ἐ- G
 πίσημοι, ἀρικνεῖται σω αὐτοῖς εἰς τὸ πατρῶον οἶκον, αἰεί-
 νει πάντας τοῖς ἀδελφοῖς, πλὴν ἰωθάβη. σὺζεται γὰρ
 ἐπ' ἄν θ' ἀφ' αὐτῶν ἀνυχήσας. ἀβιμάλιχος ἃ εἰς τυρα-
 νίδα τὰ πρῶτα μεθίσκοι, κύριον αὐτὸν ἐπὶ βάλι-
 ται ποιεῖν, ἀπὸ τῶν τομιμῶν ἀποδίδας, ἃ δινῶς πρὸς
 τοῖς τῷ δικαίου πρὸς ἀνδρὶ ἐκπικροτόμους.

Qua arte, accessitibus dininitus no&ornis ter-
roribus, tanta inter semiformnes consternatio
exoritur, vt incomparabiliter plures mutuis
vulneribus, quàm hostili ferro cadentem, quod
diuersæ linguæ homines eadē castra haberent.
semel enim pauore confusi, omnes obuios pro
hostibus trucidabant. Tantæ cædis & Gedeon-
is victoriæ rumor vbi ad cæteros Israelitæ
peruenit, correptis armis fugientem hostem in-
sequuntur: quem adepti circa loca torrentibus
impedita hærentem circumueniunt, & quot-
quot ad manus venêre occidunt, interque cæ-
teros reges etiam duos, Oribum & Zibum. Qui
verò superfluere duces cum reliquis exercitus
fermè decem & octo millia hominum, quan-
tum potuerunt procul ab hoste castris locum
ceperunt. Nec Gedeon defessus cum totis co-
piis eo properat, & iterum congressus postre-
mo hoc conflictu ad vnum omnes trucidat, &
reliquos duos duces capit, Zebim & Hezarbu-
nim. his præliis cæsa sunt Madianitarum & cæ-
terorum Arabum qui eis auxilio venerant cir-
citer centum viginti millia: præda etiam ma-
gna, auri, argenti, textilium, camelorum, & iu-
mentorum Hebræi sunt potiti. Gedeon verò
reuerfus in patriam suam Ephram, supplicium
sumpsit de Madianitarum regibus. Cæterum
Ephræmi tribus in quo animo ferens Gedeon-
is bonam fortunam bello eum petere decre-
uit, eò quod in seipsis ipsos hostem esset aggressus.
Gedeon vir in omni virtute summus, modestè
respondit, se non suo arbitratu hostem absque
illis aggressum, sed iussu diuino. Victoriæ ta-
men nihilo minus illorum esse, quàm suam i-
psorum qui militassent: atque his verbis sedata
eorum ira, non minùs profuit Hebræis quàm
rebus prosperè gestis, obstitit enim ne civile
bellum exoriretur. huius tamen superbiz tri-
bus hæc pœnas dedit, sicut suo loco dicemus:
porrò Gedeon cum vellet imperium deponere
compulsus est id retinere per annos quadragin-
ta, dicendo ius & litibus finiendis occupare
populo ratum habente quicquid ille in causis
controversis pronuntiaret. in senectâ deinde
mortuus, apud Ephram in patria sepelitur.

Ind. 8.

CA P. IX.

*Quomodo aliquot successores Gedeonis cum gen-
tibus circumquaque finitimis bella
gesserant.*

HAbuit autem filios legitimos quidem septuaginta, non ex vno matrimonio susceptos, nothum verò vnum ex cōcubina Druma, cui nomen Abimelechus. is defuncto patre profectus Sicima, vnde mater fuit oriunda, adiutūque à maternis cognatis pecunia, cum videret malis artibus insignes: & ad quodvis factus promptus, vnà cum eis ad paternas rēdes reuersus, omnes fratres interemit, excepto vno Iorhane. hic enim fuga incolumitatem quaesivit. Abimelechus autem occupata semel tyrannide omnia pro suo libitu, nihil iuxta legum præscripta gerere, omnibus iniuriz defensoribus inuisus æquē ac infestus.

XII.
Ind. 8-9.

Iraque dum quodam tempore publica in Sicim-
 nis festiuitas celebraretur, ad quā plebs vniuer-
 sa conuenerat, frater eius Iothanes, quem
 fuga seruatum diximus, consensio monte Ga-
 rizeo qui Sicimis imminet, & sublata voce ut
 ab omnibus exaudiri posset, silentium ei popu-
 lo prębente, rogauit ut pauca verba audire di-
 gnarentur. Cumque illi magis etiam silerent
 intenti, dixit quodd arbores olim humana voce
 vsę, in conuentu ad id habito rogauerunt fi-
 cum, ut imperium in eas acciperet. Recusante
 autem illa, quodd contenta honore quem pro-
 pter fructus suos percipiebat, non requireret al-
 lum: arbores non destiterunt principem quæ-
 re: visumque est viti hunc honorem deferre.
 ea verò totidem verbis quor ficus recusauit, &
 simili modo etiam olea. itum est de inde cum
 eisdem postularis ad rubum. cuius lignum ad
 ignaria valet. Is respondit: Si ferid me regem
 poscitis, sub vmbra mea requiescite. sin autem
 insidias mihi struitis, egrediatu ignis ex me, &
 absumat vos. Hęc inquit Iothanes, non risus
 mouendi causa vobis tabulor, sed quia maxi-
 mis beneficiis à Gedeone affecti, sustinetis A-
 bimelechum necatis fratribus principatum v-
 surpare, cuius ingenium nihil ab igne differt.
 Hęc locutus recessit, & per triennium in late-
 bris montium vixit, Abimelechi potentiam fu-
 gitans. Nec ita multo post, Sicimitę pœnitentia
 ducti eorum quę in filios Gedeonis patra-
 uerant, Abimelechum ex vrbe & tota tribu ex-
 pulerunt. Ille verò cogitabat quomodo ciuita-
 tē aliqua clade afficeret. cumque instaret vin-
 demia, non audebant colligere fructus, metuē-
 tes ne quid incommodi ab Abimelecho acci-
 perent. Fortē per eosdem dies contulerat leeo
 cum armatorum manu & cognatis quidam
 princeps nomine Gales. hunc exorauerunt Si-
 cimitę ut tantisper sui custodiam susciperet, dū
 vindemia peragitur: cœperuntque securē fru-
 ctus conuicere, & per sodalitia cœnantes au-
 debant apertē in Abimelechum cōiuitia iacta-
 re. & principis cognati dispositis circa urbem
 insidiis, multos ex Abimelechianis in eas prę-
 cipitatos interficiebant. Zebellus verò quidam
 ē Sicimitarū primatibus, hospes Abimelechi,
 per nuncium ei significauit, quomodo Gales
 populum cōtra ipsum irritaret: hortatus etiam
 ut insidias ei ante urbē tenderet. se enim Galei
 illd adducturum: atque ita fore facild ut inimi-
 co gratiam qualē meretur referat. quo facto cu-
 raturum se, ut cum populo reconciliet. cumque
 Abimeleclus locū insidiis aptum cepisset, &
 Gales cum Zebello in suburbanis negligentius
 ageret, conspectis repente armatis exclamat,
 Zebelle hostem video. illo respondente vmbra
 esse cautium, iam propiores cernens, imo non
 vmbra sunt, inquit, sed virorum cohorts. ad hęc
 Zebellus, nōne tu Abimelecho ignauiam obi-
 icis? quin igitur ostendis qui vir lis, & armis
 hominem aggredieris? Gales verò turbatus
 excipit primum imperium: cumque suos in-
 feriores animaduerteret, amissis aliquot, ceteros
 intra mœnia recipit. Zebellus accepta oc-

κρή ποτε δημοτικοῦ σικίμου ἕως ἑορτῆς, καὶ τῷ
 πλείστοις πάντος ἐκεῖ συνελθόντων, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
 Ἰωθανῆς, ὃν καὶ διαφυγῶν ἔφευγε, ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ ὄ-
 ρος τὸ γαρίζον, ἠρώτησεν ἢ τὸ σικίμων πόλεως,
 ἐκβοήσας εἰς ἐπήκοον, τῷ πλείστοις ἡσυχίας αὐτοῦ
 ᾤμαχόντος, ἤξει μαθεῖν τὰ ὑπ' αὐτοῦ λογιόμενα.
 ἡσυχόμενος ἢ στήν, ἔπειν ὡς τὰ δένδρα φωνῶν ἀν-
 θρωπίνῳ προσέειπεν, συνόδου ἡσυχόμενος αὐτῷ
 διηδεῖν συκῆς ἀρχεῖν αὐτῷ. ἀρτοσαμῆνης δὲ ἐκεί-
 νης, δὲ τὸ τ' πικρῆς τῆς ἐπὶ τοῖς καρποῖς οἰκίας ἡ-
 σης ἀπολαύειν, ἢ ὑπ' ἄλλων ἔξωθεν προσγο-
 μῆνης, τὰ δένδρα δ' ἐπὶ τὸ ἀρεσθαι φρονήσας ἐκ
 ἀπαιλέετο, ἰδοὺ δὲ αὐτοῖς ἀμπελὶν τῶν πικρῶν
 ᾤμαχόντων. καὶ ἡ ἀμπελὶς καχεροστονὴ μὲν τοῖς
 αὐτοῖς τῇ συκῇ χρῆσασθαι λόγους παρητύτο τ' ἀρ-
 χῶν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τῷ ἱλαίῳ ποισαμῆνι, ῥά-
 μως, ἰδὲ διηγεῖται αὐτῷ ὡς τι ᾤμαχάσθαι τὴν βασι-
 λείαν τὰ δένδρα, πυρία ἢ ἀραδὴ ᾤμαχάσθαι τ' ξυ-
 λῶν ὄσιν, ὑπαρξέται τῶν ἀρχῶν ἀεὶ ἀνελθόντων, καὶ
 αἰώνως ἔχειν. δὲ μὲν τοῖς συνιζαίεν αὐτὰ ὑπὸ τῶν
 σικαῖ. εἰ δὲ ὀλιγοὶ ἐπὶ αὐτῇ φρονῶν, ὑπὸ τῶν ἐν-
 τος πυρὸς διαφθαρέν. αὐτὰ δὲ ἢ γέλωτος ἢ κῆ-
 λῆς, ὅτι ἢ πολλῶν ἀραδῶν ἐκ γεδιῶτος πιπτεσ-
 μένοι, ἀφελόντων ἀβιμέλεχον ἐπὶ τῷ ὄλῳ ὄντα προσ-
 γμῆτον συν' αὐτοῖς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποκτείναντες. ὃν
 πυρὸς ἰδὼν διείσθην. καὶ ὁ μὲν αὐτὰ εἰπὼν, ὑπὸ χάρῃ
 καὶ διηγεῖται λαοθάλῳ ἐν τοῖς ὄρεσι, διείσθας ἐπ' ἐπὶ ἑῖα
 τὴν ἀβιμέλεχον. μετ' ἢ πολὺ ἢ τ' ἑορτῆς οἱ σικιμῆται,
 μετῴκονσαι γὰρ ἐπὶ τοῖς γεδιῶτος ὄρεσι προσεδυμένους,
 ἔξελαύνουσι τὸν ἀβιμέλεχον τὸ πόλεως καὶ τὸ φυλῆς.
 οἱ ἢ κρεκῶν τῶν πύλιν ἐρεστηζον. τὸ δὲ ὥρας τῆς τῷ
 ξυγῶν ἡσυχόμενος ἰδὲ διείσθαι συλλέγειν τὸν καρπὸν προσ-
 ἰόντες, μή τι εἶδαν κρεκῶν αὐτοῖς ἀβιμέλεχος. ἐπὶ διη-
 μένων δὲ ἢ πρὸς αὐτοῖς τῷ ἀρχόντων πινὸς γάλῳ, συν-
 ὄντας καὶ συγγῆσι τοῖς αὐτοῖς, φυλακῶν οἱ σικιμῆται
 δέοντες ᾤμαχάσθαι αὐτοῖς, ἕως αὐτῶν ξυγγῆσαι. προσδι-
 ἔαμῆν ἢ ἐκεῖνοι τ' ἀξίωσιν, προσῆσαι ἢ γάλῳ συν-
 αὐτοῖς, τὸ οἰκίον ἄρῳ ὄλῳ πικρῶν. ὅτι συν' καρπὸς μὲν
 σφαλείας συνάγει, ἢ διπνῆστις καὶ συμμῆσαι φα-
 ρῶς ἀπὸ τὸλμων ἢ διη βλασφημῶν τ' ἀβιμέλεχον. αὐτῷ
 ἀρχόντες εἰδὼς κατὰ λαμβανόμενοι τὰ πρὸς τὸ πύλιν,
 πολλῆς τ' ἀβιμέλεχου συλλαμβανόντες διείσθαι. ἢ
 βέλλος δὲ πρὸς τὸ σικιμῶν ἀρχῶν, ἕως ὅτι ἀβιμέλεχου,
 ὅσα πρὸς ξυγγῆ γάλῳ τ' δῆμον, πέμπων ἀξίως ἐμ-
 νυν αὐτοῖς, καὶ παρὴν λοχῶν πρὸς τὸ πόλεως. πρὸς γὰρ
 γάλῳ ἐξελθεῖν ἐπ' αὐτῶν. καὶ τὸ λοιπὸν ἐπ' ἐκεῖνοι τῷ
 χατέν, ὡς τι αὐμνῶν, ἡσυχόμενος γὰρ τότε, ἀλλὰ γὰρ
 αὐτῷ μὲν δίδωσιν πρὸς τὸ δῆμον. ὅτι συν' ἀβιμέλεχος
 ἐκείνους ἐνδράων. ἢ ὁ γάλῳ ἀφελόντων διείσ-
 βιν ἐπὶ τῷ πρὸς ἐκεῖνοι, καὶ ζεβέλλης συν' αὐτοῖς ἰδὼν ἢ ὁ
 πλείστας ἐπὶ πρὸς ἐκεῖνους γάλῳ πρὸς ζεβέλλης ἐλθόντων
 αὐτῶν αὐτοῖς ἐπείναι καθοπλισμένους. τ' ἢ σικαῖ ἐπὶ
 φαρμῶν τ' πικρῶν, πλείστον ἢ διη ἡσυχόμενος, τὸ ἀκρεβίς
 κρατῶν, ἢ σικαῖ ἐλθὼν αὐτῷ ἐπὶ λόγῳ δὲ αὐτῶν. ἢ
 ζεβέλλης, ἢ σὺ μὲν τοῖς φρονῶν ἀβιμέλεχου κρατῶν ἐπὶ
 κρατῶν: πρὸς ἢ ἐκ ἐπὶ διείσθαι τὸ τ' σῆς ἀπὸ μείσθας εἰς
 μέχρη αὐτοῖς συμβαλόν: γάλῳ ἢ θορυβόμενος, συνάπτεσθαι τοῖς ἀβιμέλεχου, καὶ πλείστον ἢ πρὸς τὸ συν' αὐτοῖς.
 ὅλη δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ πόλεως, τῶν ἄλλων ἀρχόμενος, καὶ ζεβέλλης πολυτάλῳ γάλῳ ἐκβληθῶν τὸ πόλεως,
 κατῆ-

μέχρη αὐτοῖς συμβαλόν: γάλῳ ἢ θορυβόμενος, συνάπτεσθαι τοῖς ἀβιμέλεχου, καὶ πλείστον ἢ πρὸς τὸ συν' αὐτοῖς.
 ὅλη δὲ αὐτοῖς εἰς τὸ πόλεως, τῶν ἄλλων ἀρχόμενος, καὶ ζεβέλλης πολυτάλῳ γάλῳ ἐκβληθῶν τὸ πόλεως,
 κατῆ-

caſione, calumniatus eum quaſi volēs malè ju-
gnaſſet, effecit vt vrbe pellectur. exercitum Abi-
melechus cognito quòd Sicimitæ ad vindictæ
reliquum exituri eſſent, inſidias circa urbem
diſponit. cùmque prodirent, tertiam ſuorum
partem occupare portas iubet ne ciuibz redi-
tus in urbē pateret. cæteri verò diſperſos circū-
ueniunt. Itaque vbique plurima caedes patra-
batur. & vrbe capta primò impetu ac ſolo æ-
quata, ſalutē in ruinis eius ſeminaro, tum de-
mum militem inde abduxit. atque ita Sicimitæ
ſunt delecti. Quotquot autem per regionem diſ-
palati periculum euaderant, collecti denuo, pe-
tra quadam occupata, locum natura munitum
muro inſuper cingere volebant. Sed hoc con-
ſilium præuenit Abimelechus, qui quàm pri-
mum id cognouit, exercitum eò adduxit, & ar-
repto ſaſcepit, iduſque cæteris idem facere,
breui petram ſtue lignorum circumdedit: ſub-
iecto que igne, & ſoſcentis ingeſtis flammam
ingentem excitauit, ita vt nemo euaderet, ſed
vna cum vxoribus & liberis abſumerentur. nu-
merus virorum fuit circiter mille quingentos,
præter imbellem turbam ſatis magnam. Tale
fuit Sicimitarum exitium, dolendum ſanè, niſi
quòd meritis pœnas dederunt ingrati tudinis
erga virum optimè de ſe meritum. Abimelechus
autem Itacritus Sicimitarum interneccione
perterritus, videbatur nō fore præſenti fortuna
contentus, neque prius conquieturus quàm v-
niuerſos perderet. mox enim exercitum ad The-
bas duxit: & capto ex incurſu oppido, circa
turrim quandam reſtitit, quæ quòd eſſet non
mediocritis, populo fuit receptaculum. hanc ex-
pugnaturus cum propius ianuam acceſſiſſet,
mulier fragmine inola demiſſo caput ſubven-
tis ferit. ad quem ictum humi collapſus roga-
uit armerigum vt ſe occideret, ne mulieris ma-
nu periſſe diceretur. quo facto fratris debi-
tas impietatis pœnas exſoluit ſimul & crude-
litate, qua in Sicimitas uſus eſt: quæ quidem
clades iuxta Iothanis præſagium illis accidit.
cæteri exercitus duce mortuo, miles in ſuas
quique domos reuerſus eſt.

Itacritarum deinde gubernacula Iairus Ga-
laddenus de tribu Manaſſetide ſuſcepit, vir tum
rebus cæteris, tum numeroſa prole ſelix. rigin-
ta enim filios habuit, equites egregios, & Gala-
denæ oppidorum principes. is cùm viginti &
duos annos in principatu vixiſſet, iam ſenex
deſunctus, in Canione vrbe Galadenæ eſt ſepul-
tus. Res autem Hebræorum rursus in peiore
ſtatu erant, legibus auctoritatem ſuam non am-
plius obtinentibus. qua occasione atrepra Am-
monitæ & Palaſtini cum valido exercitu re-
gionem eorū ingreſſi, omnia rapinis vaſtabant:
& occupatis locis ultra Iordanem, traſicere flu-
men & reliquam regionem inuadere parabant.
Hebræi verò calamitatibus caſtigati ſupplices
opem diuinam implorant: & victimis numen
placare conati, rogabant vt iram ſiniret, aut cer-
tè moderatiùs exerceret. Deus autem iam pro-
pitius, auxilium eis non negauit. Igitur Am-
manitis Galadenam cum exercitu ingreſ-
ſis, incolæ eius regionis obuiam illis cum
armis veniunt, ſed imperatore carebant.

A catione, calumniatus eum quasi volēs malē i-
ugnasset, effecit ut vbe pelleictur. exercitū Abi-
melechus cognito quōd Sicimitæ ad vindem-
reliquitum exirent, insidias circa urbem
disponit. cūque prodissent, tertiam suorum
partem occupare portas iubet ne ciuibz redi-
tus in urbē pateret, ceteri verō dispersos circū-
ueniunt. Itaque vbique plurima caedes patra-
batur. & vbe capta primo impetu ac solo æ-
qnata, salūque in ruinis eius seminato, tum de-
num militem inde abduxit. atque ita Sicimitæ
B sunt deleti. Quotquot autem per regionem dis-
palati periculum euaserant, collecti denuo, pe-
tra quadam occupata, locum natura munitum
muro insuper cingere volebant. Sed hoc con-
siliū præuenit Abimelechus, qui quā pri-
mū id cognouit, exercitū eō adduxit. & ar-
repto fascenario, iussūque ceteris idem facere,
breui petram siue lignorum circumdedit: sub-
iectūque igne, & fomentis ingestis flammam
ingentem excitauit, ita ut nemo euaderet, sed
via cum vxoribus & liberis absumerentur. nu-
merus virorum fuit circiter mille quingentos,
præter imbellem turbam satis magnam. Tale
fuit Sicimitarum exitium, dolendum sanē, nisi
quod meritis pœnas dederunt ingratitude
erga virum optimē de se meritū. Abimelechus
autem Itacris Sicimitarum interiectione
perterritis, videbatur nō fore præsentī fortuna
contentus, neque prius conquireturū quā v-
mueros perderet. mox enim exercitū ad The-
bas duxit: & capto ex incurio oppido, circa
turrim quandam restitit, quæ quod esset non
mediocris, populo fuit receptaculum. hanc ex-
pugnaturus cum propius ianuam accessisset,
mulier fragmine inola demisso caput subon-
tis ferit. ad quem ictum humi collapsus roga-
uit armigerum ut se occideret, ne mulieris ma-
nu perisse diceretur. quo facto fratribz debi-
tas impietatis pœnas exsoluit simul & crude-
litate, quæ in Sicimitas vsus est: quæ quidem
clades iuxta Iothanis præfagium illis accidit.
exercitū exercitus duce mortuo, miles in suas
quique domos reuersus est.

Maclitarum deinde gubernacula Iairus Galadenus de tribu Manassetide suscepit, vir tum rebus ceteris, tum numerosa prole felix. triginta enim filios habuit, equites egregios, & Galadenæ oppidorum principes. is cum viginti & duos annos in principatu vixisset, iam senex defunctus, in Camone vrbē Galadenę est sepultus. Res autem Hebræorum rursum in peiore statu erant, legibus auctoritatem suam non amplius obtinentibus, quā occasione atrepta Ammonitæ & Palæstini cum valido exercitu regionem eorū ingressi, omnia rapinis vastabant: & occupatis locis ultra Iordanem, transire flumen & reliquam regionem invadere parabant. Hebræi vero calamitatibus castigati supplices opem diuinam implorant: & victimis numen placare conati, rogabant ut iram finiret, aut certe moderatius exerceret. Deus autem iam propitius, auxilium eis non negavit. Igitur Ammanitis Galadenam cum exercitu ingressis, incolæ eius regionis obuiam illis cum armis veniunt, sed imperatore carebant.

Ind. 7.

Erat autem quidam Iaphthes, vir patris virtute A
 celebris, qui proprios milites alebat: ad hunc
 missis nunciis rogabant ut, in auxilium veniret,
 promittentes se perpetuum copiarum imperiū
 ei tradituros. ille non admisit preces, cautus
 quod nullam opem ei tulerint, dum à fratribus
 manifestam iniuriam pateretur. Cum enim non
 esset eadem matre natus, sed externa quam pa-
 ter amore captus in aedes induxerat, contempta
 eius solitudine eiecerunt hominem. tunc au-
 tem in Galadena degebat, omnibus quotquot B
 ad se venirent stipendia soluens. Tandem exo-
 ratus, & iureiurando accepto imperium copia-
 rum penes se fore, militem suum cum eis con-
 iunxit. Et cum maturè quicquid factū opus e-
 rat prouidisset, exercitu in vrbe Maiphaca col-
 lato, mittit legatos ad regem Ammanitarum,
 expostulatum quod res alienas inuaderet. Qui
 missis aliis oratoribus respondit, ipsos potius
 iniquè agere, qui Aegyptiorum fugitiui alienis
 bonis incubarent: postulatque ut de regione A-
 morra decederent, quæ ad maiorum suorum
 ditionem pertineat. Contrà Iaphthes negabat
 cum meritò queri de adepta quondam Amo-
 rra, sed magis gratiam debere pro Ammaniti-
 de relictâ, potuisse enim Moylen & illam occu-
 pare. Se verò agris nequaquam cellurum, quos
 annis iam trecentis Deo volente tenuissent, &
 potius litem hanc armis direpturum. His dictis
 legatos dimisit, ipse votum fecit, si victoria po-
 tueretur, sacrificaturum se quicquid domum re-
 uerso primū occurrisset. congressus deinde
 cum hoste vicir egregie fugientisque persecu-
 tus est usque vrbein Maniathen. & ingressus re-
 gionem Ammanitidem multas vrbes deleuit,
 præda militi concessa: finemque seruituti im-
 posuit quam sua gens per annos decem & octo
 pertulerat, fortunatior militiæ quam domi. re-
 deunt enim obuiam facta est filia virgo, præ-
 terquam nullos alios liberos habuit. Ingemuit
 pater, ictus dolore nimio: dein conquectus de
 importuno officio, indicauit victimam esse E
 Deo destinatam. at illa non illibenter accepit,
 gratulatoriam se fore pro victoria patris & ci-
 uium libertate hostiam. vnum rogauit, ut sibi
 liceret iuuentutem suam cum æqualibus per
 bimestre tempus deplorare, atque ita voto pa-
 trem soluere. quo impetrato, ad præfinitum ter-
 minum pater mactatam holocaustoma obrul-
 lit, neque legitimum neque Deo gratum sa-
 crum faciens, nec quicquam pensi habens quid
 fama de hoc factō locutura esset. Petitus post
 hæc bello ab Ephraimi tribu, quod sine illis in
 Ammanitas expeditionem fecisset, & nunc so-
 lus prædâ simul & gloriâ frueretur: primo ex-
 cussauit, nec ignorasse eos quod consanguinei
 bello premerentur, nec auxilium attulisse, quod
 vel non vocatos ferre decebat, vltro deinde ac-
 cussauit, quod iniquè facerent, qui non ausi ho-
 stem aggredi, nunc contra cognatos feroci-
 rent: postremo minatus est, prænas sibi Deo vo-
 lente daturos, si insanire pergerent. ut verò
 nihil se verbis proficere sensit, accito è Ga-
 ladena exercitu venientes excepit: plurimis
 δὲ πειρώσας τοὺς πολέμιους ἢ ἐλπίσας εἰς χεῖρας ἔλθειν, ὅτι ἡ τοῦ συγγενεῖς ἀρμυκότης ἠπάλη το
 σὺν τῷ θεῷ ἀνέλεσται δίκην παρ' αὐτῶν ἀπὸ τοῦ σφραγισθέντος. ὡς δὲ ἐπεὶ εἶπεν, ἀλλὰ συνέβαλεν αὐτοῖς
 ἔλθαι μὴ στρατῶν, ἢ μεταμύθεος ὁμοῦς γαλααδίνης ἐλθούσης, φόνοντο πολὺν αὐτῶν εἰργάσαντο,
 καὶ δὲ

λυὼ δὲ πρὸς ἰαφθῆν, αὐτὴν δὲ τὴν πατρὸς ἀρετὴν δυνάτως
 ἔδιδε οἰκίαν αὐτῆς στρατῶν ἡν ἔτρεφεν αὐτὴς μεθοφο-
 ρῶν. πρὸς τὸν οὖν πέμψαντες ἡξίου αὐτὴν συμ-
 μαχεῖν, ἐπαγγελλόμενοι ὡς ἀφ' αὐτῆς εἰς ἀπαντ' αὐτοῖς
 τὸ χεῖρον τὴν ἰδίαν ἡγεμονίαν. ὁ δὲ ἡ φροσύνη τὴν
 ὡς ἀφ' αὐτῆς αὐτῶν, ἐν καλῶν ὅτι μὴ βοήθειαν αὐτοῖς
 ὑπὸ τῆς ἀδελφῶν ἀδικουμένην ἀφ' αὐτῆς. ἡ δὲ ὅτι
 ὁμομύθειον αὐτοῖς, ἀλλὰ ἔτιον ὅτι τὴν ματὴρ δι' ἐ-
 ρωπικῶν ἐπιθυμίας ἐπαχθεῖσαι αὐτοῖς ὑπὸ τῆς πατρὸς,
 ἐξέβαλον καταφροσύνας δι' αὐτῆς ἀδελφείας. καὶ ὁ
 μὲν δὲ τὴν ἐν τῇ γαλααδίτιδι καλεμένην χώραν,
 πάντας τοὺς ὅπου ἐν ὡς ἀφ' αὐτῆς πρὸς αὐτὴν ἐπὶ
 μισθῷ δι' ὁμομύθους. ἐκλυπηροσάντων δὲ αὐτῶν ἡ ὁμο-
 σάντων εἰς αὐτὴν παρῆνεν αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν ἰσράελ. καὶ
 πομπὴν ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς φροσύνης πρὸς αὐτοῖς, ἐν
 πόλει ματὴρ καὶ δὲ τῆς φροσύνης πρὸς αὐτοῖς πρὸς
 ὡς ἀφ' αὐτῆς ἀμμανίτην, ἀμμανίτης δὲ ἀλώσεως. ὁ δὲ, αὐτῶν
 πρὸς αὐτῆς ἡ πρὸς τὴν ἰσραηλὶτῶν τὴν ἐξουσίαν τὴν ἀφ' αὐτῆς
 καὶ τὴν ἀμμανίαν αὐτῆς ἡξίου ὡς ἀφ' αὐτῆς, ὡς πρὸς αὐτῆς
 ὡς ἀφ' αὐτῆς ἀρχὴν. ἀποκρινόμενος δὲ ὁ ἰαφθῆς, ὡς ἐπὶ τῆς
 ἀμμανίας τοῖς φροσύναις αὐτῶν οὐδὲν ἔχοντος ἐν καλῶν,
 χάριν τὴν μὲν δὲ τὴν ἀμμανίαν αὐτοῖς ἔχοντος ἐν καλῶν
 παρῆνεν. δυνάτον δὲ μὲν αὐτῶν τὴν αὐτῶν λαβεῖν πα-
 ραχρῶν τὴν ἰδίαν εἰσὶν ὡς ἡν δὲ καὶ τὴν ἀμμανίαν
 μὲν ἡξίου ἐπὶ τῆς φροσύνης, καὶ δὲ τὴν ἀμμανίαν
 σιν. ὁ δὲ τῶν φροσύναις αὐτῶν εἰσὶν ἀπὸ αὐτῶν. αὐτοῖς
 δὲ δὲ ἀμμανίαν νίκην, καὶ δὲ τὴν ἀμμανίαν αὐτῶν ὡς
 εἰς τὰ οἰκία ὑποστῆναι, καὶ πᾶν ὅτι ὁ πρῶτος αὐτῶν συν-
 τύχην ἡξίου, συμβαλόντων νικᾶ ὡς ἀφ' αὐτῶν καὶ
 φροσύναις ἰδίαν μὲν πρὸς αὐτῶν ἀμμανίαν. καὶ δὲ τὴν
 εἰς τὴν ἀμμανίαν, πόλιν τὴν ἡρασίαν πολλὰ καὶ λείαν
 ἡλυσαν. καὶ τῶν οἰκίαις δουλείας ἀπὸ ἡλυσαν, ἐν ἡν
 σιν ἀπὸ καὶ δὲ τὴν αὐτῶν ὑπομείναντας. αἰσφύσαν δὲ
 συμφορὰν ἀφ' αὐτῶν κατ' ἡν δὲ ὁμοῦ τοῖς κατωρδα-
 μῶν αὐτῶν. ὑπὸ τῶν δὲ ἡ δὲ τὴν ἀμμανίαν, μοτο-
 γνῆς δὲ ἡν δὲ τὴν ἀμμανίαν. ὁ δὲ αὐτοῖς ὅτι τὴν ἀμ-
 γνῆς τὴν ἀμμανίαν, κατὰ μὲν τὴν ἀμμανίαν τὴν ἀμ-
 σιδίαν τὴν ἀμμανίαν καὶ δὲ τὴν ἀμμανίαν αὐτῶν τὴν ἀμ-
 τῆς τὴν ἀμμανίαν ἐν ἀμμανίαν φροσύνας, ὅτι νίκη
 τὴν ἀμμανίαν καὶ ἰσραηλὶτῶν τὴν ἀμμανίαν
 παρεκάλει δὲ ὁμοῦ μὲν αὐτῶν ὡς ἀφ' αὐτῶν πρὸς τὸ
 μὲν τὴν ἀμμανίαν ἀποδρῶνται τὴν ἀμμανίαν, τότε ποιεῖν
 τὰ κατὰ δὲ τὴν ἀμμανίαν. συγχωρήσας δὲ κατὰ τὴν φρο-
 σιδίαν χεῖρον, μετὰ τὴν ἀμμανίαν δύναντες τὴν
 πρὸς αὐτῶν αὐτοῖς, ἡν δὲ τὴν ἀμμανίαν, ἐπὶ τῶν ἀμ-
 χαριστῶν δύναντες ἀμμανίαν, μὴ δὲ τὴν ἀμμανίαν
 πρὸς αὐτοῖς τὸ ἀμμανίαν οἶον τὸ φραχθὲν δὲ τὸ
 τοῖς ἀμμανίαν. ὁ δὲ ἡ φροσύνη φυλῆς ἐπὶ αὐτῶν στρα-
 σιδίαν ὅτι μὴ κατανῆσθαι τὴν ἀμμανίαν ἐλασίαν
 αὐτοῖς, ἀλλὰ μόνος καὶ λείαν ἔχοι, καὶ τὴν ἀμμανίαν
 φροσύναις δύναντες, φροσύνην μὲν ἰσραηλὶν ὡς ἐπὶ ἀ-
 δύναντες αὐτοῖς αὐτῶν ἀμμανίαν, καλέμεναι
 πρὸς αὐτοῖς αὐτῶν ἀμμανίαν, δύναντες καὶ φρο-
 σιδίαν ἐν καλῶν ἐπὶ τὴν ἀμμανίαν ὡς ἀφ' αὐτῶν
 καὶ δὲ

καὶ οὐκ ἔτι τὴν ἐβδόμην ἡμέραν, καὶ τὸ ἰδεῖν τὸν πορ-
 βληθέντα λόγον αὐτῷ δευτερεῖν, πρὶν ἢ δυνάμει ἡλίου
 συναλθόντες, φασί, οὐκ ἴσμεν ἀνδρείου π
 τοῖς συντυχάουσιν, οὐκ ἴσμεν μέλους χραμφοῖς.
 ὁ συμφώνος εἶπεν, οὐδὲ γυναικὸς εἶπα π δολε-
 ρώτερον, ἥτις ὑμῖν ἐκφέρει τὸ ἡμέτερον λόγον. κακίνοις
 μὲν δίδωσι ἂν ὑπείχεται, λείαν ποισάμφορος ἀσκα-
 λαντινῶν τοῖς κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν συντυχάοντα.
 τὸ γὰρ ἐκείνους παραπύπτει, καὶ ἡ πᾶσι ἐμφαν-
 λίσταται τῆς ὁρῆς αὐτῶν, συνὺ αὐτῶν φίλων συμ-
 φονόων γερονόων. πορὸς τὴν ὑβρίαν ταύτην, συμ-
 φων παρὸς ἡμῶν, ἀπαντας ἐγὼ συνὺ αὐτῇ παλα-
 σινὺς ματῶν χιτῶν. θέρει δὲ ὄντος, ὁ πορὸς ἀμύκτον ἡ-
 δι τῶν καρπῶν ἀμαζόντων, συλλαβὸν τελαμοσίας
 ἀλάντικας, καὶ τῶν ἡρώων ἐξείας λαμπάδας ἡμετέραις,
 ἐξαρίσιν εἰς τὰς ἀρήρας τῶν παλασινῶν, καὶ φείρε-
 ται μὲν ἄνω αὐτοῖς ὁ καρπός. παλασινῶν δὲ γόντες
 συμφώνος εἶπεν τὸ ἔργον, καὶ τὴν ἀρίαν δὲ ἡμῶν ἐρα-
 πύμας τοῖς ἀρχόντας εἰς θάλασσαν, τὴν γυρομύλῳ
 αὐτῶν γυναικῶν ὁ τοῖς συγχεῖς ζῶντας κατεφύλασσε,
 ὡς ἀρίτοις τὸ κακὸν γερονόων. συμφώνος ἡ πολλὰς ἐν
 τῷ πεδίῳ τῶν παλασινῶν ἀποκτείναντας ἀρίαν κατέχει.
 πέτρα δὲ ἐστὶ ὄχυνος, τὴν ἰδέα φυλῆς. παλασινῶν δὲ ἐ-
 σπράττον ἐπὶ τὴν φυλὴν. τῶν δὲ ἡ δικαίως λεγόντων
 πτωχεῖαν αὐτοῖς εἰσαφάγεσθαι πορὸς τῶν συμφώνος ἀ-
 μύρμηκων, φόβος αὐτοῖς τελευτῶν, εἰ βέλονται μὴ
 ἔχον ἀρίαν ἐφασαν, αὐτοῖς ὑποχείριον συμφῶνα δο-
 ναί. οἱ δὲ, ἀνέγκλητοι βελόνηται τυχεῖν, παρῶσαν
 ἐπὶ τὴν πέτραν βελόνηται ὅπλῳ. καὶ καταμαμ-
 φάμενοι τῶν εἰς παλασινῶν αὐτῶν τελευτημένων ἀν-
 δρας ἀπαντὶ τῷ γένει τὸ ἐβραίων συμφορὴν ἐπενέκειν
 δυναμῶν, ἥκειν τε λέγοντες ὅπως αὐτὸν λαβόντες
 ὑποχείριον δώσωσι αὐτοῖς, ἡξίου ἐκόντι τῷ ὑπο-
 μῶν. ὁ γὰρ λαβὼν ὄρκους παρ' αὐτῶν μὴδὲν εὖτα πει-
 σεν ἀνδρείου, ἀλλὰ ποῖς ἐχθροῖς ἐγχεῖν μόνον,
 καταβάς ἐπ' αὐτῶν πέτρας αὐτῶν ἐν τῇ τὸν φυλῶν πύκνῳ
 ἐξείας. κακίνοι δὴσαντες αὐτὸν δυοὶ καλῶσι, τῶν
 πορὸς δουλοῦν τοῖς παλασινῶν. καὶ γυρομύλῳ κατὰ π
 χωρίον, ὁ σιζὼν καλεῖται τὴν δὲ τὸν συμφώνος ἀν-
 δραγαδίαν ἐπ' αὐτῶν γυρομύλῳ, πάλαι δὲ ἡμῶν αὐτῶν
 μόνον, καὶ ἀποδὲν ἐσπράττον ἐπὶ τὴν παλασινῶν, ἀλλ'
 ὑπαντάντων μὲν χαρὰ καὶ βοήθειας ἐπὶ καταρδα-
 μῶν οἷς ἐβέλονται, δευτερεῖν τὰ δεσμὰ συμφώνος, ἀρ-
 παστάμφορος ὅνα σιζὼν πορὸς πᾶσι ἦσαν εἰς τοῖς πο-
 λεμίοις ὥστατο. καὶ παῖων αὐτοῖς, κτείνει εἰς χιλίους,
 τοῖς δὲ ἄλλοις ἐτίπεται τετραχίντας. συμφώνος ἡ
 μέγας ἡ γὰρ ἐπὶ τῷ πορὸν, καὶ τὸν συνεργίαν
 ἐλεγε τὸ πορὸν συμβῆναι, τὴν δὲ ἰδέαν ἀρίαν ἐπὶ γὰρ
 τῶν γερονόων, σιζὼν τῶν πολεμίων τοῖς μὲν πᾶσι, τοῖς
 δ' εἰς φυλὴν ἐπαπλῶν δὲ τῶν παρ' αὐτῶν δίοις αὐτῶν.
 δίοις δὲ αὐτῶν ἰχθυὸν καταχόντες, κατὰ τὸν ὡς καὶ
 ἐστὶν ἀνδρείος ἀρίαν, τῶν δὲ τῶν πᾶσι πορὸν μὲν
 τῶν. καὶ καδικέτους μὴδὲν τῶν εἰρημῶν πορὸς
 ὄργῳ λαβόντα, τοῖς πολεμίοις αὐτὸν ἐγχεῖν.
 πορὸν ἡ βοήθειαν πορὸς τὸ δεινὸν καὶ ῥύσασθαι
 τῶν κακῶν. πορὸς οὐκ τὰς ἰκεσίας ἐπαλασινῶν ὁ δεινός,
 πηλὴν κατὰ πᾶσι πέτρας ἀνίστηναι καὶ πολλὰ.

A & lacrymans gratam se illi negare, tandem
 nihil suspicans rem totam de leone aperit, &
 vnde tres illos fauos nactus fuerit. illa iuue-
 nibus prodit omnia. ergo cum praefixa soluē-
 da quaestioni dies adesset, ante solis occasum
 conuenientes: Neque leone, inquit, quic-
 quam occurrenti immitius, neque melle gu-
 stati suauis. Ibi Sampson subiecit, neque mu-
 liere dolosius, quae vobis quaestionem nostram
 aperuit. Nihilominus illis persoluit quae pro-
 miserat. spoliatis quibusdam Alcalonitis, quos
 forte per viam inuenit obtulos: sed iratus mu-
 lieri remisso nuncio res suas sibi habere iussit
 ac getere. at puella contempta, ut vicissim illi
 moueret stomachum, nuplit eius sodali qui
 priores nuptias conciliauerat. Hac contume-
 lia commotus Sampson decreuit de tota gente
 pœnas sumere: & commodum maturis segeti-
 bus tempus iam messis aderat. ergo compre-
 hensis trecentis vulpibus, & facibus ad caudas
 earum annexis, per arua Palaestinarum omnes
 dimisit, quibus passim discurrētibz totus fru-
 gum prouentus momento fetē temporis
 concrematus est. Quo cognito gentis princi-
 pes, & quid Sampsonem ad perpetrandum fa-
 cinus mouerit, missis in hoc satellitibus, Tha-
 minam uxorem quondam eius cum cognatis,
 damni dati reos prius factos, viuos exullerunt
 publice. Sampson autem in Palaestinos latē
 grassatus cœdibus, ad habitandam Æram se
 contulit. ea est petra bene firma, in tribu Iuda
 sita. At Palaestini totam tribum bello imperunt:
 quibus bellum deprecantibus, quod nec Sam-
 psonis culpa essent affines, nec de solenni tri-
 buto quicquam diminuerent, responsum est
 non absoluendos ab hoc crimine ni Sampso-
 nis deditionem facerent. Illi volentes hanc sus-
 picionem à se amotam, armatis tribus milibus
 ad petram veniunt, & expostulantes quod suis
 facinoribus Palaestinos Hebrais infensos red-
 deret, qui irritati facile possent toti genti ma-
 guam aliquam cladem rependere, dicentēque
 in hoc se venisse ut comprehensum illis dede-
 rent, postulabant ut consensu ipsius facere hoc
 sibi liceat. qui iureiurando accepto nihil prae-
 terea molituros, sed hosti tantum deditionem
 faciendam, descendens de petra in cognatæ ge-
 tis potestatem se permisit: & illi vincum prius
 duobus funibus, Palaestinis tradendum duce-
 bant. cumque ventum esset ad locum, qui ob-
 scurus ante nunc ex Sampsonis facinore incla-
 ruit. Maxilla nominatus, nec procul abesset à
 castris hostium, procurentibus obuiam Palae-
 stinis, & læticiam re ex sententia gesta clamo-
 re testantibus: Sampson abruptis repente vin-
 culis, arreptāque maxilla asini quæ forte iace-
 bat præ pedibus, in medios hostes irruit: qua
 feriens quotquot assequi potuit, circiter mille
 interfectis cæteros metu dare terga compulit.
 qua victoria plus satis elatus, & opis diuinæ
 immemor, cum totum sibi tribueret, quod ma-
 xilla tantum armatus fudisset ac fugasset ho-
 stiles copias, ingenti siti oborta, confessus ni-
 hil esse quantas libet vires humanas, Deo vi-
 ctoriam acceptam retulit, supplexque roga-
 uit ut arrogantia data venia, succurreret &
 periculo se eximeret. nec irritæ fuere preces,
 sed copiosus fons subito ē quadam petra

Iud. 15.

prospit. loco Maxillæ nomē Sāpſon impoſuit, A
quod in hodiernū vſque durat. Poſt hoc præliū
iam Palæſtinos contemnens venit Gazam, & in
publico diuerſorio egit. quo audito Gazæorum
magiſtratus, ne clam abire poſſet, ſtationes pro
portis collocâr. Sampſon verò qui inſidias ma-
turè ſenſerat, circa mediam noctem ſurgens,
portas cum iſpis clauſtris ac veſtibus, cæterò-
que paratu reuulſas, & humeris impoſitas, in
montem qui eſt ſupra Hebronem perlatas de-
poſuit. paulò verò poſt à patriis inſtitutis deſ-
ciſcere & in peregrinos mores degenerare in-
cepit, quod ei omnium malorum fuit princi-
pium. cū enim meretricem quandam Palæ-
ſtinam adamafſet, nomine Dalalen, cōſuetudi-
ne eius delectabatur. Quamobrè qui apud Pal-
æſtinos rerum potiebantur accedunt eam, &
magnis pollicitationibus inducunt vt eliciat è
Sampſone cauſam tanti roboris, propter quod
inuictus haberetur ab hoſtibus. Aſſenſit illa, &
cū prima occaſio data eſt inter compotatio-
nem & muliebres blanditias extollens eius res
geſtas, & omni actu vtebatur vt cognosceret cur
tantòpere virtute excelleret. Sampſon verò ad-
huc mentis compos eiſdem artibus cōtra mu-
liercem vtens: ſi ſeptenis, inquit, vitibus flexili-
bus reuinctus fuero, ſiam nihilo aliis fortior.
Tacuit illa, rem ita ſe habere putans: commu-
nicatòque ſuper hoc cum magiſtratibus conſi-
lio, incluſa que in penitiorẽ domus parte ma-
nu militum, bene potum ac ſopitum accuratè
vt ab ipſo didicerat vinxit: deinde excitato in-
dicat adeſſe quosdam qui illum vellēt aggredi,
ille ruptis virgis vinculis ad reſiſtendum ſe
expedit. Mulier tunc fruſtrata paulò poſt aliam
opportunitatē naſta, grauib. querelis aggreſ-
ſa eſt virum, quòd amanti non latis fidens, ce-
laret eam id, quòd maximè ſcire cuperet, ac ſi
neſciat tacere, quicquid alios ſcire amaſio ſuo
non expedit: rursūque ſimili figmento eluſa
eſt, cum ſeptem funibus alligatum perditurum
ſe vires diceret. experta enim hoc quoque ni-
hil effecit: cūque vrgere non deſiſſeret tertio
mulierem ludificatus eſt, dicens capillos ſuos
oportere implecti licio, atque ita parari vincu-
la. ac ne hoc quidem verum experta, poſtemò
adhibitis omnibus artibus non prius rogandi
finem fecit, quàm fatali iam neceſſitate inſtante
victus importunitate Sampſon in gratiam mu-
liercule ſuum ipſe ſecretum prodidit. Deus, in-
quit mei curam habet, & eius prouidentia na-
tus hanc comam alo, cuius conſuram ipſe mihi
interminatus eſt. nam in eo capillitio totas ſibi
vires conſiſtere. Hoc cognito, neſcienti comam
derafit, & hoc pacto imbecillem factum inimi-
cis prodidit, repugnare amplius non valentem.
illi orbatum oculis & vinctum abduxerunt.
Procedente deinde tempore cū iam capillus
repullularet, cūque ſoleane Palæſtinis adeſſet
epulum, conſidentibus optimatibus in qua-
dam fano cuius tectum duabus columnis ſuſti-
nebatur, accitus eſt & Sampſon vt miſero inter
compotandum illuderent. qui hoc extremum
malum exiſtimans, quòd illuſores vleiſci non
quireret, iubet puerum à quo manu ducebatur, vt
ad illas columnas ſe acclinet. iam, vt tum ſimu-
vos ἀμυνάσθαι, τὴν χειρὸς αὐτοῦ τὰ πῖδα πο-

[illegible]

[illegible]

labare, fatigatum, quibus admodum sic eas cū-
cultus, et lubet, et totius edificij runam trahe-
rent, quatria nulla hominum sunt opervia,
& inter ceteros ipse Sampson. His finis viri
funeribusque principatus anno vigesimo, admi-
di ad ob incomparabilem animi simul ac corpo-
ris fortitudinem, qua in hostium perneciem vs-
que ad extremum halatum visus est. Nam quod
ad malece deceptus est, humanæ infinitatis
convenit, prout ad cuiusmodi vitia, cetera dig-
nas sequens memoria virtutis nomine, co-
gnati vero eius cadaver in patriam reportatum
apud Saralam oppidum monumento maiorem
tutulerunt.

CAP XL

*Quomodo filij sacerdotis Eli à Palaſtiniis in
praesentia caesi.*

Κατάλογος με

இதில் சில எல்லைகளில் இருந்து வந்திருக்கிற
புலவர்கள் கூறுகிறார்கள்.

[illegible]

Post Sampsonis autem obitum praefuit illi
rachelitis ponsifer, in cuius principatu
tames valida eam regionem inuasit quon non
fereus Abimelech rex Bethlemerum cuius, quod
oppidum est tribus Iudae, assumpta uxore Na-
am, & filius communibus Chellione & Mallo-
nein Moabiticae terrae migravit. quorum ibi
prospera fontana viret, filius filii uxores de
diis gentis fereus, Chellioni Orpha, Ruthem
Malloni. exacto autem decennio Abime-
lech cum filius breui tempore alius post a-
lium obiit, quo caesa Naamis in maximam
morem coniecta defuisti a charissimis quorum
conferendum amoris patriae putularet, mu-
tato pro se consilio reuertit ad sua decrevit. iam
enim ea patrigem meliori statu esse percepit.
nurus autem eius non suffinebat ab duelli,
& velit noluit comitari eam volabant. at illa
precata eis felicius coniungim, quam in quo
cum filius filii vixisset, & in reliquis rebus
prosperitatem, & docens quod in se nihil esset
opti, rogabat vt manerent, neve relicta patri-
in euentum incertum sequi miseram occum-
pererent. His monitis Orpha paruit: Ruthem
verò nolentem manere, cuiusvis fortunae
futuram sociam fecit socras abduxit. Quae
postquam vix peruenirent Bethlema, Boz
Abimelechi cognatus eas excepit hospitio-
cumque Naamia & ciubus vix nomine appel-
laretur, nullius, inquit, vocaretis me Maram: si-
gnificat autem Horeozum sermone Naamia
licitatem, Mara dolorem. Et cum esset
ineffus tempus, Ruth permissa socrus exi-
bat ad spicilegium, vt cibos sibi pararent, cala-
que in Bozris deuenit, qui cum paulo post
lapsum cunilis, conficiatur puellam de ea villi-
cum percontator, in denatante omnia domi-
no, quae paulatim ex ipsa cognouerat. qui ex-
soluatur in ea beneuolentiam erga socrum, &
afflictum erga defunctum maritum, noluit spi-
cilegium contemnat esse, sed peruenit vt ibi ipsa
mereret quantum posset, ac sumeret: manda-
tisque villico ne eam prohiberet, & vt vinu-
cum melloribus prandium ac potu ei praeberet.

XIV.
Rural.

Rank 3:

Ruth. 3

Exh. 4.

XV.
1. Reg. 1.

Ruthe verò acceptam ab eo potentiam seruauit A
foerui, & vespere cum frugibus collectis simul
attulit: sed & Naamis seruauerat sibi quidam
partes ciborū, quos ei vicini contulerāt. narrat
deinde foerui, quid ei Bozus dixerit: auditōque
ex ea quòd cognatus esset, & propter pietatem
forſan curam earum habiturus, exiit etiam se-
quentibus diebus ad spicilegium cum Bozi an-
cillis. post aliquot dies iam hordei tritura per-
acta venit Bozus in suum rus, & cubabat in a-
rea. hoc cognito cogitauit Naamis in rem am-
barum fore si Ruthe cum eo cubaret: misitque
eò Ruthem dormituram ad pedes eius. quæ ne-
fas rata non parere foerui, fecit quod iussa est.
ac primò non sentit noctem expectectus, sen-
tiensque eam vnà cubare, quæsiuit quænam es-
set, edidit illa nomen, & famulam se in eius po-
testate dixit. Tacuit ille tum, sed mane summo
priusquam famuli ad opus surgerent, excitatam
iussit hordei quantum ferre posset capere, &
priusquam aliquis eam ibi dormisse videat, ad
foerum redire, cauendos enim tales rumores,
maximè si non de nihilo oriantur. Cæterum
meum, inquit, consilium est hoc. rogabis cum
qui tibi propinquior est quàm ego, an te vxore
opus habeat. quòd si aiat, sequeris eum: si mi-
nus, mea legitima coniux eris. Hæc verba vbi
renunciavit foerui, bonam spem habuerunt,
Bozo res earum curæ futuras. circa meridiem
verò reuersus ille in oppidum, senatum coire
fecit: ac mox Ruthem & cognatum illum ac-
ciuit. Qui postquam venit, Abimelech, inquit
Bozus, & filiorum sortem possides. falsus est al-
ter possidere se, idque iure propinquitatis. Tum
Bozus, ergo non ex parte tātū legum memi-
nisse oportet, sed omnia iuxta præscriptum ea-
rum facere. ecce adest mulier, quam si vis pos-
sessionem agrorum retinere, lex te ducere iubet.
at ille Bozo & sortem & mulierem cessit,
quandoquidem & ipse defunctorum esset cog-
natus. Sibi enim iam & vxorem esse & liberos.
Id Bozus apud senatum contestatus iussit mul-
lietem accedere illum, & iuxta legem calcem
ei detractum in faciem incutere. quo facto Bo-
zus duxi. Ruthem, & anno elapso natus est il-
lis infans masculus. hunc Naamis nutricans
Obedem de consilio mulierum nominauit, sibi
in senectute constitutæ inseruiturum. nam
ea vox Hebræis inseruientem significat. ex O-
bede prognatus est Iesseus, ex hoc Dauid rex,
qui posteris suis regnum reliquit per viginti &
vnam ætates duraturum. Hæc necesse habui de
Ruthe narrare, volens Dei potentiam ostende-
re, cui facile est etiam vulgares homines ad
amplissimam dignitatem perducere, sicut per-
duxit Dauidem ex mediocribus maioribus ori-
undum. Porro Hebræi per hoc tempus
rebus suis iam labantibus, bellum Palæ-
stinis inferunt ob causam talem: Eli ponti-
fici duo filij fuerunt, Ophnes & Phinees.

[illegible]

οὗτοι κ' πρὸς αἰθράποις ὑβρίζαι ἡρόδομοι, & πρὸς A
τὸ θεῖον ἀσβεῖς, ἡδυνὸς ἀπείχοντο ὠδονομήματος.
καὶ τὰ μὲν ἐξέροντο τῶν γεῶν καὶ πηλῶ, ἃ ἡλάμβανον
αὐτοῖς, ἀρπαγῆς τρέψαντες, ἡνώμας τε πᾶς ἐπὶ θρησκείᾳ
ὠδονομήμας ὑβρίζοντες φθοράς, ταῖς μὲν δὲ πρὸς
φίεσσι, ταῖς δὲ δούροις ὑπαρξέμενοι. τυραννίδος δ' ἡ-
δὴν ἀπέλειπον ὁ βίος αὐτῶν. ὅτι οὐδὲ πατὴρ αὐτοῖς ἐπὶ
τοῖσι χαλεπῶς ἔχον, ὅταν ἡδέωντο πρὸς δουρῶν ἔξω
ἐκ θεῶν πτωχῶν αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς πρὸς τοῖς τοῖς, τότε
πληθὺς ἐδυσφόρει. καὶ περὶ τὴν φερέει τὴν ἐσομένην B
συμφορὰν ὁ θεὸς τοῖς πασίν αὐτοῖς, τῶν τε ἡλὶ, & σα-
μουήλῳ τῶν πρὸς τὴν πατρίδα τὸν τὸν, τότε φανερόν ἐπὶ
τοῖς υἱοῖς πίνδρος ἦν. βήλομαι δὲ τὰ πρὸς τὴν πρὸς
τοῦ πρὸς τὴν διέξελθον, ἐπειδ' ἦτορ τὰ πρὸς τὴν ἡλὶ
παῖδας. εἰπεῖν, καὶ τὴν δυσυχίαν τὴν τὴν πᾶν τὴν
λαφ' ἰδράων ἡροδομῶν, ἐλκύντες, λαδύντες αὐτῶν, τῶν ἐν
μίσῳ πολυτῶν, τὴν ἐφ' ἑαυτὴν κληρονομία, ῥαμαδαὶ πόλιν
κατοικῶν, ἰθάμει δύο γυναικας, ἀνὰ τε καὶ φερανῶν. C
ἐκ δὴ τούτων καὶ παῖδες αὐτῶν γίνονται. τὴν δὲ ἰθάραν
ἀπεικονίσαν, ἀγαπῶν διττέλει. ἀφ' ἡροδομῶν δὲ μὴ τῶν
γυναικῶν τὴν ἐλκύντες εἰς σιλὴν πόλιν θύσαι, ἐκ τούτων
γὰρ ἡ σιλήν τὴν διὰ ἐπιτήρησιν καὶ πρὸς τὴν κληρονομίαν, &
πάλιν καὶ τὴν δωχίαν νέοντος μοιρεῖς κρεῶν τῶν τε
γυναικῶν & τοῖς τέκνοις, ἀνὰ διατακῶν τοῖς τὴν ἰθάραν
παῖδας τῇ μητρὶ πρὸς τὴν διατακῶν, εἰς δ' αὖτε τὴν
πρὸς τὴν, καὶ τὴν ἀπαίδας αὐτῶν ὠλοφύρετο & τὴν μο-
νώσας. καὶ τῆς τῶν δὲ πρὸς τὴν δωχίαν τῇ λύπῃ κρη-
πίσας, εἰς τὴν σιλήν ὡχέτο τὸν θεόν ἱκετεύοντα
δοῦναι γονεῖ αὐτῇ καὶ ποιῆσαι μητέρα, ἐπαγγελλομέ-
νη τὸ πρῶτον αὐτῇ ἡροδομῶν καὶ διττέλει ἐπὶ δ' αὖτε
κοίνας τὴν θεῶν, δίδωται καὶ ὁμοίαν τοῖς ἰδυνάταις πομπ-
οῖς. δ' αὖτε βίβλος δὲ ἐπὶ τῶν δ' αὖτε πολὺν χρό-
νον, ἡλὶς ὁ ἀρχιερεὺς, ἐκ δὲ τῶν γὰρ πρὸς τὴν σιλήν, ὡς
παρεκλήσαν ἐκλήσαν ἀπέναι. τῆς δὲ πᾶν ὑδὸς D
σαμουήλ, λυπημένους δὲ ἐπὶ τοῖς παιδῶν δουρία τὸν θεόν
ἱκετεύοντες, θάρσυνον παρεκλήσαντο παρεκλήσαν αὐτῇ παῖδας
τὸν θεόν καταγγέλλων. ὠδονομήμα δὲ δ' αὖτε πρὸς
τὸν αἰθρῶν, ἡροδομῶν καὶ πρὸς τὴν κληρονομίαν. & ἀναρε-
ψάτων εἰς τὴν πατρίδα, κύνει ἡροδομῶν καὶ γίνονται πα-
τρίδων αὐτοῖς, ἐν σαμουήλῳ πρὸς τὴν δουρία. θεῶν
την αὐτῶν εἰποιε. παρῆσαν οὐδ' αὖτε τὴν πατρίδα, θύ-
σαντες δ' αὖτε τὴν πρὸς τὴν. ἀγαπῶν δὲ ἡ γυνὴ
τῆς δ' αὖτε τῆς ἐπὶ τὸν πατρίδα πρὸς τὴν κληρονομίαν, παρεκλήσαν
ἡλὶ, ἀνατεθείσα τῶν θεῶν πρὸς τὴν κληρονομίαν. κό-
μη τε οὐδ' αὖτε ἀνέειτο, καὶ πᾶν ὑδὸς ἡλὶ. καὶ σαμουή-
λος μὲν ἐν τῇ ἰθάρῃ διττέλει πρὸς τὴν κληρονομίαν. ἐλκύνει δὲ ἐν
τῇ αὐτῇ ὑδὸς τε γίνονται, & τοῖς θυγατέρας, σαμουή-
λος δὲ πρὸς τὴν κληρονομίαν ἡδὴ δ' αὖτε πρὸς τὴν κληρονομίαν.
καὶ τότε κοιμησάμενον ὁνομαστὶ ἐκάλειν ὁ θεὸς ὁ ἡ ἡ-
ρόδομῶν πρὸς τὴν ἀρχιερεῖος πρὸς τὴν κληρονομίαν, ὠδονομήμα
πρὸς αὐτόν. & φερανῶν δὲ καλέσαι τὴν ἀρχιερεῖος ὁ θεὸς
εἰς τοῖς τῶν ποιῶν. καὶ ἡλὶς διαπραθεῖς, φησὶ πρὸς E
αὐτόν, ἀλλ' ἐγὼ μὲν σαμουήλ, στήν ὡς καὶ τὸ πρὸν
ἦρον. θεὸς δὲ ὅτι ὁ ἡλὶ. ἀλλὰ στήναι πρὸς αὐ-
τόν, ὅτι ὠδονομήμα καὶ τὴν πρὸς τὴν κληρονομίαν πάλιν ἡροδομῶν, καὶ
σὺν λαλῶν ἐπὶ τοῖς κληρονομίαις, καὶ γὰρ ὑπερ-
σεν αὐτὸν ἐφ' οἷς αὐτὸν θελήσει δ' αὖτε κληρονομίας. & ὁ θεὸς
εἰπεῖν φησὶ ὠδονομήμα καὶ στήναι συμφορὰν ἰσχυρὰν
ἐσομένην λόγῳ μείζονα, καὶ πᾶσι τοῖς παρατυχεῖσι. & τοῖς ἡλὶ
δὲ παῖδας ἡμέρα μὲν τὴν πρὸς τὴν κληρονομίαν,

hi contra omne ius & fas omnia sibi licere vo-
lebant: nec contenti honorariis muneribus, et-
iam à rapinis non abstinebant: mulierum in-
super, religionis ergo consuetudinem ad sacrum
locum pudicitiam, vel vi vel donis expugna-
bant, ita ut nihil à tyrannorum moribus differ-
rent. hanc insolentiam iuuenum & pater ipse
magnopere detestabatur, diuinam ultionem
nunquam non expectans, & populus iniquis-
sime ferebat. postquam autem illorum exitum
Deus & patri & Samueli propheta etiamnum
puero prae dixit, cum vero non aliter quam de-
functos filios lugebat. Sed postquam de clade
in qua sunt absumpti dicam, quaedam de hoc
propheta narranda sunt. Helcanes Leuita vir
ingenuus Ramatham vibem in sorte Ephra-
mitarum habitans duas uxores habuit, Annam
& Phenanniam: ex quarum posteriore liberos
suscepit, nihilominus alteram quanquam ste-
rilem diligens. Is cum sacrificatum venisset in
Silentem, ubi tunc Dei tabernaculum fuisse di-
ximus, & de epulo partes vxoribus ac liberis
distribueret, Anna videns alterius liberos cum
matre confidentes, in lacrymas prorupit, ad-
monita orbitatis & solitudinis. cumque conso-
lationem mariti non admitteret, abiit in taber-
naculum supplicatura, votumque factura, abla-
ta sterilitate matrem factam primum filium se
consecraturam, ad ministeria Dei non vulgari
more educatum. In huiusmodi precibus lon-
gis rotas protrahentem animaduertens Elis
pontifex, qui ante tabernaculum sedebat, tan-
quam patrum sobriam iussit abire, quae cum re-
spondisset, aquam se potare, sed mentiam quod
liberis careat, precibus à Deo sterilitatis reme-
dium peteret, bono animo eam esse iussit, polli-
citus habituram ex Dei munificentia filium.
cum demum hilaris ad maritum reuersa, cibis
ante prae mortore fastiditis vsa est. in patriam
deinde reuersa, breui vterum gerere coepit,
mox ubi pariendi tempus aduenit enixa filium
Samueli nomen indidit, quasi dicas exoptatum
à Deo. cumque parentes gratias acturi Deo pro
accepto filio, & sacrificaturi redissent, simulque
decimas ex more offerentes, mulier voti rea pue-
rum Eli tradidit, Deo consecratum, propheta-
tumque futurum, itaque & comam albat, &
aqua tantum in potu utebatur, degebatque cir-
ca fanum, cuius ministris educabatur. Helca-
nes autem alij praeterea filii ex Anna nati sunt,
& filiae tres. Porro Samuel exacto anno ætatis
duodecimo Prophetam agere coepit. Quadam
enim nocte dormientem: Deus nomine voca-
uit, tum ille ratus à pontifice se vocari, accurrit
ad eum. Quo negante à se vocatum, Deus idem
tertio fecit. Tum Elis tempestisiciens ait: Ego
mi Samuel, nunc quoque ut ante filii, sed
Deus te vocat, quapropter presto esse te respon-
de. Itaque rursum Deo vocante, rogauit quid
iuberet, paratum se ad ministerium offerens.
Tum Deus: Quando, inquit, praesto es, audi im-
minere Israelitis cladem maiorem quam credi-
bile est, & filios Elis ambos vna die perituros,

1. Reg. 3.

XVI.
1. Reg. 4.

& sacerdotium meum migraturum in familiam A Eleazari. Elis enim pluris fecit suos filios quam meum cultum, idque ne cum ipsorum quidem commodo. hoc oraculum cum ab adiurato extorsisset pontifex, alioqui se non contristaturo certiore iam expectationem exitij filiorum habuit. Samuelis autem gloria magis ac magis crescebat, omnes eius prædictiones veras euentu approbante. Per idem tempus Palæstini suscepta expeditione contra Israelitas, castrametati sunt apud urbem Amphecam: & nemine ibi occurrente ulterius processerunt. tandem congressi prælio, Hebræorum circiter quatuor millia peremerunt, reliquis trepidè in castra compulsis. Quamobrem Hebræi periculum extremum instare putantes, mittunt ad pontificem atque senatum qui postulent arcam in aciem profecti, ut eius præsentia freti hostem superent, ignari eum qui sententiam semel aduersum eos tulerat fore ut vincerentur, maiorem esse quam arcam, quæ propter ipsum erat veneranda. Venit igitur arca in exercitum, & cum ea pontificis filij accepto à patre mandato, si amissa arca viuere sustineant, ne vniquam in conspectum sibi veniant. quorum Phineces iam sacerdotioungebatur, patre propter senium honorem concedente. Vehementer autem Hebræis arca animos addidit, victoriam in hac sitam existimantibus: contra hostes metuebant ne arca Israelitis esset præsidio. attamen vtrorumque expectationem euentus fecellit. Nam post conflictum sperata Hebræis victoria, Palæstinis contigit: & quam cladem hi timuerant, eam Hebræi passi, cognouerunt frustra se in arca fiduciam collocauisse. namque primo impetu in fugam sunt versi, in quadringenta hominum millia sunt amissa, inter quos pontificis filij ceciderunt: & arca quoque in hostium potestatem deuenit.

C A P. XII.

Quomodo Elis audita filiorum cade & arca amissione pronolatus de throno exspirauit.

Ibidem.

Hanc cladem & arce captiuitatem postquam in Siluntem Beniamita quidam iuuenis ægre seruatus è prælio renunciavit, tota vrbe repleta luctu, Elis pontifex, qui ad alteram portam sublimis in sella sedebat, audito eiulatu suspicatus id quod res erat, noui aliquid mali suis accidisse, iuuenem accersit. cumque audisset euentum prælij, tam militum quam filiorum cladem satis æquo animo tulit, ut qui Deo prænunciante iam antè hæc præsciuerat. Solent enim longè grauius afficere quæ præter expectationem accidunt. Ut verò etiam arcam in hostium potestatem factam cognouit, inperato malo iactus, & doloris impatiens, prolapsus è throno exhalauit animam, G vitæ anno nonagesimo octauo, principatus xl.

τε, τελευτῶν, ὁπότε καὶ ἐνεπλήθη τὰ βιώσας ἔτη τὰ πάντα, καὶ τέτην τὰ πρὸς ἀρχὴν τὴν ἀρχὴν.

καὶ τὴν ἱερουσαλὴν μεταβιβάσκειν εἰς τὴν ἑλὶαζά-
ρου οἰκίαν. ἡλὶς γὰρ ὃ ἔμψεν διαπραΐας πολλὰς τῆς
ἡοῦ καὶ ὡς τὸ συμφέρον αὐτοῖς ἔγρηπτο. ταῦτα βια-
σάμενος ὁρκίᾳ ἐπαῖν αὐτῶν τὸν φερσφίτην, ὃ γὰρ ἐβί-
λετο λυπεῖν αὐτὸν λέγων, ἐπὶ βεβαιωτέρᾳ εἶχεν τὴν
φερσφίτην ὃ ἔρπ τὴν ἀπώλειαν. σαμυήλου δὲ
ἡύχτο ἐπὶ πλεονὴ δόξα πάντων ὡς φερσφίτην α-
ληθινῶν βλαπομένων. κατὰ τὴν δὲ τὴν καρὸν
παλαστῖνοι στρατεύσαντες ἐπὶ τοῖς ἰσραηλῖταις, στρα-
πεδύοντα κατὰ πόλιν ἀμφέκατ. διέξαμενον δὲ ὁ
ὀλίγου ἔρπ ἰσραηλῖτῶν, συνήσαν εἰς τὴν ἱερουσαλὴν.
καὶ νικῶσι εἰς παλαστῖνοι, καὶ ἐπὶ νησὶ μὲν ἔρπ ἐβίβαν
εἰς τὴν φερσφίτην. τὸ δὲ λοιπὸν πλεονὴς συνδιδάσκουσιν
εἰς τὸ στρατοπέδον. δίδωσιν δὲ αὐτῶν ὅτι οἱ ἰσραῖοι,
πῆμπουσιν ὡς τὴν ἱερουσαλὴν ὃ τὴν ἀρχὴν τὴν κίβω-
τὸν τὴν θεοῦ καλῶντες κομίζουσιν, ἵνα παρέρσης αὐτῆς
ὡς φερσφίτην, κατὰ τὴν ἱερουσαλὴν, ἀγνοῦν-
τες ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ καταψήφισάμενος αὐτῶν τὴν συμ-
φορὰν τὴν κίβωτῶν, δὲ ὅτι ἐστὶν τὴν συνήθειαν τὴν παρῶν
τὴν οὐκ ἡ κίβωτῶν, ὃ οἱ τὴν ἀρχὴν τὴν ἡοῦ, τὴν πατὴρ
αὐτοῖς ἐπὶ τὴν ἱερουσαλὴν, εἰς τὴν φερσφίτην τὴν κίβωτῶν
ἐστὶν εἰς ὅτι μὴ παραγίγεται. φινίσκες δὲ ἡ ἱερουσαλὴν
τὴν πατὴρ αὐτῶν παρὰ τὴν ἱερουσαλὴν, ὃ τὴν ἱερουσαλὴν.
δαρὸς οὐκ ἐπὶ τὴν πόλιν πολλὴν τοῖς ἰσραῖοις, ὡς δὲ τὴν
ἀφίξιν τὴν κίβωτῶν φερσφίτην τὴν πολέμιον. κατὰ
πλήτην τὸν ὃ οἱ πολέμιοι, δίδωσιν τὴν παρῶν τὴν κίβω-
τῶν τοῖς ἰσραηλῖταις. ταῖς μὲν τοῖς ἱερουσαλὴν φερσφί-
της, ἐχ' ὅμοιον ἀπώλειαν τὸ ἔργον. ἀλλὰ συμβολῆς
χρησάμενος, ὡς μὲν ἡλπιζον νικῶν ἰσραῖοι, τὴν παλαστῖ-
νῶν αὐτῇ γίγεται. ὡς δὲ ἰσραῖοι τὸ ἔργον ἔσται, ταύ-
την ἰσραῖοι παδόντες, ἐγνώσαν αὐτῆς μάλιστα ἐπὶ τὴν
κίβωτὸν τὴν φερσφίτην. ἱερουσαλὴν τὴν γὰρ δίδωσιν εἰς
χεῖρας ἐλθόντες τὴν πολέμιον. καὶ ἀπὸ τὴν εἰς τὴν
μυρία, ἐν αἷς ἔπυσον καὶ οἱ τὴν ἀρχὴν τὴν ἡοῦ. ὃ τὴν
κίβωτῶν ἡοῦ τὸν φερσφίτην τὴν πολέμιον.

Κεφάλαιον ιβ'.

ὡς ἡλὶς ἀκούσας τὴν ὅτι ἡοῦν συμφραῖ, καλῶς ἰαυτῇ
ἀπὸ τοῦ θρόνου ἀπὸ τῆς.

Α. Παρὰ τὴν φερσφίτην ὃ τὴν ἱερουσαλὴν, ὃ
τὴν ἀρχὴν τὴν κίβωτῶν, [βενιαμῖτης γὰρ
αὐτοῖς τὴν ἀρχὴν ἀφικνεῖται νησῖας, παρὰ τὴν φερσφίτην
τὴν ἱερουσαλὴν,] πένθους ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν. ὃ ἡ-
λὶς ὁ ἀρχὴν τὴν κίβωτῶν, ἐκαδίξει τὸ γὰρ ἐπὶ τὴν ἱερουσαλὴν
ἐπὶ τὴν φερσφίτην, ἀκούσας οἰμωγῆς, ὃ νομίσας τὴν
περὶ τὴν φερσφίτην φερσφίτην οἰκίαν, καὶ μεταπο-
μψάμενος τὸν νησῖας, ὡς ἐγνώ τὰ κατὰ τὴν μάχην,
ράων ὡς ἐπὶ τὴν φερσφίτην παρὰ τὴν φερσφίτην
φερσφίτην τὸν φερσφίτην, ὡς αὐτὸν φερσφίτην φερσφίτην
τὴν φερσφίτην, καὶ φερσφίτην φερσφίτην. συνίχου
γὰρ ἱκανῶς τὰ φερσφίτην τὴν φερσφίτην συντυχόντα δὲ
τά. ὡς δὲ καὶ τὴν κίβωτὸν ἡοῦν ἡοῦν φερσφίτην
φερσφίτην τὴν πολέμιον, ὡς τὴν παρὰ τὴν φερσφίτην
φερσφίτην, φερσφίτην, ἀποκλυθεῖς ἀπὸ τὴν φερσφίτην
φερσφίτην, φερσφίτην, ἀποκλυθεῖς ἀπὸ τὴν φερσφίτην
φερσφίτην.

ἡμεῖς δὲ κατ' αὐτὸν τὴν ἡμέραν ἐκ τῆς φωνῆς πατρὸς ἡ
 γυνὴ, καὶ χαρτηρώσαντα ζῶντι τῇ τῶν δούλων δουλείᾳ.
 κυνὸς δ' αὐτῇ προσεγγίζοντι τὸ σπέρμα αὐτῆς παῖδος.
 πᾶσι δ' ἐπὶ αὐτῇ παῖδα ὄντι ζῶσαντα ἰωαχάβην
 προσεγγίζοντα, σπέρματι δ' αὐτῆς τὸ ὄνομα, ὅτι
 προσεγγίζοντα δύσουλαν τὴν τῇ πραπίδι τῆς ἡρώδους
 ἑλπίς, ἰθαὺς τῇ ἐπὶ τῇ ἀπαρτὸς ὑπὸ οὐκίας, ἡ δὲ ἰ-
 λιά, ἀρκι οὐκίας, τὸ πρῶτον ἰερὸν, καὶ αὐτὴ παῖδος ὄν-
 τι γυνὴν τὴν παῖδα. αὐτὸς τε φωνὴ τῇ πατρὶ αὐτῇ
 αὐτῇ δίδωσι. μετ' ὅτι αὐτῇ τῆς ὑπὸ αὐτῇ τὴν παῖδα
 αὐτῇ λαβὼν, πατρὶ αὐτῇ βόσκον τὸ ὄνομα αὐτῆς αὐτῇ
 χαρτηρώσαντα αὐτῇ. παρ' ἡμεῖς ἔχοντα τὸν ὄντι, μετ' ὅτι
 ἡλὲς ἔχοντα τὸν ἰεροσολύμων, αὐτῇ ἡμεῖς ὁ λόγος, ἐπὶ τῇ
 γυνὴ τὴν αὐτῇ, μετ' ὅτι ὁ σολομῶν ἐκαστοῦ
 ἡμεῖς. τότε δὲ ὁ ἰλίας ἀντὶ αὐτῇ ἀπὸ ἰλίων.

Eadem die Phinecis quoque alterius ē filius v-
 xor quibit, non valens supereffe mariti infanti-
 nio. Perperit ea filium septimestem quidem, vi-
 talem tamen, cui ob acceptam ignominiam
 Ioachabes fuit nomen, quæ ea vox apud He-
 bræos significat. Primus autem hic Elis ex Itha-
 mari familia, qui fuit alter Aaronis filius, pon-
 tificatum obtinuit. nam antè in Eleazari fami-
 lia fuit hoc sacerdotium, quod filius à patre per
 manus accipiebat. ille enim Phinecis id tradidit,
 quod mox filius & successor eius Abiezres fi-
 lio suo Boceiz reliquit: ob hoc Ozis filius eius
 accepit: post quem Elis sacerdotio potitus est,
 de quo nunc loquimur: quod mansit eius geni-
 ri vique ad Solomonis tempora, quando ad E-
 leazari familiam rursum rediit.

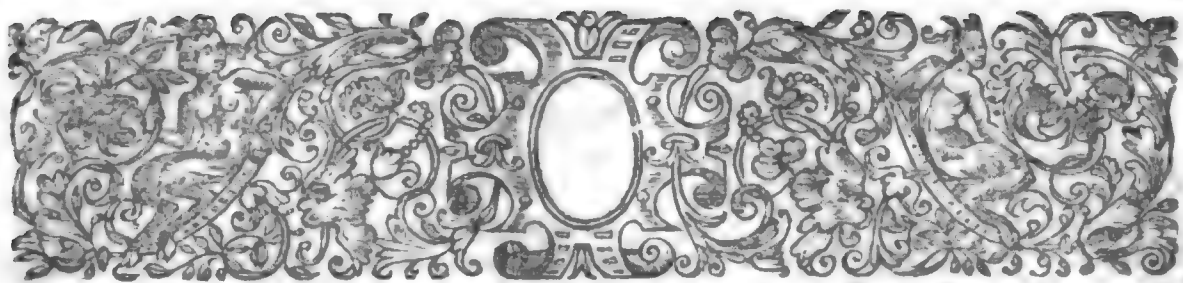

Φθορὰ παλαστίνων καὶ τῆ γῆς αὐτῆς, καὶ τίνα ἔβπον ἀπέπεισαν αὐτῶν τοῖς ἑβραίοις.	Κεφ. α.
Νίκη ἑβραίων, σαμουήλ στρατηγού.	Κεφ. β.
Ὡς σαμουήλος δὲ τὸ γένος αἰθερὶς ὦν τὰ πρῶτα διοικεῖν, τοῖς αὐτῶν πασι ταῦτα ἐνεχείρησεν.	
Κεφ. γ.	
Ὡς ἡ καλῶς περὶ σαμὺν ἐκείνων τῆ ἀρχῆς τὸ πλῆθος ὑπ' ὀργῆς ἠτήσατο βασιλεύειν.	Κεφ. δ.
Απὸ εἰξὶς βασιλέως σάουλ τοῦτο μοι, καλεῖσάντος τὸ θεῖον.	Κεφ. ε.
Σάουλ στρατὶα ἐπὶ τὸ ἀμμανιτῶν ἔθνος, καὶ νίκη.	Κεφ. ς.
Ὡς στρατοστέμφοι πάλιν ἐπὶ τοῖς ἑβραίοις, οἱ παλαστῖνοι ἠτήθησαν.	Κεφ. ζ.
Σάουλ πρὸς ἀμαληκίτας πόλεμοι καὶ νίκη.	Κεφ. η.
Ὁπ σαμουήλος ἄλλων ἀπὸ εἰξὶ βασιλέα κρύφα, δαυίδην ὄνομα, κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ θεοῦ.	Κεφ. θ.
Ὡς καὶ πάλιν ἐπιστάτους τοῖς ἑβραίοις οἱ παλαστῖνοι, ἐπὶ σάουλ βασιλεύοντες.	Κεφ. ι.
Μονομαχία δαυίδου πρὸς γολιάδου, καὶ ἦτορ τῶν παλαστίνων.	Κεφ. ια.
Ὡς δαυιδάσας τὸν δαυίδην τῇ ἀνδρείᾳ, συνώκησεν αὐτῷ τὸ θυγάτηρα σάουλ.	Κεφ. ιβ.
Ὁπ τὸν δαυίδην, ὁ βασιλεὺς ἐσώδασεν σποκτῖναι.	Κεφ. ιγ.
Ὡς πολλάκις καὶ δαυίδης κινδυνεύσας ἀποθανεῖν ὑπὸ σάουλ διέφυγε. καὶ σάουλ δις ἐπ' αὐτῷ θηρόμενον, ὡς τε ἀνέλπειν, ἐδιεχρήσατο.	Κεφ. ιδ.
Ὡς στρατοστέμφοι παλαστίνων ἐπὶ τοῖς ἑβραίοις, ἠτήθησαν οἱ ἑβραῖοι τῇ μάχῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν σάουλ ἀπέθανε μετ' τῶν παίδων μαχώμενος.	Κεφ. ιε.

HÆC IN SEXTO IOSEPHI HISTORIARVM DE

Antiquitate Iudaica libro continentur.

Quomodo Palæstini peste & fame coacti Arcam Hebræis remisierint.	C A P. I.
Victoria Hebræorum ductu Samuelis.	C A P. II.
Quomodo Samuel deficientibus per ætatem viribus, rerum administrationem filiis suis commisit.	
C A P. III.	
Quod populus offensus Samuelis filiorum moribus, regem sibi dari postulauit.	C A P. IV.
Saulus iubente Deo Rex declaratur.	C A P. V.
Sauli victoria contra Ammanitas.	C A P. VI.
Palæstini Hebræos bello aggressi vincuntur.	C A P. VII.
Victoria Sauli contra Amalecitas.	C A P. VIII.
Samuel ad David regiam potestatem, ex Dei mandato, clam transfert.	C A P. IX.
Quomodo nouam expeditionem aduersus Hebræos, Saulo regnante, Palæstini susceperunt.	C A P. X.
Singulare certamen Davidis & Goliathi, secutaque Palæstinorum clades.	C A P. XI.
Saulis Davidis fortitudinem admiratus, filiam ei in matrimonium collocat.	C A P. XII.
Quod rex Davidi necem sit molitus.	C A P. XIII.
Quomodo David aliquoties insidias regis ægrè elapsus bis tamen cum in potestatem suam redactum interficere non sustinuit.	C A P. XIV.
Hebræi à Palæstinis magno prælio vincuntur, in quo Saulus rex vnà cum filiis fortiter pugnans occubuit.	C A P. XV.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI-
QVITATVM IVDAICARVM
LIBER SEXTVS.

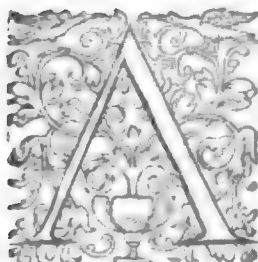
Κεφάλαιον α.

A

C A P. I.

Θορά παλαστίνῃ καὶ τῇ γῆς αὐτῆς, καὶ τῇσι ἀπίσται
τῶν κισιῶν πρὸς ἑβραίους.

Quomodo Palaestini peste & fame coacti arcam
Hebraei remiserunt.

ΑΒΟΝΤΕΣ ὅσοι παλαστῖνοι
τῇ ἡβραίων κισιῶν ἀρχιμά-
λωτον, ὡς περὶ ἑρμῆα μικρὸν
ἐμπεροδιν, εἰς ἀζωτὸν ἐκόμισαν
πόλιν, καὶ ὧρα τὸ αὐτῶν θεὸν
ὡς πρὸς πλάφυον, διαγῶν δ'
ἐστὶν ἐκκληθεῖν, πείθει. τῇ δ'

B

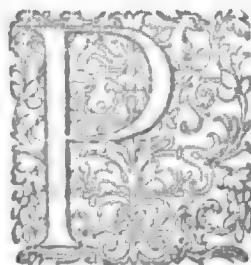
ἐπιτήσῃ, πάντες ὑπὸ τῶν τῆς ἡμέρας ἀρχῶν εἰσιόντες εἰς
τὸν ναὸν προσκυνοῦσαι τὸν θεὸν αὐτῶν, ἐπὶ τυχαίουσιν
αὐτῶν τὸ τοιοῦτον τῶν κισιῶν. ἔκειτο γὰρ ἐκπεπλω-
κὸς τῆς βίας, ἐφ' ἧς ἐς ὧς διετέλει. καὶ βασάσαντες
πάλιν ἐφιστῶσιν αὐτὸν ἐπὶ ταύτης, δυσφορήσαντες ἐπὶ
τῇ γνησθημένῃ. πολλὰ μὲν ὅσοι πόντες ὧρα τὸ διαγῶν,
καὶ καταλαμβαίνοντες ὁμοίως ἐπὶ τῇ προσκυνοῦσιν
τῶν κισιῶν ὁμήγεος καί μόνον, ἐν ὑπορίᾳ δεινῇ καὶ
συσχύσει καδίσαντο. καὶ πλείονας ἀπίσκειν εἰς
τῶν τῶν ἀζωτῶν πόλιν καὶ τῶν χωρῶν αὐτῶν φθορὰν
τὸ θεὸν καὶ νόον. ἀπίσθησκον γὰρ ὑπὸ δυσεντερίας
πάθοις χαλεποῦ, καὶ τῶν αἰσθησίων ὁξυπείῃ ἐπι-
φύεστος, πρὶν ἢ τῶν ψυχῶν αὐτοῖς δεινὰ τῶν δαπο-
λυθῶναι τῶν σώματός, τὰς ἐντοὺς ἀναφύοντες, ἐξεραι-
νόμενοι, καὶ παντοίας ὑπὸ τῇ νόσῳ διεφθα-
ρμένα. τὰ δ' ἐπὶ τῇ χωρᾷ, μὴν πλῆθος ἀνελθὼν ἀπὸ
τῆς γῆς κατέβλαψε, μήτε φυτῶν, μήτε καρπῶν ὑποχό-
μερον. ἐν δὲ τούτοις ὄντες τοῖς κακοῖς οἱ ἀζωτοὶ, καὶ πρὸς
τὰς συμφορὰς ἀντήχον ἢ διωρόμενοι, συνήκον ἐκ τῆς
κισιῶν ταύτης αὐτοῖς ἀναχεῖν, ὅτι τῶν νίκων καὶ τῶν
ταύτης ἀρχιμαλώσιαι, καὶ ἐπ' ἀγαθῇ γνησθημένῃ.

C

D

πέμπησαι ἢ πρὸς τοὺς ἀσκαλωνίτας, ἀξιοῦντες τὴν κισιῶν αὐτοῖς ὧρα σφαιρὰ διχιδάμ. τοῖς δ' ἐκ ἀπὸ τῆς
ἡβραίων ἀζωτῶν δόμοις πρὸς τῶν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτοῖς τῶν χάριν λαβόντες ὅτι τῶν κισιῶν, ἐν
τοῖς ὁμοίως δεποῖς κατέστησαν. συνεξέκομισαν γὰρ αὐτῇ τὰ τῶν ἀζωτῶν ἢ κισιῶν παρὰ πρὸς τοὺς ἀπ'
ἐμείνων αὐτῶν διχομήρους. ὅτι πρὸς ἄλλοις παρ' αὐτῶν διπομπήσῃ ἀσκαλωνίται. μέλει δ' ἐν
παρ' ἐκείνοις. ὑπὸ γὰρ τῶν αὐτῶν παρὰ τῶν ἐλαυνόμενοι, πρὸς τὰς ἐχομήρας δαπολύουσι πόλεις.

P

ARCA de Hebraeis vi-
ctoria, factaque arca
quemadmodum dixi-
mus capta, Palaestini
cum ceteris spoliis Azotum
eam referunt, & in
fano dei sui Dagonis in-
ter donaria collocat. Se-
quēti verò die mane ve-
nientes ut adorarent deū suum, inuenerunt eum
ē basi excidisse, & pronū prostratum ante arcā:
quòd aggrē ferētes, in pristinum locum eum re-
ponunt. cūque saepius illuc accedentes, sem-
per prostratum & adorandum reperirēt, stu-
por maximus ac perturbatio totum populū in-
uasit. postremò grauiissima pestis Azotiorū vr-
bem atque agrum adorta est. correpti enim dy-
senteria cruciabiliter moriebantur, nōnulli in-
teranea vitiata morboq; corrosa euomebant. Ag-
ger verò totus scatebat muribus, qui omnia va-
stantes, nec segetibus parcebant, nec ceteris
fructibus. His calamitatibus Azotij pressi, nec
valentes amplius tolerare, intellexerunt arcā in
causa esse, & victoriā cum eiusmodi spoliis lu-
ctuosam sibi contigisse. miserunt igitur ad Af-
calonitas, postulantes ut arcam in ipsorum vr-
bē transferrent: qui non grauatim Azotiorum
legationi annuētes, cupide arcā ad se receperūt.
tūque eisdē quibus illi malis laborauerunt:
cū arca enim simul etiam calamitates sunt tras-
latæ. Itaque hinc quoq; ablegata est ad alios, sed
ne apud illos quidē permāsurā. agitati enim eis-
dē pestibus, ad vicinas vrbes eā transmittēbāt.

1. Reg. 5.

[illegible]

Samuel autem hac ipsa de causa conuiuas vocauerat. nam pridie eum per totam diem precatus esset Deum, ut certiores se redderet quem creaturus esset regem, in crastinum se id facturum pollicitus est: circa eandem enim horam missurum se Beniamitam quandam inuenire. quam ob rem sedebat in solario, expectans præfinitum tempus: quo peracto ad cenam se conferebat. cumque Saulum offendisset, Deus inspirauit ei, hunc esse futurum principem. Saulus uero accedens cum salutatam prius rogat ubi propheta habitat, hospitem enim se hoc ignorare: cumque ille respondisset, se eum esse, & ad cenam duceret, dicens non asinas tantum quas quæreret saluas, sed omnium omnia bona in potestatem eius fore: supra spem, inquit, meam sunt ista Domine. neque enim ea est mea tribus, quæ reges proficiat, & familia mea humilior est aliis familiis. tu uero ludis me, & maiora quam pro mea conditione loqueris. Propheta autem deductum eum ad conuiuium accumbere fecit, & famulum supra alios vocatos. erant hi septuaginta numero. iussuque ministris ut Saulo portionem regiam apponerent. cumque iam hora dormiendi adesset, alii quidem surgentes domum quisque suam reuertebantur, Saulus uero apud prophetam cum famulo pernoctauit. & cum primum dies illuxit, Samuel excitatum eum in viam deduxit. Postquam autem egressi sunt urbem, monuit ut famulo præcedere iussu, ipse paulisper subsisteret. esse enim quod sine arbitris illi uellet dicere. tum Saulus famulum ablegat, & propheta deprompta lecytho caput iuuenis oleo perfundit, simulque regem salutat, Deum ei honorem hunc ratum facere dicens, pro tutela Hebræorum, quorum iniurias bello Palæstinis illato ulcisci debeat. hæc ita fore hoc argumento cognoscere poteris. In hoc itinere offends tres homines religionis ergo tendentes ad Bethelam: quorum primum uidebis ferre tres panes, secundum hædum, hos tertius sequetur utrem vini baiulans. hi tibi comiter salutato dabunt panes duos, & accipies. inde uenies ad Rachelis monumentum, ubi occurret tibi qui nunciet inuentas esse asinas. Inde progressus ad oppidum Gaba-tha, in cæterum prophetarum incidis: & correptus diuino spiritu, uia cum illis prophetabis, ut quotquot hæc uiderint, attoniti miraculo dicant, unde hæc felicitas Cili filio? his signis uisis certo scito Deum esse tecum: & saluta patrem tuum & cognatos. Venies autem Galgala, me accersente, ut pro his Deo pacificas hostias immolemus. His prædictis dimisit iuuenem: & quicquid prædictum est occurrit ei in hoc itinere. Postquam autem domum rediit, percontante cognato suo Abenaro, quem præ cæteris diligebat, quomodo successisset peregrinatio, nihil illum celauit, ne hoc quidem quod apud prophetam fuisset, & ex eo cognouisset inuentas esse asinas.

1. Reg. 10.

de regno tantum tacuit, ne ea res vel credita A
inuidiam, vel non credita vanitatis opinionem
ei contraheret. quamvis enim & amicus esset
& cognatus, tutius tamen ac confutius arbi-
tratus est silentium, reputans credo humane
naturæ infirmitatem, quod nemo constans in
amore, sed etiam si manifesto diuino suffragio
felicitas contingat, tamen alios sibi præferri
iniquè & inuidè ferunt. Porro Samuel popu-
lum in oppidum Masphatim conuocat, & cum
frequentes adesse videret, in hanc sententiam B
alloquitur. Hæc iussit me Dominus suo nomi-
ne ad vos perferre, Ego vos in libertatem vin-
dicaui, primum Egyptiorum seruos: deinde à
vicinis regibus toties victos ac subiugatos, pro
quibus beneficiis hanc mihi gratiam reponi-
tis, quod abrogato mihi quantum in vobis est
impeto, quali nesciatis utilissimum esse homi-
ni à Deo regi, vnum è vestro numero dignio-
rem existimatis, qui vobis prælit: qui subditis
tanquam pecudibus pro sua libidine vrens,
quidlibet in quemuis licere sibi vult. non e-
nim fieri potest, ut homo erga hominem sic af-
fectus sit, quemadmodum ego erga à me ipso
conditum. Eia quando plus apud vos potest
temerarius animi impetus quam vel religio
vel beneficiorum memoria, digeratur multitu-
do per tribus & familias, & fiat sortitio. Quo
facto Beniamiticæ tribus fors exiit. dein fami-
liarum nominibus in vnam coniectis, Metri
familie fors obuénit, postremo cum vicinim
sortitio fieret Saulo Cili filio regnum sortito
obtiguit. Iuuenis verò qui hoc præciebat, ab-
diderat se, videri volens inuitus ad regnum
accedere. Tanta fuit præditus modestia simul
& temperantia, ut cum plerique vel modica
felicitate potitui sui præ læticia sint compo-
tes, & omnibus se ob oculos ingerant; hic
tot populorum rex declaratus ac dominus, non
modo non ostentaret se, verum etiam è subdi-
torum conspectu subduceret, ut non absque
negotio posset inueniri. cūque nusquam
compatente Saulo omnes essent solliciti, hæ-
sitantes quidnam fieri oporteat, propheta pre-
cibus Deum appellat, ut latebras indicet, de-
sidera umque iuuenem exhibere dignetur.
quod ubi impetratum est, mittit qui eum ad-
ducant: & postquam venit, in medio popu-
li iuuenem statuit vniuersis conspicuum, ut
qui humeristenus supra omnes excelleret, &
ipsa statuta maiestatem regiam præ se fer-
ret. Tum propheta: Hanc vobis Deus dat F
regem, contemplantini quantum omnibus
præceminet, quàm sit hoc honore dignus. Cum-
que populus acclamasset, Viuat rex: prophe-
ta conscriptis in libro omnibus quæ illis sub
regia dominatione erant euentura, recita-
uit ea populo rege præsentē, & librum in
tabernaculum Dei reposuit, ut esset apud
posterorū prædictionis suæ monumentum.
His ita perfectis, dimissoque populo, ipse
reversus est Ramatha in patriam. Saulum
verò in natale oppidum Gabatha redeuntem
multi boni viri comitabantur, ut nouo re-
gi debitum officium præstantes. Sed plures
mali & factum hoc eorum vitio vertebant,
οὐδὲ πῶλὺν νύμενος. ποτεγὼ δὲ πλείους,

οὐδὲ δὲ τῆς βασιλείας καὶ τῷ κατ' αὐτὴν, ἃ καὶ
φθόρον ἀκούοντες ἔσπευον ἔχειν αὐτόν, σὺν αὐτῷ
πρὸς αὐτόν. καὶ ἐδὶ πρὸς αὐτοὺς σφόδρα δοκού-
ντα ἦν ἡ βασιλεία τῶν ἀνδρῶν ὑπὸ αὐτῷ ἐπι-
γρόμῳ, ἀσφαλὲς ἡ σὺν αὐτῷ ἰδοὺ μὲν ἔστιν, λογι-
σμός οἱμαὶ τὴν ἀνδραπνίαν φύσιν οἷα τὰς ἀνδρείας
ἔστιν, ὅτι βεβαίως οὐδὲς ἀνὴρ, οὔτε φίλων οὔτε
συγγενῶν, οὐδὲ ἀχρὶ τῶν αὐτῷ τῷ θεῷ λαμπρῶν
ἀποστέλλει τὴν ἀνδρείαν, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἰσχυρο-
κακόνθεις τυγχάνουσιν ἡδὴ καὶ βασαννοὶ. σαρμὸνλος δὲ
οὐκ ἀλλοτρίῳ λαῷ εἰς μαρμαδά πόλιν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἔλα-
νθηται λόγους, ὅς κατ' ἐντολὴν φράζειν ἔλεγον τῷ θεῷ.
ὅτι τὴν ἰσχυρίαν αὐτοῖς ἐκένον αὐτῶν ἡδὴ ἡδὴ, καὶ τὰς
πολεμικοὺς δουλώσαντες, ἀμνημονήσαντες τὸν ἀνδρείαν.
καὶ τὸν μὲν διὸν ἀποχειροτονῶσι τῆς βασιλείας, καὶ
ἐκείνους ὡς συμφορώτατον ὑπὸ τῷ πάντων ἀρίστου πρὸς
ἐπιδοῦναι. θεὸς δὲ πάντων ἀρίστος. ἀρεμύτατος δὲ ἔχων
ἀνδραπνὸν βασιλείαν. ὅς καὶ κτήμασι τοῖς ἀποπληγμένοις
καὶ βέλῃσι καὶ ἐπιθυμίαν καὶ τῶν ἄλλων παθῶν ὅρμη-
σιν ἔχειται, καὶ ἔξουσιαν ἀφειδῶς ἐμφορεύμενος. ἀλλ' ἔχ-
ων ἰδίον ἔργον καὶ κατασκευάσμα τὸ τῷ ἀνδραπνῶν γέ-
νος ἔστιν ἀνδρείαν ἀνδρείαν. ὁ θεὸς δὲ κατ' αὐτὴν
τὴν ἀνδρείαν κήδοιο. ἀλλ' ἰπὲρ δίδωται ταῦτα ὑμῖν καὶ
κεκράτηκιν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὑβείας, ἡ κατὰ πᾶν καὶ
φυλάει καὶ σὺν ἡμῖν, καὶ κλήρει βάλλει. πικρῶν-
των δὲ τὰ ἐβερῶν, ὅτι βενιαμίνους κληροῖς ἔχειται.
ταῦτος δὲ κληροδοῖς ἐλαχὴν μετεῖς καλονομή-
πατεία, ἥς κατ' αὐτὰ κληροδοῖς λαχθεῖ ὁ κα-
σαῖν βασιλεύειν πᾶς σάκλος. γνοὺς δὲ τὸ πᾶν κα-
σος φάσας ἐν πᾶν αὐτὸν πικρῶν, μὴ ἐκείνους οἱ-
μαὶ δοκεῖν τὴν ἀρχὴν ἐκὼν λαμβάνειν. ἀλλὰ τῶν
τὴν ἐκείνους ἐκράτειαν καὶ σὺν αὐτοῖς, ὡς καὶ τῶν
πλείων ἐστὶν ἐπὶ μικρῶν ἀφειδῶς τὴν χαρὴν κα-
ταχεῖν δυναμένων, ἀλλ' εἰς τὸ πᾶν ἡμεῖς φαίμεν
πρὸς αὐτοὺς. ὁ δὲ ἡ μόνον ἰδίον ἐκείνους τοῖς
ἐπὶ βασιλείαν, καὶ τῶν ἐκείνους καὶ πικρῶν ἐκείνους
ἀποδείχθαι διασῶν. ἀλλὰ καὶ τῆς ὁφείας αὐτὸν
τὸ τῷ βασιλεύοντι ἐκείνους ἐκείνους, καὶ ζητεῖν αὐτὸν
καὶ πρὸς τὸ πᾶν παρὲν ἀνδρείαν. ὡς ἀμνημονοῦνται
καὶ φερεῖται ὅτι ἡμῶν ἀφανὲς ὁ σάκλος, ὁ πρὸς
φίλης ἐκείνους τὸν θεόν, διδοῖται πᾶσι τοῖς ἐπὶ, καὶ ὡς
ἐκείνους εἰς ἐμφορεύειν τὸν νεανίσκον. μεθ' αὐτῶν δὲ
θεῷ τὸν τὸν ἐκείνους ἐκείνους, πᾶν πᾶν ἐκείνους
ἐκείνους αὐτόν. καὶ ὡς ἡμῶν ἐκείνους ἐκείνους τὸ πᾶν
δοῦναι. ἐκείνους δὲ ἀπάντων, καὶ τὸ ὕψος τῆς βασιλείας
πᾶν λέγει ὁ πρὸς φίλης, τὸν ὑμῖν ὁ θεὸς ἐκείνους βασι-
λείαν. ἀπὸ τῆς ὡς καὶ ἐκείνους ἐκείνους πάντων, καὶ τὸ ἀρχὴς ἐκεί-
νους. ὡς δὲ ἐκείνους ἐκείνους τῷ βασιλεῖ σαρμὸνλος ὁ λαός,
τὰ μέλλοντα συμβῆναι καὶ γὰρ ἐκείνους αὐτοῖς ὁ πρὸς
φίλης, ἀνέγνω τὸ βασιλείας ἀφειδῶν. καὶ τὸ βίβιον
τίθων ἐν τῇ τῷ θεῷ σαρμὸνλος, τὰς μετέπειτα ἡμεῖς
μὲν τῶν ὡς πρὸς φίλης. ταῦτ' ἐπὶ πλείους ὁ σα-
μὸνλος, ἀπολύει τὴν πᾶν. καὶ αὐτὸς δὲ εἰς ἀρα-
μαθὰ ὡς ἡμῶν πόλιν. πατεῖς γὰρ τὸ αὐτῷ. σαρ-
μὸν δὲ ἀπὸ ἡμῶν εἰς γαβαθὴν, ἐκ ἧς ὑπῆρχε,
συνήρχοντο πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ τὴν πρὸς φίλης βα-
σιλείαν, καὶ κατὰ φερεῖται αὐτῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐκείνους,
καὶ ὡς

[illegible]

& ipsi contempto rege nullis vel muneribus
 vel obsequijs gratiam eius demerere conabantur.
 Mense autem post acceptum regnum, cia-
 pso, exortum contra Naasem Ammonitarum re-
 gem bellum apud omnes et argo auctoritatem
 illi paravit. Hic enim diu lustris vltra forda-
 nem habuit antribus infellus, postea cum ma-
 gno & forti exercitu regionem ingressus vires
 eorum subigare cepit, tunc contencus libere-
 tatem in præcis ablutile, vt omnem rebellan-
 di materiam in futurum ademeret, tam vltro
 desitis, quam vi subactis dextram oculum ce-
 ritabat: vt quoniam scutum sinistru proleptu
 negat, omnino nuntius bello hreticu, hoc
 modo tractatis trans ammeni incolentibus in
 Galadenam exercitum duxit: & castrametatus
 ad primariam regionis vibem, cui nomen est
 Labzor, oratores eo militumq; conditiones offer-
 rent, vt aut deditione facta dextera & oculis cre-
 bentur vt aliquat interfectionem hominum &
 oppidorum excidium expectent, eligerent ipsi
 vtrum mallet, parum corporis particulam
 decidere, an in omnium facultatum simul &
 vite diuerim venires. Tam ancipiti optatione
 terris Galadeni, nec hostile responsum dare
 ausi sunt, nec paratum: sed inducias septem die-
 rum petierunt, vt missis ad confanguineos num-
 cius postulare auxilium, & si impetratum fue-
 rit, bellum gerant. Sin minus, promittere hanc
 de deditionem scilicet quatenus conditione
 hosti liberet. Naases autem qui Galadenos
 contemnebat, non grauiter inducias dedit,
 permittit vnde cumq; supplicis imploraret, qui
 euelligio per omnes Israelitarum vbes nun-
 cios dimittit, significantes le minis Naasis
 in extremam desperationem adductos. Sed
 quocumque illi venirent tantumdem metus
 quantum mortis afferebant, vt nemo se mo-
 uere auderet. ceterum cum ad regiam quoque
 venissent, & ibi etiam populus sicut in alijs op-
 pidis afficeretur, nil aliud quam metens, Sana-
 lus iure domum reuertens, & animaduertens
 moliticia populi, scitatus facin' falure res ellent,
 & quæ noua causa trillitue: ex nuntius omnia
 cognouit. mox periculis diuino afflatus, ire eos
 iubet, & Labelien referre, se feretia die ventu-
 rum auxilio: & aure solem exortum hostes
 prodigaturum, vt extorrens Ammanitis fufas
 ac fugatos, mactos vero ciues periculo exem-
 ptos inspiciat. atque his mandatis, aliquot ex
 eis retinuit, quibus itineris diutius vci decre-
 uerat.

CAP. VI.

Sandivalloria contra Ammanitas

Volens autem potius formidine popu-
lum ad Ammaniticum bellum excita-
re, quò celerius conveniret, boum qui for-
tè ab opere veniebant nervos succidit, idem
palluros minatus qui postidie cum armis ad

Κεφάλαιον 5.
Σοφία γραπτά ὑπὸ πλάματι. Ἰδιῶς ἡ σοφία.

Βουλόμενος ὃ θεὸς ἡ ζωῆς καὶ λαὸν ἐπὶ τὸ πρὸς ἀμμενίτας ἐπαρτέρας πόλυσεν, καὶ συλλήθει αὐτὸς ἑξῆς τῶν ἐκείνων καὶ αὐτὸν ἐξοφῶν τὰ ἑαυτοῦ, τὸ τοιοῦτον ἡγάγησε τὰς ἀπαρτίδας, εἰ μὴ πρὸς τὸ

τούτων ἐν τῇ κατεπείν παρόντος ὑμῶν τῇ βασιλείᾳ. οἱ ἄνθρωποι
 ἡ αἰὲς ἔχον μὴδὲν τέτων ὑπ' αὐτῇ γερονέναι, πορσῆ-
 ναι ἡ ὁσίοις καὶ δικαίως αὐτὸν τῇ ἐθνῶσι. σαμουήλτος ἡ
 ἑλπίς ὅτι ἀπάντων αὐτῶν τῆς μετ' αὐτοῦ γνησιότητος, ἡ
 πεί δὲ δὴ κατέ μοι φησὶν τὸ, μὴδὲν ἀποποιεῖσθαι ὑμᾶς
 ἀπὸ τοῦ δ' αὐτῶν λέγειν, φέρετε νῦν μετὰ παρρησίας
 ἀκούσατε ἐμὴν λέγοντος, ὅτι μεγάλα ποιεῖσθε εἰς
 τὸν θεὸν αἰτησάμενοι βασιλείαν. ὁ δὲ σαμουήλτος ἡ ὑ-
 μᾶς πορσῆναι, ὅτι σὺν ἐβραϊσμοῖς ἀποποιεῖσθαι τὴν γέ-
 νου ὑμῶν ὁ πάππος ἰάκωβος ὁ δὲ λυμὸν εἰς ἀργυπὸν
 ἦλθε. καὶ πολλῶν μυριάδων ἐπηπικνωθεισάν, αἱ εἰς δουλείας καὶ χαλιπᾶς ὑβρεῖς ἦσαν οἱ ἀργυ-
 πῆσιοι, ὁ δὲ εὐδαίμων τῶν πατέρων, χωρὶς βασιλείας
 παρέχεν αὐτοῖς, ὥστε αὐτῶν τὸ πλῆθος, μωυ-
 σῶν αὐτοῖς καὶ ἀπὸ τῶν πέμψας ἀδελφοῖς. οἱ ἦσαν
 ὑμᾶς εἰς τὴν δὲ τὴν γῆν ἡνὶ νῦν ἔχετε, καὶ τούτων ὑπο-
 λαύσαντες ἐν τῇ θεῷ, πορσῆδιν κατέ τινος θεοσεβείαν
 ἐπὶ τὴν δὲ σέβαν. ἡ μὲν, ἀλλὰ καὶ πολεμίοις ὑπο-
 χειρίοις γνησιότητος, ἡ δὲ θεοσεβεία. πορσῆναι ἡ ἀστυ-
 εῖων καὶ τὴν ἐκείνων ἰσχύος ὑποτίθεται ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν.
 ἡ πορσῆναι, ἀμμανιτῶν κερατῶν ἀφ' ἧς καὶ μωαβιτῶν,
 καὶ πελοπιτῶν παλαιστίνων. καὶ αὐτὰ ἡ βασιλείας ἡ-
 γουμήναι διεπορεύεσθαι, ἀλλ' ἡ πορσῆναι ὁ δὲ τῶν σπα-
 τιστῶν τῶν σὺν ἔργον ὑμᾶς αἰτία, συγγένειαν μὲν τῇ θεῷ,
 ὑπὸ βασιλείᾳ ἡ ἔτι δὲ λέγει, ἀλλ' ἡ γὰρ μὲν ἀπὸ τῶν εἰ-
 τέτων ὅτι αὐτοῖς ἐπιτίθεται. ἡ γὰρ ἔργον φαίνεται ὑμῶν
 πορσῆναι τὴν θεῷ ὁρμίζοντες καὶ συγγένειαν τῇ τῆς
 βασιλείας ὑμῶν ἀπὸ τῶν, δηλώσαντες τὴν ὑμῶν τὸν θεὸν
 ὡς σὺν δυνάμει ἡ σημαίαν ἐπαρῶν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν πορ-
 σῆναι εἶδεν ὑμῶν ἐπὶ τῶν ἐν ταῦτα γνησιότητος θεοσεβείας
 ἀπὸ τῶν χειμῶνα, ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν τὴν παρῆναι τῶν
 νῦν ὑμῶν ἐπηπικνωται. καὶ αὐτὰ εἰπόντες πορσῆναι τὸ
 πλῆθος τῶν σαμουήλτων, βεβαιῶν σημαίνει τὸν θεὸν καὶ
 ἀσπασίαν καὶ χαλᾶς κατὰ πορσῆναι, τὴν τῶν πορσῆναι
 ἀπὸ πάντων ἀλῆθειαν, ὡς τῇ δαμνικότητι αὐτοῖς καὶ
 ἀπὸ τῶν γνησιότητος, ἀπὸ τῶν τῶν ὁμολογεῖν, καὶ κατ'
 ἡ γνησιότητι εἰς τὴν πορσῆναι, καὶ ἡ πορσῆναι τὸν πορσῆ-
 τῶν ὡς πατέρων γνησιότητι ὁ δὲ τῶν αὐτοῖς δὲ
 μὲν κατὰ τῶν, καὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν τῶν ἀπὸ τῶν, ἡ
 πορσῆναι οἱ ἐβραῖοι ἡ ἀλλοῖς καὶ παρῶν πορσῆ-
 ναι τῶν. ὁ δὲ ὑπογνησιότητι καὶ ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν τὸν
 θεὸν συγγένειαν ἀπὸ τῶν αὐτοῖς καὶ πείσσειν. σὺν
 βεβαιῶν μὲν τῶν δικαίους ἡ ὁ ἀγαθός, καὶ μνημονεύειν
 αἱ τῶν δὲ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν
 συμπεπικνωται. καὶ τῶν σημαίων τῶν θεοῦ καὶ τῆς
 μωυσῆος τομῆς, εἰ σωτηρίας αὐτοῖς καὶ τῇ με-
 τὰ τῶν βασιλείας ὁ δὲ ἀμνηστίας ἐστὶν ἐπιθυμία. εἰ ἡ
 τῶν ἀμνηστίας, ἡ πορσῆναι αὐτοῖς τῇ καὶ τῇ
 βασιλείᾳ μεγάλῃ ἐν τῇ πλῆθει. καὶ ὁ σαμουήλτος
 ἡ αὐτῶν τοῖς ἐβραίοις πορσῆναι ἀπὸ τῶν αὐτῶν
 ἐπὶ τὰ οἰκεία, βεβαιῶν ἐν δυνάμει τῶν σαμουήλτων
 βασιλείαν.

in his & similibus si quem offendi, nunc rege
 presente dicite. Acclamatum est vno ore, nihil
 tale eum fecisse, sed sanctè & iustè principa-
 tum gessisse. Tum ille, Gaudio nullas esse ve-
 stras de me querelas, at ego habeo non nihil
 quod conquerar, si vera loqui licet: quæ tamen
 iniuria magis ad Deum atinet, quem certè hoc
 facto valde offendistis, quod alium regem po-
 polistis. oportebat enim vos meminisse, quod
 avus vester Iacobus, lxx. solis hominibus ve-
 stri generis comitatus, fame coactus in Agy-
 ptum devenit. Cumq; ibi in multa millia pro-
 pagata esset eius progenies, eaque gravi & con-
 tumeliosa servitute ab Egyptiis premeretur,
 innocentibus vestris patribus, absque villo re-
 ge Deus tantam multitudinem eripuit, missis
 in hoc Moysè & Aarone fratribus, qui vos in
 hanc terram induxerunt, quam nunc posside-
 tis, & tamen post talia beneficia non semel
 prodidistis veram pietatem ac religionem. Ni-
 hilominus subiugatos ab hostibus liberauit,
 dum eius ope vicistis primùm Assyriorum po-
 tentiam, deinde Ammanitarum ac Moabita-
 rum, & postremò Palæstinos, atque hæc omnia
 consecistis non regi auspiciis, sed ductu Ieph-
 thæ & Gedeonis. Quæ igitur dementia vos im-
 pulsit, ut detrectaretis impetium Dei, sub rege
 esse malletis? Gessi tamen vobis morem, eo de-
 clarato, quem ipse elegit. Ut autem manifestè
 sciat Deus vobis natum, nec ei placere in
 regnum versam vestram tempore publicam, dabo
 evidens signum divinitus. Qualem enim nun-
 quam quicquam ætatis medio vidit in hac re-
 gione tempestatem, talem nunc impetrabo à
 Deo, quæ verbis meis fidem alluat. Vix ea fa-
 tuserat, cum tanta vis tonitruum ac fulgurum
 & grandinis ingruit, ut attoniti extremaque ti-
 mentes faterentur se peccasse, & per infirmitatem
 in hunc errorem prolapsos, rogarentque pro-
 phetam ut paterno affectu eos complexus, in
 gratiam Dei placati reponeret, & quemadmo-
 dum aliorum antea, huius quoque peccati ve-
 niam impetraret, pollicitus est ille rogaturum
 se pro eis Deum, & exoraturum: simulque con-
 silium dedit, ut probi ac iusti esse perpetuo stu-
 derent, nec unquam obliuiscerentur, in quan-
 tas clades & calamitates ob neglectum virtutis
 incidissent, meminissent præterea prodigiorum
 Dei legumque per Moysen latarum, si eam
 haberent vel suam ipsorum vel regis incolu-
 mitatem. quod si hæc negligerent, prædixit
 gravem ultionem tam ipsis quam regi non de-
 fore, atque ita denuo confirmato in regno Sau-
 lo, conuentum missum fecit.

I. Reg. 7.

D

E

F

G

CAP. VII.

Palastini Hebraos bello aggressi vincuntur.

R Ex autem delectu habito, cōscriptisq; tri-
 bus millibus, duo millia sibi voluit esse sa-
 tellitiū, cū quibus ad habitandū Bethela se con-
 tulit: reliquos Ionathæ filij satellites esse iussit,

VI.

I. Reg. 13.

Κεφάλαιον Ζ.

Ὡς ἐκπυσσάμενοι πάλιν ἐπὶ τῇ ἐβραϊσμοῖς οἱ παλαιστοὶ ἡγήθησαν.

Ο ὅπως δ' ἐπιλέξας ἐν τῇ πλῆθει ὡς ἀπὸ τῶν ἐβραίων, τῶν μὲν διὰ τῶν δὲ ὡς τῇ σωματοφυλακίᾳ αὐτῇ,
 λαβὼν αὐτοὺς διέτριβεν ἐν πόλει βεθὴλ. ἰωνάθης δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δὲ ὡς τῇ σωματοφυλακίᾳ αὐτῇ,

ὅτι τότε οὗτος ὁ λαὸς πᾶς ἤλθον ἐπὶ σιὼν. ὡς οὖν ἔτι
 μὴ ἐξέλθῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, ἰωνάθην ὑποθάνον-
 ται. καὶ τὸ μὲν ἔτι οὕτως ὁ ἔκαστος τῶν πατρῶν ἀρεῶν
 αὐτοῦ ὅτι καὶ ἡμεῖς τὴν ναὸν ποιούμεθα τῷ θεῷ, ὡς
 τὸ αὐτὸν ὑπολύσαι τὴν ἀμνηστίαν. καὶ ὁ σάβλος εἰς
 τὴν αὐτὴν πόλιν ὑπέσχετο, ὁ δὲ φείσας ὡσεὶ μυριάδας
 ἐξ ἑρμῶν πολεμίων. βασιλεύει δὲ εὐτυχῶς ἐπὶ πλεονέ-
 χεια τῶν ἐθνῶν πολεμίων, χειρὸς τῶν ἀμμανιτῶν
 καὶ μοαβιτῶν, καὶ παλαστίνων, ἰδουμαίων, ἀμαλκι-
 τῶν τε, καὶ τὸν βασιλεῖα τὴν ὠβὰν. ἦσαν δὲ παῖδες αὐτοῦ
 ἑπτὰ μὲν ἀρσενεῖς, ἰωνάθης καὶ ἰσσοῦς καὶ μέλχιος. θυ-
 γατρες δὲ, μερὶς καὶ μυχαὰλ. στρατηγὸν δὲ εἶχε, τὸν τῷ
 θεῷ παῖδα ἀβιῶν. ἦν δὲ ἐκείνος ἐκαλεῖτο. ἦ-
 ρος δὲ καὶ αἱς ὁ σάβλου πατήρ, ἀδελφοὶ ἦσαν, υἱοὶ δὲ
 ἀβελίμ. καὶ τῶν παλῶν ἀρμάτων σάβλου, καὶ ἰσσοῦ.
 οἱ δὲ αὖ πολεμήσαντες νικήσαντες ἀπὸ πλεονέχιας, καὶ τοῖς
 ἰβραῖοις εἰς δουλείαν καὶ μέγας δόξα καὶ ἀμνηστίαν πε-
 ρεπαύσαντο, καὶ τῶν ἄλλων ἀπὸ τοῦ θεοῦ δυνατοτά-
 τος. τῶν δὲ ἐθνῶν τοῖς δὲ μεγάλοις καὶ κάλλει διαφείρε-
 ται φύλακας τῶν σάβλου ἐποίητο.

Κεφάλαιον η'.

Σαύλου πρὸς ἀμαλκιτῶν πόλεμος καὶ νίκη.

Σαμὺὴλ δὲ ὡς ἀφ' ἑρμῶν πολεμίων πρὸς τὸν σάβλου,
 πεμφθέντων πρὸς αὐτὸν ἔφασκιν ὑπὸ τοῦ θεοῦ
 ὅπως αὐτὸν ἐπομνήσῃ ὅτι βασιλεῖα περὶ αὐτὸν
 ἀπάντων ὁ θεὸς ἀπέδειξε, καὶ ὅτι τῷ τοῦ θεοῦ δαίμονι καὶ
 κατήκουσεν αὐτὸν ἡμεῖς, ὡς αὐτὸν μὲν ἔχοντος τὴν
 ἐθνῶν ἡγεμονίαν, τῷ δὲ θεῷ καὶ τῷ κατ' ἐκείνους καὶ τῶν ὅλων
 περὶ αὐτὸν λόγῳ εἰς αὐτὸν ἔφασκιν τὸν θεόν, ἐπεὶ πολλὰ
 κακὰ τοῖς ἰβραῖοις ἀμαλκιτῶν διέθηκεν καὶ τὴν ἔρημον,
 ὅτι ἐξελθόντες ἀπὸ ἀργύρου εἰς τὴν νῦν ὑπάρχουσιν αὐ-
 τοῖς ἐν ἑλθόντων χώρων, καὶ δόξα πολέμου τιμωρησάμενον
 τοῖς ἀμαλκιτῶν, ἐκράτησαντα μηδὲν αὐτῶν ἐπολι-
 πέν. ἀλλὰ πάσης διελθεῖν ἡλικίας, ἀφ' ἑρμῶν δὲ
 γυναικῶν καὶ κτηνῶν, καὶ τοιαύτων ὡς ὅν τοις
 περὶ αὐτοὺς ἡμεῖς εἰργάσαντο τιμωρίαν ὑπολαβεῖν. φεί-
 σατο δὲ ὁ κύριος ἐπὶ τῷ σάβλῳ καὶ τῶν ἄλλων ἐσχημάτων
 εἰς ὠφέλειαν καὶ κτήσιν ἰσθάν. ἀπάντα δὲ αἰσθάνων τῷ
 θεῷ, καὶ τὸ ἀμαλκιτῶν ὄνομα τὸ μωυσεὺς κατακολου-
 θήσαντα ἐν τοῖς ἰβραῖοις ὁμολοῖται ὅτι ποιεῖν σά-
 βλος τὰ περὶ αὐτοὺς ὅσα τῷ θεῷ περὶ αὐτὸν πρὸς τὸν
 θεόν, ἐκ τῶν ποιεῖν τῶν περὶ τοῖς ἀμαλκιτῶν στρα-
 τὰν λογιζόμενος ἐπὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιμύνην, καὶ τὸ
 πάχος ἀναβολῆς καὶ περὶ αὐτοῦ ἐπὶ μάλλον ἐμφανίζε-
 ῖται. ἀθροίζει τε πᾶσαν τὴν δύναμιν, καὶ ταύτην ἐκείνην
 ἐν γαλααδ, ἐν ἰσραηλίων ἐξ ὧν τὸ ἰσραήλ φυ-
 λῆς, ὡς πᾶσα ἐκόντα μυριάδας. ἡ δὲ φυλὴ καὶ
 αὐτὴν ὅτι στρατιώται εἰς μύριοι. σάβλος δὲ ἐμβαλὼν
 εἰς τὴν τῶν ἀμαλκιτῶν χώραν, ἐνέδρας πολλὰς καὶ
 λόχους ὅτι τὸν χεῖμαρρον τίθησιν, ὡς μὴ μόνον ἐκ τῶν
 φανεῶν μαχομένων αὐτοῖς κακῶς ποιεῖν, ἀλλὰ
 καὶ μὴ περὶ αὐτοὺς κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐπιπύπτειν ἐκ
 κλουμένων ἀναρρεῖν. καὶ δὴ συμβαλὼν αὐτοῖς εἰς
 μάχην, ἔπειτα τοῖς πολεμίοις καὶ διαφείρει πάντας,
 φέρουσιν ἐπὶ πικρὰν. ὡς δὲ ἐκεί-
 νο τὸ ἔργον αὐτῶν κατὰ τὴν τῷ θεῷ περὶ αὐτοὺς ἐχάρησεν,
 ταῖς πόλεσι, τῶν ἀμαλκιτῶν περὶ αὐτοὺς.

Hac iuuenis indole omnis multitudo ad dolo-
 rem & miserationem flexa est, iurantque non
 laturos se ut occidatur Ionathas autor tam lu-
 culentę victorię. atque ita iuuenem irato patri
 eripiunt, & vota Deo faciunt ut ipsum immu-
 nem à peccato faciat. Saulus victor domum re-
 uertitur, cęsis circiter sexaginta millib. hostiũ.
 Feliciter deinde regnavit, & contra finitimos
 Ammanitas & Moabitas, Palęstinósque & I-
 dumęos & Amalecitas, & regem Obę multas
 res gessit prosperę. Habuit autem liberos mares
 tres, Ionatham, Iesum, Melchisum. Filia fuerunt
 ei Merob & Michael. Copiarum imperium de-
 dit patri Abenaro. Is Neri fuit filius. Nerus
 verò & Cıs Sauli pater germani fuere Abelię
 filij. Abundabat autem & equitatu & cutribus,
 & cum quocunque hoste congressus semper
 victor reuertebatur, ita ut Hebręorum res ad
 felicem statum perduxerit, & potentiam eo-
 rum in tantum auxerit, ut omnibus finitimis
 essent formidabiles. ex iuuentutis verò numero
 robore ac specie pręstantissimum quęnque in
 suum deligebat satellitium.

CAP. VIII.

Victoria Sauli contra Amalecitas.

Sa-
 D illum missum à Deo, ut eum com-
 ret electione Dei ceteris eum in regno pręla-
 tum, atque ideo parere ut ei morem gerat in
 omnibus: quandoquidem ipse pręsit populis,
 Deus autem & regibus & ceteris rebus omni-
 bus. Hęc igitur, inquit, sunt mandata Domini.
 Quoniam Amalecitas Hebręos in deserto mul-
 tis affecerunt iniuriis, dum egressi ex Aegypto
 in eam quam nunc tenent regionē proficiscū-
 tur, oportet iusto bello in eos vindicare, & de-
 victos intereccione delere, sęmque in om-
 nem sexum ac ætatem, & has illis pro iniuriis
 patribus olim illatis pęnas rependere: ac ne
 iumentis quidem aliisque pecudibus parcere,
 aut inde quicquam prędę nomine usurpare,
 sed omnia Deo sacra esse, ut iuxta Moysis prę-
 ceptum Amalecitarum nomen ē rerum natura
 deleatur. Pollicitus est Saulus facturum se om-
 nia: & ratus obedientiam in hoc consistere, si
 non pareret tantum, sed etiam quā celerrimē
 mandata exsequeretur, confestim omnes vndi-
 que copias contrahit, & recensito apud Galga-
 la milite, absque tribu Iuda circiter quadrin-
 genta millia comperit: quę tribus ex suo tan-
 tum delectu prębuit triginta millia. Saulus au-
 tem Amalecitarum terram cū exercitu irrum-
 pens, pluribus locis infidias circa torrentem
 disposuit, ut non solum Marte aperto eos infe-
 staret, sed ex improviso etiam per vias circum-
 uentos opprimeret. Postremo magno pręlio
 in fugam versos non prius persequi destitit,
 quam ad unū omnes ferro colleret. Quod opus
 posteaquam ita ut diuinitus prędictum fuerat
 successit, oppidatim bellum circūferre cępit:

VIII.
1. Reg. 15.

189

πῶθεν οὐκ ἀκούω θρημμάτων εἶπε, καὶ ὑποζυγίαν
 βοῆς ἐν τῇ στρατοπέδῳ. ὃς, τὸν λαὸν ταῦτα εἰς θυ-
 σίας ἀπέπεινατο πτηνῶν. τὸ μὲν τοι γε τῇ ἀμαλ-
 κτῇ γῆρος ἄπαν ὄξαφανίσαι κατὰ τὴν ἐπιτολήν. Ἐ-
 φειλέπεισαι ἄλλαν μὲν εἰς, πρὸς δὲ αὐτὸν ἀγρῶν
 πηρῶσται μόνον αὐτὸν τὸν βασιλῆα. φεῖε τί δὲ ποι-
 εῖν βουλόμεσθα πρὸς ἀλλήλους ἴφασκιν. ὃς πορορή-
 πης, ἐχὶ θυσίαν ἐλεγχυμένησιν τὸ θυῖον, ἀλλὰ τοῖς ἀγα-
 θοῖς ἔδικαίους. ἔπει δὲ εἰσιν, οἱ τῇ βελίσσῃ καὶ ταῖς ἐπι-
 λαῖς αὐτῇ κατακολοθούμεναι, Ἐμνήσθ' ἄλλο φεραχθῆ-
 σθαι χαλῶς ἐφ' ἑαυτῇ νομίζοντες, ἢ ὅτι αἱ ποίησιν
 τῇ θεῷ κεκαλυμμένος. κατὰ φροντίδ' ἂν ἐχ' ὅταν αὐτῷ
 μὴ θύῃ τις, ἀλλ' ὅταν ἀπ' θύῃ δοκῇ. ὦρθε δὲ τῇ ἐχ
 ὑποτασσομένων ἐπὶ ἀληθῆ ἔμνησιν τῇ θεῷ καχα-
 ρισμένων θρησκουσόντων θρησκείαν, ἔτ' αὖ πολλὰ ἔ-
 πιμαλῇ καταθύσασιν ἱερεῖα, ἔτ' αὖ κόσμον αἰσθημέ-
 των ἔξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ πεποιημένων φεραφίρωσι,
 δέχεσθαι αὐτὸν ἀμύρως, ἀλλ' ὑποσφίριται, καὶ δαίματ' α
 τ' ποτηρίας, ἐκ δὲ σκευῶν ἡγείται. τοῖς δὲ ἐν ἔμνησιν
 τῇ θ' ὅππῃ αὐτῷ φερίξεται καὶ κελεύσῃ ὁ θεὸς ὅρα μνήμης
 ἔχουσι, καὶ περὶ αὐτῶν μᾶλλον ἢ ὦρθε βλάβαι πύπτον ἀρε-
 μένους ὁππότερ' αὐτῷ. ἔπει θυσίαν ὁπίζειται παρ' αὐτῇ.
 καὶ ὦρθε θυόντων ἢ καὶ ἡ λιτὰ, πείας ἡδίων τ' ἡμῶν ἢ
 ὦρθε τῇ πλησιωτάτων δέξιν. οὐ τοίνυν ἴδι πυντὸν
 δι' ὀργῆς ὄντα τῇ θεῷ. κατὰ φροντίδας καὶ καταμελίσσας
 ὡς ἐπὶ σφλ. πῶς οὐκ οἶσθ' ἡ θυσίαν αὐτὸν φεραβλέπην
 ἔξ ὧν κατεκρινεν ὑπολέσθ' ἡνομήναι, πλεὺς εἰ μὴ νο-
 μίξης ἐμμεῖον ὀλέθρου τὸ θυεῖν ταῦτα τῇ θεῷ. φερα-
 δοκα τοίνυν τ' βασιλείαν ἀφαιρητοσόμενος ἔτ' ὄξυ-
 σίαν, ἀφ' ἧς ὀρμώμενος τῇ ὦρθε ἀγῶντος σοι θεῷ ταύτῃ
 ἡμέλειστας. σέως δὲ ἀδίκειν ὡς ἐλόγησε ἔτ' ἀμύρπαι
 ἐκ ἡρείω. ὦρθε βλάβαι καὶ ταῖς ἐπιτολαῖς τῇ φεραφίτω. καὶ
 μὲν τοι γε δέος καὶ τ' δότο τῇ στραπωτῶν φόβον μὴ κα-
 λύσαι διαρπάζοντας αὐτοῖς τ' λείαν μολὶ ὁπίζειν.
 ἀλλὰ συγγίνωσκε, καὶ φεῖας ἴδι. φυλάξει δὲ καὶ εἰς τέ-
 πιν ἀμύρπαι. παρὶ καλῇ ἢ τ' φεραφίτην ὑποσφίριαντε
 θυσίας χαεῖς κείνης ὁπτελίσσαι τῇ θεῷ. ὃς, καὶ καὶ ἰώρα
 τ' θεῶν δὲ ἀλλὰ τὸ μόνον, ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτόν.

Qui fit igitur quod voces iumentorum & pecudum in castris audio? Respondit rex, populū hęc ad sacrificia reservasse, sed gentem Amalecitarum internecione iuxta mandatum delectam, nemine superstite. Solum se captivum adducere eorum regem, de quo ex propheta consilio se decreturū. Ad hęc propheta respondit, non sacrificiis delectari Deum, sed viris bonis ac iustis, hos autem esse qui voluntati & mandatis eius obsequuntur, nihilque à se recte fieri putant, nisi quod iuxta eius præcepta fiat. Cōtemptum enim eius consistere non in non sacrificando, sed in non obediendo: & qui non obediunt, unicūque hoc & verum sacrificium non offerunt, ab his Deum nec multas saginatas victimas, nec donaria ex auro argento ve fabricata vel postulare vel admittere: sed avertari hęc vt malitiz magis quàm pietatis argumenta. Contra quid solum meminerunt quod ab ipso iussum est, & mori mallent quàm inde discedere, his delectari, ac ne victimas quidem ab his requirere, quod si etiam sacrificare aliquid libuerit, pauperem honorem gratius ab his accipere, quàm à quocunque alio vel ditissimo. Tu igitur, inquit, scito te in iram Dei incurrisse: contempsisti enim & neglexisti mandata eius. Nam quibus oculis putas eum inspiceturum sacrificium ex rebus perditioni destinatis, nisi fortè idem esse putas, petire, & immolari Deo? Quapropter expectabis amissionem regni & huius potestatis, qua elatus contra autorem tuę felicitatis mandata eius neglexisti. Saulus autem fallus est se peccasse & malè fecisse, quod verbis propheta non parauisset: metu tamen coactum se id fecisse, quod non auderet militem prædę cupiditate accensum cohibere. Sed da veniam, inquit, & propitius esto. Cauebo enim in posterū, ne in simile peccatum incidam. Rogabatque vt maneret tantisper, dum pacificas hostias pro se offerret. Ille verò qui præuidebat Deum nulla flectendum victimas, abire incepit.

CAP IX.

Samuel ad Davidem regiam potestatem transfert.

TVM Saulus retinere cum volens iiecit manum in pallium: & quia Samuel properantiùs discedebat, scissura facta est in vestimento. cùmque propheta dixisset, sic scindendum eius regnum, & sequentur ad virum iustum & bonum. Deum enim in proposito manere, sed similem esse homini natura mutabili: Saulus fatebatur Deum sibi meritò infensum, sed factum insectum fieri non posse. Rogabaturque saltem hoc honoris sibi haberet, vt Deum simul in præsencia populi adoraret. Fecit ei hanc gratiam Samuel, & vnà cum illo adoratum iuit. Post hæc adductus est ad eum Agagus rex Amalecitarum. qui cùm, ô mortem amarâ, exclamasset, audiuit à propheta: Quemadmodum tu multis Hebræorum matribus cæsis earum filiis lamenta & luctum attulisti, ita æquum est vt ipse matrituz mortem afferas: iussitque eum ibidem in Galgalis

Κεφάλαιον θ'.

ΟΤΙ ΣΥΜΒΟΥΛΗΤΕΣ ἄλλοι ἀπιδέησι βασιλεία διεκίδον ὄνομα.

Σ Αουλος ὅ, καταχεῖν βυλόμορος τ' σαμῆπλος,
 ἰλλαμβαίει τ' διπλοῖδος, καὶ εἰσάας τ' ὀλεῖς
 ὄχε το μεθ' ὀρκῆς ἀπείναι τ' σαμῆπλον χυρομόρης, ὄχε
 χρίζει το ἰμάριον. τῷ ὅ περσῆτι τ' βασιλείαν οὐτως
 αὐτῷ ὄχε χυρομόρος φήσαντος, καὶ λήψεται αὐτῷ, ἀγα-
 θὸν καὶ δίκαιον. ἐμμένειν γὰρ τ' θεῶν τοῖς φεῖ αὐτῷ κα-
 κεμμένοις, ὡς τῷ μετ' ἀβάλλεται καὶ εἰσφέρει τ' γα-
 μένῳ ἀνθρώπῳ πύδοις ὅπως ἐχὶ θεῖας ἰσχύος. ὁ δὲ
 σάελος, ἀσθεῖσται μὲ ἔλεγε, ἀγῆντα ὅ ποιῆσαι τὰ πε-
 περα, γὰρ μὴ δύνασται. πηκεσθί γε μὲν αὐτὸν παρ-
 κέλει τῷ πύδοις ὁρῶντος σὺν αὐτῷ ὄχε χυρομόρος
 τ' θεῶν περσικωῖσται. δίδωσι δὲ τῷ σαμῆπλος αὐτῷ,
 ὅ σὺνελθὼν περσικωεῖ τῷ θεῷ. ἄγε τ' ὅ καὶ ὅτ' ἀμα-
 ληκτιῶν βασιλοῦς ἀγχιος περὶ αὐτόν. καὶ πινυθα-
 μόρος πῶς εἰν περὶς ὁ θάνατος, εἶπεν, ὡς σὺ πολλὰς μὲν
 ἐποίησας, ὅπως ὀδυνησῆς ὅτ' αὐτῷ ὄχε φθάρειν τ' μὲν

F

G

[illegible]

Κεφάλαιον ι.

Ἀλλὰ ἐρεπία πλεονασμῶν ὅτι πρὸς ἑβραίους.

Χρόνοι δ' ὕστερον πολλοῖς οἱ παλαῖσται συνέ-
 λθόντες, καὶ δύναμιν ἀδείσαντες, μεγάλῃ,
 ἐπιπλοῖς τοῖς ἰσραηλῖταις, καὶ μεταξὺ σωχοῖς καὶ ἀζη-
 κοῖς καταλαμβάνοντο, στρατοπέδουσαν. αἰτεπεῖ-
 ρει δὲ αὐτοῖς τ' στρατὸν ὁ σάκελος, καὶ ἐπὶ πρὸς ἑοῦ
 στρατοπέδου μένος, ἀναγκάζει τὴν παλαῖσταινὴν τὸ μὲ-
 νώτερον στρατοπέδον καταλιπεῖν, ἐπὶ ὁμοίᾳ δὲ πρὸς ὁ-
 ροῖς αἰπυρρὸν τὴν καταληφέντες ὑπὸ τ' σάκελιν στρατο-
 πέδουσαν. διέστη δὲ ἀπ' ἀλλήλων τὰ στρατοπέδα μέ-
 σος ἐν τῷ ὅρῳ ἐφ' ᾧ ἦν. καταβαίειν τις τ' παλαῖσ-
 τῶν στρατοπέδου, γολιάθου ὄνομα, πόλεως ἡ γίτις, ἀνὴρ
 παρ' ἐβραίων, ὡς καὶ πηχῶν πηχῶν ὁ ἀνδρῶν ὁ ἀνδρῶν
 μῆκος, ὅπλα τῇ φύσει τ' σώματος ἀγαθὰ ἔχοντα. ἀνδρῶν
 νος, ὡς καὶ μὲν δὲ εἰσεδέδυτο ἄρμονον ἄρμονον πέντε
 χιλιὰς σίκλων, κόρυθα ἡ καὶ κνήμας χαλκείας ὅποι-
 ας ἐνὸς ὡς ἀνδρὸς ἔτι ὡς ἀνδρὸς τὸ μέγεθος συνεπύ-
 μνη. δόρυ ἡ ὡς, καὶ ἄρμονον ἐξ ἀρμονίας, ἀλλ' ἐπὶ τ'
 ὁμοίαν αὐτῷ ἄρμονον ἔφερεν. εἶχε ἡ δὲ λόγχην, ἐξακοσί-
 ας σίκλων. εἶποντο ἡ πολλοὶ βραχίονες τὰ ὅπλα. καὶ
 τοῖνυν ὁ γολιάθου εἶδε μετὰ τ' ὡς ἀνδρῶν, βολὴν
 τὴν ἀφίκοι μεγάλῃ, καὶ πρὸς τ' σάκελιν ὁ τὴν ἐβραίων
 λέγει, μέγας μὲν ὡς καὶ κινδύνων ἀπαιτῶν. τίς δὲ
 ἀνδρῶν τὴν στρατὸν ἡ αὐτῶν συνεπύμνη καταπαθεῖν,
 δότι δὲ ὅς τις ἐμοὶ μέγας τ' ὡς ὡς ὡς, καὶ βρα-
 βυθῶν τὸ τ' πολέμου τέλος ἐν τῷ νικῶντι. διὰ τοῦτο
 ἡ κρεῖττον ἡ καὶ σαρκενῶν ἀνδρῶν κινδύνων λαβεῖν ὡς
 οἰκείων στρατοπέδου. τῇ δὲ ἐρχομένη πάλιν ἐλθόν, τοῖς
 μερῶν διείλεται, ἀνδρῶν δὲ πρὸς ἀνδρῶν.

A quo factum est ut hic conceptio diuino spiritu prophetare inciperet, Saulus verò in morbum dæmoniacum incideret, ita ut præfocari ac stragulari videretur, nec aliam opem inuenirent medici, quàm si quis peritus excantator adhiberetur: monueruntque vbique inquirendum, qui quoties rex à dæmone agigaretur, itans ad caput eius voce ac fidib. factos hymnos caneret. Cùmque rex sine mora quæri talem mandasset, quidam ex astantibus ait se apud Bethlema vidisse filium Iessei, adolescentem liberali forma, & præter aliam honestam institutionem hymnos ad citharam canere doctum, ac ne militarium quidem exercitiorum rudem. Mittuntur ergo ad Iesseum abducturi Dauidè à gregibus: nunciântque patri, regem audita adolescentis tam forma quàm virtute, cupere ipsum videre. Paruit Iesseus, simulque munera per filium regi misit. Cùmque venisset confectum à rege admodum læto in satellitium assumitur, in magno apud eum pretio habitus. Quoties enim à dæmone agigaretur, vnicum erat in excantatione remedium: & solus David hymnos ad cinniram accinens, regem ad sanam mentem reducebat. Impetratum est igitur à Iesseo, ut filium apud regem degere pateretur, quandoquidem tantopere eius præsentia delectabatur.

С а р. X.

D *Expedicio noua Palaſtinarum contra
Hebraeos.*

Aliquanto autem post Palæstini conser-
pto numero exercitu bellum Israelitis
inferunt : & castra inter Sochum & Azecum
oppida metantur. nec Sauls cunctatus ducto
in hostem exercitu effecit, vt prioribus castris
relictis in munitiorem quandam collem è re-
gione Israelitarum Palæstini se conferrent, vale-
le quadam inter vtroque intercedente. In hanc
de castris hostium descendit Gittæus Goliathus,
vir prodigiosa statura : quatuor enim cubitos
vno palmo superabat, vastos artus conuenienti
armatura protectus. Thorax quinque millia si-
clorum pendebat, huic moli respondebat & ga-
lea & ocreæ. prægrandem etiam hastam non
dextra gestabat, sed humero sustinebat, sexcen-
torum siclorum ferro cuspidatam, ponē seque-
batur armatorum phalanx. Hic cum inter v-
tranque aciem cōstitisset, immuni voce subla-
ta : Quid opus est, inquit, Hebræi ancipitem
Martis alæa vos subire? Date mihi aduersarium
& duorum periculo decernatur, penes vtros
futura sit victoria : vt quorum miles succu-
buerit, alterius partis iugum ex pacto susci-
piant. præstat enim vnum aliquem, quàm to-
tum exercitum, in periculum adducere. Hæc
locutus retro ad suos reuertitur. Sequenti die
rursus procedens eisdem verbis est vsus, atque
ita per quadraginta dies prouocare hostē præ-
dictis conditionibus non destitit, stupere Saulo

XI.
L. Reg. 17.

μὴ αὐτὸν αὐτὴ αἰθρόπῃ κυνὰ εἶναι δοκεῖ· ὁ δὲ ἐχὶ τι-
κτον, ἀλλὰ καὶ χεῖρῳ κυνὸς αὐτὸν ναμίζεν ἀπικρε-
νὰτα, καὶ ὅς φρενὶ τὴν γολιάθον, καὶ ἀπὸ τῆς
δι᾽ οὗ τὴν φρεσὶν τοῦ αὐτοῦ δαΐδου ἡπείλησε
τὰς σπέρκας αὐτῆς τοῖς ὀπλίοις καὶ τοῖς μεταρσίοις δὲ
ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ δαΐδου. οὐ μὲν ἐπὶ τῇ
μοι ἐν ῥομφαίᾳ ἐδύρατο καὶ ἐν θώρακι. ἦν δὲ χαρῶν
ἐπὶ σὲ, τὸ θεὸν ὠπλισμα, ὅς σὲ τὸ ἐπὶ πᾶσιν ὁμῶς
πᾶν χεῖρσιν ἡμῶν διολέσει. καὶ ἐπὶ τῇ μοι μὲν γὰρ
σὲ σήμερον, καὶ τὸ ἄλλο σήμερον τοῖς ὀπλοῖς κυσὶ πα-
ραβαλὼν μαθήσονται ὅτι πάντες ἐπὶ φρεσὶν περὶ ἑβραίων
τὸ θεῖον, ἐπὶ τῇ ἡμῶν καὶ ἰσχύϊ τοῦτε ἐπὶ τὸ κινδύμον.
ἡ δὲ ἄλλη ὄψις αὐτοῦ καὶ δύναμις αἰωφελὴς, θεὸς μὴ
παρὸντος. ὁ δὲ παλαῖσινος, ὡς βαροῖς τῶν ὀπλῶν εἰς ὠ-
κύνῃα καὶ δρόμον ἐμποδίζόμενος βάδην ἐπὶ τὸν δαΐ-
δον ὄψιν αὐτοῦ, κατὰ φρενὶ καὶ πεποιθὲς θυμὸν
ὁμῶς καὶ παῖδα ἐπὶ τῇ ἡλικίᾳ ὡς πρὸς αἰαγρήσιν.

Κεφάλαιον ια΄.

Μετομαχία δαΐδου πρὸς γολιάθον καὶ ἡττα τῆς
παλαίστης.

Α Πᾶντα ὅσα ἐπὶ τῇ ναυσίᾳ μὴ συμμάχη μὴ βλέπο-
μεν τῇ πολέμῳ. θεὸς δὲ ὡς εἶπεν. καὶ ἀνελόμε-
νος ἐκ τῆς πύρας ὡς εἰς αὐτὴν κατέβηκεν ἐν τῇ χεῖρ-
ρῇ λίθον ἑνα, καὶ ἀρμύσας τῇ σφενδόμῃ βάλλει ἐπὶ τὸν
γολιάθον εἰς τὸ μέσπον, καὶ διήλθεν ὡς τὸ εἶκερ ἄλλο
τὸ βλεπθῆναι. ὡς δὲ αὐτὸς κερῶντα πεισὶν τὸν γολιάθον
ἐπὶ τῇ ὄψιν. δραμὼν δὲ ἐφίσατο τῇ πολέμῳ κερῶν,
καὶ τῇ ῥομφαίᾳ τῇ ἐκείνῃ, μέγα ἔργον ἔχων αὐτὸς,
δοτεμένη τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πρὸς δὲ ὁ γολιάθος, ἡττα
καὶ φρενὶ ζῆναι παλαῖσινος. τὸν γὰρ δοκιμώτατον ἰδόντας
ἑβραίους, καὶ ὅτι τὸ ὅλων δίσταντες, ἐκ τῆς μὲν δὲ
γνωσαν. ἀλλὰ αἰσθῆναι ἐκὸς μὲν φρενὶ ὄψιν αὐτοῦ,
αὐτὸς, ἐξαρπάξεν τὸν κινδύνον ἐπὶ φρενὶ. σάνλος δὲ καὶ
πᾶς ὁ τὸ ἑβραίων στρατός, ἀλαλάζοντες ἐκπνέοντες ἐπὶ
αὐτῆς. καὶ πολλοὶ ἀποσφάττοντες διώκουσιν ἄχρι τῆς
ρίτης ὁρίων ἐπὶ τῶν πυλῶν τὸ ἀσκάλωνος, καὶ θήσονται μὲν
τὴν παλαῖσινος εἰς τὴν σφενδόμῃ, διὰ τὸν τοῦ βαρμύσας
ζῆναι. σάνλος δὲ ὑποσφάττοντες εἰς τὸν στρατόπεδον αὐτῶν,
ἐξαρπάξεν τὸν χαρῶν καὶ ἐνέστη. καὶ τὴν κεφαλὴν
τῆς γολιάθου δαΐδου εἰς τὸ ἴδιον σκηνὴν ἐκάρμυσεν, καὶ
τὴν ῥομφαίαν αὐτοῦ πρὸς τὸν θεόν. φθόνον δὲ ἐμύσας τὸ
σάνλος πρὸς αὐτὸν αἰὶν ἡμῶν ἐρεθίζον. ὑπαντῶσα γὰρ
τῇ στρατῷ νικηφόρῳ μὲν κυμαίνων καὶ τυμπάνων καὶ
παντοίας χαρᾶς, ἦσαν αἱ μὲν γυναῖκες, ὡς πολλὰ σάν-
λος ἀπώλεσε παλαῖσινος χιλιάδας, αἱ περὶ τῶν ἡμῶν
μυριάδας δαΐδου ἀρμήσκει. τέττον δὲ ἀκύνος ὁ βασι-
λεὺς, ὡς τὸ μὲν ἔλαττον τὴν μὲν τρεῖς αὐτὸς λάβοι, τὸ δὲ
τῆς μυριάδων πλῆθος αἰατῶν τῇ ναυσίᾳ, καὶ ὁ
γολιάθος μὲν ἡττα μὲν λαμπερὴν ὡς μίαν ἢ τὴν
βασιλείαν ὑπερεῖν αὐτῶν, φοβεῖσθαι καὶ ὑποπίπτειν
ἤρξατο τὸν δαΐδον. καὶ τὴν μὲν φρενὶ τῆς ταξέως, ἐ-
πει τῇ δὲ πρὸς πλῆθος αὐτοῦ καὶ διακρίσας ἰδόντας, ἐπεί-
σεν γὰρ αὐτὸν ὀπλοφόρον, μετὰ τῆς ταξέως, ἀπὸ τῆς ταξέως
λιάρχον, διὰ αὐτῶν χῶρον ἀμείνονα μὲν, ἀσφαλεστεραν δὲ ὡς ἐτόμιζεν αὐτῶν. ἐβούλετο γὰρ εἰς
τοῦ πολέμου αὐτὸν ἐκπύπτειν καὶ τὰς μάχας, ὡς ἐκ τῶν κινδύνων τῇ ναυσίᾳ. δαΐ-
δου δὲ πανταχοῦ τὸν θεόν ἐκπύπτειν ὡς πρὸς ἀφικέσθαι, κατὰ τῶν καὶ διὰ τῶν ναυσίᾳ βλεπθῆναι,

A num se canem putaret, qui armis ad canes ar-
cendos aptis instructus ad pugnam prodiret. I-
mo cane viliorē, respondit David. quo dicto
commotus Goliathus, fanda & infanda conui-
ciatus, minatus est se cadaver eius frustratim
feris alitibusque pabulo sparsurum. Tum Da-
vid, Tūc inuadis hasta tua confitus ac tho-
race & gladio: mihi verò pro armatura Deus
est, qui te ac tuum exercitum nostris manibus
hodie deleturus est. auferam enim tuum caput,
& reliquum truncum canibus tui similibus la-
niandam relinquam: & discent omnes quòd
Deus curam Hebræorum habet, cuiusque pro-
uidētia vires nobis simul atque arma sugge-
rit: sicut contra ubi eius fauor deest, nullus ap-
paratus proficit. Intētim Palæstinus armis gra-
uior quam ut procurtere posset, magnis passi-
bus in iuuenem ac inermem contemptim fere-
batur.

CAP. XI.

*Singulare certamen Davidis & Goliathi, se-
quensque Palæstinorum clades.*

Hic David impigrè occurrit, occultum
idiotem Deum secum in certamen du-
cens: & promptum è pera in hoc selectum è
torrente vnum lapidem, funda rotatum tanta
vi in aduersam hostis frontem infligit, ut ad ce-
brum usque penetrauerit: quo ictu sopitus
Goliathus in faciem est prostratus. Accurrit vi-
ctor alacris, & quòd ipse inermis esset, suo tibi
gladio barbatum obruncat: tantumque in eo
momenti fuit, ut è vestigio Palæstini terga ver-
terent. Videntes enim præstantissimum ex suis
iacere, nullam amplius spem superesse rati, tur-
pi ac ignominiosa fuga periculo se eximere co-
nabantur. Tum Saulus & vniuersus Hebræo-
rum exercitus sublato militari clamore in tre-
pidos irruunt, & quotquot assequi poterant
cadentes, usque ad Gittæ fines ac portas Asca-
lonis persequuntur. Cecideruntque Palæstino-
rum triginta millia, & duplo plures sunt vul-
nerati. Saulus verò à persequendo reuertens ca-
stra hostium diripit ac incendit. Caput autem
Goliathi David in suum tentorium reportauit 1. Reg. 18.
& gladium eius Deo consecrauit.

Morus deinde inuidia Saulus cepit clam
Dauidem odisse, hac potissimum occasione.
Cum enim victor cum exercitu reuertetetur,
honoris caula obuiam venerunt ei mulierum
ac puellarum chori ad cymbala ac tympana
canentes. Mulierum cantio fuit, Saulum mille-
nos hostes profligasse virginum item, Dau-
idem decies millenos sustulisse. Itaque audiens
decuplo potiores victoriæ partes adolescenti
tribui, & ratus post tam gloriosum testimo-
nium nihil ei superesse sperandum nisi re-
gnum, suspectum eum habere cepit: & parum
tutum putans armatum circa se versari, ex satel-
lite tribunum fecit, non tam illius honori
quàm suæ securitati consultum volens, ut sæpe
hostibus obiectum aliquis casus è medio tol-
leret. quocumque mitteretur tē feliciter gerebat:

τατοις οἰκετῇ. ὁ δὲ πατήρ τ' ἐπὶ τῷ δαβὶδ ἡμετέ-
 ρως θάνατον, ἐκ ἐπὶ μετρίοις δὲ τὸ πολλὸν δι-
 νοίας, ἀλλ' ἐπὶ θανάτῳ γηρομύνης, καὶ τὸ νεανίσκον ἀγα-
 πῶν καὶ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς καταδ' ἡμέρας, λέγει πρὸς αὐτὸν
 π' ἡ πατὴρ δ' ὁ πόρρωτον ἔτ' ἀποφάσκειν. συμβαλεῖ μὲν
 τοὺς φυλάσσοντες γηρομύνην ἐκποδῶν τ' ἐπὶ ἡμέραν.
 αὐτὸς δὲ ἀπασιδὲς τὸ πατήρ. ἔτ' ἡμερῶν εὐδ' ἀφανί-
 ζεις αὐτὰ δ' ἐλθὼν χθίστα πρὸς αὐτὴν, καὶ τὴν ἀτίαν μαθήσει-
 σαι καὶ αὐτὴν ἐκφωλίσκειν, ὡς ἐδὲν ἐπ' αὐτῇ κτί-
 νειν τὸ αὐτὰ μ' ἀγαθὰ τὸ πλῆθος ἐργασάμενον, διερ-
 γέτην δὲ αὐτῆς γηρομύνην, δὲ αὐτὴ καὶ συγγνώμην αὐτῇ ἐπὶ
 τοῖς μετρίοις ἀμύρτημασιν ἐκόντως δ' ἔρατο. δηλώσω δὲ
 σοὶ τὸ τῷ πατρί γινώσκον. δαβὶδ δὲ ἡ περὶ τοῦ συμβα-
 λῆς χρεστή, ὅτι ἐξίστα) τὸ τῷ βασιλεὺς ὅφειτος.

Κεφάλαιον γ'.

Ὅτι ἐκείνη ἡμερὰ δὲ τὸν δαβὶδ ἔλεον.

Τῇ δὲ ἐπέσει πρὸς τὸν σάκελον ἰωνάδης ἐλθὼν, C
 ὡς ἰλαρόν τε καὶ χαίροντα κατέλαβον, ἤρξατο λό-
 γον αὐτῷ πρὸς τὸν δαβὶδ ἐκ ποροφέρειν. τὴν καταγίους μι-
 κρόν ἢ μίσην ἀδίκημα ὅτι πατὴρ ποροφάσκειν αὐτὴν
 αἰσθῆναι, μέγα μὲν αὐτῷ πρὸς σωτηρίαν ὅφειλος γηρομύ-
 νην, μίσην δὲ πρὸς τὴν παλαψινῶν πικρῶν, ὑβριῶν
 καὶ χλοῆς ἀπαλλάξαι τὸν ἑβραίων λαόν, ὡς ἐπὶ
 πρὸς ἀνάστα ἡμέρας ὑπέμενε, μόνος ὅλμῳ ἑσπῆ-
 ναι τὸν πολέμῳ ποροφίλει. ἔτ' αὐτὰ κομίσαντα
 μὲν ὅσας ἐπέταχθη κεφαλὰς τ' ἐχθρῶν λαβόντα δ' ἐπὶ D
 τέτρω γέρας τὸ ἐμὲν ἀδελφῶν πρὸς γάμον, ὡς ἀλγυνό-
 τερος αὐτῷ γέρας ἢ ἡμῶν ὁ θάνατος, ἐδὲ τὴν ἀρετὴν μέ-
 νει, ἀλλὰ καὶ δὲ τὸν συγγένειαν. σωμαδικῶς γὰρ αὐτῷ
 τῷ θανάτῳ καὶ ἡ σὴ θυγάτηρ, χρεῖαν ὡς ἡ τὸ συμ-
 βῶντος εἰς ὄνησιν ἐλθὼν μέλλουσα πειράζειν. αὐτὰ
 λογιζόμενος, μεταβαλὼν πρὸς τὸ ἡμερῶν πρὸν, ἔτ' μη-
 δὲν ποιήσης κακὸν αἰσθῆναι, πρῶτον μὲν ἡμῶν διεργίαν
 μεγάλῃ διεργῆσαντα τὸν σὺν σωτηρίαν, ὅτι σοὶ τῷ
 πονηρῷ πνέοντος καὶ τὸν δαμονίων ἐγκαθίστομενον, E
 τὰ μὲν ἐξέβαλεν. εἰρήνῃ δὲ ἀπ' αὐτῷ τῇ ψυχῇ σου
 παρέχε. διυτίειν δὲ τὸν δὲ πολέμῳ ἐκδίκησιν. ἀγ-
 ρὸν γὰρ τέτρω ἐπὶ ληῶνται. τέτοις παρηγορεῖται τοῖς
 λόγοις σάκελος, καὶ μηδὲν ἀδίκησιν τὸν δαβὶδ ὁ μόνος
 τῷ πατρί. κρείττων γὰρ ὁρῆς καὶ φόβου, ὁ δίκαιος λόγος.
 ἰωνάδης δὲ μετὰ πεμφάμενος τὸν δαβὶδ, σημαίνει τε
 αὐτῷ χρεῖαν καὶ σωτηρίαν τῷ πρὸς τὸν πατὴρ. ἀγείρ δὲ
 πρὸς αὐτὸν, καὶ παρέμειναι τῷ βασιλεὶ δαβὶδ ὡς περ
 ἐμ ποροφίλει.

Κεφάλαιον ιδ'.

Ὅς πολλὰ καὶ δαβὶδ καὶ δαυὶδ πρὸς ὁπλίσαν ὑπὸ σάκελ διέρ-
 γων, καὶ σάκελ δι' αὐτῶν ἡμῶν ὡς π' αἰκλῆ
 οὐ διεκρίσθη.

Κατὰ τὸν τὸν ἡμερῶν, τῷ παλαψινῶν στρατο-
 σμαδίων πάλιν ἐπὶ τοῖς ἑβραίοις, πέμπτει μὲν
 στρατῶν τὸν δαβὶδ πολέμῳ τῷ παλαψινῶν. G
 καὶ συμβαλόν, πολλοὺς αὐτῷ ἀπέκτεινε, καὶ νικῶντας
 ἐπάγει πρὸς τὸν βασιλεῖα. ποροφίλει δὲ αὐτὸν ὁ
 σάκελος, ὡς ἡλπισεν δὲ τὸν καταποδάματος, ἀλλ'
 ὑπὸ τῆς διωρυγίας αὐτῷ λυσιπείρ, ὡς ἐπισφαλέ-
 στερος αὐτὸς ἐκ τῷ ἐκείνου ποροφίλει γηρομύνης.

A esse voluit. Qui demonstratus patris inconstan-
 tiam, quod non solum amare talem iuuenem
 desuerit, sed mortem etiam eius expeteret, tum
 propria benevolentia, tum virtute hominis
 motus, secretam patris voluntatem ei nunciat:
 simulque consulit, ut saluti suæ maturè fuga
 prospiciat, neu in sequentem diem usquam in
 propinquo appareat. Interim, inquit, ego, pa-
 trem salutabo, & nactus occasionem de te me-
 tionem iniiciam, & cognita indignationis cau-
 sa, refellere eam conabor. Nulla enim existere
 posse idoneam rationem, cur optimè & de re-
 publica & de rege meritis opprimi debeat.
 Nam etiam si quid peccatum sit, oportere hoc
 pristinis eius meritis donari. post colloquium
 autem certiorum te de patris animo faciam. Pa-
 ruit huic consilio David, seque quàm primum
 è conspectu regis subtraxit.

C A P. XIII.

Quod rex Davidi necem sit molitus.

S Equenti autem die Ionathas patrem acce-
 dens, cum hilarem ac lubentem eum offen-
 disset, cepit de Davide verba facere. Pater, in-
 quit, quamam in re vel magna vel parua læsus
 iubes interfici virum, qui tantum momentum
 ad salutem nostram attulit, nec minus ad cla-
 dem Palæstinorum: quique quadraginta die-
 rum ignominia populum Hebræum vindicavit,
 solus prouocato hosti opponere se ausus, idem
 postea relato præscripto capitum numero, ho-
 noris causa sororem meam in matrimonium
 accepit. quò magis lugubris fiat nobis eius
 mors, non solum ob virtutem, sed etiam ob ne-
 cessitudinem. Iniuria enim hac ad filiam quo-
 que tuam pertinet, quæ prius viduitatem quàm
 coniugij fructus experietur. Hæc igitur repu-
 tans sine te flecti ad mitiora, nève læuias in vi-
 rum primum optimè de familia nostra meri-
 tum, quando te dæmoniaco morbo miserè ve-
 xatum pristinae sanitati restitutum seruauit:
 deinde qui in perpetuos nostros hostes tam e-
 gregiè vindicauit. Indecorum enim fuerit ho-
 rum omnium obliuisci. His persuasus Saulus,
 iurat filio, posthac omnem iniuriam à Davide
 abstinere se velle. Vicit enim æquitas iram ac
 formidinem. Ionathas autem accito Davidi in-
 dicat molitum patrem iam nihil magis quàm
 salutem ipsius cupere, reducendumque in aulam
 patri reconciliat, ut solita officia circa eum
 quemadmodum antè obiret.

C A P. XIV.

Quomodo David aliquoties insidias regis egre elap-
 sus, his tamen cum in potestatem suam
 redactum interficere non su-
 stinuit.

P E r idem tempus Palæstinis bellum redinte-
 grātibus, David cum exercitu contra illos
 mittitur: breuique victor magna eorum strage e-
 dita ad regem reuertitur. At non ita exceptus
 est ab eo ut sperabat, utque post eum feliciter admi-
 nistratū excipi oportebat: sed successu mœstus,
 eius felicitatē periculosā sibi fore existimabat.

Cumque rursus intemperis ut ante agitare-
tur, accitum in cubiculum in quo decumbebat
spiculum manu tenens, iussit psalmos ac hym-
nos incantare, & illo iussa exequente, spiculum
in eum iaculatus est. quod cum David flexu
corporis declinasset, domum refugit, ibique
per totam eam diem mansit. Noctu verò mi-
sit rex qui usque mane ades eius seruant, ne
clam elaberetur, ut in iudicium euocatum ca-
pitali sententia damnetur. Melcha autem eius
uxor & regis filia ubi patris voluntatem co-
gnouit, accurrit ad maritum, quanto is in pe-
riculo esset, ipsa quoque una cum eo renunci-
ans, quo sine viuere nec vellet nec posset. Caue, in-
quit, ne te sol hic deprehendat, aut nunquam
posthac te videbit, sed fuge dum per nocturnas
tenebras licet, quas Deus ad tuam salutem lon-
giores faciat. alioqui scito quod si te pater in-
uenerit, sine mora est interfector. His dictis
fune per fenestram demissum periculo exemit.
deinde parato lecto tanquam aegrotanti, stragulis
iecur caprae recens exemptum subiecit,
diluculoque venientibus, quos pater ad dau-
idem miserat, ostendit lectum opertum, & quod
palpitatione iecoris stragula moueri viderent,
maritum aegrum anhelare persuasit, addens to-
tam noctem inquietam eum exegisse. Quod ubi
renunciatum est regi, ea nocte in aduersam
valetudinem incidisse, iubet sic ut erat eum af-
ferri, omnino enim illi moriendum esse. qui
cum reuersi ac relecto cubili artem muliebrem
tandem deprehendissent, rem totam ad regem
deferunt. & cum pater exostularet quod ini-
micum sibi eripuisset, excusationem verisimi-
lem commenta est. Ait illum mortem sibi ni
pateret ac adiutaret comminatum: itaque venia
se dignam quae hoc non sponte fecerit, sed ne-
cessitate compulsa, debere enim illi cariorum
esse vitam filiae, quam inimici interitum, atque
ita veniam consequitur. David autem fuga cla-
psus peruenit ad prophetam Samuelem in Ra-
matha: & eique rem omnem quo erga se animo
rex esset indicat, & quam minimum abfuerit
quin spiculo ab eo trajectus fuerit: idque
cum neque regem vlla in te laxisset, neque in
bello segniter aut improvidè se gessisset, sed
fauente Deo cuncta ex sententia confecisset,
atque hoc ipsum esse quod Saulum ad inui-
diam ac odium magis excitaret. Propheta verò
cognita regis iniquitate, relicta Ramatha da-
uidem ad quandam locum deducit, cui no-
men Galbaath: ibique aliquandiu cum eo ha-
bitauit. Ut verò nunciatum est regi dauidem
apud prophetam agere, mittit armatos qui
eum comprehensum ad se pertrahant. Qui
postquam ad Samuelem venerunt, offendunt
eum in cœtu prophetarum: moxque eodem
spiritu afflati, & ipsi prophetare coeperunt.
Hoc audito Saulus alios eò mittit, dauidem
comprehensuros. quibus cum idem quod
prioribus accidisset, rursus alios mittit. cum-
que tertii quoque prophetico spiritu corripe-
rentur, tandem ira impotens ipse eò properat.

μαρς, καὶ προφητεύει ἡρξάντο. σάβλος δὲ ἀκούσας, ἄλλους ἐπέμψεν ἐπὶ τὸν δαβίδ ὡς καὶ
τὸν αὐτὸν τοῖς πρώτοις παρόντων, πάλιν ἀπέστειλεν ἑτέροις. προφητεύοντων ἡ καὶ τῶν τέλει, πλάττοντες
ὁρμηθεὶς αὐτὸς ἐξώρμησεν. ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἦν ἡδὴ, σαρμὴλος πρὶν ἰδεῖν αὐτὸν, προφητεύειν ἐποίησεν.
ἐλθὼν

A ἵπαι δὲ πάλιν προσηλαδὸν αὐτὸν τὸ δαμνόντων ἰδοὺ βεῖ
ἔσπιπτασαν, καλίστας εἰς τὸ δαμνόντων ἐκ τῆς
κεῖθε, κατὰ τὸν δόρυ προσηλαδὸν, τὰ ψαλμοὺς καὶ τοῖς
ὑμνοῖς ἐξῆλθεν αὐτὸν. ἐκείνη ἡ τὰ κελεύειν τὰ ποιῶ-
ντος, δὲ τὴν ἀμφοτέρωθεν τὸ δόρυ, καὶ τὸ μὲν προ-
σηλαδὸν ὁ δαβίδης ἐξέκλινε. φάσκει ἡ εἰς τὸν οἶκον
τὸν αὐτὸν, καὶ δι' ὅλης ἡμέρας αὐτόν. νυκτὸς
ἡ πέμψας ὁ βασιλεὺς ἐκείλθεν αὐτὸν ἀχρὶ τῆς φυ-
λάττουσας, καὶ λατὴν παντὶ ὡς ἀφ᾽ αὐτοῦ γνόμενος, ἵνα
ᾧ δαβίδης εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ κρίσει ᾧ δαβίδης
δοτεῖται. μετὰ δὲ ἡ ἡγεμὴν δαβίδου θυγάτηρ δὲ τῆς
βασιλῆως, ἡ τῆς πατρὸς μαθήσα δὲ γένουσι, τὰ ἀνδρὶ πα-
τρί. δειλὰς ἔχουσα τὰς πατρὶς αὐτῆς ἐλπίδας, καὶ πατρὶ
τῆς ἰδίας ψυχῆς αγωνιῶσα, ἐδὲ τὸ αὐτὸ ζῶν ὑπομένει
ἐκείνη στερηθεῖσαν. καὶ μή σε φησὶν ἡλὸς ἐν ταυτοῖς χα-
ταλάβοι, ἐδὲ ἔτ' ὀφείλει σε. φεῦγε ἡ, ὡς τὸ τοιοῦτον δι-
ταῖς ᾧ δαβίδης ἡ παρῶσα νύξ, καὶ ποιήσει δέ σοι ἑστῆναι
ὁ θεὸς μακροτέρων. ἵδρι δὲ συντὸν αὐτὸν ὁ δαβίδης ὑπὸ τῆς
πατρὸς ἀπὸ τῆς ἀμφοτέρωθεν, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἡ δὲ
αὐτὸν ἐξίσταται. ἐπεὶ δὲ σαρμὴλος ἡ καὶ κλίνω, ὡς ἐπὶ
ροσσιῶν, καὶ ὑποβίβει τοῖς ἐπιβολαῖς ἡ παρ' αὐτοῦ,
ἅμα ἡμέρα τῆς πατρὸς αὐτοῦ πέμψαντος ἐπὶ τῆς δαβί-
δης, ὡς κλίνω δὲ τῆς νυκτὸς εἶπεν, τοῖς παρῶσι ἐπὶ δι-
ξασα ἡ κλίνω κατακακαλυμμένη, καὶ τῆς πηδῆμας
ἡ ἡ πατρὸς σαρμὴλος τὴν δὲ τῆς ἐπιβολῆς πρὸς αὐ-
τὴν τὸ κατακείμενον τὸν δαβίδην ἀδμεῖν. ἀπαγ-
γελαιπεν ἡ τῆς πατρὸς δὲ τῆς ἡμέρας ὅτι γνόμενος ὁ δαβίδης
νυκτὸς ἀδμεῖν, ἐκείλθεν ἡ πατρὸς ἔχοντα κομμάδιον.
ἐκείλθεν δὲ αὐτὸν ἀνελθὼν. ἐλθόντες ἡ καὶ εἰσακαλῶνται
καὶ τῆς κλίνης, καὶ τὸ σόφισμα δὲ γνόμενος δὲ τῆς
πῆλιν τῆς βασιλῆως. μετὰ δὲ τῆς πατρὸς αὐ-
τῆς ὅτι σάβλος μὲν τὸν ἐχθρὸν, καταπερίσταντο δὲ αὐ-
τὸν, δολοῖται σκίπτειται πηδῆμα. ἀπειλῶντα δὲ
αὐτὸν δολοῖται, ἔφησε τυχεῖν ἐκ τῆς δόξης τῆς πατρὸς
τὸ σαρμὴλος σαρμὴλος. ἵδρι δὲ σαρμὴλος καλῶς ἔ-
χων αὐτὴν κατὰ ἀνάγκην, ἀλλὰ μὴ καὶ προσηλαδὸν γ-
νομένης. ἐδὲ ἡ πατρὸς ἔλθω οἶμαι τὸν ἐχθρὸν ἐξίτης
δοτεῖται, ὡς ἐμὲ σαρμὴλος. ἔσπιπτασαν μὲν τῆς
κὸρ σάβλος. ὁ δὲ δαβίδης ἐκφυγὼν τὸν κίνδυνον, ἡ-
μι πατρὸς τῆς πατρὸς σαρμὴλος εἰς ἀρμάδα, καὶ τῆς
ἐπιβολῆς αὐτῆς τὴν τῆς βασιλῆως ἐδήλωσε. καὶ ὡς
ᾧ δαβίδης μὲν ὑπὸ αὐτῆς τῆς δόξης ἐλθόντες δολοῖται,
μὴ ἐν τοῖς πατρὸς αὐτὸν καλῶς γνόμενος, μὴ ἐν τοῖς
πατρὸς τοῖς πολέμοις ἀγωνίσαντος, ἀλλ' ἐν ἀπα-
σι μετὰ τῆς δόξης μὲν ἔσπιπτασαν. τὸ δὲ ὡς αὐτὸν
σαρμὴλος τῆς πατρὸς δαβίδος ἀπεχθείας. μετὰ δὲ ὁ
πατρὸς τῆς τῆς βασιλῆως ἀδικίας, καταλείπει
μὲν τὴν πόλιν ἀρμάδα, ἄγων ἡ τὸν δαβίδην ἐ-
πί πᾶσι τοῖς γαλβαῖς ὄνομα, ἐκείνη δὲ τῆς σαρμὴλος
αὐτῆς. ὡς δὲ ἀπὸ τῆς γαλβῆς τῆς σαρμὴλος ᾧ δαβίδης
κατὰ τῆς τυχεῖν ὁ δαβίδης, πέμψας ὅλητας ἐπὶ αὐ-
τὸν, ἄγων προσηλαδὸν συλλαμβάνοντας. οἱ δὲ ἐλθόν-
τες πατρὸς τὸν σαρμὴλος, καὶ καταλαβόντες πα-
τρὸς ἐκκλίνουσι, τῆς δόξης μεταλαμβάνουσι πᾶσι
ἐλθὼν

ἐλθὼν ἢ πρὸς αὐτὸν σάκελος, ὑπὸ πολλῷ πνέματι
 ἐλπιόμενος, ἐκφρων γίγεται. καὶ τὴν ἐδῆτα φειδύσας
 αὐτὸν, καταπιπλὼν ἔχετο δι' ὅλης ἡμέρας τε καὶ νυ-
 κτὸς, σακευήλου τε καὶ δαβίδου ἐλεπόντων. ἰωνάδης
 ἢ ὁ σάκελος παῖς, ἀφικομένη πρὸς αὐτὸν ἐκείθεν δα-
 βίδου, ἔπει τις τῶ πατρὸς ἀποδυεμένη ὀπίθελης,
 ἔλεγοντος, ὡς ἔδεν ἀδικήσας, ἢ ἔλαμψεν ἀνδρά-
 ζοιστο ὑπὸ τῶ πατρὸς αὐτῆς φορέσειν αὐτήν. μήτε αὐτῇ
 τῇδε ὑπονοήσῃ τις ἄνθρωπος παραχάλας, μήτε τοῖς δα-
 βάλλουσιν εἰ τις ἄρα εἰσὶν οἱ τῶτο φερόμενος. ἀλλ'
 αὐτῇ προσέχειν καὶ θάρσειν. μηδὲν γὰρ τοῖς ἐπὶ
 αὐτῇ φρονέειν τὸν πατέρα. φράσαι γὰρ αὐτῇ περὶ τῆς
 καὶ συμβολῆς ὡς λαβεῖν, τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ τ' ἄλλα
 φερόμενα. ὃ ἡ ἀμυνὴ ἢ μὲν ἔπαις ἔχειν. καὶ πισθεύον-
 τὴν πρὸς αὐτὴν ἀπὸ μάλλον ἢ κατὰ φρονέοντι ὅτι τὰ
 ληθείς τοῖς λόγοις. τὸ δ' ἀληθὲς ὑπολαβεῖν ὅταν ἢ
 θεάσῃται τεφρομένη αὐτὸν ἢ πύθῃται. καὶ λέγειν
 δὲ αὐτῇ τὸν πατέρα περὶ τῶν ἐφασκεν, εἰδὼτα τὴν
 πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ δέξιον. λυπηθεὶς δ' ἐφ'
 ἔπει πρὸς αὐτὴν τὴν τῶ σάκελου φερόμενον ἰωνά-
 δης, ἐπὶ πρῶτα πῖνος ἔξ αὐτῆς ἐκλεταί τυχεῖν. ὃ ἡ, οἶδα
 γὰρ ἔφη πάντα σε χαρίζεσθαι μοι, καὶ παρέχειν ἐθέ-
 λουσα. νομίζω μὲν εἰς τὴν ἐπὶ πρῶτον ὅτι, ἔδος δ'
 ἔχει διπλοῦν σὺν τῇ βασιλεῖ καθήκοντος. εἰ δὲ σοι δο-
 κέι, πορεύσεις ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὴν πεδίον, λατρά-
 των δ' ἐμὴν. σὺ δ' ἐπὶ πρῶτον αὐτῆς, λέγει πορεύ-
 σεῖς ἡμεῖς εἰς τὴν παρὶς βασιλείαν, ἰορτὴν μου τῆς
 φυλῆς ἀγούσης. πρὸς τοῖς, ὅτι σὺ μοι συγκαταστήσας.
 καὶ μὲν οἷον εἰκὸς καὶ σὺν τοῖς ὅτι λέγειν ὅτι φίλοις
 ἀποδιδόναι, ἐπὶ ἀγαθὰ βεβαιώσας ἐπὶ πρῶτον, καὶ μὲν
 ὅτι σὺν παρὶς αὐτῆς ἔξω. καὶ δ' ὡς ἄλλως
 ἀποκρίνεται, τὸ ἔσθαι τεκμήριον τῆς κατὰ ἐμὴν ἐκ-
 λείψεως. μὲν οὖν μοι τὴν δέξιον τὴν τῶ πα-
 τρὸς, οἶκτω τε νέμων τῶτο καὶ φιλία, δι' ἧς πῖσις τε
 παρὶς ἐμὴν λαβεῖν ἡξίωκας, αὐτὸς τε ἐμὴν δίδουσα δι-
 σπότης ὡν αἰκίη σὺ. εἰ δ' ἐλπίσεις πρὸς ἐμὴν πον-
 εῖν, αὐτὸς αἰεὶ καὶ φθάσει τὸν πατέρα. πρὸς ἢ τὸ π-
 λούταρον δυσχερῆς τῶ λόγων ἰωνάδης, ποιήσας ταῦτ'
 ἐπὶ πρῶτον, καὶ πρὸς σὺν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς
 ἀπὸ τῆς ἐμὴν ἀποκρίνεται μὲν οὖν. ἵνα δ'
 αὐτῇ θάρσει μάλλον, ἔλαμψεν αὐτὴν εἰς ὑπακοήν
 καὶ καθεστὴν αἶσα, ἔδεν παρὶς αὐτῆς τῇ δαβίδου
 σωματικῇ ἀμυνε. τὸ γὰρ θεὸς εἶπε τῶτον ἐν πολυῷ ὁ-
 ρῆς ἢ παταχὲς κεχυμένη, καὶ πρὸς ἐμὴν δίδουσα
 με τοῖς λόγοις τὴν διακρίσιν ἡδὴ μου ταῦτ' εἰδὼτα,
 μὲν οὖν πρὸς αὐτὴν πρὸς σὺν πατέρα, ὡς ἐκ
 αὐτῆς τὸν πατέρα πολλὰς αὐτῆς τῆς φερόμενης
 δέξιον λαμβάνων, πρὸς ἢ κατὰ μεθεῖν εἰς τῆς ὅτι
 καὶ ὡς τοῖς ἀποκρίνεται αὐτῆς τῆς ψυχῆς νόσος. κα-
 ταμαθὼν δ' ἐκ ἀποκρίνεται, κατὰ μὲν οὖν ἢ πρὸς
 σὺ, καὶ πρὸς ὅτι καὶ δυσμενῆς δακρύων. οἶ-
 δὲν δ' ἐπὶ ὁ θεός, ὡς αὐτὸν ἔξω μετὰ σὺν δέ-
 ξιον δ' ὅτι. ἐστὶ μὲν γὰρ νῦν, καὶ ἐκ ἀποκρίνεται
 σὺ. ποιήσας ἢ πρὸς ἐμὴν αὐτῆς ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, αὐτ'
 ἐξω, κατὰ τῆς. σὺ μόνον μετὰ μετὰ τῶτον, καὶ
 ἀποκρίνεται μοι γρήνται, τὰ τέκνα μου σάξαι. ἔπει
 ἔπει πρὸς παρὶς μοι ἀμοιβῶν, εἰς ἐκείνα κατὰ δὲ.

A iamque non longe ab eo loco remotus, prius
 quam in conspectum Samuelis veniret, eius o-
 pera & ipsa prophetam agere incepit. Cumque
 ad destinatum locum pervenisset, alienatus à
 mente, abiectusque vestitu nudus per diem ac
 noctem in conspectu Davidis & prophetæ ia-
 cuit. Paulò post ad Ionatham David pervenit,
 multa de patris eius insidiis conquerens, quòd
 se nihil tale meritum totis viribus opprimere
 cuperet. Ille verò rogabat ne vel ipse hoc teme-
 rè suspicaretur, vel aliis fortè suggerentibus ta-
 lia facile crederet: sed sibi soli fieret, cui com-
 pertum sit nihil mali patrem còtra ipsum mo-
 liri, alioqui indicaturum cum sibi fuisse, cum
 absque ipsius consilio nihil agere soleat. Con-
 trà David iureiurando asseverabat se vera dice-
 re, obtestabaturque ut mallet credere ac salutem
 amici prospicere, quàm contemptis eius ver-
 bis tanquam vanis tum deum fidem habere,
 posteaquam extinctum vel viderit vel audie-
 rit. Nam patrem talia consilia idèd cum ipso
 non communicare, quòd non ignoret mutua
 benevolentiam quæ inter ipsos intercedat. Qua-
 re tristis quòd iam persuasus esset, percontatus
 est quàm in te posset illi gratificari. Tum
 David: Scio, inquit, quòd bene mihi velis, &
 gratificari cupias. Cras erit prima luna & so-
 lenne regis conuiuium, cui me quoque adhi-
 bere solet. quare si ita videtur extra urbem in
 agro etiam te præstolabor. tu verò cum requi-
 siverit me, dic profectum in patriam Berthe-
 lem, ut intersum festo quod mea tribus celebrat:
 idque permissu tuo factum. Quòd si ut mos est
 de amicis, dixerit, feliciter protectus sit, festo
 illum nihil mali aduersum me in pectore co-
 quere. Sin autem aliter responderit, hoc erit
 tibi iniqui in me animi argumentum. indica-
 bisque mihi rem, ita ut præcænti mea calami-
 tate inmutuæque nostra amicitia dignum est,
 quam fide in hoc data & accepta dominus
 cum seruo tuo voluisti inire. qua si me indi-
 gnium aut erga parentem tuum iniurium cen-
 ses, nihil expectatis eius iussis iam nunc me
 tuo gladio confodito. Hæc ultima verba gra-
 uiter ferens Ionathas, facturum se postulata
 promissit: & si quid patrem malè de ipso cogi-
 tare deprehenderit, indicaturum. & quo maio-
 rem ei fidem faceret, educto sub diuum iure-
 iurando confirmat, nihil se non tentaturum
 quod ad salutem ipsius pertineat. Deus, inquit,
 qui hanc vniuersitatem quam latè vides im-
 plet ac moderatur, quique priusquam eloquar
 mentem meam nouit, testis esto initi inter nos
 fœderis, quòdque non prius patris volunta-
 tem scrutari desistam, quàm compertum ha-
 buero ecquid latentis odij aduersum te conce-
 perit: & quicquid deprehendero, siue amicum,
 siue infensum, confestim tibi significabo. No-
 uit Deus quòd ipsum tibi perpetuò propitium
 preconat, utque semper tuas res prosperet, quem-
 admodum & nunc facit, & posthac facturum
 est. & siue pater meus siue ego tibi aduerser-
 tu tamen illius ope nunquam non victore-
 uades. Tu verò memor esto huius nostri affe-
 ctus: & si me perire contingat, liberos meos
 serua, & mihi debitam gratiam in illos col-
 loca. Post hoc iurandum Dauidem dimittit,
 ταῦτ' ἐπορεύσας, ἀπολύνει τὸν δαβίδου,

1. Reg. 20.

scio vos meminisse quantis à me affecti sitis A beneficiis, & agri locupletati, & honoribus ac praefecturis aucti. Rogo igitur num plura & maiora munera à Iessai filio expectetis. scio enim vos omnes in illum propensiores, initio facto à Ionatha filio, qui & vobis huius sententiae autor est. non enim me latent clandestina inter illum & Dauidem ista fœdera: neque quoddam consilio & opibus aduersariorum partes contra me adiuuat. Vos autem nihil hæc cura tangit, sed quieti quod reseruata sit expectatis. Post hæc regis verba cæteris silentibus, solus Doecus Syrus mularum regiarum curator respondit, vidisse se Dauidem in Noba oppido, quod cum ad pontificem Achimelechum venisset, ab eo de euentu totum oraculum accepisse, adiutumque commeatu & gladio Goliathi armatum, quod volebat deductum esse. Accitus est mox cum tota cognatione pontifex: cui rex, Quia nostra iniuria prouocatus excepisti Iessai filium, & regis insidiatorem armis atque commeatu instruxisti? aut cur etiam de futuris oracula ei reddidisti? Non enim ignorabas, quod propter odium quo familiam meam prosequitur, hinc aufugerit. Pontifex autem nihil horum inficiatus, liberè fassus est hæc se non tam Dauidi præstitisse quàm ipsi regi. Excepi, inquit, non ut inimicum tuum, sed ut fidissimum ministrum & tribunum, & quod maius est generum, ac propinqua necessitudine coniunctum. quis enim putaret eum qui hoc honore à te dignatus sit, inimicum esse, ac non potius cum primis beneuolum? Consultus etiam de diuina voluntate, non nunc primum ei respondi, sed aliàs quoque sæpenumero. Cumque se diceret à te missum ad arduum negotium properare, non suppeditare quæ requirebat, ad tuam magis quàm ad illius iniuriam pertinere iudicabam. Quare non est quod de me malè suspiceris, aut si quid noui nunc Dauidem moliri audiui, ob exhibitam à me humanitatem, fauere me illi aduersum te cogites. in amicum enim ac generum & tribunum tuum collatum volui, quicquid officij in illum contuli. His verbis Saulus fidem habere noluit, quod plus apud eum metus periculi valeret quàm excusatio quantumuis iusta. itaque circumdatum armatis cum tota familia iubet contrucidari. cumque illis religio esset viros Deo sacros ferro violare, Doecum Syrum eam eadem perpetrare mandauit. qui assumptis ad hoc aliquot sui similibus facinorosis, pontificem cum tota cognatione interfecit: quorum numerus erat trecenti octuaginta quinque. moxque missi sunt à rege Nobam sacerdotum oppidum, qui contrucidatis ad vnum habitatoribus, nullo vel ætatis vel sexus respectu, postremo flammis eam deleuerunt: ex qua clade vnicus tantum Abimelechi filius, nomine Abiatharus seruatus est: idque totum iuxta oraculum Dei Eli pontifici olim redditum contigit, quo prædictum erat, propter filiorum iniquitatem eius posteritatem aliquando interituram. Rex autem Saulus tam læuo facinore perpetrato,

IX.

πῶν ὄψαθ' ἀρήσεται τοῖς ἐκγόνοις. σάουλος ὁ βασιλεὺς, αὐτὸν ἔτις ἔργον ὄψαθ' ἀρῶντος, καὶ γ'

ὅτι ἔαζ' ὡν πῆρας ἐποίησα διαπότας, καὶ τὴν γῆν ἥν' ἐν τῇ πληθείᾳ καὶ τῇ ἐξέσει ἤξισα. πῶθ' ἀρῶντος τοῦ γαρυῦν εἰ μὴ ζῶντας τούτων δαυταὶ καὶ πλείους ὄψαθ' ἔαζ' ἡσάρου πατρὸς προσδοκᾷ. οἶδα γὰρ ὅτι πάντες ἐκείνῳ προσείδειν, τὸν μὲν πατρὸς ἡσάρου αὐτῶν τι ἔτις προσήσαντες ἐμᾶς ταῦτα πείσαντες. ἢ γὰρ ἀγνοῶ τοὺς ὄρκους καὶ τὰς συνθήκας τὰς πρὸς δεξιὴν αὐτῶν γενησάμενας. ἢ δὲ ὅτι σύμβουλος μὲν ἐστὶν σωτήρ τοῦ ἡσάρου ὅτι τῷ κατ' ἐμὸν συνεβλήμενον. μέλει ὅτι ὑμῶν ἢ δὲν ὅτι τούτων, ἀλλὰ τὸ ὅτι ἐκείνῳ μὲν προσήσαντες σκοπεῖται. σωτήρ ὡν τῶν βασιλέως, ἄλλος μὲν ἢ δὲ ἀπεκρίνατο τῷ πατρὶ. δόκτος ὁ ὁ σῶς, ὁ τὰς ἡμῶν αὐτῶν ἐσῶν εἶπεν, ὡς ἴδωι τὸν δαυὶδ εἰς ἡσάρ πόλιν πρὸς ἀχιμέλεχον ἰλθόντα τὸν ἀρχιερέα, καὶ τὸν μέλλοντα παρ' αὐτῶν προσφύσαντες μαθεῖν, καὶ λαβόντα ἐφόδον, καὶ τὸν ῥομφαίαν τῆς ῥομφαίου, πρὸς οὐκ ἐβούλετο μὴ ἀσφαλῆς προσπυρρῶναι. μεταπεισάμενος οὖν τὸν ἀρχιερέα, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν συγγένειαν σάουλος, τὸν πατὴρ εἶπεν ὅτι ἐμὸν δεινὸν καὶ ἀχαρὲς, τὸν ἡσάρου πῶθ' ἀρῶντος εἶξω, καὶ στήνω μὲν αὐτῶν μετέδωκας καὶ ὅπλων, ὅτι τῆς βασιλείας ἐπιβλέψας γὰρ δὴ καὶ ὅτι τῷ μείλλοντι ἐχρημάτις; ἢ γὰρ δὴ σὺ φέρων ἐμὲ καὶ μιστὸν τὸν ἐμὸν οἶκον ἐλαΐσαν. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς ἐκ ἐμῶν ἀρῶντος ἐτάπη τῷ γαρυῶντος, ἀλλὰ μὴ παρρησίας ταῦτα ὄψαθ' ὡς ὁ λόγος, ἢ καὶ δαυὶδ καὶ ζῶντος, ἀλλ' αὐτῶν. πολέμιον γὰρ ἐκ εἰδέναι ἔφασκε, πᾶν ὅτι τῶν μάστιγα δούλων καὶ χιλιάρχων, καὶ τὸν τούτων μείζον, γαρυῶντος τι ἢ καὶ συγγένειαν. ταῦτα δὲ ἐκ ἐχθρῶν παρέχειν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλὰ τοῖς δυνάσται καὶ πᾶσι τῇ πρὸς αὐτοὺς αἰεσίᾳ. προσφύσαντες ὅτι νῦν ὡς αὐτοὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἐσῶν τῶν πεποικίλων. φήσας ὅτι ὅτι σὺ σπυρρῶν καὶ πολλῶν ἀποδὸν ὅτι ὡς ἔστιν, τὸ μὲν δὲν ὄψαθ' ὡν ἐπιζητεῖς, σὺ μὲν αὐτῶν ἀπλῆξας, ἢ ἐκείνῳ ὅτι αὐτῶν ἰλορίζομαι. διὸ μὲν πομπὴν κατ' ἐμὸν προσήσαντες, μὲν πρὸς αὐτῶν ἀκούεις δαυὶδ ἰλθόντα πρὸς ταῦτα τὴν τότε μεν δοκούσαν φιλανθρωπίας ὑποπλάσας. φίλῳ γὰρ καὶ γαρυῶντος καὶ χιλιάρχῳ παρέχον, ἢ πολέμῳ. ταῦτα λίγων ὁ ἀρχιερεὺς, οὐκ ἐπεισὶ τὸν σάουλον, ἀλλὰ δεινὸς μὲν ὁ φόβος, μὲν ἀληθῶς πᾶσι δὲν ὅτι ὅτι. κελᾶν ὅτι τῶν ὀπλίταις, πρὸς αὐτοὺς αὐτῶν, μὴ τῆς ἡμῶν ἀποκτείνω. μὴ δαρρῶντος δὲ ἐκείνῳ ἀφ' αὐτῶν τῶν ἀρχιερέως, ἀλλὰ τὸ δεινὸν διλαβὴ μὲν μείζον, ἢ τὸ ὄψαθ' ὡς τῆς βασιλείας, τῶν σῶν δόκτος πρὸς αὐτοὺς τὸν φόνον. ὄψαθ' ὡς αὐτοὺς αὐτῶν πομπὴς ἐκείνῳ, ἀποκτείνει τὸν ἀχιμέλεχον, καὶ τὴν ἡμῶν αὐτῶν. ἦσαν δὲ πάντες ὡς πᾶσι ἐσῶν καὶ τελακόσοι. πᾶσι ὅτι ὁ σάουλος καὶ ὅτι τὴν πόλιν τῆς ἡμῶν νόβαν, πᾶσι τῶν αὐτοὺς ἀπὸ κτεν, ἢ γαρυῶντος οὐ νηπιῶν, ἢ δὲ ἀλλης ἡμῶν φεισάμενος, αὐτῶν ἐκείνῳ. δαυὶδ καὶ πᾶσι εἰς ἀχιμέλεχον, ἀβιάθας ὄνομα. ταῦτα μὲν τῶν συνήθων, καὶ ὡς προσφύσαντες ὁ δὲ πρὸς ἀρχιερεὺς ἢ καὶ, ὄψαθ' τῶν ἡμῶν αὐτῶν δὲ ὄψαθ' ὡς εἰ καὶ καὶ γ'

modestiaque iuuenis arronitus, ingemuit, si A
milémque gemitum referente Dauide, rex se
iustus gemere falsus est. Tu enim, inquit, mul-
torum bonorum causa mihi fuisti, ego contra
tibi multarum calamitatum autor. Et nunc
quoque declarasti te à priscorum aequitate non
degenerem, qui inimicos in solitudine ad iniu-
riam expositos naëti, incolumes dimittere ma-
luerunt. Itaque hodie manifestè cerno regnum
tibi à Deo repositum, & sub tuum imperium
vniuersam Hebraeorum gentem concessuram.
quam obicem postulo ut iureiurando fidem mi-
hi facias, te rerum positum oblivioni iniurias
meas traditurum, & familiam meam saluam
esse passurum. pollicitus est id David interpo-
sito iureiurando, atque ita regem in regnum
remisit. In idem tempus mors Samueli pro-
phetae incidit, viri qui suo merito in maximo
semper apud Hebraeos precio fuerat: illustréque
virtutis ipsius ac suae observantiae populus te-
stimonium edidit, dum defuncti exequias & se-
pulturam magnifico sumptu concelebrat: &
postquam iusta exoluit in Ramatha patria se-
pulto lectum in longum tempus prorogat,
non quasi in publico mœtore, sed quasi ad v-
num quemvis propriè hæc orbitas pertineret.
fuerat enim vir ad omnem iustitiam ac bonita-
tem à natura compositus, & ob has virtutes
Deo longè acceptissimus. Præfuit populo post
Elis pontificis obitum primum solus annis
duodecim, deinde Saule regnante annis decem
& octo, cuius extremi dies in hæc, ut dixi, tem-
pora inciderunt. In locis autem in quibus tum
David veritabatur erat Ziphenus quidam in
oppido Emma, vir locuples & multorum gregum
dominus. habebat enim in pascuis ovium
tria milia: & capras mille: & ab his David
omnem iniuriam abstinuit, graviter intermi-
natus suis ut vel cupiditatis vel egestatis, vel la-
tendi spe impulsus quicquam violarent, sed plu-
tis iustitiam facerent, & Dei voluntatem, cui
nunquam placuerunt, qui in alienas res manus
auide iniicerent. in hac disciplina suos conti-
nebat, putans se in hominem probum & sua be-
nevolentia dignum hoc officium collocare.
Nabaius verò (hoc erat viro nomen) homo er-
rat agrestis & malis moribus præditus, sed ho-
nestæ ac prudentis & elegantis mulieris mari-
tus. Ad hunc David pecora condentem decem
è suis misit salutarum, qui illi in multos annos
eam felicitatem ominaretur, simulque rogaret
ut è facultatibus suis aliquid communicaret,
cum è pastoribus intelligere possit, quodd long-
go iam tempore in solitudine veritatis ad id ni-
hil detrimenti attulerint gregibus, ut custodes
eorum fuisse potius videri possint. Quicquid
autem in Davidem contulerit, in hominem
gratum ac memorem collaturum. Ad hæc po-
stulata homo suo more nimis dure dedit res-
ponsum. Percontatus enim quis esset David, ut
audiret esse Iesse filium: Nunc, inquit, fugitivum
relictis dominus insolenter ac superbe te ge-
runt. Quibus renunciatis David in iram accen-
sus, quadringentis armatis assumptis, & du-
centis ad cullodiam impedimentorum relictis
(iam enim sexcentorum manuum coegerat)

τοις αὐτῷ κηλεύσας ἐπιταῖ, ἡρακοσίους ἢ φύλακας τῷ σκώων καταλειπόντων, ἡδὴ γὰρ εἶχεν ἑξακοσίους,
ὅτι ἦ

κὴ τὴν τῷ ναῖσιν μεξίστα κὴ γύον ἐκπαλαι,
αὐτῷ μεξί. τὸ δ' αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ ποιήσαντος, αὐτῷ ἔτι
δίναντο εἶναι ἀπικρίνατο. σὺ μὲν γὰρ φεῖσιν ἀγαθὰς
ἀγῶνας μοι γέροντας, ἐγὼ δ' εἰ σοὶ συμφορὰν. ἐπεὶ δὲ ἔτι
ἡ σήμερον τὴν ἀρχαίαν ἔχοντα σπαντοὶ δίκαιοι μὲν,
οἱ τοὶ ἐχθροὶ ἐν ἐρήμῳ λαβόντας, σάξεν παρήγ-
μαλον πέπεισμαι δὴ νῦν ὅτι σὺ τὴν βασιλείαν οὐκ
φυλάττει, κὴ φεμὴν σε τὸ πάντων τῶν ἑβραίων κερ-
τες. δὲ δὴ μοι πῆσεις ἐόρκοι, μή μὴ τὸ γῆρας ἐξαφ-
νῆσαι, μηδὲ μοι μνησκακουῦντα τοὺς ἐκ γέροντας ἀπαλ-
σαι. τηρήσαι δὲ μοι κὴ σῶσαι τὸν οἶκον. ὁμῶς δὲ ἡ χάρις
ἡξίωσεν, δαβίδης, σάκλον μὲν εἰς τὴν ἰδίαν ἀπάλυσε
βασιλείαν. αὐτὸς δὲ κτ' τῶν σὺν αὐτῷ εἰς τὴν μααθιαν
ἀνέβη σινὴν. δαοδνήσκει δὲ κατ' αὐτὸν καμὲν κὴ σπ-
μύνλος ὁ παροδῆτης, αὐτὸς ἡ τῆς τυχεύσης δαοδάνων
ὡδῶν τοὺς ἑβραίους πῆσεις. ἐεραῖσεν γὰρ τὴν ἀρετὴν
αὐτῷ ἐπὶ τὴν πλῆθος παρὲς αὐτὸν δύναν, τὸ πέν-
θος, ὅδ' ἐπὶ πολὺν χρόνον ὁ λαὸς ἡγετο, κὴ ἡ φεμὴν
ταφύων αὐτῷ ἐπὶ τὴν γομ. ζομῶν ἀναπλήρωσεν φι-
λοπῆμια τε κὴ σωκῆ. δαπῆσαι κὴ αὐτὸν ἐν τῇ παρῆδι
ἀρμαδῶν, ὅδ' ἐπὶ πολλὰς πᾶν ἡμέρας ἐκλαυσεν, ἐκοι-
τὸν τε τοὺς παρὲς αὐτῷ ἄλλος ἰου τελοῦν, ὡς εἰς οἰ-
κεῖν δὲ ἑκάστος παθῶν ἐγῆμετο δὲ αὐτὸς δίναντο κὴ χρι-
σὸς τὴν φύσιν, κὴ δὲ τὸ μόνος αὐτῶν τῶν δαπ. ἡρ-
ξῆ δὲ κὴ παρὲς τε λαὸν, κτ' τὴν ἡλὶ τῶν ἀρχιερέων π-
λοῦν, μόνος μὲν ἐπὶ δαπ. κα, κτ' ἢ τῶν σακλῶν τῶν
βασιλείων, δὲ κατὰ τοὺς οἴκους. κὴ τὰ μὲν παρὲς σπ-
μύνλος, τὸ τὸ πῆρας ἔχεν. ἡ δὲ πῆς τῶν ζομῶν,
ἐν πᾶσι ἐμμε, πᾶσις κὴ πολὺ δρέμματος. ἔρα-
λῶν μὲν γὰρ αὐτῷ ποιμὴν παροδῶν ἐίμετο, χιλίαν
δὲ ἀρῶν. ταῦτα δαβίδης ἀσπῆ τηρεῖν τε κὴ ἀβλαβῆ
παρήγμαλς τοὺς σὺν αὐτῷ, κὴ μήτε ὑπὸ ὅπῳ θυμίας,
μήτε ὑπὸ ἐπιδείας, μήτε ὑπὸ τῆς ἐρήμιας, ἐπὶ δὲ δυνά-
σαι λαοδᾶσιν καταβλάπτειν. ταῦτα δὲ ἀπᾶνται
ἐπᾶν τῶν δαπ. τὸ, κτ' ἐν ἀδμεῖν. κὴ τὸ τῶν ἀλλοξίων
ἀπᾶσαι δεινὸν ἡμεῖς καὶ παροδῶν τῶν δαπ. ταῦ-
τα δὲ ἐδίδασκιν αὐτοὺς οἰόμενος ἀνδράων χαρίζ-
σαι ἀγαθὰ, κὴ ταῦτες τυγχάνειν ἀξίως τῆς παρο-
νοίας. ἡ δὲ γάβλος, τὸ γὰρ εἶχεν ὄνομα, σκληρὸς
κὴ πονηρὸς τοῖς ἐπὶ τῇ δαπ. ἐν, ἐν κλημῆς ἀσπῆσας
πεπονημὸς τὸν βίον, γυναικὸς ἀγαθῆς ἐπὶ σῶφρο-
νος κὴ τὸ εἶδος ἀουδᾶς λελογχῶς. παρὲς οὐκ τὸν
γάβλον τῶν κατ' ὃν ἐκεῖσε τὰ παροδῶν καμὲν,
πῆμψας ὁ δαβίδης ἀνδρας δὲ κατὰ τῶν σὺν αὐτῷ, δὲ
ταῦτα αὐτὸν ἀσπᾶται, ἐπὶ σὺν δὲ κατὰ τὸ ποιῆν
ἐπὶ ἐπὶ πολλὰ. ὡδᾶ κατὰ ἢ δὲ ὡν δυνάτος ἐστιν
αὐτῷ παρῆσαι, μαδῶν ὡδᾶ τῶν ποιμῶν, ὅτι
μηδὲν αὐτοὺς ἡδονήσαι μὲν, ἀλλὰ φύλακας αὐτῶν τε κὴ
τῶν ποιμνίων γέρονται μὲν, πολὺν ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ κατὰ
βοτῆς ἡδὴ χρόνον. μέλανοις δὲ ἐδὲν δαβίδης πα-
ροδῶν. ταῦτα δὲ τῶν ποιμῶν δὲ κατὰ τῶν
παρὲς τὸν γάβλον, ἀπᾶν δὲ τῶν σῶφρο καὶ σκλη-
ρῶς ἀπᾶνται. ἐρωτήσας γὰρ αὐτοὺς τίς ἐστὶ δαβίδης,
ὡς τὸν υἱὸν ἡκαστος ἰσαίου, νῦν ἀρετὴ ἐπὶ μεγαλο-
φροσύνην ἐπὶ αὐτοὺς οἱ δαπῆται κὴ σπῆμῶνται, τῶν
δαπῶν κατὰ τῶν ποιμῶν. ὁρῶνται δὲ αὐτῶν παρ-
σάντων ὁ δαβίδης, κὴ τετρακοσίους μὲν ἀπᾶνται
τοὺς αὐτῷ κηλεύσας ἐπιταῖ, ἡρακοσίους ἢ φύλακας τῷ σκώων καταλειπόντων, ἡδὴ γὰρ εἶχεν ἑξακοσίους,
ὅτι ἦ

ὅς τὸν μὲν φυλάττειν αὐτὸν διωκόμενον, ἔ πολλὰ
 διήματα τ' ἀνείας παρεξημέριον ἐλαύνει καὶ ἑσού-
 τον ἐν φυγῇ χερόνι καὶ ταῖς περὶ τὴν ψυχὴν ἀνω-
 νίας, ἐκείνησιν ζῆσαι φίλων καὶ συγγενῶν ἱκανῶς αὐ-
 τὸς δ' ἢ πένεται πολλάκις ὑπ' αὐτῷ συζόμενος, ἐδὲ
 τὴν ψυχὴν φανερώς ἀπολλυμένην λαμβάνων. ὁ δὲ
 δαβίδης, πᾶσι μὲν ἀπολαβεῖν ἐκέλευσε τὸ δόρυ ἔ-
 ἢ φακὸν τῷ ὕδατος, ἱππεύων ὡς ὁ θεὸς ἐκείνην τ' ἔ-
 δίας φύσει καὶ τῷ κατ' αὐτὴν πεπαιγμένον ἔσται
 δικαστὴς, ὅς ὅτι καὶ τῷ παρῶν ἡμέραν δακτυλί-
 ται σε δυνάμεις, ἀπὸ γὰρ οἱδὶ καὶ σάκελος μὲν δύν-
 τερον ὁρῶν τὰς δαβίδης χεῖρας, εἰς τὰ βασίλεια
 καὶ τὴν οἰκίαν ἀπὸ λαοσέβ. φοβηθεὶς δὲ δαβίδης, μὴ μέ-
 νων αὐτοῖσι συλληφθῇ ὑπὸ τῶν σακκῶν, συμφέρειν ἔκει-
 νεν εἰς τὴν παλαίσινον ἀναβαί, ὁρῶν ἐν αὐτῇ. καὶ
 μὲν τῷ ἐξακοσίων, οἱ περὶ αὐτὸν ἦσαν, ἐξ ὧν ἦν ὁρῶν
 ἀρχοῦ τὸν γίτης βασιλεία, μία δὲ ἡ αὐτῇ τῷ πέντε
 πόλει. δι' αὐτὸν δὲ αὐτὸν τῷ βασιλείῳ αὐτῷ τῷ αὐ-
 δρῶν, καὶ δόντος οἰκητήριον, ἔχων ἅμα ἔ τὰς δύο
 γυναικας, ἀρχοῦ ἔ ἀβιζαί, δὴ τῇ ἐν γίτη. σαού-
 λῳ δὲ τῷ αὐτῷ ἀκούσας, λόγος ἐκ ἐκ τῷ αὐτῷ πέντε
 αὐτὸν ἢ ἐκείνην. δις γὰρ ἡδὴ ἐκείνην αὐτῷ ὁρῶν
 ἐκείνην ἡμῶν συλλαβεῖν αὐτὸν περὶ τῷ αὐτῷ.
 δαβίδης δὲ ἐκ ἐκείνην ἐν τῇ πόλει τῷ γίτην μὲν.
 ἀλλ' ἐκείνην τῷ βασιλείῳ αὐτῷ ἢ ἐκείνην φιλανθρώ-
 πως αὐτὸν ὑπεδέξατο, καὶ τῷ χαρίσται, τῷ πέντε
 νὰ τῆς χώρας αὐτῷ αὐτῷ κατὰ τῷ αὐτῷ. ἀφ' οὗ καὶ
 δαβίδης ἐν τῇ πόλει βαρὺ αὐτῷ καὶ φορτικὸς ἔσται.
 δίδωσι δὲ ἀρχοῦ αὐτῷ κώμην πνὰ, σκεῖλλαν κα-
 λεμένην. ἡ βασιλεύσας ὁ δαβίδης ἀγαπῶν, ἴδιον
 κτήμα ἐπέμπει ἔσται καὶ οἱ παῖδες αὐτῷ. ἀλλὰ περὶ μὲν
 τῷ πέντε, ἐν ἀλλοῖς δηλώσας. ὁ δὲ χερόνι ἐκ τῷ αὐτῷ
 σὺν δαβίδης ἐν σκεῖλλῃ τῷ παλαίσινος ἔχεται μὲν
 πᾶσαις περὶ τῆς ἐκείνης ἡμέρας. καὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ
 ἢ λαθὼν τοῖς πλησιόχοις τῷ παλαίσινος σαρρί-
 τας καὶ ἀμυλκίτας δὴ τῷ αὐτῷ τῷ χώρῳ, καὶ
 λείας πολλὰν κτλῶν καὶ καμῶν λαμβάνων ὑπὲρ
 φιν. ἀφ' οὗ καὶ αὐτῷ ἀπείχεται, διδόντας μὲν κατὰ τῷ αὐτῷ
 σὺν αὐτῷ περὶ ἀρχοῦ τὸν βασιλεία. τὸ μὲν τῷ
 καὶ τῷ λείας μέγας αὐτῷ δαυὶδ ἐπέμπει. τῷ δὲ βασι-
 λείῳ πυδομένη, πᾶσι δὴ τῷ αὐτῷ τῷ λείαν ἀπὸ
 λαοσ, τῷ περὶ τὸν νότον τῷ ἰουδαίων τῷ αὐτῷ
 ἔ ἐν τῇ περὶ τῷ κατοικοῦσιν ἐπὶ αὐτῷ, περὶ τῷ ἀγ-
 χροῦ περὶ τῷ ἔσται. ἢ τῷ πέντε, ὅτι δαβίδης ἐ-
 παλέμει τὸ ἴδιον ἔσται, καὶ δούλον ἔσται παρ' ἐκείνην
 χερόνι, ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τῷ αὐτῷ. καὶ τῷ τὸν αὐτὸν κατ-
 εῖ, τῷ παλαίσινος ὅτι τῷ ἰσραηλῆτας στρατῶν δι-
 γνηκότων, ἔ ἀφ' οὗ καὶ αὐτῷ περὶ τῷ αὐτῷ συμμάχοις
 ὅπανται ἵνα συμπάρῳσιν αὐτοῖς εἰς τὸν πόλεμον εἰς
 ῖν γὰν, ὅτι ἐκείνην ἀφ' οὗ καὶ αὐτῷ ἔσται τῷ αὐτῷ
 ἰβραίοις, ὁ τῷ γίτην βασιλὸς αἰχμοῦ, συμμάχοις
 τε τὸν δαβίδην αὐτῷ μὲν τῷ ἰδίων σπλῆτων, ὅτι τῷ αὐτῷ
 ἰβραίοις ἔσται. τῷ δὲ περὶ τῷ αὐτῷ ὑποχόμενος, καὶ φέ-
 σαις ὁρῶν κατὰ τῷ αὐτῷ, ἐκ τῷ τῷ αὐτῷ αὐτῷ
 τῷ ἀφ' οὗ καὶ τῷ ξενίας ὑποδύσται, καὶ ποίσει αὐ-
 τὸν φύλακα τῷ σάματος μὲν τῷ νίκῳ, ἔ τῷ αὐτῷ
 ἔ περὶ τῷ αὐτῷ, τῷ πνὰ καὶ πνὰ ὑποχόμενος τὸ περὶ τῷ αὐτῷ
 αὐτῷ μέλλον αὐτῷ.

Secum servatorem suum, hominem spectatae
 per multa officia benivolentiae, in exilium a-
 ctum, & saepe in capitis discrimen abductum,
 amicorumque consuetudine orbatur perse-
 qui non desistere. illum vero pro hostili in-
 festatione salute sibi reponere. Tum David iussit
 ut mitteret qui & spiculum & lecythum re-
 portarent, hoc attestans, quod Deus futurus
 esset utriusque naturae & motum ac gestorum
 iudex, cui potum esset, quod ea quoque die pe-
 percisset inimico, quem in manu erat interfici-
 cere. Atque hoc modo Saulus iam iterum
 clementia Davidis incolumis e manibus emis-
 sus, tetro in regiam se recepit. Ceterum David
 veritus ne si diutius in eis locis haerere tandem
 comprehenderetur, consultius putavit in Pa-
 laestynam transire, & illic degere: quod cum ce-
 teris quoque vium esset, una cum sexcento-
 rum manu ad Anchum se contulit regem Git-
 ta, unus e quinque eius gentis ciuitatibus: ubi
 domicilio accepto a rege cum duabus vxori-
 bus Achima & Abigae habitavit. Saulus au-
 tem certior factus posthac destitit contra eum
 aut proficisci aut militem mittere, videns id
 sibi iam bis male cessisse, minimumque abfuisse
 quin captando caperetur. Davidi autem non
 placuit in vrbis Gitta manere, sed petiit a rege
 ut ad pristinam erga se hospitalitatem hoc quo-
 que adiceret, & agri partem ad incolendum ei
 cum suis attribueret. Vereri enim se ne intra
 moenia morando onerosus Gittensibus videa-
 tur. annuit eius precibus rex, & vicum quen-
 dam nomine Sicellam ei donavit, quem Da-
 vid postea regnum adeptus adeo dilexit, ut
 suam & posterorum priuatam possessionem
 in perpetuum esse voluerit: qua de re alius fu-
 tus dicturi sumus. totum autem tempus quo
 David apud Sicellam vixit, fuerunt menses
 quatuor, additis viginti diebus. ex eo loco
 clanculariis excursionibus Palaestinae gentis vi-
 cinos sibi Saritas & Amalecitas infestabat, ma-
 gnas iumentorum & camelorum praedas abi-
 gens. mancipia enim non abstrahere, veritus
 ne horum indicio res ad Anchum regem per-
 ferretur. De manubiis autem munera mittere
 ad regem solebat. quo percontante unde eas
 praedas ageret, meridionalem Iudaeorum re-
 gionem campestem incurfare se respondens,
 regi facile persuasit ut crederet quod verum es-
 se vehementer cupiebat, sperabat enim Davi-
 dem si hostiliter gentem propriam tractasset,
 pracluso reditu semper posthac obnoxium se
 habiturum. Et parabatur tum bellum in He-
 braeos communi Palaestinatorum decreto, indi-
 cto omnibus eius nominis sociis die ad con-
 ueniendum in Rengam, ubi collectum exerci-
 tum Anchus in hostem ducturus erat: & inter
 caetera auxilia Davidem cum sexcentorum co-
 horde euocauerat. quo prompte operam polli-
 cente, & dicente adesse tempus referenda hos-
 pitalis gratiae, rex contra quo magis eum sibi de-
 pinciret, promisit se eum re bene gesta in sum-
 mo apud se honore habiturum, & satellitio suo
 praepositurum.

1. Reg. 27.

XIV.
1. Reg. 28.

Hebraei à Palestina magno praelio vincuntur, in quo Saul rex una cum filiis fortiter pugnans occiditur.

*Οι στρατιώται των παλαιστών πέλιον ὅτι πύριον ἐβόησαν
καὶ ἱσχυρὸν τὸ μαχῆ καὶ ἡ βασιλεὺς αὐτῶν σέκουσθαι
πύριον μετα τῶν παίδων μαχόμεθα.*

Saulus autem è regno suo diuinos omnes & ventriloquos ac ariolos ceterosque similis vanitatis homines eiecerat, solis prophetis tententis: cumque audisset Palæstinos Sonnam vsque vibem progressos castra ibi metatos, & ipse cum suis copiis illuc occurrit: & iuxta motem quendam Gelboe dictum castra è regione hostium posuit. vbi non mediocris trepidatio illum incessit, reputantem hostilem exercitum viribus longè præcellere: qua de se sollicitus ad oraculum Dei confugit, euentum prælii sciscitans. Deo autem silente magis etiam territus prorsus animum despondit, prælagiens cladem imminere, posteaquam Deus præter solitum auxiliatricem manum subtraheret. quæri nihilo minus imperat mulierculam quampiam ventriloquam, & manes elicere callentem, quo vel sic rerum euentum prænosceret. nam ventriloquorum genus euocatis defunctorum animabus per eas futura sciscitantibus prædicunt. cumque indicio cuiusdam familiaris sui comperisset esse talem mulierculam in oppido Endoro, ignatis omnibus mutato regio habitu, assumptisque duobus fidissimis famulis ad Endorum & mulierem fatidicam proficiscitur: rogatque eam vt diuinet, educatque ad superos animam viri cuius ipse voluerit. illa autem repugnante & negante se edictum regis contempturâ, quæ hoc diuinaculorum genus à suo regno arceat: & obtestâte ne nulla iniuria lacessitus insidias sibi strueret, quo deprehensa veritas artes attrètare ad supplicium raperetur: iurauit neminè hoc resciturum, neque se responsum cum aliis communicaturû, sed fore eam extra omne periculum. Vt verò iureiurando persuasa est non timere, iussit eam Samuelis animam excitare. quæ cum nesciret quisnam fuisset Samuel, ab inferis hunc euocat. quo in cõspectum veniente, mulier specie viri diuina & veneranda perterrita ac stupefacta, versa ad regem, nõnne, inquit, tu es Saul rex? hoc enim ex Samuele didicerat. Quo annuente & rogante trepidationis causam, ait se videre ascendentem virum diuina quadâ specie præditum, percontante deinde qua effigie quõue habitu esset ac ætate, ait senem esse venerandum, habitu sacerdotali amictum. Agnouit rex Samuelem esse, & procidens adoratione salutauit. anima autem Samuelis interrogante quam ob causam elici ac suis moueri sedibus iusserit, necessitate se huc adactum conquestus est. imminere enim grauem hostium exercitum, & se inopè esse cõsiliij destitutum à Deo, neque per vates, neque per somniorum visiones futura præsignare dignâte. quapropter ad eum se cõfugisse, cui res suas semper curæ fuisse sit expertus. Samuel verò adesse iam regi extremum vitæ diem præuidens, superuacaneum respondit ex ipso futura scitari, cum à Deo destitutum se agnoscat. Audi ta-

ΕΤΥΧΗ ἡ σάκελος ὁ τῷ ἱσραήλ βασιλεὺς τοῦ μαν-
τιῶν καὶ τοῦ ἱσραηλιμῶν καὶ πᾶσαι τὴν τοιαύτην
τῆς καὶ τῆς χαρᾶς ἐκβεβληκῶς ἔξω τῆς παροῦσης.
Ακούσας ἡ τοῦ παλαιστίου ἡδὴ παρόντας καὶ ἱσρα-
ελῆς πόλεις ἐν τῷ πεδίῳ κειμένης ἱσραηλιμῶν
κότας, ἐξάρμυκον ἐπ' αὐτοῖς καὶ τῆς δυνάμεως καὶ
τοῦ ἀνδραγαθμοῦ πρὸς ὅριον τῆς γαλιλαίας καὶ κλημῶν,
βαλλεται στρατόπεδον ἀντικρὺ τῶν πολεμίων. Τραπῆται
δὲ αὐτὸν ὡς ἐτυχεῖν ἰδόντα ἡ τῆς ἱσραήλ δυνάμεις,
πολλὰ τι ἔσται καὶ τῆς οἰκίας κρείττων ὑπονομήσει. καὶ
τὸν θεὸν δὲ τῆς παροῦσης ἡρώτα πρὸς τὸν μέγιστον, καὶ
τὸν πρὸς ταύτην ἰσομήνην τίλοις πορεύσεται. ἐκ δὲ πο-
ρευομένης ἡ τῆς θεῶν, ἡ μάλλον ὁ σάκελος κατέδειξε,
καὶ τὴν ψυχὴν κατέπαυσε, τὸ κακὸν οἶον εἰκὸς ἡ παρ-
ὄντος αὐτοῦ καὶ χεῖρα τῆς θεῶν πορευομένης. ζητήσας
δὲ αὐτὴν καλεῖται γυνάμον τὴν τῆς ἱσραηλιμῶν, καὶ τὰς
τῆς τῆς ἀντικρὺ ψυχᾶς ἐκκαλέμενον, ὡς ἔπειτα γυνώ-
μενος εἰ καὶ νοῦν χαρεῖν αὐτῇ μάλλον τὰ πρὸς ἡμᾶς
τὸ γὰρ τῆς ἱσραηλιμῶν γῆρας αἰάρον τῆς περὶ
ψυχᾶς, δὲ αὐτῇ πρὸς τὴν τοῦ θεοῦ δυνάμειν τὰ δὲ πο-
ρευομένην, μὴ δύνανται δὲ αὐτῇ πρὸς τὸν οἰκιστὴν
εἶναι τὴν γυνάμον τοῦτον ἐν πόλει ἐν δυνάμει, λαθὼν πάν-
τας τοὺς ἐν τῷ στρατοπέδῳ, καὶ ἀπικύδεις τὴν βασιλι-
κὴν ἐδῆται, δύο ὡς ἀλαβῶν οἰκίας οὐκ ἦδεν πρὸς
ταῖς οὐκ ὄντας, ἡ καὶ εἰς τὸ ἐνδῶρον πρὸς τὴν ἡνωμένην. καὶ
παρῆλθεν μαντιτεύσασθαι καὶ αἰάρον αὐτῇ ψυχὴν, ἔπει-
τα αὐτὸς εἶπεν. τὸ ἡνωμένον δὲ πορευομένης καὶ λεγού-
σης ἡ κατὰ φρονήσειν τῶν βασιλέων, ὅς περὶ γῆρας τῆς
μαντιῶν ἐξήλασεν, ἐδ' αὐτὸν ἡ ποιεῖν καλῶς ἀδικη-
θέντα μνηστῆρα αὐτῆς, ἐνδραμόντα ἡ εἰς τὰ κακῶν
μνηστῆρα λαβεῖν αὐτῇ ἵνα δ' αὖ δίκην, ὡς ποιεῖ μνηστῆρα ἵνα
σταθῇ, μνηστῆρα παρ' ἄλλων ἀγείν αὐτῆς τὴν μαντιῶν,
ἵσταται δὲ ἀκίνδυνον. ὡς ἡ τοῖς ὅρκοις αὐτῇ ἵσταται
μὴ δεδιδῆναι, καλεῖται τὴν σαμουήλου ψυχὴν αἰάρον
αὐτῇ. ἡ δὲ ἀγνοῶσα τὸν σαμουήλου ὅς περὶ τῆς
καλεῖται τὸν ἐξ ἁδου φανέντος δὲ αὐτῇ, διασπόμενος
τὸ γυνάμον αὐτῇ ὅς περὶ καὶ διασπόμενος (τραπῆται),
πρὸς τὸν ὅτι ἐκκαλέμενος, ἡ σὺ φωνῇ ὁ βασιλεὺς σάου-
λος, ἰδὼν αὐτὸν γὰρ αὐτὸν ὁ σαμουήλος. ἐπιδύσαντες δ'
ἐκείνου, καὶ τὴν τραπῆται αὐτῆς ἐκκαλέμενος πόσιν γῆρας
το, βλέπειν εἶπεν αὐτῇ δὲ τῇ πρὸς τὴν μνηστῆρα ὅ-
μοιον. τὸ ἡ τὴν εἰκόνα φέρειν καὶ τὸ γῆμα τὸ διαβί-
ντος ἐκ τὴν ἡλικίαν καλεῖται. γέρεται μὲν ἡδὴ ἐν-
δοξον ἰσχυράν, ἱσραηλὶν δὲ πρὸς καλέμενος διπλοῖ-
ται. ἱσχυροῦν ἐκ τούτων ὁ βασιλεὺς, τὸν σαμουήλου
ὄντα, καὶ πρὸς τὸν τὴν γῆν, ἡσυχάζει ἐκ πορευομένη-
ντος. τὸ ἡ σαμουήλου ψυχῆς πορευομένης δὲ τὴν κι-
νήσειν αὐτῇ καὶ ἀναχθῆναι ποίησε, τὴν αἰάρον αὐ-
τῇ πρὸς τὸν τοῖς πολέμοις ἐπικαλέσθαι βαρεῖς αὐτῇ, αὐτὸν
τῷ θεῷ

ἡ ἀμνηστῆν τοῖς παρῶν ἱσραηλιμῶν ὑπὸ τῷ θεῷ, καὶ μὴ πρὸς ὁρῶντας τυχεῖν αὐτῇ, μὴ πρὸς
πρὸς τῇ, μὴ δὲ οἰκιστῆν. καὶ δὲ τὸ ὅτι σὺ τὸ αἰετῶν πορευομένης κατέφυγον. σαμουήλος
ἡ, τέλος αὐτὸν ἔχοντα ἡδὴ τῆς μεταβολῆς ὁρῶν, πρὸς αὐτὸν μὲν εἶπεν ἡ καὶ παρ' ἡμῶν βούλεται μαθεῖν,
τῷ θεῷ

ΤΑ ΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΕΒΔΟΜΩ ΤΩΝ ΙΩΣΗΦΟΥ
 ἱστοριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

- Ὡς δαβίδης μὲν τ' μιᾷ φυλῇ ἐβασίλευσεν ἐν χιβρώνι πόλει, τῇ δ' ἄλλῃ πλείους, ὁ σαύλου πατήρ.
 κεφ. α.
 Ὅπ' ἰδὼν φονεύδηντος ἐξ ὀπίκων φίλων, ἀπάσαι τ' βασιλείαν δαβίδης παρέλαβον. κεφ.
 Ὡς πολιορκήσας ἱεροσόλυμα δαβίδης, καὶ λαβὼν τὴν πόλιν ἐξέβαλεν μὲν ἐξ αὐτῆς τοὺς χαναανίους, ἐν δὲ
 δὲ εἰς αὐτὴν ἰουδαίους. κεφ.
 Ὅπ' δαβίδης στρατεύσας ἐπ' αὐτὴν παλαστίνης ἐν ἱεροσολύμοις ἐνίκησεν. κεφ.
 Ὡς τοὺς περὶ ἐθνοὺς στρατεύσας δαβίδης, καὶ χειρῶν ἀμύμος, φόρον ἐπέταξεν αὐτοῖς τελεῖν. κεφ.
 Ἡγήμονον πολεῖ δαμασκηνῶν δαβίδου μάχη, καὶ νίκη. κεφ.
 Πῶς ἐπὶ τοῖς μεσοποταμίους, στρατεύσας ἐκράτησεν αὐτοὺς. κεφ.
 Ὅπ' ἔρ' αὖτε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐκασπασάντων, ὑπὸ πατρὸς ἐξεβλήθη τ' ἀρχῆς. κεφ.
 Ὡς στρατεύσας ἀβισαλώμος ἐπὶ τὸν πατέρα δαβίδην, ἀπέλετο σὺν τοῖς στρατοῖς. κεφ.
 Πῶς δαβίδης εἰς τὴν βασιλείαν πάλιν ἀνῆλθε, καὶ ἐξήσεν δαδαιμόνας. κεφ.
 Ὡς ἐπ' αὐτῶν, σολομὼν τ' ἔγεν, ἀπὲρ εἰς βασιλείαν. κεφ.
 Τελόπι δαβίδου, καὶ ὅσα τοῦ πατρὸς εἰς τὴν οἰκοδομίαν τῆς ναῦ κατέλειπον. κεφ.

HÆC IN SEPTIMO IOSEPHI HISTORIARVM DE
 Antiquitate Iudaica libro continentur.

- Dauid apud Hebronem vnus tribus rex creatur, in reliquis Sauli filius paternum regnum obtinet.
 CAP. I.
 Iebostho amicorum insidiis interfecto, vniuersum regnum ad Dauidem deuēnit. CAP. II.
 Dauid vi captis Hierosolymis Chanaanos inde eiicit, urbemque Iudæis victoribus inhabitandam tradidit.
 CAP. III.
 Dauid Palæstinorum bello impetratus apud Hierosolyma victoriam illustrem consequitur. CAP. IV.
 Dauid subactis finitimis gentibus tributa illis imponit. CAP. V.
 Damasceni à Dauide vincuntur. CAP. VI.
 Quomodo Dauid Mesopotamios vicerit. CAP. VII.
 Quomodo per intestinum familie dissidium Dauid à filio regno pulsus est. CAP. VIII.
 Abetalomus contra patrem profectus cum exercitu perit. CAP. IX.
 Quomodo Dauid regno restitutus feliciter vixit. CAP. X.
 Dauid se viuente Solomonem filium suum regnum auspicari voluit. CAP. XI.
 Mors Dauidis, & quantum filio ad structuram templi reliquerit. CAP. XII.

[illegible]

proceres Hebronem ad Davidem conuenerunt cum tribunis ac præfectis, sequæ & sua omnia illi dederunt, ac memoratis prius veteribus officiis, quæ in eum viuente etiam cum Saulo contulissent, & quodd tribunum tunc regium in summo honore habuissent, & quodd diuino suffragio per Samuelem prophetam rex vnâ cû suis filiis declaratus esset: que soli destinatum esset vt perdoimis Palæstinis Hebræorum rebus perpetuam salutem ac securitatem afferret.

B At ille collaudato eorum studio, hortatûsque vt in cæptis permanentes, fore enim vt nunquam eos pœniteat, conuiuio & omni comitate exceptos remisit ad populum in regiam adducendum. Conuenerunt itaque ex tribu Iudæ armatorum sex millia octingenti, scuta & lanceas gestantes, qui hæctenus Sauli filium secuti fuerant, & sine quibus hæc tribus Davidi regnum decreuerat. ex tribu Simeonis septem millia & centum eo amplius: ex tribu Leuitica quatuor millia septingenti cum principe suo Iodamo. cum his erat pontifex Sadocus cum viginti duobus cognatis principibus. ex tribu Beniamitide armati quater mille. Hæc enim tribus adhuc sustinebat credens aliquem ex genere Sauli regnaturum. Ex tribu Ephraimi viginti millia & octingenti, viri animis & viribus præstantes. Ex dimidia tribu Manassiride millia decem & octo. Ex tribu Issachar ducenti futurorum præcij, & armatorum viginti millia. Ex tribu Zabulon armatorum lectissimorum quinquaginta millia. Hæc enim tribus sola vniuersa ad Davidem confluit. hi omnes eadem armatura vtebantur, qua tribus Gad. Ex tribu Nephthalitide insigniores & ductores mille, scuto & hasta armati, quos sequebântur reliqui tribules eorum, multitudo penè innumereabilis. Ex tribu Danitide selectorum viginti septem millia. ex tribu Aseri quadraginta millia, ex duabus autem tribubus trans Iordanem habitantibus & reliquo tribus Manassitidis armatorum scuto & hasta galeæque ac gladio viginti duo millia. Reliquæ quoque tribus gladiis vtebantur. Hæc fuerunt copiæ quæ in Hebronem ad Davidem sunt collectæ cum magno comitatu frumenti & vini, cæterorûmque ad victum commodorum, omnesque communi sententia regnum ei ratum ac firmum esse voluerunt. cûmque triduo illic festa celebraissent, epulisque operati essent, David cum omnibus his copiis Hierosolyma est profectus. Iebusæi verò qui tum urbem incolebant, Chanaanæorum & ipsi generis, clausis ad eius aduentum portis, & in mœnibus quotquot erant cæci vel claudi, aut alioqui mutili in contemptum regis collocatis, dissidebant hos ad arcendum hostem sufficere, freti munitionum firmitate. Quo ludibrio ad iram concitatus, oppugnationem aggreditur: & cûm strenua militum opera vteretur, omnibus adnitentibus vt vnus vrbis expugnatione cætatis si qui similiter pertinaces essent, metus incuteretur, vi inferiorem vrbis partem occupat. Resistente autem sola arce, decreuit propositis honoribus ac præmiis militem ad rem alacriter gerendam excitare:

2. Reg-5-

1. Paralip.
12.

111.

T

promisitque ei qui per subiectam vallem inar- A
cem euasisset, totius exercitus imperium se cō-
missurum. & cum eo certatim omnes enite-
rentur, cupiditate summæ præfecturæ accensi,
Saruia filius Ioabus alios præuenit, & conscē-
sa arce clamore sublato à rege promissum co-
piarum imperium repositit.

CAP. III.

David uicaptis Hierosolymis Chanaanos inde po- B
pulariter eiecit, urbemque Iudæis victo-
ribus inhabitandam tradidit.

Eiectis deinde ex arce Iebusæis, & instaura-
tis Hierosolymis, rex ea, ciuitatem Dau-
dis appellauit, ac per omne regni sui tempus
domicilium inibi habuit, æterum tempus quo
apud Hebronem solius tribus Iudæ rex fuit, se-
ptem anni fuere, & menses sex. postquam autem
Hierosolymis regiam sibi aptauit, in dies magis C
ac magis res ei ex voto succedebant, Deo pro-
uidente ut ea urbs egregiis accessionibus quàm
celeberrima redderetur. Per idem tempus Ira-
mus legatione in hoc missa in amicitiam ac so-
cietatem Davidis est receptus: misitque ei do-
no materiam cedrinam & architectos ac fa-
bros, qui regiam ei Hierosolymis exedificaret.
David autem superiorem urbis partem & arcē
in ea conditam in vnum corpus redegit, cingē-
dumque eisdem munitionibus Ioabo deman-
dauit. Igitur primus David Iebusæis inde eie- D
ctis, à se ciuitatem denominauit. Nam tempore
Abrahami generis nostri aurois Solyma voca-
batur, nec desunt qui affirmant etiam apud Ho-
merum Solymorum nomine hanc urbem in-
telligendam. templum enim iuxta Hebræorum
linguam nominatum est hac voce, securitatem
significante. Totum autem hoc tempus ex quo
Ieluis Hebræorum aduersus Chanaanos impe-
rator, deuietæ regionis agros suis diuisit, post-
quem Israelitæ nunquam barbaros ex Hie-
rosolymis eiecere valuerunt, usque ad hanc Dau-
dis expugnationē anni fuere quingenti & quin-
decim. Nec prætermittendus est per silētiū Or-
phonas vir inter Iebusæos opulentus, cui in ex-
pugnatione Hierosolymorum parciūm est à
rege, tum propter perpetuā eius erga Hebræos
beneuolentiam, tum quia priuato quodam of-
ficio demeritus est eū, ut paulo post magis op-
portuno loco indicabimus. David deinde alias
quoque uxores duxit, & concubinas sibi adiū-
xit, filios etiam undecim suscepit, quorum no-
mina, Amnas, Ellus, Sebas, Nathan, Solomon,
Iebar, Eliel, Phalna, Ennaphen, Ienas, Eliphal,
& præterea filiam Thamarā. Horum nouem
ex legitimis coniugibus nati sunt, duo verò po-
stremi à concubinis. Thamarā autem Abesalo-
mi germana fuit.

CAP. IV.

David Palæstinorum bello impetitus apud Hie- G
rosolyta uictoriam illustrem consequitur.

IIII.

Palæstini autē cognito quoddam Hebræi Davidē
regē creassent, collecto contra eos exercitu
& occupata conualle quæ dicitur Gigatium nō
procul Hierosolymis sita, castra ibi posuerunt.

κὶ ταύτῃ ἐλόντι, στρατηγίας ἀπαντος τ' λαὸν δόσεν
ἐπιγείλατο. πάντων δ' φιλοτιμυμένων ἀταβύωαι, κὶ
μυδρία πόνοι ἀκνέονται ὑφίστασθαι δι' ἐπιθυμίας τ' στρα-
τηγίας, ὁ σαυρία παῖς ἰωάβος ἐφθῆ τοῖς ἄλλοις, κὶ ἀνι-
βόσσει εἰς ἀβάς, πρὸς τὴ βασιλεία, τ' στρατηγίας ἀπατῆρ.

Κεφάλαιον γ'.

Ὡς πολιορκῶντες ἱεροσόλυμα δαβίδης, κὶ λαβὼν τὴν πόλιν
ἐξέκαλει μὲν δὲ αὐτῇ τὴν χαλκαίαν, ὡς ἐκα-
λετο δ' ἐν αὐτῇ ἰουδαίου.

Εκβαλὼν δ' τοῖς ἱεβουσαίοις ἐκ τ' ἀκρας, κὶ αὐτοὺς
ἐκαιοικοδομήσας τὰ ἱεροσόλυμα, πόλιν αὐτῷ δα-
βίδ' ἐκ πορρογρόδου, κὶ τ' ἀπαντα χρόνον ἐν αὐτῇ διέ-
τριβε βασιλεύων. ὁ δ' χρόνος ὃν τ' ἰδέα φυλῆς ἔρχετο μόν-
της ἐν χιβρώντι, ἐγγύς τοι ἐπὶ τὰ, κὶ μὲν ἐξ ἐδοτο διέξας
τὴ βασιλεία ὄντα τὰ ἱεροσόλυμα, λαμπερότερος αἰεὶ
κὶ μάλλον ἐχρῆτο τοῖς πορρογροσσι, τὰ δὲ πορρογροσσι
κρίντω ποιεῖν αὐτὰ κὶ λαμβάνειν ἐπὶ δόσον. πύμψας
τὸ πρὸς αὐτὸν εἰσάγειν ὁ τυρεῖων βασιλεὺς, φίλιαν κὶ
συμμαχίαν συνέθετο. ἔπειτα δ' αὐτῷ κὶ δωρεαί, ξύ-
λα κέδρηνα κὶ τεχνίτας αἰδρας τέκτονας ἐκ οἰκοδό-
μης, οἱ κατεσκεύαζον βασιλεῖον ἐν ἱεροσολύμοις. δα-
βίδης δ' ἦν τε αὐτῷ πόλιν περιλαβὼν, κὶ τ' ἀκραν συνά-
ψας ἐν αὐτῇ, ἐποίησεν ἐν σῶμα. κὶ ὡς τετελεσμένος ἐπι-
μαλτητῶ τῇ τειχῶν κατέστησεν ἰωάβον. πρῶτος οὖν
δαβίδης τοῖς ἱεβουσαίοις ἐξ ἱεροσολύμων ἐκβαλὼν,
ἀφ' ἑαυτοῦ πορρογρόδου τὴν πόλιν. ἐπὶ τῷ ἀβερᾶμου
τ' πορρογροσσι ἡμῶν, σόλυμα ἐκαλεῖτο. μὲν ταῦτα δ' αὐτῷ
φασὶ πνίς ὅτι κὶ ὅμοιος ταῦτα ὀνόμασεν σόλυμα. τὸ
τῷ ἱερῷ, τὰ σόλυμα κ' τ' ἱεβραίων ὀνόμασεν Γλωσσας,
ὁ ὅστις, ἀσφάλεια. ἡ δ' ἦ παρ' ὁ χρόνος ἀπὸ τ' ἱεροσὺ τὰ
στρατηγῶν ἐπὶ χαναναίοις στρατίας, κὶ τὰ πολέμους καὶ
ὃν κρατίστες αὐτῷ κατίνειμι ταῦτ' αὐτῷ τοῖς ἱεβουσαίοις, κὶ
ἐκ τῇ τοῖς χαναναίοις ἐκβαλὼν ἐξ ἱεροσολύμων ἐδυ-
νήθησαν οἱ ἱεραὶ λίτα, μίχελις δ' δαβίδης αὐτοὺς ἐξ-
πολιόρκησεν, ἐπὶ πιντακόσια κὶ πινταξήδεκα. ποιή-
σας δ' κὶ μήνιν ὀφείοντα, πνέοντες μὲν ἀνδρὸς τῇ ἱε-
βουσαίων, ἐκ ἀναρδίντος δ' ἐν τῇ ἱεροσολύμων πο-
λιορκία ὑπὸ δαβίδου ἦν τὴν πρὸς τοῖς ἱεβουσαίοις δύ-
νοιας αὐτῷ, κὶ πνὰ κὶ χάρις κὶ ἀνδρῶν πρὸς αὐτὸν γε-
νομένων τὸν βασιλέα, ἡ δ' ἡμῶν ὅστις ἐκ τῶν ἀνδρῶν
σημαντῶ. ἐγγὺς δ' κὶ ἄλλας γυναικας, πρὸς τὰς ἡ-
σας αὐτῷ δαβίδης, κὶ παλλακας ἐχεν. ἐπὶ τῷ σῶμα δ' κὶ
παῖδας ἐνδεκα ἀριθμὸν, ὡς πορρογρόδου, ἄμας,
ἔμνοις, ἑβαννάδαν, σολομών, ἱεβαρ, ἐλὶν, φάσσα, ἡ-
ναφῶν, ἰεναί, ἰεφάλε. ἐπὶ δ' κὶ θυγατέρας θάμαραν.
τούτων, οἱ μὲν ἐν τῇ, ἐξ ἀγγλίδων ἦσαν γερονότες ὡς δ'
τελευταίοις εἰρήκα μὲν δύο, ἐκ τῇ παλλακίδων. θά-
μαρα δ' ὁμομπίειος ἀβισαλάμω ἡ.

Κεφάλαιον δ'.

Ὅτι δαβίδης στρατεύσας ἐπ' αὐτὴν παλαστίνους ἐκ
ἱεροσολύμων ἀπέστειλε.

Γνόστις δ' οἱ παλαστῖνοι τὸν δαβίδην βασιλέα
ὑπὸ τῇ ἱεβραίων δοτοδιδεγμένον, στρατεύουσι
ἐπ' αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα, κὶ καταλαβόμενοι πῇ
κοιλίᾳ τῇ γῆντι καλουμένην, τόπος δ' ἐστὶ
ὁ πόρρω τῆς πόλεως, ἐν αὐτῇ στρατοπεδεύονται.

ὁ δ'

οὐδ' αὖτις. οἱ δὲ μεσοποταμίται τοῖσι γηουδαίοις τὴν πύ-
λιν ἐμάχοντο, αὐτοὶ δ' αὖθις παρὶδωσαν, καὶ δώσαντες
ἐπιμύσαν αὐτοὺς. Ἐπὶ δὲ ὅτε ἄρα χημὸς αἰστέψιν εἰς ἱε-
ροσόλυμα, ἀρχομένης δὲ τῆς ἱερᾶς, ἐπιμύσει τὴν ἀπὸ στρα-
τὴν ἰωάβου πολέμους τὰς αἰμαίνοντας. ὁ δὲ πῶς τὴν γῆν
ἀπαται αὐτῶν ἐπερχόμενος διέφθρε, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν
μεσοπολίαν συγκαταστήσας ἀσπασάμενος ἐπολιόρκει. συνέπι-
σε δὲ καὶ δαβὶδ ἡ πᾶσιμα δεινόν, ὅτι δικάσει. Ἐπιστε-
βεῖ, καὶ τοῖς παῖσι τομοῖς ἰχυρῶς φυλάσσοντι. θιασά-
μνος δὲ δαβὶδ ὁφείας ὑπὸ τῆς ἐστῆς τῆς βασιλείας ἐν
τῇ περικατὴν κατ' ἐκείνῳ τῷ ὄρει ἔδος, εἶδε γυναῖκα
λοχούμενη ἐν τῇ αὐτῆς οἰκίᾳ ψυχρῇ ὕδατι, καλλίστην
τὸ εἶδος καὶ παστὴν ἀφ' ἑρμῆσαν. ὄνομα αὐτῇ βηθ-
σαβη. ἡ τῆς αὐτῆς τῆς καλλίου τῆς γυναῖκος, Ἐπὶ δὲ ἐπιθυ-
μίας καταχεῖν ἐδυνάμην, μετὰ πεμφάμνος αὐ-
τῇ, συνέρχεται. γηουδαῖος δὲ ἐγκύς τῆς γυναῖκος, καὶ
πεμφάσας πρὸς τὸν βασιλέα, ὅπως τῷ ἀμείψματι
σκέψεται πᾶσι τὰ λαθεῖν ὁδόν, ἀποθάνειν δὲ αὐτὴν καὶ
τοῖς παῖσι κατὰ νόμους μεμνηχόμενος. μετὰ κα-
λείται μὲν τὴν ἰωάβ ὁπλοφόρον ἐκ τῆς πολιορκίας, ἀν-
δρα δὲ τῆς γυναῖκος, ἑλίας ὄνομα. καὶ πρὸς γηουδαίους,
ὡς τὴν τῆς στρατῆς καὶ τῆς πολιορκίας ἀνέκρινε, λέγοντος
δὲ πάντα καὶ νοῦν αὐτοῖς κατωρκεῖναι τὰ πρᾶγματα,
βασίλεως ἐκ τῆς δεινῆς μέρι, πρὸς δὲ δίδωσιν αὐτῶν, καὶ
κελεύει πρὸς τὴν γυναῖκα ἀπαλθόντα ἀναπαύσαι-
σθαι σὺν αὐτῇ. ὁ δὲ ἑλίας τὸτο μὲν ἐκ ἐποίησε, παρι-
κοιμήθη δὲ τῷ βασιλεῖ σὺν τοῖς ἄλλοις ὁπλοφόροις. ὡς
δὲ γνοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς, ἀνέκρινε αὐτὸν ὅτι μὴ πρὸς
αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἔλθοι μηδὲ πρὸς τὴν γυναῖκα
ἔλθοι δὲ τῷ τῷ χερσὶν, πᾶσι τὸν ἀνδρῶν αὐτῶν
ἐχόντων τὴν φύσιν ὅταν ἔλθωσιν ἐξ ἀποδημίας. ὁ δὲ
ἐκ τῆς δεινῆς εἶπε, τῷ συστρατῶν αὐτῶν, Ἐπὶ τῇ
στρατῇ χαμὸς κοιμωμένων ἐν παρεμβολῇ καὶ τῇ τῇ
πολεμίων χώρα, καὶ τῆς γυναῖκος αὐτὸν ἀναπαύειν
καὶ φυλάειν. αὐτὰ εἰπόντα, μεῖναι τὴν ἡμέραν ἐκεί-
νην πρὸς τὴν ἀπὸ στρατῆς. ὡς τὴν ἐπὶ τὴν ἀπολύσιν αὐτὸν
πρὸς τὸν ἀπὸ στρατῆς. κληθεὶς δὲ ἐπὶ δεινόν ὑπὸ
τῷ βασιλεῖ ἑλίας καὶ μέλει μέρι πρὸς τὴν ἐπὶ τὴν
τῆς ἀπολύσιν, ἡ δὲ ἡ τῆς πάλιν πρὸς τῇ τῷ βασι-
λεῖ ὡς θυρῶν ἐκοιμήθη, μηδὲ μίαν λαβὼν τῆς γυναι-
κὸς ἐπιθυμίας. ὅτι τὸτο δὲ δυσαναγιγνώσκας ὁ βασι-
λεὺς, ἐγχεύει τῷ ἰωάβ κολάσαι πρὸς ἀσάν τὸν
ἑλίας. ἀμείψιν δὲ αὐτὸν ἐδύλου. καὶ τὸν τρέπον τὴν
μωρίας, ἵνα μὴ γῆνηται φανερός αὐτὸς τὸτο βυληθεὶς,
ὑπὲρ τοῦ. καὶ δὲ τὸ δυσμεχάταται αὐτὸν ἐκέλευσε
μέρις τῇ πολέμους τάξει, Ἐπὶ δὲ ὁ κινδυνώμα-
χόμενος, ἀπολειφθεὶς μέρις. τοῖς δὲ συστρατῶν
ἀσπασάμενος ἐκ τῆς μάχης γηουδαῖος ἐκέλευσε. αὐτὰ
γέρας καὶ σημειώματος τῇ αὐτῇ σφραγίδι, τὴν
ἐπιστολὴν ἔδωκεν ἑλίας καμίσαι πρὸς ἰωάβ. διδά-
μνος δὲ τὰ γέρας ἰωάβος, καὶ τὴν τῷ βασι-
λεῖ πρὸς ἀσάν ἀγαθούς, καὶ δὲ ὅν ἡ δεινὸν τοῖς
πολεμίοις αὐτῶν χαλεποὺς γηουδαίους, κατὰ τὸτο ἐ-
στησε τὴν ἑλίας, δοὺς αὐτῶν πᾶσι τῇ ἀρίστων τῆς στρατῆς. αὐτὸς δὲ ἀπάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς ἐπιβουλήσιν ἐ-
φασκεν, εἰ δυνήθειν ἀναξίφαντες πᾶσι τῇ τῇ τοῖς ἐισελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ὅντα δὲ αὐτὸν γηουδαῖος στρατῶν, καὶ
δόξαν ἔχοντα πρὸς τὴν βασιλεῖ καὶ πρὸς τοῖς ὁμοφύλοις ἐπ' ἀνδρεία, χάρειν τοῖς μεγάλους πόντοις, ἀλ-
λά μὴ πρὸς ἀγαπαίῃν ἡξίε. τὰ δὲ ἑλίας πρὸς δυνάμεις ὑποσάπτος τὸ ἔργον, τοῖς μετ' αὐτῶν πρὸς ἀσάν

ti cum contigit. Mesopotamitæ deinde cog-
nito tam tristi pugnae euentu, sine mora legatione
ad Dauidem cum muneribus missa, dedicationem
fecerunt. quæ ita appetente iam hyeme Hiero-
solyma est reuersus. Vere autem inuente, Ioa-
bum ad bellum Ammaniticum misit. Is longè
latèque vastatis hostium agris, compulsoz eos
in Rabatham gētis metropolim obsidione cin-
xit: Quo tempore Dauid tametsi vir iustus ac
pius & patriarum legum obliuator diligens, in
graue tamen peccatum incidit. Cum enim ver-
gente iam die in solario regiz more solito de-
ambulare, prospexit in vicinis ædibus mulie-
rem frigida lauantem, insigni forma præcellen-
tem, cui nomen Bethiabe: victuque eius pul-
chritudine, & à concupita sibi temperare non
valens, accitam ad se complexus est. Paulò post
mulier grauidam se sentiens, nunciat regi vt
dispiciat quomodo factum hoc latere posses;
alioqui publicis legibus adulterii damnatam
supplicium daturam. Rex itaque accersitum
ad se ex castris Iobi armigerum maritum mu-
lieris, Vriam nomine, de exercitu, & quomo-
do oppugnatio procedat, percontatur. quo re-
ferente omnia cedere ex sententia, partes ei de
sua cœna obrulit, iussitque vt profectus ad v-
xorem apud illam pernoctaret. at ille non ita
fecit, sed imbi in regia & inter satellites regis
noctæ eam exegit. quo cognito rex sciscitat^r est
ex eo, quomobrem tanto pòst tempore do-
mum reuersus, ad vxorem non iuisset, idque
præter communem omnium hominum mo-
rem, quicunque peregrè ad suos redeunt. re-
spondit ille, non esse æquum vt interciū dum
imperator ius & commilitones in hostili so-
lo in castris humi cubitant, ipse in vxoris am-
plexibus se oblectet. hæc locutum manere ini-
bi ea quoque die iussit, sequenti ad vicarium
suum ducem dimissurus. vocatus deinde ad cœ-
nam, & rege de induitria crebrioribus propi-
nationibus inuitante ab ebrietate vsque pro-
gressus, nihilominus tum quoque pro foribus
regi cubuli pernoctauit, nullo vxoris desi-
derio tactus. hanc ob rem indignatus rex scri-
psit Iobo vt in Vriam pœnam meritum ani-
maduerteret: modumque puniendi indicauit,
ne manifestum heret suo iussu hoc factum. ius-
sit enim vt quâ primum periculi esset hosti op-
poneretur, moxque à sociis, quo facilius oppri-
mi posset, destitueretur. his ita scriptis, & pro-
prio sigillo obliuatis, epistolam Vrie com-
misit ad Iobum perferendam, qui receptis li-
teris, & cognita regis voluntate, quem locum
maximè ab hostibus infestari sciebat, in eo col-
locaturus Vriam, adiunctis illi lectissimis ali-
quot militibus, pollicitus est se cū toto exerci-
tu affore, si quâ parte muri suffosa aditu intra
urbem patefecissent: hortatus cū vt exiustimationi
quam cum apud regem, tum apud commilito-
nes sibi parauerat respondens, libenter potius
quàm grauati iussa capesseret. cūque Vrias
magna alacritate demandatum munus susce-
pisset, manipulo illi adiungendo clā imperauit,

VII.

2. Reg. II.

πρωτοῦ, καὶ ταύτην ὡδρασκιδάσας εἰσάσας τὸ ξύλον. A
 σφόδρα δ' ἐλύπησεν ὁ λόγος αὐτῷ τὴν βασιλείαν, καὶ πονη-
 ρὸν πρὸς τὸ γὰρ τὸ αὐθραυτον ἐκείνον ὅς δὴ τὸ ἔργον
 τὸτο ἐτόλμων ἀπεφύλατο, καὶ τὸ πρὸς πᾶσι τὴν ἀπα-
 τήσαν τὴν ἀμάρταν δίκαν ἐῖ, ὅς πρὸς τὴν θανάτῳ
 κολασθῆναι. νάθας δ' ὑποτυχὼν αὐτὸν ἐλεῖν ἐκείνον
 ἐῖ τὸ ἀξίον ταῦτα παθεῖν, ὑφ' αὐτῷ κεχειμῆρον ὁλομή-
 σαντα μέγα καὶ δεῖν ἔργον. ἀνέκαλυψε δὲ αὐτῷ καὶ
 παρεγύμνη τὸ ὄργλόν τε θεῷ ποιήσαντος, μὲν αὐτὸν βα-
 σιλίαν τὴν ἐβραϊαν διωάμειος, ὅς τῷ ἐν κύκλῳ πάντων B
 ἔθνων πολλῶν ὁ μαζάλων κύριον. ῥυσταμῆς δὲ ἐπὶ
 πρὸς τὸ τὸ ἐν τῷ σαύλ χειρῶν, δόντος δὲ αὐτῷ καὶ γυ-
 ναικας αἱ δίκας καὶ τομίμους ἡγάγετο, καταφρονθίν-
 τος δ' ὑπὲρ αὐτῷ καὶ ἀσβεσθίντος, ὅς ἀλλοτρίαν τὴν γῆμας
 ἔχει γυναικα, καὶ τὴν ἀνδρα αὐτῆς ἀποικτίνεν ἐκδοῦν
 τοῖς πολέμοις. δώσεν οὖν αὐτὸν αὐτῇ τῷ πᾶσι δίκας
 τῶν θεῶν. καὶ βιασθῆσεν μὲν αὐτῷ τὰς γυναικας ὑφ'
 ἐνὸς τῷ σαύλ. ἐπεβύβησεν δὲ καὶ αὐτὸν ὑπὲρ ἰ- C
 κείνην, καὶ τὸ ἀμάρτημα κρύφα τὸτο δέσσαντα, φανερὰν
 τὴν αὐτῷ δίκην ὑφ' ἑξῆς. τὴν δὲ ἐξέδωκε καὶ τὴν παῖδά
 σοὶ ὡδρασκιδάσας τὸν δὲ αὐτῆς γυναικας μὲν. ἀεχθίν-
 τος δ' ἐπὶ τούτοις τὴν βασιλείαν, καὶ συγχυθέντος ἰκανῶς,
 ὅς μὲν φανερὸν καὶ λύπης ἀσβεσθῆσαι λέγοντος, λέω γὰρ ὁ
 μολογῶ μὲν θεοσεβῆς, καὶ μηδὲν ἀμάρτην ὅλως πρὸς
 τὸν βίον, ἢ τὰ πρὸς τὴν ἑλίας γυναικα, οἷον κτερεῖν ὁ θεός, καὶ
 δὲ ἀλλὰ τὴν φυλάξεν αὐτῷ καὶ τὴν ζωὴν καὶ τὴν βασι- D
 λείαν ἐπαρτελάμειος. μετὰ τοῦτο γὰρ πρὸς τὴν γυναι-
 κας μὲν, ἐκείνη χαλεπῶς ἔχειν ἔφασκε καὶ νάθας μὲν ταῦ-
 τα πρὸς βασιλεὶ πρὸς φωνήσας, οἷον δ' ἐπὶ τῇ θείᾳ. πρὸς δ'
 ἐν τῆς ἑλίας γυναικας ἡρμοδῶν παῖδι δαβίδ, ὅς ἔσονται
 ἐν σκήπτῳ χαλεπῶν τὸ θεῖον. ἐφ' ἣν δυσφορῶν ὁ βασι-
 λός, ἔφασκε μὲν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ τοῖς ἀναγκα-
 ζόντων τῷ οἰκίῳ καὶ πρὸς πᾶσι ἔλατο. μετὰ τὸν δὲ πρὸς
 δέμειος ἐδῆται, πρὸς τὸν σάκκου καὶ τῆς ἑλίας, τὸν
 θεῖον ὑφ' ἧς τὴν παῖδος ἰκετεύων σωματίας, σφόδρα E
 γὰρ ἔσπερην αὐτῷ τὴν μητέρα. τῇ δὲ ἐβδόμῃ τῷ ἡμερῶν
 πελάτισαντος τὴν παῖδος, ἐκ ἐτόλμων πρὸς βασιλεὶ τὸτο
 μελῶν οἱ θεοφῶντες, λογιζόμενοι μὴ γνοῦν ἐπὶ μάλ-
 λον ὑπόχρη) καὶ ἔφασκε καὶ τὴν ἄλλαν ἐπιμαλείας, ὡς αὐ-
 τῷ τὴν πρὸς τὸ πελάτισκος, ὅπου καὶ νοσοῦντος ἔ-
 τας ὑπὲρ τὴν λύπης αὐτὸν ἐνάκν. ἀεχθίντος δὲ αὐ-
 τῷ δέμειος τῷ οἰκίῳ ὁ βασιλός, καὶ ταῦτα παχόντων
 ἀμάλεις συγκρύψαι τὴν δέλεις συμβαίνει, σωματίας ἐπὶ
 τὴν θείαν ὁ πᾶς, πρὸς φωνήσας ἕνα τὸ οἰκίῳ, καὶ με- F
 τὰ τὰ ληδῆς, αὐτῶν καὶ λησῶντος ὁ λαβὼν ἐδῆται
 λαβὼν, εἰς τὸ πᾶσι τὸν θεῖον ὡδρασκιδάσας. καὶ κελεύσας
 δέπνον αὐτῷ ὡδρασκιδάσας, πολλῶν ἐπὶ τῷ ὡδρασκιδά-
 τῶς τὴν σὺ γῆμας καὶ τοῖς οἰκέταις ἐκλήξεν παρῆν, ὅτι
 μηδὲν τῶν ἐπὶ νοσοῦντι πρὸς παῖδι ποιήσας, πᾶν ὅμως
 πελάτισκος ἔφασκε. τὴν τὴν ἀρίαν διηδίντες ἔστι-
 ξέμεν πρῶτον αὐτοῖς πύθειται παρεχάλλου εἰπεῖν τὴν
 γυναικας μὲν, ὅς ἀμάρτης εἰπὼν αὐτοῖς ἐδίδασκεν, ὡς
 ἐπὶ μὲν ζωῆς τὴν παῖδος, ἔχων ἐλπίδα σωματίας αὐτῷ
 δέοντος πᾶν ἐποίει, τὸν θεῖον ἡρῶντος τῶν δέμειος
 κατὰ σῆσεν. ὑποθανόντος δὲ ἐκείνῃ ἑλίας ἐῖ λύπης μαζίας. ταῦτ' εἰπόντος, ἐπήνεσαν τὴν σοφίαν ὅτι πᾶν
 δέοντος τὴν βασιλείαν. σωματίας ὅτι τὴν γυναικα βεβῆσεν, ἔχων αὐτῷ ἐποίει. ὁ γυνῶντος ἀρῶν
 παῖδον, σολομῶν πρὸς φωνήσας, νάθας τὴν πρὸς φωνήσας κελεύσαντος. ἰάβος ὅτι τὴν πολορκία τοῖς ἀμάρ-

iugulatam & apparatam hospiti apposuit. His
 verbis rex grauitèr commotus, scelestum ho-
 minem illum facinus hoc ausum pronūciauit,
 iustumque esse ut quadruplum pro adempta o-
 uicula restitueretur, & ipse iniuper capite plecta-
 tur. Tum Nathan incunctanter subiecit, ipsum
 esse qui hac pœna dignus sit, suo pte iudicio ne-
 farij sceleris damnatus. ac tum demum illi ex-
 posuit in quantam indignationem numinis
 incurtisset, cuius fauore vniuersæ gentis He-
 bræorum rex constitutus, circumquaque vici-
 narum etiam gentium eaiumque multarum &
 magnarum dominium consecutus esset: nō se-
 mel antea liberatus è Sauli manibus, nunc cū
 eiusdem benignitate aliquot legitimas vxores
 habeat, contempto omni humano simul atque
 diuino iure, alienam cum duxisset vxorem, ma-
 rito ipsius interfecto & hosti prodito. Igitur af-
 fore diuinam ultionem, & ipsius quoque mu-
 lieres ab vno è filiis per vim constuprandas, &
 ipsum insidiis ab eodem appetendum, ut pro
 clam admisso peccato, in propatulo pœnas per-
 soluat. quin & puerum ex ea natum sine mo-
 ra esse interiturum. territo autem per hanc de-
 nunciationem rege, vehementerque perturbato,
 & cum lacrymis fatente se peccasse in Deum
 (erat enim vir pius, & qui hoc vno excepto in
 tota vita nihil admiserat) placatus Deo recepto
 in gratiam promisit & regnum & vitam ei ser-
 uaturum se esse. post pœnitentiam enim non
 amplius se irasci. Atque ita Nathan postquam
 futura regi aperuisset, domum reuertitur. Porro
 infans ex vxore Vriæ natus Dauidi, immittente
 Deo graui morbo corripitur, cuius vicem mœ-
 stissimus pater dolenter ferens per septem dies
 à familiaribus induci non potuit ut vllum ci-
 bum degustaret: sed atratus & sacco amictus,
 humi prostratus iacebat, & à Deo salutem pue-
 ri precabatur. Nimis enim eius matrē diligebat.
 septima verò die mortuo puero, familiares nō
 audebant hoc regi indicare, veriti ne re cogni-
 ta pertinacius etiam à cibo reliquaq; cura cor-
 poris abstineret desiderio defuncti infantis, cuius
 morbum tam importèter tulisset. qui cū tur-
 batam familiam sentiret, & aliquid mali celari,
 facile intellexit extinctum puerum: accitòque
 vno è famulis postquam veritatem cōperit, cō-
 festim surrexit: lotus deinde sumptiisque veste
 candida, ad Dei tabernaculum properauit post-
 hac iussis famulis ut cœnā sibi apponerent præ-
 ter omnem opinionem. admirationi fuit omni-
 bus cognatis & domesticis, stupētibus. quod cū
 nihil horū egrotante puero fecisset, nunc post e-
 ius obitū omnia simul faceret: impetratāque
 prius licētia, causam suscitabantur. Tū ille: Nō
 intelligitis, inquit, quod dum puer viueret, de
 salute eius sperans, nihil non faciebam quo
 Deum flecterem: nunc postquam is obiit, su-
 peruacaneum sit inaniter mœrote confici. His
 auditis omnes sapientiam eius laudauerūt. nec
 ita multo post Bethsabe grauida exactis legiti-
 mis naturæ mensibus filium ei peperit, quem
 Nathanis monitu Salomonem nominauit. In-

ὁ δὲ ἐπεὶ οὕτως ἐπὶ τῷ καὶ ὁμοῦ, ἐπὶ τοῖς τὴν πάσας
 κέντροις μωπίζοντος ἐκείνου τὸ ἀδελφὸν μῦθος δὲ
 αὐτοῦ μὴ τὸ δὲ κέντρον εἰσέρχεται τὸ ἀμύνα, ἐ
 πρεσβυτέρου ἀμύνατος ἐκείνου αἰσάσαν ἀπέναν.
 τὸ δὲ χεῖρα τὴν ὕβριν καὶ δὲ τὴν ἀποκαλέσας, εἰ δια-
 σάμνος αὐτὸς μηδὲ ἀρεὶ νυκτὸς ἐπιτίθει μείνα, ἀλ-
 λά τὸ δὲ χεῖρα ἀπαλλάττειται καλὸς ἐν ἡμέρᾳ καὶ
 φωνῇ, ἵνα ἐ μάρτυσι τῆς ἀρχαίας φεπέσι, πρεσ-
 τάζει αὐτὸν ἐκβαλεῖν τὸ οἶκόν. ἡ δὲ, φεμαλγὴς ἐπὶ
 τῇ ὕβρει καὶ τῇ βία γυμνομένη, φεμάρησας τὸν χιτῶ-
 σκον (ἐφ' ὅσον γὰρ αὐτὴν ἀρχαίαν παρθενοὶ χειρὸς δι-
 τῶς ἀρεὶ τῇ σφυρῶν πρὸς τὸ μηδὲ βλέπειται χιτῶ-
 νας) καὶ ἀποδὸν καταχαιρὸν τὸ κεφαλῆς, ἀπὸ δὲ δὲ
 τὸ πόλεως βοῶσα ἐ πρὸς τὴν βίαν. φετυχὸν
 δὲ αὐτὴς ἀδελφὸς ἀβισαλωμος, αἰέκειναι πρὸς αὐτῇ
 δεινὴ συμβαίνος ἔως ἐχει. κατεπεύσας δὲ αὐτὴς
 πρὸς αὐτὸν τὸ ὕβριν, ἡσυχάζει καὶ μετρίως φέρειν πα-
 ρηγορεῖ, καὶ μὴ νομίζειν ὕβρις εἶναι φερεῖσαν ὑπ' ἀδελ-
 φῶν. ἡ δὲ πεισθεῖσα πάντας τὸ βόη, καὶ τὴν πρὸς πολλοὺς
 τῶν βίαν ἐκφέρειν. καὶ πολλὴν χρόνον χιτῶνους παρ'
 ἀβισαλωμον τὸ ἀδελφὸν διεκάρτησε. γνοὺς δὲ τὸ
 ὁ πατὴρ δαυὶδ τῶς μὲν πτωχευμένοις ἤχθ' ἐβ. φι-
 λῶν δὲ τὸν ἀμύνα σφόδρα, πρεσβύτατος γὰρ τὸν ὕβριν
 αὐτῶν, μὴ λυπεῖν αὐτὸν λυγρὰ ἐκείτο. ὁ δὲ ἀβισαλω-
 μος, ἐμίσθ' ἡ χαλεπῶς αὐτὸν, καὶ λανθάνων κερδὸν εἰς
 ἀμύνα αὐτῶν τὸ ἀμύνατος ἐπιτίθειν παρεφύλασεν.
 ἔτος δὲ ἡδὴ τοῖς φετὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν πᾶσι μασι
 διεκάρησε διύπνεον. καὶ μέλλων ἐπὶ τῶν τῶν ἰδίων κερ-
 δῶν ἐξίεναι θρεμμάτων εἰς βίολοφῶν, πόλις δὲ ἐστὶν
 αὐτῇ τὸ ἐφ' ὅσον κληρονομίας, παρεκάλει τὸν πατέρα σὺν
 καὶ τοῖς ἀδελφοῖς εἰσεῖν πρὸς αὐτὸν ἐφ' ἐξίσασιν. παρα-
 τισαμὲν δ' ὡς αὐτὸν βαρὺ αὐτῶν γυμνοῖτο, τοῖς ἀδελ-
 φοῖς ἀποσεῖλαι παρεκάλει. πέντε μὲν δὲ τῶν ἰδίων
 ἐκείνου ὁ πλῆνκα ἰδῶσι τὸν ἀμύνα μείνη παρει-
 μένον καὶ κέρει, νόσαντος αὐτὸν φονόσας, μηδὲνα
 φεμάρησας.

Κεφάλαιον η'.

Ὁ δὲ φετὶ τῶν οἰκίας αὐτῶν σασαίντων, ὑπὸ τοῦ πατρὸς
 ἐκείνου τὸ ἀμύνα.

Ὁ δὲ ἐποίησαν τὸ πρὸς ἀχθὲν, ἐκπληξας καὶ τα-
 ραχὴν τοῖς ἀδελφοῖς λαμβάνει. ἐ δὲ σασίς
 φετὶ ἐκείνου, ἐμπηδίσαντες ἵπποις ἐφ' ὅσον πρὸς τὸν
 πατέρα φθάσας δὲ πρὸς αὐτοῖς, ἀπὸ τῶν ἀβισαλω-
 μου πρεσβυτέρου τὸ πατὴρ πρεσβυτέρου γαλλει. ὁ δὲ ὡς ἐπὶ
 πατρὶ ὅσον τῶν ἀδελφῶν, καὶ τὸν ὕβριν ἀδελφῶν,
 τὸ λυγρὸς καὶ τὸν χιτῶνα διωαμύνης πικρῶς ἐν
 σιωπαρταῖς ὑπὸ τῇ πάσας, ἐπὶ τῶν ἀγίων ἀνέκει-
 νιν. ἐπ' ἀλλοτρίᾳ μεθεῖν οἷον εἰκὸς τιλικούτου πρεσβυ-
 γαλλει, καὶ καὶ τὸν ὕβριν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἰδίων
 τὸς φεμάρησας. ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀμύνα τῶν ἰδίων,
 καὶ τῶν ἀδελφῶν τῶν ἰδίων, ἐκείτο πρὸς τῶν ἰδίων
 ἀπὸ τῶν. καὶ τῶν ἀδελφῶν διεκάρησας, καὶ τὸ
 κερδὸν. ὁ δὲ σασίς τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν πᾶσι ἰωνά-
 θης, ἀνέκειναι τὸ λυγρὸς παρεκάλει. καὶ μὲν φετὶ ἄλλων
 μὴ πρὸς αὐτὸν ὡς τεθνήσκον. ἡ δὲ γὰρ ἀγία δέσποινις ὑπολαμβάνειν. φετὶ ἀμύνατος δὲ ἐκτάζειν ἵππῳ δειν.
 εἰκὸς γὰρ δὲ τῶν θημάρης ὕβριν ἀποτολμήσας τὸν ἀβισαλωμον τῶν ἀγίων τῶν ἐκείνου.

A sed libidinis ætro percitus reluctantem per
 vim opprimit: atque post oblatum vitium, in
 contrarium mox affectum vertitur, & exosam
 ac fastiditam conuiciis aggressus iubet ut è ve-
 lligio se inde facessat. quæ cum hanc iniuriam
 priore grauiorem diceret, quod constupratam
 vel vique ad noctem illic manere nō patiatur;
 sed confestim extrudat clara adhuc luce, vt tur-
 pitudinis suæ testibus occurrat, mandauit fa-
 mulō vt eam eiceret: illa verō scissa talari tu-
 nica, qualibus tum regie puellæ ex more vela-
 bantur, & cinere caput ipsa, per mediam vr-
 bem discedebat, virō sibi illatam queritando. in
 quam sic affectum cum Abesalomus frater in-
 cidisset, sciscitatus est quid mali haberet quod
 ita sese affligeret. cumque illa de stupro rem
 totam ei denarrasset, solatus eam hortabatur vt
 æquo animo factum hoc ferret, nec ad iniu-
 riam suam pertinere putaret, cum à fratre sit
 vitiatæ: quibus verbis placata puella vociferari
 ac queritari desit: & deinde aliquam multo
 tempore in cœlibatu apud Abesalomum fra-
 trem perseuerauit. His cognitis Dauid pater
 vehementer indoluit, sed quia diligebat Am-
 nonem vt filiorum natu maximum, non su-
 stinuit illi molestus esse. Porro Abesalomus
 graue odium eius in pectore celabat, oppor-
 tunitatem vindictæ expectans. iamque alter
 annus abierat, ex quo pudicitia sororis eius il-
 lulum est: & cum esset iturus in Bassephon,
 quod est oppidum in tribus Ephremiticæ, ad con-
 dendos suos greges, inuitauit patrem ac fratres
 ad solenne conuiuium. quo excusante quod
 nollet eum grauare, rogauit vt pace eius lice-
 ret filius proficisci. quo impetrato suis iniun-
 xit, vt quamprimum animaduertissent Amno-
 nem temeto grauatum, neminem veriti ad nu-
 tum suum illum trucidarent.

CAP. VIII.

Quomodo per intestinum familiae disidium Da-
 uid à filio regis perisus est.

E

V T verò perpetratum est quod mandauit
 rat, stupor & trepidatio fratres occupat:
 & sibi quisque timens, correptis equis cursu
 ad patrem ferebantur. Interim quidam præ-
 ueniens, omnes ab Abesalomo caesos nun-
 ciat. qui non aliter quàm pat erat amissis si-
 mul tot filiis, idque fratris scelere, graui dolo-
 re ictus, ne causam quidem rogauit: neque
 expectato nuncio in re propter facinoris ma-
 gnitudinem incredibili, totum se luctui tra-
 dens, confissa veste humi prostratus iacebat,
 deplorans non magis quos peremptos acceperat,
 quàm ipsum interfectorem. Ionathas verò
 Samnæ fratris eius filius hortabatur vt mode-
 ratius doleret, negans se de morte cæterorum
 credere: nec enim causam facti inuenire posse:
 de solo Amuone dicens diligentius perquiren-
 dum. nā de hoc probabile esse, quod memor ini-
 uria sororis frater in eū tale aliquid ausus sit:

V

fidelem enim operam in talibus negotiis præ- A
 stiterunt filij pontificum, Sadochi Achimas &
 Abiathari Ionathas. Et hæc quoque Gittæus nul-
 lis regis monitis adduci potuit ut maneret, quod
 magis illustris fuit eius erga regem fides ac be-
 neuolentia. Ascendenti autem per clium oli-
 ueti montis, omnibus circa eum lacrymantibus
 renunciatum est etiam a chitophelem mutatis
 studiis in partes abesalomum cōcessisse: quo vix
 aliud tristius ei in hac calamitate accidit quam-
 obrem precatus est Deum, ut abesalomum ani- B
 mum ab a chitophele alienaret. verebatur enim
 ne eius consiliis contra se vteretur, viri pruden-
 tissimi & oculatissimi in dispiciendo quid fa-
 cto opus esset. Quamque in verticem montis
 peruenisset, respiciebat ciuitatem, & cum mul-
 tis lacrymis non aliter quam regno eiectus
 Deum precabatur. ibi offendit vitum in amici-
 tia constantem, nomine Chusim. hunc conspi-
 catus scisso amictu & caput cineribus opple-
 tum, & mutabilitatem rerum deplorantem, so-
 latus est pro tempore iussu æquo animo præ-
 sentem statum ferre: ac postremo obnixè præ-
 catus est, ut simulato abesalomum partium stu-
 dio, diligenter secreta eius perscrutaretur, &
 a chitophelis consiliis semper se opponeret: sic
 enim cum magis partibus profuturum, quam
 si vnà maneret. atque ita persuasus à Dauide, eo
 relicto Hierosolyma se cōtulit: quod paulò post
 etiam abesalomus peruenit. Interim David
 paulum progressus obuiam habuit Sibā Mem-
 phibosthi seruum, quem ipse ad curam prædiorum
 amici filio donatorum miserat, agentem
 præ se duos asinos necessariis ad victum onus-
 tos. Is obrulit ei ut quicquid vellet sibi ac suis
 acciperet, simulque rogatus vbinam Memphi-
 bosthum reliquisset, Hierosolymis relictum
 respondit. sperare enim eum rebus turbatis, so-
 re ut ob Sauli meritorum memoriam ipse suf-
 fragiis populi rex crearetur. quamobrem indi-
 gnatus, omnia quæ prius domino eius cōcesse-
 rat, Sibæ est largitus: dicens hunc digniorem
 quam illum ut talibus possessionibus fruatur.
 Hac liberalitate Siba gauisus est. Dauidi verò
 iuxta locum Bachoram superuenit cognatus
 Sauli nomine Semeis, filius Geræ, saxis cum si-
 mul & conuitiis impetens: cumque amici cum
 protegerent, magis etiam exasperatus ad con-
 uitiis, sanguinarium & multorum malorum
 causam appellabat, iubens ut impurus ac exe-
 crabilis regione excederet: gratiasque agebat
 Deo, quod per proprium filium pœnam pec-
 catorum ab illo exigeret, & eorum quæ o-
 lim in dominum suum commiserat, Hac tam
 sua petulantia concitatis omnibus ad indi-
 gnationem, a bisæo verò etiam interficere Se-
 meim volente, David eos cohibuit, negans
 addendam ad præsentia mala noui alicuius
 motus occasionem. Nihil, inquit, moror hunc
 rabidum canem, & Deo cedo, qui cum in
 nos immisit. Mirum verò si hæc ab isto pati-
 mur, quando etiam filius pietatis est oblitus.
 Sed hæc misericordie Deo curæ erunt, cuius fa-
 uore tandem inimici nobis succumbent. His
 dictis continuabat iter, contempto Semei par-
 te alio montis cursim cum conuitiis affectante.
 C
 πρὸς δὲ ἔχει πρὸς πάντα δακόνους, παῖδας ἀχίμα-
 νον μὲν σαδούκου ἰωνάδην ἢ ἀβιαδάριον. ἐδὶς δὲ ὁ
 γιτθῆος, συνελθόντων αὐτῶν, διαστάμενος τὴν δα-
 βίδου ἐκλήσιν. μένειν γὰρ αὐτὸν ἀντίπειθιν, ἔδξα τὸ πο-
 μᾶλλον δύνους αὐτῶν κατεφαίν. ἀναβαίνοντος δὲ αὐτοῦ
 δξα τῷ ἐλαῶνος ὄρει γυμνοῖς τοῖς ποσὶ, καὶ πάντων
 συνῶν αὐτῶν διακρύνοντων, ἀγγέλλεται καὶ ὁ ἀχιτόφελος
 συνῶν τῶν ἀβισαλώμων, ἔτα τούτου φρονῶν. ἐπέτεται
 δὲ αὐτῶν τὸ λυπηρὲν, τὸτο ἀκούσθην. καὶ τὸν θεὸν
 ἐπεκαλέετο διόμνηος, ἀπαλλοτριώσασθαι τὴν ἀβισα-
 λώμου διαδοίαν πρὸς τὸν ἀχιτόφελον. ἐδιδόκει γὰρ
 μὴ πάντηα συμβεβόων πείσειν αὐτὸν, αἴτιον ὡν φρι-
 νήρης καὶ συνῶν τὸ λυσιστῆρας ὅξυτατος. γρηγόμνηος δὲ
 ὅτι τῆς κορυφῆς τῷ ὄρει, ἀπιστόπει τὴν πόλιν, ἔδξα
 πολλῶν διακρύνων ὡς αὐτῶν βασιλείας ἐκπιστῶν, ἥνυχτο
 τῶν θεῶν. συνελθόντες δὲ αὐτῶν φίλος αἴτιον καὶ βέβαιος,
 χουσίς ὄνομα. τῶτον ὅρῶν τὴν ἐσθῆτα κατεργήμα-
 νον, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποδοῦ πλήρη, ἔδρηνουῦται
 τὴν μεταβολὴν, παρηγέρει καὶ παύσασθαι τῆς λύπης
 παρεχάλει. καὶ τέλος, ἰκέτο δύνειν ἀπελδοῦτα πρὸς τὸν
 ἀβισαλώμων ὡς τὰ ἐκείνου φρονουῦται, τὰ τε δόξρη-
 τα τῆς δαυείας αὐτῶν κατενοεῖν, καὶ τοῖς ἀχιτοφίλου
 συμβεβίαις αἴτιον πρὸς αὐτὸν. καὶ γὰρ ποσῶσιν ἀφελήσειν
 αὐτὸν συμπερχόμενον, ὅσον παρ' ἐκείνῳ γρηγόμνηος. καὶ ὁ
 μὲν πεισθεὶς τῶν δαβίδην, καταλεγεῖν αὐτὸν, ἦκεν εἰς
 ἱεροσόλυμα. ἀφικνεῖται δὲ εἰς αὐτὰ μετ' ἐπὶ πολὺ ἔ-
 ἀβισαλώμων. ὁλίγον ἢ τῶν δαβίδην πρὸς ἐλδοῦσι σι-
 βαῖς ὁ τῷ μαμφιβόδου δοῦλος συνελθόντων. ὅτι πρὸς
 νοσοῦμνον ἀπὸ ἀλλοῦ τῶν ἐπίσταν, αὐτῶν δὲ δώρητο τῶν
 ἰωνάδου τῷ σαύλου παῖδος ἡδὲ, μὴ ζῶντων ὄντων κα-
 ταπεφορτημένων τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅς ὡν ἐκείλῳσι
 λαμβανέων, ὡν αὐτοῖς τε καὶ οἱ συνῶν αὐτῶν δύνειν. συν-
 δαυομῆων ἢ τοῦ καταλέγοντι τὸν μαμφιβόδου, εἰ
 ἱεροσολύμοις ἔλθῃ, πρὸς δὲ αὐτῶν χειροτονηθῆσθαι
 βασιλεία δξα τὴν ἰσχυροῦσαν ἑαυτῶν, εἰς μήμην
 ὡν διεργάτησεν αὐτοῖς σαύλος. ἀνακατήσας δὲ ὅτι
 τούτῳ πάντ' ὅσα τῶν μαμφιβόδου παρεχώρησε, σιβαῖ
 χαρίζεται. πολὺ γὰρ διακόμενοι αὐτὸν ἐκείνῳ ταῦτ'
 ἔχεν αὐτὸν ἐπὶ γυναικα. καὶ ὁ μὲν σιβαῖς πρὸς αὐτὸν
 ἡδὲ δαβίδην ἢ γρηγόμνηος καὶ χῶρα μὲν ἔκτο καλέμνηος
 τόπον, ἐπὶ ἔρχεται τῷ σαύλῳ συγγῆνης ὄνομα σιμεῖ,
 ἡδὲ ἢ γρηγό. καὶ λίθοις τῶν ἑβαλεν αὐτὸν, καὶ ἐκαστηγέρει.
 πρὸς αὐτὸν ἢ τῶν φίλων καὶ συνεπόντων, ἐπὶ μᾶλλον
 βλασφημῶν διτιτῆς, μαμφότον, καὶ πολλῶν ἀρχηγῶν
 κακῶν δόπο καλῶν. ἐκείλῳσι ἢ καὶ τῶν ἡδὲ, ὡς ἐναγῆ καὶ ἐπὶ
 ἑαυτὸν, ὅς ἐξείναι ἔτα τῶν θεῶν χάριν ἔχεν ὡμολογεῖ τῶν
 σιλαίας αὐτὸν ἀφελόμενον, καὶ δξα παῖδος ἰδὲ τῶν ἰσχυ-
 ὡν ἡμῶν εἰς αὐτῶν διαποτίλῃ δικίλῳ αὐτῶν εἰς πρὸς αὐ-
 μῆων. πάντων δὲ ἐπὶ αὐτὸν ἡρεδισμένων ὑπὸ ὀργῆς,
 ἔκαλῃς ἀβισαλώμων δξα χεῖρα δξα βυλομῆων σιμεῖ,
 δαβίδης αὐτὸν τῶν ὀργῆς ἐπαίρει, μὴ τοῖς παρῶσι κα-
 κοῖς ἑτέροις πρὸς ἐργασίαν ἀφῇ καμνοῦται ἀ-
 φορμῆων. καὶ γὰρ δὴ τῶν πρὸς αὐτὸν αὐτῶν μοι τῶντι καμνός
 ἀδῶς τῆς ἢ πρὸς τῆς ἰσχυρῆς. τῶν θεῶν ἢ εἰκῶ, δὲ ἐν ὅσῳ
 ἐφ' ἡμᾶς ἀπενόηθη. δαυμασὸν δὲ ἐδὲν ὑπὸ τούτου
 μετὰ ταῦτα πάχῃ, ὅπου γὰρ ἔτα παῖδος ἀσβεστοῦ πρὸς αὐ-
 ραμα. ἀλλὰ ἰσχυρῆς ὡς οἶκος ἡμῶν ἐν τῷ θεῷ, καὶ κατὰ τὸν μὲν ἡδὲ ἰσχυρῶν, τῶντι θελήσαντος. ἡμῶν δὲ
 οὐκ τὴν ὁδὸν ἢ φρονήζων τῶν σιμεῖ ὡς τὰ τῶν ἐπὶ πρὸς μῆρος τῶν ὄρει δξα ἔχοντος καὶ κακῶν πρὸς αὐ-
 παρῶν.

ἀνδραγαθίας ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ ἰσθ' αὐτοῦ, ἀπὸ λαμβάνει τοὺς
 ἰδιώτας ἀνταρξίας κακοπαυμένους. ἀβισπάλωμον ἔχει ἀ-
 νηρηφίλων ἢ συμβόλων ἀνδραγαθίας ἐν ἑαυτοῦ
 αὐτοῦ, οὗτοι ἀπὸ τῆς λαφύρας, ἢ ἀβισθίον ἐφίλος ἵκεν ποδὲς
 αὐτοῦ, καὶ περὶ τῶν αὐτῶν αὐτῶν συμνησθῆναι τὴν βασι-
 λείαν εἰς αὐτοῦ, καὶ αὐτοῦ παρῆσαν πάντα χρῆσται. φησὶ
 αὐτοῦ δ' ἐκείνου ποδὲς αὐτοῦ, τὴν δὲ πῶτον φίλος ἐκ τῶν πῶτον
 μέλλουσιν ἢ παρῆσαν αὐτῶν γνησιμότητος, ποδὲς ἀπὸ τῆς
 παρῆσαν ἢ δόξης, ἐν οὗτοι αὐτοῦ πῶτον ἐστίν, ἀλλὰ ἀνελί-
 πτω ἐκείνου, μεταβιβάζει ποδὲς αὐτοῦ. Αἰδώς δὲ οὐκ ἐ-
 ρεται καὶ ποδὲς αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐπὶ αὐτοῦ ἐπὶ αὐτοῦ τῆς ἐλπί-
 ας, καὶ τῆς πῶτον πῶτον. Ὑποπῶτον οὗτοι αὐτοῦ δὲ πῶτον
 γνησιμότητος ἐκείνου ἐπὶ αὐτοῦ καὶ τῶν ἢ βασιλείαν ἐλα-
 βῆς αὐτοῦ. Τῶν αὐτοῦ πῶτον γῶν πῶτον καὶ αὐτοῦ
 ἐκείνου, καὶ παρῆσαν αὐτοῦ φίλος, καὶ οὐδὲν μετὰ
 ταῦτα σὺν παρῆσαν αὐτοῦ, ἀπὸ αὐτοῦ δ' οὐκ ἀπορῆσαν
 τοὺς παρῆσαν, καὶ τὸ εἰς ἀλλήλους ἐκείνους ἢ βασιλείαν μετα-
 βιβάζει, μεταβιβάζει ἢ ἐστὶ τὸ αὐτοῦ, καὶ ἀνδραγαθίας.
 Ὑποπῶτον λίγαν ἐπὶ αὐτοῦ, ὑποπῶτον τὸ αὐτοῦ ἐλπί-
 ας τὸ ἀνηρηφίλων, συμνησθῆναι αὐτοῦ τὸ εἰ ποῦτον. ὃ
 τὸ παρῆσαν, τοὺς ἢ παρῆσαν αὐτοῦ παλλαχὲς στυλῶνται.
 οἱ καὶ τῶν παρῆσαν αὐτοῦ τὸ λαὸν ἐλπίαν, καὶ οὐκ αὐτοῦ εἰς
 ἐλπίαν αὐτοῦ οὗτοι καὶ ποδὲς αὐτοῦ ἐστίν, ἐκ μὲν πολλὰς
 συμνησθῆναι ἀνδραγαθίας ἐστὶ τὸ παρῆσαν αὐτοῦ, καὶ τὸ
 οὐκ αὐτοῦ ἐλπίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς αὐτοῦ εἰς αὐτοῦ ἐστὶ τὸ βασι-
 λείαν, ἢ ἀπὸ αὐτοῦ ὁρῶντος, καὶ παρῆσαν αὐτοῦ, συμνησθῆναι
 ἢ παρῆσαν παλλαχὲς. Ὑποπῶτον δ' ἐλπίαν καὶ τῶν ἐλπίαν
 ἀπορῆσαν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀβισθίον ἡσυχίας καὶ οὐκ αὐτοῦ
 ἀπὸ αὐτοῦ ἐστὶ τὸ παρῆσαν ἀπορῆσαν αὐτοῦ.

Delatus deinde ad Iordanem, fuit ex tunc inter-
rogatus ubi recolligebat ac rehebantur. Et cum
Abelotomum cum Achitophel conuulsum in
Ierofolyma ingreffo, concurfu populi fuit in-
ter eos factio, inter ceteros etiam Dauidis in-
iunctas aduersus venit, et adorato puerorum, pater-
nus est illi perpetuum hoc imperium. Rogatus
deinde ab eo, quid ita cum hacce in uita pre-
cipuus ac fidelissimis patris amico, efflet fili-
bus, nunc delecto illo de te transficeret conditio re-
spondit, non esse Deo uoluntati & populi con-
sensui tepugnandum. Hos, inquit, tibi fludentes
ego quoque merito fecisti. Ad Deo enim re-
gnum hoc accepti, quod si in tuorum nume-
rum recipere dignatus fueris, quam fidem &
beneuolentiam patris me praestitisse nobis,
eandem tibi praestabo. Nemo enim praesentem
statum inique ferre debet, quando non in al-
iam familiam regnum translatum est, sed in
eandem manet, filio succedente. His uerbis in-
ueni omnem suspitionem eximit. Aduocato
deinde Achitophel consultabat quidnam
esset agendum. Is fusiui et cum patris pel-
licibus congrederetur. Sic enim populum con-
stantius in patribus perseueraturus, sublara re-
conciliationis ipse & prompsit contra patrem
militaturus. Nam hacce non liberat eos
inimicos se illi prohibet, uicinis ne pax inter
patrem & filium cogatur. Patre inueniens iussuque
familis, ut in regia tutorum sibi erigerent,
insipienti populo, in quod ingressus cum pel-
licibus patris concubuit. Ilique totum suum
Nathanis prophetae uaturnum euentum, quod
Dauidi futurum, ut ab uno de filiis oppugnaretur,
praedixerat.

CAP IX.

Κεφάλαιον 9.

Absalomus contra patrem profectus cum exercitu venit.

Οι εργαζόμενοι εβδόμηλυναν την αν' αυτήν επίβλεψη, ενώ-
λας των τριών εαυτών.

Ποῦσας δ' ἀβυσσάλους καὶ παραμεθύνει
αὐτοὶ ὑπὸ τῆ ἀχαιρείου, διέντες ἐν
τοῖς συμβουλαῖς ἐξόντες τὰ πάλαιον καὶ νεώτερον
ἐπέτατο. μενέας δ' αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἀντιπάλων
ἐκείνου, ὅτι τὸν πατέρα κτείνει αὐτὸς ὁ ὕμνος καὶ
σὸς ἀναχρὴν ὑποκαρμένει ἐβόωντο τῶν ἀντιπάλων
ἐπὶ τοῦ φόντου, ὁμοῖα δὲ μενεῖ ῥαυτομαχίας τῶν
ζωνῶν μετὰ τὸν ῥαυτὸν, τὸν δὲ αὐτὸν περὶ
φίλων. ὅπως δὲ αὐτὸν ἐκτείνει ὁ ὕμνος καὶ ἀχαιρείου
ζωνῶν αὐτοῦ διηνοσάτω, καὶ αὐτὸς ἐκείνους αὐ-
τοῦ ἐπαινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ αὐτοῦ ἐν ῥαυτομαχίᾳ ἀχαι-
ρείου ἀντιπάλων, καὶ αὐτὸς δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ
ἐπαινεῖ, ἐπαινεῖται ὁ ἀχαιρεὶς ζωνῶν ἐκτείνει. καὶ
ὁ ὕμνος ἐκτείνει ὁ ἀχαιρεὶς, καὶ ὁ ἀχαιρεὶς ἐκτείνει
αὐτὸν καὶ ὁ ὕμνος ἀντιπάλων καὶ τῶν ἀχαιρείου
πολλὰ μενέας καὶ πάλαιον καὶ νεώτερον ἀντιπάλων.
καὶ ὁ ὕμνος αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀχαιρείᾳ ἐκτείνει, ἐκτείνει
τὸν ἀχαιρεὶς καὶ τῇ ἀχαιρείᾳ ἐκτείνει τὸν ἀχαιρεὶς
πολλὰ μενέας καὶ πάλαιον καὶ νεώτερον ἀντιπάλων.
καὶ ὁ ὕμνος αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀχαιρείᾳ ἐκτείνει, ἐκτείνει
τὸν ἀχαιρεὶς καὶ τῇ ἀχαιρείᾳ ἐκτείνει τὸν ἀχαιρεὶς
πολλὰ μενέας καὶ πάλαιον καὶ νεώτερον ἀντιπάλων.

HOC Achitophelis consilium executus, i-
rum postulat quid de bellatione cen-
teat. Respondit ille, oportere sibi attribui de-
centia multa lectorum uolunt. Cum his se
prole cerni interfecturum patenti, atque ita
partibus suis se illuminatorem. & qui locutionem
impertirent eadem opera. Davide subdito, parti-
tum. Hac sententia delectatus acerrimè Clau-
sim Davidis amicum, primumque sic enim
cum ille vocaretur: Ne postulo Achitophelis
consilio, quid ipsi uideretur quæret. At il-
le intelligens quod hoc modo David in po-
tatem redactus facile occidi posset, contra-
riam sententiam attulit. Scis inquit, rex uir-
tutem patris, & eorum quæ illam sequuntur,
quod in multis consiliis semper uictor e-
uasis. Profecto veterum bellatorum rationes con-
tra nos uenturæ, & intellectu nostro non ad-
uenient, nostro ualere aliquam cum potest
uolunt inuadebit, aut post rupem aliquam
deleceat. Deinde nostris exercitum eius in-
uadentibus paulatim illi pedem referent,
expectantes occasionem cum regi proprio-
res facti totis viribus in pugnam redeant.

δαβιδην ἢ κρατίστην μέλλεν ἔλθαι καὶ ἐπανάξεν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. ἀμεινον οὐκ ἔφασεν ἔτι τὸ ζεῖν αὐτὸν ὡς ἀγαθὴν ἐλπίδα εἶναι καὶ μεγαλοφρονῶς, ἢ ὡς ἀγαθὸν αὐτὸν εἰς κόλασιν δαβιδῆ, ὃς καθόλου πάντα συνέπραττεν ἀβισαλώμῳ. τούτοις δὲ ἀλεχθεῖς, ἔπαρθε αὐτὸν εἰς τὸν μυχὸν τοῦ οἴκου, ἀνέστησεν αὐτόν. ἔτι μὲν ἀχίτοφελον, τοῦτον θανάτου δικαστὴν αὐτὸν γινώσκον, κρατερόντες ἐκ τῆς ἀγχοῦς, ἐκίδυσαν οἱ προσηκόντες. ὃ δὲ δαβιδῆς, ἀβιβαὶ τὸν ἰορδάνον καθὼς προήρχατο, εἰς παρεμβολὰς καλλίστην καὶ ὀχυροτάτην πόλιν ὠρῶντι. δέχοντι δὲ αὐτὸν ἐμμέσιστα πάντες οἱ ὄντες τῆς χώρας, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ τότε φηγῆς, καὶ καὶ πάλιν τῆς προφητείας ἀποφάσεως. ἦσαν δὲ ἔτοιμοι βερέλαμος ὁ γαλααδίτης, καὶ σιφάρ ὁ τῆς αμμανιτιδὸς δυναστὴς, καὶ μάχειρος, ὁ τῆς γαλααδίτιδος χώρας πρῶτος. ἔτοιμοι πάντες αὐτοῖς, ἔτις ἐκείνῃ τῇ ἐπιτηδεύοντι διδύμῳ παρέχον, ὡς μήτε κλίνας ἐπιλειπείν ἐσθλῶς, μήτε ἀρούρης καὶ οἶνον, ἀλλὰ ἔθιμον ἀφθονίαν χορηγεῖν, ἔτις εἰς ἀνάπαυσιν ἅμα κακοπομπῶν καὶ τρυφῶν χρησίων ἀπορίαν διαρκῆ ὠρῶντι. καὶ οἱ μὲν ἐν τούτοις ἦσαν ἀβισαλώμος ὁ ἀβιβαὶς μεγάλῳ στρατῷ τῶν ἐβεριῶν ἐπὶ τὸν πατέρα, καὶ ἀβιβαὶ τὸν ἰορδάνον ποταμὸν, καὶ πόρρω κατεζώξετο τῶν παρεμβολῶν ἐν τῇ γαλααδίτῃ χώρᾳ, καταστήσας στρατὸν πάσης τῆς δυναμὸς ἀμεινον. εἰς τὴν ἰωάβου ἔλθοντι οὐκ ὀλίγοι αὐτοῖς. παρὸς μὲν δὲ ἰωάβου, μητρὸς δὲ ἀβιβαί. αὐτὴ δὲ καὶ σαρῶνα ἰωάβου καὶ ἀδελφὴ ἦσαν δαβιδῆ. ὡς δὲ ἔξαριθμίσας τοὺς συν αὐτοῖς δαβιδῆς, πρὸς τῶν ἀρχηγῶν ἀντιόντας, ἐκ ἑκαστοῦ μέρους ἐπὶ αὐτὸν ὁ ἀβισαλώμος ἔλθῃ. προφῶς δὲ τοῖς ἑσπέραις καὶ διελὼν εἰς τρία μέρη τὸ στρατὸν, τὸ μὲν πρῶτον παρέδωκεν ἰωάβῳ. τὸ δὲ δεύτερον ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀβισαλῶν. τὸ δὲ τρίτον μοῖραν εἰς χεῖρας ἐδώκεν, σωθήσεται ὅντι καὶ φίλος, ἐν τῇ γὰρ γῆτι πόλεως ὑπάρχοντι. βελόμῳ δὲ συνεκρατεύειν αὐτὸν ἐκ ἑσπέρων οἱ φίλοι, γνώμη καταχρόντες σωφροσύνῃ. νικηθέντες μὲν δὲ συν αὐτοῖς, πᾶσαν ἀποβαλεῖν ἐλπίδα χρησίων ἔφασκον. αὐτὸς δὲ ἡττηθέντες ἐν μέρει τῆς δυναμὸς, πρὸς λοιπὰ πρὸς αὐτὸν φύγῃ, ἀμεινον ὡς ἀποδιδάξεν αὐτὸν ἰσχυρῶς. ὑπονοήσῃ δὲ καὶ τοῖς πολέμοις εἰκὸς εἶναι ἄλλο μετ' αὐτοῦ στρατόμαχον. ἡδὲ οἱ δὲ συμβεβηκυῖα τούτη, ἠδὲ αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολὰς ἔκρινεν. ἐκπέμπων δὲ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς στρατηγοῖς ἐπὶ τὸν πόλεμον παρεκάλει προθυμίαν ἐκαστοῦ ἐξ αὐτῶν, ἔτις καὶ μνήμῳ εἰς πρὸς μετ' αὐτοῦ ἔχοντος παρ' αὐτοῦ ἔτυχον. φείσασθαι δὲ καὶ τῆς πατρὸς ἀβισαλώμου, κρατίστην ἦν βόλῃ, μὴ κακὸν αὐτὸν ἐργάσθαι τι πλεονέκτητος αὐτοῦ. ἔτι δὲ οὐκ ἔκλειψεν αὐτοῖς ἐπὶ ἀξίμῳ, ἐκπέμπει τὴν στρατὸν. ἰωάβος δὲ ὡς ἀποδιδάξεν τὴν δύναμιν ἀπὸ τῆς πολέμου εἰς τὴν πεδίον τῆς μεγάλης, ὡς ὅπου περὶ βιβλῶν δρυμὸν, ἀντιτάξαι τὴν στρατὸν ἔτι ἀβισαλώμῳ καὶ συμβολῇ γινώσκῃς, ἔργα μεγάλα χειρῶν καὶ τοῦ πατρὸς ἀμεινον ἐπεδείκνυτο. τῶν μὲν, ὡς τὸ τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν δαβιδην παρὰ τοὺς ἐχθρούς καὶ πᾶσαν προθυμίαν γινώσκῃς. τῶν δὲ ἵνα μὴ καὶ ταῦτα ἀβισαλώμος ἀφαιρῇ καὶ δαβιδῆ πατέρα δικῶς κολάσῃ, ἀντὶ ὧν ἐπολέμουν, ἔτι δὲ οὐκ ὀνομάζον, ἔτι ποιῇ ἔτι πάχυν, ἐπὶ τῇ πλεονεξίᾳ ἵνα μὴ κρατηθῶν ὑπὸ τῶν συν ἰωάβῳ καὶ τοῖς συν αὐτοῖς στρατοῖς ὄντων ὀλίγων.

Davidem enim omnino superiorem hoc bello fore, & amissum regnum recepturum esse. Píestat igitur, inquit, magno animo, ut virum ingenuum decet, è vita exire, quàm Davidi ob filio nauatam contra eum operam, exeatificandum se p̄bere. His dictis in penitissimas ades digressus, seip̄ se suspendit, atque ita Achitophelē, suo p̄te iudicio tali morti addictum, cognati eius laqueo demptum funeraverunt. Ceterum David superato ut diximus Iordane, peruenit Castrum, pulcherrimam ac munitissimam eius tractus urbem. Ibi cum summa beneuolentia ab omnibus eius regionis optimatibus exceptus est, partim p̄eienti hominis necessitate motis, partim reuerentia p̄stinae felicitatis, fuerunt autem hi Beizellæus Galadita, & Siphar Ammanitidis dynastes, & Machirus Galaditidis regionis primas. Hi quicquid ad victum pertinebat, largiter regi cum suis p̄bebant, ut nec lecti strati eis deessent, nec panis ac vinum, quin & carniū copia semper adesset, & quicquid vel ad alimoniam, vel ad lassitudinis refectiōem opus esset. Interim Abesalomus coacto grandi contra patrem exercitu, & tracto Iordane amne, coe stitit non longè à Castro oppido Galaditidis, loco Iobi p̄posito exercitui cognato eius Amasa. prognatus enim erat patre Ioharisa, & matre Abigæa. hæc verò & Sarana Iobi mater, sorores erant Davidis. Rex autem recensitis qui circa se erant, comparatōque numero circiter quatuor millium, decreuit non expectare dum Abesalomus p̄ior ipsum aggrediatur, sed creatis tribus, diuisōque in tres partes exercitu, unam Iobo imperatori attribuit, alteram fratri eius Abisæ: tertiam tradidit Ethæo, amico quidem & familiari, sed è Gitta oriundo. Ipsum autem volentem adesse in exercitu amici prohibuerunt, idque prudentissima ratione. Si enim eo p̄sente vincerentur, nihil spei reliquum fore, quòd si vna parte exercitus victi, cum ceteri ad ipsum refugissent, reparandum virum facultatem non defore. alioquin etiam hostem suspicaturum, alium exercitum circa regem esse. Placuit hoc consiliū: itaque persuasus apud Castrum mansit. sed dum amicos ad pugnam dimitteret, obtestabatur ut memores omnium acceptorum beneficiorum strenuam ac fidēlēm operam sibi nauarent: & ut post victoriam filio parcerent, ne occiso illo, aliquid mali in seipsum statueret: atque ita precatus illis victoriam, exercitum emisit. Ceterum cum Iobus ex aduerso hostium aciem suam explicasset in planicie syluam à tergo habente, Abesalomus quoque suos contra eduxit: & congressi, acriterque pugnantes multa vtrinque p̄clara facinora edebant: his dummodo David regnum recipiat, quiduis periculi magno animo contemnentibus: illis contra ne Abesalomus & hoc priuaretur, & patri insuper audaciæ p̄enas det, nihil non vel facere vel pari paratis. Iidem cum numero longè p̄starent, ignominiosum ducebant tanto paucioribus Iobi militibus succumbere:

2. Reg. 18.

καθεζομένη ἡ δαβὶδ μετὰ τῶν τῆς πυλῶν ἐπε-
 μένων· πότε αὐτῷ τις ἐλθὼν ἀπὸ τῆς μάχης ἀπαγ-
 γείληται κατ' αὐτόν, ἥν σκοπῶν τις ἰδὼν τὸν ἀχιμὴν
 εἰσέλθαι, καὶ μήπω τις ὅτι γνωρίσται διωγόμενος εἶπε
 πρὸς τὸν δαβὶδ· βλέπεις τινα ὄψιν ἰσχυρόν πρὸς
 αὐτόν. τὸ δ' ἀγγέλον ἤκειν φήσαντες ἀγαθόν, μετ'
 ὀλίγον ἔπειθ' αὖτις καὶ ἔπειρον ἐδήλωσαν αὐτῷ. καί-
 κεινον ὁ ἀγγέλον ἀγαθόν εἰπόντος, ἰδὼν τὸν ἀχιμὴν
 ὁ σκοπὸς ἐγγὺς ἦδη γενησόμενον τὸν σαδὸκ τοῦ παῖδα
 τῶ ἀρχιερέως προστρέχεν ἐσήμεναι. ὁ δ' δαβὶδ, καὶ
 περὶ χαρῆς ἡρώδης, ἀγαθὸν ἀγγέλον τόντον ἐφίση
 εἶ, καὶ πρὶν διελθῆναι αὐτῷ φέρειν ἀπὸ τῆς μάχης. καὶ
 μετὰ τὸ αὐτὰ λέγοντος τῶ βασιλείᾳ, φανείας ὁ ἀχι-
 μὴς, προσεκύνησεν τὸν βασιλέα. καὶ πυθομένη περὶ
 τῆς μάχης, νίκην διαγγέλλει καὶ κράτος ἐσόμενον
 ἡ τὴν καὶ περὶ τῶ παδὸς ἰσχυρὸν λέγειν, αὐτὸς μὲν ἐφα-
 σκεν δι' αὐτὸς ὁρμησάμενος πρὸς αὐτόν τῆς τεσσάρων τῶν πολε-
 μίων ἡρώδης, ἀκούσας ἡ μαγάλης βοῆς διωπόν-
 των τὸν ἀβισαλώμον. καὶ πλείον μὴ μεθεῖν ἡ τὸ
 περὶ τῶν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν δηλώσας τὴν νίκην ἡρώδης.
 ὁ δ' ἀχιμὴς ἡ τὴν καὶ περὶ τῶν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν
 τὴν νίκην σημεῖται, περὶ τῶ παδὸς αὐτόν ἀνέ-
 κειναι. ὁ δ' ἐχθρὸς εἶπε τοῖς σὺς οἷα συμβέβηκεν
 ἀβισαλώμῳ ἡρώδῳ. οὗτος ὁ λόγος, ὃς τὴν ἐπὶ νί-
 κῃ χαρὰν εἶσεν, ὅτι αὐτῷ μέγα μέρη ἐσαν, ὅτι
 τοῖς στρατιώταις. αὐτὸς μὲν γὰρ ἀναβαίς ἐπὶ τὸ ὑψηλό-
 τατον τῆς πόλεως, ἀνικαμένον τὸν ἥν, τυπόμενος τὰ
 εἶρη, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀσφαττόμενος, καὶ παν-
 τῶς αὐτὸν ἀνιζόμενος. καὶ τέκνον ἐκβοῶν, ἀνθε-
 μοι τὸν δαβὶδ ἐπὶ τῶν ἐκ τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἄμα σοι τε-
 λείηται. φύσει γὰρ ὡς φίλος ὄρεος, πρὸς ἐκείνον ἐ-
 πὶ μάλλον συμπαθὲς εἶχεν. ἡ στρατὸς καὶ ὁ ἰσχυρὸς,
 ἀκούσαντες ὅτι περὶ τὸν ἥν ὅπως ὁ βασιλεὺς, ἡ-
 γαυήθησαν μὲν τῶν νικησάντων ἡρώδης εἰσελ-
 θεῖν εἰς τὴν πόλιν. κατὰ τὴν δὲ καὶ διδακόμενοι
 πάντες ὡς ἀπ' ἡττῆς παρήλθον. καὶ ἀκαλυψάμενον
 ἡ τῶ βασιλείᾳ ἐστὶν ὁ τὸν ἥν, εἰσῆσι πρὸς αὐτόν
 ἰσχυρὸς, καὶ παρηγορῶν, ὃ δὲ ἀποστα, φῆσι, λανθάνεις
 ὁ δὲ ἀλλαν σπαντὸν οἷς ποιεῖς, ὅτι τοῖς μὲν ἀγαπώντας
 σὺ καὶ περὶ σὺ κινδυνεύοντας, καὶ σπαντὸν ἡ τὴν σὺ
 ἡρώδῳ δοκεῖς μισεῖν. εἰρήνην ἡ τοῖς ἐχθροῖς καὶ
 ποθεῖν ἐκείνους ὅτις οἱ εἰρήνην τεθήκασι. εἰ γὰρ ἀβι-
 σαλώμος ἐκράτισσε, καὶ τὴν βασιλείαν βεβαίως
 κατήχεν, οὐδὲν αὖτ' ἡρώδῳ ὑπελείφθη λείψανον.
 ἀλλὰ πάντες αὖτ' ἀπὸ σὺ καὶ τῶν σὺν ἀρξάμενοι τέκ-
 των, ἀπολώλαμεν οἱ πᾶτες, καὶ κλαίοντες ἡμᾶς τῶν πο-
 λεμίων, ἀλλὰ χαίροντες, καὶ τοῖς ἐλεῶντας ὅτι τοῖς
 κακοῖς κολαζόντων. σὺ δὲ οὐκ ἀρχαῖα αὐτὰ ποιεῖς
 ἐπὶ μάλλον ἐχθρῶν, ὅτι σὺς ἥν ὡς ἀποστα, ὅπως ἐ-
 γήνηται. πᾶσα ἡμῶν οὐδὲ τῆς ἀδίκου λύπης, πρὸς ἐλ-
 θὼν ὁ δὲ τῶν σὺν τῶν στρατιωτῶν καὶ τῆς νίκης αὐτοῖς
 καὶ τῆς περὶ τοῖς ἀγαθὰς προθυμίας ἀγαπώντων.
 ὡς ἐγὼ πᾶσιν, ἀπὸ τῶν τῶν ἀπὸ στρατιωτῶν, G
 ἀναστὰς ἀπὸ τῶν σου τὸν λαόν, καὶ τὴν βασιλείαν
 ἐπὶ τῶν ὁ δὲ τῶν σου, τότε σοι πικρὸν καὶ ἀληθὲς
 ποιήσω τὸ πένθος. αὐτὸς εἰπὼν ἰσχυρὸς, ἀπὸ τῶν
 ἀπὸ τῆς λύπης, ἐπὶ τῶν εἰς τὸν περὶ τῶν στρατιωτῶν
 λογιζόμενόν τὸν βασιλέα. μετὰ τῶν ἀπὸ τῶν
 γὰρ αὐτὸν δαβὶδ, καὶ ποιήσας ὅτι τῶν εἰς τὴν τῶν
 πλῆθους θύαν, πρὸς ταῖς πόλεις ἐκείνους,

A Sedente autem rege in porta, & expectante a-
 liquem de praelio nuncium, speculatorum v-
 nus conspecto Achima currente, necdum va-
 lens cum agnoscere, ait ad regem, videre se
 quempiam accurrentem. Cumque rex bonum
 esse nuncium ominaretur: paulo post sequi il-
 lum alterum quendam indicavit. Responden-
 te rege, hunc quoque bonum fore nuncium,
 speculator iam propiorem Achimam nosci-
 tans, Sadoci pontificis filium ait curriculo ad-
 uentare. Tum David, profecto hunc bonum
 & optatum nuncium afferre de praelio. Vix
 hæc verba finierat, dum Achimas regem ad-
 oratum salutaret: & scitante de pugna, lætam
 victoriam annunciat. rogatus deinde quid fi-
 lio factum sit, ait se versis in fugam hostibus
 confectum iter arripuisse, audisse tamen cla-
 morem militum Abesalomum persequentium:
 nec præterea quicquam comperti habere, quod
 iubente Ioabo propere discedendum fuerit,
 ut victoriam renuntiaret. iamque & Chusis
 aderat regem adorans, & victoriam annun-
 tians, qui similiter de filio rogatus: Inimicis,
 inquit, tuis eueniat idem quod Abesalomo:
 Hæc verba in causa fuerunt, ut nullam ex ea
 victoria voluptatem nec rex perciperet, nec
 milites. Ipse enim consentia editissima visis
 parte descebat filium, plangens pectus, & ca-
 pillitium lacerans, & modis omnibus se se af-
 flicto, ac vociferans: Fili mi, vinam mihi
 tecum mortem oppetere contingeret. Cum e-
 nim esset natura tuorum amantissimus, præ
 cæteris hunc maiore afflictione prosequen-
 tur. Exercitum autem & Ioabum, audito quod
 rex filium ita lugeat, puduit triumphabundos
 in oppidum ingredi: sed demisso capite lacry-
 mantes, non aliter quam clade accepta venie-
 bant. Cæterum cum rex opetto capite geme-
 re desiderio filij perseveraret, Ioabus conso-
 landi causa ad eum ingressus. Quid facis, in-
 quit, o rex? an nescis quod hoc pacto tibi ipse
 calumniam stituis, quali amicos pro tua salu-
 te periculis se exponentes, atque ad id te ipsum
 & familiam tuam oderis: ames verò tibi infe-
 lissimos, & iustissima pœna absumptos desi-
 derare non desinas? Nam si Abesalomus vi-
 cisset, & regnum suum constabilisset, nihil
 ex nobis omnibus reliquum fecisset: sed à te
 ac tuis libertis initio facto, ad vnum milera-
 bilem in modum perdidisset, non desenti-
 bus nos inimicis, sed gaudentibus, & graui-
 ter punientibus eos qui prostram vicem misce-
 rantur. Te verò non pudet hæc facere pro-
 pter hominem inimicissimum, qui quum es-
 set tuus filius, tantopere in te fuit impius? De-
 sine igitur ab iniusto luctu, & da te in con-
 spectum tuorum militum, & gratias illis age
 quod sua virtute hanc victoriam nobis pepe-
 rerunt: alioqui si quâ cœpisti pergas, hodie
 regnum ac exercitum alteri tradam, efficiam-
 que ut iam grauius ac verius quàm antè lugeas.
 Talibus verbis Ioabus regi mœsticiam excuf-
 sit, eumque ad eam reipublicæ adduxit. Sum-
 pto enim habitu alio, quo gratior esset militi
 eius conspectus, pro foribus portæ confedit,

ita ut hoc audito uniuersus populus ad salutandum cum concurreret. Dum hæc ita geruntur, qui ex Abesalomni exercitu eladi superfluerunt, domum reuerſi nuncios oppidatum dimiserunt, admonentes quantum beneficiorum à Dauide acceperant, & quomodo post multa ac magna bella in libertatem ab eo vindicant fuissent: & quam iniquè hoc eiecto alteri regnum commisissent: itaque debere eos, extincto quem eligerant, Dauidem rogare, ut omnia ita in gratiam populum suum recipiat, & quemadmodum antea curam reipublicæ suscipiat. De hac re eibus nuncijs veniebant ad regem: isque rex Sadoch & Abiathar pontificibus per literas mandauit, ut principes tribus Iudæ compellent, turpe illis esse, alias tribus ante eos in regnum Dauidem reponere, maxime cum istis tribus sit ac confanguineus. pari modo Amalam imperatorem eos alloqui iussit, qui fieret quod cum esset ipsius ex sorore nepos, exercitui non peruerteret, ut Dauidi regnum in manus reddat. Sperandam autem illi non solum veniam, quæ iam contigisset, verum etiam uniuersarum copiarum præfecturam, quam Abesalomus ei concesserat. Pontifices verò tum principes dictæ tribus sunt alioquuti, tum Amalam ostentatigis sollicitationem patres ipsius tradiderunt. Ac primum conturbules Dauidis incunctanter per legatos cum in regnum reuocant: quorum exemplo simul & Amalæ autoritate moti ceteri Iudæitæ & ipsi idem faciunt, atque hæc legationes ad eum Hierosolymis exiendi in consuebant. Sed singule Iudæ tribus officium exiit, quæ usque Iordanem antea in illo occurrat. eodem pacto fuit Semeis filius Geiæ, sequentibus mille viis è tribu Beniaminitica: necnon Sibababertus Sauli comitatus quindecim filiis & seruis viginti. Hæc cum tribu Iudæ pontem ripas fluminis iunxerunt, ut rex cum suis absque negotio transire posset. Ut verò ad Iordanem peruenit, salutatus est à tribu Iudæ: & Semeis in pontem progressus, accedensque ad regis pedes, rogabat veniam committorum, utque isentus sibi esse desinere, neve recepta potestate in se primum animaduertere: reputaretque id quoque, quod erroris præsentia ductus, primum se reuerſi occurrisset. In hunc modum supplicanti ac misericordiam imploranti Abiathar Iosababertus: Satin hoc, inquit, putas ad effugiendum supplicium, quod maledictus in regem diuinitus electum ore es committitur? Tum rex adeunt verſus: Desinite Sarnitæ filij, neve nouas turbas ac seditiones excitare. Sic enim vos existimare volo, hanc esse mihi aditalem regni diem, quam obrem iusto me omnibus omnem penam remittere, qui quocunque modo in maiestatem meam peccauerunt, neque in quenquam ea de causa animaduertitum esse. tu quoque Semei bono animo esto, nihil de supplicio sollicitus. At ille, adorato rege, cæpit cum præcedere.

Τῶν Ταραχῶν καὶ Σάσεις. ἢ ὅτι ἀγνοεῖν ἡμᾶς προσηῖεν ὅτι σήμερον ἀρχομαί τῆς βασιλείας. διὸ πάντες ἀρτίως τὰς κολάσεις τοῖς ἀσεβήσαντι ὄντινυμι, καὶ μηδένα τῶν ἀμάρτων ἐπιτρέψαι. οὐ γὰρ ἐπὶ ὧν σέμεια, θάρρει. καὶ δὴ σήμερον ὡς τε θνήσκουσιν. ὁ δὲ, προσηῖεν αὐτὸν προσηῖεν ἀπὸ τῶν

ὡς ἅπαντα τὸν λαὸν ἀκούσαντες αὐτὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν καὶ κατασπᾶσθαι. Ἐταῦτα μὲν οὕτως ἔειπεν. οἱ δὲ ἐκ τῆς μάχης ἀναχωρήσαντες τῶν ἰβεριαν μετ' ἀβισαλώμου γινόμενοι παρ' ἐαυτοῖς ἔκαστοι διέπειπον κατὰ πόλεις, ὑπομιμνήσκοντες αὐτοῖς ὡς ἀνέβησαν αὐτοῖς δαβίδης, καὶ τῆς ἐλδοθείας, ὡς ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων βυσσίδων αὐτοῖς πόλεμον παρέχε. μετὰ οὖν οἱ δὲ ἐκ τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐκβαλόντες ἄλλοι ταῦτ' ἐν ἐνχείρησαν. καὶ νῦν πεθνήσκοντες τὴν κατασπᾶσθαι ὑπ' αὐτῶν ἡγήμενος, ὡς καλεῖται δαβὶδ ἰω, παύσασθαι μὲν τῆς ἐργίας, δότικώς ἔχει αὐτοῖς ἔχει. τῶν δὲ ἀεργμάτων, καθὼς ἦδη καὶ προέτερον πεισθέντες προσηῖεν τὴν βασιλείαν ἀπολαβόντα. Ταῦτα μὲν οὐκ ἀνεχόμενοι ἀπὸ τῆς ἐλδοθείας δαβίδης. καὶ κείνος ἰδὼν ὅτι ὅτι ἐπεμψεν πρὸς σάδων καὶ ἀβιάδα ἐκ τῶν ἀρχιερέων, ἵνα τοῖς ἀρχεῦσι τῆς ἰούδα φυλῆς διαλεχθῶσιν, ὡς αἰσχρὸν ὅσον αὐτοῖς, ἀλλὰ φυλαὶ πρὸς ἐκείνης δαβὶδ ἰω χεῖρ τὴν βασιλείαν, καὶ ταῦτ' ὑμῶν συγγνώμην ἔχον, καὶ πρὸς αὐτὸν κοινὸν αἷμα κεκληρονομήσαν. τί δὲ αὐτὰ καὶ ἀμυστὰ τῶν στρατῶν πρὸς τὰς αὐτοῖς λέγειν, ὅτι τῆς ἀδελφῆς ἡδὲ ὡς αὐτὰ μὴ πείσει τὸ πλῆθος δαβίδης τὴν βασιλείαν ἀποδοῦναι. πρὸς δὲ παρ' αὐτῶν, μὴ διαλλαχθῶμεν, τὰς γὰρ ἡδὲ γέροντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπατος τὴν λαὸν στρατῶν αὐτῶν καὶ ἀβισαλώμου παρέχον. καὶ οἱ μὲν ἀρχιερεῖς, ἀμὲν τοῖς τῆς φυλῆς ἀρχεῦσι διαλέχθησαν. ἀμὲν τὸν ἀμυστὰν ἐπεισαν τὴν πρὸς τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτὸν εἰπόντες ἐνχείρην τὰς αὐτῶν φρονήσι. καὶ πείσει γὰρ τὴν φυλὴν, ὡς καλεῖται πείσει πρὸς δαβὶδ ἰω πείσει, ὡς καλεῖται πείσει τὴν ἰούδα ἐπὶ πείσει βασιλείαν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ παῖτες ἐπείσαν οἱ ἰεροκλῆται, πρὸς ἀμυστὰν τὴν ἀμυστὰν μὲν πρὸς βίαν ἀφοκομήσαντες πρὸς αὐτὸν εἰς ἰεροκλῆται παρεγγύοντο. πάντες δὲ εἰς ἄλλους ἐξέτασαν ἡ ἰούδα φυλὴ πρὸς τὸν ἰούδα ἰούδα πρὸς ἀπαντᾶσαι τὴν βασιλείαν. καὶ ὁ γὰρ πᾶς σέμειας, καὶ χιλιὸν ἀνδρῶν, οἱ δὲ τῆς βενιαμινίδος φυλῆς ἐπὶ γὰρ. καὶ σίβας ἡ ἀπελὸς διεξέσαι σούλου, ἔοι παῖδες αὐτῶν πείσαν καὶ διὰ τὸν ἀνδρῶν ὅντες, καὶ οἱ καὶ τῶν εἰκοσι. ἐτοιμὴ τῇ ἰούδα φυλῇ τὸν ποταμὸν ἐξέφυγαν, ἵνα ῥάσας διαβῇ μετὰ τῶν ἰούδα ὅσας ῥάσας. ὡς δὲ ἦκεν ἐπὶ τὸν ἰούδα, πᾶσα ἡ μὲν αὐτὸν ἡ ἰούδα φυλὴ πρὸς αὐτὸν δὲ ἀναβὰς ἐπὶ τὴν γέφυραν σιμείας καὶ κατασχὼν αὐτὸν ἐκείνους, ἐδίδου σὺ γινώσκαι πρὸς τῶν αὐτὸν ἡμῶν μὲν καὶ μὴ γινώσκαι πρὸς αὐτὸν, μηδὲ τὸν πρὸς τὸν ἡγήσαντα τὸν τιμωρεῖται ἐν ὅσῳ γινώσκοντες. λογίσασθαι δὲ ὅτι καὶ μετανοήσαντες ἐφ' οἷς ἐσφάλη πρῶτος ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἐκείνους. Ταῦτα δὲ αἰπελοῦτος αὐτῶν ἔοικε ζομῶν, ἀβισαλὸς οἱ ἀδελφῶν ἀδελφῶν, ὡς τὸ οὐκ εἶπεν ἡ πεθνήσκον βασιλεὺς σαρπησας τὸν ὑπὸ τῷ θεῷ κατασπᾶσθαι βασιλεὺς δαβίδης δὲ ὅτι πρὸς αὐτὸν, καὶ πάντες εἶπεν ὡς σαρπησας πᾶσις μὴ κινήσῃ τὴν πάλιν ἡμῖν κενὰς ὅτι ταῖς πρῶταις

ἀπλώτισι ἢ αὐτῷ ὁ σάκευ ἡγώνος μεμφίβοτος, ἢ ὡς ἔστιν ἡ ἐσθλὴ περικλυτός, ὁ δὲ κόλυβας βαθεῖαν καὶ κατημαλημύλιν εἶχον. μὲν γὰρ τὸ δαβίδου θυγῆν, ἢ πᾶσι ἀπικείρατο λυπούμενος, ἢ πᾶσι κατὰ τὴν ἐσθλὴν, κατακρίνας αὐτὸν συμφορὰν ταύτην ἐπὶ τῇ τῆ βασιλείας μεταβολῇ. διεβέβητο ἢ καὶ ὑπὸ τῆ ἐπιτροπῆς σιβά πρὸς αὐτὸν ἀδίκως. ἀποσταλὴν δὲ αὐτῷ ὁ προσκυνησάμενος, ἤρξατο πυνθασθαι τὴν δὴ ποτὶ ἡ συνιζηλθὴν αὐτῷ, καὶ κοινωνῶς αὐτῷ τῆς θυγῆς. ὁ δὲ ἀδίκημα τὸ ἐλθὴν ἐπὶ σιβά. καλούθεις γὰρ παρεσκόμυσθαι τὰ πρὸς τὴν ἐξοδὸν ἐκ ἐφροσύνης, ἀλλ' ὡς περ ἀνδραπόδου πινός, ἥτως παρήκουσεν. οἱ μὲν οὖν καὶ τὰς βασίσεις εἶχον ἱερῶν μύθων, ἢ καὶ ἀπὸ λειψύθου, ἡρῶν πρὸς τὴν θυγῆν ταύτης δυτάμενος. ἢ τὸτο ἢ μόνον ἡδίκησέ μου τὴν πρὸς σὲ διάδοχα δύσβεια, ἀλλὰ καὶ προσδύβηλα, καὶ διψύδατο κακουργῶν. ἀλλ' οἶδα ὅτι ταῦτα ἐδὲν ἢ δόξα ἢ σὴν προσέεται, δικαία τὰ ἅσα, καὶ τὴν ἀλήθειαν αὐτῷ ἰσχύειν τε βέλεια, καὶ τὸ θεῖον ἀγαπῶσα. μαίονα γὰρ κινδυνεύσας παθεῖν ὑπὸ τῆ πάσσης τῆ μου, ὅτι ὅλης ἡμῶν θυγῆς ἀφελήσης εἰς ἐκείνα ἀπολάνει, σὺ μέτερος καὶ χρηστός ἐγὼ, τότε μέλιστα πάντων ἐκείνων λυθὴν ποιησάμενος, ὅτι ἐξήσας τῆς ὑπὸ αὐτῷ πτωχείας εἶχεν ἢ μνήμη. φίλον ἢ σὺν ἐκείναις ἐμὲ καὶ ἐπὶ τῆς τραπίζης εἶχες ὅσημέραι, καὶ ἐδὲν ἀπὸ λειψύθου συγχεῖν τὴν μέλιστα πτωχύνου. ταῦτ' εἰπόντος, ἢ τὸ μεμφίβοτον ἐγὼ κολάζειν, ἢ ὡς καταψύσάμενον τὸν σιβά δικάζειν. ἀλλ' ὑπὸ μὲν τῆ σιβά ἐλθὴν ἐκείνῳ πάντα χαρυσάμενος φήσας, αὐτῷ ἢ συγγινώσκων ὑπὲρ αὐτοῦ, τῆς ἡσίας αὐτῷ τὸ ἡμῶν καλῶς ἀποδοθῆναι. ὁ δὲ μεμφίβοτος, πάντ' ἐχέτω μὲν εἶπεν ὁ σιβάς, ἐμὲ δὲ ἀπὸ χρητὸ, σὲ τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν. βιέρζελλον δὲ τὸν γαλααδίτην ἀνδρα μέγαν καὶ καλόν, καὶ πολλὰ παρεχόμενον ἐπὶ τῇ παρεμβολῇ αὐτῷ, δαβίδην τε προστίμυσεν μέλιστα ἰορδάνου, παρεχόμενος σιμωλθεῖν ὡς τῷ ἰεροσολύμων. μηχανομήσειεν γὰρ αὐτὸν ἐν πάσῃ πρὸς, καὶ ὡς πατὴρ ἐπιμελεῖσθαι, καὶ προσκοίτην ἐπιτηγέλλαι. ὁ δὲ, πρὸς τῷ οἴκῳ παρητῆτο τὴν μετ' αὐτῷ δατριβίαν, καὶ τὸν θυγῆς λέγων ἢ τοῖσιν αὐτῷ τυγχάνειν ὡς τὸ ἀπολαβεῖν τῷ ἡδύν, εἰς ὁδοποιήσας ἐπὶ προσβιβνός, ἀλλ' ὡς τὴν καταλύσας ἡδὴ καὶ τῆς προσκοίτης, ἐπὶ ταύτῃ ἡδύν βουλούμενον αὐτῷ χαρίζεσθαι τὰ κατ' ἐπιθυμίαν ἀπολαύσαι. ἢ γὰρ τῆς ἡδὴ ποτὶ συνιζήναι δὲ τὸν χεῖρον. ἀποκαλείσθαι δὲ αὐτῷ καὶ τὰς ἀκοάς ἡδὴ πρὸς αὐτῶν ἡχοῖς καὶ μέλιστα τῶν ἄλλων ὁργάνων ὅσα ὡς βασιλεύσει τῷ περὶ τοῖς ἐνδιαπομύτοις. ἢ πρὸς δὲ λυπαρῶς δεομένη, σὲ μὲν εἶπεν, ἀπολύω, τὸν δὲ ἀχίμενσον ἰδὼν, αἰσῶμαι, πάντων γὰρ αὐτῷ μετὰ δόξῃ τῷ ἀγαθόν. καὶ βιέρζελλος μὲν κατὰ λυτῶν τὸν ἰδόν, καὶ προσκυνησας τὸν βασιλέα, καὶ πάντων ἐπὶ ἐξέμενος αὐτῷ τέλος ὡς ἔχει κατὰ ψυχῇ, οἶσας ἐπὶ ἐπὶ τῇ. ὡς ἀγίνεται δὲ εἰς γαλαα δαβίδης, τὴν λαὸν πάντος ἡδὴ τὸ ἡμῶν πρὸς αὐτὸν ἔχον, καὶ τὴν ἰουδα φυλὴν. ἀφικνουμένη δὲ εἰς γαλαα πρὸς αὐτὸν οἱ τῆς χώρας πρῶτοι, μὲν πολλῆς πληθύος, καὶ τὴν ἰουδα φυλὴν κατεμέμφοτο λάθρα πρὸς αὐτὸν ἐλθούσας,

Post hæc Memphibosthus Sauli nepos ei venit obuiam, sordidatus & promissio ac neglecto capillitio. ex quo enim rex profugerat, neque comam totondit, neque vestem purgavit, calamitatem eius non secum, quam propriam ferens, ad hæc a suo procuratore apud regem falso delatus fuerat. Is post salutatum & adoratum regem interrogatus ab eo, qua de causa non simul exisset, socius fugæ futurus: respondit Sibam esse in culpa. Hanc iussu parare ad profectiorem necessaria, verba sua non aliter quam alicuius mancipij contempsisse. alioquin, inquit, si pedibus integris fuisset, & ad profectiorem his vii potuisset, nunquam abste reliqui passus fuisset. Nec contentus meam erga te domine pietatem impedisse, insuper maliciosè ac mendaciter me detulit. Sed bene noui quod tua prudentia tales calumnias non admittat: quum sis iustus, & Deum ac veritatem cui tantopere istas diligas. Cum enim in grauissimis periculis aut me temporibus veritatus sis, liceretque tibi de tota familia nostra eo nomine prenas sumere, quæ tua bonitas est ac modestia, omnes acceptas iniurias obliuioni tradidisti, recentem etiam tum earum memoria summam potestatem affecutus. præterea in amicorum ordinem allectum, & mensæ tuæ quotidianum conuiuium adhibuit, nihilo de tiori conditione quam vnum quem è maximè necessarius apud te esse voluisti. his auditis neque Memphibosthum pariter libuit, neque an Siba calumniator fuerit cognoscere. sed præfatus cuncta se eius bona Sibæ largitum, veniam tamen illi & dimidiæ partis restitutionem promissit. Tum Memphibosthus: Habeat sibi totum Siba, mihi satis est te in tuum regnum restitutum esse. Berzellæ deinde Galaditam virum magnum ac bonum, cuius benignitate belli tempore adiuutus fuerat, deducentem te Iordanem vsque, rex rogauit vt simul Hierosolyma proficisceretur: pollicitus cum parentis loco se habiturum, nihilque illi de forte quo extremæ eius ætati refouendæ sit opus. ac ille excusauit, rem domesticam conuictui regio præferens: dicens se iam octuagenarium non posse regis voluptatibus perfrui, iam de absoluendo extremo vitæ ætæ & sepultura sollicitum: rogansque vt sibi cum bona regis gratia liceat suo more domi viuere: quandoquidem iam per ætatem non amplius ullam è potu, aut cibo voluptatem capiat, & aures oburatas habeat ad sonos tibiæ cæterorumque instrumentorum, quibus aulici regij se oblectare solent. Quo ita instantè rogante: Te, inquit, dimitto: hunc verò Achimanum filium mecum abire sinio. Omnium enim bonorum meorum particeps erit. Tum Berzellæus relicto filio, & adorato rege, omniaque fausta illi precatus, domum est reuersus. David autem Galgala peruenit, iam dimidium totius populi circa se habens, & Iudæ tribum integram. Ed venerunt ad illum primores eius regionis, sequente magna hominum multitudine: inculcantesque Iudæ tribum, quod infestis cæteris ad regem se contulisset,

2. Reg. 10.

cui omnes simul vnanimiter occurrere debuerint. Principes verò tribus Iudæ rogabant ut æquo animo ferrent quòd præuenti essent. Exhibitum enim hoc officium propter cognationem, qua deuinctum sibi feruentioribus studiis prosequerentur. neque enim se hac de causa vlla munera accepisse, ut meritò ægrè ferre debant, seriùs se ad illum peruenisse. Non tulerunt hoc dictum cæterarum tribuum principes: Demiramur, inquit, fratres, quòd regem vobis propriè cognatum vindicatis, ac si non omnium nostrum cognatus sit habendus, quem omnibus nobis ex æquo Deus præfisse voluit. ergo cum totus populus vndecim partes habeat, vos vnicam, tantòque potiores simus, præter æquum fecistis, quòd nobis nescientibus ad regem venistis. In hac principum altercatione exortus est vir quidam malus ac seditiosus, Sabæus filius Bochoriæ, tribus Beniamitidis: qui tublata voce in medio multitudinis exclamauit: Non est nobis pars apud Dauidem, nec hæreditas apud Iessæi filium: Simulque cornicine iussu canere bellicum, omnes relicto Dauide illum sunt secuti, sola Iudæ tribu circa cum manente, à qua mox in regiam Hierosolymorum est deductus. Vbi concubinis cum quibus filius Abetalomus congressus fuerat, in alias ædes traductis omnia benignè ut antè administrari iussit, ipse verò posthac non amplius eis est vsus. Amasam deinde exercitui præposuit, dignitate in hunc collata, quæ prius Ioabi fuerat: iussitque ut collectis quantis posset è tribu Iudæ copiis post triduum ad se veniret, ut cum tradito exercitu cum imperio contra Bochoriæ filium mitteret. Quo ad colligendum militem profecto, quum in ea re occupator maturè non rediret: tertia die rex Ioabo dixit, non esse in rem publicam dilationem Sabæo concedi: ne fortè instructior factus plus damni det, plùisque exhibeat negotii, quàm modò Abetalomus exhibuisset. Non est, inquit, vltius expectandum, sed cum his quæ nunc ad manum sunt copiis, & sexcentorum cohorte, cum Abisæo fratre hostem persequere: & vbicumque illum adeptus fueris, da operam ut prælio decernatur, & caue ne occupatis munitis vrbibus multorum nobis certaminum & laborum materiam præbeat. Ioabus nihil cunctatus paruit, & assumpto fratre ac cohorte, reliquisque qui tum Hierosolymis aderant militibus, contra Sabæum, raptim exercitum ducit. Cùmque Gabaonem, qui vicus quadraginta stadiis à Hierosolymis abest, peruenisset, obuiam ei factus est Amasa magnum exercitum adducens. Ibi Ioabus thorace munitus, accintusque gladio, accedente ad complectendum Amasa, de industria gladium sibi è vagina elabi passus est: eoque mox à terra tublato, & altera manu barba Amasæ seu deosculandi prehensa, improuiso ictu ventrem ei perfodit, hominemque confecit: facinus sanè impium,

μοσά, φιλοτίμως τὴν μάχην ἀπομάτωσεν ἐν τῇ θύκῃ ἐποίησεν ἐμπιστῆν. βασιλεὺς δὲ αὐτὴν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ τῇ ἐτέρᾳ τὸν ἀμασαὶ ἐγγὺς γυρόμενος ὡς καταφιλήσων τὸν γυμνὸν λαβόμενος, οὐ περιεβόησεν εἰς τὴν γαστέρα πλήξας ἀπίπτειν, ἔργον δὲ παρὰ νόμον παγνῶς αἰσίων, ἀγαθόν

ὡς δὲ ὁμοῦ πάντας μιᾷ γνώμῃ πεποισμένοι ὄντες ἦσαν. οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς ἰούδα φυλῆς, μὴ δυσχερῆσαι αὐτοῖς ἡξίουν παρελθόντας. καὶ ὁ συγγενὴς ὄντις αὐτῷ, καὶ δὲ τὸ τοιοῦτον περιεβόησεν, καὶ ἐργασίαν φθάσαι. ἡ μὲν γὰρ τὸ παρελθόν δῶρα λαβεῖν αὐτοῖς, ἢ ἔχουσιν ὅτι τὸν δυσφορεῖν, ὅτι ἐστι πρὸς αὐτὸν ἐλθόντες. ταῦτα τῶν τῆς ἰούδα φυλῆς ἡγεμόνων εἰπόντων, οἱ τῶν ἄλλων ἄρχοντες, ἡκούσασαν. ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔφασαν ὡς ἀδελφοί, θαυμάζομεν ὑμᾶς αὐτοῖς ὑποκαλουῦντας μόνον συγγενὴ τὸν βασιλέα. ὁ δὲ τὴν ἀπάντην ἔχουσαν ὡς τὰ θεῶν λαβὼν, πάντων ἡμῶν ἐπὶ συγγενῆς κέλεται. καὶ δὲ τὸ τοιοῦτον λαὸς ἅπας ἰνδικὰ μύθους ἔχει, μίαν δὲ ὑμεῖς, καὶ παρεσβύπεσι ἐσόμεν, καὶ ἐκ ἐπιείκτου δίχα κέρφα καὶ λελαθόσιν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα. ταῦτα τῶν ἡγεμόνων πρὸς ἀλλήλους ἐπελεχθέντων, αὐτὸς τις ποταρὸς, καὶ εἰσεὶ χαίρων, ὄνομα σαβῆος, υἱὸς βοχορείου τῆς βενιαμίνος φυλῆς, εἰς ἐν μέσῳ πρὸς τὸν πληθύν, μέγα βοήσας, εἶπεν, ὅτι ἔχει τις ἡμῶν ὡς δαβίδου μύθους, ἢ κληρὸν ὡς τὰ ἰεσσαὶ πατρί. καὶ μὲν τοῖς λόγοις σαλπίστας κέρα, σημαίνει πόλεμον πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ πάντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, δαβίδην καταλύοντες. μόνον δὲ αὐτῷ παρέμεινεν ἡ ἰούδα φυλὴ, καὶ κατέστη αὐτὸν εἰς τὸ ἐν ἱεροσολύμοις βασιλεῖον. καὶ τὰς μὲν παλλακὰς, αἷς ὁ υἱὸς αὐτοῦ συνεπλάθει ἀβισάλωμος, εἰς ἄλλῃν μετήγαγεν οἰκίαν, πάντα πρὸς ἄξας αὐτὰς χορηγῶν τὰ ὀπίσθια τοῖς ὀφθαλμοῖς, αὐτὸς δὲ ἐκ ἐπὶ πρὸς αὐτὰς. ὑποδύκνυσεν ὁ καὶ τὸν ἀμασαὶ στρατὸν, καὶ τὴν τάξιν αὐτῷ ἐφ' ἧς ἰάαβος ἐν δίδωσιν ἐκείλδοις ὁ στρατὸς ὅσον δύναμις συναχθέντα ἐν τῇ ἰούδα φυλῇ, μετὰ ἡμέρας ἑξῆς, ὡς αὐτὸν ἐλθεῖν, ἵνα ὡς ὁδοῖς αὐτῷ πᾶσαν τὴν δυνάμιν, ἐμπέμψῃ πολεμῶντα τὸν υἱὸν βοχορείου. ἐξελέχθη ὁ δὲ τὸ ἀμασα, καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς στρατῆρος βραδύνατος, ὡς ἐκ ἐπὶ νύκτι, τῇ τρίτῃ τῶν ἡμερῶν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἰάαβον ἐλθὼν, ἐκ ἐπὶ συμφορῇ αἰσχυρῶς τὸν σαβῶν δίδωται. μὴ γυμνὸς ἐν πλείονι ὡς ὁδοῖς, μεζόνων κακῶν, καὶ παραγμάτων ἄσπετος ἡ ἀβισάλωμος αὐτοῖς κατέστη χηρὰ. καὶ πρὸς τὸν τῶν ἐπὶ μηδὲν, ἀλλὰ τὴν ὕσαν ὡς λαβὼν δύναμιν, καὶ τοῖς ἑξακοσίοις μὲν ἀβισάβου τὸ ἀδελφῆ σου, δυνάμει τὸν πόλεμον. καὶ ὅτε περὶ αὐτὸν καταλάβῃς ὄντα, περιεβόησεν συμβαλεῖν. αὐτοὺς δὲ αὐτὸν φθάσαι, μὴ πλείους ἔχουσας καταλάβομεν, ἀγῶνας ἡμῶν καὶ πολλοὺς ἰδρώτας παρεσκόψαμεν. ἰάαβος δὲ ἐκ ἐπὶ μάλλον ἔκρινεν. ἀλλὰ τὸν τὸ ἀδελφὸν καὶ τοῖς ἑξακοσίοις παρέλαβε, καὶ ὅσην λοιπὴν δύναμιν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἔσθαι κελεύσας, ἐξόρμησεν ὅτι τὸν σαβῶν. ἦδη ὁ ἐν γαβαὼν, καὶ μὴ δὲ αὐτὸν εἰς αἰσίοις ἀπὸ χούσας πρὸς αὐτὸν τῶν ἱεροσολύμων, γυμνὸς, πολλὰ ἀμασα δύναμιν ἀναχθόντος, ἀπὸ τῶν αὐτῶν. περὶ τὸν αὐτὸν καὶ μάχην, καὶ δυνάμει ἐκείνου ἰάαβος, πρὸς τὸν αὐτὸν αὐτὸν τὸ ἀμασα

ἀγαθὸν κατὰ τὴν ἀρετὴν ὅτι μὴδὲν ἀδικήσαντα ἐπὶ τὴν
 τυπὴν τῆς στρατηγίας ἐπὶ τὴν βασιλείαν πρὸς
 αὐτὴν ἰσχυρίσθη. ὅτι τούτῳ γὰρ τὸν ἀντί-
 κειντὸν ἐφένδυσεν. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν αὐτὸ τὸ ὄψανό-
 μημα πρὸς τὴν ἀρετὴν ὁ γινώσκων ἐδίδκει πρῶτον, ὁ
 ἀδελφὸς ἀσπίλος ἐκδεδικεῖσθαι νομιζόμενος. τὸ δ'
 ἀμείψαντος φόνος ἐδὲν τούτῳ ἔχει περὶ ἀλυσίμην. ὅ-
 κτιναι ἢ τὴν στρατηγίαν, ἐδίδκει τὸν σαβαῶν καταλίσπων
 ἵνα πρὸς τὸν νεκρὸν, βοᾷν ἐπειλάμενος πρὸς τὸν
 στρατὸν, ὅτι τὴν δικὴν μὲν ἀμείψας δικασίως, καὶ μετ' ἀ-
 πίας κολαζόμενος. εἰ ἢ φρενέει τὰ τῆ βασιλείας, ἐπι-
 δεῖ αὐτὴν πρὸς τὴν ἀρετὴν, καὶ ἀβυσσὸν πρὸς τὸν
 ἀδελφὸν. καὶ μὲν ἢ τὸ σῶματος ἐπὶ τὸ ὄψαν, ὅτι παντὸς
 τῆ πλήθους ἐπὶ αὐτὸν σφύροντος, καὶ οἱ ὄχλος φιλεῖ, ἐ-
 θαύμαζον πλέον ἰσάμενοι, βασιλέως ἐκείνου ὁ φύλαξ,
 καὶ κομιστὴς εἰς τὴν χωρίον ἀπὸ τῆς οἰκίας, πῶς οἱ
 αὐτὸν καὶ καλύπτει ἡμεῖς. τούτου γινώσκοντος, πῶς ὁ
 λαὸς ἠκολούθησε τῷ ἰωάβ. διώκοντι δ' αὐτὸν ὅτι
 πάσης τῆς ἰσραηλίδος χώρας τὸν σαβαῶν, ἡλοὶ τῆς
 ἐν ὄρεσιν πόλεως τυχεῖν αὐτὸν ἀβελμαχία λεγο-
 μένη. παραγρηγόμενος δ' ἐκεῖ, καὶ τῇ στρατῷ πρὸς αὐ-
 τὸν πόλιν, καὶ χαλεπώμα πρὸς αὐτὸν πηξάμενος,
 ὑπερβύσεν ἐκείνους τῆς στρατῶν τὰ πύχνη, καὶ κα-
 τὰ βάλαν αὐτά. μὴ δὲ χαλεπὸν γὰρ αὐτὸν τὸ ἐν τῇ πό-
 λεϊ, χαλεπῶς πρὸς αὐτοὺς ὄρεται. γυναικὸν δ' ἐπὶ
 σῶσεν καὶ σωτὴρ, ἐπὶ ἑκάστης ἡδὴ τὴν παρὶς αὐ-
 τῶν διασάμενος, ἀναβαῖν ἐπὶ τὸν τῆχος, πρὸς αὐ-
 τὸν ὅτι τῇ ὀπλῇ τὸν ἰωάβ. πρὸς αὐτὸν δ' ὅτι
 ἤρξατο λέγειν. ὡς ὁ θεὸς τοῖς βασιλεῖς ἐπὶ τῆς στρατῶν
 ὑποδείξεν, ἵνα τοῖς πολέμοις τοῖς ἐβραίοις ἐξάρωσι
 ἐπὶ τῆς ἀρετῆς αὐτοῖς εἰρῆναι ἀπάντων. οὗ ἢ ἀνεδείξεν
 μὴ ὅπου ἰσραηλὶτῶν καταβαλεῖν ἐπὶ τῆς ἀρετῆς, μὴ
 δὲν ἐξάρωσαν. ὁ ἢ ἰσραὴλ μὲν ὄρεται τὸν θεὸν αὐ-
 τῶν ὄρεται. αὐτὸς δ' ὅτι ἔχει εἶπεν, ὡς μὴδὲν
 τῆ λαὸν φρενέσαι, καὶ ὅτι πόλιν ἐξελθεῖν βίβλιν τῆς
 καὶ τῆς. λαβὼν μὲν τὸν παρ' αὐτῶν τὸν ἀντίκειντὸν πρὸς
 βασιλεῖ πρὸς πρῶτον σαβαῶν ὑπὸ τῆς βοχορείας, πρὸς
 οὐδὲν τῆς πολιρκίας καὶ τῆς στρατῶν ἀπάρξεν. ὡς δ'
 ἡκιστὴν ἢ γυνὴ πρὸς τὸν ἰωάβ, μικρὸν ὄρεται δι-
 κρίσει, τὴν γὰρ κεφαλὴν ὁ θεὸς αὐτῶν ῥιψόσθησε τῇ
 πολέμῳ, καὶ βύβλιν πρὸς τοῖς πόλεμῳ, καὶ βύβλιν,
 εἰποῦσα, κακοὶ κακῶς μὴ τῆς ἀρετῆς καὶ γυναι-
 κῶν ὡς ἀνδρῶν πρῶτον καὶ μὴδὲν ὅτι γινώσκον,
 καὶ τῆς ἔχει αὐτὴν δαβὶδ ὅσον ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς
 καὶ τῆς ἀρετῆς, καὶ πρὸς δύναμιν ὅσον αὐτὴν καὶ τῆς ἀρετῆς
 τῆς ἀρετῆς μίαν πόλιν, πρὸς τῆς κεφαλῇ ἀνδρῶν
 τῆς ἀρετῆς, ῥιψόσθησε εἰς τὸν ἰωάβ στρατῶν.
 τῆς ἀρετῆς σημάς ἀνακλινεῖν ὁ τῆ βασιλείας
 στρατῶν, ἔλυσεν τὴν πολιρκίαν. καὶ παραγρηγόμενος
 εἰς ἰεραλὺμα, παντὸς ὑποδείκνυται πόλιν τῆς λαοῦ
 στρατῶν. καὶ δὲ τῆς καὶ βασιλῆος ὅσον αὐτὴν ὅσον
 σῶμα τοῦ ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς, ἀνδρῶν δ' ὅσον
 ποίησεν ὅσον τῆς ἀρετῆς, καὶ σαβαῶν καὶ ἀχίλαον, ὅσον τῆς
 ὑπομνηστικῶν ἀρετῶν, ὅσον ἢ γυναικῶν, ἀνδρῶν ἢ
 καὶ ἀβυσσὸν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀρετῆς
 λαοῦ, καὶ τῆς ἀρετῆς αὐτῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ποίησεν τὸν ἰωάβ.
 τῆς ἀρετῆς ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ποίησεν τὸν ἰωάβ.
 τῆς ἀρετῆς ἀνδρῶν καὶ τῆς ἀρετῆς ποίησεν τὸν ἰωάβ.

quod bonum & cognatum iuuenem imme-
 rentem propter emulationem summæ præfe-
 cturæ & regis gratiæ sustulit. Hac enim de
 causâ iam ante Abeneri quoque eadem perpe-
 trauerat. Sed illud facinus propter honestum
 prætextum fraternæ ultionis dignius venia vi-
 debatur: in Amasæ verò eadē nihil tale habuit
 quod prætenderet. Cæso autem imperatore
 pergebat ad Sabæum debellandum, vno reli-
 cto apud cadauer. hunc iussit proclamare ad
 exercitum, Amasam iure cæsum meritis pœ-
 nas dedisse: qui verò partes regis fouerent, loabum
 & fratrem Abisæum eius duces sequi de-
 bere. Iacente verò in via corpore, & tota multi-
 tudine ad id confluente, & ut fieri solet cum
 admiratione circumstante, custos translatus
 illud in villam quandam longe à via remotam
 deposuit, & veste contexit. quo facto omnes
 loabum sunt secuti. Is quum per totam Ibra-
 licam regionem Sabæum esset persecutus, in-
 dicio cuiusdam cognouit cum esse in munita
 quadam vrbe, nomine Abelmachea. qua obfes-
 sa & circumuallata, iubet militem muros eius
 suffodere & euertere: valde enim irascebatur
 quod portas ei clausissent. Mulier autem que-
 dam honesta & prudens, videns patriâ in exte-
 mo periculo, confectis mœnibus loabum per
 milites ad colloquium euocat. qui postquam
 processit: Deus, inquit, reges & imperatores
 creat, ut deleatis Hebræorum hostibus in pace
 Israelitas contineant: tu verò nulla in re læ-
 sus, primariam Ibraitarum urbem expugna-
 tum venisti. Tum ille abominatus eius ver-
 ba, & meliorem sibi mentem precatus, negauit
 se vel vnum de plebe occisum cupere, tantum
 abesse ut urbem tam egregiam excisam velit: &
 si ad supplicium dedatur Sabæus Bochoris fi-
 lius, regi rebellis, ommissa oppugnatione con-
 festim se deinde exercitum abducturum. His au-
 ditis mulier loabum rogat ut paulisper susti-
 neat, pollicita illi caput hostis statim de mœni-
 bus deliciendum: moxque ad ciues reuersa:
 Vultis, inquit, mali malè perire cum liberis
 ac coniugibus propter hominem malum &
 ignotum, cumque pro Dauide, cuius tanta in
 vos extant beneficia, regnare, & vnâ hanc
 urbem tam valido exercitui resistere? Quibus
 rebus persuasi, præciso capite Sabæi, ad mili-
 tes loabi hoc deliciunt: confestimque signo
 receptui dato dux obsidionem soluit: & Hiero-
 solyma reuersus denuo vniuersis copiis im-
 perator præficitur. Banaïas quoque satelliti-
 bus & sexcentorum cohorti à rege præponi-
 tur, Adoramus quæstor tributis recipiendis
 constituitur. Sabathes & Achilaus Commen-
 tatiensium sunt principes. Sufa scribis præpo-
 situs, pontificatus quoque Sadoco & Abiatha-
 ro mansit.

Post hæc fame regionem premente, rex sup-
 plex à Deo petit, ut populum miseratus cau-
 sam atque remedium tanti mali ostendere di-
 gnaretur. Responsum est per prophetas, postu-
 lare Deum ut Gabaonitæ vindicentur, quos Sau-
 lus rex deceptos præter ius & fas interfecerat.

XII.
2. Reg. 21.

fidelem enim operam in talibus negotiis præ-
 stiterunt filij pontificum, Sadochi Achimas &
 Abiathari Ionathas. Et hæc quoque Gittæus nul-
 lis regis monitis adduci potuit ut maneret, quod
 magis illustris fuit eius erga regem fides ac be-
 neuolentia. Ascendenti autem per cliuum oli-
 ueri montis, omnibus circa eum lacrymâibus
 renunciatum est etiam Achitophelem mutatis
 studiis in partes Abesalomî cōcessisse: quo vix
 aliud tristius ei in hac calamitate accidit quam
 obrem precatus est Deum, ut Abesalomî ani-
 mum ab Achitophèle alienaret. verebatur enim
 ne eius consiliis contra se vteretur, viri pruden-
 tissimi & oculatissimi in dispiciendo quid fa-
 cto opus esset. Quumque in verticem montis
 peruenisset, respiciebat ciuitatem, & cum mul-
 tis lacrymis non aliter quàm regno eiectus
 Deum precabatur. ibi offendit vitum in amicitia
 constantem, nomine Chusim. hunc conspi-
 catus scisso amictu & caput cineribus opple-
 tum, & mutabilitatem rerum deplorantem, so-
 latus est pro tempore iussu æquo animo præ-
 sentem statum ferre: ac postremo obnixè pre-
 catus est, ut simulato Abesalomî partium stu-
 dio, diligenter secreta eius perscrutaretur, &
 Achitophelis consiliis semper se opponeret: sic
 enim cum magis partibus profuturum, quàm
 si vnâ maneret. atque ita persuasus à Dauide, eo
 relicto Hierosolyma se cōtulit: quod paulò post
 etiam Abesalomus peruenit. Interim David
 paulum progressus obuiam habuit Sibâ Mem-
 phibosthi seruum, quem ipse ad curam prædio-
 rum amici filio donatorum miserat, agentem
 præ se duos asinos necessariis ad victum onus-
 tos. Is obtulit ei ut quicquid vellet sibi ac suis
 acciperet, simulque rogatus vbinam Memphi-
 bosthum reliquisset, Hierosolymis relictum
 respondit. sperare enim cum rebus turbatis, so-
 re ut ob Sauli meritorum memoriam ipse suf-
 fragiis populi rex crearetur. quam obrem indi-
 gnatus, omnia quæ prius domino eius cōcesse-
 rat, Sibâ est largitus: dicens hunc digniorem
 quàm illum ut talibus possessionibus fruatur.
 Hac liberalitate Sibâ gauisus est. Dauidi verò
 iuxta locum Bachoram superuenit cognatus
 Sauli nomine Semeis, filius Geræ, saxis cum si-
 mul & conuiitiis impetens: cumque amici cum
 protegerent, magis etiam exasperatus ad con-
 uitiis, sanguinatum & multorum malorum
 causam appellabat, iubens ut impurus ac exe-
 crabilis regione excederet: gratiasque agebat
 Deo, quod per proprium filium pœnam pec-
 catorum ab illo exigeret, & eorum quæ o-
 lim in dominum suum commiserat. Hac tam
 sæua petulantia concitatis omnibus ad indi-
 gnationem, Abisæo verò etiam interficere Se-
 meim volente, David eos cohibuit, negans
 addendam ad præsentia mala noui alicuius
 motus occasionem. Nihil, inquit, moror hunc
 rabidum canem, & Deo cedo, qui cum in
 nos immisit. Mirum verò si hæc ab isto pari-
 mur, quando etiam filius pietatis est oblitus.
 Sed hæc misericordie Deo curæ erunt, cuius fa-
 uore tandem inimici nobis succumbent. His
 dictis continuabat iter, contempto Semei par-
 te alio montis cursim cum conuiitiis affectante.

1. Reg. 16.

πεισὺν δὲ ἔχει πρὸς πάντα δακύνου, παῖδας ἀχίμα-
 νον μὲν σαδὼκου ἰωνάθην ἢ ἀβιαθάρην. ἐδὶς δὲ ὁ
 γιτθῆος, συνῆλθον αὐτῷ, διατάμνους τὴν δα-
 βίδου ἐκλήπον. μύθεν γὰρ αὐτὸν αἰτεῖσθαι, ἔδξεν τὸ το
 μάλλον δυνεὺς αὐτῷ κατεπαῖν. ἀναβαίνοντος δὲ αὐτοῦ
 δξεν τὴν ἐλαμῶνος ὄρεος γυμνοῖς τοῖς ποσὶ, καὶ πάντων
 συνῶ αὐτῷ διακρύοντων, ἀγγέλλεται καὶ ὁ ἀχιτόφιλος
 συνῶ τῷ ἀβισαλώμῳ, ἔτα τούτου φρονῶν. ἐπέστη
 δὲ αὐτῷ τὸ λυπηρὸν, τὸ το ἀκουαῖν. καὶ τὸν θεὸν
 ἐπικαλεῖτο διαμῶνος, ἀπαλλοτριῶσαι τὴν ἀβισα-
 λῶμον διαταῖας πρὸς τὸν ἀχιτόφιλον. ἐδιδείκεν γὰρ
 μὴ πάντα συμβαλὼν πείσειν αὐτὸν, αἴηρ ὡν φρι-
 νήρης καὶ συνῶ εἶν τὸ λυσταλὶς ὁξυτάτης. γυμῶνος δὲ
 ὅπῃ τῆς κορυφῆς τῷ ὄρει, ἀποσκοπεῖ τὴν πόλιν, ἔμν
 πολλῶν διακρύον ὡς αὐτῷ βασιλείας ἐκπεσῶν, ἦν χιτο
 πῶ θιφ. συνῶνται δὲ αὐτῷ φίλος αἴηρ καὶ βίβαςος,
 χουσίς ὄνομα. τῶτον ὅρῶν τὴν ἐδῆτα κατερῶν γυμ-
 νον, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποδοῦ πλήρη, ἔδρῶναι αὐτῷ
 τὴν μεταβολὴν, παρηγῶρει καὶ παύσασθαι τῆς λύπης
 παρεκάλει. καὶ τέλος, ἐκέλευσεν ἀπελθόντα πρὸς τὸν
 ἀβισαλῶμον ὡς τὰ ἐκείνου φρονῶντα, τὰ τε δατόρη-
 τα τῆς δακύνου αὐτῷ κατεπαῖν, καὶ τῆς ἀχιτοφίλου
 συμβουλίας αὐτῷ πρῶτος. καὶ γὰρ ποσὺν ὠφελήσεται
 αὐτὸν συνῶ γυμῶνος, ὅσον παρ' ἐκείνου γυμῶνος. καὶ ὁ
 μὲν πεισθεὶς τῷ δαβίδῃ, καταλείπων αὐτὸν, ἦεν εἰς
 ἱεροσολύμα. ἀφικνεῖται δὲ εἰς αὐτὰ μετ' ἐπὶ πολὺ ἔ
 ἀβισαλῶμος. ὀλίγον ἢ τῷ δαβίδῃ πρὸς ἐλθόντι σι-
 βαῖς ὁ τῷ μεμφιβόστου δούλος συνῶνται. ὃν πρῶ-
 νοσῶν αὐτῷ ἀπεσάλλει τῷ κτήσῳ, αἰ δὲ δῶρητο τῷ
 ἰωνάθῳ τῷ σαλῶν παμδὸς ἡρῶ, μὴ ζῶντων κα-
 ταπεφορτημῶν τοῖς ὁπτησίοις, ὅς ὡν ἐκέλευσε
 λαμβάνειν, ὡν αὐτὸς τε καὶ οἱ συνῶ αὐτῷ δύναντο. συν-
 δακύνων ἢ ποῦ καταλείπει τὸν μεμφιβόστον, εἰ
 ἱεροσολύμοις ἔλθῃ, πρὸς δακύνοντα χειροτονησῶν
 βασιλῆα δξεν τὴν ἰσχυρότητα τῶν ἀρχῶν, εἰς μὴ μὲν
 ὡν διεργάσῃ αὐτοῖς σάμλος. ἀνακατήσας δὲ ὅπῃ
 τούτῳ πᾶν ὅσα τῷ μεμφιβόστῳ παρεχώρησε, σιβα
 χαρίζεται. πολὺ γὰρ διακρύον αὐτὸν ἐκείνῳ ταῦτ'
 ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ γυναικα. καὶ ὁ μὲν σιβαῖς πρὸς ἀφῆς
 τῷ δαβίδῃ ἢ γυμῶν καὶ χῶρον ὡς καλῶν
 τόπον, ἐπέρχεται τῷ σαλῶν συγγενὲς ὄνομα σιμεὶ,
 ἡρῶς ἢ γυναικα. καὶ λίθοις τῷ ἔβαλεν αὐτὸν, καὶ ἐκακηγῶρει.
 πρὸς αὐτὸν ἢ τῷ φίλῳ καὶ σκεπτόντων, ἐπὶ μάλλον
 βλασφημῶν διητέλει, μαφόρον, καὶ πολλῶν ἀρχῶν
 κακῶν δακύνων. ἐκέλευσε ἢ καὶ τῷ τῆς, ὡς ἐταρῇ καὶ ἐπῶ-
 ρον, ὅς ἐστιν ἐπὶ τῷ θιφ. χαρὶν ἔχειν ὁμολογεῖ τῷ βα-
 σιλείας αὐτὸν ἀφελόμενον, καὶ δξεν παμδὸς ἰδῆν τῷ
 ὡν ἡμῶν εἰς αὐτῷ διαποτῶν δὴ τὴν αὐτῷ εἰς πρῶτος
 μῶν. πάντων δὲ ἐπ' αὐτὸν ἡρῶ δισμῶν ὑπ' ὀργῆς,
 ἔμῶν αὐτῷ ἀβισαλῶν δακύνοντα βυλομῶν σιμεὶ,
 δαβίδης αὐτὸν τῷ ὀργῆς ἐπῶρει, μὴ τοῖς παρῶσι κα-
 ποῖς ἐπῶρει πρὸς ἐργασίαν ἀφῶσι καμνῶνται ἀ-
 φορμῶν. καὶ γὰρ δὴ τῷ πρὸς δακύνοντος μετ' ἐπὶ αὐτῷ
 ἀφῶς τῆς ἢ φρονῆς ἰσχυρῆς. τῷ θιφ. ἢ εἶπω, δὲ ὅν ὅπῃ
 ἐπ' ἡμῶν ἀπεινῶν. δακύνον δὲ ἡδὲν ὑπὸ τούτου
 μετ' αὐτὰ πάσῃ, ὅπου γὰρ ἔπαμδὸς ἀβισαλῶν πρὸς
 πρῶτος.

[illegible]

Κεφάλαιον 9.

Οι εργαζόμενοι αξιοποιώντας όλη τη τεχνική αριστεία, αξιο-
λουν τους τρις εργασιές.

[illegible]

Delatus deinde ad Iordanem, ubi cum fratribus
 et fratribus ibi recollectibat, ac refrigerabat. Quam
 Abielom cum Achitophelae consilio, Iudae
 rofolyma ingreſſo, concuſſu populi, ſubſiſſe
 ad eoſſeſſo, inter ceteros etiam Dauidis ſuſci
 cus ad eos venit, & aduocato nono regis
 ſus illi perpetuum hoc imperium. Rogatus
 deinde ab eo, quid ſi cum habetis interpre
 cipuos ac fideliſſimos patris amicos eſſet habi
 tus, nunc delicto illo ad te tranſiit conſilium
 ſpondis, non eſſe Deo volenti & populi
 conſenſu repugnandum. Hoc, inquit, tibi ſtudent
 es, ego quoque merito ſequor. Ad Deo enim re
 gnum hoc accepiſſi, quod ſi in tuorum nume
 rum recipere dignatus fueris, quam fidem &
 beneuolentiam patriſſimo me praſtatiſſe noſti,
 eandem tibi praſtabo. Nemo enim praſentem
 tarum inquit ſerre debet, quando non iam
 familiam regnum tranſlatum eſt, ſed iam
 eandem mauet, ſilio ſuccedente. His uerbis in
 ueni omnem luſpectionem exiit. Aduocato
 deinde Achitophelae conſultatur quidnam
 eſſe agendum. In ſuſſu ſic enim: paternis pel
 licibus congrederetur. Sic enim populum con
 ſtantiſſi in patribus perſeueraturuſ, ſubſiſta
 reconditionis ſpe: & prompſe contra patrem
 militaturuſ. Nam habemus non libenter eoſ
 inimicoſe ſibi praſtiteri, uicitoſ ne pax inter
 patrem & filium coeat. Paruit inimicis, ſuſſique
 famulaſ, ut in regia tentoriaſ libi erigerent,
 inſpectante populo, in quod ingreſſuſ cum pel
 licibus patris concubuit. Lique eum iuxta
 Nathanis prophetiae uaticinio nunc euenit, quod
 Dauid ſuſciteretur, ut ab uno d filijs oppugnar
 turuſ praedixerat.

CAP IX.

Abesalomus contra patrem profectus cum exercitu perit.

Hoc Achitophelis consilium executus, i-
rum postulat quid de bellatione cen-
seat. Respondit ille, oportere sibi attribui de-
cem milia lechorum militum. Cum his se
proposuit interficere eorum patrem, atque ita
periculosam suam columbaritatem, & ipsi fecerunt
impetum eadem opera, Davide sublato, pater-
tum. Hac sententia delictatus accersit Cuius-
dam Davidis amicum principem suum
cum ille vocaret: & exposito Achitophelis
consilio, quid ipsi videtur quereret. At il-
le intelligens quid hoc modo David in per-
fidiem deductus facile occidi posset, contra-
riam sententiam attulit: Scis, inquit, rex ve-
terumque patris, & eorum quatuordecim
quidam multis conflictibus semper victor e-
uasis. Perfecto veteranus bellator artibus, con-
tra nos videtur, & intellecto nostrorum ad-
uentu, nostrum vallem aliquam cum parte
militum insulebit, atque post rupem aliquam
delibet. Deinde nostris exercitum eius in-
uadentibus paulatim illi pedem referens,
expeditus occasione illi dum regi propo-
situs facti totis viribus in paginam redant.

ὁχλοῖ. συμβαλέσθωσαν ἡ ἡμετέραν, οἱ μὲν ἀκούοντες,
οἱ βασιλεῖς αὐτοῖς ἐγγὺς ὄντες αἰτιήσονται.

δαβίδην ἡ κρατίστη μέλλεν ἔλθειν καὶ ἐπληρῆσαι ἐπὶ τὴν βασιλείαν. ἀμεινον οὐκ ἔφησεν ἡ τὴν ζῆν αὐτὸν ἐξαγαγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου καὶ μεγαλοφρονῶς, ἡ ὡς ἀγαθὸν αὐτὸν εἰς κόλασιν δαβίδη, ὅς καθόλη πάντα σωφροσύνῃ ἀβισαλώμῳ. ταῦτα ἀγαγεῖς, καὶ παρελθὼν εἰς τὸν μάχιστον τὸ οἶκόν σου, ἀνέστησεν αὐτόν. καὶ ἡ ἀχιτόφελος, τοῦτον θανάτου δικαστὴν αὐτὸν γινώσκων, καθελόντες ἐκ τοῦ ἀγρόντος, ἐκένεισαν οἱ περὶ αὐτόν. ὁ δὲ δαβίδης, ἀναβὰς τὸν ἰορδάνον καθὼς περὶ ῥήματι, εἰς παρεμβολὰς καλλίστην καὶ ὀχυροτάτην πόλιν ὠρῶσιν. δέχοντο δὲ αὐτὸν ὁμοφρονῶντες οἱ ὄντες τὴν χώραν, κατὰ τὴν ἀρετὴν τῆς τότε φύσεως, καὶ ἡ πᾶσι τῆς περὶ αὐτὸν ἀποστάσεως. ἦσαν δὲ ἔτοιμοι βερζέλαμος ὁ γαλααδίτης, καὶ σιφάρ ὁ τῆς ἀμμανιτιδῶς δυναστεύς, καὶ μάχιμος, ὁ τῆς γαλααδίτης χώρας πρῶτος. ἔτοιμοι πάντες αὐτοὶ, καὶ τοῖς ἐκείνῃ τὸ ἐπιτιμῶν διδύμιον παρέχον, ὥς μήτε κλίνας ἐπιλείπειν ἐσθλὰς, μήτε ἀρτοὺς καὶ οἶνον, ἀλλὰ καὶ θυμὸν ἀφθονίαν χορηγήσας, καὶ τῷ εἰς ἀνέτασιν αὐτῶν κεκοπωμένοις καὶ τρεφύων χρησίμων διδορίαν διαρκῆ ὡς ἀγαθὴν. καὶ οἱ μὲν ἐν ταῖς ταῖς ἀβισαλώμῳ, ἀβελισαίῳ, μαζαλὴν στρατὸν τῷ ἐβελισαίῳ ἐπὶ τὸν πατέρα, καὶ ἀναβὰς τὸν ἰορδάνον ποταμόν, ἡ πόρρω κατέστη τῷ παρεμβολῶν ἐν τῇ γαλααδίτῃ χώρᾳ, καταστήσας στρατὸν πάντας τῆς δυναστεύς ἀμεινον. εἰς τὴν ἰωάβου ἔξιντο οὐκ ὀλίγοι αὐτοὶ. παρὸς μὲν γὰρ ἰωάβου, ἡ περὶ αὐτὸν ἀβισαίῳ. αὐτὴ δὲ καὶ σαβούα ἰωάβου μητὴρ ἀδελφὴ ἦσαν δαβίδος. ὡς δὲ ἐξαριθμύσας τοὺς σὺν αὐτοῖς δαβίδης, πρὸς τὸν ἀρχηγὸν ὄντα, ἐκ τῆς ἰσχυρῆς αὐτοῦ, ποτὶ ἐπὶ αὐτὸν ὁ ἀβισαλώμῳ ἔλθῃ. περὶ αὐτοὺς δὲ τοῖς ἀρχηγοῖς καὶ διελὼν εἰς τρία μέρη τὸν στρατὸν, τὸ μὲν πρῶτον παρὰ τὸν ἰωάβον, τὸ δὲ δεύτερον ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀβισαίῳ. τὸ δὲ τρίτον μίσην εἰσέχειρσεν ἰωάβ, σιωπῇ μὲν ὄντι καὶ φίλῳ, ἐκ τῆς γὰρ τῆς πόλεως ὑπάρχοντι. ἐκλόμενον δὲ σιωπῇ ἀνέστη αὐτὸν ἐκ εἰσάσαν οἱ φίλοι. γνώμη καταχρόντος σιωπῇ. νικηδύντες μὲν γὰρ σὺν αὐτοῖς, πάντες ἀποβαλὼν ἐλπίδα χρεσὺν ἔφασκον. αὐτὸν ἡττηθέντες ἐν μέρει τῆς δυναστεύς, πρὸς λοιπὰς πρὸς αὐτὸν φύγῃ, ἀμεινον ὡς ἀγαθὸν αὐτὸν ἰσχυρῶς. ὑπονόησεν δὲ καὶ τοῖς πολεμίοις εἰκὸς ἐστὶν ἄλλο μετ' αὐτοῦ στρατόμαχος ἡ. ἡ δὲ τῇ συμβουλίᾳ ταύτῃ, ὡρῶν μὲν αὐτὸν ἐν τῇ παρεμβολῇ ἐκείνῃ. ἐκπέμπων δὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπὶ τὸν πόλεμον παρεκάλει περὶ θυμὸν ἀναπνεύσας, καὶ πρὸς καὶ μήμῳ εἰς πρὸς μετὰ εἰς ἔχοντες παρ' αὐτοῦ ἐτυχοῦ. φέσας δὲ καὶ τὸ παῖδος ἀβισαλώμῳ, κρατίστου καὶ ἡττοῦ, μὴ κακὸν αὐτὸν ἐργάσῃται τὴν τελευτήσαντος αὐτοῦ. καὶ ὁ μὲν νικῶν αὐτοὺς ἐπὶ ἀνέμῳ, ἐκπέμπει τὴν στρατὸν. ἰωάβος δὲ ὡς ἀγαθὸς τὴν δύναμιν ἀπικρυτὸν πολεμίων ἐν τῇ πεδίῳ τῇ μεγάλῃ, ἐξέπιδεν περιβιβλημένῳ δρυμένῳ, ἀντιτάξας τὴν στρατὸν ἐκ ἀβισαλώμῳ καὶ συμβολῇς γινώσκων, ἔργα μεγάλα ποιῶντες καὶ πόλεμος παρ' αὐφοτέρων ἐπεδύκνυτο. τῷ μὲν, ὡς τὴν βασιλείαν ἀπολαβεῖν δαβίδην παρὰ κινδύνου καὶ πᾶσι περὶ θυμὸν χρωμένων. τῷ δὲ ἡ ἵνα μὴ καὶ ταύτῃ ἀβισαλώμῳ ἀφαιρεθῇ καὶ δὲ πρὸς πατέρα δίκας κολαθεῖς, αὐτὸν ὡς ἐπὶ λυμῶν, ἐστὶν ὁκνοῦντων, ἔτι ποιῶν ὅτι πάχειν, ἐπὶ δὲ τῷ πλείοντι ἵνα μὴ κρατηθῶσιν ὑπὸ τῷ σὺν ἰωάβῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτοῖς στρατιώταις ὄντων ὁλίγων.

Davidem enim omnino superiorem hoc bello fore, & amissum regnum recepturum esse. Prestat igitur, inquit, magno animo, ut virum ingenuum decet, e vita exire, quam Davidi ob filio nauatam contra eum operam, excarnificandum se praebere. His dictis in penitissimas ades digressus, seipse suspendit. atque ita Achitophel, suo ipse iudicio tali morti addictum, cognati eius laqueo demptum funerauerunt. Ceterum David superato ut diximus Iordane, peruenit Castrum, pulcherrimum ac munitissimum eius tractus vibem. Ibi cum summa beneuolentia ab omnibus eius regionis optimatibus exceptus est, partim praesenti hominis necessitate motis, partim reuerentia pristinae felicitatis, fuerunt autem hi Beizellaeus Galadita, & Siphath Ammanitidis dynastes, & Machirus Galaditidis regionis primas. Hi quicquid ad victum pertinebat, largiter regi cum suis praebant, ut nec lecti strati eis decissent, nec panis ac vinum, quin & carniū copia semper eaderat, & quicquid vel ad alimoniam, vel ad lassitudinis refectionem opus esset. Interim Abesalomus coacto grandi contra patrem exercitu, & traiecto Iordane amne, constitit non longe à Castro oppido Galaditidis, loco Iobi praeposito exercitui cognato eius Amasa. prognatus enim erat patre Iocharia, & matre Abigaea. haec vero & Sarua Iobi mater, sorores erant Davidis. Rex autem recensitis qui circa se erant, comparatōque numero circiter quatuor milium, decreuit non expectare dum Abesalomus per ipsum aggrediat, sed creatis tribus, diuisoque in tres partes exercitu, unam Iobo imperatori attribuit, alteram fratri eius Abisao: tertiam tradidit Echa, amico quidem & familiari, sed e Gitta oriundo. Ipsum autem volentem adesse in exercitu amici prohibuerunt, idque prudentissima ratione. Si enim eo praesente vincerentur, nihil spei reliquum fore, quod si una parte exercitus victi, cum ceteri ad ipsum refugissent, reparandarum virium facultatem non defore. alioquin etiam hostem suspicaturum, alium exercitum circa regem esse. Placuit hoc consilium: itaque persuasus apud Castrum mansit. sed dum amicos ad pugnam dimitteret, obtestabatur ut memores omnium acceptorum beneficiorum strenuam ac fidelm operam sibi nauarent: & ut post victoriam filio parcerent, ne occiso illo, aliquid mali in seipsum statueret: atque ita precatus illis victoriam, exercitum emisit. Ceterum cum Iobus ex aduerso hostium aciem suam explicisset in planicie syluam à tergo habente, Abesalomus quoque suos contra eduxit: & congressi, acriterque pugnantes multa utrinque praelata facinora edebant: his dummodo David regnum recipiat, quiduis periculi magno animo contemnentibus: illis contra ne Abesalomus & hoc priuaretur, & patri insuper audaciae poenas det, nihil non vel facere vel pati paratis. Iidem cum numero longè praestarent, ignominiosum ducebant tanto paucioribus Iobi militibus succumbere:

2. Reg. 18.

καθεξομῶν ἡ δαβὶδ ἡ μεταξὺ τῶν πυλῶν ἔφευ-
γόντων πότε αὐτοὶ πῆς ἐλθὼν ἀπὸ τῆς μάχης ἀπαγ-
γείλην τὰ κατ' αὐτὸν, τῶν σκοπῶν πῆς ἰδὼν τὸν ἀρχιμὲν
ῥιζοῦσα, καὶ μήπω πῆς ὅτι γνωρίσας διωγόμενος εἶπε
πρὸς τὸν δαβὶδ ἡν βλῆπεν πῆς ὡς ῥιζοῦσιν πρὸς
αὐτόν. τῷ δ' ἀγγελοῖ ἤκειν φήσας αὐτὸν, μετ'
ὀλίγων ἐπιτάξαι πῆς καὶ ἐπερὶ ἐδήλωσαι αὐτῷ. κα-
κίον ἡ ἀγγελοῖ αὐτὸν εἰπόντος, ἰδὼν τὸν ἀρχιμὲν
ὁ σκοπὸς ἐγγὺς ἦδη γιγνημῶν τὸν σταδίου παῖδα
τῷ ἀρχιερέως προστρέχειν ἰσχυαίν. ὁ ἡ δαβὶδης,
φευγόντος γυμνός, αὐτὸν ἀγγελοῖ τὸν ἐφιστῇ
εἶ, καὶ πῆς δαβὶδ αὐτῷ φέρειν ἀπὸ τῆς μάχης. καὶ
μεταξὺ τούτων λέγοντος τῷ βασιλεῖ, φανερὸς ἀρχι-
μῆς, προσκυμῶν τὸν βασιλέα. καὶ πυθομένῳ φε-
ρῆς τῆς μάχης, νίκην ἀγγαλιζέ) καὶ κρατὸς ἐξομῶν
ἡ τῇ καὶ φεῖ τῷ παιδὸς ἐχοι λῆγειν, αὐτὸς μὲν ἔφα-
σεν δι' αὐτὸ ὁμῶς πρὸς αὐτὸν τῆς τρεπῆς τῶν πολε-
μίων γυμνός, ἀκούσας ἡ μισθὸς βόης δωκόν-
των τὸν ἀβισαλῶν. καὶ πλείον μὴ μισθῆν ἔχον τὸ
πεμψέντα ὑπὸ ἰωάβου δηλώσαι τῷ νίκην γηυῶν.
ὡς ἀγγελοῖ ἡ τῷ χησὶ, καὶ προσκυμῶντος καὶ
τῷ νίκην σημαίνοντος, φεῖ τῷ παιδὸς αὐτὸν αἰ-
κείν. ὁ δ' ἐχθρὸς εἶπε τοῖς σῶσι δαβὶδ συμβίβηκεν
ἀβισαλῶν γυμνός. οὗτος ὁ λόγος, ὅτι τῷ ἐπὶ νί-
κῃ χαρὰν εἶσεν, ἐπ' αὐτῷ μῆκος μεγάλου ἦσαν, ὅτε
τοῖς στρατώταις. αὐτὸς μὲν γὰρ αἰαβὰς ἐπὶ τὸ ὑψηλό-
τατον τῆς πόλεως, ἀνταλῆς τὸν ἦν, τυπόμενος τὰ
ἐξῆς, καὶ τῷ κεφαλῷ ἀσφατόμενος, καὶ πῆς
τοῖς αὐτὸν ἀντιζόμενος. καὶ τέκνον ἐκβοῶν, αἰδι-
μοὶ τὸν δαβὶδ ἐπιλθεῖν ἐγγύς καὶ ἄμα σὶ πε-
λάγῃσας. φύσει γὰρ ὡς φίλος ὄργος, πρὸς ἐκείνον ἔ-
πῃ μᾶλλον συμπάθως εἶχεν ἡ στρατῶν καὶ ὁ ἰωάβος,
ἀκούσαντες ὅτι πεμψέν τὸν ἦν ἔως ὁ βασιλεὺς, ἡ-
γνώθησαν μὲν τῷ τῶν νεικηκότων ῥήματος εἰσελ-
θεῖν εἰς τὴν πόλιν. κατὰ τοῖς δὲ καὶ διδακρυμῶν
πάντες ὡς ἀπ' ἡττης παρῆλθον. κατὰ χαλινάμενον
ἡ τῷ βασιλεῖ ἔφασκεν τὸν ἦν, εἰσῆσι πρὸς αὐτὸν
ἰωάβος, καὶ παρηγορῶν, ὡς δέωσα, φῆσι, λανθάνεις
ἐξ ἀβυλῶν σου οἷς ποιεῖς, ὅτι τοῖς μὲν ἀπαπῶντας
σὶ καὶ φεῖ σὺ κινδυνεύοντας, καὶ σου τῷ τῷ σὺ
γῆρας δοκεῖς μισεῖν. ἐξῆς ἡ τοῖς ἐχθρῶν καὶ
ποθεῖν ἐκείνους ὅτι οἱ δίκη πειθήσασιν. εἰ γὰρ ἀβι-
σαλῶν ἐκράτισε, καὶ τῷ βασιλεῖ βίβατος
κατῆλιν, οὐδὲν αὐτῷ ἡ τῶν ὑπολείφθη λείψανον.
ἀλλὰ πάντες αὐτὸν ἀπὸ σου καὶ τῶν σὺν ἀρχιμῶν τέκ-
νων, ἀπολώλαμε οἰκτρῶς, καὶ κλαύοντων ἡμᾶς τῶν πο-
λεμίων, ἀλλὰ χαρῶντων, καὶ τοῖς ἐλθόντας ἐπὶ τοῖς
κακοῖς κολαζόντων. σὺ δὲ οὐκ ἀρχὴν τούτων ποιεῖς
ἐπὶ μᾶλλον ἐχθρῶν, ὅτι σὺ ἦν ἀσθενὴς ἔως ἐ-
γγύς. στυγόμενος οὐκ ἡ ἀσθενὴς λυπῆς, φερελ-
θὼν αἰσθῆται τοῖς σῶσι στρατώταις καὶ τῆς νίκης αὐτοῖς
καὶ πῆς φεῖ τοῖς ἀγῶνας περὶ νίκης ἀνταλῆς σου.
ὡς ἐγὼ ἡμῶν, αὐτὸν ἐπὶ νίκης τοῖς ἀπὸ πρὸς ἀνταλῆς,
αἰσθῆσαις ἀπὸς ἡμῶν σου τὸν λαόν, καὶ τῷ βασιλεῖ
ἐπὶ πῶν ἀνταλῶν, τότε σὶ πικρῶν καὶ ἀληθῶς
ποιῶν τὸ πῆς. τῷ εἰπὼν ἰωάβος, ἀπίστῃ
ἀπὸ τῆς λυπῆς, ἔφη καὶ εἰς τὸν φεῖ τῶν περὶ
γὰρ αὐτὸν δαβὶδης, καὶ ποιῶνς ἐπὶ πῆς εἰς τῷ τῷ

Sedente autem rege in porta, & expectante aliquem de prælio nuncium, speculatorum vnus conspecto Achima currente, necdum valens cum agnoscere, ait ad regem, videre se quempiam accurrentem. Cùmque rex bonum esse nuncium ominaretur: paulo post sequi illum alterum quendam indicauit. Respondente rege, hunc quoque bonum fore nuncium, speculator iam propiorem Achimam noscens, Sadoei pontificis filium ait curriculo aduenire. Tum Dauid, profecto hunc bonum & optatum nuncium asserere de prælio. Vix hæc verba finierat, dum Achimias regem adoratum salutat: & scitante depugna, lætam victoriam annunciat. rogatus deinde quid filio factum sit, ait se veris in fugam hostibus confectum iter arripuisse, audisse tamen clamorem militum Abesalomum persequentium: nec præterea quicquam comperti habere, quod iubente Ioabo propere discedendum fuerit, vt victoriam renuntiaret. itaque & Chusis aderat regem adorans, & victoriam annuncians, qui similiter de filio rogatus: Inimicis, inquit, tuis eueniat idem quod Abesalomo: Hæc verba in causa fuerunt, vt nullam ex ea victoria voluptatem nec rex perciperet, nec milites. Iste enim conscientia editissima vrbis parte descebat filium, plangens pectus, & capillum lacerans, & modis omnibus sese affligens, ac vociferans: Fili mi, vnam mihi tecum mortem oppetere contingeret. Cùm enim esset natura tuorum amantissimus, præ cæteris hunc maiore afflictione prosequeretur. Exercitum autem & Ioabum, audito quòd rex filium ita lugeat, puduit triumphabundos in oppidum ingredi: sed demisso capite lacrymantes, non aliter quàm clade accepta veniebant. Cæterùm cùm rex operto capite gemere desiderio filij perseveraret, Ioabus consolandi causa ad eum ingressus. Quid facis, inquit, ô rex? an nescis quòd hoc pacto tibi ipse calamitatem stituis, quasi amicos pro tua salute periculis se exponentes, atque adò te ipsum & familiam tuam oderis: ames verò tibi iustissimos, & iustissima pœna absumptos desiderare non desinas? Nam si Abesalomus viciisset, & regnum suum constabilisset, nihil ex nobis omnibus reliquum fecisset: sed à te ac tuis liberis initio factò, ad vnum incalabilem in modum perdidisset, non desistentibus nos inimicis, sed gaudentibus, & grauius punientibus eos qui nostram vicem miserarentur. Te verò non pudet hæc facere propter hominem inimicissimum, qui quum esset tuus filius, tantopere in te fuit impius? Desine igitur ab iniusto luctu, & da te in conspectum tuorum militum, & gratias illis age quòd sua virtute hanc victoriam nobis pepererunt: alioqui si quà cœpisti pergas, hodie regnum ac exercitum alteri tradam, efficiamque vt iam grauius ac verius quàm antè lugeas. Talibus verbis Ioabus regi molestiam excussit, eumque ad curiam reipublicæ adduxit. Sumpto enim habitu alio, quo gratior esset militi eius conspectus, pro foribus portæ consedit.

ὑπὸ τῆς λύπης, Ἐῆραξεν εἰς τὸν πατέρα τῶν παρεγμάτων λογισμὸν τὸν βασιλεία. μετασημασίαν
 ἔδωκεν αὐτὸν διαβίβης, καὶ ποιήσας ὁπτιήθειον εἰς τὴν τῶν πλῆθους δίαση, πρὸς ταῖς πύλας ἐκείσιν,

ita ut hoc audito uniuersus populus ad salutandum eum concurreret. Dum hæc ita geruntur, qui ex Abielabomi exercitu eladi superfuerunt, domum reuersi nuncios oppidatum dimiserunt, admonentes quantum beneficiorum à Davide accepissent, & quomodo post multa ac magna bella in libertatem ab eo vindicati fuissent: & quam iniquè hoc electo alteri regnum commisissent: itaque debere eos, extincto quem eligerant, Davidem rogare, ut omnia ista in gratiam populum suum recipiat, & quemadmodum antea curam reipublicæ suscipiat. De hac re eisdem nunciis veniebant ad regem: isque rex Sado & Abiathario pontificibus per litteras mandauit, ut principes tribus Iudæ compellent, turpe illis esse, alias tribus ante eos in regnum Davidem reponere, maxime cum istribulit ac confanguineus. pari modo Amalam imperatorem eos alloqui iussit, qui fieret quod cum esset ipsius ex sorore nepos, exercitui non persuaderet, ut Davidi regnum in manus reddat. Sperandam autem illi non solum veniam, quæ iam contigisset, verum etiam uniuersarum copiarum præfecturam, quam Abielabomus ei concesserat. Pontifices uero tum principes dictæ tribus in it alioquuti, tum Amalam officio regis sollicitationem partes ipsius traduxerunt. Ac primum contubiles Davidis inuocantes per legatos eum in regnum reuocant: quorum exemplo simul & Amala autoritate moti ceteri Iudæitæ & ipsi idem faciunt, atque hæc legationes ad eum Hierosolymis exierunt in consiliabant. Sed singulare Iudæ tribus officium exitit, quæ usque Iordanem annum illo occurrat. eodem prælo fuit Semeis filius Geræ, sequentibus mille uiris e tribu Beniaminitica: necnon Sibabibetius Sauli comitatus quindecim filiis & seruis viginti. Hi uero cum tribu Iudæ pontem ripas fluminis iunxerunt, ut rex eum suis absque negotio transire posset. Ut uero ad Iordanem peruenit, salutatus est à tribu Iudæ: & Semeis in pontem prostratus, accedensque ad regis pedes, rogabat veniam commissorum, utque iocundus sibi esse delinqueret, ne uerecepta potestate in se primum animaduertent: reputaretque id quoque, quod erroris poenitentia ductus, primus sese reuertenti occurrisset. In hunc modum supplicanti ac misericordiam imploranti Abielabomus Iobi frater: Satis hoc, inquit, putas ad effugiendum supplicium, quod maledico in regem diuinitus electum ore es commiseris? Tum rex ad eum uersus: Desinite Saruiz filij, neue nouas turbas ac seditiones excitare. Si enim uos exultare uolo, hanc esse mihi aditalem regni diem, quam obrem iuro me omnibus omnem poenam remittere, qui quocunque modo in maiestatem meam peccauerunt, neque in quenquam ea de causa animaduertum esse. tu quoque Semei bono animo esto, nihil de supplicio sollicitus. At ille, adorato rege, cepit eum præcedere.

Τὸς Ταραχὰς καὶ Σάσεις. ἔ γὰρ ἀγνοεῖν ὅμῃς προσήκειν ὅτι σήμερον ἀρχομαι τῆς βασιλείας. διὸ πάντων ἀφαιρῶ τὰς κολάσεις τοῖς ἀσεβήσασιν ὁμνυμι, καὶ μηδένα τῶν ἀμεινότητων ἐπιζηλεῖν. σὺ τι εἶπες ὡς σεμνία, Σάρρις. καὶ δεισὼς μηδὲν ὡς πενητὸς ὁμῶς. ὁ δὲ, προσκυλῶντας αὐτὸν προσήλκυ. ἀπὸ

ὡς ἅπαντα τὸν λαὸν ἀκούσαντες αὐτὸν καὶ κατασπάσαντες. Ταῦτα μὲν οὕτως ἔειπεν. οἱ δὲ ἐκ τῆς μόνης ἀναχωρήσαντες τῶν ἱβεριαν μετ' ἀβιθαλάμου γινόμενοι παρ' ἐαυτοῖς ἑκάστοις διέπνευον κατὰ πόλεις, ὑπομιμνῆσκοντες αὐτοῖς ὅτι ἀνέστησαν αὐτοῖς Δαβίδης, καὶ τῆς ἐλδοθείας αὐτῶν ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων ῥυσάμενος αὐτοῖς πόλεμον παρέχε. μετὰ ὁμοῖοι δὲ ὅτι τῆς βασιλείας αὐτὸν ἐμβαλόντες ἄλλω ταύτῃ ἐνέχειν. καὶ νῦν πενητὸς τε κατασπῆντος ὑπ' αὐτῶν ἡγεμῶν, ὡς ἀρχαλοῖς Δαβίδος, ταύσαντα μὲν τῆς ἐργῆς, ὁμοιωτὴς δὲ πρὸς αὐτοῖς ἔχει. τῶν δὲ πειρασμάτων, καθὼς ἦδη καὶ πρὸς τὴν πειρασθῆναι πρὸς αὐτὸν τὴν βασιλείαν ἀπολαβόντα. Ταῦτα μὲν οὐδὲν συνεχέσθαι ἀπὸ τῆς γένεσος τοῦ Δαβίδος. καὶ κείνος ἰδὼν ὅτι ἐπέμψεν πρὸς Σάδων καὶ ἀβιθαλὸν τοῖς ἀρχιερεῖς, ἵνα τοῖς ἀρχεῦσι τῆς ἰσραὴλ φυλῆς διαλεχθῶσιν, ὡς ἀρχεῖν ὅσον αὐτοῖς, ἀλλὰς φυλαὶ πρὸς κείνης Δαβίδος χειρὸς τοῦσιν βασιλεία, καὶ ταῦτ' ὁμοῖοι συγγράων εἶπεν, καὶ πρὸς αὐτὸν κοινὸν αἷμα κεκληρημένον. τί δὲ αὐτὰ καὶ ἀμεινότης τῆς ἐργῆς πρὸς αὐτοῖς λέγειν, ὅτι τῆς ἀδελφῆς υἱὸς ὢν αὐτῶν μὴ πείθει τὸν πατέρα Δαβίδος τὴν βασιλείαν ἀποδοῦναι. προσδοκῶν δὲ παρ' αὐτῶν, μὴ διαλλάξιν μόνον, τὸ γὰρ ἦδη γέροντα, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπατος τῆς λαοῦ ἐργῆς αὐτῶν καὶ ἀβιθαλάμου παρέχε. καὶ οἱ μὲν ἀρχιερεῖς, ἀ μὲν τοῖς τῆς φυλῆς ἀρχεῦσι διαλέχθησαν. αἱ δὲ τὸν ἀμεινότητος εἰσεῖσαν τὰ πρὸς τὴν βασιλείαν πρὸς αὐτὸν εἰπόντες ἐγχειρῶν τῆς ἰσραὴλ αὐτῶν φρονίσοι. καὶ πείθει γὰρ τὴν φυλὴν, ὡς ἀρχεῖν αὐτοῖς πρὸς Δαβίδος πρὸς τοῖς, ὡς ἀρχεῖν αὐτοῖς εἰς τὴν ἰσραὴλ βασιλείαν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ πάντες ἐποίησαν οἱ ἱσραηλιταί, πρὸς ἀμεινότητος τῆς ἀμεινότητος ἀμεινότητος πρὸς αὐτὸν εἰς ἱεραρχίαν παρεγγύοντο. πάντες δὲ εἰς ἄλλους ἐξέδασαν ἡ ἰσραὴλ φυλὴ πρὸς τὴν ἰσραὴλ περὶ τὸν ἀπαντῆσαι τὴν βασιλείαν. καὶ ὁ γὰρ πᾶς σεμνία, καὶ χιλιῶν ἀνδρῶν, οἱ δὲ τῆς βενιαμίνδος φυλῆς εἰσέγγυτο. καὶ σ. βαλὶ δὲ ἀπελούθιστος σαούλου, ὅτι οἱ παῖδες αὐτῶν πᾶντα καὶ δὲ τὸν ἀνδρῶν ὄντας, καὶ οἱ αὐτῶν εἰσέγγυτο. εἰποι οὖν τῇ ἰσραὴλ φυλῇ τὸν ποταμὸν ἐξεφύρσαν, ἵνα ῥάσας δὲ μετὰ τῶν ἰσραὴλ ὁ βασιλεὺς. ὡς δὲ ἦκεν ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ, πᾶσα αὐτῶν αὐτὴν ἰσραὴλ φυλὴ. πρὸς αὐτοῖς δὲ ἀναβὰς ὅτι τὴν γένεσιν σήμερις καὶ καταχρῶν αὐτῶν τὴν πόδας, εἰς τὸ συγγράων πρὸς τῶν εἰς αὐτὸν ἡμῶν πρὸς αὐτὸν, καὶ μὴ γένεσιν πρὸς αὐτὸν, καὶ δὲ τὸν πρὸς αὐτὸν ἡμῶν αὐτὴν τὴν ἡμῶν εἰς ὅσον γινόμενον. λογισάμενος δὲ ὅτι καὶ μετανοήσας εἰς εἰς ἐσφαλὴν πρῶτος εἰλθεῖν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ αὐτοῖς. Ταῦτα δὲ ἀπὸ βολούτος αὐτῶν ὁ οἰκτιζόμενος, ἀβιθαλὸς οὐκ ἀβου ἀδελφός, δὲ τὸ οὐκ εἶπεν ἐπὶ τῇ βλασφημίᾳ τὸν ὑπὸ τὸ θεοῦ κατασπῆντος βασιλεὺς; Δαβίδης δὲ ὅτι σπῆντας εἰς αὐτὸν, καὶ πᾶσι εἶπεν ὡς σαρκίᾳ παῖδες. μὴ κινήσῃ τί πάλιν ἡμῖν κατὰ ὅτι ταῖς πρῶτον ἀφαιρῶ τὰς κολάσεις τοῖς ἀσεβήσασιν ὁμνυμι, καὶ μηδένα τῶν ἀμεινότητων ἐπιζηλεῖν. σὺ τι εἶπες ὡς σεμνία, Σάρρις. καὶ δεισὼς μηδὲν ὡς πενητὸς ὁμῶς. ὁ δὲ, προσκυλῶντας αὐτὸν προσήλκυ. ἀπὸ

A Post hæc Memphibosthus Saulinepos ei venit obuiam, sordidatus & promisso ac neglecto capillitio, ex quo enim rex profugerat, neque comam torondit, neque vestem purgavit, calamitatem eius non secus, quam propriam ferens: ad hæc à suo procuratore apud regem falso delatus fuerat. Is post salutatum & adoratum regem interrogatus ab eo, qua de causa non simul exisset, socius fugæ futurus: respondit Siba esse in culpa. Hunc iustum parare ad

B protectionem necessarium, verba sua non aliter quam alicuius mancipij contempnissè, alioquin, inquit, si pedibus integris fuisset, & ad protectionem his vri potuissè, nunquam abste relinqui passus fuisset. Nec contentus meam eiga te domine pietatem impedisse, insuper maliciosè ac mendaciter me detulit. Sed bene noui quodd tua prudentia tales calumnias non admitrat: quum sis iustus, & Deum ac veritatem cui tantopere studes diligas. Cùm enim in grauissimis periculis aui meo temporibus veritatus sis, licerètque tibi de tota familia nostra eo nomine pœnas sumere, quæ tua bonitas est ac modestia, omnes acceptas iniurias obliuioni tradidisti, recenti etiam tum earum memoria summam potestatem assecutus, præterea in amicorum ordinem allectum, & mensæ tuæ quotidianum conuiuium adhibitum, nihilo deteriore conditione quam vnum quem è maximè necessariis apud te esse voluisti. his auditis neque Memphibosthum panire libuit, neque an Siba calumniator fuerit cognoscere. sed præfatus cuncta se eius bonæ Sibæ largitum, veniam tamen illi & dimidiæ partis restitutionem promissit. Tum Memphibosthus: Habeat sibi totum Siba, mihi satis este in tuum regnum restitutum esse. Berzellæum deinde Galaditam virum magnum ac bonum, cuius benignitate belli tempore adiutus fuerat, deducentem se Iordanem vsque, rex rogauit vt simul Hierosolyma proficisceretur: pollicitus cum parentis loco se habiturum, nihilque illi de fore quo extremæ eius ætati refouendæ sit opus. ac ille excusauit, rem domesticam conuictui regio præferens: dicens se iam octuagenarium non posse regis voluptatibus perfrui, iam de absoluendo extremo vitæ actû & sepultura sollicitum: rogansque vt sibi cum bona regis gratia liceat suo more domi viuere: quandoquidem iam per ætatem non amplius vllam è potu, aut cibo voluptatem capiat, & aures obruratas habeat ad sonos tibiarum cæterorumque instrumentorum, quibus aulici regij se oblectare solent. Quo ita instanter rogante: Te, inquit, dimitto: hunc verò Achimanum filium mecum abire sinito. Omnium enim bonorum meorum particeps erit. Tum Berzellæus relicto filio, & adorato rege, omniâque fausta illi precatus, domum est reuersus. Dauid autem Galgala peruenit, iam dimidium totius populi circa se habens, & Iudæ tribum integram. Eò venerunt ad illum primores eius regionis, sequente magna hominum multitudine: incusabantque Iudæ tribum, quodd insciis cæteris ad regem se contulisset.

μέμφοιτο λάθρα πρὸς αὐτὸν ἰλθοῦσαι;

ἡγάδον παῖδαν συγγλῆν ἔκ μηδὲν ἀδικήσαντα ζήλο
 τυπώσας τῆς στρατηγίας ἔτ' ὦρθε τῷ βασιλεῖ πρὸς
 αὐτὸν ἰσχυμίας. δὲ τούτῳ γδ τὴν αἴται ἔπ' αἰβί-
 τησιν ἐφένδον. ἀλλ' ἐκεῖνο μὲν αὐτῇ τὸ ὦρθέ-
 μιμα πρὸς φασιν ὑπεριπῆς ὄντασιν ἰδὼκε πτεῖν, ὁ
 ἀδελφὸς ἀσπίλος ἐκδιδικῆδς νομιζόμενος. τὲ δ'
 ἀμμοσὰ φόνῃ ἐδὲν τοῖσιν ἔχε παρὰ κλύμμα. ἄπο-
 κτεῖνας ἢ τ' στρατηγὸν, ἰδὼκε τὸν σαβᾶον καταλῆ-
 ῖνα πρὸς τὸν περὶν, βοᾶν ἐπειλάμενος πρὸς τὴν
 στρατῶν, ὅτι πέθηκε μὲν ἀμμοσὰς διπλῶς, καὶ μετ' αἰ-
 τίας κολαζόμενος. εἰ ἢ φρονεῖται τὰ τῷ βασιλεῖ, ἐπι-
 ὁδε αὐτῇ τῷ στρατηγῷ ἰωάβω, καὶ ἀδιστάμω τῷ τούτου
 ἀδελφῷ. κειμένη ἢ τὸ σῶματος ὅπ' ἑ ὁδοῦ, ἔκ πωτος
 τῷ πλήθει ἐπ' αὐτὸ σὺρέιοιτος, καὶ οἷα ὄχλος φιλεῖ, ἰ-
 θαύμαζον πλέον ἰσάμενος, βασιλέας ἐκείθιν ὁ φύλαξ,
 καὶ κομίσας εἰς τὴν χωρεῖν ἀπαντάτω τῆς ὁδοῦ, πέθειν
 αὐτόν. καὶ καλῶς ἰμετῶ. τούτου γνομόνου, πᾶς ὁ
 λαὸς ἠκολούθησε τῷ ἰωάβω. διώξατο δ' αὐτῷ δὲ
 πάσης τ' ἰσραηλίδος χώρας τὸν σαβᾶον, δηλοῖ τις
 ὅτι ὄνυχά πολεῖ τυχερεῖν αὐτὸν ἀβελμαχία ληρο-
 μένῃ. παρὰ γνομόνου δ' ἐκεῖ, καὶ τῇ στρατῷ πειρα-
 σας τ' πόλιν, καὶ χαράκωμα πρὸ αὐτῷ πηξάμενος,
 ὑπερύσσειν ἐνέλευσε τοῖς στρατῶταις τὰ πύχνη, καὶ κα-
 τὰ βάλειν αὐτά. μὴ διχαμνῶν γδ αὐτὸν τ' εἰ τῇ πό-
 λει, χαλεπῶς πρὸς αὐτοῖς δὲ τειν. γύναγον δ' ἐπ'
 σῶφρον καὶ σωτηρίῳ, ἐπ' ἰχάταις ἤδη τὴν παρῖδα κει-
 μένῃ διασάμενον, ἀναβαῖν ὅπ' τὸ τεῖχος, πρὸς α-
 λείνται δὲ τῷ ὀπλῆϊ τὸν ἰωάβον. πρὸς αὐτόντος δ'
 ἤρξατο λέγειν. οἷς ὁ θεὸς τοῖς βασιλεῖς ἔκ τοῖς στρατηγῶν
 ὑποδείξεν, ἵνα τοῖς πολέμοις τοῖς ἐβραίων ἐξάρωσι
 ἔκ παρὶχων αὐτοῖς εἰρῶν ἀπάντων. σὺ ἢ ἀπεδάξας
 μηδὲ πόλιν ἰσραηλὶ τῷ καταβαλεῖν ἔκ περθεσας, μη-
 δὲν ἐξαμνῶσαν. ὁ ἢ ἰλεω μὲν δ' ἵχεται τὸν θεὸν αὐ-
 τῷ δὲ μνῆσιν. αὐτὸς δ' ἔπος ἔχειν ἔπειν, οἷς μηδὲνα
 τῷ λαῷ φονεῖσαι, ἔχ' ὅτι πόλιν ἐξελείν βύλειται πηλι-
 κᾶν τῷ. λαβὼν μὲν τοῖς παρ' αὐτῷ τὸν ἀντίρρονα τῷ
 βασιλεῖ πρὸς πτωρεῖαν σαβᾶον ὑπὸ τ' βοχορεῖν, πᾶν
 σῶσαι τῆς πολιορκίας καὶ τὴν στρατῶν ἀπαξεν. οἷς δ'
 ἠκονσεν ἡ γυνὴ ὦρθε τῷ ἰωάβω, μικρὸν ἐπὶ τῇ δι-
 θέσει, τὴν γδ κεφαλῇ δ' εἰς αὐτῷ ῥιφθῆσας τῷ
 πολέμῳ, κατὰ βύκειν πρὸς τοῖς πόλεταις, καὶ βύλειται,
 εἰπῶσα, κακοὶ κακῶς μὲν τῶν ἀπολείσται καὶ γυναι-
 κῶν ὑπὸ ἀνδράσιν ποτὲς καὶ μηδὲ τίς ἐστὶ γνωρίμῃ,
 καὶ τῶν ἔχον αὐτῇ διαβίδε ἔσονται ὀργισμένοι τῶς ὑ-
 μᾶς βασιλείας, καὶ πρὸς δύναμιν ἑσπύτην καὶ πηλικῶ-
 τιν ἀνταρῶν μίαν πόλιν, περὶ τῇ κεφαλῇ ὑποτιμῶ-
 τας τ' σαβᾶν, ῥιφῶν τῷ τῇ εἰς τὸ ἰωάβω σπένυμα
 τῇ τῇ γνομόνου σημαίας ἀναλαμπικόν ὁ τῷ βασιλεῖ
 στρατηγός, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. καὶ παρὰ γνομόνου
 εἰς ἰερόσολυμα, πᾶντος ὑποδείκνυται πάλιν τῷ λαῷ
 στρατηγός. καθίστησι ἢ καὶ βασιλεὺς ὁ βασιλεὺς ὅπ' ἡ
 σωματοφυλάκων καὶ τῷ ἐξακοσίον, ἀώρην δ' ἐ-
 ποῖσεν ὅπ' ἡ φόν, καὶ σαβᾶν καὶ ἀχιλασιν, ὅπ' ἡ
 ὑπομνηματὸς ῥάφον, σπένον ἢ γραμμῶν, σπένον ἢ
 καὶ ἀβιβαρῶν, ἀπὸ πλῆν ἱερεῖς μὲν ἢ τῷ τῷ τῷ
 λαμὲ φθιρόμενης, ἰκέτους διαβίδης τ' ἑσπύτην, ἰκέτους τ'
 λαόν, καὶ τὴν αἴται αὐτῷ καὶ τὴν ἑσπύτην ποῖσας
 πρὸ θεὸν ἐκδικίας τυχεῖν τοῖς γαβωνίταις, οἷς σάουλον

quod bonum & cognatum iurum im-
mementem propter emulationem summæ præfe-
cturæ & regis gratiæ sustulit. Hac enim de
causa iam ante Abeneri quoque eadem perpe-
trauerat. Sed illud facinus propter honestum
prætextum fraternæ vltionis dignius venia vi-
debatur: in A masæ verò eadē nihil tale habuit
quod prætenderet. Cæso autem imperatore
pergebat ad Sabæum debellandum, vno reli-
cto apud cadauer. hunc iussit proclamare ad
exercitum, A masam iure cæsum meritis pœ-
nas dedisse: qui verò partes regis fouerent, loabum
& fratrem Abisæum eius duces sequi de-
bere. Iacente verò in via corpore, & tota multi-
tudine ad id confluente, & vt fieri solet cum
admiratione circumstante, custos translatum
illud in villam quandam longe à via remotam
deposuit, & veste contexit. quo facto omnes
loabum sunt secuti. Is quum per totam Israeliticam regionem Sabæum esset persecutus, in-
dicio cuiusdam cognouit eum esse in munita
quodam vrbe, nomine Abelmachæ. qua obfes-
sa & circumuallata, iubet militem muros eius
suffodere & euertere: valde enim irascebatur
quod portas ei clausissent. Mulier autem quæ-
dam honesta & prudens, videns patriâ in extre-
mo periculo, concensis mœnibus loabum per
milites ad colloquium euocat. qui postquam
processit: Deus, inquit, reges & imperatores
creat, vt deleatis Hebræorum hostibus in pace
Israelitas contineant: tu verò nulla in re læ-
sus, primariam Israelitarum urbem expugna-
tum venisti. Tum ille abominatus eius ver-
ba, & meliorem sibi mentem precatus, negauit
se vel vnum è plebe occisum cupere, tantum
abesse vt urbem tam egregiam excisam velit: &
si ad supplicium dedatur Sabæus Bochoriæ fi-
lius, regi rebellis, omiſſa oppugnatione con-
festim se deinde exercitum abducturū. His au-
ditis mulier loabum rogat vt paulisper susti-
neat, pollicita illi caput hostis statim è mœni-
bus deiiciendum: moxque ad ciues reuerſa:
Vultis, inquit, mali malè perire cum liberis
ac coniugibus propter hominem malum &
ignotum, cūque pro Dauide, cuius tanta in
vos extant beneficia, regnare, & vnā hanc
urbem tam valido exercitu resistere? Quibus
rebus persuasi, præciso capite Sabæi, ad mili-
tes loabi hoc deiiciunt: confestimque signo
receptui dato dux obsidionem soluit: & Hiero-
solyma reuersus denuo vniuersis copiis im-
perator præficitur. Bannias quoque satelliti-
bus & sexcentorum cohorti à rege præponi-
tur. Adoramus quæstor tribucis recipiendis
constituitur. Sabathes & Achilaus Commen-
tariensium sunt principes. Sufa scribis præpo-
situs, pontificatus quoque Sadoco & Abiatharo
mansit.

Post hæc fame regionem premente, rex sup-
plex à Deo petiit, vt populum miseratus cau-
sam atque remedium tanti mali ostendere di-
gnaretur. Responsum est per prophetas, postu-
lare Deū vt Gabaonitz vindicentur, quos Sau-
lus rex deceptos præter ius & fas interfecerat,

XII.
2. Reg. 21.

καὶ ἔσται. καὶ ὁ δὲ πατριάρχης ἐπὶ τῶν βύλων
ὁ βασιλεὺς ὑποκλίνας ἑσέβησεν ἔξαπατήσας,
X

κατά τι τ' ἡ χαλκιδίων σαββάτων ἡμέραι, καὶ καὶ τὰς
 ἄλλας ἑορτάς, ἢ τ' ὀργάνων ὅσιν ἰδέα τοιαύτη τις τὸν
 ἥτορον, ἢ μὲν κυνέα, δέκα χορδαῖς ὀξυμμένη, τύπεται
 πλήρῃ, ἢ τὰ βλά, δώδεκα φθόγους ἔχουσα, τοῖς δι-
 κτύλοις κρήν. κύμβαλά τε ἡ πλατῆα καὶ μεγάλη
 χάλκεια. καὶ αὖτε μὲν τὰ πρὸς τὸν ὅσον ἡμῖν ὡς τε μὴ
 τελείως ἀγνοεῖν τὴν τῶν χειρὶν ὀργάνων φύσιν,
 ἀρκοῦντως λέλειπται. περὶ δὲ βασιλεῖ πάντες ἦσαν οἱ αὐτοὶ
 αὐτὸν ἀδελφοί. τὰ πρὸς δὲ οἱ δὲ ἀσκημάτοι καὶ λαμπροὶ
 τὰς ποταμίας, ὅσοι καὶ ἐξ ἰσραήλ ὄντες πάντες μόνον διηγή-
 σονταί τὰ ἔργα. φανερὰ γὰρ καὶ τὰς τ' ἄλλων ἀρετὰς ἀρκέ-
 σουν ἔτι ποιῶσαι. δυνατοὶ γὰρ ἦσαν ἔτι καὶ χώραν ὑ-
 πάρχουσαν καὶ μεγάλαν ἐθνῶν κρατῆσαι. πρῶτος μὲν οὖν,
 ἰσαακὺς υἱὸς ἀβραάμ. ὃς πολλάκις εἰς τὸν ὄρεα ἔξεν
 ἐμπηδῶν τῶν πολεμίων, καὶ πρὶν ἀνιπταῖτο μαχόμενος,
 πρὶν ἐννακασίους αὐτῶν κατέβαλε. μετ' αὐτὸν ἡ ἐλεάζαρος
 υἱὸς δωδείκ, ὃς ἡ μὲν τ' βασιλείας ἐν ἀρασίμῳ
 ἔτος ποτὶ, τ' ἰσραηλὶν κατὰ πλάγῃ τὸ πλῆθος τ'
 παλαστίνων ἐφύζονταν, μόνος ἔμεινε. Ἐσυνπιεσθὲν
 τοῖς πολεμίοις, ἀπέκτεινεν αὐτῶν πολλὰς, ὡς ὑπὸ τ' ἀ-
 μίκετος ποροκολληθῆναι τὸν ῥομφαίαν αὐτοῦ τῇ δεξιᾷ, καὶ
 τοῖς ἰσραηλῖταις ἰδόντας τετραμμένους ὑπὸ αὐτοῦ παλα-
 στίνους, κατὰ βάτας διώκων, καὶ θαυμαστὴν καὶ ἐξουσίαν
 τότε πάλιν ἀπαρτῆ, τὴν μὲν ἐλεάζαρος κτείνοντος, ἐπομῆν
 τ' ἡ πλῆθος καὶ συλλέγοντος τοῖς ἀναμνησμένοις. ἔτιος δὲ
 ἡ ἰλὴ μὲν υἱὸς, σεβαστὸν ὄνομα. καὶ οὐδὲν ἐν τοῖς ποτα-
 παλστίνων ἀγῶσιν, εἰς τὸν ποταμὸν λεγόμενον αὐτοῦ
 ὀρεαζαμμένων, ὡς οἱ ἑβραῖοι πάλιν τὴν δύναμιν φο-
 βηθέντες ἐκ ἔμειναν, ὑπέστη μόνος ὡς ἐράτῳ. Ἐτά-
 ξας, καὶ τοῖς μὲν αὐτῶν κατέβαλεν, τοῖς δὲ ἐκατέρωθεν
 αὐτοῦ τ' ἰσχυρὴ καὶ τ' βίαν, ἀλλ' εἰς φυγὴν ἀποσπέντας
 ἐδίωκε. αὐτὰ μὲν ἔργα χερῶν, Ἐμὰς οἱ ἔτιος ἐπεδεί-
 ξαντο. κατὰ δὲ ὅτι καὶ ἐν ἰεροσολύμοις ὄντος τοῦ βασι-
 λέως, ἐπὶ τὴν ἡ τῶν παλαστίνων δύναμις πολεμῆσαι,
 δαβίδης μὲν ἔτι τ' ἀκρόπολιν ἀπὸ τῆς ὡς ποροκλήμα-
 τος, πρὸς τὸν ποταμὸν τῆς θεῆς αὐτοῦ τὴν πόλιν. τ' ἡ
 παρὰ τὴν πόλιν ἐν τῇ κοιλάδι καμῶν, ἢ μέχρι πόλεως
 βηθλεὲμ δὲ καὶ τῆς ἰεροσολύμων ἀπὸ τῆς εἰ-
 κος, ὁ δαβίδης τοῖς ἐπαίροις, καλὸν ὕδωρ εἶπεν ἔχοντα
 ἐν τῇ πατρίδι μου, καὶ μέγιστον τὸ πορὶ τῶν λακκῶν τῶν
 ποταμῶν τῇ πόλιν, θαυμάζων, εἰς τὴν αὐτὴν πρὶν αὐτὸ
 πορῆσαι, μετὰ τὸν ἐπὶ τῆς πόλιν, ἢ εἰ πολλὰ χεῖματα δι-
 δοῖν. τοῦτ' ἀνέστησαν οἱ ἔτιος ἀνδρες ἔτιος, ὡς καὶ χεῖματα
 ἐκδομένους, καὶ δὲ μὲν τῇ τῶν πολεμίων ὀρμήσαν-
 τες ἐρεπτόντο, ἢ καὶ εἰς βηθλεὲμ, καὶ τὸ ὕδατος ἀρυ-
 σάμενοι, πάλιν δὲ τ' παρὰ τὴν πόλιν ὑπὲρ τῆς πόλιν
 τὸν βασιλέα, ὡς τοῖς παλαστίνων κατὰ πλάγῃ αὐ-
 τῶν τὸν ποταμὸν καὶ τὴν ἀντιφύσιν, ἡμεῖς καὶ μὴδὲν
 ἐπ' αὐτοῖς πολεμῆσαι κατὰ φρονήσαντας τῆς ὀλιγό-
 τος. καμῶν ὅντος δὲ τὸ ὕδατος ἐν ἔπιν οἱ βασιλεὺς, κιν-
 δύνῃ καὶ ἄματι φέσας, αἰδρώπων αὐτὸ κεκομίσθαι,
 καὶ δὲ τὸ ποταμὸν αὐτὸ πρὶν. ἐπεισὶ δὲ αὐ-
 τὸν τὸν ποταμὸν, καὶ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνδρῶν ὁ χα-
 λκιδίων αὐτοῦ. μὲν τούτοις ἡ ἰσραήλ ἀδελφὸς ἀβραάμ. καὶ γὰρ οὐδὲν
 οἰοῖς ἀπέκτεινεν. πρῶτος βαναίας, ὁ ἔφην τῶν γῆν. ποροκλήμας
 γὰρ ὑπὸ ἀδελφῶν δὲ καὶ μὲν ἐν τῇ
 μοαβίτιδι χώρα κατ' ἀρετῇ ἐκράτησεν αὐτῶν. καὶ πάλιν αὐτὸν ἀνδρὸς ἀρ-
 γυπῆς τὸ γῆρος, θαυμαστὸν τὸ
 μέγιστον, ποροκλήμας, γυνὸς ὀπλισμένον τῶν ποταμῶν, τὸ ἐκείνου λαβὼν
 ἀπέκτεινεν. αὐτοῦ δὲ καὶ γὰρ
 γὰρ αὐτὸν ἀκόντου καὶ ζώντος ἐπὶ καὶ μαχόμενον συλλέσας, τοῖς
 ἰσραηλῖταις αὐτὸν ὅπλοις διηχρήσατο.

tibus. species autē instrumentōū hāc fuere: cin-
 nra decē chordis intenditur, & pleatro pullā-
 tur: nābla duodecim sonos continet, sed digitis
 carpitur: cūmq; his aderant & cymbala creta, be-
 ne magna atque lata: quod sanē de prādicto-
 rum instrumentorū natura, ne protulsi ignorē-
 tur, dixisse sufficit. Porro rex fortissimos viros
 circa se habuit, sed maximē insignes praeclaris
 facinoribus, xxxviii. quorum quinque tantū
 virtutē commemorabo, facili ex his de reliquis
 coniectura. tales enim erant hi qui possent vel
 regiones subigere, vel magnas gētes debellare.
 Primus Iſſāmus filius Achēmei, qui non semel
 in aciem hostium irruens non prius a cāde ab-
 stitit, quā nongentos occideret. Post hunc E-
 leazarus filius Dodeia, qui fuit cum rege in A-
 rasamo. hic in quodam praelio Israelitis multi-
 tudine hostium territus & in fugā versis, solus
 locū suū non deseruit: & congressus cū hostib.
 multos interfecit, adeo ut etuore gladius eius
 ad dexterā adglutinatetur: quo viso reuersi in
 praelium Israelitae cedentem iam hostem virgē-
 do admirādā ac celebratā victoriā retul-
 erunt, Eleazaro sternente, vulgo verō militum
 prostratos spoliāte. Tertius erat Ili filius Sebas.
 hic quoq; cum bello Palēstino in loco qui Ma-
 xilla dicitur, acies ex aduerso constitissent, He-
 braique rursū tertio loco cederent, solus in
 aciei vicem hosti se opposuit: & non paucis le-
 thio datis, reliquos impressione eius non sus-
 tinētes, & in fugam effatos infectatus est. Haec
 fuerūt facinora quae in tres in praeliis ediderūt.
 Eo verō tempore, quo rege Hierosolymis agē-
 te Palēstinorum exercitus usque ad urbem ac-
 cessit, & dum ille cōsulturus Deū de bello, arcē
 ascendit, in ea valle castra metatus est, quae xx.
 stadiorum spacio usque Bethlema pertinet: di-
 cente ad amicos: O quam bonam aquam habē-
 mus in patria mea, maximē in cisterna portae
 vicina: si quis eam mihi afferret, id certē mal-
 lem quā multum argēti acciperent: illi his
 auditis euestigio excurrerunt, & cū per me-
 dia hostiū castra Bethlema peruenissent, hausta
 aqua per eādē viā ad regē sunt reuersi, attonitis
 audacia tanta barbaris, nec ausis paucitatē corū
 contēnere. cā aquam rex bibere noluit, dicens
 periculo sanguinis emptam, & ob hoc sibi non
 conuenire: sed Deo inde libauit, gratias agens
 pro virorum incolumitate. Post hos erat Ioabi
 frater Abisāus, qui vna die p.c. hostes intere-
 mit. Quintus Banaias, genero sacerdos, hic pro-
 uocatus a duob. fratrib. virtute inter Moabitae
 illustribus, utriusque cōfecit. Rursū ex prouo-
 catione cū mirae staturae Aegyptio certans, iner-
 mis cum armato, hasta ex ipsius manibus ex-
 totta hominem confodit: quo insignior fuit vi-
 ctoria, quod adhuc viuenti adēptis armis, prius
 cum spoliavit, mox propriis armis occidit.
 Est & aliud eius facinus, quod iam dictis, quā-
 tum ad animositatem vel praeferrī potest, vel
 certē confecti. Quum enim ningeret, leo in

2. Reg. 23.

[illegible]

A nonnulli inter dum aliquem domesticorum
funerant, sepultura nondum absoluta com-
oriebantur. quo factum est vt à matutina hora
vsque ad pradium hac peste septuaginta millia
hominum sint absumpta. Iamque genus à D o
missus Hierosolyma perebat, eam quoque vrbē
simili malo afflicturus. Tam rex saccum indu-
tus & humi prostratus, supplex orabat Deum
vt pestem sedaret, & iam mortuis contentus
de cetero quiesceret. inter has preces sublati
oculis, cernens genium per aerem stricto gla-
dio Hierosolyma petentem, exclamat ad Deum:
se esse pastorem pœna dignum, ceterum greges
nihil commeruisse. Effunderet iram in se ac suā
familiam, & innocenti populo parceret. Deus
autem admissa supplicatione pestem repulit:
missoque ad eum Gado propheta, mandauit vt
conf. itim ascenderet in aream Oronnæ Iebu-
sæi, & extructo altari, inibi sacrificaret: qui mā-
datum hoc non neglexit, sed mox ad destinatū
C locum se contulit. Oronna verò circa trituram
fugam occupatus, vt regem vnā cum omnib⁹
filiis peraccedentem vidit, occurrens adorauit
eum. Erat autem genere quidem Iebuseus, sed
inter præcipuos amicos Dauidis: quæ causa fuit
vt capta vrbe nihil illi molestū acciderit, quē-
admodum superius diximus. Hoc percontāte,
quamobrem herus ad seruum accederet, ait se
velle aream eius emere, vt in ea domino altare
construeret, & sacra faceret. at ille & aream &
D aratra & boues & holocaustomata gratis largi-
ri se dixit, precariūque vt Deus libens ac propi-
tius hoc sacrificium admittat. Rex verò gratiam
sibi eius simplicitatem ac magnanimitatem
professus, voluit vt precium acciperet. Iniquum
enim esse de gratuitis offerre sacrificium. Oron-
na verò dicente facturum se quicquid rex, vel-
let, aream hanc de eo quinquaginta siclis emit.
extructoque ibi altari, sacrificia & holocausto-
mata super eo perfecit, & hostias pacificas ob-
tulit. quo festo Deus placatus, propitius, vt an-
tē, est redditus. Erat autem is locus in quem o-
lim Abrahamus filium vt holocaustoma faceret
adduxerat, & cū iam iam iugulandus esset puer,
aries repentē astans altari apparuerat: qui pue-
ri vice fuerat mactatus, vt iam antē scripsimus.
Dauid autem cū animaduertisset se exaudirū,
E & gratum fuisse sacrificium, decreuit totum il-
lum locum altare uniuersi populi appellare, &
Deo templum ibi exædificari: quam eius vocē
F Deus in futurum ratam esse voluit. mox enim
propheta ad eū missus, illic templum extruen-
dum prædixit a filio, quem regni successorem
esset relicturus.

Post hanc prophetiam iussit rex numeri-
ri inquilinos, & inuenta sunt eorum centum
octoginta millia. ex his constituit lapidida-
rum octoginta millia: reliquos ad conuehēdos
lapides deputauit, ex quibus tria millia & quin-
gentos operariis præfecit. magnam quoq. vim
ferri ac ætis ad horum operum vsum congeffit,
materiēque cedrinā multā & prægrādē,

XIV.

Tyriis & Sidoniis hanc suppeditantibus, à quibus huius copiam impetrauerat, dicebaturque suis amicis, hæc idem se apparare, ut filio successuro materiam ad ædificandum relinqueret, & non tum demum eam comportare necesse habeat, adhuc per ætatem rudis talium negotiorum, sed omnibus in promptu suis facile opus persoluat.

CAP. XI.

David se vinente Solomonem filium suum B
regnum auctificare voluit.

ACCI TO deinde Solomoni filio mandauit, ut quamprimum regnum adeptus esset, templum Deo construeret, dicens, se id voluisse quidem, sed oraculo prohibitum, quodd propter crebra bella cruentus haberetur: prædictumque sibi id ædificium à fatiis destinatum filiorum natu minimo, qui Solomon esset appellandus: quem non aliter quam filium patri: ipsi Deo curæ futurum: atque etiam totam Hebræorum regionem hoc principe felicem fore, & inter cetera bona, id quod omnium est potissimum, pacem habituram, ut pote alienam non tantum ab externis bellis, verum etiam ab internis seditionibus. Ergo, inquit, quandoquidē à Deo designatus es rex, antequam natus, da operam ut alioquin etiam dignus sis eius prouidentia, pietatem colens, & iustitiam atque fortitudinem, & præcepta eius legesque per Moysem traditas obseruans, & ab aliis eas violari non permittens: & insuper templum, quod te regnante strui sibi voluit, cura ut sicut debes ei reddas, nihil deteritus operis magnitudine. omnia enim ante obitum parata tibi relinqua. Scito sanè auri quidem collecta decem millia, argenti verò talentorum centum millia: æris itē ac ferri tantum congesti, quantum vix numero comprehēdi possit: & adhuc lapidum ac lignorum materiam copiosissimam. Habes præterea multa millia fabriarum lignariorum & cémentariorum: & si quid his defuerit, tu supplebis. Quapropter hoc opere absoluto carus eris Deo, eumque perpetuum protectorem habebis. Post hæc adhortatus est principes populi, ut in ea structura filium adiutarent, & securi de omnibus aduersantibus, cultui tantum diuino vacarent, percepturos enim pro hac pace & bonū ac legitimū reipublicæ statum, quæ præmia piis ac iustis Deus solet reddere. Postquam autē absolutum fuerit templum, iussit arcam in eo reponi, ceteramque sacram suppellectilē, cuius receptaculo iam pridem templum debuerat extrui, nisi patres mādaturum Dei neglexissent, qui præceperat ut quamprimum hostilem terram occupassent, templū illi exædificarent. Hæc fuerūt Dauidis adhortationes, itā ad filiū, quā ad principes. Pregrauatē autē iā senio, & corpore per ætatē frigescētē, aliosus factus est, ut ne iniectis quidem multis stragulis calefieret: cūque ex cōmuni medicorū cōsilio decretū esset, ut lectissima ē formosis totius regionis virginib. cū rege cubaret: hoc. n. fore cōtra frigus remediū, fouētē eum puella, inuēta est in vrbē vna fœmina omniū eius ætatis pulcherrima, Abiface nomine, quæ cū rege cubitās, nihil aliud quā recalcificabat eū: iā enim præ senio ad venereas res elāguerat. sed de hac virgine paulo post incidet

τυρίων αὐτῶν ταῦτα πεμπόντων καὶ σιδωνίων ἐπιστάλ-
κῃ καὶ αὐτοῖς τὸν ἔργον χαρίζαν, πρὸς τὸ τοῖς φίλοις
ἐλεγε ταῦτα ὡς οὐκ ἀλλοτρίως τοῦ, ἵνα τῶν μάλιστα
πατρὶ βασιλεύσῃ μετ' αὐτὸν, ἵτοιμὸν τὸ ὅλκον τὸ οἰκο-
δομίας τῆς ναὸς καὶ ἀλείψῃ, καὶ μὴ τότε συμπορεύῃ τῆς
ῶν, & τῶν τοῖσιν ὑποκείμενους δὲ τῶν ἡλικίας, ἀλλὰ πα-
ρακευδόμενον ἔχον, ὅτι περὶ τὸ ἔργον.

Κεφάλαιον ια΄.

Ὁ δὲ δαβίδης ἔτι πάλιν παύσας πρὸς τὸν ἀπὸ δαβὶδ βασιλῆα.
ΚΑΛΕΣΑΣ ὃ τὸ παῖδα σολομῶνα, καὶ ἀποδοῦναι τὸ
ναὸν αὐτὸν τῶν θεῶν ἐκείλῳ δαδὲξάμενον τὴν
βασιλείαν. λέγων, ὡς αὐτὸν βεβλόμενος καλῶς τὴν οὐρανὸν,
αἵματι & πολέμοις περιεσφύμενος. πρὸς τοὺς δὲ ὅτι σολο-
μῶν οἰκοδομήσει τὸν ναὸν αὐτῶν, παῖς νεώτατος, καὶ
τῆτο κληρονομῶνς τοῦ οἴκου, & φρονήσῃ μετ' αὐτὸς
ὡς πατὴρ ἐπηγγέλλετο. τὸ δ' ἐβραίων χάρις, διδαι-
μονα καὶ τῆς σφύρας ἐπ' αὐτῶν, πῶς τε ἄλλοις ἀγαθαῖς καὶ
δὴ τῶν μεγίστων πάντων εἰρήνῃ καὶ πολέμων ἀπαλλαγῇ
καὶ σάσεων ἐμφυλίων. σὺ γίνωσκεις, ἐπεὶ πρὸς τῆς θρησκείας
ἀπεδέχθης βασιλεὺς ὑπὸ τῶν θεῶν, περὶ τὰ τὰ ἄλλα
γίνεσθαι τῆς τούτου φρονείας ἀξίος, ὡς ἐβραίων καὶ δι-
καίος καὶ ἀδελφείας, καὶ τὰς ἐντολάς αὐτῶν & τοῖς νόμοις
οἷς δὲ μωυσέως ἡμῖν ἐδόκε, φύλαττε, καὶ τοῖς ἄλλοις
μὴ ὡς ἀβραεὶν ὁπίσθῃ. τὸν δὲ ναὸν ἐν ὑποστῆ βασι-
λεύοντος, εἴλετο αὐτῶν θρησκείαν, ἀποδοῦναι
τῶν θεῶν, μὴ καὶ ἀπαλλαγῇ τὸ μέγαθος τῶν ἔργων, μηδὲ
δαδὲξαι εὐλασίαν πρὸς αὐτὸν. πάντα γὰρ σοι, πρὸς τῆς
ἐμῆς τελευτῆς ἵτοιμα ποιήσω. γίνεσθαι δὲ χρυσὸν καὶ
τάλαττα σιμειλεγμένα, μύρια. δέντρα δὲ ἀργυρίου μυ-
ριάδας ταλαίων. χαλκὸν δὲ σιδηρὸν ἀριθμῶν πλεί-
ονα σιμειλεγμένα. ξύλων δὲ λίθων, ὅλκον ἀφ' ὅσον. ἔ-
χεις δὲ καὶ λατόμων πολλὰς μυριάδας καὶ πικτόνων.
αἱ δὲ τῶν τοῖς σοι πρὸς δὲ, σὺ πρὸς δὲ, γινόμενον
γίνωσκεις, ἀξίος ἐστὶ τῶν θεῶν αὐτὸν ἔχον πρὸς ἀ-
πὸν. πρὸς παρεκδόσαντο δὲ τοῖς ἀρχόντας τῆς λαῆς,
τὸ οἰκοδομίας συλλαβὴς τῶν πατρὶν, καὶ αἱ πάντες ἀδελφεὶς
ὄντας τῶν κακῶν, πρὸς τὸν θεὸν θρησκείαν ἀγαλῶν.
καρπώσονται καὶ αὐτοῖς αἱ τούτων εἰρήνῃ & ἀνο-
μιαν, οἷς ἀμείβεται τοῖς δόσεβας καὶ δικαίους ὁ θεὸς
αἰδρανοῖς. οἰκοδομηθέντος δὲ τῆς ναὸς, τὴν κιβωτὸν
ἀποδοῦναι πρὸς δὲ, καὶ τὰ ἄλλα σιμειλεγμένα, πρὸς
πολλὴν ναὸν ὀφείλοντα ἔχειν, εἰ τῶν ἐν πολλῶν τῶν θεῶν
μὴ παρήκουσαν ἡμῶν οἱ πατέρες, εἰ τελευτήσαντο μετ' αὐ-
τῶν γὰρ ταῦτα καὶ τῶν, οἰκοδομήσαντο ναὸν αὐτῶν.
ταῦτα μετ' αὐτῶν πρὸς τοῖς ἡγεμόνας ὁ δαβίδης καὶ τὸν υἱὸν
αὐτῶν διελέχθη. πρὸς δὲ, καὶ τῶν πᾶν, καὶ τῶν σι-
μειλεγμένων αὐτῶν ψυχόμενον δὲ τὸν χρόνον, δυσειρήνης
ὑπῆρχεν, ὡς μηδὲ ὑπὸ τῆς ἐπιβολῆς ἐκ πολλῶν ἡμα-
πῶν γινόμενης αἰαδερμαίνεσθαι. σιμειλεγμένων δὲ τῶν
ἰατρῶν, καὶ συμβουλεύσαντων, ὅπως εἴς ἀπάσης
τῆς χώρας δειδῆς ἐπιλεχθεῖσα πρὸς δὲ, συγχα-
ρῶν δὲ τῶν βασιλεῖ, τῶν καὶ αὐτῶν πρὸς τὸν χρόνον ἵστα-
ται βοήθημα, δαδὲξαι αὐτὸν τὴν κόρη, δειδῆσθαι
ἐν πόλει γυνὴ μία πασῶν τῶν εἰδῶν ἀρίστη γυναικῶν, ἀ-
ποδοῦναι τῶν οἴκου. ἡ συγκαταθέσθαι τῶν βασιλεῖ, σιμει-
λεγμένων αὐτὸν μόνον. ὑπὸ καὶ τῶν χρόνων πρὸς τὰ ἀφρο-
δίσια καὶ γυναικὸς ὁμιλίαν ἀδελφείας. ἀλλὰ πρὸς μετ' αὐ-
τῆς τῆς παρδένου, μετ' ὀλίγον δηλώσομεν. ὃ δὲ τῶν
ἄρτος

ἄρτος ὡς δαβὶδ, νεανίας ἀνδρὶς καὶ μέγας, ἐκ γυναι-
 κὸς αὐτοῦ ἀγαθῆς γιγνόμενος, ἀδωνίας δὲ περὶ τοῦ βασι-
 λείου, ἐμφερὲς ὢν ἀβυσσώμενος τὸ δόξαν, αὐτὸς ὡς
 βασιλεὺς ὑπῆρτο καὶ πρὸς τοὺς φίλους ἐλεγχόμενος, τὴν
 ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ τῆς ἀβυσσώσεως καὶ ἀφ᾽ ἧς
 πολλὰ καὶ ἴπποις καὶ πεντήκοντα ἀνδράσι τοῖς περὶ τοῦ
 βασιλείου. αὐτὸς ὁ πατήρ, ἐκ ἐπέπληττεν, ἐπὶ ἐπείχεεν
 αὐτὸν τὴν ἀβυσσώσεως, καὶ ὁ μέγας τὸ πῦρ ἐπὶ τῇ
 αὐτῇ περὶ τῆς ἀβυσσώσεως. ἀφ᾽ ἧς αὐτὸς ἀδωνίας,
 τὸν βασιλὲν ἰάβων, ἐπὶ τὴν ἀρχιερέα ἀβιθαφάρ. μόνοι δὲ
 αὐτὸς περὶ τοῦ ἀρχιερέως σάδωκος, καὶ ὁ περὶ τοῦ
 βασιλείου ὁ βασιλεὺς ὅτι τὸν σωματοφυλάκων, καὶ σεμῆς, ὁ
 δαβὶδ καὶ φίλος, ἐπὶ πάντες οἱ ἀνδρείοτατοι. τὸ δὲ ἀδωνίας
 ὡς ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως δεικνύοντες ἐξ αὐτοῦ πόλεως, ἀφ᾽ ἧς
 πῦρ τὸ ἐκ τῆς βασιλείας ἀφ᾽ ἧς εἰσὼ, καὶ πάντας κα-
 λείσαντες τοὺς ἀδελφοὺς χωρὶς σολομῶντος, ἀφ᾽ ἧς ἀβυ-
 θότος καὶ καὶ τὸν βασιλὲν ἰάβων, καὶ ἀβιθαφάρ, καὶ τοὺς
 ἀρχοντας τὸν ἰάβων, τοὺς δὲ περὶ τὴν ἀρχιερέα καὶ ἰά-
 βων τὸν περὶ τῆς ἀβυσσώσεως, ἐπὶ τὸν ἐπὶ τὸν σωματοφυλάκων βα-
 σιλεὺς, καὶ πάντας τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας ἀβυσσώσεως, ἐκ ἐπεί-
 σεν ὅτι τὸ ἐπὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ σολομῶντος κατεμνήστε
 μετὰ τοῦ βασιλείου, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀδωνίας, ὡς ἀδωνίας βα-
 σιλεὺς ὅτι, καὶ τὸν ἀνδρὶν δαβὶδ, σωματοφυλάκων τε σά-
 ζον αὐτὸν καὶ τὸν πῦρ σολομῶνα βασιλεὺς. μετα-
 ξὺ δὲ ἀδωνίας τὸν ἀρχὴν ἰάβων παρελάβοι. αὐτὸς δὲ
 πρὸ βασιλείας ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως ὁ περὶ τοῦ ἀδωνίας ἐπείσει-
 σεν καὶ αὐτὸς ἐφίση, καὶ τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀβυσ-
 σῇ. καὶ ὁ βασιλεὺς, πρὸς αὐτὸν πρὸς τὸν ἰάβων, πρὸς τὸν
 αὐτὸν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀδωνίας ὡς ἐπὶ τοῦ ἀδωνίας, τότε
 δεικνύοντες τὸν ἀδωνία, ἐπὶ τοὺς ὡς αὐτὸν κεκλημένους ἀ-
 βιθαφάρ, τὸν ἀρχιερέα, καὶ ἰάβων, τὸν ἀρχὸν, καὶ τὸν ὡς
 αὐτὸν χωρὶς σολομῶντος, καὶ τὸν ἀνδρὶν αὐτὸν φίλων
 μὴ ὑπακούειν τε τὸν λαὸν ἀρῶν τὴν χειροτονίαν
 βασιλείας. παρεκάλει τε καὶ τοῦ ἰάβων, ὡς τε καὶ τὸν ἀ-
 παλλαχὲν αὐτὸν βασιλεὺς, αὐτὸν τε καὶ σολομῶνα τὸν
 ὡς αὐτοῦ ἀνδρὶν. ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως δὲ ἐπὶ τὸν γυναικὸς,
 ἡ γυνὴ αὐτοῦ τὸν σωματοφυλάκων, ὅτι βασιλεὺς ἰάβων
 ἰάβων αὐτόν. τὸ δὲ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως εἰ-
 σελθὼν, εἰς τὴν ἀβυσσώσεως τὸν ἀδωνία βασιλεὺς, καὶ
 ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως τὸν ἀρχὴν ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως. λαμψὲν γὰρ αὐτόν
 ποιῶντες δεικνύοντες, κεκλημένους τοὺς ὡς αὐτὸν πάντας
 χωρὶς σολομῶντος, καὶ τὸν βασιλὲν ἰάβων, οἱ μὲν πρότε
 καὶ παλαιὰς ἀνδρὶν πολλὰς ἀνδρὶν αὐτὸν σωμα-
 τῶν τὸν ἀνδρὶν. ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως τε καὶ ἐπὶ τὸν ἀρχι-
 ερέα σάδωκον, ὅτι βασιλεὺς τὸν ἐπὶ τῇ σωματοφυλά-
 κων. δεικνύοντες δὲ αὐτὸν γυναικὸν ἀπαντας, εἰ καὶ τὸν
 σῶμα γυναικὸν ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως. αὐτὸς τὸν ἰάβων φήσαντες ὁ βασι-
 λεὺς ἐπὶ αὐτοῦ καλεῖται τὸν βασιλεὺς πρὸς αὐτόν.
 ἐκ κεχωρήκει γὰρ ἐκ τῆς ἀβυσσώσεως, τὸν περὶ τοῦ ἀφ᾽ ἧς
 ἀβυσσώσεως. τὸ δὲ γυναικὸς ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως, ὁ μὲν σωμα-
 τῶν, ὡς ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως, καὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως
 ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως καὶ τὸν ἐπὶ τῇ ἀβυσσώσεως ἀφ᾽ ἧς
 αὐτόν τῃς γυναικὸς, καὶ μακρὸν ἀφ᾽ ἧς αὐτὸν
 βίον σάδωκον μετὰ πέμπεται τὸν ἀρχιερέα, ἐπὶ βασιλεὺς
 τὸν ἐπὶ τῇ σωματοφυλάκων, καὶ ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως
 καλεῖται ἀφ᾽ ἧς ἀβυσσώσεως αὐτὸν περὶ τοῦ ἀφ᾽ ἧς ἀβυσ-

mentio. Cæterum quartus filius Davidis iuue-
nis pulcher & magnus, ex vxore Ægiltha ei na-
tus, nomine Adonias, Abesalomo quod ad am-
bitionem attinet similis, de occupando regno
cogitare cepit, & cum amicis egit vt sibi prin-
cipatum deferrent: parauitque sibi currus mul-
tos & equos, & quinquaginta viros stipatores:
id quod pater vidēs, nec obiurgauit eū, nec cō-
pescuit, ac ne scitatus quidem est, quid sibi vel-
let talis apparatus. Adiutores autem habebat A-
donias Ioabum imperatorem & pontificem A-
biatharum. Soli autem conatibus eius resiste-
bant, pontifex Sadocus, & propheta Nathan, &
Banaias præfectus satellitum, & Semeis Dau-
idis amicus, & manus fortissimorum. Porro A-
donias paratis in suburbano epulis, ad fontem
qui est in hortis regijs, & inuitatis illuc omni-
bus satribus excepto Solomone, assumpsit se-
cum & imperatorem Ioabum & Abiatharum
& principes tribus Iudæ. Eos verò qui pontifi-
cis & Nathanis prophetæ & Banaia satellitum
præfecti partium erant, ad hoc conuiuium non
vocauit. Hoc Solomonis matri Bethsabe pro-
pheta Nathan indicauit, Adoniam regnare in-
sciente Dauide: suauitque vt tam propriæ saluti
quam filij regno consuleret: ingressæque ad Da-
uidem sola diceret ei, quòd ipse quidem iuraf-
set post se regnaturum Solomone, & interim
Adonias regnum occupasset. Hæc loquenti cū
rege se quoque superuenturum propheta polli-
citus est, & verbis eius testem futurum. Paruit
Bethsabe, & regem adiit. Quo adorato impetra-
tæque dicendi copia, omnia sicut propheta sub-
monuerat indicauit, exposuitque ordine quē-
admodum Adonias epulum adornauerit, & A-
biatharum pontificem Ioabumque principem
exercitus vocauerit, & filios regios absque So-
lomone ac eius necessariis amicis. addebat etiā
totum populum suspensum expectare, quē-
nam esset successorem declaraturus: vt cogitet
rogans, quòd se defuncto mori necesse esset tam
ipsum quàm Solomone filium. Adhuc ea lo-
quente cubicularij nunciant Nathanem venisse
vt regem viseret: statimque admissus percon-
tabatur, num hodie regem declaret Adoniam,
& principatum suum in illum transferat. Para-
to enim splendido conuiuium, vocatos ab eo fi-
lios eius omnes excepto Solomone, & præter
hos Ioabum imperatorem: hos omnes suauiter
epulantes cum plausu & alacritate faultis accla-
mationibus perpetuum imperium nouo regi
ominari. Sed neque me, inquit, vocauit, neque
Sadocum pōtificem aut Banaiam satellitio tuo
præpositum. quare æquum est vt ab omnibus
sciatur, num hæc gerantur ex tua sententia. His
auditis rex iubet acciri Bethsabem, excesserat e-
nim cubiculo propheta veniēte. qua introgres-
sa: Iuro, inquit, tibi maximum Deum, regnatu-
rum tuum filium, vt iam antè iuravi, eūq. in
solio meo sessurum, idque hac ipsa die. Ad quæ
verba cū mulier adorato rege longam ei vi-
tam esset precata, Sadocum accersit pontificem
& Banaiam præfectum satellitum: quibus mox
venientibus iubet vt assumpto Nathane pro-
pheta & cohorte regia, impositoque filio
ipsius Solomone in mulam regiam, extra

τὸ αὐτὸ ὅπλιντας ἀπαντας, καὶ ἀναβάσαντας τὸ ὑπὸ

urbem illum deducerent ad fontem qui vocatur Gion: vñcūmque facto oleo regem declararent. hoc autem munus Sadoco pontifici & Nathani prophetae iniunxit: mandauitque vt inuecto per mediam urbem praecincte tubicine prolequentium multitudo acclamaret: In eternum Solomon rex in folio regno sedeat, vt notum fiat vniuerso populo, regem cum a patre declaratum. Solomoni verò praecepta imperandi dedit, vt iuste ac pie praeſtitum Iudae tribui, tum vniuerso Hebraeorum populo. Post hæc Banaias Deum Solomoni propitium fieri precatus, cum cæteris sine mora cum in regiam mulam imponit: & deductum extra urbem ad fontem, oleoque vñctum, rursum in eam cum faustis acclamationibus introducunt, vt multos annos in hoc principatu feliciter exigat: moxque adductum in regiam in folio paterno collocant. quo facto populus totus ad conuiuia festiuitatemque animum aduertit, choris & tibis sese oblectatus, vt prae concentu instrumentorum terra simul ac aer resonaret. Vt verò has voces Adonias & eius conuiuij audiuerit, vehementer sunt perturbati: & Ioabus imperator negauit sibi placere vel sonitum illum vel tubam. Cumque nemo frueretur appositis, sed omnes cogitabundi accumberent, accurrit ad eos pontificis Abiathari filius Ionathas: & cum Adonias libenter visum iuuenem bonum nuncium ominatus esset, ordine illis rem totam de Solomone & regis voluntatem exposuit. quo audito proripiunt se omnes à conuiuio, & suam quisque domum diffugiunt. Adonias autem veritus ne rex factum eius iniquo animo ferret, supplex ad altare confugit, & hoc apprehenso se tutabatur. quod vbi ad Solomonem est perlatum, quodque rogaret fidem sibi dari de oblivione huius iniuriæ, & securitate impunitatis: elementer simul ac prudenter præteriti quid errati veniam ei concessit, sed præmonito vt cauere in posterum: alioqui si amplius aliquid nouare deprehenderetur, ipsum sibi causam exitij futurum. misit deinde qui illum ex asylo educerent. qui cum venisset, nouumque regem adorasset: iussit eum domum suam abire nihil sollicitum, ac in reliquum curare vt vir bonus sit, quandoquidem hoc ipsi maxime expediat. Dauid autem volens eum totius populi regem declarare, conuocat principes Hierosolyma, vñcūmque cum sacerdotibus ac Leuitis. quibus recensitis inuenit eorum qui trigessimum annum excederent xxxviii. millia: ex quibus designauit curatores ædificij templi ter mille supra viginti millia: iudices vero populi & scribas eorum sex millia: ianitorum verò domus Dei quatuor millia. tantumdemque eorum qui hymnos Deo canerent, & instrumentis musicis à Dauide, vt diximus, in hoc præparatis vterentur. Hos diuisit in cognationes, & separatim à reliqua tribu sacerdotibus, vigintiquatuor eorum cognationes inuenit: ex Eleazari familia sexdecim, ex Ithamari octo. instituitque vt vna cognatio ministraret Deo per dies octo, à sabbato vsque sabbatum: atque ita sortitio facta est omnium cognationum in præsentia Dauidis & Sadoci ac Abiathari pontificum & omniū prin-

αὐτῶν σολομῶνα ὅτι τὴν βασιλικὴν ἡμίονον, ἔξω τῆ πόλεως ἀγαγὼν ἐπὶ τὴν πηγὴν τὴν λεγομένην γιὼν. ὃν ὡς ἐχέσαντες τὸ ἄριον ἔλαγον, ὁποδιδεξαί βασιλία. τὸ ὃ ποιῆσαι προστάξει σάδωνκον τὸ ἀρχιερεῖα, καὶ τὰς τὸν προσφῆτῳ, ἀκολουθούσας τε προστάξει δὲ μίσης τῆ πόλεως, τοῖς κέρασιν ἐπισαλπίζοντας βοῶν, εἰς αἰῶνα τὸν σολομῶνα τὴν βασιλία καθίσταται ἐπὶ τῆ βασιλικῆς θρόνου. ἵνα γινώσκῃ λαὸς ὁποδιδεξαί μὲν αὐτὸν ὁποδὲ πατέρες βασιλία. σολομῶνι δὲ ἐπὶ τῇ ἀρχῇ, ἵνα δυνάμεις καὶ δικαίως προσῇ τῇ ἡγεμονίᾳ ἐθνοῖς πάντοτε καὶ τῇ ἰσὺα φυλῇς. βαναῖα δὲ ἐξαρμόνως τὸν σολομῶνα δυνάμει ἡγεμονίᾳ, μηδὲ μικρὸν ὀφείλει πότις, αἰαβιβάζουσιν ἐπὶ τὴν ἡμίονον τὸν σολομῶνα. καὶ προσάγοντες ἔξω τῆ πόλεως ἐπὶ τὴν πηγὴν, ὃν ἔλαγον χεῖσαντες εἰσῆγον εἰς τὴν πόλιν ἐπὶ ὀφρημῶντες, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῶν ἡγεμονίᾳ πολυχρόνιον διχομόνως. καὶ ὡς ἀγαγόντες εἰς τὸν οἶκον βασιλικόν, καθίσταται αὐτὸν ἐπὶ τῆ θρόνου. ὃ παῖς ὁ λαὸς ἐπὶ δυνάμει δυνάμει ἐπὶ πλῆθος τῶν ὀργάνων ἅπασαν ὡς ἐκτελεῖται τὴν γῆν καὶ αἶρα. ὡς δὲ ἡγοῦντο τῆς βοῆς, ἀδωνίας τε ὃ οἱ παρόντες ἐπὶ τὸ δειπνον, ἐπαράχθησαν. ὃ τὸν σπαστὸς ἰσάβος ἔλαγον ἐκ ἀρίστων τῶν ἡχοῖς ἐπὶ τῇ σάλπιγγι. ὡς ἀπεμῶν δὲ τῆ δειπνῆς, καὶ μηδὲν ὀφείλει, πείσαν δὲ ἐπὶ ἐννοίας ὑπαρχόντων, εἰσέρχεται πρὸς αὐτοὺς ὃ τὸν ἀρχιερεῖος ἀδιαθάρ πᾶσι ἰωνάδης. τὸ δὲ ἀδωνία διασαμῶν τὸν ἰωνάδην ἰσάβος, καὶ προσεπύπτος ἀγαθὸν ἀγγέλον, ἰδὼν ἅπαντας αὐτοὺς τὸν ὡς τὸν σολομῶνα, καὶ τὸν δαβίδ βασιλέως γινώσκων. αἰαπνῶσαντες δὲ ἐκ τῆ συμπεσῆς ὅτι ἀδωνίας ὃ οἱ κακῶν πάντες ἐφύζον πρὸς αὐτοὺς ἔκτατοι. φοβηθεὶς δὲ ἀδωνίας τὸν βασιλέα ὡς τῶν γινώσκων, ἰκέτης γίνεται τῷ θυσιαστῇ, ὃ δὲ προσεῖχεν ἐλλαβόμενος. δηλῶται τῷ σολομῶνι πεπονημένος, ὃ πῆσις ἀξιών παρ' αὐτὸν λαβεῖν, ὡς τὴν μὴ μνησικαχεῖσθαι, μηδὲ ἐργάσασθαι δυνάμει αὐτὸν μηδὲν. ὃ ἡμέρας πᾶν καὶ σπαστὸς, τὸ μὴ τῶν ἀμύρπας αὐτὸν ἀφῆκεν ἀδωνίαν. εἰπὼν δὲ εἰ ληφθῇ πάλιν κακοποιῶν, αὐτὸν ἀφῆκεν τὸν πᾶσις ἰσάβος, ὃ πᾶσις αὐτὸν αἰσῆσιν ὁποδὲ ἰκετίας. ἐλθόντα δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ προσκυνησάντα, εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἀπελθεῖν ἐκέλευσε μηδὲν ὑφορῶμενος, καὶ τὸν λοιπὸν παρέχον αὐτὸν ἀγαθόν, ὡς αὐτὸν τὸν σπαστὸν ἡγίου. σολομῶν δὲ δαβίδης, πάντοτε τὸν λαὸν ὁποδιδεξαί τὸν βασιλέα, συγκαλεῖ τοῖς ἀρχόντας εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ τοῖς ἱερεῖς καὶ τοῖς λαῖτας. ἐξαριθμῶντας δὲ τοῖς πρῶτον, ἀλείοντες τὸν δυνάμει, ἔρισμυρῶν ὀκταχίλις, ὃν ἂν ἀπιδείξῃ ἐπιμαλπῆς τὸ οἰκοδομίας τῆ ναοῦ, δισμυρῶν τετρακίλις. κειτὰς δὲ τὸν λαὸν ὃ γενοματῆς τῶν τετρακίλις, πυλωροὺς δὲ τετρακίλις τῶν οἰκῶν τῶν θεῶν καὶ τῶν οἰκῶν ὑμνοδοῦν τῶν θεῶν, ἀδωνίας τοῖς ὀργάνοις οἷς δαβίδης κατασκευάσας καθὼς προσήκαμεν. διμύριον δὲ αὐτοὺς καὶ παρῖας, καὶ χωρίους ἐκ τῆ φυλῆς τοῖς ἱερεῖς ὅτι τούτων εἰκοσι πέντε παρῖας. καὶ ἐκ μὲν τῆ ἰσάβος οἰκίας, ἐκαστὴς ἐκ τῆ ἰσάβος αὐτῶν. δυνάμει δὲ μίαν παρῖαν ὀκταχίλις τῶν θεῶν, ἐπὶ ἡμέρας ὀκτώ, ὁποδὲ σάββατον, ἐπὶ σάββατον. καὶ ὡς αὐτὸν παρῖας πᾶσις διελθῶν μὲν

αὐτῶν, δαβίδ βασιλεὺς καὶ σπαστὸς καὶ ἀδιαθάρ παρόντων τῶν ἀρχιερέων, καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων. καὶ ἡ πρώτη μὲν

hortatusque est eum ut summam diligentiam ad hoc opus adhiberet: simulque principes & tribum Leuiticam, ut eum adiuuaret, tum propter ætatem nondum sat maturam, tum quia diuinitus & ad regnum esset electus, & ad templum ædificandum, quam quidem fabricam nequaquam fore difficilem, præparata per se iam antè materia, multis auri talentis, plurimis item argenti, & trabibus fabrorumque ac cæmentariorum multitudine, & smaragdis aliisque omnis generis gemmis. Postremò nunc se in hunc usum ex proprio fisco erogare alia tria millia talentorum auri purissimi, ad exornandum adytum & currum Dei cherubinos, quos oporteret supra arcam stare eamque protegere. Postquam autem Dauid finem loquendi fecit, secuta est magna alacritas principum & sacerdotum, & tribus Leuiticæ, de suo quoque conferentium, & multa liberaliter ac magnificè pollicentium. obrulerunt enim se contributuro talentorum auri quinque millia, & stateres decem mille. argenti verò centum millia, ferri quoque talentorum multa millia. & si cui lapillus aliquis erat preciosus, afferebat & tradebat in thesauros reponendum: quorum curæ præpositus erat vnus è Moysis posteris nomine Ialus. Ea res magna voluptate affectit totum populum, & maxime Dauid visa principum ac sacerdotum reliquorumque omnium promptitudine, elata voce Deum laudauit, patrem ac conditorem huius vniuersitatis appellitans, fabricatorumque rerum tam humanarum quam diuinarum, & præsidem ac gubernatorem generis Hebræorum, eorumque felicitatis & regni ab ipso sibi commissi. Post hæc precatus omni populo bona omnia, priuatimque filio mentem bonam & iustam, omni que virtute præditam, iussit ut populus quoque Deo laudes persolueret. Illi verò prostrati humi deum adorauerunt: versò deinde ad dauidem, pro omnibus ei bonis, quæ ipso regnante perceperant, gratias egerunt. Sequenti verò die sacrificia sunt instaurata, mille vitulis, mille arietibus, mille agnis in holocaustoma oblati: ad pacifica quoque sacrificia multis millibus victimarum mactatis: & tota ea die rex vna cum omni populo festiuitati operam dedit: Solomónque denuò est inuictus & legitimus rex declaratus: simulque Sadocus pontifex totius multitudinis designatus. deducto deinde in regiam Solomone, & in folio paterno collocato, ex ea die in posterum obediētes ei fuerunt.

CAP. XII.

Mors Davidis, & quantum filio adstruendam templi reliquerit.

XVI.
3. Reg. 2.

PAVLO autem post dauid accedente ad senium morbo, videns iam instare sibi mortem, accito Solomone sic illum est affatus: Ego, fili, fato vocante ad patres meos abeo, & viam omnibus qui nunc sunt, quæ post erunt communem ingredior, quam temerari non licebit. nec quid in hac vita geratur reuiscere. Quapropter viuens adhuc & morti vicinus iterum atque iterum te moneo quæ & antè consului, ut iustus sis erga subditos, & pius erga Deum, qui te hoc regno cohonestauit: utque custodias præcepta eius & leges, quas nobis per Moysen demisit:

Ελάροις αὐτὸν πάση χεῖραδι πρεσβυμία πρὸς τὸ ἔργον. καὶ τοῖς ἀρχόντας καὶ τὴν λαοὶ τῆς φυλῆς, συναγωνίσασθαι, ὅπως τὴν ἰλικίαν, καὶ ὅπως τὸ θεῖον ἐκείνου ἐλπίσας τὴν οἰκοδομίαν τὴν ταύτην, ἡ βασιλεία πρεσβυτήτων. ὁ μὲν δὲ αὐτοῖς ἐκ σφόδρα ἐπίπενον τὴν οἰκοδομίαν ἀπὸ τῶν αὐτῶν. πολλὰ μὲν τάλαντα χρυσίου, πλείους δ' ἀργυρίου καὶ ξύλα καὶ τεκτόνων πλήθος καὶ λατόμων ἦσαν ὡς οὐκ ἀσάμαρτος, σμυρναῖοι τε καὶ πάσης ἰδίας λίθου πολιτικοῦ. καὶ νῦν δ' ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ἀρχῇς ὁ βασιλεὺς ἔλλαβεν ξηλῶς τάλαντα χρυσίου καθαῖρα παρὲς τὴν ἑλγῆν εἰς τὸ ἄδυτον, καὶ εἰς τὸ ἄρμα τῶν θεῶν τοῖς χειρεσὶν οὐκ ἐφείσασθαι διδοῖν τὴν κιβωτὸν καλύπτοντας. σιωπῶντες δὲ δαβὶδ τε, πολλὰ καὶ τὴν ἀρχόντων καὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν λαοῦ πᾶν φυλῆς πρεσβυμία συμβαλλομένων, καὶ ποιημένων ἐπιταγῶν λαμπερῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν ἐκτίσας. χρυσὸν μὲν ὅσον ὑπέσταντο εἰσέσειν τάλαντα πνιχτά, καὶ ξηλῶς ἀπὸ τῶν αὐτῶν. ἀργυρίου δὲ μύρια τάλαντα. καὶ σιδῆρος μυριάδας ταλαιπώνων πολλὰς. καὶ ἐπὶ τῇ λίθῳ λίαν πολυτελεῖς, ἐκίμισεν ὁ παρὶς δὸν εἰς τοῖς θυσαυροῖς. ὡς ἐπὶ τὸ πᾶν ὁ μαυσιώτης ἐκ τῆς ἰαλός. ὁ δὲ τοῖς τοῖς, ἡ δὲ τὸ λαὸς ἅπας καὶ δαβὶδ καὶ τὸ σπῆν ἐπὶ τῇ φιλοπρίαν τῶν ἀρχόντων ἐκίμισεν, καὶ τῶν ἄλλων ἀπῆλθον ὅρων καὶ τὸ θεῖον ὁλοκαῖν ἡρξάτο μεγάλη βοή, πατήρ τε καὶ γῆρας τῶν ὄλων ἀποκαλῶν, ὁ δὲ ἡμετέρον ἀνδραπνῶν καὶ δεινῶν, οἷς αὐτὸν ἐκίμισεν πρεσβυτήτων τε καὶ κηδεμένα γῆρας ἐβράβυνεν ὁ δὲ τοῖς δὲ ἀμνησίας, ἡς τε αὐτῶν βασιλείας ἐδωκεν. ὅτι τέτοις ὁ δὲ ἀμνησίας τοῖς πατρὶ λαοῖς τὰ ἀγαθὰ, καὶ τῶν πατρὶ σολομῶνι δέδοται ἡ γῆ καὶ δικαίαν, καὶ πᾶσι τοῖς τῶν ἀρετῶν μέρεσιν ἡρῶν μὲν, ἐκείλῳσι καὶ τὸ πᾶν ὁ δὲ ὁλοκαῖν τὸ θεῖον. καὶ οἱ μὲν πιστότες ὅτι τὸ γῆν πρεσβεύουσιν. ὁ δὲ ἀρετῶν σπῆν καὶ καὶ δαβὶδ καὶ πᾶν τῶν ὄλων ὡς αὐτῶν τῇ βασιλείᾳ ὡς λαβόντες ἀπῆλθον. τῇ δὲ ὅτι πῆν, δυσίας τῶν θεῶν παρέσταν, μέγας χιλίους, καὶ κηδεμένα τῶν ἀρετῶν, καὶ χιλίους ἀμνησίας, οἷς ὁλοκαῖν. ἡ δὲ σπῆν καὶ τῶν ἀρετῶν δυσίας, πολλὰς μυριάδας ἡρεῖαν καὶ ἀρετῶν. καὶ δὲ ὅλων ἡμετέρας ἰόρτασεν ὁ βασιλεὺς σπῆν παντὶ τῶν λαοῦ. ὁ δὲ σολομῶν, διῦν ἐκίμισεν τῶν ἐλαφῶν, καὶ ἀπῆλθον αὐτὸν βασιλείᾳ. καὶ σπῆν, ἀρχιερεῖα τῶν πᾶν ἀπάσης. εἰς τὸ βασιλεῖον ἀγαγόντες σολομῶνα, ὁ καδίσαντες αὐτὸν ὅτι τῶν πατρῶν ἀπῆλθον τῶν ἡμετέρας ὑπῆκεν αὐτῶν.

Κεφάλαιον β.

Ταῦτα δαβὶδ καὶ ὅσα τῶν πατρῶν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τῶν κατὰ τὴν.

ΜΕΤ' ὀλίγον ὁ χρόνος, ὁ δαβὶδ κατὰ περὶ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ γῆρας, καὶ σπῆν ὅτι μέλλοι πᾶν ταῦν, καλίστας τὸν σολομῶνα, διελήχθη πρὸς αὐτὸν τοῖς δὲ ἐγὼ μὲν ὡς τέκνον, εἰς τὸ χρόνον ἦδη καὶ πατὴρας τῶν ἐμῶν ἀπαλλάσσομαι, κοινῶν ὁδὸν ἀπῆλθον ὅτι τῶν ὄλων καὶ τῶν ἐσομένων πορδύμενος, ὅς τις ἐκείνῳ ὅσον ἐπῆλθον, γῆρας τῶν καὶ τῶν βίων πρὸς τῶν. διὰ τῶν ἐπῆλθον, πρὸς αὐτῶν γῆρας ὅσον τὸ πᾶν ταῦν, παραγῶν σπῆν καὶ πρὸς τῶν ἐφῆλθον συμβαλλόντας, δικαίαν μὲν πρὸς τοῖς ἀρχομένοις, δίδωσι καὶ πρὸς τὸν βασιλεῖον δίδωσιν. φυλάττειν δὲ αὐτῶν τὰς ἐπιτάλας καὶ τοῖς νόμοις, οἷς αὐτὸς δὲ μαυσιώτης κατὰ περὶ ἡμῶν,

ἡμῖν, ἔμῃ χάριτι, μήτε θωπεία, μήτ' ἐπιθυμία, μήτ' A
 ἄλλω πάθῃ προστιθέμενων τούτων ἀμειλίψαι. τὸ δὲ τῷ
 θεῷ προσστυτὸν δοῖται ἀπώλεις, ὡς βασιλεὺς τὰ νόμι-
 μα, καὶ πρὸς ἅπαντ' αὐτῷ τὸ ἀγαθὸν ἀποστέλλει πρὸς
 νοῖαν. Οὕτως δὲ σε αὐτὸν παρέχων, ὅποιον εἶναι τι δεῖ,
 καὶ τὸ ὡς χαλῶ, καθεξῆς ἡμῶν τὴ βασιλείαν τῶν γε-
 νει, ἔοικος ἄλλος ἐβράβην ἐκ αὐτῶν διωκόσιν, ἀλλ' ἡμεῖς
 αὐτοὶ ὅσα τὸ παντὸς ἀγῶνος. μέμνησο ὅτι ἡ ἰσάβη τῇ
 στρατῷ ὡς ἀνομίας, ἀποκτείναντος ὅσα ἐν ἰσραὴλ
 δύο στρατηγούς δικαίους ἔαζαδοὺς, ἀβιήθερ τὸν ἡρώ-
 παῖδα, καὶ τὸν ἀμωσὴν υἱὸν ἰεζεκιή. ὃν ὅπως αὐτοὶ δόξῃ,
 τὸ θάνατον ἐκδικήσιν, ἐπεὶ ἔκρετον ἐμὸν καὶ δυνατῆ-
 πρὸς ἰσάβη ὡς, μέγιστον τὸ δίκαιον διέφυγε. ὡς ἀπὸ
 θημι δὲ σοι, καὶ τὰς ἐρξέλλας τὴν γαλαδίτην παῖδας, ὅς
 ἐν πικρῇ πάσῃ καὶ πρὸς ἰσραὴλ τῷ ἐμῷ χαλεπὸς ἐξῆς.
 ἔπειτα πρὸς ἀρχιερεῖς καὶ ὅσους ἐστὶν ἐν ἰσραὴλ, ἀλλ' ἀμωσὴν αὐτὸν ὁ πα-
 τὴρ αὐτῶν ὡς τὸν φυγὴν ὑπὲρ ἐμὸν χρεολυτῆρος. καὶ τὸ
 γῆρας ὃν σέμειν, τὸ ἐκ τῆς βενιαμίνος φυλῆς, ὅς C
 πολλὰ βλασφημίας με ὡς τὸν φυγὴν ὅτι εἰς παρεμ-
 βολὰς ἐπορεύμεθα, ἀπὸ τῆς ἰσραὴλ, καὶ πῆλξιν
 ἔλαβεν ὡς μὴδὲν αὐτὸν παθεῖν τότε, νῦν ἐπιζητήσας
 αἰτίαν ὁλοζον, ἀμωσ. Ταῦτα παραγνίσας τῶν παδὶ
 πρὸς τὸ ὅλων πρὸς ἰσραὴλ, καὶ πρὸς τὸν φίλον, καὶ ὅς ἡδὲ
 πικρῆς ἀξίως γαλαδίτης, ἀπέθανεν, ἐπὶ τῇ βιβάσας
 ἐβδόμη μὲν, βασιλεύσας ὅτι ἐπὶ τῇ ἐν χερσὶν τῇ ἰσραὴλ
 φυλῆς καὶ μῆνας ἔξ, ἐν ἰεροσολύμοις ὅτι, ἀπὸ τῆς τῆς
 ξία καὶ ξίακοντα. ὅτι ἀριστος αὐτὸς ἐγχετο, καὶ πᾶσαν ἀ-
 ρετήν ἔχων ὡς εἶδεν τῶν βασιλέων, καὶ τῶν ἐθνῶν σα-
 τειῶν ἐκ χειρὸς ἐμῆς πρὸς ἰσραὴλ. ἀνδρείος τὸ δὲ ὡς,
 ὡς ἐκ ἄλλος τις, ἐν τῇ τῆς ἰσραὴλ ἡπικρόων ἀγῶσι, πρὸς
 τῶν ἐπὶ τῇς κινδύνοις ὡς, πρὸς πονεῖν καὶ μετὰ τῆς πα-
 ρακαλούμενος τῇς στρατῶν ἐπὶ τῇς πρὸς ἰσραὴλ, ἀλλ'
 ἐχὶ τῇ πρὸς ἀτὴν ὡς διωκόσις, νοῦσαι τι καὶ σιωπῇ
 καὶ πρὸς τῇ μελλόντων, καὶ τῇ τῇς ἐκ τῆς οἰκονομίας, ἰ-
 κανώτατος, σφόδρως, ἐπὶ τῆς, χρεὺς πρὸς τῇς ἐν συμ- E
 φορῇς ὑπάρχοντας, δίκαιος, φιλανθρωπος, ὁ μόνος
 ἐξ ἡμετέρας τῇς βασιλείας ἐπὶ πρὸς ἰσραὴλ. μὴδὲν ὅλων πα-
 ρα τῶν μέγιστος ἐξουσίας ἀμωσ, ἡ τὸ πρὸς τῇς ἐξουσίας
 γυνῆς. κατελείπει ὅτι καὶ πᾶσιν, ὅσον ἐκ ἄλλος βασι-
 λεύς, ὅς ἐβράβην ἐκ ἄλλων ἐθνῶν. ἰσραὴλ δὲ αὐτὸν ὁ
 πᾶς σολομών ἐν ἰεροσολύμοις ὡς ἀπὸ τῆς, τῇς τῇς ἄλ-
 λους οἷς πρὸς κηδεῖαν νομίζῃ βασιλικῇ ἀπασιν, καὶ δὴ
 ἔκ πᾶσιν αὐτῶν πολλῶν καὶ ἀφθονον σιωπῇ δυνάσιν. ὡς τὸ
 ἰσραὴλ πικρῆς ἀπὸ τῆς ῥαδίως ἐκ τῆς λεχθῆσας F
 μῆς. καὶ τὸ χρεὺν ἐπὶ χιλίων καὶ ξίακοσίων, ὡς ἄνθρωπος
 ὁ ἀρχιερεῖς, πολιορκημένος ἐπὶ ἀντόχῃ τῇ δυνάμει
 ἐπικληθέντος, ὡς ὅτι δημηφίς, ἐκ τῆς χρεὺς αὐτῶν
 δουλεύει, ὡς τὸ λῦσαι τὸν πολιορκίαν, καὶ τὸν στρατὸν ἀπα-
 γαγεῖν, καὶ ἀλλαχόθεν ἐκ ἀπορῶν, ἀντίξας οἶκον τῇς
 δαβὶδ καὶ μετὰ τῶν, καὶ βασιλέως ξίακοντα τῇς ἀντί-
 πρὸς ἰσραὴλ ἀντόχῃ, ἔκ δυνάσιν ἐπὶ τὸν πολιορκίαν.
 καθὼς καὶ ἐν ἄλλῃς διηλώκαμεν. καὶ τὸ τῶν, ἐπὶ πολ-
 λῶν ὡς ἀπὸ τῆς, πάλιν ἡρώδης ὁ βασιλεύς, ἐπὶ τῇς G
 ἀντίξας οἶκον, ἀνέλειτο χρεὺς πολλὰ. τὸ μὲν τοι γὰρ
 δίκαιος τῇ βασιλείᾳ ἐπὶ αὐτῇ ἐπέτυχεν. ἦσαν γὰρ
 ὡς τὸ γῆν μηχανικῶς κηδεῖν ἀμωσ πρὸς τὸ μὴ φα-
 νεῖν ἐπὶ τῇς εἰς τὸ μῆναι εἰσῆσιν. ἀλλὰ πρὸς μὲν τῶν
 τῶν ἡμῖν, ὅτι τῶν τῶν ἀπὸ τῆς διηλώκαμεν.

& caue ne vel gratia vel assentatione aut cupi-
 ditate aliave affectione ad neglectum earum
 deflectas. Nequaquam enim Dei favorem po-
 teris retinere, nisi servatis eius legibus, alioqui
 suam providentiam à te auerter. Quòd si talem
 te erga eum exhibueris, qualem decet, & qua-
 lem optamus, efficies ut regnum in familia
 nostra maneat, & nulla vnquam alia domus
 præter nostram in Hebræos dominationem
 obtineat. Memento etiam iniquitatis Ioab, qui
 propter æmulationem duos duces iustos ac
 bonos interemit, Abenerum Neri filium, & A-
 masam filium Iethranis. in eum tuo arbitratu
 animaduertes, quandoquidem hæcenus præ-
 nam euasit, quòd meipso esset potentior. Com-
 mendo tibi etiam Berzellæi Galaditæ filios,
 quos mea causa omni honore ac studio prose-
 queris, non conferens in eos beneficium, sed
 referens, pro officiis quæ pater illorum in me
 exulem liberaliter congessit, & per quæ nos si-
 bi debitores effecit. præterea Geræ filium Se-
 meim Beniamitam, qui me pulsum multis af-
 fecit conuitiis quòdo Castrum petebam, mox-
 que ad Iordanem occurrens fidem incolumi-
 tatis tunc à me impetrauit, nunc occasionem
 rationabilem nactus punito. His mandatis fi-
 lio de Repub. & amicis, & eis quos punitos vo-
 lebat, expirauit, exactis septuaginta vitæ annis,
 postquam regnasset apud Hebronem tribui Iu-
 dæ imperitans annos septem, & menses sex,
 Hierosolymis verò vniuersæ regionis rex an-
 nos triginta tres, vir optimus, & omnibus vir-
 tutibus præditus, quas regem tot gentium in-
 columitati prospicientem habere oportebat.
 Nam fortis erat ut nemo alius, & in certamini-
 bus pro subiectorum tutela susceptis primus se
 periculis obiciebat, exemplo suo militem ad
 præclara facinora excitans & non tanquam
 dominus pro imperio ad officium cogens. I-
 dem in consiliis prudentissimus, & egregiè cal-
 lens quid in præsens, quidve in futurum con-
 duceret, adhuc sobrius, mixis, benignus erga
 calamitosos, iustus, humanus, quæ quidem præ-
 cipue sunt regum virtutes. nec in tanta pote-
 state vnquam ab æquitate deflexit, nisi quod ad
 Vriæ uxorem attinet. Tantas præterea diuitias
 hæredi reliquit, quantas nullus alius rex vel
 Hebræorum vel aliarum gentium. Sepeliuit au-
 tem cum filius Solomon Hierosolymis magni-
 ficè, præter solènia illa in regum funeribus, in-
 latis etiam in monumentum eius maximis di-
 uitis, quarum magnitudinem facile sit conie-
 ctare ex hoc quod dicemus. Nam post annos
 mccc. Hyrcanus pontifex oppugnatus ab An-
 tiocho, cognomine Pio, Demetrij filio, volens
 pecuniam ei dare, ut abducto exercitu obsidio-
 nem solueret, nec valens aliunde sumere, aperta
 cella monumenti Davidis, & prolatis inde tri-
 bus talentorum millibus, eorūque parte An-
 tiocho numerata, oppugnationis periculo se
 exemit, sicut & alibi indicauimus. Ac rursus
 post multos annos elapsos Herodes rex alia
 cella aperta magnam pecuniam sustulit. ad lo-
 culostamen qui regum cineres continent, neuter
 eorum peruenit. singulari enim arte ita erat
 sub terram conditi, ut ab ingredientibus monu-
 mentum inueniri nequirent. Sed de his hæc-
 nus dixisse sufficit.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΟΓΔΩ ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ
 ἱσραηλῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

- Ὡς σολομὸν τῷ βασιλείῳ ὡς λαβὼν, τοῖς ἐχθροῖς αἰεῖται. Κεφ. α.
 Περὶ τῆς σοφίας αὐτοῦ καὶ τῆς συνέσεως, καὶ τοῦ πλείου, καὶ ὅτι πρῶτος τῶν ἱεραρχῶν ναὸν ᾠκοδόμησεν.
Κεφ. β.
 Ὡς τὸ πλεονέκτημα τοῦ σολομῶντος, ὁ λαὸς ἔσπευσε τὴν πατρὶδα αὐτοῦ τῷ ῥοβοάμῳ, ὅτι δέκα φυλῶν ἱεροβοάμῳ
 ἀπέδωκε βασιλείαν, ὅτι δὲ δύο φυλῶν ὁ υἱὸς ἐβασίλευσεν. Κεφ. γ.
 Ὡς σάββακος ὁ ἀργυππίων βασιλεὺς στρατυσάμενος ἐπὶ τὰ ἱεροσόλυμα, καὶ καταχρῶν τὴν πόλιν, τὸν πλείονα
 αὐτοῦ εἰς ἀργυππίον μετατέτακται. Κεφ. δ.
 Στρατία ἱεροβοάμῳ τῇ ἰσραηλινῇ βασιλείᾳ, ὅτι τὸ υἱὸν τῷ ῥοβοάμῳ, καὶ ἡττα, καὶ ὅτι τῷ ἱεροβοάμῳ ἡμεῖς
 βασιλεὺς τῆς ὁδοῦ ἡραφθαίσης, αὐτὸς τῇ βασιλείᾳ ἔγεν. Κεφ. ε.
 Αἰδιόπων ἐπιστρατία τοῖς ἱεροσόλυμοις βασιλεύοντος αὐτοῦ ἀσάν τῷ ἀβιά πατρὶς, καὶ ἡραφθαί θῶν τῇ
 τῇ. Κεφ. ς.
 Ὡς τῆς ἀβιασάρ ἡμεῖς ἡραφθαίσης, ἐβασίλευσεν τῇ ἰσραηλινῇ ζαμάρης καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄχαβος.
Κεφ. ζ.
 Ὡς ἄδερ δεμασκὺ καὶ συνέας βασιλεὺς δις ἐπὶ ἄχαβον στρατυσάμενος ἠττήθη.
 Περὶ ἰωσαφάτου τοῦ ἱεροσόλυμον βασιλέως. Κεφ. θ.
 Ὡς ἄχαβος ἐπὶ ἀνέρι στρατυσάμενος, ἠττήθη τῇ μάχῃ καὶ αὐτὸς ἀπώλετο. Κεφ. ι.

HÆC IN OCTAVO IOSEPHI HISTORIARVM DE
 Antiquitate Iudaica libro continentur.

- Quomodo Solomon regnum adeptus, inimicos expulerit. CAP. I.
 De Sapientia Solomonis & prudentia, & diuitiis, quodque primus Hierosolymis templum ædificauit.
CAP. II.
 Solomone defuncto populus à Robuamo eius filio deficiens Hieroboamum decem tribuum regem fecit:
 Roboamus verò duabus imperauit. CAP. III.
 Sufacus Ægyptiorum rex, captis Hierosolymis, diuitias eius vrbis in Ægyptum transportauit. CAP. IV.
 Hieroboami contra Abiam filium Roboami expeditio & clades: & quod Basanes Hieroboami generis ex-
 tirpator, ipse regnum occupauerit. CAP. V.
 Æthiopum irruptio in agrum Hierosolymitanum sub Asano, & exercitus eorum interitus. CAP. VI.
 Basanz stirpe sublata apud Israelitas Zamares, & post hunc Amarinus & Achabus filius regnum obtinent.
CAP. VII.
 Adadus Damasci & Syriz rex bis contra Achabum ducto exercitu profligatur. CAP. VIII.
 De Iosaphato rege Hierosolymorum. CAP. IX.
 Achabus à Syris bello lassatus in prælio victus occiditur. CAP. X.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Λ Ο Γ Ο Σ Ο Γ Δ Ο Ο Σ .

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IVDAICARVM LIBER OCTAVVS.

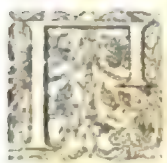
Κεφάλαιον α.

A

C A P. I.

Εἰς πολέμῳ τῷ βασιλεὺς ὡς ἀλαβὼν, τὰς ἐχθρὰς αἰήλα.

Quomodo Solomon regnum adeptus ini-
micos expulit.

ΕΠΙ μὲν οὖν δαβίδου καὶ τῆς ἀρετῆς
αὐτοῦ, καὶ ὅσων ἀγαθῶν ἄπλος γηρόμενος
τοῖς ὁμοφύλοις, πολέμοις τε καὶ μάχαις
ἔσας καθ' ὁδὸν ζῆναι ἐπιδύσασιν,

ἐν τῇ περὶ ταύτης βίβλῳ διηλώκα-
μεν. σολομῶνος ὅτε παῖδός αὐτοῦ νῦν τῷ ἡλικίᾳ ἐπὶ
ὄντος, τὴν βασιλείαν ὡς ἀλαβὼν, ἐν τῇ ζῶν ἀπέφηνε
τὴν λαὸν διαδόχον, καὶ τὴν θεὸν βέβηκον καὶ δίδου ὅτι
τὸ θεῖον, ὃ μὲν πᾶς ὄχλος ἐπιδύσασιν οἷον εἰκὸς ἐπὶ
ἀρχομένην βασιλείᾳ, ἐπιδύσασιν καλῶς αὐτῷ τὰ περὶ
τῆς βασιλείας, καὶ περὶ τῆς ἀφικνιάσας λατρεῖν καὶ πανδύ-
δαμονα τὴν ἡγεμονίαν. ἀδωνίας ὅς, καὶ τὴν πατρὸς ζῶν-
τος, ἐπεχείρησε τὴν ἀρχὴν καταχεῖν, παρελθὼν περὶ
τὴν βασιλείαν μητέρα βεδοσάβη, ὃ φιλοφρόνως αὐ-
τὴν ἀπατάμενος, πυθομένης εἰ καὶ ὅτι χρεῖα ἦεν
περὶ αὐτὴν ἀφικνιάσας, καὶ δηλοῦν καλῶς αὐτῷ ὡς ἡδύως
παρεξομένης, ἤρξατο λέγειν, ὅτι γινώσκω μὲν τὴν βασι-
λείαν καὶ αὐτὴ καὶ ὅτι τῷ ἡλικίᾳ, ὃ δὲ τῷ τῇ πᾶσι
δὲς περὶ αὐτὴν ὅσον αὐτῇ μεταβάσας ὅτε σολο-
μῶνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ τὴν θεὸν γινώσκω εἰρηγὶ καὶ
ἀγαπᾷ τὸ ὅτι αὐτὴν διηλείπει, καὶ τοῖς παροῦσιν ἡδύως
περὶ αὐτὴν εἰδὲν ὅτι οὐκ ἀποκρίσας περὶ τὴν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, καὶ πείσας δοῦναι τὴν πρὸ πατρὸς συγκοιμη-
μένην περὶ γάμον αὐτοῦ ἀδελφῷ. ἢ γὰρ πᾶσι αὐτῷ
τὸν πατέρα ὅτι τὸ γῆρας αὐτοῦ, μὲν δὲ ἐπὶ παρδύ-
νον. ἢ γὰρ βεδοσάβη, καὶ ἀποκρίσας ἀποκρίσας ὡς ἡδύως,
καὶ καὶ ἀποκρίσας τὸν γάμον δι' ἀμύνησιν, τὴν τὴν βα-
σιλείαν χαρίσασθαι τὴν βασιλείαν, καὶ διανομένης αὐτῆς
λατρεῖν. καὶ ὁ υἱὸς, δὲ ἀπὸς ἀπαλλάττεται περὶ τὸ γά-
μου. ἢ γὰρ τὸ σολομῶνος μητὴρ, ἀδελφῶς ἀρμυρῶν ἐπὶ τὸ
υἱὸν, ὅτι ἀποκρίσας περὶ ὧν ἀδελφῶν διηδένει κατὰ πηγ-
γαίλας, καὶ περὶ παντίσιν αὐτῇ τῇ παιδί, καὶ ἀδελ-
φῶν, ἐπεὶ παρὴν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον ὃ
συνέβαινεν αὐτῇ καὶ αὐτῇ τὸν βασιλικὸν θεόν, καὶ

E Dauidе igitur & eius virtute, quantorumque 3. Reg. 2.

bonorum suę genti au-
tor fuerit, & quantis
bellis feliciter gestis se-
nio cōfectus decesserit,
in proximo volumine
docuimus. Cæterum
Solomonis filius, ætate etiā cum
iuuenis, regnum adeptus ex sententia patris &
decreto diuini numinis in solio contedit, po-
pulus quidem totus, ut nouis regibus solet, fau-
stis acclamationibus precatus est ei perpetuam
regni felicitatem, & post regnum bene admi-
nistratum diuturnam lenectutem. Adonias ve-
rò qui etiam viuente patre occupare conatus
est regnum, accessit ad regis matrem, eamque
blandè salutauit. Qua quærente nunquid ve-
nisset quoddam opera sua opus haberet, omniāque
benigè pollicente, ortus est dicere, ipsam
quoque nosse, quoddam ætatis prerogatiua,
quā populi consensu regnum sibi deberetur.
sed quoniam Deo visum sit id transferre in fi-
lium eius Solomonem, se quoque libenter fer-
re illius dominationem, & contentum esse præ-
senti conditione. rogauit deinde ut apud fra-
trem pro se intercederet, & eique persuaderet ut
bona eius pace liceat sibi ducere Abisacem
cum patre cubare solitam. Elise enim adhuc
virginem, quoddam pater præ senio congregi cum
ea non valuisset. Bethsabe verò promisit ope-
ram suam in hoc negotio, & de hoc coniu-
gio bene cum sperare voluit, tum quoddam rex
vltro fratri gratificari cuperet, tum quoddam cō
preces matris essent accessuræ: atque ita ple-
num spe hominem dimisit: moxque ipsa ad
filium properauit, colloquutura de eo quod
Adonias parenti promiserat. cui cum rex oc-
currisset, complexūque eam excepisset, de-
ducta in cubiculum in quo tum erat regia sel-
la, sedit, iussitque alteram matri à dextris poni.

Y

Que postquam confedit, Vnam, inquit, gratiam A
fili petenti mihi annue, neque tuo tenuit tri-
stiorum facias. Respondit ille, iuberet, quicquid
vellet, primum enim esse, matri quidlibet cōcede-
re: nec oportuisse eam hic præsari, ac si negaturū
suspicaretur, sed certam impetrandi spem habe-
re. tum illa rogat, vt virginem Abisacem Ado-
niæ fratri nuptum tradat. At rex iratus dimisit
matrem, dicens Adoniam maiora moliri, mi-
rarique se quodd nō eadem opera postularer, vt
regnum ei tanquam natu grandiori cederet, B
quando Abisacæ coniugium experat, habens a-
micos potentes, Ioabum imperatorem copiarū
& Abiatharum sacerdotem. Moxque accito
Banaia præfecto satellitum, mandauit ei vt A-
doniam fratrem interficeret. Vocato deinde A-
biatharo sacerdote, Te, inquit, supplicio exi-
mūc tum alij labores acti cum meo patre, cum
illud præcipue, quodd vnā cum eo arcā translu-
liti. Hæc autem pœna tibi erit Adoniæ partes
sequuto, vt neque hic maneat, neque in cōspe-
ctum meum ventas: sed abi in patriam tuam, &
illic ruri viue, atque ibi vsque ad mortem dege,
quandoquidem talia commisisti, propter quæ
indignus es vt honoribus fruaris. Ob hanc ita-
que causam ablati sunt sacerdotalis honor à
domo Ithamari, sicut Deus Eli prædixerat auo
Abiathari, & trāsatus est in genus Phineelis ad
Sadocum. Cæterum eo tempore quo pontifica-
tus in Ithamari domo fuit, post Elim primum
ex ea familia pontificem, ex Phineelis gente
priuaram vitam egerunt hi: filius Iosephi pon-
tificis Boccias, & huius Ioathamus, Ioatham
verò Maræothus, & Maræothi Arophæus, Aro-
phæi Achitobus, cuius fuit Sadocus, qui pri-
mus Dauide regnante pontifex est creatus. Por-
rò Ioabus imperator audita nece Adoniæ, valde
extimuit, eius enim amicitiam magis quàm re-
gis coluerat, & ideo non immeritò malè sus-
picans ad altare confugit, impunitatem se in-
de quaesitum existimans, propter notam re-
gis erga Deum pietatem. Qui posteaquam de
Ioabo renuntiatum est, misit Banaiam qui cita-
ret eum ad suum tribunal causam dicturū. Ioab-
us autem negabat se fanum relicturum, sed i-
bi potius quàm aliàs moriturum. Hoc eius re-
sponso per Banaiam accepto, rex iussit vt inibi
caput eius ita vt vellet absunderetur, & hæc pœ-
nam lueret pro duobus imperatoribus, quos
cōtra omne fas ac nefas peremerat. Corpus ve-
rò sepeliri, vt peccata eius apud posteros mane-
rent, ipse verò ac pater innocentes essent quod
ad Ioabi mortem attinet. Banaias verò exequi-
tus mandatum, ipse in imperium copiarum ei
successit. Post hæc abrogato Abiatharo pon-
tificatu, rex solum Sadocū id sacerdotium ob-
tinere voluit. Semci deinde impetrauit, domo
Hierosolymis extructa inibi apud se manere,
interdicto Cedronis torrentis transitu: aut si
secus fecerit, esse capite mulctandum, nec con-
tentus interminatione, iureiurando ho-
minem ad id mandatum seruandum adiegit.

σας ἐκείλδουσιν ἔτι ἐν ἐκ δειξίῳν πεθίῳα τῇ μηρί. κα-
θιδήσα δ' ἡ βεδοσάβη, μίαι, εἶπεν, ὡ πᾶ χαλιν ἀντε-
μύη μοι κατάνδρον καὶ μηδὲν ἐξαρήσων δύσκολον
μὴ ὅ σκυθρωπὸν ἀπεργάσῃ. Ἐὶ ὁ σολομῶντος πρὸς ἀν-
τὴν καλόντος, πάντα γὰρ ἔσων ἐν) μηρί παρέχῃ, καὶ π
πρὸς μεμφαμένον τ' ἀρχὴν ὅτι μὴ μετ' ἐλπίδος ἔδῃ
βεβήσας. Ἐὶ τυχεῖν ὡν ἀξιοῖ ποιεῖται τοῖς λόγοις, ἀλλ'
ἀρῆσιν ὑφορῶμεν. δεῦναι τ' παρθένον αὐτὸν ἀδιστάλιν
ἀδωνία τὰ δὲ λφά πρὸς γάμον παρεχάλει. λαβὼν ὁ
πρὸς ὀργῆς ὁ βασιλεὺς τ' λόγον, ἀποπέμπει) μ' τὴν
μητέρα, μερίζων δὲ ὀρέμεται πρὸς γάμον εἰπαὼν ἀ-
δωνίαν, καὶ θαυμάζει) πῶς ἔσῃ χωρῆσαι καὶ τ' βασι-
λείας ὡς πρὸς ἐντὶν ὡς ἀκαλεῖ, τ' γάμον αὐτῷ τὸν
ἀδιστάλιν ἀπουμένῳ, φίλοις ἔχοντι δυνατοῖς, ἰσάβον τ'
σρατηγὸν, καὶ ἀβιάδαρον τ' ἱερέα. καὶ μεταπεμφαμένος
βαναίας τὸν ὅτι τ' σωματοφυλάκων ἀποκτεῖναι πρὸς-
σίσταξεν αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν ἀδωνίαν. χαλίσας ὁ τὸν ἀ-
βιάδαρον τὸν ἱερέα, θανάτε μὲν εἶπε, ῥήταί) σε τὰ π
ἀλλὰ ὅσα τῷ πατρὶ πᾶ σινέκαμος, καὶ ἡ κίβωτος, ἦν σὺν
αὐτῷ μετήνεκας. ταύτην δὲ σοὶ τ' πτωρεῖαν ὁππότε μὴ
ταξάμεν μὴ ἀδωνία καὶ τὰ ἐκείνη φρονήσαντι, μήτε
ἐνθάδε ἴδι, μήτε εἰς ὅτιν ἀπαντᾷ τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ
εἰς τὴν παρίδα πορεύσεις, ἐν τοῖς ἀγροῖς (ἦ) δὲ, καὶ τῷ
τοῦ ἀγροῦ τελευτῆς ἔχει τὸν βίον, ἀμείψων τὸ μνηστὴ ἐν)
δικῶς ἐν ἀξία. καὶ ἀλύεται μὲν οὐκ ἀπὸ τ' ἱερατικῆς
πρὸς ἰθαμάρου οἶκος. Ἐν τὴν πρὸς ἐντὶν ἀγροῖς,
καθὼς τῷ ἀβιάδαρον πάπῳ πρὸς εἶπεν ὁ θεὸς ἡλί.
μετέβη δὲ εἰς τὸ φινέας γῆρας, πρὸς σάδωκον. οἱ ὁ
ἰδιωτεύσαντες ἐκ τῷ φινέας γῆρας, καὶ ὅτι καὶ πρὸς
εἰς τὸν ἰθαμάρου οἶκον ἡ ἀρχιερωσύνη μετήλθεν, ἡλὶ
πρώτου ταύτῃ ὡς λαβόντες, ἦσαν ἔτοι. ὁ τῷ ἀρ-
χιερέως ἰωσήπου υἱός, βοκκίας. τοῦτον ὁ ἰωάδαμος,
ἰωάδαμος ὁ μῦραιβος, μῦραιβος ὁ, ἀεσφᾶμος, ἀεσφᾶ-
μος, ἀχιπᾶβος, ἀχιπᾶβος ὁ, σάδωκος, ὅς πρῶτος ὅτι
δαβίδος τ' βασιλέως ἀρχιερεὺς ἐγγύετο. ἰωάδαμος ὁ σρα-
τηγός, τ' ἀνείρεσιν ἀκύντας τὴν ἀδωνία, πρὸς ἐγγύ-
ετο. φίλος γὰρ ἦν αὐτῷ μᾶλλον, ἢ τῷ βασιλεῖ σολομῶ-
νι. καὶ κίνδυνον ἐν τούτῳ, δὲ τὴν πρὸς ἐκείνον ἀνίστα-
σιν ἀλόγως ὑποπτόμεν, καταφύγει μὲν ὅτι τὸ θυσα-
στήριον. ἀσφάλεια ὁ ἐν ὁμῶν αὐτῷ πρὸς εἶπεν ἐν τ'
πρὸς τὸν θεὸν ἀσεβείας τῷ βασιλείῳ. ὁ ὁ, ἀπαίγει-
λάτταν αὐτῷ τὴν ἰωάβη γνώμην, πέμψας βαναίας,
ἐκείλδουσιν ἀνάσῃσαν αὐτὸν ὅτι τὸ δικαστήριον ἀγνῶ-
ως ἀπολογησόμενον. ἰωάδαμος ὁ ἐκ ἐφ' ἡ καὶ ἀλείψεν τὸ
ἱερόν, ἀλλ' αὐτὸν πενήξει) μᾶλλον ἢ ἐν ἐντὶν χωρίῳ.
βαναίου ὁ τ' ἀποκτεῖναι αὐτὸν τῷ βασιλεῖ δηλωσάντος,
πρὸς σίσταξεν σολομῶν ἐκεῖ τὴν κεφαλὴν αὐτῷ ἀπο-
πνέειν καθὼς βέλεται, καὶ ταύτῃ λαβεῖν τὴν
ἐκείνῃ, ἡ δὲ τῷ δύο σρατηγῶν, οἱ ὁ ἰωάδαμος ἀπο-
σίως ἀπύκτεται. θάψας δὲ αὐτὸν τὸ σῶμα, ὡς πᾶς
μὲν ἀμείψματα μνηστὴ καὶ ἀλείψῃ τὸ γῆρας τὸ
ἐκείνου, τῆς ὁ ἰωάβου τελευτῆς, αὐτὸς τε καὶ ὁ πα-
τήρ ἀδωνίῳ τυγχάνωσι. καὶ βαναίας μὲν τὰ καλόν-
εἶναι ποιήσας, αὐτὸς ἀποδέκνυται σρατηγὸς πάσης
τῆς δυνάμεως. σάδωκος ὁ ποιεῖ μόνον ὁ βασιλεὺς εἰς
τὸν ἀβιάδαρον τύπον ἐν μετεσῆσται. σιμαί δὲ ὡς πρὸς σίσταξεν, οἰκίαν οἰκοδομήσαντι μῦναι ἐν ἱεροσ-
λύμοις αὐτῷ πρὸς ἀδωνίαν, καὶ μὴ δὲ βάναιον τὸν χεῖμαρρον κερδῶντος ἔχειν ἐξέσταν. ὡς ἀκούσαντι ὁ
τούτῳ, θάνατον ἴσταν τὸ πρὸς μόνον. τῷ ὁ μῦναι τ' ἀπειλῆς, καὶ ὅρκους αὐτὸν πρὸς σίσταξεν ποιήσαντι.
σιμαίς

σεμίεις ἢ χερσὶν οἷς προσέταξεν αὐτῷ· σολομὼν ἔχεν
φύσας καὶ αὐτὰ ποιήσας προσομόσας, καταλιπὼν τὴν
πατρίδα, ἢ ὁμοίως ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐποιεῖτο.
ὁμοίως ἔχον ἑνὶ ἑκατόμῳ ἀνέτας δύο δ' ἄλλους ὑποδρά-
τας αὐτὸν ἐν γένει τυγχάνοντας, ὥρμητο δὲ τὰς οἰκί-
τας ἐπανελθόντος ἢ μετ' αὐτῶν, ὁ βασιλεὺς αἰδομένης,
ὡς καὶ τὸ ἐντολὸν αὐτῷ κατέφευγονταί, καὶ τὸ μείζον
τὸ ὄραον τῷ θεῷ μηδὲ μίαν ποικιμίαν φερόντα, χα-
λεπῶς εἶχε. καὶ καλίστας αὐτὸν, ἢ οὐ φησὶν ὡμοσας μὴ
καταλήψιν ἐμὲ, μηδὲ ὁμοίως εἶναι ποτὶ ταύτης τῆς
πόλεως εἰς ἄλλαν· ἐκ αὐτοῦ ὑποδράσης τὸ δ' ὑποχρίσας
δίκην, ἀλλὰ ἐταύτης ἐστὶν τὸν πατέρα μηδ' ὅτι
φυγὴν ὑβείσας τιμωρήσομαι σε πονηρὸν γυνώσκοντα, ἵνα
γινῶς ὅτι περδαινέσιν ἐδὲν οἱ κακοὶ μὴ παρ' αὐτὰ τι-
δικήματα κολαδέντες, ἀλλὰ παντὶ τῷ χρόνῳ ὡς νο-
μίσιον ἀδείεις ἑῷ) μηδὲν πεπονθότες, αὐξάνει καὶ γένει
μείζον ἢ κολάσας αὐτοῖς, ἵνα αὐτὸν παρ' αὐτῆς πλημμε-
λήσαντες ἴδωσιν. Ἐσεμίειν μὲν καλούμεν βασιλεὺς
ἀπέκτεινεν. ἤδη ἢ τὸ βασιλείαν βεβαίως ἔχων ὁ σολο-
μὼν, καὶ τὸ ἐχθρῶν κεκολασμένων, ἀγείρει τὸ φαραῶνα
τῷ ἀργυρίῳ βασιλεὺς θυγατέρα. Ἐκτασιδούσας
ταῖς τέχναις τῶν ἱεροσολύμων, πολλὰ μείζον καὶ ὁχυρότερα
τῶν προτέρων ὄντων, δείττει τὰ θεῶν μακαρίων ὅτι
πολλὰς εἰρήνης. μηδ' ὑπὸ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ τὴν δικαιο-
σύνην καὶ φυλακὴν τῶν νόμων, καὶ μνήμην ὡς ὁ πατὴρ
τελευτῶν ἐπέσειε βλαστήμονος. ἀλλὰ πάντ' ὅσα οἱ
τοῖς χρόνοις προσβιβηκότες, καὶ πρὸς τὸ φερέναι ἀκμά-
ζοντες, μὴ πολλὰς ἀνεμείβας ὁππότε.

Κεφάλαιον β'.

Περὶ τῆς βασιλείας σολομῶν, καὶ τῆς αὐτοῦ ἐν τῷ
θεῷ πρὸς τὸν ἱεροσολύμοις τὸν οὐρανόν.

ΕΓὼ δὲ εἰς χεβρώναν ὡς γυνώσκων, ὅτι τὸ χαλ-
κὸν θυσιάζειν τῷ κατασιδουμένῳ ὑπὸ μω-
σέως, θυσιάζειν τῷ θεῷ καὶ χίλια τὰ ἀριθμὸν ὀλοκαύτωσιν
ἱερεῖα. τὸτο ἢ ποιήσας μεγάλως ἴδωκε τὸ θεῖον τιμη-
κέναι. φανερὸν δὲ αὐτῷ καὶ τοῖς ὑπνοῖς ἐκείνης τῆς νυκτός,
ἐκέλευσεν ἀπὸ τοῦ πλάτους αὐτῆς τῆς οὐρανοῦ δώσει
αὐτῷ δωρεὰν. σολομὼν ἢ, τὰ κάλλιστα καὶ μέγιστα καὶ θεῶν
ὡς ἀγαθὴν ἴδωκε, καὶ λαβεῖν αὐτῷ ὅτι συμφορὰ τὰ
τὸν θεὸν ἠπείκει. ἢ γὰρ χρυσὸν ἢ δὲ ἀργυρὸν, ἢ δὲ ἄλλον
πλοῦτον ὡς ἀνθρώπος καὶ τίς ἠξίωσεν αὐτῷ προσ-
χρησάμεν. ταῦτα γὰρ χρυσὸν νομίσας ὡς τῶν πλεί-
στοις μόνον ἀποδοῆς ἀξία, καὶ θεῷ δῶκε ἑῷ. ἀλλὰ δὲ
μοι φησὶ δέωστα νοῦν ὑμῶν, καὶ φερόσιν ἀγαθὸν, οἷς
αὐτὸν λαὸν τῆς γῆς ἐστὶν τὰ δίκαια λαβεῖν ἀνακρίνο-
μι. τοῦτοις ἡδὲ τοῖς ἀνθρώποις ὁ θεός, ἐπὶ τὰ ἄλλα
πάντ' ὡς ἐκ ἐμνήθη ὡς τὸ τὸν ἐκλογὴν, δώσειν
ἐπὶ γαίλατο, πλοῦτον, δόξαν, νίκην πολέμων,
ἐπὶ πάντων σωτήριον ἐσφίαν, οἷον ἐκ ἄλλων τις ἀν-
θρώπων ἔχειν ὅτι βασιλεὺς ἔστι ἰδιωτῶν. φυλάξιν
τι καὶ τοῖς ἐμνήθη αὐτῷ τὸν βασιλεὺς ὅτι πλεί-
στον ὑπάρχοντος χρόνον, αὐτὸν δίκαιός τε ὡς ἐμνήθη
ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις αὐτῷ καὶ τὸν πατέρα μηρούμενος ἐν οἷς
ἡ ἀρετή. ταῦτα τῷ θεῷ σολομὼν ἀκούσας, ἀνέστη
ἐκ τῆς κοίτης. Ἐπροσκύνησας αὐτὸν, ὑπέσχε-
θη εἰς ἱεροσολύμα, καὶ πρὸς τῆς οὐρανοῦς μεγάλας
ἐπὶ τῆς θυσιάζειν τοῖς ἰδίοις ἀπαντας.

A Semeis verò professus sibi gratissimum hoc re-
gium mandatum, & iuratus facturum se impe-
rata, patria relicta Hierosolymis domicilium
habuit. Trienio dein exacto, cum audisset duos
fugitivos suos apud Gittam agere, retracturus
eos illuc profectus est. Rex autem posteaquam
intellexit cum una cum illis reuersum, aegre tu-
lit non praescriptum modò suum contemptum
habitu, sed sacramentum etiam Dei violatum.
B Accitòque mox, Nōne tu, inquit, iurasti te
nunquam me derelicturum, neque ex hac urbe
in aliam commeaturum? non euades pœnam
perituri, vir pessime, sed lues etiam illa quæ o-
lim per perulentiam in patrem meum eiec-
tum es debacchatus: ut scias quòd nihil lucentur
nocentes etiam si non statim post peccatū pu-
niantur. sed per omne tempus quo propter im-
punitatem securi sibi videntur, crescit illorum
pœna, quam iam dudum sunt promeriti. atque
ita Semeim iussu regis Banaias interfecit.

C Solomò autem sublatis iam inimicis, regnò-
que constabillito, Pharonis Ægyptiorum re-
gis filiam duxit uxorem: instauratisque Hiero-
solymorum mœnibus maioribus multo & mu-
nitionibus, in tranquillissima pace Rempubli-
cam deinde administravit, nihil impeditus iu-
uenili ætate, quo minus vel iustitiam coleret,
& leges custodiret, vel mandata, quæ à patre
morituro acceperat, exequeretur: sed non secus
ac si grandis natu esset, maturæque iam pru-
dentia, omnibus rebus diligentissimè prospici-
ebat.

II.
3. Reg. 3.

CAP. II.

De sapientia Solomonis, & prudentia, & diui-
tiis, quòdque primus Hierosolymis tem-
plum adificauit.

Vilum est autem ei Hebronem petere, &
super altare æreum à Moysè fabricatum
sacrificare, mille victimarum holocaustis
cælesti numini oblati: qui honor Deo fuit ac-
ceptissimus. illa ipsa enim nocte cum in som-
nis ei conspiciendum se præbuisset, iussit eum
postulare quicquid donorum pro hac pietate re-
pendi sibi cuperet. Solomon verò pulcherrimū
quiddam ac maximum petiit: quod & Deus li-
bentissimè largitur, & homini est vtilissimum.
Non enim aurum aut argentum aut alias id ge-
nus diuitias ut homo iuuenis petiit. nam hæc
sola vulgo hominum videntur expetenda, hæc
sola diuina munificentia digna. Sed da mihi, in-
quit, Domine, mentem sanam, & intellectū bo-
num, ut his acceptis populū hunc verè ac iustè
iudicare valeam! Hac postulatione delecta-
tus Deus, pollicitus est se etiam quæ non pe-
tierat additurum, diuitias & gloriam, sed antè
omnia talem intellectum ac sapientiam, qualè
antehac nemo habuerit vel regum vel priua-
torum. Adhuc conseruaturum regnum in eius
familia per multas ætates, modò iustus esse per-
gat, Deoque per omnia parere, & paternis vesti-
giis incedere, præcipuas eius virtutes imitan-
do. His diuinitus auditis Solomon è stratis
se proripuit, & adorato Deo Hierosolyma est
reuersus: & constructis antè tabernaculum plu-
rimis victimis, epulum omnibus suis exhibuit.

παφάτης δὲ, τὸ Ἰταβύλειον ὄρεος καὶ κάρμυλον, καὶ τὴν
 χαλιδαίαν ἀρχὴν τῆς ποταμοῦ ἰορδάνου χώραν, ὅτι δὲ ἅ
 τούτων πάσαι ἐπιτίξασθαι. σουθεὶς δὲ τῆς βυτιαμίτι-
 δος κληρουχίαν ἐγκειρεισμῶρος. ταβαρὴς δὲ εἶχε τὴν
 πύργον τῆς ἰορδάνου χώραν. ὅτι δὲ τούτων εἰς πάλιν ἀρ-
 χων ἀποδίδικτο. θαυμασὶν δὲ ὅτι δίδον ἔλαβεν ὅτι
 τῆς ἐβραίων λαός, καὶ ἡ ἰουδα φυλὴ, πρὸς γεωργίαν
 ἔραπύοντων καὶ τὴν τῆς γῆς ὀπιμαλείαν. εἰρῆνης γὰρ ἀ-
 πολαύοντες, καὶ πολέμοις καὶ ταραχαῖς μὴ ὀφεισά-
 μνοι, καὶ πρὸς τὴν ποσειδοτῆτος ἐλδοθερίας ἀκρε-
 τῆς ἡμφορήμνοι, πρὸς τὸ συναΐξεν ἕκαστος τὰ οἰκεῖα
 ἔποιετ' ἀξία πλείονος ὑπῆρχεν. ἦσαν δὲ ἔτερες πρὸ βα-
 σιλεὶ ἡγεμόνες, οἱ δὲ τε σύρων γῆς καὶ τῆς ἀλλοφύλων, ἡ-
 πς ἡ αὖτ' ἀφρατὴ ποταμοῦ διήκουσα μίκελ δ' ἀργυ-
 πτίων, ἐπῆρχον ἐκλίζοντες αὐτῶν φόρους ὡς τῶν ἰδίων.
 σιμιστόλων δὲ τῇ τετραπύλῳ κατ' ἡμέραν, καὶ τῶν δι-
 πνων τῆ βασιλείας σιμιστάλειος μὲν κόρεσι ξιάνοντα.
 ἀλδοβου δὲ ἐξήκουσεν. σιπσοὺς δὲ βόας δέκα καὶ νομῆ-
 δας βόας εἴκοσι. καὶ σιπσοὺς ἀρίας ἑκατόν. ταῦτα πάν-
 τα παρέχεν τῆς ἐπ' ἀρχας ἐλάφων λέγων καὶ βοβάλων, καὶ
 τῆς πτερυγίων καὶ χυδίων, ἐκομίζετο κατ' ἡμέραν τῶν
 βασιλεὶ ὡς τῶν ἀλλοφύλων. ὅσῃ δὲ πλῆθος ἡ
 ἀρχαίτων σολομών, ὡς πίσσας ἐπὶ μυριάδας φα-
 τῶν τῆς ὑπερδολύμων ἵππων. χωρεῖς δὲ ὑδῶν ἦσαν
 ἵπποις διγίλοι καὶ μύριοι. ὧν οἱ μὲν ἡμίσεις, τῶν βασι-
 λεὶ πρὸς τὸν δρόμον ἐν ἐκδοσύνμοις. οἱ δὲ λοιποὶ, καὶ τὰς
 βασιλικὰς διασπαρμένοι χώρας, ἐν αὐταῖς κατέκλειον.
 ὁ δὲ αὐτὸς ἡγεμὼν, ὁ τὴν τῆ βασιλείας διαπάλιν πε-
 πτις δολύμνος, καὶ τοῖς ἵπποις ἐχορήγει τὰ ὀπιπῆδεια,
 ἐγκομίζων εἰς ὃν ὁ βασιλεὺς διέτρεβε τόπον. ταύτην
 δὲ ἡ δὲ οὐδὲ σολομών παρέχετο φροντισὶν καὶ σοφίαν, ὡς
 τε τοῖς ἀρχαίοις ὡς βάλλειεν αὐθράτοις. καὶ μηδὲ τοῖς
 ἀργυπτίοις, οἱ πάντων σιμισσεὶ διενεγκεῖν λέγονται, συ-
 κρομῶντες λείπεσθαι παρ' ἐλίζον, ἀλλὰ καὶ πλείονον
 ἀφεισπῆκotas τῇ βασιλείας φροντισίως ἐλίζοντο. ὑ-
 περῆρε δὲ ἡ δολύμνος σοφία καὶ τῆς καὶ τὸν αὐτὸν καμῶν
 ὁδὸν ἐχόντων ὡς τῶν ἐβραίοις ὅτι δεινότητι. ὧν δὲ
 παρελθόντων τὰ ὀνόματα. ἦσαν δὲ, ἄθανος ἡ ἀμ-
 νος, καὶ χαλκίος, καὶ δδανος, καὶ ἡμῶνος. σιμισσεῖται
 δὲ βιβλία πρὸς ὧν καὶ μελῶν πᾶσι πρὸς τοῖς χι-
 λίοις, καὶ ὡς ἀβολῶν καὶ εἰκότων εἰδῶν ξιχιλίας. καὶ
 ἕκαστος γὰρ εἶδος δένδρου ὡς ἀβολῶν εἶπεν, ὅσο ὑσώπη
 ἕως κάρου. τὸν αὐτὸν δὲ τρέπον καὶ πρὸς κτενῶν καὶ τῆς
 τῶν ἐπὶ γῆρας ἀπάντων ζώων καὶ τῶν ἡμετέρων, καὶ τῶν αἰετῶν.
 ἀδὲ μία γὰρ τούτων φύσιν ἡγεύοντο, ἐπὶ παρῆλθεν
 αὐτῆς ἑτασον. ἀλλ' ἐν πάσαις ἐφιλοσόφησεν, καὶ τὴν ὀπι-
 στήνῃ τῆς ἐν αὐταῖς ἰδιωμαίτων ἀκρεν ἐπιδείξα-
 ῖν. παρέχετο δὲ αὐτῶν μαθεῖν ὁ θεὸς, καὶ τὴν κατὰ τῆς
 διαμῶνων τέχνην εἰς ὠφέλειαν ἡ θεοπρατείας τοῖς
 αὐθράτοις. ἐπὶ τῶν πρὸς τὴν σιμισσῶν αἶς παρηγο-
 ρεῖται τὰ νοσήματα, ἡ τρέποντες ἔξορκώσαν κατέλει-
 πων, οἷς ἐνδύμνω τὰ διαμῶν ὡς μηκέτ' ἐπαυλ-
 θεῖν ἐνδύμνωσι. καὶ αὐτὴ μέχρι νῦν παρ' ἡμῖν ἡ θε-
 οπρατεία πλείονον ἰχθύνει. ἰσάρισα γὰρ πᾶσι ἐλάζοντο
 τῶν ὡς ὡς, καὶ πᾶσι πᾶσι παρ' ἡμῖν ἡ θεοπρατεία
 τῶν ὡς, καὶ χιλιάρχων ἡ ἄλλης γραπτοῦ πλῆθος, τοῖς ὑπὸ
 ὁ δὲ τῇ θεοπρατείας ἔπος, τῶν πρὸς τὴν πρὸς τῶν
 πρὸς τῶν ἔξω ὡς ὡς ὑπὸ τῶν σολομών, ἡ πᾶσι ὡς ὡς

Saphates Itabyrium montem & Carmelum, totamque inferiorem Galilæam. Subcæ Beniaminica ditio fuit commissa. Tabares regionem trans Iordanem sitam sub se habuit. & rursus his omnibus vnus præerat princeps. Miradum autem in modum per id tempus auctæ sunt res Hebræorum, & tribus Iudæ, populo ad agrorū colendorum studium conuolto. Pace enim potiri, & nullis bellicis tumultibus distracti, ad hæc optatissima libertate auidè persfruentes, in hoc potissimùm erant intenti, vt suas quisque facultates augetet, & maioris præcij faceret. Erant præterea regali j præfecti, qui Syrorum cæterorūque barbariorum Euphratem inter & Ægyptum incolentium gubernabant regiones, tributa ex eis colligendo. Hi barbari conferebant in quotidianos regis menæ sumptus similæ coros triginta, farinæ sexaginta, saginatos boues decem, & pascuales viginti, & saginatos agnos centum. præter capturas venationum, quæ constabant ceruis ac bubalis, præterque aues & pisces. Tãram etiam curruum multitudinem habebat, vt quadraginta millia præsepium numerarentur, in quibus equi iugales alebantur. & absque his equitatus ei fuit duodecim millium, quorum media pars Hierosolymis circa regem versabatur, reliqui verò sparsim per villas regias degebant. & qui regis impensis præerat, idem etiam equis necessaria suppeditebat, eò conuiehendo vbicumque rex habitaret. Tanta autem fuit sapientia & prudentia quam Solomon diuinitus acceperat, vt omnes præscos superaret, atque etiam Ægyptios, qui omnium sapientissimi habentur, longè post se relinqueret. præcellebat etiam eos qui per idem tempus in maxima opinione sapientiæ fuerunt apud Hebræos, quorum nomina non tacebo. Fuerunt autem hi: Athanus, Æmanus, Chalceus, Dodanus, filij Hemaonis. Composuit etiam libros Odarum & Carminum quinque supra mille, & parabolarum ac similitudinum libros ter mille. cuilibet enim speciei plantarum suam adhibuit parabolam, ab hyssopo vsque cedrum; idem fecit de pecoribus & cæteris terrestribus animantibus, natatilibusque & quæ per aerem feruntur. nullius enim horum naturam ignorauit, aut inscrutatam reliquit: sed circa omnes philosophatus est, & scientiam proprietatum earum summam præ se tulit. quin & eam rem diuinitus consecutus est ad utilitatem & medelam hominum, quæ aduersus dæmones est efficax. Incantationes enim composuit, quibus morbi pelluntur: & cõiurationum modos scriptos reliquit, quibus cedentes dæmones ita fugantur, vt in posterum nunquam reuerti audeant: atque hoc sanationis genus nunc vsque plurimum apud nostras pollet. Vidi. n. ex popularibus meis quendã Eleazarū, in præsentia Vespasiani & filiorū & tribunorū reliquorūque militū, multos arrepticios percurant. Modus verò curationis erat hic. Admoto narib. dæmoniaci anulo, sub cuius sigillo inclusa erat radicis species à Solomone indicatæ, ad eius olfactū per nasū extrahebatur demo-

& viginti cubitis attollebantur. Super has alia series cellarum erat extructa, super quam rursus aliz, omnes inter se numero & amplitudine pares, ita vt coniunctæ inferius ædificium æquarent altitudine. Nam superius non erat circum ædificatum, fuerunt autem omnia cedro contecta. Et cellæ quidem suum quæque tectū habebant, non proximo contiguum. reliquum ex longissimis trabibus erat confectum, ad vtrumque latus pertingentibus, ita vt ipsi parietes hoc pacto confibulati firmiores redderentur. His trabibus subnexa erant laquearia politissima, celaturis & bracteis aureis ornata. Parietes etiam cedrinis tabulis auro illitis erant incrustati, ita vt omnia reniterent auro, & intrantium oculos fulgor vndique occurrēs perfringeret. Tota verò structura ex lapidibus politissimis constabat, ita ad vnguem inter se quadrantibus, & commissuris oculos fallentibus, vt intuentibus nullum vsquam mallei aut cuiuslibet fabrilis instrumenti vestigium apparet, sed connata potius omnia quàm arte congesta viderentur. Porro ascensum in superiorem templi partem sic commentus est rex, vt cochleam in hunc vsum crassitudini parietis includeret. Hæc enim pars non habebat ab Oriente magnam ianuam vt inferior, sed à lateribus inerant parua hostiola, nec parum ad firmitatem conferebant tabulæ cedrinæ se inuicem complectentes, & crassis catenis inter se constrictæ. Diuiso deinde in duas partes fano, penetrale eius viginti cubitorum nulli fecit accessibile, reliquum quadraginta cubitorum spatium in vsum sacerdotum consecrauit: & in pariete adytum à reliquo corpore separante fores apposuit cedrinas, has quoque celatas & inauratas. eas prætexuit velis picturatis, hyacinto, purpura, cocco, byssūque splendidissimo ac mollissimo distinctis. Post hæc in adyto viginti cubitos quaquauersum patente dedicauit duos cherubinos ex auro solido, vtrumque quinque cubitorum altitudine. uterque duas alas habebat ad quinque cubitos protensas: quapropter non longo sciuinctos intervallo stant, vt vna ala australem parietem attingeret, altera septentrionalem: reliquæ duæ sese contingentes in medio sitam arcam protegerent. Hæ cherubicæ effigies quàm specie fuerint, nemo vel conicere potest vel eloqui. Pavimentum etiam templi construxit laminis aureis. Ianuæ demum fores altitudini parietis proportionem conuenientes addidit, latas cubitos viginti, & auro illitas. Atque vt compendio dicam, nihil tam intus quàm foris omisit, quod non inauraret. Oppansum est præterea aulæ & huic ianuæ, simile illi quod interior ianua habuit. Cæterum porticus nihil tale habebat. Post hæc Solomon accersit Tyro ab Iromo artificem nomine Chiramum, filium mulieris Nephthalitidis, patre Tyrio ab Israelitis oriundo, operariū insignem in quavis materia, sed præcipue in auro & argento ac ære. Huius opera vltus est

1. Reg. 17.

σι. ἢ ἢ ἢ προναὺ πύλη, τέτων ἐδὲν εἶχε. μετὰ πέμπτῃ δ' ἐκ τύρε σολομὸν παρὰ εἰρώμης τεχνίτην, χείραμον ὄνομα. μὴνός μ' ὄντα, νεφθαλίπδος τοῦ γένους. ἐκ γὰρ ταύτης ὑπῆρχεν ἡ φυλὴς. πατὴρ δ' ἐστὶν τυρίης, γένος ἰσραηλῆταιν. οὗτος δ' ἀπαντος μ' ὅστις ἦμιν εἶχεν ἔργα. μέγιστα δ' τεχνίτης ἦν χρυσὸν ἐργάζεσθαι καὶ ἀργυρὸν καὶ χαλκόν.

A Δίερε μὲν εἶχεν εἴκοσι πέντε πήχεις. μήκει δ' ἦν αὐτοῦ, ὅσοις ἢ εἴκοσι. ἐπὶ τοῦδε μέγεθος ἦν τέτοις ἀναθὲν οἴκοι ἵππεσι, & πάλιν ἄλλοι κατ' αὐτῷ ἴσοι καὶ τοῖς μέτερις & τὰ ἀριθμῶν, ὡς τὸ πᾶν ὕψος αὐτοῖς λαβεῖν τὸ κατὰ θεὸν οἶκον ὡς ἀπλησίον. ὁ γὰρ ὑπέρωτος ἐκ τῶν περιωκοδομημένων. ὁ ὅσος δ' αὐτοῖς ἐπιβέβλητο κέδρε. καὶ τοῖς μ' οἴκοις ἰδίος οὗτος ἦν ἐκείνῳ, πρὸς τοῖς πλεονέκτοισι καὶ συνάπτεσθαι. τοῖς δ' ἄλλοις ὑπῆρχεν ἡ εἴρη δὲ ἀλλήλων διδωμένη μὴ κίσεως δοκοῖς, καὶ διοικέσας ἀπάντων ὡς τοῖς μέτεσι τοῖς καὶ ὑπ' αὐτῷ συγκροτούμενοις. ἐξ ὧν ἐργαζομένης ἐστὶν ὁ γὰρ γένεσθαι. τὸ δ' ὑπὸ τὰς δοκοῖς εἶναι τὸ αὐτῆς ὕλης ἐβάλλετο πᾶσαν ἐξισομένην εἰς φατνώματα καὶ πρὸς κόλλησιν χρυσῷ. τοῖς δ' οἴχοις, κεδρίνας δ' ἀλαβῶν στανίσι, χρυσῷ αὐτὰς ἐκτετορῶσιν, ὡς τε εἰλβεῖν ἀπαντα τὰ ναὸν & περιλάμπειν τὰς εἴψεις τῶν εἰσιόντων ὑπὸ τῆς αἰῆς τῶν χρυσῶν παταχῶν φερεμένων. ἡ δ' ὅλη τῇ ταῦ οἰκοδομία, καὶ πολλὰ τέχνη ἐκ λίθων ἀκρεστόμων ἐγχεῖτο συνεπιδέντων ἀρμονίως πᾶν καὶ λείως. ὡς μήτε σφύρας, μήτε ἄλλης πινός ἐργαλείου τελευτήσας τοῖς κατὰ νοῦν ἐργασίαν δηλῶσαι. ἀλλὰ δίχα τὸ ἑνὸς χρῆσεως πᾶσαν ἡμῶν τὴν τούτων ὕλην περὶ σφύρας. ὡς ἐκείσιν τὴν ἀρμονίαν αὐτῆς δοκῇ μέλλον, ἡ τῆς τῶν ἐργαλείων εἰσάγωγος. ἐφιλοτέχνησεν ἡ βασιλεὺς αὐτῶν εἰς τὸν ὑπέρωτον οἶκον δὲ τὴν Δίερε τὴν τοῖχον. ἡ γὰρ εἶχον θύρας μεγάλων κατὰ τῆς ἀνατολῆς ὡς εἶχεν ὁ κατὰ θεὸν οἶκος, ἀλλ' ἐκ τῶν πρὸ δ' αὐτῶν ἦσαν αἰετοσσοδοὶ δὲ μικρῶν πᾶν θυρῶν. διέλαβε δ' τὸν ναὸν καὶ ἐνδοθεν καὶ ἐξωθεν, ἐξ ὧν κεδρίνοις, ἀλύσει παχέας συνεπιδέμενοις. ὡς τε αὐτὸν ὀχυρωμάτων καὶ ῥάμης τῶν αὐτοῖς χρῆσθαι. διελὼν δ' τὸν ναὸν εἰς δύο, τὸν μ' ἐνδοθεν οἶκον, εἴκοσι πηχῶν ἵποίησιν αὐτοῖς. τὸν δ' ἐκτετορῶντα πηχῶν ἄξιον ναὸν ἀπὲρ εἶχεν. ἐκτετορῶν δ' τὸν μέσον: τοῖχον, θύρας ἐπέστησε κεδρίνας, χρυσῷ αὐτὰς πολὺν ἐργασίαν, καὶ ὁρεῖαν ποιησάντων. κατὰ πέτασι δ' ταύτας ὑφίστην διατρίψαντες, ὡς ὑακίνθου & πορφύρας & κοκκίνου πεποιημένους. ἡ μὲν, ἀλλὰ καὶ βύσσου λαμπερότης καὶ μαλακότης. ἀνέθηκε δ' εἰς τὸν αὐτὸν οἶκον πηχῶν τὸ Δίερε, τῶν δ' αὐτῶν καὶ τὸ μήκος, δύο χερσευεῖς ὁλοχρύσει πηχῶν ἐκάπερ τὸ ὕψος πέντε. δύο δ' ἦσαν ἐκατέρωθεν πύργους, ὅτι πέντε πήχεις ἐκπέτασθαι. διὸ καὶ μακρὰν ἀπ' ἀλλήλων αὐτὰς αἰετοῖς. ἵνα τῶν πτερυγῶν, τῇ μὲν, ἀπὸ τῶν τῶ κατὰ νότον κειμένων τοῖς αὐτοῦ. τῇ δ' ἐκ τῶ βορρᾶς. αἱ δ' ἄλλαι πύργους αὐτοῖς συνάπτεσθαι, τὴν δὲ μεταξὺ αὐτῶν τῇ κίβωτι σιέπῃ τυχεῖσθαι. τὰς δ' χερσευεῖς, ἐδὲς ὅποιαι πινὲς ἦσαν εἰπεῖν ἐδὲ εἰσάγει διωμάται. κατὰ τῶν δ' καὶ τῶ ταῦ τὸ ἴδιον εἰσάγει σι χερσῶν. ἐπέθηκε δ' καὶ τῶ πύλῳ τῶ ναοῦ, θύρας πρὸς τὸ ὕψος τῶ τοῖχῳ συμμετρημένης, Δίερε ἔχουσας πηχῶν εἴκοσι. καὶ ταύτας κατεκόλλησε χρυσῷ. συνελόντι δ' εἰπεῖν, ἐδὲν εἶσθε τὸ ναὸν μέγεθος, ἐπὶ ἐξωθεν ἔπ' ἐνδοθεν ὡς μὴ χρυσὸς ἦν. κατὰ τῶν δ' καὶ ταύτας τὰς θύρας, ὁμοίως τοῖς ἐνδοτέρω κατὰ τῶν δ' αὐτῶν.

[illegible]

In omnib⁹ quæ artificiosè intēplo fieri voluit. Is fecit duas columnas æreas crassitudine quatuor digitorum, altas decem & octo cubitos, quarum circumferentia duodecim cubitos cōplectebatur. his impositæ erant capitiella fulvilia liliata, proerectæ quæque cubitorum: quibus circumdata erant reticula ærea, quæ operiebāt lila, dependebantque inde duæ feræ minorum punicorum ducentorum numero. Has columnas posuit in aëre vestibuli, alteram à dextris nominatim iachinaliteram à sinistris nominatam boæ. Fecit etiam vas æbeneum fusile femi orbis speciei, quod propter capacitatem appellatum est mare. Eætenim labrum patens per dimetientem lineam in cubitos decem, crassitudine palmari. eius medullium fulgebatur spira decies replicata, cuius dimetens linea fuit cubitalis. Id labrum cui distābāt duodecim iuveni ad tractus quarum ventorū obversis teretibus, quorum postica subsidebant, vt eis orbem illud vas incumbere intēplum medio sui depresso. Capiebāt autem hoc mare congiurum tria millia. Fecit præterea labrorum decem bases æreas quadrangulas, harum quæque longitudine fuit cubitorum quinque, latitudine quatuor, altitudine trium. huius operis partes seorsim fabricatæ sic compingebantur. Quatuor erant columellæ per totidem angulos dispositæ quadrangulæ, quibus latera basium vtriusque inferebantur: erant autem hæc tripartitæ, & inter iunguntur calaturis distinctæ, ubi leonem effigies tauri alibi aut aquilæ. Columellæ quousque eisdem calaturis erant ornatæ. Torum vtrū opus quatuor rotas suscipiebat, quæ fusiles erant, habebantque modulos & radios, sicut quibustalis inter vtriusque extremitatem intervallo, erantque mirum videre rotarum circumfereñas, quomodo lateribus basium coaptatæ cantis suis infilliebant. Angulos autem supernè continebant fusiles humiles: manuum extensarum, his imposita erat spira, cui labrum inferebatur, ita vt manibus fusiles infillere: quæ parte effigies leonum & aquilarum sic erant adaptatæ, vt coïnatas putares, interuenientibus inter eas palmarum arcibusculis. Atque hæc fuit decem basium structura. Deinde ex eodem æte fecit decem labra rotunda concave speciei, quorum quodque capiebāt congius quadraginta. erat enim altitudo quatuor cubitorum, & tantumdem spatij patebat inter margines. Eia labra decem illis basibus imposuit, quæ mechenoth sua lingua appellabant. horum quinque ad finistrum latus templi septentrionale collocavit, totidem ad dextrum australe, ita vt Orientem spectarent: quo loco etiam mare illud dedicavit. Orisibus d'inde aqua repletis, mare quidem in eum vsum assignavit, vt inde faciesores templum ingredientibus manus ac pedes abluerent, ad altare ascensuri: labra autem vt coram aqua purgantur intellina ac pedes animantium ad holocaustoma destinatorum

Fabricauit etiam altare æreum viginti cubito-
rum longitudine, totidem latitudine, altitudi-
ne decem, in quo holocaustomata incenderen-
tur. Fecit item vasa eius ex ære omnia, lebetes &
amulas, tenacula & harpagones & reliqua, au-
ri fulgorem referentia. Menias quoque multas
dedicauit rex, & in his vnam magnam auream,
in qua proponebantur sacri panes: reliquæ non
multo deteriores diuerso modo factæ sustine-
bant phialas & pateras aureas vigeties mille, ar-
gentearum quadraginta millia. Candelaborū
item fecit decem millia, iuxta præceptum Moy-
sis: ex quibus vnum in templo dedicauit, vt in-
terdiu luceret iuxta legem: & mensam vnam
impositos panes habentem, sitam ad septētrio-
nale templi latus ex aduerso candelabri. id enim
ad australe latus, collocauerat. medium autem
inter vtrūque locum obtinebat altare illud au-
reum. Hæc omnia continebat anterior illa tē-
pli pars quadraginta cubitos longa & velo dii-
parata ab adyto. illd enim arca erat inferenda.
Cantharorum autem vinariorum octoginta
millia rex comparauit, & phialarum aurearum
millia decem, argentearum verò alterum tan-
tum. Lancium item aurearum ad offerendam
in eis similam maceratam ad altare, octoginta
millia, duplum verò argentearum. Craterarum
quoque in quibus similam oleo subigebant, se-
xaginta millia aurearum, & alterum tantum
argentearum. Mensurarum verò quales Moy-
si hinc vocantur, & alfaron, aurearum erant vi-
ginti millia, & duplicatus numerus argentea-
rum. Acerræ quoque aureæ quibus odora-
menta in templum inferri solent, erant nume-
ro viginti millia: & aliæ quibus deferabatur i-
gnis a magno altari in paruum intra templum
situm quinquaginta millia. Paratæ erant &
sacerdotales vestes in vsum pontificum, annu-
meratis talaribus & epomidibus atque logio
cum suis gemmis in vniuersum mille. Corona
verò in qua Moyses Dei nomen inscripsit, vni-
ca fuit, & vsque in hodiernum permansit. Stolas
autem sacerdotales e bysso fieri curauit, cū
decies mille zonis purpureis, & tubarum qua-
les Moyses præscripsit e c m. Item alias stolas
byssinas Leuitis hymnorum cantoribus, nu-
mero ducenta millia. Instrumentorum præter-
ea musicorum, quæ naula & cinnyræ vocantur
in vsum hymnodiarū ex electro confecit qua-
dringenta millia. Quæ omnia Solomon ad ho-
norem Dei magnificè parauit, nullis parcens
sumptibus: sed omni liberalitate vius hæc in
thesauris Dei condidit: Circumdedit deinde
templo septum quoddam trium cubitorum al-
titudine, quod nostra lingua gison vocamus,
exclusurum profanam multitudinem, & solos
sacerdotes admissurum, extra hoc septum erat
fanum, porticibus magnis ac latis cinctum, &
portis altis patens: quarum singulæ singulos
ventos spectabant, & foribus auratis claudē-
bantur, in hoc fanum cuilibet e populo, puro
modò ac casto, & præscriptorum legis obier-
uanti accessus patebat. Dici autem non potest,
ac vix etiam oculis credi, quàm mirandum
fuerit illud exterius fanum. vallibus enim ex-
pletis, tam profundis, vt ad prospectū oculi ca-
ligaret, & aggesta ad quadringētos cubitos ter-

A κατισκιάσει ἡ ἐθυσιασμένη χαλκίον πηχῶν εἴκοσι
τὸ μῆκος, ἡ ἑσπέρην δέρας, τὸ ἡ ὕψος δέκα, πρὸς τὰς
ὀλοκαυτώσεις. ἐποίησεν ἡ αὐτὴ καὶ τὰ σκεύη πάντα χαλ-
κεῖα, ποδιστήρας καὶ ἀνάλημπήρας, ἡ μὲν ἀλλὰ πρὸς
τούτοις καὶ λαβίδας ἡ ἀρπυγας, καὶ πᾶν σκεῦος ἐδμη-
ῆρσεν ἐν χαλκῷ, τὴν αὐτὴν ὁμοίου χρυσῶς καὶ τὸ
καλλὸς. ἔραπίζων τι τὸ πλῆθος ἀνέθηκεν ὁ βασιλεὺς,
καὶ μίαν μὲν μεγάλην χρυσίαν, ἐφ' ἧς ἐπίθισται τοῖς ἀρ-

B τοῖς τῷ θεῷ. καὶ ταύτης ὠραπλησίαις μυριάς πρὸς αὐ-
τῇ ἑσπέρῃ γογγυμένης. ἐφ' ἣν ἐπέκειτο ἡ σκεῦη,
φιάλαι καὶ ἀσόνδεα, χρυσία μὲν δισμύρια, ἀργύρια
ἡ τετρακισμύρια. καὶ λυχνίας ἡ μυριάς ἐποίησεν καὶ τὴν
μουστικὴν πρὸς αὐτήν. ἔξ ἣν μίαν ἀνέθηκεν εἰς τὸν
ναὸν ἵνα κρήται κατ' ἡμέραν ἀκολουθῶν τῷ νόμῳ.
καὶ τετράπιζαν μίαν ὀπικειμένην ἄρτοις πρὸς τὸ βό-
ρειον τῷ ναὶ μέσος ἀπὸ πρυτῆς λυχνίας. ταύτην γὰρ καὶ
νότον ἔστησεν. ὁ ἡ χρυσὸς βωμὸς, μέσος αὐτῇ ἔκειτο.

C ταῦτα πάντα εἶχεν ὁ τῷ πασαράκοντα πηχῶν οἶ-
κος, πρὸς τῇ κατὰ πρὸς μεσότητος τῷ αὐτοῦ. εἰς τὸ το γὰρ
ἡ κιβωτὸς ἡμελλε κείσθαι. οἶνοχόας δὲ ὁ βασιλεὺς μυ-
ριάδας ὅκτω κατισκιάσει, καὶ φιάλων χρυσῶν δέκα.
ἀργύριαι ἡ διπλασίονας. πινάκων ἡ χρυσῶν, εἰς τὸ
πρὸς φέρειν ἐν αὐτοῖς πεφυραμένης σιμιδάλεως τὰς
βωμῶν μυριάδας ὅκτω, τούτων δὲ ἀργυρεῖς διπλα-
σίονας. κερατῆρας δὲ οἷς ἐπέφεν τὴν σιμιδάλην μετ'

D ἐλάου, χρυσοῖς μὲν ἑξακισμυρίαις. ἀργυροῖς δὲ,
δύο τοσούτοις. ταμέτρα ἡ τῆς μουστικῆς εἰς καὶ ἑσά-
ρων ὠραπλησία, χρυσία μὲν δισμύρια. ἀργύρια δὲ,
διπλασίονα. θυμιατήρια ἡ χρυσῶν ἐν οἷς ἐκομίζετο
θυμίαμα εἰς τὸ ναὸν, δισμύρια ὁμοίως ἀλλὰ θυμια-
τήρια, οἷς ἐκομίζοντο τὸ τῇ μεγάλῃ βωμῷ πῦρ ἐπὶ
τὸν μικρὸν βωμὸν τὸν ἐν τῷ ναῷ, πεντακισμύρια. σο-
λαὶ ἡ ἱερατικῆς τοῖς ἀρχιερεῦσι, σὺν ποδήρεσιν ἑπ-

E μίσις ἡ λογίῳ καὶ λίθοις χιλίας. ἡ ἡ σιφάτη εἰς τὸ μω-
σῆς τὸν θεὸν ἔγραψεν, μία τὴν καὶ διέμενεν ἄχρι τῆς
τῆς ἡμέρας. τὰς δὲ ἱερατικὰς σολαί, ἐν βύσσιν κατισ-
κιάσει, καὶ ζώνας εἰς ἑκατὸν πορφύρας μυρίας, καὶ
σαλπήγων καὶ μουστικῶν ἐποπλῶν, μυριάδας εἴκοσι. καὶ
σολῶν τοῖς ὑμνωδοῖς τῷ λόβιτῳ ἐν βύσσιν μυριάδας
εἴκοσι. ἡ τὰ ὄργανα τὰ μουσικὰ καὶ πρὸς τὴν ὑμνω-
δίαν ἔξ ὀδρημένα, ἡ καλεῖται ναύλαι καὶ κινύρας ἔξ
ἐλέφου κατισκιάσει, τετρακισμυρίας. ταῦτα

F πάντα ὁ σολομών εἰς τὴν τῷ θεῷ πηλὴν πολυτελεῖς καὶ
μεγαλοπρεπῆς κατισκιάσει μηδινὸς φεισάμενος,
ἀλλὰ πύση φιλοπρῆμα πρὸς τὸν τῷ ναὶ κόσμον χρησά-
μενος, ἡ ἡ κατέθηκε τοῖς θεοταγοῖς τῷ θεῷ. πρὸς
βαλεῖ ἡ τῷ ναὶ κύκλῳ, γεισὸν μὲν καὶ τὴν ὀπικώριον
γλῶτταν, δευτὸν ἡ παρ' ἑλλήσι λεγόμενον, εἰς ἑξῆς
πήχεις αἰαζαζὼν τὸ ὕψος, εἰρξόντα μὲν τοῖς πολλοῖς
καὶ εἰς τὸ ἱερὸν εἰσόδῳ, μόνοις δὲ ἀνιμνήντων αὐτῶν τοῖς

G ἱερεῦσι σημαίνοντα. τῷ τῷ δὲ ἔξωθεν ἱερὸν ἀνοδοῦναι
ἐν τετραγώνῳ χήματι σοὰς ἐγείρας μεγάλας ἡ πλα-
τῆς, ἡ πύλας ὑψηλαῖς ἀνωγμένης. ὡς ἐκάστη πρὸς
ἑκατὸν τῷ ἀνέμων τέτραπτο χρυσῶν καλειόμενῃ θυ-
ρας εἰς τὸ το τῷ λαῷ παύει οἱ ἀφ' ἑαυτῶν ἀγνεία καὶ
ὠραπλησίᾳ τῷ νομίμων εἰσίσταν. θαυμάσιον ἡ καὶ λόβῳ
παντὸς ἀσπίδων, μεζόνως ἡ εἰπεῖν καὶ τὸ ὄψις, τὸ τῷ

των ἔξωθεν ἱερὸν. μεγάλας γὰρ ἐμπορήσας φαραγίας, αἱ δὲ βάθος ἀπ' ἑαυτῶν ἐδὲ δόκονας νόστιας τῷ ἱερῷ,
καὶ αἰα-

καὶ τὸ μὲν ἀπὸ αὐτῆς κάλλος ὅτῃ τειροχίαν ἔω ἐν-
 φασμόν, τῇ δὲ μοῖρᾳ γλυφῶν παρῆχε θαυμάζον
 ἐπιστήμην. ὅν ὃν ποιοῖτο δένδρα καὶ φυτὰ παντοία
 σύσκησι τοῖς κλάδοις καὶ τοῖς ἄκραις μέρους αὐτῶν πε-
 τήλοισι, ὡς ὑπονοεῖν αὐτὰ καὶ σαλεύεσθαι δι' ἰσχυρο-
 λῶν λεπτόπνοτος καλύπτοντα τὸν ὑπὸ αὐτῶν λίθον.
 τὸ δ' ἄλλο μέλει τῆς στήνης χεῖρὸν ἔω καταποιο-
 κημύρον χρώμασι καὶ γράφαις. πρὸς κατασκευάσει δ'
 πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ πρὸς τρυφῇ οἰκήματα, καὶ δὴ
 καὶ σοφῆς μηχανῆς, καὶ ἐν κάλλει τῶν βασιλείων κειμέ-
 ναι, ἐν αἷς λαμπροτάτων οἰκονεῖς ἐξισάσεις, καὶ συμ-
 πύσια χρυσοῦ περικύβηται. καὶ τὰ ἄλλα δ' ὅσα τέτον
 ἔχειν ἔδει πρὸς τὴν τῶν βασιλέων ὑπερησίου, σκόλη
 πάντ' ἐν χρυσοῦ κατασκευάσει. δύσκολον δὲ ὅτι
 κατασκευασαμένη τὸ μέγεθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν
 βασιλείων, ὅσα μὲν ἔω αὐτοῖς τὰ μέγιστα οἰκήματα,
 πόσα δ' ἔω τούτων ὑποδείξεις, καὶ πόσα ὑπόγυα καὶ
 ἀφανῆ, τὸ τε τῶν ἀεικλίων εἰς αἶθρα κάλλος, καὶ τὰ
 ἄλλα πρὸς θεωρίαν ὑπερησίου, καὶ δέξις ὑπο-
 φυγῆ καὶ σκέπῃ ἐξ τῶν στήνων. ἐν κεφαλῇ δ'
 εἰπεῖν τὴν ὅλῃν οἰκοδομίαν ἐν λίθου λαοῦ, καὶ
 δρου, καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου πῶσιν ἐποιήσατο. τοῖς
 δέξις καὶ τοῖς τοῖχοις τοῖς ἐκλειομένοις χρυσοῦ λί-
 θοις δέξις τοῖς αὐτὸν τέτον ὡς καὶ τὸν τῶν θεῶν
 ναὸν τοῖς κατηγλαῖσεν. εἰργάσαντο δ' καὶ ἐξ ἐλί-
 φαντος θεῶν παμμεγέθη, σκαπτόν, ἐν κατα-
 σκήνῃ βήματος. ἔχοντα μὲν, ἐξ ἀβαθνοῦ, ἐκείνῃ
 δ' αὐτῶν δέξις ἑτέρου μέτερι δύο λέοντες ἐφεισηκισαν,
 ὡς οὐκ ἔω ἀλλῶν παρεσώπων. τὸ δὲ ἐν ἡλα-
 τὸν τῶν θεῶν, χεῖρες ἦσαν διεχόμεναι τὸν βασιλέα.
 ἀνεκέλευτο δ' εἰς μόχλῳ πρὸς τὴν κατ' ἑπὶ αὐτῆς
 ἐλπίστοις, χρυσοῦ δ' ἄπας διεμύρσε. ταῦτα ὁ σο-
 λομὼν εἰσοσάειν κατασκευάσας, ἐπεὶ πολὺν μὲν αὐτῶν
 χρυσὸν, πλείον δὲ ἀργύρον ὁ τῶν τυρίων βασιλεὺς εἰ-
 ραμος εἰς τὴν οἰκοδομίαν συνεισέφερεν, ἐπὶ δ' ἐξ ὅλα
 καὶ δρου καὶ πίτυος ἀντιδωρήσατο καὶ αὐτὸς μεγάλας
 δωρεὰς τῷ εἰρωμῶν, ὅτι τὸν κατ' ἑπὶ πέμπων αὐτῶν
 καὶ οἶον ἐλῆγον, ὡν μέγιστα ἦν τὸν οἶον οἰκῆν ὡς ἐ
 πρὸς τὴν κατ' ἑπὶ αὐτῆς, χρυσοῦ δὲ διέτελει. πρὸς τοῖς
 δ' καὶ πόλεις αὐτῶν τῆς γαλιλαίας, εἰκοσι μὲν τῶν ἀει-
 κλίων τῶν τῶν τυρίων καὶ μὲν ἐχάριστατο, καὶ ἐπὶ
 δὲ καὶ καὶ τῶν οἰκιστῶν εἰρωμῶν, καὶ δυσαρεστίαν τῇ
 δωρεῇ, πέμπων πρὸς σολομῶνα μὴ εἶδαι τῶν πόλεων
 ἐλεῖν. ἐκ τούτου πρὸς τὸν σολομῶνα χαβαλὼν γῆ. με-
 θερμῶν δὲ μὲν τὸ χαβαλὼν καὶ φοινίκων γλῶτ-
 τῶν, ἐν ἀρίστον σημῶναι. καὶ σοφισμῶν δ' καὶ λί-
 θοις ἀνιγματοειδῶς διεσπένετο πρὸς τὸν σολομῶ-
 να ὁ τῶν τυρίων βασιλεὺς, ὡς καὶ καλὸν ὅπως αὐτῶν
 τοῖς παρῆλθεν, καὶ τῆς δωρεῆς τῶν ἐν αὐτοῖς ζητε-
 μένων ἀπαλλάξῃ. τὸν δ' ἐνὸν ὄντα καὶ συνετόν, ἐδὲν
 τοῖς παρῆλθεν, ἀλλὰ πάντα νικῶν τῶν λογισμῶν,
 καὶ μετὰ αὐτῶν τὴν ἐξένοια ἀεφώπτε. μέμνη-
 ται δ' αὐτῶν τῶν δύο βασιλέων, καὶ μὲν ἀνδρες ὁ
 μετὰ φράσας δὲ τῆς φοινίκων ἐκλεῖψεν τὰ τυρίων
 ἀρχαῖα εἰς τὴν ἐλλῆνικῇ φωνῇ, λέγων ἑπας. τελευτήσαντες δ' ἀβιβάλῃ, διεδέξατο τὴν βασιλείαν
 παρ' αὐτῶν ὡς εἰρωμῶν, ὅς βιῶντες ἐπὶ πενήκοντα ἔτια, ἐβασιλεύοντες ἑξάκοντα καὶ πέντα. οὗτοι ἔχα-
 ρον τὸν ὄντα χροῖον, καὶ τὸν τε χρυσοῦ κίονα τὸν ἐν τοῖς τῶν θεῶν ἀνέθηκεν. ἐπὶ τῶν ἑλλῶν ἐξέλεον ἀπὸ
 τῶν ἐκὸν δὲ τῶν θεῶν τῶν λογισμῶν λιβαίου εἰς τὰς τῶν ἱερῶν στήνας. καὶ δειλὸν τε τὰ ἀρχαῖα ἱερῶν,
 Z 2

A Et tribus quidem ordinibus aulæis Babylo-
 nis prætexebantur : quartus verò sculptorum
 admirabile artificium ostentabat, in quo effi-
 ctæ erant varæ arborum ac plantarum spe-
 cies, frondibus & foliis tanta subtilitate ex-
 pressis, ut agitari quodammodo viderentur.
 Reliquum verò quod supererat usque ad lacu-
 nar, opere albario tectum, & discoloribus pi-
 cturis erat variegatum. Præter hæc erant &
 alia cubicula ad voluptatem facta, & porticus
 ad ornatum regis longissimæ, in quibus splen-
 didissima trichina referta auro, ut quæ aurea
 supellectili ad omne regis conuiuij ministe-
 rium erant instructissima. Difficile est enume-
 rare amplitudinem ac varietatem aularum,
 tam maiorum quàm mediocrium, tum quæ
 sub terra latebant, quæve in ære elegantis-
 simè attollebantur. In summa totum ædifi-
 cium è marmore candido & cedro, & auro at-
 que argento constabat : dispositis per parietes
 & laquearia variis lapillis auro inclusis, quem-
 admodum & in ornatu templi factum fuerat.
 Quin & ex ebore factum erat prægrande so-
 lium exaltatum, specie tribunalis, quod sex gra-
 dibus ascendebatur, in quorum singulis extre-
 mitatibus leonum effigies erant impositæ, to-
 tidem aliis superne imminentibus. qua verò
 parte rex insidebat, manuum effigies eum ex-
 cipiebant : & quæ reclinebatur, dimidiatus e-
 rat iuuenis tegum suum respiciens : totum-
 que tribunal auro coagmentatum erat. Hæc o-
 pera Solomon viginti annis perfecit, confe-
 rente magnam auri vim, maiorem argenti Iro-
 mo Tyriorum rege, & præter hæc cedri atque
 pinus materiem. Sed & ipse maximis donis I-
 romum est remuneratus, singulis annis fru-
 mentum ei mittens & vinum atque oleum,
 quibus maxime opus habebat, ut diximus, eo
 quod insulam incoleret. Præterea Galilææ op-
 pida numero viginti non præculla Tyro diffi-
 cita ei donauit : quæ cum ille perlustrata satis
 considerasset, & non valde probasset, renuntia-
 ri iussit Solomoni, sibi non esse opus eis oppi-
 dis, & ex eo terra Chabelon est appellata : voce
 Phœnicum lingua, id quod dupliciter signifi-
 cante. Quæstiones etiam ænigmaticas Tyrius
 rex ad Solomnem transmisit, rogans ut eas
 explicaret, & dubitationem sibi omnem exi-
 meret. At ille callens huiusmodi rerum ac na-
 tura prudentissimus, nihil inexploratum relin-
 quebat : sed omnia ratione petuincens, & per-
 scrutatus eorum intellectum, apertissimè decla-
 tabat. Meminit horum duorum regum & Me-
 nander, qui è Phœnicum lingua annales Ty-
 riorum in Græcum sermonem est interpreta-
 tus, in hunc modum scribens : Defuncto Abi-
 balo successit in regnum filius Iromus, qui vi-
 xit annos quinquaginta tres, & regnavit annos
 xxxiii. hic agcessit ad insulam agrum qui di-
 citur amplius, & autem columnam in Iouis
 delubro dedicauit. idem materiem multam in
 monte Libano excidit ad contegenda templa,

οὐ μνησάμενος αὐτὸν, καὶ ταῦτα δις αὐτῷ τῷ θεῷ καὶ A
τοῖς υἱοῖς φανέντος ἔ τον πατέρα μνησθὲς παρανέ-
σαντος, ἀκλιῶς ἀπέθανεν. ἦκεν οὐκ ὁ φοροῦντος ὑπὸ
τῷ θεῷ πεμφθεὶς, ἐπὶ λαοθάλει αὐτὸν ὅτι τοῖς πα-
ρανομίαισι λέγων, ἔτ' ὅτι πολὺ χαρήσκει τοῖς
παρανομίοις ἀπειλῶν, ἀλλὰ ζῶντος μὲν καὶ ἀφαιρε-
θῆσθαι τὴν βασιλείαν, ἐπεὶ τῷ πατρὶ δαβὶδ ἡ τὸ
θεῖον αὐτὸν ὑπέχρητο δέδοχον ποιῆσαι ἐκείνου. τολύ-
πσαντος ὅ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ταῦτα δαδῆσεν, ἐκ ἀπαν- B
τα μὲν τὸν λαὸν ἀποστήσας αὐτῷ, δέκα δὲ φυλάς
μόνας ἀφῆκε αὐτῷ τῷ δούλῳ, δύο δὲ καταλειπὼν
τῷ ἡναρτῷ τῷ δαβίδου, δι' αὐτὸν ἐκείνον ὅτι τὸν θεὸν
ἠγάπησεν, καὶ δὲ τὴν πόλιν ἱεροσόλυμα, ἐν ἣ νῶν ἐ-
χεν ἐβελήθη. ταῦτα ἀκούσας σολομών, ἤλυσεν, καὶ
σφοδρῶς συνηχύθη, πάντων αὐτῷ χερδὸν ἀγαθῶν ἐφ'
οἷς ζηλωτὸς ἦν, εἰς μεταβολὴν ἐρχομένην πονηρίαν.
οὐ πολὺς δὲ διήλθε χρόνος ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας ὅτε φο-
ρήτης αὐτῷ τὰ συμβεβηκυῖα, καὶ πόλεμον ἰπ' αὐ- C
τὸν διδὼς ἠγείρει ὁ θεός, ἀδελφὸν μὲν ὄνομα. τὴν δ'
ἀγρίαν τῆς ἐχθρῆς, λαβόντα τοιαύτην. παῖς ὤν ἦν
ἰδουμαῖος, γένος ἐκ βασιλικῶν ἀντιμέστον. κατα-
στρεφάμενος δὲ τὴν ἰδουμαίαν ἰωάβου τῷ δαβίδου
στρατηγῷ, καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ φέρον ὅπλα
δυωάμενος δαφνίζεσθαι μισοῖν ἐξ. φυγὼν ἦκε πρὸς
τὸν πατέρα αὐτοῦ τὴν ἀγριαν βασιλείαν. ὁ δὲ φιλοφρόνως
αὐτὸν ὑποδέξαμενος, οἶκον τε αὐτῷ δίδωσι καὶ χώ- D
ρον εἰς διατροφὴν. καὶ γυνάμενος ἐν ἡλικίᾳ, λίαν
ἠγάπα. ὡς καὶ τῆς αὐτοῦ γυναῖκος αὐτῷ δουλεύει
πρὸς γάμον τὴν ἀδελφὴν, ὄνομα θαρσίνην. ἥ δὲ
ἦν αὐτῷ γυνήκεος, τοῖς τῷ βασιλεὺς παροῖ σωματι-
στῆν. ἀκούσας οὐκ ὀλίγον δαβίδου θάρσινον ἐν ἀγρί-
πῃ, καὶ τὸν ἰωάβου, προσελθὼν εἰδὼς τὸν πατέρα αὐτοῦ
ὁπότε αὐτῷ βασιλεὺς εἰς τὴν πατρίδα. τὸ δὲ βα-
σιλεὺς ἀνακείμενος, τίνος ἐνείκης ὦν ἡ τὴν πατρίδα
ἐκείνου καταλιπεῖν αὐτὸν, ἐνοχλῶν πολλὰ καὶ E
καὶ ὡς καλῶν, τότε μὲν ἐκ ἀφείδην. κατ' ἐκείνον
ὅ τὸν καμῶν, κατ' ὃν ἦδη σολομῶν τὰ πρᾶγμα κατα-
καῶς ἔχεν ἤρχετο δὲ τὰς παρανομίας ἀφῆκε
μίας, καὶ τὴν ὀργὴν τὴν ἐπ' αὐταῖς τῷ θεῷ, συγχωρή-
σαντος τῷ θεῷ πατρὶ, ὁ δὲ εὖ ἦκεν εἰς τὴν ἰδου-
μαίαν. καὶ μὴ θυμῶν αὐτῷ ἀποστήσας τὸν σολο-
μῶνα, κατέχετο δὲ φρεσὶς πολλὰς καὶ ἐκ τῶν ἐλθόν-
τες δι' αὐτὰς εἰπὶ ἀδελφῆς ὁ νεώτερος, ἀφ' ὧν
ἐκείνου, εἰς τὴν στείαν ἀφίκετο. συμβαλὼν δὲ ἐκεί- F
νι ἰσχυρῶς μὲν τοῦτο, τὸν δὲ τῆς στείρας ἀποδεί-
δον βασιλείαν ἀδελφῶν διαδοῦν ὄντα, καὶ
λὺς ὄντα τὴν χώραν εἰς φιλίαν αὐτῷ συνάψαι, ἡ
χρησθεῖ αὐτὸν εἰς φιλίαν ἀναβάναι. καὶ κα-
τέχετο τὴν ἐκείνου στείαν, βασιλεὺς αὐτῆς ἀποδείκνυ-
ται. καὶ κατατρέχων τὴν δὲ ἰσχυρῶς γῆν, ἐποίη-
σε κακῶς, ὅτε διήρπαξε σολομῶνα ἐπὶ ζῶντος. καὶ ταῦ-
τα μὲν ἐκ τῶν ἀδελφῶν συνέβαινεν πάρεν τοῖς ἐ-
βραίοις. ἐκπύεται δὲ σολομῶν, καὶ τῷ ὁμο-
φύλῳ τῆς ἱεροβόαμος υἱὸς ναβαταίου, κατὰ φρεσὶ-
τίαν πάλιν γυνάμενος αὐτῷ τοῖς πρᾶγμασι ἐπι-
πίσας. παῖδα δὲ ὑπὸ τῷ πατρὶ καταλειφθέν-
τα, καὶ ὑπὸ τῇ μητρὶ παιδεύομενον, ὡς εἶδε γυνάμενος καὶ πολυμερὲς σολομῶν ὄντα τὸ φρόνημα,
τῆς τῷ πατρὶ οἰκοδομίας ἐπιμελητὴν κατέστησεν, ὅτι τοῖς ἱεροσολύμοις τὸν κύκλον περιέβαλλεν.

discedens ab eius imitatione, idque bis in som-
nis monitus sequi paterna vestigia, mortem
inglorius oppetiit. Venit itaque ad illum pro-
pheta missus a Deo, dicens neque clam esse e-
ius impietatem, neque diutius impunitam fo-
re: viuo tamen regnum non auferendum, quan-
do patri eius diuinitus sit promissum non al-
ium successorem futurum: sed post hunc de-
functum, filium poenas daturum: ita tamen ut
non vniuersum regnum deficeret, sed decem
solae tribus seruo ipsius cederent, reliquae duae
penes nepotem Dauidis remanerent, idque ip-
sius aui respectu, & vrbis Hierosolymorum,
in qua Deus templum sibi elegisset. His audi-
tis Solomon vehementer perturbatus indo-
luit, omni felicitate, qua haecenus suspicie-
batur, in contrarium vergente. Nec multum
temporis post hanc prophetae denunciatio-
nem est elapsum, dum hostis ei Deo sic volente
exortus est, cui nomen Aderus, regi infen-
sus ob causam hanc. Idumaeus fuit genere, &
e regio stemmate. Cumque Ioabus copiarum
Dauidis Imperator Idumaeam subigeret, omni-
bus eius gentis qui per aetatem arma ferre pos-
sent internecione intra semel esse deletis, hic et-
iamnum adolescentulus ad Pharaonem Aegy-
ptiorum regem euasit, ab eo comiter exceptus,
& domum & agros ex quorum redditibus vi-
ueret, munificentiam illius esse consecutus: &
postquam adoleuit tam carus ei factus est, ut
rex coniugis suae sororem, nomine Taphinem,
nuptum ei traderet: ex qua filius natus, cum
regis liberis esse educatus. Porro accepto in Aeg-
ypto de Dauidis & Ioabi morte nuncio, regē
adiuit rogans ut sibi in patriam reuerti permitte-
ret. Rege autem percontante quid illi deesset,
quāvis sua iniuria prouocatus relinquere ami-
cum benemeritum cuperet, & si non semel id
petitum, impetrare tamen tunc nequaquam
valuit. Sed cum iam res Solomonis labare in-
ciperent, Deo impietatem eius non amplius
ferente, cuius nutu Pharaō difficilem se ha-
ecenus praeberat, Aderus impetrato a suo re-
ge comite Idumaeam reuertitur. & cum
non posset gentem suam ad defectionem a So-
lomone percellere, eo quod validis praesidiis
impositis in officio contineretur, nec liceret
impune res nouas ibi moliri, profectus in-
de in Syriam se contulit. Vbi cum incidisset
in quendam Razarum, qui descuerat a So-
phena rege Adrazaro, & eas terras cum latro-
num manu incursionibus populabatur, socie-
tatem cum homine iniit: cuius ope occupata
ea parte Syriae, rex declaratus, Israelitarum di-
tione crebro irrumpendo, viuo adhuc Solo-
mone rapinis omnia miscebat & caedibus. Et
quasi parum esset Hebraeis vnus hostis exter-
nus, domi extitit qui Solomonem infestaret
Hieroboamus Nabataei filius, veteri quodam
oraculo ad res nouandas excitatus. Cum e-
nim patre orbatus adolescens adhuc a matre
educaretur, Solomon animaduertia generosa
eius indole, praefecit cum fabricae muro-
rum, quando Hierosolyma mœnibus cingebat.

πρὸς χειρὸν γὰρ ἡξίουν ἔτι) τὸ χρησὸν καὶ φιλανθρώπων, A
 καὶ τὰτ' ἐν τῷ. ἰδοὺ καὶ ἕως καὶ τὸ βεβήλοσθαι τὴν μὴ
 παραυτίκα ἀπειπεῖν ἀγαθῆς ἐλπίδος ἔχου. συγκα-
 λήσας ἡ τοῖς πατρίοι φίλοις, ἰσοσπέιτο μετ' αὐτῶν,
 ποδῶν δὲ ποσὶσθαι τὴν δόκουν πρὸς τὸ πλῆθος.
 οἱ δ' ἄπερ εἰκὸς τοῖς δύνου καὶ φύσιν ὄχλων εἰδότες,
 παρήκουσιν αὐτῷ φιλοφρόνως ὁμιλῶντι τῷ λαῷ, καὶ δη-
 μοσιώτερον, ἢ καὶ βασιλείας ὄγκον. χειρώσασθαι γὰρ ἔ-
 πως εἰς δύνου αὐτὸν, φύσει γὰρ ὑπὸ κῶλον ἀγαπῶνται
 τὸ προσκλῆναι καὶ πρὸς μικρὸν ἰσότημον γὰρ βασιλείων. B
 ὁ δ' ἀγαθὸν ἔπος καὶ συμφέροντα ἴσως πρὸς τὸ πᾶν,
 εἰ ἡ μὴ πρὸς γὰρ τὸν τότε καμὲν ὅτι δι' ἡρώεσθαι βασι-
 λεία, γνώμην ἀπεσέσθαι, τῷ θεῷ ποιοῦντος οἶμαι
 καταχειρῶναι τὸ συμφέρον ὑπ' αὐτῷ. καλήσας ἡ τὰ
 μικρά, τὰ συμπετραμμένα, καὶ τῶν γὰρ πρὸς βυτί-
 ρων αὐτοῖς συμβουλίας εἰπὼν, τὴν δοκεῖ ποιεῖν αὐτοῖς
 ἐκείλῳ λέγειν. τὰ ἡ, ἔτι γὰρ ἡ νότης, ἔτι ὁ θεὸς ἡρώ-
 νειν τὰ κρείττω, παρήκουσιν ἀποκρίνεσθαι τῷ λαῷ, C
 τὸν βραχύτερον αὐτῷ δάκτυλον τῆς τὴν πατρὸς ὁσφύος
 ἔτι) παχύτερον, καὶ εἰ σκληροῦχας ἐπειράθησαν
 ἐκείνου, πολὺ μᾶλλον αὐτῷ λήψασθαι πείραν δυσκό-
 λου, καὶ εἰ μάλιστα αὐτοῖς ἐκείνος ἐκθέτει, σκορπίους
 τῷ ποιῆσαι αὐτὸν προσδοκᾶν. τοῖς ἡρώεσι ὁ βασι-
 λεύς, καὶ δόξας προσέθηκεν τῷ τῆς ἀρχῆς ἀξιώματι τὴν
 δόκουν, ὡς συνήλθεν ἀκασμόν τὸ πλῆθος τῇ ἔ-
 τι γὰρ ἡμερῶν, μετώρου τῷ λαῷ πάντος ὄντος λέγον-
 τος ἀκῶσαι τὴν βασιλείαν ἰσχυροῦς, οἰομένης δὲ πᾶ-
 καὶ φιλανθρώπων, τῶν γὰρ μικροῦν αὐτοῖς συμβου-
 λίας παρὲς τῶν γὰρ φίλων ἀπεκρίνετο. ταῦτα δ' ἐ-
 πείθετο καὶ τῶν τῷ θεῷ βέλων, ἵνα λάβῃ τέλος ἡ
 προσφῆτος ἀρχάς. πληγῆτε ἡ ὑπὸ τῶν λόγων, ὡς
 ὑπὸ σιδήρου ἐκλήσαντες, ὡς ὅτι πείρα τοῖς εἰρη-
 μήτοις ἡγάκησαν, καὶ μέγα πάντες ἐμβόησαντες
 ἐκείνῳ ἰδὼν αὐτοῖς ἔτι) συγχεῖν πρὸς διαβίδην καὶ τὴν
 ἀπ' αὐτῶν μετ' ἐκείνῳ ἔφασαν τῶν ἡμερῶν. πρὸς χα-
 ρεῖν δ' αὐτῶν μόνον τὸν θεόν, ὃν ὁ πατὴρ αὐτῶν κατεσκεύα-
 σεν εἰπόντες, καταλείψειν ἡπείλθουσιν. ἔπος δ' ἔχον
 πικρὸς ἐπὶ τῶν ὀργῶν ἐπὶ ἡμερῶν, ὡς πῦρ αὐτῶν τὸν
 ὅτι γὰρ φόρον ἀδωρόμενον ἵνα συγγόντας τοῖς εἰρημέ-
 νοις, εἴτι προσπετιὲς ὑπὸ νότης καὶ δύσκολον τῷ αὐ-
 τοῖς, ποιῆσαι μαλακώτερον, ὅχι ὑπέμειναι, ἀλλὰ
 βελόντες αὐτὸν λίθοις, ἀπὸ κτενῶν. τὰ ἰδὼν βοόα-
 μος, καὶ νομίσας αὐτὸν βεβήλοσθαι τοῖς λίθοις οἷς τὸν
 ὑπὸ τῷ ἀπὸ κτενῶν αὐτῷ τὸ πλῆθος, δέσας, μὴ καὶ
 ἔργῳ πᾶσι τὸ δεινόν, ἐπιβὰς δὲ τῷ ὅτι ἀφ' αὐτοῦ, ἐφύ-
 γον εἰς ἱερὸν ὄρυμα. καὶ ἡ μὲν ἰδέα φυλῆ, καὶ ἡ βενιαμὴς,
 χειροτονῶσιν αὐτὸν βασιλεία. τὸ ἡ ἄλλο πλῆθος,
 ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας γὰρ διαβίδου παίδων δόσαν,
 τὴν ἱερὸν ἀπὸ δὲ τῶν προσεγγιζόντων κύριον. βο-
 ούμενος ἡ ὁ σοδομῶν πᾶς, ἐκλήσαντο ποιῆσαι τὴν
 φυλῶν, ὡς εἶχεν ὑπὸ κῶλον, οἷς τε τῷ λαῷ ὅτι καὶ
 ὅτι παρ' αὐτῶν στρατὸς μυριάδας ἐπὶ κτενῶν, ἐξελθεῖν
 ὅτι τὴν ἱερὸν καὶ τὴν λαὸν, ὅπως πολεμήσας, αἰαγ-
 κῶν δουλῶν αὐτῶν. κωλυθεῖς ἡ ὑπὸ τῷ θεῷ ὅτι
 τῷ προσφῆτι ποιοῦσθαι τὴν στρατίαν, καὶ γὰρ ἔτι) δίκαιον τοῖς
 θεῷ προσφῆταις τὴν πλῆθος δόσαντος γενημένης,
 οὐμὸς ὁ γὰρ ἱσραηλ γὰρ βασιλεὺς ἐπείκει, εἴτα δὲ
 φυλῶν βασιλείας γενημένης διηλώσαντο. φυλαχθεῖν

Decere enim eius ætatem putabant procliuem esse ad benemerendum. non nihil tamen spei suberat: quod non statim essent repulsam passi. Interim ille conuocatis paternis amicis consultabat quale responsum populo dari oporteat. qui quum bene ipsi cuperent, & vulgi naturam probè callerent, suaserunt vt comiter populum alloqueretur, & posito aliquantisper fastu regio ad captandam multitudinis gratiam se accommodaret. hac enim arte captos faciliè illum amatuos, quod natura ita comparatum sit, vt subiecti delectentur regibus mansuetis; & de suo fastigio non nihil se demittentibus. Ibi Deus sine dubio mentem ademit homini, cui tam utilis in omne tempus sententia, certè ad præsens ambienti regnum necessaria, non probabatur: sed accitis æqualibus suis iuuenibus, & exposito seniorum consilio, quid ipsis videretur, proferre iussit. Illi, quia nec per ætatem poterant, nec Deus sinebat utiliora cernere, authores ei fiunt sic ad populum respondendi: minimum digicum ipsius crassiorem esse quàm patris lumbi fuerint: & si ab illo duriter habitos se putarent, durius etiam in posterum tractandos esse: & si ab illo scuticis cæsi fuissent, expectandum vi ab ipso scorpionibus flagellarentur. His delectatus rex, & ratus decere maiestatem principatus tale responsum, postquam tertia die populus ad audiendum conuenit, omnibus expectatione suspensis, & existimantibus benignum aliquid sibi proponendum, omisso amicorum consilio ex iuuenum sententia respondit, non sine Dei voluntate, vt Achiz vaticinium suus euentus sequeretur. Icti enim velut ferro tam duris verbis, non secus ac si à minis ad rem iam esset peruentum, per indignationem vno ore exclamant, nihil sibi futurum amplius cum Davidis progenie, haberet ipse templum quod pater extruxisset, manifestè defectionem præ se ferentes. Adeoque pertinax ira fuit, vt Adoram questorem regium, missum ad excusandum iuuenilis linguæ petulantiam, placandisq; concitati vulgi animos, ne auditum quidem lapidibus obruerint. Quo facto Roboamus ratus, id quod erat, se in famulo faxis impetitum, veritusque ne conceptum semel odium in ipsius caput effunderetur, trepidè conscenso curru quantum potuit Hierosolyma properauit. Et Iudæ quidem ac Beniamistibus communibus suffragiis regem cum eligunt: reliqua verò multitudo, ex illo die alienata à progenie Davidis, Hieroboamo imperium detulit. id Roboamus ægrè ferens, conuenta duarum tribuum sibi subditarū indictio, & delectu c. lxxx. millium habito, conatus erat reliquas decem vi ad officium retrahere, nisi Deus per prophetam intercessisset, admonens nefas esse ciuile bellū mouere, præsertim cū Deo volente populus ab eo defecisset. Nunc prius Hieroboami Israelitarum regis gesta, ac cum demum res Roboami duarum tribuum regis dicemus, serie narrationis ita postulante.

Κεφάλαιον 6.

A

Στρατὶς ἱεροβοάμης ἐπὶ τὴν γῆν ῥέεισάν, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλίαν
τὴν ἱεροβοάμης ἦσαν ἄλλοι στρατοὶ, αὐτὸς τὸν
βασιλεὺς ἔχον.

Ιεροβοάμης ἦν δὲν τέτταρον φροντιστάς, πολλὰ δὲ ἀρι-
σταίως στρατιὰν, ἐπὶ τὴν ῥοβοάμης παῖδα τὸν δύο φυλῶν
τὴν βασιλείαν τὴν πατρὸς ἔχοντες ἀμύμονα ἀβίαν ἔχοντες ἐ-
πιτοὺς πολέμους. κατεφρονεῖτο γὰρ αὐτὸν ὅτι ἦν ἡλικίας.
ὁ δὲ ἀκρότης τὴν ἑφοδὸν τὴν ἱεροβοάμης, πρὸς αὐτὴν
κατεπλάγη, ἡμομόμος δ' ἐπὶ αὐτὸν ὁ τὸν νόστιμος τῶν φρο
νιστῶν καὶ τὸν ἐλπίδος τὸν πολέμου, στρατὸν ἐπὶ ἡλικίας ἐκ
τὸν δύο φυλῶν, ἀπὸ τῶν πατρὸς ἱεροβοάμης εἰς τὸν ποταμὸν
καλὸν ἔχοντες σταμνοῦν, καὶ στρατὸν πεδινὸν ἀμύμονος ἐ-
χοντες αὐτὸν τὸν πρὸς τὸν μέγαν ἡν ἔτι ζῆν, καὶ ὁ δὲ δύνα-
μις αὐτὴ, μυριάδας πέντε ἄρχοντα. ἦν δὲ ἱεροβοάμης
στρατὶς, διπλάσιον ἐκείνης, ὡς ἡ τὰ στρατεύματα πρὸς
τὰ ἔργα ὁ δὲ καὶ δύναμις αὐτὴν παρετάσσον καὶ συμβαλεῖν
ἐμελλε, καὶ ἐφ' ὅσον ἦν πῶς τὸν ποταμὸν ἀβίας, καὶ τὴν χειρὶ
καταστῆσαι, τὸν πᾶντος καὶ τὸν ἱεροβοάμης ἀκούσας πρὸς
αὐτὸν μὴ ἡσυχίας ἡσυχίας, ἡμομόμος δὲ σὺν πᾶσι, ἡρ-
ξατο λέγειν, ὅτι μὲν τὸν ἡμομόμον ὁ θεὸς δαδίδη καὶ τοῖς
ἐκ τῶν οἰκῶν αὐτῶν κατέκτανεν εἰς πάντα χρόνον, καὶ ὁ δὲ ὑμῖς
αἰνέετε, θαυμάζετε ὅτι πῶς ὁποσάποτε τὸν πατὸς, τὸν
δὲ ἱεροβοάμης πρὸς αὐτὸν καὶ μετ' ἐκείνου πάρετε
νῦν ἐπὶ τοῖς ἔργοις τῶν βασιλέων καὶ κατεμύοντες πολέ-
μους, καὶ τὸν ἀρχὴν ἀφαιρησάμενοι τὴν ὑπάρχουσαν, τὸν
μὲν γὰρ πλεῖον μὲν καὶ νῦν ἱεροβοάμης ἀδίκως ἔχει. ἀλλ'
καὶ οἱ καὶ τῶν αὐτῶν ὁπολαύσεν ἐπιπλεῖον χρόνον,
ἀλλὰ οὐδὲ καὶ τὸν παρεκλήθη ὁ θεὸς δαδίδη καὶ τὸν παύ-
σεν τὸν ὄψον, καὶ τὸν ὑβρίων αὐτὸν ὅσον ἔχοντες
εἰς αὐτὸν ὑβρίζον, καὶ τῶν ποιῶν ὑμᾶς ἀναπεπφύκας.
οἱ μὲν δὲ ἀδίκως δέντες ὑπὸ τὸν πατὸς, ἀλλ' ὅτι μὴ
πρὸς ἡδονὴν ἐκκλησιάζον ὁμίλησεν, ἀνδράπων πο-
νηρῶν συμβουλίας πεισθεῖς, ἐκκατέλιπον τὸν πατὸς
καὶ ὑπὸ ὀργῆς ἐκείνου, τὴν δὲ ἀληθείαν αὐτοῖς ὑπὸ τὸν
θεὸν καὶ τὸν ἐκείνου νόμον ἀπαστάσαντες, καὶ τοὺς σὺν γυν-
αίκα καλῶς εἶχεν ὑμᾶς, καὶ λόγων μόνων δυσκόλων, ἀν-
δρῶν καὶ δημοκρατίας ἀπείρω, ἀλλ' εἰ καὶ πρὸς τὸν δυ-
σχεῖς ἡ νόστιμος αὐτῶν, καὶ ἡ ἀμαθία τὸν πρὸς τὸν μόνον ἔχον
ἡν ἔργον, ὅσον τὸν σολομόνα τὸν πατέρα, καὶ τὰς ἀντι-
στάς ἐκείνου. παραίτησιν γὰρ τὸν δὲ τὸν ἐκ τῶν ἀντι-
στάς τὰς τῶν πατέρων εὐπορίας. ὑμῖς δὲ ἐδὲν τῶν
ἐλογισαμένων, ὅτι τὸν ἔτε ἔτε ἔτε. ἀλλ' ἡμετεροὶ στρατὸς ἐφ' ἡμᾶς
τοσούτους, πῶς καὶ περὶ οὐκ ὡς πρὸς τὸν νίκης; ἡ δὲ χρυσῆς
δαμνῆσι, καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ὀργῶν βαρύνει, καὶ δαίμονες τὸν
ἀπὸ βίας ὅσον ὑμῖν, ἀλλ' ἐκ τῆς θρησκείας; ἡ τὸν πᾶν-
τος ὑμᾶς ἐλπίδας ἀπεργάζει, τὸν ἡμετέραν στρα-
τιὰν ὑπερβάλλον; ἀλλ' εἰ δὲ τις οὐκ ἔχει μυριάδων
στρατῶν καὶ ἀδικημάτων πολέμων. ἐν γὰρ μόνον τὸν
δικαίον καὶ εἰς τὸν θεὸν εὐσεβεῖ τὸν βεβαροτάτην ἐλπίδα
τὸν κατεπὶ τῶν ἐναντίων ὁποκείσθαι συμβέβηκεν. ἡ τις
ἔστι παρ' ἡμῶν τε περὶ τὸν ἀπ' ἀρχῆς τὸν νόμον, ὁ δὲ
ἰδίον θεὸν σεβόμενος. ὅν ἐν χεῖρας ἐποίησαν ἔξ ὕλης
φθαρτῆς, καὶ ὁ δὲ πῶς πονηρῶς βασιλεύς ἐπὶ τῶν
ὀργῶν ἀπάτη κατεπλάσεν, ἀλλ' ὅσον ἔργον ὅσον αὐτὸν
καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος τῶν ἀπάντων. συμβεβλήκει τοῖς ἀντι-
σταντοῖς καὶ νῦν μετ' αὐτῶν, καὶ λαβόντες ἀμείνων λογισ-
μὸν, παύσαντες τὸν πολέμους, καὶ τὰ πατέρα καὶ τὸν πρὸς
τὸν ὑμᾶς ἐπὶ τοσούτῳ μέγεθος δὲ ἀμύμονος γνωρίσαι.

CAP. V.

*Hieroboami contra Abiam filium Roboami ex-
peditio & elades, & quod Basanes Hieroboa-
mi generis extraxerat ipse regnum occupaverit.*

AT Hieroboamus nihil his motus, magnis
delectibus habitis contra Abiam filium
Roboami, duarum tribuum regem, qui tum pa-
tri successerat, duxit exercitum, propter aetatem
eius non satis administrandis rebus maturam.
Sperans se facilem victoriam reportaturum. Il-
le vero audito aduentu Hieroboami haudqua-
quam est perterritus, sed supra aetatem, & supra
quam hostis sperauerat, impigre collecto ē
duabus tribubus exercitu, occurrit Hieroboa-
mo in quodam loco qui appellatur mons Sa-
maron, & prope illum castra metatus ad pra-
lium se & suos parabat. Habebat autem in ca-
stris quadraginta millia militum: Hieroboa-
mi copiae duplo numerosiores fuere. Ut vero
pugnandi studio acies instructae ex adverso co-
stitere, Abias occupato editiore quodam loco,
manu mota silentium ab hoste petit. Quo im-
petrato, sic orsus est dicere: Quod Davidi atque
eius posteris regnum in multas aetates duratu-
rum diuinitus sit concessum, ne ipsi quidem i-
gnoratis: quo magis miror cur deserto meo pa-
tre, Hieroboamo eius seruo adherere malueritis,
& nunc ab illo contra nos stetis iusto Dei
suffragio principatum obtinentes, impugnaturi
nos & reliqua regni parte repulluri. maiorem
enim eius partem Hieroboamus iam nunc ini-
iusta vi occupat. Sed non diu fuerit sua tyrannide,
dabit Deo poenas peccatorum scelerum,
qui finem imponet eius nefariis facinoribus,
quandoquidem ipse non vult imponere atque
etiam vos ad omnem iniquitatem incitare non
desinit. Hoc enim autore nulla iniuria provo-
cati à meo patre, tantum quia malis consiliis se-
ductus, parum comiter vos allocutus est, irati
desertuistis non tam illum quam Deum optimū
maximum, legesque eius omnium quae nunquam
fuerunt sanctissimas. Atqui equum erat veniam
dedisse non solum verbi durioris homini iuue-
ni & conciliandi non admodum perito, sed
etiam si realiquid per aetate peccasset, vel pro-
pter Solomonem patrem, & illius in hanc gen-
tem beneficia. Pac enim est parentum meritis
posterorum errata condonari. Vos vero nullam
eorum rationem habuistis, ac ne nunc quidem
habetis, sed tam numeroso exercitu contra nos
venitis. quae quaeso re freti? num aureis illis vi-
tulis, & aris ac lucis celsioribus, quae non reli-
gionis sed impietatis vestrae argumenta sunt? An
forte multitudo qua potiores estis, spem vobis
facit victoriae? At nihil pollet quātūlibet innu-
mera vis exercitus, pro iniustitia contra ius ar-
ma ferentis. In sola enim pietate ac iustitia spes
victoriae sita est, quae profecto penes nos est, qui
constanter in scriptis legibus & veri numinis cul-
tu perseveramus: quae non manus artificis ē ma-
teria fragili sculpsit, nec; scelestus rex com-
mōtus est ad imponendum vulgo ignobilis sed qui
cōditor est omnium, & principium huius vniuersi-
tatis simul & finis. Quāobrem nunc quoque suadeo
ut resipiscatis, & secuti meliora consilia de-
stinatis contra instituta patria bellum gere-
re, per quae ad tantam felicitatem peruenistis.

lapsus inspectante populo tum victimam tum A
 aquam omnem circumfusam absorbit, ita ut
 locus fieret aridus. Quo viso Israelitæ prostrati
 in terram unum Deum adorant, hunc maximū
 & solum verum confitendos: ceteros nihil aliud
 esse quàm nomina vanis stultorum hominum
 opinionibus conficta: moxque comprehensos
 eorum prophetas interficiunt; Elia sic iubente:
 qui & regem abire ad prandium iussit, nec esse
 amplius sollicitum: breui enim viturum pluuiā:
 quo abeunte Elia verticem Carmeli conscendit, B
 & cum humi defecisset, caput genibus ap-
 plicuit, iussitque famulum ascensio quodā sco-
 pulo ad mare proipicere, & indicare licubi nubem
 excitari viderit. Paruit ille non semel a-
 scensio scopulo, sed nihil se videre retulit. Tan-
 dem septimò reuersus ait se vidisse in aëre nes-
 cio quid nigricans, humano vestigio non am-
 plius. Quo audito Elia mittit cum mox ad A-
 chabum, iubēs ut rex properē in urbem redeat,
 prius quàm profusus imber occupet. Qui post-
 quam ad Iesraelam urbem cœpit tendere, sine
 mora offuscato aëre & inuoluto nubibus pro-
 cella mixtus imber superuenit: & propheta
 correptus numine regium currum vique Ies-
 raelam Azari urbem currens prosequutus est.
 Iezabela verò Achabi vxor audito prodigio
 per Eliam patrato, quodque prophetas ipsius
 omnes interfecisset, misit ad eum nuncios, mi-
 nando se illum occisuram, quemadmodum ip-
 se prophetas occiderat. Et Elia territus fugit
 in urbem Bersube, quæ est in extremis tri-
 bus Iudæ finibus, Idumæ contermina: relicto-
 que ibi famulo, ipse in desertum abiit. Cumque
 precatus esset mortem, quod non esset cæteris
 melior, ut illis abimpis ipse vitæ cupidus esse
 debeat, sub arbore quadam obdormiit: & exci-
 tatus à quodam, surgens inuenit aquam ac ci-
 bum appositum. & cum comedisset collectis
 ex hoc cibo viribus, ad Sinæum vique montem
 peruenit, in quo Moyse à Deo legem acce-
 pisse proditur: vbi nactus amplam quandam
 specum, ingressus habitare illic decreuit. Al-
 lapsa deinde ad aurem eius voce incertum vn-
 de profecta, percontante quamobrem reli-
 ctavrbem desertum coleret: ait se occisis ex-
 ternorum deorum vatibus persuasisse populo,
 quod vnicus sit Deus, qui ab omnibus coli de-
 beat: & ob id factum ad supplicium se à regina
 expeti. Mox eadem voce iussus in crastinum
 sub diuum prodire auditorus quid opus facto
 sit: sequenti luce è spelunca prodiit. Ibi & ter-
 ramotus eius aures percudit, & oculis se can-
 dens ignis fulgor obtulit, sequutōque mox si-
 lentio, diuina vocenihil terreri præsentibus
 iussus est. neminem enim inimicorum fore
 illius compotem: mandatūque mox ut do-
 mum reuersus declararet populi regem Ieum Ne-
 messæ filium: apud Damascum verò Syro-
 rum Azaelem: & pro se prophetam Eli-
 zæum constituat, ex Abela vrbe oriundum. Im-
 pios enim pœnam daturus, alios Ieu regi, alios
 Azaeli. His auditis Elia in regionem Hebræo-
 rum reuertitur: & quum offendisset Saphati
 filium Elisæum arantem cum quibuidam

3. Reg. 19.

γηνόμεναι ἐκ πόλεως ἀβιλαῖ. ἡ γὰρ θρεῖ ἡ τὴν ἀσβεστοῦ ὄχλῳ, τοῖς μὲν ἀζαήλοισι, τοῖς ἡνῆες. ὁ δὲ ἡλίας ὑπο-
 σφίρει αὐτὴν ἀκούσας, εἰς τὴν ἰβραζίων χώραν.

Ε τὴν θυσίαν ἰδὲ πάντων, οἱ αἰαχέμενοι, τὸ ὕδωρ,
 καὶ φάραγγι γηνόμεναι τὸν πόπον. οἱ δὲ ἰσραηλῖται τὸ π
 ἰδόντες, ἔπισαν ὅτι τὴν γῆν Ε προσκυνοῦντο ἵνα θείον,
 καὶ μετρίον καὶ ἀληθὴν μένον δοξαζομένης. τοῖς δὲ
 ἄλλοις ὀνόμαϊ ὑπὸ φαύλου καὶ αἰοήτου θεῆς ἐπι-
 ποιήματα. συλλαβόντες δὲ αὐτῶν καὶ τοὺς προσφύτας,
 ἀπέκτεναν, ἡλίας τὸ το παραγίναντος. ἔφη ἡ καὶ τὸ
 βασιλεὶ παραδίδωμι πρὸς ἀριστον μηδὲν ἐπὶ προσήτοι-
 τα. μετ' ὀλίγον γὰρ ὄψεσθαι τὸν θεὸν ὄντα. Ε ὁ μὲν ἄ-
 χαβος, ἀπηλλάχθη ἡλίας ἡ δὲ τὸ ἀπρωπίσει τ' χαρ-
 μήνῳ ἀναβαῖ ὄρεσι, καὶ καδίστας ἐπὶ τῆς γῆς, πρὸς
 ρείσας τοῖς γόνασι τὴν κεφαλὴν. καὶ τὸν διεσπαστὴν
 ἐκείλῳσεν ἀνιλάδοντα ὅτι πῦρ σκοπῶν εἰς τὴν θάλασσαν
 ὑποβλέπειν. καὶ εἰδὴ νηφίλῳ ἐγείρομεν πῶδες,
 φερεῖν αὐτῶν. μέλει γὰρ τότε καδασθῆναι ἢ σιωπῆσαι
 τ' αἶμα. τὸ ἡ ἀναβαίνον, καὶ πολλὰς μὲν ὁρᾶν φη-
 σαντος, ἐβδόμον ἡ δὲ βαδίστας ἐωρακέναι, μελαρόμενος
 εἰπέ π τὸ αἶμα, καὶ πλεον ἰχνους ἀνδραπίν. ὁ δὲ ἡλίας
 ταῦτα ἀκούσας, πέμπει πρὸς τὸν ἄχαβον, καλῶν
 αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἀπέρχεσθαι πρὶν ἢ καταβῆναι
 τὸν ὄμβρον. καὶ ὁ μὲν εἰς ἰσραὴλ πόλιν ὡδραζέται.
 μετ' ἡ πολὺ ἡ τὸ αἶμα ἀχλίσαντος, καὶ νήρῳ καλυ-
 φθίνοντες, πνέοντα τὸ λαὸν ἐπὶ τῇ γῇ, καὶ πόλιν ὄμβρον.
 ὁ ἡ προσφύτης ἐνδεος γηνόμενος, τὸ τὴν βασιλείαν ἀφ-
 ματι μέλει τῆς ἰσραήλας ἀζαρὸς πόλεως σιωπῆσαι
 με. καδίστας ἡ ἡ τὸ ἀχαβὶ γυνὴ ἰβραζιλα, τὰ π
 μεῖα τὰ ὑπὸ τὴν ἡλίου γηνόμενα, καὶ ὅπ τοὺς προσφύτας
 αὐτῆς ἀπέκτανιν, ὅρῳ δέ σιτα πέμπει πρὸς αὐτὸν ἀγ-
 γέλοις, ἀπειλῶσα δὲ αὐτῶν ὑποκτίνειν αὐτοὺς, καὶ
 καίνος τοῖς προσφύτας αὐτῆς ὑπολέσειν. φοβηθεὶς ἡ δὲ ἡ-
 λίας, φάσκει εἰς πόλιν βερσὺς ἐλεγομένην. ἐπ' ἐλπίτι
 δὲ ἔστιν αὐτῇ τὸ χάρας τ' ἡ δὲ ἰδὲ φυλὴν ἰχθυῶν καὶ
 τ' ἰδὲ μαίαν γῆν. καταλειπὼν ἡ καὶ τὸν διεσπαστὴν
 τ' ἔρημον ἀνιχώρησιν. ἀξάμενος δὲ ὑποβαρῆν, ὁ γὰρ
 δὴ κρείττων, ἵνα ἐκείνων ὑπολωτότερον αὐτὸς ζῶν γλι-
 χῇ, κατεκοιμήθη πρὸς τὴν ἰνδρῶν. διεγείρας δὲ
 αὐτὸν πνὸς, αἰσάσας δὲ εἰσὶν ὡδρα καμνίῳ ἀπὸ τοῦ
 καὶ ὕδωρ. φανὼν ἡ καὶ συλλεξάμενος ἐκ τ' ὡδρῆς ἐκεί-
 νης τὸ δύναμιν, εἰς τὸ σιναῖον καλῶμενον ὄρεος ὡδρα-
 νεῖ, καὶ μωυσὶς τοῖς νόμοις ὡδρα τὸ θεὸν λέγειται λαβῆναι.
 ὡδρῶν δὲ ἐν αὐτῇ ἀσπλάγῳ π κοῖλον, εἰσσι καὶ διπ-
 λει ποιήμενος ἐν αὐτῇ τ' ὡδρῇ. ἐρωμήνης δὲ πνὸς
 αὐτὸν φωνῆς ἐξ ἀδὴλῳ, τὸ παρεῖν κατὰ λείοντας τὴν
 πόλιν, ἐκείσας δὲ τὸ κτεῖναι μὲν τοὺς προσφύτας τ' ἐ-
 νικῶν θιῶν, πέσας ἡ τὸ λαὸν ἐπὶ μόνος εἶναι θιῶν ἐν
 παντὶς ἐδρησάμενος ἐφροσε, ἐπὶ δὲ ἐπὶ τούτῳ πρὸς
 πτωρίαν ὑπὸ τ' γυναικὸς τὴν βασιλείαν. πόλιν ἡ καὶ
 σας πρὸς λθεῖν εἰς τὸ ὑπαρθεῖν τῇ ἐπίσει, γινώσκοντες
 γὰρ ὅτις τὸ δὲ πτεῖν, πρὸς λθῆν ἐκ τὴν ἀσπλάγῳ μὲν
 ἡμέραν. Ε σεισμὸν τε ἐπακίει, καὶ λαμπερὸν πνὸς
 αὐτῶν ὡδρα καὶ γηνόμενης πνυχίας, φωνὴ θεία μετὰ
 ἐστὶν περὶ τοῖς γινόμενοις αὐτὸν ὡδρα καλῶν, κρατῆ-
 σεν γὰρ ὡδρα τῇ ἐχθρῶν αὐτῶν. πρὸς τῆς τὴν
 σφίρτατα εἰς τὸ οἶκιον, ὑποδύξας τὴν πόλιν βασιλείαν
 ἰπουὺ τὸν νηυσταῖν παῖδα. ἐκ δαμασκὸς ἡ τῇ ὡδρῶν
 ἀζαήλοισι. αὐτὸ αὐτῇ ἡ προσφύτῳ ἐλίστατον ὑπὸ αὐτῇ
 Ε τὸν σαράτον παῖδα ἐλίστατον κατὰ λαβῆναι ἀσβεστοῦτα,
 Ε μετ'

καὶ μὴ αὐτὴ πῖνας ἄλλοις, ἰλαυνόντας ζώῃ δώδε-
 κα, περὶ τῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶν τῶν ἰδίων ἰματίων. ὁ δὲ
 ἰλιασμός ἐδίδως περὶ τῶν ἡρώων. καὶ καταλιπὼν
 τοὺς βοῆς, ἠκολούθησεν ἡλία. διηδεῖς δὲ συγχωρήσας
 αὐτῶν τοὺς γονεῖς ἀσπασάσθαι, μὴ κελύουσιντος τὸ
 ποιεῖν, δότω τὰ ἔμμενος αὐτοῖς εἶπετο. καὶ ἡ ἡλία τὸν ἄ-
 πάντα χρόνον τὸ ζῶν ἐμαθῆναι ἐ δὲ χρόνος, καὶ τὰ ἄ-
 φελὶ τῶν τοῖσιν περὶ τῶν αὐτῶν. ἡ βίβλος δὲ πε-
 ρὶ τῶν πόλεως ἀζάρης, ἀρχιερέων ὧν τὸ βασιλείως πα-
 ρακαλεῖται αὐτὸν δότω δὲ τῶν πικρῶν ὅσας βίβλους τὸ πλη-
 σίον αὐτῶν τῶν ἰδίων ἀρχόντων, ἵνα συνάψας ἐν αὐτῶν ποιήσῃ
 κτήματα, εἰ δὲ μὴ βέλαιοι χρήματα λαβεῖν, ἐπιτίποντος
 ἐκλεῖξασθαι τῶν ἀρχόντων πᾶσι τῶν ἐκείνων. τὸ μὲν φησι
 ποιήσεν. αὐτὸς δὲ τῶν ἰδίων χρηρῶσθαι γὰρ, ἡ ἐκλη-
 ρονόμοι τὸ πατέρας. λυπηθεῖς δὲ ὡς ἐφ' ὕβρει τὰ μὴ
 τὰ ἄλλοτε λαβεῖν ὁ βασιλεὺς, ἐπὶ λυτῶν περὶ
 νύκτωρ, ἐπὶ τῶν ἐξ ἀβελῆς τὸ γυναικὸς αὐτῶν
 πυνδαρομῶν ἐπὶ λυπῆται, καὶ μὴτε λῆναι, μὴτε ἀρ-
 σον αὐτῶν ὡς ἀπὸ τῶν, μὴτε διῶπνον, διηγήσεται αὐτῇ τὸ
 ναβῶθ σκαρόντα, καὶ ὡς χρηρῶσθαι ὅπως περὶ
 αὐτὸν λόγους, καὶ βασιλικῆς ἐξουσίας ὑποδείξας ὅτι ὕβρι-
 δειν μὴ τυχεῖν ὧν ἤξει. ἡ δὲ, μὴ μικρὸν ψυχρὸν ἐπὶ τῶν
 τοῖς παρεκλεί. παυσάμενος δὲ τὸ λῆναι, ἐπὶ τὸ συνῆναι
 ἔπειτα τὸ σώματος περὶ τῶν. μελήσεν γὰρ αὐτῇ περὶ
 τὸ ναβῶθ πικρῶν. καὶ ὡς ἀρχιερέων πῖναι γράμ-
 ματα περὶ τοῖς ὑποδείξας τῶν ἰσχυρῶν, ἐκ τῶν
 ἀχάβων ὀνόματος. νηυσταί τε κελύουσιν, καὶ ποισαμέ-
 νοις ἐκκλησίαν περὶ τῶν αὐτῶν. ἡ δὲ αὐτῶν ναβῶθ. τὸ γὰρ
 αὐτὸν γένους ἐπιφανοῖς. ὡς ἀσπασάμενος δὲ ἔχεις
 ὁ λυπηθεῖς πῖνας τοῖς καταμάρτυρῶντας αὐτῶν ὡς τὸν
 θεόν τε εἰς ἐλαττωμένης καὶ τὸ βασιλεία, καταλιπὼν
 καὶ τῶν ὁ δὲ χρηρῶσθαι τῶν ἑρῶν. καὶ ἡ βίβλος μὲν ὡς
 ἰσχυρῶν ἡ βασιλεία, ὅπως καταμάρτυρῶντας βλασ-
 φημῶν τὸ θεόν τε καὶ ἀχάβων βαλλόμενος ὑπὸ τῶν
 πλῆθους ἀπείδαν. ἀποῦσα δὲ ταῦτα ἡ ἰζάβηλα,
 εἰσποὶ περὶ τὸ βασιλεία. καὶ κληρονομίαν τῶν ναβῶθ
 ἀμπελώνος περὶ τῶν ἐκλεῖξας. ὁ δὲ ἀχάβων ἡ δὲ τοῖς
 γυναικῶν, καὶ ἀπαπνῆσθαι ὑπὸ τὸ κλῆρος, ὁ δὲ μὲν
 ἡ δὲ ἀμπελῶνα τὸν ναβῶθ. ἀναπαύσας δὲ ὁ θεός,
 πῖναι τὸν περὶ τῶν ἡλίας τὸν ναβῶθ χωρίον, ἀ-
 χάβων συμβαλοῦντα, καὶ περὶ τῶν περὶ τῶν ἡλίας
 σῶμα, ὅτι κτείνας τὸν αὐτῶν διασπῶν τὸ χωρίου
 κληρονομήσεν αὐτὸς ἀδίκως. ὡς δὲ ἡ περὶ αὐτὸν,
 εἰπόντος τῶν βασιλείων ὅτι βίβλος χρηρῶσθαι αὐτῶν, ἀ-
 ρχὸν γὰρ ὅτι ὅτι ἀμπελῶνα ληρῶντα ὑπὸ αὐτῶν, καὶ
 ἐκείνων ἐφ' ἡ τὸν, ἐν ᾧ τὸν ναβῶθ νικῶν δὲ πυν-
 τῶν διαπνῆσθαι συνέβη, τότε αὐτῶν ἄμα, καὶ τὸ πῖναι
 γυναικὸς γυναικῶν, καὶ πᾶν αὐτῶν τὸ γένος ὑπολείπει,
 τοιαῦτα ἀσπασάσθαι τὸ λυπηθεῖς, καὶ ὡς τοῖς πατέροις
 νόμοις πολὺν ἀδίκως ἀπικτότος. ἀχάβων δὲ, λυτῇ τὸ
 περὶ τῶν ἡλίας εἰσπῆλθε καὶ μεταμέλος, καὶ σακκίον
 ἐνδυσάμενος, γυμνὸς τοῖς ποσὶ διῶπνον, ἐκ ἀπὸ μὲν
 τῶν περὶ, ἀπομολογούμενος δὲ τὰ ἡμπελῶνα, καὶ τὸ θεόν
 ὅπως ἐξέμμενος. ὁ δὲ ζῶντος μὲν αὐτῶν περὶ τὸν
 περὶ τῶν εἶπεν, ὡς ἀπὸ τῶν τῶν γένους πικρῶν, ἵπαι τοῖς γὰρ τῶν
 μὲν τῶν ἀπὸ τῶν ὅτι ἡ δὲ τῶν ἀχάβων. καὶ ὁ μὲν περὶ τῶν
 αὐτῶν ἰδίων τῶν βασιλείων.

A aliis impellentibus iuga duodecim, accessit &
 ei pallium suum iniecit: qui euestigio prophe-
 tare occēpit, relictisq; bubus, sēctator Elīe fa-
 ctus est. Rogavit tamen ut prius sibi liceret pa-
 rentibus valedicere, quo impetrato illum se-
 quutus est, indiuiduus post hęc minister ac co-
 mes. Et propheta quidem huius res ita se ha-
 buerunt.

B C D E F G XIV. 3. Reg. 21.
 Ceterum Nabuthus quidam ciuis vrbis A-
 zari, quum pradium haberet regis fundis
 contiguum, saepe rogatus ab Achabo ut ei quā-
 tolībet ptecio venderet rus finitimum, adiun-
 gendum regio: aut si mallet vnum aliquod ē
 regis pro eo sibi eligeret: negavit se id factu-
 rum. gratius enim sibi esse, ē paternis agris fru-
 ctus percipere. Rex non aliter quā si suam
 possessionem amisisset, quia non licebat alien-
 nam occupare, contristatus, nec lavare voluit,
 nec cibum sumere. Iezabela verō scitante quid
 acciderit, ut nec balneum admittat, & cōnam
 aqne ac prandium fastidiat, quā rusticus sit
 Nabuthus ei denarrat. Vsum se apud eum comi
 sermone, & infra regiam maiestatem demisso,
 pro qua humanitate nihil nisi repulsam retu-
 lisse. Mulier contra hortatur ut magno sit ani-
 mo, & mēiore misso ad consuetam corporis
 curam redeat: se daturam operam, ne Nabuthus
 hanc contumeliam impunē auferat. Moxque
 literas Achabi nomine scriptas mittit ad Israe-
 litarum ptecipuos, hoc argumento: Iubeban-
 tur indicto ieiunio concionem aduocare, & in
 ea primū locum Nabutho propter illustre
 genus attribuere. Deinde subornatis tribus vi-
 ris nihil non ausuris, horum testimonio con-
 uictum cum blasphemiae populo lapidandum
 obicere, atque hoc modo de medio tollere. Id
 quod ita ut regina scripserat factum est: & Na-
 buchus tali testimonio conuictus Deo ac regi
 fecisse conuictus ē, a populo est saxi obrutus.
 Quod vbi Iezabēla relatum est, regem accedit,
 suadetque ut sine suo sumptu vinetorum Na-
 buthi hereditatem capessat: & ille exiliens pte
 gaudio, ad visendum id pradium euestigio se
 confert. Deus autem iratus Eliam mittit, ut regi
 in eo rure occurrat, rogēque quid ita occilo
 vero domino eius pradij hereditatem iniuste
 sibi usurparet. Quem vbi ad se venientem vidit,
 turpe ratus obiurgari, prior fallis erratum, ad
 satisfaciendum ipsius arbitratu se obtulit. Tum
 vates pte dicit, loco vbi Nabuthi cadauer ē ca-
 nibus absumptum est, fundendum & regis &
 reginae sanguinem, & totum eorum genus de-
 lendum propter tam crudele scelus, quo ciuem
 contra ius per calumniam oppresserat. Tum
 demum Achabum eius facinoris pte nitentia
 subiit, & indutus saccum, nudisq; pedibus a
 cibo abstinuit, peccatum confitens, & Deum
 ita placare cupiens. Deus verō per prophetam
 denuntiat, se quidem vsque post eius obitum
 dilaturum vindictam, quandoquidem sceleris
 pte nitent: minas tamen vanas non fore, sed A-
 chabi filium pro commissis pte nas daturum.

Adadus Damasci & Syria rex bis contra Achabum duello exercitum profligauit.

Ες ἡδὴ δαμασκὸν καὶ συρίαν βασιλεὺς ὤν τ' Ἀχάβη στρατιωτὰς ἐπέστειλε.

9. Reg. 20.

D Vm hæc circa Achabum geruntur, eodē tempore Adadi filius Syrorum & Damasci rex contractis ē toto regno suo copiis, ascitisque vltra Euphratem trigintaduobus sociis regibus, contra Achabum duxit, qui intelligēs se imparem eius copiis, à congressu quidem abstinuit, sed coactis ex agris in vrbes munitissimas omnibus ipse mansit intra Samariam. Cincta enim erat mœnibus firmissimis, & alioquin videbatur expugnatu difficilis. Syrus autem cum exercitu cō venit, & obsessam urbē oppugnare cœpit. missoque caduceatore ad Achabum, petiit vt sibi liceret legatos ad eum mittere, proposituros quidnam peteret: quo impetrato cum venissent legati, ita vt illis mandatum erat, aiunt Achabi diuitias & liberos & vxores esse Adadi. quod si ipse quoque fateatur & permittat ei quicquid libuerit ex his sumere, abducto exercitu regem obsidionem soluturum. Achabus verò iubet legatos regi suo renunciare, & ipsum & suos omnes, facultatēque vniuersas in potestate illius fore. Post hanc legationem rursum aliam Syrus misit, postulans vt quandoquidem ipsius confessione omnia sua essent, admitteret crastina luce mittendos in hoc famulos, eisque liberum faceret regiam & amicorum ac cognatorum domos scutari, & auferre quicquid in eis inuentum fuerit pulcherrimum. Reliqua quæ illis non placuerint, sibi haberet. Achabus lætus secunda legatione Syri, aduocata concione, dicit se libenter pro pace & ciuium incolumitate vxores ac liberos suos, omnesque facultates proprias fuisse traditurum. Hoc enim prima legatione Syrum petiisse. Nunc verò misisse cum famulos qui omnium aedes scrutentur, & nihil in eis quod sit pulcherrimum relinquunt, nimirum belli ansam quærentem: vt quandoquidem sciat propter amorem ciuium paratum rebus suis non parcere, occasionem belli ex illorum rebus arripiat, facturum se tamen, quicquid ipsis visum fuerit. Reclamauit tota concio contemnendum esse cum suis mandatis insolentem barbarum, & bellum alacriter gerendum. Accitis igitur legatis hoc responsū referendum dedit, quodd primis postulatis nunc quoque consentiat securitatis ciuium gratia, posteriora non admittat. atque ita eos dimisit. Hoc responso commotus ad iram Adadus terrib legatos mittit cum minis: ferocem eum esse fiducia mœnium, se verò parem illis aggerem excitaturum, si vel pugillum terræ singuli milites conferant: volens cum copiarum multitudinem perterrefacere: Achabo verò respōdēte, inter armatos non verbis sed factis decernendum, legati reuersi cœnanti tum fortē cum triginta sociis regibus responsa referunt. Ille euestigio mandat circūvallari urbē & aggerē erigi,

Τὸν δὲ ὡς τ' Ἀχάβος ὄντων τοιούτων καὶ τοὺς αὐτὸν καίρον, ὁ τὸ ἀδάδου υἱὸς, βασιλεύων τῆς σιρίας καὶ δαμασκῆς, δυνάμειν ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας συναγαγὼν, συμμάχοις τοὺς πέντε διφράτι βασιλείας ποικιλάμηνος ῥιάνοντα καὶ δύο ἐσράτευσεν ὅτι τοὺς Ἀχάβος. ὃ δὲ καὶ ὡς ὁμοῖος αὐτῷ τ' ἐστὶν, πρὸς μάχην μὴ ὑπαρτάξατο, πάντα δὲ εἰς τὰς ὀχυροτάτας πόλεις ἐγκατέστας τὰ ἐν τῇ χώρᾳ, αὐτὸς ἐμμένει ἐν σαμαρείᾳ. τὴν γὰρ αὐτῇ λίαν ὀχυρὰν περικύβητο, καὶ τὰ ἄλλα, δυσάλωτος ἐδόκει. ὁ δὲ σύρξ, ἐκλαβὼν τὴν δυνάμειν, ἤπειν ὅτι συμφύσει, & περικυβήσας αὐτῇ τὸν στρατὸν, ἐπολιόρκει. σέμψας δὲ κήρυκα πρὸς Ἀχάβον, ἥξιν πρὸς βόλτας δέξασθαι παρ' αὐτοῦ, δι' ὃν αὐτῷ δηλώσει τὴν βέβλην. τὴν δὲ ἰσραηλινὴν βασιλείαν πέμπει ἐπιτίθεσθαι, ἐλθόντες οἱ πρὸς βίαις ἐλθόντες κατ' ἐπολιὶν τῆς βασιλείας, τὴν Ἀχάβος πλεόν, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, καὶ τὰς γυναῖκας ἀδάδου τυγχάνει. καὶ ὁ ὁμολογήσας, & λαβεῖν αὐτῷ τίττον ὅσα βέβλην συγχώρησιν, ἢ στρατιὰ ἀπάσαι καὶ πάντες ὁποιοῦν. ὁ δὲ Ἀχάβος, τοὺς πρὸς βίαις ἐκλάσσει πορεύσει λίγην αὐτῷ τῷ βασιλεῖ, ὅτι αὐτὸς καὶ οἱ ἐκείνου πάντες, κτήματα εἰσὶν αὐτοῦ. ταῦτα δὲ ἀπαγγέλλαντων, πέμπει πάλιν πρὸς αὐτοὺς, ἀξίων αἰαμολογηκότα ἢ πάντα τὰ ἐκείνου δέξασθαι τοὺς περικυβήτους εἰς τὴν ὁπλίσαν ὑπ' αὐτοῦ δούλους, οἷς ἐρῶνται σισί, τὴν τε βασιλείαν, καὶ τοὺς τῆς οἴαν καὶ συγγενῶν οἰκοῦς, ἐκείλους διδόναι πᾶν ὅ τι αὐτοῖς ὄρεται κήλυσον. τὰ δ' ἀπαρίσταντα οἱ καταλείψουσιν. Ἀχάβος δ' ἀγαθὸς, ὅτι τῇ δευτέρᾳ πρὸς βίαις τ' ἡ βασιλείας, συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸ πλῆθος ἐλθόντων, αὐτὸς ἔχει ἐπίμους ὑπὸ σκεπῆας αὐτῶν καὶ εἰρήνης, καὶ γυναικας τὰς ἰδίας περικύβηται τῶν πολεμίων καὶ τέκνα, καὶ πάσης ὥρᾳ χωρῆσαι κτήσεως. ταῦτα γὰρ ἐπιτίθει ὁ πρὸς βόλτας πρῶτον ὁ σύρξ. νυνὶ δὲ ἡξίωκε δούλους πέμψαι, τὰς τε πάντων οἰκίας ἐρῶντας, καὶ μηδὲν ἐν αὐταῖς καταλείπειν τῶν κηλίσων κτημάτων, πρὸς τὴν βελόμηνος πολέμου λαβεῖν, εἰδὼς, ὅτι τῶν μὴ ἐμμενῶν δὲ ὑμᾶς καὶ αὐτοῖς αἰσθησόμενοι, ἀφορμὴν δὲ ἐκ τῆς πρὸς ὑμῶν ἀνδρῶν πρὸς μακροπόμους εἰς τὸ πολεμεῖν. ποιήσω γὰρ μὲν τὰ ὑμῶν δοκουῦντα. τὸ δὲ πλῆθος μηδὲν ὑπακούει τ' κατ' αὐτὸν σιωπῶντες, ἀλλὰ καταφρονεῖν, καὶ πρὸς τὸ πολεμεῖν ἐπίμους ἔχει. τοῖς οὖν πρὸς βόλταις ἀποκρινάμενος λίγην ἀπελθόντων, ὅτι τοῖς τὸ πρῶτον ἀξίωσιν ὑπ' αὐτοῦ, καὶ νυνὶ ἐμμενῶν τῆς τῶν πολὺν ἀσφαλείας ἵνκα. πρὸς δὲ τὴν δευτέραν ἀξίωσιν ἐκ ὑπανηέ, ἀπείλυσεν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀδάδου, ἀκούσας ταῦτα & θυμωμένος, τείνον ἐπέμψας πρὸς Ἀχάβον τοὺς πρὸς βίαις, ἀπειλῶν ὑπὸ πλεόντων τῶν τῶν, οἷς καταφρονεῖ, χῶμα τοῖς ἐπιγυῖον αὐτοῦ τὴν στρατιάν, καὶ δράκην γῆν λαμβάνειν. ἐμφανίζων αὐτοῖς τῆς δυνάμεως τὸ πλῆθος καὶ καταπλητόμους. τὸ δὲ Ἀχάβον μὴ καυχᾶσθαι εἶναι ἀποκρινάμενος καὶ ἀποπλισμένος, ἀλλὰ τῇ μάχῃ κρείττω καὶ χῶμα

γυμνός, ἐλθόντες οἱ πρὸς βίαις, καὶ διπλοῦντα καταλαβόντες τὴν βασιλείαν καὶ ῥιάνοντα καὶ δύο βασιλείων συμμάχων, ἐδήλωσαν αὐτῷ τὴν ἀποκρίσιν. ὁ δὲ, ὡς τὸ πρῶτον ταῖς καὶ περικυβήτοις τὴν πόλιν,

καὶ χῶμα

Παύλῳ ἰωσαφάτῳ τῷ ἱεροσολύμων βασιλεῖ.

De Iosaphato rege Hierosolymorum.

ΚΑ) Ἀχάβος μὲν ἐν ταῖς αὐτῶν ἐπαύσεσιν ὅτι τῷ ἱεροσολύμων βασιλεῖ ἰωσαφάτῳ. ὃς αὐξήσας τὴν βασιλείαν, καὶ δυνάμεις ἐν τῇ πόλει τῆς ἐν τῇ ὑψηλῶν χώρα καταστήσας, ἡδὲν ἦν τῷ πατρί τῷ πατρί καὶ ἀγαθὸν εἰσάγει τῆς ἐν ἐφραὶμ ἀλυσουργίας, ἰεροδοῶν βασιλεύοντος τῆς δίκης φυλῶν, φερούσας ἐκ καθήκοντος. ἀλλ' ἐχρὶς ἀμύνης τῆς καὶ συνερῶν τὸ θεῖον, δίκης αὖ καὶ ἀσκήσεως, καὶ τῆς κατ' ἐκείνους ἡμέρας ἡδὲ ποιήσει καὶ προσέτις πρὸς θεὸν ζῆλον. ἐπὶ μὲν δὲ αὐτὸν οἱ πρὸς βασιλεῖς δωρεῖς, ὡς πλεῖστοι τῶν ποταμῶν βαθυτάτων, καὶ δόξαν ἀρετῆς μοῖρας. ζῆτον δὲ τῆς βασιλείας ἵκει, συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τοὺς ἱερεῖς τῆς χάριτος, ἐκείνους τὴν γὰρ θεὸν ἐκείνους, ἅπαντα δὲ λαὸν τὸν θεὸν αὐτὸν διδάξαι τῶν πόλεως τοῖς μανυσίως νόμοις, καὶ φυλάσσειν τοῖς, καὶ ἀπεδύσειν θεὸν τὴν θρησκείαν τῷ θεῷ. καὶ ἦσαν πάντες τὸ πλῆθος ἑταίροι, ὡς μηδὲν ἄλλο φιλοπονεῖναι μηδὲ ἀγαπᾶν, ὡς τὸ πλεῖστον τὰ νόμιμα. οἱ τε προχάρων διέτλουν σέβοντες τὸν ἰωσαφάτον, καὶ πρὸς αὐτὸν εἰρήνῃ ἀγρόντες. οἱ δὲ παλαῖστοι, τακτικῶς ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς φέροντες, καὶ ἄρα βίβας ἐχορήγουν κατ' ἑταίρους ἀφ' ἑξῆς καὶ ζῆλον καὶ ζῆλον καὶ ζῆλον. πόλεις τε μεγάλας ὀχυρώσιν, ἄλλας τε καὶ βαρεῖς, καὶ δύναμιν στρατιωτικὴν, καὶ ὅπλα πρὸς τοὺς πολέμους ὑψίστους. ἡ δὲ ἐν μὲν τῆς ἰούδα φυλῆς, πρὸς τοὺς ὀπλιτῶν μυριάδας ἑξήκοντα, ὡς ἰδρᾶος πλεῖστον ἡγεμονίας εἶχεν, ἰωαννῆς δὲ, μυριάδας εἴκοσι. ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ἡγεμὼν, καὶ τῆς βενιαμίνος φυλῆς εἶχε ὀξὸς πεζῶν μυριάδας εἴκοσι. ἄλλος δὲ ἡγεμὼν, ὀξὸς πεζῶν, μυριάδας ὀπλιτῶν ὀκτακαίδεκα τὸ πλῆθος πρὸς βασιλεῖ προσέτις, πρὸς αὐτὸν εἰς τὰς ὀχυροτάτας διέπεμψε πόλεις. ἡ γὰρ τὸ τῷ παιδί ἰωσαφάτῳ ἀχάβου θυγατὶς τῇ τῆς δίκης φυλῶν βασιλῆως, γοδοῦσαν ὄνομα. πορὸς δὲ αὐτὸν μὲν χεῖροι τινὰ εἰς σαρμαρείαν, φιλοφρόνως Ἀχάβος ὑπεδέξατο, καὶ τὸν ἀκολυθῆσαντα στρατὸν ἐξήνιστο λαμψῶς, οἷον τι εἰς οἶνον εἰς θυμάτων ἀφθονίαν. παρακάλει δὲ συμμαχῆσαι κατὰ τὸ σύρον βασιλείῳ, ἵνα τὴν ἐν γαλαδικῇ πόλιν ἀράμασαν ἀφελῇται. τῷ δὲ πατρί αὐτοῦ πρῶτον τυχεῖν, ἀφῆρται τὸν ἐκείνου πατέρα. τῷ δὲ ἰωσαφάτῳ τὴν βοήθειαν ἐπαγγελάμενος, καὶ τῷ δὲ δυνάμιν αὐτοῦ, μὴ ἐλάττω τῆς ἐκείνου, καὶ μεταπεμψάμενος τὴν δυνάμιν ἐξ ἱεροσολύμων εἰς σαρμαρείαν, προεξελθόντες ἔξω τῆς πόλεως οἱ δύο βασιλεῖς, ἐκαθίσταντες ὅτι τῷ ἰδίου θρόνου ἐκπύου, τοῖς οἰκείοις στρατώταις τὸ στρατιωτικὸν δίδεμον. ἰωσαφάτος δὲ ἐκείνους εἰς πνίς εἰς προσφύταις, καλίσαντες αὐτοὺς ἀνακρίνας, θεὸν τῆς ὅτι τὸν σύρον ἐξόδον, εἰ συμβουλεύσει κατ' ἐκείνον τὸν ἡμεῖς αὐτῶν ποίησαι τὸ στρατὸν. ὁ δὲ εἰρήνῃ καὶ φιλίᾳ τότε πρὸς Ἀχάβον πρὸς τὸν σύρον ὑπῆρχεν, ὅτι ζῆλον τῇ δυνάμει, ἀφ' ἧς λαβὼν αὐτὸν ἀρχιμάχων ἀπέλυσεν, ἄλλως ἐκείνους τῶν ἡμεῖς.

HActenus de Achabi rebus, nunc ad Iosaphatum Hierosolymorum regem reuertor: qui aucto suo regno, & praesidiis per vides ditionis suae dispositis, ne illas quidem sine praesidio reliquit, quas Abias avus in sorte Bphraemtica de Hieroboamo decem tribuum rege ceperat. Hic rex perpetuo propitium & auxiliatorem Deum habuit, quod esset vir iustus ac pius, & per singulos dies dabat operam ut aliquid gratum Deo faceret. Quo factum est ut & ipsi à circumquaque vicinis regibus multus honos haberetur, id quod missitandis ad eum muneribus declarauerunt, ut hinc quoque tam diuitiae regis quam fama non mediocriter incrementum caperent. Anno autem regni sui tertio convocatis principibus & sacerdotibus eius regionis, iussit eos obire uniuersam ditionem, & populum oppidatim leges Moysis, earumque obseruationem atque religionis cultum docere. quod aded libenter ciues complexi sunt, ut certamen huius studij inter eos susceptum videri posset. Finitimae quoque gentes constanter hunc regem amabant, pacem inuiolatam cum eo seruantes. Palaestini etiam ordinaria tributa persoluebant, & Arabes annuos sexcentos triginta agnos, parumque haedorum numerum. Muniuit etiam magnas vrbes ac validas, & exercitus armis bene instructos contra hostem aluit: ex tribu Iudae scutorum trecenta millia, quibus praerat Edraus, Ioannes vero ducentis millibus. Idem dux habebat ex tribu Beniamitica sagittariorum peditum ducenta millia. alius praeterea dux nomine Ochobatus ducebat centum octoginta scutorum millia absque militibus, qui per oppidorum praesidia fuere dispositi. Duxit deinde filio suo Ioram Achabi decem tribuum regis filiam Gotholiam. Cumque libuisset ei Samariam inuisere, benignissime ab Achabo exceptus est, atque etiam militia quae suum regem comitabatur, publice exhibito frumento, vino & carnibus. rogatusque est ab Achabo, ut contra Syrorum regem arma cum eo coniungeret, ad recipiendam vibem Ramatham in regione Galaditica, quam de ipsius Syri patre ceperat. Iosaphato vero auxilium pollicito, quod non minorem haberet exercitum, & Samariam accitis à Hierosolymis copiis, progressi extra moenia duo reges, & sedente in suo quisque folio, stipendia militibus numerabant. Iosaphatus vero censabat (si qui prophetae essent) accersendos, & consulendos de expeditione quae contra Syrum parabatur, an & illis videretur eo tempore suscipienda. Etenim Achabo amicitia cum Syro intercedebat triennio continuo, ex quo captum cum dimiserat usque in illam diem.

*Achabus à Syris bello laceratus in prælio
vicinus occiditur.*

*Ἐπὶ τοῖς στρατιωταῖς ἡ δόξα τῆς
μαχῆς, ἣ αὐτὸς ἀπώλετο.*

A Chab' verò accitis suis prophetis nume-
ro quadringētis iussit eos ex Deo scitari,
an daturus sit regi bellum contra Adadum mo-
uenti victoriam, & vrbis dominium propter
quam bellum instaurare placuit. Prophetis ve-
rò bellum suadentibus: vincendum enim Sy-
rum, & in potestatem venturum, quem-
admodum antea: Iosaphato suboluit fucus ex
eorum verbis, & quoddam falsi vates essent: percō-
tatusque est Achabum, num quem alium præ-
terea prophetam habeat, vt certius etiam futu-
ra præscire valeant. Respondit ille, esse qui-
dem & alium, sed sibi inuisum, quoddam malum e-
uentum prædicat, foreque vt ipse à Syrorum re-
ge occisus peteat, & ob eam causam in carce-
rem cum nunc esse inclusum. Eum vocari Mich-
æam Iembla:z filium. Iosaphato verò postu-
lante eum produci missus cubicularius pro-
phetam adduxit: qui inter eundem ei indica-
uerat, ceteros omnes prophetas victoriam re-
gi prædicere. Respondit vates, sibi non licere
contra quam Deus moneat mentiri, sed dictu-
rum se quicquid ex eo de rege cognouerit. Vbi
verò ad regem peruenit, adiuratus vt vera lo-
queretur: ait sibi Deum ostendisse Israelitas fu-
gentes, & insequentibus Syris dispersos, non
aliter quam greges sublati pastoribus. Hoc
quoque significare Deum dicebat, quoddam cete-
ris incolumibus redeuntibus, solus Achabus
in prælio cadere debeat. Hæc loquuto Michæa,
versus ad Iosaphatum Achabus: Nōne, inquit,
modò tibi dixi quam malè mihi velit iste. Mi-
chæa verò constanter asseuerante se nihil nisi
iussu Dei prædicere, illum verò spe victoriæ so-
licitari à pseudopropheta ad bellum, in quo ip-
si cedendum sit, rex attentius cogitare cœpit.
Interea Sedecias quidam vnus ē pseudopro-
phetis in medium progreditur, negans euan-
dum quid Michæas garriat. nihil enim veri cū
prædicere, argumento esse prædictionem Eliæ,
qui sine dubio melius quàm iste futura cerne-
ret, illum enim prædixisse, apud Iezraelam in
Nabuthi suburbano lambendum à canibus re-
gissāguinem, quemadmodū lapsissent cruo-
rem Nabuthi opera ipsius lapidati à populo.
perspicuum igitur esse istum mentiri, qui lon-
ge præstantiori prophetæ non vereatur cōtra-
rium dicere, quoddam periturus sit rex ab hinc die
tertia, sed mox fore euidentius etiam quàm ve-
rax sit aut afflatus diuino spiritu. Percussus, in-
quit, à me in faciem, arefaciat mihi dexteram,
sicut Iadon fecit Hieroboamo, cū cōprehēdi
eum prophetam iussisset. Puto enim te audiuis-
se quoddam hoc ita factum sit. & cum dicto infli-
xit ei alapam, cūque ei nihil mali propter hoc
accideret, securus iam Achabus non amplius
dubitauit copias contra Syrum ducere. vince-
bat enim opinor, fati vis, plus fidei falsis quàm
veris prophetis astruens, & causas ad futurum
euēntum præstruens. Sedecias verò aptatis sibi
ferreis cornibus, dicit Achabo, Deum signifi-
care ventilandā cornibus vniuersam Syriā. Mi-
chæa contrā asseuerante breui fore vt Sedecias

Κ Αλέσας δὲ Ἀχάβος τοὺς αὐτοῦ ποροφῆτας, τοῖς
κοσίους τ' ἀριθμὸν ὄντας, ἐκέλευσεν ἑρῆσαι τὸ θεόν,
εἰ δίδωσιν αὐτῷ στρατιωταμὲν ὅτι τ' ἀδεδόν ἦσαν ἡ
καθάρσιον πόλεως, δι' ἣν ἐκφύρεται μέλλει τὸ πόλεμος.
τὸ ποροφῆτῃ συμβουλεύοντι ἐκστρατεύσασθαι. κα-
τήσθην γὰρ τὸ σῦμα, καὶ λήψεται ὑποχείριον αὐτὸν ὡς ἡ
τὸ πρῶτον σκευὴς ἐκ τῆς λέγων ἰωσαφάτος, ὅτι φάσκει
ποροφῆται ὅρα τυγχάνουσιν, ἐπὶ τὸ τοῦ ἀχάβου, εἰ καὶ
ἐπὶ τῆς πρὸς ποροφῆταις τῆς θεῶν, ἵνα ἀκριβέστερον με-
τὰ μὲν τοῦ τῆς πολλοῦτον. ὁ δὲ Ἀχάβος, ἐπὶ μὲν ἴσθαι,
μισοῖν ὅτι αὐτὸν κακὰ ποροφῆταις, καὶ ποροφῆταις
ὅτι τὸν δὲ τῆς νικηθείς ὑπὸ τοῦ σῦρων βασιλέως, καὶ
ὅτι τὸ τοῦ φυλακῆς αὐτὸν ἔχον, καλεῖται ὅτι μι-
χάη, ὅτι ἰσχυρὸς. τὸ δὲ ἰωσαφάτος κελεύσαντος
αὐτὸν ποροφῆταις, πείσας δυνάχον, ὅτι τὸν μι-
χάη, καὶ ὅτι ὁ δὲ ὁ δυνάχος ἐδήλωσεν αὐτῷ πάντας
τοὺς ἄλλους ποροφῆτας, νίκην τῷ βασιλεῖ ποροφῆταις
καὶ. ὁ δὲ ἐκ τῶν αὐτῶν καταφύδιται τῆς θεῶν φήσας,
ἀλλ' ἴρεσθαι ὅτι αὐτῷ τοῦ βασιλέως αὐτὸς ἴσθαι.
ὡς ἦσαν πορὸς τὸν Ἀχάβον, ὅτι λέγει αὐτῷ τὰ λήθεις ὅτι
ἐκ τῆς πόλεως, δι' ἣν τὸν αὐτῷ τοὺς ἰσραηλῆτας φά-
σκοντες ἴσθαι, καὶ διακομῆναι ὑπὸ τῆς σῦρων, καὶ ὅτι πο-
ροφῆταις, καθάπερ ποροφῆταις ἀνηρημένων τὰ πεί-
ματα. ἴσθαι πρὸς σημαίνει τοὺς μὲν, μετ' εἰρήνης ἀνα-
στρέφειν εἰς τὰ ἴσθαι, πιστεύειν δ' αὐτὸν μόνον ἐκ τῆς μέ-
της. πάντα φήσαντος τῷ μιχάη πορὸς ἰωσαφάτος, ὁ Ἀ-
χάβος, ἀλλ' ἴσθαι μὲν ὅτι ποροφῆταις ἐδήλωσεν αὐτῷ
τὰ ἴσθαι πορὸς μὲν ὅτι ποροφῆταις. τὸ δὲ μιχάη εἰπὼντος,
ὡς ποροφῆταις αὐτῷ πάντων ἀκροάται τῆς ὑπὸ τοῦ
ποροφῆταις, καὶ ὡς παρρωμῆσαι αὐτὸν οἱ φάσκει
ποροφῆταις, πορὸς αὐτῷ τὸ πόλεμος ἐπ' ἐλπίδι νίκης, καὶ
ὅτι δι' ὅτι πορὸς αὐτὸν μαχόμενον, αὐτὸς καὶ ἡ πόλις ἐκ-
τοῖα. σιδήριαι δὲ πρὸς τῆς φάσκει ποροφῆταις ποροφῆταις,
τὰ μὲν μιχάη μὴ ποροφῆταις παρήσει. μὴ λέγει γὰρ
αὐτὸν ἀληθῆς. ταμπελοῖς ὅτι ἐκ τῆς πόλεως οἱ ἴσθαι πορο-
φῆταις οἱ τῶν κρείττων τὰ μέλλοντα σκευὴν. ὅτι
γὰρ τὸν ἴσθαι ποροφῆταις αὐτῷ ἐκ τῆς πόλεως, ἐκ
τῆς πόλεως ἀχάβος τὸ αἶμα αὐτοῦ κυνῶν λικμῶσαι
ποροφῆταις, καθὼς καὶ ναβὼθ τὸ δὲ αὐτὸν καταφύ-
διτος ὑπὸ τοῦ ὅτι. δὴλον οὖν, ὡς ὅτι φάσκει τὰ
κρείττων ποροφῆταις τὰ νικηθείς λέγων, ὅτι ἡμεῖς ἴσθαι
φάσκειν ταύτης τὸν δὲ τῆς πόλεως. γινώσκοντες δὲ ὅτι ἡ πόλις
ἀληθῆς καὶ τὸ θεῶν πινόμενος τῷ δυναμὶ ἴσθαι. δι-
δοῖ γὰρ ῥαπιδῶς ὑπὸ ἡμῶν, βλαβάρων μετὰ τῶν χείρων.
ὡς αὐτῷ ἴσθαι τῷ ἰσχυρῶν τῷ βασιλεῖ οὐδὲν ἴσθαι
δύναται ἀπεξήσαντες δι' ἡμῶν. ἀκροάσας γὰρ οἱ μὲν τῶν
πάντων γινώσκοντες. ὡς οὖν πινόμενος αὐτῷ τὸν μι-
χάη, σκευὴ μὲν παρὲν, Ἀχάβος θάρρους
ἀχάβος τῷ στρατῷ ποροφῆταις ὡς ὅτι τὸν σῶσαι. ἐνί-
κα γὰρ οἱ μὲν τῶν χείρων, καὶ πινόμενος πορὸς τὰ λήθεις,
τοὺς φάσκει ποροφῆταις, ἵνα λάβῃ τὸ ἀπορῶν τῶν πόλεως.
σιδήριαι ὅτι, σιδήριαι πορὸς κίερα λέγει πορὸς Ἀ-
χάβον, θεῶν αὐτῷ σημαίνει τοῖς πορὸς κατὰ τῆς πό-
λεως, μιχάη καὶ μετ' ἡ πολλὰς ἡμέρας εἰπόντες

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΕΝΑΤΩ ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ

ισοριών της ιουδαϊκής αρχαιολογίας.

- Ως στρατιωτάρχης ο αχάβ παῖς, ἰωραμὸς δὲ παῖς μοαβίτης, κρατήσεν αὐτῶν. Κεφ. α.
 Ως ἰωραμὸς βασιλεὺς τῆς ἱερουσαλὴμ, τὴν ἀρχὴν πῦσαι λαβὼν, τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς παῖδας φί- Κεφ. β.
 λους ἀπέκτεινεν.
 Ὅπῃ στρατιωτάρχαι ἐπὶ αὐτὸν ἀράβων, ἥτις δύναμις αὐτῷ πᾶσα διεφθάρη καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ πέρε- Κεφ. γ.
 ῖνός ἐστις ἐπὶ νηπί, καὶ πρὸς τοῖς αὐτοῦ ἀσπασί, ἡρόδωτος, κακῶς τὸ βίον κατέστρεψε.
 Στρατία τῷ ἰωραμῷ τῆς ἱσραηλτῆς βασιλείας ἐπὶ τοῖς σύροι. Κεφ. δ.
 Ως ἰωραμὸς ἀπὸ τοῦ ἰουδαίου ἀγαμέμνης τῷ ἱππάρχῃ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱερουσαλὴμ βασιλεὺς Κεφ. ε.
 οχοζίας.
 Ὅπῃ οἱ ἱουδαῖοι βασιλεῖς τῆς ἱσραηλτῆς ἐν συμφύρει διαβίβων, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ ἐπὶ γυναικὶ πύσας. Κεφ. ς.
 Ως γοθολία, τῆς ἱερουσαλὴμ βασιλείας ἐπὶ ἑπτά ἐτη καὶ αὐτῶν ὁ ἀρχιερεὺς ἰώδας, τὸ ὄριον Κεφ. ζ.
 παῖδα βασιλεία ἀπὸ τοῦ ἰουδαίου.
 Αζαήλου τῷ δαμασκηνῷ βασιλείας ἐπὶ τοῖς ἱσραηλίταις, καὶ ὕστερον ἐπὶ τοῖς ἱερουσαλὴμ στρατίας. Κεφ. η.
 Ως ἀμασίας, ὁ τῆς ἱερουσαλὴμ βασιλεὺς, στρατιωτάρχης ἐπὶ ἰδουμαίους, καὶ ἀμαλκίτας ἐπέκτεινεν. Κεφ. θ.
 Ως ἀμασίας πολέμῳ πρὸς τὸν ἱσραηλτῶν βασιλέα ἰώασον, ἠττάται. Κεφ. ι.
 Καὶ ὡς ὁ παῖς αὐτοῦ ὀζίας, τὰ πύργους ἐξ ἧς ἐχειρώσεται. Κεφ. ια.
 Ὅπῃ στρατιωτάρχης ἀραβῶν ὁ δαμασκηνὸς βασιλεὺς ἐπὶ ἱερουσαλὴμ, ἐν ἧς ἀράβων ἀχάζην τὸν βασιλέα, Κεφ. ιβ.
 πύργους καὶ γυναικὰ πολλὰ πρὸς τὸν βασιλέα ἀσπασί, πύσαι τῶν αὐτοῦ, ἐπὶ δαμασκηνὸν Κεφ. ιγ.
 στρατιωτάρχη.
 Ως καὶ κρατὸς ἔλαβεν ὁ τῆς ἀσσυρίων βασιλεὺς δαμασκόν. καὶ διέσπειρε μὲν αὐτῶν τὸν βασιλέα. τοὺς δὲ αἰ- Κεφ. ιδ.
 θρώπους αἰσθήσας εἰς μηδίας, ἔπειτα ἐξ ἧς κατῴκησεν ἐν δαμασκῷ.
 Ως σαλμανάσαρος ὁ τῆς ἀσσυρίων βασιλεὺς, εἰλε καὶ κρατὸς τὴν სამარίαν, καὶ τὰς δόξας τῆς ἱσραηλ- Κεφ. ιδ.
 τῶν φυλάς εἰς τὴν μηδίαν κατῴκησας ἐν τῇ περιόδῳ τὸ τῆς μεθάρων ἱθὺς εἰς τὴν ἐκείνην με- Κεφ. ιδ.
 τῆρα καὶ χώραν.

HÆC IN NONO IOSEPHI HISTORIARVM DE

Antiquitate Iudaica libro continentur.

- Ioramus Achabi filius Moabitis bello petitos superat. CAP. I.
 Ioramus Hierosolymorum rex principatum adeptus fratres & paternos amicos interficit. CAP. II.
 Quomodo inuadentibus Ioramum Arabibus, exercitus eius deletus fuerit, ac filius peremptis, unico ex- CAP. III.
 cepto adhuc infante, postremo ipse Deo inuisus miserâ morte sublatus sit.
 Expeditio Iorami Israelitarum regis aduersus Syros. CAP. IV.
 Ioramus à Ieu magistro equitum cum tota stirpe occiditur, & cum eo Hierosolymitanorum rex Ocho- CAP. V.
 zias.
 Ieus inter Israelitas regnat apud Samariam, & post eum usque quartam generationem eius progenies. CAP. VI.
 Gotholia per summum nefas Hierosolymis regnum occupat, quâ post sextum annum cæsâ pontifex CAP. VII.
 Ioasus Ochoziz filium regem constituit.
 Azaelis Damascenorum regis contra Israelitas, ac mox contra Hierosolymitas expeditiones. CAP. VIII.
 Amasias rex Hierosolymitanus exercitu contra Idumæos & Amalecitas ducto victor euadit. CAP. IX.
 Amasias pugnans contra Ioam Israelitarum regem vincitur. CAP. X.
 Quomodo Amasiz filius Ozias vicinas gentes subegerit. CAP. XI.
 Rasc Damascenorum rege Hierosolymitas bello vexante Achazes eorum rex magnis muneribus mis- CAP. XII.
 sis coactus est Assyriorum regem in Damascenos immittere.
 Assyriorum rex vi expugnatâ Damasco, & occiso rege, populum traducit in mediam, aliis gentibus Da- CAP. XIII.
 mascum in coloniam deductis.
 Quomodo Salmanassar Assyriorum rex, Samariâ expugnata, decem Israelitarum tribus in Mediam CAP. XIV.
 transtulerit, & Cuthæos in eorum regionem migrare iusserit.

4. Reg. 8.

ut cohiberet prouocis multitudinis impetum, ne se inuicem conculcando obtereret, ipse hoc passus est: atque ita interiit, quemadmodum Elisæus prædixerat, cum prænunciante annona abundantiam nollet credere. Rex autem Syrorum Damascum reuersus incolumis, ubi cognouit diuinitus immisso terrore se vnâ cum exercitu in fugam coniectum, & vanum fuisse quod de aduentu hostium crediderant, ratus omnino aduersum se habere numen, per animi ægri- tudinem in morbum etiam corporis incidit, cumque per idem tempus Elisæus Damascum inuideret, hoc cognito fidissimum è familiari- bus suis Azacel honoris causa ei misit obuiam, non sine muneribus, scitaturum quisnam fu- turus esset morbi exitus, & num euasurus esset hoc periculum. Azacel assumptis xli. camelis quicquid optimum ager Damascenus fert, & quicquid in regia fuit eximijum, in eos impo- suit: & obuiam factus Elisæo, reuerenter eum salutat, dicens se ab Adado rege missum ut of- ferret ei munera, & de morbo confuleret, num quod leuamen sperare debeat. propheta nuncio nihil mali renūciare iusso, tantum moriturum regem indicat. id famulus regius dolenter ac- cepit. Elisæus verò flebat, & multis manabat lacrymis, prospiciens quanta mala passurus es- set ilius populus post Adadi obitum. Azacel deinde rogante causam tristitiæ, Fleo, inquit, quod me Israelitarum misereat, tam multis a re afficiuntur cladibus: nam optimos ex eis inter- ficiet, & munitissimas eorum vires incēdes, & infantes ad saxa allides, & dissecabis prægnātes mulieres. Azacel verò dicente, & vnde mihi vi- res ut hæc faciam, ait sibi diuinitus significatū, quod ipse regnaturus sit in Syria. Itaque Azacel reuersus ad suum dominum, melius eum habi- turum nunciat: & sequenti die reti vuido in eū iniecto, præfocati à le regiam occupat, vir alio- quin strenuus, & gratiofus apud Syrorum ac Damascenorum multitudinem: quo factum est ut vsq; in præsens tam Adadus quàm Azacel- ius successor diuinis apud Syros colatur hono- ribus, tum propter aliam beneficentiam, tum quia magnifice templis extractis Damasceno- rum urbem ornatiorem reddiderint. eorum e- nim effigies quotidianis pompis honorant, & antiquitatem iactant, nescientes quod non ad- modum sint veteres, & nondum centum supra mille annos ab eorum ætate intercesserint. Cæ- terum Ioramus Israelitarum rex audita morte Adadi, à continuis pauoribus respirauit, lætus tandem aliquando licere sibi in pace viuere. Alter verò Ioramus qui Hierosolymis imperi- tans eodem, ut dixi, nomine censebatur, mox ut principatum iniiit, à cædibus fratrum & pater- norum amicorum potestatem auspicatur, vide- batur cum Israeliticis regibus certamen susce- pisse, ne inferior haberi posset, quantum ad im- pietatem attinet, nactus ad hoc magistrum ido- neam Gotholiam vxorem: quæ fuit Achabi fi- lia, à qua externorum numinum cultū didicit.

V.
4. Reg. 8.

ἡ δὲ ἱεροσολύμων βασιλὴς, καὶ τότε γὰρ ἦν αὐτὸ καθεὶς περὶ τὴν ἐκείνην ἡμέραν ὄνομα, ὡς λαβὼν τὴν ἀρχὴν, ἔδωκεν ἐπισφραγὴν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, καὶ τῷ πατρὶος φίλων οἱ καὶ ἡγεμόνες ἦσαν ἐκχωρησέν, τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐπισφραγὴν τὴν πονηρίας ἐν τῷ δυνάμει ποιοῦντος, καὶ μηδὲν διώκων τῶν τῶν ἱσραὴλ βασιλέων, οἱ πρῶτοι παρὼντες εἰς τὰ πάτρια τῶν ἱβραίων ἱθι, καὶ τὴν τῶν θεῶν θρησκείαν. ἐδίδασξεν αὐτὸν τὰ τε ἄλλα κακὰ, καὶ δὴ ἔξινικοις θεῶς προσκυνοῦν, ἰσοδολία θυγάτηρ μὲν ἀγὰς σινοικητοῦ αὐτοῦ.

ἵνα τὸ πλῆθος ἐπέχη τῆς πολλῆς ὀρμῆς, καὶ μὴ κινδυνεύουσι ὑπ' ἀλλήλων ἀδελφοὶ συμπάτηντες ἀπο- λείσθαι, αὐτὸς αὐτοῦ ἔπαθε. καὶ τότε ὁ θεὸς ἐνόησεν τὸν τρέπον, τὴν πλῆθυν αὐτοῦ προσπαύσαντος ἐλίσ- σαι, ὅτι τοῖς ὑπὸ αὐτῷ ὡς τὸ ἱσραὴλ βασιλεὺς ἦν δὲ πηδίων λιγυρόντων, μόνος ἐξ ἀπάντων ἐκείνης ἐ- σεν. ὁ δὲ τῶν σύρων βασιλεὺς ἀδελφὸς ὄντων εἰς ὁμο- μαχόν, καὶ μαθὼν ὅτι τὸ θεῖον αὐτοῦ περὶ τὴν στρατιὰν αὐτῶν πᾶσαν εἰς τὸ δῖος καὶ τὴν παρεχλὴν ἐκείνων ἐτί- βαλλον, ἀλλ' ἔτι ἐξ ἐφόδου πολέμιον ἐχέον, σφόδρα τῷ δυσμῆν τὸν θεὸν ἔχειν ἀδυμήτας εἰς τοῦτο κατέ- πισεν. ἐκδημήσαντος δὲ κατ' ἐκείνους τὸν χρόνον εἰς ὁμομαχόν ἱλίας αὐτοῦ τῷ προσφῆτι, γνοὺς ὁ ἀδελφὸς, τὸ πῶς ὅτι τῶν τῶν οἰκῶντων ἐξ ἑλκῶν ἔπειμ' ἐν ὑπασπισ- μένῳ αὐτοῦ, ἔδωκε κομίζοντα, καλῶς ἱεράδην ὡς τῆς νόσου, καὶ ἐξ ὁμοφύλων τὸν ἐξ αὐτῆς κινδύ- νον. ἀζάελος δὲ μὲν καμῆσαν πᾶσα στρατιὰ τὴν ἀρι- μὴν, αὐτὰ τὰ χεῖρα καὶ τὰ πμῶματα, τῶν δὲ δαυαρσῶν γινόμενων, καὶ ὅτι ἐν τῷ βασιλείῳ ἔφερον δῶρα, συμβαλὼν τῷ ἱλίας αὐτοῦ, καὶ προσπαύσαντος αὐτὸν φι- λοφρονῶς, ἔλεγον ὑπὸ ἀδελφῶν τῶν βασιλέων πμῶντες τὰ πρὸς αὐτὸν, δῶρα τε κομίσαι καὶ πύθισθαι ὡς τῆς νόσου, εἰ ῥῶν ἀπ' αὐτῆς ἴσοιτο. ὁ δὲ προσφῆτης, τὸ μὲν ἀζάελον ἐκείλῳσι μηδὲν ἀπαγγέλλειν τῷ βασιλεὶ κακόν. ἔλεγε δὲ ὅτι πεθνήσκει. καὶ ὁ μὲν οἰκῆτης τῶν βασιλέων, ἐλυπέτο ταῦτα ἀκούσας. ὁ δὲ ἱλίας αὐτοῦ ἔκλαυε, καὶ πολλοὺς ἔρρετο δακρύοις, προσορῶντος δὲ πάσῃν ὁ λαὸς ἡμελλε κακὰ, μὲν τὴν ἀδελφὸν πλῆ- θυν ἀνακρίναντος δ' αὐτὸν ἀζάελος τὴν ἀγῆαν τὴν συ- χύτως, κλάμψοντι, τὸ πλῆθος τῶν ἱσραὴλ τῶν ἱλίας, ὡς ἐκ σου πείσονται δεινῶν. ἀποκτενεῖς γὰρ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους, καὶ τὰς ὀχυροτάτας πόλεις ἐμωρῶσεις, καὶ πα- ρὰ μὲν ἀπολείεις, προσπαύσεις πέτρας, τὰς δ' ἐγκύους αἰαρήσεις γυναῖκας. τὸ δὲ ἀζάελος λέγοντος, τίνα γὰρ ἰχθὺς ἐν ἐμοὶ πηλικαὶν τῶν συμβέβηκεν ὡς περὶ ταῦτα ποιῆσαι, τὸν θεὸν ἔφηνεν αὐτῷ διδωλῶντας τῷ ὅτι τῆς σφύρας μάλλοι βασιλεύειν. ἀζάελος μὲν οὐκ ὡς ἀγαθὸς ὡς πρὸς τὸν ἀδελφόν, τῶν μὲν τὰ βελ- τῶν ὡς τῆς νόσου κατέπληξε. τῇ δὲ ἐπισφραγὶ διακριν- ὄντων αὐτῶν ὁμοφύλων, τὸν μὲν ἐξ ἑλκῶν διέ- θειρε, τὴν δ' ἀρχὴν αὐτοῦ παρέλαβε, δραστικῶς πρὸς αὐτὸν, καὶ πολλὴν ἔχων ὡς τῶν τῶν σύρων δυνάμει καὶ τῇ δυνάμει τῶν δαυαρσῶν. ὑπὲρ ἑμὲ καὶ νῦν αὐτοῦ περὶ ὁ ἀδελφὸς καὶ ἀζάελος ὁ μετ' αὐτὸν ἀρξας, ὡς θεοὶ πμῶντες ὡς τὰς ἀδελφότητας καὶ τῶν ναῶν τὰς οἰκοδο- μίας, οἱς ἐκόσμησαν τὴν τῶν δαυαρσῶν πόλιν. πμῶντες δ' αὐτοὶ κατ' ἐκείνην ἡμέραν ὅτι περὶ τῇ τῶν βασιλέων, καὶ σμυνοῦνται τὴν τύπην ἀρ- χαμότητα, ἐκ ἐιδότες ὅτι πμῶντες εἰσι, ἔτι ἐκείνους αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς ἔτι χίλια καὶ ἑκατὶν. ὁ δὲ τῶν ἱσραὴλ βασιλὸς ἰωσαφάτος ἀκούσας τὴν ἀδελφὸν πλῆ- θυν, ἀπέπνυεν ἐκ τῶν φόβων, καὶ τὸ δῖος ὁ δὲ αὐτὸν ἔχειν, ἀσμενῶς εἰρήνης λαβόμενος. ἰωσαφάτος δὲ ὁ

καὶ ὁ

Damascenorum rex Israelitarum regem bello impetit.

Στρατία ἡ ἰωραμὸν ἰσραηλιτῶν βασιλεὺς ἐπὶ τοῖς σύροις.

V I.

4. Reg. 9.

Israelitarum autem rex Ioram sperans post Adadi mortem Ramatham Galaditicam urbem se posse recipere, magno prius facto apparatu exercitum ei admouet. In ea oppugnatione sagitta ictus à quodam Syro non lethaliter, in Azaram urbem se recepit curandi vulneris gratia, relicto in obsidione Ramathæ toto exercitu, cui Ieum Amasie filium præfecerat, qui illam vi expugnatam recepit. erat autem ei propositum percurato vulnere Syros bello aggredi. Interim Elifæus dato vni è discipulis suis sacro oleo, misit eum Ramatham, ut eo delibutum Ieum regem appellaret, diceretque se auctoritate diuina regem eum eligere, mandatis etiam quibusdam aliis, iussit eum fugientis more iter facere, nemine abitus eius conscio. Ille ubi ad destinatam urbem peruenit, offendit Ieum fortè sedentem medium inter duces exercitus, ita ut Elifæus fore prædixerat: accedensque ad illum, ait se cum eo velle colloqui. & cum surgens secutus ipsum esset in conclauē, iuuenis de promptu oleum in caput eius effudit. Deus, inquit, te regem elegit in perniciem Achabi generis, & ut viciscaris prophetarum eius sanguinem, qui à Iezabela contra omne fas occisi sunt: ut quemadmodum prius Hieroboami & filij ipsius Nabadi, ac mox Basani familia propter impietatem interiēte funditus, ita nunc nullum semen maneat reliquum ex Achabi genere. Atque hæc locutus è conclauē se proripuit, nolens à quoquam conspici. Ieus autem statim in consellum ducum rediit. Percontantibus autem illis, quæ de causa venisset iuuenis, & insanum videri dicentibus: rectè, inquit, coniecturam facitis. nam insani verba locutus est. illis verò, magis etiam exponi sibi quid esset orantibus, regnum populi sibi à Deo delatum, ait illum dixisse. Hæc ubi prolocutus est, unusquisque ducum detrahit sibi pallium. quibus congestis in speciem solij, & ipso superimposito, tubis & cornibus iusserunt signa canere, Ieum, nouum regem consalutantes faustis acclamationibus. Ille decreuit cum exercitu Iezraelam urbem petere, ubi tum, ut iam diximus, Ioram curabat vulnus, quod in Ramathensi oppugnatione acceperat. Veneratque eò per officium cognationis etiam Hierosolymorum rex Ochozias, quoddam esset sororis eius filius, ut quomodo se habeat vulnus inuiferet. Quos ut Ieus repentino accessu opprimeret, edixit ut è suis militibus nemo Ioramo indicium faceret: hoc enim exitium fore argumentum, quod bona fide regnum sibi detulerint.

ὁ δὲ τὴν συγγένειαν ἐκλύθει. ἰνοῖς ἢ βυλόμορος ἀφηνόως τοῖς περὶ τὸν ἰωραμὸν ἱμνωσὺν, ἤξει μὲν δὲ τῶν στρατιωτῶν ὑποδραῖτα μὲν ὄντων τὰ τῶν ἰωραμῶν, τὸ τοῦ ἰσραὲλ λαμψαὶ ἐπὶ δὲ αὐτῶν τὴν δυνάμειν, καὶ τοῖς ἀρχαῖοις ἄνω ὑποδείξαι αὐτὸν βασιλεῖα.

Ioram rex Syrorum, post mortem Adadi, Galaditicam urbem se posse recipere sperans, magno apparatu exercitum ei admouet. In ea oppugnatione sagitta ictus à quodam Syro non lethaliter, in Azaram urbem se recepit curandi vulneris gratia, relicto in obsidione Ramathæ toto exercitu, cui Ieum Amasie filium præfecerat, qui illam vi expugnatam recepit. erat autem ei propositum percurato vulnere Syros bello aggredi. Interim Elifæus dato vni è discipulis suis sacro oleo, misit eum Ramatham, ut eo delibutum Ieum regem appellaret, diceretque se auctoritate diuina regem eum eligere, mandatis etiam quibusdam aliis, iussit eum fugientis more iter facere, nemine abitus eius conscio. Ille ubi ad destinatam urbem peruenit, offendit Ieum fortè sedentem medium inter duces exercitus, ita ut Elifæus fore prædixerat: accedensque ad illum, ait se cum eo velle colloqui. & cum surgens secutus ipsum esset in conclauē, iuuenis de promptu oleum in caput eius effudit. Deus, inquit, te regem elegit in perniciem Achabi generis, & ut viciscaris prophetarum eius sanguinem, qui à Iezabela contra omne fas occisi sunt: ut quemadmodum prius Hieroboami & filij ipsius Nabadi, ac mox Basani familia propter impietatem interiēte funditus, ita nunc nullum semen maneat reliquum ex Achabi genere. Atque hæc locutus è conclauē se proripuit, nolens à quoquam conspici. Ieus autem statim in consellum ducum rediit. Percontantibus autem illis, quæ de causa venisset iuuenis, & insanum videri dicentibus: rectè, inquit, coniecturam facitis. nam insani verba locutus est. illis verò, magis etiam exponi sibi quid esset orantibus, regnum populi sibi à Deo delatum, ait illum dixisse. Hæc ubi prolocutus est, unusquisque ducum detrahit sibi pallium. quibus congestis in speciem solij, & ipso superimposito, tubis & cornibus iusserunt signa canere, Ieum, nouum regem consalutantes faustis acclamationibus. Ille decreuit cum exercitu Iezraelam urbem petere, ubi tum, ut iam diximus, Ioram curabat vulnus, quod in Ramathensi oppugnatione acceperat. Veneratque eò per officium cognationis etiam Hierosolymorum rex Ochozias, quoddam esset sororis eius filius, ut quomodo se habeat vulnus inuiferet. Quos ut Ieus repentino accessu opprimeret, edixit ut è suis militibus nemo Ioramo indicium faceret: hoc enim exitium fore argumentum, quod bona fide regnum sibi detulerint.

ὁ δὲ τὴν συγγένειαν ἐκλύθει. ἰνοῖς ἢ βυλόμορος ἀφηνόως τοῖς περὶ τὸν ἰωραμὸν ἱμνωσὺν, ἤξει μὲν δὲ τῶν στρατιωτῶν ὑποδραῖτα μὲν ὄντων τὰ τῶν ἰωραμῶν, τὸ τοῦ ἰσραὲλ λαμψαὶ ἐπὶ δὲ αὐτῶν τὴν δυνάμειν, καὶ τοῖς ἀρχαῖοις ἄνω ὑποδείξαι αὐτὸν βασιλεῖα.

[illegible]

*Ierannus à Ieu Magistro equitum cum tota stirpe
occiditur, & cum eo Hierosolymitanus
rex Ochazai.*

[illegible]

Millites vero læti imperata faciunt, & omnes vias obfident, ne quis ad Ioramum illis interfici perueniret, & quid agatur renunciare valeat. Ieus interim ftipatus æquum lectiffimis, ad Ierlefalem fublimis curru properè vehitur, quo iam appropinquante, fpeculatores à rege conftitutus vt venientes in vrbem obferuet, vbi vidit Ieum cum turmis aduehi, renun-
Btravit Ioramò aduentare agmen equitum. illi effugio mittere quendam equitem qui occurat & cognofcat quinam veniat. ad quos vbi accelfit eques, rogat quid agatur in exercitu. regem enim fcire cupere. Ieus iubet illum nihil de hac re elfe fcriptum, vt & fequatur fe cum aliis. hoc fpeculatores cùm vidiffet, renun-
Cciavit Ioramò equitem illum admittum agmini iter facere cum illis, mox & alterum à rege miffum Ieus idem iubet facere. vt verò & hoc per fpeculatores Ioramum didicit, poltmodò ipfe confcendit curru cum Ochozia Hierofolymorum rege, quem vt cognatum inuifendi gratia illò veniffe diximus, exiit illi obviam. nam lenè & compofito agmine Ieus incedebat. Hanc Ioramum in fuburbano Nabuthi naftus, rogat farin faluz fuit res in exercitu. à quo amarulento conuicio exceptus, & veneficæ metricis filius appellatus, facilè cogitans nihil fani eum habere in animo, flexis habenis cœpit fugere, dicens Ochozia, circũfutes fe dolo ac infidiis. Ieus verò fagitta per cor tranfiv-
Dit de curru cœ precipitatur, mox Badao tertiz partis exercitus præfecto imperat, vt cadaver Iorami in Nabuthi agrum proticiat, prophetiam E-
liaz in mentem ei reuocans, qua patri huius Achabo prædixerat, fore vt aliquando ipfe & eius familia in eoloco periret. id enim fe tum ex ore prophetæ audivit, cùm poft tergum Acha-
Ebi in eodem curru federet, id quod etiam iam prædictum fuerat euenit. Cafo autem Ioramò, Ochozias fuo quoque faluti metuens, curru in aliam viam deflexit, latere fe Ieum exifti-
mans. At ille affecutus eum ad quendâ clium, fagitta idem fauciat, qui relicto curru equum properè confcendit, & continuato curfu delatus eft in Magdedonem oppidum, vbi paulo poft ex eo vulnere mortuus, relatusque Hierofoly-
Fma. illic feputus eft, cùm regnaſſet anno vno, patre fuo longè fceleſtior.

CAP. VI.

*Iens inter Israelitas regnas apud Samaritanos, &
post eumque quartam generationem
eius progenies.*

IEn verò veniente Iſraelaem Iezabela ornata regio ſtans in turri, ô ſervum egregium, inquit, qui dominũ ſuum occidit. Ille ſuſpicieus rogavit eã quænam eſſet, iubẽs ad ſe deſcendere.

Κεφάλαιον ε'

[illegible]

ΤΟΥ ἡ ἀνὴρ ἐλθόντος εἰς ἱερουσαλὴν, κοσμοκρατορίῃ καὶ βασιλείᾳ, καὶ γὰρ οὗτοι τῷ πόντῳ, καὶ λαοῖς ἐπὶ τῷ θύλλῳ τοῦ ὄντος ἐκτείναντες τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. οὗτοι ἀναβλέψαντες πρὸς αὐτὸν, ἵπταμεθα πρὸς αὐτόν.

4. Reg. 10.

tandem eunuchis ipsius imperat, ut eam de turri dent præcipitem. quæ inter cadendum cruciatis mœnibus, ubi solum attigit ab equitibus conculecata & obruta periiit. post hæc Ieus ingressus regiam cum amicis refecit se ab itinere, mandavitque Iezabelæ famulis ut eam sequebantur in honorem generis, quod nata esset e regibus: qui nihil reliquum inuenerunt de cadavere, præter manus & faciem, consumptis cæteris à canibus. his auditis Ieus admiratus est Eliæ mentem divinam, qui eam reginam in hac ipsa vrbe malè perituram prædixerat. Et quia septuaginta liberi Achabi apud Samariam educabantur, binas eò literas Ieus, alteras ad eorum pedagogos, alteras ad vrbis magistratus, misit in quibus hortabatur, ut quandoquidem arma, viri, equi & currus illis non decissent, creato ex eo numero rege qui per ætatem maximè videri posset idoneus, in domini interfectores vindicent. Id faciebat, ut experiretur quomodo Samaritæ erga se animati essent. Magistratus autem & pedagogi lectis literis extimuerunt, & cogitantes de huius qui duos maximos reges opprimerat, esse impares, rescripserunt ipsum esse dominum, se verò imperata eius paratos facere. Ille rursus rescripsit, ergo Achabi filiorum capita præcisa ad se mitterent. Tum magistratus accersitis adolescentium altoribus imperant, ut occisis illis præfecta capita ad Ieum transmittant. Illi nihil miseri iussa peregerunt, & congesta in vasis quibusdam plexilibus capita Iesraelam miserunt. Quæ cum eò perlata essent, renuntiatur cœnanti cum amicis regi, adesse Achabi filiorum capita. ille ante portam ex utroque vix latere accervos ex eis iussit constitui: quo facto, diluculo ad ea visenda progressus, vertit se ad populum: & si ego, inquit, cum coniuratis dominum meum interfeci, istos omnes quis interfecit? Volebatque eis persuasum, quicquid Achabi generi accidisset, non volente solum, sed prænuntiante etiam Deo factum, qui hoc fore iam ante per Eliam vatem ostenderat. Deinde occisis quotquot etiam apud Iesraelitas ex ea cognatione inveniuntur, versus Samariam iter ingressus est. Et cum incidisset in cognatos Ochoziz regis Hierosolymorum, rogavit quoniam tenderent. Aiunt se venire salutatum Ioramum, & cum eo regem suum Ochoziam. nesciebant enim virtutem ab eo necatum. ille hos quoque comprehensos iubet interfici, duos & quadraginta numero. Paulo post occurrit ei vir bonus & iustus, nomine Ionadabus, verus amicus ipsius: qui post mutuam salutationem multis verbis prælicavit eius facinora, quod ex sententia Dei fecerit omnia, dum impiam Achabi familiam extirpat radicibus. Ieus verò iussit ei ut conscenso curru quo ipse vehabatur, simul intraret Samariam. Visurum enim quod nemini malo parceret, sed falsos vates ac sacerdotes,

τούτοις συλληφθέντας ἀναιρεθῆναι προστάζειν, ὄντας τὸν ἀειδμόν, πωσαράκοντα δύο. σιωντὰ δ' αὐτῷ μὴ τούτοις, ἀλλ' ἄγαθος καὶ δίκαιος ἰωνάδαβος ὄνομα, φίλος αὐτῷ πάλα γυρόμενος. ὃς ἀπασσάμενος αὐτὸν, ἐπαγγέλλεται ἡξᾶτο, πάντα πεποιηκέναι κατὰ βούλησιν θεῶν, τὴν οἰκίαν ἔξαφανίσαντα τὴν ἀχάβου. ἰνοῖς δὲ ἀναβάτῳ ἐπὶ τὸ ἄρμα, σιωνεὶσθαι αὐτὸν εἰς σιμόφρειαν παρακάλεσι, λέγων ὅτι οὕτως, πῶς ἔδινός φείσεται ποταμοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῖς ψάδοις προσφύτας ἐ τοῖς ψάδιεσσι, καὶ τοῖς

καὶ καταβάσαν ἦκει πρὸς αὐτὸν ἐκείλῳ. καὶ πῆλος τοῖς ἀπείροις προσέειπεν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ πύργου βαλεῖν. κατὰ φρονίμην δ' ὅτι πῆλος διεύρεται τὸ ἄρμα, καὶ συμπαισθεῖσα ὑπὸ τῷ ἵππῳ ἔπαιε ἀπὸ θανάτου. τούτων δὲ γυρόμενον παρελθὼν ἰνοῖς εἰς τὰ βασίλεια συνὸ τοῖς φίλοις, ἑωπὸν ἐν τῷ ὁδοῦ ἀνέκτατο, πρὸς ἄσας τοῖς οἰκέταις ἱεζεβέλιν θάψαι δὲ τὸ γένος. ὡς δὲ ἐν βασιλείᾳ. ἔβρεν δὲ ἔδιν τὴν σιμόφρειαν αὐτῷ οἱ πρὸς αὐτὸν ἑστέτες τὴν κηδεῖαν, ἢ μόνον τὰ ἀκροθέρια. τὸ δ' ἄλλο πάν, ὑπὸ κυνῶν ὡς διὰ πατημῶν. ταῦτα ἀκούσας ὁ ἰνοῖς, ἰδὼν μὲν τὴν ἡλίαν προσφύτας. ἔδιν δὲ αὐτῷ εἰς ἱεροσόλυμα προσέειπεν τὸν ἀπολείδαι τὸν τρέπον. ὅντων δὲ ἀχάβου παίδων ἑβδωμικόντα, ἑφεορμῶν δὲ ἐν σιμόφρειᾳ, πέμπει δύο ὁπισθολαῖ ἰνοῖς, τὴν μὲν τοῖς παυδαγωγῶσι, τὴν δὲ ἑπείκει, τοῖς ἀρχαῖοις τῷ σιμόφρειᾳ, λέγων ὡς τὸν ἀνδρείοτατον τῷ ἀχάβει παῖδαν, ἀποδίδειν βασιλείᾳ. καὶ δὲ ἀρμῶν τὸ ἀνδρείοτατον αὐτοῖς ἐπὶ πληθὺς καὶ ἵππων καὶ ὀπλῶν καὶ στρατῶν, καὶ πόλεις ὀχυρὰς ἔχειν. καὶ ταῦτα ποιήσαντες, εἰσερχόμενοι εἰς τὴν ἑσπέρην διασώτου. ταῦτα δὲ ἔβρι, ὁ δὲ πείρεται βουλόμενος λαβεῖν τῆς τῷ σιμόφρειᾳ δαίμονας. ἀνὰ νύκτας δὲ τὰ γράμματα, οἱ τὶ ἀρχοὶ καὶ οἱ παυδαγωγοὶ, κατέδιδον. καὶ λογιζόμενοι μηδὲν δύνασθαι ποιεῖν πρὸς τὸν, ὃς δύο μετρίων ἐν ἑσπέρῃ βασιλείᾳ, ἀντήρ ἔχων ὁμολογουμένως αὐτὸν ἔχειν δεσπότην, καὶ ποιήσει ὃ αὐτὸν κελεύει. ὁ δὲ πρὸς ταῦτα αἰτῶν γράμματα, αὐτὰ τε ὑπακούειν κελεύει, ἐ τῷ ἀχάβου παίδων τὰς κεφαλὰς ἀποτιμῶντας, πέμπει πρὸς αὐτὸν. οἱ δὲ ἀρχόντες, μετὰ πικρὰν ἀνδρῶν τοῖς ἑσπέρῃς τῷ παίδαν, προσέταξαν ἀποκτεῖναι αὐτοὺς τὰς κεφαλὰς ἀποτιμῶν καὶ πέμπει πρὸς ἰνοῦν. οἱ δὲ ἔδιν ὅλως φεισάμενοι, τὰ τὸ ἑσπέρην. καὶ σιωνεὶσθαι εἰς πύνα πλεῖστα ἀγρία τοῖς κεφαλὰς, ἐπέμψαν εἰς ἱεροσόλυμα. κομιθεῖσαν δὲ τούτων, ἀγέλλεται δεσπότην πρὸς τῷ φίλῳ τῷ ἰνοῖ, ὅτι κομιθεῖται ἀ τῷ ἀχάβου παίδων κεφαλὰς. ὁ δὲ πρὸς τῆς πύλης δὲ ἐκείνῃς μέρεσι ἐκείλῳ δὲ αὐτῷ αἰσπῶσαι βουνοῖς. γυρόμενον δὲ τούτου, ἄμα ἡμέρα πρὸς αὐτὸν ὁ φέρμενος, καὶ δεασάμενος ἡξᾶτο πρὸς τὸν παρὲντα λαὸν λέγειν, οἱς αὐτὸς μὲν ὅτι τὸν δεσπότην τὸν αὐτὸν στρατεύσαστο, κακείνον ἀποκτεῖναι. τοῖς δὲ πάντας ἐκ αὐτοῖς αἰελεῖν. γινώσκον δὲ αὐτοὺς ἡξᾶν πρὸς τῆς ἀχάβου γυναικός, ὅτι πάντες καὶ τὴν τὴν θεῶν προσφύτας γινόντες, καὶ ὁ οἶκος αὐτῶν καὶ τὸς ἡλίας προσέειπεν ἀπολῶναι, προσδεδειγμένους δὲ καὶ τοῖς πᾶσι τοῖς ἱεροσολίταις ἀνεδείκναις ἐν τῇ ἀχάβου συγγενείᾳ εἰς σιμόφρειαν εἰσεπορεύετο. κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν, τοῖς ὀχοζίου συμβαλὼν οἰκέταις τὴν βασιλείαν τῷ ἱεροσολύμων ἀνέκειναι αὐτοῖς τὴν περὶ παρελθόντων. οἱ δὲ ἀπασσόμενοι τὸ ἰώραμον καὶ τὸν αὐτῷ βασιλεῖα ὀχοζίαν ἦκειν ἑφασκον. οὐ δὲ ἠδειςαν αὐτοῖς ἀμφοτέρους ὑπὸ αὐτῶν πεφονδόμενους. ἰνοῖς δὲ, καὶ

καὶ τοὺς ἑξαπατίσαντας τὸ πλῆθος, ὡς τὴν μὲν τῆ
 μεγίστου θεῷ θρησκείαν ἐγκαταλείπειν, τοὺς δὲ ξι-
 καὶ ἀποποιεῖν, πτωχίστηται. καλλίστον δὲ τῷ
 θεῷ ἀγαπᾶν, ὃ ἡδύς αὐτῷ εἰς χεῖρας καὶ δικαίᾳ καλα-
 ζομένης ποιεῖ. τοῖς τοῖς περὶ τοὺς ἰωνάδαβος ἀγα-
 βάς εἰς τὸ ἄρμα, εἰς σαμάρειαν ὡς ἀγνίσται. ἀναζη-
 τήσας ἡ πάντα τοὺς ἀχάβου συγγενεῖς ἰνοῖς, ἀποκτε-
 νει. βελόμορος δὲ, μηδὲν τῷ ψεύδοι προσφύγει, μηδὲ
 ἱερέων τῷ ἀχάβου θεῷ πτωχεῖαν ἀφαιρῶν, ἀπάτη
 καὶ δόλῳ πάντα αὐτοὺς συνέλαβεν. ἀδελφίστας γὰρ τὸν
 λαὸν ἔφη, διπλάσιον αὖν ἀχάβος θύων εἰσηγήσατο
 ἀποποιεῖν, ὃ τοὺς ἐκείνων ἱερεῖς καὶ προσφύτας ἡξίου
 καὶ δούλους αὐτῶν παρῆναι. θυσίας καὶ πολυτελεῖς ὁ μα-
 γάλας ὁπταλὴν τοὺς ἀχάβου θεοῖς, τὸν δὲ ἀποκτείνον-
 τας τῷ ἱερέων, θανάτῳ ζημιώσεν. ὃ ὁ θεὸς ἀχάβου,
 βααλ ἐκαλεῖτο. πᾶσαι δὲ ἡμέραι κατ' ἡμέραν
 ποιήσεν τὰς θυσίας, διέπειμψεν αὖν πᾶσαι τὴν τῷ
 ἰσραηλτῶν χώραν, τοὺς ἀγόντας πρὸς αὐτὸν τοὺς ἱε-
 ρεῖς τῷ βααλ, καὶ ἐκείλους τοὺς ἱερεῖς δουλοῦντας
 ἐν δούλοισιν. λαβόντων ἡ, παρελθὼν εἰς τὸν οἶκον μὲν
 τῷ φίλῳ ἰωνάδαβου, μή τις ἐν αὐτοῖς ἀλλόφυλος εἴη
 καὶ ξένος, ἐρῶνται πρὸς αὐτὸν. καὶ ἐκείλους γὰρ τοὺς
 ἱερεῖς αὐτῶν ἀλλότῳ μὲν ὡς ἀφαιρῶν. τῷ ὅτι ἔχον-
 τες μὲν ἔδωκεν παρῆναι ξένον, καὶ ἀφαιρῶν ἡ τῷ
 θυσιῶν, πρὸς αὐτὸν ἔδωκεν ὁ δούλοισιν τὸν ἀφαιρῶν
 ἀνδρας οὐκ ἔδωκεν πρὸς αὐτὸν. καὶ ἐκείλους αὐτοῖς
 ἀποκτείνον τοὺς ψεύδοι προσφύτας, καὶ τὴν τοὺς παρῆναι
 ἱερεῖς πτωχεῖν πολὺν ἔδωκεν ὡς ἀφαιρῶν, ἀ-
 πειλήσας ὡς τῷ ἀφαιρῶν τὰς ἐκείνων ἀφαιρῶν
 θύσας ψυχὰς. οἱ ὅτι τῷ ἀνδρας πάντας κατ-
 εφάσαν, καὶ τὸν οἶκον τῷ βασιλῆως ἐμωρῶνται, ἐκ-
 θεῖαν ἔπος ἀπὸ τῷ ξενικῶν θεῶν τὴν σαμάρειαν.
 ὅτι ὁ βααλ, τυχεῖν τὸν θεόν. ἀχάβος ὅτι τῷ πιν-
 θεῶν βελόμορος χαλῶνται ἰδοὺ τὸν τυχεῖν ὄν-
 τι βασιλεῖ καὶ σιδωνίαν, ναὶν τι αὐτῷ κατεσκάσαν
 ἐν σαμάρειᾳ, καὶ ἀφαιρῶν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ πᾶσης
 θρησκείας ἡξίον. ἀφαιρῶντος ὅτι τοῦ τῷ θεῷ, τὰς
 χεῖρας δαμάλεις ἀποποιεῖν τοὺς ἰσραηλῆτας ἰνὸς
 ἐκείλους. ταῦτα ὡς ἀφαιρῶν ὁ προσφύτας
 ὁ καλῶν τῷ ἀφαιρῶν, ὁ θεὸς δὲ τῷ προσφύτου
 ἀφαιρῶν, ὅτι πᾶσαι χεῖρας τοὺς παῖδας αὐτῶν βα-
 σιλεύσιν τῷ ἰσραηλτῶν. καὶ τὰ μὲν ὡς ἰνοῖς ἐν τῷ
 τοῖς ὑπῆρχε.

Κεφάλαιον ζ'.

ὡς γοθολία τῷ ἱεροσολυμῶν βασιλεῖ ὅτι ἐν πύτῃ,
 καὶ αὐτῷ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς ἐν ἱερὶ
 ταῖς βασιλῆς ἀπ-
 ὁξεν.

Γοθολία ὅτι ἀχάβου θυγάτηρ, ἀκούσασα τῷ ἰω-
 ράμῳ περὶ τοῦ τῷ ὁξεν τῷ παιδὸς, καὶ
 τῷ γένῳ τῷ βασιλῆως ἀπώλειαν, ἰωνάδαβου μη-
 δὲν τῷ ἐκ τῷ δαβίδου καταλείπειν οἶκον, πᾶν δὲ
 ἐκκαταίσκει τὸ γένος ὡς αὐτὸν μὲν εἰς ὃς αὐτῶν βασι-
 λεὺς ἐν γένῳ. καὶ τῷ ὡς μὲν αὐτὸν διεφύλαττο. διησώθη ὅτι εἰς ὃς ὁξεν, τῷ πύτῃ τῷ πύτῃ
 τῷ διησώθη. τὸ ὁξεν ὁξεν αὐτῶν ἰωνάδαβου ὁξεν. ταῦτα σὺν τῷ ὁξεν ἰωνάδαβου.

A qui populo seducto autores fuerint relicta pa-
 tria religione externa sacra suspiciendi, ad v-
 num omnes supplicio dederet. incundissimum
 spectaculum fore viro bono, inspicere malos
 dantes meritas poenas anteaكتور scelerum.
 Paruit regi Ionadabus, & eodem curru cum
 eo Samariam peruectus est. At Ieus quantum
 cognatorum Achabi diligenti inquisitione fa-
 cta inibi reperit, omnes ad mortem adegit.
 cumque cuperet neminem e falsis prophetis
 & sacerdotibus profanis euadere, dolo vni-
 uersos circumuenit. Conuocato enim populo
 ait se omnes Achabi religiones duplicare vel-
 le, idque vix sententia sacerdotum ipsius &
 prophetarum fiat, debere omnes eius ordinis
 ad se conuenire. Celebrandum enim solenni-
 bus victimis diem festum Bali: quo nomine
 Achabi Deus vocatur. ab ea festiuitate si quis
 sacerdotum abfuerit, capitale fore. dimis-
 sis deinde per omnem Israelitarum ditionem
 qui sacerdotes ad statum diem Samariam de-
 ducerent, iussit omnibus vestes donari. eas
 cum accepissent, venit in eadem vberant, Io-
 nadabo etiam comitatus, & adhibuit qui scru-
 tarentur ne quis alienus admixtus sit: nolle
 se dicens, ut sacris eorum alienus ac profanus
 villas se ingerat. illis vero negantibus quem-
 quam talem adesse, & iam sacra sua paranti-
 bus aggredi, foris octoginta viros e fidissi-
 mis armat: quibus mandat ut pseudoprophe-
 tas omnes interficiant, & patrios ritus tam diu
 neglectos viciscantur, interminatus quicum-
 que aliquem eorum elabi permiserit, vica-
 rium pro illo moriturum. Illi vero omnes ad
 vnum necauerunt. & regia ipsa incensa urbem
 externis sacris profanatam purificauerunt. Ille
 Bal Tyrionum deus erat, quem Achabus in
 gratiam Ithobalis Tyrionum ac Sidoniorum
 regis socii sui coluit, templo ei Samariz de-
 dicato, & prophetis cum reliquo cultu assi-
 gnatis. huius sacris abrogatis Ieus, aureas ta-
 men vacas Israelitis adorare permisit. Nec ta-
 men ingrata Deo fuit eius in impios animadu-
 uersio, qui per prophetam suum significauit,
 per quatuor generationes posteros eius apud
 Israelitas regnatos.

CAP. VII.

Gotholia per summum nefas Hierosolymis re-
 gnum occupat, qua post sextum annum
 cesa pontifex Ochozia filium
 regem constituit.

F

VII.

4 Reg. 12.

Dum Ieus homines nefarios in hunc mo-
 dum persequitur, Gotholia regis Achabi
 filia comperta filij morte & generis sui pern-
 icie, decreuit etiam e Davidis familia nemi-
 nem superstitem relinquere, ne quis huius ob-
 neati id quod quantum in ipsa fuit perfecit. Ser-
 uatus tamen est vnus Ochozia filius ad hunc
 ferme modum. Erat Ochozia germana so-
 ror, Iolabeta nomine, pontifici Ioado nupta.

hæc regiam ingressa, cum inter cæliorum cada-
uera latentem nutriticis opéra anniculum pue-
rum Iosum deprehendisset, ablatum furtim
domi in suo cubiculo abdidit, & solo marito
consecio sex annis in templo clam aluit, quam-
diu Gotholia Hierosolymotum & duarum tri-
bunum regnum tenuit. Septimo demum anno
Ioadus cum quinque centurionibus coniurat,
ut communicatis operis ademptum Gotholiae
regnum ad puerum transferant: datæque & ac-
cepta silentij fide spei pleni negotium hoc mo-
do aggrediuntur. centuriones Ioado ad hoc fa-
cinus adiciti peragrata tota regione sacerdotes
ac Levitas & aliquot in suis tribubus poten-
tiores Hierosolyma nomine pontificis euoca-
tos secum adducunt. ille habere se utile repu-
blicæ consilium ait, aperturumque eis, si id ap-
ud se continere velint: opus enim esse non si-
lentio tantum, sed etiam auxilio. Cumque sa-
cramentum ab eis accepisset, tunc se posse quic-
quid vellent dicere, producto puero Davidici
generis quem alebat: Hic est, inquit, rex vester,
ex illa natus familia, quam scitis Deum prædi-
xisse regnaturam in perpetuum. Itaque censeo
tertiam vestrum partem custodiam, eius in tē-
plo agere, tertiam item omnia templi loca op-
portuna occupare: eam verò quæ superest, pri-
tentem portam qua igitur in regiam tetur, re-
liqua verò multitudo in templo meritis sit, ne-
que quenquam cum armis intrare sinite, qui
non sit sacerdos, præterea certos & sacerdotibus
ac Levitis selectos mādavit satellitij more stri-
ctis gladiis regem stipare, & si quis armatus in
templum intrare ausit, incunctanter occi-
dere, & posito omni metu servandi tantum re-
gis curam gerere. illi approbato pontificis con-
silio rem statim aggrediuntur. Ioadus verò a-
perto armamentario, quod David in templo
instruxerat, distribuit centurionibus & sacer-
dotibus ac Levitis quantum ibi histarum in-
venit & phatetarum, & si quod aliud armo-
rum genus aderat, atque ita armatos templo cir-
cundedit confertis inuicem manibus, ut ab in-
gressu quos interesse non oportebat excluderent,
adductoque in medium puero, corona re-
gia caput redimitum, & inunctum sacro oleo
regem pronunciat. populus quoque gaudens si-
mul & plaudēs faustis acclamationibus vitam
& victoriam nouo regi congemmat. Tumul-
tus hic & acclamationes præter spem ad aures
Gotholiae venientes effecerunt, ut vehementer
perturbato animo cum satellitio profiliret à
regia. Veniente deinde in templum ipsam qui-
dem sacerdotes admittunt, sed armatos cum se-
quentes atque illi, qui ad hoc ipsum tem-
plo à pontifice circumdati fuerant. Ceterum
Gotholia postquam puerum vidit in suggestu
stantem, redimitumque corona regia discissa veste
sua, magno clamore iubet interfici insidiario, &
occupatore tyrannidis. Ioadus contra acci-
tis ceturionibus iubet mulierem attripere, & in
torrentem cedronis, atque illic pœnas luere.

τὴν οὖν μὲν ἱερεῖς εἰσδέχονται. οὗτοι δὲ ἐπορεύοντες ὅπλιντας εἰρξάν εἰσελθόντες οἱ κύνες τῆς
ὑπὸ τῷ ἀρχιερεὶ τὸ πρῶτον ἀποσπασθέντων. ἰδοῦσα ὅτι γοθολία τὸν παῖδα ὅτι τῆς σκηνῆς ἐξῆλθε, καὶ
τὸν βασιλικὸν ὀφειλόμενον σέφανον, ἀφαιρῶντα καὶ δυνὸν ἀνακράζουσα, φονεύει ἐκείνου τὸν
ὄψις ἐκείνου αὐτῇ, καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνελθόντα ἀποσπασθέντα. ἰωάδης ὁ καλῶς οὗτος ἱερα-
τάρχης, ἐκείνου αὐτοῖς ἀγαθόντας τὴν γοθολίαν εἰς τὴν φάραγγα τῆς κεδρώνος, αἰτεῖν ἐκεῖ.
μὴ γὰρ

εἰσελθούσα δὲ εἰς τὸ βασιλεῖον, καὶ οὗτοι ἀποσπασθέν-
τες τὸν ἰωάδην, τὸ γὰρ πρῶτον ἀποσπασθέντων τὸν παῖδα ὅτι τῆς σκηνῆς ἐξῆλθε, καὶ
τὸν βασιλικὸν ὀφειλόμενον σέφανον, ἀφαιρῶντα καὶ δυνὸν ἀνακράζουσα, φονεύει ἐκείνου τὸν
ὄψις ἐκείνου αὐτῇ, καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνελθόντα ἀποσπασθέντα. ἰωάδης ὁ καλῶς οὗτος ἱερα-
τάρχης, ἐκείνου αὐτοῖς ἀγαθόντας τὴν γοθολίαν εἰς τὴν φάραγγα τῆς κεδρώνος, αἰτεῖν ἐκεῖ.
μὴ γὰρ

G

χώρας ἐνόμισεν, οὕτως σεβόμενος διέπλει. πορευ-
 θὼν δὲ ὁ πορφέτης αὐτῷ, θαυμάζειν ἐλεῖν εἰ τίτοις
 ἠγάται, τοῖς οἰκείοις, παρ' οἷς ἐπιμῶντο μηδὲν ὠ-
 νησαν, μηδὲ ἐκ χηρῶν ἐρύσαντο τ' ἐκείνη, ἀλλ' ἰσφ-
 εῖδον πολλοὺς τε αὐτῷ ὑπολλυμένους, καὶ τοὺς ἀρχιμα-
 λωπιδέντας. κακομίδης γὰρ εἰς ἱεροσόλυμα τέτρω πρὸ
 ἑσπέρου, καὶ δὲ αὐτὸς πρὸς τὴν πολέμιον πηλὴν ζώοντος ἤγα-
 γα. τῷ δὲ βασιλεῖ ταῦτ' ὀργὴν ἐκίνησε, καὶ πορεύσασθαι
 ἰσχυρὰν ἄβηεν τὸν πορφέτην, ἀπειλήσας αὐτῷ κολάσθαι, B
 αὐτὸν πολυπορευόμενον. καὶ ὁ αὐτὸς ἰσχυρὰς ἐγένετο. ἐκ ἀμε-
 λήσεως δ' ὧν ἐπεχειρήκει νεωτερίζων τὸν θεὸν πορ-
 φέτην. ἀμασίης δὲ κατέχευεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀποστασίαν καὶ
 ἀνὰ μέρους, αὐτὸς δὲ τὸν θεὸν λαβὼν εἰς αὐτὸν ἐξέβρι-
 ζεν, ἀλλὰ φρονήματα ποιεῖς, ἐγράψεν ἰάσῳ τῷ τ' ἰσραη-
 λιτῷ βασιλεῖ, καλεῶν ὑπακούειν αὐτῷ συνωπιασθῆναι
 λαφύ, ὡς καὶ πορεύσθαι ὑπὸ ἡγεσίαις πορευόμενοις αὐτῷ,
 δαβίδ ἢ καὶ σολομῶν. ἢ μὴ βελόνην ἀναισθητοῦ εἰ-
 δέναι πολέμου, περὶ δὲ ἀρχῆς κεραισόμενον. ἀντήγραψε C
 ὁ ἰάσος τῷ δε. βασιλεὺς ἰάσος βασιλεῖ ἀμασίης. ἦν
 ἐν τῷ λιβαῖν ὅρει κυπάριστος παμμαγίδης, καὶ ἁ-
 κανος αὐτῇ πορὸς τὴν κυπάριστον ἐπεμψεν μήκας δυ-
 ομήν, τὴν θυγατέρα αὐτῆς πορὸς γάμον τῷ πατρὶ. με-
 ταξὺ δὲ ταῦτα λέγουσαν, θηρίον τὸ παρερχόμενον κα-
 ταπίπτει τὴν ἁκάνην. τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔστι σοι ὅρασμα
 τὸ μὴ μεζόνον ἐφίεσθαι, μηδὲ ὅτι τὴν πορὸς ἀμαλι-
 κίτης μάχην νύτῃ γινώσκεις, ἐπὶ ταύτῃ γυνεὶ μέρους σου-
 τῶν δὲ τῇ βασιλείᾳ σε κινδυνεύεις ἐπιπλεῖ. ταῦτα δὲ
 ἀναλίσκει ἀμασίης, ἐπὶ μέλλουσι δὲ τὴν στρατιὰν παρ-
 ἔχειν, τὸν δὲ πορφύρετον αὐτὸν οἶμα πορὸς αὐτήν,
 ἵνα τῷ ὡδονομῶντι εἰς αὐτὸν δίκην ὑπολάβῃ. αἰς
 δὲ ἔλθῃ καὶ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὸν ἰάσον, καὶ συνά-
 πται μάχην ἐμελλόν, τὸ ἀμασίης ἐράτῳ φόβῳ
 ἀφνίδιος ἐκράτησεν οἶον τοῦ θεοῦ ἐκ ὁμιλίας ὧν π-
 θησιν, εἰς φυγὴν ἐτρέφε. καὶ πορὸς εἰς χεῖρας ἔλθῃ, δε-
 σπάρειν τὸν ἰάσον αὐτῷ, μοναθίνα τὴν ἀμασίαν, E
 ληφθῆναι συνίστη πορὸς τῷ πολέμιον ἀρχιμαλῶντον.
 ἠπειλῶσε δὲ αὐτῷ δαίδατον εἰ μὴ πείσῃ τοὺς ἱεροσό-
 λυμίτας ἀνίστασθαι αὐτῷ τὰς πύλας, δέξασθαι μὲν δὲ
 στρατὸς εἰς τὴν πόλιν. καὶ ἀμασίης μὲν ὑπὸ ἀνάρχῃς ἐ-
 περὶ τὸ ζῆν τοῖς, ἵποισιν εἰς δὲ χιτῶνας τὸν πολέμιον.
 ὁ δὲ δεκάφας τὴν τεῖχον ὡς τε τῆς φασκίαν πηχῶν, ἐφ'
 ἀμματος εἰσέλασε δεκά τ' ἀποκτῆς εἰς ἱεροσόλυμα τ'
 ἀμασίαν ἄγων ἀρχιμαλῶντον, χεῖρὸς τε τούτῳ τῷ τεθ-
 ρῶν ἡρόδμος τῷ ἱεροσολύμων, τοῖς τὸν θεὸν ὑποταγῆς
 αἰείλειτο, καὶ ὅσος ἦν πρὸ ἀμασίης χρυσὸς καὶ ἀργυρὸς ἐν
 τοῖς βασιλείοις ἐξέφθονε. καὶ ὅπως αὐτὸν ὑπολύσας
 τῆς ἀρχιμαλῶσας, αἰεζέξῃ εἰς σαμάρειαν. ταῦτα
 δὲ ἐλάττω πορὸς τοὺς ἱεροσολυμίτας ἵτοι τιτάρτω καὶ
 δεκάτῳ τ' ἀμασίης βασιλείας. ὅς μὲν ταῦτα ἐπιβου-
 λῶν τοῖς ὑπὸ τῷ φίλων, φάσκει μὲν εἰς λάχσαν πό-
 λιν, αἰαρεῖται δὲ ὑπὸ τῷ ἐπιβέλῳ πιμψαμένῳ ἐπὶ
 τοῖς ὑποκτιφνοῦσας αὐτὸν. καὶ τὸ μὲν σῶμα κομίσαν-
 τος εἰς ἱεροσόλυμα βασιλικῶς ἐκένδυσαν. κατέστρεψε δὲ ὁ
 πορὸς τὸν θεὸν ὀλγωρίας, βιώσας μὲν ἐπὶ τῶν αἰώνων καὶ
 πινυκόντα, βασιλεύσας δὲ ἐν τῇ ἐκείνῃ ἐξήκοσι.

numina. Quamobrem à propheta conuentus
 est, mirari se dicente si hos deos crederet, qui
 cultoribus suis nihil opis afferre valuerint, nec
 eos ab Hebræorum vitulos præstiterint, sed
 tanquam ad se non pertinentes cædi & captiuos
 trahi passi sint. quin & ipsos belli iure abductos
 inter reliquam captiuorum turbâ Hierosolyma
 peruenisse. Rex his verbis ad iram percitus ius-
 sit illum hac de se esse quietum, minatus sup-
 plicium si negotiis alienis miscere se pergeret.
 tū ille se quidem quieturum dixit, Deum tamē
 victorem huiusmodi nouitatibus non desore.
 Nec multo post Amasias felicitatem suam, cuius
 tamen autorem Deum non agnoscebat, nō
 capiens, sed fastu inflatus, scripsit Ioæ regi Isra-
 elitarum, vt ipsius imperata faciat cum suo po-
 pulo, sicut antehac idem populus maioribus e-
 ius Dauidi, & Solomonī paruit: quod si nolit
 vltro facere officium, bello esse decernendum
 de imperij iuribus. Ad hoc Ioas in hæc verba
 rescripsit. Rex Ioas regi Amasias. Olim in eo-
 dem monte Libano cupressus erat & carduus:
 hic à cupresso filiam petiit filio suo dari coniugem.
 Interim bestia quædam superueniens cō-
 culcauit carduum. Hoc exemplum te moneat,
 ne maiora quàm par est appetas, nève propter
 recentem de Amalecitis victoriam elatus, & te
 & regnum tuum incertæ committas alex. His
 lectis Amasias magis etiam ad bellum concitatus
 est, Deo, sicut fas est credere, instigante, vt
 tandem meritis impietatis pœnas exoleret.
 Vbi verò in conspectum hostium venit, insti-
 cta vtrinq; acie, tantus repente pauor ac con-
 sternatio diuinitus milites eius inuasit, vt prius
 quàm manus confererentur, iam terga verte-
 rent: & aliis aliò diffugientibus, desertus à suis
 Amasias in hostis potestatem veniret: qui mor-
 tem illi minatus est, nisi efficeret, vt Hierosoly-
 mitæ apertis portis se cum victore exercitu ad-
 mitterent. ea necessitate & vitæ amore adactus
 persuasit ciuibz vt hostem reciperet. At ille
 dirutis ad trecentorum cubitorum spaciū mo-
 nibz, curru per id interstitium triumphabun-
 dus inuectus est, captiuum præ se agens Ama-
 sias: & hoc modo factus vrbs dominus, Dei
 thesauros abstulit, & quicquid auri vel argenti
 in regia repertum est, totum asportauit: ac tum
 demum demisso rege reuersus est Samariam.
 Hæc Hierosolymitis contigerunt anno regni
 Amasias decimo quarto. Appetuit tandem a-
 micorum insidiis fugit in urbem Lacheis: nec
 tamen euasit, illuc quoque infectis insidiato-
 ribz, à quibus interfectus est. Corpus Hiero-
 solyma relatum, & regia magnificentia funera-
 tum est. Tam miserum autem exitum habuit
 propter nouas religiones & pietatis contemp-
 tum post exactum annum vitæ quinquagesi-
 mum, regni verò vicessimum nonum, Ozia fi-
 lio regni successore.

[illegible]

Hoc regnante propheta quidam exiit, Naurus nomine, qui de Assyriorum & Nini laboratione hac verba vaneantibus ait. Ecce Ninus piscina aquam fluctans, ita & populus eius omnis turbatus & fluctans fugiet. dicentes, quiesce, stare, eripite autem eripite argentum, & nemo valet, mallem enim vitam feruere quâ facultates occupari enim hoc grave diducum & lamentatio, & dissolutio membrorum, & facies corpe paupere fient luride. Vbi erit solus hac domicilium leonum, & mater catulorum leoninoque. Dicit tibi Ninus dominus: Delebo te, nec postea amplius leones ex te egressi mundo imperturbati, & alia multa de Ninus in hanc sententiam prophetauit, qui nunc nō est necesse repetere, alioquin molestus videri possem lectorem plus equo onerans. Eueniens autem omnia que de Ninus predicta sunt, post annum c. xv. Et de his quidem hæcetus.

CAP. XII

Rase Damascenorum rege Hierosolymitis bello
vexante, Achaëz eorum rex coactus est Affyrio-
rum regem in Damascenos immisere.

Κατάλογος β'.

Ἐπειτα τὸ ἄρθε ἵδμεθα βασιλεῦ ἔτι προσέει-
πε· ἵνα γένοιτο εὐχάριστον πρὸς βασιλείᾳ σου καὶ βασιλεῖ αὐτο-
ρίῳ ἔτι Ἀμασίου στρατῷδε.

[illegible]

IOrhanus auctē ē viuis abiit ætatis anno xxi. regnavit annos sexdecim: & quo in regem conditoris depositio, regnum ad Achazem eius filium hereditario iure pervenit, qui erga Deum impissimus, omnium, & patriarum legum defensor, ad imitationem Hierosolitarum regum se conculcavit. Hierosolitus erigens, & in eis idolis sacrificiis, quibus etiam propriū filium holocausto obtulit ritu Chanaanorum, & his similia multa perpetravit. Hunc ita infanientem duo simul reges, Rases Damascenorum, & Phacies Israelitarum bello aggrediuntur: erant enim amici & socij: & compulsi Hierosolyma multam diuque frustra oppugnauerunt, quod viba esset munera egregie. Interea Syria rex ad mare rubri Elam urbem occupat, & nequicus eius habitatoribus Syrorum coloniam eduxit. Multis iterum arcibus expugnatis, Semogon ludæorum numero interfecit, cum exierat ex manibus dirato domū reuersus est. Hierosolymitanus autem rex postquam cognouit Syros abisse domum, putans se Israelitarum regem inférieure viribus, eduxit contra eum copias. & cum irato Deo commisit præliū propter tot impia facinora vitæ essentium enim & viginti millia tunc ceciderunt de Hierosolymitarum exercitu. In eodē paulo Zacharia supremus dux Israelitarū cū Anna filio Achazæ cōgressus, superius occidit, & patri domo Eripiæ, acrioris iostis præfatum adeptus interemit, & Elcanam tribus ludæ copiarum ducem viuū in portetatem suam redegit, magnam præterea captiurorum vtriusque legionis numerum ē Benjaminitica tribu abegerunt, & opima præda quidam triuerſi (sunt Samaritanæ. Obelæ autem dicitur qui in ea viba per id tempus propheta erat, occurrentis illis ante moenia, magna voce hanc victoriam non solum virtutis parca asseuerat.

XIII

4-Reg.16

sed quod Deus regi Achazze irasceretur. Incu-
 fabatque eos quod non contenti presenti felici-
 tate, ausi sint homines ex tribu Iudæ ac Ben-
 iaminica consanguineos suos captiuos abduce-
 re: & suadebat ut hos illatos domum remitte-
 rent, quod ni faciant, Deum ab illis penas exa-
 cturum. post hanc admonitionem Israelitæ in
 concionem conuenientes deliberant quid fa-
 cto opus esset. Exurgens autem quidam magnæ
 inter suos autoritatis, Barachias nomine, cum
 aliis tribus, negabât se passuros ut ciues sui cap-
 tiuos in urbem introducerent, ne fortè om-
 nes ex æquo diuina ultio perderet. satis esse præ-
 teritorum peccatorum, in quæ propheta clami-
 tent, etiam si nulla noua accedat impietas.
 His auditis milites, permiserunt illos, quicquid
 vellent, arbitrato suo agere. Tum prædicti viri
 assumptos captiuos exemerunt vinculis, & cu-
 ratis eorum corporibus, adiutos viatico remi-
 serunt domum incolumes. nihilo minus qua-
 tuor hi deduxerunt eos vsque Hierichuntem &
 vltius, cumque non longè abessent à Hiero-
 solymis, repetierunt Samariam.

CAP. XIII.

*Assyriorum rex vi expugnata Damasco, & oc-
 ciso rege, populum traducit in Mediam alius gen-
 tibus Damascum in coloniam deducit.*

4-Reg. 16.
17.

Achazes autem rex hac clade ab Israelitis
 affectus, missa ad Assyriorum regem The-
 glaphalassarem legatione, auxilium ab eo pe-
 tiit contra Israelitas & Damascenos atque Sy-
 ros, magnam pecuniam illi pollicens, in præ-
 sens etiam magnifica munera mittendo. Quam
 legationem postquam audiuit, ipse in auxilium
 Achazæ profectus est, & vastata Syria, expugna-
 taque Damasco, Rāsem quoque regem occidit.
 Damascenos verò in superiorem Mediam po-
 pulariter traduxit: & pro illis quoddā Assyrio-
 rum gentes in agrum Damascenum reposituit.
 Israelitarum deinde terram populatus, multos
 ex ea captiuos comprehendit. Post Syros ad
 hunc modū tractatos, rex Achazes sublato quā-
 tum eratauri & argenti in regis thesauris, at-
 que etiam in ipso templo & donariis quotquot
 erant pulcherrima, hæc secum deferens venit
 Damalicum, & sicut antè pactus fuerat, omnia
 regi Assyriorum tradidit, actisque pro benefici-
 cio gratiis reuersus est Hierosolyma. Erat autē
 hic rex tam stultus & incogitans, ut quamuis
 hostiliter cum Syris dissideret, illorum tamen
 deos colere non desineret, sed in eorū ceremoni-
 is, tanquam victoriā inde sibi pollicens, pie-
 tatem collocare pergeret. post cladem verò ac-
 ceptam, Assyriorum venerari cœpit numina,
 quiduis potius adoraturus, quàm vetum & à
 maioribus acceptum Deum, cuius indignatio-
 ne ut tum vinceretur factum est. In tantum au-
 tem religionis contemptum prolapsus est, ut
 spoliatum prius donariis templum clauderet,
 ne illud solennibus sacrificiis honorare lice-
 ret. post has insanas impietates tandem mori-
 tur, cum vixisset annos triginta-sex, & ex his
 regnasset sedecim, relicto hærede Ezecia filio.

ἔτι βιάσας ἐξ ἡ γέναντα βασιλείας δὲ ἔξ αὐτῆς ἐκκρίθηκα. τὸ ὅτι δὲ ἐξ ἡ γέναντα βασιλείας ἐκκρίθηκα.

δὲ ἡ τὸ θεὸς ἔχον ὅτι ἐκκρίθηκα τὸ βασιλείας ἐκκρίθηκα.
 κατὰ μέγεθος, τὴν μὲν ἀποστασία τὴν κατὰ αὐτὴν μὴ ἀπο-
 δύντας, ἀλλὰ ἐκκρίθηκα τὸς ἐκ τῆς ἰουδαίας ἐκκρίθηκα
 ἐκκρίθηκα τὸς ἀνδράς, ὅντας ἀρχιμαλῶντας, σιμωβ-
 λῶν τὸ αὐτοῖς ἀπολύσαι τοῖς τοῖς οἰκίαις ἀπα-
 θρεῖς ἀποκρίθηκα τὸς τὸς θεοῦ δίκης ἐκκρίθηκα τὸς
 ἰσραηλῆν λαὸς εἰς τὴν ἐκκρίθηκα σιμωβλῶν, ἐκκρίθηκα
 πρὸς τοὺς τὸς ἀνδράς, ἀνδράς δὲ τὸς βασιλείας ἐκκρίθηκα τὸς
 ἀποκρίθηκα τὸς τὴν πολιτείαν, ἐκκρίθηκα μὲν αὐτῶν ἔξ
 ἑλθον ἐκ τῆς γέναντας τοῖς πολιτείαν εἰσαγαγεῖν αὐτοῖς
 εἰς τὴν πόλιν, ἵνα μὴ πάντες ἀποκρίθηκα δὲ ἀπο τὸ θεὸν.
 μόνον τὸ ἀποκρίθηκα τὸς ἀνδράς ἡμᾶς ἐκκρίθηκα, ὡς οἱ
 ἀποκρίθηκα λέγουσιν, ἀλλὰ μὴ κατὰ τὴν ἐκκρίθηκα ἀποκρίθηκα
 ματὰ δρᾶν. ταῦτα δ' ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται, σιμωβ-
 λῶν ἐκκρίθηκα ποιεῖν ὅ ἐκκρίθηκα σιμωβλῶν. ἀποκρίθηκα
 πρὸς οὐδ' οἱ ἀποκρίθηκα ἀνδράς τοῖς ἀρχιμαλῶντας, ἐκ-
 λυσάν τε ἐκ τῆς πολιτείας ἡρώων, καὶ δόντες ἐκκρίθηκα, εἰς
 τὴν οἰκίαν ἀπέκλυσαν ἀδελφεῖς. ὅταν ἦεν καὶ τὸς ἀνδράς
 αὐτοῖς σιμωβλῶν, καὶ μέγιστος ἐκκρίθηκα πρὸς ἀνδράς ἐκ
 ἀποκρίθηκα ἰεροσολύμων, ἀνδράς τὸς ἀνδράς σιμωβλῶν.

Κεφάλαιον ιζ'.

ὅτι κατὰ τὴν ἐκκρίθηκα ἀποκρίθηκα βασιλείας δὲ ἀποκρίθηκα καὶ ἰ-
 σραηλῆν λαὸν ἀποκρίθηκα τὸς βασιλείας, καὶ δὲ ἀποκρίθηκα ἀνδράς ἐκκρίθηκα
 δὲ, ἵνα τὸς ἀποκρίθηκα ἐκκρίθηκα ἐκκρίθηκα.

Αχάζης δ' ὁ βασιλεὺς πάντα μαδὼν ὑπὸ τῷ ἰ-
 σραηλῆν λαῷ, πρὸς τὸν ἀσσυρίων βασιλείαν
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, σιμωβλῶν αὐτῶν ἀποκρίθηκα πα-
 ρεχάει τοῖς τοῖς πόλιν τὸν ἀνδράς τοῖς ἰσραηλῆντας,
 ἐκκρίθηκα καὶ ἀποκρίθηκα, χρέματα πολλὰ δόντες ὑ-
 πὸ τῶν ἀνδράς, ἐκκρίθηκα δ' αὐτῶν καὶ λαοὺς ἀποκρίθηκα, ὅτι
 τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα αὐτῶν, ἵνα σιμωβλῶν
 ἀχάζης καὶ ἀποκρίθηκα ἐκκρίθηκα τοῖς ἀνδράς, ἵνα τὸς ἀνδράς
 τῶν ἐκκρίθηκα, ἐκκρίθηκα ἀποκρίθηκα καὶ ἀποκρίθηκα ἐκκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα. τοῖς δ' ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα εἰς τὸν ἀνδράς. ἐκκρίθηκα τῶν ἰσραηλῆν τῶν ἀσσυρίων
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, εἰς τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα τῶν
 ἰσραηλῆν τῶν ἀποκρίθηκα, πολλοὺς ἀπ' αὐτῶν ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα. ταῦτα ἐκκρίθηκα ἀποκρίθηκα τοῖς ἀνδράς,
 ὁ βασιλεὺς ἀχάζης ἀποκρίθηκα τὸν χρυσόν, ὅς ἐκκρίθηκα
 βασιλικοῖς ἀποκρίθηκα, καὶ τὸ ἀποκρίθηκα, ἐκκρίθηκα ἐκκρίθηκα
 τῶν ἀνδράς, καὶ εἰς ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, τὸ ἀποκρίθηκα
 ἔχων εἰς ἀποκρίθηκα, καὶ ἔδωκε τῶν ἀσσυρίων βασιλείᾳ
 καὶ τὰς ἀποκρίθηκα, καὶ πάντων αὐτῶν ἀποκρίθηκα ὅτι
 ἀποκρίθηκα, ὑπὸ τῶν ἀνδράς εἰς ἰεροσολύμων. καὶ δὲ ὅτι
 ἀποκρίθηκα καὶ τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ὁ βασιλεὺς, ὡς
 τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα τὸν ἀνδράς ἐκκρίθηκα τὸς ἀνδράς
 αὐτῶν ἀποκρίθηκα, ἀλλὰ ἀποκρίθηκα τοῖς ἀνδράς
 ὡς ἀποκρίθηκα αὐτῶν τὸν ἀνδράς. ἵνα τὸ ἀποκρίθηκα
 τοῖς ἀσσυρίων ἀποκρίθηκα πρὸς ἀνδράς, καὶ πάντες ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, ἵνα τὸν ἀποκρίθηκα καὶ ἀποκρίθηκα
 αὐτῶν καὶ τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, ὅς
 αὐτῶν καὶ τὸ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα. ὅτι τὸ ἀποκρίθηκα
 δὲ ἀποκρίθηκα καὶ ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, ὡς ἐκκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα τὸν ἀνδράς, καὶ τὰς ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα, καὶ ἀποκρίθηκα τῶν ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα αὐτῶν. ταῦτα ὑπὸ τῶν ἀνδράς ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα
 ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα ἀποκρίθηκα

[illegible]

A Quo tempore etiam Phaceias Israelitarum reg-
num cum via amicus, cuius per fiduciam cuiusdam
ex charibonibus sibi sulcis, cui nomen Ofear, qui
cuius regnum fecerat quondam per annos
xx. obtinere, vir fuit pellimus, nihili pietatis
Deo deferens. In hunc duxit exercitum Assyrio-
rum rex Salmanafars, & quia Deum non
habebat propitium, deflitum eius auxilio fa-
cile subiugavit, & preluira robura coegit pen-
dere. Quarto autem anno regni huius Osee
Ezechias Hierofolymis regnum adeptus est, A-
chaze ex Abia Hierofolymitana muliere filius
is erat ingenio bono & nullo ex pio pædita-
nam itatem ab intro principatu nullam magis
necessitatem vel vim in tam sibi quam lubidina
curam exillamiam, quam religionis ac diuini
cultus, quam urbem aduocata populi & sacer-
dotum Leviticorum concione, sic fecerat ad
eos verba dicere: N. ipsi quidè ignorant quid
propter peccata patris mei deo reddido Deo
debitos honores, nam multas & magnas calami-
tates incididit, quia per extremam demeritum
passi estis vobis persequari, & vt eos quos ille
deus putabat coherere. Ergo quandoquidè
vestro malo didicistis, nam perniciosas sit im-
pietas, horum vt illa obliuioni tradita puerile-
scitis vos à preteritis pollutionibus via cum sa-
cerdotibus & Levitis, ac tam genum conueni-
entibus aperitis templum, & iustitiam prius
expiatumque sacrificiis legitimis in pristinum
honorem & reuerentiam restituitis. hoc enim
pacto placatum Deum & propitium habebi-
mus. His regis monitis accensu sacerdores tem-
plum apertunt, & eiecitis inde iniquissimissis,
adornati que sacris viis, victimas patrio ritu
in altare inf. runt. Rex vero dimissis per totam
ditiorem suam iugitiss, populum Hierofolyma
ad azyorum celebratam concioat multo
tempore interuallo propter implam
superiorum regum incusam. Quia & israeli-
tas per nuncios hortatus est, vt relictis confusis
superstitionibus ad priscam illam pietatem
& veri Dei cultum recedunt. Se cum is per-
missum vt Hierofolyma venientes azyorum
festum via cum filiis ciuius celebrare. Hec au-
tem le fusdere non vt suum negotium ageret,
sed ipsorum vitiatiss gratia, quos beatos fore
si hunc consilio paruerint. Israelite vero audito
quid legatari fuo tegeret, addo mentem
non adhibuerat, vt eos ludibrio habuerint.
F prophetas quoque eodem cohortantes, & præ-
monentes quantæ calamitates intrare, si ma-
teriam pietatem redirent, respuerint. quos
postremo comprehensos necauerunt. nec his fa-
ctionibus contenti ad peiora etiam sunt pro-
passi, ita vt non prius desisterent, quam ob-
extremam impietatem Deus viros in portam
holtiæ suos tradidit, sicut loco dicitur. Ma-
gister tamen è Manassia tribu & Zabulonis atq.
G iacharis prophetarum monitis patres ad pie-
tatem sunt conuersi, atque hi omnes Hierofolyma
ad Ezechie colluxi, ut, vt D. u. adoraret. Post-
quã dux ea multitudine conuenit, rex uero tẽplo
viã cã principib, & populo, inuolutis p̃o te
tauros septem, & totide arietes, paremque hyr-
corum numerum, & cum primum manus in

ἐν οἷς καὶ τὸν βασιλέα ὡς τὸ ζῶντα ἔλαβι. Ἐμετα- A
 στήσας ἐκ ταύτης ἄλλα ἔθνη διὰ τοῦ χέου ποταμοῦ πρὸς,
 ἔστι γὰρ ἐν περσίδι ποταμὸς τῷ ἔχον τὸ ὄνομα, κα-
 τὰ μὲν εἰς τὴν σαμάρειαν, καὶ τὴν τῆς Ἰσραηλῆς
 χώραν. μετὰ κλησάν οὐδ' αἱ δέκα φυλαὶ τῆς Ἰσραη-
 λῆς ἐκ τῆς ἰουδαίας μετὰ τῆς ἀριθμὸν ἐνακοσίαν
 πασαρέκοντα ἑπτά, ἀφ' ἧς χρόνου τὴν ἀργυρίον ἐξελ-
 θόντες αὐτῇ οἱ περσῆες τὴνδε κατέχον τὴν χώ-
 ραν. διὰ τὴν στρατηγεῖντος Ἰσοῦ ἐπὶ τῶν ἐκτακοσίαν. ἀφ' ἧς B
 βασιλεὺς διὰ τοῦ βοβοάμου τῆς βαβυλῶντος ἡγεμένην βα-
 σιλέαν ἰεροβοάμην παρέδωκεν, ὡς καὶ περὶ τοῦ
 διδμήλου, ἐπὶ τοῦ δακτύλου πασαρέκοντα, μὲν
 ἑπτά, ἡμέρας ἑπτά. Ἐτέλος μὲν τοῖς Ἰσραηλῆταις
 τοῦτο κατέλαβεν ὡς βασιλεὺς τοῖς νόμοις, Ἐδρακί-
 σαντας τῆς περσῆς, οἱ περσῆες ταύτην αὐτοῖς
 τὴν συμφορὰν, καὶ παυσανδρὸς τῆς ἀστυνέας.
 ἦρξεν δὲ αὐτοῖς τῆς κακῆς ἡσάσης καὶ ἐσασίας περὶ
 ἰεροβοάμην, τὸν τοῦτο δοῦλον διδοῦσαν βασιλέα, C
 ὅς ἐστις τὸ θεῖον ἐξαμῶντον, ἐχθρὸν αὐτοῖς τὸ ἐπι-
 ποιῶν μιμησάντων τὴν ἐκείνου ἀνδρομάν. ἀλλ'
 ἐκείνος μὲν ἦς καὶ ἄξιός δι' αὐτὴν ὑπέχευ. ὁ δὲ
 τῆς ἀστυνέας βασιλεὺς ἐπὶ τὴνδε πολέμῳ τὴν τε συ-
 ρίαν πάντα καὶ φοινίκην. τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο τῆς βα-
 σιλέας, ἐν τοῖς τυρίων ἀρχείοις ἀναγέγραπται. ἐ-
 σέπεντο γὰρ ἐπὶ τῶν βασιλέων αὐτοῖς ἰλου-
 λαίου. μῦρτυρὲς δὲ τοῦτο καὶ μῦρτυρὲς, ὅς τῆς D
 χειρὶ καὶ ποιησάντων τὴν ἀναγέγραπται, καὶ τὰ τῆς
 τυρίων ἀρχεῖα μετὰ τῶν εἰς τὴν ἐλλήνικὴν γλῶσ-
 σαν, ὡς ἐδήλωσε. καὶ ἰλουλαῖος ὄνομα, ἐβασι-
 λῶσεν ἐπὶ τετράκοντα ἔξ. ἔσεν, βασιλεὺς καὶ τῶν,
 αἰα πλάσις, περσῆς καὶ αὐτοῖς πάλιν. ἐπὶ τοῖς
 πέμψας ὅτῳ ἀστυνέας βασιλεὺς, ἐπὶ τὴνδε φοινίκην
 πολέμῳ ἀπάσαν. ὅς τῆς ἀστυνέας εἰρήνην, καὶ πάν-
 των ἀνέχεσθαι ὅπῳ ἀπὸ τῆς τυρίων, οὐδὲν καὶ ἀρ-
 κη καὶ ἡ πάλαι τῶνδε, Ἐπολλὰς ἀλλὰ πόλεις, καὶ τὰ τῆς E
 ἀστυνέας αὐτὰς βασιλεὺς παρέδωκεν. διὰ τῶνδε ἐχ-
 τὰς τῶνδε, πάλιν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ αὐτοῖς ὑπέσχετο,
 φοινίκων συμπληρῶσαντων αὐτῶν ναὺς ἐξήκοντα, καὶ
 ὀπκῶν οὐκ ἐκτακοσίαις. αἷς ἐπὶ πλάσαντες τυρίοι ναυ-
 οὶ δέκα δύο, τῆς τῶν τῆς ἀπὸ τῶνδε ἀστυνέας,
 λαμβάνον ἀρχιμάνους ἀνδρας εἰς πέντε τοκοῖς. ἔ-
 πιτάθη δὲ πάντων ἐν τῶνδε πρὸς τῶνδε. ἀναξί-
 ξας δὲ ὁ τῆς ἀστυνέας βασιλεὺς, κατέσχευ φύλακας
 ἐπὶ τῶνδε ποταμοῦ, καὶ ὑδραγωγίαν οὐκ ἐκκαλύψαντες τυρίους F
 ἀρῶσας. καὶ τῶνδε ἐπὶ πέντε γρόμους, ἐκατέρησαν
 πίνοντες ἐκ φρεάτων ὅπου τῶνδε. καὶ τὰ μὲν ἐν τοῖς τυρίων
 ἀρχείοις γεγραμμένα, καὶ τὰ σαλμανασάρου τῆς
 ἀστυνέας βασιλέως ταῦτ' ἐστίν. οἱ δὲ μετακλιθέντες εἰς
 σαμάρειαν καὶ τῶνδε, ταύτη γὰρ ἐχρῶντο μέχρι διῆς
 τῆς περσῆς, ἔσεν τὸ ἐκ τῆς χουδαῖς καλουμένης
 χώρας μετὰ τῶνδε, αὐτὴ δὲ ἐστίν ἐν τῇ περσίδι,
 καὶ ποταμὸς τῷ ἔχον ὄνομα, ἔχασον καὶ ἔθνος ἰδιον G
 θεῖον εἰς τὴν σαμάρειαν κομίσαντες, πέπεισεν ἡ πόλις,
 καὶ τοῖς κατὰς καὶ πάλιν αὐτοῖς σελόμοι
 παρεξέμυσον τὸν μέγιστον θεὸν εἰς ὅλῳ καὶ χόλοι. λοι-
 μὸς γὰρ αὐτοῖς ἐπέσχετο, ὅφ' ἔφθειρόμενοι καὶ μη-
 δέμιαν τῆς κακῆς διαπείαν ἐπὶ τοῖς, χρησμάς θρησκείαν τὸν μέγιστον θεόν, ὡς τὸ ποταμὸς
 Ec

cum quo etiā Oseas rex viuus captus est. Deinde migrare iussa quadam Persica gente ex co-
 tractu qui ab amne Chutho denominatur, se-
 des ei designavit in agro Samariae, cetera-
 que Israelitarum regione. Migraverunt igitur
 decemtribus Israelitarum ex suis sedibus
 post annos DCCCXLVII. ex quomaiore-
 res eorum Egyptum egressi armis ea loca suae
 ditionis fecerunt: post principatum Iesu an-
 nis octingentis. post defectionem verò à Ro-
 boamo Davidis nepote ad Hieroboamum, de
 qua supra diximus, annis CXL. mensibus
 septem, diebus septem. atque hic fuit finis
 Israelitarum, qui neque legi subditi esse vo-
 luerunt, neque prophetas audire, praenun-
 ciantes adesse pro foribus hanc calamitatem,
 ni ab impietate desisterent. omnium autem
 horum malorum initium fuit illa seditio, per
 quam à Roboamo defecerunt, seruo ipsius
 in locum eius rege constituto: qui contemptis
 diuinis legibus, & populo per suum exem-
 plum ad eandem iniquitatem pertracto, in-
 dignationem caelestis numinis eis conciliauit,
 & ipse quoque meritis poenas non effugit.
 Porro Assyriorum rex cum armis totam Sy-
 riam & Phœnicen peragravit, & nomen ei-
 us in Tyriorum annalibus scriptum inue-
 nitur. bellavit enim contra Tyrum regnante
 ibi Elulao, attestante etiam Menandro,
 qui in suis chronicis, ex Tyriorum annali-
 bus in graecam linguam translatis sic scribit.
 Is deinde qui Elulaus nominabatur, regnavit
 annos triginta sex. hic deficientes Gittos
 cum classe eo profectus sub imperium suum
 retraxit. contra quos misso exercitu Assyrio-
 rum rex Phœnicen totam inuasit: facta deinde
 pace, cum copiis domum reuersus est. paulo
 post Sidon, Arce, Palatyrus cum multis aliis
 oppidis à Tyriis ad Assyriorum regem defece-
 runt: & cum soli Tyrij facere eius impetrata
 detractarent, reuersus est contra eos cum sexa-
 ginta nauibus, quas Phœnices instruxerunt,
 impositis etiam octogintis remigibus. Quibus
 occurrentes Tyrij cum duodecim nauibus disce-
 sta hostili classe, quingentos ex ea captiuos ab-
 duxerunt, quo facinore nō mediocrem rei na-
 ualis gloriā sibi comparauerunt. Reuertens au-
 tem rex Assyrius, eustodes ad fluium & aquae
 ductus disposuit, qui aquari Tyrios prohibe-
 rent: quod cum per continuos quinque annos
 fieret, coacti sunt effolis puteis inde se susten-
 tare. Hæc sunt quæ in Tyriorum annalibus de
 Salmanasare Assyrio scripta inueniuntur. Cete-
 rum noui Samariae coloni Chuthæi, sic enim
 tum appellabantur, quod à Persidis regione
 Chutha, & flumine Chutho essent traducti,
 cum quinque gentium essent, totidem deos
 patrios secum attulerunt, quos ritu suo co-
 lentes Deum maximum ad indignationem
 irritauerunt. Exorta est enim saeva pesti-
 lentia, à qua cum popularentur, nullam in-
 uenientes opem oraculo admoniti sunt, vt
 Deum maximum colerent: nam hoc illis

præsentem salutem allaturum esse. missi si-
guntur ad regem Assyrium legatis, peti-
runt ut sacerdotes aliquot è captivis Israeli-
tis ad eos remitteret. quo facto legem & Dei
colendirationem ab eis edocti diligentem cum
cœperunt colere: mórque cessavit pestilentia,
permanéntque nunc quoque in ea religione
Chutæi vocati Hebræis, Græcis verò Samaritæ,
qui pro præsentī semper conditione tempore
mutabiles, quoties feliciter degere lu-
dæos videntur, cognatos se eorum appellant,
ut pote à Iosepho oriundos, & hac ratione san-
guine illis coniunctos. quando verò in re-
bus adversis eos aspiciunt, nihil ad se perti-
nere aiunt, nec illis quicquam deberi benevo-
lentia, cum ipsi ex longè remotis gentibus ad
ea loca venerint: de quo aliàs dicitur oppor-
tuniùs.

ἄλλοι δὲ καταφάνουσιν ἑαυτοὺς.

ἄλλοι δὲ τοῖς ὑποφάνουσι ἑαυτοῖς. ^{οἱ δὲ} οὐκ ἐν τούτοις ἐξομολογούμενοι ὁμολογῶσι.

A αὐτοῖς ὃν ἔμελλον. πέμφατος οὐδ' ὡρᾶς τὸν ἀστυ-
 ρίων βασιλεῖα πρίσβεις, ἰδοῖτο ἱερεῖς αὐτοῖς ὡν ἔ-
 λαβεν ἀρχιμαλᾶτον τοῖς ἰσραηλῖταις πολυμήτορες, δαυ-
 σείλας. πέμφατος ἦ τὰ π νόμιμα, καὶ τὴν πε-
 ρὶ τὸν θεὸν τῶτον οἷον διδασχθῆναις θρησκείουσι
 αὐτὸν φιλοπῆμων. καὶ τὴν λοιμοῦ ὡδ' αὐτῶν ἐπαύ-
 σαντο. χρώμενοι π τοῖς αὐτοῖς ἐπ καὶ πῦ ἡδισ-
 θα πηλῶσι, οἱ καὶ μὴ τὴν ἑβραίων γλώτταν χου-
 θαῖσι, κατὰ ἣ τὴν ἰλλυρίαν σπεύρουται. οἱ ὡρᾶς με-
 ταβολῆν καὶ συγγένειαν ὅταν μὴ δ' ὡρᾶς τῶντας ἐλ-
 πωσι τοῖς ἰουδαίοις συγγένειας δόξα λαοῦσι, ὡς δὲ
 ἰωσήπου φιλῆτες, καὶ τὴν ἀρχὴν ἐκείδιν τῆς ὡρᾶς
 αὐτοῖς ἔχοντες οἰκονομῆτες. ὅταν ἦ πταίσαντας ἰδῶ-
 σιν, ἑδ' αὐτοῖς ὡρᾶς ἡδισαν λείγουσι, καὶ ἡδ' ὡ
 δισαν ἑδ' αὐτοῖς ἐνοίας ἡ γῆροι, ἀλλὰ μετῴκει

ΤΑ ΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΚΑΤΩ ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ
 ιστοριῶν τῆς ἱεραϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Στρατία τῆ ἀσσυρίων βασιλέως σαναχηρίβου εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ πολιορκία τῆ βασιλέως ἐζεκιῶ.

Κεφ. α.

Ὡς ἐφθάρη τὸ τῆ ἀσσυρίων στρατεύμα λοιμικῶς ἐν μαῶνυκτι, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῆ ἀναζήσας οἰκιστὰς, ὧς
 ἐπιβουλῆς τῆ τίνων ἀπέναντι.

Κεφ. β.

Ὡς τὸν μεταξὺ χρόνον μὲν εἰρήνης δέχων ἐξικίας ἐπέλυσε, δέχοντος τῆς βασιλείας μετασφύρηται
 λιπών.

Κεφ. γ.

Ὅτι στρατεύσαντες ἐπ' αὐτὸν οἱ χαλδαῖων καὶ βαβυλωνίων βασιλεῖς, καὶ νικήσαντες αὐτὸν ἀρχιμαλῶν λα-
 βόντες ἦγαγον εἰς βαβυλῶνα, καὶ καταχόντες αὐτόν διὰ πολὺν χρόνον, εἰς τὴν αὐτῆ βασιλείαν
 πάλιν ἀπέλυσαν.

Κεφ. δ.

Ὡς τὸν ἀργυπίων βασιλεὺς νεχάον, στρατεύσας ἐπὶ βαβυλωνίους, καὶ ποιούμενον δὲ τῆς ἰουδαίας τὴν
 ὁδὸν κωλύων ὁ βασιλεὺς ἰωσίας ἡπάντα, μάχης ἢ γυμνῆς, ξαυμασίας κομιθεὶς εἰς ἱεροσό-
 λυμα πέδωται, καὶ τὸν ὑὸν αὐτοῦ ἰωάζιν ἀπέδειξαν οἱ ἱεροσολυμίται βασιλεῖα.

Κεφ. ε.

Ναβουχοδονόσορ τε τῆ βαβυλωνίων βασιλείας στρατία εἰς συρίαν, τὸν βασιλεῖα ἰωάκιμον, φίλον ἑαγ-
 κασεν ἐν καὶ σύμμαχον.

Κεφ. ς.

Ὡς μὲν τὴν ἀναχώρησιν τὴν τ. βαβυλωνίου πάλιν ἰωάκιμος ἐφύνησε τὰ τῆ ἀργυπίων, καὶ στρατεύσας
 ἐπ' αὐτὸν ὁ ναβουχοδονόσορ, τὸν μὲν ἰωάκιμον ἀπέκτεινεν, ἰωάκιμον δὲ τὸν ὑὸν αὐτοῦ κατέστησε
 βασιλεῖα.

Κεφ. ζ.

Ὅτι μετανοήσας καὶ στρατεύσας ἐπὶ ἱεροσόλυμα, ἐν κερπὶς τοῦ ἰωαχίμου γίνεται, ὡς δαδόντες ἑαυτὸν.

Κεφ. η.

Ὅπως σιδικίας τῆ ἱεροσολυμιτῆ βασιλεία κατέστησεν ὁ βαβυλωνίος.

Κεφ. θ.

Ἱεροσολύμων ἄλωσις, καὶ ὡς ὁ ναβουχοδονόσορ τὸν δῆμον μετόπισεν εἰς βαβυλῶνα.

Κεφ. ι.

Ὡς ναβουχοδονόσορ τελευτήσας, δέχοντος κατέλειπε τῆς βασιλείας, τὸν ὑὸν, καὶ ὡς καταλύεται ἡ τοῦ-
 πον ἀρχὴ ὑπὸ κύρῳ τοῦ περσῶν βασιλέως, καὶ ὅσα συνέβη τοῖς ἰουδαίοις καὶ τὸν τὸν καμρόν,
 ὡς οἱ βαβυλωνίους.

Κεφ. ια.

HÆC IN DECIMO IOSEPHI HISTORIARVM DE
 Antiquitate Iudaica libro continentur.

Senacheribi Assyriorum regis expeditio Hierosolymitana, & Ezeciaz regis oppugnatio. C A P. I.

Quodd Assyriorum exercitus vna nocte peste absumptus est, & quodd rex eorum domum reuersus filio-
 rum infidiis periit. C A P. II.

Ezecias ab infestatione Assyriorum liberatus cum aliquandiu vixisset in pace, decedens Manassæ filio re-
 gnum reliquit. C A P. III.

Manassæ à Chaldeorum ac Babyloniorum rege captus, post aliquantum temporis ab eo rursus in re-
 gnum suum restituitur. C A P. IV.

Quomodo Nechao Ægyptiorum regi contra Babylonios per Iudæam exercitum ducere volenti prohi-
 biturus occurrerit Iosias, ac pugna commissa, vulneratus & Hierosolyma reductus obierit: cuiusque
 filium Ioazin Hierosolymitani regem constituerint. C A P. V.

Nabuchodonosorus rex Babyloniorum inuadens Syriam, Ioacimum ad amicitiam & societatem suam
 pertraxit. C A P. VI.

Post discessum Babyloniorum Ioacimum Ægyptiorum rebus rursus fauentem Nabuchodonosorus
 cum exercitu reuersus interficit, & Ioachimium eius filium pro eo regem constituit. C A P. VII.

Babylonius mutata sententia Ioachimium obsidet, deditumque ultro captiuum abducit. C A P. VIII.

Sedecias Hierosolymorum rex à Babylonio constituitur. C A P. IX.

Captis Hierosolymis Nabuchodonosorus populum traducit in Babyloniam. C A P. X.

De successoribus Nabuchodonosori, & quodd Cyrus eorum imperium in Persas transtulit, & quomodo
 se tum rex Iudæorum apud Babylonios habuerint. C A P. XI.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IVDAICARVM LIBER DECIMVS.

CAP. I.

Κεφάλαιον α΄.

Senacheribi Assyriorum regis expeditio Hierosolymitana, & Ezecia regis oppugnatio.

Στρατιά τῆς ἀσσυρίας ἐκστρέφεται ἐπὶ Ἱερουσολῶν, καὶ πολιορκεῖ τὴν βασιλείαν αὐτῆς.

4. Reg. 18.

HECIQUAM tribuum regis anno quattodecimo Senacheribus Assyriorum rex cum instructissimo exercitu eum aggreffus est, omnesque urbes vi cepit, quotquot sunt in Iude tribu & Benjaminica. Namque ducturus erat Hierosolymam, cum ad illud venit legatio, imperata facturum, & tributa soluturum promittens. Senacheribus vero auditis legatis decrevit omisso bello postulatam regis admittere, & pollicitus est, si argenti talenta trecenta, auti triginta accepisset, pacatum se abiturum, iurando interposito quod ab omni iniuria temperaturus esset. His persuasus Ezecias exhaustis thesauris mittit eam pecuniam, ratus holte remoto posthac sine periculo se regnaturum. Accepit Assyrius pecuniam, pacta non prestitit: nam profectus ipse cum copiis contra Aegyptios & Aethiopes, Raphacem ducem cum duobus aliis ad continuandum Hierosolymitanum bellum reliquit. collegatarum nomina erant Tharata & Anacharis, ut verò admoto mœnibus exercitu castrametati sunt, per nuncium postulaverunt, ut Ezecias, ut se prodiret in colloquiū. ille quod sibi metueret prodire nolens, ut intimos amicos misit, Eliacimum procuratorem, & Sompneum, & Ioachim a commentariis. hi cum prodiiisset, ante duces confisterunt. quos intuitus Raphaces iussit regi suo referre hæc: quod magnus rex Senacheribus scire vult, quo fretus dominum suum refugiat, & obedire nolens exercitum in urbem non recipiat, an forte Aegyptiis,

ΕΚΕΙΟΥ Τῆ τῆς δύο φυλῶν βασιλείας, τῆς αὐτῆς ἡδὴ & διακτοῦ ἔτος τῆς ἡρακλείας ἔχοντες, ὁ τῆς ἀσσυρίας βασιλεὺς σιναχκεβός ὄνομα, στρατὸν αὐτῶν πολλὸν ἐξέστρεψεν ἐπ' αὐτὴν. καὶ κεκοίτης τὸ ἀποπέμψαι τὰς πόλεις τὰς τῆς ἰουδα φυλῆς, καὶ βηθαμείδος. καὶ ὁλοῦτος δὲ ἄρξεν τὴν διώκωσιν ἐπὶ Ἱερουσολύμα, φθάσει προσηβόσι μὲν πρὸς αὐτὴν, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῇ, & φέροι ἐν αὐτῇ πλείονα ὑποσημύμενος. σιναχκεβός ἡ μετὰ τὴν ἐξοδὴν τῆς ἀσσυρίας, ἦλθεν μὴ πολὺ μακρὰ, ἀλλὰ τὴν ἀσσυρίαν πρὸς δόχματα, καὶ ἀρρύνει μὲν τὰ πάντα τεμαχίοντα, χερσὶν ἢ τεμαχίοντα λαβὼν, φίλος ἀναχωρεῖν ἀμολόγει, πρὸς τοὺς τοῖς προσηβόσις ἐσθλαίς, ἡ μὲν ἀδικήσας μετ' αὐτὴν ἵπτας ἀκαστρέφει. ὁ δὲ ἐξέτις προσηβός, καὶ κεκοίτης τοῦ ἐπονομαζομένου, πέμπει τὰ χερμῆα, τομῶν ἀπαλαγνίσαντα τὴν πολιορκίαν, καὶ τὴν πρὸ τῆς βασιλείας ἀσσυρίας. ὁ δὲ ἀσσυρίας λαβὼν ταῦτα, τῆς μὲν ἀμολογημένην ὑπὸν ἐφρήσσει, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐστρεψεν ἐπὶ ἀρρύνει, καὶ ἀδικήσας, τὴν ἢ στρατὸν παρ' αὐτὴν μὴ πολλὰς ἡμέρας οὐ καὶ δυοὶς ἡμέραις τῆς ἐν τῇ πόλει κατέλειπε, παραδόντας τὴν Ἱερουσόλυμα. τότε ἡ τὴν ἀσσυρίαν, διαστρεφὲς ἀπὸ τῆς ἀσσυρίας ἔως δὲ ἰερουσολύμας, πρὸς τὴν ἐξέτις, πρὸς αὐτὴν ἔλθον ἐς ἡμέρας, ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ὑπὸ δουλείας ἢ πρὸς τοὺς, τοῖς ἢ τοῖς ἀναχωρησάμενος φίλους αὐτῶν ἐξέστρεψεν, τὴν τῆς βασιλείας ἐπὶ τῆς ἰερουσολύμας ὄνομα, & σωματὸν, καὶ ἰσχυρὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἀσσυρίας μετὰ. οὐτὸν μὲν οὐκ ἀσσυρίαν ἀπὸ τῆς ἡρακλείας τῆς ἀσσυρίας ἔστρεψεν, διακτοῦ μὲν δὲ αὐτὸς ὁ στρατὸς παρ' αὐτὴν, ἐκείνου δὲ ἀπὸ τῆς ἀσσυρίας ἔλθον ἐπὶ τὴν βασιλείαν, καὶ πρὸς τοὺς παρ' αὐτὴν, & ἀναχωρῶντες μὴ βίβλη, καὶ τὴν στρατὸν αὐτὴν ἐπὶ τῇ τῇ πόλει, ἡ δὲ τὸς ἀρρύνει, τὴν

πρὸς τῆς ἡρακλείας τῆς ἀσσυρίας ἔστρεψεν, διακτοῦ μὲν δὲ αὐτὸς ὁ στρατὸς παρ' αὐτὴν, ἐκείνου δὲ ἀπὸ τῆς ἀσσυρίας ἔλθον ἐπὶ τὴν βασιλείαν, καὶ πρὸς τοὺς παρ' αὐτὴν, & ἀναχωρῶντες μὴ βίβλη, καὶ τὴν στρατὸν αὐτὴν ἐπὶ τῇ τῇ πόλει, ἡ δὲ τὸς ἀρρύνει, τὴν

anno ætatis vigesimo tertio, regiā habens Hierosolymis. Hic matre natus Amethala, impiis & impuris fuit moribus.

VII

Hunc Ægyptiorum rex à bello reuertens accessit ad ic in urbem Syriæ Samatham vinxit, & fratri eius seniori, eodem patre nato, Eliacimo nomine regnum tradidit, Ioacimi nomine prius illi indito. regioni verò eius ceterum argenti talentorum tributum imposuit, & vniustalenti auri. atque ita Ioacimo tributario facto, Ioazum secum in Ægyptum abduxit, ubi mortuus est cum regnasset menses tres, dies decem. Mater autem Ioacimi vocata est Zabuda, nata est oppido Abuma. hic quoque malitioso fuit ingenio, nec erga Deum pius, nec mitis erga homines.

CAP. VII.

Nabuchodonosorus inuadens Syriam Ioacimum ad amicitiam & societatem suam pertraxit.

ANno autem quarto ex quo is regnare incepit, quidam Nabuchodonosorus apud Babylonem regno potitus cum instructissimo exercitu Carchabesam ad Euphratē sitam petiit bellum inferens Ægyptio Nechao, qui tum toti Syriæ dominabatur. at ille cognito Babylonij conatu, non contempsit hostem, sed cum validis & numerosis copiis ad Euphratem eise opposuit. & collatis signis cum eo congressus amissis multis millibus coactus est cedere: Babylonius autem superato Euphrate, totam Syriam Pelusium vsque subegit, Iudæa sola excepta. Quarto deinde regni Nabuchodonosori anno, Ioacimi verò octauo, Babylonij Iudæis bellū inferūt magnis viribus, dira minantes tributū pendant quemadmodum reliqui Syriæ habitatores. At ille timore suadete pacem mercatus pecuniis, integro triennio imperata tributa persoluit.

4. Reg. 24.

VIII.

Inductus deinde ad vanas spes rumoribus expeditionis Ægyptiorum contra Babylonios, & negato tributo, expectatione sua frustratus est. nā Ægyptij bellum instaurare non ausi sunt: id quod propheta Hieremias quotidianis monitis prædicere non destitit, frustra eos spem in Ægyptiorum præsidio ponere. Imminere enim vibi certam subuersionem à Babylonis, & Ioacimo regi captiuitatem. Sed hæc vaticinia quod nemo eis moueretur, nemini proderant. Etenim tam vulgus quàm procures contemptim hæc audiebant, & irati malè ominanti, prophetam apud regem accusabant, deposcen-
tes eum ad supplicium. Delata demum re ad regium senatum, maxima pars ut improvida calculis suis eum damnauit. pauci verò quidam sapientiores è regia prophetam dimiserunt, auctoresque fuerunt etiam aliis ne in eum sæuire pergerent. Adducebantque rationem, nō hunc solum mala vibi prædicere, sed & Michæam antè talia prædixisse, & multos alios, quouiū-
mo à sui temporis regibus aliquid esset pallus, sed omnes ut Dei vates habiti sint in precio.

μόνον τῶτον προέλεγεν τῇ πόλει τὴ μέλλοντα, ἀλλὰ ἔμελλεν καὶ αὐτὴ ταῦτα κατηγγέλματα, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἀνέδεις ὑπὸ τῷ τότε βασιλείῳ ἔδωκεν ἵπαδον, ἀλλ' ὡς προφήτης τὸ θεῖον πνεῦμα ἐτύχε. τοῦτοις

Ταῦτομα, καὶ εἶπον καὶ εἰκοσὸν ἤδη ἔτος γεγονός. Ἐδὲ μὲν ἐν ἱεροσολύμοις ἐβασιλεύοντες μὲν ἀμοτέ-
λης, ἀσέβης καὶ μιᾶρος τ' ἔσπον. ὃ καὶ τῶν ἀργυπίων βα-
σιλεὺς, ὑποσφίνας δὲ τὸ μέγας, μετὰ πέντε τὸν
ἰωάζον πρὸς αὐτὸν εἰς σαμαθὰ καλεσθέντων πόλιν,
ἧς ἐστὶ τ' οὐρίας, καὶ τ' ἐλθόντα ἰδοὺ, καὶ ὅτι πρὸς
βυτίρῳ αὐτὸν ἀδελφῶν ὁμοπατρίῳ ὄντι ἰσακίμῳ τὸν
μοτ' ἐβασιλείαν ὡς δίδωσι, μετονομάσας αὐτὸν
ἰωάκιμον. τῇ δὲ χώρα ἐπέταξεν, ἑκάστην ἀργυρεὴν τάλαντα, ἐν ᾗ χρυσῶν. καὶ τὸ πλεῖστον οἱ ἰωάκιμος τὸ πλη-
θος τῶν χειμῶν, τὸν δὲ ἰωάζον ἀπήγαγον εἰς ἀργυ-
πτον, ὃς ἐπέλαβεν αὐτὴν, βασιλεύσας μὲν ἑξῆς, ἡμέρας δέκα. ἡ δὲ τῷ ἰωακίμῳ μήτηρ, ἐκαλεῖτο
ζαβέδα, καὶ πόλις δὲ ἡ αὐτῆς ἐστὶν ἰζαχάβ. ὅτι ὅταν
φύσῃ ἀδικος καὶ κακὸς, καὶ μήτις πρὸς θεὸν ὅποιος,
μήτις πρὸς ἀνθρώπους ὅποιος.

Κεφάλαιον ζ.

C Ναβουχοδονόσορ στρατὸν ἐκ οὐρίας, καὶ εἰς τὴν ἰωάκιμον φέρον
ἐπέλαβεν τὴν δὲ σιμωχον.

EΤΟΣ δὲ αὐτὸ τὴ βασιλείας τέταρτον ἤδη ἔχοντες,
τὸ βαβυλωνίων ἀρχὴν ὡς λαμβάνει πρὸς ναβυ-
χοδονόσορον ὄνομα, ὃς ὑπὸ τὸν αὐτὸν καμὸν καὶ μετὰ
λαίαν ὡς οὐρίας ἐπὶ καρχαβιστὴν ἀναβάντων πόλιν,
ἐστὶ δὲ αὐτὴ πρὸς τὸν ὄφρατον, πολὺ μὲν διεσπασμένη
τῶν ἀργυπίων νεχάω, ὑπὸ τῷ τῶν αὐτῶν ἡ οὐρίας.
μετὰ δὲ τὴν τῶν βαβυλωνίων προαίρεσιν καὶ τὴν αὐτῶν
στρατῖαν ὁ νεχάω, ἐδὲ αὐτὸς ἀνιχνεύσας. ἀλλὰ αὐτὴν
πληθὺν χεῖρ' ἐτὶ ναβυχοδονόσορον ἀμυνόμενος, ἀρμυ-
σιν ἐπὶ τὸν ὄφρατον. συμβολῆς δὲ χειρὸς ἐπὶ τῶν
πληθὺς ἀπέβαλε μυριάδας ἐν τῇ μάχῃ. δευτέρως δὲ τὸ
ὄφρατον ὁ βαβυλωνίος, τὸν ἀρμυρὸν πλεονεξίαν ὡς λαμ-
βαίει οὐρίας παρὲς τὴν ἰσδαίας. πέντε δὲ τῇ βασι-
λεύοντι ἡ δὲ τῶν ναβυχοδονόσορον, ὃς ὁδὸς ἡ τῶν ἰωα-
κίμῳ τῶν τῶν ἰσραηλίων ἐχοντ' ἀρχὴν, καὶ στρατεύει καὶ
πληθὺς δυνάμεις ἐπὶ τῶν ἰσδαίων ὁ βαβυλωνίος. φέ-
ρει αὐτὸν τὸ ἰωάκιμον, ἡ πολέμῳ αὐτὸν ἀπειλῶν. ὃς δὲ
σας τὸν ἀπὸ τῶν καὶ τῶν εἰρήνῳ αὐτὸν κατὰ λαξ ἀρμυρὸς
τῶν χειμῶν, ἡ τῶν αὐτῶν φέρεται, οὗ ἐπὶ τῶν ἐπὶ τῇ
τιεία. καὶ ὅτι τῶν στρατῶν τοὺς ἀργυπίας ἀκούσας
ἐπὶ τὸν βαβυλωνίον, καὶ τῶν φέρεται αὐτῶν μὴ δοῦναι, διε-
λύθη τὸ ἐλπίδος. οἱ δὲ ἀργυπιοὶ ποικίλονται τὴν στρατῖαν
ἐκ ἰσραηλίων. ταῦτα δὲ ὁ προφήτης ἱερμίας καὶ πᾶ-
σαν ἡμέραν προέλεγεν, αἰς μέτῳ τῶν ὡς τῶν ἀργυ-
πίων ἐλπίσι προσηύχοντο, καὶ ὡς δὲ τὸ πόλιν ὑπὸ τῶν
βαβυλωνίων βασιλείας αἰσάσασθαι χηρῶν, καὶ ἰωακί-
μῳ τῶν βασιλείας χειρὸς δύνανται αὐτῶν. ταῦτ' εἰς ἡδὺν
χρησίμῳ ἐκ ὄντων τῶν σπουδαίων ἐλέγχο. καὶ ὅτι
τὸ πλεθος καὶ οἱ ἀρχόντες, ἀκούοντες παρημέλουν,
καὶ πρὸς ὁρμὴν λαμβάνοντες τὰ λεγόμενα, ὡς οἱ ὁμο-
ζομίῳ καὶ τῶν βασιλείας τῶν προφητῶν τὸ ἱερμίας ἡ-
πῶντο, ὅτι ὁπότε δύνανται καταφρονεῖν αὐτῶν πρὸς πρ-
μωρίαν ἡξίου. ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἡτῶνται τὰς
ψυχὰς κατ' αὐτῶν, οἱ καὶ ἀπὸ τῶν τῶν πρὸς βυτί-
ρων. οἱ δὲ σφῆς ὄντες ἰσραηλίας, ἀπέλυσαν τὸν προφή-
την ἀπὸ τῆς αὐλῆς, καὶ τῶν ἄλλοις συμβουλεύ-
σαι μὴδὲν ἔδωκεν κακὸν τὸν ἱερμίας. ἔλεγον δὲ ὅτι
τοῦτοις

& quicquid inesset artificum, & vinctos ad se adducerent. fueruntque hi omnes decem milia numero, & octingenti triginta duo, & in his Ioachim cum amicis ac matre, qui a rege in custodia sunt habiti.

CAP. X.

Sedecias Hierosolymorum rex à Babylonis constituitur.

PRO Ioachimo autem Sedeciam eius patrum regem constituit, iureiurando attrictum quoddam nihil in ea regione esset nouaturus, nec iuuaturus Aegyptios. is erat annorum viginti & vnus cum principatum acciperet, natus eadem matre qua fratre Ioachimus, sed iusti ac decori negligens, vt qui xquales quoque circa se haberet impios. quin & totus populus in eandem solutus est licentiam. Quamobrem sapenumero Hieremias propheta illum adiit, obtestans vt omittis impietatibus iustitiam gereret: neue aut ducibus mentem adhiberet, quoddam essent mali plerique, aut falsis prophetis crederet, eum decipientibus, & pollicentibus non oppugnaturum amplius vibem Babylonium vincendumque bello petitem ab Aegyptiis. hæc enim non verè dici, nec euentura esse vnquam. Sedecias verò tantisper dum audiebat prophetam agnoscebat eum vera dicere, & in rem suam esse si illi fidem adhibeat: sed per amicos rursus deprauabatur, & abducebatur à prophetæ consiliis in diuersum quocunque vellent. Sed & apud Babylonem Iezeciel eodem tempore vastationem templi prædicebat, eamque prædictionem etiam Hierosolyma transmisit. quibus vaticiniis Sedecias hac potissimum de causa noluit credere. In cæteris enim omnibus inter se concinebant, quoddam vrbis vi capietur, & Sedecias ipse captiuus abduceretur. in hoc verò discrepare videbatur Iezeciel, quoddam negaret Sedeciam visurum Babylonem, cum Hieremias asseueraret, omnino futurum vt captiuum cum Babylonius rex secum abduceret. quare cum hic diuersa dicere eos videret, ne illa quidem vera putabat in quibus consentirent: etiam si euentus omnia vera fuisse comprobauit, sicut alias opportunius dicitur. Igitur cum per octo annos socius Babyloniorum fuisset, violato fœdere ad Aegyptios defecit, sperans si cum illis vires cõiungeret, Babylonium necessario succumbere. Quo cognito Babylonius exercitum contra eum duxit: vastatæque regione, & occupatis arcibus ad ipsa Hierosolyma oppugnanda accessit. Aegyptius autem audito in quibus angustius esset Sedecias socius, assumpto valido exercitu Iudæam petiit, volens obsidionem soluere. At Babylonius intermissa obsidione, obuiam illi profectus, vno prælio victum tota Syria expulit. Mox verò vt obsidio soluta est, pseudopropheta Sedeciam deciperunt, vanum iactantes quoddam à Babylonis regi eiusque subditis instaret belli periculum.

Τῶς ἀργυπίοις, καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς τῇ μάχῃ νικᾷ, καὶ ἐν τῇ μάχῃ αὐτοῖς, εἰς φυγὴν ἐξ ὅλης δίδωκε τῆς σι-
είας. ὡς δὲ ἀπεχώρησεν ὁ τῷ βαβυλωνίῳ βασιλεὺς ἀπὸ τῷ ἱερουσαλὴμ, ἐξήπατισαν οἱ ψευδο-
προφῆται τὸν σεδεκίαν λέγοντες, οὕτως τὸν βαβυλωνίον αὐτὸν ἐπὶ πολέμῳ ἐστὶν ὁ βαβυλωνίος,

καὶ τυχίνας, διδιδόμενοι ἀγὼν πρὸς αὐτοὺς, ἵνα
ἵ ἔποι πάντες, εἰς μυρίους ὀτακοσίους τετακτομένους
καὶ τὸν ἰωάχιμον μὲν δὲ μητρεὺς καὶ τῷ φίλῳ. Τούτοις κα-
μαδίνας πρὸς αὐτὸν εἶχεν ἐν φυλακῇ.

Κεφάλαιον ι.

*Ὅπως ὁ βαβυλωνίος σεδεκίαν τῷ ἱερουσαλὴμ βα-
σιλέα ἐκτίστη.*

B

ΤΟΝ δὲ θεῖον τῷ ἰωαχίμῳ σεδεκίαν, ἀπὸ δὲ
βασιλείας, ὅρκους παρ αὐτῷ λαβὼν ἡ μὲν φυλα-
ξεν αὐτῷ τὴν χώραν ἐν μηδὲν ἐκτακτοῖς, καὶ τῶς
ἀργυπίοις ἐκτακτοῖς. σεδεκίαν δὲ ὡς ἐν τῷ εἰκοσὶ καὶ ἑ-
νὸς, ὅτι τὴν ἀρχὴν παρέλαβεν, ὁμομήτειος μὲν ἰω-
αχίμῳ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, τῷ δὲ διακρίῳ καὶ τῷ δέοντος
ἱερουσαλὴμ. καὶ γὰρ οἱ καὶ τὴν ἡλικίαν ἵσαν ἀσβεστῶς πρὸς
αὐτὸν, ἐὼς ὅτις ὅχλος ἐπὶ ἐξουσίας ὑβρίζον ἀπὸ τοῦ
καὶ ὁ προφῆτης ἱερουσαλὴμ πρὸς αὐτὸν ἐλθὼν πολλὰς
ἐμὲν τὸν καλῶν, τὰς μὲν ἄλλας ἀσβεστῶς, ἐ-
κτακτοῖς καταλείπειν, πρὸς αὐτὸν δὲ τὴν διακρίαν, καὶ
μηδὲ τῶς ἡμετέρας, καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς ποιεῖς, πρὸς αὐ-
τὸν, καὶ τῶς ψευδοπροφῆταις ἀπατῶσιν αὐτὸν πε-
πρωμένους, ὡς ἐκπὶ πολέμῳ τὴν πόλιν ὁ βαβυ-
λωνίος, καὶ ὡς ἀργυπιοὶ ἐκτακτοῖς ἐπὶ αὐτὸν καὶ
νικῶσιν. Ταῦτα γὰρ ἐκ ἀληθείας λέγειν, οὐδὲ οὐ-
τως οφείλοντα γράφειν. ὁ δὲ σεδεκίαν, ἐπὶ ὅσῳ καὶ
ἤκουε τῶν προφῆταις ταῦτα λέγοντες, ἐπείθετο αὐτοῖς
καὶ συνήδεν πᾶσιν ὡς ἀληθῆς, καὶ συμφέρειν αὐτοῖς
πεπρωμένους. διέφθειραν δὲ πάντες αὐτὸν οἱ φίλοι.
ἐν δὲ τῇ πόλει τῶν προφῆταις πρὸς αὐτὸν ἡδύλοισι προ-
φῆταις ἡ ἐξελικλὸς ἐν βαβυλῶνι, τὰς μετὰ τὴν
πρὸς αὐτὸν συμφορὰς, καὶ ἀκούσας ταῦτα ἱερουσαλὴμ
ἱερουσαλὴμ. τῶς δὲ προφῆταις αὐτῷ σεδεκίαν ἡπί-
στησεν, ἐκ τῆς αὐτοῦ ἀφῆκε. τὰ μὲν ἄλλα πάντα συμφο-
ρουῶτα τῶς προφῆταις ἀλλήλοισι ἐπείθονται, ὡς
τε ἡ πόλις ἀλώσεται. ἐν σεδεκίαν αὐτοῖς ἀρχηγῶν
ἔσται. διέφθειραν δὲ ἐξελικλὸς ἐπὶ τῇ ἐκτακτοῖς
βαβυλῶνα τὸν σεδεκίαν, τῷ ἱερουσαλὴμ φάσκοντος αὐτοῖς
ὅτι διδιδόμενοι αὐτοῖς ὁ βαβυλωνίος ἀπάξει βασιλῆα,
καὶ ἐκ τῶ, καὶ ταυτὸν αὐτοῖς ἐκτακτοῖς λέγειν, καὶ πρὸς
ὡς συμφωνῶν ἐδοκίμω, ὡς ἐπὶ ἐκτακτοῖς ἀληθείας λέγουσι
γνοῦν, καὶ τῶ πάντα αὐτοῖς καὶ τῶς προφῆταις ἀπώ-
πται, ὡς ἀπὸ διαφθορῶν δηλώσονται. τὴν συμφο-
ρίαν καὶ τὴν πρὸς τοῦ βαβυλωνίου ὅτι ἐπὶ ὅσῳ κα-
τακτοῖς, διέφθειραν τὰς πρὸς αὐτοῖς πίσεις, καὶ τῶς ἀργυ-
πίοις πρὸς αὐτὸν καὶ τὴν βαβυλωνίαν καὶ τὴν βαβυλωνίαν καὶ τὴν
πρὸς αὐτὸν ἐκτακτοῖς. καὶ μετὰ ἐκτακτοῖς ἐκτακτοῖς. καὶ τῶ
βαβυλωνίαν βασιλῆα, ἐκτακτοῖς ἐπὶ αὐτὸν, καὶ τῶ
κακῶς αὐτὸν, καὶ τῶ πρὸς αὐτὸν λαβὼν, ἐπὶ αὐτὸν
ἡ καὶ τῶ ἱερουσαλὴμ πόλις πολιορκῶσιν αὐτὸν. ὁ
δὲ ἀργυπὸς ἀκούσας ἐν οἷς ὅτις ὁ σύμμαχος αὐτοῦ
σεdekίαν, ἀπὸ λαβὼν πολλὰς δυνάμεις, ἵκαν ἐν
τὴν ἰουδαίαν ὡς λύσων τὴν πολιορκίαν. ὁ δὲ βαβυ-
λωνίος ἀφίσταται τῷ ἱερουσαλὴμ, ἀπατῶσας ἡ

D

E

F

G

ἥτις αἰσθήσεν ἐκ τῆς οἰκίας εἰς τὴν βαβυλῶνα. καὶ ἅπαντων ἃ ἤξεν τοῖς ἀρχιμαλὶσιν τῶν τῶν ναῶν σκευῶν, ὧν ἐπύλησεν ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς ναῶ. τὰ ἐναντία ἃ τούτων καὶ ἀληθῆ παριλθὼν ὁ ἱερემίας προεφητεύσει, ὡς ἐπὶ τοῖς μὲν κακῶς καὶ ἐξαπατῶσι τὸν βασιλέα. ὡς δὲ τῶν ἀρχιμαλίων ἡδὲν ὅτιν αὐτοῖς ὄριλος, ἀλλὰ πικρὰς αὐτοῖς ὁ βαβυλωνίος, ὅτι στρατεύει εἰς τὰ ἱεροσόλυμα μάλλει. καὶ πολιορκήσει τὴν καὶ τὴν λιμὴν θάλασσαν τὴν θάλασσαν, καὶ τοῖς ὡς ἀφαιρῶντας ἀρχιμαλῶντας ἔξει, καὶ τὰς ναῖας διαρπάσει, καὶ τὸν ἐν τῇ ναῶ πλοῦτον ἐκφορήσας ἐπὶ αὐτὸν ἐμφορήσει, καὶ κατὰ σκέψιν τὴν πόλιν. καὶ δουλεύουσιν αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ναῶν αὐτῷ ὅτι ἐπὶ τῇ ἐδομήκοντα. παύσονται δὲ ἡμεῖς τότε τῆς ἐπὶ αὐτοῖς δουλείας πέρας τὴν καὶ μῆδος, καὶ ἀλύσαντες βαβυλωνίους. ὡς ὅταν εἰς τὴν πόλιν ἀπολυθέντες οἰκοδομήσουμεν τὸν ναὸν πάλιν, καὶ τὰ ἱεροσόλυμα κατὰ σκέψιν. ταῦτα λέγων ὁ ἱερემίας ὑπὸ μὲν τῶν πρεσβυτέρων ἐπιστάτο. οἱ δὲ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἀσβεῖς, ὡς ἐξέστηκα τῶν φρονῶν αὐτὸν ἔτιος ἐξεφαιλίζον. δόξα δὲ αὐτῷ που εἰς τὴν παρῆντα ὡς ἀφαιρῶντας λογομύθων αἰσθῶν, τὰς δὲ αὐτοῖς ἀπείχουσιν ἱεροσολύμων εἰκοσι, σικτυχῶν καὶ τὴν ὁδὸν τῶν ἀρχόντων πρὸς συλλαβὴν κατέχευε, συκοφαντῶν ὡς πρὸς τοῖς βαβυλωνίοις αὐτομολοῦντα. ὁ δὲ ψαλμὸς ἐκείνου ἐλέγχετο ἀπὸ τοῦ ἐπιφύρου αὐτῷ, βαδίζον δὲ αὐτὸν ἐφρασκον εἰς τὴν πυλῆδα. ὁ δὲ ἐπειθεῖς, ἀλλὰ συλλαβὴν αὐτὸν, ἡγαγὼν εἰς δίκην πρὸς τοὺς ἀρχοντας, ὡς ὅταν πᾶσαν ἀκρίαν καὶ βασιλῆας ὑπομείνας, ἐφυλάττειτο πρὸς τιμωρίαν. καὶ χεῖρον μὲν πᾶσι διήλθον, ἔτιος ἀδίκως πάχων τὰ προεφητεία. ἐπὶ δὲ ἐνατῇ τῆς σεδίκου βασιλείας, ἡμέρα δικάστη τῇ δικάτου μὲνός, στρατεύει τὸ διύπτεον ὁ τῶν βαβυλωνίων βασιλεὺς ἐπὶ τὰ ἱεροσόλυμα, καὶ προεκαθήσας αὐτῇ μύνας ὀκτωκαίδεκα, μετὰ πάσης πολιορκεῖ φιλοτιμίας. συμπίπτει δὲ εἰς ταῦτα πολιορκουμένων τοῖς ἱεροσολύμοις, δύο τὰ μέγιστα τῶν παθῶν, λιμὸς καὶ φθορὰ λοιμικὴ, ἐκτείναντων σφοδρῶς. ὅν τῃ εἰρητῇ τυγχάνων ὁ προεφητὴς ἱερემίας ἐκ τῆς ἰσχυαζίν, ἀλλ' ἐπεκράζει, καὶ ἐκήρυσε παραγῶν τῶν πλῆθους δέξασθαι τὸν βαβυλωνίον αἰοῖζαντας τὰς πύλας. σπῆνται δὲ αὐτοῖς πανοικὶ τῶτο φεράσαντας, εἰ δὲ μὴ θάλασσαν ὡς ἐφαιρῶντας. πρὸς δὲ ὡς εἰ μὲν ἐπιμύθει πρὸς ἐν τῇ πόλει πάντως ἀπολείται θάλασσαν λιμὴν διαπαινήσεις, ἢ σιδήρῳ τῶν τῶν πολέμων. εἰ δὲ φύρει πρὸς τοῖς πολέμοις, θάλασσαν τὸν θάλασσαν. ἡδὲ ἐν αὐτοῖς ὅντας τοῖς δεινοῖς ἐπιστάτο οἱ αὐτὶ ἀκόντες τῶν ἡγεμόνων, ἀλλὰ μετ' ὀργῆς ἀπήγαλλον ἐλθόντες πρὸς τὴν βασιλείαν, καὶ καπιζορευῶντες, καὶ ἡπῶντο τὸν προεφητὴν ὡς μεμνῶσα, καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν προκατακλῶντας, καὶ τὰς τῶν χερσῶν καὶ τῶν γαλίας προθυμὸν ἐκλύον. τὰ τῆς πλῆθους. εἰπομεν δὲ αὐτῷ αὐτῷ αὐτῷ καὶ τῇ πατρίδος. ὁ δὲ ἀπειλεῖ πρὸς τοὺς πολέμοις φάγων, ἀλώσεσθαι λέγων τὴν πόλιν, καὶ πάντως ἀπολείται. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτὸς καὶ ὑπὸ χρεῶντος καὶ διχαρομένης, ἡδὲν ἰδὼν παρῆντα, ἵνα δὲ μὴ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπεχθάνῃ, ὡς δὲ τοῖς καμῶν αὐτοφάτων τῇ προεφητεῖ, τὸν προεφητὴν ἐφῆκεν αὐτοῖς ποιεῖν ὅτι αὐθιγῶσιν. οἱ δὲ τῶτο ἐρέοντες αὐτοῖς τῇ βασιλείᾳ, εἰς αὐτὸν τὴν εἰρητῇ εἰσελθόντες, καὶ ὡς ἀφαιρῶντας αὐτὸν, εἰς πᾶσι λείπον βροβρόντων ἡγαγόντες, ὅπως ἰδὼν θάλασσαν πηγὰς ἀποθάνῃ. ὁ δὲ πρὸς τὴν αὐχένος ὑπὸ τῇ πλῆθους φεράσαντες, ἐν τούτοις καὶ τῶν δὲ οἰκῶν πρὸς τὴν βασιλείαν, ἐν πᾶσι τυγχάνων, ἀφθίον τὸ γένος, Ff 2

quodve transferendi essent e suis sedibus in Babyloniam. imò etiam captivos redituros esse cum omnibus vasīs, quibus rex templum spoliaverat. At Hieremias adito rege omnia vera & his contraria prænuntiat, dicens eos regem decipere, nihilque commodi sperandum ab Ægyptiis. sed victis illis Babylonium copias ad Hierosolyma redituros, & quotquot oppugnationi ac fami supererant, captivos abducaturos: direptisq; omnium facultatibus, & exhaustis templi divitiis, in urbem simul & templum ferro ac flammis succuturū, nullo sacri aut profani discrimine. Et seruiemus, inquit, ei posterique eius per annos LXX. à qua servitute Persæ & Medi nos eripient, extincto Babyloniorum imperio. quorū ope dimissi, & huc reuerſi templum adificabimus denud, & Hierosolyma restituemus. Hæc dicens Hieremias plerisque persuadebat: principes vero & impij velut furiosum contemnebant. Cūq; aliquādo libuisset ei natale solū Anathoth reuſcere, quod à Hierosolymis x. stadiis est distant, quidam e magistratibus in itinere fortè obuius cōprehentem detinuit, calumnians quoddam Babylonios vellet transfugere. propheta contra negavit eum veram crimen asserre, sed ite se in patriam. ut si nihil eius verbis morus, duxit eum ad magistratus in iudicium, à quibus diu tortus & exercitatus servabatur a Iuppheum, & aliquanto tempore coactis, ut viueret in his afflictionibus. Anno autem nono regni Sedecie, decima die mensis decimi, Babylonius rex iterum exercitum admonit Hierosolymis: & cōtinuata per xvi. menses obſidione, molis omnibus expugnare urbem coactus est. præter externam autem oppugnationē duobus gravibus malis intus impugnabatur ciuitas, fame simul & pestilentia vehementer grassantibus. Interim Hieremias in carcere non quiescebat, sed clamabat ad multitudinem aperis portis recipiendum Babylonium: nam hoc facto sen ados esse vna cum totis familiis, alioquin sine remedio perituros. addebant manentibus in urbe hostili ferio aut fame pereundū, qui verò ad hostē perfugerint, mortem euaturos. At principes ne malis quidem pressi audire volebant, seditati ad regem omnia deserebant, inculpabaturq; prophetam ut furentem, & frangentem libi animos, & obnunciandis calamitatibus omnem populi promptitudinem & alacritatem enectūtem. illos enim paratos pugnare pro patria, hunc verò minari tristitia, & dicere expugnatam urbem omnino subuertendā esse. Rex verò morte quidem ingenio nō exacerbabatur: sed ne in principum inuidiam tali tempore incurreret voluntati eorum resistens, permisit eis ut de propheta quicquid liberet facerent: quo impetrato cōfessim carcerem petentes, exemptum inde in quēdam cœnositum puteum per funem demiserunt, ut ibi præfocatus moretur. Ille verò vique collam mensus ibi manebat. Interim quidā e seruis regis charioribus, genere Æthiops,

renunciatur domino quid prophetae acciderit, dicens non rectè principes statuisse & amicos, quod vatem in cœnum demerferint, & grauiorem quam quæ in vinculis erat expectanda, mortem homini excogitauerint. His auditis rex pœnitentia prioris consilij, quod principibus prophetam in potestatem tradiderat, iubet Æthiopem triginta socios è suo famulatio sibi assumere, funèque capere, & quicquid ad viri incolumitatem opus sit, & quantum potest propere è puteo Hieremiam extrahere. tum Æthiops assumptis quemadmodum iussus erat sociis, extractum è cœno permisit abire liberum. Accitus deinde clam ad regem, interrogatus est ecquod posset diuinitus asserre ad rem præsentem remedium. ille habere se ait, sed neminem crediturum sibi, aut præceptis suis optemperaturum. Sed omnes, inquit, amici tui quasi maleficum cupiunt me perdere. & ubi nunc sunt impostores illi qui negabant Babylonium amplius reductum: Quamobrem vereor apud te veritatem promere, ne fortè in vitam meam sæuias. Sed cum rex iureiurando confirmasset, nec se illum interfectorum, nec amicos id facere passurum, fretus accepta fide, consuluit ut urbem Babylonis dederet. ita enim se internuncio iubere Deum, si modò velit incolumis esse, & imminens periculum euadere, & cauere ne vrbs solo æquetur, templumque tradatur incendio. Nisi faciat, ipsum fore omnium malorum causam tam sibi ac suæ familiæ, quam vniuerso populo. Tum rex, se quidem cupere facere quæ vates in rem communem consuleret: sed timere amicos qui iam ad Babylonios transfugerant, ne ab illis accusatus apud regem traderetur supplicio. at propheta addebat illi animum, vanum eum timorem esse dictitans. nihil enim mali passurum, si ciuitatem dederet, ac ne vxores quidem eius & liberos: mansurum etiam templum incolume. Hæc locutum Hieremiam rex dimisit: iussu nemini ciuium communicatum inter ipsos consilium prodere, ac ne principibus quidem indicare, si cognito collocutos se esse, percontarentur, curnam esset à rege acceptus: sed prætexendum quod venerit rogatum, ne post hac amplius haberetur in vinculis. id quod factum est à propheta: volebant enim scire quanam de causa accessisset ad Sedeciam.

CAP. XI.

Captis Hierosolymis Nabuchodonosorus populum traducit in Babyloniam.

INterea Babylonius pergebat in oppugnandis acriter Hierosolymis, extructis aggeribus, & erectis turribus, è quib' arcebat propugnatores stantes in mœnibus. multos enim aggeres circumquaq. excitauerat, urbis muro altitudine pares. Nec legniter interim defendebatur vrbis, ciuib' nec fami nec pesti succubentibus,

χρητο, πύργους τε μεγάλων οικοδομήσας χωμάστων, απ' αὐτῶν αἰεὶ ἔτι τοῖς τείχεσιν ἐφιστάτας, καὶ πολλὰ πρὸς τὸν κύκλον ὅλον ἤγειρε χώματα, τοῖς τείχεσιν τὸ ὕψος ἴσα. καρτερῶς δὲ καὶ περὶ ὅπως ἐφίετο οἱ ἐν τῷ τῷ πολιορκίᾳ. ἔκαστος γὰρ ἔτι πρὸς τὸν λῆγον, ἔτι πρὸς τὴν νόσον τῷ λοιμικίῳ.

τὸ πρὸς τὸν περὶ τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς βασιλείας, φάσκων ἐκ ὁρῶν ταῦτα τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἡγεμόσι αὐτῶν πεποιμέναι, καταπονήσαντας εἰς βορβορὸν τὸν περὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν δὲ τῶν δις μὲν θανάτου πικρὴν ἔσται ἐσόμενον ἐπισημαίνοντας κατ' αὐτῶν. ταῦτ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, καὶ μετανοήσας ἐν τῷ ὄντι δυνάμει τὸν περὶ τὴν πόλιν τοῖς ἡγεμόσιν, ἐκέλευσε τὸν ἀδελφόν, τελέοντα τῶν βασιλικῶν ὡς ἀλαβόντα, καὶ χροῖα, καὶ πᾶν ὃ πρὸς τὴν πόλιν περὶ τὴν πόλιν ἐπὶ νοσῶν ἡγήσασθαι, μετὰ σπουδῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ἰερεμίας. ὁ δὲ ἀδελφὸς, ὡς ἀλαβὼν οὐκ ἐπίσταται, αἰτῶσάσιν ἐκ τῶν βορβορῶν τὸν περὶ τὴν πόλιν καὶ δαφνίσαν ἀφ' ἑλκῶν. μεταπεισάμενος δὲ αὐτὸν κῆρυκα τῶν βασιλείας, καὶ τὴν δύναμιν φέρειν αὐτῶν ὡς τὴν πόλιν, καὶ πρὸς τὰ παρόντα σημαίνει ἐρεμίας· ἔχει μὲν ἑλκῶν, ἐπὶ τῶν πόλεων δὲ εἰπὼν, ἡδὲ παραγίνεσθαι, ἀκούσασθαι, ἀλλ' ὡς δὴ μέγα κακὸν τὴν ἐργασίαν, ἀπολείπει δὲ τὴν πόλιν οἱ σοὶ φίλοι φησὶ. καὶ τοῦ τῷ εἰσὶν οἱ τὸν βαβυλωνίον ἐκ ἐδ' ἡμῶν ὅπως ἐπιτελεῖται φάσκοντες καὶ ἀπατῶντες; ἐλαβόμενος δὲ νῦν γὰρ τὴν πόλιν αἰσθάνεσθαι εἰπεῖν, μή με κατακτείνης θάνατος. τῶν δὲ βασιλείας, ὅρκους αὐτῶν δόντος, ὡς ἔτι αὐτὸς αὐτὸν αἰσθάνεσθαι, ἔτι τοῖς ἡγεμόσιν ἐκέλευσε, θάρρους τε τῇ λειτουργίᾳ ποιῆσαι, συνβέβηκεν αὐτῶν ὡς ἀδελφῶν τὴν πόλιν τοῖς βαβυλωνίοις. ταῦτα δὲ αὐτῶν τὸν θεὸν δι' αὐτὸν περὶ τὴν πόλιν ἔλεγον, εἰς τὴν πόλιν σφίσι, καὶ τὸν ἐφ' ὧν τὸν πόλιν ἐλαφρύνει. καὶ μήτε τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος πσεῖν, μήτε τὸν ναὸν ἐμωρυνθῆναι. αὐτὸν γὰρ τῶν παρῶν ἰστοῦν τῶν κακῶν τοῖς πολίταις, καὶ αὐτῶν πανοικίᾳ συμφορᾷ. ὁ δὲ ταῦτ' ἀκούσας, βέβηκε μὲν αὐτὸν ἔτι, ποιῆσαι δὲ παραγίνεσθαι καὶ λῆγει σιωπῶσιν αὐτῶν γινόμενα. διδόναι δὲ τοῖς αὐτομαλίσαντας τῶν φίλων πρὸς τοῖς βαβυλωνίοις, μὴ δαβλῆθαι ὑπ' αὐτῶν τῶν βασιλείας κολασθῆναι. παρὶ θάρρους δὲ αὐτὸν ὁ περὶ τὴν πόλιν, καὶ μάττω ὑπονοεῖν τὴν πτωχείαν ἔλεγον. ἐδίνε γὰρ κακῶν περὶ τὴν πόλιν, ὡς ἀδελφῶν τοῖς βαβυλωνίοις, ἔτι αὐτὸν ἔτι τὰ τέκνα, ἔτι τὰς γυναῖκας· ὡς ἔτι καὶ τὸν ναὸν ἀπαθῆναι. καὶ τὸν δὲ ἰερεμίας ταῦτ' εἰπόντα, ὁ βασιλεὺς ἀπέλυσε, πρὸς ἀξίας αὐτῶν, μηδὲν τῶν πολλῶν τὰ δόξατα αὐτοῖς ἐξενεγκεῖν, ἀλλὰ μὴ τῶν ἡγεμόσιν, εἰ μαδόντες αὐτὸν ὑπ' αὐτῶν μεταπεισθόντων γινόμενα πτωχάνοντα, τὴν πόλιν εἰποι πρὸς αὐτὸν φέρειν τὴν πόλιν· ἀλλὰ σκήπτει πρὸς αὐτοῖς, ὅτι διηδεῖν, μὴ ἐν δισμάτι γυγχαῖν καὶ φυλακῇ. καὶ δὴ τότε πρὸς αὐτοῖς ἔλεγον. ἐπὶ τὴν πόλιν γὰρ ἔλθοντες πρὸς τὸν περὶ τὴν πόλιν, τὴν πόλιν αὐτῶν ἀφίκοιτο πρὸς τὸν βασιλεὺς σκήπτειν. ταῦτα μὲν ἔτι πρὸς ἔλεγον.

Κεφάλαιον ια΄.

Ἰεροσολύμων ἄλωσις, καὶ οἱ ἐκ τῶν Ἰεροσολύμων τὸν πόλιν μετακίσει εἰς βαβυλῶνα.

Τῆς δὲ πολιορκίας τῶν Ἰεροσολύμων ὁ βαβυλωνίος ἐπὶ τὴν πόλιν σφόδρα καὶ περὶ ὅπως ἐφίετο οἱ ἐν τῷ τῷ πολιορκίᾳ. ἔκαστος γὰρ ἔτι πρὸς τὸν λῆγον, ἔτι πρὸς τὴν νόσον τῷ λοιμικίῳ.

ἀλλὰ καὶ πρὶν ἴδον ὑπὸ τούτων ἐλαυνόμενοι τῷ πά-
 θῳ, τὰς ψυχὰς ἔρριπτο πρὸς τὸν πόλεμον, μήτε πρὸς
 τὰς ἐπιπλοὰς τῷ ἰχθρῶν καὶ τὰ μηχανήματα κατα-
 πληττόμενοι, ἀλλ' ἀνημηχανήματα παρ' ἐμείων ἀν-
 τιπροσώτως, ὡς εἶπ' ὁ πῶλον ἀγῶνα καὶ τοὺς βαβυλωνί-
 ον, ὅτις ἱεροσολυμίταις, τῆς οὐρανίας καὶ συ-
 νέσεως, τῷ μὲν πᾶσι ἐν ταύτῃ δυνάμει τὴν αἰά-
 ρειαν οἰομένην εἶπ' ὅτις πόλει, τῷ δὲ τὴν σωματικὴν ἐκ
 ἐν ἄλλῃ πειράσαν, ἢ ἐν τῇ μὴ καμῖν ἀντιφύγειν. B
 κοπτάς οἱς μάταια τὰ τῷ ἰχθρῶν ἀπελεγχθήσεται
 μηχανήματα, καὶ ταῦτ' ὑπέμειναν, ὅτι μὴ οὐκ ἀποκαί-
 δευ, ἕως ἂν διαφάρῃσαν ὑπὸ τῷ λιμῶν, καὶ τῷ βε-
 λῶν, ἀπερ' ἀπὸ τῷ πύργων εἰς αὐτοὺς ἠκόνηζον οἱ πο-
 λέμιοι. ἡρῆθη δ' ἡ πόλις, ἰνδεχάτω ἔπει τῆς σεδικίου
 βασιλείας, τῇ τετάρτῃ μὲν τῇ ἐνάτῃ ἡμέρᾳ. εἶλον
 δ' οὐδ' οἱ ἡγεμόνες τῷ βαβυλωνίων, οἱς ἐπὶ δόσε πῶν
 πολιορκίαν ὁ ναβουχοδονόσορος. αὐτὸς δὲ ἐν ῥεβλαθᾷ
 διέτριβε πόλει. τὰ δὲ τῷ ἡγεμόνων ὀνόματα εἰς ἐπι-
 ζήτησιν γινώσκω, οἱ πῶν τὰ ἱεροσόλυμα πορθέσαντες
 ὑπὸ τῆς ἀντιφύγειν, πηρὶ λέξεως, ἀρίμεντος, ἐμεινέας, να-
 βώσπερις, ἰχασαμφαίς. ἀλίσσης δὲ τῆς πόλεως πρὸς
 αἰσῶν ῥύπα, καὶ τῷ ἡγεμόνων τῷ πολέμιον εἰσελ-
 θόντων εἰς τὸ ἱερὸν, γινώσκω ὁ σεδικίᾳ ὁ βασιλεὺς,
 ὡς ἀγαθὸν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἡγε-
 μόνους, ὅτις φίλοι, φέγγει μὲν αὐτῶν ἐν τῇ πόλει
 ὅτι τῆς καρτείας φασγῆρος καὶ ὅτι τῆς ἐρήμου. φε-
 σάντων δὲ τῶν πῶν αὐτομόλων ὅτις βαβυλωνίους,
 ὑπὸ τὸν ὄρθεον ὠρμησαν διώκειν αὐτόν. καταλα-
 βόντες δὲ ἐκ ἀπώθεν ἱερικοῦτος, ἐκύκλωσαν αὐτόν.
 οἱ δὲ φίλοι καὶ οἱ ἡγεμόνες οἱ συμυζόντες τῷ σεδικίᾳ,
 ἔπει τῷ πολέμιον ἐγγὺς ὄντας εἶδον, καταλιπόντες
 αὐτὸν διασπάρσαν, ἄλλος ἄλλαχόσε, ὅτι σῶζεν ἐ-
 αὐτὸν ἰχασος ἰγνώ. ἀφελειφόντες δὲ αὐτὸν σὺν ὁ-
 λίγοις, ζωρήσαντες οἱ πολέμιοι μὲν τῷ τέκνῳ C
 τῷ γυναῖκῳ, ἡγαγον πρὸς τὸν βασιλέα. ὡς ἀγχο-
 μένοι δὲ αὐτόν, ὁ ναβουχοδονόσορος, ἀπεβη καὶ πα-
 ρεσπονδὸν ἀποκαλεῖν ἤρξατο, καὶ ἀμνήματα τῷ πρὸς
 σὺν λόγων, οἱς ἐποίησαν, σῶζεν ὑπὸ τῷ χώρῳ
 ὑποχόμενος ἀνείδει καὶ ἀχαρείσαι, παρ' αὐτῷ μὲν λα-
 βόντες τὴν βασιλείαν, ἰακίμου δὲ αὐτῷ ἔσαν ἀφελό-
 μενον ἐκείνῳ δοῦναι, χρησάμενοι δὲ τῇ δυνάμει καὶ
 τῇ ἀφασχόντος. ἀλλὰ μέγας ἐπέτε ὁ θεός, ὅς μισήσας
 σὺν τὸν τρεῖς, ὑποχείριον ἡμῶν ἔθηκε. χρησάμενος δὲ
 τούτοις πρὸς σεδικίαν τοὺς λόγους, τοὺς υἱοὺς ἐκέλευσε
 ὡς ἀρχὴν καὶ τοὺς φίλους δοῦναι, αὐτὸς πὲρ σεδι-
 κίου καὶ τῷ ἄλλῳ ἐν γυμνάσιον βλεπόντων. ἔπειτα
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκκόψας τῷ σεδικίῳ, δέσας ἡγαγον
 εἰς βαβυλῶνα. καὶ ταῦτα αὐτῷ συνέβη, ὁ ἱερεμίας τε
 καὶ ἱερεμίας οἱ πρὸς τῇ πρὸς σεδικίαν αὐτῷ, ὅτι
 συλληφθεὶς ἀχθίσεται πρὸς τὸν βαβυλωνίον, καὶ λα-
 λήσει αὐτῷ ἡ ψήφια, ὅτι φέτα τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς
 ὀφθαλμοὺς αὐτῷ. καὶ ταῦτα μὲν ἱερεμίας εἶπε. φυ-
 φλωθεὶς δὲ καὶ ἀχθεὶς εἰς βαβυλῶνα, ταῦτ' ἔκρινε
 δε καθὼς ἡ ἐκείνῳ πρὸς εἶπε. ταῦτα μὲν οὐκ ἰκανῶς ἐμνησάμην
 δυνάμει τῷ τῷ θεῷ φῶν τοὺς ἀ-
 γνοῦσιν εἰρήκαμην, ὅτι πικίλῃ τ' ἐστὶ καὶ πολύτρεπος, ὅτι
 πάντα κατ' ὥραν ἀπαντᾷ τὰς γυνήδας, ἀν-
 δρῶν ἡγεμῶν πρὸς αὐτῶν, ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτῶν οὐδὲν ἔαθον
 τῷ ὑποδοσάμενοι, ἀφελαντοὶ δὲ τοὺς συμφορὰς παρεδόθησαν,
 ὡς ἀμύχανον αὐτοῖς εἶπ', τὴν δὲ αὐτῶν
 πείραν διαφυγεῖν. οἱ μὲν οὐκ ἐκ τῷ δαβίδου γένους βασιλεύσαντες,
 οὕτως κατέστρεψαν τὸν βίον,

sed obduratis animis omnia mala perferenti-
 bus, ac ne machinis quidem hostium territi, a-
 lias contra machinas excogitabant, ut inter se
 utrique non viribus solum certarent, verum
 etiam artibus, dum illi his potissimum sperant
 se urbem posse capere, hi salutem suam in eo
 putant consistere, si non cessent novis com-
 mentis illorum conatus ludificari. atque id cer-
 tamen duravit per menses decem & octo, donec
 tandem succubueret, partim inedia victi, partim
 superne è turribus telorum multitudine oppres-
 si. Capta est autem urbs undecimo anno regni
 Sedeciae, quarti mensis die nona. ceperuntque
 eam duces Babyloniorum, quibus Nabucho-
 donosorus oppugnationem commiserat, dum
 ipse apud Reblatha degeret. quod si quis requi-
 rat eorum ducum etiam nomina, sunt haec: Ner-
 geleat, Aremantus, Emegar, Nabofaris, Echa-
 ram psaris. Urbe autem capta circa mediam no-
 ctē, & ducibus ac reliquis hostibus in tem-
 plum ingressis, Sedecias rex ubi hoc sensit, as-
 sumptis vxoribus, libēris, ducibus & amicis, fu-
 gam arripuit per fauces quaedā angustas in de-
 tertū. quod cum Babylonij cognouissent trans-
 fugatum indicio, sub autoram aggressi sunt eos
 persequi, & secuti eos non proci a Hierichunte
 circumuenerunt. Amici verò & duces
 fugae comites vilis ē propinquo hostibus, reli-
 cto Sedecia dissipati sunt quā quemque tulit
 spes fugij. Ipse penē desertus cum vxoribus
 ac libēris & paucis amicis in hostium potesta-
 tem deuenit, & mox ad regem perductus est.
 Quem postquam in conspectu habuit Nabu-
 chodonosorus, impium & fœdissimum vocare
 cepit, promissionum inmemorem, quod iegi
 seruare illam regionem esset pollicitus. expro-
 brabat etiam ingratitudinē, quod cum à se ac-
 cepisset regnum Ioacimo fratri debitum, acce-
 pta potestate abusus esset in autorem beneficii.
 Sed magnus est, inquit, Deus qui te propter
 meritos tuos pessimos in manus meas tradidit.
 His verbis cum Sedeciam increpuisset, eusti-
 gio iussit ipso & aliis captiuis inspectatibus fi-
 lios eius & amicos trucidari. Deinde ipsum ex-
 cecauit, Babylonem secum abducendum. Atque
 ita verūque prophetæ prædictiones, tam Hieremiæ
 quam Iezecielis, quamuis ab illo contem-
 ptæ, euentu non variæ fuisse comprobatae
 sunt. quod captus abduccetur ad Babylonem, &
 coram cum eo loquetur, & oculis suis faciem
 eius videbit, Hieremias prædixit. quod vero
 cæcatus primò cum Babylonem perductus es-
 set videre eam non potuit, Iezecielis fuerat va-
 ticinium. Quæ quidem ignorantibus satis de-
 clarare possunt Dei naturam, quā varia sit &
 multimoda, omnia tempestiue disponens, &
 futura præsignificans sicut humanæ inscitiae &
 incredulitatis insigne exemplum hic eminet,
 per quam non licuit eis futuram calamitatem
 euitare, ut ne cauerent quidem fatum inelucta-
 bile. Atque hic sunt Dauidici generis regum exi-
 tus, qui vnus & viginti regnauerunt deinceps:

Anni mmm
di.

idque temporis spacium quingentos & quindecim annos continet, & menses insuper sex cum diebus decem: annumeratis viginti annis primi regis Sauli, qui fuit tribus alterius. Cæterum Babylonius post victoriam Nabuzardanem ducem misit Hierosolyma cum mandatis, ut templum spoliatum incenderet, regia quoque similiter cremata urbem à fundamentis dirueret, populum in Babyloniam traduceret. Qui cum eo peruenisset vndecimo Sedeciae regni anno, è templo vasa omnia tam aurea quam argentea sustulit, & labrum quoque illud grande quod Solomon dedicauerat. præterea columnas illas æreas cum suis capitulis, & mensas aureas atque candelabra. His sublatistemplum incendit mensis quinti die prima, anno regni Sedeciae vndecimo, regni verò Nabuchodonosori x v i i i. deinde & regiam incendit, & urbem diruit. Incensum est autem templum annis ex quo extructum fuerat elapsis c c c c l x x. mensibus sex, & diebus decem additis. exactis à transmigratione ex Ægypto annis m l x i i. mensibus sex, diebus decem. A diluvio autem vsq; ad templi deuastationem intercesserunt anni m d c c c c l. menses sex, dies decem. Ab Adamo item condito vsque ad hunc templi casum tria millia annorum elapsa sunt, & insuper d x i i i. menses sex, dies decem. Tantus censetur annorum numerus, quo temporis spacio quid & quando gestum sit, suo quæque ordine explicauimus. Dirutis Hierosolymis, & populo migrare iusso, dux regis captiuos fecit hos, pontificem Saream, & qui post hunc secundum inter sacerdotes locum tenebat, Sephemam: tres præfectos custodiæ templi, eunuchum primarium regis cubicularium, cum septem aliis regis amicis: præterea scribam regium, & alios principes viros sexaginta. quos omnes vnâ cum spoliis templi perduxit ad regem suum agentem tunc Reblathis, quæ est Syriæ ciuitas. Rex verò pontificem & principes in ea vrbe iussit capite plecti, reliquam captiuorum multitudinem & in his Sedeciam ipse Babylonem perduxit. Iofadocum etiam pontificem vincitum secum duxit, Sareæ pontificis filium, quem modò Reblathis affectum supplicio diximus. Nunc quoniam regum genus & eorum successionem ordine recensuimus, conueniens duxi etiam pontificum enumerare nomina, qui regum tempore per continuatas successiones summum administrauerunt sacerdotium. Ergo primus omnium in templo recens à Solomone extructo pontifex fuit Sadoeus, cui filius Achimas successit. post Achimam Azarias, & post hunc Ioramus. post Ioramum Ifus, & deinceps Axioramus, Phideas, Sudeas, Iulus, Iothamus, Vrias, Nerias, Odeas, Saldumus, Elcias, Sareas, Iofadocus qui captiuus Babylonem pertractus est. hi omnes quasi per manus traditum sacerdotium filij parentum successores acceperunt, continuata generis serie. Cæterum rex Babylonem reuerlus

εἰκοσι μὲν καὶ εἰς ἑνὸς ἡμέρας, μέχρι τῆς τελευτῆς βασιλείας. ἔτι δὲ πάντες βασιλεύσαντες, πέντακοντα καὶ δεκάτριάσκα, καὶ μῶναις ἐξ ἡμερῶν δέκα, ἔξ ὧν εἰκοσι τὴν ἀρχὴν κατέχον ὁ πρώτος ἀντὶ βασιλείας σάουλος, ἐκ τῆς αὐτῆς φυλῆς ὑπάρχων. ὁ δὲ βαβυλώνιος πέμπει τὸν αὐτὸν στρατηγὸν ναβουζαρδάνην εἰς ἱερουσόλυμα, συλλήσιναι τὸν ναὸν, φερεσάσαι αὐτὰ καὶ καταφέρειν αὐτὰς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, τίαντι πόλιν εἰς ἰδαφος καθελεῖν, καὶ τὸν λαὸν εἰς τὴν βαβυλωνίαν μεταστῆσαι. ὃς ἡνὸς ἡμέρας ἐν τοῖς ἱερουσόλυμοις ἐδικάτω ἔτει τῆς σεδεκίου βασιλείας, σὺν δὲ τὸν ναὸν, καὶ βασάζει τὰ σκεύη τῆς οἰκίας καὶ τὰ ἀργυρεὰ, καὶ δὴ καὶ τὸν μέγαν λουτήρα, ὃν σολομὼν ἀνέθηκεν, ἔτι 30 μὲν τοῖς σύλοις τοῖς χαλκοῖς & τοῖς κεφαλαῖς αὐτῶν, τὰς τε χερούς τεσπίζας καὶ τὰς λυχνίας. βασάσας δὲ τὰ αὐτὰ, ἀνέφερε τὸν ναὸν μὲν ἐν ἐμπύῳ, τῇ τουμῶνι ἐδικάτω ἔτει τῆς σεδεκίου βασιλείας ὀκτωκαδικάτω δὲ τῆς ναβουχοδονοσοῦ. ἐνέφερε δὲ καὶ τὰ βασίλεια, καὶ τὴν πόλιν κατέστρεψεν. ἐνέφερε δὲ ὁ ναὸς, μετὰ πέντακοντα ἔτη καὶ ἐβδομήκοντα, & μῶναις ἐξ ἡμερῶν δέκα ἡμέρας, ἀφ' ἧς κατασκάφη. τῇ δὲ ἔξ ἀργύρου μετανασάσει τὸ λαὸν, τότε μὲν ἔτη χίλια ἐξηκοντα δύο, μῶναις ἐξ ἡμερῶν δέκα. τῷ δὲ κατακλυσμῷ μέχρι τῆς τῆς ναὸς πορείας, χρόνος μὲν ὁ πᾶς ἔτη χιλίων διανοσίων πέντικοντα, μῶναις ἐξ ἡμερῶν δέκα. ἔξ ἧς ἐξηνέθη ἡ ἀδὰμος μέχρι τῆς οὐδὲ τὸν ναὸν συμβαίνειν, ἔτι ὅτι τευχίλια πέντακοντα δεκάτριά, μῶναις ἐξ ἡμερῶν δέκα. ποσὶν μὲν οὖν τὸ τοῦτον ἔτη πᾶν, ὅσα δὲ ἐπαράχθη, καὶ ἔλασον τῶν συμβεβηκότων διδηλώκαμεν. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς τῆς βαβυλωνίων βασιλείας, κατέσκαψεν τὰ ἱερουσόλυμα, & τὸν λαὸν μετανασάσας, ἔλαβεν ἀρχιερῶν τὸν ἀρχιερεὶα σαρίαν, καὶ τὸν μετ' αὐτῶν ἱερεὶα σιφνίαν, καὶ τοὺς φυλάσσοντας τὸ ἱερεῖον ἡνέκοντας, τρεῖς δὲ ἦσαν ἔτι, & τὸν ἐπὶ τῶν πλείων ἀνέχον, καὶ τοὺς φίλους τῆς σεδεκίου ἑπτά, καὶ τὸν γεσμεῖα αὐτῶν, & ἄλλους ἡνέκοντας ἐξηκοντα. οὐκ ἅπαντας, μετ' ὧν ἐσύλησεν σκεύων ἐκόμισσε πρὸς τὸν βασιλεῖα εἰς βεβλαθα πόλιν τῆς συρίας. ὁ δὲ βασιλεὺς, τῷ μὲν ἀρχιερεὶ καὶ τῶν ἡνέκων, ἐκίλευσεν καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποτιμῆναι. αὐτὸς δὲ πάντας τοὺς ἀρχιερῶν καὶ τὸν σεδεκίαν ἡγάγεν εἰς βαβυλῶνα. δέσμοι δὲ ἐπέτρετο καὶ ἰωσάδωκον τὸν ἀρχιερεῖα, ὅντα ὑπὸν σαρὶα τῷ ἀρχιερεὶ, ὃν ἀπέκτεινεν ὁ βαβυλώνιος ἐν βεβλαθα πόλει τῆς συρίας, ὡς καὶ πρὸς τὸν ἡμῶν διδηλώται. ἰσπεὶ δὲ τὸ ἡνὸς διέξελθον τὸ τῆς βασιλείας, καὶ τίνες ἦσαν διδηλώκαμεν καὶ τοὺς χρόνους αὐτῶν, ἀναρχῶν ἡνέκων μὲν καὶ τῶν ἀρχιερῶν εἰπεῖν τὰ ὀνόματα. καὶ τίνες ἦσαν οἱ τῶν ἀρχιερῶν καὶ τῶν ἀρχιερῶν καὶ τῶν βασιλευσίων. πρῶτος μὲν οὖν σάδωκος ὁ ἀρχιερεὺς ἐξηνέτω τὸν ναὸν, ὃν σολομὼν ἐκόμισσε. μετ' αὐτὸν δὲ ὁ υἱὸς

σεδ-

σεδικίαν μὲν εἶχεν, ἀρχεὶς ἔκαστος ἐπὶ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῶν ἐπὶ τῇ βαβυλωνίᾳ. τὸν δὲ ἀρχιερέα ἀπέλυσε τῷ δισμῶν. ὁ δὲ σεραπζὸς βαβυλωνίων, ἀρχιερέας τὸν Ἰουδαίων λαόν, τοὺς πάντας καὶ αὐτομόλους ἐκείνους κατέλειπεν, ἀποδείξας αὐτῷ ἡγεμόνα, γροδλίαν οὐνομα, αἰκίμου παῖδα τῷ δὲ γροδλίαν, ὁ δὲ γροδλίαν δίκαιον. ἐπέταξε δὲ αὐτοῖς τὴν χώραν ἐργασασθῆναι, τὰ βασιλεὺς τελεῖται φέροντες αὐτομόλους. ἱερειμίας δὲ τὸν σεραπζόν, λαβὼν ἐκ τῆς οἰκῆς ἐπεσεν εἰς βαβυλῶνα σὺν αὐτῷ ὡς ἀγγεῖον. κακὴν γὰρ ἦν τὴν βασιλείαν πάντῃ αὐτῷ χορηγεῖν. εἰ δὲ τὸτο μὴ βέλεια, δηλοῦν αὐτῷ πού μιν διγίωκεν, ἵνα τὸτο ἐπιστάθῃ τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ σεραφίτης, ἐλθὲν ἐπὶ αὐτῷ ἡδύην, ἔτ' ἀλλαχόσε πού μιν, ἡ δὲ οὐκ εἶχεν ἐπὶ τοῖς ἱερείοις τῆς πατρίδος, καὶ τοῖς ἀλλοφύλοις αὐτῆς ἀναστῆσαι λευκαῖς γυνεὺς δὲ αὐτῷ τὴν σεραφίτην ὅς σεραπζὸς, τῷ γροδλίᾳ σεραφίτην, ὃν κατέλειπεν, πάντας αὐτῷ ποιῆσαι σεραφίταις καὶ χορηγίαις ὅσων αὐτῷ δέχεται, δωρησάμενος δὲ αὐτὸν δωρεῖς πολυτελεῖται, ἀπέλυσε. καὶ ἱερειμίας μὲν κατέμενε ἐν πόλει τῆς χώρας μασφάδα καλουμένη, ὡς ἀλλοφύλοις τὸν βαβυλωνίων. ἵνα αὐτῷ συναπολύσῃ τὸν μαθητὴν βαβυλωνίων, κίερον δὲ παῖδα ὃς ἐπὶ τῷ οὐνομα οἰκίας ὄντα, καὶ τῇ πατρίδι γλώτῃ ἀναστῆσαι παπὰ δωρῶν. βαβυλωνίων μὲν ταῦτα ἀναστῆσαι, ὡς ἀλλοφύλοις, ὥρμησεν εἰς βαβυλῶνα. οἱ δὲ πολιορκητῶν ἱεροσολύμων φυγόντες, ἐπειδὴ τοῖς βαβυλωνίοις ἡκούσθη ἀναστῆσαι, συλλεχθέντες πάντες ἀναστῆσαι. πρὸς τὸν γροδλίαν εἰς μασφάδα. ἡγεμόνας δὲ ἦσαν ἐπ' αὐτοῖς, ἰωάννης υἱὸς καρίου, καὶ ἰεζανίας, καὶ σαρίας, καὶ ἑτέροις πρὸς τοὺς ἐκ δὲ τῆ βασιλικῆς γένους, ὡς πρὸς ἰσμεῖλος, ποιεῖς αὐτῶν καὶ δολιχότοπος, ὃς πολιορκητῶν τῷ ἱεροσολύμῳ, ἐφυγε πρὸς τὸν ἀμμανιτῶν βασιλῆα βαβλῶν, καὶ συνδύησεν αὐτῷ τὸν χρόνον ἐκεῖνον. τοῖς οὖν ἡγεμόσι αὐτῶν γροδλίαν ἐπέσει μιν αὐτῶν μιν δὲ διδόντας τοῖς βαβυλωνίοις. γαρζουῖτας δὲ τὴν χώραν, ἐλθὲν πείσονται δέον. αὐτῶν οὖν αὐτοῖς διδόντας καὶ πρὸς αὐτῶν λίγων αὐτὸν ἔχεν ὡς εἴ τις ἐνοχλοῖται, τὴν δὲ τῆς σεραφίτης, συνδύησεν αὐτοῖς εἰς τὴν ἑκάστον βέλεια πόλιν, ἀποστέλλειν τε μὲν τῷ ἰδῶν, καὶ ἀναστῆσαι τὰ ἰδῶν, καὶ κατοικεῖν σεραφίτη. ὡς ἀλλοφύλοις δὲ αὐτοῖς ἔως ἐπὶ καμὸς ἐστὶ, ὅταν εἰς οἶνον εἰλαμον, ὅπως ἔχουσιν δὲ τὴν χειμῶν ἔριστα. ταῦτα ἀναστῆσαι πρὸς αὐτοῖς, ἀπέλυσε ἀναστῆσαι τῆς χώρας, εἰς ὃν ἑκάστον ἐβούλετο τόπον. ἀναστῆσαι δὲ φήμεις, εἰς τὰ πρὸς τὴν ἰουδαίαν ἔσθαι, ὅπ' οὖν ἀπὸ τῆς φυγῆς παρ' αὐτὸν ἰδόντας γροδλίαν ἰδῆσθαι φιλεῖν. πρὸς, ὅτι τὴν γλῶσσαν αὐτοῖς γαρζουῖται κατοικεῖν ἔσθαι, ἐφ' ὃ τελεῖται φέροντες τῷ βαβυλωνίῳ, συνδύησεν αὐτοῖς πρὸς τὸν γροδλίαν, ὅτι τὴν χώραν κατέλειπον. κατὰνοήσαντες δὲ τὴν χώραν, καὶ τὴν τῷ γροδλίῳ χρεώσθαι καὶ φιλεῖν ἰωάννης ὁ οὖν μετ' αὐτῶν ἡγεμόνας, ἀναστῆσαι αὐτὸν, καὶ βαβλῶν τὸν τῷ ἀμμανιτῶν βασιλῆα ἔλθον πύμπει ἰσμεῖλον ἀποκτείνοντα δόλῳ κρυφίᾳ,

A Sedeciam in carcere usque ad mortem eius detinuit, mortuum tamen regia superis pompa elatum sepelivit. vasa quibus Hierosolymitanum templum spoliauerat, suis consecrauit numinibus. populo in Babylonia sedes attribuit. pontificem ē vinculis exemit. Nabuzardanes autem dux qui populum captiuum abduxerat, transfugas & pauperes illic reliquit, duc illis præposito nomine Godolia, Aicami hominis nobilis filio, viro æquo & bono. His imperauit, vt pro agris quos ad culturam acceperant, certum tributum regi penderent. Prophetæ quoque Hieremiæ ē carcere exempto suauit vt iret secum Babylone: iussu enim se à rege, vt ei necessaria omnia præbeat. Quod si se qui nolit, diceret vbinam habitare cuperet, vt de hoc regem per literas certiorum possit reddere. Propheta verò neque ducem sequi voluit, neque aliud ad habitandum ire, contentus habitare in ruinis patriæ, & eius miseras reliquias colere. At dux voluntate eius cognita, Godoliam quem ibi relinquebat commédauit hominem, mandans ne quid ei deesse pateretur: donatōque vate magni precij muneribus, ipse quoque domum profectus est. Hieremias autem domicilium elegit apud oppidum Masphatam, inpetrata prius à Nabuzardane gratia, vt secū ē carcere dimitteretur etiam Baruchus Neri filius, insigni familia natus, & in patria lingua egregie doctus. Nabuzardanes itaque his peractis Babylone reuertitur. Illi autem qui obsidionis Hierosolymitanæ tēpore diffugerant, posteaquā Babylonios recessisse audiuerunt, vndique collecti venerunt ad Godoliam Masphatam. Eorum principes erāt, Ioannes Catez filius, & Iezanias & Sarcas, & nonnulli alij: præterq; hos Ismael quidam ortus regio genere, vir alioquin malus & dolosissimus, qui tempore obsidionis profugerat ad Bathalem regem Ammanitarum, & apud eum per id tempus moratus fuerat. His igitur ad se venientibus, Godolias suauit vt ibi manerent, nihil timentes à Babyloniis. posse enim eos impunē regionem colere. interpositoque iureiurando paratum fore suum auxilium si quis molestaretur, consuluit vt vnusquisq; habitaret in quo veller oppido, dicens missurum se vnā aliquot ē suis, & datum operam vt diruta instarentur, & habitentur denuō. illos verò debere donec tempestiuū est, curare ne frumentum & vinum ac oleum deficiat in futuram hyemem quo sustententur. hæc locutus permisit quemque arbitratu suo quem liberet locum incolere. Quæ fama postquā ad circumuicinas Iudææ gentes peruenit, quod profugos ad se venientes Godolias magna humanitate exciperet, & agros eis colendos assignaret, imposito certo tributo quod pederetur Babylonio, vndiq; concursus est ad eū, & cœperunt regionem colere. Ioannes autem cum aliis principibus videntes regionem coli multum amauerunt Godoliam propter bonitatem eius & humanitatem: admonueruntque eum quod Bathales Ammanitarum rex ideo misisset Ismaelem, vt ipsum clam dolo interficeret,

& principatum inter Israelitas occuparet, cum sit e genere regio securum autem fore ab infidiis, si eis permittat Ismaelem clam occidere. Vereri enim se, ne si ipse infidus praecurpatus fuerit, reliquiae Israelitarum in totum pereant: ille vero respondit se non dissimulaturum tales infidias aduersum hominem affectum a se beneficio. non enim esse verisimile eum qui in tanta inopia necessitate nihil mali fecerit, nunc contra omne fas erga benefactorem tam ingratum esse, ut cui circumuento infidiis non posset sine scelere non succurrere, cum sua manu interimere conetur. Attamen etiam si vera essent quae deferrent, emori esse satius, quam hominem qui salutem suae fidei commisisset, opprimere. Itaque Ioannes cum ceteris frustra hoc conatus persuadere abiit, post dies inde triginta venit ad Godoliam in Masphata Ismael comitatus amicis decem: ubi inter hospitales epulas dum se comiter poculis inuitant, hospitem mero grauem & somnolentum aduertens, cum decem illis sociis adortus interfecit, nec difficile fuit ceteros conuiuas similiter affectos confodere: quibus necatis adiuvante nocturno tempore per totum oppidum grassati sunt promiscuis caedibus tam in Iudaeos quam in Babylonios milites securos & passim dormientes. sequenti vero die venerunt cum muneribus ex agris ad Godoliam circiter octoginta, omnium inscijs quae acciderant. quos videns Ismael intro vocauit ad Godoliam, & introgressos clauso palatio trucidauit, cadaueraque eorum in puteum quendam, ne essent conspicua, demersit. Soli autem ex eo numero seruati sunt, qui rogauerunt ne se prius occideret, quam ei quaedam occultata in agris traderent, supellectilem & vestes atque frumentum. quibus promissis motus, aliquot ex eis pepercit. plebem vero Masphatensem cum mulieribus & pueris abduxit: & in his etiam Sedeciae filias, quas Nabuzardanes apud Godoliam reliquerat. His perpetratis ad Ammanitarum regem profectus est. Ioannes autem cum ceteris ducibus audita Masphatensium clade, & morte Godoliae, indignissime tulerunt, & assumptis suis quisque militibus, Ismaelem hostiliter persecuti sunt, cumque apud fontem Hebronensemprehenderunt. quibus visis captiui Ismaelis latti, rati id quod erat auxilium sibi venire, omnes ad Ioannem transiuerunt. Ismael autem cum octo tantum comitibus ad Ammanitarum regem per fugit. Ceterum Ioannes assumptis quos Ismaeli eripuerat, cum eunuchis & mulieribus atque pueris peruenit in locum qui Mandra dicitur, ibique ea die manserunt. Voluerunt inde proficisci in Aegyptum, timentes Babylonios, ne irati propter caedem praefecti in ea regione a se constituti, in illos lauerent.

ἔπως αὐτὸς ἀρχὴ τῆς Ἰσραηλινῆς, ὅτι γὰρ ἐκ τῶν γῆραις τῆ βασιλικῆς. ῥύσασθαι γὰρ μὲν τῆς ἐπιβουλῆς ἔλεγον αὐτὸν, αἱ αὐτοῖς ἔφη κτείναν τὸν Ἰσραηλινὸν ὡς ἐδίδως γνώσεσθαι. διδόναι γὰρ ἔφασκεν μὴ φοβέσθαι αὐτὸς ὑπὲρ ἐμείνου, παντελὴς ἀπώλειαν γῆνται τῆς ὑπολειπομένης τῆς τῆς Ἰσραηλινῆς ἰσχύος, ὃ δὲ αὐτοῖς ὁμολογεῖ, κατὰ εἶδός δὲ πεπεισμένος, ἐπιβουλῇ ποιῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐμφάνειν. ἢ γὰρ εἰκὸς ὅτι, ὡς ἀπληκτικῶν ἐρημίας ὡς ἔχρησα μὴ δὲ ἀμείψασθαι, ὡς ποιεῖν εἰς τὸν ἀνερξαμένην καὶ αὐτοῖς ἀντιδύωαι, ὡς τὸ μὲν ἀδικησάτω μὴ ὑπὲρ ἄλλων ἐπιβουλεύσασθαι, ὡς αὐτοῖς αὐτοῖς αὐτὸν, αὐτοῖς αὐτοῖς ζητῶν αὐτὴν γῆνται. ἢ μὲν, ἀλλ' εἰ ταῦτα ἀληθῆ διὴ δοκῇ, ἀμεινοῖ ἔφασκεν δαπαναῖν αὐτὸν ἀπ' ἐμείνου μᾶλλον, ἢ καταφυγόντα πρὸς αὐτὸν ἀνδραπονεῖ καὶ πρὸς αὐτοῖς τὴν ἰδίαν σωτηρίαν, καὶ ὡς ἀκαταδέχον αὐτὸν, ἀναφύειν. καὶ ὁ μὲν ἰωάννης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἡγεμόνες, μὴ δυνήσαντες πείσασθαι τὸν γοδολίαν, ἀπῆλθον. χεῖρε δὲ διεκτόντες ἡμερῶν ἑξάκοντα, ὡς γινέται πρὸς γοδολίαν εἰς μασφάθᾳ πόλιν Ἰσραηλιν, κατ' ἀνδρῶν δέκα, οὓς λαμβανῶν ἑαπτά καὶ ἑξήκοντα ὑποδιδάσκοντες, εἰς μέδων πρὸς γῆν, φιλοφρονούμενος τὸν Ἰσραηλιν, καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ. διασάμνος δὲ οὕτως αὐτὸν ἔχοντα, καὶ βεβαπισμένον εἰς ἀναμνησίαν καὶ ὑπνον ὑπὸ τῆς μέθης ὁ Ἰσραηλιν, ἀναμνησίαν μετὰ τῆς δέκα φίλων, δαπαναῖν τὸν γοδολίαν, καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ, κατακαίοντες εἰς συμποσίαν. καὶ μετὰ τὴν τούτων ἀνάμνησιν, ἐξελθὼν νυκτὸς, ἀπαντας φοβέει τοῖς ἐν τῇ πόλει Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς ὑπὸ τῆς βαβυλωνίαν καταλειφθέντας εἰς αὐτῇ τῆς στρατιῆς. τῇ δὲ ἐπιούσῃ μετὰ δάραν ἦκον πρὸς γοδολίαν τῆς ἀπὸ τῆς χώρας ὀρθήκοντες, μηδὲν τὰ πρὸ αὐτὸν ἐγνωκότες. ἰδὼν δὲ αὐτοῖς Ἰσραηλιν, εἰσὶν καλεῖ πρὸς γοδολίαν, καὶ παρελθόντων, δαπαναῖν τὴν αὐτῶν, ἐφ' ὅσους, καὶ τὰ σέματά αὐτῶν εἰς λάκκον πνέβαδυν, ὡς ἀφ' ἀφανῆ γῆραις, κατεπίπτοι. διωκόμενοι δὲ τῆς ὀρθήκοντες τέτων ἀνδρῶν, οἱ μὴ πρὸς αὐτοῖς ἀντιδύωαι παρῆλθον, πρὶν τὰ κεκρυμμένα ἐν τοῖς ἀγροῖς αὐτῶν ὡς ἀδῶσι, ἐπιπλάττει καὶ ἰδόντας καὶ οἶον. ταῦτα ἀκούσας, ἐφείσαστο τῆς ἀνδρῶν τούτων Ἰσραηλιν. τὸν δὲ ἐν τῇ μασφάθᾳ λαὸν σὺν γυναῖξιν ἐν τοῖς ἡγεμόσι, ἐν οἷς καὶ τῆ βασιλῆος σεδεκίαν θυγατέρα, αἱ ναβουζαρδάνης ὁ τῆς βαβυλωνίαν στρατηγός, ὡς γοδολίαν καταλειπόται. ταῦτα ἀναμνησάμενος, ἀρπάζεται πρὸς τὸν ἀμμανιτῆ βασιλέα. ἀκούσας δ' ἰωάννης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἡγεμόνες τὰ ἐν τῇ μασφάθᾳ πεπραγμένα ὑπὸ Ἰσραηλιν, καὶ τὸ γοδολίαν θάνατον, ἡσανάκτισαν, ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐκείνης ὡς ἀλαβῶν ὀπλίστας, ὡς ἡμεῖς πολὺ μῆστοις τὸν Ἰσραηλιν, καὶ καταλαμβαίνον αὐτὸν πρὸς τῇ πηγῇ ἐν χειρῶν. οἱ δὲ ἀρχαὶ ἀντιδύωαι ὑπὸ Ἰσραηλιν, καὶ ἰωάννην ἰδόντες καὶ τοῖς ἡγεμόσι, δυνάμεις διέτρεψαν, βοήθειαν αὐτοῖς ἡκεν ὑπολαμβάνοντες, καὶ καταλιπόντες τὸν ἀρχαὶ ἀντιδύωαι, πρὸς τὸν ἰωάννην ἀντιδύωαι. Ἰσραηλιν μὲν οὐκ αὐτῶν ὅτι, φεύγει πρὸς τὸν ἀμμανιτῆ βασιλέα. ὃ δὲ ἰωάννης ὡς ἀλαβῶν οὐκ αὐτοῖς ἐκ τῆς Ἰσραηλιν χειρῶν, καὶ τοῖς ἀνέχοις καὶ γυναῖκας ἐν τῇ πόλει, εἰς τὴν πόλιν μαύρας λεγόμενον ὡς γινέται, ἐπὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐκείνην, ἐπὶ μέσῃ αὐτῇ. διηγνώσκοντες δὲ ἐκείνην ἀφανῆ, εἰς ἀρχὴν ἔλθον, φοβούμενοι μὴ κτείνωσιν αὐτοῖς οἱ βαβυλωνιοὶ, μέντας ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὸ γοδολίαν τὴν κατακαίοντες ὑπὸ αὐτῷ ἡγεμόνος, ὀρθήκοντες πεφοβούμενον.

ὅταν δὲ ἐπὶ ταύτης τῆς βουλῆς, προσίασιν ἱερε- A
 μία τῶν προφητῶν, ἰωάννης ὁ τῆς χάριτος, & οἱ σὺν αὐτῷ
 ἱερεῖς, & ὁδοῦντες διηδύναμι τῷ θεῷ, ὅπως ἀ-
 μηχανῶσιν αὐτοῖς, ὥστε τὴν πρὸς ποιῆν, ταῦτ' αὐ-
 τοῖς ὑποδείξῃ, ὁμοστατες ποιήσιν, ὅτι αὐτοῖς ὁ ἱε-
 ρμίας εἶπεν. ὑποχωρήσου ἡ τῆς προφῆτου δεικνύσας
 αὐτοῖς πρὸς τὸν θεόν, συνίβη μὲν δέκα ἡμέρας αὐτῶν
 φανέντα τὸν θεόν εἰπεῖν δηλῶσαι ἰωάννη & τοῖς ἄλλοις
 ἱερεῖσι, καὶ τῶν λαῶν πατρὶ, ὅτι μὲν οὖν μὲν αὐ- B
 τοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ, παρῆσαν, καὶ προσέειπεν ἔχει,
 καὶ τῆς πρὸς βαβυλωνίων οὐς διδάσκειν ἀπα-
 δεῖς. πορνομοῦντες δὲ εἰς ἀργυρὸν ἀπολείψαν, καὶ ταῦ-
 τα δεξιῶσιν ὀργισθεὶς ὁ κύριος ἀδελφοὶ αὐτῶν ἱε-
 ρεῶν οἵ οὐκ οἶδαν παθόντας. ταῦτα εἰπὼν τῶν ἰωάν-
 νη καὶ τῶν λαῶν τὸν θεόν αὐτοῖς προσέειπεν ὁ προφῆ-
 τής, ἔκ δευτέρου, ὡς κατ' ἐντολὴν τὴν ἐκείνου
 μὲν αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ καλεῖται, χαλεζοῦντες ἡ
 βαρύνοντες τῶν ἰδίων μαθητῶν κατὰ τὸν δόξαν μὲν τῷ C
 θεῷ, πείθεν ἡ μὲν αὐτοῖς, ὡς αὐτὸς τῶν βα-
 βυλωνίων δεξιῶσιν. ἐξελθόντας οὖν ὅτι λαὸς
 ὁ ἰωάννης τῆς τῷ θεῷ συμβουλίας, ὡς αὐτοῖς δεξί-
 τῆς προφῆτου παρῆσαν, ἀπῆρκεν εἰς τὴν ἀργυρὸν,
 ἄγων καὶ τὸν ἱερμίας καὶ τὸν βαρύνον. ἱερομόνους ἡ
 αὐτῶν ἐκεῖ, σπυαίνει τὸν θεόν τῶν προφητῶν, μάλλον-
 τα σεραπύειν ἐπὶ τοῖς ἀργυρίοις τὸν βαβυλωνίων βα-
 σιλεῖα, καὶ προσεπείν ἐκείνοις τῶν λαῶν, τὴν τῶν ἄ- D
 λων τῆς ἀργυρίου, καὶ ὅτι, τοῖς μὲν αὐτῶν ἀποκρίνη.
 τοῖς δὲ, ἀρχμαλώτοις λαβὼν, εἰς βαβυλῶνα ἄξει
 καὶ ταῦτα συνίβη. τῶν δὲ πέμπτῃ τῆς ἱεροσολύμων
 πορνείας ἔτει, ὁ δὲ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ τῇ ναβουχο-
 δονοσόρου, σεραπύει ὁ αὐτὸς ἐπὶ τὴν κοίλῃν συνέειν.
 ὁ καταχών αὐτῶν, ἐπολέμοις καὶ ἀμμανίταις καὶ
 μωαβίταις, πομποῦντες ἡ ὑπὸ ταῦτα τὰ ἔθνη,
 ἐνέβαλιν εἰς τὴν ἀργυρὸν κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν.
 καὶ τὸν μὲν τότε βασιλεῖα κτείνει, κατασφύσας ἡ E
 πτερον, τοῖς ἐν αὐτῇ πάλιν ἰουδαίους ἀρχμαλώτας
 ἡγαγὼν εἰς βαβυλῶνα. καὶ τὸ μὲν ἱεραίων ἡνός ἐν
 τοῖς τῶν τῶν ἡνός μὲν παρὲν ἡνός μὲν εἰς ἔλθον πέ-
 ραν τῇ διφρατῶν. ὑπὸ ἀστυρίων μὲν δὲ ἐξέτισεν ὁ
 τῶν δέκα φυλῶν λαὸς ἀπὸ συμφορῆς, βασιλεύοντος
 αὐτοῦ. ἔπειτα τῶν δύο φυλῶν, ὑπὸ ναβουχοδονοσόρου
 τῇ τῶν βαβυλωνίων καὶ χαλδαίων βασιλείας, καὶ ὁ ὑπὲρ F
 λείφθη τῶν ἱεροσολύμων ἀλόντων. σαλμανασάρος
 μὲν οὖν αἰσθήσας τοῖς ἰσραηλίταις, κατῴκησιν αὐτῶν
 αὐτῶν τὸ χουδαίων ἔθνος, οἱ πρὸς τῶν ἐκδοτῶν τῆς
 περισόδου καὶ τῆς μηδίας ἦσαν, τότε μὲν τοῖς σαμάρ-
 κελήθησαν, τὴν τῇ χώρᾳ εἰς τὴν κατωκίονσαν προ-
 σηγόρῃσι αἰαλαβόντες. ὁ δὲ τῇ βαβυλωνίων βασιλεῖς,
 τὰς δύο φυλάς ἐξαγαγὼν, ἔδεν ἔθνος εἰς τὴν χώρᾳ
 κατωκίσι. καὶ δεξί τῇ ἱερῶν ἰουδαία πάντα καὶ ἱε- G
 ρεσολύματα καὶ ὁ λαὸς διέμενον ἔτι σιν ἱερδμύκοντα. τῇ
 ἡ σύμπασις χερόν, ὁ δὲ τῇ ἱσραηλίων ἀρχμα-
 λωρίας, ἐπὶ τὴν τῇ δύο φυλῶν αἰσθήσας ἱερδμύκοντα,
 ὁ δὲ τῇ βαβυλωνίων βασιλεῖς ναβουχοδονοσῶρος τοῖς
 ἀρχμαλώταις λαβὼν τῇ ἱουδαίων παῖδας, & τοῖς
 σεδικίου τῇ βασιλείας αὐτῶν συγγενεῖς, οἱ & τοῖς ἀρχμα-
 λω τῇ σαμάρῃ, καὶ τοῖς ἀρχμαλώταις τῇ ὁφίων
 ἦσαν πρὸς βλεπτοί, παιδαγωγοὶ καὶ τῇ δι' αὐτῶν δι-
 ατριβία πρὸς δίδωσι, ποιήσας πινὰς αὐτῶν
 ἐκτομίας, τὸ δὲ αὐτὸ καὶ τοῖς ἐκ τῇ ἄλλων ἔθνων
 ὅσα κατὰ τὸν λαὸν ληφθέντας ἐν ὥρᾳ τῆς ἱε-
 κίας δεξιῶν, ἐχορήγει μὲν αὐτοῖς τὰ ἀπὸ τῆς
 τριπλῆς αὐτῶν εἰς δίδωσι, ἡ παιδὶν καὶ τῇ πρὸς
 τῇ χώρᾳ,

prius tamen consulendum Hieremiam ratia-
 ccedentes eum rogauerunt ut hæcitantibus ora-
 culum expediret quidnam faciendum sit, iura-
 ti facturos se quicquid ille iusserit. cumq; pro-
 pheta operam suam esset pollicitus, decima de-
 mum die Deus appatens iussit ut Ioanni & cæ-
 teris ducibus diceret: si manserint in ea regio-
 ne, auxilio futurum, & prouisurum ne quid in-
 commodi à Babylonis quos timebant acci-
 piant. Sin in Ægyptum mallent iter facere, cu-
 ram eorum relicturum, infensumque tali cala-
 mitate affecturum eos, quali paulo ante fratres
 eorum castigatos esse viderint. Hæc diuinitus
 monenti propheta noluerunt credere, quod ex
 Dei sententia iuberet eos manere: sed putave-
 runt eum falsò verbis suis Deum prætexere, re
 autem vera loqui in gratiam Baruchi discipu-
 li, ne possint Babyloniorum iram effugere.
 Contempto igitur Dei consilio quod per pro-
 phetam dederat, Ioannes & reliqua multitudo
 in Ægyptum abiit, abducto simul Barucho &
 Hieremia. Quò postquàm peruentum est, Deus
 significauit propheta fore ut Babylonius exer-
 citum ducat in Ægyptum: iussuque prædic-
 tre populo, quòd capietur Ægyptus, & ibi par-
 tim interficientur, partim captiui Babylonem
 abducentur: id quod etiam factum est. quinto
 enim post excidium Hierosolymitanum anno,
 qui fuit regni ipsius Nabuchodonosori vige-
 simus tertius, cum magnis copiis inuasit Cælen
 Syriam. qua subacta bellum gessit contra Am-
 manitas & Moabitas, & his quoque perdomi-
 tis Ægyptum hostiliter est ingressus: occisoque
 qui tunc regnabat, & alio rege constituto, re-
 pertos ibi ludæos rursus captiuos Babylonem
 abduxit. Hæc fuit fortuna Hebræorum, ut acce-
 pimur, bis ultra Euphratem traductorum. nam
 per Assyrios decem tribus à Samaria sunt ab-
 ductæ, regnante Osea, deinde reliquæ duæ per
 Nabuchodonosorum Chaldæorum & Baby-
 loniorum regem captis Hierosolymis. Sed Sal-
 manasar in vacuas Israelitarum sedes deduxit
 gentem Chuthæorum, qui prius in intima Per-
 sidi & Media fuerant, Samaritæ deinde vocati
 à regione in quam demigrauerunt. rex vero
 Babylonius pro abductis duabus tribubus nul-
 lam gentem in eam regionem reposuit: quo fa-
 ctum est ut ludæa cum Hierosolymis ac tem-
 plo per l. x. annos deserta maneret. tēpus au-
 tem totum quod inter decem tribuum captiui-
 tatem & duarum reliquarum transmigrationē
 intercessit, anni fuere centum triginta, & men-
 ses sex, dies decem. Cæterum Nabuchodonoso-
 rus selectis nobilissimis ludæorum pueris, &
 Sedeciz regis cognatis, qui & flore ætatis & de-
 core formæ fuere conspicui, prædagoge eorum
 curæ assignauit, ex electis quibusdam ex eo nu-
 mero, quemadmodum solitus est facere & alia-
 rum gentium deuictarum formosis adolescen-
 tibus: præbebaturque eis de sua mensa victum,

& Chaldaeorum disciplinis instituendos curabat ac literis, in quibus sanè profecerunt plurimum. in his erant quatuor de Sedeciae genere, admodum pulchri & egregio præditi ingenio, quorum nomina, Daniel, Ananias, Misael, Azarias. his Babylonius mutauit nomina, & pro Daniele Baltazarem, pro Anania Sedrachem, pro Misaele Misachem, pro Azaria Abdenago appellari iussit: eosque ob egregiam indolem & non mediocrem eruditionem vehementer charos habuit. Cùmque visum fuisset Danieli cum cognatis victitare durius, & à regiae mensæ abstinere eduliis, atque adeò ab aniinatis omnibus, accesserunt Alchanem eunuchum qui curæ eorum erat præpositus, rogantes, ut quæ mittebantur à rege in suos vius conuerteret, ipsiis legumina tantùm & palmulas in alimenta præberet, & si quid aliud præterea vellet inanimè. se enim aliis fastiditis talem victum appetere. ille verò ait se gratificari eis cupere, sed veteri ne hoc rex deprehendat extenuatis ipsorum corporibus, & immutata specie, quod necesse sit ut habitudo & color rationi victus respondeat: idque magis fore conspicuum ex collatione aliorum qui alantur delicatius: atque ita propter eos adduci se posse in capitis periculum. Itaque nacti Alchanem nondum admodum, dolicilem, persuadent ut saltem per decem dies hoc eis permittat experiendi gratia: quod si corpora eorum nihilo deterius inde habuerint, in eodem victu perseverare, qui compertus sit innoxius. sin autem detrimentum aliquod inde acceperint, minus speciosi facti quàm alijs ad pristinam dietam eos reduceret. ut verò apparuit non solum non lædicos talibus, sed habitiores præ aliis & maiores inde fieri, ut cum eis non essent conferendi qui cibis vescébatur regiis, sed Daniel cum sociis potius securam vitam agere videretur, ex eo tempore secures Alchanes partes quæ de regia mensæ mittebantur pueris, sibi retinebat, & illis aponebat quæ iam diximus. Illi verò ut pote putos iam habentes animos & ad percipiendas disciplinas idoneos, atque etiam firmiora ad laborem corpora, quod neque illi læderentur aut grauarentur varietate deliciarum, neque hæc simili de causa emollireretur, facile omnem perdidicerunt doctrinam tam Hebraicam quàm Chaldaicam: sed præcipuè Daniel peritus talium artium, coniectandis quoque somniorum significationibus studuit, visiones etiam diuinas videre solitus. Exacto autem biennio post Egypti populationem Nabuchodonosorus cùm vidisset mirandam visionem, cuius etiam euentum Deus ei in somnis indicauerat, mox ut è stratis surrexit eius oblitus est. Accersitis igitur Chaldeis, & magis ac vatibus, ait se somnium vidisse, & quoniam oblitus sit quale fuerit, velle ut & somnium sibi indicent, & eius significationem. Illis autem respondentibus hoc supra humanas vires esse,

Daniel. 2.

καὶ τὰ τῶν χαλδαίων ἐξεδίδασκε γράμματα, ἵσαν δὲ αὐτοὶ σοφίαν ἱκανοὶ, ὥστε καὶ ἐκείνοις ἐκείνους ἐκείνους. ἵσαν δὲ ἐν τούτοις τῶν ἐκ τῆς σεδεκίης γένους, τίταρες καλοὶ τε καὶ ἀγαθοὶ τὰς φύσεις, ὧν ὁ μὲν δανιήλος ἐκαλεῖτο, ὁ δὲ ἀνάνιας, ὁ δὲ μιχαήλος, ὁ δὲ τίταρος ἀζαρίας. τούτοις ὁ βαβυλωνίως μετανόμασε καὶ ἡρώδης παρεστήσεν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, ἔτι δὲ δανιήλος, ἐκαλεῖ βαλτάσπερον, τὸν δὲ ἀνάνιας σεδράχην, μιχαήλον δὲ μιχαήλιν. τὸν δὲ ἀζαρίαν ἀβδενάγων. τούτοις ὁ βασιλεὺς δι' ἐκβολῶν ἀφύτας καὶ σωδῆς τῆς ὁδοῦ τῶν παίδων τῶν ἡραμμάτων καὶ σοφίας ἐν περικοπῇ γυμνασίου, εἶχεν ἐν τῇ καὶ ἐργῶν διηγεῖται. δόξαν δὲ δανιήλου μὲν τῶν συγγενῶν σκληροζωγῶν αὐτὸν, καὶ τῶν δὲ τῆς βασιλικῆς τετραπλῆς ἰδισμάτων ἀπέχεσθαι, καὶ καθόλου πάντων τῶν ἐμφύλων, παρεσθλῶν ἀγαθῶν τῶν δὲ ὁμιλίαν αὐτῶν ὁππότε γυμνασίου ἀνιούχων, τὰ μὲν ὡς τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῖς κομισόμενα παρεκάλει αὐτοὺς ἀναλίσκειν λαμβάνοντα, παρέχειν δὲ αὐτοῖς ὁσπερ καὶ φοίνικας εἰς διατροφὴν, καὶ εἶπε τῶν ἀφύλων ἐπεὶ βούλοιστο. πρὸς δὲ τῶν τῶν αὐτῶν διαταῖς αὐτοῖς ἐκκεκινεῖσθαι, τῆς δὲ ἐπὶ τοῖς ὁδοῖς ἐστίν. ὁ δὲ, εἴ μὴ ἴσχυρος ὑπερτερεῖν ἐλθῶν αὐτῶν τῇ περικοπῇ, ὑποφάσκει δὲ μὴ κατὰ δόλῳ τῶν βασιλῶν γυμνασίου, ἐκ τῆς τῶν σωματικῶν ἰσχύος, καὶ τῆς τετραπλῆς τῶν χαρῶν, συμμεταβαλεῖν δὲ αὐτοῖς ἀνάγκη τὰ σώματα, καὶ τὰς χεῖρας ὅλα τῇ διαίτῃ, καὶ μέγιστα τῶν ἄλλων παίδων ἀπαθουμένων, ἐλθῶν δὲ αὐτοῖς αἶποι κινδύνου καὶ τιμωρίας αὐτῶν κατασῶσιν. ἔχοντα τοῖνυν πρὸς τὸ πᾶν ἀλαβῶς τὸν ἀγαθόν, πείθουσιν ὅτι δίκαιον ἡμῶν τούτοις ὡς ἀγαθὸν αὐτοῖς πείρας ἐνεκα, ἔμμεταβαλλέσθαι μὲν αὐτοῖς τῆς τῶν σωματικῶν ἰσχύος, ὁππότε τῶν αὐτοῖς ὡς ἐδὲν ἐπὶ εἰς αὐτῶν βλαβησομένων. εἰ δὲ μὴ οὕτως εἶδον ἔμμεταβαλλέσθαι τῶν ἄλλων ἔχοντας, ὅτι τὴν περικοπῇ αὐτοῖς διαταῖς ἀγῶν. ὡς δὲ, ὅ μόνον ἐδὲν αὐτοῖς ἐλύπει τῶν τετραπλῶν ἐκείνων περικοπῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀντεταφίσσας τὰ σώματα, καὶ ἐπιτιμῶν μείζονες γίνοντο, ὡς τοῖς μὲν ἐν δεισιέσει ὑπολαμβάνειν, οἷς τῶν βασιλικῶν σωματικῶν ἐπὶ χορηγίαν, τοῖς δὲ μὲν τῶν δανιήλου, δοκεῖν ἐν ἀφροσύνῃ καὶ τρυφῇ τῇ πασῇ βιωῇ, ἔκτοτε μὲν ἀδίας ὁ ἀγαθὸς ἀμὲν δὲ τῶν δειπνῶν καὶ θυμῶν συνήδως ἐπεμπε τοῖς πασι ὁ βασιλεὺς, αὐτοῖς ἐλάμβανεν, ἐχορήγει δὲ αὐτοῖς τὰ περικοπῶν. οἱ δὲ ὡς καὶ τῶν φύλων αὐτοῖς ὅλα τὸ καθαρόν καὶ πρὸς τῶν παιδείας ἀκρεφῶν γυμνασίου, καὶ τῶν σωματικῶν πρὸς φιλοποσίαν ἀποκατάρων, ὅτι δὲ ἐκείνους ἐλθουμένους καὶ βαρείας εἶχον ὑπὸ θυφῆς ποικίλης, ἐδὲ τούτοις μαλακώτερον ὅλα τὴν αἰτίαν, πᾶσαν ἰστομῶν ἐξίμεθον παιδείαν, ἥτις ὡς ὡς τοῖς ἰβηρίοις ἔτι καὶ χάλδαίοις. μέγιστα δὲ δανιήλος, ἱκανῶς ἤδη σοφίας ἐμπείρας ἔχων, ὥστε κρίσεις ὁσπερ ἰατροῦ δάκει, ἔτι δὲ θεῖον αὐτῶν φανερὸν ἐ-

ἤμετο. μὲν δὲ ἴσως διύπνεον ὁ ἀγῶν τοῦ πορθέσθαι, ὁ βασιλεὺς ναβουχοδονόσορος, ὅταν ἰδὼν θαυμάσιον, ἐκ τῶν ἐκείνων αὐτοῖς αὐτῶν καὶ τοῖς ὑπνοῖς ἐδήλωσεν ὁ θεός, τούτοις μὲν ἐπὶ τῶν δανιήλου, δανιήλου ἐκ τῆς κοίτης. μεταπομπῶν δὲ τοῖς χάλδαίοις καὶ τοῖς μέγιστοις, καὶ τοῖς μάλιστα, ὡς εἶπε τὸ ὅταν ἰωρακῶς ἐλθῶν αὐτοῖς. καὶ τὸ συμβιβηκὸς ὥστε τῶν λήθων ὡς εἶδε μινύων, ἐκείνοις αὐτοῖς λέγειν ὅτι τὸ ὅταν, καὶ τὸ σημεῖον. τῶν δὲ, ἀδυνάτων εἶναι λεγόντων ἀνθρώπων τὰ δὲ ὁρεῖν, εἰ δὲ

atque ita celebratos illos pensiles hortos ab-
soluit, eo quod vxor educata in Media concu-
pisset quandam patriæ suæ similitudinem. Ho-
rum hortorum etiam Megasthenes in quarto
rerum Indicarum volumine meminit, vbi o-
stendere conatur quod hic rex virtute & re-
rum gestarum magnitudine Herculem longè
à tergo reliquerit. subiugasse enim eum & ur-
bem Africæ primariam, & bonam partem Hi-
spaniæ. Sed & Diocles in secundo rerum Per-
ficarum libro eius regis mentionem facit, &
Philostratus tam in Phœnicum quàm in In-
dorum historiis, quod hic rex per tredecim an-
nos Tyrum oppugnauerit, regnante apud eam
vibem Ithobale. Atque hæc sunt quæ de hoc
rege apud historicos inuenio.

CAP. XII.

*De successoribus Nabuchodonosori, & quod Cyru-
eorum imperium in Persas transiit, & quomo-
do se iunxerit Iudeorum apud Babylonios ha-
buerint.*

Ceterum post Nabuchodonosori obitum
Abimamarodachus eius filius regnum susce-
pit, qui mox Hierosolymorum regem Iechon-
iam ex vinculis dimisit, & inter necessarios a-
micos habuit, multis muneribus donatum, &
apud Babylonem regis suæ præfectum. Pater
enim eius fidem non seruauerat Iechoniæ, qui
se cum vxoribus & liberis totaque cognat-
ione sponte tradiderat, respectu solius patriæ,
quam nolebat per vim expugnatam dirui, si-
cut antè diximus. Abimamarodacho post deci-
mum octauum regni sui annum defuncto Ni-
glisar filius successit, cumque regnasset annos
quadragesima, vitam cum morte mutauit. con-
tinuata deinde successione ad Labordachum
filium regnum peruenit: apud quem cum no-
uem tantum mensibus hæssisset, post mortem
eius transiit ad Balthatarem, qui Babylonis
Naboandel nominatur. Hæc bellum intule-
runt Cyrus Periarum rex & Darius Medo-
rum, à quibus dum intra Babylonem oppu-
gnatur, mirabilis quædam & prodigiota visio
ei contigit. Discumbat cœnans in ampla
quadam aula, magno apparatu vasorum ar-
genteorum quæ regis mentis adhiberi solent,
accumbentibus etiam concubinis & purpura-
torum præcipuis. Deinde cum ita collubui-
set, iubet ex suo templo afferri vasa Dei, quæ
spoliatis Hierosolymis Nabuchodonosor in-
vsum suum veritus vertere, in Dei sui templo
reposuerat. Ipse verò iam mero calens ausus
est ex eis potare, verba interim contume-
liosa in Deum proferens: & ecce ibi videt ma-
num ex pariete prominentem, & in eo syllabas
quasdam scribentem, qua visione territus con-
uocauit magos & Chaldæos, & totum hoc
genus quod apud Barbaros prodigiorum &
somnia interpretationem proficitur, pos-
tulans ut sibi enarrarent id quod erat scriptum.

Daniel. 5.

ὁ δὲν, ἐκ τῶν πείχους ὁρᾷ χεῖρα περιήσαν, καὶ πρὸ τῶν πινάκων συλλαβαί ἐγγράφουσιν. Ταραχθεὶς
δὲ ὑπὸ τῆς ὀφείας, συνιχάλασε τοῖς μέγροις καὶ τοῖς χαλδαίοις, καὶ πάντες τοὺς τὸ γινώσκοντες ὅτι ἐν ταῖς
βαρβάρεις, τὰ τῶν σημείων καὶ τὰ ὀνείρατα κείνῃν διαμήνον, ὡς αὐτῶν δηλώσονται τὰ γεγραμμένα.

καὶ κατακυρώσας δένδρεσι παντοδαποῖς, ὡς ἰσχυρότατα
καὶ κατακυρώσας τὸν καλὸν κρημνὸν κρημνίσας ὡς ἰσχυ-
ρότατον. ὅθεν τὸ τὴν γυναικαὶ αὐτῆς ἐπιθυμεῖν τῆς οἰ-
κίας διαδέσσεως, ὡς περὶ θαυμάσιον ἐν τοῖς κατὰ
μυθίας τοῖς. καὶ μεγαλήτης δὲ, ἐν τῇ τετάρ-
τῃ τῶν Ἰνδικῶν, μνημονεύει αὐτῶν, δι' ἧς ἀποράγειν
πειράται τὸν βασιλέα, τῇ ἀνδρείᾳ. Ἐπεὶ μα-
γείδαι τῶν περὶ τῶν, ὡς ἐβελόκοι τὸν ἱερακλῆα. κατα-
στρέφονται γὰρ αὐτὸν ἐπὶ λιβύης τὴν πόλιν, καὶ ἱβη-
ρίαν. καὶ διακλῆς ὅ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τῶν,
μνημονεύει τούτου τῶν βασιλέων, καὶ φιλόσοφος ἐν
ταῖς Ἰνδικαῖς αὐτῆς καὶ φωνικαῖς ἱστορίαις. ἐπὶ οὗτοῦ ὁ βα-
σιλεὺς ἐπολιόρκει τὴν ἐν τῇ ἰγ'. βασιλεύοντος κατ'
ἐκείνῃν τὸν καιρὸν ἰσοβάλης τῆς τύχης. Ἐπὶ ταῖς μὲν
ὑπὸ πάντων ἱστορίαις ὡς αὐτῶν τῶν βασιλέων,
ταῦτα μὲν.

Κεφάλαιον ιβ'.

Ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτοῦ πάλαι ποτε διέδοχον κατὰ τὴν τῆς
ἐκείνης τῆς πόλεως, καὶ ὡς καταλύεται ἡ ἑκείνη πόλις ὑπὸ τοῦ
τῆς πόλεως βασιλέως, καὶ ὡς συνίεντο ἰουδαῖοι
καὶ πᾶν τὸ κατὰ τὴν πόλιν
βασιλεύοντες.

Μετὰ τὴν τῶν βασιλευσάντων περὶ τῶν ἀβιλα-
μαρδάχου ὁ παῖς αὐτοῦ τῶν βασιλείων ὡς ἰσχυ-
ροτάτος ὡς ὁ δὲ τῶν ἱεροσολύμων βασιλεὺς ἱερω-
νίας τῶν δισμυρῶν, ἐν τοῖς ἀναγκαστοῖς φίλοις
εἶχε πολλὰς αὐτῶν δωρεὰς δοῦναι, ὡς ποιεῖν αὐτὸν ἐπὶ
τῶν ἐν τῇ βαβυλωνίᾳ βασιλείων. ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ
τῶν πῖσιν ἐκ ἐβύλαξε τὸν ἱερωνίαν, ὡς ἰσχυρότατον μὲν
γυναικῶν καὶ τέκνων καὶ τῆς συζυγίας ὅλης ἐκουσίως
ἰαυτὸν ὡς τὸ πατεῖδος, ὡς αὐτὸν κατὰ σαρκεῖν
ληφθεῖσα τῇ πολιορκίᾳ, κατὰ τὴν περὶ τῶν βασι-
λεῶν τῶν ἀβιλαμαρδάχου μὲν ἐπὶ τῇ ὀκτωκήμε-
νῃ τῆς βασιλείας, ἐκ τῶν βασιλέων ὁ παῖς αὐτοῦ τῶν ἀρ-
χῶν ὡς ἰσχυροτάτος. καὶ κατακλῶν αὐτὸν ἐπὶ τῇ
συνεργίᾳ, κατὰ τῶν τῶν βασιλέων. μετὰ αὐτὸν δὲ εἰς
τὸν ἑνὲς αὐτοῦ λαβουρδάχον ἀφικνεῖται τὸ βασιλεὺς ὁ
διδόχῃ, καὶ μὲν πᾶσι πᾶσι παρ' αὐτοῦ τοῖς πάντας
ἐν τῇ, περὶ τῶν αὐτοῦ μεταβαίνει πρὸς βαλ-
τάσας τὸν καλὸν κρημνὸν βαβυλωνίαν ὡς ἰσχυ-
ροτάτος. ἐπὶ τῶν στρατιῶν καὶ τῶν οἰκῶν μεγάλων,
καὶ σαρκεῖς ὁ μὲν, καὶ πολιορκουμένων
αὐτῶν ἐν βαβυλωνίᾳ, διαμείνουν τῇ περὶ τῶν δία-
μα συνίεντο. κατὰ τῶν δειπνῶν ἐν οἴκῳ μεγάλῳ,
καὶ σαρκεῖς ὡς πολὺ ἀργύρας, εἰς ἐξίστην πεπο-
νήσαν βασιλικῶν, μὲν τῶν παλλακίδων καὶ τῶν φίλων.
δοῦναι ὅ αὐτοῦ, κομιδῇ ὡς καλὸν ἐκ τῶν ἰσχυ-
ρῶν τῶν βασιλέων, ἀσυνίεντο βαβουρδάχου ὡς
ἱεροσολύμων, ἐκ ἐκείνου μὲν, εἰς τὸν αὐτῶν κα-
τὰ τῶν. αὐτοῦ ὅ ὑπὸ τῶν περὶ τῶν, ὡς τῶν
αὐτοῦ χεῖρας, μετὰ τῶν πῖνων καὶ βασιλευσάντων εἰς τὸν
τῶν ὅ

τῷ ἡμέρῃ ἐδὲν εὐρίσκων, ἐδὲ συνίναι λεγόν-
 πον, ὑπ' ἀγωνίας ὁ βασιλεὺς, καὶ πολλὰς τῆς ὁπῆς τῆς
 αὐτοῦ λύπης, καὶ πᾶσαν ἐκέρυξε τὴν χεῖρα,
 τὴν τε γραμμάτην καὶ τὴν ὑπ' αὐτῷ δηλοῦντῶν
 δέξασιν σαρὴ ποιήσαντι, δώσειν ὑπὸ χεῖρος, σρε-
 πτὸν φελαγχίνον χρύσειον, καὶ πορφύρεαν ἰσθίαν φο-
 ρεῖν, ὡς οἱ τῷ χαλδαίων βασιλεῖς, καὶ τὸ τρίτον μέ-
 ρος τῆς ἰδίας ἀρχῆς. Τούτου ἡρμοῦντος τὸ κηρύγμα-
 τος, ἐπ' ἄλλων οἱ μέγροι συνδραμόντες ἔφιλον-
 μιόμηνον πρὸς τὴν ἄρεσιν τῷ γραμματεῖ, ἐδὲν
 ἱλατὸν ὑπόρουν. ἀδυμῶντα δ' ὅτι τούτῳ δια-
 σπομένη τὸν βασιλεῖα ἡ μεμνη αὐτῆς, ὡς αὐτῶν
 σπύειν ἤρξατο, καὶ λέγειν, ὡς ἐστὶν περὶ τῆς ἰου-
 δαίας ἀρχηγῶτος, ἐκείθεν τὸ ἥθος, ἀχθεῖς ὑπὸ
 τῶν βαβυλωνοδόσων πορθέοντος ἱεροσολύμα δα-
 νιήλος ὄνομα, σοφὸς αὐτὸς καὶ δεινὸς ἐξέδρεῖν τὰ ἀ-
 μήχανα, καὶ μόνῳ τῷ δια γνῶναι, ὃς βαβυ-
 λονοδόσῳ τῷ βασιλεῖ μηδὲν ἄλλῃ διανοήσας
 εἰπεῖν πρὸς αὐτὸν ἔρχεται, εἰς φῶς ἦλθα τὰς ἐπιθυμίας.
 μετὰ πεμφθέντων οὐκ αὐτὸν, ἦλθεν παρ' αὐτῶν πτω-
 χιστῶν πρὸς τῷ γραμματεῖ, καὶ τὴν ἀμαθίαν
 τὴν ἡμέρῃ ἐκείνην αὐτὰ κατέκρινεν, καὶ συνδρα-
 μὸν ἡ τὸ ὑπὸ θεῷ σημανόμενον. ταῦτ' ἀκούσας, κα-
 λεῖ τὸν δανιήλον ὁ βασιλεὺς. καὶ ἐλεγχθεὶς ὡς
 πύθοιο πρὸς αὐτὸν καὶ τῆς σοφίας, ὅτι τὸ θεῖον αὐτῷ
 πνεῦμα συμπάρεστι, καὶ μόνος ἐξέδρεῖν ἱκανώτατος ἂν
 μὴ τοῖς ἄλλοις εἰς ἐπίνοιαν ἔρχεται, φερέειν αὐτῷ τὰ
 γρηγορήματα, καὶ τὴν σημαίνει μὲν ἡμεῖς. τὸ
 γὰρ ποιήσαντι πορθέον δώσειν ἐν δίδου. καὶ χρύσειον
 πρὸς τὸν αὐχένα σρεπτόν, καὶ τὸ τρίτον τῆς αὐτῆς ἀρχῆς
 μέρος, πηλὸν καὶ χεῖρας τῆς σοφίας, ὡς αὐτῶν
 ἐπισημῶτος ἡμεῖς τοῖς ὁρῶσι, καὶ τὴν ἡμέραν ἐφ' ἣ
 τούτων ἔτυχε πτωχιστῶν. δανιήλος ὅτι ἡμεῖς
 δωρεὰς αὐτὸν ἔχειν ἤλκεν, τὸ γὰρ σοφὸν ἔστι τὸ θεῖον, ἀδω-
 ροδόκτον ἔστι, ἔστι περὶ τοῦ θεοῦ ἀρετῆς. μη-
 νύειν ὅτι αὐτῷ τὰ γρηγορήματα, σημαίνει τὰς ἀπο-
 φηλὸν δ' αὐτῷ τὰς βίαις. ὅτι μὴ οἷς ὁ πρὸς τὸν αὐτὸν
 ἔχει τὰς εἰς θεῖον ὑβρεῖς ἐκκολάσθαι, τούτοις ἔμεθεν ὁ-
 σεβεῖν, καὶ μηδὲν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων φύσιν μηχανᾶ-
 σθαι, ἀλλὰ ἐν βαβυλωνοδόσῳ μετὰ αὐτοῖς εἰς δια-
 ταν θρησκείαν ἐφ' οἷς ἡσέβητε, καὶ μὴ πολλὰς ἐκείνας
 καὶ δεισιεῖς ἐλεγχθέντες, ἐπαρῶντες εἰς τὸν αἰθρῶπι-
 τὸν βίον καὶ τὴν βασιλείαν, καὶ ἔπειτα τὸν θεῖον ὡς
 τὴν ἀποσπῆν ἔχοντα διώκειν καὶ πρὸς τὸν θεῖον ἡμεῖς
 αἰθρῶπων μέγροι καὶ ἐπελάττειν ὑμνοῦντες, λί-
 θῶν αὐτοῖς ἔλαβε τούτων. ἔπειτα μὲν ἐβλασφή-
 μησεν εἰς τὸ θεῖον, τοῖς ὅτι οὐκ εἰσιν αὐτῷ μὴ τῷ παλ-
 λακίδῳ ἀποκρινέτω. ταῦτα οὐκ ὄντα τὸν θεῖον ὁρ-
 αθῶν αὐτῷ, ἔπειτα τῷ γραμματεῖ πρὸς αὐτὸν ἔλεγε,
 εἰς οἷον αὐτὸν κατέκρινεν καὶ τέλος. ἐδήλωε ὅτι τὰ γ-
 ρηγορήματα τῶν μεμνη, τὸ δ' ἔλεγε ἡμεῖς ἡμεῖς
 σημαίνει αὐτὸν ἀειδόμεν, ὡς περὶ τῆς ζωῆς σου τῶ-
 σῶτον χεῖρον, καὶ τῆς ἀρχῆς ἡμεῖς ἀποκρινέτω. καὶ φερεῖν ὅτι
 τὸ πρὸς αὐτὸν, σημαίνει οὐκ ὅτι λέγει τὸν χεῖρον τῆς βασιλείας
 ὁ θεός, ἡ δὲ κατὰ τὸν ἡμεῖς δηλοῖ. φερεῖς,
 καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν δηλοῖ καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς. κλάσει τὸν χεῖρον
 καὶ τὴν πύλιναν ἡμεῖς. δανιήλος ὅτι ταῦτα σημαίνει
 τῷ βασιλεῖ φερεῖν τὰς εἰς τὸν θεῖον ἡμεῖς
 ματὰ, τὸν μὲν βασιλεῖν οἷον εἰκὸς ἐφ' ἧς χαλεποῖς
 τοῖς δεισιπνοῖς λύπη καὶ συμφορὰ κατέλα-
 βεν. ὡς μὲν ὡς φερεῖται κατὰ τὸν ἡμεῖς τὰς δωρεὰς
 αὐτῷ ὑπὸ τῶν δώσεων οὐκ εἰδῶσι,

magis autem negantibus se eius intellectum
 inuenire, rex ob rei nouitatem moratus ac to-
 necius, praecoris voce per totam suam dicio-
 nem publicauit: quicumque mentem eorum li-
 terarum interpretari posset, daturus se et tor-
 quem aureum, & purpureae velis vium, quali
 Chaldaeorum reges videntur, atque interpei ter-
 tiam regni sui partem. Post hoc praecorū
 maior etiam fit magorem concutus, cum tunc
 sentium literarum scrutantibus, nihil tamen
 proficientibus. Vicens autem tristis hac de
 causa regem eius auia, solari eum coepit, di-
 cens esse quendam captiuum Iudaeum per Na-
 buchodonosorum vastatis Hierosolymis abdu-
 ctum, virum sapientem, qui possit obicura &
 soli Deo nota perquirere. hunc Nabuchodo-
 nosoro quae opus erat interpretatum, cum id
 eo tempore posset alius nemo. rogabatque ut
 accito illo percontaretur quid sibi velint haec
 literae, ut coacta ceterorum infertia, et-
 iam triste sit, prodigium id intelligatur. His
 auditis Baltasar accessit Daniel: & praefatus
 se rescivisse de eius sapientia, & quae spiritu di-
 uino quem habeat, & quod solus sit idoneus
 interpretandis quae aliorum cognitionem ef-
 fugiunt, rogauit ut sibi enarraret quid scriptura
 illa significet, pollicens operae praemium v-
 sum velis purpureae torquemque aureum, &
 ditionis suae partem tertiam, ut sapientia eius
 insignita talibus honoribus, illustris fiat ap-
 ud omnes qui honoris causam scititando
 cognouerint. Daniel autem recusatis mune-
 ribus, quod his diuinitus concessa sapientia
 corrumpi nequeat, sed indigentes gratis in-
 uare parata sit, ait scripturam hanc vitae finem
 praedicere: eo quod ne proavi quidem cala-
 mitate, quam ille incurrit ob contemptum
 numinis, doctus sit pietatem colere, & nihil
 moliri quod sit supra naturam hominis. Na-
 buchodonosorum enim ob impietatem dam-
 natum ad victum ferinum, post multas preces
 miserante Deo restitutum ad hominum con-
 uerſationem & pristinum imperium, ac dein
 per totam vitam agnouisse & laudasse Dei vir-
 tutem & prouidentiam. hunc vero oblitum do-
 mesticis exēpli, voces impias iactasse in Deum,
 & potuisse e sacris vasis una cum suis pellicib-
 us. Ob haec iratum Deum per has literas de-
 nunciare qualem sit habiturus vitae exitum.
 Sic enim interpretanda singula. Mane, hoc est
 numerus, significat dinumeratum esse iam die-
 rum tuarum vitae ac regni numerum, & per breue
 tempus iuperesse. Thecel, quod est pondus, ap-
 pentum a Deo regni tui tempus iam ad finem
 vergere. Phares, quod est fragma, tracturum
 Deum tuum regnum, & partes eius in Me-
 dos ac Perſas distribuendas. Hac interpretatio-
 ne accepta rex non poterat non vehementer
 tristari, attamen, Danieli suam munificen-
 tiam non subtraxit tanquam malorum pre-
 nuncio, sed dona quae pollicitus est exhibuit,

sic cogitans, quod non bona audierit, sui fati culpam esse, non prophetæ: imò illum boni viri officio functum esse, qui sic interpretatus sit ut erat euenturum, tametsi parum latus euentus sequeretur. Non multum autem abiit temporis, dum & ipse & vrbs in Cyri Persarum regis potestatem deuenit. Sub Baltasare enim capta est Babylon, anno regni eius decimosextimo. Hic finis fertur posterorum Nabuchodonosori. Darius autem cum exstingeret Babyloniorum imperium, adiutus à Cyro suo cognato, annum agebat sexagesimum secundum, qui fuit Astyagis filius, apud Græcos alio vocatus nomine. Hic etiam Danielem prophetam assumptum secum duxit in Mediam, cumque maximo honore apud se habuit. erat enim vnus è tribus summis satrapis, qui sub se habebant alios c c x. satrapas. tot enim à Dario primum instituti sunt.

XIIII.
Daniel. 6.

Itaque cum tam charus & honoratus apud regem esset, ut qui ei tanquam diuino libenter de quouis negotio consulenti pareret, non effugit cæterorum incidiam, quemadmodum fieri solet inter eos qui aliquem sibi à rege præferri non patiuntur æquo animo. cumque æmuli occasionem calumniæ contra eum quaererent, nullam vnquam eis præbuit. cum enim esset contemptor pecuniarum & omnium munerum, turpe sibi ducens etiam pro beneficio licitam gratiam recipere, nullam accusandi ansam inuenire poterant. nec tamen destiterunt querere quomodo honore deiectum è medio tollerent. & cum animaduertissent Danielem quotidie ter Deo supplicare precibus, commentum sunt occasionem qua eum possent perdere: aditòque Dario renuntiant ei, visum esse satrapis eius & principibus, per triginta dies populo dari intermissionem: quibus nec ab ipso, nec à quoquam hominum aut decorum quicquam precari liceat: & si quis contra hoc commune decretum faxit, eum in foueam leonum coniici. Rex verò non perspicuens eorum malitiam, quòd Daniel hoc commento peteretur, ait sibi placere hoc decretum: pollicitusque se id confirmaturum, edictum proposuit in publicum quo satraparum decretum promulgabatur. Id cum omnes præ metu seruare conarentur, magnum fuit vbique silentium. Daniel verò nihil hæc curabat, sed more solito stans in conspectu omnium, adorabat Deum suum & deprecabatur. Tum satrapæ nocti occasionem quam dudum captauerant, regem adeunt properè, Danielémque accusant, quòd contempto edicto solus ex omnibus deos precari ausus sit, idque non ob pietatem, sed ob hoc ipsum quòd obseruari se sciret ab æmulis. Et cum regem ob nimiam erga Danielem beneuolentiam etiam mandati sui contemptori facillè veniam daturum crederent,

ἀλλὰ πῶς παρέχε, τὸ μὲν ἐφ' οἷς δοθέντα λόγ-
ζόμενος, ἴδιον αὐτὸ καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ ἀλλ' οὐ-
χὶ τῆς περὶ αὐτοῦ ἀλλ' οὐ-
καὶ αἰδὲς ἀγαθοῦ καὶ δικαίου, καὶ ἡ σκυθρωπὴ
τὰ μὲν ὅσα συμβαίνει. καὶ ὁ μὲν ὅπως ἐκείνῃ.
ματ' ἐπολιτὴν ἢ χερόν, αὐτὸς τὴν ἐλπίδα καὶ ἡ πό-
λις, κύρου τῆς περιστῆν βασιλείας ἐπ' αὐτὸν στα-
πύσαντος. βαλτάστας γὰρ ὅτι ἐφ' οὗ τὴν αἴρεσιν
τῆς βαβυλωνίως συνίθη γινέσθαι, βασιλεύσαντος
αὐτοῦ, ἐπὶ ἑπτακίδεκα. τῇ μὲν οὖν ναυοχοδο-
νοσέει τῆ βασιλείας ἑξήκοντα, τὸ τέλος ὅτι
παρελήφθη γινόμενον. δαρείω ἢ τῇ κατὰ λῶσαν-
την τῶν βαβυλωνίων ἡγεμονίαν μετὰ κύρου τῆς συρ-
ροῦς, ἔτος ὡς ἑξήκοντα διέτριβεν ὅτι τῶν βαβυλωνίων
ἔλειν. ὅς ὡς ἀστυάρχου ὕψος ἔπρεβεν ἢ ὡς τῶν ἑλλή-
σιν ἐκαλεῖτο ὄνομα. ὅς καὶ δανιήλῳ τὸν περὶ αὐτοῦ λα-
βὼν, ἡ γὰρ εἰς μεδίαν πρὸς αὐτοῦ, καὶ πάσης αὐτοῦ π-
μῆς μεταδοῦς, εἶχε σὺν αὐτοῦ. τῇ τειῶν γὰρ σατρα-
πῶν ὡς, οὗς ἐπὶ τῇ ἐξήκοντα ἔ τειρακοσίῳ σατρα-
πῶν κατέστησε. τοσούτοις γὰρ ἐποίησε δαρείος. δανιή-
λος τῶν ὧν ἐν τειῶν πμῇ, καὶ λαμπρὰ αὐτοῦ δὴ
ὡς τῇ δαρείῳ, καὶ πρὸς ἅπαντα ὑπ' αὐτοῦ μένος
ὡς αὐτὸν ἔχον τὸ θεῖον πεπιστευμένος ἐφ' ὅτι δὴ. βα-
σιλεύσαντος γὰρ οἱ μὲν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἐν πλείονι πμῇ
ὡς τῇ βασιλείᾳ βλέποντες. ζητοῦνται δὲ ἵνα
αὐτὸν ἀφορμῇ δ' ἀβολῆς ἔ κατηργείας τῇ ἀχθο-
μῶν ἐπ' αὐτοῦ διδοκίμου ὡς τῇ δαρείῳ, παρ-
εἶχεν ἀφ' αὐτοῦ ἐδρίαν. ὧν γὰρ καὶ χρηματῶν ἐπάνω καὶ
παντὸς λήμματος θεωροῦν, ἀρχισὸς αὐτοῦ δοκῶν, καὶ
ὡς ὧν δοθέν καλῶς πρὸς τὸ λαβεῖν, ἐστὶν ὡς
ναοῦ τῶν ἐκλοτυποῦσιν αὐτὸν ἐκκληματῶν ἀρε-
σιν παρέχεν. οἱ δὲ ὡς ἐδὲν εἶχον ὁ κατεπέντης
αὐτοῦ πρὸς τὸν βασιλῆα, ζημεῖα αὐτοῦ εἰς
τῶν παρ' αὐτοῦ πμῇ ἀρχὴν καὶ ἀβολῆς, τρεῖς
ἄλλοι ἐκ τῶν κατὰ τὸν αὐτὸν ἐκποδῶν ποιοῦνται. ὁ
ρῶντες αὐτὸν δανιήλῳ, τρεῖς τῶν ἡμέρας πρὸς ἀχθο-
μῶν τῇ θεῳ, πρὸς αὐτὸν ἐγνωσαν ἀρκένας, δὴ ἡς
δοκίμασιν αὐτοῦ. καὶ πρὸς τὸν δαρείον ἐλθόντες,
ἀπήγειλον αὐτοῦ ὡς τῶν σατραπῶν αὐτοῦ ἔ κημέροι
δόξεν ὅτι τειράκοντα ἡμέρας αἰεῖναι τὸ πλῆθος, ὁ-
πως μήτε αὐτοῦ πῆς, μήτε τῶν θεοῖς δόμος αὐτοῦ καὶ
ἀχθόμενος εἴη. τὸν μὲν τῶν αὐτοῦ ὡς βασιλῆα τῶν
τῶν τῶν γνώμων, εἰς τῇ λέοντων ἐκείνῳ ῥίψαν λάκ-
κον ἀπολέμενον. ὁ ἢ βασιλῆς ἐ σινιδῶν τὴ χακρυ-
ρίαν αὐτοῦ, ἐστὶν ὅτι τὸν δανιήλῳ ταῦτα κατασκευά-
σασθαι ὑπονόησας, ἀπέδωκε τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐστὶν δι-
δογμένοις. ἔ κυρώσειν τῶν πρὸς αὐτοῦ ἐστὶν ἐπαγ-
γέλλόμενος, πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ
θεὶ τὰ δόξαντα τῶν σατραπῶν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πάντες
φυλαττοῦ μὲν καὶ ὡς βασιλῆα τῶν πρὸς αὐτοῦ, ἡρ-
μην. δανιήλῳ ἢ πρὸς αὐτοῦ ἐστὶν πᾶν τῶν ὧν, ἀλλ' ὡς
εἶχεν ἔδος ἱεράμενος πύχιστο τῶν θεῶν, πάντας ὁρᾶνται.
οἱ ἢ σατραπῶν τὴν ἀφορμῆς αὐτοῖς ὡς ἱσχυροῦς λα-

εἶν ὅτι τὸν δανιήλῳ ὡς φαίνεται, ἀδελφὸν πρὸς τὸν βασιλῆα, ἔ κατηργέειν ὡς ὡς βασιλῆα
μὲν τῶν δανιήλῳ τὰ πρὸς αὐτοῦ, μεδίαν τῇ ἄλλῳ τῶν πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ
δὲ ἀδελφὸν ἀλλὰ ὡς φυλακῇ καὶ ἀχθόμενον ὑπὸ τῷ φθόνῳ. ἀπὸ γὰρ μάλιστα ἡς πρὸς αὐτοῦ
τῶν πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ
μὲν ἱστορῶν ἡμῶν, καὶ αὐτὸ τῶν βασιλῶν τῇ δανιήλῳ, ἢ μετὰ βασιλῆα πρὸς τὸ ἡμερῶν
ρίπτεν

[illegible]

hoc ipso magis accensus ad inuidiam, inflexi-
biles ad clementiam, postulauerunt vt iuxta
latam legem coniceretur in leonum foueam.
Darius autem sperans ope diuina eripiendum
à bestiis, hortatus est eum vt præsentem casum
æquo ferrer animo: & postquam eò coniectus
est, cum obsignasset lapidem qui ori foveæ in-
cumberebat vice ostij, domum reuersus est:
totamque eam noctem sine cibo & somno ex-
egit de amici salute sollicitus. diluculo autem
surgens ad foueam se contulit, & inuento il-
lælo signaculo quo lapidem obsignauerat, per
apertam fenestram superne Daniele inela-
mauit, quærens an adhuc saluus sit. Ad quam
vocem cum ille responderet illasum se & in-
columem, iussit eum è fovea bestiarum ex-
trahi. inimici verò eius videntes ei nihil ma-
li accidisse, noluerunt hoc Dei providentiæ
tribuere, sed causam referentes in leonum
saturitatem, ausi sunt etiam apud regem hoc
asserere. ac ille offensus eorum malitia, iussit
multum earum obici leonibus, & illis iam
saturatis inimicos Danielis in foueam conii-
ci, vt appareat si propter saturitatem eos non
attingat, ac tum demum euidentissimum fuit
vatem ope diuina esse seruatum. nam nemini
ex eis pepercerunt, sed non secus ac si fuif-
sent famelici, & alimentis caruissent, sine
mora eos dilaniauerunt. acuit autem ferarum
rabiem non vexatio famis quæ iam eis exem-
pta fuerat, sed obiectorum malitia, Deo sic
volente, vt ne bruta quidem eam impunitam
smerent. Cum igitur ad hunc modum vatis
insidiatores perissent, Darius rex per totum
suum imperium nuncios dimisit qui Danielis
Deum prædicarent, hunc esse solum verum
& omnipotentem Deum asseuerando. ipsum
deinde vatem in maiore etiam quàm ante ho-
nore habuit, primum inter amicos locum ei
tribuens. qui cum ab omnibus Deo charus ex-
istimaretur, & propter hanc de se opinionem
effluisset illius, ædificauit apud Ecbatana
Mediæ turrim, opus pulcherrimum, & lingula-
ri admiratione dignum, quod in hodiernum
vsque durat, & spectantibus recentissima stru-
ctura videtur, ac si ea ipsa die qua spectatur
esset absolutum: tantam nouitatis speciem, &
tam integram pulchritudinem habet, nihil om-
nino à tam longo tempore læsam, præter a-
liorum ædificiorum consuetudinem, quæ æ-
quæ atque homines vetustatis iniuriæ sen-
tiunt, nec firmitatem solum, sed etiam de-
corem sensim deperdunt. Mos autem durat
vsque in præsens tempus vt in ea turri sepe-
liantur Mediæ reges & Persarum atque
Pacthorum: cuiusque custodia sacerdoti Iu-
daici generis hodièque conceditur. Quod
autem in hoc viro præcipua dignum est ad-
miratione, silentio non præteribimus. om-
nis enim eximia felicitas vt propheta excel-
lentissimo ei contigit, & viuenti tam apud
reges quàm apud populum gratioſo, & post
obitum sempiternam memoriam consecuto.
libri enim eius quos conscriptos reliquit,

Daniel.8.

etiam nunc apud nos leguntur, qui nobis certam fidem faciunt, quod Deus cum eo colloquia miscuerit. non solum enim futura prædixit quemadmodum alij prophetæ, verum etiam tempus quo euentura essent præfinit. & cum alij prophetæ calamitates prædicerent, ideoque malam gratiam apud reges & multitudinem vulgarem inirent, hic bonarum rerum vates fuit, ut propter faultam ominatorem quidem beneuolentiam omnium sibi conciliaret, propter euentuum verò certitudinem fidem sibi apud vniuersum mortalium genus compararet. Extrat enim in eius scriptis vnde maximè illius prophetiæ certitudo potest colligi. ait enim se apud Susa primariam Persidis urbem cum sodalibus prodire in campum, & ibi terræ motu repentino exorto, diffugientibus metu amicis solum esse derelictum, seipsum quoque consternatum in faciem & manus procidisse. ibi accessisse quandam excitantem se & iubentem ut surgeret ac videret quæ post multa secula euentura essent suis ciuibus. surgenti deinde ostentum esse arietem magnum enata habentem multa cornua, & in his vltimum ceteris celsius, versis deinde ad Occidentem oculis, vidisse se hircum delatum per aërem concutisse cum arietem, & bis cornibus ictum prostrauisse humi & conculcasse pedibus. deinde vidisse enatum è fronte hirci cornu maximum, quo defracto erupisse pro eo quatuor alia, obuersa in ventos singulos. & ex his etiam aliud minus exortum scripsit, quod postquam esset aduultum, Deus qui hæc ostendebat dixit gesturum bellum contra gentem ipsius, & urbem vi expugnaturum, & ceremonias templi conturbaturum, sacrificiaque vetitura per dies MCCCXVI. hæc est visio quam in campo apud Susa se vidisse scripsit: eamque Deum sic interpretatum esse. Arietem significare Persarum & Medorum regna, cornua verò futuros in his reges, & horum vltimum designari per cornu vltimum. hunc enim fore diuitis & gloria præstantissimum. Per hircum verò indicari, & fore aliquem è Græcorum regibus, qui cum Persa bis congressus cum prælio superet, totumque eius imperium occupet. Per cornu verò illud magnum ex hirci fronte extans primum regem significari, & per aliorum quatuor pro illo pollutionem, & ad quatuor terræ tractus singulorum versionem, successuros ostendi, post primi regis mortem, & regni inter eos partitionem. hos neque filios eius neque alioqui ad cognationem ipsius pertinentes, multis annis per orbem habitatum regnuros: ex hisque exortitum quandam regem, qui bellum gerat cum gente Iudæorum & legibus, & formam institutæ iuxta hæc reipublicæ auferat: spoliatoque templo victimas in id induci per triennium prohibeat. quæ quidem calamitas genti nostræ sub Antiocho Epiphane accidit, ita ut futurum Daniel ante multos annos scripserat. Eodem autem modo scripsit & de Romanorum imperio.

μὲν σωθήσεται τὸ ἔθνος παθεῖν ὑπ' ἀπὸ χυμῶν τῶν ἐπιφανῶν, καὶ οὕτως εἶδεν ὁ δανιήλος, καὶ πολλοὶς ἔπειν ἔμπεδον ἀνέγραψεν τὰ γρηγορήματα. ὁ αὐτὸν ὃν χρόνον δανιήλος καὶ πρὸ τῶν ῥωμαίων ἡγεμονίας ἀνέγραψεν, ὅτι

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΕΝΔΕΚΑΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ
 ἱστορῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

- Ως κύριος ὁ πρῶτος βασιλεὺς, τοῖς ἰουδαίοις ἀπολύσας ἐκ βαβυλῶνος, εἰς τὴν οἰκίαν ἐπέστρεψεν αὐτοὺς
 οἰκοδομῆσαι τὸν ναὸν δοὺς αὐτοῖς χρῆματα. Κεφ. α
 Ὃν διεκάλυσαν αὐτοὶ οἱ τῆ βασιλείας ἡγεμόνες κατασκευάσαι τὸ ἱερόν, ἐμποδὼν γρόμφοι τοῖς ἱερεῦσι.
 Κεφ. β
 Ως κύριος τελευτήσας, χαμβύσης ὁ παῖς αὐτοῦ ὧρλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν, ἐκ παντὸς ἀπηγόρευσε
 τοῖς ἰουδαίοις οἰκοδομῆσαι τὸν ναόν. Κεφ. γ
 Ὃν δαρεῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ βασιλεύσας πρῶτος ἐπέμισε τὸ τῆ ἰουδαίου ἔθνος, καὶ τὸν ναόν οἰκοδόμησεν.
 Κεφ. δ
 Ως μετ' αὐτὸν ὁ παῖς αὐτοῦ ξέρξης, οἰκείως πρὸς τοὺς ἰουδαίους διατίθη. Κεφ. ε
 Ὃν βασιλεύσας ἀρταξέρξης μικρὴν τῆ ἰουδαίου παρὰ τὸ ἔθνος ἐκινδυνώσας δι' ἀμαίον δόλον. Κεφ. ς
 Ως βασιλεὺς ὁ ἀρταξέρξης τὰ νεώτερα στρατηγός, πολλὰ εἰς τοὺς ἰουδαίους ἐξέβησεν. Κεφ. ζ
 Ὃν ὁ μακεδόνων βασιλεὺς ἀλέξανδρος ἀπεργάστην αὐτοῖς, χρηστίας τ' ἰουδαίας. Κεφ. η

HÆC IN VNDECIMO IOSEPHI ANTIQVITATVM
 Iudaicarum libro continentur.

- Cyrus Persarum rex Iudæos Babylone dimissos pristinas sedes repetere permittit, collatâ eis in ædificationem templi pecuniâ. CAP. I.
 Regij duces & Satrapæ Iudæos ab ædificatione templi prohibent. CAP. II.
 Cyro mortuo, Cambyſes eius filius & successor Iudæos ab ædificando templo omnino prohibet. CAP. III.
 Darius Hytaspis filius Persarum regnum adeptus Iudæorum gentem in honore habet, & templum ædificat. CAP. IV.
 Xerxis Darij filij in Iudæorum gentem beneficia. CAP. V.
 Quomodo Artaxerxe regnante parum abfuit, quin tota Iudæorum gens Amani dolo extingueretur. CAP. VI.
 Bagoses penes quem Artaxerxis iunioris exercitus fuit imperium multis iniuriis Iudæos afficit. CAP. VII.
 Quanta Alexander Macedonum rex in Iudæos beneficia contulerit. CAP. VIII.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IVDAICARVM LIBER VNDECIMVS.

Κεφάλαιον α.

C A P. I.

Ὡς κύριος ὁ πρῶτος βασιλεὺς πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἀπελθὼν ἐκ Βαβυλῶνος ὡς τὴν αἰτίαν, ἐπέτρεψε αὐτοῖς οἰκοδομεῖν τὴν τοῦ θεοῦ αὐτοῖς ἐκκλησίαν.

Cyrus Persarum rex Iudeos Babylone dimissos
pristinam sedes permittis repetere, colla-
ta eis in adificationem templi
pecunia.

Πρὸς τὸν αὐτὸν ἔτει τῆς κύρου βασιλείας, τὸτο δὲ ἡμέρας μεταναστεύει τὸν λαὸν ἡμῶν ἐκ τῆς οἰκίας εἰς βαβυλῶνα συνάπτεσθαι, ἐλθόντων δὲ τοῦ ἀρχιμελεωςίου καὶ τῶν συμφορῶν ἐκείνων τῶν θαλασπύρων. καὶ καθὼς προεῖπεν αὐτοῖς, ὅτι ἱερεμίου τοῦ προφήτου, περὶ κατὰ σκαφῶν καὶ πόλιν, ὡς μὲν τὸ δουλεύειν αὐτοῖς ἐν τῇ δουλείᾳ αὐτῇ, καὶ αὐτὴν ἐπορεύειν τὴν δουλείαν ὅτι ἐπὶ ἐβδομήκοντα, πάλιν αὐτοῖς εἰς τὴν πατρίδα ἀποκαταστήσει γῆν, ὅτι τὸν λαὸν οἰκοδομήσουσι, καὶ τῆς ἀρχαίας ἀπολαύσουσιν ἀδελφονίας, ταῦτ' αὐτοῖς παρέχει. παρορμήσας γὰρ τὴν κύρου ψυχὴν, ἐποίησεν αὐτὸν γράψαι κατὰ πάσας τὰς ἀσίας, ὅτι κύρος ὁ βασιλεὺς λέγει. ἐπεὶ μὲν ὁ θεὸς ὁ μέγιστος, ὃς οἰκουμένης ἀπὸ διέξαι βασιλεὺς, πείθομαι τῶν ἐν ὧν τὸ τῶν ἱσραηλίων ἔθνος προσκυνοῦν. καὶ γὰρ τὸν λαὸν προεῖπεν ὄνομα δὲ τῶν προφητῶν, καὶ ὅτι τὸν λαὸν αὐτὸς οἰκοδομήσει ἐν ἱερουσολύμοις ἐν τῇ ἰουδαίᾳ χώρᾳ. ταῦτα δὲ ἔγνω κύρος, ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον, ὃ ἐστὶν αὐτῷ προφητείας ὁ ἰσάκας κατέλεξε, προεῖπεν σὶ. ἔδει γὰρ ἐν ἀπορήτῳ εἶπεν ταῦτα λέγειν τὸν θεόν, ὅτι βούλομαι κύρος ἐγὼ ὃν πολλῶν ἔθνων καὶ μεγάλων ἀπὸ διέξαι βασιλεὺς, πέμψαι μου τὸν λαὸν εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν, καὶ οἰκοδομήσει μου τὸν ναόν. ταῦτα ἰσάκας προεφῆτο δὲ ἡμεῖς ὅτι κατὰ σκαφῶν τὸν λαόν, ἔπεισεν ῥμ'. ταῦτ' οὖν ἀναγνόντες τὸν κύρον, καὶ θαυμάσαντες τὸ θεῖον, ὁμήτης ἔλαβον καὶ φιλοπρέμειαν ποῖσαι τῷ γερουμένῳ. καλίστας τε τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῖς τῶν ἐν βαβυλῶνι ἰουδαίων, συγχωρεῖν αὐτοῖς ἔφη βαδίζειν εἰς τὴν αὐτῶν πατρίδα, καὶ ἀναστῆναι τὴν πόλιν ἱερουσόλυμα,

R I M O autem anno regni Cyri, qui fuit transmigrationis nostrae Babylonice septuagesimus, miseratus est Deus captivitatem & calamitatem ærumnoli illius populi: & sicut illis per Hieremiam prophetam ante dirutam urbem prædixerat, quod postquam seruerint Nabuchodonosoro eiusque posteris per annos septuaginta, rursus eos restitutus esset in patriam, & ædificato templo redituri essent ad felicitatem pristinam, ita eis omnia præstitit. Excitato enim ad id Cyri animo, effecit ut ille in hunc modum per uniuersam Asiam scriberet: Hæc dicit Cyrus rex: Quoniam me Deus maximus orbis regem constituit, hunc illum esse credo quem Israelitarum adorat populus. Is enim meum nomen per suos prophetas prædixit, & quod templum eius ædificaturus sum Hierosolymis in terra Iudæa. Hoc autem Cyrus cognouit ex lectione libri qui Esaiæ prophetias continet, ducentis & decem annis ante ipsius ætatem conscriptas. Hic enim secretum hoc Deum sibi indicasse dixit, quod vellet Cyrum, quem multarum ac magnarum gentium regem declaraturus esset, remittere populum suum in terram Iudæam, & templum suum ædificare denuò. Hæc Esaias prædixit centum quadraginta annis antequam templum deuastatum est. Quibus lætis rex admiratus vatis diuinitatem correptus est cupidine exequendi quæ scripta legerat: conuocatisque clarioribus apud Babylonem Iudæis, ait se illis permittere ut proficiscantur in patriam, urbemque Hierosolymam,

1. Esdr. 1.
3. Esdr. 2.

& Dei templum ædificent denuò. Nā & ipsum Deum futurum illis auxilio, & se scripturum vicinis Iudæ ducibus ac satrapis, ut conferant eis aurum & argentum ad templi fabricam, & victimas ad sacrificia. Hoc mandato à Cyro accepto, duarum tribuum principes, Iudæ & Beniamitæ, simulque Leuitæ & sacerdotes, propterea Hierosolyma se conferunt: multi enim maluerunt manere apud Babylonem, non sustinentes possessiones suas relinquere. Quò cum pervenissent, omnes amici regij fuerunt eis auxilio, conferebantque ad templi structuram alij aurum, argentum alij, nonnulli pecudum & eorum multitudinem: soluentesque vota quibus damnati fuerant, offerebant solennes victimas, quasi vibem denuò conderent, & pristinum patrij ritus usum reciperent. Nam & vasa quibus olim templum spoliaverat Nabuchodonosorus, per Cytum tunc à Babylone remissa fuerant. ea Mithridati artarj regij præfecto tradita sunt perferenda ad Aballarem, asservanda apud eum dum templum ædificaretur: cui mandatum est quàm primum id absolutum esset, mox ea sacerdotibus & magistratibus populi redderet in templum restituentia. quin & epistolam ad Syriæ satrapas in hæc verba scripsit. Rex Cyrus Siliæ & Sarabasanæ S. Iudæis qui regionem meam habitant permisi, ut quicumque vellent in propriam patriam reverti vrbem denuò conderent, & templum Dei Hierosolymis ædificarent eodem quo prius loco. misi autem eò etiam artarj mei præfectu Mithridatem, & Zorobabelem principem Iudæorum, ut fundamentis iactis templi superstruant altitudine cubitorum LX. & totidem latitudine, faciantque tres ordines à lapide polito, & vni ligneum à materie quam fert ea regio: similiter & altare super quo sacrificent Deo: quos sumptus omnes de meo volo fieri. Vasa quoque quæ Nabuchodonosorus rex de templo prædatus est, mitto per Mithridatem artarj præfectum & Zorobabelem Iudæorum principem, ut ea perferant Hierosolyma, & in templum Dei restituant: quorum numerus est hic: plecteres aurei L. argenti cccc. thuribula pocula aurea L. argentea cccc. situlae aureæ L. argenteæ D. libatoria aurea xxx. argentea ccc. phialæ aureæ xxx. argenteæ m. cccc. præterea vasa alia magna mille. Concedo etiam eis eosdem redditus quos maiores eorum soliti sunt accipere, in precium pecudum, & vini & olei drachmas ducenta quinque millia quingentas, & in similiam artabas bis mille quingentas, atque hæc è Samaritanæ tributis præberi volo. immolabuntque sacerdotes has victimas iuxta Moysis legem Hierosolymis, & inter sacra precabuntur Deum pro salute regis cuiusque generis, ut regnum Persarum incolume maneat. Qui vero per inobedientiam hæc mandata nolita irrita habuerint, eos in crucem agi volo, & facultates ipsorum fisco nostro attribui. Atque hoc fuit epistolæ argumentum. Numerus autem eorum qui capivitate convenerant Hierosolyma XLII. milia fuere, & insuper ccccxii.

ποιήσαντας τούτων καὶ ἀκυρώσαντας, αἰσας αὐρωθίωμαι βέλομαι, καὶ τὰς ἐστίας αὐτῶν βασιλικὰς. καὶ ἡ δὲ ἐπιστολὴ ταύτη ἐστὶν ἰδὴν. ἥν δὲ ἐκ τῆς ἀρχαλωσίας συνελθόντων εἰς ἱεροσόλυμα, μυριάδης ἦσαν δὲ καὶ διχίλιοι υἱεῖς.

καὶ τὸν τῷ θεοῦ ναόν. ἴσταναι γὰρ αὐτοῖς καὶ τῷτον σύμμαχον, αὐτοὶ τε γράψαντες τοῖς γεγονόουσιν ἐκείνη τῇ χώρᾳ τῶν ἰουδαίων, ἡγεμόνων καὶ σατραπῶν, ἵνα συμβάλλωνται χρυσὸν αὐτοῖς, καὶ ἀργυροῦ εἰς τὴν οἰκοδομίαν τῆς ναῦ, καὶ πρὸς τοῖς δρέμμασι πρὸς τὰς θυσίας. ταῦτα κύριον καταργήσαντος τοῖς ἰσραηλίταις, ἐξώρμησαν οἱ τῶν δύο φυλῶν ἀρχόντες τῆς ἰδέας τῆς βενιαμίνδος, οἳ τε λαοῦται καὶ ἱερεῖς, εἰς τὰ ἱεροσόλυμα. πολλοὶ γὰρ κατέμειναν ἐν τῇ βαβυλωνί, τὰ κτήματα καταλιπόντες ἐξελόντες. καὶ ὡς ἄνθρωποι αὐτοῖς οἱ τῆς βασιλείας φίλοι πάντες ἐβόηθον καὶ συνεστήθοντες εἰς τὴν ναὶ κατασκευὴν, οἱ μὲν χρυσόν, οἱ δὲ ἀργυρόν, οἱ δὲ βοσκημάτων πλῆθος συνήϊπποις, καὶ τὰς τε δούρας ἀπεδίδοναι τῶν θεῶν, καὶ τὰς νομιζομένας καὶ τὸ παλαιὸν θυσίας ἐπιτίλουν, ὥστε ἀνακτιζομένης αὐτοῖς τῆς πόλεως, καὶ ἀναβίσεως τῆς ἀρχαίας καὶ τῶν θρησκείας συνήθειας. ἀπέπιμψεν δὲ αὐτοῖς κύριος καὶ τὰ σκεύη τῶν θεῶν, ἃ συνλίσσας τὸν ναὸν βασιλεὺς ναβουχοδονόσορος εἰς τὴν βαβυλῶνα ἐκόμισεν. παρέδωκε δὲ ταῦτα φέρειν μηδεὶς τῶν τῶν ζαζοφύλακων αὐτῶν, πρὸς ἃς δούκας αὐτὰ ἀβασαφῶν, ὅπως φυλάτῃ μὴ καὶ τῆς οἰκοδομίας τῆς ναῦ. τελεθέντος δὲ αὐτῶν, ὡς ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι καὶ ἀρχαῖς τῶν πλῆθους, εἰς τὸν ναὸν ἀποδοθῆναι μύρα. πέμπει δὲ καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν σειρά σατραπῆς κύριος, τῶν δὲ λίγρουσαν. βασιλεὺς κύριος στήνη καὶ σατραπὴν χαίρειν. ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ ἐκείνῃ χώρᾳ κατοικοῦντων ἐπέστειλε τοῖς βαλεμίοις εἰς τὴν ἰδέαν ἀπελθούσι πατερίδα, τὴν τε πόλιν ἀνακτιζέειν, καὶ τὸν ναὸν οἰκοδομῆσαι τὸν ἐν ἱεροσολύμοις τῷ θεῷ, ὅτι τὸ αὐτῶν τόπον ἐφ' ᾧ καὶ πρὸς τὸν κατέμειψεν δέ μου καὶ τὸν ζαζοφύλακα μηδεὶς αὐτῶν, καὶ ζοροβάβηλον τὸν ἀρχόντα τῶν ἰουδαίων, ἵνα θεμιλίαις βάλωνται τῇ ναῖ, καὶ οἰκοδομήσωσιν αὐτὸν, ὡς ἔδωκεν. τὸ δὲ αὐτῶν καὶ τὸ εὖρος. λίθες μὲν ξεῖς ξεῖς ποιοσάμενοι δόμοις. καὶ ἵνα ἐξυλινεν ἐγκλίσειν. ὁμοίως δὲ καὶ θυσιὰς ἡλεον ἐφ' ᾧ θυώσιν τῶν θεῶν. τὴν δὲ εἰς ταῦτα διαπάνω, ἐκ τῆς ἐμεντῆς γνέσται βέλομαι. ἐκ τῶν σκεύων δὲ ἀεὶ σὺλῃσιν ἐκ τῆς ναῦ ναβουχοδονόσορος ὁ βασιλεὺς, ἐπέμψεν ὡς ἔδωκεν μηδεὶς τῶν τῶν ζαζοφύλακων, καὶ ζοροβάβηλον τῶν ἀρχόντων τῶν ἰουδαίων, ἵνα διακομίσωσιν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ἀποκαταστήσωσιν εἰς τὸν ναὸν τῷ θεῷ. ὁ δὲ ἀριθμὸς αὐτῶν ἐστὶν τοῖς τοῖς. φυλάκτες χρύσειοι ἑ. ἀργύριοι ὕ. θηρίαια χρύσεια ἑ. ἀργύρια ὕ. καὶ δὲ χρύσειοι ἑ. ἀργύριοι φ. σπονδία χρύσεια λ. ἀργύρια τ. φιάλαι χρύσειαι λ. ἀργύριαι β. σκεύη ἄλλα μαζάλα χίλια. συγχωρῶ δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν ἐκαστὴν εἰς δισμύριον πένω, κτλῶν καὶ οἶνον καὶ ἑλάφι, δέκα μῶν ἐκκοσι μυριάδας πένω καὶ χίλιας καὶ πένω κοσίας, καὶ εἰς σιμύριον πυρὸς ἀτάβας β. καλῶν δὲ τὴν τοῦτον χορηγίαν, ἐκ τῶν τῶν σατραπῶν γινέσται φόρον ποίησαι δὲ τὰ ἱερεῖα ταῦτα καὶ τοῖς μωσέως νόμοις οἱ ἱερεῖς ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ πρὸς φέροντες δίδονται τῶν θεῶν καὶ σιμύριαις τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ γένει αὐτῶν, ὅπως ἡ πατρῶν βασιλεία διαμείνῃ. τοῖς δὲ ὡς ἔδωκεν.

Κεφάλαιον Ε.

A

CAP. II.

Οτι Ιουδαίους διακώλυται εἰ τῷ βασιλεὺς ἡμεῖς κα-
τασκευάζειν τὸ ἱερὸν, ἵνα ποιεῖται ἱερὸν
τοῦ ἱερῶτος.

*Regy duces & satrape Iudeos ab adificatione
templi prohibent.*

Βαλλομένων ἡ τοῖς διμελείοις τῷ ναῷ, καὶ πάλιν τὴν
οἰκοδομίαν αὐτῆς λίαν ἐπεδακόπον, τὰ πάλιν
ἔθνη, καὶ μέγιστα τὸ χεθάρων, οὗ ἐκ τῆς περιόδου καὶ
μυθίας ἀγαθῶν σαλμωνασάρης ὁ τῷ ἀστυρίων βα-
σιλεὺς κατέφυκεν ἐν σαμάρειά, ὅτε τὸν τῷ Ἰσραηλ τῷ
λαῷ ἀνέστατον ἐποίησε, παρεκάλουν τοῖς σατράπαις
καὶ τοῖς διμελομένοις, ἐμποδίζεν τοῖς Ἰουδαίοις πρὸς
τὴν τῷ πόλιν ἀνάστασιν, καὶ τὸν ναὸν κατασκευάζειν.
οἱ ἡ καὶ χεθάρων διαφθάρειν ὑπὸ αὐτῷ, ἀπὸ πόλιν
σαν τοῖς χεθάρων τὸ πάλιν τοῖς Ἰουδαίοις ἀμελὲς καὶ
ράθυμον τῆς οἰκοδομίας. κύρω δὲ πάλιν τῷ ἄλλοις
ἀγροληθῆναι πολέμοις ἀγροῖα τυτῶν λῶ, καὶ στρατιω-
σάμενοι ὅτι ματαχάτας διδίδει συνίστην τελευτῶσαι τὸν
βίον. καμύσας ἡ τῷ κύρω παρὰ τῶν βασιλείων πα-
ραλαβόντες, οἱ ἐν σελεία καὶ φοινίκῃ καὶ ἀμμανίτιδι, καὶ
μωαβίτιδι, καὶ ταμνυδαί, γράψαντες ἐπιστολὰν καμύ-
σῃ δηλώσαντες τὰς διδασκαλίας τοῖς παῖδες σι, ράθυμος ὁ
πάντα τὰ πρὸς τὸν ναὸν γράφων, καὶ διμελὲς ὁ γραμ-
ματίς. ὁ οἱ τῷ βασιλεὺς τῆς ἐν σελεία καὶ φοινίκῃ κατε-
γνώσκων σι δὲ βασιλεὺς, ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ εἰς βαβυ-
λώνα ἀναχθέντες, ἐληλυθασιν εἰς τὴν ἡμετέραν, καὶ τὴν
πόλιν ἔπος ἀπὸ πονηρῶν οἰκοδομοῦσι, καὶ τὰς ἀγο-
ράς αὐτῆς, ἐπισκοπάζουσι τὰ τὰ τείχη καὶ τοὺς ἀνεί-
ρουσι. ἰδοὺ μὲν τοῖς τυτῶν γλυφῶν, ἡ τῷ φέρεται αὐ-
τοῖς τελεῖν ἐπιμελῶντας, ὅτι ἡ ὑπακούειν ἐδείκνυν-
ται. ἀλλὰ καὶ βασιλεὺς ἀνέστησεν, καὶ ἀρξάντων
ἡ ὑπακούειν ἐδείκνυνται. ἐπὶ γὰρ μὲν οὐκ ἔστι πάλιν τὸν
ναὸν καὶ ἀποδοῦναι τῶν, καλῶς ἰδοὺν ἔχον ἡμῶν,
γράφει σοι βασιλεὺς, καὶ μὴ ἐμμελεῖν, ὅπως ἐπισκοπῇ
τῷ πατέρων σι βιβλία. ἀνέστης δὲ ἐν αὐτοῖς ὁπο-
σάτας καὶ τῷ βασιλεὺς ἔχοντες Ἰουδαίους, καὶ τὸν πόλιν
αὐτῶν, ἡ δὲ τῷ τῷ ἡμετέρω. ἰδοὺ δὲ ἡμῶν καὶ
τῷ σοι δηλώσας, ἀγροῖα μὲν ἴσως, ὅτι τῷ πόλιν οὐ-
τως συνοικισθείσης, καὶ τὸν κύκλον τῷ τείχεσσι δόξα-
βύσης, ἀποκατεστά σοι ἡ πόλις ἡ δὲ κοίλῃ σελείαν καὶ
φοινίκην.

Κεφάλαιον Ζ.

Οι καμύσας ἡ κύρω ἐκ πάντων ἀπὸ τῶν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις
ἐπιμελῶνται τὸν ναὸν.

Αναγνοῖς ἡ ὁ καμύσας τῷ ἐπιστολῶν, ὁ φέ-
σει πονηρῶν ὡν, ἀνέστα πρὸς τὰ διδιδασκόμενα,
καὶ γράφει τὰς λέγων. βασιλεὺς καμύσας ράθυμος
τῷ γράφοντι τὰ πρὸς τὸν ναὸν, καὶ βελόνῃ, ὁ συμ-
μολῶν γραμματί, καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς συντάσσουσιν,
καὶ οἰκῶν ἐν σαμάρειά καὶ φοινίκῃ, τὰς λέγει. εἰ-
αγνοῖς τὰ πεμφθέντα παρ' ὑμῶν γραμματα, ἐκεί-
στα ἐπισκοπῇ τὰ τῷ πρὸς τὸν ναὸν βιβλία. καὶ
ἀνέστη ἡ πόλις ἔχοντες βασιλεὺς ἀπὸ γλυφῶν
μὲν, ὁ σάτας καὶ πολέμοις οἱ ἐνοικοῦντες πρὸς
ματῶν μὲν. ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἔγνω μὲν δυνατοὺς καὶ βίβλους, φερελογίσαντας κοίλῃ σελείαν
καὶ φοινίκην. ἰδοὺ τοῖς πρὸς τὰς μὴ συγχωρεῖν τοῖς Ἰουδαίοις ἀνοικοδομεῖν τὴν πόλιν,

Hoc ædificando toti sunt, circum finiti-
ma gentes, præcipue Chuthæi, quibus olim è
Petide ac Media traductis Salumanasar Assy-
riorum rex in Samaria Israelitis inde sublati
nouas sedes dederat, rogabant satrapas & eos
quibus commendata erat hæc ædificatio, vt
Iudeos impedirent, quo minus urbem ac tem-
plum instaurare valeant. Illi verò pecuniis et-
iam corrupti, vendiderunt Chuthæis suam
circa demandatum officium cessationem &
negligentiam, Cyro nesciente vtpote distra-
cto in alia negocia, qui demum Massageticæ
bello perijt. Cambyse deinde in paternum
principatum succedente, ex Syria & Phœni-
ce Ammanitarumque & Moabitarum ac Sa-
maritarum regionibus redditur ei talis episto-
la. Domine, tui, Rathymus commenta-
rientis, & Semelius scriba, & magistratus
Phœnices ac Syriæ. Cognoscere te oportet
rex, quod Iudei qui Babylonem traducti fue-
rant, in regionem nostram venerunt, & ciui-
tatem ob deflectionem merito deletam resti-
tuunt, forumque rerum venalium reparant, et-
iam mœnia & templum extruunt. quod si ita
pergere sinantur, scito eos nec tributa persol-
uturos amplius, nec imperata facturos. op-
ponentes enim seipsos regibus imperare po-
tius quàm seruire conabuntur. Quando igitur
iam seruet templi ædificatio, vitium est nostri
officij non dissimulare hoc negotium, & ad-
monere vt inspicias maiorum tuorum com-
mentarios, inuenturus in eis Iudeos regum de-
sertores & hostes, urbemque ipsorum ob hoc
crimen desolatam ac dituram. quin hoc quo-
que adinonenduses, quod si hæc vrbs incolat-
ur denuo, mœniumque ambitum absoluat,
intercludetur tibi via in Phœnicem & cauam
Syriam.

CAP. III.

*Cambyses Iudeos ab ædificando templo om-
nino prohibet.*

Cambyses autem lecta epistola, cum esset
calioquin etiam natus ad malitiam, graui-
ter commotus rescripsit hoc modo. Rex Cam-
byses Rathymo commentariensi, & Belse-
mo, & Semelio scribæ, & reliquis Samariæ
ac Phœnices habitatoribus hæc dicit. Lectis
quas misistis literis, iussi inspicere maiorum
meorum commentarios, vbi inuentum est vr-
bem istam semper inimicam fuisse regibus, ha-
bitatoresque eius sediciosos perpetuò studuisse
concitandis bellis & rerum nouitatibus. quod-
que reges habuerint potentes ac violentos, qui
còtinuis tributorum exactionibus, Phœnicem
& cauam Syriam vexauerint. Ego igitur iubeo
non permitti Iudeos urbem denuò condere,

ne per hanc occasionem crescat eorum malitia, qua concitati haecenus rebelles fuerunt regibus. His literis perlectis Rathymus & scriba Semelius cum collegis cuestigio conscens e- quis properarunt Hierosolyma, ducentes se- cum magnam hominum multitudinem, pro- hibueruntque Iudaeos ne urbem & templum aedificare pergerent. Itaque dilatatum est id opus per annos ix. vsque in secundum annum regni Darij Persarum regis. Cambyses enim cum per sexennium regnasset, subacta interim Aegypto, B reuertens ab ea expeditione, apud Damascum est mortuus.

III.

Sublatis deinde Magis qui post eius obitum regnum per integrum annum occupauerant, septem illarum Persarum familiae Hythalpis filium Darium communibus suffragiis rem declara- uerunt.

CAP. IV.

Darius Hythalpis filius Iudaeis templum aedificat.

IS adhuc priuatus uouerat Deo si regnum adipisceretur, quicquid factorum valorum apud Babylonem esset, remissurum se in tem- plum Hierosolyma: & forte fortuna per illud tempus uenerat ad eum à Hierosolymis Zoro- babel, qui captiuorum Iudaeorum dux declara- tus fuerat. nam erat vetus regis amicus. quam- obrem inter satellites cum aliis duobus assum- ptus, speratum honorem consecutus est. Pri- mo autem sui regni anno Darius splendido ac magnifico apparatu excepit tam domesticos suos quam Medorum ac Persarum satrapas, prouinciarumque praefides ab Indis vsque ad Aethiopas, & praefectos copiis per cxxvii. satra- pias. Cumque ad satietatem epulati, discessis- sent cubitum ad suum quisque diuersorium, Darius post breuem in lecto quietem à somno E relictus, nec valens redormiscere, cepit fabu- lari cum tribus satellitibus: & qui proponen- dam à se quaestionem uerius ac prudentius sol- uerit, ei praemium fore promisit usum purpuræ, & aurei poculi: in cubatu quoque ac uetatione usurum instrumento aureo, & tiara byssina ac torque aureo: & in consensu habiturum locum regi proximum, annumeratum inter gentiles regios. post hæc promissa quaerit ex primo nu- vinum maxime polleat, ex secundo num reges, F ex tertio num mulieres, an forte ueritas magis quam hæc omnia. his ad inquirendum propo- sitis siluit. Mane uero accersiuit megistanas & satrapas ac toparchas, residensque ubi solebat iura reddere, iubet satellitum illorum quen- que coram toto cœtu respondere ad quaestio- nem sibi propositam quid ipsi videatur uerius. Tum primus eorum sic exortus est vini prædi- cate potentiam. Viri illustrissimi, & quidem vi- no potetia palmam tribuere haud dubito, dum G eius uirium hinc coniecturam capio. Animad- uerto enim quod quorumuis potantium men- tem subuertit, & uel regis animum sic afficit,

μηδὲ πλεον αὐξήσῃ τὸ τὴν κακίας αὐτῶν, ἢ χρο- νόμοι πρὸς τοὺς βασιλεῖς διεπιλέχασιν. τούτων αἰα- γνωθῆναι τῶν γεγενημένων, ὁ ῥάθυμος καὶ σεμέλιος γεγενημένος, & οἱ τούτοις συντεταγμένοι ὡς αὐτοὶ γε- νόμεθα διηπικηδίσαντες ἵπποις, ἑσώδισαν εἰς ἱεροσολύ- μα, πλεῖστος ἐπαγρόμοι πολὺ. καὶ διεκάλυσαν οἰκο- δομῇν τοῖς ἰουδαίοις τὴν πόλιν καὶ τὸν ναόν. καὶ ταῦτα μὲν ἐπιγένηται τὰ ἔργα μέχρι τῆς διυτέρου ἡμέρας τῆς δαρείου βασιλείας τῶν περσῶν ἐπὶ ἄλλα ἔτη. καμ- βύσης γὰρ ἐξ ἔτη βασιλεύσας κατὰ σφετέρην ἀνάγκην ἐν τού- τοις τὴν ἀργυρίον, ὑποσφίνας ἐπιλέγουσιν ἐν διαμα- σκῇ. καὶ ἡ τὴν τῶν μέγων ἀνάγκη, οἱ καὶ τὴν καμβύ- σης θάνατον τὴν περσῶν ἀρχὴν ἐκείνην κατέχουσιν, οἱ λεγόμενοι ἐπὶ αὐτοὺς τῶν περσῶν, τὸν ὑστάτω παῖδα δαρείου ἀπὸ τοῦ ἐξ ἑαυτοῦ βασιλεία.

Κεφάλαιον δ'.

Ὅτι δαρεῖος ὁ ὑστάτω τῶν τῶν ἰουδαίων ἀνα- δέχεται.

ΟΥτος ἰδιώτης ὢν ἤνθετο πρὸς θεοῦ εἰς χρονοῦ βα- σιλεῖς πάντα τὰ σκῆπη τῆς θεῆς, ὅσα ἰὼν ἐπὶ ἐν βαβυλῶνι, πέμψεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ ἐν ἱεροσολύμοις. ἔτυχεν ἡ κατ' ἐκείνην τὸν χρόνον ἀφικόμενος πρὸς δα- ρεῖον ἐξ ἱεροσολύμων ζοροβάβηλος, ὅς τῶν ἀρχμαλώ- των ἰουδαίων ἡγεμὼν ὄνομα δέειν. πάλαι γὰρ ἰὼν αὐτῷ φιλία πρὸς τὸν βασιλέα. ὡς δὴ καὶ σωματοφυλάκειν αὐτὸν μετ' ἄλλων δύο κειθεῖς ἀξίος, ἀπέλαβεν ἡς ἱλποῖς τιμῆς. πρὸς τὸν πρώτον τὴν βασιλείας ἔτει δαρείος ὑποδέχεται λαμπρῶς, καὶ μετ' πολλῆς ὡδυσκοδῆς, τοῖς τε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῖς οἰκοὶ γερονότας, & τοῖς τῶν μέ- δων ἡγεμότας & σατράπας τὴν περσίδος, & τὸν παρχας τὴν ἰνδικῆς ἀρχὴν τὴν ἀφιδιοπίας καὶ τοὺς στρατηγούς τῶν κα- σαπαίων. ἐπεὶ ἡ κατενωχημένη ἀρχὴ κόρη καὶ πλεο- μονῆς, ἀέλιυσαν κοιμηθησόμενοι παρ' αὐτοῖς ἑκάστοι, δαρείος ὁ βασιλεὺς ἰλδὼν ἐπὶ τὴν κοίτην, καὶ βραχὺ τὴν νυκτὸς ἀναπαυσάμενος, ἐξυπνός γίγνεται. καὶ μετὰ τὴν κοιμηθῆναι δυνάμενος, εἰς ὁμιλίαν ῥέπειται μετ' τῶν φίλων σωματοφυλάκων, καὶ τῶν λόγων ἐκείνων, πρὸς αὐτὸς ἀνακρίνει μέλλει, τὸν ἀληθινὸν εἶναι καὶ συνάτω- πρεσ, τούτω γίγνεται δῶσιν ὑποχρεῖται νικητήριον, πορ- φύρεον ἐνδύσασθαι, καὶ εἰς ἐκπώμασι χρυσοῖς πίνειν, & ἐπὶ χρυσίου καθάδου, καὶ ἄρμα χρυσοχάλκον καὶ κίδαρεν βυσσίνην, καὶ σωματοφυλάκων χρυσῶν. καὶ μετ' αὐτὸν ἔχειν ποσειδῶνα δὲ τὴν σοφίαν, καὶ συγγρηῆς μου ἐπικληθῆσθαι. ταῦτα ἐπαγγελάμενος αὐτοῖς παρέχει τὰς δωρεάς, ἑρωτᾷ μὲν τὸν πρώτον εἰ ὁ οὐ- νος ὑψίστος, τὸν διυτέρον ἡ, εἰ οἱ βασιλεῖς, τὸν τρί- τον ἡ εἰ αἱ γυναῖκες, ἢ τούτων μάλλον ἢ ἀλήθεια. ταῦτα πρὸς αὐτοῖς ζητῶν ἰούχασεν. ὁ δὲ πρὸς τὴν με- τὰ πνεύματός τοῦ μεγιστάνος καὶ σατράπας καὶ τὸν παρχας τῆς περσίδος & ἰνδικῆς, καὶ καθίσας ἐν ᾧ χρηματίζειν εἰώθει τόπω, τῶν σωματοφυλάκων ἑκά- στον ἐκείλους πάντων ἀκούσαντες ὁμοφρονῶντες τὸ δο- κουῖν αὐτῷ πρὸς τῶν ποσειδῶνων. καὶ ὁ πρῶτος ἤρξατο λέγειν τὴν τῶν οἴνου διώματι, ὅπως αὐτὴν ἐμφανίζον. αἱ δὲ καὶ εἶπεν, ἐγὼ τὴν ἰχθὺν τῶν οἴνου τεταμενόμενος, πάντα ὑπερβάλλουσιν δει- σκω τούτω πρὸς τῶν ποσειδῶνων. σφάλλει γὰρ τῶν πινόντων αὐτὸν καὶ ἀπατᾷ τὴν δόξαν, καὶ τὴν τῶν βασιλέων, τῇ τῶν

καὶ ὁ πρῶτος ἤρξατο λέγειν τὴν τῶν οἴνου διώματι, ὅπως αὐτὴν ἐμφανίζον. αἱ δὲ καὶ εἶπεν, ἐγὼ τὴν ἰχθὺν τῶν οἴνου τεταμενόμενος, πάντα ὑπερβάλλουσιν δει- σκω τούτω πρὸς τῶν ποσειδῶνων. σφάλλει γὰρ τῶν πινόντων αὐτὸν καὶ ἀπατᾷ τὴν δόξαν, καὶ τὴν τῶν βασιλέων, τῇ τῶν

τῇ τῷ ὀφθαλμοῦ καὶ διομῶν κηδεμόνος, ὁμοίαν τίθησι, καὶ
 τὴν τῷ δούλῳ διεγείρει πρὸς παρρησίαν τὴν ἐλευθερίαν.
 ἢ τῷ σφίγῳ, ὁμοίαν γίνεταί τῇ τῷ πλουσίῳ. μεταποιεῖ
 γὰρ καὶ μεταγνῶν τὰς ψυχὰς ἐν αὐταῖς χρόνους, καὶ
 τῷ μὲν ἐν συμφορᾷ καθεστηκότων, σβέννυσσι τὸ λυπνόν,
 τοῖς δὲ ἀλλότεια χρεῖα λαβόντας, εἰς λήθην ἀγῇ, καὶ ποιεῖ
 δικαῖν αὐτοῖς ἀπαντῶν πλεονεξίας, ὡς μηδὲν μὲν μι-
 κροῖν φείδεσθαι, ἀλλὰ πᾶσι καὶ μαμυῖν καὶ τῷ τοῖς διδά-
 μοσι προσσηκόντων ὀνομασίαν. ἐπὶ γὰρ μὲν στρατηγῶν καὶ
 βασιλέων ἀγαθῶν ἀπεργάζεσθαι, καὶ φίλων καὶ σινη-
 θῶν ἐξάρψαι μή τι μὲν ὀπλιζέει γὰρ τοῖς αἰθράτοις, καὶ καὶ
 τῷ φιλάτων, καὶ δοκῶν ποιεῖ πάντων ἀλλοξιώτατος. ὅ-
 ταν νῦν φανερὸν τύχῃσι καὶ καταλίπη δὲ τῷ νυκτὸς αὐ-
 τοῖς ὁ οἶκος κοιμωμένοι, αἰσάντων μὲν ὡς ἐπὶ ἀν-
 ὤρῃ τῷ μίθῳ εἰδότις. τοῖς τοῖς ἐγὼ τιμαγεμόνος δι-
 εἰσκῶ τῷ οἶνον ὑπερκατοιῦντα πάντων καὶ βιασάμενον.
 ὡς δὲ ὁ πρῶτος ἀποφύλακτος πρὸ τῷ ἰσχυρῷ τῷ οἶνου
 τὰ πρὸς τὴν ἐκείνου ἐπαύσατο, ὁ μὲν αὐτὸν ἤρξατο λέγειν
 πρὸ τῷ τῷ βασιλείῳ δυνάμει, αὐτὴν δὲ τοῖς δικαῖς τὴν
 ἰσχυρότητα καὶ πλὴν τῷ ἄλλων δυνάμει, ὅσα βίαν
 ἔχειν ἢ σινοῖσι δοκεῖ. τὸν δὲ τρέπον τῷ ἀποδείξαι ἐν-
 τὴν ἐλάμβανεν ἀπαντῶν ὡς εἶπεν αἰθράτοις πε-
 ρικρασίαν, οἱ καὶ τῷ τὴν κατὰ νύκτα καὶ τῷ θά-
 λασσαν ἐπὶ χρῆσι μὲν αὐτοῖς πρὸς αἰθέρην. τούτων
 δὲ ἀρχουσιν οἱ βασιλεῖς, καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔχουσιν. οἱ δὲ
 τῷ κρατίστου καὶ ἰσχυροῦς τοῦ ζῆτος διαπόρεως, αὐ-
 πτίβλητοι τὴν δυνάμει ἔσται καὶ τὴν ἰσχύϊ εἰκότως εἰ-
 εἶναι. ἀμύλῃ πολέμοις ὁππότε ὄντες καὶ κινδύνους τοῖς
 ἀρχομένοις, ἀκούσονται, καὶ πέμποντες αὐτοῖς ὅτι τοῖς
 ἰσχυροῖς, κατὰ πειθεῖς δὲ τῷ ἰσχυρῷ τὴν αὐτῷ ἔχουσι, καὶ
 ὅρη μὲν κατὰ νύκτα εἶναι τῷ πύργῳ δὲ ἀπὸ τῷ καὶ πύργῳ
 καλῶνσι. καὶ κτείνεσθαι ὅτι καλῶν δύνανται καὶ κτείνε-
 ῖν ὑπομνήσονται, ἵνα μὴ τὰ τῷ βασιλείῳ δέξωσι ὡς ἀ-
 γάμεν πρὸς ἀγῆματα. νικῶντες δὲ τὴν ἀφελείαν τὴν
 ἐκ τῷ πολέμου τῷ βασιλεῖ νομίζουσι. ὅτι μὴ στρατι-
 ὁμοῖοι δὲ, ἀλλὰ γὰρ ἰσχυροὶ καὶ ἀρμυῖαι, ὅταν πο-
 νήσωνται καὶ πᾶσαν τῷ τῷ ἔργῳ ταλαπωρίαν ὑπο-
 μείναντες, διεῖσιν καὶ τοῖς καρποῖς σιμῶνται, τὰς φέ-
 ρεις τῷ βασιλεῖ κομίζουσι. ὁ δὲ αὐτὸς εἶπεν καὶ κε-
 λούσῃ, τὴν δὲ ἀνάγκης ἔδωκεν ὑπερβαλλόμενον γένε-
 ῖν. ἔπειθ' ὁ μὲν εὐφρῆς ἀπάσης ὅτι δυνῆς ἀναπνεύμενος
 καὶ δίδει, φυλάσσει δὲ τὸν γρηγοροῦντα, καὶ ὡς αὐτὸς
 διδῶν μὲν τὸν τὸν φόβον. κατὰ νύκτα γὰρ ἔδωκεν τὸν μὲν
 κοιμώμενον, ἔδωκεν τῷ ἰδίῳ ἀναχωρήσας, ποιεῖν πρὸς
 νοίαν. ἀλλ' ἐν ἔργῳ ἡγεμόνος ἀναγκαῖον τὸ φυλάττειν
 τῷ βασιλείᾳ, τοῦτο πρὸς μὲν. πῶς οὐκ ἐκ αὐτοῦ βασι-
 λεῖς δέξονται τὴν πᾶσαν ἰσχύϊ ὑπερβάλλειν, ὡς ὅσοι
 πλὴθος πεῖθεται καλῶνσι; σιωπῶντος δὲ τῷ τέτι,
 πρὸ τῷ τῷ γυναικῶν καὶ τῷ ἀληθείας ὁ τέτιος Ζο-
 ροβάβελος διδάσκει αὐτοῖς ἤρξατο, λέγων ὅτι ἰσχυ-
 ρὸς μὲν καὶ ὁ οἶκος καὶ ὁ βασιλεὺς, ὡς πάντες ὑπακούου-
 σιν, ἀλλὰ κρείττους τῇ δυνάμει τούτων αἱ γυναῖκες.
 τὸν τε γὰρ βασιλεῖα γυνὴ παρήγαγεν εἰς τὸ φῶς, καὶ
 τοῖς φυλάσσοντας ἀμύλῃ αἱ ποιοῦσι τὸν οἶνον, γυ-
 ναῖκες εἰσὶν αἱ πικρῶσαι τε καὶ ῥέφουσαι. καὶ
 ὅλα δὲ ἔδωκεν ὅτι, ὁ μὲν ὡς τῷ τῷ ἰσχυρῷ. καὶ γὰρ τὰς ἐδῶκεν αὐτὰς ὑφαινεσθαι ἡμῖν, ὅτι κατὰ οἶκον
 δὲ τὰς αὐτὰς ὁμιλίας καὶ φυλακῆς ἀξιοῦνται. καὶ ἐκ τῶν ἡμῖν ἀποδεδωχέναι γυναικῶν. ἀλλὰ χρυσὸν
 πολλὸν κτείνουσι καὶ ἀργυρῶν, ὅτι πολλὰ τῷ πολυτελεῖν, καὶ ἀπὸ τῆς ἀξίῳ, ὅταν ἰδῶμεν ὁμοῖον γυναικῶν.
 Η Η

ut non secus quàm puer aliquis parentibus or-
 bus curatoris egeat: seruum quoque suæ condi-
 tionis oblitum ad dicēdi libertatem cōcitat, &
 pauperi addit animos diuitis. mutat enim & re-
 generat animas quas subingreditur. nam & ca-
 samitolorum exstinguit tristitiam, & ære alieno
 atque vsuris oppressos facit aliquantisper videri
 sibi omnium ditissimos, ut obliti sui nihil so-
 nent humile, sed talenta crepent, & alia fortu-
 natorum verba magnifica. præterea tam ducum
 quàm regum illis sensum ac metum eximit, &
 omnem amicorum ac familiarium memoriam.
 armat enim homines vel aduersus charissimos,
 eosque facit videri alienissimos. cùmque edor-
 mito temeto per noctem sobrij fuerint redditi,
 surgunt omnino inscij quæ eis per ebrietatem
 patrata sunt. quo fit ut his argumentis persuasus,
 vinum ducam rem omniumlogè potētissimam si-
 mul & violētissimā. Postquā primus prolata sua
 de vino sententia dicendi finē fecit, tū secūsus
 cepit extollere potestatem regiā, huius vires as-
 seuerans esse maximas omnium quæ intellectu ac
 potētia prædita sunt. id conatus est probare his
 rationibus. Omnium rerum penes homines esse
 imperium, qui & terras & maria ad quoscū-
 que vius seruire sibi adigunt. at ipsis hominibus
 reges imperitare, eisque quidlibet pro suo man-
 dare arbitrio. proinde qui in fortissimū anima-
 lium habent dominium, eorum vim ac virtutē
 meritō existimandā insuperabilem. quid quoddum
 ad bella pericula subditos mittunt, omnes
 eorū imperata obsequēter faciūt, siue dū per eos
 obiciūtur hostib. siue dū cogūtur cū mœnib. ac
 turrib. atq. adeo cū montib. ipsaque rerū natura
 bellum gerere ipsorū iussu parati vel occidi vel
 occidere, dum ne videantur à regis mandatis
 vsque digredi: parata deinde victoria, belli com-
 moda vniuersa ad regem redeunt. Iā verò qui a-
 lienī à militia dant agris colēdis operā, post lō-
 gos labores & sudotes comparatis fructibus re-
 gi tributa persolunt: & quicquid ille iusserit,
 hoc necessariō sine mora perficitur. Interim il-
 le expletus omnibus deliciis & voluptatib. dor-
 mit in cubiculo, excubantib. ante fores satelli-
 tibus, & cū vinctis metu nusquā discedētib.
 nemo enim audet dormiente illo relicto abire
 ad curanda propria negocia, sed vnā hanc curā
 putans necessariam, in hac vna est assiduus. Et
 quī fieri potest, ut non is sit omnium potentis-
 simus, cui tanta hominum multitudo paret per
 omnia? His peroratis successit tertius Zoroba-
 bel, dicturus de mulieribus & veritate, quarum
 vis quanta sit, quāque præpolleat cæteris re-
 bus omnib. sic docere aggressus est. Confessū est
 & vinū pollere plurimū, & regē cui omnes ob-
 temperant, maior tamen est potentia mulie-
 rum. nam & rex per mulierem in lucem hanc
 productus est, & eos qui vites colendo vinum
 nobis afferunt, mulieres & educant & pariunt:
 nihil est omnino quod non illis acceptū seren-
 dum sit. nam & vestimenta nobis textūt harū
 opera, & rei domesticæ cura his est concredita:
 nec villo pacto possumus carere fœminis. sed li-
 cēt argento multo abundemus & auro, precio-

siſque rebus aliis, ſimul atq. mulierem formoſam cōſpeximus, neglectis illis omnibus inhiamus in viſa pulchritudinem, & libenter ei bonis cedimus, modò adamata forma frui liceat. Relinquimus etiam parentes ac patriam, & vel amiſſiſſimorū ſapenumero propter mulieres obliuiſcimur: ac ne commori quidem cū illis refugimus. addam & aliud argumētum earum potentia non minimum, quicquid terra marive longo labore quaſitum nōne totum hoc mulieribus committimus? Ipſum etiam regem tantarum rerum dominum vidi aliquando ab Apame Rapſacis Themafini filia, concubina ſua cædi a lapidis, nec hoc tantum ferre, ſed ut ſibi detractum diadema capiti illa ſuo imponeret, ridentem cum ridēte, & irata illa mœrētem, & adulatoriē ſe ad affectus illius attemperando humiliter ſatisfaciētem ſi quid eam offenſam animaduerteter. Interim dum ſatrapæ mirabundi alij in aliorum vultus inter ſe multitud coniciunt oculos, Zorobabel ad veritatis laudes fecit tranſitum. Dixi, inquit, & declaravi quantum mulieres polleant, verum tamen nec hæc, nec rex veritati vilo modo conferendus eſt. Nam cū terra ſit maxima, cælū item immenſæ altitudinis, & ſol celeritatis ineffabilis, cūque hæc Dei voluntas gubernet ac moueat, qui Deus iuſtus eſt & verax, conſequitur ut veritas ſit rerum omnium longè potentiffima, contra quā iniuſtitia nihil omnino valeat. præterea reliqua omnia quantumvis pollere videātur, mortalia ſunt, & celeres habent exitus, veritas vero immortalis eſt atq. ſempiterna. Quin & ea quæ ab illis percipimus, nec mortalia ſūt, nec iniuriæ tēporū aut fortunæ reciprocis vicibus obnoxia, ſed iuſta & legitima ſecreſque ab omni labe iniuſtitia. his dictis Zorobabel ſermoni finem impoſuit. Acclamāte verò auditorio quodd dixiſſet optimè, & quodd ſola veritas vim omnis ſenij vel mutationis expertè habeat, iuſſit cū rex poſtulare aliquid ex his quæ paulo antè vltro fuerat pollicitus. Libet enim ſe cōceſſurū, ut viro ſapienti, & qui prudētia vincat cæteros. quare poſthac, inquit, aſſeſſor meus eris, receptus inter cognatas mihi neceſſitudines. His auditis admonuit eū voti, quo ſe obligauerat ſi adipiſce retur poteſtatē regiæ: id autē erat, denuò cōdere Hieroſolyma, & ibi Dei tēplū inſtaurare, ac dein de ſacta vaſa olim per Nabuchodonoforū inde ſublata, & Babylonē perlata, reſtituere. Hæc eſt, inquit, mea poſtulatō, quā nūc mihi permittis ſapiētē me virū iudicās. Tum rex lætus aſſurgēs excepit eū oſculo, mōxq. ſcripſit toparchis & ſatrapis, iubēſcos deducere Zorobabelē, cōſq. qui vnā profeſturi erāt ad inſtituendā & abſoluendā tēpli fabricā. Mādauit etiā per literas Phœnices ac Syriæ magiſtratib. ut materiā cedrinā in Libano exciſā deportarēt Hieroſ. & inſtauracē eā vrbe adiutarēt: in quib. literis hoc quoq. adſcriptū erat, iubere & velle regē liberos eſſe oēs Iudæos quotquot ex captiuitate Hieroſolyma poſtliminio redierint. & procuratores ſuos ac ſatrapas vetuit quicquam in regioſ vſus Iudæis exigere: & quantumque agrotum occupare valeant, permittit eos immunes à tributis colere. Idemque etiam & Samaritanis atque Syriæ Canz habitatoribus imperauit, ut agros qui aliquādo Iudæorum iuris fuiſſent antiquis poſſeſſoribus

πάντα ἐκείνα ἀφέντες, τὸ εἶδ' ἡ δὲ θεοφείσης προσε-
χλῆναι, & ὑπομῖνον ὡς ἀχορήσας τὸ ὄντων ἡμῖν,
ἵνα τὸ καλὸν δόξαυτοῦ ἡμεῖς μετὰ λαβωμένοι, ἐκ τῶν
λείπομένων, καὶ πατέρα & μητέρα & τὸ θεοφείδην ἵν',
& τὸ φιλοτάτων λήθην πολλὰς ἐχούμεν δὲ τὰς γυναί-
κας, καὶ τὰς ψυχὰς ἀφίναί μετ' αὐτῷ καρτερῶμεν. ὅπως
δὲ αὐτὸς μάλιστα τὸ ἰχθυὶ τὸ γυναικῶν κατανοήσας. ἐχ-
πονήσας & πᾶσαν ἀλαμπύρειαν ὑπομῖνοντες καὶ δὲ
τῆς καὶ θαλάσσης, ὅταν ἡμῖν περὶ ἡμῶν τινα ἐκ τῶν
νῶν, αὐτὰ φέροντες, ὡς δεσποίνης τὸ ἵνα ἐξὶ διδασκῶν;
καὶ τὸ βασιλεία ἡ τὸ τοσούτων κύριον εἶδον ποτὶ ὑπὸ τῆς
ραβιζάνης τῆς θεοφείσης παιδὸς ἀπάμης, παλλακῆς δὲ
αὐτῆς, ραπιζόμενον, καὶ τὸ δὲ δάμα ἀφαιρέμενης, καὶ τῇ
ιδίᾳ κεφαλῇ περὶ τῆς αἰχμῆς, καὶ μετὰ τῆς αἰ-
μειδιῶν, ὀργιζόμενης ἡ συνδραπέζοντα, καὶ τῇ τὸ πα-
θῶν μετὰ βολῇ κολακεύοντα τὸ γυναικῶν, & δὲ ἀλλὰ τὸν-
τα ἐκ τῶν σφόδρα ταπεινῶν αὐτὸν ποιεῖν εἶπεν, διὰ τῆς
νεύσαι ἔβλεπεν. εἰς ἀλλήλους ἡ ἀφοράντων τὸ σατρα-
πῶν καὶ ἡ γαμῶν περὶ τὴν ἀληθείας ἡρξάτο λίγην. ἀπὶ
δὲ τῶν μὲν εἰπῶν, ὅσον ἰχθυὸς αἱ γυναῖκες. ἀδυνείσκει
ἡ ὁμοῦ καὶ αὐταὶ & βασιλεῖς τὴν ἀληθείας ὑπάρχουσιν.
εἰ γὰρ ἐστὶν ἡ γῆ μαγίστη καὶ ὑψηλὸς ὁ ὄρατος, καὶ τῆς οὐ-
λίας, ταῦτα ἡ πάντα κινεῖται καὶ βέβηκον τῶν θεῶν, ἀλη-
θινὸς δὲ ὅστις ἐστὶν & δίκαιος, δὲ τὸ αὐτῆς ἀφίνας δὲ καὶ
τὴν ἀλήθειαν ἰχυρεστάτην ἡ γῆ, καὶ μηδὲν περὶ αὐτὴν
τὸ ἀδίκον δυνάμενον ἐπὶ γῆ μὲν τῶν μὲν ἀλλὰ δὲ τῶν καὶ
ὠκυμένη ἐπὶ συμβέβηκε, τὸ ἰχθυὶ ἰχθυῶν. ἡ ἀλήθεια
ἡ ἀδαίματος χεῖμα καὶ αἰδίων. παρέχει ἡ ἡμῖν ἐκ ἀλλο-
χρῆναι μετὰ τῶν μετῶν, & δὲ περὶ τῶν ἀφαιρέτων ὑπὸ
τύχης, ἀλλὰ τὰ δίκαια καὶ τὰ νόμιμα, δὲ ἀκρίβους ἀπὸ
αὐτῶν ἀδικῶν καὶ ἀπειλήσας, καὶ καταπαύει μὲν ὁ ζορο-
βάβελος τὸ περὶ τὴν ἀληθείας λόγον, δὲ περὶ τῶν ἀδικῶν
καὶ τῶν ἀδικῶν ὡς ἀφίνας εἰπόντος, καὶ ὅτι τὸ ἀληθὲς ἰχθυὶ ἀ-
φίπων καὶ ἀφίρων μόνον ἔχει προστάξειν αὐτὸν ὁ δασι-
λῆς ἀφίσιμα δὲ πὶ παρέχειν ὡς αὐτὸς ἡ ὑπὸ τῶν μετῶν.
ὡς δὲ γὰρ οἱ περὶ τῶν ἀλλῶν μάλλον φαίνεται συν-
τα. συγκαταδείξει δὲ μοι φησὶ καὶ κληθῆσθαι συγκα-
τῆς. ταῦτ' εἰπόντος, ὑπὸ τῶν μετῶν αὐτὸν τὸ δὲ τῶν ἡ
ποιήσας, εἰ λάβοι τὴν βασιλείαν. αὐτὴ δὲ ἡ αὐτο-
κοδομήσας μὲν ἱεροσόλυμα, καὶ τῶν ἀφίνας ἡ αὐ-
τοῖς τὸν τῶν θεῶν, δὲ τῶν μετῶν ἡ καὶ τὰ σκόνη ὅσα
συλῆσας ναυαχοδονόσορος εἰς βαβυλῶνα ἐκόμεναι, καὶ
τὸ τῶν τῶν μετῶν ἀφίμας ὅστις ὁ μοι νῦν ἐπὶ τῶν μετῶν
τίσιμα δὲ, καὶ τῶν περὶ τῶν μετῶν. ἡ δὲ τῶν περὶ τῶν
τοῖς ὁ βασιλεὺς, αἰσας καὶ ἀφίμας πὶ αὐτὸν, καὶ τῶν
ἐπὶ τῶν & σατραπῆς γράφει, καὶ τῶν μετῶν περὶ τῶν
τῶν ζοροβάβελος, καὶ τοῖς σὺ αὐτῶν μέλλοντας δὲ
τῶν οἰκοδομῶν ἐξίναί τε ἱαοῦ. ἐπὶ τῶν καὶ τῶν
ἐν σελῇ καὶ φοινίκῃ, ἐξὺλα κίτρινα κατακρίνουν
ἐκ τῶν λυβαῖν τῶν μετῶν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ συγκατα-
κρίνουν αὐτῶν τῶν πόλιν, καὶ τῶν μετῶν ἐξὺλα ἡ
λαβὸν τῶν μετῶν, καὶ τοῖς εἰς τῶν μετῶν τῶν ἀφίμας
ἀφίμας, καὶ τοῖς δὲ τῶν μετῶν καὶ τοῖς αὐτῶν σελ-
τῶν καὶ ἐκόμεναι δὲ τῶν μετῶν τῶν ἱουδαίων τῶν
βασιλικῶν χρεῖας, αὐτῶν πὶ πᾶσαν ἡ αὐτῶν καὶ τῶν
διωκτῶν τῶν χρεῖας, ἀπὸ τῶν πόρων αὐτοῖς ἐκόμεναι.
προστάξει ἡ καὶ τῶν ἱεροσολίμων καὶ σαμάρειας
καὶ τῶν ἐκ τῶν κοίτης σελῆς ἀφίμας τὰς χρεῖας αὐτῶν
ἱουδαίων

355

τήτοις αὐτῶν πομπαμύρων τῆς λόγους, **ζορβαβέλ**ος καὶ ἰησοῦς ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ οἱ τῆ πατριᾶν ἡγούμενοι τῆ Ἰσραηλι-
 τῶν, πρὸς αὐτοὺς ἔφασκον. ὃ μὲν οἰκοδομίας αὐτοῖς ἀ-
 δύνατον ἐστὶ κοινωεῖν, αὐτῶν πρὸς αὐτὸν κατα-
 σκεύασαι τὸν ναόν, περὶ ὅσον μὲν ὑπὸ κύρου, νυνὶ δὲ ὑπὸ
 δαρείου. προσκυνοῦν δὲ αὐτοῖς ἐφίεργ, καὶ τὸτο μόνον ἐστὶ
 κοινὸν εἰ βέλονται πρὸς αὐτοὺς, καὶ πᾶσιν αἰθράτοις
 ἀφικνεύμενοις εἰς τὸ ἱερόν σέβειν τὸν θεόν. ταῦτα ἀκού-
 σαιτες οἱ χεῖραὶ, τὴν γὰρ προσήγορίαν οἱ συμφύεταί
 ταῦτῳ ἔχουσιν, ἡ ἀνάγκησιν ἔπειθεσι τὰ ἐν συνέ-
 ἱστη τῶν σατραπῶν **Διθλῶν** τὸν αὐτὸν τρόπον ὅτι παρ
 ὑπὸ κύρου περὶ ὅσον, εἴτ' ὅτι χαμβύσει μετ' αὐτὸν, ἐπι-
 θεῖν τὴν τε ναὶ κατασκεύαι, ἔπειθεσι καὶ αὐ-
 τῷ τοῖς ἰσθμοῖς ἀναβολῇ καὶ ἐβλῶν πρὸς ἡμετέρας
 σκευὰς. καὶ ὅτι τὸν καμὲν τῆτον, ἀναβαίτων εἰς ἱεροσόλυ-
 μα σπίνε τὴ τῆς συνέας καὶ φοινίκης ἐπάρχει, ἔπειθε-
 βαζάνη μὲν καὶ πῶν ἐπέρων, καὶ τοῖς ἡγούμενοις τῶν ἰου-
 δαίων ἱερομένων, πίνος αὐτοῖς συγχωρήσαντος ἕως
 οἰκοδομοῦσι τὸν ναόν, ὡς περὶ αὐτὸν ἐστὶ μάλλον ἢ
 ἱερόν, καὶ τὴ διήτοι τῆς σοῦς καὶ τὰ τεῖχη ἀναβεβλή-
 κησι τῷ πόλει σφόδρα ὀχυρὰ **ζορβαβέλ**ος καὶ ὁ ἀρ-
 χιερεὺς ἰησοῦς, δούλοις μὲν αὐτοῖς ἔφασαν ἐστὶ τῆ μαζέ-
 θεω. τὸν δὲ ναὸν τῆτον αὐτῶν κατασκεύαζεν τὰ ὑποβα-
 σιλίως αὐτῶν διὰ ἀμύμονος, καὶ πάντας ἀναβάλλοντες
 ἀρίστη, πολὺν δὲ χρόνον. ἐπεὶ δὲ τῶν πατέρων
 ἀσπασάντων εἰς τὸν θεόν, βαβουχοδονόσπερος ὁ βαβυ-
 λωνίων καὶ χαλδαίων βασιλεὺς, ἐλὼν τῷ πόλει κατὰ
 κράτος αὐτῷ τε καθεῖλε, καὶ τὸν ναὸν συλῆσας ἐνέ-
 τωρσε, καὶ τὸν λαὸν μετόπισθεν ἀγκυλώτων, μεταγα-
 γῶν εἰς βαβυλῶνα, κύριος ὁ μὲν αὐτὸν τῆς βαβυλω-
 νίας ἔπειθεσι βασιλεὺς, ἐξαφέν οἰκοδομῆσαι
 τὸν ναόν. καὶ πάντα ὅσα μετέλειπεν ἐξ αὐτοῦ βαβυχο-
 δονόσπερος ἀναθήματα ἔσθλην, **ζορβαβέλ**ος ὡς
 δοῦς καὶ μετεδίδηκεν πρὸς γαζαρούλας περὶ τὰς κο-
 μίσαι εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ πάλιν εἰς τὸν ἴδιον λαοκα-
 τὰς ἡσῶν ναὸν οἰκοδομῆσθαι. τὸτο γὰρ ἐπέτελλεν ἐν τῷ
 χειρὶ ἡμέτερος, ἀνάσταρον κελεύσας ἀναβαῖναι εἰς ἱε-
 ροσόλυμα, τὴν οἰκοδομίας τὴν ναὶ ποιήσασθαι πρὸς αὐτοῖς. ὅς
 μὲν τὸ λαβεῖν ὡς καὶ κύριος ἐπέμμεναι ὡς ἡμέτε-
 ρος, διδοὺς τοῖς θεμελίους καταβάλλεται. καὶ ἐξ ἐπει-
 ρης τὴν χερσὶν καὶ σκευὰς ἐκείνων μέχρι καὶ τὴν δύρεν,
 δὲ τῷ τῶν ἱερῶν ἡγεμενείαν ὅτι ἀπελθὺν εἰς τὸν
 βέλτερος καὶ δοκιμάζετο, γράψατε ταῦτα δαρείῳ, ὅ-
 πως ἐπισκεψάμενος τὰ τῶν βασιλείων ὑπομνήματα,
 εὖρη μηδὲν ἡμῶς ἐν λόγῳ καταφύσιμους. ταῦ-
 τα εἰπόντων τῶ **ζορβαβέλ**ος καὶ τῶ ἀρχιερέως, ὁ σπίν-
 ης καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, τῷ μὲν οἰκοδομίαν ἐπιθεῖν
 οὐ διέγνωσαν, ἕως αὐτὰ διήκουσεν δαρείῳ. ὡς
 γὰρ αὐτῶν αὐτῶν ἐγγραφάν. τῶν δὲ ἰου-
 δαίων κατὰ πᾶν χρόνον καὶ διδοῖεν μὴ μεταδό-
 ξη πρὸς βασιλεῖ πρὸς τῆς τῶν ἱεροσολύμων καὶ τὴν ναὶ
 κατασκεύης, ὅπως κατὰ τὸν καμὲν ἐκείνων δύο πρὸς
 φῶτα παρ' αὐτοῖς ἀγγαῖοις καὶ **Ζαχαρίας**, δαρρῆν
 αὐτοῖς πρεσβύτων, καὶ μηδὲν ἐν τῶν περὶ ὑπομνήματα
 εὖροντες ἢ πρὸς πρὸς αὐτοῖς, ἐν τῶν ἐκείνων ἔχοντο τὴν οἰκο-
 σαμαρετῶν αὐτῶν γράψαντων, καὶ πρὸς αὐτοῖς
 ναὸν περὶ πρὸς αὐτοῖς καὶ πολλοὶ ἢ ἱερῶν κατὰ πᾶν
 καὶ πρὸς αὐτοῖς ἐπὶ εὖροντες ἐπὶ εὖροντες τὴν καμὲν

Ad quæ postulata illi de communi sententiâ re-
sponderunt, ad simul ædificandum admitti se
non posse, cum & prius Cytus, & nunc Darius
ipsum ædificare iusserint, licet tamen eis ibi ad-
dorare, idque facere vetari eorum neminem, ac
ne cæterarum quidem gentium quonquam cū
omnibus hominibus cōvenientibus templum
ad adorandum pateat. His auditis, Chetarsi, sic
enim nos Samaritas appellamus, in igne tulerunt,
& instigaverunt Syriæ gentes, ut Sætrapas
rogarent quemadmodum sub Cyro primum ac
mox sub Cambyse, ut templi ædificationē im-
pedirent, Iudæorumque conatos & diligentem
circa hoc opus operam quoad liceret de i-
ndustria remorarentur. Per idem tempus ascendit
Hierosolyma Sissines Syriæ ac Phœnicis præ-
fectus, & Sarabazanes cum quibusdam aliis, ro-
gaveruntque Iudæorum principes, curus per-
missu templū sic ædificatē, ut arx potius quàm
sanum existimari possit: & cur tam sumis mœ-
nibus & porticibus urbem cingissent. Respon-
derunt Zorobabel & Iesus, seruos se esse Dei
maximi, cui templum hoc extructum à quodā
eius gentis rege fortunatissimo & in omni vir-
tute excellentissimo per multas ætates incolu-
misterit. Deinde ob maiorem suorum impietatem
per Nabuchodonosorum Babyloniorum
& Chaldæorum regem expugnata & delata vr-
be, templūque spoliato ac incenso, & populo
in captivitatē Babylonicā abducto, Cyrum
qui Persidis & Babylonix regno potitus sit, re-
gio diplomate mandasse templi institutionē,
& donaria vasæque per Nabuchodonosorū tu-
blata tradidisse Zorobabeli & Miithridati ara-
rij sui præfecto, ut ea deportaret Hierosolyma,
rursūque in templum instauratum reponeret.
eiusdem enim regis mandato Abassarum mis-
sum ad eam urbem, ut daret operam ut id tem-
plum primo quoque tempore absolueretur. cū
acceptis regis literis confestim venisse, & fun-
damenta iecisse, atque ex eo tempore nunquam
inimicas gētes interrumpere ædificationem, at-
que impedire destitisse. Quare si illis ita videretur,
scriberent Dario, ut inspectis regis cōmē-
tariis manifestum fiat vera ipsos omnia dicere.
His auditis Sissines & alij cum eo, noluerunt æ-
dificationem inhibere inconsulto Dario, sed
confestim ei de hac re scripserunt. Iudæis autē
solicitis & meruentibus ne regem pœniteat
iussisse reparari Hierosolyma, duo prophetae
qui tum erant in populo, Aggeus & Zacharias
bono animo eos esse iubebant, nec à Per-
sibus quicquam timere: quandoquidem ipsi com-
pertam haberent super hac re Dei voluntatem:
quibus credens populus assiduus erat in
opere, nulla die id intermittens. Cūque Sa-
maritæ Dario scriptissent, accusantes Iudæos
quod urbem muniant, templūque arci quàm
fano similis extruāt, alleuerantes non esse hoc
in tem regis, & ostendentes Cambylis epistolā

καὶ τὸ πάχα πορροζορόμορμον θυσίαι τῇ πεπάρτῃ
καὶ δικάτῃ τὴν αὐτὴν μίανος ὅτι πελίσσαντες κατενυχίθη-
σαν ὅτι ἡμέρας ἑπτὰ, μηδεμίαν φειδόμενοι πολυτε-
λείας, ἀλλὰ ἐπὶ τὰς ὀλοκαυτώσεως ὁπφύροντες τῇ θεᾷ,
καὶ χαρισηίοις θυσίαις ὁππλήντες, αὐτῶν αὐτοῖς τὸ
θεῖον πάλιν εἰς τὸ πάτριον γῆν, καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ νόμοις
ἔγραψε, καὶ τὸ περὶ τὴν βασιλείαν δέχοιτο διὰ τὴν κα-
τίστην αὐτοῖς, καὶ οἱ μὲν ἑκάστου ἐπὶ τὴν ἀφιδόμε-
νοι τὴν θυσίαν καὶ τῇ θεᾷ τὸ θεὸν φιλοπνίμα, κατενόησαν
ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις, πολιτεία γράμμοι ἀριστοκρατικῇ
ματ' ὀλιγαρχίας. οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς πορροζορόμορμον τῇ
πορροζορόμορμον, ἀρχιερεῖς ἐπὶ τὰς ἀστυνομίας συνήθη βασι-
λεύοντες ἐκγόνοις. πορροζορόμορμον γὰρ τὸ ἀρχιμαλωσίας καὶ τῆς
αἰαβάσεως, ἐβασιλεύοντο ἀπὸ συνέλης φρωτὸν ἀρχά-
μορμον ἐπὶ δαβίδος, ὅτι ἐπὶ φ λ β, μίανος ἡμέρας ἑπτά.
πορροζορόμορμον τῇ βασιλείᾳ τῶν ἀρχόντων αὐτοῖς διεῖπον,
οἱ πορροζορόμορμοι κατετάθησαν ὁμότατοι καὶ τῶν πο-
λιτευόμενοι τὸν ῥόλον ἔτισι πλέον ἢ φ δὲ πᾶσι μὴ
μωυσιώδους ἀποθανόντα καὶ ἡσαν τὸν φρατῆρόν. καὶ τὰ μὲν
θεῖα τῇ αἰστανθέντων ἐκ τῆς ἀρχιμαλωσίας ἱεραίων ἐν
τοῖς κύρις ἐπὶ δαρείῳ χερόις, ἐν τούτοις ὑπῆρχεν. οἱ γὰρ
σαμάρειοι ἀπεχθῶς πορροζορόμορμον καὶ βασιλείαν δέχοιτο
μορμον, πολλὰ καὶ τοῖς ἱεραίοις εἰργάζοντο, πλούτῳ
τι πεποιθότες, καὶ συγχύσαντες πορροζορόμορμον τῇ περ-
σῶν, ἐπειδὴ περὶ ἐκείνους ἦσαν, ὅσα τι καὶ ἐκιδύοντο
ἐκ τῇ φέρων ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ εἰς τὰς θυσίας τελεῖν
τοῖς ἱεραίοις, παρέχον ἐκ ἡθελον. τοῖς τι ἐπὶ πάρχοις
συνδράζοντες εἰς τὸ καὶ συνιερουῶντας εἶχον, ἀλλὰ τι
ὅσα ἐλάττειν ἢ δι' αὐτῶν ἢ δι' ἑτέρων ἡδύνατο τοῖς ἱε-
ραίοις, ἐκ ἀπώκνου. ἔδοξεν οὖν πορροζορόμορμον
τοῖς ἱεροσολυμίταις πορροζορόμορμον τὸν βασιλεῖα δαρείον, κατε-
πορροζορόμορμον τῇ σαμάρειᾳ καὶ πορροζορόμορμον ζορροζορόμορμον
καὶ ἄλλοι τῇ ἀρχόντων τῶν σαρδ. ὡς γὰρ τὰ ἐκκλησίαι
καὶ τὰς ἀφίαις αἱ καὶ τὴν σαμάρειαν ἐπὶ πορροζορόμορμον, ἐν τῷ πα-
ρεῖ τῇ πορροζορόμορμον ὁ βασιλεὺς, δοῦς αὐτοῖς ὁππολύ,
κομίζοντες πορροζορόμορμον τὸν σαμάρειαν καὶ τὴν ἐκ-
κλησίαν ἀπέπεμψε, τὰ γὰρ πορροζορόμορμον ἡν τοῖς αἱ. βασι-
λεὺς δαρείος, ταγίσαι καὶ συμβαβα τοῖς ἱππάρχοις
σαμάρειαν, σαδρακ καὶ βοθήλαιν, καὶ τοῖς λοιποῖς συν-
δούλοις αὐτῶν τοῖς ἐν σαμάρειαν. ζορροζορόμορμον καὶ αἰα-
νίας ἐπὶ πορροζορόμορμον, ἱουδαίων πορροζορόμορμον ἡπῶντο ὑ-
μῶς ὡς ἐνοχλουῶντας αὐτοῖς πορροζορόμορμον τὴν οἰκοδομίαν τῇ
ναῖ, καὶ μὴ χορηγουῶντας αὐτοῖς πορροζορόμορμον ὑμῖν εἰς τὰς
θυσίας τελεῖν αὐτοῖς αἰαλάματα. βούλομαι οὖν ὑ-
μῶς ἀναγνόντας τὴν ὁππολύ, χορηγῶν αὐτοῖς ἐκ τῆς
βασιλικῆς ζορροζορόμορμον τῇ φέρων τῆς σαμάρειας,
πάντ' ὅσα πορροζορόμορμον αὐτοῖς ἐπὶ γένημα, κα-
ταδῶς οἱ ἱερεῖς ἀξίωσαν, ἵνα μὴ δαλείπωσι κατενόησαν
θυόντες, καὶ ἑκάστου καὶ περὶ τὴν δαχόμορμον τῇ θεᾷ.
καὶ ἡ μὲν ὁππολύ, ταῦτα πορροζορόμορμον.

Κεφάλαιον 4

ΟΤΙ ΞΕΡΞΗΣ Ι ΔΕΡΗΝ ΟΙΩΝΟΣ ΕΘΕΣ ΠΑ'ΙΝΔΑΙΟΥΣ ΔΗΤΙΩΝ.

Δ Αρείην ἣ πελοπόσαντος ὤφρα λαβὼν τὴν βασι-
 λείαν αὐτὸ παῖς ὁ ξέρξης, ἐκληθεγόμηνον αὐτὸ
 καὶ τὸ πρὸς θεὸν ἐστὲβῆαι τε καὶ πᾶν ἅπαντα ᾗ ἀκολού-
 τως ἰνδάρης ἔχει φιλοτιμώτατα κατ' ἐκείνων ἣ τὸ χαρὸν
 ἐν βαβυλωνί δικαίος αἰὴρ, καὶ δόξης ὑπολαύων ἀγαθῆς

na epulati sunt per continuos dies septem, nullis sumptibus parcentes, holocaustomata etiam offerentes, & agentes gratias Deo, qui eos tandem antiquæ patriæ & eius legibus ac titibus restituerit, de flexo ad benignitatem ac clementiam regis Persici animo. arque ita summa liberalitate in re diuina vñ incoluerunt Hierosolyma, instituta ea reip. forma, quæ per optimates administratur. penes pontifices enim fuit summa autoritas, donec Asamonæorum gens mutato rerum statu regnum obtinuit. ante captiuitatem enim iam inde à Sauli & Davidis temporib. egerunt sub regibus per annos dxxxii. menses sex, dies decē. & ante hos æquē monarchæ res administrauerunt appellati Iudices, qui reipub. status plus quàm quingentis annis durauit post Moysis & Iesù imperium. Hoc igitur modo habebant se Iudæi in patriam restituti sub Cyro & Dario regibus. Samaritæ autē insensa gens & inuida, multis molestiis eos affliciebant, freti opibus, & affectantes cognati Persarum videri, quod uide essent oriundi. nam quæ iussi erant, ex tributis in sacrificia conferre grauabantur, magistris equitū interim coniuuentibus: & quacunque in re vel per se, vel per alios poterant nostram gentem lædere, nullam occasionem prætermittebant. Visum est itaque senatui populoque Hierosolymitano legationem ad regem Darium mittere, & Samaritas accusare: cuius legationis caput fuit Zorobabel, assumptis aliis quatuor collegis. Cæterum rex cognitis criminibus quæ per legatos Samaritis obiciebantur, dedit eis literas perferendas ad magistros equitum eius provinciæ, & ad senatum Samaritanum, in quibus hæc continebantur. Rex Darius Tangaræ & Sambabæ magistris equitum apud Samariam, & Sadracæ ac Bobeloni reliquisque eorum conferuis. Zorobabel, Ananias, & Mardocheus Iudæorum legati accusauerunt vos, quòd molesti fueritis templum ædificantibus, quòdque non præbeatis impensas in sacrificia, quas me iubente præbere illis debueratis. Volo igitur ut lecta hac epistola præbeatis eis ex regio arario in quo tributa Samariæ seruantur, quicquid sacrificiorum vsus postulat, ut non desinentes quotidie sacrificare tam pro me, quàm pro Persarum gente deprecetur.

CAP. V.

*Xerxis Darij filij in Indarum gen-
tem beneficia.*

DEfuncto autem Dario successit Xerxes
filius, sicut regni ita & pietatis pater-
næ hæres. nihil enim ex patris institutis
circa diuinum cultum mutauit, & Iudæos
G summa beneuolentia prosecutus est. Hoc
regnante pontifex erat Ioacimus Iesu fi-
lius: apud Babylonem verò degentium
Iudæorum primarius sacerdos erat Esdras,

V.
I. Esdr. 7.

G summam benevolentiam professus est. Hoc regnante pontifex erat Ioachim Iesu filius : apud Babylonem verò degentium Iudæorum primarius sacerdos erat Esdras,

Hh 4

Ὅτι καταλείπεις ἀρχιέρησον, μακρὸν ὅτι ἰουδαίους πάντας
 π' ἵηθ' ἀπαρτιώδεις δι' ἀμά-
 γου δόλοιο.

*Quomodo Artaxerxe regnante parum absuit quin
tota Iudaorum gens Amani delo
extingueretur.*

ΤΕΛΑΠΣΑΝΤΟΣ ἡ τοῦτου, ἡ βασιλεία εἰς τὸν υἱὸν
 κῆσθ' ὃν ἀρταξέρξης ἑλλήνους καλῶσι, συνέβη
 μάστιγαν αὐτῷ τῶν περὶ αὐτὸν ἔχοντες ἡγεμονίαν, ἐκιν- B
 δύνουσι τὸ ἥν' ἰδεῖν αὐτὸν ἡρώς ἅπαν σὺν γυναῖξί καὶ
 τέκνοις ὑπολίσταται. τῶν δ' ἄρ' ἅπαν μετ' ἐπὶ πολὺ δηλώ-
 σοντο. ἐπείγει γὰρ τὰ τῆ βασιλείας διηγήσασθαι πρῶ-
 τόν, ὡς ἔφημερ' ἰσθάναι γυναῖκα, τῶν ἡρώς ἔσαν τῆ
 βασιλείᾳ, ὧν καὶ σῶσαι τὸ ἔθνος ἡμῶν λέγουσι. πα-
 ραλαβὼν γὰρ τῶν βασιλείᾳ ὁ ἀρταξέρξης, ἔκατα-
 σήσας δαὸν ἰσθίας ἄχρεις ἀβιοπίας ἧς σιτραπειῶν,
 ἑκατὸν εἰκοσιπέντε ἔσαν ἄρχοντας, τὰς τεῖται τῆ βα-
 σιλείας ἵκει, τοῖς τε φίλοις ἔτα περὶ αὐτὸν ἔθνη ἔτα C
 ἡγεμόνας αὐτῶν ὑποδείξάμενος εἰς αἰὰ πολυτελεῖς,
 οἳ τοὶ εἰκὸς ὧδε βασιλεῖ τῆ πλείου ὧδε σπουδαζομέ-
 νῳ τῶν ἐπὶ εἰξὶν ποιήσασθαι ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ. ἔπειτα
 τὰ ἔθνη καὶ τοὺς πρὸς βλάτας αὐτῶν ἐν σέσσις ἐπὶ ἡμέ-
 ρας κατευώχοντο ἐπὶ αὐτὸ. τὸ δὲ συμπόσιον ὧν αὐτοῖς τὸν
 τρέπον τῶν γνησίων. σπύριγμα πινέμεν ἐκ
 χρυσίου καὶ ἀργυρίου κύων, ὕψη λίνα καὶ πορφύρεα
 κατ' αὐτῶν διεπέσαν, ὡς τε πολλὰς μυριάδας κα-
 τακλίνεσθαι. D
 διηκουσῶν ἡ ἐκπώμασι χρυσίοις καὶ
 τοῖς ὧδε λίθου πολυτελεῖς εἰς τέρψιν ἄμα καὶ θίαν
 πεποιμένους. πρὸς ταῖς ἡ καὶ τοῖς δεκόντοισι μὴ
 εἰσέειναι πίνειν τὸ ποτὸν αὐτοῖς συνιχῶς προσφί-
 ροντας, ὡς καὶ ὧδε πύσας γίνεται, ἀλλ' ἐπιτρέ-
 πειν αὐτοῖς, καὶ πρὸς ὁ βέλτεται ἧς κατακλινόμεναι ἱ-
 καστος φιλοφρονεῖσθαι. δεξιμένης ἡ καὶ κατὰ τῶν
 χώρων παρήγειν αἰεῖσθαι ἧς ἔργων ἀφαιμένους, καὶ
 βορτάζειν ὧδε τῆ βασιλείας αὐτῆς πολλὰς ἡμέρας. E
 ὁμοίως τε ἧς γυναικῶν ἡ βασιλίσσα ἐκείνη συνήγα-
 γε συμπόσιον ἐν τοῖς βασιλείοις. ὧν ἐπὶ εἰξὶν βι-
 λόμενος εἰσιμένους ὁ βασιλεὺς, πινέμεν ἐκ κλινῶν
 αὐτῶν εἰς τὸ συμπόσιον ἦκεν καλλεῖταις γυναῖκας
 ἀπᾶσας ὧδε βάλλουσιν. ἡ ἡ φυλακῇ ἧς ὧδε πύ-
 σας νόμων, οἳ τοῖς ἀλλοτείοις βλεπόμεναι τὰς γυ-
 ναῖκας ἀπηγορεύουσιν, ἐκ ἐπορεύετο πρὸς τὸν βα-
 σιλίαν. καὶ πολλάκις τοὺς δυνάμεις ὑποσείλαντες πρὸς F
 αὐτὴν, ἐδὲν ἦτον αἰέμεναι παραποιμένη τῶν ἀφίξιν.
 ὡς εἰς ὧν παρῆναι τὸν βασιλῆα, λῦσαι
 μὲν τὸ συμπόσιον. αἰσάμεναι ἡ καὶ τοὺς ἐπὶ αὐτῶν
 πύσων, οἳ τῶν ἧς νόμων ἐκείνην ἔχουσι παρ' αὐτοῖς,
 καλίσαντα καταγράφειν τῆς γυναῖκος καὶ λέγειν, ὡς
 ὑβριστεῖν παρ' αὐτῆς. κληθεῖσα γὰρ πολλάκις ὑπ'
 αὐτῆς εἰς τὸ συμπόσιον, ὑπὸ κούρην ἐπὶ ἅπασι. G
 πρὸς ἡ ὧδε αὐτῶν μουχαίου ὄνομα εἰπόντος, ἐκ αὐτῆς
 γνησίων τῶν ὑβρίων, ἀλλὰ πᾶσι πύσας, οἳς κιν-
 δυνεύεται καταφρονέμεναι ὑπὸ ἧς γυναικῶν, ἀγ-
 χισα δεξιμένην τὸν βίον. ἐδεμία γὰρ τῆ συνοικουμένη
 βασιλίσσης ὧδε φανταίαν πρὸς σὶ τὸν κατωῦντα ἅπασι
 βερίζουσαι αὐτὰς ἐμῶσαι μεγάλην ζημίαν, καὶ τὸ τοῦ
 σπύριγματος κακωμένον, ἔδοξε τῶν σπύριγματος ἐκβαλεῖν,

EO mortuo regnum ad filium eius Cyrus, quem Græci Artaxerxes nominant, pervenit, quo apud Persas regnante in maximum periculum genus Iudæorum adductum est, ne cum vxoribus ac liberis deleteretur, ob causam quam paulo post referemus. prius enim quædam de ipso rege dicenda sunt, quî factum sit vt vxorem duceret Iudæam sceminam ex regio genere natam, quam etiam nostræ gentis servatricem fuisse ferunt. Artaxerxes enim post susceptum imperium, & constitutos ab India usque Æthiopiam cxxvii. satrapas, anno regni tertio amicos & duces gentium Susis ac cepit epulo sumptuosissimo, vt decebat regem opulentum magnificos centum octoginta dierum apparatus ostentantem: cui plurimæ gentes, & earum legati, per continuos septem dies interfuerunt. iderat instructum in hunc modum. Tabernaculum fixit sustulit aureis & argenteis columellis, prætextum telis linteis & purpureis, multorum millium capax, in eo ministrabatur aureis & gemmeis poculis, ad delectationem simul & miraculum factis. Mandavit etiam ministris, ne quem more Persarum ad bibendum cogerent, sed arbitrato suo quæque appositis frui sinerent. dimissis etiam per totam ditionem nunciis edixit vt feriati ab operibus festum pro incolumitate regni diebus aliquot agerent. Regina quoque Vaste pari modo mulierum in regia celebravit convivium: quam rex ostendere conviviis cupiens ad se accessit, pulchritudine omnes mulieres superantem. illa verò volens Persarum leges servare, quæ vxores vetant ab aliis præter domesticos conspici, non iuit ad regem: & cum non semel ad eam eunuchos ea de causa misisset, nihilominus in negando fuit peruicax. qua obstinatione mulieris offensus rex, dimisso convivio septem viros illos, penes quos apud Persas legum est interpretatio, convocavit: & apud eos vxorem contumaciæ ream peragit, quod toties vocata ab ipso in convivium, ne semel quidem paruisset: iubetque, quid sit iuris, proferre sententiam. Quorum vnus Muchæus cum pro sententia diceret, non ipsi soli factam iniuriam, verum etiam Persis omnibus, quibus periculum instet ne despecti ab vxoribus inhonestam vitam degant in posterum: quando nulla posthac maritorum futura sit reuerentia, dum cætera exemplum à reginæ superbia sumunt, nihil veritæ contra omnipotentem regem contumaciter agere suaderetque tam contumacem erga ipsum mulctari gravissimè, idque decretum per omnes gentes promulgari: visum est repudiari Vastem & honorem transferri in aliam mulierem.

Eph. 8.

idenim sibi compertum ex ipsius famulo, cum ad inuitandum eam venisset. effequē eam crucem altam quinquaginta cubitos. Quo audito rex decreuit non alio ipsum afficere supplicio, quàm quòd in Mardocheum excogitauerat: iussitque ut confestim in eam crucem sublatu necaretur. Subit hīc mihi admirari diuinam potentiam, iustitiamque ac sapientiam vel ex hoc factò colligere, qui non solum Amanem merito supplicio tradidit, verum etiam pœnam in alterum excogitatam in caput inuentoris illo infecio conuertit. Atque ita Aman immodicè amicitia regis vsus periit, & facultates eius reginæ donatae sunt. Mardocheus autem à rege accitus, qui iam cognatum esse coniugis ex ipsa didicerat, annullū accepit ab eo qui prius Amani fuerat concreditus. regina verò possessiones Amanis ei largita est. rogauit deinde regem ut Iudæis præsentem de vita metum adingeret, docens eum de Amanis Amadathis filij literis, sparsis quàm latè pateret imperium. neque enim se posse viuere, nisi & patria salua, & suis popularibus. rex autem pollicitus est nihil ipsa inuita se mandaturum, neque voluntati eius vlla in re contrā iturum. Permisit etiam ut ipsius nomine quicquid veller de Iudæis scriberet, & regio sigillo obliuatas literas per omnes prouincias dimitteret. confirmatas enim regio signaculo, auctoritatem habituras apud omnes qui eas legerint, & contradicendum reis neminem. Accitis igitur scribis regis, iussit eos pro Iudæis scribere ad magistratus omnium gentium, quæ litæ sunt Indiam inter & Æthiopiam sub centum xxvii. satrapis. quarum literarum exemplum hoc luit: Rex magnus Artaxerxes magistratibus nostris fidelibus S. Multi clati magnitudine honoris & beneficiorum quæ ex nimia conferentiam bonitate percipiunt, non solum erga inferiores exercent superbiam, verum etiam contra ipsos autores beneficij non verentur insolere, quantum in se est tollentes omnem omnino gratitudinem, quæ vsquam est inter homines: & corrupti inopinata felicitate, abutuntur ea contra illos, per quos eam adepti sunt, nec Deum quidem timentes, cuius numen putant se posse fallere. Ex his quidam propter amicitia præpositi cum potestate administrandi publicis negotiis, priuatis indulgēt odiis: & decipiētes eos quos penes summum est imperium, falsis criminibus ac calumniis efficiunt ut indignentur innoxiiis, atque ita miseros adducunt in salutis periculum id quod non ē priscis exemplis aut fama auditis vobis potest esse percipiendum, sed ex facinore quod sub nostris admisum est oculis: ut posthac non oporteat mentem adhibere qualibuscunque criminibus vel potius calumniis, sed de cognitis causis iudicare: & si quidem peccatū siue uerè animaduertere: siu contrā, absolueret: & rebus non verbis credere. Nanq; Aman filius Amadathis, genere Amalecita, & externi non Persici sanguinis

τὸ τοῦ αὐτοῦ στυγερὰν ἀποκρίσιν τὸν οὐκ ἐκ τῆς αἰτίας, ὅτι καλίστων αὐτὸν ἐπὶ τὸ δειπνῶν ἐλθοι παρὰ αὐτόν. ὃ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας, ἐκ ἀλλῇ πικρίας πρὸς βαλὲν ἔκρινεν τὸν ἀμάνην, ἢ τῇ καὶ μέρδεσιν αὐτοῦ νεκρωθῆναι. καὶ κελεύει τὸν ἑρμῆν αὐτὸν εἰς ἐκείνου σαρκοφάγον κρημνίσαι, ἀποθανεῖν. ὃ δὲν ἐπὶ ῥαχίῳ αὐτοῦ τὸ θεῖον θαυμάζειν, καὶ τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ δικαιοσύνην καταμαρτυρεῖν, μὴ μόνον τὴν ἀμάνην κολάσασθαι πομπῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν κατ' ἄλλου μεμνησμένην πικρίας, αὐτὴν ἐκείνου ποιήσαντες εἶναι. καὶ τοῖς ἄλλοις μαρτυρεῖν ὅτι ἡ γὰρ ζωὴν παρέχοντες, ὡς ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς παρὰ δόξαν, ταῦτα λαμβάνει καὶ ἑαυτὴν πρὸς τοὺς ἐπιμαρτυροῦντες. ἀμάνης μὲν οὐκ ἀμείψεται παρὰ τὴν βασιλείαν, καὶ ὁμοῦ πικρίας, τὸν διεφθάρη τὸν τῆς. τὴν δὲ ἔσται αὐτῇ, ἐκείνου τῇ βασιλείᾳ. μέρδεσιν αὐτοῦ παρὰ δόξαν, ὃ δὲ ἐδήλωσεν αὐτῇ τὴν παρὰ αὐτὸν συγγένειαν ἐδῆρα, ὃν ἐδῶκεν ἀμάνη δακτύλον, τὸν μέρδεσιν αὐτοῦ δίδωσι. διαρείται δὲ ἡ βασιλίσσα μέρδεσιν αὐτοῦ, τὴν ἀμάνην κτείνει, καὶ δίδωσι τῇ βασιλείᾳ, ἀπαλλάττει τὴν παρὰ τὴν ζωὴν φέβου τὸν ἱουδαίων ἐθνός, δηλοῦσι τὰ γεγραπτά κατὰ πάντα τὴν χάριν αὐτοῦ ἀμάνη τὴν ἀμαδάθου. τῆς δὲ πατρὸς αὐτῆς διαφθορῆς, καὶ τῇ ὁμοφύλῳ ἀπολογίᾳ, οὐκ αὐτὸν ὑπομένει τὸν βίον. ὃ δὲ βασιλεὺς ὑπέχετο μηδὲν ἀχαιεῖ αὐτῇ ἱουδαίᾳ, μηδὲ οἷς βέλεται ἐναπομένοντες. γεγραπτά δὲ ἀβύσσῳ παρὰ τὴν παρὰ τὴν ἱουδαίων ἐκείνου ἐκ τῇ βασιλείᾳ ὀνόματος, καὶ σημεῖα αὐτοῦ αὐτῇ τῇ σφραγίδι, πέμπειν εἰς πάντας τὴν βασιλείαν. τοῖς δὲ ἀγαθωσύνῳις τὰς ἐκ τῇ βασιλικῇ σημεῖα ἡσθαλισμῶν ἐπιστολὰς, οὐδὲν παρὰ τῇ ἐγγεγραμμένῳ ἐναπομένοντες. μεταπεμφθέντας οὐκ οὐ βασιλικῇ γεγραμμένῳ ἐκείνου γεγραπτά εἰς ἐθνῶν ἱουδαίων, τοῖς τε οἰκονόμοις ἂν ἀρχῶν, ἀπὸ ἰνδικῆς ἕως τῆς ἀφροσύνης, ῥα ζῶντες αὐτῶν ἡγουμένων. τὰ δὲ γεγραπτά, τὸν εἶχε τὸν τῆς βασιλείας μέγας ἀφροσύνης, τοῖς ἀρχαῖς καὶ τὰ ἡμέτερα φρονεῖν, χάριν. πολλοὶ δὲ μέγας διερρηγίας καὶ πικρίας, καὶ οὐκ ἱερὰν χριστότητα τῇ παρὰ τὸν ἐκ παλαιῶν, ἐκ εἰς τοῖς ὑποδιδάσκουσιν μόνον ἐκβεβήκειν, ἀλλ' ἐπὶ αὐτοῖς ἀδικεῖν ἀνέστην τοῖς διερρηγίᾳ, τὸ ἀχαιεῖν εἰς ἀνδράπων ἀγαθωσύνης, καὶ ἀπειροκαλίαν τῇ ἐκ εἰς ὧν παρὰ δόξαν ἀγαθῶν, κόρον εἰς τοῖς ἀπὸ αὐτῶν, λίσσεται τὸ θεῖον ἐπὶ τοῖς νομίμοις, καὶ τὴν εἰς αὐτὴν ἀφροσύνην διελκύνει οἱ πύπτον παρὰ δόξαν παρὰ δόξαν ὅτι παρὰ δόξαν παρὰ δόξαν, καὶ μὴ οἱ ἰδιοὶ ἔχοντες παρὰ δόξαν, ὡς ἀπολογισμῶν τοῖς κεραυνοῖς ὑποδιδάσκουσιν ἀπὸ αὐτῶν καὶ ἀφροσύνης ἐπεισαν καὶ μηδὲν ἀδικεῖν ὁρῶν ἀναλαβεῖν, ὅς ἡς ἐκινδυνεύουσιν ἀπολέσθαι. τὸ τοῦ ἐκ ἐκ τῇ ἀρχαῖς ἐκ εἰς ἀκοῇ γνωρίαν ἡμῖν, ὅτι οἱ ἰδιοὶ ἔχον, ἀλλ' ἐκ τῇ παρὰ τὰς ἐπὶ τῇ

ἡμέτερας ὅφεις πολυμήρων, ὡς ἀφροσύνης μὲν καὶ κατηγορίας μὴ παρὰ δόξαν ἐπὶ τῇ λογίᾳ, μηδὲ οἷς ἐπὶ πείθειν ὁπχειρῶν, κτείνει ὅσα πικρίας οἱ παρὰ δόξαν, ὡς κολάζειν μὲν αὐτὴν ἡ τοῖς αὐτὰ, χαρίζεται δὲ αὐτῇ ἑπὶ τῇ ἑπὶ τῇ, τοῖς ἑπὶ τῇ αὐτοῖς, ἀλλὰ μὴ τοῖς λέγουσι παρὰ δόξαν. ὡς μὲν οὐκ ἀμάνης, ἀμαδάθου μὲν παῖς, ἀμαλκήτης δὲ τὸ γένος, ἀλλότριος ὧν τοῦ περὶ αὐτὸν ἀμάνης, ἐπὶ τῇ

ἔτι νῦν θεοὶ ἡμῶν ἀπὸ πάντων τῆς θεῆς ἀπάντα χρη-
 σόμενοι, ἐπὶ τοσούτοι ὡς πατέρες μου τὸ λοιπὸν
 προσευχόμενοι, καὶ προσκυνοῦντες, καὶ προσκυνήσαντες
 αὐτῷ, καὶ μετὰ ἡμῶν τὰ δῶρα τῆς βασιλείας πα-
 ρὰ πάντων τῆς δόξης ἀποφείδειν, τὴν δὲ τυχεῖαν ἐκ
 τῆς τύχης, ἐδὲ σάφει λόγισμα τὸ μέγιστον τῆς ἀ-
 γαστῆς ἐταμίωσιν, ἀλλὰ τῆς βασιλείας ἐπιβου-
 λὰς με καὶ τῆς ψυχῆς τὸν ἀπὸ αὐτῆς τὸ εἶχον-
 σίας, ἀφελείδει τὸν ἐργάτην μου καὶ σὺν τῷ μέρ-
 δοχαῷ, καὶ τὴν κοινωνίαν ἡμῶν τῇ βίβῃ ἔτι ἀρ-
 χῆς ἐσθλῆς, κακοῦργος καὶ μετὰ ἀπάτης θεῆς ἀ-
 πώλειαι ἀποσάμενος. Τούτῳ γὰρ με τὰς τρεῖς
 τῆς ἀνοουμένης ἡμετέρας, ἐβύλιτο τὴν ἀρχὴν εἰς
 ἄλλους μεταβαλεῖν. ἐγὼ δὲ τοῖς ὑπὸ τῆς ἀλκιμείας
 θεῆς ἀπώλειαι ἐκδοδύντας ἰδὼς αἰετὶς, καὶ ποιεῖ
 καὶ νοήσας, ἀλλὰ τὸν ἀεὶ σὺν πολυτρομέτοις τρε-
 ποῖ, καὶ τῇ διὰ προσκυνήσαντας, ὅς ἐμοί τι καὶ τοῖς
 προσκυνήτοις ἡμῶν τὴν βασιλείαν διφυλάξιν, καὶ μόνον
 ἀπολύω τῆς ἐκ τῆς προσκυνήσαντων ὑπὸ ἀμάρτου
 γεγραμμένης τιμωρίας, οἷς ποιήσῃ καλῶς με προσ-
 κύνοντες, ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτοῦ ἀπάτης τυχεῖαν
 βίβωμαι. καὶ τὸν ταῦτα κατ' αὐτῆς μηχανοσάμα-
 ρον, πρὸς τῆς πυλῶν τῆς ἐν σούσις αἰετῶν με-
 τὰ τῆς γῆρας, τῆς πάντα ἐφορῶντος θεῆς, ταῦτ' αὖ
 αὐτῷ τὴν δίκην ἐπιβαλόντες. καλῶς δὲ ὑμᾶς τὸ
 αἰτήσαντες τῆς ἐπιστολῆς ἐκδύντας εἰς ἀπάτην τὴν
 βασιλείαν, τοῖς ἰδὼς αἰετῶν τῆς ἰδίοις τόμοις γε-
 γράμμεν, τὴν μετ' εἰρήνης, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς ὅπως
 τοῖς ἐν οἷς ἡτύχησαν κακοῖς ἀδικήσαντας αὐτοῖς, ἀ-
 μυνώμεναι, τῇ γὰρ τῆς ἐβ' μῆνης, ὅς ἐστιν ἄδαρ, τῇ αὖ-
 τῇ ἡμέρᾳ. ταῦτ' αὖ αὐτοῖς ὁ θεὸς, ἀπὸ ὀλεθρίας,
 σωτήριον πεποίηκεν. ἐγὼ δὲ ὅρα τὴν μὲν τοῖς ἀνο-
 οῦσιν ἡμῶν, ὑπομνήσας δὲ τῆς ἐπιβουλεύσαντων κο-
 λάσεως. εἰδέναι μὲν τοῖς καὶ βίβωμαι, ἔτι πόλιν καὶ
 πάντας ἔθνος, καὶ τῆς γεγραμμένης πρὸς ὧδε καὶ οὐκ
 ὅτι καὶ πυρεὶ καὶ σιδήρῳ διαπανθίσεται. τὰ μὲν τοῖς
 γεγραμμένα, προσκυνήσαντες καὶ ὅλης τῆς ἡμῶν ὑπηρεσίας
 χάρας, καὶ ὧδε καὶ ἀφ' ὧδε πάντας εἰς τὴν
 προσκυνήσαντων ἡμέραν, ἵνα τοῖς ἐχθροῖς μα-
 τίλθωσιν. οἱ μὲν οὖν ἵπποις οἱ τὰς ἐπιστολάς ἀρκα-
 μίζοντες, ὅθις ἐξορκισάμεν τὸν προσκυνήσαντων ὅδον
 ἡμῶν. ὁ δὲ μέρδοχαῷ ὡς ἀναλαβὼν τὴν βασιλικὴν
 σολῶν, ἔτι τὸν σέφανον τὸν χρυσῶν, ἔτι τὸν σπρίον πε-
 ριδέμενος προσκυνήσαντες, ἰδόντες αὐτὸν ἔτις τιμη-
 μένους ὑπὸ τῆς βασιλείας οἱ ἐν σούσις ὄντες ἰδὼς αἰετῶν,
 κοινῶς ὑπέλαβον τὴν ἀπὸ τῆς αὐτῆς. καρὰ δὲ καὶ
 σὺν τῷ φίλῳ ἐκ τῆς βασιλείας γεγραμ-
 μένους, καὶ τοῖς κατὰ πόλιν τῆς ἰουδαίας, καὶ τοῖς κατὰ
 χώραν ἐπέχον. ὡς πολλὰ καὶ τῆς ἄλλων ἔθνων, ὅθις
 τὸν ἐκ τῆς ἰουδαίας φόβον προσκυνήσαντων τὴν αἰδῶ,
 τὸ ἀκίνδυνον αὐτοῖς ἐκ τούτου προσκυνήσαντων.
 καὶ δὲ τῆς ἐβ' μῆνης τῇ γ', ὅς κατὰ μὲν ἰβερίοις ἄ-
 δαρ καλεῖται, κατὰ δὲ μακεδόνας δὲ σέρας, οἱ κο-
 μίσαντες τὰ τῆς βασιλείας γεγραμμένα ἰδὼν, ὅ-
 πως κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτοὶ κινδυνεύει ἔμελλον, ἐν
 ταύτῃ τοῖς ἐχθροῖς ἀπολέσων. οἱ δὲ ἄρχοντες τῆς
 σατραπείας καὶ οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασι-
 λεῖς καὶ γεγραμμένους, εἶχον ἐν τῇ τοῖς ἰουδαίοις.
 ὁ δὲ ἐκ μέρδοχαῷ φόβος ἡμῶν καὶ αὐτοῖς
 σὺν τῇ. τὸ δὲ γεγραμμένους τῆς βασιλικῆς, ὅθις
 πάσης τῆς ὑπὸ αὐτῷ χάρας γεγραμμένου σὺν τῇ.

A hospitij iure primum receptus, deinde per no-
 stram bonitatem in tanto honore habitus, ut
 patris appellatione eum dignaremur, & ado-
 rari iuberemus, atque secundum post nos lo-
 cum obtinere, felicitatem suam ferre non
 potuit, neque sobria mente magnitudinem
 honoris metiri: sed regno meo intruxit insi-
 dias, & eo cui vitam & imperium debeo, be-
 nefactore ac servatore Mardocheo privare me
 voluit, simulque viæ ac regni sociâ Estherē,
 malis artibus petitis ad interitum. Sic enim
 orbatō mihi hominibus amicissimis, impe-
 rium postremo voluit adimere. Ego verò quo-
 niam à scelestō homine destinatos neci lu-
 dzos non malos esse compertum habeo, sed
 optimis institutis vivere, ac Deum colere eum
 qui & maioribus meis & mihi largitus est &
 servat hoc imperium, non solum absolvo eos
 à pœna quæ prioribus continetur literis, per
 Amanem ad vos transmissis, quibus mentem
 adhibere non debetis: verumetiam volo ut eos
 omni honore persequamini, nam cum qui his
 perniciem molitus est, cum tota familia pro
 portis Sutorum in cruces suffixi, omnipoten-
 te Deo iustissimas pœnas à scelestō exigente.
 Iubeoque ut transcriptis in plurima exempla
 & per totam nostram ditionem vulgatis his li-
 teris, Iudæos sinatis suis legibus in pace vive-
 re: eisque sitis auxilio, ut possint pœnas sume-
 re de illis qui eorum aduersis temporibus in-
 iurias eis tacere ausi sunt: idque decimatertia
 die mensis duodecimi qui est Adar: quando-
 quidem Deus eam diem per internecina salu-
 tatem eis esse voluit: quæ quidem felix sit iis
 qui nobis bene cupiunt, & monumentum vti-
 tionis de insidiarum machinatoribus. Notum
 esse volo omnibus & viribus & gentibus,
 quod quæcunque aliquid ex his quæ nunc
 mandamus per inobedientiam facere neglex-
 rit, ferro & igni vastabitur. atque hæc literæ pro-
 ponantur per universam nostram ditionem, &
 accingant se utique in præscriptam diem, ut se
 de inimicis suis vindicent Cum his literis con-
 tinuò veredarij per omnes vias dimissi sunt.
 Mardocheum verò cultu regio coronæque au-
 rea & torque ornatum è palatio prodeuntem
 ut videre Iudæi, felicitatem eam sibi quoque
 communem interpretati sunt. Ingens præter-
 ea gaudium, quasi noua salutis luce oborta,
 dum per singulas vires proponuntur regiæ li-
 teræ, Iudæos omnes quotquot vel oppida vel
 agros habitarent occupauit: ita ut multi alia-
 rum gentium, metu eorum circuncidentibus ve-
 renda, securitatem sibi hoc pacto quærentent.
 Nam ad decimatertiam diem mensis duo-
 decimi, qui Hebræis Adar, Macedonibus Dy-
 strus dicitur, perlata literæ regiæ animabant
 Iudæos, ut qua die ipsis imminebat exitium,
 ea in inimicos impune sæuirent. quo factum
 est ut procuratores, magistratus, satrapæ, ty-
 ranni, reges in precio Iudæos haberent, omni-
 bus modestiam indente metu ex Mardocheo.
 post divulgatas enim ubique regiæ literas,

τῆς σατραπείας καὶ οἱ τύραννοι καὶ οἱ βασι-
 λεῖς καὶ γεγραμμένους, εἶχον ἐν τῇ τοῖς ἰουδαίοις.
 ὁ δὲ ἐκ μέρδοχαῷ φόβος ἡμῶν καὶ αὐτοῖς
 σὺν τῇ.

τῶν δ' αἰχμαλωτῶν τῶν ἐν δαίαν οἰνοχόος τῶ βα-
 σιλέως ἀρταξέρξης, νεμίας ὄνομα, παρὰ τῆς
 μητροπόλεως περὶ τὸν σάτον, ξένων πινῶν ἀπὸ μακρῆς
 ὁδοπορείας εἰς τὴν πόλιν εἰσόντων ἱππάρχους ἑβραῖς
 πρὸς ἀλλήλους ὁμιλοῦντων, προσελθὼν αὐτοῖς, ἰ-
 πωθαί πο πόθεν εἰν ὡς ἀγγελοὶ. ἀποκρίναμεν
 δ' ἡμεῖς ἐκ τῆς ἰσραήλ, πῶς αὐτῶν ἔχει τὸ πλῆθος καὶ ἡ
 μητρόπολις ἱεροσόλυμα, πάλιν ἤρξατο πινωθῆναι.
 κακῶς δ' ἔχον εἰπόντων, βεβλήθη δὲ αὐτῶν εἰς ἑδάφος
 τῆς τείχης, καὶ τῆς πύλης ἴδον πολλά διακρίναται κακὰ τοῖς
 ἰσραήλ, ἡμεῖς μὲν καταβιβάντων τὴν χώραν καὶ δια-
 παύσαντων, τῶν τε καὶ τῶν ἀπερραζομένων, ὡς πολ-
 λούς ἐκ τῆς χώρας καὶ ἐξ αὐτῶν ἱεροσολύμων αἰχμαλώ-
 τως ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ τὰς ὁδοὺς πλήρεις δεινότητος καὶ θλίψε-
 ρας γενῶν, ἰδὼν οὖν ὁ νεμίας, ἐλθὼν τὸν συμφορῶν
 τοῖς ὁμοφύλοις. Ἐὰν ἀνέλθῃς εἰς τὴν ἑβραὴν, ἀρξαι πρὸς
 εἰπὼν ὡς δὴ ὁμοφύλοις ταῦτα πάχον τὸ ἔθνος ἡμεῖς,
 ἡμεῖς ἀπαρχὰ πάντων καὶ λαφύρων γερωνάμεν, διακρί-
 νοντες δ' αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν καὶ τὴν πόλιν ὑποδυσμεν
 προσελθὼν πρὸς ἡμεῖς αὐτῶν μέλλειν ἡδὴ κατακλί-
 νειν τὴν βασιλείαν. ὁ δ' ἀδελφὸς ὡς εἶχε μὴ δόλοισιν ἡμεῖς,
 διακρίνοντες ἡμεῖς τὴν βασιλείαν τὴν ἐπὶ τῇ πόλει δια-
 κριναι. ὡς ἡ μὲν τὸ δειπνῶν ὁ βασιλεὺς διεχέθη, καὶ ἡ-
 δὴ αὐτῶν ὁμοφύλοις ἀπέβλεψεν εἰς τὸν νεμίας, κα-
 τὰς κυρωτικὰς διατάξεις, διατὴν κατὰ τὴν εἰρη-
 κειν. ὁ δὲ τῶν θεῶν διηγεῖται χάριν πρὸς καὶ πρὸς τὴν πα-
 ραχὴν αὐτῶν λέγοντι, πῶς φησὶν ὁ βασιλεὺς δύναμαι οὐ
 μὴ βλέπειν τοῦτο, μὴ δὲ τὴν ψυχὴν ἀλγεῖν, ὅπου τῆς
 πατρίδος μου ἱεροσολύμων, ἐν ἡ πόλει καὶ μνημεῖα
 προσγόνων τῶν ἡμεῶν εἰσιν, ἀκὴν βεβλήθη καὶ τῆς πό-
 λης καὶ τῶν πύλων ἐμπειρησμένων αὐτῶν, ἀλλὰ χα-
 εριστά μοι παρὰ τὴν πόλιν τὸν πῆχος ἀναγίρειν, καὶ τὴν πόλιν
 τοῖς προσκοινοδομήσαι. ὁ δὲ βασιλεὺς, διδόνων τὴν
 αὐτῶν τὴν δωρεὰν κατὰ τὸν νόμον, καὶ πρὸς τοῖς σατράπης κο-
 μίσαι τὰ ἔμμενα, ὅπως πρὸς τὴν αὐτῶν ἀξιώσῃσι, καὶ
 πᾶσαν ὡς ἀφ' αὐτοῦ χορηγίαν, εἰς ἀπὸ τῶν ἐλπίδων. πῆπυσο
 δὲ φησὶν λυπεύμενος, καὶ χαίρων ἡμῖν τὸν λοιπὸν διακρί-
 νοντες. ὁ δὲ ἐν νεμίας προσκοινοδοῦν τῶν θεῶν, καὶ τῶν βασιλέων
 τῶν ἱσραήλ, ὡς ἀφ' αὐτοῦ, τὸ κατὰ τὴν πόλιν τῶν προσκόπων
 καὶ συγκαχυμένων, ἀπὸ τῶν ἐλπίδων τῶν ἱσραήλ, καὶ τῶν
 ἡδονῶν. καλέσας δὲ αὐτὸν τὴν πόλιν, διδόνων αὐτῶν πρὸς
 σατράπης ὅπως οὖν κομίσαι τὸν τὸν συνέας καὶ φοινίκας καὶ
 σαμάρειας ἱπάρχον, ἐν ἡ πόλει τῶν πρὸς τὴν πόλιν, καὶ
 χορηγίας τῶν εἰς τὴν οἰκοδομίαν ἱσραήλ. γερωνά-
 μενος οὖν ἐν βαβυλῶνι, καὶ πολλοὺς τῶν ὁμοφύλων ἰδε-
 λόντας ἀκολουθούσας αὐτῶν ὡς ἀφ' αὐτῶν, ἡμεῖς εἰς
 ἱεροσόλυμα, πῆπυσο καὶ εἰκοσὸν ἔτος ἡδὴ βασιλεύον-
 τος ἑβραίων. Ἐὰν δὲ τῶν θεῶν τὰς ὁδοὺς ἀποδ-
 δώσιν τῶν σατράπης καὶ τοῖς ἀλλοῖς ἱπάρχαις, καὶ συ-
 καλέσας πάντα τὸν λαὸν εἰς ἱεροσόλυμα, εἰς ἐν μίση
 τῶν ἱσραήλ, τοῖς ἐπισητάτο πρὸς αὐτοὺς λόγους. ἀν-
 δρες ἰουδαῖοι, τὸν μὲν θεὸν ἴδε μνήμη τῶν πατέρων
 ἀβραάμ, ἔσρα, καὶ ἰσαάκ, καὶ ἰακώβ, ὡς ἀφ' αὐτοῦ
 τῶν, καὶ ἐκ τῆς ἐκείνων δικαιοσύνης, ἐκ ἐκ καταλεί-
 ποντα τὴν πόλιν ἡμεῖς πρὸς τὴν πόλιν ἀμείψω, σὺν ἡμεῖς
 ὡς ἀφ' αὐτοῦ βασιλεὺς λαβεῖν ἑκασίαν ὅπως ἡμεῖς τὸν πῆχος ἀναγίρειν, καὶ τὸν λαὸν τῶν ἱσραήλ πρὸς τὴν πόλιν. ἐλθὼν
 δ' ἡμεῖς τὴν γερωνάμεν ἡμῖν ἰδὼν δυσμενῶς σαφῶς εἰδὼς, Ἐὰν πρὸς τὴν οἰκοδομίαν εἰ μάθον
 ἡμεῖς πρὸς ταῦτα φιλομενῶς, ἐν ἡμεῖς καὶ πολλὰ πρὸς ἡμεῖς πρὸς αὐτὴν ἡμῖν ἐμπόδιον,

Ceterum quidam ex captiuis Iudæis, pincetna
 regis Xerxis, Neemias nomine, deambulans an-
 te primariam Persarum urbem Susa, cum hos-
 pites quosdam post iogum iter exactum in ur-
 bem aduentantes Hebraicè inter se cōfabulati
 animaduertisset, accedens ad eos rogabat unde-
 nam venirent. & audito quòd è Iudæa, rursum
 scitatus est, quomodo se haberet ille populus &
 caput eorum Hierosolyma. Quibus malè se ha-
 bere dicentibus, quòd eius mœnia diruta esset,
 & circumvicinæ gentes multa mala Iudæis in-
 ferrent, die nocteque agros excursionib. ac ra-
 pinis populâtes, & multos ex ea regione atque
 adeò ex urbe ipsa captiuos abducetes, ita ut pas-
 sim per vias reperiantur cadauera: flevit Nec-
 mias motus populariū suorum miseris: & su-
 blatis oculis ad cælum, Quousque, inquit, pa-
 tieris Domine gentem nostram tantis malis op-
 primi, ut simus præda omnium? cunctante verò
 illo apud portam & ob hæc lamentare, & acce-
 dens quidam nunciauit ei, regem iam accubi-
 tū ire. ille confestim ita ut erat non abluta facie
 ad ministerij sui functionem properat. Rex ve-
 rò post cœnam iam hilarior videns Neemiam
 subterfitem, rogabat quid esset in causa. tum ille
 Deum prius precatus ut suadæ gratiā prius ver-
 bis suis adderet: Qui possum, inquit, rex alium
 vultum sumere, aut mœtiorem è corde ponere,
 quando audio patriæ meæ Hierosolymorū, in
 qua extant sepulchra maiorum meorū ac mo-
 numenta, & portas incēlas esse & disiecta mœ-
 nia? Sed oro hanc vnam gratiam mihi cōcede,
 permitte mihi ut profectus illō muros eius ex-
 tuam, & quod deest ad fabricam templi sup-
 pleam. At rex petitioni eius annuit, simulq. li-
 teras ad satrapas commendatitias, ut & honorē
 ei haberent, & præberēt quicquid cuperet, qua-
 re desine, inquit, tristari, & posthac libēs nobis
 ministra. Ibi Neemias adorato Deo, actisq. re-
 gi pro tam ampla pollicitatione gratias, abster-
 so à vultu omni mœtore, frontem exporrex-
 it præ lætitia. Sequenti verò die accitus, accepit li-
 teras regias, quas Sadæo Syrio, Phœnices, ac Sa-
 maritæ præfecti redderet: in quibus mandaba-
 tur de honore Neemiæ habendo, & de præben-
 dis ei quibus ad ædificandū opus sit. cum igitur
 Babylonē venisset, & multos à popularibus vi-
 tro se adiungentes comites assumpsisset, eādem
 peruenit Hierosolyma, anno regni Xerxis vige-
 simo quinto: & ostendens prius suis literas, Sa-
 dæo magistro equitū collegisq. eius reddidit.
 cōvocato deinde Hierosolyma vniuerso popu-
 lo, stās in medio tēpli sic eos est allocutus: Viri
 Iudæi scitis quòd Dens optimus maximus me-
 mor maiōrū nostrorū Abrahami, Isaac & Ia-
 cobi, eorūque pietatis, quā illos quodā, eadem
 nos quoq. providentia dignatur: & ecce illius
 fauore nūc apud regē obtinui, ut mihi permit-
 teret mœnia restituere, & quod superest ad ab-
 solvendū tēplū perficere. Quāobrem nūc ita faciē-
 dū cēleo, ut quoniam non ignoratis quā infensas
 habeamus gētes vicinas, & quòd cognita vestra
 in ædificando diligētia nihil nō molietur, quo
 vestros conatus quantum in se erit impedian-

2. F. d. 1.

2. E. d. 1.

Ὅτι καταβύθους ᾤχετόν, μαρτυροῦντες ἰουδαίους τὰς
 ἡ ἰθὺς ἐκινδυνώσαν δι' αἰμά-
 του δόλου.

Quomodo Artaxerxe regnante parum absuit quin
 tota Iudaeorum gens Amani delo
 extingueretur.

ΤΕΛΕΤΗΣΑΝΤΟΣ ὁ τούτου, ἡ βασιλεία εἰς τὸν υἱὸν
 κῦρεν ὃν ἀρταξέρξης ἑλλήνως καλεῖται, συνίβη
 μετὰ βασιλῆα τούτου τῶν περιστάντων ἰσχυρὸς ἡγεμονίας, ἐκιν- B
 δυνάσει τὸ τῆς ἰουδαίας γένος ἅπαν σὺν γυναίξιν καὶ
 τέκνοις ἀποκτείναν. τῶν δὲ ἁγίων μετ' ἐπὶ πολὺ δηλώ-
 σοντο. ἐπεὶ γὰρ τὰ τῆς βασιλείας διηγήσασθαι πρῶ-
 τόν, ὡς ἐξημερ ἰουδαίαι γυναῖκα, τῆς γένους ἦσαν τῆ
 βασιλικῆς, ἡ δὲ σῶσαι τὸ ἔθνος ἡμῶν λέγουσι. πα-
 ραλαβὼν γὰρ τῶν βασιλείας ἀρταξέρξης, ἔκατα-
 σῆσας ἀπὸ ἰνδίας ἄλλας ἀβιοτίας τῆς σατραπειῶν,
 ἑκατὸν εἰκοσιπλῆ ἦσαν ἀρχοντας, τὰ τεύχεα τῆ βα-
 σιλείας ἔτει, τοῖς τε φίλοις ἔτα ἡ περιστάντων ἔθνη ἔτει C
 ἡγεμονίας αὐτῶν ὑποδιζήμενος εἰς αἰὰ πολυτελῶς,
 οἷον εἰκὸς ὧδ' αὖ βασιλεὶ τῆς πλείου ὧδ' ἀποκταζόμε-
 να τῶν ὀπίθ' ἐξιν ποιήσασθαι ὅτι ἡμέρας ρπ. ἔπειτα
 τὰ ἔθνη καὶ τοῖς σατραπείαις αὐτῶν ἐν σέβει ὅτι ἡμέ-
 ρας καπιώχοντι ἐπὶ αὐτῶν τὸ δὲ συμπόσιον ἡ αὐτοῖς τὸν
 τεύχεον τῶν γυναικῶν. σκηνώμα πνέξμενος ἐν
 χρυσῷ καὶ ἀργυρίῳ κίονων, ὑψηλὸν καὶ πορφύρεον
 κατ' αὐτῶν διηγεῖσθαι, ὡς τε πολλὰς μυριάδας κα-
 τακτείναν. διηγουμένων ὁ ἐκπύμασι χρυσῷ καὶ D
 τοῖς δ' ἐκ τοῦ πολυτελοῦς εἰς τέρψιν ἄμα καὶ θῆσαν
 πεπονημένους. προσέταξε ὁ καὶ τοῖς δ' ἐκ τοῖς μὴ
 εἰσάγειν πίνειν τὸ ποτὸν αὐτοῖς συνεχῶς προσφί-
 ροντας, ὡς καὶ ὧδ' ἀπέρσας γίνεται, ἀλλ' ἐπ' ἡμέ-
 ραις αὐτοῖς, καὶ πρὸς ὁ βέλτεται τῶν κατὰ κειμένων ἡ-
 χασος φιλοφρονεῖσθαι. δ' ἐκπύμασι καὶ κατὰ τῶν
 χώρων παρήγειν αἰετῶν τῶν ἔργων ἀφ' ὧν, καὶ
 εὐορτάζειν ὡς τῆς βασιλείας αὐτῆς πολλὰς ἡμέρας. E
 ὁμοίως τε τῶν γυναικῶν ἡ βασίλισσα ἡ ἑσθὴ συνεχῶς
 συμπόσιον ἐν τοῖς βασιλείαις. ἡ δ' ἐκπύμασι βυ-
 λόμενος ἐκπύμασι ὁ βασιλεὺς, πέμψας ἐκείλθεν
 αὐτῶν εἰς τὸ συμπόσιον ἡκεν καλεῖται τὰς γυναῖκας
 ἀπάσας ὡς βαλάνουσαν. ἡ δ' ἐκπύμασι τῶν πέρ-
 σης νόμων, οἱ τοῖς ἀλλοτρίοις βλέπειν τὰς γυ-
 ναῖκας ἀπηγορεύοντι, ἐκ ἐκπύμασι πρὸς τὸν βα-
 σιλέα. καὶ πολλὰς τοῖς δ' ἐκπύμασι πρὸς τὸν βα-
 σιλέα, ὡς τῶν νόμων ἐκπύμασι ἔχουσι παρ' αὐτοῖς, F
 καλεῖσθαι κατηγορεῖν τῆς γυναικὸς καὶ λέγειν, ὡς
 ὑβριστεῖν παρ' αὐτῆς. κληθεῖσα γὰρ πολλὰς ὑπ'
 αὐτῆς εἰς τὸ συμπόσιον, ὑπήκουσεν ὡς ἀπαξ. προσέ-
 τατε δὲ οὐδὲν δηλοῦν τίνα κατ' αὐτῆς νόμον ὀρίζοντι. G
 ἐνὸς δ' ἐκ αὐτῶν μοναχοῦ ὄνομα εἰπόντος, ἐκ αὐτῶν μόνον
 γυναικῶν τῶν ὑβριστεῖν, ἀλλὰ πᾶσι πέρσας, οἷς κιν-
 δυνάσεται κατὰ φρονεμένους ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἀ-
 γείσθαι δ' ἐκπύμασι τὸν βίον. ἡ δὲ μία γὰρ τῶν συνεκπύμασι αἰδῶν ἀπὸ τῶν ποιήσασθαι, ὡς δ' ἐκπύμασι τῶν
 βασίλισσας ὡς φανταίαν πρὸς τὸν κατὰ τῶν ἀπαίων, ἔχουσα. ὡς δ' ἐκπύμασι τῶν αὐτῶν ἐν-
 βρίζουσαν αὐτῶν ζημιῶσαι μεγάλη ζημίαν, καὶ τῶν ποιήσασθαι, δ' ἐκπύμασι τῶν ἔθνη τὰ πρὸς τῆς βα-
 σιλείας κικυρωμένα, ἔδοξε τῶν οὐκ ἐκπύμασι καὶ δυνάμει τῶν ἐκπύμασι τῶν ἡμῶν ἡμῶν γυναικῶν.

Esb. 2.

Rex verò qui vehementer eam amabat, nec dis-
iungi ab ea ferebat, nec tamen retinere propter
legem poterat, mirans quòd volùari suæ non
liceret satisfacere. Quia in anxietate videntes
eum amici, consulunt ut inutilem mulieris a-
morem ex animo eiciat, & facta per totum
orbem formosarum virginum perquisitione,
quam aliis prætulit optet sibi coniugem. no-
ua enim inducta prioris aboleri posse deside-
rium, & eius recenti consuetudine amorem
paulatim distractum in totum posse euanelce-
re. Probauit rex consilium, moxque mandauit
certis hominibus ut forma celebres virgines
ex toto regno selectas ad eum adducerent. id
mandatum illis diligenter exequentibus in-
uenta est Babylone Esfher puella utroque pa-
rente orbara, quæ apud patrum Mardochæum
educabatur. is erat tribus Beniamiticæ, vnus ex
Iudæorum primatibus. hæc puella præ cæteris
omnibus excellebat pulchritudine, & gratis
vultus in se oculos conuertebat. itaque vni
eunuchorum commendata, tractata est apud
eum delicatissimè, odoramentis atque vn-
guentis preciosissimis quibus principes fæ-
minæ corpus curare solent, quotidie delibu-
ta. atque hac tractatione per sex menses vsq[ue]
sunt quadringentæ numero virgines. quando
verò satis iam curatas existimabat, & regis le-
cto tempestiuas, vnâ singulis diebus mitte-
bat ad eum, qui post complexus eam ad eun-
dem eunuchum remittebat. Perducta verò E-
sfhere delictatus eius consuetudine, & amore
corruptus, legitimam coniugem eam sibi ad-
iunxit, nuptiæque celebrauit anno regni sui
septimo, mense xi. qui Ader dicitur: dimi-
sitque quib[us] Agaros vocant, per omnes gen-
tes nuptiale festum eis indicens. Ipse verò Per-
sas & Medos, & primates aliarum gentium ac-
cepit conuiuium nuptiali per mensem integrum:
& ingressæ regiam vxori diadema imposuit:
atque ita cum ea conuixit, nunquam interro-
gata quoniam esset nata genere. patruus verò
eius & ipse Babylone Susa migravit, ibique
degens obuersabatur quotidie circa regiam,
sciscitans, de puella quomodo se haberet. di-
ligeat enim eam haud secus quàm propriam
filiam. Rex autem legem tulit, ut nemo è do-
mesticis, inuocatus cum accederet, tantisper
dum sederet in regio solio: adhibitis in
hoc etiam licetoribus cum securibus, ut si quis
contrà faceret, plecteretur capite. rex inter-
rim virgam tenebat auream, quam quoties a-
liquem ex inuocatis venientibus seruire vel-
let, porrigebat ad eum: isque virgæ conta-
ctu eximebatur periculo. Et de his quidem
hactenus dixisse sufficit. Aliquanto deinde
post cum Bagathous & Theodestes eunuchi
conspirassent contra regem, Barnabæus al-
tèrius seruius genere Iudæus, deprehensas in-
fidias patruo reginæ indicat. ac Mardochæus
per ipsam regi insidiatores prodidit. rex verò
tertius, veritatem per quæstiones inuenit:

δρακίμωρος δὲ ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτὴν ἐρωτικῶς καὶ
μὴ φέρων τὴν ἀφ' ἧς ἔξεν, καταλλαγήναι αὐτῇ δὲ
τὸν νόμον ἢ ἐδύτατο. λυπούμενος ὅτι οὐκ ἔστιν ἀδελ-
φάτοις οἷς ἠδὲλε διττῆλε. βλέποντες δὲ αὐτὸν οὐ-
πὺς ἔχοντα χαλεπῶς οἱ φίλοι συνεβίβλουν, τὴν μὲν
τῆς γυναικὸς μήνιν καὶ τὸν ἔρωτα μηδὲν ὀφειλού-
μενον ἐμβαλεῖν. ζητήσαντες ὅτι ἐστὶν ἀνέχων καὶ ὁ
αὐτὸς τὴν οἰκουμένην, παρδίνους ἀποστέλλει, ὡς ἂν
παραχρησάσθαι ἔχεν εἰς γυναικᾶ. ἐστὶν οὖν καὶ τὸ
πρὸς τὴν ἑτέραν φιλόσορρον ἑτέρας ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ
τὸ πρὸς ἐκείνῃ ἀντοῦ ἀποστέλλει μὲν καὶ μικρὸν γί-
νειται τῆς συνοουσίας. πενθεὶς δὲ τῇ συμβουλίᾳ ταύ-
τῃ, πρὸς τῇ ποιῇ ἐπιλεξάμενος τὰς ἀδελφίμους
ἐπὶ ὁμορφίᾳ τῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ παρδίνων ἀγαγὼν
πρὸς αὐτὸν. συναχθεὶς ὁ πολλῶν, ἀνέστη τις ἐκ
βαβυλωνίων κόρη, τῇ γυναικὶ ἀποστέλλων ὀφειλήν
τῇ θεῷ μὲν δοχαίᾳ, τὸ δὲ αὐτῇ ὄνομα αὐτῇ, τρεφο-
μένη. οὗτος δὲ αὐτῇ ἐκ τῆς ἐνιαιμίτιδος φυλῆς, τῇ
ὅτι πρῶτον ὄνομα τῆς ἰουδαίας. πασῶν ὅτι τὴν ἑδὴ-
ρα συνεβίβαν, τὸ δὲ αὐτῇ ὄνομα αὐτῇ, τῇ χαλκῇ δὲ
φίρεται, καὶ τὴν χάριν τῇ πρὸς αὐτὴν τὰς ὁφείας τῇ
μὲν καὶ πολλὰν ἐπείχεσθαι. ὡς δὲ δοθεῖσα ἡ αὐτῇ π-
νὴ τῇ ἀνέχων εἰς ἐπιμέλειαν, πάσης ἐν τῇ γυναικί
νοίας, ἀρμυρίων ἀφ' ὅσων ἐκ πολυτελείας τῇ ἀλεμ-
μάτων, ὡς χρῆται τὰ σώματα, καὶ ἀρμυρίων. καὶ οὕ-
τως ἀπὸ λαβὸν ἐπὶ μὲν αὐτῇ. τῇ βασιλείᾳ τὸν ἀνέχων
ἔσται. ὅτι ἡ ἐνέμειν ἀποχρώντως τῇ πρὸς ἐπιμέλειαν
τὴν ἐπιμέλειαν ἔχεν τὰς παρδίνους, καὶ τῇ βασιλείᾳ
αὐτῇ ἐπὶ κοίτῃ βασιλείᾳ ἀξίας ἢ ἡ γυναικί, καὶ
ἐκαστῇ ἡμέρᾳ ἑστῆσαι τῇ βασιλείᾳ συνοουμένην. ὁ
ὅτι πηλοσάζων ἀπὸ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν ἀνέχων.
ἀφ' ὅσων ὅτι τῆς ἑδὴρας πρὸς αὐτὸν ἡδὲ αὐτῇ καὶ
πρὸς τῆς κόρης εἰς ἔρωτα, νομίμως αὐτῇ ἀγεται
γυναικᾶ. καὶ γὰρ αὐτῇ ποιῇ τῇ δὲ δοχῇ μὲν
ἐβδόμου ἔτος τῆς αὐτῇ βασιλείας ἀδελφὸν καλουμένην.
ἐστὶν οὖν ὅτι αὐτῇ ἀγεται λεγόμενος εἰς πατρίδος,
ἰορτάζειν αὐτοῖς τῇ γυναικί ὡς ἀγαθὴν. αὐτὸς ὅτι
πρὸς καὶ τῇ μὲν καὶ τοῖς πρῶτοις τῇ ἑδὴν εἰ-
σίει ἐπὶ μὲν ὅλοι ὡς τῇ γυναικί αὐτῇ. εἰσελθόντος
ὅτι εἰς τὸ βασιλεῖον, πρὸς τῇ αὐτῇ τῇ δὲ δοχῇ. καὶ
συνοουμένην ἔτος ἑδὴρα, μὴ ποιεῖται πρὸς αὐτῇ
τὸ ἑδὴν ὅτι ἐπὶ εἰν τυχεύουσι. μεταβαλὲς ὅτι καὶ
ὁ θεὸς αὐτῇ ἐκ τῇ βαβυλωνος εἰς συῶσαν τῇ πρὸς
δοχῇ, αὐτῇ διττῇ ἐκαστῇ ἡμέρᾳ, πρὸς τῇ βασι-
λείᾳ δὲ αὐτῇ πρὸς πρὸς αὐτῇ πρὸς τῇ κόρης π-
να δὲ αὐτῇ τρέπον. ἔσται καὶ αὐτῇ, ὡς αὐτῇ θυγα-
τὴρ. ἔσται δὲ καὶ νόμον ὁ βασιλεὺς ὡς τῇ μὲν αὐτῇ
ἑδὴν αὐτῇ πρὸς αὐτῇ μὴ κληθέντα, ὅτι αὐτῇ τῇ
θεῷ καὶ αὐτῇ. πρὸς αὐτῇ αὐτῇ τὸν θεῷ αὐτῇ
πρὸς αὐτῇ ἔχοντος ἀνθρώποι, πρὸς τὸ κολάζειν τοῖς
πρὸς αὐτῇ, ἀλλήτοις τῇ θεῷ. καὶ ὅτι αὐτῇ τοῖς
γυναικί ἔχον αὐτῇ ὁ βασιλεὺς. αὐτῇ ὅτι αὐτῇ
πρὸς αὐτῇ ἔχον αὐτῇ ἀλλήτοις πρὸς αὐτῇ, ὅτι αὐτῇ
πρὸς αὐτῇ. ὁ δὲ, ἀπὸ μὲν αὐτῇ, ἀπὸ μὲν αὐτῇ.

καὶ πρὸς μὲν οὕτως, ἀνέχων τῇ δὲ δοχῇ. πρὸς αὐτῇ ὅτι αὐτῇ πρὸς αὐτῇ βασιλείᾳ
δοχῇ καὶ θεοδίδου, βαρναβᾶρος τῇ ἀνέχων οἰκίᾳ τοῦ ἑδὴν, τὸ γυνὴν ὡς ἰουδαίος, συνοῦς τῇ
ἐπιβουλῇ, τῇ θεῷ κατεμύσσει τῇ γυναικί τοῦ βασιλέως. μὲν δοχῇ ὅτι αὐτῇ πρὸς αὐτῇ, φα-
νερὴ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῇ ἐπιβουλῇ. πρὸς αὐτῇ δὲ ὁ βασιλεὺς, τῇ αὐτῇ ὅτι αὐτῇ.
καὶ τοῖς

ὁ μὲν οὐκ ἀμέλει, ταῦτα συνεβέβηκεν, οἰόμενος
 εἰς αὐτὸν ἦσαν τὰ τοῦ γέρας. ὁ δὲ βασιλεὺς ἤδεις τῇ
 παραμήσει, περιελθὼν φησὶ, ἔχεις γὰρ καὶ τὸν ἵππον,
 καὶ τὴν σάβην, καὶ τὸν σπρίτον, ὅπως ἴππων μάρδο-
 χαῖον τὸν ἰσχυρὸν, καὶ ταῦτα ἐκείνῳ δοῖς, κήρυττε
 πορεύων αὐτὸν τὸν ἵππον. σὺ γὰρ ἔφη μοι φίλος ἀγα-
 πῆτος, καὶ ἴσθι δόκιμος ἐν χρηστῷ συμβούλῳ ἐξ ἡμέ-
 ρων, ταῦτα ἡ αὐτὴ παρ' ἡμῶν ἔσται σῶσεν δέ μου τὴν ψυ-
 χὴν. οὕτως ἀνέστους ὡρᾶ πᾶσαν ἐλπίδα, τὴν
 δόξαν οὐ συνεχύθη, καὶ πληγὴς ὑπὸ ἀμνηστίας,
 ἔξεσεν ἄγων τὸν ἵππον, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ τὸ χρυ-
 σοῦν ὤβριον. καὶ τὸν μάρδοχαῖον ὄρων πρὸς
 τῆς αὐλῆς, σάκκον ἐνδεδυμένον, ἐκέλευσεν ἀποθέ-
 μενον ἐνδύσασθαι τὴν πορφύραν. ὁ δὲ ἐκ εἰδῶς τάλη-
 θῆς, ἀλλὰ χλευάζεσθαι νομίζων, ὡς χάρις πάν-
 των αἰθρῶπων ἔπειν, ἔπος ἡμῶν ταῖς συμφοραῖς
 ἐπηγεῖται; πενθεῖς δὲ αἷς ὁ βασιλεὺς αὐτῷ γέρας
 τῶν εἰρηδικῶν, αἰτῇ τ' σωτηρίας, ὡς αὐτὸς παρέ-
 ρει, τοῖς τότε ἐπιβουλεύουσιν ἀνέχου ἐλίζας, ἐν-
 δύεται τὴν πορφύραν, ὡς ὁ βασιλεὺς αἰεὶ φερὼν διέ-
 λει, καὶ ἐπιτίθεται τὸ ὤβριον, καὶ ὀπίσθαι ὅτι τὸν
 ἵππον, ἐν κύκλῳ φερίει τὴν πόλιν, ἀμάνη πορεύον-
 τες ἐκπύοντες, ὅτι τῶν ἑσθ' ὡρᾶ τὸ βασιλεὺς,
 ὃν αὐτὸς ἐξῆλθε καὶ πῆς ἀξίον δοκιμῶσιν. ἔπει δὲ ἐκ-
 θεῖναι τὴν πόλιν, ὁ μὲν μάρδοχαῖος, εἰσεὶς πρὸς
 τὸν βασιλεῖα, ἀμάνη δὲ ὑπ' ἀγκυλῆς πρὸς αὐτὸν οὐ
 ὡρᾶνται, καὶ μὲν διακρύβει τῇ γυναίκῃ καὶ τοῖς
 φίλοις τὰ συμβεβηκότα διηγεῖτο. οἱ δὲ ἐκείνῳ ἀμύ-
 νασαι τὸν μάρδοχαῖον ἔλεγον διωκόμεναι, τὸν γὰρ
 θεὸς ἐξ' αὐτῶν. ταῦτα δὲ τούτων ἐπὶ πρὸς ἀλ-
 λήλους ὁμιλοῦντων, ἦκου οἱ τῆς ἐδῆρας ἀνέχοι τὸν
 ἀμάνην ὅτι τὸ δίδωνον ἐπιπαιδίζοντες. συμβουχάδας
 τε τῶν ἀνέχων εἰς, ἰδὼν τὸν σωτὴρ ἐν τῇ ἀμάνου οἰ-
 κίᾳ πεποιητότα, ὃν ὅτι μάρδοχαῖον παρὶσθαι αἰσταν,
 καὶ πυθόμενος ὡρᾶ πρὸς τῶν οἰκετῶν ὅτι τὸ τῶν ἡ-
 σαι ἰτομῶσά μιν, γνοὺς δὲ ὡς ὅτι τὸν τ' βασιλίσ-
 σης θεῖον, τὸν γὰρ ἀμάνην μέλλειν αὐτὸν ἀπιδεῖν
 ὡρᾶ τὸ βασιλεὺς πρὸς τιμωρίας, τότε μὲν ἰσχυ-
 ρίαν ἦν. ὡς δὲ ὁ βασιλεὺς μὲν τὸ ἀμάνην ὠκνη-
 θεῖς, ἔξιν τὴν βασιλίσσαν λέγειν αὐτῷ πρὸς βούλι-
 ται διαρῆς ὅτι τυχεῖν ὡς ἀπομύμην ἐπερ αἱ ὅτι τυ-
 μῶν ἔχη, τὸν τὸ λαὸν κίνδυνον ἀποδύρετο, καὶ πρὸς ἀ-
 πώλειαν ἔλεγε μὲν τῶν ἐθνῶν ἐκδεδόμεναι, διὸ καὶ ποιεί-
 δαι ἐπὶ τούτων τοῖς λόγοις. ὁ γὰρ αὐτὸς ὡς ἀπομύμην
 αὐτῶν, εἰ πρὸς δουλείαν πικρὰν ἐκέλευσεν αὐτοῖς ἀ-
 πεμπολὴν δύναι. μέτερον γὰρ τὸ τοῦ κακόν. παρὶ κά-
 λει τὸ τούτων ἀπαλλαγῆναι. ἐρωπύοντες δὲ τὸ βασι-
 λέως ὑπὸ πρὸς εἰν ταῦτα γενησόμενα, κατηγόρει τὸ
 λοιπὸν ἡδὴ φαιρῶς ἀμάνου, καὶ τῶν ὅτι πεποιη-
 ῶν αὐτοῖς, κατεποδίσκοναι τὴν βελὴν ἔλεγε. τα-
 ραχθῆντος δὲ πρὸς τὸ τὸ βασιλῆος, καὶ ἀνα-
 πηδῆσαντες εἰς τοὺς κήπους ἐν τῇ συμποσίῳ, τῶν
 ἐδῆρας ὁ ἀμάνης ἤρξατο διδάσκειν, καὶ ὡρᾶ χαλεπὴν συ-
 γκαίναι τῶν ἡμέρων μόνον. συνῆκε γὰρ αὐτοῖς ἐν κακοῖς ὢν. ὅτι τε τῆς κλῆνης αὐτῆς αὐτῶν πρὸς, καὶ
 τὴν βασιλίσσαν ὡρᾶ χαλῶντος, ἰππευτὴν ὁ βασιλεὺς, καὶ τὴν ἑφ' ἐπὶ μάλλον παρὸν
 θεῖς, εἴπειν ὡς χάρις παῖται αἰθρῶπων καὶ βιάζειται μου τὴν γυναῖκα ἐπιχειρεῖς, αμάνη δὲ πρὸς
 τὸ τοῦ κατεπληθῆτος, καὶ μηδὲν ἐπὶ ἐλίζεσθαι διωκόμενος, καὶ συμβουχάδας ὁ ἀνέχων παρὶ-
 θῶν κατηγόρει τὸ ἀμάνου, ὡς ὡρᾶ σωτὴρ ὅτι τῆς οἰκίας αὐτῆς παρὶσθαι ἀμάνην ὅτι μάρδοχαῖον.

Id consuluit Aman putans hunc honorem non
 alij deberi quam sibi. Rex vero latus: Ergo, in-
 quit, vade, & sumpto equo, veste ac torque,
 Mardochæum Iudæum quære, & sic ornatum
 equo insidentem ipse præcede, agens præce-
 nem interim. nam tu amicus es intimus, &
 consilium quod dedisti exequeris optime, ac-
 batur enim honor hic meæ vitæ conservatori.
 His præter omnem spem auditis vix fuit com-
 pos animi, & cum non haberet quid aliud fa-
 ceret, exiit cum equo, purpura & torque au-
 reo: inuentumque ante aulam Mardochæum
 sacco amictam, iussit eo deposito induere pur-
 puram. Qui veritatem rei nesciens, sed illud si-
 bi putans: Seclestissime, inquit, ad hunc calami-
 tati nostræ insultas? Pertuasus tandem quod
 rex hoc ei præmoniti pro accepta salute redde-
 ret, præque detectis eunuchorum insidiis, in-
 duit purpuram qua rex ipse uti est solitus: &
 ornatus torque, conscenditque equo vibram ob-
 equitabat, præcedente Amane & clamante: Sic
 honorabitur quem rex honorare voluerit. Per-
 lustrata deinde vrbe, Mardochæus ad regem in-
 greditur. Aman vero præ pudore domum se
 contulit, & cum fletu uxoris ac amicis quæ con-
 tingerant narrauit. Responderunt illi ademptam
 iam ei omnem occasionem vindicandi in Mar-
 dochæum, quandoquidem illi manifestè Deus
 sit propitius. Hæc illis adhuc colloquentibus,
 venerunt Euthemis eunuchi, Amanem sine mo-
 ra ad coram vocaturi: quorum vnus Sabucha-
 das vasa cruce defixa in ipsius ædibus, quæ pa-
 rata erat Mardochæo, scitatusque ē quodam
 famulo in quem vsum parata sit: ut cognouit
 quod regina patruo, quem Aman volebat a re-
 ge ad supplicium deposcere, tunc quidem siluit.
 Carcerem postquam rex cum Amane suauiter
 epulis acceptus, iussit reginam indicare quid-
 nam cum sibi largiri cuperet, accepturam quic-
 quid petierit: coepit deplorare periculū sui po-
 puli, licens se ad interitum cum tota sua gente
 deditam, & ideo nunc ea de re verba facere. Ne-
 que enim se negotiatus interpellatū fuisse, si
 in amaram seu iuramentum vendicos iussisset, quod
 mediocrem hanc calamitatem duceretur: tunc ve-
 ro orate, ut se ab imminente clade eripiat. Quæ-
 rente autem rege, quisnam hoc moliretur, iam
 aperit accusando in Amanem inuicta (st, di-
 cens hunc, quod pessimè erga eos affectus esset,
 autorem talis consilij. Tum rex turbatus rece-
 pit se in hortos ē conuiuii: & Aman paratum
 sibi iam intelligens infortunium, coepit apud
 reginam erratum suum agnoscere, & precari
 veniam: simulque in lectum eius procubuit.
 Interim superueniens rex, & hoc viso magis
 etiam commotus: Seclestissime, inquit, etiam
 vim uxori meæ inferte vis? Amane autem ad
 hanc vocem exterrito, & ne hiscere quidem
 valente, ibi verò Sabuchadas eunuchus acce-
 dens accusabat Amanem, quod in ædibus ei-
 us inuenisset crucem Mardochæo paratam.

EAb. 7.

Eph. 8.

idenim sibi compertum ex ipsius famulo, cum ad invitandum eum venisset. esseque eam crucem altam quinquaginta cubitos. Quo audito rex decrevit non alio ipsum afficere supplicio, quàm quodd in Mardochæum excogitauerat: iussitque ut confectum in eam crucem sublatum necaretur. Subit hinc mihi admirari diuinam potentiam, iustitiamque ac sapientiam vel ex hoc facto colligere, qui non solum Amanem merito supplicio tradidit, verumetiam poenam in alterum excogitam in caput inuentoris illo infecio conuertit. Atque ita Aman immodicè amicitia regis vltis periiit, & facultates eius reginæ donatae sunt. Mardochæus autem à rege accitus, qui iam cognatum esse coniugis ex ipsa didicerat, annullum accepit ab eo qui prius Amani fuerat concreditus. regina verò possessiones Amanis ei largita est. rogauit deinde regem ut Iudæis præsentem de vita metum adingeret, docens eum de Amanis Amadathis filij literis, sparsis quàm latè pateret impertium. neque enim se posse viuere, nisi & patria salua, & suis popularibus. rex autem pollicitus est nihil ipsa inuita se mandaturum, neque voluntati eius vlla in re contrà iturum. Permisit etiam ut ipsius nomine quicquid veller de Iudæis scriberet, & regio sigillo obfignatas literas per omnes prouincias dimitteret. confirmatas enim regio signaculo, auctoritatem habituras apud omnes qui eas legerint, & contradicendum reis neminem. Accitis igitur scribis regis, iussit eos pro Iudæis scribere ad magistratus omnium gentium, quæ sicæ sunt Indiam inter & Æthiopiam sub centum xxviii. latrapiis. quarum litterarum exemplum hoc fuit: Rex magnus Artaxerxes magnitudinis nobilitatis fidelibus. S. Multi elati magnitudine honoris & beneficiorum quæ ex nimia conferentiam bonitate percipiunt, non solum erga inferiores exercent superbiam, verumetiam contra ipsos autores beneficij non verentur insolecere, quantum in se est tollentes omnem omnino gratitudinem, quæ vsquam est inter homines: & corrupti inopinata felicitate, abutuntur ea contra illos, per quos eam adepti sunt, nec Deum quidem timentes, cuius numen putant se posse fallere. Ex his quidam propter amicitiam præpositi cum potestate administrandis publicis negotiis, priuatis indulgēt odliis: & decipiētes eos quos penes summum est impertium, falsis criminibus ac calumniis efficiunt ut indignentur innoxiiis, atque ita miseros adducunt in salutis periculum: id quod non è prius exēplis aut fama auditis vobis potest esse perspicuum, sed ex facinore quod sub nostris admissum est oculis: ut posthac non oporteat mentem adhibere qualibuscunque criminibus vel potius calumniis, sed de cognitis causis iudicare: & si quidem peccatū sit, seuere animaduertere: sin contrà, absolueret: & rebus non verbis credere. Nanq; Aman filius Amadathis, genere Amalecita, & externi non Persici sanguinis

τὸ πρῶτον αὐτὸν πωλεῖται ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὅτι καλίστων αὐτὸν ἐπὶ τὸ δειπνῆσαι ἐλθοὶ πρὸς αὐτόν. ὅς τὸν σάουρον ἔλεγε, ἢ πῆχυν τὸ ὕψος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας, ἢ ἄλλη πρῶτα πρὸς βασιλὲν ἔκρινε τὸ ἀμάνην, ἢ τὴν καὶ μάρδοχαίου νεοτημένην. καὶ καλῶς ὡς δὲ χεῖμα αὐτὸν ὅς ἐκείνου σάουρον κρεμασθῆναι, ἀποδαιεῖν. ὁ δὲν ἐπὶ ἔρχεται μοι τὸ θεῖον θαυμάζειν, καὶ τὴν σφίαν αὐτὴ καὶ δικαιοσύνην καταμαρτυρεῖν, μὴ μόνον τὴν ἀμάνην καλῶς ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατ' ἄλλου μεμηχανημένην πρῶτα, ταύτην ἐκείνου ποιήσαντες. καὶ τοῖς ἄλλοις μαρτυρεῖται ὅτις γὰρ πᾶσι παρεχόμενος, ὡς ἂν κατ' ἐπίστασιν παρῆναι, ταῦτα λαμβάνει καὶ ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ ἐπιμαρτυρήσας. ἀμάνης μὲν οὐκ ἀμείψαντα παρὰ τὴν βασιλείαν χεῖρας πρὸς τὴν, τῶν διεφθάρη τὸ τέλει. τὴν δὲ ἔσται αὐτὴ, ἐχάριστα τὴν βασιλείαν. μάρδοχαῖον δὲ πρὸς βασιλὲν ἐστὶν, ὅς δὲ ἐδήλωσεν αὐτὴν τὴν πρὸς αὐτὸν συγγένειαν ἐδίδωκεν, ὅν ἐδωκεν ἀμάνην δακτύλιον, τῶν μάρδοχαίου δίδωσι. διαρείται δὲ καὶ ἡ βασίλισσα μάρδοχαῖον, τὴν ἀμάνην κτίσιν, καὶ δίδωσι τὴν βασιλείαν, ἀπαλλάξαι τὴν πρὸς τὴν ζωὴν φόβου τὸ τῷ ἰσὺ ἀγὼν ἔστος, δηλῶσαι τὰ γεγραπτά κατὰ πάντα τὴν χώραν ὑπὸ ἀμάνην τὴν ἀμαδάδου. τῆς δὲ πατρὸς αὐτῆς διαφθαρείσης, καὶ τῷ ὁμοφύλῳ ἀπολομένῳ, οὐκ αὐτὴν ὑπομένει τὸν βίον. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπέχετο μηδὲν ἀχαρὲ αὐτῇ ἐπαυδακίαν, μηδὲ οἷς βέλεται ἐναρπύον ἐσσεσθαι. γράφειν δὲ ἂν βέλεται πρὸς τὴν πρὸς ἰσὺ ἀγὼν ἐκείνην ἐκ τῆς βασιλείας ὀνόματος, καὶ σημειωμένην αὐτὴ τῇ σφραγίδι, πέμπειν εἰς πάντας τὴν βασιλείαν. τοῖς δὲ ἀναγνωστομένοις τὰς ὑπὸ τῇ βασιλικῇ σημασίᾳ ἡσυχασμένους ἐπιστολάς, οὐδὲν πρὸς τῷ ἐργασμένῳ ἐναρπύσασθαι. μεταπεμφθέντας οὐκ οὐ βασιλικῆς γεγραμμένους ἐκείνου γεγραπτοῖς ἐδίδωκεν ὑπὸ τῷ ἰσὺ ἀγὼν, τοῖς τε οἰκονόμοις καὶ ἀρχαῖς, ἀπὸ ἰσὺ ἀγὼν τῆς ἀδικίας, καὶ ὡς σαφὲς πᾶσι ἡσυχασμένοις. τὰ δὲ γεγραπτά, τῶν εἶχε τὸν τέλει. βασιλεὺς μέγας ἀπαξίξας, τοῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἡμέτεροις φερούσι, χαίρειν. πολλοὶ δὲ μέγας δουλοῖας καὶ πρὸς, ὡς δὲ ὑπερβολῶν χρεῖς ὅστις τῷ παρεχόμεν ἐναρπύσας, ἢ εἰς τοῖς ὑποδιδάσκουσιν μόνον ἐξυβρίζουσιν, ἀλλ' ἐπὶ αὐτοῖς ἀδικεῖν ὡκνησαν τοῖς δουλοῖς, τὸ ἀχάριτον ὅς ἀνδράπων ἀγαγεῖν. καὶ δι' ἀπειρεσθῆσαι τῷ ἢ ὅς ὡς πρὸς δόκησαν ἀγαθῶν, κόρεν εἰς τοῖς ἀπίοις ἀφέντες, λήσασθαι τὸ θεῖον ἐπὶ τοῖς νομίμοις, καὶ τὴν ὅς αὐτὴ διαφύξασθαι δίκην. ἵπποι δὲ τούτων πρὸς αἰσῶν πρὸς γράμματα ὅππῃ πέντες παρὰ τῷ φίλῳ, καὶ μῖστος ἰδίον ἔχοντες πρὸς πᾶς, ὡς ἀλογοσάμνοι τοῖς κρατούσιντες ψάλλειν ἀφίαν καὶ διαβολὰς ἐπεισαν καὶ μηδὲν ἀδικησάντων ὁρμὴν ἀναλαβεῖν, ὑφ' ἧς ἐκινδυνεύσαν ἀπολείδαι. τὸ πρῶτον ἢ ἐκ ἐκ τῷ ἀρχαιότερον ἐπὶ ἀκοῇ γνωρίμων ἡμῶν, ὅπως ἰδίον ὅς ἔχον, ἀλλ' ἐκ τῷ παρὰ τὰς ἡμετέρας ὅφεις πολλοὺς μὲν καὶ καταγροῖας μὴ πρὸς ἔχειν ἐπὶ τῇ λογίᾳ, μηδὲ οἷς ἐπὶ πείθειν ὅππῃ, κείνῃ δὲ ὅσα τῆς αὐτῆς οἶδε πρὸς γράμματα, καὶ καλῶς μὲν αὐτὴν ἢ τοῖς αὐτὰ, χαρίζεται δὲ αὐτῶν ἔχει, τοῖς ἔργοις αὐτοῖς, ἀλλὰ μὴ τοῖς λέγουσι πρὸς διδόντες. ὡς μὲν οὐκ ἀμάνης, ἀμαδάδου μὲν πᾶς, ἀμαληκίτης δὲ τὸ γένος, ἀλλότῃος ὡς τοῦ πρὸς αὐτῶν ἀμάνης, ἐπὶ τῇ

τὸ ἥ πλῆθος ἀπεδίξατο μὲν καὶ τοὺς δεσποφύσαντας
 πρεσβυτέρους τὸν νόμον. ἐπὶνισαν ὅ καὶ τὸν δημίτριον
 τῆς δόξας, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αὐτοῖς εὐρίπην γε-
 γνημῶν. παρεκάλεισάν τε δοῦναι καὶ τοῖς ἡγουμένοις
 αὐτῶν ἀναγνῶναι τὸν νόμον. ἤξισαν τε πάντες, ὅτι ἰ-
 σμεν καὶ τῶν ἐρμηνεύων οἱ πρεσβυτέρους, καὶ τὴν πολιτικὴν
 οἱ πολιτικούς, ἐπεὶ καλῶς τὰ τῆς ἐρμηνείας
 ἠπέρχεται καὶ δεξιότατα. ὡς ἔχει καὶ μὴ μετακι-
 νῆν αὐτά. ἀπάντην ὅ αὐτῶν ἐπαμεινόντων τὴν γνώ-
 μιν, ἐκείλους ἐπὶ τῇ πείρᾳ πρὸς τὸν πρεσβυτέρων
 ὅρα. τὰ νόμῳ, ἢ λέγον, πάλιν ἐπισκοποῦντα τὸ καὶ
 ποιῶντα φανερὸν διορθοῦν, σωφρονῶς τὸ ποσὶ
 τῶν πρὸς τὸν νόμον ἀπαρτίζοντες καλῶς, εἰς αἰὲν δε-
 μιῶν ἔχοντες μὲν οὐδὲ βασιλῆος καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ αὐτῆς
 φέρουσιν εἰς τὸ χρῆσιν ὅρων τιτλιωμένων. ἦδη
 ἡμέτερος τῶν νόμων ἀναγνῶνται αὐτῶν, καὶ τὴν
 δόξαν καὶ τὴν σοφίαν ἐξήλασαν τὴν νομοθεσίαν, καὶ
 πρὸς τὸν δημίτριον ἤρξατο ποιῆσαι λόγους, πῶς ἔ-
 πως δαυμασῆς ἔσσης τῆς νομοθεσίας, ὡς ἔπειτα τῶν
 ἰσορριμῶν αὐτῆς, ὅτι τῶν ποιητῶν ἐπεμνήσθη. ὃ δὲ δημί-
 τριος μὲν ἐπὶ τῆς τῶν νόμων τούτων ἀναγρα-
 φῆς ἀφάδα, δεῖ τὸ δεῖν αὐτῶν ἔχει καὶ σμενῶν ἔ-
 φασκε, καὶ ὅτι βλαβεῖν ἦδη πρὸς τούτοις ἐπιχειρήσαν-
 τες ὑπὸ τῇ θεῇ. δηλῶν ὡς θεοπομπῆς τε βουληθεῖς
 ἰσορριμῶν πρὸς τὰς ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῇ δόξαν, πλείους
 ἢ βλάπτειν ἡμῶν, καὶ ὅρα τὰς αἰεσίς ἐξήλασαν το
 τὸν θεόν, ἐπὶ τῇ αὐτῇ τῇ τῶν νόμων τούτων ἀναγρα-
 φῇ. ἡ μὲν ἀλλὰ ἔσθ' ὅρα εἶδεν, ὅτι τὰς αὐτῆς
 συμβαίνει μετὰ τὸν νόμον τὰς θεῖας, καὶ τὴν ἐκφέρειν
 ἐπὶ κοινῇ ἀνθρώποις θελήσαντι. καὶ ἀπορρόμους
 καὶ τῇ τῶν δόξαν. ἐδίδου ὅ καὶ τῇ θεοδότην τῇ
 τῇ τῶν νόμων ποιητῶν ἀναγνῶνται, ὅτι βλαβεῖς ἔν-
 τινος δόξαν τῇ ἐν τῇ ἱερᾷ βίβλῳ γεγραμμένων μνη-
 σθῶν, τὰς ὁφείας γλαυκῶν καὶ σμενῶν τῶν ἀ-
 πᾶν ἀπαλλαγῆναι τὰς παλαιάς, ὅρα μὲν ἰσχυρῶς τὸν
 θεόν, ὅρα τὰς θεῖας ὅρα τὸν βασιλῆος ὅρα τὸν δημί-
 τριον καὶ τὸν πρεσβυτέρων, πρὸς τὴν αὐτῆς ἐκείλους
 πολλὰ ποιῶν τῇ βίβλῳ τῶν ἐπιμνησθῶν, ἵνα
 δεξιότατα τὰς καθάρως. τοῖς τε ἐρμηνεύουσιν πα-
 ρεκαλέσθαι σιωπῶντες πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἰσχυρίᾳ ὅρα
 γίνεσθαι. τὸ πρὸ αὐτοῖς καὶ πρὸς πᾶσι τῶν παρ' αὐτῶν,
 καὶ πρὸς τῇ δόξῃ τῶν δωρεῶν ἀφελείας λυσιστήσιον.
 νῦν μὲν γὰρ ἔχει δίκην αὐτοῖς ἐκπέμψειν ἑλεῖν, ἰ-
 σχυρῶς ὅ πρὸς αὐτὸν ἰδόντας, τὴν ἑλπίδα πάντων,
 ὡς ἦν αὐτῶν ἐπὶ σοφία δίκαια τυχεῖν, καὶ ἡ ἐκείνου
 μεγαλοφροσύνη ὅρα γινώσκοντες. τότε μὲν ἔπειτα
 αὐτοῖς, δοῦναι ἑκάστην σοφίαν ἀρίστην ἔχει, καὶ χρυσῶν
 τάλαντα δύο. καὶ κυλίκους τάλαντων, καὶ τῶν συμπο-
 σίου σκευῶν. καὶ τὰς μὲν ἐκείνοις ἔχοντες ἑδωρή-
 σατο. τὰ δὲ ἀρχιερεῖς ἐλθόντες δι' αὐτῶν ἐπεμψέ,
 κλίνας ἀργυρέσθας δέκα, ἑ τῶν ἀκόλουθον αὐτῶν
 ἐπισκόπων, καὶ κυλίκιον τάλαντων λ'. πρὸς τού-
 τοις καὶ σοφίας ἰσορριμῶν, καὶ εὐφροσύνης ὁδόντες ἰσοῦς ἔχοντες. ἐπὶ γὰρ μὲν φιάλας καὶ
 θυβλίας, καὶ ἀποδείας, καὶ κρατήρας χρυσῶν πρὸς ἀνάδοξιν δύο. παρεκάλει δὲ αὐτὸν καὶ δεῖν τὸν ἐπισκόπον,
 ὅπως εἰ τῶν ἀνδρῶν τούτων διλήσειν πρὸς αὐτὸν ἰδόντες, ὅτι πολλὰ ποιῶν τῇ μὲν τῇ
 ἐν παιδείᾳ τυγχάνοντων σιωπῶν, καὶ τὸν πᾶσι εἰς τοὺς τοῖς ἰδόντες ἔχοντες καὶ τὰς ἀνδράσι καὶ τὰς εἰς
 δόξαν ἑ τῶν ἰδόντων τὰς αὐτῶν ὅρα πᾶσι τῶν φιλαδέλφῳ σιωπῇ γινώσκοντες.

& Demetrium ipsum collaudavit, cuius sugge-
 stionis occasione maxima bona perciperent:
 rogaueruntque ut etiam optimatibus eorum
 copia legendi fieret. Deinde & sacerdos & se-
 niores interpretum & magistratus populi ro-
 stulauerunt, quandoquidem feliciter absoluta
 esset hæc interpretatio, ut rata permaneat, nihil-
 que ex ea mutari liceat. quæ sententia cum om-
 nibus placuisset, iusserunt ut prius si quis ali-
 quid deprehenderet vel superesse legi vel deesse,
 diligentius inspectum & indicatum corrige-
 ret, quando consultum esset ut res semel appro-
 bata rata esset in perpetuum. Quamobrem rex
 multum gauisus est, videns hanc quoque suam
 voluntatem in publicum cessisse commodum:
 sed maiorem etiam percipit voluptatem dum
 sibi lex legeretur, non sine admiratione legisla-
 toris sapientiæ: cepitque de ea se conferre cum
 Demetrio, rogans qui factum sit ut tam admi-
 randarum legum nec historicus ullus nec poë-
 ta mentionem fecerit. Tum Demetrius respon-
 dit, neminem ausum eam attingere, quam constaret
 divinam esse & omni veneratione dignissi-
 mam, & punitos esse quosdā cælesti numi-
 ne, qui illam temere attrectare non sint veriti.
 Theopompum enim volentem inde quædam
 suis scriptis inferere, mentē motum fuisse die-
 bus xxx. & per intervalla infantiæ precibus
 Deum placasse, facile conicientem quæ mor-
 bi causa fuerit, atque etiam in somnis admoni-
 tum hæc ideo pati, quod fuisset circa res diui-
 das curiosior, easque voluisset proferre profanis
 hominibus. quare cum à cæpro destitisset, sa-
 nam mentem ei fuisse redditam. Theodectæ e-
 tiam poëtæ, cum in quadam tragœdia vellet a-
 liquid de sacris libris admiscere, oculos glauco-
 mate suffulos caligasse: & cum erratum agno-
 uisset, exorato Deo redditam aciem. acceptos
 deinde à Demetrio libros rex cum adorasset,
 asseruari iussit diligenter, ut incorrupti mane-
 rent: rogauitque interpretes ut crebrò de iudæa ve-
 nientes ipsum inuissent, id enim eis non minus
 commodum fore quam honorificum. Nunc e-
 nim æquum esse ut remittantur: sed si ultro ad
 eum venerint, consecuturos quicquid vel ipso-
 rum sapientia dignum sit, vel regia munificen-
 tia. Tum quoque remissi sunt donati ternis ve-
 stibus optimis, & binis auri talentis, singulisque
 vni talenti calicibus, & toris discubitoriis.
 præterea pontifici per eosdem misit decem le-
 ctos cum argenteis pedibus cum competentī
 apparatu, & calicem talentorum triginta: ad
 hæc decem vestes purpureas, & coronam insi-
 gnam, & telas byssinas centum, præterea phia-
 las & trullas & libatoria, & crateras duas Deo
 dicandas. rogauitque eum per literas, ut si quis
 ex his viris vellet ad ipsum venire, permetteret,
 quandoquidem plurimi faceret cum doctis
 consuetudinem, & diuitias libenter in eiusmo-
 di infunderet. Atque hæc sunt in iudæorum ho-
 norem à Philadelpho exhibita.

458

[illegible]

A Post hæc amicitia Ptolemæo coniunctus est & fœdere, data in matrimonium Cleopatra filia, & concessa dotis nomine Cœlesyria, viæque Phœnicæ, Iudææque & Samariæ diuisique inter vtrumque regem vectigalibus, opumque suarum quique patriæ exactionem eorum redimebant, & collecta quæ imperata esset pecunia, conferebant eam in regionum agrarium. Per ea tempora Samaritanæ rebus secundis elati, sæpe Iudæos infestabant agros vastando, & abduciendo in captiuitatem homines, maxime sub Onia pontifice. Post obitum enim Eleazari Manasses eius patruus pontificatum assumpsit, quo defuncto Onias successit in sacerdotium Simonis iusti filius, quem Simonem Eleazari fratrem fuisse diximus.

Is Onias pusillanimis erat, & auarus: quæ cau-
sa fuit ut tributum, quod pro populo maiores
eius de suo solebant regi pendere talenta argen-
ti viginti non soluendo, ad iram commouerit
C Ptolemæum Euergetem patrem Philopatoris.
Qui misso Hierosolyma legato inculcabat On-
iam quod tributum non redderet: minabatur-
que ut faceret regionem eius militibus suis se-
diuifuram, & nonas colonias eò deducturum.
quod audientes Iudæi perterriti sunt, licet On-
ias perfrecta fronte hæc contemneret, nihil
cuius præter pecuniam.

C A P. IV.

Iosephus Tobia filius imminentem Iudeis calamitatem depellit, amicus Ptolemao regi factus.

Iosephus autem quidam ætate iuuenis, sed honestate, prudentia, iustitia inter Hierosolymitas celebris, Tobia patre natus è forore Oniæ pontificis, cùm indicio matris cognouisset de aduentu legati, fortè enim in Phichola natali vico aberat, veniens in vibem inuectus est in Oniam, qui non curaret securitatem publicam, sed modò pecuniis parcat, coniceret in periculum populum, à quo & reipub. administrationem & pontificalem honorem acceperat. Quòd sit tanto amore pecuniæ teneretur, vt propter eam sustineat & patriam & ciues in discrimen adduci, iter saltem ad regem, & precibus obtineret ab eo vel totam, vel partem aliquam eius pecuniæ. Onia verò dicente neque principatum se morari, & pontificatum etiam, modò liceat libenter se depositurum: neque iturum ad regem, quum nihil curet hoc negotium: rogauit Iosephus num ipsi permitteret legationem publicam suscipere. Quo annuente ascendit in templum, & aduocata concione, hortatus est eos ne terreantur Oniæ sui auunculi negligentia, sed missa mœstitia meliorem securitatis spem concipiant. Seipsum enim iturum legatum ad regem, & causam eorum bona fide acturum, persuasurumque ei quod irascatur immeritò.

αὐτὰς δεῖ τυτῶν, εἰ φορτισθῶσιν αὐτὰς πρὸς τὸν
αντὶς ἢ ἐπιτρέπειν, αἰαβαὶ εἰς τὸ ἱερὸν οὐ ὡσὶ-
κατάπαισιν μηδὲ φοβεῖσθαι παρῴει τιμὴν ὅτι τῷ
σκυθρωποπύρεας ἐλπίδος θάνατον αὐτοῖς ἔχειν ἡ-
βασίλειαν, καὶ πρίσσειν αὐτὸν ὅτι μηδὲν ἀδικῶσιν.

Li 3

ΟΤΙ ΓΡΑΠΤΑΙ Η ΑΠΟΧΗ ΕΠΙ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ, ΤΩ ΤΕ ΠΛΟ
ΠΑΡΙΑΒΕΙ, ΚΑΙ ΤΙΣ ΤΑΙΣ ΕΥΛΑΝΤ.

Quemadmodum Antiochus ducto Hierosolyma
exercitu, occupatoque eius urbis dominio, tem-
plum etiam spolians.

ΥΠΟΡΕΨΑΣ ΔΕ ΤΗΣ ΑΓΥΠΤΟΥ ΔΕ ΤΟ ΦΕΡΕ
ΜΑΙΩΝ ΔΙΟΣ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΠΟΧΟΣ, ΕΠΙ ΤΩ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΤΩ ΠΟΛΙΝ ΕΞΕΣΤΑΤΟΣ· ΚΑΙ ΓΥΜΝΟΣ
ΕΝ ΑΥΤΗ ΕΤΕΙ ΕΚΑΤΟΣ ΕΙΣ ΠΑΣΑΡΧΟΣ ΕΙΣ ΤΡΙΤΩ, Β
ΜΕΤΑ ΤΩ ΔΟΤΟ ΣΥΛΛΕΚΤΗ ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΑΜΑΧΗΤΗ ΛΑΜ-
ΒΑΙΝΕΙ ΤΗ ΠΟΛΙΝ, ΑΙΟΙΣΑΥΤΩΝ ΑΥΤΕ ΤΑΣ ΠΥΛΑΣ, ΟΤΟΙ Τ
ΕΚΕΙΝΟΥ ΠΕΡΑΙΡΕΣΕΙΣ ΗΣΑΝ. ΕΓΚΡΑΤΗΣ ΔΙ ΕΩΤ ΤΩ
ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΙΩΝ ΓΥΜΝΟΣ, ΠΟΛΛΟΙΣ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΙ, ΤΩ ΕΙΣ-
ΤΙΑ ΦΕΡΟΜΕΝΩΝ. Ε ΧΕΙΜΕΡΑ ΠΟΛΛΑ ΣΥΛΛΕΚΤΑΣ, ΥΠΕ-
ΣΤΕΙΝ ΕΙΣ ΑΠΟΧΕΙΑΝ. ΣΥΝΕΙΘΗ Ε ΜΥ ΕΤΗ ΔΥΟ ΤΑΙ Ε-
ΚΑΤΟΣ Ε ΠΑΣΑΡΧΟΣ ΕΙΣ ΠΙΜΠΩ ΕΤΕΙ, ΜΕΝΟΣ ΠΙΜ-
ΠΗ ΕΙΣ ΕΙΣΑΔΙ, ΟΣ ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΚΑΙ ΜΗΤΑΣ, ΧΑΣΛΕΥΣ, ΚΑΙ
Ε ΜΑΚΕΔΟΝΑΣ, ΑΠΙΛΛΑΟΣ, ΟΛΥΜΠΙΑΔΙ ΡΥΓ, ΜΥ ΠΟΛΛΗΣ
ΔΙΩΑΜΑΩΣ ΑΙΣΒΛΩΝ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΙΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΑ,
ΚΑΙ ΠΕΡΑΙΡΕΣΕΙ ΜΕΝΟΝ ΕΙΡΩΛΩΝ ΑΠΑΤΗ ΠΕΡΑΙΡΕΣΕΙ ΤΗΣ
ΠΟΛΕΩΣ. ΕΦΕΙΣΑΤΟ ΔΗ ΤΟΤΕ, ΕΙΣ ΤΩ ΕΙΣ ΔΕΙΣΑΜΕΝΩΝ
ΑΥΤΩΝ, ΔΕ Τ ΕΝ ΤΑΙΣ ΠΛΑΤΟΝ, ΑΛΛ' ΥΠΟ ΠΛΕΟΝ-
ΕΙΑΣ, ΧΡΥΣΟΝ ΤΩ ΕΙΩΣΑ ΠΟΛΥ ΕΝ ΤΑΙΣ ΙΕΡΑΙΣ, Ε ΤΟΝ ΑΛΛΟΝ
ΤΩ ΑΝΑΘΗΜΑΤΩΝ ΚΟΣΜΟΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΣΑΤΟΝ, ΙΝΑ ΣΥΛΛΕΞΗ
ΤΕΤΟΝ, ΥΠΕΙΜΕΝΙ ΤΑΣ ΠΕΡΕΣ ΕΚΕΙΝΟΙΣ ΑΥΤΕ ΑΠΟΝΔΑΣ ΠΑ-
ΡΑΒΛΩΝ. ΠΕΡΙΔΥΝΑΣ ΟΥΤ Τ ΚΑΝΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΟΚΛΗ ΤΕ
ΔΕΙ ΒΑΡΔΑΝ, ΛΥΧΝΙΑΣ ΧΡΥΣΤΑΣ, Ε ΒΥΜΟΝ ΧΡΥΣΟΝ,
ΚΑΙ ΤΕΡΑΠΕΖΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΘΥΣΙΑΣΤΕΡΙΑ, ΚΑΙ ΜΗΔΙ ΤΩ ΚΑΤΑ ΠΕ-
ΤΑΣΜΕΝΩΝ ΔΟΤΟΧΟΜΟΣ, ΑΠΕΡ ΛΩ ΕΝ ΒΥΑΣΤΑ Ε ΚΟΚΚΟΥ
ΠΕΠΟΙΜΕΝΑ, ΚΑΝΩΣΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΘΥΣΙΑΣΤΕΡΙΑΣ ΔΟΤΟΚΡΥ-
ΦΟΙΣ, ΚΑΙ ΜΗΔΙΝ ΟΛΩΣ ΥΠΟΛΥΠΩΝ, ΕΙΣ ΜΕΓΑ ΤΩ ΙΟΥ-
ΔΑΙΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥΤΟΙΣ ΠΕΙΝΔΟΣ ΕΙΣΒΑΛΕΙ. Ε ΤΩ ΤΑΣ ΚΑ-
ΘΗΜΕΝΑΙΣ ΘΥΣΙΑΣ ΑΕ ΠΕΡΑΙΡΕΣΕΝ ΤΑΙΣ ΔΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟ-
ΜΟΝ, ΕΚΑΛΥΣΕΝ ΑΥΤΟΙΣ ΠΕΡΑΙΡΕΣΕΝ, ΚΑΙ ΔΙΑΡΠΑΣΤΑΣ ΠΑ-
ΣΑΝ ΤΩ ΠΟΛΙΝ, ΤΩ ΜΕ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΙ, ΤΩ ΕΙΣ ΑΓΧΥΜΑΛΩΤΟΙΣ
ΓΥΜΝΑΞΙΝ ΑΜΑ ΚΑΙ ΤΑΚΤΟΙΣ ΕΙΛΑΒΕ, ΩΣ Τ ΖΩΡΗΘΕΝΤΩΝ
ΠΕΡΙ ΜΕΓΕΛΟΥΣ ΓΥΜΝΑΞΙΝ ΤΟ ΠΗΘΟΣ. ΕΙΣΕΦΕΡΟΝ ΔΙ ΑΥΤΗΣ
ΤΑ ΚΑΛΥΣΑ, ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΛΩΝ ΤΑ ΤΕΙΧΗ, Τ ΕΝ ΤΗ ΚΑΤΑ-
ΠΟΛΕΙ ΕΚΟΔΟΜΩΝ ΕΚΕΡΑΝ. ΛΩ ΤΩ ΥΠΗΛΗ ΕΙΣ ΕΡΧΕΙ-
ΜΕΝΗ ΤΟ ΙΕΡΟΝ. ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΕΤ ΑΥΤΩ ΟΧΥΡΩΣΤΑΣ ΤΕΙΧΕΣ
ΥΠΗΛΟΙΣ ΚΑΙ ΠΥΡΡΟΙΣ, ΠΕΡΑΙΡΕΣΕ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΕΚΑΤΕΣΗ-
ΣΕΝ. ΕΜΕΝΟΝ ΔΙ ΕΙΣ ΤΩ ΕΝ ΤΗ ΑΚΡΑ, ΚΑΙ ΤΕ ΠΛΗΘΟΙΣ ΟΙ
ΑΙΣΒΕΙΣ Ε ΠΟΙΝΕΤΙ Τ ΕΡΟΠΟΝ, ΥΠ ΩΝ ΠΟΛΛΑ ΔΕΙΝΑ ΤΕΣ
ΠΟΛΙΤΑΣ ΣΥΝΕΙΘΗ ΠΑΔΕΙΝ. ΕΠΟΚΟΔΟΜΗΣΤΑΣ ΕΙΣ ΤΑΙΣ ΘΥ-
ΣΙΑΣΤΕΡΙΑΣ ΒΥΜΟΝ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΟΥΑΣ ΕΠ ΑΥΤΕ ΚΑΤΕΣΤΑ-
ΞΕΙ, ΘΥΣΙΑΣ Ε ΝΟΜΜΟΝ ΕΙΣ ΠΑΤΕΡΙΟΝ ΤΗ ΙΕΡΑ ΑΩΝ ΘΡΗ-
ΣΚΕΙΑ ΤΑΥΤΩ ΕΠΙΤΑΛΩΝ. ΛΩ ΤΩ ΚΑΤΕΣΤΑΙ ΔΙ ΑΥΤΟΙΣ ΑΦΕΜΕ-
ΝΗΣ Τ ΠΕΡΙ Τ ΑΥΤΩ ΘΕΟΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΤΟΙΣ ΥΠ ΑΥΤΕ ΝΟΜΙ-
ΖΟΜΕΝΣ ΣΙΒΕΔΩ. ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΑΝΤΕΣ ΕΙΣ ΕΙΣΑΔΗ ΠΟΛΕΙ Ε
ΚΑΜΗ ΤΕΜΕΝΗ ΑΥΤΩ ΚΑΙ ΒΥΜΟΙΣ ΚΑΤΕΔΡΥΣΑΝΤΑΣ, ΘΥΕΝ
ΕΙΣ ΑΥΤΟΙΣ ΟΥΣ ΚΑΤΕΜΕΡΑΝ. ΕΚΕΙΛΩΣΕ ΕΙΣ, Ε ΜΗ ΠΕΡΑΙ-
ΜΕΝ ΑΥΤΟΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ, ΚΑΤΕΣΤΑΙ ΑΠΕΚΤΕΙΝΕΙΣ ΕΙΣ ΤΑΣ
ΤΑΥΤΑ ΠΟΙΩΝ ΔΕΙΝΕΙΝ. ΚΑΤΕΣΤΑΙ ΕΙΣ ΕΙΣ ΕΠΙΣΑΛΜΕΝΑ ΠΟΙΕΙΝ. ΚΑΙ
ΠΟΛΛΟΙ ΜΕ Τ ΙΕΡΑ ΑΩΝ, ΟΙ ΜΕΡΕΚΟΝΤΙ, ΟΙ ΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙ ΟΥΛΑΒΕΙΑΝ Τ ΕΙΣ
Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΔΙΕΤΕΤΑΚΤΟ. ΟΙ ΕΙΣ ΔΟΚΙΜΩΤΑΤΟΙ, ΚΑΙ ΤΑΣ ΨΥΧΑΣ ΔΕΛΗΕΙΣ, ΕΙΣ
ΕΦΕΡΟΝ ΑΥΤΕ, ΤΩ ΕΙΣ ΠΑΤΕΡΙΟΝ ΕΙΩΝ ΠΛΕΙΟΝΑ ΛΟΓΟΝ ΕΧΟΝ, Η Τ
ΠΜΕΙΑΣ, ΛΩ ΕΙΣ ΠΕΙΝΔΟΜΕΝΟΙΣ Η ΠΕΙΝΔΟΝ ΑΥΤΟΙΣ. ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΕΤΟ
ΚΑΤΕ ΠΑ-
ΣΑΝ ΗΜΕΡΑ ΗΜΕΙΣ ΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΠΙΚΡΕΣ ΒΑΣΑΝΟΙΣ ΥΠΟΦΕΡΟΝΤΕΣ ΑΠΕΙΝΩΝΟΝ. ΚΑΙ ΤΩ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ, Ε

ΡEUERUS AB AEGYPTO QUAM METU ROMA-
NORUM RELIQUERAT, AD HIE-
ROLYMITARUM VIREM MOUIT EXERCITUM: & IN-
GRESSUS EAM CENTESIMO QUADRAGESIMO TERTIO AN-
NO, EX QUO PRIMUM AD SELEUCI FAMILIAM SYRIAE
REGNUM DEUENERAT, SINE VILLO NEGOTIO DOMINUS
EIVS FACTUS EST, ADMISSUS APERTIS PORTIS PER SUAE
FACTIONIS HOMINES. QUAM DOMINATIONEM CRU-
DELITER EXERCUIT, NECATIS PERMULTIS QUI DIVERSA-
RUM ERANT PARTIUM: DIREPTISQUE PECUNIIS & AS-
PORTATIS ANTIOCHIAM. EA CLADES ACCIDIT ANNO SE-
CUNDO POST VRBE CAPTAM, REGNI EIVS FAMILIAE
CENTESIMO QUADRAGESIMO QUINTO, VIGESIMA-
QUINTA EIVS MENSIS QUI CHALLEUS NOSTRIS DICI-
TUR, MACEDONIBUS APPELLAEUS, OLYMPIADE CEN-
TESIMA QUINQUAGESIMA TERTIA, QUANDO NE HIS
QUIDEM EST PARCITUM, QUI QUALI PACATE VENIEN-
TI PORTAS APERUERANT, QUO MAIORE LICENTIA GRAF-
LATUM EST IN TEMPLI DIUITIAS: QUAE CUM ESSENT
MAXIMI PRECIJ, VILAE SUNT SATIS AMPLUM VIOLATI
FACERIS PRIMUM. SPOLIATO IGITUR TEMPO, &
ABLATIS VASIS SACRI MINISTERIJ, & INTER CAETERA
CANDELABRIS AUREIS, ALTARI AUREO, MENSAQUE PRO-
POSITIONIS QUAM VOCANT, AC NE AULAEIS QUIDEM
RELICTIS QUAE E COCCO AC HYSSO CONSTABANT, EVA-
CUATIS ETIAM THESAURIS RECONDITIS, ITA VT NIHIL O-
MAGINO RELINQUERET, CONIECIT IUDAEOS IN LU-
DUM MAXIMUM. NAM & QUOTIDIANA SACRA IUXTA
LEGIS PRAESCRIPTUM VETUIT EOS FACERE: DIREPTA-
QUE TOTA VRBE, HABITATORES PARTIM NECAUIT, PAR-
TIM CAPTIUOS VNA EUM LIBERIS & VXORIBUS AB-
DUXIT, VIQUE AD DECEM MILLIUM NUMERUM. IN-
CENDIT ETIAM AEDIFICIORUM EIVS QUICQUID ERAT
PULCHERRIMUM, & DEMOLITU. MAENIA, IN INFERIORE
VRBE ARCEM CONDIDIT. ERAT ENIM EDITIORE
LOCO SITA, IPSI TEMPO IMMINENS. QUAPROPTER
BENEPRIUS FIRMAE MAENIBUS AC TURRIBUS MA-
CEDONICUM PRAESIDIUM IMPOSUIT. ADMIXTI TA-
MENERANT EX IMPIIS IUDAEIS ISCELESTISSIMI, A QUI-
BUS PLURIMUM VEXATA FUIT CIIUITAS. IN TEMPO
QUOQUE ARA POSITA PORCOS MACTAUIT SACRIFICIUM
A IUDAEORUM RELIGIONE ALIENISSIMUM: & COGE-
BAT OMNES ABROGATO VERI DEI CULTU, IPSIUS VE-
NERARI NUMINA: & OPPIDATIM EXTRUCTIS TEM-
PLIS ATQUE ALTARIBUS, PORCINAS IN EIS QUOTIDIE
IUGULATE VICTIMAS. COMMINATUS EST ETIAM GRA-
UEM POENAM, SI QUIS LIBEROS CIRCUMCIDERET,
CONSTITUTIS QUI INMAGATA EXIGERENT, ATQUE ET-
IAM VI AD EA SERVANDA DETRECTANTES COGERENT.
ET MAXIMA QUIDEM IUDAEORUM PARS VEL SPON-
TE VEL METU SUPPLICIJ PAREBAT EDICTIS REGIJ. QUI
VERO PROBATORIOS ERANT, & GENEROSAE INDOLIS,
MAIOREM RATIONEM HABUERUNT MORIS PATRIJ,
QUAM POENAE INTENTATAE SIBI PER ADVERSAIOS.
QUAMOBREM QUOTIDIE NECABANTUR EXCRUCIATI
TORMENTIS CRUELISSIMIS. FLAGRIS ENIM CAESI &

VI.

M m

ζαρες ὁ κληθεὶς αὐρὰν, καὶ ἰωνάδης ὁ κληθεὶς ἀπ-
 φοῦς. οὗτοι οὐδ' ὁ ματθίας ἀπαδύρτο τοῖς τέκνοις τὴν
 κατέσασιν τῇ παραγμένῃ, καὶ τὴν τῆς πόλεως δι-
 αρπαγὴν, καὶ τὴν ναοῦ τὴν σύλησιν, καὶ τὰς πλείους τὰς
 συμφορὰς. ἔλεγέ τε κρεῖττον αὐτοῖς εἶναι ἢ ἰσθῆναι τῇ πα-
 τέρει τὸ μὲν ὑποθαλεῖν, ἢ ζῆναι οὕτως ἀδόξως. ἐλ-
 θόντων ἡ εἰς τὴν μωσδεὶμ κώμην τῇ ὑπὸ τῆ βασι-
 λείας καρδίας ἀμύμων ὅτι τὰ ποιεῖν ἀναγκάζειν τοῖς
 Ἰουδαίοις ἀδικοῦντας, καὶ θύειν τοῖς ἐκεῖ κελύδον-
 τας ὡς ὁ βασιλεὺς καλῶσει, ὅτε ἡ τὴν δόξαν,
 τὴν τε δόξαν, καὶ ὅτε τὴν δόξαν, ἀξιοῦ-
 ντων τὸν ματθίαν πρεσβυτέρους τῇ θυσιᾷ, κατα-
 καλυθῆσιν γὰρ αὐτῷ καὶ τοῖς πολίταις, καὶ ὅτε το-
 μηθήσονται πρὸς τὴν βασιλείαν, ὁ ματθίας ἐκ ἑρασμοῦ
 ποίσειν, ἡ δὲ εἰς τὰ πάντα ἰδὼν τοῖς ἀπὸ-
 χου πρεσβυτέροις ἢ ὅτε φόβον, ἢ δὲ διαρέσιν
 ὑπακούει, πεισθέντες ποτ' αὐτὸς μὴ τῇ τῶν
 τὴν πάτριον θρησκείαν καταλιπεῖν. ὡς ἡ σιωπή-
 σαντος αὐτοῦ, πρεσβυτέρων τῆς τῇ Ἰουδαίῳ εἰς μέ-
 σον ἵθυσεν καὶ ἀπὸ πρεσβυτέρων ἀπὸχος, θυμωδῶς ὁ
 ματθίας, ὥρμησεν ἐπ' αὐτὸν μὴ τῇ παιδείᾳ, ἔχον-
 των κοπίδας. καὶ αὐτὸν τε ἐκείνον διέφθειρε καὶ τὴν στρα-
 τηγὸν τῆ βασιλείας ἀπελθὼν, ὅς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, δι-
 κησάτο μετ' ὀλίγων στρατιωτῶν, καὶ τὸν βαμὸν καθελὼν
 ἀνέκραγεν, εἰς τὴν Ἰουδαίαν ὅτι τῇ πατρίᾳ ἰδὼν, καὶ τὴν
 τῆ θύει θρησκείας, ἰδέσθω φησὶν ἡμῶν, καὶ ταῦτα εἰπὼν
 μὴ τῇ τῶν εἰς τὴν ἑρμὸν ἐξώρμησεν, καταλιπὼν
 ἀπασαν τὴν αὐτῆς κτῆσιν ἐν τῇ κώμῃ. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ
 ἄλλοι ποιήσαντες μὴ τῇ τῶν ἐξωμῶν ἔφυγον
 εἰς τὴν ἑρμὸν, καὶ ἐν τοῖς ἀπηλατοῖς διῆγον. ἀκούσαντες
 ἡ ταῦτα οἱ τῆ βασιλείας στρατηγοὶ, καὶ τὴν δύναμιν
 ὅσῃ εἶναι συνέβαινεν ἐν τῇ ἀκροπόλει τῇ Ἰερουσαλὴμ
 ἀνταλαβόντες ἰδὼντες εἰς τὴν ἑρμὸν τοὺς ἰουδαίους. καὶ
 καταλαβόντες, τὸ μὲν πρῶτον αὐτοὺς ἐπιχειροῦν
 πείθειν, μετανοήσαντας ἀφαιρεῖσθαι τὰ συμφύεστα, καὶ
 μὴ πρεσβεῖν αὐτοῖς ἀνάγκην ὡς τε αὐτοῖς χρεῖσθαι
 πολέμου νόμον. μὴ πρεσβεῖν αὐτοῖς ἡ τοῖς λόγοις,
 ἀλλὰ θανάτῳ φρονέοντων, συμβάλλουσιν αὐτοῖς εἰς
 μάχην σαββάτων ἡμέρας. καὶ ὡς εἶχον ἕως ἐν τοῖς
 ἀπηλατοῖς αὐτοῖς κατέφλεξαν, ἡ δὲ ἀμνημονεύουσιν, ἀλλ'
 ἐπὶ ταῖς εἰσόδους ἡμῶν ἐξῆλθον. τὸ ἡμῶν δὲ ἡμέρας
 ἀπέρχοντο, μὴ δὲ ἐν κακοῖς ὡς ἀβελῶν τὴν
 τὴν σαββάτῃ ἡμῶν θελήσαντες. ἀρχὴν γὰρ ἡμῶν ἐν αὐτῇ
 τὸ μὲν εἶναι. ἀπὸ τῶν μὲν οὐδ' οὐ γινώσκουσιν καὶ τὰ
 τοῖς συμπετηγῆτες τοῖς ἀπηλατοῖς, ὡς χίλιοι. πολλοὶ ἡ
 καὶ ὅτε οὐκ εἶχον, τὸ ματθίαν πρεσβεῖν, καὶ αὐτὸν
 ἀρχὸν ἀπέδειξαν. ὁ δὲ καὶ σαββάτοις αὐτοῖς ἐ-
 δίδασκε μάχην λέγων, ὡς εἰ μὴ ποιήσουσι τὸ τοῦ φυ-
 λατοῦ νόμον, αὐτοῖς ἔσονται πολέμοι, τῇ
 μὲν ἐχθρὸν κατ' ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν αὐτοῖς πρεσ-
 βαλλόντων, αὐτῇ δὲ ἐκ ἀμνημονεύουσιν. κωλύειν τι
 μὴ δὲ, ὡς ἀμνημονεύουσιν πάντας ἀπολύειν. ταῦτα εἰ-
 πὼν, ἔφησεν αὐτοῖς, καὶ ἄρτι διῆγον μὲν παρ' ἡμῶν, καὶ σαββάτοις εἰποτε διήσθη μάχην ποιήσας ὡς δύνα-
 μιν πολλὴν πρὸς αὐτοὺς ματθίαν, τοῖς τῆ βασιλείας κατέφλεξε, καὶ τοῖς ὅτε ἀμνημονεύουσιν ἀπὸ τῆς, ὅσοις λαβεῖν
 ὑποχρεῖται ἡ δύναμις. πολλοὶ γὰρ δι' ὁλκάβειαν διασπάρησαν εἰς τὰ πέρα ἰδὼν τῇ τῆ πατρίδος τοῖς ἐκεῖ
 τὴν μηδὲν, ἐκείνους πρὸς τὴν μηδὲν, τοῖς ὅτι τῆ κωλύειν καρδίας ἀμύμων ἐκβαλόν. ἀρχὴ δὲ ἐκ αὐτὸν καὶ
 κατέφλεξαν εἰς νότον, πρεσβεῖν τὰς παύδας, καὶ πρεσβεῖν αὐτοῖς. ἐγὼ μὲν εἶπον ὡς παύδας ἀπὸ τῆς

zarus qui & Auran, Ionathas qui & Aphus vo-
 cabatur. Is Matthias sapientissimo questus est
 apud filios de tam aulico rerum statu, direc-
 tione urbis, depraedatione templi ceteris-
 que calamitatibus, acerbisque premiare mori
 eo, pro patriis legibus, quam ne in gloria vi-
 uere. Cumque venissent in eum vicum in hoc
 à rege constituti, ut Iudæos ad mandata eius
 cogerent: & postularent ut Matthias ceteris
 autoritate potior, ad exemplum aliorum pri-
 mus profana sacra faceret, ostentantes à rege
 præmia: negavit se hoc facturum, etiam si
 omnes gentes Antiochi imperata facerent: ac
 ne liberis quidem ipsius persuaderi ut patriam
 religionem deicerant. Ut verò silente eo Iudæus
 quidam in medium progreffus cepit immo-
 lare iuxta n. datum regium, non amplius
 ferens indignitatem rei, irruit in eum cum suis
 filiis armatus gladiis: nec solum eum trucidauit,
 sed etiam Apellem regium ducem cum suis
 militibus, qui volebant plebem eam cogere:
 dirutaque ara exclamavit: Si cui est cordi re-
 ligionis incolumitas, me sequatur. Et cum dicto
 comitantibus filiis in desertum se contulit, re-
 lictis in vico facultatibus. Id imitata plebs re-
 liqua, & ipsi cum tamdiu in idem desertum
 protigerunt, ibique victitabant in specu-
 bus. Quo audito duces regij, præsidio Hiero-
 solymitanæ arcis assumpto, Iudæos in deser-
 tum persecuti sunt. quos affecuti, primum ver-
 bis persuadere conati sunt ut ab illocepto desis-
 terent, & admittentes rectius consilium, non
 imponerent sibi necessitatem læuendi hostili-
 ter: & cum nihil proficerent apud obstinatos,
 aggressi sunt eos die sabbati, & ita ut erant in
 speluncis exusserunt, non repugnantes, ac ne
 aditus quidem speluncarum obrantes. Ere-
 nim propter religionem diei repugnare vole-
 bant, ac ne in aduersitatibus quidem violare
 honorem sabbati, quando lex iubet ferri ab
 omni opere. Itaque perierunt cum vxoribus
 & liberis suffocati in speluncis circiter mille.
 multi etiam elapsi adiunxerunt se Matthias,
 eumque principem sibi elegerunt. At ille do-
 cuit eos, pugnandum etiam sabbatis, aut si ita
 pergant ipsos sibi futuros exitio, hostibus eam
 occasionem obseruantibus, & non nisi sabbato
 illos aggredientibus. atque ita fore ut vel si-
 ne certamine omnes facile opprimantur. Hæc
 locutus persuasit eis: & in hodiernum usque mos
 hic permanet, ut si ita necessitas postulet, pu-
 gnent etiam sabbatis. Collecta igitur circa se non
 contemnenda manu, & altaria diruit, & prola-
 psos in impietatem quotquot adipisci potuit
 trucidauit. confluebant enim ad eum quos an-
 te metus per circumuicinas gentes sparserat.
 pueros etiam iussit circumcidere, qui hæcenus
 vetiti fuerant, expulsis qui ad hoc ut vetarent
 constituti erant ab Antiocho. Exacto autem
 anno post principatum morbo correptus con-
 uocatis ad se liberis: Equidem, inquit, filij, id fa-

VIII.

ἀπαντήσας αὐτοὶ καὶ συμβαλεῖν προαμενόμενος, ἐπεὶ αὐτοὶ στρατιώτας ἰώρεα πρὸς τὴν μάχην ὄξα τε τὴν ὀλιγότητα καὶ δι' ἀσπείαν, νικησόμενοι γὰρ ὀκνοῦντας, παρὶθάρσυναι λέγων. καὶ ἐν τῇ πλείψει τὸ νικᾶν ἔξω καὶ τῇ πολέμῳ κρατεῖν, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς τὸ θεῖον δύσεσθαι. καὶ οὗτου σαφές αὐτον ἔχειν ὡς δέδοται τοῖς προσφόντοις, οἳ δὲ διηγοσώμενοι καὶ τὸ πρὸ τῆς ἰδίων νόμων καὶ τῶν ἀγωνιζομένων, πολλὰς πολλακίς ἠπτοσαν μυριάδας. τὸ γὰρ μηδὲν ἀδικεῖν ἰσχυρὰ δύναμις. ταῦτ' εἰπὼν πείθει τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἀφρονήσαντας τὴν πλείπην τῆς ἐναντίας, ὁμῶς χωρήσας τὰς σήρωσι. καὶ συμβαλὼν, εἴπειτα τοὺς σύρου. πίσυνους γὰρ τῇ στρατηγῇ, πάντας φεύγειν ἄρμυσαν, ὡς ἐν οὗτῳ τῆς στήριξας αὐτοῖς ἀποκεκρυμμένης. ἐπιδιδάσκων δὲ ἄλλοι τὰ περὶ τοῦ, κτείνει τῇ πολέμῳ εἰς ὀκτακοσίους. οἳ ὅλοιποι διεσπάρησαν εἰς τὴν ὠρεαλίαν.

Κεφαλ. ια.

Ἡ Λυσία καὶ γοργία στρατιὰ ἐπὶ τῇ ἰουδαίᾳ καὶ ἡ πόλις

Ταῦτ' ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἀντίοχος, μεγάλως ὀργισθὲν τοῖς χρησμῶσι, καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν δύναμιν ἀφίστασας, καὶ πολλοὺς ἐκ τῆς νήσαν μισοφρόνους ἀναλαβὼν, ἡτοιμάζετο πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἱερῆς εἰς τὴν ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. ἐπεὶ γὰρ τὸ στρατιωτικὸν δεινέμενος, ἰώρεα τοῖς θησαυροῖς ἐπιλείποντας, καὶ χρημάτων ἔνδειαν ἔσταν (ἥτις γὰρ οἱ φόροι πάντες ἐπὶ τοῦτο, ὅσα τὰς τῆς ἰουδαίας εἰσόδους, μεγαλόφυχός τε ὢν καὶ φιλόδοξος ἐκ ἡλικίᾳ τοῖς ἔσονται) ἐγὼν πρῶτον εἰς τὴν περὶ τοῦ ποταμοῦ, τοῖς φόροις τὴν χώραν συναγαγεῖν καταλειπὼν ἐν τῇ τῇ πρὸς τὴν ἰουδαίαν, λυσίαν πᾶσαν δόξαν ἔχοντα παρ' αὐτῶν, καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἀργυρίων ὄρων καὶ τὰ κτήνη ἀσπίδας ἀπ' ἀφροδίτης δῆκοντα ποταμοῦ, καὶ μέγιστον τὸ δυνάμενος καὶ τῇ ἰουδαίᾳ, εἴποιεν μὲν τὸν ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ μὲν πάσης φρονήσεως, ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ὡς αὐτὸς ἀφροδίτης. καταστρεφάμενον γὰρ τὴν ἰουδαίαν, καὶ τοὺς οἰκιστάς αὐτῇ ἔχοντα ἀπερδισμένους, ἀφανίσαι τὰ ἱεροσολύμα, καὶ τὸ γένος αὐτῶν ἀπολίσσαι. καὶ ταῦτα μὲν ἐπισείας τῇ λυσίᾳ ὁ βασιλεὺς ἀντίοχος, ὅσα ἔλασεν εἰς τὴν περὶ τοῦ ποταμοῦ ἔπειτα. καὶ περὶ τοῦ ποταμοῦ τὸν ἀφροδίτην, ἀνίστασθαι πρὸς τοὺς αἰῶνα στρατῶν. ὁ γὰρ λυσίας ἐπιλεξάμενος πᾶσι μακρὸν τὸν δρυμῶν καὶ νικητόρα καὶ γοργίαν ἀφροδίτης δυνάμει τῇ τῇ βασιλείᾳ φίλων, καὶ ὡς αὐτὸς αὐτοῖς πρὸς τὴν δύναμιν μυριάδας δὲ, ἰσχυρῶς ἔσταν καὶ τοῖς οἰκιστάς αὐτῇ, ὅσα ἔπειτα ἐπὶ τῇ ἰουδαίᾳ. οἳ δὲ ἄλλοι ἐμμενῶς πόλεως ἐλθόντες, ἐν τῇ περὶ τοῦ ποταμοῦ. προσφόντοις ἔσταν αὐτοῖς σύμμαχοι δὲ τὸν συρίας καὶ τὴν περὶ τῆς χώρας, καὶ πολλοὶ τὴν περὶ τοῦ ποταμοῦ ἰουδαίαν. ἐπὶ γὰρ καὶ τῇ ἐμπόρῳ πνίς ὡς ὡς ὡς αὐτοῖς ἀφροδίτης πόλεως ἐλθόντες, αὐτῶν μὲν τοῖς ἀφροδίτης πόλεως, ἀργυρῶν γὰρ καὶ χρυσῶν πνίς αὐτῶν καταποσόμενοι. τὸ γὰρ στρατιωτικὸν καὶ τὸ πνίς τῆς ἐναντίας οἰκίας καὶ ἀφροδίτης, ἐπειτα τοὺς οἰκιστάς ἀφροδίτης, καὶ παρὶθάρσυναι τὰς ἐλπίδας τῆς νίκης ἔχοντας ἐν τῇ πρὸς τὸν ἰουδαίαν τῇ πρὸς τὸν νόμον, σάμκοις ἀφροδίτης, καὶ τὸ σὺν τῇ αὐτῇ ἡμῶν τῆς ἰουδαίας ὡς αὐτοῖς τοῖς μεγάλους κινδύνους ἐπιδιδάσκοντας, οὗτω δυνάμενοι ὡς αὐτοῖς τὸ καὶ τῇ ἰουδαίᾳ κινδύνους.

occurrens ei pugnandi animo, ubi vidit milites suos parum alacres partim propter hostium multitudinem, partim quia ipsi ieiunabant: hortando addebat illis animos, affirmans non in numero militis sitam victoriam, sed in pietate erga Deum & fiducia: idque compertum plurimis maiorum suorum exemplis, qui iusta arma pro legibus suis & liberis ferentes, multa saepe hostium nulla prostigauerint. Inuictum enim robur esse innocentiae. His dictis persuasit ut non detrectarent praelium: & collatis cum Serone signis, fugit & fugauit Syrorum exercitum. Prostrato enim duce omnes in fuga spem salutis posuerunt: quos persequutus vique ad campum, occidit ex eis octingentos: reliqui euaserunt in regionem maritimam.

CAP. XI.

Lysia & Gorgia contra Iudaeos expeditiones & clades.

Aditis his rex Antiochus vehementer iratus, omnes undique copias contraxit, conducto etiam mercenario ex Graecia militum, parans primo vere in Iudaeam irumpere. Cumque numerato stipendio videret thesauros suos exhaustos deficere: nam neque tributa omnia reddebantur propter crebras rebellionis gentium, & ipse vir magnanimus ac munificus non erat contentus ea quae tum aderat pecunia: decreuit adita prius Perside, regionis eius tributa exigere. Commissa igitur rerum administratione Lysia, amico probatae fidei, & provinciis Asiae quae Aegyptum inter & Euphratem sitae sunt curae eius creditis, relicta ei copiarum quoque & elephantorum parte, iussit ut Antiochum filium diligenter educaret vique in suum rediret: eidemque mandauit, ut iudaea, & habitatoribus eius sub hasta diuenditis, deleter Hierosolyma, ac totam gentem extingueret. His mandatis profectus est in Persidem cxi. vii. anno, & trajecto Euphrate ascendit ad superiores Sattapias. Lysias autem delectis ad hoc negotium eximius ducibus ex amicis regis, Ptolemaeo Dorymenis filio, & Gorgia & Nicanore, attributisque eis pedum quadraginta millibus, equitum septem millibus, in Iudaeam misit eum exercitum. qui vique Emauntem urbem progressi, in castris eius castrametati sunt: ubi conuenerunt ad eos auxilia Syrorum, & ex aliis vicinis regionibus, nec non magnus perfugarum Iudaeorum numerus. aderant etiam in eis castris negotiatores non pauci empturi mancipia, & instructi compedibus, paratis in hoc ut vincerent captiuos numerata pro eis pecunia. Iudas autem animaduertens hostium multitudine, hortatus est suos milites ut forti essent animo, & in Deo collocarent omnem fiduciam, decretis supplicationibus, quibus more patrio in magnis periculis induti saccos solent orare veniam, ut Deus ad miserationem flexus vires contra hostem eis adderet.

X.

ὡς ἀμαχητὴ τῆς γοργυς στρατιωτῶν ἠγχιμένων, Α
ἀποσπέντας ἀνιέρχεται τὰ σκύλα. πολὺν δὲ χρο-
νόν καὶ ἀργύρεον ἐπαφύρει καὶ ὑάκινθον λαβών, εἰς
τὴν οἰκίαν ὑπέστρεψε, χαίρων, καὶ ὑμῶν τὸν
θεὸν ἐπὶ τοῖς καταρδαμοῦσι. οὐ μικρὰ γὰρ αὐ-
τοῖς ἤνικη πρὸς τὴν ἐλδοθεῖσαν συνεβάλλετο. λυ-
σίας δὲ συγχυθεὶς ἐπὶ τῇ τῆς ἐκπεμφθέντων
ἥττη, τὰ ἐχομένην ἔπει μυνείας ἀδράων ἐπιλέ-
πτων συναθροίσας ἕξ, καὶ πενταχιλίους λα- Β
βὼν ἵππεϊς ἐπέβαλεν εἰς τὴν ἰουδαίαν. ὁ αἰαβὰς
εἰς τὴν ὀρενίην ἐν βεδούροις κάμη της ἰουδαίας ἐ-
σεστοπεδύσατο. ἀπώριστο δὲ μετὰ μυνίων ἰου-
δας, καὶ τὸ πλῆθος ἰδὼν τῆς πολέμου, σύμμα-
χον ἑσταται τὸν θεὸν δεξιόμορος, συμβαλὼν τοῖς
προδερόμοις τῆς πολέμου, νικᾷ τοῖς, καὶ φω-
νόυσας αὐτῶν ὡς πενταχιλίους, τοῖς λοιποῖς δὲ ἐπι-
φοβός. αἰμελεῖ κατενοήσας ὁ λυσίας τὸ φρόνημα C
τῆς ἰουδαίων, ὡς ἔτοιμοί εἰσι τελευτῶν εἰ μὴ ζή-
σουσιν ἐλδοθεῖς, καὶ δίνας αὐτῶν τὴν ἀπόγνωσιν
ὡς ἱκανὴν, αἰαλαβὼν τὴν λοιπὴν δύναμιν ὑπέ-
σχετο εἰς ἀπόχειαν, καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ξηνολο-
γῶν, καὶ ὠδισκοδόξος μετὰ μέζονος στρα-
τῆς εἰς τὴν ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. ταυταῖς οὖν
ἠγχιμένων ἥδη τῆς ἀπόχειας τῆ βασιλείας στρατι-
γῶν, ὁ ἰουδας ἐκκλησιάσας ἔλεγε μετὰ πολλὰς D
νίκας αἱ ὁ θεὸς αὐτοῖς ἐδώκεν, αἰαβίῳ δὲ εἰς ἱερο-
σόλυμα, καὶ τὸν ναὸν καθάρειν, καὶ τὰς νενομισμέ-
νας θυσίας προσφέρειν. ὡς δὲ ὠδισκοδόμος μο-
ταξαμένος τῷ πλῆθει εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ τὸν ναὸν ἱερ-
μὼν ὄρε, καὶ καταπεπρασμένως τὰς πύλας, ὁ
φυτὰ δὲ τὴν ἱερμίαν αὐτόματα ἐν τῷ ἱερῷ ἐβλα-
στησάντες, θρίσκον ἤρατο μετὰ τῆς ἰδίων, ἐπὶ τῇ
ὅψει τῶν ναὶ συγχυθείς. ἐπιλεξιμότος δὲ πινὰς E
τῆς αὐτῆς στρατιωτῶν, προσέταξε τοῖς ἐκπολι-
μῆσαι πρὸς τὴν ἄκραν φυλάττοντας, ἄχει αὐ-
τὸς τὸν ναὸν αὐτῶν ἀγίνισαι. καθάρης δὲ ἐπιμελῶς
αὐτὸν, εἰσεκόμιστο καὶ καρπὸν σιδῶν, λυχνίαν, βά-
πτειαν, βωμὸν, ἐκ χρυσοῦ πεποιημένα. ἀπύριστε
δὲ τὰς πεποιτάσματα τῆς θυρῶν, καὶ τὰς θυρας
αὐτὰς ἐπέθηκε. καθελὼν δὲ καὶ τὸ θυσιαστήριον, καρ-
πὸν ἐκ λίθων συμμάκτων ἀποδόμουν, ἐλεγαθμπ-
μένων ἐκ σιδῆρου. πέμπτη δὲ εἰκάδι τῶν χρισ- F
τάτου μὲνός, ἐν οἷς μακεδόνες ἀπελλαῖον καλοῦ-
σι. ἦσαν τε φῶτα ἐπὶ τῇ λυχνίᾳ, καὶ ἐδυμίασαν
ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ ἀρκτοῖς τὴν τέλειαν ἐπέθη-
καν, καὶ ὠλοκαύτωσαν ἐπὶ τῷ καρπῷ θυσιασθείου. ἐτυ-
χε δὲ ταῦτα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνῃ γενέσθαι κατ'
ὧν ὁ μετήπεισεν αὐτῶν ἡ ἀγία θρησκεία, εἰς βίβη-
λον καὶ κοινὴν σωθήσειαν μετὰ ἑπὶ τρία. τὸν γὰρ
ναὸν ἱερμωθέντα ὡς ἀπὸ χρόνου δεκαμήνην τοῖς τοῖς ἐπι- G
σι συνέβη τελείν. ἔπει γὰρ πέμπτῃ καὶ πιασσακο-
στῇ εἰκάστῃ ταῦτα περὶ τὸν ναὸν ἐγένετο, πέμπτῃ
δὲ εἰκάδι τῶν ἀπελλαῖον μὲνός, ἡ καθάρσις δὲ ἐγένε-
το ἢ καὶ ρ' καὶ μ' ἔπει, ὀλυμπιάδῃ ρ' ἐν καὶ δ'. τὴν
δὲ ἱερμωσιν τῶν ναὸν συνέβη γένεσθαι καὶ τὴν δανί-
λου προφητίαν, πρὸς ὃ καὶ ἡ γρομνήν τῆς. ἐδήλω-
ν δὲ ἰουδας μὲν τῆς πολιτικῆς ἀνάγκης τῆς περὶ τὸν ναὸν δι-
δος, ἀλλὰ πολυτέλει μὲν καὶ λαμπραῖς ταῖς θυσίαις

line certamine victor, tum demum permisso
fuis prædam discurrere: ditatur que cum
suis reperto plurimo auro & argento, hyacin-
thoque & purpura incolumem reduxit exer-
citus, laudans Deum autorem eius victoriæ,
que haud exiguum momentum ad futuram li-
bertatem eis attulit. Lysias autem sequenti an-
no ad abolendam ignominiam novum exerci-
tum paravit: contractisque lectissimorum mi-
litum sexaginta millibus, & adiunctis quin-
que millibus equitum, Iudæam ingressus, mō-
tana eius ascendit, & ad Bethlura vicum castra
posuit. Hinc Iudas occurrit cum decem milli-
bus: & cum videret hostem longè præstare
numero, votis pro victoria factis, Deo fretus
primam aciem aggreditur tanto imperu, vt eis
quinque millia sterneret: quo facto reliquis
tantum terrorem inculcit, vt Lysias animad-
uertens eis certò statutum aut mori aut in li-
bertatem se asserere, veritus magis desperatio-
nem eorum quàm vires, copias Antiochiam
reduceret: vbi mercenarios conducens, & ma-
iores vires colligens, parabat se vt ad primam
opportunitatem bello Iudæos repeteret. To-
ties igitur profligatis Antiochi ducibus, Iu-
das persuasit suis, vt quandoquidem tam mul-
tas victorias Deus concesserat, ascenderet Hiero-
solytana, & lustrato templo mactarent solen-
nes victimas: vbi cum inuenissent templum de-
sertum, & portas eius incensas, & in atrius vir-
gulta enata propter solitudinem, lamentari
cum suis cœpit ob tantam deformitatem. de-
stinata deinde copiarum parte ad arcis oppu-
gnationem, ipse interim repurgare templum
aggessus est: quod postquam accuratè factum
est, intulit in illud vasa noua, candelabrum,
mensam, & altare incensorum ex auro fabre-
facta omnia. addidit & vela foribus oppandi
solita, ac postremò fores quoque appoluit. Di-
ruo etiam holocaustorum altari quod profa-
natum fuerat, novum ex collatiens faxis im-
politis construxit. Vigesima autem & quinta
mensis Chaslei, quem Appellatum Macedones
nominant, accenderunt lumina in candela-
bris, & suffitum fecerunt in altari, & panes su-
pra mensam proposuerunt: & in nouo altari
holocaustomata immolauerunt: idque accidit
eadem die qua ante triennium sacra eorum pro-
fanata fuerant. integro enim triennio deser-
tum fuit templum post factam ab Antiocho
profanationem, ea enim incidit in annum cen-
tesimum quadragesimum quintum, & diem
Appellati mensis vigesimum quintum, in Olym-
piadem CLIII. renouatum est autem eadem
die CXLV III. anno, Olympiade CLIII. prædi-
xerat autem eam desolationem propheta Da-
niel ante anno CCCCVIII. diserte dicens à Ma-
cedonibus profanandum. Celebravit autem
Iudas recepti templi festiuitatem per dies octo
sacrificans, in quibus nullum honestæ volu-
ptatis genus omissum est, sed populo quidem
sumptuosum ac splendidum epulum est exhi-
bitum, in Dei vero laudem hymnis & canticis

[illegible]

cum fratre Ionatha trium dierum iter emen-
si, accepti sunt à Nabathæis pacificè: quorum
iudicio compererunt, quòd multi ex ipsorum
fratribus in extremo essent periculo, obiecti ab
hoste in castellis & oppidis Galaditicis: mo-
nitique vt properè illis succurrerent per deser-
tum illuc festinauerunt. In eo itinere Bara-
sam oppidum oppugnare adorti, vi ceperunt:
cæsisque ad vnum puberibus, tecta igni sub-
iecto concremauerunt. Cùmque interim nox
appeteret, nihilominus Iudas iter continua-
uit vsque castellum, in quo Iudæos obfideri
acceperat. quòd cùm manè peruenisset, offendit
hostem iam scalas & machinas adinouere mœ-
nibus: iuisoque tubicine canere, & cohorta-
tus suos vt bonam ac fidelem operam præsta-
rent periclitantibus fratribus, diuisis trariam
copiis oppugnatores à tergo aggreditur. Ti-
mothei verò milites cognito Maccabæum ad-
esse, cuius virtutem & felicitatem iam antè suo
periculo didicerant, sine mora cœperunt fu-
gere: ex quibus ad octo millia cecidèrunt, Iu-
dæis acriter insequentibus. Inde ad Mallen bar-
barorum urbem flexo itinere, eaque expugna-
ta mates omnes neci tradidit, ædificia incen-
dio sunt columbia. Eodem impetu & Cha-
spoma & Bosora cum aliis Galaditica regionis
oppidis euersa sunt. Aliquândò post Timotheus
contractis numerosis copiis, & inter ceteros
auxiliares conductâ manu Arabum, trans tor-
rentem castra posuit contra oppidum Rafam.
ibi hortatus est suos milites vt strenuè pugna-
rent, arcerentque Iudæos à torrentis transitu.
in hoc enim sitam victoriam, Iudæis futuris
superioribus si transire potuerint. Iudas au-
tem audito quòd Timothæus paratus esset ad
prælium, properè contra cum duxit exerci-
tum: traiectione torrente adortus hostes, par-
tim resistentes prostrauit, partim in fugâ com-
pulsit, armis etiam passim abiectis, horum non-
nulli celeritate pedum salutem consecuti sunt,
quidam verò in fanum quod Carnain dicunt
refugientes, tutos se ibi fore sperauerunt. At
Iudas & oppidum id occupauit, & incenso
templo hostium alios flammis, alios ferro per-
didit. His rebus feliciter gestis, & contractis
è tota regione Galaditica Iudæis, vnâ cum v-
xoribus & liberis ac facultatibus in Iudæam
eos traducebat. In eo itinere cùm venisset ad
Ephronem oppidum, per quod necessarîo
transcundum erat, nisi retrorsum reuerti mal-
let, militi ad oppidanos rogans vt pateface-
rent sibi transitum. nam obstructis portis
viam interruperant. quòd cùm ab Ephroni-
tis impetrare non posset, cohortatus suos, co-
rona oppugnavit mœnia: & diem ac noctem
ibi remoratus vi cepit oppidum: occisisque om-
nibus viris per incensi cineres traduxit

δι' ἃ πόλιν καταβαλόμενος, αὐτοὺς τε ἀπέκτεινι, καὶ τὸ τέμενος εὐέσθησεν, ποικίλῃ χρησάμενος ἰδίᾳ τῆς ἀπωλείας τῶν πολέμιων. Ταῦτα δευροεξαμέσος, καὶ συναγαγὼν τοὺς ἐν τῇ θαλασσίᾳ ἰσθμοῖς μετὰ τῶν τέκνων καὶ γυναικῶν, καὶ τὴν ὑπαρχούσας αὐτοῖς ἀποσκόπῃς, οὗς τε ἑὸν εἰς τὴν ἰσθμὸν ἀγὰς ἐπαναγαγεῖν, ὡς δὲ ἦεν ὅπῃ πᾶσι πόλιν ἔμφρων ὀνομαζομένην ὁδοῦ κειμένην, καὶ ὅτι ἄλλῃ αὐτὰ καταπορεύεσθαι δύνατον ἦν, ὅτε ἀσπρέφειν ἠδύλειν, πέμψας πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ παριχάλει τὰς πύλας ἀνοίξαντας, ὅπως ἐπὶ αὐτὰ δεῖ τὴν πόλιν ἀπελθεῖν. τὰς τε γὰρ πύλας λίθοις ἐμπιπρόμενας, καὶ τὸ διέξοδον ἐπιτείμενον, καὶ τὰς πύλας ἀπὸ τοῦ ἔμφρωνος, παρορμήσας τοὺς μετ' αὐτῆς καὶ κυκλωσάμενος, ἐπολιόρκει. καὶ δι' ἡμέρας ἐνυκτὶς προσκαθίσας, εὐαίρει τὴν πόλιν, καὶ πᾶν ὅσον ἄρῃον ἦν ἐν αὐτῇ κτεῖναι, καὶ κατασφύσας ἀπασας

Λίτιν. ὃς ἀγαθὸς ἀνὴρ ὑποθανεῖν λέγει τὸν ἀντίοχον, ἅβληθέντα τὸ ἴδιον πῦρ σφαιρῶς ἀντίμιθρις ἐξουλιῶσαι. τὸ δὲ μικρὸν ποιῆσαι τὸ ἔργον ἐκλάσει μόνον, ἐκ ἑξήκοντα μωρίας ἀξίων. εἰ δὲ ὅλα τὰ πολυβία δοκῇ καὶ ἀσπί-
ψαι τὸν ἀντίοχον ἔτις, πολὺ πιθανώτερον ὅλα τὴν ἐξουσίαν τὴν ἐν ἐξουσίαις ναὶ παύσασθαι τὸν βίον. ἀλλὰ θεὸς μὲν τοῦτο ἔδωκεν, τὴν ὑπὸ τῇ με-
γαλοπόλει λιγυρόντων ἀπῆλθε, παρὰ τὸ ὑφ' ἡμῶν ἀλη-
θῆ νομίζουσιν.

Κεφάλαιον ιδ'.

Ὡς αὐτίχ' ὁ εὐπάτωρ ἰουδαίους νικῶν, ἐπὶ λίαν ἰού-
δαις αἰς τὸ ἱερὸν ἐκκλίσκει.

Ὁ δὲ ἀντίοχος φρονίῃ τελευτῶν καλίσας φίλιπ-
πον ἵνα τῷ ἱπτάριον, τὴν βασιλείαν αὐτὸν ὀπίσθε-
πον καθίστησι. ὁ δὲ αὐτὸς τὸ δαδῆμα καὶ τὸ σολῶν ὁ
τὸν δακτύλον, ἀντίοχον τῷ πατρὶ αὐτοῦ ταῦτα ἐκί-
λυσεν κομίσαντα δοῦναι, διηθεὶς φεικόμενος τὴν αἰ-
σχρῆς, ὁ τῆς βασιλείας ἐκείνης. ἀπὸ δὲ αὐτοῦ ὁ ἀν-
τίοχος τὸ καὶ μὴ ῥίπτει. λυσίας δὲ αὐτὸς τὸν θάνατον
δηλώσας τῷ πληθεὶ, τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντίοχον, αὐτὸς δὲ
εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν, ὑποδείκνυει βασιλείαν, καλίσας
αὐτὸν ὀπίσθε. ἐν τῇ τῷ πατρὶ οἱ ἐν τῇ ἁ-
κρᾷ τῇ ἐξουσίᾳ φερούσι καὶ φυλάττει τὴν ἰουδαίαν,
πολλὰ τοῖς ἰουδαίοις εἰργάζοντο. τοῖς δὲ ἀναβαίνον-
τας εἰς τὸ ἱερὸν δύσαι ἐκλυόμενοι, ὁ δὲ αὐτοῦ ἐκεί-
νους οἱ φερούσι, διέφθειραν. ἐπέκειτο δὲ τῷ ἱερῷ ἡ
ἁκρᾷ. τοῖς οὖν συμβαρύνοντες αὐτοῖς, ἰούδας ὁ
λεῖν δίδωμι τὴν φερούσαν, καὶ συναγαγὼν τὸν λαόν
ἅπαντα, τοῖς ἐν τῇ ἁκρᾷ καρτερῶς ἐπολιόρκει. ἔτος
δὲ ἡν τὸ ἴδιον ἀρχῆς τοῖς ὑποσελεύκῃ καὶ ῥ'. κατα-
σπένδοντας οὖν μηχανήματα καὶ χόμματα ἐνέειρε φι-
λοπόνως προσέκειτο τῇ τῇ ἁκρᾷ ἀίρει. πολλοὶ δὲ
τῷ ἐν αὐτῇ φυλάττειν ἰσχυρὸν ἐκτελούντες εἰς τὴν ἁ-
κρᾷ, καὶ πᾶσι τῷ ὁμοίῳ καὶ ἀσπιδῶν συναγαγόντες, ἔ-
πειτα πρὸς ἀντίοχον τὸν βασιλέα, ἐκ ἀξίοντις ἰαν-
τοῖς ὑποσελεύκῃ δεινὰ πύχοντας ὑπὸ τῷ ὁμοφύλῳ,
καὶ αὐτὸς ὑπομύοντας ὅλα τὸν πατέρα αὐτοῦ, τὴν δὲ
πάτριον αὐτοῦ καταλείψαντας θρησκείαν, ἡν δὲ
προσέταξε ταύτῃ ποιουμένων. κινδυνεύοντες οὖν
ὑπὸ ἰούδα καὶ τῷ σὺν αὐτοῦ τὴν ἀκρόπολιν ἀνι-
στῆναι, καὶ τοῖς φερούσι τοῖς ὑπὸ τῷ βασιλείᾳ κα-
τασπένδοντας, εἰ μή τις παρ' αὐτοῦ βοήθεια συμφύει.
ταῦτ' ἀκούσας ὁ πᾶς ἀντίοχος, ὥρμησεν, καὶ τοῖς ἡγε-
μόνας καὶ φίλοις μετὰ πεντάμοις, ἐκίλυσεν μετὰ
φόνους συναγαγὼν, καὶ ἐκ τῆς βασιλείας τοῖς στρα-
τῶσιν ἡλικίας ἔχοντας. καὶ συνήχθη στρατὸς πε-
ντήκων μίλιων, ὡς δέκα μυριάδων. ἱππεῖς δὲ δισμύριοι.
ἐλπίσαντες δὲ β. ὁ δὲ. ταύτῃ ὡς ἀναβαίνον τὴν δύνα-
μιν, ὁ δὲ ὥρμησεν ἐκ τῇ ἀποχέει μετὰ λυσίας πάσης
τῆς στρατῶν ἔχοντας τὴν ἡγεμονίαν. καὶ ὡς ἀναβῆ-
ναι εἰς τὴν ἰουδαίαν, ἐκείθεν εἰς βιθσοῦραν
ἀναβαίνει πόλιν, σφόδρα ὀχυρὰν ὁ δὲ δυσάλωτον, ὁ
ὡς ἐκκλίσκει ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἰσχυρῶς δὲ ἀνι-
στῆναι τῷ βιθσοῦραν, καὶ τὴν ὡς ἀναβῆναι αὐτοῦ
τῷ μηχανήματι ἐμποροῦντων, ἐπεκλήθη δὲ αὐτοῦ,
χερὸς ἐκείνου πολὺς θεὸς τὴν πολιορκίαν. ἰού-
δας δὲ τὴν ἰσοδοῦν τῷ βασιλείᾳ ἀπέσας, ἀφίσταται

litanum. qui vir alioqui probus, ait hunc An-
tiochum perisse, quod conatus sit Dianæ tem-
pli thesauros ac donaria diripere. voluisse enim
tantum, ac non etiam pertecisse sacrilegium,
non videtur res digna supplicio. quod si hæc
causa Polybio digna videtur, cur Antiochus
deberet capite pœnas persolvere, multo verifi-
milis est ob exhaustum sacrilegiis Hierosoly-
mitanum templum acceleratum esse eius in-
teritum. Si quis tamen magis probat Poly-
bij sententiam, cum eo nunc non libet con-
tendere.

CAP. XIV.

Antiochus Eupator profligato Iudeorum exer-
citu Iudam in templo obsidet.

Æterum Antiochus prius quam extre-
mum suum diem obiret, accitum ad se v-
num ex purpuratis suis amicis Philippum gu-
bernatores regni constituit: traditque ei
diademate regiaque stola & anulo, iussit hæc
Antiocho filio suo perlata reddere, multum
obtestans ut educationis curam haberet, & re-
gnum ei servaret, usque dum per ætatem ipse
administrationi fieret idoneus. Defunctus est
autem Antiochus anno centesimo quadrage-
simo nono. Lysias autem postea quam popu-
lo indicavit regis obitum, filium eius Antio-
chum sub sua tutela cum positum regem con-
stituit, imposito illi Eupatoris cognomine. In-
terea qui Hierosolymitanæ arcis præsidium te-
nebant Macedones cum Iudeorum perfugis,
multa Iudæis inferebant incommoda. Excur-
rentes enim in eos qui sacrorum causa tem-
plum adibant: conficiebant eos non magno ne-
gotio, quod arx ipsi templo esset supra verti-
cem. Quamobrem Iudas necesse habuit, oppu-
gnare id præsidium, aduocatis ad id totius po-
puli viribus. Annus autem is agebatur cente-
simus quinquagesimus, ex quo primum ad Se-
leucum imperium earum regionum pervenerat.
Fabricatis igitur machinis, & extructis ag-
geribus, totus incumbere huic operi. multi
tamen perfugarum noctu elapsi, adiunctis sibi
similibus impiis, venerunt ad Antiochum, po-
stulantes ne se in extremum periculum à suis
tribulibus redactos despiceret: maxime cum
patris ipsius auctoritatem secuti, in eam neces-
sitate adducti sint, dum maluit patrios ritus
quam regia mandata contemnere. Nunc verò
periculum esse ne Iudas arcem cum præsidio
vi capiat, nisi ipse mature suis opem afferat.
His auditis Antiochus puer iratus est, accersit-
que amicis & ducibus, iussit eos mercena-
rium parare militem, & per totam suam ditio-
nem delectus habere, ita ut brevi confectus sit
exercitus peditum circiter centum millium, e-
quitum verò viginti millia, atque insuper duo
& triginta elephantum. Cum his copiis egressus
est Antiochus cum omni Lysie administratione
universi exercitus: & progressus usque Idumæā.
inde ascendit ad oppidum Bethsura, bene mu-
nitum & expugnatum non facile. Bethsuranis
autem fortiter resistentibus, & admotas ma-
chinas per excursions igne concremantibus,
multum temporis contritum est in hoc obsi-
dio. Iudas autem cognito regis aduentu, omnia

XIIII.

τὰ δ' ἔφοβος αὐτοῖς ἦδη ἐπιλαλοῖται, καὶ ὥς πολλὰ δι' Α καὶ βασιλεῖς τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ παραγεγνημένων, καὶ αἱ δο-
καὶ πολὺ ἀρετῶν εἶναι) ἀποστάτας πομπὰς ἀφ' ὧν τῆς
πολιορκηθῶντες, καὶ φίλιας πρὸς ὅλους αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, ὅτι
ἐξέλειπται αὐτοῖς ἡγεμονία πρὸς τοὺς νόμους ὡς ἀφαι-
ρεθῆναι, ὅτε πολιορκηθῶντες, χωρεῖν ἐπὶ τὰ οἰκία. Ταῦ-
τα τὸ λυσίαν φησιν, ἡρέσθη τότε στρατόμαχος καὶ ἡγε-
μόνιος τῇ γυνάμει.

Κεφάλαιον ιε.

Ὅτι πολλοὶ χρόνοι τῇ πολιτικῇ ἐκείνῃ, φίλιας ταῖς πα-
τρῶσις ἰουδαῖς, ἀποστάτας ἀφαιρῶντες ἐκ τῶν
δαίμωνος ἀντιόχου.

ΚΑὶ πέμψας ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἰνδαν καὶ τῆς
συμῆτος πολιορκουμένης, εἰρήνην τε ἐπη-
γάλατο, ὅτι χωρεῖν τοῖς πατρίοις νόμοις ἡγεμονίᾳ
ζῶν. οἱ δ' ἀσμένως δι' ἑαυτοὺς τοῖς λόγοις λαβόντες
ὅρκους τε καὶ πίσεις, ὅτι ἔλθον ἐκ τῆς ἰερῆς. εἰσελθόντες δ'
αἰτίοχος εἰς αὐτὸν καὶ διασάμωρος ὁχυρὸν ἔπας τὸ χω-
ρεῖν, παρέβη τοῖς ὅρκοις, καὶ καλῶς τὴν δύναμιν ὥρ-
σασαν, καθελεῖν τὸ τεῖχος εἰς ἑδάρος. καὶ ταῦτα ποιή-
σας, αἰέσσειν εἰς ἀποχρῆσιν, ἐπαζόμενος ἐν τῷ ἀρ-
χιερέως καὶ ἡγεμονίας ἐναλῆτο. λυσίας γὰρ συνεβού-
λευσε πρὸς βασιλεῖ, τὸν ἡγεμόνα ἀνελθεῖν, εἰ βέλτερος
ἰνδανος ἡγεμῶν, ὅτι μὲν ἐνοχλεῖν αὐτῷ. τὸν γὰρ ἀρ-
χὴν τῶν καλῶν πείσαντα αὐτὸν τὸ πατέρα τοῖς ἰουδαίοις
ἀναγκάσαι τὸν πατέρα θρησκείαν κατελεγεῖν. πέμψας
δὲ τὸν ἡγεμόνα ὁ βασιλεὺς εἰς βέρροισιν τὴν συνέ-
δριον, ἀρχιερεὺς αὐτῶν τὸν ἰνδαν ἐπὶ τῇ πόλει
μὲν καὶ ἀσμένῃ, καὶ ἵνα αὐτὸς ἀρχὴν, τὸ ἔθνος ἀναγκά-
σαι τὸν ἰνδαν τοῖς ἰσίοις νόμοις. ἀρχιερεὺς δ' ἐ-
γχετο μὲν τὸν τῆς ἡγεμονίας θάνατον ἀλκιμος ὁ καὶ ἰακί-
μος κληθεὶς. ὁ δ' βασιλεὺς αἰτίοχος, ὅρων ἦδη τὸν
φίλιππον κρατῆν τῶν παραγεγνημένων, ἐπὶ τῇ πρὸς
αὐτὸν, καὶ λαβὼν αὐτὸν ὑποχείριον ἀπέκτενεν. ὁ δ' τῇ
ἀρχιερείᾳ ὡς ὄντας, ὅτι πρὸς τὸν ἰνδαν παῖδα πολυ-
πύσαντος ἀφίεται τῇ πατρὶ, ἰδὼν ὅτι τὸν θεῖον αὐτῷ
ἡγεμόνα ὁ βασιλεὺς ἀνελών, τὴν ἀρχιερεῖαν ἀλ-
κιμον δίδωκεν ἐκ τῆς ἀρχιερείας γυναικός, ἀλλ' ὑπὸ
λυσίαν πειθεῖς μετὰ τὴν τῆς ἡγεμονίας ἀπὸ τῆς
οἰκίας εἰς ἑπὶ οἶκον, φέρει πρὸς πολιορκίαν τὴν
ἐκ βασιλείας. καὶ πρὸς ἀξιώσεως ὑπὸ τῇ αὐτῇ καὶ γυ-
ναῖκος αὐτῆς κλεισπάτης, λαμβάνει τόπον ἀξιώσεως ἐν
τῇ νόμῳ πρὸς ἡλιόπολιν. ἐν δ' ὅμοιον τῶν ἐν ἰε-
ροσολύμοις ἐκδομένην ἰστέον. καὶ τούτων μὲν οὐδ' ἀνα-
γέγραπται ἡμῖν ἔτι διαλεῖν.

Κεφάλαιον ις.

Ὁ βασιλεὺς ὁ δὲ δημοκρίτου στρατὸς ὅτι στρατιωτικῶς πρὸς ἰου-
δαῖς ἀποστάτας αἰέσσειν πρὸς τὸν βασιλεῖα.

ΥΠὸ δ' αὐτὸν χρόνον φυχῶν δημοκρίτος ἀπὸ
νόμου ὁ σελεύκου υἱός, καὶ κατὰ λαβόμενος
τῆς συνέας τρεῖς πόλιν, κατεπύθη μὲν αὐτὸν ἀφ' ἑαυ-
τοῦ. σπουδαζὼν δ' ἐπὶ αὐτὸν μετὰ φόβου εἰς
τὴν βασιλείαν εἰσῆλθε. πάντων δ' αὐτὸν ἡδύως
προσδιχομένων καὶ ὡς δίδοντων αὐτοῖς, συλλαβόντες δ' καὶ αἰτίοχον τὸν βασιλεῖα καὶ λυσίαν, ζῶντας
ἀνέχουσιν αὐτῶν. καὶ ἔτι μὲν καλούσαντος ὡς ἀρχὴν δημοκρίτου διαφάρησαν, βασιλεύσαντος
N n

B

CAP. XV.

Antiochus omisso oppugnatione cum Iudaea
diu facit & amicitiam.

Τὸν rex misso caduceatore pacem Iudae
ac ceteris obsecris denunciat, liberta-
temque viuendi propriis legibus. Illi verb li-
benter hae audientes, accepta in hoc fide
& iureiurando interposito, exiuerunt e tem-
plo. At Antiochus cum ingressus vidisset lo-
cum egregie munitum, violato sacramento
iussit suum exercitum, ut solo aquaret murum
quo templum septum fuerat: & hoc facto re-
uersus est Antiochiam, ducens secum Oniam
pontificem, qui Menelaus dicebatur alio no-
mine. Lysias enim regi consuluit, ut eum inter-
ficeret, si vellent Iudaeos quiescere, & ipse liber
esse ab eorum molestationibus. hunc enim esse
malorum omnium autorem & principium,
qui persuasisset eius patri, ut Iudaeos ab institu-
tis patriis deficere cogetet. Rex igitur Mene-
laum missum in Beroam Syriae necauit, post
exactum in pontificatu decennium, hominem
malum & impium, qui ut sibi principatum ad-
strueret, totam gentem a religione deficere
compulit. ei successit in pontificatu Alcimus,
Iacimus alio dictus nomine. Ceterum Antio-
chus cum offendisset Philippum iam occupas-
se tyrannidem, bello victum, & in potestatem
suam redactum affecit supplicio. Filius autem
pontificis Onias, quem diximus orbatum patre
adhuc puerum, videns quod rex interfecto ip-
sius patruo sacerdotium Alcimo dedisset, ni-
hil pertinenti ad cognationem pontificum, Ly-
sia suadente ut transferret eum honorem in al-
iam familiam, fugit ad Aegypti regem Ptole-
maeum: apud quem & uxorem eius Cleopa-
tram in precio habitus, impetrauit ab eis lo-
cum in praefectura Heliopolitana, in quo tem-
plum Hierosolymitano simile extruxer, de
quo alias dicemus tempestiuus.

CAP. XVI.

Bacchides Demetrii dux cum exercitu contra
Iudeos missus, infecto negotio ad suum regem re-
uertitur.

EXodem tempore Demetrius Seleuci filius a XV.
Roma profugus Tripolim occupat in Sy- 1. Mach. 7.
ria: assumptoque diademate, & contractis quo-
quot potuit militibus mercenariis regnum in-
uadit: cumque certatim ad eum populi defi-
cerent, excipientes eum obuiis manibus, et-
iam Antiochum regem & Lysiam compre-
hensos viros ad eum perduxerunt: qui mox
iussu Demetrii necati sunt, post exactum regni

Εἰς τοιαυτὴν μετὰ τὴν βασιλείαν τιμωρίας στρατηγός,
ἀπέλυσε σὺν τῇ στρατῷ.

*Nicanor post Bacchidem dux contra Iudam mis-
sus una cum universo exercitu in-
terfectione periiit.*

ὁ δὲ Δημήτριος, τὸ τ' ἦδη καὶ τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ παρὰ-
μασιν ἐπισημασθεὶς ἡγεμόνους ἔχων, τὸ φερόμενον
ἰκέδαν ἐν ἰσχυρῇ ὁσάντη ἡγεμόνους, ἐκπέμπει νικάνορας,
καὶ ἀνέστησαν αὐτῷ καὶ πιστότατον τῶν φίλων. οὗτοι γάρ
ἔστιν ὁ καὶ δὴ τὸ ῥωμαίων πόλεως αὐτῷ συμφυγῶν, καὶ
δοῦναι δύναμιν ὅσῳ ἀρκέσειεν ὑπέλαβεν αὐτῷ πρὸς τὸ
ἰκέδαν, ἐκείλουςιν αὐτῷ μηδεμίαν φειδῶ ποιέειν τῶ
ἔθνεος. ὁ δὲ νικάνωρ παρὰ ἡγεμόνους εἰς ἱεροσολύμα,
πολεμεῖν μὲν ὡς εἰς ἐξέλιξαι τὰ ἰκέδα, δόλῳ δὲ ὑπο-
χείριον λαβὼν κείνας, παρὰ μὲν λόγους εἰρήνικους
αὐτῷ μηδεμίαν μὲν αἰσχυρῶς ἔχων φάσκων πολεμεῖν
καὶ κινδυνεύειν, ὅρκους δὲ αὐτῷ δίδοναι περὶ τῶ μηδὲν
πέπεισθαι δεινόν. ἤκεν γὰρ καὶ φίλων ἐπὶ τῶ ποιῆσαι
φανερὰν αὐτοῖς τὴν δημοσίαν τῶ βασιλείᾳ δέχοντο,
ὡς περὶ τῶ ἡγεμόνους αὐτῶν ὁρνεῖ. ταῦτα δὲ παρὰ βόλου-
μεν τῶ νικάνωρος, ἰκέδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πει-
σθέντες, καὶ μηδεμίαν ἀπάτην ὑποπτεύσαντες, δίδου-
σι πρὸς αὐτῷ, καὶ δέχονται τὸν νικάνωρα καὶ τὸν δυνά-
μεως. ὁ δὲ ἀσπασίμους τὸ ἰκέδαν μετὰ τοῦ παρὰ συμ-
βόλων, δίδουσι τοῖς οἰκείοις τὸ σημεῖον, ὅπως συλλαβώ-
σι τὸν ἰκέδαν. ὁ δὲ σωεῖς τὸ ἐπιβελῶν, ἐκπηδήσας
πρὸς τοὺς ἰδίους σωέφυγε. φανερὰς δὲ τῆς παρὰ πρέ-
στως αὐτῷ καὶ τῆς ἐνέδρας ὁ νικάνωρ ἡγεμόνης, πολε-
μεῖν ἔκρινε τῶ ἰκέδα. καὶ συγκατήσας καὶ ὡς παρὰ βό-
λάμους πρὸς τὴν μάχην, συμβαλὼν κατὰ πνα κώ-
μην κατὰ σαλαμῶν, καὶ νικήσας, ἀναγκάζει τὸν ἰ-
κέδαν ἐπὶ τὴν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἄκρην φέρειν. ἐπεὶ
δὲ αὐτῷ κατόντι ἐκ τῆς ἄκρας εἰς τὸ ἱερὸν, ἀπαντή-
σαντες τῶ ἱερῶν πνὺς καὶ παρὰ βούλων κατὰ ἔχοντο, καὶ
τὰς θυσίας ἐπιτελεῖν, αὐτῶ τῶ βασιλείᾳ ἐλε-
γον παρὰ φέρειν τὰς θυσίας, ὁ δὲ ἐλασφημίσας αὐτοῖς
ἠπέκρινε, εἰ μὴ ὡς παρὰ βό τὸν ἰκέδαν ὁ λαὸς αὐτῷ κα-
τὰ φέρειν ὅταν ἐπανέλθῃ τὸν ναόν. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἀ-
πειλήσας ἐξῆλθεν ὑπὸ τῶ ἱεροσολύμων. οἱ δὲ ἱερεῖς
εἰς δάκρυα δὲ τὴν ἐπὶ τῶς εἰρημόνους λύπην παρὰ
πιστον, καὶ τὸν θεὸν ἰκέτευον ῥύσασθαι ἐκ τῶ πολε-
μίων αὐτοῖς. ὁ δὲ νικάνωρ, ὡς ἐκ τῶ ἱεροσολύμων ἐξελ-
θὼν ἐξῆλθε κατὰ πνα κώμην, βεθωρὸν λεγομένην
αὐτῷ φερόμενον, παρὰ πνέειν, παρὰ ἡγεμόνης αὐτῷ καὶ
ἄλλης δὴ τοῦ συρίας δυνάμεως. ἰκέδας δὲ ἐν ἀδασσῇ, ἐ-
τέρα καὶ μετὰ τοῖς ἀπὸ τῆς τελευτῆς τῆς βεθωρῆ
φερόμενον, εἰς χιλίας ἀπάντας ἔχων. οὗτοι πα-
ρὰ μὲν μὴ κατὰ πνα γλῶσσαι τὸ τῶ ἐναντίων πληθός,
μὴ δὲ λογίζεσθαι πρὸς πόσους ἀγωνίζεσθαι μέλλουσιν,
ἀλλὰ πνὺς ὄντες καὶ περὶ οἷων ἐπὶ ἄλλων κινδυνεύουσιν
ἐνθυμητόν, ὡς φύχως ὁμοῦ παρὰ πνέειν τοῖς πολέμοις,
ἐπὶ τὴν μάχην ἐξέρχεται καὶ συμβαλὼν τῶ νικάνωρι, καὶ
καρτερῶς τὸ μάχης ἡγεμόνης, κατὰ τῶ ἐναντίων. καὶ
πολλοὺς πνα αὐτῷ ἀπέκτανε, καὶ περὶ τοῖς αὐτοῖς ὁ νικα-
νὼρ λαμπαρῶς ἀγωνίζόμενος ἔπεισεν. καὶ πρὸς τοῖς, καὶ
τὸν ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶ, ἀλλὰ τὸν ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶ, εἰς φε-
ρόμενον καὶ ὁ ἰκέδας ἐφόνευσεν, καὶ τοῖς σάλπινξι ταῖς πνέειν κα-
τὰ τὸν αὐτῶν ἀπὸ τῶ, ἐξῆλθον ὡς πνέειν. καὶ τοῖς

XVI:
1. Macch. 7.

Demetrius verò ne suis quidem rebustu-
lum exultans, si ita Iudæ vires auge-
re speret, Nicanorem mittit amicorum cha-
rissimum simul & fidissimum: qui etiam Ro-
ma fugienti comes fuerat: attributoque quan-
tum latis contra Iudam putabat exercitu, ius-
sit nemini parcendo cum ea gente bellum ge-
rere. Is profectus Hierosolyma, & primum
dissimulans hostem, decrevit specie pacificato-
ris dolo Iudam intercipere. aiebat enim nihil
esse causæ cur belli subire deberent aleam. pa-
ratum se illi cauere iureiurando sanctissimo, si
quid fortè periculi metuat. In hoc enim tan-
tum se venisse cum amicorum comitatu, ut
mentem sui regis ei notam faceret, quàm pro-
pensus sit in fauorem Iudaici generis. hac le-
gatione persuasi fratres, nihil amplius hostile
suspicati, data vicissim & accepta fide excepe-
runt eum hospitaliter cum toto exercitu. Cùm-
que post primam salutationem colloqueretur
cum Iuda familiariter, signum quoddam suis
dedit ut eum comprehenderent. Ille maturè
intellectis insidiis propere ad suos refugit: &
detecto iam dolo ad apertam vim uterque se
vertit. Commisso deinde prælio prope vicum
Caphartalamam, inferior inde discedens Iudas
in Hierosolymitanam arcem compellus est.
Reuertenti deinde præter templum Nicanori
sacerdotes facti sunt obuiam, ostentantes victi-
mas, quas se dicebant oblaturos Deo pro salu-
te regis Demetrii. at Macedo ne à conuiciis
quidem in Deum temperans, minatus est nisi
populus Iudam sibi traderet, breui se reuersu-
rum, & in templum ipsum sæviturum, ita ut ad
solum vique id ditaret, atque cum his minis re-
liquit Hierosolyma. at sacerdotestali denun-
tiatione mœsti cum lacrymis Deo supplicaue-
runt, ut iactatam sibi ædem vnà cum suis cul-
tibus tutaretur ab hostium iniuria. Nicanor
verò egressus Hierosolyma castris locum opta-
uit apud vicum Bethoron, vbi se cū eo coniu-
xit alia manus recens tum è Syria veniens. Iudas
quoque castra posuit ad aliū vicū nomine Ada-
so, triginta modò stadiis distantem ab hostibus,
habens circa se nō plus mille militum. hos co-
hortatus ne terreantur hostium multitudine,
neve cogitèt cum quàm multis decernerèt, sed
quales ipsi, & pro qualibus præmiis contende-
rent, iussit forti animo hostem aggredi & pu-
gā capellere. itaq; edito acri certamine, multi
ceciderunt ex hostibus, & inter cæteros Nica-
nor & ducis & militis strenui perfunctus offi-
cio. quo iacētē ne cætera quidem acies substiterit
amplius, sed amisso duce verterunt terga, arma
iactantes quo expeditiùs fugerent. Iudas verò
impigrè cum suis persequens iæuebat cædi-
bus: & tuba significabat vicinis oppidis & vi-
cis victoriam: mōxque vndique armati pro-
silientes, profligatis inconditè ruentibus oc-

ἰεῖδας ἢ καταλειφθεὶς ὑπὸ τῆς οἰκείων στρατιῆς, καὶ
 πολεμίων ὀπλιμένων, καὶ μηδὲνα χαρὸν αὐτῷ πρὸς
 συλλογὴν τῆς δυνάμεως ὀφειπόντων, οἷός τι ἢ μὴ τῆς
 ὡς συμβαλεῖν τοῖς μὲν τὰ βασιλίδου, καὶ πρὸς ἐπὶ πόλεμόν
 γε τύποις δ' αὖτε ὡς ὑφίσταται τὸ κίνδυνον, παρὶκάλει
 χωρεῖν ὅτι τὸ μάχην. τῆς ἢ λεγόντων ὡς ἐκ εἰσὶ πρὸς
 τοσούτον μέγεθος στρατῶν αξιόμαχοι, συμβεβηκόσιν
 ἢ νυνὶ μὲν ἀναχωρεῖν καὶ σφάζειν αὐτοὺς, αὖτις ἢ συνα-
 γαζόντα τοὺς ἰδίους, τοὺς ἐχθροὺς συμβαλεῖν, μὴ τῶν
 εἰπὴν ἥλιος ὁπίσθι θηρόμενον, ἵνα ἐν τῶν ταῦτα μετὰ
 ξω τοὺς πολεμίους. ἀλλ' εἰ ἔτι τελευτήν, ὃ παρά μοι
 χαρὸς φέρεται, καὶ διὰ πάντας ὀπολείσθαι μαχόμενον, σή-
 σμα γηναίως παῖν ὑπομένων τὸ μέλλον, ἢ τοῖς ἤδη
 κατορθωμένοις καὶ τῇ αἰεὶ αὐτῇ διζῇ πρὸς βαλὼν τὸ
 ἐκ τῆς νυνὶ φυχῆς ὕβριν, καὶ ὁ μὲν ταῦτα πρὸς τοὺς ὑπο-
 λειπόμενους ὡς ἀγαθὸν, τὰ κινδύνου καταφρονήσας
 ὁμοσε χωρεῖσθαι τοῖς πολεμίους ἐλεγχῇ.

Κεφάλαιον Ιθ'.

Ως ἰούδας διφθέρη μαχόμεθα.

Ὁ δὲ βακχιδης ἔξαρχων ἐκ τῆ στρατοπέδου ἡ
δύναμις πρὸς μέγαν περιτάσεται. Ἐπεὶ μὲν
ἰπποεῖς ἐξ ἑκατέρων τῶν κεράτων ἔταξε, τοῖς δὲ ψιλῆς
ἑξότας, περὶ ἐστάτο ἀπάσης τῆ φάλαγγος. αὐτὸς δὲ
ὡς ὅτι τῆ διεξῆ κέρως. ἄπας δὲ συντάξας τὴν στρα-
τὴν ἔπει περὶ σέμει· πρὸ τῆς πολέμιον στρατοπέδου,
συνελθὼν τὸν σαλπικτὴν ἐκέλευσε, καὶ τὴν στρατὸν ἀ-
λαλᾶσσαν περὶ σέμει. τὸ δὲ αὐτὸ ποιήσας οἰόμενος,
συμβάλλει τοῖς πολέμοις· καὶ καρτερῶς ἀμφοτέρων ἀ-
γωνιστομένων, ἔτι μὲν μέγας δύσμενος ὡς αὐτονομ-
μῆς, ἰδὼν οἰόμενος τὸν βακχιδην καὶ τὸν κρατῆρα ἐκ τῆς
διεξῆς κέραν τυχεῖον τῆς στρατῆς, παρελαβὼν τοὺς
ὀψυχιστάτους, ἀρμυρῶν ἐπὶ ἐκείνῳ τὸ μέρος τῆς τάξεως.
καὶ περὶ βαλὼν τοὺς ἐκεί, ἔλασσε αὐτῶν τὴν φάλαγγα.
ὡπλιμῶς δὲ εἰς μέσους, εἰς φυγὴν αὐτοὺς ἐβιάσατο, καὶ
διώκει μέγας ἀπὸ ὅσων ἐπὶ λιγομένῃ. διαστάμενοι
δὲ τῶν ὀπίσθεν τῶν διεξῆς κέραν, οἱ τὸ δυνάμει
ἔχοντες, ἐνυκλώσαντο τὴν ἰδέαν διώκοντες, καὶ λαμβάνει-
σι μέσους αὐτὸν κατόπιν χυρόμενοι. ὃ δὲ φυγῆν ἐκ δυνάμει
νος, ἀλλὰ περὶ μετὰ τὴν πολέμιον ἐκείνην ἐκείνην
μὲν τὴν αὐτῶν πολλὰς δὲ κτίνας τῆς ἀντιπάλων καὶ κα-
τάκοπος χυρόμενος, καὶ αὐτὸς ἔπεισεν, ὅτι χαλῶς μὲν περὶ
πρὸν μετὰ μετὰ, ἐφ' ὁμοίους δὲ ὅτι ἀποθνήσκαι τὴν ψυ-
χὴν ἀφεί. περὶ τὸς δὲ ἰδὼν, πρὸς μετὰ τὸ λοιπὸν
ἀφορᾶν ἔχοντες οἱ αὐτῶν, στρατοῦ δὲ τοῖς ἐκεί
θνήσκαι ἐφυγον. λαβόντες δὲ τὸ σῶμα ὡς πολέμιον ἐ-
κείνην δὲ οἱ αὐτῶν, ἐκείνην οἱ ἀδελφοὶ τῆς ἰδέας, κομί-
σαντες εἰς τὴν μετὰ τὴν κώμην, ὅπου ἔστι πατὴρ αὐτῶν
τέταρτος, καὶ ἐκείνην, περὶ τὴν αὐτῶν ὅτι συχνὰς αὐτὸν τῆ
πλήθους ἡμέρας, ἔτι μετὰ τὴν κοινὴν τοῖς νεομισμέ-
νοις. καὶ τέλος μὲν τοῖς κατέχον ἐκείνην, ἀδελφὸν χυ-
ρὸν καὶ μετὰ τὴν πόλεμον χυρόμενος, ἔτι τῶν πατρὸς ἐκεί-
νην δὲ ἐκείνην ἐκείνην ἔκείνην καὶ πατὴρ ἐκείνην
ἐκείνην ἔκείνην κατέλιπεν ἐκείνην τὸν ἐκείνην, καὶ
τὴν ἀφῆκε αὐτῶν ἐκείνην ἐκείνην κατέχον, ἀπὸ τῆς

Ludas autem quamuis imminente iam hoste destitueretur milite, tamen quia non erat vnde delectum in supplementum faceret, maxime in tali temporis angustia, decrevit cum octingentis illis Bacchidem aggredi, & cohortatus ut generosè subirent pericula, iussit eos prodire in aciem, quibus consulentibus ut tunc se tutum reciperet, cum sit tanto inferior & numero & viribus, ac mox maioribus copiis hostem inuaderet: Absit, inquit, ut me terga obuertentem hostibus sol aspiciat. nam etiam si mori nunc oporteat, nunquam tot res hæcenus egregiè gestas, tantamque virtute partam gloriam ignominiosa fuga maculaturus sum, Atque ita suorum reliquias cohortatus, persuasit ut intrepidè expectarent conflictum hostium.

С А Р. XIX.

Quomodo Iudas praelio victus occubuit.

INterea Bacchides productis ex castra copiis intrucbat aciem, equitumque has hinc & inde in utroque cornu collocans, in fronte leuem armaturam & sagittarios, & post hos robur phalangis Macedonicæ ipse in dextro cornu locum sibi optauit. Sic instructa acie postquam venit in conspectum hostium, iussit signa canere, & militem cum clamore eos inuadere. Idem & Iudas fecit, collatisque signis certatum est utrinque acriter: donec vergente iam sole, Iudas animaduertens Bacchidem cum robore militum pugnam in dextro cornu ciere, cum audacissima manu iuuenum in eum irruit. Perruptaque phalange penetrauit in mediam aciem: & impulsis in fugam aduersariis, persecutus est eos usque montem qui Aza dicitur id conspicati qui sinistrum cornu tenebant, à tergo adorti Iudam circumueniunt. qui videns nullum superesse effugium vrgentibus circumquaque hostibus in vestigio cum suis constrict: & cæsis hostium plurimis lassitudine magis quam vulneribus confectus cecidit non multus, ad priora præclara facinora extremo hoc mortis decore addito. quo prostrato non habentes amplius quem sequerentur milites orbati tanto imperatore, tum demum in fugam effusi sunt. Simon autem & Ionathas fratres induciis factis recepto Iudæ cadauere, delatum in Modim vicum magnifico funere intulerunt monumento patrio, & publico luctu per aliquam multos dies honorauerunt eius memoriam. Hic finis fuit Iudæ viri generosissimi & bellicosissimi, qui memor mandatorum Matthiæ patris, nullum vnquam pro libertate popularium defugit aut laborem aut periculum. quapropter meritis virtutis sempiternam post se reliquit gloriam, liberata è Macedonum seruitute patria, & per triennium ante obitum administrato pontificali sacerdotio.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ ΙΩΣΗΠΟΥ
 ἰσομεῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

- Ὡς ἰωνάδης ἀδελφὸς ὢν ἰὺδα, πλάτυσαντος αὐτῆ, τὴν ἡγεμονίαν παρέλαβεν. Κεφ. α
 Ὡς πολεμίσας βακχίδην, ἠνάγκασε φιλίαν ποιησάμενον πρὸς αὐτὸν ἀπειθεῖν ἐκ τῆς χώρας. Κεφ. β
 Ὡς ἀλέξανδρος ὁ τῆς ἐπιφανοῦς ἀντόχου υἱὸς ἐλθὼν εἰς συρίαν, ἐξέλυγκε πόλεμον πρὸς δημοτίαν. Κεφ. γ
 Ὡς δημοτίος πρὸς βασιλῆα πρὸς ἰωνάδην, ποιεῖται συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν πολλοῖς δωρησάμενος. Κεφ. δ
 Ὡς ἀλέξανδρος αὐτῶν ἀκούσας καὶ ἰσχυράων τὰ παρὰ δημοτίαν, ἐδοξείξας ἰωνάδην ἀρχιερέα, συμμα-
 χεῖν ἐπεισεν αὐτῶν. Κεφ. ε
 Ὡς οἰοῦν φιλία πρὸς τὸν φιλομήτορα πολέμαϊον, καὶ ὡς ὠκοδύνησε τὸν οἶον χαλκὸν ἔχον πρὸς τὸν ἐν ἰ-
 εροσολύμοις ὄντα. Κεφ. ς
 Ὡς ἀλέξανδρος ἀποθανόντος δημοτίαν, σφόδρα ἐτίμησεν ἰωνάδην. Κεφ. ζ
 Ὡς δημοτίος ὁ δημοτίαν πᾶσι πλάσας εἰς τὴν συρίαν ἀπὸ κρήτης καὶ πολέμους τὸν ἀλέξανδρον καὶ
 κρατίσας, αὐτὸς ἐβασίλευσε, φιλίαν πρὸς ἰωνάδην ποιησάμενος. Κεφ. η
 Ὡς ἔρφρων ὁ ἀπαμειβόμενος δημοτίαν, ἀντόχῳ τῷ ἀλεξάνδρῳ ὑπὸ παρίδῳ τὴν βασιλείαν,
 ποιησάμενος καὶ αὐτὸς σύμμαχον ἰωνάδην. Κεφ. θ
 Ὡς δημοτίαν ἀπὸ πάρθων ἀρχιμαλάτου ληφθέντος ὁ ἔρφρων παρεστίνθησε τὸν ἰωνάδην, ἐδύω λαβὼν
 αὐτὸν ἀπέκτενε, καὶ πόλεμον ἐξέλυγκε πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ σίμωνα. Κεφ. ι
 Ὡς σίμων τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τὴν στρατηγίαν ἐνέχειρσε τὸ ἔθνος, καὶ ἀπέδειξεν αὐτὸν ἀρχιερέα. Κεφ. ια
 Ὡς ὁ σίμων ἐπολιόρησεν ἐν δώδεξις ἔρφωνα σύμμαχος γυρόμενος ἀντόχῳ τῷ δημοτίαν ἀδελφῷ, τῷ καὶ
 ὡσεβεῖ ἐπικληθέντι. Κεφ. ιβ
 Ὡς ἔρφρωνος ἀναιρεθέντος, ἀντόχον ἐπολίμησε σίμων, ἐκένδεβαῖον τὴν στρατηγὸν αὐτοῦ νικήσας, ἐξουδαίας
 ἐξέβαλιν. Κεφ. ιγ
 Ὡς ὑπὸ γαμβροῦ πολέμαϊον ἐν συμποσίῳ δολοφονηθεὶς ὁ σίμων ἀπέθανεν. Κεφ. ιδ
 Ὡς πόλεμαϊος τὴν ἀρχὴν ἐπέχειρσε καταχεῖν, καὶ πᾶς ὕρκανός τῆς ἡγεμονίας παρέλαβεν. Κεφ. ιε
 Ὡς στρατυσάμενος ἐφ' ὕρκανόν ἀντόχος ὁ ὡσεβεῖς, καὶ πρὸς καδίσας τῇ τῇ ἱεροσολυμιτῇ πόλει, διέλυσε
 τὴν πολιορκίαν, λαβὼν ὡσεβεῖς ὕρκαντα τ', καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὸν καὶ φιλίαν δέμενος. Κεφ. ις
 Τρηνὴν στρατιὰ ἐπὶ συρίαν. Κεφ. ιζ
 Ὡς ἀντόχος ὁ κυζικηνὸς ἐλθὼν βοηθῆσαι τοῖς σαμάρεισι ἡττηθεὶς διέφυγε. Κεφ. ιη

HÆC IN IOSEPHI DECIMOTERTIO ANTIQVITATVM
 Iudaicarum libro continentur.

- Ionathas defuncto fratri in principatu succedit. CAP. I.
 Ionathas fessum bello Bacchidem compellit, inito cum Iudæis fœdere exercitum abducere. CAP. II.
 Alexander filius Antiochi Epiphanis regem Demetrium bello aggreditur. CAP. III.
 Demetrius missa legatione ad Ionatham multis muneribus eum ad amicitiam suam pertrahit. CAP. IV.
 Alexander maioribus quàm Demetrius pollicitationibus, & delato Pontificatu Ionatham in patres suos
 traducit. CAP. V.
 Onias in amicitiam à Ptolemæo Philometore receptus templum Oniæ dictum ad Hierosolymitam si-
 militudinem ædificat. CAP. VI.
 Quòd Alexander post mortem Demetrii Ionatham in summo honore habuit. CAP. VII.
 Demetrius Demetrii filius cum è Creta in Syriam traiecisset, deuictò Alexandro & occupato regno, in
 fœdus & amicitiam Ionatham recipit. CAP. VIII.
 Tryphon Apamenus post deuictum Demetrium Antiocho Alexandri filio regnum asserit, recepto in
 amicitiam Ionatha. CAP. IX.
 Demetrio à Parthis capto Tryphon fœdus violat, & Ionatha dolo capto atque interfecto Simoni eius
 fratri bellum infert. CAP. X.
 Quòd Simoni Iudæorum gens & Pontificatum simul & copiarum imperium detulit. CAP. XI.
 Simon Tryphonem in Dora compulsum oppugnat, inito cum Antiocho, cui Pius cognomen erat, fœ-
 dere. CAP. XII.
 Postquam Tryphon interfectus esset, bello inter Antiochum & Simonem orto, Cendebeus dux regius
 è Iudæa profligatur. CAP. XIII.
 Quòd Simon à genero sub Ptolemæo in conuiuio per dolum occisus est. CAP. XIV.
 Quomodo frustratis Ptolemæi conatibus, Hyrcanus principatu potitus est. CAP. XV.
 Quòd Antiochus cognomento Pius, ducto contra Hyrcanum exercitu, & obsessis Hierosolymis, placa-
 tus ccc. talentis fœdus cum eo iniit. CAP. XVI.
 Hyrcani expeditio in Syriam. CAP. XVII.
 Quòd Antiochus Gyzicenus Samaritis auxilium ferens victus aufugit. CAP. XVIII.

κακημερίων ὑπὸ τῶν μακεδόνων καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, A
 βυλομήδης αὐτῶν μνήμην καὶ δόξαν αἰώνιον κατασκευά-
 σαι, διότι τὸ πέμψας πρὸς πόλεμῶν τὸν βασιλέα
 καὶ τὴν βασιλισσάν κλειοπάτραν, ἀπὸ τῆς παρ' αὐτῶν
 ἐξουσίας, ὅπως οἰκοδομήσει τὰς ἐν ἀργυρίῳ, ὡς
 πλείστον τὰς ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ λούϊτας καὶ ἱερεῖς ἐν τῇ
 ἰδίᾳ γῆνι καταστήσει. τὸ τοῦ ἱερῆτος δαρρῶν μέλι-
 στα τὴν περὶ τὴν ἡσάϊα, ὅς ἐστιν ἐν περὶ τὴν ἐξ-
 ουσίᾳ πλεονάζοντως, περὶ τὴν, ὡς δὲ πάντες ἐν
 ἀργυρίῳ οἰκοδομηθῶσι τὰς τῶν μετρίων θεῶν, ὑπ' αἰ-
 δὸς ἰουδαίων. δὲ ταῦτα οὐκ ἐπὶ πρὸς ὁ νόμος, γράφει
 πόλεμῶν καὶ κλειοπάτρα βασιλίσσης ἐπιστολῶν πολλὰς
 ἑ μὲν ἡμῶν ἡμεῖς τιτελεῖς ἐν τῇς κατὰ πό-
 λεμον ἔργοις καὶ τῇς θεῶν βοθείας, καὶ ἡρόδοτος ἐντε-
 τῇ κοίλῃ σελήνῃ καὶ φοινίκῃ, καὶ εἰς λιόντων ἡ πό-
 λιν τὴν ἡλιουπόλιν σὺν τοῖς ἰουδαίοις, καὶ εἰς ἄλλας
 πόλεις ἀφ' ὧν τῶν ἐθνῶν, καὶ πλείστοις ὁρῶν
 ὡς, τὸ καὶ τὸν ἔχοντες ἱερεῖς, καὶ δὲ τὸ τοῦ
 νόμου ἀλλήλοις, ὁ καὶ ἀργυρίῳ συμβέβηκε δὲ τὸ
 πᾶν τοῦ τῶν ἱερῶν, καὶ τὸ πᾶν τῶν θρησκείας οὐκ
 ὁμοῦ, ὅτι τὸ εἰδὸς τὸν ὁρῶν τὸν τόπον ἐν τῷ
 περὶ τὴν ἀργυρίῳ τῆς ἀγέλης βουβαστῆος ὁχυρώ-
 ματι, βουόντα ποικίλης ὕλης καὶ τῶν ἱερῶν ζώων με-
 σόν, δέσμευσι συγχωρεῖται μοι τὸ ἀδύνατον ἀνακατα-
 ρῆσαι ἱερὸν καὶ συμπεπνῶκος, οἰκοδομήσαι τὰς τῶν
 μετρίων θεῶν, καὶ ὁμοῦ τῶν ἐν ἱεροσολύμοις τοῖς
 αὐτοῖς μέτεσι, ὡς περὶ αὐτῶν καὶ τῆς βασιλείας καὶ
 τῶν τέκνων, ἵν' ἔχωσιν οἱ τὴν ἀργυρίῳ κατοικοῦ-
 ντες ἰουδαῖοι εἰς αὐτὸ συνιόντες κατὰ τὴν πρὸς ἀλλή-
 λους ἐκτίσιν, τῆς σῆς ἐξυπηρετεῖν χρείας. καὶ γὰρ
 ἡσάϊας ὁ περὶ τῆς τῶν περὶ τῆς, ἔσται θυσιάζει-
 ον ἐν ἀργυρίῳ, καὶ τῶν θεῶν. καὶ πολλὰ ἡ περὶ
 τῶν περὶ τῶν ἀλλὰ ταῦτα δὲ τὸν τόπον. καὶ ταῦτα μὲν
 ὁ νόμος τῶν βασιλέων πόλεμῶν γράφει. κατανοήσεις E
 δὲ αἱ περὶ αὐτῶν τὴν ἀσέβειαν, καὶ κλειοπάτρας τῆς ἀ-
 δελφῆς αὐτῆς καὶ γενναίας, ὅς ἡς αὐτῆς ἔστιν ἐπι-
 σολῆς, τὴν γὰρ ἀμείψαν καὶ τὴν τῶν νόμον παρεβασαν,
 εἰς τὴν οἴου κεφαλῇ ἀνέστησαν. αὐτῆς γὰρ γὰρ ἔ-
 τας. βασιλεὺς πόλεμῶν ἑ βασιλισσὰ κλειοπά-
 τρα ὅτι χαίρειν. αὐτῆς γὰρ σου τὴν ἐπιστολὴν
 ἀξιουμένης ἐπὶ τῶν περὶ τῶν τοῦ ἐν λιοντοπόλῃ τῆς ἡλιο-
 πόλιν ἱερὸν συμπεπνῶκος ἀνακαταρῆσαι, περὶ τὴν
 πόλιν ἡ τῆς ἀγέλης βουβαστῆος. διὸ καὶ θαν-
 μέζοντες εἰ ἔσται τῶν θεῶν καὶ κλειοπάτρας τὸ καδι-
 στρούμενον ἱερὸν ἐν ἀσπλάγῃ τόπῳ, ἑ πλεῖς ζώων
 ἱερῶν. ἐπεὶ ἡ σὺ φῆς ἡσάϊαν τὸν περὶ τῶν ἐν πολλοῦ
 χρέοντος τὸ περὶ τῶν περὶ τῶν σου, εἰ μὲν
 τὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ τὸν νόμον, ὡς περὶ μὲν ἡμῶν δοκεῖν
 εἰς τὸν θεὸν ἐξυπηρετεῖν. λαβὼν οὐκ τὸν τόπον ὁ
 νόμος, κατασκευάσας ἱερὸν καὶ βωμὸν τῶν θεῶν, ὁμοῦ τῶν
 ἐν ἱεροσολύμοις, μικρότερον καὶ πτωχότερον. τὰ ἡ
 μέτεσι αὐτῶν καὶ τὰ σκεῦη τῶν ἐκ ἐδῶ καὶ μὲν ὁ
 ἐν τῇ ἐβδόμῃ μου βιβλῷ τῶν ἰουδαίων πολέ-
 μων ἀναγέγραπται. ὅτι ἡ ὁ νόμος ἑ ἰουδαίους πρὸς
 ὁμοῦ αὐτῶν, ἑ ἱερεῖς καὶ λούϊτας, τοῖς ἐκ τῶν θρη-
 σκευόντων. ἀλλὰ περὶ τῶν ἱερῶν τούτων, ἀρκουμένης
 ἡμῶν διδόνται. τοῖς δὲ ἐν ἀλεξάνδρειᾳ ἰουδαίοις καὶ σαμάρι-
 ταις, οἱ τὸ ἐν γαλιλῇ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ
 τοῖς ἀλεξάνδρου χρέοντος, συνίβησαν σasaki πρὸς ἀλλήλους, καὶ περὶ τῶν ἱερῶν ἐπ' αὐτῶν πόλεμῶν δι-

vastatam à Macedonibus eorumque regibus,
 & sibi æternam memoriam parare volens, de-
 crevit à rege Ptolemæo & regina Cleopatra
 per literas petere, ut sibi liceat in Ægypto in-
 star illius Hierosolymitani, templum ædifi-
 care, & in eo Levitas & sacerdotes ex tuo ge-
 nere constituere. Hoc autem consilium cepit
 fretus maximè prophetæ Esaiæ vaticinio,
 qui ante sexcentos amplius annos prænuucia-
 rat fore omnino ut templum aliquando Deo
 maximo ædificaretur in Ægypto, idque homi-
 nis Iudæi opera. Hoc igitur oraculo excita-
 tus scribit Ptolemæo & Cleopatæ talem epi-
 stolam. Dum in bello strenuam vobis ope-
 ram nauans cum Deo, varias regiones obi-
 tem, animaduerti apud Cælesyriam & Phœ-
 nicen & Leontopolim, quæ est in præfectu-
 ra Heliopolitana, aliisque in locis Iudæos præ-
 ter decorum habere templa, & ideo male in-
 ter eos convenire: quod & Ægyptiis vñ ve-
 nit, propter multitudinem templorum & di-
 versitatem religionum. Et quia locum idoneū
 inveni apud castrum quod agrestis Bubastis di-
 citur, plenum varis materia sacræque animalibus,
 rogo ut mihi permittatis templum, quod
 illic est nulli sacratum numini, iamque colla-
 psum repurgare, & aliud loco eius Deo maxi-
 mo extruere ad Hierosolymitanum illius simili-
 tudinem, pari etiam modo & mensura, pro sa-
 lute tua & reginæ atque liberorum vestrorum:
 ut Iudæi qui Ægyptum incolunt illic conue-
 nientes, quo magis alent mutuam cōcordiam,
 eo accommodatiores fiant tuis vñibus. Nam &
 Esaias vates prædixit, quod erit domino Deo
 sacrarium in Ægypto, & alia multa de eo lo-
 co cecinit. His Oniæ literis acceptis, rex &
 soror eius ac coniux Cleopatra declaraverunt
 suam pietatem per epistolam quam ei rescrip-
 serunt. Nam peccatum hoc & prævaricationem
 legis à se in Oniæ caput reiecerunt: sic enim
 rescriptum habet. Rex Ptolemæus & regina
 Cleopatra Oniæ gaudium. Legimus tuas
 literas in quibus postulas, ut tibi permittamus
 illud apud Leontopolim præfecturæ Heliopo-
 litanæ collapsum templum repurgare, quod
 vocatur agrestis Bubastis: quod sanè miramur,
 si poterit acceptum esse Deo templum statu-
 tum in impuro loco & pleno animalibus. Sed
 quoniam ais prophetam Esaiam iam olim hoc
 prædixisse, permittimus tibi hoc quatenus po-
 test salua legis observatione fieri, ne videamur
 per hoc peccare in Dominum. Onias igitur
 impetrato loco, extruxit ibi templum & al-
 tare Deo ad Hierosolymitanum similitudinem,
 sed minus & non per æquè opulentum. Men-
 suram verò eius & vasa nunc non libet repe-
 te, commemorata iam antè in septimo belli &
 captivitatis Iudaicæ volumine. Nec defuerunt
 Oniæ similes ipsius Levitæ sacerdotes, qui il-
 lic diuinum cultum frequentarent & instaura-
 rent ceremonias. Sed de hoc templo hæctenus.
 Apud Alexandriam verò inter Iudæos & Sa-
 maritanos, qui sub Alexandro magno Garizitani
 templi religionē induxerunt, seditio est exorta
 de sacris ipsorum, ita ut res ad regis cognitionē

peruenire: dum Iudæi contendunt iuxta Moy-
 ſis præſcripta Hieroſolymitanum templum eſſe
 legitimum, Samaritæ verò Garizitanum: pro-
 nocatumque eſt ad regem & amicorum eius
 conſeſſum, vt ab his cauſa audiretur, & vtrius
 partis cauſidici ſuccumberent, morte multa-
 rentur. patrocinebatur Samaritis Sabbæus cum
 Theodoſio, Hieroſolymitanis Iudæis Andro-
 nicus Meſſalami filius. iuraueruntque per
 Deum & regem, quòd ex lege probationes al-
 laturi eſſent, & rogauerunt regem vt necaret
 eum qui iuſiurandum non ſeruaffe deprehen-
 deretur. Itaque rex multis amicis in conſilium
 adhibitis, conſedit cauſam auditurus. Iudæi
 verò qui Alexandriam habitabant valde erant
 ſoliciti pro tuentibus iura Hieroſolymitani
 te-
 pli, ægrè ferentes autoritatem antiquiſſimi
 & nobiliſſimi in orbe templi vocari in discrimen.
 Sed cum Sabbæus & Theodoſius ceſſiſ-
 ſent Andronico vt prior diceret, orſus ex lege
 approbare eius ſanctitatem & religionem, o-
 ſtendensque per continuas pontificum ſucceſ-
 ſiones, ſacerdotij vſque in ſua tempora pro-
 pagationem, & ab omnibus Aſiæ regibus ma-
 ieſtatem eius loci honoratam donariis: Garizitani verò ac ſi omnino nullum eſſet, nun-
 quam ab his habitam rationem: his & talibus
 rationibus perſuaſit regi, vt decerneret Hiero-
 ſolymitanum eſſe ex ſententia Moyſis condi-
 tum, Sabbæum verò & Theodoſium addiceret
 ſupplicio. Atque hæc ſunt quæ Alexandrinis
 Iudæis acciderunt Ptolemæi Philometoris
 tempore.

CAP. VII.

Quod Alexander poſt mortem Demetrii Ionatham
 in ſummo honore habuit.

V.
 I. Mach. 11

Cæſo autem in pugna Demetrio, ſicut ſu-
 perius dictum eſt, Alexander aſſumpto Sy-
 riæ principatu ſcribit Ptolemæo Philometo-
 ri, filiam eius nuptum ſibi dari depoſcens, æ-
 quum eſſe dicens vt ſe affinitate dignetur, poſt
 receptum fauente Deo paternum imperium,
 & Demetrium bello deuictum. Ptolemæus ve-
 rò libenter eius poſtularis admiſſis, reſcripſit
 & gratulari ſe ei de recepto regno pater-
 no, & filiam collocaturum in matrimonium:
 iuſſitque vt ſibi Ptolemaidem occurreret, ad-
 ducturo illò filiam, & ibi celebraturo eius nu-
 ptias. ſubſecutus deinde literas, ad conſtitu-
 tum locum peruenit cum Cleopatra filia, &
 reſpecto ibi Alexandro eam coniunxit, addita
 in dotem auri & argenti ſumma, quanta tam
 potentem regem decuit. Ad has nuptias voca-
 tus eſt per literas ab Alexandro & Ionathas pon-
 tificex, & cum veniſſet ad reges, ampliusque mu-
 neribus vtrunque donafſet, ab vtroque in ma-
 gno honore habitus eſt. nam Alexander muta-
 re cum veſtem coegit, & purpuratum aſſidere
 ſibi pro tribunali: mandauitque ſuis ducibus vt
 in medium vrbis eoproducto, præconis voce
 edicerent, nemini licere accuſationem contra

κείνοιο. ἤν μὲν Ἰουδαίων λεγόντων καὶ τοῖς μουσείοις
 νόμοις οἰκοδομηθεῖν τὸ ἐν ἱεροσολύμοις, τὸ δὲ σαμάρειαν,
 τὸ ἐν γαριζίν. περὶ τῆς ἐκείνης τε σὺν τοῖς φίλοις κα-
 θίσαντα τὴν βασιλείαν, τοὺς δὲ τῶν ἀλλόθεν λόγους, καὶ
 τοὺς ἡττηθέντας θανάτῳ ζημῶσαι. τὸ μὲν οὖν ἱερὸν τὴν
 σαμάρειαν λόγον, σαββαῖος ἐποίησεν. ὁ Θεοδόσιος, τὸς
 δὲ ἱερὸν τὴν ἱεροσολυμιτῶν καὶ Ἰουδαίων, ἀνδρόνικος ὁ
 μεσσαλάμου, ἄμωσαν δὲ τὸν θεὸν καὶ τὸν βασιλέα, ἡ μὲν
 ποιήσασθαι τὰς ἀποδείξεις καὶ τὸν νόμον, παρεκάλεισάν τε
 τὸν πολέμαρχον ὅπως ὃν αἰ λάβῃ ὡς βασιλεὺς τοῖς ὄρ-
 κοις ἀποκτείνῃ. ὁ μὲν ἦν βασιλεὺς πολλὰς τὸν φίλων εἰς
 συμβουλίαν παραλαβὼν, ἐκάθισεν ἀνεσώμηνος τὴν λε-
 γόντων. οἱ δὲ ὃν τῇ ἀλεξάνδρῳ τυχεύοντες Ἰουδαίῳι,
 σφόδρα ἠγωνίων, ὡς τὴν αἰδρῶν οἷς ἀγατακτείνῃ, ὡς
 τὸ ἐν ἱεροσολύμοις ἱερὸν συνίβαται. χαλεπῶς γὰρ ἐφι-
 ρον εἰς τὸ πνὶς καταλύσουσι, ὥς ἀρχαῖον καὶ ἀγασσ-
 μέτατον τὸ καὶ τὸ οἰκονομῶν ὑπάρχον. τὸ δὲ σαββαῖος καὶ
 Θεοδόσιος συγχωρησάντων τῷ ἀνδρόνικῳ πρῶτον ποι-
 ῆσαι τοὺς λόγους, ἠρξάτο τὴν ἀποδείξειν ἐκ τῶν νόμων
 ὅτι ἡ ἀλεξάνδρῳ τὴν ἀρχιερίαν, ὡς ἐκαστος ὡς πατὴρ
 τὸν πνεύματι ἐκείνου, ἠρξεν τὴν ναὺν, καὶ ὅτι πάντες αἱ τὴν
 αἰσῆς βασιλεῖς τὸ ἱερὸν ἐτίμησαν ἀναθήματα. ὁ λαμ-
 περώτατος δὲ ὡς τῆς. τὸ δὲ ἐν γαριζίν ὡς ἡδὲ ὄντος,
 ὡς τοῖς λόγον ἐστὶν ὅτι περὶ τοῦ ἐποίησεν. ταῦτα λέγων
 ἀνδρόνικος καὶ πολλὰ τοῖς ὄμοις, ὡς εἶδει τὴν βασιλείαν
 κείνου καὶ τοῖς μουσείοις νόμοις οἰκοδομηθεῖν τὸ ἐν
 ἱεροσολύμοις ἱερὸν, ἀποκτείναν δὲ σαββαῖον ὁ Θεοδό-
 σιος. καὶ τὰ μὲν γινόμενα τοῖς ἐν ἀλεξάνδρῳ Ἰουδαίοις
 καὶ πολέμαρχον τὸν φιλομήτορα, ταῦτα μὲν.

Κεφάλαιον ζ.

Ὅτι ἀλεξάνδρῳ ἀπεδοθέντος δημοκρατία σφόδρα
 ἐτίμησεν ἰωνάθην.

Δημοκράτης δὲ ἀποθανόντος ἐν τῇ μέχρῃ, καὶ
 ἐπὶ πάντων διδωλῶκα μὲν, ἀλεξάνδρος τὴν σειράν
 παραλαβὼν βασιλείαν, γράφει τῷ φιλομήτῳ πολέ-
 μαρχῳ μετὰ δόμῳ αὐτῷ πρὸς γάμον τὴν θυγατέ-
 ρα, δίκαιον ὅτι λέγων τῷ τὴν πατρίαν ἀρχὴν κομι-
 σαμένῳ, ὅτι τὴν τῇ θυγατρίδι εἰς αὐτὴν πρὸς
 ἀχθὲν καὶ κρατήσαντι δημοκρατίαν, καὶ μετὰ τὰλλα
 ἰσοδυνάμῳ τὸ πρὸς αὐτὸν οἰκειότητος ἀγαθῶν σινα-
 ψαὶ συγχύειαν. πολέμαρχος δὲ περὶ ἀλεξάνδρου ἡ-
 δὲ τὴν μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, χαίρειν τε λέγων ὅτι
 τῷ τὴν ἀρχὴν αὐτῷ πατρίαν ἔσται ἀπειληφέναι,
 καὶ τὴν θυγατέρα δώσειν ὑπαγνέται. ἀπαντὰν δὲ
 αὐτὸν εἰς πολέμαρχον τὴν θυγατέρα μίλλοντα ἀ-
 γειν ἐκέλευσεν, αὐτὸς γὰρ αὐτὴν μίχρῃ τῷ πρὸς
 πέντε ἀπὸ ἀργύρης, καὶ αὐτὸν σιωοικίσεν αὐτῷ τὴν
 παῖδα. καὶ πολέμαρχος μὲν ταῦτα γράφας ὡς γ-
 νήται μὲν αὐτοῦ εἰς πολέμαρχον, κλειοπάτρῃ
 ἄγων τὴν θυγατέρα. ὄρων δὲ ἐκεῖ τὸν ἀλεξάνδρον
 καὶ τὸς ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, δίδωσιν αὐτῷ
 τὴν παῖδα. καὶ φερνὴν, ἀργυρῶν τε χρυσῶν ὅσον εἰκόσ
 μὲν δουρῶν βασιλείαν. ἡ δὲ γάμων ὅτι περὶ αὐτὸν, ἀλε-
 ξάνδρος ἰωνάθην τῷ ἀρχιερεὶ γράφας, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἵκναι εἰς πολέμαρχον. ὡς γὰρ ὁ μετὰ τὸν
 βασιλεῖς, ὁ δὲ μετὰ τὸν αὐτὸς λαμπερῶς, τὸ παρὰ ἀμφοτέρων ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν
 ἰωνάθην, καὶ ἀποδοσάμενος τὸ οἰκίαν ἰωνάθην, λαβὼν πορφύραν καὶ συγκαταδιδύαι ποίησας αὐτὸν ὅτι τῇ
 βήματι, πρὸς τῇ τῇ πρὸς αὐτὸν εἰς μέσῳ μὲν αὐτῷ πρὸς αὐτὸν τὸν πόλιν κηρύξαι, μετὰ τὴν λέγειν καὶ
 αὐτῷ

Ξάνδρος ἰωνάθην τῷ ἀρχιερεὶ γράφας, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἵκναι εἰς πολέμαρχον. ὡς γὰρ ὁ μετὰ τὸν
 βασιλεῖς, ὁ δὲ μετὰ τὸν αὐτὸς λαμπερῶς, τὸ παρὰ ἀμφοτέρων ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὸν
 ἰωνάθην, καὶ ἀποδοσάμενος τὸ οἰκίαν ἰωνάθην, λαβὼν πορφύραν καὶ συγκαταδιδύαι ποίησας αὐτὸν ὅτι τῇ
 βήματι, πρὸς τῇ τῇ πρὸς αὐτὸν εἰς μέσῳ μὲν αὐτῷ πρὸς αὐτὸν τὸν πόλιν κηρύξαι, μετὰ τὴν λέγειν καὶ
 αὐτῷ

αὐτὸς ἐφίεσθαι, μηδὲ παρέχειν αὐτῷ πρᾶγμα. τὸτο δ' Α ποιοσάντων τῶν ἡγεμόνων ὁράντες τὸ ὄρα τὴ βασιλείας κεκρυμμένῳ ἰωνάδῃ πινύ οἱ κατηγορεῖν παρυσκουσμένοι, καὶ πρὸς αὐτὸ ἀπεχθῶς ἔχοντες, ἀπέδρασαν, καὶ πρὸς λαβῶσι τὸν κακὸν, διδοῖντες. τούτῃ δ' αὖτε πρὸς ἰωνάδῃ οὐ βασιλεύς ἀλλ' ἑταῖρος ἐχρησάτο, ὥς τε αὐτὸν ὡς πρῶτον ἀναγράψαι τῶν φίλων.

Κεφάλαιον η'.

Εἰς δὴ μάλιστα οὐ δυνάμει τοῦ αἰγυπτίου καὶ κρατίστως αὐτὸς ἱερατῆς. φίλων οὖν ἰωνάδῃ.

πικρὰ μὲν.

Εἰς δ' ἐκ τῶν πρὸς τοῖς δ' δυνάμει οὐ δυνάμει, καὶ πολλῶν μισοφόρων, ἔς παρέχεν αὐτῷ λαοῦ τῆς ὁ κρῆς, ἀφ' ὧν δ' ἀπὸ τῆς κρήνης, κατέπελυσεν εἰς κιλικίαν. τὸτο δ' ἀλέξανδρον ἀκούσαντα, εἰς ἀγωνίαν καὶ ταρσάχῳ ἀνέβαλε. καὶ ὡς ἀρχὴν ἐκ τῆς φοινίκης, εἰς ἀντοχίαν ἰσχυρῶς ἐπὶ τὰ ἐκείνῃ δυνάμει ἐλθεῖν, ἀσφαλῶς ἦνται. κατέλυσε δ' τὴν κοίτης συείας ἀπολλώνιον τὸν ἡγεμόνα. ὅς μὲν πολλῆς δυνάμειος εἰς ἰάμβειαν ἐλθὼν, ἐπεμψεν πρὸς ἰωνάδῃ τὸ ἀρχιερέα λέγων ἀδικον τὸν μόνον αὐτὸν ἐπ' ἀδείας ζῆν καὶ μετ' ἑξουσίας, καὶ ὑποτάσσοντο τῇ βασιλείᾳ. τὸτο δ' αὐτῷ ὡς πάντων ὁρεῖδος φέρειν, ὅτι μὴ ὑποτάξειεν αὐτῷ τῇ βασιλείᾳ. μὴ πόνῳ σάντων ἐν τοῖς ὅροις κατ' ἡμέρας ἀξιώματα, νομίζων ἰσχυρὸν ἔχειν. ἀλλ' εἰ θάρρεις τῇ σάντῃ δυνάμει καταβάς εἰς τὸ πεδίον, τῇ ἡμετέρᾳ στρατῇ συχεῖσθαι, καὶ τὸ τέλος τῆς νίκης ἐπιδείξει τὸν ἀδριώτατον. ἰδοὺ μὲντοι καὶ τοῖς ἀρίστοις ἐκείνης πόλεως ἐμὲρ συστρατεύεσθαι. καὶ γὰρ δὴ τοῖς σὺς θεωροῖς αἰεὶ νικῶντες εἰσὶν ἔσονται. ποίσεις δ' τὸ πρὸς ἡμᾶς ἀγῶνα ἐν τῇ αὐτῇ γῇ, ἐν ἣ λυθοῖς ἐκ ἑσῆς, ἀλλ' ὅπλοις ἀμύνεσθαι. ἐὰν τόπος εἰς ὃν ἡττώμενος φύξῃ. παρεξυμνεῖς δ' ὅτι τούτοις ὁ ἰωνάδης, μυρίους ὀπλιζάμενος στρατεύας, ὥρμησεν εἰς ἑεροσολύμων, καὶ ὡς σίμωνος τῷ ἀδελφῇ, καὶ ἡρόδότος ἐν ἰοππῳ, στρατοπεδεύεται τὴν πόλεως ἐξω, τῶν ἰοππῶν ἀποκλεισάντων αὐτῷ τὰς πύλας. φηρὲν γὰρ ἔσθον εἶχον ὑπὸ ἀπολλώνιον κατὰς ἀδείας. τὸ δ' ἰωνάδης πρὸς πολιορκίαν αὐτῶν ὡς συστρατεύοντες, φοβηθέντες μὴ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐξελίκαται κατὰς τὸν αἰὶν, αὐτοῖς αὐτῶν τὰς πύλας. ὁ δ' ἀπολλώνιος ἀκούσας τὸν ἰοππῶν ὑπὸ ἰωνάδης κατελημμένῳ, ἑκατὶ χιλίοις ἰσχυρῶς ὡς λαβῶν, καὶ πεζοὺς ὀκτακχιλίους εἰς ἀζωτὸν ἦλθε. καμῖνθεν ἀφ' ἑσῆς, καὶ βὰδ ἰσχυρῶς εἰς τὴν περὶ τὴν πόλιν αὐτῶν, ἀναχωρῶν, ἔλκει τὸν ἰωνάδην εἰς τὸ πεδίον τῇ ἰσχυρῇ κατὰς τῶν, καὶ τὰς τῆς νίκης ἐλπίδας ἔχων ἐν αὐτῇ. φερελθὼν δ' ἰωνάδης, εἰδὼς καὶ εἰς τὴν ἀζωτὸν τὸν ἀπολλώνιον. ὁ δ' ὡς ἐν τῇ περὶ τὴν πόλιν αὐτῶν συνέβη τὸν πολέμιον, ὑποσπέρτας εἰς μάχην αὐτῷ συνέβαλε. τὸ δ' ἀπολλώνιος χιλίοις ἰσχυρῶς κατέβη εἰς ἐνέδραν ἐν τῇ χειμαρρῷ, ὡς αὐτὸν κατόπιν ὀπλιζάντων τοῖς πολέμοις, ἀποδύμενος ὁ ἰωνάδης ἐκαστοῦ. τὰς δ' ἐστὶν ἐν τῇ περὶ τὴν πόλιν αὐτῶν, κατ' ἀμφοτέρω τῶν πολέμοις ἀμύνεσθαι παρακαλοῦσάτο, καὶ καὶ φερεσάντων καὶ κατ' ὀπλιζάντων ἐπελόμενοις ἐναντίον ἀντάξας. τὸ δ' μάχης ἔως ἰσχυρῶς φερεσάντων, οὗς σίμωνι τὰ δὲ μέρη μέρους τῆς δυνάμειος, τὸτο μὲν ἐκείνους συμβαλεῖν τῇ φάλαγγι τῶν ἰσχυρῶν.

hominem instituere, aut vlla in re exhibere ei negotium. quo facto cum manifestum esset quanti rex eum faceret, adversarii qui ad accusandum parati venerant, subdixerunt se, veriti ne ipsis potius mali aliquid accideret. Tanta autem benevolentia rex hic Ionatham persecutus est, ut ei primum locum in amicorum suorum numero assignaverit.

CAP. VIII.

B Demetrius Demetrii filius deiecit Alexandro occupato regno, in sedem et amicitiam Ionatham recepit.

ANNO autem centesimo sexagesimo quinto Demetrius Demetrii filius, acceptis multis mercenariis militibus à Lasthene Cretensi, soluens ab ea insula traiecit in Ciliciam: cuius rei nuncio Alexander vehementer est territus: moxque è Phœnice properavit Antiochiam, ut res eius ante Demetrii aduentum in tuto constitueret, interim Cœleſtyriæ Apollonio Dauo duce præposito. Is profectus cum exercitu Iamniam, militad Ionatham pontificem nuncium, rem indignam dicens: eum totum pro suo arbitrio vivere non subiectum regis imperio: & sibi ipsi esse opprobrium, quod eum sub imperium non redigat. Ne igitur, inquit, in montibus delidens putest te posse aliquid: sed si confidis tuis viribus, in campum descende, ut ferro decernamus, uter nostrum sit virtute præstantior. Ne sis tamen inscius, quod è singulis urbibus fortissimi mecum militant, allueti semper tuos maiores vincere. quatenus prouoco te in eum locum, vbi armis non saxis pugnandum est, & in quo nullum præsto est victis refugium. His verbis irritatus Ionathas, delectis decem milibus militum, vnà cum Simone fratre profectus est Hierosolymis: & cum peruenisset Ioppen, extra urbem castra metatus est, exclusus à Ioppensibus, qui intus habebant Apollonij prælidium. Ionatha autem oppugnationem instituentem, veriti oppidani ne per vim caperentur, portas ei aperiant. Apollonius verò postquam accepit Ioppen occupatam à Ionatha, assumptis tribus equitum, octo peditum milibus, Azotum se contulit: & inde profectus lento gradu iter faciebat. Cumque venisset Ioppen, paulum retrocedens traxit Ionatham in planiciem, fretus equitatu, & in eo victoriæ spem collocans. Ionathas verò progressus inſequabatur Azotum versus Apollonium: qui vbi hostem conspexit deuenisse in plana, reuersus est ut prælium committeret. cumque mille equites in insidiis positi fuissent in quodam torrente, ut se Iudæis à tergo obicerent, Ionathas qui hoc maturè sensit non est territus: sed instructa in laterculi formam acie, hortatus est suos, ut utrinque pugnarent in hostem, à tergo & à fronte adorienti resistendo. cumq; prælium protraheretur vsque vesperam, data parte exercitus Simoni fratri, iussit hunc cum hostium phalange configere.

τοῖς δὲ ἀποχέουσι καὶ πρὸς τὸν αὐτοῦ περικειμένον-
 κὼς ἀλέξανδρος δὲ τὸν ἀμμώνιον πολλὰ γὰρ ὑπ' αὐ-
 τῷ πεπνυμένον κακὰ πινυμένην μὲν τοῦ τῶν πολυ-
 μύρων ἀμμώνιος ὑπέχει, κατασφαγίς ἀγρῶς ὡς ἑνὴ,
 κρύπτει αὐτὸν ἀνδράσας πολλὰ γυναικεία, καὶ ὡς ἐν
 ἄλλοις διδωλὼ καμῶν. πολέμαϊος δὲ μεμφάμενος
 αὐτὸν τῷ συνοικίσει τὴν θυγατέρα ἀλέξανδρου, ἥ
 περὶ συμμαχίας τῇ καὶ δημητρίῳ, δὲ λυγρὰ πρὸς αὐ-
 τὸν συγγενεῖαι. ἀποσάσας γὰρ τὴν θυγατέρα, πέμπει
 πρὸς δημητρίον διδὼν αὐτῷ συμμαχίας καὶ φιλίας,
 συμπερίμενος τὴν θυγατέρα δώσειν αὐτῷ εἰς γυναῖ-
 κα, καὶ καθύστερσεν αὐτὸν εἰς τὴν πατρῴαν ἀρχήν. ὃ δὲ
 δημητρίος ἠδείς τοῖς περικειμένους, δέχεται τε
 τὴν συμμαχίαν καὶ τὸν γάμον. ἐν δὲ τῷ πολέμαϊοι
 πὸν ἀγώνισμα ὑπελείπειτο, πρὸς αὐτὸν ἀποχέει δέ-
 ξασθαι δημητρίον, ἀπεχθὼς πρὸς αὐτὸν δὲ καὶ μύροις
 ὑπὸ ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ δημητρίος εἰς αὐτοῖς περιέ-
 κρισε. κατεπαράξατο δὲ τὸ τοῦ μισοῦντος γὰρ τὸν ἀλέ-
 ξανδρον οἱ ἀποχέει δὲ τὸν ἀμμώνιον ὡς διδωλὼ κα-
 μῶν, βράδυνος αὐτὸν ἐν τῇ ἀποχείᾳ ἐξέβαλον. καὶ ὁ
 μὲν ἐκπεσὼν τῇ ἀποχείᾳ, ἦκεν εἰς κιλικίαν. ἐλθὼν
 δὲ πρὸς τοὺς ἀποχέει πολέμαϊος, βασιλεὺς ὑπ' αὐτῷ
 καὶ τῷ στρατοῦ αὐτοῦ ἀναδείκνυται. αἰατῆρα δὲ δύο
 αὐτῷ δίδεται διαδήματα, ἐν αὐτῷ τῷ ἀσίᾳ, ἔπειτα δὲ τὸ
 τῇ ἀργυρίᾳ. χρυσὸς δὲ ὧν φύσει καὶ δίκμος, καὶ τῷ λαμ-
 πρῶν ἐκ ἐφ' ἑαυτοῦ, πρὸς δὲ τοῖς αὐτοῖς ἔτα μάλλον
 τα λοῖστα αὐτοῖς, φέρεται τῷ μὴ δοῦναι τῷ
 τοῖς ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἔκειν. καὶ συναγαγὼν τοὺς
 ἀποχέει εἰς ἐκκλησίαν, περὶ δὲ δέξασθαι τὸν δημητρίον
 αὐτοῖς, λέγων ὡς ἐδίδως μνηστῆρσιν αὐτοῖς πρὸς
 τῷ πατρὶ, αὐτὸς δὲ ῥητορὶς, διδάσκαλόν τε ἀγαθόν
 αὐτὸν καὶ ἡγεμόνα ἔσσεσθαι διαμολογησά, καὶ φά-
 λους ἐν χειρὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτοῖς, ἐκ δὲ πρὸς ὑπὲρ
 χεῖρ, αὐτῷ δὲ ἔφασκεν ἀρκεῖν τὴν τῇ ἀργυρίᾳ βασι-
 λεῖαν. αὐτὸς εἰπὼν, περὶ τοῖς ἀποχέει δέξασθαι
 τὸν δημητρίον. τῷ δὲ ἀλέξανδρου σὺν στρατοῦ
 πολλὰ καὶ μεγάλη πρὸς αὐτοῦ ὁρμήσαντες ἐν τῇ κί-
 λικίᾳ εἰς σελίαν, καὶ τὴν ἀποχέων γῆν ἐμαρτήσαν-
 τες καὶ διαρπάξαντες, πολέμαϊος ἐπ' αὐτὸν ἐξέστει-
 λεν μετὰ τῷ γαμβρῷ δημητρίῳ. ἤδη γὰρ αὐτῷ πρὸς
 γάμον ἐδίδωκεν τὴν θυγατέρα. ἔκινησαντες, εἰς φυ-
 γὴν ἐτρέψαντο τὸν ἀλέξανδρον. οὐδὲ μὲν οὐδὲ εἰς ἀρ-
 βίαν φέρεται. συνίθη δὲ ἐν τῇ μάχῃ τὸν ἵππον τῷ πο-
 λεμαίῳ φωνῇ ἀκούσαντα ἐλέφαντος φασθῆναι, καὶ
 τὸν πολέμαϊον ἀποσεισάμενον ἀποβαλεῖν. τοῖς δὲ πο-
 λεμαίοις ἰδόντας ἐπ' αὐτὸν ὀρμήσαν, ἔβαλυνται
 πολλὰ δόντας αὐτῷ καὶ τῷ κεφαλῇ, εἰς κίνδυνον
 τὸν αὐτοῦ θανάτου καταστῆσαι. τῷ γὰρ σωματοφυλά-
 κων αὐτὸν διαρπασάντων, χαλεπῶς ἦτος εἶχεν ὡς
 ἐφ' ἡμέρας πέντε, μὴτε σιωπῆσαι, μὴτε φθίγειν
 διωκόμενος. τῷ δὲ ἀλέξανδρου τὴν κεφαλὴν ὁ τῷ
 ἀρῶν δυνάστης ἀποτιμὼν ζάβηλος, ἀπὸ τῆς πο-
 λεμαίῳ. ὅς τῃ τῷ ἡμερῶν ἀνάνδρως ἐκ τῷ βασι-
 λεῖ καὶ φροσύνης, ἠδίστον ἀκουσμα καὶ θέαμα τὴν
 ἀλέξανδρον τελευτῶν ἄμα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνέει
 διατάξαι καὶ μετὰ πολλὴν πλῆθος τῷ ἀλέξανδρῳ τὴν ἐν κόπῃ χαραῖ, ἔαυτὸς κατέστρεψε τὸν βίον. ἔλασ-
 λῶσε δὲ τῷ ἀσίᾳ ἀλέξανδρος ὁ βαλλὼν λιγύμενος, ἐπὶ ἑκατὼς ἐν ἄλλοις διδωλὼ καμῶν. πρὸς αὐτὸν
 δὲ τὴν βασιλείαν δημητρίος ὁ νικῶν ἐπιλεγόμενος, ὑπὸ πονηρίας ἤρξατο διαφθεῖρειν τὸ τῷ πολέμαϊ

Antiochenos autē iam antea propter cū Am-
 moniū infensos habebat, à quo plurimis affl-
 fuerant incommodis. Non tamen effugit pœ-
 Ammonius, turpiter ut mulier cælus, dū ani-
 ctu fœmineo quærit latebras, quemadmodū in
 alio diximus commentario. Ptolemæus autem
 affinitatis Alexandri pœnitens, & lani aduersus
 Demetrium auxilij, abstracta à marito filia cō-
 sistim ad Demetrium mittit legatos de socie-
 tate & amicitia, his conditionibus, ut data ip-
 si in matrimonium filia, in paternum regnum cū
 restitueret. At ille & amicitiam eius & oblatā
 coniugem perlibētē amplexus est. vnus etiam
 reliquus erat labor Ptolemæo, ut Antiochen-
 sibus persuaderet Demetrium recipere, alienatis
 ab eo propter iniurias à patre eius acceptas.
 perfecit tamen hoc quoque. nam propter Am-
 monium habentes exosum & Alexandrum,
 faciliē impulsi sunt, ut eum ex vrbe eiec-
 erent. Atque ita elapsus ex Antiochia venit in Cili-
 ciam: Ptolemæus verò urbem ingressus, & à
 ciuibus rex consalutatus est & ab exercitu, co-
 actus duo sibi imponere diademata, alterum
 Asiæ, Ægypti verò alterum. Sed cū esset na-
 tura iustus, & nimia potentia minimē cupi-
 dus, ad hæc prudens, & qui nollet Romanis
 inuidiosus fieri, aduocata Antiochen-
 sium concione, persuasit eis ut Demetrium reciperent,
 pollicentis eum maiorem rationem habiturum
 recentis eorum beneficij, quàm odiorum, quæ
 illis cum patre eius intercellerant. Se quoque
 affirmavit monstratorem ei fore vitæ recte in-
 stituendæ & administrandæ reipublicæ: nec
 passurum quicquam tentare, quod non de-
 ceat. nam quoad dominationem attineat,
 contentum se esse Ægypti imperio. atque ita
 perducti sunt in eam intentionem Antiocheni,
 ut Demetrium reciperent. Cæterum cū Alex-
 ander ducens validum exercitum è Cilicia
 inuasisset Syriam & Antiochenum agrum
 vastaret rapinis atque incendiis, occurrit ei
 Ptolemæus vnā cum genero suo Demetrio:
 iam enim confectæ erant nuptiæ, & victus A-
 lexander compellus est fugere in Arabiam. For-
 tē accidit in eo prælio, ut equus Ptolemæi cō-
 sternatus barricu elephanti eum excuteret, pro-
 stratusq; aggressi hostes vulneribus in caput
 inflictis in periculum extremum adducerēt, ni-
 ereptus esset interuentu satellitum. attamen
 per integrum quatrimum sopitis sensibus, nec
 loqui potuit, nec loquentes intelligere. Ale-
 xandri verò caput Zabelus Arabum dynasta
 recisum misit ad Ptolemæum, qui die quinta
 demum respirans à vulneribus, & ad se re-
 uersus iucundissimo sibi rumore simul & spe-
 ctaculo capitis ac mortis Alexandri paviit ani-
 mum & oculos. nec ita multò post exat-
 iatus gaudio percepto ex inimici interitu, & ip-
 se vitam finiit. Alexander autem cognomi-
 natus Vêles, per quinquennium regnum ob-
 tinuit, sicut aliàs indicauimus. Demetrius autē
 cognomine Nicanor, regno potitus cū es-
 set prauo ingenio malè mulcēbatur Ptolemæi

militres, oblitus & auxilij & affinitatis, quæ per Cleopatram nuptias recens intercesserat. Illi vero peroli hominis ingratitude receperunt se Alexandriam, elephantis tamen in eius potestate relictis. Interim Ionathas pontifex coactis & tota Iudæa copus, aggressus est oppugnare arcem Hierosolymis & Macedonicum presidium, cum deferto ibus religionis qui eo confugerant. Hi primum contemnebant conatus Ionathæ, quod satis fiderent loci munitionibus: tandem nocte aliquot scelesti elapsi peruenierunt ad Demetrium, arcis oppugnationem nuntiantes. Qui iratus movit exercitum ex Antiochia contra Ionatham: cumque peruenisset usque Ptolemaidem, acciuit eum ad se per litteras. Ille non intermissa oppugnatione, cum senioribus populi & sacerdotibus aurum, argentum, vestem, aliisque xenia deferens venit ad Demetrium, & hac munificentia mitigavit regis animum: tractatusque honorifice, confirmatus est in pontificatu, quemadmodum à superioribus regibus. Accusatoribus autem eius transfugis fidem non habuit: verumetiam rogatus ut pro Iudæa universis tribusque attributis eioparchiis, Samaria, Ioppe, & Galilæa, trecenta tantum talenta penderentur, concessit per diploma tale. Rex Demetrius Ionathæ fratri & Iudæorum gæti gaudium. Exemplum epistolæ quam scripsimus Latheni parenti nostro, nihilius ad vos ut scriberetis: Rex Demetrius Latheni patri gaudium. Genti Iudæorum amicis nostris & iura amicitie servantibus, decreui benevolentie gratiam referre. quapropter tres prefecturas, Apherimam, Lyddam, Romacham cum suis finibus, Samaritis ademptas ad Iudæam attribuo: & remitto quicquid solebant ante me reges accipere à sacrificantibus Hierosolymis, aliisque tributa pro fructu terre atque aiborum: præterea solinarum vectigal & aurum coronarium: neque quicquam horum exigitur in posterum. Cura igitur ut huius scripti exemplar mittatur ad Ionatham, & deducatur in illius aliquo loco templi sanctissimi. Hactenus diploma. Porro Demetrius videns ditionem suam pacatam, & nihil timendum periculi, dimisit exercitum, & stipendia militum minuit, solis exteris mercedem solvens, quos secum ex Creta aliisque insulis collectos adduxerat. quamobrem odium sibi concitavit apud proprium militem, cui ipse nihil numerabat, solito ab aliis ante eum regibus etiam pacis tempore stipendium accipere, ut hoc pacto alacriores fierent, ad subeunda quoties opus esset pericula.

μὲν δὴ γραφὴν ταύτην. ὅρῳ ὃν ὁ δὴμῆτερος εἰρῶν ἦσαν, καὶ μηδὲν κίνδυνον μηδὲ πολέμου φόβον ὑπάρχοντα, διέλυσε τὴν στρατίαν. καὶ τὸν μισθὸν αὐτῷ ἐμίωσσε. καὶ μόνοις τοῦτον ἐχορήγει τοῖς ξενολογῶσι, οἱ συναίβησαν ἐκ κρήνης αὐτῆς, ἢ ἐκ τῶν ἄλλων νήσων. ἐχθρὰ γὰρ ἦν αὐτῷ ὁ μῖστος ἐκ τοῦτον γίνεται ὡς τῆς στρατιῆς, οἷς αὐτὸς μὲν, ἑδὲν ἢ ἐπὶ παρῇ. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν βασιλεῖς καὶ ἐπὶ εἰρῶν χορηγῶντες αὐτοῖς ὁμῶς διέτιλουν, ἢ ἀνοήτως ἔχουσιν καὶ ἐν τοῖς ἑσπέραις αὐτῷ ἀγῶνι ἐδύναται ποτε περὶ αὐτοῖς.

A στρατιωτικῶν, τῆς τε συμμαχίας ἐκλαθόντες, καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν αὐτῶν, καὶ ὅτι τὸ κλειπάρας γάμον συγγῆς. οἱ μὲν ἦν στρατιῶται, φεύγουσιν αὐτῶν τὴν πεινίαν εἰς ἀλεξάνδρειαν, τῇ ἡμετέραν δὴμῆτερος ἐγκρατὴς γίνεται. ἰωνάδης δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀπάσης τῆς ἰουδαίας στρατὸν συναγαγὼν, πρὸς βαλὼν ἐπολιόρει τὴν ἐν ἱεροσολύμοις ἀκρῶν, ἔχουσιν μακεδονικῶν φερεῖν, καὶ τῇ ἀσθεὶ πρὸς καὶ τῇ πεφύργον τὴν πᾶν σιμῶν. ἔτοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον κατεφύγετον ὡς ἰωνάδης ἐμνηστῆς πρὸς τὴν ἀρεσκίαν, περὶ δὲ κατὰ τὴν ἐχθρῶν τὴν χεῖρα. νυκτὸς δὲ πρὸς τῆς ἐν αὐτῇ ποτηρῶν ἐξελθόντες, ἦγον πρὸς δὴμῆτερον, καὶ τὴν πολιόρκιαν αὐτῶν τῆς ἀκρῶς ἐμῶν. ὃν τοῖς ἡγεμόνοις παρεξυμῶντες, ἀπαλαβὼν τὴν δυνάμιν, ἦκει ἐκ τῆς ἀποχρείας ὅτι τὸν ἰωνάδην. ἡρόδωτος δὲ ἐν πολέμαϊδι, γράφει καλῶν αὐτὸν αὐτῶν πρὸς αὐτὸν εἰς πόλεμαϊδα. ὃν τὴν μὲν πολιόρκιαν, ἢ ἐπαυσε. τοῖς δὲ πρὸς βυτίεσι τε λαὸν ὡς λαβὼν καὶ τοῖς ἱερεῖς, καὶ χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν καὶ ἐσθῆτα, καὶ πᾶν ὅ,τι ξενίων κομίζον, ἦκει πρὸς τὸν δὴμῆτερον. καὶ τοῖς δωρησάμενος αὐτὸν, στρατὸν τὴν ὁρῶν τὴν βασιλείῃς. καὶ τῇ μὲν ὑπὸ αὐτῶν λαμβάνει βεβῆται ἔχειν τὴν ἀρχιερεῶν, κατὰ δὲ ὡς τῆς πρὸς αὐτὴν βασιλείῃς ἐκείνης. κατηρῶνται δὲ αὐτῇ τῇ φυλάδι, ὁ δὴμῆτερος ἢ ὅπως ἔσται. ἀλλὰ καὶ ὡς καλῶν αὐτὸν ὅπως ἔσται τῆς ἰουδαίας ἀπάσης, καὶ τῇ ἑστῶν ὅπως ἔσται, σαμῆρειας καὶ ἰόππης καὶ γαλιλαίας, τελειόσια τὰ τὰ λατὰ δίδωσι, καὶ πρὸς πάντων ὅπως ἔσται αὐτῶν τὸν τρέπον τὸν. βασιλεῖς δὴμῆτερος ἰωνάδην τὰ ἀδελφῶν καὶ τὰ ἰουδαίων ἔδνει χάριν. τὸ ἀνῆγαγον τῆς ὁπισθοῦς ἢς ἐχθρὰ λαδίνει τὰ συγγῆς ἡμῶν, ἀπὸς ἀλαμῶν ὑμῶν ἢ ἐσθῆτα. βασιλεῖς δὴμῆτερος λαδίνει τὰ πατρί χάριν. τὰ ἰουδαίων ἔδνει ὅπως φίλῳ, καὶ τὰ δίκαια τὰ πρὸς ἡμᾶς φυλάττοντι, τῆς ἀνοίας ἐκείνη χάριν ὡς ἔσται. καὶ τοῖς ἑστῶν νόμοις ἀφαιρεῖται, ἢ λυδῶν, καὶ ραμαθῶν, οἱ τῇ ἰουδαίᾳ πρὸς τῇ δυνάμει δὲ τῆς σαμῆρειας, καὶ τὰ πρὸς αὐτοῖς τῶν τοῖς, ἐπὶ τῇ ὅπως ἔσται τῇ δυνάμει ἐν ἱεροσολύμοις ἐλάμβανον αὐτῶν βασιλεῖς, καὶ ὅσα δὲ τῇ καρπῶν τῆς γῆς καὶ τῇ φυτῇ, καὶ τὰ τὰ πρὸς τῇ ὑμῶν, καὶ τὰς λίμνας τῇ ἁλῶν, καὶ τοῖς κομίζομενοις ὑμῶν στρατῶν, ἀφῆμι αὐτοῖς. καὶ οὐδὲν ὡς βασιλεῖς τῶν τῶν δὲ τῇ νῦν, καὶ εἰς τὸν ὅπως ἔσται χεῖρον. φέρνουν οὐδὲν ἵνα τῶν ἀνῆγαγον γῆνται, καὶ δοθῇ ἰωνάδην, καὶ ἐν ὅπως τῇ τῇ τῇ ἀγῶνι ἱεροῦ περὶ. τὰ

Ὡς γὰρ οὐκ ἐπὶ ταῖς κατεπολιμαγέταις διμένεται, ἀλλ' ὅχι
ἐπὶ ἀλλεῖς οὐ γὰρ παρὶ δ' οὐκ αὐτῶν βασιλείας, ποιεῖται. Ὁ δὲ αὐτὸς
σύμμαχον ἰσχυρόν.

*Tryphon Apamenus post denictum Demetrium
Antiocho Alexandri filio regnum affe-
rit, recepto in amicitiam
Ionatha.*

VIII.
1. Mach. II

Α Μίλει Τούτην νοήσας τὴν δύσνοιαν τὴν σραπνοῦ
 πρὸς δημίτερον ἀλεξάνδρου πρὸς σραπνός. ἀ-
 παμὶς τὸ γένος, διόδοτος ὁ κ' ξύφω· ὅπως κληθεὶς, πα-
 ραίτη) ἀεὶ βαὸς ἐτρεφε τὸ πρὸς μάλλον τὸ ἀλεαλ-
 δρην ὡς ἀποχορον, κ' δηλώσας αὐτῷ τὸ δυσμύθειαι τὸ τ
 σραπνοῦ πρὸς δημίτερον, ἐπείθεν αὐτῷ δουλεύειν
 τὸν ἀποχορον. βασιλεὺς γὰρ αὐτὸν ποιήσεν, κ' τ' ἀρχὴν
 αὐτῷ τὴν τὰ παρὸς ἀποκαταστήσεν. ὁ δ' τὸ μὲν πρῶτον,
 αὐτῷ ὑπ' ἀπιστίας, ὕστερον δ' πολλὰ χρόνῳ πρὸς λι-
 παρήσαντες τὸ ξύφωτος ἐκινῆται τὸ πρὸς αὐτῷ εἰς ἃ
 ξύφωτος παρεκάλει, κ' τὰ μὲν πρὸς τούτου τὰν δρὸς ἐν τὰ-
 τοῖς ὑπῆρχεν. ὁ δ' ἀρχιμὸς ἰωνάδης ἐπεξελθεὶν ἐκ-
 λόμῳ τοῖς ἐν τῇ ἀκρᾷ τῷ ἰεροσολύμων κ' τοῖς ἰου-
 δαίων φυλάδας κ' ἀσέβεις, κ' τοῖς ἐν ἀπασιν τοῖς ἐν τῇ
 χώρα φρεσί, πέντας πρὸς δημίτερον δῶρα καὶ
 πρὸς βούτας παρεκάλει τὸς ἐν τοῖς ὀχυράμασι τὸ ἰου-
 δαίως ἐβαλεῖν, ὁ δ' ἡ τούτοις μόνον αὐτῷ παρέξεν, ἀλ-
 λά κ' μείζων τῶν ὑπῆρχεν) κ' τὸ ἐν χερσὶ πόλεμον.
 τὸ γὰρ αὐτῷ ἀχολεῖν, κ' αὐτὸν κ' συμμάχους πέν-
 τας δηλῶν ἀποσπῶναι τὴν δύναμιν αὐτῆς. ἰωνάδης μὲν
 ἐξ ἰλίου ἐπὶ ἱερὸν σφάτιώτας, ἐπιμύειν ἀποχεῖς
 ἢ μισθόντες τὸν δημίτερον ὑπὸ ὧν ποιοῦντοσαν ὑπ' αὐτῷ
 κακῶς, ἀπεχθάνομενοι δ' αὐτῷ κ' δὲ τὸ πατέρα δη-
 μίτερον, πολλὰ εἰς αὐτὸς ἐξαμύντηντα, καμῖν ἐπι-
 τήν λαβεῖν καὶ ἐν ὅπως αὐτῷ νοήσαντες ἢ συμ-
 μάχους παρῶσαν ὡς ἂν ἰωνάδης τῷ δημίτῳ, κ' συμ-
 φρονήσαντες ὅτι πολλὴν ἀδελφότητα δύναμιν εἰ μὴ φθά-
 σαι πρὸς πρὸς καταλύσειν αὐτὸν, ἀρπάσαντες τὰ ὅπλα,
 ἐπὶ αὐτῷ τοῖς βασιλείῳ αὐτῷ τρέπον πολιορ-
 κίας, κ' τὰς ἐξόδας ἐξαλαβόντες, ἐξ ἰπποῦ χειρώσαντες
 τὴν βασιλείαν, ὁ δ' τὸν δῆμον ὁρῶν τῷ ἀποχωρῶν ἐκ πε-
 πόλεμον πρὸς αὐτὸν κ' ἐπὶ τοῖς ὄντα, ὡς ἐξαλα-
 βὼν τοῖς μεθοφύροις, κ' τοῖς πεμφθέντας ὑπὸ ἰωνά-
 δης μεθόφους, συμβαλλεῖ τοῖς ἀποχεῖς. κ' βασιλεὺς
 ὑπ' αὐτῷ, πολλὰ γὰρ ἦσαν μυριάδες, ἡττῶνται, βλέπον-
 τες ἢ τοῖς ἀποχεῖς κρατύντας ἰνδ αἰοῖ, ἐπὶ τοῖς εἰσας
 τῷ βασιλείῳ ἀναβαίντες, ἐκείθεν ἐβαλλον τοῖς ἀ-
 ποχεῖς, κ' τὰ μὲν αὐτοὶ τὴν πάχυν ὑπ' αὐτῷ ὄντες πορ-
 ρώσαντες δὲ τὸ ὕψος, ποιούντες δ' αὐτοῖς κακῶς δὲ
 τὸ αὐτῷ μάχεται, τῷ συνήλθις αὐτοῖς οἰκῶν ἀπώ-
 σαντες, κ' τούτους μὲν ὡς πύρ ἀνῆκαν. ἡ δ' φλογὶς ἐφ'
 ὅλῳ δὲ τῶν τοῦ πόλιν, πυκνῶν τῷ οἰκῶν ὕδατος,
 κ' τὰ πλείους ἐν ἐβλῶν ἐκοδμημύων, πᾶσαι αὐ-
 τῷ ἐκίματο. οἱ δ' ἀποχεῖς μὴ δύναμενοι ἐκπηδῆσαι
 μηδὲ κρατῆσαι τῷ πρὸς, εἰς φυγὴν ἐτρέπθησαν. τῷ
 ἢ ἰουδαίων δὲ δῶκετος ὅτι δῶκε δὲ πρὸς δῶντων, κ'
 τῶν αὐτοῖς διακόντων τὸν τρέπον, ὡς δὲ δῶκετος συνήλθις
 ἡμέρας τῷ δῶκετος. ὁ δ' βασιλεὺς ὁρῶν τοῖς ἀπο-
 χεῖς, σπῶν τὰ τέσσα κ' τὰς γυναῖκας ἐπαυδα-
 κίας, κ' δὲ τὸ μὲν μὲν μαχομένης, δι' ἄλλων αὐτοῖς
 αὐτῷ ἀπέκτεινεν, ὡς ἀναγκασθῶναι εἶναι τὰς παροπλίας
 αὐτοῖς τῷ τετολημύων, κατὰπαύει τὸν πόλεμον. ὁ δὲ
 λείας, κ' οἱς ἀπὸ αὐτῶν τῆς γῆς γῆς ἀναγκασθῶναι

EAm alienationem milicium à Demetrio animaduertens quidam ex Alexandri ducibus genere Apamenus, Diodotus cognomine Typhon, venit ad Malchum Arabem, quæduducabat Alexandri filium Antiochum: & cum indicasset ei quàm insensibilis essent Demetrio milites, suauit vt sibi Antiochum traderet. effecturum enim se, vt is receptus potiretur paterno imperio. At ille primùm difficilem se præbebat, quòd non satis ei fideret: tandem Typhon euicit assidujs precibus. Interea Ionathas pontifex volens tollere Hierosolymitanæ arcis præsidium, & impios transfugas; reliquosque qui arces tenebant in ea regione, legatione cum muneribus missa ad Demetrium, rogabat eum vt præsidia de Iudææ castellis eiiceret. Qui non hac tantum in re, sed maiora etiam gratificaturus se ei pollicitus est, quàm primùm leuatus esset præsentis bello, per cuius negocia non liceret nunc id facere. postulabat etiam vt pro iure amicitie mitteret auxilia, quandoquidem sui milites ad hostem deficerent: moxque tria millia delectorum milicum Ionathas ad regem misit. Cæterum Antiochenses exolum habentes Demetrium, tam propter ipsius quàm propter paternas iniurias, cupiebant eum per occasionem aggredi: videntesque auxilium ei venisse à Ionatha, & considerantes breui augendas eius vires nisi maturè præuenirent, correptis armis circumsteterunt regiam velut expugnaturi, & intercepto exitu conabantur illum in potestatem suam redigere. Qui videns populum armatum hostiliter se impetere, assumpto mercenario milite & Iudæis auxiliariis, conflixit cum Antiochenis, & superatus numero, compulsus est cedere. Tum Iudæi receperunt se in tectum regie, & è superiore loco missilibus feriebant populum: quod cum tutò facerent propter loci eminentiam, facile repulerunt cum à propinquis ædibus: & mox iniecto in eas igne, incendium totam vibem peruagatum est propter densitatem ædificiorum, quæ tota ferè constabant è materia lignea. Antiochenes vero non valentes ædibus flagrantibus succurrere, in fugam se verterunt. Tum Iudæi de vno tecto in aliud transilientes, miris modis eos insectabantur. Rex autem animaduertens Antiochenos occupatos in eripiendis liberis & vxoribus, & ideo intermisisse prælium, per diuersos angiportus eos aggressus, multis occisis reliquos coegit abiectis armis deditionem facere: & concessa audacie venia, seditionem compescuit, donatosque Iudæos præla quam ex direptionibus parauerant, & collaudatos quasi autores eius victorie remisit ad Ionatham

tis Iudæorum, & senatus ac populus Iudæorum, Ephoris Lacedæmoniorum, senatuique & populo fratribus suis, Salutem. Si valetis, & res vestra tam publicè quàm priuatim prospere cedunt, gaudeamus: valemus enim nos quoque. Superioribus temporibus perlata ad Oniam pontificem nostrum, ab Ario rege vestro missa per Demotelem epistola, de cognatione nostra, cuius exemplar subiunximus, & literas eas cupide accepimus, & Demoteli atque Ario omnem exhibuimus beneuolentiam, quamuis iam ante hoc non ignoraremus, nimirum docti è sacris nostris scripturis. Quod verò non prius vos cognatos agnouerimus, ideo factum est, ne videremur vobis captandæ amicitia occasionem præripere. Interim eo tempore ex quo renouata est nostra necessitudo, in sacris solennitatibus rem diuinam facientes: etiam pro vestra salute ac victoria vota nuncupauimus. Et cum multis circumquaque bellis vexaremur, propter vicinorum immoderatas cupidines, tamen nec vos nec alios amicos sollicitandos duximus. Nunc verò peracto bello, misimus ad Romanos Numenium Antimachi & Antipatrum Ialoniis, viros senatores & honoratos: quibus etiam ad vos dedimus literas, vt renouent mutuam nostram amicitiam. Bene igitur facietis, si vos quoque nobis scripseritis, & significaueritis, si qua in re vobis opera nostra possit esse viui, ad omnia obsequia promptos nos habituri. Itaque Lacedæmonij & legatos comiter acceperunt, & decretum publicum de amicitia atque societate eis tradiderunt. Hoc tempore tres Iudæorum sectæ erant, quæ de rebus humanis inter se dissentiebant: vna Pharisæorum dicta, altera Sadducæorum, tertia Ellænorum. Horum Pharisei, quædam, ac non omnia facto tribuunt, quædam verò in sua potestate esse aiunt, vt vel hanc vel non hanc. Ellæni verò omnia in facti potestate esse affirmant, nec quicquid hominibus præter facti decretum accidere. At Sadducæi factu omnino negant, & è rebus tollunt, dicentes nihil fataliter euenire hominibus: & omnia in nostra ipsorum potestate esse, vt tam felicitatis nobis ipsi autores simus, quàm infortunii, si deteriora consilia secuti fuerimus. Sed de his diligentius tractauimus in secundo de Iudæico bello volumine. Porro Demetrii duces volentes accepta clade abolere ignominiam, maioribus copiis reparatis duxerunt contra Ionatham. qui comperto eorum aduentu prope in Amathensem agrum occurrit: nolebat enim eos sine impedimento Iudæam inuadere. cumque ad quinquaginta stadia prope hostem castra posuisset, milie qui res hostium & munitiones perspicularentur. qui cum explorasset omnia, & quosdam captiuos noctu adduxissent, indicantes quod ex improviso hostis vellet eos aggredi, maturè omnia communiit, dispositis etiam extra castra excubiis, & in armis retinens per totam noctem exercitum, iussit

ταῖς κατοφράμοις αὐτῶν τὴν παρεμβολὴν, καὶ πῶς εἴεν ἐς ἔρατο πεδυνότες. τῶν δὲ κατασκόπων πάντ' αὐτῶν φερόντων, καὶ πῶς συλλαβόντων νυκτὸς, οἱ αὐτῶν μέλλεν ἐπιτίθεισθαι τοῖς πολέμοις ἐμβύσσον, πορρῶνοι ἡσφαλιστά, πορρῶνακας τι ποισάμυρος ἐξω τῷ στρατοπέδῳ, ἐπὶ τὴν δυνάμιν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς ἐν τοῖς ὄπλοις ἔχον ἄπιστοι. καὶ παρηγγελῶς αὐτοῖς τὰς ψυχὰς ἐρρωμένους εἶ), ἐπὶ ταῖς δυνάμεις

τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἡ χερσὶς καὶ τὸ κοινὸν τῶν Ἰουδαίων, λακεδαίμονιων ἐφόρει καὶ χερσὶς καὶ δῆμα τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν. ἐρρωμένοι ὑμῖν καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια χαρὴν καὶ νοῦν, ὅπως αὐτοὶ ἔχουσιν βυλόμην. ἀπὸ ἐρρωμένων δὲ ἡμεῖς. ὅτι τοῖς ἐμπεδοῖν χερσὶς πομισείας ὅτι τῶν χυομένων ἀρχεῖ παρ' ἡμῖν, ἀπὸ ἀρεῖν τῷ βασιλεύοντι ὑμῶν ἐπιστολῆς δὲ δημοτῶν, καὶ τῶν ὑπαρχόντων ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς συγγενείας, ἡς ἐποπτεῖται τὸ αἰτήσαν, τὴν τῇ ἐπιστολῇ ἐδοξάμην ἀποδύμεως, καὶ τῶν δημοτῶν καὶ τῶν ἀρεῖν δινοικῶς διετίθημι ἡ δυνάμει τῆς τοιαύτης ἀποδείξεως, δὲ τὸ ἐκ τῶν ἱερῶν ἡμῶν πεπιστευθῆναι γραμμάτων. τὸ μὲν οὐκ ἀποκατάρχειν τὴν ἀναγνωρίσας. καὶ ἐδοξέμεν, καὶ ὑμᾶς ἀρετὰς ἐν δοκίμῳ τὴν παρ' ὑμῶν διδομένην δοξάει. πολλῶν δὲ χερσὶν δὲ ἀναγνωρίσας ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἀποπολεμείας ἡμῖν οἰκειότητος, ἐπὶ ταῖς ἱεραῖς καὶ ἐπωνύμοις ἡμέραις θυσίας τε θυσίᾳ πορρῶντες, καὶ ὑμᾶς τῶν ὑμῶν στωπείας τε καὶ νίκης αὐτῶν πορρῶντες. πολλῶν δὲ ἡμᾶς πολέμων πρὸς αὐτῶν δὲ τῶν γενηνόντων πλεονεξίας, ἐπὶ ὑμῖν ἐπὶ ἄλλῃ τῶν πορρῶντων ὑμῖν ἐνοχλεῖν ἐκείνῳ. καὶ ἀγωνισάμενοι τῶν πολέμων, πῆμπετες πορρῶντες ῥωμαῖνς ἐμβύσσον τὴν ἀντιμάχῃ, καὶ αἰτήσαν τὴν ἱστορίαν, τῶν δὲ χερσὶς ὄντων ἐν τῇ, ἐδοξέμεν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολῆς, ὅπως ἀναγνώσκειν τὴν πρὸς ὑμᾶς ἡμῖν φιλίαν. καὶ ὡς οὐκ ἀποπτεῖ καὶ αὐτοὶ γενοῦνται: ἡμῖν, ἐπὶ ὡς αὐτοὶ δύνανται ἐπιστάλλοντες, ὡς εἰς ἅπαντα πορρῶντες πορρῶντες. οἱ μὲν ἐν λακεδαίμονι τῶν πορρῶντες φιλοφρονέως ὑπεδέξαντο, καὶ ψήφισμα ποισάμενοι πορρῶντες συμμάχιας καὶ φιλίας, πρὸς αὐτοὺς ἀπέστειλαν. καὶ τῶν χερσὶν τῶν πορρῶντες ἀφῆκεν, τῶν ἱστορίαν ἦσαν, αὐτοὶ τῶν ἀνδραπήτων πορρῶντες δὲ ἀφῆκεν ὑπελάμβανον, ὡς ἡ μὲν φαιεσταίων ἐλέγχετο, ἡ δὲ σὰδ δὲ καὶ ὡς τῶν πορρῶντες. οἱ μὲν οὐκ ἀφῆκεν, πῶς καὶ ἐπὶ πάντα τὴν ἐμῶν μὲν εἶ) ἀγνοῦσιν ἔργον. πῶς δὲ ἐφ' αὐτοῖς ὑπάρχειν συμβαίνειν τε καὶ ἐπὶ ῥησέει. τὸ δὲ τῶν ἱστορίων γένος, πάντων τὴν ἐμῶν μὲν καὶ ἀποφάνει, καὶ μηδὲν ὁ μὲν κατ' ἐκείνης ψήφον ἀνδραπήτοις ἅπαντα σὰδ δυνάμει δὲ τὴν μὲν ἐμῶν μὲν ἀφῆκεν, ἐπὶ εἶ) ταύτῃ ἀζήντες, ἐπὶ κατ' αὐτῶν τὰ ἀνδραπήτα τέλος λαμβάνει, ἅπαντα δὲ ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς τίθενται, ὡς ἐπὶ ἀγαθῶν ἀφῆκεν ἡμᾶς αὐτοῖς πορρῶντες, καὶ τὰ χερσὶν πορρῶντες ἀφῆκεν λαμβάνοντας. ἀλλὰ πορρῶντες μὲν ἐν τῇ δυνάμει βίβλω τῇ ἱστορίᾳ πορρῶντες οἱ δὲ τῶν δημοτῶν στρατηγῶν τῶν πορρῶντες ἡμῖν ἀφῆκεν πορρῶντες βυλόμην, πλείων τῆς πορρῶντες δυνάμει πορρῶντες, ἡλθον ἐπὶ τὸν ἰονάδην. ὁ δὲ δυνάμει πορρῶντες, ὅπως ὑπὸ τῶν αὐτοῖς εἰς τὴν ἀμαθίαν. ἐπὶ ἔργῳ πορρῶντες αὐτοῖς πορρῶντες ὡς εἰς τὴν ἰουδαίαν ἐμβαλεῖν. πορρῶντες πορρῶντες τῶν πορρῶντες ἀπὸ τῶν σὰδ δὲ πῆμπε

τοιας ἔπεις ἔχειν ὡς καὶ ἔτι τῆς νυχτὸς εἰ δείσει μα-
χησόμενοι, ὥστε μὴ λαθεῖν αὐτῶν τὴν παρασκευήν.
οἱ δὲ τῆς δημοτελείου στρατηγῶν, πυθόμενοι τὸν ἰωνά-
δου ἐγνωκότες, ἐκ ἐπὶ τὴν γνώμην ἦσαν ὑγιεῖς,
ἀλλ' ἐπ' αὐτοῖς τὸ καταφύγεῖν τοῖς ἐχθροῖς
γινώσκοντες, καὶ μηδὲν προσδοκῶντας αὐτῶν ἐπι-
κεκρίσκειν ἐπ' αὐτοῖς, τῆς ἐπιβουλῆς διημέρησεν.
ὁ δὲ τῆς φαιεργῶ δακρυδονέοντες, ἐκ ἐνέμι-
ζοντες τοῖς ἰωνάδου ἀξιόμαχοι. φυγὴν οὐκ ἐβου-
λόσαντο, καὶ πύρρα καύσαντες πολλὰ, ὡς αὐτὸ
πάντες οἱ πολέμοι μῦθεν αὐτοῖς ὑπολαμβάνουσιν
ἀπεχώρησαν. ὁ δὲ ἰωνάδης ἰωθὴν προσμύξας αὐ-
τῇ τῷ στρατοπέδῳ, καὶ καταλαβὼν ἱερὸν αὐτὸ,
συνεῖς ὅτι πεφύλασιν ἰδόντες. ἡ μὲν τοι φθάνει
καταλαβεῖν. ἤδη δὲ τὸν ἐλδύθεον δακρυδονέοντες
ποταμὸν, ἦσαν ἐν ἀσφαλεῖ. πομπήμους οὐκ ἐκεί-
νῃ τὴν ὑποστροφὴν πρὸς ἀρεβίαν, καὶ πολέμι-
σας τοῖς ναβαταίοις, καὶ πολλὰ αὐτῶν λείαν ἀπι-
λάσας λαβὼν ἀρχιμαλῶντας, ἐλθὼν εἰς δαμασκ-
κὸν ἐκεῖ πάντα ἀπέδωκε. ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ
σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν ἰουδαίαν ἅπασαν ἐπι-
δὼν, ἐπὶ τὴν παλαιστίνην ὡς ἀσφάλαντος, ἰσχυρίσας-
το, φρουρίαις, καὶ πομπῇς ταῦτα καὶ τοῖς οἰκοδομή-
σαι καὶ ταῖς φυλακαῖς ὀχυρὰ, ἤλθεν εἰς ἰσχυρίαν,
καὶ καταλαβόμενος αὐτήν, εἰσέλας μὲν αὐτήν
φρουρῶν. ἦκουσε δὲ τοῖς ἰσχυρίαν βουλομένοις
τοῖς δημοτελείου στρατηγῶν ὡς ἐβόλυνται τὴν πόλιν.
ταῦτ' οὐκ διοικησάμενοι ὅτι σίμων καὶ ἰωνάδης, ἤλ-
θον εἰς ἱερουσόλυμα. συναγαγὼν δὲ τὸν λαὸν ἅπαντ'
εἰς τὸ ἱερὸν ἰωνάδης, συμβουλευόμενος τῶν ἱεροπύ-
λων ὁποῦναι τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸ καθερημόν τὸ πρὸς
τὸ ἱερὸν ἀφελόμενος, πάλιν ἀνέστη, καὶ πύρ-
ροις ὑψηλοῖς ἐξοχυρῶσαι τὰ πρὸς αὐτό. πρὸς τοῦτοις
δὲ καὶ μέσση τῆς πόλεως ἄλλο τείχος οἰκοδομησα-
μένοις, ἀποφράσαι τοῖς ἐν τῇ ἀκρᾷ φρουρίαις τὴν
πόλιν, ἐπὶ τῆς ἀπορίας αὐτοῖς τῶν οὐρανῶν τῶν
ἀλλοτρίων τῶν τειχῶν. ἔπειτα μὲν ἐπὶ τῇ χώρᾳ φρε-
νισαὶ πομπῇ πολὺ τῆς ὑπαρχούσης αὐτοῖς ἀσφαλείας
ἰσχυρίσας. τῆς δὲ γνώμης δοκιμαθείσης καὶ τῇ πλὴ-
θει καλῶς ἔχειν, αὐτὸς μὲν τὰ κατὰ τὴν πόλιν ἐκ-
δομεῖ. σίμωνα δὲ τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξέπεμψεν
ἀσφαλισμένον. ὁ δὲ δημοτελεῖος ἀβασ, εἰς τὴν με-
σοποταμίαν ἦκε, ταῦτ' αὖτε ἐλόμενος καὶ τὴν βαβυλῶ-
να καταχεῖν, καὶ τῶν αὐτῶν στρατηγῶν ἐγκρατῆς γα-
νόμενος ἐπιτεῖναι πειρίσας τὰς ὅλης τῆς βασιλείας
ἀφορμὰς. καὶ δὲ οἱ ταῦτη κατοικοῦντες ἰλλύεις
καὶ μακεδόνες, συνεχῶς ἐπ' αὐτὸν πρὸς αὐτόν,
εἰ πρὸς αὐτοῖς ἀφίκοιτο ὡς ἐβόλυνται μὲν αὐτοῖς ὑ-
πάρχοντες, συγκαταπολεμήσειν δὲ ἀρσάκην τὸν πύρρον βασιλέα. ταύτας ἐπαρθεῖς ταῖς ἐλπίσιν ὤρμη-
σε, πρὸς αὐτοῖς, εἰ καταστρέψατο τοῖς πύρροις, καὶ γνοίτω αὐτὸς δύναμις, τὸν τρύφωνα πολέμιον δι-
γνώσας, καὶ τῆς συνέας ἐκβαλεῖν. δι' ἐκείνων δὲ αὐτὸν προθύμως τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, συναγαγὼν δύναμιν
ἐπολέμησε πρὸς τὸν ἀρσάκην, καὶ τὴν στρατὸν ἅπασαν ἀποβαλὼν, αὐτὸς ζῶν ἐλήφθη, καὶ ὡς ἐν
ἄλλοις διδύλωται.

A sum parato esse animo, etiam si noctu pugnare
opus sit, ne quid eos hostium conatus fallerent.
Demetrii vero duces ut senserint Ionatham pra-
monitum habebant inopes consilij, hoc ipso
turbati, quod viderent sibi nihil succellurum
ab insidiis, nec aperto Marte pares se Ionathae
futuros ducerent. Deceuerunt igitur abire,
& relictis multis per tota castra ignibus, quo
magis hostem fallerent, noctu discesserunt.
At Ionathas mane castra adortus, postquam
deprehendit inanis, cepit fugientes persequi,
sed frustra. Iam enim transgressi fluvium E-
leutherum in tuta loca se receperant. Flexo i-
gitur in Arabiam itinere, & Nabachaeis vastat-
is, abactaque praeda & captiuis abductis, Da-
mascum veniens, illic omnia vendidit. Per
idem tempus & frater eius Simon obeundo
totam Iudaeam & Palaestinam usque Ascalo-
nem, opportuna loca firmabat praesidiis, at-
que ita communita regione armis & aedificiis,
Ioppen contendit: eique occupatae validum
impoluit praesidium, quod intellexerat Iop-
penenses velle Demetrio dedere suum oppidum.
His igitur ad hunc modum dispositis, Iona-
thas & Simon reuersi sunt Hierosolyma. Ibi
pontifex aduocata in templum concione po-
puli, suavit ut reficerent vrbis moenia, & mu-
rum quo templum septum fuerat rursum refi-
cerent, turribusque altis additis munitiorem
redderent. utque alium murum excitarent in-
ter arceem & urbem, atque hoc pacto excluder-
ent eos qui arceem custodiebant, & ad com-
meatum penuriam eos adducerent. praeter-
ea ut arces hinc inde per regionem dispositas,
additis nouis munitionibus firmiores etiam
ac tutiores facerent. Qua sententia compro-
bata suffragiis populi, ipse assumpta sibi mu-
nienda vrbis cura, Simoni ut idem in ceteris
Iudaeae locis curaret, dedit negotium. Ca-
terum Demetrius traiecto flumine peruenit
in Mesopotamiam, & volens hanc & Babylo-
nem simul occupare, ut potius superiori-
bus satrapis, sedem belli ibi constitueret. vo-
cabatur enim per crebras legationes ab eorum
locorum Graecis atque Macedonibus, polli-
centibus deditionem si veniret, atque etiam
cetera Parthorum regem Arsacem auxilia. Qua
spe accensus properauit ad illos, cogitans si res
aduersus Parthos cessissent prosperè, facile se
inde exturbaturum Tryphonem e regno Syriae.
ut verò magna alacritate exceptus est ab eius
regionis hominibus, collecto valido exercitu
bellum Arsaci intulit, & superatus praelio, amif-
soque exercitu, ipse viuis in potestate hostium
venit, sicut alias narrauimus.

E

F

*Demeirio à Parthis capto Tryphon fœdus violat,
& Ionatha dolo capto atque interfecto Simoni
eius fratri bellum infero.*

Ἐν δὲ μιστοῖς ἐν ὑπὸ πέρησι αἰχμαλώτου λεφθίονος τρεῖς φανερὰ
παρουσιάζονται τὸν ἰσχυρῆτα, ὃς δὲ ὡς λαλῶν αὐτὸν ἀπέκτινι, ὃς πύ-
λινος ὁ ἑλπίσας φέρει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ σὺν σφαιρᾷ.

IX.
1. Mach. 12
15.

TRyphon autem cognita calamitate De-
metrij, non amplius fidus erat Antiocho,
sed cogitabat quoniam pacto eo sublato re-
gnum posset ipse inuadere & occupare, nec al-
iud magis videbatur obflare eius cupiditati,
quam Ionathas amicus Antiocho. Itaque de-
creuit illum prius e medio tollere, atque ita de-
mum adolescentem aggredi. quamborem ad
Bethsan profectus est, quæ Græcis nominatur
Scythopolis, inuenit ibi Ionatham cum qua-
draginta millibus lectissimorum militum, pa-
ratum obistere si quis vim inferre conaretur.
Videns igitur hominem non imparatum ad
certamen, muneribus & comitate conatus est
ei imponere, iussis suis ducibus ut imperata
Ionathæ facerent, quo magis fidem beneuo-
lentia hæc alitueret, & omnem illi suspicio-
nem eximeret, atque ita incautum opprime-
ret facilius. postremo sibi ut dimitteret ex-
ercitum, cessante bello, & pacatis rebus om-
nibus. rogabat tamen ut retenta circa se mo-
dica manu, comitaretur cum Ptolemaidem,
& acciperet in tutelam suam ciuitatem eam
arcæque finitimas, dicens se in hoc venisse, ut
has ei traderet. Ionathas verò nihil mali suspic-
atus, credenique verè & beneuolo animo
Tryphonem hæc consulere, dimisit exercitum,
exceptis tribus millibus. ex his duo in Gali-
læa reliquit, mille verò secum duxit, Trypho-
nem persecutus Ptolemaidem. Oppidanis ve-
rò urbem confestim ita ut præmoniti fuerant
claudentibus, viuus captus est, militibus eius
ad viuum contrucidatis. moxque missa est in
Galilæam pars exercitus, ut & illa duo millia
necopina per dolum opprimeret. Sed quia tu-
mor de Ionatha capto aduentum eorum præ-
uenerat, arreptis armis maturè inde euaserunt.
Nam Tryphonis milites non ausi experiri vim,
quod intelligerent paratos pro tuenda vicia ex-
tremum adire periculum, infecta se vnde vene-
rant retro reuersi sunt.

С А Р. XI.

Quod Simoni Iudeorum gens & pontificatum simul & copiarum imperium decalset.

1. Mach. 13

Hierosolymis autem postquam auditum F
est de Ionathæ captiuitate, & comitatus
eius interitu, ingens dolor cepit omnes & tan-
ti viri desiderium, quòd non sine causa time-
rent, ne destituti eius prudentia simul & for-
titudine, infestarentur à finitimis: qui in eam
diem metu Ionathæ cohibiti, tum videbantur
velut dato signo cooriturì, & adducturi Iu-
dæorum gentem in extremum salutis pericu-
lum, nec eos fecellit sua expectatio. quam pri-
mum enim auditum est necatum esse Ionathã, G
vndique excitatum est in eos bellum, tanquam
non habentes amplius cuius ductu militare
possent, & rem grauitè gerere, quin & ipse

Τοὺς δὲ ἡμέτεροι κινδύνοις ἀναγκάζουσι καθί-
κωνάμεν ἀκίους ἑαυτοὺς οἱ ἐκ ἡμετέρων, πολυ-

Τρύφων δὲ ἰπειδὴ τὰ θεῖα τὴν Δημήτειον ἐγνω-
 ῖτο λαβόντα τέλος, ἐκ ἐπὶ τῷ αἰσίοχῳ βέβαιος.
 ἀλλ' ἐπιβόλῳ ὡς αὐτὸν ἀποκτείνας, τὴν βασιλείαν
 αὐτὸς καταχεῖν. ἐν ἐπὶ δὲ ζῆ μὲν αὐτὴ τὴν φρεσὶν
 ταύτῃ ὁ ὄψα ἰωνάδης φόβος φίλων τυγχάνοντος αἰ-
 σίοχου. καὶ ὅτε τὴν ἐκποδὴν ποιήσασθαι τὴν ἰωνάδην
 παρῶτον ἐγνω, καὶ τότε τοῖς θεοῖς τὸν αἰσίοχον ἐχαιρεῖν.
 ἀπάτη δὲ αὐτὸν καὶ δόλῳ κτείναν ἀελεῖν, εἰς βέδραν
 ἐν τῇ αἰσιοχείᾳ ὡς ἔστιν, τὴν χαλεμὴν ὑπὲρ ἑλλή-
 των σκυθόπολιν, εἰς τῷ μὲν πασάντων αὐτῶν μυριάδων
 ἰωνάδης ἀπώλυσεν ἐπὶ λείπτου στρατῷ, πολεμήσαντα
 γὰρ αὐτὸν ἔκειν ὑπὲρ λαβὴν. ὁ δὲ ἵπταμον εἰς μάχην γῆρας
 τὴν ἰωνάδην ὡς ἔστιν αὐτὸν, καὶ φιλοφρονησέει,
 καὶ τοῖς ἡγεμόσιν αὐτῶν περὶ ἀρχεῖν ἰανόδῃ φρεσὶ τα-
 ξεῖ, πύτοις πρὸς αἰσάσθαι βολόμῳ ἀνταί, ἔπεισαν
 ὑπὸ νοίαν ὅξελεῖν, εἰς τὸ κατεφρονησάντα λαβεῖν ἀ-
 φύλακτον, ἐδὲν φρεσὶ μῶνον. τῷ περὶ στρατῷ σπαι-
 βόλῳ δὲ ἀπολύσαι. καὶ γὰρ νῦν ἐδὲν τοῖς αὐτῶν ἐπὶ
 γαλῶν, πολέμῳ μὲν ἐκ ὅτος, εἰρήνης δὲ ἐχέσας τὰ φρε-
 σιμα. καταχέοντα μὲν τοῖς θεοῖς ἀπὸν οὐρανῷ, εἰς
 πολεμείδῃ σπαιβόλῳ περὶ αὐτῶν. ὡς δὲ αὐτῶν γὰρ
 αὐτῶν τὴν πόλιν, τὰτε ἄλλα πάντ' ὅσα καὶ τὴν χώραν εἰσιν
 ὀχυρώματα, ποιήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν, ἔπεισαν ἰωνάδῃ παρ-
 εῖναι. ὁ μὲν ἔν ἰωνάδῃ ἐδὲν τῶν ὑπὸ νοίαν, ἀλλ'
 ὑπὲρ αἰτίας ἔπεισαν ἀληθεῖ τὸν ἔπεισαν συμβεβη-
 σαι ταῦτα πρὸς αὐτῶν, τῷ μὲν στρατῷ ἀπὸν οὐρανῷ
 ἰωνάδῃ καὶ ἰωνάδῃ μόνῳ, τοῖς μὲν διχίλοις ἐν τῇ γα-
 λῶν κατέλυσεν, αὐτὸς δὲ μὲν τῇ χιλιῶν ἵλυσεν εἰς πο-
 λεμείδῃ σπαιβόλῳ. τῷ δὲ ἐν τῇ πολεμείδῃ κλει-
 σάντων τὰς πύλας, τὸ γὰρ τῷ αὐτοῖς ὑπὸ τῷ ἔπεισαν
 φρεσὶ γαλῶν, τὸν μὲν ἰωνάδην ἐξέφρονη, τοῖς δὲ αὐτῶν
 αὐτῶν πάντας ἀπὸν οὐρανῷ. ἔπεισαν ἔπεισαν καὶ ὅτι τοῖς ἐν τῇ
 γαλῶν κατέλυσεν διχίλοις ὅπως αὐτῶν καὶ τοῖς
 ἀπὸν οὐρανῷ. ἀλλ' αὐτοὶ μὲν, ὑπὸ φρεσὶ τῷ φρεσὶ τὴν
 ἰωνάδην συμβεβηκότων, ἐφρονησαν φρεσὶ τοῖς ὑπὸ τῷ
 ἔπεισαν ἀπὸν οὐρανῷ ἀφικέσθαι φρεσὶ μῶν τοῖς
 ὅποις, ἐκ τῇ χώρας ἀπὸν οὐρανῷ. οἱ δὲ ἐπὶ αὐτοῖς περὶ
 φρεσὶ ἰδόντες ἰδόντες ὡς ἔστιν ὑπὸ φρεσὶ ἀπὸν οὐρανῷ
 μὲν αὐτοῖς ἐπὶ χιλιῶν, φρεσὶ τὸν ἔπεισαν ὑπὸ
 φρεσὶ.

Κεφάλαιον ια΄.

Ες ἅπαντα τὰς ἐκκλησίας ἐχέτω τὸ εὐαγγέ-
λιον αὐτὸν ἀρχαῖα.

ΟΙ δὲ ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἀκούσαντες τὴν ἰωνά-
 θου σύλληψιν, καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ εὐραπῆς
 ἀπώλειαν, αὐτὸν τι ἐκείνον ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν α-
 λοφύεσθαι. καὶ δι' ἣν ταῦδ' ὅτι ἐπὶ τοῖς ὅλοις ἦν,
 δῖος τι μέγα καὶ ἡ' λόγον ἐμπέσον ἐλύψῃ, καὶ τὴν ἰωνά-
 θου ἀδελφείαν αἶμα καὶ φρονομίαν ἀφρημεῖν, τὰ πείρεξ
 ἔστη χαλεπῶς ἔχοντα πρὸς αὐτοὺς, καὶ διὰ τὴν ἰωνά-
 θου ἡμεῖς τὰ αὐτοῖς ὅτι σπουδὴν, ὅτι πλεμμεῖντες εἰς
 παθαι. καὶ διὰ τὰ αὐτοῖς ὡς ὑπενόον συνέτισε. τὸν γὰρ
 αὐτὸν ἤρξαντο τοῖς ἱεροσολύμοις ἀπορεμῶντας ἡγήμονος. αὐτὸς δὲ
 ὁ Εὐφρα

ὁ Ξυφών δύναμιν συναγαγὼν, γνώμην εἶχεν, ἀναβαῖν
 εἰς τὴν Ἰουδαίαν πολεμεῖν τοῖς ἐν αὐτῇ. σίμων ὁ
 ῥων παρὲς ταῦτα τοῖς ἱεροσολύμιταις καταπεπληγό-
 τας, βελόμοιρος αὐτοῖς εἰς τὸ ὑποσλῶν παρδύμους
 ὁπλόντα τὸν τρύφωνα θαρραλεωτέρως ποιεῖσαι τῶν
 λόγων, συγκαλίσας τὸν δῆμον εἰς τὸ ἱερεῖν, ἐνταῦθεν
 αὐτοῖς παρεχαλεῖν ἤρξατο. τὸ μὲν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων
 ἐλδοφείας ὁμόφυλοι μὲν τῶν πατέρων ἐγὼ τε καὶ οἱ ἀ-
 δελφοί μου ὡς ἐπολιμίσαντες ἀσφάτως ἀποθανεῖν, ἐκεί-
 νους αἰσθάνομεν. ὡς δὲ εἰς μάταιον ἢ ὑπερβαίνοντος μου
 καὶ τὴν θήσκειν ὑπὲρ τὸ νόμον καὶ τῆς θρησκείας ἐκ τῆς
 ἡμετέρας οἰκίας διδοχόμεν, φόβος ἐστὶν ἐς αὐτὴν τιλι-
 κοῦτος, ὅς τε αὐτὴν ἡμεῖς τὴν δόξαν ἐκβάλλῃ τῶν φυ-
 χῆς, ἀντιστάξῃ δὲ εἰς αὐτὴν φιλοζωίαν, καὶ δόξης
 καταφύγησιν. ὅθεν ἐκ παλαιωτέρων ἡμετέρων οἱ τι καὶ
 πάσῃ ὑπὲρ ὑμῶν τὰ μερῖς καὶ δρῶν, ἐπειδὴ μοι παρ-
 δύμους ἐφ' οὐκ ἐπὶ ἡγῶμαι. ὅτε γὰρ κρείττων ἐγὼ τῶν
 ἐμῶν ἀδελφῶν ἵνα φείδωμαι τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς, ἢ
 τῶν χείρων ἵνα ὁ καλλίστερον ἐκείνοις ἐδοῖε τὸ πλεόντων
 ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς τῶν θεῶν θρησκείας ὑμῶν, τὰ
 ἐγὼ φύγω καὶ καταλίπω. οἷς δὲ με δι' ἡγήσειον ἀ-
 δελφὸν ἐκείνων φανῶμαι, τοῖσις ἐμαυτὸν διέσω.
 θαρρῶ γὰρ ὡς ἔδωκεν ἡμῶς παρὰ τῶν πολι-
 τῶν, καὶ πάντας ὑμᾶς μετ' ἡνωμένων καὶ πικρῶν, τῆς δὲ
 αὐτῶν ὑβριως ῥυσόμοιρος, καὶ τὸ ἱερεῖν ἀπορρητον
 μετὰ τῶν θεῶν διαφυλάττων. τὰ γὰρ ἐν τῇ ἐλπίδι κα-
 ταφροσύνην ὑμῶν ὡς ἐκ ἐχόντων ἡμετέρον παρὰ τὸ
 πολεμεῖν ὁρμηκίαν. ταῦτα ποιεσάμενον τὸ σίμων
 τοῖς λόγοις αἰεθάρησε τὸ πλῆθος, καὶ ταῖς φυ-
 χαῖς ἐν δεινῶς ὑπὲρ δειλίας, ἀντάρθη παρὰ τὰ ἀ-
 μείνων καὶ ἀγαθὰ ἐλπίδας. ὡς ἀδελφῶς πάντα τὸν
 λαὸν ἐκδοῦσαι τὸν σίμονα αὐτῶν ἡγήσασθαι, καὶ αὐτῇ
 τῇ ἰδέσθαι Ἐλιάνου τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τὴν παρὰ
 σίαν εἶχεν. ἵσταται γὰρ παρὰ ὅτι κελεύσει, περὶ
 τοῖς. συναθροίσας ἢ πᾶν ὅσον ὅσον τὸ πολεμι-
 κὸν τὸ οἰκίας ἰσχύος, ἑσθλὰ τὰ τῆς πόλεως
 αἰοικοδομήσας, ἔπυρρις αὐτὴν ὑψηλοῖς τι καὶ
 καρπερῶς ἀσφαλισάμενος, ἀπέστειλε μὲν ἰωνάδην
 πρὸς φίλον ἀφ' αὐτοῦ παῖδα μετ' ἑσθλῶς εἰς ἰσπύλιν,
 παρὰ αὐτῶν αὐτῶν οἰκίτορας ἐκβαλεῖν. ἐδίδει γὰρ
 μὲν ὡς αὐτῶν ἐπὶ τὴν πόλιν τῶν ἑσθλῶν, αὐτοῖς δὲ
 ὑπομείνας ἐφύλαττε τὰ ἱεροσολύμα. ὁ δὲ Ξυφὼν ἄ-
 ρως ἐκ πόλεως μετὰ στρατὸς πολλῆς, εἰς τὴν
 Ἰουδαίαν ὡρμήσκει, καὶ τὸν ἰωνάδην δίσμιον ἀ-
 γων. ἀπώπτισε δὲ αὐτὸν καὶ σίμων μετ' ἑσθλῶν
 νάμους, εἰς ἀδιδά πόλιν, ἥτις ἐπ' ὄρεσι κειμένη
 τυγχάνει, ὑφ' ἧς ὑπόκειται τὰ τῆς ἰουδαίας πεδία.
 γνοὺς ὁ Ξυφὼν ἡμετέρον τὸν σίμονα ὑπὸ τῶν ἰουδαίων
 καθεστῶτα, ἐπεμψε παρὰ αὐτὸν, ἔτι πρὶν ἀπάτη καὶ
 δόλῳ φειδόμενος βελόμοιρος. κελῶν αὐτὸν, εἰ δὲ
 λυθῶν τὸν ἀδελφὸν ἰωνάδην, πέμψαι τάλαντα
 ῥ' ἀργυρίου, καὶ δύο τῶν παίδων ἰωνάδου ὁμήρους, ὅ-
 πως μὴ ἀφίξει ἀπορήσει τὴν ἰουδαίαν βασιλείας.
 ἀπὸ γὰρ αὐτὸν δὲ τὸ ἀργύριον ὁ τῶν βασιλέων χρησάμε-
 νος ὀφείλει, φυλάττειται διδόμενον. ὁ δὲ σίμων τὴν
 τέχνην τὴν τῶν τρύφωνος ἐκ ἡγήσεν. ἀλλὰ συν-
 εἰς ὅτι καὶ τὸ ἀργύριον ἀπωλίσθη τοῖς ἑσθλῶν ἀδελφῶν ἐλῶσι, μετ' αὐτῶν ἢ ἔτι τοῖς παῖδας ἐκδώσει τῶν
 πολεμίων, φοβόμενος ὅτι μὴ διαβληθῇ παρὰ τὸ πλῆθος ὡς ἄγνος αὐτοῖς τὰ ἀδελφὰ θανάτου ἡμετέρον.

Tryphon collecto exercitu, in animo habebat
 Iudæam invadere. Simon autem videns Hie-
 rosolymitanos metu novorum motuum attoni-
 tos, & volens eis contra Tryphonis conatus
 addere animum, conuocato in templum po-
 pulo, sic exorsus est ad eos verba facere: Non
 ignoratis viri tribules, quàm gnauiter ac in-
 trepidè ego & pater ac fratres pro libertate
 mortis periculis nos exposuerimus: quibus do-
 mesticis exemplis excitatus, cum non novum
 sit in nostra familia, legibus patris & religio-
 ni propugnandæ vitam impendere, nullo ter-
 rore adigi potero, ut vitam gloriæ præferam.
 Quapropter cum non desit vobis dux paratus,
 pro vobis quiduis quantumuis magnum vel
 pati vel facere, sequimini alacriter quocunque
 duxero. neque enim ego melior sum meis fra-
 tribus ut vitæ parcere debeam: neque ita dege-
 ner ut quod illis semper visum est longè pul-
 cherrimum, scilicet pro religione atque legi-
 bus vitam profundere, ipse per ignauitiam sub-
 terfugiam: quin potius certum est germanum
 me illorum fratrem egregiis approbare faci-
 noribus. Confido enim in Deo quod poenas ab
 hostibus exigere dabitur, vobisque vna cum vxoribus
 & liberis ab eorum iniuriis eripere, &
 insuper templi sanctimoniam tutam præstare
 ab illorum impia violentia. Video enim profa-
 nas gentes non ob aliud in vos cooriri, nisi
 quod existimant destitutos ducis providentia.
 His Simonis verbis accensâ multitudo recepit
 animos & fiduciâ, & posita formidine ausa est
 meliores spes concipere: ita ut vno ore torus po-
 pulus acclamauerit, placere Simonem imperium
 accipere, & in locum fortissimorum fratrum Iu-
 dæ ac Ionathæ succedere, numquàm enim se de-
 tracturos iussa iulius. Itaque collectis mox om-
 nibus quotquot ex suis ad militiam essent ido-
 nei, aggressus est urbem manib. cingere, comu-
 nitèq; celsis & validis turribus. quo opere per-
 fecto, misit Ioppè vnu ex amicis Ionatham Ab-
 salomi filium, iussu habitatores eius popula-
 riter inde eicere, veritus ne urbem Tryphoni
 traderent. ipse interim mansit Hierosolymis
 ad urbis custodiam. Tryphon autem Ptole-
 maide profectus cum magno exercitu, venit
 in Iudæam ducens secum victum Ionatham.
 ei Simon occurrit cum suis copiis iuxta oppi-
 dum Addida, situm in monte cui Iudæorum
 campi subiecti sunt: Tryphon verò cognito,
 quod Simon Iudæorum princeps sit constitu-
 tus, misit ad eum nuncios, & hunc dolo cir-
 cumuenire cupiens: mandabatque ut si vellet
 dimitti fratrem Ionatham, centum argenti ta-
 lenta persolueret, & cum eis duos Ionathæ fi-
 lios mitteret ad se obsides futuros, quod ille di-
 missus non alienaturus sit Iudæam à regis im-
 perio. nunc enim eam tantisper seruari in vin-
 culis, dum debitam regi pecuniam redderet.
 At Simonem technæ eius non latuerunt: sed
 intelligens quod & pecuniam perditurus es-
 set, nec fratrem liberaturus, quin & filios e-
 ius insuper hosti dediturus, tamen timens cri-
 minationem suorum, ne negatis pecuniis &
 filiis, videretur fuisse fratri causa interitus,

A ὅτι μηδὲ τὰ χρήματα μηδὲ τοὺς υἱοὺς ἐδωκεν ὑπὲρ αὐ-
τῆς, συναγαγὼν τὴν στρατιάν, ἐδήλωσεν ὡς αὐτῇ τὰ
τῆς φύφωτος, εἰπὼν ὅτι ταῦτα καὶ εἰδέναι καὶ ἐπιβου-
λῶν ἔχει, ὁμοίως ἀρεταί τε ἐν ἔχει πέμψαι τὰ χρήματα
αὐτῆς, ἔτι υἱοὺς, ἢ τοὺς ὑποφύφωτος ἀποβαλλο-
μένοις καὶ ὑπακούσαντα, λαβεῖν ἀπ' αὐτῶν ὡς τὸν ἀδελ-
φόν οὕτως καὶ θελήσας. καὶ σίμων μὲν, τοῖς τι ἰωνά-
δου παῖδας ἐξέπεμψε καὶ τὰ χρήματα. λαβὼν ὁ
B φύφωτος ἐκ ἰπποκράτους τὴν πλῆθος, ἐδίδου αὐτοὺς τὸν ἰωνά-
δου. ἀλλὰ τὴν στρατιάν ἀναλαβὼν ἐκ τῆς ἰωνάδου
χώσας, καὶ ὅτε τῆς ἰδουμαίας ἀναβάντων διεγέρσας
τὸ λοιπὸν εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ὡς ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἦεν εἰς
δῶρα πόλιν τῆς ἰδουμαίας. αἰὶ παρῆντα δ' ὁ σί-
μων μετὰ τῆς στρατιᾶς αἰὶ κατὰ στρατοπεδοῦν ἄνθρωπος
ἐξανατίας αὐτῆς. ἤν δ' ἐν τῇ ἄκρᾳ πεμψάντων πρὸς
C φύφωτος, καὶ ὡς ἀγαθὸς ἄνθρωπος αὐτοῖς, καὶ τῶν αὐτῶν
αὐτοῖς ἀντιπρὸς αὐτοῖς, παριστάσας τὴν ἰπποκρά-
τους ὡς ὅτε τῆς νυκτὸς ἐκείνης ἐν ἱεροσόλυμοις ἐσθλὸς.
ἀλλὰ καὶ ὅτε τῆς νυκτὸς πολλὴ πεισούσα, καὶ τὰς τι ὁ
δοῦς καλῶν, ἔτι ἀπερὶ ἰπποκράτους μάχης οὐδ' ὡς
ὑποβάδους τὴν πορείαν παρέχουσα διεκώλυον αὐ-
τὸν εἰσεῖν εἰς τὰ ἱεροσόλυμα. διότι ἐκείνην ἄρας ὁ
φύφωτος, εἰς τὴν κοίλιν ἀφικνεῖται συνέλπει, σπουδῇ τι
εἰς τὴν γαλααδίην ἐμβαλὼν, τὸν τι ἰωνάδου ἀπο-
κτείνας αὐτοὺς καὶ ἀφελὼν καλῶν, αὐτοὺς εἰς τὴν
D ἀποπέμψας ὑπέστρεψεν. ὁ δ' σίμων πέμψας εἰς βασίλειον
πόλιν ματακομίζεις τὰ τῆς ἀδελφῆς ὡς, καὶ ἐκείνην
μὲν ταῦτα ἐν κωιδεῖν τῇ πατρίδι, πένθος δ' ἐν
αὐτῇ μέγα πᾶς ὁ λαὸς ἐποίησεν. σίμων δ' ἐν μη-
μεῖον μέγιστον ὠκοδόμησεν τῇ πατρίδι καὶ τοῖς ἀδελ-
φοῖς αὐτῆς ἐκ λίθου λίθου καὶ ἀντιστοιχίαν, εἰς πο-
λὺ δ' αὐτὸ καὶ ἀντιστοιχίαν ἀναγαγὼν ὑψος, σοὶ θεῶ
αὐτὸ βάλλεται καὶ εὐλοῖα μονολίθους, θαυμάσιον
E τι εἶναι καὶ αἰσῆσι, πρὸς τοῖς τοῖς ἐν πυρκαϊ-
δῇ ἰπποκράτους, τοῖς τι γονεῦσι καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐκεί-
νῃς ὠκοδόμησεν εἰς ἐκπληξιν μεγέθους πένθος
καὶ κάλλους πεποικιλίας, καὶ καὶ μέχρι διῶκα
ζοῦται. καὶ θεῶ μὲν τῆς ἰωνάδου ταφῆς καὶ τῆς τῆς
μημεῖων οἰκοδομίας, τοῖς οἰκείοις σίμωνος, ὅ-
σαύτως σπουδῇ ἀδελφῶν γυμνασίου. ἀπὸ δὲ
F ἰωνάδου, ἀρχιερωμένων ἔτη τέσσαρα πρὸς τὴν
γῆρας. καὶ τὰ μὲν πρὸς τῆς τοῦτο τελευτῆς, ἐν πόλιν
αὐτοῦ. σίμων δ' κατὰ σφῆς ἀρχιερωμένων ὑπὸ τῶν πλῆθους,
τῇ πρῶτῃ τῆς ἀρχιερωμένης ἔτει τῆς ὑποφύφωτος
δοῦλεας, τὸν λαὸν ἠλάθιραν, ὡς καὶ ἐν πό-
λιν αὐτοῖς τελεῖν. ἡ δ' ἠλάθιραν καὶ τὸ ἀντιστοιχίαν
τοῖς ἰουδαίοις μετὰ ὁ καὶ ἔτι τῆς ἀστυρίας βα-
σιλείας, ἐξ ἧς χρόνου σέλευκος ὁ νικάνθρωπος ἐπελθὼν
κατέχευεν συνέλπει, ὑπῆρξε. ὅσαυτα δ' αὐτῇ τῇ πλῆθους
G πρὸς τὸν σίμονα φιλοτιμία, ὡς τ' ἐν τοῖς πρὸς ἀλλή-
λοις συμβολαίοις, ἔτι δημοσίοις γράμμασι δὲ τῇ
πρῶτῃ τοῖς γράφειν σίμωνος τῇ ἀντιστοιχίαν ἰουδαίων

[illegible]

ἀλλ' ὀφύλος, φρεσὶς ἐν αὐτῇ κατασείσης. ταῦτα A
λέγων πείθει πλῆθος τὸ παραγῶν αὐτῷ τὰ ἀμφότε-
ρα, ὥστε πάντες προσβαλόντες, καθήκον τὸ ὄρεσι, καὶ μήτε
ἡμέρας μήτε νυκτὸς ἀπολυόμενοι τὰ ἔργα, εἰσὶν αὐτῷ
τοῖς πᾶσιν ἵπτοι κατήχοντες εἰς ἑσπέρα καὶ πεινῶν
λειόπται. ὥστε τὸ λοιπὸν ὄζειν ἅπαν τὸ ἱερόν, τ' ἀκραί
καὶ τὰ ὄρεσι ἐφ' ᾧ ἡ αἰρημένων. καὶ τὰ ἐπὶ σίμωνος
σφαχθέντα, τῶτον εἶχε τὸν τρέπον.

Κεφάλαιον ιβ'.

Ὡς ὁ σίμων ἐπαίρειται ἐν δόραις τρυφῶν, σύμμαχος
ἔχων αὐτῷ καὶ ἀντιόχῳ.

ΜΕΤ' ἃ πολὺ ἢ τὸ ἀρχιμαλυσίας τὸ δημιξίαν, τὸ
ἐλεῖν αὐτὸν ἀντόχον, ὅς καὶ θεὸς ἐπεκλήθη,
ξύρων διέφθινεν ἐπιτροπῶν αὐτῷ πέντε ἀρχιμαλυσ-
σαντες ἔτι. καὶ τὸν μὲν, ὡς χειρὶ ζώοντος ἀποθανόντος
ζῆλε, οὗτος δὲ φίλος καὶ οὗτος οἰκιστὴς διέπειπε πρὸς
τοὺς στρατιώτας, ὡς ἀλλοτρίους αὐτοῖς χεῖματα πολ-
λὰ δώσειν. εἰ βασιλεὺς χειροτέλειαν αὐτῶν, δημι-
ξίον μὲν ὑπὸ πᾶσιν ἀρχιμαλυσῶν γενομένων, τὸ δὲ
ἀδελφὸν αὐτῷ ἀντόχον περικλόντα εἰς τὴν ἀρχὴν
πολλὰ ποιήσει αὐτοῖς καὶ τὸ ἀποστασίας ἀμυνόμε-
νον. οἱ δὲ ἐλπίσαντες ὅτι ἐκ τῆς ξύρων δοθησο-
μένης βασιλείας ἀποδεικνύσιν αὐτὸν ἀρχοντα. γινόμε-
νος δὲ τῷ σφαχθέντι ἐκ τῆς ξύρων, δέδεξε
τὴν αὐτῷ φύσιν ὅσα πονηράν. ἰδιώτης μὲν γὰρ ὢν, ἐτε-
ρά πάλαι τὸ πλῆθος, καὶ μετρίοτατα ὑπεκρίνετο, διελ-
ζων αὐτὸν τοῖς εἰς ἀπὸ τῆς βασιλείας λα-
βῶν, ἀπειδύματο τὴν ὑπόκρισιν, καὶ ὁ ἀληθὴς ξύρων
ἦν. τοῖς αὖτ' ἐχθροῖς δὲ ταῦτα ἐποιεῖτο κρείττους.
τὸ μὲν γὰρ στρατιωτικὸν αὐτὸν μισοῦν ἀφ' ὧν πρὸς
κλινοτάτους τὸ δημιξίαν γυνῆκα, τότε ἐν σελυκίᾳ
μὲν τῷ πικρῶν ἐκκαλεσμένων. ἀλωμένων δὲ καὶ ἀν-
τιόχου τὸ δημιξίαν ἀδελφῶν, ὅς ἐπὶ καλεῖτο στυπρ, ὥστε
δουλοῦν αὐτὸν πόλεως διχορμίας δὲ ξύρων, πῶς περ
πρὸς αὐτὸν κλινοτάτος, καλῶς πρὸς αὐτὴν ὅτι π
γάμῳ. ὥστε βασιλεὺς ἐκάλει τὸν ἀντόχον ὅτι τέτις,
ἀντιόχου τῷ φίλῳ αὐτῷ ἀναπεισάντων, ἀμὰ καὶ τὸ
πόλιν διδόντων πινὼν ἐκ τῆς σελυκίας τῷ τρυφῶν
δείσαντες. γινόμενος δὲ ἐν τῇ σελυκίᾳ ὁ ἀντόχος, καὶ τὸ
ἐχθρὸς αὐτῷ καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἀντοχίας, ὡς μὲν πο-
λεμίσαντες τὸ τρυφῶν καὶ χερσὶς αὐτῷ τῇ μάχῃ, τῆς
αὐτοῦ σειράς ἐξέβαλεν εἰς τὴν φονίλῳ θωάρας ἀχει-
ταυτῆς, εἰς τὴν δὲ ὄρεσι πρὸς αὐτὸν τὸν ἀντόχον
συμυγόντα πῶς καὶ πρὸς σίμωνα τοῖς τὸ ἱεραῖον
ἀρχιερεῖ. πρὸς φίλους καὶ συμμαχίας πρὸς βασι-
λεῖς. ὥστε πρὸς αὐτὸν τὸν ἀντόχον, καὶ χεῖματα
τὰ πολλὰ καὶ φοβῶν, τοῖς τὴν δώραν πολιορκίᾳ
στρατιώταις, πῶς πρὸς αὐτὸν ἀντόχον, ἀφ' ὧν ἐχθρ-
οῖς ὡς τῇ ἀναγκαιότητι αὐτὸν πρὸς ὅλῳν κα-
ρῶν εἰς ἀπάθειαν καὶ ληθδεῖς ἐν αὐτῇ τῇ πολιορκίᾳ
διεφθάρη, βασιλεύσας ἔτι ξία.

Κεφάλαιον ιγ'.

Ὡς ὁ σίμων ἐπαίρειται ἐν δόραις τρυφῶν, σύμμαχος
ἔχων αὐτῷ καὶ ἀντιόχῳ.

Ὁ δὲ ἀντόχος ὑπὸ πλειονείας καὶ φανόσητος, λήθῃ τ' ἐκ σίμωνος αὐτῷ πρὸς τὰς χεῖρας ὑπερεπὶ
τοῦ ἱεροῦ, καὶ δυνάμει στρατιωτικῇ κενεθῶν παραδόντες τῷ φίλῳ, ὅτι τὸ ἱεραῖον πύρην, καὶ

aliquis princeps ei loco imponeret praefectum,
adeoque permotus est eius exhortatione po-
pulus ut non intermisso pertrienonum neque
die neque noctu opere, tandem ad phnicem
eum locum indefesso labore, per vices libi ac-
cedentes redegerint, atque ita nihil reliquerint
quod obstatet, quo minus templum omnibus
in vire locis esset longè celtius.

C A P. XII.

B Simon Tryphonem in Dora compulsum oppugnati,
mito cum Antiocho cui Pius cogno-
men erat, sedere.

NON multo autem post quàm Demetri-
us captus est, Alexandri filius cognomi-
ne Deus a Tryphone est necatus, anno quarto
postquam eius tutelam suscepit: ipsoque
rumore, quod inter exercendum se esset extin-
ctus, per intimos amicos sollicitavit milites
magnis pollicitationibus, ut sibi regnū defer-
rent, captum a Parthis Demetrium dictitans,
Antiochum fratrem si possetur imperio, vltor-
em fore defectionis qua fratrem eius deserue-
runt. illi adducti in spem maximam, quasi di-
tandi hoc principe, imperium ei continuo de-
ferunt. Tum vero adeptus iam concupitam po-
testatem, non amplius dissimulare prauum in-
genium valuit, quod priuatus tegere conatus
est, quo magis animos hominum sibi concilia-
ret. quàm primū enim rex declaratus est, abs-
que periona Tryphonē agere cepit, id quod
aduertatiorum partibus non mediocriter pro-
fuit. Milites enim peritū eius mores, defecerūt
ad Cleopatram uxore Demetrii, quātū in Seleu-
ciā cū liberis se incluserat. Et cū Demetrii frater
Antiochus cognomine Soter oberraret, nec ab
vlla vire recipere metu Tryphonis, misit ad
eum Cleopatra, coniugium suum & regnum
ei offerens. fecit autem hoc partim amicorum
suasu, partim quod timeret, ne quidam Seleu-
centes urbem Tryphoni traderent. Quo post-
quam venit Antiochus affluente ad eum quo-
tidie multitudine, & crescentibus viribus, bel-
lum Tryphoni intulit: quem praelio victum
eiecit e superiore Syria, & vsque Phœnicem
persequens compulsum in Doram castrum
munitissimum obfusione cinxit. Misit etiam
legatos ad Simonem Iudæorum pontificem,
qui de amicitia & societate agerent, qui & po-
stulata eius libenter admisit, & mox misit
commeatu ac pecuniis ad oppugnantes Doram
milites, Antiochum ita demeruit, ut inter in-
timos amicos ab eo reciperetur. at Tryphon e-
lapius e Dora cum per fugisset Apamiā, urbē
vi captā interfecit, triennio postquam re-
gno positus fuerat.

C A P. XIII.

Bello inter Antiochum & Simonem orto, Cen-
debarum dux regni e Iudæa profugatur.

CALTERVM Antiochus ob innatam a-
niam beneficiorum inimiciorum tra-
ditis amico Cendebaro copiis, misit eum
ut vastata Iudæa Simonem in potestatem

X.

1. Mach. 15

XL

XII.

Κεφάλαιον ις'.

A

CAP. XVI.

Εἰς στρατωσὶς ἡ ἐφ' ὑρκανὸν αἰτίαις ὁ δὲ πρῶτος, λα-
βὼν τὰ πάντα τ' οὐκ ἀνέχοντες αὐ-
τὸν ἐποίησαν.

Aντίοχος ὁ χαλεπῶς ἔχων ἐφ' οἷς ὑπὸ σήμενος
ἔπαθεν, εἰς τὴν ἰουδαίαν ἐπέβαλε, δ' ἔπειτα τῆς
Β βασιλείας αὐτῆς, ἃ τὴν ὑρκανὴν ἀρχὴν ὀλυμπιάδος ῥ' ἔ-
ξ' κ' β'. διώσας ὅτι τὴν χώραν, τὴν ὑρκανὸν εἰς αὐτὴν ἐνέ-
κλεισε τὴν πόλιν, ἡνὶ ἐπὶ τὰ στρατοπέδοις φελαβῶν,
ἡνὶ μὲν ἐδὲν ὅλως τὸ φελαβῶν, δὲ τὴν τὴν τὴν ὀ-
χυρότητα, κ' δι' ἀρετῶν τῶν ἐμπολιορκημένων. ἐπὶ γὰρ
μὲν ὕδατος ἀπορία, ἥς αὐτοὺς ἀπέλυον ὁμοῦ κα-
ταπνεύσεις πολὺς δυομήνης πλειάδος. κ' ὅτι τὸ βέριον
μέρος τῆς τήχους κατὰ συνείδησιν αὐτὸν κ' ἐπὶ πειθῶν
ἐπὶ, πύργους αἰσάντας ῥ' ἑωφρόεις, ἀνέβησαν ἐπὶ
αὐτοὺς στρατωσὶς ἡνὶ μακάριον, κ' φελοβόλος ὁ σημεῖον
ποιοσάμενος, τὰ φερον τὴν βαθεῖαν κ' πολλὰ τὸ ὄρος
κ' διὰ τὴν τὴν ἀρετὴν ἀπετύχησε τοῖς ἐνοικοῦντας. οἱ
ὅτι πολλὰς ἐκδρομὰς ἀντιπνοῦντες, εἰ μὲν ἀφύλακτοίς
ποῦ φελοβόλος τῶν πολιμῶν, πολλὰ ἔδρων αὐτοῖς,
ἐφ' ὅμοις ὅτι ἀντιπνοῦν δι' ἑαυτοῦ. ἐπεὶ ὅτι βλαβεράν
κατενόησαν ὑρκανὸς τὴν πολυανθρωπίαν ἀνελισκομένην
τὴν τὴν ὀπτιμειῶν τὰ χιόν ὑπ' αὐτῆς, κ' μηδὲν οἶον
εἶδος ἐκ πολυχρείας ἐργάζομενος, τὸ μὲν ἀρχεῖον
αὐτῆς ἀποκρίνας ἐξέβαλεν, ὅσον δ' ἡνὶ ἀκμοῖον καὶ
μάχην τὸ μόνον κατέχον. ἀντίοχος μὲν ἔν τῷ δὲ πο-
λιχθέντας, ἐξελθεῖν ἐκώλυν. οἱ δ' ἐν τοῖς μεταξὺ
πύργοις πλεονέκτοι κ' φελοβόλοι τὴν τὴν ἀ-
πείρηστον οἰκίαν. ὅπως αὖτε γὰρ μὲν τὴν σπυρτοπυλίας
ἰορτῆς, ἐλθόντες αὐτοῖς οἱ ἐπὶ τὸς πάλιν εἰσεδέξαντο. πῆ-
φαντος δ' ὑρκανὸς φελοβόλος ἀντίοχον, κ' ἀποκρίνας ἡμερῶν
ἐπὶ δὲ τὴν ἰορτὴν ἀξιώσαντος ἡνὶ δὲ τὴν φελοβόλος τὸ θεῖον
δοσεῖα εἶκον ἀνένδον, ὅτι φελοβόλος θυσίαν εἰσεπέμ-
ψεν μαζοφωρεπὴ ταύρεσι χρυσοπύργους. κ' μὲν παν-
τοῖαν ἀρωματῶν ἐκπύματα, χρυσοῦς τε κ' ἀργύρεα. κ' ὅτι
τὸ μὲν θυσίαν διξάμενοι φελοβόλος τὴν κομίζοντων, οἱ
φελοβόλος τὴν πύργους ὅτις ἀρροῦν εἰς τὸ ἱερόν, ἀντίοχος ὅτι
στρατὴν εἰσὶα, πλεῖστον ἀντίοχον τὴν ὀπτιμειῶν δινέ-
χας, ὅς τὴν πόλιν ἔλυν, ἡνὶ μὲν κατέδυν ἐπὶ τὸν ὀ-
μόν, τὴν νεὺν ὅτι τὴν ζωμὰς τὴν φελοβόλος, συγχέας πᾶ-
ν ἰουδαίων νόμον κ' τὴν πύργους αὐτῶν δισέβαιαν, ἐφ'
οἷς ἐξέπολεμῶν τὸ ἔθνος, κ' ἀκαταλλάκτως ἔχε.
τῶν μὲν τὴν ἀντίοχον δ' ὑρκανὸν τῆς θρησ-
κειῆς δισέβαιαν πάντα ἐκάλισαν. ἀποδιδάμενος ὅτι αὐτῶν
τὴν ὀπτιμειῶν ὑρκανὸς, ὅτι μαζοβόλος τὴν φελοβόλος τὸ θεῖον
αὐτῶν, ἡνὶ φελοβόλος φελοβόλος αὐτὸν ἀξίαν τὴν πύ-
ργους αὐτοῖς πολυτίαν ἀποδοῦναι. ὅτι ἀπώστερος τὴν
συμβολῶν τὴν παρανομιῶν ἐξελθὲν τὸ ἔθνος δὲ τὴν
φελοβόλος ἀλλήλους αὐτῶν τὴν διαίτης ἀμειβίας, ἐκ ἐφ' ὅτι
τῶν. πύργους ὅτι κατὰ δισέβαιαν πάντα ποιῶν τοῖς
φελοβόλος ἀπείρηστον, φελοβόλος μὲν τὴν πύργους
πολιορκημένους, ὅτι δασμὸν αὐτῶν τὴν ἰορτῆς, κ' τὴν
ἀλλαν πόλεων, πᾶσι τὴν ἰουδαίας, φελοβόλος τὴν διξάμενος
τὴν τὴν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν πόλεων. οἱ ὅτι τὰ ἅλλα μὲν
ὑπὸ τῶν τῶν φελοβόλος ἡνὶ ἀμειβίας, ἐκ ἐφ' ὅτι φελοβόλος
φελοβόλος, ὅτι φελοβόλος ἡνὶ ἀμειβίας, ἐκ ἐφ' ὅτι φελοβόλος
τὴν βασιλείαν ἔδοσαν, ἐν οἷς ἡνὶ κ' ὑρκανὸς ἀδελφός. φελοβόλος ὅτι τὴν φελοβόλος τὴν πόλεως. ὅτι τῶν τῶν
Pp 3

Quod Antiochus cognomento Pius ducto contra
Hyrcanum exercitu, placatum CCC. talentis se-
dus cum eo iussit.

Antiochus autē memor incōmodorū quae
X V. à Simone acceperat, Iudaeā aggressus est,
ex quo regnare cœperat anno 1111. principa-
tus verò Hyrcani primo, sexagesima secunda su-
pra centesimā Olympiade: vaitatūq; agri Hyr-
canum in urbem ipsam compulit. eam septenis
castris cum cinxisset, primū nihil proficiebat,
propter firmitatem mœnium & virtutem pro-
pugnantium, accedente etiā aquarum penuria,
cui tandem sub occasum Pleiadis delati imbres
fuerunt remedio. postremò ad septentrionalem
mursi partem, qua planior erat aditus, excitatis
centum turribus quae surgebant vique tertiam
contignationem, imposuitque in eas cohorti-
bus, quotidie tentabat mœnia: duplicique fos-
sa longa simul & lata cinctis Iudæis præclusit
omnem exitum. illi contra crebrò excursan-
tes, si fortè negligentius custodiri castra of-
fenderent, affliciebant hostem clade aliqua:
quod si paratos ad resistendum inuenirent, re-
cipiebant se in tutiora facilè. Hyrcanus autem
postquam cognouit sibi obesse suorum mul-
titudinem, quod inutiliter absumerentur ad vi-
ctum necessaria, secretam infirmiore tur-
bam eiecit extra mœnia, solis retentis qui ob
vigorem ætatis ad pugnam erant idonei. An-
tiochus autem exclusos vetabat progredi, ita
ut miserabiliter oberrantes mœnibus confice-
rent inedia. sed cum superuenisset festum sce-
nopegiae, miseratione suorum rursus in vr-
bem recepti sunt. Rex etiam rogatus ut gratia
festi inducias septem dierum concederet, reli-
gione motus impetrari eas passus est: nec hoc
contentus victimas militū magnificè, tauros
auratis cornibus, & pocula tam aurea quàm
argentea, referta omne genus aromatibus &
exercitui præbuit epulum, longè diuersus ab
Antiocho Epiphane, qui capta vrbe porcos
super altari mactauerat, & iure carniū illa-
rum templum alperferat, violatis Iudæorum le-
gibus simul & ceremoniis: vnde acerbissima
exorta sunt eius gentis contra eum odia. at hic
Antiochus propter religionem Pius cognom-
inatus est ab omnibus. Hyrcanus verò co-
gnita eius æquitate & pietate delectatus, lega-
tos ad eum misit, rogantes ut liceat sibi patriis
vivere legibus. tum rex repulsis qui suadebant
internecione delendam gentem infociabi-
lem, & discretam instituto à reliquis omnibus,
& approbata Iudæorum pietate, imperavit ut
obsessaria sibi traderent, & vectigalia Iop-
pes, cætera iūque extra Iudæam urbium con-
cederent, & insuper præsidium reciperent, pro-
mittens pacem eis se daturū his conditionibus.
Assenserunt illi ad omnia excepto præsidio,
quod vitarent exterorū consuetudinem: quod
ne reciperent maluerunt regi dare obsides &
D. talenta insuper: quorum e c. c. mox re præ-
sentata sunt, & inter obsides fuit etiam ipsius
Hyrcani frater: deiectaque mox lorica quae im-

[illegible]

in Heliopolitana præfectura ædificauerat Hierosolymitano simile, vt aliàs diximus. ex horum sententia regina gerebat omnia, sicut & Strabo Cappadox testatur his verbis: Plerique enim qui prius nobiscum venerunt in Cyprum, quive post à Cleopatra illò missi sunt, confectum deficiebant ad Ptolemæum. soli vero ex Oniæ factione Iudæi constanter manserunt in officio, eo quòd ciues eorum Chelcias & Ananias apud reginam essent in precio. Hæc Strabo. Hyrcano autem apud Iudæos felicitas inuidiam peperit. sed præcipue Phariseorum secta malè ei volebat, de qua suprà mentionem fecimus. tanta autem eorum auctoritas est apud populum, vt etiam regi obloquantur aut pontifici, fidem tamen eis vulgus habeat. Horum discipulus & Hyrcanus fuerat, in primis charus huic hominum generi, quos cum aliquando vocasset ad conuiuium, & accepisset comiter, postquam animaduertit eos ex hilaratos, sic illos affatus est: Scire eos suam voluntatem, quòd nihil magis cuperet quàm iustus esse & omnia iuxta Dei placita facere, quemadmodum & ipsi doceant. attamen si quid in ipso desiderarent, & aliqua in re à iustitiæ præscriptis aberrantem deprehenderent, officij illorum esse vt admonitione corrigant, cum verò omnes eius virtutem comprobarent, vehementer gaudius est eorum testimonio. tandem vnus è conuiuiis Eleazarus, vir malus & seditiosus: Quandoquidem, inquit, ais te cupere audire veritatem, si vis esse iustus, abdica te pontificatu, & contentus esto principatu populi. Illo verò causam rogante cur ita hoc postularet: Quia, inquit, audiuius à natu grandioribus, matrem tuam captiuam fuisse, regnante Antiocho Epiphane. Falsus autem erat is rumor, & ideo grauius his verbis Hyrcanus offensus est, nec minùs Pharisei ceteri. Tum Ionathas quidam è Sadduceorum secta, quæ est Phariseis contraria, præcipuus Hyrcani amicus, dicebat de communi Phariseorum sententia conuiuiarum Eleazarum: quod si dubium videatur, manifestum fore interrogatis illis qua pœna hominem dignum ceant. Quod postquam Hyrcanus rogauit, dicens ex pronunciata ab illis sententia se cogniturum au ex eorum consensu factum sit tibi conuiuium, & illi satis putarunt si vinculis castigaretur & verberibus, quòd iniquum videretur capite hominem plecti ob maledicentiam, & alioqui hoc genus clemens sit in animaduersionibus, vehementer exacerbatu est, quali iam compertum haberet eos esse autores opprobrii tibi generis infamiæ. Nec destitit Ionathas furenti calcar addere, in tantum vt desertis Phariseis ad Sadduceos deferret, & abrogatis illorum constitutionibus earum obseruatores pœnis afficeret: atque hinc factum est vt ipse & eius filij parum gratiosi apud vulgum fuerint: quemadmodum aliàs opportunius dicitur. Nunc enim indicandum est, quòd multas constitutionem à maioribus per manus acceptas Pharisei tradiderint populo, quæ non sunt scriptæ inter leges Mosaicæ: & ideo

τα βέλομαι ὅτι νόμιμα πολλὰ πινά παρίδουσι τὰς
αἰαγίγχαπται ἐν τοῖς μωνσίαις νόμοις, ἔδχα τῆτο

καὶ προστάξιν αὐτοὺς μὴ ἀπιδεῖν μηδὲν. καί
 ρεῖ δὲ τὸν αἰτήτορον αὐτὸν ὄπλισμὸς πρὸς αὐτὸν εἰ-
 σίοι. πέμπει μὲν τοὶ πρὸς τὸν αἰτήτορον αὐτοὺς ἀπο-
 πλον αὐτὸν ἀξίων ἦκειν. ἡ δὲ βασίλισσα καὶ συνπι-
 βουλόντες αὐτῇ κατ' αἰτήτορον, πείθουσι τὸν
 πιμπλόντα τὰ ἐναντία λίσσιν, ὡς ἀδελφὸς ἀκού-
 σας ὅτι κατασκάδουσι ὄπλα. ἔκαστος πολέμου,
 ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς αὐτὸν ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ ὄπλισμὸν,
 ὅπως ἢ δὴ τὴν κατασκάδω. ὁ δὲ αἰτήτορος μηδὲν
 ὑπειδυμὸς κακοῦργον, ἀλλὰ θάρρῶν τῇ ὡς τὰ
 διδῶν δαδίσσει, ὡς εἶχεν ἐνδεδυμὸς τὴν πανο-
 πλίαν ὡς ἀγίνεται πρὸς τὸν ἀριστόβουλον ὑπειδυμὸν
 αὐτῷ τὰ ὄπλα. γυμνὸν δὲ αὐτὸν καὶ τὸν σφάττορος
 καλὸν μὲν πύργον ἢ συνίβαρην ἀφ' ὧν ἐστὶ σφόδρα
 τὴν πύργον, ἀποκτείνουσι οἱ σωματὸφύλακες. διὲ δ-
 ξί γε μὴν ὁ γούτος θάνατος ὅτι μηδὲν φθόνα μήτε δα-
 βολῆς ἰχυρότερον, μηδ' ὅτι μᾶλλον ἔνοιοι καὶ φυσι-
 κῶς οἰκειότητά διίσπῃσι ἢ ταῦτα τὰ πάθη. μέλιστα δ'
 αἴτης θαυμάσει καὶ ἰδεῖν πρὸς, ἰσχυρὸν μὲν τὸ γένος,
 καὶ ποτὶ ὃ ἐν οἷς πρὸς εἴπε δαφνίσματα μὲν τὰ ληθεις.
 οὐδὲ ἰδὼν τὸν αἰτήτορον παρὼντα τὸ ἰεὺς αἰεθόσιν
 ἐν τοῖς ἰταίροις αὐτῷ καὶ γνωρίμοις, οἱ διδυσκαλίας
 ἴνκα τὴν πρὸς λίσσιν τὴν μάλιστα παρὲν μὲν, ὡς ἀπο-
 θανῇ αὐτῷ καλὸν διεφθόσμεν ζῶντος αἰτήτορον,
 ὃν σήμερον τὸν γένεσθαι πρὸς εἴπε δὲ καλὸν μὲν
 σφάττορος πύργον φειδύσθαι ὅρα, καὶ τὴν χωρὶν πρὸς
 οἱ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ, ὅπου φρονόσησθαι πρὸς εἴπε
 αὐτὸν, ὃ ἡμέρας ἢ δὴ τὴν πλείονος λυσιμὸν, ὡς αὐ-
 τῷ κινδυνεύει τὸ μαντάνει ψαδὶς ἐστὶ. ταῦτ' οὐκ
 λίσσιν αὐτῷ καὶ κατηφύτος, ἀλλὰ γὰρ τὴν πρὸς
 αἰτήτορος ἐν τῷ πύργῳ, ὃ καὶ αὐτὸ σφάττορος πύργος
 ἐκαλεῖτο, ὁ μὲν μὲν τῇ ὡς ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ σφάττορος.
 τὸν μὲν οὐκ μαντάνει, τὴν διεφθόσμεν. ἀριστόβουλος δὲ τῆς
 ἀδελφοκτονίας αὐτοῦ εἰσῆλθε μετάνοια, καὶ νόσος
 ἐπ' αὐτῇ, τῆς δαβόλας ὑπὸ τῶν μύσους κακαῶν μὲν,
 ὡς δαβόλας αὐτῷ ὑπὸ ἀκράτου τῆς ὀδυμῆς
 ἡμῶν, αἶμα αἰσφίρειν. ὁ γὰρ δαβόλου μὲν πῶς
 παρὼν καὶ δαβόλου οἶμα πρὸς εἴπε δὲ τὸν αὐτὸν
 τόπον οὐ σφάττορος αἰτήτορος σφάττορος ἐπὶ τῇ αἵματος
 ἐκείνου συνίβαρην ἐστὶ κομίζων, ὀδυμῆς ὡς εἶχε.
 γυμνὸς ὃ ὅτις ὡς ἡμῶν ἡμῶν ἰδόντων ὡς τὴν παρὼν
 ἐξείπιδος ἐκείνου ἐκεί τὸ αἶμα, ἀκούσας ἀρι-
 στόβουλος, τὴν αἶμα ἐπὶ τὸν. καὶ μὴ λίσσιν, ἐπὶ
 μᾶλλον ἐπὶ τὴν μαντάνει, φῶς τῇ αἰσφίρειν ὑπο-
 τάντων ἐν τοῖς τοῖς ἐστὶ χεῖρα τὰ σφάττορος. ὡς ὃ
 ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ βιαζομένου τοῖς φόβοις, τὰ ληθεις εἴ-
 πον, πρὸς εἴπε μὲν αὐτῷ πληγὴν τὴν δαβόλας ὑπὸ
 τῇ συνίβαρην πολλὰ δάκρυα, βύθιοι δὲ ἀνομάζας
 οὐκ ἀρ' εἴπε λίσσιν ὑπὸ ἀσφίρειν ἔπει καὶ μαρτύροις ὅλα
 μήματα τὸν θῆον ἡμῶν, ἀλλὰ μετὰ χεῖρα ποτὶ
 σφάττορος φθόνου μετὰ ληθεις. καὶ μάλιστα τῶν
 σφάττορος αἰσφίρειν ψυχῇ ὀφειλομένη ἀδελφῶν καὶ
 μητρὸς καὶ δαδίσσει δαμῶσι. τὴν δ' ἐκ ἀθρόας αὐτῷ
 ταῦτ' ὡς εἶπε, καὶ μάλιστα δ' ὅτις ἐπὶ τὸν αὐτὸν αἶ-
 μα τοῖς μαρτύροις; ταῦτ' εἰπὼν ἐπὶ τὴν πρὸς
 τοῖς λόγοις, βασίλισσας ἐπὶ αὐτὸν, χρηματίζας μὲν
 φιλήλκω. πολλὰ δὲ διεργασίας τὴν παρὼν, πολεμίας ἰσχυρίας, καὶ πολλὰ αὐτῷ τῆς χώρας τῇ
 ἰσχυρίας πρὸς εἴπε μὲν, αἰσφίρειν τὴν ἐπὶ τὴν χώραν πρὸς εἴπε μὲν,

mandavitque ut si quidem sine armis frater
 veniret, nemo eum attingeret: quod si armatus
 adveniret, ut trucidaretur, praeiussit tamen ad
 eum qui rogaret, ut inermis, veniret. At regina
 & reliqui insidiatōres, persuaserunt nuncio ut
 contraria diceret, audisse fratrem quod arma-
 turam eximiam sibi comparasset, cupereque
 ita armatum contemplari. Antigonus verò
 nihil mali suspicans, & fretus fratris benevo-
 lentia, ita ut erat cum tota armatura venit ad
 Aristobulum, contemplandum se praebiturus.
 cumque pervenisset ad turrem Stratonis, qua
 valde obscurus erat transitus, à satellitibus in-
 terfectus est. Huius autem casus facile ostendit
 quantum possint liuor & calumnia, & quam
 sint efficaces ad subvertendam etiam natura-
 lem benevolentiam. Sed illud maximè admi-
 ratu dignum est, quod Iudas quidam, cuius prae-
 dictiones nunquam fefellerunt, vaticinatus
 est. Is cum videret Antigonom accedentem ad
 templum, apud discipulos, qui eum ob hanc
 scientiam affectabantur, exclamavit: poenitere
 se iam vitae, quando quidem eius vanitatem
 coarguet incolumis Antigonus, quem ea die
 apud Stratonis turrem moriturum praedixerat;
 quoniam locus ille abesse d. c. stadiis & diei
 pars maior exacta esset, ita ut periculum esse
 ne mentiatui suum oraculum. Ad hunc mo-
 dum sollicito nunciatur Antigonom casum
 ad cellam subterraneam turris, quae & ipsa
 Stratonis vocabatur, sicut & illa maritima quae
 post Caesarea nominata est, quae ambiguitas
 vatem perturbaverat. Aristobulum autem
 continuo cepit fraternae necis poenitentia: quae
 res morbum eius aggrauavit, dum factum
 suum continenter detestaretur, ita ut postremo
 crescentibus doloribus sanguinem vomeret,
 eum quidam è ministris efficens, divina opi-
 nor ita volente providentia, prolapsus in eo ip-
 so loco effudit, qui Antigoni cadis cruenta
 habebat vestigia. quo facto ingens eorum qui
 viderant clamor exoritur, quasi data opera
 puer illic effudisset sanguinem, ita ut clamoris
 causam sciscitaretur Aristobulus, omnib. au-
 tem dicere te gignerantibus, tanto magis com-
 tendebat cognoscere, quod natura ita compa-
 ratum sit, ut suspecta nobis sint quae dissimu-
 lantur silentio. tandem ubi minis ac terroribus
 expressit ut faterentur veritatem, conscientia
 grauius ictus animum, plurimas effudit lacry-
 mas, & gemitum ex imo pectore ducens. Ergo
 non latet Deum, inquit, meum impium ac sce-
 leratum facinus, quando tam cito teposcor pec-
 nas cognati sanguinis. o corpus impudens,
 quousque retinebis animam, quam materni si-
 mul ac fraterni manes flagitant: cur non semel
 eam reddis, ne sic per partes opus sit libare
 meum sanguinem, atque ita parentate oppressis
 per nefas & patricidium? vix ea fatus erat cum
 exalauit animam, vno tantum anno in regno
 exacto, cognominatus Philellen, id est Graeco-
 rum amator, post auctam multis beneficiis
 patriam, illato bello Iturae, magnaque eius
 parte attributa ad Iudaeae limites: cuius habita-
 tores cōminatione exilij coegit circuncisionē

ceterosque Iudaicos ritus admittere. Alioqui A natura æquus erat & modestus, vt attestatur Strabo ex autoritate Timagenis sic dicens: Hic vir æquus fuit & Iudæis multis in rebus commodus. nam & ditionem eorum auxit, & partem Ituræorum eis attribuit, deuietam circumcissionis fœdere.

CAP. XX.

Alexandri Iudeorum regis res gesta.

XIX

Post Aristobuli obitum Salome eius vxor quam Græci Alexandram nominant, solitis eius fratribus, quos ipse vt diximus vinxerat, Iannæum qui & Alexander est regem constituit, ætate ceteros præcedentem atque modeste cui accidit vt mox natus, exosus patri factus sit, nec vnquam dum ille viueret in eius conspectum admissus. eius odij causam ferunt hanc. Cum aliquando in somnis ei Deus apparuisset, rogauit de successore, sollicitus de Aristobulo & Antigono quos præ ceteris diligebat fratribus. Sed cum Deus huius effigiem designasset, contristatus quod is in omnes fortunas esset successurus, in Galilæa educari eum voluit. Sed oraculi fidem euentus approbanit. Potitus enim hic regno post defunctum Aristobulum, alterum fratrum insidiantem sibi interfecit, alterum contentam priuata & otiosa vita in honore habuit. Constitutis deinde rebus imperij, prout sibi visum est conducere, ad Ptolemaidem duxit exercitum: & cum prosperè pugnasset victos intra mœnia compulit, coique obiectos oppugnare adortus est. Solæ enim è maritimis Ptolemais & Gaza expugnandæ supererant, & præter has Zoilus, qui tyrannidem apud Stratonis turrin, & Dora occupauerat. Sed cum Antiochus Philometor & frater eius Antiochus Cyzicenus mutuis cladibus suas vires attererent, nihil præsidij ab eis expectandum erat Ptolemaidibus: verum Zoilus tyrannus cum iis quos alebat milibus eorum quoque dominationi propter discordiam regum inhians, nonnihil opis attulit. Nam reges negligere videbantur illorum periculum, athletis similes, quos cum detelli sint certamine, pudet tamen aduersario manus dare, sed per intervalla se ad instaurandum certamen refouent. Supererat vna species ab Ægypti regibus & Ptolemæo Lathuro, qui à matre Cleopatra à regno eiectus Cyprum obtinebat. ad hunc igitur missis legatis, orabant vt auxilio veniens ex Alexandri manibus periclitantes eriperet. qui cum ei spem fecissent quod delatus in Syriam habiturus esset Gazæos & Ptolemaidenses in suis partibus, simulque Zoilum & Sidonios multosque alios adiuturos, elatus promissis nauigationem parabat. Interim Demænetus, qui plurimum apud suos ciues autoritate pollebat, persuasit Ptolemaidibus vt mutarent sententiam, conducibilis dicens incertam cum Iudæis belli aleam subire, quàm in

πάντων δι' αὐτὸν τῶν πολεμίων ὡς δεῦρα εἰς συνέαν ἔξει γαζάρους ἐς αὐτὰς μὲν τὴν πολεμίων καὶ ζώϊλον, ἐπὶ γὰρ μὲν σιδωνίους καὶ πολλοὺς ἄλλους αὐτῶν συλλήψαντες λεγόντων, ἐπαρθεὶς πρὸς τὸ ἐκπλοῦν ἐπὶ τοῦτον. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς πολεμαίοις δὴ καὶ νεότερος πιδανὸς ὢν αὐτοῖς τότε καὶ δημαγωγῶν μέγα βαλάντιον τὰς ἡσυχίας ἐποίησεν, ἀμεινον τὴν φήσας ἐπὶ ἀδελφῶν τῶν χρησιμώτερον δεκτικὸν εὐνοῦν πρὸς τοῖς ἰουδαίοις, μάλα δὲ φανερῶς.

καὶ καὶ τοῖς ἰουδαίοις νόμους ζῶν. φύσει δὲ ὑπερηφάνος καὶ χρητο, καὶ σφόδρα ἀσέβης καί τινος, ὡς μὲν τυρεῖ τὸ τοῦ σεβασίου ἐκ τῆς τιμαρξίας οὐνόματος λέγων ἔπος, ὑπερηφάνος τε ἐγχεῖτο ὅδε ὁ ἀνὴρ, καὶ πολλὰ τοῖς ἰουδαίοις χρησίμος. χῶραν τε καὶ αὐτοῖς προσεκτήσατο, καὶ τὸ μέγεθος τῆς τῶν ἰουδαίων ἐθνοῦς οἰκισάσαστο, δις μὲν συνάψας τῶν ἀσέβων ἐξέλιτο μὴ.

Κεφάλαιον κ'.

Αλεξάνδρου τὸ ἰουδαίων βασιλέως στρατήγιον.

Τελούπσαντος δὲ ἀριστοβέλου, σαλαμὴν ἐγχεῖται αὐτῇ, λεγομένη δὲ ὑπὸ ἑλλήνων ἀλεξάνδρα λέγουσιν. τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, διδιδόμενος καὶ αὐτοῖς εἶχεν ἀριστοβέλος, ὡς προσήκαμεν, ἰαννάγον τὸν ἀλεξάνδρου βασιλέα καθίστησι, τὸ καὶ ἡλικίαν προσέχοντα καὶ μετρίστητα, ὃ καὶ συνίβη χρησιμὴν διδίδει μισθολύσας ὑπὸ τῆς πατρὸς, καὶ μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ μηδὲ ποτ' εἰς ὅψιν ἀφίκεσθαι. τὸ δὲ ἄπρον τῆς μίσους τοῦτον δὲ λέγει καὶ χρησιμὴν. εἰργάζοντο μάλιστα τὴν παιδείαν ὑπερῶς τὰς προσηγορίας, ἀπύρνον καὶ ἀριστοβέλου, φανέντα καὶ τοῖς ὑπῆκοις αὐτοῦ τὸ θεὸν ἐπὶ πρῶτα, τίς αὐτοῦ τὸ πάριον μέγα ἐστὶν ὄψιν ὁδοῦ. τὸ δὲ θεὸς τοῖς τούτῳ χαρῆς δόξατος, λυπηθεὶς, ὅτι τῶν ἀγαθῶν αὐτοῦ πάντων ὅδε ἐστὶν ἀπερνώμος, καὶ ὁμοῦ μόνον εἶσθε ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ἐστῆσαν. ὁ μόνος θεὸς ἡ διὰ φύσιν τὸ ὑπερῶν τὸ βασιλείαν μὲν τῶν ἀριστοβέλου τελευτῶν, ὅδε ὁδοῦ λαβὼν, τοῖς μὲν τῶν ἀδελφῶν ἐπιχειροῦντα τῇ βασιλείᾳ διεχρήσατο, τὸ δὲ ἔπειτα, ἀπερῶν μόνως ζῆν προσερχόμενος, εἶχεν ἐν τῇ κατὰ σάμαρος δὲ τὸ ἀρχὴν ἐν αὐτοῖς συμφέρον αὐτοῦ τρέπον, στρατὸν ἐπὶ πολεμικάδα, τῇ δὲ μάχῃ προσήσας, εἰκλεῖσιν τοῖς ἀνδράσι εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐδεκαθίσας αὐτοῖς ἐπολιόρει. τῶν δὲ ἐν τῇ παλαιᾷ πολεμαίᾳ αὐτοῦ καὶ γὰρ ἀμὲν χειρὸν ὑπερῶν ἐπὶ τῇ πόλει, ὁ ζώϊλος δὲ ὁ κατὰ τὸν πρῶτον πύργον τῆς πόλεως καὶ δωρεῶν. τὸ δὲ φιλομήτορος ἀνόχου, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀνόχου, ὁ δὲ ἐπὶ καλῶς κυζικῶς πολέμου αὐτοῦ ἀλλήλους καὶ τὸ αὐτῶν δὴ καμνὸν πολλοῦται, καὶ ἡδὴ τοῖς πολεμαίοις βοήθησεν παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ πολεμίοις τῇ πολιορκίᾳ, ζώϊλος ὁ δὲ πρῶτος πύργον κατὰ καὶ τὰ δωρεῶν, παρὴν συνάγαντες εἶσαν στρατιῶτες, ὁ τυραννίδι ἐπιχειρῶν δὲ τῶν τῶν βασιλείας πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλαν, μικρὰ τοῖς πολεμαίοις παρεβόηθει. ἡδὲ καὶ οἱ βασιλεῖς ἕως οἰκείως εἶχον πρὸς αὐτὸς, ὡς τὸ ἐλπίσαι πρὸς αὐτῶν ὀφείλου. ἐκείνου καὶ τοῦτο τοῖς ἀδελφοῖς ἐπαχον, οἱ τῇ διὰ μὲν πρὸς ἀπὸ γορδύκοις, ἀρχιμύδοι καὶ ὁδοῦ χαρῆς διὰ τοῦτον, ἀρχία ὁ ἀναπαύσει δὲ ἀνέστης τὸ σῶμα. λοιπὴ δὲ αὐτοῖς ἐλπίς καὶ ὁδοῦ τὸ ἀνύπνε βασιλείαν, καὶ τὸ καὶ πρὸς ἔχοντος πολεμαίου τῶν λαθῶν, ὁ δὲ ὑπὸ τῆς μητρὸς κλειοπάτρας τὸ ἀρχὴς ἐκπλοῦν εἰς αὐτοῦ παρεχέμετο. πύμψαντες οὖν πρὸς τῆς οἱ πολεμαῖοις, παρεχόμενοι ἐλθόντα σύμμαχοι, ἐκ τῶν ἀλεξάνδρου χειρῶν αὐτοῖς ῥύσασθαι κινδυνόοντας. ἐπελπί-

ποήσει αὐτῷ, εἰ σύμμαχον αἰθροῦτον ἀφαιρήσεται. Ἀ
 ἰδίας ἔξοχας, καὶ ταῦτα συγγρηῖν ἡμῖν. ἡ δὲ ἀ-
 γνοῖν σε βέλομαι φησὶν ὅτι τὸ πρὸς τὸν ἀδικον
 ἐχθροῦς ἅπαντας ἡμῶς σοι τοῖς ἰσχυροῖς καταστήσει.
 ταῦτα ὁ αἰανὶς ὠδρακλίοντα, ἡ κλειοπατέρα πεί-
 θεται μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν ἀλέξανδρον, ἀλλὰ σύμμα-
 χίαν πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατο ἐν σκυθοπόλει τῇ κοίλῃς
 σαρίας. ὁ δὲ τῷ ἐν πολέμοις φόβῳ ἐλδοθερωθεὶς,
 στρατεύεται μὲν διὰ τοῦ τῷ κοίλῃς σαρίας. ἀρεῖ δὲ Β
 γαστρεσ. πολιορκήσας δέκα μηνῶν. ἀρεῖ δὲ Ἐμα-
 δοῦντα μέγιστον ἔρμα τῷ ἱερῷ τῷ ἰορδάνῃ κατακ-
 μένων, ἔνθα καὶ τὰ κέλλια καὶ σαρδῆς ἄξια, θεόδα-
 ρος ὁ ζυλῶνος εἶχεν. ὅς ἐκ πρὸς δουκὶν ἐπιπύσιν
 τοῖς ἰουδαίοις, μυρίους αὐτῷ ἀποκτείνει, καὶ τῷ ἀπο-
 σκάλῳ ἀλέξανδρον ἐξερπάζει. ταῦτα μὲν ἐν ἡ κα-
 ταπλήττει τὸ ἀλέξανδρον, ἀλλὰ ὅπως ἐρπάζει τοῖς ἐπι-
 θαλαττίοις μέγιστον, ἡ ἀνδρῶν, ἡ ὕψους ἡρώ-
 δης ὁ βασιλεὺς ἀλεξάνδρου μετωνόμασε, καὶ καὶ καὶ C
 τὸς εἶλε καὶ ταῦτα. ὅρῳ δὲ τὸν πολέμιον ἐκ τῆς γασ-
 τρὸς εἰς κώπῃ ἀναχωρηκότα. τῷ δὲ μητέρα αὐτῆς κλει-
 οπατέρα εἰς ἀγρῶν, ὁρμίζοντος δὲ τοῖς γαστρεσ. ὅτι
 πολέμιον ἐπικαλέσαντο βοῦδον, ἐπολέμει τῷ
 πόλιν καὶ τῷ χώρῳ αὐτῷ πρὸς ἐνέμουσιν. ἀπολλοδό-
 τος δὲ τῷ στρατηγῷ τῷ γαστρεσ, μὲν διακλίον ξίνων
 καὶ χιλίων οἰκατῶν, νύκτωρ ἐπιπύσιν τῷ τῷ ἰου-
 δαίων στρατοῦ, ἡ δὲ αὐτῷ ὑπὲρ ἡν, D
 εἰκοὶ οἱ γαστρεσ, δούκιν παρέχοντες τοῖς πολ-
 μίοις ὡς ἐπικαλέσαντο βοῦδον, ἐπολέμει τῷ
 δὲ ἡμέρας καὶ τῆς δόξης ἐλτὶ χθρῶν, καθόντες οἱ
 ἰουδαῖοι ταλῆς, ἐπιστρέφονται, καὶ τοῖς γαστρεσ
 πρὸς ἀλόντες αἰμαρῶν αὐτῷ πρὸς χιλίους. τῷ δὲ
 γαστρεσ αὐτῶν, καὶ μήτε ὑπὸ τῆς εἰδέας,
 μήτε ὑπὸ τῆς πύξης τῷ αἰμαρῶν ἐπιδόσαν.
 (πρὸς δὲ ὅπου ὑπὸ τῶν παθῶν, ἡ ὑπὸ τῶν πολ-
 μίων γρηῖται) πρὸς πύξιν δὲ αὐτῷ τῷ πρὸς E
 μίαν καὶ ἀρίτας ὁ πρὸς βασιλεὺς ἐπιδόσαν ὡς ἡξεν
 αὐτοῖς σύμμαχος ἐπαλτὶ λαμῶν. ἀλλὰ σαρδῆς πρὸς
 τὸν τῷ ἀπολλοδότῳ δαφνάρῳ. λυσίμαχος ὁ ἀδελ-
 φὸς αὐτῷ, ἐπικαλέσαντο αὐτὸν ἐπὶ τῷ πρὸς τῷ πολ-
 τας ἐπιδόσαν, αἰέτας αὐτὸν ἐπικαλέσαντο συγγρ-
 τήσας, ἐπιδόσαν ἀλέξανδρον τῷ πόλιν. ὁ δὲ διὰ
 μὲν εἰσπλήν ἡμέρας, τῷ ταῦτα τῷ δυνάμιν ἐπαλ-
 κα τοῖς γαστρεσ, ἐπιδόσαν πρὸς αὐτοῖς. οἱ δὲ F
 ἄλλοι ἀλλὰ χηρῶν, τοῖς γαστρεσ ἀπύκταν.
 ἡσται δὲ ὑπὸ τῶν αἰμαρῶν τῶν ἀγρῶν, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς πρὸς πύξιν αἰμαρῶν τοῖς ἰουδαίοις ἐκ ἐλ-
 τῶν αὐτῷ διὰ πύξιν. ἡσται δὲ μόνιμοι τῶν οἰκίας
 ἐπικαλέσαντο ὡς μὲν αὐτῷ λαμῶν τῷ τοῖς πολ-
 λεμίοις λαβεῖν. οἱ δὲ καὶ τῷ πύξιν καὶ γυναικῶν
 αὐτοῖς ἐξίνοτο, τῶν ὑπὸ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοῖς δι-
 λείας ὡς ἀπαλλάττειν ἰαγασμῶν. τῷ δὲ βου-
 λατῷ ἡσται οἱ πάντες, συμφορῶντες εἰς τὸ τῷ ἀ-
 πόλλωνος ἐπικαλέσαντο τῷ τῷ ἐπιδόσαν σαρ-
 δῆς ἡσται. ὁ δὲ ἀλέξανδρος ὡς ὡς πρὸς αὐτοῖς, καὶ
 τῷ πόλιν αὐτοῖς ἐπικαλέσαντο ὑπὸ τῶν ἐπιδόσαν πρὸς
 τῶν καμῶν καὶ αὐτοῖς ὁ γρηῖται ἐπικαλέσαντο τῷ πρὸς
 μέ. βασιλεὺς δὲ ἐν τῷ καὶ. δαφνάρῳ δὲ τῷ βασιλεὺς ὁ πρὸς αὐτοῖς σαρδῆς, ἐπιδόσαν πρὸς

dictans, si hominem in societatem receptum
 suis facultatibus exueret, praeteritum suum co-
 gnatum. Sic enim fore ut illata huic iniuria,
 omnes ubique gentium Iudaeos à se alienaret.
 His rationibus Anania regina inducta, absti-
 nuit ab Alexandro iniuriam, & fœdus cum eo
 renouavit apud Cœlesyriæ urbem Scythopol-
 im. Tum verò liberatus metu periculi quod
 à Ptolemæo hæcenus impendere visum est, ex-
 peditionem suscepit in Cœlesyriam, ubi Ga-
 dara post decem mensium obsidionem cepit,
 & paulo post potitus est Amathunte, quod est
 castrum omnium quæ ad Iordanem sita sunt
 municissimum, ubi Theodorus Zenonis filius
 res suas carissimas deposuerat, qui ex inopina-
 to Iudæos aggressus, interfectis ex eis decem
 milibus, impedimenta Alexandri diripuit. Nec
 tamen hac clade rex absteritus est quo minus
 in maritimo tractu Raphiam bello aggre-
 deretur, & Anthedonem, cui postea Herodes
 rex mutauit nomen in Agrippiadem, quam &
 ipsam armis in potestatem suam redegit. & cū
 animaduertisset Ptolemæum Gaza relicta in
 Cyprum recessisse, & matrem eius Cleopatram
 in Ægyptum, insensu Gazzis quod acciussit
 illum contra se in auxilium, & urbem eorum
 oppugnauit, & agrum depopulatus est. interim
 Apollodorus eorum dux noctu cum duobus
 milibus conductitiorum militum, & decem
 milibus quæ ex oppidanis armauerat, erupit
 in castra Iudæorum: & quàm diu nocturna e-
 rat pugna superiores erant Gazæi, hostibus ad-
 uentum Ptolemæi suspicantibus, sed quàm pri-
 mum dies illuxit, & rei veritas apparuit, Iudæi
 se conglomerarunt, & impetu facto in oppida-
 nos circiter mille ex eis interfecerunt. Attamē
 ne sic quidem quamuis grauantē inopia vo-
 luerunt cedere, parati quidvis potius præferre,
 quàm ab hoste subigi: & addebat illis animum
 Aretas rex Arabum, auxilij spem ostentans. Sed
 priusquam ille veniret, Apollodoro perempto
 ciuitas capta est. Nam Lyfimachus ipsius frater
 inuidens ei, quod tam graciosus esset apud po-
 pulum, occiso eo collegit manum militum, at-
 que ita urbem Alexandro tradidit. qui primò
 pacatus introgressus, est deinde immisit in op-
 pidanos militem, permittit sauiendi licentia, ac
 passim Gazæi trucidabantur. nec tamē illi mor-
 ribantur multi, sed repugnantes inuasoribus,
 non pauciores Iudæos interimiebant. alij verò
 desolatas prius ædes incendebant, ne hostis
 præda potiri posset. quidam etiam suis met
 manibus vxores ac liberos contrucidabant, ne in
 captiuitatem abstraherentur. Senatores autem
 numero v. in Apollinis cōfugerat: forte enim
 senatus habebatur cum hostis intromissus est.
 Alexander verò etiam his iugularis, & dirupta
 insuper urbe, reuersus est Hierosolyma, anno
 post quàm castra ad Gazam adiuuauerat. Eodem
 tēpore etiā Antiochus Grypus occisus est He-
 racleonis insidiis, anno ætatis suæ quinto &
 quadagesimo, regni verò nono supra vigesi-
 mum. cui succedens Seleucus filius bellū gessit

ὡς λαβὼν αἰπὴν τῆς δημητρίου πέτρῃς ἵσαν ἰπ-
 πους μὲν ἱππῆες, πρὸς δὲ μὲν αἰπὴν δὲ πολλὰ μὲν ἔν
 ἱππῆσι, ἐπὶ δὲ τῇ μὲν ἀποσπῆσαι τοὺς μετοφόρους
 ὡς ὄντας ἰλλῶνας περὶ μὲν τῶν δὲ τοὺς αὐτὴν δημητρίου
 ἰνδῶνας, μηδὲ τῶν δὲ πείσαι δυνάμενος, ἀλλ' εἰς μά-
 χην συμβαλόντων, ἡκᾶ δημήτριος, καὶ ἀποδύσκει
 μὲν οἱ ἀλεξάνδρου μετοφόροι πάντες, πρὸς τῷ αὐτῷ καὶ
 οὐδρίας ὅτι δὲ εἰς ποικιλίαν. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν δη-
 μητρίου στρατιῶν. οὐ γὰρ δὲ ἀλεξάνδρου εἰς τὰ ὄρη, B
 κατ' οἴκον δὲ μεταβολῆς συλλέγονται παρ' αὐτοῦ ἰου-
 δαῖοι ἑκαχίλιον. ἔπειτα μὲν δέσας, ὡς χωρεῖ δη-
 μήτριος, μὲν δὲ ταῦτα ἰουδαῖοι ἐπολέμου ἀλεξάνδρου,
 καὶ ἡκᾶς, πολλοὶ ἀπὲς δυνάμειν ἐν τοῖς μάχαις. κα-
 τὰ δὲ τῶν δὲ δυνάμεσιν αὐτῶν ἐν βεδόμῃ πό-
 λει, ἐπολιόκει. λαβὼν δὲ τὴν πόλιν, καὶ γυμνῶν ἐγ-
 κρατῆς αὐτῶν, ἀπὸ τῆς εἰς ἑρσόλυμα, ἔπειτα πάντων
 οὐκ ὄντων ἐργῶν ἐδ' ἔρασαν. ὅστις μὲν γὰρ ἐν ἀποσπῇ μὲν
 τῶν παλαιῶν, ἀπὸς αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν ὡς C
 ὡς τῆς δὲ παίδας αὐτῶν ἔτις γυναικας ἐπὶ ζώντων,
 ὡς δὲ τῶν δὲ αὐτῶν ὅφεις ἐπὶ σφατῶν, ὡς μὲν ὅτι
 ἰδὲ καὶ ἀμυνόμενος, ἀλλὰ δὲ ὡς αὐτῶν περὶ τῶν
 τῶν εἰς περὶ τῶν δὲ τῶν δὲ τῶν δὲ τῶν δὲ τῶν δὲ τῶν δὲ
 ὅπερ ὡς εἰκός ἐταλαιπωρήθη τοῖς περὶ αὐτοὺς πολέ-
 μοις, καὶ εἰς τῶν δὲ ἡλθε κινδύνου ψυχῆς τε πέρι καὶ
 βασιλείας, ἐκ ἀρκουμένων ἀγωνιζομένων καὶ σφᾶς αὐ-
 τοῖς, ἀλλὰ καὶ ἀλλοφύλοις ἐπαρόντων, καὶ τὸ τελευτήσαν
 εἰς τὸ ἀνάγκης ἀρόντων, ὡς περὶ ὡς περὶ τῶν δὲ
 ἐν ὑπαβίπῃ καὶ γαλααδίπῃ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ χωρίᾳ
 τῶν δὲ αὐτῶν περὶ βασιλεῖ παρὰ δουῶν, ὅπως αὐτὸ μὴ
 ξυμάρτηται σφῖσι εἰς τὸν κατ' αὐτὴν πόλεμον, ἀλλὰ τε
 μὲν εἰς ὕβριν αὐτῶν ἔπειτα περὶ τῶν δὲ αὐτῶν. ἀλλ'
 οὐκ ἐκ δυνάμεως δυνάμει ταῦτα δ' ἔρασαν, ὡς περὶ δὲ τῶν
 δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 ἰουδαίων, θεακίδων, οἱ δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν
 πληθὺς ὄντας περὶ ὅσων καὶ χίλις, φέρουσι νυκτὸς καὶ E
 παρ' ὅν ἐστιν χεῖρον ἀλεξάνδρου, ἵσαν ἐν τῇ φυγῇ. καὶ
 οὐκ ὄντων ἀπὸ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 πάντες τὸ λοιπὸν ἡμερίας ἐβασίλευσαν. δημήτριος
 δὲ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῶν δὲ αὐτῶν εἰς βέρροϊαν, ἐπολιό-
 κει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ φιλιππον, ὄντων αὐτῶν περὶ τῶν
 μὲν μὲν, χιλίων δὲ ἱππέων. σφᾶς δὲ ὁ τῆς
 βέρροϊας τύραννος φιλιππῶν συμμαχῶν, ζίζον δὲ ἀνά-
 βαν φύλαρχον ἐπεκαλεῖτο, καὶ μηδὲ δυνάμει τὸν σιγά-
 κίον, τὸν παρὰ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 δυνάμει καὶ πολιορκουμένων δημητρίου ἐν τῇ χα-
 ρακώματι, εἰς ὃ τοῖς τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 χοντες αὐτῶν, ὡς ἀγκασαν τοὺς αὐτῶν σφᾶς παρὰ
 δουῶν. λαφύρα γὰρ ἵσαν τὰ ἐν τῇ χώρα ἔτι τὸν
 δημήτριον παραλαβόντες, τὸν μὲν, περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 τότε βασιλεύοντι παρὰ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 ὅσους ἀγκασάντες ἐπὶ σφᾶς, ὡς περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ
 τοῖς ἀποχέουσιν ἀπέδωκεν. μηδὲ δυνάμει δὲ ὁ τῶν
 παρὰ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν
 τῇ πάσῃ, μέχρι νόσφ' ἀπὸ τῶν δὲ αὐτῶν περὶ τῶν δὲ αὐτῶν
 λυπὸς δὲ, ἀπὸ τῆς μάχης αὐτοῖς, ἐπὶ ἀπόχειαν ἰλδῶν, καὶ καταχρῶν αὐτῶν, ἐβασίλευσε τῆς σελίας.

occurret. habebat autem ille equitum tria mi-
 lia, peditum verò quatuoraginta. Itaque ut ultra
 utrinque tentata sunt, dum hic mercenarios
 utpote Græcos ad defectionem sollicitat: ille
 verò stantes cum Demetrio Iudæos. Sed quia
 neuter his artibus quicquam proficiebat, post-
 quam visum: statim decernere, victoria fuit
 penes Demetrium: in quo prælio miles Ale-
 xandri conductitius ad unum cæsus est, naua-
 trius fortis ac fidei opera. Sed & ex Deme-
 trianis multi desiderati sunt. Cæterum postquàm
 Alexander ad montes perfugit, miseratione eius
 fortunam commiserunt ad eum circiter sex
 millia, quorum metu Demetrius retrò abiit.
 Post hæc Iudæi propriis viribus bellum gesse-
 runt aduersus Alexandrum, sed semper victi
 multos amittebant è suorum numero. tandem
 potentissimos eorum compullos in Bethoma
 oppugnauit, & capto oppido reductos in po-
 testatem abduxit Hierosolyma, ubi facinus cõ-
 misit longè immanissimum. epulans enim cū
 pallacis excellentiore loco, vnde prospectus pate-
 bat, ad de e. iussit suffigi crucibus: in conspe-
 ctu adhuc viuentiam ingulauit vxores eorum
 & liberos, pœnas exigens pro acceptis iniuriis,
 quæ tamen inhumantiores fuerunt, licet sæpe
 ab inimicis afflictus, in extremum vitæ & re-
 gni periculum ad luctus fuerit dum non con-
 tenti propriis eum impugnare viribus, exter-
 na etiam auxilia conciunt: & postremo in eam
 necessitatem eum compellunt, ut quæ loca in
 Moabitica & Galaditica regione subegerat, re-
 stitueret Arabibus, ne & ipsi arma sua aduersus
 eum cum inimicis coniungerent: præter alia
 quæ in eius contumeliam gesta sunt innume-
 rata. Iniqua tamen fuit talis animaduersio, ita
 ut propter hanc crudelitatem Thracidæ cogno-
 men apud Iudæos inuenerit. Cæterum aduer-
 sarius exercitus ad octo millium numerum
 noctu in tutum euaserunt: & toto tempore
 quo vixit Alexander, egerunt in exilio: at-
 que ita demum liberatus à tumultibus, se-
 cure administravit regnum in posterum. De-
 metrius autem relicta Iudæa profectus Be-
 ræam, Philippum fratrem suum oppugnauit
 in ea, habens secum decem millia peditum, &
 mille equites. Straton verò Berææ tyrannus &
 Philippi locius Zizum principem Arabum ex-
 ciuit, & Mithridatem Sinarem præfectum Par-
 thorum, qui postquam venerunt cum magno
 exercitu, Demetrii castra oppugnaverunt, &
 tam sitis quàm missilium telorum multitudine
 deditionem cum suis facere coegerunt: abdu-
 ctæque ex ea regione præda maxima, Deme-
 trium captiuum ad Mithridatem Parthorum
 regem miserunt. Antiochenfes verò quotquot
 in castris inuenti sunt, gratis dimissos redire
 Antiochiam passi sunt. Parthus verò rex De-
 metrium apud se in omni honore habuit, do-
 nec ibi morbo abscessus est. At Philippus post
 hanc pugnam statim profectus Antiochiam,
 totius Syriæ regno potitus est.

Ξανδρος ὁ βασιλεὺς, ἐκ μίθης εἰς νόσον κατὰ πτοῖν, καὶ ἄ
ξισὸν ἔπειτα πρῶτον πυρρῶς συχεῖται, καὶ ἀπέστη τῇ
στρατιῶϊ ἕως ἢ τοῖς πόνοις ἐξαπαλωθεὶς, ἀπέθωκεν ἐν
τοῖς γερουσιῶν ὄρεσι, πολιορκῶν ῥαγαδᾷ φρέμον πύ-
ραν τῶ ἰορδάνῃ. ὁρῶσα δὲ αὐτὸν ἡ βασίλισσα πρὸς τὸ
τελευτᾶν ὄντα, καὶ μηδεμίαν ὑπογράφοντα μηχανήν
σωτηρίας ἐλπίδα, κλάμματα ἔκπομπον, τὴν μελλόντος
ἐρημίας αὐτῷ τε καὶ τοῖς παῖδας ἀποδύριτο, ἔπειτα κα-
ταλείπειας ἑπὶ ἑμᾶς τε καὶ τὰ τέκνα παρ' ἀλλήλων κοι-
θεῖας διαμύραι, πρὸς αὐτὸν ἔλεγε, ἔλατ' εἰδὼς πῶς
δέχεται πρὸς σὲ δυσμῶν τὸ ἔθνος. ὃ ὃ συνειβού-
λουν αὐτῇ, πείθεισά μ' οἷς ὑποθήσει, πρὸς τὸ τὴν
βασίλειαν ἀσφαλῶς κατέχῃ μὴ τῇ τέκνω. κρύψας
ἢ τὸν θάνατον αὐτῆς πρὸς τοὺς στρατώτας, ἕως αὐτῇ ἐξήλθ
τὸ χωρεῖον. ἔπειτα ὡς αὐτὴν νικήσῃ λαμπρῶς εἰς τὰ ἱερ-
σόλυμα ὡδ' ἀγνομήν, τοῖς φρεσίν τοῖς ἐξοίσαι πρὸς
ὡδ' ἀχθῇ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐξοίσαι πρὸς
ὑποτίσῃ. τέτοις γὰρ ἐπαγγέλτας αὐτῷ ἀπὸ τῆς πηγῆς,
δύναται καταστήσειν αὐτῇ τὸ ἔθνος. δύναται ἢ πολὺ
ὡδ' αὖ τοῖς ἰσδαίοις ὑποτίσῃ, ἑλάνθῃ τε μισῶν-
τας, ἔπειτα φίλους δέχεται μὲν ὡφελῆσαι. μέγιστα γὰρ πρὸς
δύναται ὡδ' αὖ πρὸς πᾶσι το

Κεφάλαιον κη'.

Εξ μετ' αὐτῶν αἰξάνειν πλῆτ' ἢ γυνὴ αὐτῶν αἰξάνειν
αὐτῶν βασιλείᾳ κατ' αἶ.

Η Δὲ ἀλιζαΐδρα τὸ φρεῖον ἐξελεύσα, καὶ τὰς τῶ
αἰδῶς ὑποθήκας, τοῖς τι φαινομένοις ἐχέλεθι,
Ἐ πάντα ἐπ' ἐκείνοις θεῖμην, τὰ περὶ τὸ νικεῖν, καὶ τὰ
περὶ τὴ βασιλείας, τῆς μὲν ὀργῆς αὐτοῖς τ' ἀπὸ τοῦ ἀλί-
ξανδρου ἐπαυσεν. ὧν οὖν ἡ ἐποίησε καὶ φίλοι, οἱ δὲ εἰς
τὸ πλῆθος παρελθόντες, ἐδημηγόρειον, ὧς περὶ τοῦ
τῶ ἀλιζαΐδρα διηγήσασθαι, Ἐ ὅτι δίκαιος αὐτοῖς ἀπό-
λοισ βασιλεὺς, καὶ τὸν δῆμον εἰς πένθος, Ἐ τὴν ὑπὸ
αὐτῆς κατήφεια ἐξεκαλίσσαντο τοῖς ἐπαίνοις, ὥστε Ἐ
λαμψέσθαι ἡ πᾶσι τῶ βασιλείῳ, αὐτὸν ἐκένδυσαν.
Ὡς μὲν οὖν οὗτοι ἀλιζανδρὸς κατέλιπεν, ὑπερῶν καὶ
ἀριστόβουλον, τὴν ἡ βασιλείαν εἰς τὴν ἀλιζαΐδραν
εἰσέτετο. τῶ δὲ παιδῶν, ὑπερῶν ἡ ἀδελφῆς περὶ
ζῆματα διοικεῖν, καὶ βίον ἡσύχιον μάλλον ἡγαπηκώς. ὁ
δὲ πᾶσι τοῖς ἀριστόβουλος, δραστικὸς πᾶσι καὶ θαρ-
σαλὴς. ἐς ἔργον μὲν οὐκ ὑπὸ τῶ πλῆθους ἡ γυνή,
ὧς τὸ δεκεῖν, ἐφ' οἷς ὁ αὐτῆς ἐξήμυρτε, δυσχερὲς
ὧς τὴν ἡλικίαν, πολὺ μὲν οὖν πλεον ὧς τὸ ἀφασχ.

xander ex remulencia morbo contracto, & triennio integro quartana laborans, nec tam en abstinens à castrenſibus officiis, tandem exhaustis viribus ſato conceſſit in Geraleſenorum ſinibus obſidens Ragaba caſtellum quod ultra Iordanem ſitum eſt. Quem videns regina tam morti vicinum, & nullam ſalutis ſperam præ ſe ferentem, flens & ſeipſam plangens, ſuam ſimul & liberorum deſolationem lamentabatur. Cui me, inquit, & hos filios reiſi quis, alieno indigentes auxilio præcipuè cum non ignores quàm intenſus ſit tui totus populus. Tum ille conſuluit ei ut ius monitis pareat, ſi velit ſecurè eam filijs regnum obtinere. primum ut apud milites celet tuam mortem, tantuſper dum caſtellum illud capiat. deinde poſtquam victrix magnificè Hieroſolyma reuerſa fuerit. Phariſæis nonnihil licentia permittat. hos enim pio habito ſibi honore laudaturos eam, & commendaturos apud populum. poſſe enim plurimum apud Iudæos, huc exilium aliquem cupiant lædere, ſive amicum iuvare. Valde enim his fidem habere vulgus, etiamſi per inuidiam de quopiam malè loquantur, nec ſe ob aliam cauſam incurrille totius gentis odium, quàm quia hoc genus offenderit. Ergo, inquit, ubi Hieroſolyma petueneris, accerſis eorum primoribus, oſtende illis meum corpus, & verbis quam proximè veritatem ſimularis, permitte ut eo ſtantur arbitrato ſuo, ſive inſepulto & proſecto cadaueri velint illudere propter antiquas iniurias, ſive alio quolibet modo in id ſauire: & pollicere nihil te niſi ex illorum ſententia geſturam in adminiſtrando imperio. his verbis ſi apud eos viſa fueris, & mihi magnificentior quàm a te ſepultura continget, contentis illis permiſſa poteſtate, & tu ſecurè dominaberis, poſt hæc monita vxori data mortuus anno regni ſui xxvii. vitæ verò vnde quinquageſimo.

С А Р. XXIV.

*Alexandro mortuo uxor Alexandra in
regnum succedit.*

ALEXANDRA vero capto castello iuxta
amanti monita Phariseos allocuta est, &
omnia illorum arbitrij faciens, quæ ad cada-
uer vel ad regnum pertinerent, ex insensib. be-
ne uolos eos sibi reddidit: tum illi progressi ad
plebem concionabantur, res gestas Alexandri
celebrantes, & regem iustum se amisisse con-
querentes, populum ad eum lactum ac mæsti-
tiam provocauerunt, ut nullum antehac regē
funerauerint sumptuosius. Cæterum Alexan-
der duos quidem reliquit filios, Hyrcanum &
Aristobulum, regni tamen administrationem
Alexandriæ testamento reliquit. è filiis autem
Hyrcanus erat rebus administrandis parum
idoneus, & amator otij: minor uero natu Ari-
stobulus audax & industrius, sed mulier gratio-
sa erat apud populum, eo quod semper uisa sit
agere ~~uile~~ ea, quæ maritus præter officium
faceret. illius consilio pontificatus Hyrcano
obuenit, non tam ætatis prærogatiua, quàm
propter innatam segnitiem: alioqui ex Pha-
riseorum sententia permissu reginæ gere-

XXII.

Q9 4

σαν κὶ τὸ ἔθνος, κὶ δῶρα ἢ πολλὰ κὶ λόγῳ ἀξία πύμ-
 πκον αὐτῶν κὶ πρὸς βίης, πολιορκήσῃ τὴν πόλιν αὐτῆς.
 βασίλισσα γὰρ σελεύη, ἢ κὶ κλειοπάτρα καλεῖται, τὴν
 Τησείαν κατήρχεν, ἢ κὶ εὐνομένης τοῦ οὐκ ἔστιν ἀποκλει-
 σθαι πηγάην. συνέλκυσαν οὖν αὐτὰς, κὶ ἰδίον ἔχουσιν
 αὐτὰς τὴν βασιλείαν κὶ τὸ ἔθνος συζυγώσαν. ὁ δὲ δο-
 ξάμηνος αὐτοῖς τὸ ἐκ δαξήματος διεσπείρας, ἐλπίδας
 ὑπέθετο χεῖρας. ἀπὸ τῆς πόλεως αὐτῆς ἐλαυνόμενος, ἀλ-
 γέλλει τὴν πρᾶν, ἀλκοῦλον δὲ πόντον μετρίσας, ἐκεί-
 νῃ δὲ δαξήματος, εἰς τὴν ἰβήρας ἀναφυγόντος, τὴν ἀρ-
 μόβαν πορνήσαντα πολιορκεῖν. Τισρανὴς δὲ ταῦτα ὁρῶν,
 ἀνελκόμενος τὴν οἶκον. μὲν δὲ τὸ τὴν βασιλείαν εἰς νόσον
 χαλπίων ἐμπιστάμενος, δοξάζει ἀριστοβόλου τοῦ πατρὸς
 οὐκ ὁρῶντος, τὸν νυκτὸς ὑπεξέλθαι μετ' ἐνὸς τῆς διε-
 πότων, εἰνὸν δὲ τὰ φρούρια, ἵνα οἱ πατρῷοι κατετάχθη-
 σιν αὐτῶν φίλοι. πάλας γὰρ ἀχθόμενος, οἷς ἐσχετταν ἡ
 μήτηρ, πολὺ μάλλον ἔδωκεν μὴ ἀποθανέσθαι, ὅτι τοῖς
 φαισίοις τὸ πᾶν γένος αὐτῆς ὑπάρχειν. ἰώσα γὰρ τὸ
 ἀδύνατον τὸ μέλλοντος δαξήματος τὸ ἀρχὴν ἀδελφῆ.
 Ζευθεῖ δὲ ἡ γυνὴ τῆς πατρὸς μὲν κατελπίσιν αὐτῇ
 μὲν τὸ γένος, κὶ τῶν ἀποκρίνων εἰς ἀγάβαν, ἔνθα
 γαλασιῆς ἡ δὲ δύναμις, ὑπεδέχθη τοῖς αὐτῶν. μετ'
 ἡμέραν δὲ τὴν βασιλείαν ἀφ' ἧς γένετο τῆς ἀριστοβόλου
 φυγῆς, κὶ μέχρι πρὸς αὐτὸν γενομένην τὴν ἀναχώρησιν ἐκ
 τῆς νικητικῆς μάχης, ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς ἀπαγγέλλοντες ἄλλοι
 ἐπ' ἄλλοις ὅτι κατελπίσιν τὸ πᾶν χωρεῖν κὶ τὸ δύν-
 ατον, κὶ ἐμπάντα, αὐτῶν γὰρ ἐνὸς ἀρξάμενος πάντα ὑπὲρ
 γὰρ τοῦ πατρὸς ἐκείνου βέλους, τότε δὲ ἐν μερίσας τα-
 ραχίως ὑπῆρχεν ἡ βασιλίσσα κὶ τὸ ἔθνος. ἡ δὲ φωνὴ γὰρ
 ἐπὶ πόρῳ τῆς δύναμτος τὸ ἀρχὴν αὐτῶν κρατύνει τὴν ἀρι-
 στοβόλου ὄντα. μάστις δὲ ἰδεῖσθαι μὴ ποιεῖν εἰς παρ-
 ἔχοντα ὡς παρῶνσαν αὐτῶν τὸ οἶκον. δοξάζει δὲ γυνῆκα
 αὐτῆς ἔχουσαν τὸ ἴδιον τῆς ἰβήρας φρούριον κατελπίσιν.
 ἀριστοβόλος δὲ ὡς αὐτὴ ἐν πολλῶν σιναλινέχῃ, ἀφ' ὧν
 δὲ κὶ κῆρυξ ἡ δὲ βασιλὸς αὐτῶν ἡμεῖς αὐτῶν γὰρ ἐν
 ἡμέρας π, χαλπίων ἐκράτισεν π, ὅτι ἀφορμὰς ἔχων,
 στρατὸν ἡ δὲ ἐξελίξῃ δόξα λιβαῖος κὶ ἐλκωνος, κὶ τὸ μο-
 ναρχῶν. οἱ δὲ ἀνδραπομπεῖς πλείωνι τῶν γόμφων, μάστις
 ὑπὲρ κῆρυξ, ἡ δὲ ἐξελίξῃ δόξα εἰς ἐλκωνος αὐτῶν τὸ μὴ
 παρῶνσαν αὐτῶν, ὡς ἡμεῖς κατελπίσιν τὴν βασιλείαν,
 ὡς αὐτῶν τὴν κατελπίσιν παρῶνσαν γυνήτις. τὴν δὲ αὐτῶν
 οἱ παρῶνσαν κὶ ὑπὲρ κῆρυξ, εἰσέστησαν ὡς τῶν βασιλίσ-
 σαν, κὶ ἰδίον τὸ ὑποδέχῃ γυνῆκα αὐτῶν τὸ εἰσέστησαν. τὴν
 γὰρ ἀριστοβόλου, τὴν πάντων γὰρ ἐν ἡμεῖς αὐτῶν, ὅτι
 χωρεῖν τῶν αὐτῶν κατελπίσιν. ἀποπνέει δὲ κὶ τὰ μάστι-
 σα καμνοῖς αὐτῶν αὐτῶν κὶ σφαῖς βελούχῃς. παρῶν-
 σαν δὲ τὴν κίνδυνον ἐκ δὲ μακρῶν σφαῖς. ἡ δὲ αὐτῶν ἐκ-
 λούσῃ παρῶνσαν ὅτι δοκῇ χεῖρσιν ἡμεῖς, πολλὰς δὲ αὐ-
 τῶν ἀφορμὰς λιπείας, τὸ ἔθνος ἰβήρων, κὶ δύναμις,
 κὶ τὰ ἐν τοῖς γαλοφυλακίοις χεῖρσιν. αὐτῇ γὰρ μικρὸν
 ἐπὶ μάστις τῶν παρῶνσαν, ὡς ὑπολείποντος ἡ δὲ τῶν
 σφάμας. ταῦτ' εἰποῦσα μετ' ἐπὶ πολὺ ἐπὶ λούσῃ, βα-
 σιλίσσας αὐτῇ δ'. τὰ δὲ σύμπαντα εἰσέστησαν γ' κὶ ὁ
 γυνὴ τῶν αὐτῶν τὸ φύλον κατ' ἐδὲν χεῖρσιν αὐτῶν. δὲ
 γὰρ εἰς τὸ φύλον ἐν τοῖς μάστις γυνήτις δὲ ἡμεῖς
 ἐκ ἰβήρων τότε παρῶνσαν τὴν αὐτῇ γυνήτις, κὶ τὸ α-
 σκῶνται τὴν αὐτῇ πᾶντων παρῶνσαν τὰς δυνάμεις αὐτῶν.

reginam & totam gentem tenuit, miseruntque
 ad eum legatos cum magni precij muneribus,
 obsidentem tunc Ptolemaidē. Regina enim Se-
 lene, aliās Cleopatra dicta, imperabat in Syria,
 & incolis eius auctor erat ut Tigranem exclu-
 derent. Ibi inuentum regem legati rogauerunt,
 ut bene sibi de regina sua deque tota Iudæorum
 gente polliceretur. Ille verò collaudatos quod
 è longinquo venissent ad exhibendum sibi offi-
 ciū, iussit omnia bona sperare. Capta verò Pto-
 lemaide nūciatur Tigrani, Lucullum dum per-
 sequitur Mithridatem, illum quidem non asse-
 cutum, qui iam in Iberiā euaserat, sed Armeniā
 ingressum vastare eā regionē: quo cognito ille
 statim domū reuersus est. Post hæc cum regina
 in morbum difficilem incidisset, & vitium est
 Aristobulo iam adesse tempus aggrediendi ne-
 gotium, noctu egressus vno comitante famu-
 lo contulit se ad ea castella, quibus paterni ami-
 ciant præpositi. Iā dudum enim molestè ferēs
 quæ mater gerebat, tum verò lōgè magis time-
 bat, ne illa mortua totū suum genus, veniret in
 potestatem Pharisæorū: & videbat quā in-
 petus esset administrationi frater, ad quem spe-
 ctabat successio. Conscia verò fuit eius conatus
 sola vxor quam domi reliquit cū liberis. ac pri-
 mum venit Agaba, vbi Galactes erat vnus è po-
 tentibus, à quo perlibetèr exceptus est. Sequē-
 ti verò luce regina sensit Aristobuli absen-
 tiam: nec tamen statim suspicata est illum ad res
 nouandas esse profectum. Verum posteaquā ve-
 nerunt nuncij alij super alios, quod iam hoc, iā
 illud castellum occupasset: nam vno incipiente
 statim reliqua omnia in eius potestate se dedi-
 derunt: tum demū in magna cōsternatione fuit
 & ipsa regina & vniuersa gens. Iciebant enim
 non multum abesse Aristobulū, quin sibi vsur-
 paret gētis imperiū: & vehemēter timebant ne
 pœnas exiget ab illis, qui in ipsius familia-
 res debacchari fuerant. placuit igitur ut vxor
 eius cū liberis custodiretur in castello quod tē-
 plo erat appositum. ad Aristobulum autem ma-
 gnus fiebat confluxus, ut iam nec strepitus de-
 cisset, nec ornatus regius. nam intra quindecim
 ferme dies occupauit castella vigintiduo, in
 quibus habens recepraculū, colligebat exercitū
 à monte Libano & Trachonitide & à tyrannis.
 homines enim sepe pluribus se agglomerantes
 libetèr obtemperabāt, sperantes etiam non nihil
 vtilitatis se percepturos ex eo, quem ipsi ex in-
 sperato res nouas molientem euexissent ad di-
 gnitatis regis fastigium. Iudæorum autē senio-
 res & Hyrcanus reginā conuenerunt, & ro-
 gabant ut præsentibus rebus aliquod expediret
 consiliū. Aristobulum enim iam penè totam
 dominationē ad se traxisse, occupatis tot loco-
 rū opportunitatibus, se autē non decere, etiam si
 maximè ipsa ægroter, ea superstitie consultare
 absque illius conscientia. periculum autem iā
 esse penè pro foribus. at illa iubebat eos facere
 quicquid putarent reipub. conducere. habere
 eos magnam facultatem, vires gētis, milites, &
 in ærario multam pecuniam: sibi enim iam non
 admodum curæ esse rerum administrationē, ni-
 mirum deficiente corpusculo. his dictis non
 multo post extremū halitū reddidit, exacto an-
 no regni ix. vitæ tertio supra septuagesimū. mu-
 lier supra sexum tuum egregia, ut quæ mirum in modum honorum & imperandi cupida, operibus decla-
 rauit suam industriam, quali exprobrans vitis inscitiam, qui parum feliciter administrant respublicas,

semper enim praesentibus magis quam futuris A
intenta, & omnia post habendo moderatae gu-
bernationi, neque ab honestate neque à iusti-
tia deduci voluit. Familia tamen eius in tale in-
currit infortunium, ut potentiam quam sibi
multis sudoribus & periculis parauerat, pro-
pter huius non muliebres cupiditates paulo
post amiserit: quia & cum inimicis familiae suae
sensisse videtur, & tempus publicam orbis prae-
sidibus: quin & post obitum eius ex reliquiis
maie ipsius administrationis, multae turbulae B
originem duxerunt in domo regia, attamen
quam diu rebus praefuit, gentem in pace conti-
nuit. atque hic fuit rerum Alexandrae reginae
exitus.

τὸ γὰρ παρὲν κρείττον ἀξίον τὰ μέλλοντος, καὶ πάντα
δύναται πειρᾶσθαι τὴν ἐκείνου ἀρχὴν, ὅτι καλῶς, ὅτι
δικαίᾳ ἐνέχῃ γὰρ τίττον ἐπεσφύρειτο. εἰς γὰρ τὸ τοῦ οἴκου
ἀτυχίας τὰ πρῶτα φερέσθαι, ὥς μὴ πλεί-
στον κινδύνων καὶ ἀλαποριῶν ἀπεικλήσῃ δύνασθαι,
ὅτι θυμὸς τῆς μὴ προσεσφύρειτο γυναικί, χεῖροις ἔ-
πολλοῖς ὕστερον ἀφαιρῶναι, τοῖς δὲ δυσμενῶς ἔχουσιν
πρὸς τὸ γένος αὐτῆς τὴν αὐτῆς γνώμην φερέσθαι, ὅ-
τι ἀρχὴν ἔρημον τῶν προσεσφύρειτο παιδομαχίᾳ. καὶ
ἐνυφορῶν ὅτι ἐπὶ πλησὶ καὶ ἀεσχῆς ἔξω ὡς ζωστῆρα ἱπολι-
πύσας καὶ μὴ τὴν πλάτην τὸ βασίλειον. ἐμὴν ἀλλὰ
καίπερ ὅπως ἀρξασα, ἐν εἰρήνῃ τὸ ἔθνος διαφύλαξεν.
τὰ μὲν οὖν ἀπὸ ἀλεξάνδρου, τὸ τοῦ εἰχε τέλος.

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΤΕΤΑΡΤΩ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ

Ιωσηποῦ ἰσορριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

- Αριστοβύλῃ καὶ Ὑρκανῷ πρὸς τῆς βασιλείας πόλεμος, ὅς ὡς συμβαίνει ἐκείνῃ βασιλεύειν μὲν ἀριστοβύλῃ, καὶ Ὑρκανῷ ὁ ἰδιωτεύειν. Κεφ. α
- Περὶ αἰτημάτων καὶ γένους αὐτῶν, καὶ πῶς ὅσον εἰς λαμπερότητα καὶ δύναμιν ἅμα τοῖς πασι φερόμενοι, καὶ Ὑρκανῷ φύγῃ πρὸς ἀρετὴν τὸν τῆς ἀρετῶν βασιλείαν. Κεφ. β
- Ὡς ἀριστοβύλος μάχῃ ἡττηθεὶς συνεδίκεται ὅτι ἰεροσολύμα. Κεφ. γ
- Τραχὺ καὶ ἀριστοβύλῃ φρεσίν πρὸς σπᾶσθαι πρὸς συμμαχίας. Κεφ. δ
- Ὡς ἀριστοβύλος καὶ Ὑρκανὸς πρὸς πομπήν ἡλθον πρὸς τῆς βασιλείας δικαιοδοτούμενοι. Κεφ. ε
- Ὡς πομπῆς στρατηγὸς χρησάμενος τὰ φερόμενα παρέλαβεν. Κεφ. ς
- Ὡς ἰεροσολύμιται τὰς πύλας ἀπέκλεισαν τοῖς Ῥωμαίοις. Κεφ. ζ
- Ὡς πομπῆς ἀρετῆς καὶ κράτος τὸ ἰερόν, καὶ τὴν κατὰ πόλιν, καὶ πρὸς τῆς θεοσεβείας αὐτῶν. Κεφ. η
- Ὅτι σπᾶσθαι στρατὸς ὅτι πᾶσαν βασιλείαν ὡς τῆς ἀρετῶν, αἰτήματα πρὸς τὸν ἀρετῶν συμ-
μαχίαν πρὸς αὐτὸν ποιεσθαι. Κεφ. θ
- Ὡς ἀλεξάνδρος ὑπὸ γαβινίου κρατηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ εἰς φερόμενος πρὸς ἀκλεισθεὶς πολιορκεῖται. Κεφ. ι
- Ὡς συγγέντα ἐκ Ῥώμης ἀριστοβύλῃ εἰς ἰουδαίαν λαβὼν γαβίνιος ἀρχιμάχων πάλιν αἰσθόμενος εἰς Ῥώμην. Κεφ. ια
- Κράτος καὶ τὴν ὅτι πᾶσαν στρατίαν εἰς τὴν ἰουδαίαν ἀνάστασις, ὅς ὡς ὅσον τῶν ἱερῶν χρημάτων. Κεφ. ιβ
- Φύγῃ πομπῆς εἰς ἡπειρὸν, καὶ σπᾶσθαι εἰς σερίαν ἀφίξει. Κεφ. ιγ
- Καίσαρος ἐπ' ἀργύριον στρατία, ὅς ὡς ἰουδαίῳ αὐτῶν συνιμάχουσαν. Κεφ. ιδ
- Αντιπάτρου ἀρετὴ καὶ φιλία πρὸς καίσαρα. Κεφ. ιε

HÆC IN IOSEPHI DECIMOQVARTO ANTIQVITATVM

Iudaicarum libro continentur.

- Post contentionem de regno inter Aristobulum & Hyrcanum, conuentum est ut Aristobulus regnaret: Hyrcanus priuata vitam degeret. CAP. I.
- Antipatri genus, & quomodo claritatem ac potentiam sibi & suis liberis parauerit: & fuga Hyrcani ad Aretam regem Arabum. CAP. II.
- Aristobulus praelio victus compellitur Hierosolyma. CAP. III.
- Hyrcani & Aristobuli legationes à Scauro petentes auxilium. CAP. IV.
- Quomodo Hyrcanus & Aristobulus apud Pompeium de regno disceptauerint. CAP. V.
- Quo stratagemate Pompeius castella occupauerit. CAP. VI.
- Hierosolymitani portas Romanis claudunt. CAP. VII.
- Pompeius templum cum inferiore urbis parte vi expugnat. CAP. VIII.
- Scaurus bello aggressus Aretam, fœdus Antipatri suauis cum eo ferit. CAP. IX.
- Alexander à Gabinio victus in quodam castello oppugnat. CAP. X.
- Aristobulus Romæ vinculis clausus, rursus in Iudæa captus, à Gabinio Romam remittitur. CAP. XI.
- Crassi contra Parthos ducentis per Iudæam iter & sacrilegium. CAP. XII.
- Pompeii in Egitum, & Scipionis in Syriam aduentus. CAP. XIII.
- Cæsaris in Ægyptum expeditio, & quam fidei Iudæorum opera adiutus sit. CAP. XIV.
- Antipatri res gestæ, & cum Cæsare amicitia. CAP. XV.

Καίσαρ

Καίσαρες ἐπιστολαὶ καὶ δόγματα συγκλήτου πρὸς τὸ πρὸς Ἰουδαίους φιλίας. Κεφ. ις
 Οπὲν ἀντίπατρος τοῖς πασὶν ἡρώδῃ καὶ τῇ γαλιλαίας πρηνότιαν, φασαίλω δ' ἐπέβριψεν τὴν ἱεροσολύμων.
 καὶ ὡς σέξτος καὶ σαρ μέγαν καὶ ἐνδοξον τὸν ἡρώδῃ ἐποίησεν. Κεφ. ιζ
 Ὡς χάσις τῇ τῇ ἰουδαίᾳ ἐκείνη, ἔταλαντα ὡς παρ' αὐτῇ εἰσεπράξατο. Κεφ. ιη
 Ὡς μάλιχος ἐπεβελούων, ἀντίπατρον ἀνείλε φαρμάκω. Κεφ. ιθ
 Ὡς ἡρώδης ἐπεκείλαντος αὐτῷ χάσις τὸν μάλιχον ἐδολοφόνησεν. Κεφ. κ
 Ὡς ἀντίγονος τὸν ἀριστοβύλου βοσθάνοντος ὡς τῷ τυχεῖν τυχεῖν ἡρώδης ἀπαρτίσας ἐπέπει τοῦ πῆς Κεφ. κβ
 ἰουδαίας ἐκβάλλει.
 Οπὲν ἡρώδης ἐν βιθυνίᾳ ὡς ἀντιγόνοτα πολλοῖς χρήμασιν ἐδολοφόνησεν ἀντιγόνον, ὅς τῷ τῷ κατῆρο- Κεφ. κβ
 ρεῖν αὐτῷ ἐκλήθηντος ἐκ ἐδολοφόνησεν.
 Πῶς ἀντιγόνος εἰς σελείαν παρεγγυόμηνος ἡρώδῃ καὶ φασαίλων τετράρχας κατίσπεν. Κεφ. κγ
 Στεφάνια πᾶρθων εἰς σελείαν, καὶ τῷ τὸν ἀριστοβύλου ὡς ἀντιγόνον εἰς τὴν βασιλείαν κατῆρο- Κεφ. κδ
 Κεφ. κδ
 Ὡς οἱ πᾶρθοι ὕρκων καὶ φασαίλων ἀρχμαλάτοις ἔλαβον. Κεφ. κε
 Ὡς ἡρώδης εἰς τὴν ῥώμην παρεγγυόμηνος ἀπιδίχθη ὑπὸ τῇ συγκλήτῃ βασιλείᾳ τῇ ἰουδαίας. Κεφ. κς
 Ἐκπλοῖς ἡρώδῃ ὑπὸ ῥώμης καὶ μάχῃ πρὸς ἀντιγόνον. Κεφ. κζ
 Πῶς ὑπὸ σοσίου καὶ ἡρώδου ἀντιγόνος διεφθάρη. Κεφ. κη

Caesaris literæ, & senatusconsulta de Iudæorum amicitia. CAP. XVI.
 Antipater ex filiis suis Herodi Galilææ, Phasælo Hierosolymorum regimen committit: & quod Sextus CAP. XVII.
 Caesar Herodem magnum ac illustrem reddidit.
 Cassius afflictis Iudæis insuper octingenta talenta ab eis exigit. CAP. XVIII.
 Malichus per insidias Antipatrum veneno tollit. CAP. XIX.
 Herodes iussu Cassij Malichum dolo interficit. CAP. XX.
 Antigonom Aristobuli filium auxilio Tyrionum tyranni paternum regnum repetentem, Herodes pro- CAP. XXI.
 fligatum è Iudæa pellit.
 Herodes in Bithynia occurrens Antonio, pecuniis eum sibi conciliat, quo factum est, ut CAP. XXII.
 res eius non admiserit.
 Antonius in Syriam prouinciam veniens Herodem cum Phasælo tetrarchas constituit. CAP. XXIII.
 Parthi Antigonom Aristobuli filium in regnum reducant. CAP. XXIV.
 Parthi Hyrcanum & Phasælum captiuos abducunt. CAP. XXV.
 Herodes Romæ à Senatu Iudææ rex declaratur. CAP. XXVI.
 Herodis ex Italia nauigatio & pugna aduersus Antigonom. CAP. XXVII.
 Antigonus à Sosio & Herode opprimitur. CAP. XXVIII.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI-
QVITATVM IVDAICARVM
LIBER DECIMVSQVARTVS.

Κεφαλ. α'.

Λεγεὼν αὖ ἐρταυτο παρὰ τῆς Καπλίας πόλεως, καὶ ὡς συμβαίνει
ἐκεῖθεν καταβύτη ἀπὸ τοῦ ἑστυλίου, ὑπεραντὶ δὲ ἰδὼν πτοη.

E Alexandræ reginæ rebus & obitu in præcedenti volumine diximus, nunc quæ deinceps consecuta sunt, dicturi sumus, nihil magis studentes quam ne quid vel per ignorantiam vel remittamus. Nam qui hister antiquitatem obscurare se profitentur, negligere orationis compositionem, rum quicquid conciliat, & adimit tæta impendenda est verisidem sequentes fallant a aliquem. Cùm igitur Hyrcanus anno tertio supra centesimam infans, Q. Metello Cretico Aristobulus intulit: & antem prælio, multi ex eum transfugerunt. quo eum confugit. in quam or Aristobuli à matre eant antè diximus. reliqui homines cùm victoris se recepissent, breui deceptum est deinde agi in conditionibus, in quibus ut regnaret, & fratrem illi obuenerant facultatem agere. Hoc fœdus, & data acceptaque sancitum: & post munuspectu populi factos regiam, alter priuatus in

μηδροι τὰς ἀμελογίας, Ἐκαταπασσάμηναι τῷ πλήθει πάντος ὀρώντος ἀλλήλοις, ἀνιχνεύσας ὁ μὲν, εἰς τὴν βασιλείαν, ὑρκανὸς ἕως ἰδιώτης, εἰς τὴν οἰκίαν τῷ ἀριστοβέλει.

A Αὐτὸν οὖν θεὸς ἀλιεῖ εἰδὼς
τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δαίαν
αὐτοῦ, ἐκ τῆς περὶ ταύτης ἡμῶν
β. βλαβ. διδιδῶκε μὲν. τὴν δὲ
τύποις ἀκόληθα καὶ περὶ στή
νῳ ἱερῶν, ἐκ ἀλλήλων πόνος, ἢ
μηδὲν ὧς ἡλιπτεῖν τῶν
γματων ἢ δι' ἀγνοίαν ἢ διὰ κάματον τὴν μήμης, περὶ
μηδὲ μὲν. τὴν δὲ ἰσοερίαν καὶ τὴν μὴν ὡς τῶν αἰώνων
μῶν τοῖς πολλοῖς περὶ γματων διὰ τὴν ἀρχαίαν
διδῶκε, καὶ τὸ τῆς ἐπαγγελίας κάλλος, ὅσον δὴ τὸ τῶν
ἐκ τῆς οὐνοῦ καὶ τῆς γῆς ἀρμονίας, ὅσα περὶ
τύποις συμβάλλεται κόσμον τῶν λόγων τοῖς αἰσθητοῖς
μῶν ἐχειν, ὡς ἂν μὴ χάριτος πόνος, καὶ ἡδονῆς τὴν
πειρίαν ὧς λαμβανοῖν. πάντων δὲ κάλλος, τὴν ἀκρι-
βείας τοῖς συγγραφεῖς σοχάζεσθαι διὰ, καὶ τὴν ταλῆν
C λῆν τοῖς θεοῖς ὡς ἰσάσιν αὐτοί, πρὸς αὐτοῖς
μῶν. ἀρχαίαν τῶν τῆς ἀρχιερωσύνης ὑπερῶν
τῶν γ' ἔτι τῆς ζ' ὅσα περὶ τοῖς ὀλυμπιάδων, ὑπε-
τιόντες ῥωμαίων κοινῇ ὀρτοσίς, ὅσα κοινῇ μετῆλκε,
ὅς δὴ καὶ κρητικὸς ἐπεκαλεῖτο, πόλεμον διὰ τὴν ἐκφέρει
περὶ αὐτὸν ἀριστοβόλος, ὅσα τῶν μάχης αὐτῶν γηνομένης
περὶ ἱερχῆται, πολλοὶ τῶν γραπτῶν αὐτῶν περὶ τὸν
ἀδελφὸν αὐτομολῶσιν, ἐγνηομένης, φέρει περὶ τὴν
D ἀκρόπολιν ὑπερῶν, ἐνθα σιωβαντὴ κατερχομένη τὴν
ἀριστοβόλου γυναικα, καὶ τὴν παῖδας αὐτῶν ὑπὸ τῶν
καθ' αὐτὴν περὶ ἱερχομένη. ὅσα αἰγυπιαῖας καὶ κα-
φυγίας εἰς τὴν ἱερὴν περὶ βολον, αἶρει περὶ βαλάν, καὶ
λόγους πομπῶν περὶ τὸν ἀδελφὸν περὶ συμβά-
σιως, καὶ αὐτῶν τὴν ἐχθρὰν ἐπὶ τῶν βασιλείων μὲν
ἀριστοβόλον, αὐτὸν δὲ τὴν ἀποσπασίαν καὶ περὶ
ἀδελφῶν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῶν κῆπον. ταῦτα ἐπὶ τοῖς ἐν
τῶν ἱερῶν σιωδῶν, καὶ ὅροις καὶ διζῶν πρὸς αὐ-

Παύλ

Agalla, Athone, Zoara, Oronæ, Marissa, Ryd-
da, Lufa, Oryba.

da, Lufa, Oryba.

αλλά, αθάνη, ζώεα, εράναι, μέλαινα, ῥύδιε,
λέεα, ὄρυβα.

CAP. III.

Aristobulus praelio victus compellitur Hierosolyma.

Κεφάλαιον γ'.

Ὡς ἀεικόλου θ' μάχη ἡ τῆς ἰσχυροῦς ἀντιπαραθέσεως
ἐπὶ ἡμετέροισιν.

Talibus promissis perterritus Aretas expeditionem suscepit contra Aristobulum, ducens quinquaginta millia pedestris simul & equestris exercitus, moxque vicit praelio. post eam victoriam multis ad Hyrcanum transfugientibus, desolatus Aristobulus confugit Hierosolyma. Arabs autem adducto secum toto exercitu, oppugnabat eum in templo adiuvante Hyrcanum etiam populo, solis sacerdotibus non desertentibus Aristobulum. sed Aretas admotis tam Iudæorum quam Arabum exerciti-
bus acriter oppugnationi instabat. Dum hæc ita geruntur iustante azimorum festo quod Pascha vocamus, optimates Iudæorum relicta sua regione fugerunt in Ægyptum. Quidam autem Onias vir iustus & Deo carus, qui aliquando siccitatis tempore impetraverat piis precibus pluuiam, tunc in latebras se abdidit, civile bellum præsentiens. hūc in castra adductum Iudæi rogabant, ut quemadmodum olim sterilitati attulerat remedium, ita tunc deuocueret ditis Aristobulum, & quotquot eius factionem sequebantur: id cum diu recusans cogeretur à turba, itans in medio eorum sic precatus est: Deus vniuersi huius mundi rex, quoniam & hi qui mecum stant tuus sunt populus, & qui oppugnantur tui sacerdotes sunt, precor ut neque hos contra illos, neque illos contra hos, orantes exaudias. Post hæc vota circumsteterunt eum quidam ex Iudæis viri peritici, & obruerunt lapidibus. quam crudeliter Deus ultus est continuo, cædique Oniæ pœnas exegit in hunc modum. Dum Aristobulus oppugnatur cum sacerdotibus, superuenit Pascha, in quo festo nobis mos est multis Deum honorare sacrificiis. quibus quia carebant obfessi, rogauerunt suos tribules ut accepta quantam postularent pecunia, victimarum copiam sibi facerent. illis verò pactis mille drachmas in singula capita, & representari sibi iubentibus, Aristobulus & sacerdotes libenter id fecerunt, & per funem è muro demiserunt precium. at illi accepta pecunia non reddiderunt victimas: sed eo progressi sunt impietatis, ut non seruata fide hominibus, Deum etiam fraudarent debitis honoribus. sacerdotes autem quibus per pactorum speciem illudum fuit, orauerunt Deum ut pœnas de tribulibus suis sumeret: nec dilata est vindicta: sed procella vehemens immissa fecit per totam eam regionem magnam vastationem fructuum, ita vt tritici modius veniret drachmis quindecim.

[illegible]

Κιφά-

ΕΝ ΤΕΤΩ ΠΕΜΠΕΤΕ ΚΑΙ ΣΤΑΥΕΤΕ ΕΙΣ ΟΥΡΑΝΟΝ ΠΟΜΠΗ-
 ΤΟΣ, ΑΥΤΟΣ ΔΕ ΕΝ ΑΡΙΜΟΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΜΩΝ ΕΠΙ ΠΥΡΑΝ.
 Ο Ή ΑΡΙΜΟΝΙΟΣ ΕΙΣ ΔΑΜΑΣΚΟΝ, ΛΟΛΛΙΟΝ ΜΕ ΕΜΠΕΛΛΟΝ
 ΝΩΣΙ ΤΗ ΠΟΛΙΝ ΗΡΗΚΟΤΑΣ ΔΥΡΑΝ, ΑΥΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΟΥΔΕΙΑΝ
 ΗΠΕΙΣΤΟ. ΟΨΕΣΤΗΜΟΝ ΕΞΕΡΣΕΙΣ ΗΚΟΝ ΠΑΡ ΑΥΤΩ
 ΠΕ ΑΡΙΣΤΟΒΟΛΟΣ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΥΡΚΑΝΕ, ΣΥΜΜΑΧΕΙΝ ΑΞΙ-
 ΟΥΝΤΩΝ ΙΚΑΤΕΡΩ. ΥΠΟΧΡΗΜΩΝ ΕΞΕΙΣΟΒΟΛΟΣ ΜΕΝ, Ψ
 ΔΩΣΕΝ ΤΑΛΑΙΩ, ΤΩ ΕΞ ΥΡΚΑΝΕ ΤΟΥΤΩΝ ΗΚ ΕΛΑΤΤΟΝΑ
 ΠΑΡΙΕΞΕΝ, ΠΡΟΣΔΙΧΕΤΑΙ ΤΗ ΑΡΙΣΤΟΒΟΛΟΝ ΥΠΟΧΡΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΩ
 ΔΥΠΡΟΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ, ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΨΥΧΟΣ ΩΝ, ΕΜΕΙΩΤΕ-
 ΡΩΝ ΗΞΕΙ ΤΥΧΑΝΕΙΝ. Ο Ή ΚΑΙ ΠΙΝΗΣ ΩΝ, ΕΞΛΙΓΕΟΣ ΚΑΙ
 ΨΕΡ ΜΕΙΖΟΝ ΤΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΕΙΝ ΕΠΑΓΧΕΙΛΑΝ. ΕΞ
 ΙΣΤΩ ΩΝ ΒΙΑ ΠΟΛΙΝ ΕΙΛΕΙΝ, ΕΝ ΤΩΙΣ ΜΑΛΙΣΤΑ ΟΥΧΕΑΝ ΕΔΥ-
 ΝΑΤΩΝ, Η ΦΥΛΑΞΙΣ ΕΚΒΑΛΕΙΝ ΜΥ ΤΩ ΤΑΒΑΤΩΝ ΠΛΗ-
 ΘΗΣ, ΕΚ ΔΕ ΠΡΟΣ ΤΟΛΙΜΩΝ ΔΗΚΕΙΜΩΝ. ΤΕΤΩ ΤΩΝ
 ΠΡΟΣΔΙΜΩΝ ΔΕ ΤΑΙΣ ΠΡΟΣΕΡΗΜΩΝ ΑΓΙΑΣ, ΛΑΒΩΝ ΤΑ
 ΧΡΗΜΑΤΑ ΛΒΕΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ, ΚΑΛΩΣΤΑΣ ΑΝΑΧΩΡΕΙΝ
 ΤΗ ΑΡΕΤΑΝ, Η ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ ΑΥΤΟΝ ΡΩΜΑΙΩΝ ΔΥΠΡΕΙΧΘΗΣΕ-
 ΔΑΙ, ΚΑΙ ΣΤΑΥΕΤΕ ΜΕ ΕΙΣ ΔΑΜΑΣΚΟΝ ΠΑΛΙΝ ΑΠΕΧΩΡΗΣΕΝ.
 ΑΡΙΣΤΟΒΟΛΟΣ ΔΕ ΜΥ ΠΟΛΛΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ, ΕΠΙ ΤΗ ΑΡΕΤΑΝ
 ΚΑΙ ΥΡΚΑΝΕΝ ΕΣΤΑΤΩΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΛΩΝ ΑΥΤΟΙΣ ΕΠΙ ΤΟΝ
 ΚΑΛΕΜΩΝ ΠΑΠΥΡΩΝΑ, ΝΙΚΑ ΤΗ ΜΑΧΗ, ΚΑΙ ΚΤΙΝΕΙ ΑΔΕΙ-
 ΨΤΑΚΑΓΙΛΙΟΥΣ ΤΩ ΠΟΛΙΤΕΙΑΝ, ΜΕΝ ΔΕ ΕΠΙΣΤΟ ΚΑΡΦΑΛΙΩΝ
 Ο ΑΥΤΟΠΑΡΕΣ ΑΔΙΛΦΟΣ.

Κεφάλαιον ε΄.

Ος αὐτοῦς αὖτε ἐν ἑκείνῳ πρὸς τοὺς πατέρας ἡλθεν ὡς ὁ
σπλιγας δικαιολογούμενος.

ΜΕΤ' ἔτι πολὺ ἢ τομπήκῃ εἰς δαμασκὸν ἀφικ-
νόμενος, καὶ καὶ λίαν σπουδαίως ἐπὶ τῶν παρ' αὐ-
τὸν ἀριστῶν ἐξ ὅλης σπουδαίας καὶ ἀνύψης, καὶ ἐκ τῆς ἰου-
δαίας. ἔπειτα καὶ αὐτὸς μὲν δίδωσι ἀριστοβόλος ἀμ-
πελον χρυσῶν ἐκ πεντακοσίων τετρακτῶν, μέμνηται ἢ
δύο καὶ ἑξακτῶν ὅσα παρὰ δὲ λίαν ἔχει, καὶ ἢ καὶ
ἐξ ἀνύψης ἀριστῶν, καὶ ἑρπύλλων ἐκ χρυσῶν τετρακ-
τῶν. καὶ διὰ τὸ ἰσχυρὰς εἶπε ἀμπελος, εἶπε κῆπος,
περὶ πολλὴν ὀνομαζομένην τὴν δαμασκηνήν. τὸ μὲν τὸ δὲ
ἐστὶν τὸ ἰσχυρὸν καὶ ἡμεῖς ἀνακαίμενοι ἐν ῥώμῃ, ἐν
τῷ ἱερῷ τῷ τοῦ δὲ καπιτωλίου, ὅτι τῇ αὐτῇ ἔχον ἀνι-
στάντες τὸ ἴδιον ἀπὸ βασιλείας. ἰπποκράτης δὲ ἔστιν ἡ
ἐκ πεντακοσίων τετρακτῶν. ἀριστοβόλος μὲν οὐδὲν τὸ λίαν
ταίς πλείοσι τῶν ἰσχυρῶν δύνασται. μετ' ἔτι πολὺ ἢ ἦσαν
πάλιν ἀριστῶν πρὸς αὐτὸν, ἀντιπάρους μὲν ἱερῶν ὕψους.
τὸ ἰσχυρὸν δὲ ἱερὸν ἀριστοβόλου. ὃς δὲ καὶ κατηγόρει
τῶν λαβόντων χρήματα, γαβριὴν μὲν πρὸς ἑστῶτα, σκαῦ-
ρον δὲ ὕψους, τὸ μὲν ἱερὸν, τὸ δὲ πεντακοσίων τε-
τρακτῶν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐκ τῶν καὶ τῶν αὐτῶν κα-
τασκευάζων. καλεῖσθαι δὲ ἦσαν τοῖς ἑκατοσίοις τετρακ-
τῶν, ἐκ τῶν αὐτῶν τῶν ἱερῶν, ἀναλαβόντων τὴν δύναμιν ἐκ τῶν
χρημάτων, ὥρμητοι ἐπὶ τῷ δαμασκηνῶν, καὶ τῷ
τῷ ἑρπύλλῳ ἐν πλείοσι τῷ ἐν ἀπαμῖα καπὶ σκαῦ-
ρον ὁ καὶ τῶν αὐτῶν ἀντιπάρους. καὶ τῷ πλο-
δαμῶν τὸ μὲν αὐτῶν ἔχον κατηγόρει ἀνδρὸς πομπ-
ῶν, καὶ ὁ δὲ ἐλάττωτος διουσῖν τὸ τελεπλίτου τὸ πικυδῶντος, οὗ περὶ καὶ κατὰ τὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν.

Rf 2.

qua parte Pompeius erat cum suo contubernio. erigebantque quotidie magno labore aggerem Romanicædentes circumquaque arbores, quod opus ubi perfectum est, ægrè completa fossa propter immensam altitudinem, ad motis machinis à Tyro aduectis, quaticbat templum saxis missilibus. sed nisi patrius nobis mos esset per otium septimum quemque diem exigere, non potuissent absolucere aggerem verantibus aduersariis. prohibere enim vim inferentes lex permittit, sed opus facientem hostem impedire nos non finit. quod ubi animaduertentur Romani, sabbatis neque cminus incensebant telis Iudæos, neque manus cum eis conferebant: tantum erigebat aggerem & turres, machinasque admouebant, vt eis post die aduersus nos vri possent. Facile est autem vel hinc discere, quanta pietate Deum colamus, & quam obsequantes legum sumus, quandoquidè oppugnationis terror nihil obfuit, quo minus solemnia peragerentur sacrificia, bis per singulos dies mane & circa nonam horam super altari immolantibus nostris sacerdotibus, ac ne in extremo quidem discrimine sacra intermitterentibus. etenim capto templo tertio demum mense, die ieiunij, c. lxxix. Olympiade, C. Antonio, M. Tullio Cicerone Cons. hostis quidem irrumpens iugulabat omnes obuios: illi verò nihilominus sacris operabantur, neque metu mortis, neque iam cæcorum multitudine absteritis, passuri quicquid liberet victori potius quàm deserturi altaria, aut aliquid omisuri præscriptum patriis legibus. quod autem hæc non fabula sit in pietatis laudem conficta, sed rei veritas, attestantur omnes qui res à Pompeio gestas conscripserunt, & in his Strabo, ac Nicolaus, Romanæque conditor historia T. Lilius. Nam concussa turri maxima crebris arictis ictibus, collapsaq; & secum ruinam trahente muri proximi, certatim infuderunt se hostium agmina. sed primus euasit per ruinas Cornelius Faustus Syllæ filius, sequente cohorte militum. mox alia parte Furius centurio cū suis manipularibus: & inter vtrumque Fabius & ipse centurio cum manu suorum valida. Omnia autem erant plena cædibus, & Iudæorum alij à Romanis confossi cadebant, alij mutuis vulneribus, nonnulli per abrupta semetipsum iactabant, aut subiectis in ædes ignibus concremabantur, non sustinentes spectare quæ patrabantur ab hostibus. ceciderunt è Iudæis duodecim millia. Romanorum per pauci desiderati sunt. Captus est Absalomus, patruus simul & socer Aristobuli. Læta etiam est non mediocriter templi religio, humanis antehac nec veltigiis, penetratis, nec oculis. Introgressus est enim in illud Pompeius, & vnà cum eo non pauci alij, & inspexerunt quæ nefas est videre nisi solis sacerdotibus. cūque intus essent ex auro mensa & candelabrum & pocula, & odoramentorum magna copia, præterea in thesauris sacræ pecuniæ circiter talentorum duo millia, nihil horum præ pietate attigit, sed hic quoque sui similis fuit, & nihil cōmisit

ἰφ' οὐδ' ὀπίσσω πομπήιος. καὶ τὸ χάσμα ὁσημέραι θαλαππερεύμενον ἐκζητοῦν, τιμωρόν τ' ἐπέβη ὕλιν Ῥωμαίων. καὶ ἐπειδὴ τὰ τ' εἶχεν ἱκανῶς, μόλις πληθεύσας τ' ἄφρη δὲ βάρους ἀπέβη, περὶ βαλὼν μηχαναὶς καὶ ὄργανα ἐκ τύρκων κομωθέντα, ὁπισθίας κατήρασε τὸ ἱερὸν τοῖς περὶ βόλοις. εἰ δὲ μὴ πᾶτερον ἢ ἡμῶν ἀργαῖν τὰς ἐβδομάδας ἡμέρας, ἐκ αὐτῶν τὸ χάσμα, κολύοντων ἐκείνων. ἀρχόντες γὰρ μάχης καὶ τύποντας ἀμυνάμεναι δίδωσι νόμος, ἄλλο δὲ π' ὄντας τοῖς πολέμοις ἐκ ἑα. ὁ δὲ καὶ Ῥωμαῖοι σιωπῶντες, κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας αὐτῶν σαββάτα καλῶμεν, ἔτ' ἔβαλλον τοῖς ἰουδαίοις, ἔτ' εἰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέντην. χροῦ δ' ἐπύρροις αἰετοῖσιν, καὶ τὰ μηχανήματα πρὸς ὅσον, ὥς τε αὐτοῖς εἰς τὴν ὀπίσθον ἐκέρχοντα ἑαυτοῖς. μάδοι δ' αὖ π' ἐπὶ τὴν τὴν ἰερὰν ἑλθόντες ἔχοντες τὸν διὸν εὐσεβείας, καὶ τὴν φυλακὴν τῆς νόμου, μηδὲν ὑπὸ τῆς πολιορκίας δὲ φόβον ἐμποδίζομεν πρὸς τὰς ἰεουρργίας, ἀλλὰ δις τῆς ἡμέρας πρὸς τὴν καὶ ἐπὶ ἐκείνῃ ὥσαν, ἰεουρροῦντων δὲ τὴν βωμῶν, καὶ μηδὲν εἰς τὴν ἐκείνῃ πρὸς ὅσον δύσκολον εἶναι, τὰς θυσίας περιμένοντες. καὶ γὰρ ἀλυσίς τῆς πόλεως ἐπὶ τρεῖς μῆνας τῆς νηστείας ἡμέρα κατὰ τὴν ἐκείνῃ ἐβδόμηκεν καὶ ἱερατοῦ ὀλυμπιάδα, ὑπατάδοντων γαυτοῦ ἀντωνίου, καὶ μάρκου τυλίου κικέρωντος, οἱ πολέμοι μὲν εἰσπρίσαντες, ἰσοφάτων τοῖς ἐν τῇ ἱερᾷ. οἱ δὲ πρὸς τὰς θυσίας ὡς ἦν ἡτὸν ἰεουρροῦντες διπλόων, οὐτὶ ὑπὸ τῷ φόβῳ τῷ ἐπὶ τῆς ψυχῆς, οὐτὶ ὑπὸ τῷ πλήθει τῶν ἡδὲ φανδομένων, ἀνταρξάμενοι ἀπεδράσαν. πάντες δ' ὅτι δίοι παθεῖν τετοπαρ' αὐτοῖς ὑπομῖται τὰς βωμῶν κρεῖττον ἢ νομίζοντες. ἡ παρελθεῖν τὴν ἡν νομίζοντες. ὅτι δὲ λόγος ταῦτα μόνον ὅσον ἐκείνῃ φανδοῦ εὐσεβείας ἐμφανίζον, ἀλλ' ἀληθεία, μὲν τυχεῖσι πάντες οἱ τὰς καὶ πομπήιος πρὸς αἰσχυράντας. ἐν οἷς ἐγράβον καὶ νικόλαος, καὶ πρὸς τούτοις, ἦτος λίθιος, ὁ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἰσορείας συγγραφεύς. ἐπεὶ δὲ τὰ μηχανήματος πρὸς ὅσον, σιναίς ὁ μόνος τῶν πύργων κατήνυχεν, καὶ παρέρρηξεν τὴν χωρίον, εἰσέχιστο μὲν οἱ πολέμοι. πρῶτος δὲ αὐτῶν κορινθίος φάσος σὺν λαοῖς σὺν τοῖς ἐπ' αὐτὴν στρατώσας ἐπὶ βατὰ τὴν πύργου. καὶ αὐτὸν, φέριος ἐκατοντάρχης, ἄμα τοῖς ἐπομόνοις κατὰ θάλασσαν μέγας. δὲ μέσων δὲ φάβιος καὶ αὐτὸς ἐκατοντάρχης σὺν εἴρει καρτερῶν. φόνος δὲ ἢ πάντα ἀνὰ πλοῦ. ἐπὶ ἰουδαίων, οἱ μὲν ὑπὸ Ῥωμαίων, οἱ δὲ ὑπὸ ἀλλήλων ἀνεγινώσκοντο. εἰς δὲ οἱ ἐκ τῶν κρημνῶν ἰαυτοῖς ἱρρίπτον, καὶ πύρ ἐκείνους εἰς τὰς οἰκίας ἐκπύρρουντο, τὰ γινόμενα καρτερῶν ἐκ ὑπομόνων. ἔπειτα δὲ, τῶν μὲν ἰουδαίων, εἰς μυρίους καὶ διαλίους, Ῥωμαίων δὲ πάντων ὀλίγοι. ἐλθόντες δὲ ἀνὰ μέγας καὶ ἀφ' αὐτῶν, θεῖος ἄμα καὶ περὶ τοῖς ἀριστοβάλοι. παρὰ νομῶν δὲ ὅτι μικρὰ ἐπὶ τὸν ναὸν, ἀβάντες τὰ ὅσα ἐν τῇ πρὶν χερσὶ καὶ ἀόρατον. παρῆλθε γὰρ εἰς τὸ ὅτι οἱ πομπήιος, καὶ τῶν ἐπὶ αὐτὸν ἐκ ὀλίγοι, καὶ εἰδοὶ ὅσα μὴ διημιτοῖν ἦν

τοῖς ἄλλοις ἀνδράσι, ἢ μόνοις τοῖς ἀρχιερεῖσιν. ὅπου δὲ τερατίζεις τὴν χροσὴ καὶ λυχνίας ἱερεῖς, καὶ ἀποκρίων, καὶ πλῆθος ἀρωματῶν, χωρεῖς δὲ τούτων ἐν τοῖς θυσαυεῖς ἱερῶν χρημάτων εἰς δύο χιλιάδας ταλάτων, ὡς ἴσως ἔφατα δι' εὐσεβείας, ἀλλὰ καὶ πάντα τῆς ἐπὶ αὐτὸν ἀξίως ἱεραξῶν

ἡσυχάζειν ἀρετῆς. τῆτι ὑστερία καθαίρειν ὡδιστοῖ. Α
 λας τὸ ἔργον τοῖς ναοπαλοῖς, ἔτε νόμιμα ἐπιφέρει τὰ
 θία, τὴν ἀρχιερωσύνην ἀπιδώκειν ὑπερῶν, ὅτε π
 τὰλλα ὅσα χρῆσιμος ὑπῆρξεν αὐτοῖς, καὶ ὅτι τοῖς κτὶ τὴν
 χάρεσι ἱερεσίοις ἀριστοβουλῶν συμπολιμαῖν ἐκάλουντο,
 καὶ τοῖς αἰπῶσι τὴν πόλιν, τὰ πειλάει διηχέσαστο.
 τὸν δὲ φάουσιν καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι τὸ πῆχος περὶ
 μιν ἐπιβήσιν, τῇ περὶ τὸν ἀρεσίων ἔκτισιν, Β
 καὶ τὸ μὴ ἱεροσύλμα ἐποπλήφους ῥωμαῖοις ἰ
 ποῖσιν. αὖ δὲ οἱ ἐνοικοὶ περὶ πόλιν ἐχειρώσαντο
 τὴν κοίλιν συνέας ἀφιλόμορος, ὑπὸ τῶν σφιγτρῶν στρατη
 γῶν ἐταξί, καὶ τὸ σύμπαν ἔθνος ἐπὶ μίαν περὶ τὴν ἀ
 ρμόμον, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ὅσον συνίσταται. καὶ γὰρ αὖ
 μὴ μικρὸν ἐμπερὶ κατὰ σκαφίσιν, ἀνέκτισι, δημη
 ξίῳ χαλεπὸς τὸν γὰρ αὖ, ἀπιδώκειν αὐτοῖς αὐτοῖς,
 τὰς δὲ λοιπὰς ἵππων καὶ σκυδοπολιν, καὶ πύλιν, ἔτι δὲ
 καὶ σαμῶν, ἐπὶ τὴν μάστιγας, καὶ ἄλιν, ἔτι δὲ ἰάμιν, C
 καὶ ἀρίθμους τοῖς οἰκτοροῖς ἀπιδώκει. ἔτι τὰς μὴ
 ἐν τῇ μεσογείᾳ, χάρεσι τῇ κατὰ σκαμνῶν. γὰρ αὖ
 περὶ τῇ θαλάσῃ καὶ ἰσχυρῶν καὶ δόξας, καὶ ἐπὶ
 τῶν τὴν πύργον, ἢ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἡρώδου μεγαλο
 φρενῶς, καὶ ἡμῶν τὴν ἐπὶ τῶν κοσμησάντων, μετανο
 μάτῃ κατὰ τὴν, πᾶσι οἱ πεμπηῖος ἀρμόμον ἐλδὲ
 εἰς ἔτι περὶ τὴν τῇ ἐπαρχίᾳ. τοῦτο τὴν πάθος τοῖς
 ἱεροσολύμοις αἰπῶν κατὰ τὴν ὑπερῶν καὶ ἀριστοβου
 λος, περὶ ἀλλήλους ἐσπίασαντες. τὴν τὴν δὲ ἰλδὲ
 εἰς ἀπιδώκειν, ἔτι δὲ οἱ ῥωμαῖοι κατὰ τὴν
 καὶ τὴν χάρεσι τὴν τῶν ὅλων ἐκπιδώκειν τοῖς συνέας
 ἀφιλόμοροι, ταῦτα τὴν ἡγετῶν ἀποδοῦναι τοῖς
 συνέας. καὶ περὶ τὴν πλείων ἢ μύρια τέσσαρα ῥωμαῖοι
 ἐν βραχεὶ χρόνῳ παρ' ἡμῶν εἰσπεφύκοντο, καὶ βασι
 λείᾳ καὶ περὶ τὴν τῇ γῆς ἀρχιερεῖς διδομένη π
 μῇ, δημηγορῶν αἰδρῶν ἔλκοντο. καὶ περὶ μὴ τῶν κατὰ
 χάρεσι ἱερῶν. πομπῆς δὲ τὴν κοίλιν συνέας
 εἰς διφρατῶν πομπῶν καὶ ἀνύπτου σκαύων ὡδισ
 τοῖς καὶ δύο ἑκατὶ ῥωμαῖοι, ἐπὶ κίλικαν ὄχλον,
 ἐπερὶ μὴ εἰς ῥώμην. ἐπὶ τῇ τῇ γῆς ἀρχιερεῖς καὶ
 ἀριστοβουλοὶ διδομένοι. δύο δὲ ἦσαν αὐτῶν θυγα
 τῆρες, καὶ ποσὶν ἑαῖς. ὡς εἰς ἀλέξανδρος μὴ ἀ
 πιδρά, ὁ δὲ κατὰ τὴν ἀνύπτου, συνεκομίζοντο εἰς ῥώ
 μην ἅμα ταῖς ἀδελφαῖς.

Κεφάλαιον θ'.

Ὅτι παύσειν στρατεύσεις ὑπὸ πίστεως βασιλεύουσιν ἡδυνά-
βαι, ἐπὶ ταῖς τοιαύταις συμμαχίαις
ὧς αὐτὴν κατέσκηψεν.

Σκαῦρον δ' ὅτι πίπτον τῆς ἀρεβίας στρα-
τιώτατος, καὶ ὅτε τὸ δυσμεβολοῦναι τῷ τε
ἐν κύκλῳ θουμῶτος αἰτίαι, ἔτι στρατιώτατος λι-
μῶντος, ἀντιπαῖς καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔργα οἷον ἐν
τῇ ἰσθμῷ καὶ πάλιν ὅταν εἰδὲ παρὲς τοῦ περὶ τοῦ
ἑλίου οὐρανὸν ἔξω, πείθει καὶ αὐτὸν ἀνέμῳ ἵσθαι τὸ μὴ
θωπεύειν τὴν χώραν θουμῶτος, καὶ αὐτὸς ἐν τῇ
ἐκείνῃ ἑλίου οὐρανῷ γίγνεται, καὶ ὅτι τότε ἔλθῃ τὸν
πολεμὸν σκαῦρος, καὶ ἡττῶται αὐτὸς ἢ σιωπῶντι
ἀνέμῳ.

indignum cæteris virtutibus. Sequēri verò die iussit purgare templum æditis: & instauratis legitimis sacrificiis pontificatum Hyrcano reddidit, tum propter alia ipsius officia, tum quia tota regione habitantibus Iudæis autor fuit, ne arma pro Aristobulo sumerent. deinde belli concitatores securi percussit: Faustoque & aliis qui primi murum conscenderunt, digna præmia perfoluit. Et Hierosolyma quidem populi Romæ fecit stipendiaria, vires verò quas eorum ciues sibi subiugauerant in Cælesyria, ademptas illis iussit proprio parere præfidi: & totam gentem prius elatam rebus prosperis, contraxit intra veteres terminos. Gadara deinde paulo antè dirupta instauravit in gratiam liberti sui Gadarenensis Demetrii. reliquas verò, Hippon, Scythopolim, Pellam, Dion, Samariâ, Marissam, Azotum, Iamniam, Arcehusam suis restituit habitatoribus: easque in mediterraneis, præter variis bellis dirutas. Maritimas verò, Gazam, Ioppen, Dora, Stratonis turrim, quæ ab Herode magnificè condita, & portubus atque templis exornata, Cæsarea mutato nomine appellata est: has omnes Pompeius liberas esse iussit provincie contribuit. Quorū omnium malorum causa fuere Hierosolymitanis Hyrcanus & Aristobulus inter se dissidentes inuicem. nam tum primùm libertatem amisimus, subiecti Romanorum imperio: & regionem de Syris bello captam reddere ipsis coacti sumus: & insuper plus quàm decem millia talentorum breui tempore à nobis Romani exegerunt: & regnum quo prius pontificale genus honestabatur, ad plebeios translatum, est homines. Sed de his suo loco dicemus. Cæterùm Pompeius Cælesyria vique ad Euphratem amnem & Egypti terminos Scauro tradita, cum duabus Romanis legionibus, ipse in Ciliciam abiit, Romanum properans: abduxitque secum Aristobulum vinctum cum duabus filiabus & totidem filiis.

С. П. IX.

*Scantius bello aggressus Aretam, sedus Antipatri
suasum cum eo feruit.*

F **S**cauro autem ad Arabiæ Petram profecto cum exercitu, & quia difficilis ad eam aditus esset, circumuicinos agros populante, militibusque fame laborantibus, Antipater iussu Hyrcani frumentum ex Iudæa & alia necessaria eis præbebat: missusque ad Aretam legatus à Scauro, eo quod hospes esset, persuasit etiam illi pecunia numerata vastationem agrorum redimere, sponsor factus pro trecentis talentis. atque his conditionibus hoc bellum finitum est, non minus è Scauri quàm ex Aretæ sententia.

IX.

Alexander à Gabinio victus, in quodam castello oppugnatur.

Εἰς ἀλιζανδρῶν ὑπὸ γαβινίου κραποδὶς τῷ μάχῃ εἰς
φρίξιν ἢ κατακλιθεὶς παλιουρωτο.

X. **A**liquanto autem post Alexandro Aristobuli filio Iudæam incursionibus vexante, imperator Gabinus à Roma venit in Syriam. is & alia multa memoratu digna gessit, & contra Alexandrum expeditionem suscepit, Hyrcano iam non valente ei resistere, & de muris Hierosolymorum rescindendis cogitante, quos Pompeius deiecerat. sed ab hoc conatu per Romanos cohibitus est. At Alexander peruagando regionem multos Iudæos armavit: collectisque propter decem armatorum millibus, & mille quingentis equitibus, munitionibus firmavit Alexandrium castellum iuxta Coereas situm, & Machæruntem in finibus Arabû. contra eum venit Gabinus, præmissis M. Antonio cum aliis ducibus. atque ita Romani cõiuncti cum Iudæis in officio manentibus, quorum duces erant Pitholaus & Malichus, atque impetris etiam Antipatri auxiliis, occurrerunt Alexandro, sequente cum reliquo exercitu Gabinio. tum ille recepit se propius Hierosolyma, ubi conferto prælio Romani occiderunt hostium circiter tria millia: nec pauciores capti sunt. tum Gabinus veniens ad Alexandrium inuitabat conclusos ad pacem, veniam prætoritorem pollicendo. & cum multi hostium extra castellum stationem haberent, Romani eos adorti sunt, ubi multis casibus egregiam operam nauauit M. Antonius. Itaque Gabinus relicta ad oppugnationem parte exercitus, ipse reliquam Iudæam perlustrabat: & quotquot inueniebat vrbes dirutas, ædificari iubebat, atque hoc pacto instauratæ sunt, Samaria, Azotus, Scythopolis, Antedon, Raphia, Dora, Marißa, Gaza, & aliæ non paucae: idque mandante Gabinio, quarum posthac habitatio tuta permansit, cum autè longo tempore desertæ fuissent.

XL His ita per regionem dispositis, reuertitur ad Alexandrium: & cum intenderetur oppugnatio, per legatos veniam petiit Alexander, offerens castella Hyrcaniam & Machærentem, & postremo Alexandrium: quæ Gabinius diruit. Cumque Alexandri mater ad eum venisset, quæ Romanis faucebat, marito eius & reliquis liberis Romæ asseruatis, impetrauit ab eo quicquid petiit. moxque dispositis eius rebus, deduxit Hyrcanum Hierosolyma, curaturum templum, & suum sacerdotium. deinde constitutis quinque iuridicis conuentibus, in eisdem æquales partes totam prouinciã distribuit: ita ut alij iure peterent Hierosolyma, alij Gadara, Amathuntem alij: quarti verò Hiericuntem, quinti Saphioram, quod est Galilææ oppidum, sicque liberati dominis sub optimatum gubernatione debebant.

ΧΡῖσθ' ἡ ὕστερον ἀλεξάνδρου τὴν ἰνδοίαν κα-
τάειχοντος τὰ ἀεισοβύλια παύσας, στρατηγὸς
γαβίνιος ἐκ ρώμης εἰς συρίαν ἦκεν, ὃς ἄλλα τι λόγου
ἀξία διωφεσάσθαι, καὶ ἐπὶ ἀλεξάνδρου ἐσπράτους μη-
κέτι ὑπάρχοντες πρὸς τὴν ἐκείνου ρώμην ἀντίχρην δυνα-
μῆν, ἀλλ' ἀπηγείρειν ἤδην, καὶ τὸ τῆς ἱεροσολύμων
τύχος ἐπιχειρουμένης ὅπερ εἰς πομπήσας. ἀλλὰ
τούτου μὲν αὐτοὶ ἐπείχον οἱ σιταῦδα ρωμαῖοι. φελοῖαν
ἡ ἐκ κύκλου τὴν χώραν, πολλοὺς ὠπλίξει τῆς ἰνδοῦς,
καὶ συνείλετο τὰ χυμυρίους μὲν ὀπλίτας, πεντακοσίοις
ἡ πρὸς τοῖς χιλίοις ἰππέας, ἀλεξάνδρου τι ἀχί-
ρην, τὸ πρὸς τοῖς κοριαῖς ἔρμα, καὶ μαχαμεῖντα
πρὸς τοῖς ἀραβίοις ὄρισαν. ἔρχεται οὖν ἐπ' αὐτὸν
γαβίνιος, μάρκον αὐτάνιον φεσπέμψας σὺν ἄλλοις
ἡγεμόσιν. οἱ δ' ὀπλίσαντες ρωμαίων τοῖς ἐπομόνοις καὶ
σὺν τέτοις τοῖς ὑπηκόοις ἰνδοῖς, ὧν πενδύλαος ἡ-
γαῖτα καὶ μάχιχος, φεσλαβόντες ἡ καὶ τὸ αἰπώτερον
ἐταμεῖον ὑπὸ τῶν ἀλεξάνδρου, ἡκολούθει ἡ ἑ βαβί-
νιος σὺν τῇ φάλαγγι, καὶ αἰαχωρεῖ μὲν ἐγγὺς ἱεροσο-
λύμων ἀλεξάνδρου. συμπίσσονται ἡ ἀλλήλους ἐκεί,
καὶ μάχιχος ἡγεμονίας, κτείνεσι μὲν οἱ ρωμαῖοι τῆς πο-
λεμικῆς φεῖ ξιγίλιος, ζωρεῖσι ἡ, ἐκ ἐλάττω. ἐν
τούτῳ γαβίνιος ἐπὶ τὸ ἀλεξάνδρου ἐλθὼν, φερεῖα-
λεῖτο τοῖς ἰνδοῖς εἰς δ' ἐλπίσεις, συγνώσθαι φεῖ τῆς
φερεῖαν αὐτοῖς ἡγεμονίας ὠμολογῶν. στρατι-
διομένων ἡ πολλῶν πρὸς τὰ ἔρματα πολέμων, ἐφ'
οἷς αἰνίσαν οἱ ρωμαῖοι, μάρκος αὐτάνιος ἐπιφασῶς
ἀγωνισάμενος, ἡ πολλοὺς ἀποκτείνας, ἰδεξεν ἡε-
σώματα. γαβίνιος μὲν οὖν μέρες τῆς στρατῆς σι-
ταῦδα καταλιπὼν, ὡς αὐτὸς ἐπολιόρησεν τὸ χωρεῖον,
αὐτὸς ἐπὶ τὴν ἄλλην ἰνδοίαν ἦεν, καὶ ὅσας καὶ σι-
τύχας καθηρημένας τῆς πόλεως, κτείνειν παρικε-
λόμετο, καὶ ἀντιπιδόσθαι σαρμάρεα καὶ ἀζώτες, ἡ σκυ-
δόπολις, καὶ αἰθιδῶν, καὶ ραφία, καὶ δῶρα, μύριασά τι
ἡ γὰρ, καὶ ἄλλα ἐκ οὐλγας. τῆς ἡ αἰδραῖον
πειδομένων εἰς ὃ γαβίνιος φερεῖσιν, βεβαίως
οἰκονομῶν συνίβασι τὰς πόλεις, πολλὴν χρο-
νον ἐρήμους ἡγεμονίας. ταῦτα ἡ δ' ἀφ' ἀλεξάνδρου καὶ
τὴν χώραν ἐπαινεῖσιν εἰς τὸ ἀλεξάνδρου. καὶ τὴν
πολιόρησιν αὐτὴν κρατυῶντος ἀφ' ἀριστοῦ πρὸς
αὐτὸν ἀλεξάνδρου. συγνώσκειν τι αὐτῷ τῆς ἡγε-
μονίας δεινός, καὶ φερεῖσιν τῆς ἔρματων
ὑπάρχαι τι καὶ μαχαμεῖντα, ὕστερον ἡ καὶ ἀλε-
ξάνδρου, καὶ ταῦτα μὲν γαβίνιος κατέσκαψεν. τῆς
ἀλεξάνδρου ἡ μετὰ πρὸς αὐτὸν ἐλθούσης, ἡ ἐ-
φεῖται τὰ ρωμαίων, τὴν αἰδρὸς αὐτῆς καὶ τῆς
ἄλλων τέκνων ἐκ ρώμης ἐχόμενων, συνιγάρκων αὐτῶν

ταῦθ' ἀπὲρ ἡξίου. καὶ διοικισάμενος τὰ πρὸς αὐτῷ, ὕψανόν καταΐχον εἰς ἱεροσολύμῃς, ἡσίοτα
τῷ τῷ ἱερῷ ἐπιμέλειαν. πίνει ἢ συνείδρια καὶ σήσας εἰς ἴσας μείρας δίνετο τὸ ἕδος. καὶ ἐπολι-
πίοντο οἱ μὲν ἐν ἱεροσολύμοις, οἱ δ' ἐν γαλιλαίᾳ, οἱ δ' ἐν ἀμαθουμῇ, πέταρτοι δ' ὅσοι οἱ ἐν ἱερὺ χεῖνι,
καὶ τὸ πέμπτον ἐν σαμάρειαις τῆς ἰουδαίας. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ πάλαι μὲν τῆς διωκτικῆς, ἐν ἀριστοκρα-
τικῇ διήκον.

ausus est occurrere Gabinio, & collatis signis A
decernere ad montem Itabyrium: quo praelio
desiderata sunt ex acie Iudæica x. millia. Tum
victor constitutis Hierosolymitanis rebus ex
Antipatri tententia, contra Nabathæos profe-
ctus, hos quoque profligat vno praelio. nobi-
les etiam Parthos Mithridatem & Oisanem
ad se profugos remisit, spatio rumore quoddam
aufugissent in patriam: tantisque rebus gestis
Romam reuertens Crasso prouinciam tradi- B
dit. De his autem Pompeij & Gabinij contra
Iudæos expeditionibus scribit Nicolaus Da-
mascenus & Strabo Cappadox, nihil ab altero
discrepans.

CAP. XII.

Crassi contra Parthos ducentis per Iudæam
iter sacrilegium.

XIII.

C Crassus autem expeditionem contra Par- C
thos parans in Iudæam peruenit, & pec-
cuniam sacram quam Pompeius non attige-
rat, duo millia talentorum abstulit, totoque re-
liquo auro, cuius summa accedebat ad octo ta-
lentorum millia, templum spoliavit. Tulite-
tiam trabem ex auro solidam, trecentas minas
pendentem. Mina autem apud nos conflat dua-
bus libris cum dimidia. Hanc trabem ei tradi-
dit sacerdos sacri thesauri custos Elcazarus,
non præ malicia (nam erat vir bonus & iustus)
sed cum conceditam haberet aulicorum tem- D
pli custodiam, ex hac trabe pendentium, quo-
rum admiranda pulchritudo erat & apparatus
preciosissimus: videretque Crassum totum esse
in colligendo auro, timens omnibus templi
ornamentis, trabem hanc redemptionem pro
omnibus ei dedit: cum prius cum iureiurando
obstinisset, nihil aliud loco moturum, con-
tentum eo quod ipse traderet, altissimam plu-
rimis aureorum millibus. Hæc trabs in terra
erat trabi eam lignæ, quod ceteris omnibus E
ignotum solus sciebat Elcazarus. Crassus ta-
men & hanc pro reliquo templi auro accepit,
& mox violato iureiurando totum quantum
intus erat egessit. Nec est mirandum tantas di-
uitias in nostro templo fuisse, cuius Deum
cum omnes ubique terrarum Iudæi veneren-
tur ac colant, tam ex Europa quam ex Asia lon-
go tempore huc eas contulerant. Nec ad iacta-
tionem conficta est prædicta summa, nec ca- F
ret testibus: sed cum alij multis, um Strabo Cap-
padox attestatur nobis his verbis: Mithridates
autem misit in Coum intulam qui afferrent
sibi inde pecuniam, quam Cleopatra regina
ibi deposuerat, & Iudæorum octingenta ta-
lenta. Nobis autem nulla est publica pecunia,
præter hanc Deo sacram: & satis apparet, quod
hanc Iudæi ex Asia in Coum deportauerant
metu belli Mithridatici. Non est enim verifi- G
mile, eos qui Iudæam habitabant, habentes vi-
bem adeo munitam & templi pecunias in Coum
misisse. Sed nec Alexandrinus Iudæos hoc fe-
cisse est credibile, quibus nihil erat à Mithridate
periculi. Idem Strabo alibi testatur Syllâ quo tem-
pore in Græciam traiecit, gesturus bellum con-
tra Mithridatem & Lucullum, misisse Cyrenem

ἀπὸ τῆς γαβίνου. ὁ συμβαλλὼν ἡττάται, ἐπὶ τὴν
αὐτὴν μνησὶν ὁδὸν τὸ ἰσχυρὸν ὄρεσ. καὶ ἐστὶν ὁ μνησὶν
ἡ γαβίνου τὰ κτ' ἡ ἰσχυρὸν μνησὶν πόλιν, ὡς ἐν ἀπ-
πάρῳ διόλῳ, ὅτι νὰ βάλῃς ἔρχῃ. ὁ κρατὶ μ' ἐν-
ταὶ τῇ με' χλ'. πᾶν τὸν ἡ μνησὶν ἐν ὁδῷ ἐν-
τάτῃς πρὸς αὐτὸν ἰδόντας, πρὸς τὴν με' χλ',
ἀπὸ τῆς αὐτῆς. ἡ γαβίνου μνησὶν, ἔρχῃ μνησὶν καὶ
λαμψὲς κτ' ἡ στρατὶον δέσπας, ἀπὸ τῆς ἐν ὁδῷ,
κρατὶ μ' ὁδῷ τὴν με' χλ'. ὁδὸν ἡ ὁ πομπὴν. ὁ
γαβίνου στρατὶον δέσπας, ὁδὸν ὁδῷ ὁδῷ ὁδῷ ὁδῷ
μνησὶν καὶ πᾶν τὸν πᾶν τὸν πᾶν τὸν πᾶν τὸν πᾶν
πρὸς τὴν με' χλ'.

Κεφάλαιον αβ'.

Κράσῳ κτ' τὴν με' χλ' ὁδῷ τὴν με' χλ' ὁδῷ τὴν με' χλ' ὁδῷ
τὴν με' χλ' ὁδῷ τὴν με' χλ' ὁδῷ τὴν με' χλ' ὁδῷ

K Crassus autem expeditionem contra Par-
thos parans in Iudæam peruenit, & pec-
cuniam sacram quam Pompeius non attige-
rat, duo millia talentorum abstulit, totoque re-
liquo auro, cuius summa accedebat ad octo ta-
lentorum millia, templum spoliavit. Tulite-
tiam trabem ex auro solidam, trecentas minas
pendentem. Mina autem apud nos conflat dua-
bus libris cum dimidia. Hanc trabem ei tradi-
dit sacerdos sacri thesauri custos Elcazarus,
non præ malicia (nam erat vir bonus & iustus)
sed cum conceditam haberet aulicorum tem- D
pli custodiam, ex hac trabe pendentium, quo-
rum admiranda pulchritudo erat & apparatus
preciosissimus: videretque Crassum totum esse
in colligendo auro, timens omnibus templi
ornamentis, trabem hanc redemptionem pro
omnibus ei dedit: cum prius cum iureiurando
obstinisset, nihil aliud loco moturum, con-
tentum eo quod ipse traderet, altissimam plu-
rimis aureorum millibus. Hæc trabs in terra
erat trabi eam lignæ, quod ceteris omnibus E
ignotum solus sciebat Elcazarus. Crassus ta-
men & hanc pro reliquo templi auro accepit,
& mox violato iureiurando totum quantum
intus erat egessit. Nec est mirandum tantas di-
uitias in nostro templo fuisse, cuius Deum
cum omnes ubique terrarum Iudæi veneren-
tur ac colant, tam ex Europa quam ex Asia lon-
go tempore huc eas contulerant. Nec ad iacta-
tionem conficta est prædicta summa, nec ca- F
ret testibus: sed cum alij multis, um Strabo Cap-
padox attestatur nobis his verbis: Mithridates
autem misit in Coum intulam qui afferrent
sibi inde pecuniam, quam Cleopatra regina
ibi deposuerat, & Iudæorum octingenta ta-
lenta. Nobis autem nulla est publica pecunia,
præter hanc Deo sacram: & satis apparet, quod
hanc Iudæi ex Asia in Coum deportauerant
metu belli Mithridatici. Non est enim verifi- G
mile, eos qui Iudæam habitabant, habentes vi-
bem adeo munitam & templi pecunias in Coum
misisse. Sed nec Alexandrinus Iudæos hoc fe-
cisse est credibile, quibus nihil erat à Mithridate
periculi. Idem Strabo alibi testatur Syllâ quo tem-
pore in Græciam traiecit, gesturus bellum con-
tra Mithridatem & Lucullum, misisse Cyrenem

[illegible]

Κεφάλαιον η'.

ပျက်စီးမှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရန် အရေးကြီးသော အချက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

Χρόνῳ δ' ὕστερον χάρισται καταχθὼν ράμνῳ μετα-
τὸ πομπῆος καὶ τῷ σύγκλητον φυγεῖν πέρα
τῆ ἰσθμίου, ὡς ἐλευσας τῷ Διομήδῃ ἀριστόβελον εἰς
σειράς διεγνώκει πίμπειν, δύο ὡς ἄδρι αὐτῷ τὰ
γυμνασια; ὡς αὖ ὀτρυνεῖται τὰ κατα ταύτην δυνατὸς
εἶναι ἀριστοτέλους δ' ἐκ ἀπώτατο τῷ ἑλπίδων, ἰφ'
αἰς ἔτυχῃ τῆς ὡς αὖ χάριτες ὀξυουσίας, ἀλλ' αὐτὸν
φθάσαντες οἱ τὰ πομπῆος φερόντες φαρμάκῳ δε-
φθάρουσιν, θάπῃσι δ' αὐτὸν οἱ τὰ χάριτες θεραπεύοντες φάρμακα καὶ ὀνυχὸς [αὐτῷ] ἔκκετο εἰ μέλει
κακὸν ἀμφοτέρω ὅτι χρεῖται πολὺν, ἵως αἰπάνιος αὐτὸν ὕστερον ἀποπύμας εἰς τὴν ἰσθμίου εἰς τὴν βασιλικῆς
θῆκας ἐποιήσῃ τὴν δώδεκα σκηπτῶν δ' ὅτις εἰλασθε αὐτῷ πομπῆος ἀποκτείνῃ ἀλῆξας δρον τὸ ἀριστόβελον.

agitam seditionibus gentis nostræ, quæ orbem terrarum replerunt. sic enim scribitur. Quatuor erant genera in Cyrenensium vrbe, ciues, agricolæ, inquilini, & quattuor ludæi. hoc iam in omnes vrbes subrepsit. nec est facile inuenire locum in orbe habitabili, quem recepta semel non obtineat. nam & Ægyptus & Cyrene, utpote eisdem solitæ pariete dominis, aliæque multæ regiones horum ritus admiserunt, taluntque congregationes ludæorum maximas, tempore coalicæ, & videntes institutis domesticis. Per Ægyptum sanè etiam colonizæ sunt eius gentis, abique eod quod Alexandrinæ vrbis magna pars eis assignata est. habet etiam proprium magistratum qui suæ gentis res administrat, & controuersias ex iure dicimat, & contractus atque pacta rata habeat, uon aliter quàm fit in absoluta republica. Inualuit itaque hæc gens in Ægypto, eo quod antiquitus originem inde habeat, & facile migretur eod propter vicinitatem. In Cyreniacam verò regionē inde transit vt conterminam, quemadmodum etiam ludæa est, vel potius partem olim regni Egyptij. Hæc Strabo. Cæterum Crassus rebus arbitrato suo compositis, Parthorum ditionem inuasit, vbi cum omnibus copiis perit: sicut alijs narratum est. Cassius autem in Syriam refugiens occupata ea resistebat Parthus, propter recentem victoriam exultantibus: & cum venisset Tyrum, inuasit etiam ludæam. vbi Tarichæas primo impetu cepit, & fermè xxx. millia captiuorum abduxit. Pitholaum quoque qui Aristobuli partes fouebat interfecit hortante Antipatro, qui plurimum apud eum poterat, & maximam inter Iudæos auctoritatem habuit. apud quos duxit vxorem illustri inter Arabas loco natâ, Cytron nomine, ex qua quatuor ei nati sunt filij, Phasaclus, & Herodes qui postea regnauit, & Iosephus atque Pheroras, & filia Salome. Hic Antipater etiam alios dynastas hospitio sibi cōiunxit & amicitia, sed maxime Arabem, apud quem & liberos deposuit, dum bellum contra Aristobulum gereret. At Cassius reparatis copiis ad Euphratem se contulit, ibique Parthis se opposuit, quemadmodum & ab alijs scriptoribus est memoriæ proditum.

С А Р. XIII.

*Pompey fuga in Epirum, & Scipionis aduentus
in Syriam.*

Aliquanto autem post Cæsar occupata Roma, & Pompeio vnâ cum senatu ultra mare Ionium fugato, solum vinculis Aristobulum decreuit in Syriam mittere, additis ei duabus legionibus quo facilius ordinaret provinciam, sedis breui frustratus est sua spe, quam ex accepta à Cæsare potestate conceperat, à Pompeianis veneno sublatuſ, & à Cæsarianis funeratus. Corpus autem eius diu melle curatum iacuit, donec Antonius id in ludæam remissum mandauit reponi in regum conditoriis. Scipio verò iussu Pompeij securi percussit Alexandrû Aristobuli filiû

XIII.

XV.

eo quodd aliquando contra Romanos rebella-
uerat, & hic quidem apud Antiochiam affe-
ctus est supplicio. fratres verò eius ad se rece-
pit Ptolemæus Mennæus dynasta Chalcidis,
quæ sita est in monte Libano. nam misso Phi-
lippione filio Aſcalonem ad uxorem Antio-
buli, iussit eam cum eo mittere ad se Antigo-
num filium & filias, quarum alterius Alexan-
dræ amore captus Philippio duxit eam coniugem.
deinde verò occiso prius eò Ptolemæus ipse
duxit Alexandram, & germanorum eius
curam habere non destitit.

CAP. XIV.

*Cæsaris in Aegyptum expeditio, & quam fideli
Iudæorum opera adiutus sit.*

XVI.

POſt Pompeij autem obitum & victoriam
Cæsaris bellum ei gerenti in Aegypto mul-
tis in rebus vſui fuit Antipater Iudæorum gu-
bernator, idque mandato Hyrcani. Mithridate
enim Pergameno adducente auxilia, nec va-
lente tranſire per Peluſium, & circa Aſcalonem
hærente, Antipater ei ſe adiunxit cum armatis
Iudæorum tribus millibus, egitque cum Ara-
bum primatibus ut & ipſi venirent auxilio,
eiusque potiffimum opera è tota Syria auxilia
contraſta ſunt. nam certatim opem tulerunt
Cæsari Iamblichus dynaſta & Ptolemæus eius
ſilius & Tholomæus Sohemi ſilius Libanum
montem incolens, & vrbes penè vniuerſæ. Mi-
thridates verò motis è Syria caſtris peruenit
Peluſium, & non receptus ab eius loci homi-
nibus urbem oppugnauit. Vbi præcipuam ope-
ram nauauit Antipater, primuſque deiecta
quadam muri parte, aditum cæteris irrumpen-
tibus in urbem aperuit. & Peluſium quidem
ſic captum eſt. Antipatrum autem & Mithri-
datem properantes ad Cæsarem tranſitu arce-
bant Iudæi Aegyptij, qui regionem quæ Onia
dicitur incolunt. Hos Antipater ut tribules in
partes ſuas traduxit, maxime cum ostendiſſet
Hyrcani pontificis literas, in quibus rogaban-
tur, ut amicos ſe præberent Cæsari, cumque
commatibus iuuarent & rebus exercitui ne-
ceſſariis. Qui moti autoritate Antipatri ac
pontificis libenter paruerunt. quod vbi audi-
uerunt qui Memphim accolunt, & ipſi Mi-
thridatem accerſuerunt, & ille eò profectus
hos quoque adiunxit ſuis partibus.

CAP. XV.

Antipatris geſta & cum Cæsare amicitia.

POſtquam autem ventum eſt ad Delta quod
vocat, conſixit cum hoſte circa locum
qui Caſtra Iudæorum dicitur. Curabat autem
dextrum cornu Mithridates, ſiniſtrum Antipa-
ter. In ea pugna Mithridatis cornu inclinatum
eſt, videbatuſque cladem accepturum, niſi matu-
rè præter fluminis ripam accurrens cum ſuis
Antipater, qui iam aduerſarios proſtigauerat,
exemptis lociis periculo, Aegyptios iam vin-
centes coegiffet terga vertere: qui adeò fu-
gientibus inſtitit, ut caſtra quoque hoſtium
caperet: aduocato etiam in prædæ partem
Mithridate, quem inſectando hoſtem longè
à tergo reliquerat. Is ex ſuis octingentos deſide-

reſcit, tunc te μυθιδάτιω ἐκάλει πλείους ἐν τῇ τροπῇ διαχόντα. ἔπεισον ὃ τυττων μὲν ἀεὶ οὐκ αὐτοκράτορας,

τῷ

ἀπασι μὲν τὸ παῖσιν ἐπὶ τοῖς τὸ πρῶτον εἰς βου-
μαῖοις ἐξημερτημένοις, τῷ πελὶ ἐξ διεχέσαστο. ὁ δὲ
ἔπειτα ἐν ἀποχέῃα πλάττω, τοῖς ἡ ἀδελφοῖς αὐτῷ πο-
λεμίοις ὁ μὲν αὖτε παρέλαβε, δυναστεύων χαλκίδος
τὸ ὑπὸ τῷ λιβαίω ὄρει, καὶ πέμψας τὸ ὑπὸ φιλιππίωνα
εἰς ἀσκάλωνα ὡς τῷ ἀριστοβύλῃ γυναικῇ, ἐκεί-
λιδεν αὐτῷ συναποστέλλειν τὸ ὑπὸ ἀπτήρονον, καὶ τὰς
θυγατέρας, ὧν τὴν ἑτέραν ἀλεξάνδραν ἑραδὲς φιλιπ-
πίων ἀγαγὼν γυναικῇ. μὲν ταῦτα ἀνελὼν αὐτὸν ὁ πατήρ
πολεμίοις γαμῖται τὴν ἀλεξάνδραν, καὶ τῷ ἀδελφῷ
αὐτῆς ἀφένοναι ποιεῖ μὲν διτάλει.

Κεφάλαιον ιδ'.

*Καί ποτε εἰς ἀγροῖν στρατῆς, καὶ ὡς ἰουδαῖοι αὐτῷ
συμμαχῶσι.*

Μετὰ τὸν πομπηῆς θάνατον καὶ τὸν ἵκλιν τὸ ἰσ-
ταῖα καί ποτε πολέμῳ κατ' ἀγροῖν εἰς
πολλὰ χεῖρσι αὐτὸν παρέχει ἀντίπαρος ὁ τὸ ἰουδαίων
ἐπιμελητὴς ἔξ ἐν πολὺς ὑρκανῶ. μυθιδάτης γὰρ τῷ
περὶ γαμῖν καὶ κομίζοντι ἐπιμελεῖν καὶ ἀδυνατῶν ἔχοντι
δὲ ἀπὸ πλείων ποίησαι τὸ πορεῖας, ἀεὶ ὃ ἀσκάλωνα
διαφύγοντι, ἡκεν ἀντίπαρος ἀγρὸν ἰουδαίων ὁπλίστας ἑ-
χιλίοις, ὃς ἀραβίας τε συμμαχῶν ἐλθεῖν ἰσχυρῶς
τάδε τῷ εἰς πέλιν, καὶ δι' αὐτὸν οἱ καὶ τὸν οὐρανὸν ἀπὸ τῆς
ἐπικράτειας, ἀπολείπει δὲ τὸ ἰσχυρὸν καί ποτε πορευομένης
ἐξ ἰουδαίων, ἡ ἀμβλιχὸς τὸ ὁδὸν ἀγρὸς καὶ πολέμῳ ὁ
ἡδὲ αὐτῷ, καὶ θολομαῖος ὁ οὐρανὸν λιβαῖον ὄρεος οἰκῶν,
αἶτι πόλεις χεῖρσι ἀπασα. μυθιδάτης ὃ ἀρὰς ἐν οὐ-
ρανῷ εἰς πλείων ἰφικνεῖται. καὶ μὴ διχομύων αὐτὸν
τὸ ἀνδράπων ἰπολίσκει τὸ πόλιν. πλείους ὃ ἀντίπα-
ρος, ὁ πρῶτος καταστέρας τὸ τῷ πλείους ὄδῳ εἰς πλείων
παρέχει τοῖς ἄλλοις εἰς τὸ πόλιν. καὶ τὸ μὲν πλείων ὁ-
τῶς εἶχεν. τοῖς ὃ ἀντίπαρος καὶ μυθιδάτης ἀπὸ τῆς
πολεμίας καί ποτε, διακάλουν οἱ ἰουδαῖοι ἀγροῖν, οἱ
τὸν οὐρανὸν χεῖρσι καὶ ποτε καὶ ποτε καὶ ποτε. πλείους ὃ καὶ
τοῖς τὰ αὐτῷ φερέται καὶ τὸ ὁμοφυλον ἀντίπα-
ρος, καὶ μάλιστα ἐπιδίδας αὐτοῖς τὰς ὑρκανῶ τῷ ἀρ-
χιερῶς ἐπιστολὰς, ἐν αἷς αὐτοῖς φίλοι ἐπὶ καί ποτε
παρέχει, καὶ ξένια ἐ πάντα τὰ ἐπιπείδια χορηγῶν
τῷ στρατῷ. καὶ οἱ μὲν ὡς ἰάσαν τὸ ἀντίπαρος καὶ τὸν ἀρ-
χιερῶς συνελθόντας ὑπὸ καλον. τοῖς ὃ ἀντίπαρος
ἀκούσαντες οἱ ἀντίπαρος, ἐκάλουν καὶ αὐτοὶ τὸν μ-
θιδάτιω ποτε αὐτοῖς, καὶ αἰνὸς ἰλδαν καὶ τοῖς
ὡς λαμβάνει.

Κεφάλαιον ιε'.

Αντίπαρος ἀγρὸς, καὶ φίλος ποτε καί ποτε.

Επεὶ ὃ τὸ καλὸν μὲν δίδται ὡς ἡδὲ παρελθόν-
ται, συμβάλλει τοῖς πολέμοις ἀεὶ τὸ καλὸν
νον ἰουδαίων στρατόπεδον. εἶχε ὃ, τὸ μὲν διεξὶν κίρας
μυθιδάτης, τὸ ὃ δὲ αὐτοῖς ἀντίπαρος. συμπεπνῶν
ὃ εἰς μὲν καλὸν, κλίνεται τὸ τῷ μυθιδάτου κίρας, ἐπα-
θεῖν αὐτὸν ἐκιδύνασε τὰ δεινότερα, εἰ μὴ ὡς τὸ ἰσχυρὸν
τῷ ποταμῷ συν τῷ οὐρανῷ οὐρανῶν ἀντίπαρος
ὡς ἀδίων νικητικῶς ἡδὲ τοῖς πολέμοις, τὸν μὲν βου-
ται, ἔπειτα ὃ εἰς φυγὴν τοῖς νικητικῶς ἀγροῖν.
ἀρεῖ ὃ αὐτῷ καὶ τὸ στρατόπεδον, ἐπιμείνας τῇ δι-
τάλει.

ὕψαντες ἡ αὐτὴ βασιλεία, τύραννοι, ῥωμαῖοις ἡ καὶ Ἀ
σσοῦ πικρὴ αἰὶ ἡγήσαντο πολέμοιοι. ἐπεὶ αὐτίκα
μετακινῆμενοι ἐν αὐτοῖς κατέσπον. ταῦτα λέγων κα-
θεῖς δι' ἑαυτὸν κατὰ τὴν χάριν.

Κεφάλαιον ιζ.

Οτι αὐτίπαυς πῶς παύει, ἡρώδης μὲν τὸν ἰεροῦ λαλοῦντα
 ποιεῖ, φασαλὸν δ' ἐπίτρεψεν τὸν ἐρεθίζοντα, καὶ οὕτως ἐξή- B
 κειν μόνον καὶ ἐπέδωκεν τὸν ἡρώδην ἐκείνῳ.

Βραδὺν δὲ ὁρῶν καὶ τωδὴ τὸν ὕψανον, φασαίηλον
μὲ τὸν περιστάτατον αὐτὴ τῶν παίδων, ἱεροσολύ-
μων καὶ τῶν πέριξ, στρατηγὸν ἄποδίδκυσσι, πρὸς ἡμῶν
αὐτὸν ἡρώδης τὴν θαλίαν ἐπέτρεψε, νέω παντάπα-
σι ὄντι, ἡ δὲ αὐτὴ ἐγχερὸν μέγα ἔτι. ἐλάττει ἡ ἐδὲν
αὐτὸν ἡ νείσσης, ἀλλ' ὅτι τὸ φερόμενον γυναικὸς ὀνειδίας,
ἀφορμὴν δίδουσι φθόρου καὶ εἰς ὀπίδειξιν τῆς ἀρι-
στίας. καταλαβὼν δὲ ἐξέκλειν τὴν ἀρχιλιαν, τὰ
περὶ τῆς σελήνης καταξέχοντα σὺν μεγάλῳ σί-
φει, τέτοιον καταρῶν, πίνειν, καὶ πολλοὺς τῶν σὺν αὐ-
τῷ ληστῶν. σφόδρα δὲ αὐτὴ τὸ ἔργον τέτοιο ἡγάσθησαν
οἱ σύνοδοι, ποθεῖσι δὲ αὐτοῖς ἀπὸ πλάγχθυ τὴν ληστειῶν
τὴν χάριν, ἐκκαθαρόσιν ὑμνοῦν τοῦ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο
καὶ κόμης καὶ πόλεις, ὡς εἰρηνικὴ αὐτοῖς περιεχό-
μενη, καὶ ἀσφαλὴς τῶν κτημάτων ἀπόλαυσιν ἐγγίνοιο ἡ δὲ
τέτοιον καὶ σέξτω καίτοι γινώσκοντες, ὅτι συγχυεῖται
μεγάλη καὶ σπασίς, καὶ διέσπασιν τὴν σελήνην. ζήλος δ' ἐμ-
πίπτει τῶν ἡρώδης ἡ περὶ τὴν σελήνην, φασαίηλον πρὸς ἀδελ-
φῶν, καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ κινηθεῖς, ἐπιλοπι-
μίστατο μὴ ἀπολεῖσθαι τὴν ὁμοίαν εὐσημίας. καὶ τοῖς
ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις, ὁμοίαν αὐτοῖς ἐποίητο, δι' αὐτὴν αὐτὴν
ἔχον τὴν πόλιν, ὅτι δὲ ἀπεργασίας τοῖς πρὸς
ἡμῶν περὶ τὴν σελήνην, ὅτι δὲ σελήνην εἰς τὴν ὁμοίαν.
ταῦτ' ἀντίπατρον ἐποιοῖ διεσπασίας φθόρου τὴν ἔθους
τυχεῖν βασιλικῆς καὶ τῶν οἶων αὐτοῖς μεταλαμ-
βαίει τῶν ὁλων ὡς διασπασίας. ὑπὸ μὲντοι τῆς ἐκ τούτων
λαμπερότης, οἷα φιλεῖ συμβαίνει πολλὰς, ἐδὲν
τῆς πρὸς ὕψανον ὁμοίαν καὶ πῆλιν παρὶς. οἱ δὲ ἐν
τέλει τῶν ἱουδαίων, ὁρῶντες τὸν ἀντίπατρον καὶ τοῖς
ἡμέτεροις αὐτὴν μεγάλως αὐτοσχεδόντες, διότια πρὸς τὴν
τῆς ἔθους καὶ περὶ τὴν τῆς ἱουδαίας καὶ
τῶν ὕψανος χρημάτων, κακοῦτως εἶχον πρὸς αὐ-
τόν. καὶ δὲ φίλοι ἀντίπατρος καὶ πεπονημένος πρὸς
τοῖς ῥωμαίοις αὐτοκράτορας, καὶ χρημάτων πεί-
σας πῆλιν τὸν ὕψανον, αὐτὸς λαβὼν τοσφίζεται
τὴν δωρεάν, ὡς δὲ ἰδίαν, ἀλλ' ὅτι ὡς ὕψανος δι-
δόντος ἐπιμψι. αὐτὸν ὕψανος ἀκούοντες ἐκ ἐφεσπι-
ζιν, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἔχοντες. ἐκ δὲ οἱ ἡμεῖς οἱ
πρῶτοι τῶν ἱουδαίων, ἀρῶντες τὸν ἡρώδη εἶαγον
καὶ τὸν πρῶτον, καὶ τυραννίδος γλιχόμενον καὶ περὶ τὴν
δόντες ὕψανον, φασαίηλον ἡδὲ κατηγόρου ἀντιπά-
τρον, καὶ μέγιστον πρὸς ἡμῶν ὅτι τοῖς περὶ τὴν
ἡμεῖς αὐτὴν τὴν ἀρχὴν διεξωσόμενοι, σπαντὸν ἡ δὲ βα-
σιλείαν ὀνομαζόμενοι ἀκούοντες. ἀλλὰ μὴ λαοφανέ-
ται ταῦτα, μηδὲ ἀκίνδυνος τῇ νόμῳ, ῥαθυμῶν
πρὸς τὴν σπαντὴ καὶ τῇ βασιλείᾳ. ὅτι δὲ ὅτι περὶ τοῦ

Hyrcanum verò pro rege tyrannum , tum Romanos atque Cæiares acerbos hoītes pro principibus. Hos enim nequaquam laturos mūrari aliquid ex his quæ ipsi constituerint. atque his monitis ille regionem totam compulsiuit.

CAP. XVII.

*Antipater ex filiis suis Herodi Galilae, Phasaelo
Hierosolymorum regimen commisit, & quod
Sex. Caesar Herodem magnum ac illu-
strem reddidit.*

Cæterum cum Hyrcanum stupidum ac se-
curnm animaduertetet, Phasaelum è libe-
ris suis natu maximum Hierosolymis & cir-
cumuicinz regioni ducem constituit, Herodl
secundo Galilzam curandam commisit, etiam
tum admodum adolescenti, nec excedenti an-
num quintumdecimnm, quod tamen illi nihil
obfuit, sed quia fuit generoso ingenio prædi-
tus, confectum occasione inuenit quomodo
posset virtutem suam ostendere. Comprehen-
sum enim Ezechiam primum latronem, &
cæterorum ducem, Syriæ fines incurfare ac
prædari solitum, affecit supplicio cum multis
latrocinij lociis. quod eius factum magnam ei
apud Syros conciliauit gratiam, nihil magis
cupientes quàm repurgari tandem regionem à
prædonibus. Decantabant igitur cum hoc no-
mine per vicos & oppida, vt autorem pacis &
fruendi securè possessionibus. Quin & Sex. Cæ-
sari per hoc factum innotuit, cognato magni
Cæsaris & tum administranti Syriam. quapro-
pter etiam Phasaelus excitatus est ad æmula-
tionem fraternæ gloriæ, nolens virtutis laude
haberi inferior: nihilque magis studuit quàm
gratiosus esse apud Hierosolymitanum popu-
lum, omnia negotia publica per se obeundo,
& in eis cum magna gratia versando, nec abu-
tendo potestate ad cuiusquam iniuriam. quo
factum est vt Antipater haud secus quàm si rex
esset, à tota gente coleretur, & in tali habere-
tur honore, qualis non dedecet dominum.
nec tamen rebus tam secundis more cæterorū
hominum deprauatus est, quo minus Hyrcano
fidem seruaret atque amicitiam. Cæterum
optimates Iudæorum videntes cum cum filiis
tantopere crescere, tam fauore gentis, quàm
Hyrcani pecuniis & percipiendis ex Iudæa re-
ditibus, malignè erga cum affecti erant. iam
enim amicitiam contraxerat cum Romanis
imperatoribus, & persuaso Hyrcano vt pecu-
niam eis mitteret, ipse huius muneris sibi vsur-
pauit gratiam. Misit enim tanquam de pro-
prio, & non quasi ab Hyrcano acceptam. Hæc
Hyrcanus audiens ad eò nihil curabat, vt gau-
dere etiam facto videretur. Sed maximè terre-
bat Iudæorum primates violentum ac audax
Herodis ingenium & tyrannidis cupidum,
adeuntisque Hyrcanum apertè iam inculsa-
bant Antipatrum. Quousque tandem dissimu-
labis quæ geruntur quotidie? an non vides An-
tipatrum cum filiis succinctos principatus o-
pibus, tibi verò præter inane regni nomen ni-
hil fieri reliquum? Sed caue ista nescias, nè ve-
te securum putes, incolumitatis tuæ atque regni
iuxta negligens. neq; enim procuratores tuos

amplius agunt. noli falli hac opinione: sed iam A
ex professo dominationem exercent. nam Herodes Ezeciam cum plerisque aliis interfecit, contemptis nostris legibus, quæ hominem quantumvis sceleratum non sinunt affici supplicio, nisi prius damnatum ex sententia iudicium. iste verò hoc ausus est, prius quàm à te potestatem hanc acciperet. Tandem Hyrcanus his auditis motus est. accenderunt autem eius iram matres etiam eorum quos Herodes necauerat. nam hæc per singulos dies in templo B
non desinebant precibus suis tum regem tum populum obtundere, rogantes vt Herodes coram consessu iudicum facti sui rationem cogeretur reddere. Permotus igitur his hominem ad iudicium & dicendam causam euocat. at ille præsto fuit, præmonitus tamen à patre, vt non priuati more, sed cum comitatu ad se tuendum idoneo veniret. Ergo ordinatis Galilææ rebus, quemadmodum existimabat C
sibi conducere, mediocrem, sed tamen sufficentem sibi manum adiunxit, in itinere, ne vel Hyrcanum terreret si plures adduceret, vel ipse sine tutela subiret iudicij periculum. Quin & Sex. Cæsar præses Syriæ scripsit ad Hyrcanum vt eum absolueret, minis si contrà fecisset additis. Quod quidem facile ab illo imperiatum est, nequa tristiore iudicum sententia ferretur, quando quidem amabat eum non secus atque filium. Cùmque constitisset ante iudicium vnà cum suis, omnes sunt attoniti, nec D
quisquam eorum qui absentem accusauerant, ausus est hucere: sed hærebant inopes consilij. Tum vnus quispiam Sameas nomine, vit iustus, & ob hoc inuictus terroribus, assurgens sic exorsus est: Equidem iudices, túque rex, nec ipse vnquam vidi quenquam qui ad causam apud nos dicendam vocatus ad hunc modum comparuerit, nec vos puto posse proferre huiusmodi quempiam, sed quisquis hæc E
tenus apud hunc consessum iudicandū se præbuit, humilis venit & habitu timentis periculū ac captantis misericordiam, atratus & promissio capillitio. at bonus iste Herodes cædis reus, & tam graui obnoxius crimini, adstat hic purpuratus & crine bellè composito, cum armatis stipatoribus: vt si capitale iuxta leges sententiam in eum tulerimus, nobis ma-
ctatis ipse euadat illata vi legibus. Verùm isti non succenseo quòd maiorem incolumitatis F
suz quàm legum rationem habeat, sed vobis magis & regi qui hanc ei concessistis licentiam. Scitote tamen potentem esse Deum, & quòd iste quem nunc in Hyrcani gratiam legibus eripitis, & vos aliquàdo & regem ipsum puniet. Nec vanus fuit vates, nam Herodes regnum adeptus omnes illos iudices & regem quoque sustulit, excepto vno Samea. hunc enim in honore habuit propter iustitiam, & quia pòst obfessa vrbe ab Herode ac Sosio, admittendi Herodem autor fuit populo, negans propter peccata eos posse dominationem illius effugere: sicut suo loco dicitur. Porro Hyrcanus animaduertens iudices propensiores

hys παραγμάτων ἀνέπατες, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ
νῦν εἰσὶ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν οἰόμενος, ἀλλὰ δι-
πότης φαίρωμαι ἀπομολόγηται. καὶ ὁ ἡρώδης ὁ παῖς
αὐτοῦ, ἐξ ἐκείνης ἀπέκτεται καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ, παραβα-
λὼν τὸν ἡμέτερον νόμον, ὃς κακῶς ἀνδραποδισ-
θεῖν ἐπὶ πονηρῶν ὄντα, εἰ μὴ πρῶτον καταχειρδεῖν
τὸ παθεῖν, ὑπὸ τῷ συνιδρίῳ, μὴ λαβὼν ἡ ἔξου-
σίαν παρὰ σοῦ ταῦτα ἐτόλμισεν. ἕρκανος ἡ ἀκού-
σας ταῦτα, πείθεται. προσεζήτησαν ἡ αὐτῷ τῷ
ὀργῶν ἐκ τῶν ἀμειβόμενων ὑπὸ ἡρώδου πειρομένων.
αὐτὰς ὁ καὶ ἐκείνῳ ἡμέραν ἐν τῇ ἱερᾷ παρακα-
λῶσαι τὸν βασιλεῖα ἐπὶ τὸν δῆμον ἵνα δίκην ἡρώδης
ἐν τῷ συνιδρίῳ ἡσὶ παραγμάτων ὑποχρῶν διέτι-
λοι. κινήσεις οὐκ ὑπὸ τούτων ἕρκανος ἡρώδην
ἐκάλει δικασόμενον, ὑπὸ ᾧ διέβαλλτο. ὃς ἦκε,
τῷ πατρὶ αὐτοῦ παραμύσας, μὴ ὡς ἰδιώτης, μὴ
ἡ ἀσφαλείας προσελάσσει, ἡ φυλακῆς τῆς αὐτοῦ
τὸ σῶμα, ταῦτα κατὰ τὴν γαλιλαίαν ὅτι ἐτόλμισεν αὐ-
τὸς συμφέρον τρεῖς ἀρμυστρίους, καὶ μὴ εἰσφο-
ρῶντος αὐτοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν, ὡς μήτι ἐπιφο-
ρῶν ἕρκανος δόξεν ματὰ μάλιστα παραγμάτων
τῶν κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἀφυλάκτους ἐν πρὸς τὴν
δίκην. σέξτος μὲν οὖν τῆς συνέας ἡμερῶν, προσέει-
πε παρακαλῶν ἕρκανον ἀπολύσαι τὸν ἡρώδην ἐκ τῆς
δικῆς, ἐπὶ πρὸς τῶν πειρομένων πειρομένων. τὸ δὲ τῷ ἀ-
φορμῇ ἐπὶ τῷ αὐτῷ τῷ σέξτου γράμματος, πρὸς τὸν
δὲν ἐκ τῷ συνιδρίῳ παθόντα ἀπολύσαι τὸν ἡρώδην,
ἡμερῶν ὁ αὐτὸν ὡς ἦν. κατὰ τῶν ἐν τῷ συνιδρίῳ
μὴ τῷ σὺν αὐτῷ τῶν κατὰ τὸν νόμον, κατὰ τῶν ἀ-
παταῖς, καὶ κατηγορεῖν ἐξάρρει τὸ λοιπὸν οὐ-
δὲς, ἡσὶ πρὸς ἀφικέσθαι ἐξβαλλόντων, ἀλλὰ τῷ
ἡσὶ καὶ ἐπὶ τῇ ποιῶν ὑποχρῶν. ἀφικέσθαι
δὲ ἡσὶς, εἰς τῆς συνέας τῶν κατὰ τὸν νόμον, καὶ
ἐκ τῶν τῷ διδόναι κρείττων, αἰσας εἶπεν. ἀφικέ-
σθαι καὶ βασιλεῖ, εἰς δίκην μὲν ἡσὶ αὐτὸς οἶδα τι-
να ἡσὶ πᾶσι ὑπὸ αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς κεκλημένους ἡσὶ
αὐτῶν. ἡσὶ ὑμᾶς ἡσὶ εἶπεν ὑπολαβεῖν.
ἀλλὰ πᾶς ὃς τῆς δὴ ποτὶ οὐκ ἀφικέται εἰς τὸ τὸ
συνιδρίον κεκλημένους, ταπεινὸς αὐτῶν, καὶ
χρήματα διδοῦν, καὶ ἡσὶν θηραμάτων παρὰ ἡμῶν,
κόμην τῇ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον, ἐκ τῶν κατὰ τὸν νόμον.
ὃς ἐκ τῶν κατὰ τὸν νόμον φέρων καὶ ἐπὶ τῶν
τοιαύτη κεκλημένους ἡσὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν
κατὰ τὸν νόμον, καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον τῇ συνιδρίῳ
καὶ κόμης, καὶ αὐτὸν ἡσὶ ὄντας, ἡσὶ κατὰ τὸν νόμον
μὲν αὐτὸν καὶ τὸν νόμον, καὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον, αὐτὸς ἡσὶ
θῆ ἡσὶ κατὰ τὸν νόμον. ἀλλὰ ἡρώδην μὲν ὅτι τῶν
τοῖς ἐκ τῶν κατὰ τὸν νόμον, εἰ τὸ αὐτῷ συμφέρον ποι-
ται αὐτῶν ἡσὶ τὸν νόμον, ὑμᾶς ἡσὶ τὸν βασιλεῖα
τοιαύτην αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν. ἡσὶ μὲν μὲν
καὶ τὸν νόμον, καὶ αὐτὸν ὅτι νῦν δὲ ἕρκανος ἀπολύ-
σαι βούλεται, κατὰ τῶν ὑμᾶς ποτὶ αὐτὸν τὸν βασι-
λεῖα. διήμην δὲ ἡσὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον. ὃς ἡρώδης τὴν
βασιλείαν αὐτῶν λαβὼν, πάντας ἀπέκτεται ἐκ τῶν
συνιδρίων, ἡσὶ κατὰ τὸν νόμον, καὶ αὐτὸς τῶν κατὰ τὸν νόμον.
σφό-

δρα ὁ αὐτὸν ὁ κατὰ τὸν νόμον δικασόμενος ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν νόμον. ὃς τῆς πόλεως μὲν ταῦτα πολιορκημένους ὑπὸ τῷ ἡρώδου
καὶ σοῦ, παρήνισεν τῶν δὴ μὲν δόξαται τὸν ἡρώδην, εἶπεν, ὁ κατὰ τὸν νόμον καὶ διώσθαι φυγῶν
αὐτοῦ. καὶ αὐτὸν μὲν τούτων καὶ χάσαν ἐξουμῶν. ἕρκανος δὲ ὄντας ἀρμημένους πρὸς τὴν αἰσας τῶν
ἡρώδου

ἡρώδου τοῦ ἐν τῇ συνεδρίᾳ, τὴν δίκην εἰς ἄλλω ἢ A
 μέλει ἀνθίστασθαι. καὶ πέμψας κρύφα πρὸς ἡρώδην,
 συνελθόντων αὐτῶν φυλαῖν ἐν τῇ πόλει. ἔπειθ' οὖν τὸν
 κίνδυνον ἐξέφραζε· οὐ μὲν, ἀλλ' ἡρώδης εἰς δε-
 μασιόχους φύλων ἢ βασιλείᾳ καὶ παρὰ γρόμῳ πρὸς
 ὕψος καίσαρα, καὶ ἔπειθ' αὐτὸν ἀσφαλισμένον,
 ὡς εἰ καλοῖτο πάλιν εἰς τὸ συνέδριον ὑπὲρ
 δίκην ἢ ὑπακουσόμενος. ἡγανάκτου δ' οἱ ἐν τῇ
 συνεδρίᾳ, καὶ τὸν ὑπαρχὸν ἐπειρώοντο διδάσκων, ὅτι
 πάντα ταῦτα εἴη κατὰ αὐτῶν. τὸν δ' ἐκ ἐλατῶν μὲν, B
 πρὸς τὴν δὲ εἰδὴν εἶχεν ὑπὸ ἀνδρείας καὶ αἰσίας· σέξ-
 του ἢ πεπρωμένος ἡρώδην στρατηγὸν τῆς κοίτης συρίας,
 χρημάτων δ' αὐτῶν τὸ πλεονέκτημα, ὑπαρχὸς δὲ ἐν
 φόβῳ μὴ στρατεύσεται ἡρώδης ἐπ' αὐτόν. ἐπολύτῳ
 τούτου τῷ λόγῳ ἐβρόδων, ἀλλ' ἦκεν ἄγων ὁ ἡρώ-
 δης στρατὸν ἐπ' αὐτόν, ὀρχιδόμῳ τῆς δίκης αὐτῶν
 καὶ τῇ κληδυνίᾳ πρὸς τὸν λόγον ὑποσχεῖν ἐν τῇ
 συνεδρίᾳ. διηκούσαν δ' αὐτὸν προσβαλεῖν τοῖς C
 ἱεροσολύμοις ὑπαντήσαντες, ὅτι πατὴρ ἀντίπατρος καὶ
 ὁ ἀδελφός, καὶ τὴν δὲ αὐτῶν καταπαύσαντες καὶ
 ἀφ' ἑκατέρου, ἐργάζοντο ἐν χειρὶ μὴδενί, κα-
 τὰ τὴν ἀποκρίσιν ἢ ἀπειλήν μόνον, μὴ χωρήσει περὶ
 τῶν κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν εἰς τὸ παρὸν εἶναι
 τὸ ἀξίωμα. ἡρώδης τε πρὸς τὴν κληδινίαν ὅτι δι-
 κὴν εἶδεν ἀναγκαστῆναι, μνηστὴρ καὶ τῆς ἀφί-
 στως, καὶ χάριν αὐτῶν εἶδεν, καὶ μὴ πρὸς μὲν τὸ D
 συνδραμόμενον ἀπαιτῆναι, πρὸς δὲ τῆς σωτηρίας ἀ-
 χαιεῖν. λογιζόμενος ἢ ὡς εἰ καὶ πολέμου ῥοπὰς βρα-
 βύει τὸ θεῖον, πλέον ὅτι τῆς στρατίας τὸ ἀδύνατον.
 διὸ καὶ τὴν νίκην μὴ πάντῃ προσδοκᾷ μέλλοντα πο-
 λεμεῖν βασιλεῖ καὶ σωτὴρι, καὶ πολλὰ τῷ εὐε-
 ρεῖσθαι, μνηστὴρ ἢ χαλεπὸν αὐτὸν ἐργασμῶν,
 πρὸς δὲ ὧν ἡκατέρωθεν ἐστὶν πενήθει συμβάλοι, ἀλλὰ
 μὴ δὲ αὐτόν, ὑπονοῖαν αὐτῶν καὶ σμῆναι δυσκόλου π- E
 ρὸς παρηγορίαν. πέρι τῶν τοῖς ἡρώδης, ὑπο-
 λαβὼν ἐν ταῖς ἐλπίδασι τοῦ καὶ αὐτῶν καὶ τὴν ἰ-
 γνὴν ἐπιδείξασθαι τῷ ἰδὲ μόνον. κατὰ δὲ κατὰ
 τὴν ἰουδαίαν ὥς εἶχεν. ὃ δὲ καὶ διελθὼν εἰς
 ῥώμην, ἔποιτος καὶ πλεὶν ἐπ' ἀφελῆς πολέμου
 συνήκοντι καὶ κατὰ. πέμψας δ' ὑπαρχὸς πρὸς αὐ-
 τὸν παρηγορεῖ ἐν ταῖς αὐτῶν τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν
 καὶ συμμαχίαν. ἔδοξε δ' αἰσχυρὸν ἔχειν πᾶσας F
 ἐνδείξαι τὰς γῆρας μὲν ῥωμαίοις καὶ τοῖς αὐτοῖς
 ὅσον αὐτῶν πρὸς καὶ συμμαχίας πρὸς τὸ ἔθνος ἡμῶν,
 ἵνα μὴ λανθάνῃ τοῖς ἄλλοις ἀπαντας, ὅτι καὶ οἱ τῆς
 αἰσίας καὶ τῆς ἀνθρώπου βασιλεῖς ἐστὶν αὐτοῖς ἔχον
 ἡμᾶς, τὴν τε ἀνδρείαν ἡμῶν καὶ τὴν πρὸς ἀνα-
 πύσαντες. ὅτι πολλοὶ ἐστὶν τὴν πρὸς ἡμᾶς δυσ-
 μῶνται ἀπὸ τοῦ τοῖς ὑπὸ πρῶτον καὶ μακεδόνων
 αἰσχυρῶν μὲν πρὸς ἡμῶν, τὴν καὶ ταῦτα πάντα G
 μὲν δὲ ἐν τοῖς δημοσίοις ἀποκρίσιν τοῖς, ἀλλὰ παρ'
 ἡμῶν τε αὐτοῖς, καὶ πρὸς ἄλλοις τῶν βαρβάρων, πρὸς
 ἢ τὰ ὑπὸ ῥωμαίων ὄντα καὶ ἐστὶν ἀντιπεῖν. ἐν τῇ
 δὲ δημοσίᾳ ἀντιπεῖν τοῖς τῶν πόλεων, καὶ ἐν τῇ
 ἐν τῇ κατεπὸν, ἀλλὰ καὶ σήλας αἰσχυρῶν καὶ χαλεπῶν.
 ἐμὲν ἀλλὰ καὶ σήλας ἡμῶν τοῖς ἐν ἀλεξαν-
 δρίᾳ καὶ αἰσίοις ποιεῖν καὶ τὴν ἰδὴν ἐν ἡμῶν, ὅτι ἀλεξανδρίαν πόλιν εἰσὶν ἐν τῇ ποιεῖν καὶ
 τὴν κατὰ τὴν ἀντιπεῖν καὶ τὴν ἰδὴν, ὑπὸ τῇ σήλας ὄντα, καὶ ἡμῶν καὶ σήλας, πρὸς
 τε ὑπαρχὸν καὶ τὸ ἔθνος ἡμῶν. γαίος ἡμῶν καὶ σήλας αὐτοῖς καὶ ἀρχιερεῖς διπλάττω τὸ διπλῶν,

ad damnandum Herodem, rem in sequentem
 diem distulit, & clam eum admonuit, ut fuga
 sibi consuleret. non enim esse remedium aliud.
 atque ita ille secessit Damascus quasi regem
 fugiens: cumque conuenisset Sex. Caesarem, &
 res suas in tuto collocasset, palam prae se tulit
 quod non esset compariturus si denuo citaretur
 ad iudices. Illi vero indignabantur, & cona-
 bantur Hyrcanum docere, quod in ipsius per-
 niciem haec omnia tenderent: qui non ignora-
 bat quidem eos vera monere, sed nihil expedi-
 re poterat per ignauiam & amentiam. Cae-
 sari cum Sex. Caesar accepta pecunia Herodem
 praefecisset Coelestinae, vehementer timuit ne
 ille contra se duceret. nec cum sua fessit opi-
 nio. Iratus enim quod iussus sit causam dicere,
 veniebat cum exercitu: sed patris ac fratris oc-
 cusu & precibus cohibitus est quo minus in-
 uaderet Hierosolyma, placentium eum & ro-
 gantium, ut tectuisse contentus, re ipsa lae-
 deret neminem, neque ulterius aduersus auctore
 suae dignitatis procederet. Debere etiam eum
 non tam meminisse quod citatus sit, quam
 quod absolutus etiam, & gratiam habere, quod
 nihil triste passus abierit incolumis. Cogitan-
 dum quoque quam periculosa sit bellum alicui, &
 quod Deus arbitrati suo his vel illis annuat
 victoriam: atque eo minus tum eam esse spe-
 randam, quando non solum contra regem suum
 & altorem bellum moueat, verum etiam bene-
 meritisque nulla affectus iniuria: nam si quid
 illi nunc obiciat, non ipsius esse culpam, sed
 consultorum non bonorum, qui ei opinionem
 crudelitatis concilient. Parum his monitis
 Herodes, ratus sufficere sibi ad futuras spes
 quod potentiam genti declarauerit, atque eo-
 tum in statu res fuerunt Iudaicae. Ceterum
 Caesar Romam reuersus expeditionem para-
 bat in Africam contra Scipionem, Catonem.
 tum Hyrcanus per legatos eum rogauit, ut co-
 nfirmaret acceptam societatem & amicitiam. Nunc
 videtur mihi operis precium percurrere omnes
 honores genti nostrae a Roman. Imp. habitos,
 & inita cum eis foedera, ut vniuersis notum sit,
 quod tam ab Europae quam ab Asia regibus
 obseruati fuerimus propter fidem ac fortitu-
 dinem. Quoniam autem multi nos odio ha-
 bentes non credunt de nobis Persicarum vel
 Macedonicarum rerum scriptoribus, quod
 ea monumenta non ita peruulgata sunt, apud
 nostrates seruaata & alios quosdam barba-
 ros, certe Romanorum decretis contradice-
 re non poterant. nam haec & publice dedi-
 cata sunt in urbibus atque etiam in Capito-
 lio, & columnis insculpta sunt aetis. Quin
 & Iul. Caesar apud Alexandriam attestatus est
 Iudaeis inscriptione columnae aetis, quod A-
 lexandrinae ciuitatis ius habeant. quare his ar-
 gumentis usus sum. apponam etiam sena-
 tus consulta & decreta Iulij Caesaris, quae ad
 Hyrcanum & nostram gentem attinent. C.
 Iulius Caesar, Imp. & pont. max. dictator iterum,

XIX.

decreuit è medio tollere. corruptoque pincer-
na Hyrcani, apud quem ambo epulabantur,
veneno necauit hominem, & assumpta arma-
torum manu suscepit ciuitatis gubernacula.
Cæterum postquam Herodiæ Phasælo inno-
tuerunt structæ in parentem infidiæ, indi-
gnantibus illis Malichus strenuè pernegauit
omnia. atque hic fuit finis Antipatri, viri iusti
ac pij, & patriæ amantiissimi. Ex filiis autem
alter Herodes confestim volebat patris mor-
tem vlcisci, & cum exercitu aggredi Mali-
chum: sed Phasælo grandiori magis placuit
dolo circumuenire hominem, ne videretur ci-
uile bellum incipere. itaque accepta Malichi
satisfactione simulauit se credere, non esse il-
lum paternæ necis conscium: seque vertit ad
excolendum monumentum quod patri struxe-
rat. Interim Herodes veniens Samariam, eamq;
nimis afflictam offendens, refouere eam cœpit,
& iura reddendo controuersias ciuium diri-
mere. non multo autem post instante Hicco-
solymsis festo, & ipse venit in urbem cum mi-
litibus: quem Malichus metuens Hyrcano iua-
sit ne cum intrare permitteret: id quod Hyrcanus
fecit, nefas esse sanctis populi ceremoniis
profanam turbam superinducere. at Herodes
contempra obnunciatione noctu urbem in-
gressus est, & Malichum vehementer perter-
ruit. at ille solitarum artium non immemor,
palam lacrymabundus conquerebatur de An-
tipatri tanquam amici interitu, clam verò pa-
rabat sibi satellitium. quare visum est Herodis
amicis simulationem hanc non cõarguere, sed
ad vitandam suspicionem vicissim comiter tra-
ctare Malichum.

CAP. XX.

Herodes iussu Cassij Malichum dolo
interfecit.

Atamen Cassio de patris obitu significa-
uit per literas: & ille qui non ignorabat E
mores Malichi, rescripsit vt vlcisceretur paren-
tis iniuriam: clam etiam mandauit Tribunis
apud Tyrum agentibus, vt adessent Herodis ius-
tis conatibus. Cumque capta à Cassio Laodi-
cea, simul ad eum iter facerent afferentes coro-
nas & pecuniam, Herodes expectabat daturum
esse illic pœnas Malichum. at ille circa Tyrum
Phœnices suspitione concepta, maiora moliri
cogitauit: & quia filius eius obies in ea vrbe
seruabatur, decreuit eam ingredi, & furtim illū
in Iudæam abducere: & occupato contra An-
tonium Cassio, gente ad defectionem concita-
ta, sibi ipsi principatum eius acquirere. Sed con-
siliis eius fortuna aspirare noluit, & Herodes
homo callidus intellecto eius proposito, præ-
misso famulo quasi ad parandam cœnam, quia
comites omnes inuitauerat, re autem vera ad
tribunos, iussit eos Malicho cum pugionibus
occurrere. illi verò egressi, & nacti cum pro-
pe urbem in littore, confoderunt hominem:
quo facto Hyrcanus adeò est attonitus vt ob-
mutuerit. tandem ægrè ad se reuersus per-
contabatur Herodem quid hoc rei esset, &
quis interfecisset Malichum. & audito factum

αὐτὸν ὕρκανός μ' οὐκ ἔκπληξας τὴν μηχανήν τοις εἰς ἀφανείαν ἐτάπη. μάλιστα δὲ ἀντιγνώσκων, ἐπιση-
δαίτην τῷ πατρὶ τὸν ἡρώδην, τί ποτ' εἴη τὸ μηχανήμον καὶ τίς ὁ μαλίκου αἰρηκῆς; εἰπόντων δὲ χασίων

αὐτοδὸν ἐποίητο. καὶ πείσας ἀργυρίῳ τὸ ὕρκανον οἰνο-
χόον, παρ' ᾧ ἐκάπερι εἰσιόντο, φαρμάκῳ κτίνει τὸ
ἄνδρα, & ὁπλίτας ἔχων ἠνέπιζε τὰ κτ' τὸν πόλιν. γνό-
των δὲ τῶν ἐπιβελῶν τῶν κατὰ πατρὸς ἡρώδου καὶ φα-
σαίου, καὶ χαλεπῶς ἐχόντων, ἠνέπειτο πάντα ὁ μαλί-
χος, καὶ ἔξαρκος ἦν τῷ φόβῳ. καὶ ἀντιπάτερος μὲν ἀσθενείᾳ
καὶ διακροσύνῃ διεντηκὼν, καὶ τῇ πατρὶ τῶν πατρῶν
αὐτοδὴν, τέτοιον ἐπελόμισσε τὸν τρόπον. τῷ δὲ παίδων
αὐτοῦ ἡρώδης μὲν διδιδύχων τιμωρεῖν τὸν πατέρα, μὲν
στραπῆς ἐπὶ μολιχὸν ἐλθόν. φασαίῳ δὲ τῷ φασα-
βυτέρῳ δόλῳ μέλλον ἰδοὺς, φερίνεται τὸν δρόμον, καὶ
πολέμου καταρχῇ νομοθετοῖν ἐμφυλίου. τῶν περὶ
ἀπολογίας μαλίκου παροδύχεται, καὶ πρὸς θεὸν ὑπο-
κρίνεται, μηδὲν αὐτὸν πατρὶ τὸν ἀντιπάτερος κακούργη-
σιν δαίαν, τῶν δὲ ἐκείνου τῶν πατρῶν, καὶ ὡς ἀνέ-
μῳ ἡρώδης εἰς σαμάρειαν καὶ καταλαβὼν αὐτὴν κε-
κακωμένῃ, ἀνακτὰ τὴν καὶ νείκη διελευσε τοῖς αἰ-
δρώσι. μετ' ἃ πολὺ δὲ ἐς ἀσπίδος τῆς ἐν ἱεροσολύ-
μοις ἑορτῆς φερίνεται αὐτὸν τοῖς στρατιώταις εἰς τὴν
πόλιν. καὶ δέσας μαλίκου, ἐπεισὶν ὕρκανον καὶ ἀντιπά-
τειν αὐτὸν εἰσίναι. καὶ πεῖθεται μὲν ὕρκανός, παροδύ-
χεται δὲ αὐτὸν τὸ ἀποκωλύσας τὸ μὴ δεῖν ὄχλον
ἀλλοδαπὸν ἀνθρώπων εἰς δέχεσθαι τὴν πόλιν. ὁ δὲ
ὡς φερίνεται ἡρώδης τῷ ἀγγέλῳ, ὑπὸντο εἰσεῖσιν εἰς
τὴν πόλιν, & φερίνεται μὲν ἡρώδης τῷ ἀγγέλῳ, ὁ δὲ
καὶ ἀντιπά-
τειν αὐτὸν εἰσίναι, ἀλλ' ἰδοὺς τὸν ἀντιπάτερος ἀπεκτελεῖτο
φανερῶς ὡς φίλος, κρύφα δὲ παλακίῳ τῷ σώματος ἐ-
πεισέτο. ἰδοὺς δὲ τὸν πατέρα ἡρώδην καὶ ἀπελθὼν
αὐτὸν τῶν πατρῶν, ἀλλὰ & αὐτοῖς εἰς τὸ αὐτο-
πτόν, ἀντιφίλοφρονεῖν τὸν μαλίκον.

Κεφάλαιον κʹ.

Ὡς ἡρώδης ἐπιστάτης αὐτὸν ἔσται τὸν μαλίκον
ἐδολοφύνηται.

Κασίῳ μὲντοι πατρὸς τῆς τελευτῆς πατρὸς ἡρώδης
ἐπιστάτης. κακεῖνος εἰδὼς οἷος εἴη τὸν φόβον
μαλίκου, ἀντιπείσας τιμωρεῖν τὸν πατέρα, καὶ λαδὲν
ἐπεμύπει πατρὸς τοῦ ἐν τύρῳ χιλιάρχου καλεῖσθαι
αὐτοῖς συμφορῇ τὴν ἡρώδην, δίκην αὐτῷ μέλλοντι παρῆναι.
ὡς δὲ λαοδίκεται ἡρῆκός τε καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἀπὸ
κοιτῆς, ἐφ' αὐτοῖς τὰ αὐτὰ καὶ χρήματα κομίζοντες,
ἡρώδης μὲν παροδύχεται δῶσεν τὸν μαλίκον τιμωρεῖν
ἐκείνῳ γνόμενον. ὁ δὲ πατρὶ τῶν τοῦ φασαίου ὑπερδύμο-
νος τὸ φερίνεται, μείζονα ἐφ' ἡμέτερον. καὶ τὸ πατρὸς αὐτοῦ
ὁμηρόδουτος ἐν τύρῳ, παρὶ τῶν εἰς τὴν πόλιν, ἐγὼ
τέτοιον τι ὑπεκλήψαι, καὶ εἰς τὴν ἰουδαίαν ἀπα-
ρεῖν, αὐτοδὸντος τε ἐπ' ἀντιπῶντος καὶ τῶν ἐν τῷ
ἀποσπῆσας, αὐτὸς τῶν ἀρχῶν καθίστην. τοῖς δὲ ἐπιβελῶ-
ντοῖς, ὅτι δαίμων ἀντιπαρῆναι, καὶ δεῖν ὡς ἡρώδης,
τῶν πατρῶν αὐτοῦ καὶ παρῶντος, παροδύχεται τὸν
ἐκείνου, τῶν δὲ δόκων ἐπὶ δέπνῳ φερίνεται, καὶ γὰρ
ἐστὶν αὐτοῖς ἀπαντας παρῆναι, ταῖς δὲ ἀληθείαις
πατρὸς τοῦ χιλιάρχου, ἐλθόντων ἐπὶ μαλίκον παρῆναι
μὲν ἐφ' ἡμέτερον. οἱ δὲ ἐλθόντες, & πλησίον τῆς πόλεως
αὐτὸν φερίνεται, ἐπὶ τῷ ἀρματῷ, καὶ ἀντιπῶντος τὸν
τῶν

gladio perfores se proripit, deinde alter & ter-
tius, armati similiter, adeo attoniti, vt illatio re-
ge contenti essent sibistipulis fuga salutem quære-
re. Sequenti verò die præciso Pappi inter reli-
quos occisi capite, milit illud Phætoræ in vl-
tionem fratris. nam is eum sua manu interfe-
cerat. Post hæc vbi tempestas desiquit, moto in-
de exercitu venit Hierosolyma, & castra prope
urbem metatus est, anno tertio postquam Ro-
mæ declaratus rex fuerat: quibus mox propius
admotis quâ maximè oppugnationi obnoxia
putabat mœnia, ante templum fixit tentoria,
volens sic ea quemadmodum olim Pompeius
aggredi. & tribus aggeribus ei loco circumda-
tis, turres crexit adiutus operarum multitudi-
ne: & castra circumquaque materie præpositis-
que huic operi viris idoneis, durâte etiam tum
obsidione Samariam ad nuptias profectus est,
ducturus filiam Alexandri, neptem Aristobuli,
quam ei desponsam fuisse iam diximus.

С А Р. XXVIII.

Antigonus à Sofio & Herode opprimitur.

XXVI. **P**eractis verò nuptiis venit per Phœnicem Solius, præmillique per mediterranea copias, mox & ipse affuit habens secum multos tam pedites quàm equites. venit etiam rex à Samaria, ad veterem exercitum non mediocrem accessionem adducens. erant enim circiter xxx. millia. omnes autem confluebant ad Hierosolymorum mœnia, & assidebant s-precutionali vrbis lateri, ad vndecim legiones peditum, & sex equitum millia, præter auxiliares Syrorum copias. Præerant autem duo cum imperio, Sosius ab Antonio missus in auxilium, & Herodes pro seipso bellum gerens, vt deiccto Antigono hoste pop. Rom. ipse pro eo ex senatui consulto regnum acciperet. Intus autem cer-
ratim resistebant Iudæi ex tota ea regione collecti & conclusi intra mœnia, templum Domini iactantes, & saulta populo ominantes, non deserturum Deum suos in periculo: diceptisque extra urbem tam hominum quàm equorum alimentis, per clancularia etiam latrocinia disicultatem annonæ augebant obfessoribus. Cui rei Herodes ita prospexit, vt contra latrocinâtes opportuna loca præoccuparet insidiis, & commeatus additis præsidis etiam è longinquo conuheret, vt breui necessaria victui abundarent in exercitu. adhæc operarum frequentia facile absoluti sunt tres illi aggeres. æstas enim erat, & opus fruebat, nulla interuibatû aeris intèperie. Machinis etiam murum quatiebant, & nihil intentarum relinquebant. at obfessi intrepidè repugnabant, conatus eorum eludentes variis artibus. excurrentes enim crebrè inæpra, modò iam perfecta opera incendebant: & conferentes pugnam cum Romanis nihilo erant inferiores audacia, peritiam tantùm rei militaris cedebant. Tum pro disiecto machinis muro intus recentè extruebât.

ξίφος ἔχον γυμνὸν καὶ δεξιῶν χερσὶ καὶ μετ' αὐτοῖς
 δυνάμεις καὶ ξίφος ὁμοίως ὠπλισμένοι, ἔδιν βλάψαν-
 τες τὴ βασιλεία ὑπ' ἐκκληξίως, ἀναπάντως ἢ τῶ μηδὲν
 αὐτοὶ παθόντες εἰς τὸ πρῶτον διεκπιστοῦν. τῇ δ' ὑπε-
 ρβίᾳ, τὴν μὲν πάνπου κεφαλὴν, αἰήματα γὰρ, ἄποσκο-
 φας φερόμεν ἔπεμψε, πολλὴν αὖθ' ἂν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ
 πάθοι, ὁδὸν καὶ λὺ αὐτὸ χερσὶ ἐκείνη γυμνωμένος, λήξας-
 τος ἢ τῆ χειρὸς, ἀπὸς ἐκείνου ἐγγὺς ἱεροσολυμῶν
 ἔρχεται, καὶ πληστοὶ στρατοπέδους τὴ πόλεως. ἔτιν ἢ
 αὐτὸ τότε ἔτος λὺ ἔξ ἡ βασιλίδος ἐν Ῥώμῃ ἄπο δίδει-
 κτο, αἰας στρατοπέδου σάμῃως ἢ, καὶ πληστοὶ ἐλθὼν τὴ Τεί-
 χους καὶ τὸ ἔπιμα χροῖται, φέρει τὸ ἱερὺ καταστρα-
 πεδοῦνται, προσβαλεῖν διηνικαῶς ὡς ἔπρεπον
 ποτὶ πομπήϊος. ξισὶ ἢ δεξαλῶν χόμασι τὸν πότον
 πύργους αἰήτοι, πολλὰ τε χεῖρ τοῦ ἔργου χρώμε-
 νος, ἔτι μὲν τὴ πύργους ὑλὴν. ὧς κατεπύσας ἢ τοῖς
 ἔργους τοῖς ἑπιποδίοις, ἰδρυμένους ἐπ' αὐτῇ στραπας, αὐτὸς
 εἰς σκαφίαια ὅτι τὴ γάμον ὦχετο ἀξίονος τὴν ἀ-
 λειξάνδρην τῇ ἀριστοβέλῃ θυγατρί. ταυτὴν γὰρ λὺ
 ἡ γυμνωμένος, ὡς μετ' αὐτῇ ἔπρεπον εἰρηται.

Κεφάλαιον κή.

ឯងរកស៊ីបានប៉ុន្មានប្រាក់ ក្នុងមួយសប្តាហ៍? ប្រាក់ប្រចាំខែ?

Μετὰ ἧς γάμοις, ἦλθε μὲν δὲ φοινίκης σό-
πος, περικέκμηται δὲ δύταμιν δὲ τὸ μισαίειν
ἦλθε καὶ ὁ στρατηγός, πρὸς δὲ ἔχων ἐπὶ πᾶσι καὶ πε-
ζῶν παρεμβύτο καὶ ὁ βασιλεὺς ἐκ τῆς σαμῖντος, ἐκ
ἀλγῶν πρὸς τὸ πάλαι στρατὸν ἄγων, φεῖ ἔρισμυρίους
γὰρ ἦσαν πάντες ἡ δὲ τὸ ἐπεσπυμῶν ἡδονίζοντο τῷ
δόξῳ, καὶ διηκῶντο πρὸς τὴν βορείαν πύλιν τὴν πόλεως,
στρατὰ ἐνδοχὰ μὲν ἦσαν τέλη ἐπὶ ληστῶν, εἰ δὲ χιλιάρχοις
ἐπὶ πᾶσι, ἀλλὰ τὸ δὲ πικρὸν καὶ ἀπὸ τῆς σφίγης. δύο δὲ ἡ-
γεμόνες, σίσκος μὲν ὑπὸ αὐτῶν καλεῖται σύμμαχος, ἡρώ-
δης δὲ ὑπὸ αὐτῶν, ὡς αὐτῶν ἀφελόμενος τὸ ἀρχὴν
ἀποδεχθῆναι ἐν ῥάμῃ πολέμιοι, αὐτὸς αὐτὸς ἐκείνου
βασιλεύσει καὶ τὸ συγκλήτου δόγμα. μὲν πολλὰς δὲ
προθυμίας καὶ ἐλπίδας, ἀπὸ συμπαντος ἡδονισμῶν
τῶν ἰσθμῶν, οἱ ἡνδοὶ τοῖς φεῖ τὸν ἡρώδην αὐτοπολί-
μου, καταλειφθέντες εἰς τὸς τῶν πύλιν, περὶ τὴν ἐ-
πιφύμιζον φεῖ τὸ ἱερὸν, καὶ πολλὰ ἐπὶ δυνάμει τῶν δὲ
μου, ὡς ῥυστομένῳ τῷ κινδυνῶν αὐτοῖς τῶν θείων, ταῖς
εἰς τὸς τῆς πόλεως ἀπιστοῦσάντο, ὡς μὲν ὅσα ἐξο-
φῇ διώκοντες ἡ ὑπολιπὲν ἡ αἰθρῶν καὶ ἡ ὑποζυ-
γίαις, ληστῶν, τὰ λείποντα ἡρώδης, ἀπορεῖν παρὶ-
χον. ταῦτα δὲ ἡρώδης σιωπῶν, πρὸς μὲν τὰς λη-
στῶν, τοῖς δὲ πικρῶς τοῖς τοῖς περικλῶν. πρὸς
ἡ τὰ δὲ πικρὰ, πέμπων ὅπως καὶ τέλη πόρρωθεν
ἀγορᾶν σιωπῶν, ὡς ὁλίγου χρόνου πολλὴν ἀ-
φροσύνην αὐτοῖς χρεῖται τῷ αἰσχυρῶν. ἦτο δὲ συ-
χνῶς ἡδὲ πολλὰς χειρὸς ἐργαζομένης καὶ τὰ τεῖρα
χάματα ἀπὸ τῶν, διὰ τὸ πρὸς τὸν ἡνδοὶ, καὶ ἡδὲ ἐκπο-
δῶν πρὸς τὴν αἰσχυρῶν, ἐπὶ δὲ τὸ αἰσχυρῶν, ἐπὶ δὲ
τῷ ἐργαζομένην. ταῖς μηχανήματι πρὸς τὸν

τες, κατέσφον τὸ τεῖχος, ὃ πάσας ἐχρῶντο πείρας. ὃ μὲν ἔξελαντον τοὺς ἔσθον, ἀλλ' αὐτοὶ χινῶντο κα-
κίῳι φερός τὰ ὧρά. πύργον γινόμενα ἐκ ὀλίγα. ἐπικαθόντες τι, τὰ μὲν ἡμέτερα ἐπέμμεσσαι, τὰ δὲ
ἐξαιρασμένα, εἰς τι χεῖρας ἴοντες, ἐδὶν κακίους ρωμαίων ἦσαι ταῖς πόλεως. ὅπως ἡμῶς εἰ ἐλέγοντο.

എപ്പോഴും

πυλινίσαι. ἔσθ' ὃν ἔδαμῃς ἡρεμῖν ὀδύσασθαι ἰου-
δαῖοι. μάρτυρες δὲ μετ' ἐλπίω σράβαν ὁ καὶ παῖδες
λέγων ἕως αἰτοῖνος μὲν αἰτήσαντο τὸν ἰουδαῖον ἀχθί-
ναι εἰς αἰπόχειαν πυλινίζει, καὶ ἔδοξε μὲν οὖν πρῶτος
βασιλεῖν βασιλείᾳ πυλινίσαι, ἔκ οἱ οὐδεὶς ἔπειν ῥό-
πον μεταδίνειν αὐτὰς γνάμους ἡβ' ἰουδαίου ὡς π
διξάσαι τὸν αὐτ' ἐκείνου χαθισμῶν ἡρώδην. ἔσθ'
ῥδ βασιλιζόμενοι βασιλείᾳ αὐτὸν ἀσπαρῶν ὑπὲρ
ταῖς, ἕως μὲν π' ἐφ' ὅσον πρὸς τὸ πρῶτον βασιλείας.
τ' οὐκ ἀπὸ μὲν ἐνόμοι μείωσεν τ' πρὸς αὐτὸν μῆ-
μης, μειώσεν ἢ τὸ πρὸς ἡρώδην μῆτος. ταῦτα μὲν ὁ
σράβαν κατὰ χρόνους ἢ τὴν βασιλείαν ἡρώδου, πυθό-
μους ὑπερῶς ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ ἢ πρὸς πάσαις αἰχ-
μαλώσεως, ἀφικνεῖται πρὸς ἡρώδην τ' αἰχμαλώσεως
δοπολυθεὶς ῥόπον ταῖς βασιλείας καὶ πάσαις οἱ
ἡβ' παρὰ τὸν σρατηγὸν, λαβόντες αἰχμαλώτους, ὑπε-
ρὸν τ' πρῶτον ἀρχιερεὺς ἡρώδην εἰτα βασιλείᾳ, καὶ τὴν
ἀδελφὸν ἡρώδου φαταλῶν, εἰς παρὰ τὸν αἰχμῶν. καὶ φα-
C
σάλλος μὲν ἔφ' ὅσον τ' ἐν τοῖς δις αἰχμῶν, πάσης
ἢ ζωῆς κρείττω τ' μὲν ὁδοῖς ἡρώδην θάνατον, αὐ-
τὸς ἑαυτὸν ῥόπον φαταλῶς, κατὰ τὸ πρῶτον.

Κεφάλαιον Β΄.

Օր Երեսնակն ձգուիս իսկ զի քննադատն քրմակո
նորսբն.

ΥΡΧΑΝΩ Δ' ΑΙΛΑΧΘΗΝΤΙ, ΦΕΡΑΤΗΣ Ο Τῆς ΠΑΡΩΝ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ, ΕΠ' ΑΥΤὸν ΕΠΕΙΚΕΙΣΤΕΣ ΠΡΟΣΦΥΛΕΥΧΘΗ
Τὸ Τ' ΑΓΧΥΡΕΙΑΣ ΑΥΤῶ ΔΕΞΟΜΕΝΟΝ ΠΡΟΣΠΙΠΤΟΥΜΕΝΟΣ. ΔΕ
ΤΕΤΟ ΔΙΟΜΕΝΩ ΜΩ ΑΡΧΗΚΕΝ. ΕΙ ΒΑΒΥΛΩΝΗ Ή ΚΕΤΑΓΓΙΣΘΑΙ
ΠΑΡΕΙΧΕΙΝ, ΕΙΘΑ ΚΥ ΠΛΗΘΟΣ ΛΩ ΙΕΘΔΑΙΩ. ΕΠΟΙ Τ' ΥΡΧΑΝὸν
ΕΠΙΜΟΝ ὡς ΑΡΧΗΚΕΙΑ Ε ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΚΥ ΠΑΥ Τὸ ΜΕΓΕΙΣ ΔΙ-
ΦΕΡΕΤΑ ΝΕΚΡΟΜΕΝΟΝ ΙΕΘΔΑΙΩΝ ΕΘΝΟΣ. Τῆς Δ' ΛΩ ΑΓΑΠΗΤΑ
ΤΑΥΤΑ. ΠΥΘΟΜΕΝΟΣ Ή Τ' ΗΡΩΔΕΩ ΠΑΡΕΙΛΗΦΘΕΙΑ Τ' ΒΑΣΙ-
ΛΕΙΑΣ, ΕΠΗΜΕΤΑΧΩΡΕΙ Τ' ΕΛΠΙΣΙΝ, ΟΞ ΑΡΧΗΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦ-
ΩΣ ΔΕΚΚΙΜΕΝΟΣ, ΚΥ Τ' ΧΑΡΙΤΟΣ ΔΥΟΜΕΝΟΝΤΟΣ ΔΕ
ΠΡΟΣΦΥΛΕΥΧΘΕΝ, ΟΠ ΚΕΙΝΟΜΕΝΟΝ Ε ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΘΑΙ ΑΥΤΩ ΖΗΜΙΩΔΕΣ,
Τ' ΚΙΝΔΥΝΟΝ ΚΥ Τ' ΚΟΛΑΣΤΕΙΣ ΕΡΡΥΣΑΤΑΙ ΛΟΓΩΙ ΕΙ ΠΡΟΣΦΥ-
ΡΙΠΤΟ ΤΙΣ ΙΕΘΔΑΙΟΙΣ, ΙΝΕΤΑΥΡ ΑΥΤὸν ΙΑΝΘΗΚΟΣΙ. ΟΙ Ή
ΘΕΙΕΙΧΟΝΤΟ ΚΥ ΜΕΓΕΙΣ ΗΞΕΙΝ, ΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΙΑΣ ΑΜΑ ΚΥ ΤΑΣ
ΠΜΕΣ ΛΕΓΟΝΤΕΣ, ὡς ΕΔΙΝ ΕΣΤΙΕΙΣ ΑΥΤῶ Τ' ΕΙΣ ΤΙΣ ΑΡ-
ΧΗΚΕΙΣ Η ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΠΜΕΣ ΟΞ ΑΥΤῶ ΕΙΝ, Ε Τὸ ΜΕΙΖΟΝ ΟΠ
ΜΕΔΙ ΕΚΕΙ ΤΟΥΤΩΝ ΜΕΤΑΛΑΒΕΙΝ ΔΥΝΑΤΑΙ, ΚΥ ΛΑΒΕΙΝ ΤΕ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΛΩ ΥΠ' ΑΙΤΗΡΟΥ ΠΑΙΔΟΙ, ΤΑΣ Τ' ΧΑΕΙΤΑΣ ΕΧ
ΕΜΕΙΩΣ ΔΥΟΔΙΘΕΝΤΑΙ ΟΞΑ Τῆς ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΑΣ ΕΙΛΑΒΟΝ
ΙΔΙΩΤΕΒΟΝΤΕΣ, ΟΞ ΑΛΛΑΤΕΒΟΥΣΗΣ ΑΥΤΟΥΣ ΕΚ ΟΛΩΓΩΣ ΤΗΣ
ΤΥΧΗΣ. ΤΑΙ ΑΥΤΑ ΚΥ Τὸ ΣΥΜΒΕΒΕΝ ΥΠΟΤΙΝΟΝΤΩΝ, ΥΡΧΑΝΟΣ
ΠΟΔΟΙ ΕΙΧΕΙΝ ΑΠΙΝΕΙ. ΚΥ ΓΕΡΑΦΩΝ ΗΡΩΔΗΣ ΠΑΡΙΧΑΛΕΙ
ΔΙΩΔΕΣ ΦΕΡΑΤΟΥ ΚΥ Τῆς ΕΚΕΙ ΙΟΥΔΑΕΩΝ, ΜΗ ΦΘΟΝΩΣΑΙ
ΔΥΝΑΜΕΙΩΣ ΚΟΙΝΩ ΕΞΟΝΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ. ΑΡ' Π ΖΩ
ΕΉ ΚΥΜΕΘΝ ΑΥΤῶ ΜΩ ΕΚΤΙΣΑΙ ΤΑΣ ΧΑΕΙΤΑΣ ΩΝ ΕΥ ΠΑ-
ΔΩ, Ε ΤΕΡΑΦΕΙΣ ΥΠ' ΑΥΤῶ Ε ΘΕΙΩΔΕΙΣ, ΕΚΕΙΝΩ Ή ΚΟ-
ΜΙΖΕΘΑΙ ΤΑΙ ΑΥΤΑ ΓΕΡΑΦΩΝ ΥΡΧΑΝΩ, ΠΕΜΠΕΙ ΚΥ ΟΞΑ Τ'
ΦΕΡΑΤΩΝ ΠΡΟΣΒΑΤΩΝ ΣΕΡΑΜΕΛΑΝ, ΚΥ ΔΩΕΣ ΠΛΕΙΩ,
ΜΗ ΔΕΚΚΑΛΩΣΑΙ ΤΑΣ ΕΙΣ Τ' ΑΝΤΙΓΙΤΩΝ ΑΥΤῶ ΧΑΡΙΤΑΣ, Ο-
ΜΕΙΩΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΥΜΕΝΟΣ. ΛΩ Δ' ΕΚ ΕΣΤΥΩΝ Η ΑΝΩΔΗ,
ΟΞ ΔΥΛΟΝ ΜΕΤΑΒΟΛΕΙ, Ε Τ' ΥΡΧΑΝὸν ΥΠΟΧΕΙΜΕΝΟΝ ΕΧΕΙ

cum securi percutere. vix enim Iudæi con-
neri poterant in officio. Tettis est Strabo sic scribens. Antonius Antigonum Iudæum per-
ductum Antiochiam securi subiecit : Roma-
norūque primus affecit regem hoc suppli-
cio , ratus non aliter posse adduci Iudæos vt
Herodem pro illo regem constitutum admit-
terent. nam ne tormentis quidem adigi pote-
rant vt appellatioe regis eum dignarentur:
tanta apud eos fuit prioris regis exultatio:
quare visum est ignominiosa morte obscura-
re eius memoriam , & lenire publicum Hero-
dis odium. Hæc Strabo. Hyrcanus autem pon-
tiffex captiuus apud Parthos cognito quod He-
rodes regnum afsecutus sic reuersus est ad eum,
in hunc modum dimissus. Buzapharnes & Pa-
corus Parthorum duces , Hyrcanum qui primò
pontiffex, deinde rex fuit , & fratrem Herodis
Phalaëlum, captiuos abduxerant: quorum Pha-
saëlus non ferens captiuitatis dedecus, & turpi-
tudinis honestam mortem præferens, seipse inter-
fecit, sicut suprà diximus.

C A P. I L

*Quomodo Hyrcanus à Parthis dimissus ad
Herodem reversus est.*

Hyrceanum autem ad se perductum Phraas Parthorum rex propter claritatem generis comiter habuit : & vinculis solutum permisiſit Babylone degere , vbi magna erat Iudæorum frequentia. hi non aliter quam pontifici ac regi Hyrcano honorem habebant , nec hi ſolùm , ſed quantum Iuæorum ultra Euphratem habitataſſet non admodum præſentis fortunæ pœniteret hominem. Sed poſtquam reſciuit Herodem ad regiam dignitatem euectum , ad nouas ſe ſpes tranſtulit , natura ſuorum amans , & gratiam ab eis expectans , quòd aliquando de capite periclitantem ſeruauit in iudicio. Cœpit igitur de proſectione conſultare cum Iudæis , officiij cauſa iuiſere illum ſolicis : qui tamen vt maneret ei ſuadebant , commemorantes obſequia ſua & honores , quos exhiberent non aliter quàm vel regi vel pontifici : imò ne in patria quidem talem dignitatem eum obtinere poſſe , propter corpus mutilatum ab Antigono. nec reges ſolere meminiffe accepti in priuata vita beneficij , quandoquidem mores cum fortuna ſint mutabiles. nec tamen his monitis Hyrcano potuerunt eximere patriæ deſiderium. Herodes quoque eiſcriptis , rogare Phraatem & eius regni Iudæos , ne ſibi inuiderent communem cum genere futuram poteſtatem , nunc enim adeſſe tempus referendæ ſuo quondam & alteri & ſeruatori gratiæ. Simulque etiam ad ipſum Phraatem legatum miſit Saramallam cū multis muneribus , obſanditurum ne obſtaret cupienti referre gratiam homini de ſe oprime merito. Nec tamen re vera hoc agebatſed quia ipſe grauis eſſet princeps , cauens mutationis occaſiones , quæſcebat Hyrcanum in poteſtatem ſuam redigere , aut etiam omnino tollere :

Yu 4

παύσασιν δαπνίζα. καὶ διεφθάρη μὲν ἔπος ἀεισό-
βηλος, ὁκτωκῆδεκα μὲν ἅπαντα βίης ἔτη, τὸ δὲ ἱερω-
συλίην καὶ ἱερὸν εἰς αὐτὸν, ἡ δὲ αἰώνιος ἐκκομήσατο πύ-
λιν. ὁ δὲ ἀγαλλόμενος ἡ τὴν πάθει καὶ γυναιξὶν διδίδε μὲν
ἐκ μεταβολῆς θρήνων ἡ ἐπὶ περὶ κειμένη τῶν νεκρῶν,
καὶ πένθος ἀχέον, ἥτε πόλις τῶν λόγων διεδοθέντος ὑ-
περήλθει, πάσης ἐξίας οἰκὸς μέρους τὸ συμφερόντως ὡς καὶ
ἐπ' ἀλλοτρίῳ γήμονόμην. ἀλεξάνδρῳ δὲ καὶ μᾶλλον ἐκ-
παθὴς ἡ συνίσσει τὴν ἀπώλειαν. τὸ δὲ ἀλγούν ἐκ τῆς
γυνώσκου ὅπως ἐπεσέχθη πλεῖον ἔχουσα, τὸ δὲ καρτερῶν
ἀναγκάσθαι ὅτι μείζονος κακοῦ περὶ δοκίαν ποιήσῃ.
καὶ πολλὰ καὶ μὲν ἡλθὼν αὐτοχειρία ὡς ἀναγκάσθαι
βίον, ἐπέστη δὲ ὁμοῦ εἰς διωγμὸν ζῶσα περὶ ἀρκεί-
σαι τῶν κατ' ἐπιβουλῶν αὐτοῦ διεφθαρμένων, τότε
πλεῖον ἐν τῷ αὐτῇ παρκεράτῃ τὸ βίον, καὶ τὸ μνη-
μιατὸν ἐπὶ τῇ ἐπιδοῦναι τῇ κατ' ἐπεσέχθη ἀπολείπει τὴν
ὑπὸν ἡμεῖς εἰς ἀρκείαν ἀμύνης ἐοικέναι. καὶ κινήσει μὲν
ἐκπεσέσθαι ἐφίρει τὴν ὑπόψιν. ἡρώδης δὲ πᾶσι τοῖς ἐξ-
θεν πιδανῶς ἐπιστάσας, καὶ μὲν περὶ οἰκίας γυναικάς
τῶν πατρὶ τὸ θάνατον, ἐκ ὅσων περὶ τῶν ἐπιδοῦναι
μέτρον, ἀλλὰ καὶ δακρυσι, χρωμῶν καὶ ἐν γυναιξὶ τὴν
χρῆς ἐμψύχων ἀλθηνῶν. ὅσα δὲ τὴν πάθει δαπνί-
κῶς αὐτὸν, ἐν ὅφει τὴν περὶ ὡς καὶ τὴν καλῶν, εἰ καὶ
περὶ ἀσφάλειαν ὁ θάνατος τῶν πατρὶς ἐνομιζέται, δὴ-
λον δὲ ὡς ἀπολογίαν αὐτὰ περὶ ἀσφάλειαν. ὅσα
μὲν εἰς τὴν πολυτέλειαν τὴν ἐκπεσέσθαι μᾶλλον ὑ-
περδείξατο, πολλὰ δὲ τὴν ἀσφάλειαν περὶ τῶν
ἐν καὶ τὴν πᾶντος τῶν θυμῶν ποιοῦντος,
πολλὰ δὲ συγκαταβάτων κόσμον, ὡς ἐκπλήξαι τὸ
λυτρεῖν τὴν καὶ γυναιξὶν ἀλθηνῶν, καὶ ἀσφα-
λῆσαι τὴν τῶν μέρει.

Κεφάλαιον δὲ.

Ὁς κλειοπατρά τῇ τῇ ἰουδαίων καὶ δαβὼν ἐπιβουλεύουσα Ca-
παλῆς, μὲν κατὰ αὐτὴν ἰσχυρὴ παρ' αὐτῶν.

Τὴν δ' ἀλεξάνδρῳ ἔπαινον μὲν ἡδὲν τῶν τοιού-
των. αἰεὶ δὲ μᾶλλον ἡ μήμητι κακοῦ παρ-
χουσα τὴν ὁδὸν ὁδὸν κλέπτει καὶ φιλοπόνη. καὶ
γεγέρει τὴν ἐπιβουλῶν ἡρώδου τῇ κλειοπάτρῃ, καὶ
τὴν ἀπώλειαν τῶν πατρὶς. ἡ δὲ, καὶ πάλαι αὐτῶν
δοῦσα περὶ ἀρκείαν διδομένη, καὶ τὰς ἀτυχίας οἰ-
κτεῖν τὴν ἀλεξάνδρῳ, αὐτὴν ποιεῖ τὸ πᾶν περὶ αὐτῶν.
καὶ αὐτῶν ἐν αἰεὶ πᾶσι τῇ φέρον τῶν πατρὶς περὶ
ἐξουσία. ἡ δὲ ἀχέον ἡρώδου δι' αὐτῶν κατὰ πάντα βα-
σιλεῖα τῆς ἡδὲν περὶ ἀρκείαν ἀρχῆς, εἰς τὴν ὄντως
βασίλειαν διατάσσας ἐπιδοῦναι ὡς ἀνομιᾶς. τῶν
τοῖς ἀναπειδόμενος ἀντίποιος, ὡς τῇ λαοδικίας ἐτά-
λη, πέμπει καλῶν ἡρώδου ἐλθόντα τῇ εἰς ἀεισό-
βουλον ἀπολογίαν. περὶ ἀσφάλειαν δὲ ὡς ὁδὸς
τὴν ἐπιβουλῶν, εἰ δὲ αὐτὴ γέρον. ὁ δὲ, τὴν περὶ
τῶν διδοικῶν καὶ τὴν κλειοπάτρῃς δυσμενείας, ὡς καὶ
αὐτῶν ἐξερραζόμενος κακοῦ αὐτῶν τὸν ἀντί-
ποιον ἔχειν, ἐγνω μὲν ὑπακούειν, οὐδὲ γὰρ ἄλλο
τὴν περὶ αὐτῶν εἶναι, καταλιπὼν δὲ τὸν θῆτον αὐτῶν
ἰώσπον δαίτηρον τῆς ἀρχῆς καὶ τῇ ἐκεί περὶ
γυναικῶν, ἐκπλήξατο λαοδικίας εἰς πᾶν τὴν παρ' αὐ-
τῶν, ὡς ἀρχὴ καὶ τὴν μαριάμνῳ ἀνέλει.

omnino aqua praefocatus sit. His fuit Antio-
buli exitus anno aetatis decimo octavo, ponti-
ficatus primo, qui mox ad Ananellum rediit.
hic casus ubi mulieribus renunciatus est, ver-
sa repente rerum facie lamentatio exoritur su-
pra cadauer iuuenis & luctus incomolabilis:
totamque urbem dolore spatio mæror occu-
pat, nulla non domo calamitatem deficiente
tanquam propriam. sed præcipuus fuit dolor
Alexandæ, quam & si dolus non fecisset, per-
peti tamen metu maioris mali necesse habuit:
& sæpè ad inferendam sibi manum pronior,
impetum tamen huic animi repressit, si tor-
tè superesse posset extincto per summum nefas
filio, & retenta diutius vita nullam significa-
tionem dare quod data opera necatum sensis-
set, donec aliquando se offerret ultionis facul-
tas, quapropter dissimulante hoc tulit, nullam
suspicionem præ se ferens. At Herodes modis
omnibus curabat fidem facere, se infesto calum-
niam contigisse, non luctum solum si gens,
sed & lacrymas & mæstitiā verè simillimam.
ac fortasse verè etiam miserationis nonnullum
sentiebat ad conspectum extincti in ipso flo-
re aetatis ac pulchritudinis, tamen mortem ei-
us plurimum ad securitatem suam existima-
ret conducere: sed potissimum hoc agebat ut
alienus videretur ab hoc crimine. Ceterum
quod ad magnificentissimum funeris appa-
ratum attinet, nihil sibi ad summam liberalita-
tem fecit reliquum, tam in exornando condi-
torio, quam in congerendis eo aromatibus &
aliis rebus preciosissimis, quo maius miseris
mulieribus hoc pacto afficeret solatium.

CAP. IV.

Cleopatra Iudeorum & Arabum regnis inhiant,
partem eorum ab Antonio impe-
trare conatur.

Alexandra tamen nullo modo emolliri
potuit, sed in dies magis ac magis exa-
cerbante mæstitia, per luctum accendebatur
advindictæ desiderium. Per literas igitur in-
sidias Herodis Cleopatram indicat, simulque fi-
lij sui miserabilem interitum. Illa vero iamdu-
dum adiuvandi eam cupida, & tum etiam mi-
serata mulieris infortunium, non secus quam
proprium curavit hoc negotium: nec unquam
desistit incitare Antonium ad vilescentiam
necem iuuenis: indignum facinus dictitans,
Herodem ope eius alieni iuris regno potitum,
in legitimam regum stirpem tam insolenter
debaechari. His permotus Antonius postquam
Laodiceam pervenit, accessit ad se Herodem
dicturum causam de obiecto necis Aristobuli
crimine: factum enim improbat, si quidem
ipse Herodes autoreius fuisset. At ille nec cau-
sæ suæ satis fidens, & Cleopatram odia metuens,
indolenter Antonium contra se irritantis, de-
crevit quidem parere: neque enim aliter facere
poterat, sed commissa regni cura Iosepho pa-
truo, clam ei mādavit, ut si Antonius in se gra-
vius aliquid statuisset, confestim Mariamnen
interficeret. sic enim se affectum erga uxorem,

ὡς τὴν ἔχειν φιλοφρόνως περὶ τὴν γυναικα,

ut etiam si post ipsius mortem aliquem potiri A
contingat illius pulchritudine, ad suam id ini-
uriam pertinere existimet. aiebátque totum
hoc negotiū exhiberi sibi propter eius femi-
næ formam, in quam ille iam pridem fama co-
gnitam accensus sit. atque his mandatis, non
admodum læta sperans de rerum suarum exitu,
proficiscitur ad Antonium. Porro Iosephus
creditum sibi regimen administrans, & sapien- B
tissime Mariamnem conueniens, partim propter
negotia, partim honoris causa, dum crebra
mētio sit coniugalī amoris quo eam Herodes
prosequeretur: iridentibus hanc eius asseuerati-
onem mulieribus, præsertim Alexandra, ille
nimio studio approbandi eis affectum regis co-
prouectus est ut mandatum illud proderet, ta-
tus id certissimum amoris argumentum, quod
neque sine ea viuere sustineret, neque vel mor-
te ipsa ab ea disungi. quæ Iosephi verba mulie-
res non tam indubitatum Herodis amoris si-
gnum interpretatæ sunt, quam exhortuerunt
illius tyrannicum animum, si vel mortuus
fauiret in earum capita. Interea per ciuita-
tem rumor ab inimicis regis sparsus est, ex-
cruciatum eum ab Antonio neci traditum: qui
eum reliquam regiam turbauit, tum mulieres
maximè. Alexandra verò etiam Iosephum
hortata est, ut assumens eas ad signa legionis
Romanæ confugeret, quæ tum ad regni cu-
stodiam circa vibem tendebat sub tribuno
Iulio. sic enim primum si quid turbatum
in aulam incideret, ipsas in tuto fore pro-
pter Romanorum beneuolentiam. Deinde
sperandum esse consequuturam quiduis Ma-
riamnen, si in Antonij conspectum venerit,
atque etiam regnum recepturam & quicquid
debetur regio generi. Teneute adhuc ea con-
sultatione, literæ ab Herode superuenerunt
rumori contrariæ. quamprimum enim venit
ad Antonium, muneribus eum placauit quæ
in hoc Hierosolymis attulerat: & crebris
colloquiis indignationem viri leniit, ut mi-
nus posthac ponderis apud eum haberet
Cleopatraz instigatio. negabat enim Anto-
nius oportere regem facti sui rationem red-
dere, alioqui ne regem quidem futurum.
sed dato illi semel honore, etiam liberam
potestatem permittendam esse. idque ipsum
etiam Cleopatraz aiebat conducibile, si non
multum se misceret alienis imperiis. Hæc si-
gnificabant Herodis literæ, reliquumque ho-
norem quo se dignaretur Antonius, ad con-
fessum adhibens & ad quotidiana conuiuia,
idque non cessante à criminationib. Cleopatraz:
quæ capta eius regionis cupidine, quo regnum
id sibi usurparet, omnib. modis quærebat illum
perdere. Sed quia iustum se præberet Antonius,
nihil posthac expectandum grauius, venci-
umque breui constabillito tā regno quam ami-
citiis. nec relicta Cleopatraz cupidati villā spē,

χρη συμφέρειν. ἡ δὲ τότε τὴν ἑλπίδα ἡρώδης, καὶ τὰς ἄλλας διέκεινται πρὸς αὐτὴν, ὥστε ἔχει παρ' αὐτῆς συμ-
δοκίαν ἐν ταῖς διαβόλαις αὐτῆς τῆς κλειοπάτρας ὅτις, ἢ πῶς τῆς χώρας διαπορεύεται τὴν βασι-
λείαν αὐτῇ προσγινώσκουσα, πάντα τὰς ἐκποδὰς ποιεῖται. διακρίνει τὴν τυχεύουσαν αὐτοῦ,
μηδὲν ἐπ' αὐτῇ δουλοῦν, ἀλλὰ καὶ θάπτεται ἕως βαρύνει τὴν ὄψιν αὐτῆς παρ' αὐτῇ προσει-
ληφῶς τῇ βασιλείᾳ, καὶ τοῖς ἀνέγκαις, καὶ τῇ κλειοπάρᾳ μνηστὴρ προσεῖται τὴν ἑλπίδα τῆς

καὶ διδομένη τὴν ὕβριν, εἰ καὶ πεποιητός ἐστὶν
τῇ κατ' ἀμοιβὴν ἀλλὰ τῇ ἀποδοῦναι. τὴν δὲ
σέμπαν ἐνέφαινε ὁρμὴν αὐτοῦ πρὸς τὴν αὐ-
θραπτον, ὅτι καὶ πάλαι ὀδυνάσκειτο ἡ δὲ τῆς ἀ-
μοιβῆς ἐτύχαιεν. ἡρώδης μὲν οὐκ ὅπως εἶλες
ταῦτα, καὶ τὰς ἐλπίδας ἐκ ἀσφαλῆς ἔχειν, ἡ δὲ τῆς
ἄλλαν ἀπῆκεν πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ ἰωσήφης ἐπὶ τῆς
διοικήσεως ὢν ἐν τῇ βασιλείᾳ προσγινώσκων, καὶ
ὅτι τὸ τοῦ συμπελάου ἐτύχαιεν τῇ μερίμνῃ, πε-
ρεῖται προσγινώσκων, καὶ πρὸς ἑκὼν αὐτῶν ἰδοὺ βα-
σιλεύουσαν παρ' αὐτῇ γινώσκων καὶ τοῖς συμπελάου ὁ-
μιλίαις ἡ δὲ τῆς ἡρώδου πρὸς αὐτὴν ὀνοίας, καὶ
φιλοσοφίας. ὁ δὲ ἰωσήφης ὁρμῶν δὲ γυναικείως τοῖς
λόγοις, καὶ μάλιστα τῆς ἀλεξάνδρας, ἡ δὲ τῆς
δικαῖας ὁ ἰωσήφης ἐπιδείξων τὴν ὀνοίαν τῇ βασι-
λεύῃ, προσέειπεν, καὶ τὰ πρὸς τὴν αὐτῇ ἐ-
πεῖν, πρὸς αὐτὰ ποιούμενος, ὥς ἡ δὲ χρεῖς ἐκεί-
νης τῇ δυνάτει, καὶ εἰ πάροιστο δεῖν ἐκ αὐτῆς
τοῖς ἐκ δυνάτει ὁ δὲ τῆς αὐτῇ. ταῦτα μὲν ὁ ἰω-
σήφης. αἱ δὲ γυναικὲς ὡς εἶπες, ἡ δὲ φιλοσοφῶν
τῆς πρὸς τὴν ἡρώδου ὀνοίαν, τὸ δὲ χαλεπὸν, εἰ
μηδὲν ὑποδύσκοντος ὑπερήσειαν ἀπαλείας, ὁ δὲ
νάπτου τυχεύουσαν προσλαμβάνουσαν χαλεπὴν τὴν
ὀνοίαν τῇ μερίμνῃ εἶχον. ἐν δὲ τῇ αὐτῇ λόγος ἰ-
σχυρὸς κατὰ τὴν πόλιν τῇ ἱεροσολυμίτῃ ὅτις τῇ
ἐν ἔχδει τὸν ἡρώδην ἐχόντων ὡς αὐτοῖς ἀμυστά-
μος αὐτὸν ὑποκτείνων. ἡ δὲ φημι, πάντα μὲν ἔ-
ρατῃν ὡς εἶπες τοῖς πρὸς τῇ βασιλείᾳ, μάλιστα δὲ τῆς
γυναικὸς. ἀλεξάνδρα δὲ ὁ τὸν ἰωσήφην ἀπατί-
δει τῇ βασιλείᾳ ἐξελθόντα, σὺν αὐταῖς συμπε-
λάου τοῖς σημείοις τῇ ρωμαίων ὀνοίᾳ, ὁ δὲ τῇ
πρὸς τὴν πόλιν ἐπὶ φρουρᾷ τῆς βασιλείας ἱερο-
πέδῃν ἡρώδου ἱερῶν. ὁ δὲ τὸ τοῦ πρῶτον μὲν
εἰ καὶ πρὸς ἀπατίσειν τῇ αὐτῇ πρὸς τὴν αὐτῇ ἐν
ἀσφαλείᾳ ὁ δὲ αὐτῇ ρωμαίων ὀνοίαν ἔχον-
τες. ἔπειτα καὶ τὸ ἔξωθεν πάντες ἡλικίαι τὴν
μερίμνην αὐτοῦ διασπορεύοντες, δι' οὗ καὶ τὴν
ἀρχὴν ἀναλίσκειν καὶ μηδὲν ὑπερήσειν, ὡς εἶ-
κος τοῖς ἐν ἀρχαῖς βασιλείᾳ μερόσιν. ἐπὶ τῇ
πρὸς τῇ λογισμῇ πτυχεύουσαν αὐτῇ, ρωμαί-
οι παρ' ἡρώδου πρὸς τῇ ἄλλαν ἀφίκετο τῆς φημι
ἐκείνη, καὶ τῇ προσληφόντων. ἔπειτα δὲ ἡρώ-
δης παρ' αὐτῇ, ὅτι μὲν αὐτῇ ἀπατίσει τοῖς
δῶροις, ὁ δὲ φημι ἡρώδης ἐκ ἱεροσολύμων. ὅτι δὲ
ταῖς ὀμιλίαις παρῆναι μὴ χαλεπῶς ἔχειν εἰς αὐ-
τὸν, ὅτι τῆς κλειοπάτρας λόγοι πρὸς τὴν ὀνοίαν
διασπορεύοντες ἡρώδην ἰδὺν ὀνοίαν. ἡ δὲ ἰσχυρῶς ἔ-
χον αὐτοῖς βασιλείᾳ πρὸς τῇ καὶ τὴν ἀρχὴν με-
ροῦσαν ὀνοίαν ἀπατίειν. ὅτι δὲ αὐτῇ ὀνοίαν
σπλάγχνος εἶναι, ὀνοίαν δὲ τὴν πρὸς, καὶ τῆς ὀνοίαν
καταξιώνοντας, ἡ δὲ αὐτῇ χρεῖται. τὸ δὲ αὐτῇ τῇ
κλειοπάρᾳ μὴ πολυπροσέμεναι πρὸς τῇ ἀρχαῖς ἡρώ-

πλειονείας, δόντος αὐτῶν αὐτῷ ὅν ἡξίου τὴν κοίλῃν A
 οὐρίαν, καὶ δὲ τῶν παρηγορησάντων ὁμοῦ καὶ δό-
 σκασαμένων τὰς ἐντύξεις, αἱ ἡδὲ τῆς ἰουδαίας
 ἐποιήτο. Τούτων τῶν γεγραμμένων ἀπινυχίζοντες,
 ἐπαύσαντο μὲν καὶ τῆς ὁρμῆς, ὡς ὁπολιώτοτος
 ἔχον καταφυγεῖν ὅτι τοῖς ῥωμαίοις. οὐ μὲν ἔλα-
 θεν αὐτῶν ἡ θεωρία, ἀλλ' ἐπεὶ ὡδραπέμφας
 ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐπὶ παρθοῦς εἰς τὴν ἰουδαίαν
 ὑπέστρεψεν, διδύ μὲν ἦν ἀδελφὴ σαλώμη, καὶ ἡ
 μητὴρ αὐτῶν τὴν δέκοναν, ὡς ἔχον οἱ πατρὶς τὴν
 ἀλεξάνδραν, ἀπιστήμωσαν. ἡ δὲ σαλώμη καὶ κατ'
 αὐτὴν ἰωσήπου λόγον εἶπεν, ἐν δὲ βολῇ ποιῶσα, καὶ
 τῇ μελετήσῃ συγγενόμενον, δέχεσθαι. ἔλατ' ἡ
 ταῦτα χαλεπῶς ἔχουσα πρὸς αὐτὴν ἐκ πλείονος, ὅτι
 κατὰ τὰς δέξας φερόμεται γενομένη μείζονι, τὴν
 ἐκείνην ἐκείνη διδύσκειαν. ἡρώδης δὲ θυμῶς
 αἰεὶ, καὶ λιανερῶς πρὸς τὴν μελετήσῃ ἔχον,
 διδύ μὲν ἐξέτιμασθε, καὶ τὴν ζηλοτυπίαν καὶ ἡ-
 φερει. ὅτι κατὰ μῦθον δὲ, τὴν μὴ θεωρεῖταις π
 ποιῶσα δὲ τὸν ἱρώτα, σιωπῶντα παθεῖ, καὶ τῇ
 ζήλῳ παρωξυμμένης, ἰδίᾳ τὴν μελετήσῃ ἀνέχε-
 ναι ἡδὲ τῇ πρὸς τὸν ἰωσήπον. ὁπομυθῶς δὲ
 ἐκείνης, καὶ πᾶν δὲ ὅσα μηδὲν ἀμύρτησιν, θεωρεῖται,
 εἰς ὁπολιώτοτος καταλογισμένης, αὐτῇ δὲ καὶ με-
 κρὸν ὁ βασιλεὺς, καὶ μετὰ βαρύνει ἐκ τῆς ὁρμῆς, ἡττώ-
 μένος τῆς πρὸς τὴν γενομένη φιλοσοφίας, ὡς ὁπολο-
 γῶντα πρὸς αὐτὴν ἰδὼν ἀνέχεται περὶ δυνάμει, καὶ πρὸς
 τῆς κοσμοποιίας αὐτῇ πολλὰ ὡμολογεῖ χάριν, αὐτὸς
 τι ὅπως ἔχει σοφίας, καὶ δυνάμει πρὸς αὐτὴν ἀπομο-
 λώγει. Ἐπὶ τὸς, ὡς ἐκ τοῖς ἱστορικοῖς φιλεῖ, θεωρεῖται
 πρὸς εἰς δάκρυα μετὰ πολλῆς αὐτοδυνῆς ἐμπροσθεν
 ἀλλήλοις. αἰεὶ δὲ μᾶλλον τὴν βασιλείαν ἀπιστομένην,
 καὶ πρὸς τὴν αὐτῇ δέχεται ἔλκοντος, ἡ φιλομῶτος εἶ-
 πει ἡ μελετήσῃ, τὸ καὶ τὴν ἐνθῶν εἰ πάροις π
 χαλεπὸν ὑπ' αὐτῶν, καὶ μετὰ ἀπολύει τὴν ἡ-
 δυνῶς αἰτίας. τότε θεωρεῖται τὸν λόγον, θεωρεῖται
 θύσας ὁ βασιλεὺς, διδύ μὲν ἐκ τῇ χειρὶ αὐτῇ ἀ-
 φῆκεν, ἰδὼν δὲ, καὶ τῇ αὐτῇ τειχῶν αὐτὸς ἰδὼν τῷ
 θεωρεῖται πρὸς αὐτὴν ἔχον τὴν ἰωσήπου πρὸς αὐτὴν κοι-
 τῶν ἀλγῶν. ἡ δὲ αὐτῇ δέχεται αὐτῇ ἀπολύει ἡκούσας,
 μὴ μεγάλης αὐτοῖς πρὸς ἐν γενομένης. ἔπειτα δὲ
 ἔχον, ὁλοῦ μὲν ἀπέκτεινε τὴν γενομένην. ἡττώ-
 μένος δὲ πρὸς αὐτὴν ἱρώτα, ταῦτα μὲν τὴν ὁρμῇ
 ἐκείνην, ἡ αὐτῇ δέχεται τῆς ὁρμῆς καὶ δυα-
 ρῶς. τὸν μὲν τῇ ἰωσήπου καὶ εἰς ὅτι ἰδὼν τῷ δέ-
 χεται πρὸς αὐτὴν, καὶ τὴν ἀλεξάνδραν ὡς ἀ-
 πᾶτων παραγίαι, θύσας ἐφύλαττεν. ἐν δὲ τῇ
 τῇ καὶ πρὸς τὴν οὐρίαν θεωρεῖται ἔχον, ἡ αὐτῇ
 τῆς κλειομένης τὸν αὐτῇ μὴ πᾶσι δειχθῆναι π
 θῇ δὲ ἀπολύει τὴν ἰωσήπου τὰς δυναστείας αὐτῇ δι-
 δύναι, καὶ πλείον ἔχον ἐκ τῇ ἐκείνης πρὸς αὐτὴν ὅτι
 θυμῶς, φύσιν δὲ πλειονείᾳ χάριτος, ὡς ἀπολύει τὸν
 ἔλκοντος, τὸ αὐτῇ ἀδελφόν, ὅτι βασιλείαν ἡδὲ γενομένην
 ἔλκοντος, θεωρεῖται πρὸς αὐτὴν, ἡ ἰωσήπου, τὸ αὐτῇ
 ἀδελφῶν ἀπολύει ἡττώσας, ἐν ἰωσήπου πρὸς τὸν ἀ-
 πᾶτων δὲ ἀπολύει τὴν αὐτῇ γενομένην μὴ δὲ ἐν τῇ
 εἶπαι μὲν ἰδὼν τῇ, καὶ αὐτῇ τῇ πρὸς αὐτὴν ἡττώσας, ἡ
 τῇ ἐν αὐτῇ κόσμον, ὅτι ἐκείνη, μὴ πᾶσι ὅτι τῇ ἀπολύει
 τὴν αὐτῇ πρὸς αὐτὴν, εἰ μὲν ἡττώσας πρὸς αὐτὴν

quando Antonius pro eius postulatis Calety-
 tiam ei concessisset, hac conditione, ne post-
 hac Iudæam peteret, & ut molesta esse desi-
 neret: His literis redditus volu itas confugien-
 di ad Romanos euanuit. non tamen laque id
 consilium, sed quàm primum deducto aliquan-
 tisper Antonio contra Partulos eunte, Hero-
 des in Iudæam reuersus est, statim soror Salome
 & eius mater indicauerunt quid Alexandra
 cum suis voluerit. nec hoc contenta Salome, e-
 riam matitum suum Iosephum criminata est,
 Mariamnes consuetudinem obtriciens. hoc au-
 tem fecit propter similitudinem veterem, quod re-
 gina elati animi scœmina inter muliebres con-
 tentiones exprobraret ei obfuitatem generis.
 Porro Herodes qui semper ardentius amauit
 Mariamnen coniugem, statim perturbatus est,
 non ferens zelotypiæ stimulos. ægrè tamen se
 continens, ne à recta ratione transtuerium ra-
 petetur insanis affectibus, scorsim Mariamnen
 percunctatus est, ecquid haberet cum Iosepho
 commercij. Illa verò pernegante factum cum
 detractionibus, & quicquid infans scœmina
 posset in detentionem adducere, rex paulatim
 assentiendo placari se sinebat victus a-
 more vxorio, ita ut postremò veniam pete-
 ret, quòd temerè fidem habuisset rumo-
 ribus: agebatque ei gratias pro seruata pudici-
 tia, suum vicissim amorem commemorans.
 tandem ut mos est amantium prorumpen-
 tibus lacrymis ruunt in complexus mutuos.
 cum tamen nondum vxori amoris sui fidem
 faceret, tantòque magis conaretur id effi-
 cere: tum illa, Non est, inquit, amantis
 mandate, si quid humanitus accideret, vxor-
 em innoxiam addi fazi comitem. Hoc ver-
 bo rex velut ictus pro dolore confestim eam
 è complexu dimisit: vociferabaturque capil-
 los sibi lacerans, tenere se manifestò deprehen-
 sam contupratam à Iosepho coniugem. nun-
 quam enim proditum fuisse data sibi priua-
 tim ac secreto mandata, nisi obstricta mutuum
 fide per stupri consuetudinem, atque ita parum
 absuit quin eam interficeret. Sed amore vi-
 ctus licet ægrè cohibuit se tamen. Verum tamen
 Iosephum ne in conspectum quidem admis-
 sum iussit intetimi, & Alexandram ut ma-
 lorum omnium causam, vincetam coniecit
 in custodiam.

Interea turbabantur res Syriæ, Cleopatra nō
 declinante in omnes incitate Antonium: quem
 hortabatur ut auferens cuique suam dynastiam
 ipsi contribueret: multumque apud eum po-
 terat interitum suis amoribus. cumque natura
 esset alieni appetens, nihil sibi putabat illicitum.
 primò fratrem, cui debebatur regni succes-
 sio, veneno sustulit, agentem annum xv. deinde
 Arsinoen sororem suam Ephesi in templo Dia-
 nae supplicem, interfecit per Antonium. Pe-
 cunia uero etiam ubicunque spes affulgeret, ne-
 que templum, neque sepulchrum, neque asy-
 lum vllum unquam violare dubitauit, modo ad
 illam redirent spolia quæ sita vel sacrilegio, mis-
 cebaturque sacra profanis, fas nefas, ut augere-

*Herodes ad Caesarem profecturus necessario
Hircanum interfecit.*

பதிரகாசனம் - இது உத்தரகாசனம் எனும் மூலக் கருவியை, அதன் அடிப்படையில் வகுத்துரைக்கப்படுகிறது.

vii

Qua felicitate ille multum elatus domum excurritur, audita obire bene gettam estimatione. Sea dum maxime res suas conlulabale videtq; fammam dilectionem adit, Antonio apud Actium deusq; armis Crisatus. Tum enim actum de se putavit, non ipse solus sed amici vix omnes et inimici. nemo enim cederet tempore fortamta Antonio amicitiam, quoe factam est vt amici quid in nihil diffimalarent desperationem, inimici vero condescentes fingentes, clam gaudentes, pollicentes fide in futurum meliorem dazum reipublicam. Ibi Herodes videns preter Hyrcanum neminem lupatelle regis generis, statuit cum e medio tollere fide causam et periculum, cuius ratus neminem exte diguaret imperio: siue opprimendus esset a Caesare, succellione siue inuadens. Hec facere voluit atq; ipius Hyrcani familia probita est occasio, qui quid esset mti ingenio, toto vitae suae tempore nullis se admiuvt neglitis, omnia fortuna permittens: et quamcumq; illa condidit, matutellit, et bene coitituit. Verum Alexander ambitionis furmulus, et mutatiois ipem inoffense ferre nesciens, obsequium patrem ne vltimas ferret Herodem afflicto rem suae familiae, sed potius libi quoque caueret, legeq; ipentur fortuna: seruaret. Consultu deinde vt Malcho Arabibus dilectione tenenti scriberet, petereq; ab eo tutelam et hospitium. Si enim contigat Herodem male mulctari ab offenso Caesare, duob; procal ad ipsum reditutum impetum, propter nobilitatem generis, et fauorem populi. Talia tuadentem Hyrcanus prius repulit, deinde victus impotente muliere, interitum nocturne eadem cantilenam de furarorum spe, et de Herodis infidissimocientissia Arabem literas dat amico cuiusdam Dolitheo: in quibus scriptum erat, vt equites mitteret, qui eam ad Aphisatim lacum deducerent. Duxit a Hircio olymptinus finibus per trecenta stadia. Hae littere idre Dolitheo portissimam credita fuit, quod et Hyrcani cliens erat et filius: et enotum ei Herodem non vix de causa videbatur verissimile. Ita Iosephi ab eo necari cognatus erat, et aliquanto ante fratres eius apud Tyrum inter alios ab Antonio interfecti fuerant. nullo tamen magis ob hoc Hyrcano libas leuata est. Plurimum illi faciens praesentis regis gratiam, ostendit ei epistolam, qua actus primu gratius, vniueretiam ab eo postulatui ministerium vt complacita epistola, et obligata Malcho eam redderet, et responsum ad illo recipere. multum enim sua referente, si et illius mentem intelligit. Quod vbi Dolitheus fedulo excecuto d. Arabes referenti parauit le et ipsu

[illegible]

The first of these is the fact that the author has not only a deep knowledge of the subject, but also a deep knowledge of the history of the subject. This is evident from the way in which the author discusses the various theories and hypotheses that have been advanced in the past. He does not merely state them, but he also discusses their merits and demerits, and he also discusses the evidence in support of each of them. This is a very valuable feature of the book, and it is one of the reasons why it is so highly regarded by those who are interested in the subject.

THE SECOND

The second of these is the fact that the author has not only a deep knowledge of the subject, but also a deep knowledge of the history of the subject. This is evident from the way in which the author discusses the various theories and hypotheses that have been advanced in the past. He does not merely state them, but he also discusses their merits and demerits, and he also discusses the evidence in support of each of them. This is a very valuable feature of the book, and it is one of the reasons why it is so highly regarded by those who are interested in the subject.

The third of these is the fact that the author has not only a deep knowledge of the subject, but also a deep knowledge of the history of the subject. This is evident from the way in which the author discusses the various theories and hypotheses that have been advanced in the past. He does not merely state them, but he also discusses their merits and demerits, and he also discusses the evidence in support of each of them. This is a very valuable feature of the book, and it is one of the reasons why it is so highly regarded by those who are interested in the subject.

THE THIRD

Knowledge of the history of the subject is also a very valuable feature of the book. The author has not only a deep knowledge of the subject, but he also has a deep knowledge of the history of the subject. This is evident from the way in which he discusses the various theories and hypotheses that have been advanced in the past. He does not merely state them, but he also discusses their merits and demerits, and he also discusses the evidence in support of each of them. This is a very valuable feature of the book, and it is one of the reasons why it is so highly regarded by those who are interested in the subject.

πολιμίοις πτωχούμοις, ὅς τῃ μόνῃ διέλεν τιμῇ-
 δαι τὰς τιμὰς αἰσχροῦς ἀλαμβάνων. μὲν γὰρ
 δὲ μοι τούτῳ τῷ πύθῳ ὅτι μάλιστα πρὸς αὐτὸν λῶ, ὅ-
 τε γινόμενα κατὰ τὰς καίσας καὶ ἀγρίππας καὶ τῶν
 ἄλλων φίλων πρὸς. οἷς γὰρ ἐδιδόσαντο τοὺς κρείτ-
 τους, τούτοις αὐτοὺς ἡγεῖον διδοῦναι καὶ τὸ κάλλι-
 στον ὧν αὐτοὶ παρέχον, ἢ ὁμοίων ἐπιθυμίαν ἰδι-
 ου. τότε μὲν ἰουδαίων ἔθνος ἠλλοφύετο νόμῳ πρὸς
 πάντα τὰ τιμὰς, καὶ συνείδετο τὸ δίκαιον αὐτῷ τῷ
 πρὸς δόξαν ἡγαπηκίαν, διότι οὐκ ἔστι αὐτῷ καχισ-
 μόνον ὅτι μὴ δυνατόν εἰσόν, ἢ ναοῖς, ἢ τοιούτοις ἐπι-
 δόμασι, κολακίαν τῷ βασιλείῳ τὸ φιλότιμον. ἀγρία
 μὲν αὐτῇ μοι δοκεῖ ὅτι ἡρώδης πρὸς τοὺς οἰκείους, καὶ
 συμβούλους αἰσχροῦς, πρὸς τῷ ἑξῶ, καὶ μὴ πρὸς ὁμο-
 ῶς διηρησίας.

Κεφάλαιον ι.

Προβλεπὴ τῶν ἀπὸ κυριότητος καὶ αἰτίας ἰουδαίων
 πρὸς ἡρώδην.

Τοὺς γὰρ καὶ τὰς αἰτίας ἰουδαίων, ὅσους ἢ πρὸς κυ-
 ριότητι λυβύων κατέχον ἐκείνου ἀπόλεως, ἢ μὲν
 πρὸς βασιλείῳ ἰσονομίαν αὐτοῖς παρεχόμενον,
 ἐν τῷ τότε δι' ἐπιπρέπειας ἐχόντων ἢ ἡλλήνων αὐτοῖς,
 ὡς καὶ χρημάτων ἀφάρσις ποιεῖται καὶ κατὰ βλάβην
 ἐν τοῖς ἐπὶ μέρεσι. πάχοντες ἢ κακῶς, καὶ πρὸς οὐδὲν
 δεικνύοντες ὅτι ἢ ἡλλήνων ἀπαιδευτίας, ἰσο-
 βύσαντο πρὸς καίσας, καὶ πρὸς τούτων. ὁ δὲ αὐτοῖς
 ὅτι αὐτῶν ἰσοτιμία ἰδοῦναι, ἡρώδης τοῖς καὶ τὰς ἐπαρ-
 χίας, ὧν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀπὸ γένους μὲν τυχεῖα ὅτι
 δίδωσι καὶ ἔχοντες ἡμῶν αἰσχροῖς οἱ κατωτέρως. Καί-
 σαρ σίβαςος ἀρχιερεὺς, δημόκριτος ἑξουσίας λίγει. ἰ-
 πεδὶ τὸ ἔθνος τὸ ἢ ἰουδαίων ἐκείνου δεικνύον, ὅ-
 μόνον ἐν τῷ αἰσχροῖ καίρῳ, ἀλλὰ ὅτι ἐν τῷ πρὸς
 ἡγεμονίᾳ, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ ἐνὸς πατέρες αὐτοῖς
 πρὸς καίσας πρὸς τὸ δῆμον ἢ ῥωμαίων, ὅτι ἀρχι-
 ερεῖς αὐτῶν ὑπερῶς, ἰδοῦναι καὶ τῷ ἐμῷ συμβεβη-
 καὶ ὁρκωμοσίας γνώμη δήμῳ ῥωμαίων, τοῖς ἰουδαίοις
 ἡρώδης τοῖς ἰδίῳις διανομίαις κατὰ τὸν παῖδα αὐτῶν νό-
 μον, καθὼς ἐχρῶντο ἐπὶ ὑπερῶς ἀρχιερεὺς θιῶ ὑπὲρ
 τίτῳ ἰερεῖ ἢ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπαπέμπευε εἰς ἱεροσό-
 λυμα, ὅτι δίδωσιν αὐτὰ τοῖς ἀποδοχούσιν ἱερο-
 σολόμων, ἐγγύας τῇ μὴ ὁμολογῆν αὐτοῖς ἐν σαβ-
 βασι, ἢ τῇ πρὸς τοῖς ὁμολογῆν, ἀπὸ ἡρώδης ἐνάτης.
 αὐτὸς τῇ πρὸς ἡρώδην κατέχον τὰς ἱερεῖς βίβλους, ἢ τὰς ἱε-
 ρεῖς χρήματα, ἢ τὰς σαββατίαις, ἢ τὰς ἀνδράων ἢ αὐτὸν
 ἱεροσολον, καὶ τὸν βίον αὐτῶν ἐκείνου εἰς τὸ δημό-
 σιον ἢ ῥωμαίων. τότε ἡρώδης τὸ δίδων μοι ὑπὲρ αὐ-
 τῶν, ὡς ὅτι ἐμῶς ἀντιβείας, ἢ ἡρώδης πρὸς πάντας ἀν-
 δράων, καὶ ὡς γὰρ μὲν κίου πλωσθῆναι, ὅτι τῷ
 τὸ δίδωσιν, καὶ ὡς αὐτῶν εἰς τὸν πρὸς ἡρώδην
 τότε γινόμενον μοι ὑπὲρ τῇ κοινῇ τῇ αἰσχροῖ ἐν ἀρχῇ-
 ρη. αὐτὸς δὲ πρὸς ἡρώδην ἢ τῷ πρὸς ἡρώδην, δίδωσιν δίδω
 καὶ μετὰ. ἐκείνου γὰρ ἢ τῷ πρὸς ἡρώδην, δίδωσιν δίδω
 ἡρώδης φλάκκω χαίρει. ἰουδαῖοι ὅσοι ποτ' ἦν εἰσὶν δι-
 ἀρχαίαν συνήθειαν εἰσθῶσιν χρήματα τῇ ἰερεῖ φέρον-
 τες, ἀπαπέμπευε εἰς ἱεροσόλυμα, ἀκωλύτως τῷ
 ποιεῖσθαι. καὶ ταῦτα καίσας. ἀγρίππας γὰρ αὐτοῖς ἡρώδης ὡς ἢ ἰουδαίων τὸν πρὸς τῶν. ἀγρίπ-

A solus vellet honorari ab omnibus. Quam au-
 tem honoris cupidus fuerit colligere licet ex
 his ipsis honoribus quos ille Cæsari & Agrip-
 pæ cæterisque eius amicis exhibuit: vol. bar
 enim exemplo esse suis, ut quemadmodum ip-
 se præstantiores coleret, sic etiam coleretur
 ab omnibus, & hoc pacto satis declarabat cu-
 ius rei natura esset appetentissimus. Sed Iudæis
 per leges patrias non licet hoc modo poten-
 tiores colere, quos necesse est maiorem ratio-
 nem iusti & æqui habere quàm officiorum ta-
 lium: quibus satis incommodum erat, quòd
 non possent statuis & templis demereri regis
 gratiam, & similibus adulationibus explere
 insanam cupiditatem gloriosi hominis. Atque
 hæc mihi causa videtur cur Herodes erga fa-
 miliares & consiliorum participes iniquior,
 erga exteros & alienos tanto beneficentior
 fuerit.

C

CAP. X.

Iudeorum Cyrenensium & Asiaticorum ad Cæ-
 sarem legatio.

A Siatici autem & Cyrenenses Iudæi mul-
 tam affligebantur ab eam regionum ci-
 uitatibus, qui cum a præcis regibus acceperant
 ius civitatis ex æquo cum cæteris, tunc mul-
 tas iniurias a Græcis patiebantur, quali export-
 arent pecunias, & essent noxii reliquis ciui-
 bus. Cùmque Græci nec finem nec modum
 iniuriarum facerent, coacti sunt per legatos
 de eis apud Cæsarem conqueri. is rescriptit ad
 prouincias, placere ut Iudæis seruetur æqua-
 le ius cum aliis. cuius rescripti exemplar sub-
 iicimus, quo testatur fiat quomodo erga nos
 affecti fuerint imperatores veteres. Cæsar Aug.
 Pont. Max. Tribus potestatis ita censet: Quo-
 niam Iudeorum gens semper fida & grata fuit
 pop. Rom. non nunc tantum, sed superiori et-
 iam tempore præcipue patri meo Imp. Cæsa-
 ri, sub Hyrcano pontifice: placet mihi de com-
 muni iurati senatus sententia, Iudæos uti pro-
 priis titibus ac legibus sicut utebantur tempore
 Hyrcani Pont. Dei Max. & fanis eorum ius a-
 syli manere: licet etque eis voruiam pecuniam
 per certos homines mittere Hierosolyma: neq;
 cogi ad præstanda vadimonia sabbatis, aut pri-
 die sabbatorum post horam ix. in parasceue.
 Quòd si quis deprehendatur furari sacros li-
 bros aut sacram pecuniam ex locis eorum reli-
 giosis, hunc teneri sacrilegij, & bona eius
 addici ærario Rom. popu. Suggestionem etiam
 eorum oblatam mihi per C. Martium Censo-
 rinum, pro ea pietate qua omnes homines
 complector, iubeo cum hoc decreto dedicari
 in illustri loco, quem vniuersa Asia meo no-
 mini consecrauit apud Argyram. quòd si quis
 contra decretum ausus fuerit, non mediocri pœna
 mulcabitur. Inscriptum est columnæ in tem-
 plo Cæsaris. Cæsar Norbano Flacco S. Iudæis
 vbicunque gentium degentibus sacram pecu-
 niam ex veteri instituto Hierosolyma mittere
 nemine prohibente liceat. Hæc Cæsar. Agrippa
 quoq; pro Iudæis scripsit in hunc modum. Agrip-

VI.

pa Ephesiorum magistratibus senatui & pop. A
S. Pecunia sacra quæ Hierosolyma mitti solet
more patrio, procuracionem ac tutelam penes
Iudæos esse volo in Asia: & si quis sacram Iu-
dæorum pecuniam furatus ad asyla confuge-
rit, cum inde abstractum dedi ad pœnam Iu-
dæis quo iure abstrahuntur sacrilegi. Syllano
etiam magistratui scripsit, ne Iudæi sabbatis
cogantur ad præstanda vadimonia. M. Agrip-
pa Cyrenæorum magistratibus & senatui S.
Iudæi Cyrenenses, pro quibus iam Augustus B
scripsit Flavio Libyæ prædidi, aliisque eius
provinciæ magistratibus non esse vetandos
mittere ex more sacram pecuniam Hierosoly-
ma: conquesti sunt nunc apud me, vexari se im-
proborum quorundam sycophantiis, & vetari
hoc facere prætextu quorundam tributorum
quæ tamen non debentur. Hos ego suo iuri
suisque moribus relinquit iubeo. & si qua in
verbe pecunia sacra intercepta est, eam per de-
lectos ad hoc idoneos Iudæis restitui. C. Nor-
banus Flaccus procos. Sardoniorum magistra-
tibus Sal. Cæsar mihi scripsit, iubere se ne-
minem Iudæorum vetari iuxta patrum morem
collectas pecunias Hierosolyma mittere. qua-
re ego quoque vobis scribo de hac re, ne
vos lateat tam mea voluntas quam Cæsaris.
Nec aliter Iul. Antonius procos. rescripsit. E-
phesiorum magistratibus senatui ac pop. S. A-
siam habitantes Iudæi Febr. Idib. reddenti mihi
ius apud Ephesium indicauerunt, Cæsarem
Aug. & Agrippam concessisse sibi uti patriis
legibus & moribus, primitiisque suo quem-
que arbitratu pietatis ergo conferte, deportan-
das absque impedimento ad templum Dei ma-
ximi: rogaueruntque ut ab illis concessa meo
consensu rata habeam. Quare scite vos volo,
me quoque iuxta Cæsaris & Agrippæ decreta
permittere, ut quicquid volunt iuxta patrum
morem nemine prohibente faciant. Hæc de-
creta in hoc apposuimus, ut quoniam scripta
nostra in Græcorum manus peruentura sunt, o-
stendere eis iam inde maiorum ætate hunc ho-
norem nobis habitum, ne prohiberemur per
potestates publicas uti patriis moribus, imò
illorum consensu, religione concessa Deum
coleremus. quæ quidem eo crebrius inculco,
ut flectam gentes exteras, & odium nostri, cu-
ius nullam rationem habent idoneam, eorum
animis eximam. nam moribus nulla gens ei-
dem vititur perpetuò, sed oppidatim ferè in
his fit mutatio. Iustitia verò omnibus homini-
bus ex æquo competitores utilissima tam Græ-
cis quam barbaris, cuius maxima in nostris
legibus habetur ratio, nôsque omnibus mo-
dò eas inuiolatas seruemus, caros ac amicos
potest reddere. quamobrem rogatos omnes
volumus, ut non tam nos ob diuersum vitæ
genus horreant, quam complectantur ob vir-
tutis studia. Hæc enim communis est omni-
bus & sine hac non potest humana vita consi-
stere. nunc ad historię contextum redeo.

ἐπιγράφονται. διὸ καὶ ταῦτα παρ' ἐκείνων ἡμῖν ἀπαρτητόν, καὶ δίοτι ἐν τῇ διαφορᾷ τῇ ἐπιτιμωμάτων
οὐκ ἔστι τὸ ἀλλοτρίον, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς καλοκαγαθίας ἐπιτιμωτικῇ ἔχει. τὸτο γὰρ κοινὰ ἅπασιν, καὶ μόνον
ἰκανὸν διακρίνει τὸν τῇ ἀνθρώπων βίον. ἐπαινεῖμι ὅτι τὰ συνήθη τ' ἰσορίας.

πας ἐφισίων ἀρχουσιν, βουλῇ, δῆμῳ, χάριν. καὶ
εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν ἱεροσολύμοις ἀναφιερόμενον ἱερὸν
ζηνμάτων, τὴν ἐπιτιμωτικὴν, & φυλακὴν, βέλομαι τοῖς
ἐν αἰσῇ ἱουδαίοις ποιῆσθαι κατὰ τὰ πατέρα. τὴν το
κλήροισιν ἱερὰ ζηνμάτα τῇ ἱουδαίᾳ καταφύγοντας
τοῖς τοῖς αἰσῇ βέλομαι. ὅπως αὐτοῖς, καὶ ὅπως αὐτοῖς
τοῖς ἱουδαίοις, ὅπως αὐτοῖς ὅπως αὐτοῖς οἱ ἱεροσολοι.
ἔγραψεν ὅτι καὶ σιλουανὸς τῷ Σεραπτοῖ, ἵνα σάββασιν
μηδὲς ἀναγκάζῃ ἱουδαίον, ἔργους ἀπολογεῖν. Μαρ-
κος ἀρχιεπίσκοπος κυριεύων ἀρχουσιν, βουλῇ, χά-
ριν. οἱ ἐν κυριεύῃ ἱουδαίᾳ ὡς ἀν' ἡδὴ ὁ σέβας τοῖς
ἱεροσολοι πρὸς τὸν ἐν λιβύῃ στρατηγὸν τοῦ ὄντα φλά-
βιον, & πρὸς τοῖς ἄλλοις τοῖς τ' ἱπαρχίας ἐπιτιμω-
μῶν ἵνα ἐπιτιμωτικῶς ἀναπέμπεται τὰ ἱερὰ ζην-
μάτα εἰς ἱεροσολύμα, ὡς ὅτιν αὐτοῖς πατέρα, ἐντυ-
χόν μιν ὡς ὑπὸ πινων συκοφαντῶν ἐπιτιμωτοῦντο, καὶ
ὡς ἐν πρὸς αὐτοῖς πλὴν μὴ ὀφειλομένων κωλύοντο.
C οἱς ἀποκαθίσταται κατὰ μηδὲν ἔσπον ἐνοχλημένοις,
καὶ ἐπὶ πινων ἱερὰ ζηνμάτα ἀφ' ἑλνται τῇ πόλει τοῖς
εἰς ταῦτα ἀποκαθίσταται, καὶ ταῦτα διορθώσονται
τοῖς ἐκείνους ἱουδαίοις κελῶν. Γάιος νορβανὸς φλάβιος
αἰσῇ πατρὸς σαρδανῶν ἀρχουσιν χάριν. καὶ σαρ μιν
ἔγραψεν κελῶν μὴ κωλύσθαι τοῖς ἱουδαίοις, ὅσοι αὐ-
τοῖς κατὰ τὸ πατέρα αὐτοῖς ἔδος συναγαγόντες
ζηνμάτα, ἀναπέμπειν εἰς ἱεροσολύμα. ἔγραψα αὐτῷ
D ἡμῖν ἵν' εἰδῇτε ὅτι καὶ σαρ κατὰ ἑπὶς διόλου γίνεσθαι.
ἐδὲν ἡτοῖ καὶ ἱεὺς αἰσῇ αἰσῇ αἰσῇ αἰσῇ ἔγραψεν. ἱ-
φισίων ἀρχουσιν, βουλῇ, δῆμῳ χάριν. οἱ ἐν τῇ αἰσῇ
κατοικοῦντες ἱουδαῖοι ἰδοὺς φιδεσυναιεῖς δικαιοδο-
τοιῦν μοι ἐν ἐφισῇ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ σαρ τὸν σέβας
καὶ ἀρχιεπίσκοπος συγκαχωρηκέναι αὐτοῖς χρῆσθαι τοῖς ἱ-
δοῖς νόμοις καὶ ἰδοῖς, ἀπαρχαί τε αὐτῶν ἐκαστος αὐτῶν
ἐκ τῇ ἰδοῖς πρὸς αὐτοῖς διδοῖς ἵνα τῇ πρὸς τὸ
E θεῖον ἀνακομιδῇ συμποροδομοῖς, ποῖν ἀντιποδο-
σως. ἡτοῖν τε ὅπως κατὰ ἡμῶν τοῖς ὑπὸ τῇ σέ-
βας καὶ ἀρχιεπίσκοπος διδοῖς τὴν ἡμῶν γνώμην βε-
βαιώσθαι. ἡμῶς αὐτῷ βούλομαι, εἰδέναι ἐν τοῖς τῇ σέβας
τοῦ ἀρχιεπίσκοπος βελήμασιν, συνειπρέπειν αὐτοῖς
ζηνμάτα καὶ ποιῆν κατὰ τὰ πατέρα χωρὶς ἐπιτιμωτικῶν.
ταῦτα ἂν αὐτῷ παρ' ἡμῶν εἰς ἀνάγκην, ἐπειδὴ μάλ-
λον αὐτῷ ἡμῶν πρὸς αὐτοῖς ἀναγκασθαι τὸ πλῆθος
F εἰς τοῖς ἱλλῶνας ἵνα, διὰ τὴν αὐτοῖς ὅτι πάσης τι-
μῆς αὐτοῖς ἐπιτιμωτικῶν, ἐδὲν τῇ πατέρων ἀνα-
λύσθαι ὑπὸ τῇ ἀρχόντων πρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ συν-
εργοῖς μαθημάτων τῇ θρησκείας ἔχοντες ἐπὶ εἰς
τὸν θεόν τιμῆς. ποιῶμαι ὅτι πολλὰ αὐτῷ τὴν μνή-
μην ἐπιτιμωτικῶν τὰ ἡμῶν, καὶ τὰς ἐπιτιμωτικῶν
ἀλογίσεις ἡμῶν τε ἀρκέινου μίσους αἰτίας ὑπεξαμεν-
μῶν. ἰδοῖς μὲν γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ ἡμῶν, ὁ τοῖς αὐτοῖς
G αὐτῶν ζηνμάτα καὶ πόλεις, ἐδὲν ὅτι πολλὰς ἐπιτιμωτικῶν
διαφορὰς τὸ δικαίον ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ὁμοίως ἐπι-
τιμωτικῶν λυσιτελίσσων ἐν ἱλλῶσις τε καὶ βαρβαροῖς
ἢ πλείστοι οἱ παρ' ἡμῶν νόμοι λόγοι ἔχοντες ἅπασιν ἡ-
μῶς ἐν κατὰ ἡμῶν ἐπιτιμωτικῶν αὐτοῖς, ἀνοῖς καὶ φίλοις

Ἡς ἀπορῶν χρημάτων ἡρώδης ἐκπᾶσθαι εἰς τὴν λαβίδου τάφου.

[illegible]

etiam Ptolemæum procuratorem suum rex A
Antipatro commendauit, & cum matre eius
omnia communicauit consilia, aded vt nihil
non horum arbitratu gereret, & insensum cum
redderent his, quos exoios regi esse ipsorum
intererat. Mariamnes verò filij rem indies fe-
cebat ægrius, propter nobilitatem indignan-
tes suo loco se dimoueri ac deterioribus cede-
re, & tantum non in ordinem redigi. Quin &
uxores ipsorum eisdem laborabant patmoni-
bus; quarum altera Alexandro nupta Archelai B
filia Glaphyra odio mutuo prolequebatur Sa-
lomonæum propter mariti amorem, tum quod
insolentius se erga filiam eius gereret, ea nupta
erat Aristobulo, quam ille sibi honore æquari
secebat muliebriter. atque hac altera con-
tentione accedente, ne Pheroras quidem regis sta-
ter alienus erat à discordia. habebat enim pri-
uatā causam suspicionis & odij. Inciderat ma-
morem ancillæ propriæ tam infanum, vt ubi-
tam sibi à rege in coniugium filiam saltidiret, C
contentus ancillæ complexibus. Id ægerime
tulit Herodes, videns germanum affectum à se
tot beneficiis, & pene regni locum, non re-
spodere pietate mutua, & infortunatum se tra-
ctem existimans: & cum non valeret Pheroram
ad æquorem mentem reducere, puellam col-
locauit cum Phasaeli filio. procedente deinde
tempore ratus iam deferuisse fratris cupi-
dines, conquestus de repulsa, alterius con-
ditionem ei detulit, quæ Cyprios nomine D
dicta est. Tum Ptolemæus Pheroræ con-
sulit, ne pergat fratrem contemnere, & ab amo-
re turpi resipiscat, propter quæ insultum sit pri-
uare se regis amicitia, & in eius vicem odium
ac tranquillitatis iacturam incurrere. Ille in-
telligens hoc sibi vtile, quod iam ante calum-
niis appetitus veniam à rege cõsecutus fuerat,
mulierem iam filij matrem ex se tactam ableg-
gat: & regi pollicetur ducturum se filiam eius E
alteram: condixitque diem xxx. ad celebra-
das nuptias, iureiurando interpolito nihil
sibi posthac cum ablegata fore commercij. cla-
ppo autem præfinito tempore intantum amori
succubuit, vt non staret pollicitis, & iurium
reuolueretur ad pristinam mulieris consuetu-
dinem. Ibi tum Herodes non amplius potuit
iram tegere, sed sæpe iaciebat voces qualdam,
signa alienati à fratre animi: nec deerant mul-
ti qui per occasionem hunc eius affectum fo-
uerent calumniis. Iamque nec dies abibat vl-
la nec hora, quin aliquid ei nouarum turbatum
accideret, commissis inter se necessitudinibus
quas natura volebat esse carissimas: Nam & Sa-
lome insensa Mariamnes filiis ne filiam quidem
nuptam Aristobulo adolescentum alteri dinedebat
frui caritate mutua, pelliciens ad effutienda &
prodenda secreta coniugum colloquia: & si
quid vt assolet, offensiuancularum incideret, ex-
acerbens multis suspicionibus. quo factum est
vt secreta eorum expiscaretur omnia, & puel-
la quoque iuuenem exosū redderet. illa verò in
matris gratiam sæpe narrabat, quod illi quo-
ties soli essent, crebram mentionem Mariam-
nes facerent, & odiole de patre loquerentur,
καὶ οἷς προσεφύμασθαι, οἷα συμβαίνει, πολλὰς ὑποψίας εἰσάγουσα. διὸν αὐτὴν μὲν, ἀπαντα
τὰ κατ' ἐκείνους ἰμάνθαι, δύστοι μὲν ἢ τὰ παῖδα τῶν νεανίσκων σποιοῖται. χαλεζομένη δὲ ἐκείνη τῇ μητρὶ
πολλὰς ἐλπίδας ὡς μέμνηται μὲν ἰσχυρῶς ἐκείνη τῆς μεριάμνης, ἐκνήκησεν ἢ τοὺς πατέρας,
συγχίς

καὶ πολυμαῖον, ὅς ἐν αὐτῇ δουκτικὸς ἦν τῇ βασιλείᾳ
προσημέται ἀντιπαρὰ συνίση, & μὲν δ' ἐκείνη με-
τὸς ὑπὸ τῇ ἐπεχρότων ἐβελότο, καὶ καθόλου τὰ
πάντα ἡσαν ἱστοί, καὶ προσέτενον ὅσα δίδουσι καὶ πρὸς
δύστοιαι ἀγνοῖν τὸν βασιλῆα τ' ἐξωδιν οἷς ἐδόκει συμ-
φέρειν. οἱ δὲ ἐκ τῆς μεριάμνης χαλεπώτερον αἰ-
διόεντο, καὶ τὴν ἀπῆλιν ὑπ' ἀγρυπίας ἐκίεον
παρενομήσοι, καὶ τὰς ἀπῆλιν ἐκίεον. ἀγρυπνῶν
γυναικίς, ἡ μὲν ἀλεξάνδρου συνοικῶσα θυγατὴρ ἀρ-
χιλῆα γλαφύρα, μῖσος εἶχεν εἰς τὴν σαλαμῆν, κατὰ
τὴν τὴν πρὸς τὸν αἰδῶν ἀγάπην, καὶ τὴν πρὸς τὴν
ἐκείνης θυγατὴρα δοκίμην ὑποφωτισμένην ἀγαπῶσα.
συνώκει μὲν καὶ ἀριστοβούλῳ, τὴν δὲ ἰστομῆν αὐτῆς,
ἀναξιοπαθεῖ γλαφύρα. θυγατὴρ οὐκ αὐτῆς ἐλ-
δος ἐμπιπώκειας, ἐδὲ ὁ τῆ βασιλείας ἀδελφὸς φε-
ρόρας ἐξω ταραχῆς ἐν ἰδίᾳ ἢ ὑποδισιν ὑποψίας καὶ
μῖσος εἶχεν. ἐμπιπώκει μὲν καὶ εἰς ἱρώτα δουλ-
έσης αὐτῇ γυναικός, ἥτις τὸ ἢ ἀνδραποῦ μεμνῶ-
ται ἐπὶ τοῖς κερατῶν, ὡς αὐτὴ καὶ τῆς τῆ
βασιλείας ἐκ γυναικίς θυγατὴρ, τὴν μὲν ὑποφω-
τισμένην, πρὸς τὴν δούλην τὸν τοῦ εἶχεν. ἡ κατὰ τὴν
ἀπῆλιν ἐκίεον ἡρώδης τὰ πολλὰ μὲν ἀνδραποῦ τὸν ἀ-
δελφόν, δυνάμει δὲ καὶ κοινῶν εἶχεν τῇ βασιλείᾳ,
ἐκ ἐμοῖς εἰς τὰς ἀμοιβὰς ὄρων, καὶ τὰ πρὸς ὅσον
δυσχερῆς ὦντο. καὶ τὴν μὲν κόρην μὴ τυχεῖν φερώρα
δικαίῃ, παρὰ φασαλίαν δίδωσιν. αὐτὸς δὲ χρόνῳ διελ-
θόντος οἰόμενος ἥδη παρηκμασμένην τὴν ἐκ θυμῆν
τὰ δὲ φασαλίαν, καὶ τὴν πρὸς ἡπῆτο, & τὴν θυγατὴρα
ἡξίου λαμβάνειν, καὶ πρὸς δὲ ἐκαλεῖτο. φερώρα δὲ συμ-
βελόνη πολεμῶς ἥδη παυσανδρῶς τῆς εἰς τὴν ἀδελ-
φὸν ἀπῆλιν, κατὰβαλεῖν τὸν ἱρώτα. καὶ κατὰ τὴν
δούλην ἡπῆτο μὲν, ὑποστρέφει μὲν αὐτὴν τῆς ἀπῆλιν
τῆς πρὸς βασιλείας, ἀπὸν δὲ κατὰ τὴν ταραχῆς &
μῖσος πρὸς αὐτὸν κατὰβαλεῖ. ταῦτ' ἐκείνη εἰ-
δὼς λυσίπληστον, τὰ καὶ πρὸς τὴν ἐκ ἀβόλων
γυναικίς συνοικῶσα τὴν μὲν ἀνδραποῦ ἥδη καὶ
παῖδα ἐξ αὐτῆς εἶχεν, ὑποπίπτει. βασιλεῖ δὲ
ὡμολογῆσαι λήψαν τὴν θυγατὴρα αὐτῇ θυγατὴρα,
καὶ φασαλίαν ἡμέραν συνίδιτο τὴν γάμον, συνοικῶσα
μὲν ὡς ἐδὲν ἐπὶ κοινῶν πρὸς τὴν ὑποπίπτει-
σαι εἰς αὐτὴν διελθούσῃ δὲ τῇ τελεάκοντα ἡμερῶν, τοῦ-
τοι μὲν ἥσαν τὴν ἱρώτος, ὡς τὴν μὲν μὲν ἐπὶ ποῖσιν
τῇ ὡμολογημένην, πάλιν δὲ ἀπῆλιν ἐπὶ τῇ φράτῃ.
ταῦτα φανερῶς ἥδη τὸν ἱρώτα ἐλύπει, καὶ πρὸς ὅσον
γὰρ ἡδύ. ἡσας οὐκ ὀλίγοι πνὺς αἰὲ πρὸς ἀπῆλιν
παρ' αὐτὴν, καὶ πολλοὶ τὴν ὀργὴν τῇ βασιλείᾳ ἀφορμῶν
τῇ καὶ φερώρα ἀβόλων ἐποιοῦτο. δίδουσι δὲ
ἐκείνη τῆς ἡμέρας οὐδὲ ὥρα, κατὰ μὲν ἀπῆλιν αὐτῇ
συνίβαιναι, ἀλλ' αἰὲ πρὸς ἀπῆλιν κατὰ τὴν ἀγνοῖ-
ματὸν συγχρῶν καὶ φιλατῶν εἰς ἀλλήλους ποῖσιν
μὲν. τὴν μὲν καὶ ἡ σαλαμῆν χαλεπῶ καὶ δύστοις
ἡσας τοῖς ἐκ μεριάμνης, ἐδὲ τὴν ἱαντῆς θυγατὴρα
συνοικῶσαι ἀριστοβούλῳ πατρίῳ τῇ νεανίσκῳ εἶα
τῇ τῇ γάμον πρὸς ἐκείνον δύσιν κατὰ τὴν ἀπῆλιν
λαλῶσαι κατ' ἰδίαν αἰαπεῖδουσα καὶ μέμνην ἱαντῆς,
καὶ οἷς προσεφύμασθαι, οἷα συμβαίνει, πολλὰς ὑποψίας εἰσάγουσα. διὸν αὐτὴν μὲν, ἀπαντα
τὰ κατ' ἐκείνους ἰμάνθαι, δύστοι μὲν ἢ τὰ παῖδα τῶν νεανίσκων σποιοῖται. χαλεζομένη δὲ ἐκείνη τῇ μητρὶ
πολλὰς ἐλπίδας ὡς μέμνηται μὲν ἰσχυρῶς ἐκείνη τῆς μεριάμνης, ἐκνήκησεν ἢ τοὺς πατέρας,
συγχίς

diffimulabatur gestu fictitio. Pheroras autem medius tenebatur, nec pretextum quidem vllum: sui facti inueniens, cum non inficiaretur se dixisse, & audisse eadem persuadere non posset. ea perturbatio non sine altercatione durauit aliquandiu. tandem rex perta ius & fratrem & sororem ablegauit: collaudataque filij temperantia, & quod hos sermones ad se detulisset admodum sero ad curam corporis se contulit. Post hac contentione male audiebat Salome, quod videretur autor huius caluniar: & vxores regiar male ei volebat, quod sciret morosam & variabilem, & pro tempore nunc inimicam, nunc beneuolam. Semper igitur aliquid contra eam Herodi occinebant, arrepta occasione ex casu quodam fortuito. Erat Arabum rex Abodas, homo legnis & otio deditus: negotia vero eius administrabat Syllaeus vir callidus aetate florens & corporis specie. hic cum propter quaedam negotia ad Herodem venisset, contemplatus vna cenantem Salomen animum ad ea adhibuit: comperitque esse viduam, venit cum ea in colloquium. nila quae deterius quam ante tractabatur à fratre, & nonnulla tacta forma iuuentis, non abhorrebat à nuptiis: & cum per eos dies frequentarentur conuiuia, existebant multa non mediocria signa, quod consensus & mutui amor inter eos intercederet. Hae vxores regi non sine detensione referebant. Herodes autem hoc non contentus sciscitabatur ex Pherora, & iubeat cum inter cenam obseruare, quomodo erga se inuicem affecti sint. ille renunciauit quod nutibus & mutuis aspectibus satis indicarent quo tenderent. Post hac Arabs iam suspectus abiit. elapsis deinde duobus aut tribus mensibus hanc ipsam ob causam reuertus, & collocutus de hac re cum Herode, postulauit vt Salomen sibi collocaret. forte enim ei hanc affinitatem utilem propter Arabum commercia, quorum principatum & deberi sibi, & iam magna ex parte contigisse. De quo cum ille ad sororem ietulisset, percotando an ei iudice sit animus, mulier facile assensum praebuit. postulantis deinde vt Syllaus acciceretur in Iudaeorum religionem, & tum demum vxorem duceret, alioqui non esse licitum: ille facere hoc non sustinuit, lapidandum se dicens à popularibus: si faceret atque ita re infecta discessit. ex eo tempore Pheroras Salomen insinulauit intemperantiae, ac magis etiam vxores regiar, dicentes eam confuuisse cum Arabe. Et puellam quam fratri desponsatam ille domesticæ mulierculæ illecebris victus recusauit ducere, Herodes in sororis gratiam collocaturus Salomes de filio nato è Costabaro, mutauit sententiam persuasus à Pherora, negare adolescentem amatum talem socerum propter patris sui eadem, & equius censente vt ipsius filius eam ducit, succellurus in tetrarchiae dominiū. quod vbi is persuasit impetrauit prioris officia veniam. Mutatis igitur spōtalib. puella data est nuptiū adolescentulo, addita c. talentorū dote. Nec interini cessauit turbæ domesticæ, imò augebantur etiā

A Τῶς ἡγομένης ὑπόκειον ἀπειρήματι. ὁ δὲ φεράρας εἰς μέσον ἀπείληπτο, μηδὲν εὐχόμενος εἰς διαβολίαν ἔχων, εἰπὼν μὲν ὡμολογητικῶς, ἀκούσαι δὲ ἡ πρὸς ἀδελφὸν. ἔχοντο δὲ οὗτοι πλείον ἢ τὸ σύγχυσις, & ἡ τῶν λόγων εἰς ἀλλήλους ἀμιλλα. τέλος δὲ ὁ βασιλεὺς τὸν περὶ ἀδελφὸν, καὶ τὴν ἀδελφὴν μεμισσηκός, ἀπεπέμπετο, καὶ τὸν υἱὸν ἐπαγέσας τὴν ἡλικίαν, καὶ τὴν φεράραν ἀνιενεγκὴν τοῖς λόγοις ὅτι τῆς ἀφ' αὐτῆς διεσπείρει τὸ σῶμα τοῦ ἔχοντος. τοιαύτης δὲ τῆς μάχης ἐμπειροῦσης κακῶς ἤκουσεν ἡ σαλώμη, παρ' αὐτῆς δὲ ἐδόκει κακιστῶσαι τὰ περὶ τὴν διαβολὴν, ὅτι τὴν βασιλῆως γυναῖκα ἤχοντο φύσει δυσχερὲς ἀτὴν εἶδ' ἡ, καὶ γινωσκόμεν ἄλλοι ἄλλην κατὰ κατὰ εἶδ' ἔχοντες φίλους. ἔλεγον οὖν αἱ τῆς φεράρας ἡρώδης κατ' αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν παρρησιάζον. ὡς μὲν δὲ ὁ τῆς ἀραβίας βασιλεὺς ἐβόδας ἀπεσπείρων καὶ τῆς τῆς φύσιν, σύλλαος δὲ αὐτῶν δυνάκει τὰ πολλὰ, δεινὸς αὐτῶν, καὶ τὴν ἡλικίαν νῆος ἦν καὶ καλὸς. οὗτος ὑπὸ χρείας οὖν πρὸς ἐλθὼν ὡς τὸν ἡρώδην, συνδεδειγμένων ἰδὼν τὴν σαλώμην, καὶ τὸν υἱὸν ἔχοντες αὐτῶν. γινώσκων δὲ ὅτι καὶ χρεὼν τυχάνει διαλέγεσθαι. σαλώμη δὲ καὶ χρεὼν ἡ πάλας φεραμένη πρὸς τὸν ἀδελφόν, & τὸν νεανίσκον ἐκ ἀπαθῶς ὁρώσας φεράρας τὸν γάμον ὥρμητο, τοῖς τε μεταξὺ φοιτῶντων ὅτι τὸ δειπνῶν ἐφερέτο πλείον τε καὶ μὴ μέτρια τῆς ἐκείνων ἐμελορίας. ταῦτα δὲ αἱ γυναῖκες ἀνιενεγκὴν τῆς βασιλῆως, διαγλῶσαι τὴν ἀρχιμεσωμένην ἡρώδης δὲ πρὸς τὴν φεράραν φερόμενον πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς, καὶ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς, πῶς τὰ φεράρας ἀλλήλους ἐχέουσιν. ἐκείνος δὲ, ἀπὴν γινώσκων ὅτι καὶ νύμφη, καὶ βλεψάμενος, ἐκ ἀδελφῶν τῆς ὁρμῆς εἰσὶν ἀμφοτέρω. μετὰ τὸ, ὁ μὲν ἀρὰ ὑποπτος ὡς ἀπῆκε. διαλεπόντων δὲ δύο μέναι ἡ φεράρα ἐρχεται πάλιν ὡς ἐπ' αὐτὸ τὸ ποτὶ λόγους ἡρώδης φερόμενον, αἰσίων αὐτῶν τὴν σαλώμην δεδιδῶκε φεράρας γάμον. ἰστέως δὲ ἐκ ἀλυσιτελῆς τὸ κῆδος ἐπιμύζια τῆς τῆς ἀραβίας ἀρχῆς, ὡς αὐτῶν καὶ τῶν ἡδὴ παρρησιάζοντων δυνάμει, καὶ μάλλον ὀφείλειται τὴν ἡρώδην τὸν λόγον ἀναφύοντος, καὶ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτῆς ἀδελφῆς, εἰ φεράρας γάμον ἐβόδας ἔχοντες ἡλικίας μὲν ἐκείνη φερόμενος. σύλλαος δὲ ἀξιωματικὸν αὐτὸν ἐγχεράμενος τοῖς τῶν ἰουδαίων ἰδίῳ, καὶ τότε γαμήν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπ' αὐτῶν δυνάτον, καὶ ὑπομείναι, ἀλλὰ καὶ καταλόγῳ τῆς φεράρας τῶν ἀραβίων εἰπὼν, εἰ τὸ ποτὶ φεράρας ἀπαλλάττεται. σαλώμην οὖν ὅτι φεράρας ἡδὴ διέβαλλεν εἰς ἀκρεσίαν, καὶ μάλλον αἱ γυναῖκες, λέγουσιν κοινωνίαν αὐτῇ γινώσκοντες φεράρας τὸν ἀραβίαν. τῶν δὲ κόριν καὶ τῶν ἀδελφῶν κατενεργήσαντο ὁ βασιλεὺς, ὡς ὁ μὲν φεράρας ἐκ ἐλαβὼν ὡς φερόμενον ἡ πόμπος τῆς γυναῖκος, ἀπούσης σαλώμης εἰς τὸν υἱὸν ἐκ κοσμάτου γινώσκοντος, ὥρμητο μὲν ἐκείνη συνιστάμεναι. μεταπέμπεται δὲ ὑπὸ τῶν φεράρας τὸν νεανίσκον ἐκ Διου ἐστῶτα λέγοντος, διατὴν ἀπαίλειαν τὴν πατέρα, & δικαιοσύνην ἔχον λαβεῖν τὸν αὐτῶν πατέρα τῆς φεράρας ὄντα διαδόχον. ἔπειτα δὲ συνηνέμεν ἡρώδης, καὶ μετέπεισεν ἡ φεράρας. ἐκείνη οὖν οὖν αὐτῶν

μετὰ τῆς φεράρας τῆς ἡλικίας, ἔχοντες τὴν φεράραν μετὰ τὴν φεράραν, φέρων ἐπιδέντες ἐκ τὸν τῶν βασιλῆως. ἐκείνη δὲ τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν αἰεὶ, καὶ μίζου τὰς φεράρας λαμβάνοντα. καὶ συμπιπὴ τοῦτο

μὴ δὲ ἀτάλῃ τὴ βασιλίᾳ πύρρων τὴ πατρὸς ἡμερῶν καὶ
 βασιλείᾳ φίλων. ὅτι ἡ αὐτὴ, καὶ φάρμακον ἐν ἀσφάλῃ
 ὡς φασκεύεται μένει. οὗτοις ὅπως ὡς ἐν ἡρώδῃ, καὶ πᾶσι
 ὡς φασκεύεται τὴ φερεπντίας εἰληκρὴ ἐν τοῖς κακοῖς.
 ὑπὸ τὴ χειρὶν καλακευόμενος. καὶ τὸ μὲν φάρμακον
 ὡς ἐν τῇ ἀποδοκῇ ζητῶν ἐκ ἀρίστη. τίς δὲ ὡς φε-
 ρων τὴν κακὴν ὁλέξανδρος ἐκ φιλοφεικίας ἐπὶ ἡρώδῃ
 θίλῃ, εἰς μὲν ἀρῆσιν καὶ ἐξ ἀπίστο, μετὰ τὴν φε-
 ρέταισαν τὴ πατρὸς ἀμάρτυα μίσηται, τὰ καὶ ὅτι τὰ
 οὐκ ὡς πᾶσι βυλόμενος τὸ φερεπντίας ἐξ ὡς φε-
 ρων, ἐκ ἡμερῶν καὶ εἰς ἑτέραν πρὸς ὡς φερεπντίας
 αὐτοῖς, ἐπὶ πᾶσι τὴν βασιλείαν φερεπντίας. γὰρ
 μετὰ τὸ γὰρ φερεπντίας ἐν εἰβλοῖς τίταρον ἀπίστῃ. ὡς
 ἐπὶ δὲ βασιλείᾳ, ἐπὶ πᾶσι τὴν φερεπντίας. καὶ τὸ
 τὴν ἐπὶ βασιλείᾳ, ἐπὶ τῇ συλλαμβάνειν τὸν τὴ φερε-
 ρων, ἐπὶ τῇ πρὸς αὐτοῖς αὐτῇ τὴν φίλων. σαλῶν καὶ
 τὴν φερεπντίας ἐπὶ τῇ ἀκοντὶ μὴ γὰρ, καὶ πᾶσι ἐπὶ
 τῇ φερεπντίας, τὴ θάττων ἐκείνων ἐκποδῶν ποιοσιμῶν,
 ἀδελφῶν τὴ αἰετὸ φερεπντίας εἶχεν. ἐν τῇ καὶ πόλε-
 μαῖος διεβίβλητο, καὶ σαπίνιος οἱ πρὸς αὐτοῖς τὴν βασι-
 λείᾳ. καὶ τὸ καὶ ἐκ ἀπὸ πρὸς τῇ φερεπντίας κατὰ
 ἀλλήλων οἱ πᾶσι φίλτατοι τῇ φερεπντίας, μὴ δὲ πο-
 λίας, μὴ δὲ ἐπὶ τὴν τῇ φερεπντίας, ὡς ἀληθείας ἐχόντων, ἀλλὰ
 αἰετὸ γινόμενης ἀκρίτως πρὸς εἰς ἀπᾶσι ἀπωλείας. καὶ
 τὸ μὲν φερεπντίας, τὸ δὲ θάνατος, τὸ δὲ τὸ τῇ φερεπντίας ἐπὶ
 αὐτοῖς ὡς φερεπντίας, ὡς φερεπντίας καὶ κατὰ τὸν τὴν βασι-
 λείᾳ ἀπὸ τῇ φερεπντίας τὴ φερεπντίας. καὶ χαλεπὸς
 ὡς ἡρώδῃ πατρὸς βασιλείας ἐκ τῇ φερεπντίας, καὶ τὸ μὴ δὲ πρὸς
 φερεπντίας μὴ τὴ φερεπντίας κατὰ τῇ φερεπντίας ἐχόντων.
 πολλὰς γὰρ ὡς ἐπὶ τῇ φερεπντίας αὐτοῖς τὸ φερεπντίας, καὶ ὡς
 φερεπντίας παρὲς ὡς φερεπντίας ἐλάμβανεν. ὡς ἡ
 φερεπντίας, καὶ τὴν φερεπντίας, καὶ ἡμερῶν φερεπντίας τῇ φερεπντίας, πᾶ-
 ρος ἀμάρτυα φερεπντίας καὶ ἀγνοίας καὶ ἡ φερεπντίας καὶ τὰ φερεπντίας
 φερεπντίας ἐκείνων εἶχεν ὡς φερεπντίας.

indicaturum de quibſdam contra illum conſpirationibus quādo pater ſocietati Romanorum prætolerit Mithridatis Parthorum regis amicitiam. addidit habere eum venenum quod apud Alcalonem paratum ſit. Huſ audiſ Herodes credidit, conſonantibus eum in calamitare adulatoribus, quōd non temere quidqnam faceret. venenum tamen ſumma cura quaſitum nuſquam inuentum eſt. Cæſerum Alexander oppreſſus malis adeō non ceſſit, neque inſiciatus eſt, vt patrem exaiperaret ampliſ : ſiue volens pudeſfacere facultatem eiſ ad credendum calumniis : ſiue vt, ſi fortē crederet, involueret eum cum tota regia magnis calamitatibus. Quatuor enim libelloſ à ſe conſcriptoſ ei miſit, negans opus eſſe tormentis pluribuſ. Structaſ enim inſidias, participet- que eorum eſſe Pheroram & amicorum, ſidiſſimoſ. Quin & Salomen obrepentem noctu cum inuito ſe eſſe congreſſam, omneſque eō tendere, vt illo ſublato oporſam aſſequerentur licentiam. eiſdem conſpirationiſ arguebantur & Ptolemæuſ & Sapinniuſ, præ cunctiſ regiſ ſidiſſimi. nec aliter quā ſapie quadam occupati in ſe inuicem eſſerabantur homineſ pridem amiſſiſſimi, non deſenſione, non coartigatione expectata tanciſperſam veritaſ patre- regiſ iudiciuſ præueniente ſupplicio. alij vinciebantur, alij necabantur, alij nihil lætiuſ expectanteſ moras ipſaſ quā repræſentationem malorum ægriuſ ferebant : ingēſque mærorac torpor tædabat priſtinam felicitatem regiſ. Ne Herodem quidem ipſum vitæ in tali perturbatione nō tædere poterat, cui quōd nemini ſe auderet credere pro tormento erat futuri exituſ expectatio : ſæpēque illi obuerſabatur irruenſ gladio ſtriſto filiſ, nocteſ atque dieſ nihil aliud volutanti, vt iam minimū abeſſet ab infania.

С А Р. XII.

*Archelaus Cappadocum rex Alexandrum
patri reconciliat.*

Κεφάλαιον ιβ.

Οὐ ἀρχίλαθ· ὁ καταδοκῶν καταλὺν ἀλίζωσθ' ἔσθ'
τῷ πατρὶ διέλλαξι.

[illegible]

D Vm ita Herodes animo angitur, Archelaus Cappadocum rex de filia, & iuvene genero sollicitus, tum amici quoque vicem miserans inuoluri tam perplexis & turbatis negotiis, officij sui putauit protectionem ad eum suscipere. Quem ubi sicut audierat affectum inuenit, importunam rem putauit, si obiurgaret ac temeritatis & nimiz credulitatis argueret. fore enim ut ille ex aduerso contendens & excusare se studens, exacerbaretur amplius. Quapropter aliam rationem commentus est, quare affectus componeret, indignatione versa in iuuenem, asseriens regem nihil præter æquitatem, sed omnia recte fecisse. Se quoque diremptum illud coniugium, ac ne filiar quidem paritum, si sceleris conscia non fecisset indicium. Tum Herodes ubi præter opinionem vidit hominem pro se læso tam grauiter exaëscere, asperitate remissa, & factum suum iuxta estimationem volens expendere, paulatim ad paternum affectum rediit. Iamque utroque flexo ad misericordiam, quoribus aliquis obiecta à iuvene crimina refelleret, ad iram commouebatur rex: postquam verò

Bbb 3

αρεσασίας πορεύονται, χαλεπῶς ἔχον αὐτοὺς τὰ ἀδικήματα, φεικλῶν τὸ βῆχονα, τοὺς οἰκίους αὐτῶν ἀπίσθαζεν. ἐν τούτῳ ἐκείνοι καὶ πολλοὶ πρὸς ὁρᾶς ὧν ἐπιπορεύεσθαι, ὅπως αὐτοῖς καὶ νόμου πάντα ῥόπον ἐπιζητήσιν τοῖς τῶν οἰκίων φορεῖς, αὐτοπομπήν τε ἡρώδε πᾶσαν ἀγροῦς καὶ φέροντες διέτελιν. ἐκείνος δὲ διελίχτο πρὸς τὰς πόλεις καὶ πόλεις ἡγεμόνισιν σατορνίνου καὶ ὁλομνίου, τὸ πικρολάσθαι τοὺς λησὰς ἐξαίρετος. ἔθιν ἐπὶ καὶ πολλοὶ ἰσχυρῶς ἰχόντες, πλείους μὲν ἰγόντο, πάντα δὲ ἐπὶ ἀγροῦ ἐπαυασάσει, τὸ ἡρώδης βασιλείας χωρεῖα καὶ καίμας πορθήντες, ἔτι λαμβανόμενοι τὸ ἀδράκων ἐπισφάττοντες, οἷς δὲ πολέμων τῶν ἀδικιῶν ἐκίχεν. ἐργάζονταν γὰρ ἡδὴ πρὸς χιλίους, ἐφ' οἷς ἀχθόμενος ἡρώδης, τοὺς τι λησὰς ἐζητεί, ἔχρος δὲ δὴ συλλαβὴν δανείσας ἐτυχεν ὁδόθεν ταλαῖα ἐξήκοντα, παρηνήσας αὐτῶν τὸ πρὸς δισμίας ὑπολαβεῖν ἡξεν. σύλλαρος δὲ τὸ ὁδοῦ παρηνήσας, αὐτοὺς δὲ ἀπαύει διοικῶν, τοὺς τι λησὰς ἐχρος καὶ μὴ κατὰ τὰ ἀραβίας ἐπὶ καὶ τῶν χρημάτων ἀνέββατο, πρὸς αὐτὸν τε παρηνήσας καὶ ὁλομνίου τῶν συνέας ἐπιστατούτων, ἰγόντο λόγοι. τέλος δὲ συνέειπε δι' ἐκείνων ἐπὶς ἡμερῶν βιάνοντα, τότε χρημάτων τὸ ἡρώδης ὑπολαβεῖν, καὶ τὴν ἀλλήλων ἐν ἐκείνῃ τῇ βασιλείᾳ. καὶ παρὰ τὸ ἡρώδης, τῶν ἀραβίων ὁδοῖς ἀρίστη τοὺς ὁλομνίου, ἐπὶ ἀδικίας, ἐπὶ κατ' ἄλλοις ῥόπον. οἱ δὲ ἀραβίαι, πλείονος τὰς λησὰς παρ' αὐτοῖς ἔχεν.

Κεφάλαιον ιδ'.

Στρατὶς ἡρώδου εἰς τὴν ἀραβίαν.

Διελθόντες δὲ τὸ πρὸς δισμίας ὁ σύλλαρος, ἡδὴ τῶν δικαίων πεποικώς, εἰς ῥώμην ἀνέρχεται. ῥωσία δὲ τῶν χρημάτων, καὶ τῶν παρ' ἐκείνοις λησῶν ἡρώδης ἐποιεῖτο, καὶ τῶν πρὸς τὸ σατορνίνον καὶ ὁλομνιον, ἐπὶ ῥωσίων ἀγνωμονοῦντας ἐπιζητήσιν. στρατὸν τε ἔχων, πρὸς ἡραβίαν εἰς τὴν ἀραβίαν, τρεῖς ἡμέρας ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἀναμένει. καὶ ἡρώδης ἐπὶ τὴν φρουρὴν τῶν λησῶν ἰχόντες, ἀφ' οἷς ἐξ ὁδοῦ πάντα αὐτοὺς, κατασκάπτει τὸ χωρεῖον, ῥαπὶα καλέμενον. τῶν δὲ ἄλλων ὁδοῖν λυσιπποῖν ἐκβόηθησαν αὐτοῖς τῶν ἀραβίων ἡγεμόνων κατέβη, μάχη γινώσκων. καὶ ὁλομνίου μὲν ἡρώδης, ἡρώδης δὲ τῶν ἀραβίων στρατηγός, καὶ πρὸς εἰκοσι πέντε τὸ σὺν αὐτῶν πέντε. οἱ δὲ ἄλλοι, πρὸς φουρὴν ἰγόντες. πομπήμος δὲ τῶν τοῖς, ῥωσίων ἰδὲ καὶ τῶν τῶν βῆχονα κατὰ πόλεις, ῥωσίων λησὰς τὰς ἐκεί. καὶ πρὸς τῶν τοῖς ἡγεμόνισιν ἐπιμπε πρὸς ῥωσίων οὖσιν, ὑποδράντες ἐπὶ μὲν πλείον ὧν ἀγνωμονήσας ἐπιζητήσιν ἰδὲ τῶν ἀραβίων αὐτῶν πέντε. ταῦτα μὲν ἐν ἐκείνοι πολυπραγμονοῦντες, δόξαντες ἢ φθόνου.

Κεφάλαιον ιε'.

Εἰς σύλλαρον ὁ ἀφ' οἷς ἐπὶ καὶ τῶν ἡρώδου κατὰ πόλεις.

ΑΓραβοὶ δὲ συλλαρὸν κατὰ τὰς πόλεις, εἰς ῥώμην ταῖς πρὸς ἡρώδην διησάφην, εἰς μείζον οἷς εἰκός ἔχον τὸ μνηστικὸν ἀφ' οἷς. ὁ δὲ ἡδὴ μὲν ἐπὶ πρὸς ἡρώδην γινώσκων ἐπὶ καὶ τῶν τοῖς. τότε δὲ πρὸς τῶν αὐτῶν αἰσθητόμενος, οἷς ἡρώδης, ὁδοῖς μεταμφιένοντα μέλαρος ἐπὶ τῶν καὶ παρηνήσας, ἰγόντες ὧς αὐτὸν, ἐπὶ πόλιν πρὸς τῶν ἀραβίων ἐπὶ καὶ τῶν κατὰ πόλεις, καὶ πᾶσα

nec tamen iniuriam acceptam concoqueret, perultrato Trachone interfecit illorum domesticos. quo facto illi irritiores, max. mē quod legem haberent quae iuberet domesticorum eadem inultam non sinere, contra pro periculo totam Herodis ditionem agendo & ferendo perpetuis vexabant incursionib. Tum rex ad praefides à Caesare missos Saturninum & Volumnium rem detulit, latrones depolens ad supplicium. illi hoc audito maiore manu se communit, perturbare omnia repentinis insultibus, agros simul & vicos populari, iugulare quosquor in manus eorum incident, ut bello quam latrocinio res esset similior. iam enim usque ad mille accreuerant. Quare Herodes & latrones sibi dedi postulabat, & mutuum creditum repetebat, exacto iam praestituto tempore, sexaginta illa talenta quae Obodae per Syllam commodauerat. Syllae vero qui detruso à regimine Oboda ipse administrabat omnia, inficiabatur eos latrones esse in Arabia, & pecuniam differebat reddere, de qua disceptabatur apud Saturninum & Volumnium Syriae praefides. Tandem illis auctoribus convenit, ut intra triginta dierum spatium & debitum redderetur, & ex utroque regno restituerentur per fugam. Sed apud Herodem prius nemo Arabum inuentus vel ob maleficia, vel quacunque de causa profugus: verum Arabes convicti sunt latrones ad se recipere.

CAP. XIV.

Expeditis Herodis in Arabiam.

Ceterum postquam aduenit praestitutus terminus, Syllae nolens stare conventis Romam profectus est: Herodes vero exequabatur restitutionem pecuniarum ac latronum, Saturnino & Volumnio permittentibus ei contumaces armis persequi: collectoque exercitu inualit Arabiam, septem mansiones cimensus triduo. cumque peruenisset ad castrum in quo se latrones continebant, primo impetu id cepit: ipsamque munitionem nomine Repra dicit nullo alio damno dato regionis incolis. Et cum in auxilium eorum procurrisset dux Arabum Nacebus, commissum est praelium, in quo pauci ex Herodianis, Arabum vero viginti quinque cum ipso duce ceciderunt: reliqui in fugam compulsi sunt. Hoc modo latrones vitus Idumaeorum tria millia in Trachone deduxit, ut cohercerent ibi latrocinia: & ad duces Romanos agentes in Phoenicia dedit litteras, quibus eos certiores fecit, quod in contumaces tantum Arabas concessio ab eis iure usus sit, nihilque egisset praeterea: idque ipsorum inquisitione postea verum compertum est.

CAP. XV.

Syllae Herodem accusat apud Caesarem.

Sed aliter Romam properatis nunciis Syllae relatum est, suo more exaggerantibus omnia: is iam ante insinuat in noticiam Caesaris, forte tum circa palatium obuersans, his auditis confestim mutata veste atratus eum adiit, denarrans ut bellis afflicta sit Arabia, eorumque

Bbb 4

edges of the forest. The forest was cut down in 1990, and the area was used for agriculture. The forest was cut down in 1990, and the area was used for agriculture. The forest was cut down in 1990, and the area was used for agriculture.

100

[illegible]

...the ...

1000

100

[illegible]

[Illegible text]

Arabas, quorum aliquot eius omnia facinora A indicauerunt, & hoc autore necatos plerosque cognatos Obodæ manifestè coarguerunt, ex iphus literis interceptis per aduersarios.

XII.

Qua fortuita occasione Nicolaus uti non neglexit, studens Herodem reducere in gratiā Cæsaris. Sciebat enim si defensionem regis ordiretur, difficilem se habiturum iudicem, quod si accusaret Syllæum, non de fore occasionem pro suo rege satisfaciendi. contestata igitur litte, & præstituta ad agendum die, Nicolaus B assistentibus sibi Aretæ legatis acriter accusauit Syllæum, interfectorem assenerans domini ac regis sui multorumque Arabum, pecuniam etiam mutuatam ad perturbandam quietem publicam, matronisque arguens corrupisse tam Romæ quàm in Arabia. addidit his grauissimum crimien, circumuentum mendaciis eius Cæsarē, quem nihil veri de gestis ab Herode docuerit. ad hunc occasionis locum postquam ventum est, Cæsar interlocutus iussit eum omnis cæteris hoc tantum de Herode dicere, an non exercitum in Arabiam duxerit, neque duo millia & quingentos illic interfecerit, neque captiuis abductis regionem deprædatus sit. Ad hæc Nicolaus, de his se vel maximè aut docere posse, nihil horum aut certè minimam partē ita se habere, quemadmodum ab illo relata sint, neque villam mereri indignationem. His prætor opinionem auditis cum Cæsar attentius ausculetur, ille primum indicauit ei de p. talentis mutuum sumptis, deque syngrapha in qua ascriptam erat, licere post elapsum præstitutum tempus pignora ex vniuersa regione capere: deinde non expeditionem hostilem hanc fuisse, sed executionem iuris & repetitionem debiti, idque non propter actum quamquam permittente syngrapha, sed appellatis prius sæpe de hac re Saturnino & Volumnio Syriæ præsidibus: postremo apud Berytum in horum præsentia Syllæo per Cæsarē fortunam iurato, omnino intra triginta dies exhibiturum se & pecuniam, & Herodis perfugas. & cum horum nihil Syllæus præstiterit, aditos rursus præsidēs Herodi permisisse pignora capere, atque ita demum illum profectum in Arabiam. hoc est, inquit, illud bellum quod aduersarij tam tragice exaggerauerunt: quod tamen qui potest bellum vocari, permissu prælidum & ex pacto illatum, post petitorio violatos tum alios deos, tum in primis nomen Cæsaris? restat de captiuis iam dicere. Latrones Trachonitæ x. primum, mox plures, fugientes Herodem metu supplicij, receptaculum sibi fecerunt Arabiam. hos Syllæus fouit & aluit in omnium hominum iniuriam, agrisque eis dedit, & prædatum fuit particeps; quos tamen ipsos eodem iureiurando tenebatur restituere cum mutuatia pecunia ad præscriptum terminum. nec potest ostendere quemquam præter hos captum in Arabia, immo ex his ipsis aliquot euascent. Nunc cōfutatā etiā de captiuis inuidiosa syngrapha, audi Cæsar mendacissimū figmentū quod ad prouocandam iram tuā cōmentus est.

ὁ πατήρ, ἀλλ' ὅσοι μὴ λαθεῖν ἴχουσι. ἔπος οὖν καὶ τὰ τ' ἀρχιμαλώσεις ἐπαφρόντου συγκοφανήματος πεφύωτος, μέγιστον ὡ καὶ σαρ κατὰ μαδι πλάσμα. Ἐψεύσμα πρὸς τὴν σὺν ὀργῇ αὐτῶ ποιεῖν.

φημί

ἱκανοὶ ἵσταντες ὅτι αὐτῶ, ἔτι νικολάου πρὸς τὸν δό-
τις, ὅτι ἀδικίας ἀπάσας ἐμμένον, καὶ τ' ὀβριδὺς ὡς δὲ
φθαρῖνον πλείων ἐκφαῖν τεκμήρια παρέχοντες,
ὡς δὲ τῷ γεγραμμένῳ αὐτῶ καὶ τ' ἀπὸ τῶν ὑψη-
λῶν, ὅτι τῶν ἡγετῶν. ὁ δὲ νικολάου ἐπιτυχίαν
ταύτην ὁρῶν αὐτῶ πρὸς τὸν γεγραμμένῳ, δι' αὐτῆς ἐπαρ-
μαστὸν τοῦ μέλλοντος, ἐπείγων εἰσελθεῖν εἰς ἀνταρ-
ρώδην τοῦ πρὸς αὐτῶν σαφῶς δὲ ἡπίστατο βυλομύθῳ
μὴ ἀπολογισαμένῳ αὐτῶν ἐπαρξέναι ὡς ἐστὶ παρρη-
σίαν. ἐδίδοντο δὲ κατηγορεῖν συλλαμν, γενομένης καμῶν
ἱερῶν καὶ λέγειν. σιμωσιάνων ἐν τ' ἀλλήλοις. Ἐδ-
δεῖσθαι ἡμέρας, νικολάου παρόντων αὐτῶ τῷ ἀρετῶ
ἀρεσβίων, τὰ τε ἄλλα κατηγορεῖ τὴν συλλαμν, τὴν τι
τὴ βασιλείας ἀπώλῃν λέγων, καὶ πολλῶν ἀρεσβίων,
χρημάτων τι ὡς εἰν διδανέσμενος ἐπ' ἡδὲν ἰσῆς, Ἐ
μοιχείας ἐξελέγχων, καὶ τῶν ἐν ἀρεσβίᾳ μέσων, ἀλλὰ καὶ
τῶν ἐν ῥάμῃ γυναικῶν. πρὸς τὴν δὲ τὸ μέγιστον ὡς
ἐξασπασίσει καμῶν καμῶν ἀληθῆς διδασκας ἱερῶ
τῶν ἡρώδην πρὸς αὐτῶν. ὡς δὲ ἡκεῖν ὅτι τὸν τὸν
τίπον, ὁ μὲν καὶ σαρ ἐξείργη αὐτὸν τὸ τὸ μόνον ἀξίῳ
ἱερῶν καὶ λέγειν, ὡς δὲ στρατῶν ἡγετῶν εἰς ἀρεσβίαν,
καὶ διχασίῳ καὶ πεντακοσίῳ ἀποκτείνων τῶν ἐκεί,
καὶ ἀρχιμαλώσι λαβοὶ τὴν χώραν ἀναρπάσας.
πρὸς ταῦτα ὁ νικολάου, ἱερῶ τῶν ἐν ἔθῃ Ἐ μέγιστα
διδασκας, ὅτι καμῶν ἡ τὰ πλείστα γε αὐτῶν ἐξέρχονται ὡς
οὐ τι ἀκρόας, καὶ δίκαιον ὡς χαλιπῶν ἐπ' αὐτοῖς
φείειν. πρὸς δὲ τὸ πρὸς αὐτῶν καμῶν εἰδόντος
αὐτὸν ἀρεσβίῳ, τὸ δανείον εἰπόν τῶν πεντακοσίων
ταλαίτων, καὶ τὴν συγγραμῶν, ἐν ἡ καὶ τὸν ὡς πρὸς
γεγραμμένον ἐξείσαι τ' ἀρεσβίᾳ παρελθόντος ῥύ-
σια λαμβάνειν ὡς ἀπάσης τῆς χώρας, τ' ἂν στρατῶν, ἔ
στρατῶν ἡγετῶν, ἀλλ' ὅτι δίκαιον τῶν ἰδίων ἀπάσιπιν
χρημάτων. καὶ καμῶν τὸν ὡς αὐτῶ, καὶ ὡς ἐπ' αὐτῶν αἱ
συγγραφαί, πολλάκις μὲν ὅτι σατορίνον ἐλθόντα καὶ
εὐλόμῳ τῶν τ' σερίας ἡγεμόνας, πλεονέκῳ δὲ, ἐν ἐπ-
ρυτῶ τῶν ἐναντίον συλλαμν τ' σὺν τυχῶν ἐπομέ-
σαντες, ἡ μὲν ἐν τῶν ἡμερῶν τελευτῶν ἀπαρξέναι τὰ
χρημάτων, καὶ τῶν ἐν τ' ἀρχῆς τῆς ἡρώδου περὶ ῥύσας.
ὡς ἡδὲν ποιήσαντος συλλαμν πάλιν ὅτι τοῖς ἡγεμό-
νας ἐλθεῖν ἡρώδην, καμῶν ἐν τῶν αὐτῶ λαμ-
βάνειν τὰ ῥύσια, μέγιστος ὡς ἐλθεῖν σὺν τῶν αὐτῶ
αὐτόν. ὁ μὲν δὲ πόλεμος ὡς ἐπὶ τετραποδῶν
ἡγετῶν, καὶ τῶν ἐν τῶν σερίας τῶν αὐτῶ. καὶ τῶν πῶς
αὐτῶ ἐν πόλεμος, ὅτι ἐν τῶν μὲν τῶν σὺν ἡγεμόνας,
διδασκας δὲ τῶν σερίας, ἡγετῶν ὡς μὲν τῶν
ἄλλων δειῶν, καὶ τῶν σὺν καμῶν ὀνόματος. τῶν δὲ
αὐτῶ τῶν ἀρχιμαλώσι, ἐξῆς ἡδὲν λευκίον. λησῶν τῶν
τετραχῶν κατοικοῦντων, πρὸς αὐτῶν τῶν αὐτῶ
εἶτα αὐτῶν πλείονος τῶν ἡρώδου κολάσεις ἀφάρδον-
τες, ὁρμητικῶν ἐπομῶν τὴν ἀρεσβίαν. τῶν
ὑπὲρ αὐτῶν συλλαμν ἐπὶ πάντας ἀνδρώπων ἡγετῶν,
Ἐ χώραν ἡδὲν νίμωδ, καὶ τῶν κέρδη τῶν λησῶν αὐτῶ
ἐλαμβάνειν. ὡς αὐτῶν ὡς τῶν ἐπὶ τῶν αὐτῶ ὀρ-
κοῖς ἀποδόντων καὶ τῶν αὐτῶ τῶν δανείον πρὸς αὐτῶν.
καὶ δύνασθαι αὐτῶ ἐπὶ εἰσα κατὰ τὸ παρὲν ἄλλων τι-
να τῶν ἀρεσβίων χώρας, ἡ τῶν αὐτῶ ὡς ἡγετῶν, ἔ-
πῶς οὖν καὶ τὰ τ' ἀρχιμαλώσεις ἐπαφρόντου συγκοφανήματος
πεφύωτος, μέγιστον ὡ καὶ σαρ κατὰ μαδι πλάσμα. Ἐ ψεύσμα πρὸς τὴν
σὺν ὀργῇ αὐτῶ ποιεῖν.

filios quidem, quos adducere in concilium noluit, in Platane vico Sidoniorum detinuit, non longè ab vrbe: ut posset eos si vocarentur sistere. ipse verò solus introgressus, coram concellu c. l. vitorum, vsus est accusatione non tam propter infortunium & necessitatem miserabili, quàm patri parum decora. Vehemens enim erat, & in coarguendo crimine hæsîtans non satis se explicabat, multaque furoris ac feritatis præferebat indicia. nec probationes exhibebat cognitoribus, sed aduocatos sibi eos adiungebat indecorè pater contra filios, literasque ab ipsis scriptas legebat: in quibus nihil insidiarum aut impietatis inerat, sed tantum de iuenda fuga consilium, & conuitia signa offensi animi. ad quæ postquam ille peruenit, vociferabatur quasi in confessis insidiis: remque exaggerabat deierans mori se malle quàm audire talia. Postremò dicens sibi & a natura & a Cæsare potestatem in eos datam, addidit etiam patriam legem ita iubere: ut si cui accusato parentes manus imponant capiti, necesse habeant circumstantes iaculum ferire, arque in hunc modum interhecere. quod cum sibi promptum sit in patria & suo regno facere, tamen expectate se illorum quoque calculos. Venire se tamen ad eos non tam ut iudicent filios in manifestissima culpa deperichentos, quàm ut per occasionem indignationis iustæ parentis suum addant iustagium, & exemplum edant ad posteros, non oportere tales iniurias neglegi. Hæc locuro rege, & iuuenibus ne addicendam quidem causam adductis, qui erant in consilio videntes rem còuenientem, ut nulla sit spes reconciliationis & gratiæ, potestatem eius confirmauerunt. Et primus Saturninus vice consularis, multique defunctus honoribus, protulit sententiam moderatam circumstantiis: damnare se quidem Herodis filios, non tamen censere interficiendos, quod & ipse filios habeat, & Herodem parentis infortunius hoc maximum noluit adnectere. Post illum ipsius tres filij, qui legati patris erant eandem sententiam tulerunt. Contra Voluminus capite plectendos pronunciat, qui tam impij erga parentem fuerint: quem deinceps maior pars secuta est, ut omnino viderentur addicti ad supplicium. Moxque inde Herodes Tyrum eos secum duxit: quò cum Nicolaus appulset a Roma veniens, rex prius expolitis quæ apud B-rytum acta fuerant, percontatus est quid Romæ amici sentirent de eius filiis. Ille respondit videri consilia iuuenum impia, coniciendisque vincetos in carcerem. deinde pensitato diligentius negotio, si ita videatur, occidendos, ne putetur plus iræ quàm rationi tribuere. sin contrarium placeat, abluendos, ne aliquid committatur immedicabile. eam esse Romæ pletorumque amicorum sententiam. Tum rex diu multumque tacitus secum cogitauit, & illum secum nauigare iussit. Postquam autem Cæsaream vetum est, mox omnes fuerunt de filiis solliciti, euentum expectantes. valde enim metuebant ne propter inueteratum

τοῖς μὲν παῖδας, καὶ τὸ ἥξιον ὠδύνην εἰς τὸ συνίδριον, ἐν κώμῃ τινὶ σιδωνίῳ εἶχε, πλατάνη καλουμένη, πλησίον τῆ πόλεως, ὡς ἔχειν ἐκλεθεῖν ὠδύνησιν. μόνος καθ' αὐτὸν εἰσελθὼν, ἑκάτεον καὶ πενήκοντα συγκαθημένων ἀδράνῳ, κατηγόρει κατηγόρει ἐκ δυνάμεως ὡς πρὸς ἀνέκλυτον πτύχην, πλείστον δ' ἀπεικίζων ἢ πατὴρ ἐπὶ παισὶν εἶποι, βίαιος γὰρ ἦν καὶ φεῖ τ' ἐπιδείξιν τ' ἀφίας ἐπιτάρακτο, καὶ μέγιστα θυμὸν καὶ ἀγροῦντος ἐκείδον σημεῖα τοῖς τε ἐλγχοῦσι καὶ ἐκείνοις ἐπιτίμων καὶ μαθεῖν, ἀλλὰ συνηγοῦσαν αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς πατρὶ καὶ παιδὶ ἀγῆμονα, καὶ τὰ γραφεῖσα δι' αὐτῶν ἐκείνων αἰσχυρώσαν. ἐν οἷς ἐπιβουλή μὲν ἦ τις ἐπὶ νόια δυσσεβείας καὶ ἐγχεῖσθαι, μόνον δ' ὡς φυγὴν βουλόμεντο, καὶ λοιδορεῖται πνὺς εἰς αὐτοὺς οὐκ εἰδὼν φερέχουσαι δὲ τὴν δύστοιαν, ἐφ' αἷς ἐκείνους ὡς ἐγχεῖται, μᾶλλον τε ἐξέβρα, & τὸ φεῖον εἰς ὁμολογίαν τῆς ἐπιβουλῆς δι' ἐκείνων, ἤμχανε, ἐπομνύμενος ὡς ἦσαν αὐτὸν ἐξέρετο τῆς ζωῆς, ἢ τοῖσιν ἀκούειν λόγων. τὸ δ' ἐπὶ τὸ λαλῶν εἶπεν ὅτι καὶ τῇ φύσει, καὶ τῇ καίσας δώσει τὴν ἐξουσίαν αὐτοῖς ἔχει, πρὸς σέθεν καὶ πατεριον αὐτῶν ὅσον, ὅς ἐκείλους, εἰ τὴ κατηγορηθέντος οἱ γονεῖς ἐπιδόουν τῇ κεφαλῇ τὰς χεῖρας, ἐπ' ἀναγκῆς ἢ τοῖς φερέσιν βάλλειν, & τὰ τοῖς δακτύλοις τὸν τρέπον. ὅταν ἔτοιμος ᾖ αὐτοῖς ἐν τῇ πατρὶδι καὶ τῇ βασιλείᾳ ποιεῖν, ὁμοῦ ἀναμείναι τὴν ἐκείνων κείων. ἦκεν μὲν τοῖς, διχασαὶ μὲν ἔχ' ἔπος ἐπὶ φανερῆς οἷς ἐκ τῶν παίδων ὀλίγου πάθοι, σπουδῆ δὲ καὶ καμῶν ἔχοντας, ὡς καὶ τὴν πόρρω γαροτόταν ἀμαλῆσαι θιὰ τῆς ἐπιβουλῆς ἀξίον. ταῦτα τῷ βασιλεὺς εἰπόντος, καὶ τῶν νηπίστων ἐδὲ ἔως τῆς δαπολογίας παρηγμένων, συμφρονήσαντες οἱ κατὰ τὸ συνίδριον ὡς ἐπεκείας καὶ ἀλλήλαυτ' ἔχοντες ἔχοντες, τὴν ἐξουσίαν ἐβέβαιον αὐτῶν. καὶ πρῶτος μὲν σαθρνῖνος ἀνὴρ ὑπαρκός, καὶ τῶν ἐπ' ἀξιώματός, ἀπεφύλατο γνώμην ἀδμονεσάτω φερέσιν καὶ μακρός. ἔφη γὰρ καταδικάζειν μὲν τῶν ἡρώδου παίδων, κτείνειν δ' αἰσάτω δίκην, αὐτοῖς παῖδας ἔχων, & τὴν πάθος μείζονος ὄντος, εἰ καὶ πᾶσι δὲ αὐτοῖς διδυσύχνη. μετ' ἐκείνους, οἱ σαθρνῖνοι παῖδες, εἶποντο γὰρ αὐτῶν ἐξέρετο πρὸς αὐτοὺς, τὴν αὐτῶν γνώμην ἀπεκλινάτω. ἐκλόμνος δ' ἀντιπρὸς ἔφη κολλάζειν θανάτῳ τοῖς ἔπος ἀσεβήσαντας εἰς τὸν πατέρα. τὰ δ' αὐτὰ & τῶν ἐξῆς οἱ πλείους, ὥστε μηκέτι ἄλλος π' ὀκλεῖν, ἢ κατὰ δίκην αὐτῶν τὴν ἐπὶ θανάτῳ τοῖς νηπίσιν. κακῶν μὲν δὲ διδῶν, ἡρώδης ἦκεν, ἄγων αὐτοῖς εἰς τυρεν, καὶ τῶν νηπίστων πλείστων ὡς αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως ἐκκλινάτω, πρὸς δὲ τῶν παίδων αὐτῶν, καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει αὐτῶν φίλοι. κακῶν εἶπεν, ὅτι δοκεῖ μὲν ἀσεβῆναι τὰ ἐκείνοις φεῖ σὶ ἐγνωσμένα, χεῖρας μὲν τοῖς αὐτοῖς καθεύξαντα, δις μῶτας φυλάττειν. καὶ εἰ μὲν ἔπειτα σοὶ δοκῇ, κολλάζειν αὐτοῖς, μηδ' αἰσάτω ὀργῇ τὸ πλείον ἢ γνώμην κατὰ τὴν εἰς τὴν αἰσάτω, ἐπὶ τὴν αἰσάτω, μὴ ἀντιπρὸς αὐτοῖς εἰν σοὶ τὸ αὐτῶν. τὰ αὐτὰ δ' ὀκλεῖν

καὶ εἰ πόλις τοῖς πλείους τῶν φίλων. καὶ ὅς σιωπήσας ἐν πολλῇ ἐχέοντο σιωπῇ, κακῶν ἐκείλους συμπλεῖν αὐτῶν. ὡς δ' ἦκεν εἰς κατὰ τὴν πόλιν, γίνεται λόγος διδῶν ἀπασιν τῶν παίδων, καὶ μακρῶς ἢ βασιλείᾳ ποῖποτε χωρήσει ταῖς κατ' αὐτοῖς ἐκδοχόμεναι. δεινὸν γὰρ ὑπὲρ πάντας δέος

ait se iudicaturum veritatem, si tormenta sibi ac parenti remitterentur: acceptaque in hoc fide, dicebat conuenisse inter eos vt Tiro sua manu regem interficeret: patere enim ei aditum soli ad solum, atque ita perpetrato facinore libenter quiduis passurum in Alexandri gratiam. His dictis patrem exemit cruciatibus, incertum veritate expressa an vt se ac genitorem hoc pacto à diuturniore vexatione redimeret. Herodes autem eiecta ex pectore omni siqua priùs inerat dubitatione de filiorum supplicio, nec vllum relinquens locum resipiscentiæ, properauit exequi suum propositum: & productis in concionem trecentis ductoribus militum vnà cum Tirone ac filio, tonsoreque indice, omnes accusauit apud populum. in quos multitudo quicquid ad manum veniret coniciens, ad vnum eos interfecit, Alexander autem & Aristobulus ducti Sebasten, ibi iussu patris sunt strangulati: & corpora eorum in Alexandria recondita sunt, vbi maternus eorum auus & plerique ex progenitorum serie sitisunt. Et fortasse alicui mitum non videbitur, coalitum tanto tempore odium adeo excreuisse, vt modum excedens ipsam naturam vicerit. Illud meritis dubitari possit, in adolescentisne ea culpa conferenda, qua patrem longo tempore exasperatum eadem in odium coniecerint immedicabilem in ipsius duritiâ, & cupiditatem tam gloriæ quàm dominationis inmodicam, qui nullum ferret socium, malens omnia suo arbitrio facere: an potius in fortunam, cuius potentia nullis humanis rationibus resistere licet, ne sapientissimis quidem. Vnde persuasum habemus eam omnes humanas actiones præfauisse, vt necessariò consequantur: eamque vim fatum vocamus, quòd nihil sit quod illa non efficiat. sed hunc sermonem vt arduum leuiter attigisse sufficiet, qui & nostris studiis non nihil tribuit, & varietatis actionum causas examinat: quæ quidem contemplatio iam olim inclusa est legis nostræ voluminibus. Cæterum ex duabus reliquis causis quod ad filios attinet, acculare quis posset eorum iuuenilem arrogantiam, & falsum regium, quòd nimium tribuerint patris calumniatoribus, & in acta eius ac vitam parum æqui inquisitores fuerint, malignos suspicaces, & linguæ temperare nescij, ac per hoc geminas animas præbeteris suis obseruatoribus, & ad incundam regis gratiam delatoribus. Patris autem planè pudendus error est & inexcusabilis, quòd neque insidiarum structurarum conuictos, neque vllis huius conatus argumentis deprehensis, permisit sibi ex se genitos interficere, egregio corpore iuuenes, nec apud suos solum gratiosos, non in venationibus segnes, non in militibus exercitiis contemnendos, aut ciuilibus facundia studiis. horum enim omnium non erant rudes, præsertim Alexander natu grandior. Satis erat, etiamsi damnare libuisset, aut vinculis eos cohibere, aut procul à regno ablegare, cum securum faceret Romaui potentia, sub cuius tutela

[illegible]

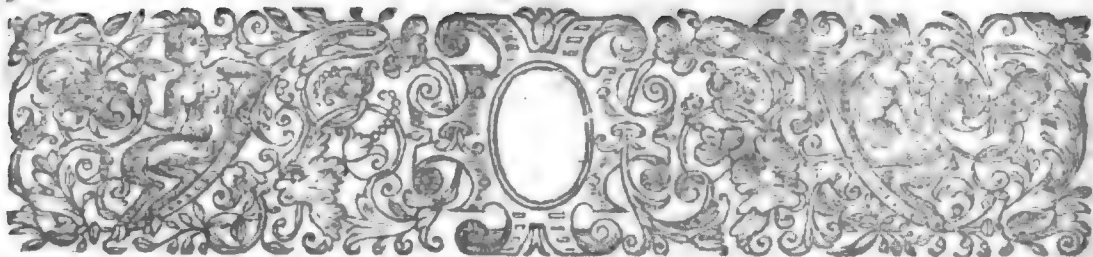
[illegible]

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΕΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ
 Ιωσ. π. 158

[illegible]

HÆC IN IOSEPHI DECIMO SEPTIMO ANTIQVITATVM
Iudaicarum libro continentur.

De Antipatri Herodis filij malicia.	CAP. I.
De Zamari ludææ Babylonico.	CAP. II.
Antipatri contra Herodem infidus.	CAP. III.
Herodes Antipatram matrem Cæsarem.	CAP. IV.
Pheroæ obitus.	CAP. V.
Pheroæ vxor accusatur veneficij à libertis Pheroæ, & Herodes cognofcit Antipatri infidias.	CAP. VI.
Antipatri capitis damnatus in vineula conficitur.	CAP. VII.
Herodis morbus & ludæorum feditio.	CAP. VIII.
Antipatri exitium.	CAP. IX.
Herodis mors, teftamentum, & funeratio.	CAP. X.
Populus feditionem mouet contra Archelaum.	CAP. XI.
Seditio ludæorum contra Sabina, & quomodo Varus autores eius puniit.	CAP. XII.
Cæfar Herodia teftamentum confirmat.	CAP. XIII.
De Pſeudalexandro.	CAP. XIV.
Archelaus iterum accusatus Viennam relegatus eff.	CAP. XV.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΛΟΓΟΣ ΕΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑΤΟΣ.

FLAVII IOSEPHI ANTI- QVITATVM IYDAICARVM LIBER DECIMVSSEPTIMVS.

CAP. I.

A

Κεφάλαιον α'.

De Antipatri Herodis filij malicia.

ANTIPATER autem iublatis fratribus agitarus diris, gradu iā ad extremam contra patrem impietatem facto, nō dum improbare ipse satisfaciebat & in futurum auidā. Liberatus enim a mulorū metu, qui possent in principatus societatem venire, in aliam maiore difficultate parā sibi regni incidit, videlicet odiū quo populariter inuitus erat omnibus. huc accedebat quod illū magis etiā haberet sollicitū, alienati militū animi, a quibus pendebat regum securitas, si quando gens ipsa videretur nouarum rerum cupida, quae mala suamet culpa sibi germanis oppressis conciliauit, & tamen haud aliter quā rex cum patre administrabat res Iudaeorum credente sic Herode eius fidei, & id factum quo supplicium merentia, interpretante argumentum beneuolentia, quasi saluti regis consulens illos prodidisset, non morem gerens odio quo tam illos quā patrem prosequeretur: quandoquidem & illos propter patrem oderat totus infensus furis; dabaturque operam ut nulli essent, qui insidias eius detegerent, aut ad quos posset Herodes aperta vi petitus refugere. sed tum longē magis stimulabatur cōptos conatus persequi. Nam eo defuncto proponebat sibi certum imperium: quod si diutius vitam protraheret, periculum videbat ne proditis aliquo modo suis technis patrem haberet infensissimum. Ided nullis parcebat sumptibus in demerendis paternis amicis, hominum adia beneficiis volens obstruere, praecipue quotquot Romae erant magnificentissimis muneribus sibi conciliās, & ante omnes Saturninum, qui cum Syriæ præerat. Spes etiā erat fratrem ipsius corrumpi posse donorum magnitudine: pariterque regis sororem, nuptam viro inter amicos regis primario, erat. n. callidissimus ad deuinciendos per beneuolentia speciem hominū ani-

Πατρὶς αὐτοῦ πατὴρ τὴν ἑρῶδην καὶ αὐτοῦ.

ANTIPATΡΩ ἡ ἀραμενὸν τοῦ ἀδελφοῦ, ἀσπείρα τε τῇ υἱάτῃ καὶ ἀλαστορία τῶν ἐπ' αὐτοῖς τὸ πατέρα φειβε-
βληκότα, ἔπ' αὐτῷ γνώμῃ ἡ ἐλπίς τῶν αὐ-
τοῦ βίῃ. ἀπαλλαγὴς γὰρ πέβη τὸ ἐπὶ
τῇ ἀρχῇ δὲ τὸ τῶν ἀδελφῶν μὴ ὀπισθοκινήσειν, ἔργω-
δίστατον καὶ ἀπορῶν αὐτῷ δόξαι τὸ τὴν βασιλείαν πα-
ραχρησάσθαι. ὅσον δὲ φύς τῶν ἐπὶ μῖσος πρὸς αὐτόν. οἷτος
ἡ αὐτῇ καὶ τῷδε χαλιπῷ, πλὴν ὅπως παρελύπει τὸ στρα-
τωτικὸν ἀλλοτρίως ἔχον τῇ γνώμῃ πρὸς αὐτὸν, εἰς ἧς τὰ
πάντα καὶ τοῖς βασιλευσὶν ἀνακείμενα τὸ οἰκίῃ ἀσφα-
λες, ὅπου τυχὸν πῆθος νεοτέρων ἐρεῖν ὠμότροπον πρὸς
αὐτοῦ. ὅσον δὲ κινδύων ἐμνήσθαι αὐτῷ ὁ ὀλεθεὶς
τῶν ἀδελφῶν. καὶ μὲν ἀλλὰ τὸ σωτηριεὶς τῶν πατρῶν, ἐ-
δὲν ἄλλο ἢ βασιλοῦς ὢν, καὶ ὅπως οὕτω παρ' αὐτῷ μὴ-
ζόνως, ὅτε ὢν ὑπολωλὲν καλῶς εἶχεν, ἀνοίας βίβα-
ω μάλα ὀρημὸς, ὡς ἐπ' ἀσφαλείᾳ σωτηρίας τὴν
πρῶτον τοῦ ἀδελφοῦ ἐδιδείχαι, ἀλλ' ἡ ἐχθρὰ τῇ
πρὸς ἐκείνου, ὅτι αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα. ὅτι αὐτὸν
αὐτὸν φειδύσθαι ἀδὸν ἀρῶν, ἀπὲρ δὴ πάντα μηχαναὶ τῆς
δύσεως τὸν ἑρῶδην ὁδοῦ ἵκανο αὐτοῦ πατρός, ἱερμωῦν
αὐτόν μ' ἐκπηγρῶν ἐφ' οἷς πρὸς αὐτὸν διανοεῖτο, ἱρῶ-
δην ἡ αὐτῷ καταφυγῆς, εἰ βοηθεῖν αὐτῷ τὸν ἀντιπα-
τρῶν φαιρῶς πολέμῳ καταστάτος. ὡς εἰ μίσει μὲν τῶν
πρὸς τὸν πατέρα ἰσοστατῆ τὴν ὀπιβλητῇ τῶν ἀδελ-
φῶν. τότε ἡ ἴππετο μαιζόνως τὴν ἐγχειρεῖν μὴ ἀφ' ἐξιδῆ
τὸ πρὸς αὐτοῦ. ὑποδύνησκοντες μὲν γὰρ ἱρῶδην, βε-
βαίως αὐτῷ φειδύμενης τῆς ἀρχῆς, ἔδεικνυτο
ἡ εἰς τὸ πλεόν ὀπιζῶν, καὶ δύναν ἂν φειδύσθαι τὸν ὀπα-
τῶν γνησίου τῆς πρὸς αὐτοῦ, ἥς σινοδὲ τῆς γενο-
νῆς, πολέμοι καὶ ἀρχαὶ τὸν πατέρα καὶ αὐτοῦ. καὶ
δὲ τὸ χαρίζεσθαι πολυτελὲς καὶ τοῦ φειδύσθαι τὸν πα-
τέρα, κέρδεισι μεγάλους ἐκπλήσων τὸν τῶν ἀνθρώπων
μῖσος πρὸς αὐτόν, καὶ μάλιστα τοῖς ἐπὶ ῥώμῃς φ-
λοις πομπῆς μεγάλων δωριῶν ὄνους καὶ διασημῶς,
καὶ μὴ

πρὸς πάντων ἡ σαβήνῃ, τὸ δὲ συνέλπει ἐπὶ μελῶν. ὑποδύσθαι τὴν ἐλπίς αὐτῷ καὶ τὸ σαβήνῃ ἀδελ-
φὸν μεγάλῃ δώρων ἀειδίῃ, καὶ τὸ ἀδελφῶν τὴν βασιλείᾳ ἀδελφῶν πρῶτον τῶν φειδύσθαι τὸν ἱρῶδην σιωπεῖσθαι
τὴν αὐτῷ τῶν πρὸς αὐτοῦ. ὑποδύσθαι τὴν φιλίαν πρὸς τοῖς ἐμειλιώταις δεινότητος καὶ πεπιδύσθαι.

καὶ μὴ

IV.

С А Р. IV.

Quapropter suspectum habens patrem, & eritus ne vltcrius serpendo eius odia ad se quoque peruenirent, scribit amicis Romæ degentibus rogans admoncant Herodem per literas, vt quàm primum se ad Cæsarem mitteret. Quo factò Antipatrum Herodes misit cum preciosissimis muneribus & testamento, in quo ipsum Antipatrum regem declarabat, aut si ille prior vita decederet, Herodem natum sibi filia summi pontificis. eodem tempore etiam Syllæus Arabs Romam profectus est, non factis imperatis Cæsaris: quem Antipater eorundem criminum reum egit apud ipsum

Κεφάλαιον δ΄.

Υ Φορώμενος ἢ τὸν πατρίει, καὶ διδιδῶς μὴ εἰς
πλείον περιχωρεῖν τὰ τῷ μίσους ἐπ' αὐτοῦ, χεά-
φει πρὸς τοὺς ἐν τῇ ῥώμῃ φίλους κελεύων ὅπως ἴλλειν
ἡρώδῃ, πέμπειν ἢ τάχος ἀντίπατρον ὡς καί ποτε. ἔ-
χρημοδύν ἔπεμπεν ἡρώδης ἀντίπατρον, δῶρα συνεκ-
πέμφας ἀξιολογώτατα, καὶ δὲ δὲ δαδῆκεν ἐν ἡμετ'
αὐτὸν ἀντίπατρον ἀπεδίδικεν βασιλεία, φθάσαντος
ἢ πελάτῃν ἡρώδην, τὸν ἐκ τ' τῷ ἀρχιερέως θυγα-
τρὸς υἱὸν αὐτοῦ γαμβρηνόμον. συνεξομα ἢ ἀντίπατρον
καὶ σύλλαμος ὁ ἀραβ. μηδὲν ὅν περὶ σπᾶξι καί ποτε δὲ
περιεργαζόμενος. καὶ ἀντίπατρος αὐτῷ χατηγορεῖ ὅτι
καὶ

καίσαρες, ὡς ἂν πρὸς νικόλαον. κατηγορεῖτο δὲ ἅ
 καὶ ὑπὸ ἀρίστου σύλλατος, ὡς πολλὰς ἀπέκτεinen ἐν πύρρᾳ
 ἀξιολόγων, ὡς δὲ γνώμην τὴν αὐτῆς, καὶ μέγιστα σέμνον
 αὐτὰ τῇ παύτᾳ ἀριτῇ πηρώδῃ δικαστοῦ, ἀθηρικῆναι
 καὶ φάβατον καίσαρες δὲ ἄλλον. καὶ σύλλας ἀπὸ ἐν-
 χεν ἐκ τοῦτον ἐγκληματων. κόρινθος δὲ ἡρώδης στα-
 ματοφύλαξ τῆ βασιλείας μέγιστα πηρώδης ὑπὸ
 αὐτῆς. τὸτον πηρώδης σύλλας ἐπὶ χηρῶσι μεγάλοις ἡ-
 ρώδην ἀποκτείναι, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ. μαθὼν ἡν φάβατος
 σύλλας πρὸς αὐτὸν εἰρηκότος διπλείται πρὸς τὴν βασι-
 λείαν. ὁ δὲ κόρινθος βασιανίζῃ συλλαβὼν, καὶ πάντα αἰά-
 πιστα ἡν αὐτῆς. συλλαμβάνει καὶ δύο ἀρξίας κατὰ
 χορδῶν τῇ κορινθῇ πηρώδης, τὴν δὲ φύλαρχον ὄν-
 (α, τὸν δὲ σύλλας φίλον. οἱ καὶ αὐτοὶ, βασιανίζῃ τὸ αὐ-
 τοῦ ὁ βασιανίς, ὡς ἀξιολόγου ὅτι παρὲν ἐξοφύωντες
 μὴ μαλακίζεσθαι κόρινθον, καὶ εἶπε δίκαιον, καὶ συ-
 χθευρῇ ἡσυχῆς αὐτῆς τὸ φόνον. καὶ σατορνῆτος δηλώσεως
 αὐτῆς πάντων ὑπὸ ἡρώδης χηρῶν, εἰς ῥώμην ἐξέ-
 πεμπεν αὐτοῖς.

Κεφάλαιον ε'.

Τιὰ τὴν τὴν σφῆρα.

Φεράσαν ἡ ἡρώδης ἐμμενόντα ὅτι αὐτὴ τὴν γυναικὸς
 ἀναχωρεῖν εἰς τὴν αὐτῆς ἡρώδης καλῶν. ὁ δὲ ἀσ-
 μένως ἐπὶ τὴν ἀρχίαν ἀπῆρε, πολλὰ ὁμῶς καὶ πρὸς
 πρὸς ἡρώδην ἡ πύθοιο ἡρώδην τελευτήκοτα, ὡς τε ὁ
 νοσήσαντος τῆ βασιλείας ἀξίως δὲ ἡρώδην πρὸν πη-
 ρώδης ἐπὶ τὴν ἡμελλε τελευτῶν, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ
 ἐπὶ τῇ πύθῃ τὴν ὄρεα καὶ ἡρώδης γὰρ μιμνῆται τὴν
 τοῦτον ἐκείνην γνώμην πρὸς ἀθηρικῶν καὶ ἡρώδης, ἀλλ'
 ἡν ὡς τὴν φεράσαν ἐπειδὴ ὕστερον ἀρχὴν νοσῆν, καὶ
 μὴ ἀλλήσεως αὐτῆς μὴ χηρῶν. θανόντα δὲ φε-
 ράσαν ἐπὶ τὴν ἡρώδην ἀνδρῶν ἀρξίας καὶ πρὸν πη-
 ρώδης μέγα ἐπὶ αὐτῆς πρὸς τὸν. τὸτον αὐτῆς πατέρα καὶ τοῦ-
 τος δὲ τὴν ῥώμης πεπλούκοι κακῶν ἐχθρῶν ἀρχὴν τῆς
 ἀδελφουτοῦ αὐτῆς πρὸν πηρῶν τὴν θεῶν. διηγήσομαι δὲ τὴν
 πάντα αὐτῆς λόγον, ὡς δὲ ἡρώδης τὴν αὐτῆς πρὸν
 ἡρώδης ἐσθλῶν, τὴν ἀριτῇ πεπλούκοι ἐπὶ πᾶσιν.

Κεφάλαιον ε'.

Κατηγορεῖται ὁ γυναικὸς σφῆρα ὑπὸ τῆς ἀπλῶς φεράσαν, ὡς
 αὐτῆς τὴν φεράσαν, καὶ ὡς ἡρώδης ἡρώδης
 αὐτῆς τὴν φεράσαν.

Επειδὴ φεράσαν τελευτῶν, φεράσαν ἐχθρῶν
 αὐτῆς ἀπλῶς φεράσαν δύο τῶν φεράσαν πρὸν. ἔτοι
 πρὸς τελευτῶν, ἡρώδης ἡρώδης μὴ ἀπλῶς φεράσαν
 ἀπλῶς φεράσαν ἀδελφῶν τὴν φεράσαν, ἀλλὰ ζήτῃσιν ποιείσθαι τῆς
 ἀλλήλων τὴν καὶ δυσυχῶς μετασάσεως. τὴν δὲ ὅτι φερά-
 σάντος τοῖς λόγους, πρὸς τὸν ἡρώδης, δειπνῶσιν αὐτὸν
 ἐλθόντα ὡς τὴν γυναικὴ τῇ φεράσαν τῆς νόσου, φάρ-
 μακὸν τὴν φεράσαν ἐν βρώματι μὴ πρὸς φεράσαν
 εἰσάγειν ἐμφανῶς ὑπὸ τούτου τελευτῶσιν. κομιστὸν
 μὲν τὴν φεράσαν τὸ φάρμακον ὑπὸ γυναικὸς ἐκ τῆς
 ἀρξίας, λόγῳ μὲν ὅτι φεράσαν ἡρώδης, φίλ-
 λων γὰρ τὴν ὄρεα αὐτῆς, τὸν δὲ ἀπλῶς φεράσαν τὴν φε-
 ράσαν τελευτῶν φαρμακῶς ὅτι ἡρώδης γυναικὸς αὐτῆς
 τὴν ἀρξίας. ἡ δὲ ταῦτα ἐπεκάλουν, καὶ τῆς συλλας ἐ-
 ρωμῶν ἐν ταῖς μέγιστα ὡς ἀξιολόγου τῆς φίλῃ. πεί-
 σουσι τὴν αὐτῆς ὅτι φεράσαν τὴν φαρμακῶν, εἰς τοῦτον ἡρώδης ἡρώδης, ἡρώδης τῆς φεράσαν γυναικὸς

Caesarem, quorum Nicolaus antea. accedebat
 & alter accusator Aretas, multorum honora-
 torum caedes apud Petram se invito patratas
 obiticiens, maxime Sohemii hominis in omni
 virtute praestantissimi. quin & Caesaris seruum
 Fabatum ab illo interfectum fuisse ob talem
 quandam causam. Erat in satellitio Herodis
 Corinthus, cui fidei rex plurimum tribuere
 solitus est. Hunc Syllax pecuniis corruptum
 eo perduxit, ut ei regis suae caedem sit pollici-
 tus. hoc ubi Fabatus ex ipso Syllax cognovit,
 regi mox indicavit. qui e Corintho confes-
 sionem extorsit cogitati facinoris, diligenter ex
 eo perscrutatus omnia: simulque duos Arabas
 ab eodem satellite insimulatos comprehendit,
 alterum virum principem, alterum Syllaxi a-
 micum primarium. qui & ipsi tormentis ad-
 moti confessi sunt ideo se venisse ut Corinthum
 vergerent crebris adhortationibus ad perpe-
 trandum facinus, atque adiuverent etiam in
 opere, si ita facto opus sit. quos omnes Sa-
 turninus apud se delatos Romam iudicandos
 amplius & puniendos transmisit.

CAP. V.

Pherora obitum.

Pheroram autem obstinate permanentem
 in amore coniugis Herodes in ipsius tetrar-
 chiam ablegat: quod ille fecit libenter, addi-
 to iureiurando nunquam se rediturum, nisi
 Herodis morte cognita: adeo ut paulo post de-
 cumbente rege vocatus ad accipienda quaedam
 secretiora mandata tanquam a morituro, pro-
 pter sacramenti religionem recuset. Nec ta-
 men ille in hoc fratrem est imitatus, aut de
 pristino affectu quicquam remisit: sed cum
 Pheroras in morbum incidisset, vel inuoca-
 tus ad viendum eum venit: quo morbo post-
 quam absumptus est, corpus eius translatum
 Hierosolyma sepeliit, & publico luctu hono-
 ravit. Eas res Antipatro quamvis Romam pro-
 fecto malorum fuit initium, Deo tandem re-
 poscente ab eo poenas fratricidij. Id totum or-
 dine sum narraturus ad exemplum humano
 generi: quod moneat habendam esse virtutis
 rationem in omnibus.

CAP. VI.

Pherora vxor accusatur veneficij, & Herodes
 cognoscit Antipatri insidias.

Pherora mortuo Taphanitz duo e libertis
 eius carissimi Herodem adeunt, rogantes
 ne inultam pateretur fratris mortem: utque
 inquireret in miserum eius & iniustum inte-
 ritum. Quo attentius aurem simulac fide pre-
 bente illorum sermonibus, aiunt eum apud
 vxorem coenasse ea die quae morbi fuit initium,
 venenumque oblatum ei mixtum nouo cui-
 dam cibi generi, quod gustatum perniciem attu-
 lerit homini. id venenum allatum ab Arabissa
 quadam muliercula, nomine quidem amatorii,
 re autem vera Pherorae letiferum. sunt enim A-
 rabum mulieres veneficæ maxime. hæc autem
 quæ tunc insimulabatur, dicebatur amicæ Syllaxi
 familiarissima. ad eam comparandi veneni
 causa profectæ fuerant vxoris Pheroræ mater

V.

αὐτοὶ ἀφικόμενοι, ὡρῶν σὲ τὸ δύναιτο, ἡ δὲ αὐτὸν ἰ-
 χνῶ, ἐπελάδῃ τὴν θύρα, καὶ μετακαλίσας με,
 ἀγύπῃ φησὶν, φερόμενός με ἀντίπατρος ἐπὶ πατρὶ
 τῷ ἑαυτῆς, ἀδελφὸς δὲ τῷ ἐμοί, θανάσιμόν τε γνώμην
 συνθεῖς καὶ φάρμακον ὃ δὲ σκοπῆσται αὐτῇ πεποισ-
 μένος. νῦν οὖν ἐπειδὴ ὅτι ἀδελφὸς ἔδιν ἀρετῇ ἢ
 φερόμενος ἐχέτω φερί μου ὑπαρῶν ὅππῃ, ἐμὲ τε ἰλ-
 λῆς καὶ εἰς μακρὰν ἀπέστανται τὸ βίον, φέρε μὴ γνώμην
 ἀδελφοκτονίᾳ ὑποποιήσας φερόμενος τοῖς ἐμοί-
 τῆς, τὸ φάρμακον καὶ τὸ ἐμὸν βλέποντος. κομισσά-
 μενος εἰς ἀναβολὰς φερόμενος τὸ ἀνδρὸς τὰς ἐπο-
 λαί. καὶ τὸ μὲν πλείστον καύσασιν τὸ φάρμακον τυχεῖν,
 ὑπολείπειται δὲ ὁλίγον, ἵνα εἰ φερώμενος μεταστάντος
 φερόμενος κακῶς αὐτῷ ὁ βασιλεὺς, μαδίσταται δὲ
 δραστὴν ποιημένην τῷ ἀνδρὶ. ταῦτα εἰπούσα, τότε
 φάρμακον καὶ τὸ πυξίδα εἰς τὸ μέσον παρήγαγε. καὶ ἀ-
 δελφὸς δὲ ἀντίπατρος καὶ μητὴρ αὐτῆς, ἀνδρὸς τε
 καὶ βασίλειον σφοδρότητι, ἥντα ἔλθον. καὶ ἐγνώριζον τὴν
 πυξίδα κατηγόρειτο δὲ καὶ τὸ ἀρχιερέως ἡ θυγάτηρ,
 γυνὴ δὲ τὸ βασιλεὺς, ὡς πάντων τούτων ἴσως ἡμο-
 μῆν, κρύπτειν φερόμενην αὐτῇ. καὶ δὲ ταῦτα ἡ-
 ρώδης ἐκείνῳ τὸ ἐξίβαλε, ὅτι ἡ αὐτῆς ἐξήλεσε
 τῷ δὲ ἀνδρὶ εἰς ὃ βασιλεὺς μετ' αὐτὸν καὶ τὸ πιν-
 θεῖον τὸ ἀρχιερωσύνην ἀφείλατο σίματα τὸν τὸ βοη-
 θοῦ. καὶ εἰς δὲ κατὰ τὸν διορίαν ἱεροσολυμίται
 ἡρῶς ἐπὶ τῷ καὶ βασιλεὺς ἐκ ῥώμης ἀπελθόντες
 ἀντίπατρον παρὼν, καὶ βασιλεὺς, δέξινται κομι-
 ζων, δῶσαν τὴν αὐτῇ μητρί καὶ φερώμενος, ὡς εἰ τὸ φε-
 ρόμενος μὴ ἀπλοῖο τὸ βασιλεὺς, τῷ γοῦν μεταχει-
 ρίζοντο αὐτὸν. ἀφικέτο δὲ καὶ ἡρῶς καὶ τῷ ἐκ ῥώ-
 μης φίλων τῷ ἡρώδῃ, καὶ ὑπαγορεύσει ἀντίπατρον, ὅτι
 κατηγόρει ἀρχιερέως καὶ φιλόπτερον συγκείμενον, ὡς δὲ
 διν δὲ ἀβασίλειον τὸν πατέρα ἐπὶ σφαγῇ τῷ φε-
 ρόμενος ἀεὶ ἐβούλοντο καὶ ἀλίζανδρον, δι' οὗ καὶ αὐτοὶ
 λαμβάνον. ἡ δὲ καὶ ἐκαλοῦντο ὑπὸ τῷ πατρὶ, ὡς
 ὡς ἐφ' ἑτέρας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κακῶς φερόμενος πολυ-
 νητὶ κλήσεως αὐτῷ γνομένης. ταῦτα δὲ μαγάλαν μι-
 δῶν οἱ φίλοι τῷ ἀντίπατρί σιμῶσαν. γράφει δὲ
 αὐτὸς ἀντίπατρον τῷ πατρὶ φερί αὐτῷ ἐπιμαρ-
 τῆς τῷ ἀντίπατρί, καὶ παντὶ ὡς ἀπαλλάσσει φάσαν
 αὐτῷ μετὰ τῇ, τῷ δὲ λόγων τῇ ἡλικίᾳ τῷ ἀντίπατρί
 ποιημένος. αὐτὸς δὲ αὐτῷ τῷ οὐλλαν ἡρώδῃ,
 καὶ φερί φερόμενος τῷ φερόμενος ἀνδρὶ ἐχέτω,
 κόσμος τε ἀντίπατρον τῷ ἀντίπατρί ἱεροσολύμων.
 θαυμάσιος δὲ αὐτῷ ὅτι ἱεροσολύμων ἐκ ἡρώδῃ κατ' αὐ-
 τῷ κατηγόρει μισοὶ φερόμενος ἰππῶν, ὡς αὐτῷ δὲ
 λον ἡρώδῃ αὐτῷ δὲ ἡρώδῃ ἀντίπατρί φερί τῷ
 ὡς αὐτῷ, καὶ μισος τῷ ἀντίπατρί τὸ φερόμενος ἀντίπατρί. ἡ δὲ
 γὰρ ἡρώδῃ φερόμενος κατὰ τῷ αὐτῷ, ποιεῖς τῷ
 ἐκείνῳ ἀσφαλῆν κατὰ τῷ.

Κεφάλαιον ζ.

ἡ ἀντίπατρί κατηγόρει ἀντίπατρί.

Ἡρῶδης δὲ ἀντίπατρον γράφει φερόμενος φερί αὐ-
 τῷ ὡς τὰ πάντα ὅν καὶ δὲ ἀντίπατρί φερί
 τῷ φερί αὐτῷ τῷ φερί, ὅτι κατὰ τῷ τῷ ὡς αὐτῷ
 αὐτῷ τῷ κατὰ τῷ μὴ βεβαιῶν εἰς τῷ ὡς, κατὰ τῷ τῷ αὐτῷ. καὶ αὐτῷ

cum & curandum venisti, motus ille, & ad
 pietatem flexus tua benevolentia, me accita,
 o vxor, inquit, circumuenit me Antipater, dum
 pestiferis consiliis & veneficis ministeriis suū
 patrem meum fratrem appetit. Nunc igitur
 quandoquidem in germano nihil pietati, qua
 hactenus erga me vix est video decedere, &
 mihi inflare vitæ terminum, age ne fratri-
 dali animo manes maiorum contamine, me
 inspicente venenum illud exure. cum se sine
 mora prolatum iuxta viri mandatum concre-
 tasse, paulo seruato vt si post mariti mortem
 rex eam tractare vellet diuvs, possit ei neces-
 sitati ocutere. Hæc elocuta venenum quo-
 que vnâ cum pyxide in medium protulit. Post
 hæc alter Antiphili frater & communis co-
 rum mater per tormenta idem fateri coacti
 sunt, pyxidem etiam agnoscendo. Accula-
 batur autem etiam pontificis filia regis vxor,
 quasi secretorum horum omnium participes
 sed conscientiam dissimulans. quapropter &
 ipsam rex abiecit, & filium eius ē testamen-
 to deleuit, vbi successor destinatus fuerat. So-
 cero quoque Simoni Boethi filio sacerdotio
 priuato iutrogauit Matthiam Theophili fi-
 lium Hierosolimitani generis. Interim Romam
 venit Bathyllus libertus Antipatri, & subie-
 ctus quaestionibus fallus est attulisse se vene-
 num quod daret patroni sui matri & Pheroræ,
 vt si prius illud parum fuisset efficax, hoc po-
 steriore Herodem aggredierentur. Simulque
 venerunt ad regem ab amicis Romæ degenti-
 bus literæ, instinctu Antipatri scriptæ, in qui-
 bus Archelaus & Philippus accusabatur, quod
 crebro crimen patris reſcrarent de eadē Ale-
 xandri ac Aristobuli, miserarenturque farum
 germanorum innocentium, iam enim & ipsi
 reuocabantur in patriam, non ob aliud quam
 vt euocati fratrum interitus accessio fierent.
 hæc autem amici in Antipatri gratiam facie-
 bant, magnis ab eo corrupti mercedibus: qui
 etiam per se patri scripsit de adolescentibus,
 quasi eos excusât, & verba eorum ætati impu-
 tans. Ipse interim decertabat contra Syllaum,
 & primatum colebat amicitias, comparatis
 variis ornamentis ducentorum talentorum
 pretio. Mirum autem est, quod cum per se-
 ptem menses ante eius reditum tam multa co-
 tra eum in ludæam mota sint, nihil eorum
 ad eius notitiam perlatum sit. In causa erat
 partim diligens itinerum obseruatio, & via-
 rum custodia: partim popolare hominum in
 Antipatrum odium. nemo enim erat qui suo
 periculo illius incolumitatem vellet quærere.

CAP. VII.

Antipater capitis damnatus in vincu-
 la coniecitur.

CAETERUM Herodes ad Antipatri literas, qui-
 bus significat rebus ex sententia peractis
 breuiter reditum in patriam, dissimulata ira
 infidiose rescripsit, properaret ne quid sibi per
 eius abſentiam quod nollet accideret. Simulque

VI.

Ddd

modicè de matre eius questus est, pollicendo A
remissurum se querelas post aduentum illius:
modique omnibus magnam caritatem præ se
ferebat, veritus ne ille suspicione aliqua tactus
differret ad se reditum, & moras Romæ tra-
hens regno insidias strueret, & in se moliretur
aliquid. Has literas in itinere accepit in Cili-
cia: eas verò quæ Pheroræ mortem nuncia-
bant priùs iam Tarenti acceperat tristè ani-
mo, non tam quòd Pheroram amaret, quàm
quòd ille morte præuentus pollicita de patre
veneno tollendo non præstiterat. Iam ad Ce-
lenderim oppidum Ciliciæ peruenerat, cum
dubitare cœpit de reditu, vehementer contri-
stus matris ignominia: & amicorum quo-
que variabant sententiæ, aliis euentum alicubi
expectare, aliis sine mora domum navigare
consuleribus. facillè enim dissoluturum cri-
minationes omnium, quandoquidem nunc
quoque non aliunde, quam ex illius absentia
aduersariis audacia virisq; ad calumniandum
creuissent. Ab his persuasus navigare pergit,
appellique ad portum Sebastum, quem Hero-
des magno sumptu constructum sic appellauit
in honorem Cæsaris. Iamque manifestum erat
incidisse Antipatrum in infortunium, nemine
salutante aut accedente hominem, quem priùs
votis & faustis acclamationibus discedentem
prosecuti fuerant: tunc verò cōtrariis votis li-
cebat eū deuouere diris fratergi sanguinis vl-
tricius. Fortè per idem tempus Hierosolymis
erat, **Quintilius Varus**, successor Saturnino
missus in Syriam, tunc verò ab Herode in con-
siliū de rebus agendis adhibitus. Quibus vnà
sedentibus superuenit Antipater omnium in-
scius, & ita vt erat purpuratus in regē ingres-
sus est. quo mox admisso, amicorum comita-
tus per ianitores exclusus est. Id primū mē-
tem eius percussit, iam sentientem quòd dene-
misset: quando etiam pater accedentem à com-
plexu repulit, perpetratum fratricidium & co-
gitatum, patricidium opprobrians, & Varum
cognitorem ac iudicem in crastinum denun-
tians. Ille tam inopinato malo velut ictus
abiit attonitus: moxque obuias inuenit ma-
trem & uxorem: hæc erat Antigoni filia: qui
ante Herodem Iudæorum rex fuerat. ab eis e-
doctus de omnibus, parabat se vt in iudicio
sublisteret. Sequenti deinde luce præidente
Varo ac rege, adhibuitque in cōfessum vtrius-
que amicis, acciti sunt etiam cognati regis &
Salome, tum illi qui secreta consilia prolatur-
i erant, quique tormentis examinati fuerant:
nouissimeque serui matris Antipatri capti pau-
lò antequam ipse rediret in patriam. apud hos
deprehensæ fuerant literæ, quarum hæc erat
summa. ne reuerteretur, quando in patris noti-
tiam peruenerint consilia omnia, vnicūque
ei refugium superesse Cæsarem, & si caueat ne
in patris manus deueniat. Tum Antipater pro-
cumbens patri ad genua supplex orabat ne
de causa sua priùs decerneret quàm cognosce-
ret, sed defensionem rem integram seruaret:
rex verò postquam iussit eum in medium si-
sti, deplorauit infelicitatē suam in procreandis

[illegible]

ὡς κατεστῆναι δίκην, ἀλλ' ἀπεράστως αὐτὴ γηρομένη ὥρᾳ τῷ πατρὶ, ἀπεράσιος μὲν ἐν δυνάμει, τῶτον
καλούσας ἡρώδης ἀπάγειν εἰς μέσον, αὐτὸς αἰλοφύετο τῇ παιδὶ τῆς ποιήσεως, ἢ ὅτι τοιαύτης αὐτῇ
τύχῃ

miserabiliter lacrymante Antipatro & sibimet
conuerberante faciem, vt vel inimicos subi-
ret misratio, Herodésque ipse quantumuis
dissimulans fieret inior: Nicolaus vt roga-
tus fuerat accusationem à rege ceptam prole-
quens, exaggerabat singula, proferebatque
testimonia, & indicia criminis collecta ex
quæitioni subiectorum confessionibus. ad hæc
extollebat regis de eo merita in educandis ac
instituentis filiis, pro quibustam in tam re-
portaret gratiam. Nec tamen æquè miran-
dam fuisse priorum temerariam stultitiam, qui
rudi ætate corrupti à malis consiliariis natura-
les affectus pietatis aboleuissent, ambitione
principatus magis quàm opum cupidine. Sed
Antipatri stupendam esse tam sceleratam au-
daciā, qui læuior nocentissimis bestiis, à
benefactoribus tamen iniuriā abstinentibus,
nihil mollitus sit tanta parentis indulgen-
tia, ne fratrum quidem calamitate deteritus,
quo minus crudelitatis eorum æmulatior fie-
ret. Atqui tu ipse, inquit, ô Antipater index
fuisse tentati per illos facinoris, te inquirente
coarguti sunt, tu in conuictos animaduerti-
sti. nec improbamus quod eos iusta indigna-
tione persecutus sis, inimo miramur te imi-
tatum eorum intemperantiam: & facile colli-
gimus illa quoque te nõ ad securitatem patris,
sed ad fratrum fecisse perniciem, vt detestan-
do eorum maliciā, pietatis erga communem
parentem opinionem tibi quæteres, & dein-
de ipse in eum sæuire posses impunitiùs, quod
tandem facere aggressus es. Dum enim fratres
fontes addidis supplicio, & patris eorum fo-
ciis, omnibus facis perspicuum bene conue-
nire tibi cum eis: quorum posthac vti possis
in opprimendo patre opera. itaque duplicem
voluptatem cepisti tuis dignam moribus: alter-
ram palam quasi te bene gesta gloriabundus
sublatis fratribus: alteram clām maiore faci-
nore per occultas invidias conādo patrem sub-
uertere, cuius modo vindex videri volueras.
Sienim verè detestatus es illos illorum maliciā,
numquam imitandam tibi proposuisses. Ni-
mirum hoc agebas istis artibus, vt digniori-
bus sublatis nullos haberes successores æmu-
los, & tum demum fratricidio necem patris
adderes, vt in occulto manerent invidiæ, qui-
bus oppugnasti germanorum capita, & non
solum ipse meritū supplicium effugeret, verum
etiam miserum parentem pœnæ tuæ vicarium
supponeres: inaudito ad hoc æui patricidio, &
qualis nullum exemplum extat in omni ho-
minum memoria. non enim qualicumque pa-
tri infidiatus es, sed amantissimo simul & in-
dulgentissimo, iam regis potestatis particeps,
iam successor designatus, tum præfenti fruē-
di voluptate ante tempus perimula, tum in fu-
tutum spe testamento patris confirmata. Tu ve-
rò cupiditatibus tuis modū non ex illius boni-
tate, sed ex tua malitia statuebas non contentus
societate patris indulgentissimi, nisi quoque suā
patrem præiperes: & cuius te seruatore verbis
præferebas, eum te vera quærebas perdere, non
ipse tantum sceleratus, sed matri quoque inu-

σφοδρα γὰρ ἀντιπερὶ τοὺς ἀντίπατρον, δαίτυσόν τι καὶ
ἀμύχας τὴν πορρωτάτου χράμῳ, ὡς τοὺς καὶ ἐχθροὺς
δι' οὐκ ἐν κατὰ φύσιν. φαίνεται ὅτι καὶ ἡρώδης ἡδὴ καμ-
πόμενος πρὸς τὴν γνώμην, καὶ περὶ μη βολόμενος ἐκδηλόν
ἐστίν, ἡκόλουτος ἀφ' ἑαυτοῦ μῆκος οἷς τοὺς βασιλεὺς κατὰ φύ-
σιν. μειζόνως ἐκδεικνύει, ὅτι ὅσοι ἐν βασίλειαν ἢ
μὲν τυραννίδι σιμῶσι τὸ πόδ' ἔξιν τε ἐκ κλήματος, μέλι-
σα ἢ τ' ἀντιπῶν ἐπὶ πολὺ ἐξήρτητο τὴν βασιλείαν, ἡσυχ-
εῖς τε τερφῶν καὶ παιδιματὰ χρυσάμῳ τῷ ὑπὸ
ἐδάμῳθεν ὡς πορρωτάτου ἀντιπῶν πρὸς ἑαυτοῦς
ἀφ' ἑαυτοῦ. καὶ τοῖς καὶ ἡσυχίας δαυμάζειν τῷ πορρω-
τῶν τ' ἀντιπῶν. γινώσκουσιν γὰρ καὶ κακία συμβῆλαι δι-
φθαρμένους ἀπαλείψαι τὰ τ' οὕτως δικαιώματα, ἀφ-
χῆς θάσσοι ἢ χρημάτων μεταποιεῖσθαι ἀνδραγαθίας.
ἀντιπῶν ἐστὶν ἀν' ἀντιπῶν τ' ἡσυχίας καὶ πλεονῶναι,
μη μόνον ὑπὸ τῷ πατρὶ ὡς πορρωτάτου τ' ἀντιπῶν ὡς
περὶ τὰ ἰσοβόλῳ τῷ ἑαυτοῦ μὴ μαλαχθέντος,
καὶ τοῖς καὶ αἰετοῖς πρὸς ἐξ ἡγομένης μαλακίας τὴν ἀ-
δελφῶν τοῖς ἀντιπῶν, ἀλλὰ μὲν τὰς τύχας τ' ἀδελ-
φῶν πορρωτὸς τὸ ἢ μιμητῶν αὐτῶν κατὰ φύσιν τ' ἀντιπῶν
τοῖς ἐμποδῶν αὐτοῦ. καὶ τοῖς ἀντιπῶν τῷ ἀδελ-
φῶν μὲν τῶν τ' ἀντιπῶν αὐτοῦ ἡσυχίας, καὶ ἐρῶν
τῶν τ' ἐλπίδων, καὶ κολασθῆς τῶν πρὸς ἀντιπῶν. καὶ
ἢ τῶν τ' ἐλπίδων ἐξ ἑαυτοῦ θυμῷ χρῆσθαι μὴ ἐλ-
λειπόντες, ἀλλὰ τὸ μιμητῶν τῶν ἀντιπῶν αὐτοῦ
δύσαντες ἐκ πλεονῶναι, ἀντιπῶν τῶν κακίας οὐκ
ἐπ' ἀσφαλείᾳ τῷ πατρὶ, ἀλλ' ἐπ' οὐκ ὀλίγον τ' ἀδελ-
φῶν πρὸς ἀντιπῶν, ὅπως μισοπονητῶν τῷ κατ' αὐτῶν
φιλοπῶν τῷ πρὸς ἀντιπῶν, ἀδελφῶν τῷ αὐτοῦ
κακουργῶν τῷ ἀδελφῶν δυνάμει. ὅτι καὶ τῶν ἑρῶν
παρὶ τῶν. ἀμὰ καὶ τῶν ἀδελφῶν ἀντιπῶν ἐφ' οἷς
ἡλῆχθαι πρὸς ἀντιπῶν, καὶ τοῖς ὡς πορρωτάτου
αὐτοῖς καὶ ὑπὸ ἀντιπῶν, φαίνεται τοῖς πατρὶ κατὰ φύ-
σιν καὶ συμῶν τῶν αὐτοῦ καὶ τῷ πατρὶ πορρωτά-
τος, ἐπὶ ἀντιπῶν κατὰ φύσιν, βολόμενος σὺ τῶν ἐπι-
βλητῶν τ' παρὸς ἀντιπῶν κατὰ φύσιν καὶ μῆκος, καὶ δυοῖν
ἀντιπῶν ὡς πορρωτάτου κατὰ φύσιν, ὅτι καὶ τῶν ἀ-
ξίας. φαίνεται μὲν τῶν τῶν ἀδελφῶν, ὅτι καὶ ἡρώδης
ὡς ὅτι τῶν μῆκος. ὅτι καὶ ἀντιπῶν ἢ πορρωτάτου. εἰ δὲ
μῆκος, σὺ χεῖρων οἷς ἀντιπῶν ὅλον κατὰ τῷ πατρὶ
συμῶν, ἐκείνους μὲν, καὶ ὡς τῶν πατρὶ ὅτι κατὰ
βουλόμενος μῆκος. καὶ γὰρ ἀντιπῶν αὐτοῦ αὐτοῖς
ὅτι πορρωτάτου ὡς πορρωτάτου. ἀλλ' ὡς ἀντιπῶν τῶν ἡρώ-
δης σὺ δικαιώματα αὐτῶν ἀντιπῶν. τὸν ὅτι πατὴρ
ὅτι πορρωτάτου τοῖς ἀδελφῶν, ἵνα θάσσαν ὡς ἐκείνων
ὅτι κατὰ φύσιν μὴ ἐλπίδων, καὶ ὡς αὐτοῖς δικαίως πα-
ραχρῶν ἀξίως γῆρας, ταύτην ὡς τῶν δυοῖν εἰς
πορρωτάτου πατὴρ, ὅτι κατὰ παρὸς ἀντιπῶν ἢ κατὰ
ἀλλ' οἷαν μῆκος τῶν καὶ ἰσορροπῶν ὅτι καὶ ὡς γὰρ μῆ-
κος πατρὶ ὡς βολόμενος, ἀλλὰ καὶ φιλομῶν τῶν ἀντιπῶν
πορρωτάτου, κατὰ φύσιν τῶν βασιλείας ὡς τοῖς ἑρῶν καὶ ἀν-
τιπῶν πορρωτάτου. καὶ τῶν ὡς ἡρώδης τῶν ἀντιπῶν
σὺ κατὰ φύσιν μὴ ἐλπίδων, ἐλπί-
δα καὶ τῶν εἰσαυθῶν γνώμην τῷ πατρὶ καὶ γῆρας
πορρωτάτου μῆκος. ἀλλ' ἢ κατὰ τῶν ἡρώδης ἀντιπῶν
τῶν πορρωτάτου, γνώμην καὶ πορρωτάτου ἐκείνους τῶν αὐτοῦ.
ὡς ἡρώδης

βολόμενος τῷ πατρὶ σὺ κατὰ φύσιν πατὴρ, καὶ τὸ μῆκος ἀντιπῶν, ὅτι πορρωτάτου τοῖς ἀντιπῶν
κατὰ φύσιν, τοῖς ἑρῶν τῶν ἀντιπῶν κατὰ φύσιν, καὶ μὴ μόνον αὐτοῖς πορρωτάτου κατὰ φύσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν μῆκος
ὡς ἡρώδης

The first of these is the *History of the*
 second is the *History of the*
 third is the *History of the*
 fourth is the *History of the*
 fifth is the *History of the*
 sixth is the *History of the*
 seventh is the *History of the*
 eighth is the *History of the*
 ninth is the *History of the*
 tenth is the *History of the*
 eleventh is the *History of the*
 twelfth is the *History of the*
 thirteenth is the *History of the*
 fourteenth is the *History of the*
 fifteenth is the *History of the*
 sixteenth is the *History of the*
 seventeenth is the *History of the*
 eighteenth is the *History of the*
 nineteenth is the *History of the*
 twentieth is the *History of the*
 twenty-first is the *History of the*
 twenty-second is the *History of the*
 twenty-third is the *History of the*
 twenty-fourth is the *History of the*
 twenty-fifth is the *History of the*
 twenty-sixth is the *History of the*
 twenty-seventh is the *History of the*
 twenty-eighth is the *History of the*
 twenty-ninth is the *History of the*
 thirtieth is the *History of the*
 thirty-first is the *History of the*
 thirty-second is the *History of the*
 thirty-third is the *History of the*
 thirty-fourth is the *History of the*
 thirty-fifth is the *History of the*
 thirty-sixth is the *History of the*
 thirty-seventh is the *History of the*
 thirty-eighth is the *History of the*
 thirty-ninth is the *History of the*
 fortieth is the *History of the*
 forty-first is the *History of the*
 forty-second is the *History of the*
 forty-third is the *History of the*
 forty-fourth is the *History of the*
 forty-fifth is the *History of the*
 forty-sixth is the *History of the*
 forty-seventh is the *History of the*
 forty-eighth is the *History of the*
 forty-ninth is the *History of the*
 fiftieth is the *History of the*
 fifty-first is the *History of the*
 fifty-second is the *History of the*
 fifty-third is the *History of the*
 fifty-fourth is the *History of the*
 fifty-fifth is the *History of the*
 fifty-sixth is the *History of the*
 fifty-seventh is the *History of the*
 fifty-eighth is the *History of the*
 fifty-ninth is the *History of the*
 sixtieth is the *History of the*
 sixty-first is the *History of the*
 sixty-second is the *History of the*
 sixty-third is the *History of the*
 sixty-fourth is the *History of the*
 sixty-fifth is the *History of the*
 sixty-sixth is the *History of the*
 sixty-seventh is the *History of the*
 sixty-eighth is the *History of the*
 sixty-ninth is the *History of the*
 seventieth is the *History of the*
 seventy-first is the *History of the*
 seventy-second is the *History of the*
 seventy-third is the *History of the*
 seventy-fourth is the *History of the*
 seventy-fifth is the *History of the*
 seventy-sixth is the *History of the*
 seventy-seventh is the *History of the*
 seventy-eighth is the *History of the*
 seventy-ninth is the *History of the*
 eightieth is the *History of the*
 eighty-first is the *History of the*
 eighty-second is the *History of the*
 eighty-third is the *History of the*
 eighty-fourth is the *History of the*
 eighty-fifth is the *History of the*
 eighty-sixth is the *History of the*
 eighty-seventh is the *History of the*
 eighty-eighth is the *History of the*
 eighty-ninth is the *History of the*
 ninetieth is the *History of the*
 ninety-first is the *History of the*
 ninety-second is the *History of the*
 ninety-third is the *History of the*
 ninety-fourth is the *History of the*
 ninety-fifth is the *History of the*
 ninety-sixth is the *History of the*
 ninety-seventh is the *History of the*
 ninety-eighth is the *History of the*
 ninety-ninth is the *History of the*
 hundredth is the *History of the*

The first of these is the fact that the water level of the river is not constant, but varies with the season. In the winter months, the water level is low, and the river is dry. In the summer months, the water level is high, and the river is full. This is due to the fact that the water level of the river is determined by the amount of rain that falls on the land. In the winter months, there is less rain, and the water level is low. In the summer months, there is more rain, and the water level is high. This is a natural phenomenon, and it is not unusual for the water level of a river to vary with the season.

The second of these is the fact that the water level of the river is not constant, but varies with the season. In the winter months, the water level is low, and the river is dry. In the summer months, the water level is high, and the river is full. This is due to the fact that the water level of the river is determined by the amount of rain that falls on the land. In the winter months, there is less rain, and the water level is low. In the summer months, there is more rain, and the water level is high. This is a natural phenomenon, and it is not unusual for the water level of a river to vary with the season.

[illegible]

[illegible]

1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 26

[illegible]

[illegible]

Κεφάλαιον ι.

Ηρώδου τολούτ, ηγούε ε πάρε.

[illegible]

Алгарагі схиінл.

D Vm hæc mandata cognatis dat, superne-
scunt à Roma literæ, à legatis missis ad
Cæsarem: quarum summa erat, Acmen ab
irato Cæsare occisam esse, propter locatam
Antipatro operam: ipsiûmque Antipatrum
relinqui arbitrio & regis & patris: siue in exi-
lium vellet eum pellete, siue capite plectere.
His auditis Herodes paululû recteatus est vo-
luptate nunciij pænæ Acmes, & permixta sibi
potestatis liberè statuendi de filio: mox re-
petitus graui dolore, cibi tamen audis, ma-
lum simul & cutellum poposcit. Solebat eni-
m & antea per se repurgatum paulatim inci-
dendo comedere. tunc verò circumspiciebat,
ferite se ipsûm cupiens: perpetrassetque faci-
nus, ni Achiabus nepos ietum præueniens,
clamore sublato cohibuisset eius dexteram,
moxque denuò luctus cum trepidatione ac tu-
multu occupauit palatium, quasi rege iam
agente animam: quem strepitum ubi persensit
Antipater, ratus patrem verè vitam finisse,
spem concepit fore ut solutus vinculis sine dif-
ficultate regnum acciperet, cœpitque cum cu-
stode carceris de missione agere, multa & in
præsens & in futurum post acquisitam pote-
statem pollicens. Ille verò aded non paruit,
ut mox conatus eius regi renunciaret, vrque
solicitatus ab eo ostentato præmio. Tum He-
rodes qui iam antè malè affectus erat erga fi-
lium, postquam audiuit custodem carceris,
exclamans præ indignatione: & caput sibi-
met verberans, quamuis morti proximus, e-
rexit se in cubicum, iussitque vnum è satelliti-
tio sine mora eum occidere, & corpus obscu-
ro condi in castello Hyrcanio.

C A P. X.

Herodis mors, testamentum & funeratio.

DEinde mutata voluntate mutauit etiam testamentum. Antipam enim quem prioribus tabulis regni successorem destinauerat, Galilææ simul ac Perææ tetrarcham constituit. regnum verò Archelao largitus, Trachoniticam, Gauloniticam, Bataneam, & Paneada regiones tetrarchiæ nomine assignauit Philippo filio, germano fratri Archelai, Iamniam autem, Azorum & Phasælidæ Salomæ forori suæ attribuit, & argenti signati quingenta millia. habita est & cæterorum cognatorum ratio. abundèque prospectum singulis legenda pecunia & redditibus annuis. Cæsari quoque legauit argenti signati centies centena millia, præterque sua vasa tam aurea quàm argentea, magnūque vestis præciolæ numerum. Iuliæ autem Cæsaris uxori, & quibuscumque amicis quinquagies centena millia. His ita ordinatis quinta die postquam Antipatrum filium occidit, vita defunctus est post detrusum regno Antigonom anno trigesimo quarto, ex quo autem à Romanis rex declaratus est anno x x v i i. vir in omnes

XL

atque æquos servus, iræ servus, iuris dominus: A
fortuna autem propitia vltus, si quis alius. ex
privatis enim natus regnū allecurus est, & in-
numeris circumdatus periculis semper evasit
feliciter, vixitque longissimo tempore. quan-
tum autem ad domesticos & filios attinet, hic
quoque felix fuit sua sententia, oppressis ini-
micis & adversariis, sed infelicissimus meo iu-
dicio. Cæterum Salome & Alexas priusquam
regis mors innotesceret, in circo clauis do-
mum suam quæmque dimiserunt, dicentes
ipsum ita iubere, vt in agros digressi curarent
suametipsum negoria: atque hoc pacto ma-
gno beneficio vniuersam gentem sibi deuin-
xerunt. Indicata deinde regis morte, congrega-
tæque in Hierichuntinum amphitheatrū om-
ni militia, primū legerunt literas eius scrip-
tas ad milites, in quibus gratias eis agebat
pro fide ac beneuolentia, rogabaturque vt ean-
dem seruarent & Archelao filio, quem regni
successorem sibi substitueret. Deinde Ptole-
mæus, cui annulus regis signatorius creditus
fuerat, testamentum perlegit, quod non aliàs
ratum habendum esset, quam accedente con-
sensu Cæsaris. Moxque acclamatum est regi
Archelao, & milites cateruatim vnâ cum suis
ducibus pollicebantur eandem quam patri ha-
ctenus præstitissent fidem atque operam, lætis
ominationibus Deum illi fautorem compre-
cantes. Post hæc sonus parabatur regi, Archelao
curante vt exequiæ patri fierent quàm imple-
didissimæ, & omnem ornatum proferente vt
in pompa comitaretur mortuum. Ferebatur
autem in lectica aureâ, distincta variis gemmis
preciosis, & insitata purpura: corpus quoque
amictum erat purpura, in posito capiti diade-
mate, & delupei corona aurea, leptonique in
manu dextera. lecticam stipabant filij & cog-
natorum numerus. Hos sequebantur milites di-
stributi per nationum genera: primū satellites,
deinde Thraeces, post hos Germani, & deinceps
Galli, omnes instructi velut ad prælium:
reliqua deinde exercitus multitudo armata
sub suis ducibus ac centurionibus. hos seque-
bantur quingenti famuli, ferentes aromata.
ea pompa processit Herodium vsque per octo
stadia, vbi quemadmodum antè mandauerat
sepultus est. Et Herodes quidem sic defun-
ctus est. Archelao autem per septem dies
iuxta patriam legem luctu parentis celebra-
to, & in fine luctus funebri epulo multitudi-
ni præbito, in templum ascendit: & quacun-
que transiret excipiebatur gratulationibus ac
faustis acclamationibus. Tum consensu sug-
gesto sublimis in aureo solio residens, ac-
cipiebat lætus gratulatrices voces fauoris in-
dices, & ipse vicissim omni comitate respon-
debat multitudini, agebatque grates quod
oblici patris sui duritiæ, nihilo deterius erga
ipsum affecti essent, pollicebaturque parem
pro eorum studiis gratiam. adhuc tamen abli-
nere se à regis nomine, quod ab autoritate &
assensu Cæsaris pendeat, penes quæ sit testan-
ti à patre scripti confirmatio. quamobrem ne ab

εἰς πάντα ὁμοίως, ἔορξῃς μὲν ἡσάν, κρίσων ἢ τῷ
 δικαίῳ, τύχη ἢ εἰ καὶ τις ἔπτερε κεχηρμένος ὁ μὲν
 ἐκ πρὸ ἰδιώτου βασιλῆος κατὰ σά, ἔκ κινδύνου φε-
 ροιχὸς ὁμοῖος μυρίοις, πάντων ποιῆται δραδράση, καὶ
 τῷ ζῶντι μήκιστον ἔδειτο, ὅπῃσα ἢ τὰ κατ' οἶκον φε-
 ρεῖς τῷ αὐτῷ, ὅσα μὲν γὰρ κτήνη τῇ κτήνῃ, καὶ παῖν διέξια
 κεχηρμένος δὲ τὸ κτείνει ἔχθρει κατὰ τὴν ἔχθρην
 σαι, δοκῇ δὲ μοι καὶ παῖν δυσυχῆς, σαλῶμῃ ἢ ἑλ-
 ξαῖ φῶν ἐκπυςον γηῖν δὲ τὰ αἰάτων τῷ βασιλείῳ, τὴς
 ὅπῃ τ' ἰπποδρόμον κατακεκλῆστο μὲν ἐκπέμπεται
 ὅπῃ τὰ αὐτῶν, φάρμοι βασιλείᾳ καλῶν αὐτῶν
 τοῖς ὅπῃ τὴς ἀρχῆς ἡμέρας τὰ οἰκία. φερόσιν τὰ
 αὐτῶν ἡδὴ ἀνιχνόσιν μετρίῃ εἰς τὸ ἔθνος, ἐφαίρετο δ'
 ἡδὴ ὁ αἰάτος τῷ βασιλείῳ, καὶ σαλῶμῃ καὶ ἁλῆσαι,
 σωμαζαρόντες τὸ σραπωτικὸν εἰς τὸ ἀμφιδιάβον τὸ
 ἐν ἰερχοῦπ, φῶν μὲν ἐπιστολῶν ἀνιχνόσιν
 φερεῖς τῷ σρατιῶταις γηραμῶν, ὅπῃ τὴν πίστιν δι-
 χαρισίᾳ ἔκ δυνόας τ' εἰς αὐτὸν, καὶ φεραμένη τ' ὁ-
 μοῖον παρὰ χῆς ἀρχιλάῳ τῷ παιδὶ αὐτῷ, ὅν βασιλείᾳ
 καλῶσιν αὐτοῦ. ἔπειτα μὲν τοῖς πολεμῶσι τ' σημαντῶν τῷ
 βασιλείῳ πεπὶς ὁμοῖος τὴς δραδράσης αὐτῶν. αἱ
 λήφει δὲ κίρων σὶ ἀλλῶς ἡμελλον, ἢ καὶ σῶσιν ἐν-
 χόντες αὐταῖς. βοῇ ἢ σῶσιν καὶ ἐκπυςον ἀρχιλάῳ
 βασιλείᾳ, καὶ οἱ σραπατα καὶ εἰσὶν τὴν αὐτοῦ καὶ οἱ ἡγε-
 νος δυνόας τὴν ὑπάρχον τ' φεραμένη τ' αὐτῇ, ἔκ σολ-
 λήπτορ τ' ἔστιν παρὶ κάλῃ. ἐν περὶ τὴν ἢ τὰ σὸν ἡτοίμα-
 ζον τῷ βασιλείῳ, μελῶσιν ἀρχιλάῳ πολυτελεῖς ἀτῶν
 γηῖν δὲ τ' ἐκκομῶν τῷ πατρί, ἔκ πάντα τ' κόσμον
 φερακομῶντος εἰς ὁ συμπεμπόσιν τῷ νεκρῷ ἐφί-
 ρει ἢ ὅπῃ κλίτης χρυσῶς λίθοις πολυτελεῖς καὶ περὶ-
 λοῖς δραπῶσιν μὲν σρομῇ τῷ αἰουρῆς ἔκ ἀμπί-
 χιτο πορφυρείῳ ὁ νεκρὸς δραδράσιν ἡτοίματος,
 ἔκ κίμων σφαίρῃ χρυσῇ, σπῆλτι τὴν τῇ διέξια πα-
 ρακίμων. φερεῖ ἢ τ' κλίτης οἱ τῷ ἑξὶ καὶ τὸ πλῆθος
 καὶ τῷ συγγενῶν. ὅπῃ ἢ τῷ τοῖς τὸ σραπωτικὸν καὶ οἱ-
 κίας φερακομῶντος εἰσὶν αὐτοῖς νημῶντες. φῶν
 τῷ μὲν οἱ δορυφόροι, καὶ τὸ θαλαπκὸν μετ' αὐτοῖς, ἐν
 κόσμῳ πάντες τῷ πολέμῳ σῶσιν. ἔστιν ἢ κατὰ τὴν ἡ-
 δὴ πατὴρ ὁ σρατὸς ὡς εἰς πῆλμον ἐξοδύοντες, ὡσπερ
 ὑπὸ λοχαγῶν ἀγρόμοι, καὶ τῷ ἑξὶ φερακομῶν αὐτῶν.
 τούτοις εἴποτο πεντακόσοι τῷ οἰκίῳ ἀρματοφό-
 ροι. ἡσάν ἢ ὅπῃ ἡρώδου σάδρα ὅκα. τῇ δὲ γὰρ αὐ-
 τῷ ἐγγόντο αἱ κατὰ τελευτῶσιν τῷ αὐτῷ. ἡρώδης
 μὲν δὴ τῷ τοῖς ἐπὶ τὰ τῶν. ἀρχιλάῳ ἢ, ὅπῃ μὲν
 ἐβδὸμῳ ἡμέρῃ πένθος τῷ ἐν τῷ πατρὶ ἡμῶν δι-
 τίλει. τῶσιν γὰρ δραγρῶν τὸ νόμιμον τῷ πατρί.
 ἐξάσας ἢ τῷ ὁμοῖος ἔκ κατὰ λῶσας τὸ πένθος, αἶ-
 σιν εἰς τὸ ἱερόν. ἡσάν ἢ ἀφῆμαι καὶ ἔπαιον κατ' οἶ-
 πνας ἰοὶ ἐκῶσιν τὰ φερεῖς ἀλλήλοις φιλοσπουμέ-
 νων εἰς τὸ δοκῇ μαιζοσι χρῆσαι τῷ δὲ φημῶν. ὁ
 ἢ εἰς ὑφίλον ἔμα πεποικῶν ἀνελθόν, καὶ ἰδρυ-
 θεῖς εἰς θερόν χρυσῷ πεποικῶν ἀνελθόν τῷ
 ὁμοῖος, χάρμα τῷ ἀφῆμαι τῷ δυνόαν αὐτῷ
 ἡδὴ φέρον. χῶν τὴν ἀνελθόν, ὅπῃ μετ' αὐτοῖς
 ἔκ περὶ σῶσιν καὶ ἁλῆσαι ἀνελθόν τὸ φερα-
 οῦ ὀνόματος. πεποικῶν γὰρ αὐτὸν τῷ ἀνελθόν, ὡσπερ
 βι-
 σὸν τῷ πατρὶ ἐγγράφῳ αὐτῷ. δι' ἡ αἶσιν οὐδὲ τῷ
 σρατιῷ

ab illo quoque dimissos aiebat eos, qui in cir-
co inclusi fuerant: multaque afferebat alia par-
tim vera, partim verisimilia propter iuveni-
lem ambitionem hominis recens euecti ad
tantum potestatis fastigium. præterea negle-
ctum patris luctum, & comellationes inse-
quenti mox post eius obitum nocte celebra-
tas: qua indignitate motum ad seditionem po-
pulum, videntem pro tantis beneficiis mortuo
patri talem ab eo referri gratiam, ut interdū
tanquam personatus lacrymas fingeret, per
singulas autem noctes deliciis frueretur regiis.
qui cum tam prauo ingenio sit præditus, nihi-
lo gratiorem fore erga Cæsarem, si ab eo re-
gnum acceperit, quam hæcenus fuisset erga
parentem amantissimum. Canu enim se oble-
ctare & choreis tanquam in morte inimici
non patris, haudquaquam abesse ab immani
scelere. nunc venire ad Cæsarem, ut annu-
tius regnum accipiat, cum iam antè non ali-
ter se gessisset, quam si constabilis rex fui-
set autoritate ipsius. maximè autem exagge-
ratur in sacro loco perpetrata cædes im-
pia, idque die festo, quando tam hospites quam
indigenæ victimarum more mactati sunt, & fa-
num refectum cadaueribus, non ab externo
quoque, sed ab eo qui legitimam regis ap-
pellationem prætereret, quo facilius tyran-
nicum suum ingenium explet exercendis
passim in omnes iniuriis. Quare ne per som-
num quidem vnquam partem dum sanus esset,
de hoc sibi post obitum substituendo principe
cogitasse, ut cuius mores haberet cognitos:
imò in potioribus tabulis eius aduerlarium
successorem destinatum Antipam. hunc enim
à patre ad regnum vocatum non animo ante
corpus præmortuo, sed integris etiam um &
rationis & corporis viribus. Imò etiam si tum
tale de Archelao fuisset patris iudicium, quale
in posterioribus tabulis, ipsum tamen iam la-
tis declarasse qualisnam rex futurus sit, qui
autoritatem Cæsaris in confirmando regno
contemperit, & priuatus adhuc ciues in tem-
plo iugulare non dubitauerit. His dictis An-
tipater, & ad faciendam verbis suis fidem plu-
rimis ex ipsius cognatione testibus adhibitis,
finem orationi imposuit. Tum Nicolaus con-
trà aiebat pro Archelao, eadem illam cir-
ca templum commissam ipsorum improbitati
imputandam, qui non prius à tumultuando
desisterent, quam ille coactus sit eos vi com-
pescere: hoc magis culpabiles, quod non so-
lùm malitiam suam exercuissent, verùm aliis
etiam necessitatem fecissent audendi tale faci-
nus. Insolentia enim eorum in speciem qui-
dem infestatum Archelaum, sed re vera con-
tumaciam hanc ad ipsius Cæsaris pertinuisse
iniuriam: missos enim ab eo, qui tumultuan-
tes sedarent, facto ab ipsis impetu contra ius
& fas necatos, nulla festi reuerentia: quibus
patrocinari non pudere Antipatrum, sine æqui-
tatis respectu, dum modo odio prosequatur
Archelaum, morem gereret. eorum igitur esse
culpam, qui priores iniuria non abstinuissent,
& aliorum arma ad defensionem sumpta in le-
gitimauerint. Cætera quoque de quibus Arche-

αὐτῶν ἐστὶν αὐτῶν ὅτι καὶ τὸ ἱπποδρόμου διόμενον
τὴν ἀφίστην. καὶ πολλὰ τὰ μὲν γεγονότα, τὰ δὲ πρὸς
ἐκείνους διωκόμενα ὅτι τὸ φύσει ἔχον γένεσθαι ὑπὸ
τῶν πατέρων καὶ φιλοτιμίας τὸ ἀρχεῖν θεωρησά-
μενοι τὴν ἐξουσίαν. πένθους τε τὸ ἐπὶ τῶν πα-
τρὶ ἀμειβόμενα, καὶ κάμους αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐκείνου πλά-
τῃ γεγονότας. ἐφ' οἷς δὴ καὶ τὴν πληθύν ἀρ-
χὴν τὴν ἐξουσίαν λαβεῖν. εἰ ποιαῦτα διεργασά-
μενοι αὐτὸν τὸ πατέρας, καὶ οὕτω μεγάλων ἐξουσι-
ας τοιοῦτοι ἀμειβόμενοι τὸν νίκην, ὥστε ἐπὶ σπ-
ηδὸς διακρίναι μὲν θεωρησάμενοι τὰς ἡμέρας, ὑπο-
λαβόντες δὲ ἰδόντες τῇ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅσα τύχης,
φανερῶς τε καὶ ὅτι τὸν καίσαρα τοιοῦτον ὅτι ἀρ-
χίλαον συγχωρεῖν τὴν βασιλείαν ὅπως γ-
νοίτο καὶ ὅτι τὸν πατέρα χορεύειν καὶ ἄδεν ὥστε
ἐχθρῶν πεισίντες, ἀλλ' ὡς αἰδῶς ὅτις μὲν συ-
γχωρεῖ πλὴν καὶ τὴν διεργασίαν ἐξουσιῶν, δεινότη-
τι τε πάντων ἀπεφάνετο. τὴν ἡκεῖν ἐπὶ καίσα-
ρα καταβόσει τῇ ἐκείνου χρησόμενοι τῇ βασιλείᾳ,
πάντων αὐτῶν θεωρησάμενοι ὅτις γ-
νοίτο αὐτῶν καὶ βιβλῶν ἡδὲ τὸ αὐτοκράτορας παρὰ
κότος θεωρησάμενα. μέγιστα δὲ τὴν σφαγὴν τῇ ἐπὶ
τὸ ἱερὸν ἰδεῖν τοιοῦτον λόγον καὶ τὴν δυναστείαν, ὡς ἰορτῆς
τε ἐστὶν καὶ, καὶ ἱερῶν ἐν ὅσῳ σφαχθοῖν ἔτι
μὲν ἔτι, οἱ δὲ, ἐχθροὶ. πληθεῖν δὲ τὸ ἱερὸν
νεκρῶν, καὶ ἀλλοφύλων, ἀλλὰ ὅτι μετὰ τοιούτων
ὀνομαστῶν τῆς βασιλείας ἐφεισόμενοι τῆς ἐξουσίας, ὅ-
πως διωκθῇ πλεονάζει τῆς φύσει τυραννίδος τὴν
πάντων ἀνθρώπων μεμισμένην ἀδικίαν. δι' ἣν μὲν
ὅσα ποτὶ ὅσῳ τῆς βασιλείας αὐτῶν τὴν ἐξου-
σίαν ἀρετῇ τὸ πατέρας ὁπίσθαι καὶ αὐτῶν τὸν τρόπον,
καὶ τὸν ἐχθρὸν αὐτῶν ἐκ τῆς ἐξουσίας τῆς ἐξουσίας
αὐτῶν καὶ δίδωσθαι. πληθεῖν καὶ ὑπὸ τῶν πατέρων
ἐπὶ τὴν βασιλείαν καὶ νικῶν ὅτις πρὸς τὴν σ-
μα καὶ τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ ἀκραφειῶν μὲν τὸ λο-
γισμὸν χρωμένους, ἀλλὰ ὅτι σέματος τοῖς ἐξουσι-
ας ἰφισκῶτες. εἰ δὲ καὶ πρὸς εἰς αὐτὸν ὁπίσθαι
τοῖς καὶ ἐξουσίαν πατέρα, ὑποπείσασθαι ποτα-
πὸς αὐτῶν γ-
νοίτο βασιλεῖς, τὸν μὲν κύριον ὡς καὶ
τὴν βασιλείαν καίσαρα ἀφρησόμενοι τὸ δυνάμει τὴν
ἐξουσίαν, τοῖς δὲ πολίτας ἰδιωτῶν ὅτις ἀμει-
σφάζειν ἐν ἱερῷ μὴ δυνατὸν ὡς καὶ. καὶ αὐτῶν
μὲν τοιοῦτον εἶπεν, ὅτι μὲν τὸν ὡς καὶ αὐτοῖς
μὲν τοιοῦτον καὶ τὸν πολλοῖς τῆς συγχωρεῖν, πάν-
τα τὴν λέγειν. αἰσπασθαι δὲ νικόλαος ὑπὸ ἀρ-
χίλαον. * τοῖς δὲ ἐπὶ τοιοῦτον ἀρχοντας, αὐ-
τόν τοι καὶ αὐτοῖς ὑβρίζουσιν ὅτις ποταπὸς, ἀλλὰ
καὶ τὸ ἀναγκάζοντες εἰς τὴν ἀμεινῶν αὐτῶν διγ-
νοίτο θεωρησάμενοι. ὡς δὲ πολέμια ἔδραν λόγον
μὲν κατ' ἀρχίλαον, τὸ δὲ ἀληθὲς εἰς καίσαρα
φανερῶς ὅτι. τοῖς δὲ ὑβριζομένοις καλῶς ὡς καὶ
τοιοῦτοι, ἐπὶ ἀρχίλαον πεισόμενοι καὶ τῶν ἐπὶ
παισμένων, ὅτι τὸ διοῦ, ὅτι τὸ νόμον τῆς ἰορτῆς ἐν
φροσίνῃ γ-
νοίτο, ὡς αὐτῶν ἐν ἀρχαῖς ἐκείναις ἐκ-
δικῶν καὶ δίδωσθαι, ἐπὶ δὲ τὴν ἐξουσίαν ἐχθρῶν
αὐτῶν πρὸς ἀρχίλαον, ὅτις τὸ ἀρετῇ διωκόμενοι παρ-
αλλότως καὶ μὴ πρὸς διωκόμενοι ἀρχοντες ἀδίκους
ἔργων, οἱ δὲ εἰσὶν οἱ ἐξουσιῶν καὶ μὴ θέλοντες τοῖς ἀμεινόμενοις ἐφ' ὅπλα χωρεῖν. αὐτῶν δὲ καὶ τὰ λοιπὰ

ἡσίοι τοῖς ἐν βελῇ τῇ κατηγόρων. ἡ δὲ γὰρ ὅτι μὴ ἔμψυχοι
 γινώσκουσιν αὐτῶν γινώσκοντες αὐτὰς τὰς ἀδικίας ὑπο-
 γινώσκουσιν. καὶ τῇ φύσει τοῖς αὐτοῖς γινώσκοντες ποικίλα ἔχοντες,
 ἀλλὰ τῷ βλάψαι αὐτοὺς δοκεῖν ἀρχέλαον. τοῖς δὲ αὐ-
 τοῖς ἔχοντες βελῇ τῇ ὑβριζούσας εἰς αὐτοὺς συζητοῦν, καὶ
 πατέρας μὲν διογίτιον, συνήθειον δὲ αὐτοῖς καὶ δὲ παν-
 τὸς οἰκίῳς πεπολιτὸν μένον. τὰς γὰρ μὲν δὲ ἀδικίας
 ὑποπτεύοντες συζητοῦντες τὴν βασιλείαν, καὶ κυρια-
 ρίας τὴν ἡγεμονίαν προσέτινον, δὲ τὸ καίσαρος δια-
 πότιον τὸ ὅλον καταλείποντες, καὶ τὴν κλίσιν τῇ ἐν αὐ-
 τοῖς ἡγεμονίαν μιμησάμενοι τὴν ἡγεμονίαν καίσαρος τὴν
 ὑβρίαν αὐτῶν, οἱ τῆς ἡρώδου παντὶος διαπορεύοντες,
 παρ' ὧν ἐστὶν καὶ δὲ δυνάμειος, τὰ πάντα ἐπὶ ὑβρίαν ἡρώ-
 δης ἐπείγουσιν αὐτοῖς, ἡ δὲ αὐτῶν καὶ τὴν συζητοῦν τῇ
 τῶν γινώσκοντων. ἔκκειν καίσαρος τὴν αὐτῶν ὑπὸ αὐτοῖς
 πεπολιτὸν τὰ πάντα καὶ εἰς καὶ συμμέχων καὶ ἀλ-
 σεν τὰς ἀδικίας, ἐπὶ πείσει τῇ αὐτῇ ἡγεμονίαν.
 ἡ δὲ μιμησάμενοι καίσαρος τὴν ἐκείνου, τὴν καίσαρος ἀρι-
 τῶν καὶ πείσει, καὶ ἀπασιν τὴν οἰκουμένην ἀντιδία-
 σον ἡγεμονίαν, καὶ καίσαρος καὶ λογισμοῦ ἔκκειν κα-
 ταλείπειν αὐτοὺς βασιλείαν, ἡ δὲ μὲν ἀρχαὶ τὴν δὲ ἀδ-
 χῶν καταλείποντες, πείσει δὲ τῇ αὐτῇ προσεφύζον-
 τος ἐπὶ ἀμύρταν ἡρώδην ποτὶ καὶ κλίσιν τῇ δὲ ἀδ-
 χῶν, σὺν φροσύνῃ καὶ ἡγεμονίαν ἐπὶ τῇ καίσαρος γινώσκῃ
 τὰ πάντα ποιεῖν. καὶ νικητὰς μὲν τοῖς διελθόντων,
 καταπαύει τὸν λόγον. καίσαρος δὲ ἀρχέλαον προσεφύζοντα
 αὐτοῖς καὶ τὰ γινώσκοντες, φολοφύζοντες τὴν αὐτῇ, φάμενος
 ἀξιώσαντες ἡ δὲ βασιλείαν. πολλὰ τὰ ἐπὶ φανερῇ τε-
 πῶν γινώσκοντες αὐτοῖς καὶ ἄλλα προσέειπεν, ἀλλ' ὅπου αὐ-
 τὸν δὲ ἀδικίας ὑποπτεύοντες, καὶ ἀρχέλαον συνίφειν. καὶ μὲν
 τοῖς ἐκείνου ἡ δὲ αὐτῇ, αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν ἡγεμονίαν
 ἐπὶ ἀδικίας ἀρχέλαον ἔχοντες. καὶ δὲ ἀδικίας τῇ αὐ-
 τῶν ἡγεμονίαν ἐκκοπεῖτο καὶ αὐτῶν εἶτα ἀρχέλαον
 τὴν βασιλείαν εἰς κυράσταν, εἶτα κοινῶν αὐτῶν ποιεῖται
 τὰ ἐπὶ τῇ ἡρώδου γένει, καὶ τὰ πάντα πάντων πολλῶν ἐπὶ
 κυρίας διομένων.

Κεφάλαιον ιβ'.

Στάσις ἰουδαίων κατὰ τὸν ἥρωδον, καὶ αὐτῶν ἡρώδου
 τῶν αὐτῶν ἐκείνου.

Προέβη δὲ ἡ κύρωσις πᾶσι τῶν ἡρώδου μέρδων.
 ἐπὶ τῇ ἀρχέλαον μητρί, ἥσυχον πλάττει, καὶ ὡς
 καὶ τὴν σφραγίδος σφραγίδος παρὼν γράμματα τὴν ἰουδαίων
 διατάσσοντες διασφραγίζονται. τὸ δὲ ἀρχέλαον μὲν τὸν ἐκπλοῦν
 ἰθροβήθη τὸ πᾶν ἔθνος, καὶ ἕαρος αὐτοῖς, ἐπὶ παρὼν,
 τοῖς αὐτοῖς τὴν κινήσας πμωρία ἀειβαλὼν, καὶ τὴν πλεί-
 σον τὴν σφάσεως ἐπὶ τῇσιν ποικίλως πολλῶν ἡγεμονί-
 αν, ἐπὶ ἀποχρίας τὴν ἀσφραγίδος ποιεῖτο, τῇ μὲν ἐν τῇ
 σφραγίδος ἐν ἡεροσολύμοις ἀφ' ὧν ἡγεμονίαν, τὴν ἰουδαίων ποτι-
 ερποῖαν ἐπισφραγίζοντας. καὶ μὲν ἐπὶ πείσει τὸ γὰρ ἡρώδης ἐπὶ
 παύλῃ τὴν μὴ ἐσφραγίζοντας αὐτῶν. ἐπὶ τὸ ἕαρος ἀπείκει,
 καὶ σφραγίδος ἐπὶ τῇσιν τὸ καίσαρος ὑπομείνας αὐ-
 τοῖς μεγάλως τοῖς ἰουδαίοις κατεπείκει, σφραγίδος
 τὴν καταλείποντες πείσειν ὡς καὶ ἀφ' ὧν αὐτῶν, καὶ τῇ πείσει. πολλοὶ δὲ ὁπλίστας ἀφρο-
 νες, ἐχρῆτο αὐτοῖς ἐπὶ τῇσιν τοῖς ἰουδαίοις, καὶ ἐκείνου ἐπὶ διατάσσοντες. τὰς πᾶσι δὲ ἀφ' ὧν ἰβή-
 τος ὡς ἀφ' ὧν λαμβάνειν, καὶ τῇ βασιλικῶν χρημάτων ἐπὶ ἡρώδην προσεφύζοντες ὡς ἀφ' ὧν βίαν δὲ κατὰ
 Ε

laum accusauerant, in eos ipsos accusatores
 referebat, dicens nihil horum nisi ex illorum
 sententia gestum, nec ea tam iniusta esse, quae
 ipsi videri velint, dum per hoc aliquid Ar-
 chelao noceant. Tantam illis inesse cupidi-
 nem laedendi cognatum hominem, cum de pa-
 tre benemeritum, tum ipsos omnibus semper
 persecutum offensis. Testamentum certe a re-
 ge mentis compote esse scriptum, & postero-
 res semper potiores esse tabulas, has vero tan-
 to magis, quod Caesari rerum domino authorita-
 tem confirmandi relinquant. Nec Caesarem
 iniquitatem istorum imitaturum, qui cum
 maximis ab Herode viuo affecti sint beneficiis,
 nunc extremam eius voluntatem violare con-
 tentum, quin potius viri amici ac socij, & om-
 nia fidei suae permittentis testamentum ratum
 habiturum. multum enim interesse debere in-
 ter horum malitiam, & Caesaris virtutem at-
 que fidem toti orbi cognitam, quapropter non
 iudicaturum patum sanae mentis decretum e-
 ius, qui probo filio successionem reliquerit,
 & insuper ad ipsius fidem confugerit: quando-
 quidem verisimile non sit in deligendo succes-
 sore errasse, qui tam prudenter sententia Ca-
 saris subiecisset omnia. In hunc modum Ni-
 colaus quoque dicendi finem fecit. Tum Ca-
 sar Archelaum ad genua sibi accidentem ere-
 xit humanissime, dignum esse regno pronun-
 cians: praese ferens nihil se facturum, nisi
 testamento praescriptum & Archelao ipsi
 commodum: vidensque hac promissione con-
 firmatum in spe iuuenem, nihil tum amplius
 super ea re statuit. Et dimisso concilio so-
 lus secum disiecit, vixne regnum ratum
 faceret, an commune sineret Herodis gene-
 ri, praesertim cum omnes eius ope indigeant.

CAP. XII.

Seditio Iudaeorum contra Sabinum, & quomodo
 Varus auctores eius puniit.

Sed priusquam quicquam certi de hac re
 determinatum sit, Marthace Archelai ma-
 ter morbo vitam finiit, & a Varo Syriae pra-
 sidente venerunt literae de defectione Iudaeorum
 significantes. Nam discessum inde Archelai
 sequuti sunt magni in ea gente tumultus, ad
 quos compescendos cum Varus venisset, auto-
 ribus eius motus affectis supplicio, & maxi-
 ma ex parte seditione compressa, reuertens
 Antiochiam, legionem vnam reliquit Hie-
 rosolymis, ut Iudaeis novandarum rerum facul-
 tatem praeriperet. nec tamen quicquam hac
 ratione protegit. Quamprimum enim Varus
 abiit, Sabinus Caesaris procurator ibi subsistens
 vexabat Iudaeos, fretus relictis illis copiis, &
 parem se iam putans populo. nam armatis
 multis satellitibus, contra Iudaeos his vtebatur
 molestans eos, & ad defectionem irritans: ut qui
 & arces occupare conaretur, & violenter pecu-
 niae regiae scrutationes faceret, privati lucri &

XIV.

prædæ cupidine. Igitur instante pentecoste, sic nos vocamus celebritatem quandam patriam, confluerunt undique multa millia non solum religionis gratia, verumetiam indigne ferentes Sabini intemperias, nec tantum ex Iudæa grauius offensa, sed et Galilæa quoque ac Idumæa, tum à Hierichunte, & trans Iordanem sitis oppidis, omnes cupientes pœnas à Sabino expetere. partitique trifariam hoc modo castra faciunt. pars vna Circum occupat. reliquarum duarum altera templum à Septentrionali & Orientali regione circumfudet. ab Occidentali altera quâ sita erat domus regia. Ita inclusos undique Romanos oppugnare etiam parabant. Tum Sabinus territus audacia hominum: quibus decretum esset aut mori, aut vincere, statim ad Varum misit literas, hortans ut properet, relictâque legionem præsentis periculo eripiat, alioqui breui contuendandam. ipse concessit castelli turre cellissima, quæ in honorem Herodis fratris à Parthis extincti Phasaelus appellabatur, manu Romanis innuebat ut in Iudæos eruptionem facerent: & cum ne amicis quidem se auderet committere, postulabat ut alij propter eius auaritiam mortis periculo se obicerent. qui postquam progredi ausi sunt, conflictus fuit accerrimus. & quamvis strenuè milites tenerent, non tamen frangebantur Iudæorum animi, licet multis cadentibus, sed circumducta suorum parte ascenderunt porticus, quæ erant in extimo templi ambitu: vnde in aduersarios pugnantes vel mittebant, vel fundis intorquebant lapides, non tantum adiutores suorum, sed spectatores etiam totius prælij. quin & sagittarij è superiore loco impetebant expositos ictibus, nec valentes contra missilibus ad se pertingere, eoque facilius vincebant. atque hæc pugna conditio diu durauit. deinde Romani indignitate rei mortisignem clam subiiciunt porticibus: qui multis accendentibus & fomenta aggerentibus breui ad tectum emicuit: eius materies quod esset pice ac cera ob inurationem petruscæ, facile correpta est incendio, quo lacunaria illa præciosa & magnifica absumpta sunt, & quotquot illuc ascenderant improuiso perierunt exitio. pars enim cum tecto ruente vna præcipitati sunt, pars à circumstantibus telis confixi: nonnulli desperatione salutis & vi mali attoniti, aut in flammis sese dede-

run, aut suismet gladiis confecti sunt. quod si aliqui refugientes quâ ascenderant in tutum se recipere volebant, hos omnes Romani contumaciter occiderunt, quod inermibus nihil prodesset ferocia, ita ut ne vnus quidem ex his qui tectum ascenderant incolumis euaderet. Tum Romani quâ se incendium remisit alij ab alijs protulsi, penetrauerunt ad sacræ pecuniæ conditorium, cuius bona pars furto

πλοιοιξίαν ἐπιθυμίας. ὅπως δὲ τὸ πινυκισθῆς, ἰορπὶ ἢ ἡμῶν ἐστὶ πᾶτερος τῷ το κεκλημῆν, ἢ πᾶ τὸ θρησκείαν μόνον παρῆσαν, ἀλλ' ὅρῃ φέρεται τὴν παρεστῆσαν τὸ σαβίνου ὑβρίας, μυριαδὲς συμπεριδόντων ἀνθρώπων καὶ πάντων πολλῶν, γαλιλαίων τε καὶ ἰδουμαίων, ἰερουσαλῆμ τε καὶ πλῆθος ὅσοι περὶ τὰς ἰορδάνην ποταμὸν οἰκῶσιν, αὐτῶν τε ἰουδαίων πλῆθος ὡς, ὁ θεὸς πάντας συνέλεξε, & πολὺν πλεονισμόν ἐστιν ἄλλων ἐπὶ πτωχεία τε σαβίνου ὠρμήσαντων. καὶ εἰς μέρη διμεθέντες ἐπὶ τῷ ὄρει στρατοπεδεύοντες, καὶ ἡμῶν τὸν ἰσχυρὸν ἐκπορεύοντες, καὶ τῶν ἰουδαίων δύο μερῶν οἱ μὲν τὰ βορείων τῶν ἰερῶν πρὸς μισσηβείαν περὶ ἡμῶν, οἱ δὲ τὴν ἰσχυρὰν μοῖραν εἶχον, μοῖρα δὲ αὐτῶν ἡ εἰρη, τὰ πρὸς δύον μέρη ἢ λίον ἰσχυρὰ καὶ τὸ βασιλεῖον ὡς. ἰσχυρὰ ἐστὶν ὅτι πάντα αὐτοῖς ἐπὶ πολιορκίᾳ τῶν ῥωμαίων ἀπανταχόθεν αὐτοῖς ἀποκαλεισμένοι. καὶ σαβίνος, ὅς εἰσελθὼν τότε πλῆθος αὐτῶν καὶ τὰ φρονήματα αὐτῶν, ἐν ὀλίγῳ τὸ δαεῖν ποιήσας, ὑποτῶν τῶν ἰσχυρῶν μὴ εἰδέναι ὅς οἱ ἀπὸ τῆς κείνης αὐτὸν νικᾷ, ὥστε χεῖρα τι ὡς τὸ ἔαρον ἐπιμπερῆσαι, καὶ τὸν σαβίνου καὶ αὐτοῦ καλῶς ἐκ τῶν ὀξέων βοηθεῖν ὡς ἀνδρῶν μαχόμενος τὸ ἐκ τῶν ἰσχυρῶν στρατόμαχος ἀποκαλεισθῆναι, ὅς τὸ μὴ εἰς μακρὰν ἐλπίσιν κατακοπῆσθαι λαφύοντας αὐτοῖς. αὐτοῖς δὲ τὸ φρουρίου τὸν ὑψηλότερον τῶν πύργων καταλαβόμενος φασάκλον, ἐπὶ τῇ τῶν ἰσχυρῶν ἀδελφοῦ φασάκλου ὠκεοδημηθῆναι τε καὶ οὕτως εἰρημῶν, πλεονῆς ὑποπαρδίων αὐτῶν ἡννομήνης, κατέσπει τῶν ῥωμαίων ἐπιβίβαι τοῖς ἰουδαίοις. αὐτοῖς μὲν ὅδ' εἰς τὴν φίλου ὁλμῶν κατέβαινεν, τῶν δὲ ἄλλων στρατοποδοῦσκειν αὐτῶν τῆς πλοιοξίας διακίον. ὁλμῶνται δὲ εἰς τὴν ἰσχυρὰν τῶν ῥωμαίων μάχῃ συνίει καρτερὰ καὶ οἱ ῥωμαῖοι πολλῶν μὲν ἔργων ἐκράτουν, οὐ μὲν τὰ φρονήματα γὰρ τοῖς ἰουδαίοις ἐκαμν τῇ ὀφεί τῶν δεινῶν πολλῶν αὐτοῖς πιπλωκόταν, ἀποδοῦσαντες δ' αἰῶσιν ἐπὶ ταῖς στραταῖς, καὶ περὶ ἦσαν τῶν ἰερῶν τὸν ἰσχυρὸν ἀνέβησαν ἀνέχουσιν, καὶ πολλὰς μάχης ἡννομήνης, λίθους τε ἀφείσαν, τοῖς μὲν ἐκ χερῶν ὑπάσαντες, οὐδ' ὅσον δύνανται ἀδελφαὶ τῶν τοῦ ἰουδαίου μάχης ὄντες. καὶ οἱ ὅσοι πάντες ὥστε πλεονῆς μίαν ἐβλαπτοῦν τῶν ῥωμαίων, ὅς τὸ ἰσχυρὸν ἐξίει τὸ ἔλ, καὶ ἐπὶ χεῖρ ἔσται ὡς ἀποδοῦν ὅς τὸ ἀνέφικτον τοῖς εἰσακοντήζον πλεονῆς ἔλ, ῥαῖος δὲ κατέσπει τῶν πλεονῶν ἔχοντες. & πολλῶν μὲν χεῖρον ἢ μάχῃ συνίει τῶν δὲ ἰσχυρῶν. ἔπειτα ῥωμαῖοι δυνάεις φέρεται τοῖς δυνάμεις πῦρ εἰσάσιν τῶν στρατῶν, λαθόντες ἰουδαίων τῶν ἀναβηκότας ἐπ' αὐτοῖς. καὶ τὸ πῦρ ὑπὸ τῶν πολλῶν στρατιωτῶν, καὶ μετὰ τῶν ἐκείνων φλόγα δυνάμειν, ἤπειτο τὸ ὄρεον ἢ τὰς. ἢ δὲ ἐξ ὕλωσης παρείχιν πύσης τε καὶ πλεονῶν πλεονῶν ἐπὶ τὴν χεῖρον χεῖρον ἐπαλημῶν ὡς ὡς ἦκεν. ἔργα τε

πολλὰ

σερίας τὰ πάντα λῶν, Ἐἰλας ἱππίων πύσσας, ὅπο- A
 σιτι ἑπικουρικῶς ἢ βασιλεῖς ἢ πῆλεις τῆς ἀρχῆς τότε
 παρείχον, ἠπειράτο βοηθεῖν τοῖς ἐν Ἰουδαίᾳ τότε πο-
 λιορκουμένοις. εἰρητο ἡ πᾶσι εἰς πόλεμους ἐπείγει-
 δον, ὅποσοι περιεζήτησαν. διδόναι τε αὐτῶν καὶ
 βηρύτιοι διόντι αὐτῶν τὴν πόλιν ἑπικουρίας πεντακο-
 σίοις καὶ χιλίοις. πέμπει ἡ καὶ ἀρίστος ὁ πετρεῖος ἔχθρ-
 ος τῆς ἡρώδου φιλίαν τὴν Ῥωμαίων ἀπὸ μὲν συμ- B
 μαχίας ἐν ὀλίγῃ, χωρὶς πεζῶν τε καὶ ἱππίων. συνα-
 γχθεὶς δὲ ἐν Πτολεμαίδῃ τῆς δυνάμεως, μέγας
 πταύτης τῆς ἡρώδου, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ φιλίαν, γα-
 λιλᾶος δὲ ἐπιμύει πολέμῳ, ὃς ἡρώδου τῆς Πτολεμα-
 ῖδος ἐχθροὶ κατὰ κοῦσιν. ὃς ἐμβαλὼν τοῖς περὶ
 κατὰ σάτας εἰς μάχην ῥέπειται, καὶ σπέραιεν ἑλὼν,
 τοῖς μὲν οἰκιστοῖς λυδραποδίσαιτο, τὴν δὲ πόλιν ἐν-
 ῥησιν. αὐτὸς δὲ ἄρατος ἐπὶ συμφείας τῆς πατρὸς στρα-
 τῆς περὶ αὐτῶν, τῆς μὲν πόλεως ἀπέχει δὲ τὸ ἀνέ-
 κλητον ἐπὶ τοῖς νωπεύουσιν ἐν. στρατοπεδεύεται δὲ ἐν C
 πνι καὶ πόλεμους κτήματα, ἀρῶν ὄνομα αὐτῇ. καὶ
 οἱ ἄρατες μίσει τῆς ἡρώδου ἐπιμύει αὐτῶν,
 ἔχθρως ἑπὶ φίλοις τοῖς ἐκείνου ἔχοντες. ἐκείδον
 ἡ περὶ τοῖς συμφείας ἐπὶ αὐτῶν διήρπασαν τε οἱ
 ἄρατες, καὶ ἔκαστον πάντων ἐνυμνῶν ἔσαν ὁχυ-
 ράν. ἐν τῇ περὶ αὐτῶν, ἔδον αὐτοῖς διήρπασαν, ἀλλὰ
 πνεύς καὶ φόνου τὰ πάντα μετὰ λῶν. πνεύεται δὲ
 ἑμμεῖς, ἑμμεῖς κατὰ σάτας ἐπὶ ἐκείνου τῆς πόλε-
 ως, περὶ αὐτῶν ἐπὶ αὐτῶν οἰκιστοῖς. ἐν-
 τεύεται δὲ ἑπὶ ἑρσολύμοις ἡδὴ συνῆπτι, καὶ ἰουδαίων οἱ
 καὶ πολιορκίαν τῆς ἀρχαίας τῆς στρατοπεδεύονται,
 τὴν ὅτι τῆς περὶ αὐτῶν τῆς στρατοπεδεύονται ἔχ-
 ῃ μείναντες ἔχοντο ἡμέραν τὴν πολιορκίαν κατὰ λ-
 πόντες. οἱ δὲ ἐν τοῖς ἑρσολύμοις ἰουδαῖοι δεινὰς τῆς
 ἡρώδου σφίσι ἐγκαλουῦντες ἀπελύοντο τὰς ἀρτίας, ὡς
 τῆς μὲν συνόδου τῆς πλεονείας δὲ τὴν ἰουδαίαν ἡρω-
 μήας, τῆς δὲ πόλεως μετὰ τῇ γνώμῃ τῇ αὐτῇ, πόλεμ-
 ῳ τῇ τῆς ἐπὶ αὐτῶν, συνελθόντες αὐτοῖς, καὶ συμπολιορ- E
 κηθεῖντες Ῥωμαίοις μάλλον ἢ πολιορκεῖν περὶ αὐτῶν
 ἔχοντες. περὶ αὐτῶν τῆς ἡρώδου, ἰουδαίους τε αὐ-
 τῶν ἡρώδου βασιλείας, γράτος τε καὶ ῥήφους τοῖς ὑπὲρ
 αὐτοῖς τῆς στρατοπεδεύονται ἄρῶν, καὶ τῆς Ῥωμαίων οἱ
 πολιορκουμένοι. σάβινος δὲ ἐν ἀρτίας ἡρώδου εἰς ὅ-
 τι, ἀλλὰ ὑπερῆλθε τῆς πόλεως ἐπὶ θαλάσσης. ἡ-
 ρος δὲ κατὰ τὴν χώραν πύμψας τῆς στρατῶν μέγας, ἐ-
 πεζήναι τοῖς ἀρτίας τῆς ἀποστάσεως. καὶ σημα-
 ρουμένων, οὐ μὲν ἐνόλασαν ὡς ἀρτίας, εἰς δὲ
 οὐκ ἀρτίας. ἐχθρόντο δὲ οἱ δὲ ταύτην τὴν ἀρτίας
 σαρανθέντες διχίλιοι. μὲν δὲ τὸ τὴν μὲν αὐτῶν στρα-
 τῶν ἀποπέμπεται, χρῆσιμον μὲν ὄντων ἐπὶ οὐδὲ μ-
 νοῖς ἔσαν τοῖς περὶ αὐτῶν. πολλὰ γὰρ ἡ τῆς αὐ-
 τῶν ἑπὶ αὐτῶν τῆς ἀρτίας, ἑπὶ ἡρώδου
 οὐδὲ, ἐφῆσαι κατὰ τὴν αὐτῶν τῆς ἀρτίας, ἑπὶ αὐ-
 τῶν αὐτοῖς. αὐτὸς δὲ μετὰ ἰουδαίους συνελθόν-
 τας πλεονείας, ἡρώδου εἰς κατὰ λῶν αὐτῶν.
 οἱ δὲ ἔχθρως εἰς χεῖρας, ἀλλὰ παρὶς αὐτοῖς
 ἡρώδου τῇ ἀρτίας συνελθόντες, καὶ ἡρώδου τῆς ἀρτίας
 χωρὶς τὰς ἀρτίας τῆς ἀποστάσεως, ἐπὶ αὐτῶν τῆς ἀρτίας
 ὅποσοι ἡρώδου ἦσαν αὐτῶν, καὶ σαρτῶν τοῖς μὲν αὐτῶν πολλοὶ διήρπασαν, ὅποσοι τε σαρτῶν ὅποσοι ἡρώδου, συν-
 στρατῶν αὐτοῖς, τοῖς δὲ ἐνόλασαν μόνοις, οἱ μὲν περὶ αὐτῶν τῆς ἀρτίας καὶ τῆς οἰκίας ἐς ἑλάνον.

vniversum erant in Syria) & quatuor tuimis
 equitum, auxiliisque regum ac tetrarchatum.
 properabat in Iudæam ut obsidibus succurreret,
 iussis qui præmittabantur convenire Ptole-
 maidem. Berytiotum etiam vibem prætere-
 undo, mille quingentos auxiliares ab eis acce-
 pit. Ateras quoque Petrus amicus Romanis
 factus propter Herodis inimicitias non par-
 um manum misit tam peditum quam equi-
 tum. postquam autem apud Ptolemaidem in
 vnum convenit totus exercitus, partem eius
 filio & amicorum vni tradidit ducendam con-
 tra Galilæos eius urbis agro finitimos, qui re-
 gionem eorum ingreditur, profligatis quot-
 quot ausi sunt cum armis occurrere, Sepho-
 rum cepit: & venditis sub hasta incolis, ur-
 bem absumpsit incendio. Ipse Varus versus
 Samariam progreffus cum exercitu, à civita-
 te quidem abstinuit, quam sciebat immunem
 à seditionum contagio: castra autem posuit
 in quodam vico, qui erat Ptolemæi possessio,
 Arus nomine. eum Arabes incendunt, pro-
 pter Herodem amicis quoque eius infensi. in-
 de progreffi Sampho alium vicum iidem Ara-
 bes diripiunt, moxque incendunt, quamvis
 munitissimum. quin totò ille itinere nihil
 eos effugit, omnia miscens flammis ac ca-
 dibus. Nam & Emmaus cremata est Vari
 iussu, in vindictam eorum ibi militum,
 desertam tamen ab habitatoribus. Inde cum ap-
 propinquarent Hierosolymis, Iudæi qui le-
 gionem ab ea parte obidebant, ad primum
 venientis exercitus conspectum territi diffuge-
 runt oppugnatione quam inceptabant reli-
 cta. Hierosolymitani autem Iudæi graviter
 à Varo increpati, excusationem afferebant,
 populum quidem propter festum confluisse,
 bellum verò non ex sua sententia, sed ex con-
 uenarum audacia susceptum: & se adeò non
 oppugnasse Romanos, ut potius vnà cum il-
 lis oppugnati fuerint. & iam antè obuiam ei
 processerant, Iosephus Herodis regis nepos
 Gratulique ac Ritus cum militibus, & Ro-
 mani qui obsidionem tulerant. Sabinus enim
 in eius conspectum non venit, sed subducens
 se clam ex vrbē, ad mare profectus est. Tum
 Varus dimissa per totam regionem parte exer-
 citus, perquirebat defectionis autores: &
 indicio repertos, alios ut fontes punit, non-
 nullos dimisit incolumes: actique sunt in cru-
 ces ea de causa circiter duo millia. Post hæc
 ablegato exercitu cuius non erat usus amplius,
 quique contra eius voluntatem lucri studio
 multa maleficia patraverat, ipse audito de-
 cem millia Iudæorum in vnum confluisse,
 properavit ut eos deprehenderet. illi non ausi
 manus conferere, deditionem fecerunt arbi-
 tratu Achiabī. Varus autem data seditionis
 vulgo defectionis venia, duces eo-
 rum misit ad Cæsariem. Ille cæteris igno-
 uit, in solos aliquot regis Herodis necessa-
 rios animaduertit, quod nec cognationis nec
 iustitiæ respectu à nefariis armis abstinerent.

XVII.

Itaque Varus rebus compositis, & relicta A Hierosolymis eadem legione in praesidio reuersus est Antiochiam. Archelao autem Romae aliud negotium exhibitum est tali de causa. Venit eo Vari permissu Iudaeorum legatio, postulans ut eis liceat suis legibus viuere: erantque legati quinquaginta, quibus aderant Iudaeorum urbem incolentium plus quam octo millia. cumque Caesar conuocasset in eadem Apollinis magno sumptu à se extructam concilium amicorum & primariorum ciuium, venerunt eo legati, prosequente Iudaeorum turba, & Archelaus cum amicorum comitatu. cognati autem regis neque ab Archelao itabant propter ipsius odium, & tamen legatis suffragari grauabantur, quod puderet eos eorum Caesaris aduersari homini tam propinqua coniuncto necessitudine. Aderat & Philippus e Syria Vari hortatu veniens ea potissimum de causa, ut fratris aduocatum ageret, cui Varus bene cupiebat: deinde nonnihil sperans, si impetrarent Iudaei potestatem viuendi suis legibus, fore ut diuilo in Herodis progeniem regno, ad ipsum quoque rediret pars aliqua. Data igitur Iudaeorum legatis dicendi copia, postulantes non esse ulterius sub regibus, ab accusanda Herodis iniquitate orsi sunt: Regem illum fuisse nomine tenus, alioquin omnibus omnium tyrannorum artibus usum ad subiectae gentis perniciem, nec his contentum quasdam nouas ex suo commentum esse ingenio. Nec opus esse commemorari quam multis vitam ademisset, cum longè deterior fuerit condito superstitum, quos non modò perpetua truculentia & asperitate tetuerit, sed bonis etiam eorum rapaces manus non abstinerit. itaque vicinas vires ab exteris habitatas illum ornamentis excoluisse quo magis in suo regno sitas exhauriret exactiōibus: adegisseque gentem suam ad extremam pauperitatem, quam cum primis florentem acceperit, dum nobiles ex causis parum probabilibus damnatos capitis insuper bonis spoliat, aut facta viuendi gratia, nudat eos possessionibus. deinde cum annuatributa iniuncta sint per singulos, seorsum tamen placandam fuisse auaritatem amicorum eius & aulicorum, atque etiam seruorum qui huiusmodi exigendis praesent, ut hoc pacto iniuriolam vexationem redimerent. Silentio F enim praetereundas constuprationes virginum, & per contumeliam ereptam matronis pudicitiam, quandoquidem haec patientibus maximum sit solatium, si quam paucissimis sciatur suum dedecus. in summa non aliter ipsis praesuisse Herodem, quam si saeuissimae bestiae in eos commissum fuisset imperium. Itaque cum multis olim ea gens oppressa sit cladibus, nullum tamen extare in rerum monumentis exemplum, cum quo confecti possit praesens per Herodem illata calamitas. Quapropter merito ab eis Archelaum promptis studiis regem consalutatū, quod ita putarent, fieri nō posse, quin quicumque tandē Herodi succederet, moderatius multo tractaret subditos: & in eius gratiam patrem honoratū

μήνους πάντα όντα αὐτῷ ἔπι βασιλείᾳ ἐσόμενον ἡρώδην μεγάλῃ φωνῇ, καὶ τὸν πατέρα συνολοφύρατο

ἄσους μὲν δὴ ταῦτα καταστὰς μένος, ἔφηκεν ἰε-
ροσολύμων τὸ καὶ περὶ τὴν κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν ἀ-
ποχρίαν ἡπειροῦτο. ἀρχέλαος δὲ ὅτι ῥώμης ἐστὶν ἀπο-
κριμὴν ἐφύετο αὐτὸν καὶ τὴν αὐτῶν ἀφίκετο εἰς
τὴν ῥώμην πρεσβείᾳ ἰουδαίων ἕαυτον ἔ-
κπεσεν αὐτῷ ὅτι καὶ καὶ ῥώμης αὐτῶν αὐτο-
νομίας. καὶ ἦσαν οἱ μὲν πρεσβύτεροι οἱ δὲ πρῶτοι γινώμη
τῶ ἔθνους πινυμένοι, συνίς αὐτῶν ὅτι ῥώμης
ἰουδαίων ἕαυτον ὁπταχιλίους. καί ποτε τι συνίδεον
φίλων τι τῶ αὐτῶν, καὶ ῥωμαίων τὴν φωνὴν συναγαγόν-
τες ἐν ἱερῷ δαίμωνος, μεγάλοις τέλεισι τῶ αὐτῶν ἰ-
δρυμένων, οἱ μὲν πρεσβύτεροι καὶ τὴν πλείονος τῶ αὐτῶν ἰ-
δρυμένων ἀφικνῶν, ἀρχέλαος δὲ καὶ τῶν φίλων, ὅσοι οἱ
συνήκεις ἦσαν τῇ βασιλείᾳ, ἀρχέλαος μὲν συνιττάχθαι
ἔλα μῦθος, τὸ πρὸς αὐτὸν ὑστέρη, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις ὁμο-
ψφῶν κατ' αὐτὴν δεινὴν ἡρώδην, ἐν αἰχμῇ τῇ αὐτῇ
οἰόμενοι γινώσκοντες ὅτι καὶ καί ποτε κατ' αὐτὸν οἰκείου
διαδεδωκεν τὴν πρεσβυτερίαν. παρὼν δὲ ἦν καὶ φίλιπ-
πος δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι καὶ αὐτὸν ἡρώδης, τὸ μὲν κατὰ
λαόν, ὅτι συνιττάχθαι τὰς δὲ φωνάς, πάντων δὲ ἀνέει
ἕαυτον αὐτῶν. ἡρώδης δὲ τῇ βασιλείᾳ μεταπώσας, ἔλα δὲ
ὑπὸ τῶν ἡρώδων, ἡρώδης αὐτῶν γινώσκοντες ὅτι τὸ πολ-
λοῖς ἔστι τῶ αὐτονομίας γινώσκοντες, καὶ ὑστέρη τῶ
καὶ αὐτὸς μῦθος αὐτῶν πρὸς αὐτὸν. λόγος δὲ ἦν τῶ ἰου-
δαίων πρεσβυτέροις δοθέντες, οἱ δὲ κατὰ τὴν βασι-
λείᾳ ἡρώδην λέγειν, ὅτι καὶ πρὸς αὐτὸν ἡρώδης ὅτι καὶ
νομίων ἔπειτα. βασιλείᾳ μὲν ὁμοῦ δὲ πρὸς αὐτὸν, ὅτι
ἦν ἐν τῇ τυραννίᾳ ἡρώδης τὸ ἀνέειν ἐν αὐτῇ ἀνέειν
εἰς αὐτὸν ἐπ' ὀλίγον τῶ ἡρώδην συνιττάχθαι, ὅτι
πολλὰ καὶ φύσει τῇ αὐτῇ πρὸς αὐτὸν ἡρώδην ἐν αὐτῇ
ἡρώδης. πολλὰ γὰρ ὄντων οἱ ἀνέειν δὲ πρὸς αὐτὸν, καὶ
ἡρώδης τῶ πρὸς αὐτὸν πολλὰ δυσυχίας ἐστὶν τῶ πα-
θῆς ἐκείνων τῶς ζῶντας ἔστι, καὶ μόνον ὡς αὐτὸν καὶ ἡρώδης
ἐπ' αὐτοῖς ἀνέειν, ἀλλὰ καὶ ὡς αὐτὸν ἡρώδης. πόλις μὲν
καὶ τῶ μὲν πρὸς αὐτὸν, ἡρώδης ἀλλοφύλων οἰκουμένης
κοσμήσει μὲν πάντα κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν, καὶ αὐτὸν
τῶ ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῇ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν. πρὸς αὐτὸν
τὸ ἡρώδης ἀναπληρῶν, συνὸς αὐτῶν δὲ αὐτὸν παρ-
ληφόντα, τῶ τῶ ἀναπληρῶν ὅτι καὶ αὐτὸν αὐτὸν ἐπ'
ἀλόγους ἀνέειν τῶς ἀνέειν ἀποφείδοντες, καὶ οἱ συν-
ήκεις τῶ ἀνέειν τῶ ζῶν, φίλων χρημάτων καταδι-
κάζοντα. καὶ καὶ μὲν πρὸς αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἐπὶ βαλλομέ-
νους ἡρώδης τὸ ἐπ' αὐτὸν, καὶ οἱ οἰκείοις καὶ φίλοις, καὶ τῶ δὲ
οἱ ἐπ' αὐτὸν τῶ πρὸς αὐτὸν ἀνέειν, ὅτι τὸ μὲν ἔστι καὶ
συνὸς αὐτῶν, μὲν δὲ ὅπως μὲν ἀνέειν διδομέ-
νων. παρδένων μὲν τῶ πρὸς αὐτὸν, καὶ γυναικῶν αἰχμῶν,
ὅπως αὐτὸν πρὸς αὐτὸν ἡρώδης ἀναπληρῶν, σι-
γῶν, ὅτι τὸ ἡρώδην ἡρώδης τῶ πρὸς αὐτὸν, τῶ μὲν
γινώσκοντες, ὅτι τῶ ἀνέειν αὐτὸν ἡρώδης ἡρώδην
ἐπεισάχοντα τὴν ὑβρίν αὐτῶν, ὅπως αὐτὸν ἐπ' αὐτὸν
αὐτῶν ὅπως αὐτὸν δυνάμει αὐτῶν ὅτι καὶ ἡρώδης
πολλῶν γυναικῶν ἀνέειν ὅτι καὶ αὐτὸν ἀνέειν ἐπὶ τῶ
ἡρώδην ἡρώδης πρὸς αὐτὸν ὅτι καὶ αὐτὸν ἀνέειν ἐπὶ τῶ
αὐτῶν, ὅτι καὶ αὐτὸν κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν, ὅτι καὶ αὐτὸν
ἡρώδης τὸ ἡρώδης. καὶ ὅτι αὐτὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν
τὸ ἀνέειν ἀρχέλαον βασιλείᾳ πρὸς αὐτὸν, οἰ-
κούσης πάντα ὅτι καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῶν αὐτῶν, καὶ τὸν πατέρα συνολο-
φύρατο

[illegible]

... ..

Kentucky's history is rich in tradition, and its people are proud of their heritage. The state's many historic sites and landmarks are a testament to its long and colorful past. From the Bluegrass to the mountains, Kentucky has something for everyone. The state's many historic sites and landmarks are a testament to its long and colorful past. From the Bluegrass to the mountains, Kentucky has something for everyone.

[illegible]

100

...the ...

κρίσταις ἢ ὡς ἀφίκετο ἀγγελία πρὸς αὐτὸν, ἠπείκει μὲν Ἀ
δὲ τὸ μὴ αὐτῶς ἀπατηθῆναι ἠρώδη ἐν παρρησίᾳ
σιν ὅτι μεγάλα αἰνεῖουσιν αὐτὸν. δίδου ἢ τῇ ἐλπίδι
κέλευσεν τῇ αὐτῇ πρὸς ἑξελόφθων ἀμυληκότες τοῖς
μεγαλείοις, πέμπει κελύουσιν ἀγγέλους εἰς ὅφιν αὐτῶν
τὴν ἀλιζάνδρον. ὃ ἂν ἦν ἐν τῇ βελτίᾳ ἐπὶ τῇ
κρίσει τῶν πολλῶν γυναικῶν. καὶ μὴ καὶ οὕτως διηπάτητο.
ἀλλ' ὡς ἔτι ἐμφερὲς καὶ μὴ ὡς τὴν ἀπατήσιν τοῖς σωφρο-
νικοῖς ἐκλογίζεσθαι δυναμῶν. αὐτὴν γὰρ ἐπὶ τῇ ἐξέτα-
σιν ὁ φύλαξις ἀνδρῶν, καὶ ὡς τὸ ἐκείνῳ ῥοδὸν ἀπὸ τῆς
στόματος ὑπὸ ῥοφῆς ἑξελόμενος συνερχόμενος, δὲ
τα εἰς ἀντία τῆς διότι σκληρότερον ἔξεβηκεν τὸ σῶμα.
διασπόμενος οὐκ ἀντιπρὸς τὸν ὅτι φύλαξις δι-
δοσκάλη καὶ μαθητῶν, ἐλόντων τολμηρῶν συνερχομένων,
ἐξήταζε πρὸς ἀριστοβύλῃ, τὴν γὰρ γυνὴν συνεκκαπίν-
τος αὐτῶν, καὶ δι' ὧν ἀπῆλθεν ἐπὶ τῇ ἀντιπρὸς μεταποιού-
μενος τῇ ἀξίας, ἥς περὶ οὐκ ἐκ τῆς τυχαίας τῆς ἑταίρας
ἰότητος. φανερὸν ἢ ἐπὶ τῇ σὺν τῇ κυρίᾳ καὶ ἐκείνῃ
κινδύνων ὑποφέρει τὴν καὶ θάλασσαν, εἰ πρὸς αὐτῇ συ-
σπῆναι τὴν διότι μὴ παντελὲς ἐκκαλεῖται τὸ μαρτύριον
γυναικῶν, ἀλλὰ πρὸς ἀριστοβύλῃ μόνον τῆς ἐπιβου-
λεύσεως. ταῦτα δὲ πρὸς τὴν ἀντιπρὸς, καὶ συνερχομένων αὐτῶν
τῇ μηχανοποιῇ τῇ περὶ τῆς καὶ οὕτως καὶ τῶν ἀπολα-
βῶν τῇ μετὰ τὸν, ἀλλὰ σὺν μισθὸς ἐπὶ περὶ οὐκ ἐπὶ
μὴ καὶ πρὸς ἐμὲ ἀπάτη χρησιμῶν τὸ μὴ ἀπολύμενον
τῇ σωτηρίας, φάνη δὲ μοι αὐτὸν τὸ ὅτι ἐν τυχαίᾳ, καὶ
ὅς σε τοιαύτῃ ἐξελόμενος ἀνανοεῖται, μείζον γὰρ τὸ ἐπι-
βουλεύμα κακίας ἥς ἐκκαλεῖται, χερσὶν ὡς γυναικῶν
τυχαίᾳ, καὶ δι' ὧν ὡς ἄλλως περὶ τῆς περὶ τῆς
τῇ καὶ οὕτως τὸ ἐπιβουλεύμα, ὅτι ῥοδὸν, καὶ ἐπὶ τῇ
νοὶ συκταίμενον. καὶ οὕτως τῇ καὶ φύλαξις ἀνδρῶν, οὐ
γὰρ ἐφύλαττο ἀπολογίαν τῇ πρὸς αὐτὸν, δρας ἡμεῖς ὅτι
αὐτοῦ γυναικῶν τῇ σώματι, ἐρέσεν ἐν τοῖς ναύταις καὶ
λέγει. τὸ ἂν ἀπαπεισάτω πείνει. καὶ τῇ δὲ ἡρεῖ μὴ
λίους ὅπως τετέλεικεν εἰς τὴν φύλαξις ἀνδρῶν δὲ κα-
τὰ τῆς ἀναλογίας. ὅτι τὰ καὶ πρὸς τὸν φύλαξις ἀνδρῶν
τολμηρῶς συνερχομένων, ὡς ἀκλῆς εἶχεν.

Κεφάλαιον ιε'.

Ες ἀρχὴν παλιν καταρχηθεὶς ἐξωρίσθης εἰς Βίβαναι.

Αρχέλαος ὃ τ' ἰθναρχίαν ὠκυλαβὸν, ἑπεὶ εἰς ἰουδαίαν ἀφικνεῖται, ἰωάζαρον τ' βοηθὴ ἀφελό-
μνος τ' ἀρχιερωσύνην, ὅππασιν συσάντη τῆς σασιώ-
της, ἐλεάζαρον τ' οὐκ εὖς ὑποκαθίστα) ἀδελφόν. αὐοι-
κοδομεῖ ἡ κ' τὸν ἐν εἰρηχῆντι βασιλείῳ ἐκ πατρὸς, ἥν
πὶ δ' αὐτῶν ὅποσα νεαρά τ' κώμην ὀφείλει ὀπρῆσθαι,
ὡς ἡμισείας ἀπέσπρην ἐπαγαγὴν αὐτῷ ποιήμνος, τῷ
πιδίῳ φοιτῆν ἐπ' αὐτῷ περὶ τοῦ μῦθου. κώμην ἡ κ' π-
σας ἀρχελαΐδα ὄνομα αὐτῇ πῆθετα, κ' τὴ πατρὶς πα-
ράβασιν ποταμὸν, ἡ λαφύραν μὲν τ' ἀρχελαὸν θυ-
γατέρα, ἀλεξάνδρην ἡ τ' ἀδελφὴν γαμητὴν ἡρομόνῳ
ὡς ἡ κ' τῆνα π' αὐτῇ ἀπόμνητον ὃν ἰουδαίοις γαμητὰς
ἀδελφῶν ἀρετῶν, γαμῆδ' ὁρατὴν βεῖ ἡ κ' ὁ ἰωάζαρος
ἐν τῇ ἱερουσὺν, ὅππασιν ἑσθλὸς αὐτῷ ζῶντι ἡσὺ τῷ σὶ πατρὶ.
ὡρῶπι ἡν ἀδελφῶν αὐτῶν ἔντι ἰουδαίοις, κ' συμμείρας μὴ φέροντες τῷ ὀμῶπτι αὐτῷ, καὶ τυραννί-
δα, κατηγορεῖσιν αὐτῷ ὅππασιν καὶ μαλιστα ἑπεὶ ἔγνωσαν αὐτὸν ὡς ἀβιβηκὸς τῶν ἐπιτολῶν αὐτῶν,

Id vibi allatum est ad Cæsarem, nolebat fidem habere nuncio, quòd fecit Herodem non facile potuisse decipi in re tam seria: non nihil tamen spe motus, Celadum vnum è suis libertis familiariter olim versatum cum adolescentibus illò nutrie, iussu ut Alexandrum in conspectum suum adduceret: quod ille fecit, nihilo in dignoscendo aliis sagacior. Non tamen imponi potuit Cæsari, quòd non tanta esset similitudo ut etiam prudenter considerantes falleret. Pseudalexander enim & manus habebat duras opere, & corporis illa gratia carcebat, quæ solet bene natis & educatis contingere, quòd ipse non vixisset in tantis deliciis. Postquam igitur animaduertit conspirasse in mendacia præceptorem atque discipulum, & ex composito loquentibus adesse fiduciam, percontabatur quid factum esset simul erepto Aristobulo, aut eumnam ille non venisset, ut vnà cum fratre ius præclaris natalibus debitu reposceret: Responsum est in Cypro cum mansisse, metu periculorum quibus mare nauigantes expositi sunt: ut si quid ipsis contigisset durius non omnino Mariamnes genus intercidere, sed superesset saltem Aristobulus: Hæc illo asseuerante, simulque concinente auctore huius fabulæ, Cæsar deducto adolescentem Tibi, inquit, si non me quoque coneris fallere, merces erit impunitas quod ad tuam salutem attemet: nunc age dicito quânam sis, & quis te ad hæc audenda impulerit. neque enim istius ætatis est tam insidiosa malitia. Ibi ille, cum non posset aliud, totum commentum indicat, quibus modis, & à quo sit compositum. Cæsar autem Pseudalexandrum, ut pollicita seruaret, in regiminum ordinem allegit, quòd esset valido corpore: doctorem verò eius affecit supplicio. cæterum Melius abundè magna mulcta fuit, quæ in fictitium Alexandrum frustra impenderant: atque ita cœptum Pseudalexandri temerarium turpis consecutus est exitus.

C A P: X V.

Archelaus iterum accusatus Viennam re-
legatus est.

Cæterum Archelaus iam ethnarcha in Iudæam reuocatus, Ioazaro Boëthi filio pontificatum abrogat, infimulato quoddam seditiosis consenserit: cùmque dignitatem in Eleazarum illius fratrem collocat. apud Hierichuntem deinde regiam magnificè refecit, aquarum quibus Neera vicus iuuabatur, dimidio deriuato in palmetum recens à se in subiecto campo conlitum. nouum etiam vicum conditum à se denominauit Archelaida: & contempto more patrio, Glaphyram Archelai regis filiam, olim Alexandri fratris sui coniugem, & liberorum ex illo susceptorum matrem, duxit: quamuis Iudæi lege vetentur fratrum uxores ducere. Nec Eleazarus diu sacerdotio potitus est, subrogato in viuētis locum Iesū Siæ filio. Decimo autem principatus Archelai anno prunates tam Iudæorum quam Samaritarum non ferentes eius tyrannidem, detulerunt eum ad Cæsarem, maximè cùm scirent eum contra ipsius mandatum fecisse,

fff

à quo iussus fuerat ex æquo ac bono præesse A
subitis. Hoc audito Cæsar ira commotus ac-
certit procuratorem eius Romæ agentem, &
ipsum Archelaum nomine nec dignatus quic-
quam scribere, Vade inquit, & quàm primum
illum ad nos adducito, qui accelerata naviga-
tione in Iudæam delatus, reperit eum cum ami-
cis in conuiuiis: indicatæque voluntate Cæsa-
ris, ad profectiorem, hortatus est. Mox ubi ve-
nit, Cæsar auditis eius accuatoribus & ipsius B
defensione, misit eum Viennam in exilium
quæ est vrbis Galliz, multatam prius omni
pecunia. Sed priusquam Romam euocatus est,
amicis tale narravit somnium. Vilius est tibi
videre decem spicas maturas tritico plenas à
bubus absumi: experrectusque non contem-
nendam visionem ratus, coniectores diuinos
super ea consuluit, quibus dissentientibus cum
variaret interpretatio, Simon vir Elæus
præfatus veniam, ait hanc visionem Arche-
lao significare mutationem in deterius, boues C
enim significare miseriam, quod in perpe-
tuum laboribus degat hoc animal, præterea
rerum mutationem, quia terra horum ope-
ra versata nec locum eundem retineat, nec
faciem, cæterum decem illas spicas totidem
annorum præfinire numerum, eas enim re-
dire annuis vicibus, iamque instare Arche-
lao dominationis terminum. Sic ille hoc
somnia interpretatus est: post cuius visionem
quinta die venit in Iudæam procurator D
Archelaus, ad euocandum illum missus à Cæ-
sare. Simile quiddam & Glaphyræ eius vxori
accidit, Archelai regis filia, hæc ut iam dixi-
mus, virgo nupserat Alexandro Herodis filio,
fratri huius Archelai: quo à patre occiso, ite-
rum nupsit Iubæ regi Mauritaniz, hoc quoque
defuncto viduam apud patrem agentem in
Cappadocia duxit Archelaus, repudiata Ma-
riamne priore coniuge, tanto ardebat amore
Glaphyræ, huic degenti cum Archelao tale E
somnia obuersatum est. Visa tibi est Ale-
xandrum venientem complexu excipere præ
gaudio. Illum verò expositulantem dicere,
Confirmasti Glaphyra vulgare illud dictum,
non esse fidendum mulieribus, quæ virgo
mihi coniuncta matrimonio, & commu-
nium liberorum parens, oblita nostri amo-
ris capta es secundarum nuptiarum deside-
rio, ac ne ea quidem contumelia conten-
ta, ausces cum tertio cubare sponso, turpi-
ter & impudenter ingressa meam familiam
& nupta Archelao, fratrem meum habere ma-
ritum sustinens. At ego non obliuiscar vete-
ris tuæ benevolentiz, teque liberabo ab hoc
opprobrio, mihi que te meam vindicabo. hoc
somnia cum illa exposuisset apud qual-
dam familiares sibi mulieres post paucos dies
vita functa est. quod ego ideo hic referen-
dum putavi, quod sermo sit mihi de illis regi-
bus: & alioqui res magni exempli videretur,
certissimum immortalitatis animorum & di-
uinæ prouidentiz argumentum continens.

τὸς τὴν οὐκιδουῦτος, ἐμὲν ὡς αὖτε καὶ ἡ ἀποδοσάμενος. ταῦτα διηγεσάμενος πρὸς τὰς συνήθεις τῆς γυναι-
κῶν, μετ' ὀλίγας ἡμέρας πάλιν τὴν βίον. ἐν ᾧ ἡ ἀλλότρια νομίσας αὐτὰ πάλιν πάλιν λόγῳ τῷ δὲ τὸ
πρὸς τὴν βασιλίαν αὐτὴν σιωπῆσαι, καὶ ἄλλως ἐπὶ τῷ πρὸς τὴν βασιλίαν πρὸς τὴν ἀμφὶ τὰς ψυχὰς ἀδασίας
ἡμετέρας, καὶ τὴν θεῖαν προνομίαν καὶ αἰδρωμένην πρὸς τὴν ἀπὸ, καλῶς ἔχον ἐν νόμῳ εἰπὼν
ὅτι,

ἵνα ἐπιφύκως αἰσρέσῃ πρὸς αὐτὰς. ὁ δὲ τὸν καὶ σαρ-
κὸς ἦκεν, ὅρῃ φέρων τὸ ἐπίτευπον ἀρχιλάου τὸ ἐν ῥώ-
μῃ πρὸς τὴν ἀρχιλάου, καὶ τὴν ὄνομα ἦν, μετὰ
καλίστης, γράφειν μὲν ἀρχιλάου τὸ πρὸς τὴν ἡμετέραν. οὐδ' ὅ-
μως πρὸς τὴν πάλιν μὲν εἰς αἰσρέσας ἵπτανται
γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμῶς, καὶ ὅς ἐκπλυνεῖν ἐκ τῆς ἐξίας ποτισαί-
μενος, καὶ ἀφικόμενος εἰς ἰουδαίαν λαμβάνει τὸ ἀρχιλάου
ἐν δυνάμει ὅτι μὲν τὸ φίλων, τὴν πὶ δυνάμει δυνάμει
μαίει τὸ καίσαρος, καὶ ὁρμῶν αὐτὸν εἰς τὸ ἐξοδόν. καὶ ὁ
καίσαρ ἀφικόμενος ἐπὶ πικρῶν κατηγορῶν ἀπεργάται καὶ
αὐτὸν λέγοντος καὶ καίνοι μὲν φυγάδα εἰλαίνῃ, τοῖς οἰκτι-
ρήτοι αὐτῷ βίοντι πόλιν τὴν γαλατίας, τὰ δὲ χεῖρα
ἀπολύει καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ ἡ κληθεὶς ἐπὶ ῥώμῃς ἀνελ-
θεὶν ἀρχιλάου, ὅναρ τοῖσι δὲ ἐκδιηγείται τοῖς φίλοις.
Διασταύμενος ἀσάχης δίκης τὸ ἀριθμῶν, πάλιν πρὸς τὴν
ἰδίαν ἀκμὴν ἀπὸ τῆς πόλεως, δόξα μὲν αὐτῷ βίβρωσκο-
μήσει ὑπὸ βοῶν διατρέχει, καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν, φέρειν γὰρ
εἰς μέγα δόξα μὲν τὸ ὅτι αὐτῷ, μετὰ τὴν ἡμετέραν
τῆς, οἷς πρὸς τὴν ἡμετέραν ἦσαν αἱ ἀναστροφῆς, σιδηρὰ μέγιστον
ἢ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, καὶ γὰρ εἰς τὴν ἡμετέραν πᾶσιν ἀφῆρησιν,
οἷον αὐτῷ γῆρας ἰσάως, ἀσφάλειαν αἰψοτάμενος,
μετὰ βολῶν πρὸς τὴν ἡμετέραν ἡμετέραν ἀρχιλάου φέρειν τὴν
ὅτι αὐτῷ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πρὸς τὴν ἡμετέραν, βοῶν μὲν γὰρ κακοπα-
θείας πρὸς τὴν ἡμετέραν, δὲ τὸ ἡμετέραν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν τὸ
ζῶν, μεταβολὰς ἢ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν, δὲ τὸ ἡμετέραν, πόνον
πρὸς τὴν ἡμετέραν ἀρμύνην, ἐν ταῦτα μὲν ἢ δυνάμει. τῆς
ἢ ἀσάχης δίκης ὄντας, τοῖσι δὲ ἀεὶ μὲν ἐπὶ αὐτῷ ὅ-
ριζεν. πρὸς τὴν ἡμετέραν ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν θίγεις, καὶ τὸν
χεῖρον ἐξήκειν ἀρχιλάου τὸ ἡμετέραν. ὁ δὲ ταῦτα
ἐξηγήσας τὸν ὄντας. πρὸς τὴν ἡμετέραν μετὰ τὸ
πρῶτον αὐτῷ ἢ ὅτι ἀρχιλάου σιωπῆσαι, ὁ ἀνακαλέ-
μενος ἀρχιλάου πρὸς τὴν ἡμετέραν εἰς ἰουδαίαν ὑπὸ καίσαρος
ἀφίκετο. ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ γλαφύρα τῇ γυναικὶ αὐτῷ
τυγχάνει, βασιλέως ἀρχιλάου θυγατρὶ ὅτι ἡ ὡς πρὸς
πρὸς τὴν ἡμετέραν, σιωπῆσαι παρθίνου λαβὼν ἀλέξανδρος ἡ-
ραὶ δὲ μὲν ἡμετέραν ἀρχιλάου ἢ ἀδελφός, ἵπτι ἢ συμβαίνει τὸ
ἀλέξανδρος ὑπὸ τὸ παρὸς τὴν ἡμετέραν, ἰούδα τὴν ἡμετέραν
βασιλεὶ γαμῆται, μεταστὰς ἢ τὴν ἡμετέραν χηρῶν
σαν ἐν καπαδοκίᾳ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν, ἀρχιλάου ἀρ-
ταί τὴν ἡμετέραν αὐτῷ μὲν ἡμετέραν ἐκβαλὼν, ὅ-
σος δὲ αὐτῷ τὸ γλαφύρας αἰσρέσιν ἦρας, καὶ σιωπῆσαι
τὴν ἀρχιλάου, τοῖσι δὲ ὄναρ διαταί. ἰδὼν τὸν ἀλέξαν-
δρον ἐπὶ τὰς ἀπὸ διασταύμενος, χάρειν καὶ πρὸς τὴν ἡμετέραν
πρὸς τὴν ἡμετέραν, τὸν ἢ κατὰ μέμψιν πρὸς τὴν ἡμετέραν
φάναι, γλαφύρας, σιωπῆσαι ἀεὶ λόγῳ, ὅς ἀπὸς τὴν
λεχθῇ τῇ γυναικὶ ἢ σιωπῆσαι ὁλοκληρώσας μὲν, καὶ σιωπῆσαι
τοῖσι δὲ παρθίνου, παίδων ἡμῶν γονόντας, λήθη
παρθίνου ἦρας τοῖς ἡμετέραν, διηγεῖται ἐπὶ τὴν ἡμετέραν
γάμων. πρὸς τὴν ἡμετέραν δὲ σοὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, ἀλλὰ καὶ
τὴν ἡμετέραν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν αὐτῇ ὡς πρὸς τὴν ἡμετέραν
νυμφίον, ἀφῆρησιν καὶ ἀναγκῆς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν οἶκον τὴν ἡμετέραν,
καὶ γὰρ σιωπῆσαι μὲν πρὸς ἀρχιλάου, αὐτῷ δὲ μὲν
σταυτῆς, ἀδελφῶν δὲ ἡμετέραν. ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὴν ἡμετέραν
δύω ποίσομαι ἀνοίας τὸ σῆς, ἀπαλλάξω δὲ σε παρ-

ὅτω ἡ ἀπιστεῖται τὰ τοιαῦτα, γνάμης ὁ ἀμύρος τ' ἑαυτῷ
 κωλύμα ἢ αὐτὸν ποτ' ἐπ' ἀρετῇ αὐτῷ περὶ δι-
 μύριον. τ' ἡ ἀρχελαὺ χάρις ὑποπλοῖς περὶ τιμηθεί-
 σης τῇ συραν, πέμπεται κυρλίως ὑπὸ χάριτας αὐτῷ
 ὑπαπκός, ὁποτιμησόμενος τὰ ἐν συρίᾳ, καὶ τ' ἀρχελαὺ
 ὑποδωσόμενος οἶκον.

Cui verò hæc videntur incredibilia, fruatur
 opinione sua, & aliis non obstat qui talibus
 excitantur ad virtutis studia. Cæterum ditione
 Archelai contributa Syriæ, missus est illo à Cæ-
 sare vir consularis Quirinius, qui censum age-
 ret per Syriam, & ipsius Archelai domum
 venderet.

ΤΑ ΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ ΕΝ ΤΩ ΟΚΤΩ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΩ ΛΟΓΩ, ΤΩΝ

Ιωσήπου ἱστοριῶν τῆς ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας.

Ὡς κυρλίως ὑπὸ χάριτας ἐπέμψθη πηκτὴς συρίᾳ καὶ ἰουδαίας, ἡ ὑποδωσόμενος τὴν ἀρχελαὺν ἑστία.
 μεταπισύσης τ' ἰουδαίας ἐν βασιλείᾳ εἰς ἱπαρχίαν. καὶ ὡς κωπώνιος ἐκ τῆ ἱππικῆς ἔχματος,
 ἐπέμψθη ἱπαρχος ἰουδαίας. ἡ δὲ ἰουδαία τὴν γαλιλαίαν.

Κεφ. α

Τίτες ἀρέσει, καὶ ὅπου αὐτῷ ἰουδαίῳ φιλοσόφῳ, καὶ τίνες οἱ νόμοι.

Κεφ. β

Ὡς ἡρώδης, καὶ φίλιππος οἱ τετράρχαι, πόλεις ἐκτίσαν εἰς πηλὴν χάριτας.

Κεφ. γ

Ὡς πόπιος πλάτος ἡδέλφισι κρύφα εἰσένειχεν εἰς ἱεροσόλυμα περὶ τῶν χάριτας, γνοὺς ὅτι λαός, ἐξ α-
 σίας περὶ αὐτὸν, ἀλλ' ἐξελόμενοι αὐτὰς διὰ ἱεροσολύμων εἰς κατισάριαν.

Κεφ. δ

Τὰ συμβάντα ἰουδαίῳ ἐν ρώμῃ, καὶ δὲ πλάτου.

Κεφ. ε

Οὐτελλὴν ἀνάστασις εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ὡς πβέλιος καὶ σαρ' ἐγχαψεν αὐτὰς ἀρταβάνῳ μὲν τῷ παρδῶν
 περὶ αὐτῶν οὐμῆρις αὐτῶν ἀνέμψαν, περὶ ἀρίταν ἡ πολυμῆιν.

Κεφ. ς

Πόλεμος ἡρώδης τῶν τετράρχων περὶ ἀρίταν τὸν τῷ ἀράβων βασιλείᾳ ἡ ἡττα.

Κεφ. ζ

Απόλλους ἀγρίωπα τὴν βασιλείᾳ εἰς ρώμῃν περὶ πβέλιον καὶ σαρ'α, καὶ ὡς κατηγορηθεὶς ἐδίδη. ἡ δὲ
 ἔσπον ἐλύθη ὑπὸ γάμῳ μὲν τῷ πβελίου τελευτῇ.

Κεφ. η

Ὡς ἡρώδης τετράρχης ἀναβὰς εἰς ρώμῃν, κατηγορηθεὶς ὑπὸ ἀγρίωπα, ἐξωρίσθη, καὶ ὡς τὴν τετράρχίαν
 αὐτῷ ἐδωρήσατο γάμος ἀγρίωπα.

Κεφ. θ

Στάσις τῷ ἐν ἀλεξάνδρῳ ἰουδαίῳ, ἡ ἐλλύων, ἡ περὶ βεία ἀφ' ἑκατέρων περὶ γάμον.

Κεφ. ι

Ὡς γάμος, ἀνέμψαν περὶ γάμον ἡ γάμος εἰς συρίαν, διὲν ἐν τῷ σιναγαγόντῳ δύναμιν, πολυμῆσαι ἰου-
 δαίους, ἡ μὴ θίλωσι διέξαται αὐτῶν τὴν ἀνδρείαν.

Κεφ. ια

Τὰ συμβάντα τοῖς ἐν βαβυλῶνι ἰουδαίοις, δι' ἀσπαῖον ἡ ἀνιλαῖον τοῖς ἀδελφοῖς.

Κεφ. ιβ

HÆC IN IOSEPHI DECIMO OCTAVO ANTIQVITATVM

Iudaicarum libro continentur.

Quirinius mittitur ad censendam Syriam & Iudæam, tum ut Archelai facultates in potestatem suam
 redigeret. ac Iudæa in formam provincie redacta venit. Coponius vir equestris ordinis, ut eam tan-
 quam procurator Cæsaris administraret: ubi etiam de Iuda Galilæo.

CAP. I.

Quæ & quomodo fuerint apud Iudæos, & quæ cuiusque dogmata.

CAP. II.

Vibes ab Herode & Philippo tetrarchis in honorem Cæsaris conditæ.

CAP. III.

Ut populus tumultuatus sit propter clamor illatas Hierosolyma à Pontio Pilato Cæsaris imagines,
 quoad Cæsaream à Hierosolymis deportatæ sunt.

CAP. IV.

Quid Iudæis Romæ degentibus acciderit, & de Pilato.

CAP. V.

Vitellij adventus Hierosolyma, & quomodo à Tiberio mandata accepit, ut impetratis ab Artabano ob-
 sidibus bellum contra Aretam susciperet.

CAP. VI.

Herodis bellum quo ab Areta rege Arabum superatus est.

CAP. VII.

Navigatio Agrippæ ad Tiberium, & quomodo accusatus vinctus sit, utque post excessum Tiberij à
 Caio eius successore solutus est.

CAP. VIII.

Quomodo Herodes tetrarcha cum Romam profectus esset, accusatus ab Agrippa in exilium missus fue-
 rit, eius tetrarchiam Caius Agrippæ donauit.

CAP. IX.

Iudæorum & Græcorum apud Alexandriam seditio, & utriusque partis ad Caium legatio.

CAP. X.

Caius in Syriam legatum mittit Petronium iussu Iudæis bellum inferre, nisi malint recipere ipsius
 statum.

CAP. XI.

Quo in statu res Iudæorum fuerint apud Babylonem, & de Asinæ & Anilæo fratribus.

CAP. XII.

the author's own life, and the life of the people of the time. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel.

The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel.

The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel.

The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel.

The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel. The author's own life, and the life of the people of the time, are the two main themes of the book. The book is a masterpiece of the art of the novel, and it is a masterpiece of the art of the novel.

[illegible]

On the other hand, the fact that the *in vitro* and *in vivo* results are in good agreement suggests that the *in vitro* model is a good approximation of the *in vivo* situation. The *in vitro* model is a good approximation of the *in vivo* situation because the *in vitro* model is a good approximation of the *in vivo* situation.

The first of these is the *Journal of the American Medical Association* (JAMA), which is the largest and most influential of the medical journals. It is published by the American Medical Association (AMA) and is read by a wide range of medical professionals. The second is the *New England Journal of Medicine* (NEJM), which is also a highly influential journal. It is published by the Massachusetts Medical Society and is read by a wide range of medical professionals. The third is the *Lancet*, which is a British medical journal. It is published by the Lancet Publishing Group and is read by a wide range of medical professionals. The fourth is the *British Medical Journal* (BMJ), which is a British medical journal. It is published by the British Medical Association (BMA) and is read by a wide range of medical professionals. The fifth is the *Annals of Internal Medicine* (AIM), which is a medical journal. It is published by the American College of Physicians (ACP) and is read by a wide range of medical professionals. The sixth is the *Journal of the American Society of Nephrology* (JASN), which is a medical journal. It is published by the American Society of Nephrology (ASN) and is read by a wide range of medical professionals. The seventh is the *Journal of the American Society of Hypertension* (JASH), which is a medical journal. It is published by the American Society of Hypertension (ASH) and is read by a wide range of medical professionals. The eighth is the *Journal of the American Society of Geriatrics* (JAGS), which is a medical journal. It is published by the American Society of Geriatrics (ASG) and is read by a wide range of medical professionals. The ninth is the *Journal of the American Society of Geriatrics* (JAGS), which is a medical journal. It is published by the American Society of Geriatrics (ASG) and is read by a wide range of medical professionals. The tenth is the *Journal of the American Society of Geriatrics* (JAGS), which is a medical journal. It is published by the American Society of Geriatrics (ASG) and is read by a wide range of medical professionals.

the first of these is the fact that the
 the second is the fact that the
 the third is the fact that the
 the fourth is the fact that the
 the fifth is the fact that the
 the sixth is the fact that the
 the seventh is the fact that the
 the eighth is the fact that the
 the ninth is the fact that the
 the tenth is the fact that the
 the eleventh is the fact that the
 the twelfth is the fact that the
 the thirteenth is the fact that the
 the fourteenth is the fact that the
 the fifteenth is the fact that the
 the sixteenth is the fact that the
 the seventeenth is the fact that the
 the eighteenth is the fact that the
 the nineteenth is the fact that the
 the twentieth is the fact that the
 the twenty-first is the fact that the
 the twenty-second is the fact that the
 the twenty-third is the fact that the
 the twenty-fourth is the fact that the
 the twenty-fifth is the fact that the
 the twenty-sixth is the fact that the
 the twenty-seventh is the fact that the
 the twenty-eighth is the fact that the
 the twenty-ninth is the fact that the
 the thirtieth is the fact that the
 the thirty-first is the fact that the
 the thirty-second is the fact that the
 the thirty-third is the fact that the
 the thirty-fourth is the fact that the
 the thirty-fifth is the fact that the
 the thirty-sixth is the fact that the
 the thirty-seventh is the fact that the
 the thirty-eighth is the fact that the
 the thirty-ninth is the fact that the
 the fortieth is the fact that the
 the forty-first is the fact that the
 the forty-second is the fact that the
 the forty-third is the fact that the
 the forty-fourth is the fact that the
 the forty-fifth is the fact that the
 the forty-sixth is the fact that the
 the forty-seventh is the fact that the
 the forty-eighth is the fact that the
 the forty-ninth is the fact that the
 the fiftieth is the fact that the
 the fifty-first is the fact that the
 the fifty-second is the fact that the
 the fifty-third is the fact that the
 the fifty-fourth is the fact that the
 the fifty-fifth is the fact that the
 the fifty-sixth is the fact that the
 the fifty-seventh is the fact that the
 the fifty-eighth is the fact that the
 the fifty-ninth is the fact that the
 the sixtieth is the fact that the
 the sixty-first is the fact that the
 the sixty-second is the fact that the
 the sixty-third is the fact that the
 the sixty-fourth is the fact that the
 the sixty-fifth is the fact that the
 the sixty-sixth is the fact that the
 the sixty-seventh is the fact that the
 the sixty-eighth is the fact that the
 the sixty-ninth is the fact that the
 the seventieth is the fact that the
 the seventy-first is the fact that the
 the seventy-second is the fact that the
 the seventy-third is the fact that the
 the seventy-fourth is the fact that the
 the seventy-fifth is the fact that the
 the seventy-sixth is the fact that the
 the seventy-seventh is the fact that the
 the seventy-eighth is the fact that the
 the seventy-ninth is the fact that the
 the eightieth is the fact that the
 the eighty-first is the fact that the
 the eighty-second is the fact that the
 the eighty-third is the fact that the
 the eighty-fourth is the fact that the
 the eighty-fifth is the fact that the
 the eighty-sixth is the fact that the
 the eighty-seventh is the fact that the
 the eighty-eighth is the fact that the
 the eighty-ninth is the fact that the
 the ninetieth is the fact that the
 the ninety-first is the fact that the
 the ninety-second is the fact that the
 the ninety-third is the fact that the
 the ninety-fourth is the fact that the
 the ninety-fifth is the fact that the
 the ninety-sixth is the fact that the
 the ninety-seventh is the fact that the
 the ninety-eighth is the fact that the
 the ninety-ninth is the fact that the
 the hundredth is the fact that the

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

2. *Staphylococcus aureus* (Staphylococcus aureus) is a Gram-positive, spherical bacterium that is commonly found on the skin and in the nose of humans. It is a facultative anaerobe, meaning it can grow with or without oxygen. *S. aureus* is a major cause of skin infections, such as abscesses, boils, and impetigo. It can also cause more serious infections, such as pneumonia, osteomyelitis, and sepsis. *S. aureus* is resistant to many antibiotics, making it a difficult pathogen to treat.

[illegible]

cognitōque metu illum se continere intra palustria : per patrios deos deierauit, nihil eos se laesurum in fidem venientes : idque porrecta iuueni dextra sancit, quod apud barbaros conuenturos certissimum est argumentum fiducia. nam post datam dextram apud eos nec fallere fas est, nec dissidere, cessantibus omnino suspicionibus. Tum quoque Artabanus hoc pacto remisit Anilæum, persuasurum fratri, vt simul veniat. Hoc autem agebat rex volens conciliatis sibi his fratribus per Iudæorum virtutem illas satrapias continere in officio, quæ videbantur ad defectionem spectare occupatoregealibi. Verebatur enim ne dum ipse rebelles perdomat, Asinæus auctis apud Babyloniam viribus, siue volentibus provincialibus, siue inuitis non temperaret à maleficiis. Hoc igitur consilio illum accersit. Asinæus verò facile à fratre in eam sententiam inductus est, præsertim cominemorante quàm luculenter erga ipsos rex affectus sit, quòdque ad firmandam fidem iusiurandum interpoluerit. quare primo quoque tempore ad Artabanum ainbo perueniunt. ille perlibenter eos excepit, in primis miratus generosum Asinæi animum, quòd videret breui statura hominem, & primo aspectu contemnenda specie quali nullius precij, apud amicos dictitans, nihil esse in tantillo corpore; quod tam valto animo respondeat, & inter epulas ostenso magistro militum Abdagasi prædicauit, denarrans quanta fortitudine bella gerere soleat. Is cum rogasset, vt bona regis venialiceret illum interficere, pœnâque tot maleficiorum de eo sumere, quibus Parthos læserat : negauit se hoc permitturum in hominem qui se credidisset suæ fidei, data dextra confirmata & iureiurando adhibito. Quod si, inquit, vir bellicosus haberi vis, nihil opus habes meo perituro ad abolendam Parthorum ignominiam : sed redeuntem aggressus per vim absque meo consensu opprime. Mane deinde accito Asinæo: Tempus tibi est, inquit, iuuenis domum reuerti, ne diutius hic ducum in te odia prouoces, qui te fortassis etiam me inuito conarentur interficere. commendo autem tibi terram Babyloniam, vt eam tua cura tutam à latrociniis & illæsam custodias. mihi vicissim cordi erit tua incolumitas, quandoquidem tuum caput non dubitasti meæ fidei committere. hæc locutus, datis mox muneribus Asinæum dimittit. ille domum reuersus castella partim noua condidit, partim quæ prius habuerat firmavit munitionibus: breuique in tantum auctus est, quantum ante cum nemo alius, à talibus exorsus iniiciis: nec contentus honoribus Babyloniorum, à Parthorum quoque obsecratur ducibus, qui in vicinas prouincias mittebantur cum imperio. Ad eò creuit eius autoritas vnâ cū potentia,

Αἰσεί δὲ πυνθάνεται αὐτὸν δίσσαντα ἐν τῇ ἰλαί ὑπομένειν. ὁ δὲ, τοῖς τε παρώοις θείοις ἱππάρχοντο, μηδὲν κακὸν δρᾶσθαι αὐτοῖς πίσει τῇ αὐτῇ περὶ χωρηκότητας, καὶ τὴν διξίαν ἐδίδου, ὅτι μίχισον ὧδ' ἀπὸ τοῖς ἐκείνη βαρβάροις ὧδ' ἀδύνατον τὸ θάρσυν γίνεσθαι τοῖς ὁμιλήσιν. ἢ γὰρ ἀν' ἑαυτὰ τοῖς διξίαν ὑπὸ αὐτῇ δοσεως ἡγομένης, ἢ δι' ἡσυχίας ἐνδοξάσθαι ἢ τοιαύτης ἀσφαλείας δοσεως ἡγομένης, ὧδ' ἡρ' ἐν ὑποψία ἀδίκησιν καθεστῆσθαι. καὶ ἀρτάβατος μὲν ταῦτα προέειπε, ἐκπύμπει τὸν ἀνιλάον, πείσονται τὸν ἀδελφὸν ἐκπύμπειν. ἰσχυρὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς, χρήζων ἐνδοξίᾳ τῇ ἀρετῇ τῇ ἰουδαίων ἀδελφῶν εἰς φιλίαν κτήσασθαι τῇ ἐκείνῃ σατραπείᾳ, ἐν ἑαυτῷ τε ὑπὸν καὶ δόξα τὸ δοσεως ἡγομένης ἑλλάνων ἰλάσθαι ἐπ' αὐτοῖς. ἐδίδει γὰρ μὴ καὶ περὶ χωρηκότητας πλείων τῇ ἐκείνῃ κατὰ χεῖρσιν τῇ ἀρετῇ κτήσασθαι, αὐξήσῃ δὲ τῇ μέγα οἱ αὐτῇ τὸν ἀσπασθῆναι τὴν βαβυλωνίαν, ἢ τοῖς συσπασθῆναι ἐπ' ἀκροάσει τῇ αὐτῇ, ἢ καὶ τούτου γὰρ αὐτοῖς τὴν κακῶσαι μείζονος ἢ δόξα κτήσασθαι. ὁ μὲν δὲ ταῦτα δόξα κτήσασθαι ἐκπύμπει. ὁ δὲ ἀνιλάος, πιδάος καὶ τῇ ἀδελφῇ, τὴν τε ἑλλάνων περὶ χωρηκότητας τὸ βασιλείας, καὶ ὅρκιον τὸ γρηγορήσας. ὡς τε δὴ ἡπείρηντο ὡς τὸν ἀρτάβατον, ὁ δὲ ἡδονῇ αὐτοῖς δέχεται ὧδ' ἡγομένης. ἰδανὲς μίχισον τε τὸν ἀσπασθῆναι τὴν ἐκείνῃ προέειπε δόξα κτήσασθαι, δεικνύει τὸν ἀσπασθῆναι ἀδελφῇ τῇ αὐτῇ στρατοπεδάρχῳ, τὸν ὄνομα δόξα κτήσασθαι, ἐκ τὴν πᾶσαν ἀρετὴν ἢ χροῖντο εἰς πόλεμον. τὴν δὲ ἀδελφῇ καλῶντος συγχώρησε αὐτῇ γρηγορήσας κτήσασθαι αὐτὸν πολεῖν ἀπολαβεῖν ὧδ' ὡς ὑβείσιν εἰς τὴν παρθυσίαν ἀρχῇ, ἀλλ' ὡς αὐτῇ ὁ βασιλεὺς συγχώρησε διδοῖν ἐπ' αὐτῇ πίσει τῇ εἰς ἐμὴν πιδάρκῃ, καὶ περὶ διξίαν τε πύμπει, ἐκ τὴν ὅρκιον πιδάος γρηγορήσας πυνθάνεται. εἰ δὲ αὐτῇ τυχαίως τὰ πολέμια ἀγαθὰ, μηδὲν ὁπορείας χρήζων τῇ ἐμῇ παρθυσίαν ἐκδίκη τὴν ἀρχῇ πειρῶντος μὲν, ἰσχυρὰ κτήσασθαι γοῦ ὁπορείας κτήσασθαι κατὰ τὴν αὐτῇ, καὶ μὴ ἀγνοίας τῇ ἐμῇ, ἰδανὲς δὲ μετακλήσας τὸν ἀσπασθῆναι, ὡς σὺ φησὶν, ὡς ἡμεῖς, χωρεῖν ἐπ' αὐτῇ, καὶ μὴ πλείους τῇ ἐκείνῃ στρατηγῶν τὴν ὄργην ἐκδίσσας, ἐκπύμπειν σὺ τῇ σφαγῇ, καὶ διχα γνώμης τῇ ἐμῇ. παρακαταθήκην δὲ σὺ δίδωμι τὴν βαβυλωνίαν γλῶ, ἀλλ' ὡς τὸν τε, καὶ ἀπαθῇ κακῶν ἰσχυρῶν ὑπὸ τῇ σὺν στρατηγῶν. ἀξίον δὲ μοι τυχαίως σὺ χρυσὸν ἀνιλάον σὺ παρακαταθήκην τὴν ἐμαυτῇ πίσει, ὡς δὲ καὶ σὺ, ἀλλ' ὅτι τοῖς εἰς σπασθῆναι ἀνα-

καίμην. ταῦτα εἰπὼν, καὶ ὧδ' ὡς ὁπορείας ἐκπύμπει τὸν ἀσπασθῆναι. ὁ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν παρακαταθήκην, φέρει κατὰ σπασθῆναι, ἐκ ὅποια στρατηγῶν ὡς σὺ, μίχισον τε ἐκ ὅποια ἑλλάνων, ἐκ ὅποια καὶ ἄλλος τῇ στρατηγῶν ἐκ τοιαύτης ἀφορμῇς ἀφασθῆναι στρατηγῶν ἐκ τὸν γοῦ, παρθυσίαν τε αὐτὸν ἰσχυρῶν οἱ ταῦτα κατὰ σπασθῆναι στρατηγῶν. μίχισον γὰρ ἰδανὲς καὶ τῇ κατ' αὐτὸν ἡσυχίας ἢ ἐκ βαβυλωνίαν στρατηγῶν. καὶ δὲ ἐκ ἀξίον καὶ δυνάμει,

πάντα

contemptoribus. quare Graeci succumbentes, & videntes se non posse recuperare dignitatem pristinam manente Iudaeorum & Syrorum consensu, suos quisque familiares Syros appellauerunt de pace & amicitia id quod facile impetratum est. nam cum vtriusque primatibus commissum esset negotium, secuta est reconciliatio: quam ita demum ratam fore placuit, si vtrique Iudaeos communibus prosequerentur odiis: ceterique ex improviso aggressi, occiderunt supra quinquaginta virorum millia: nec ullus euasit, nisi si quem amici aut vicini seruauit misericordia. hi deinde secesserunt Ctesiphontem urbem Graecanicam vicinam Seleucia: ubi quotannis rex hybernare est solitus, habens ibi maiorem suppellectilis partem repositam, ibique sedes fixerunt: tutos se rati regiae maiestatis reuerentia. Ceterum Babyloniorum ac Seleucensium terror omnes eius tractus Iudaeos peruagatus est: quando quicquid erat Syrorum in illis regionibus cum Seleucensibus conspirauit in eorum perniciem. quo factum est ut plerique Neerdam & Nisibim se receperint, securitatem suam reponentes in earum munitionibus, quae alioquin etiam habitantur à viris bellicosissimis. Atque ita se tunc habuerunt res Iudaeorum per Babyloniam.

νείρεα καὶ τὴν νίσιβιν, ὅχυρόν τι τῶν πόλεων κτισμένοι τὴν ἀσφάλειαν, καὶ ἄλλως πληθὺς ἅπαντα μαχίμων αἰσίων κατοικεῖται. καὶ τὸ μὲν καὶ Ἰουδαίους τοῖς ἐν τῇ βαβυλωνίᾳ, τοιαῦτα ἰδὼν.

ἐκπαλιν ἔλθον. καὶ οἱ Ἕλληες ἐπὶ ἀθρήστοι τῇ ἑσέτι. ἡ μίαν ὁρῶντες αὐτοῖς ἀφορμὴν πρὸς ἀνασώσεσθαι τὸ πρῶτον ἀξίωμα, οἱ δὲ μετὰ τὴν παύσασθαι τοὺς Ἰουδαίους ἐσέτι, διελθόντες ἕκαστος πρὸς τῶν οὐρανὸν πρὸς αὐτῶν συνήδεις πρὸς τὴν γυνόντας, εἰρήνην τε καὶ φιλίαν ὑπαγνέμενοι. οἱ δὲ ἐκείδοντες ἀσέβητοι. ἐγένετο οὖν ἀφ' ἑκατέρων λαῶν, καὶ τῶν πρῶτον παρ' ἐπείρας αἰσθάνειν πρῶτον ἐπὶ ἀλλαγῇ τῆς ἡσυχίας ἢ σύμβασιν ἐγένετο. ὁμοθυμαδόν τε, μέγα τεκμήριον ἔχοντες εἰσεύου παρ' ἀλλήλοις ὡς ἀρχὴν τὸ πρὸς Ἰουδαίους ἔχθος, ἐπὶ πρῶτον ἀφ' ἑαυτῶν αὐτοῖς, ἐπείκει μνησθῆναι ἑαυτῶν πρὸς αὐτῶν. ἀπώλοντο τε πάντες, πολλοὶ δὲ πρὸς ἐλπίδι φίλων ἢ γειτόνων ἐπὶ χωρὶς αὐτοῖς ἔφυγον. τότε τε ἰδὼν εἰς κτισθῆναι τὰ ἀποχάρισις πόλιν ἑλληνίδα, καὶ τῇ σιλωκίᾳ πλησίον κειμένην, ἔνθα χειμάζει τε ὁ βασιλεὺς κατὰ πᾶν ἔτος, καὶ πλείων τὴν ἀποσπένει αὐτὴ τῇ δὲ ἀποκείμην τυγχάνει. ἀσυνίτα δὲ ἰδὼν αὐτοῖς τὴν ἰδρυσιν ἀποπνεύμενοι, τὴν τῆς βασιλείας σιλωκίαν ἀποσπένοντες. ἐροβήθη δὲ καὶ πᾶν τὸ τῇ δὲ Ἰουδαίαν γένος, τοῖς τε βαβυλωνίοις, καὶ τοῖς σιλωκίαις. ἐπειδὴ καὶ ὅπου τὴν ἰδρυσιν ἐμπλετοῦσαν τοῖς τύποις ταύτων ἔλεγον τοῖς σιλωκίαις ἐπὶ πόλεμον τῶν πρὸς Ἰουδαίους, καὶ συνελίγησαν ὡς τὸ πλὴν εἰς τε τὰ

ἰλαθῶσαντα πικρὴν παλιν γένει, ἃ τ' ἰόμαι τ' ἀριτῆς ἀφη-
 ρημόμην. τοῖς τε πάντας ἀνδράποιν ὀλέθρου ὄψε-
 χαλκίλοφος. ἄξιός δ' αὖ εἶναι ὧδε σοὶ δικαστὴν πίστεως
 ἐπὶ τοῖσιν τυχεῖσιν, ἐπὶ τ' ὁμοῖα φερεῖν αὐτοῖς καὶ σὲ
 μὴ ἀπηνάχθαι, μιν κενὸς ἢ τ' ὀρμῶν τ' λόγων δια-
 σάμενος, ἡσυχάζετο τι ἀσάμεως, ἔπειτα ἀρίστων πῖν
 τέλμας αὐτῶν, ἐπαγνίσας τε καὶ ἀσασάμενος. μετ' ὁ-
 χύων ἢ καὶ ἰκτεῖας ἀπὸ λυόντο, καὶ ἰχθυεῖντο πικρὸς ὡς
 βεβαίως (αὐτὰ εἰρημόμην εἰσιόντες γὰρ εἰς τὰ βελούτιον Π
 χαρίων, φωνῶν ἐκ τ' πλῆθους γλυκερὰ αἶμας ἐπ' ἔξερ-
 μιστ', κελύδοντος περὶ αὐτῶν μὲν δὴ τὸ φερεῖν, καὶ φερεσ-
 λαμβάνειν τὸ δαμόνοιν. καὶ τ' χαρίων τὸ μὲν φερεῖν
 ὑπὲρ δὲ αὐτῶν μὴ καὶ πικρὸς τῶν σωμάτων φερεῖν γλυ-
 νότος ἀλίσκοιτο, ἔπειτα συνίτα ἐπὶ φερεῖν φέρειν,
 εἴτε παραγίσει τ' συνεινικότων ἀπασμαίνοντος πικρὸς,
 εἴτε δὴ καὶ τ' δὴ ὅς φερεῖ τὰ ἀνθρώπων ἀφροντος αὐτῶν.
 διελκυστῶν ἢ ὄψε πολλῶν τὸ ἐπιβελούμα, καὶ πάντες ἐν
 ὅπλοισιν παρῆσαν. οἱ μὲν βελούτῳ ὄντες, οἱ ἢ ἰππεῖς, καὶ
 ὅποσοι τῶν στρατιωτικῶν συνήδισαν. ἐκ δὲ γὰρ ἡν ὅς μὴ ἐν
 ἀδύαμονία εἰρηδόμεναι τ' γαῖαν μεταβάσσειν, ἔπειτα αὐτῶν
 πάντας ἡπείρνοντο ὅποιον δύνατο πικρὸς φέρων μὴ ἢ ἐκόν
 εἶναι τ' ἐπὶ τοῖσιν ὑστέρειν ἀριτῆς, ἀλλ' ὡς ἔχοι φερεσ-
 μίας ἢ δύναμειος, καὶ λόγων καὶ δὴ ἔργων ἦτο ἐπὶ τυ-
 ραννοκτονίᾳ. ἐπεὶ καὶ καλλίστος, ἀπὸ κελύδωνος ἢ ἡν γαῖαν
 πλεῖστας τε αὐτῶν εἰς ὅσον ἐπὶ μέγιστον δύναμειος ἀρί-
 κτω, ἔπειτα ἄλλοι, ἢ ἰσχυρότερον εἶχε τ' δύναμιν, φόβω D
 τε τ' πάντων καὶ μεγάλῃ χρημάτων, ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν αὐ-
 τῶν, φερεδοκῶντος γὰρ ἡν ἔπειτα ὑβριζικότατος, παρῶν
 τα οὐδ' ἔξοχα χρησάμενος ὧδε τὸ εἶκος, ἔπειτα ἄλλως
 τε τῶν γαῖαν τῶν φύσιν ἔξῃς ἀμέλως αἰσπασμάτων χρωμά-
 τιν, αὐτῶν τε πολλὰ καὶ μὴ καὶ ἄλλας τῶν κινδυνώσεων
 αἰτίας, καὶ ἡκίστα ἢ τὸ μέγιστος τῶν χρημάτων, ὡς τε E
 δὴ καὶ κλαυδίον ἰδερὰ πάλιν κρυπτῶς μετακαθίζων
 φερεῖ αὐτὸν, ἐλπίδι τῶν καὶ εἰς ἐκείνους ἔξειν τῶν ἡγε-
 μορίων γαῖαν μεταβάσσειν, αὐτῶν τῶν ὑποδοχῶν τ' πικρῶς
 τῶν ἐφ' ὁμοῖος ἰχθυῶν, φερεκαταδέμενος χάριν, καὶ φι-
 λανθρωπίας λόγον. ἐπὶ λυόντος γοῶν εἰπεῖν ὡς κελυ-
 δαῖς φερεχρήσασθαι φαρμάκων τ' κλαυδίον, μυρίας δι-
 ερεῖ τῶν χρημάτων τὰς ὑπερβολὰς. δοκεῖν ἢ φερεσ-
 ποιῶντο καλλίστος ἐπὶ δὴ τῶν τῶν κλαυδίων τ' λόγον τῶ-
 τον, ἐπεὶ ἔπειτα γαῖος ὁρμητικῶς μεταχειρίσασθαι κλαυ- F
 δίων ὑπερῷον τ' καλλίστου φερεφάσων, ἔπειτα καλλίστος
 κελύδωνος που τῶν φερεῖν ὅσον ὑπελάμβανεν εἰ
 κακουργῶν εἰς τῶν διαποτῶν ἐπιστολὰς, καὶ αὐτὸς ἐπὶ
 φερεχρήμας τὸν μισθὸν ἐκομίζετο. ἀλλὰ δὴ κλαυδίον
 μὴ ἐκ πικρῶς δαῖας δύναμειος χρησάσθαι μανίαν τῶν
 γαῖαν, καλλίστος φερεποσάσθαι χάριν κατὰ θε-
 σιν μετὰ μὲν ὑπ' αὐτῶν ἡμερόμην. τοῖς δὲ ἀμφὶ τὸν G
 χαρίων ὑπερβολὰς καὶ ἡμέραν ἵσαν ὁκνῶντων πολ-
 λῶν. ἔπειτα χαρίων ἐκόν τῶν φερεῖν ἀναβολῶν ἰποι-
 ῶν, πᾶσι φερεῖν ἐπὶ τῶν εἰς τῶν φερεῖν νομίζων καὶ
 γὰρ εἰς τὸ καπνῶν αἰόντων, καὶ τὰς δύσεις ὑπερ-
 πικρῶς φερεῖν ἐπὶ τῶν φερεῖν ἀπὸ τῶν γαῖαν, παρῶν
 πολλὰς φερεῖ. καὶ ὑπερ τ' βασιλικῆς ἰσάμενος, καὶ δὴ μὴ
 καὶ κεφαλῆς, ὑπερ τὸν δὴ εἰς τὸ εἶδος εἰς τ' ἀρσεν φε-
 ρει. πάντων γὰρ αὐτὸν ἀφελόπιν εἶναι φερεῖν τ' εἰ αὐτῶν
 ἐπὶ τῶν φερεῖν πικρὸς φερεῖν. εἰ ἢ μετὸν ἡμερόμην,

A sublati legibus, & omnibus impunitis a
Caio pernicie, & dignus sum opinor vel te iu-
dice cui credatur hoc ministerium, quando
& tibi eadem probati video. Tum Manucia-
nus sic animatum sentiens complexus homi-
nem collaudatum hortatus est ut pergeret, ap-
precatus ut superi conatus eius ratos haberent,
atque ita mutuū confirmati diuersi abeunt.
Fecunt hoc consilium quodam omine fuisse
firmatum. Nam ingrediente curiam Chærea,
vox cuiusdam est turba audita est, iubens eum,
diis iuuantibus, destinata perire. & pri-
mò suspicatus est rem ab aliquo esse coniuratis
proditam: deinde intellexit incitari se aut à
quopiam conscio, aut voce Dei, cui curæ sunt
res mortalium. iamque multi participes
insidiarum armati aderant & senatores & e-
quites, simulque milium quotquot erant con-
scij. nemo enim erat qui non putaret necem
Caij pertinere ad salutem publicam, & ideo
pro se quisque dabant operam ne quis in hoc
facinore cæteris virtute cederet, cunctis
tam verbis quam opere in exitum tyranni
conspirantibus. nam & Callistus his se ad-
iunxit Caij libertus: qui vnus plurimum ap-
ud eum poterat, socius quodammodo ty-
rannidis, & formidatus omnibus, abun-
dantque pecuniis quas ex munerum corrupte-
lis parauerat: utebaturque immodicè hac po-
tentia, suspectum nihilominus habens princi-
pem, cuius ingenium norat implacabile, & in
semel destinatis pertinax. ipsi autem inter a-
lias periculi causas hæc erat non postrema,
quod esset pecuniosus nimium. quare ad Clau-
dium clam descendeat, colens eum quod spe-
raret successurum in imperium, & iam tum
obsequiis captans eius gratiam, quo tandem
apud illum quoque esset in precio. nam &
iactauit apud eum, iustum se ut veneno ipsum
tolleret, & hæcenus semper commentum
differendi causas innumeras. Videtur autem
mihi hoc finxisse in gratiam Claudij. nec enim
ille si patrum necare voluisset, tulisset excu-
sationes Callisti: & liberro cessanti impera-
ta facere mox representatum fuisset meritum
præmium. Claudius tamen qui diuino quo-
dam fauore Caij tutorem euasit gratiam Cal-
listo persuasus habuit pro nunquam accepto
beneficio: Ceterum Chærea conatus differe-
bantur indices consociorum quorundam legiti-
mæ. nam ipse inuitus cunctabatur, omne tem-
pus patrando huic facinori opportunum iu-
dicans. etenim aggrediendi ascendentem in
Capitolium ad mactandam pro filia salute vi-
ctimas sæpe dabatur occasio: vel præcipiendi
in forum esse fastigio basilicæ, nummos inde au-
reos & argentarios spargentem populo: vel op-
primendi celebrantem arcana iacta quæ ipse
instituerat. nam ipse Caius incautus erat pro-
pter securitatem, licet versaretur inter con-
tinuè præparatos ad insidias. Itaque inter suos
iactabat Chærea, si putarent illud à diis seruari.

μιλήσαντες αὐτοῖς τὸ ὅτι τοῖς θίωσι βυλάμας, A
 ὡς τε γὰρ ἡ δὲ ἐπὶ τῷ ἐκείνοις καὶ περ ὁ δὲ θρησκείῃ
 δόκει, τὰ κεφαλὰς τῷ θεῷ τῷ ἀσπρύνῃ ὅτι τῷ βωμῶν ἀ-
 περὶ σὰ μύροις, πρὸς αὐτὸς μὲν ζῶντας ἐπαθόν οἱ θίωσι, λο-
 γισμῶν τῷ ἀξιώσας τῷ ἀνδρῶν, ἐπὶ αὐτῶν τῷ πύθης, ὡς τε
 παρ' ὀλίγον, καὶ αὐτοῖς ἐδὲν ἐλλειπείσας τὰ τῶν κιν-
 δυνῶν ὁμιλήσαντα ἐπαυσε σείδαι, ὡς ἀδελφὸν ἐπὶ πῶν
 συμφορῶν, εἰ περ εἰς τέλος φάχθῃ δύναιτ' αὐτῶς τε
 καὶ εἰ πῶς τῷ πρὸς θύμῳ μισήνται καὶ μὴ δίκης τὸν B
 γαῖον, ἀφαρρείδῃ τῷ ἐπ' αὐτῶν δὲ φροσυνῶν τῷ χάρας,
 δὲ τὸ ἐν ῥοπῇ μὲν τῷ συναπολεμῶν γερονταί, τὸ ὅτι π-
 ρὸν τῷ θεοῖναι μὴ δὲ πῶν καὶ τότε ἐχέγγον παρελθεῖν.
 ἡ δὲ δὲ ἄριστος ἀνέντος τῷ κρυπτόσται τὰ πωλήμα, C
 καὶ δι' αὐτὸ φανῆς τε μεγέθῃ γαῖος, καὶ γαῖος τε
 περὶ βελήμῳ ὁμοία τοῖς ῥωμαῖον πῶν καὶ ἔστις, δύ-
 ναμὶς τε αὐτῶν ἢ ἐφ' οἷς ἐβλήθη πρὸς αὐτῶν καὶ τὸ πόλιν,
 ἔντε τῷ τότε καὶ τοῖς ὅσῃς ἐστῶν. ὅτι δὲ αὐτῶν αὐτῶς ὡς ἐν τῷ
 περὶ θιμῶν, καὶ τοῖς μίσει καὶ παρὲν πῶν ἢ ἐπὶ τῷ
 πρὸς γαῖον, ἀλλὰ μὲν κρείσων ἢ δὲ δασκαλία τῷ φό-
 βῳ, καὶ στρατηγία πρὸς τῷ περὶ θιμῶν τῷ σωτηρίας τῷ εἰς
 τὸ παρὲν ἡδονῆς, πάντα κόσμον ὅτι τῷ δύσας, ὡς αὐ-
 τῶς ἐπὶ τοῖς τιμωτάτοις παρὲν ἀσπῶν ὅτι πῶν καὶ
 δασκαλία τῷ γαῖον τῷ θάνατον ὅτι τὸ δὲ αὐτῶν παρελ-
 θῶν, καὶ ἐπαυσε τοῖς ἀνθρώποις ὅτι πῶν αἰνῶν συμπε-
 ρεφείδῃ τῷ γεροντός, ἡ δὲ ὅτι εἰσας ἀνέντος παρὲν
 αἰακαλῶν τῶν γεροντός, καὶ οἱ χιλιάρχοι σὺν αὐτῶν D
 κελύουσιν κατὰ πῶν τῷ σῶσιν, καὶ δὲ αὐτῶν
 γαῖον τῷ τελευτῶν. τῶν καὶ σαφῆς αὐτῶν τῶν ἐν τῷ
 δασκῶν σὺν αὐτῶν, καὶ πάντας οἱ ἐπὶ πῶν ἐν τοῖς
 γεροντός περὶ τῶν. ἐλπίδες γὰρ αὐτοῖς αὐτῶν γαῖον-
 μῶν, ἐμπνοῦν καὶ τῷ γαῖον, ὡς ἐπὶ ὅτι πῶν καὶ
 αὐτῶν τῶν. πῶν δὲ ἐπὶ αὐτοῖς αὐτοῖς δύναις τῶν
 πρὸς αὐτῶν, ὡς καὶ μὴ τῷ καὶ αὐτοῖς ὅτι πῶν
 τῶν ψυχῆς καὶ σῶσαι τὸ αὐτῶν, ὅτι αὐτῶν ἐπὶ τῷ
 σῶσιν δὲ σὺν αὐτῶν. παύονται ὅτι τῷ ὅτι πῶν
 κόσμος εἰς τῶν πῶν καὶ μαθήσας σῶσαι ὅτι πῶν
 μῶν αὐτοῖς ὅτι τῷ τελευτῶν, δὲ τῶν τῶν ἀρχῶν
 ἐπὶ δὲ αὐτῶν τὸ πρὸς θύμῳ τῷ δύναις, ὅς αὐτῶν
 αὐτῶν ὅτι πῶν, καὶ δὲ μὴ περὶ τῶν τῷ ὅτι πῶν
 γεροντός ἐπὶ σῶσαι ὅτι πῶν ὅτι πῶν, εἰ περ εἰς
 ἐκείνῳ πρὸς αὐτῶν τὸ κράτος τῶν ὅτι πῶν ἀρ-
 χόντες. καὶ οἱ μὲν γεροντός, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ αὐτοῖς τῶν
 σῶσαι τῶν ὅτι γαῖον τῶν θανάτῳ κατὰ λαμβανόμενῶν αὐ-
 τῶν. χαίρας ὅτι σῶσαι γὰρ πρὸς μιν καὶ αὐτῶν τῶν
 δὲ αὐτῶν καὶ τῶν γεροντός πρὸς αὐτῶν, ὅτι πῶν
 τῶν στρατιωτῶν μῶν πρὸς αὐτῶν τῶν σωτηρίας
 αὐτῶν δὲ ὅτι πῶν, καὶ μὴ ἀπαιτῶν πολλῶν ὅτι πῶν
 πῶν μῶν. καὶ μιν καὶ μὲν καὶ κλήμης, αὐτῶν
 γὰρ ὅτι πῶν, μῶν πῶν πολλῶν μὲν ἄλλων σῶ-
 κλημῶν δὲ καὶ σῶσαι τῶν πρὸς αὐτῶν σῶσαι, καὶ
 ἀρετῶν τοῖς ἐπὶ σῶσαι μῶν, καὶ πρὸς αὐτῶν μὴ ὅτι πῶν
 δὲ αὐτῶν. τυραννίδι γὰρ εἰς ὀλίγον μὲν ἐλθεῖν ὅτι πῶν
 τῶν ὅτι πῶν ἐπὶ σῶσαι, αὐτῶν ὅτι πῶν ὅτι πῶν
 ποιεῖ τῶν ἀπαιτῶν τῶν βίῃ, μῶν τῶν ἀρετῶν πρὸς αὐ-
 τῶν δὲ γαῖον σῶσαι, πρὸς τῶν ἐπὶ αὐτῶν καὶ σῶσαι
 μῶν, καὶ δὲ αὐτῶν τῶν ὅτι πῶν ἀφ' ὅτι πῶν, ἀφ' ὅτι πῶν
 αὐτῶν τοῖς φίλοις. καὶ νῦν λόγῳ μὲν ὅτι πῶν οἱ αὐ-
 τῶν δὲ αὐτῶν. ὅτι πῶν καὶ τῶν δὲ αὐτῶν τῶν πῶν

in spectatores consulerent : quandoquidem hoc ipsum quamuis furentibus immane videbatur, circumlata cælorum cum Alprenatæ capita, & in ara deposita, quorum aspectu nihil miserabilius visum est spectatoribus, dignitatem eorum & infelicitatem reputantibus, & de se quoque sollicitis, quod incertessent etiam an omnino periculum euaserint. itaque etiam qui iustissimis odiis Caium prosequerantur, non tamen sincerum capiebant gaudium, timentes ne auctarium eius cordis fierent, nulla certa spe ostendente se miseris. Tandem Aruntius homo gratosus, qui vocalis erat utpote præco rerum venalium, paraueatque sibi ex eo quæstu diuitias ingentes cum pari potentia, theatrum ingreditur habitu quàm maxime ad luctum composito. quamuis enim insensibilis esset Caio, tamen virgente præsentis discrimine ad dissimulandam læticiam, præferens insignia mororis omnia, quibus uti mos est in carissimorum desiderio, nunciat eius mortem, non passus multitudinem diutius ignorare quæ acciderant. deinde cœpit reuocare Germanorum impetum. simulque tribuni iubebant gladios recondere, significantes imperatoris interitum : quæ quidem certissima salus fuit constipatæ in theatro multitudinis, & eorum qui quomodocunque inciderent in Germanos: qui si aliquam spem incolumitatis illius habuissent, à nullo abstinuissent maleficio. aded illum diligebant, ut suarum animarum iactura redemptam salutem eius cuperent, nullo respectu calamitatis reipublicæ. itaque tum demum cognita eius morte, cohibuerunt impetum quo in vindictam ruebant, vel quod iam non amplius erat tempus declarandæ beneuolentiæ, aut referendæ gratiæ, vel quia timebant non impunè sibi fore tantam violentiam, senatu in se animaduersuro si fortè ad eum rediret rerum regimen. Sic tandem Germanorum rabies sedata est, per Caij cædem paulo antè excita. Cæterùm Chærea, qui valde timebat Minuciano, ne periret in furentes Germanos incidens, singulos militum prensabat, de eo rogitans, precibusque commendans eis salutem hominis: quo factum est, ut ille vnà cum Clemente ad eum perductus collaudarit tam egregium facinus, testatus id esse è reipublica, eique senatus nomine gratias egerit, quod nec in deliberando consilium, nec in peragendo animus illi defuerit: dicens hanc esse naturam tyrannidis, ut elata breui voluptate ex impotentis & iniquæ dominationis licentia, infelicem sortitur vitæ exitum ut inuisa bonis omnibus: quod & Caio tunc accidisse, qui iam tum ante conspirationem initam legum cōtemptu, & non ferendis iniuriis etiam amicissimos à se alienauerit, à quibus nunc peremptus videatur, cum reuera ipse sibi exitij causa fuerit. Iamque & in theatrospectatores tum multabūdicos surrexerat

K k k 2

huiusmodi occasione diffugiendi præbita. At-
cyon medicus correptus, ut curaret quosdam
saucios, prætextu parandorum remedium di-
misit proximos: ut autem vera, ut sese præfenti
periculo eximerent. Interea senatus in curiam
conuenit, populusque in comitium confluens
trucidatores Caij quærebat, & is quidem se-
rid, senatus verò tantum in speciem. cumque
Valerius Asiaticus vir consularis progressus ef-
fet ad tumultuantes & indignantes latere in-
terfectores Cæsaris, multis eum rogantibus
quisnam esset eius cædis autor, Vtinam ego,
inquit. Consules autem edictum propolue-
runt, in quo continebatur Caij accusatio, iu-
bentes ut domum redirent tam populus quàm
milites, populo quidem magnam relaxatio-
nem pollicendo, militibus verò præmia, si mo-
dò nihil turbarent & abstinerent ab iniuriis.
nam metus erat ne exasperati clade aliqua ci-
uitatem afficerent, nève ad rapinas verteren-
tur & sacrilegia. iam autem totus senatorum
ordo conuenerat, præcipue qui cædis erant cõ-
scij: audiebantque sperare aliquid, quasi ad se
deuoluto rerum moderandarum arbitrio.

CAP. II.

Quomodo Claudius principatum adeptus sit.

IN hoc rerum statu repente Claudius domi
nari incipit. Conuenientes enim in vnum mi-
lites, & collatis de rebus gerendis consiliis, vi-
debant populum non sustenturum tot vigen-
tibus negotiis, si ad ipsum rediret rerum admi-
nistratio: nec sibi utilem eam fore, si desinerent
esse ministri principatus & quodammodo so-
cij. optimum igitur visum est rebus adhuc tur-
batis principem eligere Claudium, defuncti
patrum, nemini eorum, qui tum in senatum
conuerant non præferendum, siue natalium cla-
ritatis, siue liberalis eruditionis habenda esset
ratio: qui constitutus in rerum fastigio præ-
mia cuique pro meritis decernat. hæc senten-
tia simul approbata est, & Claudius correptus
à militibus. In senatu autem Cn. Sentius Sa-
turninus, non nescius Claudium raptum, &
instare virtutis certamen, quasi protulit, nec
tamen inuitus, intrepide orationem dignam
ingenuis, & generalis auditoribus exorsus est
in hanc ferme sententiam: Eui incredibile vi-
detur, Quirites, quod præter omnem spem
nobis offertur post tam longum temporis spa-
tium, tenemus tamen libertatem, incertum
quidem quàm diu mansuram, & in potesta-
te deorum firam, quorum hoc munus est: sed
quæ in præses certè exhilarare nos valeat, qui-
cunque sequatur exitus. bonis enim viris iu-
cundum est vel vnam horam liberos in libe-
ra patria viuere, veterisque illius & floren-
tis reipub. aliquem gustum capere. quidem
priscæ illius libertatis non memini, ne post
eam sublatam natus, præfentis sanè sum cu-
pidissimus, & felices existimo quibus datum
est in illa nasci atque institui honestis studiis:

αἰσθανομένοις, ὅτι μοι αὐτοπλοῖς τῆ δακρυῖας ἐν αὐτοδίκῳ τῇ παρίδι, καὶ μὲν νόμων οἷς ποτὶ λυθροῖς δι-
ατακῶν βιωθεῖσαι. ἐμοὶ δὲ τῆ φρονέου ἐλπίδος ἀμνημονεῖν ὅτι δὲ τὸ κατόπιν αὐτῆς μηχανῆται. τῆς
ἡνὺ ἀπλήτως πιμπλάμενοι μακαρίζοις τὸ αἰδοῦν τοὺς ἐγγρηθίντας ὅτι ἐρεφέντας αὐτῇ, καὶ
τῇ

αἴτια δ' ἡνὺ φροσύμῳ δακρυομένη τῇ διαφάν.
ἀρχῶν οἱ αἰσθῶν συναρπαδεῖς ὡς ἐπὶ διεσπεία πῶν
ἐαυμαπῶν, ἐκπέμψας ἡ τοῖς συνόντας, λόγῳ μὲν οἷς καὶ
μεταδόσμενοι ὅποια εἰς τὴν ἰαση τοῖς ἐαυμαπῶν
φροσφορα, τὸ ἡ ἀληθείας, ὡς ἀπέσιντο κινδύνῳ τῇ χα-
τηλφότητος. ἐν τῇ τῇ βελῆς τε γίνεῃ σικιόδοτος, καὶ ὁ δὴ
μῶς ἡνὺ καὶ εἰσάδασιν ἐκκλησιάζειν ἐπὶ τῇ ἀρετῆς
καταστάς, ἐν ζήτησει τῇ σφαγῶν τῇ γαίῃ ἡσται. ὁ μὲν
δὴμος, καὶ πάνν δὴν ὡς, δοκεῖν δὲ ἡ βελῆ. καὶ ἡνὺ δὲ
ἀσιαπκὸς ἐαλίερος ὑπαπκὸς αἰνῶ, ἐρεῖ δὲ τῇ δὴμῳ
καταστάς δορυβέντων, καὶ δὴν πεινόμενοι τὸ δὴπλαι-
δαῖεν τὸ αὐτοκράτορα τὸ δὴποκτενόντων, ἐπεὶ φροσύ-
μῳ πάντες αὐτῶν ἡεοντο, τίς ὁ φροσῆας τυλχαῖ, εἰδὶ
δὲ ἡνὺ φροσῆ. καὶ φροσῆσαι ἡ καὶ οἱ ὑπατοι δὲ φροσῆ-
μα γαίῃ μὲν κατηγρεῖας ποιόμενοι, καὶ δὴν τῇ τῇ
τῇ δὴμῳ, καὶ τοῖς σφαγῶν. ἐπὶ τὰ αὐτῇ ἀπιναι,
τῇ μὲν δὴμῳ, πολλὰν αἰσθῶν ἐπαγρηθόμενοι ἐλ-
πίδα. τῇ σφαγῶν τῇ πεινῇ, εἰ ἐν εἰσῶν μείνειν
τῇ εἰσῶν μὲν δὲν ὑβείζειν δὲ φροσῆ. δὴς δὲ ἡνὺ
μὲν δὲ φροσῆσαι τῇ δὴποκτενόντων τῇ καὶ ἡ πόλις, καὶ
ἀρπαγῆς αὐτῇ καὶ συλῆσεις τῇ φροσῆ. ἐφθά-
λει δὲ ἡνὺ βελῶν τὸ πᾶν πᾶντος σικιόδοτος
νοῖς, ὅτι μάλιστα οἱ τε γαίῃ συνόντας τῇ φροσῆ. τῇ
ἡνὺ φροσῆ καὶ ἐν φροσῆσαι μὲν δὲ ὡς οἷς
αὐτοῖς ἀνακρίμενοι δὲ τῇ φροσῆ.

Κεφάλαιον β'.

Βε κλαυδίῳ τῷ ἀρχῶν παρίδα.

ΕΝ τῇ τῇ δὴ ὄντων τῇ φροσῆ, αἰσθῶν ἀρ-
παγῆς κλαυδῖος ἐν τῇ οἰκίᾳ. οἱ δὲ σφαγῶν ὡς
τῇ φροσῆ αὐτοῖς ἀλλήλοισι, ὅτι αὐτοῖς λόγῳ δὴν
τῇ τοῖς ποιητοῖς, ἡνὺ δὴν φροσῆ αὐτοῖς πᾶν
ὅτι ἐν φροσῆ τῇ δὴν αὐτῇ φροσῆ, ὅτι
κομῶν τε καὶ ἐπὶ ἀγαθῇ τῇ αὐτῇ κησῶν τῇ ἀρ-
χῶν, εἴτε τίς τῇ ἐν ἀρχῇ καὶ φροσῆ τῇ ἡνὺ
πάντα λυπηρῶν αὐτοῖς τῇ μὲν ὡς σικιόδοτος τῇ ἀρχῆς
καταστάς. καλῶς οὖν ἡνὺ ἀκρίτων ἐπὶ ὄντων τῇ φρο-
σῆ, ἡνὺ αὐτοῖς κλαυδῖος, παρῶν πᾶν
τῇ τῇ δὴν, καὶ τῇ εἰς τῇ βουλῇ συλλεγομένων,
ἡνὺ ὡς πᾶν ἐν ἀξίω λόγῳ τῇ φροσῆ, τῇ ἀρετῇ,
καὶ τῇ κατὰ τῇ φροσῆ μὲν δὲ φροσῆ, ὅτι
δὴν αὐτοκράτορα πᾶν τῇ τῇ εἰκότα, καὶ αὐτῇ
φροσῆ. τῇ δὴν φροσῆ, καὶ τῇ φροσῆ, καὶ τῇ φροσῆ,
ἐν τῇ φροσῆ. ἡνὺ μὲν δὴ κλαυδῖος τῇ
τῇ φροσῆ. γνῶς δὲ σῆντος σικιόδοτος, καὶ πᾶν
πᾶν φροσῆ τῇ κλαυδῖος ἀρπαγῆς, καὶ ὡς ἐπὶ
καλῶς τῇ ἀρετῆς ἀκῶν μὲν δοκεῖν, τὸ ἡ ἀληθείας ὅτι
λῆσει τῇ αὐτῇ, καταστάς ἐπὶ τῇ συλλεγῶν, ὅτι
δὴν καταπλάγεις, ἐλινθέσεις καὶ φροσῆ αὐτῇ φρο-
πόντως ποιῶν τῇ φροσῆ τῇ λέγων. εἰ καὶ φροσῆ
φροσῆ δὲ τῇ φροσῆ πολλὰ ἡνὺ αὐτῇ φροσῆ
σῆν, ἀδελφῶν μὲν ἐφ' ὅποσον φροσῆ φροσῆ καὶ γνῶν
δὴν οἱ ἐχαρίσαντο αὐτῇ κησῶν, φροσῆ δὲ
ἀρκαῶν καὶ ἐπὶ φροσῆ μὲν αὐτῇ φροσῆ
νῆα συνάγρουν. ἡνὺ δὲ καὶ μὲν ὡς τῇ φροσῆ

victi, & assueti mancipiorum more vivere. A
 dum honeste morti turpem vitam praeferunt,
 coniecerunt ciuitatem in calamitates non fe-
 rendas, quas partim audiuius, partim vidi-
 mus. Ante omnia verò tyranni interfectoribus
 honores quàm maximos decernite. Chæreæ
 præcipue: qui vir diis fauentibus tum consilio
 tum manu nobis libertatem peperit: cuius ra-
 tionem haberi decet, vt pro adito libertatis a-
 more periculo, à liberatis digna præmia, re-
 cipiat. honestissimum enim est benefactori-
 bus gratiam reponere, qualis & vir hic ha-
 bendus est, Brutorum ac Cassiorum æmulus
 interfectorum Iulij Cæsaris: & hac parte an-
 teferendus, quodd illorum opera bellis ciuili-
 bus perturbatum est totum Romanum Imperi-
 um: hic verò cæso tyranno omnibus malis
 ciuitatem eripuit. Hæc Sentius senatu magna
 cum voluptate audiente, & quotquot equi-
 tum aderant, tum exurgens Trebellius Ma-
 ximus, anulum ei detrahit, in quo lapillus erat
 inclusus insculptam habens Caij effigiem:
 quod ille tum intentus aliud non animaduerte-
 rat: statimque ea contracta est. Et iam nox
 processerat, cum Chæreæ signum à consulibus
 petiit: atque illi Libertatem dederunt. adeò
 autem mutatas res mirabantur, vt ipsis sibi vix
 satis cederent: tunc enim priuatum ex quo rei-
 pub. administratio populo est adempta, signi
 dandi mos ad Consules rediit, penes quos an-
 te Cæsares Imperium fuit in milites. id acce-
 ptum Chæreæ militibus tradidit his, qui à se-
 natu stabant, videlicet quatuor cohortes a-
 mantiores imperij legitimi quàm tyrannidis.
 hi mox abierunt cum iuistris, pauloque
 post etiam populus lætus ac spei plenus, mul-
 tum sibi placens obreuerfam in pristinum sta-
 tum reipublicam, & Chæreæ nihil non tri-
 buens. Is indignè ferens iure iuste vxorem Caij
 & filiam, mittit vnum è tribunis Iulium Lu-
 rum, qui vtramque interficiat: id è potissimum
 illi de mandato negotio, quodd Clementis esset
 cognatus, & dignus, vt in partem veniret
 tyrannicidij, quali totius consilij à principio
 conscius. non deerant tamen è coniuratis qui-
 dam, quibus crudele videretur læuire in mu-
 lierem, quado Caius non ipsa incitate, sed suo-
 pte morem gerens ingenio ciuitatem afflixer-
 at, & florè nobilitatis extinxerat: alij cõtra illà
 potissimum malorum omnium causam asse-
 uerabant, à qua amatorio portionatus incide-
 rat in infaniam, atque ita vnam veneficam at-
 tulisse toti Romano orbi calamitates maximas.
 quorum scelerentia postremò vicit, & Lupus pro-
 petauit ad hoc ministerium, ne quid moraretur
 publicum commodum. cumque venisset

ἐπὶ τοῖς τοῖς τυραννοκτονίας ἀγέλλοιτο ἀρετῇ πρὸς τὴν πολιτικὴν, ὡς καὶ τὸ πάντως ἐπιβεβλόμενος δό-
 ξει κοινονεῖν τὸν πρῶτον συνδυάσαν. εἰς οὗς ἡ τῶν συνωμοστῶν, καὶ ὡμὸν ἰδοὺ τὸ ἐπὶ τῇ γυναικὶ θράσει
 χρυσόμορον, δὲ τὸ γαῖον φύσει τῇ αὐτῇ χρωμένον, ἢ συμβηλὴ τῇ ἐκείνης τὰ πάντα φερέσαι, ὡς ὡν τὰ πό-
 λιν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ κατελθόντες κακοῖς, καὶ τῶν πολιτῶν ὅτι ἐστὶν αἰδοῦς ὡς ἀπώλετο. οἱ δὲ τῶν μὲν ἐπὶ τοῖς
 ἰστοῖς ἐκάλουν αὐτὴν γυναικί, τὸ ὅτι παρὰ καὶ τῶν ὑπὸ γαῖαν περὶ τοῦ γαῖον κακῶν, ἐκείνη τὴν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ
 φερέσασκεν τὰ γαῖον δεύσαν ἐνοικίαν δουλώσιν καὶ ἐράτων ἰπαρχίας αὐτῇ ψυφισμένους εἰς μακρὰς με-
 ταστάσεις, τὰ πάντα αὐτῇ τῇ τῶν νηαυπηγημένων ἐπὶ τοῖς ῥωμαιοῦν τύχαις καὶ τῆς ὑποταχέντης αὐ-
 τοῖς οἰκουμένης καὶ πύρας κυρωθέν, ὡς τὴν αὐτῇ πελώριαν, ἡδὲ τὸ οἱ ἀποσώζοντες οἱ οἱ τὴν ὠφελείαν ἡ-
 σαι, ἐς ἡλίκον ὁ λῆπτος. ἐβραδύντο ἡδὲ μὲν μὲν ἡλίκον τῇ κατ' αὐτὴν, ὡς τὴν μὴ ἐν εἰς καμὸν διδάσκον-
 ται τοῖς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, δέλων ἰπποδαμοῦς μεμψῶς ἐπὶ τῶν ἐπ' ὠφελείαν τὴν δῆμον ποιημένων. παρελθὼν δὲ
 ἐπὶ τῇ

ὅπῃ τὸ βασιλεῖον, καὶ λαμβάνει τὴν κισσινίαν, γυνὴ δὲ ἡ
 τῆς γαίης, ὅρα καὶ ταχὺ μὲν τὸ σῶμα πρὸς αὐτὸν χα-
 μαρπτεῖ, καὶ πάντων ἐν αὐτοῖς, ὅτι χαλεπὸν αὐτὸ νό-
 μος τοῖς μέσας αἰσιν, αἰματὶ τὴν ἀναπεφυμένον ἐκ τῆς
 φαιμάκων, ὅτι πολλὴν τὴν ἀλαμπυρίαν συμφορὰ μὲν
 τὴν θυγατέρα παρερμύνης. ἵκοντο τε ἐν τοῖς τοῖσδε
 ἔδον ἵππεσι, ἢ καὶ μένιν τὴν γαίην, ὡς πιδεῖν ἔχον-
 τος πολλὰς φεσηγορίας αὐτῶν. ἐπὶ ἀμφοτέρω
 αὐτὸς ὁ λόγος, καὶ τότε εἰκάσθη, καὶ νῦν ἐφ' ὁμοῖοις πρὸς
 κῆρυ τῇ θηνοῖα τῆς ἀκροατῆς, πρὸς ὅτι διλήσιαν
 ῥοπὰς τὰς αὐτὴς φεσηγορίας οἱ μὲν, ὑποσημαίνον
 ἔφασαν τὸν λόγον ὡς συμβεβηκότος ὑποσημαίνον
 ἑνὶ τῶν, καὶ τὰ ἐπὶ τοῖς πολίταις αἰσῶν, μετὰ τὴν καὶ μετὰ
 ἀρίστῃς ἐξηγεῖται τῆς φεσηγορίας, καὶ παρ' αὐτῆς
 ὑπολέγει τὴν τῆς αὐτῆς χρώμενον. οἱ δὲ ὡς λόγον
 τὴν πρὸς τῆς συνωμοτῆς ἐπιφοιτῶντος γαίης κελού-
 σαι μηδὲν εἰς ἀναβολὰς, ἀλλ' ἐκ τῆς ὁμοῖας πάντα
 μεταχειρισάμενον αὐτοῖς, καὶ εἰ μηδὲν ἀδικοῖεν, ἐν
 ἀδίκῃ κινδυνῶν καταλείπει. καὶ τὸ τοῦτο τὸ ἱστορεῖ
 ζώμενον ὡς φεσηγορίας ὁρατὰς ἀπὸ μαλακῶς
 γηροπῆ. καὶ τὰ μὲν λοχίζοντα ὑπὸ τὴν κισσινίαν, καὶ ὅ-
 ποια οἱ αἰθροῦσι πρὸς αὐτῆς ἐφρονέουσι τὰ τὰ. ἢ ὅ-
 τι ἐπὶ θάλατταν τὴν πρὸς τὸν λῆπτον, τότε σῶμα τῆς γαίης
 πρὸς δεικνύν, καὶ αἰσῶν ἵνα παρέχεται μετ' ὁλοφύ-
 ρου καὶ διακρύων. ἐπεί τι τῇ θηνοῖα συνισκῶτα ἴωρα
 τὸν λῆπτον, καὶ μηδὲν φεσηγορίας ὡς ἐπὶ φεσηγορίας
 ἐν αὐτῇ καὶ χειρισάμενον, γινώσκοντα ἐφ' ὅτι χάρις, τὴν
 τε σφραγὶς ἱγύμου καὶ πάντων φεσηγορίας, ποτιω-
 μένη ὅποια εἰκὸς τῆς ἑπὶ σφραγὶς ἐν ὑπογράφῃ τῇ
 ζῶν γηροπῆ, ὅτι κελούσας καὶ μάλλιν ἐπι-
 λείπει τὴν δεικνύν ὡς ἐπὶ αὐτοῖς συνιδέσθαι. καὶ
 ἡ δὲ μὲν ὡς ψυχὴ τῆς πλείστης ὑπὸ τῇ λῆπτον,
 καὶ ἐπὶ αὐτῇ τὸ θυγατέριον. καὶ λῆπτον τῆς
 φεσηγορίας ἵνα αὐτῇ τοῖς πρὸς τὴν χάριαν. γαίης
 μὲν δὲ πῆταρτον ἐπὶ αὐτῇ ἱγύμου δεικνύν ῥομπαῖαν λεί-
 ποντα πρὸς αὐτῇ μὲν, ὡς πλείστης, αἶψα καὶ φεση-
 γον ἢ τῇ ἀρχῇ συνῆλθε, σκαλῶς τε καὶ κακοφροσύνης
 εἰς τὸ ἀκροῖν ἀφγμῶν, ἡ δὲ τῇ πρὸς αὐτῇ, ὅτι φι-
 λος ἀναβολῇ, καὶ τὰ μὲν φεσηγορίας καταπληγμῶν,
 καὶ ὅτι τὸ ἐφ' οἷς θαρσύνει φονεῖατος, πρὸς τῇ
 ἐξουσίας ἐφ' ὅτι μόνον πρὸς αὐτῇ, τὴν ὑβρίζον
 εἰς οἷς ἡκιστα ἐξελύ ἀλόγῳ μεγαλοφυχίᾳ χρώμε-
 νος, καὶ πρὸς οἷς ἐκ τῇ κτείνειν, ὅτι φεσηγορίας. καὶ τῇ
 μὲν δεικνύν, καὶ τοῖς μὲν μὲν ἱγύμου δεικνύν ἐπὶ τῇ
 καὶ δεικνύν, πρὸς αὐτῇ ὡς πλείστης πρὸς αὐτῇ, καὶ πάν-
 τα ὅσα αἶψα κτείνειν ὁ νόμος ἐπιτάττει, πρὸς αὐτῇ
 ἐν ὁμοῖαι ἀρίστῃς, καὶ φιλίας ἀμύμων, εἰ καὶ πλείστης
 καὶ ὅτι μὲν ἱγύμου ὡς τότε ὁρμώειν ἐκ πλείστης
 κολάσεως καὶ ἐλαχίστης. πολέμιον ὡς ἱγύμου
 πρὸς τὸ ἀρίστη συνερχόμενον, ἀνατίλειπεν ὅτι πρὸς
 οἷς κελούσας τὴν ἐπιθυμίαν λαμβάνων. ὅτι καὶ
 ἀδελφῇ γηροπῆ συνῆλθε, ὅτι καὶ μάλιστα αὐτῇ φε-
 σηγορίας πρὸς τοῖς πολίταις ἡρξάτο σφοδρῶς τὸ
 μῦθος, ὅτι τὸ πολλὴν γηροπῆ μὴ ἱσχυρὴ μὲν, εἰς τὴν ἀπίσταν, καὶ ἱγύμου τῇ φεσηγορίας ὡς φεσηγορίας.
 ἔργον ὡς μὲν ἢ βασιλεῖον οὐδὲν αὐτῇ πρὸς αὐτῇ ἐπὶ τῇ, ἢ ἐπὶ ὡφελείᾳ τῇ συνῶν καὶ αὐτῇ
 αὐτῇ πρὸς αὐτῇ, πλείων γὰρ τὴν πρὸς ὅτι καὶ σκαλῶς ἐπισημαίνον ἐν ὑποδοχῇ τῇ ἐπὶ ἀργύρου
 σιτηρῶν πλείων. τὸ τὸ ὁμολογοῦ μὲν, μάλιστα τῇ καὶ ὡφελιμῶν τῇ πλείων. ὡς μὲν καὶ ἐπὶ
 τέλος γὰρ αἶψα, ἀλλ' ἡμῶν ὑπὸ τῇ ἀμεινότερος αὐτῇ ἐπισημαίνον καὶ λείπει. ἀπὸν δὲ ἡμῶν,

in palatium offendit Cesoniam humi stratum
 iuxta marici cadauer, inopem omnium, quæ
 solent exhiberi mortuis, & fixatam cruore
 vulnere, afflictantem se cum iacente simul
 filia. nec alia vox eius audiebatur quàm Caij
 accusatio, quod amantissimæ vxori non pa-
 ruisset pramonenti toties. quod quidem tum
 ambiguum visum est, sicut nunc quoque du-
 plicem interpretationem recipit: alius sic in-
 telligentibus, consuluisset eam, vt rediret ad
 saniozem mentem, & in ciues sœuire desi-
 neret, moderatũque principem ageret, ne
 fortè prouocati eius crudelitate, parem ei
 vicem reponerent: alii contrà, instigasse
 eam maritum, vt ùne mora coniuratos ple-
 cteret, & quamuis nihili comperti haberet
 quod animaduersione dignum sit, suæ tamen
 securitati prospiceret. adque tum exprobratum
 illi quod etiam admonitus tegnor fuerit. aded
 in diuersum sensum trahebantur verba mulie-
 ris. quæ dum aduenientem Lupum animadu-
 uerteret, ostenso iacentis cadauere, cum la-
 crymis & lamentis rogabat, vt propius ac-
 cederet: utque sensu cædis causa eum venis-
 set non magni pendentem verba nihil ad iuum
 propositum facientia, contestim nudatum
 iugulum præbuit, miserabiliter suam con-
 ditionem deplorans, & vgens ne differret in-
 ceptæ à sociis fabulæ exitum actum adde-
 re. atque ita magno animo necem pertulit, cuius
 comitem habuit etiam filiam infantu-
 lam: quod mox ipse factum renunciauit
 Chæreæ. Ita Caius quarto sui principatus an-
 no finit, vir & ante principatum maleficus,
 voluptatibus deditus, & fautor delatorum,
 periculorumque metuens, atque ea de causa
 sanguinarius, vnicum fructum potentie exi-
 stimans si abuteretur ea contra immeritos, &
 prædas ex iniustis cædibus ac rapinis ageret
 attollens se supra humanum fastigium, & di-
 uinitatis opinionem affectans, popularique
 allentatione deprauatissimus: legum cancel-
 los non secus quàm virtutis impedimenta abo-
 minans, & intimam quidem amicitiam pili
 faciens, quoties ira stimularetur ad vindictam
 ac supplicia: osor bonorum virorum om-
 nium, quicquid collibuisse citra omnem con-
 traditionem licere sibi postulans. quare ne
 à sororis quidem germanæ stupro abstinuit,
 ex quo illi maxima apud ciues exorta est inui-
 dia, propter incredibilem & multis retro se-
 culis inauditam libidinis licentiam. opus au-
 tem eius regale, aut magnificum nullum est
 memorabile, aut excogitatum ad vtilitatem
 hominũ, præter receptacula extructa circa Rhe-
 gium & Siciliam nauibus frumentariis ex Egi-
 to venientibus. hoc enim citra controuersiam
 maximum opus est, & vtilissimũ nauigantibus.
 ac ne id quidẽ absolutum est: sed imperfectum
 mansit remissa contentione operatium. in cau-

φερεϊδὲς αὐτῷ τῇ ἡμετέρας, ἡ δὲ οἱ θεοὶ γαίῃ ἀφῆκεν. A
 νοὶ τῇ σὴ συνεχώρησαν ἀρετῇ, πρὸς οἰκονομίᾳ
 λαβόντες. ἀλλ' ἴδι, καὶ τῷ πρὸς οἰκονομίᾳ τὸν
 θεόν. αἰετὰς αὖτε ἡ αὐτὸν ἐπ' αὐτὸν ἔειπεν τοῖς ποσὶ
 διωκόμενοι, ὡς τὸ φῶς καὶ χάριτος τῷ εἰρημνῶν.
 συνεστρέφοντο ἡ αὐτὸν τὸν γὰρ οἱ ἡδὴ καὶ πλείους τῶν
 σωματῶν ἀνδρῶν καὶ διωκόμενοι τὸν κλαύδιον ἀνδ-
 ρῶν δόξῃ τῇ ἐπὶ κόλασιν ἔλκεται τῶν ἐπὶ τοῖς οἰσθ-
 ζήμιων, ὡς αὐτὰ ἀπεργάζοντο δὲ βίῃ τῇ παντός, B
 κινδύνους ἔπ' αὐτῶν ἐπὶ τῷ γαίῃ ἀρχῆς ὁμιληκό-
 τα. πῆρες ἡ καὶ τοῖς ὑπᾶντος ἐμπερίειν κρείσσιν ἡξίου
 τῶν αὐτῶν. καὶ πλείων τῇ στρατιωτικῇ συ-
 στήμῳ, φυγὰς τῇ ἡδὴ τῇ ὁμίλου, καὶ πρὸς οἰκονομίᾳ
 ἀπορία τῇ κλαυδίου δι' ἀδυναμία τῇ σώματος. ἐπεὶ
 καὶ οἱ τὸ φερόν αὐτῷ φέροντες αὐτῷ τῇ ἀρετῇ
 αὐτῷ πρὸς οἰκονομίᾳ φυγῆς ἔσονται αὐτοῖς, ἀπ' ἐλ-
 πίδος θεοῦ τῇ σωτηρίᾳ τῇ διασώσονται. ἐν δὲ ὁμι-
 λῇ τῇ παλατίᾳ γυμνασίου, πρῶτον δὲ οἰκονομίᾳ C
 τῇ τῇ ῥωμαίων πόλει τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ ὁ αὐτῷ
 αὐτῷ λόγος, καὶ ἡδὴ τῇ δημοσίου ἀπὸ λαμβανόμε-
 νοις, πολὺ πλείων ἡ ἀπὸ οἰκονομίᾳ τῇ στρατιωτικῇ,
 χαρὰ τῇ ὅτι δι' ἀρετῇ τῇ κλαυδίου. αὐτῷ πλεί-
 σον τῇ αὐτοῖς αὐτοκράτορα εἴσεσθαι τὸν αὐτῷ, ἀνδρῶν
 ἀνδρῶν τῇ γερμανικῷ, ἀδελφῶν ἡ αὐτῷ, ἐπὶ
 μέγα πᾶσι τοῖς ὁμιληκόσι καταλειπόμενος κλῆρος τὸ
 αὐτῷ. ἀναλογισμὸς τῇ αὐτοῖς εἴσειν τῇ πλεονεξίας D
 τῇ τῇ συγκλήτῳ διωκόμενοι, καὶ ὅσοι ἐπὶ
 τῇ πρὸς ἀρχῆς ἡμετέρας αὐτῇ. πρὸς ἡ καὶ τὸ ἀμύ-
 χανον τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ κατὰ οἰκονομίᾳ, καὶ πάλιν εἰς ἐνός
 ἀρχῇ μετὰ ἀνδρῶν τῇ ὅλων κινδύνους αὐτοῖς φέρει
 δὲ πρὸς οἰκονομίᾳ τῇ ἀρχῇ μετὰ ἀνδρῶν τῇ ὅ-
 λων, παρὲν ὁμιληκόσι καὶ ἀνδρῶν τῇ αὐτῷ λαβόντα
 κλαύδιον, μημονεύσει τῇ χρείᾳ αὐτοῖς ἀποδιδόν-
 τα πάλιν, ἡ ἐπὶ τοῖς γυμνασίοις ἀπὸ ἀρετῇ. ταῦτα E
 πρὸς τῇ ἀλλήλοις, καὶ δι' αὐτοῖς διεξήσαν, ὡς αὐτῷ
 πρὸς οἰκονομίᾳ διωκόμενοι ὁ ἡ πρὸς οἰκονομίᾳ πρὸς οἰκονομίᾳ
 μὴ εἰδόμενοι τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ, συμφερέσθαι τῇ καὶ
 πρὸς οἰκονομίᾳ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ, ὡς καὶ ἐμποδίζοιτο αὐτοῖς ἡ πρὸς οἰκονομίᾳ
 διεξήσαν τῇ αὐτῷ τῇ τῇ δημοσίου, καὶ τῇ ἐπὶ τῇ
 βουλῇ. οἱ δὲ ἀξιώματα τῇ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ ὁμιληκοί,
 καὶ δὲ αὐτῷ ἐπακτοῖς ὕβρει τῇ τυραννῇ γυμ-
 νῶν φιλοπονημένοι δὲ ἀδιδόσκειν χρεῖνα παρ-
 ἔχον. ὁ δὲ δημοσίου φερόν τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ κατὰ οἰκονομίᾳ
 μῶρος, καὶ τῇ πλεονεξίας αὐτῷ ὁμιληκόσι τοῖς αὐ-
 τοκράτορας εἰδώς, καὶ αὐτῷ καταφυγῇ, ἔχαιρε τῇ
 κλαυδίᾳ ἀρετῇ, εἴσιν τῇ ἐμπερίᾳ, ὅποια ὡς ἐπὶ
 ποιητικῇ γυμνασίου, ἀπαλλάξιν αὐτῷ ἀπὸ λαμβανόμε-
 νων τῇ αὐτοκράτορα κατὰ οἰκονομίᾳ. γνῶσα ἡ βί-
 λη τὸν κλαύδιον ὑπὸ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ ἀρετῇ εἰς
 τὸ πρὸς οἰκονομίᾳ, πέμπει πρὸς οἰκονομίᾳ ἀνδρῶν ἀρε-
 τῇ εἰς αὐτῷ, οἱ δὲ ἀξιώματα μὴ εἶναι ἐπὶ κατὰ οἰκονομίᾳ
 τῇ ἀρχῇ βιάζονται, ὡς ἀχρεῖν ἡ τῇ συγκλήτῳ,
 ὅσοι αὐτῷ εἶναι ὅσα, ἡ ἐπὶ οἰκονομίᾳ, καὶ πρὸς οἰκονομίᾳ
 ὡς ἀχρεῖν τῇ τῇ τοῖς κοινῇ κόσμῳ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ
 νομῇ μημονεύοντα ὡς οἱ πρὸς οἰκονομίᾳ κατὰ οἰκονομίᾳ τῇ πόλιν, καὶ ὡς ὑπὸ γαίῃ καὶ αὐτῷ κινδύνους
 σὺν αὐτοῖς, μηδὲ μισήσαντα τῇ βαρύντα τῇ τυραννίδος ὑπὸ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ τῇ ὕβρει, αὐτῷ εἰ-
 λουσίως αὐτῷ παρὲν ὁμιληκόσι τῇ πατρίδος καὶ πρὸς οἰκονομίᾳ μὴ καὶ τῇ πρὸς οἰκονομίᾳ ἀπεργάζοντες τῇ ἀρετῇ

ad principatum erigere, quem dii Caio subla-
 to tuæ virtuti offerunt, orbem terrarum can-
 dem respicientes festum calamitatibus. quare
 age maiorum tuorum solum recipe. moxque
 attolunt eum in humeros non valentem præ-
 metu simul ac gaudio pedibus insistere. iam e-
 nim complures prætoriam circa Gratum ver-
 sabantur, ira ut quidam putantes Claudium
 rapi ad supplicium, miserentur ut homi-
 nem innoxium, & qui totam ætatem exegis-
 set in ocio, ac sæpe sub Caio adductus esset in
 vitæ periculum: quidam etiam dicarent, ad
 Consules pertinere de eius causa iudicium.
 Verum militibus magis ac magis affluentibus,
 & diffugiente inermi multitudine, Clau-
 dius non procedebat propter imbecillitatem
 corporis, quando etiam ipsius læticarij fu-
 gerant, desperantes de salute domini quem ra-
 ptum viderant. itaque cum hi soli tenerent pa-
 latium, partem urbis ut ferunt antiquissi-
 mam, & iam attentarent curam reipublicæ,
 maior etiam fiebat confusus caeterorum mi-
 litum, Claudium libenter videntium, & ma-
 gno studio conantium cum ad principatum e-
 uchere, etiam ob Germanici fratris memo-
 riam, cuius gloria hærebat adhuc in animis
 hominum. ad hæc succurrebant præcipuo-
 rum senatorum cupiditates immodicæ, &
 quantum per eas peccatum sit ante mutatum
 statum reipublicæ. quem quia in pristinum re-
 stitui iudicabant impossibile, tutum non es-
 se in rem suam videbant, si vnus quispiam ci-
 tra ipsorum operam potiretur imperio, cum
 liceat prouecto Claudio dignam ab eo pro me-
 ritis gratiam recipere: has & alias inter se con-
 ferentes consultationes, cum aliis quoque af-
 fluentibus communicabant. cumque idem
 omnibus probaretur, armatis cinctum subli-
 mem in castra pertulerunt, ut ibi sine impe-
 dimento reliqua peragerent. dissidium autem
 inter senatum & plebem inciderat dum illi ad
 pristinam redire dignitatem, & inductam à
 tyrannis seruitutem effugere cupiunt: plebs
 contra hanc felicitatem eis inuidens, & fra-
 gnum eorum cupiditatibus imperatoriam po-
 testatem esse existimans, sibi quoque aduersus
 potentiorum iniurias præsidium, gaudet
 auditis quæ Claudio contigerunt, sperans hu-
 ius opera carituram se bellis civilibus, & al-
 liis malis quæ olim Pompeianis temporibus
 ciuitatem affligerant: Senatus porro cognito
 quod milites Claudium in castra transportaue-
 rint, lectos sui ordinis viros illud miserunt,
 qui eum doceant non esse per violentiam af-
 fectandum imperium: præstare ut senatui per-
 mittat curam reipublicæ, & vnus sit è senato-
 ribus, iuxta leges prouisurus cum aliis quomo-
 do res administrari debeant: memineritque
 quam miserè tractata sit ciuitas vel à priori-
 bus dominis, vel nuper Caio principe, sub quo
 ipse in communi fuisset periculo: neque de-
 cere ut qui tyrannidem in alio detestatus sit,
 nunc patriam sponte intempèstis eius subii-
 ciat. quapropter si senatui pareat, & cum laude

ad pristinum reuertatur otium solitam virtu- A
tem retinens, fore ut maximis cumuletur ho-
noribus à liberis ciuibus, & opinionem opti-
mi viri lucrifaciat. qui non grauetur sub le-
gibus per vices nunc præesse aliis, nunc sub-
iici. quodd si nihil motus Caij exitu pergar in
propositis, se certe obnixuros eius conatibus.
nam & non contemnendam milicium manu
stare à suis partibus, & armorum superesse co-
piam seruitiorumque multitudinem, quorum
opera in promptu sit. Sed præcipuum spem B
esse in deorum auxilio, qui pro recto & ho-
nesto certantes adiuuare soleat: nihil autem
honestius quam pugnare pro libertate patriæ.
Hæc legati Veranius & Broccus, ambo tri-
buni plebei: procumbentesque ad eius ge-
nua suppliciter orabant, ne ciuitatem in bel-
lum ciuile coniceret. Et cum viderent eum
septum magna frequentia militum, & nihil
esse collatos ad hunc consules, rogabant, ut si
principatum ambiret, mallet eum à senatu
accipere. hoc enim æquius fore & felicius, si
abique violentia, cum bona offerentium gratia
habenæs imperij capesceret.

CAP. III.

Dissidium inter senatum & plebem.

IV.

Porro Claudius sciens senatus arrogan- D
tiam, modeste legatis respondit pro tem-
pore: sed parum tutum ratus se in eorum fi-
dem committere, fretus hortatibus militum
operam impigram pollicentium: incitante
etiam Agrippa decreuit principatum vltro
oblatus non dimittere è manibus. Is enim
postquam suæ dignitatis autorem Caium exa-
nimem collocasset in lectulo, & composuis-
set ut tum poterat, perfunctus hoc officio pro-
diit ad eius satellites, nuncians viuere quidem
eum, sed quia crucietur vulneribus, nunc se E
medicos ea de causa petere. ceterum ubi co-
gnouit captum esse a milibus Claudium, ægè
dimota turba ad eum perualit, & nactus eum
turbatum, prouincque ad cedendam potesta-
tem senatui, confirmauit hortatus ut magno
animo in retinendo principatu pergeret. Iam-
que vnus erat è fautoribus Claudij, cum ac-
cerficus à senatu, ignarum se omnium simu-
lans, & vnguentatus tanquam à compotatio-
ne veniens, ex senatoribus quæsiuit quid de
Claudio factum sit. quibus id quod verum F
erat respondentibus, & insuper ipsius senten-
tiam de præfenti statu postulantibus: se qui-
dem aiebat pro senatus dignitate nullum recu-
sare periculum, suadere tamen ut magis spe-
ctent utilitatem reipublicæ: quàm quæ in
præfens grata videantur auribus. contendenti-
bus enim de principatu opus esse armis &
militibus, ne imparatis in certamen descen-
dentibus aliquid aduersum accidat. illis & ar-
ma sibi superesse dicentibus, & collaturos se G
pecuniam: nec decesse militem, & posse ar-
mari seruitia vocata ad pileum: subiunxit rex:
Vtiam p. c. conatus vester succedat. non du-
bitabo tamen quæ in rem vestrâ puto promere.
scitis qui a Claudio stant veteranos esse & rei mi-
litatis longo vsu peritissimos. pro nobis autem

ἐπὶ δὲ φανερὸν βέβαιον, τιμὴς τε ὑπάρξειν αὐτῷ ὑπὸ ἰ-
σοθέρων ψευδοῦσιν τὸ πολὺν, καὶ ἐπιχαρῆσαι τὸ νόμι-
μὸν μέγας ἀρχόντα τε καὶ ἀρχομένον κερδαίνειν ἔπαρον
ἀρετῆς: εἰ δὲ δοκῶσιν οὐ μὲν ἐκ τῆς αἰῆς τελευτῆς σω-
φρονισμῶς, ἀπὸ γὰρ αὐτοῖς ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ. ὅτι τε καὶ στρατὸς
πολὺ ἐστὶ τὸ πλεονεχὲς αὐτοῖς, ὅτι ὡς τὴν ἀπορίαν, καὶ
πληθεὺς οἰκιστῶν οἱ χρῆσταιντο αὐτοῖς, μέγα δὲ μέγας τὴν
διδόσιν αὐτῶν καὶ τὸ πλῆθος, οὗς τε θεῶς καὶ ἀλλοῖς συμ-
μαχεῖν, ἀλλὰ οὗς καὶ ἀρετῆς, καὶ τὰ καλὰ οὗς ἀγῶνας
ποικιλοῦσιν ἐστὶν ὅτι οὗτοι οἱ αὐτοὶ ἐπὶ ἐλευθερίας μάχων-
ται τὸ παρὶς οὐκ οἱ μὲν προσβάλλειν, κερδαίνειν καὶ βεβύ-
λος, δὴ μὲν οἱ δὲ ἴσως ἀμφοτέρω, οὗς δὲ ἐχθρῶν οὗς
λόγοις, καὶ καθικέτωσαν οὗς γόνασιν αὐτῶν πορρωτέρω-
τες, μηδὲ αὖτις πολέμοις καὶ κακοῖς ἐμβαλεῖν τὸ πλῆθος.
διωροῦντες δὲ στρατὸς πλεονεχὲς τὸν κλαυδίον ἀπεργα-
ζόμενον, καὶ τὸ μὲν οὗς ὑπάρχειν ὄντας συλλέγειν τῇ
πρὸς αὐτὸν, εἴη ἀρχῆς ὀφείλοιο, ὅτι δὲ τὸ βελλὸς δὴ κα-
ταδιδόμην αἰσιν αὐτῶν, καὶ δὲ οὐδὲ ἀμφοτέρωθεν χρῆ-
σται τὸν μὲν καὶ ὑβρίως, ἀλλὰ ὀνοία τῶν διδόντων πα-
ραλαμβάνοντα.

Κισιάλαοι γ'.

Στὴν ἐβωλὴν καὶ τὸ δέμα.

Κλαύδιος δὲ, ἠπίετο καὶ μετ' οἷας αὐθαδίας
ἵπποσειλεν, καὶ πρὸς τὸ παρὸν γνώμη τῇ αὐτῇ
ὅτι το μετὰ πρὸς ἐπὶ πόλεμος, καὶ μὲν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς
αὐτοῖς φόβος ὄχνησας, ἀμα μὲν θάρσει τῇ στρατι-
ῳ, ἀμα δὲ ἀρετῇ τῇ βασιλείᾳ, κελύοντος μὴ
πρὸς αὐτῶν τὴν χεῖρὸν πλεονεχὲς ἀρχῇ ἤκαστος αὐτό-
ματι πρὸς αὐτῶν καὶ πρὸς γαῖον οἷον εἰκὸς αἰδρᾶ ὑπ'
αὐτῇ ὄψιν αὐτῶν. καὶ δὲ τὸν πλεονεχὲς πρὸς αὐτῶν
τὴν γαῖον, καὶ ἀναδύμενος ἐπὶ κλίτης, καὶ πρὸς αὐτῶν
τῇ ἀνδριανῶν, εἰς οὗς σωματὸς φύλακας ὑποχωρεῖ,
τῶν μὲν τὸν γαῖον ἀπαγγέλλον. κακοπαθοῦντι δὲ
ὑπὸ φαρμάκων, ἰατροῖς μετὰ δὲ λέγων. αὐτοῦ δὲ
δὲ τὸ κλαυδίον τὸ ὑπὸ τῇ στρατιῳ ἀρπαγῇ, οὗ δὲ
πρὸς αὐτὸν, καὶ καταλαβὼν τεταραζόμενον, καὶ οἷον πρὸς
ἐκχωρεῖν τῇ συγκλήτῳ, ἀνέγειν ἀπὸ λαμβανόμεναι
καλύοντες ἡγήμονίας. ταῦτα δὲ πρὸς τὸν κλαυδίον
εἰσὼν πρὸς αὐτὸν, καὶ μετακαλῶν αὐ-
τὸν τὸ βελλὸς, χρῆσται μύσεις τῶν καφαλῶν, οὗς
ὑπὸ σπουδαίας γνομένης ἀναλίσκων αὐτῶν παρῶν, καὶ
ἤρετο οὗς βελλῶν τὴν πρὸς αὐτῶν κλαυδίον. τῇ δὲ
τὰ ὄντα φαρμάκων, καὶ πρὸς αὐτῶν πρὸς αὐτῶν
ἔχοι πρὸς οὗς οὗς, πλεονεχὲς μὲν ὑπὸ τῇ κατ' ἐκεί-
νην δύλει, ἐπὶ μὲν οὗς λόγους, σκοπεῖν δὲ ἐκεί-
νους πρὸς αὐτῶν, πᾶν ὅτι καὶ εἰς ἡδονὴν φέρει
ὑπὲρ ἐλπίδος. χρῆσται δὲ τῇ ἀρχῇ μεταποι-
οῦσιν, καὶ ὅπλων, καὶ στρατιῳ οἱ πρὸς αὐτῶν αὐ-
τοῖς, μὴ καὶ ἀπὸ φαρμάκων κατὰ αὐτῶν εἰς τὰ δὲ
σφαλεῖν. ὑπὸ κλαυδίον δὲ τῇ βουλῇ ὅπλων τῇ
ἀπορίαν, καὶ χρῆματα εἰσίσσειν, καὶ στρατὸς τὸ μὲν
οὗς αὐτῶν, ἐστὶν σπουδαστὴς, τὸ δὲ συγκροτεῖν ἐλευ-
θερώσως δὲ λῶν γρομένης. εἰη μὲν ὡς βελλῶν, φησὶν ὁ ἀ-
ρχὴ πρὸς ὑποτυχῶν, πρὸς αὐτῶν ὅπου θυμὸς ὑμῶν. λε-
κτίον δὲ ὅτι ἐν ἐλευθερίᾳ μοι, ὅτι τὸ ὅτι σωτηρία φέ-
ρει τὸ λόγον. ἴσως δὲ στρατὸν ὅς ὑπὸ κλαυδίον μάχεται,
πλεονεχὲς ὁ πλεονεχὲς μεμαλῆσται. τὰ δὲ ἡμέτερα
συγ-

τε ἔρωμαι πλείους. λέγεται ὅτι χαίρειν μαζαλο-
φρώνος ἐπέκειν τὴν συμφορὰν, ἡ μὲν τοῦ κατ' αὐτὸν
ἀμείψαντο τὴν χήματος, ἀλλὰ καὶ οἱ οὐκ οὐκιδόσαντες λῆπ-
ποι εἰς δάκρυα ἐκτετραμμένον. ὑποτιθεμένη γὰρ τοῦ
σολῶντος λῆππου, καὶ τοῦ ῥίγος ἀπαισθημένη φησὶν, αἷς καὶ αὐ-
τῇ ἐκείνῃ τὴν λῆππου ποιήσαντο πάντες ῥίγος. πλὴν τοῖς
τε αἰδράσαντες ἐπομένῃ καὶ θάνατον, αἷς ἤκεν ὅτι τὸ χω-
ρεῖον, ἤπειτο τὴν στρατιωτικὴν, εἰ δὲ μελέτης αὐτὰς γενομένης
αἰσφραγίᾳ, ἡ φροῦτον ἔχοι τὸ ἔξωρος. ἔτι ἐκείνῃ κομίζετο
ὡς γάρον μεταχειρῶσατο αὐτός. θήσκει ὅτι ἀδ' αἰμότως
μιας πληγῆς αὐτὰς ἡγομένης. λῆππος ὅτι πάντων διζῶν
ὑπεξῆλθεν ἀδυμία, καὶ πληγῶν πλείονων ἡγομένης,
δὲ τὸ μαλακῶς τὴν ἑσπέρην ἀφ' ἧς οὐκ ἔστιν. οὐ γὰρ ὅτι ὁ
στρεπὶς ἡμέρας ἐναγιστῶν ἐκείνην ῥωμαίων τὸ
πλῆθος τοῖς αὐτῶν ἐπιφύεσσι, καὶ χαίρειν μοίρας ἐπι-
μιστοὶ εἰς τὸ σὺν τιθεμένης, ἴσως καὶ ἀμυντὶν ἔτι
εἰς αὐτὴν ἀχαλῶντας παρὰ κληθέντας. καὶ χαίρειν ἡ
αὐτῇ τελευτῇ τῆ βίᾳ συνιέντι. σαβίτος ὅτι κλαυδίῳ μὴ
μόνον τὴν ἀπὸ παλαιῶν αὐτὸν ἀλλὰ ἔτι ἀρχὴν
αὐτῶν εἶχεν ἐφ' ἑαυτῶν, ἀδικοῦν γὰρ τὸ ἐκλειπῆν τὴν
τῆς συνωμοτικῆς πίστεως, σφάζει τε αὐτὸν φευσιστῶν
τῶν ἑαυτῶν, μέχρι δὴ καὶ τὴν κώπην τῶν ἑαυτῶν συνι-
θεῖν.

Κεφάλαιον β'.

Βε κλαυδίῳ ὑποδίδωσι αἰετῶν τὴν παρὰ βασιλείαν, καὶ
ἐκείνην αὐτῶν ἑαυτῶν ἰσχυρῶς.

Κλαυδῖος ὅτι τῇ στρατιωτικῇ παρ' ὅτι αὐτὸν ὑποπτόν ἐκ
τῆς οὐκ ἐκείνης ὑποσχεσάμενος, δὲ ἑσπέρην παρ' ἑα-
ντὶ τὴν ἀρχὴν ἀγρίππῃ βεβαίαν, αὐτὸν ὁ γάρος παρ-
είχε, καὶ δι' ἐκείνην ἀγωνίαν τὴν βασιλείαν, περὶ τὴν ἑα-
ντὶ ποιεῖν τὴν παρὰ τὴν ἑαυτῶν βασιλείαν θεῖσαν, ὅς αὐτὸν
πάντος αὐτῆς, ἰσχυρῶς, καὶ σαμάρειαν, καὶ ταῦτα μὲν αἷς
ὀφειλόμενα τῇ οἰκειότητι τῇ ἑαυτῶν ἀπιδίδε, ἀβελαν
ὅτι ἡ λυσάνει, καὶ ὅποσα ἐν τῇ λυβανίᾳ ὄρει, ἐκ τῆς αὐτῆς
περὶ τὴν ὄρειαν τῆς αὐτῆς τῆς αὐτῆς περὶ τὴν ἀγρίππῃ
ὅτι τὴν ἀγρίππῃς μίσης ἐν τῇ ῥωμαίων πόλει. ἀπιδίδε ὅτι
αὐτὸν εἶχεν βασιλείαν ἀφ' ἑαυτοῦ, κλικίας μίσεις τῆς, καὶ
κομμενῆν διωρεῖται. λύει ὅτι καὶ ἀλῆξανδρον λυσίμα-
χον τὴν ἀλαβάρην φίλον ἀρχαῖον αὐτῶν γενομένην, ἔτι
αὐτῶν αὐτῶν ἐπὶ τῇ οὐκ ἐκείνης τῇ μίσεις, ὅρῃ τῇ
γὰρ διδιδόμενος, καὶ αὐτῶν ὑπὸς βερίκην τὴν ἀγρίππῃ
γαμῖν θυγατέρα, καὶ ταῦτα μὲν αὐτῶν τῶν μίσεις ὅτι
τῇ ἀλῆξανδρῶν υἱός, παρθένον λαβὼν ἀδελφῶν τῶν αὐτῶν
ἀγρίππῃς ἡραὶ δὲ δίδωσι, χαλκίδος αὐτῶν τὴν βασι-
λείαν ἔτι ἀπιδίδε μίσεις ὅτι κλαυδίῳ. στασιάζει ὅτι
κατ' αὐτὸν τὴν χεῖρον ἰσχυρῶς, τὰ περὶ ἑαυτῶν, ὅτι
τὴν ἀλῆξανδρῶν πόλεως. τελευτῶντος γὰρ τῇ γὰρ
τὸ ἰσχυρῶς ἔθνος ὅτι ἀρχῆς τὴν ἐκείνην τεταπεινωμένην,
καὶ δεινῶς ὑπὸ τῆς ἀλῆξανδρῶν βιαζόμενον, ἀνιθάρ-
σιν, καὶ ἐν ὅλοις αὐτῶν αὐτῶν κλαυδίῳ ἐπιστάλλει
τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀγρίππῃ, ὡς τὴν τῶν στασιάζων κα-
τὰ τῶν. τιμωρεῖ ὅτι καὶ δὲ ἑσπέρην παρὰ κληθέντων
αὐτὸν αἰετῶν τε καὶ ἡραὶ δὲ τῆς βασιλείαν, εἰς τὴν
ἀλῆξανδρῶν, καὶ σελαν, γὰρ ἐκείνην τῶν τῶν ἑα-
νον. Τιβέριος κλαυδίῳ καὶ σελαν σελαν τῶν γενο-
μένων δημόρχεις ἐκείνης λέγει. ὅτι τῶν αὐτῶν τῶν
ἐν ἀλῆξανδρῶν ἰσχυρῶς ἀλῆξανδρῶν λεγομένων.

abique compluribus. Ferrus Chæream ma-
gno animo tulisse id infortunium, nihil mu-
tato vultu ad indecorum habitum, atque et-
iam Lupo exprobrantem lacrymas. cūque
is detracta veste quæteretur de frigore, ille ca-
uillatus est, lupum nunquam offendi frigo-
re. Et inspectante coronatorum qui deduxe-
rant, rogavit militem, num exercitatus es-
set ad cædes, & num acutum haberet gladium:
postulavitque eum quo ipse Caium interfece-
rat. denique vno ictu feliciter periiit. Lupus
autem deiecto animo parum fortiter cervicem
præbens pluribus ictibus demum confectus
est. Paucis post diebus quando solenne pæten-
tandi tempus rediit, populus Romanus dum
suorum quique manes honoraret, eadem
opera etiam Chæream suam partem in ignem
coniciebant, apprecati ut propitius non ir-
rascereetur ipsorum ingratitude. atque hic
fuit exitus Chæream. Sabinus autem non solum
abolutus à Claudio, verum etiam permixtus
eandem quàm antè præfecturam gerere, ini-
quum ratus, si à fide coniuratis data desisce-
ret, in corpus adacto capulo tenus gladio sua-
met manu optatum quæsiuit interitum.

CAP. IIII.

Quomodo Claudius Agrippæ paternum regnum
reddidit, & edicta eius in lu-
deorum gratiam.

Claudius porro ablegatis militibus qui-
unque suspecti esse poterant, edictum
proposuit, quo Agrippam in regno per Caium
antè concessio confirmabat, collaudans si-
mul eius operam & industriam: addita insu-
per Iudæa & Samaria, quodd olim ad eius aui
Herodis regnum pertinuissent. has igitur ve-
lut familiæ debitas restituit. Abilam autem
& finitimam eius ditionem in Libano, quæ Ly-
faniæ fuerat, adiunxit de suo. Fœdus dein-
de regis cum Rom. pop. in æsaculum est in
vrbis foro medio. Antiochum autem suo re-
gno priuatum Comagena donavit & parte
quadam Ciliciæ. dimisit etiam Alexandrum
Lyfimachum Alabarcham veterem amicum,
& olim procuratorem suæ matris Antonie,
quem Caius iratus vinxerat: cuius filio Mar-
co Bernice desponsa fuit Agrippæ filia: quo
defuncto ante nuptias, rex virginem Herodi
suo fratri eam collocavit, impetrato illi regno
Chalcidis à Claudio. Per idem tempus apud
Alexandriam inter Iudæos & Græcos exorta
est seditio. Occiso enim Caio gens Iudæorum
sub eius imperio vehementer oppressa, & mul-
tis iniuriis ab Alexandrinis affecta, cœpit a-
nimos resumere: moxque ad arma ventum
est. Tum Claudius per epistolam mandat
Ægypti præfidi, ut seditionem illam com-
pelcat: & ad preces Agrippæ ac Herodis re-
gum edictum Alexandriam & Syriam mit-
tit scriptum in hanc sententiam. Tiberius Clau-
dius Cæsar August. Germanicus, trib. pot. e-
dicit. Quoniam cognitum habemus, Alexan-
dri-
nos Iudæos iam inde ab initio ius eius ciuitatis

ex quo cum Alexandrinis cæteris consecutos à regibus, sicut pater ex instrumentis super hoc conscriptis & constitutionibus regis, post adiectamque imperio nostro per Augustum Alexandriam mansisse illis sua iura integra, conservata per missos illò diuersis temporibus præfides, nullamque de eorum iure controuersiam extitisse etiam cum Aquila præfuit Alexandriæ: permittuntque eis ab Augusto, ut in defuncti ethnarchæ locum alium suis suffragiis substituerent, utque quilibet in suis ritibus maneat, neque cogatur religionem patriam deferere: cæterum Alexandrinos concitatos contra conciuēs suos Iudæos C. Cæsaris temporibus, propter insolentem illius infamiam, dum contra patriam gentis religionem pro Deo coli ab eis postulat: & reculantibus infensus est: volo inconcussa esse iura eorum à Caij insania: eisque ius esse perseverandi in patriis ritibus. iubeoque vtramque partem quoad fieri potest dare operam ne quid turbatum commoueatur, idque proposito hoc edicto ita statuo. atque hæc erant quæ in illo edicto continebantur. in reliquum autem orbem Romanum tale missum est: Tiberius Claudius Cæsar Augustus Germanicus, Pontifex max. trib. pot. Col. designatus i. i. edicit. Per tentibus à me Agrippa & Herode regibus mihi amicissimis, ut permitterem Iudæis in imperio nostro degentibus uti suo iure quemadmodum antea, sicut & Alexandriam habitantibus concessimus: libenter precibus eorum annuimus, non deprecatorum tantum causa, sed quia ipsos dignos iudicamus hoc nostro beneficio, propter seruatum populo Romano fidem & amicitiam. Aequissimum igitur censeo, nullam ne Græcam quidem urbem negare illis ius suum, quandoquidem & sub D. Augusti principatu conseruatum eis fuit integrum: licebitque in posterum Iudæis per totum nostrum imperium sparsim habitantibus uti maiorum suorum moribus, quos iam nunc moneo ut hac nostra gratia contenti modestius se gerant, neque conspuant religiones externarum gentium: suis autem suo arbitratu uiuant legibus. atque hoc meum edictum ciuitatibus, coloniis, & municipiis Italicis, ac prouincialibus per magistratus publicari volo, ad reges quoque atque dynastas transmitti, non minus triginta continuis diebus ita proponendum ut ab omnibus humi stantibus possit pet-

CAP. V.

Agrippa in Iudæam rediens.

His edictis Alexandriam & per totum imperium dimissis Claudius Cæsar declarauit quomodo in Iudæos animatus fuerit: moxque Agrippam ad curam sui regni misit auctum maioribus honorib. cōmendatumque per literas præsidibus prouinciarij simul & procuratorib. omnib. at ille ut re bene gesta magna celeritate

δηλώσειν ἡμῶς ἰουδαίων ἔχει γνώμην κλαύδιος καίσαρος. αὐτίκα δ' ἀγρίππας κομικόμενος τὴν βασιλείαν, ἐπὶ νημέσι λαμπεστέραις ἐξέπεμψε τοῖς ἐπὶ τῇ ἐπαρχίᾳ ἡγεμόσι, καὶ τοῖς ἐπιτέροις δὲ γράμματα ὅτι πείρας ἰερέσμιος ἄγειν. ὃ δ' ὡς εἰκὸς ἡμῶς τὸν ἐπὶ κρείττεσι τύχαις ἀρχέμενοι μετὰ τῶν

νοὺς συγκατανοοῦντας τοῖς πρώτοις διδύκατοῖς ἀλεξάνδρουσι, καὶ ἰσὺς πολιτείας ὡς τῇ βασιλείᾳ πενυχότας, καὶ ὡς πατὴρ ἐγγύτη ἐκ τῆς γραμμῆς τῇ παρ' αὐτοῖς, ὅτι δὲ ἀγμάτων, καὶ μὴ τὴν ἡμετέρα ἡγεμονία ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τῆς σέβας ὑποταχθῶναι πεφυλάχθαι αὐτοῖς τὰ δίκαια ὑπὸ τῆς πεμφθέντων ἐπαρχῶν καὶ ἐξέρεσι χερόνι, μηδὲ μίαι τε ἀμφοσθήσιν φεῖ τούτων ἡγομένην τῇ δικαίᾳ αὐτοῖς ἄμα καὶ δὸν καὶ ἐπὶ αὐτοῖς ἡμῶς ἀλεξάνδρεια, καὶ πλειονίσματος τῇ ἰουδαίᾳ ἐπαρχῇ τῇ σέβας ὅτι μὴ κακωλευμένη ἐπαρχῇ γίνεσθαι, βελομένη ὑποπταχθῆναι ἐκείνοις ἐμμένοντα τοῖς ἰδίᾳ ἔθνεσι, καὶ μὴ ὡς ἀβάνειν ἀναγκάζομενοι τὴν πάτριον θρησκείαν. ἀλεξάνδρεια δ' ἐπαρθῆναι καὶ τῇ παρ' αὐτοῖς ἰουδαίᾳ ἐπὶ τῇ γαίᾳ καίσαρος χερόνι, τὴν δὲ τὴν πολλὴν δόξα καὶ ὡς ἀφ' ἐρομένην, ὅτι μὴ ὡς ἀβάνειν ἡδέλποισι τὸ ἰουδαίων ἔθνος τῇ πάτριον θρησκείᾳ, καὶ θεὸν σερατοροῦν αὐτὸν ἀπεπώσαντος αὐτοῖς. βέλομαι μὲν δὲ τὴν γαίαν ὡς ἀφ' ἐρομένην τῇ δικαίᾳ τῇ ἰουδαίᾳ ἐπὶ τῇ ἀφ' ἐρομένην. φυλλάσας δ' αὐτοῖς καὶ τὰ σερατὸν δικαίματα, ἐμμένοντα τοῖς ἰουδαίᾳ ἔθνεσι. ἀμφοσθήσιν δ' ἀκαλόμενοι τοῖς μέρεσι, πλείονα ποίησασθαι σερόνι, ὅπως μηδὲ μίαι ἀεχὴ γίνεσθαι μὴ τὸ σερατὸν αὐτῶν τὸ ἀγμάτω. τὸ δ' οὐκ εἰς ἀλεξάνδρειαν ὑπὸ τῇ ἰουδαίᾳ ἀγμάτω τὸν ἡμῶς τῇ γαίᾳ καίσαρος. τὸ δ' εἰς τὴν ἄλλαν οἰκόμενοι, ἐπὶ τῇ γαίᾳ. τῇ δὲ κλαύδιος καίσαρος σέβαςος γερμανικός, ἀρχιερεὺς μέγιστος, δημόρχικος ἐξουσίας, ὑπατος χειροτονθεὶς τὸ διῆσιν λέγει. αἰτησάμενοι με βασιλείᾳ ἀγρίππου καὶ ἡρώδης τῇ φιλατῶν μοι, ὅπως συχωρήσῃμεν τὰ αὐτὰ δίκαια, καὶ τοῖς ἐν πάσῃ τῇ ὑπὸ Ῥωμαίοις ἡγεμονία ἰουδαίοις φυλάσας, καθὰ καὶ τοῖς ἐν ἀλεξάνδρειᾳ, ἡδιστα συνεχώρησα, καὶ μόνον τὸ τοῖς αἰτησάμενοις με χαρίζομενος, ἀλλὰ καὶ αὐτοῖς, ὡς ὅν παρεκλήθην ἀξίους κείνας, δὲ τὴν σερατὸν Ῥωμαίοις πείρει καὶ φιλαί. μέγιστα δ' ἀγμάτω κείνων, μηδὲ μίαι μὴ ἐλλείδω πόλιν τῇ δικαίᾳ τούτων δόπου γαίᾳ ἐπὶ ἐπὶ καὶ ἐπὶ τῇ σερατὸν αὐταῖς ἡμῶς τῇ γαίᾳ. καλῶς οὐκ ἔχον καὶ ἰουδαίᾳ τὴν ἐν πατρί τῇ ἐφ' ἡμῶς κόσμῳ ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀπὸ τῆς φυλάσας, οἷς καὶ αὐτοῖς ἡδὲ νῦν ὡς ἀγμάτω μου τούτῃ τῇ φιλαί θρωπία ἐπεκίσταται χερόνι, καὶ μὴ τῇ τῇ ἄλλων ἔθνεσι δὲ σὺ ἀμφοσθήσιν, τὴν ἰδίᾳ δ' ὅμοις φυλάσας. τὸ μὴ τὸ ἀγμάτω τοῖς ἀρχόντας τῇ πόλει, καὶ τῇ κολωνείᾳ, καὶ μνησίων τῇ ἐν τῇ ἰταλία, ὅτι τῇ ἐκτὸς βασιλείᾳ, καὶ δυνάσας δὲ τῇ ἰδίᾳ σερατὸν ἡγεμονία ἐκείνοισι, ὅθεν ἐκείνοισι καλῶς ἀγμάτω δύναται.

Κεφάλαιον ε'.

Ἀπὸ τῆς ἀγρίππας ἐν ἰουδαίᾳ.

Τοῦτοι μὲν δὲ τοῖς ἀγμάτωσι εἰς ἀλεξάνδρεια, καὶ τὸ οἰκόμενοι πάσαις πόσιν ἀγμάτωσι ἐπὶ τῇ γαίᾳ καίσαρος. αὐτίκα δ' ἀγρίππας κομικόμενος τὴν βασιλείαν, ἐπὶ νημέσι λαμπεστέραις ἐξέπεμψε τοῖς ἐπὶ τῇ ἐπαρχίᾳ ἡγεμόσι, καὶ τοῖς ἐπιτέροις δὲ γράμματα ὅτι πείρας ἰερέσμιος ἄγειν. ὃ δ' ὡς εἰκὸς ἡμῶς τὸν ἐπὶ κρείττεσι τύχαις ἀρχέμενοι μετὰ τῶν

καὶ μοι πολλὰ διέξιόν. τί ποτε οὐδὲ τὸ πλεονάζον, ὅν τι δισ-
 μὸς ἰδοίη, διὸ προσάντως ὁ βασιλεὺς ἰδέχτο τ' ἀτα-
 μίδου παρρησίας τινός. ἐχ' ἡδεῖα γὰρ αἱ τ' ἀδύξων
 χρόνοι αἰαμνήσεις. δὴ θῆς ἡ δὴ λυσιπῶς ἀπὲρ ὠφελος
 προσέριον. τέλος γοῦν ἀπρίδιος σφόδρα ὁ σίλας τῷ
 βασιλεῖ τ' θυμὸν, κακίονος ὀργῇ πλῆον, ἢ λογισμῶ
 διδοίς, ἢ τ' ἱππαρχίας μόνον μετίσσει τ' σίλας, ἀλλὰ
 καὶ παρίδωκε διδασκόμενον εἰς τὴν ἐκείνου πατρίδα
 πέμψας. χρόνῳ γὰρ θυμὸν ἡμελιώθη, καὶ λογισμοῖς
 εἰλικρινέσι τ' ὥς τὰνδ' ἐρῶς κείνου ἐφῆκεν, ἐν τῷ λαμ-
 βαίῳ, ὅστις ἑστ' ἐκείνου πόνοις ἐκείνος ἀπ' τῆς ἡμέρας
 οὐδ' ἰορτάζων αὐτῷ γῆνέδω, ὅτι πᾶσι ὧν ἔρχην δι-
 προσώα καθίσαντο θάλασσαν, τ' σίλας ἀπὸ γὰρ παρα-
 τῆκα συνίσχον αὐτῷ γῆνός μιν. τῷ γὰρ, ἔξοπος ἰδούθι-
 εἰας ὧν, ἰδοίη προσεληφέναι δικαίαν ἀπ' αὐτοῦ ὀργῆς,
 καὶ ἀπεκρύπτετο πρὸς τοὺς μετόχους αὐτὸν λίσσων, ἐπὶ
 ποίᾳ ὁ βασιλεὺς πρὶν ἀνακαλεῖ με, τὴν μὲν μικρὸν
 διπολλυμύνην; ἰδοί γὰρ τὰ πρῶτα μοι γέρας τῆς εἰς
 αὐτὸν δυνάμεως ἐπὶ ἡρώ, ἀπὸ τῆς ὑβείας. ἢ πι-
 πτωδαι γενόμενός με τ' παρρησίας, ἡ δὲ πᾶσι σιμει-
 δότος ἔχων ἐοίσταμαι μᾶλλον ὅσων αὐτὸν ἐξελευσά-
 μιν δειπῶν, ὅσοις ἡδεῖα πόνοις, ἐκείνῳ χαρίζομαι
 σωμαίαν τε καὶ πρὶν, ὧν γέρας ἡδεῖα καὶ δισμῶ,
 καὶ σιμειοῖς εἰρηκίῳ. καὶ γὰρ ποτε τούτων λίσσεται.
 ἴαχα καὶ μοι τὴν τ' ἀριστείας σιμειοῖς καὶ μνήμην,
 καὶ μεταναστῶσα τῆς σαρκὸς ἢ ψυχῆς. ταῦτα αἰετῶς,
 καὶ διέτρετο τῷ βασιλεῖ λίσσεται. ὁ γὰρ αἰετῶς ἰα-
 ρα δισμῶ, πάλιν εἰσιν ἐν φεγγαῖ. τὰ γὰρ τῷ ἱε-
 ρεσλῶν τῆς τῆς, τὰ πρὸς τὴν κατὰ τὴν πό-
 λιν, δημοσίας ὡχέου διαταίης, τὴν μὲν, δυνάμει
 εἰς πλάτος, τ' ἡ εἰς ὕψος ἐξείρων. καὶ ἐξεργάσατο
 ταῦτα πύσης ἀνθρωπίνης κρείττενα βίας, εἰ μὴ μὲρ-
 σος ὅτις σιμειῶς ἡδεῖα κλαυδῶ καίσαρ ἐξ ἡδεῖα
 μάταιον ἰδούσας τὸ πρὸς τὸν μιν. καὶ νωπρὶς
 μὲν πᾶσι κλαυδῶς ὑποπείσας, ἐπίσειλιν ἀγρίππα
 μὲν πρὸς παύσασθαι τ' τῷ τειχῶν ἐξοικοδομή-
 σης. ὁ γὰρ ἀπειθεῖν αἰετῶς. πρὸς γὰρ ὁ βασιλεὺς
 ἔπας διερρηκὸς ἐπὶ ἐν δυνάμει. καὶ μεγαλοφρο-
 νῆσαι ἔθνη φιλόπορος, ὁ πολλοῖς ἀδύξων διαπαιμά-
 σιν αἰετῶς αὐτὸν εἰς ἐπὶ πρὸς αἰετῶς, καὶ χαρίζ-
 σαι καὶ τῷ βίου ἐν δυνάμει χαίρων, καὶ ἰδοί ἡ-
 ρῶν τῷ πρὸς αὐτὸν βασιλεῖ τὸν τῶν συμφορῶν
 νος. ἐκείνῳ γὰρ πρὸς ἡδεῖα ὅτις πρὸς αὐτὸν δυνά-
 μων, καὶ καὶ τῷ ἀπὸ τῆς ἡδεῖα ἀταμίδου ἡδεῖα
 πλῆον, ἢ ἡδεῖα οἰκίῳς ἔχειν ὁμοιογούμινος, ἀλλο-
 φύλων γὰρ τοὶ πόλεις ἐσὶ μιν δώσει χρημάται, βα-
 λαίῳ, διατῶν τῷ ἀλλοτῶ καὶ τῷ αἰετῶς, ἡδεῖα αἰετῶς
 αἰετῶς, ὅσας ἀλλοτῶ. ἀλλ' ἡδεῖα ἡδεῖα πόλιν,
 ἡδεῖα ὁλίγης ἐπὶ σιμειῶς ἡδεῖα, ἡδεῖα δυνάμει
 μνημονοῦ δυνάμει. πρὸς γὰρ τῶν ἀγρίππα, ὁ
 πρὸς πᾶν τὸ διερρηκὸν ὁμοιον. τοῖς ἀλλοτῶν
 ἡδεῖα φιλόπορος, καὶ κακίονος ἐν δυνάμει τὸ φιλό-
 πορος, τοῖς ὁμοφύλοις ἀδύξων χρησὸς, καὶ συμ-
 παθῆς μᾶλλον. ἡδεῖα γοῦν αὐτῷ διατῶ, ὁ σιμειῶς
 ἐν τοῖς ἡδεῖα μιν, καὶ τὰ πᾶσι καθαρῶς ἐπὶ
 ρει. δὴ πᾶσι γοῦν αὐτὸν ἡδεῖα ἀγρίας, ἡδεῖα ἡδε-
 ρῶς πρὸς παρὲν αὐτῷ τῷ νόμῳ χρησὸς δυνά-
 μει. καὶ δὴ πρὸς ἐν τοῖς ἡδεῖα μιν αὐτῷ ἐπὶ τῶν
 σίας. καὶ δὴ πρὸς ἐν τοῖς ἡδεῖα μιν αὐτῷ ἐπὶ τῶν

exhaustos memorans. quæ cum sine modo re-
 peteret, opprobare videbatur, ita ut rex tan-
 dem offenderetur immodica libertate homi-
 nis. iniucunda enim est temporis inglorie acti
 memoria, & stultum est indefinenter expro-
 brare debitum. postremo in tantum exaspera-
 tus est regis animus, ut iræ plus quam rationi
 tribuens non contentus sit ademisse illi præ-
 fecturam, verum etiam vinculum in ipsius pa-
 triam adseruandum miserit. Elapso deinde ali-
 quanto tempore lenita iam ira, & ratione de-
 facta iu consilium adhibita, reputauit quan-
 tum laborum vir ille pro se petulisset: cum-
 quenatalem suum celebraret, omnibus occu-
 patis circa hilaritates, ac epulas accessit Si-
 lam, ut mox interesse velit regio conuiuio. il-
 le ut erat moribus ingenuis non dissimulauit
 indignationem cuius iustam causam habere vi-
 debatur, vocantibus se respondens, ad quem
 honorem me rex reuocat, paulo post eo priua-
 turus? neque enim prius beneuolentiae præ-
 mium mihi diuturnum esse passus est, sed spo-
 liauit eo me affectum contumelia. nisi forte
 putat linguam mihi posthac fore minus libe-
 ram: imò fretus conscientia nunquam cla-
 mare desinam e quantis eum eripuerim cala-
 mitatibus, quantum laborum tulerim, ut il-
 li incolumitatem & honores parerem: pro
 quibus officiis nunc præmium retuli vincula
 & obscurum carcerem. ego certe horum nun-
 quam obliuiscar, sed etiam apud manes ma-
 nebit mihi huius iniuriæ memoria. Hac ille
 vociferabatur, iubens, ut eadem regi refer-
 rent. qui cum videret immedicabilem, reli-
 quit eum in custodia. Conuersus autem ad
 Hierosolymorum curam, muros nouæ quæ
 vocatur ciuitatis petmuniit sumptu publico,
 latioresque & altiores quam antè fuerant red-
 didit: & fecisset aduersus omnem humanam
 vim inexpugnabiles, ni Marcus Syriæ præses
 Claudio Cæli. significasset eam rem per litteras:
 qui suspicatus molituros aliquid noui, dili-
 genter scripsit Agrippæ, ut à munienda vrbe
 desisteret: atque illi mox paruit. Erat autem is
 rex aded natus ad liberalitatem ac beneficiis
 demerendos populos, ut magnis sumptibus pa-
 raret sibi celebritatem nominis, pro magna
 voluptate ducens quæ sita munificentia glo-
 riam, longè aliud quàm Herodes, qui antè
 eum regnauerat. ille enim malitiosus erat ac
 proclius ad seuitiam: & propter mutuum
 odium manifestè præferens erga Græcos ma-
 iorem quàm erga Iudæos beneuolentiam: ut
 qui externas vrbes ornaret pecuniarū largitio-
 nibus, alias balnea & theatra, alias templa &
 porticus extruens: Iudæorum autem nullum
 oppidum ornatu aliquo dignatus est memora-
 bili: nec vlla liberalitate profecutus est. Agrip-
 pa contra mitissimo fuit ingenio, in externos
 omnes ex æquo beneficus, liberalis & huma-
 nus, in suæ gentis homines benignus, &
 promptus ad iuuandos præ cæteris in aduer-
 sitatibus. quapropter libenter & continuè
 debebat Hierosolymis, institutorum ac rituum
 patriæ seruator religiosissimus. putus enim
 erat à contaminamētis omnibus, nec vlla dies
 ei præteribat absque sacrificio. Accidit aliquan-
 do, ut quidam Hierosolymita legis petitus

καὶ παρ' αὐτῶν ἡ δέξις τῆς καὶ ἡ ἐπαρχίας ἐν τέλει καὶ A
 προσβιβακότων εἰς ἀξίαν πλήθος διεντέτα δὴ τῶν θεω-
 ρεῖται ἡμέρα πολλῶν ἐνδυσάμενος δὲ ἀργύρεον πεποιη-
 μένῳ πᾶσαν, ὡς θαυμάσιον ὑφ' αὐτῆς, παρῆλθεν εἰς
 τὸ θέατρον ἀρχομένης ἡμέρας. ἔνθα τῶς πρώτης
 τῆς ἡλιακῶν ἀκτῖνων ἐπιβολῆς ὁ ἀργυρεὺς καταυγα-
 δεῖς, θαυμάσιος ἀπέσιλβε μῦθον πειθοῦς, καὶ
 τῶς εἰς αὐτὸν ἀντιζῆσι φεμῶδες. δι' οὗ οἱ κόλακες
 τὰς ἡδὲ ἐκείνῳ πρὸς ἀγαθῶν, ἄλλος ἄλλωθεν αἰ-
 βῶν, θεὸν προσταυρόντες, ὁμῶς τε εἴης ἐπιλέ-
 γοντες, εἰ καὶ μέλει τοῦ ὡς ἀθροῦσι ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ
 συντεθεὶς κρείττονά σ' ἐν τῇ φύσει ὁμολογέμενον, καὶ
 ἐπὶ πλεονεξίας οὗτοι ὁ βασιλεὺς, καὶ δὲ τὴν κελευστικὴν ἀσ-
 βῆσαν ἀπεξέβατο. αἰακύντας οὖν μετ' ὀλίγον τὸν
 βυβῶνα τ' εἰ αὐτὴ κεφαλῆς ὑπερκαθεζόμενον εἶδεν ἐπι-
 γοῖνι πινός, ἀγχαλόν. τῶτον δι' οὗ ἐνόησαν κακῶν εἶναι
 τὸν καὶ ποτὶ τῶν ἀγαθῶν γηρόμενον, καὶ δ' ἀκαρδίον
 ἔχει ὀδύνῳ. ἀδελφεὺν δ' αὐτοῦ τ' κοιλίας προσέφυσεν C
 ἀλγύμενα, μὲν σφοδρότης ἀρξάμενον. ἀναθεωρῶν οὖν
 πρὸς τοὺς φίλους, ὁ θεὸς ὑμῖν ἐγὼ φησὶν ἡδὴ καταστρέ-
 φειν ἐπιτάττωμαι τὸν βίον, ὥστε ἀχρεῖα τ' εἰμυρμέ-
 νης τῆς ἀπ' ἐμοῦ κατεψόσμενης φωνῆς ἐλεγχούσης.
 ὁ κληθεὶς ἀθάνατος ὑφ' ὑμῶν, ἡδὴ θανὼν ἀπαγομαι.
 δικτίον δ' αὖ τὴν πεπρωμένην ἡ θεὸς βεβήληται. καὶ
 γὰρ βεβήκαμεν ἐδαμν φαύλως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς μα-
 κροζομένης λαμπρότητος. ταῦτα λέγων ἐπιτάττει D
 τ' ὀδύνῃς κατεπονείπτο. μὲν αὖτις οὖν, εἰς τὸ βα-
 σίλειον διεκομίσθη, καὶ διηξέ λόγους εἰς πάντας, ὡς ἔ-
 χον τε θανάτῳ παντάπασιν μετ' ὀλίγον. ἡ πλειὸς δ' αὖ
 αὐτῶν σὺν γυναιξὶ, ἔπειθ' ἐπὶ σάκκον καθιδέσσεια
 τὰ παρ' αὐτῶν τομῶν θεὸν ἐκτέθειν ὑπερ τὴν βασιλείαν.
 οἰμωγῆς δ' ἅπαντα ἡ ἀνάπλεα καὶ θρήνων. ἐν ὑψηλῇ
 δ' ὁ βασιλεὺς δοματῷ κατὰ κείμενος, καὶ κατὰ βλε-
 πῶν αὐτοῖς φέρωνες προσηύπωντας, ἀδακρυς ἔ-
 δ' αὐτὸς ἔμει. συνεχῶς δ' ἐφ' ἡμέρας πέντε τὰ
 τῆς γαστρὸς ἀλγύμενα διεργαδεῖς τὸν βίον κατέστρε-
 ψεν, ὅπου γήρως ἄγων πεντηκστὸν ἔτος καὶ τέταρτον.
 τῆς βασιλείας δ' ἔβδωμον. τῆς τῆς μὲν οὖν ἐπὶ
 γαίου καίσαρος ἐβασίλευσεν ἐξαυτοῖς, τῆς φιλιπ-
 πῶν μὲν τετραρχίας εἰς ξητῶν ἀρξας, τὰ τέταρτον
 δ' ἔτι τὴν ἡρώδου προσεληφώς, ἔξιν δ' ἐπιλαβὼν τ'
 κλαυδίῳ καίσαρος αὐτοκρατορίας, ἐν οἷς τῶν τε
 προσηυμένων ἐβασίλευσε, καὶ τὴν ἡρώδην προσ-
 ελάβε, συμμέρειά τε καὶ καμάρειαν. προσεδύ-
 σατο δ' ὅτι πλείους αὐτῶν προσεδοχὲς διακοσίας ἐπὶ
 χιλιάς μυριάδας. πολλὰ μὲν τοῖς προσεδοχαστάς.
 τὰ γὰρ φιλόδοξος εἶναι διαφιλώτερος τῶν προσόντων
 ἀνίλεισκεν. ἡ δ' ἀφειδὲς αὐτὰ τὸ φιλότιμον. ἀγνοεῖ-
 νης γε μὴν τῶς πλήθους τ' ἐκ τῶν αὐτῶν, συμπε-
 ρισσάντες ἡρώδης τε ὁ τῆς χαλκίδος δυναστῶν, ἔ-
 σ' ἀλκίας ὁ ἐπαρχος, ἔσ' φίλος τῆ βασιλείας, ἀρίστῳνα ἔ-
 πεμψαν ὑπηρετῶν τὸ ἐπιτιμῶν, καὶ σίλαν, ἐχθρὸς γὰρ
 ἡ αὐτοῖς, ἀπέσφαξεν ὡς δὴ τῆ βασιλείας καλῶσαν-
 τος. ἀγέτωπας μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς, ἔσ' ὅπως τοιοῦτον
 κατέστρεψε τὸν βίον. γῆρας δ' αὐτὴ καταλείπειτο, ὡς
 καὶ ἀγρίππας ἄγων ἔτος ἐπὶ ταχιδέκατον. ἔξιν δ' θυγατρίς, ὡς ἡ μὲν ἡρώδης τ' πατρὸς ἀδελφὴ γαμή-
 τω βερνίκῃ, τὸ ἐκαδέκατον ἔτος γεγονῆα. παρ' αὐτῇ δ' ἦσαν αἱ δύο, μεριάμνη τε καὶ δρουσίλλα, δεκα-
 τῆς μὲν ἡ ἑτέρα, ἑξατῆς δ' δρουσίλλα. καὶ δομοδόχῳ τῷ ὑπὸ τῶν πατρὸς πρὸς γάμον ἰουλίῳ

multitudo nobilium ac procerum conuenerat
 ex tota prouincia, eius celebrataris die secunda
 procellit mane in theatrum, amictus veste to-
 ta ex argento mirabili opere contexta, quae
 radiis exorientis solis perculsa & diuinum
 quendam fulgorem emittens, venerationem
 cum honore incutiebat spectantibus. moxque
 adulatōres perniciosi aliunde acclamantes,
 Deum consultabant, rogantes ut faueret pro-
 pitius. haec enim, ut hominem reueri-
 tos, nunc agnoscere & fateri in eo quiddam
 mortali natura excellentius. hanc impiam a-
 dulationem ille nec castigauit, nec repulit:
 pauloque post suspiciens vidit supra caput
 suum bubonem fum extento insidentem: mox-
 que, ut sensisset hunc esse calamitatis nunciū
 qui olim felicitatis fuerat, ex intimis praeco-
 dis indoluit. secuta sunt ventris tormina, sta-
 tim à principio vehementia. conuersis igitur
 in amicos oculis: En, inquit, ego ille vestra ap-
 pellatione Deus vitam relinquere iubeor, fata-
 li necessitate coarguente vestrum mendacium.
 & quem immortalem salutastis, ad mortem
 raptor: Sed ferenda est voluntas caelestis nu-
 minis. neque enim male viximus, imò tan-
 ta felicitate, ut omnes me beatum praedicent.
 haec locutus crescente dolore discruciabatur.
 propter igitur relato in regiam rumor sparsus
 est breui esse moriturum. quomobrem con-
 fectum totus populus una cum vxoribus atque
 liberis saecum indutus more patrio supplica-
 bat Deo pro salute regis, omnia miscens la-
 mentis & eiulatibus. Rex autem in celsiore
 decumbens cubiculo, & in faciem stratos hu-
 mi prospiciens, non temperabat sibi à lacry-
 mis. cruciatus deinde per continuos quinque
 dies nihil se remittente confectus vitam finit,
 annum natus quattuor supra quinquagesi-
 mum, postquam regnasset per septennium.
 quatuor enim annos sub Caio Caesare obtinuit
 regnum. primum in Philippi tetrarchia per
 triennium, cui quarto demum anno accessit
 & Herodis tetrarchia, tribus deinde annis sub
 Claudio Caesare. praeter iam dictam ditionem
 iudaea quoque regnauit & Samaria simulque
 Caesarea. ex annis autem redditibus percipie-
 bat cum plurimum M C. myriadas. nec his
 contentus, mutuum accipiebat pecunias. Cum
 enim esset munificus, impensis non suffice-
 bant redditus, quod liberalitatem exercebat sine
 parsimonia. Caeterum priusquam euulgaretur
 regis obitus, Herodes dynasta Chalcidis, &
 Chelcias magister regiae militiae conspirantes
 simul Aristonem miserunt, qui Silam commu-
 nem amborum inimicum interficeret: quasi
 hoc à rege mandatum acceperit. Atque hic
 fuit Agrippae regis exitus. Superstites au-
 tem ei fuerant, filius quidem vnus Agrippa
 annum agens decimumseptimum: filiae ve-
 ro tres. ex quibus Bernice nupta erat Hero-
 di patruo, nata annos sexdecim: reliquae duae
 tum etiam virgines erant, Mariamne & Diu-
 silla, haec septennis à patre desponsata Iulio

IX.

Archelao Chelciae filio, illa decennis Epiphanii filio Comagenorum regis Antiochi. Postquam autem cognitum est excessisse Agrippam, Caesarienses & Sebasteni beneficiorum eius oblici pessimam ei retulerunt gratiam, conuitia non dicenda iactantes in defunctum: militum quoque vulgus, qui tum fortē aderant, protractas ē palatio filiarum statuas vnanimiter detulerunt in lupanaria, eisque ut poterant illudebant modis quos turpe sit eloqui: instructisque per loca publica epulis conuiuia celebrabant coronis edimitti & delibuti vnguentis, libantes interim Charoni, & sibi inuicem propinantes prae gaudio quod ex obitu regis conceperant. Atque haec agentibus nec Agrippae recentia merita succurrebant, nec auius eius Herodes urbium illarum conditor, quas portubus & templis magnificentissimē ornauerat. Filius porro defuncti Agrippae Romae erateo tempore, educabaturque apud Claudium Caesarem. qui audito Agrippae obitu, & contumeliis quibus eum Caesarienses ac Sebasteni post mortem affecerant, illius quidem causa indoluit, ingratis autem populis vehementer iratus est. confestim igitur voluit successorem paterni regni Agrippam iuniorē mittere, simul ut iurjurando satisfaceret. Sed liberti & amici qui multum apud eum poterant dissuaserunt: negantes tutum admodum adolescenti & vixdum egresso pueritia tantum regnum committere. cui administrando sit impar, quodque etiam viriles grauari possit humeros. cumque visi essent aequum dicere, Caesar praesidem Iudaeae toriusque regni misit Cuspium Fadum, defuncto hoc honoris tribuens, ne Marsum inimicum in regnum eius induceret. Ante omnia autem Fado iniunxit, ut Caesarienses & Sebastenos acriter castigaret, propter iniunctam mortuo iniuriam contumeliarumque illatas adhuc iuuenibus. Nam verò Caesariensium & Sebastenorum cum quinque illis cohortibus ablegaret in Pontum illic militaturas: militisque ē Romanis legionibus Syriam tuentibus delectos in eorum locum substitueret. nec tamen ei iussioni satisfactum est. missa enim legatione flexerunt Claudium, ut manere eos in Iudaea permitteret: qui sequentibus temporibus maximarum calamitatum Iudaeis fuerunt initium, & seminarium belli exorti Fioro praeside. quomobrem Vespasianus victor, ut paulo post dicetur, eos ex illa regione alio transtulit.

φλώγει πόλεμου αἰρήματα λαβόντες. ὅθι ἐν ἰσραηλινῶν κερπήσας ὡς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ μὲν, ἐξήγαγον αὐτοὺς τ' ἀρχῆς.

μὲν ἀρχελάου τῆ χειλίου παίδι μὲν ἀμύμη, δρῶντι δὲ ὅτι φανεί, τ' ὅτ' κομμαζηνῆς βασιλῆως ὑὸς ἐὼν οὐδὲν. ἀλλὰ ὅτι ἐγνώσθη τ' εἶσι ἐκλεπτῶν ἀγρίππας, καὶ σαρείς, & σεβασίων τ' ἀπειθῶν αὐτῇ λαβόμενοι, τὸ τ' δυσμῆς αὐτῶν ἰποῖσαν. βλασφημίας τε ὅτι ἀπειρή- πλου εἰς τ' κατοχόμενον ἀποριπείας λέγεται, καὶ ὅσοι στρατεύομενοι τότε ἔτυχον, συχνοὶ ὅτι ἦσαν, οἵκαδε ἀ- πῆλθον, καὶ τῆς αἰδριατας τ' τῆ βασιλῆως θυγατρὶν ἀρπάσαντες ὁμοθυμαδὸν ἐκόμισαν εἰς τὰ πορείαι, καὶ ἑστάντες ὅτι τ' πρῶτον, ὡς δυνατόν ἐν ἐφύβειον, ἀρ- μονίαν δὲ διηγήσας δρῶντες. ἐν τῇ τοῖς δημοσίοις κα- τακλινομένοι τοῖς, παρ' ἡμῶν ἐξίσταται ἐπιτίλουν στεφανόμενοι, καὶ μυελόμενοι, καὶ ἀνένδυντες τῶν χα- ερῶν, πορποσῆς τε τ' τῆ βασιλῆως ἐκπνοῆς ἀλλή- τοις ἀνταποδιδόντες. ἀμνήμονες ὅτι ἦσαν ἐν ἀγρίππα μόνον χρησάμενοι πολλὰς εἰς αὐτοὺς φιλοτιμίας, & τῇ πάππῳ ὅτι ἦραδ' ἐ, ὅτι τῶν πόλεως, ἐκείνος αὐτοῖς ἐκπ- σι, λιμῶνας τε καὶ ναοὺς κατισχύοντες λαμβανέας δια- πανήσαντι. ὅτι τῇ πειθῶν ὑὸς ἀγρίππας, ὅτι ῥα- μης ἐπ' ἡρώδ' ἐ, ἑφόμενος ὡς ἐκλαυδία καίσαρι. πυθόμενος γὰρ μὲν καίσαρ ὅτι τῇ πειθῇ μὲν ἀγρίππας, σεβασίων ὅτι καὶ σαρείς ὑβρίζοντες εἰς αὐτὸν, ἐπ' ἐκείνῳ μὲν ἤλθισαν, ὅτι ὅτι ἀχαριστίαν- τας ὀργίσθη. πῆμπερ οὐκ ὀδῶν ὥρμητο τὸν νεώτερον ἀγρίππαν τ' βασιλείαν ἐξεδιζόμενοι ἅμα βεβλόμε- νος ἐμπειδιῶ τοῖς ὡμοσμένοις ὅροις. ἀλλὰ τ' ἐξ- λάθιστον, & φίλων οἱ πολὺ παρ' αὐτῷ δυνάμενοι ἀ- πέτρεψαν, σφαλερῶν ὅτι λέγοντες, κομῶν τῶν μὲν τῶν παίδος ἐκβιβαστῶν χεῖρας ὅτι τῇ πειθῇ βασιλείας τηλοκῶν μέγας, ὅτι μὴ δυνατόν τὰς τ' διοικήσας φροσίδας εἰσὶ καὶν, καὶ τελείῳ δὲ ὅτι ἐκρυβάζαγμα βασιλείαν. ἔδοξεν οὐκ αὐτοῖς εἰκότα λέγειν ὅτι καίσαρ. ἔπαρχον οὐκ ὅτι ἰουδαίας καὶ τ' ἀπάσης βασιλείας ἀ- πείσσει κούσιον φάδον, τῶν κατοχόμενων διδοῖς ἡμῶν τὸ μὴ μάρσιν ἰπαγαγῶν εἰς βασιλείαν αὐτῶν ἐξέφορεν. ἐγνώκει ὅτι παύται ὅτι εἰλα τῶν φάδων καὶ σαρείς, καὶ σεβασίων ὅτι πειθῇ τῆς εἰς τ' κα- τοχόμενον ὑβριως, & παρτοίας εἰς τὰς ἐπὶ ζώσας. τ' ἴλλω ὅτι τῶν καμπαίων, καὶ τ' σεβασίων, καὶ τῶν πῆντε αὐτίκας εἰς πότον ματαγαγῶν, ἵνα ἐκείνους στρατεύοντο. τ' ὅτι ἐν σελῇ ῥωμαϊκῶν ὁρμήτων ἐπιλέξαι στρατιώτας κατ' ἀειδμοῦ, καὶ τῶν ἐκείνων ἀνακληρῶσαι τόπον. ὅτι μὲν οἱ καλῶν ὅτι μετῴσαν. φροσδόμενοι ὅτι κλαυδίον ἀπειμειλίξαντο, & μὲν ἐπὶ τῆς ἰου- δαίας ἐπένυχον, οἱ καὶ τοῖς ἐπὶ χειρὶς τῶν μα- γίστων ἰουδαίους ἰθύνοντο συμφορῶν ἀρχὴν τῇ κατὰ

τοὺς ἀριστομένους παρ' αὐτῆς τ' ἱερὰν εὐχὴν ὑπὸ τ' αὐτῆς
 ἔχουσαι ἔχον· εἴτα ὁ θεομενέας, ὡς αὐτῶσι, πρὸς
 (αὐτὰ κλαύδιος δοποκρίν). οἱ δ', ὅπως ἔβην αὐτοῖς ἔ-
 φασαι δοποκρίσαι τὸς ἀριστοεὶς εἰ λαβοῦν τὸς παῖ-
 δας ὁμοφρόνους. ὑπακουσάντων δ' ἐποίμως ἐκείνων κ' ἔ-
 δινον, ἔπειτα μὲν οἱ ἀριστοεὶς. ὡς δ' ἀριστομένων
 ὁ εἰς τ' ῥάμην αὐτῶν, γνῶς ὁ πᾶν πρὸς ἀρετῆς ὁ τῷ
 πεπαιδευμένος πᾶς, καὶ ἡ αὐτῶν ἀρετῶν, ἐτύχαι
 ὡς αὐτῶν κλαυδίω κήσεται, καὶ ὡς αὐτῶν ἐ-
 πομῶν, ὡς δ' αὐτῶν τ' κήσεται συγχωρεῖται τοῖς ἰου-
 δαίοις ἀπὸ ἡξίου τοῦ θεοῦ τ' ἱερὰς εὐχῆς, κ' φάτω θεοῦ
 τέτοιον δοποκρίσαι, καλῶς δ' κλαυδίος τοῖς ἀριστοεὶς,
 ἔρη αὐτὰ συγχωρεῖν, κ' ἐκείνοι αὐτοῖς ἀρετῆς
 γὰρ εἰδέναι, πάντα δ' ἐκείνους ποιεῖν ἀκρίβως, ὅτι
 τῷ δοποκρίσει, αὐτῶν ὅπως αὐτῶν ἔδωκε, κλαυδίος
 καὶ ἡ γερμανικὸς δημόρχος ἔχουσαι, τὸ πέμπτον
 ὑπατος δοποκρίσει μὲν, τὸ πέμπτον αὐτοκράτωρ, τὸ
 δέκατον πατὴρ πατρίδος, ἱεροσολυμιτῶν ἀρχεῖς, βασιλῆς
 δὴ μὲν, ἰουδαίων παντὶ ἔδωκε χάριν. ἀρετῆς τῷ μὲν,
 ἐν ἧν ἔβην αὐτῶν, κ' ἔχω αὐτῶν ἐκείνους ἀκρίβως ὄντα,
 ἀρετῶν γὰρ οὖν μοι τοῖς ὑμῖν ἀριστοεὶς ἀρετῶν
 εὐχόμενος ἐφ' ἧς πεπονήμαί τῷ ἔδωκε ὑμῖν κηδεμονία,
 κ' ἀριστομένων ἀκρίβως κ' φιλοπῶν τ' ἱερὰν ἔδωκε
 τα, ὅς τ' εἴφανον ὑπὸ τ' ἔχουσαι ὑμῖν, ἐπὶ συγχωρεῖν,
 καὶ ὡς ὁ κήσεται καὶ μοι τιμῶντας ἐπὶ αὐτοῖς ἐποί-
 σι. συγκατεδέμεν δ' τῇ γνῶμῃ αὐτῇ ὡς αὐτῶν ὅς τὸ
 ἐκείνους ἀκρίβως, κ' τὸ βύλιον ἐκείνους κ' τὰ πάντα
 ἀρετῶν. ἔπειτα εἰδὼς ὅτι, κ' αὐτῶν βασιλεῖ ἡρά-
 δη, κ' ἀριστοβόλῳ πρὸς πᾶσι, ὡς αὐτῶν πρὸς ἐκείνους
 ἀκρίβως, κ' αὐτῶν θεοῦ ἡμῶν γνῶσκαι ἀκρίβως, πᾶν
 χαλεπῶν αὐτὰ ποίους, πρὸς οὓς ἐστὶ μοι πλείστα
 δικαία φιλίας καὶ πᾶσι ὄντας καὶ μοι τιμῶν. ἔγραψα
 ὁ θεοῦ τέτοιον, ὅς καὶ αὐτῶν φάτω πρὸς ἐκείνους. οἱ
 ἀρετῶν καὶ κομίζοντες κορινθίους κέρωνος, εὐφραν
 εὐχόμενος, ὡς εὐχόμενος ναθανάηλ, ἰωάννης ἰωάννου. ἔ-
 γράφη πρὸς πᾶσι καλῶν ὅτι ὑπᾶν ῥέφου, ὅς
 πομπῆς σιλουαῖ. ἡπῶντο δ' καὶ ἡρώδης ὁ ἀδελ-
 φὸς μὲν ἀρετῶν τῷ πεπαιδευμένος, καλῶς δ' ὁ
 ἀρχὴν κ' τὸν κέρων ἐκείνους ἀρετῶν μὲν, κλαυ-
 δίον καὶ ὡς αὐτῶν ἔχουσαι τῷ θεῷ, κ' ἡ ἱερῶν χρημέ-
 ται, κ' αὐτῶν ἀρχιερέων χειροτονίας. πάντων τ' ἐπὶ
 τυχόν, ὅς ἐκείνους τ' πᾶσι τοῖς ἀρετῶν αὐτῶν παρέμ-
 νη ἡ ἔχουσαι μέχρι τ' τῷ πολέμῳ πλεονῶν. κ' δὴ ὁ ἡ-
 ρώδης, μολίσσῃ τ' ἀρχιερωσύνης τὸν ἀρετῶν μὲν
 καὶ ὡς αὐτῶν, ὡς αὐτῶν τῷ τῷ καὶ αὐτῶν ἐκείνους αὐτῶν
 ἀρετῶν τ' πλεονῶν ὡς ἀρετῶν.

Κεφάλαιον β.

Οι ὅσοι ἐλόντες, τῇ ἀφ' αὐτῶν καταστάσει καὶ οἰκονομίας αὐτῆς
ἐξέλωσθε τὰ ὑποδύματα ἑξ.

ΚΑΤΑ ΤΟΥΤΟΝ ὃ Τ' ἤκουον τῷ ἀδελφικῶν βασιλεὺς ἰ-
λίνῃ, καὶ ὁ παῖς αὐτῆς ἰζάκης, εἰς τὰ ἰουδαίων ἔειπεν
τῷ εἶον μετ' ἐσὺν ἄλλον δὲ βασιλῆα ἀπ' αὐτοῦ. μονοβάρους ὁ δὲ
ἀδελφικῶν βασιλεὺς, καὶ βασιλεὺς ὁπλῆστος ἐν, τῷ ἀδελφῷ ἰλίνῃ αἰὲς ἔρασαν τῇ πρὸς γάμους κοινῶς
ἔγει, καὶ κατέστησαν ἰσχυροὶ. συνέλαβον δὲ ποτε τῇ γαστρὶ τὸν γυναικὸς τῷ χεῖρῃ προστάναυσαι,
καὶ κατέστησαν, φωνῆς πρὸς ἑαυτοὺς ἀκούειν, κατελύσης αὐρεὶν ἀπὸ τῆς πρὸς τῷ χεῖρῃ, ὅτι μὴ θλίβῃ

A qui ab eo petant sacræ stolæ seruandæ ius: de-
inde, vt expectetur super ea postulatione res-
scriptum illius. Responsum est permissuros,
vt legati mittantur, si prius darentur obfides.
Quumque promptè liberos suos dedissent, le-
gati profecti sunt. Qui postquam Romam per-
uenerunt, Agrippa iunior defuncti filius, qui
tum fortè apud Claudium agebat, vt diximus,
cognito qua de causa venissent, rogauit Cæsa-
rem, vt Iudæis sacræ stolæ custodiam peten-
tibus annuere dignetur: & Fado super eo ne-
gotio scribere. Tum Cæsar vocatis ad se le-
gatis, ait se hoc eis concedere, iubens, vt
Agrippæ gratiam habeant. hoc enim se illius
donare precibus. cui responso talem episto-
lam addidit: Claudius Cæsar Germanicus trib.
pot. v. Cos. designatus IIII. Imp. XXX.
Hierosolymitanorum magistratibus, senatui
& populo, toti que Iudæorum genti salutem.
Quoniam Agrippa alumnus meus piissimus,
quem ego domi educo, adduxit ad me vestros
legatos, gratias agentes, quòd sedulo genti
vestræ provideam, rogantique enixè, vt pon-
tificalem stolam & coronam vobis seruari li-
ceat, concedo quod petitis, quemadmodum
antè vir optimus & mihi carissimus Vitellius
concesserat: vestræque voluntati annuo pri-
mùm motus pietate propria, & quia placet
quemque religiosum esse more suæ patriæ
deinde, vt gratificer Herodi regi & iuniori
Aristobulo, quos & mihi deuotissimos noni,
& vestri studiosissimos, meritòque illorum
amicitiam plurimi facio. Scripsi autem de hac
re & Culpio Fado procuratori meo per Cor-
nelium Ceronis, Tryphonem Theudionis,
Dorotheum Nathanaelis, & Ioannem Ioan-
nis filium. Datæ quarto Calendas Iulias, Rufo
& Pompeio Syluano Cos. Eodem tempore &
Herodes dynasta Chalcidis, defuncti Agrippæ
frater, petiit à Cæsare potestatem in templum
& sacrum ærarium, iusque eligendorum ium-
morum pontificum: impetravit hæc om-
nia, ita vt etiam posteris eius idem ius manse-
rit vsque ad belli Iudaici exitum. Ipse Herodes
Cantharum in ordinem redacto, Iosepho Canei
summum pontificatum contulit.

CAP. II.

*Quomodo Helena Adiabenorum regina, &
eius filij religionem Iudaicam
complexi sint.*

PEr idem tempus Adiabenorum regina Helena, & Izates eius filius, ad religionem Iudæorum se transfulerunt propter causam talem. Monobazus Adiabenorum rex, cognomine Bazeos, fororis amore captus, in uxorem ductam gravidā reddidit, Accidit deinde, ut vnā accubans, & manū reclinatam habens in uxoris vterū, vocē quandā sibi videretur audire, iubentem, ut manū à vterō tolleret, neve premeret

G ductam gravidā reddidit, Accidit deinde, vt vnā
accubans, & manū reclinatā habens in vxoris
vterū, vocē quandā sibi videretur audire, iu-
bentem, vt manū à vtre tolleret, néve premeret

factum, qui ut non sine diuina prouidentia A inchoatus sit, ita finem habiturus esset fortunatissimum. Hac voce ille tertitus, mox ut excitatus est, rem uxori indicauit: & natum eo partu filium Izatem nominauit. suscepit autem iam ante Monobazum hoc seniore ex Helena, & alios filios ex aliis vxoribus, manifeste tamen omnem caritatem in hunc vnū contulit: vnde exorta est germanorum inuidia, indies magis ac magis crecentibus illorum odiis, Izatem sibi præferri dolentibus. Hæc B pater licet intelligeret, ignoscebat tamen filius, quod is affectus non à malitia procederet, sed quisque cupiebat patri esse quam carissimus. Izatem verò cui valde timebat à fratre odiis, cumulatam magnis muneribus misit ad Abemerigum, regnantem tunc apud castrum quod Spasini vocant accolæ, commendans ei salutem filij. Is libenter accepit adolescentem, quem complexus singulari beneuolentia, filiam ei collocauit, cui nomen fuit Samacho: addita nomine dotis quadam regione, vnde luculentos redditus percipiebat. Porro Monobazus iam admodum senex, videns sibi iuperesse modicum vitæ spacium, concupuit videre ante suam mortem filium. Acceritum igitur filium magno affectu excepit, ei que donauit regionem, quæ dicitur Cæron, a nomi feracissimam. in ea seruantur arcæ reliquæ, qua Noe fertur euasisse diluuium, ostenditurque ibi hodie quoque videre volentibus. In hac regione Izates vixit vique ad patris obitum. Qui postquam fato functus est, Helena regina accitis eadem die magnatibus suis & latraps, ac præfectis militum, Non ignoratis, inquit, quod maritus meus heredem sui regni Izatem optauit, cumque hoc honore indicauit dignissimum, attamen vestrum quoque super hac re iudicium expecto. Beatus enim est non qui ab vno, sed qui plurium consensu principatum accipit. hæc illa, ut expectaretur voluntatem concilij. quibus auditis proceres primū more suo reginam adorauerunt, deinde probari sibi sententiam reginæ dixerunt, libenterque parituros Izatæ, quem scirent merito & ex communi popularium voto, patris iudicio prælatum cæteris fratribus. offerebantque suam operam, ut primū fratres eius atque cognatos occiderent, quo securius nouo regi paratetur imperium. sic enim F liberum fore à metu, in quo esse posset propter illorum inuidiā & odia. ad hæc Helena gratias egit pro tanta beneuolentiā, differendam tamen fratrum eius necem censuit in aduentum filij, & expectandam ipsius sententiam. Tum proceres consuluerunt, ut saltem victos asservaret donec ille veniat, quo magis in tuto sit regnum Izatæ: interim aliquem cui maxime regina fideret, procuratorem regni constitutendum. Paruit his Helena, & protegem fecit grandioris filium Monobazum, impositoci

τὸ ἐν αὐτῇ βρέφος, τοῦ ποσειδῶνος καὶ ἀρχῆς τυχεῖν, καὶ πλοῦς ἀντυχῶν πενέμορον. Τραρχθεὶς οὖν ὑπὸ τῆς φωνῆς, διδὼς διχαρθεὶς, ἔφραζε τῇ γυναικὶ ταῦτα, καὶ γνόμενον τὸν υἱὸν ἰζάτιον ἐπεκαίλει. ὡς δὲ αὐτὸς μονόβαζος τοῦτου προεβύτησε ἐκ τῆς ἐλπίδος γνόμενος, ἄλλοι τε παῖδες ἔξ ἑτέραν θυγατρῶν. τὴν μὲν τοὶ πάσαις ἀνοίαις ὡς εἰς μονογονίαν τὸν ἰζάτιον ἔχον πατρὶως ὡς. φθόνος δὲ ποιητῶν τῶν πατρὶς ὧδ' αὖτ' ὁμοπατρίαν ἀδελφῶν ἐφύτο, καὶ τοῦτου μίσος ἤνυτο λυπουμένῳ ἀπάνται, ὅτι τὸν ἰζάτιον αὐτῷ ὁ πατὴρ ποσειδῶν. ταῦτα δὲ καὶ περ σαφῶς ἀνομιανέμους ὁ πατὴρ, καίνοις μὲν συντηρώσκειν, ὡς μὴ δὲ κακίαν αὐτὸ πάσῃσιν, ἀλλ' ἢ τὸ ὧδ' αὖτ' πατέρος αὐτὸν ἐκασον ἀξίων ἀνοίαις τυχεαίειν. τὸν δὲ ἰζάτιον, σφόδρα γὰρ ἐδιδόκειν φεῖ αὐτῷ μὴ μισοῦμενος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν παῖδοι τὴν πολλὰ δαρνησάμενος, ποτὶς ἀβινήριον ἐκπέμψει τὸν ἀσάνην χάρεος βασιλῆα, ὡς ἀκαταπείθετος ἐκείνῳ τὴν τ' πατρὸς σωτηρίαν. ὁ δὲ ἀβινήριος, ἀσμένως δέχεται τὸν πατέρα, καὶ δὲ πολλῆς ἀγων ἀνοίαις, θυγατρὶ μὲν αὐτῷ θυγατρία, σάμαχος δὲ ὡς ὁνομαζομένη, δίδωσι. δαρνέται δὲ χάρεος ἔξ ἧς μεγάλας λήψεται ποσειδῶν. μονόβαζος δὲ ἦδη γηραιὸς ὢν, ἔτι ζῶν ὄλizon αὐτῷ τὸν λοιπὸν ὅρων χάρεος, καὶ δέλυσεν εἰς ὅτιν ἀφικέσθαι τῶν πατρὶς ποτὶς τὴν πλοῦσιν αὐτῶν. μεταπεισάμενος οὖν αὐτὸν, ἀπαίεται φιλοφρονέσθαι, ἔχων δίδωσι καμῶν λιγομένῳ. φέρει δὲ ἡ γῆ πλείους τὸ ἀμωμον ἀγαθῇ. ἔτι δὲ αὐτῇ καὶ τὰ λείψανα τ' λαόνακος, ὡς νύχον ἐκ τῆς ἐπιμεθείας δέχοντο δὲ λόγος ἔχει, καὶ μέλει νῦν ταῦτα τοῖς ἰδὲν βυλομένους ἐπιδείκνυται. διτελεῖν οὖν ὁ ἰζάτιος ἐν τῇ χάρεα ταύτῃ, μέλει τ' πλοῦσιν τὴν πατέρος. ἡ δὲ ἔξελυπεν ἡμέρα τὸν βίον ὁ μονόβαζος, ἡ βασιλῆς ἐλὶν μεταπέμψεται πάντα τοῖς μεγάλωνας, καὶ τῆς βασιλείας σατράπης, ἔτι τῶν διωάμεναις ποσειδῶν. οἱς ἀφικομένους, ὅτι μὴ ὁ ἴσως αὐτῷ εἴπει, τῆς βασιλείας αὐτῷ ἔχοντος ἰζάτιον ἤνυξας γνέσθαι, καὶ τὸν ἄξιον ἐκείνῳ, καὶ ὅμως λειπόμενα δακῶν, ποσειδῶν δὲ ὅμως καὶ τὴν ὑμετέρην κείσιν. μακάριος γὰρ ἔχ' ὁ παρ' ἐνός, ἀλλὰ πλείονον καὶ διέλονταν τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν. ἡ δὲ, ταῦτα εἶπεν, ὅτι ποτὶς τὴν π' φερνέει οἱ συγληθίνης. οἱ δὲ ἀκούσαντες, πρῶτον μὲν ποσειδῶν τὴν βασιλῆα, καδὼς ἔδος ἐστὶν αὐτοῖς, εἴτα ἔφρασαν τὴν τ' βασιλῆος γνώμην βεβαίον, καὶ ὑπακούσθαι χάρεος ἰζάτι διχαίως ὑπὸ τῶν πατέρων ποσειδῶν τῇ ἀδελφῶν καὶ τὰς διχαὶ τῇ ἀπαίτων. εὐλόγησάν τε φασὶ ποσειδῶν τῇ πρῶτον αὐτῷ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ συγγενέσι, ὡς τὴν τὴν ἀρχὴν ἰζάτιον μετ' ἀσφαλείας κατὰχέειν. φθαρνέται γὰρ ἐκείνων χαθαριθῆσθαι πάντα τὸν φόβον, τὸν ὑπὸ μίσους τῶν παρ' αὐτῶν καὶ φθόνου γνόμενον. ποτὶς ταῦτα ἡ ἐλπίς χάρεος μὲν αὐτοῖς ἀμολόγει τῆς ποτὶς αὐτῷ καὶ δαίμονι τὴν ὡς αἰαρίσας τῇ ἀδελφῶν γνώμην, ἀλλὰ φυλάσσει αὐτοῖς δισμοίς παρήνουν μέλει τῆς ἐκείνου παρρησίας ὡς ἀσφαλείας τῆς αὐτῇ. συμβούλους δὲ αὐτῷ μεταξὺ ποσειδῶν τῇ πνα τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῶν, ὡς μέλιστα πείθεται τοῖς ἡ ἐλπίς καδίστησι τ' ποσειδῶν τῇ πᾶσι μονόβαζον βασιλῆα ποσειδῶν τὸ δὲ

τὸν ἰζάτιον ἀνοίαις ἔχειν, ὡς ἀκατέ ὅμως γνέσθαι, μέλει αὖ ἰζάτιος ὡς γνόμενος συνδοκίμασι. οἱ δὲ εἰπέει ἀνελίει συμβουλόσσαντες ἐκ τῆς αὐτῇ. συμβούλους δὲ αὐτῷ μεταξὺ ποσειδῶν τῇ πνα τῆς ἀρχῆς ἐπὶ τῶν, ὡς μέλιστα πείθεται τοῖς ἡ ἐλπίς καδίστησι τ' ποσειδῶν τῇ πᾶσι μονόβαζον βασιλῆα ποσειδῶν τὸ δὲ

accito chirurgo fecit quod iussus est : deinde accersita matre & præceptore Anania, indicavit eis quid actum sit. quos continuo stupor ac metus non mediocriter corripuit, ne si res perveniret ad vulgi notitiam, rex principum amitteret, non ferentibus populis imperium viri alienis religionibus dediti. sibi quoque videbant imminere periculum, ut consiliis & autoribus eius consilij. Sed Deus providit ne eveniret quod illi timuerant. nam ex multis periculis & ipsum Izatem eripuit, & eius liberos, in rebus dubiis & desperatis incolumitatem eis expediens, & ostendens quod ad se respicientibus, sibi que vni fidentibus, pietatis fructus integer maneat. Sed de his postea narrabimus. Helena porro mater regis videns res regni pacatas, & filium opinione omnium tam domesticorum quam exterorum beatum divina fauente providentia, desiderio capta est visendi Hierosolymæ templumque illud apud omnes mortales famosissimum, ut ibi Deum adoraret, votivæque victimas redderet. Et quia facile commearum impetravit à filio, postquam magnos apparatus in eam profectionem fecisset, instructa copioso viatico descendit in Hierosolymitanam urbem, deducente filio dierum aliquot itinere. accidit autem peropportuno eius aduentus ciuibus. Cum enim per id tempus civitas gravi fame premeretur, & multi perirent alimentorum inopia, regina Helena ex suis alios misit Alexandriam comparaturos vim magnam tritici, alios in Cyprum, qui copiam ficuum passurum inde adueherent. quibus omnibus breui reuersis, cibos egenis distribuit, atque hoc beneficio memoriam immortalem sibi apud nostram gentem peperit. Filius quoque eius Izates comperto quanta fame laboraret ille populus, multum pecuniæ misit Hierosolymitanorum primatibus. Sed horum regum beneficia quibus nostram civitatem iuuerunt, dicentur postea.

III.

Cæterum Parthorum rex Artabanus, cum sensisset structas sibi insidias à satrapis, nec putaret tutum manere in suo regno diutius, decrevit ad Izatem se conferre, eius consilio quasiturus salutem, & si fieri posset etiam reditum in patriam. Assumptis igitur cognatis & familiaribus circiter mille numero, incidit in Izatem in itinere, ex regio strepitu sibi cognitum, ipse non notus ei de facie. ad quem propius accedens primum adoravit mox patrio, deinde in hæc verba erupit. Ne despicias me rex tuum supplicem, neve contemnas opis indigum. Deiectus enim in priuatam fortunam è regio fastigio, ad tuum auxilium confugi. Quamobrem ad instabilitatem humanæ felicitatis respiciens, tuis quoque rebus prospice, cum intelligas quibus omnes sumus obnoxii casibus. Si enim me inultum fueris, animabitur in cæteros quoque reges audacia incondita multitudinis. Hæc ille demisso vultu lacrymās. Izates autē audito eius nomine, videntique

et tunc iatrem εισκαλισάμενος τὸ πρῶτον ἐπέλκει, μεταπειθόμενος τὴν τιμὴν, καὶ τὴν διδασκαλον αἰνῶν, ἰσχυρῶς αὐτὸν πειραχθεὶς τῶν δι' ἐκκλησίας διδασκάλων, ὅτι ἐκείνους, οὐκ αἰσχρομύθων τῶν ὑπηκόων ἀρχὴν αὐτῶν αὐτὰρ τῶν παρ' ἐπείρας ζήλων ἰδόν, κινδυνώσας ἢ καὶ αὐτοὶ τῆς ἀρχῆς ἐπ' αὐτοῖς ἐνχεύσεις. διὰ δὲ τὸ καλῶς αἶσα τοῖς ἐκείνους φόβους ἰδόν, ὅτι τὸ τέλος πολλοῖς γὰρ αὐτὸν τὸν ἰσχυρὸν περὶ τὴν πόλιν κινδυνώσας, ὅτι παῖδας τοῖς ἐκείνους δίδουσι, ὅτι ἀμνηστὶν πόρην εἰς στυγερὰν ἀφ' ἧς, ὅτι δεικνύει ὅτι τοῖς εἰς αὐτὸν ἀπεβλήπουσι, καὶ μόνη περὶ δόξῃ οὐ κατὰ τὴν δόξαν οὐκ ὡς δόξα. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἀπαγγελοῦμεν. ἰδὼν δὲ ἡ τὴν βασιλείαν μήτηρ, ὁρῶσα τὰ μὲν κατὰ τὴν βασιλείαν εἰρηνόδοξον, τὸν δὲ ὑπὸ αὐτῆς μακάριοι, καὶ ὅσα πᾶσι ζήλων, ὅτι πῶς ἀλλοθεν δὲ τὴν εἰς θεὸν πρῶτον, ὅτι θυμῶν ἔχον εἰς τὴν ἱεροσολυμιτῶν πόλιν ἀφικόμεν, τὸ πᾶσι αἰδράποις ἐρεβότοι ἱερὸν τὸ θεῷ προσκυνοῦσαι, καὶ χαριστικῶς θυοῖας προσεγγίζον. ἰδὼν τὴν τὴν παῖδας ἐπὶ τῇ τῇ δὲ πᾶν προθυμῶς τῇ μητρὶ ὁρῶσα κατὰ τὸν νόμον, καὶ πολλὰ ὁρῶσα τὴν εἰς τὴν πόλιν ἐπιμαρτυροῦν, καὶ χεῖματα πλείστα δόντος, καταβαίνει εἰς τὴν ἱεροσολυμιτῶν πόλιν προπύργιος ἐπιπολὺ τὴν παῖδας. γίνεται δὲ αὐτῆς ἡ ἀφ' ἧς πᾶν συμφέροντα τοῖς ἱεροσολυμιταῖς. λιμῶν γὰρ αὐτῶν τὴν πόλιν κατὰ τὸν κατὰ ἐκείνους πίσι, καὶ πολλὰ ὑπὸ ἐνδίας ἀνάλωματων φθειρομένων, ἡ βασιλίσσα ἰδὼν, πῶς πᾶσι καὶ αὐτῆς, τὴν μὲν εἰς τὴν ἀλεξάνδρειαν, πολλὰ ὅτι ὑποσχετοῖς χεῖματων, τοῖς ἢ εἰς πόλιν ἰσχυρῶς φέρτον οἰσιντας. ὡς ἡ πάλιν ἰδὼν τὰ χεῖρας κομίζοντες, τὴν ὑποσχετοῖς δίδουσι τερφῶν, καὶ μάλιστα αὐτῆς μήτηρ τῆς ἀπορίας ταύτης, εἰς τὸ πᾶν ἡμῶν ἰσχυρῶς καταλείπει. πυθόμενος δὲ καὶ ὁ παῖς αὐτῆς ἰσχυρῶς τὴν πόλιν, ἐπειρὶ πολλὰ χεῖματα τοῖς ἀπὸ τοῦ τῶν ἱεροσολυμιτῶν. ἀλλὰ γὰρ ἡ τῶν βασιλίσσας εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ἀγαθὰ πειραχθεὶς, μετὰ ταῦτα δηλώσομεν. ὅτι τῶν παρ' αὐτῶν βασιλῆος ἀρταβάνης, ἀφ' ὁμοῦ τοῖς σατραπῶν ἐπιβουλήν εἰς αὐτὸν συντεθειμένος, μὲν παρ' αὐτοῖς ἀσφαλῆς οὐκ ὄντων, ἐν τῷ πρῶτῳ ἰσχυρῶς ἀπαίρειν, πῶς παρ' αὐτῶν βουλόμενος στυγερὰς ἀρίδας, καὶ καθεστὼν εἰς τὴν ἀρχὴν εἰς δύστην. καὶ δὲ ἀφικνεῖται συζητῶν τὴν οἰκίαν περὶ χιλίους τὸν ἀριθμὸν παρόμενος, συντυχεῖται τὴν ἰσχυρῶς κατὰ τὸν πόλιν, αὐτὸς τὴν στυγερὰν ἐκείνους ἐκείνους καὶ ὑπὸ ἰσχυρῶς ὑποσχετοῖς. καὶ πᾶσι ὁρῶσα, πρῶτον μὲν κατὰ τὸ πᾶσι πρῶτον στυγερῶς αὐτοῖς, εἰτα, βασιλεῦ φησὶ, μὴ ἀφ' ἧς μὴ τὸν οἰκίαν, μηδὲ ἰσχυρῶς διαμένον. ταπεινὸς γὰρ ἐκ μεταβολῆς ὑποσχετοῖς, καὶ ἐκ βασιλῆος ἰσχυρῶς.

διώτης, τὴν ὅς ἐπικλείας χρῆζω, βλέποντι εἰς τὸ τῆς τύχης ἀστατον, ἐκ κοινῶν ἡ νόμισον καὶ ἰσχυρῶς πᾶσι πρῶτον. ἰσχυρῶς γὰρ ἀφ' ἧς πρῶτον πρῶτον, ἰσχυρῶς πρῶτον πολλοὶ καὶ τῶν ἄλλων βασιλῶν. ὁ μὲν ταῦτα ἰσχυρῶς διαμένον, καὶ τῇ κεφαλῇ κατὰ τὸν πόλιν. ὁ δὲ ἰσχυρῶς ἡκουσὶ τῶν ὁρῶσα, καὶ εἰδὼν ἰσχυρῶς.

scissurum se verbo fluuium & facilem praebitu-
turum transitum, talique promissione permul-
tis imposuit. At Fadus effecit vt nihil lucrifa-
cerent ex sua insipientia, immisiss in eos tur-
mis equitum: qui ex improviso irruentes ex
his multos interemerunt, multos viuos cepe-
runt, & in his ipsum Theudam, cuius caput ab-
scissum reportarunt Hierosolyma. arque haec
sunt quae Iudaeis contigerunt administrationis
Cuspij Fadi tempore.

CAP. III.

*Quomodo Tiberius Alexander procurator filius
Iudae Galilaei puniit.*

V. **F**ADO autem successit Tiberius Alexander,
eius Alexandri filius qui Alabarchiae ma-
gistratum gessit Alexandriae, omnium in ea vr-
be suo tempore ditissimi, qui etiam erga Deum
pietate superauit filium, defestorem religionis
patriae. horum tempore magna illa fames Iudaeam
tenuit, quando regina Helena frumen-
tum ingenti sumptu ex Aegypto comparatum
in egenos distribuit, vt iam dictum est. eodem
tempore etiam filij Galilaei Iudae Iacobus & Si-
mon sublatis sunt de medio, eius qui agente
Syriae censum Quirinio Iudaeos sollicitabat ad
defectionem a Romano populo: hos enim A-
lexander crucis affecit supplicio. Herodes au-
tem rex Chalcidis Iosephum Camydae filium
priuauit summo pontificio, eique succedere
iussit Ananiam Nebedaei filium. Tiberio Ale-
xandro successit Cumanus, quo tempore idem
Herodes Agrippae magni frater vita excessit o-
ctauo anno principatus Claudij, superstitibus
tribus filiis: quorum Aristobulus ex priore vxore
natus est: e Bernice vero fratris filia Berni-
cianus & Hyrcanus. eius principatum Claudius
Caesar Agrippae iuniori donauit. Sub eodem
Cumano exorta seditione Hierosolymis multi
Iudaeorum desiderati sunt, cuius causam pri-
mam explicabimus.

CAP. IV.

*Quomodo plurimi Iudaeorum circa templum op-
pressi sunt.*

INstante Paschae festo per quod nostris ho-
minibus vesci panibus infermentatis mos
est, concurrentibus vndique ad solennita-
tem turbis plurimis, veritus Cumanus ne inde
nasceretur motus aliquis, iussit cohortem v-
nam armatam stare supra templi porticus,
cohibituram tumultum si quis forte existeret.
nam idem & alij ante illum praesides factitave-
runt festiuitatum temporibus. eius festi
die quarta miles quidam ostendit populo nu-
data genitalia: qua contumelia furentes vocife-
rabantur non se affectos, sed ipsum Deum quem
honoraret ea celebritas. & quidam audacio-
res in Cumanum iactabant conuicia, dicentes
ab illo submissum petulantem illum militem.
his auditis Cumanus & ipse non mediocriter
irritatus est, rogabat tamen vt desinerent
mouere seditionem festo tempore. cumque il-
li adeo non parent, vt maioribus etiam im-
petarent cum conuitiis, iubet totum exercitum

προεάρχματι τὸν ποταμὸν χάσας, διόθεν ἔφη παρῆεν
αὐτοῖς ῥαδίαν, & ταῦτα λέγον, πολλοὶ ἠπάτησαν. οὐ
μὲν εἶασιν αὐτοῖς τὸ ἀφροσύνης ὄραμα φάσας, ἀλλ'
ὅξετι μὲν ἴδω ἰππῖων ἐπ' αὐτοῖς, ἥτις ὁ πορροδὴ-
κτος ὁππιοῦσα, πολλοὶ μὲν αἰεῖτε, πολλοὶ δὲ ζῶ-
ντας ἔλαβον, αὐτὸν τε τὸ δόρυ δὲν ζώοντες, ἀποτίμ-
νουσι τὴν κεφαλὴν, καὶ κομίζουσιν εἰς ἱεροσόλυμα. τὰ μὲν
οὐκ συμβαίνοντα τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς κυανίου φάδου δὲ
ὁππιοῦσας χροῖους, ταῦτα ἐγένητο.

B

Κεφάλαιον γ'.

Ὡς τιβέριος ἀλιξάνδρος ἐπὶ τοῦ πύλου ἰούδα καὶ
γαλιλαίου ἀνέλασεν.

ΗΛΘΕ ἡ φάδω πρίβριος ἀλιξάνδρος δὲ δόρυ δὲν
ἀλιξάνδρου παῖς τὸ ἀλαβαρχοῦντος ἐν ἀλε-
ξανδρείᾳ, καὶ πλὴν πορροδύσαντος τὸ ἐκεῖ κατ' αὐτὸν,
ὅς διώκοντα καὶ τὴν πορρὸν τὸν δόρυ δὲν ἀνέβη τὸ παρὸς
ἀλιξάνδρου. τοῖς δὲ παρῆσις ἐκ ἐνέμμεν ὅτι ἐδῶκεν. ἐπὶ
τούτοις δὲ, καὶ τὸ μέγαν λυμὸν καὶ τὸ ἰουδαίαν συνίβη κα-
νὴν, καὶ ἐν καὶ ἡ βασιλίσσα ἰλὴν πολλῶν χρημάτων
ὠνησάμενη ὅτιον δὲ ἀργύριον, δίνεμε τοῖς ἀπορρομέ-
νοις ὡς πορροῖον. πορρὸν τούτοις δὲ οἱ παῖδες ἰούδα καὶ
γαλιλαίου ἀνέβησαν, τὸ λαὸν δὲ πορρομαίον δὲ πορρὸν
σαντος κυρλίον τὸ ἰουδαίας τιμὴν ὄντος, ὡς ἐν τοῖς
πορρὸν τὴν ἰδὴν ὡς ἀνέβη, ἰάκωβος καὶ σίμων, οἱ ἀνα-
σταυρώσαντες πορροτάξεν ὁ ἀλιξάνδρος. ὅς τὸ χαλκίδος
βασιλεὺς ἠρώδης, μετὰ σῆσας τὸ ἀρχιερροῦσιν ἰούδα πορρὸν
τὸ καμὸν δὲ, τὸ δὲ δόρυ δὲν τὸ τιμὴν ἀνέβη τὸν τὸν
δὲ δὲ δίδωσι. πρίβριος ἡ ἀλιξάνδρου κίμωνος ἀφίκετο
δὲ δόρυ δὲ, καὶ πλὴν τὸ τὸν ἠρώδης ὅς μετὰ κα-
σπίωνος ἀνέβη τὸ ἀδελφός, ὁ δὲ δὲ τὸ κλαυδίον κίμωνος
ἀρχὴς ἐν τὸν κατὰ τὸν πύλον ἦεν ὡς, ἀριστοβύλον μὲν, ὡς
τὸ πορρὸν αὐτὸν τὸν κατὰ τὸν πύλον, ἐκ βερνίκης ἡ τὸν
τὸν ἀδελφὸν θυγατρὸς βερνίκης, καὶ ὑρκανόν. τὸ δὲ ἀρχὴν
αὐτὸν κλαυδίονος καὶ ἀνέβη τὸν πύλον τὸν δὲ δίδωσι.
ἐκ τούτων ἡ ἐμπροσθεν τὴν τὸν ἰεροσόλυμον τὸν πόλιν, κα-
μὸν τὰ καὶ τὸ ἰουδαίας πορρομάτα διοικουῖτες, ἐφ'
δάρσαντες ὡς ταύτης πολλοὶ τὸν ἰουδαίαν, καὶ πορρὸν
ἐν ἀφροσύμῳ τὴν ἀνέβη, δὲ καὶ ταῦτα συνίβη.

C

D

E

Κεφάλαιον δ'.

Ὡς πολλοὶ Ἰουδαῖοι καὶ ἠρώδης ἀνέβησαν.

ΤΗΣ πάρα πορρομαρροδύσαντος ἰορτὴς ἐκ τούτων,
κατὰ τὸν ἰούδα ὅς ἐν ἡμῖν ἄνθρωπος πορροφίριος,
πολλοὶ καὶ πορρομαρροδύσαντος πολλοὶ συνεχθίνοντες ἐπὶ τὸ
ἰορτὴν, δίδωσι ὁ κίμωνος μὲν νῶντες πὶ πορρὸν τούτων
πορροφίριος, καλὸν τὸν πορροφίριος μίαν τὴν ἀνέβη
σαν τὰ ἐπὶ τὸν τὸν ἰούδα ὡς ἀνέβη κατὰ τὸν πύλον
τας τὸν πορροφίριος ἐκ ἀφροσύμῳ. τὸν δὲ οἱ πορρὸν
αὐτὸν τὸ ἰουδαίας ἐπὶ πορροφίριος ἐκ τούτων ἰορτὴς ἡ
πορροφίριος. τὴν τὴν ἡμέραν τὸ ἰορτὴς, πορροφίριος τὸν
ἀνέβη τὸν πύλον τὸν πύλον τὸν πύλον, καὶ
πορρὸν τὸν πορροφίριος, ὅρρὸν καὶ θυμὸς καὶ, ἐκ
αὐτοῖς ὑβρίδων λυγόντων, ἀλλὰ τὸν δὲ πορροφίριος.
πρὶς ἡ τὸν πορροφίριος τὸν κίμωνος ἰεροσόλυμον,
ὡς αὐτὸν τὸν πορροφίριος κατὰ τὸν πύλον λυγόντων. κί-
μωνος ἡ ἀνέβη, καὶ αὐτὸς ἡ μετὰ τὸν ἰεροσόλυμον
πορρὸν τὸν βλασφημίας. παρὸν μὲν τὸν πύλον τὸν
πύλον τὸν πορροφίριος πορροφίριος, μὲν δὲ ἐκ τούτων
ἀνέβη.

F

G

ὅς ἀνέβη ἐν ἰορτῇ. μὲν πρὶς τὸν δὲ, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τὸν πύλον βλασφημίας, καλὸν τὸν πύλον τὸν πύλον
ἀνέβη.

καὶ ἐκείνῳ ἡμέρᾳ συν τοῖς λησάσι λαμβάνων, ἀνή-
 ρει, καὶ ἐλεάζον ὃ τὸ δόγμα παῖδα, τὸν οὐκ ἐπὶ μὲν τὸ
 λησῶν τὸ σὺνταγμα, δι' ἐνέδρας εἰλε ζῶντα. πῶς γὰρ
 αὐτὸν ἀφαιρῶντες ἵππῳ μὴδὲν πείσονται κακόν, πείθῃ
 πρὸς αὐτὸν ἀφικέσθαι, καὶ δῆσαι, ἀνέπεμπεν εἰς ῥάμην.
 ἔχον ὃ ἀπὸ πρὸς πρὸς τὸ ἀρχιερέα τὸ ἰωνάθην ὃ φηλῆς
 δὲ τὸ πᾶσι καὶ ὑπ' αὐτὸν νεθεταῖς πρὸς τὸ κρηττότως
 πρὸς αὐτὸν τὸν ἵππον ἰσχυρῶς, καὶ μάλιστα
 αὐτὸς ὁφλοῖν πρὸς τοῖς πλῆθεσιν ἀπιστομένοις ἐκεί-
 νον πρὸς τὸν κρηττότερον πεισθύνειν τὸν ἵππον ἀπὸ τοῦ
 πρὸς αὐτὸν ἵππου δι' ἡς μεταστροφῆς τὸν σὺνταγμα ὁχλη-
 ρὸν αὐτὸν γινώσκον. Καρὺ γὰρ τοῖς ἀδικεῖν ἐθέλοντι, τὸ
 σὺνταγμα νεθεταῖν. καὶ δὲ δὲ τοιαύτης ἀπίστας ὃ φηλῆς τὸ
 πιστότατον τὸν ἰωνάθην φίλων, ἱεροσολυμίται τὸ γένος,
 δώσαν ὀνόματι, πείθει χρέματα δώσαν ὑπαρχνέμενος,
 ἐπαγαγεῖν τὸν ἰωνάθην τοῖς λησάσι ἀναγνώσκοντας. κα-
 κῆνος ὑπαρχνέμενος ἐμνηστεύετο δὲ τὸν λησῶν πρὸς
 χθελὼν τοιαύτην τὴν φόνον ἀνέβησαν πρὸς αὐτὸν
 εἰς τὸ πόλιν, ὡς πρὸς κληρονομήσαντες τὸν θεόν, ὑπὸ τὰς ἐ-
 νόμους ἔχοντες ἐξιδόξα, ὃ σὺνταγμα κληρονομήσαντες τὸν ἰω-
 νάθην, κτείνον αὐτὸν ἀνέβησαν ὃ τὸν φόνον μεμνη-
 κότες, καὶ πάσης τὸ λογιστὸν ἀδίκας ἀναβαίνοντες ἐν
 ταῖς ἐνοστάσι οἱ λησῶν, ὃ τὸν σὺνταγμα ὁμοῦς κεκρυμ-
 μένον ἔχοντες, σὺνταγμα κληρονομήσαντες τοῖς πλῆθεσιν, ἀνέ-
 ρχον μὲν πρὸς αὐτὸν ἔχοντες, οἱ δὲ ἐπὶ χρέμασιν
 ἄλλοις ὑπαρχνέμενοι, καὶ μόνον καὶ τὴν ἄλλην πόλιν,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἱερὸν εἰς οἶκον. ὃ τὸν σὺνταγμα
 τὸλμων, ὡς ἐν τούτῳ δοκῶντες ἀσβεῖν. δὲ τὸ
 οἶμα καὶ τὸν θεόν μισήσαντα τὴν ἀσβεῖν αὐτὸν ὁπο-
 ραφῶν μὲν ἡμῶν τὴν πόλιν, τὸ δὲ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ κα-
 θαρτὸν οἰκητήριον αὐτὸν κτείνοντα, ῥαμνοῖς ἐπαγαγεῖν
 ἡμῶν, καὶ τὴν πόλιν καθαρῶς πῦρ, καὶ δουλείαν ἐπὶ βα-
 λῆν σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, σὺνταγμα τὸν σὺνταγμα
 βελόμειον ἡμῶν. τὰ μὲν οὖν τὸν λησῶν ἐργα, τοιαύτης
 ἀποστόματος ἐπληθεύει τὴν πόλιν. οἱ δὲ ῥοῦτοι, καὶ ἀπα-
 τιῶντες ἀνδρες τὸν ὅχλον ἵππεδον αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερ-
 μίαν ἐπιδόξαι. διέβη γὰρ ἔφασαν ἐναργὴ τὴν καὶ ση-
 μεία καὶ τὸν θεόν πρὸς αὐτοῖς γινώσκοντα, καὶ πολλοὶ πει-
 σθέντες, τὸ ἀφροσύνης πτωχείας ὑπέχον. ἀναχθέντες
 γὰρ αὐτοῖς φηλῆς, ἐκόλασεν. ἀφηνεῖται δὲ τις ἐξ ἀργύ-
 ρου καὶ τὸν τὸν καμὸν εἰς τὰ ἱεροσολύμα, πρὸς φηλῆς
 ἐπὶ λήγων, καὶ συμβαλόντων τὸν δημοτικὸν πλῆθος σὺν
 αὐτὸν πρὸς ὅσον τὸ πρὸς αὐτοῖς ὁχλὸν ἐλατῶν ἱππε-
 δον, ὃ καὶ τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ καμὸν ἀπὸ τοῦ ἐξιδόξαι
 πέντε. θίλει γὰρ αὐτοῖς ἐκείνῳ ἐπιδόξαι, ὡς καλῶ-
 σοντος αὐτὸν, πέντε τὰ τὸν ἱεροσολυμίτην πέντε, δι-
 ὶν τὴν εἰσοδὸν αὐτοῖς παρέξεν ἐπὶ γέλλετο. φηλῆς
 ὡς ἐπὶ τὸν τὸν τὸν, καλῶν τοῖς σπαρτάς ἀνα-
 λαβεῖν τὰ ὅπλα, καὶ μὲν πολλῶν ἱππέων τε καὶ πᾶσιν
 ὁρμήσαντες ὑπὸ τὸν ἱεροσολυμῶν, πρὸς βάλλει τοῖς πε-
 ρὶ τὸν ἀργύριον, καὶ τὸν τὸν τὸν μὲν αὐτὸν ἀνέ-
 λι. δὲ καὶ οἱ λησῶν τὸν δῆμον εἰς τὸν πρὸς ῥαμνοῖς
 πόλεμον ἠρτίζον, μὴδὲν ὑπακούειν αὐτοῖς λέ-
 γοντες, καὶ τὰς τὸν ἀπὸ τοῦ καμὸν ἐμνηστεύειν δῆμον. γίνεται δὲ τὸν καμὸν οἰκονομῶν
 ἰσχυρῶς, εἰς οἱ πρὸς τοῖς ἐν αὐτῇ σέβει ἱσοπολιτείας, οἱ μὲν γὰρ ἰουδαῖοι, πρὸς αὐτὸν ἱερίου, δὲ
 τὸν κτίσιν τὴν καμὸν ἠρτίζον, μὴδὲν ὑπακούειν αὐτοῖς βασιλεία γινώσκοντα τὸ γένος ἰουδαῖον. εἰς οἱ τὰ μὲν

quotidie comprehensos afficiebat suppliciis:
 & in his Eleazarum Dinari filium, qui non me-
 diocrem latronum globum circa se habebat,
 dolo viuum in potestatem suam redegit: data
 enim ei fide quod nihil mali esset passurus, per-
 suasit ut ad se veniret: moxque vinctum Ro-
 mam tranmisit. cumque odio prosequeretur
 Ionatham summum pontificem, ut admoni-
 tus ab eo sæpe de administrandis melius re-
 bus Iudaicis, ne omnium citatorum inuidia
 publica in ipsum recideret, ad cuius preces
 Cæsar hunc procuratorem miserat, rationem
 excogitavit qua liberaretur ab eius molestis
 interpellationibus. Graue enim est nocendi cu-
 pidis si admoneantur crebrius. Qua de causa
 Felix amicum Ionathæ fidissimum Doram
 Hierosolymitam genere induxit promissa pec-
 unia, ut sicarios ipsi pontifici immitteret:
 quod ille in gratiam præfidis perfecit his arti-
 bus. Quidam quasi religionis ergo in urbem
 ascenderunt sicis clam succincti sub vestibus,
 qui permixti Ionathæ famulicio peremerunt
 hominem. cuius facinoris quia nemo ultor ex-
 itit, inuitati hac licentia sicarij per singula fe-
 sta ventitantes, & tela celantes pari modo im-
 mixti turbis, alios confodiebant propter prin-
 atas inimicitias, alios conducti pecunia, idque
 non modo in reliquis vrbis partibus, sed in
 ipso templo etiam. nam & ibi interdum ausi
 sunt cædes patrare, ac si nihil hoc modo pie-
 tatem læderent. vnde fas est credere Deum tan-
 ta impietate offensum auerlatum esse Hieroso-
 lyma: temploque ut non amplius puro domi-
 cilio Romanos induxisse purificaturos id flā-
 mis lustralibus: gentique cum liberis simul &
 vxoribus seruitutis iugum imposuisse, quod ca-
 stigatiores redderentur hoc infortunio. Et vrbis
 quidem talibus inestabatur latrocinij. Imposi-
 tores autem & magi turbas illecebras post se
 trahebant in solitudines, pollicentes se diuini-
 tus ostensuros eis clarissima signa & prodigia:
 persuasæque multitudo mox pœnas luit de-
 mentia. retractos enim eos Felix neci dedi-
 dit. Eodem tempore quidam ex Ægypto ve-
 nit Hierosolyma vatem se esse prohtens &
 plebi suadens ut secuta se in montem Oliueti
 ascenderet, qui è regione vrbis ad quintum
 abest stadium: illic enim viuros suo iussu ca-
 dere Hierosolymorum mœnia, ita ut per eo-
 rum ruinas aditus in ciuitatem pateat. Quo co-
 gnito Felix iubet milites arma sumere: sti-
 patisque multis equitibus ac peditibus crum-
 pens inuadit turbam seductam ab Ægyptio:
 quorum quadringentis occisis, ducentos vi-
 uos cepit: Ægyptius ipse pugna elapsus dis-
 paruit. Post hæc latrones rursus ad rebel-
 landum Romanis incitabant populum, dicti-
 tantes excutiendum illorum imperium, &
 non assentientium vicis direptos absume-
 bant incendiis. Apud Cæsaream quoque inter
 Iudæos habitatores & Syros de pari iure ciui-
 tatis rixa exorta est. nam Iudæi poriore con-
 ditione volebant esse, quod vrbis eius condi-
 tor Herodes rex fuerit Iudæus genere. id Syri non

XII.

XIII.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ

ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕΡΙ

ΑΛΩΣΕΩΣ ΛΟΓΟΣ Α΄.

FLAVII IOSEPHI DE

BELLO IYDAICO

LIBER PRIMVS.

Interprete Rufino Aquileiensis ad Græcum collatus et emendatus per Sigismundum Gelenium.

ΠΕΙΔΗ τὸν Ἰουδαίων πρὸς Ῥωμαίους Ἀ
πὸ τὸν οὐρανὸν μίσησον, ἢ μόνον τῷ
καθ' ἡμᾶς, χεδὸν ἢ, καὶ ὡς ἀκοῇ παρε-
ληφάμεν, ἢ πόλεων πρὸς πόλεις, ἢ
ἐθνῶν ἰθὺσι συρράχοντες, οἱ μὲν ἔπα-

ρατυχόντες τοῖς πλεονεξίαις, ἀλλ' ἀκοῇ συλλέγοντες,
εἰκόνα καὶ ἀσύμφορα διηγήματα σοφιστικῶς αἰσινά-
φουσιν. οἱ δὲ ἀσυνέτοιμοι καὶ ἡ κολακεία τῇ πρὸς Ῥω-
μαίους, ἢ μισθὸς τῆς πρὸς Ἰουδαίους κατὰ φύσιν τῆς
πλεονεξίας, πρὸς τὴν αὐτοῖς ὅπως μὲν κατηγορεύει, ὅπως
ἢ ἐγκώμιον τὰ συζητήματα, τὸ ἢ ἀκρίβεις τὴν ἰστορίας
ἡδύμεν, πρὸς δὲ μὲν ἐγὼ τοῖς καὶ τῶν Ῥωμαίων ἡγεμο-
νίας, ἐλλὰ δι' ἡλικίαν μεταβαλὼν ἂν τοῖς αὐτῶν βαρβα-
ροις τῇ παρὰ φύσιν αἰσθητικῇ πρὸς τὴν ἀφ-
ηγήσειαν, ἰσχυρῶς μαθητὴς παῖς, γῆρας ἐβραῖος, ὃς ἰερο-
σολύμων, ἰσχυρῶς, αὐτὸς τε Ῥωμαίοις πολέμιος τὰ
πρῶτα, καὶ τοῖς ὕστερον ἀσυνέτοιμος ὡς ἀνάγκης. ἡμο-
λόγηται γὰρ ὡς ἐφ' ἡμᾶς τῶν τῶν κινήματος, ἐν Ῥω-
μαίοις μὲν εἰσὶν οἱ οἰκιστὰς, Ἰουδαίους τε τὸ νεώτερον
τότε, τιταράχοις ἐπὶ τὴν τοῖς κατέστη, ἀμείνον
κατὰ τὴν χεῖρα καὶ χεῖρα, ὡς δὲ ἰσχυρῶς ἐπὶ τὴν
τοῖς μὲν, ἐν ἰσχυρῶς κατέστη, τοῖς δὲ ἐν ἀφαιρέσει κατέστη
γίνεσθαι τὰ πρὸς τὴν αἰσθητικῇ. ἐπειδὴ ἰουδαῖοι
ἐπὶ ἀπαν τὸ ἰσχυρῶς ἀφαιρέσει ὁμοφυλον ἡμῖν συνεπαρ-
θήσεσθαι σφίσις ἡλπισαν, Ῥωμαίοις ἢ οἱ τὴν γένεσιν
γαλάται παρεκίνουν, καὶ τὸ καλὸν καὶ ἡμέτερον, μετὰ ἢ
ἐν παντὶ δορυβίων μὲν ἡρώων, καὶ πολλοὺς μὲν βασι-
λεῖαν ὁ κατέστη αἰσθητικῇ, τὰ στρατιωτικὰ ἢ ἡγε-
μονίας, ἐπὶ τὴν ἀμείνον. ἀποπνέον οὐδ' ἡγεμονίας πρὸς
ἐπὶ τὴν ἀμείνον πλεονεξίας ἐπὶ τὴν ἀμείνον πρὸς τὴν
ἀμείνον, ἐπὶ τὴν ἀμείνον, καὶ ἐπὶ τὴν ἀμείνον, ἀμείνον
τε τοῖς πρῶτα, ἐπὶ τὴν ἀμείνον ὁμοφυλον ἡ-
μῖν, ἀμείνον τε γένεσιν ὡς τὴν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἀμείνον
ἀμείνον, ὅθεν τὴν ἡγεμονίας, καὶ δὲ ὅθεν ἐπὶ τὴν ἀμείνον
ὁ πόλεμος, καὶ ὅπως κατέστη, ἀμείνον ἢ ἐπὶ τὴν ἀμείνον
ταῦτα καὶ Ῥωμαίων τοῖς μὲν ἐπὶ τὴν ἀμείνον, ἐπὶ
τυχεύοντες ἢ κολακείας, ἢ πλεονεξίας. καὶ τοῖς
ἰστορίας αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἀμείνον ἐπὶ τὴν ἀμείνον ἐπὶ τὴν ἀμείνον
ἰστορίας αὐτὰς ἐπὶ τὴν ἀμείνον ἐπὶ τὴν ἀμείνον ἐπὶ τὴν ἀμείνον

PROLOGVS.

QUONIAM bellum, quod cum
populo Romano gerere Iudei,
omniū maximum, quæ nostra
ætas vidit, quæque auditu per-
cepimus, ciuitates cū ciuitati-
bus gentēve commisisse cum
gentibus: quidā non quòd rebus interfuerint,
sed vana & incongrua narrantiū sermones au-
ribus colligētes, oratorū more perscribunt: qui
verò præsto fuerunt, aut Romanorū obsequio,
aut odio Iudeorū contra fidem rerū falsa con-
firmant: scriptis autem eorū partim accusatio,
partim laudatio continetur: nullquā verò exacta
fides reperitur historiarū: idcirco statui, quæ retro
barbaris ætas nisi, patria lingua digesta, Græcè
nunc his, qui Romano Imperio reguntur expo-
nere, Iosephus Matathias filius Hebræus ge-
nere, sacerdos ex Hierosolymis: qui & initio cū
Romanis confluxi, postea quæ gestis, quia neces-
sitas exegit, interfui. Nam cū hoc, ut dixi bel-
lum grauissimum exortum est, Romanorum
quidem populum domesticus motus habebat:
Iudeorum autem, qui ætate validi, & ingenio
turbulenti erant, manu simul ac pecunia vigē-
tes adeo temporibus insolenter abusi sunt, ut
pro tumultus magnitudine, hos possidentarū
lites, illos amittendarum partium Orientis me-
tus inuaderet. Quoniam Iudei quidem cunctos
etiam, qui trans Euphratem essent, gentiles
suos, secum rebellaturos esse crediderant. Ro-
manos autem & finitimi Galli irritabant: nec
Germani quiescebant: dissensionūque plena
erant omnia post Neronem: & multi quidem
temporum occasione Imperiū affectabant: lucri
autem cupidine exercitus rerū nouandarū cu-
pidi erant. Itaque indignum esse duxi, errantē in
tantis rebus dissimulari veritatem: & Parthos
quidem, ac Babylonios, Arabūque remotissi-
mos & ultra Euphratem gentis nostræ incolas,
itemque Adiabenos, mea diligentia verè cognos-
cere, vnde cœpisset bellū, quantisque cladibus
cōstituisse, quòve modo desinisset: Græcos verò
& Romanorum aliqui, qui militiā secuti non
essent, figmentis siue adulationibus capros,
qui præter hoc (ut mihi quid in videtur) quòd

nihil sani referunt, etiam de proposito decidunt. Nam dum Romanos volunt magnos ostendere, Iudæorum rex extenuant, & in humilitatem deiciunt. Non autem intelligo, quoniam pacto magni esse videantur, qui parua superaverint. Et neque longi temporis eos pudet, quo bellum tractum est: neque multitudinis Romanorum, quam in ea militia labor exercuit: neque ducum magnitudinis: quorum profecto gloria minuitur, si cum multum pro Hierosolymis defudauerint: rebus per eos prosperè gestis aliquid derogetur. Nec tamen ego contentione Romanas rex extolentium, gentiles meos amplificare decreui: sed facta quidem vtrorumque sine vilo mendacio prosequar: dicta verò de factis reponam, dolori atque affectioni meæ in deflendis patriæ cladibus indulgens. Nam quoddam domesticis dissensionibus est euerſa, & in templum sacrofanctum inuitas Romanorum manus atque ignem Iudæorum tyranni traxere, testis est, qui eam vastavit, ipse Cæsar Titus: per omne bellum miseratus quidem populum, quod a ieditiosis custodiret: sæpe autem consulto differtis passus civitatis excidium, protracto obsidionis spacio, dummodo belli pœniteret autores. Quod si quis me aduersus tyrannos eorumque latrocinium accusatoris loqui putet, vel patriæ miseriis ingementem calumniam præter legem historiarum dolori veniam tribuat. Ex omnibus enim, quæ Romano Imperio parent, solam nostram civitatem cōtigit ad summum felicitatis fastigium euadere, eandemque in extremum miseris deieci. Denique omnium post condita secula res aduersas, si cum Iudæorum calamitatibus conferantur, superatum iri non ambigo. Ex horum autor nullus externus est: unde nec fieri potest, ut à quæstibus temperetur. Siquis autem durior miseri cordis sit Iudæx, res quidem tribuat historiarum, lamenta verò scriptori: quanquam merito Græcorum dilectos increpauimus, qui tantis rebus sua memoria gestis, quantum comparatione præterita olim bella exigua redduntur, iudices resistent aliorum facundia detrachentes: quorum & si doctrinam superant, proposito vincuntur. Ipsi verò Assyriorum & Medorum gesta periclitantur, veluti minus rectè a scriptoribus antiquis fuerint exposita: cum in scribendo tantum eorum viribus cedant, quantum sententia. Erat enim unicuique studium, quæ vidisset facta, conscribere: quoniam & interfuisset rebus gestis, & efficaciter quod promittebatur, impleteret: mentisque apud scientes, inhonestum esse videretur. Enimverò noua quidem neque antè cognita memoriæ tradere, sui que temporis res commendare posteris, laude ac testimonio dignum est. Indultrius autem habetur, non quia alienam dispositionem atque ordinem transfert, sed qui noua dicendo etiam corpus proprium conficit historiæ. Sed ego quidem sumptu ac labore maximo, qui cum sim alienigena, Græcis simul & Romanis gestarum rerum memoriam repono. Ipsis autem indigenis, ad quæstum quidem ac lites, ora parent, linguæque solutæ sunt, ad historiam verò, in qua verum dicendum est, summaque ope negotia colligenda sunt, obinutescunt:

πρὸς ἢ τὴν ἰσραὴλ ἐνθα γὰρ τὰ ληθὴ λέγειν, καὶ μὴ πολλὰ πόνε τὰ πρῶτα συλλέγειν, πειθόμενται παρὲν-

τὰς μὲν δὲ ὕμης δηλαυῶν, καὶ τὴ σκοποῦ δοκεῖσιν ἐργασίᾳ δαμῶνται. βούλονται γὰρ μεγάλης μὲν τοῖς ῥωμαίοις ἀποδείκνυσιν, καταβάλλουσιν ἢ αἰετὰ ἰουδαίων, καὶ ταπεινοῦσιν, καὶ ὁρώσι ἢ πῶς αὐτῶν μάχαιοι δοκοῖεν, οἱ μικροὶ νικηκτοί. Ἐπεὶ τὸ μῆκος ἀνδρῶν τὴν πολέμου, ἐπεὶ τὸ πλῆθος τῆς καμύσεως ῥωμαίων στρατῶν, οὐτε τὸ μέγεθος τῶν στρατῶν, οἱ πολλὰ πρὸς τοῖς ἰεροσολύμοις ἰδρῶσται, οἱ μὲν ταπεινοῦσιν τὴν καρδίαν αὐτοῖς ἀδοξοῦσιν. Ἐμὲ ἰσὺ τοῖς ἰσραὴλ τοῖς ῥωμαίων ἀντιφρονέων, αὖτε τὴν ἰσραὴλ ἐμφορῶν διεγείρειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔργα μετ' ἀκριβείας, ἐκστρώων διέξιμι, τοῖς δὲ ἐπὶ τοῖς πρῶτοις λόγοις αἰσθητῶν τῇ διαδίδει, καὶ τοῖς ἐμῶν παῖσι διδόναι ἰστοφύρεσιν ταῖς τῆς πατρίδος συμφοραῖς. ὅτι γὰρ αὐτῶν εἰς οἰκία κατέβη, καὶ τὰς ῥωμαίων χεῖρας ἀκούσας, καὶ τὸ πῦρ, ὅτι τὸν ἄξιον ναὸν εἰλκυσαν οἱ ἰουδαίων τύραννοι, μάρτυς αὐτὸς ὁ πορθέσας πῶς καὶ σαρὰ πατρὶ τῶν πολέμων, τὸν μὲν δὴ μὲν ἐλπίσας ὑπὸ τῶν στασιαστῶν φερεσύνων, πολλάκις ἢ ἑὸν τὴν ἄλωση τῆς πόλεως ὑπερβείνους, καὶ διδοῖς τῇ πολιορκίᾳ χεῖρον, εἰς μὲν ἰσραὴλ ἀπῆλθεν. εἰ δὲ τις ὅσα πρὸς τοῖς τυράννοις, ἢ τὸ ληστρῶν αὐτῶν καπιτωρῶς λέγεται, ἢ τοῖς ἀτυχήμασι τῆς πατρίδος ὅπως ἵκοντες συκοφαντοῖν, διδοῖς πρὸς τὸν ἰσραὴλ νόμον συζητῶν τὰ παῖσι. πόλιν γὰρ δὴ τῶν ὑπὸ ῥωμαίοις παστῶν, τὴν ἡμετέραν, ὅτι πλείστον τὴν δολοφονίαν συνίβη πρὸς αὐτῶν, καὶ πρὸς ἑαυτὸν συκοφαντῶν αὐτοῖς καταπίσειν. τὰ γὰρ πᾶν ἀπ' αὐτοῦ ἀτυχήματα, πρὸς τὰ ἰουδαίων, ἡττάσθαι μοι δοκεῖ κατὰ συγκρίσιν, καὶ τῶν ἄλλων, ἐδὴς ἀλλόφυλος, ὡς τὴν ἀμύχανον ἡμῶν, ὁδὸν μὲν ἐπιμαρτυρεῖ. εἰ δὲ τις οἴκου σκληρότερος εἴη δικαστής, τὰ μὲν πρῶτα τῇ ἰσραὴλ πρὸς αὐτῶν, τὰς δὲ ὁλοφύσεις, τὰ γὰρ ῥαφον. καὶ τῶν ὅτι πρὸς μὲν αὐτὸς δικαίως τοῖς ἑλλήνων λογισμοῖς, οἱ τῇ λικούτων κατ' αὐτοῖς πρῶτα γνησύνων, ἀκατὰ συγκρίσιν ἐλαχίστους ἀποδείκνυσιν τοῖς πάλαι πολέμοις, τῶν μὲν κατὰ τὴν κατὰ τοῖς φιλοπονημοῖς ἰππεύοντες, ὡς καὶ τὰς πλεονεκτησι, λείπονται τῇ πρὸς αὐτοῖς αὐτοῖς ἢ τὰ ἀσυνείων, ἢ τὰ μὲν ὅτι γὰρ ῥαφον, ὡς ἡττάσθαι καλῶς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφεῶν ἀπὸ γνησύνων, καὶ τοῖς ὅτι τῶν τῆς ἐκείνων ἡττώνων δυνάμειος εἰ τὰ γὰρ ῥαφον, ὅσω ἢ τῆς γνώμης. τὰ γὰρ κατ' αὐτοῖς ἰσραὴλ ἰσραὴλ ἰσραὴλ ῥαφον; ὅπου καὶ τὸ πρῶτον καὶ τοῖς πρῶτα μασιν, ἐπὶ τὴν ἰσραὴλ ἐκστρώων, καὶ τὸ πρῶτον παρ' εἰδῶν, ἀρξεν ἡμῶν. τὸ γὰρ μὲν μνήμη τὰ πρῶτα σοφὴν διδοῖν, ἢ κατὰ τὸν ἰσραὴλ χεῖρον τοῖς μετ' αὐτῶν συνίβειν, ἐπὶ αὐτοῖς καὶ μέρους αἰσίων. φιλόπονος ἢ, ἢ ὁ μεταπολεῖν οἰκονομία ἢ τὰς ἀλλοτείας, ἀλλ' ὁ μετὰ τὴν κατὰ λέγειν, καὶ τὸ σῶμα τῆς ἰσραὴλ κατὰ τὴν ἰσραὴλ ἰσραὴλ. κατὰ μὲν ἀναλώμασι ἢ πόντοις μεγάλαις ἀλλόφυλος ὡς, ἑλλήσι τε καὶ βαρβάραις τὴν μνήμην τῶν κατὰ τὴν αἰσίων αἰσίων. τοῖς ἢ γνησύνων, πρὸς μὲν τὰ λήματα, ἢ τὰς δικασίας, κατὰ τὴν αἰσίων τὸ σῶμα, καὶ ἢ γλῶσσα λέγειν, πρὸς ἢ τὴν ἰσραὴλ ἐνθα γὰρ τὰ ληθὴ λέγειν, καὶ μὴ πολλὰ πόνε τὰ πρῶτα συλλέγειν, πειθόμενται παρὲν-

παρὴν τοῖς ἀδελφεοῖς, καὶ μὴ γινώσκουσιν τὰς πα-
ξοὺς τῆς ἡμετέρας γατρῆς. πικρὰ δὴ παρ' ἡμῶν
τὸ τῆς ἰσορείας ἀληθείας, ἵπτι παρ' ἑλλήσιν ἀμελεῖ-
ται. ἀρχαρολογεῖν μὲν δὴ τὰ ἰουδαίων, τίς τι ὄντις,
καὶ ὅπως ἀπάνησιν ἀνυπὶπτον, χῶρεσι τὸ ὅσον ἐπὶ ἡλ-
θον ἀλάμβανον, καὶ πόσα ἐξῆς κατέλαβον, καὶ πῶς με-
ταίευσαν, νῦν ἀκαθερὸν ὡνείδω ἐγώ, καὶ ἄλλως φει-
τὸν, ἵπτι δὴ καὶ ἰουδαίων πολλοὶ φερόμενοι, τὰ τῶν φε-
ρότων συντάξασθαι μὴ ἀκρίβειας, καὶ πῶς ἑλλήνων
ἐκείνη τῇ πατερίᾳ φωνῇ μεταβάλλοντες, ὅ πολὺ τῆς
ἀληθείας ἐμύρτον. ὅπου ὅ οἱ τι τούτων συγγραφεῖς
ἐπαύσαντο, καὶ οἱ ἡμέτεροι φερόμεται, ἐκείθεν τὴν
ἀρχὴν ποιήσωμαι τῆς συντάξεως. τούτων ὅ τὰ μὲν τὰ
κατ' ἐμαυτὸν πολέμου διεξοδικά πρην, καὶ μετ' ὅσας
αὐτὸν ἐξήρασι δυνάμει, δίδωμι. τὰ δὲ φερόμενα
τῆς ἐμῆς ἡλικίας ὁπιδραμῶν συντόμως. ὡς ἀπὸ
χὸς ὁ κληθεὶς ὁπιδραμῶν ἐλαὶν κατὰ κράτος ἰεροσολυ-
μας, καὶ καταχρῶν ἔτσι ξιστοί, καὶ μισοὶ ἐξ, ἐπὶ τῆς ἀου-
μοναρχίας παίδων ἐκβάλλεται τῆς χώρας. ἵπτι δὴ ὡς
οἱ τούτων ἔργον φεῖ τ' βασιλείας ὁλοκαυτάντες,
ἐλκυσαν εἰς τὰ φερόμενα ῥωμαίους, καὶ πομπήιον.
καὶ ὡς ἡρώδης ὁ αὐτοπάτερ κατέλυσε τὴν δυναστείαν
αὐτῆς, ἐπαγαγὼν οὐσίαν. ὅπως πὸ λαὸς, μὴ τὴν
ἡρώδου πλάττω κατεσάσαν, ἀνδρῶν μὲν ῥω-
μαίων ἡγεμονόδοτος, κυριότητος ὅ καὶ ἐς, κατὰ τὴν
χῶρεσι ὄντις. καὶ ὡς ἔπει δωδὶκάτω τ' ἱεραὶ ἀρχῆς
ὁ πόλεμος ἀνέστη, τὰ τι συμβάντα καὶ κέσιν, ὁ δὲ
σα φεῖ τὰς φερότας ὁρμὰς ἐπὶ ἡλθον οἱ ἰουδαῖοι τῶς
ὁπλοῖς.

Οπως π τας θεωρίους ἐτείσασατο, καὶ ὡς ἴ-
ρων ὅτι τοῖς κρείου πιάσμασι θύσας πρὸ ὅλων,
ἐκαστοὺν ἐρίσκει πρὸ πολέμου. Ἐ ὡς εἶδε μὲν τὰ
φροσυνέρεν τῶν παίδων εἰς τὴν ἰουδαίων χώραν ἐν-
βαλεῖν, ὅση π χροῖος ῥωμαίων στρατῶν, καὶ ὅσοι
σύμμαχοι ἐκόπησαν εἰς ὅλην τὴν γαλιλαίαν. Ἐ ὡς
ἴδρ πόλει αὐτοῖς, αἱ μὲν ὀλιγώρως ἔκατα κρείτος, E
ἐξ ἧ δὲ ὁμολογίας ἔλαβεν, ἔνθα δὴ καὶ τὰ πρὸ τῶν ῥω-
μαίων ἀταξίας ἐν πόλεμοις, καὶ τὴν ἀσκησιν τῶν ῥω-
μαίων, τὴν π γαλιλαίας ἐκατέρωθεν τὰ δραστέα, καὶ
τὴν φύσιν, καὶ τοῖς τῶν ἰουδαίων ὅροι, ἔπ π τὴν χώραν
τὴν ἰδιότητά, λίμνας π καὶ πηγὰς τὰς ἐν αὐτῇ, καὶ τὰ
πρὸ ἐκείνου πόλιν τῶν ἀλυσκομένων πάντη, μετ' ἀκρι-
βείας ὡς εἶδον ἢ ἔπαθον, δίδειμι. ἐπεὶ γὰρ τῶν ἰμεντῶν
τίσιν μορφῶν ἀποκρίψομαι, μάλλον γὰρ πρὸς εἰδότας
ἱερεῖς.

[illegible]

concessa infirmioribus neque scientibus licentia scribendi res à principibus gestas. Honoratur itaque apud nos historie veritas, quæ à Grecis negligitur. Ab origine quidem Iudæos repetere, qui fuerint, quòve pacto ab Ægyptiis discesserint, quasque regiones errando peragauerint, & quas vel quoties incoluerint, & quem admodum inde migrauerint, neque huius esse temporis, & præterea superuacuum existimaui: quoniam multi ante me Iudæorum de maioribus huius gentis verissima composuerunt: & nonnulli Grecorum, quæ illi scripserant, patriæ voce profecti non multum à veritate deuiant: ex eo autem historie principium summam, quo scriptores eorum & prophete nostri delierunt. Et bellum quidem meis temporibus gestum, latius quaque potuero diligentia referam: quæ verò ætate mea sunt antiquiora summam breviterque percurram. Quomodo Antiochus cognomento Epiphanes, deuicta penitus Hierosolyma, cum triennium sexque menses eam tenuisset, ab Asamonis filiis expulsus est. Deinde quod eorum posterì de regno dissentientes, ad res suas occupandas populum Romanum Pompeiumque traxerunt: quomodoque Herodes Antipatri filius eorum potentie finem fecerit, auxilio Sosij. Tum, quomodo Herode mortuo, plebis in eos orta seditio est, Augusto quidem imperante Romanis, Quintilio autem Varo prouinciæ obtinente. Quodque bellum anno duodecimo imperij Neronis eruperit: quàmque multa per Cestium acciderint: quantaque ad primos impetus armis Iudæi perualerint: quoque modo accolæ permunerint: & quod Nero propter acceptas Cestij ductu clades summæ rei metuens, Vespasianum bello præposuerit: & quod is cum maximo filiorum Iudææ intraverit, quantumque Romanorum exercitum ducens: quantaque manus auxiliorum per omnem cæsa fuerit Galilæam: & quod eius ciuitatum quasdam vi ceperit, alias deditione. Vbi etiam Romanorum in bello disciplinam cutamque rerum, & vtriusque Galilææ spatia, & naturam finisque Iudææ, necnò & peculiarem terræ qualitatem, lacusque & fòres, captiuumque ciuitatum mala, cum fide sicut vidi, aut pertuli, expediam. Nec etiam miseras meas celauerim, cum scientibus eas relaturus sim. Deinde, quod iam fessis rebus Iudæorum, Nero quidem mortem obiecit: Vespasianus autem in Hierosolimam properans, imperij causa retractus sit: quæque signa de hoc ei contigerint, Romæque mutationes: & quod inuitus à militibus, Imperator declaratus sit: & quod eo disponendæ reipublicæ gratiâ in Ægyptum digressis, Iudæorum status seditionibus agitatus sit: quòque modo tyrannis succubuerint, eorumque inter se discordias mouerint. Et quod ex Ægypto Titus reuersus, bis Iudæorum fines ingressus sit: quòque modo exercitum, & quo in loco congregauerit: vel qualiter, & quoties ciuitatem affecerit ipso præsenre seditio. Aggressus quoque numerosos & quantos crexerit aggeres: triumque murorum ambitum & magnitudinem, siue

Ant. lib. 12.
cap. 18.

sed à regis secunda fortuna vñs, numerioque præstantibus superati sunt: multisque interfectis Iudas cum cæteris in Gophniticam toparchiam refugit. Antiochus autem ad Hierosolimam profectus, ibique dies paucos commoratus, penuria vñsilium abstinuit: relicto quidem ibi præsidio, quantum satis esse arbitrabatur: cætera verò multitudine ad hycmandum deducta in Syriam. discessu autem regis Iudas non quiescebat, sed accessione multorum suæ gentis animatus, aggregatis etiam quos ex prælio receperat, apud vicum Adasa cum Antiochi ducibus congreditur: factisque fortibus in prælio cognitus, multis hostibus interfectis occubuit. & in diebus paucis frater eius Ioannes occiditur, infidiis eorum captus, qui cum Antiocho sentiebant.

CAP. II.

De successione principum à Ionathâ vñq; ad Aristobolum.

Ant. lib. 13.
cap. 1.

Ant. lib. 13.
cap. 9.

Ant. lib. 13.
cap. 12.

Cum autem successisset ei frater Ionathas, in aliis quæ ad indigenas pertinerent, cautius se ageret, suamque potentiam Romanorum amicitia corroboraret, Antiochi quidem filio reconciliatur. non tamen horum ei quicquam profuit ad depellendum periculum. Namque Tryphon tyrannus, Antiochi quidem filij tutor, sed infidiis cum captans, & præter hoc amicis Iudæe cupiens, Ionathan cum ad Antiochum paucis comitatus Ptolemaida venisset, doctro comprehendit. eoque victo contra Iudæam movit exercitum. vnde repulsi à Simone Ionathæ fratre, quodque ab eo superatus esset, iratus eundem Ionathan interfecit. Simon autem fortiter gerendis rebus intentus, Zair quidem & Ioppen, & Iamnam capit. Euerit autem & Accaron Iudæis præsidis: adversusque Tryphonem Antiocho auxilium præbuit, qui Doram ante expeditionem quam in Medos fecit oblidebat. Sed regis audientiam satiare non potuit, quamvis neci Tryphonis suam quoque operam adhibuisset. Non multo enim post Antiochus Cendebeum ex ducibus suis ad vastandam Iudæam opprimendamque servitio Simonem cum exercitu misit. Ille autem, quanquam senior erat, bellum tamen iuvenititer administrabat: & filios quidem suos cum validissimis præmisit, parte verò multitudinis comitatus alio latere aggreditur: multisque per multa loca infidiis etiam in montana dispositis, in omnibus superat, clarissimaque potius victoria, pontifex declaratur: & ducentos septuaginta post annos Iudæos liberat à dominatione Macedonum. Sed & ipse perit in convitio, captus infidiis Ptolemæi generi sui: qui eius coniuge, duobusque filiis in custodiam conclusis, certos misit, ut Ioannem tertium, cui etiam Hyrcanus nomen fuit, interficerent. Cognito autem impetu, qui parabatur, adolescens ad civitatem properabat, multo populo fretus, & propter memoriam paternæ virtutis, & quod iniquitas Ptolemæi cunctis esset inuisa. voluit autem Ptolemæus etiam alia porta ingredi civitatem, sed à populo reiectus est, qui maturius Hyrcanum susceperat.

A πύθει ἡ ἱερὴ χορὴ οἱ βασιλικοὶ, καὶ δεξιὰ χρησάμενοι τύχη, κρατεροί. καὶ πολλῶν αἰαρεῖνται τοῖς λοιποῖς ἔχων ἰουδαίαν, εἰς τὴν γρονητικὴν ἵπαρχίαν φέρει. ἀπὸχος ὁ παρὶθων εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ καθίσας ὀλίγας ἡμέρας ἐν αὐτῇ, κατὰ πᾶσιν τῇ ἐπιτηδείῳ ἀπανίσταται, καταλιπὼν μὲν φρουράν, ὅσῳ δὲτοχέσειν ὑπελάμβανε, τὴν δὲ λοιπὴν δύναμιν ἀπαγαγὼν, χειμαρῶσας εἰς τὴν συρίαν. **B** πρὸς δὲ τὴν ὑποχώρησιν τῆ βασιλείας, ἰουδαίαν ἐκρήμει. προσθησομένων δὲ ἐκ τῆς ἰθιῶς πολλῶν, καὶ τοῖς δεσποδύντας ἐκ τῆς μάχης ἐπισυγχεσθῆσας, κατὰ κώμην ἀνέδωσαν συμβάλλει τοῖς ἀπὸχος στρατοῖς, καὶ φανεῖς αἰετοὶ καὶ τὴν μάχην, πολλοὺς τε τῇ πολέμῳ δακτύνας, αἰαρεῖται. & μετ' ἡμέρας ὀλίγας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἰωάννης ἐπιβυλάθει ἐπὶ τῇ ἀπὸχος φρουρῷ.

C

Κεφάλαιον β'.

Δ Ἰαδὲξάρμος ὁ τῆτον ὁ ἀδελφὸς ἰωνάθης, τὰ πᾶσα πρὸς τοὺς ἐπιχωρεῖν, καὶ δεξιὰ κυλάειν ἡμῶν, καὶ τῇ πρὸς ῥωμαίων φιλία τὴν ἀρχὴν ἐκέρχεται. πρὸς τὸν ἀπὸχος παῖδα δεσπάζας ἐποίησεν. ἡ μὲν π τούτων ἦρκεσιν αὐτῷ πρὸς ἀσφάλειαν. εὐφραν γὰρ ὁ τυραννὸς ἐπὶ τῇ πρὸς μὲν τῇ ἀπὸχος παῖδα, ἐπιβουλάων δὲ αὐτῷ πρὸς δὲτοχὴν ἀφίσταται τοῖς φίλοις αὐτοῦ περὶ μὲν, ἵκοιτο τὸν ἰωνάθην σὺν ὀλίγοις εἰς πόλεμιν ἀφίσταται ἀπὸχος, δόλῳ συλλαμβάνει, καὶ θύσας, ἐπὶ ἰουδαίᾳ στρατεύει. εἰς ἀπελαθείς ἐπὶ τῇ σίμωνος, ὅς ἐν ἀδελφῷ τῷ ἰωνάθου, καὶ πρὸς τὴν ἡττὰν ὄργιστος, κτείνει τὸν ἰωνάθην. σίμων δὲ θνητῶς ἀφηνεύσας τῇ πρὸς γμάτων, αἰρεῖ μὲν ζαρά τε καὶ ἰσπῶν, καὶ ἰαμνίαν τῇ πρὸς σίμων, κατέσκαψεν καὶ τὴν ἀπὸχος τῇ φρουρῷ κρατήσας. αὐτὸς δὲ γίνεται καὶ ἀπὸχος σίμωνος κατὰ εὐφραν, ὅς ἐν δόξῃ πρὸς τῇ μύδοις στρατῶν, ἐπιλέγει. ἀλλ' ἐν ἰδυστάσῃ τὴν τῇ βασιλείᾳ πλεονεξίαν συνεξελὼν εὐφραν. μετ' ἡ πολὺ γὰρ ἀπὸχος κενδεβαῖον πρὸς αὐτῷ στρατηγὸν μετὰ δυνάμει δυνάσωντα τὴν ἰουδαίαν αἰετίζει, καὶ καταδουλωσόμενον σίμωνα. ὁ δὲ καὶ τῷ γρηγορῶν, νικητικῶς ἀφηνεῖται τῇ πολέμῳ, τοῖς μὲν τοῖς ἡμεῖς ἐπὶ αὐτὸν μὲν τῇ ἡρώδης ἀπὸ πρὸς ἐκπέμψει, αὐτὸς δὲ μύδοις τῇ δυνάμει ἀλαβῶν, ἐπὶ κατ' ἄλλο μύδοις. πολλοὺς δὲ πολλὰ καὶ τῇ τοῖς ὅροις πρὸς τοῖς, πᾶσας κρατὶ τῇ ἐπιβουλάς. καὶ νικῶν λαμβάνει, ἀρχιερεὶς δὲτοχέσεται, καὶ τῇ μακεδόνων ἐπικρατείας, μὲν ἱκατὸν καὶ ἱβδουμῶντα ἱππῶν, ἰουδαίᾳ ἀπαλλάττει. θνήσκει δὲ καὶ αὐτὸς ἐπιβυλάθει ἐν συμποσίῳ ἐπὶ πόλεμιν τῇ γαμβρῷ, ὅς αὐτῷ τὴν γυναικα, καὶ τοῖς δύο παῖδας ἐγκαθέρχας, ἐπὶ τὸν τῇ ἰωνάθην, ὅς καὶ ὑρκανὸς ἐκαλεῖτο, τοῖς ἀναρῶντας ἐπιμύσει. πρὸς τοῖς δὲ τῇ ἐφοδῶν ὁ νικητικὸς ὄργιστος εἰς τὴν πόλιν ἡπείχεται, πλεῖστον τῇ λαφύροις, κατὰ τῇ μνήμῃ.

C 3

τῇ πατρὶν κατὰ δυνάμει, καὶ μύδοις τῇ πόλεμιν παρὰ νικῶν. ὄργιστος δὲ καὶ πόλεμιν εἰσελθεῖν κατὰ ἐπὶ τῇ πόλιν, ὅς ἐκέρχεται μὲν ἐπὶ τῇ δυνάμει ταχέως διδιδύμῳ ἡδὲ τῇ ὑρκανῷ.

καὶ ὁ μὲν, ὡς ἀρχὴν αἰεχώρησεν, ἐπὶ π τῷ Α
 ὑπὸ ἱερχουῦτος ἐρυμάται, ὁ δὲ δαζὼν χαλεπταί.
 κομισάμενος ἢ τὴν πατρίαν ἀρχιερωσύλῳ ὑρχα-
 νός, καὶ δύσας τὰ θεῶν, μετὰ ἄρχους ἐπὶ πόλι-
 μαῖον ὤρμησε πτωρῶτον τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἀδελ-
 φοῖς. προσβαλὼν ἢ τὰ φερούμενα, τὰ μὲν ἄλλα
 κρείττων ἦν, ἥ τ' αὖτο ἢ διαχέου πάθους. ὁ γὰρ πο-
 λιμαῖος ὅπου κατὰ πτοῖτο τὴν τε μητέρα καὶ τοὺς ἀ-
 δελφοὺς. αὐτὰ προσβαλὼν ἐπὶ τῇ πύλῳ εἰς δύσ-
 τοπτον ἤκιστο, καὶ δακρυμυῖν εἰ μὴ θάττον B
 ἀπαρᾶσθαι διπασίλει. πρὸς δὲ τὸν μὲν ὑρχανὸν
 ὄρῃς πλείων οἶκος εἰσῆι, καὶ δόος. ἡ ἢ μήτηρ, ἡ-
 δὲν ἔτι πρὸς τὰς ἀχίας, ἔτι πρὸς τὸν ἀπειλου-
 μένον αὐτῇ θάνατον εἰσιδύσα, χεῖρας ὤρῃς, καὶ
 κατὰ πτόλει τὸν παῖδα, μὴ πρὸς τὴν αὐτῆς ἔβειν
 ὀπκλαδίντα, φείσασθαι τῇ δυσσεβοῖς, ὡς αὐ-
 τῇ γὰ κρείττονα τὸν ἐν πόλεμαῖον θάνατον ἀθανα-
 σίας ἔσθαι, διδόντος δίκας ἐφ' οἷς εἰς τὸν οἶκον αὐτῇ
 παρλυόμην. ὁ ἢ ἰωάννης, ὅπου μὲν ἐνδυμνῆσθαι
 τὸ ὡς ἀρχὴν τῆς μητρὸς, καὶ κατὰ πτόσει τῆς ἰκα-
 σίας, ὤρμησε προσβάλλειν. ἐπειδὴν ἢ κατὰ πτό-
 τυπὸ μὲν τε καὶ ἀπαρᾶ τὸ μὲν, ἐπὶ πτότυ, καὶ τῇ
 πάθους ὅλος ἦν. τριβομῆς δὲ δὲ τὰ τὰ τὸ πο-
 λιορκίας, ἐπὶ τὸ ἀρχὸν ἔτος, ὁ κατὰ ἐπὶ πτόσει ἀρ-
 γῆται ὡς ἀρχὴν ἰσθῶς ἀμύρας ταῖς ἐβδόμεσιν ἡμέ-
 ραις. καὶ τούτω πόλεμαῖος ἀνθεῖς τῆς πολιορκίας
 ἀντρεῖ τοὺς ἀδελφοὺς ἰωάννην αὐτῇ τῇ μητρὶ, καὶ φά-
 ρει πρὸς ζῶντα τὸν ὀπκλαδίντα κοτυλαῖ, φιλα-
 δελφίας δὲ ἡ τὴν τύραννον. αἰπὸχος ἢ κατ' ὄρῃς
 ὡν ὑπὸ σίμωνος ἔπαθε, στρατῶσας εἰς τὴν ἰουδαίαν,
 ἐπολιόρχει τὸν ὑρχανὸν προσκαθιζόμενος τοῖς ἱεροσ-
 λύμοις. ὁ ἢ τὸν δαυίδου ἄφρον ἀνοίξας, ὅς δὲ πλου-
 σιώτατος βασιλεὺς ἦν, καὶ ἀνιόμηνος ὑπὸ τῷ
 χίλῳ ἀλάτῃ χρηματίζων, τὸν τε αἰπὸχον ἀπατί-
 νου τῆς πολιορκίας πείσας ξιακσίοις ἀλάτοις,
 καὶ δὲ καὶ ἐνοτοφῆν πρῶτος ἰουδαίαν ἐκ τῆς πειν-
 σίας ἤρξατο. αὐτῶς γὰρ μὲν ὡς αἰπὸχος ἐπὶ μήδοις
 στρατῶσας, καμὲν ἀμύρας αὐτῇ παρεῖχεν, ἀδίας
 ὤρμησεν ἐπὶ τὰς ἐν σειρά πόλεις κινεῖς, ὅπῃ ἡ,
 ὑπολαμβάνων ὀρῇσιν τῷ μαχηματίζων. μετὰ-
 βλὼν μὲν οὐ καὶ σαρματίας ἄμα τοῖς πλείον, ἐπὶ ἢ
 σίμῳ ἐξαρῇ, αὐτὸς ἀρεῖ, πρὸς αὐτὸ τὸ χον-
 θᾶρον ἔδος οἱ πεινῶντες τὸ εἰκαδὲν τῇ ἐν ἱεροσ-
 λύμοις ἰσθῶ. ἀρεῖ ἢ καὶ τῆς ἰουδαίας ἄλλας τε καὶ ὀ-
 λίας, καὶ δαυὶδ ἐμείσας. πρὸς δὲ τὸν ἢ
 μέγχι σαρματίας, ἔνθα νῦν ὅς σαρματὴ πόλις
 ὑπὸ ἡρώδου κτισθεῖσα τῇ βασιλείῳ, καὶ πάντα τὴν
 αὐτῇ ὑποτειχίσας, τοῖς ἡμεῖς ἐπίστανται τῇ πο-
 λιορκίᾳ, ἀρετὸ βούλον ἐ ἀπὸ τὸν. ὡν οὐδὲν
 αἰνῶνται, λιμοῦ μὲν εἰς ποσὺν πρὸς ἡλθον οἱ κα-
 τὰ τὴν πόλιν, ὡς ἀφᾶσαι καὶ τῷ ἀνδρὶ ἀπᾶν. ἐ-
 πιπλοῦντο ἢ βοηθῶν, αἰπὸχον τὸ ὀπκλαδίντα ἀσ-
 πᾶν δύν. κακείνος ἐπὶ μὲν ὑπακούσας, ὑπὸ τῷ πρὸς
 ἀρετὸ βούλον ἥ τ' αὖται. καὶ ὁ μὲν, μέγχι σαρματίας
 διωχθεὶς ὑπὸ τῷ ἀδελφῷ, ἐκφύγει. οἱ δὲ ἐπὶ
 τὸ σαρματίας ὑποσπῆσαντες, τὸ πλῆθος πάλιν εἰς τὸ
 πύχον συλλέγουσι, καὶ τὴν πόλιν ἐλόντες, αὐτῷ
 τὸ κατὰ πτόσει, καὶ τοῖς ἐνοικοῦντας ἐξέλωρα-

& is quidem statim recessit in quoddam vitra
 Hierichunta castellum, quod Dagon vocatur.
 Hyrcanus autem paternum honorem pontifi-
 cis assecutus, postquam Deo sacrificia reddi-
 dit, velociter Ptolemaeum petit & matri simul
 & fratribus adiumento futurus: castellumque
 aggressus, aliis quidem rebus superior erat,
 iullo autem dolori cedebat. Ptolemaeus enim
 quoties premeretur, matrem eius fratresque
 in murum productos, palam ut possent conspici,
 verberabat: eosdemque praecipitandos,
 nisi quam primum recederet, minabatur. Vnde
 Hyrcanum quidem plus timor ac misericordia,
 quam iracundia commovebat. Mater vero
 eius nihil plagis, aut intentata necesse perter-
 rita, manus protendens, filium precabatur,
 ne vel suis fractus iniuriis, patceret impio:
 siquidem ipsa sibi mortem à Ptolemaeo pro-
 positam immortalitate duceret meliorem,
 dummodo ille poenas eorum, quae in domum
 suam contra fas admisisset, expenderet. Ioan-
 nes autem nunc obstinationem matris cogi-
 tans, ac preces eius audiens, ad irruendum
 impellebatur: modò verberatam lacerari-
 que conspiciens, effeminabatur: totusque
 plenus doloris erat. Ob hæc autem diu tracta
 obsidione, feriatius annus advenit: quem se-
 ptimo quoque circuitu redeuntem, apud Iu-
 dæos cessare moris est, exemplo septimorum
 dierum. Et in hoc Ptolemaeus obsidionis re-
 quietem nactus, fratribus Ioannis una cum ma-
 tre occisis, ad Zenonem confugit, qui Co-
 tyas cognominatus est, Philadelphie tyran-
 num. Antiochus autem ob ea, quae per Simo-
 nem passus fuerat, iratus in Iudæam ducit e-
 xercitum: ibique assidens Hierosolymis, Hyrcanum obsidebat. Ille autem patetacto sepul-
 chro David, qui regem ditissimus fuerat, ablati-
 que inde pecuniae plus quam tribus milibus
 talentorum, & Antiocho persuasit, datis
 ei recentis talentis ab obsidione discedere, pri-
 musque Iudeorum priuatis opibus alete peregrina-
 ceptit auxilia. Rursusque tamen quando An-
 tiochus contra Medos bello suscepto tempus
 ei vindictae praeiuit, confestim aduersus ciui-
 tates Syriae perrexerit, vacuas propugnatoribus
 esse ratus: quod & verum fuit. Medabam quidem
 & Samaram cum proximis, necnon &
 Sichimam, & Garizim ipse cepit, & super
 his Chuthæorum gentem, adiacentia sano lo-
 ca incolentium, ad exemplum eius, quod est
 Hierosolymis, ædificato. Cœpit autem & I-
 dumæam non paucas alias ciuitates, & præ-
 terea Dorcon, & Marisa. In Samariam vero
 usque progressus, ubi nunc est Sebaste ciui-
 tas ab Herode rege condita, ex omni eam
 parte concludit: filiosque suos Aristobulum
 & Antigonom obsidioni præfecit. Quibus
 nihil remittentibus, ad hoc famis penuria, qui
 erant intra ciuitatem venerunt, ut etiam inue-
 nam carnem cogeretur attingere. Igitur An-
 tiochum adiutorem sibi aduocant, Spondium
 cognominatum, qui cum prompta eis volun-
 tate paruisset, ab Aristobulo & Antigono su-
 peratur. & ille quidem ad Scythopolim usque
 persequentibus cum, memoratis fratribus ef-
 fugi: hi vero in Samariam reuersi, & multitudine
 iterum intra murum concludunt, & expug-
 nata ciuitate ipsam diruunt: & habitatores eius

Ant lib. 13.
cap. 15.

Ant lib. 13.
cap. 16. 17.

captos abducunt. Prosperè autem gestis ita ce- A
dentibus, alacritatem refrigescere non sine-
bant, sed cum exercitu Scythopolim usque pro-
gressi, & ipsam peruaierunt, & agros intra Car-
melm in omnes, inter se partiri sunt.

CAP. III.
De Aristobulo, Anti-
gono, Iuda
Elizo, Ale-
xandro,
Theodoro,
& Deme-
trio.

Secundarum autem rerum Ioannis & filiorum eius invidia seditionem gentilium concitavit, multisque aduersus eos collecti non quiescebant, donec aperto bello deuicti sunt. reliquum vero tempus Ioannes cum fortunatissime viueret, & optime rebus per annos xxx. & tres administratis, & quingulis relictis moritur: vir plane beatissimus, & qui nullam dedisset occasionem, cur eius causa de fortuna quispian quereretur. Denique tria vel maxime precipua solus habebat. nam & gentis princeps, & pontifex erat, & praeterea propheta: cum quo Deus ita colloquebatur, ut futurorum nihil penitus ignoraret. quin etiam de duobus maioribus filiis suis, quod rerum domini permanere non essent, prauidit acque praedixit. quorum vitae quis fuerit exitus, narrare non indignum videtur, quamcumque a paterna felicitate diuerterint. Patre namque mortuo maior Aristobulus translati in regnum principatu, diadema sibi primus impoluit: quadringentis & octoginta viroannis ac tribus mensibus, postquam populus in eam terram deuenit seruitio quod apud Babylonios sustinuit liberatus. Fratrem vero a se secundum Antigonom (nanque illum diligere videbatur) in honore pari producebat: alios autem victos custodiam tradidit. Matremque eundem colligauit, ausam aliquid de potestate contendere. nanque hanc rerum dominam Ioannes reliquerat. Eoque crudelitatis processit, ut victam fame necaret. Horum autem facinorum poenas Antigoni fratris morte persoluit, quem plurimum amabat, quemque regni participem habebat. nam & hunc interemit, adductus criminationibus per maleuolos regni compositis. Itaque primo quidem Aristobulus dictis fidem non habebat, qui & fratrem magnipenderet, & pleraque liuore fingi arbitraretur. Sed cum Antigonus ex militia clarus redisset, testis diebus, quos tabernaculis positis Deo celebrare mos patrius exigebat, euenit eodem tempore ut aduersa valetudo Aristobulum corripere. Antigonus vero circa festorum solenniorum finem armatis comitatus templum ad orandum quam maxime petiuit, plusque in honore fratris ascendit ornatus. Tumque delatores nequissimi regem aduersus, & armorum pompam, & Antigoni arrogantiam priuata fortuna maiorem esse criminabatur: quodque maxima caterua stipatus, ut illum interficeret eo venisset: nec enim perpeti honorem solum ex regno habere, cui regnum ipsum liceat obtinere. His paulatim, quamuis inuitus tamen credidit Aristobulus, ac ne vel suspicari quicquam videretur, prospiciens, & ut incerta praecaueret, suos quidem satellites in quendam subterraneum & tenebrosam locum transire iubet. Ipse autem iacebat in castello, Bari ante

ποδίσατο. προχωρεύεται ἡ ἡγεμονία, ἡ
ὁρμήν ἐκατίψυξαι, ἀλλὰ περιελθόντες ἅμα τῇ
διωάμενι μέχρι τῆς σκυδοπόλειος, ταύτην τε κατέ-
δραμον, ἐπὶ τὴν εἰς τὸς καρμύλου τῆ ὄρει χάραν ἀ-
πασαν κατενείμαντο.

Κεφάλαιον γ'.

Πρὸς ἃς διαφευγίας αὐτὲς τι ἰωάννη, καὶ τῆς
 ἀδελφῶν, φθόνος ἐλαίρει ἑσπιν τῆς ἐπιχωρείας,
 καὶ πολλοὶ κατ' αὐτῆς συνελθόντες, ἐκ ἡμέρου, μί-
 χει καὶ πρὸς φανερὸν πόλεμον ἐκελευσάντες, ἤκου-
 νται. τὸ λοιπὸν δ' ἐπιβουίᾳ ἐν ἀδελφονίᾳ ἰωάννης, καὶ
 καὶ τὴν ἀρχὴν κάλλιστα διοικήσας, ἐξ ἑστὶν ὅλοις ἐ-
 ξιόντα ἔπεισιν, ὅτι πίνει ὑμῖν τελευτῶν, μακαριστό-
 τας ὅπως καὶ κατὰ μηδὲν ἑσπας ἐφ' ἑαυτοῦ μεμνη-
 ναι τὴν τύχην. ξία γὰρ τὰ κεκτημένα ἑσπας ἑ-
 χει, τὴν τε ἀρχὴν τῶν ἔθνων, καὶ ἀρχιερωσύνην, καὶ περ-
 φητείας. ὡμίλει γὰρ αὐτὰ τὸ δαμόνοιο, ὡς μηδὲν τῆς
 μαλλόντων ἀγνοεῖν. ἐς γὰρ καὶ δύο τῆς φροσβιτά-
 των ὑμῶν, ὅτι μὴ δαμόνοιο κέρει τῆς φροσβιτάτων,
 περὶ δὲ τι ἐπεφθόσαν, ὡς τὴν καταστροφὴν
 ἀξίον ἀφηνήσασθαι, παρὲς τῆς παρῶν ἀδελφονί-
 ας ἀπέκλιναν. μετὰ γὰρ τὴν τε πατρὸς τελευτῶν,
 ὁ φροσβιτὴς αὐτῆς ἀριστοβουλος τὴν ἀρχὴν εἰς βα-
 σιλείαν μεταθεῖς, φερίπτεται μὲν δαμόνοιο φρο-
 νήτορος, μετὰ περὶ φροσβιτὸν καὶ ἐδομηκὸς φρο-
 νήτορος, πρὸς ἃς μὲν καὶ ξία, ἐξ ἧς κατὰ τὴν ὁ
 λαὸς εἰς τὴν χώραν, ἀπαλλαγὴς τῆς ἐκ βαβυλωνί-
 ου δουλείας. τῆς ἃς ἀδελφῶν, τὸν μὲν μετ' αὐτὸν
 αἰτήσαντες, ἰδοὺ γὰρ ἀγαπᾷ, ἡδὺ ἰσοπύμης, τοῦ
 δ' ἄλλοις εἰργυνεὶ δόσας, δις μὲν ἃς καὶ τὴν μητέρα
 δινεχθεῖσαν πρὸς τῆς ἐξουσίας. τὸν δὲ καὶ δὴ κυ-
 εῖαν τῆς ὅλων ὁ ἰωάννης ἀπολειοῖται. καὶ μέγισ-
 τος αὐτοῦ αἰσχύνης περὶ τὴν, ὡς καὶ λιμὸς δα-
 φθεῖται διδιδυμῶν. φερίπτεται ἃς αὐτὸν ἡ πόσις εἰς
 τὸν ἀδελφὸν αἰτήσαντες, ὅτι καὶ πᾶσι, καὶ τῆς βασι-
 λείας κοινωνὸν εἶχε. κτείνει γὰρ καὶ τῶν ἐκ δαμο-
 νίων, ἀπὸ οἱ πονηρῶν τῆς κατὰ τὸ βασιλεῖον ἐκτελε-
 σάντο. τὰ μὲν δὴ φροσβιτὴς δικήσας τοῖς λεγομένοις ὁ
 ἀριστοβουλος, ἀπὸ δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀγαπῶν, ἐ-
 δίδε φθόνῳ τὰ πολλὰ τῆς λογιζομένης. ὡς δὲ ὁ
 αἰτήσαντες λαμπερὸς ὑπὸ τῆς στρατῆς ἦλθεν εἰς τὴν φρο-
 τὴν, ἐκ ἧς σκάνοποιεῖται πάντερον περὶ θεῶν, συνέβη ἔ-
 κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἵσως χρῆσθαι τὸν ἀριστο-
 βουλον. τὸν ἃς αἰτήσαντες ὅτι τίλει τῆς ἰορτῆς ἀναβα-
 ῖν καὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ὅλων τῆς, ὡς ἐκὼν μέγιστα κε-
 κοσμημένον περὶ σκάνοποιεῖται τὸ πλεῖον ὑπὸ τὰ δαμόνοιο.
 καὶ τούτῳ περὶ σκάνοποιεῖται οἱ πονηρῶν τῶν βασιλεῖ τὴν τε
 πομπὴν τῆς ὅλων τῆς ἰορτῆς, καὶ τὸ φερίπτεται τῶν
 αἰτήσαντες, μίξον ἢ κατ' ἰδιότητι, ὅτι καὶ παρὲς
 μετὰ μεγίστου συντάγματος ἀγαρήσας αὐτόν. οὐ γὰρ
 ἀνέκασθαι τὴν μόνον ἐκ βασιλείας εἶχε, παρὲς
 αὐτὴν κατὰ τὴν. τούτοις καὶ μικρὸν ἄκον ὁπλίσαντες
 ἀριστοβουλος, καὶ περὶ σκάνοποιεῖται τὸ μὲν ὑποπλύνει φανερὸς
 γυνεὶ καὶ περὶ σκάνοποιεῖται πρὸς τὸ ἀδελφόν, κατὰ τὴν

μὴ τοὺς σωματοφύλακας ἢ πρὶ τ' ὑποταίω ἀλαμπῆ· κρατέωσι δ' ἐν τῇ βαρύνει φέρει χαλμυρῇ,
αὐτοῖς

Am. lib. 13.
cap. 18.

αὐδῆς δὲ αἰσῶν μετονομασθεῖση, προστάξας
 αὐτοῦ μὲν ἀπέχεσθαι, κτείνει δὲ τὸν ἀνὴρονα, εἰ
 μὴ τὸ ὄπλιν προσοίκοι, καὶ πρὸς αὐτὸν ἰππεύει
 τοῖς περιεργύταις αὐτοῦ ἐλθεῖν. πρὸς τὸ πᾶν
 τὸ παύρως ἡ βασίλισσα συνεβάζεται μετὰ τῷ
 δαδύλῳ. τοῖς δὲ πεμφθέντας πᾶσι τὰ μὲν πα-
 ρὰ τῇ βασίλειᾳ σιωπῆσαι. λέγειν δὲ πρὸς τὸν ἀν-
 ῥοπον, ὡς ἀδελφὸς ἀκούσας, ὅτι τὰ αὐτῷ κα-
 τὰ σπουδασμῶνα καλλίστη, δὲ πολυμικὸν κόσμον ἐν
 τῇ γαλιλαίᾳ, δὲ μὲν τὴν ἀδελφὴν αὐτὸς ἐπιδεῖν
 ἔκαστα κωλυθεῖν. νῦν δὲ ἐπεὶ καὶ χωρίζεσθαι
 μέλλοις, διασάμει ἡδίστα σὺ τοῖς ὄπλοις. αὐτὸν
 ἀκούσας ὁ ἀνὴρ, ἐνῆγε δὲ ἡ τῇ ἀδελφῇ δαδύ-
 σις μηδὲν ἐποπιδεῖν πειθεῖν, ἐχώρει μετὰ τῷ ὄ-
 πλιν ὡς πρὸς ὀπίδειξιν. ἡρόδοτος δὲ τὴν σκο-
 τεῖν ἡ παρὰ δὸν, ἡ σπάρτος ἐκαλεῖτο πύργος,
 ὑπὸ τῷ στομασφυλάκῳ ἀναγείτα, βέβαιον δα-
 δεῖξαι, ὅτι πᾶσαι ἀνέστη καὶ εὐσιν, κόπτε δαδύ-
 λῃ, καὶ ἐδὲν ἔτι τῷ ἀγαθῶν παδὸν ἰχθυον, ὃ
 τῷ φθίνῳ μέλει παρὰ αὐτῆς. δαμνάσαι δὲ αὐ-
 τὴν ἐν τῷ καὶ ἰουδαίᾳ· ἐστὶν δὲ ἡ ἡρώς, καὶ ἐστὶν
 ὅτι πᾶσαι ἡ ψάλλεσθαι πρὸς γαλιλαίᾳ. ὅς ἐ-
 παιδὴ καὶ τοῖς τὸν ἀνὴρονα ἐδύλατο παρὸν δαδύ-
 τῆς ἐστὶν, πρὸς τοῖς γυναικῶν ἀνέκαρτον, ἥσαν
 δὲ καὶ ὁλοῖσι περὶ τὸν αὐτὸν τῷ μετὰ δαδύλῳ,
 πατρί, νῦν ἐμοὶ καλὸν ἐστὶ τὸ δαδύλῳ, ὅτι μοι
 πρὸς τὴν καὶ ἡ ἀδελφὴ, καὶ τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
 ῥηθύναν δὲ ψάλλει. ἡ δὲ ἀνὴρ ἐπὶ σήμε-
 ρον ὀρεῖται δαδύλῳ. χωρεῖν δὲ αὐτὴ πρὸς
 σπάρτην, σπάρτος αὐτῶν ἐστὶν. καὶ τὸ πᾶν ἀφ'
 ἑξακοσίων σταδίων τὴν ἐστὶν, ὡς δὲ τῆς ἡμέ-
 ρας δὲ πᾶσαι, ὅτι δὲ χεῖρος ἐκτείνει τὸ μὲν-
 τῶμα. αὐτὸς εἰπὼν, σπάρτος ἐπὶ σπάρτης ὁ γέ-
 ρων διακρίνει, ὅτι μετ' ὅλῳ, ἀννημῶν ἀνὴρ-
 ρος ἡ γαλιλαίᾳ καὶ τὸ πᾶν χωρεῖν, ὅτι καὶ αὐτὸ
 σπάρτος ἐκαλεῖτο πύργος, ὡς ἐστὶν τῇ ἀδελφῇ
 καὶ σπάρτη. τὸ πᾶν τὸ κατὰ τὴν ἀδελφὴν ἀρισ-
 βόλον γὰρ μὲν ὅτις ἡ ἀδελφὴ τῆς μύσας μετὰ μύσας, νό-
 σον ἐστὶν. καὶ πρὸς ἀνέκαρτον τὸ φόνον τὴν ψυχὴν
 ἔχων καὶ τὴν ἀδελφὴν, οὐκ ἐστὶν, μέλει τῷ
 ἀπὸ ἀλλήλων ὑπὲρ ἀρετῆς τὴν ἀνέκαρτον ἀνέκαρτον,
 ἀδελφῶν ἡμῶν ἀνέκαρτον. τὸ πᾶν τῷ πρὸς τῇ θε-
 ραπείᾳ πᾶσαν ἐκτείνει, δαμνάσαι πρὸς σφάλλει-
 ται, καὶ ὅτι τὸν ὁ ἀνὴρ ἐστὶν, ὅτι φανερῶν
 ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τὸ φόνον αὐτοῖς τὸ ἡμῶν τὴν κτείναντος ἐ-
 πὶ τῆς ἐστὶν. ἡ δὲ αὐτὴ οἰμωγὴ τῷ ἀνέκαρτον,
 ὡς ἐπὶ τῆς τῆς πᾶν ἐστὶν ὅτι ἀνέκαρτον ἀνέκαρτον
 τὸ ἡμῶν. τῆς δὲ βοῆς ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, τὴν ἀνέκαρτον
 ἰππεύει, καὶ μετὰ τὸν ὁλοῖς εἰπὼν, μέλλον
 ἐκτείνει μετὰ τὸν ὁλοῖς. τέλος δὲ ἀπειλούμεν
 διαζόμεν, τῶν δὲ εἰπον. ὅτι τοῖς τὸ ὄφθαλ-
 μοῖς ἐμπέμπει δαδύλῳ, καὶ σπάρτης ὅσον καὶ αὐτὸ
 δαδύλῳ, εἰπὼν, καὶ ἀρετῆς θεοῦ μετὰ ὄφθαλμον ἰπ-
 πεύει ἀδελφῶν ἀνέκαρτον ἐκτείνει, ἀλλὰ μετὰ τῆς
 μετὰ τὴν δαδύλῳ σπάρτης. μέλει πᾶν μοι σπάρτης
 ἀνέκαρτον τὴν ἀδελφὴν καὶ μετὰ τὴν ἀνέκαρτον
 καὶ δαδύλῳ, μέλει πᾶν δὲ αὐτὸς ἐκτείνει
 κατὰ μέλει τὸν ἡμῶν λαβίτῳ ἀνέκαρτον τῶν,

postquam Antoma cognominato: & ut in-
 ermi quidem parcerent, occiderent autem An-
 tigonum, praecepit, si cum armis adiret: nec
 non & ipsi Antigono qui praeceperent iniussu, ut
 inermis veniret. ad haec regina satis callidum
 cum insidiatoribus consilium capit. namque
 his qui ad eum missi fuerant persuadet, ut
 mandata quidem regis taceant, dicant verò
 Antigono, quod frater audisset, arma sibi
 cum pulcherrima in Galilaea ornatumque bel-
 licum fabricasse: quae ne singularim inspicere-
 ret, morbo impeditum fuisset: nec autem, praeter-
 lectum cum alio discussurus sit libenter cum vi-
 deret armatum. His auditis, Antigonus (ne
 quid criminale suspicaretur, fratri suadebat
 affectus), cum armis velut ostentatum se ve-
 niens, properabat. Sed ubi ad obitum trans-
 itum, qui Stratonis pyrgus vocabatur, acces-
 sit, à satellitibus interceptus est: certumque
 documentum praebuit, omnem benevolentiam
 iūque naturae calumnias cedere, nullamque
 optimatum affectionem tantum valere, ut ini-
 uia perpetuo possit obistere. In hoc autem
 etiam ludam quis non rectè miretur? Est autem
 et genere, qui nunquam diuinando aber-
 rant, neque mentitus est. Is Antigono trans-
 eunte per templum, mox ut eum vidit, ad
 notos qui aderant exclamauit (non paucos au-
 tem discipulos sine consultores habebat) Pappe,
 nunc mihi pulchrum est mori, quando ante
 me veritas interit, mearumque praedictionum
 aliquod mendacium deprehensum est. Vixit
 enim iste Antigonus, qui hodie deberet occi-
 di. Locus autem nec eius apud Stratonis pyr-
 gum iato fuerat destinatus. & ille quidem tex-
 centorum abhinc stadiorum intervallo distat.
 Horum verò dies sunt quatuor: sed & vaticina-
 tionem tempus effugit. Haec locutus senior,
 merito vultu & mente sollicita secum multa re-
 putabat. & paulo post interfectus Antigonus
 nunciatur, in loco subterraneo, qui eodem
 nomine quo maritima Caesarea, Stratonis
 pyrgus appellabatur: & hoc fuit quod vatem
 fecerat. At verò Aristobulo confestim sceles-
 tis pernitundine morbus ingrauescit: semper-
 que facinoris cogitatione sollicitus, perturba-
 to animo tabescebat, donec maioris acci-
 dere visceribus laceratis subito sanguinem vo-
 meret. Hunc ergo vnus ex sequulis eius mini-
 stero destinatus foras effertens, providentia
 numinis eriauit: & ubi Antigonus erat occi-
 sus, super extantes adhuc caedis maculas cruo-
 rem interfectoris effudit. Vultu autem eo-
 rum qui ad conspexerant, continuo inblato,
 tanquam puer de industria sanguinem illi li-
 ballet, clamor ad aures regis peruenuit, cau-
 samque requirebat: & cum eam prodere nul-
 lus auderet, ad relucendum magis ardebat. ad
 extremum verò minitanti, vinctusque adhiben-
 ti, verum quod erat indicauerunt: atque ille
 cum lacrymis opplisset oculos, quantum-
 que poterat iugemisset, haec dixit: Speran-
 dum certe non erat, ut maximum Dei lumen
 facta mea nefaria laterent. nam circa me vltix
 cognatae caedis iustitia persequitur. Quam diu
 hoc corpus improbi fratri manū meae damnatum
 animam derinebis? quam diu paulatim illi liba-
 bo sanguinem meum? simul totum accipiant

Am. lib. 13.
cap. 19.

neque iam meorum viscerum inferias fortuna A
detideat. His dictis illico moritur, cum non plus
anno regnasset. Vxor vero fratre eius vincu-
lis dissolutis regem constituit Alexandrum,
qui ætate maior erat, & modestia præstare
videbatur. Sed ille potestatem adeptus, fra-
trem quidem alterum regnum appetentem oc-
cidit: alterum autem priuata vita contentum ab-
latis rebus secum habebat. Prælium etiam cum
Ptolemæo cognomento Lathyro committit: B
qui oppidum Asochin ceperat, & multos qui-
dem peremit hostium, sed victoria in Ptole-
mæi partes propentior fuit. Postea vero quam
ipse pulsus à matre Cleopatra discessit in Ægy-
ptum, & Gadaram obsidione caput Alexander,
& castellum Amathuntis, omnium maximum
quæ trans Iordanem sita erant, ubi preciosissi-
ma quæque bonorum Theodori filij Zenoni
habebantur. At Theodorus repente super-
ueniens, & proprias res recipit, & sarcinas
regis aufert, Iudæorumque fere decem mil-
lia interfecit. Verum Alexander receptis post
cladem viribus, aggregatis maritimis regio-
nes Raphiam capit, & Gazam, itemque An-
thedonem, quæ postea ab rege Herode Agrip-
pias nominata est. His autem seruitio domitis,
concurritur in eum festo die populus Iudæo-
rum. Nam plerumque epulæ seditiones accendunt,
nec videbatur insidias posse comprimere, nisi
conductitios haberet auxilio Pisidas & Cilicas:
nam Syros mercenarios respuebat, propter
ingentem cum Iudæorum gente discordiam.
Cælis autem supra octo millibus ex turba re-
bellium, Arabiarum bellum intulit. Ibi quæ Ga-
laaditis ac Moabitibus subactis, tributoque his
imposito, ad Amathunta regressus est. Cuius-
que Theodorum metus eius secundis successi-
bus perculisset, castellum sine præsidio reper-
tum funditus eruit. mox autem congressus cum
Oboda rege Arabum qui locum fraudi oppor-
tunum in Galaadenti regione occupauerat, ca-
ptus insidus totum amicum exercitum in vallem
altissimam compulsum, atque obrutum mul-
titudine camelorum. Ipse vero elapsus in Hie-
rosolimam, olum sibi gentem infensam ad no-
uarum rerum motus magnitudine cladis ac-
cendit. Fit autem etiam tunc superior, crebris-
que præliis non minus quinquaginta millibus
Iudæorum per sex annos interfecit, nequaquam
tamen victoriis lætabatur, quoniam regni sui
vires consumeret. Unde armis omisissis, sermo-
ne placido cum subiectis redire in gratiam co-
nabatur. Illi autem inconstantiam eius morum-
que varietatem intantum oderant, ut percon-
stanti, quoniam pacto eos ledare posset dicerent, si
moreretur. nam vix etiam mortuo daturus veni-
am, qui tam multa scelerate fecisset. simul etiam De-
metrij auxilium, cui cognomen Asero, accessi-
uerunt. qui cum his maiorum præmiorum spe
facile paruisset, venissetque cum exercitu, mi-
centur auxiliis eius Iudæi circa Sichimam. V-
troque tamen Alexander mille quidem equiti-
bus, sex autem pedum mercenariorum millibus
excepit: cum haberet rex Iudæis quoque propè ad
decem millia bene sibi cupientium, aduersus au-
tem partis essent equitum tria millia, pedumque

Am. lib. 13.
cap. 20.

καὶ μικροὶ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ ἀσπλάγχτων χοῦς ἐπει-
ευνδίδωτο τὸ δαμένιον. ταῦτ' εἰπόν, ὁ δὲ τῶν
λαδῶν, βασιλεύσας ἔπειτα ἐν αὐτῇ. λύσασα
δὲ ἡ γυνὴ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς βασιλεὺς καλίστην
σιν ἀλέξανδρον τὸν ἑκαδ' ἡλικίας καὶ μινεῖ-
οντα προῦχεν δοκούσας. ὁ δὲ παρελθὼν εἰς τὴν
ἑξουσίαν, τὸν ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ βασιλείῳ
τα κτείνει, τὸν δὲ καταλείποντον ἀγαθῶν τὸ
ζῆν, διὰ πρῶτον εἶχε. γίνεται δὲ αὐτῷ
καὶ πρὸς τὸν λαδουρὸν ἐπικληθέντα πολέμῳ
συμβολή, πόλιν ἀσπλῆν ἡρκεῖται, καὶ πολλοὶ μὲν
αἰεῖται τῷ πολέμῳ, ἡ δὲ νίκη πρὸς πολέμῳ ἐρ-
ρίτην. ἐπεὶ δὲ εἶδ' ὑπὸ τῆς μινεῖς κλειπῆτος
διωχθεὶς εἰς ἀρῆπτον ἀνιχώρησεν, ἀλέξανδρος
γαδάρων τε πολιορκία κρατῇ, καὶ ἀμαθουίτης, ὁ
δὲ μέγιστον μὲν ὑπὲρ ἑρμα τῷ φεῖ ἰορδάνῳ, τα-
μῶντα δὲ τῷ θεοδώρῳ τῷ ζῶντος κτημάτων ὑ-
πὲρ αὐτῶν. ἐπελθὼν δὲ ἑκαδ' ἡλικίας ὁ θεοδώρως, τα-
μῶντα καὶ τὴν τῆς βασιλείας ἀποσπῶν ἀ-
ρεῖ, τῷ τε ἰουδαίων εἰς μινεῖς κτείνει. γίνεται
δὲ ἐπὶ τῆς πληγῆς ἀλέξανδρος, καὶ τεσσάρων
εἰς τὴν ὠδῶν, ἀρεῖ ἰαρεῖαν τε καὶ γάλα, καὶ
ἀνθρῶνα τὴν αὐτῆς ὑπὲρ ἡρώδου τῆς βασιλείας ἀ-
ρεῖ πρὸς ἐπικληθέντα. ἑκαδ' ἡλικίας ἀποδοσάμενος
δὲ ταύτας, ἐπὶ τῆς ἰουδαϊκῆς ἐν ἑρρίτῃ. μα-
λιστα δὲ ἐν ταῖς διωχταῖς αὐτῷ στίσις ἀπῆται. καὶ
ἐδόκει ὑπὲρ αὐτῶν κτείνειν γίνεται τῆς ἐπικληθέντος, εἰ
μὴ τὸ ξενικὸν αὐτῷ παρὶσθῆναι, πρὸς αὐτῶν καὶ
ἐλκῆς ἦσαν, σύρις δὲ ἐν ἐδίχτο μισθοφόροις,
ὅς τῳ ἡμῶν αὐτῶν πρὸς τὸ ἴδιον ἀπῆται.
κτείναν δὲ τῷ ἐπὶ ἀνασταίαν ὑπὲρ ὀκτακοσίου ἀρε-
βίας ἡπῆτο. καὶ ταύτῳ ἰλὼν, γαλααδίτας τε
καὶ μοαβίτας, φέρον τε αὐτοῖς ἐπὶ τῆς αἰ-
ρεῖς ἐπὶ ἀμαθουίτης. θεοδώρως δὲ πρὸς ταῖς
ἀρεβίας αὐτῆς καταπληθέντος, ἑρμῶν λαβὼν τὸ
θεοῦλον κρατῆσαν. ἐπεὶ συμβαλὼν ὁβὲδ
τῷ ἀρεβῶν βασιλεὺς πρὸς ὁλοκήσαντα κατὰ τὴν γα-
λαδίαν, εἰδὼς αὐτῷ ἡμῶν, πῶσαν ἀπο-
βάλλει τὴν στρατὸν συνωθῆσαν κατὰ βαθείας φά-
εργος, καὶ πᾶν καμῆλον συντεβέσσαν. ὅς
φρῶν δὲ αὐτὸς εἰς ἱεροσόλυμα, τῷ μεγάλῳ συμ-
φορῶν πάλαι μιστῶ τὸ ἴδιον κτείνει εἰς ἐπὶ ἀνα-
σταν. γίνεται δὲ καὶ τότε κτείνει, ἑκαδ' ἡλικίας ἐπὶ τῶν
λοις ἐλάττον. συντακισμῶν ἰουδαίων αἰεῖται
ἐν ἑξ' ἑσπιν. οὐ μὲν ὑπερβαίνει τὴν ταῖς νίκαις τὴν
ἰαυτῆς βασιλείας ἀνάλιστον, ὥς τε παυσάμενος τῷ
ὅπλῳ λόγῳ ἐπιχειρεῖ ἀνελύσασθαι πρὸς τοὺς ὑπο-
πλάττοντος. οἱ δὲ μέλλον ἐμίσυν τὴν μετάνοιαν
αὐτῆς, ἑκαδ' ἡλικίας τὸ αἰῶμαλον. πυνδαγομῶν
τε τὸ ἀπῶν, πᾶν ποιήσας καταστρέφει αὐτοῖς, ἀπο-
δατῶν ἑλθόν. νεκρῶν δὲ ἀνὰ ἑκαδ' ἡλικίας μέγιστον τῶν
σαῦτα δράσαντι. ἀμα δὲ τὸν ὁλοκῆσαντα ἐπικληθέντα
δημιῶν ἐπικαλούμεν. ῥαδίως δὲ ὑπακούσαντος
κατ' ἐλπίδα μειζόνων, καὶ μετὰ στρατὸς ἦκοντος, συ-
νέμιστον οἱ ἰουδαῖοι τοῖς συμμάχοις φεῖ σίμκα.
δύχεται δὲ ἑκαδ' ἡλικίας ἀλέξανδρος, ἐπὶ τῷ μὲν, χι-
λῶν, μισθοφόροις δὲ περὶ ὁλοκῆσαντος. παρ-
τῷ δὲ αὐτῷ, καὶ τὸ ὁλοκῆσαντος ἰουδαϊκῶν, εἰς μινεῖς. τῷ δὲ ἐπὶ τῶν ἰππεὶς μὲν ἦσαν ἑκαδ' ἡλικίας, περὶ τῶν δὲ
μινεῖς

μύριοι πεντακίλιοι. καὶ πρὶν εἰς χεῖρας ἰλθεῖν A
 ὁ βασιλεὺς οἱ βασιλεῖς ἐπειρῶντο τῷ παρ' ἀλλή-
 λους ὑποστάσθαι. Δημήτριος μὲν, τοῖς ἀλεξάν-
 δρου μισοφόρος. ἀλέξανδρος δ', τοῖς ἀμαθι-
 μοιῶν Ἰουδαίους μεταπείσειν ἐλπίζας. ὡς δ' οὕ-
 τῳ οἱ Ἰουδαῖοι θυμῷ, ἐθ' οἱ Ἕλληνας ἐπαύοντο πίστεως,
 διεκρίνοντο ἥδη τοῖς ὅπλοις συμπιόντες. κρατὶ δ'
 τῇ μάχῃ Δημήτριος, καίπερ πολλὰ τῷ ἀλεξάνδρου
 μισοφόρος καὶ ψυχῆς ἔργα καὶ χεῖρες ὀπίδ' ἐξαμύνων. B
 χωρεῖ δ' ἐπὶ τέλος τῆς ὤψατάς τινος, ὅθεν δόξαν
 ἀμφοτέρους. ἔτι δ' Δημήτριος παρέμεναι νικῶντι
 οἱ καλίσαντες, καὶ κατ' οἶκτον τῆς μεταβολῆς ἀ-
 λεξάνδρου περὶ χάριτος εἰς τὰ ὅρη καταφυγόντι
 Ἰουδαίῳ ἑξακίλιοι. ταύτῃ τῷ ῥοπῷ ἐκ τῆς
 καὶ Δημήτριος, ἀλλ' ὑπολαβὼν ἥδη μὲν ἀξιώ-
 μαχον ἐπὶ πάλιν ἀλεξάνδρου, μετ' ἑστῆναι καὶ πᾶν
 τὸ ἔθνος εἰς αὐτὸν, ἀειχώρησεν. οὐ μὲν γὰρ λοι-
 πὸν πλῆθος ἀναχωρησάντων τῷ συμμάχῳ, κατέ- C
 διπτο τὰς διαφοράς. συνεχὴς δ' ὡς ἀλεξάνδρου
 ἐπὶ αὐτοῖς ὁ πόλεμος, μέχρι πλείους ἀποκτείνας,
 τοῖς λοιποῖς ἀπῆλθεν εἰς βεβήκεν πόλιν. καὶ ταύ-
 τῃ καταστρέφειν, ἀρχιμακάτου ἀνίστασθαι εἰς
 ἱεροσόλυμα. περὶ οὗτοι δ' αὐτὰς δὲ ὑπερβύλλῃ ὀργῇ,
 εἰς ἀσέβειαν, τὰ τ' ὀμώπτης. τῷ δ' ἀντιφύγοντι εἰς
 ὁπλοκοσίαν ἀναστρέφεται ἐν μέσῃ τῇ πόλει, γυναικας
 τε καὶ τέκνα αὐτῶν ἀποσφάζει τὰς ὀφείσαι. καὶ ταῦτα D
 πῶν καὶ συγκρατὶς μὲν τὰς παλλακίσιν ἀφαι-
 ρεῖτο. ταῦτα δ' ἐκ καταπληθὺς ἔχει τὸν δῆμον, ὡς
 τε τῷ ἀπιστίας αὐτῶν τῷ δόκῳ νύκτα, φυγὴν
 ὁπλοκίλιους ἐξ Ἰουδαίας ὅλης, οἷς ὅσους δ' ἐφυγῆς ὁ
 ἀλεξάνδρου θαλάσσης κατέστη. τέλος οὕτως ἔργους ὁ-
 ψὲς ἐμὸς ἰσχυρὰς τῇ βασιλείᾳ πορίσας, ἀνιπαύ-
 σατο τῷ ὅπλῳ.

Κεφάλαιον δ'.

Κίετα δ' αὐτὰ πάλιν ἀρχὴ θορύβων, αἰτίος ὁ
 καὶ Διονύσιος ὁπλοκίλις, Δημήτριος μὲν ἀδελ-
 φός αὐτῶν, πλάττωτος δ' τῷ δόκῳ σελύκου. τῶν δ'
 δόξας, στρατεύεται ὅπῃ τοῖς ἀρεβάς ὀρμημύρον,
 τὸ μὲν μεταξὺ τῆς αἰπυπείδος παρελίου, καὶ τῷ
 ἰόπτης ἀρχαλῶν ἀρεβάς φάραγγι βαθείᾳ. F
 περὶ δ' τῆς ὤψατος, τεῖχος ἡγεῖται ὑψηλόν, καὶ ἐξυλί-
 τοις πύργους ἐντεκνύεται, τὰς δὲ μὲν εἰς ἐμβο-
 λὰς ὑποφάττων. οὐ μὲν εἰς αὐτὸν τὸν αἰτί-
 χον ἔχουσιν. ἐμπερὶσας δ' τοῖς πύργοις καὶ τῷ
 ὤψατος χάσας, διήλυνται μετὰ τῆς διυνάμεως. θί-
 μος δ' ἐν δευτέρῳ τῷ περὶ τὸν κωλύσαντα ἄ-
 μμ, ἀνδρὶς ὅπῃ τοῖς ἀρεβάς ἦει. τῷ δ' ὁ βασιλεὺς
 ἀναχωρῶν εἰς τὰ χρησιμώτερα τῆς χάσας περὶ τὴν
 μάχην, ἔπειτα τῷ ἵππῳ ἐξέστης ὀπιστρέψας, μν-
 εῖα δ' ἐπὶ ἀριθμὸν, ἀπῆλθεν ὀπιστρέψας, τῶν περὶ τὸν
 αἰτίχον. κρατὶς δ' ἐκ τῆς ὀρμῆς, ὡς μὲν πε-
 ρεῖται αἰτίχον ἀντιφύγοντι ἡ διυνάμος αὐτῶν. καὶ περ
 αἰδέων ὑπὸ τῷ ἀρεβῶν φοβόμην, πῶντος δ',
 καὶ δ' ὡς ἐκ τῆς διυνάμους αἰετὶς ἡ τῶν μὲν ὤψα-
 βοηθῶν, ἐκκρίνουσι πάντες, καὶ τὸ μὲν πλείον αὐ-
 τῶν, ὅπῃ τε τῆς ὤψατάς τινος, καὶ τῇ φυγῇ ἀρεβῶν.

millia quadraginta. Et priusquam veniret ad
 manus, intercedentibus nunciis & praconi-
 bus, reges transfugiatentabant : Demetrius
 quidem Alexandri mercenarios, Alexander
 autem Iudaeos qui Demetrium sequerentur, ob-
 temperaturos sibi sperantes. Sed cum neque
 Iudaei sacramenta, neque fidem Graeci con-
 temnerent, armis iam comminus decerne-
 bant. Superatque praelio Demetrius, quam-
 vis Alexandri mercenarij multa & animose &
 fortiter gessissent. Euentus autem pugnae prae-
 ter spem cedit utrique. nam neque hi qui De-
 metrium acciuerant, in partibus victoris per-
 manserunt : & immutatae fortunae misericor-
 dia, sex Iudaeorum millia se ad Alexandrum,
 qui in montes effugerat, contulerunt. Huius in-
 clinationis momentum Demetrius ferre non
 potuit : sed Alexandrum iam quidem collectis
 viuis praelio sufficere ratus, omnem verò
 gentem ad eum transire existimans, mox inde
 digressus est. non tamen reliqua multitudo ob-
 abcessum auxiliorum similitates deposuit : bel-
 lo autem assiduo tam diu cum Alexandro de-
 certabat, donec plerisque interfectis caeteros
 in Bemeselim ciuitatem compulit, eaque sub-
 acta in Hierosolymam captiuos abduxit. Ve-
 rum immoderata fecit iracundia, ut crudelitas
 eius ad impietatem usque procederet. O-
 ctingentis enim captiuorum in media ciui-
 tate crucifixis, mulieres earumque filios in
 conspectu matrum necauit, atque haec po-
 tans, & cum suis concubinis recubans, pro-
 spectabat. Tantus autem populum terror in-
 ualit, ut etiam diuersae partis studiosi proxima
 nocte octo millia hominum extra totam
 Iudaeam profugerent : quorum exilij mors A-
 lexandri finis fuit. Cum eiusmodi factis tan-
 dem aegreque regni otium quaequeret, ab armis
 requieuit.

E

Ursus autem fit ei turbarum initium An-
 tiochus, qui etiam Dionysius dictus est, Demetrij
 quidem frater, sed eorum nouissi-
 mus, qui Seleucum generis autorem habe-
 bant. hunc enim timens qui Arabas parato bel-
 lo pulsarat, totum quidem super Antipatrida
 montibus proximum, & inter Ioppes littora
 spacium, fossa altissima diremit. ante fossam ve-
 ro murum aedificauit excelsum, turresque li-
 gneas, ut faciles aditus obstrueret, fabricauit:
 nec ramen Antiochum arcere valuit. Exustis
 enim turribus fossisque repletis, cum suis co-
 piis transgressus est. Vindictaque posthabita,
 qua deberet cum a quo prohibitus est vicisci,
 protinus contendit in Arabas. Horum autem
 rex in loca suae nationi commodiora cedens,
 mox ad pugnam cum equitatu reuersus (habe-
 bat autem numerum decem millium) imparato
 ex improviso Antiochi milites inuadit. Valido
 autem praelio commisso, quam diu qui-
 dem supererat Antiochus, durabit eius exerci-
 tus, quauis cum passim Arabes trucidarent. Vbi
 verò procubuit (succurrendo enim victis se per
 in periculis aderat) omnes terga dederunt: maxi-
 maque pars eorum cum in acie, tum in fuga absumitur.
 Reliquos autem in vicum Cana delapsos,

CAP. IV.
 De bello
 Alexandri
 cum Antio-
 cho & A-
 reba, deque A-
 lexandra &
 Hyrcano.

τοῖς δ' λοιποῖς καταφυγόντας εἰς κανὰ καίμην.

πειθὶ καὶ μὴ φόβῳ, φείσεται δὲ καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν ἀνδρῶν,
ἐκπύμπασαι δ' αὐτὰς, εἰ μὴ καθαρὰς ὑπέληφον, ἐκ τῆς
πύλης. οἱ δ' ἐν δουλείᾳ ἀδείας, ἰσχυροῦσθαι ἀνὰ
τὴν χώραν. ἀλεξάνδρῳ δ' ἐκπύμπασαι ἐπὶ διαμαρτυρῶν
ἐρατὰ, φέρεσθαι δ' ὑπολομαῖας αἰεὶ θλίβαν τὴν
παλαιοτάτην μὲν ὑπεδέξατο μηδὲν ἀξιόλογον ἔργον
σταμνίῳ· πηγαίῳ δ' τὴν ἀρμυρίαν βασιλείᾳ φερομένη
ζομίῳ πολυμαῖδι, καὶ πολιορκητὰ κλισοῦσαν, συν-
θήκας καὶ δώρεα ὑπηγάγετο. φθάσει δ' ἐκείνος ἀπα-
τας αἰεὶ τὰς οἰκοὺς ἀρχαῖας, ἐμβιβληκότες εἰς τὴν ἀρ-
μυρίαν λοκόκοι. καὶ τότε νοστήσει ἀλεξάνδρῳ, ὁ
νεώτερος τῶν παίδων ἀριστόβουλος τὴν καθεὶν ἀρπάζας
μὴ τῶν οἰκετῶν, εἴχῃ δὲ πολλοὶ καὶ πάντα ὄνους αἰεὶ τὴν
δυσμότητα, κρατεῖ μὲν τῶν ἱερμαίων ἀπάντων, εἰς δὲ
ἐκ τούτων χρήματα μισθοφόροις ἀδελφίταις, εἰς τὸν ὑπο-
δίκνυσιν βασιλείᾳ. πρὸς ταῦτα ὁδυρεῖσθαι τὴν ἑκείνου
ἢ μήτηρ οὐκ εἰσερχομένη, τίς τε γυναῖκα, καὶ τοὺς παῖδας
ἀριστοβούλου καθεῖρυσσιν εἰς αἰωνίαν φθόρον· εἰ δὲ
πρὸς βορέην κλίματι τῆς ἡρᾶς φερομένη, πάλαι μὲν
ὡς ἔφην βαρὺς ὀνομαζόμενος, αὐτὸς δὲ ταύτης τυχὸν τὴν
φροσύνην, ἐπικρατῶντος ἀντιπάλου, καὶ ἀπὸ
τοῦ πρὸς σεβαστῆ, καὶ ἀγρίππας, σεβαστῆ, καὶ ἀγρίππας,
πόλεις ἐπὶ τῇ μετὰ νομομαθεῖν. ὅταν δ' ἐπιβληθῇ
ἀλεξάνδρῳ τὴν ἀριστοβούλου, τὴν παλαιὰν καὶ ἀλυσίαν,
πλοῦτ' αὖ δικιήσονται τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὴν αἰτία. Ἐκλι-
ρομένη μὲν ὑπὸ τῶν ὑπερῶν, αἰεὶ ζῶσα τὴν βασιλείαν
εἰς χεῖρας διδάμει καὶ φροσύνην, φροσύνην δὲ ἀρι-
στοβούλου. γηρομένη δὲ αὐτοῖς πρὸς τὸ ὅλον συμβολῆς
πρὸς ἡλικίαν καὶ καταλύσονται οἱ παῖδες τὴν ὑπερῶν, με-
ταβαῖναι πρὸς τὴν ἀριστοβούλου. ὅς μὲν τῶν συμμετα-
ταῖ φθάσει συμφυγῶν ἐπὶ τὴν αἰωνίαν, καὶ κυριεύσας
τῶν πρὸς σωτηρίαν οὐρανῶν, ταῦτα δὲ ὑπὸ τῶν ἀριστοβούλου
γυνὴ μὲν τῶν πικρῶν, ἀμελεί τῶν ἀφῆκε παίδους, δι-
λύθησαν, ὡς πρὸς βασιλεύον μὲν ἀριστοβούλου, ὑπερῶν
δὲ ἐκείνη τὴν ἀλλῇ δολοφῶν πρὸς, ὡς πρὸς ἀδελφὸς
βασιλείας. ἐπὶ ταῖς δὲ ἀλλὰ ἡλικίαις ἐν τῇ ἡρᾳ, καὶ τῇ
λαῇ πρὸς ὅπως φιλοφρόνως ἀλλήλους ἀποσάμναι,
διήμψαν τὰς οἰκίας. ἀριστοβούλος μὲν γὰρ, εἰς τὴν βασι-
λίαν, ὑπερῶν δὲ αἰεὶ χεῖρας εἰς τὴν ἀριστοβούλου οἰκίαν.

Κεφάλαιον ε΄.

Δ Εὖς ὅτις πᾶσι τοῖς ἀλλοῖς τῇ ἀριστοτελείᾳ δεχόμενος
 ἱμνῶνται παρ' ἰλιδο κρατίστου, καὶ μέγιστο
 αὐτοῦ πατρὸς πάλας δεξιόθεν, ἡ δὲ ἰλιδο
 φερόμενος πέντε καὶ πέντε καὶ τὴν ἄλλαν ἰλιδο
 τούτων τῶν ἰλιδο. ὁ αὐτὸς ὅς ἄμα καὶ τὴν ἰλιδο ἀρίστη
 φερόμενος τῇ βασιλείᾳ τῇ ἀραβίας, ἀνακρίσας τὴν
 βασιλείαν ἰππῆς, καὶ τὴν ἀρίστην δεξιόθεν τῇ ἰλιδο, καὶ
 καταγαλῆν ὅτι τὴν ἀρχὴν πολλὰ καὶ τὴν ἀριστοτελείαν
 εἰς τὸ ἰλιδο δεξιόθεν τῇ ἰλιδο, ὅς ἰππῶν τὴν ἰλιδο
 παρῆναι δεξιόθεν, καὶ αἰς ἀρίστην τὴν ἰλιδο λαμβάνει
 φερόμενος τῇ βασιλείᾳ, καὶ τὴν ἰλιδο χεῖρα τοῖς ἀδικοῦ
 τοις ἀδικοῦ τῇ ἰλιδο, σπῆρδ ἰλιδο καὶ τὸ φερό
 μενος αὐτὰ φερόμενος ἀρχῆς. φερόμενος ἀναλαβὼν ἰλιδο, τῆς πόλεως
 ἀποδιδράσκει, ὁ σωτὴρ τοῦ φερόμενος χρώμενος, εἰς τὴν
 καλὴν ἰλιδο πέντε δεξιόθεν βασιλείαν αὐτῇ τῇ ἀρίστη

A | *matris persuasione, ut his propter dignitatem parceret, ciuitate autem pelleret quos nocentes existimaret. Igitur illi quidem data sibi copia per regionem dispersi sunt. Alexandra vero in Damascum misso exercitu, quoniam Ptolemæus sine intermissione ciuitatem premebat, illam quidem nulla re memorabili gesta cepit. Regem autem Armeniorum Tigianem, qui adinoto Ptolemæi milite, Cleopatram circumsequebatur, factionibus donisque sollicitatus. Sed illum domesticarum turbarum merus, ingressus in Armeniam Lucullus, iam dudum inde retraxerat. Inter hæc Alexandra morbo laborante, minor eius filius Aristobulus, cum famulis suis quos multos habebat, omnesque pro ætatis fauore fidissimos, vniuersa castella obtinuit: & pecunia quam ibi reperit conductis auxiliis regem se declarauit. Ob hæc miserata querelas Hyrcani mater, coniugem Aristobuli cum filiis includit apud castellum quod à Septentrione sano adiacens, Baris antea vocabatur, ut diximus, postea verò Antonia cognominata est, imperante Antonio, quemadmodum de Augusti & Agrippæ nomine Sebastæ & Agrippæ alie ciuitates appellatæ sunt. Aut tamen Alexandra moritur, quam in Aristobulum fratris eius Hyrcani contumelias vindicaret: quem deinceps regno curauerat, quod ipsa nouem annos administrauit. Et hæres quidem omnium fit Hyrcanus, cui regnum etiam vna commiserat. Verum Aristobolus viribus atque auctoritate præstabat. Habito autem inter eos circa Hierichunt de rerum summa consilio, plerique Hyrcano relicto transiunt ad Aristobolum. Hyrcanus autem cum reliquis fuga peruenit in castellum Antoniam: ibique salutis obsides nactus (erat enim ibi in custodia ut præmisimus, coniunx Aristobuli cum filiis) priusquam grauius aliquid accideret, ea lege in concordiam rediit, ut regnum quidem Aristobulus haberet, ipse verò cederet, quasi frater regis aliis honoribus contentus. Hoc modo in sano reconciliati, cum in conspectu circumstantis populi benignissime alter alteri complexus esset, domus permutant: & Aristobulus quidem discedit in regiam, Hyrcanus autem in Aristoboli domum.*

Metus verò & alios eius inimicos præter
 F præm dominantis occupat, & maxime
 Antipatrum iamdudum Aristobulo inuisum.
 Erat autem genere Idumæus, & nobilitate ac
 opibus gentis suæ princeps. Is igitur & Hyrcanum
 ut ad Aretam regem Arabiæ confugeret,
 eiusque auxilio regnum repeteret hortabatur,
 & ipsi Aretæ ut Hyrcanum susceperet atque in
 regnum deduceret suadebat, multum obrectâs
 Aristobuli moribus, multisque Hyrcanum lau-
 G dibus prædicans, simulque admonebat quòd eū
 deceret regno clarissimo præsidens, iniquitate
 oppressis manū porrigere: Hyrcanū autem ini-
 iuriā pati, qui principatu iure successionis sibi
 debito excidisset. Sic instructis & preparatis
 ambobus, nocte cū Hyrcano ex ciuitate profu-
 git: citatòque cursu in oppidū quod Petra dici-
 tur saluus euasit: ea est Arabiæ regio. Ibi postquā
 Hyrcanum in manum regis Aretæ tradidit,

CAP. V.
De bello
Hyrcani cū
Arabibus &
expugnatio-
ne Hieroso-
lymæ.
Aut. lib. 14.
cap. 3, 4.

PPP

multis dictis multisque muneribus ut auxilium præberet, quo in regnum deduceretur, effecit. Erant autem peditum equitumque milia L. quibus nequaquam testitur Aristobulus: sed primo impetu superatus, in Hierosolyma fugere cogitur: atque omnino captus esset, nisi dux Romanorum Scaurus aduersus horum temporibus imminens soluisset obsidionem. namque is ex Armenia quidem in Syriam missus erat à Pompeio Magno qui cum Tigraue bellum gerebat. Sed ubi Damascus venit, recens à Metello & Lollio captam reperit: his inde submotis, cognitoque in Iudæa quid ageretur, illuc velut ad questum cucurrit. Denique mox ut fines ingressus est, Iudæorum legati ad eum veniunt à fratribus utriusque, ut sibi potius adiumento essent orantibus. Sed trecentis talentis quæ Aristobulus ei miserat, iustitia posthabita est. Tot enim acceptis Scaurus ad Hyrcanum & Arabes legatos misit Romanorum, eis Pompeij nomen intentans, nisi ab obsidione desisterent. Itaque & Areta ex Iudæa in Philadelphiam recedit metu percussus, & Scaurus Damascus redit. Aristobulus autem quod captus non esset, satis sibi esse non credit: sed omnibus quas haberet copiis collectis, periequebatur hostes: & circa locum quem Papyrona vocant prælio commisso, supra sex eorum milia cecidit: in quibus erat & Cephalon frater Antipatri. Hyrcanus verò & Antipater Arabum priuati auxilio, spem in aduersarios transtulerunt. & cum Pompeius Syriam ingressus Damascus peruenisset, ad ipsum confugiunt. multisque muneribus ei datis, eadem illa quibus ad Aretam vsi fuerant allegantes, magnopere precabantur ut Aristobuli violentia damnata, regno Hyrcanum restitueret, cui tam ætate quam moribus deberetur. sed nec Aristobulus sibi defuit, corruptione Scauri fretus. Venerat autem quantum potuit ornatus cultu regio: deinde offensus obsequiis, neque ferendum existimans abiectius quam regem deceret vilitati seruire, à Diopolis regrediebatur. Ob hoc iratus Pompeius, etiam Hyrcano eiusque sociis hoc precantibus, Aristobulum petit, & Romano simul exercitu & Syrorum instructus auxiliis. Cum verò Pellam & Scythopolim prætergressus Coereas venisset, vnde Iudæorum fines incipiunt per medietate loca subeuntibus, cognito Aristobulum in Alexandrium confugisse (castellum est magnificè structum, in monte præcelso situm) mittit per quoscum iuberet inde descendere. Ille autem decreuerat, quia pro imperio vocaretur, periclitari potius quam parere. sed populum videbat hortescere: & amici monebant ut Romanam vim cogitaret, quam sustinere non posset. Itaque horum consiliis obediens, descendit ad Pompeium: quodque iussu regnaret, multis pro se dictis in castellum rediit. & cum iterum descendisset prouocatus à fratre, ac de suo iure cum eo disceptasset, denuò regreditur non prohibente Pompeio. Erat autem inter spem timoremque medius: & veniebat quidem velut exoraturus Pompeium, ut sibi cuncta permitteret, ad montem verò reuertebatur, ne quid regiæ dignitati derogare videretur.

Ant. lib. 16.
cap. 6. 7.

κὶ πολλὰ μὲν καθομιλῆσας, πολλοὺς δὲ δώριε ὑπελθὼν, δοῦναι δύναμιν αὐτῷ ποιεῖν τὴν κατάξουσιν αὐτόν. ὡς δὲ αὐτῇ, πεζῶν τε καὶ ἵππων, τίνεσιν μυριάδας, πρὸς ἑὴν ἀντίχρην ἀριστόβουλος. ἀλλ' ἐπὶ τῇ πρώτῃ συμβολῇ ληφθεὶς, εἰς ἱεροσόλυμα συνελαίνεταί, καὶ ἐφθῇ καὶ κρατὸς ληφθεὶς, εἰ μὴ σκῆπτρος ὁ ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπανάσας αὐτῷ τοῖς καχεῖς, ἐλύσε τὴν πολιορκίαν, ὅς ἐτιμώθη μὲν εἰς σκεῖαν ἀρμύρας ὑπὸ πομπῆν μάλιν, πολιμουῖος πρὸς πηγάην. ὡς δὲ γηρόμορος δὲ εἰς δαμασκόν, ἰαλωκῆται πρὸς σάββατον ὑπὸ ματίλλου καὶ λολλίου, ὃ τούτοις μεταστήσας, ἐπὶ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἰουδαίαν ἐσώζειτο, καθάπερ ἐφ' ἑρμαῖον ἠπείχθη. παρελθόντος γοῦν εἰς τὴν χώραν, ἀριστῶν δὲ δώριος ἦκον ὡς δὲ τῶν ἀδελφῶν ἐκείνων, ἐκείνην δὲ τοῦ μὲν βουδέναι αὐτῷ γίνεσθαι δὲ ὅτι πρὸς αὐτὸν τὴν δικαίαν, τὰ παρὰ ἀριστοβούλου τετρακίσια τάλαντα τοσούτων γὰρ λαβὼν σκῆπτρος, ὁ πηρυκεύς πρὸς τοὺς ἡγετῶν, καὶ τοὺς ἀρετάς, ἀπειλῶν ῥωμαίους καὶ πομπῆν, εἰ μὴ λύσειαν τὴν πολιορκίαν. ἀνιχώρησεν δ' ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς φιλαδέλφειαν ἀρετὸς καταπλάγης, ὃ πάλιν εἰς δαμασκὸν σκαῦρος. ἀριστοβούλος δὲ ἐκ ἀπίστεως τὸ μὴ αἰῶνα παῖσιν δὲ τὴν δύναμιν ἐπισυλλέξας, εἶπετο τοῖς πολέμοις, ὃ πρὸς τὸν καλὸν μὲν πατρὸν συμβαλὼν αὐτοῖς, ὡς ὅτι καὶ χιλιῶν κτείνῃ, μετ' αὐτῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν ἀντιπάτρου φαλλίωνα. ὕρχανος δὲ καὶ ἀντιπάτρος τῶν ἀράδων ἀφαιρεθέντες, μετέφερον ὅτι τοῖς κρατίστοις τὴν ἰλιπείαν. καὶ ἐπειδὴ πομπῆς δὲ πρὸς τὴν σκεῖαν εἰς δαμασκὸν ἦκον, ἐπ' αὐτὸν παρὰ δόρυ, καὶ δὲ καὶ δώρων, ἃς καὶ πρὸς ἀρίστην δικαιοσύνην χρώμενοι κατηνέβουλον, μισήσαντες μὲν τὴν ἀριστοβούλου βίαν, κατὰ τὴν δὲ τὴν βασιλείαν τὸν καὶ τῶν πρὸς τὸν καὶ ἰλιπείαν πρὸς στήκοτον. οὐ μὲν ἐστὶν ὁ ἀριστοβούλος ὅς ἐστιν, πεποιθὼς τῇ σκαίᾳ δωροδοκίᾳ, παρὼν τε καὶ αὐτὸς ὡς οἶόν τε τὴν βασιλείαν πρῶτα κακοσμηκὸς αὐτῶν. ἀδεξίως δὲ πρὸς τὰς διεκτελείας, καὶ μὴ φέρον δουλεύειν τὰς χεῖρας ταπεινότερον τῶν χημέτων, διὰ διοσώλους χωρίζεται. πρὸς αὐτὸ ἀναγκάσας πομπῆς, πολλὰ καὶ τῶν πρὸς ὕρχανον ἐκείνων, ὡς μὲν ἐπ' ἀριστοβούλου, αἰαλαβὼν τὴν τε ῥωμαίων δύναμιν, καὶ πολλοὺς ἐκ τῆς σκεῖας συμμαχοῦ. ἐπεὶ δὲ παρελθὼν πύλλαν, ὃ σκεῖαν, ἦκον εἰς καρίας, ὅθεν ἡ ἰουδαίων ἀρχεται χώρα, κατὰ τὴν μεσσηγιὸν ἀνιόντων, ἀκούσας συμπεριφύχου τὸν ἀριστοβούλου εἰς ἀλεξάνδρειαν, τὸ δὲ ὅτι φερούμενον τῶν παῖν φιλοπύμως ἐξησκημένων ὡς ὅτι ὑψηλοῦ κείμενον, πύλλαν, κατὰ βαρύνει αὐτὸν ἐκείνου. τὸ δὲ, ὡς μὲν ὁρμὴ καλουμένη διασπασίαν, δακνυμένη μάλιν, ἡ ὑπακῆσται. καθάπερ δὲ τὸ πλῆθος ὁρῶντων, καὶ παρήνοιν οἱ φίλοι σκεῖαν τὴν ῥωμαίων ἰχμῶν, οὐσαι αὐτοῦσαν. οἷς περὶ τοῦ κατὰ τὴν πομπῆν, καὶ πολλὰ πρὸς τὴν δικαιοσύνην ἀρχὴν διολογήσεις, ὡς ἐστὶν πρὸς τὸ ἔρμα. πάλιν πρὸς τὴν φου πρὸς καλουμένην κατὰ βαρύνει, καὶ δὲ κατὰ τὴν πρὸς τὴν δικαιοσύνην, ἀπεισι μὴ καλῶντες τὴν πομπῆν. μάλιστα δὲ ὡς ἰλιπείας καὶ δόρυ. καὶ κατὰ τὴν μὲν, ὡς δυσωπήσαν πομπῆν παρ' ὅτι ἐστὶν αὐτῷ, πάλιν δὲ αἰεταῖν εἰς τὴν ἀρετῶν, ὡς μὴ πρὸς κατὰ τὴν δὲ ἐστὶν αὐτῶν.

ἰπεί

ἵπποι μὲντοι πομπήϊος ὄξιστα αἰετὰ τῇ ἡρῇ φρεσὶν ἐκί- A
 λούσιν αὐτὰ, καὶ ὡδὲ ἀγλαῖα τῇ φρεσὶν ἔχον-
 ται μόναις θειοπαρκεῖν ταῖς αὐτοβλάταις ἐπιστολαῖς,
 ἠγάπησιν αὐτὸν ἐκείνους γράφειν ἐκχωρεῖ, ποιεῖν δὲ
 τὸ φροναχθῆναι, ἀναπαύσας ἧ, ἀεὶ χωρῆσεν εἰς ἱε-
 ροσύλωνα, καὶ παρεσκεύαζτο πολεμῶν πρὸς πομπή-
 ῖον. ὁ δὲ, ἐκ τῆς ἰουδαίας χερόν ταῖς ἀφροσύνης, δι-
 δώκει εἰπετο, ἔφρονα πύρρως τὴν ὁρμὴν ὁ μὲν δι-
 δότου θάλατος, ἀγλαῖα αὐτὰ πρὸς ἱερουσαλὴν,
 ἔνθα τὸ ἱουδαίας πόσιον, φοινικὰς τε πάμπαν, καὶ
 βάλλουσαν ἔφει. τὸ τοῦ λίθου ὄξισιν ἐπιπλέοντες B
 τὰ ἀνέμω συλλέγουσι καὶ τὰς ὁρμὰς ἐκ διακύνων. καὶ
 στρατοπέδου ἀνέμωσις ἐκ τῶν χωρῶν μίαν ἱστίαν, ἔν-
 θη ἡ πείρητο πρὸς τὰ ἱεροσύλωνα. καὶ ἀπαλαγῆς ἧ
 τὴν ἰσοδοῦ ἀριστόβουλος, ἐκείνους ὑπὸ τῶν, χρημάτων
 τε ὑποχίσει, καὶ τὰ μὲν τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ ἱ-
 αὐτὸν, χαλεπαίνοντα κατατίλλει τὸν πομπήϊον. ἡ
 μὲν πρὸς ὁρμὴν ἰστίαν ἐφρονα. τὸν δὲ ἐπὶ τῇ κο- C
 μιδῇ τῇ χρημάτων πειρῶντα γαβίον, οἱ τὰ ἀνέ-
 μωσις φροναίνοντες, ἡδὲ ἐκ τῆς πόλεως διχόνται. πρὸς
 ταῦτα ἀναπαύσας πομπήϊος, ἀριστόβουλος μὲν ἱ-
 φέρει, πρὸς ἧ τὴν πόλιν ἰστίαν, φροναίνοντα πρὸς
 πρὸς βάλαν, τὴν τε οὐχ ὑπὸ τῶν τειχῶν δυσμο-
 ταχέως ἔχον ὁρμῶν, καὶ τὴν πρὸς τῆς φροναίνοντα φοβι-
 ραν, τὸ τε ἱστίαν ἐπὶ τῶν φροναίνοντα, οὐχ ὑπὸ τῶν πτε- D
 ρισμῶν. ὡς τε τὰ ἀνέμωσις ἀνέμωσις, δότι πρὸς
 ἡ καταφυγὴν τὸ τοῦ πολεμίου, φροναίνοντα
 δι' ἐπὶ πολλῶν χερόν, σταίς τῇ ἰστίαν ἐκείνην, τῇ
 μὲν πρὸς ἀριστόβουλος πολεμῶν ἀξισμῶν, καὶ ῥύ-
 σασθαι τὸν βασιλέα, τῇ ἧ τὰ ὑπὸ τῶν φροναίνοντα,
 αἰοίγειν πομπήϊον τὰς πύλας. πολὺ ἧ ὁρμῶν εἰ-
 σήκει δότις, ἀφροναίνοντα εἰς τὴν τῇ ῥωμαίων δότι-
 ξία. ἡ πρὸς τὸν ἀριστοβουλοῦ μέγας εἰς τὸ ἱστίαν E
 αἰσχωρεῖ, ἔκ τῶν συνάπτουσιν ἐπὶ αὐτῇ τῇ πόλει γά-
 φουσαν ἀποκόψαντες αἰσχωρεῖ εἰς ἔχοντα παρεσκεύα-
 ζοντο. τῇ ἧ ἔφραν διχονμῶν ῥωμαίους τῇ πόλει, καὶ
 τὰ βασιλείαν ὡδὲ διδόντων, ἐπὶ μὲν ταῦτα πομπήϊος
 ἵνα τῇ ὑπὸ ἱστίαν στρατηγῶν πείσαντα, εἰσπείμωσι με-
 τὰ στρατῶν. ὅς δὲ ἀφροναίνοντα φροναίνοντα τὴν πόλιν, ἵππει δὲ
 τῇ εἰς τὸ ἱστίαν ἀπαπεφύρρως ἡδὲ λόγους ἵππει-
 θε συμβῶν, τὰ πρὸς εἰς φροναίνοντα ὡδὲ πρὸς, F
 ἔχοντα πρὸς τὸν ὑπὸ τῶν, εἰς τὴν φροναίνοντα, καὶ τὰς
 ὑπὸ τῶν φροναίνοντα. αὐτὸς ἧ τὸ φροναίνοντα
 κλέμα τὴν τε φροναίνοντα ἔχον καὶ τὴν φροναίνοντα πᾶσαν
 ὑπὸ τῶν φροναίνοντα τῆς διωκόμενης. χαλεπὸν δὲ ἡ
 τὸ ἀνέμωσις, ὡδὲ βάλαν ἀφροναίνοντα, ἔκ τῇ ἰουδαίων
 πάντα τῶν φροναίνοντα αἰσχωρεῖ. καὶ ἀνέμωσις ἡμῶν
 τῶν ῥωμαίων ὁ πόνος, εἰ μὴ τὰς ἰστίαν φροναίνοντα
 φροναίνοντα ὁ πομπήϊος ἐκ αἰσχωρεῖ φροναίνοντα τὴν φροναίνοντα
 χεῖρας ἀπὸ τῶν ἰουδαίων, τὸ χῶμα ὑπὸ τῶν, τῶν
 κατὰ χεῖρας συμβολῆς φροναίνοντα τῶν φροναίνοντα. ὡδὲ G
 μόνου δὲ τὸ σώματος, ἀμυνόμεναι καὶ τῶν σάββασιν.
 ἡδὲ δὲ ἀνέμωσις τῆς φροναίνοντα, πύρρως
 ὑπὸ τῶν φροναίνοντα τῶν φροναίνοντα, καὶ φροναίνοντα
 τὰς ἐκ τῶν φροναίνοντα μηχαναί, ἵππει δὲ
 πύρρως. αἰσχωρεῖ ἧ ὁ φροναίνοντα τῶν φροναίνοντα
 φροναίνοντα. αἰσχωρεῖ δὲ ἐπὶ πρὸς οἱ κατὰ τὸ τοῦ
 μέγας πύρρως, μὲν δὲ τὴν καὶ χαλεπὴ φροναίνοντα.

quia tamen castellis cum Pompeio cedere placebat, hisque prappositos monere literis ve decederent, quibus praeceperat ut non nisi manu sua scriptis epistolis obtemperarent: iussa quidem facit: sed in Hierosolimam cum indignatione discessit: belioque iam congregi cum Pompeio cogitabat. Ille autem, nec enim tempus apparatur dandum putavit, statim cum inlequitur. multum quippe alacritati eius addiderat, circa Hierichuntem Mithridatis mors nunciata. Vbi pinguisima Iudææ regio, & palmarum plurimum ac balsamum nutrit: cuius incito lapidibus acutis robore stillantem lacrymam ex vulneribus colligunt. Cumque illic pernoctasset, mane in Hierosolimam properabat. Itaque hoc eius impetu perterritus Aristobulus: supplex occurrit, pecuniâque pollicitus, quodque semeripsum ei cum ciuitate permitteret, Pompeium mitigat saeuientem. Nec tamen quicquâ eorum quæ promisit effectum est. Gabinius enim qui ad suscipiendam pecuniam nullus fuerat, ne in oppidum quidem Aristobuli socij receperunt. Hic commotus Pompeius, Aristobulum in custodiam collocat: ad ciuitatem verò profectus, explorabat qua ex parte facilius esset accessus. nam & murorum eius firmitatem oppugnari posse facile non videbat: vallemque pro mœnibus horribilem, fanumque illic cernebat proximum, adeò tutissima munitione circumdatum, ut etiam si ciuitas caperetur, secundum esset hostibus in eo refugium. Hoc autem diu quid faceret hesitante, seditio intra ciuitatem orta est: Aristobuli quidem sociis bellum geri potius regemque liberari dignum esse contentibus: qui verò cum Hyrcano sentirent, Pompeio portas aperiri. Metus autem hos plures faciebat, Romanorum constantiam reputantes. Denique victa pars Aristobuli concessit in templum: & ponte qui ab eo ciuitati iungebatur abscisso, ut ad ultimum usque resisteret, instruebatur. Cum autem alij Romanos recepissent in ciuitatem, hisque domum regiam tradidissent, ad hanc obtinendam Pompeius vnum è ducibus suis Pitonem cum militibus intromittit. Hisque prædiis in ciuitate dispositis, quia nemini eorum qui in templum confugerant, pacē persuadere poterat, omnia quæ circum erant, oppugnationi parabat: Hyrcano eiusq; amicis ad cōsilia conferenda, & ad efficienda quæ iuberet alacriter animatis. Ipse verò ad partes septentrionales fossamq; vallemque replebat omni genere materiei per milites cōportato, cum per se opus esset difficilimū, propter immensā altitudinē, & præterea Iudæi modis omnibus desuper obsisterent, mansissetque labor imperfectus, nisi Pōpeius obseruatis diebus septem, quibus Iudæos religio ab omni opere manus abstinere cōpellit, per eos aggerē cumulare præcepisset inhibitis à prælio militibus. Pro solo enim corpore Iudæis etiam per sabbata pugnare licet. Igitur iam valle repleta, & impositis aggeri turribus, admotisque machinis Tyro allatis, mœnia tentabat. Desuper obstantes lapidibus repellebantur, cum diu turres obsidentium magnitudine simul & pulchritudine præstantes, vim repugnantium sustinerent.

Int. M. I. q.
cap. 7.8.

30

Verumtamen Romanis tunc plurimum defatigatis, Pompeius Iudæorum tolerantiam & in aliis admiratus est: & præcipue, quod nihil ceremoniarum inter media tela versantes intermiserunt. sed velut in alta pace ciuitas ageret, quotidie sacrificia & victimas omnemque Dei cultum diligentissime celebrant, nec vel in ipso excidio, cum ad aram in dies singulos trucidarentur, legitimis religionis suæ muneribus abstinerunt. Mense igitur obsidionis tertio vix vna turre deiecta, in fanum irruptum est. Primus autem murum transcendere ausus est Syllæ filius Faustus Cornelius. & post cum centuriones duo Furius & Fabius cum suis cohortibus. & circumsepto vndique fano, alios aliò confugientes vel etiam paulisper repugnantes interficiunt. Vbi plurimi sacerdotum, quanquam hostes strictis gladiis irruentes videbant, intrepidi tamen in peragendis rebus diuinis perseverabant: & in ipso libandi templumque adolendi ministerio inactabantur, salutis quoque præferentes religionis obsequium. Multos autem sui gentilis aduersæ partis studio uicidabant, plurimi sese in tures præcipitabant. nonnulli tumbuli cunctis quæ circa murum erant in desperatione succensis, pariter conflagrant. Itaque Iudæorum quidem millia duodecim occubuerunt: Romanorum verò perpauci, sed plures fauciati sunt. Nihil autem grauius in illa clade Iudæorum genti visum, quam sanctum illud arcanum, neque cuiquam prius vitum alienis esse detectum. Denique Pompeius vnâ cum suis comitibus in templum ingressus, vbi neminem præter pontificem adesse fas erat, quæ intus erant candelabra cum lychnis & mensis in quibus libare atque adolere moris est, & vascula ex auro cuncta spectauit: congestamque pigmentorum molem, sacræque pecuniæ ad duo millia talentorum. Nec tamen vel hæc vel aliud quicquam de sacrosanctis opibus sitae instrumentis attigit: sed postero die post excidium purgare templum ædituos iussit, & solennia sacra celebrare. Ipse autem Hyrcanum pontificem declarauit: quod se & in aliis rebus alacrem obsidionis tempore præbuisse, promptamque ad bellum agrestium multitudinem ab Aristobulo reuocasset: per quæ licet impetratorem bonum decuit, beneuolentia potius quam timore plebem sibi conciliauit. Inter captiuos etiam comprehensus Aristobuli socer idemque patruus tenebatur: & illos quidem qui maxime belli causa fuissent, securi percussit. Faustum verò & qui vnâ fortiter operam nauauerant, præclaris præmiis donat: & Hierosolymis tributum indicit. ablatas autem gentitiam quas in Cælesyria ceperant ciuitates, Romano qui tunc erat præsidii parere iussit, propriisque tantum finibus circumeludit. Instaurauit autem in gratiam cuiusdam ex libertis suis Demetrii Gadarensis, etiam Gadaram, quæ Iudæi subuecterant. Meditæranæas præterea ciuitates ab eorum imperio liberauit, quas præteriti non exciderant, Hippon, & Scythopolim, & Pellam, & Samariam, & Maximam: itemque Azotum, & Iamnam, & Aretusam.

Ἰππον, σκυθόπολιν τε, & πέλλαν, & σαμαρίαν, & μέγισταν, πρὸς ἅς, ἄζωτον, & ἰάμναι, & ἀρέθουσαν, ὁμοίως

ἔνθα δὴ τὸ ρωμαίων πολλὰ κακοπαθοῦντων, ὁ πομπήος ἔπειτα ἄλλα τὰ καρτείας τοῖς ἰουδαίοις ἀπιδαν-
μασε, καὶ μάλιστα τὸ μηδὲν ὄψαλίσαι τῆς θρησκείας ἐν μέσσι τοῖς βέλεισι ἀφλουμένους. ὡς περ γὰρ εἰρήνης βαθείας κατεχέουσιν τὴν πόλιν, αἵ τε θυσίαι καὶ ἡμέραν, καὶ οἱ ἐσθλοὶ, & πάντα θυσιαστικά κατὰ ταχέως ἐξτελεῖτο πρὸς θεόν, καὶ οὐδὲ κατ' αὐτῶν τὴν ἀλαστον πρὸς τὰς ἐνοχλοῦντας, τῶν κατ' ἡμέραν νομίμων εἰς τὴν θρησκείαν ἀπίσπων. ἔπειτα γὰρ μὴ τῆς πολιορκίας, μέγιστον ἔνα τῶν πύργων καταρρίψαντες εἰσέπληον εἰς τὸ ἱερόν. ὃς ὁ πρώτος ὑπερβύων ὀλισσας τὸ τεῖχος, σὺλλα πᾶσι τὸ φάσος κατέβηκεν. καὶ μετ' αὐτὸν ἱεροπολίτης δύο, φερύριος καὶ φάβιος. εἰπετο ἡ χάρις, τὸ ἰδίον εἶδος, & ἀρχόντες παταχὴ τοῖς ἰουδαίοις, ἐκτείνοντο, οὐ μὴ πρὸς τὰς προσφύγοντας, οὐδὲ ἡ ἀμνηστικὴ πρὸς ὁλίγον. ἔνθα πολλοὶ τῶν ἱερῶν ἐξήρην τοῖς πολέμοις ἐπὶ τὸν βλεπόντες, ἀθροῦσως ἐπὶ τῆς θρησκείας ἱμεναί. ἀνδρόντες, καὶ θυμῶντες ὅπως φάτοντο, καὶ τὸ πρὸς τὸ θεῖον θυσιαστικὸν ἐν δευτέρῳ τὴν στυγερὰν πεινῶντες. πλείους δὲ ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων ἀπυσσασίας αἰσχυρῶν, καὶ κατὰ τὴν κλημῶν ἐρρίπτουσαν ἰαυτοὺς ἀπειροί, & τὰ πρὸς τὸ τεῖχος δὲ ἱνοὶ μακρόντες ἐν ταῖς ἀμνηστικαῖς, ὑπερβύωντες, καὶ συγκαταφύγοντας. ἰουδαίων μὲν οὐκ ἀνέστησαν μέγιστοι καὶ διχάσιοι. ρωμαίων δὲ ὁλίγοι μὴ παύσιντες, ἔλαμψαν δ' ἐξήρην πλείους. ἐπὶ δὲ ἔπειτα ἐν ταῖς πύργοις συμφορὰς κατέφαστο τῶν ἰθύνων, αἵς τὸ πᾶσι ἀόρατοι ἄγιοι ἐκκαλυφθέντες ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων. παρελθὼν γοῶν σὺν τοῖς πρὸς αὐτὸν ὁ πομπήιος εἰς τὸ ναόν, ἔνθα μόνον θεμῶν τὸν παρῶν πρὸς ἀρχιερεῖ, τῶν ἐνδοξοῦντων, λυχνίας τε καὶ λύχνοις, καὶ ἑσπέραις, καὶ ἀποδείξας, καὶ θυμῶντες ἀλόχευσα πάντα, πλῆθος τε ἀρωμάτων στοναχῶν, & τὴν ἱερὰν κλημῶν, εἰς τὰς διχάσις. ἐπὶ δὲ τούτων, ἐπὶ ἄλλου πνὸς τῶν ἱερῶν κλημῶν ἤφαστο, ἀλλὰ καὶ μὴ μίαν τὴν ἀλώσεως ἡμέραν, καθαράν τι τὸ ἱερόν τοῖς ἰουδαίοις ἐκείλει, καὶ τὰς ὁρᾶς ἐπὶ τοῖς ἐπὶ τῆς θυσίας, αὐτοὶς ἀποδείξας ὑπερβύων ἀρχιερεῖ, ἔπειτα ἄλλα προσθυμῶντες ἰαυτὸν ἐν τῇ πολιορκίᾳ ὄψαλόντας, καὶ διότι τὸ κατὰ τὴν χώραν πᾶσι τοῖς ἀπίσπων ἀριστοτέλει συμπολεμῶν ἀρμημένων. ἐκ τούτων ὅτι τὸ πρὸς τὸν ἀγαθὸν στρατηγὸν τὸ λαὸν ὀνοία πλείον ἢ δὲ πρὸς τὸν ἀγαθόν. ἐν τῇ τοῖς ἀρχιμαχάτοις ἐλήφθη καὶ ὁ ἀριστοτέλους συνθερῶς, ὃς αὐτὸς καὶ θεῖος αὐτῶν. & τοῖς αἰσχυρῶν τοῖς τῶν πολέμων πλείους κατέβηκε. φάσος δὲ καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν γυναικῶν ἀγνοισαμένων, λαμπερῶς ἀριστοτέλους δαρμονάμωρος, τῇ τε χώρᾳ καὶ τοῖς ἰεροπολίταις ἐπὶ τῇ φάσει ἀφελόμενος ἡ τῶν ἰθύνων, καὶ τὰς ἐν κοίλῃ σὺν τῇ πόλει ὅσας εἶλιν, ὑπερβύων πρὸς τὸν ἐκείνο κατὰ τὴν ρωμαίων στρατηγὸν κατὰ τὴν ἀγνοίαν, αἵ τὴν εἰς τὴν κλημῶν τῶν κατὰ τὴν κοίλῃ σὺν τῇ ἐκείνῃ δὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἰδίοις ὁρῶν πρὸς τὴν ἐκείνῃ. ἀνακρίσει δὲ καὶ γὰρ αὐτὰς, ὑπὸ ἰουδαίων κατεστραμμένῃ, γὰρ αὐτῇ τῇ τῶν ἰδίων ἀπιδανθῶν δημοτικῶν χαλεζόμενος. ἡ δὲ ἀπιδανθῶν δὲ ἀπὸ αὐτῶν, & τὰς ἐν τῇ μεσογίᾳ πόλεις, ὅσας μὴ φθάσαντες κατέσκαψαν, ὁμοίως

ὁμοίως ἢ ὡς πᾶς ὠδὸς ἁγίου, γὰρ ἐν, ἰοππῶν, δῶκεν, ὡς
 ἡ πάλαι μὲν, ἐράτονος ἀνύρην καλεμένην, ὅσπερ ἡ
 μετὰ τοῦτο ἔστιν ὑπὸ ἡρώδου βασιλέως λαμπροτάτης
 κατασκευάσασθαι, καὶ μετανομοθεῖσαι κατιστάσαι. αὐτὴ
 πᾶσαι τοῖς ἰησοῖς ὑποδοῦς πολίτας, κατέταξεν εἰς τὴν
 σειρακίην ἐπαρχίαν. ὠδὸς δὲ ἡ ταύτην τε καὶ τὴν ἰου-
 δαίαν καὶ τὰ μέγας ἀργυρῆν καὶ ὀφρατὶ σκαίρω διέ-
 πη, καὶ δύο τὰ τελευτάων, αὐτὸς δὲ κυλικίας εἰς ῥώμην
 ἠπείρετο, τὰ ἀριστερόν αὐτῶν καὶ τὴν γῆρας ἀρχαίων
 ἔσθ. δύο δὲ ἦσαν αὐτῶν θυγατέρες, καὶ δύο υἱές, ὧν ὁ ἑπείρος
 μὲν, ἀλέξανδρος, ἐκ τῆς ὁδοῦ δὲ διδράσκει. συνὲς ταῖς ἀ-
 δελφαῖς ὁ νεώτερος αἰγύπτου, εἰς ῥώμην ἐκομίσθη.

Κεφαλ. 5'.

Καὶ τὸν αὐτὸν παῦρος εἰς τὴν ἀραβίαν ἐμβαλὼν, ὅ-
 τῳ πύργῳ εἰργατοὶ τῆς συχωρείας. ἐπύρρει ὃ
 τὰ φέει πύλλαν, καὶ τὴν αὐτὴν κακοπαθῶν, ἐλπίματι τῇ
 ἡ στραπῆ, καὶ πρὸς τὸ τοῦ ὑρκανὸς ἐπεβόηθ' δι' αὐτῆς
 ταπεινὴν εἰς πέμπαν, ὅν' ἐκείνησι παῦρος ὅντα συ-
 νή-
 δη πρὸς ἀρίστην, ὅπως ὅπ' ἡγήμασι δ' ἐλάττωσιν τὸ πό-
 λιμον. περὶ δ' ὁ ἀραβὶς, ἑκατόσια δ' ἐναι τάλαντα, κα-
 πὶ τῆς οὐκ οὐκ ἐξήγαγε τὴν ἀραβίαν τὴν δύναμιν. ὁ δὲ
 ὑποδραὶς τῆς ἀριστοβελῆ παιδὸν πομπῆς ἀλῆξανδρος
 χρόνῳ πυναγαγὼν χεῖρα συχλῶν, βαρὺς ἐν ὑρκανῶν, καὶ
 τὴν ἰσθμὶν κατέπρεχεν. ἰδοὺ δὲ αὐτὸς ἀνέχων καὶ ἄλλους
 αὐτῶν, ὅς γε καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ πομπῇ τῆς τεύχους
 ἐν ἱεροσολύμοις ἀνακτίζειν ἰθαῖρε πρὸς τὴν αὐτῶν, καὶ μὴ
 γαβίνιος εἰς σελίαν πεμφθεὶς σκαυρὸν δ' ἐλάττωσιν, τὰ τε
 ἄλλα γήνασθ' ἀπὲς εἰς ἐαυτὸν ἐν πολλοῖς, καὶ ἐπ' ἀ-
 λῆξανδρον ὤρμισεν. ὁ δὲ δέσας πρὸς τὴν ἐφοδὸν δύνα-
 μιν τε πλείων συνείλετο, ὡς γήνασθ' ἑκατόσις μὲν ὀπλίταις,
 χιλίοις δὲ πωντακοσίοις ἰππέαις, καὶ τὰς ἐπιπύργους τῆς
 χωρῶν ἐπύχισεν, ἀλῆξανδρῶν τε, καὶ ὑρκανίων, καὶ μα-
 χαρεσιῶν πρὸς τοῖς ἀραβίοις ὄρεσι. γαβίνιος δὲ μὲν
 μέγας τὴν στρατὸν μάχην ἀντιπύργους πρὸς τὴν αὐτῶν, αὐτὸς
 εἶπετο τὴν ὅλην ἔχων δύναμιν. οἱ δὲ φέει αὐτῶν πρὸς
 ὀπίσθετοι, ὃ τὸ ἄλλο τὰν μαχίαν ἰσθμὶν ὡν μέλι-
 χος ἦρχε πειθόλαος, συμμύξας τοῖς φέει μάχην
 ἀντιπύργους ἡγήμασι, ὑπὲρ πύργους ἀλῆξανδρῶν, καὶ μετ' οὐ
 πολὺ παρὼν ἄμα τῇ φάλαγγι γαβίνιος. ἐν ἐκείνῳ δὲ
 τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν ἐκ ὑπομείνας ἀλῆξανδρος
 ἀνέχων, ἐκ πλεονεξίας ἱεροσολύμων γήνασθ' ἀντα-
 κάζεται συμβαλεῖν, καὶ κατὰ τὴν μάχην ἐξακιχλίοις
 ὑποβαλὼν, ὡς ἑκατόσις μὲν ἔπεισον, ἑκατόσις δὲ ἰσθμὶν
 ἔπεισαν, φέει σὺν τοῖς καταλειφθεῖσιν, εἰς ἀλῆξαν-
 δρῶν. γαβίνιος δὲ πρὸς τὸ ἀλῆξανδρῶν ἐλθὼν, ἐπύ-
 δη πολλοὶ ὄρεν ἱερατοπιδύμους, ἰσθμὶν σὺν
 γνώμης ὑποχέσει, φέει τῶν ἡμέρημα, πρὸς μάχης
 αὐτοῖς πρὸς τὴν αὐτῶν. καὶ δὲ μετ' οὐ πολὺ πρὸς τὴν
 ὑποκτείναν πολλοὺς, τοῖς λοιποῖς κατέκλεισεν ἔρμα.
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἀρὶς αὖτις τὴν μάχην, ὁ ἡγήμας μάχης
 ἀντιπύργους, πανταχοῦ μὲν γήνασθ' ἀντα-
 κάσει. γαβίνιος δὲ τοῖς ὑποχέσει τὸ φέει κατέ-
 λιπὼν, αὐτὸς ἀπῆγε, τὰς μὲν ὑποχέσει πύργους, κα-
 τὰ τὴν αὐτῶν, τὰς δὲ κατέκλεισεν, ἀντακτίζειν. σὺν
 πολὺν ἔπεισαν σὺν τῷ κατέκλεισεν, σὺν τῷ πύργῳ
 καὶ σὺν τῷ πύργῳ, καὶ ἀντακτίζειν, καὶ ὑποχέσει
 καὶ ὑποχέσει, καὶ ὑποχέσει, καὶ ὑποχέσει, καὶ ὑποχέσει

neon & maritimas, Gazam, & Ioppen, & Doram, & quæ pridem Saronis pygus vocabatur, pōit autem ab Herode rege clarissimis ædificiis transformata, Cæsarea nominata est: easque omnes indigenis civibus redditas provincie Syriæ coniunxit. Huius autem & Iudææ, cunctorumque administratione ad Ægypti usque fines & flumen Euphratem cum duabus legionibus Seauto permissa: Romam ipse per Ciliciam properavit, capivum ducens Aristobulum cum familia. Erant autem filiæ duæ, totidemque filij: quorum vnus Alexander ex itinere fugit, minor autem Antigonus cum sororibus Romam vectus est.

I Nterea Scaurus in Arabiam ingresses, ad
Petræam quidem regionem, asperitate pro-
hibebatur accedere: quæ autem circum erant,
omnia vallabat, multis & in hoc maius af-
flictus. nam exercitum fames premebatur: cui ta-
men Hyrcanus per Antipatrum victui neces-
saria suppeditabat. quem velut Arææ familiæ-
rem etiam Scaurus ad eum legavit, ut bellum
pactione deponeret. Itaque persuasum est A-
rabi, ut cæcæ talenta daret: atque ita Scaurus
ex Arabia transduxit exercitum. Alexander au-
tem Aristobuli filius, qui Pompeium fugerat,
magna manu medio tempore cōgregata, Hyr-
cano grauis imminabat, Iudæamque depopula-
batur. quem quidem maturè debellare posse
credebat: quoniam disturbatum quoque à Pon-
peio murum Hierosolymis renouatum esse
considebat: nisi Gabinus in Syriam missus,
qui Scuro successerat, quum in alijs fortem
se præbuisset, tum etiam in Alexandrum mo-
uisset exercitum. Huius autem ille impetum
veritus, & amplio rem militum manum con-
gregabat: donec facta sunt decem millia pedi-
tum, & mille quingenti equites: locaque op-
portuna muris hoc est, Alexandrium & Hyr-
canum, & Machærunta non longè ab Ara-
biæ montibus, munebat. Igitur Gabinus cum
parte copiarum præmisso M. Antonio, ipse cū
toto exercitu sequebatur. Lecti autem Antipa-
tri comites, aliæque Iudæorum multitudo, quo-
rum Malichus & Pitholaus principes erant:
iunctis cum M. Antonio viribus suis, Alexan-
dro obuiani processerunt: neque ita multo post
aderat cum suis copiis Gabinus. Alexander au-
tem, quod tum in vnum confectâ hostium mul-
titudinem sustinere non poterat, abscisso
Cūmq; Hierosolymis appropinquasset coactus
prælio decertauit: amissisq; sex millibus, quo-
rum tria viva capta sunt: tria verò prostrata, cum
reliquis effugit. Gabinus autem ubi Alexandri-
um castellum venit, quia multos deseruisse ca-
stra cognouit, promissa delictorum venia con-
uocabatur eos ante prælium sibi coniungere. Cū
autem illi nihil mediocriter cogitarent, plerisque
interfectis, reliquos in castellum concludit. In
hoc prælio dux M. Antonius multa præclarè
gessit: & quamuis semper & vbique vir fortis
apparuisset, tamen nunc etiam suum vicit e-
xemplum: Gabinus autem relictis, qui castellū
expugnarent, ipse ciuitates adire, & intactas qui-
dem confirmare subuerfas autem erigere cura-
bat. denique iussu eius & Scythopolis habitari
cœpit, & Samaria, & Anthedō, & Apollonia, &
Lania, & Raphia, & Marisa, & Dora, & Gadara,

Ant. lib. 14.
cap. 11.

& Azorus, alizque multæ lætis ciuibus atque A
incois ad eas concurrentibus. His autem rectè
dispositis regressus Alexandrium, vehementius
urgebat obidum. Quare territus Alexander,
omnibus desperatis legatos ad eum misit, &
ignosci delictis orans, & quæ sibi paterent ca-
stella Machærunta & Hyrcanium tradere non
dubitans: quineriam Alexandrium eiusdem
potestati permisit. Quæ quidem Gabinus om-
nia consilio maris Alexandri funditus eruit,
ne rursus belli alterius receptaculum fierent. B
Aderat autem, quo suis Gabinium palparet
obsequiis, viro suo cæterisque captiuis me-
tuens, qui Romam fuerant abducti. Post hæc
ergo Gabinus Hyrcano Hierosolymam deduc-
to, ei que fani cura mandata, cæteris reip.
partibus optimates præfecit: omnemque Iu-
dæorum gentem in conuentus quinque diui-
sit: vno Hierosolymis, altero Doris, item-
que tertio vt apud Amathunta respondeat, de-
stinatis, quarto Hircico, & quinto Sephoris
Galilææ ciuitas attributa est. Singulari autem C
vnius dominatione Iudæi liberati, libenter ab
optimatibus regebantur. Veruntamen nō mul-
to post euenit, vt barbarum his fieret initium
elapsus Roma Aristobulus: qui magna iterum
Iudæorum manu conflata partim cupida mu-
tationis, partim quibus olim dilectus erat, pri-
mum occupat Alexandrium: idque recingere
muro tentabat. Deinde cognito quod & Gabinus
Siseonam & Antonium & Serulium duces cō-
tra se cum exercitu misit, in Machærunta con-
cedit, vulgūq; imbellis onere deposito, solos ar-
matos propè ad octo millia militum secum
duxit: inter quos & Pitholaus erat secundarum
partium rector cum mille viris ex Hierosoly-
mis profugus. Romani autem sequebantur,
habitoque conflictu, aliquandiu cum suis Ar-
istobulus fortiter dimicando perseuerabat, do-
nec vi Romanorum subacti, caesa sunt viro-
rum v. m. propè ad duo millia in quen-
dam tumultum confugerunt. cæterique mille E
cum Aristobulo, petrupta Romanorum acie,
in Machærunta coacti sunt. Vbi rex cum in
ruinis prima vespere tetendisset, sperabat qui-
dem aliam se manum per inducias belli posse
contrahere, castellumque bene munire. Imper-
ium autem Romanorum suprâ quam poterat,
per biduum remoratus postremo capitur, & cū
Antigonio filio, qui Romæ secum fuerat vin-
ctus, ad Gabinium atque inde Romam perdu-
ctus est. Sed illum quidem senatus carceri in-
clusit. filios autem eius in Iudæam transmisit,
quia Gabinus scripserat per epistolas, id pro
traditione castellorum coniugi Aristobuli spo-
pondisse. Parato autem Gabinio bellum Par-
this inferre, Ptolemæus impedimento fuit. Qui
reuersus ab Euphrate, petebat Ægyptum, Hyr-
cano & Antipatro amicis vsus ad omnia, quæ
militiæ necessitas exigebat. nam & pecu-
niis & armis eum & frumento Antipater &
auxiliis adiunxit. Et Iudæis in ea parte vias, quæ
Pelusium ducerent, obseruantibus, transmit-
tere Gabinium persuasit: alia verò Syria disces-
su Gabini commota, & Iudæos iterum Alexan-
der Aristobuli filius ad defectionem reduxit:

Ant. lib. 14.
cap. 11.

κ' αὐτὸς, ἀλλὰ τε πολλὰ τῶν οἰκτύρων ἀσμένως
ἐφ' ἐκάστην συνθεόντων. μὲν δὲ τὴν ὅτιον ἐπιμέλειαν
ἐπαλειθῶν πρὸς τὸ ἀλεξείδρειον, ἐπὶ ῥῶσιν τὴν πο-
λιορκίαν, ὥς τε ἀλέξανδρος ὑπογνοίῃ πρὸς τῶν ὅλων,
ἐπικρυκάλιται πρὸς αὐτὸν, συζητωδυνάμει τῶν ἡμῶν
τημῶν διόμορος, καὶ τὰ συμμῶντα φερούμενα ὡς α-
διδου, ὑρκανίαν, καὶ μαχαμερῶντα. αὐτὸς δὲ καὶ τὸ ἀ-
λεξείδρειον ἐνχειρίσιν. ἅπαντα γαβίνιος ἀνα-
δούσης τῆς ἀλεξείδρου μυτῆς, κατέσκαψεν ὥς μὴ
πάλιν ὀρμηθῆμεν γῆρας τοῦ ἀπέρου πολέμου. παρὰ
δὲ, μελίσσομῶν τὸν γαβίνιος, κατὰ διὸς τῶν ἐπὶ τῆς
ῥώμης ἀρχμαλῶντων, τῶν αἰδρῶν, καὶ τῶν ἄλλων τέ-
των, μὲν δὲ ταῦτα εἰς ἱεροσολύμα γαβίνιος ὑρκανὸν
καταζαγῶν, καὶ τὴν τῶν ἱερῶν ὡς αδιδου, κηδιμονίαν
αὐτῶν, καδίστησι τὴν ἄλλαν πολιτείαν, ἐπὶ πρῶ-
στασία τῶν ἀείρων. δειλεῖ δὲ παῖ τοῖς ἔθνος εἰς πίντι
συνόδοις. τὸ μὲν ἱεροσολύμοις πρῶσ αἶσαι, τὸ δὲ γα-
δάρις. οἱ δὲ ἵνα συντελῶσιν εἰς ἀμαδουῶντα. τὸ δὲ
τίπατον, εἰς ἱεροσολύμα κηλῶντο, καὶ τῶν πέμπων
σέπρωεις ἀπιδίχθιν πόλιν τὴν γαλιλαίαν. ἀσμένως δὲ
τὸ εἰς ἐπὶ ἐπικρατίας ἐλαδθῆναι θίνης, τὸ λοιπὸν ἀρι-
στοκρατία διωκοῦντο. μετ' ἡ πολὺ γὰρ μὲν αὐτοῖς ἀρ-
χὴ γίνεται θορύβων, ἀεισόβουλος ὑποδρατὶ ἐκ ῥώμης,
ὃς αὐτὸς πολλοὶ ἰουδαίων ἐπισυνίση, τοῖς μὲν ἐπιδυ-
μουῶντας μεταβολῆς, τοῖς δὲ ἀγαπῶντας αὐτὸν πέ-
λαι, καὶ τὸ μὲν πρῶτον καταλαβόμενος τὸ ἀλεξείδρειον,
αἰατερίζεν ἐπὶ πειράτω. ὥς δὲ γαβίνιος ὑπὸ σπέντα καὶ
αἰκονίῳ καὶ σεβυλῶν στρατῶν ἐπιμῶν ἐπὶ αὐτὸν,
γνοὺς ἀειχρῆς ἐπὶ μαχαμερῶντος. Ἐπὶ τὸν μὲν ἀρ-
στον ὄχλον, ἀπιδορπίστω. μόνους δὲ ἐπὶ τῶν τοῖς ὡ-
πλισμῶν, ὄντας εἰς ὀκτακίχλιν, ἐν οἷς καὶ πειθό-
λαος ἡν ὃ εἰς ἱεροσολύμων ὑποσπῆγρος αὐτομελή-
σας μετὰ χιλίων ῥωμαῖοι δὲ ἐπικροῦνται, καὶ ἡρμομέ-
νης συμβολῆς μέχρι πολλῆς μὲν οἱ πρὸς τὸ ἀριστοβῆλον
δικρατίεσιν γῆρας ἀγωνίζομενοι. τέλος δὲ βια-
σθέντες ὑπὸ τῶν ῥωμαίων, πίπτονσι μὲν πεντακίχλιν,
πρὸς δὲ διχίλιν αἰφύρην εἰς πᾶσα λόφον. οἱ δὲ λοιποὶ
χίλιν, συν ἀεισόβωλῳ διακρίσαντες τὴν φάλαγγα τῶν
ῥωμαίων εἰς μαχαμερῶντα συντελῶνται. ἔνθα δὲ
τὴν πρῶτην ἐσπῆραν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἱερῶν εἰσα-
λιστῶν, ἐν ἑλπίσι μὲν ἡν ἄλλῃ συνασθῆσιν
δύναμι, ἀνὸχλῳ τῶν πολέμων διδόντος, Ἐπὶ τῶν φερούμεν
κακῶς ὡχρῶν. πρῶτον οὖν τῶν ῥωμαίων, ἐπὶ δύο ἡ-
μίρας αἰτηγῶν ὑπὸ δύναμι, ἀλίσκει. Ἐπὶ αἰτηγῶ-
ν τὴν παρὰ τοῖς ὡς ὑπὸ ῥώμης αὐτῶν συνασπῆρα, δις μῶ-
νης ἐπὶ γαβίνιος αἰτήθη, καὶ ὑπὸ γαβίνιῳ πάλιν εἰς ῥώ-
μην. τῶν μὲν οὖν, ἡ συζητῶν εἰρήνη. Ἐπὶ τῶν δὲ
αὐτῶν διπλῶν εἰς ἱουδαίαν, γαβίνιος δὲ ἐπιστολῶν δηλώ-
σας, τῇ ἀριστοβῆλον γυναικὶ τῶν αὐτῶν τὴν ὡς α-
διδου τῶν ἱερῶν ὡμολογηκίαν. γαβίνιος δὲ ἐπὶ
πάρθους ὡμολογηκίαν στρατῶν γίνεται πολεμαῖος ἐμ-
πόδιον, ὃς ὑποσπῆρας ἀπὸ ἀφῆρας, κατῆλθον εἰς ἀρ-
στον, ἐπὶ τῶν τοῖς εἰς ἅπαντα ἡμῶν καὶ τὴν στρατῶν,
ὑρκανὸν καὶ ἀπιδῶν. καὶ γὰρ χηματα, καὶ ὄπλα, καὶ σῆ-
τον, καὶ ἐπικρούς, ὁ ἀπιδῶν πρῶτον. καὶ τοῖς
ταῦτη ἱουδαίους φερούμεντας τὰς κατὰ τὸν πλοῦστον
ἐμβολὰς, παρῆσαν γαβίνιος ἵππει. τῆς δὲ ἄλλης
μαγίστω

σπείας πρὸς τὸν γαβίνιον χωρισμὸν κηδεύσης, καὶ ἱουδαίους πάλιν ἀπιδῶν ἀλεξείδρος ὁ ἀριστοβῆλου
μαγίστω

μαρίσιν ἢ συγκενήστα· δύναμις ὥρμητο πάντας τοὺς
 καὶ τὴν χώραν ῥωμαίοις ἀνελείν. πρὸς δὲ γαβίνιος δι-
 σεις, ἡδὴ ἢ παρὶν ἀπ' ἀγρύπτης τοῖς τῆδε θορύβοις ἡ-
 πεύμενος, ἐπὶ πῦας μὲν τῶν ἀφισώτων αἰτίπαρον πρε-
 σβύτας μετέπεισε, συνέμενον ἢ ἀλιζάνδρῳ ἔτις μν-
 ειάδης, κακείνος ὥρμητο πολεμείν. ἔπος ἔχεισι πρὸς
 μάχην, ὑπώταται δ' οἱ ἰνδαῖοι, καὶ συμβαλόντων πρὸς
 τὸ ἰταβύριον ὄρεας, μέγιστοι μὲν αἰαγευῶνται, τὸ δὲ λοιπὸν
 πληθὺς ἰσκιεῖσθαι φύγη. Ἐ γαβίνιος ἰλδῶν εἰς ἱερε-
 σύλμα, πρὸς τὸ αἰππατεν ἐύλημα κατισήσασθαι
 πολυτίαν ἐνθεν ὀρμήσας, ταβαταίων τε μετὰ κρατεῖ,
 ἔμεινεν καὶ ὁρῶντων φύγοντας ἐκ παρθαν, κρύ-
 φα μὲν ἀπέπειμψε, πρὸς δὲ τοῖς στραπῶνταις ἐλθὼν δυο-
 δραταί. καὶ τότε πρῶτος αὐτῶν δὲ δόχτος ἰλδῶν, πα-
 ραλαμβάνει συνέαν. οὗτος εἰς τὸ ἐπὶ παρθῶν στρατεῖαν,
 τὴν τε ἄλλοις τῶν ἐν ἱεροσολύμοις ταῦν χρεὼν πάντα πι-
 ρεῖν, καὶ τὰ διχίλια τέλαστα ἦρεν, ὧν ἀπὸ τοῦ πομ-
 πῆος. δὲ βασιλεὺς ἢ τὸν δὲ δόχτω, αὐτὸς τε ἀπώλετο, καὶ ὁ
 στρατὸς αὐτῶν πρὸς τὸν καμὲρὸς λίγη. παρδοῦς ἢ μὲν
 τὸν πρῶτον ἐπιδόχθην εἰς συνέαν ὥρμητο, αἰ-
 κῶντες ἡρώδης εἰς τὴν παρδοῦς δὲ δόχτων. πρὸς πομπῆ-
 μένος δὲ αὐτῶν ἐπὶ ἰνδαίαν ἡπειράτο. καὶ τρεῖς καὶ μὲν
 ἰλδῶν, εἰς τὸν μέγιστον ἰνδαίων ἀδραποδίζεσθαι. κτείνει
 ἢ Ἐπειδόλαον, τοῖς ἀριστοτέλει στρατῶν ἐπιστοι-
 σάντα. τὸ φόνον ἢ τὸν σύμβουλον αἰτίπαρον. τότε γή-
 μαντι γυνῆκα τῶν ἐπιστῆμων δὲ ἀραβίας κύαριν τοῦ-
 νομα, πῶσaris μὲν καὶ γήγον. φασάνδος καὶ ὁ βασι-
 λεὺς αὐτῶν ἡρώδης, πρὸς οἷς ἰωσήπος καὶ φεράρας, Ἐ
 σαλώμη θυγάτηρ. ἔχει καὶ μέγιστος ἢ τοῖς πάντας καὶ δυ-
 νατοῖς φίλους τε καὶ ξενίας, μέγιστος πρὸς ἡρώδην τὸν
 ἀράβων βασιλέα, δὲ τὸν ἐπὶ γαμῶν. κατείδη δὲ πρὸς
 ἀριστοτέλει ἀνελείντο πόλεμον, ἐκείνῳ πρὸς κατὰ θῆκεν
 ἐπεμψε τὰ τέσσα. ἡρώδης ἢ καὶ συνθήκας ἡσυχάζειν
 ἀλιζάνδρῳ ἀνελείντας ἐπὶ τὸν δὲ δόχτην ὑπέσχετο,
 παρδοῦς δὲ δόχτων ἀνελείντας, πρὸς ὧν ἐν ἐπὶ τοῖς ἰνδαίων.

Κεφάλαιον ζ.

Καίσαρ ἢ πομπῆς καὶ τὸν συλήτην φύγοντας ἰωσή-
 φον ἢ ἰνδαίων. ἔπειτα δὲ ὅλων κεκτημένος, αἰτίπαι μὲν τῶν
 δισμερῶν τὸν ἀριστοτέλει. πρὸς δὲ αὐτῶν δύο τὰ μα-
 τα, καὶ τὸν καμὲρὸν εἰς συνέαν, ταύτην τε ῥαδίως ἰλ-
 πίστας, καὶ τὰ πρὸς τὸν ἰνδαίων, δὲ αὐτῶν πρὸς ἡρώδην. φθά-
 νει ἢ ὁ φθότος, ἔπειτα ἀριστοτέλει πρὸς θυμῶν, καὶ τὰς
 καμῶντες ἰλδῶν. φαρμάκῳ γοῦν ἀναρῶντες ὑπὸ τὸ
 τὰ πομπῆς φερονεύων, μέγιστος πολλὸν μὲν ὑπὸ τῶ-
 φῶν ἐν τῇ παρδοῦς μετέχιν. ἔπειτα δὲ ἐκ μέγιστος συν-
 τηρῶντες ὁ νεκρὸς αὐτῶν, ἔως ὑπὸ αὐτῶν ἰνδαίων ἐ-
 πέμψθη, τοῖς βασιλικαῖς μνημείοις ἐν τῶν φερόμενος.
 ἀναρῶνται ἢ καὶ ὁ ἡρώδης αὐτῶν ἀλιζάνδρῳ πρὸς τὸν
 σκηπτικόν ἐν ἀποχέει, πομπῆς τῶν ἐπὶ τῶν ἰλδῶν,
 ἔπειτα ἡρώδης κατηγόρειας πρὸς τὸν βῆμα, ὧν ῥωμαίοις
 ἔβλαψεν. τοῖς δὲ ἀδελφοῖς αὐτῶν πόλεμος ὁ μινάμου
 παρδοῦς, ὅς ἐκείνῳ τὸν ὑπὸ τῶν λιβαρῶν χαλκίδος,
 φιλοππίωνα τὸν ὑπὸ τῶν αὐτῶν εἰς ἀσκάλωνα πέμψει.
 κακείνος ἀποπάσας τὸν ἀριστοτέλει γυναικὸς ἀντίστον,
 καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα ἀνταγῶν. αἰὲς
 δὲ ἱερὴ γαμῶν τῶν νεώτερον, καὶ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν

& maxima multitudine confata, Romanos
 omnes, qui per eam terram degerent obtun-
 care dectuerat. Quam rem Gabinius metuens
 (iam enim ex Aegypto redierat) hoc tumultu
 instante, nonnullis dissidentium pramisso An-
 tipatro concordiam persuasit. Cum Alexandro
 autem in illa triginta remanerant, & ille ad
 bellum promptus erat. Itaque ad pugnam
 egreditur. Occurrunt autem Iudaei, & circa
 montem Itaburium congressi, decem millia
 sternuntur: ceteram vero multitudinem fuga
 dispersit. Et Gabinius ad Hierosolimam re-
 uertitur (id enim Antipater voluit) tempus
 eius composuit: deinde hinc profectus, Na-
 bathasos pugna superat, & Mithridatem &
 Orsanem a Parthis perfugas clam dimittit:
 eosque militibus aufugisse dixit. Interea Cra-
 sus ei successor datus Syriam suscepit. Is
 in Parthica militia sumptum, & omne a-
 liud aurum templi quod Hierosolymis erat,
 abstulit, & a quibus Pompeius temperauerat,
 duo millia talentorum. Euphratem vero trans-
 gressus & ipse perit & exercitus eius: de quibus
 non est huius temporis commemorare. Post
 Crasum autem Parthos in Syriam prope-
 rantes irruere Cassius inhibuit, receptus in
 prouinciam. Eius autem fauore quæsito, in
 Iudaeam festinabat: captisque Tarichaeis, propè
 ad tria millia Iudaeorum abducit in seruitium.
 Occidit autem etiam Pitholaum, seditiosos A-
 ristobuli colligentem, cuius necis suasor erat
 Antipater. Huic autem nupta fuit ex Arabia
 nobilis femina nomine Cypris: unde filios
 quatuor, Phalaëum, & regem Herodem, & Io-
 sephum, & Pheroram, & Salomen filiam habe-
 bat. Cum autem omnium, qui ubique potentes
 essent, amicitiam hospitium familiaritatemque
 conquireret, praecipue regem Arabum per af-
 finitatem sibi sociavit: eiusque fidei comendans
 filios suos ad eum misit: quoniam bellum cum
 Aristobulo gerendum suscepit. Cassius autem
 compulsus ad otium per conditiones Alexan-
 dro, ad Euphratem reuersus est, Parthos transi-
 tu prohibiturus, de quib. alio loco referemus.

Cæsar autem post senatus & Pompeij fu-
 gam trans mare Ionium, rebus omnibus
 Romæque potitus, solum vinculis Aristobu-
 lum cum duabus cohortibus velociter ad Sy-
 riam misit: & hanc facillime & cuncta Iudææ
 proxima per illum subici posse ratus, verum
 & spem Cæsaris, & Aristobuli alacritate præ-
 uenit inuidia. Nam veneno peremptus à Pom-
 peij studiosis, aliquandiu etiam sepultura in
 solo patrio carebat, corpusque mortui serua-
 batur melle conditum, donec ab Antonio Iu-
 dæis missum est in monumentis regalibus se-
 peliendum. Occiditur autem Alexander quo-
 que filius eius, à Scipione securi percussus An-
 tiochiae, secundum Pompeij literas, accusatio-
 ne eius pro tribunali prius habita super his,
 quæ in Romanos admiserat. Ptolemæus autem
 Minnæ filius, qui Chalcidæ sub Libano tene-
 bat, captis eius fratribus, filium suum Philippionem,
 qui eos arcesseret, mittit a scalonem: atque
 ille abstractum ab Aristobuli coniuge Antigoni-
 um, eiusque sorores adducit ad patrem.
 Amore autem captus, minorem eorum con-
 iugio sibi copulat, ob eamque postea causam

CAP. VII.
 De Aristobuli morte,
 & bello An-
 tipatri con-
 tra Mithri-
 dæm.

Ant. lib. 14.
 cap. 14.

Ant. lib. 14.
 cap. 15.

à patre occiditur. Acepit enim Ptolemæus in matrimonium Alexandriam perempto filio: huius, que adnitas gratia fratres eius propensiore curatuebatur. Antipater autem Pompeio mortuo in clientelam Cæsaris se contulit, & quia Mithridates Pergamæus ab acellu Pelusio prohibitus, cum exercitu quem ducebat in Ægyptum, apud Ascalonem morabatur, non solum Arabas, quamvis hospes esset, auxilium ferre peritavit: verum & ipse armata

Ant. lib. 14.
cap. 16.

Excitavit autem præsidio Syriæ quoque potentes, & incolam Libani Ptolemæum, & Iamblichum, & Ptolemæum alterum, quorum gratia ciuitates illius regionis alacri animo bellum pariter inchoarunt. Iamque fretus Mithridates auctis propter Antipatrum copiis, Pelusium proficiscitur. Et quia transire vetaretur, ciuitatem obsidebat: Antipater verò in hac oppugnatione clariùs enituit. Extracto enim ex parte sua muro, primus in ciuitatem cum suis misit. & Pelusium quidem captum est: vitæ autem eos progredi non sinebant Iudæi Ægypti, terrarum incolæ, quæ appellantur Onia. Quibus tamen Antipater non modò ne obitarent, verum etiam, ut victui necessaria præberent militi, persuasit. Unde factum est, ut nec Memphis ad manus venient, vitioque sese traderent Mithridati: atque ille Delta iam peragrato pugnam cum cæteris commisit Ægyptis, in loco cui nomen est Iudæorum Castra: eumque in acie omni dextro cornu liberavit Antipater, circumgressus fluminis ripam. Læuum enim cornu contra se positum superabat. Facto autem in eos impetu qui Mithridatem perlequerentur, multos occidit: tamque diu reliquos fugientes agebat, donec etiam castris eorum potitus est, octoginta tantum de suorum numero amissis. Octingentos autem ferè Mithridates cum fugeret perdidit. Præter spem verò servatus ex prælio, vacuus inuidia restis rerum ab Antipatro gestarum fuit apud Cæsarem. Unde ille tunc quidem Antipatrum spe & laudibus incitatum ad subeunda pro se pericula reddidit promptiorem. In quibus omnibus bellator audacissimus comprobatus est, multaque perperissus vulnera, toto corpore gerebat signa virtutis. Post autem quando rebus in Ægypto compolitis, ad Syriam rediit, & Romana cum ciuitate simul & immunitate donauit: alii que rebus honorando, amicissimè que tractando, dignum æmulatione reddidit: eiusdemque gratia etiam pontificatum confirmavit Hyrcano.

CAP. VIII.
De accusa-
tione Anti-
patri apud
Cæsarem, de
pontificatu
Hyrcani &
Herode bel-
lum mouen-
te.

Eodem verò tempore Antigonus quoque Aristobuli filius cum venisset ad Cæsarem, maioris præter opinionem felicitatis causam præbuit Antipatro. Nam qui de patris morte queri deberet, propter inimicitias Pompeii veneno, quantum putabatur, perempti, & crudelitatis in fratre accusare Scipiorum nullum; inuidia dolum admiscere miseriis, vltima hæc Hyrcanum & Antipatrum criminabatur, veluti se patrio loco cum fratribus iniquissimè pellerent, multique gentem iniuriis afficerent dummodo satiantur: quodque in Ægyptum

λαύουσι της πατρίου γης, πολλά δ' εἰς τὸ ἔθνος αὐτοὶ ἔχουσιν ἐκβεβίβουσι. καὶ ὅτι τὴν εἰς ἀργυρίον

παρὸς δι' αὐτὴν κτείνει. γαμὶ γὰρ πολέμαχος ὁ μὲν-
τις τ' ἀλεξάνδρῳ, αἰδῶν τ' υἱόν, καὶ δὲ τὸν γάμον, κα-
διωνικῶτες ἐν τῷ πατρὶς αὐτοῦ ἀδελφοῦ. ἀντί-
πατρος ὁ μὲν τὴν πομπὴν τελευτῶν μεταβαί, ἐν-
επαύει καὶ σάρα καὶ παρὶν περὶ μεριδίας ὁ περ-
γαμῆνος, μετ' ἧς ἡ γὰρ ἐπ' ἀργυρίον δυνάμεις εἰρη-
μῶς ὑπὸ τῆς καὶ τὸ πηλῆσιον ἐμβλῶν, ἐν ἀσκάλῳ
κατῆχτο, τοῦ τε ἀρεβας ἕτερος ὧν ἐπεισιν ὀπλοκρη-
σα, καὶ αὐτὸς ἦεν ἄγων ἰεδαίων εἰς βιχιλίου ὀπίστας.
B παρῶρμισεν ὁ καὶ τοῦ ἐν σειρά δυνατοῦ, ὅτι τὴν βοή-
θειαν, τὸν τ' ἐποικοὶ τῆς λιβαῖς πολέμαχος, καὶ ἰάμβλι-
χον, δι' οὓς αἱ αὐτῇ πόλεις ἰδίως συνερίψαντο τῷ
πολέμῳ. καὶ θάρρῳ ἡδὴ μεριδίας τῇ προσήμο-
μῶν δ' ἀντίπατρον ἰαυί, παρὸς τὸ πηλῆσιον ἐξελάνει,
καλυδῶν τῷ διεξιλάειν, ἐπολιόρκει τὸ πόλιν μὲν τῆς
συν αὐτῷ. γίνεται ὁ καὶ τῇ προσβολῇ δρασμῶντος
C ἀντίπατρος. τὸ γὰρ καὶ αὐτὸν μέγας τῷ τοῦχοι δ' ἀρρή-
ξας, πρῶτος εἰσπρήσσει εἰς τὸ πόλιν μὲν τῆς συν αὐ-
τῷ. καὶ πηλῆσιον ἄϊάλω, παρῶν δ' αὐτοῖς ἰόντας,
εἰρηγὸν αὐδῆς οἱ τὴν ὄντι προσπαροδορμῶν χάρα
κατῆχοντες. ἦσαν ὁ ἰεδαῖοι, ὁ ἀργυρίοι. τοῖς αἰπ-
πατρος ὁ μόνον μὴ καλύειν ἐπεισιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀπ-
πῆδία τῇ δυνάμει ὡρᾶσθαι. ὅθεν ἐπὶ οἱ καὶ τὴν
μάμφιν ἐπὶ εἰς χεῖρας ἦλθον, ἐκείνοι ὁ προσέθεντο με-
ριδίας. κακῆτος ἡδὴ τὸ δέλτα διεξιλάειν, σινε-
D βαλλοῖς λοιποῖς ἀργυρίοις εἰς μάχην καὶ χῶρεν, ὅς
ἰεδαίων στρατόπεδον καλεῖται. κινδυνύοντα ὁ αὐτὸν ἐν
τῇ ὡρᾶ τῇ συν ἐλῶν τῷ διεξιλάειν, ῥύται πε-
ριελθὼν ἀντίπατρος ὡρᾶ τὸ ἀριμαλὸν τῷ ποταμῷ. τῆς
γὰρ καὶ αὐτὸν, ἐκείναι τὸ λαγὸν ἔχον κίρας. ἐπειτα
προσπαρῶν τοῖς δυνάμει μεριδίας, ἀπείκτειν τι
πολλοῖς, καὶ μέχρι τοῦ τοῦ καταλειπῶντος ἰδία-
ξιν, ὡς καὶ τὸ στρατόπεδον αὐτῶν εἰλιν. ὁ δὲ δυνάμει ὁ μόν-
E νοι τῆς ἰδίας ἀπέβαλε, ὁ μεριδίας ἐν τῇ ῥοπῇ
ὡρᾶ ὀπλοκρησῶν. σινεῖς δ' αὐτὸς παρ' ἐλπίδας, μετ'-
τις ἀβάσκαρος γίνε) παρὸς καὶ σάρα, τῆς ἀντίπατρον
κατορδωμάτων. ὁ γὰρ, τότε μὲν τὸ ἀνδρᾶ τοῖς ἐπῆνοις,
καὶ τ' ἐλπίσιν, εἰς τοῖς ὑπ' αὐτῷ κινδυνῶν ἐπὶ ῥῶσιν.
ἐν οἷς πᾶσι ὡρᾶ βολῶντος ἀγωνιστῆς ἡρόμῶντος, καὶ
πολλὰ βῶθεις κατέλειν χεῖρ τῷ σῶματος, εἶχε τὰ
σημεία τ' ἀρετῆς. αὐδῆς ὁ κατασπασμῶντος τὰ καὶ τὴν
ἀργυρίον, ὡς ἐπανῆκεν εἰς σειράν, πολιτεία τῷ αὐτὸν τῇ
ῥωμῶν ἐπῆμῳ ὁ ἀτελεία, τὸ τε ἀλλῆς πῆμῳ καὶ φι-
λοφροσύνης ἐπῆκεν ἡλῶν ἐπῆμῳ, καὶ τὴν ἀρχιερ-
σιν καὶ δι' αὐτὸν ἐπῆμῳ ὑπῆκεν.

Κεφάλαιον η'.

Κατὰ ταῦτο ὁ καὶ ἀντίπατρος ὁ ἀριστοβόλου παρὸς
πὴν καὶ σάρα παρῶν, γίνε) ὡρᾶ δὲ ὡς ἀντίπα-
C τῶν μῆζωντος προσκοπῆς ἄπῳς. δύνου ὑπὸ δύνου
ὡρᾶ τῷ πατρὶς πεφάρμαχθαι δυνάμεις ἐκ τῆς παρὸς
πομπῆς δ' ἀφορῶν, καὶ ὡρᾶ τῷ δ' ἐλῶν τὴν σκηπῶ-
ντος αἰμῶντος μῆμῳ, καὶ μετ' εἰς τὸν ἔλεον πα-
ραμῆσαι φθορῶν πᾶδος, ὁ δ' ὅτι τοῖς ὀρκα-
νου καὶ ἀντίπατρον κατῆρρει παρελθῶν, ὡς ὡρᾶ-
τομῶντος μὲν αὐτὸν μετὰ τῆς ἀδελφῶν πᾶσης ἀπῳ-
σιν καὶ

συμμαχίαν, ἡ ἐπ' ὀνοία αὐτῆς πέμψεται, ἀλλὰ A
κατὰ δῖος τῆς πάλαι δαφφορῶν, καὶ τὴν πρὸς τὴν πομ-
πίον φίλιας ἀποσυνδράζονται. πρὸς αὐτῶν δ' ὁ ἀντί-
πατρος ἀπορρίψας τὴν ἐδῆτα, τὸ πλῆθος ἐπιδιδί-
κνυσι τῆς βραμμάτων, καὶ πρὸς αὐτῶν πῆς εἰς καίσαρα
ὀνοίας, καὶ ἐπὶ λόγῳ δὲν αὐτῶν, κεκαρῆναι γὰρ τὸ
σῶμα, σιωπῶντος. αἰτηθέντος δ' αὐτῶν καὶ τὴν τέλ-
μα, εἰ πολέμιου βραμμάτων ὡς ὦν, ἔβραμμαι δα-
πέτου, ἔ τὸ νεωτεροῦτος ἐστὶν, ἔ τασαῖος, αὐτὸς B
παρῶν ἔχων, πρὸς τῶν βραμμάτων ἡγεμόνι κατηγορεῖν
ἐπικεχειρήκειν ἐπὶ τῶν, καὶ πειράται τυχεῖν ἀγαθοῦ
πρὸς, δῖον ἀγαπᾶν ὅτι ζῆ. καὶ γὰρ τὴν ἐρίδα
παραμύεται ἐξουσίαν δι' ἀπορίαν, ἀλλ' ἵνα ἐκδίδῃ
ταῖς ἀφορμαῖς. τῶν καίσαρ ἀκούσας, ὕψαντον μὲν
ἀξιώσας τῆς ἀρχιερωσύνης ἀπεφύλατο, ἀντιπατρί
δ' ὀνοίας ἀρίστην ἐδῆκεν. ὁ δ' ἐπὶ τῶν πη-
σαντι τὸ μέγεθος τῆς πηλῆς δῖμος, πάσης ἐπι-
πος ἰουδαίας ἀποδιδίκεται, ἔ πρὸς πηλῆς καί-
τα τῆς πῆς πατρίδος ἀνακτίσαι κατὰ βραμμῶν.
τῶν μὲν δὴ πῆς ταύτας, καίσαρ ἀπέστειλεν εἰς τῶν
καπιτωλίου κατὰ δῖον, τῆς πῆς αὐτῶν δικαιοσύνης
σημείον, καὶ τῆς τῶν ἀνδρῶν ἀρίστης ἰσότητος. ἀντιπα-
τρος δ' καίσαρα πρὸς τῶν καίσαρ ἐκ τῶν οὐραίας, εἰς ἰουδαίαν
ὑπέστειλεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ τῶν ἀνδρῶν τὸ πα-
τρίδος ἀπὸ πρῆπτον κατὰ βραμμῶν, καὶ τοῖς αἰὰ τῶν
χάραξ. δῖον μὲν κατὰ δῖον, ἀπειλητικῶς ἀμα
καὶ συμβουλοῦς ὡς ἐκείνους, ὅτι τὰ μὲν ὕψαντον πρὸς
τῶν, εἰ ὁλβον, ἔ κατὰ ἰσότητα βιώνονται, τῶν πῆς ἰσότη-
κατὰ βραμμῶν καὶ κοινῆς εἰρήνης ἀπολαύοντες. εἰ δ' ἐπὶ πρῆ-
τῶν ψυχρῶν ἐλπίσι τῶν νεωτερίζειν ἐπὶ κέρδεσιν
οἰκείους ἐδιδόταν, αὐτῶν πῆς πειράσονται αὐτῶν κηδ-
μόνος διασώτῃ, καὶ ὕψαντον ἀπὸ βασιλείας, τύραννοι,
βραμμοῖς γὰρ μὲν καὶ καίσαρα, πολέμιους αὐτῶν ἡγεμό-
νων, καὶ φίλων. ὡς γὰρ ἀντιπατρί μετὰ κηδμόνον ἐκ τῶν ἀρ-
χῶν, ὡς αὐτῶν κατὰ δῖον. ἀμα δ' ταῦτα λέγων δι' ἑα-
τῶν κατὰ δῖον τῶν χάραξ, ὡς τὸν ὕψαντον, γὰρ πῆς, καὶ
βασιλείας ἀπολάτῃ. φασαῖον μὲν δὲ τῶν παρῶν τῶν
πρὸς βράτῃ, ἰεροσολύμων, καὶ τῶν πῆς, σπατηλὸν
κατὰ δῖον. τῶν δ' αὐτῶν ἡρώδῃ, ὅτι τῶν ἰσότης ἔστει-
λεν εἰς τὴν γαλιλαίαν κομῆν νῆον. ὁ δ' ὡς φύσιν δα-
σῆμος, ὡς αὐτῶν δῖον δῖον κατὰ δῖον. κατὰ F
λαβῶντον ἐξέκλειπεν τὸν ἀρχιερέα, τῶν πρὸς τῶν τῶν
οὐραίας κατὰ δῖον καὶ μὲν κατὰ δῖον, αὐτῶν πῆς συλλα-
βῶν ἀποκτείνει, καὶ πολλοὺς τῶν ληστῶν. ὁ δὲ μάλιστα
τοῖς οὐραίας κατὰ δῖον κατὰ δῖον. ὡς αὐτῶν τῶν
αἰὰ τῶν καίσαρ, καὶ εἰ ταῖς πόλεσιν ἡρώδῃς, ὡς εἰς
εἰρήνῃ αὐτῶν παρῶν, ἔ τῶν κατὰ δῖον ἀναστασιμῶς.
γίνεται δ' ἐκ τούτου καὶ οἰκίαν καίσαρ γνῶσιμος,
ὅτι συγγενεῖ τῶν μεγάλου καίσαρ, καὶ διοικου-
πῶν οὐραίας. πρὸς δ' τὸν ἀδελφὸν δῖον κατὰ δῖον G
τῶν, καὶ φασαῖος ἐπιδοκίματο τὴν ἀγαθὴν ἔχον, τῶν
εἰς τῶν ἰεροσολύμοις ὀνοίας κατὰ δῖον, καὶ
δι' αὐτῶν μὲν ἔχων τὴν πόλιν, μὲν δ' ἀπειρεκα-
λως εἰς τὴν ὀνοίας ἐξυβρίζων. ἐν δὲ διαπεία π

quidem ciuitatem possidens, nihil autem contumeliosè per insolentiam potestatis admittens. hunc &

auxilia ipsi Cæsari non beneuolentia, sed ti-
more veteris discordiæ miserint, & ut amo-
rem Pompeij deprecarentur. Ad hæc Antipa-
ter, veste proiecta, multitudinem vulnere dem-
onstrabat, & qua fide quidem Cæsarem co-
luisset, verbis non esse opus dixit: nam corpus
etiam se tacente clamare: Antigoni autem mi-
rari audaciam, qui cum hostis Romanorum
sit filius, & fugitiui Romanorum, nouarum-
que rerum studium votumque sediciosum pa-
tris habeat, apud Romanorum principem
alios accusare conetur, bonique aliquid ad-
pisci tentet: quem hoc solum oportere con-
tentum esse quod uiueret. Namque nunc cum
non propter inopiam desiderare facultates:
sed, ut in eos, qui dedissent, Iudæorum sedicio-
nes accenderet. Quæ ubi Cæsar audiuit, Hyrcā-
num quidem pontificatu digniorem esse pro-
nunciavit: Antipatro autem cuius vellet pote-
statis detulit optionem. Qui permissio dignita-
tis modo ipsi, qui daret, Iudææ procurator de-
claratus est, & præter hoc impetrauit, ut sub-
uersa patriæ mœnia renouare sibi liceret. Et
hos quidem honores Cæsar incedendos in Ca-
pitoliū misit, ut iustitiæ suæ virtutisque si-
gnum Antipatri memoriæ traderetur. Antipa-
ter verò, ubi de Syria Cæsarem profecurus est,
in Iudæam reuersus, ante omnia patriæ muros
à Pompeio dirutos reparabat: omniaque lu-
strando, ne quid in illis regionibus turbatum
esset, nunc interminando, nunc etiam suaden-
do curabat: vnumquemque admonens, quod
sicum Hyrcano sentirent, in otio atque opu-
lentia victuri essent, fortunisque suis & com-
muni pace potituri: sin spe vana ducerentur
eorum, qui priuati quæstus gratia res nouas
optarent, se quidem non procuratorem, sed
dominum omnium, Hyrcanum verò tyrannum
pro rege, itemque Romanos & Cæsarem ho-
stes pro amicis & rectoribus habituri: nec
enim passuros huius potestatem labefactari,
quem ipsi regem constituisent. Sed quamuis
hæc diceret, tamen etiam per se, quoniam Hyr-
canum seigniorum videtur, neque tam effica-
cem quàm regni posceret sollicitudo, statum
prouinciæ componebat. Et Phasaelum qui-
dem natu maximum filiorum suorum militi-
bus præpositum, Hierosolymæ eiusque terri-
torio præfecit. Herodem verò ætate postero-
rem, nimisque adolescentem, Galilææ desti-
nat, similia curaturum: qui cum natura
strenuus esset, citò materiam ubi animi ma-
gnitudinem exercebat, inuenit: captumque
latronum principem Ezechiam, quem præ-
dari maximo agmine continentia Syriæ de-
prehendit, ipsum aliisque latrones multos
interfecit. Eaque res adeo grata fuit Syris,
ut per vicos atque oppida caneretur He-
rodes, veluti per cum pace reddita, & pos-
sessionibus restituta. Ex huius denique o-
peris gloria, Sexto etiam Cæsari propin-
quo magni Cæsaris, & Syriam tunc ad-
ministranti est cognitus. Quin & Phasæ-
lus fratri indolem contentione bona supe-
rare certabat, augendo erga se beneuolen-
tiam Hierosolymis habitantium: atque illam

Ant. lib. 14.
cap. 16.

corruptos, carceri tradidit, quos etiam penē A
occidit. Ceteros autem reiecit cum iniuria:
unde maior tumultus Hierosolymis excitatus
est. Denique mille legati iterum Tyrum missi
sunt, ubi commorabatur Antonius in Hieroso-
lymam paratus irruere. Et contra eos vocife-
rantes, magistratus Tyrionum directus est,
data ei licentia, ut quos comprehendisset,
occideret: præceptoque ut eorum potestatem
confirmare curaret, qui tetrarchæ ipsius es-
sent Antonij suffragio constituti. Ante hæc B
autem Herodes usque ad litus cum Hyrcano
progreffus, multis eos admonebat, ne & li-
bi interitus, & patriæ belli causa fierent, dum
inconsideratè contendunt. Illis autem tanto
magis id indignè ferentibus, Antonius
missis armatis, multos occidit, multos etiam
vulneravit. quorum & faucios cura, &
mortuos sepulchra hircanus dignatus est.
Non tamen idè qui effugerant quiescebant:
perturbando enim ciuitatem, Antonium ir-
ritabant, ut etiam quos in vinculis haberet, oc-
cideret.

CAP. XI.
De bello
Parthorum
contra Iu-
dæos & fu-
ga Herodis
ac fortuna.
Ant. lib. 14.
cap. 22.

B Arzapharne autem Parthorum satrapa Sy-
riam biennio post cum regis filio Pacoro
detinente, Lysanias patris sui mortui success-
or Ptolemæi Minnæ filij, mille satrapæ
talenta pollicitus, & mulieres quingentas, ci
persuadet ut Antigonom in regnum induce-
rent, Hyrcanumque deponerent. Impulsus i-
gitur ab eo Pacorus, ipse quidem per mariti-
ma loca pertexit, Barzapharnem autem iti-
nere mediterraneo iussit irrumperē. Sed mari-
timorum Tyrij Pacorum excluderunt, cum
Ptolemaidenfes cum & Sidonij receperunt. Ille
autem quendam regium pincernam, cognom-
inem suum, equitatus ei parte attributa, ad
Iudæam iussit accedere, & exploraturum ho-
stium consilium, & ubi vius exegisset, præsi-
dio futurum Antigono. quibus Carmelum po-
pulantibus, multi Iudæi viro ad Antigonom
confluunt, ad expeditionem alacriter anima-
ti. Ille autem ad locum qui Diymos dicitur, oc-
cupandum eos præmittit: ubi commissa pu-
gna, depulsisque hostibus & effugatis, Hie-
rosolymam cuius periebant: uictique multitu-
dine, usque ad regiam procellunt. Excepti
autem ab Hyrcano & Phasaelo, forti acie in fo-
ro configunt. Ibi hostes in fugam verfos
pars Herodis in fanum concludit: custodēque
his sexaginta viros apponit, per ædes proximas
collocatos. Sed hos quidem insensius fratribus
populus, igne consumit. Herodes autem ira-
cundia peremptorum congressus cum popu-
lo, multos obtruncat: inque dies singulos in-
vicem sese per insidias inuisantibus, assidue
cædes erant. Instante verò die festo, qui Pente-
coste vocatur, omnia circa templum, totaque
ciuitas plebe rustica repleta est, & pleraque ar-
mata. Et Phasaelus quidem muros, Herodes au-
tem cum paucis domum regiam custodiebat.
Inuasitque de improviso hostibus in suburba-
no, complures quidem peremit, omnes autē in
fugam vertit, & hos in ciuitatem, alios in fanū,
alios in extremum vallum includit. Interea pa-
cis arbitrum Pacoriū Antigonus petit admitti.
Exoratus autem Phasaelus & ciuitate & hospi-
tio cum quingentis equitibus Parthum recepit,

συλλαβαὶ εἰργασίῃ, ἧς καὶ αἰετὸν ἄρμυσι. τοὺς δὲ λοι-
ποὺς μετ' ὑβρεως ἀπέλασε. πρὸς δὲ μείζων ἐκείνους ἱε-
ροσολύμοις γινέσθαι ἐσχάτη χιλιόμηνον παλιν ἐπιμύσει
πρὸς τοὺς εἰς τὴν πόλιν διεισθῆναι ἀντιπάλους οὗτοι ἱερο-
σολύμων ὠρμηθέντες. ἐπὶ τούτοις κεκαρμένους, ἀπὸ ἐμ-
πύκτου ἀρχόντος τὸ τυχεῖον, κολλῶντες πρὸς ἀλλήλους ἀν-
ταβῆναι ἐξέτασαν. πρὸς δὲ τούτοις, πολλὰ παρήγει
παρελθὼν ἐπὶ τὸ ἀρμαλὸν ἡρώδης σὺν ὑρκανῷ, μετ' ἐ-
αυτοῖς ἀπολείας ἀπὸ τοῦ, μήτε τῇ περὶ τὴν πόλιν γί-
νεσθαι φιλονεικίαν ἀκρίτως. τῷ δὲ ἐπὶ μάλλον ἀρ-
μαλὸν ὄντων, ἀντιπάλους ἐκπέμψας ὅπλιντας, πολλοὺς δὲ
ἀπέκτεινε, πολλοὺς δὲ ἐπύκνωσεν. ὡς οὖν πρῶτος τὰ φῶς,
καὶ οἱ βαρματῆται θεραπεῖας ἡξιώθησαν. ὑπὸ ὑρκανῷ δὲ
μὲν οἱ διαφυγόντες ἔμενον, ἀλλὰ τὰ μὲν τὴν πόλιν
συντάρασσοντες, παραδύναντο τὸν ἀντιπάλον, ὡς τε καὶ τοὺς
δυσμῶνας ἀποκτείναν.

Κεφάλαιον ια'.

Μετὰ δὲ ἐπὶ δύο, βαρζαφάρνης τὸν παρδων σα-
τράπην σὺν πάκορῳ τῷ βασιλείῳ ὑπὸ συρίας
καταρχῆτος, λυσανίας ἀσασιδεὺς μετ' ἀρχιῶν, τὸν
παρδων πλοῦσις, πολέμαχος δὲ τὸν ἐπὶ τῷ ὄρει
νῆμ, περὶ τὸν σάτραπιν ὑποτάξας χιλιῶν τετακτων,
καὶ πύλας αἰνῶν γυναικῶν, καταβῆναι ἐπὶ βασιλείᾳ τῇ
ἀντιπάλῳ, καταλύσαι δὲ τὸν ὑρκανόν. τούτοις ὑπαχθῆναι
πάκορος, αὐτὸς δὲ καὶ τὸν ὄρειον, βαρζαφάρνην
δὲ δὲ τὸν μισοῦντες πρὸς τὴν ἐμβάλεσθαι. τῷ δὲ ἐπὶ
θαλάτῃσι τούτοις, πάκορος καὶ ἐδίδξαντο, καὶ τὸν πο-
λεμίων καὶ σιδωνίων διδόντων, ὃς οἰνοχῶν πρὸς
βασιλικῶν ἐκονῶν μοῖραν τὸν ἵππον ὄρειον, ἐμ-
βαλεῖν ἐκείνους εἰς τὸν ἰερόν, κατασκευάσαντες τὰ
τῶν πολεμίων, καὶ πρὸς αὐτοῖς βοηθήσαντες ἀντιπάλῳ. τὸν
δὲ λυσανίων τὸν κερμαῖον, πολλοὶ ἰνδαῖοι σὺν δα-
μόντι πρὸς ἀντιπάλον, πρὸς δὲ τοὺς ἰαυτοῖς ἐπὶ τὸν εἰς-
βολῶν παρεχόν. ὁ δὲ αὐτοῖς ἐπὶ τὸν καλὸν δρῦν
πρὸς ἐμψυ, τὸ χωρεῖν καταλαβεῖν, ἐν ᾧ ἡμοῦνης
συμβολῆς, ὡς αὐτοῖς τοὺς πολεμίων καὶ διώξαντες ἐπὶ
ἱεροσολύμων ἱερῶν, ἡρόδοτος δὲ πλείους, μετὰ τὸν βασι-
λεῖον πρὸς τὸν ὑρκανόν. ὑρκανὸς δὲ καὶ φασαῖον διδόντων
αὐτοῖς κρατὶς εἶναι, μάχη καὶ τὸν ἀντιπάλον συρρῆναι
ταῖς κατὰ τὸν ἵππον αὐτοῖς τοὺς πολεμίων οἱ δὲ ἡρόδοτος,
κατακτείναντες εἰς τὸν ἱερόν, καὶ φερὲς αὐτῷ αἰσθῆναι ἐξή-
κοντα τὸν πλοῦτον οἰκίαν ἐγκατεστήσαν. τούτοις δὲ οὖν
ὁ φασαῖος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς λαὸς, ἐπὶ τὸν ἱερόν ἐμ-
πύκτου. ἡρώδης δὲ τὸν δῆμον πολλὰς κατὰ ὄρειον τὸν ὄρειον
λαλῶντες, ἀναρεῖ συμβαλεῖν, καὶ κατὰ τὸν ἵππον ἐπὶ τὸν
ὄρειον ἀλλήλους καὶ λόχους, φόνος καὶ ἀδελφότης, ἐν τῷ
ὄρειον ἱερῶν, ἢ πεντηκῶν καλεῖται. τὰς δὲ τὸν ἱερόν
πάντας, καὶ ἡ πόλις ὅλη πλείους τὸν ὄρειον τὸν χάρας ἀναπύ-
κτου τὸν πλοῦτον ὄρειον. φασαῖος δὲ, τὸν πύχον, ἡρώ-
δης δὲ μετὰ πολλῶν ἐφῆρξεν τὰ βασιλῆα, καὶ τοὺς πολε-
μίων ὄρειον ἐκονῶν ἀντιπάλῳ καὶ τὸν πρὸς ἀντιπάλον,
πλείους δὲ ἀναρεῖ, εἶπε δὲ τὸν πάντας καὶ τὸν μετὰ τὸν
πόλιν, τὸν δὲ εἰς τὸν ἱερόν, τὸν δὲ εἰς τὸν ἱερόν χαράσσειν οὐ
κλείει. καὶ τὸν ὄρειον καὶ τὸν ἀντιπάλον ὄρειον καλεῖται,
πάκορος εἰσαφῆναι. φασαῖος δὲ πρὸς τὴν πόλιν ἐ-
ξήντα τὸν παρδων εἰς δόχεται, μετὰ πύλας αἰνῶν ἱππῶν,
πρὸς

παρὰ τὴν ἰσχυρίαν τὴν παῦσαι τὴν ἑαίναν, τὸ δ' ἀ-
 λιθεῖς, ἀπὸ τῆς βοήθειας τὸν γυνὴν φασάντων ἐνεδρό-
 νων αἰετοῖσι παρὰ βαρζαφάρην πρὸς βλάβειν παρὰ
 καταλύσεως, καὶ τοῖς πολλὰ ἀποτρέποντος ἡρώδου,
 καὶ παρὰ γυναικὸς ἀνελὼν τὸν ἐπιβουλον, ἀλλὰ μὴ τοῖς
 ἐπιβουλαῖς ἑαυτὸν ἐκδιδόναι, φύσει γὰρ ἀπίστοις ἔ-
 σσι τοῖς βαρβάροις. ἔξοισι δ' ὑγκανὸν ὡς λαβὼν καὶ πα-
 κορος, ὡς ἦν ὑποπτόμενος, καταλιπὼν παρὰ ἡρώδη
 πρὸς τῆς ἰσχυρίας καλεσμένον ἰππῖων. τοῖς λοιποῖς
 παρὰ πρὸς φασάντων. ὡς δ' ἐγγύς ἐστι τὴν γα-
 λιλαιᾶν, τοῖς μὲν ἐπιχειροῦσι ἀφιστῶντας, καὶ ἐν τοῖς δ-
 παλοῖς ὄντας καταλαμβάνουσιν, τὴν σατραπείαν δ' ἐν-
 τὴν γυναικὸς παρὰ τῆς σφοδρᾶς, καὶ τοῖς φιλοφρονησιν τὴν
 ἐπιβουλήν καλύπτειν ἐν κελύφῃ. δὲ γυνὴν δὲ αὐ-
 τοῖς, ἵππεσι ἀναχωροῦντας ἐλόχα. τοῖς δ' ἀδελ-
 φοῖς γίνεται τὴν ἐπιβουλήν, καταχθεῖσιν εἰς τὴν πα-
 ραθαλασσίαν χωρίων, δ' καλεῖται ἐκδιδόντων. ἐκεῖ
 γὰρ τὴν τὴν ὑποπτόμενον ἵκουσιν τῆς χιλίας ἑκατὸν, καὶ
 ὡς ἀπὸ τῆς τοῖς πλείους τῆς παρὰ αὐτοῖς γυναικῶν,
 ἐν τοῖς πεντακοσίαις καὶ δωδεκάσι παρὰ τοῖς ὅτι παρ-
 λοχίζοντο μὲν αὐτοῖς αἱ νύκτες ὑπὸ τῆς βαρβαρῶν
 αἰετοῦ, πάλαι δ' αὖ καὶ συνεληφθῆσαν, εἰ μὴ παρὰ τῆς
 ἐν ἐρεσολύμοις ἡρώδου παρὰ τῆς λαβεῖν, ὡς μὴ
 παρὰ τῆς δόξης τὰ κατὰ αὐτοῖς φυλάττειν. ταῦτα ὡς ἐπὶ
 λόγος ἡ μόνον, ἀλλὰ καὶ φυλάκας ἡδὴ πόρρωθεν αὐ-
 τῶν ἐβλεπον. καὶ μὲν φασάντος, καὶ τοῖς πολλὰ παρὰ
 νῦντος ὁρίων φέρειν, πέπυσο γὰρ ὅτι παρὰ τῆς
 μάλλα τὴν πλοσιπτόμενον τότε οὖραν τὴν συντάξιν τὴν ἐπι-
 βουλῆς ὅλως, καὶ τὴν ὑγκανὸν ὑπὲρ μείνειν, ἀλλὰ τὴν
 σατραπείαν παρὰ τῆς ἀντικρὺς ὡς ἐκδίδει τὴν ἐπιβου-
 λήν, καὶ μάλιστα ὅτι ὑγκανὸν τοῖς χρηματικῶν ἵππων.
 πλείων καὶ μὲν αὐτοῖς παρὰ τῆς σωματικᾶς δώσιν ὑπὲρ
 ὡς ἀπὸ τῆς παρὰ βασιλείας ὑπὲρ τῆς. παρὰ τῆς
 πανήγυρος ὁ παρὰ τῆς, ἀπολογίας τὴν ὅρκους ἀποσπώ-
 μενος τὴν ὑποψίαν, ὡς ἔστι παρὰ τῆς πακορος. ἀπὸ τῆς
 καὶ τῆς καταλειφθῆναι παρὰ τῶν, οἷς παρὰ τῆς
 φασάντων τὴν ὑγκανὸν συνελαμβάνοντες, τὰ τὴν ἄλλα
 παρὰ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τὸ ἀπίστον αὐτοῖς καταρῶντο.
 ἐν τῇ γυναικὶ καὶ τὸν ἡρώδην ὁ πρὸς οἶνον ὡς ἐπὶ
 βλάβει συλλαβεῖν ἔξω τὴν πύχους ἀπατήσεως παρὰ
 τῆς, ὡς ἔστι ἐντολαὶ εἶχεν. ὁ δ' ἀπὸ ἀρχῆς ὑποπτόμενος
 τοῖς βαρβάροις, καὶ τὴν πεντακοσίαις εἰς τοῖς πολε-
 μίοις ἐμπροσθέντα τὰ μὲν ὄντα τὴν ἐπιβουλήν αὐ-
 τῶν γράμματα, παρὰ τῆς ἐν ἰβούλετο, καὶ τοῖς μά-
 λα ἀξιοπύσας τὴν πακορος φασάντων, δὲ αὐτὸν ὑ-
 παντῆσαι τοῖς τὰς ἐπιβουλῆς κομίζουσιν. ὅτι γὰρ ἰαλω-
 κῆναι τοῖς πολεμίοις αὐτοῖς, καὶ παρὰ τῆς ἐπιβου-
 λῆν, ἀλλ' ὅπου διεφάσαντο φασάντος. ἔτυχεν δ'
 παρὰ ἄλλων παρὰ τῆς τὸν ἀδελφὸν συνεληφθῆναι
 τὸν, καὶ παρὰ τῆς ὑγκανὸν θυγάτηρ μὲν ἰαμὴν συνε-
 λῆναι τὴν γυναικὸν κατατρεφούσαν, μὴ παρὰ τῆς, κα-
 δὲ πρὸς αὐτὸν ἡδὴ παρὰ τῆς ἐπιβουλῆς τοῖς
 βαρβάροις. ἐπὶ τῇ τῇ παρὰ τῆς πακορος σκεπτομένων
 πῶς αὖ κρύφα τὴν ἐπιβουλήν ἀπατήσας, οὐ γὰρ
 ἐν τῇ παρὰ τῆς οἶον τὴν αὐτὸς οὐτὸν διωκτῆ
 παρὰ τῆς, παρὰ τῆς ἡρώδης μετὰ τῆς οἰκου-
 πων παρὰ τῆς, γυναικὸς ἐπὶ ἰδουμαίας ἐχώρει λα-
 βῆναι τῆς πολεμίων. ἀπὸ τῆς οἱ παρὰ τῆς κατὰ τῆς. καὶ αὐτὸς δ' αὖ μὲν καὶ τοῖς ἀδελφοῖς,

A prae-textu quidem componenda seditionis ve-
 nientem, re autem vera ut adiuuaret Anti-
 gonum. Denique Phasaëlum dolo perpulit,
 ut ad Barzaphatnem legatus de pace profici-
 ceretur: quamvis multa dissimulante Herode,
 atque ut insidiatorem occideret, neve se eius
 fallaciis dederet, admonente: natura enim
 Barbaros fidem negligere: Exiit etiam Paco-
 rus cum Hyrcano. quo minus suspectus esset
 nonnullisque relictis equitibus apud Hero-
 dem, quos Eleutheros vocant, cum ceteris
 Phasaëlum prosequeretur. Sed ubi ad Gali-
 laeam venerunt, indigenas quidem dissiden-
 tes atque armatos offendunt: satrapam verò
 conveniunt satis callide & officii dolos tegē-
 tem. Denique postquam dona eis dedit, re-
 deuntibus insidias posuit. Illi autem in mari-
 tum quendam locum deducti, cui nomen
 est Ecdippon, fraudem intelligunt. Ibi enim
 de promissis mille talentis audierunt: & quòd
 Antigonus pleraque mulieres ex his quas ipsi
 haberent, inter quingentas Parthis deuomis-
 set: quòdque sibi semper a Barbaris prae-stue-
 rentur insidiae, ac olim capti essent, nisi mo-
 ra fuisset, dum Hierosolymis caperetur Hero-
 des, ne sibi praescius quae de his agerentur, ca-
 ueret. Haec iam non verba erant solum, nam
 & custodes haud procul abesse conspiciebant.
 Et tamen Phasaëlus Hyrcanum delectere non
 sustinuit, quamvis cum sapienter moneret Of-
 filius ut fugeret: cui Saramalla Syrorum tunc
 ditissimus dixerat: quemadmodum essent om-
 nia de insidiis constituta. Sed conuenire
 satrapam maluit, atque in os exprobrare,
 quod se insidiis appetisset: ac maxime quia
 pecuniae causa talis extitisset, cum plus ipse
 pro salute daturus esset, quam pro regno pro-
 misisset Antigonus. Ad haec Parthus subdo-
 la satisfactione iurèque iurando suspicionem
 deprecatus, perrexit ad Pacorum: statimque
 à Parthis qui remanserant, quibuscumque iulum
 erat, Phasaëlus atque Hyrcanus comprehen-
 duntur, peritiam simul ac perfidiam exe-
 crantes. At interim pincerna ad hoc missus,
 Herodem capere moliebatur: eumque falle-
 re, ut extra murum procederet, sicut sibi man-
 datum fuerat, conabatur. Ille autem suspi-
 ctos habere solitus Barbaros, & tunc minime
 dubitans in hostes incidisse literas quae insidias
 indicarent, prodire noluit: quanquam sa-
 tis idoneam causam Pacorus obtenderet, epi-
 stolas portantibus obuiam ire debere: nec en-
 im ab hostibus esse captos, aut quicquam de
 insidiis, sed quae Phasaëlus gessisset, his con-
 tineri. Iamdudum autem ab aliis audierat He-
 rodes, fratrem suum Phasaëlum esse corre-
 ptum: & Hyrcani filia Mariamne prudentissi-
 ma foeminarum, multis eum precibus ne pro-
 diret orabat: neve se crederet manifestis iam
 conatibus Barbarorum. Adhuc autem Pacoro cum
 sociis deliberante, quonam modo clā patraret
 insidias, nec enim fieri posse ut tantae sapientiae
 vir ex aperto circumveniretur, nocte Herodes cum
 propinquis sibi ad Idumeam ignarum hosti-
 bus proficiscitur. Eo cognito, Parthi perseque-
 bantur. Et ille matrem quidem fratresque suos,

desponsatamque puellam cum matre, mini- A
moque fratre prætendere iter iussit. Ipse au-
tem caute cum famulis suis Barbaros tenta-
bat: multisque per omnes confictus interem-
ptis, ad castellum Massada properabat. Graui-
ores autem in fuga Parthis Iudæos expertus est:
Qui cum semper molesti fuissent, à sexagesi-
mo tamen ciuitatis stadio aliquandiu etiam a-
cie decertauerunt. vbi Herodes victoria po-
titus, cum multos interfecisset, ipsamque
locum in memoriam præclari facinoris ædifi- B
catum, locupletissima exornauit regia, ar-
cemque in eo munitissimam condidit, ac de-
suo nomine Herodion vocauit. Eetunc qui-
dem cum fugeretur, multos sibi adiungebat. Post-
ea verò quam Threiam Idumææ peruenit,
occurrit ei frater Iosephus, turbamque se-
quentium diminui persuadet: nec enim ca-
pacem esse tantæ multitudinis Massadam. Erat
autem supra quàm nouem millium multitu-
do. Itaque paruit Herodes eius consilio, &
impares quidem necessitati per Idumæam di-
misit cum viatico, lectissimos autem maximè-
que necessarios tenuit, atque ita in castellum
receptus est. Deinde octingentis ibi relictis,
qui mulieres defenderent, itemque comineatu,
qui satis esset obsessis, ipse in Petram ciuitatem
Arabiz perrexit. Parthi autem apud Hieroso-
lymam in prædam versi, in fugientium domos
ac regiam irruerant, solis Hyrcani pecuniis
abstinentes: quæ trecenta talenta superabant,
aliorum verò ipse minores inueniebantur: quo-
niam Herodes iam pridem Barbarorum perfidi-
am suspicans, quicquid in opibus pretio-
sum in Idumæam multo antè comportauerat:
eiusque locorum iridem quitque fecerat. Ve-
rum tamen postquam præda potiti sunt Parthi,
ad hoc iniuriæ procellerunt, ut omnem terrâ il-
lambello implacato replerent, Mariâ quoque
ciuitate vastata: nec solum Antigonom regem
constituerent, verum etiam Phasaclum & Hyr-
canum victos eitraderent verberandos. At ille
Hyrcaniquidè auriculas dentibus truncat, ut ne
solutus quidem mutatis rebus vnquam ponti-
ficatum recipiat: ab integris enim celebrari
sacra oportet: Phasacli verò virtute præuen-
tus est Antigonus. Qui cum nec ferri copiam,
nec manus liberas haberet, ad saxum facto
capite interiit: atque ita probato, quod verus
Herodis frater esset, Hyrcanusque degeneras-
set, viriliter moritur: dignum anteacta vita o-
bitum assecutus. Fertur tamen & aliud, quod
ex illa quidem plaga resipuerit, sed veluti cu-
randi eius causa, misus ab Antigono medi-
cus, venenis malis vulnus expleuerit, eoque
illum pacto peremerit. Vtutis autem ve-
rius sit, præclarum habet initium. Denique ai-
unt eum prius quàm efflaret animam, cogni-
to ex quadam muliercula, quod Herodes eua-
sisset, dixisse: Nunc bono animo discedam,
qui vltorem inimicorum reliqueris. Ille qui-
dem hunc exitum habuit. Parthi autem quan-
quam mulieribus caruerint, quas maximè eu-
picbant, rebus tamen cum Antigono apud Hiero-
solymam compositis: victum in Parthiam
Hyrcanum ducunt. Herodes autem oblitinatus

καὶ τὴν καθ' ὁμολογίαν παῖδα μὲν τῆς μητρὸς, καὶ
τὴν πατέρα τὴν ἀδελφὴν προστάξας ὁ δόειν, αὐ-
τὸς ἀσφαλὲς μὲν τῇ θρασυτέρῃ ἀνέκλιπεν οὐκ ἐπὶ βαρ-
βαροῖς. καὶ πολλοὶ καὶ πᾶσαν προσβολὴν ὑπο-
κτείναντες μασάδαν τὸ φρέλον ἀφίκτο. καὶ βαρυτί-
εις κατὰ τὴν φυλὴν παρῶν ἰουδαίους ἐπέειρα-
σιν, ἐιοχλήσαντες μὲν διλέκως, ὑπὸ δὲ ἐξήκοντα
τῆς πόλεως σταδίῳ ὄρεσιν ἀμφοτέρωθεν ἐπὶ πλάτος πολὺν
χερσὶν. ἐνθα κερπίσας ἡρώδης, ἔπειθ' αὐτῶν ὑπο-
κτείναντες, αὐτὸς εἰς μνήμην τῆς κατορθώματος ἐκποῖν
τὸ χεῖρον, καὶ βασιλείῃς τε πολυτελεσάμεν ἐκεί-
νοισι, ἔπειθ' ἀκρόπολιν ὀχυρωτάτῃ αὐτὸς εἰματο, ἡρώ-
δειόν τε ἐκάλεισεν ἀφ' αὐτῶν. τὴν κερὰν γὰρ μὲν φέ-
ροντες καθ' ἡμέραν, αὐτῶν προσεζήνοντο πολλοὶ καὶ καὶ
θρησκῶν ἡγεμονίᾳ τῆς ἰδουμαίας ἰωσήπος ἀδελφὸς ὑ-
παντήσας, συνελθόντες οὖν πολλοὶ τῶν ἐπομένων ὑπο-
φορήσαντες. καὶ γὰρ αὐτοὶ τῶν ὄχλων διέστασαν τὴν
μασάδαν. ἦσαν δὲ ἱερῶν ἐκκλησιῶν. περὶ οὓς οὐκ
ἡρώδης, τοῖς μὲν βαρυτίειν τὴν χεῖρα δέχεσθαι αὐτὸν
τὴν ἰδουμαίαν, τοῖς δὲ ἐφ' ὅδε. καὶ τῇ ἀναγκασ-
τοῖς, τῆς ἀλκιμότητος καταχρῶν, εἰς τὸ φερέμεν δέ-
σασθαι. καταλιπόντων δὲ ἐπὶ ταῦτα τῆς γυναῖκος
ἐκ τῆς φύλακος, καὶ διαρκῆ ταπείνῃσιν αὐτῆς
πολιορκίαν, αὐτὸς εἰς τὴν ἀραβικὴν πέτρην ἡπειρήσας,
παρῶν δὲ ἐπὶ ἡεροσολύμοις ἐφ' ἀρπαγὴν ἑαπόμενοι,
τῇ φυζόντων εἰς τὰς οἰκίας εἰσέπιπτον, καὶ τὸ βασί-
λειον ἀπεχόμενοι μόνον τῇ ὑγκανῇ χρημάτων, καὶ δ'
ἐπὶ πλείω ξυκοσίῳν τελαίμων. ἐπιτυχάνοντες καὶ τῇ
ἄλλῃ, ἐχ' ὅσους ἤλπισαν. ὁ γὰρ ἡρώδης ἐκ πολλοῦ
τὴν ἀπιστίαν τῇ βαρβαρῶν ὑφορώμενος, εἰς τὴν ἰ-
δουμαίαν τὰ λαμπρότατα τῶν κερμίδων προση-
σκότατο, καὶ τῇ αὐτῇ προσεχέντων ἐμοῦ ἐπ' αὐτοῦ.
παρῶν δὲ κατὰ τὰς ἀρπαγὰς ὅτι τῶν ὕβρις ἐ-
χρήσαντο, ὡς ἐμπλήσαν μὲν ἀκρόπολιν πόλεμον τὴν
χώραν ἅπασαν. ἀνάστατον δὲ πεπῶσιν τὴν ἡεροσολύμων
πόλιν, μὴ μόνον τε καταστῆσαι βασίλειαν ἀπὸ τῶν
ἀλλὰ καὶ ὅσα δυνάμει αὐτῷ φασάλλον καὶ ὑγκανὸν
δυσμῶναι ἀμείψασθαι. ὁ γὰρ ὑγκανὸς μὲν προσησκότατο
αὐτὸς τὰ ἅπαντα λαβόντας τοῖς ὀφείλοις, ὡς μὲν δὲ αὐτὸς
ἐπὶ μεταβολῇ πεπῶσιν τὴν ἀρχιερωσύνην αὐτῶν
λαβόντες. διὸ γὰρ ὁλοκλήρως ἀρχιερεῖσθαι. τὸ φασάλλον
δὲ ἀρετῆς ὑπερέχει, φασάσαντος πέτρα προσησκότατο
τὴν κεφαλὴν, ὡς γὰρ σφῆρα καὶ χεῖρας ἐκτείνον.
κακὸς μὲν, ἡρώδης γνήσιον αὐτὸν ὑποδείξας ἀ-
δελφόν, ἔπειθ' ὑγκανὸν ἀγνέοντα, ἀδριεύοντα διήσκη,
πομπῆς μὲν τὴν καθ' ὁμολογίαν τοῖς καὶ τὸν βίον ἔργους
ἐρίπυσαν. κατέχει δὲ καὶ ἄλλος λόγος, ὡς ἀνένιχτοι
μὲν ἐκ τῆς τότε πληγῆς, περὶ οὓς δὲ ἰαφὸς ὑπὸ ἀν-
τιγόνου θρασυτέρως δὴδιν αὐτὸν, ἐμπλήσαντες τὸ φε-
μα δηλητηρίων φαρμάκων, καὶ θρασυτέρως αὐτὸν.
ὁπότε οὖν δὲ ἀνὰ ληδὴς ἢ τὴν ἀρχὴν ἔχει λαμβάνον.
φασάρον αὐτὸν, καὶ τὸν ἐκπνέοντα, πυθόμενοι πα-
ρελθόντος πρὸς ὡς ἡρώδης δὲ ἀφύρτοι, τὴν εἶπεν ὁ-
δυμὸς ἄπειμι, τὸν μεταλούσαντες τοῖς ἐχθροῖς
ζῶντες καθ' ὅλην. ὁ μὲν οὖν οὕτως πλάττει. παρ-
δοὶ καὶ τοὶ δηλητηριώδεις ὡς μάλιστα ἐπὶ δύμου
γυναῖκα, καδὲς αὖτις μὲν ἐπὶ ἡεροσολύμοις ἀπὸ τῶν
εἰς τὴν

προσέλαβον, δισμῶν δὲ ὑγκανὸν ἀγνέοντα, εἰς τὴν παρδύλιν. ἡρώδης δὲ συνελθόντες ἡλαυνεν
εἰς τὴν

εἰς τὴν ἀραβίαν, ὡς ἐπὶ τὰ δὲ λαὸν ζῶντος ἐπὶ γρόμῳ A
 χρημάτων ὡς τὸ βασιλείῳ λαβεῖν, οἷς μόνοις πέισον
 ἡσυχαστῆς τὸν βαρβαρῶν ἡλπίσι πλεονεξίαν. ἰ-
 λογιζέτο γὰρ, εἰ τὸ πατρὸς φίλιαι ἀμνημονέστερος ὁ ἀ-
 ραβὴν γήραιο, καὶ τὸ δῆναι δωρεὰν μικρολογώτερος, δα-
 τίσειαδὲ παρ' αὐτῆς τὸ λυγρὰ φύσιν θεῖς τὸ λυγρὸν B
 παῖδα. καὶ γὰρ ἐπὶ γὰρ τὸ ἀδελφιδὴν ὄντα ἐπὶ ἰπτά.
 ἄλλα τὰ ἡνέτοιμος ξηλοῖα δῆνα, πρὸς πῶς ἄνθρωπος
 τυχεῖος ὡς ἀκαλῶντας. τὸ χεῖρον δὲ ἀραβὴν αὐτῶν
 δὴν ἐφθάρκει, καὶ φασαίην τεθνηκότος εἰς κενὸν ἡρώδης
 φιλαδέλφους ἡν. ἡ μὲν ἡδὲ ὡς ἀραβὴν ἡνέτοιμος φι-
 λίας μὲν ἔσται. ὁ γοῦν βασιλεὺς αὐτῶν μέλιχος, πρὸς
 πέμψας καὶ ἄραχος ἐκ τῆς χώρας, πρὸς πῶς αὐα-
 σρέσει, πρὸς πῶς αὐα- C
 σάδῃ γὰρ αὐτοῖς ἐμβαλεῖν ἡρώδῃ τὸ ἀραβίαν. τὸ δὲ
 ὄντι πρὸς πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα,
 καὶ μὲν εἰς τὰς ἐκείνην δωρεὰν αὐτῶν πῶς αὐα-
 ζουσι τοῖς τέκνοις δυσαπείδῃ. συμβούλοις δὲ ἰ-
 χεῖτο τῆς αὐα-
 πῶς αὐα-
 ὡς ἀραβίαν, ὡς ἡνέτοιμος τὸ πῶς, ὡς πῶς αὐα-
 ἀραβίαν. Ἐπὶ τὴν μὲν πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα, D
 καὶ μὲν εἰς τὰς ἐκείνην δωρεὰν αὐτῶν πῶς αὐα-
 ζουσι τοῖς τέκνοις δυσαπείδῃ. συμβούλοις δὲ ἰ-
 χεῖτο τῆς αὐα-
 πῶς αὐα-
 ὡς ἀραβίαν, ὡς ἡνέτοιμος τὸ πῶς, ὡς πῶς αὐα-
 ἀραβίαν. Ἐπὶ τὴν μὲν πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα, E
 καὶ μὲν εἰς τὰς ἐκείνην δωρεὰν αὐτῶν πῶς αὐα-
 ζουσι τοῖς τέκνοις δυσαπείδῃ. συμβούλοις δὲ ἰ-
 χεῖτο τῆς αὐα-
 πῶς αὐα-
 ὡς ἀραβίαν, ὡς ἡνέτοιμος τὸ πῶς, ὡς πῶς αὐα-
 ἀραβίαν. Ἐπὶ τὴν μὲν πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα, F
 καὶ μὲν εἰς τὰς ἐκείνην δωρεὰν αὐτῶν πῶς αὐα-
 ζουσι τοῖς τέκνοις δυσαπείδῃ. συμβούλοις δὲ ἰ-
 χεῖτο τῆς αὐα-
 πῶς αὐα-
 ὡς ἀραβίαν, ὡς ἡνέτοιμος τὸ πῶς, ὡς πῶς αὐα-
 ἀραβίαν. Ἐπὶ τὴν μὲν πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα, G
 καὶ μὲν εἰς τὰς ἐκείνην δωρεὰν αὐτῶν πῶς αὐα-
 ζουσι τοῖς τέκνοις δυσαπείδῃ. συμβούλοις δὲ ἰ-
 χεῖτο τῆς αὐα-
 πῶς αὐα-
 ὡς ἀραβίαν, ὡς ἡνέτοιμος τὸ πῶς, ὡς πῶς αὐα-
 ἀραβίαν. Ἐπὶ τὴν μὲν πῶς αὐα-
 κατὰ γὰρ αὐτῶν χρεῖα,

in Arabiam, velut adhuc viuo fratre suo festi-
 nabat : ut pecunias à rege acciperet, quibus
 solis exoratum uti pro Phasiaclo sperabat avari-
 tiam Barbarorum. Etenim cogitabat, si Arabs
 minus memor fuisset paternæ amicitiae, ani-
 moque liberali parcior, vel mutuum ab eo
 sumere, quodd. redemptionis causâ praeberet
 pignori opposito ipsius filio quem redimeret.
 Secum enim habebat fratris filium, septem
 annos natum : trecentaque talenta dare de-
 creuerat, interpositis precationi Tyrus. Sed
 profectò studium fortuna praeuenerat : & Pha-
 siaclo mortuo nequicquam fratrem diligebat
 herodes. Non tamen vel apud Arabas saluam
 amicitiam reperit. Denique Malichus rex eo-
 rum praeiussit qui hoc admonerent, quanti-
 mum reuertere cum ex finibus suis iubet, si-
 mulatione quidem Parthos per legatos petisse,
 ut herodem Arabia pelleret : certa verò causa
 fuit, quodd. vicem Antipatro debitam negare
 proposuerat, neque pro beneficiis ab eo per-
 ceptis aliquid eius nilis gratiae rependere, con-
 solationis egentibus. Impudentiae verò sua-
 fores habebat, qui Antipatri vellent abiura-
 re deposita. Erant autem circa cum potentissi-
 mi. Proinde herodes ubi Arabas ex ea sibi
 causa hostes esse deprehendit, unde amicissi-
 mos exultabat, eaque respondit nunciis,
 quæ dolor imperauit, Ægyptum versus rece-
 dit. & prima quidem vespere in quoddam a-
 greste sanum, dum post se relictos reciperet,
 diuertit. Postero autem die cum Rhinocolu-
 ram peruenisset, fratris ei mors nunciatur. ac-
 ceptoque tanto luctu, quantum curarum æ-
 stum deposuit, ibat ulterius. Itaque Arabem
 serò facti prænitiuit : & qui reuocarent eum,
 quem contumeliosè tractauerat, velociter
 misit. herodes autem in Pelusium peruenerat
 ibique transitu prohibitus ab eius rei specula-
 toribus, rectores adit : & illi famam viri di-
 gnitatemque reuertere, Alexandriam cum pro-
 lequuntur. Ingressus autem ciuitatem, à
 Cleopatra honorificè susceptus est, ducem
 sibi militum fore eum ad ea quæ parabat, exi-
 stimante. Posthabitis autem reginæ precibus,
 neque hyemis asperitatem, neque marina dif-
 criminata, quo minus nauigaret Romam, exti-
 mit. Circa Pamphiliam verò periclitatus, ma-
 iore oneris parte reiecta, vix in Rhodum ve-
 hementer bello Cassij vexatam, saluus euadit,
 amicorum autem suorum, Ptolemæi & Sa-
 phinij receptus hospitio, licet rei pecuniariae
 premeretur inopia, maximam tamen ædificat
 nauim triremem : eaque cum amicis delatus
 Brundisium, atque inde continuò Romam pro-
 fectus, familiaritatis paternæ gratia primum
 conuenit Antonium : eique tam suas quàm ro-
 tius generis clades exponit : quodd.que affinitibus
 suis in castello relictis, atque obsidione cinctis
 ad eum hyeme supplex nauigasset. Itaque tan-
 tæ miserationis casu miseratus Antonius, &
 memoria quidd. iunctæ cū Antipatro dextera,
 tū verò ipsius qui aderat contemplatione virtu-
 tis, etiam tunc cum regē constituere proposuit
 Iudæorum, quem ipse tetrarchā antea se-
 ce at. Non minus autem quàm fauore herodis, odio
 ducebatur Antigoni. hunc enim & seditiosum,
 & Romanis inimicum esse arbitrabatur.

Cæsarem quidem habebat multo quàm ipse A
paratius renouantem Antipatri expeditiones,
quas in Ægypto cum eius patre pertulerat: &
hospitium & in rebus cunctis beneuolentiam:
cùm præter hæc ipsius quoque Herodis stre-
nuitatem cerneret. Verumtamen & senatum
conuocabat ubi Mellala, & post eum Atra-
tinus, astante Herode, patris eius merita, &
ipsius circa populum Romanum fidem prose-
quebantur, quo simul hostem Antigonum B
demonstrarent: non solum quòd intra bre-
ue tempus is dissidere cœpisset, verum etiam
quòd antea quoque populo Romano despe-
cto, Parthorum iussu regnum curauisset
accipere. His autem commoto senatu, cùm
Antonius etiam bello contra Parthos geren-
do vtile esse diceret Herodem regem creati,
omnes assentiunt. Dimissoque senatu, Anto-
nius quidem & Cæsar egrediebantur, medi-
um stipantes Herodem. Consules autem cum
aliis magistratibus antecedeabant, cæsuri ho-
stias, decreuimusque senatus in Capitolio re-
posituri. Primo autem die regni Herodis, apud
Antonium cœnatum est. C

CAP. XII.
De bello
Herodis è
Roma re-
deuntis, pro
Hierosoly-
ma & con-
tra latrones.
*Ant. lib. 14.
cap. 23.*

Eodem verò tēpore Antigonus apud Mas-
adam inclusos obsidebat. aliis quidem vi-
ctui necessariis abundantes, aquæ autem ino-
pes. Vnde Iosephus quoque frater Herodis cū
ducentis familiaribus suis ad Arabas confuge-
re cogitabat: audito quòd eorum quæ in He-
rodem commiserat, Malichum pœnitet: ca-
stellumque reliquisset, nisi circa noctem, qua
exiturus erat, plurimum imbrium contigillet
effundi. aqua enim repletis puteis, fugiendi
causa non erat. adeò vt etiam vltro in Anti-
goni militem eruptiones auderent: multos-
que nunc aperto prælio, nunc insidiis neci da-
rent: non tamen illis omnia pro voto cede-
bant, sed ipsi quoque interdum cū aduerso casu
revertebantur. Interea dux Romani militis
Ventidius, prohibitum missus Parthos à Syria,
post illos in Iudæam venit: verbo quidem vt
Iosepho & qui vnà obsidebantur, fectet auxi-
lium: re autem vera, vt pecunias auferret
Antigono. Itaque cū non longè ab Hiero-
solymsis tetendisset, quæstu expletus, ipse
quidem cum maxima exercitus parte discessit.
Silonem verò cum paucis, ne furtum depre-
henderetur, si omnes abduxisset, reliquit. An-
tigonus autem sperans iterum Parthos sibi ad-
iumento fore, Silonem interim placabat: vt
pendente spe, nihil inquietaret. Iam verò na-
ui ex Italia in Ptolemaidem deuectus Herodes,
non parua manu coacta externorum atque
gentilium, per Galilæam aduersus Antigo-
num properabat, Ventidij & Silonis fultus
auxilio: quibus Gellius ab Antonio missus,
vt Herodem in regnum deducerent, per-
suasit. horum autem Ventidius quidem tur-
bas in ciuitatibus, quæ propter Parthos eue-
nerant, componebat. Silonem verò Antigo-
nus in Iudæa mercede corruperat. Non tamen
Herodes opis egebat: in dies enim singulos,
quo magis iter promouebat, augebantur eius
copiæ. nam præter paucos omnis ei Galilæa
consensit, & præpositum habebat præmium
necessarium Masadam, vt primùm affines
suos obsidione liberaret, sed impedimento fu-

καίσαρα μὲν ἔτι εἶχεν ἰσομῶντες αὐτὴ τὰς ἀντιπαύξει
στρατίας ἀνακινῶμενοι, ἀλλὰ κατ' ἀρμπτον αὐτὴ τῷ πατρὶ
συνδιδίωκε, τὴν τε ξενίαν, καὶ τὴν ἀπασιν δυνάμειν, ὁ
ρωτῆτα γὰρ μὲν καὶ τὸ ἥρωδ' εὐδραστήριον συνῆκε καὶ τὴν
βουλὴν ἐν ἧ μεσασαλᾷ, καὶ μὴ αὐτὸν ἀπεσπίνος ὠφθα-
λμοσάμμοι τὸ ἥρωδ' ἐλθόν, τὰς τε παρ' αὐτῶν διεργασίας, καὶ τὴν
αὐτὴ πρὸς Ῥωμαίους δυνάμειν διζήσαν, ὅσοι φανόντες
ἄμα καὶ πολέμιον τὸ ἀντίγονον, ἐξ ὧν ἡ μόνην διελύχθη
τάχιοι, ἀλλ' ὅτι καὶ ὁ παρθὼν λάβοι τὸ ἀρχιὼν, Ῥω-
μαίους ὑποφύγων, τὴν ὁ σὺγκλητὴ πρὸς ταῦτα κινήσας,
ὡς παρελθὼν αὐτόν, ἐπὶ πρὸς τὸν παρθὼν πόλεμον
βασιλεύσει ἥρωδ' ἐλθόν, συμπεριφέρειν, ὁππότε φέρεται
παύειν. λυπείσης ὅτι βουλῆς, αὐτόν, μὴ καίσαρ, μέ-
σον ἔχοντες ἥρωδ' ἐξήσαν. ἀπεσπίνον ὅτι συνταίς
ἄλλαις ἀρχαῖς, οἱ ὑπάτοι, θύσαντες τε, καὶ τὸ δόγμα
αἰαθήσαντες εἰς τὸ κραπτόλιον. τὴν φωνὴν ἥρωδ' οὐ
τὸ βασιλείας ἡμέρας, αὐτόν, εἰς εἰς αὐτόν.

Κεφάλαιο 16.

Παρά τὸν χρόνον τῶτον, αἰτήριος ἐπολιόρκει τοὺς ἐν μασιάδα, τοὺς μὲν ἄλλοις ἐπιτηδείους διαρκεμένους, σπαιρίζοντας ἢ ὕδατος. διὸ καὶ ἰώσηπος ὁ ἀδελφὸς ἡρώδου συνὶ δρεκοσίοις τῶν οἰκείων, δραστήριον ἐβηλόυτο εἰς ἀρσabas, ἀκηκοὺς τῶν εἰς ἡρώδην ἀμύρτημάτων μάλα καὶ μετέλεον. καὶ ἐφθη καταλιπὼν τὸ φερέριον, εἰ μὴ φεῖ τ' ὑνκτα τ' ἔξοδον συνέβη πλείστον ὕσαι. τῶν γὰρ ἐκδοχέων ὕδατος ἀναπληροῦνται ἡ ἐν τ' ἐρηξίᾳ φυγῆς, ἀλλ' ἐπεξήσαν ἡδη τοὺς φεῖ αἰτήριος. καὶ τὰ μὲν, φαιερῶς συμπλεκόμενοι, τὰ δὲ λοχῶντες συχνοὺς διέφθειραν. ἡ μὲν ἐν ἅπασιν ὡς ὁχοῦν, ἐστὶ δὲ ὅπῃ καὶ αὐτοὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητοῖς. καὶ τούτῳ βεντίδος ὁ ῥωμαίων στρατηγὸς πεμφθεὶς ἐκ σειράς παρ' οὗ αἰέρειν μετ' ἐκείνοις εἰς ἰουδαίαν παρέλαβεν, λόγῳ μὲν ὡς βοηθήσων τοῖς φεῖ ἰώσηπου, ἔργῳ δὲ αἰτήριον ἀρνημένους. ἐγγιστα ροῦν ἰεροσολύμων αὐλιστάμνος, ὡς ἐντελέθη χρημάτων, αὐτὸς δὲ αἰεχώρει μετ' ἐκείνης δυνάμεως, σίλωνα δὲ συμμεινὴν καταλείλοιπεν, ὡς μὴ κατάφωρον τὸ λῆμμα ποιήσειεν πάντας ἀπανασήσας. αἰτήριος δὲ πάλιν ἐλπίζων παρ' οὗ ἐπαμύνην αὐτῶν, καὶ σίλωνα τέως ἐδεράδουσιν, ὡς μηδὲν ἐνοχλοῖν φεῖς τὰς ἐλπίδας. ἡδη δὲ ἡρώδης καταπεπλοκαῖς ἐκ τῆς ἰταλίας εἰς πόλιν μαΐδα, καὶ συναγροχῶς δύναμιν ἐν ὀλίγῳ, ξένων τε ὁμοφυλῶν, ἡλαυνε δὲ τ' θαλιλάμας ἐπ' αἰτήριον, συλλαμβανόμεναι βεντιδίτη ἐκ σίλωνος, οὗς δὲ ἄλλος ὑπ' αὐτῶν πεμφθεὶς, ἡρώδην συγκατάγειν ἐπεισιν. ἐνύχασι δὲ βεντίδος μὲν, ἐν ταῖς πόλεσι, τὰς δὲ παρ' οὗ παρεχάς καθεῖς ἀμνος, σίλων δὲ ἐν ἰουδαίᾳ, χρεῖμασιν ὑπ' αἰτήριον διεφθαρμένος. ἡ μὲν ἡρώδης ἐχρὺς ἠπόρει, φερόντων δὲ αὐτῶν, κατ' ἡμέραν ἤνεστο ταῖς δυνάμεως, καὶ πάλιν ὀλίγων, πᾶσα θαλιλάμα φερόντων. φερόντων μὲν οὐκ τὸ ἀναγκάζον ἀγώνισμα μασιάδα, καὶ τὸ ῥύσασθαι φερόντων οἰκείους ἐκ τῆς πολιούριας. γίνεται δὲ ἐμπόδιον ἰσππῃ. ταύτῳ γὰρ ἐχρὺν πολέμιαι οὖσαν, ἔχειται

Ant. 15. 14.
cap. 24.

G

περιέχει, ὡς μὴ χαρῆντος ἐπὶ ἱεροσολύμων, καὶ τὰ αὐτὰ
 πῶς ἰχθυεῖς ἔρμα καταλίποτο. συνῆπτε δὲ καὶ οἱ σίλων
 ἀσπόμενος τῆς ἀπαρτασάσης. περιέειπεν δὲ ὡς δὲ
 περιέειπεντο ἰεροσολίται διώκοιτες, ἐπὶ τῆς ἡρώδης ἐκ-
 δραμῶν μετ' ὀλίγου εἰσῆκε, ἔπειτα τῆς ἡρώδης, καὶ οἱ σίλων
 διασώζει κακῶς ἀμυνόμενον. ἔπειτα ἰεροσολίται ἐλθόν,
 πρὸς τὸν μακάριον ῥυσόμενος τοῖς οἰκίαις ἡπείχετο. καὶ
 τὸν ἡρώδη, ὡς μὴ παρὰ φίλῃ περιέειπεν, οὐδ' ἔτι, τὸ
 αὐτὸ κλέος, οὐδ' ἔτι δὲ ἀμφοῖν διηγήσας ἀμειβή-
 πλους, καὶ μὲν ἐλπίς, ὡς ἐκ βασιλείας ἐβόη. δυσ-
 νητος δὲ ἦν δύναμις ἡδρωτο. περιέειπεν δὲ ἀντίγονος
 ἐνὶ δρόμῳ, καταπύδεια τὸν παρὸν περιελαχίζον. ἐν οἷς
 ἐδόν, ἡμμερὰ τοῖς πολέμοις ἐβλαπέν. ἡρώδης δὲ τοῖς π
 ἐκ μακάριος οἰκίαις ὡς λαβὼν ῥάδιος, ἐθρῆσαν
 τὸν φρέιον, πρὸς τὰ ἱεροσολύμα. συνῆπτε δὲ αὐτῷ
 τὸ μὴ σίλωνος στρατοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς πό-
 λιος τὴν ἰσχυρὰν καταπύδεια. στρατοῦ δὲ ἀσπόμενος
 δὲ κατὰ τὸ πρὸς δύσιν κλίμα τὰ ἄστρος, οἱ ταύτης
 φύλακες, ἐπὶ δὲ οὐκ ἐπὶ τὴν αὐτοῖς. ἄλλοι
 δὲ κατὰ εἴρος ἐκ δύνοντος, ἀπεπείραντο τῶν περιελα-
 μένων. ἡρώδης δὲ, τὸ μὲν πρῶτον, κηρύσσειν ἐπὶ τὸν πύ-
 χος ἐκείνου, ὡς ἐπὶ ἀγαθῇ π. παρῆναι τὴν δύνου, καὶ
 ἐπὶ σπηλαίᾳ τῆς πόλιος, μὲν μὴ τὸν ἰχθυεῖς ἀ-
 μυνόμενος, δύνον δὲ καὶ τοῖς διαπορεύεσθαι ἀμει-
 σίας. ἔπειτα δὲ ἀντιπαρηγορευόμενος οἱ πρὸς τὸν αὐτῷ
 γονον, ἦν κατὰ οὐκ ἐπὶ τὴν κηρύσσειν ἔσαν πιναι,
 ἔπειτα μὴ ἀλλοιῶν, τὸ λοιπὸν ἀμυνόμενος τοῖς δυν-
 τὴν πύχους ἐπὶ τῇ πύχους ἐπὶ τῇ πύχους. οἱ δὲ, τῆς ἀ-
 παντας δυνὸν τῶν πύχους ἐπὶ τῇ πύχους. ἡ-
 ρῶδης δὲ καὶ οἱ σίλων ἀπικαλύψατο τὴν δυνόδεια.
 ἐπισκοπασάμενος δὲ πολλοὺς στρατοῦ, πρὸς τὸν
 πύχους ἀναβῶν, καὶ χρέματά τινος εἰς τρεφῆς ἀπα-
 τῆν, ἀπῆλθεν τὸ σφῆς χειμαρυνόμενος εἰς τοῖς ἐπὶ πύ-
 χους τῶν πύχους, ἔπειτα δὲ τὰ πρὸς τὴν πόλιν μὴ ἔρμα,
 πάντα τῶν πρὸς ἀντίγονον περιελασάμενος, ἐπὶ
 τῇ τὸν στρατοῦ πύχους, καὶ ἀναχωρεῖν ἐπείχετο. ἡρώ-
 δης δὲ ἐν τῇ χάαν τοῖς πύχους τὸν σίλωνος ἡρώδης,
 καὶ κατὰ πύχους τοῖς στρατοῦ, ἔδῃτο μὴ καταλι-
 πεῖν αὐτὸν, ὑπὸ τῇ πύχους καὶ ἀντιπύχους καὶ τῆς σφῆς
 τοῦ περιελασάμενος. λύσειν δὲ αὐτὸν ἐπὶ αὐτῇ
 τῇ πύχους. καὶ μὴ τὴν δύνου, ὡς δὲ οὐκ ἐπὶ αὐ-
 τὸς εἰς τὴν χάαν, τοῦ αὐτῷ αὐτοῖς ἐπὶ πύχους ἀφ-
 ὄντας ἐκόμενος, ὡς πύχους ἀποκόψαι τὰς σίλωνος
 περιελασῆς. εἰς τὴν πύχους ἡρώδης μὴ διαλίσσιν τὴν
 χορηγίας περιελασάμενος, ἐπὶ τῇ πύχους πύχους σαμ-
 ρείας, ὡς αὐτὸν δὲ ἡ πόλιν αὐτῶν, οἶνον, καὶ ἔ-
 λαμον, καὶ βοσκόμενα κατὰ τὴν εἰς ἱεροσολύμα. ταῦτ'
 ἀκούσας ἀντίγονος, διέπειν μὴ πρὸς τὴν χάαν, εἰρ-
 γυν καὶ λοχῶν τοῖς σπηλαίᾳ καλῶν. οἱ δὲ ὑπὸ πύχους,
 καὶ πολὺ πύχους ὅπλιν μὴ πρὸς τὴν ἱεροσολύμα σπη-
 λείᾳ. διέπειν δὲ ἐπὶ τῇ πύχους ὡς ἀφ-
 λάσσοιτες τοῖς πύχους ἐκόμενος. καὶ μὴ ἡρώ-
 δης ἡρώδης. δύνου δὲ πύχους ἀναβῶν, ὡς πύχους μὴ
 ἡρώδης, πύχους δὲ ἱεροσολύμων ἦσαν, ἔχουσαι καὶ μεθο-
 φόρους μετὰ τὰς, πρὸς οἷς ὀλίγους τῶν ἱππίων, ἐπὶ
 τὴν ἱεροσολύμα ὡς ἀγίνετα. καὶ τὴν μὲν πόλιν

videbatur: ne dum ipse peteret Hierosolymam,
 receptaculum à teigo aliquod inimicis relin-
 queretur. Silo autem iungit agmina, inuenit se
 gaudens resistendi occasionem, quod eum
 persecutio premeret Iudæorum. Hos autem
 Herodes paræ manus excursionem perter-
 ritos, maturè in fugam vertit: & Silonem
 malè repugnantem, periculo eripit. Dein-
 de capta Ioppe, suos liberaturus ad Malla-
 dam festinabat: dum indigenarum alios a-
 micitia paterna sibi sociaret, alios ipsius glo-
 ria, nonnullos utriusque beneficis debita vi-
 cissitudo: plurimos tamen ipse, ut à rege cer-
 tissimo. Iamque validissimas quæsierat mili-
 tum copias: sed Antigonus iter eius impedi-
 bat, loca insidiis opportuna præoccupans,
 unde nullum aut minimum afferebat hostibus
 detrimentum. Herodes autem faciliè receptis
 ex Mallada pignoribus, suis & rebus, à castel-
 lo in Hierosolymam perrexit. Cui se Silonis
 milites & multi ex ciuitate iunxerunt, virium
 eius timore perculsi. Castris autem positis ad
 occidentalem regionem oppidi, custodes eius par-
 tis ipsum sagittis & iaculis impetebant: ab al-
 liis verò per cuneos excurrentibus primæ
 frontis acies tentabantur. Herodes autem
 primò circa muros præconis voce decla-
 ri iussit, populi se bono & saluti ciuitatis
 aduenisse: pœnasque ab nullo quamvis ma-
 nifesto inimico repetiturum, sed discordi-
 simis etiam offensarum obliuionem daturum.
 Deinde cùm allocutionibus contrariis pars
 Antigoni obstaret, quò minus aut præcones
 exaudire, aut voluntatem mutare quispiam
 posset, quod reliquum erat, suis imperat mu-
 ritorum detentiores deturbare: atque illi statim
 sagittis cunctos ex turribus in fugam verte-
 runt. Ibi tunc Silonis detecta corruptio est.
 Multis enim militum subornatis, qui rebus
 egere se necessitati acclamarent, pecuniâ-
 que alimentis poscerent, atque hyemandi
 gratia in loca opportuna dimitti (nam ciui-
 tati proxima deserta erant, ita omnibus ab
 Antigono antè prouisis) & incitabat exerci-
 tum, & ipse recedere conabatur. Herodes
 autem non solum duces qui Siloni parent:
 sed etiam milites ubi plurimi essent conuenien-
 do, rogabat ne se detituerent, quem scirent à
 Cæsare & Antonio & lenatu deductum, in vno
 die pollicitus eos penuria soluere. Deinde hæc
 precatus ipse agros adit: tantamque his exhi-
 buit copiam commeatus, ut Silonis omnes
 accusationes perimeret. simulque prospiciens,
 ne vel in posterum ministrare delinrent, ac-
 colas Samariæ per epistolas admonebat (nam
 ciuitas eius se clientelæ dederat) ut alimenta
 & vinum & oleum, & pecora in Hierichun-
 ta deferrent. Hoc ubi audiuit Antigonus,
 statim qui frumentatu hostes prohiberent, at-
 que insidiis opprimerent, per agros dimittit.
 Illique iussis obediunt, & magna iam manus
 armatorum super Hierichunta fuerat congrega-
 ta. Discreti autem montibus infidebāt, si qui
 exportarent victui necessaria speculantes. Non
 tamen Herodes otiosus erat, sed decem cohorti-
 bus comitatus, quinque Romanorū, & quin-
 que Iudæorum, quibus permixti erant etiam

mercede conducti trecenti, præterea paucis equitibus Hierichunta peruenit: & ciuitatem quidem

Am. lib. 14.
cap. 24.

Am. lib. 14.
cap. 25.

vacuam habitatoribus reperit, quingentos ve-
to cum mulieribus ac familiis montium occu-
passe cacumina. & hos quidem captos dimi-
sit: Romani autem in reliquam ciuitatem ir-
tuunt, eaque diripere, cum plenas do-
mos offendissent omnigenis opibus. Rex au-
tem apud Hierichunta praesidio collocato, re-
uersus est: Romanumque militem in his quae
sibi accesserant ciuitatibus, hoc est Idumaea,
& Galilaea, & Samaria, hyematurum dimi-
sit: Antigonus quoque Silonis corruptione
meruit, ut exercitus partem Lyddenses susci-
perent in Antigoni gratiam. Et Romani qui-
dem armorum cura solutis, ceteris omnibus ab-
undabant. Herodes autem non quiescebat,
sed Idumaeam duobus millibus peditum, &
quadringentis equitibus, misso etiam fratre
suo Iosepho, communiuit, ne quid noui cum
Antigono tentaretur. Ipse autem, matre cum
aliis quos ex Massada liberauerat affinis
suis in Samariam translata, ibique tutissime
collocata ut cetera Galilaeae subuerteret, atque
Antigoni praesidia expelleret, proficiscitur.
Cumque Saphorim, licet vehementissime
ningeret, peruenisset, facillime ciuitatem
capit, custodibus eius ante aggressionem fuga
dilapsis, ibique suis militibus, quos hyems
fatigauerat, recreatis (erat enim magna co-
pia comineatus) aduersus latrones in spelun-
cis degentes duxit animum: qui pleraque il-
lius regionis incurstantes, non minoribus quam
belli cladibus incolas afficiebant. Praemissis
autem tribus peditum cohortibus, unaque a-
la equitum in vicum Arbelam, ipse diebus
quadraginta post cum reliqua manu superue-
nit. Nec tamen eius incursum hostes extimue-
re, sed armati obuiam procedebant, peritia
bellatoris sui, & ferocitate latronis. Deinde
praelio commisso, dextro ipso cornu, si-
nistrum Herodis in fugam pellitur. Ille au-
tem de suo dextro circumgressus, velociter sub-
uenit, & suos quidem a fuga retrahit: irruen-
do autem in hostes impetum persequentium
refrenabat, donec a fronte pugnantes violenti-
ae concesserunt: qui tamen eos usque ad Ior-
danem caedendo persequeretur: & magna fugi-
entium parte perempta, ceteri trans fluminis di-
iecti sunt: & Galilaea metu est purgata, nisi quod
in speluncis latitantes reliquerant, eorumque
causa diutius ibi remorandum fuit. Quamobrem
primi laboris fructum militibus rependebat,
centum quinquaginta argenti drachmas singu-
lis diuidendo: eorumque ducibus multiplicatam
summam ad hybernas mittendo. Phorois autem
fratri minimo scripsit, ut & foro venalium
consuleret, muroque castellum Alexandrium
cingeret: quae ab illo curata sunt. Interea circa
Athenas verfabatur Antonius. Ventidius
autem ad bellum contra Parthos Silonem
atque Herodem accessit: mandato eis per epi-
stolas, ut Iudaeae statum ante componerent. Sed
Herodes, libenter ad Ventidium Silone dimis-
so, ipse aduersus latrones in speluncis habi-
tantes mouet exercitum. Ista autem spelun-
cae in praeceptis montibus erant, vndique inac-
cessae, transversosque tantum ac perangustos
ascensus habebant: saxumque ab eorum
fronte usque ad fauces altissimas pertingebat,

A καταλειμνών δέσκει. πινθησίους ἢ τὰ ἄλλα
κατειληφότες σὺν γυναῖξί καὶ ἡμετέροις. αὐτοὺς μὲν οὐκ,
ὅπολυν λαβὼν ῥωμαῖοι δὲ εἰσέρχονται, τὸ λοιπὸν αὐτοὺς
διήρπασαν, πλήρεις καὶ λαμβάνοντες τὰς οἰκίας παν-
τοίων κειμηλίων. ἰερχομένου μὲν ἐν φρεσὶ τοῦ βασιλέως
καταλιπὼν ὑπέρσφι, καὶ χειμείουσιν τὴν ῥωμαίων
στρατὴν εἰς τὰς περικυρκίας πόλεις διεσπείρεν,
ἰουδαίαν καὶ γαλιλαίαν, & σαμαρείαν. ἐπιτύχει ἢ καὶ ἀν-
τήροτος ὡς τῆς σίλωνος δωροδοκίας, ὑποδέχεται
τὴν στρατὸν μοῖραν ἐν λυδδαῖς διεσπείρων αὐτῶν.
καὶ ῥωμαῖοι μὲν ἐν ἀφθόοις διήγον αἰετῶν ἢ τῶν ὀ-
πλων. ἡρώδης δὲ ἐκ ἡρέμει. ἀλλὰ τὴν μὲν ἰουδαίαν
διχαλοῖς πιζοῖς, καὶ περικυκίοις ἐπιπύσει διελάμ-
βαι, πείψας τὸν ἀδελφὸν ἰωσήπον, ὥς μή τι κατε-
ριδεῖν πρὸς ἀντήρον. αὐτὸς ἢ τὴν μητίαν, καὶ ὅσους
ἐν μασάδας οἰκίαις ἐξήγαγε, μεταστὰς εἰς σα-
μαρείαν. καὶ καταστὰς ἰωσήπου ἀσφαλὲς, ἦεν ἅ λαιπὰ
τὴν γαλιλαίαν καταστρέφοντος, καὶ τὰς ἀντήρον φρεσὶ
ἐξελάσων. πρὸς ἢ τὴν σίλωνον ἐν ἡμετέροις σο-
φροτάτω διαύτας, ἀκμῇ τῶν λαμβάνει τὴν πό-
λιν, πρὸς τῆς ἐφ' ἧς τῶν φυλάκων ἀφύρνονταν. ἐνθα
τοὺς ἐπορεύοντες ὑπὸ τῆ χειμῶνος κακωδύντας αἰάλα-
βὼν, πολλὰ δὲ λῶ ἀφ' ὧν τῶν ἐπιπυδίων, ἐπὶ τοῖς
ἐν τοῖς σπηλαίοις ἄρματοι λησῶν, οἱ πολλοὶ ἡνί-
χως κατατρίχοντες, ἐκ ἐλάττω κακὰ πολέ-
μου διττίδιον τοῖς ἐπιχωρίοις. πρὸς πείψας δὲ
πιζῶν τρία τέλη, καὶ μίαν ἰλίαν ἰσχυρῶς πρὸς ἀρβη-
λα κώμην, αὐτὸς μὲν πασαρῶντα ἡμέρας ἐσπῆλθε
μὲν τὸ λαιπὸν δυνάμει. ἐκ μὲν πρὸς τὸ ἐφ' ὧν ἰδε-
σαι οἱ πολέμοι, μὲν ἢ τῶν ὀπλων ἀπὸ τῶν τῶν μὲν ἡμ-
πειρίας πολεμικῶν ἔχοντες, τὸ ἢ δεύρος ληστικόν.
συμβαλόντες γοῦν τὰς σφίτερας διέξω τὸ δυνάμει
κίρας τῶν ἡρώδου ἔπεινται. πρὸς ἐλδὼν ἢ τῶν ἡρώ-
δης ἐκ τῆ κατ' αὐτὸν διέξω, πρὸς ἐλδὼν. ἐπὶ
E μὲν οἰκίαν ὑπέρσφι ἐκ τῆς φυγῆς. τοῖς ἢ διώκον
ἐπιπύων, ἀνέκοψεν τὴν ὀμίαν, μέχρι τὰς καὶ σόμα
πρὸς βολεῖς μὴ φέροντες, ἐκίλιναν. ὅς, ὡς ἰορδα-
νου κτίνειν εἶπετο, καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν μέγας διέρθει-
ρην, οἱ λοιποὶ δὲ ὑπὸ τὸν ποταμὸν ἐσκαδαῖσαν, ὡς
τι τὴν γαλιλαίαν κακὰ δαρδὰ φόβον, πολλὰ κατὰ
σὺν οἱ τοῖς σπηλαίοις ἐμφωλῶντες ὑπελείποντο, &
ἐπὶ τοῖς τοῖς ἰδεῖν διατρίβει. διὸ δὲ φράστον τοῖς
στρατῶντας τὰς ἐκ τῶν πεπονημένων ἐπιχωρίας ἀ-
πιδίδου, δανείων ἐκαστὴν δραχμὰς ἑκατὸν πενή-
κοντα ἀργυρίου, & τοῖς ἡμέροις πολυπλοῖον δι-
πύμην εἰς οὐκ ἐχειμείζον σαθμοῖς. φράστα ἢ τῶν
νιωτάτω τῶν ἀδελφῶν ἐπὶ σίλλι τῆς πρὸς ἀν-
τοῖς ποιῶν πρὸς οἰαν, καὶ τριχίζον ἀλεξάνδρειον.
κακῶν ἀμφοτέρων ἐπιμαλῆθη. ἐν ἢ τούτω,
πρὸς μὲν ἀδελφῶν διήγον αὐτῶν. ἐν τῶν τοῖς
G τῶν πρὸς παρδοῖς πόλεμον σίλωνος καὶ ἡρώδου με-
ταπύμνωτο, κατὰ σίλωνος πρὸς ἐπὶ σίλλων, τὰ
πρὸς ἰουδαίαν. ἡρώδης μὲν ἀσμένως σίλωνος πρὸς
ἐν τῶν τοῖς ἀπολύτας, αὐτὸς ἐπὶ τοῖς ἐν τοῖς σπηλαίοις
ἐσκαδαῖσαν. τὰ ἢ σπηλαία τῶν πρὸς ἀποκρί-
μοις ὄρεσιν λῶ οὐδ' ἀμῶδον πρὸς οἰαν, πλάγας δὲ
αὐτοῖς μόνον ἔχοντα σινοτάτας. ἢ κατὰ μέτωπον
αὐτῶν πύμα κατὰ τῶν εἰς βαδυστάτας φάραγας,
ὁρδῶ

Ἡρώδης δὴ πρὸς τὴν χαράδραν ὡς τε τὴν βασιλείαν μέ-
 λει πολλὰ μὲν ὑπορεῖν πρὸς τὸ ἀμύχανον τὸ πόλεον· ἡ-
 λώτατον δὲ δὴ ποῖα χηῖστα δὲ σφαλερωτάτη. τοῖς γὰρ
 ἀλλήλοις καθιμύει ἐν λαφύρασι τοῖς τοῖς τοῖς τοῖς τοῖς τοῖς
 ἀποσφαττὸν τε αὐτοῖς συνήγειρε, καὶ πῦρ ἐτίθει τοῖς
 ἀμυνόμενοις. βεληθεῖς δ' ἐξ αὐτῶν καὶ φειδόμενος πρὸς
 Ἡρώδης, ἐκέρχεν ἀποχαιρῆν πρὸς αὐτόν· τὸ ἐβελου-
 σίας μὲν ἔδιδε πρὸς δέ τοις καὶ τῶν βασιλευμένων ἢ πολλοὶ
 τὸ ἀρχιμαλίστας ἀποδείκνυσι δαίμον· ἐνθα καὶ τῶν γη-
 ραῖν πρὸς ἐπὶ τὰ παῖδων πατήρ μὲν τὸ μὲν, διορμήους
 τοῖς παῖδας ἐπὶ τῶν σφίσιν ἐξελθεῖν ἐπὶ διζίαν, αἰεί-
 νη ἔρωτον τοῖς καὶ ἴνα ἀποδείκνυσι καλῶς, αὐτὸς ἴ-
 σαστο δὲ τὸ δάμον, ἔτ' αἰεὶ ἀποδείκνυσι τῶν ἡν ἀπὲ-
 σφαττῶν. ἐξ ἀποπνέει Ἡρώδης ἀποβλέπων, τῶν τε παθε-
 σιν χειρῶν, ἔτ' ἀποσβύτη διζίαν ὡρεῖα, φειδόμενος τῶν
 τῶν ἀποπνέει. ὁ δὲ πρὸς ἔδιν ἐν δόξῃ τὸ λεγόμε-
 νον, ἀλλὰ καὶ ἀποσβύτη τὸν Ἡρώδην εἰς ἀποπνέει-
 τα, ἐπὶ τοῖς παῖσιν ἀναρεῖ καὶ τὸ γυναικα, ἔτ' ἀποβλέπων
 καὶ τὸ κρημνὶ τοῖς νικεῖς τὸ τελευτάτον καὶ αὐτὸν ἔρρι-
 ψεν. χερσὶν μὲν ἔτι τὰ ἀσπλάρα, ἔτ' ἐν αὐτοῖς Ἡ-
 ρώδης καταλυπὼν ἢ τὸ σπαστὸ μοῖραν ὅσον ἀποχαιρῆν
 ὑπελάμβανεν πρὸς τὰς ἐπὶ νικασίας, καὶ πολυμύτοις
 ἐπ' αὐτῆς, ἐπὶ σπαστὸν ὑπερρεῖν, ὁπλίτας μὲν τει-
 χιλίου, ἐπὶ πρὸς ἢ ἀγῶν ἐξακοσίοις ἐπ' ἀντήρον. ἐνθα
 πρὸς τὸ ἀποχαιρῆν αὐτῶν λαβόντες ἀδελφὰς, οἷς ἔθος ἦν
 δορυβεῖν τὸν γαλιλαῖον, κτείνουσιν μὲν πολυμύτοις τὸν
 σπαστὸν ἀδελφῶν ἀποσβύτη, ἐπὶ δόξῃ ἢ τῶν
 χαιρῶν ποιόμενοι τὰς ἀναφυγὰς εἰς τὴν ἡλ, καὶ τὰ δυ-
 σπαστὰ τῶν χαιρῶν. πυθόμενος ἢ Ἡρώδης τὸ ἐπα-
 νάσασιν, δὲ τὰ χαιρῶν ἐπὶ βοῦθει, καὶ πολὺ μὲν αὐτῶν πλῆ-
 θος διέφθειρεν, τὰ φερούμενα ἢ πᾶσι πολυμύτοις ἐξελ-
 λων, ἐπὶ τῶν μεταβολῶν εἰς ἀποπνέει τὸ δὲ τῶν
 πολυμύτων ἐκ τὸν τάλαντα. ἦδ' ἢ πᾶσαν μὲν ἐξελ-
 λαμένην, ἀπὸ τῶν ἢ παρόντων, βεντῆδος δὲ πρὸς εἰλαν-
 τος ἀπὸ τοῦ συμμάχου πέμπει Ἡρώδην καὶ ἀπὸ τῶν
 χιλίου ἢ πρὸς, καὶ δύο τάλαντα. τῶν τε σπαστῶν
 μαχαρῶν ἀπὸ τῶν ἢ ἐπὶ τῶν ἢ ἐπὶ τῶν ἢ ἐπὶ τῶν ἢ ἐπὶ τῶν
 δὸν ἀφικνέσθαι. πολλὰ δὲ τῶν Ἡρώδου βίας, καὶ
 ἐπὶ πρὸς τῶν βασιλείας ἀποπνέει, ἔτ' ἀπὸ τῶν
 δάμον ὑπερρεῖν. ὁ δὲ, καὶ τὸ κατὰ φερεῖν τὸ πέμ-
 ψας, ἀλλὰ τῶν πρὸς Ἡρώδην διδόντος, εἰς μὲν
 τῶν ἀποπνέει, καὶ ὑπερρεῖν. ὑπερρεῖν δὲ
 φιλίας, κατὰ σκοπὸς ἢ τῶν ἀπὸ τῶν ἀποπνέει, ἢ
 Ἡρώδην μὲν πρὸς τῶν ἀποπνέει. ἀποπνέει δὲ αὐτῶν
 τῶν δὲ τῶν ἀπὸ τῶν, τῶν τε πόλιν ἀπὸ τῶν, καὶ
 καὶ τὸ τῶν τειχῶν ὡς πολέμιον ἡμῶν, μέγας ἀ-
 δούμνος μαχαρῶν, εἰς ἀμυνόμενος πρὸς Ἡρώδην
 ἢ χαιρῶν, ἔτ' ἀπὸ τῶν δὲ τῶν πρὸς τῶν, δ-
 σιν ἐπὶ τῶν ἢ ἡμῶν ἀπὸ τῶν, μηδὲ μὲν τῶν ἢ
 Ἡρώδην φειδόμενος, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ τῶν ἢ χαιρῶν
 μὲν ἀπασιν. ἐφ' οἷς χαλεπῶς Ἡρώδης, ἀρμυρῶν
 μὲν ἀμυνόμενος μαχαρῶν ὡς πολέμιον, κατὰ τῶν
 ἢ τῶν ἢ ἡμῶν πρὸς ἀπὸ τῶν κατὰ τῶν τῶν
 μαχαρῶν ἀπὸ τῶν. ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ἢ τῶν ἢ τῶν
 τῶν ἢ τῶν ἢ τῶν, ὡς μεταδίδωκεν τὸν βασι-
 λῆα, ἔτ' ἀπὸ τῶν, αὐτῶν δὲ τῶν ἢ μὲν Ἡρώ-

rectum vallibus imminens, ut aliquandiu
 quidem rex pro loci difficultate quid ageret,
 incertus esset. Postremo autem placuit, ut
 molimine vteretur satis incauto. Etenim
 valentissimus quisque demissus arcibus, ex-
 ponebatur in ostia speluncarum. Hicque cum
 familiis eos mactabant, ignemque repugnan-
 tibus iniiciebant. Cumque aliquos ex his con-
 servare vellet Herodes, ut ad se accederent,
 voce præconis edixit. Sed illorum neque vo-
 luntarius se quisquam ei tradidit: sed & quos
 vis coegerat, multi mortem captivitati præ-
 tulerunt. Vbi etiam senior quidam, septem
 filiorum pater, orantes cum matre pueros, ut
 egredi sibi ad fœdera permitteret, occidit hoc
 modo: Iussit exire singulos, ipse ad ostium
 stabat, & prodentem quemque filiorum
 trucidabat. Herodes autem è specula hæc pro-
 spiciens, & dolore conficiebatur: & ut filiis
 parceret, seni dexteram cum precibus porri-
 gebat. Ille autem dictis eius nequaquam mi-
 nor factus, insuper humilem animum Hero-
 di exprobrauit. & post filios occidit uxorem:
 deiecitque desuper mortuis, postremo se-
 metipsum præcipitem milit. Speluncis igitur
 & qui in his erant ita subactis, Herodes
 relicta exercitus parte, quantum ne quis re-
 bellare tentaret satis esse arbitrabatur, eique
 parvi Ptolemæo præposito, in Samariam re-
 diit: scutatorum quidem tria millia, sexcen-
 tos verò equites in Antigonum ducens. Tunc
 que propter eius abscellum nacti licentiam,
 quibus Galilæam turbare mos erat, Ptolemæum
 quidem ducem aggressi, nec opinantem in-
 terficiunt. Agros autem vastabant, in palu-
 des atque in abscessiva loca refugientes. Qui-
 bus cognitis Herodes maturè succurrit: &
 magnam quidem eorum multitudinem morte
 consumit. Omnibus autem castellis obsidio-
 ne liberatis, huius mutationis causa multam
 exegit à civitatibus pecuniam, centum valen-
 ta. Iam verò Parthis expulsis, occiso etiam
 Pacoro, Ventidius Antonij licetis monitus,
 equitum mille auxilia duarumque legionum,
 adversus Antigonum mittit Herodi. eorum
 autem ducem Machæram, ut se adiutum ve-
 niret, per epistolas rogavit Antigonus, & de
 iniuria Herodis multa conquestus, & pecu-
 niam dare pollicitus. Sed is, nec enim ad
 quos missus fuerat, negligendum putabat,
 cum præsertim plura daret Herodes, in pro-
 ditione quidem ei non paruit, simulata ve-
 rò amicitia res Antigoni exploratum perrexit,
 non admissio Herodis consilio, dissuadentis id
 fieri. Antigonus autem, quia præsensit quid
 cogitaret, civitatem ei clausit, & tanquam
 hostem arcebat à mœnibus, donec Machæ-
 ram incepti puduit, & in Amathuntem ad
 Herodem recessit. Iratus autem quod res a-
 liter cesserat, quoscunque Iudæos offenderet
 interfecit, ut nec vel Herodianis parceret:
 sed ut Antigonianis omnibus abutebatur. Hæc
 cum ægrè ferret Herodes in Machæram qui-
 dem vindicare voluit, tanquam in hostem
 iracundiam verò repressit, & ad Antonium
 properabat, apud eum accusaturus Machæ-
 ræ iniquitatem. Ille autem delicta sua reputans

velociter regem consequitur: utque in gratiam secum redeat, multis precibus efficit. Neque tamen Hero-

ὑπὸ νόμων ἐν μέσσις αὐτοῖς ὀχληνέας ἐφαίνοντο, καὶ Ἀ
 πρὶν κατασκευάζειν τὰ τείχεα, ἔπρεον αὐτοὺς ὑ-
 εῖναι. καὶ δόλου τοῦ εἰπεῖν, ἐπὶ χερσὶν, ἐπὶ ὀπι-
 τοῖαις ἵστασθαι, εἰς ἔχαιον ἀπὸ χειρὸς διεγνακότες ἀ-
 μάλει πλεονέκτης δυνάμειος φεικτικῶς ἐφάν-
 τε μοῖσι δυνάμειον τὴν πολιορκίαν, ἵως τῷ ἡρώδου
 πνὴς ὑπὸ πλεονέκτης ἐπὶ τῶν τείχεσιν διαρρήσαντες,
 εἰς πύλωνα εἰς τὴν πόλιν, ἐφ' οἷς ἵκοντο ἀρχαῖ
 σοσίου. πρῶτα δὲ τὰ πρὸς τὸ ἱερὸν ἡλίκαιτο, καὶ
 τῆς δυνάμειος ἐπὶ χυδαίον πύργου φόνος ἐν μν-
 εῖος, τῷ μὲν ῥωμαίων ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς πολιορκίας Β
 διαρρησάντων, τὸ δὲ πρὸς ἡρώδου ἰουδαίου, μηδὲ
 ταῦτα ὑποπλάττει ἀπὸ δόλου αἰτίαν. ἰσφάτιζοντο
 δὲ παμπληθεῖς ἦντα τοῖς σκωπτοῖς, καὶ κατὰ τὰς οἰκίας
 σκωπόμενοι, καὶ τῷ ναοῦ προσφύγοντες. ἐν
 δὲ ἔτι γρηγορῶν ἥλιος, οὕτω ἀδυνείας γυναικῶν,
 ἀλλὰ καὶ οἱ γε φεικτικῶς τὴν βασιλείαν, καὶ φει-
 δικτικῶς ὡς ἀκαλοῦντος, οὐδεὶς ἐκράτισε τῆς δι- C
 ξίας, ἀλλ' ὡς περ μνηστικῶς πᾶσιν ἡλικίαν ἐπι-
 ξήσαν. ἦν δα καὶ αἰτήριος, μήτε τῆς πόλεως, μήτε
 τῆς τότε τύχης ἐννοεῖν λαβὼν, κατεῖσε μὲν δὲ τῆς
 βασιλείας, προσπίπτει δὲ τοῖς σοσίοις ποσὶ. κακίῳς μν-
 δὲν αὐτὸν οἰκτιρῶν πρὸς τὴν μετὰ βολὴν, ἐπιτρέλα-
 σέ τι ἀκράτους, καὶ αἰτηρόν τε ἐκάλεισεν. ἐ μὲν ὡς γυ-
 ναῖκα τε καὶ φερούσας ἐλδοῖσθαι ἀφῆκεν, ἀλλ' οὐ μὲν δι- D
 θεῖς ἐφυλάττειτο. φερούσας δὲ μὲν ἡρώδης κραυγῇ
 τῷ πολέμῳ τότε, κραυγῇ καὶ τῷ ἀλλοφύλῳ συμ-
 μάχων. ἄρμυτο δὲ τὸ ξενικὸν πλῆθος ἐπὶ θύαν τε
 τὸ ἱερὸν, καὶ τῷ καὶ τὸν ναὸν ἀγίων. ὃ δὲ βασιλεὺς, τοῖς
 μὲν ὡς ἀκαλοῦντος, τοῖς δὲ ἀπειλούμενος, ἔτι δὲ οὐ καὶ
 τοῖς ὅπλοις ἀνέειλιν, ἥτις χαλεπωτέρως τὴν
 νίκην ὑπολαμβάνων, εἰπεῖν τῷ ἀδελφῷ παρ' αὐ-
 τῷ ὅφθιν. διεκώλυσε δὲ ἡδὴ, καὶ τὰς κατὰ τὴν πό- E
 λιν ἀρπάζας, πολλὰ ὀχληνέας πρὸς σοσίον,
 εἰς χερμάτων τε καὶ ἀφ' αὐτῶν τὴν πόλιν ῥωμαῖοι κενώ-
 σαντες, καταλείφουσιν αὐτὸν ἰρημίας βασιλείαν. καὶ ὡς
 ἐπὶ σοσίον πολὺν φόνον, βαρὺ δὲ τὴν πόλιν οἰκου-
 μένης ἡγεμονίας αἰτάλλαγμα κείνοι. τὸ δὲ, αὐτὴ τῆς
 πολιορκίας τὰς ἀρπάζας διέχευε τοῖς στρατοῦσιν ἐπι-
 ξέπειν φαρμάκων, αὐτὸς ἔφη δὲ ξανέμεν ἐν τῷ ἰδίῳ
 χερμάτων τοῖς μισθῶν ἐκείνοις. ἔπειτα τὴν λοιπὴν F
 ὀχληνέαν πατερίδα, τὰς ὑποχίσεις ἐπὶ ἡρώδου.
 λαμπρῶς μὲν δὲ ἔκαστον στρατιώτῳ, αἰαλόως δὲ
 τοῖς ἡγεμέταις, βασιλικάτατα δὲ αὐτὸν ἰδωρήσαντο
 σοσίον, ὡς μηδὲνα χερμάτων ἀπὸ τοῦ διόδοτου,
 σοσίος δὲ χρυσῶν αἰαθεῖς πρὸς τοῖς εἰσφάνοις, ἀνίστα-
 ξεν δὲ τὸν ἱεροσολύμων, ἄγων δις μὲν αὐτῷ αἰτήριον αἰ-
 τήριον. τὸ μὲν οὐ φιλοφρονέσασθαι μὲν εἰς ἔχαιον
 δὲ φυλάξας ἐλπίδας, ἄξιός τῆς ἀρχιερείας πέλειος ἐν-
 δέχεται. βασιλεὺς δὲ ἡρώδης δὲ ξανέμεν τὸ καὶ τὴν πόλιν
 πλῆθος, τοῖς μὲν τὰ αὐτῷ φερούσας, ἄνους ἔχουσιν G
 τὰς πικρὰς καδίσας, τοῖς δὲ αἰτηρόν, αἰτῶν, καὶ καὶ
 ἀπὸ τῆς πόλεως ὅσον εἰς κόσμον κατατομῶν-
 σαι, αἰτῶν καὶ τοῖς πρὸς αὐτὸν ἀπὸ περὶ. οὐ μὲν
 εἰσάπαξ ὀχληνέαν τὸ μηδὲν παθεῖν. ἦν δὲ
 αἰτῶν τὸν κλειστόν ἱερὸν διαφθαρμένος, ἥτις
 μὲν ἐν πᾶσι τῆς ἐπιθυμίας. κλειστόν τε δὲ διεξελθού-
 σα τὴν γῆν τὴν ἑαυτῆς ὡς μηδὲνα τῷ ἀφ' αἰματός

Romanis per cuniculos intermedios emer-
 gentibus, prius quam muri aliqua pars ducer-
 retur, alteram eius vicem muniebant. Prius
 autem neque manibus neque machinis defi-
 ciebant, quoniam vique ad ultimum repu-
 gnare decreuerant, denique tanto exercitu
 circumfidente, per quinque mentes oblidum
 tolerauerunt, donec quidam ex his quos lectos
 habebat Herodes, ausi murum transgredi, ci-
 uitatem irrumpere, & post eos Solij centuriones.
 Igitur ante omnia fano proxima capiebantur:
 & infuso exercitu plurima vbique mors erat:
 Romanis quidem propter obsidionis moras i-
 ratis: Herodis vero manu Iudaea summo in-
 tenta studio, ne quis penitus ex aduersariis e-
 uaderet. Maestabantur autem quamplurimis
 & per angustiores vias oppidi, & in domos
 compulsi, etiam ad templum etiam confugerant:
 nec vlla erat, aut senectutis, aut muliebris
 infirmitatis miseratio. Denique licet rex vbi-
 que mittens rogaret, vt parcerent, nemo ta-
 men dexteram continuit: sed veluti furem,
 omnem persequiebantur aetatem. Ibi tunc et-
 iam Antigonus, neque priorem neque prae-
 sentem fortunam cogitans, domo descendit
 & ad pedes Solij prostermitur. Ille autem nihil
 cum tantae mutationis causa miserratus, & in-
 temperanter derisit, & Antigonom appellauit:
 neque tamen etiam custodia liberum dimisit,
 vt foeminam. Itaque ille quidem victus asser-
 uabatur. Herodes autem cum iam hostes vicis-
 set, vt externa quoque auxilia compelleret pro-
 uidebat. Visendi enim templi, sanctorumque
 eius studio, omnis multitudo peregrina tue-
 rat incitata. Ob eamque rem, hos minis, a-
 lios precibus, nonnullos armis etiam refra-
 nabat: acerbior, quam si victus fuisset, exi-
 stians sibi fore victoriam, si quod videri ne-
 fas esset, culpa sua visum fuisset. mox autem et-
 iam rapinas in ciuitate prohibuit, multa inue-
 ctus in Sositum, si vacuofacto viris & pecuniis
 oppido, Romani regem se solitudinis reli-
 quissent, qui pro tanta ciuium caede, totius or-
 bis terrarum imperium, vile pretium iudicaret.
 Illo autem iustum esse dicente, vt pro labore
 obsidionis, praedandi licentiam milites habe-
 rent, ipse de suis facultatibus mercedem lingulis
 distributurum se asseuerauit. Atque ita re-
 demptis patriae reliquiis, promissa compleuit.
 Nam & militum quemque liberaliter, & pro
 merito, duces, ipsamque Sositum regia largi-
 tate donauit, vt nemo egens pecuniis abiret.
 Post haec Sositum aurea corona Deo dedicata, ex
 Hierosolymis remeauit, Antonio victum
 Antigonom ducens. & illum quidem vana spe
 vitae cupidum vique ad ultimum diem, igna-
 uia digna securis excepit. Rex autem Hero-
 des dilecta multitudo ciuitatis, suarum qui-
 dem partium studiosos, quo magis beneuo-
 los sibi faceret, honorifice tractabat, Anti-
 gonianos autem neci tradebat. & cum pecu-
 nia defecisset, diuino quicquid ornamentorum
 haberet, Antonio eiisque comitibus misit,
 non tamē omnino ne quid pateretur redemit.
 Iam enim Antonius Cleopatrae amore corrup-
 tus, in omni re cupidini cesserat. Etenim
 Cleopatra, vbi tanta cognationem suam (cui-
 ti persecuta est, vt neque propinquus sanguinis

Ant. lib. 17.
cap. 1.

superesset, cædis rabiem contulit in extraneos: Syroiumque optimates apud Antonium criminando iuadebat eos interfici ut eo modo cuiusque possessiones dominio suo facilius quæteret. Postea verò quàm in Iudæos atque Arabes usque extendit avaritiam, ut reges eorum Herodes & Malichus interirent, occultè moliebatur. Cui cum verbotenus annuisset Antonius, occidere quidem bonos viros tantisque reges iniustum esse duxit: verum inter amicos vitra non habuit, sed multa terra eorum præcisa sinibus, & quod erat in Hierichunte palmetum in quo balsamum gignitur, & ciuitates præter Tyrum & Sidonem cunctas intra flumen Eleutherum ipsi dedit. Quorum portita dominio, ad Euphratem usque Parthis bellum inferentem proiecitur Antonium, per Apamiam & Damascum in Iudæam venit. Atque hic Herodes, licet magnis muneribus infensum eius animum mitigasset, tamen ducentis talentis annuis abicillas regno suo possessiones impetrat sibi locari: ipsamque omnibus obsequiis placans, Pelusium usque deducit. Nec multum interea tempus & Antonius ex Parthis aderat, captiuumque Artabazen Tigranis filium dono Cleopatraz ducebat. Nam cum pecuniis omni que præda, Parthus illi statim condonatus est.

CAP. XIV.
De infidijs
Cleopatraz
in Herodē,
& Herodis
Arabas, &
ingenti ter-
ra motu.
Ann. lib. 15.
cap. 5.

Concitato autem bello Actiaco, Herodes quidem cum Antonio proficisci paratus erat, & alius per Iudæam turibis liberatus, & Hyrcanio potitus, quem vicum Antiprælio cetera tigoni foror tenebat: verum tamen à Cleopatra callidè ne periculum Antonij particeps fieret, interclusus est. Regibus enim, ut diximus, infidias tendens, bellum in Arabas, ut Herodi committeret, persuadet Antonio. quos si vicisset, Arabiaz: sin autem victus esset, Iudæa domina constitueretur, alterumque potentium per alterum perfunderet. Sed hoc eius consilium Herodi feliciter cessit. nam primum in Syros hostes ducens, E magnum quem conflauerat equitatum, circa Diospolim in eos mittit, & quamvis fortiter resistentes, superauit. qui cum iam victi essent, magno motu Arabes suscitantur: & infinita manus in Syriæ cæles Canatham congregati, expectabant Iudæos. ubi rex eos Herodes cum exercitu aggressus, bellum consultius administrare tentabat, castraque muro cingi præcipiebat. non tamen ei paruit F multitudo, sed priore victoria freri Arabas impetunt, & prima coitione in fugam versos urgebant: in persecutione verò infidijs periclitatur Herodes, Canathensibus ab Athenione iniussis, qui ex Cleopatraz ducibus semper ei fuerat inimicus. Namque horum incurfu recreati Arabes, pugnam repetunt: iunctisque agminibus circa saxosa loca & deuia, Herodis militem fugant, plurimis cæde prostratis. Qui verò ex prælio seruati sunt, in vicum Ormuzam confugiunt: ubi etiam castra eorum cum hominibus circumuenta Arabes, sicut erant plena ceperunt. Neque multo post accepta clade, Herodes aderat cum auxilijs, ferius quàm vsus poposcit. Huius ei vulneris causa fuit: præposi-

A υπολείπειτο, τὸ λοιπὸν αὐτὸς τὰς ἐξωθεν ἐφόρα. Ἐπεὶ δὲ πλεῖς οὐρανὸν ἀβαλεῖσα φέρει τὸ αἰτῶνιον, αἰαρεῖν ἔπειδεν, ὡς αὐτῇ κήρυται ἐκείνη ῥαδίως γυρομένη δὲ αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ ἐκπύουσα τὸ πλεονέξαι ὅτι ἰουδαίους καὶ ἀραβας, ἡσυχάζει τοὺς ἐκαστέρων βασιλεῖς ἡρώδην καὶ μάχων αἰαρεῖν θύει. μέχρι γοῦν τῷ φέρει ἀγμάπον ὀπινύσας ἀντάμιος, τὸ κτεῖναι μὲν ἀέδρας ἀγαθοῦ, καὶ βασιλεῖς πηλικύτοις, ἀνέσιον ἡγείτο, τὸ δὲ ἰούται ἰγρον φίλος ἔχ. διακρούσας. πολλὰ δὲ τὸ χέρεσ αὐτῇ ἀποτιμύμενος, καὶ δὴ καὶ τὸν ἐν ἰερχοῦπι τροπικῶνα, ἐν ᾧ γηναῖται τὸ βάλασμον, δίδωσιν αὐτῇ πόλεις τε, πλὴν τύρου καὶ σιδωνος, τὰς ἐν τοῖς ἐλαδίοις ποταμῶν πύσεις. ἐν γυρομένη κυρία, καὶ φερπέμψασα μέχρις ἀφρατοῦ τὸ ἀντάμιον ἐπιστραφύοντα παρθεῖς, ἦκεν εἰς ἰουδαίαν, δι' ἀπαμείας καὶ δαμασκῆ. κατὰ αὐτὰς μεγάλας μὲν αὐτῆς τὴν δυσμύθειαν διορίσας ἡρώδης ἐκμελίσσεται. μεθυσταὶ δὲ τὰ τὸ βασιλείας ἀποφραγῆτα χωρία ἀνακοῖναι ταλαίτων, εἰς ἑκάστον εἰσάγον. φερπέμψει δὲ αὐτῇ μέχρις πηλικύτων, πάση διασπείρα καταχρώμενος. καὶ μετ' ἑπολὺ, παρὼν ἐκ παρδων ἀντάμιος, ἀγῶν ἀρχιμάχων ἀρταβάλλων τὸν πηγαῖν παῖδα, δίδωσιν κλειοπάτρα. μετ' ὃ τῷ χερμαῖων, καὶ τὸ λείας ἀπάσης, ὁ παρδὸς δὲ διαχρῶνται.

Κεφάλαιον ιδ'.

DΤΟΥ δὲ ἀκπαῖν πολέμου συνεξερρώτος, παρσιδάσο μὲν ἡρώδης ἀντάμιον συνεξερρώτος, ὡς ἴδῃ τὸ τῶν ἄλλων τὸ καὶ ἰουδαίαν ἀπὸ πηλικύτων διορίσας, καὶ κεκαρπῶς ὑπερβαῖν, ὅ δὲ χωρίον ὁ ἀντάμιος κατὰ τὴν ἀδελφῇ. διακλείδῃ γὰρ μὲν πανούργως ὑπὸ τὸ κλειοπάτρας συμμεταχρῶν τὸ κινδύνῳ ἀντάμιον, τοῖς δὲ βασιλευσὶν ὡς ἑκατέρωθεν ἐπιδιόκοντα, πείθει τὸ ἀντάμιον, ἡρώδης ἐμπιστεύει τὸ φέρει ἀραβας πόλεμον, ἢ ἡ κεκαρπῶτος, ἀραβας, ἢ κεκαρπῶτος, ἰουδαίας γηναῖται διασπείρας, Ἐθαπέρων τῷ δυναστῶν καταλύσαι τὸν ἔπρεσ. ἔρρεψε μὲν τοι κατ' ἡρώδην τὸ βέλδυσμα. φέρων μὲν δὲ ῥύσιον κατὰ τῇ πολέμιον ἀγῶν, καὶ πολὺ συγκροσῆσαι ἰππικόν, ἰπαρτίκῳ αὐτοῖς φέρει διόσπολιν, ἐκέρπει πὲ καὶ τοὺς καρτερῶς αἰπῶς ἀρταξάμενων. φέρει δὲ τὸ ἦσαν, γίγει μὲν καὶ κτήμα τὰ ἀράβων, Ἐσυναθεριζόντες εἰς κἀνάθα τῆς κοίτης σφείας, ἀπειρον τὸ πλῆθος, τοῖς ἰουδαίοις ἐμφορῶν. ἔνθα μὲν τὸ δυνάμειος ἡρώδης ἐπιδιόκοντα, ἰαπειρετο φερπέμψας ἀφρηαῖος τὸ πολέμου, Ἐσρατόπιδον ἐκείλδου τεχιζῆν. ἢ μὲν ὑπὸ κρῶσιν τὸ πλῆθος, ἀλλὰ τῇ φερπείρα νίκητα θάρρηκός, ὁρμησαν ὅτι τοῖς ἀραβας, καὶ φέρει τὴν φράντων ἐμβολῶν ἑκατέρωθεν, ἐπιδιόκοντα. ἐπιδιόκοντα δὲ ἡρώδης ἐν τῇ διαξεί, τοῖς ἐκ τῷ κατὰ δυνάμειος αἰέντος ἀδελφίαντος, δὲ μὲν αὐτῇ τῷ κλειοπάτρας σρατῶν αἰεὶ ἀφραβας. φέρει δὲ τὴν τῶν ἐπιδιόκοντα αἰαθαρρῶσαντες οἱ ἀραβας, ἐπιστρέφονται, καὶ σινάφας τὸ πλῆθος φέρει περὶ ὧν καὶ δύσβατα χωρία, ξίπειται τοῖς ἡρώδου, πλείστον τε αὐτῶν φέρει εἰργάσαντο. οἱ δὲ ἀρταξάμειος ἐκ τὸ μάχης, εἰς ὁρμηζα καταφύγουσιν, ὅπου καὶ τὸ σρατόπιδον αὐτῇ φερπέμψας, ἀπαιρετο εἰλοιοὶ ἀραβας, μετ' ἑπολὺ δὲ τῇ συμφορῇ, βοήθειαν ἀγῶν ἡρώδης, παρὼν τὸ χρείας ὑστερος. ταύτης τῆς πληγῆς ἀπὸν αὐτῇ, τὸ τῷ φέρει ἀρχῶν

αἱμαρὶς εἶπεν, ἐγὼ καὶ σαρ, ὑπὸ ἀντωνίου τῷ ἰου-
δαίων βασιλῆος ἡρώδους, ἐν πᾶσιν ὁμολογῶ γε-
νομένη βασιλῆος χρησίμος αἰτανίᾳ, καὶ ἡδὲ τὸ πο-
τὶ ὑπερελάμην εἶπεν, ὅτι πάντες αὐτὸς μετὰ
τῷ ὄπλων ἐπέεσσιν, εἰ μὴ διεκώλυσαν ἀρε-
τας. καὶ συμμαχίαν μὲν τοι γε αὐτῷ κατὰ τὸ δύ-
νατον, καὶ οἴου πολλὰς ἐπεμψα μυριάδας, ἀλλ'
οὐδὲ μετὰ τὴν ἐν ἀκτῇ πληγὴν, κατέλιπον τὸν
Δερζίτην. ἡρώδης δὲ σύμβουλος ἄριστος, ὡς οὐ-
κὲν χρησίμος ἦν μου σύμμαχος, μίαν δὲ λέγων τῷ
παραδόντι διόρθωσιν, τὸν κλεισπάτερος θαλάττης,
ὡς αἰετόν, καὶ χρήματα, καὶ τίχην πρὸς ἀσφα-
λείαν, καὶ στρατὸν, καὶ ἑμαυτὸν ὑπαγομένην κοι-
νωνὸν τῷ πρὸς σε πολέμῳ. τὴν δὲ ἄρα τὰς ἀποαὶ
ἀπέφερχαν οἱ κλεισπάτερος ἱμέρεσι, καὶ θεὸς ὁ σοὶ
τὸ κρατὶν χαλεπὸν δόρυ. συνεπλήμα δὲ αἰτανίᾳ,
καὶ τίθει μετὰ τῆς ἐκείνου τύχης τὸ δέδμημα.
πρὸς σε δὲ ἦλθον, ἔχων τὴν ἀρετὴν τῆς συμ-
ρείας ἰλιπία, καὶ πρὸς λαβὸν ὀξυτατὸν δαί-
μονα φίλος, ὃς πρὸς ἡρώδην. πρὸς ταῦτα
καὶ σαρ. ἀλλὰ σὺ γε ἔφη, καὶ βασιλῆος νῦν
βεβαίωτες. ἄξιός γε εἰ πολλὴν ἀρετήν, ὅτι φι-
λίας πρὸς ἀμφοτέρους. περὶ δὲ καὶ τοῖς ὅτις ἐστὶν
δρακόνες πρὸς, ὡς ἔχοντα λαμπεράτατα ὑπὸ τῇ
φροσύνης ἐλπίδας ἔχω. χαλῶς μὲν τοι γε ἐποίη-
σεν ἀντωνίου κλεισπάτερος πειθεὶς πολλοὶ ἢ σοί. καὶ
σὲ κακερδῆκα μὲν, ἐν τῇ αἰσίοις αὐτῇ. κατὰρχεις
δὲ ὡς εἰκοσι ἀποίας, δόμοι γὰρ βεντιδίου συμ-
μαχίαν σε πεπομφέναι πρὸς τοῖς μοιμάχοις αὐτῷ.
νῦν μὲν οὐδὲν δόγματι τὸ βίβασι σὲ τῆς βασιλείας
ἐξαχάλλω. πειθεὶς δὲ καὶ αὐτῶν ἀγαθὸν σε π-
ποιεῖν, ὡς μὴ ζητοῖς ἀντωνίον. τοῖς φιλοφρο-
σύνῃς τὸν βασιλῆα, καὶ πρὸς αὐτῷ τὸ δέδμημα,
δόγματι διδόναι τὴν δωρεάν, ἐν ᾗ πολλὰ μεγα-
λοφροσύνης εἰς ἑαυτοὺς τῶν ἀνδρῶν ἐφείλετο. ὁ δὲ
δότες ἐπικεινέμενος αὐτῶν, ἐξηγεῖτο πρὸς τῷ αἰ-
τανίου φίλον ἀνέχοντα, ἰκέτιν ἡρώδην. εὐκα-
ρὴ δὲ καὶ ἡρώδης ὅρμη, πολλὰ καὶ χαλεπὰ μαμφορδῶν
τὸν ἡρώδην, οἷς διεκέρυσσεν τὴν δόξην. με-
τὰ δὲ ταῦτα πορδῶν ἐπὶ ἀργύρου δὲ σφίγας
καὶ σαρ, παρὶ τῇ βασιλικῇ πλούτῳ δὲ ἡρώδης
ἡρώδης, τότε πρῶτον καὶ συνεπλάσαστο ποιομένην
πρὸς πολυμυθία τῆς δυνάμεως ἐξέτασιν, εἰς ἵνα
τε σὺ ἅπασιν τοῖς φίλοις, μετὰ οὐ καὶ τῇ λοιπῇ στρα-
τῇ πρὸς δυνάμει πάντα δίδωκε. πρὸς δὲ καὶ
καὶ δὲ τῆς αὐτῶν πορδῶν μίχρη πηλουσίῳ
πρὸς ἡρώδην ὑδὼρ ἀφθονόν, ἐπανοῦσι τῇ ὁμοίᾳ, ὡς
εἰς ὅτι τῷ ἐπικεινέμενος εἰς δόξην τῇ δυνάμει. δὲ
ζωὴ αὐτῶν τε καὶ σαρ καὶ τοῖς στρατιώταις παρὶς,
πολλὰ βραχυτέρων ἡρώδης πρὸς βασιλείαν, πρὸς
ἀπαρξίν. δὲ τὸ ὡς ἦεν εἰς ἀργύρον, ἡδὲ κλει-
σπάτερος καὶ ἀντωνίου πειθεὶς, ὃς μόνον αὐτῶν τῆς
ἀλλοτρίᾳς, ἀλλὰ καὶ τῇ βασιλείᾳ πρὸς δόξην,
τὴν τε ὑπὸ κλεισπάτερος διοτιμῆσαν χάριν, καὶ ἔξω-
θεν γὰρ καὶ, καὶ ἵππων, καὶ συμμάχων. πρὸς δὲ τοῖς
τῷ ἡρώδην, γὰρ καὶ, ἀντιδόντα, καὶ ἰσχυρὴν, καὶ πρὸς
στράτονος. ἰδωρῶν δὲ αὐτῶν καὶ πρὸς φυλακὴν τῶν σώματος, τῶν κακοσίων γαλάτας, οἱ πρὸς

hæc dixit : Ego quidem, Cæsar, rex factus
ab Antonio, fateor vtilem me fuisse regem
Antonio. Neque dissimulaverim, quodd omni-
modo armis quoque me gravem expertus es-
ses, nisi Arabes prohibuissent. Veruntamen &
auxilia ei pro viribus meis misi, & multa fru-
menti millia: sed nec accepta apud Actium pla-
ga, bene de me meritum deserui. Nam cum au-
xilij minus commodarem, optimum ei consili-
um dedi, vnam esse dicens Cleopatraz mortem
adversorum correctionem, quâ si occidisset, &
pecunias ei, & muros ad tuitionem, & exerci-
tum, & memetipsum belli contra te socium
pollicabar. Sed profectò eius aures Cleopatraz
amores, & Deus, qui tibi victoriam dona-
ret, obstruxit. Vnâ ergo cum Antonio victus
sum, & diadema cum eius fortuna deposui.
Ad te autem veni, spem salutis de virtute præ-
sumens: & ut in examen adduceretur properas,
qualis amicus alicuius fuerim. Ad hæc Cæsar:
Imò verò saluus esto, inquit, & nunc regnatio
certius. Nam merituus es, qui plurimos regas,
cum amicitiam tanta fide tuearis. Experire au-
tem, ut etiam felicioribus fidus permaneat: si-
quidem ego præclarissimam spem de tua ma-
gnanimitate mihi promitto. Rectè tamen fe-
cit Antonius, qui magis Cleopatraz, quàm tibi
paruit. Te nanque lucrati tumus: propter eius
amentiam. Prior autem ab officiis cæpisti,
quantum apparet, quem adversus eorum gla-
diatores idonea auxilia misisse Ventidius per-
scribit. Quare interim tibi decreto hmitatem
regni præbeo. Experiat autem ipse quoque
bene tibi aliquid ficere, ut non desideres An-
tonium. Huius sermonis hū manitate regem
ne quid de amicitia sua dubitaret hortatus, &
diadema illi imposuit, & indulgentiam de-
creto consignat: in quo multa magnificè in
eius laudem commemoravit. Ille autem prius
eum muneribus delinitum rogabat, ut Alexan-
dram quendam supplicem, ex amicis Anto-
nij, iuberet absolui. Sed vicit iracundia Cæ-
saris, multa illum & gravia pro quo rogaba-
tur admisisse dicentis, quibus repulit depre-
cantem. Postea verò ad Ægyptum euntem per
Syriam Cæsarem, Herodes cunctis accepit
regni diuitiis, tūmq; primum cum eo mili-
tes recensente, circa Ptolemaidem equo ve-
ctus est, cænamque illi cum omnibus ami-
cis exhibuit, atque insuper exercitus eius epu-
lis cuncta distribuit: Prospexit etiam, ut per
arida loca proficiscentibus ad Pelusium, atque
inde redeuntibus aquarum copia non deeret.
Nec fuit quicquam vtenfilium, quod deside-
raret exercitus. Pro his denique meritis paruum
esse Herodi regnum, tam Cæsar quàm mili-
tes existimabant. Ideoque postquam venit in
Ægyptum, iam Cleopatra & Antonio mor-
tuis, non solum cæteros eius honores auxit,
verum etiam regno partem finium addidit,
quam Cleopatra dempserat. Et præterea Ga-
dara, Hippon, Samariam: maritimarumque
insuper civitatum Gazam & Anthedonem: &
Ioppen, & Pyrgum Stratonis, & ad hæc satellit-
es quadringētos Gallos ei donavit, quos antea

[illegible]

in posterioribus indicabimus. Quin & apud Hierichuntā, inter castellum Cyprum & priores domos regias, meliores alias, & quæ commodiorem viam præberent aduentantibus fabricatas, eorundem amicorum nonnibus vocauit. Prius non est idoneus regni locus, quem honore Cæsaris nudum reliquit. Postea verò quàm fines suos templis repleuit, in prouinciā quoque honores eius effudit, & in multis ciuitatibus templa, quæ Cæsaria vocantur, constituit. Cū autem inter maritimas ciuitates vidisset vnam vetustate iam fessā, quæ Stratonos pyrgos vocabatur, & pro loci natura munificentiz suæ capacem, totam eam candido saxo reparatam, clarissima regia decorauit, & in ea maximè innatam sibi animi magnitudinem demonstrauit. Nam inter Doram & Ioppen, quarum media ciuitas sita est, omnis ora maritima ad eam fuit importuosa, vt omnes, qui ad Ægyptum ex Phœnice nauigarent, in solo fluctuare cogerentur, minas Africi metuentes: cuius etiam mediocris aura, tantas vndarum moles ad scopulos erigit, vt remeantē æstu gurgitis, per aliquantum spatium maris feritas augatur. Sed rex liberalitate ac sumptibus deuicta natura, Piræo maiorem portum fabricauit, & in eius penetralibus alias nauibus stationes fecit altissimas. Et quāquam totus ei locus aduersabatur, tamen ita cum difficultate certauit, vt firmitas quidem structuræ nequaquam mari cederet: pulchritudo verò tanta esset, quali nulla res ardua præpeditisset ornatum. Metitus enim quantum diximus portui spatium per viginti vlnas in profundum saxa demisit, quorum pleraque pedum quinquaginta longitudinis, & altitudinis nouem, & latitudinis decem, nonnulla verò etiam maiora fuerunt. Expleto autem spatio quod vnda celabat, inducentos pedes murum dilatauit. Ex quibus centum repellendis erant fluctibus antè constructi, vnde etiam procymia dicebantur: cæteri autem saxeo portus quo cingitur muro subiecti sunt, magnis turribus interpositis, quarum maxima atque pulcherrima ex nepote Cæsaris Drusium cognominata est. Crebri autem fornices ad deducendā, quæ portus haberet: præque fornibus & circum eos crepidō saxea, & lata, quæ naues egredientes exciperet, deambulatorio aditus autem Septentrionalis erat. Ventorum enim pro situ loci placidissimus est boreas. ad ostium verò colossi tres, vtrinque sulci columnis: quarum à leua quidem intrantibus stantes solida turris sustinet: dextra verò duo proceri lapides iuncti, & partis aduersæ turris magnitudinem superantes. domus autem portui connexa, candido item lapide: parique mensura spatiorum, ciuitatis viā tendentes in portum. Contra ostium verò portus, in colle, Cæsaris templum magnitudine simul & pulchritudine præcipuum: in eoque Cæsaris colossus non minor quàm Iouis apud Olympiam, cuius ad exemplar factus est, Romano autem par, & Iunoni quæ Argis est. Opidum autem prouinciæ dedicauit, rebusque aduecticiis portum, Cæsari verò conditoris honorem, vnde ciuitati nomen Cæsarææ imposuit. Quinetiam & cætera opera, forum.

Am. lib. 19.
cap. 10. 12. 13.
lib. 17. cap. 3.

πρεσλάβοι. κατηντιβόλῃ δὲ πολλῆς ἥσως γυναικὶ A
 τὸ βασιλεῖον, μετὰ πεινῶν τὰς γάμους. ἦσαν γὰρ δὴ τῶν
 βασιλεῖν, γυναῖκες μὲν ἐνταῦθα, τέσσαρες δὲ τῶν ἑπτά. αὐτὸς μὲν
 ἀντίπατρος, ἐκ δωρίδου, ἡρώδης δὲ ἐκ μεριάμνης τῆς
 ἀρχιερέως θυγατρὸς, ἀντίπατος δὲ καὶ ἀρχιερέως, ἐκ μαλ-
 θακῆς τῆς σαμάρειδος, καὶ θυγατρὸς Ὀλυμπίας, ἡ δὲ ὁ ἀ-
 δελφίδος αὐτῆς ἰώσηπος εἶχεν. ἐκ δὲ τῆς ἱεροσολυμί-
 δος κλειοπάτρας, ἡρώδης καὶ φίλωνος, ἐκ δὲ παλλάδος,
 φασαίνου. ἐγγύοντο δὲ αὐτῶν ἑτέρα θυγατρίδες, ῥωξά-
 νη τε ἡ σαλώμη, ἡ μὲν ἐκ φαίδρας, ἡ δὲ ἐκ ἐλπίδου. δύο
 δὲ εἶχεν ἀνέκους, ἀντιπατρί τε καὶ ἀδελφίδην, χωρεῖς δὲ B
 οὗτοι δύο ἀδελφοὶ ἀλεξάνδρου καὶ ἀριστοβούλου, τὰς
 ἐκ μεριάμνης ἥσως δὲ πολὺ πρεσβύτου τῆς γυναικὸς, ὁ ἀν-
 τίπατρος ἰδὲ τοῦ μεταπειθεῖναι τοὺς γάμους. χαλεπῶς δὲ
 ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησε, καταμαθὼν αὐτὸ τὸ πρὸς
 τοὺς ὀφθαλμοὺς ἦδος, ἵκνοια τε αὐτῶν παρέστη πρὸς τῶν
 ἀντιπατρῶν, μὴ ποτε κακῶν γυναικῶν τῶν ἀντιπα-
 τρῶν διαβολῶν ἀγνοήσῃ. τότε μὲν οὖν πολλὰ πρὸς C
 ὀργὴν ἀποκρινάμενος, ἀπελάττει τὸν ἀντίπατρον. αὐ-
 τὸς δὲ ὑπαχθεὶς αὐτῇ τῆς κολακείας, μεθυσάμε-
 νος. ἔα αὐτῶν μὲν, τὴν ἀριστοβούλου συνώκισσιν θυγατρί-
 δα, τὸν δὲ ἦγον αὐτὴν, τὴν φαίδρα θυγατρί. καταμαθόν-
 τες αὖτε πρὸς ὅσον ἴχυσεν ἐν οὗτῳ κολακεύων ἀντιπα-
 τρῶν, ἐκ τῆς σαλώμην ἐν ὁμοίᾳ ἥσως ἀποτυχῆν.
 οὗτω γὰρ δὴ καὶ περὶ ἥσως ἀδελφῶν, καὶ πολλὰ δὲ D
 ἐκείνης τῆς καὶ πρὸς γυναῖκας ἰκτείνουσιν γαμηθῆναι
 τῶν ἀραβῶν συλλαφῶν, διωμόσαστο μὲν ἰχθυήσας ἔξιν,
 εἰ μὴ παύσαστο τῆς πονηρίας. τὸ δὲ πλεονέκτηον ἀκρῶς
 ἀλεξᾶν πρὸς τῶν φίλων συνώκισσιν, ἔτι δὲ θυγατρίαν
 αὐτῆς, τὴν μὲν πρὸς ἀλεξᾶν πατρί, τὴν δὲ ἑτέραν,
 πρὸς πρὸς μητρός ἀντιπατρῶν δέω. τῶν δὲ ἐκ με-
 ριάμνης θυγατρίων, ἡ μὲν ἀδελφὴς ἦν ἀντίπατρον εἶ-
 χεν. ἡ δὲ ἀδελφὴ φασαίνου. Ἰσχυρῶς δὲ τὰς τῶν E
 ὀφθαλμῶν τὰς ἐλπίδας ὁ ἀντίπατρος, καὶ πρὸς τὸ συμ-
 φέρον αὐτῶν τὰς ἐπιτηδίας ποισάμενος, ὡς ἐπὶ βε-
 βαιοῖς μὲν ὥρμηται τὰς ἐλπίδας. πρεσλαβὼν δὲ τῇ
 κακίᾳ τὸ πεποιθὸς, ἀφόρητος ἦν. τὸ δὲ ἐκείνου μίσος
 ἀποκατάσταται μὲν δυνάμενος, ἐκ τῆς φοβερῆς ἔτι τῆς
 ἀσφαλείας ὑποείζοτο. συνήρχει δὲ καὶ φαίδρας ὡς αὐτῇ
 δὴ βασιλεῖ βεβαίως ἵκει) δὲ καὶ γυναῖκων συνάγῃ καὶ F
 τὴν αὐτῶν, ὁ νωτέρως ἐκίνησε δορυβόλους. ἡ δὲ φαίδρα
 γυνὴ, μὲν τῆς μητρός ἔτι τῆς ἀδελφῆς πρεσλαβούσα
 τὴν ἀντιπατρῶν μητέρα, πολλὰ μὲν ἰστέλλαν καὶ τὸ
 βασιλεῖον. ἐπὶ πολλοὶ δὲ τῆς βασιλείας ὑβρίσας δύο
 θυγατρίδας. διὸ μέγιστα αὐτῇ ἐκείνος πρεσβέβλητο.
 μισήμενος γὰρ μὲν ὑπὸ αὐτῆς, τῶν ἄλλων ἐπικρατοῦν.
 μόνη δὲ ὁμοιοῖα αὐτῇ ἀντιπατρός ἦν σαλώμη, καὶ βα-
 σιλεῖ διέβαλλε τὴν συνώκισσιν, ὡς αὐτῇ ἐπὶ ἀγαθῇ τῇ αὐτῇ
 πρεσβύτῳ εἶναι. γυνὴ δὲ ἐκείνη τὴν διαβολῶν καὶ
 ὡς ἀγαπήσασιν ἡρώδης, τὴν μὲν φαίδραν συνώκισσιν, καὶ
 τὴν φιλοφρονήσων ἐπαύσαντο, τῶν αὐτῶν δὲ ὑπεκρίνον- G
 το ἔτι δὲ φέρει πρὸς ἀλλήλας ἀκούοντες βασιλεῖας,
 αἷς συνυπεκρίνοντο καὶ ἀντιπατρός, ἐκ τῶν φαίδρας πρεσ-
 βύτων φαίδρας. συνώκισσιν δὲ ἦσαν αὐτῶν λάδρα, ἔτι
 κῶμοι νυκτερινοί, πῶν τε ὁμοιοῖαν ἡ διατήρησις ἐπὶ
 τῶν. ἡρώδης δὲ ἐδὲν σαλώμην τῇ πρεσβύτῳ,
 καὶ πάντῃ ἡρώδης διήγελλεν. ἔκκαίτο δὲ ἐκείνος
 εἰς ὀργὴν, καὶ μέγιστα δὲ ἐπὶ τὴν φαίδραν γυναικα.

esset adiunctus. Instantissime verò precabatur
 quia numerosa esset regia progenies, nuptias
 permutari. Nouem namque regi uxores erant,
 sed harum septem unde filios susceperat, ipsum
 Antipatrum ex Doride, Herodem autem ex
 Mariamne pontificis filia: itemque Antipam
 & Archelaum ex Malthace Samaritide, fi-
 liamque Olympiadem, quam frater eius Iose-
 phus habuerat, ex Hierosolymitide verò
 Cleopatra Herodem & Philippum, necnon ex
 Pallade Phasaclum. Habebat autem filias quo-
 que alias, Roxanen & Salomen, vnam ex Phæ-
 dra, & alteram ex Elpide: duasque uxores sine
 filiis, consobrinam & fratris filiam: & præter
 has Alexandri & Aristobuli sorores duas ex
 Mariamne. Cum igitur tanta prolis copia su-
 peresset, aliter nuptias iungi postulabat Anti-
 pater. Rex autem perspecto eius animo, quid de
 pupillis cogitaret, vehementer iratus est: quip-
 pe filiorum quos interfecerat casum reputans,
 verebatur ne etiam hi quandoque criminatio-
 num Antipatri præmium fierent. Sed tunc qui-
 dem sanioribus dictis eum protegit. Postea ve-
 rò blanditiis eius adductus, spontanea refor-
 mauit: ac primum ipsi Antipatro Aristobu-
 li filiam collocat, filium verò eius iungit huic
 Pheroræ. Hinc licebat aduercere: quantum An-
 tipatri valuerit adulatio, quod idem in simi-
 li causa impetrare Salome non potuit. hanc
 enim quamvis soror esset, atque hæc sæpe in-
 tercedente Iulia uxore Cætaris postulasset,
 Arabi Syllæo nubere non passus est: sed inimi-
 cissimam sibi fore iurauit, nisi ab hoc studio
 destitisset. posteaque inuitam Alexæ cuidam
 ex amicis suis in matrimonium dedit: eius-
 que filiarum vnam Alexandri filio, alteram
 Antipatri auunculo tradidit. Natarum autem
 Mariamnes vna, sororis filium habebat An-
 tipatrum, altera fratris Phasaclum. Sic inter-
 rupta pupillorum spe Antipater, & pro sua
 commoditate affinitatibus iunctis, expecta-
 tione certa nitebatur: adiectaque malignita-
 ti fiducia, nequaquam erat tolerabilis: nam
 quia singulorum odium vitare non poterat,
 securitatem sibi exterrere quærebat: cum præ-
 terea Pheroras ei veluti iam confirmato re-
 gi obsecundaret. Quin & mulierum confli-
 ta in aula conflictio, nouas turbas excitabat.
 Etenim Pheroræ uxor cum matre ac sorore
 sua, necnon & matre Antipatri, multa in re-
 gia insolenter agebat, ausa etiam duas regis fi-
 lias contumeliosè tractare: cui rei maximè ab
 Antipatro erat obiecta. Itaque cum illi inui-
 sa essent, alias quidem morigeras habebant: so-
 la verò Salome aduersabatur eorum concor-
 dia: quodque non bono regis coirent, apud
 ipsum insimulabat. Cognita verò eius delatio-
 ne mulieres, quodque Herodes agrè tulisset
 aperto quidem conuentu & familiaritate abs-
 tinuerunt, contra verò & discordare inter se
 rege audiente simulabant: cum his adeo collu-
 deret Antipater, ut palàm Pheroram mini-
 mè dubitaret offendere: occultos autem cætus
 & nocturnas comellationes agebant: earum-
 que consensionem fecit obseruatio firmiorem:
 cum horum nihil ignoraret Salome, sed Hero-
 di cuncta nunciaret. Ille autem ardens iracun-
 dia, maximèque aduersus Pheroræ coniugem,

Ant. lib. 17.
 cap. 3.

Ant. lib. 17.
 cap. 4.

νοσεί φερώρας, δεικνύοντι δὲ ἡρώδης μετρίως, καὶ
 ὁ δὲ ἔχει φερός αὐτὸν, ὃ συμπαθεὶς ἰδεῖν αὐτὸν,
 ἢ μὴ ἰδεῖν αὐτὸν τὸ πάθος. μετὰ δὲ ἡμέρας ὀ-
 λίας, ἀποθνήσκει φερώρας. ὃν καὶ περ ἀγαπήσας
 ἡρώδης μέλει τελευτῆς ἡμέρας, ὅμως καὶ αὐτὸν
 ἀνελὼν ἐφημέριον φαρμάκων. τὸν γε μὴν τεκεῖν εἰς
 ἱεροσόλυμα κομίσας, σπένδοντες τὸν μέγιστον ὅλον τῶν
 ἰσχυρῶν κατὰ γένος, καὶ κηδείας κηρύσσοντες λαμψέσταταις,
 ἵνα μὴ δὴ τῆς ἀλιζάνδρου καὶ ἀριστοβούλου φονίαν,
 τοῦτον φερίχεται τέλος. μετὰ ταῦτα δὲ ἐπὶ τὸν αὐ-
 θιγὲν αὐτοπάτερον ἢ πινὴν, τὸν φερώρα θάνατον
 ἀρχὴν λαβούσα. τῆς τούτου γὰρ πινος ἀπελευθέρω-
 ρων, κατηφείς τῇ βασιλείᾳ φερόμενοι, τὸν αὐ-
 θιγὸν αὐτῶν διὰ φάρμακων φαρμάκων ἔλεγον. φερό-
 μενοι μὴ δὲ αὐτῶν τὴν γυναικα, τῆς ἢ συνήθως
 ἰσχυροτάτης. φερόμενοι δὲ, ἀδελφὸς εἰς τὴν νόσον κα-
 ταπέσειν. ἀγνοοῦντες τὴν φερόμενον ἡμέραν, τὴν μη-
 τρεα ταύτης, ὃ τὴν ἀδελφὴν γυναικα ἐκ τῆς ἀραβίας,
 φαρμάκων ἔμπειρον, ὅπως φίλτρον σάδασεν τῇ φε-
 ρώρᾳ, διδόντες δὲ ἐπὶ τούτου, θανάτου σὺν λαοῦ
 φερόμενοι, ταῦτα δὲ ἡ γυνὴ μὴ πη-
 γὴς οὐδὲ βασιλεῖς ὑποφίαντες πλείους, διεπαρῆς τε
 καὶ πινος τῆς ἰσχυροτάτης ἐβασίλειον. ἐβόα δὲ πινος ἐν
 ἀλγέσιν, θείας ὁ γὰρ καὶ ἑαυτὸν δέσπον, μετὰ τοὺς τὴν
 τούτου ἡμῶν τῆς κακῆς αἰτίας, τὴν αὐτοπάτερον μη-
 τρεα ταύτης ὃ ἀρχὴς ὁ βασιλεὺς λαβόμενος, ἰσχυρῶς
 φερόμενοι τὴν ἀλγέσιν ἐπὶ τῆς γυναικὸς, τὴν τὴν φι-
 λίας τῆς αὐτοπάτρεος μητρός φερός φερώρας, ὃ τὰς ἐκεί-
 νης γυναικας ἰδὼν, καὶ τὰς λαθραίας αὐτῆς συνόδους,
 ὅτι τὴν φερώρας καὶ αὐτοπάτρεος οὐδὲ ἐκείνης πινος ὑπο-
 σφύροντες τὸν τὴν βασιλείαν, δὲ ὅλος νυκτός, μετὰ
 μὴ οὐκ ἐκ τῆς, μετὰ διεπαρῆς ἰώντες φερόμενοι γὰρ
 νύκτα δὲ τῆς ἰσχυροτάτης ταῦτα μενέει. τὰς δὲ δου-
 λας χωρὶς ἐκείνων ἡρώδης ἐβασίλειον. ἐρρίθη δὲ πα-
 ρὰ πινος τὰ φερόμενα συμφώνως, καὶ διότι κατὰ
 συνήθειαν, αὐτοπάτρεος μὴ εἰς ῥώμην, φερώρας δὲ ὑπο-
 χωρήσειν εἰς τὴν πινος. πολλὰς δὲ αὐτοῖς δια-
 λαλῆν, ὡς καὶ ἀλιζάνδρου ὃ ἀριστοβούλου, ἢ αὐτοῖς
 ἡρώδης δὲ βίβληται, καὶ τὰς αὐτῶν γυναικας. ὃ δὲ φερό-
 μενοι καὶ μετὰ μὴν, καὶ τοὺς ὃς ἐκείνης, ἐπὶ πινος, ὡς
 ἀμεινον ἔστι, ὡς πορρωτάτω φερόμενοι τὴν φερόμενον. πολλὰς
 δὲ ἀποδεδόμενοι, φερός ὃ μετὰ, ὃ αὐτοπάτρεος εἰπὲν,
 ὡς αὐτοῖς μὴ εἶναι πολλὸς ἔστι, καὶ οἱ καὶ ἡμέραν ὃ πα-
 τερ, φερόμενοι δὲ αὐτῶν τὰς τελευτῆς, φερόμενοι ἀρξάντες
 βασιλείας ἀλγέσιν. εἰ δὲ καὶ ποτε ἐκείνος τελευτήσειν,
 ποτε δὲ αὐτῶν γυναικας τῶν, παντάπασι αὐτῶν ὃ ἀπολα-
 σιν ὃ δὲ φερόμενοι γυναικας σὺν τῶν. ὑποβλάσταιν δὲ τὰς
 ὃ ὑδρας κεφαλὰς, τοὺς ἀριστοβούλου καὶ ἀλιζάνδρου
 παίδας. ἀφῆκε δὲ αὐτοῖς τὸν πατέρα, ὃ τὴν ἐπὶ
 πινος ἰσχυροτάτην. φερόμενοι δὲ αὐτῶν πινος παίδων μὴ
 ὃ τελευτῶν, ἀλλὰ τὸν μετὰ μὴν ἡρώδην γυναικας
 καὶ καὶ τὸν γε παντάπασι φερόμενοι οἰόμενοι
 αὐτῶν καὶ φερόμενοι μὴ κενεῖας. αὐτὸν δὲ φερόμενοι
 μετὰ τὴν γυναικα ἀπολασέειν. ὅντα γε μὴ τῆς φερόμενοι
 πατέρων μισοτάτωτον ἡρώδην, πολλὰ μὴ ἔστιν ἡ
 σάδελφοι. δύναι γὰρ αὐτῶν φερόμενοι ἐκείνων
 ἐπὶ τῶν μὴ φερόμενοι φερόμενοι. τὰ δὲ εἰπόντες, ἢ δὲ

in morbum incidit, tum Herodis patientia de-
 monstrata est. Nam & venit ad eum, & huma-
 nissime curatum voluit: sed morbum superare
 non quivit: intra dies enim paucos est mor-
 tuus. Quem licet usque ad ultimum vitæ diem
 dilexisset Herodes, tamen quod illum quoque
 veneno peremisset, fama vulgatum est. Verum
 eius corpore in Hierosolymam deportato, lu-
 ctum maximum cunctæ genti denunciauit,
 clarissimæq; funus sepultura dignatus est. Vnus
 quidem interfecto Alexandri & Aristobuli,
 hunc exitum vitæ sortitus est. Transiit autem
 in Antipatrum autorem pœna sceleris, ex inter-
 ritu Pheroræ nacta principium. Quidam
 enim ex eius libertis, cum regem tristes adiu-
 sent, fratrem ipsius Pheroram veneno interce-
 ptum esse dicebant. nam quendam ei cibum
 obrulisse coniugem suam, & non eo quo sole-
 bat modo conditum: eoque sumpto illum
 morbo protinus esse correptum. Venisse au-
 tem ante biduum, matris ac sororis eius
 accitu quandam veneficam mulierculam ex
 Arabia, ut venenum Pheroræ conficeret ama-
 torium: & pro amatorio dedisse mortiferum
 Syllæi consilio: namque illi notam fuisse.
 Percussus igitur plurimis suspicionibus rex,
 ancillas & nonnullas libertinas quæstioni sub-
 iecit. Ibiq; tum exclamat aliqua doloris im-
 patients. Deus cæli terræque rector, in matrem
 Antipatris, quæ horum nobis malorum causa
 est, vindicet. Hoc rex initium nactus, perse-
 quebatur ulterius indaginem veritatis. Mu-
 lier verò & matris Antipatris familiarita-
 tem cum Pherora eiusque mulieribus, & oc-
 cultos eorum conuentus aperuit: quodque
 Pheroras & Antipater redeuntis à rege, tota
 cum illis nocte potare soliti essent, seruis
 omnibus exclusis & ancillis. Vna quidem li-
 bertinarum hæc indicauit. Cum autem ancil-
 læ separatim singulæ torquerentur, patuit om-
 nium dicta congruere, qua de causa Romam
 quidem Antipater ex composito, Pheroras ve-
 rò transflumen secedere curauisset. Nam sæpe
 illos in sermone dixisse, quod post Alexan-
 drum & Aristobulum ad ipsos eorumque con-
 iuges transiturus esset Herodes. Nec alicui pos-
 se parcere, qui Mariamne eiusque filiis minimè
 pepercisset: ideoque melius esse, ab hac belua
 quam longissimè fugere. Sæpe autem dixisse
 matri Antipatrum conquerentem, quod cum
 ipse iam canus esset, pater in dies singulos iu-
 uenesceret, seque fortasse prius quam regnare
 incipiat moriturus: aut si vnquam ille decesserit
 (quando autem istud futurum?) voluptatem si-
 bi successionis omnino fore breuissimam. Pul-
 lulare præterea hydræ capita, hoc est Alexandri
 & Aristobuli filios: sibi autem filiorum quoque
 spem ademptam esse patris iniuria: qui non eo-
 rum quenquam post mortem suam regni suc-
 cessorem, sed Mariamnes filium scripserat hæ-
 redem. Qua quidem in re prorsus cum sene-
 ctute delirate, si testamento suo standum arbi-
 traretur. se namque ut ex eius progenie nemo
 superesset curaturum. Quinetiam cum omnes
 patres, quibus inuili vnquam filii fuerunt, odio
 vineat: plus tamen eum etiam fratres o-
 disse. Denique nuper sibi ne cum Pherora
 colloqueretur, centum talenta donasse:

Ant. lib. 17.
 cap. 1.

ἐκείνοι τ' ἀντίφθοι, κομίσαι τι ἀπ' ἀγνότητος τ' πυξί-
δα ὠμολόγησαν, καὶ λαβεῖν παρ' ἀδελφῶν τὸ φάρμακον ἵ-
εσθαι, ἰατρὸν δὲ εἰς ἀλεξάνδρειαν. ἀφ' οὗτος δὲ οἱ
ἀλεξάνδρου καὶ ἀριστοβούλου δαίμονες ἄπαν τὸ βασίλειον
ἐφάντηται τε καὶ μένεται τ' ἀδελφῶν ἐγγύοντο, τοῖς τε
πρόρωταί τε τ' ὑποφίας ὄντας, ἔσθοντες εἰς τοὺς ἐλπίδας.
διείσι) γοῦν καὶ ἡ τῆς ἀρχιερέως θυγάτηρ μεριάμνη,
τ' ὀπίσθης σιωπῶσα. βασανίζοντο δὲ τὸ ἀπὸ φθάνου
αὐτῆς οἱ ἀδελφοί. βασιλεὺς δὲ τ' ἐκείνης τὸν
ἱόν ἡμύματα. τὸν γοῦν δὲ αὐτῆς ἡρώδης ὄντα δ' ἐξέ-
χοι ἀντιπάτρου, τῆς δ' ἐκείνης δὲ ἐκείνη.

Κεφάλαιον κ'.

ΕΠΙ ΤΟΙΣ, Ἐ βαθυλλος εἰς τοὺς ἐλπίδας σιν-
δραμῶν, ἡ πλάττωσις πρὸς τὸν ἀντιπάτρου βίβ-
λαμῶν. ὡς μὲν δὲ ἐπελόμενος αὐτῷ κομίσαν) ἡ-
κεν ἄλλο δηλητήριοι, ἰὺς ἀσπίδων, Ἐ χυλὴς ἐπὶ τῶν
ἐρωτῶν, ἰν' εἰ τὸ φάρμακον ἀδινῶσι φάρμακον, τὴν
φάρμακον μὲν τ' γυναικὸς ὀπίσθαι καὶ τὸ βασίλειον.
παρέρχον) τ' ὅτι τ' πατέρα τὸν τοῦ ἐκείνης καὶ τ'
ἀδελφῶν ἐκινωρημένης ἐπιστολῆς ὑπ' ἀντιπάτρου. ἡ-
σαν) ἀρχέλαος καὶ φίλιππος βασιλεὺς παῖδες, ὅτι
ρώμης παιδευόμενοι, μετὰ τὴν ἡδὴ καὶ φρονήματος
μετοί. τοῖς ἐπανακρίσαντας αὐτῶν τ' ἐλπίδας, ὅπο-
σιν αὐτῶν ἀσπίδων ἀντιπάτρου, αὐτῶν πλάττωσι) καὶ
αὐτῶν ἐπιστολῆς δὲ ὀνόματος τ' ὅτι ῥώμης φίλων, οὐδ'
ἡ περὶ τὴν γράψαι δ' ἐκείνης καὶ ῥώμης, ὡς πολλὰ καὶ
ἐλασφημοῖν τ' πατέρα, φανερῶς δὲ ἀλεξάνδρου καὶ ἀρι-
στόβουλου ὀδύροντο, φέρει τ' τ' ματῶν ἀνα-
κρίων. ἡδὴ δὲ αὐτοῖς ὁ πατὴρ μετὰ τὴν περὶ, καὶ τὸν ὡς
μάλιστα ἐκείνου ἀντιπάτρου. ἐπὶ δὲ καὶ φέρει τ' ὀνόμα-
τος εἰς ἰουδαίαν μὲν, αὐτῶν καὶ αὐτῶν ὀνόματος
ἡρώδης ἐπιστολῆς. Ἐ φέρων τὴν αὐτῶν ὡς τὴν
παρὲν, ὅτι τ' ἀδελφῶν δὲ ἀπὸ τῶν, ὅτι μὲν, φέρει τ' ὀνό-
ματος τ' γράψαι, τὰ δὲ, ὡς τὴν ἀμύνημα. τῶν
καὶ τὴν γὰρ μὲν τοῖς ἐκείνοι καὶ τ' ἀδελφῶν πλείονα
δοῦν καὶ ῥώμης, συμφύρειν ἐκείνης τ' ἐλπίδας, ὅτι τὰς
πολυταλίας, καὶ ῥώμης ποικίλας, ἐκ τῶν καὶ τὴν ἀρ-
γύρας καὶ χρυσῶν σινονήμους, ἄλλα τὰ πολλὰ τῶν καὶ
μυθίων, ἵνα τὰς πλείους τ' εἰς τὰς δαπάνης τοῖς εἰς
ἐκείνην μισθοῖς ἐκείνου τῶν. Ἐκείνη δὲ τὴν ἀναλάμ-
τος αὐτῶν ἐκείνου, καὶ τῶν μετὰ τὴν φέρει τὴν ὡς
ἡ φέρει συλλὰν δὲ τὴν πάντων δὲ αὐτῶν τὴν Ἐ τ' ἐκεί-
νων εἰς τὰς μετὰ τὴν καὶ δὲ ἐκείνου τῶν, ὅτι αὐτῶν
βασιλεῖς πᾶσι τ' παρὸν τῶν, αὐτῶν δὲ ἐκείνου δὲ τῶν
ἐκείνου ἀδελφῶν καὶ ἐκείνου, ὅμως ἐκείνης τῶν εἰς
ρώμης ἀφικνήμενοι ἀπὸ τῶν αὐτῶν τὰς εἰς ἰουδαίαν
τύχας, καὶ τοὺς μετὰ τῶν ἐλπίδας, καὶ τ' ἐκείνου
διελθόντων ἐπὶ τὴν μὲν. ὅτι τὸν φέρει αὐτῶν ἐκ τῶν
τῶν μισθῶν, τὰ καὶ τοὺς ἀπαγγέλλειν φέρει
μὲν οἱ ἀπὸ τῶν δαίμονες ἀδελφῶν ἐκείνου. γρά-
φει γὰρ ὁ ῥώμης ἀφικνήμενοι αὐτῶν τὰ καὶ τὴν ἀμύνημα.
μὲν, καὶ ὡς τὸν καὶ τὴν πρὸς τὸν ὀνόματος. βα-
σιλεὺς δὲ εἰς καὶ λαβεῖν ἀπὸ τῶν τὸν ὀνόματος, καὶ
ἐκείνου μὴ ποτὶ φέρει τὴν ὀνόματος, δι' ἐκεί-
νων ἀντιπάτρου, τὰ τὰ ἄλλα φιλοφρονήματος,

Verum hi quoque Antiphilium ex Aegypto at-
tulisse pyxidem fatebantur. illumque vene-
num à fratre apud Alexandriam exercecente me-
dicinam accepisse dicebant. Torum autem
regnum circumeuntes Alexandri & Aristobu-
li manes, ipsi erant incertatum rerum explo-
ratores atque indices, & à suspicionibus re-
motissimos ad probationes trahebant. Deni-
que etiam pontificis filiam Mariamnem, con-
sciam esse maleficiorum patuit. Hoc enim
totius eius fratribus demonstratum est. Rex
autem matris audaciam filij quoque pœna co-
ercuit. Nam quem illa pepererat Herodem,
patri successorem scriptum ex testamento de-
leuit.

Post hæc etiam Bathyllus nouissima consi-
derum Antipatri fides documentis acces-
sit. Namque is erat quidem libertus eius: aliud
autem venenum ferens, hoc est, aspidum vi-
rus, aduenerat, aliorumque serpentum suc-
cos: ut si prius fuisset inualidum, hoc se Ph-
toras cum sua coniuge in regem armaret. Idem
verò præter susceptam contra salutem patris
audaciam, velut operam successuam, habe-
bat epistolas aduersum fratres compositas ab
Antipatro. Erant autem Romæ in studiis
Archelaus & Philippus, iam adolescentuli,
magnique animi, regis filij, quos Antipater
velut imminentes spei suæ remouere festinans
quosdam in eos literas ipse finxit, amicorum
nomine Romæ d' gentium. Nonnullis autem
corruptis scribere persuasit: quod multis pa-
trem maledictis carperent: ac de Alexandri
& Aristobuli nec manifestè quererentur, se-
que accitos esse grauitè ferrent: iam enim pa-
ter eos redire præceperat, idque maximè
solicitabat Antipatrum. Quinetiam prius quam
proficiscerentur, in Iudæa constitutus Anti-
pater, eiusdem modi contra eos Romæ lite-
ras mercabatur: patremque aduendo vitan-
dæ suspicionis causâ fratres purgare simula-
bat: quædam falsò scripta, quædam verò
adolescentiæ peccata esse commemorans. Quo
quidem tempore scriptoribus epistolarum,
quas in fratrum perniciem simulabat, pluri-
mis pecuniis datis, sumptuum confundere
tentabat indicia, vestem preciosam variâque
stragula, poculâque argentea necnon & au-
rea comparando, aliâque plurima instru-
ta, ut preciorum magnitudine mercedes falsâ-
riis erogatas celaret. Denique ducenta talenta
restitit expensa, & eorum maxima fuit occa-
sio causa Syllæ. Vniuersis autem malis tunc
minoribus maiore contentis: cum omnia qui-
dent tormenta de patricidio, epistolæ verò
de iteratis fratricidiis conclamarent, nemo
tamen ex Iudæa venientium, quo loco for-
tunæ domus esset ei nunciauit, quamuis in-
ter scelus probatum & ipsius reditum septem
mensium interualla fluxissent. Ita erat inui-
sus omnibus. Fortasse autem etiam quibus
indicandi voluntas fuit per interfectorum fra-
trum manes obmutescabant. Denique Ro-
ma literas misit, continuò se venturum es-
se, quodque honorificè dimissus esset à Ca-
sare nunciâns. Rex autem insidiatorem ma-
nibus tenere desiderans: timenique ne si quid

CAP. XX.
De Antipa-
tri in Hero-
dem mali-
gnis studiis
deprehen-
sis & vi-
lus.

præscisset, fortè caueret, ipse quoque literis beneuolentiam simulans, & alia familiarissimè scripsit,

& ut reuersionem suam maturaret orauit. Nam si properasset, matris suæ quoque offensionem posset componere, quàm expulsum esse non ignorauit Antipater. Primam quidem iam de morte Pheroræ susceperat epistolam apud Tarentem, cumque vehementer luxerat: id autem nonnullis de patre laudabile videbatur: sed quantum intelligi datur, causa doloris erat, quod intidæ pro vobis non cessant: neque tam Pheroram flebat, quàm malefactorum ministrum. Præterea metus cum quidem ob ea quæ confecerat occupabat, ne quando fortè deprehenderetur venenum. Tunc autem in Cilicia patris epistola sibi reddita quam suprà memorauimus, statim quidem sustinabat: sed postquam in Celenderii delatus est, subit eum quædam materni casus cogitatio, anima iam per semetipsam diuinante. Et amicorum quidem prudentiores ei suadebant, ne prius patrem conueniret, quàm pro certo cognosceret, quibus ex causis matrem suam repudiasset: namque timere, ne fortè criminibus matris adderetur. Minus autem prudentes, & visendæ patriæ cupidi magis, quàm quid Antipatro esset vtile considerantes, ut properaret monebant, ne ex ipsa mora & patri causam prauæ suspicionis, & occasionem præbaret calumniantibus. Nunc enim si quid motum est, in absentem esse factum: nec enim præsentem illo quenquam id ausurum fuisse. Absurdum autem videri, propter suspensiones incertis certis bonis catere, neque maturè se patri reddere, ab eoque regnum accipere, quod solo ipso niteretur. Paruit his Antipater, impellente fortuna, transmissisque in Sebastum Cæsariæ portum desertur. Occurrit autem illi præter opinionem maxima solitudo cum omnes eum deuitarent, nullusque auderet accedere. Nam et si semper æquè inuisus erat, odio tamen ut proderetur tunc data libertas est. Multos autem auertebat ex rege formido, quoniam cunctas iam ciuitates de Antipatro fama repleuerat, solusque de se quid ageretur Antipater ignorabat. Nec enim vel clariùs eo quicquam deductus est, cum Romam nauigaret, vel ignobilius inde susceptus est. Enimvero clades ille domesticas intelligens, calliditate celabat, metuque penè mortuus, vultu confidentiam simulabat. Et neque fugæ spes vlla erat, neque circumstantibus malis emergere poterat: certumque nihil ei de domo, ne ibi quidem nunciabatur: id enim regis interminatio prohibuerat. Vnde interdum etiam spes eum perterritabat hilarior, aut nihil esse deprehensum, aut si quid esset, hoc sese impudentia sua diluturum, ac dolis, quæ sola instrumenta salutaris haberet. Itaque his armatus, sine amicis in regiam venit, qui à prima ianua cum iniuria sunt repulsi. Fortè autem Varus Syriæ rector intus aderat. Ingressus inde ad patrem, confirmatusque audacia, velut eius salutandi causa, propius accedebat: cum ille obiecta manu, & capite declinato, exclamaret: Et hoc patricidæ est, ut me amplexari velis, quotor malefactorum inuolutus sis. Dispercas, inprimis caput, neque me attingas, prius quàm criminibus te exuas. Dabo enim tibi iudicium & iudicem, qui opportunè præito est. Varum. Abi, & quemadmodum

καὶ ἀντιπάτερ ὡς ἀκαλῶν. θύσεσθαι γὰρ αὐτὸν καὶ τὰς ἀρετὰς
τῆς μητρὸς μὴ ὡς ἐπιχειρήσειν. καὶ γὰρ ἡ γέννησις τῆς ἐκείνης
καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ πατρὸς. ἀρετὰς μὲν ἂν εἴληφεν, καὶ
τῆς φερόμεναι πολλὰς ἐπιστολὰς ἐν τῇ αὐτῇ, καὶ μέγιστον
ἐποίησεν ἀνέναντον, ὃ καὶ πρὸς ὡς ἐπὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων,
ὡς ὡς εἰκοιεν, ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων τῆς ἐκείνης ἡ σὺν ἡμεῖς,
καὶ ἡ φερόμεναι κλαίοντες, ἀλλὰ τῆς ὑπερέστην. ἡ δὲ ἡ γέννησις
ἐπὶ πρὸς αὐτὸν τῆς περὶ τοῦ μέρους, μὴ ποτε φερόμεναι
τὸ φάρμακον. τότε γὰρ ἐν κίλικίᾳ λαβὼν τὸν ἀρετὰς
ρήκαμεν ὡς τὸν πατέρα ἐπιστολῶν, ὡς ἡ γέννησις
μὲν ἰσχυρὸν ὡς ὡς ἐκείνης καὶ τῆς λαμβανῆς
τῆς αὐτῆς ἐννοία τῆς φερί τὸν μητέρα καὶ τῶν, φερόμεναι
τῶν μέρους ἡ δὲ καὶ ἰσχυρὸν τῆς ψυχῆς. οἱ μὲν αὖτε φερόμεναι
μὲν τῆς φιλῶν σὺν βέλδρον, μὴ φερί πρὸς ἐν
πίπτον τῆς πατρὸς, πρὸς πυθίδαι σαφῶς δὲ αὐτῆς
πρὸς ἐκείνης αὐτῆς τὸν μητέρα. δίδου γὰρ μὴ πο-
τε φερόμεναι γέννησι τῆς κατ' ἐκείνης ἀνθρώπων. οἱ γὰρ
ἀσκησὶν πρὸς, καὶ τὸν πατέρα ἀνθρώπων ἰδὲν
μὲν, ἡ τὸ σὺν πρὸς αὐτῶν σκοποῦντες, ἐπὶ
πρὸς παρῶν, καὶ μὴ τῇ μαλλίᾳ ὡς ἡ γέννησις τῆς
πρὸς μὲν ὑποφίαν φαίλιν, τοῖς ἀνθρώποις δὲ αὐ-
φορμῶν, καὶ γὰρ τὸν εἶπεν καὶ τῆς κατ' αὐτῆς ὡς τὸν
ἀποφύγειν γέννησι. μὲν γὰρ αὐτῆς πολλὰς παρῶν.
ἀποφύγειν γὰρ αὐτῶν ὑποφίαν, φερόμεναι ἀνθρώπων
δὲν σὺν πρὸς, καὶ μὴ δὲ τῶν ἀποφύγειν μὲν αὐτῶν
τῆς πατρὸς, κομίσασθαι γὰρ τὸν βασιλείαν ἐπὶ αὐτῶν μὲν
τῶν σαλδουσαν. πρὸς τῆς γέννησις, ἐπὶ γὰρ τὸ δαμό-
νιον, καὶ ἀνθρώπων τῆς σὺν βασιλείᾳ, ἐκ τῆς λιμνῆς τῆς κα-
σαρίας κατῆλθεν. παρῶν μὲν γὰρ αὐτῶν ὡς ὡς δὲ
ἐκ τῆς ἰσχυρῆς πολλῇ, παρῶν ἐκ τῆς ἐπὶ μέρους, καὶ μὲν
φερόμεναι πολλὰς τῶν ἐμὸν μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς, καὶ τῆς
φαίλιν τὸ μὲν ἰσχυρὸν παρῶν, πολλοὺς γὰρ ἐκ τῆς
βασιλείας φόβος ἀπέστρεψεν, ἐπειδὴ πᾶσα πόλις ἡ δὲ
τῆς κατ' αὐτῶν φήμης σὺν πρὸς, καὶ μὲν ἡ
γέννησις τῆς κατ' αὐτῶν αὐτῶν πατρὸς. ἐπὶ γὰρ φερόμεναι
φθὴν λαμβανῆς πρὸς ἐκείνου πρὸς τῶν ἐπὶ μέρους,
ἐπὶ ἀνθρώπων ὑπερέστην. ὃ γὰρ, ἡ δὲ μὲν ὑπερέστην τῶν
οἱ σὺν φερόμεναι, ἐπὶ γὰρ παρῶν ὑπερέστην, καὶ τῶν
δὲ τῆς πρὸς ἐκείνης, σὺν φερόμεναι τὸ φερόμεναι ἰ-
βιάζοντο. φθὴν δὲ ὡς ὡς, οὐδὲ ἐκ τῆς φερόμεναι
αὐτῶν. ὃ σὺν φερόμεναι, ἡ δὲ ἐκείνης τῆς οἱ σὺν φερόμεναι
γέννησις ὡς τὸν ἐκ τῆς βασιλείας ἀνθρώπων. ὑπερέστην
τῆς ἐλπίς ἰσχυρῆς, ὡς μὲν μὲν πρὸς φερόμεναι
τῶν, ὡς ὡς ἐπὶ καὶ φερόμεναι, ἀνθρώπων ἀνθρώπων
δὲ καὶ δόλοις, ἀπὸ τῶν αὐτῶν μὲν τῆς σὺν φερόμεναι ἰ-
φρόδῳ. φερόμεναι οὐκ αὐτῶν, ἡ καὶ τῶν βασιλείας
δὲ κατ' αὐτῶν φιλῶν, ἐπὶ γὰρ ὑπερέστην τῶν τῶν φερόμεναι
πυλῶν ἐπὶ φερόμεναι. ἐπὶ γὰρ ἐκείνης ὡς τῆς σὺν φερόμεναι ἡ-
γνῶν ὡς φερόμεναι. ὃ γὰρ ἐκείνης πρὸς τὸν πατέρα, καὶ τῆς τῶν
μὲν ὡς φερόμεναι αὐτῶν, ἡ γνῶν ὡς ἀνθρώπων.
καὶ ἐκείνης τῶν χεῖρας φερόμεναι, καὶ τῶν κεφαλῶν πα-
ρεκλίνας, ἐπὶ γὰρ ἐκείνης καὶ τῶν παρῶν, τὸ φερί
πρὸς αὐτῶν μὲν, ἐκ τῶν κατῶν αὐτῶν αὐτῶν. φερί
μὲν δὲ αὐτῶν κατῶν, μὲν γὰρ μὲν φερί, πρὸς ἀπο-
σχευῶν τῶν τῶν ἐκείνης. δίδου δὲ σοὶ δὲ φερί
εἶναι, καὶ δὲ φερί δὲ φερί φερί, φερί. ἴδι, καὶ σὺ

1. **Πρόλογος** 2. **Εισαγωγή** 3. **Κεφάλαιο 1** 4. **Κεφάλαιο 2** 5. **Κεφάλαιο 3** 6. **Κεφάλαιο 4** 7. **Κεφάλαιο 5** 8. **Κεφάλαιο 6** 9. **Κεφάλαιο 7** 10. **Κεφάλαιο 8** 11. **Κεφάλαιο 9** 12. **Κεφάλαιο 10** 13. **Κεφάλαιο 11** 14. **Κεφάλαιο 12** 15. **Κεφάλαιο 13** 16. **Κεφάλαιο 14** 17. **Κεφάλαιο 15** 18. **Κεφάλαιο 16** 19. **Κεφάλαιο 17** 20. **Κεφάλαιο 18** 21. **Κεφάλαιο 19** 22. **Κεφάλαιο 20** 23. **Κεφάλαιο 21** 24. **Κεφάλαιο 22** 25. **Κεφάλαιο 23** 26. **Κεφάλαιο 24** 27. **Κεφάλαιο 25** 28. **Κεφάλαιο 26** 29. **Κεφάλαιο 27** 30. **Κεφάλαιο 28** 31. **Κεφάλαιο 29** 32. **Κεφάλαιο 30** 33. **Κεφάλαιο 31** 34. **Κεφάλαιο 32** 35. **Κεφάλαιο 33** 36. **Κεφάλαιο 34** 37. **Κεφάλαιο 35** 38. **Κεφάλαιο 36** 39. **Κεφάλαιο 37** 40. **Κεφάλαιο 38** 41. **Κεφάλαιο 39** 42. **Κεφάλαιο 40** 43. **Κεφάλαιο 41** 44. **Κεφάλαιο 42** 45. **Κεφάλαιο 43** 46. **Κεφάλαιο 44** 47. **Κεφάλαιο 45** 48. **Κεφάλαιο 46** 49. **Κεφάλαιο 47** 50. **Κεφάλαιο 48** 51. **Κεφάλαιο 49** 52. **Κεφάλαιο 50** 53. **Κεφάλαιο 51** 54. **Κεφάλαιο 52** 55. **Κεφάλαιο 53** 56. **Κεφάλαιο 54** 57. **Κεφάλαιο 55** 58. **Κεφάλαιο 56** 59. **Κεφάλαιο 57** 60. **Κεφάλαιο 58** 61. **Κεφάλαιο 59** 62. **Κεφάλαιο 60** 63. **Κεφάλαιο 61** 64. **Κεφάλαιο 62** 65. **Κεφάλαιο 63** 66. **Κεφάλαιο 64** 67. **Κεφάλαιο 65** 68. **Κεφάλαιο 66** 69. **Κεφάλαιο 67** 70. **Κεφάλαιο 68** 71. **Κεφάλαιο 69** 72. **Κεφάλαιο 70** 73. **Κεφάλαιο 71** 74. **Κεφάλαιο 72** 75. **Κεφάλαιο 73** 76. **Κεφάλαιο 74** 77. **Κεφάλαιο 75** 78. **Κεφάλαιο 76** 79. **Κεφάλαιο 77** 80. **Κεφάλαιο 78** 81. **Κεφάλαιο 79** 82. **Κεφάλαιο 80** 83. **Κεφάλαιο 81** 84. **Κεφάλαιο 82** 85. **Κεφάλαιο 83** 86. **Κεφάλαιο 84** 87. **Κεφάλαιο 85** 88. **Κεφάλαιο 86** 89. **Κεφάλαιο 87** 90. **Κεφάλαιο 88** 91. **Κεφάλαιο 89** 92. **Κεφάλαιο 90** 93. **Κεφάλαιο 91** 94. **Κεφάλαιο 92** 95. **Κεφάλαιο 93** 96. **Κεφάλαιο 94** 97. **Κεφάλαιο 95** 98. **Κεφάλαιο 96** 99. **Κεφάλαιο 97** 100. **Κεφάλαιο 98** 101. **Κεφάλαιο 99** 102. **Κεφάλαιο 100** 103. **Κεφάλαιο 101** 104. **Κεφάλαιο 102** 105. **Κεφάλαιο 103** 106. **Κεφάλαιο 104** 107. **Κεφάλαιο 105** 108. **Κεφάλαιο 106** 109. **Κεφάλαιο 107** 110. **Κεφάλαιο 108** 111. **Κεφάλαιο 109** 112. **Κεφάλαιο 110** 113. **Κεφάλαιο 111** 114. **Κεφάλαιο 112** 115. **Κεφάλαιο 113** 116. **Κεφάλαιο 114** 117. **Κεφάλαιο 115** 118. **Κεφάλαιο 116** 119. **Κεφάλαιο 117** 120. **Κεφάλαιο 118** 121. **Κεφάλαιο 119** 122. **Κεφάλαιο 120** 123. **Κεφάλαιο 121** 124. **Κεφάλαιο 122** 125. **Κεφάλαιο 123** 126. **Κεφάλαιο 124** 127. **Κεφάλαιο 125** 128. **Κεφάλαιο 126** 129. **Κεφάλαιο 127** 130. **Κεφάλαιο 128** 131. **Κεφάλαιο 129** 132. **Κεφάλαιο 130** 133. **Κεφάλαιο 131** 134. **Κεφάλαιο 132** 135. **Κεφάλαιο 133** 136. **Κεφάλαιο 134** 137. **Κεφάλαιο 135** 138. **Κεφάλαιο 136** 139. **Κεφάλαιο 137** 140. **Κεφάλαιο 138** 141. **Κεφάλαιο 139** 142. **Κεφάλαιο 140** 143. **Κεφάλαιο 141** 144. **Κεφάλαιο 142** 145. **Κεφάλαιο 143** 146. **Κεφάλαιο 144** 147. **Κεφάλαιο 145** 148. **Κεφάλαιο 146** 149. **Κεφάλαιο 147** 150. **Κεφάλαιο 148** 151. **Κεφάλαιο 149** 152. **Κεφάλαιο 150** 153. **Κεφάλαιο 151** 154. **Κεφάλαιο 152** 155. **Κεφάλαιο 153** 156. **Κεφάλαιο 154** 157. **Κεφάλαιο 155** 158. **Κεφάλαιο 156** 159. **Κεφάλαιο 157** 160. **Κεφάλαιο 158** 161. **Κεφάλαιο 159** 162. **Κεφάλαιο 160** 163. **Κεφάλαιο 161** 164. **Κεφάλαιο 162** 165. **Κεφάλαιο 163** 166. **Κεφάλαιο 164** 167. **Κεφάλαιο 165** 168. **Κεφάλαιο 166** 169. **Κεφάλαιο 167** 170. **Κεφάλαιο 168** 171. **Κεφάλαιο 169** 172. **Κεφάλαιο 170** 173. **Κεφάλαιο 171** 174. **Κεφάλαιο 172** 175. **Κεφάλαιο 173** 176. **Κεφάλαιο 174** 177. **Κεφάλαιο 175** 178. **Κεφάλαιο 176** 179. **Κεφάλαιο 177** 180. **Κεφάλαιο 178** 181. **Κεφάλαιο 179** 182. **Κεφάλαιο 180** 183. **Κεφάλαιο 181** 184. **Κεφάλαιο 182** 185. **Κεφάλαιο 183** 186. **Κεφάλαιο 184** 187. **Κεφάλαιο 185** 188. **Κεφάλαιο 186** 189. **Κεφάλαιο 187** 190. **Κεφάλαιο 188** 191. **Κεφάλαιο 189** 192. **Κεφάλαιο 190** 193. **Κεφάλαιο 191** 194. **Κεφάλαιο 192** 195. **Κεφάλαιο 193** 196. **Κεφάλαιο 194** 197. **Κεφάλαιο 195** 198. **Κεφάλαιο 196** 199. **Κεφάλαιο 197** 200. **Κεφάλαιο 198** 201. **Κεφάλαιο 199** 202. **Κεφάλαιο 200** 203. **Κεφάλαιο 201** 204. **Κεφάλαιο 202** 205. **Κεφάλαιο 203** 206. **Κεφάλαιο 204** 207. **Κεφάλαιο 205** 208. **Κεφάλαιο 206** 209. **Κεφάλαιο 207** 210. **Κεφάλαιο 208** 211. **Κεφάλαιο 209** 212. **Κεφάλαιο 210** 213. **Κεφάλαιο 211** 214. **Κεφάλαιο 212** 215. **Κεφάλαιο 213** 216. **Κεφάλαιο 214** 217. **Κεφάλαιο 215** 218. **Κεφάλαιο 216** 219. **Κεφάλαιο 217** 220. **Κεφάλαιο 218** 221. **Κεφάλαιο 219** 222. **Κεφάλαιο 220** 223. **Κεφάλαιο 221** 224. **Κεφάλαιο 222** 225. **Κεφάλαιο 223** 226. **Κεφάλαιο 224** 227. **Κεφάλαιο 225** 22

[illegible]

[illegible][illegible]

Ms. Lib. 17.
cap. 12.

si quis alius. Regnum enim quod priuatus sibi
quæsierat, tanto conseruatum tempore, filius
suis reliquit. In rebus autem domesticis infeli-
cissimus fuit. Salome autem, antequam reser-
ret mortem regis exercitus, cum marito pro-
gressa, vinctos absoluit, quos occidi mandau-
erat: ipsum dicens mutasse consilium, & vnum-
quemque iussisse domum dimitti. Atque ita
post horum abitum milicibus indicatur. Qui-
bus in concionem cum alia turba in ampli-
theatrum apud Hierichunta collectis, Ptole-
mæus anuli regis custos, quo signare solitus er-
rat, & fortunatum illum cepit dicere, & mul-
titudinem consolari. Relictamque ab eo mili-
tibus epistolam recitauit, in qua multum ro-
gabat, vt beneuolæ animo successiorem suum
fouerent. Deinde post epistolam testamentum
legebat, in quo Philippum quidem hæredem
Trachonis, proximamque regionem itera-
cham verò, sicut supra diximus, Antipam: re-
gem autem Archelaum scripserat: eidemque
anulum ad Cæsarem ferre mandauerat, assi-
gnatamque regni administrati notitiam.
Omnium namque dispositionum suarum do-
minum & confirmatorem Cæsarem esse vo-
luit, cætera verò seruati iuxta superius testa-
mentum. Quo perlecto, confestim clamor se-
cutus est omnium Archelæo gratulantium: mi-
litesque per cuneos & populos adeuntes, suam-
que promittebant, dei que beneuolentiam pre-
cabantur. Hinc ad sepeliendum regem ope-
ram contulerunt. Nihil autem munificentie
prætermisit Archelaus, sed omnem ornatum
extulit regium in funeris pompa ducendum.
Lectus quippe totus erat gemmis atque
distinctus, totus autem purpura variatus, cor-
pùsque super eum velatum itidem purpura.
Capiti autem diadema erat impositum: coro-
na verò deluper aurea, sceptrumque in dex-
tera, & circa lectum filij cum propinquis.
præterea satellites agmēque Thracium, Ger-
manique & Galli, velut ad bellum instructi
omnes antecedeabant. Cætera verò militum ma-
nus armata, ducēsque suos ordinumque prin-
cipes sequebantur decenter. Quingenti au-
tem serui ac liberi odores ferebant: corpus au-
tem per ducenta stadia portatum est in castel-
lum Herodion: ibique secundum ipsius regis
mandata sepultum est. Et Herodis quidem re-
gis hic finis fuit.

A εἰκάς περ ἵππερος, ὃς περ γὰρ κατεπύματο βασιλείας, ἰδὼ-
της αὐτῇ, καὶ ὅσῳ χρόνῳ φυλάσσει, ἰδίῃς τέκτοις κατέ-
λιπεν. ἐν ᾧ τοῖς κατ' οἶκον, αὐτοχέσματος. ὅρῳ ᾧ γὰρ αὐ-
τῷ πολὺ τῷ αὐτῷ τὸ σπασιπικόν, περὶ ἐλθῆσαν μετ'
αἰδρός ἢ σελῶμεν, ὁρῶμεν τοῖς διασπῶσαι, καὶ κτείνῃ
ὁ βασιλεὺς εἰστέλλεται, μεταπεισθῶν αὐτὸν λίγυ-
σα, καὶ πάλιν ἀναπέμπειν ἕκαστον εἰς τὰ ἴδια. πύπῳ ᾧ
οἰχομῶν, ἰδὼν ἡδὴ τοῖς σπασιπῶσαι, ἔσυνῃσιν αὐ-
τοῖς εἰς ἐκκλησίαν, μὴ τῷ λοιπῷ πλήθους ἐν τῇ ἐξῇ
ἰερχήντα ἀμφιθεῖν. ἐνθα παρελθὼν πόλεμαίς, ὁ καὶ τὸν
σημαίνῃσιν δακτύλιον ὡς ἔστ' βασιλείας πε-
πιδυμένος, τὸν τε βασιλῆα κατὰ δαμνίζει, καὶ τὸ
πλήθος ὡς ἀκαλεῖ, τῷ τε ἀπολεσθῆσαν τοῖς σπα-
σιπῶσαι αἰγίνωσκειν ὅπως οὐλῶ, ἐν ᾧ πολλὰ περὶ τῇ
τῇ ἐξῇσιν ἀνοίας παρεχάλε. μὴ ᾧ τῇ ὅπως οὐλῶ λυ-
σας τὰς ἐξῇσιν αἰγίνωσκει, ἐν αἷς φίλιππος μὲν τῷ
ἐξῇσιν, ἔστ' ἐν τῇ ἐξῇσιν χωρίων κληρονομος, τῇ
ἐξῇσιν ᾧ ὡς περὶ πορὺ αἰγίνας, βασιλεὺς ᾧ ἀρχί-
λαος ἀπιδίκευτο. ὅσῳ ᾧ τὸν τε δακτύλιον τὸν αὐτῷ
καίσται φέρειν εἰστέλλεται, ἔσται διοικήσεις τῇ βασι-
λείας σπῆμασμός. κύριον γὰρ ἀπάντων, αὐτῷ ἐξῇ-
ξει, καὶ βεβασιλεύῃ τῇ ἐξῇσιν ἔσται, τῇ γὰρ
μὲν λοιπὰ καὶ τὰς περὶ τὰς ἐξῇσιν φυλάττειν
βοηθῇ δίδει ἐξῇσιν τῇ ἀρχιλάῳ σπῆμασμός, καὶ καὶ
εἴσως οἱ σπασιπῶσαι μὴ τῷ πλήθους περὶ ὅστις, ὑπ-
ακούῳ μὲν τῇ αὐτῷ ἀνοίας, σπῆμασμός ᾧ καὶ τῇ πα-
ρα τῇ δειν. μὴ ταῦτα περὶ τῷ ἐξῇσιν ἐξῇσιν τῇ βασι-
λείας, παρέλιπε ᾧ ἐξῇσιν ἀρχιλάος εἰς πολυτίλειαν.
ἀλλὰ πάντα τῇ βασιλείῳ κόσμον περὶ ὅστις, συμ-
πομπῶσιν τῇ νεκρῷ. κλήτῃ μὲν ὁλόχευτος μὲν ἐξῇ-
δος, σπῆμα ᾧ, ἀκρῆς παικίλῃ, τὸ σῆμα ᾧ ἐπ' αὐτῇ
πορφυρὰ κεκαλυμμένοι, καὶ ἐξῇσιν μὲν ἐπείκει τῇ
κεφαλῇ, εἴσως ᾧ ἐξῇσιν χρυσοῖς, τὸ ᾧ σπῆμασμός
ὡς ᾧ ἐξῇσιν. καὶ περὶ μὲν τῇ κλήτῃ, οἱ τε ὑεῖς, καὶ τὸ
πλήθος τῇ συγχεῖν, ἐφ' οἷς οἱ δορυφόροι, καὶ τὸ θεῖον
εἴσως, γερμανοὶ τε καὶ γαλάται δισπῆμασμός παύ-
τες αἷς εἰς πόλεμον. περὶ γὰρ ᾧ λοιπὴ δύναμις, ὡς σπῆ-
μασμός τοῖς ἡγεμέσι ἔσται ἀκροῦσι ἀκροῦσι ἐν κόσ-
μῳ. πινθακῶσι ᾧ ἐπ' αὐτοῖς τῇ οἰκίῃ ἔσται ἀπιδί-
κων ἀρματοφόροι. εἰσῶσι ᾧ ἐκνομία τὸ σῆμα ἐξῇ-
κοσίου, εἰς ἡρώδιοι, ὅπου καὶ τὰς εἰσῶσι ἐπείκει. καὶ τῷ
μὲν περὶ ἡρώδιον, τοῖς τῇ ἐξῇσιν.

Հիմա Երթուհի Երես. Երկրորդը անուն. Ա
պր. բնույթը արձան. Երկրորդը.

1000

[illegible][illegible]

nam & cum Archelao stare propter odium atque inuidiam recusabant, & cum accusatoribus conspici pudore Caesaris prohibebantur. Inter quos erant etiam Philippus Archelai frater, beneuolo animo duabus ex causis prae-missus a Varo, ut & Archelao subueniret, & si regnum Herodis nepotibus eius distribui placuisset, partem aliquam mereretur. Iussit autem accusatoribus exponere, quanam contra leges fecisset Herodes: primum non se regem, sed omnium, qui vixisse fuissent, tyrannorum crudelissimum tolerasse dicebant. Deinde multis ab eo trucidatis, ea pertulisse superstites questi sunt, ut beatiores mortui putarentur. Non enim tormentis solum eum lacerasse corpora subiectorum, sed etiam gentis suae ciuitatibus deformatis exteris ornauisse, populisque alienis Iudae sanguinem condonasse. Pro antiqua verò felicitate ac patriis legibus, nationem suam tanta egestate simul ab eo atque iniquitate repletam, prorsus, ut plures ex Herode paucis annis clades sustinuerint, quam omni suo maiores sui, postquam ex Babylone discessere, perpessi sunt, Xerxe tunc regnante ad discordias concitati. Verum se tamen ad modestiam ex aduersae fortune consuetudine profecisse, ut etiam successionem voluntariam acerbissimae seruitutis subirent, qui & Archelaum tanti tyranni filium, patre mortuo regem appellassent nihil morati, & una cum eo luxissent mortem Herodis, ac pro eius successore vota celebrassent. Illum autem quasi metueret, ne non certus eius filius videretur, à caede trium milium ciuium regni sumpsisse primordia: & quia principatum metuerit, tot immolasse Deo hominum victimas, tot festo die templum cadaveribus impleuisse. Rectè igitur eos, qui de tantis malis superessent, aliquando respexisse calamitates suas, & belli lege cupere vulneribus excipiendis ora praeberet: atque ab Romanis precari, ut Iudae reliquias misericordia dignas existimarent: néve quod ex ea natione restaret, his obicerent, à quibus crudelissimè lacerabatur: sed patriam suam coniungi Syriae finibus, ac per iudices Romanos administrari decernerent: hoc enim modo probatum iri, Iudaeos qui nunc veluti turbulenti ac belli cupidi reprehenduntur, moderatis rectoribus obedire nosse. Iudaeorum quidem accusatio eiusmodi petitione conclusa est. Cum autem surrexisset contra Nicolaus, primum criminibus, quae in reges erant proposita, dissolutis, nationem coepit arguere: quia neque gubernari facilis esset, naturaque regibus vix pareret. una etiam propinquos Archelai, qui se ad accusatores contulerant, infimulabat. Sed tum quidem partibus Caesar auditis, conuentum dicemur. Paucis autem diebus post, mediam regni partem sub ethnarchiae nomine dedit Archelao: etiam regem, si se dignum praebuisset, facturum esse pollicitus. Reliqua verò dimidiam in duas tetrarchias diuisit, duobusque aliis Herodis filiis attribuit: unam Philippo, alteram Antipatri, qui cum Archelao de regno certauerat. Huius parti cesserat trans flumen regio, & Galilaea: quarum ducenta talenta reditus erant. Batanea verò & Trachon, & Auranitis, & quaedam partes domus Zenonis, circa Iamniam,

συμμετέτασσεν ἃ ἀρχιλάῳ ὅτι μισοῦντο οὐκ ὑπομένοντες, ἀρθῆναι δὲ μὴ τὸ κατηγόρων ὑπὸ καίτοι αἰδομένοι. ἐπὶ ταῖς παρὴν καὶ φίλιππος ὁ ἀδελφὸς ἀρχιλάου, προσπιμπθεὶς κατ' ἀνοίαν ὑπὸ ἡρώδου ἱερέως, ἀρχιλάῳ τὴν συναγωγὴν ἀδελφὸν ἡρώδου καὶ καίτοι οἶκον πᾶσι τοῖς ἐκγόνοις κληρὸν πρὸς ἀξίω-θῆναι. ἐπιτρέπιν δὲ λέγειν τοῖς κατηγόροις τὰς ἡρώδου ὡδονομίας πρῶτον διεξέειπεν, ἡ βασιλεία λίγιστον ἀλλὰ τὸ πῶποτε τυραννισάντων ὡμώτατον ἐν ἡνωσμένῳ τύραννον. πλείους γὰρ αἰρημένων ὑπ' αὐτῷ τοιαῦτα πεποιθέναι τοῖς καταλιφθέντες, ὥς ἐμακαρίζεσθαι τὴν ὑποταλότητα. βίβασαν κέναι γὰρ ἡ μόνον τὰ σώματα τὸ ὑποταλόμενον, ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις. ταῖς δὲ ἰδίας λεωδονομίας, ταῖς δὲ ἄλλοφύλοις κεκοσμηκέναι, ἃ τὸ δὲ ἰουδαίας αἴμα καὶ χαρίζεσθαι τοῖς ἐξωθεν δήμοις. αὐτὴ δὲ τῆς παλαμαὶ δὲ δαιμονίας, καὶ τῆς πατρίας νόμων, πενίας τὸ ἔθνος καὶ ὡδονομίας ἐχάτης πεπληρωκέναι. καθόλου τὴν πλείους ὑπομαρτυκέναι τὰς δὲ ἡρώδου συμφορὰς ἐν ὀλίγοις ἔπειν ἰουδαίους, ὡς ἐν ἅπασι τὰς χερσὶν μὴ τὸ ἐκ βαβυλῶνος ἀγαγόντων ἱκανοὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἐξέβη βασιλεύοντος ἱκανοὶ πρῶτον. εἰς τὰς μέρη τοῦ πατρὸς τοῦ, ἃ δὲ δυσχερὲς ἔθνος παρελθεῖν, ὥς ὑπομένειν τὸ πικρὸν δαλείας καὶ ἐξεδόχην αὐθαίρετον. ἀρχιλάου γὰρ τὴν πλεονέκτην τυραννὴν παῖδου, μὴ τὴν πατρὸς πλεονέκτην, βασιλεία τὴν προσεπεινὴν ἐπὶ μόνως, καὶ συμπεριπνεῖσαι τὸν ἡρώδου θάνατον αὐτῷ, καὶ συνδέσσειν αὐτὸν τὸ ἐξεδόχης. τὸ δὲ ἅπαν ἀγωνιάσαντα, μὴ νόθος ὡς δόξεν ἡρώδου, προσμιμνήσκοντες τὴν βασιλείαν ἱεροκλήων πολυτῶν φόνου. καὶ τοσούτοις δὲ παρὲς ἀκύναι θύματα θεῷ τὸ ἀρχὴν τῶν θεῶν. τοσούτοις δὲ ἐμπιπλέκοντες νικητὴς τὸ ἔθνος ἐν ἰορ-τῇ. τὰς μέρη τοῦ πατρὸς ἐλθόντες ἐκ τῆς τοσούτων κακῶν, εἰκότως ἐπιστρέφονται ἡδὴ ποτὶ πρὸς τὰς συμφορὰς, ἃ πολέμῳ νόμῳ ἰδέσθαι τὰς πληγὰς καὶ προσώπῳ δέχε-σθαι. διὸ καὶ ἡ ῥωμαίων, ἐλπίσας πὶ τὰ τὸ ἰουδαίας λείψα-να, καὶ μὴ τὸ ἀδελφὸν αὐτῶν ὑποτρέψαι τοῖς ὡμῶς πρὸς-συσσι. συνάψαι τὰς δὲ τῇ σειρά τὴν χώραν αὐτῶν, διοικεῖν ὑπὸ ἰδοῖς ἡγεμόσιν. ἐπὶ δὲ ἰουδαίῳ γὰρ ὡς οἱ τὴν ἑσπέρην δὲ δὲ βαλλόμενοι καὶ πολεμικοὶ, φέρειν οἰδασιν μετρίους ἡ-γεμόνας. ἰουδαίῳ δὲ οὐκ ἐκ τὸ κατηγόρειας, κατέλιπε αὐτὸς τὸν ἑαυτῶν ἀξίωσιν. ἀνὰ τὰς δὲ νικόλαος, ἀπὸ δύσας τὸ μὲν τὰς εἰς τοὺς βασιλεῖς ἀγίας. κατηγόρει δὲ τὸ ἔθνος τότε δύσασκτον καὶ δυναστεύειν φύσει πρὸς τοῖς βασι-λείας. συνδέει βαλλὴν δὲ τοῖς ἀρχιλάου συγγενεῖς, ὅσοι πρὸς τοῖς κατηγόροις ἀφείκησιν.

Κεφάλαιον θ.

Τὸ πρὸς καίτοι αἰκίστας ἐκατέρω, διέλυσε τὸ συνέδριον. μὴ δὲ ὀλίγας ἡμέρας, τὸ μὲν ἡμῶν μέρες τῆς βασιλείας, ἀρχιλάῳ δίδωσιν ἐθναρχίῳ προσεπειν, ὑποχόμενος τὴν καὶ βασιλεία πείσσειν, ἰὰ ἀξίον, ἰαυτὸν ὡδονομίας. τὸ δὲ λοιπὸν ἡμῶν διελὼν εἰς δύο τετράρχας, δυνὸν ἐπὶ τῇ παρὸν ἡρώδου δίδωσι. τὴν μὲν φίλιππῳ, τὴν δὲ ἀντίπα τῶν πρὸς ἀρχιλάου ἀλφειοβητωῦν πρὸς τὴν βασιλείας. ἐχέμετο δὲ ὑπὸ τοῦ-τω μὲν, ἢ τε περαία, καὶ γαλλία, πρὸς τοὺς δὲ ἀλε-σίαν ταλαίτων. βατάναια τὴν δὲ τρέχων, αὐραγίτης π, καὶ μέρη πρὸς τὴν ζώνων οἶκον τὰ πρὸς ἰάμνια,

His hortationibus seditioni quique abnuebant, & ob interfectorum dolorem reliqua multitudo iungebatur audacibus. Tunc vero omnes sacerdotes omnesque leuitæ sacra vasa proferentes ornatumque templi, citharistæ etiam & cantores cum musicis organis procidebant ante multitudinem, & obnixissime precabantur, ut illum templi honorem custoditum esse vellent, neque ad direptionem vasorum sacrorum Romanos contumeliosius incitarent. Erat autem videre ipsos sacerdotum principes sparsis cinere capitibus, & pectora diruptis vestibus nuda monstrantes, nominatim singulos quosque nobilium compellere, ac denuo in commune multitudinem precari, ne ob modicum peccatum patriam suam proderent his, qui direptioni eius inhiarent. Quam enim vilitatem vel militibus esse de Iudæorum salutatione tribuendam, vel illis quæ acciderant correctionem, si in præsentem procedere cessarent? At contra, si officiosè susciperent solenniter venientes, auferri Floro occasionem pugnæ: ipsos vero saluare patriam suam, & providere ne quid ultra quam pertulerant, experirentur. His addunt, quod paucis seditionis si tanta multitudo iungatur, hoc magis ad pacificum consilium suam deberent auctoritatem transferre. Tali hortatu multitudinem inflectentes, etiam ipsos seditionis autores quosdam quidem minis, quosdam autem sui reuerentia mitigauerunt: ac deinceps præcedentes cum quiete omni populo sequente, militibus obviam prodierunt. Iamque cominus factos salutaerunt: illis autem nihil respondentibus, seditioni Iudæorum adversum Florum, cuius hæc fierent consiliis, succlamauerunt. confestimque milites comprehendentes eos, cadere fustibus adorti sunt: atque in fugam verios persequentes equites proculcabant. Corruerant autem multi quidem cum à Romanis caderentur, plures autem cum se invicem propellerent. In ipsis autem portis grauis facta est compressio, & vno quoque alterum præuenire cupiente tardior fuga cunctis fiebat. Collabentium vero durus erat interitus. Suffocatu enim atque conculcato miseri disperibant, & neque ad sepulturam quisquam proximis suis cognoscendus remanebat. Irruebant autem etiam pariter milites immoderate, eos quos comprehendissent cædentes: & per ingressum qui Bezetha vocatur detrudebant multitudinem, transire cupientes ut Antoniam & templum obtinerent. Quos etiam Florus consecutus, eduxit de regia eos qui secum erant, & in arcem transire nitebatur. Frustratus tamen est eius impetus. Conuersus quippe adversum eos populus repugnauit, & per recta euadentes obruebant saxis Romanos. Qui cum supernè venientibus sagittis vincerentur, nec possent defendere multitudinem quæ per angustos arcubatur ingressus, ad reliquum se exercitum qui erat in regia receperunt. Seditioni autem verentes, ne superueniens denuò Florus templum occuparet, per Antoniam ex templo ascendentes, porticus à templo ad Antoniam continentes interciderunt, quatenus auaritiam Flori desperatione compescerent. Nam cum diuinis inhiaret thesauris, pròque his in Antoniam transgredi niteretur, vbi intercisas porticus vidit,

τούτοις τὸ σασιῶδες ἠπειράει, ἔδξα τοὺς ὑπολαλῶντας τὸ πλῆθος ἱρρίπτει πρὸς τοὺς θεραπείας. ἔνθα δὴ πᾶς μὲν ἱερεὺς, πᾶς δὲ ὑπηρετὴς τῆς θεοῦ, τὰ ἅγια σάβηθον θεωροῦσιν, καὶ τὸν κόσμον ἐν ᾧ ἀφ' ἑωρῆν ἔδος ἡ αὐτοῖς αἰαλαβόντις, κινδυνεύει, καὶ ὑμνωδοὶ μετὰ τῶν ὁργάνων θεωροῦσιν, κατὰ τὴν ἐκβολὴν φυλάξαι τὸν ἱερὸν κόσμον αὐτοῖς, καὶ μὴ πρὸς ἀπαρτύνειν τῶν θείων κειμηλίων ῥωμαίοις ἱρεῖσιν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς αὐτοῖς ἡ δὲ ἰδίᾳ καταμαρτύρουσιν τῆς κεφαλῆς κόνιν, γυμνοὺς δὲ τὰ στήθη τῶν ἰδόντων θεωροῦσιν. ὀνομαστὶ δὲ ἕκαστον τῶν γνωρίμων ἔκαστον τὸ πλῆθος ἰκέτευον, μὴ δὴ ἑλαχίστης πλημμελείας, θεωροῦσιν τὴν πατρίδα τοῖς ἐπιθυμοῦσι παραδῆσθαι. τίνα γὰρ ἡ στρατιώτης φέρει ἀφίλειαν τὸν δότο ἰουδαίων ἀσασμόν, ἢ διόρθωσιν αὐτοῖς τῶν συμβεβηκότων, τὸ μὴ τοῦ θεωροῦσιν. εἰ δὲ δὴ διξίωσαντο τοὺς θεωροῦντας ὡς ἔδος, φλώρου μὲν ὑποκοπήσονται τὴν ἀπορροὴν τῆς πόλεως, κερδῆσεν δὲ αὐτοῖς τὴν πατρίδα, ἔτι τὸ μηδὲν παθεῖν πλέον. ἄλλως τε, καὶ τὸ πείθεσθαι σασιᾶσιν ὀλίγοις, δίδον αὐτοῖς δῆμον ὅπως θεωροῦν, συναναγκάζει κακίους συνήθων, δεσπῆς ἀσασίας ἐστίν. οὗτοι μελίσσοι τὸ πλῆθος, ἅμα καὶ τῶν σασιᾶσιν, οὐ μὲν ἀπειλῆς, οὐδὲ ἀφ' ἑωρῆς κατέσειλαν. ἔπειτα δὲ ἐκζητοῦντες, μετὰ ἰσχυρίας τε καὶ κόσμου οἱ στρατιώταις ὑπὸ τῶν, καὶ πλεονόντων ἡγεμονίᾳ πάσαντο. τῶν δὲ μηδὲν ἀποκρινάμενοι, οἱ σασιᾶσαι φλώρου κατὰ τὸν. τὸτο δὲ ἡ συνήθεια κατὰ αὐτῶν διδομένη. αὐτὰ γὰρ οἱ στρατιώταις, θεωροῦντες αὐτοῖς, ἔπαυον ἑαλοῖς, καὶ φάροντες οἱ ἰππεῖς καταδιώκοντες, συνάπτου. ἐπιπτόν δὲ πολλοὶ μὲν ὑπὸ ῥωμαίων τυπόμενοι, πλείους δὲ ὑπὸ ἀλλήλων βιαζόμενοι. δεῖνός δὲ πρὸς τὰς πόλεις ὡδισμός. καὶ φάσειν ἑκάστου ἀπ' αὐτοῦ, βραδύτητα μὲν ἡ φυγὴ πᾶσιν ἰκίνο, τῶν δὲ σφαλίντων ἀπώλεια δεῖν. πνιγόμενοι γὰρ ἔκλω- μένοι πλείους τῶν ἐπιβαρόντων ἡφανίζοντο, καὶ ἐπὶ πρὸς τὰ φάσις τις γνωρίμων τοῖς ἰδοῖς κατελείπειτο. συνάπτου δὲ καὶ στρατιώταις παύοντες αἰαδὲν τοῖς κατὰ λαμβανόμενοι, καὶ δὲ τῆς βίβλου καλουμένης, αἰαδου τοῦ πλῆθος, βιαζόμενοι παρελθεῖν καὶ κρατῆσαι τῆς ἱερῆς καὶ τῆς αἰωνίας. ὅν καὶ φλώρος ἐφίε- μένος, ἐκζητᾷ τῆς βασιλικῆς αὐλῆς τῆς συνάπτου, καὶ πρὸς τὸ φέρειν ἰλθεῖν ἡγωνίζετο. δὴ μὲν γὰρ μὲν τῆς ἐπιβολῆς. ὁ γὰρ δῆμος ἀπικρὲς ἐπιστραφεῖς, ἔργα τὴν ὁρμῇ, καὶ δασαίνοντες ἐπὶ τῶν τιγῶν, τοὺς ῥωμαίους ἐβαλλον. καταπονέ- μένοι δὲ τοῖς ὑπὲρ βίβλου, ἔδξατο τὸ τοῖς στρατιώταις ἐμφράξαι πλῆθος ἀδινῶντας, ἀντιθέμενοι εἰς τὸ πρὸς τοῖς βασιλείοις στρατοπέδον. οἱ δὲ στασιᾶσαι δίδοντες μὴ πάλιν ἐπιλθεῖν ὁ φλώρος κρα- τῆσαι τῆς ἱερῆς δὲ τῆς αἰωνίας, αἰαδᾶντες δὲ θείας τὰς συνήθεις σοὰς τῆς ἱερῆς πρὸς τὴν ἀντιπῶν δὲ κοφάν. τὸτο ἔφη τὴν φλώρου πλεονεξίαν. τῶν γὰρ τῆς θεοῦ θυσιασίων ἐφίεμος, καὶ δὲ τὸ παρελθεῖν ἐπιθυμῶν εἰς τὴν ἀντιπῶν, ὡς ἐπὶ ῥά τῶν αἰσῶν,

τὴν

τὸ ὄρμηλόν αὐτῶν ἀπὸ τῆς καὶ μετὰ πεμφθέντος τῶν τε ἀρχι-
 ρεῖς καὶ τῶν βασιλέων αὐτοῖς μὲν ἐξήναι τὴν πόλιν εἰς τὴν φρε-
 σιν ὅς τε καὶ λαίφην αὐτοῖς ὅσον αὐτῶν ἀξιώσονται. τῶν δὲ
 πάντα ἀπὸ ἀσφαλείας ὅς τε μηδὲν νεώτερον ὑποχο-
 μέων, εἰ μὴ αὐτοῖς καὶ λαίφην ἀπείρα, μὴ μὲν τοῖ
 τὴν μαχιστομένην. πρὸς τὸ αὐτὴν ἀπεχθῶς, διὰ τὴν
 πονθὲν ἔχειν τὸ πλῆθος. ἀλλὰ ἄλλας τὴν σπείρας, αἷς ἔχουσιν
 μὲν τὸ λογικῆς δυνάμειος ὑπέρβειν εἰς καμάρειαν.

Κεφαλ. κη.

Εἴτερον ὅτι βολὴν τῶν πόλεων περιζόμενος, ἐ-
 πίσειλλε κασιγῶν, ἰουδαίων δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν δό-
 μος, τὴν τε ἀρχὴν τῆς μάχης ἀπείρα αὐτοῖς, καὶ δρᾶ-
 σαι λέγων ἐκείνοις, ἀπεπνέοντο. καὶ μὲν ἡδ' οἱ τῶν ἰε-
 ρεσσόλων ἀρχόντες ἐσθῆσαν. ἀλλ' αὐτοὶ τε καὶ βερνίκη
 τῶν κασιγῶν ἀπὸ τῶν φλῶρος εἰς τὴν πόλιν παρλωρόμενοι,
 ἔγραπον. ὅς τε, τὰ παρ' αὐμοῖν ἀναγνοῖς, μὲν ἡγεμόνων
 ἐβελόμην. ὅς τε μὲν αὐτῶν ἰδὲ κεῖ, κέσιν μὲν στρατῶς
 ἀναβῆναι, ἢ πτωροσκόμους τὴν δόξασιν εἰ γάρ, ἢ
 βεβασιόετες κατὰ σπῆντα ἰουδαίους, καὶ συμμύοντας.
 αὐτοὶ δὲ περὶ μὲν πρὸς τῶν ἰταίων τὴν κατὰ σπῆντα
 μὲν τὰ πρὸς ἡμάς, καὶ τὰ πρὸς ἡμάς τῶν ἰουδαίων
 πρὸς ἀγγελοῦντα. πῆμπερ οὐδ' ἡ πρὸς χιλιάρ-
 χων παπολίαν, ὅς τε ἀπὸ τῆς ἀλεξανδρείας ὑπερβί-
 πη ἀπὸ τῶν ἀγγέλων τῶν βασιλέων καὶ ἰαμνίαν, τὸν
 πῆμπερ καὶ τὰς αἰτίας ἰδὲ ἡλῶσιν. ἔνθα δὲ ἰουδαίων
 οἱ τε ἀρχιερεῖς ἅμα τοῖς δυνατοῖς, ὅς τε ἡ βουλὴ παρῶν,
 διέκρινον τὸν βασιλέα, μὲν δὲ εἰς ἐκείνους θεραπεύειν,
 ἀπὸ δὲ πρὸς τὰς αὐτῶν συμφορὰς, καὶ τὴν φλῶρος
 διέκρινον ὡς ἡμῶν. πρὸς τὴν ἡγεμονίαν μὲν ἀγγε-
 λος, στρατηγικῶς δὲ τὴν ὄρμην εἰς ἐκείνους ἰουδαίους με-
 τῆρεν, ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἐβελόμην τῶν πρὸς ἡμάς, καὶ τῶν
 μὲν δὲ κεῖν ἀδίκως ἢ παθεῖν, τὴν ἀμύνειν δὲ πρὸς τῶν οἱ
 μὲν οὐδ' ὡς αὐτοῖς ἐκκεῖνοι, ὅς τε αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐπι-
 θυμῶν εἰρηνικῶν, συνίσταν ὡς οἰκνῶν τὴν ἐπιπληξιν τῶν
 βασιλέων. ὅς τε δὲ ἡμῶς ἐν τῶν ἰερεσσόλων, ὅτι ἐξήκου-
 τα πρὸς ἡμῶν σαδδουκαίων, ἐδίδου τὸν ἀγγέλων, καὶ τὸν
 παπολίαν. ἐκώκουν δὲ αἱ τῶν ἀπὸ σφαγμένων γυ-
 νῆκες πρὸς ἡμῶν, καὶ πρὸς τὴν τούτων οἰκνῶν,
 ὅς τε ἡμῶς εἰς ὁλοφύρμους τερατόμους, ἐπικουρεῖν τὸν
 ἀγγέλων ἰκέτο. τῶν τε παπολίαν καὶ τὸν βασιλέα, ὅς τε
 παθεῖν ὑπὸ φλῶρος, καὶ παρλωρόσιν εἰς τὴν πόλιν,
 τὴν τε ἀγγεῶν ἡγεμονίαν ὑπὸ δίκην, καὶ σπιντο-
 ρημῶν τὰς οἰκίας. ἔπειτα δὲ ἀγγέλων ἀπὸ τῶν
 τὸν παπολίαν οὐδ' ἐν δειράποντι πρὸς ἡμῶν μέ-
 χει τὸ σιλοῦ τὴν πόλιν, ἵνα γὰρ ἰουδαίους τοῖς μὲν
 ἄλλοις ἀπὸ τῶν ῥωμαίων ἐκόντας, μόνον δὲ ἀπὸ τῶν
 μέσους φλῶρος διὰ τὸν βολὴν τῶν εἰς αὐτοῖς ὡς ἡμῶν
 τῶν. ὅς τε, ὡς διὸς ἄσας πείραν ἔλαβεν ἰκανῶς τῶν
 πρὸς αὐτῶν, εἰς τὸ ἱερὸν ἀνέβαινεν. ἔνθα συγκα-
 λέσας τὸ πλῆθος, καὶ πολλὰ μὲν εἰς πῆσιν αὐτῶν τὴν
 πρὸς ῥωμαίους ἐπαιτίους, πολλὰ δὲ εἰς τὸ πρὸς τὴν
 εἰρηνικῶν πρὸς ἡμῶν, καὶ τὴν διὸς πρὸς ἡμῶν
 ὅσον ἐξῆν τὰ ἄλλα, πρὸς κέσιν ἐπαυήει. τὸ δὲ πλῆθος

B

ab impetu conqueiuit. & conuocans sacerdo-
 tum principes atque curiam, se quidem ait vr-
 be digredi, praedidum tamen apud eos relin-
 quere quantum ipsi voluissent. Ad haec illis
 reipondentibus, nihil nouandum fore, si vnam
 tantum relinqueret apud eos cohortem, dum
 tamen non illam quae cum ciuibus paulo an-
 te conflixerat: ob ea siquidem quae pertuere
 populum illis militibus infensum esse: cohortem
 sicut precabantur mutata, cum reliqua ma-
 nu Caesarem regressus est.

C

Aliud autem denudò pugrae consilium
 A comminiscens, retulit ad Cestium, &
 Iudaeos defectionis criminatus est: impudenti
 mendacio illos persequi et alie dicens, quae cum-
 que eos pertulisse constabat. Nec sane principes
 Hierosolymorum, quae gesta fuerant, ta-
 cuerunt: sed & ipsi & Bernice ad Cestium de
 his quae Florus inique in vrbe egerat, retule-
 runt. Ille autem susceptis literis partis vtrius-
 que, quid facto opus esset cum principibus de-
 liberabat. Et quibuldam quidem videbatur,
 cum exercitu in Iudaeam Cestium ire debere,
 & aut vindicare defectionem, si fuisset admis-
 sa, aut magis fidos reddere Iudaeis eorumque
 accolas. Ipsi tamen magis placuit aliquem de
 suis praesente, qui & negotia & consilia Iudaeo-
 rum posset ei fideliter nuntiare. mittit ergo
 tribunum Politianum, qui ab Alexandria re-
 uertenti Agrippae circa Iamnam occurrentem,
 & a quo fuisset missus, & ob quas causas indi-
 cat. Quo loci Iudaeorum etiam pontifices, &
 reliqui nobiles, eorumque curia adesse curaue-
 rant, ut circa regem scilicet officia nouarent.
 Postea verò quàm illum congrua humanitate
 coluerunt, conquesti sunt quàm potuerunt fle-
 biliter de calamitatibus propriis, & inhumani-
 tatem Flori explicauerunt. Quam licet argue-
 ret Agrippa, vane tamen inuentionem suam
 in Iudaeos transtulit, quorum maximè misere-
 batur, volens scilicet frenare eorum motus: ut
 per hoc ipsum quod viderentur nihil perpassi
 iniuriae, ab ultionis desinerent appetitu. Ad
 haec ergo quicunque egregij erant, & propter
 sua praedia desiderabant quietem, intelligebant
 regis redargutionem esse plenam benignitatis.
 Populus autem Hierosolymorum sexaginta
 stadiis obuiam progressus, officiosè Agrip-
 pam & Politianum suscepit. Lamentabantur
 tamen interfectos coniuges mulieres: qua-
 rum plangoribus reliquos quoque populus ad
 lamenta conuersus, precabatur Agrippam ut
 genti confuleret. Succlamabant etiam Poli-
 tiano, ut ingrederetur urbem, videretque quae
 essent à Floro gesta: & ita ostendebant forum
 desertum domotque vastatas. deinceps verò
 per Agrippam suaserunt Politiano, ut is cum vno
 tantum famulo ad Siloam vique totam circui-
 ret ciuitatem: quatenus ipsis cognosceret oculis,
 Iudaeos omnibus quidem aliis parere Ro-
 manis, soli autem Floro aduersari propter ma-
 gnitudinem in eos factae crudelitatis. Ille igitur
 cum circuiisset urbem, & mansuetudinis po-
 puli sufficiens documentum teneret, ascendit
 in templum, quod etiam multitudinem con-
 uocauit: & cum plurimis verbis eorum

CAP. XVI.
 De Politia-
 no tribuno,
 & oratione
 Agrippae ad
 Iudaeos, ad
 obediendum
 Romanis

circa Romanos collaudasset, multa etiam ad conseruationem pacis hortatus, adorauit Deum, cuiusque sancta:
 in eo tamen consistens loco, in quo licebat per religionem: sicque regressus ad Cestium est. vulgus autem

Yyy 2

Iudæorum, ad regem pontificisque conuersus
 petebat, vt legati aduersum Florum ad Nero-
 nem mitterentur, neque de tanta cæde tacen-
 tes suspicionem suæ defectionis præberent:
 visum iri quippe eos principes capiendorum
 armorum fuisse, nisi præuenientes ostendissent
 illum esse qui dedisset exordium, constabat au-
 tem multitudinem non esse quieturam, si lega-
 tionem aliquis impedisset. Ad hæc Agrippa,
 ordinari quidem legatos, qui Florum accusa-
 rent, inuidiosum putabat: despicere autem Iu-
 dæos in bella commotos neque sibi expedire
 cernebat. aduocata igitur concione in xystrum,
 & in suggesto constituens germanam suam
 Bernicen, in Alamonæorum domo (ea liqui-
 dem xyto immincebat contra superiorem par-
 tem visibis: nam xyto templum erat ponte con-
 iunctum) huiusmodi orationem habuit: Si qui-
 dem viderem vos omnes ad pugnandum cum
 Romanis esse incitatos, neque populi purio-
 rem sincerissimamque partem pacem velle
 seruire, neque processisse ad vos, neque con-
 sulere confisus essem: superuacua quippe de
 vtilibus oratio est, quando omnium audito-
 rum conspirat ad deteriora consensus. Quo-
 niam verò aliquos quidem ætas, malorum
 belli nescios facit, quosdam verò inconsidera-
 ta spes libertatis: nonnullos verò auaritia suc-
 cendit, & in confusione rerum capiendum de
 inferioribus lucrum: quemadmodum ipsi ab
 hoc errore corrigantur, & non per paucorum
 improba consilia etiam boni dispeteant, exis-
 timaui oportere, vt omnibus vobis in vnum
 coactis ea exponerem, quæ arbitror expedire.
 Obstrepat autem nemo, si non ea audierit
 quæ ipsius fert libido. His siquidem qui sunt
 ad defectionem irreuocabiliter incitati, lice-
 bit etiam post meos monitus manere in pri-
 stina voluntate. mea autem etiam ad illos qui
 audire cupiunt intercipientur oratio, nisi ab
 omnibus vobis silentium præbeatur. Noui
 quidem quod multi & iniurias procurantium
 prouincias, & præconia libertatis quasi tragi-
 cè prosequantur. Ego autem priusquam discu-
 tiam qui litis, & contra quos bellum suscipe-
 re tentetis, primum separabo causas, quas con-
 nexas putatis. Si enim violatores vestros cupi-
 tis vlcisci, cur libertatem magna laude attol-
 litis? Si verò istud ipsum seruire intolerabi-
 le ducitis, superflua est aduersum rectores que-
 rela. illis siquidem vel moderatissimè agentibus,
 nihilominus turpe erit seruire. Confide-
 rate autem fingillatim, & videte quàm exi-
 gua sit materia bellorum. Et primum quidem
 ipsa rectorum considerata sunt crimina. Co-
 lere siquidem officiis, non exasperare oportet
 iurgis potestatem. Cum verò modico-
 rum peccatorum exprobrationes maximas
 facitis, aduersum vos profectò eos quibus in-
 fertis contumelias irritatis. Relinquentes
 quippe & quod antea clanculo & cum qua-
 dam verecundia nocebant, palàm vos con-
 fidenterque populantur. nihil autem ita pla-
 gas coerces vt patientia, & violatorum quies
 violantibus iniicit pudorem. Fac autem eos,
 qui à Romanis in prouincias mittuntur, esse
 grauius molestos, non tamen etiam Romani omnes
 violent vos, neque ipse Cæsar, aduersum
 quem pugnare vultis. Neque enim ex præcepto
 illorum improbus ad vos quisquam venit: neque
 vobis ulla

ditiores Gallis, fortiores Germanis, pruden- A
 tiores Græcis? postremo plures estis omnibus
 in toto orbe degentibus? Quæ vos fiducia
 aduersum Romanos erigit? Sed dicet aliquis,
 seruire molestissimum est. At quanto magis
 id Græcis: qui vniuersis sub sole habitantibus
 videbantur præstare nobilitate: & tam latam
 quondam prouinciam possidentes: nunc bis B
 ternis fascibus Romanorum obediunt? Toti-
 dem autem etiam Macedones obsequuntur,
 qui cetero multo vobis iustius deberent liber-
 tatem tueri. Quid autem quingentæ Asiæ ci-
 uitates? nunquid non absque vlllo præsidio, v-
 ni tantummodo rectori parent, & fascibus
 consulis obsequuntur? Quid autem pergam
 enumerare Heniochos, & Colchos, & Tau-
 rorum gentem: Boisphoranos quoque, &
 habitantes circa Ponti littora nationes, Mæ-
 ticæque gentes? apud quas nimirum olim
 neque domesticus aliquis dominus nosce-
 batur: nunc verò militum subiiciuntur tan- C
 tum tribus millibus, & quadraginta naues
 longæ, innauigabile prius mare in pace cu-
 stodiunt. Quanta autem Bithynia, & Cappa-
 docia, & Pamphyliorum gens, Lydi quo-
 que & Cilices pro libertate dicere valerent: ta-
 men nunc sine armis tributa pendunt. Quid
 autem Traces? quinque quidem diebus in la-
 tum, septem autem in longum commeabilem
 prouinciam possidentes, alperiorémque mul-
 to quàm vestra est, ac multis partibus fortio- D
 rem, altissimóque gelu eos qui intruerint re-
 tardantem, duobus millibus Romanorum in
 præsidio manentibus obsequuntur. Post hos
 Illyrici vsque ad Dalmatiam, & Istro tenus
 incolentes, duabus tantum legionibus obe-
 diunt: cum quibus & ipsi impetus compescunt
 Dacorum. Ipsi quoque Dalmatæ, qui tam mul-
 ta pro libertate conati, sæpiusque capti, turtum
 cum maioribus opibus rebellant, nunc sub
 vna Romanorum legione agunt quietem. Ve-
 rumtamen si aliquos magnæ causæ ad defectio E
 nem incitare deberent, Gallos potissimum
 oporteret assurgere, quos videlicet tantis mu-
 nimentis natura cinxisset: ab Orientali pla-
 ga Alpium montibus, à septentrionali Rhe-
 no flumine: à meridie Pyrenæis montibus,
 ab Occidente verò Oceano. sed tali muni-
 tione gaudentes, trecentis & quindecim gen-
 tibus numerosi: fontes autem (ita vt dixe-
 rim) felicitatis domesticæ habentes, om- F
 nibusque bonis totum penè orbem irrigan-
 tes, ferunt nihilominus vestigales esse Ro-
 manorum, ac felicitatem suam in eorum fe-
 licitate reponere. idque sanè ipsum, non per
 animorum molliorem, nec propter ignobili-
 tatem parentum (quippe qui per octoginta
 annos pro libertate pugnaverunt) sed Ro-
 manorum admirati sunt horrueruntque cum
 virtute fortunam, quâ illi plura sæpe obtri-
 nuere quàm bellis. Denique sub mille & du- G
 centis militibus seruiunt, quibus penè plures
 habuerunt ciuitates. Neque Hispanis nascens
 in agris aurum, pro libertate bella gerentibus
 profuit, neque tanto terrarum marisque spatio
 à Roma diremptæ gentes, Lusitani scilicet &
 pugnaces Cantabri: nec vicinus Oceanus, et-
 iam accolis suis fragore terribilis: sed vltra columnas Herculis prolatis armis, & per ipsas nubes
 οὐδ' αὖ

πλεονέπτεσι γαλατῶν, ἰχθυόεσσι γερμανῶν, ἐλλή-
 νων συνειπότεσι; πλείους τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην
 ἐστὶ πάντων; ἢ τὸ σπουδαίως ὑμᾶς κατὰ Ῥωμαίων
 ἱπαίρει; χαλεπὸν τὸ δουλεύειν, ἰρεῖ τις. πόσω μάλ-
 λον Ἕλλησιν, οἳ τῶν ὑπὲρ ἡλίου πάντων ἀγχιεὶα πρὸς
 χεῖρ δουλείης, ἢ τοσαύτῃν ἡμέρῃσι χώραν, ἢ
 Ῥωμαίων ὑπέκουνσι ῥάβδους. τοσαύτας ἡ μακεδό-
 νες, οἳ δικημότεροι ὑμῶν ὀφείλοτες ἐλευθερίας ἀνι-
 ποιῆσαι. ἢ ἂν πεντακοσίῃς τ' αἰσῶσι πόλεις, οὐ-
 χὶ διχα φεσσεῖς ἵνα προσκυνοῦσιν ἡμῶν, καὶ
 τὰς ὑπαγκὰς ῥάβδους; ἢ δι' ἡλίαν λυσίχοις τι καὶ
 κέλχοις, καὶ τὸ ταύρων φύλον, βοασσορροῦν τι καὶ
 αἰετοῖς τε πέντου ἢ τῆς μαγιστῆρος ἔθνη, παρ' οἷς
 πρὶν μὲν ἐδὲ οἰκίος ἐκινώσκετο διασπῆς. νῦν ἡ,
 ἱερὰ ἰσχύς ἐπὶ τῇσι ὑποτάσσεται, καὶ πεισσεύονται
 τῆς μακροῦ, τὴν πρὶν ἀπώσιν ἢ ἀγέλαν εἰ-
 ρηνόουσι θάλασσαν. πόσω βιθυλία, καὶ καπ-
 παδοκία, καὶ τὸ παμφύλιον ἔθνος, λυσιότι καὶ ἰ-
 λυκῆς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἔχοντες εἰπεῖν, χωρεῖς δ-
 πλων φορολογουμέναι; ἢ ἡ θρᾶκας, οἳ πέντε μὲν
 ὄρεσς, ἑπτὰ ἡ μῆκος ἡμερῶν χώραν διειληφότες,
 τετρακτύεσσιν, καὶ πολλὰ τῆς ὑμετέρας ὀχυροῦ-
 σαν, καὶ βαθεῖα κρυμὰ τοῖς ἐπιστρατεύοντασι αἰακό-
 πουσιν, καὶ δι' ἰσχύος Ῥωμαίων ὑπακούουσι φεσ-
 σεῖς. οἳ ἡ δὲ τῶν ἰλλυριοῦ τὴν μίχρην δαλμα-
 τῆας δουποτημομένην, ἢ ἡ ἱστρὸν κατοικοῦντες, καὶ δυ-
 σὶ μοῖσις τὰ γυμνασθὶν ὑπέκουνσι, μὲν δ' αὖ αὐτοὶ τὰς θα-
 κῶν αἰακόπουν ὄρεας; οἳ ἡ ποσυνταῖς πρὸς ἐλευ-
 θερίας αἰαχαρῶντες δαλματῆας, καὶ πρὸς τὸ μόν-
 ον αἰεὶ χειρῶν ὄντες τότε συλλεξάμενοι τὴν ἰχθυὸν πάλιν
 δουποτῶναι, νῦν ἔχ' ἔχ' ἐν τῷ γυμνασθὶν Ῥωμαίων δου-
 χίαν ἄρουν; ἀλλὰ μὲν εἰς πᾶσιν εἰς δουποτῶναι ἄ-
 φητοι ἀφορμὰς μεγάλας παρεξυμέναι, μέγιστον γαλά-
 τας ἐχέτω τῶν ἔσθ' ὑπὸ τῆς φύσεως πεταχισμένων,
 ἢ αἰατολῆς μὲν, τῆς ἄλπειος, πρὸς ἡ ἀγέλαν,
 ῥίον ποταμῶν, μεσημβρινοῖς ἡ, τοῖς περὶ τὴν αἰα-
 ὄρεσιν, αἰατοῦ ἡ, πρὸς δυσμεῖς. ἀλλὰ καὶ τῶν
 πληκῶν μὲν ἱερὰ πρὸς βιβλημῶν, πέντε ἡ καὶ
 τετρακοσίῃσι πληθύνοντες ἔθνησι, τὰς ἡ πηγὰς αἰ-
 αὶ τις εἴποι τῆς δ' ἀμφοτέρων ἐπιχωρείας ἔχοντες, ἢ
 τῆς ἀγαθῆς χερσὶν ἄλλων ἐπιχλύζοντες τὴν οἰκου-
 μένην, ἀνέχοντα Ῥωμαίων πρὸς τοὺς ὄντες, καὶ τῶν
 μεσομένων παρ' αὐτῶν τὴν οἰκίαν ἀδελφότητα. καὶ
 τὸ τοῦ ὑπομῆρουσιν, καὶ δὲ φεσσημῶν μελαχίαν,
 καὶ δὲ ἀγχιεῖαν, οἳ δι' ἡλίαν οὐδ' ἀποκινῶνται ἐπὶ
 πόλεμον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ μετὰ τῇ δου-
 μῶν Ῥωμαίων καὶ τὴν τύχην κατὰ παραχρῆστις, ἡ τις
 αὐτοῖς κατορθοὶ πλείονα τῶν ὀπλῶν. τῶν αἰετῶν ὑπὸ
 χιλίοις καὶ δεκάσις σπαρτάτας δουλοῦσιν, οὐδ' ὁ
 λῆρου δὲ πλείους ἔχουσι πόλεις. οὐδ' ἱστρὸν ὁ
 γεωργόμορος χρυσὸς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
 πόλεμον ἐξήκεσιν, οὐδ' ὁ τοσούτον δὲ Ῥωμαίων
 γῆς καὶ θαλάσσης ἀξέσημα, φύλα τι λυσίχων ἢ
 κατὰ βρῶν ἀρεμῶν, καὶ γὰρ αὐτοὶ αἰατοὶ φοβεροὶ
 καὶ τοῖς ἐπιχωρείας ἀμπαῶν ἱπῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν
 περὶ αἰετῶν ἑλίας αἰετῶν τὰ ὄπλα, καὶ δὲ τῶν
 οὐδ' αὖ

robur siquidem omnes res nouare cupientium, A
eorum voluntates iuuabat : maximè autem
aspiciebant Eleazarum, qui per idem tempus,
ut dixi, princeps erat. Conuenientes igitur
potentes quique cum pontificibus, & Phari-
sæorum nobilissimis, & videntes quàm gra-
uibus malis pergerent subiicere ciuitatem, de-
creuerunt seditionis animos excitare : &
ante portam quæ ærea vocatur, concionem
aduocantes (erat autem in interiore parte tem-
pli posita, quæ respicit ad solis exortum) ac
primò quidem multa de temeraria eorum de-
fectione conquesti, & quòd tam graue bellum
patriæ commouerent : deinceps irrationabi-
litate causæ ipsius arguebant, dicentes, ma-
iores quidem eorum ornasse templum ex ma-
gna parte de muneribus gentium, semperque
eorum, qui foris essent populorum munera
suscepisse : & non solum non prohibuisse ali-
quorum hostias (id siquidem esse impiissimum) C
sed etiam eas, quæ viscerentur permanerentque
ad præsens vsque tempus, oblationes eorum
in templi cultibus collocasse. At nunc eos,
qui Romana arma irritarent, & desponderent
eorum bella, nouum statuere morem religio-
nis, atque cum periculis etiam ream facere
ciuitatem impietatis videri : siquidem ea sit, in
qua præter solos ludæos, nullus alius immo-
let externus, neque ad orandum sinantur ac-
cedere. Et si quidem circa vnius alicuius pri-
uati personam lex ferretur eiusmodi, posset ni-
mirum iure nos inhumanitatis arguere : nunc
autem despiciuntur Romani, & iudicatur Cæ-
sar profanus. Vnde verendum esse, ne qui im-
molandas pro illis hostias repellunt, ipsi in re-
liquum etiam pro se sacrificia prohibeantur of-
ferre : hæc que verè extra principatum ciuitas, ni-
si celerius resipiscentes reddiderint hostias, ac
prius quàm ad eos, in quorum contumeliam D
id tentatum est, huius ausus perueniat fama.
Simul autem ista dicentes, producebant in
medium scientissimos morum patrum, sa-
cerdotes quoque, narraturos quomodo omnes
eorum maiores exterarum gentium semper sa-
crificia suscepissent. Attendebat autem nemo
res nouare cupientium his, quæ dicebantur,
sed neque procedebant in medium altaris mi-
nistri, ut belli materiam præparantes. Viden-
tes igitur nobiles quique seditionem eò iam
processisse, ut eorum non posset auctoritate
compesci, & Romanorum armorum pericu-
lum se primos esse sensuros, in quantum po-
terant consulentes, amoliri causas parabant.
& legatos quidem alios ad Florum miserunt,
quorum erat princeps filius Ananæ Simon :
alios autem ad Agrippam, inter quos nobilis-
simi Saulus, & Antipas, & Costobarus erant,
qui etiam regem propinquitate tangebant. Pre-
cabantur autem vtrumque, ut cum exercitu
alicenderent in ciuitatem, & seditionem op-
primerent, prius quàm ea intolerabilis fieret.
Et Floro quidem malum istud quasi bonus
nuntius fuit, vobisque inflammare bellum
nihil respondit legatis. Agrippa autem pariter
vtriusque parcens, scilicet deficientibus, & his
adueritum quos bellum mouebatur, volensque & Romanis conseruare Iudæos, & Iudæis templum atque pa-
triam, ad hæc autem nec sibi conducere talem conturbationem sciens, militi in auxilium populo equi-
tester mille, Aurantius scilicet, & Batanzos, & Trachonitas sub præfecto equitum Dario, duce verò

κὴ γὰρ τὸ ἀκμαϊότατον τὸ ἰσχυρότατον συνέργει, μέ-
λιστα δ' ἀφορώσας εἰς τὸν ἰλεάζαρον στρατηγούμενα.

Κεφάλαιον λα.

Συνελθόντες ἦν οἱ δυνατοὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι συνί-
στατο, καὶ τὴν φαρισαίων οἱ ἱερεῖς, ὡς ἐπ' αἰη-
κίαις ἡδὴ συμφορᾷς ἔβηλόντο, καὶ τὸ δό-
ξαν ὑποπειθεῖν αὐτῶν τῶν σασιασπῶν λόγοις, καὶ τῆς
χαλκῆς πύλης ἀθροίσαι τὸ δῆμον, καὶ τὴν τῶν ἰσχυ-
ρῶν πρᾶγμα καὶ τὴν ἀνατολὴν ἡλίου, καὶ πρῶτον αὐτῶν
πολλὰ πρὸς τὸ πλῆθος τῶν ἀποστόλων χαλεπήσαντες,
καὶ τὸ πλῆθος ἐπιστάντων τῇ παρὶς πόλεμον, ἐπεισὶ δ'
πρὸς αὐτοὺς τὸ ἄλλοθεν διήλθον. φάρμακοὶ τῶν μὲν
πρὸς αὐτοὺς κακοσμητικῶν τὰ κατὰ τὴν ἀσθε-
νείαν τῶν ἀλλοφύλων τὸ πλῆθος, αἱ πρὸς διχομύους
ταῖς ἀπὸ τῆς ἰσχυρίας ἐκείνης διαρρέουσιν. καὶ ἐμὸν ἐδρα-
κεῖναι θυσίας πᾶν, καὶ γὰρ ἀσβεστότατον, ἀλλὰ καὶ
τὰ βλεπόμενα, καὶ τὰ ὠδυνώμενα τὰ τοῦτον χεῖρον
αἰσθημένα, καὶ τὰ ἱερὰ καθιδρυμένα. αὐτὰς δὲ πᾶσι
ἐκείνων πόλεμον, καὶ τὴν ἀσθενείαν ἐκείνων, καὶ
τὴν τῶν κατὰ τὴν ἰσχυρίαν τῶν πόλεως ἀσθενείαν, εἰ
ὡς ἐμὸν ἐκείνοις ἔπειτα τὸν δόλον τῆς ἀλλοτρίας, οὐκ
πρὸς αὐτοὺς καὶ ὅτι ἰδιώτης τῆς ἐκείνων εἰσφύ-
ρη τὸ ἰσχυρὸν, ἀνακατεῖν ὡς ἐκ τοῦ ἀσθενήσαντος.
καὶ οὕτως ὅτι ῥωμαῖοι, καὶ ὁ καὶ οὐκ ἐκ πολεμίου
διδρασκόμενοι μὲν τοὺς καὶ ἐκείνων ἀπορρίψαντες
θυσίας, καλυπθῶσι θύειν καὶ τὰ καὶ αὐτῶν, καὶ χηρῶν
ἐκαστοῦ τῆς ἡγεμονίας ἡ πόλις, εἰ μὴ τὰ χεῖρας σπασ-
θέντες ἀποδώσιν ταῖς θυσίαις, καὶ πρὶν ἐξέλθωσιν ἐφ'
οὐκ ἔβηλόντο τὸ πλῆθος, διορθώσαντες τὸ ὕβρις. ἀμα-
τῶντα λέγοντες, παρήγον τοὺς ἐμπείρους τῶν παρὶς
ἡρεῖς, ἀπηναικῶς ὅτι πάντες οἱ πρὸς αὐτοὺς τὰς ἀπὸ
ἀλλοφύλων θυσίας ἀπιδέχοντο. πρὸς αὐτοὺς δὲ καὶ τὴν
νῦν πρὸς αὐτοὺς, ἀλλ' ἐδὲ πρὸς αὐτοὺς οἱ λεγόμενοι, τὴν
τῶν πλεόντων μεταβολὴν ἐκείνων ἐκείνων. συνεδόντες
ἦν οἱ δυνατοὶ, τὴν τε στάσιν ἡδὴ δυσκαθάριον ὑπ'
αὐτῶν ἔσαν, καὶ τῶν ἀπὸ ῥωμαίων κινδύνων ἐπὶ φράσιν
αὐτοὺς ἀφ' ἑαυτῶν, ἀπὸ καὶ ἀπὸ τῶν ἀπὸ αὐτῶν. καὶ πρὸς
βίαις ἐς τὸ πρὸς φλῶσιν ἐπιμύει, ὡς ἔστιν ὡς αἰ-
νῶσι σίμων, οὐδὲ πρὸς ἀγρίππῳ, εἰ οὐ καὶ ἦσαν ἐπὶ σπ-
μοὶ σκύλος καὶ ἀντίπας, καὶ κοσμάτος πρὸς αὐτοὺς
τὰ βασιλεῖ καὶ γῆρας. ἐδόντο δὲ ἀμφοτέρων ἀναβλῶν
μὲν δυνάμεις εἰς τὸ πλῆθος, καὶ πρὶν γινώσκειν δυσκαθά-
ριον, ἐπὶ καὶ τὰς αἰτίας. φλῶν μὲν ἦν τὸ δεινὸν
ἀναγνίσκων, καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκείνων τὸν πόλεμον,
ἐδὲν ἀπὸ καὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς. ἀγρίππας δὲ
καὶ πρὸς αὐτοὺς τὴν ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ πρὸς οὐδὲ
πόλεμος ἡγεῖτο, βουλόμενος τὴν ῥωμαίων μὲν ἰου-
δαίου σὺν ἑαυτῶν, ἰουδαίους δὲ τοῖς ἐκείνων καὶ τῶν
πρὸς αὐτοὺς, ἀλλ' ἐδὲ αὐτῶν λιποτέλει τῶν πρὸς αὐτοὺς
ἐπὶ αὐτοὺς, ἐπὶ καὶ τῶν ἐκείνων τῶν πρὸς αὐτοὺς
ἐκείνων ἐπὶ αὐτοὺς, καὶ βασιλεῖς, καὶ
βασιλεῖς, καὶ ἀπὸ ἀπὸ μὲν ἰσχυρίας, στρατηγῶν δὲ

[illegible]

Κεφάλαιον λβ.

Καὶ τούτῳ ματαίημος πρὸς Ἰούδα τῷ κα-
λουμένῳ χαλιταίου, ὃς ὡς σοφιστὴς δει-
νότατος, καὶ ἐπὶ κυρτανίου ποτὶ Ἰουδαίους ἀει-
δίσας, ὅτι ῥωμαίοις ὑποτάσσονται μὴ τὸν Θεόν,

lius sophista, qui quondam sub Cyrenio exprobraverat Iudeis, quod post Deum subiicerentur Romanis;

Philippo Iachimi filio. His ergo venientibus, optimates quique cum pontificibus & omni multitudine quæ optabat quietem, superiorem occupant ciuitatem : inferiorem liquidem & templum, seditiosorum manus tenebat. Missilibus igitur & fundis insinenter urebantur, & continua erat emissio sagittarum ex utraque scilicet parte : erat autem quando ex insidiis procurrentes cominus dimicabant. Præstabant autem audacia quidem seditiosi, belli verò scientia regij. Et his quidem erat propositum maximè templum obtinere, profanatorisque eius expellere. Seditiosis verò qui cum Eleazaro agebant, ut præter ea quæ obtinebant, etiam superiorem inuaderent urbem. Per septem igitur dies grauis utriusque partis cædes fiebat, & neutri de eo loco quem tenebant depellebantur. Deinceps verò adueniente ea festiuitate, quæ Xylophorias dicitur, in qua mos est omnibus grandem lignorum materiam conuehere ad templum, quatenus nunquam ignis deficiat esca (semper enim inextinguibilis perseverat) aduersarios quidem à cultu religionis excluderunt. Inter infirmiore autem vulgum irrumpentes multificationum (sic enim vocant latrones, gladios in sinibus gerentes) recepti audacissimè prosequerentur opus quod adorti erant. Regij autem audacia & multitudine vincebantur. Ita superiore ciuitate cesserunt, cum isti protinus irruentes, Ananiæ pontificis domum, & Agrippæ ac Berenices palatium inflammauerunt : post quod ignem archiuo intulerunt, volentes omnia creditorum documenta disperdere, ne esset unde ratio creditæ pecuniæ pateret, utque omnem sibi debitorum adiungerent multitudinem, & aduersum locupletes egenis præberent insurgendi facultatem liberam. Fugientibus verò chartarum publicarum custodibus ignem ædibus iniecerunt : atque ita incensis ciuitatis neruis, in hostes irruebant. Quo loco pontificum atque nobilium quidam in cloacis latuerunt, quidam cum regis in superiorem regiam confugerunt, portas celeriter obserantes. Inter quos Ananias pontifex, & Eleazarus frater eius erant : & illi quos apud Agrippam sanctos legatione diximus. Tunc ergo victoria & inflammatione contenti cessauerunt. Postridie autem, quintadecima scilicet die Augusti mensis, fecerunt impetum in Antoniam : & omnes in eo præsidio agentes, per biduum obsessos, ceperunt atque interfecerunt, præsidiumque incenderunt. postea verò transierunt in regiam, ad quam confugere Agrippæ milites : & in quatuor partes agmen suum diuidentes, muros euertere moliebantur. eorum verò qui intuserant, erumpere nullus audebat, propter multitudinem oppugnantium : sed distributi per propugnacula & turres, subeuntes interficiebant, ac frequentes omnino latrones sub muris cadebant. Nec die autem conflictus nec nocte cessabat : seditiosis videlicet existimantibus in desperationem cogi eos, qui in præsidio erant, propter inopiam victus : regis verò credentibus oppugnatores suos cessuros labori. Interea Manahemus quidam, filius Iudæ Galilæi, callidissimi

Gnantium : sed distributi per propugnacula & turres, subeuntes interficiebant, ac frequenter omnino latrones sub muris cadebant. Nec die autem conflictus nec nocte cessabat : seditionis videlicet existimantibus in desperationem cogi eos, qui in praesidio erant, propter inopiam victus : regis verò credentibus oppugnatores suos cessuros labori. Interea Manahemus quidam, filius Iudæ Galilæi, callidissimi il-

assumpsis quibusdam nobilium, perrexit in A Masfadam, ubi armamentarium Herodis regis erat. eoque perrupto populares aliosque latrones diligenter armavit. hisque utens stipulatoribus, veluti rex Hierosolymam reuertitur: factusque princeps seditionis, oppugnationem disponebat. Machinarum autem inopia erat, nec poterat palam suffodere muros, supernè hostibus tela iacentibus. cuniculum igitur longè cœptum sub vnam turrim agentes suspenderunt eam materie subiecta: ac postea in sustinentia ligna igne immisso egressi sunt. Sicque subicibus exustis, turris quidem ex templo emota est. altera autem murus intus edificatus apparuit. Regij quippe molitiones eorum præsentientes, fortè etiam de concussione turris, alium sibi murum celerius edificauerunt. Inter hæc autem hi quidem qui oppugnabant, & statim se victores credebant, cum vidissent alium murum stupore defecti sunt: regij tamen ad Manahemum alioque seditionis principes mittebant, precantes, ut eis discedere liceret. Quod cum iolis regis eiusque religionis reliquis Manahemus annuisset, protinus dicebant. Romanos autem qui soli reliquerant, grandis animi occupavit defectus. Neque enim vi contrantantam multitudinem pares erant: & precari, ut exire liceret ignominiam iudicabant: quanquam & si permitteretur, nequaquam tutum putabant. Derelinquentes igitur inferiorem locum, qui Stratopedon vocabatur, quippe quasi capi facilem, in turres regias confugerunt: quarum vna appellabatur Hippicos, alia Phaelus, tertia Mariamne. Hi verò qui cum Manahemo erant, protinus irruentes in ea loca è quibus milites fugerant, si quos eorum comprehenderent trucidantes, omnem reliquum apparatus diripientes, Stratopedū incēderunt. Hæc igitur acta sunt sexto die mensis Septembris.

CAP. XVIII
De cæde Ananias pontificis, Manahemi, & militum Romanorum.

Sequenti autem die pontifex Ananias circa Euripos regis domus latens capitur, & a latronibus interficitur cum Ezechia fratre. Circumsidentes autem etiam turres seditionis, custodiebant ne quis militum posset effugere. Manahemum autem & munitorum locorum destructio, & pontificis Ananias mors, in crudelitate exivit: & neminem parem sibi in negotiis arbitrans, intolerabilis erat tyrannus. Insurrexerunt autem duo de sociis Eleazari: & mutuo collocti, quod non decet à Romanis desiderio libertatis deficientes, eandem populari suo prodere, dominumque ferre, & si non violentum, tamen seipsis humiliorem. nam si oporteat cunctis aliquem præesse, quemvis magis alium quàm illum decere: atque ita pacti, adorantur eum in templo. magno enim fastu adoraturus accesserat, regali habitu indutus, & studiosos sui in armis habebat. Cum igitur hi, qui circa Eleazatum erant, in illum profiluissent, reliquus quoque populus rapiens saxa lapidavit sophistam: exultantes quòd illo interempto tota seditio solueretur. Paululum autem stipatores Manahemi resistentes, postquam viderunt totam aduersum se multitudinem irruere, quisque quòd potuit diffugit. Et cædes quidem erat eorum, qui comprehensi sunt, persecutatio autem latentium sequebatur:

αἰαλαδὼν τοὺς γνωρίζουσιν, αἰσχροῦσιν εἰς μέσσην ἀν. ἔνθα τὴν ἡρώδης τοῦ βασιλέως στρατοῦ αἰαρή-
ξας, ἔπειθ' τοῖς δημόταις ἰππέσι λησέας καὶ δοπλί-
σας, τοῖσι δὲ χρώμενος δορυφόροις, οἳ αὖθις σιλιεῖς
ἐπαίνοισιν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ χρώμενος ἡμεῶν δ' εἰ-
σὶν, δίδωσιν τὴν πολιορκίαν. ὅποια δ' αὖ ὄργ' αἰσῶν,
καὶ φαίρως ὑπορύσσεν τὸ πύχον ἐκ οὗ τὴν αὖ-
θις βαλλομένοισι, ὑπότομον δ' ὑπὸ τῶν αὖθις
πύργων διορύσσας, αἰακρῶσεν αὐτόν. ὑποκα-
τὴν ἔχοντες ὕλῃ ἐμφορήσαντες ἐξ ἡλθον. ὑποκα-
τὴν δ' αὖθις σπινθόμενον, ὃ μὲν πύργος ἐξ αἰφνης κα-
τασύντα, πύχον δ' ἔπειθ' ἐνδοθεν ἀνταποδομῆμενον
διεφάνη. τὴν δ' ἐπιβουλήν αὐτῶν περὶ ἀνδρομέδου,
ἄχα δ' τὸ πύργον καταδύντος ὡς ὑπαρύντιτο, διύ-
σεν αὐτοῖς ἔρμα κατισκόδασαν. περὶ δ' αὖθις μὲν ἀ-
δοκίμως ἰδόντων, καὶ κρατεῖν ἤδη πεπεσμένων, κα-
τέπληξεν αὐτοῖς ἡρώδης περὶ τὸν μοναῖμον, καὶ
τοὺς ἐξάρχοντας τῆς εἰσόδου, ἐπιποῦν ἀξιουμένους
ἐξελθὲν περὶ αὐτοῦ. καὶ δοθέντες τοῖς βασι-
κοῖς, καὶ τοῖς ἐπιχωρίοις, οἱ μὲν ἐξήσαν. ἀδυμία δ' αὖ
τοῖς ῥωμαίοις καταλειφθέντας μόνοις ὑπέλαβεν. οὐ-
τὶ δ' βιάσασθαι τοῦτο πλῆθος ἐδύνατο, καὶ τὸ διξίαι
αὐτῶν ὀνειδὸς ὑπελάμβανον, περὶ τὸ μὴδ' οὐδ' εἶναι
εἰς διδῶν. καταλιπόντες δ' τὸ στρατόπεδον ὡς δ' ἄλλοι-
πιν, ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς αἰσχυρῶν πύργων, τὸν τε ἰσ-
πικὸν καλέμενον, καὶ τὸν φασαῖον, καὶ τὸν μὲν ἀμύνειν. οἱ
δ' αὖθις τὸν μοναῖμον εἰσιστόντες ὅθι οἱ στρατῶται
διέφυγον, ὅσοις τε αὐτῶν κατέλαβον μὴ φθάσαντας
αἰετῶν διέφθειραν, καὶ τὰς ἀποσκευὰς ἐξαρπάσαντες
εἰσέφερον τὸ στρατόπεδον. ταῦτα μὲν οὐκ ἐκ τῆς γρη-
αῖς μὲν ὡς ἐφ' ἔχθη. καὶ δ' αὖθις ἐπὶ τῶν ἐπιχωρίων
αἰατίας περὶ τοῦ βασιλικῆς αὐλῆς ἀειποῦν ἐξαλα-
δάνων ἀλίσκονται, καὶ περὶ αὐτῶν λησέων αἰαρεῖται οὐ-
κ ἐκ τῆς ἀδελφῆς, ἔπειθ' αὖθις πύργους ἐπιχόντες οἱ
εἰσιστάμενοι περιφύλαττον, μὴ τις αὖθις στρατῶν ἐξ-
φύγῃ. τὸν δ' αὖθις μοναῖμον ἦν τῶν ὀχυρῶν καταστροφῇ
χωρίων, καὶ ὃ τὸ ἀρχιερέως αἰαίου θάλασσαν, ἐτύφασεν
εἰς ἀμύματα. καὶ μὴδ' αὖθις νομίζων ἔχεν ἐπὶ τοῖς περὶ-
μασιν αἰσχυρῶν, ἀφ' ὧν αὖθις τὸν τύραννον. ἐπαί-
νεται δ' οἱ περὶ τὸν ἐλεάζαρον αὐτῶν, καὶ λόγον ἀλλή-
λοις δόντες, ὡς ἔχθη ῥωμαίων ἀποσάντας, δι' ἐλθε-
ρίας πόδον καταπερὶ δὲ ταύτων οἰκίαν δῆμον, καὶ
διωκόμενον εἶρεν, εἰ δ' αὖθις περὶ τοῦ βίαιον, ἀλλ'
οὐκ αὐτῶν ἀπεινότερον, εἰ δ' αὖθις καὶ διὰ τῶν ἡρώδων
ἀφ' ἡλθον, παρὰ πολλοὺς ἡρώδης περὶ αὐτοῦ, συν-
πίθεται, ἔπειθ' αὖθις ἐπιχέμενον αὐτῶν. σὺν αὖθις δ'
αἰαβιβίαι περὶ αὐτοῦ, ἡρώδης τὴν βασιλικὴν κακο-
μημέρος, καὶ τοῖς ἡλιωταῖς εἰσὶν αὐτοῖς ἐφελκόμενος. ὡς
δ' οἱ περὶ τὸν ἐλεάζαρον ἐπ' αὐτὸν ἀρμύσαν, ὅτι λα-
τὸς δῆμος ἐπὶ τὰς ὄργας λίθοις ἀρπάσαντες, τὸν αὖ-
φιστὴν ἐβαλλον, οἱ δ' αὖθις τοῦτο καταλυθῆντος, ἐξ-
ρίψαν ὅλῃ τὴν εἰσὶν. περὶ αὖθις δ' οἱ περὶ τὸν
μοναῖμον ἀπὸ τῶν αὐτῶν, ὡς εἶδον περὶ αὐτοῖς τὸ πλῆ-
θος ἀρμύσαν, ἐφυγον ὅσῃ τις ἔχον. ἔφονος μὲν αὖθις
τῶν καταλειφθέντων, ἔφονος δ' αὖθις ἀποκρυπτομένων.

perseuerans post tale scilicet principium in A
torum genus exercere iniquitatem: donec dis-
cussis Agrippa rebus animaduertere quidem in
in eum veritus est propter iniquitatem Sohe-
mi, procuranda tamen eum regione summo-
uit. Seditiosi autem capto praesidio, quod ap-
pellatur Cyprus imminens finibus Hierichun-
tis, custodes quidem interfecerunt, muhi-
menta autem destruxerunt. Per eosdem dies
etiam in Macharunte multitudo Iudaeorum
persuadebat in praesidio relictis Romanis, de-
serere castellum, eisque tradere. Illi autem
quod rogabantur cogi metuentes, pacti sunt
cum eis discessionem suam: & accipientes fi-
dem, tradunt praesidium, quod diligentibus
coeperunt Macharuntij custodiis obtinere.

CAP. XXI.
Iudaei Ale-
xandriae oc-
cisi.

IN Alexandria autem semper quidem erat
incolis aduersum Iudaeos seditio, iam ab
illotempore, ex quo strenuus Alexander con-
tra Aegyptios vius Iudaeis, praemium societa-
tis tradidit eis, & habitandi apud Alexandriam
facultatem, & ius ciuitatis aequale cum gen-
tibus: permanebat autem eis honor ille apud
successores quoque Alexandri: denique & in
parte vrbis locum eis proprium deputauerunt,
quatenus haberent conuersationem per om-
nia mundiorem a communione scilicet gen-
tium sequestratam: praetuleruntque eis, vt
etiam Macedones appellarentur. deinceps
vero cum in ditionem Romanorum Aegy-
ptus venisset, neque Cezar prius, neque
post eum quispiam, honores quos Alexan-
der Iudaeis decreuerat minuit. conflictus au-
tem eorum aduersus Graecos penè continuus
erat: & iudiciis in multis quotidie ab vtra-
que parte animaduertentibus, seditio accen-
debatur. Tunc vero cum & apud alios turba-
ta res esset, illic magis exarsit tumultus. Nam
cum Alexandrini in concionem venissent, vt
ordinarent pro certis negotiis legationem ad
Neronem ferendam, occurrerunt in amphithea-
trum permixti Graecis plurimi Iudaeorum.
Quos quum vidissent æmuli, extemplo clama-
re coeperunt, Iudaeos hostes & exploratores ef-
se: ac deinceps insipientes intulerunt eidem
manus: & reliqui quidem fugientes dissipati
sunt, tres vero ex his comprehensos, traher-
bant, quasi viuos incensuri. Commoti sunt
autem vniuersi Iudaei ad opem ferendam: & pri-
mum quidem in Graecos laxa iaciebant, postea
vero etiam facibus raptis in amphitheatrum
impetum fecerunt, comminantes quod in ip-
so loco tantum simul populum concrema-
rent, & penè minas impleissent rebus, nisi i-
ras eorum compressisset Tiberius Alexander
magistratus ciuitatis. Nec tamen ipse coercen-
di principium ab armis sumpsit, sed nobiles
eorum quosque submissum se milites Romanos
commouerent, neque aduersum se milites Romanos
deprecationem ridentes, Tiberium contumeliis
appetebant. Qui postquam vidit absque ma-
gna calamitate tumultuosos non posse compe-
sci, immisit in eos duas Romanorum legio-
nes, quae in ciuitate erant: & cum his alios
quinque millia milites, casu ad Iudaeorum in-
teritum de Libya venientes, praecipitque vt non
solum interficerent, sed etiam bona eorum diriperent, domosque inflammarent. Qui protinus concurrentes
eis to

διετίλει πῶμας εἰς τὸ ἔθνος ὠδονομῶν, μίχει
πυθόμενος ἀγρίππας, αἰδέει μὲν αὐτὸν ἡδίδι δε-
σμον, ἐπαυσεν ὃ τ' ἐπιβοήθει.

Κεφάλαιον λς'.

Οἱ ἡσασασι κατὰ λαβόμενοι φρίκῃ, ὁ κα-
λεῖται μὲν κύπερος, καὶ δύπερος ἢ λυπερίτης,
τοῖς μὲν φρεσὶ ἀπέσφαξαν, τὰ ἡμέματα κατέτρι-
ψαν εἰς γλυκὺ. καὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας, ὅτε ἐν μαχα-
ρυντῇ ἰουδαίων τὸ πλῆθος, ἐπειθὺ τοῖς φρεσὶ μὴ
ῥωμαίοις ἐκλείψων τὸ χρεῖον, καὶ ὠδονομῶν σφί-
σιν. οἱ δ' ἐκ βίας ἀφάρσιον ὀλαβηδόντες συνιόντες
πρὸς αὐτοὺς ἐκχωρήσεν ὑπὸ ἀποδοῖ, καὶ λαβόντες τὰ
πρὸ ὠδονομῶν τὸ φρίκῃ, ὅτι φυλακὴ κατε-
νόμῃον κατέτριψαν οἱ μαχαρίται. καὶ τὴν ἀλίστα-
δρῆαν, αἰεὶ μὲν λυσεῖς πρὸς τὸ ἰουδαϊκὸν τοῖς ἐπι-
χωρείοις, ἀφ' ἧς χρησάμενος περὶ θυμῶν τοῖς κατὰ τὴν
ἀγρυπνίαν ἰουδαίοις ἀλίσταδρος, γίγνεται τ' συμμαχίας
ἰδὼν τὸ μοτοκεῖν καὶ τὴν πόλιν ἐξ ἰσσημίας πρὸς
ἐλλήνας. διέμενε δ' αὐτοῖς ἡ μὴ ὅτι ὠδονομῶν
χωρὶς, οἱ καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῖς ἀφάρσιον, ὅπως καὶ ἀ-
ρωγῆσαν ἔχοντες διατῆναι, ἥτις ἐπιμνησθῆναι τὴν
ἀλλοφύλων, καὶ χρηματίζειν ἐπὶ τρεῖς μακαδόνας. ἰ-
πὼν δ' ῥωμαῖοι κατεκτίσαντο τ' ἀγρυπνίαν, ἥτις καὶ ἄρ-
ὁ φράτος, ὅτι τὴν μετ' αὐτὸν πρὸς ὑπὲρ μὲν τὰς ἀπο-
ξείδρῃ πρὸς ἰουδαίων ἐλαττωσάμενοι, συμβολαὶ δὲ ἦσαν
αὐτῶν ἀδελφότητος πρὸς τοὺς ἐλλήνας, καὶ τὴν ἡγεμονίαν
πολλοὺς ὁσημέραι παρ' ἀμφοῖν κολάζοντες, ἡ σπείας
μᾶλλον παρὰ ξυνέτω. τότε δ' ὡς καὶ ὠδονομῶν ἀλλοῖς ἰ-
πὼν ἔλαττω, μᾶλλον ἐξήφθη τὰ παρ' ἐκείνοις. ὅτι τὴν
ἀλίσταδρῆαν ἐκκλησιάζοντες πρὸς ἧς ἡ μάλλον ἐ-
πέμπει φριδοβίας ἐπὶ νέονα, συνέρρησαν μὲν εἰς
τὸ ἀμφιθέατρον ἅμα τοῖς ἐλλήσι συχνοὶ ἰουδαῖοι. κα-
τεδόντες δ' αὐτοῖς οἱ δὲ φρεσὶ, ὠδονομῶν ἀνέβησαν,
πολεμίοι καὶ κατὰ σκότους λίγοντες. ἰπὼντα αἰσθη-
σαντες, ἐπὶ βάλλον τὰς χεῖρας αὐτοῖς. οἱ μὲν οὖν λα-
ποῖ, φέροντες διεφάρσιν. φέεις δ' αὐδρας συλλαβόν-
τες, ἴσους ὡς ζῶντας καταφλέγοντες, ἥρδη δ' πᾶν τὸ
ἰουδαϊκὸν ἐπὶ τ' ἀμυναι. καὶ τὸ μὲν φράτος, λίθοις τοῖς
ἐλλήνας ἐβάλλον. αὐτοῖς δὲ λαμπράς ἀρπασάμενοι
πρὸς τὸ ἀμφιθέατρον ὤρμησαν, ἀπειλόντες κατὰ φλέ-
ξιν ἐν αὐτῶν τ' δῆμον αὐτὰν δρῶν. καὶ ἰφθῆσαν τὸ
δράσαντες, εἰ μὴ τοῖς θυμοῖς αὐτῶν αἰέτωι πρὸς τοῖς
ἀλίσταδρος ὁ τ' πόλιος ἡγεμὼν. ἡ μὲν ὅτι ἐξ ὑπὸ
τὴν ὄπλῃν ἤρξατο σφραγίζειν, ἀλλ' ὑποπνέμενος τοῖς
ἰουδαίοις αὐτοῖς, πᾶσα δὲ παρέχει, ὅτι καὶ ἰαυ-
τῶν ἰπὸς διέξεν τὸ ῥωμαίων σπᾶν δρῶν. κατὰ χλαδάζον-
τες δ' ὁ ὠδονομῶν οἱ ἡσασασι εἰς ἐβλασφήμῃ τὸν
πρὸς τοῖν κακίτος συνιδῶν, ὡς χρεῖς μεγάλης συμ-
φορῆς ἐν αὐτοῖς πᾶσι τὸ πᾶσι ζῶντες, ἰπὼντα αὐ-
τοῖς τὰ καὶ τὴν πόλιν ῥωμαίων δύο τμήματα, καὶ συν-
αὐτοῖς πέντε χιλίους σπαῖνας, κατὰ τὴν χλῆν πα-
ρῶντας εἰς τὸν ἰουδαϊκὸν ὄλεθρον ἐν λυβῆς. ἰπὼντα
δ' ἡ μὲν ἀνὰ φρεσὶν, ἀλλὰ καὶ τὰς κτήσεις αὐτῶν ὠδονο-
μῶν, ὅτι οἰκίας κατὰ φλέξιν. οἱ δ' ὁρμήσαντες

eis to

συνεφισώτας ἰωσήπος κατ' ὄνομα, προσέειπεν ὅτι αὐ-
 δίκην τοῖς σφετέραις οἱ δὴ μὲνται, ὃ δὲ κρυφῶν ἀ-
 πηλοῦνται ἐν τῷ ἡμέρας πέμπτῃς εἰ μὴ κατὰ λῆπον
 τὸ ἰωάννην, τὰς τε πόλεις διαρπάσσειν ὃ τὰς οἰκίας αὐτῶν
 τὸν ἡμέρας καταφλέξειν, ξιφίλοις τὸν ἀπίστησεν ὁ δὲ
 οἱ ὡς ἀνθρώποι τὰ ὅπλα ὡς τὰ τοῖς πρὸς ἑρμῆαν
 αὐτῶν. οὐδὲ τὸις κατὰ λῆπον, ἦσαν ὅσοι εἰς δι-
 λυὰς σφῶν φυγάδες, αἰετὶ ἔλθεν ἰωάννης πάλιν εἰς τὰς
 λαθροῖς ὁπλισταὶ ἐν τῷ παντοῦ. κρυφὰ τοῦ
 ἱερέως ἀγγέλλει εἰς ἱεροσόλυμα, διαβάλλων τὸ ἰω-
 σήπον ἐπὶ τῷ μεγάλῳ τῷ δυνάμει, φάσκον ὅσον ἐ-
 πὶ τὴν τύραν ἐλθούσας τὸν μητροπόλεως, εἰ μὴ προσκα-
 τὰ λῆπον. τοῖς οἱ δὲ δῆμος ὡς προσέειπεν, ὡς προσέ-
 χον δὲ οἱ δυνατοὶ ὅτι φθόρον, καὶ τῷ ἀρχόντι πρὸς
 λαθροῖς τῷ ἰωάννῃ χρημάτων πρὸς συλλογὴν μεθο-
 ρων ἱερέως, ὅπως πολέμῳ πρὸς ἰωσήπον. ἱερί-
 σταντα ὅτι καὶ αὐτοῖς, ὃ μετακαλεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῷ στρα-
 τίας. ὡς μὲν ἡγεῖται ἀποχρήσιν τὸ δόγμα. διελθὼν
 ὅτι καὶ περὶ τοῖς οἰκίαις, καὶ πύργους τῷ ὁπλισταῖ
 αὐτῶν ἐσεῖλαν, τὸν τε τοῖς οἰκίαις ἰωσήπον, καὶ ἀντι-
 σταν δυνάμει, καὶ σίμωνι, καὶ πούδῃ ἰωάννην, πάντας εἰ-
 πέν δυνατοῖς, ἵνα ἦτοι τὸ πρὸς τὸν ἰωσήπον ὡ-
 νοῖαι ἀποστέλλωσι. καὶ μὲν ἔκων ὡς ἀρτίῳ, λόγον ὑπο-
 χεῖν ἵνα αὐτὸν. εἰ ὅτι ἐλθὼν μὲν, ὡς πολέμῳ χρεῖται.
 ἰωσήπον ὅτι ὡς ἀρτίῳ μὲν στρατῷ ἱερέως ἀλκίαν οἱ
 φίλοι. ὅτι ὡς ἀρτίῳ, ὡς προσέειπεν, ἀπὸ δὲ τῷ ἱερέως
 λαθροῖς ἐβεβλήθη. διὸ καὶ μὴ προσφυλαξάμενος,
 πύργους πόλεις ὡς δὲ πρὸς τοῖς διαφόροις ἀπίστη-
 σαν ἰλδοῦντας, σεπφωρὶς τε καὶ γάμαλα καὶ γίκαλα, καὶ
 πριεῖας. ὡς καὶ ταύτας προσηγάγαν διὰ τῷ
 ὁπλῶν, ὃ χειρωσάμενος στρατηγῶν. τοῖς πύργους
 ἡγεμόνας, τῷ τε ὁπλῶν τοῖς δυνατοῖς, αὐτῶν
 εἰς ἱεροσόλυμα. πρὸς οὓς ὁ δῆμος ἡγεμόνας ἐ-
 ξίως, καὶ οὐδὲν ὡς πρὸς τοῖς προσέειπεν αὐ-
 λῆν, εἰ μὴ φθάσαντες ἀπὸ ἐρσαν. ἰωάννην ὅτι τοῖς
 πρὸς τῷ γιγάντι τείχεος, ὃ ὡς ἰωσήπου φόβος
 ἐφύρει. καὶ μετ' ὀλίγα ἡμέρας, πάλιν ἀπίστη πριεῖας
 ὁπλισταῖ τῷ ἰωσήπον ἀγγέλλων τὸ βασιλεῖ. καὶ
 μὲν κατανήσαντος ἰωσήπου συνετίτατο προσδι-
 μῖαν, ῥωμαιοὶ καὶ ἱππῶν ὀλίγων κατ' ἐκείνην τὴν
 ἡμέραν ὡς ἀφανίσαν, τὸν ἰωσήπον ὡς ἐκέρυσαν. τῷ
 δὲ, ὡς ἡγεῖται μὲν εἰς ταρχάας ἡ πόσις ὡς δὲ πρὸς
 ἐκπιπομφῶς ὅτι τοῖς στρατῶντας πάντας ἐπὶ οἴκου
 συλλογὴν, ὅτι μόνος ὡς ὁρμῶν ἐπὶ τοῖς ἀποσταῖτας,
 ὅτι μὲν ὑπὲρ, διδοικὼς μὴ βραδύνοτος αὐτῷ,
 φθάσαντες οἱ βασιλικοὶ παρελθεῖν εἰς τὴν πόλιν. ὡς
 γὰρ τὴν πόλιν ὁπλῶν ἐνεργὸν ἔξεν ἑμῶν, ἱπ-
 χοτος σαββάτου. δὲ δὲ πρὸς ἐλθεῖν ἱππῶν τοῖς
 ἀποσταῖτας. ὡς καὶ μὲν πύλας τῷ ταρχάῳ ἀποκλει-
 σαι κελύουσιν, ὡς μὴ προσεγγίζουσι τὸ σῆμα
 τοῖς ὁπλισταῖς, τὰ ὅτι τὸ λίμνης σάφῃ πάντα
 σιναδρίσας, ἀγκύρα ὅτι τετακτοῖς ὡς δὲ
 ναῦται πύργους ἐπὶ τοῖς ὡς ἐκέρυσαν, ὡς τὰ
 χοῖς ἐλαίνει πρὸς τὴν πριεῖαν. ὡς τοῦτον ἀπο-
 χεῖν τὸν πόλεως, ὡς ὅσον σινοῖν ἡ ῥάδιον ὡς, πύργους
 πρὸς ἀλῆδας, μετῴως σαλῶν ἐκέρυσαν. αὐτῶς ὅτι
 μόνος ἐπὶ τῷ σιναδρίσας αὐτοῖς ἔχων,

A cum Ioanne rebellassent, nominatim exceptis,
 quippe alacri animo suos quisque populus in-
 dicabat, præconum voce denunciabat, intra
 quinque dies eorum qui Ioannem non reli-
 quissent, patrimonia diripienda, domosque eo-
 rum cum familiis exurendas. Et tria quidem
 millia statim ab eo reuocauit, qui profugi an-
 te pedes eius atropa proiecerunt. cum reliquis
 autem Ioannes propè mille Syris fugitiuis,
 transtulit se iterum in occultas insidias ex
 apertis: ac per nuncios in Hierosolymam clam
 missos, Iosephum accusabat, quod magnum
 exercitum collegisset: iamque nisi præuenia-
 tur vi, tyrannus metropoleos venturus esset.
 Verùm ea populus quidem præsciens negligebat:
 liuore autem potentes, nonnullique magi-
 stratum clam pecunias ad comparandos mer-
 cenarios milites misere Ioanni, ut per eos bel-
 lum cum Iosepho gereret. decretumque inter
 se conceperunt, quo idem Iosephus militem
 administratione decederet: non tamen id satis
 esse credebant, ideoque duo millia & d. arma-
 tos, & 1111. miserunt nobiles viros, iurisperiti
 filium Ioazarum, & Ananiam Sadducæum, &
 Simonem & Iudam Ionathæ filios, omnes
 eloquentia validissimos: ut eorum scilicet mo-
 nitu auerteretur ab Iosepho beneuolentia
 multitudinis: & siquidem ipse sponte sua veni-
 ret, paterentur eum rationem reddere: sin re-
 manere contenderet, pro hoste haberent. Ami-
 ci autem Iosepho militem quidem ad eum
 venturum esse perscripserunt, causam verò
 non indicauerunt, quoniam secretum fuit ini-
 micorum eius consilium: unde factum est, ut
 quia præcauere non potuit, quatuor statim ci-
 uitates ad inimicos transirent: hoc est, Seppho-
 ris, & Gamala, & Giscala, & Tiberias: quas ta-
 men continuo sine armis recepit. captos au-
 tem quatuor duces cõsiliis armatorumque for-
 tissimos, remisit Hierosolymam: contra quos
 populus haud mediocri indignatione com-
 motus, & ipsos, & à quibus præmissi fuerant,
 interfecisset, nisi ante fugissent.

I Oannem verò iam intra muros Giscalz, Io-
 sephi timor custodiebat. Et paucis diebus
 post iterum rebellauit Tiberias, habitatoribus
 Agrippam regem vocantibus. Et cum ille con-
 stituto die ad eos non venisset, paucique
 Rom. equites ibi tum comparuissent, à Iose-
 pho defecerunt. Hisque apud Taricheas cogni-
 tis Iosephus, qui milites frumentatum miserat,
 neque solus egredi contra desertores, neque
 se continere patiebatur, metuens ne dum ipse
 tardaret, regij ciuitatem occuparent, nec enim
 postero die obstante sabbato quicquam face-
 re poterat. itaque dolo eos, qui se deseruerant
 circumuenire cogitabat. Et portas quidem Ta-
 richæarum claudi iussit, ne quis consilium
 suum illis proderet, contra quos suscipieba-
 tur. omnibus autem scaphis quas in lacu com-
 perit congregatis (ducentæ autem & xxx.
 fuerunt, quaternique nauræ non amplius sin-
 gulis inerant) maturè ad Tiberiadem nauigat,
 cum quanto ab eo distaret spacio, unde facile vi-
 deri non posset, inanibus scaphis in salo relictis
 septè ipse solos inertes satellites secū habens,

CAP. xxvii.
 Tiberias à
 Iosepho re-
 cuperatur &
 Sepphoris.

σοφιστήσιν. ταῖς γὰρ πρὸς τοὺς ἀγαθοὺς ψυχῆς ῥύον, Α
 τὸ δὲ καὶ ὡμοῖ πρὸς τοὺς κολαζομένους. τοσούτου ἡ αὐ-
 τῇ τὸ πρὸς τοὺς ἡζυμένους περὶ δυνάμιον, ὡς ἐν τῇ εἰρήνῃ
 κόσμον εἶ, καὶ ὅτι ὡς αὐτῆς εἰς ἐν σῶμα τὸ ὅλον σπα-
 παί. ἔστω αὐτῇ συναφῆς μὲν αἱ τάξεις, δὲ σφοδοὶ δὲ
 εἰσιν αἱ ἀειαγωγαὶ, ὥστε αἱ ἡ ἀειαγωγὰς μὲν ὡς αὐτῇ γέμα-
 σιν, ὅφεις ἡ σημείοις, ἱεροῖς ἡ χεῖρες. ὅθεν δὲ ὅσα μὲν
 αἱ ἱεροὶ, βεβαδύτατοι ἡ παθεῖν εἰσὶν, καὶ εἰς ὅπου
 συσταίης ἡ πᾶσι θεῖς ἡ γῆθησαν, ἡ σπατηγμέναται, ἡ Β
 δυσχωρεῖας, ἀλλ' καὶ τῆς. καὶ γὰρ ταύτας αὐτοὺς τὸ
 κρατῶν βεβαδύτατοι. οἷς οὐκ βελή μὲν ἀρχει πρὸς
 ἑξῆς, ἔστω αἱ ἡ βεβαδύτατοι σπατῶς ἀποδρα-
 σίης, ἡ θαυμαστὸν εἰ πρὸς τὸ μὲν ὡς αὐτῇ, ὡς αὐ-
 τῇ ἡ πρὸς αὐτοὺς, μεσημβρινὸν ἡ λιθῶν τὸ πᾶσι-
 τῇ, καὶ πρὸς ἀρχει τῇς τῇ ἡ ἡζυμένους ὅθεν;
 διότι γὰρ αὐτοὺς εἶπαι τὸ κῆμα τῇ κῆμα τῇ
 λαστον ταῦτα μὲν οὐκ διὰ τῇ τῇ ἡ ἡζυμένους ἔστω αἱ
 πρὸς αὐτοὺς ὅθεν, ὅθεν εἰς τῇ ὡς αὐτῇ τῇ
 κῆμα τῇ, ἡ εἰς ἀποδρατῶν τῇ ἡ ἡζυμένους.
 εἰν δὲ αἱ ὅθεν ἀγνοῦσι τῇ φιλοφροσύνης, καὶ πρὸς
 ἡμπερίας ἡ ἀγνοῦσι τῇ ἡζυμένους. ἔστω αἱ
 ὅθεν ὅτι ταῦτα ὥστε.

Κεφάλαιον ζ.

Ο Ιωσασιανός μὲν ἄμα πρὸς παῖδας πῦρ ὄρεξεν
βῶν τὰς ἐν πόλεμῳ ἐστὶν ἀνέπαιστες τὰς ὑπα-
μαίους ὃ τὴν γαλιλαίαν καὶ ἔχειν ὁπλῆδες, ἐπεὶ πο-
λὺ ἂν πλῆθος αἰρηθῇ καὶ καταλαμβανόμενον τὸ το-
πῖον τὸ ἀσθενέστερον γαλιλαίων καὶ τὴν ψυχὰς ἐξαποκα-
μνον. ἔρῳν ὃ τὸ μέγιστον αὐτὸν σὺν φεύγοντι εἰς τὰς ὑπὸ
ιωσήφου τοιχοφείουσ πόλεις, ἀρμήσκειν ὅτι τὸ ὄχυρω-
ταίην αὐτῷ ἰωάναπατα, οἰόμενος ὅς ἐφ' ὧς ἂν αἰρή-
σων βασιλεὺς, μέγα ὃ καλὸς εἰαυτῷ ὥρῃ τοῖς ἡγεμοσι,
κακίοις ὄφελος εἰς τὰ λοιπὰ παρέξεν. ἀποχωρῶν δὲ
τὸ ἐκ τῆς εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τὴν καρτερωτάτης οἰχο-
μήνης, πολὺ γὰρ μὲν διήμυρτε τὴν ἐλπίδος. ὁπότε αὖ
αὐτὸν οἱ ἰωάναπαι τοὶ ἀποκαθάρμενοι, πρὸς τὴν πόλιν
ἐκδέχονταί, καὶ τοῖς ῥωμαίοις ἀνταρμήσκειν ἀδοκίμους,
πολλοὶ καὶ πρὸς μάχην ἐπιμύοι, πρὸς δὲ τὴν πόλιν
ἐκδέχονταί, καὶ πολλὰς μὲν πρὸς αὐτοὺς τὴν ῥωμαίων,
ἐπὶ δὲ ἀναστυθεὶς, ὅς τὸ μὴ ἀπαιτῶν αὐτῷ τὴν ἐπο-
χὴν ἡνείκα, καὶ τὰς πληθύνειν ὁπλῆδων ἀποκα-
θάρμενον πάντοθεν ἡβὴν ἀναστυθεὶς, τοῖς τε ἰουδαίοις πρὸς
ῥωμαίων βάλλειν πλεονεξία ἐκπληκτικῶς ἀνταρμή-
σκειν ὁπλῆδων, ἐπισυντὸν καὶ τὴν ἰουδαίων φέει ἀντιπρὸς,
ἐπράθησαν ὀλίγοι. ὁπλῆδων μὲν αὖτὸς ὅτι τὴν
ἐκπληκτικῶς ἀποκαθάρμενον ἀνταρμήσκειν φέει.

Κεφάλαιον η.

Οἱ στρατοὶ δ' ἀριμαχίῃς αὐτὸς ἐμβάλλειν εἰς
τὴν μάχην, οἷς λαοὶ τ' πολέμαϊδες, ἐξ-
τάζας τ' στρατοὶ οὐδύνει, καὶ δαίμονας ἱερῶν.
Μὲν γὰρ φίλος τῷ ὀπκέρει Ἐξόπας φερούειν ἐπὶ
λόσσιν, οἷς φερεσιποῖεν τὰς ἐξαιτιάσεις τ' πολέμιον
ὀπκέρει, καὶ διεσπένων τὰς ὑπόπτας καὶ λοχαγαί-
δων ἀμφὶς ὕλας. οἷς ἐπὶ τοῖς καὶ ῥωμαίων ὀπ-
τικῇ μάχῃ, περὶ τὴν καὶ ἰπποῖς. τοῖς ἀφ' ἑκάστης
ἐκστρατείας ἐκλήθην δὲ καὶ τὴν καὶ αὐτῶν σπένειν,
in peditatus equitatu. que pars : post quos ē singu-

terribiles: namque bonos honorando reddunt, ne in coercendis noxiis videantur crueles. Tanto autem obsequio rectoribus parent, ut & in pace ornamento sint, & in acie corpus vnum totius conspiciatur exercitus. sic eorum copulati sunt ordines, ita circumduci sunt mobiles: & acutis auribus ad præcepta, oculisq; ad lingua, & ad opera manibus: unde facere quicquid præcipiunt, pati vero tarditatem. nec est ubi præliantes aut multitudinem hostium, aut consilia sese ducum, aut difficultatem regionum: sed ne fortunæ quidem succubere. nam in ea certiores putant esse victoriam. Quorum igitur actus à consiliis incipiunt, consulaque adeò strenuus exequitur exercitus, quid mirum si Euphrates ab Oriente, & Oceanus ab Occidente, itemque à meridiano tractu Africa fertilissima regio, & à Septentrione Rhænus atque Danubius sunt imperij limites, cum minorem esse possidentibus possessionem recte quis dixerit? Hæc ergo profectus sum, non tam proposito laudandi Romanos, quam solatio devictorum, & ut novarum rerum cupidus detererem: fortasse autem & ad experientiam proderunt bonarum artium studiosis, Romanæ instituta militiæ pefectionibus: ideo tamen unde digressus sum.

Vespasianus quidem una cum Tito, filio in
Prolemaide interitum degens, ordinabat
exercitum. At vero Galilæam peruenerat Placi-
dus, ubi maximam eorum quos comprehen-
diderat multitudinem intererunt: hæc autem fuit
Galilæorum in bellior turba, animique de-
ficiens: pugnacissimos autem ut vidit semper in
ciuitates confugere, quas Iosephus commu-
nerat, in Iorapatam, quæ omnium tutissima
erat, impetum vertit: existimans eam repenti-
no aggreſſu facillime captum hi, magnamque
& sibi ex ea re alios apud rectores gloriam
comparandam, & illis commodum ad reliqua
maturus explicanda, quasi metu celsuris aliis
ciuitatibus, si quæ validissima eſſet, occupatam
vidiſſent. Multum tamen opinione decipus
eſt: Iorapatam enim, cum eius impetum præ-
ſenſiſſent, prope ciuitatem aduenientem exci-
piunt: congreſſique cum Romanis ex impro-
uiſo plorim & ad pugnam parati, necnon &
alacres (quippe ut pro salute patriæ, item con-
ſugum liberorumque dimicantes) in fugam
eos vertunt, multoſque ſanciant, ſeptem ſolum
interfectis: quia neque inordinatè pugna de-
ceſſerant, ſepriſque vindique corporibus leui-
ter fuerant vulnerati: cum Iudei quoque ma-
gis eminus ſaculati, quàm manus conferre
inermes cum armatis conſiderent. ex iſtis au-
tem Iudæis tres ceciderunt, paucis præterea
ſanciatis. Placidus igitur ab oppido repulſus
auſugit.

Vespasianus verò ipse Galilæam cupiens
invadere, ex Protelemaide profectus, cum or-
dinato militum itinere, sicut Romani consue-
verunt: Auxiliatores enim qui levis arma-
ti essent, itémque sagittarios præire iussit, ad
repentinos incursus hostium cohibendos, &
ut suspectas atque opportunas insidias syl-
vas scrutarentur. Hos sequebatur Roma-
lis centuriis deni armaturam suam scientes;

CAP. VII
iotapare ob-
fido.

G

Romanos latere non poterant, qui ex aduerso A colle trans murum in vnum eos confluere locum, & aquæ mensuram accipere prospectabant: quod etiam balistarum peruenientibus telis, plurimos occidebant. Vespasianus quidem non multo post, exhaustis puteis, ipsa sibi necessitate traditum iri ciuitatem sperabat. Iosephus autem, ut hanc eius spem frangeret: iussit quàm plurimos per murorum minas immersa vndis atque humida vestimenta suspendere, ut omnes repente aqua perfluere. ex quo mor- B ror simul Romanis ac timor erat, cum tantum aquæ viderent eos ludibrio consumere, quos potu indigere credebant. Denique dux belli etiam ipse, quia penuria ciuitatem posse capere desperasset, iterum consilium ad vim atque arma conuertit: ludæis quoque id maxime cupientibus: quod nec se nec ciuitatem saluam fore credebant, & priusquam fame, vel siti perirent, mortem bello optabant. Iosephus tamen, præter hoc etiam aliud consi- C lium, quo sibi copia pararetur, per quandam vallem deuiam, propterea quæ minus curiosè habitam à custodibus, excogitauit. Mittendo enim per occiduas eius partes literas ad quos vellet ludæos extra ciuitatem degentes, ab his omnia vñ necessaria, & quæ in ciuitate defecerant, accipiebat: mandato commeantribus, ut plerumque ad excubias repetere, terga velleribus tecti: quo si qui eos nocte vidissent, canum similitudine fallerentur. idque factitatum est, donec eius fraudem vigilēs persenserunt, vallēque cinxerunt. Itaque tunc Iosephus non diu ciuitatem sustinere posse prospiciens, suamque pariter salutem, si vellet remanere, desperans, cum optimatibus de fuga tractabat. verum id populus sensit, & circa eum fusus, ne sese negligeret, precabatur, in quo solo recumberent. ipsum enim salutē esse ciuitati manentem, velut omnes eius causa alacri essent animo certaturi. quod E si etiam capiantur, eundem solatio fore. de- cere autem illum nec inimicos fugere, nec amicos deserere, aut quasi ex nauis tempestate oppressi defilire, qui ad eam tranquillo mari venisset. ipsum enim magis demeriturum esse ciuitatem, cum iam nemo audebit hostibus repugnare, si discessisset cui confiderent. Iosephus autem quod sibi caueret occultans, illorum commodò se exitum parare dicebat. nam intra ciuitatem manendo, neque seruatis grande aliquid se profuturum: & si caperetur, vnā cum his esse frustra periturum, obsidione verò liberatum, extrinsecus maximo eis emolumento fore. maturē enim congregatis ex territorio Galilæis, alio bello Romanos ab eorum ciuitate reuocaturum. nunc autem non videre, quid apud eos residens vtilitatis afferret, nisi quod Romanos ad obsidionem magis incitaret, ut se caperent magnipendentes: quem si fugisse cognouissent, multum essent de obsidionis impetu remissuri. Non flexit his populum Iosephus, sed hoc circumstiterē se magis incendit. denique pueri & senes, itemque mulierculæ cum infantibus flentes ad eius pedes accidebant, eumque omnes complexi tenebant: & ut fortunæ socius sibi remaneret, cum vlul- tibus supplicabant: non inuidia salutis eius

ἐν ἐλαίθανον τοῖς ῥωμαίοις. ἀπὸ γὰρ τῆς στατάντου ἰώρων αὐτοῖς ὑπὸ τὸ τεῖχος ἐφ' ἑνα συρρίοντες τόπον, καὶ μετ' ἐκείνους τὸ ὕδωρ, ἐφ' ὃν καὶ τοῖς ἐξυβελίσσιν ἐξ- κνήμνυτο πολλοὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος. καὶ ἡσασσάμενοι μὲν, ἐκ εἰς μακρὰν τῇ ἐκδοχίῳ κινωδίῳ τινι, ἡλπιζεν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης αὐτὰς ὡς ἀποδοθῆναι τὴν πόλιν. ὁ δὲ ἰώσηπος κλάσας μὲν τὴν ἐλπίδα ταύτην αὐτῷ παραμύθιος, ἐμβριθεὶς καὶ ἀπὸ πλείους τὰ ἰμάτια, καὶ κατακρήμασας περὶ τὰς ἐπάλξεις, ὡς τι περιρρεῖσθαι πᾶν ἔξαπτης τὸ τεῖχος. πρὸς τὸ αὖθυμία τῇ ῥωμαίων, καὶ καταπλη- ξισμῷ, διασπόμενος εἰς χλαδίον τὸ σπῆτον ὡς ἀναλι- σκοντας ὕδατος, ὅς ἐστι ποτὶν ἔχειν ὑπελάμβανον. ὡς τι ἔτι στρατηγὸν ἀπογνόντα τὸ δι' ἐκείνου ἀλωσθαι, ῥί- πτεσθαι πάλιν πρὸς ὅπλα ἔβριαν. ὁ δὲ τοῖς ἰουδαίοις δι' ἐπιθυμίας μὲν ἀπειρηκότας γὰρ ἑαυτοὺς καὶ τὴν πόλιν, πρὸς λιμοῦ καὶ δίψης τὸ ἐκ πολέμου θάνατον ἤρηντο. ὁ μὲντοι γὰρ ἰώσηπος πρὸς τὰς διὰ τῆς στρατηγίας καὶ ἑ- ρειν ἐπεισόντων εἰς ἀσθενείαν αὐτῶν. ὅθεν πρὸς χαρὰς δρας δυσβάτη, καὶ ὅθεν τὸ πρὸ τῆς φυλακῆς ἀμειψόμενης καὶ τὰ πρὸς δύσιν μέρη τὸ φάραγος ἐκπέμπων πινὰς, γράμματα πρὸς οὓς ἐβύλετο τὸ ἐξ ἰουδαίων διηπίε- ψατο, καὶ παρ' αὐτῶν ἐλάμβανεν, πάντας τε ἐπιτηδεύειν τῇ ἐπιλειπομένην αἰὰ τὴν πόλιν ἀπορρῆσιν, ἵρπαιεν πᾶς πολλὰ ὡς τὰς φυλακὰς καλῶσας τοῖς εἰσῆσι, καὶ τὰ ἰώτα καλύπτειν ἰάκασιν, αἷς ἐκ κατὰ τοῖς αὐτοῖς τυ- κτωρ, φασγάνων παρέχονιν κινῶν. μέχρι συνωμοθόμε- νοι τὸ ἐπίνουσαι οἱ φρεσὶ πείθεσθαι τὴν χαράδραν.

Κεφάλαιον ιδ.

Καὶ τότε ἰώσηπος μὲν τὴν πόλιν ἐκ εἰς μακρὰν ἀν- θίστειν ὄρων, ἐκ δὲ πόρῳ ἢ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἀποδομῶν, δρας μὲν ἅμα τοῖς δυνατοῖς ἐβύλετο. συ- ναγομὸν δὲ τὸ πλῆθος καὶ περιχυθῆναι αὐτῷ, κατηπι- βόλῃ, μὴ σφαγῇ περὶ αὐτῶν μέγα κινδύνος. ὅθεν γὰρ τῇ πόλει καὶ σωτηρίᾳ μόνον ἔλπις, καὶ ὡς ἀποδομῶν αὐτῇ, πάντας ἀγωνισμένους δι' αὐτὸν πρὸς θύμους. καὶ ἀλῶσθαι, ὡς ἀμυνδία. ὁρῶν δὲ αὐτῶν μή τι φάραγος τοῖς ἐχθροῖς, μή τι ἐγκαταλείψῃ τοῖς φίλοις, μηδὲ ἀπο- πηδᾶν ὡς αἰὲρ χίμαζόμενης νῆος, εἰς μὲν ἐν γαλιλαίᾳ παρῆλθιν. ἐπιβαπῆσθαι γὰρ αὐτὸν τὴν πόλιν, μηδὲν ὅς ἐπὶ τὸ μὲν τοῖς πολέμοις αἰδίσασθαι, δι' ὅνα ἀσφαλίαν οἰχομένη. ὁ δὲ ἰώσηπος, τὸ κατὰ αὐτὸν ἀσφαλὲς ὑπο- F σιλλόμενος, ὑπὸ αὐτῶν ἐφασκε ποιεῖσθαι τὸ ἐξ ὅδου μόνον μὲν γὰρ εἴτ' αὐτῶν φελοῦσαι τὴν μέγα συνζομένην, καὶ ἀλί- σκων, συναπολείδω φείσας. ἐκ δὲ ὅς τὸ πολιορκίας ἐξωθεν, ὡφελέσθαι αὐτοῖς μέγιστα. τίς τι γὰρ ἐκ τῆς χά- ρας γαλιλαίων συναθροίσθαι ἢ τῶν ῥωμαίων ἐπὶ τῇ πόλει τὸν πόλεως αὐτῶν ἀντιπρὸς πᾶσιν. καὶ ὅρα γὰρ τὴν ὡς ἀκαθίστομενος αὐτοῖς χρήσιμος εἶναι νῦν, πάλιν ἢ ῥωμαίοις παρῆλθιν μᾶλλον ὅτι τὸ πολιορκίας, ὡς ἀπὸ πλείους ποιεῖσθαι λαβεῖν αὐτὸν. εἰ δὲ ἐκ δρας πύ- ρου, πολὺ τὸ ὅτι τὴν πόλιν ὁρμῆς αἰσθῆναι. ἐκ δὲ ἐπὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ μᾶλλον ἔξιστασθαι τὸ πλῆθος αὐτῶν ἀπὸ ἐχθροῦ. παῖδες γὰρ καὶ γέροντες, καὶ γυναῖκα μὲν πικρὸν ὀ- δυρόμενα πρὸς ἐπὶ αὐτῶν, καὶ τοῖς πρὸν ἰμπερικό- μνοι πάντες ἐχθροῖς, καὶ μὲν κινῶν τῶν κοινῶν σφίσις τυχῆς μόνον ἰκέσθαι, καὶ φθόνῳ τῆς ἐκείνου σωτηρίας, ἡμῶν

ἡμῶν δὲ αὐτῶν, ἀλλ' ἐλπίδι τῷ αὐτῷ. ἔστιν γὰρ ἡξίου A
 πείσεσθαι δεινόν, ἰωσήπου μύροντος. ὁ δὲ πειθομένην ἰ-
 καμεῖαι ταῦτα νομίσας, βιαζομένην δὲ φρεσὶν, πολὺ
 δὲ αὐτῷ τῷ εἰς τὴν πόλιν ὁδοιπορῶν ὁρμῆς καὶ ὁ τῷ ὁδοιπορῶ-
 ντι ἑλπίσιν οἶκτος, μύσειν τε ἔγνω, καὶ τὴν κοινὴν τῆς πό-
 λεως ὑπόνοιαν ὀπιστάμενος, νῦν καμὸς εἰπὼν ἀρχι-
 δαίμαρχος, ὅτι ἐλπίς ἐστι σωτηρίας, καλῶς δὲ κλέψαν
 αὐτὰλλαξάμενοι τὰ βίβη, καὶ δρᾶσαντα τὴν γυναικὸν εἰς
 μνήμη ὁφιστάμενοι παίδων, ἐπ' ἔργα ἔειπε. C
 δὲ φρεσὶν μὲν τῷ μαχηματικῶν, διανοήσας τε τοὺς φρου-
 ραί, καὶ μάχην τε στρατοῦ ἐκ τῶν ῥωμαίων κατέβηκε.
 καὶ τὰς μὲν ἐπὶ τῷ χωματικῷ δόρυς, αἷς ὑπεσκήνου,
 δίοισα. τοῖς δὲ ἔργοις εἰσβαλὼν πύρ. τῇ δ' ἐξῆς ὁμοίως,
 καὶ τῇ ἔργῃ, καὶ ἐπὶ συγκαταστήσας καὶ νύκτας, πολὺ μὲν ἡ
 ἐκασμῶν. ἡσπασιανὸς δὲ τῷ τῶν ῥωμαίων κακῶν μὲν τῷ
 ἐκασμῶν, ἔπειτα δὲ τῷ ὑπὸ ἰουδαίων ἡδυνῶτο, καὶ
 ἔρατῃν περὶ ἐπιδιώκειν ἐφείν τῷ ὅπλων ἡσπασιανὸς εἰς,
 οἱ τε ἰουδαῖοι περὶ τὴν παθεῖν αἰεὶ δρᾶντες, ἀντιφύγοντες C
 εἰς τὴν πόλιν, τοῖς μὲν ὅπλοις τὰς ὁρμῆς αὐτῶν ἐκκλί-
 νειν ἐκείλους, καὶ μὴ συμπλέκειν θανάτῳσιν ἀνδρά-
 ποις. ἡδὲν γὰρ ἀλκιμώτερον ἔστι τὸ ὑπογνώσκειν. ὡς ἐ-
 βίνοντο δὲ αὐτοῖς τὰς ὁρμῆς, σκοπῶν ὑποεσπῶν, αἷ-
 ὡς περὶ ὕλης τὸ πῦρ. φρεσὶν γὰρ μὲν καὶ ῥωμαίοις μὲν
 ἀσφαλείας, καὶ τὴν νύκτα, ὡς αἰεὶ αἰετῆς πολέμουσιν,
 ἀλλ' ἡ φρεσὶν μὲν τοῖς δὲ τῷ ἀράβων τοῖς ὅπλοις, καὶ
 τοῖς ὑπὸ σφίνας σφινδονταί, καὶ λιθοβολοῖς, τὰ πολλὰ D
 τοῖς ἰουδαίοις αἰεὶ ἔλθιν. ἡρῆμει δὲ ἡδὲ τῷ ἀφεισίων
 ὁρμῶν τὸ πλῆθος. οἱ δὲ τούτοις μὲν εἶπον κακῶν μὲν, τῷ
 δὲ πῶν βαλλομένων ἐνδοτέρω μὲν μὲν, φρεσὶν κέν-
 το τοῖς ῥωμαίοις χαλεποῖ, καὶ ψυχῆς καὶ σώματος ἀφει-
 δυνῶν, ἐμάχοντο ἐν δόρυ καὶ ἐκασμῶν τὸ κεκμη-
 κὸς αὐτῶν ἀναλαμβάνοντες.

Κεφάλαιον η'.

Οἱσπασιανὸς δὲ ἡξίου μὲν τῷ μῆκει τῷ χρόνῳ
 καὶ τὰς ἐκδομαίς ἀντιπολιορκεῖται, τὴν χωμα-
 τικὴν ἡδὲ τοῖς χεῖλεσι πελαζόντων, φρεσὶν γὰρ ἔγνω τὴν
 κείνῳ. ὁ δὲ ὅτι ἰωσήπου δόρυς, ἰσὺς νῦν ὡς ἡ-
 πλῆθος, ἐσπῶν τῷ παχεὶ σιδήρῳ κατ' ἄκρον εἰς κείνῳ
 φρεσὶν μὲν, ἀφ' ἧς καλεῖται, τιτυπωμένων. κατηνῶν-
 ται δὲ καλοῖς μέσος, ὡς περὶ πλάσματος ἰτέρας δό-
 ρυς, αὐτοῖς ἐκασμῶν ἐν ἰουδαίοις ἐσπῶν μὲν, αἰσθῆ-
 μῶν δὲ ὑπὸ πλῆθος ἀνδρῶν εἰς τὸ κατόπιν, τῷ αὐτῷ F
 ἀφεισίων πάλιν εἰς τοῦ μὲν φρεσὶν ἐπιβελόντων, τῷ πῶν
 τὰ τείχη τῷ φρεσὶν χοντῇ σιδήρῳ. καὶ ἡδὲ ὅτι κε-
 τῆς πύργος ἡ φρεσὶν βολος πλατὺς, ὅς ἐστι τὰς φρεσὶν
 πλῆθος, ἐπὶ καὶ κατὰ χοντῇ τῷ φρεσὶν. ἐπὶ ταῦτῳ
 τῷ φρεσὶν ὁ στρατῶν τῷ ῥωμαίων μετῆλθεν, βία
 τῷ πῶν εἰλεῖν ἀφεισίων, ὡς τὸ φρεσὶν ἐκασμῶν ἐκασμῶν
 βίβη, ἡδὲ ἰουδαίων ἡρῆμει. οἱ μὲν οὖν τοῖς τε κατὰ
 πλῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ τῷ ἀφεισίων, ὡς ἐκασμῶν τῷ φρεσὶν G
 τὰ τείχη καλῶν πειρωμένων, ἐγὼν φρεσὶν φρεσὶν
 τῷ ἐκασμῶν. ὁμοίως δὲ σιμῶν οἱ τῷ φρεσὶν καὶ
 σφινδονταί. δὲ τῷ ταῦτα μὲν μὲν τῷ φρεσὶν
 ἐπιβελόντων πολὺ μὲν, φρεσὶν φρεσὶν τὸν κείνῳ, γέρ-
 ροις δὲ ἰουδαίοις, καὶ κατὰ φρεσὶν πεφραγμένων δόρυς,
 φρεσὶν τῷ αὐτῷ καὶ τῷ μηχανήματος ἀσφαλείαν.

quantum ego arbitror, sed proptia spe. nihil enim se mali, remanente Iosepho, existima-
 bant, esse passuros. Ille autem siquidem paruit-
 set, hæc preces esse ratus: custodiam verò, si per
 vim cogeretur (multum enim propositum dis-
 cessus etiam querelarum misericordia frege-
 rat) remanere statuit. communique despera-
 tione civitatis armatus, & nunc tempus esse
 dicens pugnam incipere, cum spes nulla salu-
 tis est: pulchrūque vitam pacisci pro laude,
 ac forti aliquo patrato facinore in memoriam
 posteritatis occumbere: ad opera sese conuer-
 tit. Cum pugnacissimis ergo egressus, disiectis
 custodibus, usque ad Romanorum castra ex-
 curebat: & nunc pelles aggeribus impositas,
 sub quibus tendebant, discerpere: nunc operi-
 bus ignem immittere. posteroque die simili-
 ter ac tertio & per aliquot deinceps dies ac
 noctes bellando non defatigabatur. Sed Ves-
 pasianus Romanos his excursibus malè affe-
 ctos aspiciens (nam & terga dare Iudæis pu-
 debat, & fugientes insequi armorum pondere
 tardabantur: cum Iudæi semper aliquid agen-
 tes, priusquam paterentur, in civitatem refuge-
 rent) armatis imperat, ut eorum impetum de-
 clinarent, néve cum hominibus mortis au-
 lis manum confererent. Nihil esse fortius despe-
 ratis. Restingui autem illorum impetus, si
 proposito fuissent, quasi flammam si mate-
 riam non inueniat. Ad hoc oportere Roma-
 nos cautius quærere victoriam, augendæ pos-
 sessionis causa non ex necessitate pugnantes.
 Per sagittarios autem Arabum & Syriæ & fun-
 ditores, perque saxa tormentis emissa plerumque
 repellebat Iudæos. nulla enim telorum machi-
 na quiescebat. Illi autem his quidem malè ac-
 cepti cedebant: verum eminus missa intra ia-
 ctum subeuntes, sæpius Romanis instabant
 cum neque corpori, neque animæ parerent
 sed per vicem utrinque pugnarent, suorum
 quisque laborantibus subuenientes.

igitur Vespasianus ultro se existimans lon-
 gitudine temporis, hostiumque incurisibus
 obsideri, cum prope iam muris aggeres æqua-
 rentur, arietem admovere decrevit. Est autem
 aries, immentia materia, malo navis assimi-
 lis: cuius summum gravi ferro solidatum est, in
 arietis effigiem fabricato, unde etiam nomen
 accepit. dependet autem funibus medius ex tra-
 be alia, velut ex trutina, palis utrinque fultus,
 bene fundatis. retrorsum autem magna viro-
 rum multitudine repulsus, iisdemque simul
 rursus impellentibus missus, in fronte promi-
 nente ferro mœnia percutit: nec est villa tam
 valida turris, aut mutorum ambitus adeò
 laeus, ut et si priores ictus fortiter sustine-
 rit, assiduos vincat. Ad huius periculum rei
 duci Romano transire placuit vi capere oppi-
 dum properanti: quoniam perniciofa vide-
 batur obsidio, Iudæis minimè quiescentibus.
 Itaque Romani quidem balistis cæterisque
 missilibus machinis, ut facilius fetirentur qui
 de muris obstaré tentassent propius adhibi-
 tis utebantur: neque sagittarij aut fundito-
 res longius aberant. cum verò ea causa mu-
 ros nemo auderet ascendere, ipsi arietem appli-
 cant cratibus desuper itémque pellibus se-
 ptum, tam pro sui defensione quàm machinæ.

CAP. IX.
 De oppu-
 gnatione
 Vespasiani
 contra Iota-
 patam arietem
 & aliis tor-
 mentis bel-
 licis.

συνείδον. πρὸς δὲ πάντων ἦτος δίδας ἀπὸ τῶν πατρῶν A
πατρῶν, ὡς τὸ πλῆθος καὶ τῇ ἀπὸ τῆς ἡγεμονίας ἀνοία, καὶ
τῇ τῆς παιδὸς ἀγωνίᾳ συγχυθῆναι. ῥᾶσα μὲν τοῖς τὸν τι
μὸν ὁ πατὴρ διδόντα, καὶ τὴν στρατιὰν ἵππουσε τὸ θυρόθεν. τῷ
δὲ ἀληθινῶν ἐπὶ τῶν γυμνασίων, καὶ πᾶσι τοῖς ἐπισημέ-
τοις δι' αὐτὸν ὀφθῆναι ἀκρόασις, χαλεπώτερον ἰου-
δαίοις ἐπὶ τῇ πόλει. ἕκαστος δὲ ὡς πτωχὸς τῇ
στρατιᾷ προσκινῶν ἡδύνει, καὶ βοηθῶν τῶν
τις ἀλλήλους ὅτι τὸ τεῖχος ἀρμυνοί. ὁ δὲ τὸν ἰώση-
πον, καὶ περὶ τῶν ἀλλήλων πίπτοντας ὑπὸ τῶν καταπιλ-
πῶν καὶ τῶν περὶβολῶν, ὅμως αὖ ἀπέφειπον τὸ τεῖ-
χος, ἀλλὰ πρὸς καὶ σιδήρῳ καὶ πέτραις τοῖς ὅτι τὰ ἱερ-
ρά τ' ἐκείνῳ ἐπιβέβησεν ἰσχυρῶν. καὶ ἡνῶν μὲν ἔδιν
ἢ μικρὸν, αὐτοὶ δὲ ἀδελφείᾳ ἐπιπῶν, ὑπὸ μὴ βλε-
πομένων κατασφάλλονται. αὐτοὶ τὸ δὲ ὑπὸ τῶν σφαιρῶν
ἀφελαιμὸν φλογὸς, σκοπὸς ἦσαν τοῖς πολεμίοις·
δυσωπότες, ὡς ἐν ἡμέρᾳ, καὶ τῶν ὀργάνων παρρωθέν
μὴ βλεπομένων δυσφύλακτον ὑπὸ τῶν βλεπομένων. ἵτα
οὖν τῶν ὀχυρῶν, καὶ καταπεπληγῶν βία πολλοὺς ἀμα-
θύναντες, ὁ δὲ τῶν ὑπὸ τῶν μηχανῶν ἀφελαιμὸν περὶ τὸ
ῥοῖζος ἐπάλξεις τὴν ἀπὸ πύρε, καὶ γωνίας ἀπέδρυνται
πύργων. ἀνδρῶν δὲ τῶν ἐν ἡνῶν ἰχυρὸς σίφος, ὁ μὴ
μέχρις ἐχάτης σπώννεται δάλαγρος, βία τὴν καμνέ-
θει τὴν λίθον. μάδοι δὲ αὖ πρὸς τῶν μηχανήματος
ἀλλήλων, ἐν τῇ ὅτι πρὸς τῶν νυκτὸς γυμνασίων.

Κεφάλαιον ιζ.

Πληθεὺς γὰρ τῶν ἀπ' αὐτῶν τῶν ἀπὸ τῶν ἰώσηπον ἐξά-
ντων αἰὰ τὸ τεῖχος, ἀπαρράσας τὴν κεφαλὴν ὑπὸ
τῆς πύργου, καὶ τὸ κεφάλαιον δὲ τῶν ἐσφινδοτήδων σα-
δίων. γυναικὸς τὴν μετ' ἡμέρας ἐκχύμενος πληθείσης τῆς
γαστρίδος, ἀπὸ τῆς οἰκίας, ὅθεν ἔστιν ἐν ἡμέρας
δύο τὸ βρέφος. ὅταν τὴν τῶν λίθων βία, τῶν ὀργάνων,
φοβερότερος ὁ ῥοῖζος, τῶν ἢ βαλλομένων, ὑπὸ τῶν φόβου.
ἐπὶ ἀλλήλοις δὲ ἐκτύπουν οἱ νεκροὶ καὶ τὰ τεῖχος ῥι-
πτομένων, ὁ δὲ ἐν τῇ ἐνδοθεν κραυγῇ γυναικῶν ἡγεί-
ρετο. πυνήχου δὲ ἐξωδὸν οἰμωγῇ φωνοῦσάντων, ἀγ-
πὴ δὲ ἐρρεῖτο πρὸς τὸ πρὸς τῆς μάχης ἀφελαιμὸς, καὶ φοβε-
ρὸν ὑπὸ τῶν πτωμάτων τὸ τεῖχος ἐγένετο. φοβερωτέρων
ἢ ἐπὶ οὐκ ἐν τῶν βολῶν ἀφελαιμὸν τὰ ὄρη, καὶ ἔδιν ἐπὶ
ἐκείνης τῆς νυκτὸς, ἥτις εἰς ἀκοῆς, ἥτις εἰς ὀφθαλμοῦς κατὰ-
πλῆξιν ἀπελείφθη. πλείους μὲν γὰρ τῶν ὅτι τῶν ἰωταπά-
της ἀγωνιστῶν γυναικῶς ἵππων. πλείους δὲ ἐκ τῶν ὀ-
φθαλμῶν, καὶ μόλις ἀπὸ τῶν ἰωταπῶν φυλακῶν, ἐκ δὲ
δύο τοῖς μηχανήμασι τὸ τεῖχος ἀδελφείᾳ τυπόμε-
νοι. οἱ δὲ φερέμενοι τοῖς σκάμασι, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, τὸ
κατὰρρίφιν αὐτοχόρωςαν πρὸν βληθῆναι τὰς ἐπι-
βατρίους ὑπὸ τῶν ῥωμαίων μηχανῶν.

Κεφάλαιον ιη.

Υπὸ δὲ τῶν ἰωταπῶν ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν κατὰ ληψιν τῶν
πόλεως σιμῶν τῶν στρατιῶν, ὁλίγον δὲ τῶν νυκτερι-
νῶν πόνων ἀναπαύσας. ἐκλόμνος δὲ τῶν κατὰρρί-
φθόντων ἀφελαιμὸν τῶν εἰσροῦντων, τῶν μὲν γυναικῶν
τοῖς τῶν ἵππων δὲ τῶν βίαις τῶν ἵππων, ἐκ τῶν δὲ τῶν
τῶν πεπληγῶν τῶν τεῖχους, παύσαντες περὶ τῶν γυναικῶν
τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς κοντοῖς ἀφελαιμὸν, ὡς ὅπου τὰς ἐπι-
βατρίους βάλλουσιν μηχαναῖς, κατὰρρίφιν τῶν εἰσ-
ροῦντων. κατὰ τὴν δὲ αὐτῶν ἵσταται τῶν πρὸς τὸ ἀκμαστότερον.
τὸ δὲ λοιπὸν ἵππων, ἀπὸ τῶν ἐπὶ τῶν τεῖχει

concurrerant: & ante omnes Titus aderat me-
tuens patri. Unde contigit, ut & benevolentia
circa patrem, & filij trepidatio confunderet
multitudinem. facile tamen pater & timore fi-
lium, & perturbatione liberauit exercitum. su-
perato enim dolore vulneris, & ab omnibus,
qui sui causa pertimuerunt contipici studens,
bellum in Iudæos sæuius incitavit. nam velut
vltor quisque imperatoris omne periculum
adire cupiebat: & clamore alius alium adhor-
tantes, murum petebant. Iosephus autem cum
suis, licet assiduis balistarum itémque tormen-
torum ictibus caderent, nequaquam tamen
deterrebantur à muro: sed flammis & ferro &
saxis eos appetebant, qui arietem protēcti et ra-
tibus impellerent. Nihil autem, aut parum
proficiebant, cum sine intermissione procum-
berent in conspectu hostium positi, quos ipsi
contra videre non possent. nam & suis igni-
bus collucebant, tanquam si dies esset, & cer-
tum erant hostibus signum quod tela dirige-
rent: machinæque procul non apparentibus,
missilia cauere non poterant. Ergo propier
ea tam catapultarum quàm iaculorum vi si-
mul multi transfigebantur: missæque machi-
nis saxa & murorum minas auferebant, &
frangebant angulos cūtrium. viroium autem
nulli tam fortiter constipati erant, ut non vl-
que ad extremam aciem saxi magnitudine ac
violētia sternerentur. Sciet autem aliquis, hu-
ius machinæ vis quantum valeat, ex his quæ
illa nocte contigerunt. In muro cuidam ex cir-
cūstantibus Iosepho, saxo percusso caput
avulsum est, cuiusque ad tertium stadium velu-
ti funda excussa caluaria. Interdiu quoque
prægnantis foemina transiecto utero, ad dimi-
dium stadium infans abactus est: tanta tor-
mento vis fuit. Ergo machinis terribilior erat
impetus, & missilium strepitus. Crebri autem
mortui, cum per muros deicerentur, sona-
bant. & acerbissimus quidem intus excitaba-
tur mulierum clamor: extrinsecus autem oc-
cumbentium gemitus concrepabant: totiusque
ambitus muri, ad quem pugnabatur, sanguine
confluebat: iamque ascendere poterat congestio-
ne cadauerum. montes autem resonantes, mul-
to amplius horrorem augebant: nec quicquam
illi nocti defuit, quod vel auribus vel oculis
terrorem posset incutere. Plurimi quidem pro
Iotapata decertantes, fortiter ceciderunt, pluri-
mi etiam fauciati sunt, & tamen vix circa ma-
tutinas vigilias murus assiduis machinarum ictibus cessit. Tūcque illi quidem corporibus
atque armis eam partem, quæ deiecta fuerat,
priusquam Romani pontes apponerent, mu-
nicunt.

MANE autem Vespasianus ad occupan-
dam civitatem iam ducebat exercitum,
ex nocturno labore paulum recreatum. Idem-
que cupiens de conuulsa muri parte alios pro-
pugnatores depellere, equitū quidē fortissimos
equis depositos trifariā collocat: ut recti armis
dirutum latus undique obsiderent, cōtrōique
prætenderent: & cum pontes admoueri cœpisse-
sent, ipsi priores introirent. Post illos autem po-
dites validissimos ordinavit. Reliquam verò e-
quitum multitudinem secundum muri spatium

CAP. X.
De iterata
impugnatio-
ne Iotapate-
norum.

CAP. XI.
Iaphz ex-
pugnatio
Traiano &
Tito.

His autem diebus Vespasianus ad finitima Iaphz quandam Iorapatæ civitatem evocatus, cui nomen est Iapha, novas res affectantem, & propterea, quod Iorapatenos præter spem restitisse audierat, inolefcentem, mittit eò Traianum decimæ legionis rectorem, dans ei duo millia peditum & equites mille. Ille autem cum oppidum contra expugnationem munitissimum reperisset (nam præter naturam qua tutum erat etiam muro duplici cingebatur, habitatores verò eius vidisset paratos ad pugnam sibi obvios processisse, prælium cum his committit: eosque paulisper reluctatos in fugam vertit: quos vestigis consecuti Romani, exterioris muri ambitum quò confugerant, cum ipsis irrumpunt. secundum autem murum petentibus, ciues sui clausere civitatem, metu scilicet, ne cum his rursus hostes intrarent. Profecto autem Deus Galilæorum clades Romanis donabat, qui etiam tunc civitatis eius universum populum exclusum mœnibus propriis, ad interitum hostibus dedit audissimis cadium. Multi enim simul ruentes ad portas, multumque nominatim præpositos inclamantes, inter ipsas preces macabantur, quibus hostes unum murum, alterum ciues clausserant: & inter medios coacti murorum ambitus, multi quidem sociorum gladiis transfigebantur, inñiti verò à Romanis interficiebantur, ne ad viciscendum quidem recepta fiducia. nam præter hostilem metum, etiam domestica proditio eorum animos fregeat. Denique moribantur, non Romanos, sed Iudæos execrando, quoad omnes interire numero hominum, duodecim millia. Unde Traianus vacuam esse civitatem pugnatibus reputans, & si qui adhuc intus essent, nihil eos ausuros esse exultans præ timore, imperatori excidium reseruant. eumque per nuncios rogavit, ut filium suum Titum mitteret, finem victoriæ impositurum. ille autem laboris aliquid superesse ratus, cum milite filium misit, hoc est, quingentis equitibus, & peditibus mille. Qui maturè ad civitatem profectus sic ordinavit exercitum, ut in lævo quidem latere Traianum constitueret, ipse verò in dextro obsidioni præficeret. Itaque militibus scalas muris vndique applicantibus, cum paulisper desuper Galilæi obstitissent, continuo mœnia reliquerunt: Titus verò eiussue comites saltu demissi, maturè civitatem obtinuerunt. Tumque vehemens cum his qui se intus congregaverunt, pugna commissa est: nunc per angusta viarum irrudentibus validissimis, nunc sæminis ex tectorum culminibus, quæ fortè inuenissent, tela iactantibus. Et hoc quidem modo usque ad sextam horam sustinere conflictum. absumptis autem bellatoribus, cætera multitudo, & sub diuo, & per domos, senes pariter ac iuvenes macabantur. Denique virilis sexus præter infantes nullus remansit, qui cum mulieribus abducti sunt seruitio. Interemptorum quidem in civitate, & in primo congressu, numerus fuit xv. millia: captivorum autem duo millia cxxx. Hæc Galilæis clades contigit quinto & vigesimo die Iunij mensis.

Κεφάλαιον κα.

ΚΑΤΑ τὰς αὐτὰς ἡμέρας, ἡς πασιανὸς ἐπὶ πρῶτῃ ἰσταπατίης ἀσχυροῦναι πόλιν (ἰαφὰ καλεῖται) νεωπείχουσαν, καὶ τῇ ἰσταπατινῶν ὄψι δόξαν ἀπὸ χόντων ἐπαρμενίῳ, ῥαϊανὸν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἡγεμόνα ἐκπέμπει, ὁ δὲ δούξ αὐτὰ χιλίους μὲν ἰππεῖς, πεζοὺς δὲ διχίλους, ὃ δὲ τὴν μὲν πόλιν δυσάλωτον κατελάβον, πρὸς δὲ τὸ φύσει καρτερὰ τελευτήσαν, ὃ δὲ διὰ τοῦ βόλου πετείχιστο, περὶ παρρηκώτας δὲ τοὺς ἐξ αὐτῆς ἐποίμοις εἰς μάχην συμβάλλει, ὃ πρὸς ὀλίγον ἀπὸ χόντων, ἰδὼν καὶ συμφορῶνται δὲ εἰς τὸ πρῶτον τεῖχος, οἱ ῥωμαῖοι καὶ πόδας περὶ μύθοι συνεσιπτοῦσι, ὁρμησάντας δὲ πάλιν εἰς τὸ διώκειν τεῖχος, ἀποκλείουσι τῆς πόλεως οἱ σφίπτοι, δεισαντες μὴ συνεσιβάλωσιν οἱ πολέμοι, διὸς δὲ ἡ ἀρὰ ὁ ῥωμαῖος τὰ γαλιλαίων πᾶν χαλεζόμορος, ὃς καὶ τότε τὸν τὴν πόλιν λαὸν αὐτὰς ἐπὶ χερσὶν οἰκίας ἐκκείδεται πρὸς ἀπαλείαν, ἰκδοτὸν φονῶσιν ἰχθυσὶς παρίσπον, ἐμπύπτοντες δὲ ἀθροῖς τὰς πύλας, καὶ πολλὰ τοὺς ἐπὶ αὐτῇ ὀνομασί καλῶντες, ἐν μέσῃς ἀπὸ σφάτιζοντο τὴν ἰκετήν. ὃ τὸ μὲν πρῶτον αὐτοῖς τεῖχος οἱ πολέμοι, τὸ διώκειν δὲ ἐκλείουσι οἱ σφίπτοι. μέσῃ δὲ τὴν δυνὴν κατελήμφοι περὶ βόλου ἐύζω, πολλοὶ μὲν τοὺς ἰδὼν περὶ πείρετο ἔξισον, ἀπὸ πρὸς ῥωμαίων ἐμπύπτον, ἐδὲ ὅσον εἰς ἀμυναν αἰαθάρρουτες. πρὸς δὲ τὸ κατεπεπληχθῆναι τοὺς πολέμους, τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκλασιν ἢ τῶν οἰκίαν πρὸς ὀψία. πέρας ἐθνησκον, ἢ ῥωμαίων, ἀλλὰ τῶν ἰδίων καταρῶμοι, μέχρι πάντες ἀπώλοντο, μύθοι καὶ διχίλοι τὸ ἀριθμὸν ὅτις. κενὴ δὲ μάχην λογίζομορος ἐπὶ τὴν πόλιν ὁ ῥαϊανός, εἰ δὲ καὶ πρὸς ἐνδον εἶναι, οἰομορος κενὴν αὐτῆς. Τελμήσειν ὑπὸ δόξῃ, ἀετὶ δὲ πρὸς πρῶτον τὸ ἀλῶσιν. καὶ σείλας ἀγρόλους πρὸς ἡσασανόν, ἡτέτο πύμψαι τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ πρῶτον τῇ νίκῃ πύλος. ὃ δὲ συμβαλὼν ὑπολείπειται πρῶτον πότον, μὲν πρῶτος τὸν ὅτι ἐμπέμπει, πεντακοσίαν μὲν ἰππέων, χιλίαν δὲ πεζῶν. ὃ δὲ πρὸς τὴν πόλιν ἐλθὼν δὲ τὰς τοῦ, καὶ δὲ τὰς τῶν πρῶτον, ὅτι μὲν τὰ λαὸν κέρως, τὸ ῥαϊανὸν ἰσπῶν, αὐτὸς δὲ τὸ δέξιστον ἔχων, ὁ δὲ πρὸς τὸ πολιορκίαν. τῶν δὲ πρῶτον καὶ ἡμέρας πᾶσι πρὸς τὰς τοῦ πρῶτον πρὸς φέρων, πρὸς ὀλίγον οἱ γαλιλαῖοι κατὰ πρῶτον ἀμυνόμενοι, λείπουσι τὸν περὶ βόλον. ὅτι πρῶτον δὲ οἱ περὶ τὸ πρῶτον, μὲν πόλεως ἐκέρπτονται τὰς τοῦ, πρὸς δὲ τοὺς ἐνδον αὐτοῖς συσπρῶντας, καρτερὰ μάχην συρρήγνυνται, καὶ δὲ ἐν τοῖς σπρῶτοις οἱ δυνατοὶ πρὸς πρῶτον, καὶ δὲ τῶν οἰκίαν αἱ γυναῖκες ἐβαλλοῦσιν τὸ πρὸς τὸν αὐτῶν. καὶ μέχρι μὲν ἐξ αὐρῶν αὐτῶν μαχόμενοι, ἀπαρτηθέντων δὲ τῶν μαχίμων, τὸ λοιπὸν πλῆθος ἔπαι τοῖς ὑπαφείοις, καὶ τῶν τοῖς οἰκίας ἀπὸ σφάτιζοντο, νόιοι πρὸς καὶ γέροντες ἐδὲν γοῦν ἀρρῶν ἀπὸ πρῶτον δὲ τὰς τοῦ, ἀμὲν γυναικῶν ἐκλυδραποδίσαντο. τῶν μὲν οὖν ἀπαρτηθέντων αὐτὰ τὴν πόλιν, καὶ ὅτι τὸ πρῶτον πρὸς τὰς τοῦ, ἀριθμὸς μύθοι πρὸς τοὺς πενταχιλίους μὲν, τὰ δὲ τῶν ἀρχαῖων, διχίλια ὃ ἑκατὸν καὶ ῥαϊανὸς. τὸ πρῶτον τὸ πρῶτον γαλιλαῖοις εἰκοστῇ δέξισι μύθῳ.

Κεφα-

ὑπὸ τῆς βασιλικῆς πρεσβεύουσιν πολυτελείας, τὸν
ἀγείδωτα πλοῦτον κεκοσμήμενον. ἀρχόμενος δὲ
φανερῶς ῥάματος ὁ ἰορδάνης διὰ τὰς αἵτας, κό-
πτει μὲν τὰ τῆς σεμνωπίδος λίμνης ἔλη τε καὶ τέλ-
ματα. θεμελίφας ἡ ἑβραϊκή ἐκατὸν εἴκοσι σταδίους,
μετὰ πόλιν ἱουλιάδα, διεκτέμνει τὴν γηνησαρ μέ-
σω. ἔπειτα πολλὰν αἰαμαξούμηνος ἱερμίαν, εἰς
τὴν ἀσφαλτίνην ἕξεισι λίμνῳ. ᾧ διαπίνει δὲ τὴν B
γηνησαρ, ὠκύμνωθ' ἄνερα, θαυμαστὴ φύσιν τε
καὶ κάλλος. οὐτε γὰρ αὐτὴν ἢ φυτὸν ἀρέσεται δεῖ
τὴν ποιότητα, καὶ πᾶσαι πεφυτεύχασιν οἱ νεμόμε-
νοι. τὴν ἂν αἶετος τοῦ δικροῦ ἀρμόζει καὶ τοῖς δεφό-
ροις. καρύαι μὲν γὰρ φυτῷ τὸ χειμερινώτατον, ἀπει-
ρεσι τιθήλασιν, ἔνθα φοίνικες, οἱ καύματι ξέρον-
ται, σκέαι τε, καὶ ἑλάφιαι πλησίον τούτων, αἷς μαλ-
θακάπερος ἀνρ ὑποδέδεικται. φιλοτημίαν αἷτης
εἶποι τῆς φύσεως, βιασαμένης εἰς ἐν συναγαγεῖν
τὰ μάχιμα, καὶ τῇ ὥρῃ ἀγαθὴν εἶναι, ἐκείνης C
ὥστερ αἰμποιομένης τὰ χρωεῖον. καὶ γὰρ ἡ μόνον
τρέφει ᾧ δὲ δόξαν τὰς δεφόρους ὅπως, ἀλλὰ
καὶ δεφυλιάσει. τὰ μὲν γὰρ βασιλικώτατα σαφυλήν
τι, καὶ σύκον, δίχα μισὴν ἀδελφεύτως χορηγεῖ. τοῖς
ἡ λοιποῖς καρπιῖς. δι' ἵτοις ὅλου περιηχεσκοῦντας αὐ-
τοῖς. πρὸς γὰρ τῇ τῇ αἵρων δικροσία, καὶ πηγῇ δέρ-
διται πομπωτάτη, χαπαριανὴ αὐτὴν οἱ ἐπιχωριοί
καλεῖσι. ταύτῃ φλέβα τὰ γέλοιον πρὸς ἑδοῖαν, ἑ-
πεί γητὰ τὰ κατὰ τὴν ἀλεξανδρείαν λίμνῳ κορυ-
κίω ᾧ διαπύσσον. μήκος δὲ τὰ χρωεῖον κατατείνει D
ᾧ δὲ τὸν ἀγρίαλὸν τῆς ὀμωνύμου λίμνης, ὅτι σταδίους
ξιάκουσ' αἰ, καὶ εὗρος εἴκοσι. ταῦτα μὲν οὕτω φύσις
ἔχει. ἐπισπασιανός ἡ ἑπεί παρισκιδάθησαν ἀγι-
διαί, τῆς διωνάμιως ἐπιβήσας ὅσον, ὥστο τοῖς κατὰ
τὴν λίμνῳ αὐταρκέσειεν ἐπανήγγο. τοῖς ἡ συνελαντο-
μήροις, οὐτὶ ὅτι γῆν δερρόλυνει ἐνὶ ὧ, ἐκπιπολιμη-
μένων πάντων, ὅτι ὅξ' ἵσου θαναυμαχεῖν. τότε γὰρ
σκάρη, μικρὰ ὄντα καὶ ληρικὰ, πρὸς τὰς χεδίας ἡ E
αὐτῇ, καὶ καὶ ἑκατόν ἑκατόντες ὀλίγοι πρὸς ἀθρό-
οις ἐφίσωτας τοῖς ῥωμαίοις, ἐγγίζειν ἐδεδοίκασαν. ὁ-
μως δὲ οὐκ ἐκπεπλίσσονται τὰς χεδίας, εἰς ἡ ὅπου
ἐπλησιάζοντες, τοῖς ῥωμαίοις ἐβαλλον λίθοις, καὶ ᾧ δὲ
ἐξόντες ἐγγυθεν ἔβαιον. ἐκακοῦντο ἡ αὐτοὶ πλέον κατ'
ἀμφοτέρω. ταῖς γὰρ χερμασίαν εἶδεν ὀρώντες ὅτι μὴ κτύ-
πον ἐπάλληλον, εἰς γὰρ πεφραγμένους ἐβαλλον, ἐφικτο F
τοῖς ῥωμαίων ἐνόητο βέλεια, καὶ ἐπλησιάζον ἐλαμψί-
τες, πρὶν δεῖσθαι ἢ παθεῖν ἑφθανον, ὅτι οὐκ αὐτοῖς ἑ-
βαπίζοντο σκάρησι. τῇ ἡ διεκπαῖεν πεφραγμένων,
πολλοὺς μὲν ἐφικνέμενοι κοιτοῖς διέπειραν, οἱ ἡ ἑξί-
φηρες ἐπικατὰ πηδῶντες εἰς τὰ σκάρη, πνας ἡ οὐρε-
χήσεις ἡ χεδίας ἐναποληφθέντας μόσους, εἶλον ἡ
μα ταῖς ἀλίσιοι. τῇ ἡ βαπτιζόντων τοῖς αἰαμαξούντας,
βέλος ἑφθανεν, ἡ χεδία κατελάμβανε, καὶ πρὸς βαίνην
ὑπ' ἀμνηχίας εἰς τοῖς ἑχθροῖς πεφραγμένων, ἡ κεφα-
λαὶ ἡ χεῖρας ἀπέκοπτον οἱ ῥωμαῖοι. πολλὰ τε ἡ αὐ-
τῇ, καὶ ποικιλὴ φθορὰ παύσας, μέχρι ἑαπέντες ὅτι
τὴν γῆν ἐξώδησαν οἱ λοιποὶ, κακυχλωμένων, αὐ-
τοῖς τῇ ἀλίσιοι. ἐκκληφόμοι ἡ πολλοὶ μὲν ἐν αὐτῇ
κακηκοτίζοντο τῇ λίμνῃ, πολλοὺς ἡ ἐκπηδήσαντας

gis opibus & Agrippæ diuitiis magnificentius accurata est. Manifestum autem flumenordanis ex hoc antro incipiens, Semechonitis quidem lacus paludes secat cœnolas: centrum autem & viginti aliis præteritis stadiis, post oppidum Iuliada, Genesat lacum medium transemitus, deinde multam per solitudinem in Asphaltiten lacum exit. Ad Genesat verò lacum eiusdem nominis terra prætenditur, natura simul & pulchritudine admirabilis. Nullum enim ipsa pro vbertate sui negat arbutum, totamque plantis consequere cultores. cæli verò temperies etiam diuersis aptissima est. nuces enim, quæ arborum maximè frigoribus gaudent, infinitæ florescunt: ubi etiam palmæ, quas nutrit calor æstiuus: has iuxta ficus & oleæ, quibus aura mollior destinata est: ut naturæ magnificentiam hanc esse quis dixerit, vim adhibentis ut in vnum conueniant inter se repugnantia, annique temporum contentionem bonam, veluti singula peculiari studio terræ fauerent. non enim solum nutrit præter opinionem poma varia, sed etiam seruat, egregia quidem, & quodammodo regalia. Vuas sanè caricas intermissione decem mensibus suggerit, cæteros verò fructus, anni spatio senescentes. Nam præter aeris lenitatem, & fonte quoque irrigatur vberissimo, qui Capernaum ab indigenis appellatur. Eum nonnulli venam esse Nili fluminis opinantur, quòd similes coracino Alexandrino generat pices. Longitudo autè regionis secundum littora cognominis lacus xxx. stadiis extenditur, & latitudo xx. Horum quidem natura eiusmodi est.

VEspasianus autem perfectis ratibus, imposita manu militum, quanta in eos qui lacu effugerant satis esset, vna prouehitur. Illi autem neque compulsi ad terram euadendi facultatem habebant, infestis omnibus, neque nauali bello pari conditione pugnandi. nam & scaphæ paruatque piraticæ aduersus rates infirmæ erant: & cum pauci lingulis veherentur, cunctis simul instantibus Romanis appropinquare metuebant. Verumtamen circum rates nauigando, nonnunquam etiam propè accedendo, lapidibus Romanos eminus appetebant, aut cominus etiam irritando feriebant: plus autem ipsis utroque modo nocebatur. nec enim satis quicquam præter crebros sonitus agebant, quoniam contra septos armis iaciebantur, contiguique sagittis eorum efficiebantur, & si accedere propius ausi fuissent, priusquam facerent aliquid, patiebantur, cumque ipsis nauigijs mergebantur. Multos autem vulnera inferre tentantium, qui pilis contingi possent, alios desiliendo in scaphas Romani gladiis transfigebant: nonnullos, concurrentibus inter se ratibus in medio deprehenso, cum nauculis capiebant. Submersorum autem qui capita sustulissent, aut sagittis præueniebantur, aut ratibus occupabantur. & si desperatione compulsi inimicis adnare tentassent, eis vel manus vel capita truncabantur, plurimisque passim ac variis erat interitus eorum, donec in fugam versi, cæteri terræ ippulsi sunt, circumclusi nauticulis suis. Exclusi autē multi quidē in ipso lacu telis configebantur, multos verò in terram egressos

CAP. XIX.
Tricharū
excidium.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕΡΙ
ΑΛΩΣΕΩΣ ΛΟΓΟΣ Δ΄.

FLAVII IOSEPHI DE
BELLO IYDAICO
LIBER QVARTVS.

Κεφάλαιον α.

ΣΟΙ ἔμεινεν ἰσχυροτάτην ἀλυσιν γα-
λιλαῖοι, ῥωμαίων ἀφίσκησαν, ἔτοι τῶν ἐν
τῇ γαλιλαίᾳ ἡγετῶν πλεονεχίαν, καὶ
παρίλαβον πάντα ῥωμαῖοι τὰ φρούρια, καὶ
τὰς πόλεις, ἀλλὰ μὴ γαλιλαίαν καὶ τὴν ἰτα-
βύριον ὄρεος περικυβερτοῦσαν. οὐκ ἔστιν ἡ γαλιλαία
λα πόλιν τῆς γαλιλαίας ἀπὸ τῆς ἰταβύριον.
ἡ γαλιλαία πάλιν ἀπὸ τῆς ἰταβύριον, καὶ σιλο-
κία, καὶ αἱ μὲν ἐκ γαλιλαίας πόλιν ἀμφότεραι. τὸ δὲ αὖ
καλεῖται γαλιλαία, μίσην ἢ ἰταβύριον, ἡ γαλιλαία
ἰταβύριον. σιλοκία ἡ, πρὸς τὴν σιμαχονίτιν λίμνην.
ταύτην ἰταβύριον μὲν ὕψος, ἔξ ἡκοῦσα ἡ μήκος εἰς τὴν
ἐξ ἑσπέρης ἡ αὐτῆς τῆς ἰταβύριον διαστήτης χωρὶς, τὰ
ἄλλα βυφίον, καὶ πηγάς ἔχοντος, αἱ εἰσὶν αὐτῶν μίσην
καλεῖται ἰταβύριον ὑπὸ τῆς γαλιλαίας βοῶς πᾶσι,
πρὸς τὴν ἰταβύριον. τῶν ὡς οὐκ ἔστιν ἰταβύ-
ριον, καὶ σιλοκία, ὡς τὸ αὐτὸ ἀρχαῖον τῆς ἰταβύριον,
διεξίτης ἀπὸ τῆς γαλιλαίας πρὸς τὴν ἰταβύριον.

Κεφάλαιον β.

Γαλιλαία ἡ περικυβερτοῦσα τὴν γαλιλαίαν,
πλεονεχίαν ἰσχυροτάτην ἀλυσιν γαλιλαῖοι, ῥωμαίων
ἀφίσκησαν, ἔτοι τῶν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ἡγετῶν πλεονε-
χίαν, καὶ παρίλαβον πάντα ῥωμαῖοι τὰ φρούρια, καὶ
τὰς πόλεις, ἀλλὰ μὴ γαλιλαίαν καὶ τὴν ἰταβύριον ὄρεος
περικυβερτοῦσαν. οὐκ ἔστιν ἡ γαλιλαία λα πόλιν τῆς
γαλιλαίας ἀπὸ τῆς ἰταβύριον, καὶ σιλοκία, καὶ αἱ μὲν
ἐκ γαλιλαίας πόλιν ἀμφότεραι. τὸ δὲ αὖ καλεῖται γαλιλαία,
μίσην ἢ ἰταβύριον, ἡ γαλιλαία ἰταβύριον. σιλοκία ἡ,
πρὸς τὴν σιμαχονίτιν λίμνην. ταύτην ἰταβύριον μὲν
ὕψος, ἔξ ἡκοῦσα ἡ μήκος εἰς τὴν ἐξ ἑσπέρης ἡ αὐτῆς
τῆς ἰταβύριον διαστήτης χωρὶς, τὰ ἄλλα βυφίον, καὶ
πηγάς ἔχοντος, αἱ εἰσὶν αὐτῶν μίσην καλεῖται ἰταβύ-
ριον ὑπὸ τῆς γαλιλαίας βοῶς πᾶσι, πρὸς τὴν ἰταβύριον.
τῶν ὡς οὐκ ἔστιν ἰταβύριον, καὶ σιλοκία, ὡς τὸ αὐτὸ
ἀρχαῖον τῆς ἰταβύριον, διεξίτης ἀπὸ τῆς γαλιλαίας
πρὸς τὴν ἰταβύριον.

A

VICINQUE autem Galilaeorum
Iotapatis excisis Romanis defe-
cerant, hi se ad eos postquam Taricheas superati sunt, applica-
bant: omniaque Romani castella
& civitates ceporant, praeter Gischalam, & qui
montem Itaburium occupant. Cum his autē
rebellaret Gama la ciuitas, contra Taricheas po-
sita supra lacum, quae ad fines pertinebat Agrippae,
itemque Sogane & Seleucia. Et haec quidem
Gaulanitidis regionis erant ambae: Sogane su-
perioris partis, cui nomen est Gaulana, & infe-
rioris Gama la. Seleucia verō ad lacum Seme-
chonitem, triginta latum, & LX. stadiis lon-
gum, paludisque suas ad Daphnen usque ten-
dentem. Quae regio cum aliis sit deliciosa, praeci-
pue tamen fontes habet, qui minorem (quem
sic appellant) Iordanem alentes sub aureo Iouis
templo in maiorem deducunt. Soganem
quidem ac Seleuciam colentes, in principio
defectionis Agrippa sibi foedere sociauerat.
Gama la verō ei non cedebat, freta locorum dif-
ficultate amplius quam Iotapata. Iugum nam-
que asperum, ex alto monte deductum, me-
diam ceruicem erigit: & ubi supereminet, in
longitudinem tenditur, tantum contra decli-
ue, quantum à tergo, ut cameli similitudi-
nem praeferat: unde nomen etiam duxit, ni-
si quod expressam vocabuli significationem
indigenae scire non possunt. Et à fronte
quidem ac lateribus, in valles inuias scin-
ditur. Pars verō qua de monte pendet, pau-
lulum difficultatem refugit. Verū & hanc
partem per obliquum excisa fossa, indigenae
inuiam fecerunt. Domus autem crebrae per
prona erant aedificatae, nimioque praeci-
pio casurae similis ciuitas intra se decurre-
bat, in Meridiem vergens. Australis ve-
rō collis immensa editus altitudine, usque arcis si-
ne muro ciuitati praebat, rupesque superior ad
profundam pertinens vallem. Fons autem in
muros erat, in quem oppidū defluebat. Quamuis
autem natura inexpugnabilis esset ciuitas,

CAP. I.
Obsidio Ga-
malenium.

C

D

Dddd 1

ἀμνηστίας καὶ τοὶ συνιζήσαντες ὁρῶντες, ἐπιπύδων τῶν Α
 εἰς αὐτοὺς, καὶ πολλοὶ μὲν κατεχάοντο τοὺς ἐρεϊπίους. πολ-
 λοι δὲ ὑπερδύοντες, μέρη δὲ σώματος καταλαμβάνον-
 το, πλείους δὲ ὁ κονιορτὸς ἀλγῶν αἰήρ. σωεργεῖαν θεῶν
 τῶτο γαμαλεις ὑπελάμβανον, καὶ τὸ σφᾶς ἀμελῶν-
 τες βλάβης, ἐπέκειτο πρὸς τὰ τέγῃ πρὸς πολέμους
 αἰσθάντες, καὶ τοὶ κατολιθάροντες ἐν ὁξέσι τῶν σιω-
 ποῖς, καὶ αἰεὶ τοὺς πύπτοντας ὑπερδύοντες βάλλοντες, ἔκτει-
 νον. καὶ τὰ μὲν ἐρείπια, χερμάδων πλείω ἢ αὐτοῖς, σί-
 δνεον δὲ παρῆχον οἱ τῶν πολέμιων νεκροί. ὧσα αὐτῶν
 τες γὰρ τῶν πρὸς τὸν ξίφην, κατὰ τῶν δουραταίωντων
 ἐχρῶντο. πολλοὶ δὲ ὑποπύπτοντες καὶ τῶν δαμάτων,
 σφᾶς αὐτοῖς βάλλοντες ἐθνησκον. ἢ δὲ ἔα πείπτον
 ἢ φυγὴν ῥάδιος. κατὰ γὰρ ἀγνοίαν τῶν ὁδῶν καὶ παχύτη-
 τα τῆς κονιορτῆς, μηδὲ ἀλλήλους ἐπιζινώσκοντες αἰεί-
 λουῶτο, καὶ πρὸς σφᾶς ἐπιπύον. οἱ μὲν οὖν μόλις δει-
 σκοῖντες τὰς ἐξόδους, ἀπεχάρησαν ἐκ τῆς πύλης.

Κεφάλαιον δ.

ΟΤΙ ΠΑΡΑΣΙΑΝΟΣ δὲ αἰεὶ πρὸς μὲν τῶν πενημήριος,
 δεινὸν γὰρ τὴν πάθος αὐτὸν εἰσὶν κατεργασμένον
 ὁρῶντα πρὸς τὸν πόλιν, ἐν λήθῃ τῆς κατ' αὐτὸν
 ἀσφαλῆς γῆς ὁδός, λαμβάνει καὶ μικρὸν αἰσθάνει τὴν
 πόλιν πρὸς τὸν πόλιν, εἰς αὐτοὺς ἐκκαλεῖται τῶν κιν-
 δύνους μὲν ὁλίζων παντὶ τῶν κατὰ τὸν πόλιν, καὶ δὲ ὁ πόλις αὐτῶν ἦτορ
 τότε συμπάρῃ, πνικαῦτα πρὸς μεκκιδὸν εἰς σφᾶς
 ἀπὸ τῆς ἀλγῶν. ἔα πῆναι μὲν ἔν τῃ ἀσφαλῆς, ἔπε πρὸς
 πνικαῦτα, μηδὲ εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν πνικαῦτα
 μὲν, καὶ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν, ὡς περ ἐνδοῖς γῆς ὁδός, συ-
 νασπίζῃ μὲν τῶν ἀμα αὐτῶν τὰ τε σώματα τῶν παρο-
 πλίας. εἰς τῆς αὐτῶν καὶ τῶν κορυφῶν ἐπὶ τῶν πόλεων,
 καὶ ἔτι αἰσθάνων πνικαῦτα, ἔπε βελῶν ὑποπνικαῦτα, ἐπὶ μὲν
 μέγῃ δαμόνιον τὸ ὧσα αὐτῶν τὴν ψυχῆς συννοήσαντες
 οἱ πολέμιοι, τὰς ὁρμὰς εἰς ὁδοὺς ἀπὸ τῶν πνικαῦτα
 κειμένον, αὐτοὺς ὑπὸ πόδα ἀπεχάρει, τὰ μὲν δεικνύει
 εἰς τῶν τείχεος ἐχρῶτο. πλείους μὲν ἔν τῃ ῥωμαίων καὶ
 ταύτην ἐπέσον τὴν μάχην, ἐν οἷς καὶ ὁ δικαδάρχης ἐ-
 βίκετος, αἰὲρ ἔμνον ἐφ' ἧς ἐπέσει ὧσα αὐτῶν, ἀλλὰ
 παντὶ καὶ πρὸς τῶν γῆρας αὐτῶν φανείς, καὶ πλείους
 καὶ ἐκκαλεῖται ἐργασάμενος. ἐκατοντάρχης δὲ τῆς
 γάλλος ὀνόματι, μὲν στρατῶν δέκα πρὸς τῶν κατὰ τῶν
 τῆς ταρχῆς, κατὰ τὴν μὲν εἰς πρὸς οἰκίαν. τῶν δὲ ἐν αὐτῇ
 ἐκκαλεῖται πνικαῦτα δεικνύοντα ὅσα καὶ τῶν ῥωμαίων,
 ἢ πρὸς σφᾶς ὁ δῆμος ἐβλάδιτο, κατὰ τῶν γῆρας αὐτῶν,
 ἢ δὲ αὐτοῖς τῶν καὶ οἱ αὐτῶν σφᾶς, τὴν πρὸς τῶν
 καὶ πάντας ὑποσφάξας, μὲν τῶν στρατῶν εἰς τοὺς ῥω-
 μαίους ἐκκαλεῖται.

Κεφάλαιον ε.

ΟΤΙ ΠΑΡΑΣΙΑΝΟΣ δὲ ἀδυμήσαντες τὴν στρατῶν αἰοία
 πνικαῦτα, ἐδίδον τῶν κατὰ τῶν πνικαῦτα
 συμφορὰν κέρχοντο, τὸ γὰρ μὲν πνικαῦτα αἰσθάνοντες ἐπὶ
 τῶν στρατῶν μόνον τῶν κινδύνους ἐκκαλεῖται πνικαῦτα, πα-
 ριμυθεῖτο. πρὸς μὲν τῶν κατὰ αὐτὸν ὑποσφάξας, ὡς
 μηδὲ τῶν ἀρχῶν μὲν πρὸς τῶν δοκίμῃ. δεινὸν δὲ τὰ κοινὰ
 λέγων αἰσθάνων φέρειν, τῶν τῶν πολέμους φύσιν ἐννοῶν-
 τας, ὡς ἐκκαλεῖται τὸ νικᾶν αἰσθάνων πνικαῦτα. ἢ γὰρ
 παλῖμοις τύχη πνικαῦτα. ὧσα αὐτῶν μὲν τῶν
 ἐκκαλεῖται ἐκκαλεῖται αἰσθάνων, αὐτοῖς ὁλίζων τῶν δα-
 μωνι δεικνύοντα συμβολῶν. ἢ δὲ ὡς περ ἀπὸ τῶν κατὰ τῶν
 πνικαῦτα, αὐτοῖς

quid facerent, quamvis subsidere cecata viderent, tamen eo conuolabant. atque ita multi quidem ruinis opprimabantur: non pauci vero subterfugientes, parte corporis mulstabantur. Plurimi autem pulvere suffocati moriebantur. Sed ea Gamalenses pro se fieri existimabant: propriaque incommoda negligentes magis instabant: hostesque in sua cecata vigendo compellebant. qui vero per angustos viarum cliuos cecidissent, costis deluper nullis interficiebant. Et ruinæ quidem lapidum copiam, ferrum vero eis mortui hostes dabant. caeterum enim gladios auferentes, his contra semineces utebantur. Multi iam præcumbentibus cecatis, semet inde proficiendo moriebantur: tergæque dantibus ne fuga quidem facilis erat. viarum namque ignorantia, & caligine pulueris alius alium non agnoscentes pererrabant, & circa se sternebantur. Sed illi quidem vix reperto exitu, ab oppido recesserunt. Vespasianus autem, qui laborantibus semper interfuit, læuissimo dolore perculsus, cum super militem ruere ciuitatem videret, propriæ tuitionis oblitus, clam paulatim superiore in oppido locum prehendit: ibique inter media pericula cum paucis omnino relinquitur. nec enim adrat tunc ei filius Titus, ad Mutianum pridem in Syriam missus. Et dare quidem terga, neque tutum neque honestum sibi putabat. iterum autem quas ab adolescentia gesserat, ac propriæ virtutis memoria, quasi Deo repletus, corpora sociorum atque arma condensat, & cum his bellum vnâ a vertice defluens sustinebat: & neque virorum neque telorum multitudinem formidans manebat, donec eius animi obstinationem hostes diuinam esse reputantes, impetum remiserunt. illis autem iam infirmius oppugnantibus, ipse pedem referens, non prius terga ostendit, quam extra muros egressus est. Plurimi quidem Romani milites in ea pugna ceciderunt, & inter eos Eburus decarchus, vir non eo tantum prælio quo perit, sed vbiq; antea fortissimus comprobatus, quiq; plurimis malis Iudeos affecisset. In ea pugna centurio quidam nomine Gallus, cum decem militibus in quadam domo latuit. Eius autem habitatoribus dum cœnarent, quod in Romanos fuisset consilium populi sui, inter se fabulantibus, hoc audito (nam & ipse Syrus erat, & hi quos secum habebat) nocte illos aggreditur: omnibûq; matæ ad Romanos saluus cum militibus euadit. Vespasianus autem maiore exercitum aduersis casibus videns, quodque nullam interim tantam experti fuerant cladem: huiusque rei magis eos pudere, quod solum ducem in periculis reliquissent, consolandos putabat, de se quidem nihil dicens, ne quem vel initio culpasse videretur. Oportere autem inquit, quæ communia essent fortiter ferre, naturam belli cogitantes, quodque nusquam eueniat sine cruore victoria, iterumque habeat fortuna regressum. Multis tunc Iudeorum millibus interfectis, exiguum pro his stipem se inimicæ prependisse fortunæ. Atque, ut instantium esset nimis secundis rebus inolescere, ita esse

ἵνα ἀφυλάκτων θεωρώσι πύλιν. εἶτα μὲν τὸ πλάγιον A
 δε πατήρων ἀφ' αὐτῶν γὰρ τῶν ἰουδαίων μάχης, φυγὴν
 ὑποκρίνεται, & διώκοντας ἐκλύσας ἐπὶ πολὺ τῶν πεδίων,
 τοὺς ἰππεὺς ἐπιστρέφει. ἑξήμακρος δὲ, πλείους μὲν αὐτῶν
 αἰσμεῖται. τὸ δὲ λοιπὸν πλείους ὑποτιμώμενος, εἰρησὶ πῆς
 αἰὶδον. καὶ οἱ μὲν τὸ ἱταβύριον καταλιπόντες, ἐπὶ ἱερο-
 σολύμων ἵκνυνται. οἱ δὲ ἐπιχώριοι πείσας λαβόντες, ἐπι-
 λελοῖται δὲ αὐτῆς τὸ ὕδωρ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὕδωρ αὐτοῖς
 πλάκιδον παρέδωκεν.

Κεφάλαιον ζ.

Τῶν δὲ ἐπὶ τῇ γαμάλῃ, οἱ ἀσθενέστεροι μὲν
 φεύγοντες διαλείθωνται. οἱ δὲ ἀσθενέστεροι, διαφθείρον-
 ται λιμῇ. τὸ μάχιστον δὲ αὐτῶν τῇ πολιορκίᾳ, μάχῃ
 διυτίρῃ καὶ εἰς διὰ μὲν ὑπερβρετῆται, ἑξῆς τῶν δὲ τοῦ
 πέμπτου καὶ δεκάτου ταύματος τραπῶται. οὗτος δὲ ἱερὴν
 φυλακὴν ὑποδύντες, τὸν ἑαυτῶν καὶ τῶν τοῦ
 ὑποτάσσοντος ἰσχυρῆ. τοῖς δὲ ὑπὸ αὐτῶν φύλαξιν, ἕτεροι
 σὺν τοῖς ἀσθενέστεροις, ὡς γὰρ ἡμεῖς, ἕτεροι δὲ σὺν τοῖς
 ἑλθόντες δὲ οἱ τραπῶται φειδόμενοι τῶν ψόφου, καὶ
 πέντε τῶν κεφαλαιωτάτων ἐκκυλίσαντες τὸν λιθὸν, ὑπο-
 πηδῶσι. καὶ ἀρρίπτει δὲ ὁ πύργος ἐξ αὐτῆς καὶ μαζίας
 ψόφου καὶ συλῆς (καρημνίζον) μὲν οἱ φυλάκες αὐτῶν, δο-
 ρυβηδόντες δὲ οἱ καὶ τὰς ἄλλας φυλακὰς ἐφύλαγον, καὶ
 πολλὰς διεκπαίοντο. ὅλμυρται οἱ ῥωμαῖοι διέφθρασαν, ἐν
 οἷς καὶ ἰώσηπον πῆς ὑπὸ τὸν παριέρει μὲν τὸν Τείχους ἐν-
 διδράσκοντα βαλὼν αἰσμεῖται. τὸ δὲ αἰὶ τὸ πόλιν δὲ ἀσφ-
 αλεῖται ὑπὸ τῶν ψόφου, δὲ ἀσφραγὴ τῶν καὶ πῶτα πολλὰ,
 καὶ ἀπὲρ εἰσπεπληκῶται πάντων τῶν περὶ τὴν πόλιν. ἵνα καὶ
 χάρις κατακτείνωμεν, καὶ νοσηλφόμενος ἐκλείπει, πολ-
 λὰς δὲ οἱ σιωπῶντες εἰς θάνατον τῇ νόσῳ. ῥωμαῖοι
 γὰρ μὲν, μακροχρόνιοι τὸν πόλιν πᾶσι μὲν εἰς ἐ-
 βαλόν, ἵνα εἴ τις καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλιν μὲν.
 πῶς δὲ, ἡδη γὰρ παρὲν, ὅρμη τὴν πόλιν καὶ παρ' αὐτῶν
 ἐπληρώσαντο. ὅσοι ῥωμαῖοι, τὸ ἰππεὺς ἐπὶ τῆς δὲ
 κοσῆς πρὸς οἱ πεζῆς, εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν ἰσχυρῆ.
 καὶ παριέρει οἱ μὲν φυλάκες ἀσθενέστεροι μὲν βοῆς ἐ-
 χέουσι ἐπὶ τῶν ὅπλων. δὲ οἱ δὲ εἰσβολῆς ταχέως καὶ
 τοῖς εἰσπεπληκῶν, οἱ μὲν ἀρπάζοντες τὰ τέκνα, καὶ τὰς
 γυναῖκας ἐπιστρέφοντες, πρὸς τὴν πόλιν ἀνέφθον, καὶ
 μὲν κακῶς ἐβοῆς. οἱ δὲ τὸν πόλιν ὑπαντάζοντες, ἀ-
 δελφίως ἐπὶ τὸν πόλιν. ὅσοι δὲ ἀπὲρ κλυθῆσαι ἐπὶ τῇ κο-
 ρυφῇ αἰσμεῖται, ὑπὸ ἀμνηστίας εἰς τὰς τῶν ῥωμαίων
 φερεσὶς ἐξέρχονται. ἀπειρεσὶς δὲ ἡ πόλιν καὶ φονό-
 μων ὁ νόμος, καὶ τὸ αἶμα πᾶσι ἐπὶ τὴν πόλιν
 καὶ πρὸς τοὺς χιόμους. πρὸς δὲ τοὺς ἀναφύοντες εἰς τὴν
 πόλιν, ἐπὶ βοῇ καὶ αἰσμεῖται, πᾶσι εἰσπεπληκῶν τὴν
 πόλιν. ἡ δὲ πόλιν ὑπὸ τὴν πόλιν ἐπὶ τῆς πόλιν καὶ δύ-
 βατος εἰς ἀπειρεσὶς ὕψος ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 βάσει καὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν καὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 μὲν τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 αὐτοῖς δὲ ὅτι ὕψος, ἡ πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 ἀπὸ τῆς πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 ἱερὴν εἰς αὐτὴν εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 παρὲν. ἡ δὲ πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 βίαι ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν
 οὗτοι τῶν πρὸς τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν, ἐπὶ τὴν πόλιν

vt incautum aggredierentur. Vicit tamen astu-
 tia Placidi. cæpto enim a Iudæis prælio, as-
 simulat fugam : & postquam insequentibus ad
 magnam partem campi pellexit, reflectit in eos
 equitum manus : plurimisque in terga versis,
 aliquos interfecit. semotam verò multitudi-
 nem cæteram, ab ascensu prohibet. Itaque alij
 quidem Itaburio relicto, in Hierosolymam
 fugiebant. indigenæ autem fide accepta,
 quod eis aqua defecerat : & se, & montem Pla-
 cido tradiderunt.

Pud Gamalam verò degentium audacif-
 simi quique fuga dispersi latebant, CAP. III.
 imbelles autem fame corrumpiebantur. Excidium
 Gamalæ.
 At verò pugnantium manus obsidionem sus-
 tinebat, donec evenit secundo & vigesimo
 die mensis Octobris, vt tres ex decimaquin-
 ta legione milites, circa matutinas vigilias e-
 ditissimam præ cæteris turrim, quæ in sua par-
 te fuerat, subirent, càmque occultè sus-
 foderent : cùm appositæ ei custodes neque ad-
 euntes eos (nox enim erat) nec postquam
 adire, sensissent. Iidem autem milites, ca-
 uendo ne strepitus fieret, quinque saxis duris-
 simis euolutis resiliunt : subitòque turris cum
 magno fragore decedit, vnâque custodes præ-
 cipitantur. At verò qui per alias custodias er-
 rant, perturbati fugiebant : multosque euade-
 re ausos peremere Romani : inter quos etiam
 Iosephum, super dirutam muri partem qui-
 dam iaculo percussus, interfecit. Intus au-
 tem in ciuitate degentibus, sono concussis,
 multus erat pauor atque discursus, tanquam o-
 nes essent hostes ingressi. Tuncque Chares æ-
 grotus & iacens defecit, cùm timoris magnitu-
 do morbum eius plurimum iuuisset ad mor-
 tem. Romani tamen prioris cladis memores,
 vltique ad vigesimam & tertiam diem supradic-
 ti mensis oppidum non sunt ingressi. Titus
 autem (iam enim aderat) indignatione vul-
 neris, quòd Romanos se absente perculerat,
 ducentis equitibus præter pedites lectis, orio-
 se in ciuitatem introiuit. eoque prætergresso,
 vigiles quidem vbi senserunt, ad arma cum cla-
 more properabant. cognito autem intus consti-
 tuti eius ingressu, alij raptis liberis, trahentes e-
 tiam coniuges, cum vlulatu & exclamationibus
 in arcem refugiebant : alij Tito occurrentes, si-
 ne intermissione trucidabantur : qui verò pro-
 hibiti essent in arcem recurrere, nescij quid fa-
 cerent, Romanorum præfidiis incidebant. v-
 biq; autem infinitus erat morientium gemitus :
 perque prona loca effusus cruor, totum op-
 pidum diluebat. In eos autem, qui arcem oc-
 cupauerant, omnem Vespasianus induxit exer-
 citum. Erat autem saxosus & accessu difficil-
 mus vertex, in immensum editus, & vndique
 circum rupium multitudine præceps : vnde Ro-
 manos ad se adeuntes partim telis partim saxis
 deuolutis arcebat Iudæi, cùm ipsos in excelso
 loco positos nullæ sagittæ contingerent. Ve-
 rum ad eorum interitum diuino munere quo-
 dam, turbo exotitur, Romanorum qui-
 dem tela in eos ferens, ipsorum autem à Ro-
 manis repellens, & obliqua traducens : vt ne-
 que in præruptis consistere propter violentiam
 flatus possent, cùm nihil esset immobile, neque
 hostes ad se accedentes videre. Itaq; supergressi

autem metus populum possidebat: & velut ca-
pta ciuitate, salutem propriam quique cura-
bat. Illi autem clauorum vinculis non fuisse
contenti, neque turum arbitrabantur ea poten-
tia viros diutius custodire, nam & ipsos, & do-
mos eorum non paucis viris frequentari, ac
per hoc ad vlciscendum esse idoneos, & pra-
terea rebellaturum fortasse populum, iniqui-
tate commotum. Decreto igitur eos occidi,
mittunt quendam de suo numero Iouannem ad
cades filius dicebatur: cumque alij decem ar-
mati gladiis secuti ad carcerem, ibi quos repe-
rissent interficiunt. Fungebant autem huius
immanissimi sceleris caulam, cum Romanis
eos de traditione ciuitatis collocutos fuisse,
communisque libertatis proditores interemis-
se dicebant, prorsus, vt audacia sua tanquam
seruatores ciuitatis, ac bene de ea meriti gloria-
rentur. Euenit autem populum quidem ad hoc
humilitatis ac formidinis, illos vero insolentiae
progredi, vt in eorum esset arbitrio etiam pon-
tificum designatio, denique familiis abrogatis,
vnde per successionem pontifices creabantur,
incognitos atque ignobiles constituebant, vt
impiorum facinorum socios haberent. nam
qui supra meritum summos honores adepti
erant, his obediebant necessario, qui sibi eos
praestiterant: quoniam & dignitate prae-
ditos, variis machinis fictisque sermonibus
commitebant, opportunitatem sibi ex eorum
qui se prohibere poterant, contentione ca-
prantes: donec hominum persecutione latria-
ti, in diuinitatem contumelias transfulerunt,
pedibusque pollutis in sanctum locum introi-
re ceperunt. Iam vero populo contra eos con-
citato (namque autor erat Ananus, xuo maxi-
mus pontificum, itemque sapientissimus: &
qui fortassis ciuitatem conseruasset, si insidia-
torum manus potuisset effugere) illi templum
Dei aduersus populi turbam, castrumque pro-
fugium sibi facere, quod pro domicilio habe-
bant tyrannidis. Acerbis autem malis admi-
scbatur etiam cauilatio, quae praeter ceteris co-
tum factis erat dolori, tentando enim quanto
metu populus teneretur, suasque vires explo-
rando, sorte pontifices creare conati sunt,
cum his (vt diximus) ex familiis successo de-
beretur. huc autem fraudi mos antiquus ob-
tendebatur. nam & olim sorte pontificatum
deserti solitum fuisse dicebant. re autem vera,
legis erat abrogatio firmitioris, per eos qui ad
potentiam designandorum magistratum licetiam
compararent. Itaque vna sacratatum tri-
buum accita quae Eniachin appellatur, pontifi-
cem sortiebantur: casusque fors exit homini,
per quem maxime eorum iniquitas demonstra-
ta est, Phani cuidam, filio Samuelis, ex vico
Aphthali, non solum non ex pontificibus orio,
sed aperte quid esset pontificatus, propter rusti-
citatem penitus nescienti. Denique inuitum cum
ture abstractum, vt in scena fieri solet, aliena
ornare persona: indutumque sacra veste,
quid facere deberet, subito instituebant: lu-
dumque & iocum esse tantum nefas arbitraban-
tur. Atque vero facientes, procul spectantes lu-
dibrio legem haberi, lacrymas vix tenebant, ho-
noresque sacrorum solui grauiter ingemebant.

A ἡ κατάπληξις εἶχε τὸν δῆμον, καὶ καθάπερ καταπλημ-
νῆς τὴ πόλιν πλείων, καὶ αὐτὸν ἴσας σπουδαί-
ων. τοῖς δὲ ἀπὸ τῆς πόλεως διέσπαρτοῖς οὐκ ἔλαττον
ἦν ἀσφαλὲς ὥστε μὴ πολλοὺς διὰ τοῦτο ἀφ᾽ ἑ-
αυτοῦ φυλάσσειν. ἱκανὸς μὲν γὰρ ἦν καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν
θεῶς ἀμύνασθαι ἀλλὰ ὁ δὲ δεινὸς ὄντας ἡμίλη, ἀλλὰ ἔτι
δῆμον ἐπανάστασιν ἔχοντα κινηθέντα θεῶς τὸν ὄχλον
μὴν δόξαν οὐκ ἀγαρεῖν αὐτοῖς, ἰσχυρῶς τὰ πλείονα
τὸν δὲ αὐτῶν εἰς φόβου προσηύδατο, δεινὸς δὲ ὢν
ἐκαλεῖτο παῖς καὶ τὸν ἐπιχόμενον γλῶσσαι. ὁ δὲ δεινὸς
ἐκείνου εἰς τὴν εἰρήνην ἐξῆλθε, ὡς φασὶν οἱ τοῖς
συνεργημένοις. ὁ δὲ δεινὸς μὲν δὲ τὸν πλείονα, με-
γάλῳ ἀπὸ τῆς πόλεως προέβη, δεινὸς δὲ ὢν αὐ-
τοῖς ῥωμαίοις περὶ ὧν ἔδοξε τῶν ἱεροσολύμων, καὶ
προέβη αἰρηκέναι τὸν κοῖτον ἐλδοθῆναι ἱερῶν,
καθόλου τὸν ἐπιπλοῦν δόξαν τοῖς ὁλοκλήροις, ὡς δι-
τάται καὶ σπουδαίως τὴν πόλιν γενημένοι. σιωπῇ δὲ εἰς
τοῦτον μὲν τὸν δῆμον ταπεινότητος καὶ δόξης, ἐκείνους
δὲ δόξης προέβη, ὡς ἐπὶ αὐτοῖς ἦν καὶ τὰς χεῖρας
τοῖς ἀρχιερεῶν. ἀνέβη γὰρ τὰ γῆν ποιήσαντες, ὡς
ὦν καὶ ἔδοξε αὐτοῖς ἀρχιερεῖς ἀπεδείκνυντο, καλίστας
ἀσκήσεις καὶ ἀγῶνας, ἵνα ἔχον σπουδαίως τὴν ἀσκή-
σιν. τοῖς δὲ παρὰ ἀξίας ἐπιτυχῆσαι τὴν ἀσκήσιν, ὡς
ὑπακούειν τῷ ἀσκήσει τοῖς ὡς ἔδοξε. σιωπῇ δὲ καὶ
τοῖς ἐν τῇ πόλει ποιήσας ἐπιτοίχας, καὶ λογοποιήσας, καμῶν
ἐαυτοῖς ἐν τῇ πόλει ἀλλήλους τὸν κωλύοντων φιλονεικίας
ποιήσας, μὴ καὶ τὸν εἰς ἀνδραπείας ἑαυτοῦ ἀνέχοντες
ἀδικημάτων, ἐπὶ τὸν δεινὸν μετήντησαν τὸν ὄχλον, καὶ με-
μασμένοις τοῖς ποσὶ παύσαντες εἰς τὸ ἄγιον, ἐπὶ τῇ
μὲν τῇ αὐτοῖς ἦν τὸ πλῆθος, εἰρηγὰ δὲ ὁ μακάριος τὸν
ἀρχιερεῶν ἀγιος, αὐτὸν σπουδαίως αὐτοῖς, ὡς ἔδοξε
σώσας τὴν πόλιν, εἰ τὰς τὸν ἐπιβέλων δεινὸς ἐξέφυγον.

Κεφάλαιον ιβ.

OI δὲ τῶν τῶν θεῶν φράσει αὐτοῖς, καὶ τῶν δὲ
δῆμον τὰς ἑαυτῶν ποιούσας, καὶ καταφυγὴν ἐν τυ-
ραννείῳ αὐτοῖς τὸ ἄγιον παρεκίνατο διὰ τοῖς δεινοῖς
εἰρηναίᾳ τὸν τῶν συνεργημάτων ἀλγινότητα. ὡς φασὶν
ῥωμαῖοι γὰρ τὸν δῆμον καταπληξίας, καὶ τὴν αὐτῶν
δοκιμάζοντες ἰσχυρῶς κληρωτοῖς ἐπεχείρησαν ποιῆσαι τῆς
ἀρχιερεῖς, ὡς φασὶν ὡς ἑαυτῶν κατὰ γῆν αὐτῶν τὸν ὄχλον
χῆς. ὡς δὲ προέβη μὲν τὸν ἐπιβέλων ἔδος ἀρχαῶν, ἐ-
πειδὴ καὶ πάλαι κληρωτὴν ἔφασαν τῶν ἀρχιερεῶν.
τὸν δὲ ἀλλήλους, τὸν βεβαροτέρῳ νόμῳ καταλύσας, καὶ τῇ
προῶς δυναστείᾳ, τὰς ἀρχαῖς διὰ αὐτῶν ἐκείνων
τοῖς. ὡς δὲ μετὰ τὴν ἀρχαῖς μίαν τῶν ἀρχιερεῶν
φυλῶν, ἐπὶ αὐτῶν καλεῖται, διὰ τῆς ἀρχιερεῖς. λαλ-
καίει δὲ τὸν τῆς ὁ μάλιστα δεινὸς αὐτῶν τὴν
ὡς φασὶν, φανίας τῆς ὄνομα, ὡς σπουδαίως ἑα-
μὲν ἀφ᾽ αὐτοῦ, αὐτὸν ἢ μόνον ἀσκήσιος ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ καὶ
ὡς ἀμείνους σπουδῶς, πῶς ποτε τὸν ἀρχιερεῶν διὰ τῆς
χῆς. τὸν γὰρ τὸν ὡς αὐτοῖς ἀσκήσιος σπουδῶς, ὡς
περὶ τὸν σπουδῶς, ἀλλοτρίᾳ κατακρίνοντες σπουδῶς,
τὴν τὴν ὡς αὐτῶν ἑαυτῶν, καὶ τὸν τὴν δὲ πλείονα
καμῶν διδάσκοντες. χλῶν δὲ τὸν ἐκείνων, ὡς παρὰ
τὸν πλείονα ἀσκήσιος. τοῖς δὲ ἀλλοῖς ἱερῶν ἐπι-
διδωμένοις πύργῳ παίζοντες τὸν νόμον, δεινὸς
ἐκείνων, καὶ κατέστησαν τὴν τῶν ἱερῶν πύργῳ
καταλύσας.

Τούτῳ

vestras sententias applicatis? An Romanos A expectatis, ut sanctis vestris opitulentur? Ita quidem se nostræ civitatis habent res: cōque iam calamitatis ventum est, ut misereatur nostri etiam hostis. Non exurgetis o miseri respectisque vulneribus vestris, quod etiam feras bestias facere videmus, non vitum ibitis in hos, qui vos percussere? Non suas quilibet recordabitur clades, & ante oculos positus quæ pertulerit, ad ultionem animos acuet? Perit apud vos (ni fallor) affectionum omnium carissima, & maximè naturalis, cupiditas libertatis. servitutis autem ac dominorum amantes facti sumus, tanquam subiugari à maioribus didicerimus. Atque illi quidem multa & maxima bella, ut in libertate viverent, pertulerunt, ne aut Ægyptiorum aut Medorum potentia cederent, dummodo ne facerent quæ iuberentur. Et quid opus est de maioribus loqui? Hoc ipsum bellum quod cum Romanis nunc gerimus, verum commodè an contrà incommodè non referam, palam quid habet causæ, nisi libertatem? Ergo qui dominis totius orbis servire non patimur, gentiles nostros ferimus tyrannos? Quanquam externis obediētes, ad fortunam semel id referunt, cuius iniuria victi sunt. At verò pessimis suorum cedere, ignavorum est, & cupientium servienti. Ad hæc autem, quia Romanorum mentio facta est, non vos celabo, quid dum loquor interuenierit, mentemque retraxerit: quod etiam si ab his capti fuimus (absit autem huius dicti periculum) nihil acerbius expetiemur, quam isti nos afficere. Quo pacto autem non lacrymis dignum sit, illorum quidem in templo donaria cernere, gentilium verò spolia, qui nobilitatem huius maximæ omnium civitatis compilaverunt: eosque viros tuicidatos videri, quibus etiam illi post victoriam obtemperassent? Et Romanos quidem nunquam transgredi autos esse limitem profanorum, aut sacratæ quicquam consuetudinis præterire, sanctoium autem ambitum, quamvis procul aspectum perhorrescere? quosdam verò in his locis natos ac sub nostris moribus educatos, & qui Iudæi vocentur, inter media sancta deambulare, manibus adhuc suis gentili cæde calentibus? Quis igitur externum bellum metuat, ex comparatione domesticis? Multo nobis æquior est hostis. nam si propriè rebus sunt aptanda vocabula, fortasse reperietur, legum quidem conservatores nobis fuisse Romanos, hostes verò intus haberi. Verum hos insidiatores libertatis exitio deberi, neque facinorum eorum dignum exogitari posse supplicium, certum est: idemque omnibus vobis, & ante orationem meam esse persuasum, atque ipsis vos rebus quas pertulistis, in eos esse commotos. plerique autem fortasse multitudinem eorum, atque audaciam reformidant: & præterea quod in loco superiore consistunt. Sed hæc ut vestra negligentia conflata sunt, ita nunc magis proficient, si morabimur. nam & numerus illorum in dies singulos alitur, eo quod nequissimus quisque ad similes profugiat: & audaciam plus accendit, quod nullum adhuc eius impedimentum interuenit: locoque superiore utentur, & quidem cum apparatu, si lis tempus demus.

πρὸς αὐτοὺς ἵνα καὶ ἐν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτοῖς, ἔσονται τῇ Ἀ
 σωσίᾳ δέσται (ἀποφύγετε, καὶ τὸ πλεονέκτημα τῶν ὑψίστων, ὁ
 λογισμὸς ἀπολείψετε. Ἐὰν τὸ θεῖον ὑπερσύννοον αἰσθέρῃ
 κατ' αὐτῶν τὰ βαλλόμενα, καὶ τοῖς σπῆμασι διαφθα-
 ρίσσονται) βίβλιν οἱ δυναστεύοντες. μόνον ἐρῶμεν αὐτοῖς καὶ
 καταλλεῖν. χαλὸν δὲ καὶ ἐν ὁμοθυμαδὸν πρὸς τὸν κίνδυνον, ἀποθ-
 νήσκειν πρὸς τοῖς ἰατροῖς πυλῶσι, καὶ τῶν ψυχῶν οἱ καὶ μὴ
 πρὸς παίδων, ἢ γυναικῶν, ἀλλ' ὡς τὰ θεῶν, καὶ τῶν ἀγίων
 πρὸς αὐτοὺς. πρὸς ἡσυχίαν δὲ ἐν τῇ γυνάμει τῇ ἐχθρῇ, καὶ ἐν
 ὁποῖα πρὸς ὑμῶν λείπει πρὸς ἀσφάλειαν ὅς ἐστιν ἡμεῖς, ἐπὶ
 τῷ σώματι οὐκ ἐστὶν φειδόμενον. τῆτοις οὐκ ἀλλοῦς ἐν ὁμο-
 θυμαδίᾳ τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν ζηλωτῶν, ἐκ ἀγνοῶν μὴ οὐκ
 εἶναι ἤδη δυνατά, καὶ οὐκ ἐστὶν καὶ ἐν ὁμοθυμαδὸν
 καὶ ψυχῆς, τὸ πλεονέκτημα δὲ σωματικῶν τῶν εἰρησυνώνων.
 καὶ γὰρ ἐν δόξῃ αὐτοῖς εἰς ἐχθρῶν συγγνώμην, ἐφ' οἷς ἐ-
 δρασαν ἐλπίσαντας. ὁμοῦ δὲ πᾶν ὅπου οὐκ παθεῖν πρὸς
 ἡμεῖς μᾶλλον, ἢ ἐφ' οὐδὲν ἐν τῇ αὐτῇ τῇ πρὸς ἡμᾶς
 συγχύσει. τὸ δὲ πλῆθος ἀγνοῶν αὐτοὺς ἐβόα κατ' ὅσον πα-
 ριχάλε, καὶ πρὸς ἀποθνήσκοντες ἵνα αὐτοὺς ἐν ὁμοθυμαδὸν.

Κεφάλαιον ιδ.

ΕΝ ὅσῳ ὃ ὁ ἀνατολὸς κατέλιγε τὴν καὶ συντάσσας τοὺς
ἐπιπιδιώκους πρὸς μάχην, οἱ ζηλωταὶ πυθόμενοι
τὴν ἐπιχείρησιν (παρῶσαν γὰρ οἱ ἀγγέλλοντες αὐτοῖς πάν-
τα τὰ ὡς δὲ τὸ δῆμον) παρεξέμυνον, καὶ ἐκ τῆς ἱερᾶς πρε-
σβυτέρων ἀφ᾽ ἑαυτῶν καὶ καὶ λόχοις, ἡδυνὸς ἐφείδοντο τῶν
πρεσβυτέρων. ἀβελόγηται δὲ ὑπὲρ αἰάνων ταχέως τὸ
δημοπικόν, πλὴν δὲ καὶ ἐφ᾽ ἑαυτῶν, ὅσοις καὶ καὶ μὴ συγ-
κεκροτῶν, ἀπὸ μέρους τῶν ζηλωτῶν. τὸ πρὸς θυμὸν ἢ παρ᾽
ἐκαστοῦ, αὐτοῖς πλὴν τῶν λείποντων. ἤντι μὲν δὲ τὸ πόλιος
ἐπιεικὲς ὄργην, ἰσχυρότεραν τῶν ὅλων, ἤντι δὲ δὲ τῶν
ἱερῶν πόλιν παρὰ τὸν πλῆθος ἐφ᾽ ἑαυτοῦ καὶ οἱ μὲν, αὐτοῖ-
κτος ὑπολαμβάνοντες ἑαυτοῖς τὴν πόλιν, εἰ μὴ τοῖς λη-
σταῖς ἐκκόψαι αὐτῆς. οἱ ζηλωταὶ ὅτι εἰ μὴ κρατοῖν, κα-
ὶς τῆς ἡς πρὸς ὑπερήσαντων πτωχείας, σωτηρίῳ ἡντο τὸ ζα-
τηνόμενοι τοῖς πάθεσι, τὸ μὲν φράσσον καὶ τὴν πόλιν καὶ
πρὸς τὴν ἱερὰν λίθοις βάλλοντες ἀλλήλους, καὶ πόρρωθεν
ὀφθαλμοὶ ζῶντες. καὶ ἢ τὰς ἑαυτῶν οἱ κρατοῦντες ἐχθρῶν-
το τοῖς ξίφεσι, καὶ πολὺς μὲν ἐκαστέρων φότος, φανμασία
ἢ ἐν ἑαυτοῖς συχνοί. καὶ τοῖς ὑπὸ δὲ τῶν δῆμον, διεκρίνοντες
εἰς τὰς οἰκίας οἱ πρεσβυτέρους, ὃ ὅτι βληθεὶς ἤντι ζηλω-
τῶν, εἰς τὸ ἱερὸν αἰεὶ καὶ θαυμάσων τὸ θεῖον ἰδαφός,
καὶ μόνον αὐτὸς εἴποι τὸ ἐκείνους ἄμα, μακάρι τὰ ἄγια.
καὶ μὲν οὖν τὰς συμβολὰς ἐφ᾽ ἑαυτοῖς, αὐτοῖς πρὸς ἑαυτοῖς
οἱ λησταί. τι θυμωμένοι ἢ οἱ δημοπικτοί, καὶ πλείους
αὐτοῖς γινόμενοι, καὶ κίχοντες τοῖς ἐν διδόντας, ὅτι μὴ διδόν-
τες τοῖς ἐπὶ μέρους ἀναχώρησιν οἱ κατόπιν διαζόμενοι,
πάντες μὲν ἐπιστρέφουσιν τὸ σφίτερον εἰς τὴν ἐκαστοῦ, καὶ κί-
κων μὲν αὐτοῖς ὄντων τῇ βίᾳ, καὶ μὲν ἢ ἀναχω-
ρῶντες εἰς τὸ ἱερὸν, σωφρονίστησι οἱ πρὸς τὸ ἀνατολόν. τοῖς
ἢ κατὰ πλῆθος ἐμπόπτει ἐπὶ μέρους τῶν φράσων πρὸς ἐν-
δοῦ, καὶ κατὰ φύσιν εἰς τὸ ἐνδοτέρον ταχέως δὲ πο-
κλείσιν τὰς πύλας, τὰς ἢ αὐτοῖς, πρὸς βαλεῖν μὲν
καὶ ἐνδοῦ τοῖς ἱεροῖς πυλῶσιν, ἀλλὰ τὴν καὶ κίχων βαλ-
λόντων αὐτοῖς, ἀδύμιτον δὲ ἡγεῖτο πάντων κρατοῖς

riorem fuga recepti, maturè ianuas occluderent. Verùm Ananoporis quidem lacris manus afferre non placebat, hostibus quoque desuper tela torquentibus, nefas esse existimanti, etiam si vicisset.

Quòd si aduersus eos ire cœperimus, humiliores erunt, mihi credite, conscientia: & celsioris loci beneficium, reputatio scelerum perdet. Fortasse autem Dei pariter spreta maiestas, in ipsos tela retorserit, suisque missilibus consumentur impij. Videant nos tantummodo, & deiecerunt: quāquam pulchrum est, ut etiam si quod periculum imminet, pro sacris ianuis moriamur: ac si non liberis & coniugibus, pro Deo tamen eūsq̃ sanctis animas profundamus. Præbebo autem manum, atque sententiam: & neque consilium vobis vllum deerit ad cautionem, neque me corpori meo parcere videbitis. His Ananus contra Zelotas populum hortabatur: non quidem nesciens iam expugnari vix posse propter multitudinem ac iuuentutem animorūque pertinaciam, multoque magis propter conscientiam commissorum: nec enim concessum iri veniam his quæ perpetrauerant, sperabant: verum tamen quidvis perpeti præstabilius existimabant, quā in tantæ rerum perturbatione rempublicam negligere. Populus autem duci se clamabat in eos, contra quos rogabatur: & ad subeunda pericula quisque promptus erat. Sed dum Ananus magis idoneos discerneret, atque ordinaret ad prælium, Zelotæ cunctis conatibus eius cognitis (certos enim qui omnia sibi nunciarent habebant) in pontificem commouentur: ac modò per cuneos, modò simul vniuersi prosiliunt: neque obuiò cuiquam parebatur. Cito autem & Ananus populum congregauit, multitudine quidem superiorem: armis verò constipatis, non erant Zelotæ inferiores. alacritas verò, quòd deerat, in vtrisque supplebat. nam & ciues armis iram conceperant fortiorem: & qui de templo exierant, quauis multitudine maiorum audaciam. quippe illi quidem habitare se in ciuitate minime posse arbitrabantur, nisi Zelotas eximerent: hi verò nisi vicissent, nullum se non subitouros esse supplicium. Manus autem conseruare, pro ducibus obediētes motibus animorum. Et primò quidem in ciuitate ac pro templo eminus missis lapidibus semet inuicem appelebant. si verò aliqua pars terga vertisset, victores gladiis utebantur. cūque plurimi sauciarentur, multæ cædes vtroque fiebant. Et populares quidem in domos referebantur à suis. Zelotarum autem quicumque vulneratus fuisset, in templum ascendebat, sacram humum cruore perfundens, ut solo eorum sanguine violatam religionem rectè quis dixerit. Semper quidem latrones excurrendo in congressionibus præualebant. Irati verò populares, proficiente quotidie numero suo, cū desides increparent, quique à tergo sequebantur, non aperiendo fugientibus viam inuitos eos repugnare compellerent, vniuersos quidem suos in hostes conuertunt. illis autem, quia vim ferre non poterant, paulatim ad templum recedentibus, irrumpit vnà cum sociis Ananus. Vnde factum est, ut eos quòd ambitu exteriori expulsi essent, metus inuaderet: idcòque in murum inde-

Eccc z

non lustratum prius populum introducere. A Ex omni autem suorum multitudine sex fere armatorum millia sortitus, custodes eos in porticibus collocat. his autem qui succederent, in excubiis alios per ordinem ponit. Multi autem honestorum ab optimatibus ad id electi, mercede conductos pauperes vice sua praesidius destinabant. Fit autem his omnibus exitij causa Ioannes, quem ex Gilegalis effugisse praediximus: is enim dolis plenus, & vehementem dominationis cupiditatem mente circumferens, iamdudum rebus communibus moliebatur insidians. Itaque tunc eadem quae populus sentire se simulans, aderat Anano: tam diebuscum proceribus capienti consilium, quam noctibus peragranti custodias: omniaque secreta Zelotis renunciabat: nullumque populi consilium non prius quam caperetur, inimici sciebant eius indicio. immoderatis vero & Ananum, & populi principes placabat obsequiis, ne in aliquam suspicionem veniret affectans. Sed haec eius honorificentia in contrarium vertebatur. Erat enim ex adulationum varietate suspectior: eoque ipso quod etiam non accitus assiduus erat, arcanorum proditor habebatur. Etenim perspiciebat Ananus, omnia sua consilia hostes intelligere. & quae Ioannes faceret, suspicionem prodicionis habebant. submouere autem illum non erat facile, neque possibile, quod malitia praevaleret: ac praeter hoc multorum non ignobilium, qui summis rebus adhibebantur, patrocinio succinctus erat. Visum est igitur ab eo sacramentum benevolentiae causa peti: nihilque dubitans, & fidem populo se seruaturum iurauit, neque factum eius inimicis ullum, neque consilium proditorium: unaque deponendis rebellibus, & manu & voluntate operam collaturum. Itaque Ananus eorumque socij, quoniam iurato crediderunt, nulla iam suspitione suis cum consiliis adhibebant: moxque ab iisdem concordiae causa legatus intromittitur ad Zelotas. curae namque habebant, ne fanum culpa sua pollueretur, neve quisquam in eo procumberet Iudaeorum. Ille autem, quasi Zelotis ac non contra pro benevolentia iurauisset, ingressus, ad eos, medius constitit: & saepe quidem se illorum causa in magno periculo fuisse dixit, ne quid secretorum ignorarent, quae in eos Ananus cum sociis cogitasset. nunc autem ingens cum ipsis omnibus subitum esse discrimen, nisi diuinum quoddam praesidio fuerit auxilium: nihil enim iam morari Ananum: sed persuasisse quidem populo, ad Vespasianum legatos mittere, ut ad capiendam ciuitatem quamprimum venire properaret, indixisse autem lustrationem postero die, ut religione simulata intromissi, vel etiam vi praelio manus conficerent. Se autem non videre, quam diu aut obsidionem sustinebunt, aut cum tanta manu acie congregientur. Ad haec addebat, quod ipse Dei providentia transactionis esset causa legatus. hanc enim spem Ananum his proponere, quo nihil suspicantes eos subito aggredieretur. Itaque oportere, si quis habendam vitae rationem duceret, aut obliuentibus supplicare, aut foris aliquod

μη θεωρητόκος εισάγειν τὸ πλῆθος, δαμνῶσας δ' ἐν πάσι τοις ἐξακιχίλοις ὀπίστας, καθίστησι δὴ τὴν ὁδοῦ φρενὴν, διδίδχοιτο δὲ ἄλλοι τόποι. καὶ παντὶ μὲν τὸ ἀνάγκη παρῆναι πρὸς τὴν φυλακὴν, ἐκ περιόδου. πολλοὶ δὲ τῶν ἐν ἀξιώματι ἀφιδύτης ὑπὸ τῶν ἀρχῶν δοκουῦνται, μηδὲ μὲντοι πειρησθέντες αὐτῶν, ἐπὶ τὴν φρουρὰν ἐπιμπον.

Κεφάλαιον η.

Γίνεται δὲ τότε τοῖς πᾶσι ὁλίθρου παράνομος ἰωάννης, ὃν ἴφραμδρ δὲ τοῦ μεγάλου δαδραῖα, δουλιώτατος αὐτῶν, καὶ δεινὸν ἔρωτα τυραννίδος ἐν τῇ ψυχῇ διεφύρατο, ὃς πόρρωθεν ἐπέβλεψε πρὸς αὐτὸν. καὶ δὴ τότε τὰ τῷ δήμῳ φρονεῖν ὑποκρινόμενος, συμπέμπει μὲν τὴν ἀνάγκη, βελδομενῶν μὲν οὐ τοῖς δυνατοῖς μετ' ἡμέραν, καὶ νύκτωρ δὲ πᾶσι τοῖς φυλακῆς. διηγὰρ καὶ τὰ δαυὶρῶν τοῖς ζηλωταῖς, καὶ πᾶν σέμμα τῷ δήμῳ ὡρὶν καλῶς βελδομενῶν, ὥστε τοῖς ἐχθροῖς ἐννοῶσται δι' αὐτῶν. μηχανώμενος δὲ τὸ μὴ δι' ὑποψίας εἰλθεῖν, αὐτῶν ἐχθρὸν τὸν διεπραγμένον, εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ τὸν τῷ δήμῳ πρὸς αὐτὸν. ἔχει δὲ εἰς τοῦτον αὐτῶν τὸ φιλότιμον. ὅθεν καὶ τὰς ἀλόγους κολακίας μάλλον ὑποπτεύει, καὶ τὸ πάντα καὶ παρῆναι μὴ καλῶν, ἔμφασιν πρὸς αὐτὸν τῶν δαυὶρῶν παρῆναι. συμπάσαν μὲν γὰρ, ἀφαισινδρὸς ὑπαντάς τοις ἐχθροῖς, τὸ παρ' αὐτοῖς βελδομενῶν, πειθαρχεῖν δὲ ἐπὶ τῷ ἰωάννῃ πρὸς ὑποψίας τῷ διεπραγμένῳ. δαυὶρῶν δὲ αὐτῶν ἐν ἰσχυρίᾳ, ὅθεν καὶ αὐτὸν ἐν πολεμίας, ὅθεν καὶ τῶν ἀσχημάτων, ὑποψίας τῷ πολυλοῖ τῶν συνεδρῶν τοῖς ὁλοῖς. ἰδοὺ δὲ αὐτὸν ὁρκοῖς πεισῶσται πρὸς ἀνομίας. ἔμμεν δὲ εἰς ἰωάννην ἐτίμως, διδοῦσιν τὴν τῷ δήμῳ, καὶ μὴ τῷ βελδομενῶν, μὴ τῷ πρὸς αὐτὸν πρὸς αὐτὸν τοῖς ἐχθροῖς, συγκαταλέγειν δὲ τοῖς ἐπιδιδόμενοις, καὶ χεῖρ, ὅθεν καὶ τῶν αἰανῶν πεισῶσται τοῖς ὁρκοῖς, ὅθεν καὶ αὐτὸν ὑποψίας, εἰς τοῖς συμβεβηκῶς αὐτὸν παρελάμβανον. καὶ δὴ καὶ πρὸς βελδομενῶν εἰς αὐτὸν πρὸς τοῖς ζηλωταῖς, πρὸς δὲ αὐτοῖς σπουδῇ, τὸ παρ' αὐτοῖς μὴ μιαρὰν ἔχειν, μὴ δὲ πᾶσι τῶν ὁμοφύλων ἐν αὐτῷ πεισῶν. ὁ δὲ ὡς αὐτῶν τοῖς ζηλωταῖς ὑποψίας ὁμοῖας, καὶ κατ' αὐτῶν, παρελθὼν εἰσελθὼν, καὶ κατὰ αὐτὸν εἰσελθὼν, πολλὰ καὶ μὲν ἔφη κινδυνεύειν δι' αὐτοῦ ἵνα μὴ δὲν ἀγνοήσῃ τῶν δαυὶρῶν, ὅσα κατ' αὐτῶν οἱ πρὸς τὸν αἶανον ἐβελδομενῶν. τὴν δὲ τὸν μέγιστον αἶανον ῥῆσιν κινδυνὸν οὐ πᾶσι αὐτοῖς, εἰ μὴ πρὸς πρὸς γήροισι βοήθεια δαυὶρῶν. ὅθεν ἐπὶ μέλλειν αἶανον, ἀλλὰ πείσαντα μὲν τὸν δὴμῳ πεπομπῆναι πρὸς αὐτὸν πρὸς ἡσασσανόν, ἵνα εἰλθὼν κατὰ τὰς ἀρχὰς ὡς ἀλάβη τὴν πόλιν. ἀγρίως δὲ παρηγγελλέται κατ' αὐτῶν εἰς τὴν ἐξῆς ἡμέραν, ἵνα ἡ κατὰ θρησκείας εἰσελθόντες, ἡ βίαια μὲν, συμμίσθωσιν αὐτοῖς. ἐχθρὸν δὲ μὲν καὶ πρὸς τὴν φρουρὰν αἰσούσιν, ἡ ὡς αὐτὸν πρὸς αὐτοῖς ποσύντοις. πρὸς αὐτοῖς δὲ ὡς αὐτοῖς εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν πρὸς αὐτοῖς ὡς πρὸς αὐτοῖς εἰσελθόντες. τὸν γὰρ αἶανον ταύτας αὐτοῖς πρὸς αὐτοῖς, ὅπως αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν. δὴν οὐκ ἡ τῶν λόγων τῷ ζῶν τοῖς φρουρῶντα ἰκατόμεν, ἡ πρὸς αὐτοῖς πᾶσι.

ὡς δὲ τῶν ἱερώδων ἐπικυρία. τοὺς δὲ θαλασσοπόρους ἐλ-
πίδι συγγραμμῆς εἰ κεκοιμήθην, ἐπιλελῆσθαι τῶν ἰδίων
ὧλκισμάτων, ἢ νομίζεν ἅμα τῶν μετανοεῖν τις διδρα-
κόμενος, διότι οὐκ οφείλει διπλάξαι καὶ τοὺς παθόντας.
ἀλλὰ τῶν μὲν ἀδικησάντων ὅλα μίσους πλάκας γίνε-
σθαι, καὶ τὰ μεταμέλειαν. τοῖς ἀδικηθεῖσι δὲ τὰς ὁρμὰς
ἐπ' ἐξουσίας χαλεπωτέρας ἐφεισδύειν ἢ αἰεὶ ἐκείνοις,
φίλοις καὶ συγγενεῖς τῶν ἀπολωλότων, καὶ δῆμον τοσούτων
ἰσχυρὰ καταλύσας νόμον δὲ δικαστηρίον τι θυμωμέ-
νον, ὅπως καὶ ἢ τὴν μένος ἐλπίς ὑπὸ πλείστον αὐτὸν τῶν
ἐξανακτινῶντος ἀφανισθῶν. τοιαῦτα μὲν ἐποίησαν
αὐτοὺς διδασκόμενος. ὁ δὲ ἱερώδης βοήθειαν αἰσταν-
θὲν μὲν ἐν ἰσχυρίᾳ λέγειν, ἠγίστο δὲ τῆς ἰδουμαίας.
ἵνα καὶ τοῖς ἡγεμόνας τῶν ἡλωτῶν ἰδίᾳ παρεξυμῶν, τὴν
αἴαντον εἰς τὴν ὁμότητα διέβαλλε, ὅτι ἀπειλεῖν ἐκείνοις
ἐξαρίπτας ἰλιγυρῶσαν ἢ ἐλεάζαρος μὲν υἱὸς σίμωνος,
ὅς δὲ καὶ πθανότατος ἐδόκει τῶν ἐν αὐτοῖς, τοσούτων τε
τὰ δόντα, καὶ τὰ ῥηθῆναι περὶ αὐτῶν. Ἰαχαρίας τε υἱὸς
φαλίκου, γένους ἐκ τῆς ἰερῆς ἐκαστηρίου, τοῖς περὶ τὴν κοι-
νῆς τὰς ἰδίας καὶ αὐτῶν ἀπειλάς ἀκούσαντες, ἐπὶ δὲ
ὡς οἱ περὶ τὸν αἴαντα δύνασται ἐαυτοῖς περὶ πολεμικοῖς
ῥωμαίοις ἐπικυρία, καὶ τὸ τὸ ἰωάννης περὶ τῶν
σπαστο, μάλιστα πολλὰ μὲν ἠπόρου, τὸ πρὸς τὴν περὶ τῆς
εἰς ὅσον ἔπειτα καὶ ἐν συνωστισμῶν. παριστάμενος μὲν
τὸ δὲ δῆμον ἐπικυρία αὐτοῖς, καὶ εἰς μακρὰν, αὐτῶν δὲ
τὸ σπύλον τῆς ἐπικυρίας ὑποτιμῶνται τὰς ἱερώδων
ἐπικυρίας. πάντα γὰρ ἐφ' ὧν παθεῖν, πρὶν καὶ πυ-
θῆναι πρὸς τὴν συμμάχων, ἰδοὺ δὲ ὅπως ἐπικυρία
τοῖς ἰδουμαίοις. καὶ γὰρ φανερὸν ἐπιστολῶν σπύλον, ὡς
αἴαντος περὶ τῶν ῥωμαίων τὴν μητροπολὶν ἐξαπατή-
σας τοὺς δῆμον. αὐτοὶ δὲ ἰσχυρὰ ἐλδοθείας ἀποσπῆ-
σιν ἐν τῇ ἰερᾷ φρουρῇ, ὁλίγους δὲ ἐπὶ χερός αὐτοῖς
βραβύλαι τὴν σπύλον. εἰ δὲ μὴ βοηθήσῃσι ἐκείνοι
καὶ τάχος, αὐτοὶ μὲν ὑπὸ αἰαῶντι καὶ τοῖς ἐχθροῖς, ἢ
πόλιν δὲ ὑπὸ ῥωμαίοις φθάσει γένος μὲν. τὰ δὲ πολ-
λά, τοῖς ἀγγέλοις ἐντέλλονται περὶ τῆς ἀρχοντας τῶν
ἰδουμαίων ἐξαλέξασθαι. περὶ βλήθῃσι δὲ ἐπὶ τὴν
ἀγγελίαν, δύο τῶν δραστηρίων ἀνδρῶν, εἰπεῖν τε ἰσχυ-
ροὶ, καὶ πείσαι περὶ περὶ τῶν, τὸ δὲ τῶν χρησιμώ-
τερον, ἀκούστη ποδῶν ἐξαφίεσθαι. τῆς μὲν γὰρ ἰδουμαίους
αὐτοῖς ἡδεῖσθαι περὶ τῶν, ἀπὸ θορυβώδους καὶ
ἀτακτοῦ ἰδουμαίους, αἰεὶ τὴν περὶ τῶν περὶ τὰ κινήματα, καὶ
μεταβολὰς καὶ περὶ, περὶ ὁλίγους καὶ κολακίαν τῶν
μυθῶν τὰ ὅπλα κινουῖν, καὶ καθάπερ εἰς ἰσχυρίαν εἰς τὰς
ὡς ἀπὸ τῆς ἐπικυρίας τῆς περὶ τῶν, εἰς τὰς εἰς τὴν ἀγγε-
λίαν, εἰς ὅ μὴ εἰς ἰσχυρίαν περὶ τῶν, οἱ περὶ τῶν
περὶ, ἐκαλεῖτο δὲ αὐτῶν αἰαῶντι ἐκαστηρίου, ὅς δὲ περὶ
τῆς ἀρχοντας τῶν ἰδουμαίων παρήσαν.

Κεφάλαιον ις.

Οἱ δὲ περὶ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ τὰ ῥηθῆναι περὶ τῶν
ἀργυρίων ἐκπληρῶντες, ὡς περὶ ἱμαίνεις πε-
ρεῖδον τε τὸ ἰδουμαίους, καὶ διὰ τὴν σπύλον.
ἡδεῖσθαι δὲ ἢ περὶ τὰς τὰς τῶν ἀγγελίας, καὶ
πάντες ὡς ἐπὶ ἐλδοθείας τῆς περὶ τῶν, ἡδεῖσθαι
τὰ ὅπλα. σπύλον δὲ εἰς δύο μυριάδας. πε-
ρὶ τῶν περὶ τὰς ἰσχυρίαν, καὶ ἰσχυρίαν πᾶσαν
ἐν ἡγεμόνι, ἰωάννη τε, καὶ ἰακώβω παρὶ σπύλον.

A praeidium petere. Quos autem si victi essent,
veniae spes foueret, inmemores audaciae suae
credere, simul ac factores poenituerit admiſ-
ſorum, in gratiam statim eos qui perpeſſi sunt
redituros. Sed nocentium quidem saepe in-
uisam etiam poenitudinem fieri, laetis autem
iram in licentia sauiorem: imminere autem il-
lis ac interfectorum amicos atque cognatos,
totumque populum pro dissolutis legibus ac
iudiciis indignatione flagrantem: ubi etiam
si qua pars misericordiae fuerit, maiori iam ira-
ſcentium turbæ celluram. Talia quidem va-
riabat Ioannes, terrorem incutiens multitu-
dini: extetnum verò auxilium aperte quidem
indicare quod diceret non audebat: Idumæos
autem significabat, utque principes Zelotarum
priuatim etiam commoueret, crudelitatis A-
nanum arguebat, ipsiſcum maxime minitari
confirmans.

B Rant autem Eleazarus Simonis filius, qui
etiam praeſter alios idoneus esse videbatur
& recte conſulere, & quæ conſuluiſet effi-
cete, itemque Zacharias filius Amphica-
li, uterque à sacerdotibus genus ducens. Hi
praeſter communes etiam priuatis intermina-
tionibus cognitis, quodque Anani factio po-
tentia sibi comparanda causa Romanos ac-
cerſeret (nam & hoc Ioannes affinxerat) diu
quidem quid agerent dubitabant, angustius
temporis conſulti. populum enim haud mul-
to poſt eos aggredi paratum esse cogitanti
externi verò ſubſidij facultatem, inſidiarum
sibi celeritate praeſcriptam: priuſque fore ut
omnia paterentur, quam auxiliarium quif-
quam iſta cognosceret. aduocari tamen Idu-
mæos placuit. ſcripſitque breuiter epiſtola,
quod circumuento populo Ananus vellet Ro-
manis metropolim prodere: ipſi autem pro li-
bertate diſſidentes, in templo obſiderentur
minimumque temporis ſalutem ſibi promitte-
ret: ac niſi mature ſubuenirent, ipſos qui-
dem Anano atque inimicis, ac verò ciuitatem
Romanis ilico ſubiugandam: pleraque nun-
tiis ad rectores Idumæorum referenda man-
dant. Ad hoc autem lecti ſunt duo viri ſtrenui
& dicendi peritiſſimi, & ad perſuadendum
ſatis idonei: quodque his rebus eſſet vtilius
pedum velocitate praeſtantes. nam Idumæos
conſeſtim parituros certum erat, quod turba-
rum cupiens & incondita eſſet natio, ſem-
perque ad motus facilis atque ſuſpenſa, & re-
rum mutationibus laeta, minimisque peten-
tium blanditiis ad bella promptiſſima: & ve-
lut ad feſtorum quandam ſolemnitatem, ſic ad
prælia properans. celeritatem autem nunciij
exigebant: atque iſtis nihil deſerat alacritatis
uterque autem Ananias vocabatur: iamque a-
pud rectores aderant Idumæorum. Illi autem ſi-
mul epiſtola mandatisque artoniti, quaſi furi-
bundi circumcuſſare gentem, militumque de-
nunciare cœperunt. Itaque mox & dicto citius
multitudo conuenerat, omneſque pro libertate
metropoleſis arma rapiebant. Congregati au-
tem propè x x m. cum ducibus quatuor Hiero-
ſolymam veniunt: hoc eſt Ioanne & Iacobo So-
ſæ filiis, & praeſter Simone Cathæ & Phinea

CAP. VI.
Idumæorum
aduſas pro
Hierofoly-
mitanis &
acta.

περὶ τῶν ἰωάννη, σίμων υἱὸς καὶ ἰακώβου, καὶ φιλίας
Eccc 3

Clusorh filiis. Ananum autem profectio legatorum, itemque vigiles eius latuit, sed non etiam Idumæorum aduentus, hoc enim antè cognito, portas eis clausit, & muris custodes apposuit. non tamen visum est bello cum his congredi, sed verbis eis antè persuadere concordiam. Stans ergo in aduersa tuiti Iesus, post Ananum æuo pontificum maximus: Cùm multæ, inquit, & variæ turbæ tenuerint ciuitatem, in nulla re sic miranda fortuna est, vt in eo, quodd pessimis etiam inopinata conspirant. etenim perditissimis hominibus contra nos auxilio venistis, tanta cum alacritate, quanta nec in Barbaros aduocante vos metropoli venire decuisset. Et si quidem viderem consensionem vestram similem esse horum hominum qui vos rogauerunt, non exultarem impetum carere ratione. nihil enim æquè ac morum cognatio concordiam firmat. Nunc verò illi quidem, si quis eorum singulos explorauerit, mille mortibus digni reperientur: nam ludibria & purgamenta totius culticæ plebis, luxu absumptis patrimoniis suis, postquam in vicis & ciuitatibus proximis audaciam exercuere, postremò in sacram ciuitatem clam influxere vt latrones, solumque religiosum immanitate polluerunt scelus, eosque videas sine metu interficere ebrios, & auuiditate vètris peremptorum spolia consumentes. vestra verò multitudo armatorumque talis ornatus est, qualem deceret esse, si publico vos consilio metropolis inuitaret, in alienigenas laturus auxilia. quid igitur hoc esse quis dixerit, nisi fortunæ iniuriam: cùm pro nequissimis conuenisse & integre nationis vestræ arma videantur conspirare? Iamdudum quidem reperire nequeo, quidnam fuerit quodd vos tam cito commouerit. nec enim sine magna causa fieri potuisset, vt arma pro latronibus aduersus cognatum populum caperetis. quid? Romanos audistis & proditionem? his enim quidam vestrum obstrepebant nunc, liberandæ metropoleos causa venisse dicentes. vnde mirati sumus præter alia, noxiorum tale commentum. viros enim natura libertatis amatores, eoque cum externis hostibus pugnare paratissimos, aliter contra nos efferare nõ poterant, quàm vastatæ libertatis proditione mentita. Sed enim vos considerare oportet, qui nos infimulauerint, fidemque in nos veritatis ex rebus communibus, non ex ficto sermone colligere. Quid enim passi, nunc demum nos dedimus Romanis, cùm ab initio licuerit aut ab his non deficere, aut quia defecimus, citò redire in gratiam, priusquam circa nos omnia vastarentur namque iam, ne volentibus quidem nobis, transactio facilis est: cùm & superbos eos effecerit Galilæa sub iugum missa: mortæque gravior affertur turpitudinem, appropinquantes placare. Equidè quod in me est, pacem morti antepono. semel autem bello appetitus, postquam pugna commissa est, gloriolam mortem vitæ capiti existimo potiorē. Sed vtrum nos populi principes aiunt clā misisse aliquē ad Romanos, an etiam totum populum communi suffragio? Siquidè nobis dicant, quos amicos miserimus, κρύφα πρὸς Ῥωμαίους, ἢ καὶ τὸ δῆμον κοινῇ ψηφισάμενοι; εἰ μὲν ἡμᾶς, εἰπάτωσαν τοῖς πεμφθέντας φίλους,

Α κλυσώδεις. τὴν δὲ αἶσαν, ἢ μὲν ἔξοδος τῶν ἀγέλων, ὡς περ καὶ τὰς φύλακας ἔλαθιν ἢ δὲ ἔφοδος τῶν ἰδυμαίων, καὶ ἐπὶ φερόντες γὰρ ἀποκλείει τὰς πύλας αὐτοῖς, καὶ δὲ φύλακας εἶχε τὰ τείχη. καθάπασι γὰρ αὐτὸς ἐκπολιμῆν ἐκ ἰδοῦν, ἀλλὰ λόγοις πείθειν πρὸς τῶν ὅπλων. καὶ οὐδὲν ἐπὶ τὸν αἰπὴν αὐτῶν πύργον, ὃ μὲν αἶσαν γεραιότερος τῶν ἀρχιερέων ἰσχυρὸς, πολλὰν ἔφη ἐποιεῖν τὴν πόλιν καταχρησάμενος, ἐν δὲ τῇ θάλασσᾳ τὴν τύχην ἔπαιε, ὡς τὰ συμπεράτειν τοῖς ποταμοῖς ἐπὶ ὠρεῶν. παρέναι γὰρ ὑμᾶς, αἰδρώτοις ὄχλους μὲν ἑσπέρης φρενὸς ἐπαμύνοντες καθ' ἡμέραν, μὲν ὅσος εἰκὸς ἰὺ ἰλθεῖν, ἡδὲ τὴν μητροπόλιν καλῶς ἐπὶ τὰς βαρβάρους. καὶ εἰ μὲν ἴωσαν τὴν σὺν τῇ ὑμῶν ἐξ ὁμοίων τοῖς καλῶσι αἰδρῶν, καὶ ἀνὰ λόγον τὴν ὁρμὴν ὑπελάμβανον. ἡδὲν γὰρ ἔπειτα σὺν ἡμῖν τὰς ἀνοίας, ὡς τῶν συγγενῶν. τὴν δὲ εἰ μὲν πρὸς αὐτὴν ἐξέταροι καθ' ἕνα, μὲν ἑκαστος ἀνὰ τὴν σὺν θανάτῳ ἄξιον. τὰ γὰρ θυμῶν, καὶ καθάρματα τὴν χῶραν ὅλης καταστρεφάμενα τὰς ἰδίας ἐσίας, καὶ φερόμενα τὴν ἀπορίαν ἐπὶ τὴν πείρην κώμας πρὸς πόλιν, πλάττωα λεληθότες παρεστῶν εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν. λησὰ δὲ ὑπερβολὴν ἀσπιβήματα, μαρτυροῦντες ἐπὶ τὸν ἀγίον ἔδαφος, οὐδὲ ὅτι νῦν ἀδελφὸς ἐμμεθυσομένων τοῖς ἀγίοις, καὶ τὰ σκῦλα τῶν πεφορμῶν καταταλίσκοντας εἰς τὰς ἀπλήτους γαστέρας. τὸ δὲ ὑμῖν πλῆθος, ἐπὶ τὸν κόσμον τῶν ὅπλων ὅτι ἔστιν, ὅς ἐστι φερόντες, καλῶς τῆς μητροπόλεως κοινῇ βουλομένη συμμάχους κατ' ἀλλοφύλων. πρὸς οὐδὲν εἶποι τὸ πρὸς τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ὅταν γὰρ λογιστοῖς ποταμοῖς αὐταῖς ἀνὰ τὸν ὅρον σὺν αὐτοῖς, μὲν πολλὰ μὲν ὁδοῦ, πρὸς δὲ ποτὶ καὶ τὸ κινῆσαι ὑμᾶς ἐπὶ τῇ χῶρᾳ ἰδρύτο. μὴ γὰρ αἰδῶν μεγάλης ἀγίας αἰαλαβεῖν τὰς παροπλίας ὑπερλῆστων, καὶ κατὰ δῆμον συγγενῶν. ἐπὶ τὴν ἡκούστων Ῥωμαίων, καὶ φερόμενα (ταῦτα γὰρ ὑμῶν ἔδοξεν οὐκ ἀπὸς ἀπὸς, καὶ τῆς μητροπόλεως ἐπὶ ἰλδοθῆναι παρεῖναι) πλείον τῶν ἄλλων πολυμῶν ἰδαύμασι τῶν ἀλτῆρις, ὅτι φεῖ τὸ φεῖν ὁδοῦ ὁδοῦ. αἰδρῶν γὰρ φύσει φιλελδοθῆναι, ἐπὶ δὲ τὸ πρὸς τὴν μάχην τοῖς ἐξω πολέμοις μάχιδαι παριστάμενοι, ἐπὶ τὴν ἄλλαν ἐξαγείωσαι, καθ' ἡμέραν, ἢ λογοποιήσαντας φερόμενα τῆς ποδημῆς ἰλδοθῆναι. ἀλλ' ὑμᾶς γὰρ καὶ σὺν πλείον τῶν πρὸς ἐξβαλλόντας, καὶ κατ' ὅν, σὺν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐπὶ τῶν ὁδοῦ λόγων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν κοινῶν φερόμενοι. πρὸς δὲ τὴν καὶ παθόντες αἰδέμεν, Ῥωμαίοις φερόμενοι μὲν αὐτοῖς νῦν, παρὸν ἢ μὴ δὲ ὁδοῦ τὸ φερόν, ἢ φερόμεναι ταχέως ὁδοῦ αἰδρῶν, ὅταν ἐπὶ τῶν πείρην ὁδοῦ τῶν, νῦν μὲν γὰρ ἡδὲ βελομένοις ἐξαλύσαντες Ῥωμαῖοι, ὅτι Ῥωμαῖοι μὲν ὑπερλῆστων πεποικῆν ὑποχέμενος ἢ γαλιλαῖα, φέρει δὲ ἀχρῶν ἡμῶν θανάτου χαλεπωτέραν, τὸ θάνατον αὐτῆς ὅταν ἡδὲ πλείον. ἐπὶ γὰρ κατ' ἡμαυτὸν μὲν αἰδέμεν τὴν φερόμεναι θανάτου, πολυμῶν δὲ ἀπὸς καὶ συμβαλόν, θάνατον ἀπὸς τὴν ζῶν ἀχρῶν. ποτὶ τὴν φερόν ἡμᾶς, τοῖς τῶν δῆμον φερόμεναι πρὸς τὴν φερόν, τοῖς

τοὺς ἀγαθολογούντας τὴν περσοποιαν οἰκίται· ἰφωρᾶθι Ἀ
 τὴς ἀπῶν ἀνακομιζόμενος ἑάλω· ῥαγμαμάτων γαργ
 ρασπ ἰγκρατεῖς· πῶς ὅ τῳ μὲν ἑστέτοις πολίτας ἑλᾶ
 θορμῶ, οἷς κ' πᾶσαν ὥραν συναναστροφόμεθα· τοῖς ὅ
 ὅλοις κ' φερυμύροις, κ' μηδ' εἰς τὴν πόλιν ἐκ τῷ
 ἰρῷ περὶ λῶν διυναμύροις, ἰγνώδῃ τὰ κατὰ τ' χά
 ραι λαθραῖως ἐνεργήμεθα· νῦν δ' ἰγνώσαν ὅτι δ' εἰ
 δικας δεῖναι τ' πολλομυμύροις· ἵως δ' ἵσαν ἀδελφεῖς αὐ
 τοῖ, περσοποιῖς ἡμῶν ἐδὲς ὑπαπύδωτο· εἰ ὅτι τ' δ' ἡ
 μον ἀναφέρεισι τ' ἀγῖαι, ἐν φαιρᾷ δ' ἡ περὶ ἐβουλό
 σαντο· ἐδὲς γὰρ ἀπὸς ἀτει τ' ἐκκλησίας, ὥς τὰ χοναῖν Β
 τῆς κλύουσας ἑσώδον· ἡ φήμῃ περὶ ὑμᾶς φαιρῶν
 ρα· πὶ δαί, ἐχὶ κ' φρίσβεις ἑδὲς πῖμπεν· φηρισομέ
 ροις τὰς ἀγαλύνσεις· κ' τὸς ὅ χειροποιήσεις, εἰπάτωσαν.
 ἀλλὰ τὸτο μὲν δουδαναντων, κ' πλησίον ὑμᾶς τὰς
 πμωρίας ἀγαθολογούν, σῖψις ὅστις· εἰ γὰρ δ' ἡ κ' περ
 σοποιᾶν τὴν πόλιν ἐμύρται, μόνοις ἀν' ἑλμῶσαι καὶ
 τὸτο τοὺς ἀγαθολογούντας, ὧν τοῖς πολήμασι ἐν μόνοι C
 κακὸν λείπει περσοποιᾶ· ῥητὴ ὅμως, ἰπειδὴ πῖρ ἄ
 παξ παρὶς μ' τῷ ὅπλῳ, τὸ μὲν δικαγῶτατον ἀμύ
 ρειν τῇ μητροπόλει, κ' συνιξάρεν τοῖς τὰ δικας πῖρα
 καπαλύσαντας τυράνοις, οἱ παπίσαντες τοὺς νόμοις,
 ὅτι τοῖς αὐτῷ ξίφισι σῖπῶνται τὰς κείσεις· αἰδρας
 γοῦν ἀκαταπᾶτοις τ' ὅππῃ καὶ ἐκ μίσσης τ' ἀγορᾷ
 ἀρπάσαντες, δειμοῖς τε περσοποιᾶντο, κ' μηδ' φω
 τῶν, μηδ' ἱκῖσιαν ἀναχόμενοι, διέφθειραν, ἕξισι δ' ἡ
 ὑμῖν παρελθόν ἐῖσαν μὴ πολέμῳ νόμῳ, δεῖσασθαι τῷ
 τακμῖρα τῷ λερομύροις, οἰκοῖς ἡρημυμύροις τ' ἐκεί
 νων ἀρπαγῆς, ἑ γύναμα, κ' γῆρας τῷ ἀπτοφαμύροις,
 μιλανεμύροις, καὶ νῦν τὸν ὅ κ' ἀρῶν αἰὰ τὴν πό
 λιν ὅλῳ· ἐδὲς γὰρ ὅστις, ὅς ἐ γῆρας τῆς τῷ αἰο
 σίων κατὰ ἐρμῆς· οἷα ὅτι ἑστέτον ἑξώκειλαν δαπό
 ροις, ὥς τε μὴ μόνοις ἐκ τῆς χώρας, κ' τῷ ἑξώδῳ πό
 λει, ὅτι τὸ περσοποιᾶν, ἑ τὴν κεφαλῶν ὅλη τῷ ἔθνῳς
 μετῖνε· ῥητὴ τ' ἡσπικῶν τὸλμαν, ἀλλὰ κ' δαπὶ τ' πό
 λει· ὅτι τὸ ἱερεῖ· ὀρμηκῖσιον γῆν αὐτοῖς τὸτο, κ' κατὰ
 φυγῇ· ἱαμῖον τε τ' ἐφ' ἡμᾶς ὡς ῥα σκῶν γέροντι· ὁ ὅ
 ὑπὸ τ' οἰκουμῆς περσοποιᾶν ὡς ῥα, κ' τοῖς δαπὶ
 περσοποιᾶν γῆς ἀλλοφύλοις ἀκοῇ τῇ περσοποιᾶν, ὑπὸ τῷ
 ὡς ῥα γῆν τῶν ἐθῶν δ' ἡσπικῶν καταπατέται· νια
 νῖονται δ' ἐν τ' δαπὶ γῶν τῶν ἡδὴ, δ' ἡμῶν τε δ' ἡμῶν, F
 κ' πόλεις πόλεις συγχεῖν, κ' κατὰ τ' ἰδίῳι ἀλᾶ
 χῶν τὸ ἔθνος· ῥατὰ λῶν· αὐτὸ ὧν τὸ μὲν καλῶν, ἑ
 φρίπον ὡς ἑφῶν ὑμῖν, ἑξάρεν τῆς ἀλῆπῆς, καὶ
 ἑφ' αὐτῆς τ' ἀπάτης ἀμυμύροις, ὅτι συμμάχως ἑ
 τὸλμῶσαι καλῶν οὐδ' ὅτι πμωρὸς διδῖναι· εἰ ὅτι αἰδῖ
 δε τὰς τῷ τῶν ἐθῶν ὅππῃ, ἀλλὰ τοῖς παρὶς δ' ἡ
 μύροις τὰ ὅπλα, κ' παρελθόν ἐῖς τὴν πόλιν γῆρας
 συγχεῖν, ἀλᾶ λαβεῖν τὸ μῖσον συμμάχων τῇ κ' πολε
 μῶν ὅτομα, δικας αἰ γῆρας· καὶ τοῖς λογισαῖσι,
 πόσον κερδῆσῃον ἐφ' ὁμολογῶν, κ' τῇ καλῶν G
 κερδῶν παρ' ὑμῶν, οἱ τοῖς ἀκαταπᾶτοις μηδ' λόγῳ
 μῖα δόντες· λαμβανόντων δ' οὐδ' ταύτῳ ἐκ τῆς
 ὑμῶν ἀφίξῃς τὴν χάριν· εἰ δ' ὅτι σῖνα γῆρας
 κατὰ ἡμῶν, ἑτὶ κερδῶν δ' ἡ, τῶν ἐπὶ κατὰ
 πῖν ἑκατέρω, καὶ μῖπ τῶν ἡμῶν δ' ὅππῃ
 συμφορῆς, μῖπ τοῖς ὅππῃ τοῖς τῆς μητροπόλεις

quiserui fuerint prodicionis ministri. Cum
irer aliquis deprehensus est, rediens captus
est, literas nacti sunt? Quemadmodum au-
tem tantam civium multitudinem lateremus,
cum quibus omni hora veritatem? Paucis
autem, atque his inclusis, qui de templo ne
in civitatem quidem prodire possent, quo pa-
cto sunt cognita, quæ oculis extra civita-
tem fierent? An verò nunc cognouère, quan-
do aulorum pœnæ reddendæ sunt? donec au-
tem sine metu fuère, neminem nostrum pro-
ditorem suspicabantur? Sin ad populum cau-
sam referunt, publicum habuit nempe conci-
lium, nemo aberat concioni: idèoque mani-
festior ad vos nuncius fama citius properas-
set. Quid autem opus erat legatos mittere, cum
certa vobis esset de transactione sententia? Et
quis designatus sit dicant. Sed hæc quidem malè
periturosum, & instantes pœnas evitare cupien-
tium caulationes sunt. Quin etiam si civitatem
prodi in latis esset, id quoque ipsos qui nos cri-
minantur aulos opinor: quorum audaciæ v-
num malum videtur deesse proditio. Vos autem
oportet, quia semel cum armis adestis, primum
(id quod est iustissimum) iuvare metropolim,
& vnâ nobiscum tyrannos eximere, per quos
iudicia dissoluta sunt: qui calcatis legibus iu-
ra suis gladius permisère: denique nobiles vi-
ros non inculatos, ex medio raptos foro pri-
mùm vinculis cruciatunt: deinde non voce
neque prece eorum morati, neci tradiderunt.
Licet autem vobis non belli lege ingressis,
horum videre argumentum, quæ dixi, desola-
tas domos rapinis, coniuges in veste lugubri
& familias peremptorum, & per totam civita-
tem vlulatus & fletus. nullus enim non perfe-
cutionem expertus est impiorum. Qui ad hoc
infantiæ prorupere, vt latrocinalem audaciam
nò solù ex agris atque alienis ciuitatib. in hanc,
quæ & caput & facies gentis est, sed in fanum
etiam ex ciuitate transferrent. Denique hoc
sibi & ad excursus, & ad perfugium elegerunt,
isque fiscus illis est eorum quæ in nos compa-
rantur: & locus toti orbi terræ venerabilis, qui-
que ab vniuersis alienigenis, ab extremo limi-
te mundi venientibus, honoratur, per hæc quæ
apud nos nata sunt portenta conculcatur. E-
xultant autem rebus desperatis, populos com-
mitti populis, & ciuitatibus ciuitates, gen-
tisque in sua viscera delectum habere, cum
debueritis (vt dixi) quod factu esset optimum
ac deceret, nobiscum nocentes eximere: atque
hanc ipsam fallaciam vltum ire, quod auxilio
vos aduocare ausi sunt, quos metuere vindices
debuissent. Quod si eiusmodi hominum preces
reuerendas putatis, attamen licet vobis ar-
mis depositis, cognatorum habitu introire
ciuitatem: medioque inter hostes atque au-
xiliares suscepto nomine, de nostris discordiis
iudicare: quanquam reputare quid habebunt
commodi, cum de manifestis ac tantis cri-
minibus apud vos causam dicturi sunt, qui
hominibus non accusatis, ne verbum quidem
facere permisère. Ferant igitur hanc ex vestro
aduentu gratiam. Si verò neque nobiscum in-
dignari neque iudicare vultis, tertium restat, vt
relictis vtrisque partibus, nec nostris cladibus
insultetis, nec cum insidiatoribus metropoleo

ἰχυρὰ δοκῦντες, ὡς ἐδὲν ἱπαμυμόντας ἰάραν, ἠπόρην. Α-
πο, καὶ μεταίον πολλοὶ τῶν ἀφ' ἡν. ἡ ἁδὼς τῆ τέλειον
ἀποστάτους ὑποσφείν, εἰκα τῶν μεταμίλειαν ὡς
μῆτιν αὐτόδι φερτῇ τείχοις κηκῶς αὐλιζομένης.

Κεφάλαιον ιζ.

Δ Ιὰ ρθ' ἡ νυκτὸς, αἰμῆχατος ἐκρήνυται χειμῶν,
 αἵμοι τι βίαιοι σὺν ἐμβερεὶ λαβεστάτοις, καὶ
 σιωπῆς ἀσπαρὰ, βροταῖται φεικῶδες, καὶ μυκῆμα- B
 τα σπειρόμεναι τῇ γῆς ἑξάισα. πρὸ δὲ ληοὶ δι' ἡμῶν αὐ-
 θράπτων ὀλίθρων τὸ κατὰ σπῆμα, τ' ὅλων σιλικχυμῶν.
 καὶ ἔτι μικρῆς πρὸς αὐτὴν εἰκόσαι συμπύματος τὰ πρῶτα.
 μία ἢ τοῖς ἰδευμαίοις, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλει παρέστη δόξα.
 τοῖς μὲν, ὀρίζεσθαι τὸ θεῖον, ὅτι τῇ σρατῇ, ἔτι αὐτὴν ὀξυ-
 φυλῆν ἐπισηκόντας ὅπλα τῇ μηροπόλει. τοῖς δὲ πρὸς
 τὸ ἀναστῆναι, σιλικκῆναι χωρὶς ὡς ἀπὸ τῆς ἑξέως, ἔτι τοὺς
 ἰσθμῶν αὐτῇ σρατῇ. κακοὶ δὲ ἦσαν ἅρα τῶν πολλοτέρων
 σοχασαί, καὶ κατεμαρτύλοντο τῇ ἐχθρῶν, ἃ τοῖς ἰδοῖς C
 αὐτῇ ἐπὶ παθεῖν. οἱ μὲν δὲ ἰδευμαῖοι συσπράφιντες τοῖς
 σώμασιν, ἀλλήλοισι ἀντιθάλλεσθαι, ἔτι τὴν θυρίδα ἰσθμῶν
 κεφαλῆς συμφράξαντες, ἦσαν ἐκακοῦντο τοῖς ὑπὸ τοῖς.
 οἱ δὲ ζήλωται μᾶλλον τῷ κατὰ αὐτοὺς κίνδυνον, ἰσθμῶν
 ἐκείνων ἔβασαν, ζοῖτο, ἔτι σιλικκόντες ἰσθμῶν εἰς πᾶσι
 μηχανῶν αὐτοῖς αἰμῆχας ὀπποῖσαι. τοῖς μὲν ἔτι θερ-
 μοτέροις, ἰδοῖς καὶ τῇ ὅπλῳ βιάζεσθαι τὴν ὡς ἀπὸ
 λάστοντας. ἰσθμῶν δὲ ἐπὶ αὐτοῖς εἰς μέσσην πρὸς πόλιν, D
 αἰσπράφιν αὐτοῖς ἐπὶ συμμάχοις τὰς πόλιν. τοῖς τε
 ρθ' οὐλάκας εἰξεν πρὸς τὸ ἀδύκτον αὐτῇ τιταραγ-
 μόνης ἄλλως τε, ἔτι τὴν πλείονας αὐτῇ ὄντας αὐτοῖς,
 καὶ πολέμων ἀπείρους. καὶ τῇ καὶ τῷ πόλιν δυσωπία-
 κτον ἰσθμῶν τὸ πλῆθος κατελημμένον ὑπὸ τῷ χει-
 μῶντος εἰς τὰς οἰκίας. εἰ δὲ καὶ πρὸς ἡμέτερον κίνδυνον, πρὸς
 αὐτοῖς πᾶσι ὅτι σὺν παθεῖν, ἢ πρὸς εἰς τὸν ἰσθμῶν
 πλῆθος δι' αὐτοῖς αἰσπράφιν ὑπολλυμένοι. οἱ δὲ σιωπῶ-
 ντες βιάζεσθαι μὲν ἀπὸ γίνωσκον, ὁρῶντες ἡ μόνον τὸ ἰσθμῶν E
 τῇ φρεσὶ πλῆθυσαν, ἀλλὰ καὶ τὸ τὴν πόλιν τεῖχος
 ὡς τὴν ἰδευμαῖος ὀπποῖς φυλασσόμενοι, ὡν τὸ τε
 πᾶσι καὶ τὸ ἀναστῆναι, καὶ καὶ πᾶσι ὡς ὅτι ὀπ-
 σκίπτεσθαι τὰς φυλακὰς. ὁ δὲ τῶν μὲν ἄλλας νύξιν, ὡς
 εἶχιν, αἰεῖται ἢ κατὰ ἐκείνους ὅτι καὶ τῷ ἀνείκε ῥαθυ-
 μίαν, ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸς ἐκείνους ὁπποῖς, καὶ τὸ πλῆθος
 τῇ φυλάκῃ, σρατῇ τῶν τῶν εἰμῶν τῶν τῶν. καὶ δι' F
 τῆς νυκτὸς πρὸς κοπῆς, καὶ τῷ χειμῶντος ἐπακμάζον-
 τος, κοιμῶνται μὲν τὴν ὅτι τῇ σοῦ πρὸς τῶν. τοῖς ζήλω-
 τῶν δὲ, ὀπποῖς ἐμβάλλει τῇ ἰσθμῶν αἰσπράφιν πρὸς τῶν,
 ἐπὶ μὲν τὴν μοχλοὺς τῇ πυλῶν. σιωπῶντες δὲ αὐτοῖς
 πρὸς τὸ μὴ κατακουθῆναι τὸ φόβον, ὅτι τῇ ἀνίμων
 ἦχος, καὶ τῇ βροτῇ ἐπὶ ἄλλῃ. ὡς ἀπὸ τῶν τῶν δὲ
 τῇ ἰσθμῶν πρὸς τὸ τεῖχος, ἔτι τοῖς πρὸς
 χροῖοι, τῷ καὶ τὴν ἰδευμαῖος ἀσπράφιν πρὸς πόλιν.
 τοῖς δὲ, τὸ μὲν πρὸς τὸν ἰσθμῶν πρὸς τῶν, τοῖς πρὸς τὸν
 ἀναστῆναι ὀπποῖς οἰκῶν, καὶ πᾶσι ὅτι τῇ ξίφους
 ἔτι τῷ διξίαν, ὡς αἰμῶντος. ταχέως δὲ γινω-
 ρισάντες τοῖς ἡκούσας ἰσθμῶν. εἰ μὲν σὺν ἰσθμῶν
 τὸ ὅτι τῷ πόλιν, οὐδὲν αὐτὸς ἐκάλυπτεν ὑπολλυμένοι
 τὸν δῆμον αὐτῶν εἶναι, ὡς εἶχον ὀρῶν. σὺν δὲ πρὸς
 διδοῖς πολλὰ καὶ τῇ εἰς διξίαν, μὴ πρὸς εἰς δι ο
 λειπόμεναι ὀπποῖς τὸ κίνδυνον. τῇ μὲν ρθ' πρὸς τῶν

lotarum vires esse firmas crediderant, & crudel-
centium, postquam nihil eos sibi auxiliari pos-
se viderent, ut iam venisse pœniteret. Pudor au-
tem nulla re penitus gesta redeundi, pœnitudi-
nē superabat. Itaque ibidem prope mutum te-
merē tabernaculis positus, manendum esse sta-
tuere. Infinita verò hyems nocte illa venit, ven-
tūq; violenti cū imbris orti sunt, & crebra ful-
gura, horrendāque tonitrua, cōcussa que ter-
re vasti mugitus: ceterūque erat apud omnes,
hominum exitio munditatum esse turbatum
neq; paruum quid rerum hæc signa portende-
re. Vna verò Idumæis & oppidanis erat opinio
illis quidem irasci Deum militiæ causa, ex sti-
mantibus neque se posse evadere, si aduersus
metropolim arma mouissent: Anano autem e-
iūque locis, etiam sine prælio vicisse, Deū-
que pro se bellum administrare credentibus.
Sed profectò falsi erant interpretes futurorum,
& quæ sui palluri essent, contra hostes fore di-
uinabā. Verū Idumæi quidē cateruatim densis
corporibus inuicem sese fouebā, securi que
cōtextis protecti capita, minus pluma lædebā-
tur: Zelotæ autem magis illorum quam suo
periculo cruciabantur: collectique delibera-
bant, si quam reperire subsidij machinam illis
possent. Horum autē ardētioribus videbatur, vi
armorum custodes inuadere: atque in ciuitatē
imperu facto palam portas auxiliatoribus ape-
rire. nā & custodes ex improbit, & quod plu-
res inermes ac buli expertes essent, facili tur-
batur iri, & multitudinem ciuium difficulter
colligi posse: quoniam domi quisque propter
hyemem contineretur, quin et si periculum ali-
quod interueniret, quiduis subire satius quam
negligere: tot copias sui cauta turpiter pericu-
ras: at qui prudentiores erant, vim adhuc beri dis-
suadebant, non enim sui tantum causā custodes
ampliari, sed etiam ciuitatis murū videbāt prò-
pter Idumæos diligentius custodiri: & vbiq;
adesse Ananum, omnibūq; horis inuisere cus-
todias existimabant. sed hoc aliis noctibus ita
habuerat, illa verò, non sua delidia requieuerat,
sed ut & ipse & custodum manus, raro duce in-
terirent. Namq; iam nocte prouecta, & gliscen-
te hyeme, custodes in porticu dispositos oppri-
mit somnus. At Zelotis cōsiliū subit, ut ferris
tēplo sacratis portarū vectes secarēt. affuit autē
illis, ne exaudiretur crepitus, ventorū sonus, &
crebra tonitrua: farōque egressi, ad murū clan-
culo veniunt: ferratāque portam, quæ versus
Idumæos erat, aperiuē. Illi autem primū Ana-
num conari aliquid suspicati, unusquisq; dex-
tram ad gladiū, quasi repugnaturi applicāt ma-
turē: deinde his, qui ad se venerant agnitis, in-
troibant. Qui quidem, si tūc manus vertere in
ciuitatem voluissent, nihil obstabat quomī-
nus totus populus interiret: tanta ira fereban-
tur. verū Zelotas primò eximere custodia festi-
nabant, illis quoq; multum precantibus, qui
eos receperant ne despicerent malis obfessos,
quorum gratia venerant, neque his acerbis
periculum importarent. capris enim custodi-
bus faciliorem illis in ciuitatem impetum fore

sed si semel eos concitassent, iam illos contineri non posse, quin si tenerint congregentur, & per ascensus nitentibus se opponant. Idem igitur Idumæis visum est: iamque in templum per civitatem subibant, cum suspensi Zelotæ aduentum eorum præstolarentur. Denique his ingressis, etiam ipsi confidenter ex interiori fan- no progressi sunt, mixtisque Idumæis in custo- des irruerunt. Cæcis autem nonnullis, quos somnus oppresserat, omnis multitudo ad cla- morem vigilantium suscitata est, raprisque ar- mis ad repugnandum non sine stupore prope- rabant. Ac primum quidem Zelotas solos co- nari aliquid suspicantes, quasi eos superaturi numero confidebant: ubi verò foris alios cir- cunfundi viderent, Idumæos irrumpisse sensere. Et maior quidem pars eorum, armis pariter animisque depositis in questibus erant. pau- ci verò iuvenum fortiter communiti, occur- rendo Idumæis, aliquandiu segniores multi- tudinem protegebant: alij cladem civitatis habitatoribus nunciabant. Illorum autem auxilio venire nullus audebat, cognito Idumæos irrumpisse: sed ipsi quoque irrita vocife- rantes, cum fletibus respondebant: plurimif- que mulierum ululatus suscitabatur, si quan- do custodum quisquam in periculum aliquod incidisset. Quin & Zelotæ Idumæorum clamo- rem geminabant, magi que horribiles tem- pestas faciebat omnium voces. Nemini autem Idumæi pepercere, quod natura crudelissimi ad cædes erant, & hyeme graviter afficieban- tur, proptereaque his qui se excluderant, ut ini- micis utebantur, tam supplicantibus quam re- pugnantibus infensi. Multos enim cognatio- nem referentes, utque commune sanum reue- rentur orantes, gladiis transfigebant. Nul- lus autem fugiendi locus, neque spes salutis erat. Compulsi autem circa se, magis quam vi oppressi laniabantur, cum recedendi spatium non daretur, nec interfectores a cædibus tem- perarent. Incerti autem quid agerent, in civita- tem se præcipitabant: miseri (ut mihi videtur) eo quod fugiebant crudelius subeuntes exitium, donec templum exterius sanguine re- dundavit. Octo autem millia & quingentos mortuos dies inuenit. Nec tamen his Idumæo- rum ita satiata est: sed versis in civitatem ma- nibus, omnes domos diripiebant: quemque fortuito inuenissent, morti dabant. Et cæteræ quidem multitudinis cædem superuacuum esse ducebant: pontifices autem peruestigabant: & in illos plerique ferebantur, statimque com- prehenso obtruncabant: stantemque super eo- rum cadauera, nunc Anano populi beneuolen- tiam, nunc Iesu quæ de muro dixerat, expro- brabant. Ad hoc autem impietatis progressi sunt, ut etiam insepultos eos abiecerint: cum præsertim Iudæis tanta sepulturæ cura sit, ut etiam iudicio cruci suffixos, ad occasum solis deponant atque sepeliant. Et quidem non erra- uerim, si Anani mortem dixero excidij civita- tis fuisse principium, & ex illo die muros euer- sos, tēmq; publicam Iudæorum perisse, quo pontificem rectorēque salutis suæ iugulatum in media civitate viderunt. Erat autem & aliās

Α εἰ ἡ ἀπαξ ταύτην περικινήσειαν, ἔτι αὖ ἐπὶ ἐκείνων κρατῆσαι, πρὸς γὰρ τὸ ἀδύνατον συντάξασθαι αὐτοῖς, καὶ τὰς ἀνόδους διαφράξαι. συνεδράκει τὰ ταῦτα τοῖς ἰδουμαίοις, ὃ δὲ τὸ πόλιος ἀνίστασθαι πρὸς τὸ ἱερὸν, μετὰ τοῖς τοῖς ἐκκλησιασταῖς τὴν ἀφίξιν αὐτῶν ἐκαραδύνει. καὶ παριόντων εἶσε. ὁ αὐτοὶ πρὸς τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἱερῶν. μνηστῆρες ἢ τοῖς ἰδουμαίοις πρὸς τὸν ἱερὸν τὰς φυλακὰς. καὶ πάλιν μὲν τῶν περικινουμένων ἀπίσφα- ξαν κοιμηθῆναι. πρὸς ἡ τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν βολῶν, διαίτησιν πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ μετὰ ἐκκλησιαστικῶν ἀρπάζον- τες τὰ ὄπλα, πρὸς τὴν ἀμυνάσασθαι. ἔως μὲν ἔτι μόνου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιχειρεῖν ὑπελάμβανον ἐξαρ- ροῦν, ὡς τὸ πλῆθος πρὸς τοῖς ἰδουμαίοις. καὶ πάλιν ἡ ἐξ ἑαυτῶν ἐπιχειροῦν ἄλλοις, ἡ δὲ οὐκ εἰς τὸν ἱερὸν ἰδου- μαίων. καὶ τὸ μὲν πλῆθος αὐτῶν ἄμα τὰς ψυχὰς κατέ- βαλλε τὰ ὄπλα, καὶ πρὸς οἰμωγαῖς ἔει. φραγμένους ἢ ὀλίγοι τῶν ἱερῶν. ἡμεῖς ἰδὲ τοῖς ἰδουμαίοις, καὶ μὴ πολλὰ τὴν ἀρτίαν πλῆθος ἔσπεπον. οἱ δὲ κραυγῇ διασημαίνοντες τοῖς καὶ τὸ πόλιν τὰς συμφορὰς. καὶ πάλιν ἀμυνάσασθαι μὲν ἐδίδου ἰσχυρῶς ὡς ἔμελλον εἰ- σπεπνικώτας τοῖς ἰδουμαίοις. ἄρην ἡ ἀντιβῶν καὶ ἀν- τιστάμενος, καὶ πολλὰς γυναῖκας κακῶς ἐκείρετο, ἐκινδυνεύοντες ἑκάστοις τῶν φυλάκων. οἱ δὲ ἐκκλησιαστικοῖς ἰδουμαίοις συνεπληράζον, καὶ τὴν ἐκ πάντων βολῶν, ὁ χειμῶν ἰσχυρῶς φοβερότερον. ἐφείδοντο τὸ ἱερὸν ἰ- δουμαίοις, φύσει τὸ ἀνίστασθαι φοβερότερον, καὶ τὸ χει- μῶν κακῶς ἐκείρετο, καὶ τὸ ἀνίστασθαι τὸν ἱερὸν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, ὡς ὁμοῖοι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καὶ τοῖς ἀμυνομέ- νοις. καὶ πολλοὶ τὴν τὴν συγγένειαν ἀναμνησκόμενοι, καὶ διόλου τὸ κοινὸν ἱερὸν λαβεῖν αἰδῶν, διήλυνον τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς. καὶ τὸν ἱερὸν μὲν ἐδίδου τόπος, ἐδὲ στυγρίας ἐλπίς, συναθρομένοις ἢ πρὸς ἀλλήλους, κατεκρίνοντο, καὶ τὸ πλῆθος ἐκβιάζοντες, ὡς ἐκ τῆς ἐκχωρήσεως τό- πος, ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ ὡς ἀμυνόμενοι κα- τεκρίνοντο ἑαυτοῖς εἰς τὴν πόλιν, οἱ αὐτοὶ ἔμελλον ἡ δὲ οὐκ εἰς τὸν ἱερὸν ὀλίγον, τὸν αὐτὸν ἱερὸν ὑπομένον- τες. ἐπὶ τὴν πόλιν ἢ τὸ ἐκκλινεῖν πᾶν, αἶμα, καὶ π- κερὶ οὐκ ἐκκλησιαστικοῖς καὶ πεντακοσίοις ἡμέρας κατελάμ- βανεν.

Κεφάλαιον ιη.

Οὗτοι ἐκείνην τὴν πόλιν οἱ θυμοὶ τῶν ἰδου- μαίων, ἀλλ' ὅτι τὸ πόλιν ἔραπόμοιοι, πᾶσαν μὲ οἰκίαν διήρπαζον, ἔκτενον ἢ τὸ πρὸς τὴν πόλιν, καὶ τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος αὐτοῖς, ἔδιδου ὡς ἀνάλωμα, τὸς δὲ ἀρχιερεῖς ἀνίστασθαι, καὶ κατὰ ἐκείνην τὴν πόλιν πλεί- στοις ἢ ποσὶ, τὰς καὶ ἄλλοις διαφθείροντο, ὁ δὲ τοῖς περὶ τοῖς ἀνίστασθαι, τὸν μὲν αἶμα, καὶ πρὸς τὸν δὴ μὲν ὀνομασθεῖς, τὸν δὲ ἰσχυρῶς τῶν πόλεως λόγων ἐπίσταντο. πρὸς τὸν ἱερὸν ἢ εἰς τὸν ἱερὸν ἀνίστασθαι, ὡς π- καὶ ἀπὸ τοῦ ἱερῶν, καὶ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἰουδαίαν πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ ἱερῶν ποιουμένους, ὡς ὁ τὸς ἐκ κα- ταδίκης ἀνασταυρωμένους πρὸς τὸν ἱερὸν ἡλίου κατε- λείναι καὶ θάπτειν. καὶ αὐτὸν ἀμαρτίαν δὲ ἐπὶ τὴν πόλιν ἀρξάσθαι τὴν πόλιν τὸν ἀνάνου θάνατον, καὶ ἀπὸ ἐκεί- νης τῆς ἡμέρας ἀνατραπῶν τὸν πόλιν, ὁ δὲ πρὸς τὴν πόλιν τὰς ἀπὸ τοῦ ἱερῶν, ἐν ἡ τὸν ἀρχιερεῖα σιμὸν

καὶ ἡμεῖς τὸ ἱερὸν στυγρίας αὐτῶν ὅτι μείσης τῆς πόλεως εἶδον ἀπισταμένους. καὶ γὰρ δὴ τότε ἄλλα,

[illegible]

Καθ' ἕλπεσιν ἔσται.

[illegible]

A domum recedere: malorumque societatem vi-
tando cuncta diuerſe fugere, quorum non
ſponte, ſed decepti partiſſime exiſtunt. Per-
ſuſum eſt Iſidoro. Et primū eos, qui erant
in cellulis ſolui, et propē ad quod multa po-
pularium, illaſque reſecta cautiore ſtatione
veniunt, de quo paulo poſt eorum mora-
bus: deinde domum ex iſta ſolapſum abie-
re. Euenit autem eorum diſcretum virūque pa-
rius inopinatum videri, nam & populus ne-
ceſſus penitentiſſus, paululum fiducia trecaſus
et velut inimicis leuatus: & Zelotum creuit
inſolentia, quā non anxius cauereſcit,
ſed iſeſt liberati, quorum pudore ac reuer-
entia criminibus temperant. Denique nū-
lla iam erat facinorū mora neque cunctatio:
ſed ſolūtanis quidem conſiliis in rebus ſingulis
vhebantur: quæ verō placuſſime, ipſa cogi-
tatione citius peragebant. Maxime autem in
vitoſa arde quod indigne caſibus ſueuicant
cū inuicem abſolubant abumeret metu
victumam vniūque cautionem putant, nullum
optatum ſuſpetere. Itaque oculus eſt cum
multis aliis Goriō, dignitate timul & genere
præſtans, & poſſe populum gaudens, plenū
quæ ſpiritu, libertatis amator: et quibus
aliis Iudeorum, quem tamen libertas præ-
ter alias virtutes perdidit. Sed ne Perati qui-
dem Niger eorum manus elingat, bellis cum
Romanis gelis vir ſtenuis comprobatus: qui
etiā ſiſe vociferans, & cicatriceſ offenden-
ſes, per medium ciuitatem trahebatur. Ductus
vero extra portam, deſperata iam ſalute, ne ſepul-
tura careret ſupplicabat. Illi autem prius inter-
marati, quod hominem eſt quem deſiderabat
conceſſi non eſſent, mox etiam morem in-
tulere. Qui tamen cum occiderent Romanos
eiſ virtutes imprecatus eſt: famęque præter
bellum ac peſtilentiam, & ad hæc omnia ipſo-
rum mutas manus: eaque vniuerſa confirmauit
apud impioſ Deos, & quod iuſtiſſimum eſſet
eſt eſt, et vti audaciam ſuam quam primū
experirentur inter ſe diſſidentes. Niger qui-
dem oculus, quem habebant de oppreſſione
ſui metu eos leuati. Pars autem plebis nulla
erat, cui non ad interitum excoꝑerant occiſio.
Namque alii quid iam dūm aliis ciuibus
reſiſtente, interficēbantur: qui verō nihil of-
fenderant, pacis tempore fubitas cauſas exci-
pabant. Et qui omnino liberę non erant, diſſent,
pro contemptioſis: qui verō obſequentes,
pro indiſcretiſſimis habebantur: vniūque maxi-
morum criminum & mediocriſſima poena,
erat. neque euasē periculum, niſi aut ignobili-
tate, aut fortuna perſuſum.

Romani autem omnes ad ciuitatem animos intendebant, hostium diffensionem lucrum sibi esse confentes: et Vespasianum, penes quem summa rei potestas erat, incitabant, diuinae providentiae dicentes auxilium in sciet hostes esse conuersos: verumtamen velox esse momentum, et luduos citò in concordium redituros, aut intestinis malis defesos, aut reuulsos in penititudinem. Ad quos Vespasianus ait: Plurimum eos quid fieri conueniat ignorare: tanquàm in theatro capientes quantum armis ac manibus possent ostentare potius cum periculo: quam secum quid esset vile reputare.

Cap. II.
De intestina
discordia
Hierodoly-
aeorum.

φανον δαίμονας. κατεπατέτο μὲν παρ' αὐτοῖς θισ-
μάς· αἰθρώπων· ἐγέλαιτο δὲ τὰ θεῖα, καὶ τὰς τ' εὐσεβητῶν
θεσμοῖς, ὡς περ ἀγρυπτικὰς λογοποιίας ἐχλάδαζον.
πολλὰ δ' ἔπειθ' ἀρετῆς, καὶ κακίας περιδείκνυσαν, ἀ-
εὶ βαρύντες οἱ ζήλωται, καὶ τ' αὖτ' ἡ παρ' ἰδοῦς εὐσεβη-
τίας τέλους ἤξιωσαν. ὡς δὲ δὴ τις παλαιὸς λόγος ἀν-
δρῶν, ἐνθα τότε τὸ πῶλον ἀλώσεσθαι, καὶ καταφλέγειν σέσθαι
τὰ ἄγρια νόμῳ πολέμου, σάσις ἐστὶ κατασκήνη, καὶ χεῖρες
οἰκείας περιμαίωσι τὸ τῷ θεῷ τέμνος, οἷς ἐκ ἀπιστή-
σωντος οἱ ζήλωται δακρόνους ἑαυτοῖς ἐπέδωσαν.

Κεφαλ. κγ.

Η δὲ ἰωάννη τυραννίδι, τὸ πρὸς τὰς ὁμοίους ἰ-
σοπύμνους ἰδοῦν, καὶ παρ' ὁλίγους περιποιήσας
τὸ πονηροῦσαν, ἀφελὺς ἐστὶ συντάγματός. αἰεὶ δὲ τοῖς
μὲν τ' ἄλλων δόξασιν ἀπειθῶν, τὰ δὲ αὐτῶν περιποιήσας
διαποικνύσας, δῆλος ὡς μοναρχίας ἐπιποιήσας.
εἰκοὶ δ' αὐτῶν, πέντε μὲν δίδει, πέντε δὲ κατ' ὄνομα. διπλὸς
γὰρ ὡς ἀπᾶν ἐκ δόλῳ περιποιήσας. πολλοὶ δὲ πρὸς
ἀσφαλείας ἡγήμενοι τ' αὐτῶν, τὰς ἀπίστας ἡδὲ τ' ὁλ-
μωμένων, ἐφ' ἑνᾷ, καὶ μηδ' ἄλλῃ ἀφ' ἑνὸς. τὸ γὰρ μὲν
δραστήριον αὐτῶν κατὰ τὴν χεῖρα, καὶ τὴν γνώμην, δακρό-
νους εἶχεν ἐκ ὁλίγους. πολλὰ δὲ μοῖρα τ' ἀπικραδισμῶν
ἀπελείπειτο, παρ' οἷς ἴσχυς μὲν καὶ φθόνος, δεινὸν ἡνέμε-
νον ὥστε τὰ χαλὰ πρὸς ἰσοπύμνους. τὸ πλεονὲς δὲ ὁλμωδίας
τὴν μοναρχίας ἀπείκειν. ἔπειθ' ὡς καταλύσας ῥαδίως
ἡλπιζον αὐτὸν ἀπαξ κρατῆσαντα, καὶ κατ' ἑαυτῶν περὶ
φασιν ἔξεν, τὸ δὲ ἀρχὴν αὐτῶν περὶ εἶναι. περιποιήσας τὸ
λεμνὸν ἑκάστος ὅτι ἐν παθεῖν, ἢ δακρόνους ἐκείνους ἐν
αἰδραπὸς μούρα ὡς ἀπολείπει. διαρεῖ δὲ ἡν ἐκείνους
ἐκ τῶν, τοῖς ἐκείνους εἰσὶν ἰωάννης ἀπικραδισμῶν.
ἀλλὰ τὰ μὲν πρὸς ἀλλήλους αὐτοῖς δὲ φυλακῆς ὡς, καὶ
ἐκείνους ἢ μικρὸν εἴποτε διηκροβολίζοντο τοῖς ὁπλοῖς. ἡν-
εἶς δὲ καὶ τὴν δῆμῳ, καὶ πόλει πλείονα λείαν ἀνὰ ζούσιν
ἀπικραδισμῶν. ἐπεὶ δὲ ἡ πόλις ἐστὶ τοῖς μαρτίαις κα-
κοῖς ἡν ἐκείνους, πόλεμος καὶ τυραννίδι, καὶ σάσις, κατὰ
σύνκρισιν μετεωρῶν ὡς τοῖς δημοκρατοῖς ὁ πόλεμος.
ἀμείλει δὲ διδρασκόντες ἐκ τῶν οἰκείων, ἐφ' ὅσον πρὸς
τοῖς ἀλλοξίοις, καὶ ὡς ῥωμαίοις ἢς ἀπᾶν εἰσιν ἐν
τοῖς ἰδοῖς σωτηρίας, ἤξιωτο. τίταρτοι δὲ ἡδὲ κακὸν
ἐκείνους πρὸς τὸ τῷ εἶναι καταλύσας.

Κεφάλαιον κδ.

Φύριον ἦν ἐκ πόρρω ἱεροσολύμων, καρτερὰτατος
ὑπὸ τ' ἀρχαίων βασιλείων εἰς τὴν ὑπὲρθεσιν κτή-
σεως ἐν πολέμῳ ῥοπαῖς, καὶ σωματικῶν ἀσφαλείαν κατε-
σκύδασμένον, ὃ ἐκαλεῖτο μαρσάδα. τὸ πρὸς κατὰ φλη-
φότης οἱ περιποιήσας ὁμοῖοι σιγῶν. δίδει γὰρ αἰετῶν
λογοτὸν τὸ πλείονος ἀρπαγῆς. ὡς δὲ ῥωμαίων στρατῶν ἡ-
ρεμῶσαν, σάσις δὲ περὶ ἰδοῖς ἰδοῖς ἐκ ἐκείνους
μοῖς ἰδοῖς ἐκείνους ἐκείνους, ἀπικραδισμῶν ἡπῶν-
το ὁλμωδίας. καὶ τὴν ἰσοπύμνους ὡς ἀζύμων, ὡς ἄρ-
ιστοι σωτηρίας ἐκείνους τὸ ὑπὲρ ἀρπαγῆς δακρόνους,
αἰετῶν εἰς τὴν πᾶν γλῶσσαν, κατὰ φληφότην,
τοῖς ἐκείνους ὄντας δακρόνους. καὶ πολίτην πᾶν
κατὰ φληφότην κατὰ φληφότην ἐκείνους, ἐκ τὸ μὲν ἀμύ-
νους διδρασκόντες πρὸς ὁπλῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ σωτηρίας,
φθόνους ἐκείνους, καὶ τῆς πόλεως ἐκείνους.
περὶ, qui sibi erant oppositi, municipium quoddam Engaddi inuasere: vbi pugna quidem ludæos an-
te præuentos atque dispersos, quam arma caperent, siue concurrerent, ciuitate populere.

tissimos demonstrabant. Omne quidem ab il-
lis ius hominum calcabatur, ridebatur etiam
diuinitas, prophetarumque responsis tanquam
vulgaribus fabulis illudebant. Cum verò mul-
ta contemplerent de virtute ac vitis statuta
maiorum, etiam quæ de patria olim prædicta
fuerant, vera esse exitu probauere. Vetus enim
quidam sermo ferebatur, tunc demum ciuita-
tem captum iri, sancta quoque flammis exu-
renda esse lege belli, cum seditio fuisset exorta,
farumque Dei propriæ manus antè violassent.
Quibus Zelotæ, nihil de eorum fide dubitan-
tes, ministros se præbuerunt.

Α T Ioannes iam dudum tyrannidem affe-
ctans, parem cum similibus honorem
habere dedecus existimabat: paulatimque sibi
nequiores adiungens, ab eorum affectione se-
parabatur. Semper autem aliorum decretis non
obediendo, suamque iubendo imperiosius, quod
solus dominari cuperet non latebat, eique so-
ciabantur nonnulli metu, alij gratia (mirus e-
nim erat oratione atque fallacia persuadere
quæ vellet) multi verò propterea quod sibi tu-
tum esse ducebant, priorum delictorum cau-
sas vni potius ascribi quàm omnibus. Ad hæc
quia manu strenuus erat, & bonus consilio, sa-
tellites non paucos habebat, et si magna pars
eum contrariæ factionis reliquerat, apud quos
etiam liuor non nihil valebat, graue putan-
tes, vt paulò antè pari succumberent. Plus au-
tem metus eos, ne sub vnius potestate viue-
rent, exagitabat. nec enim facile sperabant
eum, si semel obtinuisset, deiici posse: occa-
sionemque in se habiturum timebant, quod
in principio restitissent. Proinde quisque bel-
lo potius quiduis pati decreuerat, quàm spon-
te seruiens mancipij loco perire. Hinc igitur
seditio diuiditur, & Ioannes in contraria dis-
sentientibus parte regnabat. Sed inter ipsos
quidem munita omnia erant custodibus: ni-
hilque aut parum agebatur, si quando armis
prælium lacebant. in populum verò vel
maximè contentionem susceperunt, & quis
maiores prædam caperet, vtrinque certabant.
Cum tamen ciuitas trium malorum ingen-
tium tempestate laboraret, hoc est belli, domi-
nationis, itemque seditionis, eorum compara-
tione bellum popularibus mediocrius videba-
tur. denique relictis sedibus patriis ad alieni-
genas profugiebant, & Romanorum bene-
ficio salutem, quam inter suos desperaue-
rant, assequebantur. Quartum verò præterea
malum commotum est gentis exitio. Haud
procul ab Hierosolymis castellum erat vali-
dissimum, reponendis opibus ad munimenta
belli, tutandisque corporibus ab antiquis re-
gibus ædificatum, quod Massada dicebatur: id
occupauerant, qui vocantur sicarij, quod à ra-
pinis amplioribus timore continebantur. Hi
cum Romanorum exercitum otiosum esse vi-
derent, apud Hierosolymam verò ludæos do-
minatione atque discordia secessisse, maiora fa-
cinora aggrediuntur. Die festo azymorum (qui
apud Hebræos ad memoriam salutis, qua ex Æ-
gyptiorum seruitio liberati, in terram patriam
deuenerunt, solenniter celebratur) nocte dece-
perunt, qui sibi erant oppositi, municipium quoddam Engaddi inuasere: vbi pugna quidem ludæos an-
te præuentos atque dispersos, quam arma caperent, siue concurrerent, ciuitate populere.

CAPITULUM
De Gadare-
sibus deditione
& strage.

[illegible]

ipse cum cæteris militum copiis Cæsaream re-
greditur. At fugitivi postquam equites re-
pente à tergo ineqüentes vidēre, priusquam
in manus venirent, in vicum quandam, cui
nomen est Berthenabro, se receperunt, ubi reper-
ta nō paucorum iuuenum multitudine, hisque
partim volentibus, partim vi armatis, temerē
contra Placidum cuiusque milites profiliunt. Illi
autem primo quidem impetu paululum recel-
serunt, ea simul arte, ut eos à muro longius pro-
vocarent: deinde loco opportuno circumdatos,
telis agentes eminus sauciabant. Itaque fu-
gientes quidem ab equitibus præveniebantur
Iudæi: qui verò manus conseruissent, à
peditibus trucidabantur, nihil plus audaciæ
demonstrantes. condentos enim aggredien-
do Romanos, armis non secus ac muro
septos, ipsi quidem telis aditum non inuenie-
bant, neque sufficiebant aciem rumpere: il-
lorum autem transigebantur telis, & imma-
nissimis feris similes iuebant vitro in ferrum,
& sternebantur, alij gladiis ora percussi, alij
ab equitibus dissipati: quoniam cura erat
Placido, cursum eorum a vico interclude-
re: assidueque prætercurrens ea parte, ceden-
tēque reflectens, vna etiam libratis sagittarum
ictibus utebatur: hisque proximos interficie-
bat. metu verò longè fugientes auerte-
bat, donec elapsi qui fortiores erant ad murum effu-
gēre. Eius autem custodes quid agerent ne-
ciebant. Nec enim excludi Gadarentes suo-
rum causa patiebantur: & si eos recepissent, v-
na cum his se perituros videbant, quod etiam
contigit. Illis enim compulsis ad murum, penē
his Romanorum equites irrupēre. Portis au-
tem antè præclusis, admoto milite Placidus
ad vesperam usque acerrimè oppugnato muro
patiter ac vico potitus est: ibique tunc vul-
gus quidem iners occidebatur, fortiores ve-
rò fugam petebant. domus verò à militibus
diripiebantur, & vicus igni traditus est. Qui
verò inde euaserant, tam secum illam regio-
nem ad fugam incitarunt: & extollendo pro-
prias calamitates in maius, totūque Roma-
norum exercitum aduentare dicendo, metu
omnes undique commouerunt. plurimo au-
tem numero aucti, in Hierichunta secesse-
runt. hæc enim etiam tunc eorum spem salu-
tis fouebat, quòd esset valida & populosa. Pla-
cidus verò equitibus rebūque an prosperè ge-
stis fretus eos insequabatur: & usque ad Ior-
danem quidem semper quos occupabat, mor-
ti dabat. omnem verò ad fluuen coactam
multitudinem, fluminis impetu prohibitam,
quòd auctum imbris vadum transire non
poterant, aperto prælio aggreditur. Itaque
necessitas eos ad pugnam compulit, quòd fu-
ga locum non haberent: præterique ad ripæ
longitudinem, tela equitum & incursum exci-
piebant, à quibus multi percussi, in fluuium
cecidērunt. nam qui manibus eorum cæsi sunt,
tredecim millia fuerunt. alij cum vim sustine-
re non possent, in Iordanem sponte desilie-
runt. erat autem numerus infinitus. & præter-
ea capta sunt circiter duo millia virorum ac
ducē: cum præda maxima ouium & asinorum,
itemque camelorum & boum. Iudæis quidē hoc
vulnus inflictum quamuis par superioribus,

[illegible]

A rotus autem asper est, & quòd nihil gignat, non habitat. Huic obiacet citra Iordanem mons alius, incipiens à Iuliane ac Septentrionali regione, prolixius autem in meridiem vsque ad Baera, quæ Perram distemnat Arabiæ ciuitatem. In hoc est etiam Ferreus mons appellatus, ad Moabitidem vsque longus. Inter duos autem montes regio quæ Magnus campus vocatur, à Gennabara vico ad lacum Asphaltidem vsque patens, habet ducentorum & triginta stadiorum longitudinem, latitudinem verò centum & viginti, mediùsque ab Iordane diuiditur. Sunt autem illic duo lacus, Asphaltites & Tiberienfis natura contrarij. namque alter salus ac sterilis est, Tiberienfis vulgo dulcis & fecundus. ætatisque tempore illa planicies ardore solis incenditur, & vitiolo opprimitur aëris tractu; omnibus circum aridis præter Iordanem. vnde euenit, vt palmæ quæ in ripis sunt magis floreant, & fertiliotes sint: minus autem quæ longè remotæ sunt. Ad ipsam verò Hiericho largissimus fons est, rigidisque aruis vberrimus, iuxta veterem scaturiens ciuitatem: quam Iesus Naue filius, Hebræorum ductor, primâ in Chananæorum terra bello possederat. Hunc fontem aliquando ferunt non solum terræ atque lignorum fructus, sed etiam formatum partum obtundere solitum, cunctaq; pariter morbo ac peste corrumpere. Postea verò mansueuisse, contriâque saluberrimum ac feracissimum esse factum ab Helisæo propheta: qui Helix notus fuerat atque successerat. Receptus enim hospitio ab Hierichuntinis habitatoribus, quòd humaniores eos expertus erat, ipsos & omnem illam regionem perpetua gratia remuneratus est: progressusque ad fontem, lagenam fictilem salis plenam in profluentem aquam misit. Luxa deinde ad cælum dexteram tendens, fontique immergens blanda libamina ipsum quidem precabatur vt fluente leniret, ac dulciore aquarum venas aperiret: Deum verò vt fecundioribus aruis flumina temperaret orabantemque vbertatem fructuum quàm successionem prolis daret indigenis, nec eos genitrix filiorum aqua deficeret, quoad iusti manerent. ad has preces ex disciplina manibus quoque multa operatus, fontem immutauit: & qui antea causa erat his orbitatis ac famis, idem victus ac fecunditatis autor est effectus. Denique rigationis eius tanta potentia est, vt si attrigerit modo terram, sapidior sit, aquis diu perseuerantibus. vnde eo quæ largius aburrunt, exiguum emolumentum habent: quæ verò paucids, plurimum. Amplius tamen quàm cæteri fontes spacium rigat, & septuaginta qui dem stadiis longam, viginti autem latam planiciem permeat. optimos autem in ea paradisos ac densissimos educat, palmarumque irriguarum genera, tam sapore quàm nominibus varia: quarum pinguis simæ calcibus pressæ, plurimum mellis emittunt, non multum alio melle deterius: quanquam & mellis altæ est illa regio, & opobalsami ferax, qui omnium carissimus est fructus ibi nascentium. itémque cyprum & myrobalanum gignit: vt qui diuinum esse illum tractum dixerit, non erraret.

πώμπει ἢ καὶ εἰς χίλιας ἀλφειοὺς αἴτιος, ὡς δὲ καὶ μετὰ
 ῥαὶ ἰππῶν, καὶ συχνὰς πεζέας. οὐδὲ οὐδὲ ἐξ ἰσθμοῦ ἐλθὼν
 ἐπὶ πόλιν, ὅπου κτείνει μὲν χιλίοις τῶν νείων, ὅσοι μὴ δα-
 φυγῶν ἔρδασαν. γῆραι δὲ ἡ χαλκωπία το, καὶ τὰς κτή-
 σεις διαρπάσαι τοῖς στραπώταις ἐκείλουσιν. ἔπειτα τὰς
 αἰκίας ἐμπορίσας, ὅτι τὰς πείξιν κώμας ἐχώρει. φυγαὶ
 ἢ ἴσαν ἴδνα τῶν καὶ φθορεῖ τῶν ἀδυνάτων ἱερων. τὸ κατὰ
 λειψιδὴν δὲ πᾶν ἐπιπύρετο, καὶ διεκίχοντες τὴν πολί-
 μου, πῶν τε ὀρενὴν ὄλιν, καὶ πῶν περὶ ἄλλα πάσαν, οἱ ἐν
 τοῖς ἱεροσολύμοις τὰς ἐξόδους ἀσκήλυτο. τοὺς μὲν γὰρ
 αὐτομολεῖν περὶ ἀρμημῶν οἱ ζηλωταὶ παρεφυλάσσον-
 το. τοὺς δὲ ἔσω τὰ ῥωμαίων φερενῶναι, εἰς γῆν ἢ στρατῶν,
 παταχάδι τῶν πόλιν φερέουσιν.

Κεφάλαιον κθ.

[illegible]

Mittit autem Gerasam L. Annium equitatus ei parte multâque pedibus attributis. Qui primo aggressu ciuitate capta, mille iuuenum, qui ne fugerent præuenti erant, interfecit: familias captiuas ducit, bona militibus prædari permittit. Incensis deinde domibus, proximos petiit. Erat autem fuga potentium & interitus infirmorum: quodque occupatum fuisset, flammis dabatur: omnibûsque tam montanis locis quàm tota planicie bello oppressis, apud Hierosolymam degentes exeundi copiam non habebant: cùm transfugere quidem cupientes à Zelotis asseruarentur, eos verò, qui etiam tunc à Romanis dissidebant, vndique ciuitate vallata cohiberet exercitus. Vespasiano autem Cæsaream reuerso, & cum omnibus copiis in ipsam Hierosolymam proficisci paranti nunciatur Nero peremptus, cùm per annos tredecim & octo dies impetasset. De quo refertur, quemadmodum dehonestarit imperium, nequissimis hominibus Nymphidio, & Tigillino, & indignissimis libertorum permixta reipublica: quodque horum captus insidiis, ab omnibus suis senatoribus destitutus, cum quatuor libertis fidelibus in suburbanum fugerit, ibique semet occiderit, & quod multo post tempore, qui eum deposuerant, pœnas dederint: bellumque per Galliam quo pacto desierit, & quod Galba creatus Imperator, Romanus redierit ab Hispania: & quemadmodum inculatus à militibus, tanquam humilioris esset animi, in medio foro necatus sit, & Otho declaratus sit Imperator, militêque suos contra Vitellij duxerit exercitum: necnon & Vitellij turbas, & circum capitolium pugnam: & quemadmodum Antonius Primus & Mutianus Vitellium interfecerint, & Germanorum agmina bellumque civile sedauerint: hæc omnia recusauim narrare, confidens quod à multis Græcorum itemque Romanorum ea cuncta copiosè perscripta sunt. ordinis autem rerum continuandi gratia, ac ne intercisâ pendeat historia, summam singula designauim. Igitur Vespasianus primo quidem in Hierosolymam expeditionem differebat, expectans quoniam vergeret imperium post Neronem. deinde ubi Galbam imperare cognouit, nihil conari decreuerat, priusquam ille quoque ad se de bello aliquid perscriberet. Mittit autem ad eum Titum filium suum & salutatum simul, & ut de ludæis mandata acciperet. Ob easdem causas & rex Agrippa nauigauit ad Galbam. Sed dum Achaïam, quod hyems erat, longis nauibus præteruehuntur, interfici Galbam contigit, septem mensibus post & toridem diebus. Deinde Otho suscepit imperium, ac tres menses reipub. gubernauit. Agrippa verò nihil mutatione deterritus, Romam pergere statuit. Titus verò diuino quodam impulsu, ex Achaia ad Syriam nauigat, & maturè inde Cæsaream venit ad patrem. Suspensi autem de omnibus quasi nutante Romano Imperio, ludæorum militiam negligebant. patriæ quoque metuentes, aggredi alienigenas importunum arbitrabantur.

ἢ τοὺς ἀλλοφύλους ὀρμίῳ, ἀσθενεὶ ἐτάμιζον.

παρηγορήσαντες τὸ τυχόν, ὡς αὐτοὶ εἰς τὴν ἰταλίαν πε-
 ραποδύναντες, οὕτως χαλεπὸς ὄρα πλείοντα, σφαδάζε-
 σαν ἢ δὴ κατεῖχε τὸ ὄργην. συνιόντες δ' οἷτο ἡγεμόνες, καὶ
 οἱ στρατιῶται κατ' ἐταλείαν, φανερῶς ἢ δὴ μεταβολὴν
 ἐβυλάοντο, & διαζανακτοῦντες, ἐβόων, οἱ μὲν ἐπὶ τῷ ῥώ-
 μης στρατιῶται θυφόντες, & μηδὲ ἀκίεον πλίμην φή-
 μιν ὑπομένοντες, διαχέροντες οἷς βέλοντες τὴν ἡγε-
 μονίαν, καὶ πρὸς ἐλπίδα ληυμάτων ὑποδιδυμῶσιν αὐ-
 τοκράτορας. αὐτοὶ δ' ὅτι τὸ σῆμα καχωρικότα πόνων, B
 καὶ κηρώντες ὑπὸ τοῖς κείνοις, ἰτέροις χαρίζοντες τὴν
 ἐξουσίαν, & ταῦτα τὸν ἀξιώτερον ἀρχεῖν παρ' αὐτοῖς ἰ-
 χοῦντες. τίνα δικαιοτέραν ποτὶ τὴν εἰς αὐτοὺς ὀνομασίαν
 ὑποδιδύσκον ἀμφοτέρω, εἰ τὴν κατὰ πρῶτον τοσούτω δ'
 ἢ ἡγεμονίαν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῇ δικαιοτέραν ὅσω
 καὶ αὐτοῖς τῷ ἐκείνῳ ὑποδείκνυνται. ἐπεὶ δὲ μακρο-
 ρεῖς τὸ ὑπὸ γερμανίας διειδυμέναι πολέμους, ἡδὲ τῷ
 ἐκείνῳ καταργῶν τὸν τύραννον, ἐκτείναν τοῖς ὄπλοις
 ἀγῶνος. εἰ δὲ τίς ἢ ἐδὲν. ἐπεὶ δὲ τὸ συγκλητικόν, ἢ τῷ ῥώ-
 μῳ δῆμον αἰξίεσθαι τὴν ἐπὶ τῇ λαγνείᾳ, αὐτὴ πῶς
 εἰσπασιαν σφραγίσκει, ἐπεὶ αὐτὴ μὲν ἡγεμόνος ἀγα-
 θὸν τύραννον ὠμότατον, ἀπαθὴ δ' αὐτὴ πατρὸς ἀρεῖ-
 δαι πρὸς ταῦτα. μέγιστον γὰρ δὴ πρὸς ἀσφάλειαν εἰ-
 ρηνῆς ἢ, τοῖς γνησίοις τῷ βασιλείῳ ὑποφύει. εἴπερ ἔν
 ἡμπερίᾳ γῆρας, πρὸς τὴν ἀρχὴν, εἰσπασιαν αὐ-
 τοῖς ἔχει. εἴπερ νῦν αὖτε ἀλκὴ πῶς. καρπὸς δὲ τῆς
 παρ' ἀμφοῖν ἡλικίας τὸ ἀφελίμον. χορηγῆται δ' ἐμὸν
 αὐτὴς, τότε τὸ ἰκύνει ὑποδείκνυνται, ἀπὸ τῆς
 ἡγεμονίας, & τοῖς πρὸς τῷ βασιλείῳ συμμαχίας ἰ-
 χοντας, ἀλλὰ καὶ συνεργῆσαι τότε πρὸς ἡμᾶς πάντα, καὶ
 τὸ ὀρώπης ὅσα τῷ ὑπὸ ἐπὶ τῇ φέρον καχώρις, καὶ
 τοῖς ἐπὶ τὴν ἰταλίαν δ' συμμαχοῖς, ἀδελφὸν εἰσπασιαν
 καὶ παῖδα ἔπεισαν, ὡς τὸ μὲν πρὸς τὴν πολλὴν τῷ ἐν
 ἀξιώματι πῶς, τὸ δ' ἐπὶ τὴν πόλεως φυλακὴν πιστοῦ-
 δαι, μέγιστον ἐκ ὅλων εἰς ἐπὶ τῇ ἡγεμονίας. κατόλου
 τε αὐτὸς ἐβουλόνασιν αὐτοῖς, τὰ καὶ τὴν συγκλητικόν ὑποδεί-
 ξαντες τὸ ὑπὸ τῷ συντηρητικῷ στρατιῶν ἀπὸ μὲν
 νον. ταῦτα καὶ συσροφᾶς οἱ στρατιῶται διελάουσι. ἔ-
 περτα σιωθεῖοντες, καὶ ὡς ἀκρίβησιντες ἀλλή-
 λους, ἀναρροῦσιν τὴν εἰσπασιαν αὐτοκράτορα, καὶ
 σφάζει τὴν κινδυνεύσαν ἡγεμονίαν παρελάουσι. τὰ
 δ' ἔπειτα μὲν ἡμᾶς τὸ ὅλον, ἔπειτα μὲν αὐτὸς
 ἀρχὴν πρὸς τὸ, τοῖς μὲν ἔργοις αὐτὸν ἀξίον ἡγεμόνος,
 πρὸς τὴν δ' ἐπὶ τὴν λαμπερότητα κινδύνων, τὸ ἐν ἰδιω-
 τῆς ἀσφάλειαν. ἀπὸ μὲν δ' ἡμᾶς οἱ ἡγεμόνες ἰ-
 πικεῖν, καὶ πρὸς τὴν οἱ στρατιῶται ἐξήρεις, ἀγα-
 ρεῖν αὐτὸν ἡπείλει, εἰ μὴ βίβλοιο ζῶν ἀξίως. πολλὰ δ'
 πρὸς αὐτοὺς διατεπόμενος ὅς ὡς δὴ δὴ τὸ ἀρχὴν,
 πλὴν ὅσον ὡς ἐπὶ τὴν, εἰκεῖ τοῖς ὀνομασίαι.

Κεφάλαιον λζ.

Προξέπομένων δ' αὐτὸν ἢ δὴ μεκίαν τε καὶ τῷ ἄλ-
 λων ἡγεμόνων εἰς αὐτοκράτορα, καὶ τὴν ἄλλης στρα-
 τίας ἀρεῖν βοῶσιν αὐτὸν ὅτι παρ' τὸ ἀπὸ παλόν, αὐτὸς
 ὡρῶν τῷ ἀπ' ἀλεξάνδρειας εἰς τὸ πρὸς τὴν, εἰ-
 δὼς πλείον τὴν ἡγεμονίας μέγιστον τὴν ἀργυρῶν οὖσαν,
 διατὴν τὴν οἷον χορηγίας. ἡς κερπίσας εἰ παρέλθοι
 καὶ βία καθαρῶς ἢ ληψὶν ἐπὶ τῇ. ἐπεὶ δ' αἰ-

conam posse noua facere, priusquam ad Ita-
 liam, praesertim hyemis tempore ipse transi-
 ret: pluresque iam crescentem iracundiam co-
 hibebat. Rectores autem cum militibus con-
 uenientes, aperte iam de mutatione tracta-
 bant: & cum indignatione vociferantes, incu-
 sabant Romae constitutos milites, & in deli-
 ciis agentes, qui ne tamam quidem bellu-
 stineant, quibus libuit decernere principa-
 tum, & spe quilibet imperatores creare. Se au-
 tem laboribus tot exactis sub galeis senescen-
 tes, aliis condonare potestatem, cum apud se
 digniorem habeant imperio. cui si hanc ami-
 serint, quam iustiorum, vel quando referrent
 erga se benevolentiae gratiam? Tanto autem
 Vespasianum quam Vitellium iustius esse prin-
 cipem fieri, quanto illis, qui cum declarassent
 ipsi praestarent. non enim se minora pertulisse
 bella, quam qui ex Germania venissent: neque
 illis, qui tyrannum inde deducerent, in armis
 deteriores esse. Nullum autem in creando
 Vespasiano fore certamen. non enim senatum
 populumve Romanum, Vitellij libidines pro
 Vespasiani pudicitia perpeffuros: nec pro bo-
 no Imperatore crudelissimum tyrannum, aut
 filium pro patre optaturos principem. Maxi-
 mum enim pacis tutamen esse, veram in Im-
 peratore praestantiam. Ergo siue peritiae sen-
 cturis debeat imperium, habere se Vespasia-
 num: siue adolescentiae viribus, Titum ex am-
 borum enim aetate quod sit commodum de-
 cepturos. Non solum autem se ministratu-
 ros declarati imperij vires, qui tres legiones,
 regumque habeant auxilia: sed etiam totum
 Orientem partemque Europae extra Vitellij ti-
 morem constitutam: atque insuper qui essent
 in Italia propugnatores Vespasiani, fratrem
 atque alium filium: quorum alteri multos di-
 gnitate praeditos iuvenes sociatum iri spera-
 bant, alteri vero etiam viribus esset commissa
 praefectura: quae pars ad imperij principia non
 parum valeret. Postremo si ipsi cessarent, senatu
 fortasse declaraturum cum principem, quem
 conseruatores milites dehonestarent. Haec pri-
 mo per cuneos milites loquebantur. deinde se
 adhortari inuicem, Vespasianum Imperato-
 rem appellant: cumque ut in periculo con-
 stitutum imperium conseruaret, orabant. Illi
 autem olim quidem rerum omnium cura fuit,
 nequaquam vero imperare volebat, dignum
 quidem se factis existimans, priuatae autem
 vitae securitatem, clarioris fortunae periculis
 anteponens. Recusanti autem rectores ma-
 gis instabant: & circumfusi milites cum gla-
 diis mortem ei minitabantur, nisi viuere vel-
 let, ut dignus esset. diu tamen reluctatus, quod
 renuebat imperium postremo cum his, qui
 se designauerant minime dissuadere posset ac-
 cepit.

Uitiano autem ceterisque rectori-
 bus, qui cum ad imperium inuitau-
 rant, & exercituumque vociferante, ut se in ho-
 stes omnes duceret, prius res Alexandri-
 nas procurandas putauit: sciens Aegyptum
 plurimam esse partem imperij. propter fru-
 mentariam functionem: eaque si potius es-
 set, vi quoque, si peristeret, Vitellium de-
 iiciendum sperabat. nec enim perpeffu-

CAP. XI.
Aegypti de-
scriptio, &
Phari.

ὁ δ' ἐπαρχίας ἡγαγὼν, τὸ πρῶτον τῇ δῆμῳ, καὶ τοῖς
καὶ πόλιν ὅμοις ἀπαγγέλλαν. Κεφ. λη.

Προχαίρωντες ἡ πανταχὴ καὶ τῶν τῶν τύχης, καὶ τῶν
πραγμάτων συνινδύκωτων ἐκ πλείων μερῶν, ἥδη
παρεῖσα τοῦ ἔκτασται αἰσῶντος, ὡς ἐδὶ χα δαμονίου
φεροῖας ἀφ' αὐτοῦ τῆ ἀρχῆς, ἀλλὰ δικαίως πῶς εἰς ἐν ἑμῶν
ἐκ θεῶν ἐκ τῶν πᾶσι τῶν ὧν ἐπ' αὐτὸν. αἰσῶντος
ἡ δὲ τὰ ἐκ ἀλλὰ σημεῖα, πολλὰ ἡ αὐτὰ ζῶντι παντα-
χῶς, φεραίνοντα τὴν τε ἡγεμονίαν καὶ τὰς τῶν ἰωσήπου
φωταῖς, ὅς αὐτὸν ἐπὶ ζῶντος ἡγεμόνος αὐτοκράτορα φερε-
ειπεῖν ἐθαύρην. ἡ δὲ ἐπὶ τῶν ἡγεμόνων ἡ δὲ αὐτὰ δεισμώντι
ἐπὶ οὗτοι παρ' αὐτοῖς, καὶ φεραίνοντα μὲν μὲν αὐτὸν ἡ
μα ποῖς ἀλλοῖς ἡγεμόσι καὶ φίλοις, φεραίνοντα μὲν αὐτὸν τὸ
δραστήριον ἐκδηλεῖται, καὶ ὅσα τοῖς ἰωσήπου τοῖς δι' αὐτὸν
ἡγεμόν. ἐπὶ τῶν τῶν μαντείαις, αὐτὸς μὲν ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων
τοῖς πλάσματι τῶν δεικνύοντων, ὅποδ' ἡγεμόνων ἡ ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων
τῶν φεραίνοντων θείας αἰσῶντος ἐν ἐφ' ἡ φεραίνοντων αὐτῶν
μοι τῶν ἀρχῶν. ἡ δὲ ἡγεμόνων τῶν τῶν φεραίνοντων, ἐπὶ αἰσῶντος
λατὸς αἰσῶντος, ἡ δεισμένη τῶν ἡγεμόνων ὑπὸ μὲν.

Κεφαίλαρον λθ.

ΚΑὶ χαλίσας τ' ἰώσπον. λιθιῶα καλοῖσι. ὧς μὲν
ἦν ἡμέραν ἐκ τ' εἰς τ' ἀλλόρουλον ἀριεῖς, λαμ-
πρεα εὖ θεὸς αὐτ' ἐλπίζειν παρέση. συνὼν ἡ περ πατρὶ
ῆτος, δίκαιον ὦ πάτερ, εἴη, τ' ἰωσήπη κὺ το ονειδος ἀ-
φαριθιῶα σὺν περ σιδήρῳ, χυρήσει ἢ γὰρ ὄμοιος περ μὴ
διδίπνῃ τ' ἀρχῇ, αὖ αὐτὰ μὴ λύσωμαι, ἀλλὰ κόψωμαι
τὰ δισμά. τέτο γὰρ ὅτι τ' μὴ δόντως δίδινται φρεσ-
πτα. σινεδόκει ἢ ταῦτα, κὺ παρελθὼν τις, πελίζει
δίοκοι τ' ἄλυσιν. ὃ ἢ ἰώσπος εἰληταῖς θεὸς ἤβ' ὡς
ειρημῶν γέρας τίνω δαπνίαις, ἡδὴ εὖ θεὸς ἤβ' μελ-
λόντων ἀξίωστος ἴω.

ΚΕΦ. ΙΙ.

Ο Τεσσαυσιανός ὃ ἔφροσθείας χρηματίσας, καὶ
κατασποσάμμος ἐκάσους τας αρχας δικαίως καὶ
δξῆ τ' αἰξίω, εἰς ἀποχρῆαν ἀφικνεῖ. καὶ βυλδοόμμος
πῶ ζῆν εἰπέστω, περυσμάτρεα τ' εἰς ἀλεξάδρεαν
ὀρμης, τα καὶ τ' ραῖμῳ ἐκκενι, τ' μ βίβαγον ὅταν ὀρῶν,
τα ὃ ὑπο ὑπὸ πολλῶν παρσαόμωρα. πῆμπει δὴ μυκία-
νός εἰς τ' ἰταλίαν, ὡς ἄρδεις ἰπώωντ καὶ καὶ ζῶν συ-
χρῶ δύνανιν ὃ ὃ δξῆ τ' φ χειμῶρος ἀκμῶν δίστας τὸ
πᾶν, πειζῆ τ' σραπαὶ ἢ εἰς δξῆ κατπαδοχίας εἰ φρυγίας.

Κεφάλαιον μεθ.

ΕΝ ἧ τήτῃ κ' αὐτόνιος ἄριστος, ἀλαλαδὼν τὸ ξί-
 στον ἄγμα τῆς κ' μουσῆς, ἔτυχε ἡ ἡμεροδύον
 αὐτοῦ, ἐκτελλίῳ ὠδῶταξέμενος ἡπείρω. ἐκτελλίος
 ἡ αὐτὸ συναγίσσοντα μ' πολλῆς δυνάμειος κακίνας
 ἐκπέμπει, μέγα θάρρῶν τῷ αἰδεῖ, δ' ἔ' ἐπ' ὠδῶν
 ἔκλει. ὃ ἡ δὲ τ' ῥώμης ἐλαύπων δ' ἔ' ταχοῖς περὶ κρέ-
 μωνα τ' γαλλίας τ' αὐτόνιος καταλαμβάνει. μεθόριος
 δ' ὅστις ἡ πόλις αὐτῇ τ' ἰταλίας. καπὼν ἡ ἐνταῦθα
 τὸ πλῆθος τῆς πολεμίων, κ' τ' ὀταξίαν, συμβαλεῖν μ'
 αἰ ἐθάρρει, σφαλερὰν ἡ τ' αἰαχάρησιν λογιζόμενος,
 περδοσία ἐβουλόετο. σιναραζῶν ἡ τοῖς ὑπ' αὐτὸν
 ἔκατον ἄρχας, κ' χιλιαρχοῖς ἐψη, μεταβίῳ πρὸς
 τὸν αὐτόν, ἀπεινῶν μὲν τὰ ἐκτελλίς φεσμάτα,
 τὴν ἐκπασιαν ἡ ἰχμὺ ἐπαίρων, ἔ' παρ' ὃ μὲν ἔ'
 λῆγων μόνον τῆς ἀρχῆς ὄνομα, παρ' ὃ δὲ τὴν δύναμιν,
 κ' αὐτοῖς δὲ ἄμεινον φεραδόοντας, τὴν ἀτάκην
 ποιῆσαι χάειν, κ' μέλλονταῖ ἡπείρω τῆς ὅπλοις,

A populorum alacritatem, iurataque per ipsum principem sacramenta renuncians. Vbiq̃ autem Vespasiani votis obsecundante fortuna, rebuq̃ ad eum plurima ex parte inclinatis, cogitare cœpit, quod non sine Dei prouidentia sumptisset imperium: sed iusta quædam fati ratio ad eius potestatem circumduxisset rerum omnium principatum. Recordatus autem signa, & alia (multa enim tibi contigerant imperium præmonstrantia) & Iosephi dicta, quibus cum Nerone uiuo ausus fuerat appellare imperatorem, admirabatur virum quem adhuc habebat in uinculis: aduocatôq̃ Mutiano cum amicis & rectoribus aliis, primum quàm strenuus fuisset Iosephus, quantumque Iotapatenis expugnandis propter eum laborasset exponit. deinde vaticinationes eius, quas ipse quidem timoris causa suspicaretur esse figmentum: tempus autem diuinas fuisse, & rerum exitus probauisset. Tuncque inhonestum esse ait, ut qui tibi augurasset imperium, uocisq̃ Dei minister ac nuncius exiisset, adhuc captiui loco haberetur, fortunamque sustineret aduersam: vocatûmque ad se Iosephum solui iuber. Hoc autem facto, alij quidem rectores ex ea gratia quam alienigenæ retulisset, præclara etiam de se speranda esse arbitrabantur. Titus uero, qui cum patre aderat: iustum est, inquit, pater, unâ cum ferro etiam probro Iosephum solui. crit enim, tanquam nec initio uinctus sit, si non dissoluerimus, sed inciderimus catenas. namque id agi solet in his qui non rectè fuerint uincti. Eadem Vespasiano placebant. & quidam interueniens securi catenas abrupt. Iosephus quidem pro his, quæ prædixerat, præmio famæ donatus, & de futuris iam dignus cui credendum esset habebatur.

Vespasianus autem responso legationibus reddito, iustęque pro meritis admittuntur ordinatis, Antiochiam venit. Et quonam primum tenderet cogitans, Alexandrino itinere præstabilis esse duxit, quę Romę agerentur curare. Alexandriam enim stabilem esse, Romanas autem res à Vitellio perturbari. Mittit igitur in Italiam Murianum cum multis equitum pedumque copiis. qui tamen propter hyemis asperitatem veritus navigare, per Capadocas & Phrygas ducit exercitum. Inter hæc autem Antonius Primus adducta legione tertia ex his, quę apud Mœsiam morabantur (illam enim regebat prouinciam) bellum gerere cum Vitellio properabat. Vitellius autem cum magna manu Cæcinnam obuiam ei mittit. Is autem Roma profectus, quamprimum circa Cremonam Gallię Antonium consequitur, quę confinis Italię ciuitas est: ibique conspecta hostium ordinatione ac multitudine, prælio quidem congredi non audebat. discessum autem periculosum reputans, de proditione delibebat. Conuocatis autem centurionibus & tribunis sibi subditis, vt transirent ad Antonium suadebat: Vitellij quidem rebus detrahens, Vespasiani autem vires extollens: & alterum nomen imperij tantum, alterum virtutē habere commemorans: ipsis quoque melius esse, si id sponte faciāt, quod necesse est: cumque se multitudine superatum iri sciāt,

CAP. XIII.
De Virrellij
morre &
morbis.

voluntate periculum praevenire. Nam Vespasianum quidem idoneum esse etiam sine ipsis ad reliqua vindicanda: Vitellium vero ne cum ipsis quidem praesentia posse servare. Multa locutus in hunc modum, quod voluit persuasit: & cum milite transfugit ad Antonium. Eadem vero nocte milites paenitudo simul ac metus eius, si vicisset, à quo missi fuerant, occupavit, eductisque gladiis, Cæcinnam obtruncare voluerunt. fecissentque nisi his aduoluti tribuni supplicassent. quamobrem eæde quidem se abstinuerunt, vincitum autem quasi proditorem Vitellio transmittendum habebant. His auditis Primus Antonius continuo suos movet, eosque cum armis in defectores ducit. illi autem instructi ad prælium, paulisper quidem restiterunt, mox autem loco pulsi, Cremonam fugerunt. Primus autem comitatus equitibus cursus eorum praevertit: & ante civitatem circumclusam pleramque multitudinem peremit. aggressus autem reliquos, oppidum militibus prædari permisit. in quo multi quidem hospites mercatores, multi vero indigenæ periére, totusque Vitellij exercitus, virorum xxx. millia & ducenti. quin & Antonius eorum quos de Mæsia adduxerat quatuor millia & quingentos amittit. solutum autem vinculis Cæcinnam, rerum gestarum nuncium ad Vespasianum mittit. qui ad eum intromissus & collaudatus est, & proditoris dedecus insperatis protexit honoribus. Romæ autem Sabinus ubi Antonium appropinquare cognovit, fiducia recreatus est: collectisque vigiliis cohortibus, nocte occupat Capitolium. luce vero facta multi nobilium sociati sunt ei, & Domitianus fratris filius, pars ingens obtinendæ victoriæ. Sed Vitellius de Primo quidem minimè curabat. his autem iratus, qui cum Sabino defecerant, & nobilium sanguinem pro ingenua crudelitate sitiens, immittit Capitolio quam secum adduxerat militum manum. ubi multa ab his iræque ab illis, qui templum tenebant pugnantibus, audacter admixta sunt: postremo autem Germani, quod multitudine superabant, collem obtinuerunt. Et Domitianus quidem cum multis Romanorum viris insignibus, diuina quadam ratione saluus evasit: reliqua vero multitudo tota laniatur. Et Sabinus quidem ad Vitellium ductus occiditur: milites autem direptis donariis templum incendunt. Tumque postero die cum exercitu venit Antonius, cumque Vitellij milites excipiunt: & trifario commisso intra urbem prælio, omnes interiére. Proccedit autem ebrius de palatio Vitellius, & ut assolet in extremis longiore luxu prodigæ mensæ refertus. tractus autem per populum, variisque contumeliarum genere dehonestatus, in media urbe iugulatur, octo menses ac dies quinque potitus imperio: quem si vivere diutius contigisset, ut opinor, eius luxuriæ minimè sufficere potuisset imperium. aliorum vero mortuorum supra l. millia numerata sunt. Hæc quidem gesta sunt die tertio mensis Octob. Postero autem die Mutianus cum exercitu Romam ingreditur, & Antonij militibus à cæde repressis (adhuc enim hospitia perscrutando, & Vitellij milites, & ex populo plurimos, qui cum illo senserant,

τὴν γνώμην τὸν κίνδυνον φθάσαι. ἡσπασιανὸν μὲν γὰρ ἰκανὸν εἶναι, καὶ χωρεῖς αὐτῷ παρεσθῆσθαι καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ ἡτέλλιον δὲ καὶ σὺν αὐτοῖς πρῆσαι τὰ ὄντα. πολλὰ δὲ ταῦτα λέγων, ἐπεισὶ καὶ πρὸς τὸ ἀπέναντον αὐτομολεῖν μὴ τὸ δυνάμεως. τὸ δὲ αὐτῆς νυκτὸς ἐμπύπλη μέγιστοι τῶν στρατιῶταις, καὶ διὸς τὸν ἀποπέμψαντες εἰ κρείττονος ἤσαντο. σπασιανὸν δὲ τὰ ξίφη, τὸ κακίνα ὥρμησαν αἰελεῖν. καὶ ἐπὶ ἀρχὴν τοῦ ἔργου αὐτοῖς, εἰ μὴ ἀποσπῆκτοντες οἱ χιλιάρχοι καθικέτωσαν αὐτοῖς, οἱ δὲ τὸ πλείον μὲν ἀπὸ γοῆς, δῆσαντες δὲ τὸν ἀποσπῆκτον, οἱ δὲ πᾶσαν ἐμπύπλην ἡτέλλω. ταῦτα ἀκούσας ὁ ὁρίμος, αὐτῇ καὶ τῆς σφετέρους αἰετῆσι, καὶ μὴ τὸ πᾶν ἡγῆσθαι τῆς δαποσάτης. οἱ δὲ ὡς ἔατο ἀμύμονες πρὸς ὀλίγον μὲν ἀντήσαν, αὐτῶς δὲ ἔρασαντες, ἐφύζον εἰς τὸ κρέμναι. καὶ τῆς ἡσπασιανὸν ἀναλαβὼν ὁρίμος, ὑποτίμνῃ τὰς εἰσόδους αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν πολὺ πλῆθος κυκλωσάμενος. πρὸς τῆς πόλεως δὲ ἀφαιρῶν, τὰ δὲ λοιπὰ συνήσπασεν διαρπάσαι τὸ ἄστυ τῶν στρατιῶταις ἐφθῆκεν. ἔνθα δὲ πολλοὶ μὲν τὸ ξίφος ἔμπορον, πολλοὶ δὲ τῷ ὅπλῳ χερσὶν ἀπώλοντο, πᾶσα δὲ ἡτέλλῃ στρατῷ, μυριάδες ἑξῆς ἀνδρῶν καὶ ὀκτακοῖοι. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς μουσικῆς, ἀντάνιος τε βασιλικὸς καὶ ἀποβάλλει, καὶ περὶ ἀκοῆς. λύσας δὲ τὸ κακίνα, πέμψας πρὸς ἡσπασιανὸν, ἀγγέλλει τὰ πεπραγμένα. καὶ ὅς ἐλθὼν, ἀπεδέχθη τε ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τὰ τὸν ἀποσπῆκτον ὀνειδῆ, τὸ παρ' ἐλπίδα πᾶσι ἐπεκάλυψεν.

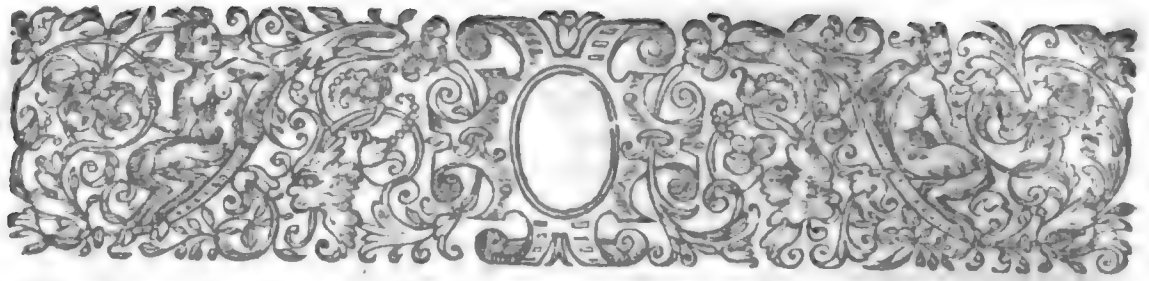
Κεφάλαιον μβ.

Ανεθάρσει δὲ ἡδὴ, καὶ κατὰ τὸν ῥόυλον σαβίνος, αἰς πλῆθος ἀντάνιος ὡς ἀπὸ ἡτέλλῃ, ὅς σιναθερίσας τὰ τὸν νυκτοφυλάκων στρατιῶν τὰς μάχας, νύκτωρ καταλαμβάνει τὸ καπιτώλιον. μεθ' ἡμέρας δὲ αὐτῶν πολλοὶ τὸ ὅπλῳ χερσὶν ἀπώλοντο, καὶ δοματιῶν ὁ τῶν ἀδελφῶν πάς μαρτυρεῖται τῷ εἰς τὸ κρατὶν ἐλπίδων. ἡτέλλῃ δὲ ὁρίμος μὲν ἐλάττων φερεῖς ὡς, τιθύμενος δὲ ὅτι τῆς συταποσάντας τῶν σαβίνων, καὶ δὲ τὴν ἡμετέραν ὁμότητα, ἐν τῶν ἀμύμονος ἀγῶνι, τὸν στρατιῶν καὶ τὸν συκατελθῆσαν αὐτῶν δύναμιν ἐπαφίκοι τῶν καπιτωλίων. πολλὰ μὲν ἔν τῃ ταύτης, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἡμέρας χρομῶν ἐπολιώθη. τέλος δὲ τῶν πλῆθους φερόντες οἱ ἀπὸ τῆς γερμανίας, ἐμάρτυσαν τὸν λόφον. καὶ δοματιῶν δὲ σὺν πολλοῖς τὸ ἐν τῇ ῥωμῶν, δαμνοῦντερον δὲ σάξιν, τὸ δὲ λογὸν πλῆθος ἄπαν κατακόπη. καὶ σαβίνος ἀναχθεῖς ὅτι ἡτέλλῃ, αἰαρεῖται. διαρπάσαντες τοὶ στρατιῶται τὰ ἀναθήματα, τὰ ναὸν ἐμπύπλη. ὅς μὲν μίας ἡμέρας, εἰσελαυὼν μὲν ἀντάνιος μὴ τὸ δυνάμεως, ὑπώπνῃ δὲ οἱ ἡτέλλῃ, καὶ τριχῇ κατὰ τὸ πόλιν συμβαλόντες, ἀπώλοντο πάντες. φερέχῃ δὲ μεθυσὼν ἐν τῇ βασιλείᾳ ἡτέλλῃ, καὶ δαφίλῃς ἐστὶν ὡς ἐν ἐχάτοις τὸ ἀσπὸς βασιλικῆς κακορεσμός. σὺρεῖς δὲ δὲ τὰ πλῆθος, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐξυβριώδεις, ὅτι μίσσης τὸν ῥωμῆς δαποσάτῃς, μὴ ὡς ὅτι κρατὶσας καὶ ἡμέρας πέμπει: ὅς ἐν συνήθει πλείονος χρόνον βιώσας, ὅτι λέγειν αὐτῶν τῇ λαγνείᾳ τῶν ἡμετέρων οἰμα. τῶν δὲ ἄλλων νικρῶν ἑστὶν πᾶσι μυριάδες περὶ μύνησαν. ταῦτα δὲ εἰρη μὴ ὡς ἀπὸ πλείονος πείρασας. τῇ δὲ ὑσπερία, μουσιανὸς εἰσεῖσι μὴ τῆς στρατῶν, καὶ τῶν σὺν ἀπὸ τῶν παύσας τῶν κτείνειν (ἐπὶ γὰρ δὲ ἑρῶν ὁρίμος τὰς οἰκίας, πολλοὺς μὲν τῶν ἡτέλλῃ στρατιῶν, πολλοὺς δὲ τῶν δημοτικῶν, ὡς ἐκείνου ἀνέστη, φθάνει.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ
ΙΟΥΔΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕΡΙ
ΑΛΕΞΕΩΣ ΛΟΓΟΣ Ε΄.

FLAVII IOSEPHI DE
BELLO IYDAICO
LIBER SEXTVS.

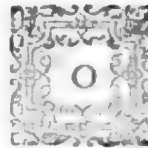
[Secundum Rufini distinctionem.]

CAP. I.
De triplici
seditione a
pud Hiero-
solytam.

ITVS quidem ad eū modum quē A
prædiximus, emensa ultra Egi-
ptum ad Syriā vique solitudine,
Cæsareā venerat. ibi enim exer-
citus decreuerat ordinare. Illo
autem adhuc apud Alexandriam vnā cum patre
imperium, quod nuper ei Deus permiserat, dis-
ponente, contigit etiam seditionem, quæ apud
Hierosolymam erat, autem trifariam diuidi, &
aliā partem in aliā verti, quod vt in malis B
optimum quis dixerit, factum quilibet. nam Ze-
lotarum quidem in populum dominatio, quæ
autor erat excidij ciuitatis, vnde cœperit, & per
quos creuerit, diligenter superius declaratum
est. hanc autem non extraxerit quisquam, dicens
seditionem in seditione esse factam, ac veluti
rabida fera, externorum penuria, in sua viscera
seuire solet: sic Eleazarus Simonis filius, qui &
ab initio Zelotas in templum à populo sepa-
rauerat, velut indignari simulans ob ea, quæ in C
dies singulos Ioannes auderet, cum ne ipse qui-
dem à cædibus quiesceret: te autem vera sese
posteriori tyranno subiectum esse minime fe-
rens, summæ rei desiderio, propriæque poten-
tiæ cupiditate, ab aliis defecit: aciculis etiam Iu-
da Chelciz filio, & Ezionis Simone potentis-
simis: præter quos erat etiam Ezechias Choba-
ri filius, non ignobilis. Horum singulos Ze-
lotæ non exigui sequebantur: occupatōque
interiore templi aditu, super eius portas in D
sacris foribus arma ponunt. & abundare qui-
dem se suis necessariis confidebant. sacrarum
enim rerum copia suppetebat, nihil impium
existimantibus: paucitati verò suorum timen-
tes, plerique in locis suis otiosi manebant.
Ioannes autem quanto superior erat virorum
multitudine, tanto loco superabatur: hostes-
que habens à vertice, neque sine metu cona-
batur incurfus, & præ iracundia cessare non
poterat. Plus autem mali perferens, quàm Elea-
zari partem afficiens, tamen non remittebat E
crebri enim fiebant impetus, & missiliū iactus,
totūque polluebatur cædibus templum. Filius
autem Gioræ Simon, quem rebus desperatis

Κεφάλαιον α.

ΜΙ'Ν ὅπως ὁν περὶ τὴν χαλκὴν ἑστῶτον
διεδύσας τ' ἰσθμὸν ἀγνῆται μέχρι σιναίας
ἐρημίας, εἰς χειμαρύναι παρὼν, ταύτη
διεγνωκὼς περὶ σωτηρίας αὐτῶν διωά-
μεις. ἐπὶ ἧ αὐτῶν κ' ἔαλεξάνδριαι συ-
καθίσταμεν τὸ παρὶ τ' ἡγεμονίας νῦν αὐτοῖς ἐκ χει-
ριστοῦ ὑπὸ τ' θεοῦ, συνίβη. ἔ' εἰ τοῖς ἱεροσολίμοις
σπίσιν αἰακμάσσαν ἑμιερῇ γηϊαδῶν, καὶ κατ' αὐτῶν
θάττερον ἐπιστρέψαι μέγας, ὅπερ αὐτὸς ὡς εἰ κακοῖς ἀ-
γαθὸν εἶποι. ἔ' δίκης ἔργον. ἡ καὶ γὰρ κ' τὴν δῆμον τ' ἡ-
λατῆρ' ἐπὶ δέσσης, ἡ περ κατῆρξεν ἀλώσεως τῇ πόλει,
περὶ δὲ δὴ λωταὶ καὶ ἀκρεβείας, ὅθεν τὶ ἐφυ, ἔ' περὶ δ-
σσι κακὸν ἀνυξήθη. ταύτῃ καὶ αἱ ἀμάρτοι τὸς εἰ-
πὼν, εἰσὶν εἰσὶν ἐγγυαδῶν, καὶ κατὰ περ θνητὸν λυσ-
σῆσαν, εἰ δὲ καὶ τῶν ἐξωθεν ἐπὶ ταῖς ἰδίαις ἡδὴ σάρκα
ὄρμα. ἡ πῶς ἐλίσσας ὁ τ' σίματος, ὅς δὴ καὶ τὰ πρῶ-
τα τὴν δῆμον τὴν ἡλωταὶ ἀπίστησαν εἰς τὸ πῆμος, ὡς
ἀγνακτῆρ' δὴ δεινὸν ἐπὶ τοῖς ὁσημέραι τ' ἰωάννη ἑλμο-
μόροις, καὶ γὰρ ἀνιπαύετο φοναὶν εἶδεν, τὸ ἡ ἀληθείας αὐτῶν
μιταγχεῖς ἱερὸν τυράντων καὶ φέρον ὑποπτάχθαι, πό-
δα τῶν ὅλων ἔ' δυναστείας ἐπιδυμία, δῖς α', ὡρ-
λαβὼν ἰνδλὼν τὴν χιλκία ἔ' σίματα τὸν ἱερῶτος τῶν
δυνατῶν, περὶ οἷς ἐξέκλινεν ἡ χυβαρεῖ παῖς καὶ ἀση-
μος. καὶ ἔ' ἡσαστον ἡ καὶ ὀλίγοι τῶν ἡλωτῶν ἡκολούθη-
σαν, καὶ καταλαβόμενοι τ' αὐτῶν τὸν περὶ τὸν περὶ τὸν περὶ τὸν περὶ
ἰσθμὸν τὰς ἱερὰς πύλας, ἐπὶ τῶν ἀγίων ματῶπων πύθον-
ται τὰ ὅπλα. πλήρεις μὲν οὐκ ἐπιτηδείων ὄντες ἐδάρ-
ρον. ἔ' γὰρ ἀφθονία τῶν ἱερῶν ἐγγυαδῶν περὶ γὰρ αὐτῶν,
τὸς καὶ μὴδὲν ἀσέβεις ἡγεμόνοις. ὀλιγόπῃ ἡ τῇ καὶ σφαῖ-
ρῶν δέσσης, ἐκ καθὼς ἀμύροι τὰ πολλὰ καὶ χῶρον ἡμι-
τον. ὁ ἡ ἰωάννης ὅσον ἀνδρῶν ἰσθμὸν καὶ πῆδαι, τὸς αὐτῶν
ἐλείπετο τὸ τὸ πῶν, καὶ καὶ κορυφῶν ἔχων τοῖς πολέμοις,
ἔ' ἀδελφεῖς ἐποίησαν τὰς περὶ βολαῖς, ἐπὶ δὲ ὁρῶν ἡρί-
μη. κακὸς μὲν ἡ καὶ πῶν ἡ περὶ δὲ αὐτῶν τοῖς περὶ τὸ ἐλίσ-
ζαν, ὅμως καὶ αὐτῶν συνεχεῖς ἡ ἐκ δεσμευαῖ, κατ' ἀλλή-
λων καὶ βελῶν ἀφίστης ἐχέοντο, καὶ φόνους ἡμῶν τὸ παν-
τάχῃ τὸ ἱερὸν. ὁ ἡ τὸ γὰρ σίμων, ὃν εἰ τ' ἀμνηστίας
ἐπὶ κλη-

A inuicem, vltro sibi tyrannum spe auxilij popu-
lus introduxerat: & superiorem ciuitatem terri-
ens, & inferioris plurimam partem animosius
iam Ioannem cuiusq; locos adoriebatur, quasi de-
super impugnantur. subiectus autem illorum
manibus erat, sicut & illi superiorum. Et Ioan-
nem eueniebat duplex præliū perferentem, lædi
pariter ac lædere: quantūq; vincebatur, eò quòd
Eleazarus esset humilior, tanto plus lædebat, Si-
mone celsior constitutus: cū inferiores ag-
gressus etiam sola manu sine labore prohiberet:
desuper verò ex fano iaculantes, machinis de-
B terteret. Quippe balistis & non paucis lanceis
vtebatur, saxorumque tormentis: quibus nō so-
lū bellantes vlciscebatur, sed multos etiam
sacra celebrantium perimebat. Quanquam
enim ad omne impietatis genus rabidi feri ban-
tur, tamen eos, qui sacrificare cuperent recipie-
bant, cū suspicione & custodibus indigenas per-
C scrutando. Hospites enim etiam, qui exorassent
eorum crudelitatem, post exituri subcissua sedi-
tionis opera consumeabantur. Missilia namque
machinarum vi ad aram vsque templūque
peruenientia, in sacerdotes sacra celebrantes ca-
debant: ac multi, qui properantes ab vltimis si-
nibus terræ ad sanctissimum locum venissent,
ante ipsas hostias procubuerunt: aramque vni-
uersis Græcis & Indiaris adorandam, suo san-
guine imbuere. Indigenis autem mortuis alieni-
D genæ, ac sacerdotibus profani miscebantur:
perque atria diuina, stagnum fecerat diuersorū
cadauerum sanguis, Quid tantum passa es, o mi-
serissima ciuitas à Romanis, qui tua intestina
scelera purgaturi flammis introiire? Iam enim
Dei locus non eras, neque manere poteras, do-
mesticorum funerum facta sepulchrum, & quæ
fanum ciuili bello tumulum constitueras: po-
teris autem nudè fieri, poteris, si vnquam va-
E statorem tui Deum placaueris. Sedenim repri-
menda sunt, quæ dolent, lege scribendi: quando
non domestici luctus, sed exponendarum rerū
hoc tempus est. Prosequar autem seditionis fa-
cinora cætera. Ergo diuisis trifariam insidiato-
ribus Eleazarus quidem eiusque socij, qui sa-
cras primitias conseruabant, in Ioannem ebrj
ferebantur. Qui verò huic parerent, plebem di-
ripientes in Simonem rebellabant, cū ipsi
quoque Simoni contra diuersæ partis seditio-
F sos adiumento esset ciuitas. Si quando igitur
ex viraque parte appetebatur Ioannes, obuer-
tebat locios suos: & de ciuitate quidem sub-
euntes, missi ex porticibus telis, de templo
verò iaculantes, machinis vlciscebatur. Quo-
ties autem desuper instantium molestia car-
ruisset (frequenter enim ebrietate & lassitu-
dine cessabant) liberius in Simonem eiusque
socios cum pluribus iruebat. Semper autem
quantum in ciuitate pepulisset in fugam ver-
sos, ædes frumenti plenas omniumque vren-
G silium incendebat: idēque hoc illo regre-
diente, Simon inscursus agebat: veluti con-
sultò pro Romanis omnia corrumpent, quæ
ad obsidionem ciuitatis erant præparata, sua-
rumque virium nervos absunderent. Deni-
que contigit vnā exuri omnia circum tem-
plum, & inter proprias acies solitudinem at-
que aream pugnæ fieri ciuitatem: concrema-
ri autem paulo minus omne frumentum,

Τὶ πλῖκτον ὠτλημονες ἀτὶ πόλιν πέποιθας ὑπὸ
 ῥωμαίων, οἱ σὺ τὰ ἐμφύλια μύση θεεικαθάρσιν-
 τες εἰσῆλθον· θιῶ μ' ἄρ' ἐπ' ἧς ἐπὶ χῶρος, ἐπὶ μέρει
 εὐδύνατο, τάρως οἰκείων χυρομένη στομείων, ἔ' πολέμῳ
 ἔ' ναὸν ἐμφυλὶς πλῆσταισι πολυαῖδριον. δύνατο δ' αἶθε
 εἰδῆς πάλιν αἶ' ἀμείνων, εἴη ποτὶ τ' περὶ πλῆσταισι
 ἐξήλασεν. ἀλλὰ καθεκτίον ἄρ' ἐπὶ πᾶσι τῶ νόμῳ τ'
 συγγραφεῖς, ὡς ἢ χατολοφυρμῶν οἰκείων ὁ καμὸς, ἀλλ'
 ἀφρηήσας θεαγμάτων. δίδειμι ἣ πᾶ ἐξῆς ἔργα τῆς
 γένεως.

Κισφαλ. γ.

Τριχὴ τῇ δ' Ἀθιβέλων τ' πόλειως διηρημένον, οἱ μὲν
 πρὸς τὴν ἑλιάζαρον τοὺς ἱερεῖς ἀπαρχαὶ δ' ἀφ' ἑλίας
 σπονταί, καὶ τῇ ἰωάνῃ τ' μέθῃ ἔφερον. οἱ δ' οὖν πούτῳ
 διαρπάζοντες τοὺς Δημότας, ἡγείοντο καὶ τ' σήμερος. ἦν
 δ' καὶ κείνῳ φοβῆ καὶ τ' σασασιῶν ἡ πόλις. ὅποτε μὲν ἔν
 ἀμφοτέρωθεν ἐπιχειροῦν, τοὺς σποντάτας ὁ ἰωάνης ἀ-
 τίσσει, καὶ τοὺς μὲν ἐκ τ' πόλειως αἰόντας ὑπὸ τῇ σπον-
 δάλλων, τοὺς δ' ὑπὸ τῇ ἑρῷ κατακοντίζοντας, ἡμῶν το
 τοὺς ὀργάνους. εἰ δ' ἡλδοθεῖται ποτὶ τ' καθύπερθε
 ἐπιχειροῦν, δ' ἐκείνῳ τ' αὐτοῖς πολλάκις μέθῃ τε καὶ
 χάριτος, ἀδίστατον τοὺς πρὸς τ' σήμερος μὲν πλείονων
 ἐπιξέειν. αἱ δ' ἐφ' ὅσον βίβαντο τ' πόλειως ὑπεμπί-
 πονταί, οἱ κίαις οἷται μεστάς, καὶ παντοδαπῶν ἐπιτη-
 δίων. τὸ δ' αὐτὸ πάλιν ὑποχωρεῖν τοὺς πρὸς τ' σήμερος
 ἐπὶ πρὸς τῇ, ὡς ἐπὶ ἐπὶ τῇ ῥωμαίοις ἀφ' ἐπὶ πρὸς τῇ,
 παριστάσαστο πρὸς πολιορκίαν ἡ πόλις, καὶ τὰ πρὸς
 τ' αὐτῇ ὑποκόπτοντες δυνάμεις. σπειθήν γὰρ τὰ τῇ
 πρὸς τὸ ἑρῷ πάντα συμπελῆσαι, καὶ μετὰ χιμῶν ἑρ-
 μίας γημῶν καὶ σφραγίσαντες τὴν πόλιν, κατακαίωσιν
 δ' πᾶσι ὅλῳ παντα τ' οἷται, ὅς ἀπ' αὐτοῖς καὶ ἐπ' ὅλῳ
 γὰρ δὴ κείνῳ ἐπὶ πολιορκημένοις λημὶ γὰρ ἐπὶ ἀλάστον,

quod non paucis annis sufficere potuisset ob-
fessis: denique fame capti sunt, qua minime qui-
uissent, nisi eam sibi met comparauissent. Un-
dique autem insidiatoribus & confinibus op-
pugnantibus ciuitatem medius populus velut
aliquod magnum corpus lacerabatur. Senes ve-
rò ac mulierculæ intestinis malis attonitæ, pro
Romanis vota faciebant: externumque bellum,
quo domesticis malis liberarentur, expetebant.
Grauis autem metus ac terror facidissimus oc-
cupauerat: & neque consilij capiendi tempus
erat, ut voluntatem mutarent, neque pactionis
aut fugæ speculipientibus. Etenim custodieban-
tur omnia: dissidentesque latronum principes,
quoscumque Rom. pacatos esse, vel transfuge-
re ad eos velle sentirent, quasi communes ho-
stes interficiebant: solumque in occidendis vi-
ta dignis concordēs erant. Et pugnantium qui-
dem nocte dieq; clamor perpetuus erat: sed me-
tu acerbiores erant lugentium questus. Et assidu-
as quidem lamentationis causas, calamitates
præbebant: timor autem includebat vlulatus:
atque obmutescēte dolore præ formidine, ta-
cito gemitu cruciabantur: neque iam, aut reue-
rentia viuis apud domesticos erat, neque mor-
tuis cura sepulturæ adhibebatur. Quorum am-
borum hæc causa erat, quod de se quisque de-
sperabat. In omni enim re animos remittebant,
qui cum seditionis non erant, quasi cōtinuò mo-
dis omnibus morituri. At verò seditioni conge-
sta in tumultum cadauera conculcantes dimica-
bant: & ex mortuis haurientes audaciam, quos
sub pedibus cernerent, immaniùs læuiebant: se-
pérq; aliquid in se perniciosum excogitantes,
& quod visum fuisset sine miseratione facien-
tes, nullā cædis aut crudelitatis viam prætermi-
sere: adeò ut etiā sacris materiis ad bellica con-
ficienda instrumenta Ioannes abuteretur. Nam
cum olim fulcire templum populo itēmq; pon-
tificibus placuisset, idque x. cubitis altius æ-
dificare, rex quidem Agrippa ex monte Li-
bano aptas ei materias maximis sumptibus &
labore deuexit: hoc est, ligna & magnitudine
simul & directā proceritates spectabilia. Inter-
uentu autem belli opere interrupto, Ioannes
his sectis, quod sufficere longitudinem repe-
rit, turres ædificauit: & aduersus eos consti-
tuit, qui desuper à templo pugnarent, post
muri ambitum contra exhedram Occidentale
admotas, quā solum poterant, quod aliz par-
tes gradibus ex longinquo fuerunt occupatæ.
Et ille quidem fabricatis ex impietate machi-
nis subactum iri sperauit hostes. Deus verò
laborem eius inutilem demonstrauit, & prius-
quam in his quicquam poneret Roman. addu-
xit. Etenim Titus, postquam partem ad se col-
legit exercitus, aliis verò ut ad Hierosolymam
occurrentes scripsit, Cæsaream profectus est.
Erant autem tres legiones, quæ pridem sub
eius parte Iudæam vastauerant, & duodeci-
ma, quæ olim cum Cestio malè pugnaue-
rat, quæque licet per id fortitudine esset in-
signis, tunc tamen eorum etiam memoria quæ
pertulerat, alacrius ad vindictam properabat.
Harum quidem quintam legionem iussit sibi
per Ammaunta occurrere, decimam verò ascen-
dere per Hierichunta. Ipse quidem cum cæ-
teris egressus est, quas regum quoque auxilia

ὅπερ ἦεν δυνάτον ἦν, εἰ μὴ τῶν αὐτοῖς ἐχθρῶν
σκόλειαν.

Κεφάλαιον δ.
Παραχόθεν ὃ τὴ πόλει πολέμου μὲν ὑπὸ τῆς
ἐπιβουλῆς, καὶ συλλυγῆς, μέσος ἡ δῆμος ὡς περ
μὲν σώμα διασπαράσσεται. γυναικοὶ δὲ καὶ γυναῖκες ὑπὸ
ἀμνηστίας τὸ εἶσο κακῶν ἡυχοντο ῥωμαίοις, καὶ τὸ ἐξω-
θεν πόλεμον, ἐπὶ ἐλπίδι τὸ εἶσο κακῶν ἐκαστὴν δό-
κειν. κατὰ πλῆθιν δὲ δεινὴ, ἡ δὲ δὴς ἡ τοῖς γυνήσιν, καὶ ἐπὶ
βουλῆς καὶ εἰς μεταβολὴν, ἢ τε συμβάσιν εἰς ἑλπίς,
ἐπὶ φυγῆς τοῖς ἐθέλουσιν. ἐφρηρεῖτο καὶ πάντα, καὶ τὰ λοι-
πὰ σασιάζοντες ἀρχιλησά, τοῖς εἰρηνικῶ ῥωμαίοις
φρονέοντας ἢ πρὸς αὐτομολίαν ὑπόπτης, ὡς κοινὴς πο-
λεμίας ἀνέστη, καὶ μόνον ἀμνηστίας τὸ φονεῖν τὴν σωτη-
ρίας ἀξίους, καὶ τὸ μὴ μαχομένους, ἀδελφῶν ἢ περὶ
τῆς μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ. διηγοῖται δὲ οἱ τῆς πεν-
θύντης ὁδὸν αἰεὶ καὶ θρήνων μὴ ἀπῆλθεν ἐπαλλήλους αἰ
συμφορὰ πρὸς τὸ εἶναι, τὰς δὲ οἰμωγὰς ἐκείλει ἡ κα-
τὰ πλῆθιν αὐτῶν. φιλικῶς δὲ, τὰ γὰρ πᾶσι τοῖς φόβῳ
μυμνῶσι τοῖς σιναῖμοις ἐβασίλινον. καὶ ἔτι πρὸς τὴν
ζώντας ἡ αἰδώς ἐπὶ τοῖς φρονέουσιν, ἐπὶ φρονέουσι τῆς
ὑποκαλύπτου τῆς ἀφῆς. ἀπὸν δὲ ἀμφοτέρων, ἡ κατ' ἐν τὸν
δόξῳ, ὡς ἐκείνη. παρὲν δὲ εἰς πᾶσι τοῖς φρο-
νέουσιν οἱ σασιάζοντες, ὡς ὑποκαλύπτου πᾶσι ὅσον
ἐκείνη. παρὲν δὲ τὴν νεκρῶν ἐπὶ ἀλλήλους σε-
σωμένους, οἱ σασιάζοντες συνεπείκοντο, καὶ τὸ δόξουσι
τῆς ἐν ποσὶ πτωμάτων αὐτῶν, ἡσαν ἀγριώτεροι.
φρονέουσιν δὲ αἰεὶ τὴν κατ' αὐτῶν ὁλίσθιον, ἡ
παρὲν τὸ δοχθὲν ἀφείδως δρῶντες, ἐκείνην ἐπὶ αἰτίας
ὁδὸν, ἐπὶ αἰσθητῶν παρὲν.

Κεφάλαιον ε.

Ἀμέλει ἰωάννης τὸ ἱερὸν ὕλην εἰς πολέμου πείων
κατασκόλλω ὀργάνων ἀπεχρήσατο. δὲ ξαντὸν γὰρ
ποτὶ τῆς λαοῦ, καὶ τοῖς ἱερῶν ὑποκαλύπτου τὸν ναὸν
εἰκοσι πῆχες φρονέουσιν, κατὰ τὸν δὲ τὸν λιβά-
νι μαγίστοις ἀναλώμασι καὶ πόνοις τὸ χρῆσιμον ὕλην ὁ
βασιλεὺς ἀγρίων, ξύλα δὲ αἰεὶ τὴν τε διδύμη-
τα καὶ τὸ μέγας. μεσολαβήσαντες δὲ τὰ πολέμου τὸ ἔρ-
γον, ὁ ἰωάννης τιμὴν αὐτῶν, πύργους κατασκευάζει,
ἐξαρκοῦν τὸ μῆκος ὁδῶν, πρὸς τοῖς δὲ τὸν κατ' ὑπερ-
διν ἱερὸν μαχομένους, ἵσται τε φρονέουσιν κατὰ τὴν
τῆς ἐπιβουλῆς, τὸ πρὸς δὲ τὴν ἐξείδρας ἀπικρῖ, ἡ περὶ καὶ
μόνη δυνάτον ἦν, τῆς ἄλλων μερῶν βαθρῶν πόρρω-
θεν διειλημμένων. ἡ ὁ μὲν τοῖς κατασκευασθεῖσιν ἐξ
αὐτῆς ὀργάνοις, κρατῶσιν ἡ λησὶ τῆς ἐχθρῶν. ὁ δὲ
δὲ τοῖς ἀγριώτεροι αὐτῶν τὸ πόνοι ἀπείδει, ὡς δὲ τὸν
σα πᾶσι τῆς πύργων, ῥωμαίους ἐπαρῶν.

Κεφάλαιον ς.

Ὁ γὰρ δὲ ἡ πύργους, ἐπειδὴ τὰ μὲν συνήγαγε τὸ δυνά-
μειως πρὸς αὐτοῖς, τοῖς δὲ τὸν ἐρεσολύμων
συνατῶν ἐπείδει, ἐξήλαυνε τὴν καμπαρίας. ἡ δὲ
τῆς μὲν τὰ φρονέουσιν αὐτῶν τῶν συνδύων τὰ τῶν
ἰουδαίων τῶν ματῶν, καὶ τὸ πάλαι οὐ κατὰ πᾶσι
διδάσκοντες, ὡς καὶ ἄλλως δὲ τὸν δὲ αἰδώς
ὑπάρχον, τότε κατὰ τῶν μνήμων ὡς ἐπὶ τὴν εἰς ἄ-
μυναν ἡ φρονέουσιν. τῆς μὲν οὐκ τὸ πῆμνον
δὲ ἀμυνῶν ἐκείδον αὐτῶν συνατῶν, ἡ δὲ τὸν
χουῶν τὸ δὲ τὸν αἰδώς. αὐτῶν δὲ ἀπείδει μετὰ
τῶν λοιπῶν, πρὸς οἷς αἶτι τῆς βασιλείων συμμαχία
πᾶσι

A plura quam dudum, multique Syri auxiliares comitabantur. Suppletum est autem quatuor legionum quantum Vespasianus selectum cum Mutiano miserat in Italiam, ex his qui cum Tito accesserant. duo namque milia de Alexandrino exercitu lecta, tria milia vero ab Euphrate cum sequebantur, & amicorum spectatissimus benevolentia simulque prudentia, Tiberius Alexander, qui antea quidem Ægyptum administraverat, tunc autem dignus qui B exercitum regeret propterea indicatus, quod primus incipienti huius hostes imperio, & cum fide clarissima incerta fortune sociatus est: idemque consultor in usus bellicos arate ac peritia præcipuus aderat.

Progreredientem verò in hostilem terram Titum, antecedeabant regia omnia que auxilia, post eos viarum stratores, castrorumque metatores. Deinde rectorum sarcinæ atque armati. Post hos ipse Titus, & alios lectos habens & signiferos, quorum agmen equites sequebantur. Hi verò ante machinas ibant, & secundum illos vnà cum lectis tribuni, & præfecti cum cohortibus. Post autem circum Aquilam signa, & ante signa tubicines, deinde acies senum virorum ordinibus dilatata. Seruile autem vulgus à tergo cuiusque legionis, & ante hos sarcinæ. Omnium verò nouissimi mercenarii, eorumque custodes coactores agminis. Procedens autem decenter cum exercitu, ita vt mos est Romanis, in Gophnam per Samatitidem venit, quæ & prius ab eius patre fuerat occupata, & tunc præsidio tenebatur. Ibi autem vnam moratus vespertinam, mane inde proficiscitur: peractâque diei mansionem, castra ponit in loco quem Iudæi sermone patrio Acanthonaula vocitant, iuxta vicum quendam Gabath Saul nomine, quod significat vallem Saul, distantem ab Hierosolymis Itadiis fere xxx. Hinc sexcentis propè lectis equitibus comitatus, petiit in ciuitatem, quam tuta esset, Iudæorumque animos exploraturus, si forte se conspecto, priusquam ad manus veniretur, metu cederent. audierat enim quod erat verum à seditiosis & latronibus oppræssum populum desiderare quidem pacem: sed quòd rebellantibus infirmior esset, nihil conari. Quamdiu quidem per viam quæ ad mutum duceret equitabat, nemo ante portas apparuit: vbi verò itinere ad turrim Psephinon declinato, transuersum agmen equitum duxit, infiniti subito prosiliunt, quæ Muliebres turres vocantur: & per eam quæ contra monumentum Helenæ porta est egressi, equitatum intercident. atque alios quidem etiam tunc via currentes, ne cum his qui diuertebant sese iungerent, à fronte oppositi, prohibuerunt. Titum verò cum paucis separat. Ille autem vltra quidem minus progredi poterat: à muro enim cuncta fossis patebant: & transfusi erant horri, multisque maceris impediri. ad suos autem in agere constitutos recursus, intercedente hostili manu, desperabatur. Quorum plerique imperatoris periculum nesciebant: sed existimantes

Cap. II.
Titus explorator Hierosolymæ per-
richitur.

Α Ναλαβάν π' ἐπιπυθεῖν ὅσον εἰς ἑξακοσίους ἤδη
ἐπὶλέκπειν ἰππῶν, ἥει τὴν τε πόλιν θεωροῦν-
φό-
μος ὅπως ὀχυρῆσθαι ἔχοι, καὶ τὰ φερόμενα τ' ἰου-
δαίων, εἰ πρὸς τὴν ὕψιν αὐτῇ πρὶν εἰς χεῖρας εἰλθεῖν,
ὑποδίστανται ἐβδίδειν. πείσσειτο δὲ, ὅπερ ἡ ἀληθὴς,
τοῖς σασιώδεσι καὶ ληστικοῖς τὸν δῆμον ὑπεπληχότα πο-
θεῖν μὲν εἰρῶναι, ἀποκτείνουσαν δὲ ὅντα τῆς ἐπαναστάσεως
ἡρεμεῖν. ὥς μὲν οὐδ' ὀρθιον ἰππάζετο τὴν λεωφόρον
κατατείνουσαν πρὸς τὸ τεῖχος, κείνους θεωροῦντες τῶν
πύργων. ἰπέει δὲ καὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸν ψήφινον πύργον
δοκλίας, παλάζιον ἦτο τὸ τῶν ἰππῶν στίφος, θεω-
πνῶσταις δὲ αἰφνης ἀπειρεσι, κατὰ τοὺς γυναικείους
καταμύρους πύργους, δὲ τῆς ἀντικρὺ τῶν ἐλάνης μη-
μαίων πύλης, διεκπαύρουσι τῆς ἰππου, καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ
κατὰ τὴν ὁδὸν θέοντες, ἀσπιδότοποι στάντες ἐκώ-
λυσαν συνάψαι τοῖς ἐγκλίνας. τὸν δὲ ἦτον δαπέ-
μνοντα σὺν ὀλίγοις. ταῦτα δὲ, θεωροῦντες μὲν ἡ χερσὶν
ἀδύωτον, ἐκτετάρατο δὲ ὑπὸ τῷ τείχους πρὸς
τοῖς κηπέταις ἀπαντα, κήποις τε ὀπικαροῖς, καὶ
πολλοῖς ἔρκεσι διειλημῶν. τὸ δὲ πρὸς τῆς σφεντέρας ἀνὰ δρομὴν, πλῆθει δὲ ἐν μίσῳ πολυμύων ἀμήχα-
ιον ἰώσα· οἱ δὲ αὐτὰ τὴν λεωφόρον, τὸν οἱ πολλοὶ μηδὲ γνώσκοντες τὴν τῷ βασιλείῳ κίνδυνον, ἀλλ' οἰόμενοι

πλίας ἀρπάζοντες, ἀφ' ὧν δὲ ἐπὶ τῶν δεικνύοντων A
 τῶν αὐτῶν, & δὲ τὸ φάραγγος αἰξάντες μὲν κραυγῆς
 ὡς αἰχμητῶν, τειχιζομένων, πορευομένων τῶν πολεμίων, οἱ
 δὲ πρὸς τὸ ἔργον διηρημένοι, καὶ δὲ τὸ τοιαῦτα πολλά
 περικύκοντες τὸ ὄπλων (ὅτε γὰρ θαρσύνει τὴν ἰνδαιῶν πρὸς
 ἐκδρομὴν ὑπελάμβανον, καὶ πορευομένων πορευομένων
 ὡς αἰχμητῶν τὰς ὁρμὰς τῇ σάτει) συνεπαράχθησαν ἀ-
 δοκίμως, & τῶν ἔργων ἀφίμωροι πνίς μ' αἰσχύνης
 ὡς αἰχμητῶν, πολλοὶ δὲ ἐπὶ τὰ ὄπλα θύοντες πρὸς ἑαυτοὺς B
 φωνάζοντες τῆς ἐχθρῆς, ἐφ' ὧν οὐκ ἀπομόνοισι πορευο-
 σθῆναι οὐκ ἔστιν ἰσχυροὶ ἀεὶ πλείους, ἐπὶ τῶν κρατεῖν
 τῆς φωνῆς τειχαρρήκοντες, καὶ τῶν ὄντων πολλαπλά-
 σιν ἐδόκουν σφίσι τε καὶ τοῖς πολεμίοις, δι' ἧς τῇ τύ-
 χῃ χρωμένοι, μάλιστα δὲ τῆς ἐν ἐφ' ὧν συντάξιως ὄντας,
 & μὲν κόσμῳ καὶ ὡς ἡγεμονίας πολεμῶν εἰδότες,
 ἀξία φάσασα δορυβεί. διὸ & τότε πορευομένων
 οἱ Ῥωμαῖοι τὴν ἐκδρομὴν εἶκον, καὶ ὅτι μὲν ὅτις ἐραφεῖν
 οἱ καταλαμβάνοντες, τὴν ἐκδρομὴν ἰνδαῖοις ἐπέχον, C
 & δὲ τὸ ὄπλων ἔργον φυλαττόμενος, ἐπὶ τρωσκον, αἰεὶ δὲ
 πληθυνθείς τὴν ἐκδρομὴν, πολλοὶ τειχαρρῶν τειχα-
 ρῶν δὲ τὴν ἐκδρομὴν ἐπέχον, & δοκῶν τότε κινδύ-
 νους τὸ τῶν παῶν, εἰ μὴ ἦτος ἀγγαλθίντος αὐτῶν
 δὲ τῶν αἰχμητῶν καὶ πολλὰ ὀνειδίσας εἰς ἀν-
 δρίαν, ἐπιστρέφει μὲν τῆς φύσεως, αὐτὸς δὲ πλάγιος
 τῶν ἰνδαίων πορευομένων, μετ' ὧν ἦκεν ὁ ἀνδρῶν, συ-
 χνῆς μὲν αἰχμητῶν, πρὸς αἰχμητῶν, ἐπὶ τῶν πάντας, D
 καὶ πυνθῶν καὶ φάραγγος, οἱ δὲ ἐν τῶν κρατεῖν πολλὰ
 κακωδύντες, ὡς διέχοντες, αἰχμητῶν ἐπιστρέφοντες, καὶ
 μέσῳ ἔχοντες τὴν φάραγγα, τῶν Ῥωμαίων διμῶ-
 χοντο, μετὰ μὲν δι' ἡμέρας ἡμέρας, ἔπειτα ἐπολέμουν.
 ὁλίγον δὲ δὲ μετὰ πύργου ἐκκλινόντος ἡδὴ, ἦτος τῆς
 μετ' αὐτὴν πορευομένης, καὶ τοῖς δὲ τὴν ἀνδρῶν
 τῶν ἐκδρομῶν αἰχμητῶν τῶν αἰχμητῶν, τὸ λοιπὸν τῶν αἰχμητῶν
 τὸν τειχισμόν αἰχμητῶν εἰς ἀκρότητα.

Κεφάλαιον ι.

Ἰουδαῖοις δὲ τὸ τοιαῦτον εἶδεν, καὶ σκοποῦ κατασπί-
 λαντος δομῶν, ὅς αὐτοῖς ἐπὶ τῇ τειχῇ καθῆτο,
 πορευομένων πληθὺς ἀκροφθίνων μὲν ὡς αἰχμητῶν ὁρ-
 μῶν, ὡς τὸν δρόμον αὐτῶν τοῖς ἀρπάζοντες εἰσέχον
 θύοντες, αἰχμητῶν τῶν αἰχμητῶν, ἐπὶ τῶν ἐμῶν τὴν
 ἐκδρομὴν, ἀλλ' ὡς ὅτε ὁρμῶν παρόντων, διέρρηξαν
 τὴν τάξιν, καὶ πρὸς τὸ ὅρος φάραγγος ἀνέβησαν. λέ-
 πει δὲ ἐν μέσῳ τῶν πορευομένων ἦτος μετ' ὁλίγων, & F
 πολλὰ τῶν φίλων ὡς αἰχμητῶν, ὅσοι δὲ αἰχμητῶν πρὸς τὴν
 ἡγεμονίαν τὴν κινδύνου καταρροήσαντες, ἔστησαν, εἰς αἰ-
 χμητῶν ἰνδαίων, & μὴ πορευομένων τῶν αἰχμητῶν
 ἐχθρῶν πρὸς αὐτὴν μὲν, λαμβάνειν δὲ ἔνοιαν τὴν κατ'
 αὐτὸν τύχης, καὶ μὴ σπαρῶν τῶν αἰχμητῶν τὸν ἀνδρῶν καὶ
 τὴν πόλιν καὶ τὴν οἰκουμένην διασώζον, ὅτε αἰχμητῶν ἦτος
 φάραγγος τειχῶν, ἐν ᾧ σπλάθει τὰ πάντα, τῶν αἰχμητῶν
 ἀκούειν ἔδοξε. τῶν δὲ κατ' αὐτὸν αἰχμητῶν, αἰχμητῶν, G
 καὶ κατὰ στήθεα παίων βιαζομένων αἰχμητῶν, κατὰ τὴν
 φωνὴν ἀνδρῶν ἐμπίπτων, αἰχμητῶν τὸν πληθύν. οἱ δὲ
 πρὸς τὴν τῶν αἰχμητῶν, καὶ τὴν ἰχμὴν καταπληγόντες, ἐ-
 δὲ ἦτος μὲν ἀνέβησαν εἰς τὴν πόλιν, κατ' ἰχμὴν
 δὲ ἰχμὴν ἀνέβησαν ἀπ' αὐτῶν τοῖς ἀντιπρὸς φάραγγος πορευο-
 μένων, καὶ τοῖς δὲ κατὰ πλοῦσαν πορευομένων,

armis, subito in legionem decimam ruunt:
 perque vallem facto impetu, cum ingenti cla-
 more murum edificantes Romani aggre-
 diuntur. Illi autem in opere distributi, armis
 ob eam causam plerique depositis (nec enim
 excursum Iudæos auluros esse credebant, & si
 maximè vellent, animos eorum seditione di-
 stractum iri arbitrabantur) præter opinio-
 nem perturbati sunt: atque opere quisque de-
 relicto confestim alij recessisse: multi autem
 ad arma properantes, priusquam se in hostes
 converterent, feriebantur. Plures autem Iudæis
 semper adiciebantur, eorum freti victoria qui
 præcellerant, & quod cum pauci essent, mul-
 tiplex numerus & sibi & hostibus videbatur,
 quod secunda fortuna vterentur. Romani au-
 tem maximè ordinari consueti, & cum deco-
 re atque præceptis bellum gerere scientes, ex
 perturbatione trepidabant. vnde tunc quo-
 que præuenti aggrissione cedebant. Si quan-
 do tamen sese converterent ab insequentibus
 occupati, & a cursu reprimebant Iudæos, &
 ob impetum minus cautos feriebant. Sem-
 per verò excurssione gliscente magis magis-
 que turbati, postremo castris pulsi sunt: to-
 tiusque legio tunc in periculum ventura fuisse
 videbatur, nisi hoc maturè sibi nunciato, Ti-
 tus eis tulisset auxilium: multisque increpans
 ignaviam, & suos à fugare vocasset: Iudæis-
 que à latere ipse cum his irruens, quos circa
 se habebat electos, multos quidem occidisset,
 plures verò sauciasset, omnes autem in
 fugam vertisset, atque in vallem præcipientes
 compulisset. Illi autem prono in loco multa
 mala perpeffi, postquam in aduersam partem
 euasissent, flectunt se iterum, & valle interce-
 dente cum Romanis dimicabant. Igitur ad me-
 dium diem ita bellatum est. Paulò autè post me-
 ridiem, Titus his qui secum erant in subsidio
 collocatis, aliisque de cohortibus aduersus ex-
 currentes oppositis, reliquum agmen ad mu-
 rum in summo montis edificandum remisit.
 Iudæis autem hæc fuga esse videbatur. Cumque
 speculator quem in muro posuerant, amictu ag-
 gitato signum dedisset, frequentissima multi-
 tudo tanto impetu profiliit, ut eorum cursus
 immanissimis bestis esset assimilis. Denique
 aduersa acie stantium nemo impetum sustinuit:
 sed tanquam machina percussi, continuò dis-
 sipati, pulsi in montem refugunt. In as-
 censu autem medio Titus cum paucis relictus
 est: multumque monentibus amicis, qui pro
 imperatoris reuerentia contempto periculo
 perdurauerant, ut mortem appetentibus Iu-
 dæis cederet, neque pro his in discrimen ve-
 niret, quos ante ipsum saluos esse non oportet:
 sed potius fortunam suam reputaret, quod
 non militis officio fungeretur, verum & bel-
 li & orbis dominus esset: nè in tanta fuga
 subsisteret, in quo omnia niterentur: hæc ne
 audire quidem simulans, & ad se accurrenti-
 bus obstabat: eosque in ora feriens, cum vi
 obtinerentur, occidebat, & per decliue repente
 incumbens, multitudinem proturbabat. Illi
 autem & viribus eius & obstinatione perterriti
 ne tum quidem in ciuitatem fugere: sed in v-
 trunque latus ab eo declinantes, rursus fugien-
 tes iniequebantur, quos tamè aggressus à latere,

Hhhh

καταβληθέντος ἡ παντὸς ἔρκους καὶ ἀειρεσθῆματος, ὅσα κήπων περιεσκήσαντο καὶ δένδρων οἰκήτορες, ὕλης τε ἡμέρου τῆς μεταξὺ πύλης ἀκοπείσης, ἀνεπλήσθη μὲν τὰ κοῖλα καὶ χαλαρά, καὶ τὸ πᾶν. τὰς δὲ περιώδεις ἐξῆρχας σιδήρεα κατερραζόμενοι, χθρμαλὸν ἐποίησαν πάντα τὸν χώρον ἀπὸ τῆς σκοπῆς μέχρι τῆς ἡρώδου μυρμικίων ἀπερσεύχε τῇ τῆς ὄψεως ὀπίκαλμηδὴν κολυμβήθρα. Κατ' αὐτὰς αἱ ἡμέρας οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τὴν ῥωμαίων ἐξέρχοντο συσπλάζοντες (βιάσασαντο οἱ μὲν ὁμιλήσαντες περιελθόντες ἐξω τῆς γυναικίαν καλμηδὴν πύργων, αἱς ἐκβεβλημένοι δὴδιν ὑπὸ τῆς εἰρήνης φερόμενοι, καὶ διδοκότες τὴν τῆς ῥωμαίων ἐφοδὸν, αἰελοῦντο, καὶ παρ' ἀλλήλοις ὑπεπλήθυνον. οἱ ἡ δ' ἄσάντες ὅππῃ τῆς τείχους, δῆμις τῶν δοκῶν, εἰρήνῃ ἐβόων, καὶ διεξίαν ἡτοῦτο, καὶ τοῖς ῥωμαῖοις ἐκάλαν, ἀνοίξαι ὑπὸ τῆς ῥωμαίων πύλας, ἀμὰ ἡ ταῦτα περὶ αὐτοῦ, καὶ τὸς σφίτεροι ἐβαλλον λίθοις, ὡς ἀπειλάνοντες τῆς πύλας. καὶ οἱ βιάζοντο αἱ εἰσόδους ὑπεκρίναντο, καὶ τὸς ἐνδὸν ἰκατόμην, σιωπῶντες πρὸς τοῖς ῥωμαῖοις ὁρμήσαντες, ὅπως ἐφόδοντο (καὶ τὸ μὲν οὐκ ἐπείσθησαν. ὅρα μὲν οὐκ οἱς στραπῶντες τὸ πανῆρον αὐτῶν, ἐκ ἐλπίετο πίστεως. ἀλλ' αἱ τοῖς μὲν ἐν χερσὶν ἐτοίμοις πρὸς πμωείαν, τοῖς ἡ ἀνοίξαι τὴν πόλιν ἐλπίζοντες, ἡ χάριν ὅππῃ τῶν περὶ αὐτοῦ. πῶς ἡ δὲ ὑποψία μὲν τὸ ὅτι ἐπικλήσεως παρελθόντες, καὶ πρὸς μίαν ἡμέραν περὶ αὐτῶν αὐτοῖς ὅππῃ συμβάσεις ἡ τῆς ἰωσήπου μέλει ἐκείνην δεισιμα, καὶ τότε τὸς στραπῶντες καὶ χάριν μὲν ἐκάλαν, σιωπῶντες ἡ πρὸς τῇ ὄψει ἐρροῖς περὶ ταῖς μύλων ἀρπάσαντες (αὐτῶν, πρὸς τὰς πύλας ἐκδραμεῖν. τέτοις οἱ μὲν ἐκβεβλημένοι δοκῶντες, τὸ πρῶτον ὑπεκρίναντο, ἐπεὶ ἡ μεταξὺ τῆς πύλης ἐκείνην πύργων, ἐκδιδόντες ἐκκαλοῦντο σφᾶς, καὶ περὶ αὐτοῦ κατόπιν οἱ ἡ ἀπὸ τῆς τείχους, πλῆθος χερμαλῶν, καὶ βελῶν παντῶν ἀθροῦν κατέχευαν, ὡς πρὸς συχνὸν μὲν αἰελεῖν, ἡ τῶν πλείστοις. μὲν δὲ ἐκάλαν τῆς τείχους καταφυγεῖν τῆς κατόπιν βιάζοντων, καὶ ἄλλως αἰδώς τῆς δεισιμαίας τῆς ἡγεμονίας καὶ δὲος παρεκάλει τὸ πρῶτον περὶ αὐτοῦ. διὸ δὲ μὲν πλείστοις δειδοεσθῶντες, καὶ πολλὰς ὑπὸ τῆς ἰουδαίων λαμβάνοντες πληγὰς, ἀμείλει ἡ ἐκάλαν αἰελεῖν, τέλος αἰωθῶντες πρὸς τὴν πύλιν ἐκάλαν αἰελεῖν, οἱ ἰουδαῖοι ἐκάλαν τῆς ἐλπίδος μὲν μίαν εἰπόντο βιάζοντες. ἐπειτα οἱ μὲν ἀπειροχάλας ἐκβεβλημένοι εἰς τὴν τύχην, ἐκάλαν τῆς τοῖς ῥωμαῖοις διλεαδύντας ἀπάντη, καὶ τοῖς θυρεοῖς ἀνασείοντες ἐκάλαν, καὶ μὲν χάριν ἀνέβωσαν. τοῖς ἡ στραπῶντες ἀπειλή τῆς ἀξίαντων, καὶ χαλεπαίνων κατέχευαν, ἐκάλαν τῆς ἰουδαίων μὲν οἱς δειδοεσθῶντες, πάντα μὲν περὶ αὐτοῦ καὶ σκίφους, ὅππῃ βιάζοντες πρὸς αὐτοῦ καὶ λόχοις, ἐπειτα δὲ αὐτῶν ταῖς ἐξέρχοντες καὶ τύχη, ἡ τὸ πρῶτον, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους δειδοεσθῶντες καὶ πίστεως. ῥωμαῖοι δὲ οἱς διέταξαν, καὶ πρὸς τοῖς ἡγεμόνας ἀπειλῶντες αἱ δειδοεσθῶντες καὶ τύχη, καὶ ὑπὸ τῆς ἐκάλαν πρῶτον, καὶ ἡ χερσὶν ἀκροῖας, ἀλίσκονται τὸ πάντων ἀχριστον, ἀσεβήθηται μαχόμενοι περὶ αὐτοῦ κατέχευαν.

A Cunctis igitur maceris ac sepibus dirutis, quibus hortos ac prædia incolæ præmunierant, omnique opposita quamvis frugifera sylva excisa, repletum est quicquid erat cauum & vallibus impeditum. Saxorum autem eminentissimis ferro truncatis, humiliorem totum illum tractum à Scopo usque ad Herodis monumenta fecerunt, serpentium stagnum, continentia, quod olim Bethara vocabatur.

H Is denique diebus Iudæi Romanis huiusmodi insidias parauere. Seditiosiorum audacissimi extra muliebres (quæ sic appellabantur) progressi turres, simulato quoddam pacis eos studiosi pepulissent, & quod timerent impetum Romanorum, ibidem versabantur, & alter sub altero vitabundilacebant. Alij vero per muros dispositi, populumque se esse similes, clamore pacem implorabant, sed usque pollebant: portasque se patefacturos esse pollicentes, inuitabant Romanos. Hoc autem vociferantes, viâ etiam contra suos, veluti portis eos abigerent, lapides iaciebant. illique se vi perire impetere aditus velle simulabant, & ciuibsupplicare. cûmque ad Rom. sæpius iere conarentur, reuersi perturbatis similes videbantur. Verùm hæc eorum calliditas, apud milites quidem fide non carebat, sed tanquam hos quidem in manibus haberent paratos ad supplicium, illos verò ciuitatem sibi aperturos sperarent, opus aggredi festinabant. Iro autem suspecta erat inuitatio, quia rationem non haberet. pridie namque prouocatos eos ad pactionem per Iosephum, nihil mediocriter sentire cognouerant, etiam tunc igitur milites manere loco suo præcepit. Iam verò quidam operibus appoliti, raptis armis ad portas excurrere cœperunt. Hi autem qui expulsi videbantur, prius quidem cedebant: deinde ubi ad turres portæ propinquabant, cursu eos circumueniunt, & à tergo persequuntur. qui verò in muro stabant, lapidum his multitudinem, omnigenumque telorum simul infundunt: adeo ut multos quidem necarent, plurimos vero fauciarent. nec enim facile erat à muro diffugere, aliis retrò violenter instantibus, & præter hoc pudor quoddam rectores peccauerat, irémque metus, in delicto perseverare suadebat. Quamobrem cum hoste diu decernentes, multis vulneribus acceptis, neque paucioribus redditis, postremò eos à quibus circumuenti fuerant repulere. quos tamen recedentes usque ad Helenæ monumentum, Iudæi virgendo iaculis sequebantur. deinde insolenter fortunæ maledicentes, & Romanos vituperabant fraude pellectos: scuræque altè sublata crispantes tripudiabant, & cum læticia vociferabantur. Milites autem interminatio principum & Cæsar iratus, quos sola regis desperatio omnia cum deliberatione faciunt atque prudentia, fraudes & insidias componendo, eorumque dolos fortuna prosequitur, quod sunt morigeri, sibi que inuicem beneuolus ac fideles: Romani verò, quibus ob disciplinam & consuetudinem obediendi rectoribus fortuna famulatur, nunc contrapeccant, & intemperantia manuum debellantur: quod omnium est pessimum, præterente Cæsare, sine rectore dimicantes.

Cap. V.
De Iudæorum
dolo in Romanorum
milites.

Certe, inquit, plurimum ingemiscunt militum leges, plurimum pater, cum hoc vulnus audierit. ille quod cum bellando senuerit, nunquam isto modo peccarit. leges autem, si cum in eos qui minimum quid præter ordinem mouerint, morte vindicent, nunc totum desertorem exercitum videant. Modò autem scituros esse eos ait, qui arroganter egere, quod apud Romanos etiam vincere sine præcepto ducis, infamiae est. Hæc Titus ad rectores locutus cum indignatione, certus erat, qua lege in omnes erat usus. Et hi quidem abiecerunt animos, quasi iam iamque iuste morituri: circumfusa verò legiones Titum pro commilitonibus obsecrabant: paucorumque temeritatem condonari cunctorum obedientiae precabantur: emendaturos enim peccatum præfens, futura compensatione virtutis. Placatus est Cæsar utilitate simul ac precibus. namque vnus hominis animaduersionem vsque ad factum promouendam putabat, multitudinis verò ad veniam. Militibus quidem reconciliatus est, multum monens vt post hæc prudentius agerent. ipse verò, quemadmodum Iudæorum vlcisceretur insidias, cogitabat. interuallo aurem quod vsque ad muros ciuitatis erat, per quadriduum coæquato, sarcinas aliamque multitudinem cupiens turò traducere, militum validissimos à Septentrionali tractu in occidentum septēplici ordine contra murum prætendit, pedibus in fronte, ac post eos equitibus acie terna dispositis, mediusque inter utrosque sagittariis. Excursibus autem Iudæorum tanto præsidio præclusis, impedimentarium legionum, itēque alia multitudo sine timore transiit. Ipse quidem Titus cum propè duobus stadiis abisset à muro, ad anguli eius partem contra turrin quæ appellatur Pteriphinos, castra ponit: ad quam muri ambitus ex Aquilone pertinens, flectitur ad Occidentem: altera verò pars exercitus eam turrin versus, quæ appellatur Hippicos, muro circumdatur, duum stadiorum spacio similiter à ciuitate discedens. decima tamen legio in Elzon monte, vbi erat, manebat.

ἡ μεγάλη μὲν ἐπαύξην ἐφ' ἧς τὴν στρατιάν ὀνομασε, μετὰ λα-
 ῖ αὐτῆς τὴν πατέρα, τὴν δὲ τὴν πληθὴν πυλομένων, εἰς ὁ μὲν
 ἐν πολέμοις κρησάσας, ἐδὲ ποτὶ ἑπαισεν ἔπειτα, οἱ νόμοι
 ἡ αἰεὶ, καὶ τὴς βραχὺ πρὸ τῆς αἰῶνος ὡς ἀκμήσαντες. θα-
 νάτω κολάζουσι. καὶ ὅτι ὅλην στρατιάν ἰωράσας ἀπο-
 τακτεῖν, γνώσεσθαι γὰρ μὲν αὐτὰς τοῖς ἀπαυθαδιστο-
 μένους, ὅτι ἐπὶ τὴν κατὰ τὴν βραχυαίῳς δίχα ὡς ἀγρί-
 ματος ἀδοξεῖται. ταῦτα δὲ ἀφ' ἑαυτῶν πρὸς τὴς ἡγε-
 μόνας, δῆλος ὡς καὶ πάντων χρηστῶν τῶν νόμων. καὶ οἱ μὲν
 παρήσαντες ψυχὰς, ὡς ὅσον ἐδίπλω τεθνηξόμενοι
 δικαίως. ἀφ' ἑαυτῶν τὰ ἑαυτῶν πρὸς τὴν πᾶσι, ἀφ' ἑαυ-
 τῶν στρατιῶν ἰκέσθαι, ἐπὶ ὅλῳ πρὸς τὴν χαρίσασθαι
 τῇ πάντων ἀπειθείᾳ κατηντησάντων. ἀναλήψασθαι γὰρ
 αὐτὰς τὸ παρὲν πᾶσι ματὶ εἰς τὸ μέλλον αἰετῶς. πᾶ-
 ρι καὶ ὅσον ἅμα τὴν τε ἰουδαίαν, καὶ τὴν συμμέροσιν. τὴν
 μὲν γὰρ κατὰ ἑνὸς πτωχεύειν ὥστε χεῖρας μετὰ ἑαυ-
 τῶν κοπέειν, τὴν δὲ πλὴν, μετὰ λόγῳ. ὡς μὲν οὖν
 στρατιῶτας διπλάττω, πολλὰ καὶ διπλοῦς αὐτῶν ἐπὶ
 φρονιμότητος. αὐτὸς ὅπως ἀμυνεῖται τὴν ἰουδαίαν ἰ-
 σκόπει ἐπὶ βελλῶν. πᾶσαι οἱ ἡμέρας ἐξιστοδίνοντες τὴν
 μέλει τῶν τεχνῶν ὡς ἐπὶ ματὶ, βελόμενος μὲν ἀσφα-
 λείας τὰς τε ἀποσκευὰς, καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος ὡς ἀγα-
 γεῖν, τὸ κατὰ τὴν δύναμιν ἀντιπαρεξίττειν τὰ
 τείχεα καὶ τὸ βέβαιον κλίμα, ἐπὶ πρὸς ἑαυτῶν ἐπὶ ἑπὶ
 βαδύναντες τὴν φάλαγγα, τὴν περὶ τὴν ἀμύνων, καὶ
 κατόπιν τῶν ἰππέων βίσιοντων ἐκατέρων ἐβδουμοί καὶ
 μέσον εἰσέσαν οἱ τοῖς. ὡς ὅτι ὅτι σφίσι περὶ ἀγα-
 γμένων ἰουδαίους τῶν ἐκδρομῶν, τὰ τε ἀποζύγια τῶν ἐμῶν
 ἀμύνων, καὶ ἡ πλὴν, ἀδείως παρῶδυσεν. αὐτὸς μὲν ἐν
 ἵπτοις ἀπέχων ὅσον εἰς σταδίους δύο τὴν τείχεα, κατὰ τὸ
 γωνιαῖον αὐτῶν μέγας, ἀπὸ τῶν τῶν φησὶν καλεσμένου
 πύργου, στρατοπέδουται, πρὸς δὲ ὁ κύκλος τὴν τείχεα
 πρὸς ἀρκύον καθύκων, ἀνακλῆται πρὸς δύσιν. ἡ δὲ ἐ-
 πὶ πρὸς τὴν στρατιάν, κατὰ τὴν ἰππικὸν πρὸς ἀγα-
 γνάντα πύργον τειχίξει, δις ὅσα τὴν πόλει, ὁμοίως
 δύο σταδίους. τὸ μὲν τοὶ δίχα τὴν τείχεα κατὰ χώρον
 ὅτι τὴν ἐλατὴν καλεσμένου ὅσον ἐμῶν.

Κεφάλαιον η.

Τῖροι δὲ ὠχυρωμένην τείχιον ἡ πόλις, καὶ θὰ μὴ ᾤ
ἀβάπεις φάραξεν ἐκκύκλωτο (ταῦτη γὰρ εἰς τὸ
περίβολος) αὐτὴ μὲν ὑπὸ δύο λόφω ἀπὸ περὶ ὅσοντος ἐκ-
πύου, μέση φάραξ διηρημένων, εἰς τὴν ἰσάλληλοι κα-
τέληγον αἰοικία. τῶν δὲ λόφω, ὁ μὲν ἂν πύλιν ἔχων,
ὑψυλόπερος πολλὰ, τὸ μῆκος ἰδύστερος τὴν δὲ γούτ
τὸ ὀχυρότητα, φέρειον μὲν ὑπὸ δαβίδου τὴν βασιλείας
ἐκαλείτο, πατὴρ σολομῶντος τὴν ὁδοῦ, τὴν ὁρῶν τὴν πᾶν
κίπσιν, ἡ δὲ ἄνω ἀγροῦ περὶ ἡμῶν ἀπὸ τῶν δὲ ὀκαλε-
μένος ἀκρῶ, καὶ τὴν ἑκάτω πύλιν ὑψιστὴς, ἀμφικυρτος. τῶν
τῶν δὲ ἀπὸ πύλιν ἔξωτος τὴν λόφος, ἀπεινότερος τὴν φύσει τὴν
ἀκρῶ, καὶ πλατεία φάραξ διηρημένος ἄλλη περὶ
πύλιν, αὐτὴς γὰρ μὲν καὶ ὡς οἱ ἀστυματῶν χρόνους ἰθα-
σίλῳ, τὴν περὶ φάραξ ἔχουσαν σινάφη βυλόμενοι
τὴν ἰσάλληλοι τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἀκρῶ κατὴρμασάμενοι τὸ ὑψος,
ἐποίησαν τὸ χθαμαλώτερον, ὡς ὑπὸ φάραξ καὶ ταύτης
τὸ ἰσάλληλοι. ἡ δὲ τῶν τυροποιῶν περὶ σαζαρόμορην
φάραξ, τὴν ἰσάλληλοι τὴν πᾶν πόλιν, καὶ τὸν ἑκάτω
λόφος δὲ ἀσάλλῳ, κατὰ τὴν μέγαν σιλωαῖ. οὕτω γὰρ
τὴν πᾶν

Cap. VI.
Descriptio
Hierosoly-
morum.

Ciuitas autem trino muro circumdata erat, nisi quâ vallibus inuis cingebatur. ex ea namque parte, vnus muri habebat ambitum. & ipsa quidem super duos colles erat condita, contrariis frontibus semet inspicientes, interueniente valle discretos, in quam domus creberrimæ desinebant: collium verò alter, quo superior ciuitas sedet, multo est excelsior, & in prolixitate directior: adeo vt quoniam tutus erat, castellum à Dauid quondam rege vocaretur (is pater Salomonis fuerat, qui primus templum ædificauerat) à nobis autem forum superius. alter autem, qui appellatur Acra, inferiorem sustinet ciuitatem, & vndique decliuus est. Contra hunc autem tertius collis erat, natura humilior quàm Acra, & alia lata Gualle antè diuisus. verùm postea qua tempestate Asamonæi regnabant, & vallem aggeribus repleuerunt, vt templo coniungerent ciuitatem, & Acæ altitudinem celsâ humiliorem fecerunt, vt ex ea quoque sanum supereminens cerneretur. Vallis autem quæ Tyropæon appellatur, qua diximus superioris ciuitatis collem dirimi ab inferiori, vsque ad Siloam pertinet. ita enim

τῶν πηλῶν γλυκαῖαν τε ἔσθῃ πολλῶν ἦσαν ἐκαλοῦντο. ἔξωθιν ἦ, οἱ τῆς πόλεως δύο λόφοι βαθείας φάραγξι
 περιέκτοτο, καὶ ἔλα τοὺς ἐκατέρωθεν κρημνοὺς, περὶ
 τὸν ἑσπερίωθεν λόφον ἦν τῶν τειχῶν, τὸ μὲν ἀρχαῖον,
 ἔλα τε τὰς φάραγδας, ἔσθῃ ἑσπερίωθεν δύο λόφοι ἐφ' ἃ
 κατεσκεύαστο, δυσώλευτον ἦν. περὶ ἡ τῶν πλεονεκτί-
 ματι τῶ τόπου, καὶ καρτερῶς ἐδιδόμηντο, δαδὶ τε καὶ
 σολομῶντος, ἐπ' ἡ τῶν μεταξὺ τῶν βασιλείων, φιλο-
 τιμηθῆναι περὶ τὸ ἔργον. ἀρχόμνητον ἡ καταβορρῶν
 ἀπὸ τῆς ἱππικῆς καλεμῆναι πύργου, ἔλα τεῖνον ἐπὶ
 τὸν ξυστὸν λεγόμενον, ἔπειτα τῇ βουλῇ συνάπτοντο, ἐπὶ
 τῶν ἑσπερίων τε ἑσθῇ σοὰ ἀσπρήζιτο. κατὰ θάλα-
 ρα δὲ περὶ δύο, ἀπὸ τῆς αὐτῆς μὲν ἀρχόμνητον πύργου,
 ἔλα ἡ τῶν ἐσπερίων καλεμῆναι χώρου κατατεῖνον ἐπὶ
 τῶν ἑσπερίων πύργου, καὶ ἔπειτα περὶ τὸν ἑσπερίων
 σιλωάμ διπρῆτον πηλὴν, ἐνθεν τε πάλιν ἐκκλίνον
 περὶ αἰατολῶν, ἐπὶ τῶν σολομῶντος κολυμβήθραν,
 καὶ διήκον μέχρι χώρου πύργου, ὡς καλεῖται ὄφλας, τῇ
 περὶ αἰατολῶν σοὰ τε ἑσθῇ συνάπτοντο. τὸ ἡ διῦτερον
 τῶν μὲν ἀρχῶν ἀπὸ πύργου εἶχεν, ἡ γῆρας ἐκάλειν
 τῆς περὶ τείχεος ἦσαν, κυκλήμνητον ἡ τὸ περὶ αἰ-
 κτον κλίμα μόνον αἰεὶ μέχρι τῆς αἰωνίας. τῆς εἰ-
 τω δὲ ἡ ἀρχὴ ὁ ἱππικὸς πύργος, ὅθεν μέχρι τῆς βο-
 ρεῖς κλίματος κατατεῖνον ἐπὶ τὸν ψήφινον πύργον, ἔ-
 πειτα καθήκον αἰπὺν ἦν ἐλίνης μνημείων, ἀδελφῆν
 βασιλῆς ἡ αὐτῆς, ἐξ αὐτοῦ βασιλείας θυγάτηρ, ἔλα
 ἀσπληνὸν βασιλικὸν μνημειόμνητον, ἐκ αὐτοῦ μὲν γω-
 νία πύργου, κατὰ τὸ τῆς γαφίως περὶ αἰατολῶν
 μνημῆτος. τῆς ἀρχῶν περὶ βόλῃ συνάπτοντο εἰς τὴν περὶ
 να καλεμῆναι φάραγδα κατὰ τῆς περὶ αἰατο-
 λῶν πόλεως περὶ αἰπὺν ἀγρίππας, ἡ περὶ ἡ πᾶσα γω-
 νία. πλήθει γὰρ περὶ αἰατολῶν, καὶ μικρὸν ἐξείρπει τῶν
 περὶ βόλῃ, καὶ τῆς περὶ τῆς περὶ αἰατολῶν, περὶ τῶν λόφου
 συμπολίζοντες, ἐπ' ἡ ὁλίγοι περὶ αἰατολῶν καὶ τέταρτον
 περὶ αἰατολῶν λόφον, ὅς καλεῖται βιζιθῆς, καὶ μνημῆτος
 μὲν αἰπὺν τῆς αἰωνίας, ἀπὸ τῆς μνημῆτος ἡ ὁρὸν κατὰ
 βαθεί. διεταφύδην γὰρ ἐπὶ τῆς, ὡς μὲν περὶ λόφου
 συνάπτοντες οἱ διήμιοι τῆς αἰωνίας, ἀπὸ τῆς τῆς
 ἔσθῃ ἡ ὁλίγοι. διὸ δὲ καὶ πλείστον ὕψος τῆς πύ-
 ργου περὶ αἰατολῶν τὸ βάθος τῆς περὶ αἰατολῶν
 ἐκκλίνῃ βιζιθῆς τὸν ἐκκλίνον μέρος, ὁ μαθημῶν δὲ
 μνημῆτος ἐλλὰ δὲ γλώσση, κατὰ τῆς πόλεως. δι-
 ομῶν οὐκ ἦν τῶν σκέπης, ὁ πατὴρ τῆς νῦν βασι-
 λῆος, καὶ ὁ μόνος ἀγρίππας, ἀρχὴ ἡ μὲν ἡ περὶ αἰ-
 ομῶν τείχεος. δίδας ἡ κλαυδίον κατὰ τῆς, μὲν τὸ μνη-
 ομῶν τῆς κατὰ τῆς περὶ αἰατολῶν περὶ αἰατολῶν
 νοήσῃ, ἔλα τῆς, πᾶντα θεμαλῶν μόνον βαλόμενος.
 καὶ γὰρ ἐπὶ αὐτῶν αἰατολῶν ἡ πόλις, εἰ περὶ αἰατολῶν
 τῆς ὡς ἡρξαστο. λίθοις μὲν γὰρ εἰκοσάπῃχας τὸ
 μήκος, ἔσθῃ ὕψος διχαπῇχας σιμωμῶντο, μὲν
 ὑπογῆναι σιμωμῶν βαθείας, μὲν ὑπὸ ὀργάνοις ἔλα
 ὀδῶν διωμῶν. διχα πῃχας αὐτὸ τὸ τῆς ἐ-
 πλατυῖτο, καὶ τὸ ὕψος πλείον μὲν αὐτῶν εἰκὸς ἔλα, μὲν
 ἔλα κλυθείσης τῆς κατὰ τῆς περὶ αἰατολῶν. αὐ-
 θῆς ἡ κατὰ τῆς σπουδῆς ἐλατῶν περὶ αἰατολῶν
 εἰς εἰκοσά πῃχας αἶψα. καὶ διπῇχας μὲν
 τὰς ἐπάλξεις, ἐπὶ πῃχας ἡ τοὺς περὶ αἰατολῶν εἶχεν

A fontem, qui dulcis est ac plurimus, vocabamus. Foris autem ciuitatis duo colles profundis vallibus cingebantur, & vtrinq; obstantibus rupibus, nulla ex parte adiri poterant. Trium vero murorum vetustissimus quidem, propter valles imminentiūque his desuper collem quo erat conditus, facile capi non poterat. ad hoc autem quod loco præstabat, etiam firmissimè structus erat, David & Salomonis, aliorūque interea regum largissimis impensis operi insumptis. Hac autem parte incipiens à turri, cui nomen est Hippico, ad eam quæ dicitur Xystus pertinet: deinde curiæ coniunctus, in occidentem templi porticum desinebat. parte autem altera ad Occidentem ex eo loco ductus, per eum qui vocatur Betiso descendens in Essenorū portam: deinde supra fontem Siloam in meridiem flexus, atque inde rursus in Orientem versus, quā stagnum Salomonis est, & vsque ad locum pertinet, quem Ophlan vocant, cum Orientali porticu templi coniungitur. Secundus autem murus, à porta quidem habebat initium, quam Genath appellabant. hæc autem fuerat muri prioris. Septentrionalem verò tantummodo tractum ambiens: vsque ad Antoniam ascendeat. Tertio muro turris Hippicos principium dabat: vnde ad Boreæ tractum pertinet, deinde ad Psephinam tutum veniens, contra munimentum Helenæ, quæ Adiabenorū regina fuerat, Izatæ regis mater, & per speluncas regias in longum ductus, à turri quidem in angulo posita flectebatur contra Fullonis quod dicitur monumentum. cum vetere autem ambitu iunctus in Cedron vallem, quæ sic dicitur, desinebat. Hoc muro eam partem ciuitatis, quam ipse addiderat, Agrippa cinxerat, cum esset omnis antè nuda. exuberans enim multitudine, paulatim extra mœnia serpebat, templique Septentrionali regione colli proxima ciuitati adiuncta non paululum processerat. quin & quartus collis incolebatur, cui nomen est Bezetha, situs quidem ex aduerso Antoniæ, fossis autem altissimis separatus: quæ de industria ductæ sunt, ne Antoniæ fundamentis colli coherentibus, & accessui facilis sit, & minus edita: vnde etiam fossæ altitudo plurimum turribus celsitudinis adiciebat. Nominata est autem pars addita ciuitati voce indigena Bezetha, quod Latino sermone dicitur noua ciuitas. Eius autem partes incolis protegi desiderantibus, pater huius regis eodem nomine Agrippa, murum quidem ita vt prædiximus inchoarat. veritus autem Claudium Cæsarem, ne magnificentiam constructionis ad nouarum rerum ac discordiæ suspicionem traheret, fundamentis tantummodo iactis, ab opere destitit. Nec enim expugnabilis esset ciuitas, si perfectisset muros vt cœperat. Saxa enim xx. cubitis longa, & decem lata contexebantur: quæ neque ferro facile suffodi possent, neque machinis dimoueri: hisque murus dilatabatur, profectò autem altitudinis quoque plus habuisset, si eius magnificentia qui ædificium aggressus erat, minimè fuisset inhibita. Rursus autem idem murus, etiam Iudæorum studio fabricatus, ad xx. cubitos creuit: & minas quidem binis cubitis, propugnacula verò trinis habebat.

ὑπὸ γυναικὸς ὀνομασθεῖσα κεκοσμηθεῖσα πύργον, ἢ τοῦ
 αὐτῶν αἰδρωτῶν, ὡς περ ἐκείνου τῷ γυναικὸς ὀχυρωτέρως.
 τῆτι τὸ πᾶν ὕψος, πινυτοῦ καὶ πινυτοῦ πηχῶν ἢ πη-
 λικῶν ὅντες οἱ ῥεῖς τὸ μέγεθος, πολὺ μείζονες ἐ-
 φαίνοντο διὰ τὸ τόπον αὐτὸ πρὸς τὸ ἀρχαῖον τείχος ἐν ᾧ
 ἦσαν ἐφ' ὑψηλῶν λόφῳ διδομένη, ἔξ' ἑλὸς καὶ ἀπὸ
 κορυφῆς τῆς ὑψηλοτέρας προεβίβεν εἰς ῥιάνοντα πη-
 χος, ὡς ἂν οἱ πύργοι καὶ μύροι, πολὺ δὴ πῖ μακρὰ
 προεστέλλαντο. θάμνατον ἔξ' ἑλὸς λιθῶν ἡ τὸ μέ-
 γεθος, ἢ γὰρ εἰς αἰῶνα χερμαῖος, ἢ δὲ φορητῶν αἰδρω-
 τῶν περὶ σπινθῆρας, λόφῳ ἢ μαρμαρῶν ἐπιμή-
 θη, καὶ τὸ μὲν μήκος ἐκείνης, πηχῶν ἡ εἰκοσι, διὰ τὸ
 εἶδος, καὶ βάθος πέντε συνῴωντο δ' ἐπ' ἀλλήλους, ὡς δι-
 κλινῶν ἐκείνων πύργον, μίαν δὲ πύργον αἰατοφυκῶν,
 ἐπὶ τῇ ὁδοῦ ἐκείνης χερσὶ πηχῶν, εἰς ἡμέραν ἔως
 ἡμέρας ἡ δὲ συνάφεια τῆς ἀρμονίας διαφανέτω. κα-
 μύροις ἢ πρὸς ἀπὸν αὐτοῖς ἐνδοθῶν ἢ τῆς βασιλείας
 αὐτῆς προεστέλλαντο, πινυτοῦ λόφῳ κρείσσων, ἔτι γὰρ πο-
 λυτελείας, ἔτι καὶ τῶν πινυτοῦ πινυτοῦ ἐκείνων ὡς βολλῶν.
 ἀλλὰ τιτεῖχιστο μὲν ἅπαντα ῥιάνοντα πηχὸς τὸ ὕψος,
 κύκλῳ κατ' ἴσον διάστημα. κεκοσμημένοις ἢ πύργοις
 διεκλινέτω, αἰδρωτῶν τῶν μαγίστοις, καὶ εἰς ἐξέχοντας ἐκαστο-
 τῶν κλινῶν. ἐν οἷς ἀδίστητος μὲν ἡ ποικιλία τῆς λιθῶν.
 συνῴωντο γὰρ πολὺς ὁ πᾶν τῶν ἀπαισίων. θάμνατον δ' ὁ-
 ροφῶν, μίαν τὴν δοκῶν, ἔξ' ἑλὸς προεβίβεν προεκοσμημέ-
 των οἰκῶν ἢ πηχῶν, καὶ διαφοράν ἡμεῖς τῶν
 μυρίων. πᾶσι γὰρ μὲν ὑποσυνδύασι πλήρεις, ἔξ' ἑλὸς
 ἐν ἐκείνοις κειμένων, ἔξ' ἀργύρου καὶ χρυσῶν. ὡς εἰς
 ἢ δι' ἀλλήλων ἐν κύκλῳ πολλὰ, ἔξ' ἑλὸς πρὸς ἐκείνῳ
 διαφέρει. τῶν μὲν τῶν ὑποσυνδύων, πᾶσι τῶν χλο-
 ρῶν, καὶ ποικίλων μὲν ὕλων, μακρῶν ἢ δὲ αὐτῶν ὡς ἐκείνων,
 καὶ ὡς τῶν ὡς ἐκείνων βαθεῖς, καὶ διεκλινέτω πὺν-
 λαχῶν χαλκῶν ῥιάνοντα ὡς ἐκείνων, δι' ὧν τὸ ὕψος ἔξ-
 χεῖτο, καὶ πολλοὶ ὡς τῶν ἡμέρων πύργοι, πινυτοῦ
 ἡμέρων. ἀλλὰ γὰρ ἢ ἐν ἡμέρῳ δυνάτον ἀξίως τὰ
 βασιλείας, καὶ φέρει βάσανον ἢ μνήμη, τὰς τῶν ληστῶν
 πρὸς δαπανὰς ἀναφύγουσιν. ἢ γὰρ τὰ ταῦτα ῥιάνοντα
 κατέφλεξαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ἐνδοθῶν ὡς ἐκείνων, ὡς ἐκείνων
 ῥιάνοντα ἐν ἀρχῇ τῆς ἀποστροφῆς. καὶ ὑπὸ μὲν τῶν ἀντι-
 πᾶσι ἡμέρας τὸ πῦρ, μίαν δὲ ὅτι τῶν βασιλείας, καὶ τῶν
 ῥιάνοντων πᾶσι στήλας ἐκείνων.

Κεφάλαιον ιδ.

Τὸ ἢ ἐνδοθῶν μὲν ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων
 τῶν. κατ' ἀρχὰς ἢ μέγας ἐκείνων τὸ αἰωνάτω
 χαμαλὸν αὐτῶν, τῶν ἡμέρων, καὶ τῶν ἡμέρων. τὰ γὰρ ὡς ἐκείνων
 ἀποκρημνὸς ἡ κατάντης. τῶν ἢ βασιλείας σολομῶ-
 νος, ὡς δὴ καὶ τῶν ἡμέρων, τὸ κατ' ἀντολαὶ μέγας
 ἐκείνων αὐτοῖς, ἐκείνων ὡς ἐκείνων τῶν ἡμέρων. ἔξ' ἑλὸς
 τὰ λοιπὰ μέρη, γυμνὸς ὄναος ἡ. ὡς δὲ ἔξ' ἑλὸς ὡς ἐκείνων
 αἰεὶ πῖ λαὸν προεβίβεν αἰσινῶν ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων
 ῥιάνοντα. διεκλινέτω ἢ τὸ προεβίβεν τείχος ὡς
 ὡς ἐκείνων προεβίβεν, ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων
 ἡμεῖς ὡς ἐκείνων. τειχίσαντες ἢ ῥιάνοντα τὸν λόφον,
 καὶ μείζον ἐκείνων ἐκείνων ῥιάνοντα, εἰς ὡς ἐκείνων
 ὡς ἐκείνων ὡς ἐκείνων αὐτοῖς, καὶ οἱ ἡμεῖς ἢ ὡς ἐκείνων
 ὡς ἐκείνων οἱ αἰσινῶν ὡς ἐκείνων οἱ αἰσινῶν

opus extructum est : in quo longa secula consumpta sunt, omnique thesauri facti, quos toto orbe

ut uxoris nomine appellata turris, plus habe-
 ret pulchritudinis quam quæ virosum nomi-
 nibus vocata sunt : sicut illa hac municio-
 res erant, cui scemina nomen dederat, &
 cuius omnis altitudo per l.v. cubitos erige-
 batur. Sed quanquam tres turres tantæ ma-
 gitudinis erant, ex loco tamen, quo erant
 itæ, multo videbantur esse maiores, nam &
 ipse antiquus murus, in quo erant, excelsio lo-
 co fuerat conditus, & ipsius collis velut quidam
 vertex altus propè ad xxx. cubitos eminebat, iu-
 pra quem turres posite multum sublimitatis
 assumpserant. Mirabilis etiam fuit lapidum ma-
 gnitudo. nec enim ex vulgaribus saxis, aut quæ
 hominès ferre possent, verum secto matimo-
 re candido, & singulis per xx. cubitos longis,
 latisque decem, ac per v. altis erant ædificatæ,
 quæ ita inter se copulata erant, ut singulæ tur-
 res, singula saxa viderentur : sic autem mani-
 bus artificum in faciem angulosque formata,
 ut nusquam iunctura compaginis appareret.
 His autem in Septentrionali parte positis, intus
 aula regia coniungebatur : narratione omni præ-
 stantior. Nec enim magnificentia vel structu-
 ra operis, aliqua ex parte superari poterat : sed
 tota quidem muro per xxx. cubitos edito cin-
 cta erat. æqualis autem distantia turribus
 ornatissimis ambiebatur, ornata virosum re-
 ceptaculis & cœnaculis lectorum centum ca-
 pacibus. Inenarrabilis autem fuit matimorum
 varietas in ea, collectis ibi plurimis quæ ubique
 rara videbantur, & fastigia simul proceritate
 trabium & ornamentorum claritudine mira-
 bilita. membrorum etiam multitudo, & innu-
 meratæ species ædificij, plenæque omnia su-
 pellectilis, cum pleræque in singulis ex auro ef-
 fient, atque argento. adhuc multæ porticus, aliæ
 per aliam in circulum fluxæ columnarumque in sin-
 gulis, & quæ inter eas sub dio patebant spacia,
 cum essent utique viridariis sylvisque variata-
 rum prolixas ambulationes habebat, altis eu-
 rypis cinctas, cisternas ubique signorum æ-
 neorum plenas, quibus aqua effundebatur
 multæque turres mansuetarum circum latices
 columbarum. Sed enim neque pro merito ex-
 poni regia, qualis fuerit, potest : habetque me-
 moria cruciatu referens, quantas res lætrocina-
 lis flamma consumpsit, nec enim hæc à Romanis
 incensa sunt, sed ab insidiatoribus intesti-
 nis, ut supra memorauimus in principio dissen-
 sionis, & ab Antonia quidem omnia corripuit
 ignis : transiit autem in regiam, triūmque
 turrium recta corripuit. Fanum autem con-
 ditum erat, ut dixi, supra durissimum col-
 lem. Et initio quidem vix templo atque æ-
 tez sufficiebat, iacens in summo planities,
 quod undique præceperat atque decliuus. Cum
 autem rex Salomon, qui etiam templum ædifi-
 cauerat, muro eius partem ab Oriente cinxisset
 vnâ porticus aggeri est imposita : & manebat
 ex aliis partibus nudum, quoad seculis poste-
 rioribus, semper aliquid aggeris accumu-
 lante populo coæquatus collis latior effectus
 est. Perrupto autem Septentrionali quoque
 muro, tantum assumpsit spacium quan-
 tum postea totius fani ambitus incluserat. Tri-
 plici autem muro colle circumdato, spe maius
 H h h h 4

καὶ τὸ πλάτος αὐτῶν πεντηκοντα. καὶ μέρη τοιαῦτα εἰσόδους, A
 ἐνδοτέρῳ πλατυνόμενοι παρ' ἑκάστην ξηκοντά πη-
 χεις ἐξέδρας εἶχον εὐρεῖς τε καὶ μήκος πυργωδῆς. ὑ-
 ψηλαὶ δὲ ὑπερ' ἑκατακοντά πηχεις. δύο δὲ ἀνείχον
 ἐκαστὴν κίονες, δώδεκα πηχῶν τὸ πρῶτον αὐτῶν ἐχόντες, καὶ
 ἑνὶ μὲν ἄλλων, ἴσον αὐτῷ τῷ μεγέθους. ἡ δὲ ὑπερ' ἑκατακον-
 τὰς δὲ τὸ γυναικωνίτιδος ἐξ ἀνατολῆς ἀνοίγομένη τὴ
 τῇ γαῖᾳ πύλης ἀντικρὺ, πολὺ μείζων. πεντηκοντά γὰρ πη-
 χῶν ἵσα τὴν ἀνάστασιν, ἑκατακοντά πηχεις τὰς θύρας B
 εἶχε, καὶ τὸν κόσμον πολυτελέστερον, ὅτι διαφιλῆς πάχος
 ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ. τὸ δὲ ὅτι ἐννέα πύλας εἰσέχων ὁ
 πύλας πατὴρ ἀλέξανδρος. βαθυὶ δὲ δεκαπέντε πηχέ-
 ρι μείζονα πύλῃ δὲ τῇ γυναικῶν διετρίχισματός
 ἀνοίγοντο. τὸ δὲ καὶ τὰς ἄλλας πέντε βαθυὶ ἵσαν ἑκα-
 χύτῃ. αὐτὸς δὲ ὁ ναὸς καὶ μέσον κίονος τὸ ἄριον
 ἱερὸν, δώδεκα βαθυὶς αὐτῶν ἀναβατός. καὶ τὸ κατὰ πρῶ-
 στωπὸν ὕψος τε καὶ εὐρεῖς, ἴσος ἀνὰ πηχεις ἑκατόν. κατό-
 πι δὲ ἑκατακοντά πηχέσι στενότερος. ἐκπρὸς δὲ C
 ὡς αὐτοὶ παρ' ἑκάστην, εἰκοσιπῆχεις διέβαλλον. ἡ
 πρῶτη δὲ αὐτῇ πύλῃ, πηχῶν ἐξ ἑκατακοντά τὸ ὕψος ἔ-
 στα, καὶ εὐρεῖς εἰκοσι καὶ πέντε, θύρας ἑκατὴ εἶχε. τὴν δὲ εὐ-
 ρύτην τὴν ἀριστερὰ καὶ ἀριστερὰς οὐκ εἶχε. καὶ χρυσῷ
 δὲ τὰ μέτωπα πάντα, καὶ δὲ αὐτῆς ὁ, τε πρῶτος οἶκος
 ἵσα τῇ ἀπὸς κατεφανέτο μέγιστος ὢν, καὶ τὰ πρῶτα τῶν
 εἰσὶ πύλῃ, πᾶσι λαμπρόμενα χρυσῷ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑ-
 πὲρ πάντων. τὴν γὰρ οἶκος εἰσὶν εἰς τὸν μέγιστον, ὁ πρῶτος
 οἶκος πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν εἰς τὸ ὕψος, ἀνατενόμενος
 μὲν ἐπὶ ἐννέα καὶ πηχέσι, μεκιστόμενος δὲ ἐπὶ πεν-
 τήκοντα, καὶ ἐξ ἑκατακοντά πηχέσι. ἡ δὲ δὲ τῷ οἴκῳ πύ-
 λῃ, καὶ χρυσῷ μὲν ὡς ἐδὼν πᾶσι, καὶ ὅλος πρὸς αὐτῷ
 τεύχε. εἶχε δὲ καὶ τὰς χρυσῆς ὑπερ' αὐτῆς ἀνιπύλους,
 ἀπὸ δὲ βύσσινος ἀνδρομήκει κατεκρέμαντο. ὄντες δὲ ἡ-
 δι τῇ ἀπὸς εἰσὶν, ἐπενοστήει τῆς ἐξωθεν αὐτῆς, καὶ θύ-
 ρας εἶχε χρυσῆς, πεντηκοντά πέντε πηχῶν τὸ ὕψος,
 εὐρεῖς δὲ ἐκκατάδεκα. πρὸς δὲ τὰς ἑκατάδεκα κατὰ πύ-
 λῃ, πύλῃς αὐτῆς αὐτῶν, ποικιλτὸς δὲ ὑακίνθου
 καὶ βύσσινος, κόκκι τε καὶ πορφύρας, θαυμαστῶς μὲν εἰ-
 ρασμέρος, καὶ ἀνιπύλους δὲ τὴν ὕλην τὴν κατὰ πύλῃ, ἀλλ'
 ὡς αὐτῇ εἰκόνα τῇ ὄλῃ. ἐδοκεῖ γὰρ ἀνιπύλους τῇ κόκκῳ
 μὲν τὸ πύρ, τῇ βύσσινῳ δὲ τὴν γαῖαν. τῇ δὲ ὑακίνθῳ τὴν αἶσαν, καὶ
 τῇ πορφύρᾳ τὴν θαλάσσαν. ἑνὶ μὲν, ἐκ τῆς χερσὶς ὁμο-
 κλήρων, τὴν δὲ βύσσινον καὶ τὴν πορφύραν, δὲ τῶν γυναικῶν, ἐ-
 ποιδὴ τῶν ὡδῶν, ἀναδιδάσκοντες τῇ γαῖᾳ, τῶν δὲ τῇ θαλάσσᾳ.
 κατεγχεράσθη δὲ ὁ πέπλος, πᾶσι τῶν ἑσπέρων θεω-
 ρίας, πᾶσι ζωδίων. παριόντας δὲ εἰσὶν, τὸ δὲ πύλῃς
 τὰς καὶ μέγιστος ἐξέδεχτο. τῶν τε τῶν, τὸ μὲν ὕψος, ἐ-
 ξηκοντά πηχῶν, καὶ τὸ μήκος ἴσον. εἰκοσι δὲ πηχῶν, τὸ
 πλάτος αὐτῶν. τὸ δὲ, ἐξ ἑκατακοντά πηχῶν πάλιν διήρτο. καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον μέγιστον, ὅσοι τε μεκιστόμενος ὅτι ἑκατακον-
 τὰ πηχέσι, εἶχεν ἐν αὐτῇ τῇ θαυμασιώτατα καὶ
 πρὸς αὐτῇ πᾶσι ἀνδράποισι ἔργα, λυχνίας, τερά-
 πεις, θυμιατήριον. εἰσέφαινον δὲ οἱ μὲν ἐπὶ τὰ λύ-
 χνοι, τοῖς πλανήταις, τοσούτοι γὰρ ἀπ' αὐτῆς διήρτω
 τῆς λυχνίας. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ δώδε-
 κα, τὸν τε ζωδίων κύκλον, καὶ τὸν ἐνιαυτὸν.

brio oriebatur. Duodecim verò panes in mensas

quinisdenis etiam late. post introitum vero,
 vbi latiores fiebant, tricenis vtrique cubitis
 exedras habebant: exemplo quidem turrium
 longas & latas, supra vero quam viginti cubi-
 tis cellas. singulas autem binæ columnæ duo-
 dendum cubitorum crassitudine sustinebant. Et
 aliarum quidem portarum magnitudo par
 fuit. quæ verò supra Corinthiam posita, quò
 mulieres conueniebant, ab Oriente aperieba-
 tur, porta templi sine dubio maior erat, quin-
 quaginta enim cubitis surgens, quadraginta
 cubitorum fores habebat, ornatumque ma-
 gnificentiorē: quoniam crassiori argento
 atque auro vestiebatur: quod quidem nouem
 portis infuderat Tiberij pater, Alexander. Gra-
 dus autem quindecim à muro qui mulieres
 segregabat, ad maiorem portam ducebant,
 namque illis, qui ad alias portas iter dirige-
 rent, quinque gradibus erant breviores. Ipsum
 verò templum in medio positum, hoc est, fan-
 num sacrosanctum, duodecim gradibus ascen-
 debatur. Et à fronte quidem altitudo eius &
 latitudo, centenos cubitos habebat: ponē au-
 tem xli. cubitis angustius erat. aditus enim,
 veluti quibuidam humeris, vtrique vicenū
 cubitorum producebantur. Prima verò eius
 porta septuaginta cubitis alta erat, & viginti-
 quinquelata, neque fores habebat. cælum enim
 vndique conspicuum lateque patens significa-
 bat. erantque totæ frontes inauratæ: ac prima
 ædes omnis perlucebat extrinsecus: autòque
 circum interiorem fanī partem splendida cun-
 ctæ cernentibus occurrebant. Cum autem in-
 terior eius pars contignatione intersepta es-
 set, adiacens ei prima ædes patebat in altitu-
 dinem perpetuam: perque nonaginta cubi-
 tos tollebat, cum longa quadraginta cubi-
 tos esset, ac viginti transversa. Interior ve-
 rò porta tota inaurata erat, vt dixi, & cir-
 cum eam auratus paries. desuper autem ha-
 bebant aureos pampinos, vnde racemi statu-
 ta hominis pendebant. & quia contignatio
 intercedebat, templum exteriore humiliter vi-
 debatur: & fores habebat aureas, quinquā-
 ginta & quinque cubitis altas, sexdecim
 verò latas. adhuc aulam longitudine pa-
 ri: hoc est, velum Babylonium, hyacin-
 tho, & bysso, & cocco, & purpura va-
 riatum, mirabili opere factum, neque con-
 templationis experts colorum permixtione,
 sed velut omnium rerum imaginem præfe-
 rens. cocco enim videbatur ignem imita-
 ri, & bysso terram, & hyacintho aërem, ac
 mare purpura, partim quidem coloribus,
 bysso autem ac purpura origine: quoniam
 byssum quidem terra, mare autem purpuram
 gignit. eratque in eo perscripta omnis cæ-
 li ratio, præter signa. Introgressos autem
 inferior pars excipiebat: cuius altitudo qui-
 dem habebat sexaginta cubitos, & longitu-
 do totidem, ac latitudo viginti. rursus autem
 sexaginta cubiti diuiserant. Et prima quidem
 pars ad quadraginta cubitos aulla, hæc tria
 mirabilia & prædicanda opera cunctis homi-
 nibus habebat, candelabrum, & mensam, &
 thuribulum. Septem verò lucernæ, stellas er-
 rantes significabant: tot enim ab ipso candelā-
 positi, signorum circulum, atque annum.

δυμα τῶν σιγῶν περὶ ἡλίου ταγία, πέντε δὲ λυθισ-
 μὴν ζώνης πιπτοίκετο, χρυσὴ τε καὶ πορφύρεα καὶ κόκ-
 κιν, πρὸς ἣν βύσσιν, καὶ ὑακίνθου, δι' ἣν ἐφαμύμην, καὶ τὰ τῶ
 ναῖ κατὰ πεντάστομα συναφάσθαι. τέτοις ἣν Ἐπαμί-
 δα κεραμύδην εἶχεν, ἐν ἣν πλείων χρυσὸς ἢ ἡ γῆμα μὲν
 ἐν ἐνδύτῃ θώρακος εἶχεν. δύο δὲ αὐτῷ εἰσπόρουσαν
 ἀσπίδες καὶ χρυσαῖ, κατὰ κέλευστον δὲ ἐν ταύταις κάλ-
 λισοὶ τε καὶ μέγιστοι σαρδάνυχες, τοῖς ἐπωπύμοις τῶν
 ἑξ ἑκτῶν φυλῶν ἐπιγγραμύδην. καὶ δὲ θάτερον ἄλλοι B
 περὶ στήθεσιν τοῖς ἀνδράσι δώδεκα, κατὰ ἑξῆς εἰς πέντε
 μέρη διηρημένοι, σαρδόνιον, τόπαζος, σμάραγδος, αἰ-
 θεράξ, ἰάσπις, σάπφειρος, ἀχάτης, ἀμβύστος, λιθύριον,
 ὄνυξ, ἐρύλλλος, χρυσόλιθος, ὡς ἐφ' ἑκάστην πάλιν, εἰς
 τῶν ἐπωπύμων ἐγγράφοντο. καὶ ἡ καφαλὴν, βυσσὶν μὲν
 ἐσκεπτε, πύρα, κατὰ στήθος δὲ ὑακίνθου. καὶ ἡ χρυσῆς
 ἄλλος ἢ στήθεος, ἐκτύπα καὶ φέρων τὰ ἱερὰ θράσ-
 ματα. ταῦτα δὲ ἑξῆς φωνήντα πέντε. ταῦτ' αὖ μὲν ἐν
 τῷ ἰδῆται, καὶ ἐφόρει τὸ ἄλλον χεῖρον, λιδοστράν δὲ
 αὐτὸ λαμβάνειν. ὁμοίη δὲ εἰσὶν εἰς τὸ ἄδυντον, εἰσὶν δὲ
 ἅπασι κατ' ἐναυτὸν μόνος ἐν ἣν ἡς δύνει ἡ ἡμέρα
 πάντα πρὸ θιᾶ. καὶ τὰ μὲν καὶ τὸ πόλιος. καὶ τὰ ναυῶ
 τῶν τε ἐπὶ ὑδατοῖς ἰδῶν καὶ νόμων, αὐδὶς ἀκρεβίστους
 ἐρεῖν. καὶ δὲ ὁλίγος καὶ αὐτῶν καταλείπεται λό-
 γος. ἡ δὲ αὐτοῖα, κατὰ γωνίαν μὲν δύο σοῶν ἔκειτο τῇ
 ὁρῶντι ἰερεῶν, τῇ τε πρὸς ἰατρίαν, καὶ τῇ πρὸς ἀρκῶν.
 διδόνοντο δὲ ἑκάστῃ πέντε καὶ πεντήκοντα πήχους μὲν ὕ-
 ψος, καὶ ἐκρήνυε δὲ πύργου, ἔργον δὲ ἡν ἡρώδου βασι-
 λείας, ἐν ᾧ μέγιστον τὸ φύσει μεγάλου ἐπιδείξα-
 το. ὁρῶντων μὲν ἐκ τῆς ἡμέρας, πλάξιν καὶ ἀλυσίον
 λείας λίθων, εἰς τὰ κάλλος, καὶ ὡς ὁποιοῦντο παρ' ὅ
 περὶ βάλαντος καὶ καπνίου πειρώμενος. ἔπειτα πρὸς τῇ
 τῇ πύργου δομῆσιν, ἔκρινεν πύργου πύχους ἡν, ἐν δὲ τῇ
 ῥῶν ὑψοῦ, τὸ πᾶν ὁρῶντος τῇ αὐτοῖα, ἐπὶ τῇ
 σαφῶς κατὰ πύχους ἡν ἔκρινεν. τὸ δὲ ἔκρινεν βασιλείαν E
 εἶχε χώραν καὶ ὁρῶντος. μεμείριστο δὲ εἰς πᾶσαν οἰ-
 κῶν ἰδίαν τῇ ἑξῆς, καὶ εἰς τὰ καὶ βασιλείαν καὶ
 στρατοπέδων αὐλας πλατείας, ὡς τῇ μὲν πᾶσι ἑ-
 χεν (καὶ ἑξῆς, πύλιν ἐπὶ δοκῶν. τῇ πολυτελείᾳ δὲ
 βασιλῶν. ὁρῶντος ἡν τὸ πᾶν ἡν, κατὰ γω-
 νίαν πέντε καὶ πέντε διεκρίθη πύργους. ὡς οἱ καὶ ἄλ-
 λοι, πεντήκοντα τὸ ὕψος, ὅς ἐπὶ τῇ μισσημυρίῃ, καὶ κατὰ
 αὐτὸν γωνίαν καὶ μύκτος, ἐκ δὲ μύκτος πύχους ἡν,
 ὡς καὶ ὁρῶντος ὅλον ἀπ' αὐτῇ τὸ ἔκρινεν. καὶ δὲ ἡ
 πᾶσι τῇ τῇ ἰερεῶν στοῶν, εἰς ἀμφοτέρους εἶχε κατὰ F
 βάσεις. δι' ἣν καπνίου οἱ φερούσι, καὶ δὴν τὸ δὲ αἰ-
 ἐπ' αὐτῇ τῇ γῆμα ῥωμαίων, καὶ διίστάμενοι καὶ
 τῇς σοῶν κατὰ τῇ ὁρῶντος, ἐν τῇς ὁρῶντος, τὸν δὲ
 μόνος ὡς μὴν νωπυριῶν παρὶ φύλακας. φερούσι
 δὲ ἐπὶ κέλευστον τῇ πόλει μὲν τὸ ἔκρινεν, τῇ ἰερεῶν δὲ ἡ
 αὐτοῖα. κατὰ δὲ ταῦτ' αὖ οἱ τῇ τῇ φύλακας ἡ-
 σαν, καὶ τῇς αὐτῇ πόλεως ἰδίον φερούσι ἡν, καὶ ἡρώ-
 δου βασιλεία. ἡ βεζέθα δὲ λόφος, διήρπτο μὲν ὡς G
 ἑφῶν δὲ τῇς αὐτοῖα, πάντων δὲ ὑψηλότερος ὡς
 μέρει τῇς καμῆς πόλεως περὶ ὅσον, ἡ μόνος πρὸ
 ἱερῶν κατ' ἀρκῶν ἐπισκοπεῖ. καὶ μὲν δὲ τὸ πόλιος, καὶ
 τῇ τειχῶν αὐδὶς εἰσὶν ἀκρεβίστους ἑκάστα περὶ
 θεμῶν, ἐπὶ τῇ πύργου δὲ πορῶντος εἶρηκα.

vestimentum vittæ cingebant, quinque varia-
 ta coloribus: hoc est auri, purpureæ, cocci, bys-
 si, & hyacinthi: quibus etiam vela templi di-
 ximus esse contexta, iisdem autem habebat et-
 iam epomidem temperatam, in qua plus
 auri erat: & habitu quidem indumento tho-
 raci similis videbatur: duabus autem sibu-
 lis aureis, aspidum specie vinciebatur: qui-
 bus inclusi erant optimi, maximique sardo-
 nyches, scripta tribuum gentis Iudææ nomi-
 na præferentes. ex altera verò parte, duode-
 cim pendebant alij lapides, in quatuor partes
 terni diuisi. hoc est, sardius, topazius, smarag-
 dus: carbunculus, iaspis, sapphirus: achates,
 amethystus, lyncurium: onix, beryllus, chry-
 solithus. quorum singulis singula item cogno-
 mina erant scripta. Caput autem byssina tiara
 tegebat, hyacinthis coronata. Et circa eam
 alia corona erat aurea, scriptas ferens sacras
 literas, quæ sunt quatuor elementa vocalia.
 Ea quidem veste non semper, sed alia mi-
 nus ambitiosa utebatur, illa verò si quando ad-
 yta introibat. solus autem atque semel in anno
 intrabat, quo die cunctos ieiunare Deo mos er-
 rat. Sed de ciuitate ac templo & moribus & le-
 gibus iterum diligentius referemus. non enim
 pauca super his exponenda sunt. ceterum Anto-
 nia in angulo quidem duarum porticum sita
 erat prioris templi, quæ ad Occidentem Se-
 ptentrionemque spectarent. in saxo autem fue-
 rat extructa, quinquaginta cubitis alto, & vn-
 dique prærupto: quod opus Herodis regis fuit,
 vbi maximè ingenij sui magnificentiam de-
 monstrauit. Primum enim à radicibus saxum
 ipsum, à quibus crustis obregebatur, quo &
 decus adderet operi, & facile dilaberentur,
 qui vel ascendere vel descendere tentauissent.
 deinde ante turris ædificium murus erat cu-
 bitorum trium. intra hunc omne spatium
 Antonia in quadraginta cubitos erigebatur.
 Intus autem regis latitudinem ac descri-
 ptionem habebat, diuisam in omnem vsum
 habitationum & speciem, id est, atria, &
 balnea, & aulas castris aptissimas: vt quan-
 tum ad vsum necessarium pertinet, ciuitas
 videretur, magnificentia verò palatium. in-
 star verò turris toto habitu formata, quatuor
 aliis per angulos turribus cingebatur: quarum
 cæteræ quinquaginta cubitis erant altæ, quæ
 verò ad Meridianum Orientalemque angu-
 lum sita erat, lxx. cubitis eminebat, vt ex
 ea totum templum videri posset. Quæ verò
 porticibus iungebatur, vtrinque descensus
 habebat, vnde custodes commeabant, sem-
 per namque in ea Rom. milites residebant:
 & cum armis appositi custodes, ne quid po-
 pulus festis diebus noui committeret obserua-
 bant. castrum enim erat impositum oppido
 quidem templum, templo verò Antonia.
 In hac autem porticu custodes erant, & supe-
 rioris ciuitatis aliud castellum, regia Herodis
 erat. Bezetha autem collis, vt ita dixi, ab An-
 tonia separabatur: qui cum omnium esset al-
 tissimus, etiam parti nouæ ciuitatis coniunge-
 batur, temploque Septentrionalis solus obstabat.
 De ciuitate quidem, ac muris eius, iterum
 scribere plenius cupiens in præsentia satis dixi.

Cap. VII.
Deditionem
Iudæi recu-
sant, & Ro-
manos ad-
oriuntur.

Pugnacissima autem maximèque dissen- A
tiens multitudo circa Simonem erat, ho-
minum decem millia, præter Idumæos: quin-
quaginta verò decem millium duces, quibus
ipse quasi dominus omnium præerat. Idumæi
autem qui erant eius partium, cum essent nu-
mero quinque millia, duces decem habebant.
Horum autem principes videbantur, Sosa Ia-
cobus, & Cathlæ filius Simon. Ioannes au-
tem qui templum occupauerat, sex armato-
rum millia habebat, quos viginti duces rege-
bant: tunc autem illi accesserant etiam Zelo-
tarum, depositis discordiis, duo millia quadrin-
genti: qui Eleazaro, quem ante habuerant, &
Simone Arini filio utebantur ducibus. His
autem (ut diximus) bellum inter se geren-
tibus populus erat præmium: & plebis pars,
quæ non eadem quæ illi committeret, ab utrif-
que diripiebatur. Tenebat autem Simon qui-
dem superiorem ciuitatem, murumque ina-
iorem usque ad Cedronem, & antiquioris C
muri, quantum à Siloa flectitur ad orien-
tem, & usque ad Monobazi aulam descen-
dit. Is rex erat Adiabenæ gentis, ultra Eu-
phratem habitantis. Tenebat etiam montem
Acra, quæ inferior est ciuitas, usque ad He-
lenæ regiam, quæ Monobazi fuerat mater.
Ioannes autem, templum & circum templum
aliquatenus, itémque Ophlam, & vallem quæ
Cedron appellatur, & aliis quæ interiacebant
incensis, medium bello quod inter se gere-
bant spatium aperuere. Nec enim castris Ro-
manorum prope murum positis, intra ciui-
tatem seditio quiescebat: sed ad primum eo-
rum impetum paulisper sanitate recepta, mox
ad pristinum morbum rediére. Rursumque
discreti, pro sua quisque parte pugnabat: om-
nia faciendo, quæ obsidentes optarent, ni-
hil enim acerbius à Romanis passi sunt, quàm
ipsi se tractarunt: neque post illos ciuitas ali-
quid nouæ calamitatis experta est. Sed illa E
quidem grauiores prius calus pertulit, ante-
quam subuerteretur. qui verò eam debella-
runt, maius aliquid perfecére. Dico enim,
quodd seditio ciuitatem, Romani verò seditio-
nem cepére, quæ multo erat mœnibus tutior.
& res quidem aduersas suis, iusticiam verò
rectè quis Romanis ascriberet. intelliget au-
tem quodd dies cuique suggesserit. Verunta-
men his intra ciuitatem ita se habentibus, Ti-
tus cum lectis equitibus foris circumiens, F
quà muros aggrediretur explorabat. Hæsi-
tanti autem, quia nec ab ea parte adiri pote-
rat pedibus quæ valles erant, & ab alio late-
re, prior murus machinis fitmior videbatur,
placuit ad Ioannis pontificis monumentum
(hic enim antummodo & primus humilior
erat, nec secundo muro coniungebatur) in-
uadere. neglecta enim fuerat munitio, pro-
pterea quia non satis noua ciuitas frequen-
tabatur. Sic in tertium murum facilis aditus
illac erat: per quem, superiorem ciuita-
tem, & per Antoniam, templum capi posse
cogitabat. Hæc eo collustrante, quidam ex
amicis eius, Nicanor nomine, ad hume-
rum læuum sagitta percutitur: cum propius
stantibus (dicendi enim peritus erat) suadere
tentaret. Vnde cognitis eorum conatibus Ce-
sar ex eo, quodd nec ad salutem se hortantibus
abstinuere, excitatur in oblidionem: simulque
σωτήρα

Κεφαλ. 15.

Τὸ μάχιμον δ' ἐστὶ αὐτῇ, ἑσασίζον πλῆθος, αὐτῇ
σίμωνα μὲ μύριοι ἦσαν, δέκα τ' ἰδυμείων, πεν-
τήκοντα δ' ἡγεμέτες τῶν μυρίων, ἐφ' οἷς ἑστὶ κύριος τῶν
ὅλων. ἰδυμείοι δ' αὐτῶν σωτὴλῆτες εἰς πεντάκχι-
λίους, ἀρχοντας εἶχον δέκα. τίτιον ἀρχὴν ἰδούκην, ὅτε
τὸ σωτὰ ἰάκωβος, ἑσίμων ἦος καδλᾶ. ἰωάννης ὁ
ἱερὸν κατὰ ληφῶς, ἐξ ἀκχιλίης ὁπλίτας εἶχεν, ὑφ' ἡγε-
μέτας εἰκοσι. περὶ τῶν ἰδούκων δ' αὐτῶν τότε καὶ οἱ ζηλωταί,
πανσάμμοι τ' ἀφ' ἐρείδων, διχίλις μὲ ὄντες καὶ τετρα-
κόσιοι, χεράμμοι δ' ἀρχοντες, περὶ ἑστέρες ἐλεάζα-
ρω, καὶ σίμωνι τ' ἰαίρη. πολέμεινταιν ὅτε τῶν ὡς ἐφ' ἡμῶν,
ἀθλον ὁ δῆμος ὑφ' ἑστέρων, καὶ τὸ μὴ συναδελφῆν τ' λαὸν
μέρος, ὑφ' ἀμφοῖν διηρηπάζετο. κατεῖχε δ' ὁ τῶν σίμων,
τὴν τε αἰῶ πόλιν, καὶ τὸ μέγα τείχος, ἀχει τὴν κεδρό-
ρος, τῆτι ἀρχαίς τείχους ὅσων δὴ τ' σιλωᾶς ἀνακίμ-
πον εἰς αἰατολὴν, ὁ μέγας τ' μονοβάζης κατεβάνεν αὐ-
λῆς. βασιλεὺς δ' ἑστὶν ὑφ' ἡμῶν εὐφρατὶν ἀδελφῆ-
ντων. κατεῖχε ὁ καὶ τῶν πηλῶν, καὶ τὴν ἀκρᾶν, αὐτῇ δ' ὑφ'
ἡ κατὰ πόλιν, καὶ τὰ μέγας τῶν ἐλένης βασιλείων τ'
τὸ μονοβάζης μέρους, ὁ δὲ ἰωάννης τότε ἱερὸν, καὶ τὰ πύ-
ρις ἐπ' αὐτῶν ὀλίγον, τὸν τε ὀφθαλμὸν καὶ τὴν κεδρόνα καλου-
μένην φάραγγα. τὸ μεταξὺ ὅτε τῶν ἐμωρήσαντες περὶ
αὐτῶν ἀλλήλους πολέμω χάσαν αἰείσαν. καὶ δὲ περὶ
τῶν τείχεσιν ἐστὶν περὶ τῶν ῥωμαίων ῥωμαίων, ἐπὶ δὲ ἡ σά-
σις ἡρέμει. βραχὺ ὅτε περὶ τῶν ἰωάννης ἰωάννης ἐπ'
δρομῶν, αἰνέσιον, καὶ κατὰ σφᾶς πάλιν ἐξαστάντες
ἐμάχοντο, κατὰ τὴν ὁχλὴν πάντα τῶν πολιορκῶν ἐ-
σπέρων. ἐπὶ τῶν αὐτῶν τῶν χεῖρων ὑφ' ἡμῶν ἰωάννης
ἐπὶ ἀλλήλους ἰδούσαν, ἐπὶ μὲν τὸν πόλιν ἐπὶ
ἐσθὴν καμνότερον πάθος. ἀλλ' ἡ μὲν χαλεπώτερον περὶ
τῶν πεισῶν ἡτύχησεν, οἱ ὅτε ἐλόντες αὐτῶν κατεβάνον
πυλῶν. φημὶ γὰρ ὅτι τὴν πόλιν ἡ σάσις ῥωμαίοις ὅτε
εἶλον τ' στασιν, ἡπερ ὑφ' ἡμῶν τῶν τείχεων ὀχυρωτέρως.
καὶ τὸ μὲν σκυθρωπὸν τῶν οἰκείων, τὸ δέκασι δ' αὐτῶν
ὀλίγως ῥωμαίοις περὶ τῶν ῥωμαίων. νοεῖται δ' ὅτι τῶν
περὶ τῶν ῥωμαίων ἡ καστος ἀγῆται.

Κεφάλαιον 15.

Τὸν γὰρ μὲν ἰδούκων ἐπὶ τῶν ἐσπέρων, ὁ πῶς μετ'
ἐπὶ τῶν πύχεσιν κατὰ τῶν πύχων. ὁ πῶς μετ'
ἐπὶ τῶν κατὰ τὰς φάραγγας ὑφ' ἡμῶν περὶ τῶν
ἐπὶ τῶν τείχεων ἰδούκων τ' ὀργάνων ἐρεώ-
τερον, ἰδούκων τ' ἰωάννης τ' ἀρχιμέρος μνημῖον περὶ
βαλεῖν. τῶν γὰρ τῶν ἰωάννης ὑφ' ἡμῶν χαλεπώτερον,
καὶ τὸ δυνάμει καὶ σωτήρει, ἀμειλιότερον καδ' ὁ μὴ
λίαν ἡ κατὰ πόλιν σιωπῶν τείχεσιν, ἀλλ' ὅτι τὸ τῶν
τῶν ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν πόλιν, καὶ δὲ τῶν αὐτῶν
νίας τὸ ἱερὸν ἀνήσειν ἐπὶ τῶν. ἐν ὅτε τῶν περὶ τῶν
αὐτῶν τῶν ἰδούκων τῶν φιλων, ἐπὶ τῶν πύχων, κατὰ τ'
λαγὸν ὡμον, ἐπὶ τῶν μὲν τῶν ἰωάννης περὶ τῶν
ῥωμαίων εἰρήνικα τῶν ἐπὶ τῶν τείχεων, καὶ γὰρ ἀγῆτος
ὑφ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν. δὲ τῶν τῶν ὡμον αὐτῶν ὅτι
γνοὺς καμνότερον, ἐπὶ τῶν τῶν ὅτι τῶν περὶ τῶν
ἐπὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν περὶ τῶν
σωτήρα

vociferantibus inter se discordibus, quia omnia pro commoditate hostium facerent: cum si non perpetuam concordiam sibi Deus præbeat, saltem in præsentia contra Romanos oporteat conspirare. Simon autem præconem misso, volentibus ex templo ad murum egrediendi copiam dedit: idemque & Ioannes, licet minus crederet, permisit. Illi autem obli-
 diorum ac discordiarum suarum, in unum corpus coeunt: murumque amplexi, faces inde quamplurimas iaciebant contra machinas Romanorum, contraque impulsores arietum: eosque sine intermissione telis petebant. audacissimi verò cateruatim profluentes, machinarum tegmina dissipabant: hisque appositis irruentes, periticia quidem pauca, plura verò audacia perficiebant. Semper autem aderat adiumento laborantibus ipse Titus: & iuxta utraque machinas equitibus ac sagittariis ordinatis, ignem quidem ferentes prohibebat: iaculantes verò à turribus, reprimebat, nocendi tempus arietibus faciens: & tamen murus ictibus non cedebat, nisi quodd quintæ legionis aries commovit angulum turris: murus autem stabat incolumis. nec enim statim cum turri periculum sensit, quæ multo altius eminebat, nullamque partem muri secum trahere poterat in ruinam. Cum autem ab excursibus paululum quievisset, observato Romanos per opera & castra esse dispersos, quia labore & formidine ludæos discessisse arbitrantur, excurrunt omnes quæ turris erat Hippicus, porta latenter: ignemque operibus iniiciunt. Usque ad castrorum quoque munimenta, in Romanos animari procedebant. Horum autem periculo maturè, & qui erant propius excitati sunt, & qui procul aberant convenere. Romanorum autem disciplina vincebat audaciam ludæorum: & quos prius offenderant in fugam versis, aliis qui colligerentur instabant. Grauis autem circum machinas pugna commissa est, illis incendere, his incendium prohibere certantibus, incertusque clamor utrinque tollebatur, & multi, qui in fronte steterant, ceciderunt. Sed ludæi confidentia superiores erant, ignisque opera terigerat, incensaque omnia cum instrumentis penitus essent, nisi lecti de Alexandria restitissent plerique, præter opinionem sui viriliter distantes. nam gloriosissimis in hoc bello prælati sunt, donec Imperator equitum valentissimis comitatus, in hostes irruit: & ipse quidem duodecim repugnatores peremit: metu autem cladis eorum cætera multitudine in fugam versa omnes compulit in civitatem, eoque modo aggeres liberauit incendio. In hac autem pugna, unum ex ludæis viuum capi contigit, eumque Titus crucifigi pro muro iussit, si forte reliqui vel hoc spectaculo territi concederent. Post eius verò discessum, etiam dux Idumæorum Ioannes, dum ante muros cum noto milite loquitur, à quodam Arabe pectus sagitta percussus. continuò perit: magnumque & ludæis luctum, & seditiosis maiorem reliquit. nam & manu promptus erat, & sapientia nobilis.

ἁβροῶντων ἡ πρὸς ἀλλήλους τῶν δαδάρων ὡς πάντα
 πρῶτον ἔσθ' ἡ πολεμίων, δίδοναι δὲ μὴ δίκαια δι-
 δῶσιν αὐτοῖς ὁμόνοιαν ὁ θεὸς, ἐν γού τὸ παρῆντι, τὴν
 πρὸς ἀλλήλους φιλοφιλίαν ὑπερβύουσι, καὶ ῥωμαίων
 συνελθεῖν. κηρύσσῃ μὲν ἀδελφὰς οἱ σίμων τοῖς ἀπὸ τῆς ἱερῆς
 παρελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὅπως ἴππειοι ἡ καὶ περὶ ἀπὸς αὐ-
 τῶν ἰωάννης. οἱ δὲ τὰ μύσους καὶ τῶν ἰδίων διαφορῶν λαβόν-
 τες ἀμνηστία, ἐν σῶμα γίνονται. καὶ τὸ μὲν τεῖχος πε-
 ρχόντες, ἀπ' αὐτῶν πυρρὰν τε παμπληθῆ καὶ τῶν μηχαν-
 ημάτων εἰσεσαν, καὶ τοῖς ἐπιβείδοντας ἄς ἐλεπόλεις
 ἀδελφείπας ἐβαλλον. οἱ δὲ λημέτεροι ἡ καὶ σίφη πρῶ-
 πηδῶντες, τὰ γέρρα τῶν μηχανημάτων ἰσφαράττον, καὶ
 τοῖς ἐπ' αὐτῶν πρῶτον πίπτοντες, ἐπιστήμη μὲν ἔσθ' ὀλίγη,
 τόλμη δὲ τὰ πλείω περὶ ἡμῶν. πρῶτον βούδει δὲ τοῖς
 πονῶσιν αὐτὸς αἰεὶ ἦτος, καὶ παρ' ἑκάστην τῶν ὀργάνων
 τοῖς τε ἱππείας, καὶ τῆς τοξότας διασέσεις, εἰργα μετὰ
 τὸ πῦρ ἐπιφύεστας. αἰεὶ ἐλλεῖ δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν πύργων
 βάλλοντας, εἰργαίε δὲ ἐπὶ τοῖς ἐλεπόλεις. ἐ μὲν δὲ
 πληγαῖς ὑπὸ τοῦ τεῖχος, εἰ μὴ καδῶσεν ὁ τὸ πιντι-
 καδὲ κατὰ τὰς μακρὰς κελύς, γυναικὰς διεκίχησεν πύργῳ.
 τὸ δὲ τεῖχος, ἀκέραιον ἔσθ'. ἐδὲ δὲ διδῶναι συνελθόν-
 τας πρὸς πύργῳ πρῶτον πολὺ, καὶ μὴ δυναμῶς
 συναπορρήξαι τὴν ῥαδίως τὴν ἐμβόλην. παυσίμοροι δὲ
 τῶν ἐκδρομῶν πρὸς ὀλίγον, καὶ τοῖς ῥωμαίοις ἐπιτηρή-
 σαιτες ἐσπεδασμοῖς ἐπὶ τὰ ἔργα ἔσθ' ἡ τὰ σρατόπι-
 δα, καμῶν δὲ αἰαχωρῆσαι καὶ διὰ τοῖς ἰουδαίοις ἤξιεν,
 ἐκδίδουσι καὶ τὴν ἱππικὸν πύργον δὲ πύλιν ἀφανοῖς
 πάντες, αὐτὸν τε τοῖς ἔργοις ἐπιφύεστας. καὶ μέλει τῶν
 ἱρμμάτων, ἐπὶ τῆς ῥωμαίων πρῶτον ἀρμημῶν.
 πρὸς δὲ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, οἱ τε πλησίον συνίσταντο
 τὰ χεῖρας, καὶ οἱ πύργῳ συνίσταντο. ἔσθ' ἡ ἰουδαίων
 τόλμα, τὴν ῥωμαίων δὲ ταξία, καὶ τοῖς πρῶτον γυχαίουσι
 ξειφάμοροι πρῶτον ἐκίχοντο, καὶ τοῖς συλλεγομένοις. δεσπὶ δὲ
 πρὸς τὰς μηχανὰς συμπίπτει μάχη, τῶν μὲν ὑποπι-
 πόντων, τῶν δὲ καλύπτον βιαζομένων. κεφαλὴν τε παρ'
 ἀμφοτέρων ἀσκήματος ἔσθ', ἔσθ' ἡ πολλοὶ τὴν πρῶτον γυ-
 μῶν ἱππικὸν ἰουδαῖοι ἡ ὑπερῶν δαπονοῖα, ἔσθ' ἡ ἔρ-
 γων ἱππικὸν τὸ πῦρ, καταφλεγῶν τὰ αὐτῶν ἐκδιδόντες
 πάντα μὲν τῶν ὀργάνων, εἰ μὴ τῶν ἀπ' ἀλεξανδρείας
 ἐκδιδόντων αὐτίς ησαν οἱ πολλοὶ, πρῶτον τὴν σφειτέραν
 ὑπερῶν αἰδελιστοῖς. καὶ δὲ τὴν ἐκδιδόντων διδῶν-
 καὶ κατὰ ταύτην δὲ μάχην, μέλει καὶ σαρτὸς τῆς ἱπ-
 πικῆς δυνατοτάτης ἀναλαβάν, ἐμβάλλει τοῖς πολε-
 μίοις, καὶ δῶδεκα μὲν, αὐτὸς τῶν πρῶτον γυμῶν αἰαρεῖ.
 πρὸς δὲ τὸ τέκνον πάθος ἐκκλίναντες τὴν λοιπὴν πλῆ-
 θος, ἱππικὸς συνελάνει πάντας εἰς τὴν πόλιν, καὶ
 τὴν πύργον διασέσει τὰ ἔργα. συνίσθ' ἡ ἐν ταύτῃ τῇ
 μάχῃ, καὶ ζωρηθῶν πρὸς τῶν ἰουδαίων, ἐν ὅτῳ αἰα-
 σαρῶσαι πρὸς τὴν τεῖχος ἐκείλδουσι, εἰ πρὸς τὴν
 ὅτῳ ἐκδίδουσι οἱ λοιποὶ καταπλαγῆντες, μὲν δὲ τὴν αἰαχω-
 ρησιν, καὶ ἰωάννης ὁ τῶν ἰουδαίων ἡγεμὼν, πρὸς τὴν τεῖ-
 χος γυνεμῶν πρὸς σρατόν τὴν διαλεγομένην, ὑπὸ πρὸς
 τῶν ἀράβων κατὰ τὴν σίρην ἐκείλδεται, καὶ πρῶτον γυμῶν
 ἀπὸ σαρτὸς μετὰ τοῖς τε ἰουδαίοις πένθος, καὶ λυπῶν τοῖς
 σαρτὸς αἰς ἀπολιπῶν. καὶ δὲ κατὰ τὴν χεῖρα, καὶ συνί-
 σιν διασέσης ἔσθ'.

oppugnationes, & excursus crebri per cuneos A
diebus totis agebantur. nullâque præliorum
species aberat, cum à prima luce incipientia
utrique infomnis & die grauior nox dirime-
ret. his quidem occupatum iri murum conti-
nuò metuentibus, illis verò ne Iudæi castra
peruaderent. Itaque in armis pernoctantes,
prima luce utrique pugnae parati erant. Et Iu-
dæi quidem certabant, quis esset promptior
ad periculum, eoque modo gratia emine-
ret apud duces suos. maximè verò Simonis B
eos metus ac reuerentia commouebat, eoque
modo illum singuli subiectorum colebant, ut
ad semet quoque interficiendos parati essent,
si hoc ille iussisset. Romanos autem ad virtu-
tem hortabatur consuetudo vincendi, & quia
vinci non assueuerant, crebraque militiæ exer-
citationesque perpetuæ, & imperij magnitudo :
autem omnia verò Titus semper ubique præ-
sens. Nam & inertia, spectante atque op-
pugante Casare, grauissimum facinus vide-
batur : & ei qui bene decernisset, testis ade-
rat, qui rependeret præmium. præterea fru-
ctus erat, vel cognosceret solum principi virum
fortem : ideoque multorum maior viribus a-
lacriras demonstrata est. Denique istis ipsis
diebus, validissima Iudæorum acie instructa
pro mœnibus, telisque utrinque missis, qui-
dam Longinus de numeto equitum ex acie Ro-
progreßus, in mediam aciem Iudæorum ir-
ruit : hisque disiectis, hoc impetu duos for-
tissimos perimit, vnius obuiam tendentis ore
perculso, alterius eodem telo quod priori
extraxerat, transixio latere refugientis : & ex
mediis hostibus ad suos primus occurrit. Ille
igitur ob virtutem insignis erat : æmuli autem
eius fortitudinis multi extiterunt. Et Iudæi
quidem negligentes quid paterentur, tantum-
modo qualiter afficerent considerabant : mors-
que his leuissima ducebatur : si quo interfecto
hoste cecidissent. Titus autem non minus sa-
luri militis, quàm victoriæ contulabat : & teme-
rarios impetus deiperationem dicens, solam ve-
rò esse virtutem, si quis prudenter & cautè sine
proprio incommodo fortiter faceret, in ea re
porius, quæ periculum non haberet, viros es-
se præcipiebat. E

CAP. IX.
De Caliore
Iudzo Ro-
manis illu-
dente.

Itaque à Septentrionali parte , medieturri applicat arietem : in qua Iudæus quidam verustus ac subdolan, Castor nomine, cum decem aliis militibus suis delituerat, fugatis cæteris formidine sagittarum. Hi cùm pauidi sub loriceis aliquandiu quicuiſſent, concuſſa turri ſurgunt. extentisque manibus Caſtor veluti ſupplex Cæſarem implorabat: & voce miſerabili, vt ſibi parceret, obteſtabatur. Cui Titus pro ſimplicitate ſua credulus, iamque Iudæos exiſtimans belli pœnitere, arietes quidem impulſione ceſſare iubet, ac ſagittarios ſupplicibus prohibet. Caſtori autem quid vellet eloqui permittit. Cùmque ille reſpondiſſet, ad fœdus velle deſcendere : Titus gratulaturum ſe ait, ſi omnes eadem ſentire voſuiſſet: paratoque animo fidem pacis etiam ciuitati daturum. Sed cùm ex illis decem Caſtoris ſociis quinque itidem ſupplices eſſe ſimulatêt, cæteri nunquam ſe Romanis ſeruituros clamant, dum mori liber iſſiceat. denique illis ſuper hoc ambi-

χομαχίαι, κὶ κτ' λόγους ἐσφομαι συνεχεῖς, δι' ὅλης ἡ-
μέρας ἥσαν. καὶ ὅστις ἦ τις ἰδία μάχης ἀπελείπειτο. καὶ
οἱ αὖτις μόνος ἔσθην ἀρχομένης. καὶ ὁ αὐτὸς ἀμ-
φοτέρους ἢ καὶ καλεπωπῆρας τῇ ἡμέρᾳ. Διὸς ἔγωγε
ὅσον ἦπα καὶ ἄλκιφθῆσαι τὸ πτοῖχος τῷ ὁπλιτῇ σφαι-
ροδαιίᾳ τοῖς στρατοπέδοις. ἐπὶ τοῖς ἀπλῶς ἐκείνοι δὲ
ρυκτέροιοντες, καὶ τὰς πρώτας αἰχάς ἐπιμεινέας
μάχῃ ἦσαν. καὶ ὅταν μὲν ἰσχυροὶ, εἰς τὴν περὶ
κινδυνώσας χερσὶν αὐτοῖς ἡμέρᾳ, μάλιστα δὲ σί-
μῳ αἰδῶς καὶ δόξῃ, ἐπὶ περὶ χερσὶν αὐτοῖς αὐ-
τῶν τῷ ἰσχυρῷ, ὡς καὶ περὶ αὐτοῖς αὐτοῖς ἐπιμει-
νέας τῷ καλῷ σφαιροδαιίᾳ, ὡς καὶ περὶ αὐτοῖς
ἐπιμεινέας, τὴν περὶ χερσὶν αὐτοῖς, συνεχεῖς τε
σφαῖρας, καὶ δίνωντες μελέ, καὶ μέγας ἡγεμονίας, περὶ
ὅταν πάντων, ὡς αὖτε πᾶσι πανταχῇ ὅταν τυχεύων. τὸ
τὸ μαλακῶς παρὲν καὶ συνταξίᾳ ὁμοῦ καί-
σας, διὸν ἰσχυρῶς, καὶ τὸ καλῶς ἀγωνισαμένων, μάλιστα
αὐτὸς ὁ καὶ πρῶτος, παρὲν κέρδους δ' ὡς ἡδὴ, καὶ τὸ ἰσ-
χυρῶς καίσας ἡγεμονίας ὅταν δὲ τὸ πολλοὶ τὸ καί-
σας ἰσχυρῶς αὐτοῖς τῇ περὶ θυμῷ διεφάνησαν.

Κεφάλαιον κβ.

Παραταξαμεν ανθρωποι του κυ και ταυτας τας ημερας τρι-
ιδαιων πρὸς τὴν τειχον καρτερῶς στείρει, καὶ ὁμο-
κοιτιζομεν ἕν ἑκαστῶν τῶν ἑταίρων ἐκατέρων,
λογηθῆς τις τῶν ἱππέων ὁ ἑλλάνομορος ἡ βαρβαρικῆς
τάξεως, ἐμπιεδ ἡ μίση τῇ τῶν ἱεδαίων φαλαγγι, καὶ ὁμο-
σινιδωδίντων πρὸς τὴν ἐμβολῶν, δύο τῆς θρηναγοτάτους
αἰμαρεῖ, τὸ μὲν κατὰ σῶμα πλῆξας ὑπαγνάσας τε, τὸν δὲ
ἐκαστὰς ἐκ τῶν φρεσιν τὸ δόρυ, κατὰ πλῆρωσιν ὁμο-
στείρει βατόμορον. ἐκ μέσων τε τῶν πολυμίαν, φράτος
εἰς τῆς σφετέρης ἰδραμόν. ὁ μὲν δὲ ἀρίστης ἐπίσημος
ὡς, ζήλωται ἡ τὴν αἰδολίας ἐγίνοντο πολλοί, καὶ οἱ ἱεδαῖοι
μὲν ἀμελῆντες τῶν παθεῖν, τὸ ὁμοθεῖναι μένον ἰσκόπου.
ὁ, τι θάνατος αὐτοῖς ἰδοὺ κεφάτους, εἰ καὶ μὴ τῶν κτεῖ-
ναι πνὴ τῶν πολυμίαν φερασίσοι. πῶς ἡ τὴν στρατιάν
τῶν ἀσφαλείας, ἐκ ἡτῶν τῶν κρατεῖν πᾶν ὅτι, καὶ αὐ-
τοῖς ἐκαστὸν ὁρμῶν, δύνοντο λέγειν, μόνον δὲ ἀρίστῶς
τὸ μὲν φερασίαι, ἔτι μὲν τῶν δρώντων παθεῖν, ἐν αἰν-
δύνῃ πρὸς κατὰ σφας, ἐκείλῳσιν αἰδολίας.

Κιφαιλ. πγ.

ΠΡΟΣΤΑΞΗ Δ' αὐτὸς τὰ βορείαις τείχεσι τὰς μίσην
 πύργῳ τ' ἐλίποιν, ἐν ᾧ τ' Ἰουδαίων πρὸς αὐτὴν γένης
 ὄνομα κάστωρ ἐλόχα μὲν ὁμοίαν δίκην, τ' λοιπῶν φυ-
 γόντων ἔχε τὰς ἀξιώτας. ἔπει μάχην μὲν πρὸς ὑποπε-
 πηκότας τοῖς θωρακίοις ἤρισμον. λυομένης ἢ τ' πύρ-
 γῳ θανάτου, καὶ φερεμένης ὁ κάστωρ τὰς χεῖρας ὡς
 ἱκετεύων δῆθεν, ἐκύλευ τ' κλισίους, ἔ τῇ φωνῇ κατὰ-
 κηρύξιμος ἐλυῖσθαι σφᾶς παρεχάλε. περὶ δὲ τῆς
 ἀπολότου ὁ πῖτος, καὶ μετὰ τοῦτον ἤδη τὰς Ἰουδαίας ἐλ-
 πίσας, ἐφίχει μὲν τὰ κεινὰ τῶν ἐμβολῶν, καλύπτει τε
 ὁρᾷ δὲν τοὺς ἱκέτας, λέγειν δ' ἐκύλευσθαι ὅτι βέβηλαται
 τῇ κάστρῳ. τῇ ἢ εἰπόντες ὅτι διεξῆλθε καταβλύσας θύ-
 λην, ὁ πῖτος στυγνέειν μὲν αὐτῇ τῆς δουλείας ἔφη,
 στυγνέειν δ' εἰ πάντες τῶντ' ἤδη φερονούσι, ἔ τῇ πό-
 λει δίδουσι καὶ πίσιν ἐπίμας. ἡρὶ δίκην δὲ, οἱ πάντες
 μὲν αὐτῇ στυγνέειν οὐκ ἐτόλμων τῶν ἱκετηρίων, οἱ λοιποὶ
 δ' ἐν αὐτῇ δουλοῦσθαι Ῥωμαίοις ἐβόων, παρὲν ἐ-
 λούδιοντες καταδαιῖν. καὶ μέγα πολλὰ ἡφαρεσμέ-
 νων.

[illegible]

Κεφάλαιον κδ.

Α Ἰρεῖ ἡ καὶ σὺ ταύτην τὸ τείχος ἡμέρα πέμπτη
 μὲν τὸ φράγναι, καὶ τὴν ἐσθλὴν φρουραν αὐ-
 τῇ, παρέρχεται μὲν διὰ τῶν ἐνδον ὀπλιτῶν, καὶ τῶν περὶ
 αὐτὸν ὀπλιτῶν, καὶ δὲ καὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν, ἐξο-
 πάλια τε καὶ χαλκεία, καὶ ἰματίων ἀγροῦ, πρὸς τὴν
 τὸ τείχος, πλάζοντες κατέτενον οἱ σινοποῖ. εἰ μὲν οὖν ἡ
 τῷ τείχει πλεονεξία διέλυσεν, ἢ πολέμου νόμον
 παρελθὼν ἐπὶ πόρει τὸ λαφθεῖν, καὶ αὐτοῖς, πῶς ἐμὴν
 βλάβην τῷ κρατεῖ. καὶ ἡ ἐσθλὴ μὲν ἐλπίσας δυσω-
 πήσειν ἔξον κακὴν τὸ μὴ θέλειν, πρὸς δ' ἀναχόρῃσιν
 ἐμὴν ἢ ἐσθλὴν καὶ ἐπλάττειν. καὶ δὲ ὀπλιτῶν
 οὐκ ἐμμελῶς ὑπελάμβανεν. παρελθὼν γὰρ ἔτι κτεί-
 νειν πᾶσι τῶν καταλαμβατομένων ἐσθλῶν, ἐπὶ ὑπο-
 πνεύσας τὰς οἰκίας. ἄμα μὲν τοῖς σισιασῶσι ἐβού-
 λοντο μάχεσθαι διὰ τὴν δὴ μὴ βλάβην, ἀδελφοὶ ἐξο-
 δὸν ἐδίδου, τῷ δὲ μὴ πᾶσι κτήσεις ὑπάρχοντο δώσειν.
 περὶ πόλιν γὰρ ἐποίητο σῶσαι τὴν μὲν πόλιν αὐτῶν,
 τὸν δὲ ναὶ τῇ πόλει. τὸν μὲν οὖν λαὸν ἵστοιμον ἐί-
 χον εἰς ἃ φερόμενοι καὶ πόλιν, τοῖς μαχίμοις ἡ ἐ-
 δόκει τὸ φιλεῖν φραγναι ἀδελφείαν, καὶ τὸν πόλιν, ἀδυνα-
 μία τὴν ἄλλαν πόλιν εἶναι, ταῦτα φερόμενοι ὑ-
 πελάμβανον. διαπειλῶσι δὲ τοῖς δημόταις θάνατον
 εἰ περὶ φραγδοῦσας μεταδίδωσι αὐτῶν, καὶ τοῖς πα-
 ραφρονοῦσι εἰρήνην ὑποσφάττοντες, ὀπτι-
 στευαὶ καὶ τοῖς ἐισελθούσι ῥωμαῖον, οἱ μὲν κατὰ
 τοῖς σινοποῖ ὑπαπαύσαντες καὶ οἱ δὲ ἀπὸ τῶν οἰκίων,

A gentibus cessabat expugnatio. Castor autem interea Simonem per internuncios admonerat, ut dum vacuum esset tempus, de rebus virginibus consilium caperet: paulisper enim se illudere imperatori Romano. Simul autem hoc agens, ad pacem hortari contradicentes socios videbatur. Illi autem velut ægrè ferentes, in thoracas nudos fixere gladios: hisque percussis velut interfecti ceciderunt. Titus vero eiusque socij oblituere tanta eorum pertinacia, cum ex inferiori loco quod factum erat, verè videre non potuissent: mirabanturque simul audaciam, & calamitatem miserabantur. Interea Castorem ad natem quidam sagitta percussit, tùmque ille telum extractum Imperatoris ostendens, iniqua se perpeti querebatur. At Titus incusato qui hoc emiserat, astantem Iosephum mittit, ut Castori dexteram porrigeret. verò misneque se iturum, nihil enim lanum supplices cogitare respondit, & amicos qui voluere ire prohibuit. Cum verò quidam ex perfugis *Æneas*, iturum sese dixisset ad eum, inuitante Castore, ut etiam secum in quo ferret argentum aliquid susceperet: ad hæc ille studiosè aperto sinu occurrit: alter verò super eum saxum demisit. Et ipsum quidem, quoniam præcauerat, ferire non potuit: sed alium militem qui aderat, vulneravit. *Cæsar* verò fallaciam reputans, intellexit misericordiam in bello nocere. minùque decipicalliditate sævitiam: aristisque impulsioibus, iracundia fraudis, vehementius utebatur. Castor autem eiusque socij turrim ictibus iam cedentem incendunt: perque flammam in eiusdem missi cuniculos, iterum magni animi opinionem apud Romanos habuere, tanquam se ignibus tradidissent. Capite autem hac parte murum Titus, die quinto postquam primum ceperat: fugatisque inde ludæis intro cum lectis mille transiit, quos circa se habebat, armatis: ubi noua ciuitas quod lanæ venditores erant, fabrique ærarij, vestiumque mercatus, & ad murum angustæ viæ transuersæ tendebant. Enimvero si vel statim muri disturbasset maximam partem, vel quæ ceperat lege belli vastasset, nullum credo damnum victoriæ fuisse admixtum. nunc autem ludæos exoratum iri sperans, cum liceret capere facilem discessionem aditum non dilatauit. nec enim quibus consulebat, insidiaturos sibi putabat.

F **D**enique postquam ingressus est, neque occidi quenkum permissit eorum qui comprehendebantur, neque domus incendi: sed tam seditiosis, si pugnare vellent, sine populi detrimento copiam dabat, quàm ipsi populo fortunas proprias se redditurum pollicebatur. Plurimi namque petebant sibi civitatem servari, templum verò civitati. At enim populum quidem ad ea quæ horrabatur & antea paratum habebat, bellicosi autem pro inertia ducebant humanitatem: Titumque imbelli animo, quòd ceteram civitatem tenere non posset, has proponere conditiones putabant. mortem autem populo denunciantes, & si verbum quiskum de traditione fecisset, pacemve nominasset, mox interficiendum cum esse minitantes, Romanis qui introière, alij per viarum angustias obitabant, alij ex ædibus:

Cap. X.
De secundo
muro bis
obteno à
Romanis,

τοτε ἀρχαῖον τείχος ἦσαν, ἃ ἱερῇ τῷ βέρειον κλίμα, A
 τὰς τε οἰκίας μασαί λυθροκλυπύοντων ἡδὲ ἰδίων, καὶ τῇ
 σόλως ἡδὲ δὲ μὴ κεκάλυπτο πλῆθει διαφάνει. κα-
 τὰ πλῆθους δὲ δεινῇ, καὶ τοῖς ὁλμυροτάτοις εἰπέσαι, τὴν
 πειδύαμιν ἐπὶ ταυτὸ πᾶσαν ὀρώσι, καὶ τὸ κάλλος τῆς
 ἐπλῶν, καὶ τὴν ἀταξίαν τῆς αἰδρωῶν. δοκῶσι τ' αἰ μὴ
 πορὸς ἐκείνῳ οἱ εἰσασαῖ μάθβαλέας τ' ὄφιν, εἰ μὴ
 δι' ἡδὲ βολῶν ὡς τὸ δῆμον ἐδρασαν κακῶν, συζητῶμεν
 ὡς ῥωμαίοις ἀπὸ πλῆθους. ὑποκειμένη ἡ τε μὴ πο-
 λασίως εἰ παύσαντο, πολὺ κρείττονα τ' ἐπὶ πολέμου θά-
 νατον ἡρώωτο. ἃ τὸ χριῶν δ' ἐκράτει τῆς τε αἰατίους
 τοῖς ἀπὸ τοῦ σωμαπολέμου, ἃ τῇ εἰσεί τὸ πᾶν πᾶσαρ-
 σι μὲν οὐκ ἡμέρας οἱ ῥωμαῖοι καὶ ἕκαστον τὰ μα δι-
 πλίσαντα τὰς ῥοαῖς κομίζοντο, τῇ πέμπῃ ἢ ὡς ἡδὲ
 ἀπὸ τῆς ὡς τὸ ἰδαν εἰρηνικόν, διελὼν τὰ τὰ μα-
 τα πῶς, ἡρχετο χωμάται, κατὰ τὴν αἰωνίαν, καὶ τὴν
 ἰωάννη μνημῖον. ταύτη μὲν τὴν αἰὼν πόλιν ἀνίστη ἔπι-
 νοῶν, τὸ ἢ ἰερεῖ καὶ τὴν αἰωνίαν. τίς τε γὰρ ἡ ἀνδρῶν, C
 εἰδὲ τὸ αἶμα κατὰ χεῖν ἀκινδυνον λυθ. πορὸς ἐκείνῳ δὲ
 μίρει, δύο ἡμίρετο χωμάται. καὶ εἰ ἐκείνῳ τῷ ἡμῶς.
 ἃ τῆς μὲν ὡς τὸ μνημῖον ἐργαζομένων, οἱ τε ἰδου-
 μαῖοι, καὶ τὸ μὴ σίματος, ὅλμπικόν, εἰρὸν ἰπικθῶτες.
 τῆς ἢ πορὸς αἰωνίαν, οἱ πορὸς τὴν ἰωάννην, ἃ τὸ τῆς ζη-
 λαντῶν πλῆθος, ἰπικθῶτες, δι' ἡ καὶ χεῖρα μόνον ἀφ'
 ἡφλοτέρων μαχόμενοι, καὶ τοῖς ὀργάνοις δ' ἡδὲ χρῆ-
 σαι μεμαθῶτες. ἡ γὰρ καὶ ἡμέραν ἔβη, καὶ μικρὸν
 ἔδρεψε τὴν ἐμπειρίαν. εἶχον δ' ὅξυβαλεῖς μὲν ῥωμα-
 οῖς, πᾶσα ἀρμάτα ἢ τῆς λιθοβολῶν, δι' ἡν τὰ χωμά-
 τα τοῖς ῥωμαίοις ἰπικθῶν δυστορότερα. πῶς ἢ πᾶσαρ-
 ταί τὴν πόλιν, καὶ ἀπὸ πλῆθους εἰδὼς ἡμῶς, ἃ καὶ τῇ πο-
 λιορκίᾳ πορὸς ἡμῶς, καὶ τὴν παραρτῶν ἰδαν οἱς μετα-
 νοῖαι, καὶ ἡμῶς. τοῖς ἢ ἡμῶς, ἀνίστη συμβαλῶν, ἃ
 πολλὰς γνώσκων ἀντικατέρετο πλῶν τὸ λόγον, αὐ-
 τοῖς τε πᾶσαρ-ταί παρεκάλει παρὰ δόντας τὴν πόλιν
 ἡδὲ παρελθῶν. καὶ τὸν ἰωάννην κατὰ τῇ τῇ παρῶν E
 γλῶσση δαλίγεται, τὰ καὶ ἡδὲ πᾶν πορὸς ἀνδρῶν
 δοκῶν αὐτοῖς.

Κεφαλ. κς.

Οἱ πορὸς πορὸς τὸ τείχος, καὶ πειρώμενος ἔξω τῶν
 βίλοις ἢ ἃ εἰ ἐπὶ κόφῳ, πολλὰ κατηγόροι.
 πορὸς ἢ ἡμῶς καὶ τὴν δῆμον, πορὸς ἢ ἃ τὴν παρῶ-
 νος, καὶ τὴν ἡμῶς, μὴ γὰρ πορὸς ταῦτα, τῆς ἄλλο-
 φύλων ἀπαρτίσεις. ῥωμαῖοι μὲν γὰρ τοῖς μὴ μετῆ-
 χορτας, εἰ ἐπὶ πᾶσι τὰ τῆς πολέμου ἀμα, καὶ μίχαι
 νῦν τὰς χεῖρας ἐπὶ χεῖν. τοῖς δὲ ἐπὶ φάντας αὐτοῖς,
 καὶ πορὸς τῇ μόνον ἔχοντας, ὡρμῶν πορὸς ἀπὸ
 λειαι αὐτῶν. ἢ μὲν τὰ κατεργάται μὲν αὐτῶν ὅρα
 τείχη πεπλοκῶτα, λειπόμεινον ἢ τὸ τῆς ἡμῶς ἀ-
 δινίστη. γηρώσκων ἢ τὴν ῥωμαίων ἡμῶς ἀντι-
 σπον, καὶ τὸ δαλῶν τῶν τοῖς. καὶ ἀπὸ πᾶσαν αὐτοῖς. εἰ
 γὰρ δὲ καὶ πορὸς ἡμῶς ἡμῶς ἡμῶς καλόν, ἡμῶς τὸ
 πορὸν. τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ὑποπείσοντας, καὶ μακρῶς εἰ-
 ξαντας χεῖρας, ἢ πορὸς ὑποπείσοντας τὸ ζῶν, δαδα-
 νατόντων ἐφελῶν δῆμον ἢ. δι' ἡμῶς καὶ δι-
 σπῶντας ἀδελφῶν ἀπὸ πᾶσαν, οὐκ οἱς ὑποχρεῖα
 πάντα. πῶς γὰρ ῥωμαῖοι δαλῶν δῆμον, πᾶν εἰ μὴ
 πῶς δαλῶν, ἢ πῶς ἡμῶς. μεταβλῶν γὰρ

& vetera plena erant moenia, & Septentrionalis
 regio. quin & domos refertas intuentibus cer-
 netes, nullamque civitatis partem quam non
 infusa multitudo tegebat, metus autem quam-
 vis audacissimos ceperat, omnem simul exer-
 citum armorumque pulchritudinem contem-
 plicientes, & ordinationem virorum. Et fortasse
 ad illam speciem leditiosi animos nutantibus,
 nisi malorum immanitate, quæ in popu-
 lum commiserant, dandam sibi veniam a Ro-
 manis desperassent: imminente autem, & ac-
 tussent, morte supplicij, bello mori præ-
 stabilius esse ducebant. præualebat etiam fa-
 tum, quod innocentes cum nocentibus, & ci-
 vilitatem cum leditiosis perire decreverat. Qua-
 tiduo per singulas legiones alimenta coniec-
 cuti sunt. Quinto autem die, cum omnia faci-
 ens Titus, nihil Iudæos pacatum cogita-
 re sentisset, bifariam diviso exercitu, Anto-
 niam versus ad Ioannis monumentum aggre-
 res inchoavit: ista parte superiorem civitatem
 captum iri cogitans, & per Antoniam tem-
 plum, namque hoc nisi cepisset, ne oppidum
 quidem tutum erat obtinere. In utraque au-
 tem parte duo aggeres erigebantur, a singu-
 lis legionibus singuli. Et iuxta monumentum
 quidem operantes, a Iudæis & Simonis so-
 ciis instantibus prohibebantur: ad Anto-
 niam verò ab Ioannis sociis cum multitudine
 Zelotarum, non solum quia de superio-
 re loco pugnant, verum etiam quia machi-
 nis iam uti didicerant. paulatim enim vius
 quotidianus aluit peritiam. Habebant autem
 ballistas trecentas, & quadraginta tormen-
 ta saxorum, quibus difficiliorem aggerum ex-
 tinctionem Romanis efficiebant. Titus autem
 sibi saluam fore fortunam sciens & peritu-
 ram esse civitatem, viâ & oblidioni vehementer
 instabat: nec penitundinem Iudæis suade-
 re cessabat: consiliumque factis admiscens,
 & orationem sæpe armis efficiacior cognos-
 cens, tam ipsos ut saluari vellent rogabat, tra-
 dita sibi civitate, quæ iam capta videretur,
 quam & Iosephum allegabat, patria lingua
 verba facturum, sperans eos hominis genti-
 lis monitu aliquid remissuros. Itaque Iose-
 phus murum circumiens, simulque extra teli ia-
 ctum stans, unde exaudiri facilius posset, mul-
 tis orabat, ut sibi ac populo parcerent, tem-
 plo ac patriæ, ne contra hæc fierent alieni-
 genis duriores. Romanos enim sanctareve-
 teri, cum quibus nulla sibi societas esset, ma-
 nusque suas ad hoc usque cohibere. ipsos ve-
 rò in his edoctos, cum servare possent, spon-
 te ad eorum interitum ruere. quin potius vide-
 rent muros concidisse firmiores, excisis ve-
 rò infirmiores superesse: Romanorumque vi-
 res cognoscerent sustinere non posse, hæc que
 servire non esse novum, neque inexpertum Iu-
 dæis. Nam licet pulchrum sit pro libertate pu-
 gnare, tamen id in principio debere fieri. se-
 mel autem sublitum, qui multo tempore pa-
 tuisset Imperio, iugum exaurientem, male
 mortis cupidum, non libertatis amatorem vi-
 deri. Debere autem dedignari dominatos humi-
 liores, non quorum in potestate sunt omnia. Nam
 quid Romanos effugisse, nisi quod propter æ-
 stus aut frigora esset inutile? imò verò transisse

ad eos undique fortunam, & decumque per singulas nationes ducentem imperium, nec esse in Italia. Hanc autem validissimam legem, tam feris bestis quam hominibus esse præfinitam, potentioribus cedere: apud eoque esse victoriam, apud quos robur fuerit armorum. Idcirco etiam maiores eorum, quanquam multum & animis, & corporibus, & aliis subsidis meliores, celsisse Romanis: quos nisi Deum scissent illis favere, nunquam perperci fuissent. ipsos verò qua tunc refreros resistere, cum ex magna parte capta sit ciuitas: ciues autem etiam si muros integros haberent, excidio pariter affecti sint. Nec enim latere Romanos, quæ fames teneat ciuitatem: & modò quidem consumi populum, continuò verò etiam bellatores interituros: nam et si Romani defuerint, & ab obsidione cessauerint, neque ciuitatem strictis gladiis irruerint, Iudæis tamen inexpugnabile bellum intus assidere, quod horis singulis aletetur: nisi fortè contra famem quoque arma caperent ac dimicarent, siquæ possent etiam infortunium superare. His addebat, optimum esse ante intolerabilem calamitatem mutare sententiam: dùmque liceret, salutare consilium sequi. Nec enim antea gestorum causa succensere Romanos, nisi ad finem usque inuolentes essent: natura eos esse in imperio mansuetos, atque iracundiæ præferre quod vtile est. Vtile autem putare, neque ciuitatem vacuum visis, neque desertam habere prouinciam: idcirco velle imperatorem cum his dexteram iungere: nec enim cuiquam salutem daturum si vi ceperit ciuitatem, præsertim qui nec in extremis ei cladibus rogati paruerint. Breui autem murum quoque tertium captum ita, priores qui capti sunt, fidem facere. & quamuis perituri tutamina non possint, famem pro Romanis pugnaturam. His monentem Iosephum multi in muro stantes vituperabant, multi verò conuiciis, nonnulli etiam iaculis appetebant. Ille autem cum manifestis eos calamitatibus minime flecteret, ad gentiles transit historias: O miseri, vociferans, vestrorumque auxiliatorum immemores, armis & manibus cum Romanis bellum geritis, quasi quem alium sic vicerimus. Quando autem non Deus omnium conditor, Iudæorum defensor est, si lædantur? Non respicietis? Vnde progressi pugnatis, quantumque auxiliatorem violatis? Non recordamini opera diuina parentum, atque hunc sanctum locum, quanta bella nobis aliquando peremit? Ego autem facta Dei narrare auribus indignis horresco: sed tamen audite, vt cognoscatis non solum vos Romanis, sed etiam Deo resistere. Nechias, qui tum erat rex Egyptiorum, idemque Pharaon vocabatur, cum infinita manu descendit, regnamque Saram materni nostri generis rapuit. Quid igitur vir eius Abraham proauus noster? Armis credo vltus est iniuriam? Atqui ccc. & xviii. præfectos habebat, quorum singulis infinita multitudo parebat. An ipse quidem quiescere maluit absente Deo? puras autem manus ad hunc locum tendens, quem vos polluitis, inuictum sibi auxiliatorem ad militiam legit? Nónne secunda vesperta incorrupta regina remissa est ad maritum? Adorans autem quem vos gentili cæde etuentastis locum,

κὶ ζέμων δὸτ' ἐν νυκτὶ φασγασμάτων, ἐφ' ὃν οὐκ αἰ-
 γυπῖος, ἀργύρεος ἢ χρυσοῦς θεοφιλεῖς ἐβραῖος ἐ-
 δωρεῖτο. σὺ γὰρ ἢ εἴπω ἢ εἰς ἀργυρὸν μετακίαν' τ' πατέ-
 ρων; οἱ τυραννέμενοι, καὶ βασιλεύοντες ἀλλοφύλοις ὑπο-
 στειλόμενοι τῶν βαρβάρων ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἀμύναντο
 καὶ χερσὶ, σφαιρὰς αὐτὰς ἐπέτρεψαν τοῖς θεοῖς. τίς οὐκ οἶδε ἢ
 ἐκ παντὸς θνητὴν καὶ ἀπληθεῖσαν ἀργυρὸν, καὶ πάση
 φθαρῆσαν νόσῳ, ἢ ἀκαρπὸν γῆν, τὸν ἐπιλείποντα νεέ-
 λον τὰς ἐπαλλήλους δίκῃ πληγὰς. τὴν δ' αὖ ταῦτα μὴ
 φρεσὶς φρεσὶς πομπῶν πατέρων ἡμῶν, ἀναμάρτους,
 ἀκινδύνους οἷος ὁ θεὸς ἐαυτῶν νεώτερος ἦν. ἀλλὰ ἢ
 ἐν ἀστυρίῳ ἀπαγῆσαν ἀγίαν ἡμῶν λαρίαν, καὶ
 ἐστῆκε μὲν ἡ παλαίσθη, καὶ διεγὼν τὸ ξόανον, ἐστῆκε
 ἢ πᾶν τὸ τῆς ἀπασταμῶν ἔθνος. σὺ πόμπῃ ἢ τῇ κρυ-
 πτῇ τῆς σάμας, ἢ δι' αὐτῆς τῆς ἀσπλῆχης μὴ τῆς
 στήθων καὶ ἀφ' ἑσθῆτος, χερσὶ τῆς ληίσταμῶν ἀνέκομι-
 σαν, κυμβάλων, καὶ τυμπάνων ἦχα, καὶ πᾶσι μελιχτη-
 ρίοις ἰλασκόμενοι τὸ ἄριστον; θεὸς γὰρ οὐ ταῦτα παρῆσαν
 ἡμετέροις σπληνῶν, ὅτι τὰς χεῖρας καὶ τὰ ὅπλα πα-
 ρέντες, αὐτὰς κείνας τὸ ἔργον ἐπέτρεψαν. βασιλεὺς ἀσ-
 τυρίῳ στυγερὸς, ὅτι πᾶσαν τὴν ἀσίαν ἐπι-
 ευρόμενος τὴνδε φρεσὶς ἐπεδιδύσατο τὴν πόλιν,
 ἔφα' χερσὶν αὐθροπίναις ἐπιστῆναι; ἢ αἱ μὲν δὲ τῆς ὀ-
 πλῆς ἡμεῖς εἰς ἐν σπληνῶν ἦσαν. ἀργυρὸς ἢ τῆς
 θεῶν μὴ νυκτὶ τὴν ἀστυρίαν σπληνῶν ἐλυμῆναι, καὶ
 μετ' ἡμέρας αἰσῶν οὐκ ἀστυρίος, οὐκ ἀστυρίος μυσ-
 τας ἐπὶ πεντακισχίλοις νεκρῶν εὖρε, μὴ ἢ τῆς κατα-
 λευγῶν ἀνθρώπων, ἢ μὴ διώκοντας ἐβραῖους ἔφυ-
 γον; ἢ ἢ καὶ ἐν ἐβρυλῶν δολίαν, ἐν δὲ μεταστάσει
 ὡς ὁ λαὸς ἐπὶ ἐβρυλῶν, ἢ ἐπὶ ἐβρυλῶν, ἢ ἐπὶ ἐβρυλῶν
 διεῖναι ἀνέχοντες, ἢ ἐπὶ ἐβρυλῶν χερσὶ τῶν θεῶν.
 φρεσὶς ἐπὶ τῶν νεκρῶν ὑπὸ αὐτῶν, καὶ πάλιν τὸν αὐτῶν
 σύμμαχον ἐπὶ ἐβρυλῶν. καὶ δὲ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν,
 ὅτι κατόρθωσαν οἱ πατέρες ἡμῶν τοῖς ὅπλοις, ἢ δίκῃ
 τέταν δι' ἡμῶν ἐπὶ ἐβρυλῶν τῶν θεῶν. μὲντοι μὴ
 κατὰ χάριν, ἐν ἧν ὡς ἐβρυλῶν καὶ ἐπὶ ἐβρυλῶν
 εἰς ἐπὶ ἐβρυλῶν αἰετῶν. τὸ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐβρυλῶν
 ἐπὶ ἐβρυλῶν ταῦτα τὴν πόλιν, συμβαλὼν στυγερῶς ὁ
 ἡμέτερος βασιλεὺς φρεσὶς τὰς ἡμεῖς φρεσὶς τῆς
 αὐτῶν πάλιν, καὶ τὸ αὖ μὴ τῶν καὶ ἐπὶ ἐβρυλῶν
 οἱ εἰδὲ. καὶ τὸ πᾶν μὴ ἐπὶ ἐβρυλῶν ὁ μὲν βασιλεὺς
 ἐπὶ ἐβρυλῶν τῶν ὑμῶν ἡμεῖς ὡς ἀπὸ ἐβρυλῶν λαὸς
 ἐπὶ ἐβρυλῶν τῶν ὑμῶν τὸν ἡμεῖς ὡς ἀπὸ ἐβρυλῶν μὲν
 τῶν θεῶν δὲ τὰς εἰς αὐτὸν πλημμελείας, ἀλώσειν ὁ
 ἐπὶ ἐβρυλῶν τὴν πόλιν, ἢ ὁ βασιλεὺς, ἢ ὁ δὴ-
 μος αἰετῶν. ἀλλ' ὑμῖς ἵνα ἴδωτε τὰ ἔργα, ἢ ὁ ἐπὶ
 ἐβρυλῶν δυνάμειν τὰς φρεσὶς ὑμῶν ἀξίως,
 ἡμεῖς τὸν φρεσὶς τῶν φρεσὶς ὑμῶν, βλασ-
 φημεῖν, καὶ βάλλειν παρὰ ἐβρυλῶν φρεσὶς τὰς ὑπο-
 μνήσεις τῶν ἀμάρτημάτων, καὶ μὴ δὲ τοῖς λόγοις φρεσὶς
 τῶν, ὅτι τὰ φρεσὶς καὶ ἡμεῖς. τὸ μὲν γὰρ αἰ-
 πόχῃ τῆς κληθέντος ἐπὶ ἐβρυλῶν φρεσὶς τῶν
 πόλεων, πολλὰ φρεσὶς τὸ θεῶν ἐβρυλῶν, οἱ φρεσὶς
 οἱ μὴ τῶν φρεσὶς τῶν φρεσὶς. αὐτοὶ μὲν ἀπὸ ἐβρυλῶν
 στυγερῶς ἐπὶ ἐβρυλῶν. διηρπάζει δὲ καὶ τὸ αὖ τοῖς πολε-
 μίοις, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ ἐβρυλῶν καὶ μὴ ἐπὶ ἐβρυλῶν. ἢ
 τὸ δὲ τὰ φρεσὶς λέγειν, ἀλλὰ φρεσὶς τῶν φρεσὶς τῶν φρεσὶς

ac tremens nocturnis somniis Aegyptius exagi-
 ratus aufugit, aurōque & argento amatissimos
 Deo donauit Hebraeos. Dicam translata in A-
 gyptum maiorum nostrorum domicilia? Qui
 cum annos quadringentos tyrannis ac regibus
 alienigenis subiacerent, armis ac manibus vi-
 cilici possent, semetipsos Deo potius permi-
 sere. Quis nescit Aegyptum repletam omni ge-
 nere serpentium, omnique morbo corruptam?
 Quis terram infructuosam? quis Nili detectio-
 nem, & continuas decem plagas? & ob hoc pa-
 rentes nostros cum praesidio inuentos, & si-
 ne periculo deduci, quos Deus sibi sacerdotes
 ducebat? An non ab Assyris raptam nobis san-
 ctam arcem, Palastina & Dagon simulacrum
 genuit, & tota gens quae rapuerat? corruptis
 verò occultis corporum, ac per ea cum cibo
 visceribus exhaustis, cymbalorum ac tympa-
 norum sono manibus noxiis portatuerunt, san-
 ctum placationibus expiantes? Deus erat qui
 haec parentibus administrabat, propterea quod
 omnis armis ac manibus, eius se iudicio per-
 mittere. Rex Assyriorum Senacherib cum to-
 tam ducens Asiam, ad hanc urbem castra po-
 suisset, num manibus humanis cecidit? nonne
 ab armis quiescentes in votis erant, & angelus
 Dei in vna nocte infinitum deleuit exercitum?
 posterōque die excitatus Assyrius cxxxv.
 millia reperit mortuorum, atque ita cum reli-
 quis Hebraeos inermes, nec persequentes fu-
 giebat? Scitis etiam in Babylone seruitium,
 vbi per annos lxx. populus exulans, non an-
 te libertatem recepit, quam eam Deo Cyrus
 donaret: qui eos etiam est persecutus, iterum-
 que auxiliatori suo sacerdotum more serui-
 bant. Breuiter dicam, nullum est opus pre-
 cium quod armis parentes nostri fecerint, aut
 non sine armis Deo permissa potestate impe-
 trauerint. Domi autem manentes, ut placebat
 iudici superabant. Pugnantes verò, semper de
 spe deciderunt. Nam vbi rege Babyloniorum
 urbem obsidente, contra Hieremiam praedica-
 tionem Sedechias rex noster cum eo congres-
 sus est, tam ipse captus est, quam cum templo
 ciuitatem vidit excindi. Atqui videte, quan-
 to ille rex vestris ducibus eiusque populus
 vobis erat moderatior. Denique Hieremiam
 vociferantem, inuisos esse eos Deo propter
 delicta quae in eum commiserant, captum
 iri autem nisi traderent ciuitatem, neque rex
 neque populus interfecit. Sed vos (ut intus ge-
 sta praetermittam, neque dignè possum iniqui-
 tates vestras exponere) me, qui vobis salu-
 tem suadeam, querimini, telisque appeti-
 tis irati, quod vos vestrorum commonefa-
 cio peccatorum, nec dici ea toleratis, quo-
 rum quotidie facta committitis. Idem tunc
 fuit, cum Antiocho qui dictus est Epiphanes,
 obsidente ciuitatem, multis modis offensa di-
 uinitate, maiores nostri cum armis progressi,
 ipsi quidem in pugna perempti sunt. oppidum
 verò ab hostibus directum est: sanctumque per
 triennium scelerum mentes penitus desolatum est.
 Ex quid pluribus opus est? Ipsos Romanos quis
 contra Iudaeorum gentes ad militiam prouoca-
 uit? nonne indignarum impietas? Vnde

ὡπείδαι τὸ ὕδωρ. τὸ δὲ νυνὶ ἔσται πληθύειν τοῖς πολέ-
μίοις ὑμῶν, ὡς μὴ μόνον αὐτοῖς ἐκτίνουσιν, ἀλλὰ καὶ κή-
ποις ὀφθαλμοῖν. τό γε μὴν τίρας τὸ τοιοῦτον πεπείραται καὶ
πρότερον ἐφ' αὐτῶν τὴ πόλει γενησόμενον, ὅθ' ὁ προ-
φητὴς βαβυλωνίους ἐπεσφράτισεν, ὅς τινι τὴ πόλιν ἐ-
λάν, ἐνέσθρησε καὶ τὸ ναόν, καὶ ἐν οἷμαϊ τὸ τότε ποσειδάων
πυλῶντος ἡλίκαι ὑμεῖς. ὡς τὸ ἐν ἡμεῖς πεφύλαγμαι μὲν ἐν
τῷ ἁγίῳ οἷμαϊ τὸ θεῖον, ἵσταται δὲ παρ' οἷς πολεμεῖτε
νυνὶ. ἀλλ' αὐτὸν μὲν ἀγαθὸς οἰκίας ἀσπλῆν πρόβη, ὃς
τοῖς ἐν αὐτῇ συζήσει. τὸν δὲ θεὸν ἐν ποσειδάων τοῖς ὑ-
μέτεροις κακοῖς ὄψα μὲν, ὅς τ' αὖτε κρυπτὰ πάντα ἐ-
φορεῖ, καὶ τῷ σπυρμῶντι ἀκνέει. τί δὲ σφάται παρ' ὑμῖν,
ἥ κρυπτεῖ, πὶ δ' ἐχθρὸς ἐχθροῖς φανερὸν γένοι;
πομπήν περὶ ὄψα μοιῶν, καὶ κατ' ἡμέραν ἐνεί-
ζετε πῶς χεῖρων γήνηται, ὃ ἀδικίας ὡπὴρ ἀρετῆς ἐπι-
δείξει ποικίλοι. καταλείπει δὲ ὁμοῦ ἐν σωτηρίας
ὁδὸς ἐὰν θέλητε, καὶ τὸ θεῖον ἀδελφάλακτον ὁρμηλο-
γεμῶν, καὶ μετανοήσιν. ὡς σπυρμῶν, ῥιψατε τὰς πα-
τοπλίας, λαβετε δὲ κατὰ τοιοῦτον αἰδῶ πατρίδος,
ἐπισφραγίτε, ἐθιάσατε τὸ κάλλος, ὡς προσηδὸς οἶον
ἄστυ, οἶον ἱερὸν, ὅσον ἐν ὧν δῶρα. ἐπὶ ταῦτα πῶς ὀδη-
γήσεται, ταῦτα πῶς μηκέτι εἶθι θέλει, καὶ τὸ σῶζεσθαι
τίττον ἀξιώτερον; ἀπὸ καὶ λίθων ἀπαδύεσθαι, καὶ
εἰ μὴ ταῦτα γηνοῖς ὁμῶς βλέπειτε, γήνηται γὰρ ὑ-
μέτερος οἰκτεῖσθαι, καὶ πρὸς ὄψα μὲν ἐχθρῶν γή-
νω τῶν καὶ γυνή, καὶ γονεῖς, οἷς ἀναλώσει μὲν μερῶν,
ἢ λιμὸς, ἢ πόλεμος. οἶδα ὅτι μοι συγκινδυνάζει μήτηρ
ἐν γυνή, καὶ γῆρας ἐν ἀσπυρμῶν, καὶ πάλαι λαμπερὸς οἶκος ἐ-
τάχα δοκῶ δὲ ταῦτα συμβαλόντων. ἀποκτείνετε αὐ-
τοῖς, λάβετε μισθὸν τῷ ἡμῶν σωτηρίας τμήν. ἀγα-
πῶν θηοῦσθαι ἐτοιμοί, εἰ μὴ τὰ σωτηρίας μάλιστα.
ταῦτα τὰ ἰωσήφ μὲν διακρύων ἐμβοῶντος, οἱ εἰσαπα-
σαι μὲν ἔπειτα εἰδόντες, ὡς ἀσφαλὴ τὸ μεταβολῶν ἐπει-
νον. ὃ δὲ ἡμῶς ἐκινήθη πρὸς αὐτομολίαν, καὶ οἱ μὲν τὰς
κτήσεις ἐλαχίστην πωλοῦντες, οἱ δὲ τὰ πολυτελέστερα
τῶν κειμηλίων, τοῖς μὲν χρυσοῖς ὡς μὴ φεραδέντων ὑπὸ
τῶν ληστῶν κατέπιπον, ἔπειτα πρὸς τῆς ῥωμαίων δὲ
ἐπὶ ἐσποκτοῖς ὅποτε κατένηκαται, ἀπὸ πρῶτον πρὸς ἃ
δύναντο διπλοῖν τὸ τοῖς πολλὰς ὁ πῶς εἰς τὴν χώραν,
ὅπου βέλοιο ἱκαστος. καὶ τὸ αὐτὸ μάλιστα πρὸς αὐ-
τομολίαν παρακαλεῖ, τῶν μὲν εἶσθαι κακῶν σπυρμῶν,
μὴ δὲ κλύουσιν τὰς ῥωμαίοις. οἱ δὲ πρὸς τὸ ἰωσήφ, καὶ
τὸν σίμωνα, ἐπεφυλάττον τὰς τέτων ὁρμηδὸς πλέον,
ἢ τὰς ῥωμαίων εἰσόδους, ὃ σκιαὴ πῶς ὑπονοίας ὄψα-
χῶν μόνον, ἀδύνατος ἀπισφάττειτο.

Κεφάλαιον αζ.

Τοῖς γυνὴν ἀπὸ πρῶτον, καὶ τὸ μὲν πρὸς ἀπώλυσαν
ἴσον ἔσθαι. πρὸς αὐτομολίας, ἀπὸ πρῶτον πῶς
δὲ τὴν ἰσότητα. πρὸς λιμὸν δὲ, ἀπὸ πρῶτον τῶν εἰσπαισῶν
συνήμαρτι, καὶ κατ' ἡμέραν ἀμφοτέρω πρὸς ἐξ-
κρίσιν πᾶσι δύνανται. φανερὸν μὲν τὸ ἐδάμῳ ὅτις ἡ ἐ-
πεισπαισῶντες δὲ, διπλοῦνται τὰς οἰκίας, ἵσταται δὲ
ἐν τῇ μὲν, ὡς ἀπὸ πρῶτον ἡμῶν ἡμῶν. μὴ δὲ ἐν-
τες δὲ ὡς ἐπιμελίστην κρύψαντας, ἐβασίλειον.

aqua mercaretur. nunc autem ita hostibus no-
stis largi sunt, ut non modò ipsis & iumen-
tis eorum, sed etiam hostis sufficiant. Deni-
que huius prodigij & ante periculum factum
est in excidio ciuitatis, quando suprà memo-
ratus Babylonius rex cum exercitu aduenit,
qui & captam ciuitatem incendit & tem-
plum: quamuis ut opinor nihil tunc illi tan-
tum, quantum vos impiè nunc, commississent.
Itaque sanctis relictis, Deum fugisse putaue-
rim: hisque nunc adesse, quibuscum bellum
geritis. An bonus quidem vir domum fugitio-
lam fugiet, & domesticos oderit: Deum verò
malis vestris inhaerere arbitramini, qui etiam
occulta conspiciat, & audit omnia quæ tacentur?
Quid autem apud vos taceret? quid celat-
ur? quid non etiam inimicis planum factum
est? Iniquitates enim vestrae velut in prom-
ptu neminem latent: inque dies singulos, quis
peior sit, certamen habetis. atque ita nequi-
tiam, ut virtutem demonstrare contenditis. Ve-
rum tamen reliqua salutis via est, si velitis, &
diuinitas confassis ac pœnitentibus solet sese
placabilis offerre. Arma proiците, pudeat vos
patris iam dirutæ. conuertite oculos, & aspi-
cite eius quam proditis pulchritudinem, qua-
le oppidum, quale templum, quàm multarum
gentium munera. Quis in hæc flammæ addu-
cit? quis hæc iam non esse desiderat? Et quid est
hoc quod saluum esse debeat dignius? ò duri
& lapidibus stupidiore. Si hæc non veris lu-
minibus cernitis, saltem familiarum vestrarum
miseremini. Versentur in conspectu cuius-
que filij, coniuges, & parentes, quos paulò
post aut bellum, aut fames absumpserit. Scio
quia vnà cum his periclitabitur mihi mater
& coniunx, & familia non ignobilis, domus-
que olim clarissima. Et fortasse propterea me
quisquam hæc suadere credidit. Interfici-
te illos, accipite mercedem salutis vestrae san-
guinem meum. Ipse quoque mori paratus
sum, si post me respiciatis. Hæc Iosepho vo-
ciferante cum lachrymis, seditiosi quidem ne-
que animos flexerunt, neque tutam tibi muta-
tionem fore iudicauerunt. Populus verò ad
profugium commotus est, & alij possessioni-
bus suis, alij rebus carissimis exiguo precio
venundatis, aureos, ne latrones eos deprehen-
derent, transglutiebant. cum verò ad Romanos
elapsi fuissent, exonerato ventre habebant vsui
necessaria. Titus enim plerosque per agros,
quod veller quisque pergere, dimittebat: idque
magis eos ad perfugium horrabatur, quòd &
intestinis malis carebant, nec Romanis scrute-
bant. Ioannes autem & Simon cum sociis, ne
his magis pateret exitus, quàm Romanis adi-
tus, obstruebant: & qui vel vimbram suspicio-
nis dedisset, continuo necabatur. Ditionibus
quidem manere etiam sicut profugere, par-
causa erat percundi: nam quasi transfugere vo-
luisset, propter patrimonium quisque occi-
debat. Cum fame autem crescebat despera-
tio seditiosorum, & in dies singulos utrun-
que malum amplius accendebatur. Et palàm
quidem nulla erant frumenta, irrumpentes
autem scrutabantur domos. Et siquidem in-
uenissent aliquid, eos qui negauerant ver-
berabant: si verò nihil inuenissent, quasi diligentius
celauissent, tormentis itidem affliciebant.

ματὰ τῆς ἀθλίας διμερίζοντο. Ἐτὲ μὲν κρατεῖν, Α
 σάσις μὲν ἐν αὐτοτέλει, τῆς δὲ ἀσπιβημάτων ὁμόνοια.
 καὶ γὰρ ὁ μὴ μεταδίδει ἐκ τῆς ἀλλοτρίων κακῶν θάπτε-
 ρω μοιροτέρως ἐδίδκει πομπή. καὶ ὁ μὴ μεταλαβὼν
 ὡς ἀγάθῃ πρὸς, ἤλγει τὸν νοσησμον τῆς ἀμέπειρος.
 καθίκατος μὲν οὐκ ἐπιξάνει τὴν ὁδονομίαν αὐ-
 τῆς ἀδύνατοι. πικρὸν δὲ εἰπεῖν, καὶ πόλιν ἀλλήλῳ
 βίαια πειπτοῦναι, καὶ γὰρ αὐτὸς ἀπὸς γονιμῆς Β
 κακίας γονιμώτερον. οἷον πάλαι τῶν καὶ τὸ γένος ἐραυ-
 λίζον τῆς ἐξουσίας, ὡς ἦσαν ἀσβεστὴς δουκὸν πρὸς
 ἀλλοτρίους, ἐξωμολογήσαντο δὲ ὅτι ἦσαν, ἔτι δὲ ἔλοι,
 καὶ σύγκλητος, ἔτι δὲ τὸ ἐθνὸς φθάρματα. τὴν μὲν γὰρ
 πόλιν ἀνέτρεψαν αὐτοὶ, ῥωμαῖοις δὲ ἀκούσας, ἠὲ γὰρ κα-
 σαν ὁπλησθῆναι οὐδὲν ἄλλοις κατὰ δόξαν, καὶ μόνον
 ἐκ εἰλκυσσάμενοι τὴν ναὸν βραδυλὸν τὸ πῦρ. αἰεὶ
 καμνόμενοι ἐκ τῆς αἰῶν πόλεως ἀφαιρῶντες, ἔτι ἤλθον,
 ἔτι δὲ δακρυῶν. ἀλλὰ ταῦτα τὰ πάθη, ὅτι ῥωμαῖοις
 δὲ ἔθνη, καὶ ταῦτα μὲν κατὰ χώραν ὕστερον μὲν ὑποδεί- C
 ξιως τῆς φεγγαμένης ἐξουμῶν.

Κεφάλαιον κη.

Τίτω δὲ τὰ μὲν καὶ τὰ πρὸς αὐτοὺς ποιεῖν, καὶ τοὶ πολλοὶ
 καμνόμενοι ὑπὸ τῶν πείχους τῆς στρατιῆς, πεί-
 νας δὲ αὐτοὺς μοῖραν τῆς ἰσχυρῆς ἐκείνουσε τοῖς κατὰ
 τὰς φάραγγας ἐπὶ συγκομιδῇ τροφῆς ἐξίστας ἐν-
 δρῶντες. ἵσαν δὲ πρὸς μὲν καὶ τῆς μαχίμων, καὶ ἐπὶ φαρ- D
 κίμωνοι τὴν ἀρπαγὴν, τὸ δὲ πλεονέκτημα δὲ πίνοντες,
 οὐκ αὐτομολοῖν ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς οἰκείων δόξας. ἔτι
 γὰρ λήπειται τοῖς σασίας ἡλπίζον μὲν γυναικῶν καὶ
 πατρῶν διαδιδράσκοντες, καὶ καταλιπεῖν ταῦτα τοῖς
 ληστῆς ἐκ ὑπὲρ μόνον ὑπὸ αὐτῶν σφαριστόν. πολ-
 μνῆς δὲ πρὸς τὰς ἐξουσίας ὁ λιμὸς ἵπποι. καὶ κατελεί-
 πτο λανθάνοντες εἰς τοὺς πολίμους ἀλίσκομαι. λαμ-
 βατόμοροι δὲ κατὰ ἀσπίδων ἡμῶν. καὶ μὲν μάχην
 ἱκανοὶ ἄνεσιν ἰδοῦναι. μαρτυρήματα δὲ καὶ φεγγα- E
 σαντίζοντες τὴν θάλατταν πᾶσαν ἀρίστην, αἰσιν αὐτοῦ
 τὴν τείχους ἀπὸ πρὸς. τίτω μὲν οὐκ οἰκίζον τὸ πάθος κατε-
 φάνητο, πεντακοσίων ἐκάστης ἡμέρας, ἔτι δὲ ὅτι καὶ
 πλείοντων ἀλίσκομα. ἔτι δὲ τοῖς βίαια ληφθέντας ἀ-
 φεῖναι ἀσφαλῆς, ἔτι φυλάττειν τοσούτους φεγγαῖν τὴν φυ-
 λαξάντων ἰώρα, τὸ γὰρ μὲν πλεονέκτημα ἐκώλυε. τὰ καὶ δὲ
 αὐτὸν ἐκδοῦναι πρὸς τὴν ὅψιν ἐλπίσας αὐτοῖς, εἰ μὴ πα-
 ραδίδῃ ὁμοῖα πειπτοῦναι. φεγγαῖν δὲ οἱ στρατῶ- F
 ται δὲ ὀργῶν, καὶ μῆκος τῆς ἀλόντας, ἄλλοι ἄλλω γή-
 ματι πρὸς χλαῖν, καὶ δὲ τὸ πλεονέκτημα καὶ ἐκεί-
 πτο τοῖς σασίας, καὶ σασί τοῖς σώμασιν. οἱ σασίας
 δὲ τοσούτοις ἀπὸ τῆς μεταβαλίδας πρὸς τὸ πά-
 θος, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ αὐτοῖς σοφιστὰς πρὸς τὸ λοι-
 πὸν πλεονέκτημα. σῶντες γὰρ τῆς αὐτομολοῖν οἰκείας ἐπὶ
 τὸ πείχους, καὶ τὴν δημοτῆς τῆς ἐπὶ πῆσιν ὁμηγεμόνους, οἱ αὖ
 πάσης οἱ ῥωμαῖοις φεγγαῖν τῆς ἐκείνουσε, G
 καὶ τοῖς κακῶν καμνόμενοι ἱκανοὶ ἐλθόντες ἀντιμαχόμενοι.
 τῶν πολλοὶ τῆς αὐτομολοῖν ὁμηγεμόνους μὲν ἔλα-
 θὲς ἐγνώθη, κατὰ τὴν εἰσὴν. ἔτι καὶ φεγγαῖν δι-
 δόσαν, ὡς ἐπὶ βίβατος πικρῶν. ἀπᾶντων ἡ-
 γούμοροι τὸν ἐκ τῆς πολίμους θάνατον, ἐκ λιμὸς σφ-
 κέσει. πολλοὶ δὲ ἐκ χειροκροτήσας καλῶντας τῆς

uera particbantur. Et dominandi quidem cau-
 sa erat in utroque dissensio, scelerum verò con-
 cordia. Nam qui ex alienis malis partem alteri,
 sibi totum vindicans, non dedisset, nequissi-
 mus videbatur. Et qui non accepisset, velut bo-
 ni alicuius damno dolebat, quia crudelitatis
 parte caruisset. Singulatim quidem iniquita-
 tes eorum explanare non potero: ut autem bre-
 uiter dicam, neque aliam ciuitatem vnquam
 talia perpessam puto, neque vllam nationē post
 hominum memoriam malicia ferociorem fuisse.
 Postremò etiam genti Hebræorum maledice-
 bant, ut minus impij viderentur in alienos.
 Veruntamen, quod erant, & seruos se, & con-
 uenas & degeneris gentis abortiones esse con-
 fessi sunt. Denique ciuitatem ipsi euertēte, &
 Romanos inuitos hanc tristēmittere vi-
 ctoriam coegēte tardiusque venientem in tem-
 plum ignem penē traxēte. Denique cū hi ar-
 dere superiorem ciuitatem vidissent, neque do-
 luere, neque illacrymare: sed apud Roma-
 nos, qui hæc paterentur inuenti sunt. Verū
 hæc quidem suo loco postea cum rerum do-
 cumentis dicemus.

Tito autem aggeres proficiebant, quam-
 tuis à muro milites malè afficerentur:
 parte verò equitatus missa, iussit per valles ad
 alimenta comportanda exeuntibus insidias ten-
 d. Erant autem in his nonnulli etiam pugna-
 tores, quibus iam inuicem præda sufficeret: ma-
 ior verò pars ex populo pauperes, quos profu-
 gere deterrebat pro affectibus suis metus. nec
 enim seditionis fieri posse sperabant, ut
 cum coniugibus ac liberis disfugerent: eoque
 latronibus relinquere non patiebantur vice
 sua iugulandos. Audaciores autem faciebat ad
 exeundum famēs, restabantque iam lacerantes e-
 gredi, & ab hostibus capi. Deprehensi autem
 necessitate repugnabant, metu supplicij, sero-
 que videbantur supplicare: post pugnam ita-
 que verberati, & ante mortem modis omni-
 bus excruciat, contra murum cruci suffige-
 bantur. Tito quidem miserabilis videbatur
 ista calamitas, cū Iudæi in dies singulos
 quingenti, nonnunquam etiam plures cape-
 rentur. Sed neque captos dimittere tutum e-
 rat, tantamque allectuare multitudinem custo-
 dum videbat esse custodiam: maximè verò pro-
 pterea non prohibuit, citius eos existimans ea
 facie remissuros, tanquam similia passuros, ni-
 si se dedissent. Milites autem diuersis modis
 suffigebant, ira & odio & ludibrij causa: &
 propter multitudinem quam cepissent, iam
 spaciū crucibus decrat, & corporibus cruce-
 ces. Seditionis verò tantum defuit, ut ea clade
 monerentur, quod etiam in contrarium eis
 cessit, ad deterrendam reliquam multitudinem.
 Transfugarum enim familiaribus ad murum
 tractis, & si qui erant popularium proniores
 ad pacem, & quæ paterentur, qui ad Romanos
 profugerent, demonstrabant: & qui comprehē-
 si tenebantur, eos supplices non captiuos esse
 dicebant. Ea res multos perfugere cupientium,
 donec verum cognosceretur inhibuit. Fuerunt
 autem, qui statim dilapsi sunt, quasi ad verum
 supplicium properantes. Illatam enim ab hosti-
 bus mortem, comparatione famis requiem esse
 ducebant. Multis autem captiuorum Titus
 Kkkk

CAP. XII.
 De Iudæis
 crucifixis &
 aggeribus
 combustis.

διάρυξ εἰδὼς αὐτὰς, καὶ μὴ μίσην φόβου κα-
 τοισι δὴ τὰ χώματα εἰς αὐτὴν. τὸ μὲν οὖν πρῶ-
 τον μετὰ τῷ κοινορτῇ καπνὸς ἐξείρετο βαθεῖ, πνιγμέ-
 του πρὸ πᾶσιν αὖτὲ πνεύς. ἡ δὲ θλιβήσης ὕλης δὲ
 βιβρωσκομένης ἡδὴ φανερά φλογὶ ἐρήνην το. Ἐκ τῶν
 ῥωμαίων ἐκπληξίς μὲν πρὸς τὸ ἀφνίδιον, ἀθυμία δὲ
 πρὸς τὴν ἐπὶ τοῖς ἐμπύπτει καὶ κατὰ πῦρ οἰομένης,
 ἡδὴ τὸ συμβαῖν καὶ πρὸς τὸ μέλλον. ἡ δὲ τὴν ἐλπίδα
 τὸ δὲ ἀμύνειν ἀχρεῖον εἶδεν πρὸς τὸ πῦρ, καὶ
 εἰς βλάβην τῶν χώματων καταπορεύσαν. μετὰ δὲ
 ἡμέρας δύο, Ἐκ τῶν ἄλλοις ἐπὶ τῇ πόλει χώμασι οἱ
 πρὸς τὸν οἰκιστὰν. καὶ γὰρ δὴ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα
 τὰς ἐλεπόλεις οἱ ῥωμαῖοι, διέπειον ἡδὴ τὸ τεῖ-
 χος. πρὸς αὐτὸς δὲ τῆς πόλεως τῆς γα-
 λιλίας, καὶ μαγασσάρας τῶν βασιλικῶν μὲν αὖ-
 τας διεσπάραν, μετὰ δὲ ἀδελφῶν πρὸς τὰς
 ταύτων, ὡς καὶ κληθεὶς ἀπὸ τῆς τύχης, Ἐκ αὐτῶν,
 ὅπερ σημαίνει χαλῶς, ἀρπάζαντες λαμπάδας, πρὸς
 στήθεσιν ὅπως μηχαναί. ὅπως τῶν αἰδρῶν, ἔ-
 τε ὅπως ἐπὶ κατὰ τὸν πόλεμον, ἐκ τῶν πό-
 λεως ἐρατοῦσαν, ἐκ δὲ φοβερῶν. κατὰ πῦρ γὰρ εἰς φί-
 λους ἐκβίχοντες, ἢ πολέμιον εἶδος, ἢ ἐκείνους, ἢ
 ἐμὲλλοντες, ἢ ἀπείσωντες. ἀλλὰ δὲ μέστων ἐκδο-
 ρῶντες τῶν ἐχθρῶν, ὅπως τὰς μηχαναί. βαλλόμενοι
 δὲ, καὶ τοῖς ξιφίοις αἰσθάνονται πάντοτε, ἢ πρὸς
 ἐκ τῶν κινδύνων μετακινήσαν, ἢ δρᾶσαι τῶν ὀργῶν
 καὶ τὸ πῦρ. ἀρπάζοντες δὲ ἡδὴ τὸ φλογος, ῥωμαῖοι μὲν
 ἀπὸ τῶν στρατοπέδων συνδύοντες ἐκδοῦναι ἰσδαῖοι δὲ
 ἐκ τῶν τεύχεων ἐκώλυνον, καὶ τοῖς σβεννύειν πειρομένοις
 συνπλέκοντο, κατὰ μὲν τῶν ἰσδαίων πειρομένοις σπο-
 μάτων, καὶ οἱ μὲν εἰλκον τὰς ἐλεπόλεις τῶν ἰσδαίων
 γὰρ ἐκ τῶν πρὸς πλεονέκτων. οἱ δὲ ἰσδαῖοι, καὶ δὲ
 τῆς φλογος αἰετλαυθαίνοντο, Ἐκ τῶν σιδηρῶν ζώντων
 δραστόμοι τῶν κείνοις ἢ μέδισαν. διέβαινεν δὲ ἀπὸ
 τῶν ὅπως τὰ χώματα τὸ πῦρ, καὶ τοῖς ἀμύνοντες
 πρὸς ἐλπίδας. ἐκ τῶν δὲ οἱ μὲν ῥωμαῖοι κυκλόν-
 μενοι τῇ φλογί, Ἐκ τῶν σωτηρίας τῶν ἐργῶν ἐπολιόν-
 τες, αἰσθάνονται τὰ στρατοπέδα. ἰσδαῖοι δὲ πρὸς
 κείνους πλείους αἰετλόμενοι, τῶν ἐκδοῦναι πρὸς ἐκδοῦναι
 πῦρ, Ἐκ τῶν κατὰ τὴν πειρῶν, ἀταμίους ἐχθρῶν
 τοῖς ὀργῶν. πρὸς ἐκδοῦναι δὲ καὶ τῶν ἐκδοῦναι,
 ἡδὴ συνπλέκοντο τοῖς πρὸς ἐκδοῦναι. ἡδὴ ἐκδοῦναι
 χῆς ἰσδαίων, πρὸς τὸ στρατοπέδον μὲν τῶν ὀργῶν, Ἐκ
 τῶν ἐκ τῶν ῥωμαίων νόμος, τὸν ἰσδαίων κατὰ
 τὸν δὴ πῦρ οὐδὲ ἀγίαν ἐκδοῦναι. ἔπειτα τὸ μὲν κολά-
 σιως τὸν μετὰ ἀρετῆς θάνατον πρὸς ἐκδοῦναι, ἰσδαίων.
 καὶ πρὸς τὴν τῶν αἰσθάνων, πολλοὶ τῶν ῥωμαίων
 ἐπὶ ἐκδοῦναι ἀδελφοί. δὲ ἐκδοῦναι δὲ καὶ τῶν ἐκδοῦναι
 λείας ὅπως τὰ τεύχεα, ἐργῶν τὸ πρὸς ἐκδοῦναι πλεονέκτων
 ἐκ τῆς πόλεως ἡδὴ εἰς ἀσφάλειαν ἢ φυλάκην τὸ σω-
 μάτων πρὸς ἐκδοῦναι. συνπλέκοντο γὰρ οἱ ἰσδαῖοι
 τοῖς πρὸς ἐκδοῦναι, καὶ τοῖς ἀμύνοντες ἀφυλάκτους ἐμπύ-
 πτοντες, αὐτοῖς σώμασι τοῖς ἐκδοῦναι ἐπαρῶν. ἔπειτα γὰρ
 ἐργῶν αὐτοὶ πλέον, ἢ τὰ πρὸς ἐκδοῦναι. Ἐκ ῥω-
 μαίων τῇ τέλει πλέον εἶκον, ἢ τὰ κατὰ τὴν. παρὼν
 δὲ ἡδὴ πῦρ ἀπὸ τῆς ἀπέναντι ὅπου κειχόμενος, κα-
 τὰ τὸν πλεονέκτων τὸν ἄλλοις χώμασι καὶ πολλὰ τοῖς
 πρὸς ἐκδοῦναι φανίσας, εἰ κατὰ τὴν τῶν
 πολέμιον τεύχεων κινδύνων τοῖς ἰσδαίων, καὶ πολιορκουμένων
 ἰσδαίων αὐτοὶ τύχην,

A fossa repente subsedit, cūque magno sonitu
 in eam aggeres decidere. ac primo quidem
 cum pulvere fumus ex alto excitatus est, cum
 ignem ruina concluderet. petra verò materia
 qua premebatur, flamma iam clarior appare-
 bat. Et Romanos repentini quidem facti stupor
 occupat: molitionem verò Iudæorum aggre-
 ferebant, namque se vicisse credentium & ipse
 eo casu refrigit, & in postea subuenire ad-
 versus ignem minus utile videbatur, etiam si
 esset extinctus semel aggeribus denotatis. Bi-
 duo verò post, alios etiam aggeres Simon cum
 focis aggreditor. illa enim parte Romani ad-
 motis arietibus concutere murum coeperant.
 Tephthaxus autem quidam ex Garsitortus, ciui-
 tate Galilææ, & Megassarum ex regalibus famu-
 lis Mariamnes, cūque his Adiabentis qui-
 dam, filius Nabatæ, nomen habens ex fortuna
 Agiras, cuius est interpretatio claudus, raptis
 facibus in machinas euolant. hisque viris
 neque audaciores in illo bello extra ciuitatem
 apparuere, neque magis horrendi. nam velut
 in amicos, non in agmen hostium excute-
 rent, nihil enutati sunt, aut substitere: sed per
 medios inimicos tacto impetu, machinas in-
 cendere. acti autem missilibus, & gladiis de-
 trusi, non prius à periculo demoti sunt, quam
 ignis instrumenta corripere. Sublata verò iam
 flamma, Romani quidē concurrentes è castris,
 auxilio properabant: Iudæi verò ex muro eos
 prohibebant, manūque cum his conferebant,
 qui flammam extinguere conantur propriis
 corporibus nullo modo parcentes. Et illi qui-
 dem arietes igni subtrahere, cū eorum teg-
 mina cremarentur: Iudæi verò etiam per flam-
 mas eos retinere certabant. & quamuis feruens
 nacti essent ferrum, tamen arietes non amitte-
 re. Hinc autem flamma transit in aggeres, &
 auxiliante præueniebat incendium. Itaque Ro-
 mani flamma circumdati, quoniam feruare pos-
 se opera desperabant, in castra discedunt. Iudæi
 verò magis instabant, cū semper eorum nu-
 merus cresceret, ex ciuitate accedentibus adi-
 uentis. minūque cautos haberent impetus,
 freti victoria. progressi autem vique ad muni-
 menta castrorum prælio cum eorum custodi-
 bus decertabant. Est enim statio pro castris per
 vices succedentium armatorum, & acerbissima
 in eos sanctio Romanorum, ut qui loco de
 qualibet causa cessasset, occideretur. hi poenali
 exitio gloriosa morte prælata, steterunt forti-
 tere: eorumque necessitate simul ac pudore, plu-
 rimi fugientium redierunt: balistæque in mu-
 ro dispositis ex ciuitate accedentem multitu-
 dinem prohibebant, nihil pro cautione siue tu-
 tamine suorum corporum providentem. nam
 quoscunque obuios habuissent, cum his con-
 grediebantur Iudæi: & in ipicula itruentes in-
 caute, ipsis corporibus inimicos feriebant. Sed
 neque hi actis magis quàm fiducia superabant,
 & Romani plus audacia quàm quod male tra-
 ctarentur, cedebant. Iam verò Titus aderat ab An-
 tonia, quod secesserat, locū alius aggeribus prospici-
 ens: multūque inceptis milibus, si cū ho-
 stium muros obtinerent, in suis periclitaretur.

ducum verò certamina Cæsar ipse diiudica-
bat. In dies enim singulos circumiens, opus sa-
pissime inspiciebat. Cæptum enim à castris
Assyriorum, vbi ipse tendebat, ad inferiorem
Cænopolim murum duxit. Hinc per Cedro-
nem ad Elcôn montem reuertens, à meridie
montem complectitur, vsque ad saxum quod
Peristereonos vocatur, ei que proximum col-
lem, qui super vallem imminet Siloam, ac in-
de ad Occidentem flexo ædificio, ad vallem
fontis descendit. Hinc subiens ad Anani pon-
tificis monumentum, circumdato monte, vbi
Pompeius castra posuerat, ad Septentrionalem
redit regionem. Et cum præcessisset ad vicum,
cui nomen est Erebinthonicus, post illum He-
rodis monumentum ab Oriente clausum ca-
stris suis coniunxit, vnde coeperat. Murus qui-
dem vno minus x l. stadiorum erat. Ad hoc
autem foris castella tredecim ædificata sunt:
eorum gyrus denis stadiis numerabatur. To-
tum autem opus tri duo constructum est, vt id
quidem dignum mensibus videretur, celeritas
verò fide careret. Muro autem circumclusa ci-
uitate, per castella custodibus collocatis, pri-
mam quidem vigiliam noctis ipse circumiens
explorabat: secundam verò Alexandro permi-
serat: tertia verò obtrigit legionum ducibus.
Somnos autem vigiles inter se sortie-
bantur, totaque nocte per castellorum spacia
circuibant.

I Vdatis autem cum exendi facultate, om-
nis etiam spes salutis adempta est: auda-
que iam fames, rotas domos ac familias de-
pascébatur. Ecce & quidem plena erant mu-
lieribus exanimatis, atque infantibus: viarum
autem angusta senibus mortuis. Adolescen-
tes autem ac iuvenes turgidi, velut umbræ
mortuorum, per fora versabantur: & ubi quem
casus occupauerat, decidebant. Sepelire au-
tem funera, neque poterant præ labore, & eos
quibus aliqua vis supererat, pigebat, & propter
multitudinem mortuorum, & quod de ipsis er-
rat incertum. Denique super eos quos sepelie-
rant, multi moriebantur. Multi autem ad
sepulchra, priusquam fati dies veniret, & viui
properabant: neque luctus in illis calamitati-
bus, neque fletus erat, sed fame superabantur
affectus. Siccis autem oculis, & corruptis o-
ribus, qui tardius morerentur, eos qui ante se
requiescerent, tuebantur. Altum verò silen-
tium ciuitatem, plenâque mortuis nox com-
prehenderat, & latrones his acerbiores. domos
enim, quæ tum sepulchra erant, & cadauera
spoliabant, & velamina corporibus detrahen-
tes, cum risu egrediebantur. hisque gladiorum
mucrones probabant: nonnullisque iacen-
tium adhuc spirantes, ferro experiendi causa
transuerberabant. Si quis autem manum ro-
gasset aut ferrum sibi commodari, quo famem
eueret, superbissimè negligebatur. Animas
verò efflantium quisque, in morte templum
obtritis intuebatur, cum viuos relinqueret le-
diciosos. Illi autem, primo quidem sumptu publi-
co iuebant mortuos sepeliri, cum ferocem fer-
re non possent: deinde quod non sufficiebant in
valles eos ex muro præcipitabât. Quæ circûiens
Titus ubi plenas cadaueribus viq; altamque
fontem tabefactis corporibus defluentem,

CAP. XIV.
De fame Hierosolymorum
& secundo
aggere ex-
tructo.

Κεφάλαιο 16.

Ιουδαίοις ἡ μὲν τῆς ἐξόδου, ἀνικόπη πάντα σωτη-
 ρείας ἐλπίς. καὶ βαθυΐας αὐτὸν ὁ λυμὸς κατ' οἴκους
 καὶ γῆρας τὸν δῆμον ἐπεβόσκειτο. Ἐπεὶ μὲν τὴν πεπλή-
 ρωτο γυναικῶν καὶ βρέφων λελυμένων· οἱ στυγνοὶ δὲ
 γερῶν νεκρῶν. παῖδες δὲ καὶ νεανίαι διοιδιῶντες ὡ-
 σπερ εἰδωλα καὶ τὰς ἀγροὺς αἰελοῦντο καὶ κατέπιπτον,
 ὅσῃ πινὰ τὸ πῦθος καταλαμβαίνοι θάπτην τετὺς αὐ-
 σήκοντας, ἔτι ἰχθυοὶ οἱ χάρμονες, καὶ τὸ διόλκον, ὡς
 ὅτε τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν, καὶ τὸ καὶ σφαῖς ἀδήλον. πολ-
 λοι γοῦν τοῖς αὐτῶν θαπτομένοις ἐπαπέθνησκον.
 πολλοὶ δ' ὅτι τὰς θήκας, ὧς ἐπὶ τῶν χρεῶν
 αὐτῶν. ἔτι τῶν θρῆνων ἐν τῇ συμφορᾷ, ἔτ' ὁλοφυ-
 ρμός ἐστι, ἀλλ' ὁ λυμὸς ἤλυχε τὰ πάντα. ξηροὶ δὲ τοῖς
 ὄμμασι, καὶ σπηρεῖσι τοῖς σώμασι οἱ δουδαπαυοῦντες,
 ἐφείρων ἄνθρωποι ἀνάπαυσαν. βαθεῖα δὲ ἡ
 πλὴν φειθήνη στήν, καὶ νύξ θανάτου γέμνουσα, καὶ τύποι
 οἱ ληθαῖα χαλεπώτεροι. τυμωροῦντες δὲ τὰς οἰ-
 κίας, ἐρύκον τοὺς νεκροὺς, καὶ τὰ κατακαλύμματα τῶν
 σμαμάτων φεραίνοντες, μὲν γέλωτος ἐξήσαν, τὰς τε
 αἰχμαὶς τῶν ξιφῶν ἰδοκίμαζον ἐν τοῖς πνέμασι καὶ π-
 νας τῶν ἱερῶν ἐν ζῶντας δὴ λαοὶ ἐπὶ πείρᾳ
 τῶν σιδήρων. τοῖς δὲ κατέκοντες χρεῖσιν ἐφείκει καὶ
 ξίφος, τὰ λυμὰ κατέκοντες ἰσχυροῦντες. καὶ τῶν ἐκ-
 πνέοντων ἱσχυροὶ ἀντίστοιχοι ἐν τοῖς, ἀφώσκει
 σάσας αἱ ζῶντας ὑπολιπώμενοι. τὸ μὲν αὐτοὶ ἐν τῇ
 δημοσίᾳ θορυβῶντες νεκροὺς θάπτειν ἐκέλευον, τὴν
 ὁσμὴν δὲ φέροντες ἔκαστος ὡς ἐδύνατο, ὑποτῶν σφ-
 χῶν ἱερῶν εἰς φαραγγας. φεικῶν δὲ ταύτας ὁ
 πτοὺς ὡς ἐδεάσασθαι πεπληρωμένας τῶν νεκρῶν, καὶ βα-
 θυὴν ἰχῶρα μυδῶνται τὸν ὑπερβόοντα τῶν σμαμάτων

F

Kkkk ;

valebant. Verum hac arte per vnum detecta, totis castris fama percrebuit, quod auro transfuga pleni venirent. Arabum autem multitudo & Syri, scissis ventribus supplicium ministrabantur. Et hac ego clade nullam credo saniores contigisse Iudæis: vna denique nocte duorum millium patefacta sunt viscera. Et hac Titus iniustitia cognita, penè iussisset autores circumfuso equitatu iaculis appeti, nisi magna fuisset multitudo noxiorum multoque plures puniendi, quam qui fuerant interempti. Conuocatis autem auxiliarium ducibus, itemque militum Romanorum (nam etiam militum quosdam hæc tangebant invidia) vtrisque iratus dicebat: si qui militum suorum hæc committerent lucri causa incerti, nec arma propria quisquam erubesceret auro argentoque facta: Arabes autem & Syri primò in alieno bello licenter calamitates inferrent: deinde crudelitatem in cædibus & in Iudæos odia Romani ascriberent. hæc enim quosdam suorum milites infamia participare. & his quidem mortem interminatus est, si quis in eadem postea repperitus fuisset audacia. ad legiones autem mandata dedit, ut suspectos multiligarent, atque ad se deferrent. Verum profectò avaritia contemnit omne supplicium, sanisque hominibus lucrandi amor innatus est: nullaque omnino calamitas plus habendi cupidini comparatur. Imò verò hæc alias, & modum habent, & metu subiugantur. Deus autem, qui damnauerat populum, omnem viam salutis ad interitum verterat: denique id quod cum pœna interdixerat Cæsar, occultè in profugos admittitur. Et si quis transfugisset, circumspicientes ante ne quis Romanorum videret, eos scindebant, & ex visceribus questum nefarium trahebant. in paucis autem reperiebatur, & plerosque sola spes consumebar. Hic quidem casus multos transfugarum reduxit.

CAP. XVI.
De sacrile-
gio circatē-
plum & rela-
tis ex vrbe
cadaveribus
& fame.

Ioannes autem, ubi rapinæ ex populo de-
tulerat, ad sacilegium sese conuertit: mul-
taque donaria templi retinens, multaque vasa
diuinæ rei ministerio necessaria, crateras, &
lances, & mensas, ne vireolis quidem absti-
nuit, quos Augustus eiusque vxor miserat.
Romanorum quidem imperatores honora-
uerunt semper templum atque ornauerunt:
tunc autem Iudæus etiam alienigenarum de-
na distrahebatur, ad socios autem dicebat, si
ne metu diuinis abuti debere, qui pro Deo,
qui pro templo militarent, & ex ipso ali. Pro-
pteræque sacrum vinum, & oleum, quod
sacerdotes sacrificiis reſeruabant, tutum erat
effuisse. namque in templo & multitudi-
ni distribuit, & illi sine horrore vgebant-
ur & potabant. Non equidem recusabo di-
cere, quæ dolor inbet. Putoli Romani con-
tra noxios venite tardassent, aut hiam ter-
ræ deuorandam fuisse ciuitatem, aut diluui-
o perituram, aut fulminum ac Sodomæ in-
cendia passuram. multo enim magis impiam
progeniem tulit, quàm quæ illa pettulerat.

ἔπαινον ἔξ αὐτῶν. ἡ αὖ ὑποσελάμω εἰπὼν, ἃ μοι κηλεύει το πάθος. οἶμα ῥωμαιοὶ βραδυνοί-
πον δὲ τοῖς αὐθηίοις, ἢ καταποδῶναι αὐτὸν ὑπὸ χάσματι, ἢ κατακλυδῶναι τὴν πόλιν, ἢ τοῖς τῆς
σοδομικῆς μεταλαβεῖν κεραιαῖς. πλὴν ὃ δ' ἔρ' ταῦτα παθόντων μὲν κε γῆραι ἀδιώτῃται.
τῇ γούῳ

A Ἐώρασιν. ἀλλὰ τοὶ τ' ὀπποῖας ἐλεγχθεῖσθαι δὲ ἐνός,
ἀνυπὸ πλάται μὲν ῥήμη ἐν ταῖς στρατιακαῖς, ὡς μεσοί
χρυσὸν παρέιν αὐτομόλοι. τὸ δ' ἤν' ἀρεθῶν πλῆθος,
καὶ οἱ σῆρεσι τῆς ἱκέτας ἀνατίμωτες, ἠρώσαν τὰς γα-
στράδας, καὶ τοῦτ' ἐπὶ πάντας ἐδὲν ἱμοῖν δοκεῖ συμβῆαι
ἰεδαίοις χαλεπώτερον. μὲν γοῦν ἀνείχθησαν νυκτὶ
πρὸς διχιλίους. καὶ γνοῖς ὅτι παρανομίαν ἦτες, ὁλίσσου
μὲν ἐδὲναι τὸ ἱππικὸν φειδύσας κατανοήσας τοῖς
B αἰτίοις, εἰ μὴ πολὺ πλῆθος εἰσείχετο, καὶ ἤν' ἀντηρμήδων
πολλὰ πλοῖα ἦσαν οἱ κολαδονόμοι. συγκαλέσας
δ' τοῖς ἤν' ἀντιμάχων ἠγεμόνας, καὶ τοῖς ἤν' ἀγμάτων,
συνδιεβάλλοντο πρὸ καὶ ἤν' στρατιῶν πνίς, πρὸς ἑκα-
τέρου ἀνατακτῆν ἔλεβν. εἰ ἤν' μὲν αὐτὰ στρατο-
μήδων πνίς τοιαῦτα ὁρῶσι κέρδι, ἐπικεν ἀδύλιν, μηδὲ
τὰ ὅπλα σφῶν αὐτῶν ἀφ' ἑμῶν ποιημένα ἐξ ἀρ-
γύρου καὶ χρυσοῦ. τοῖς δὲ ἀρεθῶν, καὶ τοῖς σῆρεσι, εἰ
C ὡρῶσι μὲν ἐν ἀλλοτρίῳ πολέμῳ, τοῖς παῖσι αὐτῶν
ἐξοσίως χρῶνται, ἵστανται τῇ φειδύσει ὡμότητι, καὶ τῶν
πρὸς ἐκὼν ἀρεθῶν μίσει, ῥωμαῖοις ὀππὸς φέρουσι. Ἐπὶ τῶν
ἐνός αὐτῶν ἤν' στρατιῶν συναπολαύειν τ' ἀκακο-
ξίας. τοῖσι μὲν οὐδ' ἀντιπείλονται θάλαττα, εἰ πρὸς ὀρε-
θῆν πάλιν τὸ αὐτὸ πολέμῳ. τοῖς δ' ἐπὶ τῶν ἀγμάτων,
ἐπίσειλλιν ἐρδύνισαντας τοῖς ὑπὸ πλοῖς ἀνάγειν ἐπὶ
αὐτῶν. κατὰ φέρει δ' ὡς τοῖς φιλοχρηματῶν πείσης
κολάσεως, καὶ δ' ἐνός ἐμπέφυκεν ἀνδραποῖς τὴν κερ-
D δαίναν ἔρωσι. ἐδὲν δὲ ἥτο πάντας πλεονεξία ὡρῶ-
βάλλεται. ἢ ταῦτα μὲν ἄλλως καὶ μέτερον ἔχει καὶ πό-
βοις ὑποτάσσεται. τοῖς δ' ἐπὶ τῶν λαῶν πατρίδος κατακεί-
ρας, καὶ πάντων αὐτοῖς σωτηρίας ὁδὸν εἰς ἀπώλειαν
δοσορέφων. ὁ γοῦν μὲν ἀπειλῆς ἀπείπειν ὁ καὶ σαρ, λά-
θρα κατὰ τῶν αὐτομόλων ἐπὶ λῆμα, καὶ τοῖς ἀξιοδιδρά-
σκοῖς, ὡρῶν πῶσι ὁρδύλιν ἀποσπασθῆναι, ἱσφατ-
τεν οἱ βαρβαροί. φειδοκοπούμενοι δ' ἡμῖν ἐπὶ δὲ ῥω-
E μαῖων ἀνείχουσι, καὶ τ' ἀπλάγχρουν τ' μακρὴν κέρδι
ἐλθον. ὁλίσσου δ' εἰ δ' ἐλθόντι, Ἐπὶ πολλοὺς παρα-
νήλυσαν ἐλπίς μόνη. τὰτο μὲν δὲ τὸ πάντας, πολλοὺς
τῶν αὐτομόλων ἐπὶ ἀνείχουσι.

Κεφάλαιον λζ.

Ισάμενος ὁ ὡς ἐπέλεγον αἱ ἀρπαγαὶ τοῦ θε-
μου, πρὸς ἱερουσαλὴν ἐτρέπετο, καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῆς
αἰαθημάτων κατεχούσε τῶν ναῶν, πολλὰ δὲ τῆς πρὸς
ταῖς λειτουργίαις ἀναγκαζῶν σκευῆς, κρατῆρας τε καὶ πί-
νακας, καὶ τετραπέζας· ἀπέχετο δὲ καὶ τῆς ὑποτῆς σι-
βάσεως, καὶ τῆς γυμναστικῆς πεμφθέντων ἀνεχέεσθαι.
οἱ μὲν γὰρ ῥωμαίων βασιλεῖς, ἐτήκοντες τε, καὶ πορρε-
κόσμπον τὸ ἱερὸν αἰεί· τότε δὲ ὁ ἰσδαωρ, καὶ τὰ τῆς αλ-
λοφύλου κατὰ πάντα. πρὸς δὲ τοῖς σινοῦντας, ἔλεγχον, ὡς
δεῖ μετὰ ἀδίκαις καταχρῆσθαι τοῖς θεοῖς, ἰσθῶ
τῷ θεοῦ, καὶ τοῖς πρὸ ναοῦ στρατυσμοῖς, ὥς αὐτὰ
ξίφει· δὲ τὸ πρὸς τὸν ἱερὸν αἶον, καὶ τὸ ἔλασιν, ὃ τοῖς
ὀλοκαυτώμασιν οἱ ἱερεῖς ἐφύλαττον ὁπτιχεῖν ἐκκατά-
σαι· ὡς δὲ ἐν τῷ ἐξοπρῶ ἱερῷ, δίδωμι πρὸς πλῆ-
θει, καὶ κείνοι δὲ χα φείκης, πλέον τῷ ἡ κλείοντο, καὶ
ἀ μὲν κελδοῖ το πᾶσις. οἶμα ῥωμαίων βραδυνόν-
τὸ χάσματος, ἢ κατακλυδιῶσαι τὴν πόλιν, ἢ τοῖς τῆς
γὰ τῆς ταῦτα παθόντων μὲν καὶ ἡμεῖς ἀδιωκται.
τῇ γουῶ

εθεκύνοντο πάντες τῆς ἐλπίδας, ἤν μὲν χωμαίνων τῆς Α
 ἐπιβουλῆς, ἤν δὲ ὀργάνων σφύρεσσι τὰ τείχεα, τῆς δὲ
 καὶ χεῖρας μάχης τὴν συμπλοκομένων ὁλμῶν πλο-
 νευόμενοι. τὸ δὲ μέγιστον, σάσινός τε καὶ λιμὲν ἔπολι-
 μου, καὶ ὅσων κακῶν εἰσέποντες ἐπείν το ὄφθ-
 εσμα τῆς ψυχῆς ἰσθαίου ἐχοντας, ὑπελάμβανον τε
 ἤν εἰδῶν ἀμάχοις μὲν τὰς ὁρμὰς, αἰνάλων δὲ τὴν
 ἐπὶ συμφορῆς ἀθυμίας (ἦ). ἡ γὰρ αὖ μὴ ὑποσυνῶν
 διέξῃ τύχη χωμαίνου, τῆς ὑπὸ κακῶν φερές ἀλλή-
 λωμένοις· οἱ μὲν οὐκ ἔρρωμένοι εἰσας εἶα ταῦτα ἤν
 χωμαίνων ἰποιοῦτο τὰς φυλακὰς. οἱ δὲ φερέ τὴν ἰσθ-
 νίαν, κατὰ τὴν αἰσθησίαν ἄμα καὶ φερέ τὸ μέλλον, εἰ
 καταρρίφθῃ τὸ τεῖχος, ἡσθαλίζοντο. καὶ ὅταν ὅπισ-
 ται τῆς κείνης, ἐπίθιντο τῆς ἐργασίας. ἐμὲν ἐκέρχισαν
 γὰρ ἐπὶ χερσίν. ἀλλὰ φερελθόντες μὲν λαμπάδων
 ὅταν ἐγείσῃ τῆς χώμασι ψυχρότεροι τὴν ἐλπίδος ἐπί-
 σπιναν. ὅταν μὲν γὰρ, ἐπὶ ὁμοιοῦν ἡσθαλίας αὐτῶν ἰσθ-
 νίαν, κατὰ μέγας ἐκπιδόντων, καὶ εἰς λειμῶνας, καὶ
 μεμελημένους μὲν δίοις, καὶ ὅλην τὴν εἰσθῆν, ἡ ἰσθ-
 νίαν. (ἦ γὰρ ἰσθῆν τῆς ἰσθῆν, ὡς ἐπὶ ἄμα, ἡ τὸ λῆμα, καὶ ὁρ-
 μὴ, καὶ δρόμος ὁμῶς πάντων, καὶ τὸ μὲν πᾶντας ἀνα-
 σφίρειν. ἀπὸ πάντων δὲ ἰσθῆν φερελθόντες, καὶ τῆς ἰσθ-
 νίαν εἰς ἰσθῆν ἰσθῆν ἐστὶν τὸ συνήθους ὄφθαλμῶν
 ὄφθαλμοι. τῆς μὲν γὰρ στήθεσι, καὶ τὴν παντοπλίαν, ὡς ἐπὶ ἰσθ-
 νίαν τὰ χαίματα πᾶντοιν, ὡς τῆς πυρὶς μὲν ἐμὲν
 καταλπεῖν ὄφθαλμον. τὴν δὲ ψυχῆς ἰσθῆν ἰσθῆν,
 μὴ μετὰ κληθῆναι τὴν τάξιν φερέ θανάτου. φερέ γὰρ
 τὸ πᾶν αὐτῶν ὑποκόπῃσαι τῆς ἐλπίδας, εἰ κακῶν
 καταρρίφῃ τὰ ἔργα, δεινὴ τῆς σφαγῆς εἶχεν αἰ-
 δῶς, εἰ πάντα κερπίσειαν, παρρησία μὲν ἀρετῆς, ἀπό-
 νοια δὲ ὅλων, πλῆθος δὲ ἐμπειρίας, ἰσθαίον δὲ ῥωμαίων.
 ἄμα δὲ, καὶ τὰ ἀφεισθήα συνήρει τὴν φερελθόντων
 ἐπὶ κληθῆναι, καὶ πᾶν πῆς, τῆς μὲν ἰσθῆν, ἐμὲν ἰσθῆν
 ὅτι κίνδυνος τὸ μὴ φερεθῶν χωρεῖν, ἐπὶ μέγας κληθῆναι
 ἰσθῆν. ἤν δὲ ἐπὶ ὁδοῖς βίλοις ὑποδεχόμενοι. οἱ μὲν
 φερέ εἰς χεῖρας ἰσθῆν τὴν ἀτάξιν, καὶ τὸ πᾶν κληθῆναι
 πλεμίων καταπληγῆς, οἱ δὲ τυττόμενοι τῆς ἰσθ-
 νίαν ἐπὶ κληθῆναι. καὶ τέλος, ἀλλήλους κληθῆναι
 εἰς δειλίαν, ἀνέχουσαν ἀφαιρετοί. τῆς μὲν πᾶν
 μῆκος ἡ ἐπὶ χερσίν. ἀναχωρησάτω δὲ τὴν ἰσθῆν,
 φερεθῶν οἱ ῥωμαῖοι τὰς ἐλπίδας, βαλλόμενοι πᾶ-
 ντας τὴν ἀπὸ τῆς αἰσθησίας, καὶ πᾶν καὶ σιδήρων, καὶ πᾶν
 τὴν χερσίν μὲν ἰσθαίον ὑπὸ τῆς αἰσθησίας βίλει.
 καὶ τῶν γὰρ πολὺ τῶν τείχεα πεποιδότες, καὶ ἤν ὀργ-
 νων καταφρονοῦντες, ὅμως ἐκάλουν τῆς ῥωμαίων
 φερεθῶν. οἱ δὲ τὴν αἰσθησίαν ἡν ἰσθῆν τὴν μὴ πᾶν
 κληθῆναι τὴν αἰσθησίαν ὑπολαμβάνοντες γίνεσθαι δὲ αἰ-
 σθησίαν τὴν τείχεα, ἔσθῃς ἐλπίσιν (ἦ) τῆς δι-
 μελίου, ἀντιφρονέου καὶ μὲν ὑπὸ κληθῆναι τὴν πᾶν
 ἰσθῆν. ἀλλ' οἱ μὲν σιμῶν βαλλόμενοι, καὶ φερέ κληθῆ-
 να ἡν καὶ ὑπερδὴν κληθῶν ἐπὶ κληθῆναι, ἐπὶ κληθῆναι
 παρῆχον τὰς ἐλπίδας. ὡς δὲ ἡσαν ἐλπίδας, ἔσθῃς
 εἰσθῆν οἱ πᾶν, ἐπὶ κληθῆναι τῆς θυροῦς ὁρμῶν
 τῆς ἰσθῆν σιμῶν, χερσὶ καὶ μοχλοῖς, ὑπὸ κληθῆναι
 τῆς διμελίου, καὶ πᾶν γὰρ ἰσθῆν φερεκαρπ-
 ρήσιντες εἰσθῆσαν. αἰσθῆν δὲ ὑπὸ κληθῆναι, καὶ
 ἐπὶ τῆς τείχεα ὑπὸ ἡν κληθῆναι σιμῶν, καὶ ὑπὸ
 ὑπὸ κληθῆναι, ἐπὶ κληθῆναι καὶ διαφύχας, εἰσθῆν
 καὶ κληθῆναι.

eorum spes frangebantur, cum aggeres insidiis, machinæ soliditate muri, manus vero conflictus audacia repugnantium superaretur. & præcipuè, quod cum seditione famèque ac bello totque malis præstantiores ludæorum animos inuenirent, victorum quidem inexpugnabiles esse impetus arbitrabantur, multatam verò animorum magnitudinem quæ calamitatibus aleretur, nam quis eos in rebus secundis sustineat, qui malis ad virtutem incitarentur? Illi quidem propterea cautiùs custodias præparabant. Ioannis autem factio apud Antoniam, simul & quæ futura timebantur, si dissiliretur murus cauebat, & antequam arietes admouerentur operibus instabat: nisi quia conatus eorum irritus fieret. Aggressi enim cum facibus aggerem, spe decepti remeauerunt. Nam primum ne concordare quidem eorum videbatur consilium, paulatim & per intervalla, & cunctæ inter, non sine metu proficientium, neque ludæorum more, ut breviter dicam, decrant enim quæ propria gentis essent, audacia, cursus, & omnium simul impetus: & ut non sine offensione recederent. Languidiore verò progressi quàm solebant, etiam Romanos solito promptiores offendere: qui corporibus quidem atque armis ita undique aggeres sepserunt, ut nusquam igni aditum relinquerent: animum verò ita confirmaverunt, ne quis loco antequam occumberet moueretur. nam præter omnium rerum desperationem si etiam illud opus esset exustum, acerbissimus pudor milites occupauerat, si aut calliditati virtus cederet, aut arma temeritati, aut peritiæ multitudini, aut ludæis Romani. Simul autem missilia pro illis faciebant in proficientes delata: & qui cecidisset, posteriores impediēbat, ac periculum antecedentes molliores eos efficiebat. Qui verò intra teli iactum venire properassent, alij disciplina hostium & densitate perterriti, alij confixi hastis retrocedebant: & ad extremum alius alium timiditatis arguens, re infecta reuertebantur. Calerdis autem Iulij tentata fuerat expugnatio. Iudæis autem inde digressis, Romani machinas admovere: quamvis ab Antonia saxi atque igni ferroque peterentur, & quodcunque hostibus telum necessitas attulisset, nam licet multum mœnibus Iudæi confiderent, machinasque contemnerent, tamen eas applicare prohibebant Romanos. Illi autem Iudæis studium esse rati, ne murorum infirmitate Antonia læderetur: & fragilibus eam fundamentis suspicantes, contra creabant. Nec tamen quod feriebat, ictibus obediebat: sed ipsi quidem crebris in se missilibus iactis, cum nullis periculis desuper venientibus lassarentur, acrius opus urgebant. cum verò inferiores essent, ac lapidibus frangerentur, alijs scutis super corpora concameratis, fundamenta manibus, & vectibus suffodiebant. Itaque saxi quatuor obstinato labore concussis, quietem utrisque nox attulit: & in ea murus arietibus labefactatus, ex qua parte prioribus Iohannes aggeribus insidiando murum suffoderat, subsidente cuniculo repente labitur.

τοῖς φροσίνεσι δ' ἐπὶ βελούων χώμασιν ὁ ἰωακίμης

Verum præter spem utrorumque animi affecti A sunt. Nam Iudæi quidem quibus maiorem esse oportebat, quod ruina præter spem acciderat, & aduersus eam præcauti non fuerant, tanquam maneret Antonia confidebant. Romanorum autem inopinatam lætitiā ex celeri subuersione natam, conspectus alius murus, quem intrinsecus Ioannes ædificauerat, citò restinxit. Verumtamen priore facilior oppugnatio videbatur. Tunc enim & ascensum per B ruinas promptiorem, & Antopia esse infirmio- rem murum qui recens erat, citòque destrui posse arbitrabantur. Nemo tamen cum audebat ascendere: quòdci qui primus id tentauisset, certissimum esset exitium. Titus verò spe atque oratione putans alacritatem pugnantium excitari, & adhortatione atque promissis sæpe quidem periculorum nasci obliuia, interdum autem mortem solere contemni, in vnum congregatos fortissimos experiebat dicens: Com- C militiones, hortari quidem ad ea quæ periculum non asserunt, aperte & ipsis qui rogantur, & qui eos rogant, ignauia reprehensionem parit. exhortatione autem opus est in solis rebus ambiguis: quippe illa per se quenque gerere dignum est. Itaque difficilem vobis in murum esse ascensum ipse profiteor: quòd autem vel maxime oporteat gloriæ cupidos pugnare cum difficillimis rebus, pulchrumque sit cum laude mori, nec erit infructuosum si qui primi fortiter fecerint, prosequar. Primum quidem vos illud D hortetur, quòd nonnullos fortasse deterreat, Iudæorū patiens animus, & in aduersis rebus dura constantia. Romanos enim còsque milites, quibus in pace bella discere, in bello autem vincere consuetum est, à Iudæis manu vel animo superari turpissimum est: idque in fine victoriæ, cum etiam Dei nitamur auxilio, namque offensiones nostræ, Iudæicæ desperationes sunt. Illo- E rum autem clades, fauore Dei vestrisque virtutibus crescent. Etenim seditio, fames, obsidio, muroiūque sine machinis casus, quid sit aliud quam in illos ira Dei, nostrumque adiumentum. Ignat non solum deterioribus inferiores vide- rint etiam diuinum præsidium prodere, vobis non conuenit. Quo pacto autem non turpe videatur, Iudæos quidem quibus non magni pudoris est vinci, qui seruire didicerint, quo mi- nus in posterum id patiantur, mortem contem- nere: atque in nos medios frequenter excurrere, non victoriæ spe, sed ostentationis gratia: nos autem totius penè terræ marisque victo- F res, quibus etiam non vincere probro habetur, ociosos sedentes, ne semel quidem in hos- tes aliquid audaciter expertos, famem ac fortunam cum his armis operiri? maxime cum paruo discrimine totum possitis efficere. De- nique in Antoniam si ascenderimus, habebimus ciuitatem. Nam & si pugnandum sit ad- uersum intus positos, quòd non arbitror, attamen capiti ac respirationi hostium infedere victoriam nobis plenissimam repromittit. E- quidem prætermissa nunc eorum laude, qui in bello cecidère, & immortalitate, qui Mar- tio furore prostrati sunt, ex morbo pacis tem- pore mortem aliter sentientibus imprecor,

λείπω. ἐὼς ἡσπαίμην δ' αὖ τοῖς ἄλλοις ἔχουσι, τὸ κατ' εἰρήμην ἐν νόσῳ θάνατον, οἷς μὲν τὸ σῶματος, ἐν ἡ

Κεφαλ. γ.

Τούτοις συμβαίτος ὡς ἀδελφούς, ἐκατέρωθεν διηγέσθην τὰ φρονήματα· Ἰουδαίους μὲν γὰρ εἰς ἀθυμεῖν εἰκὸς ἦν, τὸ παρελπίειν γῆρας τὸ πῶμα, καὶ μὴ φρονισθῆ- λιάς πρὸς αὐτὸ, θάρρειν ὡς μὲν ἡσυχίας συνέβαινε τὸ αὐ- πονίας. Ῥωμαίων δὲ γὰρ τὸ παρ' ἐλπίδα χαρὰν εἶναι τὸ κατὰρρίφειν, ὡς χέως ἐσθίσεν ὅψις ἐπὶ τείχεσσι, ὅπερ ἐνδοθεν οἱ αὖτὲ τὸ ἰσχυρὸν αὐτῶν κοδομένησαν. Διὸ μὲν εἶρα μὲν γὰρ τὸ φρόνιστον ἢ φροσβολὴν κατεφάνετο. τίτε γὰρ ἀναβλῶναι δὲ τὴν καταρρίφειν τὸν ῥῶν ἐδόκει, καὶ τὸ τείχος ἀδινεῖσθαι πολλὰ τὸ ἀπηνόας, ὡς χέως πρὸ φροσκαρῶν ἐστὶν, λυεῖν ὑπελάμβανον. ἢ μὴ ἐπὶ τῷμα- τος ἀναβλῶναι φρόνιστος γὰρ τοῖς ἀρξάμενοις ὡς ἀπώλεια.

Κεφάλαιον δ.

Νομίζων δ' ὁ πῶς ἐγείρετο μέγιστα τὰς τὸ πο- λυμήτων φροθυμίας ἐλπίδι καὶ λόγῳ, ὡς τε φροσότης, ὡς τὰς ὑποχέως πολλάκις μὲν λήθην ἐρῶ- ζετο τὴν κίνδυνον, εἰς δ' ὅτι καὶ θανάτου καταφρόνησιν, σὺν ἀγαθῶν ὅτι αὐτὸ τῆς ἀλκίμης ἐπὶ φρατῶν τὸ αἰδρῶν. ὡς συστρωτῶν λέγων, τὸ μὲν ὡς ἀκαλῶν ὅτι τὰ μὴ φέροντα κίνδυνον, αὐτὸν τοῖς ὡς ἀκαλῶν ἀλκίμης ἀλκίμης. ἀμεί- λη δ' ἐν τῷ ὡς ἀκαλῶν, φέρει κατὰ τὴν σφαιρὰν ἀνδρίας. διὸ δ' οἶμαι φροσότης εἰς μὲν τὰ σφαιρὰν τὸ φρο- ματῶν, ὡς ἐκεῖνα γὰρ καθ' αὐτὰς φρατῆς ἀξίον. ὡς ἐγὼ γὰρ τὸ μὲν ὑπάρχειν χαλεπὴν τὴν ὅτι τὸ τείχος ἀποδοῖ, αὐτὸς ὑμῖν φροσότης. τὸ δὲ ὅτι μέγιστα φροσότης μάχης τοῖς δυσκόλοις τῆς ἀρετῆς ἐφειμένους, καὶ ὅτι κυ- λὸν ἐν ἀκλείᾳ τολῶν, ὡς ἐκ ἀκαρπῶν ἐστὶν τοῖς κα- τὰρξάμενοις τὸ γῆρας διέξειμι. φράσων μὲν ἐν ὑμῶν γῆρας φροσότης, τὸ πῶς ἴσως ἀποφρονῇ, ἢ ἰουδαίων μακροθυμία, ὡς τὸ καρτερεῖν ἐν οἷς κακοπαθεῖσιν. ἀγ- ρὸν γὰρ Ῥωμαῖος τι ὄντας ἐστρωτῶν ἐμοῖς, ὡς διδα- κτὴν μὲν ἐν εἰρήνῃ τὸ πολεμεῖν, ἐστὶν δ' ἐν πολέμῳ τὸ κρατεῖν ἐχόντας, ἢ τὰς καὶ χεῖρας ἰουδαίων ἢ καὶ ψυ- χὴν καὶ ταῦτα πρὸς τέλος τῆς νίκης καὶ συστρωτῶν ἐστὶν ὅτι θύει. τὰ γὰρ ἡμέτερα πᾶσα ματῶν, τὸ ἰουδαίων ὅτι ἀπο- νοίας. τὰ δ' ἐκείνων πᾶν, τὸ τὴν ἡμετέρως ἀρετῆς, καὶ τὸ θεῶν συνεργίας αὐξάνει. εἰς αἷς γὰρ ἐλπίς, καὶ πολιορ- κία, καὶ δίχα μηχανήματα πῶς τείχην, ἢ αὐτὸ ἀλλ' ἢ θύει μὲν ἐκείνους ἐκείνους, ἐστὶν δ' ἡμέτερα. τὸ τοῖνυ μὴ μόνον ἐλατῆρας χρεώνων, ἀλλὰ ὡς τὸ θεῶν συμμα- χίας φροσότης, πρὸς ἡμῶν ἐν ἀνείν. πᾶς δ' ἐκ ἀγ- ρὸν, ἰουδαίους μὲν οἷς πολλὰ ἀρχαῖα ἐστὶν φέρει τὸ λεί- πειν ματῶν δὲ δολῶν, ὡς τὸ μὲν ἐν τῷ πᾶν θανάτου καταφρονεῖν, καὶ πολλάκις εἰς μέσους ἡμᾶς ἐκ- φέρειν, ἐκ ἐλπίδι τὸ κρατεῖν, ἀλλὰ δὲ ψιλῶν ὅτι δειξὴν ἀνδρίας. ὑμᾶς δ' τῆς γῆς ὀλίγη δὲν ἀπάσης ἐκ θαλάσσης κρατεῖντας, οἷς καὶ τὸ μὴ νικᾶν ὀνειδὸς, μὴ δ' ἀπάς εἰς τῆς πολέμους ὡς ἀβάλλει. φειμένον δ' ἐλπίς κατ' αὐτῶν, ὡς τὸ τυχὼν ἀρῶν κατεζομένης, μὲν τοῖνυ ὅπλων καὶ ταῦτα δι' ὀλίγου τὸ ὡς ἀβόλῳ, τὸ πᾶν κατὰ θῶσιν δυναμένης. ἀναβαίτης γοῦν ὅτι τὸ ἀπηνόας, ἐχρῶν τὴν πόλιν. ὡς γὰρ ἀνὴρ γινώσκων ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνδοῦν ὅπερ ἐκ οἶμαι μάχην, τὸ γὰρ κατὰ κορυ- φῶν ἐστὶν, καὶ τῆς ἀναπνοῆς ὅτι κατὰ τὴν τὴν πολε- μίαν, ὡς χέως τὴν ὀλοχρῆν νίκην ἐγρυπται, καὶ ἐγὼ γὰρ, τὸ μὲν ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἐν πολέμῳ τολῶν, καὶ τὴν ὅτι τοῖς ἀρεμαγίοις πῶς ἀνασῶν ὡς ἀ-

ἢ ψυχὴν ὡς καὶ ταχεῖν). τίς γὰρ ἐν οἷσιν ἔσθ' ἀγαθὸν A
 ἀνδρῶν, ἐπὶ ταῖς μὲν ἐν ὧν ἡ ψυχὴ σιδήρῳ τῷ σαρ-
 κῶν διαλυθεῖσας, τὸ καθαρότατον σιδήριον ἀπὸρ ἔσ-
 ταδεχόν, ἄλλοις ἐκαστοῖς, δαίμονι δ' ἀγαθῷ, καὶ ἡ-
 ρωνεῖς δαίμονες, ἰδίᾳς ἐκαστοῖς ἐμφανίζον). τὰς δ' ἐν το-
 σούτῳ τοῖς σιδήροις συντακείσας, καὶ τὰ μέγιστα κηλί-
 δων ἢ μασμάτων ὡς καθαρά, νύξ' ὑπὸ φῶς ἀφανίζει,
 καὶ λυθὴ βαθεῖα δέχεται λαμβανέσας πᾶσα τὰ βίῃ, B
 καὶ τὸ σιμάται, ἐπὶ ἧς τῇ μνήμῃς φειγροφύ. εἰ ἡ κί-
 κλωσται μὲν αἰθρῶν ἀναγκάσει τὴν ἀπὸ τῆς κηφῶν δ'
 εἰς αὐτὴν νόσους πάσας σιδήρεος ὑπὸ φῶς, ὡς ἐν ἄλλοις
 οὐκ ἐστὶν ἡ γῆρας, ὅτι τῇ χρεῖαν ἀποδίδουσι καὶ
 ταῦτα μὲν ὡς ἡ δύναμις σιδήρῳ τῷ σιδήρῳ ἀπὸ τῆς
 διέξωλον. ἐν τῇ σιδήρῳ ἀνδρῶν, καὶ ἐν τῇ
 σφαλιρωτάτων. φῶς μὲν γὰρ τὸ καθαρότατον ἀπὸ τῆς
 βατον. ἐπεὶ πᾶν τὸ οἰκοδομηθὲν ἀδελφύτων. ὑμῖς τε
 πλείους θάρσυναντες, ὅτι τῇ φειγρῇ, ἀλλήλοις φει-
 γροπῇ καὶ βοήθειᾳ γίνεσθαι. καὶ τοῖς πολέμοις τὸ ὑμῖν περὶ C
 ὧν ἔσθ' ἡ γῆρας, καὶ τῇ κηφῇ τὰ φειγροπῇ καὶ τῇ
 ὑμῖν ἀνάγκῃ τὸ καθαρότατον ὑμῖν, μόνον καθα-
 ραίμενοι. ἀναβαίνοντες μὲν γὰρ, καὶ τῇ φειγρῇ
 καὶ τῇ εἰσὶν, λαδόντας ἡ καὶ διασπῶντες, ἀπᾶς, ἐν αὐ-
 τῷ σιδήρῳ ἡ καὶ ὁλίγοι φειγρῇ. τῇ καὶ τῇ φειγρῇ,
 ἀρχαῖοι μὲν αὖ, εἰ μὴ ποιήσῃμι ζήλωτος, ἐν τῇ φει-
 γροπῇ. καὶ ὁ μὲν ζῶν, ἀρξεί τῇ τῷ ὁμίῳ, μακάρεα
 δ' ἀκολουθῶν τῇ τοῖς πεισῶν τὰ ἀριστία. Κεφ. ι.

Τοιαῦτα τὰ πᾶν διέξωτος, τὸ μὲν ἄλλο πλῆθος D
 ἰδὲν τῇ κηφῇ τὸ μέγιστον. τῇ δ' ἐν τῇ φειγρῇ
 σφαλιρωτάτων σιδήρος τῷ σιδήρῳ, ὅτι τῇ φειγρῇ, ἀπᾶς
 ἐν τῇ φειγρῇ, καὶ τῇ φειγρῇ ἀριστία. καὶ τῇ φειγρῇ
 ἰδὲν αὖ πᾶν αὐτὸν ἀπὸ τῇ σφαλιρωτάτων ἡ δὲ φειγρῇ
 τῇ σφαλιρωτάτων ἰδὲν: μέγιστον μὲν γὰρ τῇ φειγρῇ, ἰδὲν
 τῇ σφαλιρωτάτων ἡ δὲ φειγρῇ πᾶν ἀπᾶς τῇ φειγρῇ
 λειπῶν σιδήρῳ, καὶ πολὺ τῇ ἰδίᾳ ἀλλῇς σιδήρῳ. φῶς
 τῇ γῆρας ἀπᾶς, ἐπὶ τῇ φειγρῇ καὶ τῇ φειγρῇ, φῶς
 ἡ μνήμῃ, φῶς ἀναβαίνον τὸ τῇ φειγρῇ. ἐν τῇ φειγρῇ
 μου τῇ τῇ φειγρῇ καὶ τῇ γῆρας, τῇ ἀπᾶς ἀπᾶς τῇ φειγρῇ
 εἰ δὲ ἡ μνήμῃ τῇ φειγρῇ, ἰδὲν μὲν, μὴ πᾶσαν
 τῇ παρ' ἐλπίδας, ἀλλ' ἰδὲν σὺ κηφῇ τῇ φειγρῇ ἡ φειγρῇ
 μόνον. ταῦτα ἰδὲν τῇ μὲν ἀριστία κηφῇ τὸν φειγρῇ
 οὐκ ἰδὲν τῇ φειγρῇ φειγροπῇ, τῇ φειγρῇ ἡ τῇ φειγρῇ
 φῶς σφαλιρωτάτων, ἡ φειγρῇ τῇ φειγρῇ, μέγιστον φειγρῇ
 ὡς τῇ φειγρῇ ἡ φειγρῇ. ἐπὶ τῇ φειγρῇ καὶ τῇ φειγρῇ
 ἡ φειγρῇ μόνον ζήλωτος τῇ φειγρῇ φειγρῇ. φειγρῇ
 ἡ πολὺ φειγρῇ ὁ φειγρῇ τῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ
 οὐ φειγρῇ ὁ φειγρῇ τῇ φειγρῇ, καὶ τῇ φειγρῇ τῇ φειγρῇ
 καὶ βίῃ σφαλιρωτάτων ἀπᾶς ἡ φειγρῇ, καὶ πᾶσαν
 φειγρῇ φειγρῇ, αὐτὸν μὲν ἡ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ
 ἐν τῇ φειγρῇ. ὁ φειγρῇ σιδήρῳ τῇ φειγρῇ φειγρῇ, ὁ
 καὶ τῇ φειγρῇ φειγρῇ τῇ φειγρῇ, ὁ φειγρῇ φειγρῇ
 τῇ φειγρῇ ἡ φειγρῇ ἡ φειγρῇ ἡ φειγρῇ, καὶ τῇ φειγρῇ
 φειγρῇ. καὶ τῇ φειγρῇ τῇ φειγρῇ τῇ φειγρῇ οἱ G
 ἡ φειγρῇ, ὁ φειγρῇ τῇ φειγρῇ τῇ φειγρῇ, ἀπᾶς καὶ
 φειγρῇ ἀναβαίνοντες φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ. ἡ φειγρῇ
 δὲ καὶ τῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ
 τῇ φειγρῇ, καὶ καλῶντας αὐτὸν τῇ φειγρῇ φειγρῇ
 τῇ φειγρῇ φειγρῇ. ὁ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ
 τῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ, καὶ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ
 τῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ φειγρῇ

quorum anima cum corpore sepultura dam-
 natur. Quis enim virorum fortium nescit,
 quod animas in acie ferro corporibus absolu-
 tas, purissimum elementum æther hospitio re-
 ceptas inter sidera collocat: manētes se bo-
 nos ac propitios heros, videndos offerunt
 posteris suis? Quas verò morbus corporis ta-
 bēque consumplerit: & si maxime probis
 ac piaculis purgatæ sint, subterraneæ tenebræ
 operiunt, altæque obliuio suscipit, corporis
 simul & vitæ ac memoriæ sine circumscriptas.
 Quod si necessariò mors homini decreta est,
 ad hoc autem omni morbo leuius est, ferri
 ministerium, cui non videatur ignavum ne-
 gare vsui, quod debito redditurus sit. Et hæc
 quidem velut seruari nequeant, vel qui cona-
 ti fuerint, prosecutus sum. est autem salutis
 spes in maximis quoque periculis qui virilem
 animum gerunt. Primum enim quod decidit
 patet incessui: deinde eorum quod edificatum
 est, facillimè dissolui potest. Vóque plures
 hoc opus aggredientes, alius alij pro adhorta-
 tione hieris atque subsidio: vestraque obstina-
 tio breui animos hostium franget: ac fortas-
 se nobis, si eam tantum cœperimus, incruen-
 ta res efficietur. Etenim ascendentes quidem
 nos prohibere scilicet conabuntur. si verò clam
 vel etiam per vim aliquid egerimus semel,
 quamvis paucos non sustinebunt. Me autem
 profectò pudeat, nisi qui primus hoc fecerit
 inuidendum remunerationibus fecero: & qui
 vixerit quidem nunc æqualibus præsit: bea-
 tissima verò præmia sequantur occisos. Talia
 dicente Tiro, cætera quidem multitudo pe-
 riculi magnitudinem timuit: eorum verò v-
 nus, qui in cohortibus militarent, Sabinus
 nomine, genere Syrus, vir & manu simul &
 animo fortis apparuit: licet si quis cum antè
 vidisset, quantum ex habitu corporis, ne spec-
 tū quidem militem esse credidisset: erat enim co-
 lore nigro, exilis habitudine: sed anima quæ-
 dam heroica in macro corpore, atque angu-
 stiore viribus suis habitabat. Cùm primus i-
 taque surrexisset, dedo me, inquit, tibi a-
 lacri animo Cæsar, & ante omnes in murum
 ascendo: atque opto quidem, ut vires ac volun-
 tatem meam sequatur fortuna tua. quod si cœ-
 pto casus inuiderit, scito me non præter spem,
 quod res aliter cesserit, sed quod sic decreue-
 rim, pro te moriturum. His dictis, & scutum
 læua capiti prætendens, strictoque dextera gla-
 dio, circa horam diei sextam murum petebat,
 sequebantur autem ex aliis, qui soli eius vir-
 tutis æmuli esse cupiebant, vndecim viri. Mul-
 to autem omnes antecederat diuino quo-
 dam impetu excitatus, cùm de muro custo-
 des iaculis & sagittis vndique infanticis appete-
 rent, atque ingentia saxa deuoluerent, quæ
 nonnullos de vndecim deiecerunt. Sabinus
 autem missilibus occurrens, licet obrueretur
 sagittis, non tamen antè impetum cohibuit,
 quàm summa muri prehēderet, hostesque in fur-
 gam verteret. viribus enim eius atq; animi per-
 tinacia territi, pluresque ascendisse rati non ste-
 terunt. Qua in re fortunā quis veluti virtutibus
 nuideat, semperque præclaris facinoribus offi-
 ciat non inculauerit? Siquidem hic vir ne-
 que ab incepto cessauit, & offensione lapidis

cum maximo estripitu pronus decidit. Vnde factum est, ut Iudæi reuerſi, ubi solum & iacentem videre, ex omni eum parte iaculis peterent. Ille verò genibus nixus, & scuto protectus, primo quidem vlciscebatur hostes, multoque ad se appropinquantem sauciavit: vulnere autem multitudine remisit dexteram: & ad extremum priusquam redderet animam sagittis est obrutus, vir dignus pro fortitudine qui meliori fortuna vteretur, pro mensura vero cepti facinoris occidit. Ceteri autem tres penè iam summa tenentes, obruti lapidibus perierunt, & octo sauciati detracti, & in castra relati sunt. Hæc quidem tertia die mensis Iulij gesta sunt.

Cap. II.
Romani Antoniam invadunt, & à Iudæis repelluntur.

BIduo autem post, viginti de numero excubantium peraggeres militum congregati, signiferum ordinis sui, & duos quorundam ex ala equitum, & tubicinem unum ad se vocant: nonaque noctis hora per ruinas ad Antoniam ociose procedunt. occisis autem primis custodibus iomno oppressis, murum obtinent, ac buccina signum dati præcipiunt: quo ceteri quidem vigiles subito exulcitantur, & fugiunt priusquam multitudinem quæ murum ascenderat, cernerent. nam & timor illis, & tuba imaginem quandam, ut magni hostium numerum ascendisse crederent, ostendit. Cæsar autem signo audito, prope armat exercitum: & cum ducibus primis hostorum cetera comitatus, ascendit. Cum autem Iudæi ad templum interiùs confugissent, ipsi quoque per cuniculum irruerunt, quem Iohannes aduersum Romanorum aggeres aperuerat. Dispositique amborum agminum seditioni, tam Iohannis quam Simonis, arcebant eos summa vi atque alacritate repugnandi. siquidem excidij finem putabant, locum sanctum penetralle Romanos, quod & his victoriæ principium fuit. Ad ipsum autem adytum validissima pugna committitur: his quidem templum vi occupare certantibus, Iudæis vero Antoniam versus eos repellentibus. Et sagittæ quidem ac hastæ utriusque inutiles erant, strictis autem ensibus dimicabant. Neque conflictu discerni poterat, ex qua parte quisque pugnaret, permixtis viris & propter angustias permutatis, cum & vocis intellectum magnitudo confunderet, multaque mors esset utrinque, armæque simul & cadavera iacentium conculcata frangerent præliantes. Semper autem si bellum fluctuans grauallè alteram partem, potiorum exhortatio & inferiorum conquestio nascebatur. Neque aut fugæ aut persecutioni locus erat: sed propinque mutationes confligentium, & inclinationes permixtè fiebant exercitus. Qui verò inter primos steterant, aut occidendi aut moriendi necessitatem habebant, quod refugere non dabatur. nam & posteriores utriusque partis, suos in frontem urgebant, nullumque inter dimicantes bello vacuū intervallum reliquerant. Cum autem Iudæorum animi Romanorum peritiam vincerent, iamque omnino tota acies pelleretur (à nona enim hora noctis ad septimam diei usque pugnabant) hi quidem simul omnes excidij

ὀρίωνες ἰσὺ αὐτῆς μὲν μέγιστον φόβον κατέπεισαν. ὅτε σφαιρίτης δ' οἱ ἰουδαῖοι καὶ καπνίζοντες μόνον τι αὐτὸν καὶ πεπιπνυότα, πάντοθεν ἱβάντων. ὁ δ' εἰς γόνυ δύνανσας, καὶ θεωραλὺν φάμρος τ' θυρεὸν, τὸ μὲν πρῶτον ἡνέκατο, καὶ πολλὰς τῶν πλησιασάντων ἔτρωσεν. αὐθις δὲ διὰ πλῆθος ξανμάται, παρήκε τ' δεξιὰ, καὶ τέλος πρὶν ἀποδυνάμει τὴν ψυχὴν, κατεχέουσα τοῖς βίαισι, αἰὲρ ἄξιός μιν ἀμείνονι χερσὶ δι' αἰδρίαν τύχη, πεισὼν ἢ τ' ὀπιβολῆς αἰαλῶος. τῶν δὲ ἄλλων, ἕως μὲν τοῖς ἡδὴ πρὸς τοῖς ἀκρεῖς ὄντας συνῆσαντες, ἀπικτεῖναι τοῖς λίθοις. οἱ ἢ ὀκτώ ξανματῶν κατὰ σφαιρίτης, ἀνικομίσθσαν εἰς τὸ στρατόπεδον. ταῦτα μὲν οὕτως ἔστι παύμενον μινὸς ἐπὶ τῇ ἀρχῇ.

Κεφάλαιον 5.

Μὲν τὰς ἡμέρας δύο τ' θεωροῦνται πρὸς ὅτι τοῖς χώμασι φυλάκων εἰκοσι συνελθόντες, θεωραλῶνται μὲν τ' τ' πέμπτην ἡμέραν σημαφορέεν, & δύο πρὸς τῶν τ' ἱλας ἰππίων. & σάλπιγγι ἰα. κατὰ δ' ὥραν τ' νυκτὸς κατὰ τὴν θεωραλῶν μὲν ἡσυχίᾳ δὲ τῶν ἱππίων, ὅτι τ' ἀπὸ τῆς ἀποσφάξαντες ἢ τοῖς πρῶτοις τῶν φρεσὶν κοιμώμενοι, κρατοῦσι τῆς τείχεως, & τῶν σάλπιγγων σημαίνει ἐκείδωσαν πρὸς ὁ τῶν μὲν ἄλλων φυλάκων ὅταν ἀσπίς ἀντιδίδωσι καὶ φωνῇ, πρὶν πρὸς τὸ πλῆθος ὅτι εἰν τῶν ὅτι βεβηκέντων. ὅτε γὰρ φόβος & ἡ σάλπιγγς, φασασίαν αὐτοῖς τῆς πλῆθους ἀναβέβηκαί πολεμίων παρῆχε. καὶ σαρτ' ἢ σημαίνει κατακύναι, ὅταν πρὸς τὴν τι δύναμιν δὲ τῆς χερός, καὶ μὲν τῶν ἡγεμόνων, πρῶτος ἀναβαίνει καὶ ὀπιλέκτους ἔχων. κατὰ φωνὴν δὲ ἰουδαίων εἰς τὸ ἱερὸν, & αὐτοὶ δὲ τῆς διώρυχος εἰσέπληστον, καὶ ὁ ἰωάννης ὑπὸ τὰ χώματα τῶν ῥωμαίων ὑπάρυξε, καὶ δάσαντες ἀπ' ἀμφοτέρων οἱ φασασίαν τῶν ἡγεμόνων, τὰ τι ἰωάννης, καὶ τῆς σίμωνος, εἰρὸν αὐτοῖς, καὶ δέξιαν ἐπὶ ἰσχύος ἢ πρὸς θυμίας ἐλλείποντες ὑπεβόλλω. πρὸς γὰρ ἀλώσεως ὑπελάμβανον, τὸ ῥωμαῖος παρελθεῖν εἰς τὸ ἄξιον. ὁ δὲ καὶ κύναι, τὰ κρατεῖν ἀρχὴν, σφαιρίτην ἢ πρὸς τῆς εἰσόδου, μάχη καρτερῶν, τῶν μὲν, κατὰ λαβίδος καὶ τὸ ἱερὸν εἰσβιάζομενοι, τῶν ἰουδαίων ὅταν οὐκ αὐτῶν ἐπὶ τ' αἰτανίας, καὶ τὰ βέλη μὲν καὶ ἀμφοτέρω, ἀρχήσας, & τὰ δόξατα σπασάμενοι ἢ τὰ ξίφη συνεπώλεοντο, καὶ αὐτὴν τὴν συμβολὴν, ἀκρεῖτοι καὶ ὀπιτέρωθεν ἐχόμενοι μάχοντο. περὶ μὲν μὲν τῶν αἰδρίων καὶ πρὸς τὴν σιτοχωρίαν διπλάζομενοι, τῆς ἢ εἰας ἀσημέντου θεωραπῆσης δὲ τὸ μέγεθος. φόρος πρὸς ἑκατέρωθεν πολίς, καὶ τῶν πεσόντων τὰ τε σώματα καὶ τὰς παροπλίας πατοῦντες, ἐθεον οἱ μαχόμενοι. αἰεὶ δὲ ἐφ' ὅτι πρὸς βεῖσεν ῥίον ὁ πόλεμος, ὅταν ἐκείδωσις ὑπὸ τῶν πλεονεκτοῦντων, οἰμωγαὶ ἢ τῶν ἔπιτομένων. ὅτε δὲ αἱ φυλαὶ τὸν εἶχον, ὅτε αἱ διώξεις, ἀλλ' αὐτῶν ῥοπαὶ καὶ μετακλήσεις, μεμυγμένης ἐγένοντο τῆς θεωρατῆρος. τοῖς δὲ ἐμπερὸν γινόμενοις, ἢ τ' ἐπὶ σκεῖν ἢ τὰ κτείνεν ἀνάλη παρῶν, καὶ ἡσος αἰαφρῆς. οἱ γὰρ κατὰ νύκτι πρῶτον εἰσβιάζομενοι, τοῖς σφαιρίταις παρ' ἀμφοῖν, ὅτε τῇ μάχῃ μεσάχιμιον κατέλπον. πλεονεκτοῦντων ἢ τῶν ἰουδαίων τοῖς θυρεῖς τὴν ῥωμαίων ἐμπερίαν, & κληρομῆνης κατὰ πρῶτον ἡδὲ τῆς θεωρατῆρος.

τάξιος, ὅτε γὰρ ἐν αὐτῇ νυκτὶ ὥρα, εἰς ἐβδόμην τ' ἡμέρας ἐπολέμου, οἱ μὲν αἰδρίοι, καὶ τ' τ' αἰαλῶσεως κινδυνόν

κινδυνὸν ἔχοντες ἀνδρείας ἐφόδιοι. ῥωμαῖοι δὲ μέρει τ' Α
δυνάμεις, ἔπειθ' ἐπαναβιβάσκει τὰ ἄρματα, καὶ κί-
νους ἐπαυχῶσι οἱ μαχόμενοι, τότε κρατεῖν τ' αἰωνίας
δορυλῶν, ὅτι τὸ παρὸντος ἰδοῦκε.

Κεφάλαιον ζ.

Ἰουλιανὸς δὲ πρὸς ἐκστάρχεις τῶν δ' ἀπὸ τ' βιθυνίας,
ἡ ἀσπὴς ὡς αἶψα, ὅν τινα κατ' ἐκείνους ἰσόρρηστα τὸν
πόλεμον, ὅπως τε ἐμπειρία, καὶ ἀλλήλων σῶμας, καὶ
ψυχῆς ὡς ἀσπὴς πάντων ἀρίστος, ὅσων τοῖς ῥωμαί-
οις ἐκιδότα ἦδη καὶ κακῶς αὐνομομένης, παρῆσκει
ἢ πτω καὶ τὴν ἀντανία, φεσπιδῶ, καὶ νικῶντας ἦδη
τοῖς ἰουδαίοις, ἔπειθ' ἡ μὲν μάχη τ' τὰς δ' ἰουδαίας ἰεροῦ
ζωίας, ἐφ' ὃν τὸ πλῆθος ἀθροῦν, ἔπειθ' ἰχμῶν, ἔπειθ'
τὴν πόλιν ἀνδραπνίαν ὑπολαμβάνοντες. ὃ δὲ ἔχον
μέσων τῶν σιδηρομένων ἀλλοτὶ ἀλλήλων δ' ἔχοντες, ἐ-
φ' ὃν τοῖς καταλαμβάνουσιν, καὶ τ' ὅπως ἐκείνης,
ἐφ' ὃν ἔπειθ' καὶ σαρκεὶ θαυμασιώτερον, ἔπειθ' ἄλλοις
παρῆσκει φεσπιδῶντες. ἰδὼν δὲ ἄρα καὶ αὐτὸς ὑπὸ
τ' εἰρημότητος, καὶ αὐτὸν ἀναφυγῶν δ' ἀπὸ τ' ὄντα. τὰ
δὲ ὑποδύματα πεπαρμένον πυκνοῖς καὶ ὀξείσιν ἡλίοις ἐ-
χον, ὡς περὶ τῶν ἀλλων στρατῶν ἔκαστος, καὶ τ' λιθο-
σπῶντες ἔχοντες, ὑπολιθῶντες. πρὸς δὲ ὑπὸς μὲν μα-
γίστῃ τ' πανοπίας ἦσαν, τοῖς φόβοντες ἐπὶ σφίσι, καὶ τῶν
μὲν δ' ἀπὸ τ' αἰωνίας ῥωμαίων, ἦρθη βοή θοὴ τὰν δ' εἰ-
δοσάντων. οἱ δὲ ἰουδαῖοι φεσπιδῶντες αὐτὸν ἀθροῖν, τοῖς
τε ξυστοῖς, καὶ τ' ῥωμαῖοις πάντοθεν ἔπαγον. ὃ δὲ πολὺν
μὲν τῶν θυρῶν σιδηρῶν ἔχοντες. πολλὰ δὲ αὐ-
τῶν πειράσας, ὑπὸ τῶν πλῆθους τῶν τυπῶντες αὐ-
τῶν, ἐκείνους δὲ ὅμως, ἐνυπὶ τῶν ἔχοντες πολλὰς.
ἐφ' ὃν ἀνῆρθη ἄχαιος, πρὸς τε κρανίῃ καὶ τῶν θώρακι
πεφραγμένους, πάντα τὰ καίρια φεσπιδῶντες σφαγῶν, καὶ τὸν
αὐτὸν σιδηρῶν, μέγας κοπτομένων αὐτῶν τ' ἀλλων
μειλῶν, καὶ μηδὲν φεσπιδῶντες πολέμους, εἰδοῦκα.
δεδόν δὲ πᾶσι εἰσὶν καὶ σαρκεὶ αὐτῶν ἔχοντες εἰσὶν
του, ἐκείνους τῶν φεσπιδῶντες φεσπιδῶντες. καὶ αὐτὸν μὲν ὃ
τόπος δὴ λείπει τὸ βοηθεῖν ἰδὼντα, τοῖς δυναμένοις
ἢ κατὰ πλῆθος. ἰουλιανὸς δὲ οὐκ πολλὰ δύσκατασας,
καὶ τῶν κτενῶντες ὀλίγους ἀπλῆρας καταλιπὼν,
μόλις δ' ὁσφάττωται, μέγας δὲ φεσπιδῶντες ῥωμαῖοις καὶ
καί σαρκεὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ φεσπιδῶντες πολέμους κλέος
καταλιπὼν. ἰουδαῖοι δὲ τὸν νικῶντες ἀρπυστάμενοι, πάλιν
τοῖς ῥωμαῖοις φεσπιδῶντες, καὶ καταλείουσιν εἰς τὴν
ἀντανία. ἡγωνίσαντο δὲ ἔχοντες αὐτῶν ὁπλισμένους καὶ τὰν
τὴν τὴν μάχην, ἀλλ' ἔχοντες μὲν πρὸς τὸν θυρῶν τ' ἰωάν-
νου ἄρματος. ἐκ δὲ τῶν φεσπιδῶντες σίμωνα, μαλαχίαν τε,
καὶ ὃν τὸν μέρπος ἰουδαίας, καὶ σαρκεὶ ὑπὸς ἰακώβος, τῶν ἰ-
ουδαίων ἡγεμῶν, τῶν δὲ ζηλωτῶν ἀδελφοὶ δύο, παῖ-
δες ἰακώβου, σίμων τε καὶ ἰούδας.

Κεφαλ. η.

Τὸς δὲ τοῖς μὲν αὐτῶν στρατῶντας, κατασκά-
πτον φεσπιδῶντες τοῖς θεμελίοις τῆς ἀντανίας,
καὶ τῶν δυνάμει πᾶσι ῥάδια τὴν αὐτὸν ἀντιπρὶν.
αὐτὸς δὲ τὸν ἰωάννου φεσπιδῶντες, ἰωάννου δὲ
ἐφ' ἐκείνης τ' ἡμέρας, παρῆσκει δὲ τὴν ἰωάννου καὶ δ' ἔχον-
τες, τὸν ἐκείνους καλῶντες, εἰδὼν δ' ὅπως
δ' ἔχοντες τὴν θῆρα, καὶ τ' ὅπως ὅτι τὴν αὐτῶν ἀντιπρὶν.
λέγειν δὲ τὴν ἰωάννου, πάλιν ἐκείνους αὐτῶν
φεσπιδῶντες, ὡς εἰ καὶ πρὸς αὐτὸν ἰωάννου καὶ τὸν μάχωντες, φεσπιδῶντες μὲν ὅσων ἐκείνους πολέμους ἔχοντες.

periculum pro nutrimento virtutis habebant;
Romani vero exercitus partem nondum enim
ascenderant legiones, illisque spes pugnan-
tium nitebatur) satis esse visum est in praesentia,
Antoniam obtinere.

Julianus vero quidam centurio ex Bithy-
lia non ignobilis, quem in illo bello &
armorum peritia & viribus corporis & animi
spiritu omnium fortissimum ipse cognovit, v-
bi Romanos iam cedere & male repugnare
conspexit (propter Titum autem apud Antoniam
stabat) subito profiliit, iamque Iudaeos vin-
centes solus ad interiorem vique templi angulum
persecutus est. Fugiebat autem universa mul-
titude, neque vim eius neque audaciam homi-
nis esse opinantes. At ille per medios ruens,
quos alios alio disceperat, ipsos quos occupa-
set interficiebat: eaque facie nihil Caesari admi-
rabilius, aut aliis horribilius visum est. Verum
& ipsum profecto fata periequebantur, quae ab
homine vitari non possunt. Calceos namque
habens, creberrimis atque acutis clavis, ut cæ-
teri solent milites, fixos, dum strato faxeis
cruentis solo curreret, labitur: magnoque cum
armorum sono deiectus, intergum fugientes
reduxit. Et Romanorum quidem clamor ex
Antonia sublatus est, salutis eius metuentium:
Iudaei vero multi simul gladiis & hastis undi-
que feriebant. Ille autem multam quidem ferri
vim seuto excipiebat: saepe autem conatus e-
rigere se, percutientium multitudine revolu-
tus est, & iacens tamen gladio multos perculit.
nec enim citò peremptus est, quando galea &
thorace omnia membra neci opportuna sepius
erat, namque diu ceruicem contraxerat, donec
concisis aliis eius membris remisit vires, cum
ei nemo auderet succurrere. Nihil autem do-
lor Caesarem tenuit, ubi tanta fortitudinis vi-
rum in conspectu tantae multitudinis vidit oc-
cidere: quod locus se quidem intercludebat au-
xilium ferre cupientem: alios autem, ne possent,
metus impediabat. Iulianus igitur diu cum mor-
te luctatus, cum non paucos interfectorum suorum
laucios reliquisset, exire peremptus est:
magna sui gloria, non apud Romanos tantum
& Caesarem, verum apud hostes quoque re-
licta, Iudaei vero etiam mortui tacto corpore,
Romanos in fugam vertos, in Antoniam con-
clusere. Fortiter autem in eo praelio decertauere,
Alexas quidem & Gypthæus, ex agmine
Ioannis, ex parte vero Simonis, Malachias, &
Mertonis filius Iudas, & Sotæ filius Iacobus,
dux Idumæorum: Zelotæ vero fratres duo fi-
lij Iuri Simon & Iudas.

Titus autem militibus suis imperat Anto-
niae fundamenta diruere, facillimque
accensum cuncto exercitui preparare. Ipse
vero Iosepho ad se vocato (namque audierat eo-
die quiescentem mensis Iulij septimus decimus, di-
uinam obseruantiam, quae entelechismos vo-
catur: virorum penuria defuisse, eaque re popu-
lum nimis dolere) iterum dici Ioanni praecepit
quae antè mandauerat: quod etiam si quis eum
pugnandi seuius amor teneret, cum qua place-
ret ei multitudine, ad bellum progredi liceret.

Cap. III.
De Iuliani
Romani mi-
litis insigni
fortitudine.

Cap. IV.
Iosephi ora-
tio pro dedi-
tione Iudæo-
rum, & pro-
fugium eo-
rum.

violare hæc compellam : quin & si locum acies vestra mutauerit, neque accedet ad sancta quispiam Romanorum, nec quicquam in eorum contumeliam faciet. seruabo autem vobis etiam templum nolentibus.

Cap. V.
De iterata
pugna, extru-
ctis aggeri-
bus, & ex-
cursionibus
Iudæorum.

Hæc Iosepho internunciante principis dicta, latrones ac tyranni existimantes non beneuolentia, sed timiditate hos sermones fieri, in superbiam tollebantur. Titus autem, qui neque seipsum miserari eos, neque templo parcere prospiciebat, rursus bellum gerere decreuit. Sed vniuersum quidem his militem, quod locus eum non caperet, inferre non poterat. Tricenis autem de singulis centuriis viris fortissimis lectis, etiam chiliarchis singulis millenos attribuit : hisque duce præposito Cereali, hora noctis nona iubet in custodias impetum fieri. Cum autem ipse quoque in armis esset, vnaque descendere statuisset, amici eum propter periculi magnitudinem ducumque dicta continuerunt. plus enim operis eum in Antonia præsidem militem certamini factorum esse dixerunt, quam si periculum subisset : omnes enim fore sub oculis imperatoris optimos bellatores. His dictis paruit. Deinde ob hoc solum se manere locutus ad milites, vt de eorum virtute iudicaret : ne aut fortis quisquam indonatus abiret, aut contra impunitus ignauus lateret : sed omnium spectator ac testis fieret ipse, qui & vlciendi & remunerandi esset dominus : illos quidem ad aciem hora qua supra memoratum est, dimisit. Progressus autem ad speculam in Antonia quid fieret expectabat. Verum hi qui missi fuerant, non ita, vt sperabant, somno oppressos inuenere custodes : sed coortis cum clamore, confestim manus conferuere, excubitorum autem tumultu exciti cæteri cateruatim excurrere. Itaque primo-
tum quidem impetum excipiebant Romani : qui autem illos sequenter, in agmen proprium incidebant, multisque suorum velut hostibus utebantur. Vocis namque agnitionem confusus partium clamor, oculorum autem singulis nox ademerat : cum præterea quosdam furor cæcos, alios iracundia, alios timor efficeret : idcirco obuuium quenque sine discretionis seriebant, Romanis quidem scutorum coniunctione leptis, & per globos pro-
siliensibus, ignoratio minus nocebat : signum enim sui quisque meminerat. Iudæi verò disiecti, tam impetus quam recessus temere facientes, sæpe imaginem inter se hostium aliis alij demonstrabant : cum reuertentem suum quisque per tenebras, quasi Romanum aggredientem exciperet. Denique plures à suis quam ab hostibus lauciati sunt, donec octo die, visu iam pugna discernetur : & in acie stantes ordine, sagittis atque telis uterentur. Neutri verò cedebant, neque labore fatigabantur. Sed Romani quidem & sigillatim, & mul-
ti simul in conspectu imperatoris de virtute certabant : illumque diem sibi quisque promotionis initium fore putabat, si fortiter dimicasset. Iudæis autem & proprium cuiusque periculum, & quod templo mernerent, ministrabat audaciam : quod tyrannus stans hos rogaret, alios verberaret, & ad pugnandum intermina-

ἀνὰ κράζω μαχέσθην, καὶ ἀλλάξῃ τ' ὥρα τῆς ἡμέρας τὸ πόνον, ἐπεὶ φερόμενοι οὐκ ἔμελλαν τοὺς ἀγῶνας, ἐπεὶ εὐβρίσει. τῆρσι δ' ἵκανοὶ ἦσαν, καὶ μὴ θέλοντες. ταῦτα δ' ἰωσήφης ὁ ἀγγέλλωντος ἐκ τῶν καὶ σπάρτας, οἱ ἰσχυροὶ, καὶ ὁ τύραννος ἐκ τῶν ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ δειλῶν γινέσθαι τὰς ὥρας καλῆς δυνάμεις, ἡδυνάμει. πῶς δ' ὡς οὕτως οἴκτεν ἑαυτοῦ τοὺς ἀνδράς, ἐπεὶ φεῖδω πᾶσι τὰς πεινυμῶν ἐῶρα, πάλιν φερόντες πόλεμον ἄκων ἐχώρει.

Κεφάλαιον ια.

Πᾶσαν μὲν οὖν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν αἰτίαν, οὐχ ἰδὼν τι ἢ μὴ χωρηθῆναι τῷ τόπῳ. ξυλόγοντα δὲ ἐπιλέξας ἀπ' ἑκάστης ἐκατονταρχίας τοὺς ἀρίστους, καὶ τοὺς χιλιάρχους αἰὰ χιλίους ὥρα δίδει, τοὺς δὲ ἐπιτάξας ἡγεμένα κεφαλῶν, ἐπιτίθει φερόμεναι τῶν φυλακῶν φεῖδω ὡραὶ τῆς νυκτὸς ἐν ἅτῳ ὄντα, καὶ αὐτὸν ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ συγκαταβάσθην παρὲς τοὺς ἀσπίδων, οἱ τε φίλοι δὲ τὸ μέγεθος τῆς κινδύνου κατέχον, ὅτι ὥρα δ' ἡγεμόνων λεγόμενα. πλείον γὰρ αὐτὸν αἰσέειν ἔφασαν ὅτι τὴν αἰτιανίαν κατέζωοντο, καὶ τὴν μάχην ἀγωνοθετοῦντα τοῖς στραπώταις, καὶ ἐκ καταβάς φερόμενοι. πάντας γὰρ ὁρῶντος καὶ σπάρτας, ἀγαθοὺς πολέμους αἰσέειν. τοῖς περὶ αὐτοὺς οὐκ ἔμελλαν, διὰ ἵνα τῷ τοῖς στραπώταις ὑπομένειν εἰπὼν, ἵνα κρίνῃ τὰς ἀριτάτας αὐτῶν, καὶ μήτε τῶν ἀγαθῶν πῶς ἀγέρας, μήτε τῶν ἐναντίων ἀπώρευτος ἀλαλάθῃ. γινώσκαι δ' αὐτῶν καὶ μάρτυς ἀπάντων, ὅτι καὶ τοὺς κολάζει, καὶ τῶν πλείων κύριος. τοὺς μὲν, ὅτι τῶν φερόμεναι ἐπιτετακῶν ἢ ὡραὶ καὶ φερόμεναι, φερόμενοι δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ κατέπτοι ὅτι τῆς αἰτιανίας, ἐκαταβάς τὸ μέλλον.

Κεφάλαιον ιβ.

Οὕτως οἷα συμφορὰς τοῖς φυλακῶν ἐφ' ἑκατονταρχίας ὡς ἡλπισαν, ἀλλ' αἰσιν ἐπὶ τῇ μάχῃ κραυγῆς ἀθῆως συνεπλάκυντο. φερόντες δ' ἵκανοὶ ἦσαν, καὶ οἱ λοιποὶ καὶ εἶρος ὡς εἶδον. τῶν μὲν δὲ φερόμεναι τὰς ὁρμὰς, ὡς εἶδον τοὺς ῥωμαίους, φερόμενοι δ' οἱ μετ' ἐκείνοις τῶν σφόνδρων τῶν μαχῶν, καὶ πολλοὶ τοῖς οἰκίοις ὡς περὶ τοὺς ἐχθρούς. τῶν μὲν γὰρ ὡς βοῆς ἐπὶ γινώσκον, καὶ κραυγῇ συγχυθεῖσα παρ' ἀμφοῖν, τῶν ὁρμῶν, καὶ τῶν ἐχθρῶν ἀφείλετο, καὶ τυφλά τινες ἄλλως, οἱ δ' οἱ θυμοὶ παρὲς ἀφείλετο, οἱ δ' οἱ φόβοι. ὡς τῷ τῶν φερόμεναι πᾶσι τῶν ἀκρίτων ῥωμαίων μὲν ἐν συνηθικότητι, καὶ καὶ συμτάξεις φερόμεναι, ἵκανοι ἐβλάπην ἄγνοια, καὶ γὰρ ἢ παρ' ἑκάστῳ μνήμη τῶν συμθῆμας. ἰνδαῖοι δ' αἰεὶ σπιδανόμενοι, καὶ τὰς πᾶσι φερόμεναι, καὶ τὰς ὑποχωρήσεις αἰσέειν ποικίλοι, πολλὰ καὶ φαιδρῶν παρὲς ἄλλοις πολεμίων. τῶν ὑποσπείροντα γὰρ ἑκάστος οἰκίον δὲ σκότειν, ὡς ὅτι οἱ ῥωμαῖοι ὡς εἶδοντο. πλείους γὰρ ὑπὸ τῶν ἰδίων, ἢ τῶν πολεμίων ἐτραβήσαν, ὡς ἡμέρας γινώσκοντες, ὅτι τὸ λοιπὸν ἢ μάχη διεκρίνεται, καὶ καὶ φάλαγγα δὲ σπάρτας, τοῖς τε βίβλιν δυνάμεις ἐχθρῶν, καὶ τῶν ἀμυνῶν. ἐπὶ ἐπὶ οὐτ' εἶκον ὡς ἐκρίνεται. ἀλλ' οἱ μὲν ὡς ἐφορῶντες πίπτου, κατὰ ἀνδράς, καὶ κατὰ συμτάξεις ἡλίζον ἀλλήλοις, καὶ φερόμεναι ἐχθρῶν ἐκείνῳ αὐτῶν τῶν ἡμέραν φερόντων ὑπελάμβανον, εἰ γινώσκοντες ἀγωνίσασθαι. ἰουδαίοις δὲ ἐβραβύει τὰς πόλεις, ὅτι φεῖ σφῶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱερῶν φόβος, ὅτι τῶν φερόμεναι ἐφείδον, καὶ τοῖς μὲν ὡς εἶδον, τοῖς δὲ μετῴν καὶ διεκρί-

ρω

καὶ τὸ λιμὸν μάλλον ἐξέκαμον οἱ θυμοὶ, σύμβουλον λα-
βύσα τ' ὄργην καὶ τ' ἀνάγκην, ὅππ' ἔφυσεν ἰχώρει, καὶ
τὸ τέκνον ἦν δ' αὐτῇ πάς ὑπομείσιος, δι' ἀρπασαμένην
βρέφος εἶπεν Ἀθλιὸν εἰς πολέμῳ καὶ λιμῷ ἔσας, πῆνι
σε πρήσσω; τὰ μὲν ὦδ' ῥωμαίοις, δ' υλεῖα καὶ ζήσο-
μεν π' αὐτὰς φθαίει καὶ δ' υλεῖα ὁ λιμὸς, οἱ εἰσπα-
σαι δὲ ἀμφοτέρων χαλεπώτεροι. Ἰδι γ' ἡμεῖς φοβή,
καὶ τοῖς εἰσπασαμένῃς ἰερωῖ, καὶ τῷ βίῳ μῦθος, ὁ μόνος
ἐλλείπων τ' ἰσχυρῶς συνοδεύει. Ἐπὶ ἄμα λήγεται
κτείνει τ' ὑπὸ, εἶπειτ' ὀπίσσω, τὸ μὲν ἡμῶν καταπίψ,
τὸ δ' λοιπὸν κατακαλύψασα ἐφύλαττεν. Ὀδύσεος δ' οἱ
εἰσπασαὶ παρήσαν, καὶ τ' ἀδιμήτην κνίσσης ἀπάσαντες
ἠπείλυν, εἰ μὴ δ' εἴξει τὸ ὦδ' ἀσπιδάδιν, ὅπως δ' ἔξει
αὐτῷ Ὀδύσεος ἡ καὶ μοῖραν αὐτοῖς εἰπύσσει καλῶ τε-
τηρηκέαι. Ἐλπίσαντα τὰ τέκνα διεκάλυψε. τοῖς δ' Ὀ-
δύσεος φέρειν ἔφην ἑκαστοῖς ἔρει, ἔφην δ' ὦδ' ἔφην
πεπλήρησαν ἡ καὶ μόν' ἐρητέτο τὸ τέκνον γήϊον, καὶ τὸ
ἔργον ἐμὸν. φάσκει, καὶ γὰρ ἐγὼ βέβρωκα. μὴ γ' ἔφη
μὴτε καλακάτῃ γυναικός, μήτε συμπαθῆς ἐρεῖ μὴ-
ξός. οἱ δ' ὑμεῖς ὀσβεῖς, καὶ τ' ἐμὴν ὑποσφίγγετε θυ-
σίαν, ἐγὼ μὲν ἡμῶν βέβρωκα, καὶ τὸ λοιπὸν δ' ἐμοὶ
μενάτω. καὶ ταῦτα οἱ μὲν ἔκμοντες ἐξήσαντες πρὸς ἐν-
τέτο δ' εἰλοῖ, καὶ μόλις ταῦτες τ' φοβῆς τῇ μητρὶ ὦδ' ἀ-
χωρήσαντες, ἀπεπλήθη δὲ Ὀδύσεος ὅλη τὰ μέσση ἡ πό-
λις, καὶ πρὸς ὁμῶς πρὸς ἐκαστοῖς τὸ πάθος λαμβάνων, οἷς
παρ' αὐτῶν κακοτομῇ δὲ ἐφείλετο. αὐτὸν δ' ἡ τῶν λιμῶν
τότταν ὅππ' ἔθαντο ἡ καὶ μακαριστὸς τῶν φθασάν-
των, πρὸς ἀκῶσαι, καὶ θείας ἀπὸ κακῶν τιλικαῦτα πα-
χέας καὶ καὶ ῥωμαίοις διηγήσασθαι τὸ πάθος. τῶν δ' οἱ μὲν
ἠπείλυν, οἱ δ' ὀκτεῖραν, τὰς δ' πολλοὺς εἰς μίσους τὰ ἐθ-
νοὺς σφροδρότερον συνέβη πρὸς ἐλπίδα καὶ πρὸς δ' ἀπε-
λπίδα καὶ πρὸς τῷ τῷ θείῳ, φάσκων ὦδ' ἡ μὲν αὐτῇ
ἰουδαίοις ἐφείλετο, καὶ αὐτοὺς μὴ πρὸς ἐλπίδα, καὶ πάν-
των ἀμνηστῶν τῶν πεπολημένων. τῆς δ' ἀπὸ μὲν ὁμο-
νοίας εἰσπῶν, ἀπὸ δ' ἐφείλετο πόλεμον, πρὸς ἑαυτῇ καὶ Ὀ-
δύσεος, λιμὸν ἀφ' ἑαυτοῦ. ἰδίῃς δ' ἡμεῖς ἀρξάμενοι
καίεν τὸ σωτηριεὺς μὲν ὅππ' ἡμεῖς ἰερεῖ, αὐτοῖς δ' ἡ καὶ
ταῦτες φοβῆς ἀξίως. καλῶς μὲν τοὶ τὸ τ' παρὰ φρα-
γίας μῦθος, αὐτῶν τῶν παρὶδος πῶμα, καὶ ἡ κατα-
λείπειν ὅππ' ὁ οἰκιστὴρ ἡλίου καθορᾶν πόλιν, εἰ ἡ
μητὴρ ἡ καὶ ἔφηνται πρὸς τῇ μὲν τοῖς πρὸς μητέρων
πατέρων τῶν ταῦτων φοβῶν, οἱ δ' ἐμὴν τιλικαῦτα
πάθῃ μὲν εἰς τοῖς ὁπλοῖς ταῦτ' ἄμα διεξίω, ἐνέφθ
καὶ τῶν ὁπλοῖς τῶν αὐτῶν. καὶ γὰρ αὐτῶν πρὸς πρὸς τῇ
τῶν πάντων πρὸς τῇ τοῖς εἰκὸς μὲν μεταβα-
λίσθαι, μὴ παθεῖν.

Κεφάλαιον κβ.

Η δὲ τῶν δύο ταγμάτων σωτετελεκότων τὰ
χώματα λίαν μῦθος ἐφείλετο, πρὸς τῇ ἐν-
λίῳσι τοῖς κείνοις κατὰ τῶν ἐφείλετο ἐξείδαν, τὰ
ἰερεῖ. πρὸς δ' οὕτως ἐξ ἡμέρας ἀφ' ἑλπί-
πῶς ἐφείλετο πρὸς ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα ἐλπίδα
χον, ὅδιν ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ταῦτες καὶ τῶν ἄλλων τὸ
μέγας, καὶ ἡ ἀρμόδια τῶν λίθων μὲν ἀμείνων. πρὸς
δ' βορείου πυλῆς ὑπάρχοντες ἐπὶ τοῖς θεμελίοις,
καὶ πολλὰ ταλαπῶρησαντες, τοῖς ἡμετέροις λί-
θοις ἐξέκλυσται ἀνείχεται δ' ὑπὸ τῶν ἐφείλετο καὶ διεμῖνεν ἡ πύλη, μέχρι τὰς δ' ἡμετέρας τῶν ὀργάνων, καὶ τῶν

A Plus verò quàm fames itacundia succendebat.
Igitur vi animi de necessitate impulsus, rebus
aductis contra naturam excitatur: raptòque
filio, quem lactentem habebat: miserum te, ait
infans, in bello & fame & seditione cui te ser-
uauero? Apud Romanos etiam si vixeris, seruiturus
es: fames autem praenitit seruitutem: his verò
seditionis furia, & humanae vitae fabula,
quae sola deest calamitatibus Iudaeorum.
Et hoc simul dicens, occidit filium, coctumque
medium comedit, ad opertum verò reliquum
seruauit. Ecce autem aderant seditioni-
si, & contaminatissimi nidoris odore capti,
mortem ei statim, nisi quod parasset, ostende-
re, iminabantur. Illa verò bonam partem se re-
seruasse: respondens aperit filij reliquias. Illos
autem confestim horror cepit atque dementia,
viliusque ipso dirigebantur. At mulier: & hic,
inquit, est verè filius & factus meum. com-
dire nam & ego comedi. Nolo ut sis aut for-
ma molliores, aut matre misericordiores.
Quod si vos pietatem colitis, & mea sacrificia
repudiatis, ego quidem comedi, reliquum
eius me manebit. Post hoc illi quidem tremen-
tes exierunt, ad hoc solum timidi, vixque hoc
cibi matri celsere. Mox autem repleta est co-
seclere tota ciuitas: & vnusquisque ante oeu-
los sibi cladem illam proponens, tanquam hoc
ipse admisisset, horrebat. Ab omnibus autem
quos fames urgebat, properabatur ad mortem:
& beati appellabantur, qui priusquam id pa-
terentur interisissent. Cito autem Romanis
etiam nunciata est illa calamitas. eorumque
alij non credebant, alij miserabantur, multos
autem vehementius eius gentis odium cepit.
Caesar autem super hoc Deum placabat: siqui-
dem Iudaeis pacem obtulisset, eisque liberam
proposuisset omnium obliuionem, quae com-
miserant. Illos autem pro concordia seditionem,
bellum pro pace, pro satietate atque opu-
lencia famem optasse: & qui propriis manibus
templum, quod ipse eis seruasset, incendere
cœperant, huiusmodi alimentis eos esse di-
gnissimos. Verumtamen scelus huius nefan-
di victus, ruina sese patriae operturum, neque
relicturum in orbem terrarum, ut sol inspicat ci-
uitatem, in qua matres sic viderentur. Ante
matres autem patribus huiusmodi alimenta
deberi: qui nec post eiusmodi clades arma de-
ponerent. Simul hæc dicens, desperationem ho-
stium reputabat, nec eos sanam mentem rece-
pturos existimabat, qui cuncta iam pertulisse-
rent, quibus antequam paterentur, mutare sen-
tentiam sperabantur.

Octauo autem die mensis Augusti, cum

Octauo autem die mensis Augusti, cum
duæ legiones aggeres perfecissent, ad ex-
hedram Occidentalem templi exterioris admo-
ueri arietes iussit: cum quibus ante sex, qui fir-
missimus erat aries, parietem sine intermissione
pulsando, nihil omnino profecisset. Verum &
huius & cæterorum magnitudinem structura
lapidum superabat. Septentrionalis autem por-
te alij fundamenta suffodiebant: multumque fa-
tigati, exteriores tantum lapides euellere potue-
re, ab interioribus autem portæ sustinebantur.
tamque diu transire, donec instrumentorum &

CAP. IX.

De expugna-
tione muri,
& incendio
templi.

λατὴ ἡ ὕψιστος, ἐν ᾧ ἵσται διηνήρ κύβερν βασιλεύωντος Α
 ἰ ποίησται ἀγαθός, ἥτι μίχλει τῆς ὑπὸ ἐπιστοπασίου
 αἰλώσεως, ἑξακονταετηρία φερὸς ἑξακοσίαις, καὶ ἡμέραν
 πασαρέκοντα πέντε.

К:Ф.   хн.

Και ομνυμε ὅτι τῇ ναϊ τῇ μὲν φερομένην τῶν ἀρ-
παγῇ, φόρος ὃ ἤνυ καταλαμβατομῶν μυρίος·
ἔτι ἡ κλίμας τῶν ἰλίων, ἔτι ἐν ῥοπῇ σημεῖος πτοῦ· ἀλλὰ
καὶ παρὰ τὰς, ὅτι γέροντες, καὶ βίβηλοι, καὶ ἱερεῖς ὁμοῦως
αἰσθροῦντο, ὅτι παρὰ γῆρος ἐπιζητεῖ φεραὶν ὁ πόλεμος
ὁμοῦ τῶν τε ἰκετοδύοντας καὶ ἀμμομῶν. σιμῆχει δὲ
ἡ φλόξ ὅτι πλείστον ἐκφερομένη τῶν ἤνυ ππτόντων
συναγμοῖς. καὶ δὲ μὲν τὸ ὕψος τῆς λόφου, ὅτι τῇ φλογ-
μῶν μέγαςτος ἔργου, πῶσαι αὖ τις εἶδοξε καίσαρ τῶν
πόλεων. τῇ ὅτι ἑοῦς ἐκείνης ἐδὲν ὅτι πονηλῶς διώκῃ αὖ,
ἡ μάλιστα, ἡ φεραῖν πτοῦ. ἤνυ τῇ γῆρας αἰκῶν τῶν μάλιστα
αἰαλαζμός τῶν συμφερομένων, καὶ τῇ σπασίας πτοῦ
καὶ σιδηρῶν κακυκλωμένων κραυγῇ, τῇ τε ἀποληφθῆντος
αἰῶν τῶν, ῥοπή τε μετὰ ἐκπληξίας εἰς τῶν πολέμων,
ὅτι φεραὶ τὸ πτότος οἰμαρταί. σιμῆχει ὅτι τῇ λό-
φου, τὸ κατὰ τῶν πόλεων πλῆθος. ἡ δὲ ὅτι πολλοὶ τῶν λιμῶν
μαρμαρόμῶν, ὅτι μαμυκότες, αἰς εἶδον τὸ τῇ ναϊ πῦρ, εἰς
ὁδύμοις πάλιν καὶ κραυγῇ ἀπόνησαν. σιμῆχει δὲ ἡ
πτοῖα, καὶ τῇ πτοῖα ὅτι βαρυτέραν ποιοῦντα τῶν ὁρ-
μῶν. τῇ ὅτι τῇ θορύβῃ τὰ πᾶν φοβιράντα. τὸν μὲν γὰρ
τῇ ἱερῇ λόφου ἐκ μὲν αὖ τις εἶδοξε δέξεται, πάντο-
θεν τῇ πτοῖα καταγόμενα. διαφάσεις ὅτι τῇ αἶμα
τῇ πτοῖα τῇ, καὶ ἤνυ φοιδοῦντων, πλείους τῶν φοιδο-
μῶν. ἡ δὲ μετὰ γῆρας γῆρας διαφάσεις ἤνυ τικρῶν, ἀλλὰ
σπερ εἰς ἐπιμυδῶντες οἱ σπαῖντα σπασίαν ὅτι τῇ
δὲ φεραῖν εἶδον. τὸ μὲν οὖν ληστικὸν πλῆθος ὡ-
σάμῶν τῶν ῥωμαίων, μόλις εἰς τὸ ἔξω διηκίπῃσιν
διδόν, κακίαν εἰς τῶν πόλεων. τῇ δημοτικῇ ὅτι τῇ λειρ-
δόν, ὅτι τῇ ἔξω σπασίαν κατῆρυγναι.

Κεφάλαιον κθ.

ΤΩν δ' ἱερέων τινές, τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῆ ναῦ
 τῶς τε ὕδασι, ἔπειτα ἵδρας αὐτῆς μελίβει πε-
 πομπήρας αἰασσῶντες, εἰς τῶς ῥωμαίοις ἤρισαν. αὐ-
 θις δ' ὡς ἔτ' ἑλὼν τι, καὶ τὸ πῦρ ἐπ' αὐτοὺς αἰετρήνυ-
 πο, ὅτι τ' εἰχὼν αἰαχωρήσαντες ὄντα ἀντάπηχιν τὸ
 ὄρος, ἑμῶν. δύο γὰρ μὲν τῆς ἐπιστήμων παρὲν σαρδῆ-
 να, πρὸς ῥωμαίοις μεταστᾶσι, ἡ δεκαρτερεὶν πρὸς
 τὴν μὲν τῆς ἄλλων τύχην, ἑαυτοὺς ἔρρησαν εἰς τὸ πῦρ, καὶ
 τῶν αὐτῶν συγκατεφλέγησαν, μήτις τε ὕος βιλγᾶ, καὶ
 ἰώσηπος θαλάμῃ. ῥωμαῖοι δ' ἐμάταγον τὴν ἐπὶ τοῖς πί-
 ειξ φρεσὶν κείναις, τῆ ναὺ φλιζομένην, πάντα σωμα-
 τίσαντες, ἔπειτα λείψαντα τῶν ζῶν, καὶ τὰς πύλας, πολλὰ
 δύο, τῆς μὲν ἐκ τῆς αἰατολικῆς, τῆς δ' ἐκ μεσημβρινῆς, καὶ
 ταύτας ὕψιστον κατέσκαψαν. ἔκασον δ' καὶ τὰ γαζοφυ-
 λάκια, ἐν οἷς ἄπειρον μὲν χρημάτων πλεῖστος, ἄπει-
 ροὶ δ' ἐσθῆτες, καὶ ἄλλα κειμήλια, σκευῶν τε οὐκ ἐ-
 πίτη, πᾶς οἰουδαίων σισυράδω πλῆθος, αἰασκί-
 σφωμένων ἐκ τῆς οἴκου τῆς ἀπόρων. ἦκου δ' ἔπειτα
 τὴν λοιπὴν σοὰν τῆ ἐξωθιν ἱερῶν. καταφύ-
 γει δ' ἐκ αὐτῶν ἀπὸ τῆ δόμου γυνὴ καὶ παῖς,
 ἔκ σὺν μιᾷ ὄχλος πλεῖστος, εἰς ἑξακισχίλους.

A posteriori verò, quam secundo anno Cyri regis Aggeus fecerat, vsque ad excidium quod Vespasiano imperante sustinuit ciuitas, anni sexcenti triginta nouem, & dies quadraginta quinque.

Cum templum autem incenderetur, etiam quicquid in manus fore venisset rapi-
batur, & cædes erat infinita deprehensorum.
Nec astæ fuit ætatis misericordia, aut reuerentia
castitatis: sed & pueri & senes & sacri & pro-
fani similiter interficiebantur, atque omne ge-
nus hominum belli calamitas persequabatur,
vnâque supplices cum repugnantibus necaban-
tur: flammâque ulterius progrediens, cum
gemitu occumbentium concrepabat. Et pro al-
titudine quidem collis, ardentisque operi
magnitudine, totam quis ardere crederet ci-
uitatem. Illo autem clamore nihil maius aut
horribilius excogitari potest. Nam & Ro-
manarum legionum fremitus erat, & sedi-
tiosorum ferro ignique clauorum clamor in-
gens, & populi sursum deprehensi ad hos-
tes fuga cum stupore, ac calamitatis conque-
stio: in colle autem constitutis, etiam multi-
tudo oppidi consonabat. Iam verò multi fame
marcidi, in mortem penè luminibus clausi,
postquam ignem templi videre, in questus in-
terim vires clamorémque receperunt. Resona-
bat autem & trans fluuium regio & montes
circumpositi grauiorem sonitum reddebant:
& tamen erant clades acerbiores tumultu. Nam
collem quidem in quo templum erat exuri radi-
citus quis putaret, ita vndique flamma plenum:
videbatur autem sanguis igne largior esse, plu-
resque interfectores interfecti: omnisque
terra cadaueribus tegebatur, & supra corpo-
ra mortuorum gradientes milites cursum fu-
gentium sequebantur. Latrocinialis quidem
multitudo, tandem pulsus Romanis, in ex-
terius templum, deinde in ciuitatem inuadit.
populi autem quod fuit reliquum, in exterior-
em porticum confugerat. Sacerdotum autem
nonnulli primùm verubus, itemque sedibus
suis, quæ ex plumbo factæ erant, auctis, in
Romanos pro missilibus utebantur: deinde cum
nihil proficerent, ignisque in eos euomeretur,
in parietem secedentes octo cubitis latum ibi
manebant. Duo tamen ex nobilibus, cum ad
Romanos transendo seruari possent, aut com-
munem cum cæteris durare fortunam, semet-
ipsos in ignem iniecere, & cum templo con-
cremati sunt, Meirus filius Belgæ, & Iosephus
Dalæi. Romani autem, quòd frustra se circum
templum ædificiis parcere iudicabant, cum
ipsum templum arderet, omnia simul incen-
dunt, & quicquid ex porticibus reliquum er-
rat, & portas: præter vnâ ex parte Orien-
tali, alteram ex Meridiana, quamuis eas quoque
postea funditus euicerint. Quinetiam arculas,
quæ gazophylacia vocantur, incendunt, in qui-
bus magna vis erat pecuniæ, ac plurimum ves-
tium, aliâque bona, & (vt breuiter dicam) om-
nes Iudæorum congestæ diuitiæ, quòd opulen-
tissimus quisque illuc totas domos exhauserant.
Venerunt autem etiam in eam quæ restabat vnâ
porticum, extra templum quò confugerant ex
populo mulierculæ, itemque pueri & promi-
scua multitudo, propè ad sex hominum millia.

Cap. XI.
De sacerdotibus, gazophylaciis & porticu.

[illegible]

K. J. B. A. A. S.

[illegible]

Καθολικισμός μ.

[illegible]

& oppidum quidem gaudebant abscissi, rapinis vero carebant: quoniam latrones examinatis prius omnibus, in superiorem ciuitatem recedebant. Erat namque illis malorum quidem nulla, cunctis: attingenti autem tantquam in rebus secundis. Denique audere ciuitatem, lateo vitulos afflicientes, alia: ita vortem lece exple: tunc dicebat, quod precipuum populo, incenso templo: & flagrant oppido, viderent fletibus relictum. Sed tunc, inceptum in extremis eorum rebus, per aliquos paucis obiectando laborabat. Sed multa quidem in eorum crudelitate atque inasperitate facinus, imita verò pro salute auctoritas, nihil amplius quam clausum est: quia neque le tradere propter futurandum in ciuitatem, neque pugitare cum Romanis, & pro iam poterant, & forti custodia circumvallari: ex quo, qui inasper conuictus dexteris conuinciebant. Dispersi autem per ciuitatem, per auias litabant, & proleque paratis inhilantes. Multi autem copiebantur, omnesque iacebant: iam propter incediam fugere non valebant: mortuos autem cubitus preiciebant. Omnes item peritum genus, fane lenius videbatur: sed eo de Romano, quoque lece incertam, si sperata misericordia, tamen fugerent: atque in leditibus, & ade non re-fantes, fone in leditibus, nullique, in emare locis vacans erat: sed eundem moribus habitant, quos famer ut stroms conuocant, & cadaveribus eorum pleas erant, quia in memorum penoria vel leditio petierant. Tyrannus autem fons, factioqueque latronum, ipes vitum sin in claustris quo in fugitibus, quum & inuenit possit: atque tamen de peccato excedit, post Romanorum digressum prode ac fugere cogitant. Id aut in plane in fons funnium. Nec enim vel Drum, vel Romanos fuerant latitum. Tunc quidem lubrantes fecti, plura quam Romani conuocant, & qui ex incendiis fugientes in cuniculos descendunt, eos impetiebantur, itemque ipsolabant. Quintum cibum sicubi repositum concretum in argine rapientes denotabant. Erit autem inter le illis iam rapinam causa bellum, cōque putaretur in fons excedit praenenti essent, in fons cruciatum mortuorum quoque corpora deglutatur fuisse.

Civilis autem fieri non posse: prospiciens
et sine aggeribus superiorem capere ci-
uitatem; in paucis quodvis locis inter, di-
stribuit operibus militum vicelimo die mensis
Augusti. Erat autem transfusio materie dili-
cissima: omnibus, ut dictum est, citius cum
aque ad centesimo studium in priorem aq-
uam extrusionem deorsum. Quotque quidē
regionum opus in Occidentali parte ciuitatis
contra aulam regiam eriguntur: aduicium ver-
o manus, & cetera multitudine xylum vestes, &
pontones & generos totum quampiam iuane-
bilium hominum, pro castello libi adhibebat.
Et sic autem diebus, dum equum duces iam con-
gregati conuulsum de lastraditione cepit: mi-
nimeque ad tunc quicquid de exercitu libi daret,
precebat. Ille vero tyrannos sperans: et ty-
ro, dum ens abstrahit, quoniam bellus pars videb-
atur: tunc quidem, venientem utram his pollicui-

CAP. XV.
Superior
pars ciuita-
tis oppugn-
tur, & con-
giunt aliqua
Iudæorum
ad Tadm.

ὡς ἢ τοῖς μὲν πάλαι πιστὰς ἰώρων ἑδάμην, διέφυγον γὰρ ὅπῃ πῶν συνεβόλουν ἡ αἰάκη. περὶ δὲ οἱ αὖ ὅλον ἀπερρέθη τὸ πρὸς δύσιν τείχος ἡ γέφυρα, οἱ δ' ἐμβιβλάμενοι τοῖς ῥωμαίοις, οἱ δ' ἤδη τι πλοῖον εἶδον ζήτωντας αὐτοῖς, ἔπειτα δ' ἀφορᾶν ἐπὶ τῇ πυρρῶν πολέμοις ἔλθον πλάζοντες ὅς ὄφεις τὴν δύσιν, ἐπὶ εὖρα πρὸς αὐτοὺς, αἰώμονες τ' ἰαντῇ εὐνοβλάβειαν. καὶ κατὰ πρὸς ὑποκακομήτοις τὰ νῆα, τ' ἐν γῆς ἡ πόρην. ἔνθα δὲ μάλιστ' αἰ τις καταμύθοι τὴν τι τὴν δὲ δύσιν. Β ναμιν ἐπὶ τοῖς αἰσίοις, καὶ τ' ῥωμαίων τὴν χλῆ. οἱ μὲν γὰρ τύραννοι, τ' ἀσφαλείας ἐνυμνωσαν ἑαυτοῖς, καὶ τῇ πύργῳ κατέβησαν ἰόντες, ἐφ' ὧν βία μὲν ἐδὲ ποτ' ἀλῶνται μόνῳ δ' ἰδύνατο λιμὲν. ῥωμαῖοι δ' ὅσα αὐτὰ πρὸς τοῖς ἀδινεῖς τείχεσι καμόντες παρέλαβον τύχη τὰ μὴ δύναται τοῖς ὀργάνοις. πάντες γὰρ ἰχυρῆτες μηχανήματος ἦσαν οἱ εἶς πύργῳ, πρὸς δὲ αἰωτήρῳ διηλῶκα μὲν καταλιπόντες δὲ τοῖς τοῖς, μάλλον δ' ὑπὸ τῇ δυνάμει καταβλήθης ἀπ' αὐτῇ, ὥστε καὶ μα μὲν εἰς τὴν ὑπὸ σιλοᾶ φάραγγα καταβύθισιν. αὐτοῖς δ' ὀλίγον ἀνακύναντες ἐκ τῆς δύσεως, ὥρμησαν ἐπὶ τὸ τῇ δὲ πύργῳ χιμα. χρησάμενοι δ' ἐπὶ τὴν ἀγχοῖς τ' αἰάκης, καταβύθισαν γὰρ ἡ δὲ τὴν ἰχθυῶν ἀματὶ δέει καὶ συμφορῆς, ὑπὸ τῇ φρεσὶν αἰωθώμενται, καὶ σιδαθίντες ὑπ' ἀλλήλων, κατέβησαν εἰς τοῖς ὑπονόμῳ. ῥωμαῖοι δ' ἐπὶ τοῖς τοῖς κατέβησαν, ὅς τι σημαίας ἔσταν ἐπὶ τῇ πύργῳ, καὶ μὲν κέρτου καὶ χαρῆς ἐπαίειζον ἐπὶ τῇ νίκῃ, πολὺ δ' ἀρχῆς κεφύοντες τὴν πολέμου τὸ τέλος ἀρκεῖ. ἀσπασίαν γὰρ τὴν τελευτὰν τοῖς ἐπιβάταις ἡ πόρην, καὶ μηδὲν βλάπτει ἀντιπαλόν, ἀπὸ δὲ ἡ πόρην. ἐκ γὰρ δὲ τῆς ἐννοπίας ἐξήρθε, τοῖς τι καταλαμβατο μὲν ἐφ' ὅσον αἰδῶν, καὶ τῇ συμφορῇ τὰς οἰκίας, αὐτὰν δ' εἰς ὑποπύρῳσαν. πολλὰ δ' ἐκέρζοντες, ὅποι' ἔειδον παρίθον ἐφ' ἀρπαγὴν γῆρας ὅλας νεκρῶν καταλάμβανον, καὶ τὰ δὲ μὲν πᾶσι τῇ λῆμν πᾶσι μὲν ἐπὶ τῇ πρὸς τ' ὅφιν περικότις, καὶ χερσὶν ἐξήσαν. καὶ μὲν οἰκτιροῦντες τοῖς ἡτῶν ἀπολωλότας, ταυτὸ καὶ πρὸς τοῖς ζῶντας ἐπαχον. ἀλλὰ τ' ἐντυχόντα διαλόντες, ἀπὸ πρὸς μὲν τοῖς ἐννοπίας νεκρῶν, αἰμασι δ' ὅλῳ τ' πόλιν κατέκλυσαν, ὡς πολλὰ τῇ φλογὶ μὲν σβεδῶναι τὰ φῶς. καὶ οἱ μὲν κτείνοντες, ἐπαύσαντο πρὸς ἰωίαν, ἐν τῇ νύκτι, τὸ πῦρ ἐπὶ κέρτει. φλογὶ μὲν δὲ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐκροσύνμοις ἡμέρα γορπία καὶ μὲν ὅσον, πόλει τῶν αὐτῶν χρησάμεν συμφορῆς καὶ τῇ πολιορκίᾳ, ὅσοις δὲ τ' ἐπὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ χρημῶν, πάντας αὖ ἐπὶ φθορῶν ἔειδον, καὶ μὲν ἀξία κατ' ἀλλοτὴ τῇ πηλικίᾳ αὐτοχρημάτων, ἢ τὸ γῆρας τῶν αὐτῶν ἐν καὶ, ὑφ' ἧς ἐσθ' ἀπῆ.

Κεφάλ. μγ.

Παρίθον δ' ἡ πόρην εἶσι, τὰτ' ἄλλα τ' ὀχυρῆτες τὴν πόλιν, καὶ τῇ πύργῳ ἀπὸ δυνάμεως, οἱ οἱ τυράννοι κατὰ εὐνοβλάβειαν ἀπὸ λῆμν. κατὰ δὲ γὰρ τὴν νύκτι αὐτῇ ὕψος, καὶ τὸ μέγεθος ἐκείνης πύργῳ, τὴν τι ἀκρίβειαν τῆς ἀρμῆς, καὶ ὅσοι μὲν νύκτι, ἡλίκοι δ' ἦσαν τὴν ἀνάστασιν, σὺν δὲ τῇ ἐπολεμίσαν μὲν ἔφην, καὶ δὲ τὸν ὅ τῇ δὲ τῇ ἐρυμάντων ἰουδαίων κατέλειον. ἐπεὶ χεῖρες τι ἀνδράπων ἡ μηχανή, τὴν πρὸς τοῖς τοῖς πύργῳ δύναται, τότε

A cum verò, quos antea fideles habuerant, nusquam viderent, fugiebant quòd quemque necessitas impulisset. Adeuntes autem alij cum totum ab Occidente murum subuersum esse nunciarent, alij subiisse Romanos, ac etiam propinquare se quærentes, alij etiam videre hostes in turribus affirmarent, metu fallente conspectum, in ora prostrati, pro sua dementia quærebantur ac veluti succisi neruos, quæ fugerent hæsitabant. Unde & maximè quis, & virtutem Dei perspexerit contra iniustos, & fortunam Romanorum. Tyranni siquidem semetipsos tuitione priuauere, ac sponte de turribus descendere: unde vi nunquam, sola verò fame capi poterant. Romani verò qui tantum in muris inferioribus laborauerant, eos quos instrumentis non potuissent, nunc fortuna cepere. Omnibus enim machinis, tres turres validiores erant, de quibus suprà memorauimus. Relictis itaque his, vel (quod est verius) C Dei nutu ab his depulsi, confestim quidem ad vallem Siloam confugerunt. rursum autem ubi à metu paululum respirauerunt, munitionem qua murus erat accinctus ex ea parte petiere. Vbi autem infirmiori audacia, quàm necessitate (iam enim vires eorum labor, metus & calamitas fregerat) à custodibus retruduntur, & per diueria disiecti, in cloacis delitescunt. Romani verò muris positi, signa in turribus posuere: & plausu atque læticia victoriam & cantu celebrabant, quòd principio finem belli multò senserant leuiorem. Denique sine sanguine murum nacti, nouissimum non esse credebant, cumque nullum reluctantem viderent, pro incerto mirabantur. In angustias autem viarum strictis gladiis fusi, & quos cepissent interficiebant nullo discrimine: domosque totas, cum omnibus qui ed confugerant, igni tradebant. Multas verò vastantes quas prædæ causa penetrassent, integras mortuorum familias, & plena mortuistecta, quos fames confecerat, offendeabant. Ipsum deinde horrendum aspectum, vacuis manibus egrediebantur. Nec tamen eo modo peremptos miserantes idè etiam circa viuos pariebantur: sed vnumquemque obuium transfigendo, & angusta viarum cadaueribus obstruendo, totam ciuitatem sanguine diluere, vt pleraque incensorum cedes extinguerent. Et occidentes quidem vespere cessabant, nocte verò crescebat incendium. Ardentibus autem Hierosolymis, illuxit dies Septembris mensis octauus ciuitati, tot clades cum obsideretur expertæ, quot bonis si vltà esset ex quo fuerat condita, inuidenda fuisset: nulla tamen alia re tantis infelicitatibus digna, nisi quòd talem progeniem qua subuersa est, edidit. Intro autem Titus ingressus, & alia, & ciuitatis munitiones ac turrii cautes miratus est, quas tyranni per dementia desertuerant. Conspicua quidem earum solida altitudine, itémque magnitudine, subtilique lapidū compagine singulorū, quantumque paterent vel quantum erigerentur, Deo, inquit, planè adiuuante pugnauius: & Deus erat, qui detraxit ab istis munitis ludzos. Nam quæ hominum manus, aut quæ machinæ ad istas valerent? Tunc

A

Postquam verò quos occideret quidve raperet, non habebat exercitus, quòd iratis animis omnia decrant (nec enim parcendo si cisset quod agerent, abstinuissent) iubet eos Cæsar totam funditus iam eruerè ciuitatem ac templum: relictis quidem turribus, quæ præter alias eminebant, Phasælo, & Hippico, & Mariamne: murique tanto, quantum ciuitatem ab Occidente cingebat. Id quidem, ut esset castrum illic custodiæ causa relinquendis: turres autem, ut posteris indicarent qualem ciuitatem, quàmve munitissimam, Romanorum virtus obtinuisset. Alium verò totum ambitum ciuitatis ita complanauêre diucentes, ut qui ad eam accessissent, habitatam aliquando esse vix crederent. Hic quidem finis eorum dementia, qui nouas res mouere tentauerunt, Hierosolymis fuit, clarissimæ ciuitati, & apud omnes homines prædicatissimæ.

CAP. XX.
De præmio
militum.

Cæsar autem præsidio quidem illic statuit relinquere decimam legionem, nonnullaque alas equitum, ac pedirum cohortes. Omnibus autem belli partibus administratis, & laudare vniuersum cupiebat exercitum, pro rebus fortiter gestis, & debita viris fortibus præmia pertoluerè. Composito autem in medio ante castra magno tribunali, stans in eo cum procerum eminentissimis, vnde ab omni milite posset audiri, magnam illis ait habere se gratiam, quòd benevolentia erga se vitendo perseverassent. Laudabat autem, quòd per omnia bella motigeri fuissent, quodque præliando fortitudinem in multis magis, quæ periculis monstrassent, patriæ per se amplificantes imperium: omnibusque planum facientes hominibus, quia neque hostium multitudo, neque munitiones regionum, neque magnitudines ciuitatum, vel audacia inconsulta, & immanitates effere aduersantium, possint vnquam Romanorum vires, vel manus effugere, quamuis in multis rebus aliqui fortunam opitulantem habuerint. Pulchrum quidem esse, ait, illos etiam bello finem imponere, quod multo tempore gestum sit. nec enim optasse his, quicquam melius, cum id ingrederentur. Hoc autem pulchrius atque præclarior, quod duces Romani & administratores imperij, ab his declaratos ac præmissos in imperium cunctilibenter suscipiunt. & his quæ ipsi decreuêre, standum putant, agentes his gratias, qui legissent. Mirari autem se eos ac diligere omnes, quia nemo viribus alacritatem habuit tardior. Ex illistamen, qui pro maiore vi clarius decertassent, vitamque suam condecorassent fortibus factis, & re bene gesta militiam suam nobilior fecissent, dixit se & honores & præmia redditurum: nec vllum eorum, qui plus alio laborare voluisset, iusta vicissitudine cariturum: magnamque sibi huius rei fore diligentiam, quòd magis veller honorare virtutes eorum, qui militiæ socij fuissent, quàm punire peccata.

Ὁρῶμαίον πιποικῶσιν, ἔφη τὰ γέγραπτα πρὸς αὐτοὺς ἀποδώσειν, καὶ μηδὲν τῶν πλέονων ποιεῖν ἐτέρου θελήσαντων τὸ δικαίαι ἀμοιβῆς ἀμνηστῆσαι· πλείω γὰρ αὐτοὶ τήν γε γρηγορητικὴν τὴν ἐπιμέλειαν, ἢ περὶ καὶ μᾶλλον ἰδίῳ τὰς ἀρετὰς πρὸς τὴν συστράτευσιν, ἢ κολάζειν τὴν ἀμνηστῆσαν.

ἐκδίδως

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΙΟΥ-
ΔΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΩΤΑΙΩΣ
ΛΟΓΟΣ Ζ΄.

Κεφάλαιον α.

Επεὶ ἤντε φονεύειν, ἔτι δὲ ἀρπάζειν εἰχην ἡ στρατιά, πάντων τοῖς θυμῶσι ἐπιλιπόντων, ἔγδ' ἡγε φειδοῖ πρὸς ἑμμελλον ἀφ' ἑξῆς δρᾶν ἔχοντες, κελεύει καὶ σαρπὴν τὴν πύλιν ἀπασαν, καὶ τὴν κατὰ σκαπτείν, πύργους μὲν, ὅσοι τῇ ἄλλῃ ὑπερβαίνουσιν, καταλιπόντας, φασάηλον, ἵππικόν, μὲν ἀμύνειν. τοῖχος δὲ ὅσοι μὲν ἔξ' ἐσώτερας τὴν πόλιν περιέχον. τὴν μὲν, ὅπως εἴη τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἀνδράσι φρεσὶς σπαιτῶσιν. τοῖς πύργους δὲ, ἵνα τοῖς ἐπιτετα σωμασίν, οἷας πόλεως ἔτινα τέρπον ὀχυρὰς ἦτας, ἐκέρχοντο ἢ ῥωμαίων ἀνδραγαθία. τὴν δὲ ἄλλον ἀπαιτὰ τὴν πόλιν περιέχον, ἔτι τὴν ἑξωμύχισαν οἱ κατασκαπτόντες, ὡς μηδὲ πῶποτε εἰκνθῆναι πῆσιν αἱ ἐπὶ τῷ ὄρει τοῖς περὶ τοῦτο μὲν οὐ τέλος ἐκ τῇ τῇ νικητικῇ αἰσίᾳ, ἡεροσολύμοις ἐμμένειν, λαμβρὰ πὲρ πόλεως, καὶ ὄρεα πᾶσιν αἰθροῖς διαδοκῆσιν. καὶ σαρπὴν δὲ φυλακὴν μὲν αὐτῇ καταλιπεῖν ἐγὼ τῇ τῇ γαργαλῶν τὸ δέκατον, καὶ τῆς ἱλας ἰππικῶν ἑ λόχου πεζῶν.

Κεφάλαιον β.

Πάντα ἡ ἡγετὰ τὰ τὴν πολέμῳ διακτικῶς, ἐπαρτίσαι πὲρ σύμπαντες ἐπὶ τὴν στρατίαν ὅπῃ τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰ περὶ τὸν πόλεμον γέγραπτα τοῖς ἀριστοῖς ἀποδοῦναι. ποινῆς οὐκ αὐτοὶ μὲν ἄλλοι καὶ μέγιστον τὸ περὶ τὴν παρὲν παρὲν βίβλος, κατὰ τὰς ἐπὶ τούτῳ μὲν τῇ ἡγετῇ, εἰς ἐπὶ τὴν ἀπόσιν τῇ στρατίᾳ εἰσελθῆναι, καὶ μὲν πλείω ἔχον αὐτοῖς τὸ περὶ αὐτὸν ἀντίοις, ἢ ἡγετῇ δὲ ἀπὸ τῆς ἐπὶ τῇ πόλεμῳ πειθαρχίας, μὲν ἐπὶ πολλοῖς ἑ μεγάλοις κινδύνοις ἀμα τῇ κατὰ σφᾶς ἀνδρίᾳ παρέχον, τῇ μὲν παρτίδῃ, καὶ δὲ αὐτῇ τὸ κράτος αὐξοῖται. φανερὸν δὲ πᾶσιν ἀνδράσι κατὰ τὰς, ὅτι μὲν πλείους πολιμῶν, μή τι χωρεῖν ὀχυρῶν, ἢ μὲν τὴν πόλιν, ἢ τῇ αὐτῇ τῇ γαργαλῶν ἀλόγιστοι ὄρμαι, ἑ θηριώδεις ἀγριότητες, δύνανται αὐτοὶ τὴν ῥωμαίων ἀντίῳ διαφυγεῖν, καὶ εἰς πολλά πνις τὴν τῇ δυνάμει συναγωνιστοῦν. καλὸν μὲν οὐκ ἔστιν ἑ τῇ πλείω τέλος αὐτοῖς ἐπὶ τῇ νικῇ, πολλὰ χροῖα γρηγορήσιν. μηδὲ γὰρ ὅτι αὐτῶν τὴν αὐτοῖς ὅτι εἰς αὐτὸν καθίστατο. τούτου δὲ ἡγετῇ αὐτοῖς, καὶ λαμβρὰ πᾶσιν ὑπάρχει, ὅτι τοῖς ἡγετῇ τοῖς ἑ ῥωμαίων ἀρχῇς ἐπὶ τὸν πόλεμον, αὐτῇ χειρὸς ὀνησάντων, εἰς τὴν τὴν παρτίδαν ἀποσιν αὐτοῖς ἀσμενοὶ πάντες περὶ τὸν πόλεμον, καὶ τοῖς ὑπὸ αὐτῇ ἐν τῇ πόλεμῳ ἐμμένοντες, καὶ ἔχοντες τοῖς ἐλομέτοις. θαυμάζειν μὲν οὐκ ἔστιν πᾶσιν καὶ ἀγαθόν, εἰδὼς ὅτι τὴν δυνάμει τὴν περὶ τὴν πόλιν, ἑ δὲ ἑ ὀχυρὰς. τοῖς μὲν τοῖς ἀνδράσι ἐπὶ τὴν πόλιν, ὑπὸ ῥωμαίων πλείονος, καὶ τὴν μὲν αὐτῇ εἰς ἀντίοις κακοσμητοῖς, τὴν δὲ αὐτῇ στρατίᾳ ἐπὶ τὴν πόλιν, ἑ τῇ κα-

Vix enim paululum fossiores procefferant, iamque alimenta, quamuis parce his vterentur, eos deficiebant. tunc igitur velut stupore posset Romanos fallere, albistunicis, innexaque fibula, ac chlamyde purpurea indutus, illo in loco ex terra editus ubi templum antea fuerat apparuit. Ac primo quidem obstupescere, qui cum viderunt, locisque suis manebant; deinde propius cum accessissent, quis esset, percontati sunt. & id quidem Simon non dicebat. iubebat autem ad se ducem vocari; statimque accessit ab his, qui ad eum cucurrerant, venit Terentius Rufus: namque is rector militie relictus erat. Omni autem ab eo veritate comperta, ipsum quidem vinctum custodiebat: Caesari vero quemadmodum esset comprehensus, indicavit. Simonem quidem in ultionem crudelitatis, qua in ciues suos amare ac tyrannice fuerat usus, in potestate hostium quibus maxime iniustus erat ira Deus posuit, non vi subditum eorum manibus, sed sua sponte ad supplicium adductum: propterea quod plurimos ipse crudeliter interemerat falsis criminationibus infirmatos, defectionis scilicet ad Romanos. Nec enim potest iram Dei effugere nequitia, nec inualida res est iustitia; sed quandoque sui temeratores vlciscitur, & grauiorem poenam ingerit criminosis, cum iam se liberatos esse crediderint, eo quod non statim luere commissa. Id etiam Simon didicit, postquam in iras Romanorum incidit. Illius autem ascensus e terra, magnam etiam aliorum seditionum multitudinem iisdem diebus fecit in cloacis deprehendi. Caesari autem maritimam Caesaream reuerso, vinctus Simon oblatum est. & illum quidem triumpho, quem Romae acturus erat, seruari iussit. Ibi autem moratus, fratris sui natalem diem clarissime celebrabat, multam partem damnatorum eius honori attribuens. Numerus enim eorum, qui cum bestiis depugnant, quique ignibus cremati sunt, & inter se digladiatores perire, duo millia quingentos excessit. Omnia tamen Romanis videbantur haec licet mille modis illi consumerentur, minus esse supplicij. Postea Caesar Berytum venit (haec autem est ciuitas Phoenices prouinciae, colonia Romanorum) & in hac quoque diutius demoratus est, maiore vsus claritudine circa natalem patris diem, tam magnificentia spectaculorum, quam sumptibus aliis excogitatis, cum etiam capriuorum multitudo eodem quo antea modo periret.

CAP. XXI.
De calamitate Iudaeorum apud Antiochen-
sem.

E Venit autem per idem tempus, Iudaeos, qui apud Antiochiam reliqui erant, acerba & exuriola pericula perpeti, concitata in eos Antiochenium ciuitate, tam propter criminationes illatas eis in praesentia, quam propter ea, quae fuerant non multo ante commissa. De quibus necessarium mihi videtur pauca praedicere, ut etiam quae postea gesta sunt, consequenti narratione referamus. Iudaeorum namque gens multum quidem totius orbis indigenis asseminata est. Plurimum autem Syris vicinitate permixta, praecipue apud Antiochiam versabatur, propter magnitudinem ciuitatis,

Iudaeorum quos, πολὺ μὲν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμενὴν παρὶσπαρταὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. πλείους δὲ τῇ συρίᾳ καὶ τῷ γεντίᾳ ἀναμειγμένον, ἔχαριτος δ' ἐπὶ τῆς ἀποχείας ὡς πολὺ, διὰ τὸ τῆς πόλεως μέγεθος, μάλιστα

ἡ δὲ δὴ τὸ ἐλπίδα διήλθεν ἡ πείρα τὸ ἔργον. οὐδὲν γὰρ μάλιστα προσέβαλλον εἰ μετὰ ἀλλήλους. ἡ γὰρ ἑορτὴ καὶ τοὶ ἀμυδρομυδοὶ ἐμελλαν ἐπιλέγειν. καὶ δὴ τῷ περὶ αὐτοὺς δι' ἐκπλήξεως ἀπατήσας τοὺς ῥωμαίους διηπόρμους, λούκως ἐν διδύσκῳ χιτανίσκοις, καὶ περὶ φεγγαῖ ἐμπροσθέντος ἀμυδρος χλανίδα, καὶ αὐτὸς ἐκείνους τὸ περὶ αὐτὸν τοῖς ἰεροῖς ὡς προσέειπεν, ἐκ τῆς αἰφαιδίας. τὸ μὲν ἂν ἀποπτοὺς τοῖς ἰδῶσι θάμβος προσέπιπεν, ὅτι καὶ χάραν ἔμελλον, ἐπὶ τῇ δὲ ἐγγυτέρῳ προσελθόντες, ὅς τις ἔστιν ἡρώτο. καὶ τὸτο μὲν αἰδῆλην σίμων αὐτοῖς, καλεῖν δὲ τὸν ἡμίονον προσέτατε καὶ τὰ χεῖρας πρὸς αὐτὸν δραμόντων, ἥκα τὰ ῥήγος ῥήγος. οὐδὲν γὰρ ἀρχοὶ τὸ στρατὸς κατελάλειτο. πυθόμενος πὲρ αὐτῆς πᾶσαι τὸ ἀληθῆς, τὸ μὲν ἐφύλαττε διδύμους, καὶ σπερὶ δὲ ὅπως τὸ ἐπὶ σκευὴ μύθος ἐδῆλε. σίμωντα μὲν ἐν εἰς δίκην τὸ καὶ τὸ πολὺ ὡμότοπος, ὡς πικρῶς αὐτὸς ἐτυραννοῦσιν ὑπὸ τοῖς μέλυσσιν αἰσῶσι πολυμίοις, ἐπέστην ἡθεὶς, ὡς εἰς ἡμιόμους αὐτοῖς ὑποχείριον, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκκρίνας εἰς τὴν πτωχείαν ἀνταλόντα, δι' ὃ πολλὰς αὐτὸς αἰσῶς ἀπέκτενεν, ἡ δὲ αἰσῶς ἐπιφύων τὸ πρὸς ῥωμαίους μετὰ βολῆς. καὶ γὰρ ὁ φεγγαῖος πομπὴ διὰ χόλον, ἐπὶ ἀδωνίῳ δὴ καὶ χεῖρας ἡμέτεροι τοῖς εἰς αὐτὸν ὁφθαλμοῖς αἰσῶς, καὶ χεῖρας τὴν πτωχείαν ἐπιφύων τοῖς πομπῆς, ὅτι ὁ προσεδόκμας αὐτῆς ἀππλάχθαι, μὴ παραυτίκα κολαδόντες. ἔγνω τὸτο ὁ σίμων εἰς τὰς ῥωμαίων ὀργὰς ἐμπιστῶν. ἡ δὲ ἐκείνη γῆθεν αἰσῶς, πολὺ καὶ τὸ ἄλλων σασιανῶν πληθος ὑπὲρ ἐκείνης τὰς ἡμέρας, ἐν τοῖς ὑπονόμοις φωσφάλλων παρὶσπαρταὶ. καὶ σπερὶ δὲ εἰς τὸν ὁφθαλμὸν ἐπαρὶθόντι καὶ σπαρταίαν, σίμων προσήχθη διδύμους, κακῶν μὲν εἰς ὃν ἐπιπλεῖν ἐν ῥώμῃ παρὶσπαρταὶ τοῖς θείαμβος προσέτατε φυλάττειν.

Κεφαλ. η.

Δ Ιαζέβων δ' αὐτοῖς τὸ τὰ διδύμους ἡμίονον ἡμέραις ἐπιφύων αἰσῶς, πολὺ καὶ τῆς τὸ ἰουδαίων κολάσεως εἰς τὸ ἐκείνην πηλὴν αἰσῶς. ὅτι ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ἔντι τὸ πρὸς τὴν θείαν μάχης, ὅτι καὶ καταπιεσμένων, ἔντι τὸ ἀλλήλοκτονίας αἰσῶς μύθων, πέντα σίους ἐπὶ τοῖς διχίλοις ὑπερέβαλε. πάντα μὲν τοῖς ῥωμαίοις ἐδόκει ταῦτα, μυρίοις αὐτῶν ἀπολλυμένων ἑόποις, ἐλάττω κολάσεως ὅτι. μὴ τὸτο καὶ σπαρταὶ εἰς ἐκρυπτον ἡκαν. ἡ δὲ ἐστὶν ἐν τῇ φονίᾳ, πόλις ῥωμαίων ἀποικος, καὶ παρὸς αὐτὴν χερσιωτέραι ἐποίστατο τὸν ἐπιδημίαν, πλείονι χρωμύρῳ τῇ λαμπερότητι, πρὸς τὸ παρὸς ἡμέραις ἡμιόμους, ἔντι τὰς τὸ διωροῦν πολυπλείας, καὶ καὶ τὸ ἄλλων ἐπὶ τοῖς ἡμῶν αἰσῶς. τὸ δὲ ἡμῶν ἀρχιμαλῶντων πληθος, τοῖς αὐτοῖς ἑορταῖς ὡς πρὸς αὐτὸ ἀπώλλυτο.

Κεφαλ. θ.

Γ Ενὶ δὲ τῇ συνίβῃ πρὸς τὴν καμῶν τὸτο καὶ τοῖς ἐν ἀποχείᾳ τῇ ἰουδαίων ὑπολιπομύροις, ἐκλήμματα ἐκίνδυνον ὀλέθρου, τῆς πόλεως ἐπὶ αὐτοῖς τῇ ἀποχείᾳ ἐν τῇ ἐκπλήξεως, διὰ τὸ τὰ ἐν τῇ παρὸς διδύμους αὐτοῖς ἐπεπληθείας, καὶ διὰ τὸ πρὸς τῇ μύθῳ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ πολλὰ. πρὸς αὐτὸν αἰσῶς καὶ ὅτι ὁ σίμων πρὸς αὐτὸν ἐπὶ τὸν αἰσῶς, ὡς ἡμῶν μὴ ταῦτα πρὸς αὐτὸν, ὡς ἡμῶν καὶ τὸν πομπῆς τὸν αἰσῶς. τὸ γὰρ ἡμῶν ἡμῶν, πολὺ μὲν κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμενὴν παρὶσπαρταὶ τοῖς ἐπιχωρίοις. πλείους δὲ τῇ συρίᾳ καὶ τῷ γεντίᾳ ἀναμειγμένον, ἔχαριτος δ' ἐπὶ τῆς ἀποχείας ὡς πολὺ, διὰ τὸ τῆς πόλεως μέγεθος, μάλιστα

Vix autem motus eorum potuit reprimere Collega adhuc iuuenis legatus, postulans sibi permitti referre ad Cæsarem gesta. Rectorem namque Syriæ Cæsennium Petum iam quidem Vespasianus ad eam miserat, nondum autem ille peruenerat. Habita verò diligenti quaestione Collega reperit veritatem. & eorum quidem Iudæorum quos Antiochus accusauerat, nemo conficius fuit. omne autem facinus admittere homines quidem nocentissimi necessitate debitorum: rati quod si forum & scripta publica concremassent, exactione liberarentur. Iudæi quidem pro suspensis criminationibus futura expectantes, magno timore fluctuabant.

Cap. XXII.
Quomodo
Vespasianus
rediens à Ro-
manis excep-
tus est.

Tutus autem Cæsar à patre sibi allato nuncio, quod vniuersis quidem Italiæ ciuitatibus desiderabilis peruenisset: maximè verò, quod vrbis eum Roma summa cum alacritate & claritudine suscepisset, in maximam lætitiā voluptatēque transatus est, curis de eo ita vt sibi erat suauissimum liberatus. Vespasianum enim etiam longè absentem, omnes homines Italiæ voluntatibus, vt præsentem colebant: expectationem suam, quod nimis eum venire cupiebant, pro eius aduentu ducentes, & omni habentes necessitate liberam erga illum beneuolentiam. Nam & senatus minor calamitatum, quæ mutatione principum contigissent, optabat imperatorem suscipere senectutis honore bellicorumque gestorum maturitate decoratum, cuius præsentiam sciebat soli salutis subiectorum commodaturam: & populus malis intestinis sollicitus, magis eum venire cupiebat: tunc se calamitatibus quidem pro certo absolendum esse confidens, anti-quam verò libertatem cum opulentia recepturum. Præcipuè milites ad eum respiciebant. hi enim maximè bellorum per illum patratorum nouerant magnitudinem. imperitiā verò aliorum ducum experti atque ignauiam, magna quidem se optabant turpitudine liberari. cum verò qui se & seruire & honestare solus posset, recipere precabantur. Cùm verò hac beneuolentia diligeretur ab omnibus, honore quidem præcipuis viris vltèrius expectare intolerabile videbatur, sed eum longissimè ab vrbe Roma conuenire antè properabant. Nec tamen quisquam moras eius conueniendi forebat, sed ita simul omnes effundebantur, & vniuersis facilius & promptius ire quàm manere videbatur, vt etiam ciuitas ipsa tunc primum inter se iocundam sentiret hominum caritatem. Erant autem pauciores abeuntibus remanentes. Vbi verò eum appropinquare indicaretur, quàmque mansuete singulos suscepisset, qui præcesserant, nunciatum est, omnis iam reliqua multitudo per vias cum coniugibus & liberis præstolabantur: & quò transiens aduenisset, videntius voluntatem, vultusque lenitatem omnium generum vocibus prosequiebantur, benemeritum & salutis datorem, solumque dignum Romanorum principem appellantes. Tota verò ciuitas veluti templum erat, fectis atque odoribus plena. Cùm verò vix per circumstantem multitudinem in palatium venire potuisset,

A μόλις δὲ αὐτῷ ἐδυνήθη τὰς ὁρμαὶς ἐπαρῆν, νίος κολληγῆς τῆς περὶ σβαλῆς, ἀξίων ἐπαρῆν καὶ αἰσίου δι-
λαθῆναι πρὸς τὸ γαργόπον. τὸ δὲ ἡγεμονίον τὸ αὐτῶν
κεσένιον πέτον, ἡδὴ μὲν ἡσασσάμενος ἔξαπτε δάκρυ,
συνέβαλεν ἢ παρῆναι μὴ δέπω. ποιεῖ μὲν δὲ ἑπὶ μελῇ
τὸ ζήτησιν ὁ κολληγῆς, ἔξωθεν τὸ ἀλῆθειαν. ἔτι μὲν τὸ
αἴτιας ὑπὲρ αὐτοῦ λαβόντων ἰουδαίων, ἡδὴ εἰς ἑκόν-
των ἦσαν. ἅπαν ἢ τέρποντο ἑωραῖαν ἀνδραποιοῦντες ἀλι-
πῆροι, ὅς τε χρεῶν ἀνάγκης, νομίζοντες εἰς τὸ ἀγροῦ καὶ
τὰ δημόσια καὶ ἀπορήσειαν γράμματα, τὸ ἀπαρτήσεως
ἀπαλλαγὴν ἔχον. ἰουδαῖοι μὲν οὐδὲν ἐπὶ μετώπῳ τῶν
αἰτίας τὸ μέλλον ἐπὶ κερδοδοκῶντες, εἰ φόβοις χαλα-
ποῖς ἐπιστάλῃσι. πῶς ἢ κῆσοι τὸ πρὸς τὰ πάρος ἀγ-
γελίας αὐτὰ κομιθεῖσιν, ὅτι πάσης μὲν ποθεν ὅς τε καὶ
τῶν ἰταλίας πόλεων ἐπὶ τῇδε, μέλιστα δὲ ἡ ῥώμῃ μὲν
πολλῆς αὐτὸν ἐδέξατο περὶ θυμίας καὶ λαμπερῆς, τοῦ
εἰς πολλὴν χάραν ἔδυμνηται ἐτράπετο, τῷ πρὸς
C αὐτὴν φροντίζον ὡς ἡδύστον αὐτῷ ἀπὸ πηλῶν μύθος.

Κεφάλαιον ι.

O Τεσσαριών τὸ ἐπὶ μὲν καὶ μακρὰ ὑπὸντα, πάν-
τες οἱ καὶ τὴν ἰταλίαν ἀνδραποιοῦν τὸ γινώσκοντες πρὸς
εἶπον ὡς ἡκούσα, τὸ περὶ σβαλῆς ἐκ τῶν πάντων θέλειν ἀ-
φῆν αὐτὴ νομίζοντες, καὶ πάσης ἀνάγκης ἐλθεῖν, τὸ
πρὸς αὐτὸν ἔχοντες διανοίαν. τῇ τε τὸ βελῆ καὶ μετῆναι
D τὸ γαργόπον ἐπὶ τὸ ἡγεμονίον μεταβολῆς συμφορῶν,
δύνατον αὐτῷ λαβεῖν ἡγεμονίαν, γήρως στυμνῶν καὶ
πρὸς αὐτὴν ἀκμῇ, πολέμικῶς κακοσμημένοι, ὡς τὸ ἑωρ-
χῶν, πρὸς μόνον ἡπίσαντο τῶν τῶν ἀρχομένων σωτη-
ρίας ἰσομύθῳ. Ἐμὲν ὁ δῆμος ὑπὸ τῷ ἐμφυλίῳ κα-
κῶν πρὸς ἡγεμονίαν ἐπὶ μέλλον ἐλθεῖν αὐτὸν ἰσχυρῶς.
πέπε δὲ ἐβάρυνται μὲν ἀπαλλαγῆσθαι τῷ συμφορῶν
ὑπολαμβάνον, ἀπολήψονται τὸν αὐτὸν μὲν τῆς ἀν-
τιείας περὶ σβαλῆς. ἔξαπτε τὸ τὸ στρατιωτικὸν εἰς
E αὐτὸν ἀφῆν, μέλιστα τὸ ἐπὶ τῷ περὶ σβαλῆς
αὐτὸν πολέμῳ, ἐγίνωσκον τὸ μέγιστον. τὸ ἀπειλῶν ἢ τὸ
ἀλλοτρίῳ ἡγεμονίῳ, καὶ τῆς ἀντιείας περὶ σβαλῆς, πολ-
λῆς μὲν ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπὶ σβαλῆς ἀπὸ πηλῶν καὶ τὸν
μόνον ἢ καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ κοσμεῖν δύναμιν, ἀπολα-
βεῖν ἡγεμονίαν, ὡς αὐτῶν δὲ διανοίας ἔξ ἀπάντων ὑπαρ-
χούσης, ὅς τε κατὰ τὰς ἀξιώσεις πρὸς αὐτὸν ἀνδρῶν,
ὡς ἐπὶ αὐτὸν αὐτῶν, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν τὸ ῥώμης
F αὐτὸν περὶ σβαλῆς ἰσχυρῶς. Ἐμὲν ὁ δὲ τῷ ἄλλῳ
τῆς ὑπὸ σβαλῆς τῆς ἐπὶ σβαλῆς τῶν ἀναβολῶν, ἀλλὰ ὅπως
ἐξελθόντο πάντες ἀδελφοί, ἔξ ἀπάντων ἀπορήσειαν καὶ
ῥῶν ἰδούκα τὸ μὲν τὸ ἀπῆναι, ὡς καὶ τὸ πᾶν αὐτῶν
τότε πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν ὁλγαι ἀνδραποιοῦν ἀφῆν
ἰδούκα τὸν ἰδούκα τῶν ἀπῆναι οἱ μὲν ὡς ἐπὶ
ἢ περὶ σβαλῆς ἡγεμονίῳ, καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐπὶ σβαλῆς
αὐτὸν τῶν πρὸς ἰδούκα οἱ ἰδούκα τῶν περὶ σβαλῆς, ἀ-
G παν ἡδὴ τὸ λοιπὸν πᾶν ἀμα γινώσκοντες, καὶ παρῆναι, ὅτι
τῶν περὶ σβαλῆς ἐξελθόντο, καὶ κατὰ οἱ γινώσκοντες περὶ
πρὸς τῶν ἰδούκα τὸ δῆμιον, καὶ τὸ μετῆναι αὐτὸν τῆς ὁ-
ψῆς, πάντας ἡπίσαντο φωνῆς, τὸν ἀνδρῶν καὶ σω-
τηρίας καὶ μόνον ἀξίον ἡγεμονίαν τῆς ῥώμης ἀποκαλῶντες.
ἅπαντες δὲ ἡ πόλις ὡς νίος ἦν, σφραγισμένη καὶ θυμια-
μένη αὐτῶν. μόλις δὲ ὑπὸ πᾶσι τῶν πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶν δῆμιον εἰς τὸ βασιλεῖον ἐλθεῖν,
αὐτὸς

μέλιστα ἀνάγκης. μόλις δὲ ὑπὸ πᾶσι τῶν πρὸς αὐτὸν ἰσχυρῶν δῆμιον εἰς τὸ βασιλεῖον ἐλθεῖν, αὐτὸς

λασας τῶν πόλεων τῆς Ἰουδαίας εὐσεβοῦς ἵκανοῦτο τῶν Ἀ
 ντιστασιαστῶν, ἀλλ' ὅρα πότες αὐτοὶ ἐς τὴν ἑβ-
 λωὴν ἐβῶντες Ἰουδαίους ἀνέστησαν, καὶ εἰσῆλθον εἰς ἡρώδης
 αὐτοῦ τὴν πόλιν, ὅπου διήμυρσαν ἐν αὐτοῖς καὶ ἐπὶ τῶν
 ἰουδαίων, ὡς περὶ τῶν ἀμφοτέρων. Ἰακώβος ἡ γὰρ ἀδελφεὶς
 Ἰλλυῶς ἀνέστη αὐτοῖς, ὃς ἐκ τῆς ἀρχαίας τῆς διελθούσης
 ἐπὶ Ἰουδαίους, ἡ μὲν ἡδὲ τῆς αὐτοῦ ἐσπείδοντο αὐτοῖς,
 ἀλλ' ὁ ἴσους πάντα τὰς χάριτας τῆς ἐκ τοῦ ἀποστόλου Ἰου-
 δαίους ἐσπείδοντες ἔχοντες ἑμμελῶς ἀπολαύσαντες.

K+D. 11.

[illegible]

Коп. 42.

[illegible]

decrebro pollutantibus expelli ciuitate ludos, ingeniose respondit, parum eorum dici quod expellendi fuerant interisse, nullumque iam illi locum, qui eos recipere. Vnde ad alium petitionem tale conuenit Antiochensis, quod priorem impetrate non potuerit. At ea enim tabula cum precabatur eximere, quibus incita essent priuilegia ludorum. Sed ne id quidem Titus annuit, verum in eodem statu relictis omnibus, quae habebant apud Antiochiam ludus, ad Aegyptum inde discessit. Iter autem agendo cum ad Hierosolimam venisset, traiecitque folioli quidam vnde videbat, antiquae ciuitatis claritudinem comparere, dilectionem operum magnitudinem & veterem pulchritudinem recordatus, miserabatur excidium ciuitatis, non sicut alius fecisset exultans, quod talem ac tantum funditus excidisset, verum multa imprecans editionis authoribus, & qui hanc pecuniam et inferre coegere: ita ceteris erat, quod nunquam virtutem suam voluisset in punitum calamitatis clarescere. Ex magis enim diuitis, non minima pars in ruinis adhuc iuueniebatur. Quidam enim eruebant Romani, plura vero capitiis indicantibus auehebant, aurum atque argentum, aliaque instrumenta pretiosissima, quae domini propter incertam belli formam tunc condidit. Titus autem propoluit tres ad Aegyptum tendens, cunctis velociter folioli, petuisti Alexandriam: decretoque ad Italiam nauigare, cum se dec legiones conarentur, vitamque vnde veniant, semel quinquam quidem in Mesiam, quantam vero decimam in Pannoniam. Captiuorum autem duces Simonem & Ioannem, & alios numero septingentos viros electos, tam magnitudine corporum quam pulchritudine praestantes, illos ad Italiam portari praecipit, cupiens eos in triumpho traducere. Peracta vero navigatione pro voto, similiter quidem Roma in eo suscipiendo erat affecta, & occursum exhibuit eos quos patri. Claritudinem vero Titus pater attulit, qui venit obuiam, cunctum suscepit. Multitudini autem ciuium diuinam quandam letitiam suggererat, quod videbat in vnum tres conuenire. Non multis autem diebus post, vnum commune triumphum ob res gestas agere statuerit, quomodo vtrique fenatus proprium decreuisset. Predicto autem die quidam futura erat pompa victoria, nemo ex tam infinita ciuitatis multitudinem domi remansit. Omnes autem cum essent, loca vbi tantum stare possent occupauerant, quantas praestantis imperatoribus modis sufficeret, concessit necessaria transitu. Cuncta vero turba militari ante lucem per iuratas ante ordines progreffa cum rectoribus suis, & circa ostia constituta non palatii superioris, sed prope illius templum (ibi enim principes nocte illa quiescebant) prima iam aurore accipiente procedant Vespasianus & Titus lauro quidem coronati, amicti vero parua veste purpurea: ad Octauianam ambulationem transierunt.

Κεφ. xβ.

Κεφάλαιον xγ.

Κεφάλ. 28.

Κεφάλ. πρ.

0000

Nam Orientalis quidem via natura est inaccessibilis, ut supra memorauimus. Occidentalem vero, magna in angustia posita turri conclusa, quæ non minore mille cubitorum spacio ab arce distaret quam neque transire posse, neque capi facile videbatur. Inextricabilis autem, quamuis licet ter ambulantibus, fuerat fabricata. Ita quidem aduersus hostiles impetus natura simul & manu castellum erat communitum. Intus autem repositi apparatus, magis & diuturnitatem & opulentiam iuuare. nam & frumentum multum erat conditum. & quod in longum tempus sufficere posset: vinumque multum & oleum: insuper autem cuiusque leguminis fructus, & palmulæ coacervare. Cuiusque reperit Eleazarus, castello per dolum cum siccatis occupato, matura, nihilque recens depositis deteriora: quamquam ferè ex quo apparatus sunt, ad excidium à Romanis illarum centum annorum tempus agebatur. Quin etiam Romani fructuum reliquias incorruptas offendere. Si quis autem causam diuturnitatis auram esse existimet, non errauerit, quod arcis altitudine ab omni terrena ac sæculæ materia sit remota. Inuenta est autem omnigenarum quoque armorum multitudo, ab rege condita, quæ decem millibus virorum sufficerent, ferrumque infectum, nec non æris & plumbi materia: quippe ut magnis de causis factum crederes apparatus. Ajunt enim Herodem id ipsum castellum sibi ad refugium parauisse, duplex periculum suspicantem: vnum quidem ab Iudeorum populo: ne se deposito, illos qui ante reges fuerant, ad principatum reduceret. Alterum vero maius atque atrocius; ab regina Ægypti Cleopatra. Hæc enim suam sententiam non celabat, sed cum Antonio sæpe verba fusciebat, postulans Herodem interfici, sibi autem obsecrans regnum Iudeorum donari. Et magis quis miraretur, nondum eius imperio Antonium paruisse, malè eius amore inancipatum quam non donatum sperasset. Propter eiusmodi metus Herodes conditam Massadam extremum belli contra Iudeos Romanis opus reliquit. Nam quia foris iam locum omnem muro cinxerat dux Romanorum, sicut supra diximus, ac ne quis effugeret diligentissime procurauerat: incipit oppugnationem, vno tantum loco reperto, qui aggerum iactum posset excipere. Nam post eam turrim quæ iter ab Occidente, quod ad regiam summumque montem duceret, præcludebat, erat quædam continentia saxi vastior latitudine, multumque porrecta, celsitudine autem Massadæ trecentis cubitis inferior, quam Leucem appellabant. Hanc igitur Silva, ut ascendit ac tenuit aggerem apportare militibus iussit: illis autem alacri animo & magna manu operantibus, solidus ad ducentos cubitos erectus est tumulus. Verum neque firma neque sufficiens machinis ferendis hæc mensura videbatur: sed super eum tribunal, constructis saxi ingentibus, factum est, altum itemque latum cubitis 1. Erat autem & aliarum machinarum fabrica illis assimilis, quas primò quidem Vespasianus ad oppugnationes,

βύθραν, ἀλλ' ἐπ' αὐτῇ βῆμα λίθων μεγάλων συμνηροσμήροσ' ἐπέκθη, πεντήκοντα πηγῶν εὖρος τε καὶ ὕψος. ἡ δὲ ἄλλω τε μηχανήματι ἢ κατασκευῇ ὡς ἀπλησία τοῖς ὑπὸ μὲν ἡγεωσασιν ὡς ἔστιν,

ἢ μὲν γὰρ ἐὼς δὲ τὸ φύσιν ὡς ἀρετὴ πολεμὴν εἶναι ἄβαστος. τὸ δὲ δὴ τὸ ἐπὶ τῇ ἐκείνου μεγάλῃ καὶ τῷ σενότατος πύργῳ διετείχιον, ἀπὸ τοῦ τῆς ἀκρας πύργου καὶ ἐλαττω δόξασημα χιλίων, ἐπὶ τῇ παρελθεῖν δυνατὸν ἡν, ἡν πρῶτος εἶλεν. δυσέξοδος ἢ τοῖς μετ' ἀδίας βαδίζουσιν ἐπιπίπτει, ἔπει μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν πολεμίων ἐφόδου, φύσει τε καὶ χειρὸς ποίησις, τὸ φερέμενον ἀκρόατο.

Κεφάλαιον λβ.

Τῶν δ' ἐνδὸν ἀποκρίμων ὡς ἀσπιδίων, ἐπὶ μεγάλῳ αὖ πρὸς ἐδαίμασι τὸ λαμπερότητα καὶ τὸ δόξαμονί. οὗτος τὸ γὰρ ἀπὸ τοῦ πύργου χεῖρον ἀρκύνει ἰσχυρῶς. οἶνος τε πολὺς ἡν ἐἶλαον. ἐπὶ τῇ ποντοῦσ' ἀσπιδίων καρπὸς, καὶ φοίνικες ἐπὶ σπέρνυτο. πάντ' αὖ εὐρεῖν ὁ ἐλεάζαρος τῷ φρενὶ μὲν τῶν σικαίων ἐκαστὴς δόλῳ γηρόμορος, ἀκμαῖα καὶ μηδὲν τῶν νεωστὶ κειμένων ἀποδίδοντα. καὶ τοῖς χεῖρον δὴ τὸ ὡς ἀσπιδίων εἰς τὴν ὑπὸ ῥωμαίοις ἄλῃσιν, ἐκ τῶν ἡν χεῖρος ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ ῥωμαῖοι τὰς ἀνελκόμενας τὸ παρπῶν εὖρος ἀδύσθου. αἱ ποὶ δὲ καὶ ἀμάρβις τὸς ὑπολαμβαίνων ἐπὶ τὸν αἶρα τὸ δόξαμον, ὑπὲρ τὸ φερέμενον ἀκρας, πάντ' ὅττα γηρόδης καὶ θολοῖας ἀμυγῇ κέρσας. οὐρίδῃ καὶ παιντοῖων ἀπὸ τοῦ ὅπλων ὑπὸ τῷ βασιλείῳ ἀποτιθησάμενοι, ὡς ἀδύσθιν ἀρκύνει μυρίαις, ἀρῶς τε σίδηρος, ἔχαικός, ἐπὶ τῇ ἐμύλῳδης, ἀπὸ τῇ δὲ ὡς ἀσπιδίων, ἐπὶ μεγάλῃς ἀπῃσιν γηρόμορος, λέγα' γὰρ ἐαυτῶν τὸ ἡρώδῃ τῷ τῷ φρενὶ εἰς ὑποδοχὴν ἐτοιμάζειν, σπῆλιν ὑφορῶμενος ζιτῶν. τὸ μὲν ὡς ἀπὸ τῶν πλῆθους τῶν ἰσχυρῶν, μὴ καταλύσαι τις ἐκείνον, τοῖς ἀπὸ αὐτῆς βασιλείας ἐπὶ τῇ ἀρχῇ κατὰ γῶν. τὸ μὲν γὰρ καὶ χαλεπώτερον ἐκ τῆς βασιλείας ἀρκύνει κλειπαῖρας. αὐτὴ γὰρ τῇ αὐτῇ ἡρώδῃ καὶ ἐπὶ τῇ ἀλλὰ πολλὰς αἰπῶν λόγους ἀρετῆς, τὸ μὲν ἡρώδῃ ἀνελκὴν ἀξίον, χαρίσας δὲ αὐτῇ τὴν βασιλείαν τῶν ἰσχυρῶν διομήνης. καὶ μέλλοι αὖ πρὸς ἐδαίμασι, ἐπὶ μηδὲν τοῖς ἀρετῇ μασιν ἀπῃσιν ὑπακίνοις, κακῶς ὑπὸ τῷ φρενὶ αὐτῇ ἡρώδῃ διδῶν ἡρώδῃ, καὶ ὅττα τὸ μὴ χαρίσας ἀρετῇ δόξα. δὲ τοῖς μὲν φόβους ἡρώδῃς μέσας καὶ ἀσπιδίων, ἐμύλῳ ῥωμαίοις ἀπολείπειν ἔργον τὸ φερέμενον ἰσχυρῶν πολέμων τελευτῶν.

Κεφάλ. λγ.

Επεὶ γὰρ ἐξωθεν ἡδὴ ἀρετῇ τῇ χεῖρι πάντα τὸ τῶν ὁ τῶν ῥωμαίων ὡς ἀρετῇ πολεμὴν ἡρώδῃ, καὶ τὸ μὲν πᾶσι ἀπὸ ἐκείνου ἀρετῇ πᾶσι τῶν ἀρετῇ ἀπῃσιν ἐκείνῃ τῇ πολιορκίᾳ, μόνον δὴ τῶν ἡν τῶν, ἐπὶ τῇ ἡν χεῖρι τῇ δόξα δὲ δύναμιν. μὲν γὰρ τὸ δόξα χεῖρον τῶν ἀπῃσιν τὸ δὴ τῷ δόξα ὅδῃ ἀρετῇ, εἰς τὸ βασιλείον, καὶ τὸ ἀκρόαται, ἡν τῇ δόξα πῆλῃς ἀρετῇ γῆδης τῇ πλάτει καὶ πολὺ ἀρετῇ πῆλῃς, τὸ δὲ ὑφῖς τῇ μασάδας ἡν ἀρετῇ πῆλῃς ὑποκίπτει. ἀλλὰ καὶ αὐτῇ ἀνόμενον. ἐπὶ αὐτῇ οὐκ αἰσβάς, καὶ κατὰ τῇ αὐτῇ ὁ σίλβας, ἐκείνῃ τὸν σερπὸν χεῖρον ὅττα φερεῖν. τῶν δὲ ἀρετῇ καὶ μετὰ πῆλῃς χεῖρος ἡν ἀρετῇ, σερπὸν εἰς ἀρετῇ πῆλῃς ὑφῖς τὸ χεῖρον, οὐ μὲν οὐτὲ βίβαται ἔπει αὐτῇ εἰδῇ καὶ τῷ τῷ μῆτερον ἐπὶ τοῖς μηχανήμασι εἰς ἐπῇ.

μγ

μὴ τὰ οὗτα δ' ὑπὸ πίπτει πρὸς τὰς πολιορκίας ὕψινοι- A
 θείσαι. Ἐπὶ ῥοῦς ἐξήκοντα πηχὺς συντεθῆ, σιδήρῳ κα-
 ταπορεσάμενος ἅπας, ὃς ἔκ πολλοῖς ὀξυβέλεισι, Ἐπι-
 βοόλοις βάλλοντες οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς ὑπὸ τῷ τείχεσι
 μαχομένοις, τὰ χεῖρας αἰτίειλαν καὶ περικύπτει ἐκάλυ-
 σαν. οἱ ταυτὴν δὲ καὶ κελὸν ὁ σίλβας μάγαν κατασκευά-
 σάμενος, σιτιχεῖς ποιεῖσθαι καλούσας τὰς τείχει τὰς
 ἰμβολαί· μόλις μὲν ἀλλ' ἐν αἰσθησὶς π μέρει αὐτῇ,
 κατὰ τὴν φθάνει δὲ οἱ σιγῆλοι τὰ χεῖρας ἐνδοθεν οἱ B
 κοδομικάμενοι τείχεος ἔπρεον, ὁ μὲν δὲ ὑπὸ τῷ μηχαν-
 ημάτων ἰμελλει ὁμοίον π πείσσει. μελαπὸν γὰρ αὐ-
 τὸ ἔσφοδρότητα τὴν ἰμβολῆς ὑπεκλύειν δύναμενον,
 τοιαύτη ἔσφοδρῳ κατασκευάσαν. δοκοῖς μεγάλας ἐπὶ μὴ-
 κος περὶ χεῖρας, ἀλλήλας καὶ τὴν ὁμιλίαν συνάγεισθαι δύο
 δὲ ἵσαι τείχεος ὡς ἀλλήλοισι τοῖς πρὸς διὰ τῶν, ὅσον ἐπὶ
 πλάτος τείχεος, Ἐ μέσον ἀμφοῖν τὸν χεῖν αἰσθησὶν.
 ὅπως δὲ μὴ ὑψιμελὴς τὴν χάματος ἡ γῆ διαχέοιτο, πάλιν
 ἐπὶ τὰς δοκοῖς ἐπικρατοῖς, τὰς κατὰ μήκος κειμένης C
 διέδιδον. ἡν ἐκείνοις μὲν οἰκοδομία τὸ ἔργον ὡς ἀ-
 γαλῆσιν. τὴν μηχανημάτων δὲ αἱ πληγαὶ φερόμεναι,
 πρὸς εἰκὸς ὀξελεύοντο, καὶ τὰς σάλω συνίζατον, ἐποιοῦν
 αὐτὸ σφαιροῦς. τὸ πρὸς συνιδὼν ὁ σίλβας, πρὶν μὲν
 λον αἰσθησὶν εἰσόμετο τὸ τείχος, καὶ τοῖς στρατοῦταις
 περὶ τὰς λαμπάδας ἀποδομένης ἀδελφοῖς εἰσάκον-
 τίζεν. τὸ δὲ οἷα δὴ ἐξύλιν τὸ πλῆρον πεπονημένον. τὰ καὶ
 τὴν πρὸς αἰσθησὶν, Ἐ τῇ χανόντι πρὸς τὴν δὲ
 βάθους, φλόγα πολλὰ ὀξελεύοντο. ἀρχομένη μὲν
 ἐν τῇ πρὸς ὁρῶν ἐμπνέει τοῖς Ῥωμαῖοις φοβερός
 ἡν· αἰσθησὶν γὰρ ὁποσείων ἡν ἐκείνοις ἡλαυνε τὴν
 φλόγα, καὶ χεῖρον ἡν τῇ μηχανημάτων ὡς συμφλῆ-
 σιμῶν, ἀπογινώσκον. ἐπειτα δὲ ἀφνιδίον νότος με-
 τὰ βαλὼν κατὰ πρὸς ἐκ ἀμφοῖν περὶ τῶν, καὶ πολὺς
 ἐναγὸς πνέσας, τὰς τείχει φέρων αὐτὴν περὶ τῶν
 λει, καὶ παρ' ἡν δὲ βάθους ἐφλέγτο. Ῥωμαῖοι μὲν οὖν
 τῇ παρ' ἡν συμμάχια καὶ χεῖρα, χεῖρας εἰς τὸ
 στρατοῦταις ἀπὸ πλάτος τῶν, μετ' ἡμέραν ἐπικρατοῖς
 πολέμοις διήνωκον, Ἐ τὰς συλαχὰς νύκτερ ὅπμι-
 λας ἔρας ἐποιοῦσαν, μὴ πρὶν αὐτὴν λαθῶσιν ὁποσείων.

Κεφάλαιον λδ.

Ὅτ' μὴν ἦτ' αὐτὸς ἐλεάζαρος ἐν τῇ δρασμὸν ἔλα-
 βει, ἔτ' ἄλλω πρὶν τὸ ποιεῖν ἰμελλει ἐπὶ τῇ
 φθάνει. ὅρων δὲ τὸ μὲν τείχος ὑπὸ τῇ πρὸς ἀνακατόμενον,
 ἄλλον δὲ ὑπὸ τῇ σιγῆλοις ἔσφοδρῳ, καὶ ἀλλήλας ἐπνέων,
 αὐτὴν ἰμελλει Ῥωμαῖοι δρᾶσαι αὐτοῖς καὶ τέχνη, καὶ γυ-
 νῆκας αὐτῇ εἰ κατὰ τῶν, ὑπὸ ὁφθαλμοῖς αὐτῶν πνέ-
 μενος, θάνατον καὶ πάντων ἐκκλῆσθαι. καὶ τὸν κελ-
 τας ἐκ τῇ πρὸς πρὸς ἀφνιδίον, τοῖς αἰσθησὶν αὐτοῖς
 ἰσχυρὸν συναγαγόν, τοῖς τοῖς ἐπὶ τῇ πρὸς ἀφνιδίον λόγους
 παρακάλει. πάλιν διεγινώσκον ἡμᾶς αἰσθησὶν ἀγα-
 θοί, μὴ Ῥωμαῖοις, μὴ ἄλλω πρὶν δουλεύειν ἢ διαφ, G
 μένος γὰρ ἐστὶ ἀλλήλας ὅτι Ἐ δὴ καὶ αἰσθησὶν δι-
 πότης, ἡν οὖν κατὰ, ἐπαληθεύσας καλούσαν τὸ φε-
 ρομένη τοῖς ἔργοις. πρὸς ἐν αὐτοῖς μὴ κατακαύω-
 μεν, πρὸς πρὸς μὲν δουλείαν ἀκίδωνον ὑπομύ-
 ναις, οὖν δὲ μὴ δουλίας ἐκκλῆσθαι ἀλλήλας, εἰ ζῶντες ὑπὸ Ῥωμαῖοις ἐσόμεθα. πρῶτον π
 γὰρ πάντων ἀπὸ τῶν, καὶ πολέμου μὲν αὐτοῖς πλάττονται. νομίζω δὲ καὶ ὡς δὲ τῇ ταύτῃ ἡμῖν διδόνται
 χάρις, τὴν δὴ κατὰ καλὰς ἐκκλῆσθαι δαπάναις, ὅτι ἄλλοις ἐν ἡμέρῃ παρ' ἐλπίδα κατὰ τῶν. ἡμῖν δὲ

postea verò Tirus excogitauerat: & turris i x.
 cubitorum efficta est: tota ferro confecta, unde
 multis balistarum tormentorumque iaculis
 Romani citò eos repulere, qui de muro pu-
 gnabant, & caput exerceat prohibere. Simul
 autem ingenti etiam ariete fabricato, Silua cre-
 bro murum pulsari iubet: ac vix quidem ta-
 men aliquam eius deiecit partem interruptam.
 Citò autem praeuenere sicarij muro intus alte-
 ro constituto, qui ne machinis quidem simi-
 le aliquid pateretur: mollis enim adhuc erat,
 & impetus laxare violentiam poterat, hoc
 modo constructus. Trabes proceritate ma-
 gnas, & qua sectae sunt continentes compo-
 tuere: earum autem ordines erant duo similes,
 tantumque distantes quanta esset muri latitu-
 do, & inter eos ambos replebant aggere spa-
 cium. ne verò crescente cumulo terra deflue-
 ret, aliis transversis trabibus quas in longitu-
 dinem posuerant colligabant: Erat ergo illis
 opus quidem edificio simile: sed quod cedenti
 inferebantur machinarum ictus euanescebant,
 lutoque subsidente ltrictiorem fabricam facie-
 bant. Hoc ubi Silua considerauit, igni magis
 murum captum iri putans, multas quidem ar-
 dentes faces militibus inter iaculari praecepit:
 murus autem, quippe, ut magna ex parte lignis
 constructus, ignem citò comprehendit: & us-
 que ad limum sui laxitate calefactus, ingenti
 flamma colluxit. Incipiente quidem adhuc in-
 cendio, spirans Aquilo Romanis erat horribi-
 lis: auertens enim detuper flammam in eos
 abigebat, & penè machinas quali iam conflag-
 raturas desperauerant. deinde statu mutato,
 veluti diuina prouidentia excitatus Auster, mul-
 ta vi in aduersum cum murum repulit: iamque
 totus ardebat ex alto. Romani quidem cum
 Dei vicerentur auxilio, ad castrametum digredie-
 bantur, decreto hostes luce aggredi, & nocte
 vigilas accuratiores facere, ne quis eorum
 clam subterfugeret: Sed neque ipse Eleazarus
 de fuga cogitabat, neque alij cuiquam permis-
 sus erat, ut faceret. Vidēs autem murum igne
 consumptum, alium verò nullum salutis mo-
 dum neque virtutis excogitans: sed his quae
 Romani in se liberòsque suos, & coniuges fa-
 ctum essent si vicissent, a se oculos positis, de
 omnium morte consilium cepit: idque ex
 praesentibus fortissimum ratus, validioris ani-
 mi locis vesperti congregatis, talibus eos ver-
 bis ad facinus inuitabat. Cū olim vobis decre-
 tum sit, uti fortes, neque Romanis, neque cui-
 quam alij seruire, nisi Deo: is enim solus est ve-
 rus & iustus Dominus hominum: ecce nunc
 tempus adest, quod factis vestros probare ani-
 mos iubeat. Ne igitur nos de honestemur, an-
 te quidem seruitutem nec sine periculo passi,
 nunc autem cum seruitute intolerabiles pae-
 nas subituri: si viuos in Romanorum potesta-
 tem venire contingat. primi enim omnium ab
 his defecimus, & nonissimi cum his bellum ge-
 rimus. Puto autem & hanc nobis à Deo gratia
 datam, ut bene ac liberè possimus mori, quod a-
 liis non euenit praeter spem superatis. Nobis autē

ζῶντας, οἱ πολλὰς δι' ἡμῶν τὸν θάνατον λαβεῖν ἔ-
Α
ἔχουσιν. πῶς δὲ ἡ μεγάλη πόλις ἡ τῆς πατρὸς ἐσθλαίων
γῆρους, μισέπολις; ἢ ποσέτοις μὲν ἱερῶν τευχῶν φει-
βόλοις, τοσαῦτα δὲ αὐτῆς φρέγια καὶ μεγάθη πύργων
περιβεβλημένη, μόλις ἢ χωρεῖσαι ταῖς εἰς τὸ πόλεμον
ἐκδοσκόποις, τοσαύτας ἢ μυριάδας αἰδρῶν ἔχουσα τὴν
ἐκ αὐτῆς μαχομένην; πῶς γίγνεται ἡμῖν ἡ τὴν θεῶν ἔ-
χον οἰκιστὴν πεπρωμένην; περὶ ῥέζος ἐκ καθρῶν αἰήρ-
πας, καὶ μόνον αὐτῆς μνημεῖον ὑπολείπειται, τὸ τῆν
αἰρηκτόν αὐτὴν σπαρτοπιδόν, ἐπὶ τοῖς λευκαίοις ἐπι-
κοῦν. περὶ τοῦτα ἢ δύσλως τῇ ἀποδῶ τῆς τιμῆς
παρακάλει, καὶ γυναῖκες ὀλίγα πρὸς ὕβριν ἀχρίσιν
ἐκ τῶν πολέμων τιτηρημένα. ταῦτα πρὸς ἐν τῷ βαλλό-
μενος ἡμῶν, καρτερήσει τὸ ἥλιον ὄραν, καὶ ὀνύχαι ζῶν
αἰνδύνουσιν; πρὸς τὴν παρὶς ἐχθρῶν ἢ πρὸς αἰαν-
δρος καὶ φιλόφυχος, αἷς μὴ καὶ φεῖ τῶν μέλει νῦν ζῆσαι
μᾶλλον. ἀλλ' εἴδετε παῖτες ἐπὶ δὴν κείνῳ, πρὶν τὴν
ἱερὰν ἐκείνῳ πόλιν χερσὶν ἰδίῃ κατασπαπομένην
πολεμίων, πρὶν τὴν ἱερὰν τὴν ἀγίαν, ὅπως αἰοσιῶς ἐξορ-
ρυμένη. ἐπεὶ ἡ ἡμῶν ἐκ ἀγῆνης ἐλπίς ἐβδόκησεν αἷς
ἱερά περὶ δυνάστεως πολέμιους ἐκ αὐτῆς ἀμύνεσθαι,
φρουρὴ ἢ γίγνεται νῦν, καὶ μόνους ἡμᾶς ἐκ τῆς ἀγῆνης
καταλίποιν, ἀπόσωμα καλῶς ἀποθαεῖν. ἐλπίσω-
μεν ἡμᾶς αὐτοῖς, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τὰς γυναῖκας, ὅπως ἡμῖν
ἔξοισι παρ' ἡμῶν αὐτῇ λαβεῖν τὸν ἥλιον. ὅπῃ μὲν γὰρ
θάνατον ἐγὼν ἡμῶν, ἔτις ἐκ αὐτῇ ἐγὼν ἡμῶν, καὶ τῶν
πολλῶν τοῖς ἀδελφοῖς ἐστὶν ἐκφυγεῖν. ὕβρις ἢ καὶ δα-
λεία, καὶ τὸ βλάπτειν γυναῖκας εἰς ἀχρίαν ἀπομύει
μὴ τέκνων, ἢ ἔστιν αἰδρώπεις κακὸν ἐκ φύσεως αἰαν-
κῶν, ἀλλὰ ταῦτα ἔχει τὸ αὐτῇ δαλείαν ὑπομνήσκειν,
οἱ παρὸν πρὸ αὐτῆς ἀποθανεῖν μὴ διέσωσαντες. ἡμῖς
δὲ ἐπὶ ἀδρεία μάλα φρουρῶντες, ῥωμαῖον ἀπίστημεν,
καὶ τὰ τελευταῖα νῦν ἐπὶ σωτηρίᾳ περικλημένον ἡ-
μᾶς, ἐκ ὑπὸ κῆσας. πρὶν τοῖς αἷς ἔστιν ὁ θυμὸς αὐτῇ
περὶ δῆλος, εἰ ζῶντες ἡμῶν κρατήσονται; ἀδελφοὶ μὲν οἱ
νόμοι τὸ ῥωμαῖον σωματῶν, εἰς πολλὰς ἀχρίας ἀρκεῖται
πρὸς, ἀδελφοὶ δὲ οἱ παρηβηκότες, φέρειν τὴν ἡλικίας τὰς
συμφορὰς ἢ δυνάμεις. ὅφισται πρὸς γυναῖκα πρὸς
βίαν ἀπομύειν φανερῶς ἐπακύνει τὴν πᾶν, πατέρα βοῶν-
τος χεῖρας διδιδόμεν, ἀλλ' ὅπως εἰσὶν ἐλδοθῆναι καὶ ἐξί-
φος ἔχουσιν, καλῶς ὑπουργίας ἡμῖν ὑπουργήτωσαν, ἀ-
δέλωτοι μὲν ἐκ τῆς πολέμου ἀποθανόμεν, ἐλδοθῆ-
νοι ἢ μὴ τέκνων ἢ γυναῖκων, τὰ ζῶντα ἐκ δυνάμει
ταῦτα ἡμᾶς οἱ νόμοι κελεύουσιν, ταῦτα ἡμᾶς γυναῖκες καὶ
παῖδες ἱκατόμεν. τοῦτον τὸν αἰαντὴν θεὸς ἀσπίδα καὶ
τῶν ῥωμαίων ταῖς ἀντία δέξεται, καὶ μὴ πρὸς ἡμῶν πρὸς
τῆς ἀλώσεως ἀποθανεῖν διδοίκασι. ἀπόσωμα οὐκ
αὐτὴ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν αὐτοῖς καὶ ἡμῶν ἀπολαύσεως,
ἐκπληξῆν τὸ θάνατον, καὶ θάνατον τὸν πόλεμον καὶ λατρεῖν.

Κεφάλ. λθ.

Ετι γλυκόμοροι αὐτον ᾠδοῦσιν, πάντες ὑπὸ
 τῷ ποταμῷ, καὶ πρὸς τὸ πρᾶξαι ἡπειρὸν, αἰπαροῦ
 πνός ὁρμῆς πεπληρωμένοι, καὶ θαμνοῦντες ἀπίσαν,
 ἄλλος πρὸ ἄλλου φθάσαι γλυκόμορος, καὶ ταύτην ἐ-
 πίδειν (ἦ) τὴν αἰδέας, καὶ τὴν ὀβελίας νομίζοντες, τὸ μὴ τις ἐν ὑστάτοις γλυκόμορος ὀρθῶναι τοσῶτος αὐ-
 τοῖς γυμνασίων καὶ παιδίων, καὶ τὴν αὐτῇ σφαγῆς ἔρας ἐνέπισεν. καὶ μὲν ἐν ὧ ὥσπερ αἴ τις ὥρῃ τῇ πρᾶξαι
 πρὸς πότις ἡμελιωθῶσαν, ἀλλ' ἀτινὴ τῶν γινώμεν διεφύλαξαν, οἷαν ἔχον τῇ λόγων ἀκροάμενοι, τὸ μὴ
 οἰκτεῖν καὶ φιλοσέβει πάντες ἅπαντες ᾠδοῦσιν, καὶ λογισμῶ δ' αἰς τὰ κατὰ τὰς βελόκους τοῖς οὐλῶν

viunt , qui sæpe mortem optantes non accipiunt. Vbi est autem illa magna ciuitas? Aut vbi est, quæ totius gentis Iudææ metropolis fuit? Tantis quidē inuicorum septis munitissimæ, tot verò ante muros castellis turriumque obiectis mœnibus tuta, bellique apparatus vix capiens, tot autem virorū pro se pugnantium multitudinē cōtinens, quid nobis facta est, quæ Deum habere incolæ credebatur? Radicitus ex fundamētis erepta est, solæque eius monumenta restant, eorū à quibus excisa est imposita reliquis castra. Senes verò infelices ad cineres templi assident, & pauca mulieres ad turpissimam pudoris iniuriam ab hostibus reseruata. Hæc secum reputas quisquam nostrum, aspiciere solem durabit etiā si viuere sine periculo possit? Quis inimicus adeò patriæ, quistam imbellis, aut parcus animus, vt cum non pœniteat hucusque vixisse? Arque vtinam omnes fuissetus mortui, priusquā illā sacram ciuitatem hostium manibus videremus excindi, priusquam templum sanctum tāta impietate funditus erui: sed quoniam spes non instrenua nos illexit, quod fortè poterimus pro ea hostes vicisci: nunc autem euauit, ac solos necessitati dereliquit, mori bene properemus, nostrimet ipsi misereamur, & coniugum liberorumque dum nobis licet à nobis ipsis misericordiam capere. Ad mortem namque ipsi nati sumus, & quos ex nobis genuimus, cāmque fugere ne fortissimi quidem possunt, iniuria verò & seruitus, & videre coniuges ad turpitudinē duci cum liberis, non est malum hominibus ex naturæ necessitate profectum: sed hæc sua timiditate perferunt qui antè mori cūm licuit noluere. Nos autem multum freti fortitudine, à Romanis defecimus: & postremò nunc illis ad salutem hortantibus, non paruimus. Cui igitur non est eorum iracundia manifesta, si nos viuos subiugare potuerint? Miserandi quidem adolescentes erunt, quorum vires corporis ad multos sufficient cruciatus: miserandi autem prouectiores, quorum ætas clades ferre non poterit. Videbit alius coniugem abduci, alius manibus reuinctis vocem filij patrem implorantis, exaudiet. Sed dum liberi sunt & gladios habent, pulchrum ministerium nobis præbeant, expertes seruitutis hostium. Moriamur liberi cum filiis & coniugibus vita decedamus. Hæc nobis leges præcipiunt, hæc nos coniuges & filij deprecantur, horum necessitatem Deus misit, his cōtraria Romani volunt, & ne quis nostrum ante excidium pereat, timent. Festinemus igitur eis, prosperata potiundi nostri voluptate, stuporem mortis admirationemque relinquere audaciter. Adhuc cum orare cupientem omnes interpellabant: & effrenato quodam impetu pleni, ad opus incitabant: ac veluti laruis exagitati, alius alium ante capere cupiebat: hoc specimē esse fortitudinis, rectique consilij existimantes, ne quis extremus remanere videretur: tantos eos & coniugum & filiorū & propriæ cordis amor inuasit. Sed nec id, quod aliquis putauerit, cūm facinus accederent, obtusi sunt, verū eam seruare sententiam, quam cum dicta perciperent.

Pppp

habuerunt: propriū quidem earūque affectum A
 retinentibus cunctis, rationi verò cedentibus,
 quia iam optimè filiis consuluerant. Simul e-
 nim valere vxoribus cum amplexu dicebant, ac
 liberos gremiis captos extremum lacrymantes
 osculabantur: & simul tanquam manibus alie-
 nis iussa peragentes volentes eos configebant:
 malorum, quæ subditi hostibus passuri fuerant,
 cogitationē habentes pro solatio necessitatis ad-
 eadem. Denique nemo hac audacia minor in-
 uentus est. Cuncti autem coniunctissimos trās-
 fixere: miseri, quibus id necesse fuit, quibūque B
 filios atque vxores occidere, malorum omnium
 videbatur esse leuissimum. Igitur neque horum
 iam factorum dolorem tolerantes, & interfectos
 lesos exultantes, si vel breuissimum tempus eis
 superuenirent, citò quidem vniuersis bonis in
 vnum congestis ignem inticiunt, sorte verò ex
 numero suo decem lectis omnium percussorib-
 us. vniuersi etiam propter liberos ac coniuges
 prostratos compoliti, cōsque cōplexi manibus,
 parato animo se mactandos præbebant infeli-
 cissimum illud exhibentibus ministerium. Isti
 autem intrepidè cunctis occisis, eandem fortis
 legē in sua quoque morte statuerunt, vt cui obti-
 gisset, nouem peremptis semet super eos occide-
 ret, ita omnes sibi confidebant, quod neque in
 audendo, neq. in sustinendo facinore, præstaret
 alius alij. Et ad extremum ceteri quidem se neci
 supposuere: vnus verò atque nouissimus, cir-
 cumspecta multitudine mortuorū, ne quis forte
 in multa cæde superesset, qui suæ manus ege-
 ret: vbi cognouit omnes peremptos, ignem qui-
 dem immittit regiæ: vehementi verò manu toto
 per se transacto gladio, iuxta suos affectus oc-
 cubuit. Et illi quidem perierant, nullam creden-
 tes animam ex numero suo Romanis subditam
 reliquisse. Latuit autem vna mulier senior, &
 alia quædam Eleazari cognata, plurimū doctri-
 na sapientiæque mulieribus præstans, & quinque
 pueri per cuniculos qui aquam sub terra potui
 ducebant abditæ, cū alijs cædibus occupatas men-
 tes haberent, qui erant nongenti numero &
 sexaginta, cum mulieribus simul ac pueris. Hæc
 autem calamitas acta est Aprilis mensis quin-
 todecimo die. Romani autem adhuc pugnam
 expectantes manè aggeribus scalarum ponti-
 bus iunctis muros aggrediebantur. Cum verò
 hostium neminem viderent, sed vndiq. versum
 acerbam solitudinem, ignemque intus ac silen-
 rium, quid factum esset conicere nō poterant,
 & ad extremum velut impellentes ictum arie-
 tis, vlulatum, si quem fortè prouocarent, dede-
 runt. Clamorem autem sensere mulieres, & ex
 cloacis emerse, factum Romanis, vt erat in-
 dicarunt, altera earum quemadmodum dicta
 vel gesta fuissent omnia narrante manifestè.
 Non tamen Romani facillè his verbis adduce-
 bantur, ausi magnitudinem verisimilem non
 credentes. Ignē verò extinguere conabatur, per-
 que hunc viam sectantes citò in regiam per-
 uenēre: conspectāque multitudinem mortuorum,
 non vt in hostibus gauisū sunt: sed consilij for-
 titudinem, & obstinatum in tanto numero re-
 bus ipsis contemptum mortis admirabantur.

Cap. xxi.
 Interitus si-
 cariorū, qui
 in Alexan-
 driæ & The-
 bas profuge-
 rant.

Huiusmodi autem peracto excidio, in ca-
 stello quidem præsidium dux reliquit, i-
 pse verò cum exercitu ad Cæsarem profectus

Τῆς ἐπιχειροῦντος, ὁμῶς δὲ πᾶσι ζῶντο γυναῖκες, σὺν
 πύσσοις, καὶ τέκνα προσκαλίζοντο, τοῖς ὕσπερ φι-
 λήμασιν ἰμφοῦμοι καὶ διακρύοντες. ὁμῶς ὃ καὶ ἀπερ-
 ἀλλοξίας χερσὶ ἱπουργοῦντο, συνεπλήντο τὸ ἐκλῶ-
 μα, τὸ ἐπινοῖαι ὧν περὶ τὸν κακῶν ὑπὸ τοῖς πολεμίοις
 γινόμενοι, ὡς ἀμύδιοι τὸ ἐν τῇ κατ' ἐνὶ αἰσίνης ἐχού-
 ντες, καὶ πύρας, καὶ τοῖς πλεονέκτησι τὸ μὴ μᾶλλον ἢ τὸν
 θῆ. πάντες ὃ δὲ τὸ οἰκειοτάτων διηγήσαντο ἀδελφοὶ τῆς
 αἰσίνης, οἷς αὐτοὶ χεῖρὶ γυναῖκας τὰς αὐτῆς καὶ τέκνα
 κτείναν, κακῶν ἰδοῦν ἐπὶ τὸ κατὰ τὸν αἶμα δὴ τῶν
 τὸ ἐπὶ τοῖς περὶ γυναικῶν ἐδύναντο ἐπὶ φέρεταις, καὶ τοῖς
 αἰρημένοις νομίζοντες ἀδικεῖν, καὶ βραχυῶς αὐτοῖς ἐπὶ
 χρόνον ἐπιζήσαντες, ὅτι καὶ τὸ κτείναν ἀπασαν εἰς ταῦτα
 σαρδύσαντες πῦρ εἰς αὐτὴν ἐπέβαλον. ἀλλὰ οἱ δὲ
 αὐτῆς ἐλόμφοι δέκα τὴν ἀπάντην σφαγῆς ἰσομήνους,
 ὃ γυναῖκα τῆς αὐτῆς ὃ παῖδες καὶ γυναικῶν ὡς ἀφ' ἑαυτῶν,
 τῶν χεῖρας σφραγίσαντες, παρέχοντο τοῖς σφαγῆς.
 Τῶς δὲ δύσιντο ἱπουργοῦντες ἐκτελέσαν. οἱ δὲ ἀφ' ἑαυτῶν
 πάντα φοιδοῦσάντες, τὸ αὐτὸν ἐπὶ ἀλλήλοις τὸ κτείναν
 νόμον ὥρουν, ὡς ὁ λαχὼν τοῖς ἐνὶ αἵματι αὐτῶν ἐπὶ
 πᾶσιν αἵματι. πάντες ὅμως ἐδάρρουν ἑαυτοῖς, μήτ' εἰς
 δρᾶν, μήτ' εἰς τὸ παθεῖν, ἀλλὰ ἄλλῃ διαφύγοντες, καὶ τὸ
 λος, οἱ μὲν τὰς σφαγῆς ὑπέδισαν, ὁ δ' εἰς καὶ πλεονέ-
 κτας, τὸ πλεονέκτην καὶ κτείναν ὡς ἀφ' ἑαυτῶν, μήτ' εἰς
 ἐπὶ ἐν πολλοῖς φόνος αὐτῶν λέγει. χεῖρας δὲ ὁμοῦ, ὡς
 ἔργα πάντα αἰρημένους, πῦρ δὲ πολὺ τοῖς βασιλείοις
 ἐκίπτον. ἀδελφοὶ δὲ τῇ χεῖρὶ δι' αὐτῆς παῖδες ἰλάσας τὸ ἐξί-
 φος, πλησίον τῆς οἰκίας κατέπαιον. οἱ δὲ ἐπὶ τῇ κτε-
 σαν ὑπερλήφοντες ἐδύναντο ψυχῶν ὑποχείριον εἰς αὐ-
 τῆς ῥωμαίοις καταλύσαν. ἰλαδί δὲ γυνὴν ὡς ἐκείνη καὶ
 συγγενῆς ἰπείρας τῆς ἰλαζάρ, φερόμεν καὶ σφαγῆς
 πλείονες γυναῖκων διαφύγοντες, καὶ σφίσι σφαγῆς τοῖς ὑ-
 πονόμοις, οἱ ποτὶν ἔργον ὡς ἐκείνη ἰλαζάρ καὶ σφαγῆς
 τῆς ἄλλων πρὸς τὴν σφαγῆν τὰς διαφύγοντας ἰχόντων, οἱ
 τὸ ἀριθμῶν ἦσαν ἐξήκοντα πρὸς τοῖς ἐννακοσίαις, γυ-
 ναϊκῶν ἅμα ὃ σφαγῆς αὐτοῖς σφαγῆς ὡς ἐκείνη καὶ
 τὸ πάθος ἰσχυρόν, σφίσι καὶ δεικνύει ἑαυτῶν μὴνους.

Κεφ. λς.

Οἱ δὲ ῥωμαῖοι μέγαν ἐπὶ πρὸς δεικνύοντες ὑπὸ τῆς
 ἰλαζάρ καὶ σφαγῆς, καὶ τῶν πρὸ τῆς χωρῆς ἰ-
 φόνος τὸ ἐπὶ ἀδελφῶν καὶ σφαγῆς, πρὸς ἐκείνους ἰ-
 ποῖον. βλέποντες δὲ ἐκείνη τῆς πολεμίας, ἀλλὰ ἐκ-
 κλῶν πᾶσι καὶ ἐκείνους, καὶ σφίσι ἔργον καὶ σφίσι, ἀ-
 πόρως εἶχον τὸ γινόνος συμβαλεῖν, καὶ τέλος εἰς ἀφίστην
 βοῆς ἰλάσας, εἰ πᾶσι τῆς ἐκείνους πρὸς ἐκείνους.
 ὃ δὲ ὅπως ἀφίστην γίνετο τοῖς γυναικῶν, καὶ τῆς ὑπονόμων
 αἰσίνης, τὸ πρὸς ἐκείνους εἶχε, πρὸς τὴν ῥωμαίοις ἐ-
 μύνην, πάντα τὸ ἰπείρας ὡς ἐκείνη καὶ πᾶσι τῶν
 ἐκείνους, σφίσι ἐκείνους γυναικῶν. καὶ μὴ ἰσχυρῶς αὐ-
 τῇ πρὸς ἐκείνους τὸ μὴ δεινὸν τὸ πλεονέκτην ἀπὸ σφί-
 σιν, εἰς ἐκείνους τὸ πᾶσι σφίσι, καὶ τῶν ἐκείνους
 δι' αὐτῶν πρὸς τῆς βασιλείας ἐκείνους ἔργον. καὶ τῶν
 πλείονες τῆς πρὸς ἐκείνους ἐκείνους, καὶ ὡς ἐκείνη
 λαμῶν ἰσχυρῶς. τὸ δὲ γυναικῶν τὸ ἐκείνους, ὃ τὸ
 ἐκείνους ἀφίστην ἐκείνους τῶν ἐκείνους τὸ ἐκείνους
 καὶ τῶν ἐκείνους. τῶν ἐκείνους τὸ ἐκείνους γυναι-
 κῶν, ὃ τὸ μὴ τῶν πρὸς ἐκείνους καταλείπει φυλακῶν
 ὃ σφίσι, αὐτοῖς δὲ μὴ τῶν δυνάμει ἀπὸ τῶν
 εἰς

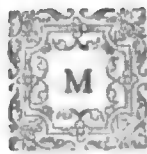
τοῖς πληροτάτοις τῶν Ἰουδαίων ἔλεγε καταψεύδόμενος, ἅ
 διδασκαλοὺς αὐτῶν τῶν βασιλέων γερονέων. περ-
 θύμως ἢ τὰς δαβόλας ἐκείνος ἐξεδέχετο καὶ τὰς περ-
 ροσι πολλὴν ὄγκον περὶ τῆς, μεγάλην προσπαρ-
 δόν, ἵνα δὴ δόξει καὶ αὐτὸς Ἰουδαίων πόλεμον κατορ-
 θαίνειν. τὸ δὲ τῶν χαλεπώτερον, περὶ τὸ π-
 ρόειν ῥαδίως, ἐπὶ τῇ διδασκαλῇ καὶ τῇ σπαρείῳ τῆς
 ψεύδους. καλούσας γὰρ αὐτὸν ὀνομάσαι τινὰ τῶν
 Ἰουδαίων ἀνέχοντο, ὃ πάλα προσκικρυκὼς φανε-
 ρὸν ἐξένειν καὶ τὸ μῖσος, τὴν τε γυναῖκα καὶ ἐκείνην βερ-
 νίκην καὶ ἀφ' ἧς συνεμπίεζε, τοῖς αὐτῶν ἀνεί-
 λιν. ὅτι δὲ αὐτοὺς ἀπαντὰς τοῖς ὑπολείψειν χρημάτων
 διαφείρεται, οὐκ ἐπιθυμῶν ἐφ' ὅσον αἰσθάνεται καὶ τὰ
 πρῶτον ἐνόμιζεν ἀσφαλῶς ὅτι τὰς κτήσεις αὐτῶν εἰς
 τὰς τῶν κτήσεων προσόδους ἀνταυθαίνει. ὅπως ἢ μὴ
 ἀλλὰ καὶ πῶς τῶν Ἰουδαίων ἐλέγξωσι αὐτὸν καὶ ἀδικίαν,
 πόρρωτέρω τὸ ψεύδος ἐξέτειν. καὶ φείδει τὸν Ἰωνάθην
 καὶ πᾶσι τῶν ἄλλων ἐκείνων συνελημμένων, νεωτερί-
 σθαι κατηγόρειν ὅτι περὶ τῶν ἐν ἀλεξανδρείᾳ καὶ
 ῥώμῃ τῶν Ἰουδαίων δοκιμασθέντων, τέτων εἰς τὸ ἐξ-
 βελῆς ἀπαθύνων, καὶ ἰωσήπου ὁ ταῦτα συγγραψά-
 μενος, καὶ μὴ κατ' ἐλπίδα τῶν κατὰ τὸν νόμον
 περὶ χωρῆσαι. ἦκεν γὰρ εἰς τὴν ῥώμην, τοῖς αὐτῶν
 ἰωνάθην ἄγων διδόμενος, ὃ πῶς αὐτῶν τῆς ἐξέτα-
 σως ἐστίν, τὴν ἰσὺν αὐτῶν, καὶ δι' αὐτῶν γινώσκοντες
 ψεύδους. καὶ πῶς αὐτῶν πῶς ἀφ' ἧς ἐκλήμα-
 ταν, τίνα σπουδασάντες, δίκην δὲ ἐπὶ τῶν ἰωνάθην
 τὴν προστάσαν. ζῶν γὰρ κατεκείνην περὶ τῶν
 αἰσθάνων. κατὰ τὴν ὥστε αὐτῶν ὡς ἐστὶν τῶν
 αὐτοκρατόρων, μὴ δὲ πᾶσι ὑπομνήται κατανόσας,
 καὶ εἰς μακρὴν ἢ νόσον καταληφθεὶς πολυτρόπως, καὶ
 δυσίατω, χαλεπῶς ὑπολάττει, καὶ τὸ σῶμα μόνον
 κολλάζομενος, ἀλλ' ὡς καὶ ψυχῆς αὐτῶν νόσος βαρυτέ-
 ρη. οἱ μὲν γὰρ ἐξέτασάν τε, καὶ συνεχῶς αἰσθάνονται,
 καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶν πειρομένων ἐφισκῶνται,
 καὶ κατὰ τὴν ἰσὺν αὐτῶν δύναμις, ἐξήλλατο τὸ δῆλον, ὡς
 βασάνων αὐτῶν ὃ πῶς προσφειρομένων. τῶν ἢ καὶ
 πολλὴν αἰὲς τὸ ἐπίδοσιν λαμβάνοντες, ὃ τῶν ἐπὶ τῶν
 αὐτῶν καὶ διαβρῶσιν ἐκπεσόντων, ἥτοις ἀπείδαν, καὶ
 ἥτοις ἥτοις ἐπὶ τῶν προσφειρομένων τῶν δὲ πικρῶν γινώσκον-
 τος, ὅτι τῶν ποιητῶν δίκην ἐπὶ τῶν. ὅτι αὐτὰ τῆς
 ἰσορείας ἡμῶν τὸ πῶς ἐστίν, καὶ ἐπὶ τῶν αἰσθάνων
 πάσης ἀκρίβειας ὡς δὴ δώσω τοῖς βαλομένοις μα-
 δεῖν, τίνα τρέποντες ὅτι ὁ πόλεμος ῥωμαίοις περὶ ἰου-
 δαίων ἐπολεμήθη. καὶ πῶς μὴ ἡρμηνεύεται τοῖς αἰσ-
 θάνων μὲν κείνων ὑπολείπειν. καὶ τὸ ἀληθείας
 δὲ καὶ ὅτι ὁ γινώσκων διαβρῶν λέγειν, ὅτι μόνος ταύτης
 ὡς πᾶσι τὴν γὰρ καὶ ἐξήλασε.

rum falso insimulans, auctores sibi huius con-
 silij fuisse dicebat. Catullus autem criminatio-
 nes adacri animo suscepiebat, remque delectam
 multimodè cumulabat, tragicis etiam verbis
 exaggerans, ut ipse quoddam bellum Iudæo-
 rum confecisse videretur: quodque hoc atro-
 cius est, præter credendi facilitatem, etiam do-
 ctor erat calumniandi sciatiss. Denique cum
 iussisset Iudæum quendam Alexandrum no-
 minare: cui iam dudum infensus, odium publi-
 cauerat, etiam vxore eius Berenice criminatio-
 nibus implicata, hos quidem priores occidit,
 deinde omnes simul pecuniarum copiis exi-
 mios, etia simul millia trucidauit. Et hæc secu-
 re facere arbitrabatur, quod eorum patrimo-
 nia reditibus Cæsaris adiungebat. Ne verò vel
 alibi degentium quisquam Iudæorum eius in-
 iustitiam confutaret, etiam lōgus mendacium
 propagauit: ac Ionathæ nonnullisque aliis qui
 comprehensi fuerant persuadet, nouarum rerū
 accusationem vitis inferre probatissimis Iu-
 dæorum, apud Alexandriam Romamque de-
 gentium. Horum autem, qui per insidias accu-
 lati sunt, vnus erat Iosephus, qui hæc scripsit.
 Non tamen Catullo fictio ita ut sperauerat
 cessit. Nam Romam quidem venit, Ionathan
 ceterosque vinctos ducens, finemque arbitra-
 batur esse quæstionis apud se ac per illum con-
 flatam calumniam: Vespasianus autem rem su-
 spicatus, veritatem requirebat: cognitōque nō
 iure hominibus accusationem illatam, illos
 quidem Titi studio criminibus soluit, merito
 verò pœnam in Ionatham statuit: prius enim
 verberatus, viuis exustus est. Catullo autem
 tunc quidem ob lenitatem principum obrigit,
 ne quid amplius castigationis experiretur: non
 multo autem post, multiplici morbo & insa-
 nabili correptus, acerbissime tortus est, nō cor-
 poris tantum cruciatum sustinens, sed erat ei
 maior animi morbus & grauior. Terroribus
 enim expauescebat, & crebrò videbat sibi in-
 stantes vmbras eorum quos peremerat, & cla-
 mitabat. Cumque se tenere non posset, exilie-
 bat stratis, tanquam tormentis sibi & flammis
 adhibitis. Hoc autem semper multum profici-
 ente malo, exiisque defluentibus, ac intesti-
 nis exhaustis, ita est mortuus: nulla re alia ma-
 gis diuinæ prouidentiae facto indicio, quàm
 quod nequissimos vlciscatur. Hic nobis est fi-
 nis historiarum, quam promissimus nos cum omni
 veritate tradituros, cognoscere cupientibus,
 quemadmodum hoc bellum Romanis gestū est
 cum Iudæis: & qualiter sit quidem expositum
 lecturis, ut dicant, relinquatur: de veritate au-
 tem confidenter dicere non pigebit, quod
 eam solam scopum mihi per om-
 nia quæ scripsi propo-
 suerim.

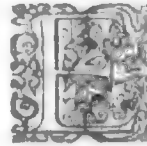
Τέλος τῆς ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀλώσεως.

ΦΛΑΒΙΟΥ ΙΩΣΗΠΟΥ ΒΙΟΣ FLAVII IOSEPHI VITA,

Sigismundo Gelenio interprete.

M In igitur genus est non obscu-
rum, sed longa serie ductum a sa-
cerdotibus; & sanè quemadmodū
apud alios aliq nobilitatis rationes
citantur, ita apud nostros ius sa-
cerdotum habere argumentum est illustris origi-
nis. ego autem non solum ex sacerdotum oriun-
dus sum genere, verum etiam ex vice prima in-
ter viginti quatuor illas, quas inter non medio-
cre discrimen est. quin & ad regium genus per
matrem pertineo: quandoquidem A. Amoneo
rum familia, ex qua illa prognata est, tempore
longo regnum simul & sacerdotium in genere
nostra obtinuit. nunc ipsam seriem propaga-
tionis persequar. Atavus mihi fuit Simo Piel-
lus cognomine, quo tempore Hircanus Simonis
pont. filius eius nominis primus summum
sacerdotium tenuit. is novem filios habuit, &
in his Matthiam Aphlæ cognomine. hic ex
Iunathæ summi pontificis filia Matthiam Cur-
tum suscepit, primo anno Hyrcani principis.
ex eo Iosephus progenitus est anno regni Ale-
xandriæ nono: qui Matthiam genuit annum de-
cimum regnante Archelao. is porro me genuit
imperij C. Cæsaris anno primo, ipse autem fi-
lios habeo tres: quorum Hircanus maximus,
natus est anno quarto Vespasiani principis, de-
inde septimo Iustus, nono Agrippa, atque hanc
generis nostri successionem, ut est in publicas
tabulas relata huc transcripsi, parui faciens im-
proborum calumnias. Matthias autem meus
pater, non nobilitate solum, sed multo magis
iustitia fuit celebratus, cuius nomine totis quā
ampla sum. Hi. ierosolymis innoruit. ipse à pue-
ritia cū Matthia eiusdem patribus nato incum-
bens disciplinis egregie profeci, vixisse sum
intellecta & memoria præcellere: ita ut iam
tum quartumdecimum annum agens laudem
consecutus ex literarum studiis etiam à pon-
tificibus & virbis primoribus de penitiori
legum sensu consuleret. sextumdecimum
deinde ingressus decreui nostratium secta-
rum gustum aliquem capere, quas tres esse
diximus, Phariseorum, Sadduceorum, & Esi-
senorum: licenim faciliorem delectam fore
putabam, si omnes cognoscerem. itaque duro
victu & magno labore per omnes tres transij:

MΟΙ ὁ γένος ἐστὶν ἰσχυρὸν, ἀλλ' ἐξ
ιερέων αἰῶθεν καταβιβηκός. ὥσπερ δὴ
παρ' ἰσχυροῖς ἄλλη τις ἐστὶν ἀγχιμείας ὑ-
πέθεσις, ὅταν παρ' ἡμῶν ἡ δ' ἱερουσλήνης μα-
τυρία τεκμήριον ἐστὶ γένους λαμπερότη-
τος. ἐμοὶ δ' ἔμμενον ἐξ ἱερέων ἐστὶ τὸ γένος, ἀλλὰ καὶ ἐκ
τῆς πρώτης ἐφημερίδος τ' ἐκκοσπίστας ἀνῶν. πολλὰ δὲ
καὶ τέτταρα διαφασί. ὑπάρχον ὅτι καὶ τῆ βασιλικῆς γένους
ἀπὸ τῆς μητρὸς. οἱ γὰρ ἀσσυριανῶν παῖδες ὧν ἐκ γένους
ἐκείνου, τῷ ἔθνει ἡμῶν ἐπὶ μήκιστον χρόνον ἀρχιερά-
τους καὶ ἐκαστοὺς ἔσαν. ἐγὼ δὲ τῷ διαδοχῇ μου πρὸς
πατέρα μου ἐμοὶ σίμων ὁ ψευδὲς ἐπικληθὲν ἔμελλεν. ἐπεὶ
ἐν ἡμέτῃ καὶ ὅταν καὶ ἀρχιεράτους σίμωνος ἀρχι-
ερέως ὁ πατήρ, ὃς πρῶτος ἀρχιερέων ὑρκανὸς ὠνομασθη-
ρίονται ὅτι τῶν ψευδῶν σίμωνι παῖδες ἐν τῇ. οὕτως ἐστὶν
εἰς ματθίαν ὁ ἐπὶ τῆς ἀρχιερείας. ἐπεὶ ἡ γὰρ πρὸς
γάρμον θυγατέρα ἰωνάδα ἀρχιερέως, καὶ γίνεταί παῖς
αὐτῇ ματθίας ὁ κυριὸς ἐπικληθεὶς, ἀρχοντας ὑρκαν-
τῶ τὸν πρῶτον ἐν αὐτοῖς. τέτταρον γίνεταί ἰωσήπος ἐν αὐτῷ
ἔτει τῆς ἀλεξάνδρου ἀρχῆς, καὶ ἰωσήπου ματθίας βα-
σιλεύοντος ἀρχιερέως τὸ δέκατον. ματθίας δὲ ἐγὼ τῇ
πρώτῃ τ' ἡμετέρας ἐκκοσπίστας ἀρχιερείας. ἐμοὶ δὲ παῖδες εἰ-
σὶ τρεῖς, ὑρκανὸς μὲν ὁ πρῶτος ἐστὶν ἐν τῇ τῆς
ἐκαστοῦ καὶ ἐκκοσπίστας ἀρχιερείας, ἐκδομῶν δὲ ἰωσήπος, ἐν αὐ-
τῷ δὲ ἀγχιμείας. ὁ μὲν ἔστιν ὁ γένος ἡμῶν διαδοχῇ
ὡς ἐστὶν ἐκκοσπίστας ἀρχιερείας ἀναγχαζομένων ὑμῶν, ὅταν
ὡς ἀγχιμείας, τοῖς διαβάλλουσιν ἡμᾶς περὶ τῶν
χάρεων φέρεται. ὁ πατήρ δὲ μου ματθίας ὁ δὲ ἐγὼ
τῷ ἀγχιμείας ἐπὶ σίμωνι μου, ἀλλὰ πλέον διατῶν δι-
καιοσύνης ἐπὶ σίμωνι, γινώσκοντες ὅτι ἐν τῇ μεγίστῃ
πόλει τ' παρ' ἡμῶν τοῖς ἱεροσολυμίταις. ἐγὼ δὲ συμπα-
ρὶς ἀδελφῶν ματθίας τοῦ ὀνόματι γάρμον γάρ μου
γινώσκοντες ἐξ ἀμφοῖν τῶν γονέων, εἰς μεγάλην πατρίδας
ἐκκοσπίστας ἐπὶ σίμωνι, μή μιν τε καὶ συνίσσει δοκῶν δια-
φέρειν. ἐπὶ δὲ ἀπὸ πατρὸς ὧν ἐστὶν πτωχεύοντες ἀρχιερείας
ἔτος διατῶν φιλοφρονέμεται ὑπὸ πάντων ἐπὶ σίμωνι,
συνίστανται αὐτῇ τ' ἀρχιερείας καὶ τῇ τῆς πόλεως πρώτων,
ὡς τῷ πατρί μου ἐστὶν τῇ νομίμῃ ἀρχιερείας τε
γινώσκοντες. ἐπεὶ ἐκαστοὶς δὲ ἐπὶ γένος ἐκδομῶν
τῇ παρ' ἡμῶν ἀρίστοις ἐμπέριαι λαβεῖν. τρεῖς δὲ εἰσὶν
αὗται, φαρισαίων μὲν ἡ πρώτη, καὶ σαδδουκαίων ἡ
δευτέρα, τρίτη δὲ ἡ ἰσχυρῶν, καθὼς πολλὰκις εἶπομεν. ὅταν γὰρ ὁ ὀνόματι ἀρίστοις τῷ ἀείδῃ,
οἱ πάντες καταμύθοιμι. σκληρογυνώσκοντες γυνῇ ἡμῶν καὶ πολλὰ ποτίζεις, τὰς τρεῖς διπλῶν
καὶ μη-

καὶ μηδὲ τὴν ἐπιπύδιν ἱμπειρίαν ἱκανῶς ἑμαυτῷ το-
 μῶσαι ἔβην. πενθόμενος πῶς βασιλεὺς ὄνομα καὶ τὴν ἱερ-
 μίαν ἀφείβην, ἰδὼν μὲν ὑπὸ δένδρων χρομήμον, ἔσ-
 φλω δὲ τὴν αὐτομάτως φουρμύλιν προσηφειόμενον,
 ἡνελξάμην δὲ ὑδαπὴν ἢ ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα πολλάκις λυ-
 όόμενον πρὸς ἀγνοίας, ζήλωτις ἐλθόμενος αὐτῷ, καὶ ἀφεί-
 βας παρ' αὐτοῦ ἐναυτοὺς ἔειπεν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
 τελευτώντας, εἰς τὴν πόλιν ὑπέστρεπον. ἐνταχθαίμεθα δὲ
 ἔτι ἔχον, ἠρξάμεθα τὴν πολιτείαν τῇ φαισαίων ἀφεί-
 βῃ καὶ ἀπολαύσῃ, ἢ ὡς ἀπλησῖός ἐστι τῇ παρ' ἑλλήσι
 ἑσπερίῃ λεγομένη. μετ' εἰκοσὸν δὲ καὶ ἑκτον ἐναυτὸν εἰς
 ῥώμην μοι συνήπιον ἀναβάντα, ὅτε τὴν λεχθισσο-
 μένῃ ἀπῆλθον. καὶ δὲ χεῖρον φηλὶς τῆς ἰουδαίας ἐπι-
 ῥόπῳ, ἱερεῖς πῶς συνήθεις ἡμεῖς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς
 ὄντας, καὶ τὴν τυχεύσαν ἀπῆλθον δόσας εἰς τὴν ῥώ-
 μην ἵππευσι, λόγον ὑφ' ἑξόντας τῷ καίσαρι. οἷς ἐγὼ
 πόρην ἀνέστην βελόμενος σωτηρίας, μέγιστα δὲ πυ-
 θόμενος, ὅτι καὶ περὶ ἐκ κακοῖς ὄντας ἐν ἑλλάδι ὄντο δὲ
 εἰς τὸ θεῖον ἀσθεῖας, ἀφείβοντο δὲ σύκοις καὶ κρεῖσις,
 ἀφικόμενοι εἰς ῥώμην πολλάκις κινδυνώσας κατὰ
 θάλασσαν. βαπτιζόμενοι γὰρ ἡμεῖς τῷ πλοίῳ κατὰ μέ-
 σον τὸν ἀδρία, ὅτε ἔξακοσίους τὸν ἀριθμὸν ὄντας, δι'
 ὅλης δὲ νυκτὸς ἐπὶ ἑσπερίᾳ. καὶ ὅτε ἀρχομένην
 ἡμέραν ἐπιφανέντος ἡμῶν κατὰ θεῶν προνοίας, κυρηναι-
 κῶν πλοίου, φθάσαντες τοῖς ἄλλοις ἐγὼ τὴν καὶ πῶς
 ἵππερι ὁρδομένην συμπάσης ἀνελήφθημεν εἰς τὸ
 πλοῖον. ὁρδομένης δὲ εἰς τὴν δικαιοσύνην, ἡ πό-
 πόλεις ἰταλοὶ καλῶσι, ὅτε φιλάς ἀφικόμενος ἀλιτύ-
 ρω, μισθολόγος δὲ ἡμεῖς καὶ μέγιστα τῷ ἑνὶ κατὰ
 δύμῳ, ἰουδαῖος τὸ γένος, καὶ δὲ αὐτῷ πομπῇ τῇ τῷ
 καίσαρι γυναικὶ ἰουδαίᾳ, προνοῶν ὡς τάχιστα ὡς ἀφεί-
 βας αὐτῷ τοῖς ἱερεῖς λυθύναι. μεγάλων δὲ δω-
 ρῶν πρὸς τὴν ἀντιποιεῖσθαι ταύτην τυχεύον ὡς τῆς πομ-
 πῆς, ὑπέστρεπον ὅτι τὴν οἰκίαν κατὰ λαμβάνον δὲ
 ἡδη νωπεύον μὲν ἀρχαί, καὶ πολλοὺς ὅτι τῇ ῥωμαίων
 ὑποστάσει μέγα φρονουῦντας κατὰ ἑλπίαν οὐκ ἵππε-
 ρώμην τοῖς ἑσπερίαις καὶ μετὰ τοῖς ἑσπερίαις πομπῇ
 μέγας πρὸς ὀφθαλμῶν, πρὸς οὐ πολυμήσουσιν, ὅτι ῥω-
 μαίων ἐκ κατ' ἱμπειρίαν μόνον πολυμήν, ἀλλὰ καὶ
 κατ' ἀτυχίαν ἐλαττωμέναι καὶ μὴ προσηφειῶς καὶ παν-
 τάπασι ἀνθρώποις πατέροις ὡς ἡμεῖς καὶ σφίσι αὐτοῖς
 τὸν ὅτε τῇ ἐξάτην κακῶν κινδυνῶν ἐπὶ ἡμεῖς. ταῦ-
 τα δὲ ἔλεγον καὶ λιπαρῶς ἐνκαίμενοι ὑποτρέπων, δυ-
 συχέστατον ἡμῶν τῷ πολέμῳ τὸ τέλος γυνήσασθαι
 προσηφόμενος. ἐμὴν ἵππεσιν, πολὺν δὲ τῇ ὑπο-
 τῇ δύναντο ἵππεσιν μετὰ. δόσας τοῦ μὴ ἑλ-
 πεσθαι ὡς λέγων ὅτι μῶς ἀφικόμενος καὶ ὑποφίας
 ὡς τῇ πολέμῳ φρονῶν, καὶ κινδυνώσας λη-
 φθεῖς ὅτι αὐτῷ ἀναγινώσκαι, ἐχόμενης ἡδη τῆς
 ἀντιποιεῖσθαι ὡς τῇ φρονῶν, εἰς τὸ ἐν δούτρῳ ἵππε-
 ὑπεχόμενα. μετὰ δὲ τὴν ἀντιποιεῖσθαι κατὰ μόνον καὶ
 τῇ φρονῶν τῇ ληστικῇ σφίσι, ὑπεξελθὼν τῇ
 ἵππεσιν πάλιν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ὡς τοῖς φρονῶν τῇ φα-
 ρισαίων συνδιδέχοντο. φόβος δὲ οὐκ ἔστι μόν-
 τερος εἶχον ἡμεῖς ὁρῶντας, τὸν μὲν δὴ μόνον ἐν
 τοῖς ὅπλοις. αὐτῷ δὲ ὄντας ἐν δούτρῳ τὴν πομπῇ, καὶ τοῖς νωπεύσας παύειν ἐν δυνάμει, προ-
 δήλου δὲ ἡμῶν τῇ κινδυνῶν παρὲς αὐτοῦ, συγκατατίθειν μὲν αὐτῷ τῇ γνώμῃ ἐλθόμεν, συνθε-
 λόμεν δὲ μόνον ἐν αὐτῷ, καὶ τοῖς πολέμοις ἀπειλόμενος ἔστιν, ἐλπίζοντες ἐν εἰς μετὰ γάσιον

nam repentina febre correptus literas ad Agrippam & Bernicem scriptas liberto cuidam commisit, qui Varo eas redderet: huic enim rex & regina curandam regiam crediderant, ipsi Berytum profecti obviam Gessio. At Varus acceptis Philippi literis, cognitōque quod evaserit, tulit id grauter, veritus ne posthac rex & regina non egerent sua opera, ut Philippo incolūni reddito. productum igitur ad plebem eum qui literas attulerat, & accusatum tanquam falsarium, quodque fictum nuncium attulisset, Philippum Hierosolymis cum Iudæis contra Romanos bellum gerere, supplicio tradidit. qui cum non reverteretur ad Philippum, ille causam nesciens rursus alium misit cum literis, renunciatorum quidnam priori accidisset, cūve ita differret reditum. Verū & hunc Varus oppressit per calumniam. etenim à Cæsariensibus Syris inflatus fuerat ut aspiraret ad sublimia, dicentibus fore ut Agrippa interficiatur à Romanis ob rebellionem Iudæorum, & ipsi detur regnum debitum propter cognationem regiam. nam constabat Varum esse regij generis, descendentem à Sohemo tetrarcha Libani. Is igitur spe tali elatus literas apud se retinuit, diligenter cauens ne pervenirent in manus regias: observabatque omnes exitus, ne quis clam elapsus renunciaret regi quæ ibi fierent: multo que Iudæorum interficiebat in gratiam Syrorum Cæsariensium. quin & in Bathanæa Iudæos qui Babylonij vocantur, Bathyrā incolentes decrevit ope Trachonitarum inuadere: vocatissimeque ad se Cæsariensibus Iudæis duodecim primariis, iussit eos profectos illud nunciare suo nomine tribulibus, relictum sibi esse quod bellum aduersus regem molirentur: sed quia non libere credere, denunciare ut arma ponerent. id enim argumentum fore certissimum, quod merito fidem non habuerit falsis rumoribus. adiunxit, mittendos esse viros septuaginta ex optimatibus, qui crimen obiectum diluant, fecerunt iussa illi duodecim: & cum Bathyrā venissent ad suæ gentis homines, cōique nihil noui moliri inuenissent, persuaserunt ut septuaginta viros mitterent. hos aduentantes cum duodecim legatis Cæsaream, Varus stipatus regio milite in itinere exceptos una cum ipsis legatis interfecit, ac mox pergit contra Iudæos incolentes Bathyrā, sed prænunciatum quidam ex illis septuaginta casu seruat, quo nuncio moniti arceptis armis receperunt se cum vxoribus & liberis in castellum Gamala, relictis vicis refectis multis opibus, & pecorum ingenti numero. quo audito Philippus & ipse eodem se contulit. ad cuius aduentum acclamabat populus ut ducem se eis præbeter, & contra Varum ac Cæsarienses Syros bellum susciperet. fama enim sparserat regem ab his occisum esse. Philippus vero comprimerebat eorum impetum, collata in eos regis beneficia in memoriam reuocans,

πυρετῇ δὴ κατὰ χρόνον αὐτὸν ἐξείσθητι καὶ ἀπέστειλε
 σολὰς τοῖς παρὶν ἀγρίω πρὸς καὶ βρισην δίδωσι τῷ
 ἐξελθόντων τῇ κομίζοντες πρὸς ἑαρον. καὶ δὲ οὗτοι καὶ
 τὸν καμὲν ἐκείνοι οὗ τῶν βασιλείας διοικῶν κατὰ
 σάντων αὐτὸν τῷ βασιλείων αὐτὸν γὰρ εἰς βρυτὸν ἀφί-
 κνούμετο ὑπαγῆσαι βελόμοι γασίρα. λαβὼν οὖν ὁ
 ἡγεὺς τὰ φάρμακα φιλίππου χάμματα, & πυθόμενος
 αὐτὸν ἐξασπασαμένον βαρύνει καὶ ἀφίκεται τὸ λοιπὸν
 αὐτὸς νομίζον φανερῶς τοῖς βασιλεύσιν ἀφικόμενον
 τῷ φιλίππῳ. περὶ αὐτῶν οὖν εἰς τὸ πλῆθος τοῖς τῶν
 ἐπιστολαὶ κομίζοντα, & πλεονεξίας ἐπιχειρήσεις,
 ψάδι δὲ τῇ τε φήσας αὐτὸν ἀπαργαίαν εἶναι τοῖς ἐν-
 εροσύμοις φίλιππον μὲν τῷ Ἰουδαίῳ ῥωμαίοις πάλιν
 μὲν ἀπὸ κτενὸς μὴ ὑποστῆναι αὐτοῦ δὲ τῷ ἐξελθόντι
 φίλιππος δορῶν τὴν αἴτιαν, δυνάμει ἐκπύουσι μετὰ
 ἐπιστολῶν πάλιν τὴν ἀπαργαίαν πρὸς αὐτὸν τὴν
 συμβεβηκυῖαν εἶναι τῷ ἄποστολῇ διὰ βροχίου. & τῷ
 πρὸς τὸν ὡς ἀφικόμενον ὁ ἡγεὺς συκοφαντίας αἰετῇ,
 καὶ γὰρ ὑποτῶν ἐν καμπαρίᾳ οὖραν ἐσπῆτο μέγα φρο-
 νῆν, αἰαριθύοντα μὲν λήγοντων ὑποῖ ῥωμαίοις ἀγρίπ-
 πῳ δὲ τὰς ὑποῖ Ἰουδαίῳ ἀμύρτας, λήγοντα δὲ αὐτὸν
 τὴν ἀρχὴν, ἐκ βασιλείᾳ ὄντα. καὶ γὰρ ὁ ὁμοθυμῶν ὁ
 ἡγεὺς βασιλικῶν γῆραι, ἐγγιστοῦ σέμου τὴν πρὸς τὸν λί-
 βανον τὴν ἀρχοῦντος. δὲ τὸ οὖν ὁ ἡγεὺς τυφέν-
 τος, τὰς μὲν ἐπιστολὰς παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν μηχανήσαν-
 τος μὴ ἐντυχῆν τοῖς χάμματα τὸν βασιλείαν, τὰς δὲ
 οὖν ὅτι πᾶσας ἐφύρει, μὴ δὲ ἀφίκεται πρὸς ἀπαργαίαν
 τῷ βασιλεῖ τὰ πρὸς τὸν ἡγεῖν. καὶ δὴ κατεξόμενος
 τοῖς καὶ τῶν καμπαρίαν οὖραν, πολλοὶ τῷ Ἰουδαίῳ
 ἀπὸ κτενὸς. ἐβλήθη δὲ καὶ μὲν τῷ ἐν καμπαρίᾳ τῶν
 χωνίτῳ αἰαλαβὼν τὰ ὅπλα ἐπὶ τοῖς ἐν καμπαρίᾳ
 βαβυλωνίῳ Ἰουδαίῳ, τὰ οὖν γὰρ τῶν περὶ τὴν
 ἔχουσιν ὁρμήσαν. καλίστας οὖν τῷ κατὰ τὴν καμπαρίαν
 Ἰουδαίῳ δίδωκε τοῖς δοκιμαστέτοις, φροσύνας αὐ-
 τοῖς ἀφικόμενοις εἰς ἐκβάτανα, πρὸς τοῖς ἐκείνῳ κατὰ
 κοινῶν αὐτῷ ὁμοφύλοις εἰπεῖν, ὅτι ἡγεὺς ἀκούσας
 ἡμᾶς ἐπὶ βασιλείᾳ μέλλει ὁρμᾶν, καὶ μὴ πρὸς ἡμᾶς, πέ-
 πομφιν ἡμᾶς πείσοντας ἡμᾶς τὰ ὅπλα κατὰ τὴν
 τῶν γὰρ αὐτὸν περὶ τὴν ἰστορίαν καὶ τὴν καλῶς μὴ πρὸς
 εἶναι τοῖς πρὸς αὐτῶν λήγοντων. ἐκείνῳ δὲ καὶ τοῖς
 πρὸς αὐτῶν ἀφίκεται ἰσχυρῶς πύμπαν ἀπολο-
 γησόμενοις πρὸς τὴν ἐπὶ τὴν ἰστορίαν αἴτιαν ἰλδοῦντες ἐν
 οἱ δὲ δίδωκε πρὸς τοῖς ἐν καμπαρίᾳ ὁμοφύλοις, καὶ κα-
 ταλαβόντες αὐτοὺς μὲν δὲ πρὸς τὴν πρὸς τὴν φροσύνην,
 ἔπεισαν καὶ τοῖς ἐκδομένοντα πύμπαν. οἱ δὲ μὲν ὑπο-
 πύμπαντες τοῖς πρὸς αὐτὸν ἡμᾶς ἀποβήσαντες, ἐξασπ-
 σίαν. κατὰ τὴν αἰτίαν δὲ ἔπει μὲν τῷ δίδωκε πρὸς τὴν
 εἰς τὴν καμπαρίαν. ὑπαγῆσας οὖν ὁ ἡγεὺς μὲν τὴν βα-
 σιλικῶν διωόμενος οὖν τοῖς πρὸς τὴν πύμπαν ἀφί-
 κταιν, καὶ τῶν πορείαν ἐπὶ τοῖς ἐν καμπαρίᾳ Ἰου-
 δαίοις ἐποιοῦτο. φράσας δὲ πρὸς ἐκ τῶν ἐκδομένοντα
 πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ τὰ ὅπλα λαβόν-
 τες οὖν γυναιξὶ καὶ τέκνοις εἰς γαμὰ τὸ φροσύνην
 ὑποχέμενοι, κατὰ τὴν πύμπαν τὰς καμὰς πολλὰν
 ἀγαθῶν πλήρεις καὶ βοσκόμενοι πολλὰς μυριάδας ἰχθύας. φίλιππος δὲ πυθόμενος ταῦτα, καὶ αὐτὸς εἰς
 γαμὰ τὸ φροσύνην ἦκεν. ὡς ἀφικόμενος δὲ κατὰ τὸ πλῆθος ἀρχὴν αὐτὸν παρακαλῶντες, & πολί-
 μεν πρὸς ἑαρον, & τοῖς ἐν τῇ καμπαρίᾳ οὖραν. διδόντες γὰρ ὑποτῶν τὸν βασιλείαν τὴν αἰτίαν. φί-
 λιππος δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν τὰς ὁρμᾶς, ὑπομνήσαντες τῇ τε βασιλείᾳ εἰς αὐτοὺς διηρησάν,
 καὶ τὴν

ἀγαθῶν πλήρεις καὶ βοσκόμενοι πολλὰς μυριάδας ἰχθύας. φίλιππος δὲ πυθόμενος ταῦτα, καὶ αὐτὸς εἰς
 γαμὰ τὸ φροσύνην ἦκεν. ὡς ἀφικόμενος δὲ κατὰ τὸ πλῆθος ἀρχὴν αὐτὸν παρακαλῶντες, & πολί-
 μεν πρὸς ἑαρον, & τοῖς ἐν τῇ καμπαρίᾳ οὖραν. διδόντες γὰρ ὑποτῶν τὸν βασιλείαν τὴν αἰτίαν. φί-
 λιππος δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν τὰς ὁρμᾶς, ὑπομνήσαντες τῇ τε βασιλείᾳ εἰς αὐτοὺς διηρησάν,
 καὶ τὴν

[illegible]

tum quanta esset Romanorum potentia, quam rebellando irritare immmani periculo non carereat. atque ita tandem vicit huius viri consilium. Rex porò cum sensisset Varum velle apud Cæsaream Iudæos cum vxoribus & liberis multorum millium expletes numerum interficere, militi successorem Equum Modium, vt alibi dictum est. Philippus autem Gamala & vicinam regionem in Romanorum fide cōtinuit. Interea cum venissem in Galilæam, certis nunciis super his rebus edoctus, scripsi Hierosolymitanorum concilio, quid me iuberent sciscitans. Rescriptum est vt in Galilæa maneam, ejusque tutelâ prouideam, retentis etiam collegis, si illis ita visum sit. hi cum multum pecuniâ parasent ex debitis sibi sacerdotij nomine decimis, statuerant reuerti in patriam, sed rogati vt tantisper mecum essent dum componeremus omnia, facillè assenserunt. Cum his igitur à Sephoritarum vrbe profectus in Bethmauntem vicum veni disticum quatuor stadiis à Tiberiade: missoque nuncio accersui ad me senatum Tiberiadis & primores eius populi. qui postquam affuerunt, & inter hos Iustus quoque, dixi me vnâ cum collegis legatum à populo Hierosolymitano missum ad eos, vt agerem de diruendo palatio, quodd ibi à se constructum Herodes tetrarcha vacuis animalium picturis ornauerat, cum id veritum sit nostris legibus: rogabamque vt nos quantocyûs id facere permitterent. Quod cum diu Capella & suæ factionis homines recusassent, tandem magna contentione assensum eis expressimus. interim dum nos ea de re contendimus, iam Iesus Saphiæ filius nautarum & inopum factionis dux assumpta aliqua multorum Galilæorum manu palatium incenderat, ratus se bonam prædam inde paraturum, quia recta eius quedam inaurata viderat: multaque in eo diripuerunt præter animi nostri sententiam. nos enim post colloquium cum Capella & Tiberienfium primatibus apud Bethmauntem habitum in superiora Galilææ nos recepimus. Tum Iesu factio Græcos omnes eam vibem habitantes interimit, & quotquot inimicos ante id bellum habuerant. His auditis vehementer commotus descendi in Tiberiadem, dedique operam vt quicquid possem recuperare ex direptis regis facultatibus, candelabra corinthia, mensas regias, & rudis argenti satis magnam copiam, quæcumque autem recepi, regi seruire statui. accitis igitur decem à senatu potioribus & Capella Antylli filio, vasa illa eis tradidi, interdicens, ne cuiquam præter me ea redderent. Inde Gischala cum collegis ad Ioannem veni, cogniturus quidnam haberet animi: moxque deprehendi cum retum nouarum cupidum affectare tyrannidem. rogabat enim me vt sibi potestatem facerem exportandi frumentum Cæsaris, quod in superioris Galilææ vicis erat repositum, dicens se id velle impendere in structuram mœnium patriæ. at ego cum olfecissem eius conatus & consilia,

ἰεροσὺλμα τοῖς συζητήσιν ὁμολογῶ πεπομφέναι. καὶ εἰς μὲν καὶ κ' ἀρχαίος ἔλκων σεπφορείτας, πβιρμείς ἡ πετράκις, γαδαράκις δι' ἅπαξ, καὶ τὸν ἰωαννίνω πολλάκις ἐπιβεβλίσαντά μοι λαβὼν ὑποχείριον, ἔτ' αὐτὸν, ἔτε παιδὶ ἡμὶ ἀρεθιρηνυρῶν ἐπὶ τῶν ἱπποκρησάμεν, ὡς ἀρεθῶν ὁ λόγος ὠδυσσεύσει. εἰς τὸν οἶμα καὶ τὸν θεόν, ἐν γὰρ λεληθάσιν αὐτὸν οἱ θεοὶ δόντα ἀρεθῶντες, καὶ ἐν τῆς ἐκείνου βύσσινά μοι χεῖρες.

[illegible]

[illegible]

& pòt sapi è multis periculis , sicut suo loco dicitur. Tanta autem erga me erat vulgi Galileorum fides ac beneuolentia , vt expugnatu eorum oppidis , & in captiuitatem abductis familiaribus , no tantum gemitus suis calamitatibus , quantum curæ incolumitati meæ tuendæ impenderent. Hæc videntem Ioannem inuidia subiit : rogauitque me per literas vt sibi permitterem varietudinis causa apud Tiberiadem foueri aquis calidis : quod ego nihil suspicans libenter annui : quin & his quibus ciuitatibus administratio per me fuerat credita scripti , vt diuersorium ei pararent & comitibus ærumque ad commodum victum idonearum cop æ . ipse interim agebam in vico Galilææ qui Cana dicitur . Ioannes autem postquam venit Tiberiadem , egit cum oppidanis vt obliti daræ mihi fidei ad se deficerent : multique preces eius libenter admiserunt , homines gaudentes nouitatibus , & mutationum auidi proclinesque ad dissidia : præcipuè verò Iusto & patri eius Pisto cupide arrepta est deficiendi à me ad Ioannem occasio . id tamen consilium interuentu meo feci irritum . Venerat enim ad me à Sila , quem Tiberiensibus ducem præfeceram , nuncius voluntatem eius populi indicans , & hortans vt properem : alioquin fore vt ciuitas breui in aliorum potestate veniat . lectis igitur Silæ literis , cum ducentis viris per totam noctem iter feci , præmisso nuncio qui aduentum meum significaret Tiberiensibus . manè autem iam ciuitati proximo plebs mihi venit obuiam , & Ioannes inter alios . qui cum valde turbato vultu me salutasset , veritus ne detecto suo conatu veniret in capitis periculum , properè se recepit in diuersorium . cumque peruenissem in stadium , dimissis absque vno satellitibus , retentisque decem armatis , alloqui cœpi concionem Tiberiensium stans in cellso quodam suggesto : hortabarque eos ne tam citò deficerent , alioqui fore vt breui eos fidei mutaræ poeniteat : neque illis posthac quoniam creditorum faciliè , nimirum merito suspectis ob hanc præsentem perfidiam . Vix hæc effatus eram , cum audio ex meis quendam iubentem me descendere . non enim tempus esse conciliandæ Tiberiensium beneuolentiæ , sed prospiciendi incolumitati propriæ , quomodo inimicos effugiam . Ioannes enim postquam didicit me penè solum esse , delectos è mille suis militibus fidissimos miserat iussos me interficere : iamque veniebant , & patratum fuisse facinus , nisi ocyus desiluissim cum Iacobo satellite , subleuatus ab Hérode Tiberiensi : à quo deductus ad lacum , nauigio quod fortè ibi nactus sum conscenso , ciuitatis præter opinionem inimicis perueni Taricheas . eius vrbis incolæ audita Tiberiensium perfidia vehementer irati , correptis armis hortabantur vt se contra eos ducerem , dicentes se velle

vleisci Iesū ducis iniuriam, facinusque hoc re-
nunciabant per totam Galileam, quo omnes
concitarent contra Tiberiada, rogantes ut fre-
quentes ad se convenirent, facturi de consilio
ducis id quod visum fuerit. itaque magnus vn-
dique Galilaeorum armatorum concursus fa-
ctus est, postulantium ut Tiberiada inuade-
rem, expugnatamque diruerem, & inco-
las cum totis familiis sub hasta venderem.
idem suadebant & amici qui ex ea vrbe eua-
serant. ego verò non annuebam, indignum
ratus civilis belli initium facere, & censens
non debere eam contentionem ultra verba
progredi: imò ne ipsis quidem aiebam id con-
ducere, si Romanis inspectantibus dissidiis
intestinis se conficiant. hac ratione demum
Galilaeorum ira placata est. Ioannes porro vbi
non successerunt insidiae, sibiipso timuit, &
assumptis armatis quos circa se habebat reli-
cta Tiberiade Gischala petiit: inde ad me scri-
psit factum excusans, quasi non fuisset eius
consciens: rogabatque nequid suspicaret de
ipso, addens iuramenta cum diris execratio-
nibus, quo magis scriptis suis fidem astrue-
ret. At Galilaei, quorum è tota regione de-
nudò magnus cum armis affluerat numerus,
scientes hominem esse malum & peritum,
rogabant ut se contra eum ducerem, pro-
mittentes funditus se deleturos & ipsum &
patriam eius Gischala. Actis igitur pro fauo-
re gratiis, pollicitus sum me eis non cessurum
officiis ac benevolentia: rogabam tamen ut co-
hiberent seiplos, & darent mihi veniam quòd
tumultus compescere malletm absque cadi-
bus. concesserunt id mihi Galilaei, moxque Se-
phorim venimus. oppidani autem quibus de-
cretum erat permanere in fide Romani po-
puli, timentes meum aduentum, conati sunt
me in alia negocia distrahere, quo ipsi secu-
rius degerent: misitque nuncio ad Iesum la-
tronum principem agentem in confiniis Pro-
lemaidis, magnam pecuniam ei sunt pollici-
ti, si cum octingentorum manu quam alebat,
bellum nobis inferret. is promissis motus vo-
luit nos nec opinantes & imparatos aggredi.
itaque rogat me per nuncium, ut sibi salu-
tandi me potestatem facerem, quo impetrato,
quandoquidem non praesentem insidias, as-
sumpta latronum cohorte iter fecit properè.
non tamen ei successit tentatum facinus. cum
enim iam non longè abesset, quidam ex eius
cohorte transfuga conatum ipsius mihi indi-
cat. quo audito processit in forum simulans me
nihil scire de insidiis, sequente armatorum Ga-
lilaeorum multitudine, & inter hos quibus-
dam Tiberiensibus. deinde dispositis qui
servarent vias, iussi portarum custodes ut
solum Iesum cum primis venientem intro-
mitterent, ceteros excluderent, & si vi ten-
tarent irrumpere, plagis repellerent. quibus
imperata facientibus intrauit Iesus cum pau-
cis: iussusque à me arma confestim proicere,

βελών, ἐπηγόμενον ἡ πολλὰς ὀπλίτας γαλιλαίους, πναι ἡ ἡβριεῖων. εἶτα πρὸς αὐτὰς τὰς ὁδοὺς πᾶσας
ἀσφαλές αὐτὰ φρενέειν, παρήγειλα τοῖς ἐπὶ τῷ πυλῶνι μόνον ἰησοῦ ἵππειδαν ὡς ἀφ' ἡμέτης μὴ
τῷ πρῶτον εἰσελθεῖν εἰσάγει, ὑποκλείσας δὲ τοὺς ἄλλους, εἰσελθόντες δὲ τύπτεται. τῷ ἡ τὸ πρὸς
ἐκείνους ποιοῦντων, εἰσελθὼν ὁ ἰησοῦς μετ' ὀλίγων, & κελύσαντος ἑαυτοῦ, ῥίψαι τὰ ὅπλα θάττον,
εἰ γὰρ

ἡ τῷ τῷ στρατηγῷ δίχα λαβεῖν παρ' αὐτῶν. διη-
γῶν γὰρ τὰ γεγονότα ἡ τοῖς κατὰ τὴν γαλιλαίαν
πᾶσαν, ἐριδίσαι ἡ τυτοῖς κατὰ τῶν πειριῶν δὲ
σπουδῆς ἔχοντες· παρὲς αὐτοῖς, ἵνα μὴ γινώσκῃς τὸ
στρατηγῷ πρὸς αὐτοὺς τὸ δοῦναι. ἦσαν οὖν οἱ γαλι-
λαῖοι πολλοὶ πανταχόθεν μετ' ὀπλῶν, καὶ παρὲς
ἀδελφόντων πρὸς βαλεῖν τῇ πειριᾷ, & κατὰ κε-
τὸς αὐτῶν ἐξελθὼν, & πᾶσαν ἰδαρὸς ποιοῦντα τοῖς
ἐνοικοῖς οὖν γινώσκῃς ἡ πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν
συνεβέλει ἡ ταῦτα & τῶν φίλων οἱ ἐκ τῆς πειριᾷ
δὲ δὲ αὐτοῖς. ἐγὼ ἡ οὖν συνεπίνδον, δεινὸν ἡ
γινώσκῃς ἐμφυλὶς πολέμου κατάρχει· μὴ γὰρ λό-
γων γὰρ ὅτι τῷ δὲ τῶν φιλοτιμίας. ἡ μὲν εἰδ' αὐ-
τοῖς ἱεροσολοῦς συμπίρειν τὸ πρὸς αὐτοὺς, ῥωμαίων τοῖς
πρὸς ἀλλήλους εἰσάγει αὐτοὺς ἀπολλύειν πρὸς δὲ
κόντων. ταῦτα ἡ λέγων, ἵππασα τῆς ὁδοῦ τοῖς γα-
λιλαίοις. ὁ ἡ ἰωάννης ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς ὁπλοῦς
αὐτῶν γινώσκῃς, εἰδοὺς αὐτῶν ἡ τῶν αὐτῶν αὐ-
τῶν ὀπλίτας αἰαλαβῶν, ἀπῆρκεν ἐκ τῆς πειριᾷ
εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἡ γὰρ αὐτοῖς μετ' αὐτῶν πᾶσι
γινώσκῃς ἀπολλογινώσκῃς, ὡς μὴ κατὰ γινώσκῃς τῶν
αὐτῶν γινώσκῃς, παρὲς αὐτοῖς τὸ πρὸς αὐτοὺς κατ'
αὐτῶν, πρὸς αὐτοὺς ὁδοῖς ἡ δεινὰς ἀρὰς, εἰ ὡν
αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς αὐτῶν ὡν ἐπίσειλιν. οἱ ἡ γαλι-
λαῖοι, πολλοὶ γὰρ ἐπὶ τῶν πάλιν ἐκ τῆς χώρας πᾶσης
αἰτήθησαν μετ' ὀπλῶν, εἰδοὺς τὸ εἰδρωπὸν ὡς πειριᾷ
ἐστὶν ἡ ὁδοῦς, παρὲς αὐτοῖς ἀρὰς ἡ σφᾶς ἐπ' αὐτοὺς,
ἀρδῶν ἀφ' αὐτοῖς ἐπὶ τῶν γαλιλαίων οὖν αὐτῶν ἡ τῶν γι-
γαλῶν. ἡ οὖν ἔχεν αὐτῶν τῶν πρὸς αὐτοὺς ὡ-
μολογῶν ἐγὼ, ἡ γινώσκῃς αὐτῶν τῶν ἀντιπρὸς ἐπὶ τῶν
γαλιλαίων. παρὲς αὐτοῖς ὁδοῖς ὁδοῖς αὐτοῖς ἀ-
ξίαν, ἡ συγγινώσκῃς μοι δεινὰς πρὸς αὐτοὺς τῶν
πρὸς αὐτοὺς ὁδοῖς κατὰ ἑλπιν. ἡ πρὸς αὐτοὺς τὸ
πρὸς αὐτοὺς τῶν γαλιλαίων, εἰς τῶν οὖν πρὸς αὐτοὺς
μὲν. οἱ ἡ τῶν πόλιν ταύτην κατὰ κοινῶς ἀδελφῶν
κατὰ κοινῶς τῇ πρὸς ῥωμαίους ἐμμεῖται πρὸς, εἰδο-
ντες ἡ τῶν ἐμὲν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὡς ἐπὶ αὐτοῖς ἐπὶ αὐτοῖς μετ'
αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς, ἀδελφῶν τῶν αὐτῶν. ἡ δὲ πρὸς αὐ-
τοῖς πρὸς ἰησοῦ τὸν ἀρχιερεῖν εἰς τῶν πόλιν
μαρτύρων μαρτύρων, ὑπὸ τῶν δὲ αὐτοῖς πολλὰ γινώσκῃς
τῶν δεινὰς μετὰ τῆς οὖν αὐτῶν ἀντιπρὸς (ἵππασα
ἡ ὁδοῦς οἱ τὸν ἀντιπρὸς) πόλιν ἐξ αὐτοῖς εἰς ἡμᾶς.
ὁ δὲ ὑπακούσας αὐτῶν τῶν ὑποχέειν, ἡ δὲ αὐτοῖς
πρὸς ἡμᾶς ἀντιπρὸς & μὲν πρὸς αὐτοὺς πρὸς.
πρὸς αὐτοῖς πρὸς μετὰ παρὲς αὐτοῖς λαβεῖν ἐξουσίαν
ἀσφαλῶν ἀφ' αὐτοῖς. συγγινώσκῃς ἀντιπρὸς, τῆς
γὰρ ὁδοῦς ὡς πρὸς αὐτοὺς, αἰαλαβῶν τὸ σύν-
ταγμα τῶν ἀντιπρὸς ἡ αὐτοῖς εἰς ἐμὲ. ἐμὲν ἐφ' αὐτοῖς
αὐτῶν πρὸς λαβεῖν ἡ κακούργια. παρὲς αὐτοῖς γὰρ ἡ δὲ
τῶν οὖν αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς ἡ πρὸς μετὰ δει-
νὰς αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς. κατὰ τὸν πρὸς αὐτοὺς ταῦτα πρὸς
ἡ δὲ αὐτοῖς εἰς τῶν ἀντιπρὸς, συγγινώσκῃς τῶν δει-
νὰς

εἰ γὰρ ἀπὸ τοῦ περὶ τῆς ἐξουσίας ἰδὼν παντὶ ἀρχό-
 ντι αὐτοῖς τοῖς ὀπλίταις, φοβηθεῖς, ὑπέκλινοντο. οἱ δὲ πο-
 κλειδόντες τὴν ἐπακολούθησιν αὐτῶν, πυθόμενοι τὴν
 σύλληψιν ἰφύγον. καὶ γὰρ περὶ καλεστέμενος τὸ ἱερὸν
 κατ' ἰδίαν, καὶ ἀγνοεῖν ἴδμεν τὸ ἐπ' ἡμῶν συγκαταθεῖσθαι
 ὁπλοκλήν, καὶ ὑπὸ πῶν ἀντιμεθεῖν, συγγνώμης δὲ
 ὁμοῦ αὐτὰ τῶν περὶ καλεστέμενων, εἰ μέλλοι μετανοήσεν
 καὶ πρὸς ἐμοὶ ἡγήσεται. ὑπακούμεν δὲ πάντες ποιεῖν
 ἐκείνους, ἀπὸ τῆς συγχωρήσεως αὐτῶν συναρτῶν πάλιν
 οὐδὲ πρὸς ἐμὴν εἶχε, συμφωνήσας δὲ ἡπερίηκα, εἰ μὴ
 παύσαντο τὸ ἀγνοεῖν, λήψεται παρ' αὐτῶν δικαίως.
 καὶ τῶν τῶν κατὰ, ἀφικνεῖται πρὸς με δύο μετὰ αὐτοῖς,
 τῶν ὑπὸ τὸ ἐξουσίαν τῆ βασιλείας ἐκ τῶν τῶν χαλαρῶν
 χάριτος, ἐπαρτέμενοι τοῖς ἐαυτῶν ἵπποις, καὶ ὅπλα καὶ χε-
 ρεῖς δὲ ὁπλοκλήντες. οὗτοις περὶ τῆς μετὰ τῶν
 ἰνδαιῶν ἀνταρξάζοντων, εἰ δὲ λήσιν τῶν παρ' αὐτοῖς,
 καὶ εἰσαυτοῖς βιασθέντων, φάσκον διὲν ἕκαστον ἀνδραποῖν
 κατὰ τὴν ἐαυτοῦ περὶ ἀριστον τὸν θεὸν ἀσπείρειν, ἀλλὰ
 μὴ μὲν βίαις, χολῶν δὲ οὗτοις δὲ ἀσφάλειαν πρὸς ἡ-
 μᾶς κατεφύγοντας μὴ μετανοῖν. περὶ δὲ τῶν
 πλῆθους, τοῖς ἡμέτεροις αὐτοῖς τοῖς πρὸς τὴν συνήθη δι-
 αμῶν ἀπαντα παρῆχον διαφιλῶς. πέμπει δὲ ὁ βα-
 σιλεὺς ἀγρεύοντας διώκων καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐτοῖς ἐκ-
 δύνον μέδον, μαγδαλὰ τὸ φερούμενον ἐξαγόμενους. οἱ δὲ
 περὶ τῆς, κυκλώσασθαι μὲν τὸ φερούμενον καὶ ἡρε-
 σαν, ἐν δὲ τοῖς φανερῶν τῶν πῶν ἐφεδρεύοντες ἐπο-
 λόκοιεν τὰ γὰμαλα. αἰβάνος δὲ ὁ δικαδάρχος, ὁ
 τῶ μεγάλου πεδίου τὴν περὶ ἀσίαν περὶ δὲ μέδον,
 ἀκούσας ὅτι παρῆλθον εἰς σημανίαν καὶ με-
 θορείας κειμένης τῆς γαλιλαίας, αὐτῶν δὲ ἀπὸ
 χροῦσαι ἐξήκοντα σταδίους, νυκτὸς εὐλαβῶν τοῖς
 ἐκ τῶν ἵππων οὐδὲ εἶχεν συν' αὐτοῖς, καὶ πᾶς περὶ
 τοῖς ἀγροσίοις, ὅτι ἐν γαβα πόλει κατεκοιμήτας
 ἐπαρτέμενος, συμμάχοις, νυκτὸς ὁ δὲ ὄσας ἦκεν εἰς
 τὴν καὶ μετὰ εἰς τὴν διττειβον. αἰπὸς δὲ ἡμετέρος
 καὶ μὲν δύναμει πολλῇ, ὁ μὲν αἰβάνος εἰς τὸ
 πεδὸν ὑπάγει ἡμᾶς ἐπειράτο. σφόδρα γὰρ τοῖς ἵπ-
 πῶν ἐπιποιοῖ. εἰ μὲν ὑποκούσασθαι, ἰνὸς γὰρ τὸ
 πλεονέκτημα συνιδὼν τὸ ἡγεμόνον τοῖς ἵπποισιν,
 εἰ κατὰ βῆμα εἰς τὸ πεδὸν, περὶ γὰρ ἡμεῖς σύμ-
 παντες ἡμεῖς, ἴστων αὐτῶν τοῖς πολεμίοις συνάπτειν.
 ὁ μὲν μὲν πρὸς ἡγεμόνας αἰτῶν συν' αὐτοῖς περὶ αὐ-
 τῶν ὁ αἰβάνος. ἀχρεῖον δὲ ὄρῶν κατὰ τὸν τόπον τῶν
 ἵστων αὐτῶν τὴν ἵππων δύναμιν, αἰαζόμενοι ἀ-
 πομῆτος εἰς γαβα πόλιν, τοῖς ἀνδράς ἀποβαλὼν
 κατὰ τὴν μάχην. ἐπὶ μὲν δὲ κατὰ πόδας ἰνὸς, διὰ
 τοῖς ἐπαρτέμενος ὀπλίταις, καὶ περὶ βασιλεὺς πόλιν γα-
 νόμενος ἐν μεθορείας τῆς πολέμαϊδος κειμένης, εἰ-
 κῶσι δὲ ἀπὸ χροῦσαι σταδίους τῆς γαβᾶς ἐν δὲ διττει-
 βον ὁ αἰβάνος, ὅσας τοῖς ὀπλίταις ἔχοντες τὸ καὶ
 καὶ φερούμεν αὐτοῖς ἀσφαλῶς τὰς ὁδοὺς περὶ ἀξίας
 ἵστων τῶν ἐν ἐνοχλήσας τοῖς πολεμίοις ἡμῶν, ἵστων
 ὅσων ἐκφορτέμενος, πολλοὶ γὰρ ἀπὸ τῆς βασιλείας ἐκ τῶν
 περὶ καλεστέμενων, πολλοὶ δὲ ἡμετέροις, διέπιμψα
 τὸ ὅσων εἰς τὴν γαλιλαίαν. τῶν δὲ περὶ ἀξίας,
 περὶ καλεστέμενος εἰς μάχην τὸν αἰβάνον. καὶ ὑπακούσαντες
 δὲ ἐκείνου, κατὰ τὴν ἵππων τὸν τὴν ἡμετέραν
 ἵστομῶν καὶ τὸ θάρος, ὅτι ἡγεμόνων ἐπὶ τῶν
 καὶ τῶν ἡμετέρων ἵστομῶν καὶ τὸ θάρος, παρῆλθον
 τὴν συν' αὐτοῖς ἀπὸ τῆς βασιλείας. ἡμεῖς δὲ ὁ
 ἡγεμόνων εἰλῆς μὲν ἵππαρχος, παρῆλθον τὴν συν-
 ἀπομῶν εἰς φυλακὴν τὴν ὑπὸ τῶν πολεμίων. τῶν
 οὐδὲ καλύσας ὅτι πλεον τὴν περὶ ἀξίας καὶ
 Q999

A nisi interfici mallet, videns se cinctum armatis
 paruit. tum qui eum sequebantur exclusi ut
 ducem suum captum senferunt, euestigio fu-
 ga se proripiunt: & ego seorsum abducto le-
 lu dixi me non ignorare paratas mihi insi-
 dias, quibuscumque id factum sit autoribus: datu-
 rum tamen erroris veniam, si mutatus ve-
 lit esse mihi fidus in posterum. quo omnia
 pollicente dimisi hominem, permissum quos
 prius habuerat colligere: Sephoritis verò pec-
 uniam interminatus sum nisi posthac quiesce-
 rent. Per idem tempus venerunt ad me duo
 Trachonitarum magnates regis subditi, ad-
 ducentes suos equites, & afferentes tam ar-
 ma quam pecuniam. hos cum Iudei circum-
 cidid cogere, si velint inter ipsos versari, non
 fuit ut eis molesti essent: assueverans oportet
 suo quocumque arbitratu & non alieno im-
 pulsū Deum colere: neque committendum ut
 eos securitatis causa confugisse ad nos pœni-
 teat: atque ita peritiosa multitudinem, viris il-
 lis confectum victum abunde præbui. Inter-
 ea rex Agrippa copias mittit duce Equo Mo-
 dio, quæ Magdala castellum vi capiant: quæ
 tamen obsidere id non aufert, infestis viis infe-
 stabant potius Gamala. Ebutius autem Deca-
 darchus qui Magni campi præfecturam te-
 nuit, audito quod in Simoniada vicum ve-
 nissent sicum in Galilææ finibus, distantem ab
 ipso sexaginta stadiis, noctu assumptis quos
 circa se habebat centum equitibus, & ferme
 ducentis peditibus, Gabensiumque auxiliis,
 nocturno itinere in eum vicum peruenit. con-
 tra quem cum meorum explicuisset vali-
 dam aciem, conatus est nos in planiciem pro-
 licere, fretus equitibus. nihil tamen profecit,
 quia moveri loco nolui, quippe videns eum
 potiores habiturum, si cum essemus omnes
 pedites descenderemus in campestria: cum-
 que aliquandiu strenuè repugnasset Ebutius,
 tandem animadvertens nullum esse eo lo-
 co usum equitum, signo receptui dato Ga-
 bam abiit infecto negotio, tribus tantum in
 pugna amissis. ego verò euestigio securus sum
 cum armatorum duobus millibus, cumque ve-
 nissent Besaram, quod oppidum in Ptolemai-
 dis situm confinis stadio vigesimo abest à Ga-
 ba, ubi tum erat Ebutius: dispositis fons per
 vias stationibus militum, quo tuti essemus
 ab incurſu hostium, donec frumentum ex-
 portaremus, cuius magna vis è circumuici-
 nis reginæ Bernices vicis eo congesta fue-
 rat: oneratisque plurimis camelis & asinis
 quos in hoc adduxeram, transmissi frumen-
 tum id in Galilæam: absolutoque hoc nego-
 cio, feci Ebutio pugnandi copiam. Eam cum
 ille detrectaret audacia nostra territum, ver-
 ti me in Neapolitanum, audito quod popula-
 tus sit agrum Tiberiensium. is cum equitum
 ala præsidio erat Scythopoli. hoc igitur ab vl-
 teriore Tiberiensium vexatione prohibito,

totus eram in prospiciendo rebus Galilææ. A
Cæterum Ioannes Leui filius, quem diximus
degere Gischalis, postquam cognouit omnia
mihi ex sententia succedere, amarique me à
subditis, & timeri ab hostibus, iniquo id tul-
lit animo. ratūque nō esse in suam rem meam
felicitatem, non mediocri invidia tactus est:
speransque se meos successus impediturum si
subditorum in me concitaret odia, sollicitavit
Tiberienses & Sephoritas, ratus etiam Gaba-
renos ad se defecturos, quæ ciuitates sunt in B
Galilæa præcipuæ. aiebat enim suo ductu lon-
gè melius administranda omnia. & Sepho-
ritenses quidem, quodd utroque nostrum post
habito ad Romanos spectarent dominos, non
assenserunt homini. Tiberienses autem defe-
ctionem quidem recusabant, pollicebantur
tamen illi quoque amicitiam. Gabareni autem
Ioanni se addiderunt, autore Simone ciue
primario, qui Ioannis erat amicus & socius.
Nec tamen aperte ad eum defecerunt, quippe
qui vehementer timebant Galilæos, iam antè
expertī eorum erga me beneuolentiam: sed
aliam captabant occasionem insidiis. Et sa-
nè periculum adiui maximum de causa tali.
Dabaritteni quidam audaces iuuenes cū ani-
maduertissent uxorem Ptolemæi procurato-
ris regij cum magno paratu deducētibz ali-
quot equitibus per Magnum campum ex di-
tione regia in Romanorum prouinciam iter
facere, in eos repente irruunt, fugatāque mu-
liere quicquid secum portabat diripiunt: quo
facto Taricheas ubi tum eram, quatuor mu-
los adducunt onustos vestimentis variāque su-
pellestili: inter quam & vasa erant argentea
non pauca, & quingenti numi aurei. Hæc ego
seruare volens Ptolemæo, vt eiudem tribus
homini, quodd lex nostra ne inimicos quidem
tribules fraudare permittat, dixi his qui attu-
lerant oportere ea seruati, vt diuenditorum
precium conferatur in Hierosolymitanæ vi-
bis mœniorum fabricam. id iuuenes illi per-
molestè tulerunt, non admissi in pattem præ-
dæ vt sperauerant: quapropter sparsi per vias
Tiberiadis rumorem disseminant, velle me
Romanis eam regionem prodere. Finxille e-
nim prædam destinatam esse præmuniendis
Hierosolymis: re autem vera in hoc eam ser-
uate, vt rapta domino suo restituant. qua
quidem in re nil eos fallebat opinio. post dif-
fessum enim iuuenum accitis duobus pri-
mariis ciuibz, Daffione, & Iannæo Le-
ui filio, regi amicissimis, mandauī eis vt
raptam suppellectilem ad illum transmittē-
rent, mortem interminatus si hoc secre-
tum proferrent apud quenquam mortaliū.
Sed cū Galilæos rumor peruassisset, me vel-
le regionem eorum Romanis prodere, om-
nibus incitatis ad sumendum de me sup-
plicium, Taricheatæ quoque fidem habē-
tes iuuenum commenticiis sermonibus, sua-
serunt meis satellitibus & militibus reliquis,

ὅτι τὴν τῆς γαλιλαίας ἀρχὴν ἐκείνην. ὁ δὲ τῶ
λόγῳ πάντες ἰσχυροί, οἱ ὅσοι ἐν ταῖς μεγάλαις ἀρχαῖς
ἦσαν, συνδρομὸς πάντα κατὰ τοῦτο μοι προεχάρησαν,
καὶ δὲ δυνάμεις μὲν εἰς αὐτὸν τοὺς ὑπηκόους, τοὺς πολε-
μικούς δὲ ἐκπληξίως, ἵνα εὖ τὴν γνώμην ἐπιδεί-
κναιτο. οἱ αὐτοὶ τὴν ἐμὴν ἀποβίασιν φέρειν το-
μίζον, εἰς φθόρον ἑξέκειλεν ἐπὶ μέγιστον· καὶ παύ-
σεν με τῆς ἐτυχίας ἐλπίδας, εἰ ὅτι τῶ ὑπη-
κόων μίσος ἐξέφην, ἐπειδὴ τοὺς τὴν πβιεμάδα
κατοικοῦντας καὶ τοὺς τὴν σιπφωρίαν, τομίζοντες
τάς τε καὶ τοὺς βαβυλῶν, πόλεις δὲ εἰσὶν αὐταὶ τῆς καὶ
γαλιλαίας αἱ μεγίσται, τῆς πρὸς με πύκτως ὁδοῦ ἀ-
τασται ἀπὸ προσιδιδάμ. κρείττονος γὰρ ἐμοῦ στρατηγὸς
αὐτῶν ἴσασκεν καὶ σιπφωρίαν μὲν, καὶ ἐπὶ τῶν γὰρ ἐμῶν
προσέτιχον ὅτι τὸ ρωμαίων ἡρώδης δισπότας, καὶ ἐ-
πὶ αὐτοῖς αὐτοῖς. πβιεμάς δὲ, τὴν μὲν ὁδοῦσαν καὶ ἐ-
δίχοντο, ὅτι αὐτὸν δὲ συγκατέειπον ἡρώδης φίλοι.
οἱ δὲ γὰρ βαβυλῶν κατοικοῦντες, προσεδίδαντο τῶ ἰσχυ-
ρῶ, σίμων δὲ καὶ ὁ ὅτι ἀρχαίων αὐτοῖς, προσιδιδάμ
τῆς πόλεως, ὡς φίλῳ καὶ καὶ ἐπὶ τῶν τῶ ἰσχυρῶ
μὲν. ἐκ μὲν οὐδὲ τῶ φανερῶ τὴν ὁδοῦσαν αὐτῶν
μολοῦν. σφόδρα γὰρ ἐδιδόκεισαν τοὺς γαλιλα-
ίους, ἀπὸ δὲ πείρας αὐτῶν τῆς πρὸς ἐμὴ πολλὰς
δυνάμεις λαβόντες· ἐκ τῆς λαληδόνης δὲ καὶ ἐπὶ
φυλάσσοντες ἐπὶ αὐτοῖς ἐπὶ αὐτοῖς. καὶ δὲ ἀρκε-
μὴν εἰς κίνδυνον τὸν μίσητον ὅτι τῶ αὐτῶν ἀρτίαν.
D
καὶ οἱ καὶ τῆς πβιεμάδας δαβαριττινοὶ ἡρώδης, ἐπὶ τῶ
σάντες τὴν πολέμιαν γυναικα τῆ βασιλείας ἐπὶ
ποῦ μὲν πολλὰς ἀρχαίων καὶ πρὸς ἰσχυρῶν ἀσφα-
λείας χάριν ἰσχυρῶν ὅτι τῶ μεγάλῳ σιπφῶν τὴν
πορείαν πρὸς ἐμὴν ἐκ τῆς τοῖς βασιλεῦσι ὑποπλοῦς
χώρας εἰς τὴν ρωμαίων ἐπὶ κρείττονος, ἐπὶ τῶ
αὐτοῖς ἀφῆν, καὶ τὴν μὲν γυναικα φέρειν ἐπὶ ἀρχα-
σαι, ὅσα δὲ ἐπὶ τῶν πάντα διήρπασαι, καὶ ἵκον εἰς
E
ταρικήας πρὸς με πύκτως ἡμῶν κατὰ φόρτον ἀ-
ρτίαν εἰς τῶν καὶ σιπφῶν, καὶ καὶ ἀρτίαν εἰς τῶν
ἀρτίαν, ὅτι χρυσὸν σιπφῶν. ταῦτ' ἐγὼ ἐκλόμῳ
ἀρχαίων τῶν πολέμιαν καὶ γὰρ ἐπὶ ὁμοφύλος, ἀπ-
γρόνται δὲ ἡμῶν ὑπὸ τῶν νόμων μὴ καὶ τοὺς ἐχθροῖς
δοῦναι, πρὸς μὲν τοὺς κομίσαντας ἐπὶ φυλάτ-
την αὐτὰ δὴν, ὅτι ἐκ τῆς πρὸς αὐτοῖς ἐπὶ σιπφῶν
δὴ τὰ τείχη τῶν ἰσχυρῶν. οἱ δὲ καὶ τῶν χαλε-
πῶν ἵκον, καὶ λαβόντες μέγιστον ἐκ τῶν λαφύρων κατὰ
F
πρὸς προσιδιδάμ καὶ πρὸς δὴν εἰς τὰς ἀρτίαν
πβιεμάδας καὶ πρὸς, πρὸς δὴν μίλλαν με ρωμαίων
τὴν χάριν αὐτῶν ἵκον. καὶ τῶν γὰρ σιπφῶν
πρὸς αὐτοῖς, λίγοντα τὰ ἐκ τῆς ἀρτίαν κομίσαν-
τα φυλάττειν εἰς τὴν ἐπὶ σιπφῶν τῶν τείχων τῆς ἰ-
σχυρῶν τῶν πόλεως, ἐπὶ τῶν δὲ πάλιν τῶν δισπό-
την ἀποδοῦναι τῶ ἡρώδῳ. καὶ κατὰ τὸν γὰρ
G
ἐμῶν γνώμης καὶ δὴ μὲν, ἀπαλαστήσαν γὰρ αὐτῶν
μεταστροφῶν δὴν τοὺς πρὸς δασιόνα καὶ
ἰσχυρῶν τὸν τῶ λῶν, φίλοι ἐκ τῶν μέγιστον τῶ βασι-
λείας κατὰ αὐτοῖς, τὰ ἐκ τῆς ἀρτίαν σιπφῶν λαβόντες
ἀπαλάσσαν. ἐπὶ τῶν δὲ τῶ γαλιλαίας ἀπασαν ὡς τῶ
χώρας αὐτῶν μελλήσας ὑπὸ ἐμοῦ τοὺς ρω-
μαίους πρὸς δὴν, ὅτι αὐτῶν πρὸς ἐμὴν τῶν
καὶ αὐτοὶ τοὺς καὶ αὐτοῖς ἀληθῶς ὑπολαμβάνοντες,
πρὸς αὐτοῖς τῶν σιπφῶν καὶ τοὺς ὁπλίτας,
καὶ μὲν

ἀπαλάσσαν πρὸς ἐμὴν ἐμὴν, δαμάσαν ἀπειλήσαν αὐτοῖς τὴν ἐμὴν, εἰ πρὸς ἐμὴν ταῦτα
ἀπαλάσσαν. ἐπὶ τῶν δὲ τῶ γαλιλαίας ἀπασαν ὡς τῶ χώρας αὐτῶν μελλήσας ὑπὸ ἐμοῦ τοὺς ρω-
μαίους πρὸς δὴν, ὅτι αὐτῶν πρὸς ἐμὴν τῶν καὶ αὐτοὶ τοὺς καὶ αὐτοῖς ἀληθῶς ὑπολαμβάνοντες,
πρὸς αὐτοῖς τῶν σιπφῶν καὶ τοὺς ὁπλίτας,

καὶ μὲν

κοιμώμενον με καταλιπόντες ὡς ἀγλήϊδες θάττον εἰς ἅπασαν τὴν ἐπὶ πόλιν ὡς ἐκεῖ βυλδύσαντες μὲν πάντων καὶ τὴν στρατηγὸν. περὶ δὲ τούτων καὶ συνελάθοντες, πολλοὶ ὄχλος ἥδη προσωνήθησαν, οἷον τι πάντες ἐποιούτω φωνῇ, κολάζειν τὸν προσδόντων πονηρὸν φεῖ αὐτοὺς γρηγορήσαντες. μέγιστα δὲ αὐτοὺς ἐξέλασεν ὁ τῷ σαπίδα παῖς ἰησοῦς ἀρχὸν τότε τῆς πριεμάδος, πονηρὸς αὐτῶν καὶ ταράξαι μὲν μεγάλα φέροντα φόντον ἔχων, σασιποῖός τε καὶ κωπεισῆς ὡς ἐχέτω. καὶ τότε δὴ λαβὼν εἰς χεῖρας τοὺς μαυστῶς νόμους, καὶ προσελθὼν εἰς μέσον, εἰμὴ ἰσθ' αὐτῶν ἔφην πολλὰ μισεῖν δύνασθαι ἰωσήπον, εἰς τοὺς πατέρας δὲ βλίψαντες νόμους, ὧν ὁ παρὸς ὑμῶν στρατηγὸς προσδόντες ἐμελλε γίνεσθαι, καὶ μισοπονηρήσαντες ἰσθ' αὐτῶν, πικρῶς αὐτῶν τὸν τῷ αὐτῷ τολμήσαντα. αὐτὸς εἰπὼν καὶ τῷ πλήθει ἐπιβοήσαντος, αἰαλαδὼν πῃ οὐκ ἔστις, ὅτι τὸν οἰκίαν ἐν ἡ κατηγόμενον ἔπιδεν ὡς ἀγαρήσων. ἐγὼ δὲ ἰδὼν προσεδοκίμους ἔχ' ὁ κόποι περὶ τῆς ταραχῆς κατηγόμενον. σίμων δὲ ὁ τῷ σάματός μου τὸν φυλακὴν πεπιστάμενος, ὁ καὶ μόνος ὡς ἀμείνας, ἰδὼν τὸν ἐπιδοκίμους τῶν πολλῶν, διεγείρει με καὶ τὸ ἐφ' ὧτά μοι κίνδυνον ἐξαγγέλλει, ἥξειον τε γρηγορῶς θνήσκον ὡς στρατηγὸν ὑπ' αὐτῷ, πρὶν διελθεῖν τοὺς ἐχθροὺς αἰαλαδῶντας ἢ κτενοῦντας. ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγον, ἐγὼ δὲ πρὸς τοὺς κατ' ἐμαυτὸν ἐπὶ ἐξέτας εἰς τὸ πλῆθος ἀρμυρῶν προσελθὼν μετὰ δὲ αὐτῶν μαλαρῶν ἰδοῦντας, καὶ τὸ ἔξωθεν ἀπαρτῆς ἀμύρος ἐν τῷ αὐχίτος, καὶ ὁδὸν ἐπύρην, ἢ μηδὲν μοι τῶν πολεμίων ὑπαρῆσθαι φημὶν, εἰς τὸν ἵππὸν ἐμὸν ἄφωτα φανείς, καὶ ἀρμυρῆς πρὸς καὶ τὴν δακρυσι φύρον, ἰλίου νὸς ἰδοῦσα πᾶσιν· σιωπῆς δὲ τῷ πλήθει τὸ μεταβολῆν, διησάσαι τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἐπειράμενον περὶ τῷ οὐκ ὄντι δὲ τὸ οἰκίαν ὑποστῆσαι. καὶ συνεχώρουν μὲν ἀδικεῖν ὡς αὐτοὶ νομίζουσιν, ἰδοῦντας δὲ διδάξαι περὶ πρὸς εἰς πᾶσα χρεῖα ἐφύλαττον τὰ ἐν τῇ ἀρμυρῇ κοιμώμενα γένητα, καὶ τότε θνήσκον ἐκ καλῶν. τῷ δὲ πλήθει λέγειν καλῶντος, ἐπὶ ἅλθον οἱ οὐκ ἔστιν. καὶ διασόμενοι με, προσέτιρον ὡς κτενοῦντες. ἐπὶ γὰρ τῷ πλήθει καλῶντος ἐπείδοντες, προσδοκῶντες ἐπειδὴν ὁμολογήσω περὶ αὐτοὺς τὰ χρήματα τὰ βασιλεὺς τετηρημένα, ὡς ὁμολογήματα τὸν προσδόντων ἀγαρήσων. σιγῆς οὖν ὡς πάντων γρηγορήσας, αἰδρὸς εἶπον ὁμόφθοι, θαύειν μὲν εἰ δίκαιον ἔστι οὐ παραγέμα· βύλομαι δ' ὅμως περὶ τῷ πλῶτῳ τὸν αὐτῶν φιλότητι τὸν ἔσαν ἐπιστάμενος πλῆθύνοντες τῷ τῷ αὐτῶν αἰδρῶν οἱ τῶν ἰαυτῶν πατερίδας καταλιπόντες ἀφίκοντο κοινοὶ τῆς ὑμῶν γρηγορήσας τύχης, ἐβουλήθη τὴν κατὰ σκόδασαν ἐν τῷ χρημάτων τούτων, φεῖ ὧν ἡ παρ' ὑμῶν ὅσιν ὅρην διαπαρῶν εἰς τὸν οἰκοδομίαν αὐτῶν. περὶ ταῦτα ὡς μὲν τῶν τῶν ἐχθρῶν καὶ ξένων ἐγείρεται φωνή, καὶ ἔχον ὁμολογούτων καὶ θαρρεῖν προστρέποντων. γαλιθαῖοι δὲ καὶ πριεμάδες τοὺς δύμοις ἐπὶ μένον. ὁ γίνεταί τις περὶ ἀλλήλους, τῶν μὲν κολασιν ἀπειλοῦνται, τῶν δὲ καταφρονεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ γηλάμην καὶ πριεμάδα κατασκόδασεν τείχη, ὁ τῶν ἀλλὰ πόλιν αὐτῶν τοὺς ἀγαρήσας, πρὸς αὐτοὺς ὑποχώρουν ἕκαστος εἰς τὸν ἰαυτῶν. καὶ ὡς πᾶσαι ἑλπίδα ἐξαρῶν τὸν προσελημμένον

ut me dormientem deferentes in circum venirent, cum ceteris ibi de abrogando mihi imperio consultaturi. qui persuasi multos ibi iam ante congregatos inveniunt, unanimiter vociferantes vindicandum esse in proditorem reipublicæ. Sed præcipue instigabantur à Iesu Saphiæ filio, qui tum summum magistratum gerebat, vir malus & natus mouendis tumultibus, seditiosusque ut qui maximè. Is tum præ se ferens Moysis tabulas in medium progressus, Si vestri, inquit, nulla cura tangimini, at sacras has leges nolite contemnere, quas publico odio prosequendus Iosephus iste vester dux sustinuit prodere, quantumvis atroci pœna dignissimus. Hæc effatus & exceptus acclamatione populi, assumptis armatis ad ædes ubi diuersabar properat cum certo interficiendi me proposito, me nihil tumultus sentiente & quiescente interim præ lassitudine: cum subito Simon vnus satellitum, qui tum solus mecum permanerat, viso incursum ciuium me excitat: indicatque instante periculo simul hortatur, ut potius generosi ducis more vitam abruptam, quàm inimicorum arbitrio moriar. Hæc illo monente, ego salute mea Deo commissa mutatæque veste in cæcum atratus prodij, & suspensum à ceruice gestans gladium, per viam illam qua neminem aduersariorum occursum sciebam in circum veniens visendum me præbui, in faciem prostratus & tetram rigans lacrymis, ita ut omnes mouerem ad misericordiam. cùmque sensissem mutatos affectus populi, conatus sum eorum sententias scindere, priusquam armati reuerterentur à meis ædibus: falsusque me non alienum ab obiecto crimine, postulabam ut primum discerent in quem usum seruarem relatum ad me prædam, ac tunc demum si liberet me interficerent. Multitudine verò iubente me dicere, armati reuerfi & me conspicati irruunt occidendi animo. Sed cohibiti plebis vocibus, represserunt suum impetum, rati post confessionem prodicionis & seruata regi pecuniæ, habituros se meliorem occasionem patrandi facinoris. Itaque facto silentio, Viri fratres, inquam, si vobis videor mortem commertus, nec ipse mori recuso: volo tamen ante exitium veritatem apud vos proloqui. Equidem cum animaduertissem ciuitatem hanc commodissimam hospitibus, multoque relictis propriis patris delectari vestra consuetudine cuiusvis fortunæ futuros socios, decreueram mœnia vobis condere ex istis pecuniis, propter quas ad hoc destinatas exorta est tanta vestra indignatio. ad hæc verba Tarichenses & hospites conclamant, gratias mihi agentes & iubentes me bono esse animo. Galilæi verò atque Tiberienses perstabant in iracundia. factumque est inter ipsos dissidium, his minantibus pœnam, illis contra securum me esse iubentibus. postquam autem & Tiberiensibus promissi me ædificaturum mœnia & aliis opportunis ciuitatibus, fidem habentes pollicitis dilabebantur ad suum quisque domicilium: & ego præter omnem spem elapsus

[illegible]

A forte fortuna conspectus est Romanorum equitatus non longè à Tiberiade iter faciens, quos oppidanis rati esse regios, mox in regem honorificas voces, in me contumeliosas iactare auti sunt: moxque cursim quidam veniens renunciat illorum motum ad defectionem spectantium: id quod me valde perterritum, quod instante tum sabbato armatos à Taricheis domum dimiseram, quo quicquid Taricheatæ sine militari turba feriantur: & alioquin quoties eo loco degerem ne satellitio quidem utebar, fretus probata sæpe incolarum benevolentia. itaque cum septem tantum milites & aliquot amicos circa me haberem, anceperam consilij. nam reuocare copias sub vesperam non placebat, quibus postera die neque necessaria arma tractare permittebatur nostris legibus. Quòd si Taricheatas eorumque hospites prædæ ipse inuitatos illò ducerem, videbam in eis non esse satis virum.

C & res dilationem non patiebatur, quòd timerem ne à rege missi occupata vrbe me excluderent. quapropter decreui vti stratagemate. Euestigio amicorum fidissimos Taricheatarum portis apposui, neminem permissuros egredi: conuocatisque familiarum primatibus, singulos iussi nauem in lacum deducere, eaque cum gubernatore insensa me sequi. Tum & ipse cum amicis & septem illis militibus consensu nauigio petebam Tiberiada.

D At Tiberienses, vt cognouerunt nullas à rege venire copias, lacum verò totum repletum nauibus, attoniti & ciuirati suæ timentes ac si naues militem veherent, mutauerunt priorem sententiam. itaque positis armis obuiam mihi cum vxoribus & liberis prodeunt, excipientes me faultis acclamationibus, quòd putarent me non sensisse ipsorum propositum, rogantisque vt propitius in eorum urbem adueniam. Ego autem propius accedens iussi gubernatores longè à terra ancoras iacere, ne appareret oppidanis nauigia esse inania: ipse nauis vna aduectus proximè, cum eis exostulabam, quòd tam stultè ad violandam fidem mihi datam essent faciles: deinde pollicebar certam veniam, si decem primates ad me mitterent: quo sine mora facto, in nauem impositos misi Taricheas in custodiam. Atque hac arte alios post alios accipiendo paulatim vniuersum senatum & parem ex primoribus populi numerum illò transuexi. Tum reliqua multitudo, vt vidit in quanto esset periculo, rogabat, vt tumultus autorem supplicio traderem. Is Clitus dicebatur, auidax & temerarius iuuenis. Ego, qui nefas ducebam vitum tribulem interficere, & tamen necesse habebam pœnam de eo sumere, Leuiam vnum è satellitibus iussi, vt accedens ei manum alteram præcideret: qui cum non auderet solus in tantam multitudinem progredi, ne timiditas eius

καθώς ἦδη ἀπερίτομον. Γράψουσιν ὃ ἐπεί με, παρὰ
 χαλῶντες πύλαι, δύναμις αὐτοῖς ὀπληθῆναι, καὶ τὴν αἰ-
 σήσαντας αὐτῶν τῇ πόλει τεύχην. καὶ γὰρ πρὸς ἐδὲ πρὸς
 εὐτερεῖαν ὡς ἤθελον. ἀφίστα ὃ τὴ βασιλείᾳ καὶ ἡ Γαν-
 λωίτης χώρα μέχρι κώμης σολύμης, σιλοῦκαϊα καὶ
 σαρανί, εὐσεῖ κώμης ὁχυρωτάτης ὠκεδὼμον τε
 χη. ὡς τι καὶ τὸ αἶμα γαλιλαίας κάμας καὶ πάντων πικρῶ-
 δος ἰσχύς ἵπτοιχισα ὧς ἀπλοῖας, ὁρμήματα δ' αὐτοῖς,
 ἰάμνια, ἀμύρδα, χαράβη. ὡς ἤθελον ὃ ἐπὶ τῇ
 γαλιλαίᾳ, πόλεις δ' αὖτε χείρας, πειριάδα, σιπρωεῖν
 κώμας ὃ ἀρβύλων ἀνύλαγον, ἐρσοῦβι, σελάμιν, ἰωζα-
 πατα, καφαρῶν, κωμοσόφανα, νάπαφα, καὶ τὸ ἰταβύριον
 ὄρεος. εἰς ταύτας καὶ οἵτινι ἀπιδέμεν πολὺν, ὃ ὅπλα
 πρὸς ἀσφάλειαν τῶν καὶ ταῦτα. ἰωάννην δ' ἐπὶ τῇ ληϊ,
 τὸ κατ' ἰμοῦ μίσος μάλλον ἀπερσύνετο βαρίως φέ-
 ροντι τῶν ἐμὴν ὡς πρὸς ἑαυτὸν. πρὸς δὲ μένος οὐκ αἰσχύ-
 ἐντοδὼν με ποῖσα δὲ, τῇ μὲν αὐτῇ πατρίδι τοῖς γι-
 γάλοις κατασκευάζει τεύχην, τὸν δ' ἀδελφὸν δ' αἰμῶνα καὶ
 τῶν τῶ σισέτα ἰωνάδην καὶ ὀπλίτας πρὸς ἑαυτὸν εἰς
 ἱεροσολύμην πέμπει πρὸς τὴν γαμαλιήλιν αἰμῶνα,
 ὧς ἀπλοῖας αὐτὸν πείσαι τὸ κοινὸν τὸ ἱεροσολύμην
 τὸ ἀρχὴν ἀφελαιδρῶν ἐμὴν τὴν γαλιλαίαν, αὐτὸν ἡφί-
 σμας δ' ἔχουσιν τέτοιον. ὃ δ' αἰμῶν ὄντι καὶ πόλεις δ'
 ἱεροσολύμων, ἡμίονος ὃ σφόδρα λαμπρῶν, τὸ δ' ὀφθαλμῶν
 ἀφίστα, οἱ πρὸς τὰ πάτρια νόμιμα, δακρύσιν τ' ἄλλων
 ἀκρεβεία δ' ἀφίστα. καὶ δὲ ὄντι αὐτῶν πλήρης συνίσταται
 καὶ λογισμῶν, δύναμις τὴν πρὸς ἑαυτὸν κακῶς καί-
 μεν φρενίσσει τῇ αὐτῇ διορθώσας, φίλος τὴν πα-
 λῶν τῶν ἰωάννη καὶ συνήθης, πρὸς με δ' ὅτι δ' ἀφίστα
 εἶχεν. Δι' αἰμῶν δ' ἐπὶ τὸν ὄφθαλμον, ἵπτιδιν τοῖς ἀρ-
 χιερεῖς αἰσάνον καὶ ἰησοῦν τὸν γαμαλά, πρὸς τὴν ἡμῶν
 αὐτῶν εἰσέως ἐκείνης, ἐκκρίπτει με φρονήμων καὶ μὴ
 πρὸς δὲ ὀφθαλμῶν αὐτῶν δὲ δόξης, συνίστει αὐ-
 τοῖς λέγων εἰ δ' γαλιλαίας ἀφελαιδρῶν. καὶ μάλλον δ'
 παρὲν τοῖς πρὸς τὸν αἶσαν, καὶ ὃ δ' αἰσάνον ἰωνάμην
 πολλῶς ἐπέλθω τῇ πόλει δύναμις. ὃ δ' αἰμῶν ταῦτα
 συνίστει δὲ. ὃ δ' ἀρχιερεῖς αἰσάνον εἰς ἑαυτὸν ἔχον
 ἀφίστα. πολλοὶ δ' ἡμῶν ἀρχιερέων καὶ τὸ πλῆ-
 θος πρὸς ὧν αὐτοῖς μέρτυρην, ὅτι καλῶς ἔγω σπατηρῶ,
 ποιεῖ δ' κατηγορίας αἰδῶν καὶ οὐ μὴδὲν λέγειν
 δύναται, φαύλων ἔργον ἔχον. αἰμῶν δ' ὡς ἔκρινεν τὰ
 παρὰ τὸ αἶσαν, σιωπῶν μὲν ἐκείνοις ἡμῶν, μὴδ' εἰς
 πολλοὺς ἐκφέρειν τοῖς λόγοις αὐτῶν, πρὸς ὅσα δὲ
 αὐτοῖς ἐφασκεῖν, ἵνα θάπτον μετὰ σαδείν ἐν τῇ γαλι-
 λαίᾳ. πρὸς καλεσάμενος δ' τὸν ἀδελφὸν τὸν ἰωάννην,
 πρὸς ὅσα δὲ αἰμῶν δὲ δὲ δὲ τῶν πρὸς αἶσαν,
 ταῦτα δ' ἡμῶν ἐφ' ὅσα αὐτοῖς μετὰ δὲ τὰς ἡμῶν
 καὶ τέλος ἡμῶν δ' αἰμῶν ὃ πρὸς δὲ τὸ αἶσαν
 ὃ αὐτῶν αὐτῶν τοῖς ἡμῶν δ' ἀφίστα πρὸς αὐτοῖς
 τῆς γαλιλαίας ἐμβαλεῖν με, μὴδὲν ἄλλου ἡμῶν κα-
 τὰ τῶν πρὸν τῶν ἡμῶν αὐτοῖς, ὃ δ' ἡμῶν αὐτοῖς
 αἰμῶν αἰδῶν κατὰ ἡμῶν μὲν ἀφίστα, τῇ
 παρὲν δ' ἡμῶν. ἵστα δ' αὐτῶν οἱ μὲν δημοτικοὶ
 δύο, ἰωνάδης καὶ αἰανίας φαρισαῖοι τῶν αἰρεσῶν. ὃ δ'
 τέτονος ὁρῶντες ἡμῶν ἡμῶν φαρισαῖος καὶ αὐτοῖς, αἰμῶν δ'
 ἐκ δ' ἀρχιερέων καὶ αὐτοῖς ἐκείνων. τέτοιος
 ἐκ δ' ἀφίστα πρὸς αὐτῶν τῶν αἰρεσῶν, δὲ καὶ ἡμῶν φιλο-
 σκεῖ δ' ὅσα ὅτι πόλεις εἶναι τὸ ἱεροσολύμων, καὶ αὐτοῖς
 δ' ἐκείνων λέγειν ὑπάρχειν τῆς τῶν αἰρεσῶν. εἰ δ'

sicut supra diximus. Post hæc me rogantur
 perliticas, ut praesidium ad se mitterem, &
 simul, qui oppidum eorum cingant muni-
 bus: ego verò utrunque annui. per eundem
 dies Gaulanitis quoque regio ab Agrippa des-
 cit usque ad vicum Solymam. Soganietiam
 & Seleucia locis natura munitis addidi mœ-
 nia. Superioris etiam Galilææ vicos quamvis
 prærupto situ muniui similiter, Iamniam, Ame-
 ritham, Charaben. In Galilæa verò permuniui
 oppida Taricheas, Tibertiada, Sephorim: vicos,
 Arbelorum speluncam, Bersobæ, Selamen, Iota-
 pata, Capharath, Comosogana, Næpapha, &
 montem Itabyrium. In ea loca & frumenti ma-
 gnâ vim condidi, & arma quibus se tueren-
 tur contuli. Interim Ioannes Leui filius indies
 maiori me prosequeretur odio, meos successus
 ferens grauitèr. cùmque decreuisset omnino
 me de medio tollere, postquam Gischala pa-
 triam cinxit mœnibus, Simonem suum fratrem
 cum centum militibus mittit Hierosolyma ad
 Simonem Gamalielis filium, rogans, ut cum
 Hierosolymitana ciuitate ageret, ut mihi ab-
 rogato imperio, rebus Galilææ Ioannem ip-
 sum suffragio communi præficerent. hic Si-
 mon Hierosolymitanus erat illustri cum pri-
 mis genere, Phariseus secta, quæ quidem vide-
 tur exactius tenere leges patrias: insigni vir
 prudentia, & qui labantes res posset consilio
 suo in integrum restituere: utebaturque iam-
 pridem Ioannis amicitia, mihi infensus tunc
 temporis. Morus igitur amici precibus suasit
 pontificibus Anano & Iesu Gamala filio, aliis-
 que iuxta factionis hominibus, ut me crescen-
 tem tollerent, nec paterentur ad summum glo-
 riæ fastigium euadere. id enim fore ipsis quo-
 que conducibile, si amoueret à præfectura
 Galilææ. Sed non esse cunctandum Anano
 & cæteris, ne hoc consilio prodito urbem in-
 uadam cum exercitu. Hæc consulenti Ananus
 pontifex retulit non esse id facile, cùm tam multi
 pontifices & primores populi testes sint mihi
 bene administratæ provincie: nec æquum esse
 accusare eum cui nihil possis obijcere. Tū Simon
 iubet illos totam rem silentio regere: sibi curæ
 futurum, ut quamprimū à Galilæa submoueat:
 accitoque fratre Ioannis, mandauit ei, ut mu-
 nera ad Anani amicos mitteret, ita enim totitè
 citius concessuros in suam sententiam. Sic tan-
 dem Simon effecit quod voluit. Ananus enim
 & socij corrupti largitionibus, consilia de ab-
 roganda mihi præfectura conferunt, è ciuibz
 nemine alio conscio. itaque placuit mittere vi-
 ros præstantiores genere, eruditione pares. ho-
 rum plebei erant duo, Ionathas & Ananias
 Pharisei: tertius verò Ioazarus sacerdotalis ge-
 neris, Phariseus hic quoque: Simon verò ex or-
 dine pontificum, omnium natu minimus. hos
 iusserunt aduocata Galilæorum concione que-
 rere cur ita me diligant: quoddam si respondeat
 quia Hierosolymita sum: dicere sibi quo-
 que Hierosolyma esse patriam. Sin autem

τῶ δῆμῳ πολλὰ τῷ ἱεροσολυμιτῷ, ὡς εἰρηνεύουσαι
 τὴν χώραν αὐτῷ ἐν ἰσραὴλ. ταῦτα δὲ καὶ ἰσραηλῶν αὐ-
 τῷ καὶ βλέπων τὸ πλῆθος τὴν κατὰ φρενὸν ἐκλάσσει
 πρὸς ἑλπίαν, ἀξίον ἔστι νομίζων ὡς τοσούτου πλῆθους
 καὶ πρὸς δὴλους καὶ δουλοῦς ὑπομένειν. κατὰ δὲ
 μένειν, καὶ πεντακισχίλιους ἐξ αὐτῶν ὀπλίτας ἔκρινεν κα-
 λάσας ἔχοντας ἑαυτοῖς τροφὰς, ὅτι τὰς οἰκίσεις
 διαφύκει ἐν ἄλλοις. ἐπεὶ δὲ οἱ πεντακισχίλιοι παρ-
 ελήντο, τοῦτοις αἰαλαβῶν καὶ ξιγχιλίου ἐν συν-
 μεντὶ στρατώτας, ἰσραηλῶν δὲ ὁρμήκοντα, τὴν
 πορείαν, εἰς χαβωλὴν καὶ μετὰ πολέμαρχος μεθόρειον
 ἦσαν ἰσποισάμενοι. καὶ οἱ τὰς δυνάμεις συνείχον ἰ-
 τοιμάσας σκεπτόμενος ὅτι τὸν πρὸς πλάκιδον πό-
 λεμον. ἀφίκετο δὲ ὅδε μὲν δύο σπειρῶν περὶ στρα-
 τώματος καὶ ἰσραηλῶν ἑλπίς μίας ὑποκρίσινος γάλλου
 πεμφθεῖς, ἐν ἐκκρήσει τὰς δυνάμεις τῷ γαλιλαίῳ, ἀφ'
 πλησίον ἦσαν πολέμαρχος. βαλλομένη δὲ ἐκείνου
 χάραξ πρὸς τὸν πολέμαρχον πόλεως, τίθειαι κατὰ
 στρατόπεδον τὴν καὶ οὐκ ἔχοντα σάβλους ἀποχρῶν.
 πολλὰ καὶ μὲν οὖν τὰς δυνάμεις πρὸς ἄλλοις ὡς
 εἰς μάχην, πλὴν δὲ ἔδεν ἀναβολισμὸν ὑποστρα-
 τῶν. ὁ δὲ πλάκιδος ὅσοι περ ἐν ἰσραὴλ ἀπὸ δυνά-
 μεις πρὸς μάχην, αὐτοὺς κατὰ πλῆθος ὑπερέβλεπε,
 τῆς μὲν τοῖς πολέμαρχος ἐν ἰσραὴλ ἔχοντα. κατὰ τὸν δὲ
 τὸν κατὰ ἀφικόμενος ἰσραηλῶν μὲν τῷ συμπορίσσειν,
 ἀνὴρ μὲν ἐκ τῷ ἱεροσολυμιτῷ ὑπὸ τῷ πρὸς σίμωνα
 ὁ αἰώνιος τὸν ἀρχιερέα πεμφθεῖς, λαβεῖν μὲν δι-
 κρίσιν ἐπιβουλάειν, φανερῶς δὲ ἐπὶ χειρὶν ἐκ-
 τίλμα. γράφει δὲ πρὸς μετὰ τὴν ἐπιστολήν. ἰσ-
 ραηλῶν καὶ οἱ αὐτῶν πεμφθέντες ὑπὸ τῷ ἱεροσολυ-
 μιτῷ ἰωσήφω χαρεῖν. ἡμεῖς ὑπὸ τῷ ἐν ἱεροσολύ-
 μαις πρῶτον ἀκούσαντες τὸν ἀπὸ γαλιλαίων ἰσραηλῶν
 ἐπιβουλάειν ἐπὶ πολλὰς, ἐπὶ μὲν δὲ ἐπὶ
 πολλοῖς αὐτῶν, καὶ παρατίθεντες εἰς τὸ λοιπὸν
 ὑπακούειν σοι. βυλούσας δὲ καὶ σοὶ θέλοντες
 πρὸς τῷ κοινῇ στρατιῶν ὡς κατὰ μὲν ἦκεν δατ-
 τὸν πρὸς ἡμᾶς μὴ μετὰ πολλῶν· ἔδεν δὲ ἡ καὶ μὴ δι-
 νατὶ αὐτῶν πλῆθος ἐπὶ δὲ ἔχοντα. ταῦτα δὲ ἰ-
 γραφοὶ πρὸς δυνάμεις δυοῖν δαττεῖν, ἢ ὅτι χωρεῖς
 ἐπὶ ἀφικόμενοι πρὸς αὐτοῖς, ἔχουσιν ὑποχρεῖον,
 ἢ πολλοὺς ἰσραηλῶν κενῶσι πόλεμον. ἦκεν δὲ μοι
 τὴν ἐπιστολήν ἰσραηλῶν καὶ μὲν δυνάμεις ἄλλως να-
 νίας τῷ πρὸς βασιλεῖ ποτὶ στρατὸν ἀφικόμενοι. ἡ δὲ
 ὡς νυκτὸς ἦδη διπλῆς καὶ ἡ ἐπὶ τῷ χαρὸν μὲν τῷ
 φίλων καὶ τῷ γαλιλαίῳ πρῶτον ἰσραηλῶν. ὅδε δὲ
 πρὸς γαλιλαίῳ εἰκέτω μοι ἦκεν πρὸς ἰσραηλῶν
 εἰσκληθεῖς ἡμῶν καλῶσαντος, ἡσπάσατο μὲν οὐδὲ
 ὅλως, τὴν δὲ ἐπιστολήν πρὸς τῶν, ταῦτα ἐπὶ οἱ
 ἐξ ἱεροσολύμων ἡκούσας ἐπὶ μοι σοι. γράφει δὲ τῷ
 χριστῷ καὶ σοὶ, καὶ δὲ ἐπὶ τῷ πρὸς αὐτοῖς ὑποστρα-
 τῶν. οἱ μὲν οὖν κατακείμενοι τὴν τὴν στρατιῶν
 τὸν ματὶ δαμάσαντες, ἐν δὲ κατὰ δὲ παρὰ ἑλπίαν,
 καὶ συνδεδεμένοι ἡμῶν. ἀρτισμὸν δὲ, τὴν μὲν ἐπὶ
 σολῶν μετὰ χεῖρας εἶχον ὡς ἐδίδαν, πρὸς δὲ
 τοῖς φίλοις πρὸς στρατῶν ἐπὶ τὴν τὴν ὁμιλίαν ἰ-
 ποιούμεν. μετὰ πολλῶν δὲ ὡς ἐξασαί, καὶ τῶν μὲν ἄλλοις
 δὲ μοι μόνον τῷ αἰαλαβῶν φίλοις πρὸς μετὰ καλῶσαντες,
 καὶ τῷ πρὸς πρὸς αὐτοῖς οἶνον ἰτοιμάσαι, τὴν
 ἐπιστολήν αἰαλαβῶν μὲν οὐκ ἐμὲν οὐκ ἐμὲν οὐκ ἐμὲν οὐκ ἐμὲν
 καὶ αὐτῶν τῷ συνείχον τὴν τῷ γαλιλαίῳ ἐπὶ τῶν, πάλιν

conuicia in Hierosolymitanum populum, qui
 se in pace non sinerent. Hæc audiens & vi-
 de is plebis multitudinem flexus sum misericor-
 dia: non indignum ratus pro tanta multitu-
 dine, vel apertum sustinere periculum itaque
 mansurum me annui, & iussis adesse ex om-
 nico numero quinque millibus cum armis ac
 comitatibus, ceteros dimisi in suam quæ-
 que patriam. cumque præsto essent illa quin-
 qua millia, assumptis his & tribus millibus
 militum quos antè habueram, & octoginta
 equitibus, iter feci in vicum Chabolone nunc
 in confinis Ptolemaidis: ibique continebam
 paratis copias, quasi gesturus bellum con-
 tra Placidum. venerat is cum duabus cohor-
 tibus & turma equitum, missus à Cestio Gal-
 lo, ut incenderet vicos Galilæorum vicinos
 Ptolemaidis, & cum ille militem suum val-
 lo cinxisset non longè à Ptolemaidensium
 mœnibus, ego quoque castra metatus sum
 procul à Chabolone sexaginta stadiis. qua-
 propter sæpe militem utrinque produximus
 quasi conflicturi prælio, sed conatus omnis
 intra velitationes constitit. quippe Placidus
 quanto audidiorum pugnandi me cerneret, tan-
 to magis ipse metu detrectabat prælium, nul-
 quam lecedens à Ptolemaide. Per idem tem-
 pus veniens cum collegis Ionathas, quem
 missum Hierosolymis diximus à factione Si-
 monis & Anani pontificis, conabatur me per
 insidias capere, non ausus apertè aggredi: scri-
 psitque ad me literas huiusmodi. Ionathas &
 collega legati Hierosolymitarum Iosepho sa-
 lutem. Quoniam Hierosolymis relatum est
 eius civitatis primatibus, Ioannem Gischale-
 num sæpe tibi terendisse insidias, mise-
 runt nos, ut obiurgaremus hominem, iu-
 beremusque in posterum imperata tua facere,
 quare, ut de tuo quoque consilio providea-
 mus in futurum quid agendum sit, rogamus
 quamprimum ad nos non magno comitatu
 venias: neque enim vicus hic capit turbam
 militum. hæc ita scripserunt alterutrum spe-
 rantes, aut habituros se venientem sine armis
 obnoxium: aut si copias armatas adducerem,
 iudicaturos perducllem patriæ. has literas qui-
 dam eques attulit, iuuenis audax, qui olim
 regi militauerat. erat autem hora noctis iam
 secunda, & fortè cum amicis Galilæorumque
 optimatibus discumbebam in conuiuium. cum-
 que famulus renunciasset venisse ad me quen-
 dam Iudæum equitem, meo iussu intro vo-
 catus salutavit neminem, tantum epistola pro-
 lata, hanc, inquit, tibi mittunt, qui nunc
 venerunt Hierosolymis. & alij quidem conui-
 uæ mirabantur frontem militis: ego vero hor-
 tatus sum eum sedere & nobiscum cœnam
 sumere. quod ubi recusavit, epistolam ita, ut
 acceperam manu retinens, cum amicis fabu-
 labar de rebus aliis: ac paulo post surgens able-
 gatis aliis cubitum, retentisque solum quatuor
 amicis intimis, & puero iussu vinum prome-
 re, apertam epistolam percurri vidente nemi-
 ne: & celeriter animaduerso argumento denuò

ἀπὸ πεσάρκοντα σταδίον· καὶ γράρα πρὸς αὐτοὺς ἔ-
 δι· εἰ πάντες με πρὸς ὑμᾶς ἐλθόντες βέλιθε, δευ-
 σά· εἰ πῶς τις ἐκ τῆς γαλιλαίας εἰς πόλεις καὶ κώμας·
 τίτων εἰς τὴν δεξιάν μου· ἀπὸ δεξιᾶς μου γὰρ ἔ-
 ρωτο καὶ μακάριον· ἢ μὴ γὰρ πρὸς δεξιάν μου ἰωάννης· ἢ ὁ σύμ-
 μαχος καὶ φίλος· ταῦτα ἔγραψα λαβόντες οἱ
 ἀπὸ τὸν ἰωάννην· καὶ ἐπὶ μὴ ἀπὸ τοῦ ἑσθίου· συνήδρουν
 ἢ τῶν φίλων καὶ συγγενῶν καὶ τὸν ἰωάννην ὡς ἀγα-
 πότας· ἐβουλόοντο πῶς τῶν ἐπιχειρήσασιν με
 καὶ ἰωάννης μὴ ἰδοὺς γράφει πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῇ
 γαλιλαίᾳ πόλεις καὶ κώμας· ἔτι γὰρ ἐν ἰερὴν πατρὸς
 ἐστὶν τοῦ ὁ δεινότερον ἔχοντες ἡμεῖς, καὶ καλεῖν τοὺς
 τοὺς ὡς ἐπὶ πολέμους· πέμπει δὲ ἐπὶ τοὺς πόλιν, ἵνα καλέσωσι
 τοὺς ἑσθίους ἀπὸ τῆς γαλιλαίας καὶ ἐλθόντες με πολέμους, καὶ
 αὐτοὶ ἡμεῖς οὐκ ἐσθίοντες· ἡμεῖς γὰρ τὸν τοῦ καὶ τοῦ ἀντι-
 ἰσχυροῦς τοῦ γαλιλαίου ἐκκαλεῖσθαι ἐπὶ φοβηθῆν-
 τας· ταῦτα συμβουλόσατος ἰωάννης, σφόδρα καὶ
 τοὺς ἀλλοῖς ἡμεῖς τὰ λεχθέντα· ἀπὸ τῶν ὁ δεινότερος
 ἔστιν, εἰς γινώσκοντες μοι ταῦτα, σαρκῶς τὸν
 αὐτοῖς πρὸς αὐτομολήσαντος πρὸς με, καὶ τὴν ἐπι-
 χειρήσασιν αὐτῶν ἀπαγγέλλαντες· καὶ ἐπὶ ἡ δεινότερος
 πῶς τῶν καλεῖν· ἀπὸ τῶν ἡμεῖς ἰωάννης ὁ δεινότερος
 τὴν ἡμεῖς καὶ με πρὸς, καλεῖν ὁ δεινότερος ἐπὶ τὰς
 λαβόντες φρεσὶν τὰς δὲ γαλιλαίας εἰς τὴν γαλιλαίαν
 ἐλθόντες, καὶ τὰς παρελόντας συλλαμβάνοντες πρὸς ἐ-
 μέ· πέμπει, μέγιστος ὁ δεινότερος ἡμεῖς γαλιλαίων ἀν-
 τιπροσώπων· ἡμεῖς αὐτῶν ἐν τῶν φίλων μου· ἡμεῖς
 ἰσχυροῦς ὁ δεινότερος εἰς τὴν μεθόδον τῆς γαλιλαίας ἐ-
 πέμψα, τὰς δὲ τὰς εἰς τὴν ἰερουσαλὴμ πό-
 λιν ὁ δεινότερος ὡς ἀγαπᾶν, πρὸς ἡμεῖς καὶ καλεῖν
 τὰς μετὰ τοῦ ὁ δεινότερος συλλαμβάνειν· ἐπὶ τὰς
 μὴ ἀνδρας ἐν δισμοῖς ἐπὶ τόπου φυλάττειν, τὰ ὅτι
 γαλιλαίαν πρὸς ἡμεῖς ὁ δεινότερος· ταῦτα τοὺς πεμ-
 πομένοις ἐπελάμβαντος, γαλιλαίους δὲ ἡμεῖς κα-
 λῶντες εἰς τὴν ἐπιστάσαν· ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, καὶ
 ἔτι ἡμεῖς τερπνὴν εἰς γαλιλαίαν κώμην ὡς ἀγαπᾶν
 πρὸς με· τῶν ὅτι ἐπὶ ὁ δεινότερος καὶ ὁ δεινότερος τὰς
 εἰς τὴν μετὰ τοῦ ὁ δεινότερος αὐτῶν πρὸς τὴν τὴν σάμα-
 ρος φυλάκην ἐπέστα, τῶν ἡμεῖς αὐτοῖς ἐπιστάσαν καὶ
 φροντίζοντες καλεῖν, ὡς τὸν μεθόδον ὡς ἀγαπᾶν
 ἀγνοῶντες αὐτοῖς σωματικῶν· τῶν ὅτι ἐπὶ τὴν
 ἀπὸ τὴν μεθόδον ὡς ἀγαπᾶν ἐν γαλιλαίᾳ ὁ δεινότερος
 πρὸς τὸν μεθόδον τὸν πρὸς τὸν κώμην ὁ δεινότερος
 ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ἐπὶ τὴν συμμαχίαν παρῶντες ὡς
 αὐτοῖς παρῶντες· πόλις ὅτι ἄλλος ἐν τῶν κώμην
 ὅτι ὁ δεινότερος ἐπὶ τὴν καλεῖν εἰς αὐτοὺς λέγειν
 ἡμεῖς, ἰδοὺς ἀπαντες διερχόμενοι καὶ σπῆμα τῆς
 χώρας αὐτῶν καλοῦντες· καὶ χάριν αὐτοῖς ἔχον
 ὁ δεινότερος συνελθόντες πρὸς μεθόδον πόλιν
 μὴ ἀρπαγὴ λαμβάνοντες τὰς χώρας, ἀλλὰ οὐκ ἐπὶ
 τὸν μεθόδον ἀρκαμύδους τοὺς αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς· δίδειν γὰρ
 ἐφασκόντες τὰς τὰς χώρας πρὸς μεθόδον καλεῖν· συν-
 ἔτι ὁ δεινότερος εἰς τὰς ὑπὲρ μεθόδον καλεῖν τὴν μεθόδον
 καὶ τὴν ἐπὶ τὴν μεθόδον· οἱ δὲ ἀνδρες ἐφυλάχθησαν ἐπὶ τῶν τόπων ὡς παρῶντες· τοὺς ὅτι γαλιλαί-
 ον ἐν τῶν πλησίον ἐλασθημένων καὶ ἰσχυροῦς, ὡς τὴν μεθόδον, ὡς τὴν μεθόδον· ἀ-
 κοῦσαντες ὅτι οἱ ἀπὸ τὸν ἰωάννην πρὸς τῆς ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ἡμεῖς ἰδοὺς πάντας ἀναλαβόντες καὶ τὸν ἰωάννην,
 ὑπεχώρησαν εἰς τὴν ἰσοῦς πόλιν· βάσει δὲ τὴν αὐτὴν μεγάλην καὶ αὐτὴν ἀπὸ τῆς μεθόδου·

A ad quadragessimū stadium : scripsitque eis in
 hunc modum. Si omnino vultis, ut ad vos ve-
 niam, quadringenti quatuor in Galilaea sunt
 vici partium, partim oppida, ad horum quem-
 libet veniam absque Gabaris & Gischalitis
 altera enim patria est Ioannis, altera so-
 cia & amica civitas. His literis receptis le-
 gati non rescripserunt amplius, sed aduocato
 amicorum concilio, & Ioanne quoque ad-
 hibito, consultabant quomodo me possent
 aggredi. censebat Ioannes scribendum esse ad
 singulos Galilaeae vicos & oppida : esse enim
 in singulis vnum saltem, & alterum mihi in-
 fensum : eos prouocandos quasi contra ho-
 stem publicum. idem decretum mittendum
 Hierosolyma, ut & eius vrbis cives cogno-
 scerent iudicatum me esse hostem à Galilaeis, con-
 firmarent eam sententiam suo suffragio : ita
 fore, ut praesenti Galilaeorum favore de-
 stituar. hoc consilium assensu ceterorum
 comprobatum est : moxque circa horam no-
 ctis tertiam ad me perlatum, renuncian-
 te Sacccho transfuga. Quamobrem videns
 nou esse cunctandi tempus, Iacobum virum fi-
 delem ac strenuum iubeo cum ducentis militi-
 bus obsequare vias ferentes à Gabaris in Ga-
 lilaeam, & viatores comprehensos ad me
 mittere, maximè apud quos reperiantur li-
 terae. adhuc Hieremiam & ipsum ex ami-
 corum meorum numero cum sexcentis mili-
 tibus misi in fines Galilaeae quia tunc Hieroso-
 lyma, iustum latroes epistolatum interciperet, &
 ipsos quidem conicere in vincula, literas ve-
 ro ad me transmittere. His mandatis, edixi per
 nuncios Galilaeis, ut in crastinum cum armis
 & trium dierum cibariis ad Gabara mihi pre-
 sto sint. eis vero quos circa me habebam militi-
 bus in quatuor partes diuisa fidissimos satelli-
 tum praefectos constitui, iussos neminem igno-
 tum militem inter suos admittere. Postea vero
 die circa horam quintam veniens Gabara, in-
 uenio ante oppidum totum campum plenum
 armatis, quos à Galilaea exciueram in auxilium,
 & praeter hos magnam rusticani vulgi multitu-
 dinem. in quorum coetu postquam concio-
 naturus constitui, omnes acclamabant bene-
 factorem appellantes me & seruatorem suae pa-
 triae. tum ego actis pro favore gratus, iussi
 eis, ut infestarent neminem, contentique com-
 meatu proprio è castris ad diripiendas villas
 non excurrerent. velle enim me omnem tu-
 multum absque caede componere. euenit au-
 tem, ut qua primum die custodes viarum dispo-
 sui, tabellarij Ionathae in eos incidissent : qui-
 bus ita, ut iusseram detentis in custodia, post-
 quam perlegi literas legatorum plenas conui-
 ciis & mendaciis, silentio dissimulans ire ad eos
 decreui. at illi audito meo aduentu, cum omnibus
 suis & Ioanne receperunt se in Iesu domiciliis
 id erat turris magna, & nihil ab arce differens,

ibi abdita cohorte militum, & clausis absque A
vna ianuis, expectabant me ad salutandum se
venturum ex itinere: iussis prius militibus
ut venientem me solum intromitterent exclu-
sis ceteris. sic enim putabant me facile posse
in suam potestatem redigi: sed fefellit eos o-
pinio: officiens enim invidias, quam primum
eo perueni, ingressus ē regione eorum situm
diuturniorum, dormire me iuxta legati verò cre-
dentes me verē sopitum quiescere, descen- B
tes in campum sollicitabant multitudinem,
ut me malē ducis officio fungentem desere-
rent: sed contra quā sperabant accidit. ad pri-
mum enim eorum conspectum exortus est
clamor Galileorum, testantium quā me pro
meritis complecterentur benevolentia: incu-
sabantque legatos quodd nulla laesseri iniuria
venissent ad turbandam tranquillitatem pu-
blicam, abire iubentes, eoquod non admis-
suri essent præfectum alium. his mihi renun-
ciatis non dubitavi in medium progredi. ita-
que propere descendere audiretur quid lega-
ti afferant. ibi procedenti mihi applausum est
certatim ab omnibus, & acclamatum ab a-
gentibus gratias pro rebus administratis opti-
mē. his auditis Ionathas & ceteri extimuerunt
ne salutis periculum adirent in cursu tanto-
pere fauentis mihi populi, cogitabantque au-
fugere. sed quia non erat id eis liberum, me po-
stulante, ut maneam, stabant mæsti vix ratio-
nis compotes. Igitur cohibitis turbæ accla-
mationibus, & fidelissimis militum ad vias ser-
uandas appositis, ne nos inopinos Ioannes in-
uaderet, iussisque in armis esse omnibus, ne
quis repentinus hostium incurfus terrorem
eis incuteret, primum literarum mentionem
fecit, quibus ad me scripserant, missos se à He-
rosolymitanorum ciuitate, ad finiendas inter
me & Ioannem controuersias, meque ad com-
parandum euocauerant: mōxque ne inficiari E
possent, protuli ipsam epistolam. atqui, in-
quam, si contra Ioannis criminationes apud te
Ionatha tuosque collegas reddenda esset mi-
hi vitæ ratio, adductis pro me duobus tribu-
tū vt probis viris testibus, necesse fuisset appro-
batis testibus & examinatis testimoniis absol-
ui me vestra sententia. nunc verò vt sciatis be-
ne à me administratas res Galilææ, nolo tres
testes probitatis adducere, sed hos omnes vo-
bis exhibeo. ab his rationem vitæ meæ posci-
te, an cum omni honestate & iustitiæ præ-
fuerim. Vtique viri Galilæi adiuro ne veri-
tatem celeris, sed coram his tanquam iudi-
cibus proferatis siquid à me peccatum est. non-
dum hæc verba finieram cum vna omnium
vox exoritur, benefactorem me suum & ser-
uatorem appellantium: anteaquæ omnia
suo testimonio probantium, & vt in polle-
xum mei similis esse pergerem rogantium. af-
firmabant etiam iurando omnes, sal-
uam esse per me vxorum suarum pudici-
tiam, & nullam sibi vnquam à me illatam
moestiam. Post hæc duas Ionathæ epistolas à
custodibus meis interceptas & ad me delatas,

πρωταρχῶν ἐμῶν, οὗτοι δὲ τὸν προαρχὸν ἐμὸν παρεκάλουν. πάντες δὲ ὁμνῶντες αὐτοῖς εὖ
ἔχον τὰς γυναῖκας, λέλυται δὲ καὶ μὴδὲ ποτε μὴδὲν ὑπὲρ ἐμοῦ. καὶ τότε δύο τῶν ἐπιστολῶν, αἱ οἱ κατα-
σταθίσαι ὑπὸ ἐμοῦ φερεσθῆναι πεμφθείσας ὑπὸ τῶν πατρῴων ἰωνάθου, ἀπὸ ἀλλοτρίων πρὸς ἐμὲ,
οὗτοι δὲ

αὐτῶν οὐκ ἔχον ὁπλίσιν ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς ἄλλας
ἀποκλείσαντες θύρας, μίαν δὲ αἰείξαντες, προσεδόκων
ἡμεῖς ἐκ τῆς οὐδὲν με πρὸς αὐτοὺς ἀσπασμόν. καὶ δὴ δι-
δάσκον ἐν πολλὰς τοῖς ὁδοῦταις, ἐπὶ δὲ τῷ ὄρει γὰρ
μόνον εἰσελθεῖν ἴδωμεν τῶν ἄλλων ἀπὸ τῆς αἰτίας. ἔπειτα
καὶ ὅτι με ζητήσαντες ῥαδίως αὐτοῖς ὑποχέριον. ἐ-
ψάσαντο δὲ τὸ ἐλπίδος ἐγὼ καὶ τὸ ἐπιβικλῶν προαρχοῦ
μῶν ὡς ἐκ τῆς οὐδὲν παρελθόντων, καὶ ἀλύσαντες αὐτοὺς
αὐτῶν καὶ οὐδὲν ἐπὶ τῶν πύλων. καὶ οἱ πατρῴων ἰωνάθου ὑπο-
λαμβάνοντες ὅτις ἀπαρτίζονται με καὶ πτωχῶν,
ἀρμυροὺς καὶ βαρύνοντες εἰς τὸ πιδίον μετὰ πείθῃ αὐτοῖς
αἱ ἐμὲ κακῶς στρατηγόντος. ταῦτα δὲ αὐτοῖς συνέ-
παιον. ἐφθάρτην καὶ ὁ δὲ ἐν ἡμέρᾳ τοῦ ὄρει τῶν γαλι-
λαίων, πρὸς ἐμὲ τὸν στρατηγὸν ὀνομασθεῖς, κατὰ με-
μνηνται ἐποίησαν τὸ πιδίον τὸ ἰωνάθου ὅτι παρῆσαν, καὶ δὲν
αὐτοὶ κακὸν προαρχοῦ τοῖς ἀγαθῶν καὶ τὰ ἐκεί-
νῳ πρὸς ἡμᾶς, καὶ παρεκάλοντο ἀπείναι, μὴ καὶ αὐ-
τοὶ μεταπειθῶναι πρὸς αὐτὸν ἵπτοι αὐτῶν ἐμὲ λα-
βοῦν. τίποτεν ἀπαρτίζονται με, προσελθόντες εἰς μέσους
ἐν ὁδοῖς καὶ βαρύνοντες ἐν ὁδοῖς αὐτοῖς, τί λέγουσιν οἱ
πατρῴων ἰωνάθου ἀκροῦ μῶν. προσελθόντος δὲ με πρὸς
τοῦ ὄρει πάντος τῶν πιδίων ὁ δὲ ἐμὲ, καὶ μετὰ ὁρ-
μῶν ἐπιβοήσεις χάριν ἔχειν ὁμολογῶνται τῇ ἐμῇ
στρατηγίᾳ. ταῦτα δὲ οἱ πατρῴων ἰωνάθου ἀκούοντες, ἐφο-
βήθησαν μὴ καὶ καὶ οὐκ ὀλοῦσιν ἀποθανεῖν ἐπὶ αὐτοῖς ὁρ-
μῶνται τὸν γαλιλαῖον καὶ τὸν πρὸς ἐμὲ χάριν δρα-
σῶν οὐκ ἐπιτόκων. μὴ δυνάμεντες δὲ ἀπὸ τῆς πρὸς
μῶν καὶ αὐτοῖς ἡμέρας, κατὰ πρὸς ἐμὲ ὁρμῶνται τὰ
λόγια. πρὸς αὐτοὺς οὐκ ἐμὲ πρὸς πιδίον τῶν ὁδοῦταις
πάντας ἔχειν, καὶ τὸ ὁπλίσιν τοῖς πιστοῦταις τὸ ὁδοῦταις ἐπι-
στῶντες ὑπὸ τῶν φρεσίν μὴ ἀπερσοδοκίας ἡμῶν ὁ
ἰωνάθου ἐπιπείσῃ, παραμύσας δὲ τοῖς γαλιλαῖοις ἀνα-
λαβεῖν τὰ ὅπλα μὴ πρὸς τὸν ἐφοδὸν τῶν πολεμίων, ἰαὺ
ζητήται πρὸς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ παρελθόντων. πρῶτον δὲ ἐπιστο-
λῆς τῶν πατρῴων ἰωνάθου ὑπομνήσασθαι, ἐν τῇ ὁδοῦταις
καὶ φαίνεται ὑπὸ τῶν κοινῶν τῶν ἱεροσολυμιτῶν πιπίμ-
φθαι, δαλύοντες μου τὰς πρὸς τὸν ἰωνάθου φιλο-
τεικίας, ὡς ὁδοῦταις καλίσταί με πρὸς αὐτοὺς ἀφ᾽ ἑαυτοῦ.
καὶ ταῦτα διηγήσας, τῶν ἐπιστολῶν εἰς μέσους ὁρμῶνται,
ἵνα μὴδὲν ἀρνήσασθαι δύνηται ἐλεγχόντων αὐτοῖς
τῶν γραμμάτων. καὶ μὴ ἐφ᾽ ἑαυτοῦ ἰωνάθου ὑμῶν τι οἱ συμ-
φορῶντες, εἰ πρὸς ἰωνάθου κενόμῶν ὑπὸ τῶν ὁδοῦταις
ἐπὶ τὸν ἐμὲ τῶν δύο πινὰς ἡμεῖς μάρτυρας κα-
λοῦν καὶ καὶ ἡμεῖς, δῆλον ὡς αὐτῶν ἐχρη-
σάμεντες καὶ τοῖς τῶν βίου ἀπαλλάξαι με
τῶν ἐχρημάτων. ἵν' οὐκ ἔγωγε καλῶς πρὸς ἡμᾶς
μου τὰ καὶ τῶν γαλιλαίων, ἔστι μὲν μάρτυρας ὁλί-
γοις ἐν τομίῳ τῶν καλῶν βιβλικῶν. τοῦτοι δὲ πάν-
τας ὑμῖν δίδωμι. ὁδοῦταις τῶν οὐκ ἐμὲ πιδίον πινὰ
ἐμὲ τῶν βίου, εἰ μὲν πάσης συμφορῶν, ἐπάσης δὲ ἐν-
δῶν πεπολύσθαι. καὶ δὴ ὁρμῶνται ὑμῶν ὁ γαλιλαῖος
μὴδὲν ἐπιπρόφαται τὸ ἀληθείας, λέγει δὲ ὅτι τῶν
τῶν ὡς δικαστῶν, εἴη μὴ καλῶς πρὸς ἡμᾶς. ταῦτα
ἐπὶ λέγουσιν μου, κοινὰ ὁδοῦταις πάντων ἐγίνοντο φωνῶν,
καλοῦνται ἀεργῶν με καὶ σωτῆρα. καὶ πρὸς ἐμὲ τῶν
πρὸς ἡμᾶς ἐμῶν, οὗτοι δὲ

ὡς ἀπὸ τῶν ποτῶν καὶ τῶν ποταμῶν πολλῶν ἐλασθησὶν ἅ-
πληρεις, καὶ καταφύγουσιν, ὅτι τυραννίδι μᾶλλον ἢ
στρατηγίᾳ χρῶμαι κατ' αὐτῇ, ἐπεὶ τε πολλὰ πρὸς
ταῖς ἐνὶ στρατῷ μὲν ὡς ἀλειπόντων ἀναχρῆσθαι
φυσολογίας, ἔφην δὲ ἐγὼ πρὸς τὸ πλῆθος ὅτι χρῶ-
μα λαβεῖν δύνανται ἐκείνους τῇ κομιζόμενῃ καὶ ἐ-
βηλούμην αὐτοῖς τὰ θεῖα τὰς φρεσὶς τοῖς αἰσιν εἰ-
δέναι, καὶ δεικνύναι τὴν χάριν τοσούτων. ταῦτα ἀκούσας
τὸ πλῆθος παρεξωθέν ἐπὶ τῷ ἰωνάδῳ ἄρμα καὶ τὰς Β
οὐκ αὐτῷ συμπαροῦσας, αἷς ἀναφύοντες, καὶ ἐπιπρά-
χουσιν τὸ ἔργον, εἰ μὴ τις ἄλλος γαλιλαῖος ἔπαυσεν τὸ ὄρ-
γῆν. τοῖς περὶ τὸ ἰωνάδῳ δὲ ἐγὼ συζητῶντες τὴν ἡδὴ
παραφύκτων, εἰ μὴ οὐκ ἔμελλον μετ' αὐτοῖς, καὶ παραθέτες
εἰς τὴν περὶ τοῦ λῆγοντος τοῖς πέμψασιν ἑλθόντες περὶ τῆς
ἐμῆς πολιτείας. ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν αὐτοὺς,
καὶ τοὺς γινώσκων ὅτι μὲν οὐκ ἐπείχετο ποιήσουσιν, τὸ
πλῆθος δὲ εἰς ὄργην ὤξιντο κατ' αὐτῇ, καὶ μετὰ πα-
ράκλησιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν πτωχότητων τοῖς τοιαῦτα
πολιτεύσας. πάντας δ' οὐκ ἐχθρόμην πείθων αὐ-
τοὺς φέρεσθαι τῇ ἀφ' ἧς. πάντας γὰρ ἦδ' ἐν γαστρὶ ὀλί-
θους ἔσσαν τῇ κοινῇ συμφορῇ. τὸ δὲ πλῆθος ἔχον
τὴν κατ' αὐτῇ ὄργην ἀματάβλητον, ὅτι πάντες ὁρμη-
σαν ἐπὶ τῷ οἴκῳ, καὶ ἡ κατὰ τοὺς οἰκιστὰς τὸν ἰωνάδῳ.
ἐγὼ δὲ συνωρῶν τὸ ὄργην ἔσσαν αὐτῇ ἀνίσταμαι, ἀνα-
πνέσας ἐφ' ἑαυτὸν, ἐκείλυσεν τοῖς πλῆθεσι πρὸς σπυ-
γάνην καὶ μὴν ἐπὶ τῶν ἀράων ἀσπείχουσιν ἑκατοστά-
δην, καὶ τῶν στρατηγῶν χρησάμενος παρέχον ἐ-
μαυτῷ τὸ μὴ δοκῆν ἐμὸν πολέμῳ καταρξάν. εἰ-
πὴ δὲ θεῖα σπυγάνης ἐχθρόμην, ἐπιστήσας τὸ πλῆθος
καὶ παραμύσει χρησάμενος θεῖα τῇ μὴ πρὸς τὰς ὀρ-
γὰς καὶ τὰς ἐπανηκίους πτωχείας ὅπως φέρεσθαι,
καλῶς τοῖς καθ' ἡλικίαν ἡδὴ πρεσβυτέρους καὶ πρῶ-
τοις παρ' αὐτοῖς ἑατὸν ἀνδρῶν αἰσιν πορεύομενοι εἰς
τὴν ἑρεσσύμην τῇ πόλιν διτρίπτεσθαι, μέμψαν
πεισάμενοι ἐπὶ τῇ δέμῳ τῇ τὴν χάριν ἀφ' ἧς ἀνα-
χρῶνται. καὶ αἱ ἐπὶ καλῶς ἐφύον πρὸς τοὺς λόγους Ε
ἐμῇ, ὡς ἀκαλίσει τὸ κοινὸν χρῶμα πρὸς ἐμὴν,
μὲν καλῶντας ἐπὶ τῇ γαλιλαίᾳ, τοῖς δὲ θεῖα τὸ ἰω-
νάδῳ ἀναχωρεῖν ἐκέλευεν. ταῦτας αὐτοῖς τὰς ἐπὶ ἡ-
λικίας δοῖς, ἐπαρυσάμενοι τὴν ταχέως ἐκείνῳ, ἡμέρα
ἕκτη μὲν τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἀποστολὴν ἐποστάμην, συμ-
πλέμψας ὅλητας πεντακοσίους. ἔρχετο δὲ ὁ τοῖς ἐν
σπυγείᾳ φίλοις πρεσβυτέρους τῇ ἀσφαλῇ γυνίδι τὴν
πρείαν αὐτοῖς. ἡδὴ γὰρ ὑπὸ ῥαυμαῖς ἡν ἡ σπυγεία. F
καὶ πάντας εἶδεν τοῖς ταχὺ βυλομέτρους ἀπὸ τῆς
ἐκείνης πορεύσας. τρεῖς γὰρ ἡμέρας ἀπὸ γαλιλαίας
ἦσαν ἔτι εἰς ἑρεσσύμην καταλύσαι. συμπαρέ-
πλεον δὲ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ μὴ τῇ γαλιλαίας
ὄραν φυλακὰς ἐπιστήσας τὰς ὁδοὺς, ὡς τὴν μὴ ῥαδίως
πᾶσι μαθεῖν ἀπὸ τῶν βυλομέτρων. καὶ ταῦτα πρὸς
εἰς ἑαυτὸν τὴν δὲ γυνίδι ἐποστάμην. οἱ δὲ θεῖα τὸν ἰω-
νάδῳ ἀναχρῶντες τὴν κατ' ἑμῶν πρὸς ἰωνάδῳ ἀπ-
τόλιν πεπράντο λήψας πρὸς δόκοντες αὐτῶν ὑποχρῶ-
τον ἐκείνῳ ἀφ' ἧς ἐπὶ πρὸς αὐτοῖς, πείσθη ἀπαρ-
τῇ αὐτῶν εἰλεσθαι πρὸς αὐτῶν. ἐκείνῳ μὲν ἐπὶ τοιαύτης
ρίδας δὲ χρῶμα, ἐν ἔφην δὲ πρεσβυτέρους ἐπὶ μὲν
ταχέως ὑπακούσας αὐτῷ ὡς ἀπὸ γυνίδι, εἰς κινδύ-
νον

audientibus multis Galilæis legi maledictis re-
fertissimas, meque salto infimulantes quod ty-
rannum verius quàm ducem agerem. multi-
que alia continentes per summam fida impu-
dentiam, has literas dicebam mihi vltro obla-
tas à tabellariis, nolens aduersarios scire, de cu-
stodiis, ne absterrentur à mittendis post-
hac literis: at concio commora in Ionatham
atque collegas quasi interfectura irruit: & pa-
traram fuisse facinus, nisi furentes à me fuis-
sent cohibiti. legatis verò pollicitus sum er-
rati veniam, si relapsicerent & in patriam reuer-
si vera de administratione mea referrent. his
dictis eos dimisi, quamuis scirem non factu-
ros pollicita. populus autem efferebatur in eos,
rogans, vt penas sumere de illis sicerem. itaque
omnibus mihi vtendum fuit artibus quo eose-
riperem, quòd scirem omnem seditionem per-
niciosam esse reipub. multitudo porrò perita-
bat in iracundia, vnòque impetu omnes rue-
bant ad Ionathæ diuictorium. ego verò videns
eos non posse retineri amplius, consensu e-
que edixi, vt sequerentur me ad Soganam vi-
cum Arabum, distantem inde viginti stadiis.
atque hoc stratagemate caui ne videret ciuilia
belli fecisse principium. postquam autem ven-
tum est prope Soganam, iussi agmen sistere:
monitque ne essent ad iniquam iram tam
præcipites, centum ætate ac dignitate præstan-
tes deligo, qui se parent profecturi Hierosoly-
ma, & accusaturi apud eum populum autores
seditionum & turbatores suæ reipublicæ. Man-
davi præterea, vt si possent populum oratione
sua flectere, impetrarent publicas literas, qui-
bus mihi confirmaretur præfectura Galilææ, &
Ioannes iuberetur inde discedere. Cum his
mandatis celeriter expeditos tertia die post
concionem dimisi, additis, qui eos deducerent
quingentis militibus. Samariam quoque ami-
cis scripsi, darent operam, vt legati per eorum
agrum iter turò faciant: iam enim ea vrbs Ro-
maniserat subdita: & illac necessarium fuit eun-
dum properantibus & sequentibus viarum
compendia: vt tertia die peruenirent Hierosoly-
ma. quin. & ipse eos deduxi vsque Galilææ
confinia, appositis per vias custodibus, vt non
facile quiuisset discessum legatorum cognosce-
ret. quo facto aliquantisper apud Iapha mora-
tus sum. Ionathas autem & collegæ suo conatu
frustrati remiserunt Ioannem Gischala: ipsi
deinde profecti sunt Tiberiadem, sperantes eam
in suam potestatem venturam, quandoquidem
Iesus tunc magistratum ibi gerens per literas e-
rat pollicitus, per suum forum se populo, vt ad eos
deficiat: alligaturum hac spe iter ingressi sunt.
mihi autem rem totam Sila per nuncium signi-
ficat, relictis ibi, vt dixi, vicarius, redire me
quàm primum postulans. cuius monitu reuertens
propere, in salutis discrimine talè ob causâ incidi.

[illegible]

A His dictis proferebant quatuor epistolas, qua-
li scriptas ad se à Galilæis extremos eius regio-
nis fines tuentibus, & implorantibus suum
auxilium. His auditis Tiberienses creduli cla-
mare ceperunt non desidendum esse vltius,
sed ferendam opem tribulibus in tanto pericu-
lo. ego contra legatorum fucum intelligens,
aio me sine mora iturum quò belli vocet ne-
cessitas: sed quia è diuersis quatuor locis liti-
ræ venerint, Romanorum incursiones nun-
tiantes, oportere in totidem partes diuisis co-
piis singulos legatorum præfici singulis. dece-
re enim viros fortes non consilio solum rem
laborantem iuuare, sed ductu etiam suo & au-
xilio. me enim non posse nisi vnâ exercitus
partem ducere. Placuerunt hæc multitudini
moxque cogebat & ipsos exire ad obeunda
ducum munia. at illi vehementer animo tur-
bati sunt, conatu suo frustrato per machina-
tiones à me oppositas. Ibi vnus eorum Ana-
nias nomine, vir malus & maleficus, suadet
indici publicum ieiunium in diem posterum,
vt quæ ad eandem horam omnes in eundem
locum inerines conueniant, nimirum agno-
scentes sine diuina ope nihil agi armis homi-
num. hæc autem non pietatis ergò dicebat,
sed vt me exarmaret vnâ cum meis milicibus.
tum ego quoque obediui necessariò, ne videret
etiam admonitionem contemnere. Itaque
digressis domum omnibus Ionathas & colle-
gæ scribunt Ioanni, vt ad se mane veniat quan-
to possit comitatu militum. facile enim me in
potestatem suam redactò, voti fore compo-
tem. illi acceptis literis libenter paruit. Postea
die satellitum duos fortissimos ac fidi-
sissimos iubeo celatis sub veste breuib.
gladiis mecum prodire in publicum, vt nos
possemus defendere contra inimicorum si
qua existeret iniuriâ: ipse quoque thorace
indutus & accinctus gladio quàm oculis-
simè in Proseucham ad precandum conue-
ni. Iesus autem me cum amicis ingressò, a-
stans foribus reliquorum ex meis admitti per-
mitte neminem. Iamque nobis ritu patrio pre-
cationes interceptantibus, exurgens Iesus ex
me quærit de supplicetili incensæ regis, ru-
dique argento, apud quem sint hæc dispo-
sita, quorum ideo tum mentionem facie-
bat, vt tempus in Ioannis aduentum te-
reret. Respondi Capellam habere omnia, &
decem illos Tiberiensium ciues primarios:
iussique vt ex ipsis scilicetarentur an vera lo-
queret. Quibus habere se fatentibus, Quid,
inquit, illi viginti aurei, quos argenti ru-
dis certo pondere vendito recepisti, in quem
vsum à te conuersi sunt? Ex hos, inquam, dedi
in viaticum legatis missis Hierosolyma.
ad hæc Ionathas & collegæ responderunt, non
rectè factum quod legatis ex publica pecunia
mercedem soluerim. Plebe autem commota ob-
evidentem hominum maliciam, cum intelli-
gerem nò procul à seditione rem abesse, volens

πρὸς ἐς δὴ καὶ τὸ ὁπισθὸν ὁδὸν διημιψάμεν, ἅ
 πολυπράγμονας τὸν κομίσαντα καλούσας ἢ ποιῶν
 μάλασσιν. διξάμενοι δὲ ἐκείνοι τὸ ὁπισθὸν καὶ ὁρα-
 χθῆντες καὶ μεθίως, μετὰ πίμποντι τὸ ἰωάννην καὶ τοὺς
 ἐκ τῆς βουλῆς τῆς πειριάν, τῆς τε φρωτὸν ὄντας ἱεραῶν,
 βυλῶν τε φερπῆσας σκοπεῖσθαι καλούσους τὴν φερα-
 κτίον ὅτιν αὐτοῖς. πειριμῶσι ἐν ἀπὶ χερσὶ μάλλον ἰδόν-
 τι τῶν φερμῶντων. ἡ δὲ γὰρ ἰδῶσαι ἰεραταλίαν τῶν
 πόλιν αὐτῶν ἀπαξ ἐκείνοις φερσεν διὰ μένιν, ἀλλως τι
 μὴδ' ἑμὲ μάλλον αὐτῶν ἀφίξεισθαι. τὸ τοῦ δὲ οὗς ἡπει-
 λυκός ἐμὲ κατὰ φέροντο. ὃ δὲ ἰωάννης, ἐμὸν ὅτις
 συμπίπτει. πορὸν δὲ καὶ συνβήλουν αὐτῶν τῶν δύο
 κατηγόρησεν αὐτῶν καὶ πρὸς τὸ πλῆθος ὅτι μὴ καλῶς τὰ
 καὶ τὸ γαλιλαῖαν διοικῶν, καὶ πείσειν ῥαδίως αὐτοὺς ἵππ
 ὅτις τε τὸ ἀξίωμα, καὶ παντὸς πλήθους διέπαινος ἔχοντες.
 διξάμενος ἦν τὸ ἰωάννην κατὰ τὴν εἰσπύλον καὶ γινώ-
 μεν, ἰδοὺ δὲ δύο μὲν ἀπὸ τῶν φερσὶν τῶν ἱεροσολυμίταις,
 ἰωάννην καὶ αἰαλίαν, τῶν ἐπί τῶν δὲ δύο μένους ἐν τῇ
 πειριάν κατὰ τὴν εἰσπύλον. συνωπῆζοντο δὲ φυλακῆς
 ἵνα καὶ τῆς ἐκ αὐτῶν ὁπλῆς ἰερατὸν. πειριεῖς δὲ, τὰ μὲν
 πύχην φερσὶν ὄντας ἀσφαλισμέναι, τοὺς οὐκοῦν καὶ
 καλούσων αἰαλαβεῖν τὰ ὅπλα. καὶ παρ' ἰωάννην δὲ μετε-
 πίμψαντο στραπῶνας ἐν ὁλοῦν συμμαχῆσοντας εἰ
 διήσειν αὐτοῖς τὰ φερσὶν ἐμὲ. καὶ ὃ δὲ ἰωάννης ἐν γὰρ
 οἱ τοῦτον περὶ τὸ ἰωάννην ἀναξάξας ἐκ τῆς
 πειριάνος οὗς ἡκοι εἰς διαβίβειν καὶ μένιν ἐν τῇ
 πύχῃ τὸ γαλιλαῖαν κειμένην ἐν τῇ μεγάλῃ πεδίῳ,
 περὶ μέσῳ τῆς τοῖς ἱεροῖς φύλαξιν ἐμπέπειν οἱ
 καλούσων αὐτοῖς τὰ ὅπλα κατὰ τὴν εἰσπύλον, ἐφύλασσον
 ἐν δισμοῖς ὅτι τὸ τε καὶ αὐτοῖς ἐν ταλμῶν γράφει
 καὶ φερσὶν ταῦτα δηλῶν λόγος, ὃ δὲ φυλακῶν πεπι-
 στεύει. ὡς γὰρ αὐτῶν ἦν ἡμέρας δύο, καὶ μὴδὲν ἰωάν-
 νην φερσὶν ὄντας ἀμύρος, πείμψας φερσὶν τοὺς πειριεῖς
 συνβήλουν αὐτοῖς τὰ ὅπλα κατὰ τὴν εἰσπύλον, ὡς
 τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὸ ἐκ αὐτῶν. οἱ δὲ διξάμενοι γὰρ ἔχον
 τοὺς φερσὶν τὸ ἰωάννην εἰς τὰ ἱεροσολύμα ἡδὴ ὁρα-
 πτεροῦν, βλασφήμοις ἐποίησαντο τὰς ἀποκρίσεις. μὴ κα-
 ταπλαγῆς δὲ ἐγὼ κατὰ στρατηγῶν αὐτοῖς ἐπὶ νόον
 φερσὶν γὰρ τοὺς ὁπλίτας ἐξάπην πόλεμον ἐν εἰρήμῳ
 αὐτοῖς ἐπὶ. βυλόμενος δὲ αὐτοῖς ἀποπᾶσαι τὴν πει-
 ρίαν, μετὰ οὗς ὁπλίτας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξας, εἰς ἑξῆς
 μέρεας διείλον. καὶ τούτοις μὲν ἀραιῶς ἐν δαίματι
 φερσὶν ὄντας λοχῶντας φερμῶντων καὶ εἰς ἑτέραν
 καὶ μένιν, ὁριστῶν μὲν ὁμοίως, ἀπὸ χουσαι δὲ τῆς πει-
 ρίανος πᾶσαι τὰς αἰῶν εἰσπύλον, καλούσους
 ἐκείνοις ἐπειδὴν λάβωσι σημεῖον διὸ κατὰ βα-
 νειν. αὐτοὺς δὲ τῆς καὶ φερσὶν ὄντων, ἐν φερσὶν κα-
 τὰ τὴν εἰσπύλον. οἱ δὲ πειριεῖς ὁρῶντες ἐξῆς ἔχον
 σιωπῶν, καὶ πολλὰ κατὰ τὸν νόον. τούτοις γὰρ ἀφ' ὧν
 φερσὶν αὐτοῖς, ὡς τι ποιήσαντες ἀφ' ὧν καὶ μένιν
 φερσὶν αὐτοῖς, καὶ φερσὶν αὐτῶν ἰσάμενοι ὡς φερσὶν
 μετὰ παιδίας καὶ γίλωτος. διημιψάμενοι δὲ ἐγὼ τὴν
 ψυχὴν ἡδὴ τῶν αὐτῶν αὐτῶν ἐπιβλέπων. βυ-
 λόμενος δὲ ἐν εἰδέρας λαβεῖν τὸν σίματον, ἐν
 σὺν αὐτῶν τὸ ἰωάννην, πείμψας φερσὶν αὐτοῖς, παρὶ
 καὶ τῶν φυλακῶντων αὐτοῖς ἐλθεῖν. βύλιος γὰρ ἵππ
 καὶ φερσὶν αὐτοῖς τῆς γαλιλαῖας. σίματον μὲν οὖν ὅτις
 αὐτοῖς ἐλθεῖν. ὃ δὲ ἰωάννης φερσὶν αὐτοῖς ἐπὶ τὴν
 εἰσπύλον

A ad quos confestim transmissi eam epistolam, obsequere iussu tabellario, quidnam facturi sint. illi recepta epistola tertiti non i. edocuerunt, accesserunt Iohannem & senatores Tiberienensium, & primates Gabaræ, consulentes eos quidnam oporteat facere. Tiberien-
B ses igitur censebant debere eos constantè ob-
tinere administrationem reipublicæ, nec de-
serere urbem quæ semel ipsorum fidei se com-
miserit, maximè cum ego eos vellem inua-
dere. hoc enim me minatum mentiri sunt. id-
em probabat & Iohannes, addens mittendos
esse duos à collegis Hierosolyma, qui me ac-
cusent apud populum, quod non rectè cu-
rem res Galilææ, dicens id persuasurum fa-
cile, tum ob ipsorum auctoritatem, tum quod
omne vulgus natura sit mobile. Placuit Iohan-
nis sententia: moxque Ionatham cum Ana-
nia mittunt ad Hierosolymitanum populum,
C reliquis duobus manentibus apud Tiberiadem.
deducebantur autem securitatis causa à cen-
tum è suis militibus. Tiberienenses porro sar-
tis diligenter mœnibus, iusserunt habitato-
res urbis arma sumere: & à Iohanne, qui tum
Gischalis erat, acciuerunt non paucos mili-
tes, qui sibi essent, si ita fors ferret, contra
me præsidio. Interim Ionathas cum suis iter
faciens ut venit Darabitta, qui vicus in Ma-
gno campo situs est in extremis Galilææ sint-
D bus, media nocte institutionem meorum mil-
litum excubantium incidit: qui iussos arma
ponere asseruauerunt victos quo loco man-
daueram: mihi autem Leui eorum militum
præfectus rem totam significat: itaque per bi-
dium dissimulato negotio, per nuntios horta-
tus sum Tiberieneses ut ab armis discederent. at
illi rati Ionatham iam peruenisse Hierosoly-
ma, nihil responderunt præter conuiciam, nec ta-
men sum deterrius quominus arte contra eos
E vterer, nefas ducens belli civilis initium fa-
cere. Volens igitur eos extra mœnia proli-
cere: selecta militum decem millia diuisi tri-
fariam. Horum partem subsidentem Doris
occultè collocaui: mille verd in alio loco mon-
tano similiter, distante quatuor stadiis à Ti-
beriadem, expectantes dum signum procur-
rendi acciperent. ipse vico egressus substiti in
propatulo. id videntes Tiberienenses procura-
F bant continuè iacentes amarulenta dicteria:
tantæque eos tum infamia corripuit, ut propo-
sita funebri lectica ornata magnificè, circa eam
me videlicet lamentarentur per ludibrium. at
ego tacitus fruebar eorum stultitia. Volens au-
tem Simonem per insidias intercipere & cum
eo Iozarum, rogavi ut paulum extra urbem
cum amicis & stipatoribus securitatis causa
procederent. Velle enim me per colloquium
G fœdus cum eis ferre, & provinciam cu-
ram diuidere. Tum Simon stultitia simul &
lucris cupidine captus non recusauit venire:
Iozarus verd insidias suspicatus remansit. ad-
uenientem igitur Simonem comitatum amicis

λουτόλιθον τ' πόλιν πορρωτέρω μὲν φίλον πολλῶν
καταβαί, ἀνέισπαθ' πρὸς αὐτοὺς κ' ὀφειλόμεθα
τε αἰῶνα κ' πρὸς ἐλπίδι κέρδεος ἀπατηθεὶς, ὥ
ας, ἔμμενι. αἰαθάτα δὴ τὸν σίμωνά μὲν φίλον

[illegible]

A ἡ δὲ παρεφύλασσόντων αὐτὸν, ὑπερηγάσας ἡσασσόμενοι
φιλοφρονέας, ἔχοντες ἔχειν ὠμολόγηται ἀναβαίνει μετ' αὐ-
πολὺ ἢ συμπαρεπαίτη ὡς κατὰ μὲν τὴν βελόνην οὐ-
πείν, ἢ ἐπεὶ πορρωτέρω ἡ δὲ φίλων ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, μέσον
ἀεὶ μένος ἀγαθὴν εἰς τὴν κώμην τοῖς μετ' ἐμὲ φίλοις
ἔδωκε. τοὺς ὅπλιτας ἢ κατὰ βλάβην καλῶσαι, περὶ
βαλλοὺς μετ' αὐτῶν τῇ πειρασίᾳ. μέχρις ἢ ἡγομένης
ἀμφοτέρωθεν καρτερίας, ἔδωκεν ἡ δὲ πειρασίᾳ τι-
κάντων, σφοδρῶς ἐκινῶν οἱ παρ' ἡμῶν ὅπλιται, τὸ γινέ-
B μαινον ἰδὼν, καὶ τοῖς μετ' αὐτῶν ὡς ἀκαλίπτας, πικρὰς
ἡδονὰς πειρασίας εἰς τὴν πόλιν συνειδόμενα, ἐπὶ τῶν ἢ
ναμν εἰς πείμψας δὲ τὴν λίμνην, περὶ τὰς αὐτὰς ἢ ἀφ' ὧν
τὴν λαβὴν οἰκίας, ἐμπαρῶσαι. τῶν δὲ ἡγομένης το-
μίσαντες οἱ περὶ εἰς τὴν ἀπὸ κατὰ κράτος αὐτῶν τὴν
πόλιν, ὑπὸ φόβῳ ῥίπτοι τὰ ἔσθλα, μετ' ἡγομένης ἢ καὶ
τίκνῃσι ἰκέτο δὲ φείσασθαι τὴν πόλιν αὐτῶν. ἐγὼ δὲ περὶ
C διήσεις ἐπὶ κλαδίς, τοῖς μὲν σπαρτοῦ τὸ ὄριον ἐ-
πείχον, αὐτοὺς δὲ καὶ ἰσχυρὰ κατὰ λαβὴν, μετ' ὅπλιτων
τὴν πολιορκίαν ὑποπείψας, περὶ τὴν σάματος διερ-
πείας ἐγινόμενον. καλίστας ἢ ἐπὶ τὴν ἐξίστην τὴν σίμωνα
παριωθέντων περὶ τὴν γηροσύνην. ὑπαγόμενον τὸ δοῖν
ἐφ' ὅσον αὐτῶν ὡς ἀπὸ πείμψας εἰς ἱεροσολύμους μετ' ἡ-
σας ἀσφαλείας. καὶ ἢ τὴν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, μετ' ὅσον ἐπα-
γόμενος ὅπλιτας, ἡκοι εἰς πειρασίαν καὶ μεταπειμα-
D μένος εἰς τὸν σάματον τοῖς πρώτοις αὐτῶν ἢ πλείους, ἐκ-
λάσας φέρειν οἱ πρὶν εἶναι ἄποιοι τὸν σάματον. ἐκ δὲ
ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν, ἐκείνους μὲν διδόμενοι εἰς τὴν
λατὰ τὴν πόλιν ἐξέπτεμψας. τοῖς δὲ περὶ τὴν ἰσχυρίαν καὶ
αἰαίαν, λύσας τὴν δισμῶν καὶ δοῖν ἐφ' ὅσον, μετ' ὅσον
καὶ ἰσχυρὰ καὶ ὅπλιτων πεντακοσίαν, οἱ ὡς ἀφ' ὧν
E σπῶν αὐτοὺς, ἐξέπτεμψας εἰς τὰ ἱεροσολύμους πειρασίας ἢ
πάλιν περὶ τὴν σπῶν σπῶν σπῶν αὐτοὺς παρὶ κλάων
περὶ τὴν σπῶν σπῶν, ἐκείνους μὲν διδόμενοι τὰς ἀμφοτέρων
τῇ μετ' αὐτὰ περὶ ἐμὲ πίσει λίγροντες. τὰ δὲ ἐκ τῆς
δυσπραγίας περὶ τὴν σπῶν σπῶν μετ' ὅσον ὑποπείψαντες
F εἰς τὸν σάματον περὶ τὴν σπῶν σπῶν μετ' ὅσον πᾶν-
τα φέρειν ἀπειθήντων ἢ μέχρις ὅσον πᾶν σπῶν σπῶν
τα ἡ δὲ περὶ ἐμὲ σπαρτοῦ λαμπερότατοι ἢ σπῶν σπῶν
πειμασμένοι εὐλῶν, ἐπὶ τὴν πόλιν πᾶν ἔχειν. εἰπόντες ἢ
ἐκ τὴν καὶ πόλιν ἀρπυγῆς, ἐκείνους μὲν πᾶν σπῶν
τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπῶν ὑπείλυσαν μετ' ὅσον πᾶν σπῶν
F θήσαντες μὴ κομίσαντες εἰς ἐμφανὲς ὅσον ἡρπᾶσαντες. πολ-
λῶν δὲ συναχθέντων ἐκαστὸν τὴν πειρασίαν τὸν ἀπὸ τῆς
ἀποδίδωκε. γηροῦς δὲ ἐκ τῶν τὴν σπῶν σπῶν, βέλο-
μαί περὶ τὴν σπῶν καὶ αὐτὸν τὴν περὶ τὴν σπῶν σπῶν
γῆρας, περὶ τὴν σπῶν ἄλλους τὴν σπῶν σπῶν μετ' ὅσον
ὑπαγόμενος, περὶ ἢ τὴν ἀλίσταν ὁλῶς, καὶ δὲ ἔχ-
θραν, ἢ χάριν τὸν σπῶν σπῶν ἐκ τῶν σπῶν σπῶν μετ' ὅσον
δῶν. περὶ τῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν
G πᾶσα γῆρας σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν
μῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν
ἀλίσταν. ἡ δὲ σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν
χειρίσας περὶ τὴν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν
ποῖος ἢ), ἐμὸν μὲν κατὰ τὴν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν σπῶν

१४७७

τὸ πρῶτον αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν, ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ ἰσὺς τὴν
 καὶ γαλιλαῖον τὴν πατρίδα σου ὅτι πρὸς ῥωμαίους καὶ πρὸς
 τὴν βασιλείαν σάσατος· ὡς περὶ τὸν γένος αὐτοῦ καὶ γαλιλαῖας
 στρατὸν ὑποτὶ κοινῇ τῇ ἱεροσολυμίτῃ χρεοπαινεύουσα,
 οὐ καὶ πάντες πείθειν, ἔμμενον ἀνελκόμενοι τὰ ὄπλα,
 ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν τῇ σιναίᾳ δίκας πάλιν ἐπολιμεῖτο. σὺ
 γὰρ τὰς κόμης αὐτῶν εἰσάγοντας, καὶ ὁ σὸς οἰκίτης ὅτι
 τὸ ὄψαξις ἐκείνης ἐποισεν. ταῦτα ἡ ἐν ἰσὺ λέγω
 μέγας, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἐκείνων αὐτοῦ αὐτοκράτορος
 ὑπομνήμασιν ὅτις γέγραπται, καὶ πᾶς ἔσπον ἐν πόλει
 μακρὴν ἐκείνην κατεβόσαν οἱ τὴν δίκαν πόλεως ἵνοι-
 κοι, πικρὰ ὑποχρῆν οἱ τὴν ἀπὸν ἀξίαντες, καὶ διδόντες
 αὐτῶν ἐκείνων καὶ ἐκείνων, εἰ μὴ βασιλεὺς ἀ-
 γρίππας λαβὼν ὅξιστος ἀποκτείναντα, πολλὰ τὴν ἀ-
 δελφῆς βερνίκης δεικνύσας ἐν ἀνελκόμενοι διδόντες ὅτι
 πολὺν χρόνον ἐφύλαξεν. καὶ αἱ μὲν ταῦτα ἡ πολιτεία
 σου σαφῶς ἐμφανίζον τὴν τὴν βίαν τὸν ἄλλον, καὶ ὅτι σὺ
 τὴν πατρίδα ῥωμαίων ἀπείσπας ὡς τὴν τοκμήν σου καὶ
 δηλώσω μετ' ὀλίγον. ἐκείνη δὲ εἰπὼν καὶ πρὸς τοὺς
 ἄλλους πειθιστικὰ ὅλα δὲ σε, καὶ ὡς ἔσπας ὅτις ἐ-
 τυχεῖν μέλλουσιν τὴν ἱσχυρίαν, ὅτι μὴ φιλορώμαροι
 μὴ φιλοβασιλεῖς γένονται. τῶν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ πό-
 λεων αἱ μακρὰς, σιναίτις καὶ ἡ βερνίκης ἡ σὴ πατρίς
 ὡς ἐστίν. ὅλα σε τρωεῖς μὲν ἐν τῇ μεσσητάτῃ τῇ γα-
 λιλαίᾳ καὶ μὲν, ἔπειτα αὐτῶν κόμης ἐχυσαν πολλὰς,
 καὶ τὴν θεοστυχεῖαν δυναμὶν πρὸς ῥωμαίους ἐπὶ τῇ
 δόλῳ δὲ χερσὶν. διηγεῖται τῇ πρὸς τὴν διασώσας
 ἐμὸν πρὸς τὴν πόλιν αὐτῶν ὅξιστος, καὶ
 στρατεύσασθαι πᾶσι τὴν πόλιν ἱουδαίους ἐκώλυον ὅπως
 ἡ καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀσφαλὲς εἴη, ἡ πατρίδα μετ' ἐχέσιν
 αὐτῶν τὴν πόλιν ὀχυρώσας πρὸς ῥωμαίους, ἔπειτα καὶ ἐν
 γαλιλαίᾳ τῇ ἐν τῇ σιναίᾳ ῥωμαίων τῶν γένους ἡ
 μονάσας ὅτις φρεσὶν ἐκείνης ἐπιδέχοντο, καταφρο-
 σινοῦντες ἐμὴν τοπὶ μέγα δυναμὶν, καὶ πᾶσι δὲ ἐκπλή-
 ξιας ὄντες. πολιορκίᾳ μὲν ἡ τότε τὴν μακρὴν ἡμῶν πό-
 λιν ἱεροσολύμων, ἔπειτα κοινῇ πάντων ἱερῶν κινδυνεύον-
 τος ἐν τῇ τῇ πόλει ὅξιστος ἡμεῖς, συμμαχίαν ἐν
 ἐπὶ μὴ μὴ βελόνην δόκον καὶ ῥωμαίων ὄπλα λα-
 βεῖν. ἡ ἡ σὴ πατρίς ὡς ἐστὶν καὶ ἐν τῇ γηνησά-
 ντι λίμνῃ, καὶ ἀπὸ χύμα ἡ πρὸς αὐτὴν ἡμεῖς ἐκείνην,
 γαλιλαίαν ἡ ἐκείνην, σκυδοπόλειαν ἡ ἐκείνην ἔπειτα
 τὸν πρὸς ὑπερῶν βασιλείαν, μὴ μὴ μὴ ἡ πόλιν ἱερ-
 δαίων ὡς ἐκείνην, εἰ ἡ δὲ τὴν πρὸς ῥωμαίους
 πρὸς φυλάττειν ῥάως ἐδύνατο. καὶ γὰρ ἡ πόλις ὅτι
 δῆμος ὄπλων ἀπερεῖται. ἀλλ' ὡς σὺ φῶς ἀπὸς ἡ-
 μῶν ἐν τῇ τότε, μετὰ ταῦτα ἡ πρὸς ὡς ἐστὶν πρὸς
 ἱεροσολύμων πολιορκίας οἵδως ὑπὸ ῥωμαίοις ἐμὴν
 ἡμεῖς, ἔπειτα ἡμεῖς κατὰ κράτος ἀνελκόμενοι,
 φερούμεν τὴν πολλὰ, πολὺν τὴν γαλιλαίαν ὄχλοι κα-
 τὰ τὴν μὲν πρὸς πρὸς. τότε οὐδὲ γὰρ ὑμᾶς πάν-
 τως ἀπὸ γαλιλαίων τῇ δὲ ἐμὴν φόβου, ῥίψαντες
 τὰ ὄπλα καὶ ὡς ἐκείνην πρὸς βασιλεὶ καὶ ῥωμαίοις, ὅ-
 τι δὴ οὐχ ἐκείνην, ἀλλ' ἀναγκαστικὰ ὅτι τὴν
 πρὸς αὐτοὺς ὡρμήσαντες πόλεμον. ὑμεῖς καὶ πρὸς
 ἐμὴν οὐκ ἐκείνην, ὡς αὐτὸς ἀπὸ γαλιλαίων μετὰ
 πᾶσι τῇς δυναμὶν πρὸς ἐκείνην τῇς πρὸς, καὶ
 τότε δὲ φόβον τὰ ὄπλα κατὰ δόξαν. καὶ πάντες αὐτῶν ἡ πόλις ἡμεῖς καὶ
 ἐμὴν ἡ τὴν αὐτοῦ ὑμῶν πρὸς γαλιλαίων συνεκράτησεν ὑποπαρῆναι. ἐν ἰσὺ ὅτι αὐτὸς ἀπὸς, ἀλλ' ὑμεῖς

quomodo ego & Galilaei in causa fuimus, ut
 patria tua deficeret a rege simul & Romanorum
 Imperio: quandoquidem priusquam ego ex
 decreto civitatis Hierosolymitanæ in Gadila-
 m, dux mitterer, tu cum tuis Tiberien-
 sibus armis correptus populariterque es in se-
 stare etiam Syrorum Decapolim. Tu enim
 illorum vicos incendiisti, & in illo confi-
 ctu tuus famulus eecidit, atque hæc non à
 me tantum dicuntur, sed & in Vespasianii
 imperatoris commentarios relata sunt: quod-
 que apud Ptolemaidem Decapolitani crebris
 clamoribus flagitauerunt ut Imperator de te
 punas sumeret, nimirum autore calamita-
 tum suarum omnium. fecissetque id sine du-
 bio, nisi Agrippa rex te sibi ad supplicium
 deditum, donasset sororis Berenices precibus,
 servatum tamen longo tempore in custodia.
 Quin & ea quæ post gessisti in republica, sa-
 tis declarant tum vitam tuam reliquam, tum
 quod defectionis à Romanis auctor civibus
 tuis fueris: id quod evidentibus argumen-
 tis paulo post docebimus. nunc etiam alij Ti-
 berienenses propter te accusandi sunt, & docen-
 dus lector quod neque Romanis neque regi
 fideles amici fueritis. Vibium Galilæarum
 maximæ sunt Sepphoris & Tiberias tua Iuste
 patria. Sed Sepphoris in medius regio-
 nis sita, & habentes circa se vicos plurimos,
 quoniam decreuerant servare fidem dominis,
 & me excluderunt, & edicto vetuerunt ne
 quis civium suorum Iudæis militare au-
 deat: vique à me minus sibi esset periculi, per
 fallacias induxerunt me prius ut moribus
 urbem eorum cingerem. Quibus absolutis
 praesidium sponte receperunt à Cestio Gal-
 lo tum gerente rex in Syria, me contempto
 qui tum terrori etiam cæteris propter poten-
 tiam. Idem cum oppugnarentur Hierosoly-
 ma & commune gentis nostræ templum esset
 in periculo, non miserunt suppetias, ne vi-
 derentur arma contra Romanos sumere. Tua
 vero Iuste patria sita ad lacum Genesarethi-
 cum, & distans ab Hippos triginta stadiis, se-
 xaginta à Gadaris, Scythopolis centum & vi-
 ginti, oppidis ditionis regis, nullique vi-
 cina Iudæicarum urbium, si voluisset facile
 Romanis fidem servare potuit. nam & pu-
 blice & priuatim vobis erat armorum copia.
 Quod si ego tunc in causa fui, ut tu Iuste di-
 cis, quis fuit postea: nam me se priusquam
 oppugnarentur Hierosolyma in Romanorum
 potestatem venisse, & vi capta Iotapata, castel-
 laque multa alia, multisque Galilæorum ab-
 sumptos pugnis variis. Tunc igitur oportebat
 vos nihil amplius à me timentes arma prolici-
 re, & regi ac Romanis accedere, siquidem non
 ultro sed coactos id bellum suscepisse vos dici-
 tis. At vos expectastis donec Vespasianus ad
 moenia vestra omnes admovent copias, ac
 tum demum marina posuistis metu periculi. imò
 expugnanda erat vestra civitas, nisi rex excusa-
 ta vestra stultitia impetrasset vobis à Vespasia-
 no veniam. Non mea igitur est culpa, sed vestra

καὶ μοι πολὺ ὀφθαλμίσιν ἐδίδας τὰ ταῦτα συγγρα-
 ψάμεν ἡκελευσάτω. πρῶτον δὲ μοι καὶ τοῖς λοιποῖς ἐρ-
 ρώσο φίλτατε. βασιλὺς ἀλείπας ἰωσήφω τῷ φίλτα-
 τῷ χαίρειν. ἔχων ἰσχυρὰς, ἐδὲ μίας ἰσχυρὰς χρίξεν
 διδασκαλίαν ὑπὲρ τῆς μαθεῖν ἡμῶς ὅλους ἀρχήν. ὅτι
 αὐτῷ μὲν οὐκ οὐκ ἐστὶν αὐτὸς σὺ πολλὰ κατηχήσῃ
 τῷ ἀγνοήσαντι. ἐμοὶ δὲ ἀπαρτιθεῖσθαι τὴν ἰστορίαν ἀ-
 λήθειαν καὶ κολακείαν, ἐδὲ γὰρ ἐπεβαλλὲν αὐτῷ, οὐδὲ
 εἰρωνόμομος ὡς σὺ φήσεις, πρῶτον γὰρ ἡμεῖς ἐκείνους
 αὐτῆς κακοποιῶντες, ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν ἐμὴν τύρει,
 καὶ ὅτι πάντες οἱ τὴν ἰστορίαν ἐκτελέσαντες, ἀλλὰ
 τὸ μὲν πρὸς τὸν ἱεὺς ἀνακρίναντες λαβόντες τὸν ὁρῶν-
 σιν, μέχρι τῶν λεγόντων. διοικήσας δὲ ἐγὼ τὴν καὶ
 τὴν πειράδα, καὶ κατὰ τὴν φιλίαν συνέδριον, ἐ-
 βουλόμην πρὸς τὸν πρὸς ἰωάννην πρᾶξιον μόνον.
 ἐδὲ μοι μὲν οὐκ ὅτι τοῖς γαλιλαίοις ὅπλιστα πάντα
 ἀπελθεῖν ἐπὶ τὸν ἰωάννην, καὶ λαβεῖν παρ' αὐτοῦ
 δίκας, ὡς πάσης τῆς ἐξουσίας αἰτῆς γενομένης. καὶ ἡ-
 ρεσκόμην δὲ ἐγὼ τῆς γνώμης αὐτοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐ-
 χων τὰς τετραχὰς χιλιάδας φόνου καταστρέφειν. ὅθεν δὴ
 παρήνισα πᾶσαν εὐσυνήκατον πρὸς αὐτοὺς ὡς
 γνώμας τὰ ὀνόματα τῶν ὑπὸ τὸν ἰωάννην ὄντων. ποιη-
 σάντων δὲ ἐκείνων, γνοὺς ἐγὼ τοὺς ἀνθρώπους οἱ τινες
 ἦσαν, ἔξιδινα πρὸς ἑαυτὰς, ἔξιδινα πρὸς τὴν καὶ δε-
 ξαίαν πρὸς τὴν ἑαυτὰς ἰωάννην διελθούσας λαβεῖν
 μετάνοιαν, καὶ ἡμεῖς οἱ ἑκατὶ χιλιάδας πρὸς τὴν τοῖς
 βυβλίσσασθαι. διελθούσας πρὸς τὴν ἑαυτοῖς συμφερόν-
 των, ἡπειλόμην δὲ εἰ μὴ ῥίψωσι τὰ ὅπλα καταπονήσαντες
 αὐτοῦ τὰς οἰκίσεις καὶ δημοσιώσαντες τὰς εἰσας. ταῦτα
 δὲ ἀκούσαντες οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰς τετραχὰς χιλιάδας ἐπὶ μετῴ-
 κων, καταλείπουσι μὲν τὸν ἰωάννην, τὰ δὲ ὅπλα ῥίψαντες
 ἔκον πρὸς μετὰ τετραχίλιους τὸν ἀριθμὸν. μόνον δὲ
 τὸν ἰωάννην παρέμεναν οἱ πολῖται, καὶ ἐξήντι πρὸς ἐκ
 τῆς τυρίων μητροπόλεως ὡς χίλιοι καὶ πεντακόσιοι.
 ἰωάννης μὲν ἔπειτα καταστρατηγὴς ὑπὲρ ἐμοῦ, τὸ λοι-
 πὸν ἐν τῇ πατρίδι περίφοβος ἔμενεν. καὶ τῶν δὲ
 τὸν καθεῖν, σὺν φρεσὶντα θάρσυναντες, ἀναλαμβάνου-
 σιν ὅπλα πεπειδωμένους τῇ τῶν τειχῶν ὀχυρότητι, καὶ
 τὸν πρὸς ἐπίσης ὅτι μετὰ ὅρα. πέμπουσιν δὲ πρὸς κα-
 ρίον γάλλων, συνέας δὲ ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς, ὡς καλεῖ-
 ται ἡ αὐτὸν ἡμεῖς θάττον ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς αὐτῶν τὴν
 πόλιν, ἡ αὐτῶν τοῖς περὶ τὴν πόλιν. ὁ δὲ γάλλος, ἐλθ-
 σάς μὲν ὑπὲρ τοῦ, πότε δὲ διεσπάρησιν. καὶ τὰ ταῦ-
 τα πυθόμενος, ἀναλαβὼν τοὺς σὺν ἐμοὶ στρατιώτας, καὶ
 ὡρμήσας ἐπὶ τοῖς σπρωφίταις, εἰλον αὐτῶν τὴν πό-
 λιν κατὰ κράτος. λαβόμενοι δὲ ἀφορμῆς οἱ γαλι-
 λαῖοι, καὶ παρῆνεν τὸ μῖσος τὸν καθεῖν ὡς ἐκείνους, εἰ-
 χον γὰρ ἀπεχθῶς ἐπὶ πρὸς ταύτην τὴν πόλιν, ὡρμή-
 σαν ὡς ἀφ' ὅθεν ἀφανίσοντες πάντας σὺν τοῖς ἐπὶ οἰκί-
 ας. εἰς δὲ αὐτοὺς σὺν ἐπιμύθεσιν αὐτῶν τὴν οἰκίαν ἐ-
 ρήμης καταλαμβάνοντες. οἱ δὲ ἄνθρωποι δίστατες
 εἰς τὴν ἀκρόπολιν συνέφυγον. διήρπαζον δὲ πᾶν, καὶ ἔο-
 πον ὡς ἐνα πορθεῖσθαι κατὰ τὸ ὁμοφύλων παρελπί-
 νον. ταῦτα ἐγὼ διασώμνος, σφόδρα διτρίβην αἰσάρως,
 καὶ πᾶσι τὴν πρὸς αὐτοὺς ὑπομνήσκων, ὅτι
 τοιαῦτα εἶναι ὁμοφύλους καὶ ἐστὶν ὅσον. ἐπεὶ δὲ ἔπειτα ὡς καλεῖται
 δὲ τὸ μῖσος τὰς παρακρίσεις, τοὺς πιστοτάτους τῶν πρὸς ἐμὲ
 φίλων ἐκέλευσα διαδουῶν λόχοις, ὡς ῥω-
 μαίων μετὰ μεγάλης δυνάμειος κατὰ τὸ ἔπειτα μῖσος
 εἰσεβληκότων. ταῦτα δὲ ἐποίησαν ὡς τὸ

in quo mihi videris accuratius hæc scripsisse
 quam ceteri. Quare & reliquum mihi iussit.
 Vale mi carissime. Rex Agrippa Iosepho suo
 carissimo salutem. Ex tuis scriptis mihi vide-
 tur non esse opus ut de me discas aliquid. Atta-
 men ubi conveniremus, coram te docebo
 quædam quæ nescias. Sic ille absolute meæ
 historiæ de veritate fuit testis, non assen-
 tendo: neque enim id eum decuit: non i-
 tem per irrationem ut tu fortasse dicturus es:
 multum enim ab eo absuit talis ingenij prauitas:
 sed in hoc tantum ut ipsius testimonio
 lectori commendaretur scriptorum meorum
 veritas. Et hæc quidem ad iustum necessa-
 riò dicta sint hæcenus. Ego porro compositis
 rebus turbatis Tiberienfium, aduocaui amico-
 rum consilium, consultaturus quid cum
 Ioanne agendum sit. Placuit autem omnibus,
 ut armatis vniuersis Galilæorum copiis illum
 inuaderem, & pœnas de eo sumerem tanquam
 autore totius dissidij. Mihi tamen non pro-
 babatur hæc sententia, quod mallem sine cæ-
 de tumultibus illis finem imponere. Quapro-
 pter iussi eos omnem adhibere diligentiam ut
 scirentur nomina Ioannem sectantium. Quo
 facto, & comperto quinam essent hi homi-
 nes, edictum proposui, quo data fide inui-
 tabam omnes eius factionis qui modò respi-
 scerent, ad amicitiam: præscripto viginti
 dierum termino his qui suis rebus vellent con-
 sulere. Alioqui si in armis permanerent: mi-
 nabar me incensis eorum ædibus facultates da-
 turum in prædam populo. his auditis illi non
 mediocriter perterriti Ioannem deserunt: &
 inermes ad me venerunt numero quatuor mil-
 lia. Soli autem apud eum manserunt ciues i-
 ipsius, & mille quingenti mercenarij Tyrij.
 Atque hac arte victus à me ille posthac in pa-
 tria metu se continuit. Sub idem tempus Sep-
 phoritz ausi sunt arma sumere, freti fymita-
 te morium, & quòd me viderent distineri re-
 bus aliis. Itaque mittunt ad Cestium Gallum
 tunc Syriæ præsidem, rogantes ut aut ipse
 citò ciuitatem occuper, aut saltem mittat eò
 præsidium. Gallus verò venturum quidem se
 promissit, sed non significauit quo tempore. ac
 ego id sentiens cum copiis in eos feci impe-
 tum, & urbem expugnaui fortiter. Hanc occa-
 sionem Galilæi nacti, & rati venisse tempus
 exatiandi quibus & Sepphoritas prosequen-
 tur odia, videbantur funditus deleturi tam
 urbem quàm incolas. Irruentes igitur in
 vacuas ædes ignem iniiciunt: nam homines
 metu in arcem refugerant. Diripiebantur au-
 tem omnia, & nullum modum faciebant de-
 prædandi cognatos homines. Hoc animad-
 uertens, & magno dolore affectus iussi eos
 desinere. admonens nefas esse ad eum modum
 tractare eiusdem tribus homines. Post-
 quam verò neque precibus neque impetio
 coerceri poterant prægrauantibus odiis, man-
 dauì amicorum fidissimis, ut rumore spargen-
 tes, diuersa parte irrupissè Romanorum va-
 lidum exercitum. Id autem feci ut sic represso

ἔπιμψεν πρὸς βασιλέα, κρείσσον καὶ ἀσφαλέστερον οἰ-
κῆσαι παρ' ἐκείνῳ νομίζων. σιπφωρίται δ' ὠρῶν δό-
ξως τὸν ἀρῶντι κινδυνὸν διαφρονέτες, πρὸς κί-
σιον γάλλον ἔπιμψαν, καὶ ἦσαν παρεχόμενοι ὡς αὐ-
τοῖς δατέον ὠρῶν φόμῳ τὴν πόλιν, ἢ πέμψον
δύναμιν τὴν ἐπακόλουσαν ταῖς ἐπ' αὐτοὺς τῇ πολε-
μικῇ ἐπιδρομῇ. καὶ τέλος, ἐπεισαν τὸν γάλλον πέμ-
ψαι δύναμιν αὐτοῖς ἐπιπικνέειν καὶ περικλινέειν πάλιν
συχνῶ, ὡς ἐλθεῖναι νυκτὸς εἰσεδίξασθαι. κακού-
μῳ δ' ὑπὸ τῆς ῥωμαϊκῆς στρατῆς τῆς πείρῃς χῶ-
ρας, ἀναλαβὼν ἐγὼ τοὺς περὶ ἐμὲ στρατῶτας, ἦγον
εἰς γαρεισίμῳ. ἔνθα βαλλόμενος χάρακα πύργῳ
τῆς σιπφωρίτης πόλεως ἀπέχοντα σάδιον εἴκοσι νυ-
κτὸς ἐπ' αὐτὴν προσέμειξα, καὶ τοῖς τείχεσιν προσέ-
βαλλον, καὶ ἔδε κλιμάκων ἐμβάσας συχνὰς τῇ στρα-
τιᾷ, ἐκχεατὶς τὰ πλείεστα τῆς πόλεως μέεροι ἐ-
γλυόμην. μετ' οὗ πολὺ δ' ἔδε τὴν τῇ πόλεως ἀ-
γνοῖαν ἀναγκαζόντες ἀνχωρήσαντες, ἀεὶ ὅτις μὲν
δύο καὶ δεκά ῥωμαίων πεζοῖς, δύο καὶ ἑπτὰ, ὀλίγοις
δ' σιπφωρίταις. αὐτοὶ δ' ἦσαν μόνον ἀπεβάλομεν,
γλυόμενοι δ' ὑπερὶ ἡμῶν κατὰ τὸ πεδὶον μάχης πρὸς
τοῖς ἐπιπείκῃς, μέχρι πολλῆς καρτερῶς διακινδυνεύσαν-
τες ἡγήθημεν. ὡς ἐλθόντων γὰρ μετ' ἡμῶν ῥωμαίων, οἱ
μετ' ἐμοῦ δίσσαντες ἔφυγον εἰς τὰ πύργους. πίπτει δὲ τῆς
ὠρῶν τῆς ἐκείνης εἰς τῇ περὶ δυνάμει τὴν τῇ
σάματις μετ' οὗ πολὺ ἡμῶν τοῦτομα, καὶ ὠρῶν βασι-
λεὺς ποτὶ τὴν αὐτὴν τῆς ἐκείνης. καὶ τότε δ' οὗ καμ-
ρὸν ἢ ὠρῶν βασιλεὺς δύναμις ἦσαν ἐπιπικνέειν καὶ πε-
ρικνέειν, καὶ συλλὰς ἐπ' αὐτῆς ἡγεῖται, ὃ δὲ τῇ σάματι
φυλάκων. ὅτε οὖν βαλλόμενος στρατόπεδον ἰουλιά-
δος ἀπέχοντα σάδιον πέντε, φεγγεῖν ἐφίσασι ταῖς ὁ-
δοῖς, τῇ τε εἰς κανὰ ἀρούρη, καὶ τῇ εἰς γάμελα τὸ
φεγγεῖον, ὡς τῇ ταῖς ὠρῶν τῇ γαλιλαίων ὠφελείας
τοῖς ἐνοικοῖς ἀποκλείειν. ταῦτα δ' ὡς ἐγὼ ἐπιβόμην,
πέμψω διαχίλις ὀπίστας ἐστρατηγὸν αὐτῇ ἡγεμίαν.
οἱ δὲ καὶ χάρακα δύντες ἀπὸ σάδιον τῆς ἰουλιάδος
πλησίον τῇ ἰορδάνῃ ποταμῷ, πλὴν ἀνεβόλισμῳ
ἐδὲν ἐπὶ πρῶτον, μέχρι ἑξαχίλις ἐγὼ στρατῶτας ἀνα-
λαβὼν ἦγον πρὸς αὐτῆς. κατὰ δ' οὗ ἐπὶ πρῶτον ἡμέραν
ἐν πρὶ φεγγεῖ κατὰ τῆς λόχον ἡ ἀποδὲν αὐτῇ τῇ
χάρακος προσεχλούμην τοῖς βασιλικῇς εἰς μόχλῳ,
παρὰ τῆς τοῖς μετ' ἐμοῦ στρατῶτας ἐρίσαι τὰ τῶ-
τα μέχρις αὐτῶν ἐπὶ πρῶτον τῇ πολέμῳ προσελ-
θεῖν, ὅπερ καὶ ἐγὼ. συλλὰς δ' οὗ εἰσάσας τῆς ἀπ-
δείας τοῖς ἡμετέροις φέγγειν, προσελθὼν ἐπιδιώκειν
οἷός τε λῶ. κατὰ τὴν δ' αὐτὴν λαμβάνουσιν οἱ ἐπ'
τῆς ἐνέδρας, καὶ σφόδρα πάντας ἐδορύβησαν. ἐγὼ δ'
ὅθεν ὅδε ἐπὶ χροστέμῳ ὑποστροφῇ μετ' τῆς δυνάμει
ὑπὸ τῆς τοῖς βασιλικῇς, καὶ εἰς φυγὴν ἐτρέψα. καὶ
κατὰ τὸ πρῶτον μετ' οὗ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἢ πρῶτον,
μηδὲ ἐπὶ πρῶτον χροστέμῳ δ' ἀμφοτέρω πρὸς. ὃ δ' ἑπὶ πρῶτον
ὡς τὴν μόχλῳ ἐποικίμην, εἰς τὰ μακρόδην τὸν ἐμ-
πεισὼν, συχνὰ τὴν ἐγὼ μετ' οὗ τῇ ἐνέδρῳ. δευ-
τέρας δ' οὗ ἀρῶν χροστέμῳ δ' οὗ τὸν καρπὸν τῇ χεῖρὸς, ἐνομιάμην εἰς μόχλῳ κατὰ τὴν μόχλῳ λεγομένην.
οἱ δ' ἐμοῖς ταῦτ' ἀνέσταντες, καὶ διδόντες μὴ πρὶ χεῖρὸν ἐπαδόν, τῇ μὲν ὅτι πλείον διώξας ἀπέχετο, ὑ-
πέστρεπον δ' ὡς ἐμὲ λια ἀγωνιάτες. μετὰ πεμψάμενος οὖν ἰαφροὺς καὶ δεσποτῆς, τὴν ἡμέραν ἐκεί-
νην αὐτῇ κατὰ τὴν πρῶτον, δόξατε τοῖς ἰαφροῖς τῆς νυκτὸς εἰς τὰ χεῖρας μετὰ τὸν μόχλῳ, συλλὰς δ' οὗ
οἱ μετ' αὐτῇ πρῶτοι τῇ κατὰ ἐμὲ πάλιν ἐθαρόσαν. καὶ ἴόντες ἀμειλίχῃς τὰ περὶ τὴν φυλάκην τῇ στρατῶτι δ' οὗ

ad regem se contulit, sperans commodius & se-
curius apud eum se posse degere. Sepphori-
tae autem praeter opinionem elapsi e priore pe-
riculo, iterum ad Cestium Gallum miserunt,
rogantes ut ocyus civitatem caperet, aut mit-
teret aliquam manuum milicum, quae incurtio-
nes hostium reprimeret: nec prius destiterunt,
quam illo mittente equites & pedites bene
multos, noctu eos reciperent. Vastatis dein-
de circum vicinis agris a Romano exercitu,
collectis meis militibus veni in Garisimam
vbi positis castris viginti stadiorum intervallo
procul a Sepphori, noctu assultum feci ad moe-
nia: cumque per scalas euassissent in ea mul-
ti milites, bonam urbis partem in potestate ha-
bui. Sed paulo post coacti propter locorum
ignorantiam recessimus, occisis duodecim
Romanorum pedibus & duobus equitibus,
praeterque Sepphoritarum paucis aliquot: ipsi
verò vnum solum desiderauimus. Aliquanto
post in planicie conferto praelio cum equiti-
bus, diu repugnantes fortiter, tandem profi-
gati sumus. circumuento enim me a Roma-
nis, nostri terga verterunt eo casu territi. In ea
pugna cecidit Iustus vnus meorum satellitum,
qui olim in regio satellitio fuerat. Per idem
tempus venerant regiae copiae peditum si-
mul & equitum, ducente Sila praefecto regis
satellitum. hic ad quintum stadium procul a
Iulidae castris munitis stationes militum dis-
posuit per vias, eam quae fert Cana, quaeque in
castellum Gamala, ut eorum locorum habita-
toribus commeatus intercluderet. Quo audito
mihi eò duo millia militum cum praefecto He-
remia: qui positus prope Iordanem amnem ca-
stris a Iulidae intervallo stadij, nihil praeter
velitationes quasdam fecerunt, donec ipse
ad eos veni cum tribus militum millibus. Se-
quenti verò die celatis prius insidiis in valle
quadam non longè a castris hostium, prouo-
cabam ad pugnam regios, mandato ut nostri
simulata fuga ad locum infessum sequentes
pertraherent, id quod factum est. Sila enim
ratus nostros sedulo fugere, eò prouectus est
ut a tergo haberet militem locatum in infi-
diis, quod eius copias valde tenuit. tum e-
go celeriter conuersus inuasi regios, & in fu-
gam compuli: fuissetque potius ea die in-
signi victoria, nisi fortuna quaedam malè in-
iudicaret nostris conatibus. Equus enim ex
quo pugnabam in caenosum quendam lo-
cum delatus vnà necum prolapsus est: quo
calu contusus manus articulis, deportatus sum
in vicum Cepharnoma. id auditum a meis re-
uocauit eos a persequendis hostibus, quod val-
de solliciti essent nequid durius mihi accide-
ret. accitis igitur medicis & curata manu,
mansi ibi eam diem correptus febre etiam:
deinde ex medicorum sententia noctu transla-
tus sum Taricheas. quod vbi Sila & regis
est cognitum, rursus eis animos addidit. &
quia negligentius custodiri castra audierant,

noctu trans Iordanem collocata in insidiis A turma equitum, diluculo prouocauerunt nostros ad prælium. Quibus non detrectantibus & progressis in planiciem, coorti è latebris equites turbatis nostrorum ordinibus coëgerunt eos fugere: interfecitque sex tantum è nostris reliquerunt imperfectam victoriam. audito enim quosdam milites aduectos esse per lacum à Taricheis Iuliada, metu cecinerunt receptui. Non multo autem post Vespasianus comitante Agrippa rege Tyrum peruenit: vbi clamores Tyrionum in regem coortisunt, hostem iuum simul & Romanorum appellanti- B bus. ducem enim eius militum Philippum prodidisse Hierosolymis regiam, & Romanorum in ea præsidium idque factum iussu regis ipsius. Vespasianus autem obiurgata Tyrionum impudentia, quod vitum dignitate regia sublimem & Romanorum amicum, afficerent con- tumeliis: ipsi regi iussit mittere Philippum Romam ad reddendam rationem eorum quæ gesta sint. Sed Philippus in conspectum Neroni non venit: cum enim offendisset eum laborantem extremo periculo propter bella ciuilia, retto ad regem reuersus est. Postquam autem Ptolemaidem Vespasianus attigit, Deca- politanorum primates magnis clamoribus lusu- lum deferebant, quod vicos eorum incendit: quamobrem ille regi eum dedit, vt sub- ditis ipsius pœnas lueret. rex verò imperatore infcio coniecit hominem in vincula, vt iam antè diximus. Tum Sepphoriz obuiam pro- gressi salutato Vespasiano præsidium ab eo ac- cepere duce Placido: cum quibus mihi nego- tium fuit donec ipse Imperator venit in Gali- læam. De cuius aduentu, & quomodo post pri- mum ad Taricheas conflictum recepi me lo- tapata, atque ibi post longam oppugnationem viuus captus sum, quomodo ve solutus, quæ- que gessimus Iudaici belli tempore, hæc omnia E in libris de eo bello conscriptis narrauimus: nunc in memoranda videntur & illa, quæ in eis libris non diximus, duntaxat quæ ad vitam nostram pertinent. Expugnatis Iotapatibus in Romanorum potestatem redactus asseruabar summa diligentia, in honore tamen à Vespasiano habitus, cuius etiam iussu duxi captiuam quandam virginem Cæsariensem patria. hæc non diu mecum mansit, sed me soluto, & in comitatu imperatoris hærente, abiit Alexan- driam, alteram uxorem duxi Alexandriæ, F & inde cum Tito missus sum Hierosoly- ma: vbi sæpè mortis periculum adi, Iudæis magnopere conantibus me capere, vt afficerent supplicio, & Romanis quoties aliqua clades accideret, meæ prodicioni impu- tantibus, & imperatori continenter accla- mantibus, vt proditorem tolleretur. At Titus non ignarus belli vicissitudinum, importu- nas militum vociferationes trans mittebat sile- tio. Vibe deinde vi capta, sæpè hortatus est me, vt ex ruinis patriæ quicquid vellem sumerem,

καὶ οὐκ ἐβόησα, ὅτι τὰ Ἰουδαίων δὲ ἀπὸ τῆς ἐχθρῆς ἔχοντες ὑποχείριόν μου λαβεῖν τιμωρίας ἐθέλουν, ὥστε καὶ ἐκείνην, πάλιν τὸ κατ' ἐμὴν προδοσίαν δοκοῦντων, συνελθὼν καταβοήσεις ὅτι τὰ αὐτὰ κατὰ τὸν νόμον, πολεῖται με ὡς καὶ αὐτὸν προδοτὴν ἀξιουμένην. ἥτοις ἡ καὶ οὐκ ἔστιν ὅτι τὰ πολέμια τυχὰς ἐν ἀγνοίᾳ, σὺν τῇ τῶν ἐμῶν στρατιῶν ὁρμῇ, ἥδη ἡ κατὰ κράτος τὴν ἱεροσολυμίαν πάλιν ἐχομένης, ἥτοις καὶ οὐκ ἔστιν ὅτι πολλὰς ἐν τῇ καταστροφῇ τὴν πατρίδος παρ' ὅτι δόλοισι λαβεῖν, συγχω-

δὲ νυκτὸς ἰππέων λόχον ὑδρὸν ἀντιπαραστήσαντες ἐν τῇ πύλῃ τῆς Ἰορδάνης, ἡχομένης ἡμέρας εἰς μάχην ἡμᾶς σφραγίσαντο. ὅτι δὲ ὑπακούσαντων καὶ μέχρι τῆς πε- δῆς διελθόντων, ὅτι φανέντες οἱ δὲ τῆς ἐπιδόρας ἰσχυ- πτεῖς, καὶ παρῆσαντες αὐτοῖς εἰς φυγὴν ἔτρεψαν. ἔξ- τε ὅτι ἡμῶν ἐκτενῶν, οὐ μὴν μέχρι τῶν τοις ἐ- τίκτω ἦσαν. καταπτεπλὴν γὰρ πᾶσι ἐπὶ λίτας ἀκόντας, ὡς τρεχόντων εἰς ἰουλιὰς, φοβηθέντες ἀνέχωρσαν. μετ' οὗ πολὺν ἡ χεῖρος ἐπισπασίας εἰς τὴν ἀφικνεῖται, καὶ οὐκ αὐτῇ ὁ βασιλεὺς ἀ- γρίωντας. καὶ οἱ τυρεῖς βλασφημῶν ἤρξαντο τὸν βα- σιλέα, τυρεῖς αὐτὸν καλοῦντες καὶ ῥωμαίων πο- λέμιοι. τὸν δὲ στρατοπεδάρχην αὐτὸν φίλιππον ἰ- ληνον προεδιδώκειαν τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, καὶ τὰς ῥωμαίων δυνάμεις τὰς ἑσας ἐν ἱεροσολύμοις κατὰ τὴν αὐτὴν προέταξεν. ἐπισπασίας ἡ ἀκόντας τυ- ρεῖς μὴ ἐπὶ πλῆξιν, ὑβρίζουσιν αὐτὸν καὶ βασιλέα καὶ ῥωμαίους φίλον. τὸν δὲ βασιλεὺς παρήγειν ἐπιμύει φίλιππον εἰς ῥώμην ὑφίστατα λόγον περὶ τῆς προ- γμῶν. φίλιππος ἡ πεμφθεὶς, ἐχ' ἡκού εἰς ὅσον ἴκοντο. καταλαβὼν δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς ἐχθροῖς ὅπου δὲ τὰς ἐμπιστεύσας ταραχὰς καὶ τὴν ἐμφύλιον πόλε- μον, ὑπερβῆκεν πρὸς τὸν βασιλέα. ἐπεὶ ἡ ἐπισπασίας εἰς πολεμίδα παρεχέτο, οἱ φανέντες ὅτι ὁ συνέλας δὲ πολλὰ κατὰ τὸν ἴσον τῇ πειρῇ, ὅτι τὰς κα- μᾶς αὐτῶν ἐπὶ φανέν. παρίδων οὐκ αὐτὸν ἐπισπα- σίας τῇ βασιλεὶς κολαδομένην ὑπὸ τῆς τῆς βασι- λείας ὑποπλῶν. ὁ βασιλεὺς δὲ αὐτὸν ἰδὼν ἐπικρυ- ψόμενος τῷ τοῦ ἐπισπασίας, ὡς αὐτῶν διδόντα. σὺν φανέν δὲ ὑπακούσαντες καὶ ἀσπασίαν οὐ- σπασίας, λαμβάνει δύναμις καὶ στρατὸν πλάκιδον. εἰσβαίνεις ἡ μὴ τῆς ἐπὶ πολεμὸν με ἀχρὶ τῆς γαλι- λαίας ἐπισπασίας ἀφίξεται. ὅτι ἡς τῆς ἐπὶ ἰουδαίᾳ, καὶ ὡς περὶ τρεχόντων καὶ μὴν τὴν πρὸς τὴν αὐτὴν πρὸς ἐ- μὴ μάχην ἐπὶ πολεμῶν, ὥς ἐκείνη εἰς τὰ ἰωταῖα παρὰ ἀνέχωρσαν, ὥς τὰς πρὸς τὴν κατὰ τὴν ταύτης πολιορκίας, ὥς ὅτι τρεῖς ζῶντες ληφθέντες ἐπὶ τῶν, καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν, πάντα τὰς πρὸς τὴν κατὰ τὴν κατὰ τὴν ἰου- δαίαν πόλιν, καὶ τὴν ἱεροσολύμων πολιορκίας μετὰ ἀκρίβειας, ἐν τῇ περὶ τῆς ἰουδαίᾳ πόλεως βίβλοις ἀπὸ γαλιλαίας ἀνέχωρσαν ὅτι ὅτι, ὡς οἶμαι, ὥς καὶ κατὰ τὸν ἰουδαίαν πόλιν ἀνέχωρσαν ὅτι ἐν τῇ βίβλῳ μου πρὸς τὴν κατὰ τὴν πρὸς τὴν γαλιλαίας. τῆς δὲ τῆς ἰω- ταῖα πολιορκίας λαβόντες τὸν ἡχομένης ὡς ῥωμαίους μὴ πάσης ἐπιμελείας ἐφυλασσόμεν, τὰ πολλὰ δὲ πρὸς ἄλλον με ἐπισπασίας. καὶ δὲ κα- λῶντες αὐτὴν ἦσαν μὴ παρῆσαν ἐκ τῆς ἀν- μαλῶν τῶν καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐχθροῖς. ἐπὶ παρῆσαν δὲ αὐτῇ με πολὺν χρόνον, ἀλλὰ λυθέν- τες, καὶ μὴ ἐπισπασίας πορῶντες εἰς τὴν ἀν- ξάνδρειαν ἀπὸ γαλιλαίας. ἡ δὲ τῆς ἦσαν κατὰ τὴν ἀνξάνδρειαν. κατὰ τὴν ὅτι τὴν ἱεροσολύμων πολιορκίας συμπεμφθεὶς τίτω, πολλάκις δοκῶν

συγχωρεῖν ὃ αὐτὸς ἔφασκεν. ἐγὼ δὲ τὸ παρὶς πεί-
σης μηδὲν ἔχον πεινάειν, ὃ τ' ἐμαυτὸ συμφορῶν
εἰς ὧδ' αὖτις λαβὼν φυλάξαμι σωματὸν ἐλ-
θῶν τὴν αἴτησιν ἐποιούμην πῶς, καὶ ἐβλῶν ἰ-
σῶν ἔλαβον χαρισμάριον πῶς. μετ' ἡ πολὺ δὲ καὶ
τὴν ἀδελφὸν μὲν πενήκοντα φίλων ἀνθρώπων ἐκ
πέτυχον. Ἐκ τῶν ἰσθμῶν δὲ πορεύσας πῶς τὴν ἑξ-
οῖαν δόντος, ἴδ' αὖ πολὺ πλῆθος ἀρχαλάτων ἐγ-
κλειστο γυναικῶν τε καὶ τέκνων, ὅσους ἐπύκνωσεν φίλων
ἐμῶν, καὶ συνήδων ὑπαρχόντας ἐρύσας μὲν πρὸς ἑκα-
τὸν καὶ ἐννῆκοντα ὄντας τὸν ἀριθμὸν, καὶ οὐδὲ λυ-
τρα καταδεχόμενοι ἀπέλυσα συγχωρήσας αὐτοῖς τῇ
πρεσβυτέρᾳ τύχῃ. πεμφθεὶς δὲ ὑπὸ πῆνι κράταρος
συνεραμαλίσαν καὶ χιλιόσις ἵππων εἰς κάμην πινά-
δικῶν λιγυρῶν, πρὸς καταπόσιν ἐκ τόπου ἐπιπ-
δεῖος ὅτι χάρακα δέξασθαι, ὡς ἐκεῖθεν ὑποσφύραν
εἶδον πολλοὺς ἀρχαλάτους αἰσχυρομένους, καὶ ἔτι
γνωρίσας συνήδεις μοι ἡγεμόνους, ἡλθοντα τὴν ἡ-
γίαν, καὶ μὲν διακρίναντες πρὸς τὴν αἴτησιν. ὁ δὲ
ἀδελφὸς ἐκέλευσεν καταμετρίσας αὐτοῖς, διασπείρας
ἐπιμελίσας τε τὴν τύχην. καὶ οἱ μὲν δύο ταλάντων
διασπείραντες, ὁ δὲ τριῶν ἐξήκοντα. ἵππει δὲ κατ-
επαύσαντες ἐν τῇ ἰουδαίᾳ τρεῖς καὶ πέντε, εἰκά-
σας τε ἀγροῦς, οὓς εἶχον ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἀπο-
νήτοις ἐσόμενοι μοι, δὲ τὴν μάλα σαρκαὶ ἐκεῖ ῥω-
μαίων προεβλῶν ἐγκαθίσταται, ἔδωκεν ἑτάρας χώ-
ραν ἐν πεδίῳ, μέλλων τε ἀπαρτίζειν εἰς τὴν ῥώμην,
σύνπλουσι δὲ κατὰ μὲν πᾶσαι πηλὴν ἐπορεύοντο. ἵππει
δὲ εἰς τὴν ῥώμην ἤκομην, πολλὰς ἐτυχον ὧδ' ἡ
σπασαὶ πρὸς οἴκῳ. καὶ ὃ κατὰ λυσιπρῶς ἔδωκεν ἐν
τῇ οἰκίᾳ τῇ πρὸς τῆς ἡγεμονίας αὐτῆς ἡγεμόνῃ, πολυ-
πρία τε ῥωμαίων ἐπύκνωσεν, καὶ συντάξιν χρημάτων ἔ-
δωκεν, καὶ πηλὴν διέταξεν μέχρι τῆς ἐκ τῆ βίης μετα-
στάσεως ἡδὲν τῆς πρὸς ἐμὴν χρηστέοντος ὑφελόν, ὅμοι
δὲ τὸν φθόνον ὑψέτω κινδύων. ἰουδαίος γάρ τις
ἰωνάθης τοῦτομα εἶσιν ἑξήκοντα ἐν κυρλίῃ, καὶ δι-
χιλίους τῶν ἐργασίων συναπαρτίζοντας, ἐκεῖνοις μὲν
αἴτιος ἀπωλείας ἐχρήματο αὐτὸς δὲ ὑπὸ τῆς χάρας ἡ-
γεμονόετος διδούς, καὶ ὅτι τὸν αὐτοκράτορα πεμψ-
θεὶς, ἔφασκεν ἐμὴ αὐτῶν ὅπλα συμπορεύσασθαι καὶ χεῖμα-
τα. ἡ μὲν συναπαρτίζων ἡγεμόνους ἔλαθεν, ἀλλὰ κα-
τέργω θάνατον αὐτῶν, καὶ ὧδ' αὖτις ἀπέθανον. πολ-
λάκις δὲ καὶ μὲν ταῦτα τὸ βασιλεὺς μοι τὸ εὐτυχίας
κακῆς ἐκείνης ἐπὶ ἐμὴ συνδύετον, διὰ πρὸς οἴκῳ πᾶσας
διέφυγον. ἔλαβον δὲ πρὸς συναπαρτίζων δωρεῖν γλῶσ-
σιν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ ὅτι δὴ καμὸν καὶ τὸ γυνῆκα,
μὴ ἀριστόμενος αὐτῆς τοῖς ἡδίστοις ἀπεπιμύαμην,
ἔτι πᾶσι δὲν ἡγεμόνῃ μιν πρία. ὅτι οἱ μὲν δύο ἐτα-
λάσαν. εἰς δὲ ὅτι ὑπερὸν πρὸς τὴν πόλιν περιέστη.
μὲν ταῦτα ἡγεμόνῃ γυνῆκα κατακνήσαντες μὲν ἐν
κρήνῃ, τὸ δὲ γένος ἰουδαίων, γενίαν ἀνθρώπων καὶ
τῶν κατὰ τὴν χάραν ἐπιφανέσων, ἡδὲ πολλὰν
γυναικῶν διαφύευσαν, ὡς ὁ μὲν ταῦτα βίος αὐ-
τῆς ἀπέδειξεν. ἐκ ταύτης δὲ μοι γίνονται παῖδες δύο,
πρεσβύτερος μὲν ἰσῶς, σιμωνίδης δὲ μετ' ἐκεῖνος,
ὁ καὶ ἀρχιεπίσκοπος ἐπὶ κληθείς. ταῦτα μὲν οἱ τὰ καὶ τὸ οἶκον. διέμενε δὲ μοι ὁμοῖα καὶ τὰ ὧδ' αὖτις αὐτοκρά-
τορος. ἡσπασαὶ δὲ ταλάντων πέντε, πῶς τὴν ἀρχὴν δέξασθαι, ὁμοῖα τὰ πατέρα τὴν πηλὴν μοι
ἐκφυλάξιν, πολλάκις τε κακῶς ἐχρήσασθαι ἐκ ἐπίσευσιν. δέξασθαι δὲ τὸν δορυμάνος,

A dans mihi hoc faciendi licentiam. ego verò
collapsa patria nihil ad consolationem mea-
rum calamitatum duxi potius quàm poscere
libera corpora, quæ una cum sacris volumini-
bus libenter mihi ab imperatore concessa sunt.
non multò post & frater cum amicis quin-
quaginta mihi deprecatori donatus est: in tem-
plum etiam ingressus permisso illius, cum
inuenissem ibi inclusam magnam mulierum
& puerorum multitudinem, quotquot ex eis
amicorum meorum & familiarium esse com-
peri, eripui omnes circiter centum & quin-
quaginta numero. quos ne pretio quidem ac-
cepto dimisi in pristinum statum redditos.
Missus deinde à Tito Cæsare cum Cereali &
mille equitibus in vicum qui Theoca dicitur,
ad considerandum an locus esset castris ido-
neus, cum illinc reuertens viderem multos ca-
ptiuos in crucem suffixos, & in his tres mihi
quondam familiares agnoscerem, vehemen-
ter indolui, & cum lacrymis accedens indi-
caui rem Tito: qui cuestigio insit demptos cu-
rari diligentissimè. horum duo inter medico-
rum manus exhalauerunt animam, tertius ve-
rò superuixit. Compositis deinde iudææ rebus
Titus consiciens tui quod habebam circa
Hierosolyma mihi fore inutile, propter mili-
tes Romanos, qui ibi relinquendi erant ad re-
gionis custodiam, alia prædia mihi donauit in
campestribus: & repetiturus Romam, honoris
causa nauigationis me assumpsit socium. vt ve-
rò in urbem peruenimus, multis Vespasianus
me dignatus est beneficiis. nam donatum ci-
uitatis iure diuersari iussit in ædibus quas ipse
antequam Imperator fieret habitauerat, pen-
sionemque honorauit annua, nihil de benigni-
tate subtrahens donec viueret, id quod pericu-
lum mihi conciliauit per meæ gentis inui-
diam. iudæus enim quidam Ionathas nomine
tumultu apud Cyrenen excitato, & collectis
indigenarum duobus millibus, illis quidem
autor fuit exitij: ipse verò victus ab eius pro-
uinciar præfidè, & ad Imperatorem missus, aie-
bat à me sibi subministrata arma & pecunias,
nec tamen Vespasiano suis mendaciis impo-
suit, sed damnatus luit pœnas capite. Post hæc
& aliis inuidorum appetitus calumniis, omnes
euali Dei prouidentia. à Vespasiano præterea
dono accepi in iudæa latifundium, quo tem-
pore vxorem dimisi offensus incommodis eius
moribus, quamuis iam tres ex ea suscepissem
liberos: quorum duo defuncti sunt, Hyrcano
solo superstite. Post eam duxi aliam mulie-
rem Cretensem iudæam genere, parentibus
natam domi nobilissimis, & moribus inter cæ-
teras eximiis, vt ex conuictu eius comperi. ex
hac duo mihi nati sunt filij, Iustus grandior,
& post eum Simonides Agrippa cognomine,
& huiusmodi quidem sunt res nostræ dome-
sticæ. mansit autem mihi perperua Cæsarem
beneuolentia. Nam defuncto Vespasiano Titus
successor in eodem quo pater honore me sem-
per habuit, nec ullis aduersum me accusatio-
nibus vnquam credidit. Post hunc Domitianus

maioribus etiam me cumulavit honoribus. A
nam & accusatores meos Iudæos capite pu-
niit, & seruum eunuchum filij mei pædago-
gum, meum calumniatorem puniri mandauit.
& quod est honorificentissimum, immuni-
tatem prædiorum, quæ in Iudæa habeo, mi-
hi concessit. Domitia porro Cæsaris vxor
nunquam mihi benefacere destitit. Hæc sunt,
quæ per omnem vitam à me gesta sunt, ex qui-
bus qui volet de moribus meis iudicet. Tibi
autem Epaphrodite virotum optime dedica-
to Antiquitarum toto contextu, hîc impre-
sentiarum scribere desino.

καὶ προσήνεκεν ταῖς εἰς ἐμὲ τιμαῖς. Τὴν γὰρ κατη-
γορήσαντάς μεν ἰουδαίους ἀπόλασεν, ὃ δούλον δι-
κουλὸν παιδαγωγὸν τῷ παιδὶ μου κατηγορήσαντα,
κολαθεῖναι προσέταξεν. ἐμοὶ τὴν ἐν ἰουδαίᾳ χώ-
ραν ἀπέλειαν ἔδωκεν, ἥ περ ἔστι μάλιστα τιμὴ τῆς λα-
βῆς. ἡ δὲ τῆς καίσεως θυγατὶς δομντία διέτιλιν δι-
εργετήσά με. ταῦτα μὲν τὰ περὶ ἐμοῦ μοι δεῖ
παντὸς τῆς βίης εἶναι. κεινέτωσαν δὲ ἔξ αὐτῶν τὸ εἶδος
ὅπως αὐτὴ ἐδίλωσεν ἱππεῖ. σοὶ δὲ διδοιδυκῶς κερά-
σι ἀνδρῶν ἐπαφροδίτη, τίω πάντων τῶν ἀρχαιολογίας
γεγραμῶν, ἐπὶ τῇ παρόντι, ἐν ταῦτα καταπαύω τὸν
λόγον.

ΦΛΑΒΙΟΥ

γεγονότις, ἡρόδοτον ὃ πάντας, ἀλλ' ἡδὲ καὶ τὴν αἰ-
 κλῶν τοῖς θεοῖς αἰτίστοχον καὶ φιλικόν ἢ καλλίον ἥκμαος
 συμφωνεῖν ἠξίωσεν. ἡδὲ αὖ καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν οἱ θεοὶ
 ἀντιδίδας συγγραφεύσι, ἢ περὶ τῶν ἀρχολογικῶν οἱ θεοὶ
 περὶ ἀρχῶν ἰσορροπίας ἀλλήλοισι κατακυλιθῆκασι
 καὶ τὴν διελίγειν περὶ τῶν καὶ πόλεως καὶ βασιλευμένων, ὅτι
 περὶ τῶν ἀντισηκῶν τῆς περὶ αὐτῶν στρατίας καὶ τῶν ἐν
 αὐτῇ στρατηγικῶν οἱ δοκιμασθέντες διαπεφωκῆσαν.
 πολλὰ δὲ καὶ δοκιμασθέντες ὡς ψεύδονται ὑπὸ π-
 νων καταγορεύεται, καὶ τοῖς δοκῶν ἀπειθεῖν αὐτῶν καὶ
 αὐτὸν ἰσορροπίας συγγραφεῖν. αἰτίαν δὲ τῶν ἀπ' αὐτῶν δια-
 φωνίας, πολλὰ μὲν ἴσως αὐτῶν ἐπερὶ τοῖς βουλο-
 μένοις ζητεῖν ἀναφαίνεται. ἰσὺ δὲ αὐτῶν ταῖς λεχθη-
 σι μέτραις τῶν μετρίων ἰσὺ αἰσθηθῆναι. καὶ ἀπο-
 τίνας ἰσὺ τῶν κυριωτέρων, ἐν αὐτοῖς δοκοῦσαν. τὸ δὲ
 εἰς ἀρχῆς καὶ ἀποδοτικῶν, ὡς καὶ τοῖς ἔλλησι δημο-
 σίας γινώσκται καὶ τῶν ἐκαστοῦ στρατομέδων ἀναγρα-
 φὰς τῶν μετρίων δὲ καὶ τῶν πλείων, καὶ τῶν ἔξου-
 σίων τῶν ψεύδεται, τοῖς μὲν ταῦτα βουλευθεῖσι περὶ
 τῶν παλαιῶν πρὸς τῶν παρὲν, ἢ δὲ μόνον ὡς καὶ τοῖς
 ἔλλησι ἔλλησι ἡμετέροις περὶ τῆς ἀναγραφῆς, ἀλλ'
 ἡδὲ περὶ τοῖς ἀδυνατοῖς οὐκ αὐτοχόνοισι ἢ λήγουσι,
 ὡς ἀποδοτικῶν ἐπιμελῆς, ἡδὲ τοῖς ἀπ' αὐτῶν ἀντισηκῶν
 μετρίων. ἀλλὰ τῶν δημοσίων γεγενημένων ἀρχαγο-
 τοῖς ἢ φασὶ, τοῖς ὑπὸ δόξαντος αὐτοῖς περὶ τῶν
 φονικῶν γεγενημένων νόμοις, ὁλίγων περὶ τῶν πει-
 σιστραίου τυραννίδος ἀνδρῶν γεγονότος. καὶ μὲν
 δὲ ἀρχαγοῖν τὴν διελίγειν αὐτοχόνοισι ἀρχαγοῖται;
 μέγιστον δὲ ἔπει καὶ μετὰ ταῦτα γεγενημένων ἐπαμειβ-
 ῶνται. αὐτῶν δὲ πῶς οὐδὲν ἀποδοτικῶν ἀναγραφῶν
 μετρίων ἀναγραφῆς, ἢ ὡς καὶ μετρίων βουλευθῶν δι-
 δάσκων ἐμμελῆ, καὶ τοῖς ψεύδονται ἐλίζειν, ἢ πολ-
 λὴ περὶ ἀλλήλοισι ἐχθρὸν διαφωνία τοῖς συγγρα-
 φέουσιν. διούρων δὲ περὶ ταῦτα, διότι ἐκείνῳ
 αἰτίαν. οἱ δὲ ὅτι τὸ γεγενημένον ὁμήσαντες, ἢ καὶ τὴν
 ἀληθείαν ἰσχυρότατον. καὶ τοῖς τῶν ἀντισηκῶν ὅτι
 αἰτὶ τὸ ἐπαμειβόμενον λόγων ὃ δύναμις ἐπιδοκίμω-
 τος. ὡς καὶ ὅτι πᾶσι τῶν ἐν τῶν παρὸς δοκιμήσειν
 τῶν ἀλλοῖς ὑπελάμβανον, κατὰ τῶν ἡμέρων. π-
 νες μὲν ὅτι τὸ μυθολογικὸν ἐπιδοκίμωσι, πῶς δὲ
 καὶ τῶν πόλεως ἢ τοῖς βασιλείας ἐπαμειβόμενους,
 ἄλλοι δὲ ὅτι τὸ καταγορεύειν τῶν ἀντισηκῶν ἢ τῶν γεγε-
 νῶν ἐχθρὸν, ἐνδοκίμωσιν τῶν νομίζοντες.
 ὅλας δὲ τὸ πάντων ἀναμειβόμενους ἰσορροπίας ἀντισηκῶν
 διαπελῶσι. πῶς μὲν δὲ ἀλλοῖς ὅτι περὶ αὐτῶν ἰσο-
 ροπίας, εἰ περὶ τῶν αὐτῶν ἀπαντες ταῦτα ὡς λήγουσι
 καὶ γεγενημένων. οἱ δὲ εἰ ταῦτα γεγενημένων ἴσως, ὅτι
 ἐνδοκίμωσιν αὐτοῖς φασὶ τῶν πάντων ἀληθείας τοῖς
 λόγων μὲν οὐκ ἔστιν ὡς ἐν τῶν δεινότητος διελίγειν ἀνα-
 γρῶν ἡμᾶς τοῖς συγγραφεῦσι τοῖς ἔλλησι καὶ μὲν καὶ
 τῶν περὶ τῶν ἀρχαίων ἀληθῶς ἰσορροπίας, ὡς μέγιστον
 τῶν περὶ τῶν ἐκαστοῦ ἐπιμελῆς. ὅτι μὲν οὐκ ἀπ' αὐ-
 τῶν τοῖς καὶ βασιλευμένων, ἐν μετρίων αὐτῶν
 χροῶν, τῶν περὶ τῶν ἀναγραφῶν ἐπιμελῆς, ὅπου
 μὲν οἱ ἱερεῖς ἦσαν ἐχθρὸν μετρίων, καὶ περὶ ταῦτας
 ἐπιδοκίμωσιν. καλλίμοι δὲ περὶ τοῖς βασιλευμένων, καὶ
 ὅτι μέγιστον δὲ τῶν ἔλλησι ἐπιδοκίμωσιν ἐχθρὸν
 νομομίας, καὶ περὶ τῶν τῶν κοινῶν ἔργων ὡς δοκῶν,

A fuisse, Herodotum verò cunctis sed neque de Si-
culis cum Antiocho & Philitis, aut Callia Ti-
mazus concordare dignatus est; neque rursus
de Atticis hi qui Archidas conscripserunt: aut
de Argolicis qui de Argis historiam protulê-
re, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet
dicere de ciuitatibus breuibûsque rebus, quan-
do de militia Persica, & his quæ in ea sunt ge-
sta, tantum viri probatissimi discordasse no-
scentur? In multis autem etiam Thucydides
B tanquam fallax accusator, licet scrupulosissi-
mam sui temporis historiam conscripisse vi-
deatur. Causæ verò huius dissonantiæ multæ:
forsan & aliæ quærere volentibus apparebunt.
Ego verò duabus quas dicturus sum, maxi-
mam huius vim diuersitatis ascribo. Et qui-
dem primum dico eam quæ mihi prior esse
videtur: id est, eo quòd ab initio non fuerit
studium apud Græcos: publicas de his quæ
semper aguntur proferre conscriptiones. Hoc
C etenim præcipue & errorem, & potestatem
mentiendi posteris, verus aliquid volentibus
scriptitate, concessit. Non enim solummodò
apud alios Græcos publica conscriptio est ne-
gligenter sed neque apud ipsos Athenienses, quos
terrigenas esse dicunt, disciplinæque cultores,
aliquid huiusmodi reperitur. Sed publicarum
literarum antiquissimas esse dicunt leges, quæ
à Dracone eis de suppliciis sunt conscriptæ,
modicum ante tempus tyrannidis Pisistrati.
D De Arcadibus autem in antiquitate gloriantibus,
quid oportet dici? vix enim isti & postea
literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nula
præponeretur, quæ & discere volentes do-
ceret, & mentientes argueret, multa inter con-
scriptores discordia nata est: quoniam qui ad
scribendum se præparabant, non studium ve-
ritatis exhibuerunt, licet hæc promissio sem-
per habeatur in promptu: sed verborum ma-
gis habere prolationem maximam. Et quem-
admodum laudari se in hoc super alios æsti-
marent, ad hoc potius semetipsos aprebant.
E Aliqui verò ad fabulas sunt conuersi: aliqui
autem ad gratiam, aut ciuitates laudantes, aut
reges: alij semetipsos ad accusandas causas, aut
conscriptores tradidêre. in hoc se forte proba-
biles æstimantes, & omnino hoc agentes, quod
historiæ nimis aduersum est. Veræ siquidem
historiæ indicium est, si de eisdem rebus om-
nes eadê dicant atque conscribant. hi verò
cum quædam aliter conscriberent quam alij,
F tunc se putabant omnium veraciores ostendi.
Quapropter causa quidem verborum & calli-
ditatis eorum, cedere nos Græcis oportet:
non autem de antiqua historiæ veritate, & ma-
ximè de rebus propriæ vniuscuiusque pro-
uinciæ. Quoniam igitur apud Ægyptios & Ba-
bylonios, ex longissimis olim temporibus
circa conscriptiones diligentia fuit, quan-
do sacerdotibus erat iniunctum, & circa eas
G ipsi philosophabantur: Chaldaei verò apud Ba-
bylonios: & quia præcipue Græcis immixti,
vii sunt Phœnices literis, circa dispensationes
vitæ, & publicorum operum traditionem,
dum consentiant omnes tacendum hoc puto.

φοίνικας χαίμασιν, εἰς πλῆθος οὖν τὸν ἕλον οἰ-
κισθὲν συγχωρεῖσθαι αὐαυτες, ἰάσθαι μοι δοκεῖ.

πιπτεσθαι. Τούτου γὰρ αἰῶνος ἡδὴ παρωχηκότες, ἢ τε πορευθέντες πρὸς ἡμῶν, ἢ τε ἀφελεῖν αὐτῶν, ἢ τε μετα-
 θέναι πτόλιν. πᾶσι καὶ συμφυτοῖς ἐστὶν διδοῦναι ἐκ τῆς
 πρώτης γένεως ἰνδουίους ὀνομάζειν αὐτὰ θείᾳ δόγ-
 ματι, καὶ τῶν τοῦ ἐμῶν, καὶ θεῶν αὐτῶν εἰς τοὺς θεοὺς
 ἰσθῆς. ἡδὴ ἂν πολλοὶ πλάττειν εἰσάγουσιν τῶν ἀρχα-
 λωτων, στίβας καὶ παντοῖων θανάτων ἔσπευον ἐν θεά-
 φοις ὑπομύροντες, ἐπειδὴ μηδὲν ῥήμα πορεύεσθαι ὡς
 τοῖς νόμοις καὶ τῶν μὴ τυτῶν αἰσθησάμενοι. ὁ πρὸς αὐτῶν
 μείνῃ ἰλλυῶν καὶ αὐτῶν. ἀλλ' ἔτι καὶ τῶν καὶ πάντα
 τὰ παρ' αὐτοῖς ἀφανισθῆναι ἀγλαῖα μακάριον, τὸ τυχεῖον
 ὑποσπασθῆναι βλάβην. λόγου γὰρ αὐτὰ νομίζουσιν ἔτι,
 καὶ τὴν τῶν γεγραμμένων βίβλιν ἐχέουσιν ὑμῶν. καὶ
 τὸ διδάσκειν καὶ θεῶν τῶν παλαιότερων φρονέουσιν, ἰ-
 περὶ δὲ καὶ τῶν νῦν εἰσὶν ὁρῶσι βλάστησας θεῶν τῶν
 συγγραμμάτων, οἷς μὴ αὐτοὶ περιγέγοντο, μήτις πυθί-
 δας ὡς τῶν εἰδῶν ἐφελονήθησαν. ἀμέλει καὶ
 περὶ τῶν ὑμῶν νῦν ἡμῶν πολέμου, πρὸς ἰσθῆς
 ὁπλίσταται ἐξενεχθῆσθαι, ἢ εἰς τοὺς τόπους ὡς
 βαλόντες, ἢ πλεονεξίᾳ τῶν πολεμίων πορευ-
 θόντες. ἀλλ' ἐκ ἐνδοκίμου μάλιστα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς
 τῶν ἰσθῆς ὀνόματι λίαν αἰσθησάμενοι. ἰσθῆς ἡ
 αὐτῶν τῶν πολέμου παντός, καὶ περὶ τῶν ἐν
 αὐτῶν κατὰ μέγεθος ὑμῶν, ἀληθῆς τὴν αἰσθη-
 σάμεν ἰσθῆς, ὅτι πολεμίων αὐτοῖς ἀπασί πα-
 ρατυχῶν. ἰσθῆς τῶν μὴ γὰρ τῶν παρ' ἡμῶν γαλι-
 λαίων ὀνομαζομένων, ὡς αὐτοῖς διὰ τὴν ἰσθῆς
 μὴ καὶ παρὰ ῥωμαίους συλλεγεσθῆναι ἀρχαλῶν. καὶ
 μετὰ τὴν φυλακὴν ἰσθῆς αὐτοῖς καὶ πρὸς ἰσθῆς, αἰ-
 σθησάμενοι αὐτοῖς ὡς ἀγλαῖα, τὸ μὴ πρῶτον δι-
 δόντες. αὐτοῖς ἡ λυθείς σιωπῆς μὴ δὲ τὸ ἀλ-
 ξανδρείας πρῶτον, πρὸς τὴν ἰσθῆς πολιορκίαν. ἐν
 ᾧ χρόνῳ ὑμῶν τῶν πολεμίων καὶ ἰσθῆς, ὅτι τὴν
 ἰσθῆς γένεσιν διέφυγε. καὶ γὰρ καὶ τὸ στρατόπεδον τὸ
 ῥωμαίων ὁρῶν ὁπλίσταται ἀγλαῖα, καὶ τὸ ὡς τῶν
 αὐτομάτων ἀπαγγελλόμενα μόνος αὐτοῖς σιωπῆς. ἔτι
 γοῶν ἐν τῇ ῥώμῃ λαβόμενος, πρὸς μοι τὸ πολεμ-
 τίας ἐν ὡς ἀγλαῖα γοῶν, γοῶν, γοῶν, πρὸς
 πρὸς τὴν ἰλλυῶν φωνῇ σιωπῆς, ὅτι ἰσθῆς
 μὴ τῶν πολεμίων τὴν παρὰ τὸν. Τούτου δὲ μοι
 περὶ τὸν πόλεμον τὸ ἀληθῆς, ὡς πρῶτον πάντων
 τῶν αὐτοκράτορας τῶν πολέμων ὑμῶν ἰσθῆς
 καὶ πρὸς ἰσθῆς λαβεῖν μάρτυρας. πρῶτον γὰρ διδόντες
 τὰ βιβλία. καὶ μετὰ τὴν πολλοῖς μὴ ῥωμαίων τοῖς
 συμπεπολεμηκόσι, πολλοῖς ἡ ἡμετέρων ὁπλίσταται
 σκόν, αἰσθησάμενοι καὶ τὴν ἰλλυῶν σκόν, μεταχρησάμενοι. ὡς
 ὅτι ἰσθῆς ἀρχέλαος, ἡρώδης ὁ σιμωνίτης, αὐτοῖς ὁ
 δαυμασιώτης βασιλεὺς ἀγλαῖα. ἡμοὶ μὴ οὐκ
 ἀπαστες ἰσθῆς, ὅτι τῶν ἀληθῆς πολεμίων
 ἰσθῆς, καὶ αὐτῶν ὑποσπασάμενοι ὡς σιωπῆς, ἔτι
 καὶ ἀγλαῖα, ἡ χαριζόμενος μετέδωκε τῶν γοῶν
 τῶν, ἡ παρὰ τὸν. φαῦλοι δὲ πρὸς αὐτῶν ὡς ἀγλαῖα
 λειμὸν τὴν ἰσθῆς ὡς ἀγλαῖα, ὡς αὐτοῖς ἐν γο-
 λῇ μετὰ τὴν γοῶν πολεμίων ὡς ἀγλαῖα, καὶ
 πρὸς τὴν παρὰ τὸν καὶ ἀγλαῖα. διον αὐτοῖς
 νομίζουσιν, ὅτι δὲ τὸν ἄλλοις παρὰ τὸν πολεμίων
 ἀληθῆς ὑποσπασάμενοι, αὐτοῖς ὡς ἀγλαῖα τὰ πο-
 λεμίων ἀγλαῖα, ἡ παρὰ τὸν ἀγλαῖα τοῖς γοῶν, ἡ
 ὡς ἀγλαῖα τὸν πολεμίων. ὅτι ἰσθῆς μάλιστα

A credimus: tanto namque seculo iam præ-
 terito neque adficere quicquam aliquis, nec
 auferre, nec transformare præsumptum. O-
 mnibus enim insertum est mox ex prima ge-
 neratione ludæis, hæc diuina dogmata no-
 minare, & in his utique permanere: & pro-
 pterea, si oporteat, mori libenter. Jam i-
 taque multi captiuorum frequenter tormentis
 affecti sunt, & mortes varias in theatris sus-
 tinuere, ne vllum verbum contra leges admit-
 terent, aut conscriptiones auitas violaret. Quis
 Græcorum aliquid tale perpessus est? quando
 neque fortuitam sustinere lationem voluisti:
 ceter omnia apud eos scripta destruantur. Verba
 enim hæc esse putant secundum conscribentium
 voluntates exposita. Et hoc iuste etiam de an-
 tiquis sapiunt, quoniam aliquos nunc quoque
 vident præsumentes de his rebus conscribere,
 quibus neque ipsi interfuisse, neque credere
 scientibus acquiescunt. Denique de bello quod
 apud nos conuiguit nuper, quidam historias con-
 scribentes ediderunt: cum neque ad ea loca
 venerint, neque in proximo rerum gestarum
 fuerint: sed ex auditu quædam pauca compo-
 nentes, impudenter semetipsos videntur hi-
 storiarum nomine iactitare. Ego verò & de omni
 bello, & quæ ibi particulariter gesta sunt, ve-
 ram descriptionem feci: cum ipse rebus omni-
 bus interfuerim. Dux etenim apud nos Galileo-
 rum eram, donec fuit defendendi facultas. Cō-
 tigit autem ut caperer à Romanis: & habentes
 me Vespasianus & Titus in custodia, vniuersa
 semper inspicere faciebant, primò quidem vin-
 ctum: postea verò solutus cum Tito ab Alexan-
 dria propter obsessionem Hierosolymorum di-
 rectus sum. Eo tempore nihil est gestum, quod
 meam potuisset latere notitiam. Nam videns
 Romanorum exercitum, vniuersa cum diligen-
 tia describebam. Et ea quæ nūc iabantur ab his
 qui semetipsos tradebant, ego solus integrius
 intelligens disponebam. Deinde Romæ tem-
 pus vacationis habens, omni iam negotio præ-
 parato vsus aliquibus cooperantibus mihi pro-
 pter eloquentiam Græcam rerum eruditionem
 exhibui. Tantæque mihi securitas affuit verita-
 tis, ut primos omnium Imperatores belli Vesp-
 asianum & Titum testes non expauescerem.
 Primum namque illis obtuli libros: & post il-
 los multis quidem Romanorum qui bellis in-
 terfuisse, plurimis verò nostrorum etiam eos ve-
 nundedi, qui Græca eruditione videbantur im-
 buti. quorum est Iulius Archelaus, Herodes
 honestissimus, & ipse admirabilis rex Agrippa.
 Isti siquidem vniuersi testimonium perhibue-
 re, quod veritatem diligenter excolui non dissi-
 mulaturi si quid gestorum per ignorantiam,
 aut per gratiam commutassem, aut prætermi-
 sisset. Quidam verò prauis homines derogare
 meæ historiæ sunt conati, tanquam in scho-
 lis adolescentium themata exercentes, &
 accusationis insperatæ atque detractionis
 facientes opus: cum oporteat illud sciri, quod
 conuenit promittentem aliis rerum vera-
 cium traditionem, ipsum prius hæc nosse
 certissimè, aut rebus gestis adhærendo, aut ab
 scientibus consulendo. Quod ego præcipue

circa utrumque me credo fecisse opus. Anti-
quitatis namque libros (licuti dixi) ex volu-
minibus sacris interpretatus sum, cum essem
generis sacerdos, & participarem illarum sa-
pientiam literarum. Historiam verò belli con-
scripsi, multarum quidem actionum ipse o-
perator, plurimarum verò inspector existens
& omnino eorum quæ dicta vel gesta sunt,
nihil ignorans. Quomodo ergo non proca-
ces quilibet existimabit eos, qui aduersum me
nituntur de veritate contendere? Qui licet
imperatorum commentarios legisse dicuntur,
non tamen nostrorum repugnantium rebus in-
terfuerit. De his rebus itaque necessariam feci
digressionem, significare volens facultatem eor-
um, qui historiam scribere promittunt. Et suf-
ficienter, sicuti reor, declaravi, quòd conscrip-
tio rerum apud Barbaros potius tolemior,
quam apud Græcos est. Volo autem paululum
prius disputare aduersus eos, qui contendunt,
nouellam esse nostram conuersationem, eo
quòd nihil de nobis, ut aiunt illi, dictum sit à
conscripторibus Græcis. Deinde testimonia an-
tiquitatis ex aliorum literis exhibebo: & eos
qui ostitum blasphemant genus, nulla ratio-
ne blasphemare monstrabo. Nos igitur neque
regionem maritimam habitamus, neque mer-
cimoniis gaudemus, neque per hoc alterutris
peregrinationibus fatigamur. Sed nostræ ciui-
tates procul à mari sitæ sunt: regionemque v-
berissimam possidentes, in ea assidue laboramus,
præcipue circa filiorum nutrimenta studentes,
lexumque custodiam: & traditionem pietatis,
totius opus vitæ necessarium iudicamus. Cum
accedat igitur his quæ prædicta sunt, etiam vi-
uenditatio propria, nihil fuit antiquis tempo-
ribus quòd faceret nobis commercium Græ-
corum: sicuti Egyptiis mercimonia, quæ ab eis ex-
portantur: & ad eos rursus importantur: item-
que habitatoribus Phœnicie maritimæ, stu-
dentibus circa contractus, atque negocia amo-
re pecuniæ requisita. Sed neque circa latroci-
nia, sicut quidam alij vacuere, aut amplius ha-
re concupiscentes patres nostri ad bella con-
uerti sunt, licet regio nostra multa millia viro-
rum fortium possideret. Phœnices ergo pro-
pter negotiationem ad Græcorum prouinciam
nauigantes, repente sunt agniti, & per illos Æ-
gyptij, & omnes à quibus ad Græcos onera de-
uehebant, immensa maria proficindentes. Medi
verò postea atque Persæ palàm in Asia regna-
uerunt, & vsque ad alteram continentem Per-
sæ militauerunt: Traces autem propterea vici-
nitatem, & Scythæ ab his qui Pontum nauigant,
cogniti sunt: & omnino vniuersi iuxta ma-
re vel Orientale, vel hesperium habitantes, ali-
quid conscribere volentibus cogniti facti sunt.
Qui verò superius habitabant, & procul à ma-
ri, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc ap-
paret etiam circa Europam contigisse, quando
de Romanorum ciuitate tam longo tempore
adepta potestatem, tantæque bella conficien-
te: neque Herodotus, neque Thucydides,
nec ullus qui fuit cum istis, fecit aliquam
mentionem: sed scitò tandem & vix ad Græcos

ἄλλοι ἀποτόρας νομίζοντες, ὡς πεποιημένοι τῶν πραγ-
μάτων. τὴν ὁδὸν δὲ τοῦ χειρολογίου ὡς περὶ φῶς, ἐκ τῶν
ἱερῶν γραμμάτων μαθηματικῶν, καὶ ἰστορίας, καὶ
ἄλλων, καὶ μετὰ χημίας τὴν φιλοσοφίαν τὴν ἐκείνους τοῖς
ἑσπερίοις. ὅτι πολλοὶ τὴν ἰστορίαν ἐξεύρα, πολλοὶ δὲ
αὐτοκράτορες πραγμάτων, πλείους δὲ αὐτοπῆς ἡρώδης
ὄλως ἢ τὸ λεγόμενον ἢ περὶ τῶν ἐδδομένων ἀγνοή-
σαντες. ὡς οὖν οὐκ ἐστὶν ἀπὸ θεοῦ τῆς ἡγήσεσθαι, τοῖς αὐτο-
κράτοσι μοι δοκεῖ τῆς ἀληθείας ὁππότε χειροκτότας.
οἱ γὰρ τοῖς τῶν αὐτοκρατορῶν ὑπομνήμασι ἐπιτυχῶς
λίσσονται, ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ἡμῶν τῶν αὐτοπολι-
μομένων πραγμάτων περίτρυχον. αἰεὶ μὲν οὖν
τέταται αἰσθάναι ἐπιποταμῶν τὴν περιέβασι, ὅπ-
σημειώσεται βυλόμορος τὴν παρὰ γαλλομόρων τὰς ἰσο-
ρίας συγγραψῶν τὴν δύχρειαν. ἰκανῶς ἢ φανερόν ὡς
οἶμαι πεποιητῶς, ὡς ὅτι πάτερος ὅστις ἢ δοκεῖ τὴν πα-
λαῖον αἰσθάναι τοῖς βαρβάροις μάλλον ἢ τοῖς Ἕλλησι.
βύλομαι δὲ μικρὰ φερόμεν δὲ ἀλεχθῶναι περὶ τὰς
ἐπιχρηστικὰς νῆας ἡμῶν ὑποφάνει τὴν κατέσταν, ἐκ
τῆς μηδὲν δοκεῖ ἡμῶν ὡς φασὶν ἐκείνοι λεγέσθαι
παρὰ τοῖς Ἕλλησι συγγραψῶν. εἴπα ἢ τῶς μὲν-
τερίας τῆς ἀρχαϊότητος ἐκ τῶν παρ' ἄλλοις γραμμά-
των παρ' ἐξ ὧν τοῖς βλασφημικότηας ἡμῶν τὸ γένος,
ὑποφάνει λίαν ἐστὶν λόγους βλασφημιῶν. ἡμῶς
τοῖνυν ὑπὸ χώρας οἰκοῦμεν παράλιον, ἐπὶ ἐμπορίας
χάρεσιν, οὐδὲ τὰς περὶ ἄλλους δὲ τέταται ἐπιμι-
ξίας. ἀλλ' εἰσὶν μὲν ἡμῶν αἱ πόλεις μακρὰν ὁδὸν ἀπὸ
λαοῦ αἰσθάναι, χώρας ἢ ἀγαθῶν ἡρώδης, ταύτην ἐκπο-
τῶν. μαλιστα ἢ πάντων δοκεῖ πικρο-
τερίας φιλοκαλῶντες, καὶ τὸ φυλάττειν τοῖς νόμοις, καὶ
τὴν καὶ τοῖς ὅσοις ὅσοις δομῶν δὲ σίβηται, ἔργον αἰσθ-
καϊότητα πάντες τῶν βίῃ πεποιημένοι. περὶ ὧν τοῖς
ἐν τῶν εἰρημῶν καὶ τῶν περὶ τὸν βίον ἡμῶν ἰδιότητος,
ἔστιν ὡς ἐστὶν τοῖς παλαῖοις χερίοις τὸ ποιῶν περὶ τῆς
Ἑλλήνας ἡμῶν ἐπιμιξίας, ὡς περὶ ἀργυρίοις καὶ τὰ παρ'
αὐτῶν ὅσα ἀγαθὰ, καὶ περὶ αὐτοῖς εἰσαγόμενα, τοῖς ἢ
τῶν παρὰ τῆς φοινίκης καὶ τοῖς ὅσοις, ἢ περὶ τὰς κα-
πηλείας καὶ τὰς ἐμπορίας σπουδῇ, δὲ τὸ φιλοχρημα-
τεῖν. ἐμὴν ὁδὸν περὶ ληστείας ὡς περὶ ἄλλοις, ἢ τὸ
πλέον ἔχον ἀξιοῦν, πολιορκίαις ἐπὶ τῶν περὶ ἡμῶν οἱ
πατέρες, καὶ τοῖς πολλὰς τῆς χώρας ἐχέουσιν μυριάδας
αἰδρωτῶν καὶ ἰσχυρῶν. δὲ τὸ τοῖς φοινίκης μὲν αὐτοῖς κατ'
ἐμπορίας τοῖς Ἕλλησι ἐπισπασίοντες ἀδὲ ἐγνώ-
θηναι. ἐστὶν ἐκείνων ἀργυρίοι, καὶ πάντες, ἀφ'
ὧν τὸν φόρτον εἰς τοῖς Ἕλλησι διεικόμενοι, μεγάλα
πελάγη διαμέροντες. μηδὲν ἢ μὲν ταῦτα καὶ πύσαι
φανερὰ κατέστησαν, τῆς ἀσίας ἐπαρξάντες. οἱ ἢ
καὶ μίχαι τῆς ἡμετέρας ἡσέμεν πύσαι φανερῶς
τες. δεῖται ἢ δὲ γεγονίας, καὶ τὸ σκεδῶν ὑπὸ τῶν
εἰς τὸν πόντον ἐγνώθη πλέοντων. ὄλως δὲ ἀπαιτίας αἱ
παρὰ τὴν θάλατταν, καὶ τὴν περὶ τὰς αἰατολάς
καὶ περὶ τὴν ἐσπείριον καποικουῖας, τοῖς συγγρα-
φῶν τὴν βουλομένων γενομένων κατέστησαν. οἱ ἢ
ταύτης αἰῶν τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ὅππότες ἡγήθη-
σθαι. καὶ τὸ φαίνεται καὶ περὶ τὴν ὁδοῦν συμ-
βέβηκός, ὅπου γε τῆς ῥωμαίων πόλεως, ταύτην
ἐκ μακρῆς δύναμιν κατεπλήρης, καὶ τῶν περὶ τῆς πολέμου, ἐπὶ ὅ ἡρώδης, ἐπὶ ὅ ὅσον δὲ
δὲ, ἐπὶ τὴν ἀμαρτῆν γενομένων ὁδὸν εἰς ἐμπόρους, ἀλλ' ὅφειπται καὶ μόλις αὐτῶν εἰς τοῖς Ἕλλησι
ἢ γενοῖς

ἡ γυνὴ διεξῆλθεν. οὐδὲ μὲν γὰρ θαλαττῇ τε καὶ ἰβήρων
 ὕδασι γινώσκαι οἱ δοκῶντες ἀκριβέστατοι συγγραφεῖς,
 ὧν ἔστιν ἑφφορος, ὡς τε πόλιν οἶται μίαν εἶναι τῆς ἰβήρας,
 τῆς ὅσην μέγας τῆς ἰαυρείας γῆς κατοικεῖντας. καὶ
 μήτε γινώσκοντες παρ' αὐτοῖς εἶναι μήτε λεγόμενα γρά-
 φειν, ὡς ἐκείνων αὐτοῖς χρωμύδων ἐτόλμησαν. αἱ ποῖ
 ἢ τὸ μὲν μὴ γινώσκοντες τὰ ληθῆς, τὸ λίαν ἀνέμικτον.
 τὰ ἢ γράφειν ψεύδῃ, τὸ βέβαιον δοκεῖν τι πλεονεξῆς
 ἄλλω ἰσορεῖν. πῶς οὐκ ἐπὶ θαυμάζειν θεωρεῖται,
 εἰ μὴδὲ τὸ ἡμέτερον ἱδρυὸς πολλοῖς ἐγινώσκοντο, μὴδὲ
 τῆς ἐν τοῖς συγγραμμάσι μνήμης ἀφορμὴν παρίσχειν,
 ὅπως μὲν ἀπωκισμὸν τῆς θαλάσσης, ἔπειτα ἢ βιω-
 τῶν θεωρημῶν. φέρεται οἶναι ἡμῶς ἀξιόμην πα-
 μείῳ χρησάμεθα οὐδὲ τῇ ἐλλυμῶν, ὅτι μὴ παλαιόν
 ἔστιν αὐτῇ τὸ γένος, τῷ μὴδὲν ἐν ταῖς ἡμετέραις ἀνα-
 γραφαῖς οὐδὲ αὐτῇ εἰρηδοῦναι. ἀρ' ἐχὶ πάντως ἀνα-
 πύλων, αὐτὰς οἶμαι τὰς ὑπ' ἐμοῦ νῦν εἰρημίας
 κομίζοντες αἰτίας, καὶ μάρτυρας αὐτῶν πᾶσι ποιο-
 χῶς παρὲν τῆς αὐτῇ ἀρχαιοσύνης. κατὰ οἶ-
 ναι περὶ τῶν ποιεῖν. ἀργυρίοις γὰρ ἐφοίνεζι
 μέγιστα δὴ χρῶσθαι μάρτυρον, καὶ αὐτὸς ὡς ψεύ-
 δῃ τὴν μάρτυριαν ἀναβάλλειν δυσχερὲς φάνοιται.
 γὰρ ἐπὶ μέγιστα πρὸς ἡμᾶς δυσμενῶς ἀναπύλων,
 κοινῇ μὲν ἀπαιτῶν ἀργυρίοι, φοινίκων ἢ τύριον. οὐδὲ
 μὲν ποῖ χαλδῶν ἐκείνῃ διωκόμεναι αὐτὰν τὸ ποῖ
 λέγειν, ἐπεὶ καὶ τῇ γένει ἡμῶν ἀρχαιοὶ κατέστηκα-
 σι, καὶ οὐδὲ τὴν συγγένειαν ἐν ταῖς αὐτῇ ἀναγραφαῖς
 ἰουδαίων μνημονεύουσιν. ὅταν ἢ τὰς αὐτῇ τῶν πύ-
 λων ἀναπύλων, τότε καὶ τῇ ἐλλυμῶν συγγραμμάτων ἀπο-
 φαίνονται μνήμην ἰουδαίων πεποικίοντες, ἵνα μὴδὲ
 ταύτην ἐπὶ τῶν ἀναγραφῶν οἱ βασκαίνοντες ἔχωσι τὴν
 πρὸς ἡμᾶς ἀπαιτοῦσαν. ἀρξομαι δὲ πρῶτον διὰ
 τῇ παρ' ἀργυρίοις γεγραμμένων, αὐτὰ μὲν οὐκ ἐχ-
 οῖον τε ἀναπύλων καὶ ἀναπύλων. μνησθῶν δὲ τῇ
 τὸ γένος αὐτῇ ἀργυρίοι, τῆς ἐλλυμῶν μεταγενέστε-
 ρας παρὲν, ὡς δὴ λέγει, γὰρ γὰρ γὰρ ἐλλυμῶν φωνῇ
 τῇ παρὲν ἰσορεῖν, ἐκ τῇ τῇ ἰβήρων ὡς φησὶ αὐ-
 τὸς μεταφράσας, καὶ πολλὰ τὸν ἡρόδοτον ἐλέγχει
 τῇ ἀργυρίοι ὡς ἀγνοίας ἐψέδομεν. αὐτὸς
 ἢ οἶναι ὁ μνησθῶν ἐν τῇ διηγήσει τῇ ἀργυρίοι
 ταῦτα οὐδὲ ἡμῶν γράφει. ἀναπύλων γὰρ τῇ λέ-
 ξει αὐτῇ, καὶ ἀναπύλων αὐτὸν ἐκείνον ἀναπύλων μάρ-
 τυρος. ἐλέγχομαι βασιλεὺς ἡμῶν, ἡμῶς ὄνομα. ὅτι
 οὗτον καὶ οἱ οὐδὲ ὅπως ὁ θεὸς αὐτῇ ἀναπύλων. καὶ ἀνα-
 πύλων ἐν τῇ πρὸς ἀναπύλων μερῶν, ἀναπύλων τὸ
 γένος ἀσμεν, κατὰ δαρσέσαντες ὅτι τῇ χόρας ἀνα-
 πύλων, καὶ ῥαδίως ἀναπύλων τῇ χόρας ἐ-
 λον. ἐπὶ τῆς ἡμετέρας ἀναπύλων ἐν αὐτῇ χειρὸς ἀναπύλων, τὸ
 λοιπὸν τὰς τε πόλεις ὡμῶς ἀναπύλων, καὶ τὰ ἰβήρων
 διὰ κατέστησαν. πᾶσι ἢ τῇς ἀναπύλων ἐχθροῦ
 τῇ πρὸς ἀναπύλων, τῆς μὲν σφάλλοντες, τῇ ἢ καὶ τὰ
 πᾶσι ἐχθροῦ εἰς δουλείαν ἀναπύλων. πᾶσι ἢ καὶ
 βασιλεὺς ἐπὶ αὐτῇ ἐποίησαν, ὅτι ὄνομα τῇ σάλας.
 ἐπὶ αὐτῇ τῇ μνησθῶν κατέστησαν, τῇ πᾶσι καὶ κα-
 τὰ χόρας δαρσέσαντες, καὶ περὶ αὐτῇ ἐν τῇς ἀνα-
 πύλων κατέστησαν κατέστησαν τῇς. μέγιστα ἢ καὶ τὰ
 πρὸς ἀναπύλων ὡς ἀναπύλων μέρη, ἀναπύλων ἀναπύλων
 τῇ αὐτῇ βασιλείας ἐφῶν. ὅταν ἢ ἐν τοῖς πᾶσι τῇ πόλιν ἀναπύλων
 κατέστησαν, κατέστησαν κατέστησαν κατέστησαν κατέστησαν

potuit eorum venire noticia. De Gallis enim
 & Hispanis sic ignorauere hi, qui putantur
 diligentissimi conscriptores, quorum est
 Ephorus, ut vnam ciuitatem esse arbitrarentur
 Iberos, qui tantam partem Occidentalis terræ
 noscuntur inhabitare. Et mores eorum, qui
 neque sunt apud eos, neque dicuntur, referunt.
 Causa verò ignorantie veritatis est, quod pro-
 cul abessent: ut autem falsa conscriberent,
 quod vellent videri aliquid amplius quam al-
 li retulisse. Quomodo ergo mirari decet, si
 neque nostra gens plurimis erat nota, neque
 ad scribendum de se aliquam dedit occasiōem,
 & ita dissita procul à mari, & talibus institu-
 tis viuens? Ponat igitur nos argumento utri
 velle Græcorum, quod non sit genus eorum
 antiquum, eo quod nihil in nostris volumi-
 nibus de eis sit dictum: nonne omnino deride-
 bunt causas huiusmodi à me prolatas, & testes
 vicinæ regionis adducunt antiquitatis suæ? Igi-
 tur & ego hoc conabor efficere. Aegyptiis e-
 nim & Phœnicibus præcipue testibus utar,
 cum nullus eorum potuerit tanquam falsum
 accusare testimonium. Et videntur maximè
 erga nos iniqui in communi quidem omnes
 Aegyptij, Phœnicum verò Tyrj. De Chal-
 dæis autem nequaquam hoc dicere poterō,
 quoniam & generis nostri principes consti-
 tuti sunt, & propter cognationem in conscri-
 ptionibus suis meminere Iudæorum. Cum ve-
 rò fidem de his præbuero, & blasphemias fal-
 sas ostendero, tunc etiam Græcorum conscrip-
 tores memorabo, qui Iudæorum fecere mentio-
 nem: ut neque huiusmodi occasio relinquatur in
 Iudæis nobis faciendæ contentionis. Inchoa-
 bo autem plurimum à literis Aegyptiorum, quas
 non arbitrantur commendare quæ nostra sunt.
 Manethon itaque genere vir Aegyptius, Græ-
 ca disciplina eruditus, sicuti palam est (scrip-
 sit enim sermone Græco) paternæ religio-
 nis historiam ex sacris (sicuti ait ipse) interpre-
 tatus libris, frequenter arguit Herodotum,
 Aegyptiacis ignoratione mentitum. Is Mane-
 thon in secundo Aegyptiacorum hæc de nobis
 scripsit. Ponam verò etiam verba eius, tanquam
 illum ipsum adducens testem. Fuit nobis rex,
 Timans nomine. sub hoc nescio quomodo
 Deus iratus fuit: & præter spem ex partibus O-
 rientalibus homines, genere ignobiles, adepta
 fiducia in prouincia castra metati sunt. Et faci-
 le ac sine bello eam potentèrque ceperunt: & prin-
 cipes eius alligantes, de cætero ciuitates cru-
 deliter incendere: & deorum templa euertere.
 Erga omnes verò prouinciales inimicissimè se
 gesserunt, alios quidem perimentes, aliorum
 verò & filios & coniuges in seruitutem redi-
 gentes: nouissimè verò & vnum ex se fecere re-
 gem, cui nomen Saltis. Hic enim Memphidem
 veniens, superiore, inferioreque prouincia
 tributaria facta, præsidia relinquens oppor-
 tunis locis, maximè partes munivit Orien-
 tales, prospiciens quod Assyrij aliquanto po-
 tentiores, erant desideraturi regnum eius inua-
 dere. Inueniens autem in præfectura Saite ciui-
 tatem opportunissimam, positam ad Orientem

Bubastis fluminis, quæ appellabatur à qua-
dam antiqua theologia Auaris, hanc fabri-
catus est, & muris maximis communiuit, col-
locans ibi multitudinem armatorum, usque ad
ducenta quadraginta millia virorum eam cu-
stodientium. Hic autem messis tempore venie-
bat, tam ut frumenta meteret, & mercedes exol-
ueret, quam ut armatos ad terrorem extraneo-
rum diligenter exercitaret. Qui cum regnasset
decemnouem annis, vita priuatus est. Post huc
autem regnavit alter quattuor & quadraginta
annis, Bæon nomine. Post quem alius Apa-
chnas, sex & triginta annis, & mensibus se-
ptem. Deinde Apochis, vnum & sexaginta &
Ianius quinquaginta & mense vno. Post omnes
autem Assis nouem & quadraginta, & mensi-
bus duobus. Et isti quidem sex apud eos fuere
primi reges, debellantes semper, & maxime
Aegypti radicem amputare cupientes. Voca-
batur autem gens eorum Hyclos, hoc est, reges
pastores. Hyc enim secundum sacram linguam,
regem significat: Sos verò pastorem siue pa-
stores, secundum communem dialectum: & ita
compositum inuenitur Hyclos, quidam ve-
rò dicunt eos Arabas esse. In aliis autem exem-
plaribus non reges significari comperi per ap-
pellationem Hyclos, sed diuersio captiuos decla-
rati pastores. Hyc enim Aegyptiaca lingua, &
hac quando denso sono protestur, captiuos ap-
petere significat: & hoc potius verisimile mi-
hi videtur, & historiarum antiquarum conueniens.
Ilos ergo quos prædiximus reges, & eos qui
pastores vocabantur, & qui ex eis fuere, ob-
tinuisse Aegyptum aut annis vndecim & quin-
gentis. Post hæc autem regum Thebaidis &
Aegypti reliquæ factam dicit super pastores in-
uasionem, & bellum maximum & diuturnum
eis illatum. Sub rege verò cui nomen erat A-
lisfragmutholis, victos dicit pastores, & a-
liam quidem vniuersam Aegyptum perdidisse:
inclusos autem in locum habentem mensuram
iugerum decem millium, cui loco nomen est
Auatis. Hunc Manethon dicit omnem ma-
ximo muro atque robustissimo circumdedit
pastores, quatenus & omnem possessionem
munitam haberent, simul & pacem suam.
Filium verò Alisfragmuthoscos Themolin co-
natum eos vi expugnare, cum quadringentis
octoginta millibus armatorum eorum muros
obsidisse. Cum verò obsidium desperasset, pa-
cta cum eis fecisse, ut Aegyptum relinquen-
tes, quod vellent innoxij omnes abirent. Illos
verò his promissionibus impetratis, cum
omni domo & possessionibus non minus du-
centa quadraginta millia numero, ex Aegypto
per desertum in Syriam iter egisse: & metuen-
tes Assyriorum potentiam (tunc enim illi A-
ssiam obtinebant) in terra quæ nunc Iudæa vo-
citur, ciuitatem ædificasse, quæ tot millibus
hominum sufficere posset, eamque Hierosoly-
mam vocitasse. In alio verò quodam libro A-
egyptiacorum Manethon hanc ipsam gentem, id est,
qui vocitabantur pastores, in sacris suorum
libris captiuos ascriptos rectissime dixit. Nam
antiquis progenitoribus nostris pascere mos
erat: & pascualem habentes vitam, vocabantur

τῆς βυβασίτου ποταμῆς, καλεμὲν δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων
διολογίας ἄβαριν, ταῖς τε ἐκποταῖς, καὶ τοῖς πείχε-
σιν ὀχυραταίνοντες ἐνοικίους αὐτῇ καὶ ὁλη-
δος ὁπλιτῶν εἰς εἰκοσι & πέντε μυριάδας ἐπ-
ὶ δὴν πρὸς φυλακὴν. ἐν δὲ αὐτῇ κατὰ θύρας ἤρχετο,
τὰ μὲν σπομεῖν & μεθοφορίαν παρὰ χόμους,
τὰ δὲ καὶ ταῖς ἐξοπλισίαις πρὸς φόβον τῶν ἐξωθεν ἐπι-
μαλῶς γυμνάζων. ἀρχὰς δὲ εἰναικαρόντα ἐπὶ τὸν
βίον ἐπέλασσεν. μὲν τῶν δὲ ἑπταεὶς ἐβασίλευσεν;
πέντε & πενταεὶς ἐπὶ καλεμὲν βιόν. μετὰ
δὲ ἄλλος ἀπαχναί, ἐξ καὶ τεττακόσια ἐπὶ & μίλια
ἐπτα, ἑσπετα δὲ καὶ ἀσπασίς, ἐπὶ καὶ ἐξήκοντα, καὶ ἰα-
νίας πενήκοντα καὶ μίλια ἑκα, ἐπὶ παῖσι δὲ & ἀσπίς
ἐπὶ καὶ πέντε καὶ μίλια δύο, καὶ ἑπὶ μὲν
ἐξ ἐν αὐτοῖς ἐξήκοντα ἄρχοντες, ποδού-
ντες αἰεὶ & μάλλον τῆς ἀγύπτου ἐξαρὰ τὴν ῥίζαν.
ἐκατέτω δὲ τὸ ἔθνος ὑπότας. τῶν δὲ ἐστὶ βασιλεῖς
ποιμῆς. τὸ δὲ οὐ κατὰ ἱερεῖν γλῶσσαι βασιλεία ση-
μαίνει, τὸ δὲ οὕτως ποιμὴν ἐστὶ καὶ ποιμῆς κατὰ τὴν
κοινὴν ὁμολεκτον. καὶ ἑστὶ σωτηριεὶς γίνεται
ὑπότας. πῶς δὲ λέγουσιν αὐτοὺς ἀραβας εἶναι. ἐν δὲ
ἄλλῳ αἰτησάτω & βασιλεῖς σημαίνεσθαι ὁμολεκτον
ὅτι πρὸς ἀγύπτιον ἀλλὰ τοῦ αἰγυπιοῦ ἀρχμαλῶντος δη-
λεῖσθαι ποιμῆς. τὸ δὲ οὐ κατὰ ἀγύπτιον καὶ τὸ
ἀκασαυδῶντος, ἀρχμαλῶντος ῥητὴς μὲν εἶναι, καὶ
τῶν μάλλον πειθαυπτεῖν μοι φαίνεται, & παλαῖας
ἰσορίας ἐχόμενον. τέττες δὲ πρὸς ἀγύπτιον μετὰ
βασιλείας τῆς τῶν ποιμῶν καλεμῶν, & τοῖς δὲ αὐ-
τῶν γυμνασίοις, κατὰ τὴν αἰγύπτου φωνὴν ἐπὶ πρὸς
τοῖς πεντακοσίοις ἐνδεκά. μὲν τῶν δὲ ἐπὶ κατὰ
βασιλεῖς καὶ τῆς ἀλλῆς ἀγύπτου βασιλείαν ἡγεῖσθαι φη-
σὶν ἐπὶ πάντας ἐπὶ τοὺς ποιμῆς & πόλεις αὐτοῖς
σφύραζοντες μέγας καὶ πολυχρόνους. ἐπὶ δὲ βασιλείας,
ὅτι ὅμοια εἶναι ἀλυσσασθῶντος, ἡγεμονίας φησὶ
τοὺς ποιμῆς ὑπὸ αὐτῶν, ἐν μὲν τῆς ἀλλῆς ἀγύπτου
πάσης ἀπασσῶν, κατὰ τὴν αἰγύπτου εἰς τόπον, ἀρα-
βῶν ἔχοντες μυρίων τὴν ἀρίστην, ἄβαριν ὅμοια τῶν
τόπων. τῶν δὲ φωνὴν ὁ μανθάνει ἀπασσῶν, ταῖς τε μα-
γὰς καὶ ἰσχυρὰς ἀεὶ βαλεῖν τοὺς ποιμῆς, ὅπως τὴν
πᾶσαν ἀπασσῶν ἔχουσιν ἐν ὀχυρῶν, & τὴν λείαν
τὴν ἰαντῶν. τὸ δὲ ἀλυσσασθῶντος ὑπὸ δέμ-
μασιν, ἐπὶ τῆς αἰγύπτου μὲν αὐτοῖς δὲ πολιορκίας ἐ-
λεῖν κατὰ κράτος, ὅτι καὶ πέντε καὶ πέντε μυριάς
στὰς πρὸς ἀγύπτιον τοὺς τείχεσιν. ἑστὶ δὲ τῆς
πολιορκίας ἀπὸ τῶν, ποιήσασθαι συμβάσεις, ἵνα τὴν
ἀγύπτιον ἐκλεπτόντες, ὅσην βέλονται παῖτες ἀεὶ
βίς ἀπὸ τῶν. τοῖς δὲ ἐπὶ ταῖς ὁμολεκτικαῖς πανοι-
κεσία μὲν τῶν κτήσεων ἐν ἐλαττοῖς μυριάδων ὄντας,
εἰκοσι καὶ πέντε ἀπὸ τῆς ἀγύπτου τὴν ἑρμῶν
εἰς σελῶν ὁδοπορήσας. φοβουμένων δὲ τὴν ἀγύ-
πτιον δυναστείαν, τὸν δὲ ἐκείνους τῆς ἀσίας κατὰ
πᾶν, ἐπὶ τῇ τῇ ἰουδαίων καλεμῶν πόλιν οἰκοδομησα-
μένοις ὅσας τας μυριάς ἀνθρώπων ἀρκέουσας,
ἱεροσόλυμα ταύτης ὀνομάσας. ἐν ἄλλῃ δὲ τῇ βό-
βλῳ τῶν ἀγύπτιων μανθάνει τῶν φωνῶν, ἔθνος τῆς
καλουμένης ποιμῆς ἀρχμαλῶντος, ἐν ταῖς ἱεραῖς
αὐτῶν βύβλοις γαργαλῶν, λέγων ὁρῶντες καὶ τῶν
αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῶν βίων, οὕτως ἀκαλουῦντο
ποιμῆ-

αὐτῶν πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς τῶν βίων, οὕτως ἀκαλουῦντο

ποιμνίαις. ἀρχιμέλατοι τε πάλιν ἐν ἀλγείῳ ὑπὸ τῶν
 ἀργυπτιῶν αἰχμάλωτοι, ἐπεὶ δὴ περὶ ὁ παρθένος ἡμῶν
 ἰωσὴφους αὐτὸν ἔρη. πρὸς τὸν βασιλέα τῶν ἀργυπτιῶν
 ἀρχιμέλατον ἔειπεν, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς εἰς τὴν ἀργυπτιὴν
 ὄψον μεταπέμψατο, τὸ βασιλεὺς ὀπιζέμενος.
 ἀλλὰ πρὶν μὲν τοῦτον εἰς ἄλλοις παύσασθαι τὴν ἐξέ-
 τασιν ἀκριβεστέρως. νυνὶ δὲ τῆς ἀρχιμέλατος ταύτης
 ὁδοιπορίᾳ τοῖς ἀργυπτιῶσι μάστιγες. πάλιν οὖν
 τὰ τὸ μαριδάριος πρὸς ἔχει πρὸς τὴν ἑρμῆν τὰ
 ἐν ὑπογαστρῷ. φησὶ δὲ ἔτι. μετὰ τὸ ἐξελθεῖν δὲ
 ἀργυπτιῶν τὸν λαὸν τῶν ποιμνίων εἰς ἱεροσόλυμα, ὁ ἐκ-
 βαλὼν αὐτοὺς ἐξ ἀργυπτιῶν βασιλεὺς, τίθμενος, ἐβα-
 σίλευσε μετὰ ταῦτα ἐπὶ αἰῶσι πέντε καὶ μύριας τέσ-
 σαραι, καὶ ἐπὶ αὐτοῖς, καὶ παρῆλαβε τὴν ἀρχὴν
 αὐτῶν ὑὸς χέδρων ἐπὶ δικατεία. μετὰ δὲ ἀμύρῳφ
 εἰκοσι καὶ μύριας ἐπὶ τὰ, τὸ δὲ ἀδελφῆ, ἀμείστης εἰκο-
 σὶν καὶ μύριας ἐπὶ τὰ. τῆς δὲ μήφρης, δώδεκα καὶ μῆ-
 ρας ἐπὶ τὰ, τὸ δὲ μηφραμύδωσις, εἰκοσι πέντε καὶ
 μύριας δέκα, τὸ δὲ θμώσις, ἐπὶ τὰ καὶ μύριας ὀκτώ,
 τὸ δὲ ἀμύρῳφς τετράκοντα καὶ μύριας δέκα, τὸ δὲ
 ὄφρης, τετράκοντα καὶ μύριας πέντε. τὸ δὲ ἀνεγ-
 χήρης, δώδεκα καὶ μύριας ἑνα. τῆς δὲ ράδωσις ἀ-
 δελφός, ἐπὶ τὰ, τὸ δὲ ἀνεγχιήρης, δώδεκα καὶ μύριας
 πέντε, τὸ δὲ ἀνεγχιήρης ἑπὶ τὰ δώδεκα καὶ μύριας ἑξίς,
 τὸ δὲ ἀρμαῖς τέσσαρες καὶ μύριας ἑνα, τὸ δὲ ραμεί-
 σης, ἐπὶ τὰ μύριας τέσσαρες, τὸ δὲ ἀρμείσσης μα-
 μουὴ ἐξήκοντα καὶ μύριας δύο, τὸ δὲ ἀμύρῳφς δι-
 κατεία καὶ μύριας ἑξ, τὸ δὲ σέδωσις καὶ ραμεί-
 σης, ἱππικὴ καὶ ναυτικὴ ἔχων, δύναμις. ἔπει-
 τὸν μὲν ἀδελφὸν ἀρμαῖν ὀπίσσω τῆς ἀργυπτιῶν κα-
 τίστησιν, καὶ πᾶσαν μὲν αὐτὰ τὴν ἄλλαν βασιλικὴν
 ἀφαιρήσαντες ἐξουσίαν, μόνον δὲ ἐντεῖλατο δαδὴμα
 μὴ φορεῖν, μηδὲ τὴν βασιλίδαν μητίετα πρὸς τὴν τι-
 κων ἀδικεῖν. ἀπὶ χέδρων δὲ καὶ τῶν ἄλλων βασιλικῶν
 παλλακίδων. αὐτοὺς δὲ ὅτι κύνες καὶ φοινίκων, καὶ
 πάλιν ἀστυνοίς τε ἐμύδοις εὐεργεσίας ἀπαντας,
 τοῖς μὲν δόξαν, τοῖς δὲ ἀμαχητὶ φόβῳ δὲ τῆς πολλῆς
 δυναμείας ὑποχειρέουσι λαβεῖν. καὶ μέγα φρονήσας
 ἐπὶ ταῖς ἀστυνοίαις, ἐπὶ καὶ θαρσαλέως ἐπὶ ὑποδύ-
 ετο, ταῖς πρὸς αἰατολαὶ πόλεις τε καὶ χάρας καταστρί-
 φόμενος. χέδρων τε ἱκανῶς γηρόντος, ἀρμαῖς ὁ κατατρί-
 φθεις ἐν ἀργυπτιῶν, πάντα τοῦ πατρὸς, οἷς ἀδελφὸς πα-
 ρύει μὴ ποιεῖν ἀδίκως ἵσταται. ὅ δὲ τὴν βασιλίδαν
 βιάσας ἔχων, καὶ τοῖς ἄλλαις παλλακίσιν ἀφαιδὼς δι-
 τέλει χρόνῳ. πρὸς δὲ ἀδελφὸς δὲ ὑπὸ τῶν φίλων δα-
 δημαί φέρεται, καὶ αὐτῶν πρὸς ἀδελφῶν. ὁ δὲ πιαζόμενος
 ἐπὶ τῶν ἱερῶν τῆς ἀργυπτιῶν, γράψας βυβλίον ἐπι-
 ψάψας τὸν σέδωσις δηλῶν αὐτῶν πάντα, καὶ ὅτι αὐτῶν ἀ-
 δελφὸς αὐτῶν ἀρμαῖς. ὅ δὲ χρῆμα οὐκ ὑπέστρεψεν εἰς
 πηλοῦσιον, ὅς ἐκείνησιν τῆς ἰδίας βασιλείας. ἡ δὲ
 χώρα ἐκλήθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὀνόματι ἀργυπτιῶν. λέγει
 δὲ ὅτι ὁ μὲν σέδωσις ἐκαλεῖτο ἀργυπτιῶν, ἀρμαῖς δὲ
 ὁ ἀδελφὸς αὐτῶν δαναός. ταῦτα μὲν ὁ μαριδάριος. δι-
 λων δὲ ἔστιν ἐκ τῶν εἰρημόνων ἐπὶ τῶν, τὸ χέδρων συλλο-
 γιστὴς, ὅτι οἱ καλούμενοι ποιμνίαις ἡμέτεροι
 παρθένος, τρεῖς καὶ ἐννήκοντα ἐτετράκοντα πρὸς
 αὐτῶν ἐπὶ τῶν, ἐκ τῶν ἀργυπτιῶν ἀπαλλαχῆτες, τὴν χώραν
 ταύτην ἐπέκριναν, ἡ δαναὸν εἰς ἀργῶν ἀρμαῖς. καὶ τοὶ τῶν ἀρχιμέλατον ἀργῶν νομίζουσι. δύο τῶν

ita pastores. Sed & captivi non temere ab A-
 gyptiis dicti sunt: quoniam progenitor no-
 ster Ioseph dixit ad regem Aegyptiorum, se
 esse captivum: & fratres in Aegyptum poste-
 rius evocavit, rege precipiente. Sed de his qui-
 dem in alius examinationem subtilius facie-
 mus. Nunc autem huius antiquitatis produ-
 cam testes Aegyptios, rursūque quomodo se
 habent verba Manethonis circa ordinem tem-
 porum aperte describam: sic enim ait: Post-
 quam egressus est ex Aegypto populus pasto-
 rum Hierosolymam, expulso eorum rex The-
 molis regnavit post haec annis vigintiquin-
 que, & mensibus quatuor, & defunctus est.
 Assumpsit regnum filius Chebron annis tre-
 decim, post quem Amenophis viginti & men-
 sibus septem, huius autem soror Amesses an-
 nis viginti vno, & mensibus novem, Mephres
 autem duodecim, & mensibus novem, Me-
 phramuntosis vigintiquinque, & mensibus
 decem. Thmolis autem novem, & mensi-
 bus octo. Amenophis verò triginta, & men-
 sibus decem. Orus verò triginta sex, & men-
 sibus quinque. Huius autem filia Acenche-
 res, duodecim, & mense vno. Rathoris
 verò frater novem. Acencheres autem duo-
 decim, mensibus quinque. Acencheres al-
 ter duodecim, & mensibus tribus. Armais
 verò quatuor, & mense vno. Armesis autem
 vno, & mensibus quatuor. Armesismianum
 verò sexaginta sex, & mensibus duobus. Ame-
 nophis novemdecim, & mensibus sex. Sethosis
 autem equestres & navales copias habens, fra-
 trem quidem Armain procuratorem Aegypti
 constituit, & omnem ei aliam regalem contu-
 lit potestatem, tantummodo autem diadema-
 tem ei prohibuit, & ne reginam matrem liberorum
 opprimeret imperavit, & ut abstinere etiam
 ab aliis regalibus concubinis. Ipse verò ad Cy-
 prum & Phoenicem, & rursus contra Assyrios
 atque Medos castitatus, vniuersos quidem
 alios ferro, alios sine bello terrore magnae vir-
 tutis sibi subiegit. his verò felicitatibus
 elevatus confidentius incedebat. Orientales vr-
 bes ac prouincias subuertendo, multoque tem-
 pore procedente Armais, qui in Aegypto fue-
 rat derelictus, omnia contra quā frater age-
 re monuerat, sine timore faciebat. Nam & re-
 ginam violenter abiecit, & aliis concubinis si-
 ne parcitate iugiter miscbatur: persuasusque
 ab amicis & diadema utebatur, & fratri re-
 bellabat. Is verò qui constitutus erat super sa-
 cra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cum ea
 significans, & quia rebellaret eis suus frater Ai-
 mais. Qui repente ad Pelusium destinavit, &
 proprium tenuit regnum. Prouincia verò vo-
 cata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim
 quod Sethosis Aegyptus vocabatur, Armais
 autem frater eius Danaus. Haec quidem Mane-
 thon. Palam verò est, ex praedictis annis tempo-
 re computato, quod qui vocabantur pastores,
 id est, nostri progenitores, ex Aegypto libe-
 rati, ante tres & nonaginta atque trecentos
 annos hanc prouinciam inhabitauere quā
 Danaus ad Argos accederet: licet hunc anti-
 quissimum Argiui esse confidat. Duas igitur res

Manethon maximas pro nobis Aegyptiis literis protestatus est : primam quidem , quia aliunde venerunt ad Aegyptum : deinde egressum eorum exinde , ita temporibus antiquissimum , ut penè mille annis bellum praecedat Iliacum. Ea verò quæ Manethon non ex Aegyptiis literis , sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine , adiecit , postea particulariter redarguam , ostendens ea sine verisimilitudine esse mendacia. Sed volo ab istis rursus migrare ad ea , quæ apud Phœnicias de nostro genere conscripta sunt , & eorum testimonio declarata. Sunt itaque apud Tyrios multorum annorum publicæ literæ , & conscriptiones diligentissimè custoditæ , ex his quæ apud eos facta & inuicem gesta noscuntur , quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est , quia in Hierosolymis ædificatum est templum à Salomone rege , ante annos centum quadragintatres , & menses octo , quàm Tyrii Carthaginem condidère. Descripta verò est apud illos constructio templi nostri. Hiramus enim Tyriorum rex amicus erat regis nostri Salomonis , paternis amicitii ei deuinctus. Is ergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ , præbuit Salomoni auri quidem viginti & centum talenta : incidensque pulcherrimam syluam in monte , qui Lybanus nuncupatur , ad cameram destinavit ei. Quem redonavit Salomon & aliis multis rebus , & tetra Galilææ regionis , quæ Zabulon vocatur. Præcipue autem ei amicitiam sapientiæ concupiscentia conciliavit. Problemata enim soluenda alterutris dirigebant , & melior in his Salomon erat , & in aliis sapientior apparebat. Hactenus vero seruantur apud Tyrios epistolæ multæ , quas illi scripsere ad inuicem. Quod autem non fingam de Tyriorum literis , testem producam Diuum qui in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicis historiis hoc modo scribit. Abibalo moriente , filius eius Hiramus regnavit. Hic partis Orientalis ciuitates ampliauit , urbem potiore fecit : & Olympij Iouis templum , quod in insula situm erat , iactis aggeribus urbi adiunxit : & aureis anathematibus exornauit. Ascendens autem in Lybanum , syluas incidit ad templorum ædificationem. Regem verò Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramum quædam ænigmata , & poposcisse ab eo , adiecto ut qui non posset discernere , pecuniam soluenti persolveret : confessumque Hiramum , non se posse soluere propositas quæstiones , multis pecuniis multatum. Deinde Abdemonum quendam , virum Tyrium , propositas soluisse quæstiones : ipsumque alias proposuisse , quas si non solveret Salomon multas rursus pecunias Hiram regi conferret. Dius igitur hoc modo de prædictis testimonium perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menandrum quoque Ephesium. Is enim singulorum regum actus conscripsit apud Græcos & Barbaros , studens ex prouincialibus vniuscuiusque loci literis , historiarum veritatem pandere. Scribens enim de his,

ὁ μανεδαν ἡμῖν τὰ μέγιστα μαματύρηκεν ἐκ τῶν παρ' αἰγυπτίοις γεγραμμένων. πρῶτον γὰρ ἔπειραθεν ἀφίξιν εἰς αἰγυπτον, ἔπειτα δὲ πλεὺς ἐκείθεν ἀπαλλοτρίη, ἔπειτα ἀρχαίαν τοῖς χεῖροις, ὡς ἐγγύς που πρεσβύται αὐτῶν τῶν ἰλιακῶν ἔπειτα χιλίαις. ἵνα ὡς δὲ ὁ μανεδαν ἐκ τῶν παρ' αἰγυπτίοις γεγραμμένων, ἀλλ' ὡς αὐτὸς ὁμολογήκεν, ἐκ τῶν ἀδισπότων μυθολογημάτων πρεσβύτην, ὅς ἐστιν ἐξελίξω κατὰ μέγεθος, ὅπου εἰκνὶ πλεὺς ἀπιδανον αὐτὸν ψεύδοιαν. βήλομαι τοῖνυν δὲ τοῦτον ἐπὶ ματιλθεῖν, ὅτι τὰ ὡρὰ τοῖς φεῖνξιν αἰατὴ γεγραμμένα περὶ τῶν γῆρας ἡμῶν, καὶ τοῖς ὅς ἐκείνων μῆρτυρίας ὡρᾶται. ἐστὶ τοῖνυν ὡρὰ τυρίοις πολλῶν ἐν τῶν γεγραμμένων, δημοσίᾳ γεγραμμένα, καὶ πρυλαγμένα λίαν ἐπιμελῶς, περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς γινομένων καὶ πρὸς ἀλλήλους πρᾶξιόντων μετ' ἑαυτῶν. ἐν τοῖσις γέγραπται, ὅτι ἐν ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ναὸς ὑπὸ σολομῶντος τῷ βασιλείῳ, ἔπειτα δ' αὐτὸν ἱκανὸν πασαράκοντα καὶ ἑξήκοντα, καὶ μισθὸν οὐκ ὀλίγον, τῷ ἀπὸ τῶν τυρίων καρχηδόνων. αὐτὸς γὰρ ἡ παρ' ἐκείνοις ἡ τῶν κατὰ σκευὴν τῶν παρ' ἡμῖν. εἰρωμὸς γὰρ ὁ τῶν τυρίων βασιλεὺς, φίλος ἦν τῷ βασιλείῳ ἡμῶν σολομῶντος, πατρικὸν πρὸς αὐτὸν φιλίαν διαδεδιδυμένος. αὐτὸς οὐκ ἀφιλοτιμεύμενος εἰς τὸ τῷ κατὰ σκευὴν τῶν σολομῶντος λαμβανέσθαι, χρυσὸν γὰρ εἰκοσι καὶ ἱκανὸν ἰδὼν ταῖς ταῖς πρυμνῶν καὶ χαλκίῳ ὑλῇ ἐκ τῶν ὅσων, ὁ καλεῖται λίβατος, εἰς τὸ ὅσον ἀπέστειλεν. αὐτὸς δ' αὖτε ὁ σολομῶντος ἀλλοῖς τε παλλοῖς, καὶ γὰρ κατὰ χώραν τῇ γαλιλαίας ἐν τῇ ζαβυλὼν λιθομῶν. μέγιστος δὲ αὐτοῖς εἰς φιλίαν τῆς σφίρας συνῆλθον ἐπὶ θυρία. πρὸς βλήματα γὰρ ἀλλήλους αὐτῶν ἐπὶ ἑλλοι λυεῖν καλῶντες, ἐκρεῖνται ἐν τοῖσις ἡμῶν σολομῶντος καὶ τὰλλα σφάπτες. σφάζονται δὲ μέγιστον ὡρὰ τοῖς τυρίοις πολλὰ τῶν ἐπιστολῶν, αὐτὸς ἐκείνοι πρὸς ἀλλήλους ἔγραψαν. ὅτι δὲ ἡ λόγος ἐστὶν ὑπ' ἡμῶν συγκείμενος, ὁ περὶ τῶν ὡρὰ τοῖς τυρίοις γεγραμμένων, ὡρὰ δ' ἡσυχία μάρτυρα δίδω, ἀδ' ἔα περὶ τῶν φοινικῶν ἰσοεῖαν ἀνελθεῖν γινώσκοντες περὶ ἀμφοτέρων. ὅτι τοῖνυν ἐν ταῖς περὶ φοινικῶν ἰσοεῖας γράφει τὸν τρεῖς τῶν. ἀβιβάλου πρὸς πύσαντος, ὁ ὅς αὐτὸς εἰρωμὸς ἱβασίλῳσιν. ὅτι τὰ πρὸς αἰατολας μέρη τῆς πόλεως πρὸς ἑαυτὸν, καὶ μεῖζον τὸ ἄστυ πεποιήκεν, ἐπεὶ δὲ Ὀλυμπία διὸς τὸ ἱερὸν καὶ αὐτὸ ἐν ἱερῷ, χάσας τὸν μεταξὺ τόπον, συνῆλθον τῇ πόλει, καὶ χρυσὸς αἰατὴν ἡσυχίαν ἐκόςμηνον. αἰαβαὶ δὲ εἰς τὸν λίβατον ὑλοτόμῳ πρὸς πλεὺς τῶν ναῶν κατὰ σκευὴν. τὸν δὲ τυραννοῦντα ἱεροσολύμων σολομῶντα πύσαντος φασὶ πρὸς τὸν εἰρωμὸν ἀνίσταται, ἐπεὶ αὐτὸν λαβεῖν ἀξιοῦν. τὸν δὲ μὴ δυνάμενον διακρίναν, τὰ λύσαντι χρήματα δόποιεν. ὁμολογήσαντα δὲ τὸν εἰρωμὸν, ἐμὴ δυνάμει λύσαι τὰ ἀνίσταται, πολλὰ τῶν χρημάτων εἰς τὸ ἐπιζήμιον ἀνάλωσαι. εἴτα δὲ ἀβιβάτον πρὸς τῶν αὐτῶν ἀδ' ἔα τὰ πρὸς πύσαντος λύσαι, καὶ αὐτὸν ἄλλα πρὸς βαλεῖν, ἀ μὴ λύσαντα τὸν σολομῶντα, πολλὰ τὰ εἰρωμῶν πρὸς ἀποπείσαι χρήματα. διὸς μὲν ἔπειτα περὶ τῶν πρὸς πύσαντος ἡμῶν μαματύρηκεν. ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ὡρὰ δ' ἡσυχία μάρτυρα.

δρὸν δ' ἰφίστοι. γέγραφε δὲ ὅτι τὰς ἐφ' ἑκάστῃ βασιλείᾳ πρὸς ἑαυτὸν ὡρὰ τοῖς ἑλλοῖς καὶ βαρβαρίᾳ γινόμενης, ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ἐπιχωρίων γεγραμμένων ἀποιδάσας τὴν ἰσοεῖαν μαθεῖν. γράφει δὲ ὅτι τῶν βασι-

βασίλειον ἐν τῷ ὄρει, ἔπειτα γερουσίαν κατὰ τὸν
εἰρωμον, ταῦτα ἐποίησεν. πάλιν οὖν ἦν αἰβανός, δι-
εξέτατο τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ εἰρωμος, βιώσας
ἐπὶ ἑκατόντα πένταρα. οὗτος ἔχων τὸν ἀνύχωρον.
τὸν τι χερσὶν κίονα τὸν ἐν τοῖς τοῖς αἰεθλῶν. ἔ-
πειτα ὕλῳ ξύλῳ ἀπελθὼν ἐκοίφει, δαπὶ τῆ ἀγο-
ρῆς οὐρεὶ λιβεῶν, κέρματα ξύλα εἰς πᾶς τῶν ἱερῶν
εἰσάγει, καὶ δίδωμι τὰ ἀρχαῖα ἱερὰ, καὶ τοῖς ναοῖς ὠκο-
δοῖται. τότε τῶ ἱερακλείῳ καὶ τῆς ἀσάρτης τι-
μῶρος αἰεθλῶν. καὶ τὸ μὲν τῶ ἱερακλείῳ πρῶτον
ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ τὸν μῦθον, εἴτα τὸ τῆς ἀσάρτης,
ὅτε πτωχοὶ ἐπιστρέψουσιν, καὶ δαπνοδοῦσι τοῖς πό-
λεσι. οἱ δὲ ὑποτάξας αὐτῷ πάλιν ἀνέστη. ὅπῃ
τοῦτον δὲ πρὸς τὸν ἀβδὸν ἡρώδης παῖς νεώτερος, ὃς εἰ-
κατὰ τὸν ἱερακλείαν, ὃς ἐπὶ τῷ σολομῶν ὁ ἱερο-
λύμων βασιλεὺς. ἡφίσταται δὲ ὁ χρένος δαπὶ τοῦ-
του τῶ βασιλεῖ ἀρχὴ τῆς κερχιδόνος κτίσεως οὐ-
τως. πάλιν οὖν εἰρωμος διεξέτατο τὴν βασι-
λείαν βασιλεύων ὁ υἱὸς, ὃς βιώσας ἐπὶ πένταρα
τετρία, ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἐπὶ αἰῶνα. καὶ τῶν ἀβδὸν ἡρώδης
αὐτοῦ υἱὸς βιώσας ἐπὶ εἰκοσι ἐνιαυτοῖς, ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἐν-
νέα. τῶν οἱ τῆς τερσῆς αὐτῷ υἱοὶ πένταρες ἐπὶ δουλο-
δοῖται ἀπώλειαν. ὃν ὁ τερσῆς υἱὸς ἐβασίλευσεν ἐπὶ
δικοῦτον. καὶ οἱ ἄσαρτος ὁ δικοῦτον ἡρώδης. ὃς βιώσας
ἐπὶ πενήκοντα πένταρα, ἐβασίλευσεν ἐπὶ δέκα.
μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ ἀσέρμους βιώσας ἐπὶ
πένταρα καὶ πενήκοντα, ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἐνιαυτοῖς.
οὗτος ἀπώλειτο ὅπῃ τῶ ἀδελφοῦ φίλτος. ὃς λαβὼν
τὴν βασιλείαν ἤρξεν μῦθον οὐκ ὀνείδισεν ἐπὶ πενή-
κοντα. τῶν αἰεθλῶν εἰδὼς βασιλεὺς ὁ τῆς ἀσάρτης ἱε-
ρώδης, ὃς βασιλεύων ἐπὶ τριακοῦτον, ἐβίωσεν ἐπὶ
ἐξήκοντα ὀκτώ. τῶν διεξέτατο βασιλεύων υἱὸς, ὃς
βιώσας ἐπὶ πένταρα ἐκόντα, ἐβασίλευσεν ἐπὶ
ἐξήκοντα. οὗτος ἡρώδης γέγονε κερχιδόνος ὁ υἱός. ὃς βιώ-
σας ἐπὶ τριακοῦτον, ἐβασίλευσεν ἐπὶ ἐνιαυτοῖς. τοῦ-
του ἡρώδης γέγονε φερμαλίων. βιώσας δὲ ἐπὶ
πενήκοντα, ἐβασίλευσεν ἐπὶ πένταρα ἐκόντα.
ἐν τῇ πρὸς αὐτῷ ἐβδόμῳ ἔτει, ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ ου-
ρουσα, ἐν τῇ λιβύῃ πόλει ὠκοδοῖται κερχιδόναν.
συνάγεται δὲ πᾶς ὁ χρένος δαπὶ τῆς εἰρωμον βασι-
λείας, ἀρχὴ κερχιδόνος κτίσεως, ἐπὶ τῇ μῦθον
καὶ οἱ δὲ δαπνοδοῖται τῆς εἰρωμον βασιλείας ἐν
ἱεροσολύμοις ὠκοδομήθη ὁ ναός. γέγονεν οὖν δαπὶ
τῇ οἰκοδομήσεως τῶ ναοῦ ἀρχὴ κερχιδόνος κτίσεως,
ἐπὶ ἡκατὸν πένταρα ἐκόντα, μῦθον οὐκ ὀνείδισεν.
τῇ δὲ οὐκ ὀνείδισεν μέρμερος τῇ δὲ πένταρα πλείων.
βασίλειον δὲ τῶν ἱερῶν ἰσχυρῶς ἀμολογημένον. καὶ πο-
λὺ δὲ ἡ πόλις τῆς τῶν κατὰ τὸν ἱερακλείαν, ἡ τῇ
πένταρα ἡμῶν εἰς τὴν χώραν ἀφίξει. ὅπῃ δὲ αὐ-
τῶν πᾶσαν πόλιν παρέλαβον, τότε τὸν ναὸν κατι-
σάνασαν, καὶ τὰ σαπῶν ἐξ τῶν ἱερῶν ἱεραμάτων ὑπὸ
ἐμῶν δηλωταὶ δὲ τῇ ἀρχιμολογίᾳ. λέξω δὲ νῦν ἡ-
δὲ τὰ παρὰ χαλδαίους ἀναστρέψαντα καὶ ἱερο-
δῶν πρὸς ἡμῶν, ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁμολογίας καὶ τῇ
τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις ἱεραμασί. μαρτυρεῖ τῇ
τῶν βίβλων, ἀπὸ χαλδαίων καὶ τῶν γυναικῶν
δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν ἀναστρέψαντων, ἐπεὶ δὲ τῇ
ἀναστρέψαντος, ὃς πρὸς τῇ χαλδαίοις φιλοσοφῶντων

A qui in Tyro regnauere, & deinde ueniens a
Hiramus regem, sic ait: Moriente uero A-
bibalo, successit in eius regno filius eius Hi-
ramus, qui uixit annis trigintaquatuor. Hic
aggere coniunxit Eurychorum, auroramque
ibi columnam Iouis in templo reposuit: & ad
syluam lignorum profectus, abscidit de mon-
te qui Libanus appellatur, ligna cedrina ad
regmina faciendam templorum. Demolitusque
B antiqua delubra, noua templa edificauit: Her-
culisque & Astartes sana dedicauit, Hercu-
lis primum extructo mense Pericio, deinde
Astartes: quando castra mouit aduersus Ty-
rys, minimè tributis reddentes: quos etiam
subdens sibi met, denuò remeauit. Sub hoc
fuit Abdemonus puer iuuenis, qui semper
parabolas soluebat, quas Salomon Hieroso-
lymorum rex destinabat: Supputatur uero
C tempus ab hoc rege usque ad constructionem
Carthaginis, hoc modo: Moriente Hiramo
successit in eius regno Belcastartus filius, qui
cum uixisset annis quadraginta tribus, septem
regnauit annis. Post hunc Abdastartus filius
cum uixisset annis viginti, regnauit nouem.
Hunc filij nutricis eius quatuor insidijs pene-
mère: quorum senior regnauit annos xii. Post
quos Astartus filius Belcastarti regnauit. Qui
cum uixisset annis quadragintaquatuor, regna-
uit annis duodecim. Post hunc frater eius Astari-
mus: & hic uixit annis quatuor & quinquagin-
ta, regnauit annis nouem, & peremptus est à fra-
tre Phellete: qui suscipiens regnum, mensibus
D imperauit octo, cum uixisset annis quinquaginta.
Hunc peremit Ithobalus Astartæ sacer-
dos: qui cum uixisset annis sexaginta octo, re-
gnauit annis triginta duobus. Huic successit
Badezorus filius: qui cum uixisset annis xlv.
regnauit sex. Huic successor factus est Mettinus
filius: qui cum uixisset xxxi. nouem regnauit
E annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos
egit in sua uita lvi. ex quib. xl. tenuit princi-
patum. huius regni anno septimo, soror Dido
in Africa ciuitatem edificauit Carthaginem. ita-
que colligitur tempus à regno Hirami usque
ad ædificationem Carthaginis annorum clv.
& mensum viii. Cum uero duodecimo an-
no huius regni, in Hierosolymis ædificatum
sit templum, sit ab ædificatione templi usque
ad constructionem Carthaginis tempus anno-
rum cxliiii. mensum viii. Testimonio si-
F quidem Phœnicum quid amplius oportet ap-
poni. Cernitur ipsa ueritas fortiter approba-
ta: & multo clarius apparet, quoniam præce-
dit constructionem templi progenitorum no-
strorum ad prouinciam hanc aduentus. Cum
enim eam uniuersam bello tenuissent, tum
demum templum ædificare cœpere: & hæc
apertè ex literis sacris etiam à me in Antiqui-
tate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicen-
G da ea, quæ apud Chaldaeos noscuntur esse con-
scripta, & de nobis in historia sunt relata. Quæ
multam habent concordiam cum nostris volu-
minibus: etiam de alijs rebus. Testis autè horum
est Berosus, uir genere quidem Chaldaeus, notus
autem eis, qui doctrinæ eruditionique conga-
udent: quoniam de astronomia & de Chaldaeorum
philosophia ipse Græcas conscriptiones edidit.

[illegible]

A In ea lapideas moles excelsas excitauit, aspectu
montibus affimiles, omnique genere arborum
confitas. Horum quoque pensilem fecit, fama nobilem: eo quod vxor eius montanum
aspectum desideraret, in Medorum regione educata. Hæc itaque retulit de prædicto
rege, & multa super hæc in libro Chaldaicorum: in quo culpat conscriptores Græcos,
quasi vanè arbitratos, à Semiramide Assyria
B Babylonem ædificatam, & mita opera ab illa
circa eam fuisse constructa, falsè conscripsisse
dicens. Ipsam certè Chaldæorum conscriptionem
fide dignam existimandum est, quando cum
archiuis Phœnicum concordare videntur, quæ
ex Beroso conscripta sunt de rege Babyloniorum:
quoniam & Syriam & vniuersam Phœnicem ille
subuertit. In his sanè consonat & Philostratus
in historiis, dum Tyriæ meminit obsidionis: &
Megasthenes in quarto Indicorum: vbi declarare
contendit, prædictum regem Babyloniorum
Herculem fortitudine & rerum gestarum
magnitudine præcessisse. Dicit enim eum &
maximam Africæ partem, & Hispaniam
subiugasse. Quæ verò de templo Hierosolymorum
relata sunt, & concrematum esse à Babylonis,
& ceptum rursus ædificari Cyro tenente
Asiæ principatum, ex dictis Berosi
declaramus. Sic enim in tertio libro dicit,
Nabuchodonosor itaque posteaquam inchoauit
prædictum murum, incidens in languorem,
de vita migravit, cum regnasset annis
tribus & quadraginta. Huius regni
Dominus effectus filius eius Euemaradochus,
propter iniquitates & libidines passus
insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore
peremptus est, cum duobus regnasset annis.
Quo defuncto, sumens regnum qui ei fecit
insidias Niriglissoroore, annis regnavit
quatuor. Huius filius Laborosardochus,
principatum quidem tenuit puer existens
mensibus nouem: insidias verò passus,
eo quod nimis appareret malorum esse
morum, ab amicis extinctus est. Hoc itaque
perempto, conuenientes hi qui fecerant
insidias, communi suffragio regnum tradidit
Nabonido cuidam, qui erat ex Babylone
ex eadem gente. Sub hoc muri circa flumen
Babyloniam ciuitatis ex latere cocto &
bitumine sunt constructi. Cuius regni anno
septimo decimo egressus Cyrus ex Perside
cum magno exercitu, vniuersa Asia subacta,
impetum fecit in Babyloniam urbem. Sentiens
autem Nabonidus inuasionem eius, & occurrens
cum exercitu suo, atque congressus pugna,
victus & cum paucis fugatus inclusus est
in Borsippenstem ciuitate. Cyrus autem
Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores
muros deponere ciuitatis, eo quod nimis
videretur munita, & esset ad capiendum
valde difficilis, reuersus est ad Borsippum,
Nabonidum expugnaturus. Nabonido verò
opugnationem non expectante, sed priùs
supplicante, vsus clementia Cyrus, & dans
ei habitaculum in Carmania, expulit eum à
Babylone. Nabonidus itaque reliquum vitæ
tempus

μετὰ πῶν ἄλλων, ἡ δὲ καλέμενοι ὄρκον κορβαὶ κα-
ταειδυμέναι παρ' ἑσθιῖν δι' αὐτὰς ὄρεσιν πλὴν μόνοις
ἰσδαίοις. δηλοῖ δι' ὡς αὐτὴ ποιεῖ ἐκ τῶν ἱερῶν μα-
θηρῶν ὁμοῦ δαλῆται, δῶρον θεῶν. καὶ μὲν ἐστὶν ἡ-
ρόδοτος ὁ ἀλιχάρνασσις ἡγήτορες ἡμῶν τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ
ἐπὶ πᾶσι τοῖς αἰῶσι μεμνημένοις. ὅτε δὲ κόλχων ἰσο-
ρῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ βύβλῳ φησὶν ἕως. μένοι δὲ πάντων
φῆσι κόλχοι, καὶ ἀργυπίοι, καὶ ἀδιόπτες ἀειτμήμοντα
ἀπ' ἀρχῆς τὰ ἀνδρῶν φοίνικας καὶ οὐραὶ οἱ ἐν τῇ πα-
λασίῳ, καὶ ἔτοι ὁμοῦ παρ' ἀργυπίων μεμαθη-
κέναι. οὐραὶ καὶ οἱ ἀεὶ θιμωδόντα καὶ παρδίνων πο-
ταμῶν, καὶ μάκρωντες, οἱ τέτοιον ἀσυνείπτοντες ὄντες, ἀπὸ
κόλχων φασὶν ποιεῖν μεμαθηκέναι. ἔτοι γὰρ εἰσιν οἱ
ἀειτμήμενοι ἀνδρῶν μουραὶ, καὶ ἔτοι ἀργυπίοι
φασὶν ποιεῖν κατὰ ταυτὰ. αὐτῶν δὲ ἀργυπίων καὶ
ἀδιόπων ἡ ἔχου εἰπεῖν, ὅποτε οὐδὲ τῶν ἑτέρων
ἐξέμελλον. ἔκιν ἔθηκε οὐραὶ τῶν ἐν τῇ παλασίῳ
ἀειτμήμοντα. τῶν δὲ τῶν παλασίῳ κατοικητῶν μό-
νοι τέτοιοι ἰσδαῖοι. τέτοιοι ἀπὸ γινώσκοντες εἴρηκα πι-
εῖ αὐτῶν. καὶ χοιρίλος δὲ ἀρχαῖοι οὐραὶ γινώσκοντες ποιη-
τὴς μέμνηται τῶν ἑθνῶν ἡμῶν. ὅτι συνιστάται ξέρει
τὰ περὶ βασιλεῖς ὅτι τῶν ἡλλὰδα καταειδυμένα-
μενος δὲ πᾶσι ταῖς ἑθνεῖς, τελευτῶν δὲ τοῦ ἡμέτερον ἐν-
ταξὶς λέγων.

Τὰ δὲ ὅππῃ διέβαινε γῆρος θαυμαστὸν ἰδέσθαι,
Γλαῖσσαι μὲν φοίνισσαι δ' ἀπὸ σωματέων ἀφίοντες·
Ὡκῆν τ' εἰς Σολύμοις ὄρεισι πλατὴν ὠρεὰ λίμνη.

Αὐχμαλίοι, κορυφαὶ ῥοχοκέειδ' αὐτὰρ ὕπιδον
 Ἰππων δαρτὰ πρὸς οὐκ ἐφόρον ἰσχυρότα καπνῶ.

διήλκον ἔν ὄσιν, ὡς οἶμα, πᾶσιν ἡμέρῃ αὐτῇ μεμνηθεῖς, τῷ
 καὶ τῷ σόλυμα ὄρη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐστὶ χώρα, ἃ κατοικεῖ-
 μιν, καὶ τὸ ἀσφαλτῖνον λεγόμενον λίμιν. αὕτη γὰρ πα-
 σῶν τῶ ἐν τῇ σειρά λιμνῶν πλατυτέρα ἐμείζων κα-
 θίστηκεν. Ἐχοιρίλος μὲ ἔκτο μύμηται ἡμέρῃ. ὅπ ὃ ἐ
 μόνον ἠπείσαντο τοῖς ἰεδαίοις, ἀλλὰ καὶ ἰθαύμαζον, ὅ-
 σις αὐτῶν ἐντύχοιεν, ἐχ οἱ φανότατοι ἤν ἑλλύνων,
 ἀλλ' οἱ ὅτι σοφία μέγιστα τιθαμμοσύνη, ῥάδιον
 ἱγῶνα. κλέαρχος γὰρ ὁ ἀριστοτέλους ἀν μαθητῆς, ἔ τ ἐ
 τῷ περὶ πᾶν φιλοσόφον ἐδιδόνος διύτηρες, ἐν τῷ παρῶ-
 τῳ περὶ ὕπνου βυβλίῳ φησὶν, ἀριστοτέλῳ τῷ διδάσκα-
 λῳ αὐτῷ περὶ πρὸς ἀνδρὸς ἰεδαίης ταῦτα ἰσορεῖν, αὐ-
 τὸν περὶ τὸ λόγον ἀριστοτέλει ὡς περὶ εἰς. ἔστι δὲ ἔκτο γα-
 γεραιμύρον. ἀλλὰ τῷ μὲν πολλὰ μακρὸν αὐτῷ ἔστι λήρη. F
 ὅσα δὲ ἔχει ἡμῶν ἐκείνης θαυμασιότητά πῃ, ἔ φιλοσο-
 φίας ὁμοίως, διελθὲν ἢ χεῖρον. ὡς σαφῶς δὲ σοι εἰπεῖν
 ἰσφοχίδη, θαυμασόν τι καὶ ὀνείρεσι ἴστω σοι δόξω
 λήρειν. καὶ ὁ ἰσφοχίδης ὡλαβέμμος, δὲ αὐτὸ γὰρ, ἔφη,
 τέτο, καὶ ἡγεμὸν ἀκῶσα πάντες. ἐκὲν εἰπὶν ἀριστο-
 τέλης καὶ τὸ ἡμῶν ῥητορικῶν ὡς ἀγαθὸν, τὸ ἡμῶν αὐτῷ
 παρῶτον διελθῶμεν, ἵνα μὴ ἀπειθῶμεν τοῖς τῷ ἰπαγ-
 γελίῳ διδασκάλοις. λέγει, εἰπὶν ὁ ἰσφοχίδης, ὅτι σοι
 δοκεῖ. καὶ κείτος, τῷ τῷ τῷ ἡμῶν ἡμῶν ἰεδαίος ἐκ τῆς
 κοίτης σειράς. ἔτσι δὲ εἰσιν ὑπόλοιποι ἡμῶν ἐν ἰεδαίῳ φι-
 λοσόφον. καλεῖται ὃ ὡς φασιν οἱ φιλοσόφοι ὡς μὲ ἐν-
 δοῖς κάλλαισι. ὡς δὲ ὃ σύρεσι ἰεδαίῳ, τοῦτο μὲ λα-
 βόντες ἀπὸ τῷ τῷ. περὶ σαγγορῶνται γὰρ ὅτι κατοικεῖσι
 πόποι ἰεδαία. τὸ ὃ τῷ πόλει αὐτῶν ὅτομα πάνυ, σκο-
 λῶν ὄσιν, ἰερεσλὺμιν γὰρ αὐτῶν καλεῖται. ὡς δὲ οὐ

cum quibusdam aliis etiam iniuriandum, quod Corbani appellatur, enumerat: apud nullos autem hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudæos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donum Dei. Verum neque Herodotus Halicarnassæus nostram ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim referens, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Ægyptij, & Æthiopes, verenda ad initio circumcidunt. Phœnices verò, & Syrii in Palæstina continentur hoc ab Ægyptiis didicisse. Syrii autem qui circa Thermodoontem & Parthenium fluiui commorantur, & his vicini Macrones, à Colchis dicuntur nuper didicisse. Hi namque sunt inter homines soli, qui circumciduntur: & isti sicut Ægyptij facere dicuntur. De Ægyptiis autem & Æthiopibus dicere non possum, vtri ab alteris didicere. Dixit ergo Syros, qui in Palæstina sunt, circumcidi. Omnium autem qui habitant Palæstinam, soli Iudæi circumciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis dicit. Quin & Chærilus, antiquus poëta, meminit de gente nostra, dicens quod militauerant nostri maiores cum Xerxe Persarum rege contra Græcos: & enumerans vniuersas gentes, nouissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda Specie gens castra secuta,

Phœnissam ignoto linguam mittebat ab ore.

Sedes huic Solymi montes, stagnum prope va-
stum,

Tonsa caput circum, squarenti vertice equino

Exumias capitis duras igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri meminerit, eo quod & Solymi montes in nostra regione sunt constituti, in quibus habitamus, & stagnum, quod dicitur Alphalrites. hoc enim inter omnes stagnum in Syria latius ac maius est. Et Chærilus quidem ita nostri meminit. Quod autem non solum sciebant Iudæos, sed etiam in quotquot inciderent admirabantur, non è vulgo Græci, sed ob sapientiam celebres, ostendere facile est. Clearchus enim Aristotelis discipulus, & Peripateticorum nulli secundus, in primo libro de somno, dicit Aristotelem doctorem suum de quodam viro Iudæo ita referre: & ipsi Aristoteli eundem sermonem ascribit, quod ita conscriptum est. Sed alia quidem longum est dicere. Quæ verò habere potuerant illius admirationem quandam atque philosophiam, ea duco operæ præciū referre. Et Hyperochides: vehementer, inquit, audire desideramus vniuersi. Igitur secundum præcepta, Aristoteles inquit, thetica, eius genus primò indicabimus, ne relinquantur doctoribus præceptorum. Dic, inquit Hyperochides, ita si placet. tum ille. genere igitur Iudæus erat, è Cælesyria: qui sunt ex propagine Philosophorum Indorum, vocanturque (vt aiunt) philosophi, apud Indos Calani, apud Syros autem Iudæi nomen accipientes à loco. locus enim vbi habitant, appellatur Iudæa. nomen verò eorum ciuitatis valde difficile est: vocant enim eam nomine Hierusalem. Is igitur homo multos hospitio recipiens, & de lu-

σπινθὴς ἐρεῖν αἶανθ' ἀρά, καὶ πᾶσι αὐτῇ τοῖς στρα- Α
 τώτασι ὁμοίως φέρειν τὸν χρόν' ἀφ' ἑξῆς, μόνοις
 τοῖς ἰουδαίοις ἢ περὶ αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ πολλὰς ἐπομει-
 νάμεθα, καὶ ζήμιας ἀποπείσας μεγάλας, ὡς αὐ-
 τοῖς συγγινόντα τὸν βασιλεῖα δουλοῦν τὴν ἀδελφίαν. τῇ
 γὰρ μὲν τῶν εἰς τὴν χώραν, φησὶ, πρὸς αὐτοὺς ἀφι-
 κνυμένων, καὶ τοὺς καὶ βωμοὶς κατασκευασάντων, ἀ-
 παύει ταῦτα κατέσκαπτον. καὶ τῇ μὲν ζήμιας τοῖς
 σατεράταις ἐξέτεινον, περὶ πῶν καὶ καὶ συγγινόμε- Β
 μεταλαμβάνον. καὶ περὶ σπινθήσων, ὅτι δικαίον ὅτι
 τοῖς αὐτοῖς ὅτι θάνατον ἐκείνους. λίγαι καὶ καὶ πρὸς τὴν
 πολυανθρωπότητα γινόμεναι ἡμῶν τὸ ἔθνος. πολλὰς
 μὲν γὰρ ἡμῶν φησὶν κλισίας εἰς βαβυλῶνα ἐπεί-
 σαι πρὸς αὐτῶν ἐποίησαν μυριάδας. ἐν ὀλίγῃ
 καὶ καὶ μὲν τὸν ἀλεξάνδρου θάνατον εἰς ἀρσινόην καὶ φοι-
 νίκην μετέστησαν, ὅρα τὴν ἐν συνέλῃ εἶσιν. ὁ καὶ αὐ-
 τὸς οὖν αὐτῶν καὶ τὸ μαζέδος τῆς χώρας, καὶ κατοι- C
 κοῦμεν, καὶ τὸ κράτος ἐξόρκεται. τεταπείνους γὰρ μυ-
 ριάδας ἀρουρῶν, χερσὶν τῆς ἀρίστης καὶ παυφοροτά-
 τας χώρας, τίμονται φησὶν. καὶ γὰρ ἰουδαία ἐποπτεῖται
 πλῆθος ὅτιν. ἀλλὰ μὲν ὅτι καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν τὰ
 ἱεροσόλυμα καλλίστην καὶ μαζέδων, ἐν παλαρο-
 τάτου κατοικοῦμεν, καὶ πρὸς πλῆθος ἀδελφῶν, ὅτι
 ἐν τῇ τῇ κατὰ σκευῶν, ὅπως αὐτὸς διηγεῖται. ἐστὶ
 γὰρ τῇ ἰουδαίων τὰ μὲν πολλὰ ὀχυρώματα καὶ τὴν
 χώραν καὶ καίμα. μία καὶ πόλις ὀχυρὰ πεντήκοντα D
 μέγιστα εἰσὶν τὴν πρὸς αὐτοὺς, καὶ οὐκ οὐκ αὐ-
 θρώπων πρὸς δώδεκα μυριάδας. καλλίστη δὲ αὐ-
 τῶν ἱεροσόλυμα. ἐνταῦθα δὲ ἐστὶ κατὰ μέσον μέ-
 γιστα τῆς πόλεως περίβολος λίθινος, μήκος ὡς πεν-
 τήκοντα, εὖρος πενήκοντα, ἔχων διπλᾶ πύ-
 λας. ἐν αὐτῷ δὲ τὸ πρὸς αὐτοὺς, ἐν ἐν τῇ πύλῃ, ἀλλ'
 ἐν τῇ πύλῃ λιθῶν ἔστω συγχεῖν. πλῆθος μὲν
 ἐκάστη εἰκοσι πενήκοντα, ὅπως καὶ δικαίη. καὶ παρ' E
 αὐτὸν οἰκημα μέγα, καὶ βωμοὶς ἐστὶ καὶ λυχνίον, ἀμφό-
 πρως χρυσῶν, δύο τάλας τὴν ὀλίγη. ὅτι τοῦτον
 φῶς ὅτιν αἶα πρὸς βίον καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας.
 ἀγαλμα καὶ ἐκείνη ἐστὶν αἶα θῆμα τοῦ ὁρατοῦ. ἐστὶν
 πύγμα παντελὴς ἐστὶν, οἷον ἀλσῶδες ἢ ἢ τοῖς τοῖς. ὅρα
 εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ τὰς νύκτας καὶ τὰς ἡμέρας ἱερεῖς,
 ἀγνείας πρὸς ἀγνείας, τοῦ ὁρατοῦ οἶνον ἢ πίνοντες
 ἐν τῇ ἱερᾷ. ἐν γὰρ μὲν ὅτι καὶ ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ F
 σπινθὴς ἀφ' αὐτοῦ, καὶ μὲν ταῦτα τοῖς ἀφ' αὐτοῦ αὐτῶν,
 μεμνηστέον. οἷς αὐτὸς ὁρατοῦ φησὶν ὡς αὐ-
 θρώπων ἰουδαίῳ κατὰ τὴν στρατίαν γινόμενοις, ταῦτα
 ὁρατοῦ. λίγαι δὲ ὅπως. ἐμὲ χρόν' ὅτι τὴν ἐ-
 ρουθραὶ θάλασσαν βαδίζοντες, συνεκολλήθει τῇ μὲν
 τῇ ἄλλῃ τῶν ὁρατοῦ ἡμῶν ἰππίων ἰου-
 δαίων, ὅπως μοσέλλανος, ἀθροῦς ἰκαίως καὶ ἰ-
 χλὺν ἀφ' αὐτοῦ, καὶ ὅπως δὴ πᾶσι τοῖς ὁμοῦς ἡμῶν καὶ
 τῇ ἰλλυρίῳ καὶ τῇ βαβυλῶν ἀφ' αὐτοῦ. οὖν αὐτὸς ὁ αὐ-
 θρώπων ὁρατοῦ πολλῶν καὶ τὴν ὁρῶν, ὅτι μὲν
 πρὸς ὁρῶν, ὅτι πάντας ἐπὶ αὐτῶν ἀφ' αὐτοῦ
 πρὸς, ἡρώπης ὁρατοῦ πρὸς αὐτοῦ. διέλας καὶ τὴν
 μὲν αὐτῶν τὴν ὁρῶν καὶ φησάντες, ἰαὶ μὲν αὐτῶν
 μὲν, πρὸς αὐτοῦ συμφέρειν πᾶσι, αὐτὸς δὲ αἰατοῦ
 εἰς αὐτῶν αὐτῶν πρὸς αὐτοῦ, ἰαὶ καὶ εἰς τὸν
 πρὸς, αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν αὐτῶν καὶ περιλήψας τὸν

templum quod conuerſat renouare, cunctique militibus ſimiliter rudera portare precipiente, ſolos Iudeos, hoc facere non ſuſtinuiſſe: ſed etiam multas plagas, & detrimenta perſuuliſſe non modica, donec eis ignoſcente rege ſecuritas præberetur. Quidam ad provinciam, inquit, propriam reuerſi fuiſſent, templa & altaria fabricata omnia deſtruxere. Et pro aliis quidem multam ſatrapie exoluere, pro aliis vero veniam conſecuti ſunt. Adiecit autem, quod merito ob hæc mirabiles ſint. Et quod gens noſtra fuit multorum hominum numero copioſa: ſed multa millia noſtrorum tractata, in Babylonia Perſæ primùm collocauit: nec pauca etiam morte Alexandri in Ægyptum & Phœnicem ſunt tranſlata, propter ſeditionem in Syria factam. Idem vir & magnitudinem provincie quam incolimus, pulchritudinemque narrauit. Penè decies trecenta millia, inquit, iugera terrarum optimarum vberriſſæ provincie poſſidere noſcuntur. Iudæa namque huius eſt amplitudinis. Et quia etiam ciuitatem ipſam Hieroſolymorum ſpacioſam & maximam olim inhabitamus, & virorum multitudine copioſam, nec non & templi constructionem, idem ipſe ſic reſert: Sunt autem Iudeorum & aliæ quidem multæ munitiones per provinciam, atque vicî. Vna verò ciuitas munitiſſima, habens præcipuè circuitum quinquaginta ſtadiorum, in qua commorantur hominum circa centum & quinquaginta millia, nomine Hieroſolyma. Eſt autem in media ciuitate lapidea quadriporticus, centum per circuitum cubitorum, habens etiã duplices ianuas: in qua ara eſt quadranguli ſignificatione compoſita ex lapidibus non dolatis ſed collectis, vnumquodque latus viginti cubitorum latitudinem habens, altitudinem vero decem: & circa eam maxima fabrica, vbi altare eſt conſtitutum & candelabrum, vtræque aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumen noctibus, & diebus. Simulacrum verò, aut aliquod anathema ibi nequaquam eſt, nec vlla plantatio, nullus ibi veluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo, & noctibus & diebus ſacerdotes, quaſdam purificationes agentes, & omnino vinum non bibentes in templo. Inſuper autem, quia & cum Alexandri regis ſucceſſoribus poſtea militarunt, teſtatur hoc modo, dicens ea quæ cognouerit à viro Iudæo in expeditione conſtituto: cuius verba ſubiiciam. Ait enim: Me ſiquidem eunte ad mare ſubrum, vnâ ſecutus eſt quidam cum aliis equeſtrium Iudeorum nos deducentium, nomine Moſollamus, vir animoſus, inter omnes ſagittarios Græcos & Barbaros præcipuus. Is igitur homo properantibus multis pariter & quodam vate augurium captante, & potente, vt cuncti ſtarent, interrogauit, cur ſubſiſſent omnes. Offendente verò ei vate autem quam intuebatur, atque dicente: quò ſi quidem expediret, eis vt manerent omnes, ſtaret auis: ſi vero ſurgens antèruiſ euolaret, præcederent, ſi verò poſt tergum iret, recedere cunctos oportere curſum tacens, arcuque trahens ſagittam emiſit: & autem percuſſam interimie-

bete passione caritatis ignorauere. In uo tamen & maximo viro verbū meum cōprobabo, quo uius sum

Theophilus etiam, & Theodotus, & Mnaseas, & Arifhanes, & Hermogenes, & Euermerus & Conon, & Zopyrion, & multi fortaffe alij (non enim ego omnibus libris incubui) non obiter noſtri fecere mentionem. Plurimi namque prædictorum viro- rum, veritate quidem antiquarum rerum fruſtrati ſunt, quia lectioni ſacræ noſtrorum non incubuere librorum: communiter tamen de Antiquitate teſtati ſunt, pro qua nunc dicere propoſui. Phalcreus ſane Demetrius, & ſenior Philon, & Eupolemus, non multum veritate fruſtrati ſunt. quibus dari veniam dignum eſt. Non enim inerat eis, vt noſtras literas poſſent omni ſcrupuloſitate ſequi. His ita dictis, vnum adhuc mihi capitulum eſt relictum ex his quæ in principio libri poſui, quatenus derogationes & maledicta, quibus vtuntur quidam contra genus noſtrum, falſas oſtendam: & conſcriptoribus eorum teſtibus vtat, quando conſcribentes hæc contra ſemetipſos locuti ſunt talia. Quod verò multis aliis hoc euenit propter quorundam odia, arbitror intelligere eos qui in hiſtoriis verſari ſolent. Quidam enim gentium, & glorioliſſimarum ciuitatum fœdere nobilitatem, & conuerſationi detrachere tentauere: Theopompus quidem Athenienſium, Lacedæmoniorum verò Polycrates. Is autem qui Tripoliticum conſcripſit (non enim Theopompus hoc fecit, ſicuti quidam putant) etiam Thebæorum momordic urbem. Multa verò etiam Timæus in hiſtoriis de prædictis, & de aliis blaſphemauit. Et hoc præcipuè faciunt, quando glorioliſſimos in aliqua parte calumniantur: quidam propter inuidiam acque maleuolentiam, alij verò propter verbosam nonitatem memoria ſe dignos iudicantes. & apud ſtultos quidem nequaquam hac ſpe fraudantur, qui non ſanum noſcuntur habere iudicium, ſani verò auditores eorum malignitatem condemnabunt. Blaſphemiarum igitur in nos ſæpe congeſtarum huiusmodi cauſa eſt. Volentes Ægyptiis gratificari quidam, veritatem corrumpere tentauere. Et neque aduentum in Ægyptum noſtrorum progenitorum, ſicut contigit, ſunt conſeſſi: nec rursus egreſſum cum veritate dixere: multasque cauſas odij ac inuidiæ pariter habuere. Principio quidem, quia in eorum regione noſtri progenitores potentes eff. Et ſunt: vnde regreſſi ad propria denuo fuere felices. Deinde ſacrorum diuerſitas, multas inter eos fecit inimicitias: in tantum præſtantiore noſtra pietate quàm ſolemnitates illorum, quantum Dei natura animalibus irrationalibus ſine dubitatione præſtat. Communis namque apud illos ritus eſt, euſcemodi bruti arbitrari Deos: ſingillatim autem alij alia colunt, vni ac fatui omnino homines, & ab initio vti his malis opinionibus conſueti: & propterea nequaquam imitari noſtram honeſtatem de diuina ratione potuere. Videntésque multos noſtram zelari conuerſationem, inuidiam habuere, & ad tantam ſaruitatem ac puſillanimitatem quidam perducti ſunt, vt non pigeret eos etiam contra antiquas ſuorum ſcriptiones aliqua dicere. Quicquid hoc faciunt, ſibi metipſis aduerſa conſcriptiono viro verbū meum cōprobabo, quo vius ſum

ante paululum nostræ Antiquitatis teste. Ma-
nethon itaque, qui Ægyptiacam historiam
ex literis sacris se interpretaturum pollicitus
est, præfatus nostros progenitores cum mul-
tis millibus in Ægyptum aduenisse, & illic
incolas subiugasse: deinde ipse confessus, est,
quia posteriori tempore amittentes eam pro-
vinciam, quæ nunc Iudæa vocatur, obtinuis-
sent: & ædificantes Hierosolymam, constru-
xissent templum, Et hæcenus conscriptiones
secutus est antiquorum. Deinde usurpans
sibi licentiam, professusque se scribere ea
quæ in fabulis vulgaribus feruntur, incredi-
bilia verba de Iudæis inseruit, volens permiscere nobis plebem Ægyptiorum leproso-
rum, aliorumque languentium. quod sicut ait, a-
bominatione ex Ægypto fuga dilapsi sunt. A-
menophin enim regem adiecit, quod est fal-
sum nomen. Et propterea tempus regi eius ne-
quaquam diffinire præsumpsit, cum aliorum
regum omnes annos perfecte protulerit. Hinc
itaque quasdam annectit fabulas, penè obli-
tus, quod egressum pastorum ad Hierosoly-
ma ante quingentos decem & octo annos fa-
ctum esse protulerat. Themusus enim erat
rex, quando egressi sunt. Et ab hoc tempore,
regum qui postea fuerunt anni sunt trecenti no-
naginta tres, usque ad fratres nomine Setho-
nem, & Hermæum: quorum Sethonem qui-
dem Ægyptum, Hermæum verò Danaum
denominatum dicit: quem expellens, in-
quit, Sethon regnavit annis quinquaginta
& novem: & post hunc senior è filiis Ramples
annis sexaginta sex, Ante tot igitur annos e-
gressos ex Ægypto patres nostros confessus,
deinde Amenophin adiiciens regem, hunc ait
& deorum fuisse contemplatorem, sicut Orom
quendam priorum regum: & impleisse deside-
rium eius sacerdotem Amenophin natum ex
patre Papio: qui videbatur quasi diuina parti-
cipare natura, secundum sapientiam præscien-
tiamque futurorum. Et dixisse regi hunc co-
gnominem, quod posset videre Deos, si pro-
vinciam à leprosis & aliis maculatis homi-
nibus purgare contenderet. In quo latum re-
gem, omnes dicit corpore debiles ex Ægypto
congregasse, & fecisse multitudinem numero
octoginta millia. Eosque ad sectiones lapidum
in partem Nili Orientalem misisse: simul & al-
ios Ægyptios, quibus hoc erat iniunctum. F-
uisse autem quosdam inter eos etiam crudito-
rum sacerdotum lepra persufos ait. Amenophin
verò illum sapientem diuinumque virum
refert timuisse & erga semetipsum & erga re-
gem deorum indignationem, qui aperte sua-
verat eis vim geri: & dixisse, quoniam auxilia-
rentur quidam maculatis hominibus, & Ægy-
ptum obtinerent tredecim annis. Et hæc cum
non quidem præsumpsisse regi dicere, sed de
his hominibus conscriptum reliquisse librum
ac sibi mortem consecuisse. & propterea re-
gem in anxietatem maximam peruenisse. De-
inde ad verbum hæc refert. Itaque rogatus
rex, ut ad requiem & tutamen eorum secerne-
ret civitatem, desertam urbem, quæ fuerat pa-
storum, nomine Auarim, præbuit eis. Est autem
hæc civitas secundum theologiam antiquam,
Typhonis. Porro illi in hanc ingressi, & locum

μικρὸν ἔμμεσθαι τῆς ἀρχαῖότητος ἰχθυήσαντων. ὁ δὲ
μανεθὼν οὕτως, ὁ τὴν ἀργυπτικὴν ἱστορίαν ἐκ τῆς
ἱερᾶς Γραμμᾶς μεθιμενόμενος ὑποσημειώσας, περ-
επαὶν τοῖς ἡμετέροις πολεμοῖσι πολλὰς μυριάσιν
ἐπὶ τῷ ἀργυπτικῷ ἰσθμῷ κερατῶσαι ἐνοικίοντες, εἰς
αὐτὸς ὁμοιοῦν χρόνῳ πάλιν ὑστέρῃ ἐκποικίλοντας τὴν
ἰσθμὴν καθάγειν, καὶ κτήσαντας ἱεροσόλυμα τὸν νῦν
κατασπένδασαται. μέχρι μὲν τέττοις ἡκολούθησεν τοῖς
αἰαγραφαῖς. ἔπειτα δὲ τοῖς ἐξήσιας αὐτῶν, ὅτε τὴν
φῶτα γράψεν τὰ μυθολογία καὶ λιγύμενα περὶ τῆς
ἰουδαίων, λόγους ἀπὸ τοῦ παρὲς βασιλέως, αἰαμίζαν
βασιλέως ἡμῶν ἀργυπτικῶν πόλεως λιγύων, καὶ ἐπὶ
ἄλλοις ἀφῶσιν ἡμῶν, ὡς φησὶ, φυγῇ ἐκ τῆς ἀργυπτικῆς
καταγινώσκονται. ἀμφοτέρωθεν δὲ βασιλεία περὶ τοῖς
ψεύδους ὀνόματι, καὶ ὅτε τὸν χρόνον αὐτῆς τῆς βασιλείας
οὐκ ἔστιν ἀπομνησθῆναι, καὶ τοι γὰρ ἐπὶ τῆς ἄλλης βασι-
λείας ἀκριβῶς τὰ ἐπὶ περὶ τοῖς, τέττοις περὶ τοῖς
πρὸς μυθολογίας, ἐπὶ τοῦ ἀπομνησθῆναι χρόνον ἐπὶ πιντακο-
σίοις ἔτι καὶ διηκοσίοις, περὶ τοῖς ἱστορικοῖς γινώσκαι
τὴν τῆς ποιμνίας ἐξοδὸν εἰς ἱεροσόλυμα. τὴν ποίμνην
δὲ τὴν βασιλείαν ἐπὶ ἐξήσιας. ἐπὶ δὲ τέττοις μεταξὺ τῆς
βασιλείας κατ' αὐτὸν ἐστὶν τετακτομένη ἐννοητικὴ ταῖς
ἐπὶ, μέχρι τῆς δύο ἀδελφῶν σάδας ἐννοητικῶν. ὡς
τὸν μὲν σάδα ἀργυπτικῶν, τὸν δὲ ἑρμαῖον δαδαὸν μα-
τομαθῆναι φησὶ. ὅτι ἐκβαλὼν ὁ σάδας ἐβασι-
λεύσας ἐπὶ τῇ δ'. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ φριβύτης τῆς
ἱερᾶς αὐτῆς ῥάμψης ξ'. τοσούτοις οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐπὶ
σιν ἀπομνησθῆναι ἐκ ἀργυπτικῶν τοῖς πατέρας ἡμῶν ὁμοιο-
γησας, εἰτα τὸν ἀμφοτέρωθεν εἰσποικίοντες ἐμβόλιμον
βασιλείαν, φησὶ τέττοις ἐπὶ τοῖς δαδαῖς διῶν γινώσκαι δια-
τὴν, ὡς περὶ ὅτι τῆς περὶ αὐτῆς βασιλείας ἀπομνησθῆναι.
αἰετοῦ καὶ τῆς ἐπὶ τοῖς δαδαῖς ὁμοιότητος μὲν αὐτῶν ἀ-
μφοτέρωθεν, πατέρες δὲ πάσι τοις ὅτι. θείας δὲ δοκούσας
μεταγινώσκαι φύσιν, κατὰ τὴν σοφίαν καὶ περὶ τοῖς
τῆς ἐπὶ τοῖς δαδαῖς. εἰπεῖν οὐκ αὐτῶν τέττοις τὸν ὁμοιότητος,
ὅτι διῶνται τοῖς ἰδίοις, εἰ καθάρα δαδαὶ τὴν λιγύων
ἐπὶ τῆς μεταξὺ ἀδελφῶν τὴν χάριν ἀπασαν ποι-
σιν. ἡδὲντα δὲ τὸν βασιλείαν, πάντα τοῖς τὰ σάμα-
τα λευκωμένους ἐκ τῆς ἀργυπτικῆς σιναγαγῆν. ἡρῶ-
σαι δὲ τὴν πλῆθος μυριάδας ὀκτώ. καὶ τῶν εἰς
τὰς λιγύων ἐκ τῆς περὶ τοῖς αἰατοῖς μίρεται τὴν νεί-
λου ἰμβαλεῖν αὐτοῖς, ὅπως ἐργάζονται, καὶ τῆς ἄλλης
ἀργυπτικῆς οἱ ἐκκαλεσμένοι. εἰ δὲ πρὸς εἰ αὐτοῖς
καὶ τῆς λογίων ἱερῶν φησὶ, λίαν σιναγῆς.
τὸν δὲ ἀμφοτέρωθεν ἐκείνους τὸν σοφὸν καὶ μαθητὴν αἰδῶν
ὑπομνησθῆναι περὶ αὐτοῖς τὴν καὶ τὸν βασιλείαν χρόνον τῆς
δεῦν, εἰ βασιλεὺς ὁρῶνται, καὶ περὶ τοῖς
εἰπεῖν, ὅτι συμμαχίαν πρὸς τοῖς μισοῖς, καὶ
τῆς ἀργυπτικῆς κερατῶσαι ἐπὶ τῆς διηκοσίων. μὴ πολ-
μῆσαι μὲν αὐτοῖς εἰπεῖν ταῦτα τῆς βασιλείας γὰρ
φῶν δὲ καταλήγοντα περὶ τοῖς αὐτοῖς αἰετοῖς. ἐκ
ἀδελφῶν δὲ τὸν βασιλείαν. καὶ περὶ κατὰ λέξιν ὅ-
τι γὰρ φησὶ. τῆς δὲ τῶν λαομῶν ὡς χρόνος ἰκανός
διῶντα καταπνεύσας, ἀξιοῦσι ὁ βασιλεὺς, ὅ-
τι περὶ καταλύσιν αὐτοῖς καὶ σιναγῆς δαμασκῆς,
τὴν τότε τῆς ποιμνίας ἱεροδοῦσαι ἄβαν σινα-
γῆς φησὶ. εἰ δὲ ἡ πόλις κατὰ τὴν διηκοσίαν αἰετοῖς
τυφάνος. οἱ δὲ εἰς ταῦτα εἰσλθόντες, καὶ τὸν τόπον
τῶν

πῶτον εἰς ἀποστασὶν ἔχοντες, ἡγεμόνα αὐτῶν λιγυρόμενον
 πῶτα τῶν ἡλιπολιτῶν ἱερέων ὁσίου σου εἰσήσαντο. καὶ
 τούτῳ πενταρχήσαντες ἐπὶ πᾶσιν ἀρκομήτησαν. ὁ δὲ
 πρῶτον μὲν αὐτοῖς νόμον ἔδωκε, μήτε τῶν μάλισα ἐν
 ἀργυπῶν θεμεσιδομένων ἱερῶν ζώων ἀπέχεσθαι μη-
 διός, πᾶντα τε θύειν καὶ ἀνάλου. συνάπτεσθαι δὲ μη-
 διῶν, πλὴν τῶν συνωμοσμένων. ταῦτα δὲ νομοθεσί-
 σαι, καὶ πλεῖστα ἄλλα, μάλισα τοῖς ἀργυπίοις ἐδισμά-
 ροις ἐναγνέμενα, ἐκείλοισι πολυχρεία τὰ τὸ πόλεως
 ὁπισθεάζειν τεῖχη, καὶ πρὸς πόλεμον ἐτοιμοὺς γίνεσθαι
 τὸ πρὸς μὲν αὐτῶν τὴ βασιλείᾳ. αὐτὸς δὲ πρὸς λαβόμενος
 μὲν ἑαυτῇ καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν καὶ συμμειμασμένων,
 ἐπιμύσει ὁρίσβεις πρὸς τοῖς ὑπὸ τῆς ἀποστασίας ἀπειλ-
 θήσας ποιμήνας, εἰς πόλιν τὴν καλεμένην ἱεροσό-
 λυμα. καὶ τὰ κατ' ἑαυτὸν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς συναπ-
 μαδίντας δηλώσας, ἡξίου συνάπτεσθαι ὁμο-
 θυμαδὸν ἐπ' ἀργυπῶν. ἐπαῖξεν μὲν οὖν αὐτοῖς ἐπιγ-
 γηλατο πρῶτον μὲν εἰς ἀβαρὶν τὴν πρὸς ἡγεμονίᾳ αὐτῶν.
 πατερίδα, καὶ τὰ ἐπιπρότερα τοῖς ὄχλοις παρέξεν ἀφθό-
 νως. ἱερὰ μὲν ἡγήσατο δὲ ὅτι δέοι, καὶ ῥαδίως ὑποχείριον
 αὐτοῖς τὴν χώραν ποιεῖν. οἱ δὲ ἱερὰ χαρεῖς ἡγεμόνοι
 πάντες, πρὸς θυμῶς εἰς ἐκδοσὶν μυριάδας ἀνδρῶν συνε-
 ξώρμησαν, καὶ μετ' ἐπὶ πολὺ ἦσαν εἰς ἀβαρὶν. ἀρμόφιος
 δὲ ὁ τῶν ἀργυπίων βασιλεὺς, ὡς ἐπαύθητο τὰ κατὰ
 τὴν ἐκείνων ἔφοδον, ἐμείξας συνήχθη, τῆς παρ' ἀ-
 ρμόφιος τὴν πᾶντος μηδεὶς πρὸς δηλώσας, καὶ
 πρὸς πρὸν συναγαγὼν πλῆθος ἀργυπίων, καὶ βελού-
 σα μὲν τῶν ἐν τούτοις ἡγεμόνων, πᾶσι ἱερὰ ζώα, τὰ
 πρῶτα μάλισα ἐν τοῖς ἱεροῖς πρὸς μὲν αὐτῶν ὡς γ' ἑαυτῶν
 μεταπέμψατο, καὶ τοῖς καὶ μέρος ἱερῶν παρήγειν,
 ὡς ἀσφαλές αὐτῶν τῶν θῶν συγκρίψαι τὰ ἔσχατα. τὸν δὲ
 ὑἱὸν σέθεν τὸν καὶ ῥαμίας τὸν ὑπὸ ῥαφίου τὴν πατρός
 ἀνομασμένον, πινυτάτην ὄντα, ἔδωκε πρὸς τὸν ἑαυ-
 τῷ φίλον. αὐτὸς δὲ ὁ ἀβαρὶς τοῖς ἄλλοις ἀργυπίοις ἔσιν εἰς
 ξυμμάχους μυριάδας ἀνδρῶν μαχηματάων, καὶ τοῖς
 πολεμίοις ἀπαντήσασιν ἐπὶ συνίβασι. ἀλλὰ μέλλειν
 διομαχεῖν νομίσας, πάλιν δροαίσας ἦσαν εἰς μίσην,
 ἀνάλαντες τὴν τότε ἀπὸν, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐκείνοις μετα-
 πινυτάτην ἱερὰ ζώα, ἀδίδε εἰς ἀθροίαν συν' ἀπαν-
 τῶν ὁλοῦ καὶ πᾶντες τῶν ἀργυπίων ἀνέχθη. χάριτι γὰρ
 τὸ αὐτῷ ὑποχείριος ὁ τῶν ἀθροίαν βασιλεὺς ἔδωκε
 ὑποδιδάμενος, καὶ τοῖς ὄχλοις πάντας ὑπολαβὼν
 οἱς ἔχον ἡχώα τῶν πρὸς ἀνθρωπίνῳ τερπνῷ ἐπιπ-
 δύναν, καὶ πόλεις καὶ κάμας πρὸς τὴν τῶν πτωχῶν
 ἱστοκίεκα ἐπὶ τῶν ἀρχῶν αὐτῶν ἐκπύον αὐτὰρ-
 χεις, ἐκ τῶν γὰρ ἐστὶν περὶ ἀθροίαν πρὸς φυ-
 λακίῳ ἐπέταξε τοῖς παρ' ἀρμόφιος τὴν βασιλείᾳ
 ἐπὶ τῶν οἰκίων τῆς ἀργυπῶν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν ἀθ-
 ροίαν ταῦτα. οἱ δὲ σελυμῆται κατελθόντες συν'
 τοῖς μισοῖς τῶν ἀργυπίων, οὕτως αἰσίου τοῖς ἀθ-
 ροίαν πρὸς ἀνέχθησαν, ὡς πᾶσι τὴν τῶν πρὸς ἀθ-
 ροίαν κατὰ πρὸν χρυσὸν φαίνεσθαι, τοῖς τότε τὰ
 τούτων ἀντιβήματα θειομήτοις. καὶ γὰρ ἐπὶ μόνον πό-
 λεις καὶ κάμας ἐνέστησαν, ἐπὶ ἱεροσολοῦταις οὖν
 ἀνελματόμενοι ἔσχατα θῶν ἡκουῶντο, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς αὐτοῖς ὁπλάνοις τῶν σεβασδομένων ἱερῶν ζώ-
 ων ἡγεμόνοι διητίλου, ἐθῆτας καὶ στρατῶν τέτων ἱερεῖς καὶ πρὸς ῥήτας
 ὑπὸ ἀνέχθησαν γίνεσθαι, καὶ συμμὲς ἐξ-
 βαλεῖν. λέγει δὲ ὅτι ὁ τὸ πολυτελεῖ καὶ τοῖς νόμοις αὐτοῖς κατὰ
 ἀνέχθησαν ἱερεῖς, τὸ γένος ἡλιπολίτης, ὅτι

hunc ad rebellandum optimum, ducem si-
 bimet quendam Heliopolitanorum Pontifi-
 cum Osiaphum constituere, & huic se o-
 bedire in omnibus iuraverunt. at ille primum
 quidem eis legem posuit, ut neque deos a-
 dorarent, neque ab animalibus, quæ præ-
 cipue sacra apud Egyptios erant, se penitus
 abstinere: nullique copularentur nisi cum
 quibus sœdus habere videbantur. Hæc autem
 sentiens, & alia plura, maxime Egyptiorum
 consuetudinibus inimica, præcepit multo o-
 pere muros ædificari civitatis: & ad bella præ-
 parari contra Amenophin regem. Ipse verò
 assumens secum etiam alios sacerdotes, & ma-
 culatorum quosdam misit legatos ad pastores:
 qui videbantur à Themuse rege depulsi ad Hie-
 rosolymorum urbem, cautas suas & aliorum
 qui simul fuerant exonerati significans, & po-
 scens ut pariter contra Egyptum castrameta-
 rentur. promissique eos fore venturos, pri-
 mum quidem in Auarim progenitorum
 suorum provinciam, & necessaria populis
 abundantius exhibenda: pugnatueros autem
 opportuno tempore, & provinciam facillime
 subdituros. Illi verò læticia cumulati,
 omnes alacriter usque ad ducenta millia vi-
 rorum pariter sunt egressi: & non post multum
 ad Auarim usque venerunt. Amenophis autem
 Egyptiorum rex, dum illorum audisset in-
 unctionem, non mediocriter perculsus est, dum
 recordaretur, quod ei prædixerat Amenophis
 Papij. Et primum quidem congregans Egy-
 ptiacam plebem, facto consilio cum princi-
 pibus eorum animalia sacra, & quæ præcipue
 à sacerdotibus honorabantur, ante præmiserat
 & sacerdotibus particulariter iussit ut simul-
 acra eorum caute celarent. Filium verò Se-
 thonem, qui etiam Ramesses à Rampse pa-
 tris nomine vocabatur, cum quinque esset an-
 norum, apud suum commendavit amicum. Ip-
 se verò transiens cum aliis Egyptiis, usque ad
 trecenta millia virorum, bellatoribus viris oc-
 currens, congressus non est. Putans enim se-
 metipsum contra Deum pugnare, retrorsum re-
 versus venit ad Memphim: & sumens Apim &
 alia sacra, mox in Æthiopiam cum universis
 navibus & multitudine venit Egyptiorum.
 Per gratiam namque erat ei subiectus Æthio-
 pum rex: propter quod suscipiens etiam popu-
 lum universum, præbuit alimenta hominibus
 necessaria, quæ provincia ministrabat, & civita-
 tes ac vicos, qui ad fatale illud tredecim anno-
 rum exilium sufficerent. Et in Æthiopia quidem
 hæc gesta sunt. Solymitarum verò descendentes
 cum viris pollutis Egyptiorum, sic pessime ho-
 minibus visum sunt, ut eorum victoria esset pessi-
 ma his, qui tunc eorum impietates inspicie-
 bant: non solum etenim civitates & vicos con-
 cremavere, sacrilegia facientes, & deorum ido-
 la devastantes, sed etiam ipsa sacra animalia quæ
 colebantur crudelissime disceperunt, perem-
 ptores & occisores horum sacerdotes atque pro-
 phetas esse cogentes, quos etiam expellebat nu-
 dos. Dicitur itaque quod politia & leges eis com-
 posuit sacerdos quidam, genere Heliopolites,

nomine Osarsiphus vocatus ex nomine Osireos Heliopolitani dei: qui dum conuersus fuisset ad hoc genus, mutauit nomen & vocatus est Moyses. Quae igitur Aegyptij de ludæis fecerunt, hæc sunt. Sed & multa breuitatis causa prætereo. Dicit autem rursus Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia digressus est cum magna virtute: simul & filius eius Ramples, & ipse habens magnum exercitum. Et congressi contra pastores atque pollutos, vicerunt eos: & multis castris persecuti sunt eos usque ad Syriæ fines. Hæc equidem & huiusmodi Manethon conscripsit. Quia verò anilia loquitur deliramenta, atque mentitur, aperta ratione monstrabo: illud primò distinguens, quod postea referendum est. Is enim concessit nobis, atque professus est, quod ab initio non fuerint Aegyptij genere, sed extrinsecus illuc aduenissent, & Aegyptum obtinuisent, & ex ea rursus egressi sint nostri progenitores, quod verò nobis postea permixti non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quod ex his non fuit Moyses, qui populum eduxit ex Aegypto, sed ante multas generationes exiit, per ea quæ ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaque causam posuit figmenti ridiculam. Rex enim, inquit, Amenophis concupiuit videre deos, quos putas? siquidem qui apud eos solenes erant, Bouem, & Hirum, & Crocodilos, & Cynocephalos, videbat. cælestes autem quomodo poterat? & cur hoc habuit desiderium? quia vique & prior rex alter hos viderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, & quemadmodum eos vidisset, noua nequam eggerat arte. sed forte sapiens erat ille vates, per quem hæc rex polliceri confidebat, quod si ita fuisset, quomodo impossibilem concupiscentiam non præciuit? non enim euenit quod voluit. Proinde quam rationem habere potuit, ut propter mutilos aut leprosos ei inuisibiles essent? Irascitur enim propter impietates, non propter corporum vicia. Deinde tam multa millia leproforum & male habentium, vna penè hora quomodo fuit possibile congregari? aut quomodo rex non obediuit vati? Ille namque præcepit debiles Aegyptiose xilio deportari, hinc autem eos ad iectiones lapidum destinavit, tanquam operariis indigens, & non purgare prouinciam volens. At autem quod vates semetipsum peremit, præuidens deorum iram, & quæ erant in Aegypto futura, & conscriptum librum regi reliquit. Proinde quomodo ab initio vates etiam suum interitum non præciuit? quomodo non repete regi, obtraxit volenti videre deos? aut qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quidnam grauius imminabat, quod morte præueniret? Quod verò inter omnia stultius est, videamus: Audiens enim hæc, inquit, & de futuris iam metuens: debiles illos quibus Aegyptum purgare debuerat, neque tunc de prouincia populi: sed rogantibus eis, sicut aueruitatem, dedit dudum a pastoribus habitatum: quæ vocabatur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, ut neque deos adorarent, neque ab Aegyptiacæ fustituitatis animalibus abstinerent, sed omnia

μαρτυροῦντες, ὅτι τὸ ἐν ἡλίου πόλει θεῶν ὁσίως, ὡς μετέβηεις τὰ τοιαῦτα, μεταβήτωμα καὶ προσήγορεύσθαι μαρτύρας. ἃ μὲν οὖν ἀργυπίου οἰκουμένης θεοὶ τῶν Ἰνδαίων. τούτῳ δὲ καὶ ἐπεὶ πολλοὶ αὐτῶν οὐκ ἐβίβαντο, ἀλλὰ ἐκείνῳ συμπομίας ἐρεκα λήγει, ὃ καὶ ἐκείνων πάλιν, ὅτι καὶ ταῦτα ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ ἀβυστίας καὶ μεγάλης δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς αὐτῶν ῥάμψης καὶ αὐτὸς ἐχὼν δύναμιν, καὶ συμβαλόντες οἱ δύο τοῖς μαρτύροις, ἐκίχον αὐτοὺς. καὶ πολλοὺς ἀποκτείναντες ἐδίωξαν αὐτοὺς ἄχρι τῶν οὐρανῶν. ταῦτα δὲ καὶ ταῖς αὐτῶν μαρτυρίαις συνήγαγεν, ὅτι καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ υἱὸς αὐτῶν ῥάμψης ἐπιδείξω, ὡς ὅτι ἀπὸ ἀβυστίας ἐκείνῳ τὸ ὕστερον πρὸς αὐτοὺς λεχθησόμενοι ἔρεκα, δίδωκε καὶ ἐκείνῳ καὶ ὁμολόγησεν, ὅτι ἀρχῆς τὴν μὴ εἶναι τὸν γῆρας ἀργυπίου, ἀλλὰ αὐτοὺς ἐξωθέν ἐπιελθόντας κρατῆσαι τὸν ἀργυπῆν, καὶ πάλιν ὅτι αὐτῶν ἀπὸ ἀβυστίας ἐκείνῳ τὸν ἀνιχθήσαν ἡμῖν ὕστερον τῶν ἀργυπίων οἱ τοιαῦτα λεχθησόμενοι, καὶ ὅτι ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ τῶν οὐρανῶν, ἀλλὰ πολλὰς ἐχέοντες ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς, ταῦτα πειράσομαι ὅτι καὶ ὑπὲρ αὐτῶν λεχθησόμενοι ἐλέγχειν. πρῶτον δὲ τὸ ἀπὸ τῶν πλάσματος ὑποβῆναι κατὰ μέλας. ὁ βασιλεὺς γὰρ φησὶν ἀνθρώποις ἐπιδύμενοι τοῖς θεοῖς ἰδύναι. ποῖος; εἰ καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς νομοθετησόμενοι, τὸ εὖ καὶ τὸ κακὸν καὶ κακοδύλοις καὶ καλοκαλοῖς, ἴσα. τοῖς ἡρανοῖς καὶ τοῖς ἡδύτατοις καὶ ὅτι τὰ αὐτῶν ἐχὼν τὸ ἐπιδύμεναι, ὅτι καὶ διὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς βασιλεὺς ἄλλος ἰσχυρὸς; παρ' ἐκείνῳ τῶν ἐν ἐπέπυσο ποταποῖ πνίς εἰσι, καὶ ἴνα τρέπον αὐτοὺς εἶδιν. ὡς καὶ κατὰ αὐτῶν τέχνης καὶ εἶδει. ἀλλὰ σφόδρα καὶ ὁ μέγας, δι' ὃ τὸ κατὰ δόξιν ὁ βασιλεὺς ἐπιδύμεναι, καὶ πῶς ἐπιδύμεναι τὸ ἀδύνατον αὐτῶν τὸ ἐπιδύμεναι; καὶ καὶ ἀπὸ βῆναι καὶ λόγον εἶχε ὅτι τῶν πρῶτον μαρτύρων ἢ λεγόντων ἀφανῆς εἶναι τῶν θεῶν; ὅτι γὰρ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀσθενέσιν, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι τῶν σωματικῶν, ὅτι καὶ μελέσας τῶν λεγόντων καὶ κακῶς ὁρακτέων, πῶς οἶόν τε μιᾷ χεὶρὶ ἡμῶν συλλαβῆναι; πῶς καὶ παρῆκουσι τῶν μέγαντες ὁ βασιλεὺς. ὁ μὲν καὶ αὐτὸν ἐκείνῳ ἐξορίσας τὸν ἀργυπῆν τοῖς λεγόντων καὶ αὐτῶν εἰς τὰς λεγομένης ἐνέβαλεν, ὡς περὶ τῶν ἐργαστηρίων δεινῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τὴν χώραν παρακλήσας. φησὶ καὶ τὸ καὶ κατὰ αὐτὸν αἰελεῖν, τὸ ὅτι τῶν θεῶν παρακλήσας, καὶ τὰ συμβεβηκότα πρὸς τὸν ἀργυπῆν, πρὸς τὸν βασιλεὺς γεγραμμένον τὸν παρακλήσας κατὰ τὴν εἶτα πῶς καὶ ὅτι ἀρχῆς ὁ μέγας τὸ αὐτῶν θάνατον προσήγαγε; πῶς καὶ αὐτῶν αἰελεῖν πρὸς βασιλεὺς βηλομένους τῶν θεῶν ἰδύν; πῶς δὲ ὁ λόγος ὁ φόβος τὸ μὴ παρ' αὐτοὺς συμβεβηκότων κακῶν; ἢ τὴν χεὶρὶν εἶδει παθεῖν, ἢ δὲ αὐτῶν ἐπιδύμεν; τὸ καὶ δὴ παρῶν δυνάμεις αὐτῶν ἰδύναι. σφοδρῶς καὶ ταῦτα καὶ πρὸς τῶν μελλόντων φοβηδὶς τῶν λεγόντων καὶ ἐκείνους, ὡς αὐτῶν καθαρεύσας προσήγαγε τὸν ἀργυπῆν, οὐδὲ πῶς τῶν χεῖρας ἐξήλασεν. ἀλλὰ διηγεῖσθαι αὐτοὺς εἶδεν πᾶσι, ὡς φησὶ, τὸν πάλαι μὲν οἰκισθῆσαι ὑπὸ τῶν ποιμένων, ἀβαρὲν δὲ καλουμένον. εἰς καὶ ἀδελφεῖντας αὐτοῖς ἡμεῖς φησὶν ἐκείνῳ τῶν ἐκ ἡλιουπόλεως πάλαι γενομένων ἱερέων. καὶ τῶν αὐτῶν ἱστορησάσαι, μὴ θεοὺς προσκυνεῖν, μὴ τῶν ἐπὶ ἀργυπῶν θεοπρονομήων ζῶν ἀπὸ χεῖρας, πάντα καὶ

δύνει καὶ κατεδίει. συνέπεισεν ὃ μὴδὲν πλὴν τῆς A
 συναμοσύνῃ. ὅρκοις τε τὸ πλῆθος ἐδησάμενον, ἢ
 μὴ τούτοις ἰμῶνεν τοῖς νόμοις, καὶ τειχίσαντα τὴν
 ἀβάρη πρὸς τὸν βασιλῆα πόλεμον ἐξενιχθεῖν. καὶ
 προσέειπον ὅτι ἐπεμψεν εἰς ἱεροσόλυμα, ᾧδρακα-
 λῶν ἐκείνοις αὐτοῖς συμμαχεῖν, καὶ δάσειν αὐτοῖς τὴν
 ἀβάρη ὑπαγούμενος. ὃ δὲ αὐτὸν τοῖς ἐκ τῆς ἱε-
 ροσολύμων ἀφιστομήτοις προσγονικῶν ἀφ' ἧς ὁρμώμε-
 νοις αὐτοῖς πᾶσαι τὴν ἀγρυπνίαν κατέειπεν. εἴτα τοῖς
 μὲν ἐπελθεῖν εἰκοσι σρατὴ μυριάσι λίγει. τὸν δὲ βα-
 σιλῆα τῆς ἀγρυπνίας ἀνδράφιν, καὶ οἰόμενον διὲν δεο- B
 μαχεῖν, εἰς τὴν ἀθιοπίαν διδὼς ἀποδράσαι. τὸ δὲ ἄ-
 πιν καί πᾶσα τῆς ἀλλοτρίας ἱερῶν ζώων ᾧδραπτεκνίαν
 τοῖς ἱερεῦσι, ἀφιστομάτῃ κατέδρασαν. εἴτα τὴν ἱε-
 ροσολυμίαν ἐπελθόντας, τοῖς τε πόλεσι αἰσάναι, καὶ τὰ
 ἱερὰ κατακαῖν, καὶ τοῖς ἐκ πάσης ἀποσφάττειν ὅλως το
 μνημεία ἀπὸ τῆς ἀθιοπίας καὶ ὁμήτορος. ὃ δὲ
 τὴν πολιτείαν καὶ τοῖς νόμοις αὐτοῖς καταβαλόμενος C
 ἱερὰς φησιν, ἡ δὲ γῆς ἡλικπολίτις, ὄνομα δὲ ὁσπα-
 σίφ, ἀπὸ τῆς ἐκ ἡλικπολὸς διὲν ὁρίστας· μετὰ δὲ μὲν
 ὃ μανὼν αὐτὸν προσσηρόδουσι. ἔτι καὶ δεκάτῳ δὲ
 φησιν εἶναι τὸ ἀμύνειν. τὸ δὲ τὸν δὲ αὐτὸν χεῖρ ὃ τῆς
 ἐκ πτωσίως ἀπὸ τῶν μόνων, ὃς ἀθιοπίας ἐπελθόντα
 μὴ πολλῆς σρατῆς. ὃ συμβαλόντα τοῖς ποιμαῖν καὶ τοῖς
 μισθῶν, νικῶσαι τε τῇ μάχῃ, καὶ κτείναν πολλὰς ἐπι- D
 διώξαντα μέγας τῆς τ' οὐρίας ὄραν. ἐν τούτοις πάλιν
 καὶ συνήκον ἀπὸ θάλασσης ψαυδόμενος. οἱ δὲ λιπὼν καὶ τὸ
 μετ' αὐτῶν πλῆθος εἰ καὶ πρὸς τὸν ἀγρίον τὰ βα-
 σιλῆα, καὶ τοῖς τὰ θεῖα αὐτὰς πεποιμένοις, κατὰ τὰ τὴν
 τὰ μανίως προσσηρόδουσι, ἀλλ' ὅτι τῆς λιθοτομίας
 ἐξήλθον, καὶ πόλιν παρ' αὐτῆς καὶ χώραν ἔλαβον, πάντας
 αὐτὰς γόνεσαν πρὸς τὸν αὐτόν. εἰ δὲ καὶ καί- E
 νοι ἰμῶν, ἰδία μὲν ἐν αὐτῇ ἐπιβιβάσαν, καὶ αὐτὸν πρὸς
 ἀπαιτας ἦσαν πόλεμον, διηλοῖσι πλείους ἔχοντες
 συγγενίας, τὸ δὲ τὸ πλῆθος ὄντες. ὅμως δὲ ὃ τοῖς
 ἀνθρώποις πολεμεῖν διγυνόκοις, καὶ αὐτοῖς τοῖς αὐτῶν
 θεοῖς πολεμεῖν ἐτόλμησαν. καὶ ὃ ὑπὸ ἀνθρωπότητος ἔθεν-
 τιν νόμοις τοῖς πατέροις αὐτῶν, καὶ οἱς ἐν τῇ ἀφῆσαν. διὲν
 δὲ ἡμῶς τὰ μανίως χάριν ἔχει, ὅτι ταύτης τῆς
 ᾧδρατομίας ἐκ τῶν ὃς ἱεροσολύμων ἐλθόντας ἀρ-
 χηγῶν γυνέται φησιν, ἀλλ' αὐτοῖς ἐκείνοις ὄντας ἀ- F
 γρυπνίαις, καὶ τούτων μέγας τοῖς ἱερεῖς ἐπινοήσαι τε
 τούτοις, ὃ ὅρκοις τῆς τὸ πλῆθος. ἐκείνο μὲν τοῖς
 πᾶσι καὶ ἀλλοτρίας, τῆς μὲν οἰκίαν αὐτοῖς καὶ τῆς φίλων
 συναποσύναν ἐδίνα, μὴδὲ τὸν πόλεμον τὸν κίνδυνον
 συναράδαι. πέμψαν δὲ τοῖς μισθῶν εἰς ἱεροσόλυμα,
 καὶ τὴν παρ' ἐκείνων ἐπαγχατὴν συμμαχίαν. ποίας αὐ-
 τοῖς φίλιας, ἢ πῶς αὐτοῖς οἰκειότητος προσπρημύνης
 τῶν αὐτῶν δὲ ἦσαν πολέμοι, καὶ τοῖς ἡδιστοῖς πλείστον
 διέφερον. ὃ δὲ φησιν διδὼς ὑπακούσαν τοῖς ὑπαγούμε-
 νοις, ὅτι τὴν ἀγρυπνίαν κατέειπον, ὡς αὐτῶν καὶ σφό- G
 δρα τὸ χάρις ἰμῶν ἔχοντες, ἢς βιασίντες ἐκ-
 πεπλήκον. εἰ μὲν οὖν ὁπώρας. ἢ κακῶς ἔπεισεν,
 ἴσως αὐτὸν καὶ παρεβάλλοντο. πόλιν δὲ κατοικοῦντες δι-
 δαίμενα, καὶ χώραν πολλὴν κρείττω τῆς ἀγρυπνίας καρ-
 πόμενοι, ἔχοντες ποτ' αὐτὸν ἐχθροῖς μὲν πάλαι, τὰ δὲ σῶμα-
 τα λελασμένοις, οἱ μὴδὲ τῆς οἰκίας ἐδίς ὑπομῶν

perimerent, atque consumerent, nullique
 penitus miscerentur, nisi cum quibus coniu-
 rati esse videbantur: & iurando multitu-
 dine obligata, quatenus in eis legibus perdu-
 rant, Auatim ciuitatem munitam contra re-
 gem dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem,
 quia misit Hierosolymam rogans illos pro au-
 xiliis exhibendis, & darum Auatim compro-
 mittens, quæ foret ex Hierosolymis volentium
 exire maiorum: & ex qua procedentes omnem
 Ægyptum obtinerent. Deinde subiungit il-
 los quidem venisse cum ducentis millibus ar-
 matorum. Regem verò Amenophin Ægyptio-
 rum, cum nollet repugnare Deo, mox ad Æ-
 thiopiam refugisse, & Apim cum aliis sacris a-
 nimalibus deuexisse. Hierosolymitas verò in-
 uasione facta, & ciuitates depopulatos, & tem-
 pla concremassé, & equites peremisse refert.
 & nulla iniquitate, aut crudelitate abstinu-
 isse. Qui verò politiam & leges eis exhibuit, sa-
 cerdos, inquit, erat genere Heliopolites, no-
 mine Orisaphus, vocatus ab appellatione
 Orisus Heliopolitani Dei: & mutato no-
 mine dictus postea Moyses: Tertiodecimo ve-
 ro anno Amenophin, postquam regno pul-
 sus est, ex Æthiopia profectum cum multis
 millibus dicit: & congressum contra pasto-
 res atque pollutos, habita confictione, vicisse,
 & multos interficientem, usque ad fines Syriae
 persecutum. In his iterum non intellexit sine
 verisimilitudine se metiri. Leprosi namque, &
 cum eis multitudo collecta debilius, licet pri-
 mitus irascere regi, circa se utique talia fa-
 cientis, secundum præmonitionem vatis, tamen
 cum à sectione lapidum sunt egressi, & provin-
 ciam percipere, omnes circa cum mitiores ef-
 fecti credendi sunt. Porro si adhuc & illum o-
 dio habebant, seorsum magis insidiari potuis-
 sent: & non omnibus bellum inferre, cum sci-
 licet plurimi existentes multorum illic cognat-
 ones haberent. Proinde etiam si contra homi-
 nes pugnare decreuere, non tamen contra deos
 impietatem gerere præsumebant: nec contra-
 ria suis agere legibus, in quibus educati esse
 noscuntur. Oportet itaque nos Manethoni
 gratias agere, quoniam huius iniquitatis prin-
 cipes dicit, non eos qui ex Hierosolyma sunt
 egressi, sed illos ipsos Ægyptios esse probat,
 & maxime sacerdotes, atque iurisiurandi vin-
 culum illorum multitudine conuenisse. Illud
 autem quomodo non irrationabile est? Do-
 mesticorum quidem & amicorum nemo cum
 illis rebellauit, nec periculorum belli parti-
 ceps factus est: sed misere maculatos ad Hie-
 rosolymam, ut ab eis auxilia poscerent. quā-
 nam amicitia aut societate intercedente? ho-
 stes enim magis erant, & moribus plurimum
 differebant. At illi confestim, ut ait, vocan-
 tibus morem gessere, nempe inducti pollici-
 tationibus, quod Ægyptum occupaturi essent:
 quasi ipsi non admodum eius regionis gnati
 essent, ex qua per vim pulsi fuerant. qui si tum
 miseram aut egenam vitam egissent, merito
 fortasse negotium aggressi essent. Cum autem
 urbem habitarent fortunatam, & agrum am-
 plum meliorem Ægypto colerent, quid tan-
 dem erat, cur ob veteres hostes, coique corpo-
 ribus affectis, quales nemo domesticos ferat,

γαρονίαι τομίζω· κὶ δὴ λὸν, ὅτι ματιδῶς, ὡς δὲ ἡκολά-
 θει τοῖς ἀρχαῖς ἀναγραφῆς, καὶ πολὺ τ' ἀληθείας δι-
 μάρταν, ὅτι ὅς τις ἀδισπότοις μύθους ἔξαπόμνος, ἢ
 συνιθῆκεν αὐτοῖς ἀπιδείας, ἢ ποι τ' αὐτὸς ἀπὶ χθονὸς
 εἰρηκότων ὅπως εἴσιν. μὲν τὸν ἔχεται αὐτὸν ἐκδομῶν χα-
 ρημονα. κὶ γὰρ εἴδω ἀγρυπνίαν φάσκω ἰσοεῖαι συ-
 γράφειν, καὶ αὐτὸς τὸν ὄνομα τ' βασιλέως, ὅτι οὐ
 ματιδῶς, ἀμύρων, καὶ τ' ὡς αὐτὸν ῥαμῆσιν, φησὶν, ὅτι
 καὶ τοῖς ὕπνους ἢ τοῖς ἐφ' αἶν τοῖς ἀμύρων, μεμφομένη
 αὐτὸν, ὅτι τὸ ἱερὸν αὐτῆς ἐκ τῆς πολέμου κατέσκηπται.
 φειπαίτην ὃ ἱερογραμμετὰ φαίει, ἐὰν τ' τὴν με-
 λυσμὴν ἔχοντων αἰδρῶν καθαρήν τ' ἀγρυπνίαν, παύσα-
 σθαι τ' πείρας αὐτὴν. ἐπιλέξαντα ὃ τὴν ὀπποῖαν μυε-
 ἀδας εἰκοσιπέντε ἐμβαλεῖν. ἡγεῖται δὲ αὐτῇ γραμ-
 μετὰς μαυῖσιν τὴν ἐῶσπον, καὶ τὸν ἱερογραμμε-
 τὰ. ἀγρυπνίαν δὲ αὐτοῖς ὀνόματα εἶναι, τὰ μὲν μαυ-
 σὶ ποιῶν. τὰ δὲ ἰωσήφω πεπὶ σὴν τῶν δὲ εἰς πη-
 λυσον ἰλθεῖν, καὶ ἐπιτυχεῖν μυριάσι τετρακοσίων
 καταλειμμένων ὑπὸ τῷ ἀμύρων. αὐτὸς δὲ εἴδω
 εἰς τὴν ἀγρυπνίαν ἀνακομίζον οἷς φιλίας συνδεμένης,
 ὅτι τὴν ἀγρυπνίαν στρατεύσας. τ' ἀμύρων ἐκ ὑπο-
 μένου τ' ἐφ' αἶν αὐτῇ, εἰς ἀθιοπίας φυγὴν κατα-
 λυπόμενα τ' γυναικα ἔγχεον. καὶ κρυπτομένη ἐν πο-
 σπύλοις περὶ πᾶσα, ὄνομα μαυῖσιν, ὅτι αἰδρῶ-
 νητα ἐκδοῦσα τὴν ἰσθμὸν εἰς τὴν οὐρίαν, ὅτι αὐ-
 τὴν εἰκοσι μυριάδας, καὶ τὴν πατέρα ἀμύρων ἐκ τῆς
 ἀθιοπίας κατέδιξαται, καὶ ταῦτα μὲν οὐ χαρήμων.
 εἰμα δὲ αὐτὸν φανερὰν εἶναι ἐν τῇ εἰρημύσει τὴν
 ἑμροῖν ψόδοιαν. ἀληθείας μὲν γὰρ πῶς ὑποκει-
 μένης, ἀδυνάτον καὶ ἀφωρεῖν ὅτι ὅσων. οἱ δὲ τὰ
 ψόδῃ συνδέντες, καὶ ἐπὶ σὺν σὺν γράφουσιν,
 ἀλλ' αὐτοῖς τὰ δόξαντα πλάττουσιν. ἐκείνος μὲν οὐ
 ἐπιθυμῶν τῷ βασιλέως ἵνα τὴν διὰς ἴδῃ, φησὶν ἀρ-
 χὴν ἡγεῖται τ' τῇ μαρῶν ἐκβολῆς. ὃ δὲ χαρήμων
 ἴδιος οἷς τῆς ἰσθμὸς ἐνύπνιον συνδέειν. κατέως δὲ
 ἀμύρων εἶναι λέγει, τ' αὐτὸν τὸν βασιλῆα τ' χα-
 ρημον. εἴδω δὲ φειπαίτην. ὃ δὲ τὴν πλῆθος ἀριθ-
 μὸς καὶ σφὸς ἐκ συνήθως, ὅτι μὲν μυριάδας ἐκείνου
 λήγοντες, τῆς δὲ πέντε αὐτὸς τῆς εἰκοσι. ἐπὶ τῷ οὐ
 μὲν ματιδῶς αὐτὸς εἰς τὴν λιδοτομίας τῆς μα-
 ρῆς ἐκβαλὼν, εἴτα αὐτοῖς τὴν ἀβαρὶν δοῦν ἐγκατοι-
 κῆν, καὶ τὰ αὐτὸς τοῖς ἄλλοις ἀγρυπνίαις ἐκπολεμώσας,
 τότε φησὶν ἐπιγαλίσσασθαι τὴν αὐτὴν τῇ ἱεροσολυμι-
 τ' αὐτοῖς ἐκπολεμῶν. ὃ δὲ χαρήμων ἀπαλλαττομένης
 ἐκ τῆς ἀγρυπνίας, αὐτὴν πηλοῦσιν ἀρεῖν ὅτι εἰ-
 κοι τὰ μυριάδας αἰδρῶν, καταλειμμένων ὑπὸ
 τῷ ἀμύρων, καὶ μετ' ἐκείνων πάλιν εἰς τὴν ἀγρυ-
 πνίαν ἐμβαλεῖν. φησὶν δὲ τὸν ἀμύρων εἰς τὴν ἀθιο-
 πίαν. τὸ δὲ τὴν γυναικα τὸν ἐκ τῆς ἡ πόδις ἵσαν
 ἀθιοπίας τῆς ἐκ τῆς μυριάδας εἰρηκεν. εἴτα ἀγ-
 ρυπνοὶ τὸ γένος, εἴτ' ἐξωδὸν ἤκοντες. ἀλλ' οὐδὲ
 τὴν ἀγρυπνίαν διασπῶσι, δι' αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς εἰς
 τὴν ἀγρυπνίαν ἀγαγεῖν καὶ ἠδύλκεν, ὅτι τῇ λε-
 γῶν τὸ τῆς ἰσθμὸς ἐνύπνιον συμπάσας. τὰ δὲ
 μαυῖσιν καὶ τὸν ἰωσήφον ὁ χαρήμων, ὡς ἐν ταῦτα γρά-
 φῃ συνελθὼν ἀμύρων αὐτὸς εἴδειν, τὸν αὐτὸν μαυ-
 σῆας ἀρεῖν ἐπὶ πᾶσι γυναικὶς πεπλομένης, ὡς ἐν
 ὁ ῥαμῆσιν ὁ τῷ ἀμύρων υἱός, κατὰ μὲν τὸν ματιδῶν νεανίας συμπολέμει τῷ πατρί, ἐκ συνήθως

A declaratum existimo, quod Manethon qua-
 tenus veterum scripta sequitur, non multum
 à veritate aberrat. Vbi verò ad vulgares fabu-
 las se vertit, aut absurdè eas confingit, aut in
 odium gentis loquentibus credit. Post hunc
 inquirere libet in Chæremone. Hic enim
 Aegyptiacam se scribere historiam professus,
 addens idem nomen regis quod Manethon,
 Amenophim, & filium eius Rhameisem, ait illi-
 dem in somnis Amenophi apparuisse, inculsan-
 B tem quòd templum suum per bellum dirutum
 esset. Phritiphanten verò sacrum scribam di-
 xisse, si à pollutis hominibus Aegyptum repur-
 get, liberandum eum à nocturnis terrori-
 bus: atque ita delectu vitiosorum morbi-
 dorumve habito, ccc. millia è sinibus
 eiecta. Duces verò eorum fuisse scribas Mo-
 sen & Iosephum quem etiam sacrum scribam
 fuisse: Aegyptia verò eis nomina esse Mofi Ti-
 sichen, Iosepho Petesephi. Hos Pelusium ve-
 nisse, ibique offendisse ccc. xx. millia, ab
 Amenophi relictà, quæ is in Aegyptum trans-
 ferre noluerat: cum huiusmodi fœdere contra A-
 gyptum expeditionem habitam: Amenophin
 autem non expectato impetu eorum, in A-
 thiopiam fugisse, relictà vxore grauida: quam
 delitescens in quibusdam speluncis enixam
 puerum nomine Messenen. cum posteaquam
 ad virilem ætatem peruenisset, expulsisse Iudeos
 in Syriam, numero circiter ducenta millia, &
 partem Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et
 hæc quidem Chæremone. Reor autem ex his
 ipsis quæ dicta sunt amborum vanitatem ap-
 parere. Si quid enim veritatis subesset, impos-
 sibile erat in tantum eos discrepare, at qui men-
 dacia componunt, non aliorum scriptis conso-
 na scribunt, sed quæ ipsis libet confingunt. Il-
 le igitur regiam cupiditatem videndi deos, ait
 initium fuisse pollutos citiendi. Chæremone
 autè suum de illud somnium finxit. & ille qui-
 dem Amenophin dixit indixisse regi purgationem:
 hic verò Phritiphantem. iam multitu-
 dinis numerus sanè bellè congruit, illo octo-
 ginta millia referente, hoc ducenta quinquaginta.
 Præterea Manethon primùm in lapidici-
 nas eiectos pollutos, deinde ad Auarim habi-
 tandam traductos, ac reliqua Aegypto bello ve-
 xata, tum demum acciuisse dicit à Hierosoly-
 mitis auxilia: Chæremone, Aegypto deceden-
 tes circa Pelusium inuenisse trecenta octoginta
 millia hominum ab Amenophi relictà, ac
 cum illis rursus Aegyptum inuasisse: Ame-
 nophinque in Aethiopiam fugisse. Quod ve-
 rò egregium est, ne illud quidem quinam &
 vnde erant tam numerosus exercitus dixit, A-
 gyptine an externi: neque causam indicauit,
 obquam eos rex in Aegyptum inducere noluit
 qui de leprosis & illud somnium confinxit.
 Mofi verò & Iosephum, quasi eodem tempore
 simul expulsam Chæremone adiunxit, & qui-
 dem quatuor ætatibus ante Moysen defun-
 ctum, quarum sunt anni fere centum septua-
 ginta. Quin & Rhameissem Amenophis filium, se-
 cundum Manethonem quidem adolescens bel-
 lum administrat cum patre, & cum eodè exulat

fuga elapsus in Æthiopiam. Hic autem fingit eum post patris obitum in spelunca quadam natum, & postea prælio victorem, & ludæos in Syriam expellentem numero circiter cē. millia. O facilitatem! neque enim prius quānam erant illa cccclxxx. millia dixit, neque quomodo cclxxx. millia perierint: inaciēne ceciderint, an ad Rhamessen transfugerint. quod verò maximè mirū est, ne cognoscere quidem ex eo licet, quōinam vocet ludæos, vel vtrius eorum det hāc appellationem: illisne ccl. millibus leproforū, an his cccclxxx. millibus, quæ circa Pelusium erant. Sed stultum fortasse sit redarguere eos, qui à semetipsis redarguti sunt. ferendum enim erat ut cunq̃ue, si ab aliis redarguti fuissent. His addam Lysimachum, idem quidem habentem eum prædictis argumentum mendacij, verūm enormitate figmenti illos vincentem, vnde apparet eum magno odio confinxisse. dicit enim: Qua tempestate Bocchoris in Ægypto regnabat, populum ludæosum, quoddam essent lepra, scabie, & aliis quibusdam morbis infectū, ad templa confugisse, ut mendicatio aleretur. multis autem hominibus morbo correptis, sterilitatem in Ægypto accidisse. Bocchoris verò Ægyptiorum regem ad Ammonem, scitatum oracula de sterilitate, misisse. responsum verò à Deo, repurganda esse templa ab hominibus impuris & impiis, eiectionis eis ē templis in loca deserta. Ceterum scabiosos ac leprofos mergendos, tanquam sole horum vitam agrē ferente: & templa expianda: atque ita fore ut terra fructum ferat. Bocchoris autem accepto oraculo, accersisseque sacerdotibus ac sacrificis, iussisse collectis impuratis, hos militibus tradi deportandos in desertum: leprofos verò ac impetiginosos plumbeis laminis inuolutos in pelagus delicti. quibus submersis, reliquos congregatos, & in loca deserta expositos esse, ut perirent. eoshabito concilio consultasse de seipsis: & nocte superueniente, accensis ignibus ac lucernis custodias agitalle: sequentique nocte ieiunatum, ut numen propitium eos seruaret. Insequenti verò luce à Mose quodam consiliū datum, irent conferti vna via, vsque dum ad loca culta perueniretur. tum præcepisse, ne cui hominum in posterum beneuoli essent, utque consiliū malum potius quā bonum darent, deorumque templa & altaria quotquot inuenirent euerterent. quibus comprobatis ac destinatis, multitudinem iter fecisse per desertum, ac post multa incommoda tandem ad loca culta peruentum. tum verò & hominibus iniuriosè tractatis, & fanis compilatis ac incensis, venisse in eam quæ nunc ludæa dicitur: conditæque ciuitate hinc habitare, urbem verò ipsam ex re nominatam. aliquantū autem post iam auctos viribus mutasse nomē vitandi probrigratia: & urbem Hierosolyma, seipsos Hierosolymos vocasse. Hic non eundem quem illi inuenit regem, sed recentius nomen confinxit: & omisso somnio ac propheta Ægyptio ad Ammonem abiit de impetiginosis & leprosis responsum relaturus. ait enim

ῥηναι. ὅτι ἡ τὴν αὐτὴν ἐκείνους ὄρεν εἰπεῖν βασιλεία, καὶ ὅτι οὐκ ὄνομα σιμπίδης. καὶ παρὲς ἐνύπνιοις ἐπεφάνη αὐτῷ ἀργύριον, εἰς ἄμματα ὁπλίσθηναι. καὶ τὸ φάρων ἐλθόντων χρυσὸν αἶσαν. φησὶ γὰρ εἰς τὰ

A φαρὼν εἰς τὴν αἴθιοπian. ὅτι ἡ πεποίνεκεν αὐτὸν μὴ τὸ παρὸς πλοῦτον, ἐν σπηλαίῳ πνὶ γερημερόν καὶ μὴ ταῦτα νικῶντα μάχη, καὶ τοὺς ἰουδαίους εἰς στείαν ὀξυλαύοντα τὸ ἀριθμὸν ὄντας φερί μνησάδας εἰκοσι. αὐτὸ δὲ χιρείας. ἔτι γὰρ φερίτερον οἱ πνὶες ἦσαν αἱ βιάνοντα. ὅτι αὐτὰ μνησάδας εἶπεν. ἔτι πᾶς αἱ πνὶες ἀράκοντα. ὅτι εἰς διεφθάρσαν. πνὶες ἐν τῇ μάχῃ κατέπνισαν, ἢ φερί τὸ ῥαμίαςλιν μετὰ βαλόν. τὸτο δὲ δὴ θαυμασιώτατον, ἰδὲ πᾶς καλεῖ τοὺς ἰουδαίους δυνατὸν ὄντι παρ' αὐτῶν μαρτυρεῖν. ἢ ποτέ τις αὐτῶν πνὶ ταύτην τὴν φερίσησθαι, ἢ εἰκοσιπνὶ μνησάδας τὸ λεφῶν, ἢ τὸ ὀκτὼ καὶ βιάνοντα, ἢ φερί τὸ πνὶ ὄντων. ἀλλὰ γὰρ ὁ δὴ τις ἴσως αὐτῶν εἶναι φερί πλείονων ἐλγῶν τὸς ὑφ' αὐτῶν ἐληλεγεμῶν. τὸ γὰρ ὑπ' ἄλλων ἢ μετεμύπνισαν. ἐπεισάξω δὲ τέτοις λυσίμαχον, εἰληφῶτα μὲν τὸ αὐτῶν τοὺς φερίσημῶν ὑποδείξιν τὰ ψόσματος, ὑφ' ἀπακότα δὲ τὴν ἐκείνων ἀπιδυνάτητα τοὺς πλάσματος. διὸ ἐδὴλός ἐστι σιμπίδης κατὰ πολλὴν ἀπὶ χθονος. λέγει γὰρ ὅτι βοκχέρως τὰ ἀργύριον βασιλείας, τὸ λαὸν τῶν ἰουδαίων λεφῶν ὄντας καὶ φερί, καὶ ἄλλα νοσήματα πνὶ ἔχοντα, εἰς τὰ ἱερὰ καταφύγοντας μετατρεῖν φοβῶν. παμπέλλων δὲ ἀνθρώπων νοσήλια φερίσησθαι, ἀκαρπίας ἐν τῇ ἀργύρῳ χθονος. βοκχέρως δὲ τὸ ἀργύριον βασιλεία εἰς ἄμματα σιμπίδης φερί τὰ ἀκαρπίας τοὺς μετεμύπνισαν. τὸ δὲ δὴ εἰπεῖν, τὰ ἱερὰ καθαρά ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδύων καὶ δυνατῶν, ἐκβαλόντα αὐτοὺς ἐκ τῶν ἱερῶν εἰς τόποις ἐρήμοις, τὸς δὲ φερί ἐλθόντες βυθίσαν, αἰς τὰ ἱερὰ ἀγανακτοῦντος ὅτι τῇ τύτῃ ζωῇ καὶ τὰ ἱερὰ ἀγνίσαν, καὶ ἔτι τὴν γλῶσσαν χαρποφορήσεν. τὸ γὰρ βοκχέρως τὸς χρυσὸν λαβόντας, τὸς τὸ ἱερὸν ἐπιβωμίτας φερίσησθαι μόνον, καλεῖσθαι ὅτι πλοῦτον ποισιμῶν τὸ ἀκαρπῶν, τοὺς σπατάτας τῶν φερίσησθαι κατὰ τὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἱερὸν. τὸς δὲ λεφῶν εἰς μολυβδίνους χαρτάς ἐκδύσαντας, ἵνα καθεῶσιν εἰς τὸ σιλάζος. βυθιδύντων δὲ τὸ λεφῶν ἐλθόντων, τὸς ἄλλους σιμπίδης εἰς τόποις ἐρήμοις ἐκπύδων ἐπ' ἀπαθεία. σιμπίδης δὲ βυθίσαντας φερί αὐτῶν. νυκτὸς δὲ ὅτι πνὶ μνησάδας, πῦρ καὶ λύχρους καύσαντας φυλάττειν αὐτὰς, τὴν τὸ ὅτι πνὶ νύκτα νησδύσαντας ἱλάσσειν τὸς δυνῶν, φερί τὰ σῶσαν αὐτὰς. τῇ δὲ ὅτι πνὶ ἡμῖν καὶ μὲν πνὶ σιμπίδης αὐτοὺς, φερίσησθαι μὲν ὁδὸν τῆς πνὶ, ἄρχει αὐτῶν εἰς τόποις οἰκημῶν. φερίσησθαι αὐτοὺς, μὴ καὶ ἀνθρώπων πνὶ ἀνοήτων, μὴ τὰ ἀρῖς αὐτοὺς συμβυλόντων, ἀλλὰ τὰ χεῖρα διὰ τὴν πνὶ καὶ βωμῶν, οἷς αὐτῶν φερίσησθαι αἰετῶν. σιμπίδης τῶν δὲ ἄλλων, τὰ φερίσησθαι ποισιμῶν δὲ τὸ ἱερὸν πορδέσθαι. ἱκανῶς δὲ ὅτι πνὶ εἰς τὴν οἰκημῶν χάραν, καὶ τὸς πνὶ ἀνθρώπων ὑβρίζοντας, καὶ τὰ ἱερὰ σιμπίδης καὶ ἱμνήσαντας, ἐλθόντες εἰς τὴν νύκτα ἰουδαίαν φερίσησθαι μόνον. κπῶσαντας δὲ πόλιν ἐνταῦθα κατέκριν. τὸ δὲ αὐτῶν τὸ ἱερὸν σιμπίδης τῆς ἐκείνων φερίσησθαι ἀνομήσθαι. ὅτι φησὶ δὲ αὐτοὺς ὅτι πνὶ σιμπίδης, χεῖρα φερίσησθαι τὴν ἀνομήσθαι φερί τὸ ὅτι πνὶ σιμπίδης, καὶ τὴν πνὶ πόλιν ἱεροσολύμα, καὶ αὐτοὺς ἱεροσολύμους φερίσησθαι

εἰς τὰ

εἰς τὰ ἱερὰ συλλέγεσθαι πλῆθος ἰουδαίων. ἔφα γὰρ τοῖς Α
 λεωεῖς ὄνομα δῆμιος, ἢ μόνον τῶν ἰουδαίων τοῖς το-
 σήμασι φερεσύντων; λέγει γὰρ ὁ λαὸς τῶν ἰουδαίων. ὁ-
 ποῖος; ἐπὶ πλείους ἢ τὸ γένος ἐγχώριος; ἔπει τῶν αἰγυ-
 πτίων αὐτὰς ὄντας ἰουδαίους καλεῖς; εἰ δὲ ξένοι, ἔπει
 ποῦθεν ἐλθόντες. πῶς δὲ τῶν βασιλείων πολλὰς μὲν αὐτῶν
 ἐκδιώσαντες εἰς τὴν θάλασσαν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς ἐρήμους
 τόποις ἐμβαλόντες, τοσοῦτοι τὸ πλῆθος ὑπελείφθησαν,
 ἢ πῶς ἔσονται διὰ τὴν ἑλθόν μὲν τὴν ἐρήμον, ἐκέρχονται δὲ Β
 τὴν χώραν ἧς νῦν κατοικοῦμεν. ἔκπουν δὲ καὶ πόλιν, καὶ
 νῦν ἐκδομένησαν τοῖς πασὶν φερεσύντων. ἔχοντες δὲ καὶ φε-
 ρὴν νομοθέτου μὴ μόνον εἰπεῖν νόμον, ἀλλὰ καὶ καὶ
 τὸ γένος ὅς τις ἐν καὶ πῶς. ἔπει δὲ τοῖς αὐτοῖς αὐτοῖς ἐ-
 φείκειν πέντα νόμους φερεσύντων, καὶ τὸ φερεσύντων
 αἰτίας κατὰ τὴν πόλιν. εἴπε γὰρ ἀρχιερεῖς τὸ
 γένος ἦσαν, καὶ αὐτὸν πατρίων ἐξ ὧν ἔτι ῥαδίως
 μεταβάλλοντο. εἴτε ἀλλαχόθεν ἦσαν, πάντως πῶς ὑπὲρ
 ἄλλοις νόμοι, ἔπει μακρῆς συνθείας πεφυλασμένοι. C
 εἰ μὲν οὖν φερεσύντων ἐξ ἑλαιοσύντων αὐτοῖς ὄμωσαι μηδὲ
 ποτε ἀνοήσειν λόγον εἶχεν εἰκότα. πῶς δὲ πόλιν αὐ-
 θράποις ἀκέρυκτοι ἀραδὶ τῆς, εἴπερ ἔφεραν ὡς
 αὐτοὺς λέγει καλῶς, φερεσύντων παῖτων ἐκθείας διομήνης,
 αἰτίας καὶ ἐκείνων, ἀλλὰ τὴν φερεσύντων πᾶν πολλὴν
 παρίσπον. ὅς γὰρ καὶ τοῦτομα δίδωται τῇ πόλει ἀπὸ τῆς
 ἱεροσουλίας αὐτὰς ἐπὶ τὴν πόλιν εἰπεῖν, τὴν δὲ μὲν ταῦτα
 φερεσύντων. δῆλον γὰρ ὅτι τοῖς μὲν ὑπερεῖν γηνομένων D
 αἰχμάλωτον τοῦτομα καὶ μῖσος ἔφεραν. αὐτοὶ δὲ οἱ κτίστοι
 τὴν πόλιν, κοσμήσειν αὐτοὺς ὑπελάμβανον ἔτι οὐ
 νομίσαντες, ὅτι γηνομένων ὑπὸ πολλῶν τῶν λοιδορεῖν ἀ-
 κερσίας ἐσυνήκον, ὅτι ἱεροσουλὴν ἐκ κατὰ τὴν αὐτὴν φε-
 ρὴν ἰουδαίους τοῖς ἑλλήσι νομίζομεν. τί ἐν ἐπὶ πλείω τῆς
 λέγει φερεσύντων τὸν φερεσύντων ἔτι αἰχμάλωτος; ἀλλ'
 ἐπεὶ δὴ σύμμετρον ἦδη τὸ βυβλίον εἰληφίμενος, ἐ-
 πίρας ποιησάμενος ἀρχὴν, τὰ λοιπὰ τῶν εἰς τὸ φερε-
 καίμενος φερεσύντων φερεσύντων.

ad templa collectam multitudinem Iudaeo-
 rum, incertum leprosisne nomen imponens,
 an quoddam solos Iudaeos morbus occuparit. di-
 cit enim populus Iudaeorum. Qualis? advena,
 an indigena? Cur igitur eos cum sint Aegyptij,
 Iudaeos vocas? Quod si hospites sunt, cur vn-
 denam sint non dicis? Quomodo autem cum
 rex tam multos ex his mari misisset, reliquos
 in loca deserta eiecisset, tanta multitudo super-
 fuit aut quomodo pertransierunt desertum, &
 occupauerunt regionem quam nunc tenemus,
 & condiderunt urbem, & extruxerunt tem-
 plum apud omnes celebre? oportebat autem
 de legislatore non solum nomen dicere, sed &
 genus, quisnam, & ex quibus ortus. quam ob-
 rem vero tales eis inter eundem aggressus sit
 ferre leges, de diis, etiam erga homines iniur-
 stas. Siue enim Aegyptij erant genere, non tam
 facile patrios mores mutare potuissent, siue
 aliunde erant, omnino aliquas habebant leges
 longa consuetudine obseruatas. Si igitur de ex-
 pulioribus suis iurassent, nunquam se illis fore
 beneuolos, rationem non absurdam habuiss-
 sent. Quod si bellum internecium aduersus
 vniuersos mortales susceperunt, cum essent (ut
 ipse ait) miseri, & omnium opis egeni, maxi-
 ma stultitia non illorum, sed haec fingentis
 ostenditur. Ille namque etiam nomen imposi-
 tum ciuitati à templorum spoliacione, præ-
 sumpsit dicere, & hoc postea fuisse mutatum.
 Mirum ni, quia posteris quidem turpe fuit ta-
 le nomen & odiosum: ipsi vero qui fundau-
 erunt urbem, ornare semetipsos etiam vocabulo
 credidere. Hic autem generosus vir præ nimia
 detractionis impotentia non intellexit, Hiero-
 solyma non idem voce Iudaica quod Graeca
 significare. Quid ergo amplius quilibet dice-
 ret contra mendacium tam impudenter expo-
 situm? Sed quoniam congruam iam magnitu-
 dinem suscepit hic liber, aliud faciens princi-
 pium, cætera praesentis operis explanare tem-
 tabo.

nam inguinis morbum Aegyptij vocant sab-
batosim. An non igitur vel deridenda hæc nu-
gacitas, vel contra odio habenda talis in-
scribendo impudentia? Apparet enim quod om-
nes inguinibus laborauerint, hominum mil-
lia centum & decem. Atqui si erant cæci &
claudi & moribidi, quales fuisse Apion ait,
ne vnus quidem dici iter progredi potuissent:
sin autem poterant per magnam solitudinem
proficisci, prætereaque sibi obliuiscere vin-
cere populariter repugnando, nequaquam
vniuersi post sextam diem inguinum morbo
corrupti fuissent. Neque enim naturaliter ta-
le quippiam euenire iter agentibus necesse est,
sed plurimorum millium exercitus definita
semper itinera peragunt: neque temere ita ac-
cidisse verisimile videtur, est enim omnino ab-
surdum. At verò mirificus hic Apion sex qui-
dem diebus eos peruenisse in Iudæam prædi-
xit: rursus autem Moysen conscendit monte, qui
Ægyptum inter & Arabiam situs est, nomine
Sinæus, quadraginta diebus delituisse dicit, in-
deque descendente Iudæis leges dedisse, atqui
quomodo possibile est, eodem & quadraginta
dies in deserto ac in aquoso loco manere, &
quod in medio spatium est, id totum sex diebus
pertransire? Sabbati verò appellationis gramma-
tica ratio, quam adfert, multam impudentiam
præ se fert, vel certè magnam imperitiam. Nam
hæ voces Sabbo & Sabbatum, inter se ma-
ximè differunt. Sabbatum enim secundum
Iudæos quies est ab omni opere. Sabbo verò,
ut ille affirmat, Aegyptiis inguinum morbum
significat. Tales quidam de Mose & Iudæo-
rum ex Aegypto profectioe Aegyptius Apion
nouitates inxit, præter aliorum commentus
autoritatem. Et quid mirum si de nostris men-
titur patribus? quando quidem de se ipso con-
trà mentitus est: & natus in Oasi Aegypti, pri-
mas iste Aegyptiorum existimatus, veram qui-
dem patriam & genus suum abiurauit: Alexan-
drinum autem se mentitus, confutat generis
sui prauitatem. Merito igitur quos odit & con-
uictis infestatur, eos Aegyptios appellat, nisi
enim pessimos esse existimaret Aegyptios, se-
met ex eorum genere haud eximeret: quan-
doquidem qui se celebritate patriæ iactant,
honorificum quidem ducunt ab ea deno-
minari, coarguunt verò eos, qui præter ius in
eandem sese ingerere conantur. Erga nos autè
alterutro modo affecti sunt Aegyptij: aut enim
ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut par-
ticipes nos infamiz suæ cooptant. At præcla-
rus iste Apion videtur cōtumeliosam nostrum
infestationem, quasi mercedem voluisse
reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate:
sciensque eorum cum habitatoribus Alexan-
driz Iudæis similitudinem, proposuit quidem
illis conuictum facere, vñ tamen comprehen-
dit reliquos quoque vniuersos, vtroque
impudenter mentiens. Videamus igitur, quæ-
nam sint illa grauiæ & non ferenda, de quibus
habitatores Alexandriz Iudæos accusat. Ven-
ientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad im-
portuosū mare, vñdarū vicini assultibus. Ergo si
locus opprobriū habet, nō quidē patriæ suæ sed
tamen quā patriā dicit, Alexandriz conuiciatur.
Illius enim & inaridita ora pars est, ut omnes

τὸ γὰρ ἐκείνους ἄλλος καλεῖται ἀργυπίοι σαββάτιστοι. καὶ
αὐτὸς περὶ τῆς κατὰ γὰρ τὸ φλυαρίας, ἢ τὴν ἀντιστοίχον μι-
σήσει τὸ ἐν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ ἀναγράφει. δὴ οἱ γὰρ οἱ
πάντες ἐβεβώνισαν ἐνδεῶς μυριάδες αὐτῶν πᾶσι.
ἀλλ' εἰ μὴ ἦσαν ἐκεῖνοι τυφλοὶ καὶ χωλοὶ καὶ πάντα βό-
πον νοσήντες, ὁποῖοις αὐτοῖς ἐστὶ φησὶν ἄποιν, ἐστὶ αὖ
μας ἡμέρας περὶ εὐδὲν ὁδὸν ἡδυνήθησαν. εἰ δ' οἱ
βαδίζοντες πολλὰς ἐρημίας, καὶ περὶ νικᾶν τοῖς
αὐτοῖς αὐτῶν ἀμφοῖς μαχόμενοι πάντες, καὶ αὐτῶν
μὴ τὴν ἡμέραν ἐβεβώνισαν. ἐπὶ γὰρ φύσει πως
γίγνεται τοῖς βαδίζουσιν ἐξ ἀνάγκης. ἀλλὰ πολλὰ
μυριάδες στρατοπέδων τὸ σύμμαχον αἰεὶ βαδίζουσιν. ἔ-
τι κατ' αὐτόματον εἰκὸς ἔπειτα συμβῆναι πάντων γὰρ ἀ-
λογώτατον. ὃ δ' ὁ Δαυμάδος ἀπίων δὲ μὴ ἐξ ἡμερῶν
αὐτοῖς ἐλθεῖν εἰς τὴν ἐκείνην περὶ εὐδὲν πάλιν ἢ τὴν μω-
σῶν εἰς τὸ μαζὺ τῶν ἀργύπων καὶ τῶν ἀραβίων ὁδὸς, ὃ κα-
λεῖται ὁπᾶρον, ἀναβαῖναι φησὶν ἡμέρας πρὸς ἀράκοντα
κρυφθῆναι, καὶ κινθῆναι κατὰ βαῖτα, δὲνα τοῖς ἐκείνοις
τῶν νόμων. καὶ τοῖς πᾶσι οἰοῦνται αὐτοῖς καὶ πρὸς ἀρά-
κοντα μὲν ἡμέρας ἐν ἐρήμῳ καὶ αὐτῶν τὸ πᾶν, καὶ τὴν
μεταξὺ πᾶσαν ἐν ἡμέραις ἐξελθεῖν. ἢ ἢ περὶ τὸ ὀνο-
μασθῆναι τὸ σαββάτου γραμματικὴ μεταθεσις, ἀναγράφει
ἐξ ἑκατὸν καὶ ὀκτώ. τὸ γὰρ σαββῶν καὶ σαββα-
τον πλείστον ἀλλήλων διαφέρει, τὸ μὲν γὰρ σαββάτον καὶ
τὴν ἐκείνην διαφέρει αἰσθητικῶς ὅτιν δὲ πᾶσι τοῖς ἔρ-
ται. τὸ δ' ὁ σαββῶν καὶ περὶ ἐκεῖνος φησὶν δηλοῖ παρ' ἀργυ-
πίοις τὸ βιβάνος ἄλλος. τοιαῦτα μὲν πᾶσι καὶ μω-
σῶν καὶ τῶν ἀργύπων γνησιότητος τοῖς ἐκείνοις ἀπαλλα-
γῆς ὁ ἀργύπιος ἀπίων ἐκαγοποιήσει, ὡς καὶ τῶν ἄλλοις
ἐπινοήσας. καὶ πᾶσι διὰ Δαυμάδου, εἰ περὶ τὴν ἡμετέραν
φύσιν περὶ εὐδὲν, λέγων αὐτοῖς ἐστὶ τὸ γῆρας ἀργυ-
πίων. αὐτοῖς γὰρ περὶ αὐτῶν τὴν ἀντιστοίχον ἐκείνου καὶ γῆρας
μῆκος ἐν ὁσεί τῶν ἀργύπων, πάντων ἀργύπων πρῶτος
ὡς αὐτοῖς περὶ, τὴν μὲν ἀληθῆ πατρίδα καὶ τὸ γῆρας
ἐξωμύσατο. ἀλεξάνδρου δ' ἐστὶ κατὰ φύσιν μῆκος, ὁ-
μολογᾷ τὸ μαχόμεναι τὸ γῆρας. εἰκότως ἔνθα μὲν καὶ
ἐστὶν τοῖς ἀλεξάνδρου τοῖς ἀργύποις καλεῖται. εἰ μὴ γὰρ φαν-
λατῶν ἐστὶν ἐν ὁσεί ἀργύπων, καὶ αὐτῶν γῆρας αὐτοῖς
ἐφύγην. ὡς οἷον μεγαλοφρονουῦντες ἐπὶ τῇ αὐτῇ πα-
τρίδι, συμμύοντες μὲν δὲ τῶν αὐτῶν χρηματίζοντες,
τῶν ἀδίκων δὲ αὐτῶν ἀντιπομῶν ἐλγῆσαι. περὶ
ἡμῶν δ' οὐδὲν δάπτειν ἀργύποις πεπόμενα. ἢ γὰρ οἱ
ἐπιστημονόμοι περὶ εὐδὲν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ καί-
νωντες ἡμᾶς ἐπαυῶνται τὴν αὐτῇ κακοδοξίαν. ὃ δ' ὁ γῆ-
ρας ἀπίων, δοκεῖ μὲν τὴν βλασφημίαν τὴν κατὰ ἡμῶν
ὑπὲρ πᾶσι μισθὸν ἐκείνου ὡς καὶ ἀλεξάνδρου,
τὴν δὲ δόξιν αὐτῶν πολιτίας. καὶ τὴν ἀπὸ τῆς αὐτῇ
ἐπὶ ἀμῶν, τὴν περὶ τῶν συνοικουῦντων αὐτοῖς ἐπὶ τῇ
ἀλεξάνδρου ἐκείνοις, περὶ εὐδὲν μὲν ἐκείνοις λοι-
δορεῖσθαι, συμμύοντες δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀπα-
τας, ἐν ἀμφοτέροις ἀναγκάστον φύσιν μῆκος. πᾶσι τοῖς
ἐν ὁσεί τὰ δὲνα καὶ γῆρας τῶν ἀλεξάνδρου κα-
τοικουῦντων ἐκείνων, ἀκατηγόρηται αὐτῶν ἰδὲ μῆκος. ἐλ-
θόντες, φησὶν, δὲ συνέας ὡκισαν περὶ ἀλὶ μῆκος δά-
λασαν, γῆρας αὐτοῖς τῶν κατὰ τὴν ἐκείνου ἐκείνου
καὶ οὐδὲν ὁ τῶν ἐκείνων εἰς λοιδορίας ἔχει, τὴν ἐν πατρίδα
μὲν, λοιδορίαν δ' αὐτῇ, τὴν ἀλεξάνδρου λοιδο-
ρεῖ. ἐκείνης γὰρ καὶ τὸ ὡς καὶ οἱ ὅτι μῆκος ὡς πάντες
ὁμολο-

areas accedentes comedant, aut propofita non adimpleant; multas valde plagas accipiunt, quippe operibus & ad agriculturam rebus necessariis miniftrantes. fed aut omnium rudiffimus fuit Apion ad componendum verba fallacia, aut certe ex rebus initia fumes, hæc impleto non valuit, quando nulla potest contra nos blafphemia provenire. Alteram verò fabulam, derogatione noftra plenam, de Græcis appofuit: de quo hoc dicere fatetur, quoniam qui de pietate loqui poffuimus, oportet eos non ignorare minus effe immundum per templa tranfite, quàm facerdotibus celeftea verba confingere. Ili verò magis ftudiofe defendere facilem regem, quàm iufta & verofa de noftra & de templo confutere. Volentes enim Antiocho gratificari & perfidiam ac facilem regis eorum regere, quo circa gentem noftram effe vltus propter egeftatem pecuniariam, detrahentes nobis etiam quæ in futuris effent, mentiti funt. Propheta verò aliorum factus effe Apion, & dixit Antiochum in templo iuveniffe lectum & hominem in eo iacentem, & appofitam ex menfulam maritinis terrenifque volatilium dapibus plenam, & quodd oblitiffimiffet his homo. Illum verò mox adoriffe regis ingreffum, tanquam maximam tibi opem præbuit: ac precipientem ad eius genua, extenfa dextera popofciffe libertatem: & iubente rege vt confideret, & diceret qui effet, vel cur ibidem habitaret, vel quæ effet caufa ciborum eius, tunc hominem cum gemitu & lacrymis lamentabiliter fuam miferiam neceffitatem. At, inquit, effe fe Græcum: & dum peragraret provinciam parandi victus caufa, corruptum fe fubito ad alienigenis hominibus, atque deductum ad templum, & inclufum illis, & à nullo compelli, fed cuncta dapium apparatione laginari. Et primum quidam hæc fibi inopinabilia beneficia vita atuliffe lætitiæ: deinde fufpicionem, poftea ftuporem: poftremo confuetum à miniftris ad fe accedentibus audiffe legem ineffabilem ludæorum, pro qua nutribatur: & hoc illos facere fingulis annis quodam tempore conftituto. Et comprehendere quidem Græcum pergriffum, cùmque annuo tempore faginare, & deductum ad quandam fylam, occidere quidem cum hominem, cuique corpus facrificare fecundum fuas folennitates, & gultare ex eius vifceribus, & iufurandum facere in immolatione Græci, vt inimicitias contra Græcos haberent: & tunc in quandam foueam reliqua hominis percutis abicere. Deinde refert cum dixiffe, paucos iam dies debitos fibi ferre fupereffe, atque rogaffe, vt reuerfus Græcorum dtos, & fupers in fuo fanguine inditus ludæorum, de malis cum circumftantibus deliberaret. Huiusmodi ergo fabula non tantum omni tragedia pleniffima efft, fed etiam crudeli impudentia redundat. Non tamen à facilegio priuat Antiochum, ficut arbitrat funt, qui hæc ad illius gratiam confcripferunt. Non enim præfumpfit aliquid tale, vt ad templum accederet: fed fic inuenit non fperans. Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, & nihilominus fuit Deo, quicquid iuffit mendacii fupereffus, quamex ipfa re cognofcere valde facillimum efft. Non enim circa folos Græcos difficultas legum effe dignofcitur, fed maxime aduerfus Aegyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari? vt aduerfus folos Græcos renouata conftitutio per effufionem fanguinis ageremus: vel quomodo poffibile, vt ad has hoftias omnes ludæi colligerentur, & tantis milibus ad gultandum vifcera illa fufficerent, ficut ait Apion? vel cur inuentum hominem quicumque fuit (non enim fui nomine confcripti) aut quomodo eum in fuam patriam rex non cum pompa deduxit? dum follet hoc faciens, ipfe quidem putari pius, & Græcorum amator eximius, affumere verò contra ludæorum odium auxilia magna cui ftorum. Sed hæc relinquo: infenfas enim, non verbis, fed operibus decet arguere. Sicut igitur omnes, qui vidiffe conftructionem templi noftri, qualis fuerit, & intranfrefibilem eius purificationis integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum fingulæ propriam fecundum legem habuere cultodiam. In exteriorem itaque ingredi licentia fuit omnibus etiam alienis: mulieres tantummodò menftruatæ tranfite prohibebantur. In fecundam verò porticum cuncti ludæi ingrediebantur, eorumque coniuges cùm effent ad omni pollutione mundæ. In tertiam, mafculi ludæorum mundi exiftentes atque purificati. In quartam autem facerдotes, ftolis induti facerdotalibus. In adytum verò foli principes facerdorum, propria ftola circumamicti. Tanta verò efft circa omnia providentia pietatis, vt fecundum quasdam horas facerдotes ingredi conftitutum fit. Manè etiam aperto templo oportebat facientes traditas hoftias introire: & meridiæ rufus, dum clauderetur templum, denique vas quidem aliquod potas licet in templum, fed erant in eo folummodò pofta, altare, mensa, thuribulum, candelabum, quæ omnia in lege confcripta funt. Etenim nihil amplius neque myfteriorum aliquorum ineffabilem agitur, neque intus vlla efulatio adminiftratur. Hæc enim quæ prædicta funt, habent totius populi teftimonium manifeftum, rationemque geftorum. Licet enim funt tribus quatuor facerдotes, & harum tribuum fingulæ habeant hominum plus quàm quinque milia, fit tamen obferuatio particulariter per dies certos: & his tranfæctis, alius fuccedentes ad facificia veniunt: & congregati in templum mediante die à præcedentibus claufe templi, & ad numerum omnia vafa percipiunt, nulla re quæ ad cibum aut potum attinet in templum delata. Talia namque etiam ad altaria offerre prohibitum efft, præter illa quæ ad facificia præparantur. Quid ergo Apionem dicimus, nifi nihil horum examinantem, verba incredula protuliffe? Sed turpe efft, huiusmodi veram noftiam fi poffere grammaticus non poffit. Et fcienf templi noftri pietatem, hanc quidem prætermiffit. Hominis autem Græci comprehenfionem finxit, pabulum ineffabile, & ciborum opulentiffimam claritatem: & peruios ingredientes, vbi nec nobiliffimos ludæorum licet intrare, nifi fuerint facerдotes. Hæc ergo peffima efft impietas, atque mendacium fpontanæum, ad eorum feductionem, qui noluerunt difcutere veritatem. Per ea fiquidem mala ineffabilia, quæ prædicta funt, nobis detrudere tentauit. Rursumque tanquam piiffimus deridet, adiciens fabulæ inania facta. Ait enim illum tenuiffe, dum brillam ludæi contra Idumæos haberent longo quodam tempore, ex aliqua ciuitate Idumæorum,

[illegible]

τὸ αὐτὸν εἰς τὸ τετυφωμένον. τοῖς μὲντοι καὶ ἀληθῶς A
 ἐν τοῖς ἑλλάνμοις φιλοσοφῶντας, ἔτι καὶ εἰρημῶν
 ἔδην διέλαθον, ἔτι τὰς ψυχὰς περιφράσεις καὶ ἀλλο-
 γορεῖν ἠγόσαν. δι' ὅπερ τὸ εἰκότως καταφρονεῖται.
 εἰς δὲ τὸ ἀληθὲν καὶ ἀρίπυσαν, ὅτε τὸ θεῖον δόξαν ἡμῶν
 συνειρῶσαν, ἀφ' ἧς ὁρμηθεῖς ὁ πλάτων ἔτι τ' ἄλλων
 ἔστινα ποιητῶν φησὶν εἶναι εἰς τὴν πολιτείαν ὁδὸν διέχεσθαι,
 καὶ τὸν ὁμοῦν δι' ὁμήρου δ' ὁποτίμην, στεφανώσας ἐμὴν B
 ἐν αὐτῇ κατὰ χάριν, ἵνα δὴ μὴ τὸ ὁρμῶν δόξαν ὅτι θεῖον
 τοῖς μύθοις ἀφαισέν. μέγιστον δὲ πλάτων μεμνηνὸς τὴν
 ἡμέτερον νομοθέτην, καὶ τὸν μηδὲν ἔτι παρὰ δόξαν
 περὶ αὐτῶν τοῖς πολίταις, ὡς τὸ πάντα ἀκριβῶς τοῖς
 νόμοις ἐκμετράειν, καὶ μὴ καὶ ὅτι τὸ μὴ εἶναι ἔτυ-
 χεν ὁπμίζοντες πρὸς ἑαυτοὺς, ἀλλ' ἔτι κατὰ τὸν τὸ
 πολιτεύματι ἐμμενόντων τοῖς νόμοις ἀνένοστον. ὡς ἔ-
 δην λογιζάμενος ὁ μόλις ἀπολλώνιος, ἡμῶν κατηγό-
 ρησεν. ὅτι μὴ ὁδὸν διέχοντα τοῖς ἄλλοις περικατε-
 λημμένοις δόξαις ὅτι θεῖον, μὴ δὲ κοινῶν ἐδέλομεν C
 τοῖς κατὰ τὴν συνήθειαν βίην ζῶν περιφραμένους.
 ἀλλ' ἔδην τὸ ἐστὶν ἰσονόμιον κοινὸν καὶ πάντων, καὶ ἑλλή-
 νων καὶ μόνων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐν τοῖς ἑλλήσιν ὁδοποιεῖται-
 ταν. λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ ξηνηλασίας ποιήμενοι διετί-
 λου, καὶ τοῖς αὐτοῖς ἀποδημαῖν πολίταις καὶ ἐτέροις,
 διαφθορὰν δὲ ἀμφοῖν ὑποράμενοι γήνησιν, ὅτι τοῖς
 νόμοις. ἐπεὶ οὐκ οὐδὲν ταχὺ δυσκολίας τις ὀνειδί-
 σεν ἀνείκτως. ἔδην δὲ ὅτι τῆς πολιτείας, ἔτι τῆς
 παρ' αὐτοῖς μετεδίδουσαν διαφθορῆς. ἡμεῖς δὲ τὰ μὲν καὶ D
 ἄλλων ἡμετέρων βολομένων ἡδύνειν διέχομεθα. καὶ τὸτο αὖ
 εἰς ταχέειον οἶμαι φιλανθρωπίας ἄμα καὶ μεγαλο-
 ψυχίας. ἐὼς ὅτι λακεδαιμόνιοι καὶ πλείον λέγειν. οἱ
 δὲ κοινῶν ἔτι τὸ αὐτῶν δόξαντες πόλιν ἀδυνατοῖν, ὡς
 ὅτι τὸτο εἶχον ἀπολλώνιος ἠγόσεν, ὅτι τὸ ῥῆμα
 μόνον ὅτι τοῖς ἐκείνων νόμοις φειγόμενοι, ὅτι
 διατὸν ἀπαραιτήτως ἐκόλασαν. πρὸς δὲ ἐτέρου χάριν
 στωχεύτης ἀπέθανεν. καὶ δὲ δὴ περὶ δίδου τὴν πόλιν E
 τοῖς πολέμοις, καὶ τῶν ἱερῶν ἐσύλησεν ἔδην, ἀλλ' ὅτι
 κατὰ τὸν ὅρκον ὤμνην, καὶ τὸ δαμόνιον αὐτῶν σημαί-
 νειν ἔρασκεν, καὶ διαπαίζων ὡς ἐνιοὶ λέγουσι, διατὰ τὴν
 κατὰ τὴν ὁδὸν κατέειον πρὸς ἀποθανεῖν. διατὰ φείρεται
 καὶ τοῖς τοῖς ὁ κατήγερος αὐτὸν ἠπάτο, τὸ πατεῖν πολι-
 τείας ἐπὶ νόμων ὅτι φρονεῖν αὐτοῖς κατὰ φρονεῖν.
 στωχεύτης μὲν οὐκ οὐδὲν πόλιν ἀδυνατοῖν τῶν αὐτῶν ὑπέ-
 μινει πτωχεῖαν. ἀναξάγορας δὲ κλαζομήνιος ὢν, ἀλλ' F
 ὅτι νομίζοντες ἀδυνατοῖν τὸ ἡλίου ἐπὶ θεῶν, ὅτι αὐτὸν
 ἔφη μόνον ἐπὶ διαπύρην, θάνατον αὐτῶν παρ' ὀλίγας
 ψήφοις κατήγερον. καὶ διαγόρας τὸν μηλίαν ἄλαντον
 ἐπεκλήρυξαν, εἰς πρὸς αὐτοὺς ἀνέλοι, ἐπεὶ τὰ παρ' αὐ-
 τοῖς μυστήρια χλαζάειν ἐλέγχετο. καὶ πρωταγόρας εἰ
 μὴ θάπτον ἐφυγε, συλληφθεὶς αὖ ἐπιδιόκει, καὶ ἔτι
 πρὸς δόξαν καὶ ὁμοιοτρόφον τοῖς ἀδυνατοῖς ὅτι θεῶν.
 τί δὲ δὲ θαυμάζειν εἰ περὶ ἀδρας ἔτις ἀξιοπί-
 στους διετίθησαν, οἱ γὰρ μηδὲ γυναικῶν ἐφείσαντο;
 καὶ μὲν δὲ τὴν ἱέρειαν ἀπέκτεται, ἐπεὶ πρὸς αὐτῆς
 κατηγόρησεν, ὅτι ξένους ἐμύει θεοῖς, νόμον δὲ καὶ τὸτο
 παρ' αὐτοῖς κεκωλυμένοι, καὶ πτωχεῖα κατὰ τὴν ξένον
 εἰσαγόντων θεῶν ἀέριστο θάνατος. οἱ δὲ τοῖς νόμοις

vnus fuit stultorum atque tumentium. Eos autem
 qui verè in Græco philosophati sunt, neque
 prædictorum aliquid latuit, neque frigida
 allegoriarum causas ignoraverunt. quapropter illos
 quidem iuste spreverunt, & circa veram decen-
 temque circa Deum opinionem nobis fuere
 concordēs. Quod Plato respiciens, neque ul-
 lum quempiam poetarum dicit in repub. esse
 suscipiendum: & Homerum honorificè amo-
 uet, coronatum & vnguento delibutum, ne re-
 ctam opinionem de Deo fabulis fortè destrue-
 ret. Præcipue namque Plato nostrum legillato-
 rem imitatus est, in hoc quoque, quod illud præ-
 cipue suis civibus imperavit, ut omnes perfe-
 ctè ediscerent leges, & ne fortuito aliquid ex-
 traneorum civibus misceretur, sed esset puta
 respublica, & in legum custodia perduraret.
 Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos
 voluit accusare, quoniam non recipimus eos,
 qui aliis sunt opinionibus præoccupati: neque
 communicari patimur eis, qui alia vitæ con-
 suetudine degunt: cum neque hoc proprium
 nostrum sit, sed commune cunctorum, non
 modò Græcorum, sed etiam qui inter Græcos
 cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij nam-
 que peregrinos etiam expellebant, & suos ci-
 ves peregrinari nō sinebant, corruptionem ex-
 tra leges ex utroque metuentes. Illorum igitur
 citius sævitiam poterit quilibet arguere,
 qui nulli neque conversationis neque coha-
 bitationis suæ participationem exhibebat. Nos
 autem aliorum quidem res zelare non digna-
 mur: participari verò cupientes quæ sunt nostra
 libenter suscipimus: quod utique reor iudicium
 magnanimitatis atque clementiæ. Sed desino
 iam de Lacedæmoniis amplius disputare. A-
 thenienses verò, qui communem esse suam
 gloriantur omnibus civitatem, quomodo de
 his rebus habuerint, Apollonius ignoravit.
 Hi namque vel verbo solummodo, præter illo-
 rum legem, de diis loquentes, inevitabiliter
 punierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est
 mortuus: non enim hostibus tradidit civitatē,
 neque templa vastavit. sed quia nova iuramen-
 ta iuravit, & quoddam dæmonium significas-
 se referebat, serid seu ludens, sicuti quidam
 dicunt, propter hoc civitatis poculo morte
 mulctatus est. Insuper etiam corrumpere iuue-
 nes cum accusator aiebat, & conversationem
 patriæ legesque contemnere. Et Socrates qui-
 dam civis Atheniensis, huiusmodi tormenta
 sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius
 fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus
 solem esse Deum, ille cum saxum ignitum
 asseruit, paucorum sententia morte damna-
 tus est. Et adversus Diagoram Melium talen-
 tum decreverunt, quis occideret eum, quo-
 niam eorum mysteria deridere ferebatur. Pro-
 tagoras autem, nisi citò fugisset, comprehen-
 sus occisus fuisset, eò quod dubium de diis A-
 theniensium conscripsisse putabatur. Et quid
 oportet mirari, si circa viros fide dignos talia
 gessisse noscantur, qui neque mulieribus peper-
 cere? Etenim sacerdotem quandam interfecerunt,
 quoniam eam quidam accusavit pere-
 grinos colere deos. decretum autem adversus
 eos, qui peregrinum introducerent Deum sup-
 plicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege

Ἐπεὶ οὖν ἐκείνη φήμεις περὶ τῆς θεῆς ἀφ' ἧς οὐδὲν ἐστίν. α-
 πείρου γὰρ τὸ χρεὼν γεγονότος, εἴ τις αὐτὸν ἀφ' ἧς ἀβέ-
 λλοι τὸ τ' ἄλλων ἡλικίας νομοθετῇ, ὡς αὖτε πάντα ὄντα
 τῶν ἐφ' ἡμῶν τε διπλῆς χηθῶσι οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἀπασιν ἀνθρώποις αἰεὶ. Ἐμῶν αὖτ' ἡμῶν ζήλον ἐμπε-
 ποίησαι. πρῶτον μὲν γὰρ οἱ ὡς αὖτε τοῖς ἄλλοις φιλοσοφῆ-
 σαντες, τὰ μὲν δοκεῖν τὰ πατρία διεφύλαττον, ἐν δὲ
 τοῖς πρῶτοις καὶ τῶν φιλοσοφῶν ἐκείνῳ κατεκλού-
 θησαν. ὅμοια μὲν αὖτε θεῶν φρονούντες, ἀπείραν δὲ
 βίην καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινότητα διδάσκοντες. ἔ-
 μιν ἄλλὰ καὶ πλῆθειον ἡδὴ πόλιν ζήλον γεγονέναι ἐκ
 μαχεσθὲν τῆς ἡμετέρας ἀσπίδας. ἡδὲ ἐστὶν ἡ πόλις
 ἑλλήνων ἡδὴ πρὸς ἡμῶν ἡδὲ βαρβάρους, ἡδὲ ἐν ἑθνοῖς, ἐν-
 θα μὴ τὸ τῆς ἐβδόμηδος ἐν ἀρχῇ ἡμῶν, τὸ ἑθνος
 ἔδραπεύεται, καὶ ἀντιθέται, καὶ λυχνίων ἀναπαύσεις,
 καὶ πολλὰ ἡμῶν εἰς βρώσιν ἡμῶν καὶ νομοθεσίῳ ὡς αὖ-
 τε πύργου. μιμησάμεθα τὴν πειρῶντα καὶ τὴν πρὸς ἀλλή-
 λους ἡμῶν ὁμόνοιαν, καὶ τὴν ἡμῶν ἐντοὴν ἀσπίδα, καὶ τὸ
 φιλεργόν ἐν ταῖς τέχναις, καὶ τὸ καρτερικόν ἐν τῇ ἡμῶν
 ἡμῶν νόμων ἀντιθέσει. τὸ γὰρ θαυμάσιον ὅτι χωρεῖς
 τῆς ἡδὴ πρὸς ἐπαγωγῆς, ἡ δὲ λείας αὐτὸς καθ' αὐτὸν
 ἔχουσι ὁ νόμος, καὶ ὡς περὶ οὐδὲν ὅτι πάντες τὸ κόσμον
 περικύπτει, ὡς ὁ νόμος ὅτι πάντες αἱ ἀνθρώπων βί-
 βας δίδει. αὐτὸς γὰρ τις ἐκαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν αἰ-
 κόν ἐπισκοπεῖ τὸν αὐτὸν, τοῖς ὅτι ἡμῶν λεγόμενοι καὶ
 ἀπὸς ἡμῶν. χρὴ τοίνυν πάντων ἀνθρώπων καὶ ἀνθρώπων
 πονηρίαν ἐθελήσων, εἰ πάντοτε καὶ φεῦλα πρὸς ἡμῶν
 οἰκείων καὶ ἑλλήνων ζήλου ἐπιθυμήσων, ἡ πάντας
 ἀπαρτίζοντες ἡμῶν τοῖς κατηγενοῦσιν. ἡδὲ γὰρ
 ὅτι πρὸς τὸν νόμον ἀπὸς ἡμῶν πρὸς ἡμῶν, τὸν αὐτὸν
 πρὸς τὸν νόμον ἐστίν, ὡς ὅτι ὡς αὖτε ἐκείνη πρὸς τὸν νόμον
 αὖτε τῆς θεῆς τιμῆς ἀκούει. καὶ γὰρ εἰ μὴ συνί-
 μω αὐτοὶ τῆς ἀρετῆς τῶν νόμων ἀπάντων, ὡς τῆς πλῆ-
 θους γούμῃ τῶν ζήλουσιν μὲν φρονεῖν ἐπ' αὐτοῖς
 πρὸς τὸν νόμον. ἀλλὰ γὰρ αὖτε μὲν τῶν νόμων καὶ τῆς πο-
 λιτείας, τὴν ἀρετὴν πεποιμένα ὡς αὖτε ὄντων, ἐν τοῖς
 αὖτε ἀρχιλογίας μοι γεγράφει. νυνὶ δὲ αὐτῶν ἐπι-
 μνήσων ἐφ' ὅσον ἐν ἀναγκῇ, ὡς τὰ τῶν ἄλλων λή-
 γειν, ὡς τὰ παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν πρὸς τὸν νόμον, ἀλλ'
 ἵνα τοῖς αὖτε ἡμῶν ἀδίκως γεγενησὶν ἐλπίς πρὸς
 αὐτῶν ἀναγκῇ, τὴν ἀλήθειαν πεφρονηκότας. Ἐδὴ
 μοι δοκῶ ἀπεληρώσθαι ὅτι τῆς γεγραφῆς ἱκανῶς ἂν
 πρὸς τὸν νόμον. καὶ γὰρ ἀρχαῖοι πρὸς τὸν νόμον ἐ-
 πιδείξαν τὸ γένος, τῶν κατηγενοῦσιν ὅτι πρῶτον ἐστὶ ἐ-
 ρηκότων. καὶ γὰρ πολλοὶ ἐν τοῖς συγγράμμασιν ἐμνημο-
 νεύοντες ἡμῶν ἀρχαῖος παρὶ τοῦ μάρτυρας, ἐκεί-
 νων ὅτι μνησὶς ἐστὶ δὲ ἀδίκως γεγενησὶν. ἀλλὰ μὲν ἀγ-
 πίοις ἔρασαν ἡμῶν τοῖς πρὸς τὸν νόμον. ἐδὴ γὰρ ὡς αὖτε
 εἰς ἀγύπτου ἐλθόντες ἐπρώθην. ὅτι γὰρ λυμὴν σωμα-
 των, αὐτοῖς ἐκβληθῆναι κατεφύσαντο. πρὸς αὐτοῖς καὶ
 πρὸς αὐτοῖς βίῃς ἔρασαν ὅτι τὴν οἰκίαν ὑποσπ-
 λαντες γιν. οἱ δὲ ὡς φερόμενοι ἡμῶν τὸ νομοθετῶν
 ἐλπίδων. τὰ γὰρ τῆς ἀρετῆς πάλαι μὲν ὁ θεός, μετ'
 ἐκείνων δὲ καὶ οἱ ἄλλοι φρονεῖν γινώσκοντες. αὖτε
 τῶν νόμων καὶ δέκα λόγου πλείονος. αὐτοὶ ἔωρα-
 θησαν δὲ αὐτῶν, καὶ ἀσπίδας μὲν, ἀσπίδας δὲ ἀλ-
 θές ἀτὼν διδάσκοντες, ἡδὲ ὅτι μὴ ἀνθρώπων, ἀλλ'

opinionisque quam ille de Deo contradidit: nam cum hic infinitum tempus, si quis cum comparet aliorum legumlatorum aetate hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declarata sunt leges, & cunctis aliis semper hominibus zelum sui potius praeberunt. Primi quippe Graecorum, in speciem quidem iura patriae conseruabant: ipsius autem philosophiae tractatu illa secuti sunt, de Deo simili sapientes, humilitateque vitae communio- nem inter alterutros edocentes. Quin etiam populus iam olim multus nostram pietatem amulatur, neque est ciuitas Graecorum usquam aut Barbarorum, nec vllagens ad quam septimana in qua vacamus consuetudo mini- me peruenit, ieiuniaque & candelabra ac- centanturque etiam ciborum apud nos solennia plurimi apud multos iugiter obseruare conantur: insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter nos obtineamus, & rerum communio- nem & industriam in artibus & perduratio- nem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilis est, quia absque exactore hu- ius obseruationis, ipsa lex per se homines ita valuit obligare: & quemadmodum Deus in vniuerso mundo consistit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim si suam regio- nem domumque conspiciat, his quae dicuntur à me credere non recusabit. Oportet igitur cunctorum hominum spontaneam malitiam reprehendere, aut enim volunt nos isti alienae & praua iura, ante propria & meliora zelari: aut certe si hoc nolunt, quiescant nobis per iri- diam accusationes ingerere, non enim alicuius odio defendimus hanc causam: sed nostrum honoramus legislatorem, atque credimus, quae ab illo prophetata de Deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi virtutem legum, at cer- te ob imitantium multitudinem praeclare de eis sentire cogere. Sed de legibus quid m & de republica nostra certissimam feci narra- tionem in his quae de Antiquitate conscripsi. Nunc autem earum mentionem feci quae- tum necessarium fuit, neque aliorum viru- petare iura neque nostra laudare proponens: sed hoc agens, ut de nobis iniuste conscri- bentes, & contra ipsam veritatem impuden- tissimè contententes, arguerem. Arbitror ita- que per hanc conscriptionem abundanter me quae promisi complexisse. Ibi enim ostendi, hoc genus hominum contra quam calumniatores affirmant, esse antiquissimum: & multos vete- rum in conscriptionibus suis memoriam ha- bentium nostri, testes exhibui. Dixere itaque Aegyptios fuisse progenitores nostros: & o- stentum est, quia in Aegyptum venerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniam exinde pro- pter cladem corporis sint expulsi: & apparuit quod voluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij verò tanquam ne- quissimo viro, legislatori nostro derogare con- tendunt: cuius virtuti dudum quidem multi post illum, tempus verò longissimum perhi- bet testimonium. De legibus autem loqui am- phiori sermone, non fuit opus. Ipsae namque per semetipsas apparere pia & verissimam habentes intentione: & non ad hominum odium, sed

ad rerum communionem potius inuitantes, iniquitatum inimicæ, cultusque iustitiæ, & luxum procul abiicientes, frugalitatem vero ac industriam erudientes, bellum causa auaritiæ peliciæ: fortes autem pro se esse populos præparantes, ad supplicia retribuenda semper inuitabiles, verbis nequaquam circumueniri faciles, præparationes semper operibus exequentes. Hæc enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidens dico, quia plurimum atque meliorum rerum nos quam alij præceptores sumus. Quid enim impræuaticabili in pietate melius est? quid iustius quam legibus obedire? quid utilius, quam inuicem vnanimes esse, & neque in calamitatibus ab inuicem recedere, neque tempore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidem mortem contemnere, in pace vero artibus aut agriculturæ vacare: & semper & vbiue credere Deum respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, si quidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiter debemus nos gratiam illis tanquam eorum facti discipuli. Si vero nequaquam primitus extiterit, his præcipue nos videntes cognoscimur, & primam eorum inuentionem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunque mendacij derogatione congaudent, conuicti procul facessant. Tibi autem Epaphrodite, veritatem maximè diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitantibus, hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

Α ὅτι τὸν τῶν ὄντων κοινῶν ὡς χαλεπῶς, ἀδικίας ἔχοντες, διαχρισίνης ὁππότε, ἀργίας καὶ πολυτέλειαν ἐξορίζοντες, αὐτάρχεις καὶ φιλοπονοῦντες ἐν δασκοντί, πολέμῳ μὲν ἀπείρζοντες εἰς πλεονεξίαν, αἰδρεῖς δ' ἰσθ' αὐτῶν ἐν ὡς σκευάζοντες, ἀπαρνήτοι πρὸς τὰς πικρίας, ἀσπίδοι λόγων ὡς σκευαῖς, τοῖς ἐργαῖς αἰεὶ βεβαγμένοι. ταῦτα γὰρ αἰεὶ ἡμῖς παρίσταμεν τῶν γεγραμμένων ἐργασίαν. δι' ὅπερ γὰρ διαρτίσας αὐτοῖς, πλείων ἅμα καὶ χαλλίως ἡμᾶς εἰσπρήξας τοῖς ἄλλοις γιγνόμεναι. πρὸ δὲ σκευαῖς ἀπὸ βλάπτου χαλλίον; πῶς τὴν περὶ ἀρχὴν τοῖς ἡμῖς διακρίνοντες; ἢ τὴν συμφερόντων τῶν πρὸς ἀλλήλους ὁμοιοῦν, καὶ μὴτ' ἐν συμφορᾷ διίστασθαι, μὴτ' ἐν ἀτυχίᾳ διασπάζειν ἐξυβρίζοντας; ἀλλ' ἐν πολέμῳ μὲν θανάτου καὶ φρεσίν, ἐν εἰρήνῃ ἢ τέχνῃς ἢ γεωργίᾳ πρὸς αἰσχύν. πάντα ἢ καὶ πανταχὺ πεισθεῖσθαι τὸν θεὸν ἐπιπείθοντα δίδωκεν. ταῦτ' εἰ μὲν παρ' ἱππείας ἢ ἰγνέων πρώτων, ἢ ἐφυλάχθη βεβαίως, ἡμῖς αὖ ἐκείνοις χάριν ὀφείλομεν, ὡς μαθηταὶ γιγνόμενοι. εἰ ἢ καὶ χράμενοι μάλιστα πάντων ἐλεπίμεθα, καὶ τὸν πρῶτον δρῶν αὐτῶν ἡμῖς εἶσαι ἰσχυροῦς, ἀπ' αὐτοῦ καὶ μύλωνος, καὶ πάντες ὅσοι τῶν ψάλλειν καὶ λοιδορεῖν χάμενον, ἐξελήλυθ' ὥσπερ. οὐδὲν ἰσχυρόντι μάλιστα τὸν ἀλήθειαν ἀγαπῶν, καὶ ὅς σ' τοῖς ὁμοίως βουλόσασθαι ὅτι τῶν γῆρας ἡμῶν εἰδέναι, τίς τε καὶ τὸ πρὸ αὐτῶν γεγενησθαι βιβλίον.

Flavij Iosephi contra Apionem libri II. finis.

DES. ERASMVVS ROTERODAMVS
INTEGERRIMO DOCTISSIMOQVE PATRI

HELIAE MARCAEO MACHEBAETANO,

honoratissimi Machabæorum collegij
moderatori, S.D.

VNIVS dieculæ opellam tibi non gravatè dicaui, pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atque utinam cumulatius tuo voto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutavi nonnulla, sed non admodum multa. Non falsò de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usque ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sanè vel ex hoc libello perspicuum erat, in quo vir ille singularem quandam orationis tum vim tum copiam declaravit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamentis æquasse videatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio, valde elegans, Suidas *ἐπιτετρακταὶ πέντε* vocat. Ex utroque titulum corruptum restituimus *ἡ ἑξήκοντα ἑξ ἡμερῶν*, id est, de imperatrice ratione: quod hæc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine non præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licet non recipiant in canonem, inter sacros tamen habent. Equidem isti collegio multis aliis quoque nominibus celebri, tamen hoc præcipuè gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari contigit. Quin magis uniuersæ Colonia Agrippinæ magnoperè censeo gratulandum, urbi tot modis felici, verum haud alio titulo feliciori, quam quòd una tam multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum virtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus non sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, sinceritate religionis imitetur: si undecim millium virginum martyrio dignam puritatem, vitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adolescentes Machabæos, & inuicti pectoris viraginem, animi infracti constantia referat. Atque hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi vel largiri potest, vel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & virtutis exemplar efficere commendatius, & urbis vestra famam illustriorem angustiorémque reddere.

Bene Vale.

αὐτοὶ ἐρατοῦσιν. ὅτι ἢ μηδὲ τὸ κατ' ἄρ' ὄντων ἐὼ λέ- A
 γν. ἢ γὰρ καθ' ἴα μόνον, ἀλλὰ πολλοὶ πολλὰκις ἀθρόως
 τῷ τῷ νόμῳ πορὸς ἀμάτην ἀμαλίσσονται, αὐτοὶ μὲν τ'
 ὅλων παρέδωκεν τοῖς πολέμοις. ἀρ' οὐκ ἢ παρ' ἡμῖν
 ἢ λίγω τρέψουσιν, ἀλλὰ δύο ἢ ἑξῆς ἔγωγε πρὸς πορὸς
 γλυκοῦς τῷ νόμῳ. ἐχὼ τὸν ῥᾶσον ἐκείνῳ λίγω, τὸν
 συμβαίνοντα τοῖς μαχομένοις, ἀλλὰ τὸν μὲν λύμης
 τῷ συμμάχῳ, ὅποιος ἐστὶ δοκεῖ πάντων χαλεπώτατος·
 ὡς τ' ἐγὼ νομίζω πρὸς κατὰ τὴν ἡμῶν, ἐχ' ὑπὸ B
 μίσητος πορὸς φρίδα ὡς ὑποχειρίοις, ἀλλ' ὡς θαυ-
 μάσιον τὴν διάμα βυλομένων ἰδὲν, εἰ πρὸς εἰσὶν ἀνθρώ-
 ποι, οἱ μόνον ἐστὶ κακὸν αὐτοῖς πεπιδυμένους, εἰ πορὸς ἀφ'
 τῷ πορὸς τοῖς ἐαυτῶν νόμοις, ἢ λόγον εἰσπεῖν παρ' ἐκεί-
 νους πορὸς βία εἶναι. ἢ γὰρ ἢ θαυμάσιον ἢ πορὸς δά-
 νατον ἀνδρείως ἐχόμεν ὑπὸ τῷ νόμῳ πορὸς τοῖς
 ἄλλοις ἀπάντας. ἐστὶ γὰρ τὰ ῥᾶσα δοκούντα τῷ ἡμέ- C
 τεραν ὅππῃ δὲ ἀμάτην, ἄλλοι ῥᾶδιως ὑπομένουσιν,
 αὐτοῦργας λίγω ἢ τερφῆς λιτότητα. ἢ τὸ μηδὲν εἰκῆ,
 μηδὲ ὡς ἔτυχεν ἕκαστος ὑποπεδυμένως φαρεῖν ἢ
 πρὸς. ἢ σιωπῶσα πορὸς εἶναι ὁ πολυτελεία. ἢ πάλιν
 ἀρχίας ὑπομείναι τάξιν ἀμετακίνητον. ἀλλ' οἱ τοῖς
 ἐξῆς ὅμοιο χωρῶντες, ἢ τοῖς πολέμοις ἐξ ἐφόδου
 ἐπόμενοι, τοῖς πορὸς ἀμάτην τοῖς πορὸς διαίτης ἢ ἀπ-
 βλίψαι. ἡμῖν ἢ πάλιν ἐκ τῷ πορὸς τοῖς νόμοις
 περὶ ἀρχῆς ἢ δὲ καὶ πορὸς εἰσὶν ὅππῃ δὲ τὸν
 γλυκοῦς. εἴτα λυσίμαχοι ἢ μόλωντες, ἢ τοῖς τοῖς
 ἄλλοι συλῆφθαι, ἀδοκίμαστοι σοφιστῶν, μετὰ κίαν ἀ-
 πατῶντες ὡς πάντες ἡμῶς φανλοτάτοις ἀνθρώπων λοι-
 ποῦσιν. ἐγὼ δὲ ἢ ἀν' ἐκείνῳ πορὸς τῷ παρ' ἐπείρες
 νομῶν ἐξῆς τῶν τὰ γὰρ αὐτῶν ἡμῖν φυλάττειν πᾶ-
 τριῶν ἐστὶν, ἢ τῷ ἀλλοθίῳ κατηγορεῖν. ἢ πορὸς γὰρ τῷ
 μήτε χλαδάζειν μήτε βλασφημεῖν τοῖς νομίζομένοις
 θίους παρ' ἐπείρες, ἀπὸ κρὶς ἡμῖν ὁ νομοθέτης ἀπείρη-
 κεν, αὐτῶν ἐνικα πορὸς πορὸς τῷ θίῳ. τῷ ἢ κατηγό- E
 ραν δὲ τῶν ἀπὸ πορὸς πορὸς ἡμῶς ἐλίζχην οἰομένων,
 ἐχ' οἶον τὸ κατὰ σιωπῶν, ἄλλως τῷ τῷ λόγου μέλλον-
 τος ἐχ' ὑπὸ ἡμῶν ἐλίζχθῃ πορὸς τῷ αὐτοῖς σιωπῆν-
 τιν, ἀλλ' ὑπὸ πολλῶν εἰρημῶν ἢ λίαν δὲ δοκούντων
 τῶν πρὸς τὸ παρὰ τοῖς ἔλλοισιν ὅτι σοφία τελευμασ-
 μένων ἢ ὅππῃ τῷ πορὸς. ἢ πορὸς τῷ πορὸς ἀπὸ τοῖς,
 ἢ νομοθετῶν τοῖς μάλας πεπιδυμένοις, ὅτι τοῖς αὐταῖς
 δὲ πορὸς θίῳ ἐξ ἀρχῆς τοῖς πλῆθεσιν ἐκ κατὰ F
 πορὸς, ἀρὶ θμῶν μὲν ὅποσους ἀν' αὐτοῖς δελήσωσιν
 ὑποφύλασσαι, ἐξ ἀλλήλων ἢ νομῶν, ἢ κατὰ πα-
 τριῶν τερφῆς γλυκοῦς. τῶν τοῖς ἢ διαμενῶντες τῶ-
 ποῖς ἐξ ἀρχῆς, ὡς παρ' τῷ ζῶντα γλῆ, τοῖς μὲν ὑπὸ
 γλῆ, τοῖς ἢ ἐν θαλάττῃ, τοῖς μὲν τοῖς πορὸς τοῖς αὐ-
 τῷ ἐν τερφῆς δεδεδυμένοις. ὅσοις ἢ τὸ ἐρανὸν ἀπένει-
 μαι, τῶν τοῖς πατῆρα μὲν τῷ λόγῳ, τύραννοι ἢ τοῖς ἔρ-
 ροις ἢ δις πορὸς ἐφιστάτες, ἢ δὲ τὸ σιωπῶν ἀρὶ θμῶν
 ἐπὶ βυλῶν ἐπ' αὐτῶν, ὑπὸ γλυκοῦς ἢ ἀδελφῶν, θυ-
 γατῶν, ἢ ἐκ τῶν ἐαυτῶν κεφαλῆς ἐγλυκοῦς, ἢ δὲ
 συλλαβῶντες αὐτὸν καθεῖρξωσιν, ὡς παρ' αὐτὸς ἐκεί-
 νος τὸν πατέρα τὸν ἐαυτῶν. τῶν δὲ δικῶν μόνως
 πολλῶν ἀξιοῦσιν οἱ πορὸς πορὸς πορὸς. ἢ πορὸς
 τῶν τοῖς κατὰ γλῶσσαν εἰ τῷ θίῳ τοῖς μὲν ἀρχαῖοις
 καὶ μετὰ κίαν, τοῖς ἢ πορὸς τοῖς ἢ γλυκοῦς
 ἢ γὰρ δοκεῖν. ἄλλοις ἢ περὶ τῶν πορὸς τῶν τῶν, χαλὰ δὲ οὐκ ἔστιν, ἢ ὑφ' ἡμῶν, τὸν ἢ πολ-
 Y y y y

nantem, & cum hominibus contendentem, alios autem citharizantes, aut arcu gaudentes: deinde inter alterutros seditiones effectas, & propter homines contentiones constitutas, ut non solum inter se alij aliis manus immitterent, sed etiam ab hominibus vulnerati lugerent, malaque perferrent: & quod super omnia est luxuriosius, si intemperantia permixtionis vterentur: quomodo non erit incongruum amores & concupiscentias ad vniuersos attinere, simul masculos & ad feminas. Deinde fortissimus & primus eorum pater, seductas à semetipso, imprægnatasque mulieres, disruptas submersasque spernit: & eos qui ex eo sunt nati neque liberare potest, facit constrictus, neque sine lacrymis eorum perferre mortes. Bona sunt hæc, & his alia consequentia, id est adulteria in cælo visa, & sic impudenter à diis celebrata, ut iam alij inuidere se profiterentur in tali fœditate vindicto. Quid enim alij facturi non essent, dum neque senior atque rex valuisset impetum suum à mulierum permixtione retinere? Alij verò seruientes hominibus, & nunc quidem ædificantes causa mercedis, nunc verò pascentes: alij autem malignorum modo infero carcere colligati. Quem igitur sapientium talia non accendant, ut hæc componentes redarguat, & multam stultitiam his credentium reprehendat? Alij verò & terrorem quandam vel metum, necnon & rabiem, atque seductionem, omnique pessimas passiones in Dei natura fingere præsumpsere. Et horum quidem nobilioribus etiam ciuitates sacrificare iuasere. Siquidem in multa necessitate consistunt, ut quidam deorum putent bonorum esse largitores, alios autem vocent aduersarios, quando eos veluti malignissimos homines muneribus atque donis placare contendunt, magnum quoddam malum se suscepturos ab eis existimantes, nisi mercedem eis studiosè præbuerint. Quæ igitur causa est tantæ huius iniquitatis atque delicti circa Deum? Ego quidem arbitror, eo quod neque veram Dei naturam ab initio eorum legislatores agnouerint, neque quantum percipere potuerint, perfectam sententiam diffinientes reip. tradidere: sed velut aliud quiddam vilius neglexerunt, dantes potestatem poetis, ut quos vellent deos introducerent hæc omnia patientes: rhetoribus verò ut de repub. scriberent, & de peregrinis diis decreta profertent. Sed etiam pictores & plastæ in hoc apud Græcos multam habuere potestatem, ut vnusquisque formam quam vellet secundum modum suæ opinionis exponeret, alius quidem ex luto quod vellet fingens, alius verò pingens. Opifices itaque qui maxime putantur esse præcipui, ebur & aurum habent, ad hoc suæ semper nouitatis argumentum. Proinde, apud eos priores quidem dii florentes honoribus, senuerunt: alij verò noui c' à n introduciti, religione potiuntur: & templorum alia quidē desolata, alia verò nuper secundum hominum voluntatem & significantiæ cum contra oporteat opinionē de Deo, e' u q; culturā immobili religione seruare. Apollonius siquidem Mulon

μύητα, κ' μ' αἰθρώπων μαχόμενοι, τὴν δ' καθαρίζον-
τας, ἢ ὅτι καὶ χαίροντας. εἴτ' αὐτοῖς ἐγγυομένης πρὸς
ἀλλήλους εὐφροσύνης, & ὅτι αἰθρώπων φιλονεικίας, μέχρι
μὴ μόνον ἀλλήλοις τὰς χεῖρας προσφίρειν, ἀλλὰ καὶ
ὑπὸ αἰθρώπων βραχυστοχολίας ὁδύρεσθαι, καὶ κακοπα-
θεῖν. τὸ δ' ἡ πάντων ἀσέλγιστον, ὅτι τὰς μίξεις
ἀκρασίας καὶ τοὺς ἔρωτας, πῶς ἂν ἀποποι μικρῶν εἶναι
πᾶσι προστάται, καὶ τοὺς ἀρρεῖσι τ' θεῶν καὶ τ' θελημάτων.
Β. εἴθ' ὁ γυναικώδης καὶ φρόνως αὐτὸς ὁ πατὴρ τὰς ἀπα-
πιθείσας ὑπ' αὐτῆς καὶ γυναικείας ἐγκλίους, παθεῖν συμ-
βίαις ἢ καταπονητοχολίας φειόμενος, & τοὺς δὲ αὐτῆς γα-
ζονότας ἐπὶ σάξιν εἶναι, καὶ τοὺς δὲ αὐτῆς ὑπομένειν.
καλὰ γὰρ ταῦτα & τοῖς ἄλλοις ἐπὶ νόμῳ, μοιχείας μὲν ἐν
ἐρασί βλαπτομένης ὑπὸς αἰμαγυίας ὑπὸ τῆς θεῶν,
ὥς τινας & ζῆλον ὁμολογῶν τοῖς ἐπ' αὐτῇ διδιδυ-
μοι. τί γὰρ ἐν ἑμῶν, ὅπου μὴ ὁ παρὸν βύτατος καὶ
C βασιλεύς ἐδωκέν τ' πρὸς τὴν γυναικα μίξιν ἐπι-
χεῖν ὅρμῳ, ὅσον γυνὴ εἰς τὸ διαμέπον ἀπελθεῖν. οἱ
δὲ δουλδοῦντες τοῖς αἰθρώποις θεοῖς, καὶ νῦν μὲν οἰκο-
δομοῦντες ἐπὶ μισθῷ, νῦν δὲ ποιμαίνοντες, ἄλλοι δὲ ῥό-
πον κακέρων ἐν χαλκῷ διασπομένην διδιδυμοῖς τίνα
τῆς εὐφροσύνης ἐν αὐτῇ παρῆναι, καὶ τοὺς ταῦτα συν-
δίδωσιν ἐπὶ πλάττειν, καὶ πολλὰ δίδωσιν κατὰ γυναικα τῆς
D πρὸς μὲν οἱ δὲ καὶ δύνανται πᾶσι καὶ φόβον, ἢ δὲ ἐλυσ-
σαν καὶ ἀπάτην, & τί γὰρ ἐκ τῆς κακίας παθῶν εἰς
θεῶν φύσιν καὶ μορφὴν ἀπλάσαν. τοῖς δὲ ἀφροσύνης
τύποις καὶ δύνανται τὰς πόλεις ἐπεισαν. Τῶν γε νῦν εἰς
πολλὰ ἀνέχων καδίσανται, τοῖς μὲν πᾶσι τῆς θεῶν
νομίζοντες δοτῆρας ἀγαθῶν, τοῖς δὲ καλῶν ἀποδοτέας.
εἴτα δὲ τοῖς ὅσοις τῆς πικροτάτης τῆς αἰθρώπων
χάρις καὶ δώρις ἀποδοτέας, μέγα πλὴν μὴ κακὸν
ὑπὸ αὐτῆς προσδοκῶντες, εἰ μὴ μισθὸν αὐτοῖς ὡφεί-
E χον. ἢ τίς τινος τὸ ἀπὸ τοῦ τ' ὅσοις αἰμαγυίας, καὶ
ὅτι τὸ θεῶν πλεμμελίας; ἐγὼ μὲν ὑπολαμβάνω,
τὸ μὴ τὴν ἀληθὴν τῆς θεῶν φύσιν ὅτι ἀρχῆς συνιδὴν
αὐτῆς τοῖς νομοδίταις. μὴ ὅσον καὶ λαβὴν ἐδωκέν-
ται, ἀλλὰ τῇ γυνὴν διορίσας, πρὸς τὴν ποίησιν
τὴν ἄλλαν τάξιν τῆς πολιτείας. ἀλλ' ὅσοι ἄλλοι
π' τῆς φαυλοτέρων ἐφίχαν, τοῖς μὲν ποικίλως οἱ πᾶσι
ἀνὰ βέλωνται θεοῖς εἰσάγειν, πᾶσι παχόντας, τοῖς δὲ
ρητοροῖς πολλοὺς γραφεῖν κατὰ ψηφισμάτων εἴδη θεῶν
τὸν ὁμοειδῆ. πολλὰς δὲ & ζωγράφους & πλασ-
τὰς εἰς τὴν πᾶσι τῆς ἑλλήνων ἐπὶ πλεονασίας ἐξουσίας,
αὐτοῖς ἕκαστος πᾶσι μορφῶν ἐπιποιῶν. ὁ μὲν ἐκ πηλοῦ
πλάττει, ὁ δὲ γραφεῖν. οἱ δὲ μέγιστα θαυμάζοντες
τῆς δημιουργίας, τὸν ἐλέφαντα & τὸν χεῖρον ἔχουσι
τῆς αἰετῆς δημιουργίας τὴν ὑπόθεσιν. καὶ τὰ μὲν τῆς
ἱερᾶς ἐν ἱερῇ παπτικῶς εἶσιν, τὰ δὲ ἐμμελεσιώδους
G καὶ ἀφροσύνης παρὰ θεῶν φεικόμενα. εἴθ' οἱ μὲν πρὸς
ἐν ταῖς πᾶσι ἀφροσύνης θεοῖς γα-
μῶν καὶ οἱ δὲ ὑπακμάζοντες τούτων ἐν δυνά-
μει τῆς ὑποβιβλῆνται. οὗτοι γὰρ ἀφροσύνης λί-
γιστοι. ἄλλοι δὲ καὶ οἱ πᾶσι εἰσαγόμενοι θρησκείας
τυγχάνουσιν, ὥς ἐν παρεκβάσει ὡς πρὸς ποικί-
λως τοῖς ἐρημιόδοις καταλιπεῖν. καὶ τῆς ἱε-
ραίας δόξης αὐτοῖς, & τ' πρὸς αὐτοὺς πᾶσι ἀματανία καὶ
λαφύλαττον. ἀπολλώνιος μὲν οὐκ ὁ μόνος
τῆς αἰσθη-

ρῶν τὰ ὑπὸ ἐρημιῶν, τὰ δὲ νῦν καὶ τ' τῆς αἰθρώπων ἐλλήνων ἕκαστος ἰδρύεται, δῖος τινάκητον τ' πρὸς τῇ
διῇ δόξῃ αὐτοῖς, & τ' πρὸς αὐτοὺς πᾶσι ἀματανία καὶ λαφύλαττον. ἀπολλώνιος μὲν οὐκ ὁ μόνος

τῆς αἰσθη-

τ' αὐτοὶ εἰς τὸ τελευτῶν. τοὺς μὲντοι καὶ ἀληθεῖς A
 εἰ τοὺς ἑλλήνων φιλοσοφῶντας, ἔτι τῶν εἰρημίων
 ἐδὲν δὴ λαθεῖν, ἔτι τὰς ψυχὰς περιφάσεις τῆς ἀλη-
 θείας ἠτόνουν. δι' ὑπερ τ' αὖ εἰκότως καταφρονῶσαν.
 εἰς ἣ τ' ἀληθὴ καὶ ἀνέπυσαν φεῖ τὸ θεῖον δόξαν ἡμῖν
 συνειρνήσαν. ἀφ' ἧς ὁρμηθεῖς ὁ πλάτων ἔτι τ' ἄλλων
 ἐδέξατο ποιητῶν φησὶν δὲν εἰς τ' πολιτείας ὡς ἀδελφεῖς,
 καὶ τ' ὁμογενεῖς ἀφ' ἡμῶν ἀποπέμπε. (σεφανώσας ἑ μὲν B
 ἐν αὐτῇ κατὰ χάριν, ἵνα δὴ μὴ τ' ἐρδῶν δόξαν φεῖ θεῖον
 τοὺς μὲν τοὺς ἀδελφίστους. μέγιστα ἣ πλάτων μεμνῆται) τ'
 ἡμέτερον νομοθέτην, καὶ τὸ μὲν δὲν ἔτι παρὰ δόμῳ
 περὶ ἀτρεῖς τοὺς πολίτας, ὡς τὸ πάντας ἀκελῶς τοὺς
 νόμους ἐκμαρτυρεῖν. καὶ μὲν καὶ φεῖ τ' μὴ δὲν ὡς ἐτυ-
 χεν ὅτι μὴ γινώσκοντες ἐξωθεν, ἀλλ' ἐν κατὰ τὸ
 πολιτευμα τ' ἐμμενόντων τοὺς νόμους ἀνένοιον. ὡς ἔ-
 δὲν λογισμῶν οὐ μόνον ἀπολλώνιος, ἡμῶν κατηγό-
 ρησεν. ὅτι μὴ ὡς ἀδελφίκοις τοὺς ἄλλους περικατε-
 λημμένους δόξας φεῖ θεῖον. μὴ ἣ κοινοῦν ἐν δόλῳ μὲν C
 τοὺς κατὰ ἑτέραν συνήθειαν βίην ζῶντες περιμενέμεν.
 ἀλλ' ἐδὲν τὸ ἐν ἰδονήμῳ κοινὸν ἣ παῖται, καὶ ἑλλή-
 νων ἣ μόνων, ἀλλὰ καὶ τ' ἐν τοῖς ἑλλήνων ἀδελφίκοις πα-
 ταν. λακεδαιμόνιοι καὶ ἑξελασίας ποιημένοι διέτι-
 λον, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀποδιδόντες πολίτας καὶ ἐπέτρεπον,
 διαφθορὰς δὲ ἀμφοῖν ὑποφύμενοι γινώσκοντες φεῖ τοὺς
 νόμους. ἐμμένοντες μὲν οὐκ ἔτι τὰς δυσκολίας τις οὐκ ἐδί-
 σκον ἀνέκωτος. ἐδὲν δὲ ἔτι τῆς πολιτείας, ἔτι τῆς
 παρ' αὐτοῖς μετεδίδεσθαι διαφθορῆς. ἡμεῖς ἣ τὰ μὲν τῶν D
 ἄλλων ζητοῦν καὶ ἀξιοῦν. τοὺς μὲντοι μετέχοντες τῶν
 ἡμετέρων βυλομένων ἡδύως διχομεθεῖ. καὶ τὸτο αὖ
 εἰς τεκμήριον οἶμαι φιλανδρωπίας ἡμῶν καὶ μεγαλο-
 ψυχίας. ἐὼ φεῖ λακεδαιμόνιον ὅτι πλείον λέγειν. οἱ
 ἣ κοινῶν ἔτι τ' αὐτοὺς δόξαντες πόλιν ἀδελφάοι, ὡς
 φεῖ τὸτο ἔχον ἀπολλώνιος ἠτόνουν. ὅτι ἑ τοὺς ἡμέ-
 ρων ὡς ἀδελφίκοις ἐκλάσαν. τίος γὰρ ἐπὶ χεῖρ
 σπασμένης ἀπέθανεν. καὶ γὰρ δὴ περὶ δόλῳ τῶν πόλιν E
 τοὺς πολέμους, ἐδὲν τῶν ἐπὶ ἑρῶν ἐούλησεν ἐδὲν, ἀλλ' ὅτι
 καὶ τοὺς ὅρκους ὡμυεν, καὶ τοὺς δαμόνιον αὐτῶν σημαί-
 νειν ἔφασκεν, ἢ διαπαίξων ὡς ἱνοὶ λήγουσι, δια τὰτα
 κατηγνώθη καὶ νοῦν πῶς ἀποθανεῖν. δια διαφθείρειν
 ἣ τοὺς νόμους ὁ κατήγορος αὐτὸν ἠπάτο, τ' πατεῖν πολι-
 τείας ἑ τῶν νόμων ὅτι περὶ τῶν αὐτοῦ κατὰ φρονεῖν.
 σπασμένης μὲν οὐκ ἔτι τῆς ἀδελφάων τῶν αὐτῶν ὑπέ-
 μινε πικρῶς. ἀναξάγορας ἣ κλαζομένης μὲν, ἀλλ' F
 ὅτι νομίζοντες ἀδελφάων τ' ἡλίου ἔτι θεῶν, ὁ δὲ αὐτὸν
 ἔφη μύλον ἔτι διαπύρην, θάλασσαν αὐτῇ παρ' ὀλίγας
 ψήφοις κατήγαγον. καὶ διαφθορὰς πρὸς μὲν τῶν ἑλλήνων
 ἐπέκρινε, εἰ τις αὐτοὺς ἀνέλοι, ἐφεί τὰ παρ' αὐ-
 τοῖς μὲν ἑλλήνων χλῶαζεν ἐλέγχο. καὶ πρῶτα γὰρ εἰ
 μὴ θάττοι ἐφύγε, συλλαφθεῖς αὐτῇ ἐπὶ θνήκει, γὰρ φά-
 τι δόξας ἣ ὁμολογοῦμεν τοὺς ἀδελφάοις φεῖ θεῖον.
 τί δὲ δὲ θάμναζεν εἰ περὶ ἀδελφῶν ἡμῶν ἀξιοπί-
 στους διετίθησαν, οἱ γὰρ μὲν γυναικῶν ἐφείσαντο;
 καὶ μὲν γὰρ τῶν ἡμετέρων ἀπέκτειναν, ἐπεὶ τις αὐτῶν
 κατηγόρησεν, ὅτι ξένους ἐμύει θεοῖς, νόμῳ δὲ μὲν τὸτο
 παρ' αὐτοῖς κεκαλυμμένον, καὶ πικρῶς κατὰ τῶν ξένων
 εἰσαγόντων θεῶν ὡς οὐ θάνατος. οἱ ἣ τοῖς νόμοις

vnus fuit stultorum atque timentium. Eos autem
 qui verè in Græco philosophati sunt, neque
 prædictorum aliquid latuit, neque frigide
 allegoriz causas ignoravere. quapropter illos
 quidem iuste spreuere, & circa veram decen-
 temque circa Deum opinionem nobis fuere
 concordēs. Quod Plato respiciens, neque vl-
 lum quempiam poetarum dicit in repub. esse
 suscipiendum: & Homerum honoris à amo-
 uet coronatum & vnguento delibutum, ne re-
 ctam opinionem de Deo fabulis fortè destrue-
 ret. Præcipuè namque Plato nostrum legillato-
 rem imitatus est, in hoc quoq; quod illud præ-
 cipuè suis ciuib; imperauit, ut omnes perfe-
 ctè ediscerent leges, & ne fortuito aliquid ex-
 traneorum ciuib; misceretur, sed esset pura
 respublica, & in legum custodia perduraret.
 Horum nihil cogitans Apollonius Molon, nos
 voluit accusare, quoniam non recipimus eos,
 qui aliis sunt opinionibus præoccupati: neque
 communicari patimur eis, qui alia vitæ con-
 suetudine degunt: cum neque hoc proprium
 nostrum sit, sed commune cunctorum, non
 modò Græcorum, sed etiam qui inter Græcos
 cautissimi fuisse noscuntur. Lacedæmonij nam-
 que peregrinos etiam expellebant, & suos ci-
 ues peregrinari nō sinebant, corruptionem ex-
 tra leges ex utroque metuentes. Illorum igitur
 citius scuitiam poterit quilibet arguere,
 qui nulli neque conuersationis neque coha-
 bitationis suæ participationem exhibebat. Nos
 autem aliorum quidem res zelare non digna-
 mur: participari verò cupientes quæ sunt nostra
 libenter suscipimus: quod utique reor iudicium
 magnanimitatis atque clementiæ. Sed desino
 iam de Lacedæmoniis amplius disputare. A-
 thenienses verò, qui communem esse suam
 gloriantur omnibus ciuitatem, quorūmodo de
 his rebus habuerint, Apollonius ignorauit.
 Hi namque vel verbo solummodo, præter illorū
 legem, de diis loquentes, incautabiliter
 punierunt. Cuius enim rei gratia Socrates est
 mortuus: non enim hostibus tradidit ciuitatē,
 neque templa vultauit, sed quia noua iuramen-
 ta iurauit, & quoddam dæmonium significaf-
 se referebat, seriò seu ludens, sicuti quidam
 dicunt, propter hoc cicuta poculo morte
 mulctatus est. Insuper etiam corrumpere iue-
 nes eum accusator aiebat, & conuersationem
 patriæ legesque contemnere. Et Socrates qui-
 dam ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta
 sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius
 fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus
 solem esse Deum, ille eum saxum ignitum
 asseruit, paucorum sententia morte damna-
 tus est. Et aduersus Diagoram Melium talen-
 tum decreuerunt, quis occideret eum, quo-
 niam eorum mysteria deridere ferebatur. Pro-
 tagoras autem, nisi citò fugisset, comprehen-
 sus occisus fuisset, eò quod dubium de diis A-
 theniensium conscripisse putabatur. Et quid
 oportet mirari, si circa viros fide dignos talia
 gessisse noscantur, qui neq; mulieribus peper-
 cere? Etenim sacerdotem quandam interfecerunt,
 quoniam eam quidam accusauit pere-
 grinos colere deos. decretum autem aduersus
 eos, qui peregrinum introducerent Deum sup-
 plicium mortis inferebatur. Igitur qui tali lege

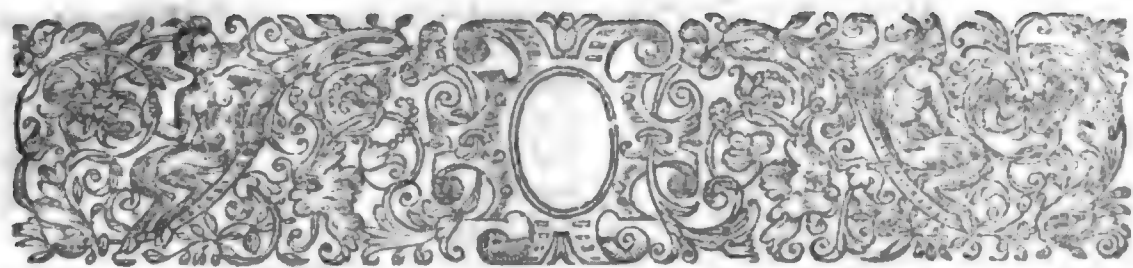
utiebantur, palam est, eò quòd aliorum non A
 crederent esse deos. Non enim si credidissent,
 se ipsi fructu ex pluribus diis priuassent. Quin
 & Scythæ cædibus gaudentes humanis, &
 paululum differentes à bestiis, arbitrantur ta-
 men sua mysteria esse custodienda: Anachar-
 sis sapientia mirabilem apud Græcos, adue-
 nientem interemerunt, quoniam videbatur
 Græcorum deorum a deos venisse plenissimus.
 Multos autem & apud Persas inuenias pro ea
 causa tormentis affectos. Sed palam est, quo-
 niam Apollonius Persarum legibus congaude-
 bat, illòsque mirabatur: quippe cum Græ- B
 ci eorum fortitudinem atque concordiam v-
 nanimitatis, quam habuere de diis, mirati
 sunt, hanc scilicet fortitudinem, quam in
 templis eorum cōcrematis habuerunt. Is etiam
 studiorum omnium imitator extitit Persico-
 rum, vxoribus alienis contumelias faciens,
 filiòsque excæcans. Apud nos autem mortis de-
 creta est, si quis vel irrationabilia animalia C
 hoc modo lædat: & ab his legibus non abdu-
 cere neque timor potuit præpotentium pote-
 statum, neque zelus eorum qui apud alios ho-
 norantur. Sed neque fortitudinem ideo exer-
 cemur, ut bella auaritiæ causa suscipiamus,
 sed ut legum iura seruemus: & cum alia detri-
 menta mansuetè sustineamus, si quis nos de le-
 gibus mouere tentauerit, tunc etiam ultra vir-
 tutem rebellare contendimus, & usque ad ca-
 lamitates nouissimas perduramus. Cur itaque D
 nos alienas æmulemur leges, cū eas neq; à le-
 gislatorib. suis seruatas esse videamus? Vel quo
 modo Lacedæmonij non sunt ob inhospitalita-
 tem reprehendendi, & negligentiam nuptiarum?
 Elienses verò & Thebani ob coitum impuden-
 tem & extra naturam cum masculis, quem
 optimè atque utiliter facere se putabant. Er-
 go cum hæc ipsi omnino rebus efficerent, etiam E
 suis legibus miscuere: quod tantum aliquando
 valuit apud Græcos, ut etiam diis suis mas-
 culorum concubitum applicarent. eadem de-
 nique ratione germanarum nuptias retulere,
 huiusmodi satisfactionem rerum incongrua-
 rum. & extra naturam pro libidine compo-
 nentes. Desino nunc de suppliciis dicere, &
 quantas ab initio præbuerint plurimi legisla-
 tores absolutiones malignis hominibus, in
 adulterio quidem pecuniarum, in corruptio- F
 ne autem etiam nuptias sancientes. Quantas
 autem occasiones contineant de abnegatione
 pietatis, examinare longissimum est. Iam e-
 nim apud plurimos olim meditatio facta est
 transgrediendi leges, quod non agitur apud nos
 quando propter eas & diuitiis & ciuitatibus
 & bonis aliis priuati sumus. Lex autem apud
 nos seruatur usque ad mortem. Nullus verò
 Iudæorum, neque si procul abeat extra pro-
 uinciam, regem quamuis acerbum sic metuit,
 ut ultra vllum legis videatur timere præceptum. G
 Igitur si propter virtutem legum taliter erga
 eas affecti sumus, concedant quoniam optimas
 leges habemus. Sin verò circa prauas non leges
 iudicant perdurare, quid ipsi iustissimè non
 patiantur, meliores non custodientes opere
 sanctiones? Quia igitur longinquitas temporis
 verissima creditur omnium esse probatio, hanc
 ego testem faciam virtutum legislatoris nostri.

χρόνιοι, δηλονότι τοῖς ἡπ' ἄλλων καὶ ἐτόμιζον εἶ-
 θεῖς. καὶ γὰρ αὐτοῖς πλείονων ὑπολαβεῖν ἐφθόνην. τὰ μὲν
 αὐτῷ ἀδελφῶν ὥχεται καλῶς, σκύδα δὲ φόνους χαίρον-
 τες ἀνθρώπων, καὶ βραχὺ τῷ θεῷ διαφύγοντες, οὕτως
 τὰ παρ' αὐτοῖς οἰόνται δεῖν ποιεῖν ἄλλων. ὃ δὲ ὑπο τῷ
 ἑλλάνων ἐπὶ σοφία θαυματοῦντα τὴν αἰάχαρον, ἐπα-
 νελθόντα πρὸς αὐτοῖς αἰεῖλον, ἐπεὶ τῷ ἑλλάνων θεῶν
 ἰδοῦν ἦκεν αἰαπλῶς. πολλὰς δὲ καὶ ὡρὰς πύραυς αὐ-
 τὸς ὄρεσι καὶ ὄρεσι τὴν αὐτῷ ἀπὸς κεκολασμένους. ἀλλὰ
 δηλονότι τοῖς περὶ τὸν ἑχάρεν νόμοις ὁ ὑπολαβὴς, κα-
 κίνοις ἰθαυμάζειν ὅτι τὸ αἰσθῆσαι αὐτῷ ἀποήλυσαν
 οἱ ἑλλάνες, καὶ τὸ ὁμογενομένης, ἥς εἶχον ποιεῖν θεῶν.
 ταύτης μὲν οὐκ ἐστὶν τοῖς ἱεροῖς οἷς κατέσκησαν, τῆς αἰ-
 σθῆσαι διδουλόθεν ὡρὰς μικρὸν ἐλθόντες. ἀπάντων δὲ
 ὃ τῷ ὑπολαβὴ ὁμογενῶν μνηστῆς ἐχέμεν τῷ περὶ τὸν
 γυναικῶν ἀλλοθῆς ὑβρίζων, καὶ παιδῶν ἐκτεμνών.
 παρ' ἡμῶν δὲ θάνατος ὥρεται, καὶ ἄλλοις τις ζῶν ἔ-
 πει ἀδικῇ, καὶ τίπτει ἡμᾶς τῷ νόμῳ ἀπαγαγεῖν, ἥτε
 φόβος ἔχουσιν τὸ κατεστάντων, ἥτε ζήλος τῷ ὡρὰ τοῖς
 ἄλλοις τιμωμένοι. καὶ τῷ αἰσθῆσαι ἡσυχία μὲν, ὅτι
 τῷ πολέμοι ἀφαιδῶν χάρις πλεονεξίας, ἀλλ' ὅτι τῷ
 τοῖς νόμοις διαφυλάττειν. τὰς γυναικῶν ἄλλας ἐλαττώσας
 πορεύσας ὑπολαβόντες, ἐπειδὴν πῶς ἡμᾶς τὰ νόμῳ
 κινεῖν αἰαγκαλῶσι, τότε καὶ παρὰ διώκων ἀνέμεθα
 πολέμοι, καὶ μέλει τῷ ἑχάτων τὸ συμφερέειν ἐκ καρ-
 τερῶν. ὅρατι γὰρ καὶ ἡλιασταί μὲν τοῖς ἑσπέρων νόμοις, ὁ-
 ρῶντες μὲν παρὰ τοῖς θεοῖς, θεμνῶσι αὐτοῖς τετηρημένους.
 πῶς γὰρ καὶ ἡμελλόν λακιδαιμόνιοι μὲν τὸ αἰετμῆκεν
 καὶ τὸ γινώσκειν πολιτείας, καὶ τὸ ποιεῖν τοῖς γάμοις ὀλιγω-
 ρίας. ἡλείοι δὲ καὶ διβαῖοι τῆς παρὰ φύσιν καὶ ἀγὰν αἰ-
 δοῖς πρὸς τοῖς ἀρρένας μίξιν. ἀ γυνὴ πάλα καλῶς
 καὶ συμφορώτατα ποιεῖται ὑπελάμβανον, ταῦτα
 εἰμὴ καὶ πατὴρ τοῖς ἑσπέρων πεφύλασται, καὶ ἡμολο-
 γοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ποιεῖν αὐτῷ νόμοις ὑπομῖνυνται,
 ὅσων ποτὶ παρὰ τοῖς ἑλλάνων ἰσχύσαντας, ὥς καὶ
 τοῖς θεοῖς τὰς τῷ ἀρρένας μίξεις ἐπιφύμισαι. καὶ τὸν
 αὐτὸν δὲ λόγον ὃ τοῖς τῷ γυναικῶν ἀδελφῶν γάμοις,
 ταῦτα ὑπολογίαι αὐταῖς τῷ ἀπὸς καὶ παρὰ φύσιν
 ἡδονῶν συνεπιδόντες. ἡ γυνὴ ποιεῖ τῷ πτωχεῖν λίγειν,
 ὅσας μὲν ἔξ ἀρχῆς ἰδοῦσαν οἱ πλείστοι νομοθέται τοῖς
 ποιεῖν διαλύσεις, ὅτι μοιχίας μὲν ζήμιας χρημα-
 τῶν, ὅτι φθορὰς δὲ γάμοις νομοθετήσαντες. ὅσας καὶ
 ποιεῖ τὸ ἀσεβείας ποιεῖν ποιεῖν ἀντίστοις, εἰ
 καὶ τις ἐπιχειρήσειν ἔξετάζειν. ἡ δὲ γὰρ ὡρὰ τοῖς
 πλείστοις μάλιστα γέροντι τὸ παρὰ φύσιν τοῖς νόμοις. καὶ
 μὲν καὶ παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ πλείονος καὶ πόλεως ὃ τῷ
 ἄλλων ἀγαθῶν στερηθῶν, ὁ γυνὴ νόμος ἡμῶν ἀθάνα-
 τος διαμένει. καὶ ἡ δὲ ἡδονῶν ἥτε μικρὸν ἔπος αὐ-
 τῷ ἀπὸς τοῖς πατέρους, καὶ ὅτι μικρὸν φοβηθῶσι
 διδοῦντας, ὥς καὶ ποιεῖν διδόναι τὸν νόμον. εἰ μὲν
 οὐκ ὄρεσι τῷ ἀπὸς τῷ νόμῳ ἔπος πρὸς αὐτοῖς δια-
 κείμεθα, συγχωροῦσθαι ὅτι κατὰ φύσιν ἔχοντες
 νόμοις. εἰ δὲ φαῦλοις οὕτως ἡμᾶς ἐμμένειν ὑπολαμ-
 βάνουσι, πῶς αὐτοῖς δικαίως παύσειν, τοῖς κρείτ-
 τονας καὶ φυλάττοντες. ἐπεὶ τοίνυν ὁ πόλις χρόνος
 πρὸς δύναι παύειν εἶναι δοκιμασθῆς ἀληθείας, τῶν
 αὐτῶν ποιεῖν ἡμῶν ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἡμῶν τὸ νομοθέτου
 καὶ τῆς

ἔστι δὲ ὑπὸ ἐκείνῃ φήμῃς περὶ τῆς δι᾽ ἡμᾶς δοθείσης. ἀ-
 πείρου γὰρ ἔχοντες γαργότος, εἰς τις αὐτὸν ἀντιτά-
 λους ἔτι ἄλλων ἡλικίας νομοθετῶν, ὡς δὲ πάντων δύρεσι
 τέτον. ὑφ' ἡμῶν τε διηλέχθησαν οἱ νόμοι καὶ τοῖς ἄλλοις
 ἔπασι αἰθράτοις αἰεὶ. Ἐμᾶλλον αὐτῶν ζῆλον ἐμπε-
 ποιήκασι. φησὶν γὰρ οἱ ὡς δὲ τοῖς ἑλλήσι φιλοσοφῆ-
 σαντες, πῶς μὲν δοκεῖν τὰ πατέρα διεφύλαττον, εἰ δὲ
 τοῖς περὶ ἡμᾶς καὶ τῶν φιλοσοφῶν ἐκείνων κατεκλού-
 θισαν. ὁμοῖα μὲν περὶ τοῦ φρονιμώτερος, ἀπελείαν δὲ
 βίην καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους κοινότητα διδάσκοντες. ἐ-
 μὲν ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἑλλήσι πολὺς ζῆλος γάρων ἐκ
 μακροῦ πῆς ἡμετέρας ἀσέβειας. ἐπεὶ ἔστιν ἐ πόλις
 ἑλλήνων ἐδηπουμένων ἐδὲ βαρβάρους, ἐπεὶ ἔν ἐθνος, ἐν-
 θα μὴ τὸ πῆς ἐβδόμηδος ἡ ἀργουμένη ἡμῖς, τὸ ἔθος
 ἐ δὲ ἀπεφοίτηκεν, καὶ ἀντιθέται, καὶ λύχτων ἀσπασίσεις,
 καὶ πολλὰ ἔτι εἰς βρώσιν ἡμῶν ἡ νομομαθῶν ὡς δὲ
 τιμῶνται. μὴ μὲν δὲ περὶ τῶν καὶ τὴν πρὸς ἀλλή-
 λους ἡμῶν ὁμοῖα, καὶ τὴν ἔτι ἐνταῦθα αἰάδουσι, καὶ τὸ
 φιλεργόν ἐς τῶν τέχνης, καὶ τὸ καρτερικὸν εἰς τὸ ὑπερ-
 ἔτι νόμον ἀντιθέται. τὸ γὰρ θαυμασιώτατον ὅτι γαίης
 τῆς ἡδοῆς ἐπαγωγῶν, ἡ δὲ ἡλικίας αὐτὸς καὶ αὐτὸν
 ἔχουσιν ὁ νόμος, καὶ ὡς περὶ τοῦ ὅθι πάντες τὸ κόσμου
 πεφοίτηκεν, ἔπος ὁ νόμος δὲ πάντων ἀντιθέται βι-
 βάδισαν. αὐτὸς γὰρ τις ἔχαστος τὴν πατρίδα καὶ τὸν οἶ-
 κον ἐπισκοποῦν τὸν αὐτὸν, τοῖς ὑπὲρ ἐμὸν λειτουργοῖς καὶ
 ὑπερῶσι. χρὴ τοῖνυν πάντων ἀντιθέται καὶ ἀντιθέται
 πομπῆς ἐθελήσαν, εἰ τὰ ἄλλα καὶ φάσμα πρὸς ἔτι
 οἰκείων καὶ χαλῶν ζήλου ἐπιτεθυμήκασι, ἢ παύσαι-
 ναι βασιλεύοντες ἡμῶν τοῖς κατηργεσμένους. ἐπεὶ γὰρ
 ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς αἰσθημάτων περὶ ἡμᾶς, τὸν αὐτὸν
 πᾶσι τοῖς νόμοις διέτλην, ἔτι ὡς ἐκείνῃ περὶ τῶν ἀντι-
 θέται περὶ τῶν πρὸς τῶν πρὸς τῶν πρὸς τῶν πρὸς τῶν πρὸς
 καὶ γὰρ εἰ μὴ συνί-
 μῃ αὐτοὶ πῆς ἀπὸ πῆς ἔτι νόμων ἀπάντων, ὑπὸ τῶν πᾶσι
 τοῖς νόμοις ἔτι ζήλουται μᾶλλον φρονεῖν ἢ αὐτοῖς
 περὶ τῶν νόμων. ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν ἔτι νόμων καὶ πῆς πο-
 λιτείας, τὴν ἀκρίβησιν ἀντιθέται ὡς δὲ ἔστιν, εἰ τοῖς
 περὶ ἀρχαιολογίας μοι γράψῃσι. νυνὶ δὲ αὐτῶν ἐπι-
 μνήσαν ἐπὶ ὅσον ἡ ἀντιθέται, ἔτι τὰ ἔτι ἄλλων λῆ-
 γει, ἔτι ἔτι παρ' ἡμῶν ἐγκωμιάζειν περὶ τῶν νόμων, ἀλλ'
 ἵνα τοῖς περὶ ἡμῶν ἀδίκως γαργότος ἐλγῶ πρὸς
 αὐτὴν ἀντιθέται τὴν ἀλήθειαν περιλογισκώτας. Ἐ δὲ ἡ-
 μοι δοκᾷ ἀντιθέται δὲ πῆς γαργότος ἡλικίας ἀ-
 περὶ πρὸς τῶν νόμων. καὶ γὰρ ἀρχαιότητι περὶ τῶν νόμων ἐ-
 πιδείξει τὸ γένος, ἔτι κατηργῶν ὅτι νεώτατον ὅτι εἰ-
 ρηκότων. καὶ γὰρ πολλοὺς ἐν τοῖς συζητήμασι ἐμνημο-
 νοκότας ἡμῶν ἀρχαίως παρέχοντες μάρτυρας, ἐπεί-
 νω ὅτι μὴ δὲ ὅτι ἀντιθέται. ἀλλὰ μὲν ἀργυ-
 πτίους ἔρασαν ἡμῶν τοῖς περὶ τῶν νόμων. ἐπὶ τῶν νόμων δὲ
 εἰς ἀργυπτίους ἐλθόντες ἐτέρωθεν. δὲ ἔτι λυμὴν σωμα-
 των, αὐτοῖς ἐπὶ τῶν νόμων κατεφύλαττο. περὶ τῶν νόμων καὶ
 περὶ τῶν νόμων ἐφάνησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὑπερ-
 φαντες γῆν. οἱ δὲ ὡς φανότατον ἡμῶν τὸ νομοθέτην
 ἐλπίσαν. περὶ τῶν νόμων πάλαι μὲν ὁ νόμος, μετ'
 ἐκείνων δὲ μᾶλλον ὁ νόμος ὡς φανταζόμενος. περὶ
 τῶν νόμων καὶ ἐπὶ τῶν νόμων πλείονος. αὐτοὶ ἔτι ὡς
 ἐπὶ τῶν νόμων ἐλπίσαν, καὶ ἀντιθέται μὲν, ἀντιθέται δὲ ἀλη-
 θεῖα τὴν διδασκαλίαν, ἐπὶ τῶν νόμων ἀντιθέται, ἀλλ'

opinionis quæquam ille de Deo contradidit: nam cum sit infinitum tempus, si quis cum compararet aliorum legiflatorum actibus hunc vltra omnes inueniet. A nobis itaque declarata sunt leges, & cunctis aliis semper hominibus zelum sui potius præbuerunt. Primi quippe Græcorum, in speciem quidem iura patriæ conseruabant: ipsius autem philosophiæ tractatu illa secuti sunt, de Deo similia sapientes, humilitatēque vitæ communionem inter alterutros edocentes. *Qu*oniam etiam populus iam olim multos nostram pietatem æmulantur, neque est ciuitas Græcorum vsquam aut Barbarorum, nec vlla gens ad quam septimanæ in qua vacamus consuetudo minime perueniet, ieiuniorumque & candelabra accendatque etiam ciborum apud nos solemnitas plurimi apud multos iugiter obseruare conantur: insuper imitari etiam concordiam, quam nos inter nos obtinemus, & rerum communionem & industriam in artibus & perduratiorem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilius est, quia absque exactore huius obseruationis, ipsa lex per se homines ita valuit obligare: & quemadmodum Deus in vniuerso mundo consistit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisque enim si suam regionem domūque conspiciat, his quæ dicuntur à me credere non recusabit. Oportet igitur cunctorum hominum spontaneam malitiam reprehendere, aut enim volunt nos isti aliena & praua iura, ante propria & meliora zelati: aut certe si hoc nolunt, quiescant nobis per iruidiam accusationes ingerere. non enim alicuius odio defendimus hanc causam: sed nostrum honoramus legiflatorem, atque credimus, quæ ab illo prophetata de Deo sunt. Denique nisi intelligeremus ipsi virtutem legum, at certe ob imitantium multitudinem præclare de eis sentire cogeremur. Sed de legibus quid mihi & de republica nostra certissimam feci narrationem in his quæ de Antiquitate conscripsi. Nunc autem earum mentionem feci quantum necessarium fuit, neque aliorum vituperare iura neque nostra laudare proponens: sed hoc agens, vt de nobis iniuste conscribentes, & contra ipsam veritatem impudentissimè contententes, arguerem. Arbitror itaque per hanc conscriptionem abundanter me quæ promisi complexisse. Ibi enim ostendi, hoc genus hominum contra quàm calumniatores affirmant, esse antiquissimum: & multos verorum in conscriptionibus suis memoriam habentium nostri, testes exhibui. Dixere itaque *Aegyptios* fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in *Aegyptum* venerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniam exinde propter cladem corporis sint expulsi: & apparuit quoddam voluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuersi. Alij verò tanquam nequissimo viro, legiflatore nostro derogare contendunt: cuius virtuti dudum quidem multi post illum, tempus verò longissimum perhibet testimonium. De legibus autem non loqui ampliori sermone, non fuit opus. Ipsæ namque per semetipsas apparuere piæ & verissimam habentes intentione: & non ad hominum odium, sed

DES. ERASMVVS ROTERODAMVS
INTEGERRIMO DOCTISSIMOQVE PATRI

HELIAB MARCAEO MACHEBAETANO,

honoratissimi Machabæorum collegij
moderatori, S.D.

VNIVS dieculæ opellam tibi non gravatè dicaui, pater integerrime, recognito, & quoad licuit, emendato Iosephi libello de septem fratrum Machabæorum, fortissimæq; matris martyrio. Atque utinam cumulatius tuo voto satisfacere potuissem. Nunc quoniam Græcus codex ad manum non erat, è Latinis Græca coniectans, mutavi nonnulla, sed non admodum multa. Non falsò de se prædicat Iosephus, sese in Græcanici sermonis facultate usque ad eloquentiæ miraculum processisse, quod sanè vel ex hoc libello perspicuum erat, in quo vir ille singularem quandam orationis tum vim tum copiam declaravit, ut pulcherrimum facinus dictionis ornamentis æquasse videatur. Proinde diuus Hieronymus hoc opusculum peculiari elogio, valde elegans, Suidas ἐναργὲς πᾶν vocat. Ex utroque titulum corruptum restituius οὐκ αὐτοκράτορος λόγιον, id est, de imperatrice ratione: quod hæc sit huius narrationis summa, rationem nihil in homine non præstare, si dominetur cupiditatibus. Extat argumentum hoc in libris Machabæorum, quos Hebræi licèt non recipiant in canonem, inter sacros tamen habent. Equidem isti collegio multis aliis quoque nominibus celebri, tamen hoc præcipuè gratulor, quod illi tam insigni thesauro locupletari contigit. Quin magis uniuersa Colonia Agrippinæ magnoperè censeo gratulandum, urbi tot modis felici, verum haud alio titulo feliciori, quam quòd una tam multa, tamq; eximia pietatis pignora gremio suo complectitur: felicior etiam futura, si quorum seruat reliquias, eorum virtutes exprimat: & quorum possidet corpora, ab horum moribus non sit aliena: nimirum si trium regum pietatem, sinceritate religionis imitetur: si undecim millium virginum martyrio dignam puritatem, vitæ sobrietate æmuletur: si fortissimos adolescentes Machabæos, & inuicti pectoris viraginem, animi infracti constantia referat. Atque hanc sanè meliorem felicitatis suæ portionem ipsa sibi vel largiri potest, vel conduplicare. Tu perge, quod facis, in martyrum illustranda gloria, simul & virtutis exemplar efficere commendatius, & urbis vestræ famam illustriorem angustiorèmq; reddere.

Bene Vale.

δὲ ξανθὸν διδοὺ τῷ πατισσάθι. Ζητήσας δὲ τοῖνυν, εἰ
αὐτοκράτωρ ἐστὶ τὸ παθὸν ὁ λογισμὸς. Ἐξαιρέοντο μὲν
ἢ ποτὶ ἐστὶ λογισμὸς, καὶ τὸ πάθος, καὶ πόσαι παθῶν ἰδέαι,
Ἐὰν πάντων ἐπιπράττει τῷ λογισμῷ. λογισμὸς μὲν
τοῖνυν ἐστὶ τοῦ μὴ ὁρθεῖ λόγος, περὶ μὲν τῆς σοφίας εἶον.
σοφία ὅτι ἐστὶ ἡνῶσις θεῶν, καὶ ἀνθρώπων, καὶ πραγμάτων,
καὶ τῶν ἀνθρώπων. αὐτὴ τοῖνυν ἐστὶν ἡ τῶν παιδεία,
δι' ἧς τὰ θεῖα συνίωσι, καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφέρουσιν
μακάριοι μὲν. τὸ ὅτι σοφίας ἰδέαι κατὰ φύσιν, φερόντες, δι-
καιοσύνη, ἀνδρεία, καὶ σφραγισμένη κυριότης ἢ πάντων
ἢ φερόντες, ἔξ ἧς δὴ τὸ παθὸν λογισμὸς ἐπιπράττει.
παθῶν ὅτι φύσις εἰσὶν αἱ δευκαπέντε. δύο, ἡ δὲ τὴν τε
καὶ πόνοις, τέτταρες ἢ ἐκείναι καὶ αἱ τῆς ψυχῆς πίστευσι.
πολλὰ ὅτι ἐστὶ τὸ πᾶν ἡδονῶν, καὶ τῶν πόνων παθῶν εἰσὶν
ἀπολύτως. περὶ μὲν οὖν τῆς ἡδονῆς ἐστὶν ἐπιθυμία, μὴ τὴν
ἡδονῶν χάριν, περὶ τῆς πόνοις ἐστὶ φόβος, μὴ τὴν πόνον
λύπη. θυμὸς ὅτι κοινὸν πάθος ἐστὶν, ἡδονῆς καὶ πόνου ἰσὺς
ἐννοεῖται πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις. ἐν τῇ ἡδονῇ ὅτι καὶ
ἡ χαρὸς καὶ ἡ δόξα, πολυφωπότης πάντων ὅσα τὸ
παθῶν. καὶ μὲν ψυχῆς ἀλαζονεία καὶ φιλαργυρία, φι-
λονεικία καὶ βασιλεία. καὶ τὸ σῶμα πατισσάθια καὶ
μονοφάγια. κατὰ πᾶν δὲ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς
φυτῶν ὅσα ἡδονῆς τε καὶ πόνοις. πολλὰ τῶν φυτῶν
εἰσὶν ὡς ἀνθρώποις. ὡς ἐκείνῳ ὁ πατὴρ ὁ λογισμὸς
ἀνθρώπων τε καὶ ἀποκρίνων, καὶ ἐπ' αὐτῶν, καὶ πᾶσι τὸ
ἐξ ὅπου μετὰ τῶν, ἔξ ἡμέρας τῶν τῶν καὶ παθῶν ὕλας.
ὁ μὲν γὰρ λογισμὸς τὸ μὲν ἀνθρώπων ἐστὶν ἡδονῶν, τὸ ὅτι παθῶν
αὐτοκράτωρ. ἐπιθυμῶν δὲ τὸ πᾶν τοῦ σώματος καὶ τῆς
ψυχῆς τὸ σφραγισμένον ἔργον, ὅτι αὐτοδιδασκαλίας ἐστὶ τῶν
παθῶν ὁ λογισμὸς. σφραγισμένη δὲ τὴν ἐστὶν ἐπιπράττει
τὸ ἐπιθυμῶν. τῶν ὅτι ἐπιθυμῶν αἱ μὲν εἰσὶ ψυχικαί, αἱ
ὅτι σωματικαί, καὶ τέτταρες ἀμφοτέρων ἐπιπράττει ὁ λογισ-
μὸς φαίνεται, ἰσὺς μὲν οἰμαί. τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἡδονῇ ἐπιθυ-
μῶν, ὅτι ὁρῶντες ἐπ' αὐτῶν, καὶ πατισσάθια ἐρωμάτων
τὸ ἀπὸ τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ τῶν πόνοις ἀπὸ τοῦ σώματος
τὸ λογισμὸς ἐπιπράττει. ἀνέχεται γὰρ τὸ τῶν ὁρῶντες πᾶ-
θη ὑπὸ τῶν σφραγισμένων ἀνθρώπων, ὅτι πᾶσι τὰ
τὰ τὸ σῶμα κινήματα ὑπὸ τῶν λογισμῶν.

Κεφάλαιον β.

ΚΑὶ τὸ θαυμάσιον εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμῶν περὶ
τῶν τῶν καλῶν μετῴσται ἀκύνεται. ταῦτα γὰρ ὁ
σῶμα ἰσὺς ἡ πατισσάθια, ὅτι τῶν λογισμῶν ἀνθρώπων
πᾶσι τὸ πᾶν φαίνεται. πᾶσι γὰρ ἀνθρώποις περὶ συνου-
σιας μὲν ἡδονῶν τῶν λογισμῶν τῶν παθῶν οἰσιν. οὐ
μόνον ὅτι τῶν τῶν παθῶν οἰσιν ἀνθρώπων ἐπιπράττει ὁ
λογισμὸς φαίνεται, ἀλλὰ καὶ πᾶσι ἐπιθυμῶν. λέγει
τοῦ νόμου, ἐν ἐπιθυμῶν τῶν γυναικῶν τῶν πλησίων
σου, ἡ δὲ ὅσα τῶν πλησίων σου ἐστὶ. καὶ τοῖς ὅτι ἐπιθυ-
μῶν ἡμῶν εἰρήνην ὁ νόμος, πολὺ πλείον περὶ αὐτῶν ἡ
μῶν, ὅτι ἐπιθυμῶν κρατεῖν δύναται αὐτὸς ὁ λογισμὸς,
ὡς καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης παθῶν. ἐ-
πεὶ τίνα τῶν μονοφάγων πᾶσι ὡς ἡδονῆς καὶ γαστέ-
ριος μετὰ πᾶσι δίδεται, εἰ μὴ δὴλον ὅτι κύριος ἐστὶ
τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς. αὐτῶν γὰρ τῶν νόμων πολι-
τεύμενος, καὶ φιλαργυρὸς πᾶσι, βιάζεται τὸν αὐτὸν
ἐξ ὅπου τοῖς δικαιοσύνης δανείζων χάρις τῶν, καὶ τὸ
δάνειον τῶν ἐβδόμηδων εἰσαστὴν χρηματοπύργους

vel in captanda aliqua vanæ huius salutis fran-
de, quicquam sibi dulce posuerunt: levis a-
pud illos, quamvis horridus tortor, moles,
catenæ, & quælibet pœnarum acerbitas æstima-
ta ostendebatur. Vt vero ad priora tractatus no-
stri verba redeamus, excogitata omnia, quæcun-
que exquisita iudicis crudelitas imperat, se præ-
uisa habere rati sunt. Laudabo itaque in his
fratribus robur animorum qua potero voce:
aut ut verius dicam exponam quàm verissimè
potero (id quod maximam laudem habet) ian-
ctorum virorū pugnam. Et cùm blandiri non li-
ceat, historico more progredi, & ad verum or-
dinem facta redigere compellor. Antequam er-
go exordium extinctæ ab ipsis gentilitatis ar-
ripiam, de ratione mihi pauca dicenda sunt, in
qua assertui maximam persuasionem esse mar-
tyrij. Itaque ut primum voracitate sublata, re-
pudiatisque multiformibus cibis ieiuniis ser-
uiamus, ratio facit. Deinde, ut vilis pecunie
vilius habeatur, & paruipendatur tumultus di-
gnitatum, eius etiam bonæ rationis assertio
est: ut resistatur libidini, & manus obuiæ lu-
xurioso opponantur ardori, nōne rationis
hoc donum est? Hinc prouenit, ut cùm se pau-
latim domitis quæ delectant, firmiores ad resi-
stendum viderint, inculcent animo dolorum
pœnarūque contemptum, ut tantam occasio-
nem quantam cogentur, expectent. Atque quo
magis res pateat, rationem ipsius ordinis re-
quiramus. Ratio etenim sapientia est: nam ne-
mo inter bonum malūque definiendi potest
habere consilium, nisi sapientia radicis sus-
ciatur. Iam ipsam sapientiam sequitur sem-
per sociata iustitia, iustitiam virtutis animi non
relinquit, virtutem comitatur castigata sobrie-
tas: quadripartita itaque est ista sapientia. Duo
sunt præterea quæ aut faciunt passionem, aut
impediunt: dolor & voluptas: quorum vnum
semper respuit, alterum semper exoptat: sed
ubi voluptas insurgit, & ratione statim eiici-
tur, confirmatur animus: & pœna trutinata
cum gloria, spe maioris præmij, contemni in-
cipit, antequam veniat: cum autem venerit,
erubescit animus non sufferre quod voluit.
Ratio est itaque, cuius est omne quod facimus:
per illam animi punitio, omniumque vitio-
rum detestatio est: quæ officio periti functa
cultoris, inutilia sarmenta succides, & omnem
spiritum noxij humoris enecans, illud solum
quod profuturum intelligit manere permittit.
Sic ratio hominem passione depurandum, pu-
rum reddens & ante passionem confirmat, &
ipsa passione corroborat. Quis non venatio-
nis, quis non piscium esca delectetur? quem
non grata diuersarum auium sagina sollicitet?
an exquisiti terra marique cibi, vsquequo non
esurire compellant? Da rationem, quæ abstin-
entiam imperat. Concupiunt quidem omnes, sed
nemo attingit. Doceturque his rebus animus
delectationem suam vincere, & imperare proti-
nus voluptati, ut dum ad occasionem marty-
ræ venerit, reiectis hisce vitiis, præsentem pœnam
præteritis virtutibus non præponat. Inde Io-
seph iusti voce laudatus, quod libidinem in pue-
rili ætate flagrantem ratione restrinxerit. Sic fu-
turum reddit salubritate consilij, consideratio-
néque, perditā amicitiam renouat, nouā parat,

ἦν, ὃς αὐτῆς τῇ βασιλεῖ ἐκόμισαι. ὃς καὶ περ τῇ δὲ
 ἡ δὲ πυρρὸς, ἐλογίσαιτο παῖδ' ἐπὶ τὴν κίνδυνον
 ψυχῇ λογιστὴν ἰσχυρὰν ποτὸν αἵματι, ὃς αὖτις
 τῇ ἐπιθυμίᾳ τὸν λογισμὸν, ἔπεισε τὸ πόμα τῇ θιφί.
 δυνατὸς γὰρ ὁ σῶζων, ἐφίλω, τοῖς κλησάταις τῇ παθῶν
 αἰάζοντας καὶ σβέσαι τὰς τῇ οἰσραν φλεγμονάς, ἔπεισε
 τὴν σωματικὴν ἀλγηδέειαν καὶ ἡσυχάζοντες καὶ
 παλάσσαι, καὶ τῇ χαλοκαζαδίᾳ τὴν λογισμὸν δὲ πύσαι
 πάσαι τὰς τῇ παθῶν ἐπιπεστέας. ἥδη ἡ καὶ ὁ κερὸς
 ἡμᾶς καλεῖ ὅτι τὴν ὑπόδειξιν τῆς θιφείας τὴν σῶ-
 φερτος λογισμὸν. ἔπει δὴ γὰρ βαθείας εἰρμύλῳ δὲ τὴν
 δύναμιν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον, καὶ ἡσυχάζοντες καλῶς,
 ὡς τε καὶ τὴν αἰσίας βασιλείᾳ σιλόκου τὸν νικάνοντα, ἔ-
 χηκαζα εἰς τὴν ἱερουργίαν αὐτοῖς ἀφορίσαι, καὶ τὴν πολιτείαν
 αὐτῶν ὑποδείχοντες. τότε δὴ πῦρ πᾶσι τὴν κοινὴν νωπι-
 σάντες ὁμόνοια πολυέμοις ἐχρήσαντο συμφορᾶς.

Κεφάλ. δ.

Σίμων γάρ τις πρὸς ὀνίαν ἀντιπολιτεύμενος, τὸν
 ποτὶ τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχοντα δὲ βίβη, καλὸν ἔ-
 ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐπεὶ δὴ πάντα ἔσπον δὲ βαλὼν ὑπὸ τῇ
 ἰθιῶν καὶ ἔχοντες κακῶσαι, φυγὰς ὅχι τὴν πατρίδα
 πωροῦσιν. ὅθεν ἦσαν ὡς ὑπολλάνιον, τὸν συρίαν καὶ
 φοινίκης στρατῶν ἐλθόν, δυνάμει τὴν τῇ βασιλείᾳ
 πωροῦσιν ἦσαν μὲν ὑπὸ πολλὰς ἰδιωτικὰς χρημά-
 τιν μυριάδας ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις γαζοφυλακίαις
 τιθησασμένους, τῇ ἱερᾷ μὴ ἐπιποιεῖν, καὶ πωροῦσιν
 ταῦτα σιλόκου τῇ βασιλεῖ. τούτων ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν ὁ ἀ-
 πολλάνιος, τὸν μὲν σίμωνα τὸν εἰς τὴν βασιλείαν κηδεμε-
 νίας ἐπὶ πᾶσι πρὸς τὸν σιλόκου ἀναβαῖν κατεμύνασε
 τὸν τῇ χρηματικῇ θησαυρῶν καὶ λαβὼν τὴν πρὸ αὐτὸν
 ἔχοντα, ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν μὴ τὴν κατὰ τοῦ
 σίμωνα, καὶ βαρυτάτης στρατῇ πωροῦσιν τὴν τῇ βασι-
 λείᾳ ἐν τῇ αἰσίας ἡμῶν ἐλθόν, ὅπως τὰ ἰδιωτικὰ τῇ γαζο-
 φυλακίᾳ λαβὼν χρημάτα. ἔπει δὲ ἰθιῶν πρὸς τὸν λόγον
 χιτλάζοντες, ἀντιλόντες τε παῖδ' ἐπὶ τὴν νομίσαν-
 τος, εἰ οἱ τὰς πωροῦσιν πρὸς ὀνίαν τῇ ἱερᾷ θησαυ-
 ρῷ ἐρηθίσονται, ὡς οἶόν τε ἐκώλυον. μὴ ἀπειλῶν ἡ ὁ
 ὑπολλάνιος ἀπαίρει εἰς τὸ ἱερὸν. τῇ ἡ ἱερῶν μὴ γυναι-
 κῶν, καὶ παίδων, ἐν τῇ ἱερᾷ ἱκετὸς αὐτῶν τῇ θιφί,
 ὑποπλάσσει τῇ ἱερᾷ καὶ πωροῦσιν μὲν τὴν πᾶσι, αἰώνως
 τε μὴ κατωπιδέμεν τὴν στρατῇ τὴν ὑπολλάνιον πρὸς
 τὴν τῇ χρηματικῇ ἀπαγνῶν, ἡ ἐκ τῇ ἱερᾷ πωροῦ-
 σι φαίνονται ἀγνοοῦσιν πωροῦσιν τοῖς ὀπλοῖς, καὶ
 πολλὰ αὐτοῖς φόβον τε καὶ ἐλπίδα ἐκίοντες. καταπιστάν
 ἡ ἡμιβατὴς ὁ ὑπολλάνιος ἐπὶ τὸν πᾶμφυλον τὴν ἱερᾷ
 πωροῦσιν, τὰς χεῖρας ἐξίτενεν εἰς τὸν ἱερὸν, ἔπει-
 τὰ διακρῶν τοῖς ἐβραίοις παρεκάλει, ὅπως πωροῦ-
 ξάμενοι πρὸς αὐτὸν, τὴν ἡμεῖς ἐξελθόντες τῇ στρατῇ. τῇ
 τοῖς ὑπαρχοῖς τοῖς λόγοις ὀνίας ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ πωροῦ-
 σιν ἄλλως ὁ λαβὼν τῇ μὴ ποτινομένην ὁ βασιλεὺς σι-
 λόκου, ἔπει ἀνθρωπίνης ὀπιθελῆς ἀνθροῖς τὴν ὑπολλά-
 νιον, ὃς αὐτὸν πρὸς αὐτὸν. ἔπει δὲ μὲν πωροῦσιν δὲ πωροῦ-
 σιν ὅχι τὴν δηλώσαν τῇ βασιλεῖ τὰ συμβάντα αὐτῇ. τι-
 λώσαντος ἡ σιλόκου τῇ βασιλείᾳ δὲ πωροῦ-
 σιν τὴν ἀρχὴν ὁ ὑπὸ αὐτῇ ὁ ἀπὸχος, αὐτὸν ὑποπλά-
 σσει καὶ δέον, ὃς καταλύσας τὸν ὀνίαν τῆς ἀρχι-

A agimur) atque in ipsa ultima passione, mitem
 faciat esse tractatum. Iam quidem nos optata
 historiarum reuelatio vocat: sed nec hæc velat su-
 perfluo dicta debemus accipere, quæ futura
 narrationi quodammodo blandiuntur. Tan-
 ta itaque patrum nostrorum prudentia, tan-
 ta etiam fides fuit, ut ipse quoque Seleucus
 Asia rex, & opes illis augeret sacerdotio de-
 putatis, & alienæ sectæ homo, fidei suæ eorum
 quibus non credebat gesta præferret. Sed nec
 sic quidem modum iniustorum hominum ac-
 cepit infania. Nam quidam Simon nomine,
 dum Oniam persequens sacerdotem, nec apud
 gentilem quidem iudicem punire permittere-
 tur, relicta protinus patria, Apollonium du-
 cem Syriæ, Phœnicie, & Ciliciæ conuoca-
 uit: ibique in medio cœtu senatus magna voce
 proclamatur, infinita se commoda regi posse ob-
 quirere. Esse videlicet maximum apud Hieroso-
 lymitas in occultis pondus argenti & auri, &
 exuberantem rerum singularum copiam,
 quæ cuncta ad Seleucum regem debeant per-
 tinere. His Apollonius cognitis, collau-
 dato Simone, thesauri Seleuco lucra de-
 clarat: & accepta à rege acquirendi in om-
 nibus potestate, cum Simone collecto
 exercitu, ad nostram patriam venit, ut vim
 (si inferretur) manus armata depelleret. Ibi
 cum gazophylacium omne spoliaretur, Onias
 præ dolore lacrymarum imbres grauius ex-
 citando, dicebat: durum esse illis, quibus
 thesaurus creditus esset aliquid auferri. Tunc
 templum ingrediens Apollonius, seniorum
 ac mulierum, infantium etiam deprecari-
 bus vocibus vrgebatur, qui & illi precam,
 templo præsidium fideli oratione poscebant.
 Itaque cum magno agmine vallatus arma-
 torum, templum sanctæ sedis fuisset ingres-
 sus, angeli equites igneo fulgore radiantes,
 armorum etiam instructi specie, infidelis
 hominis mentem perculere. Præcepit Apo-
 llonius in faciem cadit: ibi post magnum spa-
 cium temporis attollens se, in ministrum tem-
 pli paululum recumbebat. Timore enim rei
 adhuc præsentis vacillantibus hinc inde vesti-
 giis, per se stare non poterat. Ibi cum me-
 delæ aliquid sperandum adhuc putaret, vtrac-
 que ad cælum manus tendens, quæ se im-
 petrare posse pro auctore scelere non credebat
 Hebræos (ad quorum depopulationem vene-
 rat) patronos & intercessores desiderans, ve-
 niam cum lacrymis postulabat delictorum: &
 non modò peccatum suum recognoscens ani-
 mo, verumetiam voce contestans morte se
 dignum, & summis conficiendum cruciati-
 bus confitebatur. Hæc omnia sanctus Onias
 aspiciens, metuens etiam, ne si obisset A-
 pollonius, infidiis Hebræorum crederetur oc-
 cusus, precem pro eo fudit, & inimici vitam
 oratione promeruit. Statim iudex regi cuncta
 festinans nunciare, Seleuco iam mortuo, in e-
 ius loco Antiochum reperit imperantem, qui
 sauis moribus, & veterano quodam naturæ
 odio Oniam persequens sacerdotem, lasonem
 fratrem eius promissis ab eo centibus sex-
 centis sexaginta argenti talentis per singulos
 annos dandis, pontificem creat. Qui factus conti-
 nuo sacerdos & princeps gentis Iudæorum,

iniquos omnes esse compulit, & à religione A
 seduct: ita ut pro constructione thermarum,
 ipsam tuitionem templi fabricamque turba-
 rent, & doctores omnes in perfidia parte con-
 gruerent. Quæ res indignationem diuinam
 protinus concitauit: nec irato Deo hostis qua-
 situs alienus est. ipse namque Antiochus con-
 tra eos uertit in furorem, Ptolemæo Ægy-
 ptiorum regi bellum inferens, famam mor-
 tis suæ ab Hebræis audit emissam. Cum ma-
 gna etiam apud Hierosolymitas gratulatione B
 susceptus, statim certamine adimpleto, de-
 cretum dat, ut si quis eorum in patria consi-
 stens, ad sacrificia migrare nolisset, distri-
 ctus rotæ impetu impeteretur. Sed hæc paru-
 pendebat multorum mens puta credentium,
 ita ut mulieres circumcisis (ut mos nostræ re-
 ligionis erat) paruulis tuis in princeps se de-
 mitterent, quippe quæ vitantes longior tor-
 menta, celerem huiusmodi ingesta mortis opta-
 rent. Videns ergo Antiochus legis timore C
 hæc ab eis fieri non posse, cum omnes ad exi-
 tium sponte properarent, sedens in editiore
 (videndus omnibus) loco, attractis singulis
 Hebræorum, porcine carnis sacrificiorum al-
 taribus immolare gustum dare iuber. Et cum
 multi, conquisiti uinique conuenissent, inter
 ceteros etiam Eleazarus (nam hoc nomen il-
 li) ex sacerdotali genere descendens discipli-
 na & timoris artibus eruditus adducitur, gra-
 uis annis, & ipso & ætatis ac uultus honore
 uererandus, notus omnibus & uirtute praecla-
 rus. Cui Antiochus ait: Accipe à me sanctis-
 sime senex salubre consilium, effuge repu-
 gnantibus promissa tormenta, dulcem hanc
 serua canticum, nec contemnendam exitima
 gratiam huius lucis usuram. Sume sacrificium,
 & porcine carnis dapibus delectare. nam alie-
 num est à sapientis doctrina, Iudæorum per-
 suasionibus credere, & repudiare eicam quam
 ad usum humanum passim ut ceteras dapes, E
 natura præstiterit. Ingrati quodammodo diui-
 nis beneficis sumus, si eorum dona contemni-
 mus, & discretionem facimus, cum ratio sit
 una natura: quænim ratione hoc animal præ
 cæteris abhorrendum magis uidetur? Aut a-
 manda omnia, aut penitus repudianda. Super-
 stitionis & ignauie est legem sibi facere, &
 voluntatem appellare rationem. Abiice intel-
 lectum vanum & delirum, & venerandæ æta-
 tis tandem in melius flecte sententiam. Cer-
 te si quàm uirtutem fidei uestræ inesse confi-
 dis, dabit hæc patienti ueniam, cum sciat te
 impulsione potius, quàm uoluntate peccare.
 Ad hæc Eleazarus hortanti sinuque cogenti,
 accepta respondendi facultate, respondit: Nos
 Antioche non tumorem sequimur, sed serua-
 tam semper à maioribus nostris ueritatem re-
 ligionis tenemus, nec auerti à sententia nostra
 possumus, nec ad aliam fidem pænæ timore
 compelli. Quinetiam si non optimis qui-
 busque fundamentis corroborata esset tradi-
 ta nobis à patribus consuetudo, nunquam tam-
 en caderem, nec in te facili superatus absce-
 derem. Nec leue existimes, cibum impietatis
 accipere, & sacrificio immolata gustare. Nam
 omnino pars profanitatis est, tangere quod id
 se profanum est. Philosophiam uestram lex no-

ρωσώτης, ιάσονται τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχι-
 ρία, συνθέμενος δώσειν αὐτῷ κατ' ἐταίρων τὰ λείποντα
 ξιγίλια ἑξακόσια ἑξήκοντα. ὃ ὑπέσχετο αὐτῷ καὶ ἀρ-
 χιμεγᾶδ, καὶ τὰ ἔθνη ἀφ' ἡμετέρων, ὥστε καὶ διεζήτησε τὸ ἰδι-
 ος καὶ ἐξήπολιδόσιν ὅτι πᾶσαν ὠφελονομίαν. ὥστε μὴ
 μόνον ἐπ' αὐτῇ τῇ ἀκρᾷ τ' παρ' ἑσθ' ἰμῶν, γυμνάσιον
 κατασκευάσαι, ἀλλὰ καὶ καταλίψαι τὴν τῶν ἱερῶν κα-
 δαμενίαν. ἐφ' οἷς ἀγαπητὸς ἦν ἡ θεία δίκη αὐτῷ
 αἰτίαι τ' ἀντίστοιχον ἐπολέμησεν. ἐπειδὴ γὰρ πολέμῳ βίῳ
 κατ' ἀγῶνιστον πόλεμῳ, ἡκοσὶ τὸ ἐπ' ἐκείνης δὲ δό-
 δεισης. ὅθεν τὰ πειθαίκα αὐτῶν, ὥς ἐνιοὶ μέγιστον χαρ-
 εσιν οἱ ἱεροσολυμίται, ταχέως ἐπ' αὐτοῦ αἰζήσαν,
 καὶ ἐπὶ ῥόσιν αὐτοῦ, καὶ δόγμα ἑθιτο ὅπως οἱ πῆρες αὐ-
 τῷ δαίοντι τῷ παρὶν πολυτέλει μορφοῖ νόμῳ δατέον. καὶ
 ἐπεὶ τὸ τοῦ ἰσχυροῦ, ἀλλὰ πᾶσας τὰς ἰαυτὴ ἀπειλὰς
 & πτωρίας ἰσχυρὰ κατὰ λυομένης, ὥστε καὶ γυναικας ὅτι
 ὁρμήσιν παρὶν καὶ τῷ ἑρπῶν κατακρηνηδύων
 ὁρμήσιν ὅτι τὸ πείσινται. ἰσχυρὸν αὐτῷ τῷ δόγματι
 αὐτῷ κατεφρονεῖτο τὸ τῷ λαῷ, αὐτὸς δὲ βασίλειον ἔ-
 να ἔκασον ἰσχυρὰ καὶ, μιανὼν ἀπογινυσαμένης ἑρπῶν
 ἐξομνῶν τὸν ἰσχυρὸν.

Κεφάλαιον. 1.

Προκαθίσας γὰρ τὸν μὲν τῷ συνίδρῳν ὁ τίεαντος
 αἰτίος ὅτι πῆρες ἰσχυρὸν ἔπεν, καὶ τῷ στρατο-
 μετῶν αὐτῷ παρεσκευάσιν εἰσέλων, παρεκάλει
 αὐτοῖς ἵνα ἔκασον τῷ ἑρπῶν ὅτι πᾶσαν αὐτῶν, καὶ κρείων
 ἰσχυρὸν καὶ εἰσδιδύων αἰσχυρὸν ἀπογινυσαμένης. εἰ δὲ
 πῆρες μὴ θελήσιν μιανοφασίαν, τῷ πῆρες τρεχιδύων
 αἰσχυρὸν αὐτῶν. πολλῶν ὅτι συναρπαδύων εἰς ἑρπῶν
 ἀνόμενι ἰσχυρὸν, τὸ ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν, τὸ ὅτι πῆρες
 & τῷ ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν, καὶ πολλοῖς τῷ ὅτι τὸν τύραν-
 νον δὲ τῷ ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν, παρὶν ἡ πῆρες αὐτῶν.
 καὶ ἰδὼν αὐτὸν ὁ ἀντίος ἔφη. ἰσχυρὸν ἀρξιδύων τῷ καὶ
 σὺ βασίλειον, ὡς ἑρπῶν, συμβαλῶν σὺ ὅπως
 ἀπογινυσαμένης ἰσχυρὸν σῶζοιο. ἀπογινυσαμένης σὺ καὶ τῷ
 ἰσχυρὸν, καὶ τῷ πολίαν, καὶ μὲν ἑρπῶν χρεῖται ἡ μὴ
 δοκῇ φιλοσοφῇ, τῷ ἰσχυρὸν χρεῖται ἑρπῶν.
 δὲ πῆρες τῷ φύσει καὶ χαρισμένης καλλίστῳ τῷ δὲ τῷ
 ζῶν σαρκοφασίαν βδελύτῃ. & γὰρ αἰσχυρὸν τὸ μὴ
 ἀπολαύειν τῷ χρεῖται ὅτι πῆρες ἰσχυρὸν, & ἀδίκον ἀποσπῇ-
 φιδύ τῷ τῷ φύσει χαρίτι. σὺ δὲ μοι καὶ αἰσχυρὸν πῆρες
 ποιήσῃ δοκῇ, εἰ κεν δὲ τῷ ὅτι τῷ ἀλκιδύ, ἰσχυρὸν καὶ
 κατὰ φρονήσιν, ὅτι τῷ ἰσχυρὸν πῆρες. καὶ ὅτι πῆρες
 ἀπὸ τῷ φλυαρῇ φιλοσοφίας ἰσχυρὸν, καὶ ἀποσπῇ τὸν
 λογισμὸν σὺ τῷ λυπηρῇ, καὶ ὁρμήσιν με τῷ φι-
 λαίδρῳ παρὶν ἰσχυρὸν, οἰκτερῇ τὸ σταντὴ γῆρας.
 καὶ γὰρ ἀδύνητι, ὡς εἰ καὶ πῆρες ὅτι πῆρες τῷ ἑρπῶν
 ἰσχυρὸν ἐπὶ πῆρες δύναμις, σὺ γινυσαμένης σὺ ὅτι πῆρες
 δὲ ἀνὰ κῆλον ὠφελονομία γινυσαμένη. τῷ πῆρες τὸν τῷ
 ἀνόμενι ὅτι πῆρες ἰσχυρὸν λόγον. & λαβὼν τῷ λέγειν
 ἐξομνῶν, ἰσχυρὸν ἀπογινυσαμένης ἰσχυρὸν, ἀντίος, δὲ
 πεπεισμένης νόμῳ πολιτέων, ἰσχυρὸν αἰσχυρὸν
 βιαιοτῆραν ἰσχυρὸν νομίζοντι πῆρες τὸν νόμον ἰ-
 μῶν ἀπειθείας. διὸ δὲ καὶ ἰσχυρὸν τῷ ὠφελονο-
 μῶν ἀνόμενι. καὶ τοι εἰ καὶ ἀλκιδύ μὴ ὁ νό-
 μος ἰσχυρὸν ὡς ἀπολαμβάνεις θῆος, ἀλλὰ ὅτι νομ-
 ζομν

ζομένη αὐτὸν ἔῃ θύτον, ἐδὲ ἔτις ἔξον ἡμῶν τίλῃ ἐπὶ
 τῇ δύσει· εἰς δὲ ἀκυρώσαι. μὴ μικρὰν οὖν ἔῃ νο-
 μίστης ταύτην εἰ μαροφαγισαμένη ὁμῆρας. τὸ γὰρ
 ἐπὶ μικροῖς καὶ μεγάλοις παρὰ τοῦτον ἰσοδυναμὸν ἔστι.
 δι' ἐκαστοῦ γὰρ ὁ νόμος ὁμοίως ὑποφραίνεται. χλοῦ-
 ζεις ἢ ἡμῶν τ' φιλοσοφίας, ὡς αὐτὸν ἐμὴ διλογισίας ἐν
 αὐτῇ ἰσχυμῶν. παρορσυνῶν τὸ γὰρ ἡμᾶς ἐκαστοῦ, ὥς
 πασῶν ἔῃ ἰσχυμῶν καὶ ἐπιδυμῶν κατὰ τὴν, καὶ αἰ-
 δρεῖται ἔξασκῆν, ὥς πᾶν πόνοι ἐκαστοῦ ὑπομῆν.
 καὶ δικαιοσύνην παρὰ δέει, ὥς μόνον τὸν ὄντα θεὸν σί-
 βειν μαλακοφρεπῶς. διὸ ἐ μαροφαγῶν. πρὸς δὲ οὐ-
 πος γὰρ θύτῃ κατὰ τὴν τὸν νόμον, οἷον ἀμὲρ ἐπὶ καὶ φύσιν
 ἡμῶν συμπαθεῖ νομοθετῆς ὁ τῷ νόμῳ κτίσσης. τὰ μὲν οἰ-
 κεινοῦσι πόμῃ ἡμῶν τῶν ψυχῶν ἐπὶ τὴν φύσιν.
 τὰ δὲ ἐκαστοῦ πόμῃ ἐκάλυψε σαρκοφάγῃ. τυρ-
 ραντικὸν δὲ ἐ μόνον αἰαγκάζει ἡμᾶς ὡς ἀπομῆν,
 ἀλλὰ καὶ ἐ δέει. ἀλλ' ἐ γαλάσσης κατὰ ἡμᾶς τῶν
 γαλάσῃ. ἐπὶ τοῖς ἰερεῦσι ἔῃ παρορσυνῶν, καὶ τῷ φυλά-
 ξαι τὸν νόμον ὅρκους ἐ παρὰ τὸν, ἐδὲ αὐτὸν ἐκαστοῦ
 τὰ ὅμματα, ἐ τὰ ἀσπλάγχα τῆς ψυχῆς. καὶ ἔτις ἐμὴ
 γίρω ἐν καὶ ἀσπλάγχα, ὥς μοι δέει τίλῃ δύσει· εἰς δὲ
 ἐκαστοῦ τὸν λογισμόν. παρὰ τὰ ἔξον ἐκαστοῦ ἐκαστοῦ, καὶ
 τὸ πᾶν ἐκαστοῦ σφοδρότερον, καὶ ἔτις οἰκτιρῶν τὸ
 ἐμῶν γίρω, ὥς μοι δὲ αὐτὸ τὸν πάτερον κατὰ τὸν
 νόμον. ἐ πόμῃ ἐμῶν τὸν πατέρα νόμον, ἐδὲ ἔξον
 ἐμῶν τὸν πόμῃ ἐκαστοῦ. ἐδὲ κατὰ τὸν νόμον ἐ φιλόσοφον
 λόγον, ἐδὲ ἔξον ἐμῶν τὸν ἰσχυμῶν ἡμῶν, καὶ νομοθε-
 σίας ἐπὶ τῇ φύσιν. ἀγνοῖ μοι οἱ πατέρες παρὰ τὸν νόμον, καὶ
 φοβηθῆναι τὸν πᾶν ἐμῶν ἐκαστοῦ ἀσπλάγχα.

Κεφάλ. 5.

Τοῦτον ἡ τέχνη ἀνιρρητορῶσαι τὴν τῆς τυραννίδος
παρηγορίαν, παρειαίτις οἱ δορυφόροι πικρῶς
ἴσμεν ὅτι τὰ βασανιστήρια τὸν ἐλευθεροῦσι. καὶ φράσονται
μὲν φερέμεν αὐτὴν, ἔπειτα φεραγχοῦσάντες ἐκα-
τέρωθεν μέσῃ κατήκισον, πείδηται ταῖς τῆς βασιλείας
ἐπιτολαῖς ἰτέρωθεν κήρυκος ἐπιβοῶντος. ὁ δὲ μεγάλω-
φρον ἐλευθερίας ὡς περ ἐν οὐρανῷ βασιανίζομενος κατ'
ἐξ ὅτου τέχνην μοιχεύετο. ἀλλ' ἐν κλοῦς αἰατίναις εἰς
ἐρεσὶς τῆς ὀφθαλμοῦ ἀπὸ ξανθοῦ ταῖς μέσῃ ταῖς
σάρκας ὁ γέρον. καὶ κατηρρέτο πρὸ αἵματος, ἔτι πάλω-
ν κατηπρώσκετο, ἔτι πίπλων εἰς τὸ ὕδατος, ὅπου τῇ
μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀλγυδίας, ὅρδον εἶχε καὶ ἀ-
κλινῇ τὸν λογισμόν. λαβὴν γὰρ τῇ πικρῶς τις δορυ-
φόρων, εἰς τῆς κενύσας ἐναλλόμενος ἔτυπεν ὅπως
ἐξαιτίσσοτο πίπλων. ὁ δὲ ὑπὲρ μὲν τῶν πόνοι, ἔπειτα
φρονεῖ τῆς ἀδύτης, καὶ διακαρτερεῖ τῆς αἰσθητοῦ,
τυπόμενος εἰκα τοῖς βασανίζοντας ὁ γέρον, ἔτι
αὐτῇ τῇ βασιανίζομεν ἐθαυμάζετο ὅτι τῇ

Tamen fragilitatis humanæ conditione (quæ cruciatus tam exquisitos ferre vix poterat) in faciem semilaceratam ruit, eas gratias stratus humo agens Domino, quas paulò antè stando egisset. Vnus verò ex armigeris plenus infania, ut regi se fidelem in hac tam profana, tamque sacrilega exhibitione monstraret, iacentem calcibus suppressit, & quo ad acerbiorum supplicij carnificinam tractaretur, exegit. Ille verò & animo fortis & corpore, ac summi Dei verus athleta, dolorem omnem intrepidus perferibat, tortorèsq; impios mitis senex patièdo debellauit. Summa tamen lacerantium admiratio, quæ & illos non parum incesserat, tot eum, ac talia sustinuisse sup-

ita condemnar, in qua tanto minus quis intelligit, quanto plus intelligere se credit. Docti sumus sobrietatem diligere, desideria libidinum vincere, corpus casta observatione retinere, & si quid pro Dei inferatur nomine, sustinere: voluntatem, veritatem, iustitiam, pietatem, & inter cetera unum Deum (qui solus & verus est) non negare. Ideoque profanam escam respiciens, quæ mihi sunt edenda cognosco: habens quoque præceptum altissimi Dei, cuius mandatis doctus sum obedire, & à sacrificiorum libaminibus temperare, & ea quæ profunt animæ, totis viribus amplecti. Tyrannica vis est ad illa quæquam cogere, quæ lex recusat, & ad iustitiæ non consentanea imperioso sermone compellere. Molire quidvis, tolle si libet cachinnum, plus tamen desiderabilis, quem derisisti: ego patrum mysteria sacrosancta custodiam. Effodias licet pertinaci manu dulcedinem oculorum, & acuto protinus cultro viscera interna tescindas, nunquam ex me victoriam consequeris. Sanus, patiens, & defunctus in Dei amore consistam: nec te securum faciat meorum magna series annorum, & tremulum corpus. Si necesse sit aliquid offerri pro domino, viuidis videbis annis tolerantiam pueri, fortitudinem iuuenis, & totius gaudium voluntatis. Præpara exquisitum focus succensum ignem, & quævis alia, fide mea mihi & lege viliora, securiorem in suppliciis videbis, quàm expertus es ante supplicia. Nunquam te ego fundamentum salutis, credentis præsidium, firmamentum fidei, lex sancta violabo: nunquam præceptis tuis contrarias manus porrigam, nihil aliud credam iustum esse, quàm quod abs te doctus accipio. Non perdam tot annorum merita, nec servatam hæcenus disciplinam. Castum, integrum, purum, & tota Deo virtute deuotum me patrum turba suscipiet, cum non timuero tuas ô rex impie minas, quamuis nomen istud regium mutaueris in tyrannum: nec factum meum, nec consensum, nec verbum reuocabis ad crimen. Cum hæc Eleazarus libertate & iustitia plenus effunderet, armatorum qui circumstabant manibus trahitur ad pœnam: nudatur, suspenditur, flagellatur. Quo ex utroque latere ictus impios perferente, præco clamabat: Subditus esto imperio regis, mandata eius agnosce. Magnanimus autem Eleazarus, nec flagellis, nec tormentorum ictibus fatigatur, quali per quietem somniumque acerbissima quæq; pateretur: securus igitur & intrepidus pœnam ferebat dolores, & venerandos ad cælum erigens oculos sciebat cui se crederet, cui animam dedicaret. Ex hinc atque inde respiciens corporis sui frustra dissolui, cruorem etiam nimium latere utroque profluere mirabatur, gratias Deo agens de tanta patientia.

plicia. Accedentes verò ad eum ministri regis proclamant in eum: Quàm diu Eleazare in hac persuasione confitens, nec lucis gratia caperis, nec suppliciorum immanitate terteris? gulta porcinam carnem & effuge cuncta quæ pateris. Eleazarus qui in pœna tacuerat in tam sinistra persuasione non tacuit: & velut hoc verbo plus laceratus, exclamat, Non ita inutiles, & imbecilles Hebræorum filij sumus, ut viam salutis, quam vique ad senectam servauimus, deseramus: & tam citò transeunte affectu ludibrio, exemplum decipiend. s. relinquamus: nec sic instructi sumus. Modicū est, quod vitam hic prorogat: nostra enim patua sunt, quæ relinquimus: maxima autem, quæ indubitato speramus. Nunquid tyranno verò persuasionem hac vestra inducti placere poterimus? minus profecto viles crederet, quos mutabiles variisq. cognouerit. In tuis, o venerabilis pater Abraham, manibus, & in sinum tuum gremiumque venturi, grata voluntate moriemur. Hunc animum videntes armigeri, sanctissimum senem natu regis in ignem impoluerunt: natibus eius noxios ac foetidos liquores infundentes. Quæ omnia sanctus ipse ac venerabilis senex libenter excipiens, cum incendio crematus, natura deficiente spiritum relaxaret, cælum oculis caligantibus suspiciens, sic est locutus: Tu es Deus, a quo salus procedit & vita: ecce legem impleo tuam, fragile quoque hoc corpus dispono, propitius esto genti tuæ, ne deseras hos quos in sinu tuo, sub alis (si dici potest) clementiæ tuæ hucusque seruasti, sit mors mea malorum omnium finis, & in tota gente remedium omnium peccatorum. Accipe me pro cunctis, & dona mihi cunctos. Atque in hoc sermone animam lætus effudit. Inde est, quod prius diximus, omnem tolerantiam passionis ex optima oriri ratione quæ semel firmata, prosperum facit animum, patientissima semper doloris, & actus optimi prouida existens consiliatrix, fixum in homine propositum non relinquit. Itaque cum passio inter se ratioque pugnauerint, necesse est, ut hæc dominetur illi, si ex altera triumphum velimus. Patri itaque Eleazaro gubernatrix fidissima ratio fuit, quæ nec dolori locum præbuit, nec blandimenta illecebrosæ voluptatis admisit. Seruauit contra omnes procellas, tempestatēque infaniz sancti corporis nauem, quam nullis turbibus à vero dissoluit itinere, iactata quidem tyrannicis fluctibus, infracta tamen permansit: tenensque iter suum, ad salutis portum peruenit. Nulli quamuis validis muris sic ab hostibus urbem propriam defendere, ut animam suam sanctissimus senex adhibita diligenti ratione seruauit. Passus equidem verbera, crucēque, & flammam in aduersis, qui antea in lætissimis erat constitutus. Nam ut apices rupis alicuius excelsæ, irruentis fluctus obnoxii iectibus franguntur, & sinus ille intrinsecus clausus est secutus: ita munimentis optimæ rationis, primique consilij, venientium impetus procellarum suis accepit membris, eoque nifu corporis inuictus fregit, ne interiora penetrando, ad diuinum illum celestis animæ meatum perueni-

δυσυχία. ὁθεν ἔλειωντες τῆ γήρως αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐν συμπαθείᾳ τῇ συνηθείᾳ ὄντες φερόντες αὐτῷ πῖες τῇ τῆ βασιλείας ἐλεγον. τί τοῖς κακοῖς τοῦτοις αὐτὸν ἀλογίστως ὑπεβάλλεις ἐλεάζαρ; ἡμεῖς μὲν τοῖ τῇ ἡμετέραν κρεῶν ὡδραθίσωμεν; οὐ δὲ ὑποκεινόμενος τῇ υἱείᾳ δόπορεύσασθαι σάβηπ. Ἐὖ ἐλεάζαρος ἔφη. μή ἔτι κακῶς φερόμεν οἱ ἀδελφοὶ πάντες, ὥς μαλακοψυχότατας ἀφ' ὧν ἡμῖν δόμα ὑποκείνεται. Ἐὖ ἀλόγιστον φερός ἀλήθειαν εἰς ζήσαντες τὴν μέλει γήρως βίον καὶ τὴν ἐπ' αὐτῇ δόξαν νομίμως φυλάξαντες. τοῦ μεταβαλομένου, καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς θηροίμεθα τῇ μαρμαρυγῇ, ἀγροὶ δὲ ἐπιβιωσόμεν ὀλίγον χρόνον, ἔπειτα κατὰ γλῶσσον φερός ἀπάντων ἐπιδηλία. ἔπειτα μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ἰδόντες, καὶ μηδὲ φερός τὸ οἰκτρὸν αὐτῷ μεταβαλλόμενοι, ἐπὶ τὸ αὐτὸ αὐτὸν ἦγον. ἵνα δὲ κακοτήχων ὄργανον καταφλίγοντες αὐτὸν ὑπὲρ ῥήπον, καὶ δυσώδεις χυλὲς εἰς τοῖς μυκτῆρας αὐτῷ κατέχυν. ὃ δὲ μόχευ τὸς ὅς ἦσαν ἡδὲ κατακαυόμενος, ἔμελλων λυποθυμεῖν, αἰτέειπε τὰ ὁμματα φερός θεόν, καὶ εἶπε. οὐ οἶδα θεὸν παρὲν μοι σάζεσθαι, βασάνοις καυσιμαῖς δόποθὴν δὲ τὸν νόμον. ὅθεν αὐτῷ ἴλαως γῆν παθεῖναι σε, ἀρκέσεις τῇ ἡμετέρᾳ ὑπὲρ αὐτῷ δίκῃ. καθαρόσον αὐτῷ ποιῶσαι τὸ ἡμέτερον αἷμα, καὶ αὐτὴ ψυχὴν αὐτῷ λαβεῖν τὸ μὲν ψυχλὴν. καὶ αὐτὰ ἐπὶ ὅς ἔστι αὐτῷ. ὁ δὲ ἡμεῖς ἐπὶ αὐτῷ. ἐμολογούμενος καὶ δισπότης τῇ παθῶν ἐστὶν ὁ δόσεως λογισμός. εἰ δὲ τὰ πάντα τῇ λογισμῇ κατεργάζεται, τέτοις ἔν ἐπὶ δόμῳ τῇ τῇ ἐπιχειρίας μέρτυει. τοῦ δὲ τῇ λογισμῇ τὰ πάντα νικήσαντος αὐτῷ φερόσποντος αὐτῷ τῇ τῇ ἐξουσίας δόποθὴν ὄξυσαν. καὶ δίκαν ὄξυν ὁμολογεῖν ἡμῶς τὸ κράτος ἐπὶ τῇ λογισμῇ, ἔπου καὶ τῇ ἐξουσίᾳ ἀληθύνειν ἐπιδικάζειν κατεργάζειν τὸν λογισμὸν. ἀλλὰ καὶ τῇ ἡδονῇ κατεργάζειν, καὶ μηδὲ αὐταῖς ὑπείκει.

Κεφάλαιον ζ.

Ὡς περ καὶ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τῇ πατρὸς ἡμεῶν ἐλεάζαρος λογισμός, πηδαλιν χυλὴν τῇ δόσεβείας ναυῷ ἐπὶ τῇ τῇ παθῶν πελάγει, ἔκατακρίζομενος τοῖς τῇ τυραννὶ ἀπειλαῖς, καὶ κατακτείνετο τῇ βασιλείᾳ τεικνύμας κατ' ἐδῶνα τρέπον ἱερῆς τῇ δόσεβείας οἰακας. ἵως ἔπλεον ἐπὶ τὴν τῇ ἀθανάτου νίκης λιμένα. ἔχοντες πόλιν πολλοῖς καὶ ποιηταῖς μηχανήμασι αὐτῷ ποτὶ πολιορκίᾳ ὡς ὁ παλαιός ἐκείνος τῇ ἱερῇ ψυχῇ αἰκισμοῖς καὶ σπρίβλοις πυρπολόμενος ἐνίκησε τοῖς πολιορκήταις δὲ τὸν ὑδρασπίζοντα τῇ δόσεβείας λογισμῇ, ὡς αὐτὸ φερόμενος ἄκραν τῇ αὐτῇ δόξαν ὁ πατὴρ ἐλεάζαρος ἐκτείνας φερέκλασε τῇ ἐπιμαρτυρίας τῇ παθῶν κλύδωνας. ὡς ἄξιον τῇ ἱερουσιῇ ἱερῷ, καὶ ἐμίαντας τῇ ἱερῇ δόξαν, ἐπὶ τῇ θεοσέβειᾳ χωρήσασαν καὶ ἐκ ἐνονήσας μαρμαρυγῇ. ὡς σύμφωνον νόμον, καὶ φιλοσόφῃ θεῷ λόγον. τοῖς δὲ τῇ τοῖς ἱερουργοῦντας τὸν νόμον ἰδὼν αἷματι, καὶ θύναμ ἰδρῶν τοῖς μόχευ θανάτου παθεῖν ὑδρασπίζοντας. οὐ πατρὶ τῇ δόξαν ἡμεῶν δὲ τῇ ὑπομονῇ εἰς δόξαν φιλο-

κυρώσας, καὶ τῇ ἀγίστῃ σιμολογίᾳ κατέλυσε, ἔδωκε τῇ ἱερῇ πιστοποιήσας τοῖς τῇ θείας

Consultum esse vobis (inquit) in primis volo, A
 o admirabiles pueri, hoc enim & forma vestra,
 & sanguinis nobilitas suadet, ne ergo ad repu-
 gnandum insanam sumatis audaciam, vitate
 non tormenta modò, verùm etiam mortem.
 Cupio enim vos & honoribus cunulare ma-
 ximis, & immodicis diuitiis ampliare. Sperti-
 te superuacaneam patrum vestrorum creduli-
 tatem, & ad gentilem vos cultum nostræ ob-
 servationis adducite. Illud enim si in animo
 vestro non statueritis (id quod futurum esse
 non arbitror) diueta & exquisita supplicia,
 quibus vos per diuturnam deficientis animæ
 acerbiter excrucietur, excitabo. Quapropter
 ut timor ipsæ actio audientes surreperet, sin-
 gula proferri in medium tormenta manda-
 uit. Exhibentur itaque rotæ, radij, vngulæ, ro-
 tabula, catapulæ, lebetes, catastæ, frictoria, di-
 gitaria, pugillaria, manus ferreæ, subulæ suc-
 cenforiæ, oliæ æneæ, sartago. Hæc enim illis
 nomina esse repetimus. Succenforium ad ex-
 citandam flammam quoddam tenue esse fer-
 ri telum accipimus. Exhibentur id genus re-
 liqua nimis profecto abhorrenda, quæ sigil-
 latim enarrantem dies sit defecuturus. His ita-
 que omnibus in apertum prolatis, ait: O pru-
 dentissimi pueri, etiam si aliquod in hac re pu-
 tatis esse peccatum, optima iustæ defensionis
 excusatione poteritis armati, quia coacti hæc
 potu: (quantum videre video) quàm sponte
 facere videmini. Patuuli verò celesti quodam
 sensu & diuinæ maiestatis ardore accensi, con-
 temnentes immanissima tor pœnarum gene-
 ra, parui faciunt irascentis tyranni minas, hor-
 tantisque blanditias, & piissimè (licet falsò) lo-
 quentem pariter ac minantem, in maiorem
 iracundiam furoris impellunt. Hinc ergo pater,
 quid ratio inferat affectui. Nam si ignauus
 quispiam, & nullo antè tractatu rem tantæ
 gloriæ perens, ad hoc subitus atque imparatus
 accederet, visis continuò tam exquisitis ac tan-
 tis pœnarum generibus, mente trepidus, de-
 misso vultu, gressu titubans, tremore turbatus,
 primo victus aspectu sumptum negotium re-
 liquisset, nec se tanto oneri parem ad sufferenda
 fore putasset, statimque diceret: Insensatus
 ego, quid magis eligam? an ista sufferre, an illa
 quæ promittuntur præmia obtinere? Misere-
 bor potius ætati meæ, mihi erbor matri, ve-
 niam pro hoc facto (quod necessitati impo-
 nitur) diuinitas non negabit: regis enim gra-
 tiam promerebor. Sed ubi Spiritus præceden-
 ter ratione firmissimus durauerit, atque ad bo-
 nam frugem animum conduxerit, illud sequi-
 tur, quod his fratribus ostendam esse proba-
 tum, quibus sacrificij vt imperata gusta-
 tio est, omnes quasi vno ore vna & mente pro-
 clamant: Quid innocentes persequeris o tyranne? mori nobis voluntas & votum est, patrum præcep-
 ta seruamus, quæ vt omnipotens Deus iussit, Moses magister edocuit. Tu verò tyranne, iniustitiæ
 amator, crudelitatis magister, iniquitatis inuentor, noli sub specie ficti amoris nos immutare, quod
 non potes: grauior nobis venia est à te oblata quàm pœna, contemptu mortis armamur, verba tua ve-
 rò non magnificamus: quæ ne admittamus, recens doctoris nostri Eleazari nobis monstrat exem-
 plum. Cur ergo in fimos iuuenes putas, cum tanti roboris videris senem? Illius instituta retinemus,
 scire animum nostrum non potes, nisi in corporis nostri laceratione cognoscas: securi pro Deo
 omnia sufferemus, & à seculo recedentes, ad celestia regna migrabimus. Tu verò propter
 hoc potissimum scelus, quo innocentes animas premis, æterno igni reservabere. Hac ora-
 tione tyrannus non parum inflammatus, cum nec crudelitatem suam formidini fuisse, nec
 promissionis præmia locum gratiæ obtinuisse cognosceret, taureis singulos agitare nisus est.

οφύλας καὶ τὰ ζώπυρα τῶ πυρὸς οἱ δορυφόροι περι-
 ὄντων, ὑπολαβὼν ὁ τύραννος ἐφ. μετὰ χεῖρα φοβηθῆ-
 ναι, καὶ ὡς σέβει δὲ δίκην ἵλως ὑμῶν ἴσαι δι' αἰγὰν κίω
 ὡς ἀνομήσονται. οἱ δ' ἀκήσαντες ἐπὶ ἄλγος, καὶ ἐρωτῶντες
 δεῖν, ἡ μὲν ἰα ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ καὶ αἰπεφίλοισι φη-
 σαι τὸ τυραννῶ, καὶ δὲ τὸ δολογίας τὴν τυραννίδα
 αὐτῶ κατέλυσαν. καὶ τί λογιζόμεθα; φειδωλόφυχοι
 πρὸς ἡσάν καὶ ἀνδρῶν ἐν αὐτοῖς; ποῖος αὐτὸς ἐχρήσαντο
 λόγοις, καὶ τί τοῖς; ὡς ἄλλαις ἡμεῖς ἐλὶαν ἀνέπτοι.
 βασιλῆος ἡμῶν ὡς ἀκαλουπτος καὶ ἀνεργία καλῆ-
 τος ἐν περὶ εἰρήμῳ αὐτῶ, τὴν βελήμασι καὶ τοῖς; ἐαυτοῖς
 ἀφ' ἐξουμῶν, ἐ δαταπρόβον ἀπειθεῖαν τὴν μὲν;
 ἐ φοβηθῆσόμεθα αἰδρεῖς ἀδελφοὶ τῶ βασιανῆς καὶ
 λογιζόμεθα τὰς τῶν βασιανῶν ἀπειλάς, καὶ φέξωμεθα
 τὴν κενεδοῖαν τῶν τῶν, καὶ ὁλεθροφῶρον ἀλαζονίαν;
 ἐλεῖσμεν τὰς ἐαυτῶν ἡλικίας, καὶ καποικτερησόμεν
 τὸ τὸ μπίτες γέρας, ἐ ἐνδυμῶν ὅπ ἀπειθῶν-
 τες τὴν ἐξομῶν. συγῆω δὲ ἡμῶν καὶ ἡ θεία δίκη δι'
 αἰγὰν κίω τὸν βασιλῆα φοβηθεῖσι. τὴν ἐξ ἄλγος ἐαυτοῖς
 τῶ ἡδίστῳ βίου, καὶ ὑποστεινόμεν ἐαυτοῖς τὴν γλυκίος
 κόσμου; μὴ ἐαζόμεθα τὸ αἰγὰν, μὴ δὲ φιλοδοξῶν-
 σόμεν ὅπ τῇ ἐαυτῶ ἐβλή. ἐδὲ αὐτοῖς ὁ νόμος ἐκου-
 σίος ἡμῶν δαταπὸ φοβηθεῖς τῶ βασιανῆς πό-
 διν ἡμῶν ἡ ποσάντῃ ἐδίδεκε φιλονομία, καὶ ἡ δατα-
 πρῶν ἀρῶσκει καρτερία, παρὲν μὲν ἀδίας ζῶν τῶ
 βασιλῆι περὶ εἰρήτας; ἀλλὰ τίπον ἐδὲν εἶπον οἱ νεαρίαι
 βασιανῆς μὲλλοντες, ἐδὲ ἐνδυμῶν ὅσων ὅσων
 περὶ εἰρήτας τῶ παθῶν, καὶ αὐτοκτερεῖς τὴν ἀλγῶν.
 ὥς ἡμῶν τὸ παῖσι δα τὸν τύραννον συμβελόντα
 αὐτοῖς τὴν μαρτυρησῶν, πάντες δὲ φωνῆς ὁμῶν, ὥς
 περὶ ὅπ τὴν αὐτῶ ψυχῆς, εἶπον πρὸς αὐτόν.

Κεφάλαιον θ.

Τὴν μέλλος τὸν τύραννον εἰποι μὲν ὑποθνήσκον
 καὶ ὡς βασιανῆς παρὲν ἡμῶν ἐπολαί. ἀγχινο-
 μεθα ὅς οὐς ἀνέροντες εἰκότως ἐν τῇ τῶ νόμου δ-
 πεθεῖα συμβῶν, καὶ μωσὴν ἡ χρησαίμεθα. μὴ συμβῶ-
 λω τῶν ὡς ἀνομίας. μὴ ἡμῶν μισῶν ἰαφ' ἐαυ-
 τοῖς ἡμῶν ἰλία. χαλεπώτερον ὅδ' αὐτῶ τὸ θανάτου νο-
 μίζομεν ὅδ' οὐ τὸν ὅπ τῇ ὡς ἀνομίας σαρκεῖα ἡμῶν
 ἵλιον. ἐκφοβῆς δὲ ἡμῶν τὸ δὲ τῶν βασιανῶν ἡ-
 μῶν δαταπὸν ἀπειλῶν, ὥς περὶ καὶ ὡς ἀνέροντες
 παρ' ἐλειαζέου μαθῶν. εἰδὲ οἱ γέροντες τῶν ἡ-
 βερίων δὲ τὴν ἀσέβειαν, καὶ βασιανῶν ὑπο-
 μένατες ἀσέβειαν, ὑποδαίνομεν αἱ δικαιοτά-
 τες ἡμεῖς οἱ νόι τὰς βασιανῶν τῶν σὺν ἀναγκῶν ὑ-
 περδόντες, αἱ ἐ ὁ παρὲν τῶν ἡμῶν γέρον ἐνίκωσι.

πείραξι

πὺρ ἔμετιβάλετο δὲ τὴν δούλειαν. τὰς σάρκας τῶν A
 πικρῶν ἰάρα φερέτω πῦρ τιχομένης. καὶ τοὺς τῶν ποδῶν
 καὶ χειρῶν δακτύλους ἐπὶ γῆς ἀΐεσθαι καὶ τὰς τῆ κε-
 φαλῶν μέχαι φερέτω γῆρεῖα σάρκας, ὡς περ περσῶ-
 πεία περκευμένας. ὡς περστέρων νυν μήτηρ πόνων
 πειραδεῖσα ὑπὲρ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ὠδύνων, ὡς μόνη γύναι
 τὴν δούλειαν ὀλόκληρον ὑποκύνουσα. ἔμετινεν γὰρ σε
 παρὸν τοσούτος ὑποπνέων, καὶ δὲ δούλειος εἰς σε οἶκτον ἐλέ-
 πων ὅς ἐστι βασιάνους, ἔστις δὲ τοῦ ψύχων, καὶ περὶ ὅφ-
 θαλμοῖς ἐνός ἐκείνου θεωρεῖσα ταυρηδὲν ἐπὶ τῶν βα- B
 σάνων ὀρώντας τὸν ἑαυτὸν ἄκισμὸν, ἔτι τοὺς μυκτῆρας
 περσῶν μινυμένας τὸν θάνατον αὐτῶν, καὶ ἐκλαυσας ὀ-
 ρῶσα σάρκας τεκνῶν ὑποκαρπομένης, καὶ ἐπὶ χερσὶ χεῖ-
 ρος ὑποκαρπομένης, ἔτι κεφαλῶν κεφαλὰς ὑπο-
 δεκτομένης, καὶ ἐπὶ νεκρῶν νεκροὺς πίπτοντας καὶ
 πολυάνδριον ὀρῶσα τῶν τέκνων τὸ χορεῖον δὲ τῶν βα-
 σάνων, καὶ ἐδᾶκρυσας, ἔχ' ἔτι σφρῶν ἁγίων μελωδία,
 καὶ κύκνειοι περὶ φιληκοῦσαν φωνά, τοὺς ἀκούοντας ἔ- C
 φίλκοντα, αἷς τέκνων φωνά, καὶ βασιάνων μήτρα φω-
 νοῦντων. καὶ ἀπὲρ γὰρ ἐστὶ βουληθεῖα τῇ ἐαυτῆς ψυ-
 χῇ, δεινοὺς ὀρῶσα συμβάλλους φύσιν, καὶ γῆρεσιν ἔφι-
 λοτεχνίαν, καὶ τέκνων σφίβλας, δύο ψήφους κρατοῦσα
 ἡ μήτηρ, θάνατον φέρον τε καὶ σωτηρίαν ὑπὲρ τέκνων, καὶ
 ἐγὼ τὴν σὺν ἑσέσῃ ἐπὶ τῇ γῆς περὶ ὁλίγον χρόνον σω-
 τηρίας. ἀλλὰ τῆς θείας βουλῆς ἀβεβαιότητος, ἡ θυ-
 γάτη ἐμνήσθη. ὡς μήτηρ ἰδούσας ἐκείνη τὸ νόμον, καὶ D
 ὑποφασίς τῆς δούλειας, καὶ τὴν δὲ ἀπὸ λαγῶν ἀ-
 γῶτος ἀθλοφάρε. ὡς ἀρρέων περὶ καρτερίας γυναικῶ-
 να, καὶ ἀνδρῶν περὶ ὑπομονῆς ἀνδριότητος. καὶ ἀπὲρ
 γὰρ ἡ γυνὴ ἐκβρωτὸς ἐστὶ τῆς κοσμοπληθείας κατακλυσμῶ
 κοσμοφροσύνης καρτερώς ὑπέμεινε τὰς κλύδωνας, ἔτι
 καὶ σὺ ἡ νομοδύλαξ πάντα χόδιν ἐστὶ τῆς τῶν παθῶν πε-
 ρεαντλημένη κατακλυσμῶ, ἔτι καρτεροῖς ἀνέμοις ταῖς E
 τῶν ἡλῶν βασιάνοις συνεχομένη, γῆρας ὑπέμεινας
 τὴν ὑπὲρ τῆς δούλειας χεῖρ.

Κεφάλαιον ις.

Ιδε τί νυν καὶ γυνὴ γυνεά, καὶ ἑπὶ παίδων μήτηρ, ὑ-
 πέμεινε τὰς μέχαι βασιάνους ὀρῶσα τῶν τέκνων. ὁ-
 μολογημένης αὐτοκράτωρ ἐστὶ τῶν παθῶν ὁ δούλειος
 λογισμός. ἀπὸ δὲ εἶξα οὐκ ὅτι ἔστι μόνος ἀνδρὲς τῶν παθῶν F
 ἐκράτισται, ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγάλων βασιάνων ὑπερ-
 φρονεῖ. καὶ ἔχ' ἔτι οἱ φερέτω δαυὶδ λέοντες ἦσαν ἄ-
 γριοι, καὶ ἐπὶ τῇ μισαῇ ἐκφλεγομένη κάμινος λαυ-
 ρεῖται πυρὶ, ὡς ἡ τῆς φιλοτεχνίας ἀεικλίαν ἐκείνη
 φύσις, ὀρῶσα αὐτοὺς ἡ ποικίλως ἐκτανατομένης
 τοὺς ἐπὶ τῇ γῆς, ἀλλὰ τῆς λογισμῶς τῆς δούλειας κατὰ-
 βεσι τοσαῦτα ἔτι τελευτᾶ παθὴν ἡ μήτηρ. ἔτι γὰρ τὴν
 ἐστὶν ἐπιλογισαμένη, ὅτι δὲ ἐλάφουχος εἰς τὴν γυνὴ καὶ περ
 μήτηρ ἦσαν ὡς φέρονται αὐτῇ ἐπὶ αὐτοῖς, καὶ ἴσως ταῦτα αὐ-
 τῆς εἶπεν. ὡς μελέα ἐγὼ καὶ πολλὰς ἐξισαθλίαι.
 ἦ τις ἐπὶ τῇ παιδὶς τεκοῦσα, καὶ ἐνός μήτηρ γεγνημένη.
 ὡς μάταιοι ἐπὶ κοφροῖα. καὶ αἰσθητοὶ ἐπὶ δεικνύμενοι καὶ ἀκαρποὶ πιδνύα. καὶ τὴν ἐφ' ἡμῶν ὡς παῖδες
 πολλὰς ὑπέμεινα ὡς ὡς, καὶ χαλιποτέρας φροντίδας ἀταρξῆς. ὡς τῶν ἐμῶν παίδων, οἱ μὲν ἄγα-
 μοι, οἱ δὲ γῆρας αἰσθητοὶ, καὶ ὅμοια ὡς τὰς, καὶ μάμμη κληθεῖσα μακαριώδησμαι. ὡς ἡ πο-
 λύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ γυνεά ἔμνη πολυδύλωτος, καὶ αὐτὴν ὑποδαίνω θάψοντα τῶν ἡμῶν ἔ-

multa etiam quæ ipso ignota sunt nomine. Adit, ut sit cygnis tanta dulcedo quorum suaviore melonacoras in morte voces narrat antiquitas. Omni enim harmonia dulcius, omni voce præstantius, petentium carmen fuit. Sirenium pueri fabulas in morte superas- tis, cum vel matri solitudinem ultimam, vel Deo gratias referretis. Optavit incredibilis profapia mulier breuem orbitatem potius, quam æterni iudicii pœnam subire, cum filiorum corpora maluit cruciari, quam animasiciens nihil infirmius labe membrorum, quæ etsi passio desit, sæpe tamen intestinus dolor affligit, enecant febres, copia sangui- nis premit, aut nimius curus euiscerat, quis au- tem ignorat nauigantium naufragia, iter a- gentium lapsus, quicquidque scissores subita mor- te consumptos? Taceo incendia repentina, latronum insidias, & petendi vias. Cum er- go tot occasionibus humanum pectus ad mor- tem agitetur, quis non optet interitum cum sa- lute: in quo temporalia amittuntur, & æter- na retinentur? O venerandissima foeminarum atque legis, & gentis nostræ gloria. In hoc Noë arce simillima, in medius fluctibus & procellis inuiolata permansiisti. Ut illa enim di- luuij cælestem impetum tulit, & compagine firmata tabularum, inclusum intra se quod acceperat, non amisit: ita tu quoque sanctum Spiritum, quem Deo dispensante acceperas, in recessu pectoris custoditum, vinci ab hoste non es passa. Ecce quantum utilis ratio esse potest, quæ nos sæpenumero viros inferiores foeminis facit. Nec Daniel tantum visis leo- nibus formidauit, nec caminus tribus pue- ris iugi igne succensus, tantum arsuris dolo- rem incussit, quantum hæc foemina in singu- lis passa petentibus, antequam ad corporis sui pœnam veniretur, accepit. Quid faceret alia mulier & mater, nisi per tristitia lamenta flebilis præcessisset, vlulatus gemitusque mis- ceret, se infelicem, se miseram conclamarer: quæ idem plures peperisset, ut sæpius orbata lugeret: repeteret partus, & illa denis mensi- bus materna fastidia, tot enixa mortes, tot pericula sæpe repetita, lactis alimoniam & paruulorum cibum, pressam diu corporis par- tem, baiulas manus, dulces susurros, informan- tis verba, curas, vigilias, timorem, & in omni- bus etiam prosperis animum semper futura me- tuentem. Diceret flens, non ego filios vestros auida blanda complectar, pauld ante nimij gregis mater, nunc agens celerem vitam. Si mori mihi contigerit hodie, a quo sepeliar non habeo. Hæc omnia matris alterius, Dei ancilla non habuit: sed adamantino quodam sensu, rigidior cautibus stetit, filiis nec in pœna, nec in morte defuit, ut interirent com- pulsit, nec doluit interiisse. Nam comprehen- sa cum paruulis suis Eleazari pœnam aspiciens,

Hebræa lingua, cum essent docti, simul exhortabatur dicens: O fortissimi pueri mei, ad dulce certamen, in quo & genti nostræ paremus gloriam: & nos à Deo merita æterna consequamur, ad pœnam sponte properemus, nec formidemus ò iuvenes, quæ Eleazari senile corpus suscepit. Satisque in hac fragilitate durauimus, ad superiora properemus. Pater noster Abraham venerabili sermone memorandus, vnicum Deo filium, cum posceretur, obtulit: nec adhibere formidauit altari, quem vix in senectute susceperat. Et Isaac libens patris victima stetit, sciens Deo in omnibus esse seruendum. Similis quoque Danielis, ac trium puerorum causa est, mihi credite: tentamur potius quam punimur. Quicquid enim in hoc seculo prouenit, temporaneum & umbræ simile iudicandum est. Hos filii animos mater incussit: & viris mulier virilem animum effecit. Nouissimè filiis singulis consumptis, admirabilis tantorum athletarum parens, in cruenta pœnarum carnificina, flexis repente genibus, corporis à Deo dissolutionem efflagitabat: non enim viuendi cupiditate, sed filiorum causa tantum tempus protraxisse. Septem igitur triumphos mater pietissima suscepit. Antiochus faucibus stridet, matrem generosam affligere iubet, tyrannicè rapitur, teneris nudatur artubus, in altum manus alligantur, sauis illiditur flagellis, læsis mœret vberibus ac flammiumque addicta sartagini, ambustos vitro filios concomitatur in pœnas, ac oratione protensis surrectisque manibus, pro gravidis matribus fusa cælibem effudit spiritum. Porro cæli fulmine tremuit Epiphanes. O magistra iustitiæ, filios comitata victores, ò superatrix tyrannorum, ò speculum martyrum, ò patientiæ forma non mulieribus solum, sed viris futura, veneranda præsentiibus, colenda posteris, admirationi non solum genti nostræ futura, sed seculis. Splendoribus tuis luna succumbit: nec se, quamuis mundum impleat, cum tuis fulgoribus comparabit. Septem te clariore celestibus stellæ, grata luce circumstant. Si possit in picturam aliquam manus humana describere, & victorum omnium pœnarum genus in posterum ceteris, ut gestum constitit, explicare, sine lacrymis nemo transiret, omnis

λεγόμενα. ἐνταῦθ' ὁ ἱεὺς γέρον, καὶ ἑπτὰ παῖδες ἐγκακῶ δαταὶ δὲ τυράντου βίαν τὴν ἰβερῶν πολιτείαν κατελύσαι θύλοντος. οἱ καὶ ἐξεδίκησαν τὸ ἔθνος εἰς θεῶν ἀπορώντας, καὶ μέχρι θανάτου τῆς

ζωὴν πνέει. ἀλλὰ τούτω πρὸς θρῆνῶν εὐδὲνα ὀλοφύρετο ἡ ἱερεὺς καὶ δυσσεβὴς μήτηρ, εὐδὲ ἵνα μὴ ἀποδαίνωσιν ἀπὲρ περὶ αὐτῆς πνέει, ὡς εὐδὲ ἀποθνήσκοντων ἐλπιῶν. ἀλλ' ὡς περ ἀδαμάντινον ἔχουσα τὸν τοῦ καὶ εἰς ἀθανάσιας ἀνακτίζουσα τὸν τῆς γυναικὸς ἀριθμὸν μάλλον ἢ τῆς ἀσθενείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ περιερίπτει ἱκετεύουσα. ὡς μήτηρ δὲ δυσσεβείας θεῶν στρατιῶν περιερίπτει καὶ γυναικὸς δὲ καρτερίαν ἐτύραννον ἐνίκησας, καὶ ἱερῶν δόρυς αἰδέσθης καὶ λόγους δυνατοῦ ἔχει. καὶ γὰρ ὅτι συνελήφθη μετὰ τῆς παιδὸς εἰς κείνους τὸν ἐλεάζαρον ἡρώστα βασιλιζομένον, καὶ ἐλεῖται τῶς πασὶν τῇ ἰβερῶν δὲ γένει, ὡς παῖδες, γυναικὸς ὁ ἀγών. ἐπὶ δὲ ὅν κληθῆναι, ἢ τῆς ἀσθενείας τῆς ἐθνῶν ἐκταραίνουσα ἐπερδύμους ἢ τῆς πατρὸς νόμους. καὶ γὰρ ἀγρόν τὸν μὴ γέροντα τῶν ὑπομῆναι τὰς δὲ τὴν ἀσθενείαν ἀληθῶς. ὡς καὶ τῶς πασι τοῖς κατὰ πλάττειν τὰς βασίλους. ἀγαμνήσθη ὅτι δὲ τὸν θεὸν τῆς κόσμου μετελάβει, καὶ τῆς βίης ἀπελευσάται, καὶ δὲ τὸν ὀφείλει πάντα ποῖον ὑπομῆναι δὲ τὸν θεόν, διὸ καὶ ὁ πατὴρ ἡμεῶν ἀβραάμ ἰσχυρῶς τὸν ἐθνοπάτορα ὑπὸ σφαγίσαν ἰσχυρῶς, καὶ τὴν πατρὸς χεῖρα ἐξηφόρεον καταφερομένην ἐπὶ αὐτῶν ὁρῶν ἐκ τῆς, καὶ δανιὴλ ὁ δίκαιος εἰς λίοντας, ἐβλήθη, Ἐσθέρης, ἀζάρης, καὶ μισαὴλ εἰς κάμνον πυρὸς ἀπισθοδιδόσθαι καὶ ὑπέμειναν δὲ τὸν θεόν. καὶ ὡς οὐκ αὐτὴν πῖσιν εἰς τὸν θεόν ἔχοντες μὴ χαλεπαίνουσι. ἀλλ' ὅσον γὰρ εἰδότες ἀσθενείας μὴ ἀντιστάδωαι τῶς πόσις. δὲ τῶν τῆς λόγων ἡ ἐπαμύνη ἵνα ἔκαστος τῆς γυναικὸς ὀδρακαλύσας ἀποδαίνωσιν, ἐπὶ δὲ τὰ εἰδότες, ὅτι οἱ δὲ τὸν θεόν ἀποθνήσκοντες ζῶσι τῶν θεῶν, ὅπερ ἀβραάμ, ἰσχυρῶς καὶ ἰακώβ, καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι.

Κεφάλαιον ιζ.

Ελθόντες καὶ τῆς δορυφόρων πνέει, ὡς ἐπὶ ἐμῶν συλλαμβάνουσαι αὐτὴν πρὸς θάνατον, ἵνα μὴ ψεύσῃ τις τῆς σάματος αὐτῆς, ἐαυτὴν ἔρριψεν ἐκ τῆς πυρῆς. ὡς μήτηρ οὐκ ἑπὶ τῶν πασὶν, καταλύσασα τὴν τῆς τυράντου βίαν. καὶ ἀκυρώσασα τὰς κακὰς ἐπιτοίας αὐτῆς, καὶ διέξασα τὴν τῆς πῖσινος γυναικὸς κατὰ ἐπερδύμους ἐπὶ τοῖς σύλοις τῆς παιδὸς γυναικὸς ἰδρυμένην ἀκλήνως ὑπὸ τῆς γυναικὸς τὸν δὲ τῆς βασίλων σφοδρῶς. θάρρει τῆς γυναικὸς ὡς μήτηρ ἰερέως καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ὑπομῆναις ἔχουσα βεβαίαν πρὸς θεόν. ὡς οὕτως σπλύνῃ κατὰ ἑαυτὴν οὐκ ἀσπείρει σπλήν κατὰ θεόν, ὡς οὐκ αὐτῆς ἀσπείρει ἐπὶ τῶν πασὶν φασαγωγῶσας πρὸς τὴν ἀσθενείαν ἐνθυμῶς κατὰ θεόν. θεῶν καὶ ἐξήλυσαν ἐν ἑαυτῇ οὐκ αὐτοῖς. καὶ γὰρ ἡ παιδοποιία σὺν δὲ ἀβραάμ τῆς πατρὸς. εἰ δὲ ἔξον ἡμῶν ὡς περ ἐπὶ πνέει πῖνακος ζωγραφῆσαι τὴν τῆς ἀσθενείας ἰσορίαν, ἵνα αὐτῇ ἰφρῆτον οἱ θεοεὐμῶντες μῆτερ ἐπὶ τῶν τῶν δι' ἀσθενείας ποικίλας βασίλους μέχρι θανάτου γυναικὸς ὑπομῆναι. καὶ γὰρ αἱ οὐκ αὐτῆς τῆς γυναικὸς αἰαγέσθαι ἐπὶ τῶν τῶν εἰς μῆναις

quos interficis (mihi crede) diuino vtuntur A
imperio, & de salute & de vltione securi.
Nam qui pro causa salutis passi sunt: prosper
illis euentus erit, cum pater omnium Deus
atque vniuersa respiciens, sequentibus se vi-
tam præbeat sempiternam. Hæc itaque quæ
in monumentis veterum & sacris literis de di-
nis comperi Machabæis posteritati æternum
legenda consecraui.

συνὴ τῇ ἀδελφοφιλῇ μητρὶ, εἰς πατέρων χορῶν συναγαλάζοντα ψυχὰς ἀγναῖς ἀθανάτοις ἀπειληφότας
ὡς δὲ θεῷ, οἱ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

σαν, ἐγὼ λαοκτενῶ & ζῶ ποιήσω. αὐτὴ ἡ ζωνὴ ὑμῶν καὶ
ἡ μακροτης τῆς ἡμερᾶν. ὡς περὶ τῆς τότε ἡμέρας, &
ὡς περὶ, ὅτι περὶ ἐλλείων τύραννος σὺν φλέξας
λάβησιν ὡμοῖς, & ζήσουσι θυμοῖς, ἀγαθὸν δὲ τὸ κε-
ταπίλτεν, καὶ πάσας αὐτὴ τὰς βασάνους ὅτι τοῖς
ἐπὶ αὐτὰς τῆς ἀβραμίδος, & τῆς ὁμογενείας κα-
ρας ἐσπῆραν, καὶ γλώσσας ἐξέτεμε, & βασάνους ποι-
κίλας ἀπέκτενον. ἰσχυρὸν ἡ θεία δύναμις, μετῴλη καὶ
μετεδόσαντα τὸν αἰῶνα. οἱ δὲ ἀβραμίδαι παῖδες

Flauij Iosephi operum finis.

INDEX

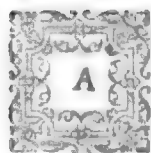

INDEX

RERVM OMNIVM APVD IOSEPHVM MEMORABILIVM SECVNDVM ALPHABETI ORDINE M.

Numerus paginam, litera locum paginæ designat.

- A**ron Moysi in Ægyptum redeuntis occurrit pag. 61. e
Aarons sacerdotium confertur 87. g
confirmatur 108. g
eius filij quatuor 88. i
quomodo purificatus 89. b
filij eius duo seniores dum offerunt, exusti ibid. d
virga eius floret, & profert amygdala 108. e. moritur 110. e. primus fuit pontifex 700. a
Abaneih qualis zona 84. d
Abavis, mons 132. d
Abassarus à Cyro prefectus restituendo templo Hierosolymis 385. d
Abdassarus rex Tyriorum Belesartaro patri successit 1043. e
eius mors ibid.
Abdemonus Tyrius adolescens problematum dissolvendorum petrus 268. a. & 1043. b
Abdonis principatus Hebraorum 139. b
Abel quid significet, occiditur à fratre 6. d
Abelmachea urbs 241. e
abemerigus Isace suam filiam dat uxorem 684. c
abenerus prefectus exercitus 183. b
194. b. Iebosthum Sauli filium constituit regem 212. c
pugnat contra Ioabum ibidem, transfert regnum ad Davidem 213. f. ab Ioabo fraudulenter occiditur 215. a
abersecundi ex fratribus Machabei supplicia crudelissima, tolerantique eius 1093. d
Abesalomus Ammonem fratrem ingulat 227. d
fugit in Gesura, unde à patre reconciliatore vocatur, item forma eius & casaries qualis, cum quomodo Ioabum trahitur 228.
popularem auram captat & regnum 229. e. cum patris concubiniq rem habet 231. d. cogit magnum exercitum contra patrem 233. e. pendens in arbore interimitur 234. e
Abias Arabum rex praelio victus sibi ipse manum infert 688. e
Abias Solomonis filius quomodo se gesserit in administratione principatus 173. b
Abiatharus Abimelechi filius servatus à Sauli sanctitia 196. f. confirmatur ei pontificatus 241. f
quomodo à Dauide ultus, eius domus sacerdotio priuatur 254. b
Abibalus rex Iromi pater 267. f
Tyriorum rex 1042. e. 1043. a
Abigaa Nabali uxor Davidem comitum placat 201. b
Abilamarodachus Nabuchodonosori filius in paternum regnum succedit & Ioachimum è vinculis eximit 350. e
Abimelechi Bethlemisa in Moabiticam terram cum suis profectio 163. e
Abimelechius Gedeonis nobis fratres legitimos occidit, & imperium arripit 155. g
urbe & tribu pellitur 156. c
Sicimas captus solo aequat 157. b
occiditur a muliere ibid. d
Abimelechius Palaestine rex Saram concupiscit 21. a
abironi cum suis terra dehiscit 107. c
abisace puella calefacit senem Davidem 246. g
ambit eam uxorem Adonias 253
abisaum Ioabi frater, vir fortis 212. c
336. f. cum fratre Sabeum persequitur 238. e
vindicat regem ab interitu, occiso Acnone 242. c
Abrahamus quando natus 15. c
Lotum nepotem adoptat 15. g
è Chaldaa migrat in Chananaam, & Dei verum cultum instituit ib. hinc in Ægyptum proficiscitur, ubi uxorem suam esse sororem suam 16. f. Ægyptiis disciplinas instituit 17. c. Assyrios vincit 18. c
decimas dat Melchisedeco, & promittitur ei filius à Deo 18. e
genuit Ismaelem ex Agare 19. d
hospitatur angelos tres ibid.
migrat in Gerara 21. a
à Deo tentatur 22. e
monumentum sibi & posteris comparat 24. b
ducit Chaturam uxorem, suscipit liberos ibid. c
Isaco querit uxorem ibid. e
moritur 26. b
eius arma contra Pharaonem 928. g
Abrahami domicilium vicus 16. d
Absalomon tyrannidis Manahemi adiutor 813. a
Absalomus patris, & socer Aristobuli captus 474. f
Accaron non potuit capi ab Hebrais 46. a
Achabus Amarini filius regnum paternum maioribus contaminat id sceleribus quam antecessores sui 285. c
agnoscit suum factum & poenitet 289. c. cedit Adadi filio bellum inferenti 290. c. eundem vincit 291. c. occiditur 295. d
ipsius liberorum capita praciduntur 310. e
Achan furtum committit 137. c
plectitur 138. e
Achequinti ex fratribus Machabei immensa supplicia, eiusque insignis tolerantia 1095. a
Achazes Iothami filius regnum paternum arripiens, idolis filium holocausta offert, belloque impetit, magna patitur stragem 321. d
Assyriorum regis auxilio vescitur Syros, stultus & impius moritur 322. d.
Achiabus Herodis nepos avi vim prohibet 399. b
impetitur à 2000. militibus dimissis 607. d
Herodem manum sibi inferentem prohibet 773. e
multibus tumultuantibus resistit 607. d
Achias pontifex 181. a
Achias propheta Hieroboamo regni & alia vaticinatur 274. b. 280. e
Achilais princeps comenariensium 241. f
Achimannus Berzellai filius apud Davidem manet 237. f

I N D E X

<i>Achimaz Davidi villariam mun-</i> <i>ciat</i> 235.b	<i>villam</i> 211.e	<i>a. DAPHA fortuna</i> 619. f. que 637
<i>Achimaelech pontifex Davidem</i> <i>commenat iuvat</i> 196.b. ascensu ad <i>Saulum occidit cum omni sua</i> <i>familia</i> 196.f	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>M. Agrippa in Iudeis benevolentia</i> 398.d
<i>Achitophel a Davide ad Abesalu-</i> <i>domum deficit</i> 229.d. male consilio <i>dominus suo</i> 231.e. propter spemum <i>eos filium relinquit Abesalemum</i> <i>& se suspendit</i> 235.a	<i>Aegyptii populum qualis</i> 13.f.	<i>Agrippa in Asiam mittitur</i> 540.a <i>ab Herode magnifico exceptus e-</i> <i>pulum praebet populo</i> 549.d <i>cui in Iudeis studium</i> 562.b
<i>Acmeus Iulia fam^{li} a doli</i> 595.b	<i>Aegyptii quis astronomiam & ar-</i> <i>ithmetica primum tradiderit</i> 17.e <i>non licere eis greges curare</i> 52.f. <i>cui quantum fructuum portionem</i> <i>regibus pendunt</i> 55.e <i>pugnare cum Aethiopibus</i> 57.f <i>Hebraeos insequuntur</i> 66.a <i>quare Babylonem abduclit</i> 345.e <i>eorum antiquissima rerum memo-</i> <i>rabilium traditio</i> 1034.b. 1035.f <i>testimonium de Iudeis</i> 1039.e <i>1050.g. quid eis Graecorum com-</i> <i>mercium conciliari</i> 1048.d <i>sexaginta milia Iudeorum pere-</i> <i>merunt</i> 992.e. per totum	<i>Agrippaverit Herodem apud C. Cali-</i> <i>gulum ascensu</i> 638.e <i>accessit reitarchias ac bona conse-</i> <i>quitur</i> 618.f <i>conatus sumptuosissimo Caesarem</i> <i>excepit</i> 642.e <i>Iudeis reconciliat Caio</i> 643.b <i>hortatur Claudium ad retinenda</i> <i>principatum</i> 670.d <i>tergueratur bilinguis</i> ibid. <i>que beneficia a Claudio Caeſace-</i> <i>perit</i> 735.d <i>eius in Iudeam reditus</i> 674.f <i>Sulam vultum adferunt</i> 677.b <i>reliqua eius gesta resque morum</i> <i>677. 678. 679. 680. & 793. 795. 796.</i> <i>801. 803. 804. 810. 811. 815. 816.</i> <i>817. 821. 823. 864. 893. 906. 907.</i> <i>915</i>
<i>admonitio Davidem occisum ab</i> <i>Abesal peruntur</i> 242.e	<i>Aegyptiarum dy descripsi</i> 1054.e.	<i>Agrippaſius Agrippa</i> 679.f <i>imperator pontificis stola custodiam</i> <i>Iudeis</i> 683.b. Chalcedi praeficitur <i>690. d. Claudio auctor ut Iudeorum</i> <i>causam legitime cognoscat</i> 693.a <i>Chalcedem auctori ei Caesaris mal-</i> <i>itias alius toparchus donat</i> ibid. <i>nuptias ingruit</i> ibid.
<i>admonitio Argum quo tempore histo-</i> <i>riam condere incepit, & in qui-</i> <i>buz Hefedon corrigat</i> 1034.g	<i>evum mali mores taxati</i> 1068.e	<i>Galilea parte donatur a Nerone</i> <i>694.f. domum eximit</i> 697.e. Ne-
<i>adadus Azazel filium patrem in</i> <i>regnum succedit quo ab Ioaſra-</i> <i>elitarum rege prius</i> 316.a	<i>Aegyptii nemo regum aut imperato-</i> <i>rum sui civitatis largitus est</i> ibi-	<i>romada nominat & municipis est</i> 698.g
<i>adadus Syriae & Damasci rex cum</i> <i>Davide configitur vincitur</i> 221.	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Maſdala certat capere</i> 1007. ve-
<i>f</i>	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>ni Tyrum cum Vespasiano</i> 1050.
<i>adadus tertius Samaritiam vastat ibi</i> <i>adadus Syriam Achab bellum ing-</i> <i>rens cedenti, ab eodem vincitur</i> 292. 291. & recipitur in gratiam 292.e. Ioramo insidians & Eli-	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Agrippa regi fines qui</i> 832.f
<i>finem capere conatus frustratur</i> 302.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Agrippina Claudii Caf. uxor</i> 692.g.
<i>bellum aggreditur Ioramus</i> 302.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>marium veneficus tollit</i> ibid. ſi-
<i>ſugatur a deo</i> 305.a	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>lulum Neronem imperio praeficit</i> 694.b
<i>praeficitur ab Azazele</i> 306.d	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Agrippinum a quo conditum</i> 746.e
<i>adams creatio, & quid ea vox signifi-</i> <i>cet</i> 58.a	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Ananiam inuadunt Hebraei, & ſugra-</i> <i>ntur</i> 157.d. capitur & succenditur 158.d
<i>lappus & mulier</i> 5.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Alabarchie magistratus</i> 693.f
<i>eius soboles posteritatis & mors</i> 6.d	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Alanorum nationis descriptio</i> 981.a
<i>adun mensis</i> 132.e. 366.e. 481.f. 424.	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>irruptio in Mediam & Arme-</i> <i>niam</i> ibid.
<i>a</i>	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>albanus Iudeae praefides</i> 694.f
<i>adun mensis dies</i> 2111. & 25. cur ſe- <i>ſus Iudeis</i> 382.b	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>Iudeam laurionibus explet</i> 699.a
<i>adun Syria occupat, & rex eum</i> <i>efficitur</i> 275.f	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>malis</i> 702.b
<i>aduna quid significet</i> 36.b	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>albanus Rom. praefectus Iesum Anani</i> <i>ſitum miſere Iudearum dimittit</i> 961.e
<i>adunum dictum Eſau</i> ibid.	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>albus praetorioris direptiones & in-</i> <i>ſtituta</i> 121. per totum
<i>adun quid significet</i> 145.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>alioquin in pontificatu ſuccedit alio</i> <i>ſacrum dictus</i> 421.d
<i>adunus Davidis filius regem in pater-</i> <i>num afficit</i> 247.a	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>preſeque ad Demetrium</i> ibid. perit 424.b
<i>ſugit ad aſſilon, & veniam com-</i> <i>miſſi a patre impetrat</i> 248.d	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	<i>alexander alabarcha mortui pecunia</i> <i>Agrippa</i>
<i>ſalutat in mare Salomonis, & A-</i> <i>biſaces conubium ambire acci-</i> <i>ditur</i> 154.b	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>adambesacum capitur ac trunclatur</i> <i>omnibus & pedibus ſicut ipſe a-</i> <i>lio rege mutilauerit</i> 145.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>adorantium quaſtor tributorum ordi-</i> <i>natur</i> 241.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>lapidibus obruitur</i> 275.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>adulteri ſuſpecti quomodo purgetur</i> 95.a	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>adranalechus Senacherib filius pa-</i> <i>tricida</i> 350.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	
<i>adranalechus Senacherib rex a Davide</i> <i>occiditur</i> 350.e	<i>Aegyptii vates seductor Iudearum</i> 695.f.	

IN. IOSEPHVM.

Agrippa 630.d
Vide infra Alexander Lyfinatebus
 Alexander Antiocho Epiphanis filio bello aggreffus Demetrium 430.e
 vinctus 432.e
 Iosabbe amicitiam ambat 430.e
 Iosabba in summo honore habet 431. a. Ptolemaeus Philometori hosti fuit occiditur 437.f
 Alexander Aristobuli filium Iudam infans in Gabinio vincitur 476.e
 rebellans Romanis quatuor patet interficit 477.f
 Hircanus bellum infert 721.e
 cum Gabinio pugnat. 723.a
 fecerit percussit 733.f
 alexander filius alibi & fallacia 781.d
Vide Pseudalexander
 alexander Herodis filius Roma reversus dicitur uxorem 549.e
 accusatus a patre causam dicit & reconciliatur 551. 556. 557.
 calumniam oppressus concitatur in vineam a patre 568.f
 reconciliatur patri per sacerdotem. 562.f
 iterum calumniam vergeat ab Ex-
 tiele alioque 575. 574. & in carcere detinetur ibid.
 accusatus a patre Berys, damna-
 tur 578.f
 strangulatur 580.b
 alexander Herodis filius venefici ac-
 cusatur a patre 751.e
 iterum accusatur 755.d
 & in vineam concitatur 756.b
 accusatur 759.e
 strangulatur 761.f
 eius folet 762.a
 alexander Herodis filii posteri in ma-
 iora armenia regnauerunt 795.g
 alexander Iamneus Hyrcani filius, rex fuit fratrem infideliem in-
 teritum 456.e
 circumvenit, alii Ptolemaum La-
 tinorum, a quo postea vincitur 457.g
 iterum belligatur contra eum 458.e
 praefatur cum fuit 460.e
 cum Demetrio Eucera 462.g
 immunitatis causa Thracides di-
 litorum, a quo postea vincitur 713. 714. 715. 716.
 alexander Lyfinatebus Alabarcha
 solutus vincit a Claudio 673.e
 cum diuturna quare 690.b
 alexander rex primus Maeberrima
 edificavit 980.e
 quo tempore mortuus 1043.d
 eius mare Iudae & Egyptum &
 Phoenicem transiit 1049.b
 alexander Philippi filius patri in re-
 gno succedens quatuor tulerit villo-
 rios 385.d
 Diamaeus & T. rum caput a quo
 382. 380 384.d
 pontificem Iadadum venerat, &
 Hierosolymis desinuit, Da-

niliisque prophetiam interpreta-
 tur, & Iudaei quoscunque postula-
 rant concessit 385.e. 386.b
 eo mortuo quomodo regna eius oc-
 cupata 386.f
 Alexander Tiberi pater portum
 templi supra Corinthiam effudit
 auro & argento perfudit 917.b
 Alexander Velei rex 437.f
 Alexander Zebinae Demetrii vili
 loco rex constitutus federatur
 Hyrcano 451.d
 in bello cadit ibid.
 Alexandra Alexandri Iamneus uxor
 quomodo a mortuo marito instruit
 illa regnum servavit & admini-
 stravit 461.b
 maritus eius & mors 461.b
 Alexandra Hyrcan filia, uxor Ale-
 xandri Aristobuli anxia Herodi
 512.b. 513.b.
 Alexandra Phasaeli filia 627.g
 628. a
 alexandria plus singulis mensibus
 quam Hierosolyma toto anno pen-
 dit Romanis 807.g
 isdem quatuor mensium annorum
 monstrat 808.a
 alexandria civitas post Romanum ma-
 xima 903.b
 alexandria portus descriptio 894.e
 urbis sum descriptio 897.g
 898.a
 alexandrinorum sedicio contra In-
 das 816.b
 alexandrinus I' ephraim pro impe-
 ratore prompti agnoscunt 894
 alexandrinorum fortitudo & praefan-
 tia in oppugnatione Hierosoly.
 922.e
 alexandrinis quomodo efferunt Iu-
 daeorum solennitatibus 1065
 alexandrinis seditionis auctores, Apo-
 stoli similes ibid.
 alexandrinum rex 472.f. 476.e
 alexar dicitur Salomonem uxorem 583.
 b. 121.f
 subeunt ab Herode nobiles Iudaei
 se desunt occidere 598.d
 pro agit 600.b
 alifan alifan 13.e
 alifan agnoscit rex contra pastores
 gerit bellum 1040.d
 alifan minorum alior 999.d
 alifan Samarita, libertus Neranis
 631. a
 alibem praetere obsequit 744.
 e
 amalecita gens 74.b
 amalecita bellum Israelitis inferunt
 & vincuntur 75.d
 amalecita Hebraei subigunt 151.
 d. corum rex capiti & occisus
 184. a
 amalecitas quomodo deo adhaesi profe-
 cuti, & quomodo Saulus eos ex-
 terminavit 184.b
 David cedit eos 207.f
 amaleciti nomen Aliphaz filium 30. e

Amalecitis regio ibid.
 Amman quomodo in honore apud Ar-
 taxerxem habetur, & quomodo in
 Iudaeam propter Mardochai con-
 cepti odium 375. a
 consilium contra seipsum 378.b
 in cruce Mardochai paratum
 sufficitur 380. a
 & filij eius 382. a
 Amasai filij quomodo Iosabbe Gad-
 diam interfecerunt, & quomodo eum ca-
 diu penam dederunt 478.e
 Amaram Mofis pater & Aaronis,
 deum invocans ut Hebraei redi-
 munt excedunt 51. b
 Amaram seditionis exulat 61. e
 Amaram constituitur rex 128.f
 obit diem suum, reliqua principa-
 tur, succedere Achab filio 129.b
 Amasai Abesalom capiti praefatur
 253. e. imperat veniam a Da-
 vide cui gratulatur regni restitutio
 nem 236. e
 constituitur praefectus exercitus
 258.d. occiditur a Iudo 258.f
 amasai filius Iosai regis Iuda, vir
 bonus & pius patri in regnum suc-
 cedit 315. b. 316. e
 paterna necis auctores tollit, amale-
 citas, Idumeos & Gabaonitas
 praelio vincit, & ad idola deficit
 316. e
 interpretatur a prophetis 317. a
 moritur Iosai regi, & praelio vic-
 tor capitur interficiturque 317. b
 amasai sacerdos 328. a
 amathus, Amatha 14. d
 amathus caput ad Iordanem
 459. b
 ambitus quantum malum 215. b. per
 totum
 M. Ambubius praefectus Iudae
 619. a
 amensiphis regni terminus 141. b
 amessis regni terminus ibid.
 amiaz Athaz, fil. bello superatus a
 Zacharia occiditur 321.f
 amonadab Leuita 171. e
 amonani, Amonani 11. a
 Hebraeorum genti bellum inferen-
 tes male excipiuntur 157.f
 158. d
 amonitarum contumelia in Dau-
 dem 223.f
 & qua de eis ultio accepta 224. f. ex-
 cinduntur 228. b
 amonita & Moabita socii maris
 sese occidunt 298. e
 amonius exilia 781. b
 amonius thermas sanandi corporibus
 idoneas 804. b
 vide & Emmaus
 amonius infideliator Ptolemaeus Philo-
 metori occisus 417. a
 amon foverit Thamarum suprac
 218.g
 occiditur a fratre Abesalomo 227.
 d

A Aaaa 3

I N D E X

- amora cum suis regibus deleti 11.
d. qui eorum dissonis tormini
ibid.
- amoris regio duabus & dimidia tri-
bubus conceditur 118.a
- amosus Manassis filius regno paterno
substituitur, quod propter impie-
tatem non diu tenens occiditur
333.a
- ananelus constituitur pontifex ab He-
rode 212.b
- honore priuatur 313.a
- restituitur ei 311.a
- ananas Maabali pontifex cū quin-
decim aliis crudeliter necatur
938.f
- ananas mercator Iudeus regias mu-
lieres Iudaicam religionem docet
685.a
- ananas Nebedes fil. pontificatum ac-
cipit 690.d
- vinctus mittitur Romam 692.e
- ananas nominatur Sedrachas 346.a
- ananas Onie filius copias Cleopatra
præficitur 452.g. 458.d
- ananas Pbarisam Iosepho se opponit
1013.f
- anania pontificis liberalitas, eiusque
seruorum iniquitas 698.d
- 699.b. ipsius filius capitur à sicariis
698.e
- aanie pontificis domus incenditur
811.d
- ananas pontifex cum Ezechia fra-
tre pontificibus aliis in cloacis la-
tus propter seditionem ibid. cum
fratre interficitur 812.e
- anani anani filius pontificatum ac-
quirat, & Iacobum lapidat 698.
b
- anani senioris felicitas ib. a
- ananius Ionatha filius Cestio portas
prodere voluit 819.g
- ananius Iudeorum dux vinctus Ro-
mam mittitur 692.e
- ananius pontifex cum Hierosolymitis
bello contra Romanos se prepa-
rat 826.f
- apparatum belli rursus amittere
noluit 829.a
- milites contra Simonē Ciotē mit-
tit ibidem e
- ananius pontifex, eiusque gesta 872.
& 874. 875. per totum.
- anani mors Hierosolyma excidij prin-
cipium 882.g. eiusque virtutes ce-
lebratae ibid.
- ananius Sethi filius pontifex constitui-
tur 618. e. priuatur 619.e
- ananius Simonis satellites ad Titum
profugit 956.e
- anarabarches, pontifex Hebr. 84.b
- anaxagagore (Lazomenij mors) 1079.f
- anchus rex Gitta 195.e. 203.b
- exercitum ducit in Hebraeos 203.f.
206.d
- andromacho amicitia renunciat He-
rodes 567.g
- andronicus Messalami filius orator
434.a
- angelus, quale nomen 522.b
- angelos cum mulieribus coisse 3.e
- anilai & Asinei Neerdensium faci-
nora 645. 646. 647. 648. per
totum
- an.mi unde certissimum argumentū
colligatur 199.e
- anna Helcanis uxor 165.b
- annibas seditiosus plectitur 6821.e
- annius Minutianus 633.e. 636. 671.e
- annius Rufus Iudæa præficitur 619.
b
- annus magnus quot annis constet 11.
c
- annis septimi, quinquagesimi seu Iobe-
li remissio 96.b
- anni quot ab exitu Israelis ex Aegypto
vsque ad templi Solomonis exitu-
tionem 700.d
- anteij insertus 661.f
- anthedo, postea Agrippias dicta 459.
c
- antigonum Asiam occupat mortuo A-
lexandro 388.a
- antigonus aristobuli filius cum patre
transfugiens capitur 477.d
- accusat Cesarem, Hyrcanum &
Antipatrum 481.d
- paternum regnum affectans proflig-
gatur 461.d
- reducitur in regnum per Parthos
494.e. amputat Hyrcano auricu-
las 497.e. accusatur Roma, &
placat pecuniis hostem 499.e
- quomodo ab Herode oppugnatus
sit 500.e
- & inde quomodo expugnatus &
irrisus à Sosio 507.e
- antonius Herodis pecuniis corru-
ptus eum occidit 508.b. 510.e. per
totum. antipatrum & Hyrcanum
accusat 724.g vincitur ab Herode
729.d. rex constituitur 732.d. quā
insolens ex unica victoria factus
738.d. dat se vinciedum Sosio 741.
d. securi percutitur ibidem.f
- Antigonus Hyrcani fil. Samaria obsi-
dioni præficitur 452.b
- quomodo à fratre & cur occisus
454.f. 712.e
- antiochia Mygdonia, urbs 687.e
- antiochia, Syria metropolis 852.
c
- antiocheni Demetrium eieclum reci-
piunt 437.d
- antiocheni soli cum Sidoniis & Apa-
menis pepercerunt Iudæis cohabita-
toribus suis 815.e
- antiochenus odium in Iudæos 398.
c
- antiochenus petitiones apud Titum
976.e
- antiochus antiochi Grypi filius victus
& occisus ab Antiocho Cyziceni fi-
lio 459.f
- antiochus Antiochi Cyziceni filius su-
perat Antiochum Grypi, & supera-
tur inde ab Eucaro & Philippo fra-
tribus ibidem. 460
- antiochus Aspendius ab Hyrcani fi-
lius victus 711.g
- antiochus Comagena rex 620.g.
678.d
- antiochus Cyzicenus cum fratre An-
tiocho Grypobelligeratur 451.d
- vincitur ab Hyrcano 452.g
- occiditur à Grypi filio Seleuco
460.b
- antiochus deus Alexandri fil. adoles-
cens rex coronatur & amicitiam
cum Ionatha init 440.a
- trucidatur à Triphone suo tutore
447.b
- antiochus Dionysius Antiochi Grypi
fil. Damasci regno potitus quid ges-
serit 462.a
- eius cū Alexandro & Arabibus
bellum 715.e
- antiochus Epiphanes Seleuci fil. &
eius gesta contra Iudæos 407.g
- vsque 419. 975. ad Elymaida vin-
citur 418.e
- commissa regni cura Philippo mori-
tur 419.b per totum,
aliæque eius gesta 1087.
1088. 1089. 1090
- antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo
Sexto contentio propter Syriam, &
in Iudæam irruptio sana 708.d
- antiochus Epiphanes quomodo cepe-
rit Hierosolymam 929.f.
934.e
- antiochus Eupator Antiochi Epipha-
nis fil. rex constituitur 419.e
- Bethsaris expugnat 420.d
- Philippum tutorem regnum inua-
dentem occidit 421.d
- captus à Demetrio trucidatur
421.g
- antioch. Eupator Antiochi Epiph.
fil. quomodo Iudæam afflixerit
709.e
- antiochi magni bellum cum Ptole-
maeo Philopatore, & beneficia in Iu-
dæos 398.e
- dat filiam Ptolemaeo uxorem 401.
a
- Antiochi Pharanx loci nomen 716.a
- antiochus Seleuci nepos Deus cogn-
ominatus 398.e
- antioch. Soter, etiam Pius dictus fra-
ter Demetrii rex natus Tryphonē
persequitur & interficit 447.f
- Simonem Matthia in amicitiam re-
ceptum conatur subigere, sed infa-
liciter 448.a
- oppugnat Hyrcanum Hierosolymis,
& cognominatur Pius 449. per
totum. regno & vita priuatur
ab Arsace 450.b
- Seleucum Grypi vincit 460.a
- antiochus Grypius qui & Philometer
Demetrii Nicanoris fil. Alexan-
drum Zebinam bello occidit, &
regnum Sy-

IN. IOSEPHVM.

regnum Syria occupat, & Hera- cleonis insidiis occisus. 451.d	Antiphilus cum suo fratre venenum apparatur in Herodis interitum 588.f	tra Iudaea 649.e
Antiochus, Agrippa & Sobennus Vespasiano in auxilium miserunt bina millia pedum, & sagittarios equites mille 834.f	Antiquitatum libri xtc. quod tem- pus complectantur, & quas histo- rias 702.e	apion grammaticus res Aegyptiacas conscripsit 1060.b
Antipas Herodis fil. constituitur te- trarcha 599.e	Antonia Drusi maioris uxor Ger- manici & Claudii mater Agrippa dat munus pecuniam 630.f	eius portentosa mendacia de Iu- daeis & tota uita taxata ibidem. 1061.1062. per totum. & eius ca- lumnia & mendacia confutata 1063. 1064. per totum. propheta factus fabulam tragicam de Iu- daeis impudentissime fingit 1065. 1066.1067. per totum.
affectat regnum 603.a	eius furor in Agrippam 634.e	Apobaserion locus 10.a
portionem paterni regni acquirit 611.e	eius prudentia 637.b	Apochis regni termini 1040.b
Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur testamento 771.f	antonia edificij Herodianis descriptio 919.c	Apollodori Gazaraorum ducis pre- lium cum Iamneo, & mors 459.e
tetrarcha instituitur 773.g	antonia porticus incensa, & presi- dium ex ea detractum 811.f	apollonius Antiochi dux, à Iuda Macchabeo uictus occiditur 413.b
Antipas pater Antipatri Idumaeae praefectus ab Alexandro 469.b	antonia turris ab Herode condita 544.f. 624.d. 746.d	apollonius Darius praefectus Alexan- dri filii Antiochi Epiph. 435.e
Antipas regij generis uir comprehen- sus custodiae traditur 871.g	antoniae fundamenta subuersa 951.e	vincitur à Ionatha 436.b
occiditur 872	M. Antonij decreta pro Iudeis 488. per totum	apollonij Molonis mendacia de Iu- daeis 1065.1069.177.
Antipater Herodis fil. à patre voca- tur domum 554.d	M. Antonius, dux Ro. 476.e	apollonius senator sauciatur 672.e
honoribus augetur 555.b	in Asiam proficiscitur, & Hero- dem defendit 491.g. 429.e	apsanes Iudeis praeficitur 159.a
fratres crebris calumniis infestat ibid. 568.e. 574.e	amore Cleopatra captus Herodem, & Phasaelum tetrarchas consti- tuit 494.a	aquila aurea supra portam posita de- sicitur 596.b. 772.e
malicia eius 582. per totum.	ad regium fastigium eundem pro- mouet 499.d	aquila quare Romanorum insigne 838.b
eius in patrem insidia 585. a. 587. 588	ab eodem pecuniis corruptus An- tigonum è medio tollit 508.b. 510. e	aquila Caligula interfector 660.e
captus damnatus vincitur 590.d	M. Antonius donatur ab Herode 510.e.	ara tabernaculi, & Arula suffumiga- toria 83.g
occiditur 599.d	homo impius 512.e	arabia confinis Iudae 469.e
ab Herode patre pellitur ciuitate 749.	Herodi nimium indulget 516.d	arabes qua aetate infantes suos cir- cumcidant 21.f
fratribus insidiatur 751.d	multa indecore agit in gratiam Cleopatra 518.b	arabes Hebraeos subigunt 153. d. ab i- psis rursus caduntur 155.a
prodigis 761.b	subigit Armeniam 519.b	arabum praelium cum Herode 519.f
fratrum occisorum liberis etiam male uult, & conspirat contra pa- trem 762.c	vincitur apud Actium à Caesare 524.a	arabum Iudaeam devastantium scui- tia 609.e
veneno eum tollere conatur 766.c	occisus 524.e. qualem operam Ga- binio praestiterit 721.g	arabum gesta in Iudaea post mortem Herodis 781.b
aliis duobus fratribus calumnias struit 767. c. causam dicit 769. 770. per totum.	Herodem exulem regno Iud. praefi- cit 734.b. propter Cleopatram mul- ta facit indecore 742.a	arabes Iudeorum transfugarum vis- cera patefaciunt, aurumque exi- munt 939.f
occiditur 773.f	antonius centurio à Iotapateno infi- diis interemptus 850.d	aramus, aramai 15.a
antipater Idumaeus Hyrcanum in re- gnum restituit 717.f. 718. per totum.	antonius praefectus ala equitum contra Romanos 831.b	arami liberi quibus gentibus appella- tionem indiderunt ibidem
aliaque eius gesta 722	eius gesta ibid.	aranes ubi mortuus ibid. d
usque 727	antonius Primus Moesia contra Vi- tellium cum legione tertia properat 901.f. eius gesta ib.	arasci templum 330.e
antipater accusatus, declaratur praefectus Iudae à Iulio Cas. & Hierosolymorum muros reficit, & filiis suis praefecturas attribuit 725.c	Vitellium interficit 893.d	arbela vicus 1022.f
antipater qui prius Antipas, quomo- do se suosque eueuerit, & Aristobu- lum regno eiecerit 469.c	in conflictu cum Vitellianis qua- tuor milia & quingentos amisit 902.c.	arbori interdicta qua vis indita fue- rit 5.e
Scaurum committit in uat. 475.f	Romam properat ibid.	arce Noe reliquia ubi seruentur 684.c
eius auctoritas, uxor & liberi 479.d	antonius Silo Taricheas missus cum duobus millibus sagittariorum 859.d	arca tabernaculi forma 82.f
qualem operam nauarum Casari, a- liisque eius gesta ibidem. & 480	aod. uide Iodes	arca in potestatem hostium uenit 168. d. quantorum malorum his fue- rit autor ad quos peruenit, & quo- modo Hebraei reddita 169.b
dynasta & procurator Iudae consti- tuitur à Caesare 481.e	apachne regni termini 1040.b	arca transfertur Hierosolymam in templum Salomonis 263.b
suos liberos ad gubernacula proue- hit 483.b	apania obsidione liberata 727.c	arcades de antiquitate gloriantes, post Athenienses laceris eruditi 1035.d
antipater Salomes fil. accusat Ar- chelaum 777.d	apellens mensis 370.a. 409.b	arce, alio nomine Arctipus, ciuitas 82.a
antipater Samaritae Antipatri Hero- dis filij procurator 588. d	aphrica unde sic denominata 24.e	arce, quae nunc Petra, ciuitas 110.b
ueneficium apparatus Herodi inducat 766.b	aphri & Aethiopes quantum annue pendant Romanis 807.e	AAaaa 4
antipatri ciuitas edificatur 559.f	apion Alexandrinorum legatus con-	

I N D E X

- archelais vicus conditur 613.f
archelaidis palmeta 619.a
archelaus Cappadocum rex 549.e
558.f. Herodem ad sanam mentem
reducit 569.g. eius prudentia 756.
757.
Archelaus Herodis filius à patre re-
gno praefectus ipsius funus curat.
608.c. populo se accommodat, &
incidit in seditionem 601.g. 602.a
accusatur apud Augustum 603.e
ethnarcha non rex confirmatur ab
Augusto 611.e. Glaphyram
fratris defuncti uxorem ducit
613.f
accusatur apud Augustum & re-
legatur Viennam Gallia 614.a
784.b. venduntur eius bona 618.e
à fratre falsè calumniatur 767.d
rex constituitur 773.g. in sedi-
tionem incidit 775. 776. 781. quod
non rebellasset quarta tributorum
parte leuatus 785.a. eius reditus
quanti ibid.b
Archelaus Magdali ad Titum pro-
fugit 956.c
Arethis, sexti ex fratribus Macha-
bei immania supplicia, eiusque
cum insigni tolerantia sermones
1095. per totum
Aretas Arabum rex fugientem
Hyrcanum recipit hospitem, op-
pugnationem Aristobuli cogitur
intermittere 469.e. 470.b. cum
Scauro foedus init 471.f
aretas qui antea Aeneas constituitur
Arabum rex 572.e. confirmatur
577.d
aretas Coelestria regnum adipiscitur
472.d. 716.a. cum Herode bella-
tur 626.b. & Iudaea infert bellum
716.a à Scauro mulclatur ccc. ta-
lentis 721.c
aretas Petrae Romanis auxiliatur
609.a
argolica historia scriptores discrepan-
tes 1034.f
ariphanes Graeci historici Iudae-
orum mentionem facit 1051.a
arietis instrumenti bellici descriptio
843.e
ariochus Nabuchodonosori satelli-
tum praefectus 347.a
arion procurator Iosephi Tobia fil.
405.
aristaeus Iudaeorum negotium agit a-
pud Ptolomaeum Philadelphum
389.f
aristocratiā esse optimā admini-
str. 123.b
aristorelis apud Clearchum verba de
Iudaeis 1048.a
arivus centurio confossus 608.d. 780.e
aristobulus odium erga fratrem Agrip-
pam 730.a
aristobulus Agrippa frater, Iudeorum
causam agit apud Petronium 640.
per totum
Aristobulus Aristobuli fil. adolescens
pulcherrimus 514. d. ab Herode
constituitur pontifex, & occiditur
ab eodem 513.f. 514.g
Aristobulus Alexandri Iamnas fil.
generosus 463.f. quomodo adse-
cutus sit regnum 405.b. obsessus
ab Areta liberatur per Scaurum
471.e. quale donum Pompeio
miserit, & controuersiam cum fra-
tre apud eundem disceptauerit
471.e. quomodo à Pompeio tra-
ctatus 472.f
vinculus abducitur Romam 475.e
vinculis elapsus iterum capitur &
mittitur Romam 477.d. veneno
sublatus est 479.g
Aristobulus Herodis fil. reuersus Ro-
ma ducit uxorem 549.c. conser-
tur in carcerem falsis calumniis
oppressus 574.f. accusatus à pa-
tre Beryti damnatur 578.f. stran-
gularur 580.b
aristobuli filij Herodis liberi qui 762.
a. 793.f.
aristobulo Herodis filio Armenia mi-
nor à Nerone data 796.c
aristobulus Herodis frater, privatus
mortuus filia unica relicta 793.f
aristobulus Herodis dynastæ Chalci-
dis fil. dominis multis donatus à
Ner. 694.f
aristobulus Hyrcani f. obsidioni Sa-
marie praeficitur 752. b. quomodo
imperavit & seuerus in matrem
ac fratres 454. d. fratris eade pol-
luti moritur philellen dictus 455.
g. primus diadema regum usur-
pauit, & quomodo se gesserit in
matrem & fratres 454. c. mors eius
714.a.
aristobuli & Hyrcani furor & con-
tentio 930.a
aristobulus rex Chalcidis contra An-
tiochum 984.a
armenia regio 15.a
arnon fluvius 110.c
arphas vicus 834.a
arphaxades Arphaxadei 15.a
artabanus Vonone victo Parthorum
regnum assequitur 620.e
artabanus à Vitellio victus 625.b. re-
cuperato imperio foederatur Nero-
ni ibid.d
artabani cum Asineo & Anileo re-
conciliatio & amicitia 646.
a
artabanus regno pulsus restituitur per
Izatem 627.c
artabazes rex Parthorum donatus
Cleopatra 742.c
artabazes Tigranis filius captus
519.b
artaxerxes regnum paternum acci-
piens quale conuiuium instruxerit
373.b. accusat uxorem & diuer-
tit ab ea ibidem. ducit aliam no-
mine Estheram 374.b. Amanem
in summa habet honore 375.a. eun-
dem cruci suffigit 380.b. In-
deos periclitantes liberat. i-
bid.
Artaxias Tigranis filius regno non
diu potius pellitur 519.b
Artemisius mensis 259.c
artorius quemadmodum ex incendio
per Lucium commulionem serua-
tus sit 95.g
arucans Arcen condidit 14.d
arudens, Aradus insula ibid.
arunsius praecoretundis Germanorum
milium impetum 663.b
arus vicus 609.c
arvum loci nomen 195.g
asamonaeum gens Iudeorum resp.
statum mutans 367.b
asamonis montis Galilea situs 818.c
asannus abia filius regnum paternum
accipit 282.c. eius pietas, & bel-
lum cum Zoro Ethiopum re-
ge ac victoria ibidem mors 284.d.
285.b
ascalon capitur 146.a
ascalon Iudeis semper inuisa 851.a.
eius situs ibid.
ascalonitis quingentos & duo milia
Iudeorum apud se habitantium in-
terfecerunt 815.d
ascalonitis quantum incommodi arca
attulerit 169.c
aschanes eunuchus praepositus He-
braeorum nobilium cure obsequitur
Danieli 346.b
aschanaxes aschanaxi 13.c
aser natus 30.g. filij 52.d
aseruarum fors in Chanaan 142.
a
asia quingentas ciuitates uni re-
tori & consuli Romano parere
806.g
asinaus & Anileus Neerdeses
graffatores quomodo cum Artaba-
no amicitiam inuenit 645.
646. 647. 648. 649. per to-
tum
asiongabur loci nomen 269.f
asoris ciuitas 152.c
asofra, buccina 97.b
asperforium tabernaculi 81.a
asphaltites lacus repletus cadauerib.
890.a
asphaltites lacus Tiberiensi natura
contrarius 891.b. eius descriptio
ibid.
asphar lacus 428.b
asprenatis prodigium & interitus
661.d
assamoniae principatus quando desce-
rit 508.b
assamoneorum familia quando &
quandiu principatus Iudeorum
concess. 701.a
assaracoidas Senacheribi filius patri
succedit in regnum 330.f
assaron quantum contineat 83.d
assus regni termini 1040.b
Assuras,

INDEX

nam 678.b
 Berzellem quantis beneficiis inue-
 rit Dauidem regno pulsum 233.b
 quam gratiam ei obtulerit rex
 237.e
 Besarra oppidum 1007.e
 Beselel architectus 88.e.98.e
 Bethsemmathe uxor Esau 28.b
 Bethalaga vicus 429.b
 Bethel quid significet 28.g
 Betkenabem vicus 889.a
 Bethleem toparchia 890.d
 Bethmaus vicus 1003.e
 Bethura locus 139.f
 Bethsabee forma Dauidem ad adul-
 terium pellicis 225.b
 Bethsama vicus 170.g
 Bethsamitarum prophani lxx. ar-
 cam contingentes moriuntur 171.
 b
 Bethsana, qua Scythopolis 418.a
 bethsana ciuitas 141.g
 Bethsuritarum deditio 420.d
 Bettea capta & pradata 222.e
 Bezedel vicus cum turri inexpugna-
 bili 832.a
 Bezetha collis descriptio 919.g
 Biblia quor. annorum historiam com-
 plectantur 2.f
 Bithynos, Cappadoces, Pamphylis,
 Lydos & Cilices Romanis tributa
 pendere 806.e
 Borceus Agrippa legatus à Iudeis
 vulneratum effugit 819.d
 Borceos vicus 833.e
 Bonis corrupta noxa quomodo vindi-
 canda 128.d
 Boz columna vestibuli templi 261.b
 B. Z. quomodo Ruthem acceperit u-
 xorem 153.e.164.a.
 Britannicus Clau. Caesaris filius 644
 a
 Britannicus Claudij ex Messalina f.
 Neroni primum in impio post-
 habitus 796.b
 Britanni quomodo & quando Roma-
 nis subugati 805.g.807.b
 Broccus trib. plebis 670.b
 Buccinarum excogitatio & usus 97.
 b
 Burrus praefectus praetorianorum mili-
 tum 694.b

C

CAbrothaba locus 98.a
 Cadmus Milesius quo tempore
 historiam conscribere incepit
 1034.e
 Caduceatores sacros esse & inuola-
 biles 522.a
 Caecilius Bassus occiso Sexto Caesare
 prouinciam occupat 488.f
 Caecilius Bassus Sex. Caesarem interfici-
 cit & copias suas occidit 727.a
 Cacinna ab Antonio Primo rerum
 gestarum nuncius ad Vespasianum
 mittitur 902.e

Cacinna de prodicione cogitat, &
 cum milite ad Antonium transi-
 git 902.a
 Cadesacinitas 140.b
 Canopolis & forum quod vocatur ma-
 teriarium à Cestio incensum 819.f
 Caron regio amomifrax 684.c
 Caesar Iudeorum & Archelai conuen-
 tum diremit 782.f
 Archelao tetrarchiam seu me-
 diam regni partem dedit ib.
 eius promissio Archelao facta ib.
 reliquam regni dimidiam partem
 duas tetrarchias diuisit ibid.g
 casar qua Saloma largitus sit 783.b
 casar quas ciuitates Iudeorum regno
 annis Syria adiecerit ibid.
 casaris liberalitas in duas filias Hero-
 dis virgines ibid.
 casar falsum Alexandrum deprehen-
 dit ibid.f. eum remigum numero
 inserit 784.b
 caesares vocatos imperatores Rom.
 269.b
 Caesarea conditur 746.e.747.g
 caesarea Philippi dicitur Neronis
 698.f
 caesarea Iudae maxima ciuitas 854.f
 caesaria templa 747.a
 caesariensium contumelia in mortuum
 Agrippam 680.a
 caesarienses contra Iudeos apud Ne-
 ronem victores 799.b
 caesarienses omnes Iudeos apud se ha-
 bitantes trucidant 813.f
 caesennius Gallus duodecima legionis
 ductor à Cestio in Galileam mis-
 sus 818.b. duo milia Galileorum
 cadit ibidem.
 caesennius Petrus rector Syriae 974.a
 caesennius Petrus Antiochum regem
 Comagenes apud Vespasianum de-
 fectionis accusat 983.f
 bellum mouet contra eum 984.a
 vinetum Romam à Cilicia mittit
 ibid.e
 caesoniae iugulata cum filia magnani-
 mitas 667.e
 caiaphas constituitur pontifex 619.e
 caim quid significet, sacrificat, iugulat
 fratrem suum malum, multa inue-
 nit 6.d. eius posterum 7.f
 caium Agrippa & Iulia fil. Augusti
 adoptiuus 663.e
 caium Caesar Agrippam vinculis sol-
 uit, & tetrarchia Philippitradua,
 regem appellauit 790.e
 ei etiam Herodis tetrarchiam ad-
 didit ibid.d
 cay vxor & filia occisa 666.d
 eius ingenium & mores 666.e
 caium Caesar Deum se vocari voluit
 790.d
 Petronium ob statuas in templo lo-
 candas, Hierosolymam misit ibi-
 dem.e
 cay litera ad Petronium 792.b
 caius per dolum interemptus, quanto

tempore imperauerit ibid.
 calebis explorator Chananae 99.a
 calide ad Baias 638.e
 Calida ad Emmaumtem 619.d
 Calida apud Callirrhoen 598.a
 Caligo tabernaculi qualis fuit 88.g
 C. Caligula constituitur Caesar 627.s
 C. Caligula Germanici fil. 734.e
 designatur Caesar à Tiberio 635.f
 occiso Tiberio fratre opprimitur &
 ipse 636.b. Herodem cum coniuge
 mittit in exilium 638.g
 qualis fuerit ingenio 641.b. 643.
 e
 Iudaeis bellum illatum reuocatur
 à Petronio & Agrippa 643.a
 moritur ibid.f. eius in omnes sau-
 ria, & diuini honoris vindictio,
 insaniaque cum conuatio in i-
 psum, & eius interitus 652.usque
 660
 callemander ab Hyrcano victus inte-
 ruit 452.e
 callistu: Caligulae libertus 657.e
 calumniarum quantia vis 713.e
 cambyses Cyrsilium patri in regno suc-
 cedit, & Iudeos à templi & urbis
 adificatione prohibet, moritur
 359.a.360.b
 campus regius loci nomen 18.d
 cana, loci nomen 519.f
 cana vicus Galilae 1005.b
 cana seu Canatha 742.e
 canathenses ibid.f
 candelabrum tabernaculi 83.e
 capernaum fons, Nili vena esse credi-
 tur 861.e
 capharsaba, campi nomen 559.f
 caphartophan Idumaea vicus 890.e
 capito centurio à Floro praemissus ad
 Hierosolymitanos 800.e
 capitolij templum à militibus direptis
 donatus incenditur 907.d
 cappadoces populus 13.b
 carmeli montis situs 852.f
 carta, Mesopotamiae ciuitas 15.e
 caribaginesium originis & fati des-
 criptio 807.d
 carus delicia Herodis 586.b
 casander occupat Macedoniam mor-
 tuo Alexandro 388.a
 caspia porta 625.a
 Cassius Cherea 653.654.655
 per totum. occiditur 673.a
 cassius que gesserit in Iudaea 476.e
 affligit Iudeos 489.b
 cassius Longinus Syria praefes 544.d
 cassius Iulio Cas. interfecto Syriam pe-
 nit & quid gesserit 727.728.
 per totum, occisus 729.e
 castor rerum iudaicarum scriptor
 1065.
 castoris Iudaei versutia & dolus erga
 Titum 924.f
 castra Iudeorum locus 480.f
 catullus Libya Pentapolis regis rector
 ficariis calumniandi doctor erat
 997.a

IN. IOSEPHVM.

eria millia Iudeorum irucidant	circumcessionis prima institutio 19. e.	corrai, locus	172.d
997.b	21. e.	corus mensura qualis	100.b. 336.f
eius cruciatus & mors horrenda ibi	cisus Saulis pater	costobarus Iudaeae Gazae praefectus ab	
dem.d	cithara quis inuentor	Herode Lucro inuentus, epudatav	
cedusa urbs	ciuitatem qui primas instituerit 7.	ab uxore 532.b. eius violentia 699.	
celadus Augusti libertus	c	b	
qua Caesaris nomine cum falso Ale-	claudius a mulieribus constituitur Cas.	costobarus & Saulus fratres una cum	
xandro egerit	664.d	Philippo ad Cestium tran fugiunt	
celeu accusatus Roma causam dicit,	claudius Agrippam ad senatum le-	821.g.	
& plectitur	gatum mittit	costurnices ubi copiose inueniantur	
celer tribunus uinctus a Claudio Iu-	Ci. Roma contra Samaritas pronun-	72.e	
deis ad supplicium Hierosolyma	ciens tres eorum nobilissimos inter-	cotys Armenia rex	678.d
mittitur 795.g	fici iussit	crassus in P. arthos proficiscens Hiero-	
cendebeus praefectus vincitur a Sim.	claudius quandiu imperium admini-	solymitanum templum spoliat per-	
448.a	strauerit 796.a. Agrippina uxoris	urus 478.e cum omnibus suis co-	
centius Hebr. in libertatem restituit	Neronem priuignum in imperium	pitiis perit	479.c
151.a	cooprauerat	crassus in Syria provinciam Gabinio	
cestius Gallus Syria praeses innadit	clearchus peripatericum Aristotelem	succedens quid gesserit	723.b
Gulilaam	praeceptorem suum de Iudeis nar-	cretaenses moribus, non uerbis erui-	
Cest. Fectus a Claudio in Iudaea pro-	rantem inducit	diebantur	1072.a
curator praemissus	1047.e	ciesiphon, urbs	650.b
eius malitia	clemens praefect. urbanarum cohortium	cumanus Iudaea praeses confirmatur 690.	
799.a	655.c.	d. 794.a. & quid sub eo Iudeis ac-	
cestius Saulum cum ceteris legatum	Cleopatra Antiochi filia nubis Ptole-	ciderit ibid. & 691.f. & 692.a. ac-	
ad Neronem in Achaia mittit	mao Philopatori	cusatur a Iudeis ibidem. exulat	
821.	401.a	693.a. 795.g.	
chabelo terra cur sic dicta	cleopatra Floris uxor	cuspius Eadus Iudeorum regno praefici-	
267.e	702.b	tur 680.d. seditiones punit 682.c.	
chabolo uicus	cleopatra Ptolemai Epiphanis filio	690.a	
1015.b. 1016.c	datur nuptum Antiocho	cydoessa Tyriorum uicus	869.e
Cherea Cay uxorem & filiam interfi-	401.a	cyprus insula	13.d
ciendas curat	cleopatra Ptolemai Philometoris filia	cyprus praefid. locus in finibus Hiero-	
666.d	ducitur uxor ab Alexandro Antio-	chunus	816.a
chalamas Syrorum trans euphraten sin-	chi, qui & Demetrius dictus 434.	cyprus Herodis filia 627.f. alia Pha-	
rex	e	saetis filia	628.a
224.d	cleopatra Marc. Antonium in suis amo-	cypron, castellum	559.f. & 748.b
chalebo donatur pars agri Hebronis	rem pertrahit 493.f. 729.f. Ma-	cyprus Antipatri uxor	723.d
145.g	riamnem cum filio ad se vocat, &	cyrenas, Marmarida & terribiles Syr-	
chaldai, populus	Antonium contra Herodem inci-	res quemadmodum Romanis sub-	
14.g	tat 513. usque 645 742.d. 988. d.	ditis	807.d
chaldeorum consensus cum sacris literis	contra omnes omnium opibus inhi-	cyrus Persarum rex Babylonem & re-	
1046.d	ans 517. f. 742. a. Herodem ad	gem eius caput	352.a
chamis patris irrisor	stuprum sollicitas 518.d. occiditur	cyrus Iudeis Hierosolyma repetere	
14.e	524.e. 745.f	permitit, templumque restituere,	
chananeus, chanaan	clitius Tiberiensis altera manu mul-	ac uasa templi reddidit, multa quo-	
14.a	Etatur	praeat beneficia 357.d. 358.a. 365.d.	
chananeorum terra prestantia	1012.a. 828.e	perit	356.b
98.e	clunius		
charetis mors apud Gamalam	659.c		
867.d	colossus Caesaris		
chariatibari ciuitas	747.g		
171.c	comagenensis ciuiliis consentio		
ebasleus mensis	620.g		
409.b. 415.e	621.a		
chebronis ciuitatis antiquitas	commencium centum annorum qua de		
895.d	causa in Messada incorruptum		
cheleias Onia fil. copius Cleopatra	manserit		
452. g. moritur	988.c		
458.e	conon Gracii Iudeorum mentionem		
cherubeis quid sunt	facit		
821.a	1051.a		
cherubinorum descriptio	conuallis laudationis		
263.e	298.f		
chetim quid Hebraei significet	conuentum cuiusque uilitas		
13.d	121.d		
chetimus, & chetima uisula	coponius Iudeis praeficitur		
ibid.	616.b.		
chetomene qualis uestitus	618.g		
84.c	coponius praecuratore constitutum, Ar-		
cheton quid significet	chelai finibus in provinciam re-		
ibid.	ductus 784.g		
chettai populus	corban inramenti explicatio		
14.d	1047.a		
chiramiu operarius insignis	corban, quomodo se liberent		
260.g	109. c		
Christus & christiani	corea loci nomen		
622.g. 623.a	718.e		
chusarthes Assyriorum rex Hebraeos	cores seditionem contra Moysen &		
sibi subicit	Aaronem excusat		
150.e	75.f		
chusai, chusai	dat cui parat		
14.a	107.f		
chusis amicus Dauidis constantissimus	Cornelius Faustus Sylla filius qualem		
quomodo se gesserit apud Abesalo-	se praestiterit in expugnatione		
num	templi		
230.c.	474.e		
cilla ciuitas	corona triplex pontificis		
198.b	86.a		
cillanus a Palaestinis bello vexatos			
Dauid inuac			
ibid.			
cinchares idem quod talentum			
83.e			
cinyra, instrumentum musicum			
243			
cinyra fabula			
659.d			
cyprienses Iude			
654.b			

D

D Abaraseni uxorem Ptolemai regis procuratoris innadunt 1008.c

Dacchari herba descriptio 86.a

dacon, arx 448.d

dacon praecipitatus 169.a

daconis templum exustum 436.e

datala meretrix Sampsonis 162.b

Dalmatas bellicosissimos sub una tantum legione Romanorum quiescere 806.d

damascus a quo condita 15.a

damascus imperio Dauidis subicitur 222.b

damascus a Metello & Lollio capta est 471.a

damascenorum in Iudeos seueritas 1000.c. 822.a. 992.d

INDEX

dana oppidum 150.d.276.b
 danianus Argimorum antiquiss. 1041.g
 Daniel vocatur Balthasar, & cupit
 durius vivere propter valetudine
 & studia 346.a. insomnia diuina
 246.f. regi somnia interpretatur
 347.f.348.a.
 Balthasaris visionem in pariete
 explicat 351.d.
 abducitur à Dario in Mediam &
 constituitur summus satrapa 352.b
 insidias patitur, sed insidiatores
 eius luunt poenam 352.f.353.a
 apud Ecbatana turrim edificat
 ibid.e. quam carus Deo fuerit, &
 quantum ceteros prophetas supe-
 rauerit 353.e.354.355.
 Danielis prophetia 415.f
 danitarum fors 142.a
 danica à Chananaeis sedes mutare co-
 alli 150.b
 danus, fons Iordanis 18.b
 danus nascitur 30.f
 filii eius 52.e
 darabura vicus 1023.e
 Darius Artabani filius Neroni ob-
 ses missus 615.d
 Darius Astyagis filius imperium Ba-
 byloniorum vastat, & Danielelem
 abduclum constituit satrapam,
 quem inuitu postea leonib. obicit
 352.b.353.a. hostes Danielis iisdem
 obicit, & deum eis predicat ibid.
 Darius equitum praefectus sub Agrip-
 pa 810.g
 Darius Hystaspis filius rex Persarum
 creatur, quastionem proponit que-
 nam omnium rerum fortissima aut
 potentissima 360.b. & f
 commonitus vero à Zorobabele In-
 deos libertati instituit, & immu-
 nitati, urbemque & templum re-
 stituere promittit & iuvat 262.e.
 367.d
 mortuus successorum filium Xer-
 xem relinquit ibid.f
 datham cum vniuersa sua familia
 terra debescit 107.e
 David filius Iessei 164.e
 David qualis, & quomodo rex à Sa-
 muele vnus prophetat, & Saulo
 furioso hymnos occinit ad citharā
 186.e.187.a. ei^{us} magnanimitas 188
 b. victoria de Goliatho 189.e
 amatur à Sauli filia, & sexcenta
 hostium capita à Saulo adfert &
 filiam eius uxorem ducit 190.e
 socerum fugit 191.192.193. per so-
 lum. spiculo ab eo petitur 192.a
 accepto Goliathi gladio fugit in
 Gittam, & insani se fingit 195.c
 fugit inde alio atque alio ibid.
 Cillanis auxiliatur ac iterum Sau-
 lum offugit 198.199.201. per so-
 lum. cum Saulum occidere potuif-
 set noluit 199.e. reconciliatur
 Saulo 200.a. defuncti uxorem du-
 cit 202.a. Amalecitas praeatur

203.d
 iungit se Ancho contra Hebraeos
 203.f.206.e. abducuntur ei amba
 uxores captae 207.b
 Palaestinos cadit & uxores recu-
 perat 207.e. Sauli interfectorem
 supplicio afficit, & epitaphia ipsi
 ac Ionatha conscribit 211.d
 rex vnus tribus declaratur, &
 cum Abneropugnat 212.a
 eius filii 213.d
 Abnero federe iungitur & ami-
 citia 214. e. interfectum luge-
 215.d. regnum in vniuersum ei
 confertur 217. a. dominorum suo-
 rum occisores punit 215.d.216.g.
 quanta copia ad eum in Hebro-
 nem conuenerint 217. a. Iebusaeos
 illudentes capit 217. a. amicitia
 cum Iramo parat, & Hie-
 rosolyma ciuitatem Dauidis ap-
 pellat 218.e. Palaestinos superat, &
 arcam Hierosolymam transfert
 219. per totum. Palaestinos frangit
 & Moabuias Adrazarūque So-
 phenorum regem 221.d. Theno-
 nem in amicitiam recipit, Idu-
 maam subigit, & officia distribuit
 222.e.241.e.
 Ionatha posteros beneficiis affi-
 cit 223. b. legati eius iniuria à
 Naase afficiuntur, Syri, Mesopo-
 tamita, Ammanita deperduntur
 223.e.224.e
 Bethsaben adulteram facit & du-
 cit uxorem, Vriamque interfeci-
 dum curat 225.b. per totum. Am-
 manitas excindit 228.b. à filiis mo-
 lestatur 227.e. per totum. Abe-
 salomum filium regem saluatum
 fugit 229.e
 patienter audit conuiciantem Se-
 meim 230.e. fugiens benigniter ex-
 cipitur ab optimatibus regionis
 trans Iordanem 233.b. prior filium
 aggreditur 233.d. occisum luge-
 235.e. ignoscit hostibus, & recipit
 regnum. saluatur rex 236.237.238.
 per totum. decem tribus ab eo defi-
 ciunt auctore Sabeo 238.e. Palaesti-
 nos vltimo fundit, hymnos ac musi-
 cam instituit 242.f
 fortissimi viri ipsius qui 243. per so-
 lum. populum recensendo deum of-
 fendit 244.b. è tribus malis insti-
 gendis pestem eligit, & Oromne
 aream emittit 244.e.245. c. templi
 extruendi locus ei indicatur, ad
 quod opifices & materiam compa-
 rat. filiumque instruit Salomonem
 quomodo se debeat gerere nactus
 imperium ibi.e.246.b. aliosus ca-
 lesfacit se Abisaces accubitus 246.g
 Solomonem confirmat regem, offi-
 ciaque distribuit & tribus, tum
 templi vasorumque descriptionem
 tradit 248.249.a. per totum.
 Dauidis principum alacritas in

contribuendo ad templi fabri-
 cam 250.b. quid sub mortem
 Solomonis commiserit 250.g.251.a
 expirat ac sepelitur, maximisque
 cum eo thesaurus 251.e
 Dauidici generis regum finis, & quos
 eorum fuerint 241.g
 Debora prophetissa 152.d
 Decime data 18.e.28.f.109.a
 Decius Mundus quantum insanierit
 in Paulinam 622.b
 Delatoribus quid praemissuerit apud
 C. Caligulam 662.b
 Demetrius Demetrii filius amicitiam
 cum Ionatha inuit 436. d. Alexan-
 drum vincit 437.e
 Demetrius Eucerus Antiochi Grypi
 filius rex apud Damascus consti-
 tuitur & Alexandrum Iannaeum
 superat 460.b. 461.a. contra fra-
 trem pugnans captiuus ducitur ad
 Parthos ib.f
 Alexandrum praelio superat 715.a
 Demetrius Gadarensis libertus Pom-
 pey 475.b
 Demetrius Nicanor rex 437.g
 clementer agit cum Ionatha lu-
 deisque 438.b. vincitur à Tryphone
 440.d.
 capitur à Parthis 443.f
 dimittitur, & in regnum restituitur
 ab Arsace 450.e. vincitur. sca-
 pitur & occiditur 451.d
 Demetrius Phalereus quomodo biblio-
 thecam Ptolemaeo Philadelpho
 comparauerit 389.d. legem Iudeo-
 rum transcribendam curauerit
 391.b
 demetrio Phalereo in historia Iudeo-
 rum venia concedenda quod He-
 braice nescierit 1051.b
 demetrius Selenci filius regnum Syriae
 occupat, Antiochumque & Lyfiam
 occidit 421.f
 Iudam occidit in praelio 425.e
 Ionatha amicitiam amittit 430.e
 occiditur 432.f
 dei castra locus 32.e
 Deus Galileorum clades Romanis do-
 nabat 848.b
 Deus Iudaeis omnem viam salutis ad
 iteritum verterat 940.d
 dei decretum contra omne Iudeorum
 genus 992.a
 dei definitio apud Moysen 1073.f
 dextra porrecta quid apud barbaros
 significet 646. a
 diagoras Melius in mortis periculo
 versatus propter Athenienses
 1079.f
 dido soror Pygmalionis regis Tyrio-
 rum in Africa Carthaginem edifi-
 cauit 1043.e
 diebus singulis quid Deus consideret
 4.b
 diglath quid significet 5.e
 diuini vniuersalis descriptio 9.e
 Dina Iacobi filia 31.b
 supra.

IN IOSEPHVM.

*Supratur, quapropter Sicimite uni
uersi trucidantur* 33.e. 34.a
*Dionotus Tryphon Apamennus, vide
Try.*
*Diogenes Alexandri amiciss. à Pha-
riseis interficitur* 716.f
*Dionysius Tripolitanus securi percus-
sus* 471.g
Diophantus notarius sceleratus 574.
*Disciplina militaris exemplum pul-
cherrimum* 823.e
*Disciplinas à Chaldeis ad Ægyptios,
ab his ad Græcos esse deductas* 17.
*Dissimilium communionem etiam
naturam horrere* 123.f
*Dius in historia Phœnicum integer-
rimus* 1042.d
Dius mensis 9.a
Doces mularum nutritor 195.b
*occidit Abimelech pontif. 196.
f*
*Doleus nobilitate potens à Gadaren-
sibus interficitur* 888.f
P. Dolabella decreta pro Iudeis 488.
*Domitianus cum multis Romanorum
salutem euadit* 902.e
*à Muciano productus populo rector
insinuat* 903.a
*Domitiano Germani subiciuntur &
Galli* 975.f
*Domitianus in triumpho Vespasiani
& Titus eis adequabat* 979.d
Domitius Enobarbus 694.a
Domitius Enobarbi filius ibid.
*Domitius Nero consulatur Impera-
tor 694. b. f. autem, matrem, uxo-
rem, virosque illustres, trucidat
ibid. c*
Cæsarea excludit Iudeos 696.f
*Domitius Neronis uxor à marito occi-
ditur* 694.c
Domitius Sabini fortitudo 926.b
Dora Phœniceis urbs 1000.e
Dora ciuitatis situs 1067.b
*Doras Hierosolymitanus pontificem
perimit* 695.b
*Doris mater Antipatri Herodis filij
accusatur venefici, & quomodo se
gesserit* 588.d. 766.b
Doritarum in Iudeos insolentia 675.f
Dorotheus lxx. interpretibus additur
396.f
*Dositheus Hyrcanum & Alexan-
dram Herod. prodit* 524.f
*Draconis leges de suppliciis antiquis-
si.* 1015.e
Druma Gedeonis concubina 155.f
drusilla Agrippæ filia 628.a
Drusius turris 747.e
Drusius Agrippæ filius 628.a
Drusius Neronis filius 629. 634.e
Drusus turris 536.g
Drymos loci nomen 730.e
Dysiris mensis 132. e. 366. e.
381.f

E

*Ebutius decadarchus sub Vespasia-
no 839. e. Gamala occisus* 865.
Ecdippon locus 731.b
Edom, vide Adomus
Edraui dux militum Ionatha 293.c
*Eglon Moabitarum rex qui Hebræos
subiungat, ab Iode interficitur*
151.f
*Ela capta & habitatores eius extincti à
Syria rege* 321.e
*Elanus Basana filius altero regni an-
no occiditur, una omnis eius sub-
les tollitur per Zamarem* 284. d.
& e
Elcana Iude copiarum dux capius
321.f
Elcias Magnus legatus Iud. 640.f
Eleazarus pontifex 2.d
Eleazarus Moysis filius 61.e
Eleazarus Aaronis filius 107.g
fit pontif. 110.e
Eleazarus pont. moritur 145.b
*Eleazarus Dodeca filius unus fortium
Davidis* 243.b
*Eleazar quidam arreptitiorum me-
dicus* 258.a
Eleazarus Auranes Mattheia filius
410.g. 411. a. fortiter ab Elephanto
confisso opprimitur 420.e
*Eleazarus phariseus homo sediciosus
conuincitur Hyrcano* 453.d
*Eleazarus quomodo pontificatum a-
depius* 392.a
*Eleazarus thesauri templi custos quo-
modo p. illis cum Craffo* 478.d
*Eleazarus Anani fil. pontifex consti-
tuitur unius tantum anni* 619.c
*Eleazarus Boethi pontifex constitui-
tur 613. e. priuatur pontific.* ibid. g
*Eleazarus gigas, quam vasto fuerit
corpore* 625.d
*Eleazari Asamonai filij fortitudo &
mors* 709.e
Eleaz. Dinai, latro 691.f. 695. a. 795. a
796.d
Eleazarus sediciosus exulat 682.e
*Eleazarus Anania pontificis filius,
Romani belli seminatorum fuit*
809.g
reiecit Cæsaris hostias ibid.
Eleaz. Sernas facinus memorabile
844.d
Eleaz. duo socij contra Manabemum.
812.e
Eleazari Simonis filij factio 904.e
905.e
Eleaz. Simonis Giora socij mors 895.
a
*Eleazarus fsciariorum princeps Mas-
sadam obtinet* 985.e
eius ad suos oratio 989.f
*altera oratio de immortalitate a-
nime* 990.g. 991. 992. per totum
*Elephantis quomodo pugnam sub
Antiocho Expatore* 419.f
Elenfa oppidum, Sebaste dictum

558.f
Eleutherus fluminis 742.b
Eleutheri equites 731.b
Eliabus archiepiscopus 78 b. 55. e
eliacius pontif. sub Iosia rege 333.f
*Eliacimus Iosia fil. antea Ioacimus
dictus accepit regnum paternum,
sed tributarium iam factum Æ-
gyptiis 336. a. etiam Babylonis tri-
butum cogitur pendere* 336.e
occiditur 337.d
*Eliacimus Ioachimi filius in pontifica-
tum patri succedit* 370.f
*Elias propheta tempore Achabi que
pronunciauerit & gesserit* 285. e.
286. a. 287. 288. 289. 298. 299. per
totum. exemptus ex hominibus
300.b
*Elia epistola ad Ioramum Iosaphati
lunm sceleratum regem* 307.b
*Elienus Cutha filius pontificatum ac-
cepit* 678.f
*Eliu pontifex princeps Hebræorum
163. e. filij eius scelerati* 165. a
exitum suum cognoscit 166. a
ipsius & filiorum mors 166. d. &
f.
*Elisauus prophetia donum accipit, &
Elia comitatur* 289. a
*uaticinatur & aquam suppediat.
Ioramo Achabi filio* 301. a
viduam à debitis liberat 302. d
*Ioramo insidias Syrorum indicat.
& Adadum capere ipsum volen-
tem eludit* 302. d. 303. a
*famis tempore uisitatem annona
pronunciat* 304. d
Adado mortem indicat ibid. e
Ieum ungit regem Israhitarum
308.b
*Iosus Iosæ filius ad se egrotum,
uentem consolatur* 316.e
uia defungitur 317.g
*cadauer occisi à latronibus in ipsius
monumentum iniectum renouit*
316. a
Elymus, elymi 14.f
Emian zona sacerdotalis 84.e
Emmanus concremata 609.c
*Emmanus uicus, Vide etiam Am-
mans*
Engaddi à fscariis inuaditur 887.
f
Eniachin tribus sacrata 872.f
Enochi mors nemini cognita 9.d
Enofacuitas 7.e
Epaphroditus 2.b
Ephodes vestitus 85.b
*Ephorus historicus Gallos & Hispa-
nos profusus ignorauit* 1039. a
*Ephorus Hellanicum in plurimis o-
stendit mendacem* 1034.g
*Ephremes in numerum Iacobi filio-
rum adoptatur pro patre Iosapho* 53.
e
Ephremi pars qua cesserit 141.f
*Ephremita Gedeoni bellum i. fscere
conantes placantur* 155.d
BBbbb

I N D E X

Ephremitis tribus quomodo Bethe-
lem productione ceperis 146.c
epicrates pecunia corruptus Scythopo-
limum cum aliis aliquot ciuitatibus
Iudeis prodit 452.e
epicureorum error refutatur 355.b
Epiphania ciuitas 14.d
epiphanes & Callimachus filij regis An-
tiochi Casennio Pato pugna forti
obtinuitur 984.c
à l'ologeso Parthorum rege magni-
fice excipiuntur ib.e. Romam ad
Vespasianum veniunt 985.a
epomidis descriptio 85.f
epula ferales Iudeorum 775.a
equitum Romanorum arma 836.d
equus Modium Varo succedit 1003.a
erebinthonicus vicus 937.b
erica praetorianorum Achaëze prae-
fatus occiditur 321.f
Esaias prodigium Ezechia regi exhi-
bet 331.c. obiurgat eundem
propter thesauros Babylonis mon-
stratos 331.d
esaua prophetiam cognouisse & credi-
disse Cyrum regem 357.c
esaua varicinium deprauatum 996.c
esauus natiuitas 26.d. uxores 27.a
circumuenitur à fratre ibid.d
vultus fratri reconciliatur 32.f
portatur cum fratre habitationem,
vocatique Adomus 36.a
Esdras Iudeorum apud Babylonem de
gentium pontifex, à Xerxe quæ-
runt impetraverit 367.f.
368.a
quomodo populum mundauerit, &
legem ei prælegerit, ac rempublic.
reformat, mortuusque sit 368.
369.370. per totum.
Escon puteus 26.g
Esther puella quali fuerit forma 374.
b
ducitur uxor Artaxerxi, & coro-
natur regina ibidem.
Iudeorum cladem futuram cogno-
scens regi indicat 379.e
impetrat Iudeis vitam 380.b
Essen, vestis qualis 85.c. 90.b
Essenorum secta 617.c. 785. 786. 787.
per totum. eorum mirabilia constan-
tia, & virtus in bello cum Romanis
787.e. opinio de anime diuinitate
ibid.g. aliud eorum & diuersum
collegium 788.d
Ethens Githens Dauidis sectator
praefectus exercitui 233.d
Eua quid significet 5.b
eius lapsus 5.e
Fues populus 14.d
Euarius Cois 760.a
Euemerus Græcus Iudeorum mentio-
nem facit 1051.a
Euila, Euila 14.b
Euodius Neronis libertus 635.a
Eupolemo Græco in historia Iudeorum
venia concedenda quod Hebrai-

censes fuerit 1051.b
euphrates fluius 5.c
euryteles Lacedæmonius impostor ma-
ximus Herodem circumuenit, &
domum eius subuertit 573.f. 753.e.
759.f
eurychus Agrippa libertus & auriga
in vinculis detentus 631.b
aperit Neroni malevolentiam A-
grippa 633.a
eurychus, auriga Caij Caf. 672.a
excitantis aliquem pœna 128.c
ezechielis prophetia 335.f
ezechias Achaëze filius regnum obtinet
paternum Hierosolymis religio-
nem collapsam restituit 323. per
tot.
Palestinos bello vincit ibid.
à Senacheribo oppugnatur 328.a
in summam ad alium desperationem
Esaiam implorat 329.d
posteritatem à Deo exorat 331.a
moriatur ibid.f
ezechiæ latronum princeps interfici-
tur 725.f

F

Fabatus Augusti seruus 587.a
Fabatus procurator Caesaris pecu-
nia corruptus 764.d
fabycenturionis fortitudo 720.b
fames ingens 305.e. 555.e
fati potentia nemo potest resistere 580.
a
fauces locus 98.b
faustus Cornelius primus Hierosolyma
conscendit 720.b
Felix Pallantis frater à Claudio ad
Iudeos missus 795.g
felix praefectus militum Romanorum
inuadens Phasaelum vincitur 491.
a
Cl. Felici procuratoris gesta 796.
per totum. vide Cl. Felix
ferres montis situs 891.a
festus procurator successit Felici 798.a
vide Porcius
festorum descriptio 92.f. 93. per tot.
fili contumaces & proceres in paren-
tes quomodo mulcandi 126.e
filiorum Israelis iura 121.
Flaccus Syria praefes 629.f
Flavius Iosephus. vide Iosephus
Flavius Sylua in administratione Iu-
dae Basso succedit 985.d
contra Massadam militem mouet
ibid. & 986.g. Massadam occupat
& praesidium imponit, cum exer-
citu ad Caesarem redit 994.g
fletus sylua 219.c
florus templi thesauros frustra inbiat,
à cuius expugnatione depellitur
802.g
flori nouus dolus & auaritia in oppres-
sione Hierosolymorum 802.f
mendacium apud Cestium 803. per
totum. vide Gessus
fortes vere qui 206.c

fortunatus Agrippa libertus Romam
missus à suo patrono 638.c
fratris uxorem ducere prohibuit
613.f
fratres veri, quos & interitus ipse se-
ciuit 1097.a
frontonis gesta in custodia 968.b
Fructus intempestiuus & prematurus
123.d
fury centurionis animositas 720.b
furum pœna 127.e

G

Gaba, quid significet 186.a
Gaba equitum ciuitas cur sic vo-
cata 832.f
gabacorum iniuria in uxorem Le-
uita & quomodo expropter multa-
re 147. 148. 149. per totum.
gabaon vicus 237.f
gabaonica astu sedis incunt cum Iesu
138.f. qui ipsis contra Hierosoly-
mitarum regem succurrit 139.e
Gabaath, Saul vicus 907.d
gabinius praefectus militum Pompeij
473.c eius gesta 476. 477. 478. per
totum.
gabinius Scauro succedens quid ges-
serit clari 721. 722. per tot. 980.e
gadara restaurata 720.f
gadara optimates legatos ad Vespasia-
num mittunt, seque deiciunt 888.e
gadarense Herodem frustra apud
Caesarem accusant 540.b
gads nanuias 30.g
& filij septem 52.c
gads propheta Dauidi unius & tribus
malis offert electionem 244.d
galades colis & Galadena regio 32.e
galata à quibus denominari 13.a
Galba imperator creatus 895.c
in medio foro necatus ibidem.
896.d
gales infestans Abimelechum Gedeo-
nis nothum, proditur à Zebello
156.f
galgala quid significet 137.d
galilee & regionis trans Iordanem
quantus redditus fuerit 782.g
galilea minor quæ 832.f
galilea vtriusque descriptio ibid.
calamitas 834. per totum
galilea tota à Romanis subacta 870.
e
galileorum & Samaritanorum confi-
lius 794.g
galilei contra Romanos 828.f
galilei ab infansia pugnacissimi &
omni tempore plurimi 833.a
Galileorum quot milia Iapha occisa
848.g
galileorum noua inuenta & factiones
Hierosolymis 897.b
gallic morus 890.b
gallica bellum desit ibid.
gallica sius descriptus 806.e
gallic centurionis facinus apud Gama-
lam 865.e
gallos

IN IOSEPHVM.

galles sub mille & ducentis militibus
seruire quibus pene plures habue-
runt ciuitates 806.g
gemalium Iofa 871.b
gemala ciuitas rebellat 861.a
eiusdem ibid. & 864.
excessa 868.b
gemalenfium fides in Romanos 1000
f.
gemalenfium cum Romanis acres con-
fictus 864.869.866. per tot.
gemalenfium cades a Romanis 867.c
ganges flumini 154
gerizan totius 183.g
Gaulanensis regio deficiat ab Agrippa
1013.a
Gaza nequeunt capere Israelis
146.a
gaza a Iamnia obfessi capique 439.c
gaza Palaestina urbs a Salomone bis
edificata 108.d
Gedoni quomodo Hebraei feruatis
exonerati 134.155. per totum.
qui filios habuerat 155.f
gemani uici finis 794.f
gemello reuocantur amicitiam Herod.
107.g.108.a
Gensar lacus defcriptus 619.d
869. d. eiusdem nominis defcripta
ibid.
gentium enumeratio qua Romano imperio
subduntur 805.806
Gentium qui uerenda Iudeorum mo-
re circumciderunt, enumeratio
1047.a
gentibus fingulis quomodo a suis an-
tioribus nomina sunt indita 12.f. 13.
14. per totum
gens flumini, & quid significet 3.d
geraseni quomodo se erga Iudeos colo-
batauerit sui gesserint 815.f
gergetes populus 14.d
germanici ueneris sublatam 621.a
germanici qualibus moribus 634.b
germanici Claudij Cessariet 964.a
germanicus augur uincit Agrippa con-
fouit uincit 635.f
germanus qualis gens 661.c
germanorum defcriptio 807.a
et uelletantum legumibus Romano-
rum domitor ibid.
germanorum agmina & bellum ciuile
ab Antonio primo & Mutiano fe-
cit 893.d
Germani Capitolij colleum occupant
902.e
germani uiribus corporum laudati
962.g
germanorum magna ex parte desectio
a Romanis 975.b
desfectionis causa ibid.
gerfus Moysi filius 61.a
gerfus Flori Iudeus procurator quo-
modo Iudeis ad arma contra Ro-
manos capessenda compulerit 702
d
& quam malus fuerit uir i-
bid.

gerfus Flori procuratoris qui Albina
succellit, crudelitas, inopudentia
& uersutia 798.d
anaritia apud Casarienses 796.d
nana crudelitas in Hierosolymita-
nos 801.a. Vide etiam Flori
getherus Arani filius 15.d
gerali populus 14.b
gigantum reliquia in Hebrans 143.f
gigantum posteritas a quibus perdo-
mita 17.f
gimen propheta Basiani que mala ip-
sum maneant uaticinatur 183.f
gimes uicini 835.d
Gisula Galid, oppidulum indomatum
808.e
Gisula succeditur & diruitur 1001.e
Gisula a Iosepho militibus diripitur,
pradaque populatibus conceditur
813. per totum
gisulorum flacus 1001.d
glaphyra Archelai Cappadocum re-
gis filia nubis Alexandro Herodis
fil. 349. c. adio profegatur Salo-
mon 364.b. occisio maritus remou-
itur ad patrem cum dare 183.e
nubis Archelao Herodi filio, Ale-
xandro fratri 612.f
nere Iuba 614.d
eius semitum & mors ibi.e
gobelus regio 35.d
godolius Arani filius profegitur reli-
quis Hierosolymorum 343.a
humantur stellas Iudaei profe-
git ibi.
eiusdem pietas, sed illi uicia
344.a
occiditur ibid.
golathis Gizei flumina & insulenta
187.e. interitus 189.c
gomer, Gomarites 11.a
gorgias a Iuda Machabes uincit
414.e
uincit Iosephum Zacharia 418.b
goron filius Iosephi & Simon Gama-
lieli contra libertatem corruptores
briantur & concitantur 873.a
occiditur 885.
gotarzes Parthorum rex 688.a
gutholia Aclabi filia, uxor Ierami
Hierosolymorum regis 306.g
Davidi similitudinem quantum pote-
rellis & regnum administrat 311.g
312.a. & regno & uita primatur ope-
ra laudi 311. per tot. & 313.a
gracorum & Indeorum dissidium
649.c
gracii turpissimum uisum Iudeis in-
fiores fore 797.f
gracos bis ternis fascibus Romanorum
abedire 806.a
Gracorum omnia nana & heri nup-
que salia 1034.a
eorum regiones innumera corru-
piones inuaserunt uenerunt memaria
delentes, ibidem. Seta cognosce Is-
terarum ibidem
philosophi primi Aegyptiorum.

Chaldeis lingue discipuli 1014.
e
graci passiores Timotheum in pluri-
mendacem ostendunt ibid. 2
gracii ab initio nulla cura suis historiis
conficiende 1035.b
gracorum hyfiorum eleganti descrip-
tio 1034. 1035. 1036. 1037. per
tot.
gracorum leges antiquissimas qui
1070.c
gracorum dy descriptio 1077. & sepp.
perennitatem leges legatos partis
potestate desiderant ut quos uellent
deos intruderent, rhetoribus uer-
vi decerna de reb. publicis, que
uellent conserberent ibid.
grando apud Aegyptios ante Adesin
nauquam uisa 64.b
grape cognata Isate regis Adiabeno-
rum aulam regiam Hierosolym-
edificauit 897.e
gratu militum praefectus, Simonem
Herodi filium abruerunt 608.a
suis succerit 608.e. 780.b
graudam calce percussit quomodo
pellendus 128.a
gymnasia Herodis 748.c

II

HAr vide Arua
Heberum Hebraeorum aucler
11.a
hebraeorum declinationum forma i-
biden
hebraeorum nullus regnans Salomone
seruile opus faciebatur 869.a
hebraei bis uisita Expiratem duchi cap-
turi 145.d
hebron expugnatur, & conceditur Le-
uicie 145.f
hebronis oppidi antiquitas 17.d
hecatem Abderis 1048.b. 1050.a
hecatem mensis 110.c
hecatem machi Alexandri Iamnia 417.
f
hellaneni ab Acusilas de genealogia
multis discrepat 1034.g
helcanes Lemita & eius uxor ac li-
beri 169.b
helena Adiabenorum regina transiit
ad religionem Iudaeam 635.f
eius monumentum Hierosolymis
913.c
helene Monachi regis mariti regina
Hierosolymis 920.c
Helin. vide Elias
helupis 33.a
helusai principem Hebr. 159.b
henacho Romani subiecti 806.b
Heoron, arca tabernaculi 81.f
Herennius Capito procurator Iamnia
630.c
Hermantiqui & Danaud conuincuntur
1032.d
Hermappus Graeco historicus diligen-
tissimus 1046.a

I N D E X

Hermogenes Gracii Iudeorum mentionem facit 1031.a
Herodes Agrippa frater rex Chalcidius 679.f
 moritur 690.d
Herodes Antipatri filius 479.d
Hierosolymorum dux constituitur, *Ezechiamque* cum aliis prae-
 dominibus afficit supplicio 483.b
 infantem ob eadem exosus dicit
 causam 484.b
 praeficitur Calistria 485.b
 Romanorum beneuolentiam capiat
 & affequitur 489.e
Matichum trucidat 490.f
Antigonum Aristobuli praefugit 491.d
 uxores & liberos sibi parat ac *M.*
Antonium corrumpit ibid. e. &
 492.a
 accusatus tetrarcha constituitur
 494.a
 strenue pugnat ibidem.
 elabitur ex hostium insidiis 496.b
 difficultibus professionibus exerce-
 tur usque Romam 498.d
 rex Iudae a senatu Roman. decla-
 ratur 499.e
 ex Italia nauigat, & pugnat contra
Antigonum 499.500
 prodigiose seruatus bis 505.e. & f
Hierosolyma expugnat, & *Antigo-*
num caput 507.e
Antonio donat 508.a
Aristobulum pontificem occidit
 513.e
 a *Cleopatra* ad stuprum sollicitatur
 518.e
 bellum *Arete* infert 519.d
 concio ad milites 521.b
Hyrcanum occidit 525.a
 quomodo amicitiam *Antoni* excu-
 sarit apud *Casarem*, & regnum ab
 eo obtinuerit 526.d
Mariam uxorem interficit &
 magnifice donatur a *Casare* 529.a.
 530.b
 necata a se uxorem luget miris
 modis 530.e
 efferatur ad eadem amicorum quo-
 rumcunque & ad omnia mala in-
 clinat 531.d. 532. 533
 arces in suam intellam extruit
 535.a
 fami urgenti succurrit 536.b
 quomodo subditos in officio conti-
 nuerit 537.g
Casarem condiderit, & a *Casare*
 sit muneratus 539.b. 540. 541
 salutem *Agrippam* 542.b
 extruit templum *Casari*, & tribu-
 torum partem subditis remittit, &
 conuenticula populi prohibet, & *Es-*
sen magnificat 541.b
 templum nouum edificat *Hieroso-*
lymis sumptuosiss. 543.e
 legem statuit de furibus nouam
 549

nauigas ad *Cas.* & rediit Roma
 liberis dat uxores, *Agrippamque*
 honorat 548. 549
 quartam tributorum partem suis
 remittit 553.d
 ipsius familia domesticis agitur
 dissidiis 554.e
 filios suos apud *Cas.* accusat 555.f
 quinquennale certamen celebrat,
 arces condit 559.e
 multi aequa alia 561.b
 qualis ingenij, ibid. pecuniis desti-
 tutus *Dauid* sepulchrum recludit
 563.b
 omnes coniunctos habet suspectos
 565. 566. 567. 568. 569. a *Silla* ori-
 nique accusatur apud *Casarem*.
 572.a
 accusat filios apud consilium *Be-*
ryense 573.a
 strangulat 580.b
 liberis ipsorum prospicit 583.f
 quas ipse uxores habuerit & sobo-
 lem ib. 627.f
Antipatrum damnatum in vincu-
 la coniecit 595.e
 morbo correptum testamentum con-
 ficit 595.f
 morbus qualis fuerit 597.e
 sub mortem liberalissimus & cru-
 deliss. 598.b
 vim sibi conatur inferre, & *Anti-*
patri subit occidi 599.d
 testamentum mutato meretur ac fu-
 neratur 600.e
 testamento eius confirmato quan-
 tum filius ipsius patrimonium su-
 persuerit 611.e
 praeficitur *Galilee*, & strenue agit
 725.f. accusatur *Hyrcano* a male-
 uolis 726.b
 vindicat patris mortem 728.e
 eius victoria 729.b
 accusatur ib.e
 quomodo se gesserit in pugna con-
 tra *Antigonum* & *Parthos* 730.f
 731. 732. edificat, & multis premis-
 tur malis 733.f
 Romam nauigans iacturam facit
 ib. e. rex Iud. constituitur 734.b
Antigonum expugnat & latrones
 735.a. & seq. fratris mortem ulcif-
 citur 738.f
 in graua incidit pericula 739.b
Syros & *Arabes* vincit 742.e
 conciliat sibi Iulium *Cas.* 745.b
 edificat, amicos ac parentes hono-
 ribus afficit 746. 747. 748. &
 seqq.
 athletam & venatorem agit ac
 bellatorem 749.d
 dissidet cum filiis duob. & uxore
 749.f. 750. 751. conciliatur filiis
 751.g
 iterum dissidet cum ipsis 755.e
 accusat filios apud *Cas.* & *Beryti*
 760.e. occidit 761.f. 793.g
 occisorum liberis prospicit 762.e

quos uxores & liberos habuerit
 763.a
 eius domus iterum conturbatur
 dissidiis 763.e
Pheroram extrudit 764.f
 accusat filium *Antipatrum* 770.a
 morbo corripitur lethali 771.g. 772.
 a
 crudelitas eius & mors 773.e
 quomodo Romanum adduxerit e-
 xercitum 930.b
 instaurat ciuitates 980.e. 988.e
Herodes Herodis fil. *Iuliad.* condit
 618.f
 tetrarchasit. ibid. e. recipitur in a-
 mitiam *Neronis* 619.d
 quomodo perierit 620.e
Vitellij iram in se concitat 625.e
 bello ab *Arete* superatur 626.e
Herodiadis amore capitur 626.b
 uxoris importunitate in exilium
 detruditur 638.g
 qualis fuerit ingenio 677.f
Herodes Herodis fil. *Tiberiadem*
 & *Iulopolim* condidit 789.b
 a *Caio Casare* ob auaritiam incre-
 pitus, in *Hispaniam* cum uore fu-
 git 790.d
 quando decesserit & quos liberos
 reliquerit 793.f
Herodias Agrippa soror, *Herodis* iu-
 nioris uxor 626.b
 odio prosequuta fratrem se suum-
 que maritum in exilium coniecit
 638.g. 649.a
 eius exprobrationes & stimuli
 790.e
Herodion conditur 497.b. 732. 748.e
Herodotum cunctis mendacem osten-
 dunt 1035.a. Romanorum non me-
 minisse 1038.g
Herodotus erroris arguitur 279.a
Herodotus Halicarnassensis Iudeorum
 gentem non ignorauit 1047.a
Heroum oppidum 512.d
Hesiodus ab *Acusilao* in quam ma-
 gnis corrigatur 1034.g
Hestian praedium 272.a
Hezarbunis dux captus 155.b
Hieremia propheta vaticinium & e-
 piccedion laeta conscriptum 335.f. &
 seqq.
 damnatur, iterum absoluitur 336.f
 aufugit 337.b
Hieremias in carcerem coniectus tor-
 quetur 319.e
 in cenosam pascuum praefectus
 demittitur, verum rursus libera-
 tur. 339.f. non vult proficisci *Baby-*
lonem 343.b. donatur magnis mu-
 nerib. & alia eius gesta ibid. e
Hieremias consulens *Ioanni Caree* ab-
 ducitur ab eo in *Aegyptum*, ubi
Aegyptius captiuitatem indicat
 345.e
 eius vaticinia celebrata 929.e
Hierichus urbs 112.a
 excinditur, & restaurator ipsius
 dicitur

IN IOSEPHVM

diris decemtur 137.b
hierichum desolata 890.f
eius agri descriptio 890.g
Hierichum fons ex pestilentia & in-
frangit fons ab heremum & serafim
fons ab Helias filius 891.d
Hierichum agri banitus 141.e. 473.
638.d
Hierobanum Nabathes filius vari-
eius cognoscens seducturum regem
populum ad desolationem solici-
tat, effugit Salomonem 141.
274.e
decem tribuum rex eligitur & Si-
cinus habitat 176.a
duasque vitulas aureas facit &
templum ibidem b
brachium eius apoplexia tangitur
& inde a pseudopropheta seducitur
277.g. 278.a
filio suo agitante quid responso ac-
ceperit a propheta 280.b
contra Abiam duci exercitum
281.a
vincitur ac moritur relicto regi
successore Nadabo 283.c
familia eius cuncta tollitur ibid. e
Hierobanum caesum regnum Israe-
litarum excipit 316.b
Syriam sua regno licet impio ad-
dicit ibidem. moritur Zacharia
filius hared relicto 318.f
Hieronymus historici Iudeorum.
1010.f
hieronymus rex cum vicinis regibus
occiditur 119.f
hieronymus oppugnat in inferiorem
parte capitur 145.f
hieronymus civitas Davidis dicta &
quomodo exadificata 218.b
hieronymus in thesauro auferuntur,
monia ad recentiorum cubito-
rum statum diruntur per loam
317.e
hieronymus captivitatem qui
prophetas exadixerunt 335.f
hieronymus captivitas, descriptio,
et fundamentum vastatio 542. per
totum
hieronymus capitur ab Antiocho E-
piphane, cuiusque cum soluta-
tur & prophetaur 409.a
refinitur iam urbs quam tem-
plum 415.d
hieronymus & templum a Pompeio
expugnatur 473.e
hieronymus diripitur a Partio 497.
d
hieronymus cuiusque templum eur-
deu auersum 693.d
hieronymus ad summum sollicitat e-
nalisse sustinuit & ad exercitum
esse dicitur miserum 707.d
expugnatur ab Antiocho Epipha-
ne 709.e
a Pompeio magno captivitas 819.d
diripitur a Partio 712.g
oppugnat ab Herode 741.a

per totum
Hieronymus Iudae umbilicus, cuius-
que sum 883.g
descriptio 912. e. per totum &
1049.
Hieronymus bello dominatum, sedi-
tione laborat 887.g
Hieronymus quando & quater cap-
ta vastata 969.e
quando in ea templum edifica-
tum ibid. a. eius origo & sum ibi-
dem f
Hieronymus non idem voce Iudaea
quod Graca significat 1059.d
Hieronymus nomen laborantibus
succurrit Helena 686
Hieronymus sanctorum supplicatio
795.b
Hieronymus officio Agrippae
& Ptolemae obitum progressi 805.
e
Hieronymus sanctorum & Romanorum
seditione 811.a
Hieronymus sanctorum Iulius publicus
813.e
Hieronymus sanctorum turba & indi-
gnatione propter Iosephum. 816.
d
Hieronymus sanctorum miserabilis cla-
der. & fuga ad e. Iosephum 886.
d.e
Hieronymus primi aggressione
superiores 907.f
in legionem decimam excurrit.
909.a
eorum insidia contra Romanos
911.b
seditiones perpetuae 920.d. per to-
tum
consilium cum Romanis 920.d. &
109.
pugnans circa machinas Romano-
rum 922.b
valde terrentur 926.a
eorum pertinacia 928.e
eorum deglutitio 931.e
crudeliter afficiuntur 942
Romani multos ad suum exci-
dium coegere 943.b
Hieronymus sanctorum calamitas, &
clades miserrima 943.945
pertinacia crudelis 948.e
consilium 955.e
fames 957.d
profugia ad Romanos 959.e
eorum qui transfugerunt, una ne-
le viscera duorum milium pate-
facti sunt 940.a
fama incrementum horribile 941.f
Hieronymus sanctorum quam multum
milia paucis diebus per unum
portum elata 941.a
egenerum quos milia portis vir-
lita ibidem b
consilium cum Romanis circa ag-
geret 943. e. pugna magna & fe-
rox 946.d
mendacia inter seditiones 949.e

peritiam insana ibid. pugna a-
trox circa castra 955.d
pugna circa templum 954.d
dolus contra Romanos 955.b
fames 634.b. pugna circa portum
956.a. circa templum 459.a
frages & fuga incendio templo 459.
a. sex milia in portum confu-
gunt, & ne saluari ex propheta
falso seducuntur 459.g. 960.a
plurimum confugunt ad Tuum.
966.b. infusa multitudo venit i-
bid. frages crudelissima, inco-
ndum fames captivitasq. 967.968
per totum
Hieronymus sanctorum quanta banitus
141.e
Hieronymus propheta 335.f. 338.a
humeri a qualis 88.d
Hippias Iudae fons cecidit aures
male trahit 815.d
hippias turris descriptio 914.d
hippodromus lacus 773.e
Hiramus Tyrorum rex, Salomoni
quid ad templum Hieronymus co-
rulerit 1042.e. multum quod Sa-
lomoni proposita enigmate saluere
non potuit ibid. f. eius gesta ibid.
Vide etiam Iosephum
Hippias quando & quemadmodum
Romani subditus 806.g
Hippias apud Barbaros salomoni
quam Gracos 1038.b
Hippias scriptis qua curanda 458.b
hystoria veritatem a Iudae honorari,
a Gracis vero negligi 707.a
Hystoria vera quid indicium 1035.e
Hystoria scriptis non idem
scopus 109 principio
Hystoria mendax quoniam a falso
instrumentum differat 1024.e
hystoria quid laude dignum 706.f
hystoria quid officium 1024.f
Hystoria factum cur dictum
91.a
homines poemate nullum versum
1034. d. quomodo conferuam
ibid.
Homocidarum inuicem asyla 18.d
Homocidy uicem inquisito qualis
fuit 112.f. 113.a
Homocidy creatio 4.e
Homocidy atatis quis terminus pre-
scriptus 8.e. 119
Homocidy quomodo degenerare a vir-
tutibus ad vicia coepit 7.e
Homocidy commercia quibus vitan-
da 94.e
Homocidy ingenium quam su ma-
lum 197.a
Homocidy dicitur nomen 1020.e
Horatius postulat a Nabuchodonosoro
extructus 350.a
Hospiis reverentia 101. 1147.d
Hyc vocis significatio 1040.e
Hysopum descriptio 86.b
Hyperboreus mensis 92.e. 164. b.
286.b

I N D E X

<i>hyrcanium vicus</i>	742.d	<i>dormienti visio offertur</i>	ibid.	<i>Danidis subdita</i>	222.f
<i>Hyrcanus Alexandri Iannae filius</i>		<i>& nuptias celebrat</i>	30.e	<i>eius sumulus</i>	779.g
<i>constituitur pontifex</i>	716.d	<i>visiones iterum</i>	31.d	<i>damas, quomodo circumcissionem &</i>	
<i>federatur fratri, & ociosam vitam</i>		<i>ausugit à securo</i>	31.e	<i>religionem admiserint</i>	450.e
<i>elegit</i>	468.d. & 717.d	<i>redit cum fratre in gratiam</i>	32.f	<i>dumaeorum nationis descriptio</i>	877
<i>cur ignavus habitus & fugerit ad</i>		<i>luctatur cum spectro</i>	33.b	<i>viginti milia cum ducibus qua-</i>	
<i>Aretiam</i>	469.d	<i>Iacobus vocatur Israel</i>	ibid.	<i>tur Hierosolymam veniunt, ibi-</i>	
<i>Scanti amicitiam frustra ambit</i>		<i>desidit Labani Deos</i>	34.b	<i>dem</i>	8
<i>471.b. disceptat apud Pom-</i>		<i>Iacobus partitur cum fratre heredi-</i>		<i>seditio & tumultus</i>	880.g
<i>peium cum fratre</i>	472.a	<i>tatem paternam</i>	36.a	<i>damas cum viginti quinque milibus</i>	
<i>redditur ei pontificatus</i>	475. a.	<i>opulentia eius & felicitas</i>	37.a	<i>contra Simonem Giora</i>	89.4.f
<i>481.e. honoratur ab exteris genti-</i>		<i>Iosephum luget</i>	39.e	<i>Joannis Louia pecunias praeantur</i>	
<i>bui</i>	482.d	<i>mittit filios frumentatum in A-</i>		<i>897.e. ad Tuum supplices veniunt</i>	
<i>honoribus ab Iulio Caf. afficitur</i>		<i>gyptum 44. f. proficiscitur ipse</i>		<i>965.g. scelerata eorum facta repe-</i>	
<i>486. a. capitur & amputantur</i>		<i>eiam cum omni familia</i>	51.d	<i>rit</i>	980.a
<i>auriculae eius</i>	497.e. 732.e	<i>moritur</i>	53.d	<i>Febostus Sauli filius constituitur rex</i>	
<i>à Parthis dimissus ad Herodem.</i>		<i>Iacobus & Simon Iuda Galilae filij a-</i>		<i>212.e</i>	
<i>revertitur à quo perfide tractatur</i>		<i>guntur in crucem</i>	690.c	<i>amittit regnum</i>	214.b
<i>511. per totum</i>		<i>Iacobus frater Christi lapidatur</i>	698.	<i>occiditur per insidias</i>	216.e
<i>occiditur tandem ab eodem</i>	525.a.	<i>b</i>		<i>sepelitur honorifice à Davide</i>	216.g
<i>749.f</i>		<i>Iacobi, rectoris Idumaeorum proditio</i>		<i>Febusae populus</i>	14.d
<i>quali fortuna per omnem vitam</i>		<i>894.g. 895.a</i>		<i>Febuseorum ludibrium in Davidem.</i>	
<i>fuert agitatus</i>	ibid.	<i>iacobi septimi ex fratribus Maccha-</i>		<i>male ipsis cessit</i>	217.f
<i>Hyrcanus primus eius nominis ponti-</i>		<i>bas supplicia & constantia</i>	1096.b	<i>Febonias, vide Joachimus. nam bino-</i>	
<i>fix</i>	624.d	<i>iaddus filius Joannis pontifex patrio</i>		<i>minus fuit</i>	
<i>Hyrcanus quomodo à Ptolemae foro-</i>		<i>loco fit 383. b. Alexandro magno</i>		<i>Febusae, vide Zaphibes</i>	
<i>rio tractatus & Antiocho Eupato-</i>		<i>negas forum venalium rerum</i>	384.	<i>Israela urbs</i>	288.e
<i>re. eum gesta ipsius</i>	716.f	<i>d. placat eundem & impetrat quod</i>		<i>Joannis filius Obedae</i>	164.e
<i>eius felicitas</i>	712.b	<i>vult</i>	385.e	<i>Jeffer filij qui</i>	186.e
<i>iterum fit pontifex</i>	720.e. 724.f	<i>moritur</i>	386.g	<i>Iesus Christus describitur</i>	621.f
<i>pontificatus confirmatur & regnum</i>		<i>iadon propheta Hieroboami idolola-</i>		<i>Iesus Anani filius praeiit Hieroso-</i>	
<i>datur Iudae</i>	726.f	<i>triam obviat 278. c. discerpitur</i>		<i>lyma excidium</i>	961.a
<i>Hyrcanus Iosephi Tobia filius adole-</i>		<i>à Leone</i>	277.e	<i>Iesus Damias filius fit pontifex</i>	698.
<i>scens ingenuus</i>	404. 405. 406. per	<i>iabel, vide iale</i>		<i>Iesus Gamalielis filius fit pontifex</i>	
<i>totum</i>		<i>iairus Galadensis, princeps Hebreo-</i>		<i>699.a</i>	
<i>eius gesta & mors</i>	407.d	<i>rum</i>	157.e	<i>Iesus dictus Onia frater pontificatu</i>	
<i>Hyrcanus Simonis Matthiae filius ef-</i>		<i>iale Syfarem occidit</i>	153.b	<i>honoratus, & mox eo primatus</i>	408.
<i>fugit Ptolemae insidias, & princi-</i>		<i>ialus custos thesaurorum Davidis</i>		<i>b</i>	
<i>pasu positur</i>	448.e	<i>250.c</i>		<i>Iesus Naueae filius exercitum praefici-</i>	
<i>oppugnat ab Antiocho Sotere</i>		<i>iama regni termini</i>	1040.b	<i>tur, & vincit Amalecitas</i>	75.a
<i>449.a. pacem ab eo redimit ecc.</i>		<i>iannaeus Alexander. quare Alexan-</i>		<i>Chananea explorationem indicat.</i>	
<i>talentis, Davidisque thesaurum.</i>		<i>der</i>		<i>suas commotionibus, & territis</i>	
<i>tribus millibus talentorum immi-</i>		<i>iapha vicus</i>	1016.d	<i>reddidit animum</i>	99.a
<i>nuit</i>	449.g. 450.a	<i>iapha munitiones</i>	848.a	<i>Moyse cum sibi successorem desi-</i>	
<i>urbes ab hostibus ablatae recupe-</i>		<i>iaphetus filius Noe</i>	11.d	<i>gnat</i>	118.e
<i>rat. pacemque cum Rom. ius</i>	450.	<i>eius soboles quanta, & quibus gen-</i>		<i>predicis, quae gesturus erat</i>	131.e
<i>d. Samariam obsides & radicibus</i>		<i>tibus nomina dederit</i>	12.f. 13.a	<i>Chananaeam explorat</i>	134.b
<i>tollit, eumque deo colloquitur</i>	452.	<i>iaphibes accitit ad principatum Is-</i>		<i>iordanem cum exercitu superat.</i>	
<i>per totum. eius felicitas & mors</i>		<i>raelitarum</i>	158.a	<i>135.f</i>	
<i>454.a. somnium de filio quale ali-</i>		<i>videtur filiam suam deo mactae. ibi-</i>		<i>Hiervichum sine labore capta</i>	
<i>quando habuerit</i>	456.b	<i>dem e</i>		<i>136.d</i>	
I		<i>iarmensis</i>	259.e	<i>& Ainam excidit</i>	138.d
<i>Iabinus rex Hebraeos opprimis, op-</i>		<i>iardan vicus</i>	833.f	<i>Gabaonitis federatur, capique</i>	
<i>primusque ipse</i>	152.e	<i>iason, alias Iesus, Onia pont. filius,</i>		<i>quinque reges</i>	139.b
<i>Iabissa ciuitas, & Iabissenorum offi-</i>		<i>pontificatus fratri extorquet</i>	408.	<i>reges Libano vicinos expugnat</i>	
<i>cium in Saulum & filios eius ex-</i>		<i>e</i>		<i>140.e</i>	
<i>imilos</i>	209.b	<i>iason ut pontifex constituitur quan-</i>		<i>munie ciuitates ibid. terram vido-</i>	
<i>Iabissu ciuitas capta, & omnes eius</i>		<i>tum numeratus Antiocho</i>	1087.g	<i>ria quae sita diuidit tribubus</i>	141.
<i>habitantes caesi praeter cccc. virgi-</i>		<i>iananes Iapheti filius</i>	13.a	<i>per totum. praecipit eis ut reliquias</i>	
<i>nes</i>	149.b	<i>iazarus pontificatu priuatur</i>	618.e	<i>Chananeorum tollant</i>	142.e
<i>Iachin, columna vestibuli templi</i>		<i>iazetel propheta vaticinatur Iasapha-</i>		<i>moritur</i>	144.f. 145.a
<i>261.b</i>		<i>10</i>	298.e	<i>Iesus Phabetis filius pontificatu pri-</i>	
<i>Iacimus, vide Alcimus</i>		<i>iazaron urbs spoliata & coneremata</i>		<i>natur</i>	557.d
<i>Iacimus Zamaris filius eque</i>	584.f	<i>per Iudam Macchabeum</i>	416.e	<i>Iesu pontificis ad multitudinem Hie-</i>	
<i>Iacobi filij Isaci natiuitas</i>	26.d	<i>ibeti. populus</i>	13.b	<i>rosolymitanam oratio</i>	878. 879. per
<i>praecipit fratri benedictionem pa-</i>		<i>ibes serpentibus infesta</i>	58.d	<i>totum</i>	
<i>ternam</i>	27.d	<i>ides scelus & supplicium</i>	622. 623	<i>mors</i>	882.e
<i>fugit fratris iram</i>	28.b	<i>idumae vide dicta</i>	36.a	<i>eius virtutes celebrata</i>	883.b
				<i>Iesa</i>	165.a

IN IOSEPHVM.

Iofa Saphia filij facinorosa 1004. e. &
1008. 1009. 1010. 1011. per totum
Iofa Saphia filius 811. d
Iofa Tobit filius sacerdos Tiro sacra
danaria tradit 966. c
Iofa Tobia filius quid gesserit 817.
818. 860. per totum
Iofa Anafis fil. Ramacham expu-
gnat & constituit rex Israelitarum
908. b
Iofababam & omnem Achab &
Ochozia cognationem tollit 310. a
Balsacerdotis excipiat 311. d
contempnit & ipse mortem mori-
tur Iofa filio succedere relicto
313. f
sem propheta arguit Iofaphatum 297.
a
Iofababam quam mala maluit 85. d
monuit Elia interitum 126. c
Nabalum curat lapidibus ob-
ruendum 189. d
pocipit de turri ab equitibus
proculcat 310. a
Iofuger qualis 71. b
Inuocant qui Moysi 94. c
Impedimentum cecidit ab equis ac
pugnatoribus preda p. r. uendum
207. f. 120. a
Inperatores Rom. semper honorati-
unt & ornauerunt templum Hier-
osolymitanum 940. e
Imperij Romani fines quousque 801. f.
817. b
Indurum mortis descriptio enarrata
991. c
Inimici maxima que 112. d
inimici debere resisti 117. f
Inimicorum vniuersali descriptio
8. e
Iofabam Abeneris pugna 212
Abeneris carpitur accidit 214. f.
215. a
exercitus proficitur David
212. f
Syri vincit 214. e
David nuncius belligerator for-
titer 125. 126. per totum
Iofaphat commensum fuit 128.
b
Abesalannum interitum 134. e
Dauidem Abesalannum lugentem in-
crepat 135. d
proficitur prouinciat 138. d
Anafiam interficit & Sabauum per-
sequitur caput que ipsum ad regem
perferri & restituitur prouincia pre-
dicta 215. f. 121. e
populum censos 244. b
occidit 254. e
Iofa quamodo Ciriacam regno pas-
sat & accidit. Iofa quoque regno
proficit 312. a. 313. a
Iofa in templo restaurando & mori-
tur 314. a
Iofa libis natus & quid significet
167. a
Iofa filius Iofa pater 367. f

Iofachim Iofachim fil. in regnum pa-
ternum constituitur 337. d
abducitur in captiuitatem Baby-
lonem 338. a
liberatus & vinculis regie profici-
tur 339. c
Iofachim Iofa, vocatur Eliachim.
accipit regnum patris tribu-
num & Egiptum fallit 336. b
tributarium etiam fit Babylonis
336. d
occidit 337. d
Iofachim pater filij mortuus 370. g
Iofachim filius Hyrcani. vide Hirca-
nus
Iofachim Anania filium Gophnitica &
Acrobata regionem relictis desi-
gnatus 811. e
Iofachim Afamonis filius accessit 710. b
Iofachim Baptista uocatus 626. f
Iofachim Cerea filius dux profuga-
rum Hierosolymitanorum fide-
liter consulit Gadalia 343. f
Iofachim Gadalia interfecit & eum
persequitur 344. e
consulit Hieremiam & ipsum in
Egiptum abducit 345. a
Iofachim dux militum Ionathas 293. e
Iofachim Esaiam Tamaris missus, ut
Iofachim administraret 811. e
Iofachim Gadalis Maribus fil. 410. g
Abesalannus Amara occidit
412. e
Iofachim Iofachim dux ab Arabe
quodam sacro occisus 912. g
Iofachim Iofa fil. in pontificatu succe-
dit patri & fratrem in templo oc-
cidit 381. c
moriatur 383. b
Ionathas ac inde fratris Iofachim in-
teritum videtur 382. e
Iofachim adit ad inuendum
fecum amicitiam 430. a
eius amicitiam tam Demetrium
quam Alexander Antiochi Epi-
scopi amicitiam 410. e. 431. b
Alexander quam fuerit gratia
434. f
Iofachim Apollonius Darius 436. b
amicus fit Demetrio Nicatori
438. b
Iofachim Antiochi Alexandri cen-
tra Demetrium 440. a
desertur a suis, tamen vincit, &
renouat federa 440. f
capitur per proditorem 444. d
occidit 444. g
Iofachim Leuiticus Giscalensis facinor-
osus 1001. 1002. 1004. 1005. 1006. 1013.
1014. 1016. per totum. Giscalam
Iofachim inuicem cecit 813. b
eius proditio & deli. uari 814. e
Iofachim nouum 816. b
fuga cum mille Syri fugatus 817.
ad destructionem incitat 818. d
Tyrum fulgere conbatur 869. d
Hierosolymam fugit 869. f
eius excusatio apud Hierosolyma-

tanis 870. f
Hierosolymitanis excij causa
876. a
malitia, crudelitas & gressu 887.
897. 898. 900. 921. 922. 923. 924.
925. 926. 940. 943. & 947.
Iofachim Leuiticus confidit 905. a
Iofachim pontifici monuit regnum 910. f
Iofa seu Iofa Iofa fil. patris regna
perit 311. e
Iofachim regnum filio Hierobo-
amo relinquit 310. d
contempnit Amos minam quem ca-
pit in pugna 317. c
perit 318. f
Iofa Ochis filium quemodo a Gius-
ta fecit seruam, & rex consti-
tuit 312. a
arelione deficiit & legibus 314. d
Zachariam iocis filium in ipso
templo lapidat 314. d
agrotans occidit 315. a
Iofachim dux militum contra Iofachim
Mattheu filium 817. e
Iofachim Iofa filio inuadit 1013. e
Iofachim prouinciat pontificatu 618. e
Iofachim filium regnum paternum af-
fuit 312. e. 313. e
Dei beneficio liberatus mortui 315.
d
Iofachim Iofa fil. regnum paternum ca-
pitur compus capiti in Egi-
ptum abducitur & moritur 33. 2
336. a
Iofachim terrenus 336. b. 111. d
Iofachim Lamecha 7. d
Iofachim quid significet
Iofachim amicitiam & libet 381. d
Iofachim Iofa fil. Moysi 35. f
Iofachim a Moysi oppressi Hebraei
liberati restituti 191. d
Iofachim Samuile fil. quemodo se in prou-
incia gesserit 171. a
Iofachim propheta uincit Hierobo-
amo Amos filio 118. a
quemodo ad Nimisiam missus sit, &
in mare praecidit ac a ceteris huius
post triduum uiuus in terram re-
uocatur 318. e
Iofachim Iofa sic dicitur 13. d
Iofachim Iofa apud Agrippam guerram
Gentilium uincit 350. e
Iofachim Iofa adit 358. d
Iofachim Amos fil. 676. e
pontificatum Iofachim restituit i-
bid.
& eius gressu 799. d
Iofachim Afamonis fil. Antiochi Epi-
scopi filio reconciliatur, cap-
tur a Typhone & occidit 710.
e
Iofachim Saul filium castrum Palasti-
norum expugnat 179. e
Iofachim Iofa uincit armigeri
comitatus agreditor 181. e
animosus & huiusmodi 181. f
amici in Dauidem 191. e. 191. e
Iofachim cum eo 191. f

INDEX

- cadit in pugna contra Palaſtinos 208.c
 cui poſteri quo honore à Dauide affecti 223.b
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Pharifaeis conſentio 433.f
 Ionathas homo uiliſſ. prouocat ad ſingulare certamen Romanos 932.e
 Pudentem equitem Romanum interficit, & a Priſco centurione ſagitta tranſfigitur ibid. & 933.a
 Ionathas Matthia fil. 411.a
 deſuncto fratri Iuda ſuccedit in imperij adminiſtratione 428.a
 Ionathas Phuriſeu 1013.f
 inſidiatur Joſepho, ſeruatur 1013. 1019. iterum inſidiatur eidem 1010. 1011
 Ionathas pontif. perimitur 695.c
 Ionathas pontifex primus Maſſadam adificauit, & nomen id impoſuit 987.d
 Ionathas qui alias Jonadab, ſocius Ammonis 228.d
 ſolatur Dauidem 227.f
 Ionathas Sama fil. ſternit uirum ſex cubitorum 242.f
 Ionathas ſicariorum princeps circa Cyrenem 996.e
 eius ſupplicium 997.d
 Ioppe à Ceſſij militibus capta, direpta & incenſa 818.a
 bis à Romanis funditus exciſa 855.g
 cuius ſitus deſcriptus ibid.c
 Ioppenſium interfectorum quot millia 818.a
 Ioram Achab fil. in regnum paternum ſuccedit 300.a
 Moabitas expugnat 301.d
 monitus ab Eliſa cauet Syrorum inſidias 303.c
 ſame urgente Eliſam iubet interfici, cuius mandati eum mox perimit 304.b
 liberatur ab obſidione Adadi 305.a
 in oppugnatione Ramatha ſagitta vulneratur 308.a
 occiditur ab Ieu, & cadaver eius in agrum Naboth promittitur 309.
 Ioram Joſaphat fil. ſuccedit in regnum paternum 302.a
 fratres & amicos paternos occidit 306.f
 deficiunt ab eo Idumaei aliaeque gentes aliquos 307.a
 cognofcitur ſuum ſacrum ab Elia, & mortuum tractatur pro merito 307.f
 Iordanis reſertus mortuis 890.a
 Iordanis fontes & curſus 861.a
 Iſabatha, Ochozia ſoror germana quomodo Ioſum ſeruauit 311.g. 312.a
 Iſadecbus pontifex Babylonem uinctus ducitur 342.e
 eximitur uinculis 343.e
 Ioſaphatus à commentariis Dauidis 222.g
 Ioſaphatus Aſani fil. in regnum paternum ſuccedit 285.c
 praſidia urbibus ſuis imponit, & colapſam religionem reſtituit 293.a. quantos habuerit exercitus paratos 293.c. increpatur ab Ieu propheta, pietatemque ac iuſtitiam ſoluit 297.a
 Ammanitas & Moabitas eura ſanguine uincit 298.e
 cum Ioramo bellum inferit Moabitis 300.d
 moritur 301.f
 Ioſephus Antipatri filius 723.d
 oppugnat ab Antigono 499.f
 quomodo perierit 504.e
 arcani non ſatis continens 516.b
 Ioſephus Salomes maritus Herodis mandacrum proditor occiditur 750.f
 Ioſephus Cabani pontifex 697.f
 priuatur munere ibid.
 Ioſephus Caiaphas, quere Caiaphas
 Ioſephus Canes uel Camyda pontificatum acquirat 683.e
 eo priuatur 690.c
 Ioſephus Dalaiſatum miſerabile 459.e
 Ioſephus Ellemiſilius 597.d
 Ioſephus & Ieſus pontifices cum aliis multis ad Romanos profugunt 949.a
 Ioſephus Gorionis filius belli dux contra Ceſtium 822.c
 Ioſephus Herodis nepos occidit Vairo 609.a
 Ioſephus Iſaburi montis planitiem muro circumdaedit 866.f
 interfectus Gamala 867.c
 Ioſephus Matthia filio qua cauſa fuerit Antiquitatum Iudaicarum, & Belli Iudaici hiſtoria deſcriptionis 1.c.
 ſuam hiſtoriam ueracem affirmat, & incorruptam 563.e
 ipſum genus, ſily inſtitutio & doctrina, profectio Romam 998
 naufragium paſſus a Poppea benignior donatur, & mittitur legatum in Galileam 999.d
 committitur ea ipſius tutela 1003.b
 in quibus verſatus ſit periculis 1004. 1005. bello neceſſaria comparat, & oppida expugnat ibid.
 Ioannis inſidias effugit & Ieſu Iſironum principis 1005.f
 ignoſcent capto Ieſu, & cum Ebutio bellum gerit 1007.a
 inſidias, calumniis variis peritus euasit 1008. 1009. 1010. per totum deficientes Tiberienſes, cohibet 1011.d. ciuitates munit 1013.a
 inſidias patitur, & ſomnis conſolatur 1014.e
 aſtucia eius in cognofcendis inſidiis 1016.a
 Ioannis conſilium contra ipſum quomodo occurreret 1017.c
 Ionatham inſidiatorem ſeruauit, & legatos mittit Hieroſolym. 1011.c
 in ſalutis diſcrimen incidit 1019.
 ſaſcenſatur à Tiberienſibus & irridetur, eorumque urbem cepit 1023. 1024. Simonem & Ionatham Hieroſolyma mittit 1024.b
 calumnias falſi hiſtorici depellit ibidem ſ. hiſtoria ſuae ueritatem adſtruit 1026.f
 Sepphoritas ſeruauit 1027.f
 Tiberiada ſeruauit, & Sepphorim, caput, & proſtigatur à Romanis 1028. per totum. in pugna contra Salam prolabitur cum equo 1029.f
 capius honorifice tractatur à Veſpaſiano Titoque, & captiuorum multos liberat falſoque accuſatur 1030.e. uxores ducit, & liberos procreat 1031.f
 qua diligentia quoque ordine bellum Iudaicum conſcripſerit 705. 706. 707. 708. per totum
 Ioſephus Matthia filius uirique Galilae reſtor deſignatus 822.c
 eius ſingularis induſtria ibid.
 dolo Ioannis Giſcalae ſubito epreſſus 825.b
 geſta contra Romanos 834.c
 aduentu Veſpaſiani in Tiberiada conſugit 838.f
 primariis Hieroſolymis à Tiberiade de rationibus belli ſcribit 839.b
 Iorapatenſis auxilio uenit 839. 840. 841. 842. per totum.
 eius machina excogitata contra arripis ictus 844.a
 forſita facta 846. 847. per tot.
 quomodo è catenis liberatus per Titum & Veſpaſianum 991.b
 eius prolixa oratio ad Hieroſolymitanos 927. 928. 929. 930. per totum. in deditione in puteo deliteſcit 850.f
 eius ſocij ipſum perſequuntur ib.
 eius oratio philoſophica ad ſocios 852. a. eius ſocij cum ipſo cedas manus ſortuntur 853.e
 cum altero ſortem enadiu ibid.
 ad Veſpaſianum ducitur ibid.
 uaticinatur Veſpaſiano imperium Romanum 834.c
 ſermè exanimatur 939.c
 eius mater occiſum credens cruciatur animo ibid.
 curato uulnere rurfus animum erexit hortando 939.e
 mandata Titi Ioanni Hebraici nuntiat 948.a
 eidem loquitur 949. per tot.
 pro reliquis ciuitatis fruſtra obſecras 965.b
 Ioſephus Medicaſter deſectiouis auctor 1012.f

I N D E X

<i>Judeus vinus capius, Titi iussu crucifigitur pro muro Hierosolyma</i>		<i>Judeorum contra Archelaum accusatio & peritio</i>	781.f	<i>Judas inter xii. fratres principatum obtinuisse</i>	249.e
933.d		<i>Judas Petronio supplicans</i>	791.b	<i>Judas Asimonia filius quid, contra Antiochum utrumque fecerit, & quomodo religionem instauravit ac perierit</i>	709.e
<i>Judei quando primum ceperint appellari</i>	372.b	<i>Judeorum tumultus sub Cumano & calamitas</i>	794.a	<i>Judas Capsei, vir strenuus</i>	441.d
<i>Judeis permittitur à Cyro redire Hierosolyma, & templum ibi edificare iterum</i>	357.b	<i>Judeorum & Syrorum seditio circa Cesaream</i>	797.d	<i>Judas Elias filius, in pontificatum patri succedit</i>	382.e
<i>impediuntur ab edificando</i>	360.a	<i>Judeorum sub Albino Hierosolymis seditio</i>	798.b	<i>Judas Essaeus propheta</i>	713.e
<i>à Dario Hystaspis filio liberi & immunes facti inuaniunt in urbis & templi restoratione, & quot eorum Hierosolyma reuersi sint</i>	262.f	<i>alia sub Floro Caesarea</i>	799.b	<i>Judas Ezechia laironis filius Archelai regnum efficitur</i>	607.d
<i>quando templum absoluerint</i>	366.e	<i>Judeorum dispersio in totum</i>	809.d	<i>tumultum excitat</i>	780.a
<i>eorum resp. quae forma fuerit & quomodo mutata</i>	ibidem	<i>Judei legatos ad Florum & ad Agrippam regem mittunt</i>	810.f	<i>Judas Gantianites Galileus seditionem inter Judeos concitat</i>	616.e
<i>duas tribus Hierosolyma redire volentes per Asiam & Europam degere, reliquas vero decem ultra Euphratem esse</i>	368.f	<i>Judeorum contentio cum Romanis ibidem</i>		<i>eius secta</i>	617.b
<i>armati laborant</i>	372.d	<i>Judei contra Judeos in Scythopoli</i>	814.d	<i>Judas Iairi latenter inter Romanorum manus effugit</i>	983.d
<i>in summam calamitatem per Amanem deueniunt</i>	376.a	<i>Judeorum Alexandria occisorum quinquaginta millia</i>	817.b	<i>Judas iuda filius praefectus Simonis cum decem contubernaliibus deliberat murum tradere Romanis</i>	938.g
<i>quomodo à Bagese tractati</i>	382.f	<i>Judeorum & Romanorum strages in scenopegiis Hierosolyma</i>	818.e	<i>Judas Macchabeus</i>	410.g
<i>quomodo ab Alexandro Magno</i>	385.d	<i>Judeorum victoria insignis contra Cesarium</i>	810.	<i>Patri in administratione succedit</i>	412.d.
<i>quomodo sub Ptolemaeo Philadelpho</i>	392.b	<i>unde elati facti</i>	830.e	<i>Apollonium & Seronem praefectos superat & occidit</i>	ibid.e
<i>& inde quomodo ab Asia regibus aliisque honorati</i>	397-398	<i>Judei à Romanis prostrantur</i>	831.d.	<i>Gorgiam & Nicanorem vincit</i>	414.e
<i>miseri ab Antiocho Epiphane tractati</i>	408.	<i>848.c</i>		<i>ibidem Lyfiam</i>	415.b
<i>usque</i>	419	<i>Judeorum clades ab Idumais facta</i>	882.b	<i>templum purgat & instaurat</i>	ibid.d
<i>sub Demetrio</i>	422.a	<i>Judeorum circa sepulchram cura ibidem.f</i>		<i>vicinos molestos domat magnis stragibus</i>	416.b
<i>cum Romanis primum foedus inuenit</i>	424.c.	<i>Judeorum in Massada immane facinus</i>	994.b	<i>Nicanorem cum suis copiis delet</i>	423.f.
<i>summa calamitate constitutus post Iude casum</i>	425.e	<i>Judeorum apud Alexandria & Thebas interitus</i>	995.d	<i>creatur pontifex, & foederatur Romanis</i>	424.b
<i>quando primum Romanis subditi</i>	475.c.	<i>Judeorum genus vetustissimum ex origine domestica</i>	1033.a	<i>cadit</i>	425.e
<i>quibus honoribus & beneficiis ab iisdem affliti</i>	485.e	<i>Judeorum cura conscribenda historia</i>	1036.a	<i>Judas Sepphorae sophista</i>	772.e
<i>Judeorum cum Samaritis contentio propter templum</i>	433.g. 434.a	<i>Judeorum cur rara mentio in Graecis historiis</i>	1033.c. 1038.b	<i>Judas vates</i>	455.b
<i>Judeorum secta quot</i>	442.d	<i>eorum apud antiquissimos nomina</i>	1040.g.	<i>indicum statui quis</i>	178.b
<i>Judei quam sint religiosi</i>	474.b	<i>eorum egressus ex Aegypto mille annis ante Iliacum bellum</i>	1042.a	<i>Iulia uxor Caf. Augusti</i>	559.d
<i>Judeorum Cyrenensium & Asiaticorum legatio ad Caf. propter Gracorum molestiam</i>	561.d	<i>Judeorum magnanimitas & clementia in quo consistat</i>	188.e	<i>Iulia Augusti quid ab Herode legatum</i>	589.f
<i>Judei seditionem excitant</i>	596.601	<i>eorum leges optima</i>	1080.f	<i>Iuliani centurionis fortitudo & fatum</i>	947.a
604.605.606.607.608. per totum		<i>omnes populi eorum amuli</i>	ibid.	<i>Iulius Caesar Pompeium fugat, & bellum cum Aegyptiis gerit</i>	479.f
<i>Judeorum constantia pro tuendis legibus</i>	621.b. 640.a	<i>Judeorum fides & auxilia cetera Aegyptios Rom. praestita</i>	1064	<i>amicus & beneficus est in Iudeos</i>	482.a.
<i>Judeorum miserie sub Felici</i>	695.a	<i>merita Augusti Caf. epistolis comprobantur</i>	ibidem	<i>parat expeditionem contra Scipionem & Caronem</i>	485.d
<i>Judeorum & Gracorum apud Alexandriam seditio</i>	649.e	<i>Judeorum integritatis testimonia ab Alexandro, Ptolemaeis omnibus & senatu Romano, imperatoribusque maximis facta</i>	1064. 1065	<i>occiditur</i>	489.a
<i>Judei male à Babyloniis tractati Se-lenciam migrant</i>	649.e	<i>Judean Anastasia regis mater</i>	316.c	<i>Iulij Caf. magnificentia, & liberalitas in Herodem</i>	526. & seqq.
<i>Judeorum & Philadelphensium dissidium</i>	682.a	<i>Judas, iudas</i>	14.b	<i>vincit M. Antonium</i>	524.a
<i>Judeorum 20000. à seipsis contrita</i>	691.a	<i>Juda peritio in terra Chananae</i>	141.e	<i>occidit eum cum Cleopatra</i>	528.e
<i>eorum & alia clades</i>	ibidem	<i>Juda natiuitas</i>	30.f	<i>Iulius Capella</i>	1000.f
<i>Judeorum cum Syris dissidium</i>	695.g	<i>consilium de fratris cade vitanda</i>	39.b	<i>Iulius Lupus Cesoniam eum filia interficit</i>	667.e
<i>Judeorum pontificatus & principatus successio & mutatio</i>	700.c	<i>homo vehemens</i>	46.d	<i>interficatur & ipse</i>	973.b
<i>Judeorum epula ferales</i>	775.a	<i>filij tres</i>	52.b	<i>Jupiter Olympius</i>	652.e
		<i>Juda tribus gesta post Iesu mortem</i>	145.c	<i>Iurifurandi modus</i>	24.f
				<i>Izate regis filij & fratres Titio supplicanti</i>	964.d

L

L Abannus Batuelis filius 155
dolose cum Iacobo agit 30.e
per se

IN IOSEPHVM.

persequitur fugientem generum 31.
d
Labosardachus Niglasaris filius in
paternum regnum succedit 350. d
Lacedemoniorum amicitia cum Onia
pontifice 407. b
Lacedemonij cum Iudeis societatem
& fœdus faciunt 442. b
Lacedemonij quando & quemadmo-
dum Romanis subditi 805. e
Lamechus, pater liberorum LXXVII.
7. d
Largius Lepidas decima legionis præ-
positus 956. f
Lecopolis 65. c
Latronum colluuiæ Hierosolymis
871. e 872. eorum facinora ibid.
Latronum turba in Iudæa 694. f. 695.
f. 999. f
L. Lentuli decretum pro Iudæis 488.
e
Lepid. à Catigula occisus 653. f. 656.
e
Lepti quatuor Syrorum castra vr-
gente inedia inuadunt 304. f
Leptorum conditio 94. c
& quod alicubi sint in precio ib. e
Leuces loci descriptio 988. f
Leus, militum prefectus 1013. b
Leuis natiuitas 30. e
virescitur sororis stuprum 34. a
filij ipsius tres 52. a
Leuias traditur 871. g
occiditur 872. a
Leuita uxor quàm nefande à Gabao-
niis tractata 147. e
Leuitæ eius prudentia ib. e
Leuitarum numerus 97. a
Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum
suo agro, & decime adscribun-
tur 108. g. 109. a
earum ciuitatum nomina 142. c
Leuita usum vestis lineæ impetrant
699. d
Leuitica tribus deo dicatur, cui ta-
bernaculi cura committitur 94. a
Lex Moysi cur à poetis aut prophæ-
tis historicis non tractata 391. e.
397. e
Legis & præceptorum Dei pulcher-
rima explicatio 1073. 1074. 1075.
1076. 1077. per totum
Legis nomen apud Græcos olim non
fuisse 1070. d
Leges Moysi ad mores pietatēque
pertinentes 121. a. 122.
Lia & Rachelis amulatio 30. e
Libri duo & viginti apud Iudæos
chronici 1036. e
Libertus Maximus inssu Vespasiani
Iudæis stipendium indixit 983. d
Lybia dicitur Aethiopia 24. d
Libys, Libya 14. a
Linguarum multarum cognitionem
cur Iudæi non magni faciant 703.
a
longeni cur primi homines 11. b

longinus tribunus à Iudæis occisus
820. f
longini equitis Romani sorte factum
924. c
Longini iuuenis Romani facinus 953.
f.
Lotus adoptatur ab Abrahamo 15. g
captiuus abducitur 18. a
seruatur de excidio Sodomitærum
20. d filia cum patre coenat ibid. f
Loti uxor in salis statum versa ibid.
Lucilius Bassus legatus Herodum ca-
stellum capit 980. b
Machabunta quoque 983. a
Iardem Syliam oppugnat 983. b
Lucius Annius Gerasam capit, &
mille iuuenes interficit 893. a
Luctus tempus 126. d
Ludi, Ludi 15. a
Ludi Circenses 654. b
luminum festiuitas, & eius institutio
415. e
lupus Alexandriae rector ad Vespasia-
num scribit de seditione Iudæorum
995. e. templum Onie ablatis do-
nariis claudit ibid.
lustrandi populum modus 109. g. 110. a
lustrationis tabernaculi modus 88. c
Lydda ciuitas à Cestio exusta 818. e
lydiolum Ludi dicti 15. a
lysanias Ptolemæo Monnei patri suc-
cessit in regnum 490. d
interficunt à Cleopatra 519. a
lysanias Parthos in Iudæos incitat
730. f
lysa committit Antiochus Epiphanes
filium suum, & bellum contra Iu-
dæos 413. d
lysiac vincitur à Iuda Macchabeo
415. b
occiditur à Demetrio 421. g
lysimachus fratrem suum occidit, &
Gazam prodit 459. e
lysimachus Hellepontum occupat
mortuo Alexandro 388. a
lysimachi portentosa de Iudæis men-
dacia confutata 1058. 1059. 1060.
1061. 1069. 1070. 1077. per totum

M

Macedones transisse pedes
mare Pamphylum 68. b
Macedones quando Romanis subditi
806. a
Macedones Ægyptios subiugarunt
1068. e
Macchabæi nati maximi & primi
inter septem fratres supplicia cru-
delissima & ipsius cum insigni tole-
rantia sermones 1083. a. ubi
historia Macchabeorum fratrum
Machera dux Roma legionum qua
luer se gesserit apud Herodem
503. d 738. b
Machir, soror ex fratrib. Macchabæi
constantia 1094. b

Macheruntij Romanis persuadentur
presidio suo decedant 816. b
Machæus quomodo capta à Roma-
nis 982. c. situs eius descriptus
980. c
Macho capta & depraedata 122. e.
Macro prefectus prætorianorum mi-
litum 633. b
Madianitarum filia Israelitis illici-
unt ad delinquendum 114. 115. per
tot. caduntur cum suis regibus 117. f
Madianita Hebræos subigunt 153. d
caduntur maxima strage 155. a
Madiana ciuitas 59. d
Madus, Madæi 13. a
Magnus campus regio 1014. e
eiusque descriptio 891. a
Magges & Magoga populi 13. a
Magnus Ægyptius pseudopropheta
triginta milia hominum seduxit
797. a cum paucis fugit ibid. d
Magi & latrones iterum Iudæos af-
fluxerunt 797. e
Magorum turba in Iudæa 694. g
695. e
Malichus exactionum collector pro
Cassio 727. d
nonas res molitur & veneno tollit
Antipatrum ibid.
huius pœnas 727. e. 728. a
Malichi Arabum regis perfidia 494.
a 733. b
Malchus Arabia rex Vespasiano in
auxilium misit quinque milia pe-
ditum, equites mille 834. f
Malichus Iudæorum dux 721. e
auxiliatur Gabinio contra Ale-
xandrum Iannæum 476. c
Antipatrum veneno tollit 490.
interficunt ibid. f
Maltace uxor Herodis moritur 778.
e
Malorum hominum mos 594. b
Man vox interrogatiua 73. e
Manachæus vestis qualis 84. b
Manahemus Essenus Herodem pue-
rum scholas frequentantem sa-
lutat regem 542. a
Manahemus Iudæ Galilæi fil. Mas-
sadam inuadit 811. g. 812. a
velut rex Hierosolymam redit, &
princeps seditionis fit ibid.
interficunt 813. a
Manahemus occiso Selefino regnum
sibi vindicat & Thapsenses excin-
dit, ac post à Phullo pace redempta
moritur 320. b
Manasses Iosephi filius 44. d. 52. b
Manasses in numerum Iacobi filio-
rum adoptatur 53. e
consecratur loco Leni 96. f
Manasse pars dimidia Chananea
141. d
Manasses Ezechie filius regnum pa-
ternum assequitur, impuissimas,
& prophetarum occisor capitis à
Babyloniensium rege tandem in prin-

I N D E X

- capitulum restituitur, & pietati stu-*
des prioribus mutatis moribus 332.
per tot.
moritur relicto successore regni filio
 332.g
Manasses Ioannis pont. fil. ducit ux-
orem Sanaballum filiam Hicafu vo-
citatam 384.b
Manasses sis pontifex 401.b
Manasses trans Iordanem missus,
ut toparchiam administraret 822.
 e
mandra, locus 344.f
mane, quæ diei pars 4.e
manethon Aegyptius historicus 1039.
deius historia compendium 1039.
 1040.1041. per totum
manethon antiquitatem Iudeorum
confirmat 1042.a
Aegyptiacam historiam se ex sa-
cris literis interpretaturum profes-
sus 1052.a
eius historia emendata ibidem. &
 1054.a
manethonis mendacia confutata 1055.
 1054.1055.1056.1057.1061. per tot.
manna qualis cibus 72.g
mannam Lazari ad Tuum profugit
 941.a
manoches Zelotypus Sampsonis pater
angelum excipit 160.a
mar locus cur sit vocatus 70.c
Mara quid significet 163.e
m. Agrippa. vide Agrippa
marcus Alexandri Alabarchæ fil.
 673.e
m. Antonius. quere Antonius
m. Anton. Iulian. procurator Iudæe
 956.f
mardocheus dux Iudeorum Babylone
deducendorum Hierosolyma
 363.f.367.d
mardocheus Estheræ patruus 374.b
regi infidius prodit 374.g
Iudeorum calamitatem Estheræ in-
dicat 376.c
afficitur summo honore 379.b
Amanis potestatem & bona accipit
 380.b
mare rubrum Iudæis transitum concef-
sisse, & Pamphylum Macedoni-
buz 67.e.68.b
mare vas templi cur sic dictum 261.b
& quam fuerit capax, eiusque usus
 ibid.
Mareone Græcis Samaria 285.a
marefa urbs 283.a
maria Eleazari filia facinus horren-
duum comedentis filium 955.a
marianne Agrippæ filia 628.a
marianne Alexandri Aristobuli &
xandra filia, uxor Herodis 512.b
occiditur à marito 530.b
marianne Alexandri filia, uxor He-
rodod Antipatri 729.d
eius insolentia in maritum 750.a
occiditur 750.g
marianne ab Archelao marito transie-
 in eborum Demetrii Alexandrini
 693.f
marianne Moysi soror 56.b
moritur 109.f
Mariammes turris descriptio 914.g
Marisa ciuitas denastatur 752.d
Marsonane, mensis 9.a
Marsus Syria præfector 676.e
desert Agrippam Claudio Caf.
 677.d
excipitur ab Agrippa, cui sis exo-
sus 678.e
Marsias Agrippæ liberius 630.b
Tiberij mortem patrono suo nun-
ciat 636.d
Marthace Archelai mater moritur
 605.e
Marullus præses Iudæe constituitur
 637.c
Massabazanes quid 84.e
Massada castelli descriptio 887.f
Massara castelli situs descript. 986.g.
 987. a. commentatus & apparatus
qui decem millibus virorum suffi-
cerent 988.c
Masnaemphthes pileus 84.e
Maspharis ciuitas, & quid significet
 171.g
Matathias Asamonæ filius occidit
Bacchidem, & duces expellit Iu-
dææ, ac moritur 709.b
Matthanes Balis sacerdos trucidatur
 313.b
matthias Anani sis pontifex 676.e
privatur sacerdotio 678.f
matthias Apsaloni, vir strenuus 441.
 d
matthias Ioannis filius sacra prophe-
nare renuit, veramque religionem
fortiter tuetur 410.g. 411. per to-
 tum
instruclis filiis moritur 412.d
matthias Margaloti seditionem mo-
net 596.a
exurit vinus 597.e
matthias Margali sophista 772.b
matthias pontifex mittitur ut Simo-
nem Giora Hierosolymam introdu-
cat 898.a
matthias Theophili constituitur ponti-
fix 589.c. privatur eo munere 597.c
matthias Boethi mors crudelissima
 938.c
maxilla, locus 161.g.162.a
mazaca ciuitas 13.b
madabenses Amara, Ioannem Gad-
din interficiunt 428.c
expugnantur ab Hircano 450.d
medimnus Atticus & Siculus 100.
 b
medi populus 13.a
medi quod in Asia regnauerunt Græ-
cis cogniti 1038.f
megasthenes audax 935.b
megasthenes historicus 1045.b
mela legatus Archelai ad Herodem
 575.a
melcha Aramis filia 15.d
Melcha Sauli filia datur nuptum
Dauidi, marito periclitanti succur-
rit 190.f.192.b. datur alij nuptum
 201.a
vider maritum 220.d
Melchisedecus rex Solyma Abraha-
num communis excipit 18.d
melus impesuit Pseudalexander 783.
 e
Memnonis sepulchri descriptio 790.
 g.791.a
Memphibostus Ionatha filius huma-
nissime à Davide habitus 223.c
delatus Dauidi occurrat victori
 237.a
Memphitarum deditio 724.c
Menander Ephesius singulorum re-
gum actus apud Græcos & Barba-
ros conscripsit 1042.g
Menda ciuitas 335.d
Menedemus Philosophus 396.d
Menelaus, qui alias Onias, Simonis
filius propter amissum pontificatum
deficit à patris legibus 408.d
abducitur captiuus & occiditur
 421.c
vide Onias
Mensa tabernaculi 83.b
Mensa à Ptolemao Philadelpho Iu-
dæis donata descriptio 403.d
Mensis anni primus Moysi quis &
cur 9.a
Mensuras quis excogitavit 7.e
Meroe unde dicta 58.f
Mesus, Mesanei 15.a
Meschus, Meschini 13.b
Mesopotamia difficultis transitus 24.f
Mese, Mesrai 13.f
mesrae filij quibus populis nomina im-
posuerunt ibid.
messula rhetor patrocinatur Herodi
 493.g
mesialina à marito Claudio Caf. ob Ze-
lotypiam trucidata 694.a
methur, tunica pontificalis 84.f
metilius præfectus à cede reseruatus
 813.d
metilius Romanorum præfectus lega-
tos mittit ad Eleazarum ibid.b
micheas propheta, vulnerare ipsum
volenti male ominatur 292.e
Achabo malum nunciat, quare
in carcerem conicitur ibid.g
Achabo interitum prædicit 294.d
micheas propheta 336.g
michole uxor Dauidis. vide melcha
milesius arcis Damasci præfectus quo-
modo Philippum Grypi filium tra-
ctavit 462.a
militis cuiusdam facinus contra sena-
tum Romanum 792.g
militis Rom. impudentia quamam-
cladem Iudæis dedit 691.b
militis mosaicos libros disceperunt
paua ibid.c
militia qui non commodi 129.f
& qui ab ea immunes ibid.g
& seq.
 Mina

IN IOSEPHVM.

Mina quantum pendeat apud In-
daos 478.e
Minus Egypti rex Memphis con-
dier 268.f
m. minucianus 660.a. 671.e
misael appellatur *Misaches* 346.a
misas Moabitarum rex propter ne-
gatum lorano tributum quo ne-
cessitatis perueniret 300.e
misenum oppidum 652.e
mithridates ararij Cyri prefectus
358.b
mithridates occisus 473.b
mithridates Pergamenus Pelusium
expugnat & Egyptios vincit 480.
b. eius gesta 724.a
mithridates quomodo ab Anilao tra-
ctatus, quomodo ab uxore, deque e-
ius victoria 648.d. per tot.
mnaseas Græcus historicus 1051.a
moabita penitus fracti à Davide 221.d
moabita & Ammanite socj, multos se
interimunt 298.e
iterum sternuntur & predantur
301.d
moabus & *Moabita* 21.a
molonis mendacia de Iudæis 1061.d
monobazus Bætos Adiabenorum rex
quomodo Iudæis sumis sic amplexus
685.c
eius regnum 920.e
monobazus *Monobazi* filius prorex
constituitur 684.f
rex fit 689.e
mons Samaron, locus 281.b
montem in alium locum deuolutum
319.f
mortem præter Dei voluntatem non
venire 132.b
moses, qualis fuerit vir 3
moyses natus 55.a
quomodo seruatus 56.b
cur sic vocatus ibid.f
adoptatur à regina 57.b
moyses diadema regum pedibus cal-
cat ibid.e
præficitur exercitui Egyptiorum
& Ethiopas bello vincit 58.b
ducit Tharbin uxorem 59.b
fugit Egyptios ibid.e
Raguelis filius, opitulatur contra
pastores, ex quibus unam ducit u-
xorem ibid.f. conspicitur rubum
ardentem in Sina 60.b
confirmatur ei liberatio Israelita-
rum 61.f
edit miracula, nomē Dei cognoscit,
redit in Aegyptum ibid.
edit prodigia apud Pharaonem
61.f. 62. 63
educit Israelitas ex Aegypto, &
quantum eorum numerus 65.b
cuius azati fuerit cum eos educe-
ret ibid.e
traducit eos per mare rubrum inco-
lumes 67.d
aquam amarā facit potabilem
70. 71.a. cornices & manna im-

petrat à deo 72.e
ex petra aquam elicit 73.f
cum Amalecitis pugnat 75.b
decem præceptorum tabulas à deo
acceptas populo exhibet 96.g
quadraginta diebus in Sina detine-
tur 97.c. Aarōni fratri sacerdo-
tium confert 87.e
dedicatio templo victimas offert
89.a
in tabernaculo Deum consulit 90.f
tribum Leuiticam Deo dedicat.
94.a
censet omnes tribus præter Leuiti-
cam, & ordinat profectiōi bello-
que necessaria 96.f. misit explora-
tores in Chananaam 98.d
Cora factionem compescit 104.d
eius iustitia 106.f. lustrat populum
109.g. Sehonem & Ogem reges de-
let 11. per tot. *Madianitas* cum
suis regibus cedit 117.e. Iesum sibi
designat successorem ibid.g
mortuus quid suis prædixerit 119.
b. quas leges præscripserit 120.f
usque 136
exhortatur Iesum ut in Chananeos
exercitum ducat 141.e
nube circumdatus disparuit 132.d
lucetur triginta diebus à populo i-
bidein f
Moses fabulosè dicitur fuisse lepro-
sus 84.d
vir admirandus 99.f
Moseos quinque librorū scopi 1036.f
Moses apud inanethonem prius O-
sarsiphis sacerdos Osireos dei He-
liopolitani dictus 1053.g. 1054.g
meses Egyptiis vir diuini habitus
1956. d. eius tempora quibus vixit
descripta ibid.
eius virtus & gesta 1070. 1071. per
totum
mosollani Iudæi nobile sacrum 1049.f
mucheus fere sententiam contra Va-
sten regem 373.f
mulierum potentia 361.f
mundi & uniuersorum creatio 4.b
mundum providentia dei regi 355.a
mundus quomodo Paulinam consti-
pravit 622.f
murus trigintanovem stadiorum cum
tredecim castellis circum Hie-
rosolymam triduo edificatus 937.
b
musicorum instrumentorum Davidis
regis descriptio 242.g
mutians & cætorum rectorum peti-
tiones 895.g
mutianus Romam ingreditur cum e-
xercitu 902.g

N

Namis uxor Abimelechi Beth-
lemite & quid significet 163.c
quomodo Ruthem insisteret 164.b
Naases Ammanitarum rex Hebræos
crudeliter tractans à Saulo occidi-
tur 178.b

Naases iunior Ammanitarum rex in-
iuria afficit Davidis legatos 223.f
Nabæres Nabasæ regio 222.d
Nabalus vecors & malus conuiciatur
Davidi 200.g
quid significet 201.e
moriatur, ibid.f
Nabla, instrumentum musicum 243.a
Nabrodes, qualis vir 11.f. 14.b
Nabuchodonosorus rex Babylonis bel-
lo infestat Nechaum Egypti re-
gem 335.d
Ioacimum occidit, & Hierosolymi-
tanorum præstantissimos Babylō-
nem abducit 357.d
duces eius qui urbem Hierosolyma
ceperunt 341.b
quomodo captum Sedeciam tra-
ctavit 142.e
Hierosolyma penitus excindenda,
& templum spoliandum, populū-
que Babylonem traducendum cu-
rat 342.e
Calen Syriam ac Aegyptum perdo-
mat 345.e
indeorum nobilium quorundam
pueros instituit & castrat ibid.f
somnia, cuius erat oblitus, vult si-
bi indicari & explicari, quod facit
Daniel 346.f. moritur 349.e. gesto-
rum eius repetitio 350. d. postero-
rum eius finis 352.a
Nabuthus propter negatum regi fan-
dum lapidibus obruitur 289.d
Nabuzardan mittitur Hierosolyma
ad templum spoliandum 342.a
Nacebus Arabum dux casus 571.e
Nachores Serugi filius 15.c. quot ha-
buerit liberos ibid.
Nadabius Hieroboami filius accipit
regnum paternum cum paterna
malitia, occiditurque cum omni fa-
milia 282.d
Nain vicus 894.d
Nais à Caine conditus 7.d
Nais vicus 691.e
Narbarthe regionis situs 799.f
Narbarthe toparchia à Cestij equi-
tibus vastata 818.a
Nasamones quomodo Romani subiu-
garint 807.d
Nathan propheta 220.e
mittitur ad Davidem increpan-
dum 226.e. indicat quomodo A-
domas sibi regnum usurparet 247.c
Naumi propheta de exordio Ninui-
tarum 321.a
Nazara deo deuoti 109.b
Necessitate in bello nihil pugnetius
839.g
Necessitate laborantes subleuare, ho-
mini decentissimum & deo gratif-
issimum 205.e
Nechias qui & Pharaō Saram rapuit
928.f
Nechaos Egypti rex contra Babylō-
nios proficiens impeditur à Iosia,
quem occidit 355.e

I N D E X

<i>captivum abducit Isaacum filium</i>		<i>Ninum quis condiderit</i>	14.f	<i>tum succedit</i>	386.g
<i>eius</i>	336.a	<i>Ninus regia Assyriorum</i>	330.d	<i>Onias Onia fil. templum in Aegypto</i>	
<i>Nebucham bello petit Nabuchodonosor</i>	336.e	<i>Nisan, mensis</i>	9.a. 64.g. 93.a.	<i>edificat</i>	433.a
<i>vincit</i>	ibid.		366.f	<i>Onias Onia fil. pontifex quarta mala</i>	
<i>Necemias quantum iunerit Iudeos apud Xerxem</i>	371.d	<i>Nisibis regio</i>	687.e	<i>fecerit Hierosolymis propter Tobia</i>	
<i>Neerda urbs</i>	644.e	<i>Nisibis urbs</i>	644.d	<i>filios ciuitate ciectos</i>	708.e
<i>Nemrod. vide Nabrodes</i>		<i>Noba oppidum sacerdotum</i>	195.a	<i>Onia, filij Simonis amicitia cum Ario</i>	
<i>Nephani singulare certamen cum fortissimo Palastinorum</i>	242.e	<i>excinditur cum uniuersis habitatoribus</i>	196.f	<i>Laconum rege</i>	407.e
<i>Nephtalimi natiuitas</i>	30.f	<i>Nobilitas generis nulla inter Iudeos</i>		<i>Menelaus disci voluit</i>	488.e
<i>filij eius</i>	52.e		104.f	<i>vide Menelaus</i>	
<i>Nephtalitarum fors</i>	142.a	<i>Nobilitatem generis unde Iudei discernant</i>	989.a	<i>Onias Simonis iusti fil. pont.</i>	392.a
<i>Neronis gesta & praecepta contra Iudeos</i>	795.g	<i>Noe vel Noehus vir pius sceleratorum commercia fugit</i>	8.e	<i>401.b</i>	
<i>Neronis imperium quandiu durauerit</i>	893.b	<i>Noe quomodo arcam construxerit & diluuiis sit seruatus</i>	8.e	<i>Onias alius pont.</i>	407.a
<i>Nero contemptor nationis Iudeorum</i>	968.e	<i>eius filij quales</i>	11.d	<i>Onias Simonis pontifex à Ptolemao rege Aegyptis impetrat locum condendo magnifico templo</i>	996.a
<i>Nero indignatur ob res minus prosperè gestas in Iudaea</i>	830.a	<i>vini usus reperitur inebriatur</i>	14.e	<i>Onia pro Cleopatra regina bellum suscipientis gesta</i>	1064
<i>Vespasianum ad regendos exercitus in Syriam mittit</i>	ibid.e	<i>Norbani interitus</i>	661.e	<i>Onias, vir iustus qui pluuiam precibus impetrat, lapidibus obruitur</i>	470.d
<i>Nero, quare Tiberius & Domitius</i>		<i>Nubis supra tabernaculum praesentia quid significarit</i>	97.b. 99.c	<i>Onia regio</i>	480.a
<i>Neronias dicitur Casarea Philippi</i>	698.f	<i>Numidius Quadratus Syria procurator</i>	692.b	<i>Ophnes scelestus filius Eliu</i>	164.f. 165.a
<i>Neruis cur Iudei abstineant</i>	33.e	<i>& eius gesta</i>	793.e	<i>Ophres Abrahami filius occupat Libyam</i>	24.d
<i>Nesira & Philippi fratrum fortia facta</i>	844.e	<i>Nymphidius homo nequiss.</i>	893.c	<i>Opobalsamum ubi & quomodo proueniat</i>	473.b
<i>Nicanor perfidus contra Iudam</i>		O		<i>Optimum administratio Hierosolymis qualis & quamdiu</i>	173.d
<i>Macchabeum pugnans, cum suo exercitu victo extinguitur</i>	423.f	<i>Obadamas arcam hospitatur</i>	120.	<i>367.a</i>	
<i>Nicanor amicus Tiri sagitta vuln.</i>	920.g	<i>Obedes filius Bozi & Ruthes</i>	164.	<i>Ordem, frugum omnium vilissimum</i>	154.e
<i>Nysaule regina Aegypti</i>	269.2		e	<i>Oribus rex occisus</i>	155.b
<i>Nicolaus Damascenus Iudeorum patronus</i>	398.e	<i>Obedias iumentorum Achabi curator, vir pius, propheta liberat</i>	286.	<i>Orientis totius nobilitatem praecipuam in Italia seruire</i>	807.c
<i>Nicolai Damasceni historia de Herode culpat</i>	563.c		e	<i>Orodes Artabani fil. Parthorum rex constituitur</i>	620.g
<i>Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Casarem</i>	575.g	<i>quomodo uxor eius vidua per Eliseum sit à debitorum molestis liberata</i>	302.b	<i>Oseas rex Israelis constituitur, vir impius</i>	323.a
<i>sententia de duobus eius filijs damnatis</i>	578.f	<i>Obelas propheta captiuos Beniamitas & Iudeos liberat</i>	322.a	<i>vinus capitur ab Assyriis, & transfertur cum uniuerso regno Israelitarum in Mediam & persidem</i>	324.g. 325.a
<i>alio contra Antipatrum Herodis filium</i>	591.e	<i>Obedas seu Obodus Arabum rex</i>	566.	<i>Otho imperator declaratus milites suos contra Vitellij exercitum duxit</i>	893.d. 896.d
<i>patrociniatur Archelao</i>	604.e	<i>b. superat Alexandrum Hyrcani</i>	714.d	<i>semet occidit</i>	ibid.
<i>Nicolai Damasceni rerum Iudaicarum scriptor</i>	1065	<i>Ochozias militum Ionathe dux</i>	293.f	<i>Othonis imperij termini</i>	ibid.
<i>Nicolaus rhetoris oratio pro Iudeis Ioniis</i>	550.g	<i>Ochozias Achab fil. regnum paternum accipit</i>	295.f	<i>Otrus Armenia dominus</i>	15.a
<i>Iudeos coram Casare arguit, & reges purgat</i>	782.f	<i>ex casu moritur</i>	299.b	<i>Ora attingens arcam exanimatur</i>	219.g
<i>Nigro Peraite qui Idumaeam regebat, à Iudeis mandatum ut ducibus pareret</i>	822.d	<i>Ochozias Ioram fil. paternum regnum recipit</i>	307.g	<i>Oze percussio locus</i>	ibid.
<i>Niger Idumae rector in Salis oppidum Idumae confugit</i>	831.f	<i>sagitta ictus ab Ieu perit</i>	309.e	<i>Ozias Amasia fil. regnum Iuda patre mortuo capit</i>	317.g
<i>iterum fugit</i>	832.a	<i>cognati ipsius interimuntur</i>	310.f	<i>natura bonus & gnauus multis deuictis gentibus urbem restaurat</i>	319.a
<i>Niger Peraira, Silas Babylonius & Ioannes Essenus, duces Iudeorum contra Romanos</i>	831.b	<i>Ostiaua Claudij Cassilia</i>	694.a	<i>deficiens à pietate lepra percussus moritur</i>	319.f. 320.a
<i>quomodo occisus</i>	885.e	<i>Officiosi quando plerunque sint homines</i>	205.e	P	
<i>Nightsar Abolamarodachi filius regnum paternum accipit</i>	350.d	<i>Ostilius Phasaelum monuit de insidiis cauendis, & inuat eum</i>	495.f	<i>Pacorus rex Media</i>	688.a
<i>Nilus flumen</i>	5.d	<i>Oges rex excinditur</i>	111.e	<i>coningem & concubinas captas ab Alanis centum talentis redemit</i>	985.c
<i>Nilus usque ad Elephantinem navigabilis</i>	894.b	<i>quantus vir fuerit & quanta eius ditio</i>	ibid.	<i>Pacorus Parthorum rex contra Iudeos pergit</i>	730.d
		<i>Olda prophetissa vaticinatur Iosie regi</i>	334.b	<i>Pacorus Pacori regis pincerno explorat Iudaeam</i>	ibid.
		<i>Oliueti mons</i>	695.e	<i>insidia</i>	
		<i>Olorus vicus</i>	895.b		
		<i>Olympus ad Cas. mittitur</i>	760.e		
		<i>Olympius Iupiter</i>	652.e		
		<i>Onias & Dosithens Iudei duces liberauerunt Alexandriam</i>	1064.c		
		<i>Onias Iaddi filius patri in pontificatu succedit</i>			

I N D E X

<i>Cæsarem ad Iordanis fines & Iulideam cecidit</i>	789.b	<i>Cæsaris imagines Hierosolyma intulit ibid. quæ cum Iudeis Cæsaree gerit ibid. Hierosolymis statuas iterum aufert ibid.f</i>	<i>ratio</i>	341.f
<i>Philippus Herodiæ frater mortuus & quam honestus fuerit vir</i>	635.f	<i>Iudeorum tumultus propter Cæsaris imagines</i>	<i>Pontificatus quando primum ad plebeios translati</i>	475.d
<i>Philippus Iacobi filius Agrippæ copiarum præfuit</i>	384.f	<i>Iudeorum tumultus tumultu propter Cæsaris imagines</i>	<i>Pontificatus solere perpetuum esse</i>	512.e
<i>Philippus Iacobi filius Agrippæ præfuit</i>	1001.f	<i>Iudeorum tumultus tumultu propter Cæsaris imagines</i>	<i>Pontificatus sola custodia apud quos fuerit 614. & præterea à Fado 681.d</i>	
<i>quando in periculo servatus & eiusque gesta</i>	1005.a. 1011.d	<i>Pileus pontificis qualis</i>	<i>Pontius Pilatus Iudææ præfuit 619.d</i>	
<i>filii cum duæ in excidio Gamale servate</i>	868.b	<i>Pinea ligna ex terra antea</i>	<i>Iudæis officii contumelia 621.b. 622.g</i>	
<i>Philippi Macedoniæ interitus</i>	382.d	<i>Pisistratus Pompeii</i>	<i>accensatur à Iudæis & redit Romanus</i>	614.d
<i>Philippo viis amicorum committit Antiochus Epiphanes regnum & silyriæ</i>	419.b	<i>Pisus nobilis desertianus à Romanis ante</i>	<i>Popedius</i>	614.f
<i>regnum affectu afficitur Supplicio</i>	421.d	<i>Pitolus Hierosolymorum præfuit</i>	<i>Poppea Neronis vxor</i>	697.e. 999.d
<i>Philistinus Philistini</i>	14.e	<i>476.e. 713.e. transfugit ad Argobulum</i>	<i>Postum Festus Iudææ procurator & quæ sub eius gestis 696.e. quare Festus</i>	
<i>Philo Iudearum legatus à Caligula repulsi</i>	649.e	<i>occiditur à Cassio</i>	<i>Posidonius mendacia de Iudæis</i>	1065
<i>Philo Iulianus</i>	1041.b	<i>Placidus & Iosephi visitationes circa</i>	<i>Prætorianus miles</i>	468.d
<i>Philosophia tria genera apud Iudeos</i>	784.g	<i>Ptolemaida</i>	<i>Prætor in castris Rom. descriptio</i>	835.e
<i>Philosophi apud Iudeos Calani, apud Syros Iudei dicuntur</i>	1047.g	<i>Placidus tribunus in exercitu Vespasiani 634.b. in Galilæam maximam multitudinem occidit</i>	<i>Prædium quæ hora faciunt Iudæi sabbato</i>	1010.d
<i>Philosophorum de Deo dissonant sententia</i>	1072.f	<i>à Iotapha repulsi assugit ibid. quomodo Iabbariam montem occupavit</i>	<i>Præcipua singulis dedicata tabernaculo quid donaverit</i>	90.d
<i>Philostephanus Ptolemæi Laury dux</i>	417.g	<i>cupavit</i>	<i>Præfens centurio Jonathan Iudæam fugientia transfugit</i>	931.a
<i>Philostephanus Iulianus</i>	1045.b	<i>gesta contra Gadarenenses</i>	<i>Præfens secunda legionis dux à Iudæis occisus</i>	820.f
<i>Phineas sacra pecunia custodit</i>	966.d	<i>Platanæ, vicum Sydoniorum</i>	<i>Præmatum unde dictum & quomodo extructum</i>	538.f
<i>Phineas Zambriam occidit & exercitus contra Madianitas præfuit</i>	115.f. 117.e	<i>Plato varietatem de deo præfere videtur 1071.f. 1076.d. Mænon imitatus</i>	<i>Præmonia</i>	747.f
<i>Phineas domus sacerdotum donatur</i>	354.e	<i>Plumbones feni</i>	<i>Præmonia excidium Hierosolymæ præcedentia</i>	960.e
<i>Phineas filius Elis pontificis malus</i>	164.f	<i>Plutonium apud Dracoi scilicet</i>	<i>Prophecia & pontificibus filii patris data historia condenda</i>	1036.a
<i>Phineas legatur ad Rubelitas & Gadditis cum religiosa dimidia tribu 143.e succedit patri in pontificatum</i>	141.b	<i>Poleman Pontifex</i>	<i>Prophecia spiritus ubi multis finis correptis</i>	191.f
<i>Phisim fluminis & quid significet</i>	55	<i>Polemon circumcessionem admittit & Bernice duxi uxorem</i>	<i>Prophecia de domo precatationis</i>	1010.e
<i>Phorbus Agrippæ legatus à Iudeis interemptus</i>	816.e	<i>Politiarius tribunus cur à Cassio Hierosolymam missus</i>	<i>Protægeris ab Atheniensibus voce mortem effugit</i>	1079.f
<i>Phonitibus pecunie amor Græcorum commoverunt feni</i>	1038.d	<i>eius oratio & gesta</i>	<i>Providentia dei mundum & omnia regit</i>	335.e
<i>Phorocicum antiquissima verum memorabilium traditis</i>	1035.g	<i>Pollis Pharsens Herodiæ amicus</i>	<i>Pseudalexandrigesta</i>	612.e
<i>testimonium de Iudeis 1039. e. 1042. 1043. per totum</i>	1046.a	<i>Polybius Megalopolitani historici</i>	<i>quomodo deprehensus ab Augusto & remex scilicet</i>	613.d
<i>Phora quid significet</i>	55	<i>1065</i>	<i>Pseudopropheta Hieroboam seductus</i>	277.b
<i>Phorates Parthorum rex humaniter tractus Hyrcanum</i>	511.d	<i>Polycrates Iacedæmoniorum nobilitatem servare tentans</i>	<i>Ptolemæus Agrippæ & Bernice præcurator à Iohanne Giscalio sollicitus</i>	824.f
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pompeius qualibus muneribus honoratus & quæ gestis</i>	<i>Ptolemæus Epiph. moritur</i>	407.g
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>eius virgines</i>	<i>Ptolemæus Evergetes Philopator filius quomodo ab Onia irritatus</i>	401.b
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pompeius Magnus Hyrcani & Aristoboli causam cognoscit</i>	<i>& iterum reconciliatus ei per Iosephum</i>	402.e
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Hierosolyma capis</i>	<i>Ptolemæus Evergetis gesta post captum totam Syriam</i>	1064.b
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Q. Pompeius cos.</i>	<i>Ptolemæus Galilææ ab Herode præfilius interfectus</i>	503.e
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Vompy malitia in oppugnando Iudei</i>	<i>Ptolem. Herodiæ procurator</i>	364.a
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pondera quæ inveniet</i>	<i>Ptolemæus Lagi Soter dicitur Alexandro mortuo Ægyptum occupare & Hierosolyma</i>	388.a
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pontificis ornatus qualis</i>	<i>traducti Iudei in Ægyptum</i>	388.d
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pontificis summi qualis electio</i>	<i>eius pu</i>	
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pontifices Hierosolymis qua fraude creantur</i>		
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pontificum & sacerdotum dissidium</i>		
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>696.e</i>		
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Pontificum iniquitas 698.d. origo & qui ad eam dignitatem admittantur, quibusque fuerint ab Aaron usque ad finem belli Iudeorum cum Romanis</i>		
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>700.a. 701</i>		
<i>Phorates Phorates filius parentem occidit & matrem misceat, exiit perit</i>	619.f. 620.a	<i>Potitium templi Solomonis enumeratio</i>		

IN IOSEPHVM.

ius pugna cum Demetrio circa Guzam 1048.c	Pythagoras Samius emulatus Iudeo- rum scriptis 1046.f	Regibus subditi que ferant 17.2
irruptio in Hierosolymam die sab- bati 1050.d. liberalitas & bene- volentia erga Iudeos 1064.b	multas Iudeorum leges transtulit in suam philosophiam ibid.	Rhetores populus 1.6
Ptolemaeus Lathyrus Ptolemas Philo- metoris & Cleopatra filius auxi- liatur Samaritis 452.d	Pythagora & aliorum stoicorum de diuina natura sententia 1071.e	Rhinocolura 733.d
diffidens cum matre regno priua- tur 452.g. 456. obsidet Ptolemai- dem 457.d. Asochim oppidum capi- t; Alexandrumque Iamnam vincit, & quanta eius sauitia 458.a	Pythium templum adificatur 360.b	Rhiphates, Rhiphates 13.6
Ptolemaeus Menneus quomodo se à supplicio apud Pompeium redeme- rit 471.g. 472.a	Q uadrige solis sublata à Iosia 354.g	Rhoa petra 149.c
Ptolemaeus Menneus Damascum bel- lo vexat 464.g	Quereus Alambre 10.a	Robortus Solomonis in regnum succe- dit, insolens in populum 274.f
Aristobuli coniugem & liberos quomodo tractatis 480.a	Quereus Oges 19.b	decem tribus regni amicitia 275.f
moritur 494.d	Quinquagesimi anni remissio 96.b	quot & quas urbes co. diderit 278.b
Ptolemaeus Minnai filius 716.a	Quintilia fortitudo 655.a	item arma comparauit, federibus que seum auxit regnum, & duellis xviii. vxoribus liberos gignit, ad- que impietatem deficiit ibid.
Ptolemaeus Philadelphus 716.a	Quintilius Varius Syriae praefectus 602.c	dedit urbem Susaco 279.a
Iudeos in Aegypto seruientes libe- ros dimittit, & legem Moysi in linguam Graecam magis mune- ribus transferendam curauit 389. 2. s. que 397	cognoscit causam Antipatri 390. vsque 394. & inde seductos Iu- deos expugnat 609.b	pro aureis scutis amissis aerea sub- stituit & moritur ibid.f
Ptolemaeus Philometor Ptolemai Epi- phanis 408.a. succentru suo genero Alexandro seu Demetrio 436.e	Quirinus ab Augusto mittitur ad censendam Iudeam & Syriam 616.b	Roma sub Vespasiano creuit & flo- ruit 973.a
duobus diadematis coronatur si- mul, vincitque Alexandrum, & moritur 438.c	R abatha ciuitas 111.f	Romanorum in Iudeos beneficia 398. c
Ptolemai Philometoris & Cleopa- tra uxoris liberalitas erga Iudeos 1064.c	Rabatha capta diripitur 228.b	Romani quibus honorib. & beneficiis Iudeos affecerint 485.c. & inde
Ptolemaeus Philopator 398.g	Rachabe speculatores Hebraeorum iucetur a vi Chananeorum, & se- curitatem ab hostibus impetrat. 135.a	Romanorum dissidium inter se 427.
moritur 407.g	incolumitatem promissam recipit, & munifice donatur 137.a	Romani Germanos captiuos ubique circumduxerunt 807.a
Ptolemai Physconis immanis cru- delitas & iniustitia 1064.d	Rachelis pulchritudo 29.b	Romani in presidio Massada interse- citi à Iudeis 809.f
penitentia ibid.	amulatio erga sororem 39.f	Romanorum stratagemata in oppu- gnando templum 820.a
Ptolemaeus Simonis Asamonis gener socerum occidit, & alia scelera committit 710.f	mariti complexum sorori vendit, furatur idola patris 31.a	Roman. quot millia à Iudeis caesa 821.f
quomodo oppugnantem Hyrcanum eluserit, cuius matrem & fratres interfecit 448.e	eius astutia 32.d	Romanorum quantum fuerit exercitus contra Iudeos 824.g
Ptolemai dicti Aegypti reges 222.a	mors ex parit 34.c	ipsorum castrorum descriptio 835.c
Ptol. unde Alexandrum reges dicti 269.a	Raggam Heberi filius 15.c	Romanorum industria in seruiciis do- mesticis instituendis = 835.a
Ptolemais bis expugnata 458.c.f	Raguel, qui & Isebegleus sacerdos, fi- liam suam Moysi adoptato tradit uxorem 60.a	disciplina militaris 999.c
Ptolemaidis filius descriptus 790.f	Moyseob victoriam gratulatur, & consilium dat ei distribuendorum officiorum 97.c	Romani omnia, praeter Giscalam, ce- perunt 863.a
Ptolemais duo milia Iudeorum a- pud se habitantium interfecit 815.d	Ramatha ciuitas 165.b	Romani muro Hierosolymae potun- tur, eiusque partem maximam di- runt 923. d. cum Iudeis acriter confliant ibid. & 615.d
Ptolemaidenses à Iuda Macchabeo victi 416.f	Rapsacio Senacheribi copiarum pre- fecti insolentia 328.c	alterum inuicem capiunt 925.d
Puellarum hereditas 125.a	ipse cum exercitu dimittens dei- tus 330.d	Romanos sancta Iudeorum reuereri 927.f. per legem Iudeorum multa de suis moribus derogasse 930.d
Pueri scientis astutia & fallacia con- tra Romanos 962.b	Rases Damascenorum rex Achacem bello petiit 321.d	illacrymasse incendio Hierosolymae 933.c. ab incendio defendunt 935. c
Puerperarum purgationis tempus 95.a	quem mox Syrorum rex impugnat ib. & occidit 322.d	Hierosolymam capi desperant 936. d
Purgatio post coitum cum uxore 94.d	Rebecca Batuelis filia 15.f. petitur in connubium Isaco 24.c	Romani intra xxi. dies aggeres ex- trunt 942. c. pugnant cum Iu- deis circa aggeres 943.f
Purificationis leges 94.a	parit geminos 26.d	Antoniam magna pugna obtinent. 846.c. circa custodiam pugnam a- trocem instaurant 950.d
Puteoli urbs 652.c	fulsit maritum 27.c	Romanorum notitia sero ad Graecos peruenit 1038.g
Putes bituminis 18.a	Receme urbs que alias Petra 117.c	Romus, Romai 14.b
Pasiphares. vide Petephres	Recemus rex ibid.	Rooboth puteus 26.f
	Repudiū libellum mittere maritis non uxoribus ex lege permissum 532.d	Rubelita & Gaddita altare con- struunt super ripa Iordanis 143.c
	Rex quis & qualis sit 125.b	Rubelus, alias Ruben nascitur 30.c
	Regis potentia 361.c	eius pietas in fratrem Iosephum 38.c
	Regum imperium quamdiu duran- rit apud Iudeos 367.b	
	Regum viriliter praecipue qua 251.d	
	Regibus non licet esse ignauis 206. d	

I N D E X

se ac fratres prodicionis infimulatos
excusat 45.b
eius filij quatuor 52.a
Rubrius Gallus Sarmatas superat
976.b
Rufus magister equitum 779.e
Rufus praefectus militum Archelai
607.b
Rutx mirabilis magnitudinis in regia
Macheruntis descripta 981.a
Ruthes amor erga sacrum suam, & e-
ius fortuna 163.f. 164.a

S

Saba Aethiopum regia, quam va-
lida vocatur postea Meroe 58.
b
Sabau seditiosus persuadet decem-
tribuum defectionem a Davide
238.b
Sabas, Sabei 14.a
Sabathes Sabatheni ibid.b
Sabattas, Sabatteni ibid.
Sabathes Commentariensium prin-
ceps 241.f
Sabbas mensis 110.e
Sabbas orator supplicio adducitur
434.e
Sabathicus annus 486.f
Sabbathicus annus a Tito spectatus 976.
e
Sabbatum & eius vacatio a labori-
bus servatur 4.f. 719.f
Sabbatum magno malo observatum
411.d. negligendum aliquando i-
bid. & 428.d
Sabbion Alexandram Herodi prodit
321
Sabecum exercitus Syrorum praefectum
vulneratur & moritur 224.g
Sabinnus procurator Syria Hierosoly-
mis regiam occupat 603.a
vexas Iudaeos propter auaritiam
suam 779.f
Sabini Syri forma, habitus & fortitudo
insignis 945.d
Sabinius Roma capitolium nocte occu-
pare occiditur 902.e
Sabuchadnez mactum indicat regi. cru-
cem in Amanu adibus extructam
pro Mardocheis suspendio 379.g
Sacebaeus transfuga Iosepho prodit in-
sidias Iohannis 1017.b
sacerdotie sacrificaturus habitus 84.b
sacerdotum castitas & connubium
95.e
sacerdotum & pontificis cum eorum
vestitu & insignibus descriptio 918.e
sacerdotum immunitas 53.b
sacerdotum mos Hierosolymis 898.d
sacerdotum nobilitas apud Iudaeos
1036.a
nuptiae ibid.
sacerdotibus quae cedant 109.a
sacris actorum genera quibus fiant mo-
di 90. 91. 92. 93. 94. per totum
sacrorum scriba 54.e
Sadam Xerxis praefectum 371.e
Sadoem pontifex constituitur 222.g.

241.f. 250.e
Saddocum nonas res molitur 616.e
Sadducaeorum secta 442.d. 617.e. 784.
g
Salampso Herodis filia 627.f
Salmanasar Cuthaeus in Iudaeam trans-
fert 345.e. 364.g
Salmanasaris contra Israelitas vict.
359.a
Salome, alias Alexandra, uxor Ari-
stobuli, soluit vinculis fr. mariti
defuncti 456.b
Salome qua Iulia Augusti coniugi te-
stamento reliquerit 789.a. cui redi-
tus erant sexaginta talenta 783.b
Salome Antipatri filia 723. d. soror
Herodis praedixit Iosephum maritum
suum fratri 517. b. alteri marito
Costobaro repudij libellum mittit
532. b. odium exerceat in Herodis fi-
lios & eorum uxores 553.e. 594.f.
accusatur Herodi 566. b. Alexa-
dra iungitur connubio 583.b
Salome uxor Herodis moritur 619.a
Salomon promissus Davidi successor
& templi extructur 220.g
nascitur 227.g. instruit eum pater
246.b. constituitur rex 248.a. quo-
modo regnum nactus sit de hostibus
sit ultimus 254.b. regis Egypti filiam
ducit uxorem 255.c. petit a deo &
accepit sapientiam ibid. e. contro-
uersiam mulierum duarum diiudi-
cat 250.d. toparchas quos habuerit
& quantas diuitias sapientiam-
que ac philosophiam 256.f. coniu-
rationes & incantationes compo-
suit 257.f
eius cum Iremo amicitia & mate-
ria cadenda petitio & concessio
258. 259. per totum. templum cum
vasis quomodo extruxerit & ar-
cam eo transfulerit 256. usque 266.
somnia videt & regiam extruit
cum domo regina 265.g. 266. quibus
donis remunerauerit Iremum
1042.d
Hierosolyma muris & turribus in-
struitur & urbes condit 268.a
ingentes thesauros ex Aurea ter-
ra & aliunde accipit 271.a
quali satellitio stipatus incesse-
rit ibid.g
quantum opulentia Hierosolyma au-
xerit 272.b
deficit a pietate, ac ducit uxores
dec. & concubinas ecc. 272.d
praedicitur ei filium ipsum poenae
pro se daturum 7.b. multis hostibus
a deo excisus insitatur 275.a
moritur Roboamo successore regni
relieto 274.e
quo tempore adificauit templum
Hierosolymis 1042.b
Salpadi filiarum hereditatis ini 118.
f
Saltis regis gesta 1039.f
Saltus Libani, aula Salomonis 270.e

Samaas propheta Hieroboamo mina-
tur 279.e
Samaas vir iustus accusat Herodem
& varicinas Iudaeis mala immi-
nentia 484.d
Samaras populus 14.d
Samaras qua Marcone unde dicta
285.a
Samarita ab Hyrcano expugnata so-
lo equatur 452.e
Samarita urbs, vide Sebaste 531.b
Samarita regionis descriptio 833.d
& quid a Iudaeis discrepet ib.
Samaritae qui ante Chitraci 386.a
Samaritarum odium in Iudaeos 36.b
& accensantur apud Darium 16.e
Samaritae Iudaeos infestant 401.a
Iudaeos se esse negant agentes filici-
ter 410.e
Samaritarum dissidium cum Iudaeis pro-
pter templum 433.g
Samaritanorum facinus in festo Az-
ymorum 619.a
Samaritanorum seditio 623.f
Samaritanorum & Iudeorum diffi-
dium 691.d
Samosata capitur 738.e
Samosata cuiusatis sitis 983.g
Sampsigeramus Emesinorum rex
678.d
Sampson quid significet, & quomodo
natus 160.e
connubium & gesta eius 160.d
Samuelis natiuitas & prophetia 165.e
consilium de libertate recuperanda
111
Samuel senio grauatus filiis reip. ad-
ministrationem concedit 171.d
Samuel propheta Saulum iungit re-
gem 175.d. ostento indicat Hebrais
deum iratum propter regem peti-
tum 179.a
Saulum docet Amaleitarum in-
terfectionem 183.d
eidem regni amissionem nuntiatur
185.d. Danidem vngit regem 186.e
moritur 200.b. ab Iuferis reuocatur
per ventriloquam 204.e
Sanaballetes Darij praefectus dat fi-
liam suam Nicaso uxorem Ma-
nassi fratri Iaddi pont. 383.b
deficit a Dario, Manassi templum
& sacerdotium confert moriturque
384.e
Sanctum, quae tabernaculi pars 82.a
Sanctum Sanctorum ibid.
Sinagari princeps Hebraeorum 152.b
Sanguinis eius interdicitur 11.a. 94.b
Sapha, loci nomen 385.d
Saphanus scriba 333.g
Saphorae oppidum 476.g
Sapientes qui Iudaeis 703.a
Sappho vicus 791.b
Sara Arani filia 15.d
Sara Abrahamo marito famulam ad-
ducit proles procreande gratia
19.b
nunciatur ei partus sterili ibid.
expellis

IN IOSEPHVM.

expulsi Agarem cum puero 22.a
moritur 24.b
Sardaz, ciuitas 365.b. 366.d
Saramalla Syria Phasico insulas in-
ducit 371.d
Sarepta oppidum 285.f
Sareptianus vidua fiducia 225.g. 226.a
Sardouiches xii. cum vestimentis 90.
a. quibus inferiuntur sunt nemine fi-
liorum Iacobi in Effene 81.d
qua vixit om. infel. & quando ces-
savit 90.b
Sarmata Utrum transgressi pre-
sidium Romanum & Ponticum A-
grippam interficiunt 976.a
proximas regiones eius peragunt
ibid.
Saturni quantum capiat 305.e
Saturnus legatus 760.e. 761.b
Saturnus Syriae praefectus 371.e
mau senectute in filios Herodi
578.d
Saulus agnus patris querens a Sa-
muele rex constituitur 171.e. 176.f
quam decessu fuerit statuta 174.e
vixit Ammonitae 178.a
Palestini superbi & arum ex-
trui 181.f. quos liberos habuerit
181.b
Amalecitis delet, & regi parcens
peccat 185.a
regno exiit 186.a
minime priuatur, & se deman-
scit 186.g. 187. a. commouetur con-
tra Dauidem 189.e. iudicatur vo-
ta ipsius 190.a. 191.a. Dauid re-
conciliatur 190.a
consulit ventri loquum 204.c
feriunt eum 205.g. 206.a
cadit vna cum suis filius in prelio
208.f. ipsius progenies datur ad
supplicium Gabaonum 241.a
eius violentia 699.b
Scamius Hyrcanum in societatem re-
cipit, & obsidione liberat 471.c
cum Areta sedus vni 475.f
in Syriam praefectus missus 718.a
peccatis corrumpitur ibid.
Aretam malitiae 721.c
Scena, locus 33.e
Scopia Alexandrum Aristobuli per-
uenit scire 479.g
Scopas dux Ptolemai Epiphanis 599.a
Scopas loes deservit 908.d
Scythiae populus 11.a. a Graecis qui Pon-
tum manum cognuit 103.f. Ana-
chorsim a Graecia redemptum qua-
re interficiunt 1080.a
Scythopolis ciuitas 141.g
Scythopolis ciuitas Decapoleos maxi-
ma 836.g
Scythopolitarum immunitas 1000.b
Scythopolitae Iudaeorum redempti mil-
lia persas interficiunt 814.f
Scythopolitarum clades enarrata 992.
e
Sebas fil. Ili, vnus fortium Dauid
241.e

Sebasti conditur 476. salum dila Sa-
maria 452. b. 351. b. expugnata &
diuita 711.g
Sebastus, equitum ala sub Cumano
795.f
Sebastenorum concumelia in tor-
mentum Agrippam 680.a
Sebastus porus 768.d
a quo sic dicitur 590.c
Sedecias iachoni patrum rex consti-
tuitur 138.b. erudit ab Hieremia
& Ezechiele, sed fugit a ibid.
expugnata urbe capitur cum vxo-
ribus & liberis, crudeliterq. trahi-
tur 341.c. moritur 345.a
Sedecias pseudopropheta coram. ser-
uis sibi apertis quid Achabo va-
tinauit 329.g
Sebon rex negat Hebrais transire,
prelio vincitur & occiditur 111.a
Seianus Nervus insidians occiditur
612.d
Seir quid significet 632.d
Selino, alias Cleopatra, Syriae regina
Tyranem offendet 465.a
Selennarus Senacheribi filius patri
interfuit 330.e
Selsinus Iabess filius Zachariam.
Hieroboniam occidit, & regnum
occupat, quod vltima post de a-
mistit interfuit 310.b
Selenia urbs a quo condita & deno-
minata 649.e
Selenus Antiochi Grypi filius patri
succedens cum patre Antiocho
Cyziceno belligeratur cuiusque ne-
cat 459. f. vincitur ab Antiocho
Pio, & in Cilicia cum amicis con-
crematur 460.a
Selenus Asia rex opes Iudaeorum sa-
cerdotu auxit 1087.a
Selenus Babylonem mortuus Alexan-
dro occupat 338.a
Selenus Nicator quos homines & be-
neficia Iudeis exhibuerit 398.b
Selenus Soter Antiochi magni fil.
406.f
Semecodonius laetus descriptio 863.b
Semei conuincitur Dauid 230.e. ei-
dem gratulatur villoriam & re-
gnum 236.d
Sennar campus 12.e
Sennacheribus Assyriorum rex Hiera-
solyma & Erechum cum uxore
oppugnat 128.a. per totum, re in-
fusa domus serocipit 319.e. a filius
Sennacherib occiditur 330.d
Sennacherib rex Assy. quemodo foga-
tus 929.e
Sennatus contra Clodium in Capito-
lium conuenit 792.c
Sennatus Romanus & plebis dissidium.
671.e
Senu cum silam magnanimitas 503.a
Senu cum silam severitas 757.b
Senu Gallus Syriae praefectus
Cn. Senu Saturnum oratio 664.e

Sephoris urbs Galice 607.e. 1016.e
1023.e. capta incendio absumitur
609.b. 781.a
Sephoris cum tribus alius ciuitatibus
a Iosepho desinit & recuperan-
tur 827.d
Sephoris ciuitas Galice maxima
832.e
Sephoris a seditionis molitur
1000.e
Sephoris urbs fides erga Romanos
bellum mouent suum malo 1027.d
Sephoris a Iosepho multitudine hostium
inter prodigia redditor 828.e
Sephoris Ptolemaiden ad V. phasice
num pacati veniunt 812.e
Sephoris annus 711.e
Sephoris anni remissio 96.b
Sephoris dies obfirmatio 719.f
Sephoris interpretis legem tantum
Iudaeum in Graecam linguam
transfuisse 2.d
Sephoris interpretis legis trans-
ferta causa ad Ptolemaiden Phila-
delphum mittitur 403.a. quomo-
do excepti & trallati 391. 396. 397
per totum
Sephoris dux Iudaeum Babylonem
deuocendorum Hierosolyma 363.g
Sephoris iudicia, & quomodo Enau-
seducti 3.d. multitudine 6.e
Sephoris voluerit Assypti 58.e
Sephoris Regis filius 15.e
Sephoris qui & Assypti denominatus
1032.e
Sephoris filius Adams 7.f. eius filij qua-
les, & quos artes inuenerit ibid.
Sextus Caesar praefectus Syriae 483.d. 725.
g. interficitur a Caelio Bassi 438.
Sextus Cerealis quanta legione pro-
prios 916.f
Sextus quali gladii, & scierit vnde di-
cti 697.a. orum impia factura
698.e
Sextus Hierosolymum palam latroci-
nator 397.c
corum frans ib.
Sextus urum in Massada crudeliter
887.f
Sextus loci nomen 101.b
Sextus Dauid a Sando 109.d
drupit & incendit ab Amale-
cis 107.a
Sextus urbs 33.e
Sextus caput Samaritanorum 386.e
Sextus caput & selo agnata 157.a
Sextus urum exiit 16.
Sextus parit filius 184.e
Sextus quid petierit ab Alexandro
Magna 386.d
Sextus nomen qualis 88.e
Sextus scierit quia inuenerit 8.a
Sextus, & filius urbs 14.e
Sextus materiam praesentis Iudaei ad
templi dedicatum 364.c
Sextus dandi auctoritas pectus quis Ro-
ma 666.e

INDEX

<i>Sala militum. Agrippa praeficitur</i> 675.	<i>Sis, nomen clui & quid significet</i> 198.e	<i>& quomodo imbellis notatur</i> ibid.
<i>diocessu Agrippa</i> 676.f	<i>Sisa Davidis filii Scriba</i> 122.g	<i>Syllae ambio Salomonis comitibus</i> 568.e
<i>ecciditur</i> 679.f	<i>Sines Syria ac Phoenicia praefect.</i> 338.	<i>lactantibus Trachonitis auxiliatur</i> 568.e
<i>Sila Tiberienfium dux</i> 1005.e. 1019.f	<i>c. conatur templi adificium inibere</i> 339.e	<i>& creditum pecuniam Herodi reddere non vult</i> 570.f. 571.d
<i>Silas Iosepho de infidiis & perfidia Iovanni Gyscaleni scribit</i> 816.e	<i>Sobacchia Chetrasu strenuus pugnat contra gigantes tollitiam reperit</i> 242.d	<i>desert. Casari Herodem</i> 571.g. 572.
<i>Silo dux Roma. exercitus 500. a. 734.e</i>	<i>Socrati mors & mortis causa</i> 1079.	<i>accusatur apud eundem per Nicolam, & damnatur capiti</i> 576. b. 577.b.
<i>735.d</i>	<i>Sodomitum filiciae reges & praelia cum Affris</i> 17.e	<i>Syllae procurator Oboda</i> 735.a
<i>filium verbi</i> 140.d	<i>excidium ipforum</i> 2.e	<i>Syracusanus</i> 26.g
<i>Simeon naziratus</i> 30.e	<i>Sodomitica terre descriptio</i> 895.f	<i>Syracusanus Davidis imperio</i> 222.
<i>vindex ingenium filii sex</i> 52.a	<i>Sogana Arabum vicum</i> 1019.e	<i>buldusa apud se habitantes</i> 992.d
<i>simeonis quae terra portio cesserit</i> 141.	<i>Sogane & silencia rebellant eorum filium</i> ibid.	<i>Syrus</i> 992.d
<i>simeonitis tribu facta post Iesum mortuum</i> 145.e	<i>Solemus Iudaei Herodi mandata</i> 537.g	<i>Syrus Mesopotamia rex vincitur</i> 224.e
<i>simeonis Asmonae filii gesta</i> 710.d	<i>uxori eius aperit</i> 537.g	<i>Syri populus</i> 15.a
<i>Simeon Boethi filius pontifex constituitur</i> 537.e	<i>interficiunt</i> 539.g	<i>Iudaeorum civitates vastant</i> 811.g
<i>simeon Camithi annuum pontificatum administrat</i> 619.e	<i>Sabemus rex Emesa contra Antiochum</i> 984.a	<i>Syracusanus</i> 817.g
<i>simeon Cauritha constituitur pontif.</i> 675.e. 676.e	<i>Solomonia mater nobilis sepe in quaeritur</i> 1095.f	<i>Syrorum cum Graecis dissidium & reconciliatio</i> 649.g. 650.a
<i>simeon Cyprum magis</i> 693.d	<i>eius amissa oratio ad Iacobum filium natum minimum</i> 1096.e	<i>Syrorum cum Iudaeis dissidium</i> 650.a
<i>simeon Ezzam Herodi famulum explicat</i> 614.b	<i>Solomonia mater Archibabarii Iudaei</i> 1097. 1098. & seqq. cuius matris supplicia & insignis tolerantia 1099. 1100.	<i>Syrorum uici & civitates enumeratae</i> 815.g
<i>simeon Galilee defensionis arguitur</i> 784.g. propria filia Iosapha erat. ib.	<i>Solyia quae Hierosolyima</i> 18.d. 218.d	<i>Syrorum anaritia & crudelitas</i> 940.
<i>simeon Gamalitis filius fruat infidum Iosepho 1013. d. capitur a Ioseph.</i> 1014.e	<i>Somnia cur deus immutat</i> 43.g	<i>Syros dux Labini exercitus quomodo accessus</i> 133.b
<i>simeon Gualifilium Romanes apud Babylonem inuadit</i> 819.a	<i>Sophiaces unde dicti</i> 24.e	
<i>Aerabatenam eparchiam tyrannide opprimit</i> 820.a	<i>Sophra regio</i> 269.f	T
<i>cum latronibus qui erant Masada Iudaeam populatur</i> 184.b	<i>Sophylacantant tumultum</i> 772. a	<i>Tabernaculi institutio & extructio</i> 98.e
<i>ex Aerabatenam eparchiam passus est ab Antonio pontifex</i> 894.a. cui gesta ibidem & 895. 896. 897. 904. 905. per raram 914.g. 920.a. 931.f. 932.g. 938.e. 946.c. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. per iterum	<i>Sylis provinciam cum exercitu ab Antonio accipit</i> 504.d. Antonio supplicem saltem irridet & vinctum caedendi 507.d	<i>reus interpretatio</i> 86.f
<i>simeon Herodi servus regnum afflicto obtruncatur</i> 607.g. 608.a	<i>Hierosolyimam discedit</i> 508.a	<i>illustratio</i> 88.e
<i>simeon Iulius pontifex</i> 392.a. 401.b	<i>quomodo se gesserit in expugnando Hierosolyimam</i> 740.d	<i>Tabernaculo dedicato quae dona princeps singulis cantuorum</i> 90.d
<i>407.d. cum filii tres annos pontificet</i> 408.e	<i>Spadones abasunandas</i> 129.b	<i>Tabernaculi perficiendi modus</i> 96.
<i>simeon Maribus Maribus fil.</i> 410.g	<i>Spajim castrum</i> 684.b. 685.a	<i>Tabernaculorum sollicitudo</i> 92.d
<i>strenuus mutat fratrem Iemathum.</i> 429.a. & f	<i>Speinone Galilee quomodo expugnata ab Herode</i> 501.d	<i>Talentum quod minus continet.</i> 83.
<i>simeon Masbia Iosamias filius praefectus exercitus mittitur auxiliis Galilee & hostes vincit</i> 416.e	<i>Spelunca latronum quales fuerint</i> 736.g	<i>Taxis Aegypti urbs</i> 17.d
<i>simeon quidam Efferum Archelais Iosannum interpret</i> 784.e	<i>Scila pontificia quando fuerit deprompta & a quibus custodita</i> 544.e	<i>Tarchearum filius</i> 857.f
<i>simeon filia Carile oratio ad pontifices</i> 883.b	<i>Seratoni turris, postea Casaria</i> 535.a	<i>Tarchearum incola quingenti & sex milia ceciderunt</i> 862.b
<i>simeon Sade filii & totius familiae suae Iosannum transferat</i> 814.f	<i>695.g. 696.a</i>	<i>Teglabaphasser Affrurorum rex quomodo Israelitis tractatus</i> 310.a
<i>simeonatus vicum</i> 1007.c	<i>adificatur</i> 538.e	<i>auxiliatur Achaze contra Syris</i> 322.d
<i>simeon maris</i> 60.b. 95.e	<i>Seratopedum munimentum inensum</i> 812.d	<i>Templum in Garizin extructum.</i> 385.f. 386.f
<i>simeon maris</i> 288.d	<i>Sabbas quomodo continetur in officio</i> 537.g	<i>Templum Chabreorum Garizin quando desolatum</i> 450.d
<i>simeon populus</i> 14.d	<i>Supplicandi mos apud Syris</i> 291.b	<i>Templi Iruillura apparatus</i> 259.a
	<i>Sustacrobis praeficitur</i> 241.f	<i>extructum & ita cum vasti descriptio</i> 259.e. 260. 261. 262. per iterum
	<i>Sustacum Aegyptiorum rex Hierosolyimae solat</i> 222.e	<i>temple absoluto inferitur area</i> 165.
	<i>contra Robeamum ducit exercitum</i> 279.b. Hierosolyimam in dedicationem accipit, templumque solat ac defensores Salomonis auferit 279.d	<i>Templum Salomonis Ispoliatum & concrematum quando</i> 342.a
		<i>Templum Hierosolymitarum</i> 364.f

IN IOSEPHVM.

361. d. foliarum & propheanator ab Antiocho	409.e	antem fedare centurie	1051.e	Timari rex Aegypti	1019.e
refrigitur & repurgatur à Iuda Macchabeis	415.d	Thopopon cur mente motus	397.f	Timidius defert Popedum Cato 634. f	
Temple Hierofolymitanis defcriptio		Thermusa Pharaonis anella & vocor mala	619.f	Timotheus Armanita populi contra Iudam Macchabeum fapienter vincitur	416.e
915.f. 916. 917. 918. per totum		Thermusis regis filia Moyfen educat. 36. d. ad opem eum	57. b	Timothas viuent	416.e
Temple incens fatalis dies	917. d	Therudas prestigiatos seducit Iudeorum vulgus	689. f	Timothas viuent	623. f
causa & principium	ibid.	Thoudas Antipatri amicum	766. e	Timotates Armenia rex	688. a
tempus à prima constructione per Solomonem vsque ad excidium.	918. g	Thoudas Davidis frater	388. e	Tiro, veterum miles Herodis bonesse monens occiditur	761. e
Temple Hierofolymis confectio & factorum ratio exposita	1066	Thuras & Thures populus	13. b	Titus Frigius quindecim legationis praepositus	956. f
tamurum defcriptio	1067. e	Thobelus & eius inuentia	7. d	Titus imperator semper miseratus Iudeos	706. e
Tepluhai Garfenis ficinus	915. b	Thobis filij Antiocho Epiphani amores vrbis Hierofolymorum expugnatorum	708. e	eius exercitus Alexandriam peruenit	834. e
Terebintus circa Clebion miraculosa antiquitas	895. e	Tholemaei latronum princeps plebs	682. e	ab summa patris vulnerati perueniatur, & perturbatione iterum liberatur	845. a
Tereuian Rufus rector militie à Tiro restituit	972. b	Thoraes populus	13. b	Titus Vespasiani filius Iapham expugnat	843. a
Terminis terre nouemouendos	123. e	Thores asperitimos Rom. subditos	806. e	Iotapatum capit	949. g
Terra vera, qualis	4. d	Thores propter vicinitatem Graecis cogniti	1038. f	item Cischalam	870. f
Terra motu ingens in Iudaea	520. e	Thucydides in multis tanquam fallax accusator	1035. b	Taricheum exciditur	861. d
Tegles qui sunt qui minus	112. e	Thuriensis	263. b	Gamaliel ingreditur, Ioanmem. Leu persequitur	870. b
Tegles fusti panis	ibid.	Thyngamini, Thyngamini	15. e	proficiscitur ab Alexandria Caesarem	903. d
Thadama vrbis	168. f	Tiberias vrbis	1012. e	eius expeditio contra Hierofolyma & exploratio vrbis	904. b
Thano Amathenarum rex cum Davide amicitiam vult	212. d	à quo condita & nominata	619. d	urbem acriter 907. 908. & seq. 910. 921. 922. 923	
Thamania occiditur	184. g	Tiberiadis seductio & sella tres 1000. e		fortitudo eius & prudentia cum misericordia 914. 925. 926. & seq. muros vrbis oppugnat & expugnat.	925. f. 926
Thamara Davidis filia, Abesaloni germana	218. f	Tiberiensis lacus Asphaliti nana contrarius	891. b	capitius manus amputat 933. 934. a	
Thasprai à fratre Amone	128. g	Tiberienfium defectio quoniam probibita	1011. e	pugnat fortiter	936. a
Thaumia & Thaumia	160. e	Tiberienfibus Iphatis praeda redditur	818. f	ibid.	
Thaumia apudam	145. b	Tiberius Alexander Iudaea praefecturac Iuda Galileis filius crucifigitur	690. b	eius gesta & virtutes 936. 937. per totum. 944. vsque 944. 951. f. usque 960. 962. vsque 977. 988. 989	
toparchia	890. d	Tiberius Alexander à Claudio praefectus missus	793. f	Titus Syria praefecti reuocantur Archelaus	570. d
Tharbis Aethiopum regis filia Moyfi natus	59. b	praecipuus exercitus vellit apud Titum	907. a. 956. e	Toparchia Iudae ordine enumerata	833. g
Tharbis Tharfenis	13. e	Tib. Claudius vide Claudius.		Tormentorum bellicorum cui mirabilis defcriptio	845. b
Tharbis Tharfenis	ibid.	Tiberius Drus filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur	616. b	Trabi exfoliato auro in templo Hierofolymitano	478. e
Thaumagathus Cuius feruor oblata Agrippa aequa quam gratiam accepit	ibid.	Tiberius Nero Caesar constituitur	619. b	Trachanitis his deficientes ab Herode rediguntur sub imperio.	558. e
Tocata Rom. defcriptio	649. b	b. Ifaac & Idem supplicis officio	623. b	Trachonitis regio	75. a
Tocelbau missus	370. a	petit amicitiam Artabani	625. e	ab Herode sublata	559. d
Toceta vicus	1031. b. 89. 48	quanti fuerit conditor morbo correptus designat successorem mathematicorum studiosissimus	634. a	Trasani decime legionis rector contra Iapham ciuitatem à Vespasiano missus	848. a
Thella vicus	832. g	635. d		ut ciuitatis animas expulsetur	857. e
Themofis regis 66. a	1040. e	moritur	ibid.	ad Titum Taricheus missus	819. e
Thodellis poeta cur glaucomate infestus	397. d	Tiberij imperium quanto tempore steterit	790. b	cum Iuda trans Iordanem decessit se Vespasiano iungit	890. f
Thodorus Zenonis filium impedimentis latus dirigit	459. b	Tigranes Armeniarum rex quid gefert	464. g	Trebeldus Maximus	666. b
Thodori contra Alexandrum Pyrcani gesta	714. b	Tigri flumini	5. e	Trogodyarum femina gregum curam gerens	59. f
Thododis orator supplicio additus	434. e	Timagenei Graeci verum Iudaicarum scriptor	1065	Troianarum vetum notatio	1034. e
Thododum Graeci nec obiter Iudeorum mentionem faciunt	1051. a				
Thopofidus Ananisi paucis defcriptio	627. e				
Thopofidus paucis casu	625. b				
Thopofidus Graeci Iudeorum mentionem faciunt	1051. a				
Thopofidus Iudeorum & Tyriorum meminit	1046. g				
Thopopon Athenienfium nobilis					

INDEX IN IOSEPHVM.

Tryphonis scurra dictum in Hyrcanum 405.g
Trypho tensor garrulitatis pœnas luit 579.f.761.d
Tymius Cyprius 628.a
Tyrannidis natura 665.b
Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur 574.759.d
Tyrannus & Priscus præfetti castrorum cum pluribus equitum magistris à Floro pecunia corrupti 819.f
Tyridates rex Armenia ferme in acie ab Alanis captus effugit 985.c
Tyriorum in re naualis peritia, & pugna contra Assyrios 325.e
Tyrus Iudeos apud se habitantes partim vinulos custodia tradunt, partim trucidant 815.d
Tyriorum publica litera & historia 1042.b
Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi malo fuerit 579.e
Tyrus, adificium Hyrcani filij Iosephi 407.e
Tyrus quando condita 259.e

V

Valerianus Decadarchus Tiberiadem missus à Vespasiano ut populum conciliaret 857.e
Valerius Asiaticus 660.a.671.e
eius generosum dictum 664.b
Valerius Gratus Iudæa præficitur 619.e
Vardanes Artabani filius Parthorum rex bellum Izate indicit occiditque 687.g.688.a
Varius Syria præf. 768.g.776.f.777.d quid gesserit in Iudæa 780.f
Varius Agrippa iunioris regie præf. eiusque malitia 1002.a
Vari procuratoris Agrippa perfidia & crudelitas in legatos Batanzorum 815.g
Vasie regina uxor Artaxerxis 373.d
incidit in regis indignationem & repudiatur 374.a
Velum tabernaculi & templi 81.g.82.a
Veneficiorum prena 128.b
Venditum dux Rom. quomodo se gesserit in bello contra Antigonom 500.a.734.e
Viriloquorū vaticinia qualia 204.c
Veranius trib. plebis 670.b
Veritatis potentia omnium summa 262.c
Vespasiani & Titi erga Iudeos animi quales 398.c
Vespasianus cum Agrippa in Iudeam venit 1030.a
Vespasiani imperatoris laudes, & expeditio in Syriam 830.b

Sephoritis auxiliatur 834.b
gesta eius in Iudæa passim habentur 837.838. vsque 845.850.851.852.853.854.855.856.857.858. & 860.861. vsque 870. & 885. vsque 902.
Vespera qua diei pars 4.c
Victima saluatares 90.e
Victima sine integre 96.a
Vicu in Galilea minimus, supra quindecim millia colonorum habet 833.b
Vindex cum optimatibus Gallia à Nerone deficit 890.b
Vim potentia 360.g
Vita humane terminus 8.e.15.e
Vitellius Syria præf. Iudæis impetrat rursus stola pontificia custodiam 544.d.624.f. beneficium est in Iudeos 624.c. exiit provincia 649.f
Vitellij pugna circa capitolium 893.d
902.d. mors ibid.
Vitellij victoria apud Bebiracum contra Othonem 896.d
Vitellius cum exercitu ex Germania Remam proficiscitur ib.e
Vitellius Cæcinnam cum magna manu Antonio primo obuiam mittit 901.f. exercitus totus deletus 902.b
Vitri apud Memnonis sepulchrum natura miraculosa 791.a
Volumnius, Syria præf. 571.a
eius sententia in Herodis filios 578.e.761.a
Vologesus Parthorum rex 688.a
Tito auream coronam mittit ob deuictos Iudeos 976.f
Vonones Parthorum regnum consequitur 620.c
amittit ibid.
Vna dies, pro prima dies 4.c
Vra, Chaldeorum urbs 15.d
Vria virtus, & quomodo à Davide periculis fuerit obiectus ut occideretur 225.e
Vrbem quis primus condiderit, & insituerit 7.b
Vses Damasci conditor 15.a
Vxores plures permittere Iudeorum leges 583.d
Vxores quando, & quales ducende 125.a

X

X Aloth vicus 832.g
Xanthicus mensis 9.a.64.g.93.a
Xerxes Darij filius paterni regni haeres in Iudeos beneficus, quicquid petierunt Esdras & Neemias gentis sua nomine concedit 367.f.368.369.370.371.372. per totum ei mortuo succedit filius Artaxerxes 372.a

Z

Z Abadis magistratus 298.a
Zabelus dynasta 437.f
Zabulonius natus 31.b. filij 52.b
Zabulon civitas Galilee à Cestio direpta & incensa 817.e
Zabulonitarum fors 141.g
Zacharias Hieroboami filius patri in regnum succedit 318.f
sexto regni mense occiditur 320.b
Zacharias loads pont. filius in ipso templo lapidibus obruitur 314.e.884.c
Zacharias propheta 365.f
Zacharias supremus Israelitarum, dux Amiam Achaza filium superatum trucidat 321.f
Zamares Elanum regem cum vniuersa familia tollit, & se regem constituit, quo regno septem diebus potius seipsum exurit 284.e
Zambrias alienigena se miscens & Moysi obloquens occiditur à Phinee 116.f
Zareus Aethiopum rex Asano bellum inferens vincitur 283.b
Zaraza Amanis uxor mali consilij marito auctor 378.b
Zebis dux captus 155.b
Zelote cum Idumæis plebem mactant 883.d
Zelota insidiis, uxorem Simonis Giorarapiunt 896.a
metu percussit eam remittunt ibidem c
Zelotarum scelerata facta repetita 986.e
Zelota insidiis uxorem Simonis Giorarapiunt 896.a
metu percussit eam remittunt ibidem c
Zelotarum dominatio, causa excidij Hierosolymitani 904.b
eorum inmania supplicia ibidem
Zenon Cotyla Philadelphensium tyrannus 448.g.711.d
Zenodorus Trachonitarum præf. latrociniomm fauor, ditione priuatur 539.d
moritur 540.g.746.b
Zipheni Dauidem Saulo prodere conantur 198.e
Zona pontificis qualis 84.f
Zoorusulcum 20.f
Zopyrion Graecus non obiter Iudeorum mentionem facit 1051.a
Zerobabel soluta questione Darium, voti commonefacit 362.e
reducit Hierosolyma dimissos à Dario Iudeos, & que patrocinauit 363.c
princeps Iudeorum captiuorum 358.d.363.f

FINIS.

